UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tora nevi'im u-ketuvim

Leusden, Johannes

Amstelodami, 1667

urn:nbn:de:hbz:466:1-39406

Visual Library

יהוה

Et ista lex quam posuit Moseh ad fu-cies filiorum Israel. Deut. Cap. 4. 44.

Legem præcepit nobis Moseh hæreditatem concioni Iahacob. Deut. C. 33. 4.

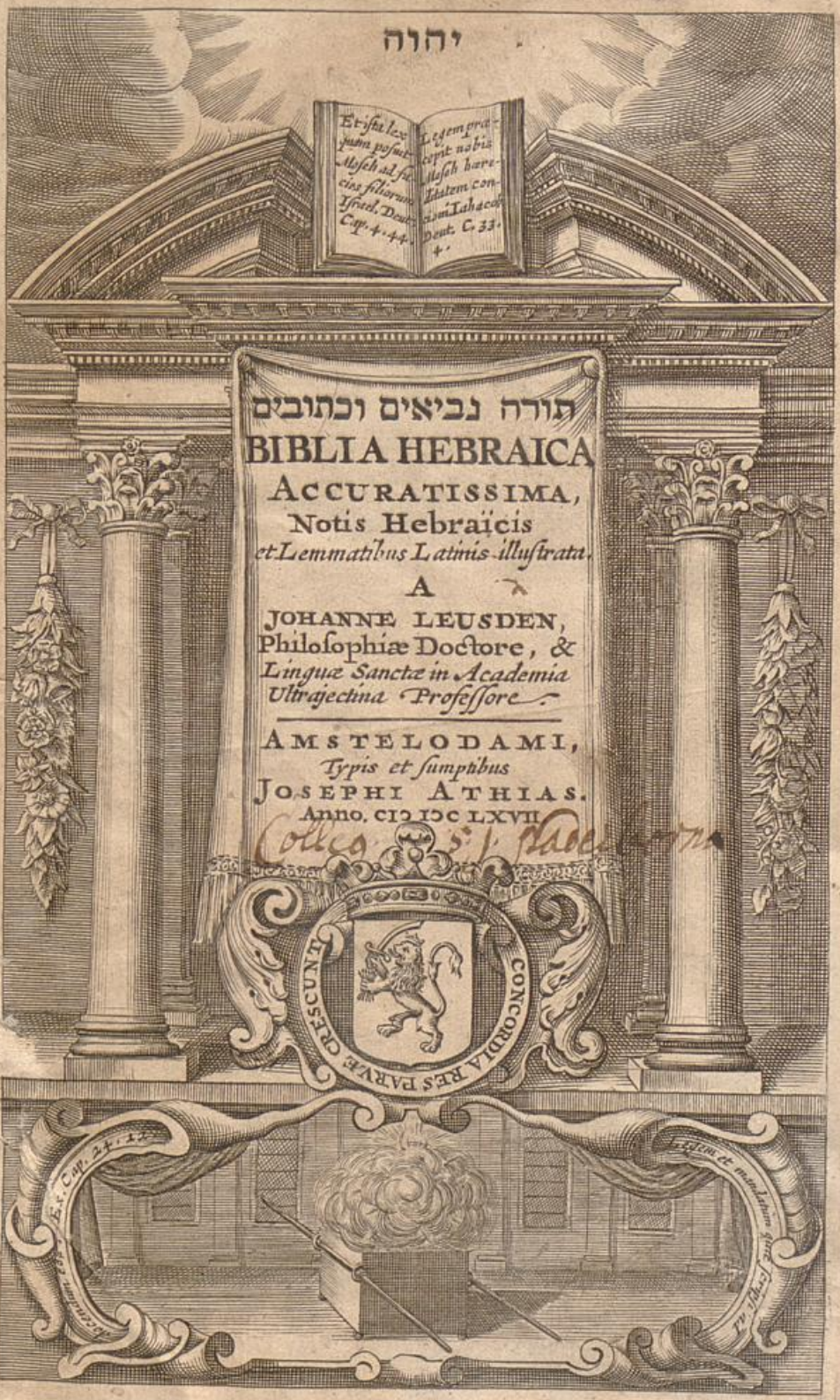

תורה נביאים וכתובים

BIBLIA HEBRAICA

ACCURATISSIMA,
Notis Hebraïcis
et Lemmatibus Latinis illustrata.

A

JOHANNE LEUSDEN,
Philosophiæ Doctore, &
Linguæ Sanctæ in Academia Ultrajectina Professore.

AMSTELODAMI,
Typis et sumptibus
JOSEPHI ATHIAS.
Anno. CIↃ IↃC LXVII

Collega S. J. Paderborna

CONCORDIA RES PARVÆ CRESCUNT

Ex. Cap. 24. 12.

Legem et mandatum quæ scripsi ad docendum eos.

Sectis IESV.

N.

CELSISSIMIS
ET
POTENTISSIMIS
DOMINIS,
D. D. Ordinibus Generalibus
FOEDERATI BELGII.

ETSI veremur, Potentissimi Proceres, in tantâ negotiorum mole, gravissimas Vestras curas. & publica Pacis ac Belli consilia, intempestivo sermone interturbare: Libri tamen, quem sacrario Vestro inferimus, dignitas ac pretium, & nonnullum in eo edendo à nobis adhibitum studium, hanc fiduciam sumere coëgerunt. Offerimus enim Vobis Divinæ Legis libros, quos Regibus & Principibus adeo commendatos voluit Deus, ut istud supra omnes eorum titulos ac laudes ponat, si Vindices ac Custodes illorum deprehendantur. Et verò necesse est, eos publice identidem exponere, & divinam hanc lucem Orbi sæpius ostendere, atque hisce præsertim temporibus, quibus extinctâ pietate improbitas tam latè dominatur, vel invitis & renuentibus oculis ingerere. Est enim hoc pretiosissimum Cœli depositum, sine quo universus Mundus in profundis tene-

bris, absque ullo Dei ac Cœli commercio, æternum jacuisset, à Conditore suo veluti abjectus & neglectui habitus. Nunc verò publicato eo Thesauro, & Deum esse, eumque in Mundo esse locutum, & fœdus cum homine feciſſe, & non frustra humanum genus condidisse, apparet: ac quoties de novo ejus copiam facit, iterum præsens homines affari, eorumque rebus intervenire, ac cœlesti quodam lumine Mundum perfundere videtur: ad cujus adspectum non attollere oculos, neque eâ luce sese pascere ac satiare velle, id verò est hominis ingrati, & ad verum animæ pabulum nauseantis. Enimvero Gens nostra sacratissimum hunc Codicem pro peculio suo semper habuit; & non illubenti animo elogia ista audimus, quod Sacrorum voluminum custodes, ac universi Mundi veluti capsarii dicimur, quod divina oracula nobis tradita & fidei nostræ credita fuerint, quodque ea è Zione nostrâ in universum Orbem diffusa, clarissimam ubique lucem accenderint, nullis unquam tenebris obscurandam. Nunc ergo iterum ea typis nostris educta in publicam lucem damus, eo cultu ornatuque, quem adhibere licuit. Diligentiæ nostræ in hâc Editione testes erunt Academiæ Vestræ, & Docti Viri, quorum judicia & nomina in initio operis præscripsimus. Id unum solum de nobis ipsis profiteri liceat, eam curam in adornando hoc opere, & tantum à nobis adhibitum studium, ut omnibus numeris perfectum prodiret, ut majore uti non potuerimus. Accipite ergò, Celsissimi Proceres, facili ac benigno vultu Codicem hunc, quem portat Judæus, ut non incelebris Christianæ Legis Doctoris verbo utar; & in eo studia universæ nostræ Gentis æstimate; quæ tam diu Majorum suorum sedibus extorris, & in Vestrâ

Republicâ

Republicâ beatissimâ pace ac securitate gaudens, sese Vestris C. C. humillimè commendat; &, dum ei sua fata per totum Orbem agitanda manent, nihil nisi mite exilium, ac non durum hospitium precatur; donec Domino placuerit misereri Zionis, & victo ac triumphato Mundo, universæ Terræ præsenti numine sese Deum exhibere, ac palam ostendere; quod continuis precibus expetimus.

Deus Opt. Max. Illustr. & Potentiss. Rempub. Vestram, pro cujus salute nostra Gens quotidiana vota facit, diu incolumem ac florentem, Vobisque omnibus sese faventem ac propitium præstet.

Illustriss. & Potentiss. Celsitud.

Vestrarum

Observantissimus cultor,

JOSEPH ATHIAS.

EXTRACTUM

ex Libro decretorum

Celsiss. & Præpot. D. D. Generalium

Fœderati Belgij Ordinum.

Die Veneris, 10. Junij 1667.

OBlatum est Celsiss. & Præpot. Dominis Ordinibus exemplar Bibliorum Hebraicorum, impressum & editum per Josephum Athiam; quæ quidem, secundùm testimonia Professorum S.S. Theologiæ, & linguæ Hebraicæ in Academijs Lugduno-Batava, Ultrajectina, Franekerana & Groningana, editio correctissima est & exactissima, qualis nunquam ante-hac in lucem prodijt. Super qua re, deliberatione habitâ, conclusum & decretum est, oblatum Bibliorum Hebraicorum exemplar pro mensa Celsiss. & Præpot. D.D. Ordinum recipere; & præscriptum Josephum Athiam, ob præstantiam Operis, donare Catena aurea cum numismate aureo ex eâ pendulo, &c.

Signatum;

A. van Gent. Vt.

Atque inferius;

Concordat cum Libro suprà memorato.

N. Ruysch.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

JOHANNES LEUSDEN
Lectori benevolo S.

DAmus Tibi, benevole Lector, Biblia accuratissima & correctissima, impressa, nostro in gratia Dei ductu, per celeberrimum Judæum D. JOSEPHUM ATHIAM, *quibus accuratiora & correctiora nunquam Sol aspexit. Et quia hactenus talia non sunt edita, ideo non absonum nos esse facturos judicavimus, si hîc indicaremus, quæ à nobis & Athiâ in hâc editione præstita sint. De tribus ergo hîc disseremus.* 1. *De ipso textu Hebræo.* 2. *De Notis Latinis exteriori margini adscriptis, continentibus Argumentum Textûs.* 3. *De Notis Hebraicis in exteriori & interiori margine annotatis.*

I. De ipso Textu Hebræo.

TExtus Hebræus in hac Editione est tam correctus quàm qui correctissimus. Ipsemet, ad minimum semel, totum textum Hebræum à principio usque ad finem, summâ cum attentione perlegi, & expertus sum maximam diligentiam circa hunc Textum Hebræum esse adhibitam, quanta circa ullos Textus Hebraicos hactenus editos non fuit adhibita.

1. Libri omnes & singuli Hebraicis & Latinis appellationibus

denominantur, non tantum in initiis librorum; sed etiam supra ipsum Textum; adeo ut, etiam linguam Hebræam non intelligentes, statim primo intuitu cognoscere possint, qualis liber oculis observetur.

II. Vetus Testamentum in tres partes dividitur; in Legem, Prophetas & Hagiographa. Sub *Lege* continentur quinque libri Mosis, sic vocati vel à prima libri voce, vel à prima ejusdem libri voce emphaticâ: ut בְּרֵאשִׁית *Genesis*, שְׁמוֹת *Exodus*, וַיִּקְרָא *Leviticus*, בְּמִדְבַּר *Numeri*, דְּבָרִים *Deuteronomium*.

Nota. Judæi circa spatia, inter libros Pentateuchi relinquî solita, sunt curiosi: propterea in his Bibliis juxta titulum Exodi, Levitici, Numerorum & Deuteronomii additur præmonitio, indicans inter singulos libros relinquendum esse spatium quatuor regularum, & à quinta regula librum novum esse inchoandum, quæ his vocibus concepta est: ארבע שיטין פנויות יניח ויתחיל מתהלת שיטה חמשית *Quatuor regulæ sunt relinquendæ vacuæ, & incipiendum est à regula quinta.*

Sub secundâ parte comprehenduntur Prophetæ tum anteriores, ut יְהוֹשֻׁעַ *Josua*, שֹׁפְטִים *Judices*, שְׁמוּאֵל *Samuel*, מְלָכִים *Reges*; tum posteriores, ut יְשַׁעְיָהוּ *Jesaias*, יִרְמְיָהוּ *Jeremias*, יְחֶזְקֵאל *Ezechiel*, הוֹשֵׁעַ *Hoseas*, יוֹאֵל *Joël*, עָמוֹס *Amos*, עוֹבַדְיָה *Obadias*, יוֹנָה *Jonas*, מִיכָה *Micha*, נָחוּם *Nahum*, חֲבַקּוּק *Habakuk*, צְפַנְיָה *Sephanias*, חַגַּי *Haggæus*, זְכַרְיָה *Zacharias*, מַלְאָכִי *Malachias*.

Nota. Regum & Chronicorum posteriores libros curavimus peculiari titulo à prioribus libris distingui, cum Judæi eos hactenus tantum distinxerint per has voces margini adscriptas, ספר שני *Liber secundus.*

Ad tertiam & ultimam partem referuntur תְּהִלִּים *Psalmi*, מִשְׁלֵי *Proverbia*, אִיּוֹב *Job*, שִׁיר הַשִּׁירִים *Canticum Canticorum*, רוּת *Ruth*, אֵיכָה *Threni*, קֹהֶלֶת *Ecclesiastes*, מְגִלַּת אֶסְתֵּר *Volumen Esther*, דָּנִיֵּאל *Daniel*, עֶזְרָא *Esra*, נְחֶמְיָה *Nehemias*, דִּבְרֵי הַיָּמִים *Chronica*.

Nota. In plerisque editionibus חָמֵשׁ מְגִלּוֹת *quinque volumina*, scil. Canticum, Ruth, Threni, Ecclesiastes & Esther immediatè post Pentateuchum collocantur: quia certis quibusdam festis publicè in Synagogis prælegi solent. Sed in hac editione rejiciuntur ad Hagiographa, h. e. ad tertiam Veteris T. partem, ad quam propriè pertinent.

III. Pen-

III. Pentateuchus dividitur in LIV. Sectiones majores, quarum tituli, à prima emphatica voce sic denominati, suprà juxta appellationes librorum Pentateuchi habentur: ex. gr. supra *capp.* 6. 7. 8. 9. 10. 11. Genesios habetur בראשית denotans Genesin, & נח *Noah* significans sectionem, scil. unam ex 54. majoribus. Illæ sectiones distinguuntur tribus פפפ, vel aliquando tribus ססס, excepta sectione duodecimâ, ubi spatium unius regulæ vacuum relinquitur, quod in margine etiam annotatur. Juxta tres illas literas פ פ פ vel ססס habentur literæ Hebraicæ & notulæ numericæ, quæ denotant numerum sectionum maximarum; quod hactenus nunquam à Judæis in editionibus Bibliorum Hebraicorum est observatum. In Genesi tales sectiones occurrunt 12. In Exodo 11. in Levit. 10. In Numer. 10. & in Deuter. 11. quæ simul collectæ efficiunt 54. Quare aliquando sectio maxima denotatur tribus ססס, ut *Gen.* 28. 44. & alibi, cum ut plurimum aliàs distingui soleat tribus פפפ? *Resp.* Quia eo in loco, ubi sunt tria ססס, etiam est sectio minima, quæ communitèr unicâ literâ ס denotari solet: sed ubi sunt tria פ פ פ, ibi est sectio major & maxima.

IV. Sectiones majores, sive intermediæ, denotantur unicâ litera פ, quæ est prima litera vocis פְּתוּחָה *aperta:* nam ubi in Pentateucho occurrit פ, ibi reliqua pars lineæ solet relinqui vacua. In hac editione illæ sectiones accuratè enumerantur; in Genesi sunt sectiones apertæ 43. In Exodo 69. In Levit. 52. In Numer. 92. & in Deuter. 34. simul 290.

V. Sectiones minimæ, literâ ס vocis סְתוּמָה *clausa*, denotari solitæ, sunt in Gen. 48. In Exod. 95. In Levit. 46. In Numer. 66. & in Deut. 124. simul 379. Numerus antecedentium sectionum exprimitur in fine singulorum librorum Pentateuchi.

VI. *Quær.* Quem usum habet hæc triplex sectionum divisio?

Resp. 1. Pentateuchus divisus est in 54. sectiones maximas, ut quotannis, legendo in Synagogis singulis Sabbathis unam sectionem, totus absolvi posset: in anno enim intercalari Judæorum sunt hebdomadæ LIV. *Moses*, h. e. Pentateuchus Mosis, *in Synagogis per singula Sabbatha legitur*, Act. 15. 21. (2.) Sectiones majores per פ, & minimæ per ס distingui solitæ, denotant divisiones Pentateuchi majores vel minores, in quarum

locum jam ferè capitum distinctio successit. Olim enim non fuit in Pentateucho, nec in Veteri T. ulla distinctio capitum usitata: & propterea antiqui Rabbini distinxerunt Pentateuchum in tales sectiones, quarum usus, propter commodiorem capitum distinctionem, jam ferè obsolevit; nihilominus tamen, propter antiquitatem, in plerisque Bibliis Hebraicis ut plurimum retinentur.

VII. Capita librorum Veteris T. hîc dupliciter distinguuntur, scil. literis Hebraicis in parte interiori, & Romanis in parte exteriori: iterum commoditatis ergo; ut unusquisque, cui quantitas literarum ignota est, facillimè capita inquirere posset; quod hactenus nunquam à Judæis factum est.

VIII. Omnes & singuli versus Biblici notulis numericis distinguuntur, excepto quolibet versu quinto, qui Hebraicis literis indigitatur, prout capita, in plerisque Bibliis Hebraicis, in versiculos ferè distingui antea solebant.

IX. In fine omnium fere librorum numerus versuum, & in fine librorum Pentateuchi etiam numerus sectionum, atque medius versus indicantur: ex. gr. In fine Geneseos hæc habentur: סכום פסוקי דספר בראשית אלף וחמש מאות ושלשים וארבעה אך לך סימן: וחציו ועל חרבך תחיה: ופרשיותיו יב זה שמי לעלם סימן: וסדריו מג גם ברוך יהיה סימן: ופרקיו נ וי חננו לך קוינו סימן: מניין הפתוחות שלשה וארבעים והסתומות שמונה וארבעים הכל תשעים ואחת פרשיות צא אתה וכל העם אשר ברגליך סימן: h. e. *Numerus versuum libri Geneseos* sunt *mille, quingenti, & triginta quatuor.* Literæ illæ אך לך ejusdem numeri *symbolum* sunt. *Et medius ejus* versus invenitur cap. 27. ver. 40. *Et super gladio tuo vives. Ejusdem* libri *sectiones maximæ*, tribus פפפ vel סמם distinctæ, sunt *duodecim.* Et in voce זה, numericè 12. denotante, idem numerus exprimitur: *Hoc est nomen meum in æternum*, Exod. 3. 15. *Capita ejus* Masorethica sunt 43. qui numerus voce גם denotatur: *Etiam benedictus sit*, Gen. 27. 33. *Sed capita ejus*, hodie usitata, sunt 50. expressa voce לך: *Domine esto gratiosus nobis, te exspectamus*, Jes. 33. 2. *Numerus* sectionum *apertarum*, literâ ב una denotatarum, sunt 43; sed *clausarum*, literâ ס indicatarum, sunt 48. quæ *simul* collectæ sunt *sectiones* majores & minores 91. Hæ voci צא numericè includuntur: *Exi tu & totus iste populus, qui*

qui tua vestigia sequitur. Hæc clausula Geneſios ita explicata, aperiet viam absque ulla difficultate cæterorum librorum clausulas facillimè explicandi.

X. In fine quatuor librorum, scil. Jesaiæ, Malachiæ, Threnorum & Ecclesiastæ penultimi versus repetuntur sine vocalibus. Quare? Quia ultimi versus illorum librorum exeunt in minas tristes & horribiles; vel in pœnas, quibus Deus punivit populum suum. Sed versus penultimi illorum librorum enarrant bonum populi, vel benedictionem aliquam, quæ tristes lectores refocillat. Hi quatuor libri denotantur abbreviatè literis יתק, post Threnos & Ecclesiasten expressis. Jod enim est prima litera ישעיהו *Jesaiæ*, ת denotat תרי עשר *duodecim*, h.e. in fine 12. Prophetarum, sive in Malachia. ק Prius significat קינות *Lamentationes Jeremiæ*, & ק posterius קהלת *Ecclesiasten.*

XI. In fine Exodi, Levitici, Numerorum, Deuteronomii & Ezechielis adjicitur vox חֲזַק *Esto fortis*, & in fine 2. Regum, Jesaiæ & Jeremiæ adjiciuntur duæ voces חֲזַק וְנִתְחַזַּק *Esto fortis, & confirmemus nos.* Hæ voces, secundùm antiquam consuetudinem, subjiciuntur ad excitandos Lectores, ut lectis his libris, etiam strenuè pergerent ad cæteros libros. Voces illæ occurrunt 2 *Sam.* 10. 12. חֲזַק וְנִתְחַזַּק בְּעַד עַמֵּנוּ וּבְעַד עָרֵי אֱלֹהֵינוּ *Esto fortis & confirmemus nos pro populo nostro, & pro civitatibus Dei nostri.*

XII. Post Deuteronomium, præter communem clausulam, quæ libris Pentateuchi addi solet, adjicitur clausula generalis omnes quinque Pentateuchi libros concernens, quæ sic sonat: סכום הפסוקים של כל התורה (חמשת אלפים ושמנה מאות וארבעים והמשה) ואור חמ"מה יהיה שבעתים סימן: " וחציו וישם עליו את החשן ויתן אל החשן את האורים ואת התמים: מניין פתוחות של כל התורה (מאתים ותשעים) יבא דודי לגנו ויאכל פר"י מגדיו סימן: והסתומות (שלש מאות ושבעים ותשעה) או אכר אשר על נפשה בשב"ע סימן: נמצאו מניין כל הפרשיות פתוחות וסתומות (שש מאות וששים ותשעה) ל"א תח"סר כל בה סימן: hoc est, *Numerus versuum totius Pentateuchi* sunt 5845. qui exprimitur literis numeralibus vocis חמ"מה, *Et lux solis erit septupla*, Jes. 30. 26. *Medius* Pentateuchi versus invenitur Levit. 8. 8. *Et apposuit ei pectorale sacrum, indiditque pectorali sacro Urim & Tummim.*

Numerus sectionum *apertarum totius Pentateuchi* sunt 290. qui numerus denotatur voce פר"י *Veniat amicus meus in hortum suum,*

ut comedat fructum rerum pretiosarum suarum; sed numerus sectionum *clausarum* sunt 379. qui numerus exprimitur voce בשב׳ע, *aut obligavit obligatione seipsam per juramentum*, Numer. 30. 11. *Invenitur* ergo *numerus omnium sectionum apertarum & clausarum* 669. qui numerus indigitatur literis vocum לׄא תה׳כר punctо notatis, *neque egebis quoquam in ea*, Deut. 8. 9.

In fine Malachiæ post repetitum versum penultimum enumerantur omnes versus duodecim Prophetarum minorum : סכום פסוקי תרי עשר *Numerus versuum duodecim*, scil. Prophetarum minorum. *Hosea* continet versus 197. *Joël* 73. *Amos* 146. *Obadia* 21. *Jona* 48. *Micha* 105. *Nahum* 47. *Habakuk* 56. *Zephanja* 53. *Haggaj* 38. *Zacharia* 211. *Malachia* 55. Etiam ubique adduntur textus Biblici, in quibus vox una, majusculis literis scripta, exprimit illum versuum numerum. Denique post enumerationem versuum, in singulis Prophetis minoribus, summa omnium versuum in 12. illis libris his vocibus exprimitur : סכום הפסוקים שלכל שנים עשר נביאים אלף וחמשים כי שרית עם אלהים סימן · וחצי לכן בגללכם ציון שרה תחרש · וסרריו עשרים ואחר · ולבנון בתוכה סימן · אהיה, hoc est, *Numerus versuum omnium duodecim Prophetarum sunt* 1050. qui exprimitur tribus vocibus Hebraicis, (Gen. 32. 28.) *Nam ut principem te geris cum* DEO. *Et medius versus* occurrit *Michæ* 3. 12. *Idcirco vestra causa Tzion ut ager arabitur. Capita* Masorethica sunt 21. quorum Symbolum est vox אהיה literis majusculis scripta, ex *Zach.* 2. 9. *Et ad gloriam ero in medio ejus.*

II. De Notis Latinis.

JAm sequuntur Notæ Marginales Latinæ, exteriori margini adjectæ, exprimentes argumenta capitum. In libris Propheticis & nonnullis aliis Notas illas descripsimus in initiis singulorum capitum; sed in libris Historicis easdem appposuimus sparsim per totum caput, ubi Sacer Scriptor novam materiam vel historiam enarrare incipit. Ipsi Judæi, nobis suadentibus & consulentibus, inceperant has Notas Pentateucho adjicere : sed quia primus author, Judæus Hispanus, eas Notas priùs Hispanicè concipiebat

cipiebat & describebat, atque postea alius, itidem Hispanus, eas-dem in linguam Latinam transferebat: quapropter Notis, Pentateucho additis, nonnunquam Hebraismi sunt immixti. Ideo nos ipsi, ut Hebraismi illi vitarentur, Notas illas, à Josua incipientes, Textui Hebræo adscripsimus. Itaque Judæi argumenta Pentateucho, & nos cætera omnia à Josua usque ad finem Textui Sacro adjecimus. Mirabitur forte nonnemo, quare in quibusdam Prophetiis, de Messia agentibus, non loquuti fuerimus paulo clarius, ut nostra fides magis confirmaretur. Sed desinet ille mirari si consideret hunc impressorem JOSEPHUM ATHIAM Judæum esse, qui nihil ausus fuit imprimere, nisi antea ab aliis doctis Judæis examinatum & ventilatum. Quando igitur Notam aliquam, fidem nostram contra eos nimium, ex mente ipsorum, confirmantem, adscripseramus, statim ea fuit remissa, aliquando bis terve eadem Nota; petieruntque ut eam, tanquam neutri parti addictam, transformaremus. Propterea coacti fuimus aliquando non tam clarè loqui, quàm quidem voluissemus. Judæi etiam paucas Notas voculam vel addendo vel omittendo leviter immutarunt; in his potissimum Capitibus: scil. 2. Sam. 7. *v.* 5. & 23. *ver.* 1. Jes. *capp.* 43. 44. 50. 53. 60. 65. 66. Jerem. *capp.* 7. 16. 31. Ezech. 43. & Malach. 1.

III. De Notis Hebraicis margini adscriptis.

IN hac editione multo plures notæ Hebraicæ, inservientes conservationi Textus Hebraici, margini adscribuntur, quam hactenus in ulla simili editione factum est; utque eas intelligeres, statuimus omnes illas sub his paucis capitibus comprehendere. *Primum* caput notarum explicabit Haphtharoth, h.e. Sectiones Propheticas, respondentes sectionibus legalibus, quarum lectio Judæis olim ab Antiocho Epiphane fuit interdicta. *Secundum* aget de notis circa versus. *Tertium* de notis circa Voces. *Quartum* de notis circa literas. *Quintum* differet de notis circa voces aut literas. *Sex-*

tum de notis circa vocales. *Septimum* de notis circa Accentus. *Octavum* denique caput continebit notas, quæ versantur circa Dageſch, Mappik, & Raphe.

Caput primum conſiderat ſectiones propheticas, olim à Judæis in locum ſectionum legalium ſubſtitutas, quæ adhuc hodie poſt lectionem ſectionis legalis publicè in Synagogis leguntur. Sectio talis prophetica vocatur הפטרה *ceſſatio, dimiſſio*, à פטר *liberari* vel *liberum dimitti*; quia eâ lectione perlectâ dimittitur populus. Antiochus prohibuit Judæis ſub pœnâ capitali lectionem Legis, qui, nolentes propterea omittere lectionem prophetarum, ſelegerunt ſectiones quaſdam propheticas, ſectionibus legalibus ſenſu vel memoriali quodam Symbolo utcunque reſpondentes. In margine librorum propheticorum paſſim annotatur initium & finis ſectionis propheticæ: e. g. *Joſ.* 2. 1. habetur in margine, הפטרת שלח לך *Sectio reſpondens Mitte tibi*, h.e. Pro ſectione legali 27. quæ incipit his verbis שלח לך *Num.* 13. ſubſtituta eſt hæc ex Joſuæ c. 2. Similiter *Jeſ.* 1. 1. extat ſectio prophetica pro ſectione legali 44. *Deut.* 1. 1. incipiente his verbis אלה הדברים. Et ut certus ſis quouſq; ſeſe extendat illa ſectio prophetica, ideo paſſim in margine habetur ע"כ abbreviatè pro עד כאן *huc uſque*, h.e. uſque ad hunc verſum durat hæc ſectio prophetica, ut Jeſ. 1. 28. Vide plures tales ſectiones propheticas *Jud.* 4. 4. ubi additur, quod quidam incipiant hanc ſectionem *cap.* 5. ותשר דבורה *& cecinit Debora*; etiam Jeſ. *capp.* 6. 40. 42. 51. 54. 60. & paſſim in libris Prophetarum. Quoniam verò ſunt duplices Judæi, Hiſpani & Germani, habentes diverſas Synagogas, qui in nonnullis circumſtantiis circa cultum externum differunt; ideo etiam aliquando eaſdem ſectiones propheticas non elegerunt: & propterea in margine nonnunquam adſcribitur כמנהג הספרדים *ſecundùm conſuetudinem Hiſpanorum*, ut 1 *Reg.* 7. 13. vel כמנהג אשכנזים *ſecundùm conſuetudinem Germanorum*, 1 *Reg.* 7. 51. Aliquando hæ duæ nationes conjunguntur, ut verſu 40. הפטרת ויקהל כמנהג אשכנזים והיא הפטרת פקודי כפי הספרדים *Sectio prophetica pro legali* 22. *Et congregavit*, Exod. 35. 1. *ſecundùm conſuetudinem Germanorum*, *ſed eadem eſt ſectio prophetica pro legali* 23. *Exod.* 38. 21. *ſecundùm Hiſpanos.* Sunt etiam nonnullæ ſectiones propheticæ, quæ certis quibuſdam diebus feſtis prælegi ſolent, ut Ezech. 1. 1. הפטרה ליום א' של שבועות

שבועות *Sectio prophetica pro primo die festi Pentecostes.* Jes. 10. 32. הפטרת יום שמיני של פסח *Sectio prophetica pro die octavo Paschatis.* 1. Sam. 20. 18. הפטרה כשחל ר"ה ביום א' *Sectio prophetica cum incidit principium anni in diem primum* hebdomadæ. ר"ה abbreviatè dicitur pro ראש השנה *initium anni.* Vide omnes sectiones legales & propheticas iis correspondentes, secundùm morem Germanorum & Hispanorum, ipsis Sabbathis & diebus festis prælegi solitas, passim in margine Prophetarum, & præcipuè in Catalogo illo, qui fini Bibliorum adjicitur.

Caput secundum versatur circa *Versus* diversimodè. 1. Notæ Hebraicæ indicant medium versum Pentateuchi, ut *Levit.* 8. 8. חצי התורה בפסוקים *Medium Legis in versibus.* Psalterii medius versus occurrit *Psal.* 78. 36. ubi in margine habetur חצי הספר *medium libri.*

2. Enumerant 28. versus, in quorum medio sensus est ellepticus, & videtur aliquid deesse, quod ad exprimendum perfectum sensum requiritur. Propterea in medio illorum versuum relinquitur spatium aliquod vacuum: ut *Gen.* 35. 23. ubi in margine habetur פסקא באמצע פסוק *Hiatus in medio versu.* Similiter *Num.* 25. versu ult. *Deut.* 2. 8. *Jos.* 4. 1. & 8. 24. *Jud.* 2. 1. 1 *Sam.* 14. 19. 36. & cap. 16. 2. Cæteri versus passim in margine annotantur, interposito circulo in medio versuum.

3. Indicant spatium aliquod post versus esse relinquendum: ex. gr. Jerem. 14. 14. relinquitur fere spatium totius regulæ, & in margine annotatur כן נמצא בספרים מדויקים *sic invenitur in libris correctis.*

4. Demonstrant quales versus in nonnullas editiones irrepserint, qui in antiquis libris editis & MSS. non inveniuntur: ex. gr. Jos. 21. post versum 35. additi sunt, per seculum circiter, duo versus, scil. 36. & 37. qui in aliis correctissimis exemplaribus non extant, sed ex 1 Chronic. *cap.* 6. *vers.* 63. & 64. hîc adjecti putantur, qui ita sonant: וממטה ראובן את בצר וארח מגרשה ואת יהצה וארח מגרשה ואת קדמות ואת מגרשה ואת מיפעת ואת מגרשה ערים ארבע׳, *Et ex tribu Ruben Betzerum cum suburbanis ejus: & Jahatzum cum suburbanis ejus: Kedemothas cum suburbanis ejus, Mephahatam cum suburbanis ejus: civitates quatuor.* Hi duo versus in multis Bibliis Hebraicis, hoc & superiori seculo excusis extant: sed Rabbini datâ operâ & deliberato consilio hos duos versus jam omiserunt,

& in margine gloſſam, continentem rationes illius omiſſionis, adſcripſerunt, quæ ita ſonat: בקצרת ספרים יש כאן ב׳ פסוקים ומכתה ראובן וגומר ושעות הוא ואינם ראויים להיות ועיין בפירוש הרד״ק ובמסרה וכן נכצא בג׳ ספרים ישנים מדויקים כתיבת יד׳, h. e. *In quibuſdam libris ſunt hîc duo verſus*, ſic incipientes, *& à tribu Ruben, &c. ſed eſt error, & illi non debent eſſe. Vide in Commentariis R. D. Kimchi, & in Maſora*, quæ idem affirmant; *etiam ſic invenitur in tribus libris antiquis correctis MSS.* Ut hæc nota marginalis clarior fiat, pluribus verbis eam exponam. *In quibuſdam libris ſunt hîc duo verſus:* ergo non in omnibus: nam Biblia magna Bombergiana, Veneta poſteriora, & Buxtorfiana, omnia in folio, illos duos verſus non habent; ſed lectores monentur in margine eos verſus non pertinere ad Textum. Gloſſa marginalis ſic monet: ובכל הספרים המדוייקים הישנים לא נמצא *& in omnibus correctis antiquis libris non inveniuntur.* Nota marginalis, in Bibliis Athiæ addita, indicat recurrendum eſſe ad commentaria R. Davidis Kimchi in Joſ. 21. 1. qui circa annum 1190. floruit. Idem ſic ait: ולא ראיתי שני פסוקים אלו בשום ספר ישן מדויק — וראיתיכי נשאל רבינו האי ז״ל בזאת השאלה׳ *Neque vidi duos illos verſus in aliquo antiquo correcto libro — Etiam vidi quod rogatus ſit R. Haaj p. m. ſuper hâc quæſtione.* Hinc apparet illos duos verſus non extitiſſe undecimo ſive duodecimo ſeculo in ullo correcto codice quem vidit Kimchi, nec etiam antea temporibus R. Haaj. Etiam nota marginalis monet inſpiciendam eſſe Maſoram, in qua numerantur verſus. Hæc in fine Joſuæ exprimitur his verbis: ככום הפסוקים של ספר יהושע שש מאות וחמשים וששה, *Numerus verſuum libri Joſuæ ſunt* 656. Si duo verſus antea allegati etiam pertineant ad textum, tum eſſent in Joſua 658. verſus, quod eſt contra Maſoram. Etiam ſcimus Maſorethas ſemper verſus ſingulorum librorum accuratè numeraſſe. Præterea illa nota monet in tribus antiquis MSS. libris illos duos verſus non inveniri. Ipſemet unum ex tribus illis exemplaribus MSS. percurri, & quæſivi duos illos verſus, ſed fruſtra. Etiam ipſa paraphraſis Jonathæ, compoſita circa tempora Auguſti, hos verſus ignorat.

Tertium caput continet notas marginales, quæ verſantur circa *Voces*, & quidem diverſis modis. 1. Secundùm antiquam traditionem inveniuntur in V. Teſt. ſex loca, in quibus vox aliqua

qua ab initio columnæ scribi aut imprimi debet. Ex. gr. *Gen.* 49. 8. in margine hæc habentur בראש עמוד סימן ב"ה שמ"ו h. e. Vox יהודה, ad quam hæc glossa respicit, debet esse *in principio columnæ*, & *Symbolum* cæterorum locorum exprimitur literis sequentibus; ב denotat בראשית *Gen.* 1. 1. h. e. vox illa בראשית debet scribi vel imprimi in principio columnæ. Jod designat יהורה *Gen.* 49. 8. הנאים ה *Exod.* 14. 28. שני ש *Lev.* 16. 8. מה ת *Numer.* 24. 5. & Vau denotat ואעידה *Deut.* 31. 28. Hæ voces per illam abbreviaturam designatæ, in principio columnæ debent imprimi, quod etiam hîc observatur, excepto loco quinto, *Num.* 24. 5. Etiam ubique hæc eadem nota marginalis annotatur, præterquam in loco primo.

2. In V. T. per multa secula, etiam ante confectum Thalmud, quindecim voces supernè nonnullis punctis notatæ fuerunt, quæ puncta nec accentus nec vocales sunt. Decem tales voces, punctis ornatæ, olim annotatæ sunt, & adhuc hodie etiam annotantur in Lege, quatuor in Prophetis, & una in Hagiographis: propterea in hâc editione hoc passim annotatur: ex. gr. *Gen.* 16. 5. in margine habetur נקוד על י בתרא *punctum est supra Jod posterius*, vocis ובניך. Similiter *Gen.* 18. 9. ad vocem אליו annotatur נקוד על אין *punctum est supra* literas *Aleph*, *Jod*, *Vau*. Cæteræ voces punctatæ inveniuntur *Gen.* 19. 33. & 33. 4. & 37. 12. *Numer.* 3. 39. & 9. 10. & 21. 30. & 29. 15. *Deut.* 29. 29. 2 *Sam.* 19. 20. *Jes.* 44. 9. *Ezech.* 41. 20. & 46. 22. *Psal.* 27. 13.

3. Etiam nonnunquam media vox indicatur, ut *Lev.* 10. 16. ubi ad verbum דרש in margine hæc annotantur: דרש בראש שיטה שהיא חצי התורה בתיבות *Verbum* דרש *est in principio regulæ, estque medietas Legis respectu vocum.*

4. Nomina divina, Deo propriè convenientia, tribuuntur nonnunquam creaturis: ideò in nonnullis locis margini adscribitur קדש *Sanctum*, ut *Genes.* 18. 3. & 19. 18. quo indicatur nomen אדני in illis locis esse Sanctum, & de Deo usurpari. Eadem vox *Genes.* 20. 13. adscribitur voci אלהים. E contra *Genes.* 19. 2. ad vocem אדני, scriptam cum Patach, in margine annotatur חול *profanum*, quo significatur, illud nomen אדני ibi de creaturis usurpari.

5. Notæ marginales considerant voces defectivè vel abundanter scriptas, h. e. sine litera, quæ aliàs requiritur, vel cum litera quæ potest abesse: ex. gr. *Gen.* 20. 6. ad verbum מהטו *à peccando*

anno-

annotatur חסר א' *deest Aleph*: nam deberet scribi מחטיא. Similiter *Jes.* 3. 8. voci עני in margine adscribitur חסר י' *deficit Jod.* E contra nonnullæ voces occurrunt, in quibus quædam litera est superflua, quæ posset abesse: & propterea hoc in margine passim annotatur; ut *Gen.* 27. 4. ubi ad vocem צַיִדָה annotatur יתירה ה *He abundat*: nam illud *He* revera supereſt, & vox nihilominus esset perfecta, imo multo perfectior si illud abesset.

Caput quartum enumerat notas marginales, quæ versantur circa literas. 1. Literæ majusculæ, secundùm Masoram in V. T. annotari solitæ, hic accuratè in ipso textu describuntur, additâ præterea voce רבתי, indicante literam hanc vel illam majusculâ formâ esse exaratam: ex. gr. *Gen.* 1. 1. ad vocem בראשית in margine annotatur ב' רבתי *Beth est majusculum.* Similiter *Levit.* 13. 33. in verbo והתגלח litera ג est majuscula, & *cap.* 11. *vers.* 42. in נחון litera Vau; ubique annotatâ voce רבתי. Hæ literæ majusculæ, quæ fere sunt 30. in genere denotant accuratiorem rei præsentis esse habendam rationem.

2. Literæ minusculæ, in genere denotantes diminutionem rei, vel contemptum eorum quæ tali literâ scribuntur, hîc accuratè enumerantur, addita voce in margine זעירא *parvum:* ex. gr. *Gen.* 2. 4. in verbo בהבראם litera ה minusculâ formâ pingitur, quod etiam in margine annotatur ה זעירא *He est parvum.* Vide etiam *Gen.* 23. 2. in verbo ולבכתה, & *Lev.* 1. 1. in ויקרא, & passim per totum V. Test. Ubique in margine adscribitur זעירא, denotans literam aliquam minori formâ esse exaratam.

3. Quatuor literæ suspensæ, scil. tres ע & una נ hîc supra communem regulam sunt impressæ, additâ ubique voce marginali תלויה denotante literam *suspensam.* Hæ occurrunt *Judic.* 18. 30. in מנשה, *Psalm.* 80. 14. in מיער, & *Job.* 38—13. 15. in מרשעים.

4. In multis Bibliis *Numer.* 10. 35. in בנסע, & *cap.* 11. *vers.* 1. in כמתאננים literæ Nun sunt inversæ, sed exemplaria MSS. quæ in Judæorum Synagogis asservantur, ignorant Nun inversum; sed ante illos versus scribunt signum aliquod, tali formâ constans (נ), repræsentans fere Nun inversum: & propterea hîc talia duo signa conspiciuntur, additâ notâ marginali, נון הפוכה *Nun est inversum.*

5. *Numer.* 25. 12. occurrit vox שלום *pax*, cum nota marginali

nali ואו קטיעא h. e. *Vau est abscissum & decurtatum*, ut innuatur pro שלום posse legi שלים *perfectus*: nam quando inferior pars à Vau obliquè abscinditur ultra medium, quod remanet, est simile literæ י *Jod*. Hæc litera propterea ita abscissa videtur, ut alius sensus elici posset; sed ea hîc non est abscissa, ne in Jod videretur mutata.

6. Literæ irregulares in hac editione etiam annotantur, ut *Deut*. 3. 11. ad הֲלֹה annotatur כתיב בהא *scriptum cum He*, loco Aleph in fine. *Deuter*. 32. 6. voci הַ לְיהוָה adscribitur talis nota, ה רבתי והיא תיבה בפני עצמה *He est majusculum, estque vox per se*. He semper solet conjungi, sed hîc separatur; & propterea illa irregularitas hîc indicatur. Præterea quando una litera pro alia scribitur, tum in margine habetur במקום *loco*: ex. gr. *Prov*. 26. 9. ad vocem כִּסֵּה annotatur in margine ה׳ במקום א׳ *He est loco Aleph*: nam regulariter scribitur כסא. Vide etiam *Job*. 38. 11. & passim alibi. Denique Mem finale scribitur in Medio *Jes*. 9. 6. in voce לסרבה cum addita nota מ׳ סתומה באמצע תיבה *Mem est clausum* (finale) *in media voce*. E contra מ non finale scribitur in fine *Neh*. 2. 13. & simile Nun in מנ occurrit *Job*. 38. 1. & 40. 6. cum nota marginali מן קרי h. e. מן est legendum.

7. Quando vox scribitur irregulariter cum literâ aliquâ, de quâ quis posset dubitare, an non alia litera esset substituenda, hoc hic in margine etiam annotatur: ex. gr. 1 *Sam*. 2. 16. ad vocem לו notatur לא סביר *putatur* legi debere לא per Aleph. Hæc nota monet nihil esse mutandum, sed vocem לו esse authenticam, & à primis authoribus profectam. Eadem nota etiam annotatur 1 *Sam*. 12. 5.

8. Quando vox aliqua scribitur, de quâ quis dubitare posset, an ita sit scribenda, tum in margine sæpissimè tres tales literæ כ״צל ut de vera lectione certus esses, adscribuntur, quæ abbreviatè denotant כן צריך להיות *Sic debet esse*. Vide hujus notæ marginalis exempla 1 *Reg*. 7. 22. 26. *Jer*. 22. 20. 1 *Sam*. 10. 11. 2 *Sam*. 19. 14. & passim alibi, quod hactenus nunquam in ulla editione observatum est.

Caput quintum considerat septem species notarum marginalium, vulgò *Keri* vocatarum, quæ versantur circa Literas aut Voces. *Prima* species versatur circa literas omissas, quæ in aliis locis regu-

regulariter solent adesse; vel vice versâ circa literas abundantes, quæ aliàs solent abesse. 1. In V. Test. sæpè literæ desunt, quæ secundùm regulas communes adesse debent, ut *Jos.* 24. 3. habetur וארב pro וארבה, quod in margine annotatur cum verbo קרי h. e. *lectum*. Sic 1 *Sam.* 18. 7. pro באלפיו scribitur in margine קרי באלפי, legendum cum Jod, quod pluralibus addi solet. 2. E contra, in aliis locis literæ quædam abundant, quibus absentibus voces nihilominus essent perfectæ, imo perfectiores quàm cum his additis literis, ut *Jos.* 6. 7. pro וַיֹּאמְרוּ est in margine ויאמר, nam Vau abundat, & nihil significat. Vide etiam *cap.* 7. 21. וָאֶרְאֶה pro וארא cum litera He abundante, quæ in margine abjecta est.

Secunda species versatur circa literas, pro quibus aliæ in margine leguntur, ut *Jos.* 3. 16. pro באדם in margine est מארם, & *cap.* 6. *v.* 9. pro תֹּקְעִי est תקעי cum Vau loco Jod.

Tertia species considerat literas per Metathesin transpositas, ut *Jos.* 6. 13. הֹלְכָה pro הלוך, & *Jud.* 12. 3. וָאָשִׁמָּה pro ואשימה, quæ regulariter in margine annotantur.

Quarta species est circa literas adscriptas voci præcedenti, cum pertineant ad vocem sequentem, ut 2 *Sam.* 5. 2. הָיִיתָה מוֹצִיא, pro חיית תמוציא; & *Job.* 38. 12. יִדַּעְתָּה שָׁחַר pro ידעת השחר.

Quinta species est circa voces destitutas vocalibus, & vice versa. 1. Occurrunt aliquando tantum consonæ sine vocalibus, ut 2 *Sam.* 13. 33. in voce אם, & 2 *Reg.* 5. 18. in נא, ubique adscriptis vocibus כתיב ולא קרי *scriptum & non lectum*. Judæi non solent eas voces legere. 2. E contra nonnunquam inveniuntur tantum vocales, annotatis consonantibus in margine: ex. gr. *Jud.* 20. 13. sunt vocales, quas Rabbini judicant ita esse legendas cum his consonantibus בְּנֵי; sic etiam 2 *Sam.* 8. 3. sunt (יד) pro פְּרָת, ubique annotatis vocibus in margine קרי ולא כתיב *lectum & non scriptum*, h. e. Rabbini judicant illas vocales per tales consonas esse legendas.

Sexta species est circa voces conjunctas, quæ sunt dividendæ, & vice versâ. 1. *Gen.* 30. 11. occurrit בגד pro בא גד, & *Jes.* 3. 15. מַלְכֶם pro מה לכם, quæ ita divisæ scribuntur in margine. 2. E contra voces in textu divisæ in margine conjunguntur, ut 1 *Sam.* 9. 1. in מבנימין pro מן־ימין, & 2 *Chron.* 34. 6. in בחרבתיהם pro בחר בתיהם.

Septima species est circa voces obscœnas, quas Rabbini judicant per alias voces, notatas in margine, esse legendas, ut 1 *Sam.* 5. 9. pro

9. pro עפלים voce obscœna legitur vox honestior טחורים, & 2 *Reg.* 6.25. pro חרייונים annotatur in margine vox quasi honestior דביונים Singularum specierum pauca exempla protuli, cætera poteris ipse in margine passim inquirere.

Octavo posset hic addi nota quædam, margini adscripta, indicans literam esse mobilem, aut quiescentem, ut *Psalm.* 136.3. voci לַאֲדֹנִי in margine adscribitur א נעה *Aleph est mobile*: aliàs enim א solet destitui vocali. E contra litera Aleph, per se aliàs mobilis, aliquando quiescit, ut 1 *Reg.* 11.39. וַאֲעַנֶּה, ubi annotatur הא׳ נחה *illud Aleph est quiescens*. Vide etiam *Ezech.* 47.8.

Caput sextum notarum versatur circa *Vocales*, de quibus dubitare posses, an non aliæ vocales illis literis essent subscribendæ. Hoc fit 1. Circa *Kametz*; *Jos.* 11.4. ad vocem רָב, aliàs fere scriptam cum Patach, annotatur הר׳ בקמץ *Resch est cum Kametz*; & *Jud.* 6.17. voci שָׁאתָה adscribitur הש׳ בקמץ, *illud Schin est cum Kametz*, cum aliàs recipere soleat Sægol. 1. *Sam.* 7.17. ad שָׁפָט apponitur in margine כולו קמץ *Totum illud est Kametzatum*, & *Jes.* 37.1. ad בַּשָּׂק additur כולם קמץ *Omnia illa sunt Kametzata*. שַׂק, וְשַׂק, הַשַּׂק sæpè habent Patach, sed quando Beth præponitur, tum semper habet Kametz. In constructione Kamets ultimæ syllabæ mutatur in Patach, sed in V. T. aliquando tale Kametz manet, contra regulas, immutatum; hoc hic etiam annotatur, ut *Ezech.* 13.9. ad verba ובכתב בית ישראל scribitur קמץ בסמוך *Est Kametz cum nomine constructo*.

2. Circa *Patach*, ut *Jos.* 1.6. voci וֶאֱמֶץ adscribitur in margine מ׳ בפתח *Mem est cum Patach*; ne quis putaret Patach esse mutandum in Kametz propter accentum Atnach. *Jud.* 5.7. ad שַׁקַּמְתִּי annotatur הש׳ בפתח *Illud Schin est cum Patach*: nam aliàs tale pronomen Schin solet recipere Sægol. 1 *Sam.* 1.10. pro בפתח est פתוחה *Patachatum*, h. e. occurrit cum Patach.

3. Circa *Sægol*, ut 1 *Reg.* 16.24. ad מֵאֶת apponitur הא׳ בסגול *Illud Aleph est cum Sægol*, cum aliàs את sine Maccaph recipiat Tzere. *Jes.* 33.23. ad מרבה annotatur הב׳ בסגול *Illud Beth est cum Sægol*.

4. Circa *Tzere*, ut *Jos.* 2.18. ad חורדתֵּנוּ annotatur הת׳ בצרי *Illud Thau est cum Tzere*, pro חורדתִּינוּ. *Jes.* 30.11. duabus vocibus מִנֵּי adscribitur in margine ב׳ נונין בצרי *Sunt duo Nun cum Tzere*.

5. Circa

5. Circa *Chirek*, ut 2 Sam. 1. 10. voci נִפְלוֹ adscribitur נון בחירק *Nun est cum Chirek*, cum aliàs dicatur נִפְלוֹ *cadere eum*. Jes. 14. 3. ad voces מֵעֲצָבֶךָ & וּמֵרִגְזָךְ habetur ב׳ ממים בחירק *Duo Mem cum Chirek*, quum aliàs communiter ante literas non dagessabiles requirant Tzere.

6. Circa *Chateph-kametz*, ut 1 Reg. 13. 7. ad verbum וְסָעָדָה annotatur חס׳ בחטף קמץ *Samech est cum Chateph-kametz*. & c. 19. 20. eadem nota ad אֶשָּׂקָה abbreviatè indicatur חש׳ בח״ק *Illud Shin est cum Cateph-kametz*. Vide etiam *Jes.* 27. 3. 4.

Caput septimum continet notas circa *Accentus*, & circa *pronunciationem* ac *locum* accentuum. 1. Circa accentum רביע *Rebhia*, qui communiter non solet vocales breves in longas mutare; nonnunquam tamen irregulariter vocales quasdam mutat, ut 1 *Reg.* 7. 18. voci הָאֹתֹת adscribitur קמץ רביע *Est Kametz cum accentu Rebhia*. Vide etiam *Jes.* 6. 10. ad יִשְׁמַע.

2. Circa זָקֵף קָטֹן *Sakeph-katon*, ut *Jos.* 5. 14. in textu occurrit וישתחו, & in margine קמץ בו״ק *Kametz cum Sakeph-katon*, abbreviatè pro בזקף קטן. Vide etiam Jud. 5. 27. & 7. 5. ac passim alibi.

3. Circa טרחא *Tarcha*, ut *Jud.* 17. 1. In voce אֶפְרַיִם est Kametz loco Patach; & propterea in margine adscribitur קמץ בטרחא *Est Kametz cum accentu Tarcha*, qui aliàs non solet vocales mutare. Eadem nota occurrit 1 *Reg.* 5. 31. circa vocem חַבִּירֹת *domus*.

4. Circa אתנח *Athnach*, qui est pausa major mutans vocales Patach & Sægol in Kametz; & quando hoc non facit, tum sæpè nota marginalis additur, ut *Jud.* 1. 28. לָמֶס pro לָמֶס, ubi annotatur in margine פתח באתנח *est Patach cum Athnach*, contra regulam de pausis majoribus. Eadem nota etiam occurrit 1 *Sam.* 10. 2. circa vocem בְּצֶלְצַח, & passim alibi.

5. Circa סוף פסוק *Soph-pasuk*, sive Silluk, qui etiam est pausa major, mutans eodem modo vocales, ut Athnach: sed quia hæc pausa aliquando immutatas relinquit vocales, ideo hoc in margine indicatur, ne putares esse vitium in textu, ut *Jud.* 1. 30. לָמֶס pro לָמֶס cum Kametz propter Silluk: sed in margine annotatur פתח בס״פ *Est Patach cum Soph-pasuk*, sive Silluk, abbreviatè pro בסוף פסוק. Eadem nota etiam annotatur *ver.* 33. & 35. & *Jud.* 6. 19.

6. Pausæ majores communiter mutant vocales breves in longas;

gas; sed nonnunquam accentus minores eodem modo voces nonnullas afficere solent; & quando hoc fit, tum in margine hîc apponi solet בלא אתנח, סוף פסוק pro בלא אתנח h. e. *sine Athnach & Sophpasuk.* Masorethæ utuntur hac formula, quando indicant dictionem aliquam ob accentum minorem pausantem, veluti ob Sakeph-katon, Rebhia, Tipcha, aut alium, scribi cum Kametz, æquè ac ob Athnach & Sophpasuk pausas majores: ex. gr. *Psalm.* 135.21. & 137.5. In יְרוּשָׁלִָם sub Lamed est Kametz propter Rhebja pausam minorem: & propterea in margine scribitur קמץ בלא אתנח *Est Kametz sine Atnach & Sophpasuk.* Vide etiam *Psal.* 137.7. ubi ob Merca accentum minorem Patach in Kametz mutatur.

7. Circa *pronunciationem* accentuum, ut *Gen.* 5.29. ad vocem יְנַחֲמֵנוּ notatur in margine הקורא יטעים הגריש קורם התרסא *Lector accentum Gereschpronunciabit ante accentum Tarsa.* Vide etiam *Lev.* 10.4.

8. Notæ marginales versantur etiam circa *locum* accentuum. *Primò.* Quando vox aliqua accentum habet in syllaba ultima pro penultima, tum in margine scribitur מלרע *infrà*, *infernè*, h. e. in inferiori sive ultima syllaba: ex. gr. *Jud.* 4.18. bis occurrit סוֹרָה cum accentu in ultima, quum aliàs accentus in tali forma debeat esse in syllaba penultima. Vide etiam eandem notam *cap.* 5. *ver.* 12. ad verbum עוּרִי, cum accentu in syllaba ultima, cum debeat regulariter esse in penultima. *Secundò.* E contra quando accentus est in syllaba penultima pro ultima, tum scribitur in margine מלעיל *suprà*, h. e. in superiori à fine vocis syllaba, sive in penultima: ut 2 Sam. 17.12. voci נִוָּתֵר habenti accentum in penultima pro syllaba ultima adscribitur in margine מלעיל: nam secundùm paradigma Conjugationum accentus debet esse in ultima syllaba. Vide etiam simile exemplum *Ies.* 7.2.

9. Circa geminationem accentuum. Voces aliquando recipiunt præter morem plures accentus, quàm communiter recipere solent. Circa talem multiplicationem accentuum etiam nota marginalis annotatur: ex. gr. 2 *Reg.* 17.13. verbo שָׁבוּ adscribitur in margine ב׳ טעמים במילה א׳ *sunt duo accentus in voce una.* Jerem. 2.31. ad vocem מאפלִיה annotatur ב׳ טעמים *sunt duo accentus*, scil. præter Metheg. Vide etiam *Ruth.* 2.14.

Caput octavum versatur circa Dageſch, Mappik & Raphe. *Primò*, circa Dageſch, & quidem variis modis. 1. Quando eſt poſt vocalem longam, ut *Iud.* 13. 8. ad הַיֶּלֶד annotatur הל׳ בדגש *Illud Lamed eſt cum Dageſch.* Similiter *cap.* 18. ע. 21. 29. & *c.* 20. ע. 31. 32. Hæc nota *Ieſ.* 28. 16. 28. ad vocem מוּסָּד his vocibus exprimitur, דגש אחר שורק *Eſt Dageſch poſt Schurek.* Vide etiam *Ieſ.* 33. 1. *Ezech.* 16. 4. Alibi dicitur Dageſch eſſe poſt vocalem longam: ex. gr. *Ieſ.* 16. 8. ad שְׁרוּקֶיהָ annotatur in margine דגש אחר ת״נ abbreviatè pro תנועה גדולה *Dageſch eſt poſt motionem magnam*, h. e. poſt vocalem longam. 2. Literæ gutturales & Reſch non recipiunt Dageſch: Maſorethæ tamen numerarunt quædam loca, in quibus Reſch & Aleph recipiunt Dageſch: ex. gr. 1 *Sam.* 1. 6. & 10. 24. & 17. 25. 2 *Reg.* 6. 33. *Ier.* 39. 12. *Ezech.* 16. 4. ubique in margine habetur ר׳ דגושה vel ריש *Reſch eſt dageſſatum.* Etiam Aleph dageſſatur, quod in hac editione etiam annotatur, ut *Iob.* 33. 21. verbo רָאוּ in margine adſcribitur הא׳ בדגש *Illud Aleph eſt cum Dageſch.* Talia quatuor loca, in quibus Aleph habet Dageſch, enumerantur à Maſorethis.

Secundò circa *Mappik.* Aliquando Mappik planè omittitur, ubi aliàs requiritur: ex. gr. 2 *Reg.* 8. 6. ad vocem עֻזְבָהּ notatur in margine לא מפיק ה׳ *He non habet Mappik.* Illud ה debebat ſcribi cum Mappik, ſed ipſe ſacer Scriptor hîc non poſuit punctum in ה, quod hîc annotatur, ne quis ex improviſo illi literæ punctum inſcriberet. Vide etiam *Ieſ.* 23. 17. 18. ubi eadem nota occurrit occaſione vocum לאתננה & ואתננה non notatarum cum Mappik.

Tertiò circa *Raphe.* Dageſch aliquando eſt ejectum, ubi aliàs ſolet exprimi. & quando tale Dageſch abjectum eſt, tum in margine ſcribitur רפה *Raphe*: ex. gr. *Iud.* 8. 2. ב in voce מִבְצִיר *præ vindemiâ*, deſtituitur Dageſch compenſativo: ideo hîc in margine ſcribitur הב׳ רפה *Illud Beth eſt lene*, h. e. ſine Dageſch forti. Vide etiam *Iud.* 16. 16. ubi ל eſt Raphe, h. e. ſine Dageſch. Etiam *ver.* 28. in מִשְׁתִּי litera Thau dicitur eſſe raphata ſine Dageſch, quod aliàs requiritur. Vide etiam *Ieſ.* 22. 10. Aliquando illud Raphe denotat abſentiam puncti Mappik in litera ה, ut *Ieſ.* 18. 5. ad vocem נִצָּה in margine annotatur ה׳ רפה *He eſt lene* ſine Mappik.

Ex his omnibus curioſis notis, in octo præcedentibus capitibus allegatis, facilè potes, Lector benevole, percipere ſummam dili-

diligentiam circa hanc editionem fuisse adhibitam. Si fortè vitium aliquod, sed corrigibile, postquam folium esset impressum, irrepsisse à nobis ostensum esset, illud per tota Biblia accurati Scribæ calamo correxerunt; si vero esset non corrigibile, tum integram pagellam de novo impresserunt. Non igitur credimus ullum vitium literale jam in Textu mansisse, quum in aliis Editionibus, etiam Plantinianis, innumera ferè sint inventa, & à nobis annotata. Hanc dissertationem publico examini subjecimus, respondentibus Studiosis *Abrahamo Montano*, *Midwouda-Noort-Hol.* *Iohanne ab Ochten*, *Ultrajectino*; & *Thoma de Wreedt*, *Agrippinate*. Vale, Lector benevole, & Bibliis his ad felicem in veritate ac pietate profectum utere, fruere.

Datum Ultrajecti, 2. *Maii*.
A. CIↃ IↃC LXVII.

JOHANNES LEUSDEN.

דברי משפט אמת

אשר רבו חכמי ישיבת ק"ק אמשטירדאם יע"א
בשבח הדפסת ספר מקרא קדש הזה:

וואת התורה אשר שם המדפיס לפני בני עליה זאת תורת העולה היא העולה על כל אשר מקדם נסוכה לא היתה כמוה מיום הוסד מלאכת הדפוס ועד עתה יען אזר כגבר הלציו לתקן כל מעוות וחסרונות אשר נפלו בכל הקודמים לא יוכלו להמנות פזר נתן למגיהים מנים ממינים שונים עשרת מונים ולא חס עינו על ממונו לנפות אותה בשלש עשרה נפה מפי סופרים ומפי ספרים ערוכה בכל ושמורה פעם במסרה ופעם בשני ספרים מדויקים תורה נביאים וכתובים כתובים באצבע מימים קדמונים וסביבותיהם נשערה מאד מסרה גדולה וקטנה הכל באר היטב ולכן אתה הקורא אם תמצא איזה חדוש דע והבן כי הוא אצלך יען שגיאות הקודמים רבו עד כי חדל לספר כי אין מספר לא חס וחלילה בשנוי הענין והכוונה כי אמרות ה' אמרות טהורות לא השיגם אורך הזמן התפעלות ושנוי כלל אמנם בחסרות ויתרות אשר רבו ולא השגיחו עליהם למיעוטם המדפיסים פלאנטינו ובומבירגי וכל זולתם חדשים גם ישנים ויוסף **יוסף** עוד על השמועה כי אין מרדש בלא חדוש ואין רפוס בלי שבוש וינף עור תנופת זהב מכיסו להעביר (ע"י אומנים נאמנים ובקיאים אנשי לשון) ממנה כל מוץ על ידי החרט והקולמוס וכל ישראל ישמעו ויראו ונפלאות ותתעדן בדשן נפשם וברכות יעטו לראש משביר **ויוסף** הוא המשביר בר לכל העמים הרואים יפי המלאכה וחין ערכה סביבותיה ארשות בלשון לטין בקיצור מופלג מפורשות כוונים עשויות בחכמה בתבונה ובדעת חכם חרשים ונבון לחש הוא ראש המדברי בלשון הקדש ראש קטרי אות אויט ריק הבירה **יוחנן לוזדן** וחבריו הנלוים עמו ויען חקרנוה כן היא מתחילתה ועד סופה באנו על החתום להורות לכל העמים והנבונים יקר תפארה גדולתה תורת ה' תמימה משיבת נפש היום חמשה ימים לחדש ניסן שנת **תזכה** בעיר המחוללה אמשטירדם יע"א:

יצחק אבוהב

אהרן צרפתי

משה רפאל דיאגילר

Judicium Rabbinorum

SYNAGOGÆ AMSTELODAMENSIS

De hac Sacri Codicis Editione.

HIC ſacer Codex, quem Typographus noſter nunc in lucem edidit, atque viris gravibus & piis obtulit, ratione perfectionis omnes antiquiores & recentiores Editiones, quæ ab inventâ typographiâ uſque in hunc præſentem diem impreſſæ ſunt, longè ſuperat. Idem conſtanter & firmiter propoſuit corrigere ac emendare omnes defectus, qui in Editionibus antecedentibus innumeri fere occurrebant. Atque ut hunc præfixum finem ex voto obtineret, ingentibus ſumptibus expenſis, doctiſſimos & exercitatiſſimos Correctores convocavit, qui hoc opus ſingulare & excellentiſſimum ſecundùm exemplaria antiquiſſima & correctiſſima, ſecundùm Maſoram & ſententiam Maſoretharum, ac præcipuè ſecundùm duo antiquiſſima MSS. exemplaria, circumſepta curioſè Maſorâ magnâ & parvâ, correxerunt. Quod ſi igitur tibi, pie Lector, aliquid novi in lectione occurrat, noli ſtatim illud Correctoribus imputare, ac ſi illi correctioni non ſatis fuiſſent intenti: ſed cogita antiquos Editores non ſatis ad illud attendiſſe. Nolumus tamen dicere eos quoad ſenſum vel ſubſtantiam aliquid immutaſſe; abſit hoc: nam Verbum Dei eſt puriſſimum, quod nec tempus ipſum poteſt obliterare, vel alterare. Sed medicam manum adhibuerunt circa multas literas deficientes & redundantes, ad quas propter minutias non attenderunt *Plantinus*, *Bombergus*, aliique antiquiores & recentiores Editores, licèt accurati fuerint. Præterea poſtquam folia ſingula typis elegantibus eſſent impreſſa, non contentus his *Joſeph Athias*; ſed eadem tum adhuc rigidiori aliorum cenſuræ ſubjecit. Et ſi fortè vitium aliquod commiſſum eſſe poſt impreſſa folia deprehenſum eſſet, illud pennâ in omnibus foliis à doctiſſimis & peritiſſimis Scribis ſubtilitèr & accuratè, non ſine magnis ſumptibus, eſt emendatum; quod omnes, qui rectè intelligunt, videbunt, mirabuntur, & condignis laudibus hoc Opus deprædicabunt. Deinde ne aliquid in hoc præclaro Opere deeſſet, curavit hic *Joſeph Athias*, admirabili brevitate & fidelitate, elegantiſſimas notas Latinas margini adſcribi à ſapientiſſimo Doctore *Johanne Leuſden*, linguæ Sanctæ in Academia Ultrajectina digniſſimo Profeſſore. Denique quia nos hunc ſacrum Codicem à principio uſque ad ejus finem accuratè examinavimus, & puriſſimum atque omnibus aliis editionibus eſſe præferendum experti fuimus; ideo eundem doctis & piis Lectoribus præ cæteris commendamus. *Lex Domini eſt integra convertens animas.*

Datum Amſtelodami, 5. die menſis Niſan,
Anno à Mundo condito 5427.

Iſhack Abuab.
Aaron Serfati.
Moſeh Raphael de Aguilar.

נאם המגיהים · אל מול פני הקוראים ·
ושלום שלום קוראים :

נדרשנו לאשר שאלנו נמצאנו לאשר בקשנו אמרנו הננו הננו אל הגביר **יוסף עטיאש**
לעשו׳ רצונך חפצנו ומשאות לבך למלאת הואלנו : ואנחנו נחלק חושים להגות את כל
מלאכת עבודת הקודש באמונה וביושר לבב למען תצא כוונתך (הרצויה בעיני אלקים ואדם) מן
הכח אל הפועל : ויהי ככלות **יוסף** את המלאכה ערוכה בכל השלמיות · ושמורה מכל הטעיות ·
ונאמר איש אל אחיו · נודיעה נא לכל קורא בספר התורה הזה · קצת הטורח אשר טרחנו · ואת כל
התלאה אשר מצאתנו · עד תצא כנוגה תורת ה׳ תמימה · בתכלית העיון מוגהת · עד מקו׳ שירנו מגעת ·
מנופה בשלוש עשרה נפה · ומכל סיג מנוקה · מזוקקת שבעתים על כל ארבעה ועשרים אשר נדפסו
מיום היות דפוס על האדמה עד היום הזה · אין ערוך לה בכל הספרים אשר קדמוה · חדשי גם ישנים ·
כי אף אם רבה אמונתם בעניניה הנה לא פרצה בנקודותיה ואותיותיה · הנה זאת חקרנוה כן היא יען
חפשנו בכמה דפוסים לברר אוכל מתוך פסולת · ולתקון כל מעוות אשר קלקלו הראשונים · ולבער
קוצים מן הכרם · על פי דרכי הסופרים הראשונים אנשי כנסת הגדולה · והאדירים הבאים אחריהם
חכמי המסרה · אשר עשו חיזוק לתורה · להשאירה ברה וטהורה · ויבנו עליה דיק סביב באומנותם
ואמונתם · הלא היא המסרה המסורה בידם · המזהירה והמאירה על פני כל המקרא · לחומה ולמגן
מחצי הסכלים המגיהים מדעתם הקלושה ומסברא גרידתא · ועליהם סמכנו בכל הדבר הקשה · אך
בכל מקום אשר לא נתברר לנו האמת על פי המסרה וספרי הדפוס · אנה ה׳ לירנו שני ספרי ארבעה
ועשרים כתיכת יד אשר היו מימי קדם וכל מום לא אית בהון לא יערכם זהב וזכוכית אם יתן איש את
כל הון ביתו בערם ביז יבוזו לו והאחר מיוחד שבשניהם הלא הוא כמוס כיד השר משה קוריאל יצ׳ו
חתום באוצרותיו · וכי יפלא ממנו דבר בין טעם לטעם ובין נקודה לנקודה קמנו ועלינו אליו וחתכנו
הרין על פיו כי כראי הוא לסמוך עליו · ובמלא ותסר ופתוחות וסתומות ובצורות השירו׳ הרבינו דרישה
וחקירה · יגילו הקוראים וישמחו הסופרים כי ימצאו בו נחת רוח להעתקת ספר תורה · גם לא נסוג
אחור ימיננו מהשגיח בהשגחה פרטית בכל קרי וכתיב · וכתיב ולא קרי וקרי ולא כתיב ואותיות גדולות
וקטנות ואותיות תלויות ונקוד רבה על הכתב וכתב רבה על הנקוד לא הנחנו דבר גדול וקטון הצריך
לשלמות המלאכה אשר לא שמנו אליו לבנו · ויען ידענו את אשר יקרה לכל קורא בספרי הקודש ·
ובפרט לבקיא בדקדוק הלשון · כי בפגעי בכל דבר זר יוצא מן הכלל אשר קבל מרבו יחרד לבו ויתר
ממקומו · לא ידע ולא יבין אם הוא טעות נפל בספרים לאשמת המגיהים · או אם כך צריך להיות
לטעם נעלם ממנו ועל שתי הסעפים פוסח עד יטריד מחשבתו ויפסיק ממשנתו · לכן להסיר זאת
המכוכה · ולרפא זאת המחלה · להעלות לה ארוכה · ולא יהיה עוד לקורא לפוקה · זאת עשינו על
כל הדבר הקשה ונקודה זרה הצבנו עליהן ציונים צורת כוכב * מאיר אל הצד אשר שם בגליון מפורש
ענין הזרות ומהותו · ולהיות כי קצר המצע מהשתרע ולא יכול להחזיק מלות שלמות נשתמשנו בקצת
ראשי תיבות אשר נהגו בעלי המסרות הלא המה קמץ בז׳ק רוצה לומר בזקף קטון : פתח בא׳סף או
קמץ בלא אס׳ף ר׳ל אתנח סיף פסוק · ובמעט מזער מן הזרים אשר לא היה אפשר לנו לפרש זרותם
לאורך הדברים הנצרכים לבארו כתבנו בצדם כצ׳ל ר׳ל כך צריך להיות כלומר אל תתמה על זרות
הטעם או הנקודה ואל נא תשת עלינו חטאת כי כן צריך להיות בלי שום ספק · ועתה יקרא
בטח כדר ולא יהא לבו גוקפו במוצאו דבר זר בעיניו · וכזה עשינו בכל כ׳ד ספרי הקודש כי כלם
שוים לטובה שקולים במאזני העיון · ומצורפים במצרף ההנהה כצרוף את הכסף · מלובנים
ומבוחנים בכור השקידה כבחון את הזהב · ולא שלחנו ידינו להגיה שום דבר עד שנתברר לנו מפי
סופרים ומפי ספרים רנהיר וצהיר כיומא ראסתנא · אך אמנם אחרי כל הטורח הזה אשר טרחנו לא
הונח לנו כי אזנינו תשמענה דבר מאחרינו אין קול ענות תהלה אך קול ענות תהלה לאמר מה הבטחון
הזה אשר בטחתם הטובים אתם מהמגיהים הראשונים אם רב בינתכם מבינתם הלא ידעתם
אם לא שמעתם משל הקדמוני כשם שאי אפשר לבר בלא תבן כך אי אפשר לדפוס בלא טעות · אך
אנחנו נשיב אמרינו להם וכה נאמר · לא נעלם כל זה ממנו ולא נסתר מנגד עינינו שקוטנם עבה
ממתנינו · אולם זה יצא ראשונה מן הכלל ואחריו כל אדם ימשוך ועלינו להחזיק טובה ולהרבות
בברכה תכאתה לראש **יוסף** הגבר הוקם על מלאכת ההדפסה לו משפט הבכורה · כי אחרי צאת

מן

Correctores pio Lectori S.

CUM Dominus Joseph Athias animum induxerit Sacri Textûs viginti quatuor libros typis mandare, à nobis petiit, ut illis corrigendis intenti essemus; cui libentissimo animo annuimus, & talem laborem alacri voluntate suscepimus, devoto desiderio commoti, quod luci traderentur Biblia perfectissimè correcta: quapropter omni curâ & sedulitate hanc Editionem pro viribus nos esse correcturos promisimus. Cum verò hoc sanctum & insigne opus feliciter esset absolutum, illius perfectione & puritate optimè pensitatâ, aquum nobis visum fuit pio Lectori ostendere quantum & qualem laborem impenderimus, ut præfixum consequeremur intentum edendi scilicet Biblia ab omni errore, etiam minimo, prorsus libera. Hæc enim Biblia, omnia hactenus in lucem edita, longè sine ulla contradictione superant. Verum quidem est, quod in principalioribus omnes præcedentes Editiones cum hac concordes sint, attamen, ob typographorum incuriam, quandoq; errores commissi sunt in accentibus & punctis vocalibus, quandoq; in verbis integris, vel deficientibus, vel redundantibus. Utq; hos errores evitaremus, diversis accuratissimis exemplaribus usi fuimus, correctis ex Masorâ, & à Masorethis, qui sepem Legi fecerunt. Et cum quidam, propriâ opinione audacter commoti, literam aut punctum aliquod olim immutarint, in talibus difficultatibus, quæ in correctionis decursu occurrerunt, insecuti fuimus sapientum Doctorum sententiam. Præterea ortâ difficultate aliquâ ex quibusdam punctis, quæ ex Masorethico opere componere non potuimus, decurrimus ad vetustissima MSS. exemplaria, quibus accuratiora inveniri non possunt, quæ DEI Benedicti beneficio ad nostras manus pervenêre, præsertim Sacrum illud MS. Volumen, quod servat D. Moseh Curiel, aliàs Hieronymus Nunes da Costa, ex quo non pauca differentiæ fuerunt determinatæ. Est enim sufficiens, ut illi fidem præbeamus, tum ob antiquitatem, tum etiam ob eximiam ejus puritatem. In iis verò quæ pertinent ad verba, quibus debetur vau aut jod expressum, aut tacitum, & in separationum formulis & canticorum figuris, nulli curæ & labori pepercimus: sed omnia magno cum labore & meditatione scrutati fuimus; quod maxime juvabit eos, qui describere solent Zepharim. Optimè quidem poterunt ex quinque libris Mosis, Zepher Torah nominatis, confidenter describere. Neque etiam sine accuratâ disquisitione præteriimus exactissimum scrutinium de omnibus verbis, quæ aliter scribuntur, leguntur aliter; sicut de aliis quæ licet scribantur, non tamen leguntur; & è contra quæ licet scripta non sint tamen leguntur; sicuti de literis majoribus & minoribus, quàm cæteræ, è quibus sacer Textus componitur; & de aliis quæ in versu sublimiores sunt, & quasi suspensæ; nec non de verbis, quæ reperiuntur cum punctis in superiori parte, nullo, licèt minimo, omisso, quod ad perfectionem & summum istius operis decus pertinere videretur. Etiam scimus Lectori, regulis Grammaticis benè instructo, obventura nonnunquam quædam in Textu, quæ illis regulis directè adversantur: & propterea dubius hærebit, an is error Typographi sit, vel Correctorum culpâ commissus, an verò exceptio à regulâ, vel abditum quid & mysterium nobis occultum. In tali ambiguitate hærens nescit, quo se vertet, & sic à sacræ Scripturæ lectione absterretur. Nos ut scopu-

מן הרפוס כלל׳ ורק הוסיף עוד שני׳ ירוי׳ ישלחהו למרינת אויטר׳ק אל יד איש נבון וחכם היושב על כסא ההוראה ללמד לבני עמו לשוננו הקדושה׳ נודע בשערים שמו יוחנן לוזדן וישנם מחניו הוא וחבריו ותלמידיו העוזרים על ידו הסרים אל משמעתו וברקו אות באות ונקודה בנקודה וכאשר מצאו נקודה יתרה אשר לדקותה עברנו עליה ולא ראינוה׳ או חסר דגש ינקיר אשר מכח ההדפסה נעתק ויתר ממקומו׳ שלחו אליו בכתב לתקנו ולהגיהו טרם צאת א׳ הספרים מתחת ידו׳ ולמען לא ישכן באהלו עולה לא אחר לעשותו הזיל והב מכיסו וישכור סופרים בקיאים בכתיבה דקה יודעים לגזר באמון ידים מן יבולע למלאכת׳ ויאותו האנשים ויקחו בידם כלי אומנותם ויהי עמם אתם למלאורת כל חסרון׳ ואיזמל של סופרים בידם לגזר כל יתדון׳ ראה זה חדש הוא תחת השמש לא נעשה כן לכל המלאכות אשר הוציאו לאור המדפיסים הראשונים אנשי השם אשר הולילו בששים מעשיהם בימבי׳ רני ופלא׳ טינו והכאים אחריהם׳ אמנם כדברים החונים סביבות המקרא לדקות האותיות אם אולי נפלו בם איזה טעיות ונתחלפו האותיות מעות לא יוכל לתקון וחסרון לא יוכל להמלאת וגם זה אינו מעלה׳ לא מורד בשלמות מקרא קודש הזה ואם בא לתקנו יצא שכרו בהפסדו׳ אך בכל כ״ר ספרי הקודש פנימה׳ לא עוב דבר מפני גודלו ולא עבר עליו לקטנותו׳ ולכן אחד כל הדברים והאמת האלה מלא אותנו לבנו להגיר ולספר יתר שארת המקרא הזה על כל הנדפסים מימי עולם ושנים קדמוניות עד היום הזה ונדע כי לא נבוש ויהללו כשערים מעשרת הספר הקדוש הזה ערות יוסף שמ׳ו מעיר על זירוזו ובקיאותו׳ ועתה כל הרוצה למלאת ידו בתורת ה׳ תמימה לך א׳ יוסף יבוא טוב ויקבל טוב ועליו תבוא ברכת טוב ועלינו לשבח לארון הכל שהחיינו והגיענו לתכלית המלאכת הספוארת הזארת הוא יצמיח לנו ישועה בקרוב ומלך יושב על כסא ישראל

ועינינו רואות׃ אמן כן יהי רצון׃

כלה דברי הסכרים המתוקנים המתקנים כעבר רגלי הקכמים מגיהים בלימונא ומדברים בנדקה׃

יהושע רה סילוה

שמואל פינטו

אברהם שניאור קורונאל

ויהי בראות אחד המגיהים שלמות המלאכה והדרה׳ אז ידבר יהושע את דברי השירה׃

אָרוֹמִם וַאוֹרֶה לְיוֹשֵׁב כְּרוּבִים׳
בְּמוֹ פִי וְלִבִּי אֱוֹמַר לְיוֹצְרִי׳
וְנַפְשִׁי בְּקִרְבִּי תְּהַלֵּל לְצוּרִי׳
עֲלֵי כָל חַסְדָיו גְּדוֹלִים וְטוֹבִים׃

וְהַחַיֶּה וְשָׁמַר וְקַיֶּם אֲהוּבִים׳
עֲרֵי תֹם מְלֹאכֶת קָדְשִׁי וְאוֹרִי׳
בְּתוֹרָה תְּמִימָה כְּשֶׁמֶשׁ מְאוֹרִי׳
בְּלִי מוּם וְטָעוּת נְבִיאִים כְּתוּבִים׃

דְּרוֹשׁ נָא וְחַפֵּשׂ בְּהַשְׂכֵּל וּבִינָה׳
וְתֵדַע וְתִבְחַן אֱמִיתַת דְּבָרִי׳
וְיוֹם יוֹם תְּבָרֵךְ לְאֵל חַי מְרִינָה׃

שְׁמַע נָא אֲדוֹנִי וְהַקְשֵׁב אֲמָרִי׳
וְטַהֵר גְּאוּלַת אֱמֶת וֶאֱמוּנָה׳
אֲנִי תּוֹךְ קְהַלְתָּ אֲשַׁלֵּם נְדָרִי׃

lus iste vitaretur, utque pius Lector ab omni scrupulo liber evaderet, quem prædictæ exceptiones causare possent, supra tales voces hoc signum * notavimus, addentes in margine illum non fuisse errorem. In aliquibus talibus notationibus coacti fuimus abbreviatis literis uti, quod jam diu ante fecerunt D. illi Doctores Masorethæi; eæq; notæ tales sunt: אם ח׳ h.e. אחנח סוף פסוק: קמץ בו׳ק h.e. קמץ בוקף קטון: כצ׳ל h. e. בן צריך להיות Verum asserere possumus, quod in hoc opere nil emendaverimus, quin prius ita exactè fuerit examinatum, ut nobis luce meridiana clarius innotuerit. His omnibus, quæ certissima sunt, non obstantibus, etiam consideravimus, nonneminem nobis posse objicere proverbium experimento confirmatum, quod sicuti est impossibile triticum sine aristis crescere, ita quoque impossibile est aliquam editionem ex typographia ab omni errore immunem prodire. Ita est, fatemur, ut vulgò fertur, non verò nostra fiducia ex vana seu superba præsumptione procedit, quod nosmet ipsos aliis præcedentibus Correctoribus doctiores credamus: sed quia in his Bibliis edendis talem diligentiam, & talem laborem adhibuimus, qualem non credimus ullum hucusq; ab inventa Typographia adhibuisse. Ob id non solum docti inter Judæos, sed & omnes alii, qui purum Dei verbum desiderabunt, Domino Josepho Athias gratias debent rependere magnas. Præterea idem Athias, sancto zelo & pietate commotus, singulas paginas jam typis mandatas, ad insignem Ultrajectinam Academiam remisit, ut exactiori censuræ subjicerentur à Clarissimo Doctore Johanne Leusden, Hebraicæ Linguæ peritissimo Professore, qui omnibus viribus & toto animo scrutatus est singula verba, singulas literas, puncta & accentus. Quicunque ergo defectus, vel ob exiguitatem subterfugerant, vel officinæ vitio contigerant, eosdem in schedula annotatos, idem Professor ad Dominum Athiam remisit; qui ut iidem defectus emendarentur, & opus evaderet undequaq; purissimum, magno stipendio accersivit homines inscribendo peritos, qui curiosa subtilitate defectus eos calamo perfectissimè emendarunt, ut nemo postea dignoscere possit ubi error antea commissus fuerat. Hanc manualem correctionem ob sui difficultatem, prolixitatem, & immodicum sumtum nullus hucusque alicui adhibuit impressioni; nec ipse Bombergus, nec Plantinus, nec alii, quorum impressiones hodie maximè commendantur, talem corrigendi modum aggressi fuerunt. Quam ob rem omnes præcedentes Editiones nostræ præsenti cedere coguntur. In notis tamen marginalibus ob literæ tenuitatem, præfata manualis correctio adhiberi non potuit, quod nil detrahit Bibliorum promissæ integritati. Nihil igitur in hoc opere omisimus, quod ad illius excellentiam possit conducere, nil non examinavimus, nil incorrectum reliquimus: quapropter absolutè dicere audemus, nullam, ab inventa Typographia usque ad hunc diem, Sacri Textus editionem in lucem editam fuisse, quæ cum præsenti comparari queat. Attestamur ergo, Dominum Athiam pientissimo zelo commotum in his Bibliis excudendis, nullis laboribus, nullis sumtibus pepercisse, ut opus omnibus numeris absolutum prodiret. Denique quicunque vel studii, vel pietatis gratia in sacrosancti Textus lectione, & meditatione tempus terere vult, is ad hanc Editionem novissimam, ab errore immunem, recurrat sine alicujus periculi timore, vel suspicione. Interim nos gratias, quas possumus, reddimus infinito omnium rerum Creatori, qui nobis vitam concessit & continuavit, ut istius divini operis finem videremus. Idem Omnipotens Deus Regem sedentem in throno Davidis videre Israëli, & omnibus gentibus concedere dignetur.

Jehosuah da Silva.
Semuel Pinto.
Abraham Senior Corronel.

Judicium Professorum
S. Theologiæ in Academiâ
LUGDUNENSI,
De novâ hâc Editione Bibliorum Hebraïcorum.

Lectori pio S.

Sine dubio ad implendum id, quod Deus per Jeremiam *promisit,* Se positurum legem suam in medio omnium, *pertinet, quòd sacræ literæ & sæpius & semper elegantiùs, nitidiùs, utque emendatiùs, cum discere volentibus communicantur, ita ut etiam plures ad eas discendum invitentur. Non potuimus igitur non lætari & gratulari Ecclesiæ ac Mundo, quùm vidimus non intercidere id studium. Quemadmodum hanc Editionem literarum sanctarum Veteris Testamenti, tam nitidam, ut apparet, tam ad usum habilem, & lemmatibus ad inventionem quæsitorum minimè ineptis instructam, à mendis verò, quantum, non quidem longi temporis, tamen nec indiligenti animadversione deprehendimus, magna cum cura liberatam ex Typographéo viri egregii* Josephi Athias *prodire & in manus hominum se ingerere videmus. Spes est, abundante verbo, etiam cognitionem & fidem & fructus ejus magis magisque abundatura, per Dei benedictionem. Neque enim vult verbum suum ad se redire vacuum. Quemadmodum autem Hebræi capsarii Ecclesiæ, in quorum ore Deus esse vult verbum Propheticum usque ad ultimum diem, hanc utilitatem præstant nobis: ita æquum est, ut Deum pro iis oremus, ne diutiùs abscondat faciem suam ab ipsis, sed veniat Sioni* Goël *atque Assertor, & conversis à defectione in Jacobo.* Amen.

Lugduni Batavorum d. 3. Maii 1667.

Abrahamus Heidanus.
Johannes Coccejus.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Judicium Allardi Uchtmanni

Linguæ Sanctæ Professoris

in Academiâ Lugdunensi,

De novâ hâc Editione Bibliorum Hebraïcorum.

Lector benevole S.

QUANQUAM vino vendibili non opus sit suspensa hedera, probaque merx emtorem sponte alliciat; ne tamen amatoribus sacrarum literarum studiosis ignotum sit, quid in iterata hac editione Hebraici Codicis, ab eximio Typographo Hebræo *Iosepho Athia*, præstitum superadditumque sit: quo nomine præ reliquis maximè commendabilis, & ad lectionis usum etiam aptius concinnata, in lucem denuo prodeat, breviter sic habeto. Præter capitum, lemmatumque, & versuum accuratam distinctionem, argumenta insuper & summulas Latino idiomate in margine adjunctas, lectionis memoriæque subsidio: diligenter quoq; passim punctationis rationem notatam, observatamq; è Masora, eximio utilique lectoribus compendio atque adjumento, quod in accuratioribus etiam editionibus hactenus desideratum. Reliqua autem ipsius operis quod attinet, quantum diligenti pro temporis angustia consideratione observare mihi licuit; deprehendi neque labori indefesso, neque emendationis sumptibus parcitum, si quid forte in illo erratum admissum esset: quóque limatius correctiusque prodiret, accuratam ubique curam, & exactam diligentiam adhibitam, non modo in literarum apicumque seu punctorum, sed in accentuum quoque omnium debita constitutione. Ita equidem Lector ut tam fidere huic exemplari citra hæsitationem tutoque possis, quam illo ad commodum tuum uti, si visum fuerit: quo ut diligentius etiam utaris, stimulo tibi atque invitamento hæc quoque occasio esse debet. Hoc qualecunque novi operis suffragium, Typographi debitum diligentiæ ac dexteritati, bono publico inservire satagentis; idque ad rei veritatem testandam, non invitus à me impetrari passus sum. Tuum erit, Lector Benigne, ut illo ad utilitatem tuam fruaris.

Scripsi Lugduni Batavorum, Prid. Idus
Maijas, Anno CIↃ IↃC LXVII. *Allardus Uchtmannus*
Linguæ Sanctæ Professor.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Judicium Professorum
S. Theologiæ in Academiâ
ULTRAJECTINA,
de novâ hâc editione Bibliorum Hebraïcorum.

Lectori benevolo S.

LITERIS *ad nos datis, seriò rogavit vir egregius atq; industrius* Joseph Athias, *natione Iudæus, arte Typographus; ut, quemadmodùm priorem SS. Veteris instrumenti Bibliorum editionem Hebraïcam, ab ipso ante sexennium adornatam, tunc Facultas nostra à singulari curâ & diligentiâ commendavit; sic de hâc iteratâ eorundem Bibliorum editione nostrum quoque judicium ferremus. Honestæ isti petitioni obsequentes, testamur quod compertum habemus. Sæpius antehàc ex Clariss. Collegâ nostro* D. Johanne Leusden, *Linguæ Hebraïcæ in Academiâ hâc Ultrajectinâ Professore dignissimo ac meritissimo, audivimus, quomodò ipso auctore suscepta fuerit nova hæc editio; quâ sedulitate opus perageretur; quibusque subsidiis & commoditatibus, in gratiam lectorum, supra omnes priores editiones Hebraïcas, utpotè non solùm singulorum librorum titulis Latino idiomate passim præfixis, sed & rerum enarratarum lemmatibus ad marginem adjectis, atque accuratissimis observationibus & notis criticis, adornaretur; (quæ omnia laudatus Collega noster in suâ Præfatione diligenter recensuit): sicut idem Collega specimina quædam præclari illius operis aliquoties etiàm nobis exhibuit; quin & sententiam nostram de quibusdam dubiis interdùm rogavit. Prælo autem ad finem operis decurrente, majores ejus partes nobis communicatæ sunt; quas studiosè lustravimus, & ex singulis ferè capita aliquot accuratè perlegimus:*

qua-

quoniàm tunc temporis brevitas, & aliorum negotiorum multitudo, non permisit omnia similiter perlegere atque expendere. Interim præclaram in hoc opere perficiendo industriam, ac laborem indefessum, non possumus non laudare: sic enim factum deprehendimus, ut non solùm aliorum editiones plurimas, sed & suam priorem hâc iterâ superaverit vir egregius. Atque hoc nomine non dubitamus eam studiosis lectoribus de meliore notâ commendare: DEO Opt. Max. supplicantes, ut ea multorum salutari institutioni serviat, tùm Christianorum, tùm Iudæorum; imò ut his in sedula istius operis lectione ac meditatione, aliorumque mediorum convenienti usû, tandem detur videre Dominum gloriæ, & (quod optant Correctores Iudæi ad calcem sui Prologi) Regem sedentem in throno Davidis. Ità testamur, judicamus, vovemus, qui

Dabamus Ultrajecti, Prid. Non. Mai.
A. D. CIↃ IↃC LXVII.

Gisbertus Voetius, *Theol. D. & Prof.*
Andreas Essenius, *Theol. D. & Prof.*
Franciscus Burmannus, *Theol. D. & Prof.*

Judicium Jacobi Altingi

Pridem LINGUÆ HEBR. *& jam* S. THEOL. PROFES. in Academiâ Groninganâ,

De Novâ hâc Editione Bibliorum Hebraïcorum.

Lectori pio S.

PRodit nunc altera Editio Bibliorum Hebræorum, Viri industrii JOSEPHI ATHIAS studio ac sumtu adornata. Idem ante sexennium vulgavit exemplar, quo sategit alia antiquiora vincere. Verum isto, quod jam dat, semetipsum superare allaboravit. Ut nihil dicam de argumentis rerum vel sermonum Latinè margini adscriptis; quod novum plane sed utilissimum est institutum: longe accuratius quam ante ad voces literasque omnes attendit, ne quid ex isto genere redundaret, ne quid deforet, ne quid situm ordinemve desereret. Præstitit similiter magnam diligentiam circa vocalium accentuumque notas, ut propriæ cuique dictioni ac syllabæ tribuerentur. Religiosè secutus est codices quosdam MSS. canæ antiquitatis, nec non Masoram & Davidem Kimchium similia tractantes. Denique id operam dedit, ut non solum commodo aliorum, sed securitati quoque consuleret, & suppeditaret universis codicem in quo præ cæteris possent acquiescere. Hac de causa multitudinem adhibuit Correctorum ac Censorum, qui testes forent bonæ suæ fidei, deque eâ apud alios etiam præcones & sponsores. Postquam vero aliquousque processerat, speciminis ergo aliquot primùm folia ad me quoque destinare dignatus est, mox submisit universa, ut pariter censuram instituerem, diceremque sententiam. Atque illa quidem mihi lecta & examinata sunt, ista non

item

item, quod gravioribus distringerer negotiis. Cùm tamen sacer manipulus universæ segetis, unde demessus fuit, referat indolem, & quod diverbio dicitur, ex ungue leonem noscere liceat, illa ipsa folia implerunt me spe, imo fiduciâ, totum opus cum pulchritudinis, tum integritatis, quanta quidem hominibus humanisque congruit, ornamenta possidere, ac Editoris famam & nomen *Bombergiis, Plantinis, Stephanis*, & quicunque Hebræa Biblia accurate & eleganter expressisse laudantur, meritò esse annumerandum, ut pari gloriâ ad posteritatem memoria ipsius transmittatur. Ne quis autem vanitatis meam damnet fiduciam, hujus Editionis non modo usum commendo, sed etiam collationem cum prioribus aliis vel emendatissimis. Videbit enim quod dixi, quisquis oculo, censorio licet, perlustraverit, & cujus suspectam forte habuit credulitatem, novus suffragator confirmabit testimonium: pariterque mecum & Editorem prædicabit, & Editionem: atque ut hæc à plurimis expetatur, feliciterque usurpetur; ille verò fructu laboris sui lætus fruatur, quantum in se est, optabit, efficiet.

Scripsi Groningæ Frisiorum
d. $\frac{2.}{12.}$ $\frac{\text{Maii.}}{\text{Apr.}}$ 1667. *Jacobus Alting.*

JUDICIUM CHRISTIANI SCHOTANI

S. Theologiæ Professoris in Academiâ Franekeranâ Frisiorum,

De nova hâc editione Bibliorum Hebraïcorum.

L. P. S.

VIDI, suppeditante amico, editionem recentem Veteris Testamenti Hebraici, quæ Amstelodami ex officina Josephi Athiæ, hominis Judæi, obstetricatione & cura viri doctissimi & diligentissimi D. Johannis Leusden nunc prodit. Mirifice me afficiebat elegantia, cura, diligentia. Vincit enim omnium, quas hactenus vidimus, editionum κατὰ πάντα, laudem & industriam. Formæ literarum grandes, nitidæ, ductibus & apicibus suis accuratissimæ & expressissimæ. Tum vero signorum enuntiationis & accentuum, ad analogiam sermonis & γραμματικὰς, pene superstitiosa & nimia observatio, si quid hic nimium esse possit. Si Masforitæ diligentissimi, qui unquam in seculo fuere, revivisserent, dicerent voto suo satisfactum esse, nec usquam à scitis suis & linguæ genio aberratum. Editionem prodiisse, quæ desiderii summam æquaret. Felices tyrones hujus linguæ studiosi; hic nihil inversum, nihil distortum, nihil quod offendere possit aut perturbare. Quanta diligentissimi cura fuerit, vel id solum indicet, quod breve hic nusquam adjectis punctis cum rapto confundatur. Quam observationem suam Magnus Drusius, si in vivis esset, miraretur, tam diligenter teneri potuisse, præter omnium editionum consuetudinem. Laude sua & encomio nolim fraudari optimas editiones, veteres & recentes, sed non ferent ægre Venetiæ nec Antverpia nec Basilea suam industriam & ἀκρίβειαν hac Amstelodamensi editione superatam esse. Immortales gratiæ & Typographo & editionis patri ac procuratori debentur ab omnibus qui hunc sermonem & verbum Dei amant.

CHRISTIANUS SCHOTANUS.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Judicium Johannis Terentii

Linguæ Sanctæ Professoris

in Academia Franekerana Frisiorum,

De novâ hâc Editione Bibliorum Hebraïcorum.

Lector benevole S.

ROGATUS *novum hoc V.T. Hebræorum librorum exemplar, quantum per temporis angustiam occupationesque licuit, non sine ingenti voluptate, oculo quamvis censorio, lustravi; miratus & indefessum laborem Viri Celeberrimi* D. JOHANNIS LEUSDEN, *Linguæ Sanctæ apud Ultrajectinos Professoris dignissimi, amici mei integerrimi, & insignem liberalitatem Viri præstantissimi* JOSEPHI ATHIÆ, *Typographi Hebræi. Quorum ego petitionem ut æquissimam arbitratus, iteratam hanc Sacrorum Bibliorum Editionem cum variis vel correctissimis* Danielis Bombergi, *Regiis aliisque* Christophori Plantini, *nec non* Roberti Stephani *codicib[illegible] tuli, deprehendiq; hanc, quæ nunc prodit,* Athiæ *editionem non [illegible] per omnia prædictis æqualem, quin & multa me loca invenisse testor, in quibus hæc, quoad punctorum accentuumque analogiam, cæteris omnibus palmam præripit. Præterea nec illud dissimulare possum, aliquot etiam loca in priori* ATHIÆ *editione vitiosa, olim à me observata, in hac secunda sua cura satis feliciter emendata esse. Quare asserere non vereor præsens hoc, omnibus suis partibus absolutissimum, Sacrorum Librorum exemplar opus esse revera novum, quale hactenus orbis literatus non vidit; cujus sive commodissimam dispositionem, sive eximiam characterum punctorumque elegantiam ac denique correctissimam editionem consideremus, dictu difficile erit utri major debeatur laus & gloria,* Leusdenone *cujus industriâ ductuque adornatum, an* ATHIÆ *cujus sumptibus editum est.*

Scripsi Franekeræ Frisiorum
d. $\frac{18}{28}$ Maji. 1667.

Mr. JOHANNES TERENTIUS,
Ling. Sanct. Professor.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

בראשית

LIBER GENESIS.

HEBRAICE BERESITH.

ID EST,

In Principio. Cap. I. א

Creat Deus mundum.

Creat lucem, & dividit eam à tenebris.

Creat cœlum, & separat inter aquas inferiores à superioribus.

Apparet terra, & productio plantarum eius.

Creatio Solis, Lunæ, & stellarum, eorumque effectus.

בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ :
2 והארץ היתה תהו ובהו וחשך על־פני תהום ורוח
3 אלהים מרחפת על־פני המים : ויאמר אלהים יהי־
4 אור ויהי־אור : וירא אלהים את־האור כי־טוב ויבדל
ה אלהים בין האור ובין החשך : ויקרא אלהים ׀
לאור יום ולחשך קרא לילה ויהי־ערב ויהי־בקר יום
אחד : פ
6 ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין
7 מים למים : ויעש אלהים את־הרקיע ויבדל בין המים
אשר [illegible] לרקיע ובין המים אשר מעל לרקיע ויהי־
8 כן : ויקרא אלהים לרקיע שמים ויהי־ערב ויהי־בקר
יום שני : פ
9 ויאמר אלהים יקוו המים מתחת השמים אל־מקום
י אחד ותראה היבשה ויהי־כן : ויקרא אלהים ׀ ליבשה
ארץ ולמקוה המים קרא ימים וירא אלהים כי־טוב :
11 ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע עץ
פרי עשה פרי למינו אשר זרעו־בו על־הארץ ויהי־כן :
12 ותוצא הארץ דשא עשב מזריע זרע למינהו ועץ עשה־
13 פרי אשר זרעו־בו למינהו וירא אלהים כי־טוב : ויהי־
ערב ויהי־בקר יום שלישי : פ
14 ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע השמים להבדיל בין
היום ובין הלילה והיו לאתת ולמועדים ולימים ושנים :
טו והיו למאורת ברקיע השמים להאיר על־הארץ ויהי־

כֵּן: וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת הַגְּדֹלִים אֶת־ 16
הַמָּאוֹר הַגָּדֹל לְמֶמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת־הַמָּאוֹר הַקָּטֹן
לְמֶמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה וְאֵת הַכּוֹכָבִים: וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים 17
בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ: וְלִמְשֹׁל בַּיּוֹם 18
וּבַלַּיְלָה וּלְהַבְדִּיל בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ וַיַּרְא אֱלֹהִים
כִּי־טוֹב: וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם רְבִיעִי: פ 19

Creatio auium, caeterarumque mouentium creaturarum.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׁרְצוּ הַמַּיִם שֶׁרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף כ
עַל־הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי רְקִיעַ הַשָּׁמָיִם: וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־ 21
הַתַּנִּינִם הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה הָרֹמֶשֶׂת אֲשֶׁר
שָׁרְצוּ הַמַּיִם לְמִינֵהֶם וְאֵת כָּל־עוֹף כָּנָף לְמִינֵהוּ וַיַּרְא
אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ 22
וּמִלְאוּ אֶת־הַמַּיִם בַּיַּמִּים וְהָעוֹף יִרֶב בָּאָרֶץ: וַיְהִי־עֶרֶב 23
וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם חֲמִישִׁי: פ

Creatio animalium terrestrium.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֵמָה 24
וָרֶמֶשׂ וְחַיְתוֹ־אֶרֶץ לְמִינָהּ וַיְהִי־כֵן: וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים
חַיַּת הָאָרֶץ לְמִינָהּ וְאֶת־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְאֵת כָּל־
רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: וַיֹּאמֶר 26
אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כִּדְמוּתֵנוּ וְיִרְדּוּ בִּדְגַת הַיָּם
וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ
הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ: וַיִּבְרָא אֱלֹהִים ׀ אֶת־הָאָדָם בְּצַלְמוֹ 27

Creat Deus hominem, & super omnia animantia dominum constituit.

בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם: וַיְבָרֶךְ 28
אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת־
הָאָרֶץ וְכִבְשֻׁהָ וּרְדוּ בִּדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל־
חַיָּה הָרֹמֶשֶׂת עַל־הָאָרֶץ: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי 29

Ostendit illi Deus escam eius, reliquorumque animalium.

לָכֶם אֶת־כָּל־עֵשֶׂב ׀ זֹרֵעַ זֶרַע אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ
וְאֶת־כָּל־הָעֵץ אֲשֶׁר־בּוֹ פְרִי־עֵץ זֹרֵעַ זָרַע לָכֶם יִהְיֶה
לְאָכְלָה: וּלְכָל־חַיַּת הָאָרֶץ וּלְכָל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכֹל ל
רוֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־בּוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת־כָּל־יֶרֶק
עֵשֶׂב

31 עֲשֹׂת לֶאֱכֹל וַיְהִי־כֵן: וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־כָּל־אֲשֶׁר
עָשָׂה וְהִנֵּה־טוֹב מְאֹד וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם
הַשִּׁשִּׁי: פ

Cap. II. *Deus sanctificat diem septimum.*

ב א וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
3 מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם
הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־
בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת: פ

הולידות 4 אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבָּרְאָם בְּיוֹם עֲשׂוֹת
ה יְהוָה אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: וְכֹל שִׂיחַ הַשָּׂדֶה
טֶרֶם יִהְיֶה בָּאָרֶץ וְכָל־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה טֶרֶם יִצְמָח כִּי לֹא
הִמְטִיר יְהוָה אֱלֹהִים עַל־הָאָרֶץ וְאָדָם אַיִן לַעֲבֹד אֶת־
6 הָאֲדָמָה: וְאֵד יַעֲלֶה מִן־הָאָרֶץ וְהִשְׁקָה אֶת־כָּל־פְּנֵי
7 הָאֲדָמָה: וַיִּיצֶר יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם עָפָר מִן־

Recopilatio creationis hominis. Plantatio horti in Heden, in quo hominem collocat. Arbor vitæ, & arbor Scientiæ boni, & mali.

הָאֲדָמָה וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ
8 חַיָּה: וַיִּטַּע יְהוָה אֱלֹהִים גַּן־בְּעֵדֶן מִקֶּדֶם וַיָּשֶׂם שָׁם אֶת־
9 הָאָדָם אֲשֶׁר יָצָר: וַיַּצְמַח יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה
כָּל־עֵץ נֶחְמָד לְמַרְאֶה וְטוֹב לְמַאֲכָל וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ
י הַגָּן וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע: וְנָהָר יֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת
11 אֶת־הַגָּן וּמִשָּׁם יִפָּרֵד וְהָיָה לְאַרְבָּעָה רָאשִׁים: שֵׁם
הָאֶחָד פִּישׁוֹן הוּא הַסֹּבֵב אֵת כָּל־אֶרֶץ הַחֲוִילָה אֲשֶׁר־
12 שָׁם הַזָּהָב: וּזְהַב הָאָרֶץ הַהִוא טוֹב שָׁם הַבְּדֹלַח וְאֶבֶן
13 הַשֹּׁהַם: וְשֵׁם הַנָּהָר הַשֵּׁנִי גִּיחוֹן הוּא הַסּוֹבֵב אֵת כָּל־
14 אֶרֶץ כּוּשׁ: וְשֵׁם הַנָּהָר הַשְּׁלִישִׁי חִדֶּקֶל הוּא הַהֹלֵךְ
טו קִדְמַת אַשּׁוּר וְהַנָּהָר הָרְבִיעִי הוּא פְּרָת: וַיִּקַּח יְהוָה
אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם וַיַּנִּחֵהוּ בְּגַן־עֵדֶן לְעָבְדָהּ וּלְשָׁמְרָהּ:
16 וַיְצַו יְהוָה אֱלֹהִים עַל־הָאָדָם לֵאמֹר מִכֹּל עֵץ־הַגָּן אָכֹל
17 תֹּאכֵל: וּמֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ כִּי

בְּיוֹם אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים 18
לֹא־טוֹב הֱיוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ אֶעֱשֶׂה־לּוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ׃

Adducit Deus animalia ad hominem, vt eis nomina imponat.

וַיִּצֶר יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה כָּל־חַיַּת הַשָּׂדֶה וְאֵת 19
כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיָּבֵא אֶל־הָאָדָם לִרְאוֹת מַה־יִּקְרָא־לוֹ
וְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָא־לוֹ הָאָדָם נֶפֶשׁ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ׃ וַיִּקְרָא כ
הָאָדָם שֵׁמוֹת לְכָל־הַבְּהֵמָה וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכֹל חַיַּת

Mulieris creatio ex homine.

הַשָּׂדֶה וּלְאָדָם לֹא־מָצָא עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ׃ וַיַּפֶּל יְהוָה 21
אֱלֹהִים תַּרְדֵּמָה עַל־הָאָדָם וַיִּישָׁן וַיִּקַּח אַחַת מִצַּלְעֹתָיו
וַיִּסְגֹּר בָּשָׂר תַּחְתֶּנָּה׃ וַיִּבֶן יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הַצֵּלָע 22
אֲשֶׁר־לָקַח מִן־הָאָדָם לְאִשָּׁה וַיְבִאֶהָ אֶל־הָאָדָם׃ וַיֹּאמֶר 23
הָאָדָם זֹאת הַפַּעַם עֶצֶם מֵעֲצָמַי וּבָשָׂר מִבְּשָׂרִי לְזֹאת
יִקָּרֵא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לֻקְחָה־זֹּאת׃ עַל־כֵּן יַעֲזָב־אִישׁ 24
אֶת־אָבִיו וְאֶת־אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד׃

דגש אחר שורק

וַיִּהְיוּ שְׁנֵיהֶם עֲרוּמִּים הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ וְלֹא יִתְבּוֹשָׁשׁוּ׃ כה

Cap. III. *Serpens suadet mulieri, vt comedat ex arbore.*

וְהַנָּחָשׁ הָיָה עָרוּם מִכֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה ג א
אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר אֶל־הָאִשָּׁה אַף כִּי־אָמַר אֱלֹהִים לֹא
תֹאכְלוּ מִכֹּל עֵץ הַגָּן׃ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל־הַנָּחָשׁ 2
מִפְּרִי עֵץ־הַגָּן נֹאכֵל׃ וּמִפְּרִי הָעֵץ אֲשֶׁר בְּתוֹךְ־הַגָּן 3
אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִמֶּנּוּ וְלֹא תִגְּעוּ בּוֹ פֶּן־תְּמֻתוּן׃
וַיֹּאמֶר הַנָּחָשׁ אֶל־הָאִשָּׁה לֹא־מוֹת תְּמֻתוּן׃ כִּי־יֹדֵעַ 4 ה
אֱלֹהִים כִּי בְּיוֹם אֲכָלְכֶם מִמֶּנּוּ וְנִפְקְחוּ עֵינֵיכֶם וִהְיִיתֶם

Mulier comedit atque etiam dat viro suo.

כֵּאלֹהִים יֹדְעֵי טוֹב וָרָע׃ וַתֵּרֶא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ 6
לְמַאֲכָל וְכִי תַאֲוָה־הוּא לָעֵינַיִם וְנֶחְמָד הָעֵץ לְהַשְׂכִּיל
וַתִּקַּח מִפִּרְיוֹ וַתֹּאכַל וַתִּתֵּן גַּם־לְאִישָׁהּ עִמָּהּ וַיֹּאכַל׃

Agnoscunt ambo nuditatem suam.

וַתִּפָּקַחְנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם וַיֵּדְעוּ כִּי עֵירֻמִּם הֵם וַיִּתְפְּרוּ עֲלֵה 7
תְאֵנָה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם חֲגֹרֹת׃ וַיִּשְׁמְעוּ אֶת־קוֹל יְהוָה 8
אֱלֹהִים מִתְהַלֵּךְ בַּגָּן לְרוּחַ הַיּוֹם וַיִּתְחַבֵּא הָאָדָם

Deus hominem de

וְאִשְׁתּוֹ מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהִים בְּתוֹךְ עֵץ הַגָּן׃ וַיִּקְרָא יְהוָה 9
אלהים

peccato accusat, & is culpam in uxorem, illa que in Serpentem reiicit.

9 אֱלֹהִים אֶל־הָאָדָם וַיֹּאמֶר לוֹ אַיֶּכָּה׃ 10 וַיֹּאמֶר אֶת־קֹלְךָ
שָׁמַעְתִּי בַגָּן וָאִירָא כִּי־עֵירֹם אָנֹכִי וָאֵחָבֵא׃ 11 וַיֹּאמֶר מִי
הִגִּיד לְךָ כִּי עֵירֹם אָתָּה הֲמִן־הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לְבִלְתִּי
12 אֲכָל־מִמֶּנּוּ אָכָלְתָּ׃ וַיֹּאמֶר הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה
13 עִמָּדִי הִוא נָתְנָה־לִּי מִן־הָעֵץ וָאֹכֵל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֱלֹהִים לָאִשָּׁה מַה־זֹּאת עָשִׂית וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הַנָּחָשׁ

Maledicit Deus Serpenti.

14 הִשִּׁיאַנִי וָאֹכֵל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים ׀ אֶל־הַנָּחָשׁ
כִּי עָשִׂיתָ זֹּאת אָרוּר אַתָּה מִכָּל־הַבְּהֵמָה וּמִכֹּל חַיַּת
הַשָּׂדֶה עַל־גְּחֹנְךָ תֵלֵךְ וְעָפָר תֹּאכַל כָּל־יְמֵי חַיֶּיךָ׃
15 וְאֵיבָה ׀ אָשִׁית בֵּינְךָ וּבֵין הָאִשָּׁה וּבֵין זַרְעֲךָ וּבֵין זַרְעָהּ

Statuit mulieri debitum supplicium, deindeque homini.

16 הוּא יְשׁוּפְךָ רֹאשׁ וְאַתָּה תְּשׁוּפֶנּוּ עָקֵב׃ ס אֶל־
הָאִשָּׁה אָמַר הַרְבָּה אַרְבֶּה עִצְּבוֹנֵךְ וְהֵרֹנֵךְ בְּעֶצֶב
תֵּלְדִי בָנִים וְאֶל־אִישֵׁךְ תְּשׁוּקָתֵךְ וְהוּא יִמְשָׁל־בָּךְ׃
17 ס וּלְאָדָם אָמַר כִּי שָׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתֶּךָ
וַתֹּאכַל מִן־הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לֵאמֹר לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ
אֲרוּרָה הָאֲדָמָה בַּעֲבוּרֶךָ בְּעִצָּבוֹן תֹּאכְלֶנָּה כֹּל יְמֵי
18 חַיֶּיךָ׃ וְקוֹץ וְדַרְדַּר תַּצְמִיחַ לָךְ וְאָכַלְתָּ אֶת־עֲשֶׂב
19 הַשָּׂדֶה׃ בְּזֵעַת אַפֶּיךָ תֹּאכַל לֶחֶם עַד שׁוּבְךָ אֶל־
הָאֲדָמָה כִּי מִמֶּנָּה לֻקָּחְתָּ כִּי־עָפָר אַתָּה וְאֶל־עָפָר

Adam uxori suæ nomen imponit; Deus illis vestimenta præparat: Eijcit Deus hominem ex horto Heden.

כ תָּשׁוּב׃ וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ חַוָּה כִּי הִוא הָיְתָה
21 אֵם כָּל־חָי׃ וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כָּתְנוֹת
עוֹר וַיַּלְבִּשֵׁם׃ פ
22 וַיֹּאמֶר ׀ יְהוָה אֱלֹהִים הֵן הָאָדָם הָיָה כְּאַחַד מִמֶּנּוּ
לָדַעַת טוֹב וָרָע וְעַתָּה ׀ פֶּן־יִשְׁלַח יָדוֹ וְלָקַח גַּם מֵעֵץ
23 הַחַיִּים וְאָכַל וָחַי לְעֹלָם׃ וַיְשַׁלְּחֵהוּ יְהוָה אֱלֹהִים מִגַּן־
24 עֵדֶן לַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר לֻקַּח מִשָּׁם׃ וַיְגָרֶשׁ אֶת־
הָאָדָם וַיַּשְׁכֵּן מִקֶּדֶם לְגַן־עֵדֶן אֶת־הַכְּרֻבִים וְאֵת לַהַט
הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת לִשְׁמֹר אֶת־דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים׃ ס

Cap. IV. *Ortus Cain & Hebel eorumque officia.*

ד א וְהָאָדָם יָדַע אֶת־חַוָּה אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת־קָיִן
ב וַתֹּאמֶר קָנִיתִי אִישׁ אֶת־יְהוָה׃ וַתֹּסֶף לָלֶדֶת אֶת־אָחִיו
אֶת־הָבֶל וַיְהִי־הֶבֶל רֹעֵה צֹאן וְקַיִן הָיָה עֹבֵד אֲדָמָה׃
ג וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרִי הָאֲדָמָה מִנְחָה לַיהוָה׃
ד וְהֶבֶל הֵבִיא גַּם־הוּא מִבְּכֹרוֹת צֹאנוֹ וּמֵחֶלְבֵהֶן וַיִּשַׁע
יְהוָה אֶל־הֶבֶל וְאֶל־מִנְחָתוֹ׃ ה וְאֶל־קַיִן וְאֶל־מִנְחָתוֹ לֹא
שָׁעָה וַיִּחַר לְקַיִן מְאֹד וַיִּפְּלוּ פָנָיו׃ ו וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
קַיִן לָמָּה חָרָה לָךְ וְלָמָּה נָפְלוּ פָנֶיךָ׃ ז הֲלוֹא אִם־תֵּיטִיב
שְׂאֵת וְאִם לֹא תֵיטִיב לַפֶּתַח חַטָּאת רֹבֵץ וְאֵלֶיךָ
תְּשׁוּקָתוֹ וְאַתָּה תִּמְשָׁל־בּוֹ׃ ח וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל־הֶבֶל אָחִיו
וַיְהִי בִּהְיוֹתָם בַּשָּׂדֶה וַיָּקָם קַיִן אֶל־הֶבֶל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ׃
ט וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קַיִן אֵי הֶבֶל אָחִיךָ וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי
הֲשֹׁמֵר אָחִי אָנֹכִי׃ י וַיֹּאמֶר מֶה עָשִׂיתָ קוֹל
דְּמֵי אָחִיךָ צֹעֲקִים אֵלַי מִן־הָאֲדָמָה׃ יא וְעַתָּה
אָרוּר אָתָּה מִן־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת־פִּיהָ
לָקַחַת אֶת־דְּמֵי אָחִיךָ מִיָּדֶךָ׃ יב כִּי תַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה
לֹא־תֹסֶף תֵּת־כֹּחָהּ לָךְ נָע וָנָד תִּהְיֶה בָּאָרֶץ׃ יג וַיֹּאמֶר
קַיִן אֶל־יְהוָה גָּדוֹל עֲוֹנִי מִנְּשׂוֹא׃ יד הֵן גֵּרַשְׁתָּ אֹתִי הַיּוֹם
מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וּמִפָּנֶיךָ אֶסָּתֵר וְהָיִיתִי נָע וָנָד בָּאָרֶץ
וְהָיָה כָּל־מֹצְאִי יַהַרְגֵנִי׃ טו וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה לָכֵן כָּל־הֹרֵג
קַיִן שִׁבְעָתַיִם יֻקָּם וַיָּשֶׂם יְהוָה לְקַיִן אוֹת לְבִלְתִּי הַכּוֹת־
אֹתוֹ כָּל־מֹצְאוֹ׃ טז וַיֵּצֵא קַיִן מִלִּפְנֵי יְהוָה וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ־נוֹד
קִדְמַת־עֵדֶן׃ יז וַיֵּדַע קַיִן אֶת־אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת־
חֲנוֹךְ וַיְהִי בֹּנֶה עִיר וַיִּקְרָא שֵׁם הָעִיר כְּשֵׁם בְּנוֹ חֲנוֹךְ׃
יח וַיִּוָּלֶד לַחֲנוֹךְ אֶת־עִירָד וְעִירָד יָלַד אֶת־מְחוּיָאֵל
וּמְחוּיָאֵל יָלַד אֶת־מְתוּשָׁאֵל וּמְתוּשָׁאֵל יָלַד אֶת־לָמֶךְ׃
יט וַיִּקַּח־לוֹ לֶמֶךְ שְׁתֵּי נָשִׁים שֵׁם הָאַחַת עָדָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית
צִלָּה׃ כ וַתֵּלֶד עָדָה אֶת־יָבָל הוּא הָיָה אֲבִי יֹשֵׁב אֹהֶל

Munera, qua Deo offerunt. *4 Accipit Deus munera Hebel, non verò Cain*

Cain enecat Hebel. *Deus maledicit Cain.*

Cain anxiè rogat Deum qui supplicium differt.

Posteritas Cain.

Iubal primus instrumentorum musicalium inuentor.

21 ומקנה: ושם אחיו יובל הוא היה אבי כל־תפש כנור
22 ועוגב: וצלה גם־הוא ילדה את־תובל קין לטש כל־
23 חרש נחשת וברזל ואחות תובל־קין נעמה: ויאמר
לֶמֶךְ לנשיו עדה וצלה שמען קולי נשי למך האזנה
24 אמרתי כי איש הרגתי לפצעי וילד לחבורתי: כי

Thubalcain primus artifex aeris & ferri.

כה שבעתים יקם־קין ולמך שבעים ושבעה: וידע אדם
עוד את־אשתו ותלד בן ותקרא את־שמו שת כי שת־
26 לי אלהים זרע אחר תחת הבל כי הרגו קין: ולשת
גם־הוא ילד־בן ויקרא את־שמו אנוש אז הוחל לקרא

Ortus Seth.

א ך בשם יהוה: ס זה ספר תולדת אדם ביום
Cap. V. Genealogia Adæ usque ad Noah, eorumque ætates.

2 ברא אלהים אדם בדמות אלהים עשה אתו: זכר
ונקבה בראם ויברך אתם ויקרא את־שמם אדם ביום
3 הבראם: ויחי אדם שלשים ומאת שנה ויולד בדמותו
4 כצלמו ויקרא את־שמו שת: ויהיו ימי־אדם אחרי
הולידו את־שת שמנה מאת שנה ויולד בנים ובנות:
ה ויהיו כל־ימי אדם אשר־חי תשע מאות שנה ושלשים
6 שנה וימת: ס ויחי־שת חמש שנים ומאת
7 שנה ויולד את־אנוש: ויחי־שת אחרי הולידו את־
אנוש שבע שנים ושמנה מאות שנה ויולד בנים ובנות:
8 ויהיו כל־ימי־שת שתים עשרה שנה ותשע מאות שנה
9 וימת: ס ויחי אנוש תשעים שנה ויולד
י את־קינן: ויחי אנוש אחרי הולידו את־קינן חמש
עשרה שנה ושמנה מאות שנה ויולד בנים ובנות:
11 ויהיו כל־ימי אנוש חמש שנים ותשע מאות שנה
12 וימת: ס ויחי קינן שבעים שנה ויולד את־
13 מהללאל: ויחי קינן אחרי הולידו את־מהללאל
ארבעים שנה ושמנה מאות שנה ויולד בנים ובנות:
14 ויהיו כל־ימי קינן עשר שנים ותשע מאות שנה

וַיָּמֹת׃ ס וַיְחִי מַהֲלַלְאֵל חָמֵשׁ שָׁנִים טו
וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־יָרֶד׃ וַיְחִי מַהֲלַלְאֵל אַחֲרֵי 16
הוֹלִידוֹ אֶת־יָרֶד שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה
וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי מַהֲלַלְאֵל חָמֵשׁ 17
וְתִשְׁעִים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃ ס
וַיְחִי־יֶרֶד שְׁתַּיִם וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־ 18
חֲנוֹךְ׃ וַיְחִי־יֶרֶד אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־חֲנוֹךְ שְׁמֹנֶה מֵאוֹת 19
שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי יֶרֶד שְׁתַּיִם כ
וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃ ס וַיְחִי 21
חֲנוֹךְ חָמֵשׁ וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־מְתוּשֶׁלַח׃
וַיִּתְהַלֶּךְ חֲנוֹךְ אֶת־הָאֱלֹהִים אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־ 22
מְתוּשֶׁלַח שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיְהִי 23
כָּל־יְמֵי חֲנוֹךְ חָמֵשׁ וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה׃
וַיִּתְהַלֶּךְ חֲנוֹךְ אֶת־הָאֱלֹהִים וְאֵינֶנּוּ כִּי־לָקַח אֹתוֹ 24
אֱלֹהִים׃ ס וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח שֶׁבַע וּשְׁמֹנִים כה
שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־לָמֶךְ׃ וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח אַחֲרֵי 26
הוֹלִידוֹ אֶת־לֶמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁמוֹנִים שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת
שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי מְתוּשֶׁלַח תְּשַׁע 27
וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃ ס וַיְחִי־ 28
לֶמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בֵּן׃
וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ נֹחַ לֵאמֹר זֶה יְנַחֲמֵנוּ מִמַּעֲשֵׂנוּ 29
וּמֵעִצְּבוֹן יָדֵינוּ מִן־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אֵרְרָהּ יְהוָה׃ וַיְחִי־ל
לֶמֶךְ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־נֹחַ חֲמֵשׁ וְתִשְׁעִים שָׁנָה וַחֲמֵשׁ
מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיְהִי כָּל־יְמֵי־לֶמֶךְ שֶׁבַע 31
וְשִׁבְעִים שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃ ס וַיְהִי־ 32
נֹחַ בֶּן־חֲמֵשׁ מֵאוֹ ה וַיּוֹלֶד נֹחַ אֶת־שֵׁם אֶת־
חָם וְאֶת־יָפֶת׃ וַיְהִי כִּי־הֵחֵל הָאָדָם לָרֹב עַל־פְּנֵי א
הָאֲדָמָה וּבָנוֹת יֻלְּדוּ לָהֶם׃ וַיִּרְאוּ בְנֵי־הָאֱלֹהִים אֶת־ 2
בנות

Ortus Noah, & eius nominis etymon.

הקורא יפעים הגריש קורם התרסא

Noah genuit tres filios.

Cap. VI. *Multiplicantur homines, &*

luxuria peccatis se immergunt.

בְּנוֹת הָאָדָם כִּי טֹבֹת הֵנָּה וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכֹּל אֲשֶׁר
3 בָּחָרוּ: וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא־יָדוֹן רוּחִי בָאָדָם לְעֹלָם בְּשַׁגַּם

Gigantum origo.

4 הוּא בָשָׂר וְהָיוּ יָמָיו מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה: הַנְּפִלִים הָיוּ
בָאָרֶץ בַּיָּמִים הָהֵם וְגַם אַחֲרֵי־כֵן אֲשֶׁר יָבֹאוּ בְנֵי
הָאֱלֹהִים אֶל־בְּנוֹת הָאָדָם וְיָלְדוּ לָהֶם הַמָּה הַגִּבֹּרִים
אֲשֶׁר מֵעוֹלָם אַנְשֵׁי הַשֵּׁם: פ

Videt Deus hominum improbitatem, & pœnitet eum fecisse hominem.

הַיַּרְא יְהוָה כִּי רַבָּה רָעַת הָאָדָם בָּאָרֶץ וְכָל־יֵצֶר
6 מַחְשְׁבֹת לִבּוֹ רַק רַע כָּל־הַיּוֹם: וַיִּנָּחֶם יְהוָה כִּי־עָשָׂה
7 אֶת־הָאָדָם בָּאָרֶץ וַיִּתְעַצֵּב אֶל־לִבּוֹ: וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶמְחֶה אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר־בָּרָאתִי מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה
מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה עַד־רֶמֶשׂ וְעַד־עוֹף הַשָּׁמַיִם כִּי נִחַמְתִּי
8 כִּי עֲשִׂיתָם: וְנֹחַ מָצָא חֵן בְּעֵינֵי יְהוָה:

פ פ פ ב 2

Probitas, & perfectio Noah.

9 אֵלֶּה תּוֹלְדֹת נֹחַ נֹחַ אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה
בְּדֹרֹתָיו אֶת־הָאֱלֹהִים הִתְהַלֶּךְ־נֹחַ: וַיּוֹלֶד נֹחַ

Hominum nequitia ad summum vsque peruenit.

11 שְׁלֹשָׁה בָנִים אֶת־שֵׁם אֶת־חָם וְאֶת־יָפֶת: וַתִּשָּׁחֵת
12 הָאָרֶץ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ חָמָס: וַיַּרְא
אֱלֹהִים אֶת־הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה כִּי־הִשְׁחִית כָּל־

Deus indicat Noah hominum peruersitatem, ac diluuium, quo statuit mundum submergere; & arcæ fabricam præcipit illi.

13 בָּשָׂר אֶת־דַּרְכּוֹ עַל־הָאָרֶץ: ס וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים לְנֹחַ קֵץ כָּל־בָּשָׂר בָּא לְפָנַי כִּי־מָלְאָה הָאָרֶץ
14 חָמָס מִפְּנֵיהֶם וְהִנְנִי מַשְׁחִיתָם אֶת־הָאָרֶץ: עֲשֵׂה לְךָ
תֵּבַת עֲצֵי־גֹפֶר קִנִּים תַּעֲשֶׂה אֶת־הַתֵּבָה וְכָפַרְתָּ אֹתָהּ
טו מִבַּיִת וּמִחוּץ בַּכֹּפֶר: וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה אֹתָהּ שְׁלֹשׁ
מֵאוֹת אַמָּה אֹרֶךְ הַתֵּבָה חֲמִשִּׁים אַמָּה רָחְבָּהּ וּשְׁלֹשִׁים
16 אַמָּה קוֹמָתָהּ: צֹהַר תַּעֲשֶׂה לַתֵּבָה וְאֶל־אַמָּה
תְכַלֶּנָּה מִלְמַעְלָה וּפֶתַח הַתֵּבָה בְּצִדָּהּ תָּשִׂים תַּחְתִּים
17 שְׁנִים וּשְׁלִשִׁים תַּעֲשֶׂהָ: וְאֲנִי הִנְנִי מֵבִיא אֶת־הַמַּבּוּל

מִים

מַיִם עַל־הָאָרֶץ לְשַׁחֵת כָּל־בָּשָׂר אֲשֶׁר־בּוֹ רוּחַ חַיִּים
מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם כֹּל אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ יִגְוָע׃ 18 וַהֲקִמֹתִי אֶת־ *Pactum cum Noah facit, venturum in arcam cum familia sua.*
בְּרִיתִי אִתָּךְ וּבָאתָ אֶל־הַתֵּבָה אַתָּה וּבָנֶיךָ וְאִשְׁתְּךָ
וּנְשֵׁי־בָנֶיךָ אִתָּךְ׃ 19 וּמִכָּל־הַחַי מִכָּל־בָּשָׂר שְׁנַיִם מִכֹּל ההא בקמץ
תָּבִיא אֶל־הַתֵּבָה לְהַחֲיֹת אִתָּךְ זָכָר וּנְקֵבָה יִהְיוּ׃ 19 *Præcipit etiam, vt in illa recipiat omnem animalium speciem, & escam.*
מֵהָעוֹף לְמִינֵהוּ וּמִן־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ מִכֹּל רֶמֶשׂ כ
הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ שְׁנַיִם מִכֹּל יָבֹאוּ אֵלֶיךָ לְהַחֲיוֹת׃ 21 וְאַתָּה
קַח־לְךָ מִכָּל־מַאֲכָל אֲשֶׁר יֵאָכֵל וְאָסַפְתָּ אֵלֶיךָ וְהָיָה
לְךָ וְלָהֶם לְאָכְלָה׃ 22 וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ
אֱלֹהִים כֵּן עָשָׂה׃ Cap. VII. וַיֹּאמֶר יְהוָה לְנֹחַ בֹּא־אַתָּה וְכָל־ן א
בֵּיתְךָ אֶל־הַתֵּבָה כִּי־אֹתְךָ רָאִיתִי צַדִּיק לְפָנַי בַּדּוֹר *Tandem iubet Noah in arcam recipi cum*
הַזֶּה׃ מִכֹּל ׀ הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה תִּקַּח־לְךָ שִׁבְעָה 2 *omnibus supradictis; quod ille exequitur.*
שִׁבְעָה אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ וּמִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר לֹא טְהֹרָה הִוא
שְׁנַיִם אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ׃ גַּם־מֵעוֹף הַשָּׁמַיִם שִׁבְעָה שִׁבְעָה 3
זָכָר וּנְקֵבָה לְחַיּוֹת זֶרַע עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ׃ כִּי לְיָמִים 4
עוֹד שִׁבְעָה אָנֹכִי מַמְטִיר עַל־הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם
וְאַרְבָּעִים לָיְלָה וּמָחִיתִי אֶת־כָּל־הַיְקוּם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי
מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּהוּ יְהוָה׃ ה
וְנֹחַ בֶּן־שֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וְהַמַּבּוּל הָיָה מַיִם עַל־הָאָרֶץ׃ 6
וַיָּבֵא נֹחַ וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי־בָנָיו אִתּוֹ אֶל־הַתֵּבָה מִפְּנֵי 7
מֵי הַמַּבּוּל׃ מִן־הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה וּמִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר 8
אֵינֶנָּה טְהֹרָה וּמִן־הָעוֹף וְכֹל אֲשֶׁר־רֹמֵשׂ עַל־הָאֲדָמָה׃
שְׁנַיִם שְׁנַיִם בָּאוּ אֶל־נֹחַ אֶל־הַתֵּבָה זָכָר וּנְקֵבָה כַּאֲשֶׁר 9
צִוָּה אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ׃ וַיְהִי לְשִׁבְעַת הַיָּמִים וּמֵי הַמַּבּוּל י *Incipit diluuium, & narratur continuum tempus in undationis aquarum, & ad quam alti-*
הָיוּ עַל־הָאָרֶץ׃ בִּשְׁנַת שֵׁשׁ־מֵאוֹת שָׁנָה לְחַיֵּי־נֹחַ 11
בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּשִׁבְעָה־עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בַּיּוֹם הַזֶּה
נִבְקְעוּ כָּל־מַעְיְנוֹת תְּהוֹם רַבָּה וַאֲרֻבֹּת הַשָּׁמַיִם נִפְתָּחוּ׃
וַיְהִי הַגֶּשֶׁם עַל־הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לָיְלָה׃ 12

בעצם

tudinem peruenerint

13 בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה בָּא נֹחַ וְשֵׁם וְחָם וְיֶפֶת בְּנֵי־נֹחַ וְאֵשֶׁת
14 נֹחַ וּשְׁלֹשֶׁת נְשֵׁי־בָנָיו אִתָּם אֶל־הַתֵּבָה: הֵמָּה וְכָל־
חַיָּה לְמִינָהּ וְכָל־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ
עַל־הָאָרֶץ לְמִינֵהוּ וְכָל־הָעוֹף לְמִינֵהוּ כֹּל צִפּוֹר כָּל־
טז כָּנָף: וַיָּבֹאוּ אֶל־נֹחַ אֶל־הַתֵּבָה שְׁנַיִם שְׁנַיִם מִכָּל־הַבָּשָׂר
16 אֲשֶׁר־בּוֹ רוּחַ חַיִּים: וְהַבָּאִים זָכָר וּנְקֵבָה מִכָּל־בָּשָׂר
17 בָּאוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים וַיִּסְגֹּר יְהוָה בַּעֲדוֹ: וַיְהִי
הַמַּבּוּל אַרְבָּעִים יוֹם עַל־הָאָרֶץ וַיִּרְבּוּ הַמַּיִם וַיִּשְׂאוּ אֶת־
18 הַתֵּבָה וַתָּרָם מֵעַל הָאָרֶץ: וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם וַיִּרְבּוּ מְאֹד
19 עַל־הָאָרֶץ וַתֵּלֶךְ הַתֵּבָה עַל־פְּנֵי הַמָּיִם: וְהַמַּיִם גָּבְרוּ
מְאֹד מְאֹד עַל־הָאָרֶץ וַיְכֻסּוּ כָּל־הֶהָרִים הַגְּבֹהִים אֲשֶׁר־
כ תַּחַת כָּל־הַשָּׁמָיִם: חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה מִלְמַעְלָה גָּבְרוּ

Perit omne viuens terræ, exceptis eis, quæ in arca erant.

21 הַמַּיִם וַיְכֻסּוּ הֶהָרִים: וַיִּגְוַע כָּל־בָּשָׂר הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ
בָּעוֹף וּבַבְּהֵמָה וּבַחַיָּה וּבְכָל־הַשֶּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ עַל־הָאָרֶץ
22 וְכֹל הָאָדָם: כֹּל אֲשֶׁר נִשְׁמַת־רוּחַ חַיִּים בְּאַפָּיו מִכֹּל
23 אֲשֶׁר בֶּחָרָבָה מֵתוּ: וַיִּמַּח אֶת־כָּל־הַיְקוּם אֲשֶׁר עַל־
פְּנֵי הָאֲדָמָה מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה עַד־רֶמֶשׂ וְעַד־עוֹף
הַשָּׁמַיִם וַיִּמָּחוּ מִן־הָאָרֶץ וַיִּשָּׁאֶר אַךְ־נֹחַ וַאֲשֶׁר אִתּוֹ
24 בַּתֵּבָה: וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם עַל־הָאָרֶץ חֲמִשִּׁים וּמְאַת

Cap. VIII. Recordatur Deus Noah, & ceſſat diluuium.

א ח יוֹם: וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֵת כָּל־הַחַיָּה וְאֵת־
כָּל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה וַיַּעֲבֵר אֱלֹהִים רוּחַ
2 עַל־הָאָרֶץ וַיָּשֹׁכּוּ הַמָּיִם: וַיִּסָּכְרוּ מַעְיְנֹת תְּהוֹם
וַאֲרֻבֹּת הַשָּׁמָיִם וַיִּכָּלֵא הַגֶּשֶׁם מִן־הַשָּׁמָיִם:

Aquæ decreſcere incipiunt.

3 וַיָּשֻׁבוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ הָלוֹךְ וָשׁוֹב וַיַּחְסְרוּ
4 הַמַּיִם מִקְצֵה חֲמִשִּׁים וּמְאַת יוֹם: וַתָּנַח הַתֵּבָה
בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּשִׁבְעָה־עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ עַל
ה הָרֵי אֲרָרָט: וְהַמַּיִם הָיוּ הָלוֹךְ וְחָסוֹר עַד הַחֹדֶשׁ
הָעֲשִׂירִי בָּעֲשִׂירִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ נִרְאוּ רָאשֵׁי

הֶהָרִים

הָהָרִים׃ וַיְהִי מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם וַיִּפְתַּח נֹחַ אֶת־ 6
חַלּוֹן הַתֵּבָה אֲשֶׁר עָשָׂה׃ וַיְשַׁלַּח אֶת־הָעֹרֵב 7
וַיֵּצֵא יָצוֹא וָשׁוֹב עַד־יְבֹשֶׁת הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ׃
וַיְשַׁלַּח אֶת־הַיּוֹנָה מֵאִתּוֹ לִרְאוֹת הֲקַלּוּ הַמַּיִם 8
מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ וְלֹא־מָצְאָה הַיּוֹנָה 9
מָנוֹחַ לְכַף־רַגְלָהּ וַתָּשָׁב אֵלָיו אֶל־הַתֵּבָה כִּי מַיִם עַל־
פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיִּקָּחֶהָ וַיָּבֵא אֹתָהּ אֵלָיו אֶל־
הַתֵּבָה׃ וַיָּחֶל עוֹד שִׁבְעַת יָמִים אֲחֵרִים וַיֹּסֶף שַׁלַּח אֶת־ 9
הַיּוֹנָה מִן־הַתֵּבָה׃ וַתָּבֹא אֵלָיו הַיּוֹנָה לְעֵת עֶרֶב וְהִנֵּה 11
עֲלֵה־זַיִת טָרָף בְּפִיהָ וַיֵּדַע נֹחַ כִּי־קָלּוּ הַמַּיִם מֵעַל
הָאָרֶץ׃ וַיָּחֶל עוֹד שִׁבְעַת יָמִים אֲחֵרִים וַיְשַׁלַּח אֶת־ 12
הַיּוֹנָה וְלֹא־יָסְפָה שׁוּב־אֵלָיו עוֹד׃ וַיְהִי בְּאַחַת וְשֵׁשׁ־ 13
מְאוֹת שָׁנָה בָּרִאשׁוֹן בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ חָרְבוּ הַמַּיִם מֵעַל
הָאָרֶץ וַיָּסַר נֹחַ אֶת־מִכְסֵה הַתֵּבָה וַיַּרְא וְהִנֵּה חָרְבוּ
פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ וּבַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּשִׁבְעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם 14
לַחֹדֶשׁ יָבְשָׁה הָאָרֶץ׃ ס וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ 15
לֵאמֹר׃ צֵא מִן־הַתֵּבָה אַתָּה וְאִשְׁתְּךָ וּבָנֶיךָ וּנְשֵׁי־ 16
בָנֶיךָ אִתָּךְ׃ כָּל־הַחַיָּה אֲשֶׁר־אִתְּךָ מִכָּל־בָּשָׂר בָּעוֹף 17
וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ הוֹצֵא אִתָּךְ ויצא פ׳
וְשָׁרְצוּ בָאָרֶץ וּפָרוּ וְרָבוּ עַל־הָאָרֶץ׃ וַיֵּצֵא נֹחַ וּבָנָיו 18
וְאִשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי־בָנָיו אִתּוֹ׃ כָּל־הַחַיָּה כָּל־הָרֶמֶשׂ וְכָל־ 19
הָעוֹף כֹּל רוֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ לְמִשְׁפְּחֹתֵיהֶם יָצְאוּ מִן־
הַתֵּבָה׃ וַיִּבֶן נֹחַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקַּח מִכֹּל ׀ הַבְּהֵמָה כ
הַטְּהֹרָה וּמִכֹּל הָעוֹף הַטָּהוֹר וַיַּעַל עֹלֹת בַּמִּזְבֵּחַ׃ וַיָּרַח 21
יְהוָה אֶת־רֵיחַ הַנִּיחֹחַ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־לִבּוֹ לֹא־אֹסִף
לְקַלֵּל עוֹד אֶת־הָאֲדָמָה בַּעֲבוּר הָאָדָם כִּי־יֵצֶר לֵב
הָאָדָם רַע מִנְּעֻרָיו וְלֹא־אֹסִף עוֹד לְהַכּוֹת אֶת־כָּל־חָי
כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי׃ עֹד כָּל־יְמֵי הָאָרֶץ זֶרַע וְקָצִיר וְקֹר וָחֹם 22

וקיץ

Emittit. Coruum.

Emitttquoque columbam, & reuertitur.

Iterum mittit columbam, & reuertitur.

Tertió mittit illam, & non redit amplius.

Exsiccatur terra, & Noah aperit arcam.

Deus iubet eum exire ex arca, quod ille exequitur.

Noah ædificat aram, & Deo grata holocausta offert; qui statuit non amplius maledicere terræ propter homines.

Cap. IX.

Benidicit Deus Noah, & omnibus, qui cum eo erant, eosque ab animalium metu tutos reddit.

3 Esus carnium permittitur eis.

6 Homicidium prohibetur.

Pactum facit Deus cum Noah, nullum amplius diluuium futurum.

In signum fœderis, arcum constituit ei.

א ט וַיְבָרֶךְ וְקַיִץ וְחֹרֶף וְיוֹם וָלַיְלָה לֹא יִשְׁבֹּתוּ׃
אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֶת־בָּנָיו וַיֹּאמֶר לָהֶם פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ
2 אֶת־הָאָרֶץ׃ וּמוֹרַאֲכֶם וְחִתְּכֶם יִהְיֶה עַל כָּל־חַיַּת
הָאָרֶץ וְעַל כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם בְּכֹל אֲשֶׁר תִּרְמֹשׂ הָאֲדָמָה
3 וּבְכָל־דְּגֵי הַיָּם בְּיֶדְכֶם נִתָּנוּ׃ כָּל־רֶמֶשׂ אֲשֶׁר הוּא־חַי
לָכֶם יִהְיֶה לְאָכְלָה כְּיֶרֶק עֵשֶׂב נָתַתִּי לָכֶם אֶת־כֹּל׃
ה 4 אַךְ בָּשָׂר בְּנַפְשׁוֹ דָמוֹ לֹא תֹאכֵלוּ׃ וְאַךְ אֶת־דִּמְכֶם
לְנַפְשֹׁתֵיכֶם אֶדְרֹשׁ מִיַּד כָּל־חַיָּה אֶדְרְשֶׁנּוּ וּמִיַּד הָאָדָם
6 מִיַּד אִישׁ אָחִיו אֶדְרֹשׁ אֶת־נֶפֶשׁ הָאָדָם׃ שֹׁפֵךְ דַּם
הָאָדָם בָּאָדָם דָּמוֹ יִשָּׁפֵךְ כִּי בְּצֶלֶם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת־
7 הָאָדָם׃ וְאַתֶּם פְּרוּ וּרְבוּ שִׁרְצוּ בָאָרֶץ וּרְבוּ־בָהּ׃
8 ס וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ וְאֶל־בָּנָיו אִתּוֹ
9 לֵאמֹר׃ וַאֲנִי הִנְנִי מֵקִים אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְאֶת־זַרְעֲכֶם
י אַחֲרֵיכֶם׃ וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם בָּעוֹף
בַּבְּהֵמָה וּבְכָל־חַיַּת הָאָרֶץ אִתְּכֶם מִכֹּל יֹצְאֵי הַתֵּבָה
11 לְכֹל חַיַּת הָאָרֶץ׃ וַהֲקִימֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְלֹא־
יִכָּרֵת כָּל־בָּשָׂר עוֹד מִמֵּי הַמַּבּוּל וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד מַבּוּל
12 לְשַׁחֵת הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים זֹאת אוֹת־הַבְּרִית אֲשֶׁר־
אֲנִי נֹתֵן בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם
13 לְדֹרֹת עוֹלָם׃ אֶת־קַשְׁתִּי נָתַתִּי בֶּעָנָן וְהָיְתָה לְאוֹת
14 בְּרִית בֵּינִי וּבֵין הָאָרֶץ׃ וְהָיָה בְּעַנְנִי עָנָן עַל־הָאָרֶץ
טו וְנִרְאֲתָה הַקֶּשֶׁת בֶּעָנָן׃ וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר בֵּינִי
וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל־בָּשָׂר וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד
16 הַמַּיִם לְמַבּוּל לְשַׁחֵת כָּל־בָּשָׂר׃ וְהָיְתָה הַקֶּשֶׁת בֶּעָנָן
וּרְאִיתִיהָ לִזְכֹּר בְּרִית עוֹלָם בֵּין אֱלֹהִים וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ
17 חַיָּה בְּכָל־בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־
נֹחַ זֹאת אוֹת־הַבְּרִית אֲשֶׁר הֲקִמֹתִי בֵּינִי וּבֵין כָּל־בָּשָׂר
אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ׃

פ

וַיִּהְיוּ בְנֵי־נֹחַ הַיֹּצְאִים מִן־הַתֵּבָה שֵׁם וְחָם וְיֶפֶת וְחָם 18
הוּא אֲבִי כְנָעַן: שְׁלֹשָׁה אֵלֶּה בְּנֵי־נֹחַ וּמֵאֵלֶּה נָפְצָה 19
כָּל־הָאָרֶץ: וַיָּחֶל נֹחַ אִישׁ הָאֲדָמָה וַיִּטַּע כָּרֶם: וַיִּשְׁתְּ כ 21
מִן־הַיַּיִן וַיִּשְׁכָּר וַיִּתְגַּל בְּתוֹךְ אָהֳלֹה: וַיַּרְא חָם אֲבִי 22
כְנַעַן אֶת עֶרְוַת אָבִיו וַיַּגֶּד לִשְׁנֵי־אֶחָיו בַּחוּץ: וַיִּקַּח שֵׁם 23
וְיֶפֶת אֶת־הַשִּׂמְלָה וַיָּשִׂימוּ עַל־שְׁכֶם שְׁנֵיהֶם וַיֵּלְכוּ
אֲחֹרַנִּית וַיְכַסּוּ אֶת עֶרְוַת אֲבִיהֶם וּפְנֵיהֶם אֲחֹרַנִּית
וְעֶרְוַת אֲבִיהֶם לֹא רָאוּ: וַיִּיקַץ נֹחַ מִיֵּינוֹ וַיֵּדַע אֵת אֲשֶׁר 24
עָשָׂה לוֹ בְּנוֹ הַקָּטֹן: וַיֹּאמֶר אָרוּר כְּנָעַן עֶבֶד עֲבָדִים כה
יִהְיֶה לְאֶחָיו: וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי שֵׁם וִיהִי כְנַעַן 26
עֶבֶד לָמוֹ: יַפְתְּ אֱלֹהִים לְיֶפֶת וְיִשְׁכֹּן בְּאָהֳלֵי־שֵׁם וִיהִי 27
כְנַעַן עֶבֶד לָמוֹ: וַיְחִי־נֹחַ אַחַר הַמַּבּוּל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת 28
שָׁנָה וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה: וַיְהִי כָּל־יְמֵי־נֹחַ תְּשַׁע מֵאוֹת 29
שָׁנָה וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה וַיָּמֹת: פ

וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת בְּנֵי־נֹחַ שֵׁם חָם וָיֶפֶת וַיִּוָּלְדוּ לָהֶם בָּנִים ו א
אַחַר הַמַּבּוּל: בְּנֵי יֶפֶת גֹּמֶר וּמָגוֹג וּמָדַי וְיָוָן וְתֻבַל 2
וּמֶשֶׁךְ וְתִירָס: וּבְנֵי גֹמֶר אַשְׁכְּנַז וְרִיפַת וְתֹגַרְמָה: וּבְנֵי 3 4
יָוָן אֱלִישָׁה וְתַרְשִׁישׁ כִּתִּים וְדֹדָנִים: מֵאֵלֶּה נִפְרְדוּ אִיֵּי ה
הַגּוֹיִם בְּאַרְצֹתָם אִישׁ לִלְשֹׁנוֹ לְמִשְׁפְּחֹתָם בְּגוֹיֵהֶם:

וּבְנֵי חָם כּוּשׁ וּמִצְרַיִם וּפוּט וּכְנָעַן: וּבְנֵי כוּשׁ סְבָא 7 6
וַחֲוִילָה וְסַבְתָּה וְרַעְמָה וְסַבְתְּכָא וּבְנֵי רַעְמָה שְׁבָא
וְדְדָן: וְכוּשׁ יָלַד אֶת־נִמְרֹד הוּא הֵחֵל לִהְיוֹת גִּבֹּר 8
בָּאָרֶץ: הוּא־הָיָה גִבֹּר־צַיִד לִפְנֵי יְהוָה עַל־כֵּן יֵאָמַר 9
כְּנִמְרֹד גִּבּוֹר צַיִד לִפְנֵי יְהוָה: וַתְּהִי רֵאשִׁית מַמְלַכְתּוֹ י
בָּבֶל וְאֶרֶךְ וְאַכַּד וְכַלְנֵה בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר: מִן־הָאָרֶץ הַהִוא 11
יָצָא אַשּׁוּר וַיִּבֶן אֶת־נִינְוֵה וְאֶת־רְחֹבֹת עִיר וְאֶת־כָּלַח:
וְאֶת־רֶסֶן בֵּין נִינְוֵה וּבֵין כָּלַח הִוא הָעִיר הַגְּדֹלָה: 12
וּמִצְרַיִם יָלַד אֶת־לוּדִים וְאֶת־עֲנָמִים וְאֶת־לְהָבִים וְאֶת־ 13
נַפְתֻּחִים

Noah vineam plantat.
Eius turpitudinem Ham filius videt, & fratribus indicat; qui patrem operiunt.
Noah maledicit Chenaam & benedicit Sem, & Iephet.
Numerus annorum Noah.
Cap. X. Genealogia filiorum Noah, & Iephet.
Genealogia filiorum Ham.

14 נַפְתֻּחִים: וְאֶת־פַּתְרֻסִים וְאֶת־כַּסְלֻחִים אֲשֶׁר יָצְאוּ
15 מִשָּׁם פְּלִשְׁתִּים וְאֶת־כַּפְתֹרִים: ס וּכְנַעַן
16 יָלַד אֶת־צִידֹן בְּכֹרוֹ וְאֶת־חֵת: וְאֶת־הַיְבוּסִי וְאֶת־
17 הָאֱמֹרִי וְאֶת־הַגִּרְגָּשִׁי: וְאֶת־הַחִוִּי וְאֶת־הָעַרְקִי וְאֶת־
18 הַסִּינִי: וְאֶת־הָאַרְוָדִי וְאֶת־הַצְּמָרִי וְאֶת־הַחֲמָתִי וְאַחַר
19 נָפֹצוּ מִשְׁפְּחוֹת הַכְּנַעֲנִי: וַיְהִי גְּבוּל הַכְּנַעֲנִי מִצִּידֹן
בֹּאֲכָה גְּרָרָה עַד־עַזָּה בֹּאֲכָה סְדֹמָה וַעֲמֹרָה וְאַדְמָה
וּצְבוֹיִם עַד־לָשַׁע: אֵלֶּה בְּנֵי־חָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לִלְשֹׁנֹתָם
21 בְּאַרְצֹתָם בְּגוֹיֵהֶם: ס וּלְשֵׁם יֻלַּד גַּם־הוּא
22 אֲבִי כָל־בְּנֵי־עֵבֶר אֲחִי יֶפֶת הַגָּדוֹל: בְּנֵי שֵׁם עֵילָם
23 וְאַשּׁוּר וְאַרְפַּכְשַׁד וְלוּד וְאָרָם: וּבְנֵי אָרָם עוּץ וְחוּל
24 וְגֶתֶר וָמָשׁ: וְאַרְפַּכְשַׁד יָלַד אֶת־שָׁלַח וְשֶׁלַח יָלַד אֶת־
כה עֵבֶר: וּלְעֵבֶר יֻלַּד שְׁנֵי בָנִים שֵׁם הָאֶחָד פֶּלֶג כִּי בְיָמָיו
26 נִפְלְגָה הָאָרֶץ וְשֵׁם אָחִיו יָקְטָן: וְיָקְטָן יָלַד אֶת־אַלְמוֹדָד
27 וְאֶת־שָׁלֶף וְאֶת־חֲצַרְמָוֶת וְאֶת־יָרַח: וְאֶת־הֲדוֹרָם
28 וְאֶת־אוּזָל וְאֶת־דִּקְלָה: וְאֶת־עוֹבָל וְאֶת־אֲבִימָאֵל
29 וְאֶת־שְׁבָא: וְאֶת־אוֹפִר וְאֶת־חֲוִילָה וְאֶת־יוֹבָב כָּל־
ל אֵלֶּה בְּנֵי יָקְטָן: וַיְהִי מוֹשָׁבָם מִמֵּשָׁא בֹּאֲכָה סְפָרָה הַר
31 הַקֶּדֶם: אֵלֶּה בְּנֵי־שֵׁם לְמִשְׁפְּחֹתָם לִלְשֹׁנֹתָם בְּאַרְצֹתָם
32 לְגוֹיֵהֶם: אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי־נֹחַ לְתוֹלְדֹתָם בְּגוֹיֵהֶם
וּמֵאֵלֶּה נִפְרְדוּ הַגּוֹיִם בָּאָרֶץ אַחַר הַמַּבּוּל: פ

Genealogia Chenaan, eiusque terminus.

Genealogia Sem, & habitatio eius.

Cap. XI. Turris Babel.

יא וַיְהִי כָל־הָאָרֶץ שָׂפָה אַחַת וּדְבָרִים אֲחָדִים: וַיְהִי
בְּנָסְעָם מִקֶּדֶם וַיִּמְצְאוּ בִקְעָה בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר וַיֵּשְׁבוּ שָׁם:
3 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ הָבָה נִלְבְּנָה לְבֵנִים וְנִשְׂרְפָה
קמ"ץ ב"ק לִשְׂרֵפָה וַתְּהִי לָהֶם הַלְּבֵנָה לְאָבֶן וְהַחֵמָר הָיָה לָהֶם
4 לַחֹמֶר: וַיֹּאמְרוּ הָבָה נִבְנֶה־לָּנוּ עִיר וּמִגְדָּל וְרֹאשׁוֹ
בַּשָּׁמַיִם וְנַעֲשֶׂה־לָּנוּ שֵׁם פֶּן־נָפוּץ עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ:
ה וַיֵּרֶד יְהוָה לִרְאֹת אֶת־הָעִיר וְאֶת־הַמִּגְדָּל אֲשֶׁר בָּנוּ

בְּנֵי

בְּנֵי הָאָדָם: וַיֹּאמֶר יְהוָה הֵן עַם אֶחָד וְשָׂפָה אַחַת 6
לְכֻלָּם וְזֶה הַחִלָּם לַעֲשׂוֹת וְעַתָּה לֹא־יִבָּצֵר מֵהֶם כֹּל
אֲשֶׁר יָזְמוּ לַעֲשׂוֹת: הָבָה נֵרְדָה וְנָבְלָה שָׁם שְׂפָתָם 7 *Confusio linguarum.*
אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמְעוּ אִישׁ שְׂפַת רֵעֵהוּ: וַיָּפֶץ יְהוָה אֹתָם 8
מִשָּׁם עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וַיַּחְדְּלוּ לִבְנֹת הָעִיר: עַל־כֵּן 9
קָרָא שְׁמָהּ בָּבֶל כִּי־שָׁם בָּלַל יְהוָה שְׂפַת כָּל־הָאָרֶץ
וּמִשָּׁם הֱפִיצָם יְהוָה עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ: פ

אֵלֶּה תּוֹלְדֹת שֵׁם שֵׁם בֶּן־מְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־ י *Posteritas Sem usque ad Abram.*
אַרְפַּכְשַׁד שְׁנָתַיִם אַחַר הַמַּבּוּל: וַיְחִי־שֵׁם אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ 11
אֶת־אַרְפַּכְשַׁד חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: קמץ בו׳ק
ס וְאַרְפַּכְשַׁד חַי חֲמֵשׁ וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד 12
אֶת־שָׁלַח: וַיְחִי אַרְפַּכְשַׁד אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־שֶׁלַח 13
שָׁלֹשׁ שָׁנִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:
ס וְשֶׁלַח חַי שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־עֵבֶר: 14
וַיְחִי־שֶׁלַח אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־עֵבֶר שָׁלֹשׁ שָׁנִים וְאַרְבַּע טו
מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: ס וַיְחִי־ 16
עֵבֶר אַרְבַּע וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־פָּלֶג: וַיְחִי־עֵבֶר 17
אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־פֶּלֶג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת
שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: ס וַיְחִי־פֶלֶג 18
שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־רְעוּ: וַיְחִי־פֶלֶג אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ 19
אֶת־רְעוּ תֵּשַׁע שָׁנִים וּמָאתַיִם שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים
וּבָנוֹת: ס וַיְחִי רְעוּ שְׁתַּיִם וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה כ
וַיּוֹלֶד אֶת־שְׂרוּג: וַיְחִי רְעוּ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־שְׂרוּג 21
שֶׁבַע שָׁנִים וּמָאתַיִם שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: ס
וַיְחִי שְׂרוּג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־נָחוֹר: וַיְחִי 22 23
שְׂרוּג אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־נָחוֹר מָאתַיִם שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים
וּבָנוֹת: ס וַיְחִי נָחוֹר תֵּשַׁע וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד 24
אֶת־תָּרַח: וַיְחִי נָחוֹר אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־תָּרַח תְּשַׁע־ כה
עשרה

עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: ס

26 וַיְחִי־תֶרַח שִׁבְעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־אַבְרָם אֶת־נָחוֹר
27 וְאֶת־הָרָן: וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת תֶּרַח תֶּרַח הוֹלִיד אֶת־אַבְרָם
28 אֶת־נָחוֹר וְאֶת־הָרָן וְהָרָן הוֹלִיד אֶת־לוֹט: וַיָּמָת הָרָן
עַל־פְּנֵי תֶּרַח אָבִיו בְּאֶרֶץ מוֹלַדְתּוֹ בְּאוּר כַּשְׂדִּים:
29 וַיִּקַּח אַבְרָם וְנָחוֹר לָהֶם נָשִׁים שֵׁם אֵשֶׁת־אַבְרָם שָׂרָי
וְשֵׁם אֵשֶׁת־נָחוֹר מִלְכָּה בַּת־הָרָן אֲבִי־מִלְכָּה וַאֲבִי
31 יִסְכָּה: וַתֵּהִי שָׂרַי עֲקָרָה אֵין לָהּ וָלָד: וַיִּקַּח תֶּרַח אֶת־
אַבְרָם בְּנוֹ וְאֶת־לוֹט בֶּן־הָרָן בֶּן־בְּנוֹ וְאֶת שָׂרַי כַּלָּתוֹ
אֵשֶׁת אַבְרָם בְּנוֹ וַיֵּצְאוּ אִתָּם מֵאוּר כַּשְׂדִּים לָלֶכֶת
32 אַרְצָה כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ עַד־חָרָן וַיֵּשְׁבוּ שָׁם: וַיִּהְיוּ יְמֵי תֶרַח
חָמֵשׁ שָׁנִים וּמָאתַיִם שָׁנָה וַיָּמָת תֶּרַח בְּחָרָן:

Ortus Abram & coniugium eius.

Exit Terah cum familia sua, ab Ur Chaldæorum, & tendit in Haran.

פ פ פ ג 3

יב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַבְרָם לֶךְ־לְךָ מֵאַרְצְךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ
2 וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַרְאֶךָּ: וְאֶעֶשְׂךָ לְגוֹי
3 גָּדוֹל וַאֲבָרֶכְךָ וַאֲגַדְּלָה שְׁמֶךָ וְהְיֵה בְּרָכָה: וַאֲבָרְכָה
מְבָרְכֶיךָ וּמְקַלֶּלְךָ אָאֹר וְנִבְרְכוּ בְךָ כֹּל מִשְׁפְּחֹת
4 הָאֲדָמָה: וַיֵּלֶךְ אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יְהוָה וַיֵּלֶךְ
אִתּוֹ לוֹט וְאַבְרָם בֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁבְעִים שָׁנָה בְּצֵאתוֹ
ה מֵחָרָן: וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת־שָׂרַי אִשְׁתּוֹ וְאֶת־לוֹט בֶּן־אָחִיו
וְאֶת־כָּל־רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכָשׁוּ וְאֶת־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־עָשׂוּ
בְּחָרָן וַיֵּצְאוּ לָלֶכֶת אַרְצָה כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ אַרְצָה כְּנָעַן:
6 וַיַּעֲבֹר אַבְרָם בָּאָרֶץ עַד מְקוֹם שְׁכֶם עַד אֵלוֹן מוֹרֶה
7 וְהַכְּנַעֲנִי אָז בָּאָרֶץ: וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־אַבְרָם וַיֹּאמֶר
לְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה
8 הַנִּרְאֶה אֵלָיו: וַיַּעְתֵּק מִשָּׁם הָהָרָה מִקֶּדֶם לְבֵית־אֵל
וַיֵּט אָהֳלָה בֵּית־אֵל מִיָּם וְהָעַי מִקֶּדֶם וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ

Præcipit Deus Abram, vt exeat é patria sua.

Péruenit Abram in terram Kenaan.

יְהוָה וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה׃ וַיִּסַּע אַבְרָם הָלוֹךְ וְנָסוֹעַ 9
הַנֶּגְבָּה׃ פ

Abit Abr. in Ægyptum, famis vitandæ gratiâ.

וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ וַיֵּרֶד אַבְרָם מִצְרַיְמָה לָגוּר שָׁם כִּי 10
כָבֵד הָרָעָב בָּאָרֶץ׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הִקְרִיב לָבוֹא מִצְרָיְמָה 11
וַיֹּאמֶר אֶל־שָׂרַי אִשְׁתּוֹ הִנֵּה־נָא יָדַעְתִּי כִּי אִשָּׁה יְפַת־

Abr. commendat uxori, ut dicat esse sororem suam.

מַרְאֶה אָתְּ׃ וְהָיָה כִּי־יִרְאוּ אֹתָךְ הַמִּצְרִים וְאָמְרוּ אִשְׁתּוֹ 12
זֹאת וְהָרְגוּ אֹתִי וְאֹתָךְ יְחַיּוּ׃ אִמְרִי־נָא אֲחֹתִי אָתְּ לְמַעַן 13
יִיטַב־לִי בַעֲבוּרֵךְ וְחָיְתָה נַפְשִׁי בִּגְלָלֵךְ׃ וַיְהִי כְּבוֹא אַבְרָם 14
מִצְרַיְמָה וַיִּרְאוּ הַמִּצְרִים אֶת־הָאִשָּׁה כִּי־יָפָה הִוא
מְאֹד׃ וַיִּרְאוּ אֹתָהּ שָׂרֵי פַרְעֹה וַיְהַלְלוּ אֹתָהּ אֶל־פַּרְעֹה טו

Abducitur Sarai in domum Paroh; & Deus punit illum.

וַתֻּקַּח הָאִשָּׁה בֵּית פַּרְעֹה׃ וּלְאַבְרָם הֵיטִיב בַּעֲבוּרָהּ 16
וַיְהִי־לוֹ צֹאן־וּבָקָר וַחֲמֹרִים וַעֲבָדִים וּשְׁפָחֹת וְאָתֹנֹת
וּגְמַלִּים׃ וַיְנַגַּע יְהוָה אֶת־פַּרְעֹה נְגָעִים גְּדֹלִים וְאֶת־בֵּיתוֹ 17
עַל־דְּבַר שָׂרַי אֵשֶׁת אַבְרָם׃ וַיִּקְרָא פַרְעֹה לְאַבְרָם 18
וַיֹּאמֶר מַה־זֹּאת עָשִׂית לִי לָמָּה לֹא־הִגַּדְתָּ לִי כִּי אִשְׁתְּךָ
הִוא׃ לָמָּה אָמַרְתְּ אֲחֹתִי הִוא וָאֶקַּח אֹתָהּ לִי לְאִשָּׁה 19
וְעַתָּה הִנֵּה אִשְׁתְּךָ קַח וָלֵךְ׃ וַיְצַו עָלָיו פַּרְעֹה אֲנָשִׁים כ

Cap. XIII.

וַיְשַׁלְּחוּ אֹתוֹ וְאֶת־אִשְׁתּוֹ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ וְלוֹט עִמּוֹ יג א

10 Restituit Paroh Abr. uxorem, & dimittit eos é terra.

מִמִּצְרַיִם הוּא וְאִשְׁתּוֹ וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וְלוֹט עִמּוֹ הַנֶּגְבָּה׃
וְאַבְרָם כָּבֵד מְאֹד בַּמִּקְנֶה בַּכֶּסֶף וּבַזָּהָב׃ וַיֵּלֶךְ לְמַסָּעָיו 3 2
מִנֶּגֶב וְעַד־בֵּית־אֵל עַד־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־הָיָה שָׁם אָהֳלֹה

Repetit Abram terram promissionis.

בַּתְּחִלָּה בֵּין בֵּית־אֵל וּבֵין הָעָי׃ אֶל־מְקוֹם הַמִּזְבֵּחַ 4
אֲשֶׁר־עָשָׂה שָׁם בָּרִאשֹׁנָה וַיִּקְרָא שָׁם אַבְרָם בְּשֵׁם
יְהוָה׃ וְגַם־לְלוֹט הַהֹלֵךְ אֶת־אַבְרָם הָיָה צֹאן־וּבָקָר ה
וְאֹהָלִים׃ וְלֹא־נָשָׂא אֹתָם הָאָרֶץ לָשֶׁבֶת יַחְדָּו כִּי־הָיָה 6
רְכוּשָׁם רָב וְלֹא יָכְלוּ לָשֶׁבֶת יַחְדָּו׃ וַיְהִי־רִיב בֵּין רֹעֵי 7
מִקְנֵה־אַבְרָם וּבֵין רֹעֵי מִקְנֵה־לוֹט וְהַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי אָז
יֹשֵׁב בָּאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־לוֹט אַל־נָא תְהִי מְרִיבָה 8

בינ

בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין רֹעַי וּבֵין רֹעֶיךָ כִּי־אֲנָשִׁים אַחִים אֲנָחְנוּ׃
9 הֲלֹא כָל־הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ הִפָּרֶד נָא מֵעָלָי אִם־הַשְּׂמֹאל
י וְאֵימְנָה וְאִם־הַיָּמִין וְאַשְׂמְאִילָה׃ וַיִּשָּׂא־לוֹט אֶת־עֵינָיו
וַיַּרְא אֶת־כָּל־כִּכַּר הַיַּרְדֵּן כִּי כֻלָּהּ מַשְׁקֶה לִפְנֵי
שַׁחֵת יְהוָה אֶת־סְדֹם וְאֶת־עֲמֹרָה כְּגַן־יְהוָה כְּאֶרֶץ
11 מִצְרַיִם בֹּאֲכָה צֹעַר׃ וַיִּבְחַר־לוֹ לוֹט אֶת־כָּל־כִּכַּר
12 הַיַּרְדֵּן וַיִּסַּע לוֹט מִקֶּדֶם וַיִּפָּרְדוּ אִישׁ מֵעַל אָחִיו׃ אַבְרָם
יָשַׁב בְּאֶרֶץ־כְּנָעַן וְלוֹט יָשַׁב בְּעָרֵי הַכִּכָּר וַיֶּאֱהַל עַד־
13 14 סְדֹם׃ וְאַנְשֵׁי סְדֹם רָעִים וְחַטָּאִים לַיהוָה מְאֹד׃ וַיהוָה
אָמַר אֶל־אַבְרָם אַחֲרֵי הִפָּרֶד לוֹט מֵעִמּוֹ שָׂא־נָא עֵינֶיךָ
וּרְאֵה מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אַתָּה שָׁם צָפֹנָה וָנֶגְבָּה וָקֵדְמָה
טו וָיָמָּה׃ כִּי אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה רֹאֶה לְךָ אֶתְּנֶנָּה
16 וּלְזַרְעֲךָ עַד־עוֹלָם׃ וְשַׂמְתִּי אֶת־זַרְעֲךָ כַּעֲפַר הָאָרֶץ
אֲשֶׁר אִם־יוּכַל אִישׁ לִמְנוֹת אֶת־עֲפַר הָאָרֶץ גַּם זַרְעֲךָ
17 יִמָּנֶה׃ קוּם הִתְהַלֵּךְ בָּאָרֶץ לְאָרְכָּהּ וּלְרָחְבָּהּ כִּי לְךָ
18 אֶתְּנֶנָּה׃ וַיְאָהֶל אַבְרָם וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב בְּאֵלֹנֵי מַמְרֵא אֲשֶׁר
בְּחֶבְרוֹן וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה׃ פ

א יד וַיְהִי בִּימֵי אַמְרָפֶל מֶלֶךְ־שִׁנְעָר אַרְיוֹךְ מֶלֶךְ אֶלָּסָר
2 כְּדָרְלָעֹמֶר מֶלֶךְ עֵילָם וְתִדְעָל מֶלֶךְ גּוֹיִם׃ עָשׂוּ מִלְחָמָה
אֶת־בֶּרַע מֶלֶךְ סְדֹם וְאֶת־בִּרְשַׁע מֶלֶךְ עֲמֹרָה שִׁנְאָב
עכוים ק׳ מֶלֶךְ אַדְמָה וְשֶׁמְאֵבֶר מֶלֶךְ צְבֹיִים וּמֶלֶךְ בֶּלַע הִיא־
3 צֹעַר׃ כָּל־אֵלֶּה חָבְרוּ אֶל־עֵמֶק הַשִּׂדִּים הוּא יָם
4 הַמֶּלַח׃ שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה עָבְדוּ אֶת־כְּדָרְלָעֹמֶר
ה וּשְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָרָדוּ׃ וּבְאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה בָּא
כְדָרְלָעֹמֶר וְהַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיַּכּוּ אֶת־רְפָאִים
בְּעַשְׁתְּרֹת קַרְנַיִם וְאֶת־הַזּוּזִים בְּהָם וְאֶת־הָאֵימִים בְּשָׁוֵה
6 קִרְיָתָיִם׃ וְאֶת־הַחֹרִי בְּהַרְרָם שֵׂעִיר עַד־אֵיל פָּארָן
7 אֲשֶׁר עַל־הַמִּדְבָּר׃ וַיָּשֻׁבוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־עֵין מִשְׁפָּט הִוא

Abram recedit à Lot, vt contentiones vitaret.

Deus iterum pollicetur terram Abr.

Cap. XIV. Bellum quatuor Regum aduersus quinque.

Causa eius.

קָדֵשׁ וַיַּכּוּ אֶת־כָּל־שְׂדֵה הָעֲמָלֵקִי וְגַם אֶת־הָאֱמֹרִי
הַיֹּשֵׁב בְּחַצְצֹן תָּמָר׃ וַיֵּצֵא מֶלֶךְ־סְדֹם וּמֶלֶךְ עֲמֹרָה 8
וּמֶלֶךְ אַדְמָה וּמֶלֶךְ צְבֹיִים וּמֶלֶךְ בֶּלַע הִוא־צֹעַר וַיַּעַרְכוּ צבוים ק׳
אִתָּם מִלְחָמָה בְּעֵמֶק הַשִּׂדִּים׃ אֶת כְּדָרְלָעֹמֶר מֶלֶךְ 9
עֵילָם וְתִדְעָל מֶלֶךְ גּוֹיִם וְאַמְרָפֶל מֶלֶךְ שִׁנְעָר וְאַרְיוֹךְ
מֶלֶךְ אֶלָסָר אַרְבָּעָה מְלָכִים אֶת־הַחֲמִשָּׁה׃ וְעֵמֶק 9 *Quatuor Reges victoriam ex quinque reportant; & capitur Lot.*
הַשִּׂדִּים בְּאֵרֹת בְּאֵרֹת חֵמָר וַיָּנֻסוּ מֶלֶךְ־סְדֹם וַעֲמֹרָה
וַיִּפְּלוּ־שָׁמָּה וְהַנִּשְׁאָרִים הָרָה נָסוּ׃ וַיִּקְחוּ אֶת־כָּל־ 11
רְכֻשׁ סְדֹם וַעֲמֹרָה וְאֶת־כָּל־אָכְלָם וַיֵּלֵכוּ׃ וַיִּקְחוּ אֶת־ 12
לוֹט וְאֶת־רְכֻשׁוֹ בֶּן־אֲחִי אַבְרָם וַיֵּלֵכוּ וְהוּא יֹשֵׁב בִּסְדֹם׃
וַיָּבֹא הַפָּלִיט וַיַּגֶּד לְאַבְרָם הָעִבְרִי וְהוּא שֹׁכֵן בְּאֵלֹנֵי 13
מַמְרֵא הָאֱמֹרִי אֲחִי אֶשְׁכֹּל וַאֲחִי עָנֵר וְהֵם בַּעֲלֵי בְרִית־
אַבְרָם׃ וַיִּשְׁמַע אַבְרָם כִּי נִשְׁבָּה אָחִיו וַיָּרֶק אֶת־ 14 *Abram admonitus de captiuitate fratris, arripit arma, persequitur Reges, superat eos, & liberat Lot.*
חֲנִיכָיו יְלִידֵי בֵיתוֹ שְׁמֹנָה עָשָׂר וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַיִּרְדֹּף
עַד־דָּן׃ וַיֶּחָלֵק עֲלֵיהֶם לַיְלָה הוּא וְעַבְדָיו וַיַּכֵּם וַיִּרְדְּפֵם טו
עַד־חוֹבָה אֲשֶׁר מִשְּׂמֹאל לְדַמָּשֶׂק׃ וַיָּשֶׁב אֶת כָּל־ 16
הָרְכֻשׁ וְגַם אֶת־לוֹט אָחִיו וּרְכֻשׁוֹ הֵשִׁיב וְגַם אֶת־
הַנָּשִׁים וְאֶת־הָעָם׃ וַיֵּצֵא מֶלֶךְ־סְדֹם לִקְרָאתוֹ אַחֲרֵי 17
שׁוּבוֹ מֵהַכּוֹת אֶת־כְּדָרְלָעֹמֶר וְאֶת־הַמְּלָכִים אֲשֶׁר *Duo Reges occurrunt Abram, vt ei gratias agant.*
אִתּוֹ אֶל־עֵמֶק שָׁוֵה הוּא עֵמֶק הַמֶּלֶךְ׃ וּמַלְכִּי־צֶדֶק 18
מֶלֶךְ שָׁלֵם הוֹצִיא לֶחֶם וָיָיִן וְהוּא כֹהֵן לְאֵל עֶלְיוֹן׃
וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמַר בָּרוּךְ אַבְרָם לְאֵל עֶלְיוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם 19
וָאָרֶץ׃ וּבָרוּךְ אֵל עֶלְיוֹן אֲשֶׁר־מָגַן צָרֶיךָ בְּיָדֶךָ וַיִּתֶּן־לוֹ כ
מַעֲשֵׂר מִכֹּל׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־סְדֹם אֶל־אַבְרָם תֶּן־לִי 21
הַנֶּפֶשׁ וְהָרְכֻשׁ קַח־לָךְ׃ וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־מֶלֶךְ סְדֹם 22 *Abr. praedam recusat, propter Dei honorem.*
הֲרִמֹתִי יָדִי אֶל־יְהוָה אֵל עֶלְיוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ אִם־ 23
מִחוּט וְעַד שְׂרוֹךְ נַעַל וְאִם־אֶקַּח מִכָּל־אֲשֶׁר־לָךְ וְלֹא
תֹאמַר אֲנִי הֶעֱשַׁרְתִּי אֶת־אַבְרָם׃ בִּלְעָדַי רַק אֲשֶׁר 24
אכלו

אֲכָלוּ הַנְּעָרִים וְחֵלֶק הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָלְכוּ אִתִּי עָנֵר
א טו אֶשְׁכֹּל וּמַמְרֵא הֵם יִקְחוּ חֶלְקָם: ס אַחַר Cap. XV. *Promittit Deus Abr. filios, & terram, quam habitat, in visione prophetica*
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־אַבְרָם בַּמַּחֲזֶה
לֵאמֹר אַל־תִּירָא אַבְרָם אָנֹכִי מָגֵן לָךְ שְׂכָרְךָ הַרְבֵּה
2 מְאֹד: וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֲדֹנָי יֱהוִה מַה־תִּתֶּן־לִי וְאָנֹכִי
3 הוֹלֵךְ עֲרִירִי וּבֶן־מֶשֶׁק בֵּיתִי הוּא דַּמֶּשֶׂק אliעֶזֶר: וַיֹּאמֶר
אַבְרָם הֵן לִי לֹא נָתַתָּה זָרַע וְהִנֵּה בֶן־בֵּיתִי יוֹרֵשׁ אֹתִי:
4 וְהִנֵּה דְבַר־יְהוָה אֵלָיו לֵאמֹר לֹא יִירָשְׁךָ זֶה כִּי־אִם אֲשֶׁר
ה יֵצֵא מִמֵּעֶיךָ הוּא יִירָשֶׁךָ: וַיּוֹצֵא אֹתוֹ הַחוּצָה וַיֹּאמֶר
הַבֶּט־נָא הַשָּׁמַיְמָה וּסְפֹר הַכּוֹכָבִים אִם־תּוּכַל לִסְפֹּר
6 אֹתָם וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה יִהְיֶה זַרְעֶךָ: וְהֶאֱמִן בַּיהוָה וַיַּחְשְׁבֶהָ
7 לוֹ צְדָקָה: וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאוּר
8 כַּשְׂדִּים לָתֶת לְךָ אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ: וַיֹּאמַר
9 אֲדֹנָי יֱהוִה בַּמָּה אֵדַע כִּי אִירָשֶׁנָּה: וַיֹּאמֶר אֵלָיו קְחָה
לִי עֶגְלָה מְשֻׁלֶּשֶׁת וְעֵז מְשֻׁלֶּשֶׁת וְאַיִל מְשֻׁלָּשׁ וְתֹר
י וְגוֹזָל: וַיִּקַּח־לוֹ אֶת־כָּל־אֵלֶּה וַיְבַתֵּר אֹתָם בַּתָּוֶךְ
וַיִּתֵּן אִישׁ־בִּתְרוֹ לִקְרַאת רֵעֵהוּ וְאֶת־הַצִּפֹּר לֹא בָתָר:
11 12 וַיֵּרֶד הָעַיִט עַל־הַפְּגָרִים וַיָּשֶׁב אֹתָם אַבְרָם: וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ *Prædicit Deus Abr. seruitutem filiorum eius in Ægypto.*
לָבוֹא וְתַרְדֵּמָה נָפְלָה עַל־אַבְרָם וְהִנֵּה אֵימָה חֲשֵׁכָה
13 גְדֹלָה נֹפֶלֶת עָלָיו: וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם יָדֹעַ תֵּדַע כִּי־גֵר
יִהְיֶה זַרְעֲךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם וַעֲבָדוּם וְעִנּוּ אֹתָם אַרְבַּע
14 מֵאוֹת שָׁנָה: וְגַם אֶת־הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָּן אָנֹכִי וְאַחֲרֵי
טו כֵן יֵצְאוּ בִּרְכֻשׁ גָּדוֹל: וְאַתָּה תָּבוֹא אֶל־אֲבֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם
16 תִּקָּבֵר בְּשֵׂיבָה טוֹבָה: וְדוֹר רְבִיעִי יָשׁוּבוּ הֵנָּה כִּי לֹא־
17 שָׁלֵם עֲוֹן הָאֱמֹרִי עַד־הֵנָּה: וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ בָּאָה וְעַלְטָה
הָיָה וְהִנֵּה תַנּוּר עָשָׁן וְלַפִּיד אֵשׁ אֲשֶׁר עָבַר בֵּין הַגְּזָרִים
18 הָאֵלֶּה: בַּיּוֹם הַהוּא כָּרַת יְהוָה אֶת־אַבְרָם בְּרִית לֵאמֹר *Deus init fœdus cum Abram & promittit*
לְזַרְעֲךָ נָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת מִנְּהַר מִצְרַיִם עַד־הַנָּהָר

terram, ejusque terminos constituit.

19 הַגְּרִגָּשִׁי וְאֶת־הַיְבוּסִי׃ 21 וְאֶת־הָאֱמֹרִי וְאֶת־הַכְּנַעֲנִי וְאֶת־הַחִתִּי וְאֶת־הַפְּרִזִּי וְאֶת־הָרְפָאִים׃ 20 וְאֶת־הַקְּנִזִּי וְאֶת־הַקַּדְמֹנִי׃ 19

ס

Cap. XVI. Sarai quod sterilis esset concedit Abr. ancillam suam.

טז א וְשָׂרַי אֵשֶׁת אַבְרָם לֹא יָלְדָה לוֹ וְלָהּ שִׁפְחָה מִצְרִית וּשְׁמָהּ הָגָר׃ 2 וַתֹּאמֶר שָׂרַי אֶל־אַבְרָם הִנֵּה־נָא עֲצָרַנִי יְהוָה מִלֶּדֶת בֹּא־נָא אֶל־שִׁפְחָתִי אוּלַי אִבָּנֶה מִמֶּנָּה׃ וַיִּשְׁמַע אַבְרָם לְקוֹל שָׂרָי׃ 3 וַתִּקַּח שָׂרַי אֵשֶׁת אַבְרָם אֶת־הָגָר הַמִּצְרִית שִׁפְחָתָהּ מִקֵּץ עֶשֶׂר שָׁנִים לְשֶׁבֶת אַבְרָם בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַתִּתֵּן אֹתָהּ לְאַבְרָם אִישָׁהּ לוֹ לְאִשָּׁה׃ וַיָּבֹא אֶל־הָגָר וַתַּהַר וַתֵּרֶא כִּי הָרָתָה וַתֵּקַל 4

Agar concipit ex Abr., & despicit dominam suam: quæ queritur de illa ipso Abram.

גְּבִרְתָּהּ בְּעֵינֶיהָ׃ 5 וַתֹּאמֶר שָׂרַי אֶל־אַבְרָם חֲמָסִי עָלֶיךָ אָנֹכִי נָתַתִּי שִׁפְחָתִי בְּחֵיקֶךָ וַתֵּרֶא כִּי הָרָתָה וָאֵקַל בְּעֵינֶיהָ יִשְׁפֹּט יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶיךָ׃ 6 וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־שָׂרַי הִנֵּה שִׁפְחָתֵךְ בְּיָדֵךְ עֲשִׂי־לָהּ הַטּוֹב בְּעֵינָיִךְ וַתְּעַנֶּהָ שָׂרַי וַתִּבְרַח מִפָּנֶיהָ׃ 7 וַיִּמְצָאָהּ מַלְאַךְ יְהוָה עַל־עֵין הַמַּיִם בַּמִּדְבָּר עַל־הָעַיִן בְּדֶרֶךְ שׁוּר׃ 8 וַיֹּאמֶר הָגָר שִׁפְחַת שָׂרַי אֵי־מִזֶּה בָאת וְאָנָה תֵלֵכִי וַתֹּאמֶר מִפְּנֵי שָׂרַי גְּבִרְתִּי אָנֹכִי בֹרַחַת׃ 9 וַיֹּאמֶר לָהּ מַלְאַךְ יְהוָה שׁוּבִי אֶל־גְּבִרְתֵּךְ וְהִתְעַנִּי תַּחַת יָדֶיהָ׃ 10 וַיֹּאמֶר לָהּ מַלְאַךְ יְהוָה הַרְבָּה אַרְבֶּה אֶת־זַרְעֵךְ וְלֹא יִסָּפֵר מֵרֹב׃ 11 וַיֹּאמֶר לָהּ מַלְאַךְ יְהוָה הִנָּךְ הָרָה וְיֹלַדְתְּ בֵּן וְקָרָאת שְׁמוֹ יִשְׁמָעֵאל כִּי־שָׁמַע יְהוָה אֶל־עָנְיֵךְ׃ 12 וְהוּא יִהְיֶה פֶּרֶא אָדָם יָדוֹ בַכֹּל וְיַד כֹּל בּוֹ וְעַל־פְּנֵי כָל־אֶחָיו יִשְׁכֹּן׃

Annuntiat ei filium, eius que indolem.

13 וַתִּקְרָא שֵׁם־יְהוָה הַדֹּבֵר אֵלֶיהָ אַתָּה אֵל רֳאִי כִּי אָמְרָה הֲגַם הֲלֹם רָאִיתִי אַחֲרֵי רֹאִי׃ 14 עַל־כֵּן קָרָא לַבְּאֵר בְּאֵר לַחַי רֳאִי הִנֵּה בֵין־קָדֶשׁ וּבֵין בָּרֶד׃

Parit Hagar Ismaelem.

15 וַתֵּלֶד הָגָר לְאַבְרָם בֵּן וַיִּקְרָא אַבְרָם שֵׁם־בְּנוֹ אֲשֶׁר־יָלְדָה הָגָר יִשְׁמָעֵאל׃ 16 וְאַבְרָם בֶּן־שְׁמֹנִים שָׁנָה וְשֵׁשׁ שָׁנִים בְּלֶדֶת

Cap. XVII. *Deus apparet Abr., & incrementa ei pollicetur.*

א יז הַגֵּר אֶת־יִשְׁמָעֵאל לְאַבְרָם׃ ס וַיְהִי אַבְרָם
בֶּן־תִּשְׁעִים שָׁנָה וְתֵשַׁע שָׁנִים וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־אַבְרָם
וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי־אֵל שַׁדַּי הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וֶהְיֵה תָמִים׃
2 וְאֶתְּנָה בְרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶךָ וְאַרְבֶּה אוֹתְךָ בִּמְאֹד מְאֹד׃
3 4 וַיִּפֹּל אַבְרָם עַל־פָּנָיו וַיְדַבֵּר אִתּוֹ אֱלֹהִים לֵאמֹר׃ אֲנִי

Mutat Deus nomen Abram in Abraham.

ה הִנֵּה בְרִיתִי אִתָּךְ וְהָיִיתָ לְאַב הֲמוֹן גּוֹיִם׃ וְלֹא־יִקָּרֵא
עוֹד אֶת־שִׁמְךָ אַבְרָם וְהָיָה שִׁמְךָ אַבְרָהָם כִּי אַב־הֲמוֹן
6 גּוֹיִם נְתַתִּיךָ׃ וְהִפְרֵתִי אֹתְךָ בִּמְאֹד מְאֹד וְנָתַתִּיךָ לְגוֹיִם
7 וּמְלָכִים מִמְּךָ יֵצֵאוּ׃ וַהֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶךָ
וּבֵין זַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ לְדֹרֹתָם לִבְרִית עוֹלָם לִהְיוֹת לְךָ
8 לֵאלֹהִים וּלְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ׃ וְנָתַתִּי לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ
אֵת ׀ אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ אֵת כָּל־אֶרֶץ כְּנַעַן לַאֲחֻזַּת עוֹלָם

Deus præcipit ei circumcisionē.

9 וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם
וְאַתָּה אֶת־בְּרִיתִי תִּשְׁמֹר אַתָּה וְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ לְדֹרֹתָם׃
י זֹאת בְּרִיתִי אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּ בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין זַרְעֲךָ
11 אַחֲרֶיךָ הִמּוֹל לָכֶם כָּל־זָכָר׃ וּנְמַלְתֶּם אֵת בְּשַׂר
12 עָרְלַתְכֶם וְהָיָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם׃ וּבֶן־שְׁמֹנַת
יָמִים יִמּוֹל לָכֶם כָּל־זָכָר לְדֹרֹתֵיכֶם יְלִיד בַּיִת וּמִקְנַת־
13 כֶּסֶף מִכָּל בֶּן־נֵכָר אֲשֶׁר לֹא מִזַּרְעֲךָ הוּא׃ הִמּוֹל ׀
יִמּוֹל יְלִיד בֵּיתְךָ וּמִקְנַת כַּסְפֶּךָ וְהָיְתָה בְרִיתִי בִּבְשַׂרְכֶם
14 לִבְרִית עוֹלָם׃ וְעָרֵל ׀ זָכָר אֲשֶׁר לֹא־יִמּוֹל אֶת־בְּשַׂר
עָרְלָתוֹ וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ אֶת־בְּרִיתִי

Præcipit Deus Abr. vt uxoris nomen mutet; & promittit ei posteritatem ex illa.

טו הֵפַר׃ ס וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם
שָׂרַי אִשְׁתְּךָ לֹא־תִקְרָא אֶת־שְׁמָהּ שָׂרָי כִּי שָׂרָה שְׁמָהּ׃
16 וּבֵרַכְתִּי אֹתָהּ וְגַם נָתַתִּי מִמֶּנָּה לְךָ בֵּן וּבֵרַכְתִּיהָ וְהָיְתָה
17 לְגוֹיִם מַלְכֵי עַמִּים מִמֶּנָּה יִהְיוּ׃ וַיִּפֹּל אַבְרָהָם עַל־פָּנָיו
וַיִּצְחָק וַיֹּאמֶר בְּלִבּוֹ הַלְבֶן מֵאָה־שָׁנָה יִוָּלֵד וְאִם־שָׂרָה
18 הֲבַת־תִּשְׁעִים שָׁנָה תֵּלֵד׃ וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־

הָאֱלֹהִים לוֹ יִשְׁמָעֵאל יִחְיֶה לְפָנֶיךָ׃ 19 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
אֲבָל שָׂרָה אִשְׁתְּךָ יֹלֶדֶת לְךָ בֵּן וְקָרָאתָ אֶת־שְׁמוֹ יִצְחָק
וַהֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתּוֹ לִבְרִית עוֹלָם לְזַרְעוֹ אַחֲרָיו׃
וּלְיִשְׁמָעֵאל שְׁמַעְתִּיךָ הִנֵּה ׀ בֵּרַכְתִּי אֹתוֹ וְהִפְרֵיתִי פ
אֹתוֹ וְהִרְבֵּיתִי אֹתוֹ בִּמְאֹד מְאֹד שְׁנֵים־עָשָׂר נְשִׂיאִם
יוֹלִיד וּנְתַתִּיו לְגוֹי גָּדוֹל׃ 21 וְאֶת־בְּרִיתִי אָקִים אֶת־יִצְחָק
אֲשֶׁר תֵּלֵד לְךָ שָׂרָה לַמּוֹעֵד הַזֶּה בַּשָּׁנָה הָאֲחֶרֶת׃
וַיְכַל לְדַבֵּר אִתּוֹ וַיַּעַל אֱלֹהִים מֵעַל אַבְרָהָם׃ 22 וַיִּקַּח *Circumciditur Abr. & omnes domestici eius.*
אַבְרָהָם אֶת־יִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ וְאֵת כָּל־יְלִידֵי בֵיתוֹ וְאֵת
כָּל־מִקְנַת כַּסְפּוֹ כָּל־זָכָר בְּאַנְשֵׁי בֵית אַבְרָהָם וַיָּמָל
אֶת־בְּשַׂר עָרְלָתָם בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אִתּוֹ
אֱלֹהִים׃ וְאַבְרָהָם בֶּן־תִּשְׁעִים וָתֵשַׁע שָׁנָה בְּהִמֹּלוֹ בְּשַׂר 24
עָרְלָתוֹ׃ וְיִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ בֶּן־שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּהִמֹּלוֹ כה
אֵת בְּשַׂר עָרְלָתוֹ׃ בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוֹל אַבְרָהָם 26
וְיִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ׃ וְכָל־אַנְשֵׁי בֵיתוֹ יְלִיד בַּיִת וּמִקְנַת־כֶּסֶף 27
מֵאֵת בֶּן־נֵכָר נִמְּלוּ אִתּוֹ׃

פ פ פ ד 4

Cap. XVIII. *Inuisit Deus Abr.* *2 Tres Angeli sub specie humana ei apparent, qui eos hospitio excipit, & vigilanter inseruit.*

וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה בְּאֵלֹנֵי מַמְרֵא וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח־ יח א
הָאֹהֶל כְּחֹם הַיּוֹם׃ וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה 2
אֲנָשִׁים נִצָּבִים עָלָיו וַיַּרְא וַיָּרָץ לִקְרָאתָם מִפֶּתַח הָאֹהֶל
וַיִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה׃ וַיֹּאמַר אֲדֹנָי אִם־נָא מָצָאתִי חֵן 3 קרי
בְּעֵינֶיךָ אַל־נָא תַעֲבֹר מֵעַל עַבְדֶּךָ׃ יֻקַּח־נָא מְעַט־מַיִם 4
וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשָּׁעֲנוּ תַּחַת הָעֵץ׃ וְאֶקְחָה פַת־לֶחֶם ה
וְסַעֲדוּ לִבְּכֶם אַחַר תַּעֲבֹרוּ כִּי־עַל־כֵּן עֲבַרְתֶּם עַל־
עַבְדְּכֶם וַיֹּאמְרוּ כֵּן תַּעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ וַיְמַהֵר 6
אַבְרָהָם הָאֹהֱלָה אֶל־שָׂרָה וַיֹּאמֶר מַהֲרִי שְׁלֹשׁ סְאִים
קֶמַח סֹלֶת לוּשִׁי וְעֲשִׂי עֻגוֹת׃ וְאֶל־הַבָּקָר רָץ 7

אברהם

אַבְרָהָם וַיִּקַּח בֶּן־בָּקָר רַךְ וָטוֹב וַיִּתֵּן אֶל־הַנַּעַר
8 וַיְמַהֵר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ: וַיִּקַּח חֶמְאָה וְחָלָב וּבֶן־הַבָּקָר
אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן לִפְנֵיהֶם וְהוּא־עֹמֵד עֲלֵיהֶם תַּחַת הָעֵץ
נקו׳ על ו 9 וַיֹּאכֵלוּ: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אַיֵּה שָׂרָה אִשְׁתֶּךָ וַיֹּאמֶר הִנֵּה
אי״ו בָּאֹהֶל: וַיֹּאמֶר שׁוֹב אָשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת חַיָּה וְהִנֵּה־בֵן
Promittit ei filium ex Sarah: Sarah autem ridet; Deus repredendit illam per Abraham.
לְשָׂרָה אִשְׁתֶּךָ וְשָׂרָה שֹׁמַעַת פֶּתַח הָאֹהֶל וְהוּא אַחֲרָיו:
11 וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה זְקֵנִים בָּאִים בַּיָּמִים חָדַל לִהְיוֹת לְשָׂרָה
12 אֹרַח כַּנָּשִׁים: וַתִּצְחַק שָׂרָה בְּקִרְבָּהּ לֵאמֹר אַחֲרֵי
13 בְלֹתִי הָיְתָה־לִּי עֶדְנָה וַאדֹנִי זָקֵן: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
אַבְרָהָם לָמָּה זֶּה צָחֲקָה שָׂרָה לֵאמֹר הַאַף אָמְנָם אֵלֵד
14 וַאֲנִי זָקַנְתִּי: הֲיִפָּלֵא מֵיְהוָה דָּבָר לַמּוֹעֵד אָשׁוּב אֵלֶיךָ
טו כָּעֵת חַיָּה וּלְשָׂרָה בֵּן: וַתְּכַחֵשׁ שָׂרָה לֵאמֹר לֹא
16 צָחַקְתִּי כִּי יָרֵאָה וַיֹּאמֶר לֹא כִּי צָחָקְתְּ: וַיָּקֻמוּ מִשָּׁם
הָאֲנָשִׁים וַיַּשְׁקִפוּ עַל־פְּנֵי סְדֹם וְאַבְרָהָם הֹלֵךְ עִמָּם
Indicat Deus Abr. excidium Sedom.
17 לְשַׁלְּחָם: וַיהוָה אָמַר הַמְכַסֶּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם אֲשֶׁר אֲנִי
18 עֹשֶׂה: וְאַבְרָהָם הָיוֹ יִהְיֶה לְגוֹי גָּדוֹל וְעָצוּם וְנִבְרְכוּ־בוֹ
19 כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ: כִּי יְדַעְתִּיו לְמַעַן אֲשֶׁר יְצַוֶּה אֶת־בָּנָיו
וְאֶת־בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דֶּרֶךְ יְהוָה לַעֲשׂוֹת צְדָקָה
וּמִשְׁפָּט לְמַעַן הָבִיא יְהוָה עַל־אַבְרָהָם אֵת אֲשֶׁר־דִּבֶּר
כ עָלָיו: וַיֹּאמֶר יְהוָה זַעֲקַת סְדֹם וַעֲמֹרָה כִּי־רָבָּה וְחַטָּאתָם
21 כִּי כָבְדָה מְאֹד: אֵרְדָה־נָּא וְאֶרְאֶה הַכְּצַעְקָתָהּ הַבָּאָה
22 אֵלַי עָשׂוּ כָּלָה וְאִם־לֹא אֵדָעָה: וַיִּפְנוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים
Abr. Deum enixé rogat, ne destruat eos.
23 וַיֵּלְכוּ סְדֹמָה וְאַבְרָהָם עוֹדֶנּוּ עֹמֵד לִפְנֵי יְהוָה: וַיִּגַּשׁ
אַבְרָהָם וַיֹּאמַר הַאַף תִּסְפֶּה צַדִּיק עִם־רָשָׁע:
24 אוּלַי יֵשׁ חֲמִשִּׁים צַדִּיקִם בְּתוֹךְ הָעִיר הַאַף תִּסְפֶּה
וְלֹא־תִשָּׂא לַמָּקוֹם לְמַעַן חֲמִשִּׁים הַצַּדִּיקִם אֲשֶׁר
כה בְּקִרְבָּהּ: חָלִלָה לְךָ מֵעֲשֹׂת כַּדָּבָר הַזֶּה לְהָמִית צַדִּיק
עִם־רָשָׁע וְהָיָה כַצַּדִּיק כָּרָשָׁע חָלִלָה לָךְ הֲשֹׁפֵט כָּל־

הָאָרֶץ

הָאָרֶץ לֹא יֵעָשֶׂה מִשְׁפָּט׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אִם־אֶמְצָא 26
בִּסְדֹם חֲמִשִּׁים צַדִּיקִם בְּתוֹךְ הָעִיר וְנָשָׂאתִי לְכָל־
הַמָּקוֹם בַּעֲבוּרָם׃ וַיַּעַן אַבְרָהָם וַיֹּאמַר הִנֵּה־נָא 27
הוֹאַלְתִּי לְדַבֵּר אֶל־אֲדֹנָי וְאָנֹכִי עָפָר וָאֵפֶר׃ אוּלַי 28
יַחְסְרוּן חֲמִשִּׁים הַצַּדִּיקִם חֲמִשָּׁה הֲתַשְׁחִית בַּחֲמִשָּׁה
אֶת־כָּל־הָעִיר וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית אִם־אֶמְצָא שָׁם
אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ וַיֹּסֶף עוֹד לְדַבֵּר אֵלָיו וַיֹּאמֶר אוּלַי 29
יִמָּצְאוּן שָׁם אַרְבָּעִים וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה בַּעֲבוּר
הָאַרְבָּעִים׃ וַיֹּאמֶר אַל־נָא יִחַר לַאדֹנָי וַאֲדַבֵּרָה אוּלַי ל
יִמָּצְאוּן שָׁם שְׁלֹשִׁים וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה אִם־אֶמְצָא שָׁם
שְׁלֹשִׁים׃ וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא הוֹאַלְתִּי לְדַבֵּר אֶל־אֲדֹנָי 31
אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם עֶשְׂרִים וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית בַּעֲבוּר
הָעֶשְׂרִים׃ וַיֹּאמֶר אַל־נָא יִחַר לַאדֹנָי וַאֲדַבְּרָה אַךְ־ 32
הַפַּעַם אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם עֲשָׂרָה וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית
בַּעֲבוּר הָעֲשָׂרָה׃ וַיֵּלֶךְ יְהוָה כַּאֲשֶׁר כִּלָּה לְדַבֵּר אֶל־ 33

Cap. XIX. *Angeli veniunt ad Sedom, & Lot excipit eos domi.*

אַבְרָהָם וְאַבְרָהָם שָׁב לִמְקֹמוֹ׃ וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים יט א
סְדֹמָה בָּעֶרֶב וְלוֹט יֹשֵׁב בְּשַׁעַר־סְדֹם וַיַּרְא־לוֹט וַיָּקָם
לִקְרָאתָם וַיִּשְׁתַּחוּ אַפַּיִם אָרְצָה׃ וַיֹּאמֶר הִנֶּה־נָא 2
אֲדֹנַי סוּרוּ נָא אֶל־בֵּית עַבְדְּכֶם וְלִינוּ וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם חול
וְהִשְׁכַּמְתֶּם וְהַלַכְתֶּם לְדַרְכְּכֶם וַיֹּאמְרוּ לֹא כִּי ל׳ דגושה
בָרְחוֹב נָלִין׃ וַיִּפְצַר־בָּם מְאֹד וַיָּסֻרוּ אֵלָיו וַיָּבֹאוּ 3
אֶל־בֵּיתוֹ וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתֶּה וּמַצּוֹת אָפָה וַיֹּאכֵלוּ׃

Incolæ Sedom obsident domum eius. vt cognoscant viros.

טֶרֶם יִשְׁכָּבוּ וְאַנְשֵׁי הָעִיר אַנְשֵׁי סְדֹם נָסַבּוּ עַל־הַבַּיִת 4
מִנַּעַר וְעַד־זָקֵן כָּל־הָעָם מִקָּצֶה׃ וַיִּקְרְאוּ אֶל־לוֹט ה
וַיֹּאמְרוּ לוֹ אַיֵּה הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־בָּאוּ אֵלֶיךָ הַלָּיְלָה
הוֹצִיאֵם אֵלֵינוּ וְנֵדְעָה אֹתָם׃ וַיֵּצֵא אֲלֵהֶם לוֹט הַפֶּתְחָה 6
וְהַדֶּלֶת סָגַר אַחֲרָיו׃ וַיֹּאמַר אַל־נָא אַחַי תָּרֵעוּ׃ הִנֵּה־ 7

Exit Lot ad sedandum animos eorum, necitamen valet.

נָא לִי שְׁתֵּי בָנוֹת אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ אִישׁ אוֹצִיאָה־נָא

אתהן

אֶתְהֶן אֲלֵיכֶם וַעֲשׂוּ לָהֶן כַּטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם רַק לָאֲנָשִׁים
הָאֵל אַל־תַּעֲשׂוּ דָבָר כִּי־עַל־כֵּן בָּאוּ בְּצֵל קֹרָתִי׃
9 וַיֹּאמְרוּ גֶּשׁ־הָלְאָה וַיֹּאמְרוּ הָאֶחָד בָּא־לָגוּר וַיִּשְׁפֹּט
שָׁפוֹט עַתָּה נָרַע לְךָ מֵהֶם וַיִּפְצְרוּ בָאִישׁ בְּלוֹט מְאֹד
י וַיִּגְּשׁוּ לִשְׁבֹּר הַדֶּלֶת׃ וַיִּשְׁלְחוּ הָאֲנָשִׁים אֶת־יָדָם וַיָּבִיאוּ
11 אֶת־לוֹט אֲלֵיהֶם הַבָּיְתָה וְאֶת־הַדֶּלֶת סָגָרוּ׃ וְאֶת־
הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־פֶּתַח הַבַּיִת הִכּוּ בַּסַּנְוֵרִים מִקָּטֹן וְעַד־
Angeli monent Lot de eversione vrbis, vt ab illa extrahat omnes cognatos suos.
12 גָּדוֹל וַיִּלְאוּ לִמְצֹא הַפָּתַח׃ וַיֹּאמְרוּ הָאֲנָשִׁים אֶל־לוֹט
עֹד מִי־לְךָ פֹּה חָתָן וּבָנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ וְכֹל אֲשֶׁר־לְךָ בָּעִיר
13 הוֹצֵא מִן־הַמָּקוֹם׃ כִּי־מַשְׁחִתִים אֲנַחְנוּ אֶת־הַמָּקוֹם
הַזֶּה כִּי־גָדְלָה צַעֲקָתָם אֶת־פְּנֵי יְהוָה וַיְשַׁלְּחֵנוּ יְהוָה
14 לְשַׁחֲתָהּ׃ וַיֵּצֵא לוֹט וַיְדַבֵּר׀ אֶל־חֹתְנָיו לֹקְחֵי בְנֹתָיו
צ׳ רנושה וַיֹּאמֶר קוּמוּ צְאוּ מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי־מַשְׁחִית יְהוָה
טו אֶת־הָעִיר וַיְהִי כִמְצַחֵק בְּעֵינֵי חֹתְנָיו׃ וּכְמוֹ הַשַּׁחַר
עָלָה וַיָּאִיצוּ הַמַּלְאָכִים בְּלוֹט לֵאמֹר קוּם קַח אֶת־
אִשְׁתְּךָ וְאֶת־שְׁתֵּי בְנֹתֶיךָ הַנִּמְצָאֹת פֶּן־תִּסָּפֶה בַּעֲוֹן
Angeli properare faciunt Lot, & manuducunt illum, ac ex vrbe eliciunt eum.
16 הָעִיר׃ וַיִּתְמַהְמָהּ׃ וַיַּחֲזִיקוּ הָאֲנָשִׁים בְּיָדוֹ וּבְיַד־אִשְׁתּוֹ
וּבְיַד שְׁתֵּי בְנֹתָיו בְּחֶמְלַת יְהוָה עָלָיו וַיֹּצִאֻהוּ וַיַּנִּחֻהוּ
17 מִחוּץ לָעִיר׃ וַיְהִי כְהוֹצִיאָם אֹתָם הַחוּצָה וַיֹּאמֶר
הִמָּלֵט עַל־נַפְשֶׁךָ אַל־תַּבִּיט אַחֲרֶיךָ וְאַל־תַּעֲמֹד בְּכָל־
18 הַכִּכָּר הָהָרָה הִמָּלֵט פֶּן־תִּסָּפֶה׃ וַיֹּאמֶר לוֹט אֲלֵהֶם
קרי 19 אַל־נָא אֲדֹנָי׃ הִנֵּה־נָא מָצָא עַבְדְּךָ חֵן בְּעֵינֶיךָ וַתַּגְדֵּל
חַסְדְּךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּדִי לְהַחֲיוֹת אֶת־נַפְשִׁי וְאָנֹכִי לֹא
כ אוּכַל לְהִמָּלֵט הָהָרָה פֶּן־תִּדְבָּקַנִי הָרָעָה וָמַתִּי׃ הִנֵּה־
נָא הָעִיר הַזֹּאת קְרֹבָה לָנוּס שָׁמָּה וְהִוא מִצְעָר אִמָּלְטָה
Angeli properare faciunt Lot, & manuducunt illum, ac ex vrbe eliciunt eum. 17 Monent eum ne retrò aspiciat. 19 Petit ab eis, vt sibi vrbem Soar in refugium permittant. 21 Quod ipsi concedunt.
21 נָּא שָׁמָּה הֲלֹא מִצְעָר הִוא וּתְחִי נַפְשִׁי׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו
הִנֵּה נָשָׂאתִי פָנֶיךָ גַּם לַדָּבָר הַזֶּה לְבִלְתִּי הָפְכִּי אֶת־
22 הָעִיר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ מַהֵר הִמָּלֵט שָׁמָּה כִּי לֹא אוּכַל
לעשות

לַעֲשׂוֹת דָּבָר עַד־בֹּאֲךָ שָׁמָּה עַל־כֵּן קָרָא שֵׁם־הָעִיר
צוֹעַר׃ הַשֶּׁמֶשׁ יָצָא עַל־הָאָרֶץ וְלוֹט בָּא צֹעַרָה׃ וַיהוָה 23 24
הִמְטִיר עַל־סְדֹם וְעַל־עֲמֹרָה גָּפְרִית וְאֵשׁ מֵאֵת יְהוָה
מִן־הַשָּׁמָיִם׃ וַיַּהֲפֹךְ אֶת־הֶעָרִים הָאֵל וְאֵת כָּל־הַכִּכָּר כה
וְאֵת כָּל־יֹשְׁבֵי הֶעָרִים וְצֶמַח הָאֲדָמָה׃ וַתַּבֵּט אִשְׁתּוֹ 26
מֵאַחֲרָיו וַתְּהִי נְצִיב מֶלַח׃ וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר אֶל־ 27
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־עָמַד שָׁם אֶת־פְּנֵי יְהוָה׃ וַיַּשְׁקֵף עַל־פְּנֵי 28
סְדֹם וַעֲמֹרָה וְעַל כָּל־פְּנֵי אֶרֶץ הַכִּכָּר וַיַּרְא וְהִנֵּה עָלָה
קִיטֹר הָאָרֶץ כְּקִיטֹר הַכִּבְשָׁן׃ וַיְהִי בְּשַׁחֵת אֱלֹהִים 29
אֶת־עָרֵי הַכִּכָּר וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־אַבְרָהָם וַיְשַׁלַּח אֶת־
לוֹט מִתּוֹךְ הַהֲפֵכָה בַּהֲפֹךְ אֶת־הֶעָרִים אֲשֶׁר־יָשַׁב בָּהֵן
לוֹט׃ וַיַּעַל לוֹט מִצֹּעַר וַיֵּשֶׁב בָּהָר וּשְׁתֵּי בְנֹתָיו עִמּוֹ כִּי ל
יָרֵא לָשֶׁבֶת בְּצֹעַר וַיֵּשֶׁב בַּמְּעָרָה הוּא וּשְׁתֵּי בְנֹתָיו׃
וַתֹּאמֶר הַבְּכִירָה אֶל־הַצְּעִירָה אָבִינוּ זָקֵן וְאִישׁ אֵין 31
בָּאָרֶץ לָבוֹא עָלֵינוּ כְּדֶרֶךְ כָּל־הָאָרֶץ׃ לְכָה נַשְׁקֶה אֶת־ 32
אָבִינוּ יַיִן וְנִשְׁכְּבָה עִמּוֹ וּנְחַיֶּה מֵאָבִינוּ זָרַע׃ וַתַּשְׁקֶיןָ 33
אֶת־אֲבִיהֶן יַיִן בַּלַּיְלָה הוּא וַתָּבֹא הַבְּכִירָה וַתִּשְׁכַּב אֶת־
אָבִיהָ וְלֹא־יָדַע בְּשִׁכְבָהּ וּבְקוּמָהּ׃ וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַתֹּאמֶר 34 נקוד על׳
הַבְּכִירָה אֶל־הַצְּעִירָה הֵן שָׁכַבְתִּי אֶמֶשׁ אֶת־אָבִי
נַשְׁקֶנּוּ יַיִן גַּם־הַלַּיְלָה וּבֹאִי שִׁכְבִי עִמּוֹ וּנְחַיֶּה מֵאָבִינוּ
זָרַע׃ וַתַּשְׁקֶיןָ גַּם בַּלַּיְלָה הַהוּא אֶת־אֲבִיהֶן יַיִן וַתָּקָם לה
הַצְּעִירָה וַתִּשְׁכַּב עִמּוֹ וְלֹא־יָדַע בְּשִׁכְבָהּ וּבְקוּמָהּ׃
וַתַּהֲרֶיןָ שְׁתֵּי בְנוֹת־לוֹט מֵאֲבִיהֶן׃ וַתֵּלֶד הַבְּכִירָה בֵּן 36 37
וַתִּקְרָא שְׁמוֹ מוֹאָב הוּא אֲבִי־מוֹאָב עַד־הַיּוֹם׃ וְהַצְּעִירָה 38
גַּם־הִוא יָלְדָה בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶּן־עַמִּי הוּא אֲבִי בְנֵי־
עַמּוֹן עַד־הַיּוֹם׃ ס וַיִּסַּע מִשָּׁם אַבְרָהָם כ א
אַרְצָה הַנֶּגֶב וַיֵּשֶׁב בֵּין קָדֵשׁ וּבֵין שׁוּר וַיָּגָר בִּגְרָר׃
וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אֲחֹתִי הִוא וַיִּשְׁלַח 2
אבימלך

Euertit Deus Sedom, cateras que vrbes.

Lot liberatur per merita Abraham.

Egreditur Lot ex Soar & recipit se in Speluncam.

Patrem Lot filiæ decipiunt.

Moabitarum origo.

Ammonitarum origo.

Cap. XX. *Peregrinatur Abraham in Gerar.*

3 אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ גְּרָר וַיִּקַּח אֶת־שָׂרָה: וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־
Sarah apprehenditur ab Abimelech.
אֲבִימֶלֶךְ בַּחֲלוֹם הַלָּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ הִנְּךָ מֵת עַל־הָאִשָּׁה
4 אֲשֶׁר־לָקַחְתָּ וְהִוא בְּעֻלַת בָּעַל: וַאֲבִימֶלֶךְ לֹא קָרַב
ה אֵלֶיהָ וַיֹּאמַר אֲדֹנָי הֲגוֹי גַּם־צַדִּיק תַּהֲרֹג: הֲלֹא הוּא
אָמַר־לִי אֲחֹתִי הִוא וְהִיא־גַם־הִוא אָמְרָה אָחִי הוּא
6 בְּתֹם־לְבָבִי וּבנִקְיֹן כַּפַּי עָשִׂיתִי זֹאת: וַיֹּאמֶר אֵלָיו
הָאֱלֹהִים בַּחֲלוֹם גַּם אָנֹכִי יָדַעְתִּי כִּי בְתֹם־לְבָבְךָ עָשִׂיתָ
חסר א׳ זֹאת וָאֶחְשָׂךְ גַּם־אָנֹכִי אוֹתְךָ מֵחֲטוֹ־לִי עַל־כֵּן לֹא־
7 נְתַתִּיךָ לִנְגֹּעַ אֵלֶיהָ: וְעַתָּה הָשֵׁב אֵשֶׁת־הָאִישׁ כִּי־
Deus præcipit illi, vt eam marito reddat.
נָבִיא הוּא וְיִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ וֶחְיֵה וְאִם־אֵינְךָ מֵשִׁיב דַּע כִּי־
8 מוֹת תָּמוּת אַתָּה וְכֹל אֲשֶׁר־לָךְ: וַיַּשְׁכֵּם אֲבִימֶלֶךְ
בַּבֹּקֶר וַיִּקְרָא לְכָל־עֲבָדָיו וַיְדַבֵּר אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים
9 הָאֵלֶּה בְּאָזְנֵיהֶם וַיִּירְאוּ הָאֲנָשִׁים מְאֹד: וַיִּקְרָא אֲבִימֶלֶךְ
Abimelech corripit Abraham, quod eam ipsi sororem esse significauerit. At ille excusationem reddit.
לְאַבְרָהָם וַיֹּאמֶר לוֹ מַה־עָשִׂיתָ לָּנוּ וּמַה־חָטָאתִי לָךְ
כִּי־הֵבֵאתָ עָלַי וְעַל־מַמְלַכְתִּי חֲטָאָה גְדֹלָה מַעֲשִׂים
י אֲשֶׁר לֹא־יֵעָשׂוּ עָשִׂיתָ עִמָּדִי: וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל־
11 אַבְרָהָם מָה רָאִיתָ כִּי עָשִׂיתָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה: וַיֹּאמֶר
אַבְרָהָם כִּי אָמַרְתִּי רַק אֵין־יִרְאַת אֱלֹהִים בַּמָּקוֹם הַזֶּה
12 וַהֲרָגוּנִי עַל־דְּבַר אִשְׁתִּי: וְגַם־אָמְנָה אֲחֹתִי בַת־אָבִי
13 הִוא אַךְ לֹא בַת־אִמִּי וַתְּהִי־לִי לְאִשָּׁה: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר
קרי הִתְעוּ אֹתִי אֱלֹהִים מִבֵּית אָבִי וָאֹמַר לָהּ זֶה חַסְדֵּךְ אֲשֶׁר
תַּעֲשִׂי עִמָּדִי אֶל־כָּל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר נָבוֹא שָׁמָּה אִמְרִי־
14 לִי אָחִי הוּא: וַיִּקַּח אֲבִימֶלֶךְ צֹאן וּבָקָר וַעֲבָדִים וּשְׁפָחֹת
Abimelech magna munerum copia replet Abraham eique terræ habitationem offert.
טו וַיִּתֵּן לְאַבְרָהָם וַיָּשֶׁב לוֹ אֶת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ: וַיֹּאמֶר
16 אֲבִימֶלֶךְ הִנֵּה אַרְצִי לְפָנֶיךָ בַּטּוֹב בְּעֵינֶיךָ שֵׁב: וְלִשָּׂרָה
אָמַר הִנֵּה נָתַתִּי אֶלֶף כֶּסֶף לְאָחִיךְ הִנֵּה הוּא־לָךְ כְּסוּת
17 עֵינַיִם לְכֹל אֲשֶׁר אִתָּךְ וְאֵת כֹּל וְנֹכָחַת: וַיִּתְפַּלֵּל אַבְרָהָם
אֶל־הָאֱלֹהִים וַיִּרְפָּא אֱלֹהִים אֶת־אֲבִימֶלֶךְ וְאֶת־אִשְׁתּוֹ
וְאַמְהֹתָיו

וַאֲמָהֹתָיו וַיֵּלֵדוּ׃ כִּי־עָצֹר עָצַר יְהוָה בְּעַד כָּל־רֶחֶם לְבֵית 28 *Deus medetur Abimelech, & seruis eius.*
אֲבִימֶלֶךְ עַל־דְּבַר שָׂרָה אֵשֶׁת אַבְרָהָם׃

Cap. XXI.

כא ס וַיהוָה פָּקַד אֶת־שָׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמָר *Nascitur Ishac.*
וַיַּעַשׂ יְהוָה לְשָׂרָה כַּאֲשֶׁר דִּבֵּר׃ וַתַּהַר וַתֵּלֶד שָׂרָה 2
לְאַבְרָהָם בֵּן לִזְקֻנָיו לַמּוֹעֵד אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֹתוֹ אֱלֹהִים׃
וַיִּקְרָא אַבְרָהָם אֶת־שֵׁם־בְּנוֹ הַנּוֹלַד־לוֹ אֲשֶׁר־יָלְדָה־ 3
לוֹ שָׂרָה יִצְחָק׃ וַיָּמָל אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ בֶּן־ 4 *Pater circumcidit eum.*
שְׁמֹנַת יָמִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים׃ וְאַבְרָהָם בֶּן־ ה
מֵאָת שָׁנָה בְּהִוָּלֶד לוֹ אֶת יִצְחָק בְּנוֹ׃ וַתֹּאמֶר שָׂרָה 6
צְחֹק עָשָׂה לִי אֱלֹהִים כָּל־הַשֹּׁמֵעַ יִצְחַק־לִי׃ וַתֹּאמֶר 7
מִי מִלֵּל לְאַבְרָהָם הֵינִיקָה בָנִים שָׂרָה כִּי־יָלַדְתִּי בֵן
לִזְקֻנָיו׃ וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַיִּגָּמַל וַיַּעַשׂ אַבְרָהָם מִשְׁתֶּה גָּדוֹל 8
בְּיוֹם הִגָּמֵל אֶת־יִצְחָק׃ וַתֵּרֶא שָׂרָה אֶת־בֶּן־הָגָר 9
הַמִּצְרִית אֲשֶׁר־יָלְדָה לְאַבְרָהָם מְצַחֵק׃ וַתֹּאמֶר י
לְאַבְרָהָם גָּרֵשׁ הָאָמָה הַזֹּאת וְאֶת־בְּנָהּ כִּי לֹא יִירַשׁ
בֶּן־הָאָמָה הַזֹּאת עִם־בְּנִי עִם־יִצְחָק׃ וַיֵּרַע הַדָּבָר מְאֹד 11
בְּעֵינֵי אַבְרָהָם עַל אוֹדֹת בְּנוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל 12
אַבְרָהָם אַל־יֵרַע בְּעֵינֶיךָ עַל־הַנַּעַר וְעַל־אֲמָתֶךָ כֹּל
אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵלֶיךָ שָׂרָה שְׁמַע בְּקֹלָהּ כִּי בְיִצְחָק
יִקָּרֵא לְךָ זָרַע׃ וְגַם אֶת־בֶּן־הָאָמָה לְגוֹי אֲשִׂימֶנּוּ כִּי 13
זַרְעֲךָ הוּא׃ וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח לֶחֶם וְחֵמַת 14 *Abraham relegat Ismaelem cum matre, quæ errat in deserto.*
מַיִם וַיִּתֵּן אֶל־הָגָר שָׂם עַל־שִׁכְמָהּ וְאֶת־הַיֶּלֶד
וַיְשַׁלְּחֶהָ וַתֵּלֶךְ וַתֵּתַע בְּמִדְבַּר בְּאֵר שָׁבַע׃
וַיִּכְלוּ הַמַּיִם מִן־הַחֵמֶת וַתַּשְׁלֵךְ אֶת־הַיֶּלֶד תַּחַת טו 15 *Deficiunt eis aquæ; & apparet Angelus.*
אַחַד הַשִּׂיחִם׃ וַתֵּלֶךְ וַתֵּשֶׁב לָהּ מִנֶּגֶד הַרְחֵק 16
כִּמְטַחֲוֵי קֶשֶׁת כִּי אָמְרָה אַל־אֶרְאֶה בְּמוֹת
הַיֶּלֶד וַתֵּשֶׁב מִנֶּגֶד וַתִּשָּׂא אֶת־קֹלָהּ וַתֵּבְךְּ׃
וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־קוֹל הַנַּעַר וַיִּקְרָא מַלְאַךְ 17
אלהים

אֱלֹהִים ׀ אֶל־הָגָר מִן־הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר לָהּ מַה־
לָּךְ הָגָר אַל־תִּירְאִי כִּי־שָׁמַע אֱלֹהִים אֶל־קוֹל הַנַּעַר
18 בַּאֲשֶׁר הוּא־שָׁם׃ קוּמִי שְׂאִי אֶת־הַנַּעַר וְהַחֲזִיקִי אֶת־
Deus illi aquas ostendit. 19 יָדֵךְ בּוֹ כִּי־לְגוֹי גָּדוֹל אֲשִׂימֶנּוּ׃ וַיִּפְקַח אֱלֹהִים אֶת־
עֵינֶיהָ וַתֵּרֶא בְּאֵר מָיִם וַתֵּלֶךְ וַתְּמַלֵּא אֶת־הַחֵמֶת מַיִם
Ismaelis exercitium; & coniugium eius. כ וַתַּשְׁקְ אֶת־הַנָּעַר׃ וַיְהִי אֱלֹהִים אֶת־הַנַּעַר וַיִּגְדָּל
21 וַיֵּשֶׁב בַּמִּדְבָּר וַיְהִי רֹבֶה קַשָּׁת׃ וַיֵּשֶׁב בְּמִדְבַּר פָּארָן
וַתִּקַּח־לוֹ אִמּוֹ אִשָּׁה מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ ס
Abimelech pactum facit cum Abraham. 22 וַיְהִי בָּעֵת הַהִוא וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ וּפִיכֹל שַׂר־צְבָאוֹ אֶל־
אַבְרָהָם לֵאמֹר אֱלֹהִים עִמְּךָ בְּכֹל אֲשֶׁר־אַתָּה עֹשֶׂה׃
23 וְעַתָּה הִשָּׁבְעָה לִּי בֵאלֹהִים הֵנָּה אִם־תִּשְׁקֹר לִי וּלְנִינִי
וּלְנֶכְדִּי כַּחֶסֶד אֲשֶׁר עָשִׂיתִי עִמְּךָ תַּעֲשֶׂה עִמָּדִי וְעִם־
24 הָאָרֶץ אֲשֶׁר־גַּרְתָּה בָּהּ׃ וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אָנֹכִי אִשָּׁבֵעַ׃
כה וְהוֹכִחַ אַבְרָהָם אֶת־אֲבִימֶלֶךְ עַל־אֹדוֹת בְּאֵר הַמַּיִם
26 אֲשֶׁר גָּזְלוּ עַבְדֵי אֲבִימֶלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ לֹא יָדַעְתִּי
מִי עָשָׂה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְגַם־אַתָּה לֹא־הִגַּדְתָּ לִי וְגַם
27 אָנֹכִי לֹא שָׁמַעְתִּי בִּלְתִּי הַיּוֹם׃ וַיִּקַּח אַבְרָהָם צֹאן וּבָקָר
28 וַיִּתֵּן לַאֲבִימֶלֶךְ וַיִּכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם בְּרִית׃ וַיַּצֵּב אַבְרָהָם
29 אֶת־שֶׁבַע כִּבְשֹׂת הַצֹּאן לְבַדָּהֶן׃ וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל־
אַבְרָהָם מָה הֵנָּה שֶׁבַע כְּבָשֹׂת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר הִצַּבְתָּ
ל לְבַדָּנָה׃ וַיֹּאמֶר כִּי אֶת־שֶׁבַע כְּבָשֹׂת תִּקַּח מִידִי בַּעֲבוּר
31 תִּהְיֶה־לִּי לְעֵדָה כִּי חָפַרְתִּי אֶת־הַבְּאֵר הַזֹּאת׃ עַל־כֵּן
קָרָא לַמָּקוֹם הַהוּא בְּאֵר שָׁבַע כִּי שָׁם נִשְׁבְּעוּ שְׁנֵיהֶם׃
32 וַיִּכְרְתוּ בְרִית בִּבְאֵר שָׁבַע וַיָּקָם אֲבִימֶלֶךְ וּפִיכֹל שַׂר־
33 צְבָאוֹ וַיָּשֻׁבוּ אֶל־אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים׃ וַיִּטַּע אֶשֶׁל בִּבְאֵר
34 שָׁבַע וַיִּקְרָא־שָׁם בְּשֵׁם יְהוָה אֵל עוֹלָם׃ וַיָּגָר אַבְרָהָם
בְּאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים יָמִים רַבִּים׃ פ

Cap. XXII. כב וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת־אַבְרָהָם
וַיֹּאמֶר

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי׃ 2 וַיֹּאמֶר קַח־נָא אֶת־ *Deus tentat Abr. cui præcipit, vt filium Sacrificet.*
בִּנְךָ אֶת־יְחִידְךָ אֲשֶׁר־אָהַבְתָּ אֶת־יִצְחָק וְלֶךְ־לְךָ אֶל־
אֶרֶץ הַמֹּרִיָּה וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה עַל אַחַד הֶהָרִים אֲשֶׁר
אֹמַר אֵלֶיךָ׃ 3 וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־חֲמֹרוֹ *Abraham absque vlla repugnantia libenter obedit.*
וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי נְעָרָיו אִתּוֹ וְאֶת־יִצְחָק בְּנוֹ וַיְבַקַּע עֲצֵי
עֹלָה וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים׃
בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־ 4
הַמָּקוֹם מֵרָחֹק׃ 5 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־נְעָרָיו שְׁבוּ־לָכֶם פֹּה
עִם־הַחֲמוֹר וַאֲנִי וְהַנַּעַר נֵלְכָה עַד־כֹּה וְנִשְׁתַּחֲוֶה
וְנָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם׃ 6 וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת־עֲצֵי הָעֹלָה וַיָּשֶׂם
עַל־יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ אֶת־הָאֵשׁ וְאֶת־הַמַּאֲכֶלֶת
וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו׃ 7 וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־אַבְרָהָם אָבִיו
וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי בְנִי וַיֹּאמֶר הִנֵּה הָאֵשׁ וְהָעֵצִים
וְאַיֵּה הַשֶּׂה לְעֹלָה׃ 8 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֱלֹהִים יִרְאֶה־לּוֹ
הַשֶּׂה לְעֹלָה בְּנִי וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יָחְדָּו׃ 9 וַיָּבֹאוּ אֶל־הַמָּקוֹם
אֲשֶׁר אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים וַיִּבֶן שָׁם אַבְרָהָם אֶת־הַמִּזְבֵּחַ
וַיַּעֲרֹךְ אֶת־הָעֵצִים וַיַּעֲקֹד אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ וַיָּשֶׂם אֹתוֹ עַל־
הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל לָעֵצִים׃ 10 וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת־יָדוֹ וַיִּקַּח *Abr. cum iam ad executionem accederet, remoratur à Deo.*
אֶת־הַמַּאֲכֶלֶת לִשְׁחֹט אֶת־בְּנוֹ׃ 11 וַיִּקְרָא אֵלָיו מַלְאַךְ
יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם ׀ אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר
הִנֵּנִי׃ 12 וַיֹּאמֶר אַל־תִּשְׁלַח יָדְךָ אֶל־הַנַּעַר וְאַל־תַּעַשׂ
לוֹ מְאוּמָה כִּי עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי־יְרֵא אֱלֹהִים אַתָּה וְלֹא
חָשַׂכְתָּ אֶת־בִּנְךָ אֶת־יְחִידְךָ מִמֶּנִּי׃ 13 וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת־
עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה־אַיִל אַחַר נֶאֱחַז בַּסְּבַךְ בְּקַרְנָיו וַיֵּלֶךְ
אַבְרָהָם וַיִּקַּח אֶת־הָאַיִל וַיַּעֲלֵהוּ לְעֹלָה תַּחַת בְּנוֹ׃
וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא יְהוָה יִרְאֶה אֲשֶׁר 14
יֵאָמֵר הַיּוֹם בְּהַר יְהוָה יֵרָאֶה׃ *Deus iterum iuramento confirmat Abr. facta pro-*
וַיִּקְרָא מַלְאַךְ יְהוָה שֵׁנִית אֶל־אַבְרָהָם מִן־הַשָּׁמָיִם׃ 15 וַיֹּאמֶר בִּי נִשְׁבַּעְתִּי 16

missa. נְאֻם־יְהוָה כִּי יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא
17 חָשַׂכְתָּ אֶת־בִּנְךָ אֶת־יְחִידֶךָ׃ כִּי־בָרֵךְ אֲבָרֶכְךָ וְהַרְבָּה
אַרְבֶּה אֶת־זַרְעֲךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכַחוֹל אֲשֶׁר עַל־
18 שְׂפַת הַיָּם וְיָרַשׁ זַרְעֲךָ אֵת שַׁעַר אֹיְבָיו׃ וְהִתְבָּרְכוּ
19 בְזַרְעֲךָ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ עֵקֶב אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ בְקֹלִי׃ וַיָּשָׁב
אַבְרָהָם אֶל־נְעָרָיו וַיָּקֻמוּ וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו אֶל־בְּאֵר שָׁבַע
וַיֵּשֶׁב אַבְרָהָם בִּבְאֵר שָׁבַע׃ פ
כ וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֻּגַּד לְאַבְרָהָם לֵאמֹר הִנֵּה
21 יָלְדָה מִלְכָּה גַּם־הִוא בָּנִים לְנָחוֹר אָחִיךָ׃ אֶת־עוּץ
22 בְּכֹרוֹ וְאֶת־בּוּז אָחִיו וְאֶת־קְמוּאֵל אֲבִי אֲרָם׃ וְאֶת־
כֶּשֶׂד וְאֶת־חֲזוֹ וְאֶת־פִּלְדָּשׁ וְאֶת־יִדְלָף וְאֵת בְּתוּאֵל׃
Ortus Ribcah. 23 וּבְתוּאֵל יָלַד אֶת־רִבְקָה שְׁמֹנֶה אֵלֶּה יָלְדָה מִלְכָּה
24 לְנָחוֹר אֲחִי אַבְרָהָם׃ וּפִילַגְשׁוֹ וּשְׁמָהּ רְאוּמָה וַתֵּלֶד
גַּם־הִוא אֶת־טֶבַח וְאֶת־גַּחַם וְאֶת־תַּחַשׁ וְאֶת־מַעֲכָה׃

פ פ פ ה 5

Cap XXIII Numerus annorum Sarà & obitus illius אכג וַיִּהְיוּ חַיֵּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשֶׁבַע שָׁנִים
2 שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה׃ וַתָּמָת שָׂרָה בְּקִרְיַת אַרְבַּע הִוא חֶבְרוֹן
כ׳ ועיירא בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹא אַבְרָהָם לִסְפֹּד לְשָׂרָה וְלִבְכֹּתָהּ׃
3 וַיָּקָם אַבְרָהָם מֵעַל פְּנֵי מֵתוֹ וַיְדַבֵּר אֶל־בְּנֵי־חֵת לֵאמֹר׃
4 גֵּר־וְתוֹשָׁב אָנֹכִי עִמָּכֶם תְּנוּ לִי אֲחֻזַּת־קֶבֶר עִמָּכֶם
ה וְאֶקְבְּרָה מֵתִי מִלְּפָנָי׃ וַיַּעֲנוּ בְנֵי־חֵת אֶת־אַבְרָהָם
6 לֵאמֹר לוֹ׃ שְׁמָעֵנוּ אֲדֹנִי נְשִׂיא אֱלֹהִים אַתָּה בְּתוֹכֵנוּ
בְּמִבְחַר קְבָרֵינוּ קְבֹר אֶת־מֵתֶךָ אִישׁ מִמֶּנּוּ אֶת־קִבְרוֹ
7 לֹא־יִכְלֶה מִמְּךָ מִקְבֹּר מֵתֶךָ׃ וַיָּקָם אַבְרָהָם וַיִּשְׁתַּחוּ
8 לְעַם־הָאָרֶץ לִבְנֵי־חֵת׃ וַיְדַבֵּר אִתָּם לֵאמֹר אִם־
יֵשׁ אֶת־נַפְשְׁכֶם לִקְבֹּר אֶת־מֵתִי מִלְּפָנַי שְׁמָעוּנִי וּפִנְעוּ־
9 לִי בְּעֶפְרוֹן בֶּן־צֹחַר׃ וְיִתֶּן־לִי אֶת־מְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה

אֲשֶׁר־לוֹ אֲשֶׁר בִּקְצֵה שָׂדֵהוּ בְּכֶסֶף מָלֵא יִתְּנֶנָּה לִי
בְּתוֹכְכֶם לַאֲחֻזַּת־קָבֶר׃ וְעֶפְרוֹן יֹשֵׁב בְּתוֹךְ בְּנֵי־חֵת׃ 9
וַיַּעַן עֶפְרוֹן הַחִתִּי אֶת־אַבְרָהָם בְּאָזְנֵי בְנֵי־חֵת לְכֹל
בָּאֵי שַׁעַר־עִירוֹ לֵאמֹר׃ לֹא־אֲדֹנִי שְׁמָעֵנִי הַשָּׂדֶה 11 *Abraham intendit emere ab Hephron ſpeluncam duplicem dictam, in ſepulchrum uxoris ſuæ Sarah.*
נָתַתִּי לָךְ וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ לְךָ נְתַתִּיהָ לְעֵינֵי בְנֵי־
עַמִּי נְתַתִּיהָ לָךְ קְבֹר מֵתֶךָ׃ וַיִּשְׁתַּחוּ אַבְרָהָם לִפְנֵי 12
עַם־הָאָרֶץ׃ וַיְדַבֵּר אֶל־עֶפְרוֹן בְּאָזְנֵי עַם־הָאָרֶץ לֵאמֹר 13
אַךְ אִם־אַתָּה לוּ שְׁמָעֵנִי נָתַתִּי כֶּסֶף הַשָּׂדֶה קַח מִמֶּנִּי
וְאֶקְבְּרָה אֶת־מֵתִי שָׁמָּה׃ וַיַּעַן עֶפְרוֹן אֶת־ 14
אַבְרָהָם לֵאמֹר לוֹ׃ אֲדֹנִי שְׁמָעֵנִי אֶרֶץ אַרְבַּע־מֵאֹת
שֶׁקֶל־כֶּסֶף בֵּינִי וּבֵינֶךָ מַה־הִוא וְאֶת־ *Celebratur emptio.*
מֵתְךָ קְבֹר׃ וַיִּשְׁמַע אַבְרָהָם אֶל־עֶפְרוֹן וַיִּשְׁק�ל 16
אַבְרָהָם לְעֶפְרֹן אֶת־הַכֶּסֶף אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּאָזְנֵי בְנֵי־חֵת
אַרְבַּע מֵאוֹת שֶׁקֶל כֶּסֶף עֹבֵר לַסֹּחֵר׃ וַיָּקָם שְׂדֵה 17
עֶפְרוֹן אֲשֶׁר בַּמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר לִפְנֵי מַמְרֵא הַשָּׂדֶה
וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ וְכָל־הָעֵץ אֲשֶׁר־בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר בְּכָל־
גְּבֻלוֹ סָבִיב׃ לְאַבְרָהָם לְמִקְנָה לְעֵינֵי בְנֵי־חֵת בְּכֹל 18
בָּאֵי שַׁעַר־עִירוֹ׃ וְאַחֲרֵי־כֵן קָבַר אַבְרָהָם אֶת־שָׂרָה 19 *Abraham ſepelit uxorem Sarah.*
אִשְׁתּוֹ אֶל־מְעָרַת שְׂדֵה הַמַּכְפֵּלָה עַל־פְּנֵי מַמְרֵא הִוא
חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ וַיָּקָם הַשָּׂדֶה וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ
לְאַבְרָהָם לַאֲחֻזַּת־קֶבֶר מֵאֵת בְּנֵי־חֵת׃ ס

כה וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת־אַבְרָהָם Cap. XXIV *Abraham jam ſenex de filii Iſhac matrimonio agit; ideoque ſervum juramento conſtringit, ne illi uxorem capiat niſi de ſtirpe ſua.*
בַּכֹּל׃ וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־עַבְדּוֹ זְקַן בֵּיתוֹ הַמֹּשֵׁל בְּכָל־ 2
אֲשֶׁר־לוֹ שִׂים־נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי׃ וְאַשְׁבִּיעֲךָ בַּיהוָה 3
אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וֵאלֹהֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה
לִבְנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אָנֹכִי יוֹשֵׁב בְּקִרְבּוֹ׃ כִּי אֶל־ 4
אַרְצִי וְאֶל־מוֹלַדְתִּי תֵּלֵךְ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי לְיִצְחָק׃
וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָעֶבֶד אוּלַי לֹא־תֹאבֶה הָאִשָּׁה לָלֶכֶת

אחרי

אַחֲרַי אֶל־הָאָרֶץ הַזֹּאת הֲהָשֵׁב אָשִׁיב אֶת־בִּנְךָ אֶל־
6 הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יָצָאתָ מִשָּׁם: וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם הִשָּׁמֶר
7 לְךָ פֶּן־תָּשִׁיב אֶת־בְּנִי שָׁמָּה: יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם
אֲשֶׁר לָקָחַנִי מִבֵּית אָבִי וּמֵאֶרֶץ מוֹלַדְתִּי וַאֲשֶׁר דִּבֶּר־
לִי וַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע־לִי לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ
הַזֹּאת הוּא יִשְׁלַח מַלְאָכוֹ לְפָנֶיךָ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי
8 מִשָּׁם: וְאִם־לֹא תֹאבֶה הָאִשָּׁה לְלֶכֶת אַחֲרֶיךָ וְנִקֵּיתָ
9 מִשְּׁבֻעָתִי זֹאת רַק אֶת־בְּנִי לֹא תָשֵׁב שָׁמָּה: וַיָּשֶׂם
הָעֶבֶד אֶת־יָדוֹ תַּחַת יֶרֶךְ אַבְרָהָם אֲדֹנָיו וַיִּשָּׁבַע לוֹ עַל־
10 הַדָּבָר הַזֶּה: וַיִּקַּח הָעֶבֶד עֲשָׂרָה גְמַלִּים מִגְמַלֵּי אֲדֹנָיו
וַיֵּלֶךְ וְכָל־טוּב אֲדֹנָיו בְּיָדוֹ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־אֲרַם נַהֲרַיִם
11 אֶל־עִיר נָחוֹר: וַיַּבְרֵךְ הַגְמַלִּים מִחוּץ לָעִיר אֶל־בְּאֵר
12 הַמַּיִם לְעֵת עֶרֶב לְעֵת צֵאת הַשֹּׁאֲבֹת: וַיֹּאמַר יְהוָה
אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם הַקְרֶה־נָא לְפָנַי הַיּוֹם וְעֲשֵׂה חֶסֶד
13 עִם אֲדֹנִי אַבְרָהָם: הִנֵּה אָנֹכִי נִצָּב עַל עֵין הַמָּיִם וּבְנוֹת
14 אַנְשֵׁי הָעִיר יֹצְאֹת לִשְׁאֹב מָיִם: וְהָיָה הַנַּעֲרָ אֲשֶׁר
אֹמַר אֵלֶיהָ הַטִּי־נָא כַדֵּךְ וְאֶשְׁתֶּה וְאָמְרָה שְׁתֵה וְגַם
גְּמַלֶּיךָ אַשְׁקֶה אֹתָהּ הֹכַחְתָּ לְעַבְדְּךָ לְיִצְחָק וּבָהּ אֵדַע
15 כִּי־עָשִׂיתָ חֶסֶד עִם־אֲדֹנִי: וַיְהִי הוּא טֶרֶם כִּלָּה לְדַבֵּר
וְהִנֵּה רִבְקָה יֹצֵאת אֲשֶׁר יָלְדָה לִבְתוּאֵל בֶּן־מִלְכָּה
16 אֵשֶׁת נָחוֹר אֲחִי אַבְרָהָם וְכַדָּהּ עַל־שִׁכְמָהּ: וְהַנַּעֲרָ
טֹבַת מַרְאֶה מְאֹד בְּתוּלָה וְאִישׁ לֹא יְדָעָהּ וַתֵּרֶד הָעַיְנָה
17 וַתְּמַלֵּא כַדָּהּ וַתָּעַל: וַיָּרָץ הָעֶבֶד לִקְרָאתָהּ וַיֹּאמֶר
18 הַגְמִיאִינִי נָא מְעַט־מַיִם מִכַּדֵּךְ: וַתֹּאמֶר שְׁתֵה אֲדֹנִי
19 וַתְּמַהֵר וַתֹּרֶד כַּדָּהּ עַל־יָדָהּ וַתַּשְׁקֵהוּ: וַתְּכַל לְהַשְׁקֹתוֹ
קמץ בו"ק וַתֹּאמֶר גַּם לִגְמַלֶּיךָ אֶשְׁאָב עַד אִם־כִּלּוּ לִשְׁתֹּת:
כ וַתְּמַהֵר וַתְּעַר כַּדָּהּ אֶל־הַשֹּׁקֶת וַתָּרָץ עוֹד אֶל־הַבְּאֵר
21 לִשְׁאֹב וַתִּשְׁאַב לְכָל־גְּמַלָּיו: וְהָאִישׁ מִשְׁתָּאֵה לָהּ

Abit servus in terram, ubi erat genus Abr

Eliezer invocat Deum, ut vot is respondeat.

הנערה קרי

Ribcah ex Dei permissu apparet ei.

והנערה קרי

מַחֲרִישׁ לָדַעַת הַהִצְלִיחַ יְהוָה דַּרְכּוֹ אִם־לֹא׃ 42 וַיְהִי
כַּאֲשֶׁר כָּלוּ הַגְּמַלִּים לְשְׁתּוֹת וַיִּקַּח הָאִישׁ נֶזֶם זָהָב
בֶּקַע מִשְׁקָלוֹ וּשְׁנֵי צְמִידִים עַל־יָדֶיהָ עֲשָׂרָה זָהָב
מִשְׁקָלָם׃ 43 וַיֹּאמֶר בַּת־מִי אָתְּ הַגִּידִי נָא לִי הֲיֵשׁ
בֵּית־אָבִיךְ מָקוֹם לָנוּ לָלִין׃ 44 וַתֹּאמֶר אֵלָיו בַּת־בְּתוּאֵל
אָנֹכִי בֶּן־מִלְכָּה אֲשֶׁר יָלְדָה לְנָחוֹר׃ 45 וַתֹּאמֶר אֵלָיו גַּם־כֹּה
תֶּבֶן גַּם־מִסְפּוֹא רַב עִמָּנוּ גַּם־מָקוֹם לָלוּן׃ 46 וַיִּקֹּד הָאִישׁ *Servus Deo*
וַיִּשְׁתַּחוּ לַיהוָה׃ 47 וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם *gratias agit*
אֲשֶׁר לֹא־עָזַב חַסְדּוֹ וַאֲמִתּוֹ מֵעִם אֲדֹנִי אָנֹכִי בַּדֶּרֶךְ *pro felici*
נָחַנִי יְהוָה בֵּית אֲחֵי אֲדֹנִי׃ 48 וַתָּרָץ הַנַּעֲרָ וַתַּגֶּד לְבֵית *eventu.*
אִמָּהּ כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ 49 וּלְרִבְקָה אָח וּשְׁמוֹ לָבָן וַיָּרָץ
לָבָן אֶל־הָאִישׁ הַחוּצָה אֶל־הָעָיִן׃ 50 וַיְהִי כִּרְאֹת אֶת־ל
הַנֶּזֶם וְאֶת־הַצְּמִדִים עַל־יְדֵי אֲחֹתוֹ וּכְשָׁמְעוֹ אֶת־דִּבְרֵי *Laban illi*
רִבְקָה אֲחֹתוֹ לֵאמֹר כֹּה דִבֶּר אֵלַי הָאִישׁ וַיָּבֹא אֶל־ *occurrit*
הָאִישׁ וְהִנֵּה עֹמֵד עַל־הַגְּמַלִּים עַל־הָעָיִן׃ 51 וַיֹּאמֶר בּוֹא *obviam,*
בְּרוּךְ יְהוָה לָמָּה תַעֲמֹד בַּחוּץ וְאָנֹכִי פִּנִּיתִי הַבַּיִת *eumque*
וּמָקוֹם לַגְּמַלִּים׃ 52 וַיָּבֵא הָאִישׁ הַבַּיְתָה וַיְפַתַּח הַגְּמַלִּים *domum ad-*
וַיִּתֵּן תֶּבֶן וּמִסְפּוֹא לַגְּמַלִּים וּמַיִם לִרְחֹץ רַגְלָיו וְרַגְלֵי *ducit.*
הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ 53 וַיָּשֶׂם לְפָנָיו לֶאֱכֹל וַיֹּאמֶר לֹא
אֹכַל עַד אִם־דִּבַּרְתִּי דְבָרָי וַיֹּאמֶר דַּבֵּר׃ 54 וַיֹּאמֶר עֶבֶד
אַבְרָהָם אָנֹכִי׃ 55 וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת־אֲדֹנִי מְאֹד וַיִּגְדַּל וַיִּתֶּן־לוֹ צֹאן וּבָקָר וָכֶסֶף וְזָהָב וַעֲבָדִם וּשְׁפָחֹת וּגְמַלִּים *Eliezer refert illis bona & divitias domini sui Abraham & sui adventus causam eonit.*
וַחֲמֹרִים׃ 56 וַתֵּלֶד שָׂרָה אֵשֶׁת אֲדֹנִי בֵּן לַאדֹנִי אַחֲרֵי
זִקְנָתָהּ וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ׃ 57 וַיַּשְׁבַּע אֹתִי אֲדֹנִי
לֵאמֹר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה לִבְנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר
אָנֹכִי יֹשֵׁב בְּאַרְצוֹ׃ 58 אִם־לֹא אֶל־בֵּית־אָבִי תֵּלֵךְ וְאֶל־
מִשְׁפַּחְתִּי וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי׃ 59 וָאֹמַר אֶל־אֲדֹנִי אֻלַי
לֹא־תֵלֵךְ הָאִשָּׁה אַחֲרָי׃ 60 וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוָה אֲשֶׁר־מ
התהלכתי

הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנָיו יִשְׁלַח מַלְאָכוֹ אִתָּךְ וְהִצְלִיחַ דַּרְכֶּךָ
41 וְלָקַחְתְּ אִשָּׁה לִבְנִי מִמִּשְׁפַּחְתִּי וּמִבֵּית אָבִי: אָז
תִּנָּקֶה מֵאָלָתִי כִּי תָבוֹא אֶל־מִשְׁפַּחְתִּי וְאִם־לֹא
42 יִתְּנוּ לָךְ וְהָיִיתָ נָקִי מֵאָלָתִי: וָאָבֹא הַיּוֹם אֶל־
הָעַיִן וָאֹמַר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם אִם־יֶשְׁךָ־נָא
43 מַצְלִיחַ דַּרְכִּי אֲשֶׁר אָנֹכִי הֹלֵךְ עָלֶיהָ: הִנֵּה אָנֹכִי
נִצָּב עַל־עֵין הַמָּיִם וְהָיָה הָעַלְמָה הַיֹּצֵאת לִשְׁאֹב
וְאָמַרְתִּי אֵלֶיהָ הַשְׁקִינִי־נָא מְעַט־מַיִם מִכַּדֵּךְ:
44 וְאָמְרָה אֵלַי גַּם־אַתָּה שְׁתֵה וְגַם לִגְמַלֶּיךָ אֶשְׁאָב
מָה הוּא הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־הֹכִיחַ יְהוָה לְבֶן־אֲדֹנִי: אֲנִי
טֶרֶם אֲכַלֶּה לְדַבֵּר אֶל־לִבִּי וְהִנֵּה רִבְקָה יֹצֵאת
וְכַדָּהּ עַל־שִׁכְמָהּ וַתֵּרֶד הָעַיְנָה וַתִּשְׁאָב וָאֹמַר אֵלֶיהָ
46 הַשְׁקִינִי נָא: וַתְּמַהֵר וַתּוֹרֶד כַּדָּהּ מֵעָלֶיהָ וַתֹּאמֶר
שְׁתֵה וְגַם־גְּמַלֶּיךָ אַשְׁקֶה וָאֶשְׁתְּ וְגַם הַגְּמַלִּים הִשְׁקָתָה:
47 וָאֶשְׁאַל אֹתָהּ וָאֹמַר בַּת־מִי אָתְּ וַתֹּאמֶר בַּת־בְּתוּאֵל
בֶּן־נָחוֹר אֲשֶׁר יָלְדָה־לּוֹ מִלְכָּה וָאָשִׂם הַנֶּזֶם עַל־אַפָּהּ
48 וְהַצְּמִידִים עַל־יָדֶיהָ: וָאֶקֹּד וָאֶשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וָאֲבָרֵךְ
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם אֲשֶׁר הִנְחַנִי בְּדֶרֶךְ
Rogat eos, an placeat Isaaco Ribcah in uxorem.
49 אֱמֶת לָקַחַת אֶת־בַּת־אֲחִי אֲדֹנִי לִבְנוֹ: וְעַתָּה אִם־
יֶשְׁכֶם עֹשִׂים חֶסֶד וֶאֱמֶת אֶת־אֲדֹנִי הַגִּידוּ לִי וְאִם־לֹא
נ הַגִּידוּ לִי וְאֶפְנֶה עַל־יָמִין אוֹ עַל־שְׂמֹאל: וַיַּעַן לָבָן
וּבְתוּאֵל וַיֹּאמְרוּ מֵיְהוָה יָצָא הַדָּבָר לֹא נוּכַל דַּבֵּר
Ipsi autem ejus conjugio libenter assentiunt.
51 אֵלֶיךָ רָע אוֹ־טוֹב: הִנֵּה רִבְקָה לְפָנֶיךָ קַח וָלֵךְ וּתְהִי
52 אִשָּׁה לְבֶן־אֲדֹנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר
שָׁמַע עֶבֶד אַבְרָהָם אֶת־דִּבְרֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה לַיהוָה:
53 וַיּוֹצֵא הָעֶבֶד כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב וּבְגָדִים וַיִּתֵּן לְרִבְקָה
54 וּמִגְדָּנֹת נָתַן לְאָחִיהָ וּלְאִמָּהּ: וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ הוּא
וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־עִמּוֹ וַיָּלִינוּ וַיָּקוּמוּ בַבֹּקֶר וַיֹּאמֶר שַׁלְּחֻנִי

לארני׃ ויאמר אחיה ואמה תשב הנער אתנו ימים נה
או עשור אחר תלך׃ ויאמר אלהם אל־תאחרו אתי 56
ויהוה הצליח דרכי שלחוני ואלכה לארני׃ ויאמרו 57
נקרא לנער ונשאלה את־פיה׃ ויקראו לרבקה 58
ויאמרו אליה התלכי עם־האיש הזה ותאמר אלך׃
וישלחו את־רבקה אחתם ואת־מנקתה ואת־עבד 59 *Mittunt filiam Ribcah cum servo, & benedicunt ei.*
אברהם ואת־אנשיו׃ ויברכו את־רבקה ויאמרו לה
אחתנו את־היי לאלפי רבבה וירש זרעך את שער
שנאיו׃ ותקם רבקה ונערתיה ותרכבנה על־הגמלים 61
ותלכנה אחרי האיש ויקח העבד את־רבקה וילך׃
ויצחק בא מבוא באר לחי־ראי והוא יושב בארץ 62
הנגב׃ ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב וישא
עיניו וירא והנה גמלים באים׃ ותשא רבקה את־עיניה 64
ותרא את־יצחק ותפל מעל הגמל׃ ותאמר אל־העבד מה
מי־האיש הלזה ההלך בשדה לקראתנו ויאמר העבד
הוא אדני ותקח הצעיף ותתכס׃ ויספר העבד ליצחק 66
את כל־הדברים אשר עשה׃ ויבאה יצחק האהלה 67 *Isaac ducit uxorem Ribcah.*
שרה אמו ויקח את־רבקה ותהי־לו לאשה ויאהבה
וינחם יצחק אחרי אמו׃

פ

Cap. XXV.

כה ויסף אברהם ויקח אשה ושמה קטורה׃ ותלד לו את־ 5 *Abraham iterum matrimonium contrahit, & sex filios suscipit.*
זמרן ואת־יקשן ואת־מדן ואת־מדין ואת־ישבק ואת־ 2
שוח׃ ויקשן ילד את־שבא ואת־דדן ובני דדן היו 3
אשורם ולטושם ולאמים׃ ובני מדין עיפה ועפר וחנך 4
ואבידע ואלדעה כל־אלה בני קטורה׃ ויתן אברהם
את־כל־אשר־לו ליצחק׃ ולבני הפלגשים אשר 6
לאברהם נתן אברהם מתנת וישלחם מעל יצחק בנו
בעודנו חי קדמה אל־ארץ קדם׃ ואלה ימי שני־חיי 7
אברהם אשר־חי מאת שנה ושבעים שנה וחמש
שנים

Obitus Abraham, funus, & sepulchrum ejus.

8 שָׁנִים׃ וַיִּגְוַע וַיָּמָת אַבְרָהָם בְּשֵׂיבָה טוֹבָה זָקֵן וְשָׂבֵעַ
9 וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמָּיו׃ וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ יִצְחָק וְיִשְׁמָעֵאל בָּנָיו
אֶל־מְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה אֶל־שְׂדֵה עֶפְרֹן בֶּן־צֹחַר הַחִתִּי
10 אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מַמְרֵא׃ הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר־קָנָה אַבְרָהָם מֵאֵת
11 בְּנֵי־חֵת שָׁמָּה קֻבַּר אַבְרָהָם וְשָׂרָה אִשְׁתּוֹ׃ וַיְהִי אַחֲרֵי
מוֹת אַבְרָהָם וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ וַיֵּשֶׁב יִצְחָק
עִם־בְּאֵר לַחַי רֹאִי׃ פ

Posteritas Ismaelis, possessiones eorum, & obitus ejus

12 וְאֵלֶּה תֹּלְדֹת יִשְׁמָעֵאל בֶּן־אַבְרָהָם אֲשֶׁר יָלְדָה הָגָר
13 הַמִּצְרִית שִׁפְחַת שָׂרָה לְאַבְרָהָם׃ וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי
יִשְׁמָעֵאל בִּשְׁמֹתָם לְתוֹלְדֹתָם בְּכֹר יִשְׁמָעֵאל נְבָיֹת
14 וְקֵדָר וְאַדְבְּאֵל וּמִבְשָׂם׃ וּמִשְׁמַע וְדוּמָה וּמַשָּׂא׃ חֲדַד טו
16 וְתֵימָא יְטוּר נָפִישׁ וָקֵדְמָה׃ אֵלֶּה הֵם בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל
וְאֵלֶּה שְׁמֹתָם בְּחַצְרֵיהֶם וּבְטִירֹתָם שְׁנֵים־עָשָׂר נְשִׂיאִם
17 לְאֻמֹּתָם׃ וְאֵלֶּה שְׁנֵי חַיֵּי יִשְׁמָעֵאל מְאַת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים
18 שָׁנָה וְשֶׁבַע שָׁנִים וַיִּגְוַע וַיָּמָת וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמָּיו׃ וַיִּשְׁכְּנוּ
מֵחֲוִילָה עַד־שׁוּר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מִצְרַיִם בֹּאֲכָה אַשּׁוּרָה
עַל־פְּנֵי כָל־אֶחָיו נָפָל׃

פ פ פ ו 6

Eventus Ishac.

19 וְאֵלֶּה תֹּלְדֹת יִצְחָק בֶּן־אַבְרָהָם אַבְרָהָם הוֹלִיד אֶת־
כ יִצְחָק׃ וַיְהִי יִצְחָק בֶּן־אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּקַחְתּוֹ אֶת־
רִבְקָה בַּת־בְּתוּאֵל הָאֲרַמִּי מִפַּדַּן אֲרָם אֲחוֹת לָבָן
21 הָאֲרַמִּי לוֹ לְאִשָּׁה׃ וַיֶּעְתַּר יִצְחָק לַיהוָה לְנֹכַח אִשְׁתּוֹ
כִּי עֲקָרָה הִוא וַיֵּעָתֶר לוֹ יְהוָה וַתַּהַר רִבְקָה אִשְׁתּוֹ׃
22 וַיִּתְרֹצְצוּ הַבָּנִים בְּקִרְבָּהּ וַתֹּאמֶר אִם־כֵּן לָמָּה זֶּה אָנֹכִי
23 וַתֵּלֶךְ לִדְרֹשׁ אֶת־יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה לָהּ שְׁנֵי גוֹיִם גוים קרי
בְּבִטְנֵךְ וּשְׁנֵי לְאֻמִּים מִמֵּעַיִךְ יִפְרֵדוּ וּלְאֹם מִלְּאֹם יֶאֱמָץ קמץ בו ק

Ortus Jahacob, & Esau.

24 וְרַב יַעֲבֹד צָעִיר׃ וַיִּמְלְאוּ יָמֶיהָ לָלֶדֶת וְהִנֵּה תוֹמִם

בְּבִטְנָהּ׃ וַיֵּצֵא הָרִאשׁוֹן אַדְמוֹנִי כֻּלּוֹ כְּאַדֶּרֶת שֵׂעָר כה
וַיִּקְרְאוּ שְׁמוֹ עֵשָׂו׃ וְאַחֲרֵי־כֵן יָצָא אָחִיו וְיָדוֹ אֹחֶזֶת 26
בַּעֲקֵב עֵשָׂו וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב וְיִצְחָק בֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנָה
בְּלֶדֶת אֹתָם׃ וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עֵשָׂו אִישׁ יֹדֵעַ צַיִד 27
אִישׁ שָׂדֶה וְיַעֲקֹב אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֹהָלִים׃ וַיֶּאֱהַב יִצְחָק 28
אֶת־עֵשָׂו כִּי־צַיִד בְּפִיו וְרִבְקָה אֹהֶבֶת אֶת־יַעֲקֹב׃ וַיָּזֶד 29
יַעֲקֹב נָזִיד וַיָּבֹא עֵשָׂו מִן־הַשָּׂדֶה וְהוּא עָיֵף׃ וַיֹּאמֶר ל
עֵשָׂו אֶל־יַעֲקֹב הַלְעִיטֵנִי נָא מִן־הָאָדֹם הָאָדֹם הַזֶּה כִּי
עָיֵף אָנֹכִי עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ אֱדוֹם׃ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב מִכְרָה 31
כַיּוֹם אֶת־בְּכֹרָתְךָ לִי׃ וַיֹּאמֶר עֵשָׂו הִנֵּה אָנֹכִי הוֹלֵךְ 32
לָמוּת וְלָמָּה־זֶּה לִי בְּכֹרָה׃ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב הִשָּׁבְעָה לִי 33
כַּיּוֹם וַיִּשָּׁבַע לוֹ וַיִּמְכֹּר אֶת־בְּכֹרָתוֹ לְיַעֲקֹב׃ וְיַעֲקֹב נָתַן 34
לְעֵשָׂו לֶחֶם וּנְזִיד עֲדָשִׁים וַיֹּאכַל וַיֵּשְׁתְּ וַיָּקָם וַיֵּלַךְ וַיִּבֶז
עֵשָׂו אֶת־הַבְּכֹרָה׃

פ

Coquit Jahacob lenticulas, & illis emit à fratre primogenituram.

Cap. XXVI
Ishac famis causa tendit in Gerar: Vbi Deus occurrit ei in visione, & præcipit, ut maneat in terra illa. Confirmans ei promissa facta patri ejus Abrah.

וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ מִלְּבַד הָרָעָב הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיָה בִּימֵי כו א
אַבְרָהָם וַיֵּלֶךְ יִצְחָק אֶל־אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ־פְּלִשְׁתִּים
גְּרָרָה׃ וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה וַיֹּאמֶר אַל־תֵּרֵד מִצְרַיְמָה שְׁכֹן 2
בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ׃ גּוּר בָּאָרֶץ הַזֹּאת וְאֶהְיֶה עִמְּךָ 3
וַאֲבָרְכֶךָּ כִּי־לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת־כָּל־הָאֲרָצֹת הָאֵל
וְהַקֹּמֹתִי אֶת־הַשְּׁבֻעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם אָבִיךָ׃
וְהִרְבֵּיתִי אֶת־זַרְעֲךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם וְנָתַתִּי לְזַרְעֲךָ אֵת 4
כָּל־הָאֲרָצֹת הָאֵל וְהִתְבָּרְכוּ בְזַרְעֲךָ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ׃
עֵקֶב אֲשֶׁר־שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקֹלִי וַיִּשְׁמֹר מִשְׁמַרְתִּי מִצְוֹתַי
חֻקּוֹתַי וְתוֹרֹתָי׃ וַיֵּשֶׁב יִצְחָק בִּגְרָר׃ וַיִּשְׁאֲלוּ אַנְשֵׁי 6 7
הַמָּקוֹם לְאִשְׁתּוֹ וַיֹּאמֶר אֲחֹתִי הִוא כִּי יָרֵא לֵאמֹר אִשְׁתִּי
פֶּן־יַהַרְגֻנִי אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם עַל־רִבְקָה כִּי־טוֹבַת מַרְאֶה

Ishac iudicat Ribcah esse sororem suam.

הִוא׃ וַיְהִי כִּי אָרְכוּ־לוֹ שָׁם הַיָּמִים וַיִּשְׁקֵף אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ 8
פְּלִשְׁתִּים בְּעַד הַחַלּוֹן וַיַּרְא וְהִנֵּה יִצְחָק מְצַחֵק אֵת

Abimeleh conjicit Ribcah esse

רִבְקָה

uxorem esse Isaac, eum que reprehendit.

9 רִבְקָה אִשְׁתֶּךָ וַיִּקְרָא אֲבִימֶלֶךְ לְיִצְחָק וַיֹּאמֶר אַךְ הִנֵּה
אִשְׁתְּךָ הִוא וְאֵיךְ אָמַרְתָּ אֲחֹתִי הִוא וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק
10 כִּי אָמַרְתִּי פֶּן־אָמוּת עָלֶיהָ׃ וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ מַה־זֹּאת
עָשִׂיתָ לָּנוּ כִּמְעַט שָׁכַב אַחַד הָעָם אֶת־אִשְׁתֶּךָ וְהֵבֵאתָ
11 עָלֵינוּ אָשָׁם׃ וַיְצַו אֲבִימֶלֶךְ אֶת־כָּל־הָעָם לֵאמֹר הַנֹּגֵעַ

Increscunt opes, & divitiæ Isaac.

12 בָּאִישׁ הַזֶּה וּבְאִשְׁתּוֹ מוֹת יוּמָת׃ וַיִּזְרַע יִצְחָק בָּאָרֶץ
הַהִוא וַיִּמְצָא בַּשָּׁנָה הַהִוא מֵאָה שְׁעָרִים וַיְבָרְכֵהוּ
13 יְהוָה׃ וַיִּגְדַּל הָאִישׁ וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְגָדֵל עַד כִּי־גָדַל מְאֹד׃

Invident ei Philisthim & è terra exterminant illum.

14 וַיְהִי־לוֹ מִקְנֵה־צֹאן וּמִקְנֵה בָקָר וַעֲבֻדָּה רַבָּה וַיְקַנְאוּ
טו אֹתוֹ פְּלִשְׁתִּים׃ וְכָל־הַבְּאֵרֹת אֲשֶׁר חָפְרוּ עַבְדֵי אָבִיו
בִּימֵי אַבְרָהָם אָבִיו סִתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים וַיְמַלְאוּם עָפָר׃
16 וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל־יִצְחָק לֵךְ מֵעִמָּנוּ כִּי־עָצַמְתָּ מִמֶּנּוּ
17 מְאֹד׃ וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם יִצְחָק וַיִּחַן בְּנַחַל־גְּרָר וַיֵּשֶׁב שָׁם׃
18 וַיָּשָׁב יִצְחָק וַיַּחְפֹּר אֶת־בְּאֵרֹת הַמַּיִם אֲשֶׁר חָפְרוּ בִּימֵי
אַבְרָהָם אָבִיו וַיְסַתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם
וַיִּקְרָא לָהֶן שֵׁמוֹת כַּשֵּׁמֹת אֲשֶׁר־קָרָא לָהֶן אָבִיו׃
19 וַיַּחְפְּרוּ עַבְדֵי־יִצְחָק בַּנָּחַל וַיִּמְצְאוּ־שָׁם בְּאֵר מַיִם חַיִּים׃
כ וַיָּרִיבוּ רֹעֵי גְרָר עִם־רֹעֵי יִצְחָק לֵאמֹר לָנוּ הַמָּיִם וַיִּקְרָא
21 שֵׁם־הַבְּאֵר עֵשֶׂק כִּי הִתְעַשְּׂקוּ עִמּוֹ׃ וַיַּחְפְּרוּ
22 בְּאֵר אַחֶרֶת וַיָּרִיבוּ גַּם־עָלֶיהָ וַיִּקְרָא שִׁטְנָה׃
וַיַּעְתֵּק מִשָּׁם וַיַּחְפֹּר בְּאֵר אַחֶרֶת וְלֹא־רָבוּ עָלֶיהָ וַיִּקְרָא
שְׁמָהּ רְחֹבוֹת וַיֹּאמֶר כִּי עַתָּה הִרְחִיב יְהוָה לָנוּ וּפָרִינוּ
23 24 בָּאָרֶץ׃ וַיַּעַל מִשָּׁם בְּאֵר שָׁבַע׃ וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה בַּלַּיְלָה

Pergit Isaac in Beersaba, Deus ubi apparet, & benedicit.

הַהוּא וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ אַל־תִּירָא כִּי־
אִתְּךָ אָנֹכִי וּבֵרַכְתִּיךָ וְהִרְבֵּיתִי אֶת־זַרְעֲךָ בַּעֲבוּר
כה אַבְרָהָם עַבְדִּי׃ וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה וַיֵּט־

Abimelech Isaac amicitiam quærit:

26 שָׁם אָהֳלוֹ וַיִּכְרוּ שָׁם עַבְדֵי־יִצְחָק בְּאֵר׃ וַאֲבִימֶלֶךְ
הָלַךְ אֵלָיו מִגְּרָר וַאֲחֻזַּת מֵרֵעֵהוּ וּפִיכֹל שַׂר־צְבָאוֹ׃

ויאמר

27 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יִצְחָק מַדּוּעַ בָּאתֶם אֵלָי וְאַתֶּם שְׂנֵאתֶם
אֹתִי וַתְּשַׁלְּחוּנִי מֵאִתְּכֶם: 28 וַיֹּאמְרוּ רָאֹה רָאִינוּ כִּי־הָיָה
יְהוָה עִמָּךְ וַנֹּאמֶר תְּהִי נָא אָלָה בֵּינוֹתֵינוּ בֵּינֵינוּ וּבִינָךְ
וְנִכְרְתָה בְרִית עִמָּךְ: 29 אִם־תַּעֲשֶׂה עִמָּנוּ רָעָה כַּאֲשֶׁר
לֹא נְגַעֲנוּךָ וְכַאֲשֶׁר עָשִׂינוּ עִמְּךָ רַק־טוֹב וַנְּשַׁלְּחֲךָ
בְּשָׁלוֹם אַתָּה עַתָּה בְּרוּךְ יְהוָה: 30 וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתֶּה
וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ: 31 וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וַיִּשָּׁבְעוּ אִישׁ לְאָחִיו
וַיְשַׁלְּחֵם יִצְחָק וַיֵּלְכוּ מֵאִתּוֹ בְּשָׁלוֹם: 32 וַיְהִי בַּיּוֹם הַהוּא
וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי יִצְחָק וַיַּגִּדוּ לוֹ עַל־אֹדוֹת הַבְּאֵר אֲשֶׁר חָפָרוּ
וַיֹּאמְרוּ לוֹ מָצָאנוּ מָיִם: 33 וַיִּקְרָא אֹתָהּ שִׁבְעָה עַל־כֵּן
שֵׁם־הָעִיר בְּאֵר שֶׁבַע עַד הַיּוֹם הַזֶּה: ס 34 וַיְהִי
עֵשָׂו בֶּן־אַרְבָּעִים שָׁנָה וַיִּקַּח אִשָּׁה אֶת־יְהוּדִית בַּת־
בְּאֵרִי הַחִתִּי וְאֶת־בָּשְׂמַת בַּת־אֵילֹן הַחִתִּי: 35 וַתִּהְיֶינָה
מֹרַת רוּחַ לְיִצְחָק וּלְרִבְקָה: ס 27 1 וַיְהִי כִּי־זָקֵן
יִצְחָק וַתִּכְהֶיָן עֵינָיו מֵרְאֹת וַיִּקְרָא אֶת־עֵשָׂו בְּנוֹ הַגָּדֹל
וַיֹּאמֶר אֵלָיו בְּנִי וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּנִי: 2 וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא
זָקַנְתִּי לֹא יָדַעְתִּי יוֹם מוֹתִי: 3 וְעַתָּה שָׂא־נָא כֵלֶיךָ תֶּלְיְךָ
וְקַשְׁתֶּךָ וְצֵא הַשָּׂדֶה וְצוּדָה לִי צֵידָה: 4 וַעֲשֵׂה־לִי מַטְעַמִּים
כַּאֲשֶׁר אָהַבְתִּי וְהָבִיאָה לִי וְאֹכְלָה בַּעֲבוּר תְּבָרֶכְךָ
נַפְשִׁי בְּטֶרֶם אָמוּת: 5 וְרִבְקָה שֹׁמַעַת בְּדַבֵּר יִצְחָק אֶל־
עֵשָׂו בְּנוֹ וַיֵּלֶךְ עֵשָׂו הַשָּׂדֶה לָצוּד צַיִד לְהָבִיא: 6 וְרִבְקָה
אָמְרָה אֶל־יַעֲקֹב בְּנָהּ לֵאמֹר הִנֵּה שָׁמַעְתִּי אֶת־אָבִיךָ
מְדַבֵּר אֶל־עֵשָׂו אָחִיךָ לֵאמֹר: 7 הָבִיאָה לִי צַיִד וַעֲשֵׂה־
לִי מַטְעַמִּים וְאֹכְלָה וַאֲבָרֶכְכָה לִפְנֵי יְהוָה לִפְנֵי מוֹתִי:
8 וְעַתָּה בְנִי שְׁמַע בְּקֹלִי לַאֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּה אֹתָךְ: 9 לֶךְ־
נָא אֶל־הַצֹּאן וְקַח־לִי מִשָּׁם שְׁנֵי גְדָיֵי עִזִּים טֹבִים
וְאֶעֱשֶׂה אֹתָם מַטְעַמִּים לְאָבִיךָ כַּאֲשֶׁר אָהֵב: 10 וְהֵבֵאתָ
לְאָבִיךָ וְאָכָל בַּעֲבוּר אֲשֶׁר יְבָרֶכְךָ לִפְנֵי מוֹתוֹ:

וַיֹּאמֶר

Eœdus cum eo faciunt.

Esau matrimonium contrahit cum filiabus Hitthai.

Cap. XXVII.

Isaac senex jam, cœcus & morti propinquus, appetit benedicere Esau. Præcipit illiut sibi cibos afferat; quod Ribcah audiens manifestat Jahacob, ut ipse eos ferat.

11 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־רִבְקָה אִמּוֹ הֵן עֵשָׂו אָחִי אִישׁ שָׂעִר
12 וְאָנֹכִי אִישׁ חָלָק׃ אוּלַי יְמֻשֵּׁנִי אָבִי וְהָיִיתִי בְעֵינָיו
13 כִּמְתַעְתֵּעַ וְהֵבֵאתִי עָלַי קְלָלָה וְלֹא בְרָכָה׃ וַתֹּאמֶר
לוֹ אִמּוֹ עָלַי קִלְלָתְךָ בְנִי אַךְ שְׁמַע בְּקֹלִי וְלֵךְ קַח־לִי׃
14 וַיֵּלֶךְ וַיִּקַּח וַיָּבֵא לְאִמּוֹ וַתַּעַשׂ אִמּוֹ מַטְעַמִּים כַּאֲשֶׁר
15 טו אָהֵב אָבִיו׃ וַתִּקַּח רִבְקָה אֶת־בִּגְדֵי עֵשָׂו בְּנָהּ
הַגָּדֹל הַחֲמֻדֹת אֲשֶׁר אִתָּהּ בַּבָּיִת וַתַּלְבֵּשׁ אֶת־
16 יַעֲקֹב בְּנָהּ הַקָּטֹן׃ וְאֵת עֹרֹת גְּדָיֵי הָעִזִּים הִלְבִּישָׁה
17 עַל־יָדָיו וְעַל חֶלְקַת צַוָּארָיו׃ וַתִּתֵּן אֶת־הַמַּטְעַמִּים וְאֶת־
18 הַלֶּחֶם אֲשֶׁר עָשָׂתָה בְּיַד יַעֲקֹב בְּנָהּ׃ וַיָּבֹא אֶל־אָבִיו
Jahacob patrem adit & benedictionem ab eo petit.
19 וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי מִי אַתָּה בְּנִי׃ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־
אָבִיו אָנֹכִי עֵשָׂו בְּכֹרֶךָ עָשִׂיתִי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֵלָי קוּם־
כְּנָא שְׁבָה וְאָכְלָה מִצֵּידִי בַּעֲבוּר תְּבָרְכַנִי נַפְשֶׁךָ׃ וַיֹּאמֶר
יִצְחָק אֶל־בְּנוֹ מַה־זֶּה מִהַרְתָּ לִמְצֹא בְנִי וַיֹּאמֶר כִּי הִקְרָה
21 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנָי׃ וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־יַעֲקֹב גְּשָׁה־נָּא
22 וַאֲמֻשְׁךָ בְּנִי הַאַתָּה זֶה בְּנִי עֵשָׂו אִם־לֹא׃ וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב אֶל־
יִצְחָק אָבִיו וַיְמֻשֵּׁהוּ וַיֹּאמֶר הַקֹּל קוֹל יַעֲקֹב וְהַיָּדַיִם יְדֵי
Isaac non agnoscit ipsum.
23 עֵשָׂו׃ וְלֹא הִכִּירוֹ כִּי־הָיוּ יָדָיו כִּידֵי עֵשָׂו אָחִיו שְׂעִרֹת
כה 24 וַיְבָרְכֵהוּ׃ וַיֹּאמֶר אַתָּה זֶה בְּנִי עֵשָׂו וַיֹּאמֶר אָנִי׃ וַיֹּאמֶר
הַגִּשָׁה לִּי וְאֹכְלָה מִצֵּיד בְּנִי לְמַעַן תְּבָרֶכְךָ נַפְשִׁי וַיַּגֶּשׁ־
Comedit de eibis ejus. Osculatur eum, ejusque suavem odorem miratus, benedicit ei.
26 לוֹ וַיֹּאכַל וַיָּבֵא לוֹ יַיִן וַיִּשְׁתְּ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק אָבִיו
27 גְּשָׁה־נָּא וּשְׁקָה־לִּי בְנִי׃ וַיִּגַּשׁ וַיִּשַּׁק־לוֹ וַיָּרַח אֶת־רֵיחַ
בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר רְאֵה רֵיחַ בְּנִי כְּרֵיחַ שָׂדֶה אֲשֶׁר
28 בֵּרְכוֹ יְהוָה׃ וְיִתֶּן לְךָ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי
29 הָאָרֶץ וְרֹב דָּגָן וְתִירֹשׁ׃ יַעַבְדוּךָ עַמִּים וְיִשְׁתַּחֲוּ לְךָ
לְאֻמִּים הֱוֵה גְבִיר לְאַחֶיךָ וְיִשְׁתַּחֲוּ לְךָ בְּנֵי אִמֶּךָ אֹרְרֶיךָ
ל אָרוּר וּמְבָרְכֶיךָ בָּרוּךְ׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלָּה יִצְחָק לְבָרֵךְ
Ab egressu Jahacob, statim,
אֶת־יַעֲקֹב וַיְהִי אַךְ יָצֹא יָצָא יַעֲקֹב מֵאֵת פְּנֵי יִצְחָק אָבִיו
ועשו

31 וְעֵשָׂו אָחִיו בָּא מִצַּיְדוֹ׃ וַיַּעַשׂ גַּם־הוּא מַטְעַמִּים וַיָּבֵא *ingreditur Esau.*
לְאָבִיו וַיֹּאמֶר לְאָבִיו יָקֻם אָבִי וְיֹאכַל מִצֵּיד בְּנוֹ בַּעֲבֻר
32 תְּבָרְכַנִּי נַפְשֶׁךָ׃ וַיֹּאמֶר לוֹ יִצְחָק אָבִיו מִי־אָתָּה וַיֹּאמֶר
33 אֲנִי בִּנְךָ בְּכֹרְךָ עֵשָׂו׃ וַיֶּחֱרַד יִצְחָק חֲרָדָה גְּדֹלָה עַד־
מְאֹד וַיֹּאמֶר מִי־אֵפוֹא הוּא הַצָּד־צַיִד וַיָּבֵא לִי וָאֹכַל
34 מִכֹּל בְּטֶרֶם תָּבוֹא וַאֲבָרְכֵהוּ גַּם־בָּרוּךְ יִהְיֶה׃ כִּשְׁמֹעַ *Civi rogat parentem, ut sibi etiam benedicat.*
עֵשָׂו אֶת־דִּבְרֵי אָבִיו וַיִּצְעַק צְעָקָה גְּדֹלָה וּמָרָה עַד־
מְאֹד וַיֹּאמֶר לְאָבִיו בָּרְכֵנִי גַּם־אָנִי אָבִי׃ וַיֹּאמֶר בָּא לָה
36 אָחִיךָ בְּמִרְמָה וַיִּקַּח בִּרְכָתֶךָ׃ וַיֹּאמֶר הֲכִי קָרָא שְׁמוֹ
יַעֲקֹב וַיַּעְקְבֵנִי זֶה פַּעֲמַיִם אֶת־בְּכֹרָתִי לָקָח וְהִנֵּה עַתָּה קמץ בו"ק
לָקַח בִּרְכָתִי וַיֹּאמֶר הֲלֹא־אָצַלְתָּ לִּי בְּרָכָה׃ וַיַּעַן 37
יִצְחָק וַיֹּאמֶר לְעֵשָׂו הֵן גְּבִיר שַׂמְתִּיו לָךְ וְאֶת־כָּל־אֶחָיו
נָתַתִּי לוֹ לַעֲבָדִים וְדָגָן וְתִירֹשׁ סְמַכְתִּיו וּלְכָה אֵפוֹא
38 מָה אֶעֱשֶׂה בְּנִי׃ וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל־אָבִיו הַבְרָכָה אַחַת
הִוא־לְךָ אָבִי בָּרְכֵנִי גַּם־אָנִי אָבִי וַיִּשָּׂא עֵשָׂו קֹלוֹ וַיֵּבְךְּ׃
39 וַיַּעַן יִצְחָק אָבִיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה מִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ יִהְיֶה *Ishac, ejus planctu commotus, benedicit ei, & Esau mortem fratri minatur.*
מוֹשָׁבֶךָ וּמִטַּל הַשָּׁמַיִם מֵעָל׃ וְעַל־חַרְבְּךָ תִחְיֶה וְאֶת־מ
אָחִיךָ תַּעֲבֹד וְהָיָה כַּאֲשֶׁר תָּרִיד וּפָרַקְתָּ עֻלּוֹ מֵעַל
41 צַוָּארֶךָ׃ וַיִּשְׂטֹם עֵשָׂו אֶת־יַעֲקֹב עַל־הַבְּרָכָה
אֲשֶׁר בֵּרְכוֹ אָבִיו וַיֹּאמֶר עֵשָׂו בְּלִבּוֹ יִקְרְבוּ יְמֵי אֵבֶל
42 אָבִי וְאַהַרְגָה אֶת־יַעֲקֹב אָחִי׃ וַיֻּגַּד לְרִבְקָה אֶת־דִּבְרֵי
עֵשָׂו בְּנָהּ הַגָּדֹל וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְיַעֲקֹב בְּנָהּ הַקָּטָן
וַתֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה עֵשָׂו אָחִיךָ מִתְנַחֵם לְךָ לְהָרְגֶךָ׃
43 וְעַתָּה בְנִי שְׁמַע בְּקֹלִי וְקוּם בְּרַח־לְךָ אֶל־לָבָן אָחִי
44 חָרָנָה׃ וְיָשַׁבְתָּ עִמּוֹ יָמִים אֲחָדִים עַד אֲשֶׁר־תָּשׁוּב חֲמַת
אָחִיךָ׃ עַד־שׁוּב אַף־אָחִיךָ מִמְּךָ וְשָׁכַח אֵת אֲשֶׁר־מָה
עָשִׂיתָ לּוֹ וְשָׁלַחְתִּי וּלְקַחְתִּיךָ מִשָּׁם לָמָה אֶשְׁכַּל גַּם־
46 שְׁנֵיכֶם יוֹם אֶחָד׃ וַתֹּאמֶר רִבְקָה אֶל־יִצְחָק קַצְתִּי בְחַיַּי ק' זעירה

מפני

מִפְּנֵי בְנוֹת חֵת אִם־לֹקֵחַ יַעֲקֹב אִשָּׁה מִבְּנוֹת־חֵת
כַּאֵלֶּה מִבְּנוֹת הָאָרֶץ לָמָּה לִי חַיִּים: וַיִּקְרָא יִצְחָק אֶל־ Cap. xxviii. *Isaac commendat Iacobo, ut eat in terram Laban, & ex ejus filiabus uxorem accipere studeat; ac illi iterum benedicit.*
יַעֲקֹב וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ וַיְצַוֵּהוּ וַיֹּאמֶר לוֹ לֹא־תִקַּח אִשָּׁה
2 מִבְּנוֹת כְּנָעַן: קוּם לֵךְ פַּדֶּנָה אֲרָם בֵּיתָה בְתוּאֵל אֲבִי
3 אִמֶּךָ וְקַח־לְךָ מִשָּׁם אִשָּׁה מִבְּנוֹת לָבָן אֲחִי אִמֶּךָ: וְאֵל
4 שַׁדַּי יְבָרֵךְ אֹתְךָ וְיַפְרְךָ וְיַרְבֶּךָ וְהָיִיתָ לִקְהַל עַמִּים: וְיִתֶּן־
לְךָ אֶת־בִּרְכַּת אַבְרָהָם לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אִתָּךְ לְרִשְׁתְּךָ
הָאֶת־אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ אֲשֶׁר־נָתַן אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם: וַיִּשְׁלַח
יִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וַיֵּלֶךְ פַּדֶּנָה אֲרָם אֶל־לָבָן בֶּן־בְּתוּאֵל
6 הָאֲרַמִּי אֲחִי רִבְקָה אֵם יַעֲקֹב וְעֵשָׂו: וַיַּרְא עֵשָׂו כִּי־בֵרַךְ
יִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וְשִׁלַּח אֹתוֹ פַּדֶּנָה אֲרָם לָקַחַת־לוֹ
מִשָּׁם אִשָּׁה בְּבָרְכוֹ אֹתוֹ וַיְצַו עָלָיו לֵאמֹר לֹא־תִקַּח
7 אִשָּׁה מִבְּנוֹת כְּנָעַן: וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב אֶל־אָבִיו וְאֶל־אִמּוֹ
8 וַיֵּלֶךְ פַּדֶּנָה אֲרָם: וַיַּרְא עֵשָׂו כִּי רָעוֹת בְּנוֹת כְּנָעַן בְּעֵינֵי
9 יִצְחָק אָבִיו: וַיֵּלֶךְ עֵשָׂו אֶל־יִשְׁמָעֵאל וַיִּקַּח אֶת־מָחֲלַת *Esau ducit uxorem Ismaelis filiam.*
בַּת־יִשְׁמָעֵאל בֶּן־אַבְרָהָם אֲחוֹת נְבָיוֹת עַל־נָשָׁיו
לוֹ לְאִשָּׁה: ס ס ס ז 7
11 וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וַיֵּלֶךְ חָרָנָה: וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם
וַיָּלֶן שָׁם כִּי־בָא הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּקַּח מֵאַבְנֵי הַמָּקוֹם וַיָּשֶׂם
12 מְרַאֲשֹׁתָיו וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא: וַיַּחֲלֹם וְהִנֵּה סֻלָּם *Somnus scala Iacobi: ubi Deus illi magna incrementa & in patriam reducturum promittit.*
מֻצָּב אַרְצָה וְרֹאשׁוֹ מַגִּיעַ הַשָּׁמָיְמָה וְהִנֵּה מַלְאֲכֵי
13 אֱלֹהִים עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ: וְהִנֵּה יְהוָה נִצָּב עָלָיו וַיֹּאמֶר
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ וֵאלֹהֵי יִצְחָק הָאָרֶץ אֲשֶׁר
14 אַתָּה שֹׁכֵב עָלֶיהָ לְךָ אֶתְּנֶנָּה וּלְזַרְעֶךָ: וְהָיָה זַרְעֲךָ
כַּעֲפַר הָאָרֶץ וּפָרַצְתָּ יָמָּה וָקֵדְמָה וְצָפוֹנָה וָנֶגְבָּה
טו וְנִבְרְכוּ בְךָ כֹּל מִשְׁפְּחֹת הָאֲדָמָה וּבְזַרְעֶךָ: וְהִנֵּה אָנֹכִי
עִמָּךְ וּשְׁמַרְתִּיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר־תֵּלֵךְ וַהֲשִׁבֹתִיךָ אֶל־
הָאֲדָמָה הַזֹּאת כִּי לֹא אֶעֶזָבְךָ עַד אֲשֶׁר אִם־עָשִׂיתִי אֵת

אשר

אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי לָךְ׃ וַיִּקַץ יַעֲקֹב מִשְּׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אָכֵן יֵשׁ יְהוָה בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְאָנֹכִי לֹא יָדָעְתִּי׃ וַיִּירָא וַיֹּאמֶר מַה־ 16
נּוֹרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי אִם־בֵּית אֱלֹהִים וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמָיִם׃ וַיַּשְׁכֵּם יַעֲקֹב בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח אֶת־הָאֶבֶן אֲשֶׁר־ 17
שָׂם מְרַאֲשֹׁתָיו וַיָּשֶׂם אֹתָהּ מַצֵּבָה וַיִּצֹק שֶׁמֶן עַל־ רֹאשָׁהּ׃ וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא בֵּית־אֵל 18
וְאוּלָם לוּז שֵׁם־הָעִיר לָרִאשֹׁנָה׃ וַיִּדַּר יַעֲקֹב נֶדֶר לֵאמֹר 19
אִם־יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי וּשְׁמָרַנִי בַּדֶּרֶךְ הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי הוֹלֵךְ וְנָתַן־לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבֶגֶד לִלְבֹּשׁ׃ וְשַׁבְתִּי 20
בְשָׁלוֹם אֶל־בֵּית אָבִי וְהָיָה יְהוָה לִי לֵאלֹהִים׃ וְהָאֶבֶן 21
הַזֹּאת אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי מַצֵּבָה יִהְיֶה בֵּית אֱלֹהִים וְכֹל אֲשֶׁר תִּתֶּן־לִי עַשֵּׂר אֲעַשְּׂרֶנּוּ לָךְ׃ וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב רַגְלָיו וַיֵּלֶךְ כט

אַרְצָה בְנֵי־קֶדֶם׃ וַיַּרְא וְהִנֵּה בְאֵר בַּשָּׂדֶה וְהִנֵּה־שָׁם 2
שְׁלֹשָׁה עֲדְרֵי־צֹאן רְבֻצִים עָלֶיהָ כִּי מִן־הַבְּאֵר הַהוּא יַשְׁקוּ הָעֲדָרִים וְהָאֶבֶן גְּדֹלָה עַל־פִּי הַבְּאֵר׃ וְנֶאֶסְפוּ־ 3
שָׁמָּה כָּל־הָעֲדָרִים וְגָלְלוּ אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וְהִשְׁקוּ אֶת־הַצֹּאן וְהֵשִׁיבוּ אֶת־הָאֶבֶן עַל־פִּי הַבְּאֵר לִמְקֹמָהּ׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם יַעֲקֹב אַחַי מֵאַיִן אַתֶּם וַיֹּאמְרוּ 4
מֵחָרָן אֲנָחְנוּ׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם הֵיְדַעְתֶּם אֶת־לָבָן בֶּן־נָחוֹר וַיֹּאמְרוּ יָדָעְנוּ׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם הֲשָׁלוֹם לוֹ וַיֹּאמְרוּ שָׁלוֹם 6
וְהִנֵּה רָחֵל בִּתּוֹ בָּאָה עִם־הַצֹּאן׃ וַיֹּאמֶר הֵן עוֹד הַיּוֹם 7
גָּדוֹל לֹא־עֵת הָאֱסֹף הַמִּקְנֶה הַשְׁקוּ הַצֹּאן וְלְכוּ רְעוּ׃ וַיֹּאמְרוּ לֹא נוּכַל עַד אֲשֶׁר יֵאָסְפוּ כָּל־הָעֲדָרִים וְגָלְלוּ 8
אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וְהִשְׁקִינוּ הַצֹּאן׃ עוֹדֶנּוּ מְדַבֵּר 9
עִמָּם וְרָחֵל בָּאָה עִם־הַצֹּאן אֲשֶׁר לְאָבִיהָ כִּי רֹעָה הִוא׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת־רָחֵל בַּת־לָבָן אֲחִי 9
אִמּוֹ וְאֶת־צֹאן לָבָן אֲחִי אִמּוֹ וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב וַיָּגֶל אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וַיַּשְׁקְ אֶת־צֹאן לָבָן אֲחִי אִמּוֹ׃ וַיִּשַּׁק 11

יעקב

Jahacob excitatur à somno, & perterritus inquit, illam esse cœli januam. Tulit lapidem, & eum in signum constituit, vocans locum illum Bethel; & votum Deo facit,

Cap. XXIX

Quærit à pastoribus circa Laban.

Supervenit Rachel cum ovibus, & ille potum dat eis.

Jahacob illi cognationem suam refert, & ipsa parenti indicat.

13 יַעֲקֹב לְרָחֵל וַיִּשַּׁק־לוֹ וַיְחַבְּקֵהוּ וַיְנַשְּׁקֵהוּ וַיָּבֵא־לוֹ אֶל־בֵּיתוֹ וַיְסַפֵּר
14 לְלָבָן אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: וַיֹּאמֶר לוֹ לָבָן אַךְ
טו עַצְמִי וּבְשָׂרִי אָתָּה וַיֵּשֶׁב עִמּוֹ חֹדֶשׁ יָמִים: וַיֹּאמֶר לָבָן
לְיַעֲקֹב הֲכִי־אָחִי אַתָּה וַעֲבַדְתַּנִי חִנָּם הַגִּידָה לִּי מַה־
16 מַּשְׂכֻּרְתֶּךָ: וּלְלָבָן שְׁתֵּי בָנוֹת שֵׁם הַגְּדֹלָה לֵאָה וְשֵׁם
17 הַקְּטַנָּה רָחֵל: וְעֵינֵי לֵאָה רַכּוֹת וְרָחֵל הָיְתָה

Convenit eum Laban ut ei septennium pro Rachel inserviat.

18 יְפַת־תֹּאַר וִיפַת מַרְאֶה: וַיֶּאֱהַב יַעֲקֹב אֶת־רָחֵל
וַיֹּאמֶר אֶעֱבָדְךָ שֶׁבַע שָׁנִים בְּרָחֵל בִּתְּךָ הַקְּטַנָּה:
19 וַיֹּאמֶר לָבָן טוֹב תִּתִּי אֹתָהּ לָךְ מִתִּתִּי אֹתָהּ לְאִישׁ
כ אַחֵר שְׁבָה עִמָּדִי: וַיַּעֲבֹד יַעֲקֹב בְּרָחֵל שֶׁבַע שָׁנִים
21 וַיִּהְיוּ בְעֵינָיו כְּיָמִים אֲחָדִים בְּאַהֲבָתוֹ אֹתָהּ: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב
אֶל־לָבָן הָבָה אֶת־אִשְׁתִּי כִּי מָלְאוּ יָמָי וְאָבוֹאָה אֵלֶיהָ:

Exacto tempore; Laban in locum Rachel dedit Jahacob Leah.

22 וַיֶּאֱסֹף לָבָן אֶת־כָּל־אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה: וַיְהִי 23
בָּעֶרֶב וַיִּקַּח אֶת־לֵאָה בִתּוֹ וַיָּבֵא אֹתָהּ אֵלָיו וַיָּבֹא אֵלֶיהָ:
24 וַיִּתֵּן לָבָן לָהּ אֶת־זִלְפָּה שִׁפְחָתוֹ לְלֵאָה בִתּוֹ שִׁפְחָה:
כה וַיְהִי בַּבֹּקֶר וְהִנֵּה־הִוא לֵאָה וַיֹּאמֶר אֶל־לָבָן מַה־זֹּאת
עָשִׂיתָ לִּי הֲלֹא בְרָחֵל עָבַדְתִּי עִמָּךְ וְלָמָּה רִמִּיתָנִי:
26 וַיֹּאמֶר לָבָן לֹא־יֵעָשֶׂה כֵן בִּמְקוֹמֵנוּ לָתֵת הַצְּעִירָה לִפְנֵי
27 הַבְּכִירָה: מַלֵּא שְׁבֻעַ זֹאת וְנִתְּנָה לְךָ גַּם־אֶת־זֹאת
בַּעֲבֹדָה אֲשֶׁר תַּעֲבֹד עִמָּדִי עוֹד שֶׁבַע שָׁנִים אֲחֵרוֹת:

Jahacob iterum septennium pro Rachel inservit; & Laban dat illam ei in uxorem.

28 וַיַּעַשׂ יַעֲקֹב כֵּן וַיְמַלֵּא שְׁבֻעַ זֹאת וַיִּתֶּן לוֹ אֶת־רָחֵל בִּתּוֹ
29 לוֹ לְאִשָּׁה: וַיִּתֵּן לָבָן לְרָחֵל בִּתּוֹ אֶת־בִּלְהָה שִׁפְחָתוֹ
לְלָהּ לְשִׁפְחָה: וַיָּבֹא גַּם אֶל־רָחֵל וַיֶּאֱהַב גַּם־אֶת־רָחֵל
31 מִלֵּאָה וַיַּעֲבֹד עִמּוֹ עוֹד שֶׁבַע־שָׁנִים אֲחֵרוֹת: וַיַּרְא
יְהוָה כִּי־שְׂנוּאָה לֵאָה וַיִּפְתַּח אֶת־רַחְמָהּ וְרָחֵל עֲקָרָה:

ותהר

32 וַתַּהַר לֵאָה וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ רְאוּבֵן כִּי אָמְרָה כִּי־ *Parit Leah Reuben Simhon Levi & Iehudah.*
33 רָאָה יְהוָה בְּעָנְיִי כִּי עַתָּה יֶאֱהָבֵנִי אִישִׁי: וַתַּהַר עוֹד
וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר כִּי־שָׁמַע יְהוָה כִּי שְׂנוּאָה אָנֹכִי וַיִּתֶּן־
לִי גַּם־אֶת־זֶה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ שִׁמְעוֹן: וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד 34
בֵּן וַתֹּאמֶר עַתָּה הַפָּעַם יִלָּוֶה אִישִׁי אֵלַי כִּי־יָלַדְתִּי לוֹ
שְׁלֹשָׁה בָנִים עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ לֵוִי: וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד לה
בֵּן וַתֹּאמֶר הַפַּעַם אוֹדֶה אֶת־יְהוָה עַל־כֵּן קָרְאָה שְׁמוֹ
יְהוּדָה וַתַּעֲמֹד מִלֶּדֶת: וַתֵּרֶא רָחֵל כִּי לֹא יָלְדָה ל א *Cap. XXX.*
לְיַעֲקֹב וַתְּקַנֵּא רָחֵל בַּאֲחֹתָהּ וַתֹּאמֶר אֶל־יַעֲקֹב הָבָה־
לִי בָנִים וְאִם אַיִן מֵתָה אָנֹכִי: וַיִּחַר־אַף יַעֲקֹב בְּרָחֵל 2
וַיֹּאמֶר הֲתַחַת אֱלֹהִים אָנֹכִי אֲשֶׁר מָנַע מִמֵּךְ פְּרִי־
בָטֶן: וַתֹּאמֶר הִנֵּה אֲמָתִי בִלְהָה בֹּא אֵלֶיהָ וְתֵלֶד עַל־ 3
בִּרְכַּי וְאִבָּנֶה גַּם־אָנֹכִי מִמֶּנָּה: וַתִּתֶּן־לוֹ אֶת־בִּלְהָה 4
שִׁפְחָתָהּ לְאִשָּׁה וַיָּבֹא אֵלֶיהָ יַעֲקֹב: וַתַּהַר בִּלְהָה וַתֵּלֶד לה *Bilhah, serva Rachel, parit Dan & Naphthali.*
לְיַעֲקֹב בֵּן: וַתֹּאמֶר רָחֵל דָּנַנִי אֱלֹהִים וְגַם שָׁמַע בְּקֹלִי 6
וַיִּתֶּן־לִי בֵּן עַל־כֵּן קָרְאָה שְׁמוֹ דָּן: וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד 7
בִּלְהָה שִׁפְחַת רָחֵל בֵּן שֵׁנִי לְיַעֲקֹב: וַתֹּאמֶר רָחֵל 8
נַפְתּוּלֵי אֱלֹהִים נִפְתַּלְתִּי עִם־אֲחֹתִי גַּם־יָכֹלְתִּי וַתִּקְרָא
שְׁמוֹ נַפְתָּלִי: וַתֵּרֶא לֵאָה כִּי עָמְדָה מִלֶּדֶת וַתִּקַּח אֶת־ 9 *Silpah, serva Leah, parit Gad & Aser.*
זִלְפָּה שִׁפְחָתָהּ וַתִּתֶּן אֹתָהּ לְיַעֲקֹב לְאִשָּׁה: וַתֵּלֶד
זִלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה לְיַעֲקֹב בֵּן: וַתֹּאמֶר לֵאָה בָּגָד 11 באנר קרי
וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ גָּד: וַתֵּלֶד זִלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה בֵּן שֵׁנִי 12
לְיַעֲקֹב: וַתֹּאמֶר לֵאָה בְּאַשְׁרִי כִּי אִשְּׁרוּנִי בָנוֹת וַתִּקְרָא 13
אֶת־שְׁמוֹ אָשֵׁר: וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן בִּימֵי קְצִיר־חִטִּים וַיִּמְצָא 14 *Reuben affert mandragoras matri, & Rachel petit ab ipsa, ut det sibi de illis, pro quibus ipsa*
דוּדָאִים בַּשָּׂדֶה וַיָּבֵא אֹתָם אֶל־לֵאָה אִמּוֹ וַתֹּאמֶר רָחֵל
אֶל־לֵאָה תְּנִי־נָא לִי מִדּוּדָאֵי בְנֵךְ: וַתֹּאמֶר לָהּ הַמְעַט טו
קָחְתֵּךְ אֶת־אִישִׁי וְלָקַחַת גַּם אֶת־דּוּדָאֵי בְנִי וַתֹּאמֶר
רָחֵל לָכֵן יִשְׁכַּב עִמָּךְ הַלַּיְלָה תַּחַת דּוּדָאֵי בְנֵךְ: וַיָּבֹא טז

יעקב

mariti usum concedit.

יַעֲקֹב מִן־הַשָּׂדֶה בָּעֶרֶב וַתֵּצֵא לֵאָה לִקְרָאתוֹ וַתֹּאמֶר
אֵלַי תָּבוֹא כִּי שָׂכֹר שְׂכַרְתִּיךָ בְּדוּדָאֵי בְנִי וַיִּשְׁכַּב עִמָּהּ
17 בַּלַּיְלָה הוּא: וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶל־לֵאָה וַתַּהַר וַתֵּלֶד

Leah parit etiam Issachar, Zebulon, & Dinah.

18 לְיַעֲקֹב בֵּן חֲמִישִׁי: וַתֹּאמֶר לֵאָה נָתַן אֱלֹהִים שְׂכָרִי
אֲשֶׁר נָתַתִּי שִׁפְחָתִי לְאִישִׁי וַתִּקְרָא שְׁמוֹ יִשָּׂשכָר:
19 20 וַתַּהַר עוֹד לֵאָה וַתֵּלֶד בֵּן־שִׁשִּׁי לְיַעֲקֹב: וַתֹּאמֶר לֵאָה
זְבָדַנִי אֱלֹהִים אֹתִי זֶבֶד טוֹב הַפַּעַם יִזְבְּלֵנִי אִישִׁי כִּי־
21 יָלַדְתִּי לוֹ שִׁשָּׁה בָנִים וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ זְבֻלוּן: וְאַחַר

Recordatus est Dominus Rachel, & concedit ei filium Joseph.

22 יָלְדָה בַּת וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמָהּ דִּינָה: וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־
23 רָחֵל וַיִּשְׁמַע אֵלֶיהָ אֱלֹהִים וַיִּפְתַּח אֶת־רַחְמָהּ: וַתַּהַר
24 וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר אָסַף אֱלֹהִים אֶת־חֶרְפָּתִי: וַתִּקְרָא
כה אֶת־שְׁמוֹ יוֹסֵף לֵאמֹר יֹסֵף יְהוָה לִי בֵּן אַחֵר: וַיְהִי
כַּאֲשֶׁר יָלְדָה רָחֵל אֶת־יוֹסֵף וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לָבָן
26 שַׁלְּחֵנִי וְאֵלְכָה אֶל־מְקוֹמִי וְלָאַרְצִי: תְּנָה אֶת־נָשַׁי
וְאֶת־יְלָדַי אֲשֶׁר עָבַדְתִּי אֹתְךָ בָהֶן וְאֵלֵכָה כִּי אַתָּה
27 יָדַעְתָּ אֶת־עֲבֹדָתִי אֲשֶׁר עֲבַדְתִּיךָ: וַיֹּאמֶר אֵלָיו לָבָן אִם־
נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ נִחַשְׁתִּי וַיְבָרְכֵנִי יְהוָה בִּגְלָלֶךָ:
29 28 וַיֹּאמֶר נָקְבָה שְׂכָרְךָ עָלַי וְאֶתֵּנָה: וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַתָּה
יָדַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר עֲבַדְתִּיךָ וְאֵת אֲשֶׁר־הָיָה מִקְנְךָ אִתִּי:
לִפְנֵי מְעַט אֲשֶׁר־הָיָה לְךָ לְפָנַי וַיִּפְרֹץ לָרֹב וַיְבָרֶךְ יְהוָה
אֹתְךָ לְרַגְלִי וְעַתָּה מָתַי אֶעֱשֶׂה גַּם־אָנֹכִי לְבֵיתִי:
31 וַיֹּאמֶר מַה אֶתֶּן־לָךְ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לֹא־תִתֶּן־לִי
מְאוּמָה אִם־תַּעֲשֶׂה־לִּי הַדָּבָר הַזֶּה אָשׁוּבָה אִרְעֶה
32 צֹאנְךָ אֶשְׁמֹר: אֶעֱבֹר בְּכָל־צֹאנְךָ הַיּוֹם הָסֵר מִשָּׁם כָּל־
שֶׂה נָקֹד וְטָלוּא וְכָל־שֶׂה־חוּם בַּכְּשָׂבִים וְטָלוּא
33 וְנָקֹד בָּעִזִּים וְהָיָה שְׂכָרִי: וְעָנְתָה־בִּי צִדְקָתִי בְּיוֹם מָחָר
כִּי־תָבוֹא עַל־שְׂכָרִי לְפָנֶיךָ כֹּל אֲשֶׁר־אֵינֶנּוּ נָקֹד וְטָלוּא
34 בָּעִזִּים וְחוּם בַּכְּשָׂבִים גָּנוּב הוּא אִתִּי: וַיֹּאמֶר לָבָן הֵן

לוּיְהִי כִדְבָרֶיךָ׃ וַיָּסַר בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־הַתְּיָשִׁים לה
הָעֲקֻדִּים וְהַטְּלֻאִים וְאֵת כָּל־הָעִזִּים הַנְּקֻדּוֹת וְהַטְּלֻאֹת
כֹּל אֲשֶׁר־לָבָן בּוֹ וְכָל־חוּס בַּכְּשָׂבִים וַיִּתֵּן בְּיַד־בָּנָיו׃
36 וַיָּשֶׂם דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בֵּינוֹ וּבֵין יַעֲקֹב וְיַעֲקֹב רֹעֶה אֶת־
37 צֹאן לָבָן הַנּוֹתָרֹת׃ וַיִּקַּח לוֹ יַעֲקֹב מַקַּל לִבְנֶה לַח וְלוּז *Virgarum industria.*
וְעַרְמוֹן וַיְפַצֵּל בָּהֶן פְּצָלוֹת לְבָנוֹת מַחְשֹׂף הַלָּבָן אֲשֶׁר
38 עַל־הַמַּקְלוֹת׃ וַיַּצֵּג אֶת־הַמַּקְלוֹת אֲשֶׁר פִּצֵּל בָּרְהָטִים
בְּשִׁקְתוֹת הַמָּיִם אֲשֶׁר תָּבֹאן הַצֹּאן לִשְׁתּוֹת לְנֹכַח
39 הַצֹּאן וַיֵּחַמְנָה בְּבֹאן לִשְׁתּוֹת׃ וַיֶּחֱמוּ הַצֹּאן אֶל־הַמַּקְלוֹת
וַתֵּלַדְנָה הַצֹּאן עֲקֻדִּים נְקֻדִּים וּטְלֻאִים׃ וְהַכְּשָׂבִים הִפְרִיד מ
יַעֲקֹב וַיִּתֵּן פְּנֵי הַצֹּאן אֶל־עָקֹד וְכָל־חוּס בְּצֹאן לָבָן
41 וַיָּשֶׁת לוֹ עֲדָרִים לְבַדּוֹ וְלֹא שָׁתָם עַל־צֹאן לָבָן׃ וְהָיָה
בְּכָל־יַחֵם הַצֹּאן הַמְקֻשָּׁרוֹת וְשָׂם יַעֲקֹב אֶת־הַמַּקְלוֹת
42 לְעֵינֵי הַצֹּאן בָּרְהָטִים לְיַחְמֶנָּה בַּמַּקְלוֹת׃ וּבְהַעֲטִיף
הַצֹּאן לֹא יָשִׂים וְהָיָה הָעֲטֻפִים לְלָבָן וְהַקְּשֻׁרִים לְיַעֲקֹב׃
43 וַיִּפְרֹץ הָאִישׁ מְאֹד מְאֹד וַיְהִי־לוֹ צֹאן רַבּוֹת וּשְׁפָחוֹת
לא וַעֲבָדִים וּגְמַלִּים וַחֲמֹרִים׃ וַיִּשְׁמַע אֶת־דִּבְרֵי בְנֵי־לָבָן Cap. XXXI
לֵאמֹר לָקַח יַעֲקֹב אֵת כָּל־אֲשֶׁר לְאָבִינוּ וּמֵאֲשֶׁר
2 לְאָבִינוּ עָשָׂה אֵת כָּל־הַכָּבֹד הַזֶּה׃ וַיַּרְא יַעֲקֹב אֶת־
3 פְּנֵי לָבָן וְהִנֵּה אֵינֶנּוּ עִמּוֹ כִּתְמוֹל שִׁלְשׁוֹם׃ וַיֹּאמֶר *Deus præcipit Iahacob, ut in*
יְהוָה אֶל־יַעֲקֹב שׁוּב אֶל־אֶרֶץ אֲבוֹתֶיךָ וּלְמוֹלַדְתֶּךָ
4 וְאֶהְיֶה עִמָּךְ׃ וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב וַיִּקְרָא לְרָחֵל וּלְלֵאָה *patriam redeat.*
הַשָּׂדֶה אֶל־צֹאנוֹ׃ וַיֹּאמֶר לָהֶן רֹאֶה אָנֹכִי אֶת־פְּנֵי ה *4 Iahacob vocat uxores suas, eis*
אֲבִיכֶן כִּי־אֵינֶנּוּ אֵלַי כִּתְמֹל שִׁלְשֹׁם וֵאלֹהֵי אָבִי הָיָה *parentis fallacias*
6 עִמָּדִי׃ וְאַתֵּנָה יְדַעְתֶּן כִּי בְּכָל־כֹּחִי עָבַדְתִּי אֶת־אֲבִיכֶן׃ *aperit, & quod sibi*
7 וַאֲבִיכֶן הֵתֵל בִּי וְהֶחֱלִף אֶת־מַשְׂכֻּרְתִּי עֲשֶׂרֶת מֹנִים *Deus præcepit,*
8 וְלֹא־נְתָנוֹ אֱלֹהִים לְהָרַע עִמָּדִי׃ אִם־כֹּה יֹאמַר נְקֻדִּים
יִהְיֶה שְׂכָרֶךָ וְיָלְדוּ כָל־הַצֹּאן נְקֻדִּים וְאִם־כֹּה יֹאמַר
עקדים

9 עֲקֻדִּים יִהְיֶה שִׂכְרֶךָ וְיָלְדוּ כָּל־הַצֹּאן עֲקֻדִּים׃ וַיֵּצֵל
י אֱלֹהִים אֶת־מִקְנֵה אֲבִיכֶם וַיִּתֶּן־לִי׃ וַיְהִי בְּעֵת יַחֵם
הַצֹּאן וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֵרֶא בַּחֲלוֹם וְהִנֵּה הָעַתֻּדִים הָעֹלִים
11 עַל־הַצֹּאן עֲקֻדִּים נְקֻדִּים וּבְרֻדִּים׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי מַלְאַךְ
12 הָאֱלֹהִים בַּחֲלוֹם יַעֲקֹב וָאֹמַר הִנֵּנִי׃ וַיֹּאמֶר שָׂא־נָא
עֵינֶיךָ וּרְאֵה כָּל־הָעַתֻּדִים הָעֹלִים עַל־הַצֹּאן עֲקֻדִּים
נְקֻדִּים וּבְרֻדִּים כִּי רָאִיתִי אֵת כָּל־אֲשֶׁר לָבָן עֹשֶׂה לָךְ׃
13 אָנֹכִי הָאֵל בֵּית־אֵל אֲשֶׁר מָשַׁחְתָּ שָּׁם מַצֵּבָה אֲשֶׁר
נָדַרְתָּ לִי שָׁם נֶדֶר עַתָּה קוּם צֵא מִן־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְשׁוּב
14 אֶל־אֶרֶץ מוֹלַדְתֶּךָ׃ וַתַּעַן רָחֵל וְלֵאָה וַתֹּאמַרְנָה לוֹ
טו הַעוֹד לָנוּ חֵלֶק וְנַחֲלָה בְּבֵית אָבִינוּ׃ הֲלוֹא נָכְרִיּוֹת
16 נֶחְשַׁבְנוּ לוֹ כִּי מְכָרָנוּ וַיֹּאכַל גַּם־אָכוֹל אֶת־כַּסְפֵּנוּ׃ כִּי
כָל־הָעֹשֶׁר אֲשֶׁר הִצִּיל אֱלֹהִים מֵאָבִינוּ לָנוּ הוּא וּלְבָנֵינוּ
17 וְעַתָּה כֹּל אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהִים אֵלֶיךָ עֲשֵׂה׃ וַיָּקָם
18 יַעֲקֹב וַיִּשָּׂא אֶת־בָּנָיו וְאֶת־נָשָׁיו עַל־הַגְּמַלִּים׃ וַיִּנְהַג
קמץ בו"ק אֶת־כָּל־מִקְנֵהוּ וְאֶת־כָּל־רְכֻשׁוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ מִקְנֵה
קִנְיָנוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּפַדַּן אֲרָם לָבוֹא אֶל־יִצְחָק אָבִיו
19 אַרְצָה כְּנָעַן׃ וְלָבָן הָלַךְ לִגֹּז אֶת־צֹאנוֹ וַתִּגְנֹב רָחֵל
כ אֶת־הַתְּרָפִים אֲשֶׁר לְאָבִיהָ׃ וַיִּגְנֹב יַעֲקֹב אֶת־לֵב לָבָן
21 הָאֲרַמִּי עַל־בְּלִי הַגִּיד לוֹ כִּי בֹרֵחַ הוּא׃ וַיִּבְרַח הוּא
וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וַיָּקָם וַיַּעֲבֹר אֶת־הַנָּהָר וַיָּשֶׂם אֶת־פָּנָיו הָר
22 23 הַגִּלְעָד׃ וַיֻּגַּד לְלָבָן בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי כִּי בָרַח יַעֲקֹב׃ וַיִּקַּח
אֶת־אֶחָיו עִמּוֹ וַיִּרְדֹּף אַחֲרָיו דֶּרֶךְ שִׁבְעַת יָמִים וַיַּדְבֵּק
24 אֹתוֹ בְּהַר הַגִּלְעָד׃ וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־לָבָן הָאֲרַמִּי
בַּחֲלוֹם הַלָּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תְּדַבֵּר עִם־
כה יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד־רָע׃ וַיַּשֵּׂג לָבָן אֶת־יַעֲקֹב וְיַעֲקֹב תָּקַע
אֶת־אָהֳלוֹ בָּהָר וְלָבָן תָּקַע אֶת־אֶחָיו בְּהַר הַגִּלְעָד׃
26 וַיֹּאמֶר לָבָן לְיַעֲקֹב מָה עָשִׂיתָ וַתִּגְנֹב אֶת־לִבִּי וַתְּנַהֵג

Illi ipsi respondent: nunc igitur omnia, quæ dixit Deus tibi, facito.

Abit Iahacob cum omnibus suis; & Rahel furatur idola.

Laban de his admonitus, insequitur, & assequitur eos.

26 Iahacob reprehenditur à Laban quod abipso aufugerit, & ejus idola surripuerit.

אֶת־בְּנֹתַי כִּשְׁבִיוֹת חָרֶב׃ 27 לָמָּה נָחְבֵּאתָ לִבְרֹחַ וַתִּגְנֹב
אֹתִי וְלֹא־הִגַּדְתָּ לִי וָאֲשַׁלְּחֲךָ בְּשִׂמְחָה וּבְשִׁרִים בְּתֹף
וּבְכִנּוֹר׃ 28 וְלֹא נְשַׁקְתַּנִי לְבָנַי וְלִבְנֹתָי עַתָּה
הִסְכַּלְתָּ עָשׂוֹ׃ 29 יֶשׁ־לְאֵל יָדִי לַעֲשׂוֹת עִמָּכֶם רָע וֵאלֹהֵי
אֲבִיכֶם אֶמֶשׁ אָמַר אֵלַי לֵאמֹר הִשָּׁמֶר לְךָ מְדַבֵּר עִם־
יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד־רָע׃ 30 וְעַתָּה הָלֹךְ הָלַכְתָּ כִּי־נִכְסֹף נָכְסַפְתָּה לְבֵית אָבִיךָ לָמָּה גָנַבְתָּ אֶת־אֱלֹהָי׃ 31 וַיַּעַן
יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר לְלָבָן כִּי יָרֵאתִי כִּי אָמַרְתִּי פֶּן־תִּגְזֹל אֶת־
בְּנוֹתֶיךָ מֵעִמִּי׃ 32 עִם אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶת־אֱלֹהֶיךָ לֹא יִחְיֶה
נֶגֶד אַחֵינוּ הַכֶּר־לְךָ מָה עִמָּדִי וְקַח־לָךְ וְלֹא יָדַע יַעֲקֹב
כִּי רָחֵל גְּנָבָתַם׃ 33 וַיָּבֹא לָבָן בְּאֹהֶל יַעֲקֹב וּבְאֹהֶל לֵאָה
וּבְאֹהֶל שְׁתֵּי הָאֲמָהֹת וְלֹא מָצָא וַיֵּצֵא מֵאֹהֶל לֵאָה
וַיָּבֹא בְּאֹהֶל רָחֵל׃ 34 וְרָחֵל לָקְחָה אֶת־הַתְּרָפִים
וַתְּשִׂמֵם בְּכַר הַגָּמָל וַתֵּשֶׁב עֲלֵיהֶם וַיְמַשֵּׁשׁ לָבָן אֶת־כָּל־
הָאֹהֶל וְלֹא מָצָא׃ וַתֹּאמֶר אֶל־אָבִיהָ אַל־יִחַר בְּעֵינֵי לְה
אֲדֹנִי כִּי לוֹא אוּכַל לָקוּם מִפָּנֶיךָ כִּי־דֶרֶךְ נָשִׁים לִי
וַיְחַפֵּשׂ וְלֹא מָצָא אֶת־הַתְּרָפִים׃ 36 וַיִּחַר לְיַעֲקֹב וַיָּרֶב
בְּלָבָן וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר לְלָבָן מַה־פִּשְׁעִי מַה חַטָּאתִי
כִּי דָלַקְתָּ אַחֲרָי׃ 37 כִּי־מִשַּׁשְׁתָּ אֶת־כָּל־כֵּלַי מַה־
מָּצָאתָ מִכֹּל כְּלֵי־בֵיתֶךָ שִׂים כֹּה נֶגֶד אַחַי וְאַחֶיךָ
וְיוֹכִיחוּ בֵּין שְׁנֵינוּ׃ 38 זֶה עֶשְׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי עִמָּךְ
רְחֵלֶיךָ וְעִזֶּיךָ לֹא שִׁכֵּלוּ וְאֵילֵי צֹאנְךָ לֹא אָכָלְתִּי׃
טְרֵפָה לֹא־הֵבֵאתִי אֵלֶיךָ אָנֹכִי אֲחַטֶּנָּה מִיָּדִי תְּבַקְשֶׁנָּה 39
גְּנֻבְתִּי יוֹם וּגְנֻבְתִּי לָיְלָה׃ הָיִיתִי בַיּוֹם אֲכָלַנִי חֹרֶב מ
וְקֶרַח בַּלָּיְלָה וַתִּדַּד שְׁנָתִי מֵעֵינָי׃ 41 זֶה־לִּי עֶשְׂרִים
שָׁנָה בְּבֵיתֶךָ עֲבַדְתִּיךָ אַרְבַּע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה בִּשְׁתֵּי
בְנֹתֶיךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים בְּצֹאנֶךָ וַתַּחֲלֵף אֶת־מַשְׂכֻּרְתִּי
עֲשֶׂרֶת מֹנִים׃ 42 לוּלֵי אֱלֹהֵי אָבִי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וּפַחַד

Ille à se cultum rejicit; negans se furatum idola.

יִצְחָק

יִצְחָק הָיָה לִי כִּי עַתָּה רֵיקָם שִׁלַּחְתָּנִי אֶת־עָנְיִי וְאֶת־
43 יְגִיעַ כַּפַּי רָאָה אֱלֹהִים וַיּוֹכַח אָמֶשׁ: וַיַּעַן לָבָן וַיֹּאמֶר
אֶל־יַעֲקֹב הַבָּנוֹת בְּנֹתַי וְהַבָּנִים בָּנַי וְהַצֹּאן צֹאנִי וְכֹל
אֲשֶׁר־אַתָּה רֹאֶה לִי הוּא וְלִבְנֹתַי מָה־אֶעֱשֶׂה
Uterque fœdus percutiunt, quod alter alteri nullam unquam noxam inferet.
44 לָאֵלֶּה הַיּוֹם אוֹ לִבְנֵיהֶן אֲשֶׁר יָלָדוּ: וְעַתָּה
לְכָה נִכְרְתָה בְרִית אֲנִי וָאָתָּה וְהָיָה לְעֵד
מה בֵּינִי וּבֵינֶךָ: וַיִּקַּח יַעֲקֹב אֶבֶן וַיְרִימֵהָ מַצֵּבָה:
46 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְאֶחָיו לִקְטוּ אֲבָנִים וַיִּקְחוּ אֲבָנִים
47 וַיַּעֲשׂוּ גָל וַיֹּאכְלוּ שָׁם עַל־הַגָּל: וַיִּקְרָא־לוֹ לָבָן יְגַר
48 שָׂהֲדוּתָא וְיַעֲקֹב קָרָא לוֹ גַּלְעֵד: וַיֹּאמֶר לָבָן הַגַּל הַזֶּה
49 עֵד בֵּינִי וּבֵינְךָ הַיּוֹם עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ גַּלְעֵד: וְהַמִּצְפָּה
אֲשֶׁר אָמַר יָצֹף יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ כִּי נִסָּתֵר אִישׁ מֵרֵעֵהוּ:
נ אִם־תְּעַנֶּה אֶת־בְּנֹתַי וְאִם־תִּקַּח נָשִׁים עַל בְּנֹתַי אֵין
51 אִישׁ עִמָּנוּ רְאֵה אֱלֹהִים עֵד בֵּינִי וּבֵינֶךָ: וַיֹּאמֶר לָבָן
לְיַעֲקֹב הִנֵּה גַל הַזֶּה וְהִנֵּה הַמַּצֵּבָה אֲשֶׁר יָרִיתִי בֵּינִי
52 וּבֵינֶךָ: עֵד הַגַּל הַזֶּה וְעֵדָה הַמַּצֵּבָה אִם־אֲנִי לֹא־אֶעֱבֹר
אֵלֶיךָ אֶת־הַגַּל הַזֶּה וְאִם־אַתָּה לֹא־תַעֲבֹר אֵלַי אֶת־
53 הַגַּל הַזֶּה וְאֶת־הַמַּצֵּבָה הַזֹּאת לְרָעָה: אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
חל וֵאלֹהֵי נָחוֹר יִשְׁפְּטוּ בֵינֵינוּ אֱלֹהֵי אֲבִיהֶם וַיִּשָּׁבַע יַעֲקֹב
54 בְּפַחַד אָבִיו יִצְחָק: וַיִּזְבַּח יַעֲקֹב זֶבַח בָּהָר וַיִּקְרָא לְאֶחָיו
Cap. xxxii. לב לֶאֱכָל־לֶחֶם וַיֹּאכְלוּ לֶחֶם וַיָּלִינוּ בָהָר: וַיַּשְׁכֵּם לָבָן
בַּבֹּקֶר וַיְנַשֵּׁק לְבָנָיו וְלִבְנוֹתָיו וַיְבָרֶךְ אֹתָם וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב
2 לָבָן לִמְקֹמוֹ: וְיַעֲקֹב הָלַךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ־בוֹ מַלְאֲכֵי
3 אֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר רָאָם מַחֲנֵה אֱלֹהִים זֶה
וַיִּקְרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנָיִם:

פ פ פ ח 8

Mittit Iacob nun-
4 וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים לְפָנָיו אֶל־עֵשָׂו אָחִיו אַרְצָה

שעיר שדה אדום: ויצו אתם לאמר כה תאמרון ה
לאדני לעשו כה אמר עבדך יעקב עם לבן גרתי ואחר
עד עתה: ויהי לי שור וחמור צאן ועבד ושפחה 6
ואשלחה להגיד לאדני למצא חן בעיניך: וישבו 7
המלאכים אל יעקב לאמר באנו אל אחיך אל עשו
וגם הלך לקראתך וארבע מאות איש עמו: ויירא 8
יעקב מאד ויצר לו ויחץ את העם אשר אתו ואת
הצאן ואת הבקר והגמלים לשני מחנות: ויאמר אם 9
יבוא עשו אל המחנה האחת והכהו והיה המחנה
הנשאר לפליטה: ויאמר יעקב אלהי אבי אברהם 10
ואלהי אבי יצחק יהוה האמר אלי שוב לארצך
ולמולדתך ואיטיבה עמך: קטנתי מכל החסדים 11
ומכל האמת אשר עשית את עבדך כי במקלי עברתי
את הירדן הזה ועתה הייתי לשני מחנות: הצילני נא 12
מיד אחי מיד עשו כי ירא אנכי אתו פן יבוא והכני אם
על בנים: ואתה אמרת היטב איטיב עמך ושמתי את 13
זרעך כחול הים אשר לא יספר מרב: וילן שם בלילה 14
ההוא ויקח מן הבא בידו מנחה לעשו אחיו: עזים טו
מאתים ותישים עשרים רחלים מאתים ואילים עשרים:
גמלים מיניקות ובניהם שלשים פרות ארבעים ופרים 16
עשרה אתנת עשרים ועירם עשרה: ויתן ביד עבדיו 17
עדר עדר לבדו ויאמר אל עבדיו עברו לפני ורוח
תשימו בין עדר ובין עדר: ויצו את הראשון לאמר כי 18
יפגשך עשו אחי ושאלך לאמר למי אתה ואנה תלך
ולמי אלה לפניך: ואמרת לעבדך ליעקב מנחה הוא 19
שלוחה לאדני לעשו והנה גם הוא אחרינו: ויצו גם כ
את השני גם את השלישי גם את כל ההלכים אחרי
העדרים לאמר כדבר הזה תדברון אל עשו במצאכם
אתו

tios ad Esau fratrem suum, ut ejus gratiam aucupentur. Redeunt nuntii, & adventum Esau cum 400. viris, indicant ei.

Iahacob orat Deum, ut ipsum à fratre eripiat.

Munus magnificum parat, ut fratris iram mitiget.

Instruit servos suos in his, quæ fratri dicenda.

21 אֹתוֹ׃ וַאֲמַרְתֶּם גַּם הִנֵּה עַבְדְּךָ יַעֲקֹב אַחֲרֵינוּ כִּי־אָמַר
אֲכַפְּרָה פָּנָיו בַּמִּנְחָה הַהֹלֶכֶת לְפָנָי וְאַחֲרֵי־כֵן אֶרְאֶה
22 פָּנָיו אוּלַי יִשָּׂא פָנָי׃ וַתַּעֲבֹר הַמִּנְחָה עַל־פָּנָיו וְהוּא לָן
23 בַּלַּיְלָה הַהוּא בַּמַּחֲנֶה׃ וַיָּקָם ׀ בַּלַּיְלָה הוּא וַיִּקַּח אֶת־
שְׁתֵּי נָשָׁיו וְאֶת־שְׁתֵּי שִׁפְחֹתָיו וְאֶת־אַחַד עָשָׂר יְלָדָיו
24 וַיַּעֲבֹר אֵת מַעֲבַר יַבֹּק׃ וַיִּקָּחֵם וַיַּעֲבִרֵם אֶת־הַנָּחַל
כה וַיַּעֲבֵר אֶת־אֲשֶׁר־לוֹ׃ וַיִּוָּתֵר יַעֲקֹב לְבַדּוֹ וַיֵּאָבֵק אִישׁ
26 עִמּוֹ עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר׃ וַיַּרְא כִּי לֹא יָכֹל לוֹ וַיִּגַּע בְּכַף־
27 יְרֵכוֹ וַתֵּקַע כַּף־יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּהֵאָבְקוֹ עִמּוֹ׃ וַיֹּאמֶר
שַׁלְּחֵנִי כִּי עָלָה הַשָּׁחַר וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁלֵּחֲךָ כִּי אִם־
28 29 בֵּרַכְתָּנִי׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַה־שְּׁמֶךָ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב׃ וַיֹּאמֶר
לֹא יַעֲקֹב יֵאָמֵר עוֹד שִׁמְךָ כִּי אִם־יִשְׂרָאֵל כִּי־שָׂרִיתָ עִם־
ל אֱלֹהִים וְעִם־אֲנָשִׁים וַתּוּכָל׃ וַיִּשְׁאַל יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר
הַגִּידָה־נָּא שְׁמֶךָ וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה תִּשְׁאַל לִשְׁמִי וַיְבָרֶךְ
31 אֹתוֹ שָׁם׃ וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שֵׁם הַמָּקוֹם פְּנִיאֵל כִּי־רָאִיתִי
32 אֱלֹהִים פָּנִים אֶל־פָּנִים וַתִּנָּצֵל נַפְשִׁי׃ וַיִּזְרַח־לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ
33 כַּאֲשֶׁר עָבַר אֶת־פְּנוּאֵל וְהוּא צֹלֵעַ עַל־יְרֵכוֹ׃ עַל־כֵּן
לֹא־יֹאכְלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־גִּיד הַנָּשֶׁה אֲשֶׁר עַל־כַּף
הַיָּרֵךְ עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי נָגַע בְּכַף־יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּגִיד
לג הַנָּשֶׁה׃ וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה עֵשָׂו בָּא וְעִמּוֹ
אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיַּחַץ אֶת־הַיְלָדִים עַל־לֵאָה וְעַל־
2 רָחֵל וְעַל שְׁתֵּי הַשְּׁפָחוֹת׃ וַיָּשֶׂם אֶת־הַשְּׁפָחוֹת וְאֶת־
יַלְדֵיהֶן רִאשֹׁנָה וְאֶת־לֵאָה וִילָדֶיהָ אַחֲרֹנִים וְאֶת־רָחֵל
3 וְאֶת־יוֹסֵף אַחֲרֹנִים׃ וְהוּא עָבַר לִפְנֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה
4 שֶׁבַע פְּעָמִים עַד־גִּשְׁתּוֹ עַד־אָחִיו׃ וַיָּרָץ עֵשָׂו לִקְרָאתוֹ
וַיְחַבְּקֵהוּ וַיִּפֹּל עַל־צַוָּארָו וַיִּשָּׁקֵהוּ וַיִּבְכּוּ׃ וַיִּשָּׂא אֶת־
עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־הַנָּשִׁים וְאֶת־הַיְלָדִים וַיֹּאמֶר מִי־אֵלֶּה
לָךְ וַיֹּאמֶר הַיְלָדִים אֲשֶׁר־חָנַן אֱלֹהִים אֶת־עַבְדֶּךָ׃

Angelus luctatur cum Iahacob: quare benedicit Angelus Iahacob, cujus nomen mutat in Israël.

Prohibetur posteris Iahacob esus nervi in femore contracti.

Cap XXXIII. *Iahacob fratrem videt, & omnes suos debito ordine dividit.*

Ipse autem ante eos transit.

Iahacob, & Esau mutuò se in conspectum dant: & inter se amicè agunt.

7 6 וַתִּגַּשְׁן הַשְּׁפָחוֹת הֵנָּה וְיַלְדֵיהֶן וַתִּשְׁתַּחֲוֶיךָ׃ וַתִּגַּשׁ גַּם־
לֵאָה וִילָדֶיהָ וַיִּשְׁתַּחֲווּ וְאַחַר נִגַּשׁ יוֹסֵף וְרָחֵל וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃
8 וַיֹּאמֶר מִי לְךָ כָּל־הַמַּחֲנֶה הַזֶּה אֲשֶׁר פָּגָשְׁתִּי וַיֹּאמֶר
9 לִמְצֹא־חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי׃ וַיֹּאמֶר עֵשָׂו יֶשׁ־לִי רָב אָחִי יְהִי
י לְךָ אֲשֶׁר־לָךְ׃ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אַל־נָא אִם־נָא מָצָאתִי חֵן
בְּעֵינֶיךָ וְלָקַחְתָּ מִנְחָתִי מִיָּדִי כִּי עַל־כֵּן רָאִיתִי פָּנֶיךָ
11 כִּרְאֹת פְּנֵי אֱלֹהִים וַתִּרְצֵנִי׃ קַח־נָא אֶת־בִּרְכָתִי
אֲשֶׁר הֻבָאת לָךְ כִּי־חַנַּנִי אֱלֹהִים וְכִי יֶשׁ־לִי־כֹל וַיִּפְצַר־
13 12 בּוֹ וַיִּקָּח׃ וַיֹּאמֶר נִסְעָה וְנֵלֵכָה וְאֵלְכָה לְנֶגְדֶּךָ׃ וַיֹּאמֶר
אֵלָיו אֲדֹנִי יֹדֵעַ כִּי־הַיְלָדִים רַכִּים וְהַצֹּאן וְהַבָּקָר עָלוֹת
14 עָלָי וּדְפָקוּם יוֹם אֶחָד וָמֵתוּ כָּל־הַצֹּאן׃ יַעֲבָר־נָא אֲדֹנִי
לִפְנֵי עַבְדּוֹ וַאֲנִי אֶתְנַהֲלָה לְאִטִּי לְרֶגֶל הַמְּלָאכָה
אֲשֶׁר־לְפָנַי וּלְרֶגֶל הַיְלָדִים עַד אֲשֶׁר־אָבֹא אֶל־אֲדֹנִי
טו שֵׂעִירָה׃ וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אַצִּיגָה־נָּא עִמְּךָ מִן־הָעָם אֲשֶׁר
16 אִתִּי וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי׃ וַיָּשָׁב בַּיּוֹם
17 הַהוּא עֵשָׂו לְדַרְכּוֹ שֵׂעִירָה׃ וְיַעֲקֹב נָסַע סֻכֹּתָה וַיִּבֶן לוֹ
בַּיִת וּלְמִקְנֵהוּ עָשָׂה סֻכֹּת עַל־כֵּן קָרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם
18 סֻכּוֹת׃ ס וַיָּבֹא יַעֲקֹב שָׁלֵם עִיר שְׁכֶם
אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנַעַן בְּבֹאוֹ מִפַּדַּן אֲרָם וַיִּחַן אֶת־פְּנֵי
19 הָעִיר׃ וַיִּקֶן אֶת־חֶלְקַת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר נָטָה־שָׁם אָהֳלוֹ
ב מִיַּד בְּנֵי־חֲמוֹר אֲבִי שְׁכֶם בְּמֵאָה קְשִׁיטָה׃ וַיַּצֶּב־שָׁם
לד מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא־לוֹ אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס וַתֵּצֵא
דִינָה בַּת־לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב לִרְאוֹת בִּבְנוֹת
2 הָאָרֶץ׃ וַיַּרְא אֹתָהּ שְׁכֶם בֶּן־חֲמוֹר הַחִוִּי נְשִׂיא הָאָרֶץ
3 וַיִּקַּח אֹתָהּ וַיִּשְׁכַּב אֹתָהּ וַיְעַנֶּהָ׃ וַתִּדְבַּק נַפְשׁוֹ בְּדִינָה
הנערה ק׳ הנערה ק׳ בַּת־יַעֲקֹב וַיֶּאֱהַב אֶת־הַנַּעֲרָ וַיְדַבֵּר עַל־לֵב הַנַּעֲרָ׃
4 וַיֹּאמֶר שְׁכֶם אֶל־חֲמוֹר אָבִיו לֵאמֹר קַח־לִי אֶת־הַיַּלְדָּה
הַזֹּאת לְאִשָּׁה׃ וְיַעֲקֹב שָׁמַע כִּי טִמֵּא אֶת־דִּינָה בִּתּוֹ ה
ובניו

Jahacob illi munera defert.

Esau nonnulla offert Jahacob, quæ ipse non admittit,

Esau redit ad viam suam; & Jahacob tendit in Sucoth. Jahacob ad urbem Sichem perveniens, emit agrum constituit aram, & Dei nomen invocat.

Cap. XXXIV. *Exit Dinah, rapitur à Sechem, & violatur ab ipso.*

וּבָנָיו הָיוּ אֶת־מִקְנֵהוּ בַּשָּׂדֶה וְהֶחֱרִישׁ יַעֲקֹב עַד־בֹּאָם׃

His fratres ejus valde perturbantur.

6 וַיֵּצֵא חֲמוֹר אֲבִי־שְׁכֶם אֶל־יַעֲקֹב לְדַבֵּר אִתּוֹ׃ 7 וּבְנֵי
יַעֲקֹב בָּאוּ מִן־הַשָּׂדֶה כְּשָׁמְעָם וַיִּתְעַצְּבוּ הָאֲנָשִׁים וַיִּחַר
לָהֶם מְאֹד כִּי נְבָלָה עָשָׂה בְיִשְׂרָאֵל לִשְׁכַּב אֶת־בַּת־

Hamor pater Sechem poscit ab ipsis, in uxorem filii, Dinah.

8 יַעֲקֹב וְכֵן לֹא יֵעָשֶׂה׃ וַיְדַבֵּר חֲמוֹר אִתָּם לֵאמֹר שְׁכֶם
בְּנִי חָשְׁקָה נַפְשׁוֹ בְּבִתְּכֶם תְּנוּ נָא אֹתָהּ לוֹ לְאִשָּׁה׃
9 וְהִתְחַתְּנוּ אֹתָנוּ בְּנֹתֵיכֶם תִּתְּנוּ־לָנוּ וְאֶת־בְּנֹתֵינוּ תִּקְחוּ
10 לָכֶם׃ וְאִתָּנוּ תֵּשֵׁבוּ וְהָאָרֶץ תִּהְיֶה לִפְנֵיכֶם שְׁבוּ
11 וְסִחֲרוּהָ וְהֵאָחֲזוּ בָהּ׃ וַיֹּאמֶר שְׁכֶם אֶל־אָבִיהָ וְאֶל־
אַחֶיהָ אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינֵיכֶם וַאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ אֵלַי אֶתֵּן׃
12 הַרְבּוּ עָלַי מְאֹד מֹהַר וְמַתָּן וְאֶתְּנָה כַּאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ אֵלַי
13 וּתְנוּ־לִי אֶת־הַנַּעֲרָ לְאִשָּׁה׃ וַיַּעֲנוּ בְנֵי־יַעֲקֹב אֶת־שְׁכֶם

הנערה קרי

Dolosè respondent ei; quod si omnes circumcidantur, ipsam permittent.

וְאֶת־חֲמוֹר אָבִיו בְּמִרְמָה וַיְדַבֵּרוּ אֲשֶׁר טִמֵּא אֶת דִּינָה
14 אֲחֹתָם׃ וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם לֹא נוּכַל לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר הַזֶּה
לָתֵת אֶת־אֲחֹתֵנוּ לְאִישׁ אֲשֶׁר־לוֹ עָרְלָה כִּי־חֶרְפָּ
15 טוֹ הוּא לָנוּ׃ אַךְ־בְּזֹאת נֵאוֹת לָכֶם אִם תִּהְיוּ כָמֹנוּ לְהִמּוֹל
16 לָכֶם כָּל־זָכָר׃ וְנָתַנּוּ אֶת־בְּנֹתֵינוּ לָכֶם וְאֶת־בְּנֹתֵיכֶם
17 נִקַּח־לָנוּ וְיָשַׁבְנוּ אִתְּכֶם וְהָיִינוּ לְעַם אֶחָד׃ וְאִם־לֹא
תִשְׁמְעוּ אֵלֵינוּ לְהִמּוֹל וְלָקַחְנוּ אֶת־בִּתֵּנוּ וְהָלָכְנוּ׃

Illi fœdus accipiunt.

18 וַיִּיטְבוּ דְבָרֵיהֶם בְּעֵינֵי חֲמוֹר וּבְעֵינֵי שְׁכֶם בֶּן־חֲמוֹר׃
19 וְלֹא־אֵחַר הַנַּעַר לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר כִּי חָפֵץ בְּבַת־יַעֲקֹב
כ וְהוּא נִכְבָּד מִכֹּל בֵּית אָבִיו׃ וַיָּבֹא חֲמוֹר וּשְׁכֶם בְּנוֹ אֶל־

Cives suos ad circumcisionem hortantur.

21 שַׁעַר עִירָם וַיְדַבְּרוּ אֶל־אַנְשֵׁי עִירָם לֵאמֹר׃ הָאֲנָשִׁים
הָאֵלֶּה שְׁלֵמִים הֵם אִתָּנוּ וְיֵשְׁבוּ בָאָרֶץ וְיִסְחֲרוּ אֹתָהּ
וְהָאָרֶץ הִנֵּה רַחֲבַת יָדַיִם לִפְנֵיהֶם אֶת־בְּנֹתָם נִקַּח־לָנוּ
22 לְנָשִׁים וְאֶת־בְּנֹתֵינוּ נִתֵּן לָהֶם׃ אַךְ־בְּזֹאת יֹאתוּ לָנוּ
הָאֲנָשִׁים לָשֶׁבֶת אִתָּנוּ לִהְיוֹת לְעַם אֶחָד בְּהִמּוֹל לָנוּ
23 כָּל־זָכָר כַּאֲשֶׁר הֵם נְמֹלִים׃ מִקְנֵהֶם וְקִנְיָנָם וְכָל־

בהמתם

בהמתם הלוא לנו הם אך נאותה להם וישבו אתנו : Omnes ergo circumcidantur.
24 וישמעו אל־חמור ואל־שכם בנו כל־יצאי שער עירו
וימלו כל־זכר כל־יצאי שער עירו : ויהי ביום השלישי כה Simon & Levi interficiunt Hamor & Sechem, cum omnibus suis; foroque Dinah ab urbe extrahunt.
בהיותם כאבים ויקחו שני בני־יעקב שמעון ולוי אחי
דינה איש חרבו ויבאו על־העיר בטח ויהרגו כל־זכר :
26 ואת־חמור ואת־שכם בנו הרגו לפי־חרב ויקחו את־
27 דינה מבית שכם ויצאו : בני יעקב באו על־החללים
28 ויבזו העיר אשר טמאו אחותם : את־צאנם ואת־
בקרם ואת־חמריהם ואת אשר־בעיר ואת־אשר
בשדה לקחו : ואת־כל־חילם ואת־כל־
29 טפם ואת־נשיהם שבו ויבזו ואת כל־אשר
בבית : ויאמר יעקב אל־שמעון ואל־לוי עכרתם ל Iahacob reprehendit eos, & ipsi culpam à se rejiciunt.
אתי להבאישני בישב הארץ בכנעני ובפרזי ואני
מתי מספר ונאספו עלי והכוני ונשמדתי אני וביתי :
31 ויאמרו הכזונה יעשה את־אחותנו : פ

לה Cap. xxxv. Iahacob jussu Dei ascendit in Beth-El, & ibi aram constituit.
ויאמר אלהים אל־יעקב קום עלה בית־אל ושב־שם
ועשה־שם מזבח לאל הנראה אליך בברחך מפני
2 עשו אחיך : ויאמר יעקב אל־ביתו ואל כל־אשר עמו
הסרו את־אלהי הנכר אשר בתככם והטהרו
3 והחליפו שמלתיכם : ונקומה ונעלה בית־אל ואעשה
שם מזבח לאל העונה אתי ביום צרתי ויהי עמדי בדרך
4 אשר הלכתי : ויתנו אל־יעקב את כל־אלהי הנכר
אשר בידם ואת־הנזמים אשר באזניהם ויטמן אתם
יעקב תחת האלה אשר עם־שכם : ויסעו ויהי חתת ה Terror Dei conterit animos incolarum, qui in circuitu erant; & non persequuntur eos,
אלהים על־הערים אשר סביבותיהם ולא רדפו אחרי
6 בני יעקב : ויבא יעקב לוזה אשר בארץ כנען הוא
7 בית־אל הוא וכל־העם אשר־עמו : ויבן שם מזבח
ויקרא למקום אל בית־אל כי שם נגלו אליו האלהים קטז
בברחו

Nutrix Ribcah moritur.

8 בְּבֵרוֹחַ מִפְּנֵי אָחִיו׃ וַתָּמָת דְּבֹרָה מֵינֶקֶת רִבְקָה
וַתִּקָּבֵר מִתַּחַת לְבֵית־אֵל תַּחַת הָאַלּוֹן וַיִּקְרָא שְׁמוֹ
אַלּוֹן בָּכוּת׃ פ

Deus apparet Iahacob; & ejus nomen Israël ipsi confirmat: novam etiam posteritatem, & terram Chenaan illi promittit.

9 וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶל־יַעֲקֹב עוֹד בְּבֹאוֹ מִפַּדַּן אֲרָם וַיְבָרֶךְ
10 אֹתוֹ׃ וַיֹּאמֶר־לוֹ אֱלֹהִים שִׁמְךָ יַעֲקֹב לֹא־יִקָּרֵא שִׁמְךָ
עוֹד יַעֲקֹב כִּי אִם־יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֶךָ וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ
11 יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר לוֹ אֱלֹהִים אֲנִי אֵל שַׁדַּי פְּרֵה וּרְבֵה גּוֹי
וּקְהַל גּוֹיִם יִהְיֶה מִמֶּךָּ וּמְלָכִים מֵחֲלָצֶיךָ יֵצֵאוּ׃
12 וְאֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאַבְרָהָם וּלְיִצְחָק לְךָ
אֶתְּנֶנָּה וּלְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ׃
13 וַיַּעַל מֵעָלָיו אֱלֹהִים בִּמְקוֹם אֲשֶׁר־דִּבֶּר אִתּוֹ׃

Iahacob ibi lapidem in titulum erigit; & inde profectus; Rachël parit Binjamin, & vi partus emoritur.

14 וַיַּצֵּב יַעֲקֹב מַצֵּבָה בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־דִּבֶּר אִתּוֹ מַצֶּבֶת אָבֶן
15 וַיַּסֵּךְ עָלֶיהָ נֶסֶךְ וַיִּצֹק עָלֶיהָ שָׁמֶן׃ וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶת־שֵׁם
16 הַמָּקוֹם אֲשֶׁר דִּבֶּר אִתּוֹ שָׁם אֱלֹהִים בֵּית־אֵל׃ וַיִּסְעוּ
מִבֵּית אֵל וַיְהִי־עוֹד כִּבְרַת־הָאָרֶץ לָבוֹא אֶפְרָתָה וַתֵּלֶד
17 רָחֵל וַתָּקָשׁ בְּלִדְתָּהּ׃ וַיְהִי בְּהַקְשֹׁתָהּ בְּלִדְתָּהּ וַתֹּאמֶר
18 לָהּ הַמְיַלֶּדֶת אַל־תִּירְאִי כִּי־גַם־זֶה לָךְ בֵּן׃ וַיְהִי בְּצֵאת
נַפְשָׁהּ כִּי מֵתָה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶּן־אוֹנִי וְאָבִיו קָרָא־לוֹ
19 בִּנְיָמִין׃ וַתָּמָת רָחֵל וַתִּקָּבֵר בְּדֶרֶךְ אֶפְרָתָה הִוא בֵּית
20 לָחֶם׃ וַיַּצֵּב יַעֲקֹב מַצֵּבָה עַל־קְבֻרָתָהּ הִוא מַצֶּבֶת
21 קְבֻרַת־רָחֵל עַד־הַיּוֹם׃ וַיִּסַּע יִשְׂרָאֵל וַיֵּט אָהֳלָה
22 מֵהֲלְאָה לְמִגְדַּל־עֵדֶר׃ וַיְהִי בְּשָׁכֵן יִשְׂרָאֵל בָּאָרֶץ
הַהִוא וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן וַיִּשְׁכַּב אֶת־בִּלְהָה פִּילֶגֶשׁ אָבִיו
פסקא וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל
באמצע פסוק פ

Nomina Tribuum.

23 וַיְהִי בְנֵי־יַעֲקֹב שְׁנֵים עָשָׂר׃ בְּנֵי לֵאָה בְּכוֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן
24 וְשִׁמְעוֹן וְלֵוִי וִיהוּדָה וְיִשָּׂשכָר וּזְבוּלֻן׃ בְּנֵי רָחֵל יוֹסֵף
26 כה וּבִנְיָמִן׃ וּבְנֵי בִלְהָה שִׁפְחַת רָחֵל דָּן וְנַפְתָּלִי׃ וּבְנֵי
זִלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה גָּד וְאָשֵׁר אֵלֶּה בְּנֵי־יַעֲקֹב אֲשֶׁר יֻלַּד־

לו

17 לוֹ בְּפַדַּן אָרָם: וַיָּבֹא יַעֲקֹב אֶל־יִצְחָק אָבִיו מַמְרֵא קִרְיַת
הָאַרְבַּע הִוא חֶבְרוֹן אֲשֶׁר־גָּר־שָׁם אַבְרָהָם וְיִצְחָק:
18 19 וַיִּהְיוּ יְמֵי יִצְחָק מְאַת שָׁנָה וּשְׁמֹנִים שָׁנָה: וַיִּגְוַע יִצְחָק
וַיָּמָת וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמָּיו זָקֵן וְשָׂבַע יָמִים וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עֵשָׂו
וְיַעֲקֹב בָּנָיו:

פ

20 וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת עֵשָׂו הוּא אֱדוֹם: עֵשָׂו לָקַח אֶת־נָשָׁיו לוֹ
מִבְּנוֹת כְּנָעַן אֶת־עָדָה בַּת־אֵילוֹן הַחִתִּי וְאֶת־
אָהֳלִיבָמָה בַּת־עֲנָה בַּת־צִבְעוֹן הַחִוִּי: וְאֶת־בָּשְׂמַת 3
בַּת־יִשְׁמָעֵאל אֲחוֹת נְבָיוֹת: וַתֵּלֶד עָדָה לְעֵשָׂו אֶת־ 4
אֱלִיפַז וּבָשְׂמַת יָלְדָה אֶת־רְעוּאֵל: וְאָהֳלִיבָמָה יָלְדָה
אֶת־יעיש ואת־יַעְלָם וְאֶת־קֹרַח אֵלֶּה בְּנֵי עֵשָׂו אֲשֶׁר יעיש קרי
יֻלַּד־לוֹ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: וַיִּקַּח עֵשָׂו אֶת־נָשָׁיו וְאֶת־בָּנָיו 6
וְאֶת־בְּנֹתָיו וְאֵת כָּל־נַפְשׁוֹת בֵּיתוֹ וְאֶת־מִקְנֵהוּ וְאֶת־
כָּל־בְּהֶמְתּוֹ וְאֵת כָּל־קִנְיָנוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן
וַיֵּלֶךְ אֶל־אֶרֶץ מִפְּנֵי יַעֲקֹב אָחִיו: כִּי־הָיָה רְכוּשָׁם רָב 7
מֵשֶׁבֶת יַחְדָּו וְלֹא יָכְלָה אֶרֶץ מְגוּרֵיהֶם לָשֵׂאת אֹתָם
מִפְּנֵי מִקְנֵיהֶם: וַיֵּשֶׁב עֵשָׂו בְּהַר שֵׂעִיר עֵשָׂו הוּא אֱדוֹם: 8
וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת עֵשָׂו אֲבִי אֱדוֹם בְּהַר שֵׂעִיר: אֵלֶּה שְׁמוֹת 9
בְּנֵי־עֵשָׂו אֱלִיפַז בֶּן־עָדָה אֵשֶׁת עֵשָׂו רְעוּאֵל בֶּן־בָּשְׂמַת
אֵשֶׁת עֵשָׂו: וַיִּהְיוּ בְּנֵי אֱלִיפַז תֵּימָן אוֹמָר צְפוֹ וְגַעְתָּם 11
וְקְנַז: וְתִמְנַע הָיְתָה פִילֶגֶשׁ לְאֱלִיפַז בֶּן־עֵשָׂו וַתֵּלֶד 12
לֶאֱלִיפַז אֶת־עֲמָלֵק אֵלֶּה בְּנֵי עָדָה אֵשֶׁת עֵשָׂו: וְאֵלֶּה 13
בְּנֵי רְעוּאֵל נַחַת וָזֶרַח שַׁמָּה וּמִזָּה אֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי בָשְׂמַת
אֵשֶׁת עֵשָׂו: וְאֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי אָהֳלִיבָמָה בַּת־עֲנָה בַּת־ 14
צִבְעוֹן אֵשֶׁת עֵשָׂו וַתֵּלֶד לְעֵשָׂו אֶת־יעיש וְאֶת־יַעְלָם יעיש קרי
וְאֶת־קֹרַח: אֵלֶּה אַלּוּפֵי בְנֵי־עֵשָׂו בְּנֵי אֱלִיפַז בְּכוֹר עֵשָׂו טו
אַלּוּף תֵּימָן אַלּוּף אוֹמָר אַלּוּף צְפוֹ אַלּוּף קְנַז: אַלּוּף 16
קֹרַח אַלּוּף גַּעְתָּם אַלּוּף עֲמָלֵק אֵלֶּה אַלּוּפֵי אֱלִיפַז
בארץ

Venit Jacob ad Isaac patrem suum.
Numerus annorum Isaac, ejusq; obitus.
Cap. xxxvi. Uxores Esau.
Quomodo Esau reliquerit terram Chenaan, & ejus causa, exponitur.
Posteritas Esau, & Duces ejus.

17 בְּאֶרֶץ אֱדוֹם אֵלֶּה בְּנֵי עָדָה׃ וְאֵלֶּה בְּנֵי רְעוּאֵל בֶּן־
עֵשָׂו אַלּוּף נַחַת אַלּוּף זֶרַח אַלּוּף שַׁמָּה אַלּוּף מִזָּה
אֵלֶּה אַלּוּפֵי רְעוּאֵל בְּאֶרֶץ אֱדוֹם אֵלֶּה בְּנֵי בָשְׂמַת
18 אֵשֶׁת עֵשָׂו׃ וְאֵלֶּה בְּנֵי אָהֳלִיבָמָה אֵשֶׁת עֵשָׂו אַלּוּף
יְעוּשׁ אַלּוּף יַעְלָם אַלּוּף קֹרַח אֵלֶּה אַלּוּפֵי אָהֳלִיבָמָה
19 בַּת־עֲנָה אֵשֶׁת עֵשָׂו׃ אֵלֶּה בְּנֵי־עֵשָׂו וְאֵלֶּה אַלּוּפֵיהֶם הוּא
כ אֱדוֹם׃ ס אֵלֶּה בְנֵי־שֵׂעִיר הַחֹרִי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
21 לוֹטָן וְשׁוֹבָל וְצִבְעוֹן וַעֲנָה׃ וְדִישׁוֹן וְאֵצֶר וְדִישָׁן אֵלֶּה
22 אַלּוּפֵי הַחֹרִי בְּנֵי שֵׂעִיר בְּאֶרֶץ אֱדוֹם׃ וַיִּהְיוּ בְנֵי־לוֹטָן חֹרִי
23 וְהֵימָם וַאֲחוֹת לוֹטָן תִּמְנָע׃ וְאֵלֶּה בְּנֵי שׁוֹבָל עַלְוָן וּמָנַחַת
24 וְעֵיבָל שְׁפוֹ וְאוֹנָם׃ וְאֵלֶּה בְּנֵי־צִבְעוֹן וְאַיָּה וַעֲנָה הוּא
עֲנָה אֲשֶׁר מָצָא אֶת־הַיֵּמִם בַּמִּדְבָּר בְּרָעֹתוֹ אֶת־
כה הַחֲמֹרִים לְצִבְעוֹן אָבִיו׃ וְאֵלֶּה בְּנֵי־עֲנָה דִּישׁוֹן וְאָהֳלִיבָמָה
26 בַּת־עֲנָה׃ וְאֵלֶּה בְּנֵי דִישָׁן חֶמְדָּן וְאֶשְׁבָּן וְיִתְרָן וּכְרָן׃
27 28 אֵלֶּה בְּנֵי־אֵצֶר בִּלְהָן וְזַעֲוָן וְעָקָן׃ אֵלֶּה בְּנֵי־דִישָׁן עוּץ
29 וְאָרָן׃ אֵלֶּה אַלּוּפֵי הַחֹרִי אַלּוּף לוֹטָן אַלּוּף שׁוֹבָל אַלּוּף
ל צִבְעוֹן אַלּוּף עֲנָה׃ אַלּוּף דִּישׁוֹן אַלּוּף אֵצֶר אַלּוּף דִּישָׁן
אֵלֶּה אַלּוּפֵי הַחֹרִי לְאַלּוּפֵיהֶם בְּאֶרֶץ שֵׂעִיר׃ פ

Posteritas Seïr.

Cathalogus Regum ex Esau; qui regnarunt, antequam Israëlitæ Regem obtinerent.

31 וְאֵלֶּה הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אֱדוֹם לִפְנֵי
32 מְלֹךְ־מֶלֶךְ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּמְלֹךְ בֶּאֱדוֹם בֶּלַע בֶּן־
33 בְּעוֹר וְשֵׁם עִירוֹ דִּנְהָבָה׃ וַיָּמָת בֶּלַע וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו
34 יוֹבָב בֶּן־זֶרַח מִבָּצְרָה׃ וַיָּמָת יוֹבָב וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו
לה חֻשָׁם מֵאֶרֶץ הַתֵּימָנִי׃ וַיָּמָת חֻשָׁם וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו
הֲדַד בֶּן־בְּדַד הַמַּכֶּה אֶת־מִדְיָן בִּשְׂדֵה מוֹאָב וְשֵׁם עִירוֹ
36 עֲוִית׃ וַיָּמָת הֲדַד וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שַׂמְלָה מִמַּשְׂרֵקָה׃
37 וַיָּמָת שַׂמְלָה וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שָׁאוּל מֵרְחֹבוֹת
38 הַנָּהָר׃ וַיָּמָת שָׁאוּל וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו בַּעַל חָנָן בֶּן
39 עַכְבּוֹר׃ וַיָּמָת בַּעַל חָנָן בֶּן־עַכְבּוֹר וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדַד

ושם

וְשֵׁם עִירוֹ פָּעוּ וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מְהֵיטַבְאֵל בַּת־מַטְרֵד בַּת
מֵי זָהָב׃ וְאֵלֶּה שְׁמוֹת אַלּוּפֵי עֵשָׂו לְמִשְׁפְּחֹתָם מ *Nominis Ducum Esau.*
לְמְקֹמֹתָם בְּשֵׁמֹתָם אַלּוּף תִּמְנָע אַלּוּף עַלְוָה אַלּוּף
יְתֵת׃ אַלּוּף אָהֳלִיבָמָה אַלּוּף אֵלָה אַלּוּף פִּינֹן׃ אַלּוּף 41 42
קְנַז אַלּוּף תֵּימָן אַלּוּף מִבְצָר׃ אַלּוּף מַגְדִּיאֵל אַלּוּף 43
עִירָם אֵלֶּה ׀ אַלּוּפֵי אֱדוֹם לְמוֹשְׁבֹתָם בְּאֶרֶץ אֲחֻזָּתָם
הוּא עֵשָׂו אֲבִי אֱדוֹם׃

פ פ פ ט ׳

וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ אֵלֶּה ׀ לז 2 Cap. xxxvii
תֹּלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף בֶּן־שְׁבַע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה רֹעֶה אֶת־ *Iahacob habitat in terra Chenaan.*
אֶחָיו בַּצֹּאן וְהוּא נַעַר אֶת־בְּנֵי בִלְהָה וְאֶת־בְּנֵי זִלְפָּה
נְשֵׁי אָבִיו וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת־דִּבָּתָם רָעָה אֶל־אֲבִיהֶם׃
וְיִשְׂרָאֵל אָהַב אֶת־יוֹסֵף מִכָּל־בָּנָיו כִּי־בֶן־זְקֻנִים הוּא 3 *Iahacob unicè diligit Ioseph; qui hâc de causa fratrum odia in se concitat.*
לוֹ וְעָשָׂה לוֹ כְּתֹנֶת פַּסִּים׃ וַיִּרְאוּ אֶחָיו כִּי־אֹתוֹ אָהַב 4
אֲבִיהֶם מִכָּל־אֶחָיו וַיִּשְׂנְאוּ אֹתוֹ וְלֹא יָכְלוּ דַּבְּרוֹ לְשָׁלֹם׃
וַיַּחֲלֹם יוֹסֵף חֲלוֹם וַיַּגֶּד לְאֶחָיו וַיּוֹסִפוּ עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ׃ ה
וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שִׁמְעוּ־נָא הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלָמְתִּי׃ 6
וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ מְאַלְּמִים אֲלֻמִּים בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה קָמָה 7 *Manipulorum somnus.*
אֲלֻמָּתִי וְגַם־נִצָּבָה וְהִנֵּה תְּסֻבֶּינָה אֲלֻמֹּתֵיכֶם
וַתִּשְׁתַּחֲוֶיןָ לַאֲלֻמָּתִי׃ וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֶחָיו הֲמָלֹךְ תִּמְלֹךְ 8
עָלֵינוּ אִם־מָשׁוֹל תִּמְשֹׁל בָּנוּ וַיּוֹסִפוּ עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ עַל־
חֲלֹמֹתָיו וְעַל־דְּבָרָיו׃ וַיַּחֲלֹם עוֹד חֲלוֹם אַחֵר וַיְסַפֵּר 9 *Somniat Ioseph, Solem, Lunam & Stellas sibi incurvari.*
אֹתוֹ לְאֶחָיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה חָלַמְתִּי חֲלוֹם עוֹד וְהִנֵּה
הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ וְאַחַד עָשָׂר כּוֹכָבִים מִשְׁתַּחֲוִים לִי׃
וַיְסַפֵּר אֶל־אָבִיו וְאֶל־אֶחָיו וַיִּגְעַר־בּוֹ אָבִיו וַיֹּאמֶר לוֹ י
מָה הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלָמְתָּ הֲבוֹא נָבוֹא אֲנִי וְאִמְּךָ 10 *Hæc patri, & fratribus refert, unde majori eo-*
וְאַחֶיךָ לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְךָ אָרְצָה׃ וַיְקַנְאוּ־בוֹ אֶחָיו וְאָבִיו יא
שמר

נקוד על את

12 שְׁמֹר אֶת־הַדָּבָר׃ וַיֵּלְכוּ אֶחָיו לִרְעוֹת אֶת־צֹאן אֲבִיהֶם
13 בִּשְׁכֶם׃ וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף הֲלוֹא אַחֶיךָ רֹעִים
14 בִּשְׁכֶם לְכָה וְאֶשְׁלָחֲךָ אֲלֵיהֶם וַיֹּאמֶר לוֹ הִנֵּנִי׃ וַיֹּאמֶר
לוֹ לֶךְ־נָא רְאֵה אֶת־שְׁלוֹם אַחֶיךָ וְאֶת־שְׁלוֹם הַצֹּאן
וְהָשִׁבֵנִי דָּבָר וַיִּשְׁלָחֵהוּ מֵעֵמֶק חֶבְרוֹן וַיָּבֹא שְׁכֶמָה׃
15 וַיִּמְצָאֵהוּ אִישׁ וְהִנֵּה תֹעֶה בַּשָּׂדֶה וַיִּשְׁאָלֵהוּ הָאִישׁ
16 לֵאמֹר מָה־תְּבַקֵּשׁ׃ וַיֹּאמֶר אֶת־אַחַי אָנֹכִי מְבַקֵּשׁ
17 הַגִּידָה־נָּא לִי אֵיפֹה הֵם רֹעִים׃ וַיֹּאמֶר הָאִישׁ נָסְעוּ מִזֶּה
כִּי שָׁמַעְתִּי אֹמְרִים נֵלְכָה דֹתָיְנָה וַיֵּלֶךְ יוֹסֵף אַחַר אֶחָיו
18 וַיִּמְצָאֵם בְּדֹתָן׃ וַיִּרְאוּ אֹתוֹ מֵרָחֹק וּבְטֶרֶם יִקְרַב
19 אֲלֵיהֶם וַיִּתְנַכְּלוּ אֹתוֹ לַהֲמִיתוֹ׃ וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו
כ הִנֵּה בַּעַל הַחֲלֹמוֹת הַלָּזֶה בָּא׃ וְעַתָּה לְכוּ וְנַהַרְגֵהוּ
וְנַשְׁלִכֵהוּ בְּאַחַד הַבֹּרוֹת וְאָמַרְנוּ חַיָּה רָעָה אֲכָלַתְהוּ
21 וְנִרְאֶה מַה־יִּהְיוּ חֲלֹמֹתָיו׃ וַיִּשְׁמַע רְאוּבֵן וַיַּצִּלֵהוּ מִיָּדָם
22 וַיֹּאמֶר לֹא נַכֶּנּוּ נָפֶשׁ׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם רְאוּבֵן אַל־
תִּשְׁפְּכוּ־דָם הַשְׁלִיכוּ אֹתוֹ אֶל־הַבּוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר בַּמִּדְבָּר
וְיָד אַל־תִּשְׁלְחוּ־בוֹ לְמַעַן הַצִּיל אֹתוֹ מִיָּדָם לַהֲשִׁיבוֹ
23 אֶל־אָבִיו׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־בָּא יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו וַיַּפְשִׁטוּ אֶת־
יוֹסֵף אֶת־כָּתָּנְתּוֹ אֶת־כְּתֹנֶת הַפַּסִּים אֲשֶׁר עָלָיו׃
24 וַיִּקָּחֻהוּ וַיַּשְׁלִכוּ אֹתוֹ הַבֹּרָה וְהַבּוֹר רֵק אֵין בּוֹ מָיִם׃
כה וַיֵּשְׁבוּ לֶאֱכֹל לָחֶם וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה אֹרַחַת
יִשְׁמְעֵאלִים בָּאָה מִגִּלְעָד וְגְמַלֵּיהֶם נֹשְׂאִים נְכֹאת וּצְרִי
26 וָלֹט הוֹלְכִים לְהוֹרִיד מִצְרָיְמָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל־אֶחָיו
27 מַה־בֶּצַע כִּי נַהֲרֹג אֶת־אָחִינוּ וְכִסִּינוּ אֶת־דָּמוֹ׃ לְכוּ
וְנִמְכְּרֶנּוּ לַיִּשְׁמְעֵאלִים וְיָדֵנוּ אַל־תְּהִי־בוֹ כִּי־אָחִינוּ
28 בְּשָׂרֵנוּ הוּא וַיִּשְׁמְעוּ אֶחָיו׃ וַיַּעַבְרוּ אֲנָשִׁים מִדְיָנִים
סֹחֲרִים וַיִּמְשְׁכוּ וַיַּעֲלוּ אֶת־יוֹסֵף מִן־הַבּוֹר וַיִּמְכְּרוּ אֶת־
יוֹסֵף לַיִּשְׁמְעֵאלִים בְּעֶשְׂרִים כֶּסֶף וַיָּבִיאוּ אֶת־יוֹסֵף
מִצְרַיְמָה

rum invidia flagrat. 12 Profectis in Sechem fratribus Ioseph; pater mittit eum, ut de pace illorum agnoscat.

Cum verò illos inveniret in Dothan; ipsi de ejus nece inter se consulunt.

21 Illum à morte vindicat Reuben, cujus suasione fratres impulsi, eum in puteum projiciunt.

Ex consilio Iehudah vendunt Ioseph.

מִצְרָיְמָה׃ וַיָּשָׁב רְאוּבֵן אֶל־הַבּוֹר וְהִנֵּה אֵין־יוֹסֵף 29 *Reuben scindit vestimenta sua.*
בַּבּוֹר וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו׃ וַיָּשָׁב אֶל־אֶחָיו וַיֹּאמֶר הַיֶּלֶד ל
אֵינֶנּוּ וַאֲנִי אָנָה אָנִי בָא׃ וַיִּקְחוּ אֶת־כְּתֹנֶת יוֹסֵף 31
וַיִּשְׁחֲטוּ שְׂעִיר עִזִּים וַיִּטְבְּלוּ אֶת־הַכְּתֹנֶת בַּדָּם׃ וַיְשַׁלְּחוּ 32 *Tunicam Joseph in sanguine tingunt.*
אֶת־כְּתֹנֶת הַפַּסִּים וַיְבִיאוּ אֶל־אֲבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ זֹאת
מָצָאנוּ הַכֶּר־נָא הַכְּתֹנֶת בִּנְךָ הִוא אִם־לֹא׃ וַיַּכִּירָהּ 33
וַיֹּאמֶר כְּתֹנֶת בְּנִי חַיָּה רָעָה אֲכָלַתְהוּ טָרֹף טֹרַף יוֹסֵף׃
וַיִּקְרָעֵם יַעֲקֹב שִׂמְלֹתָיו וַיָּשֶׂם שַׂק בְּמָתְנָיו וַיִּתְאַבֵּל עַל־ 34 *Jacob tamquam morte extinctum lamentatur eum.*
בְּנוֹ יָמִים רַבִּים׃ וַיָּקֻמוּ כָל־בָּנָיו וְכָל־בְּנֹתָיו לְנַחֲמוֹ וַיְמָאֵן
וַיֹּאמֶר כִּי־אֵרֵד אֶל־בְּנִי אָבֵל שְׁאֹלָה
וַיִּבְךְּ אֹתוֹ אָבִיו׃ וְהַמְּדָנִים מָכְרוּ אֹתוֹ אֶל־מִצְרַיִם 36 *eum.*
לְפוֹטִיפַר סְרִיס פַּרְעֹה שַׂר הַטַּבָּחִים׃ פ

לח וַיְהִי בָּעֵת הַהִיא וַיֵּרֶד יְהוּדָה מֵאֵת אֶחָיו וַיֵּט עַד־אִישׁ Cap. xxxviii.
עֲדֻלָּמִי וּשְׁמוֹ חִירָה׃ וַיַּרְא־שָׁם יְהוּדָה בַּת־אִישׁ כְּנַעֲנִי 2 *Jehudah recedit à fratribus, & ducit uxorem; ac tres filii nascuntur ei.*
וּשְׁמוֹ שׁוּעַ וַיִּקָּחֶהָ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ׃ וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן וַיִּקְרָא 3
אֶת־שְׁמוֹ עֵר׃ וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ 4
אוֹנָן׃ וַתֹּסֶף עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שֵׁלָה ה
וְהָיָה בְכְזִיב בְּלִדְתָּהּ אֹתוֹ׃ וַיִּקַּח יְהוּדָה אִשָּׁה לְעֵר 6 *Jehudah accipit Thamar uxorem filio Her; qui propter ipsius improbitatem à Deo interficitur; sicut & Honan.*
בְּכוֹרוֹ וּשְׁמָהּ תָּמָר׃ וַיְהִי עֵר בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי 7
יְהוָה וַיְמִתֵהוּ יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְאוֹנָן בֹּא אֶל־אֵשֶׁת 8
אָחִיךָ וְיַבֵּם אֹתָהּ וְהָקֵם זֶרַע לְאָחִיךָ׃ וַיֵּדַע אוֹנָן כִּי לֹא 9
לוֹ יִהְיֶה הַזֶּרַע וְהָיָה אִם־בָּא אֶל־אֵשֶׁת אָחִיו וְשִׁחֵת
אַרְצָה לְבִלְתִּי נְתָן זֶרַע לְאָחִיו׃ וַיֵּרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֲשֶׁר 10
עָשָׂה וַיָּמֶת גַּם־אֹתוֹ׃ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְתָמָר כַּלָּתוֹ שְׁבִי 11
אַלְמָנָה בֵּית־אָבִיךְ עַד־יִגְדַּל שֵׁלָה בְנִי כִּי אָמַר
פֶּן־יָמוּת גַּם־הוּא כְּאֶחָיו וַתֵּלֶךְ תָּמָר וַתֵּשֶׁב בֵּית
אָבִיהָ׃ וַיִּרְבּוּ הַיָּמִים וַתָּמָת בַּת־שׁוּעַ אֵשֶׁת יְהוּדָה 12 *Thamar patris domum redit.*
וַיִּנָּחֶם יְהוּדָה וַיַּעַל עַל־גֹּזְזֵי צֹאנוֹ הוּא וְחִירָה רֵעֵהוּ
העדלמי

13 הָעֲדֻלָּמִי תִּמְנָתָה׃ וַיֻּגַּד לְתָמָר לֵאמֹר הִנֵּה חָמִיךְ
14 עֹלֶה תִּמְנָתָה לָגֹז צֹאנוֹ׃ וַתָּסַר בִּגְדֵי אַלְמְנוּתָהּ
מֵעָלֶיהָ וַתְּכַס בַּצָּעִיף וַתִּתְעַלָּף וַתֵּשֶׁב בְּפֶתַח
עֵינַיִם אֲשֶׁר עַל־דֶּרֶךְ תִּמְנָתָה כִּי רָאֲתָה כִּי־גָדַל
טו שֵׁלָה וְהִוא לֹא־נִתְּנָה לוֹ לְאִשָּׁה׃ וַיִּרְאֶהָ יְהוּדָה
16 וַיַּחְשְׁבֶהָ לְזוֹנָה כִּי כִסְּתָה פָּנֶיהָ׃ וַיֵּט אֵלֶיהָ אֶל־הַדֶּרֶךְ
וַיֹּאמֶר הָבָה־נָּא אָבוֹא אֵלַיִךְ כִּי לֹא יָדַע כִּי כַלָּתוֹ הִוא
17 וַתֹּאמֶר מַה־תִּתֶּן־לִי כִּי תָבוֹא אֵלָי׃ וַיֹּאמֶר אָנֹכִי
אֲשַׁלַּח גְּדִי־עִזִּים מִן־הַצֹּאן וַתֹּאמֶר אִם־תִּתֵּן עֵרָבוֹן עַד־
18 שָׁלְחֶךָ׃ וַיֹּאמֶר מָה הָעֵרָבוֹן אֲשֶׁר אֶתֶּן־לָךְ וַתֹּאמֶר
חֹתָמְךָ וּפְתִילֶךָ וּמַטְּךָ אֲשֶׁר בְּיָדֶךָ וַיִּתֶּן־לָהּ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ
19 וַתַּהַר לוֹ׃ וַתָּקָם וַתֵּלֶךְ וַתָּסַר צְעִיפָהּ מֵעָלֶיהָ וַתִּלְבַּשׁ
כ בִּגְדֵי אַלְמְנוּתָהּ׃ וַיִּשְׁלַח יְהוּדָה אֶת־גְּדִי הָעִזִּים בְּיַד
רֵעֵהוּ הָעֲדֻלָּמִי לָקַחַת הָעֵרָבוֹן מִיַּד הָאִשָּׁה וְלֹא
21 מְצָאָהּ׃ וַיִּשְׁאַל אֶת־אַנְשֵׁי מְקֹמָהּ לֵאמֹר אַיֵּה הַקְּדֵשָׁה
הִוא בָעֵינַיִם עַל־הַדֶּרֶךְ וַיֹּאמְרוּ לֹא־הָיְתָה בָזֶה קְדֵשָׁה׃
22 וַיָּשָׁב אֶל־יְהוּדָה וַיֹּאמֶר לֹא־מְצָאתִיהָ וְגַם אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם
23 אָמְרוּ לֹא־הָיְתָה בָזֶה קְדֵשָׁה׃ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה תִּקַּח־לָהּ
פֶּן נִהְיֶה לָבוּז הִנֵּה שָׁלַחְתִּי הַגְּדִי הַזֶּה וְאַתָּה לֹא
24 מְצָאתָהּ׃ וַיְהִי כְּמִשְׁלֹשׁ חֳדָשִׁים וַיֻּגַּד לִיהוּדָה לֵאמֹר
זָנְתָה תָּמָר כַּלָּתֶךָ וְגַם הִנֵּה הָרָה לִזְנוּנִים וַיֹּאמֶר יְהוּדָה
כה הוֹצִיאוּהָ וְתִשָּׂרֵף׃ הִוא מוּצֵאת וְהִיא שָׁלְחָה אֶל־
חָמִיהָ לֵאמֹר לְאִישׁ אֲשֶׁר־אֵלֶּה לוֹ אָנֹכִי הָרָה וַתֹּאמֶר
הַכֶּר־נָא לְמִי הַחֹתֶמֶת וְהַפְּתִילִים וְהַמַּטֶּה הָאֵלֶּה׃
26 וַיַּכֵּר יְהוּדָה וַיֹּאמֶר צָדְקָה מִמֶּנִּי כִּי־עַל־כֵּן לֹא־נְתַתִּיהָ
27 לְשֵׁלָה בְנִי וְלֹא־יָסַף עוֹד לְדַעְתָּהּ׃ וַיְהִי בְּעֵת לִדְתָּהּ
28 וְהִנֵּה תְאוֹמִים בְּבִטְנָהּ׃ וַיְהִי בְלִדְתָּהּ וַיִּתֶּן־יָד וַתִּקַּח
הַמְיַלֶּדֶת וַתִּקְשֹׁר עַל־יָדוֹ שָׁנִי לֵאמֹר זֶה יָצָא רִאשֹׁנָה׃

Thamar audiens, quod socer suus ascenderet ad, tondendum oves, mutatis vestibus, ipsi obviam occurit.

15 Iehudah reputans illam meretricem, ingreditur ad eam, concipitque ex ipso.

Renuntiatur Iehudah, quòd nurus ejus Thamar gravida esset; proinde eam comburi jubet.

26 Iehudah agnoscens eam à se ipso gravidam, in omnibus recta judicat,

28 Parit

Thamar gemellos Perez, & Zarah.

29 וַיְהִי כְּמֵשִׁיב יָדוֹ וְהִנֵּה יָצָא אָחִיו וַתֹּאמֶר מַה־פָּרַצְתָּ
עָלֶיךָ פָּרֶץ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פָּרֶץ׃ וְאַחַר יָצָא אָחִיו אֲשֶׁר ל
עַל־יָדוֹ הַשָּׁנִי וַיִּקְרָא שְׁמוֹ זָרַח׃ ס

Cap. XXXIX

Joseph deducitur in Ægyptum; & Potiphar emit eum.

לט וְיוֹסֵף הוּרַד מִצְרַיְמָה וַיִּקְנֵהוּ פּוֹטִיפַר סְרִיס פַּרְעֹה שַׂר
הַטַּבָּחִים אִישׁ מִצְרִי מִיַּד הַיִּשְׁמְעֵאלִים אֲשֶׁר הוֹרִדֻהוּ
שָׁמָּה׃ 2 וַיְהִי יְהוָה אֶת־יוֹסֵף וַיְהִי אִישׁ מַצְלִיחַ וַיְהִי בְּבֵית
אֲדֹנָיו הַמִּצְרִי׃ 3 וַיַּרְא אֲדֹנָיו כִּי־יְהוָה אִתּוֹ וְכֹל אֲשֶׁר
הוּא עֹשֶׂה יְהוָה מַצְלִיחַ בְּיָדוֹ׃ 4 וַיִּמְצָא יוֹסֵף חֵן בְּעֵינָיו
וַיְשָׁרֶת אֹתוֹ וַיַּפְקִדֵהוּ עַל־בֵּיתוֹ וְכָל־יֶשׁ־לוֹ נָתַן בְּיָדוֹ׃

2 Deus favet illi; & Po-tiphar præficit eum domui suæ.

5 וַיְהִי מֵאָז הִפְקִיד אֹתוֹ בְּבֵיתוֹ וְעַל כָּל־אֲשֶׁר־יֶשׁ־לוֹ ה
וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֶת־בֵּית הַמִּצְרִי בִּגְלַל יוֹסֵף וַיְהִי בִּרְכַּת
יְהוָה בְּכָל־אֲשֶׁר יֶשׁ־לוֹ בַּבַּיִת וּבַשָּׂדֶה׃ 6 וַיַּעֲזֹב כָּל־
אֲשֶׁר־לוֹ בְּיַד יוֹסֵף וְלֹא־יָדַע אִתּוֹ מְאוּמָה כִּי אִם־
הַלֶּחֶם אֲשֶׁר־הוּא אוֹכֵל וַיְהִי יוֹסֵף יְפֵה־תֹאַר וִיפֵה
מַרְאֶה׃ 7 וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַתִּשָּׂא אֵשֶׁת־

Uxor Potiphar capitur amore Ioseph; quem in adulterium impellere tentat; sed ille strenuè resistit.

אֲדֹנָיו אֶת־עֵינֶיהָ אֶל־יוֹסֵף וַתֹּאמֶר שִׁכְבָה עִמִּי׃ 8 וַיְמָאֵן
וַיֹּאמֶר אֶל־אֵשֶׁת אֲדֹנָיו הֵן אֲדֹנִי לֹא־יָדַע אִתִּי מַה־
בַּבַּיִת וְכֹל אֲשֶׁר־יֶשׁ־לוֹ נָתַן בְּיָדִי׃ 9 אֵינֶנּוּ גָדוֹל בַּבַּיִת
הַזֶּה מִמֶּנִּי וְלֹא־חָשַׂךְ מִמֶּנִּי מְאוּמָה כִּי אִם־אוֹתָךְ
בַּאֲשֶׁר אַתְּ־אִשְׁתּוֹ וְאֵיךְ אֶעֱשֶׂה הָרָעָה הַגְּדֹלָה הַזֹּאת
וְחָטָאתִי לֵאלֹהִים׃ 10 וַיְהִי כְּדַבְּרָהּ אֶל־יוֹסֵף יוֹם ו
וְלֹא־שָׁמַע אֵלֶיהָ לִשְׁכַּב אֶצְלָהּ לִהְיוֹת עִמָּהּ׃ 11 וַיְהִי כַּהַיּוֹם
הַזֶּה וַיָּבֹא הַבַּיְתָה לַעֲשׂוֹת מְלַאכְתּוֹ וְאֵין אִישׁ מֵאַנְשֵׁי
הַבַּיִת שָׁם בַּבָּיִת׃ 12 וַתִּתְפְּשֵׂהוּ בְּבִגְדּוֹ לֵאמֹר שִׁכְבָה
עִמִּי וַיַּעֲזֹב בִּגְדּוֹ בְּיָדָהּ וַיָּנָס וַיֵּצֵא הַחוּצָה׃ 13 וַיְהִי כִּרְאוֹתָהּ

Ioseph calumniatur à Domina, & de crimine non admisso.

כִּי־עָזַב בִּגְדּוֹ בְּיָדָהּ וַיָּנָס הַחוּצָה׃ 14 וַתִּקְרָא לְאַנְשֵׁי בֵיתָהּ
וַתֹּאמֶר לָהֶם לֵאמֹר רְאוּ הֵבִיא לָנוּ אִישׁ עִבְרִי לְצַחֵק
בָּנוּ בָּא אֵלַי לִשְׁכַּב עִמִּי וָאֶקְרָא בְּקוֹל גָּדוֹל׃ 15 וַיְהִי ש

כשמעו

falso accusatur.

בְּשָׁמְעִי כִּי־הֲרִימֹתִי קוֹלִי וָאֶקְרָא וַיַּעֲזֹב בִּגְדוֹ אֶצְלִי וַיָּנָס
16 וַיֵּצֵא הַחוּצָה: וַתַּנַּח בִּגְדוֹ אֶצְלָהּ עַד־בּוֹא אֲדֹנָיו אֶל־
17 בֵּיתוֹ: וַתְּדַבֵּר אֵלָיו כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר בָּא אֵלַי
18 הָעֶבֶד הָעִבְרִי אֲשֶׁר־הֵבֵאתָ לָנוּ לְצַחֵק בִּי: וַיְהִי כַּהֲרִימִי
19 קוֹלִי וָאֶקְרָא וַיַּעֲזֹב בִּגְדוֹ אֶצְלִי וַיָּנָס הַחוּצָה: וַיְהִי
כְּשָׁמַע אֲדֹנָיו אֶת־דִּבְרֵי אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר דִּבְּרָה אֵלָיו
לֵאמֹר כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה עָשָׂה לִי עַבְדֶּךָ וַיִּחַר אַפּוֹ:

Joseph à Domino suo in carcerem conjicitur.

כ וַיִּקַּח אֲדֹנֵי יוֹסֵף אֹתוֹ וַיִּתְּנֵהוּ אֶל־בֵּית הַסֹּהַר מְקוֹם
אסורי ק׳ אֲשֶׁר־אסוּרֵי הַמֶּלֶךְ אֲסוּרִים וַיְהִי־שָׁם בְּבֵית הַסֹּהַר:
21 וַיְהִי יְהוָה אֶת־יוֹסֵף וַיֵּט אֵלָיו חֶסֶד וַיִּתֵּן חִנּוֹ בְּעֵינֵי שַׂר
22 בֵּית־הַסֹּהַר: וַיִּתֵּן שַׂר בֵּית הַסֹּהַר בְּיַד־יוֹסֵף אֶת כָּל־
הָאֲסִירִם אֲשֶׁר בְּבֵית הַסֹּהַר וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר עֹשִׂים שָׁם
23 הוּא הָיָה עֹשֶׂה: אֵין שַׂר בֵּית־הַסֹּהַר רֹאֶה אֶת־כָּל־
מְאוּמָה בְּיָדוֹ בַּאֲשֶׁר יְהוָה אִתּוֹ וַאֲשֶׁר־הוּא עֹשֶׂה יְהוָה
מַצְלִיחַ:

21 Ibi Deus adjuvat eum; & princeps domus carceris in omnibus præficit illum.

פ

Cap. XI. Pincerna Regis Paroh & Pistor ejus in carcerem traduntur

א מ וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה חָטְאוּ מַשְׁקֵה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם
2 וְהָאֹפֶה לַאדֹנֵיהֶם לְמֶלֶךְ מִצְרָיִם: וַיִּקְצֹף פַּרְעֹה עַל
3 שְׁנֵי סָרִיסָיו עַל שַׂר הַמַּשְׁקִים וְעַל שַׂר הָאֹפִים: וַיִּתֵּן
אֹתָם בְּמִשְׁמַר בֵּית שַׂר הַטַּבָּחִים אֶל־בֵּית הַסֹּהַר מְקוֹם
4 אֲשֶׁר יוֹסֵף אָסוּר שָׁם: וַיִּפְקֹד שַׂר הַטַּבָּחִים אֶת־יוֹסֵף
ה אִתָּם וַיְשָׁרֶת אֹתָם וַיִּהְיוּ יָמִים בְּמִשְׁמָר: וַיַּחַלְמוּ חֲלוֹם

Uterque somniant.

שְׁנֵיהֶם אִישׁ חֲלֹמוֹ בְּלַיְלָה אֶחָד אִישׁ כְּפִתְרוֹן חֲלֹמוֹ
הַמַּשְׁקֶה וְהָאֹפֶה אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם אֲשֶׁר אֲסוּרִים
6 בְּבֵית הַסֹּהַר: וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם יוֹסֵף בַּבֹּקֶר וַיַּרְא אֹתָם
7 וְהִנָּם זֹעֲפִים: וַיִּשְׁאַל אֶת־סְרִיסֵי פַרְעֹה אֲשֶׁר אִתּוֹ
בְּמִשְׁמַר בֵּית אֲדֹנָיו לֵאמֹר מַדּוּעַ פְּנֵיכֶם רָעִים הַיּוֹם:
8 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו חֲלוֹם חָלַמְנוּ וּפֹתֵר אֵין אֹתוֹ וַיֹּאמֶר
אֲלֵהֶם יוֹסֵף הֲלוֹא לֵאלֹהִים פִּתְרֹנִים סַפְּרוּ־נָא לִי:

9 וַיְסַפֵּר שַׂר־הַמַּשְׁקִים אֶת־חֲלֹמוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ
בַּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה־גֶפֶן לְפָנָי׃ וּבַגֶּפֶן שְׁלֹשָׁה שָׂרִיגִים וְהוּא י
כְּפֹרַחַת עָלְתָה נִצָּה הִבְשִׁילוּ אַשְׁכְּלֹתֶיהָ עֲנָבִים׃
11 וְכוֹס פַּרְעֹה בְּיָדִי וָאֶקַּח אֶת־הָעֲנָבִים וָאֶשְׂחַט אֹתָם אֶל־
12 כּוֹס פַּרְעֹה וָאֶתֵּן אֶת־הַכּוֹס עַל־כַּף פַּרְעֹה׃ וַיֹּאמֶר לוֹ
יוֹסֵף זֶה פִּתְרֹנוֹ שְׁלֹשֶׁת הַשָּׂרִגִים שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם׃
13 בְּעוֹד ׀ שְׁלֹשֶׁת יָמִים יִשָּׂא פַרְעֹה אֶת־רֹאשֶׁךָ וַהֲשִׁיבְךָ
עַל־כַּנֶּךָ וְנָתַתָּ כוֹס־פַּרְעֹה בְּיָדוֹ כַּמִּשְׁפָּט הָרִאשׁוֹן
14 אֲשֶׁר הָיִיתָ מַשְׁקֵהוּ׃ כִּי אִם־זְכַרְתַּנִי אִתְּךָ כַּאֲשֶׁר יִיטַב
לָךְ וְעָשִׂיתָ־נָּא עִמָּדִי חָסֶד וְהִזְכַּרְתַּנִי אֶל־פַּרְעֹה
וְהוֹצֵאתַנִי מִן־הַבַּיִת הַזֶּה׃ כִּי־גֻנֹּב גֻּנַּבְתִּי מֵאֶרֶץ הָעִבְרִים טו
16 וְגַם־פֹּה לֹא־עָשִׂיתִי מְאוּמָה כִּי־שָׂמוּ אֹתִי בַּבּוֹר׃ וַיַּרְא
שַׂר־הָאֹפִים כִּי־טוֹב פָּתָר וַיֹּאמֶר אֶל־יוֹסֵף אַף־אֲנִי
17 בַּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה סַלֵּי חֹרִי עַל־רֹאשִׁי׃ וּבַסַּל
הָעֶלְיוֹן מִכֹּל מַאֲכַל פַּרְעֹה מַעֲשֵׂה אֹפֶה וְהָעוֹף אֹכֵל
18 אֹתָם מִן־הַסַּל מֵעַל רֹאשִׁי׃ וַיַּעַן יוֹסֵף וַיֹּאמֶר זֶה פִּתְרֹנוֹ
19 שְׁלֹשֶׁת הַסַּלִּים שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם׃ בְּעוֹד ׀ שְׁלֹשֶׁת יָמִים
יִשָּׂא פַרְעֹה אֶת־רֹאשְׁךָ מֵעָלֶיךָ וְתָלָה אוֹתְךָ עַל־עֵץ
וְאָכַל הָעוֹף אֶת־בְּשָׂרְךָ מֵעָלֶיךָ׃ וַיְהִי ׀ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יוֹם כ
הֻלֶּדֶת אֶת־פַּרְעֹה וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה לְכָל־עֲבָדָיו וַיִּשָּׂא אֶת־
רֹאשׁ ׀ שַׂר הַמַּשְׁקִים וְאֶת־רֹאשׁ שַׂר הָאֹפִים בְּתוֹךְ
21 עֲבָדָיו׃ וַיָּשֶׁב אֶת־שַׂר הַמַּשְׁקִים עַל־מַשְׁקֵהוּ וַיִּתֵּן
22 הַכּוֹס עַל־כַּף פַּרְעֹה׃ וְאֵת שַׂר הָאֹפִים תָּלָה
23 כַּאֲשֶׁר פָּתַר לָהֶם יוֹסֵף׃ וְלֹא־זָכַר שַׂר־הַמַּשְׁקִים
אֶת־יוֹסֵף וַיִּשְׁכָּחֵהוּ׃

Pincerna somnium suum refert Ioseph, qui illud exponit ipsi.

Rogat Pincernam, cum benè sit illi, nè sui obliviscatur.

Pistor et iam somnium suum enarrat Ioseph, qui illud aperit

Evenit illis juxta expositionem Ioseph.

10 י פ פ פ

Cap XLI. *Paroh vi-*

וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים וּפַרְעֹה חֹלֵם וְהִנֵּה עֹמֵד עַל־מא
היאר

2 הַיְאֹר׃ וְהִנֵּה מִן־הַיְאֹר עֹלֹת שֶׁבַע פָּרוֹת יְפוֹת מַרְאֶה
3 וּבְרִיאוֹת בָּשָׂר וַתִּרְעֶינָה בָּאָחוּ׃ וְהִנֵּה שֶׁבַע פָּרוֹת
אֲחֵרוֹת עֹלוֹת אַחֲרֵיהֶן מִן־הַיְאֹר רָעוֹת מַרְאֶה וְדַקּוֹת
בָּשָׂר וַתַּעֲמֹדְנָה אֵצֶל הַפָּרוֹת עַל־שְׂפַת הַיְאֹר׃
4 וַתֹּאכַלְנָה הַפָּרוֹת רָעוֹת הַמַּרְאֶה וְדַקֹּת הַבָּשָׂר אֵת
שֶׁבַע הַפָּרוֹת יְפֹת הַמַּרְאֶה וְהַבְּרִיאֹת וַיִּיקַץ פַּרְעֹה׃
5 וַיִּישָׁן וַיַּחֲלֹם שֵׁנִית וְהִנֵּה שֶׁבַע שִׁבֳּלִים עֹלוֹת בְּקָנֶה
6 אֶחָד בְּרִיאוֹת וְטֹבוֹת׃ וְהִנֵּה שֶׁבַע שִׁבֳּלִים דַּקּוֹת
7 וּשְׁדוּפֹת קָדִים צֹמְחוֹת אַחֲרֵיהֶן׃ וַתִּבְלַעְנָה הַשִּׁבֳּלִים
הַדַּקּוֹת אֵת שֶׁבַע הַשִּׁבֳּלִים הַבְּרִיאוֹת וְהַמְלֵאוֹת וַיִּיקַץ
8 פַּרְעֹה וְהִנֵּה חֲלוֹם׃ וַיְהִי בַבֹּקֶר וַתִּפָּעֶם רוּחוֹ וַיִּשְׁלַח
וַיִּקְרָא אֶת־כָּל־חַרְטֻמֵּי מִצְרַיִם וְאֶת־כָּל־חֲכָמֶיהָ וַיְסַפֵּר
פַּרְעֹה לָהֶם אֶת־חֲלֹמוֹ וְאֵין־פּוֹתֵר אוֹתָם לְפַרְעֹה׃
9 וַיְדַבֵּר שַׂר הַמַּשְׁקִים אֶת־פַּרְעֹה לֵאמֹר אֶת־חֲטָאַי אֲנִי
10 מַזְכִּיר הַיּוֹם׃ פַּרְעֹה קָצַף עַל־עֲבָדָיו וַיִּתֵּן אֹתִי בְּמִשְׁמַר
11 בֵּית שַׂר הַטַּבָּחִים אֹתִי וְאֵת שַׂר הָאֹפִים׃ וַנַּחַלְמָה
חֲלוֹם בְּלַיְלָה אֶחָד אֲנִי וְהוּא אִישׁ כְּפִתְרוֹן חֲלֹמוֹ
12 חָלָמְנוּ׃ וְשָׁם אִתָּנוּ נַעַר עִבְרִי עֶבֶד לְשַׂר הַטַּבָּחִים
וַנְּסַפֶּר־לוֹ וַיִּפְתָּר־לָנוּ אֶת־חֲלֹמֹתֵינוּ אִישׁ כַּחֲלֹמוֹ פָּתָר׃
13 וְהָיָה כַּאֲשֶׁר פָּתַר־לָנוּ כֵּן הָיָה אֹתִי הֵשִׁיב עַל־כַּנִּי וְאֹתוֹ
14 תָּלָה׃ וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה וַיִּקְרָא אֶת־יוֹסֵף וַיְרִיצֻהוּ מִן־
הַטֹּבוֹר וַיְגַלַּח וַיְחַלֵּף שִׂמְלֹתָיו וַיָּבֹא אֶל־פַּרְעֹה׃ וַיֹּאמֶר
פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף חֲלוֹם חָלַמְתִּי וּפֹתֵר אֵין אֹתוֹ וַאֲנִי
16 שָׁמַעְתִּי עָלֶיךָ לֵאמֹר תִּשְׁמַע חֲלוֹם לִפְתֹּר אֹתוֹ׃ וַיַּעַן
יוֹסֵף אֶת־פַּרְעֹה לֵאמֹר בִּלְעָדָי אֱלֹהִים יַעֲנֶה אֶת־
17 שְׁלוֹם פַּרְעֹה׃ וַיְדַבֵּר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף בַּחֲלֹמִי הִנְנִי עֹמֵד
18 עַל־שְׂפַת הַיְאֹר׃ וְהִנֵּה מִן־הַיְאֹר עֹלֹת שֶׁבַע פָּרוֹת
19 בְּרִיאוֹת בָּשָׂר וִיפֹת תֹּאַר וְרַעוֹת בָּאָחוּ׃ וְהִנֵּה

Videt in somnio, septem vaccas pingues, & septem tenues carne.

Iterum somniat septem spicas pingues, & septem tenues.

Nemo repetitur, qui Regi somnia interpretur.

Pharoh somnium suum narrat Ioseph.

שֶׁבַע־פָּרוֹת אֲחֵרוֹת עֲלוֹת אַחֲרֵיהֶן דַּלּוֹת וְרָעוֹת תֹּאַר
מְאֹד וְרַקּוֹת בָּשָׂר לֹא־רָאִיתִי כָהֵנָּה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם
לָרֹעַ: וַתֹּאכַלְנָה הַפָּרוֹת הָרַקּוֹת וְהָרָעוֹת אֶת שֶׁבַע כ
הַפָּרוֹת הָרִאשֹׁנוֹת הַבְּרִיאֹת: וַתָּבֹאנָה אֶל־קִרְבֶּנָּה 21
וְלֹא נוֹדַע כִּי־בָאוּ אֶל־קִרְבֶּנָּה וּמַרְאֵיהֶן רַע כַּאֲשֶׁר
בַּתְּחִלָּה וָאִיקָץ: וָאֵרֶא בַּחֲלֹמִי וְהִנֵּה שֶׁבַע שִׁבֳּלִים 22
עֹלֹת בְּקָנֶה אֶחָד מְלֵאוֹת וְטֹבוֹת: וְהִנֵּה שֶׁבַע שִׁבֳּלִים 23
צְנֻמוֹת דַּקּוֹת שְׁדֻפוֹת קָדִים צֹמְחוֹת אַחֲרֵיהֶם: וַתִּבְלַעְנָה 24
הַשִּׁבֳּלִים הַדַּקֹּת אֵת שֶׁבַע הַשִּׁבֳּלִים הַטֹּבוֹת וָאֹמַר
אֶל־הַחַרְטֻמִּים וְאֵין מַגִּיד לִי: וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־פַּרְעֹה כה *Joseph veram ejus solutionem exponit.*
חֲלוֹם פַּרְעֹה אֶחָד הוּא אֵת אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עֹשֶׂה הִגִּיד
לְפַרְעֹה: שֶׁבַע פָּרֹת הַטֹּבֹת שֶׁבַע שָׁנִים הֵנָּה וְשֶׁבַע 26
הַשִּׁבֳּלִים הַטֹּבֹת שֶׁבַע שָׁנִים הֵנָּה חֲלוֹם אֶחָד הוּא:
וְשֶׁבַע הַפָּרוֹת הָרַקּוֹת וְהָרָעוֹת הָעֹלוֹת אַחֲרֵיהֶן שֶׁבַע 27
שָׁנִים הֵנָּה וְשֶׁבַע הַשִּׁבֳּלִים הָרֵקוֹת שְׁדֻפוֹת הַקָּדִים יִהְיוּ
שֶׁבַע שְׁנֵי רָעָב: הוּא הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל־פַּרְעֹה 28
אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עֹשֶׂה הֶרְאָה אֶת־פַּרְעֹה: הִנֵּה שֶׁבַע 29
שָׁנִים בָּאוֹת שָׂבָע גָּדוֹל בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם: וְקָמוּ שֶׁבַע ל
שְׁנֵי רָעָב אַחֲרֵיהֶן וְנִשְׁכַּח כָּל־הַשָּׂבָע בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם
וְכִלָּה הָרָעָב אֶת־הָאָרֶץ: וְלֹא־יִוָּדַע הַשָּׂבָע בָּאָרֶץ מִפְּנֵי 31
הָרָעָב הַהוּא אַחֲרֵי־כֵן כִּי־כָבֵד הוּא מְאֹד: וְעַל 32
הִשָּׁנוֹת הַחֲלוֹם אֶל־פַּרְעֹה פְּעָמִים כִּי־נָכוֹן הַדָּבָר מֵעִם
הָאֱלֹהִים וּמְמַהֵר הָאֱלֹהִים לַעֲשֹׂתוֹ: וְעַתָּה יֵרֶא פַּרְעֹה 33 *Ioseph consulit Parol, quæ ad famis præcautionem agenda.*
אִישׁ נָבוֹן וְחָכָם וְיָשִׁתֵהוּ עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם: יַעֲשֶׂה 34
פַּרְעֹה וְיַפְקֵד פְּקִדִים עַל־הָאָרֶץ וְחִמֵּשׁ אֶת־אֶרֶץ
מִצְרַיִם בְּשֶׁבַע שְׁנֵי הַשָּׂבָע: וְיִקְבְּצוּ אֶת־כָּל־אֹכֶל לה
הַשָּׁנִים הַטֹּבוֹת הַבָּאוֹת הָאֵלֶּה וְיִצְבְּרוּ־בָר תַּחַת יַד־
פַּרְעֹה אֹכֶל בֶּעָרִים וְשָׁמָרוּ: וְהָיָה הָאֹכֶל לְפִקָּדוֹן לָאָרֶץ 36

לשבע

לִשְׁבַּע שְׁנֵי הָרָעָב אֲשֶׁר תִּהְיֶיןָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְלֹא־
37 תִכָּרֵת הָאָרֶץ בָּרָעָב: וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי פַרְעֹה וּבְעֵינֵי
38 כָּל־עֲבָדָיו: וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־עֲבָדָיו הֲנִמְצָא כָזֶה אִישׁ
Paroh miratus sapientiam, & prudentiam Ioseph, eum totius Ægypti prorogem constituit.
39 אֲשֶׁר רוּחַ אֱלֹהִים בּוֹ: וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף אַחֲרֵי
הוֹדִיעַ אֱלֹהִים אוֹתְךָ אֶת־כָּל־זֹאת אֵין־נָבוֹן וְחָכָם
מ כָּמוֹךָ: אַתָּה תִּהְיֶה עַל־בֵּיתִי וְעַל־פִּיךָ יִשַּׁק כָּל־עַמִּי
41 רַק הַכִּסֵּא אֶגְדַּל מִמֶּךָּ: וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף רְאֵה
42 נְתַתִּי אֹתְךָ עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרָיִם: וַיָּסַר פַּרְעֹה אֶת־
טַבַּעְתּוֹ מֵעַל יָדוֹ וַיִּתֵּן אֹתָהּ עַל־יַד יוֹסֵף וַיַּלְבֵּשׁ אֹתוֹ
43 בִּגְדֵי־שֵׁשׁ וַיָּשֶׂם רְבִד הַזָּהָב עַל־צַוָּארוֹ: וַיַּרְכֵּב אֹתוֹ
בְּמִרְכֶּבֶת הַמִּשְׁנֶה אֲשֶׁר־לוֹ וַיִּקְרְאוּ לְפָנָיו אַבְרֵךְ וְנָתוֹן
44 אֹתוֹ עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרָיִם: וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף אֲנִי
פַרְעֹה וּבִלְעָדֶיךָ לֹא־יָרִים אִישׁ אֶת־יָדוֹ וְאֶת־רַגְלוֹ
מה בְּכָל אֶרֶץ מִצְרָיִם: וַיִּקְרָא פַרְעֹה שֵׁם־יוֹסֵף צָפְנַת פַּעְנֵחַ
Paroh mutat nomen Ioseph, cui dat in uxorem filiam Principis On.
וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־אָסְנַת בַּת־פּוֹטִי פֶרַע כֹּהֵן אֹן לְאִשָּׁה וַיֵּצֵא
46 יוֹסֵף עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם: וְיוֹסֵף בֶּן־שְׁלֹשִׁים שָׁנָה בְּעָמְדוֹ
לִפְנֵי פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרָיִם וַיֵּצֵא יוֹסֵף מִלִּפְנֵי פַּרְעֹה
Saturitas sequitur.
47 וַיַּעֲבֹר בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם: וַתַּעַשׂ הָאָרֶץ בְּשִׁבְעַ שְׁנֵי
48 הַשָּׂבָע לְקֻמָצִים: וַיִּקְבֹּץ אֶת־כָּל־אֹכֶל שֶׁבַע הַשָּׁנִים
אֲשֶׁר הָיוּ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּתֵּן־אֹכֶל בֶּעָרִים אֹכֶל שְׂדֵה־
49 הָעִיר אֲשֶׁר סְבִיבֹתֶיהָ נָתַן בְּתוֹכָהּ: וַיִּצְבֹּר יוֹסֵף בָּר
כְּחוֹל הַיָּם הַרְבֵּה מְאֹד עַד כִּי־חָדַל לִסְפֹּר כִּי־אֵין
נ מִסְפָּר: וּלְיוֹסֵף יֻלַּד שְׁנֵי בָנִים בְּטֶרֶם תָּבוֹא שְׁנַת הָרָעָב לפי קמצה
Duo filii nascuntur Ioseph, Menasseh, & Ephraim.
51 אֲשֶׁר יָלְדָה לוֹ אָסְנַת בַּת־פּוֹטִי פֶרַע כֹּהֵן אֹן: וַיִּקְרָא
יוֹסֵף אֶת־שֵׁם הַבְּכוֹר מְנַשֶּׁה כִּי־נַשַּׁנִי אֱלֹהִים אֶת־כָּל־
52 עָמָלִי וְאֵת כָּל־בֵּית אָבִי: וְאֵת שֵׁם הַשֵּׁנִי קָרָא אֶפְרַיִם
53 כִּי־הִפְרַנִי אֱלֹהִים בְּאֶרֶץ עָנְיִי: וַתִּכְלֶינָה שֶׁבַע שְׁנֵי
54 הַשָּׂבָע אֲשֶׁר הָיָה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם: וַתָּחֵלֶינָה שִׁבְעַ שְׁנֵי

הָרָעָב לָבוֹא כַּאֲשֶׁר אָמַר יוֹסֵף וַיְהִי רָעָב בְּכָל־הָאֲרָצוֹת
וּבְכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם הָיָה לָחֶם: וַתִּרְעַב כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם נה
וַיִּצְעַק הָעָם אֶל־פַּרְעֹה לַלָּחֶם וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה לְכָל־
מִצְרַיִם לְכוּ אֶל־יוֹסֵף אֲשֶׁר־יֹאמַר לָכֶם תַּעֲשׂוּ:
וְהָרָעָב הָיָה עַל כָּל־פְּנֵי הָאָרֶץ וַיִּפְתַּח יוֹסֵף אֶת־כָּל־ 56
אֲשֶׁר בָּהֶם וַיִּשְׁבֹּר לְמִצְרַיִם וַיֶּחֱזַק הָרָעָב בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם:
וְכָל־הָאָרֶץ בָּאוּ מִצְרַיְמָה לִשְׁבֹּר אֶל־יוֹסֵף כִּי־חָזַק 57
הָרָעָב בְּכָל־הָאָרֶץ: מב וַיַּרְא יַעֲקֹב כִּי יֶשׁ־שֶׁבֶר בְּמִצְרָיִם
וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְבָנָיו לָמָּה תִתְרָאוּ: וַיֹּאמֶר הִנֵּה שָׁמַעְתִּי 2
כִּי יֶשׁ־שֶׁבֶר בְּמִצְרַיִם רְדוּ שָׁמָּה וְשִׁבְרוּ־לָנוּ מִשָּׁם וְנִחְיֶה
וְלֹא נָמוּת: וַיֵּרְדוּ אֲחֵי־יוֹסֵף עֲשָׂרָה לִשְׁבֹּר בָּר מִמִּצְרָיִם: 3
וְאֶת־בִּנְיָמִין אֲחִי יוֹסֵף לֹא־שָׁלַח יַעֲקֹב אֶת־אֶחָיו כִּי 4
אָמַר פֶּן־יִקְרָאֶנּוּ אָסוֹן: וַיָּבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לִשְׁבֹּר בְּתוֹךְ ה
הַבָּאִים כִּי־הָיָה הָרָעָב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: וְיוֹסֵף הוּא הַשַּׁלִּיט 6
עַל־הָאָרֶץ הוּא הַמַּשְׁבִּיר לְכָל־עַם הָאָרֶץ וַיָּבֹאוּ אֲחֵי
יוֹסֵף וַיִּשְׁתַּחֲווּ־לוֹ אַפַּיִם אָרְצָה: וַיַּרְא יוֹסֵף אֶת־אֶחָיו 7
וַיַּכִּרֵם וַיִּתְנַכֵּר אֲלֵיהֶם וַיְדַבֵּר אִתָּם קָשׁוֹת וַיֹּאמֶר
אֲלֵהֶם מֵאַיִן בָּאתֶם וַיֹּאמְרוּ מֵאֶרֶץ כְּנַעַן לִשְׁבֹּר־אֹכֶל:
וַיַּכֵּר יוֹסֵף אֶת־אֶחָיו וְהֵם לֹא הִכִּרֻהוּ: וַיִּזְכֹּר יוֹסֵף אֶת 8 9
הַחֲלֹמוֹת אֲשֶׁר חָלַם לָהֶם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מְרַגְּלִים אַתֶּם
לִרְאוֹת אֶת־עֶרְוַת הָאָרֶץ בָּאתֶם: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לֹא
אֲדֹנִי וְעֲבָדֶיךָ בָּאוּ לִשְׁבֹּר־אֹכֶל: כֻּלָּנוּ בְּנֵי אִישׁ־אֶחָד 11
נָחְנוּ כֵּנִים אֲנַחְנוּ לֹא־הָיוּ עֲבָדֶיךָ מְרַגְּלִים: וַיֹּאמֶר 12
אֲלֵהֶם לֹא כִּי עֶרְוַת הָאָרֶץ בָּאתֶם לִרְאוֹת: וַיֹּאמְרוּ 13
שְׁנֵים עָשָׂר עֲבָדֶיךָ אַחִים אֲנַחְנוּ בְּנֵי אִישׁ־אֶחָד בְּאֶרֶץ
כְּנָעַן וְהִנֵּה הַקָּטֹן אֶת־אָבִינוּ הַיּוֹם וְהָאֶחָד אֵינֶנּוּ:
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף הוּא אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֲלֵכֶם לֵאמֹר 14
מְרַגְּלִים אַתֶּם: בְּזֹאת תִּבָּחֲנוּ חֵי פַּרְעֹה אִם־תֵּצְאוּ מִזֶּה שׁוֹ
כִּי

Incipit fames; & Joseph de horreis servati tritici vendit universæ terræ.

Cap. XLII. Jahacob filios suos mittit pro emendis frugibus in Ægyptum

Ipsi apparent coram Joseph cui se incurvant; at ille calumniatur eos exploratores esse.

E contrà ipsi respondent, omnes ejusdem viri filios esse.

16 כִּי אִם־בְּבוֹא אֲחִיכֶם הַקָּטֹן הֵנָּה׃ שִׁלְחוּ מִכֶּם אֶחָד
וְיִקַּח אֶת־אֲחִיכֶם וְאַתֶּם הֵאָסֵרוּ וְיִבָּחֲנוּ דִּבְרֵיכֶם
הַאֱמֶת אִתְּכֶם וְאִם־לֹא חֵי פַּרְעֹה כִּי מְרַגְּלִים אַתֶּם׃
17 18 וַיֶּאֱסֹף אֹתָם אֶל־מִשְׁמָר שְׁלֹשֶׁת יָמִים׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
יוֹסֵף בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי זֹאת עֲשׂוּ וִחְיוּ אֶת־הָאֱלֹהִים אֲנִי
19 יָרֵא׃ אִם־כֵּנִים אַתֶּם אֲחִיכֶם אֶחָד יֵאָסֵר בְּבֵית
מִשְׁמַרְכֶם וְאַתֶּם לְכוּ הָבִיאוּ שֶׁבֶר רְעָבוֹן בָּתֵּיכֶם׃
כ וְאֶת־אֲחִיכֶם הַקָּטֹן תָּבִיאוּ אֵלַי וְיֵאָמְנוּ דִבְרֵיכֶם וְלֹא
21 תָמֻתוּ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן׃ וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו אֲבָל אֲשֵׁמִים
אֲנַחְנוּ עַל־אָחִינוּ אֲשֶׁר רָאִינוּ צָרַת נַפְשׁוֹ בְּהִתְחַנְּנוֹ
אֵלֵינוּ וְלֹא שָׁמָעְנוּ עַל־כֵּן בָּאָה אֵלֵינוּ הַצָּרָה הַזֹּאת׃
22 וַיַּעַן רְאוּבֵן אֹתָם לֵאמֹר הֲלוֹא אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם לֵאמֹר
אַל־תֶּחֶטְאוּ בַיֶּלֶד וְלֹא שְׁמַעְתֶּם וְגַם־דָּמוֹ הִנֵּה נִדְרָשׁ׃
23 24 וְהֵם לֹא יָדְעוּ כִּי שֹׁמֵעַ יוֹסֵף כִּי הַמֵּלִיץ בֵּינֹתָם׃ וַיִּסֹּב
מֵעֲלֵיהֶם וַיֵּבְךְּ וַיָּשָׁב אֲלֵהֶם וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם וַיִּקַּח מֵאִתָּם
כה אֶת־שִׁמְעוֹן וַיֶּאְסֹר אֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם׃ וַיְצַו יוֹסֵף וַיְמַלְאוּ
אֶת־כְּלֵיהֶם בָּר וְלַהֲשִׁיב כַּסְפֵּיהֶם אִישׁ אֶל־שַׂקּוֹ וְלָתֵת
26 לָהֶם צֵדָה לַדָּרֶךְ וַיַּעַשׂ לָהֶם כֵּן׃ וַיִּשְׂאוּ אֶת־שִׁבְרָם עַל־
27 חֲמֹרֵיהֶם וַיֵּלְכוּ מִשָּׁם׃ וַיִּפְתַּח הָאֶחָד אֶת־שַׂקּוֹ לָתֵת
מִסְפּוֹא לַחֲמֹרוֹ בַּמָּלוֹן וַיַּרְא אֶת־כַּסְפּוֹ וְהִנֵּה־הוּא בְּפִי
28 אַמְתַּחְתּוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֶל־אֶחָיו הוּשַׁב כַּסְפִּי וְגַם הִנֵּה
בְּאַמְתַּחְתִּי וַיֵּצֵא לִבָּם וַיֶּחֶרְדוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו לֵאמֹר
29 מַה־זֹּאת עָשָׂה אֱלֹהִים לָנוּ׃ וַיָּבֹאוּ אֶל־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם
אַרְצָה כְּנָעַן וַיַּגִּידוּ לוֹ אֵת כָּל־הַקֹּרֹת אֹתָם לֵאמֹר׃
ל דִּבֶּר הָאִישׁ אֲדֹנֵי הָאָרֶץ אִתָּנוּ קָשׁוֹת וַיִּתֵּן
31 אֹתָנוּ כִּמְרַגְּלִים אֶת־הָאָרֶץ׃ וַנֹּאמֶר אֵלָיו כֵּנִים אֲנָחְנוּ
32 לֹא הָיִינוּ מְרַגְּלִים׃ שְׁנֵים־עָשָׂר אֲנַחְנוּ אַחִים בְּנֵי אָבִינוּ
הָאֶחָד אֵינֶנּוּ וְהַקָּטֹן הַיּוֹם אֶת־אָבִינוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃
וַיֹּאמֶר

Jubet ergo Ioseph, ut ipsorum verba verisimilia probentur, Binjamin afferi.

Accipit Simeonem in obsidem; & reliqui abeunt.

Reversi ad patrem, ei referunt, & poscunt Binjamin ab ipso, qui eum non permittit.

33 וַיֹּאמֶר אֵלֵינוּ הָאִישׁ אֲדֹנֵי הָאָרֶץ בְּזֹאת אֵדַע כִּי כֵנִים
אַתֶּם אֲחֵיכֶם הָאֶחָד הַנִּיחוּ אִתִּי וְאֶת־רַעְבוֹן בָּתֵּיכֶם
34 קְחוּ וָלֵכוּ: וְהָבִיאוּ אֶת־אֲחִיכֶם הַקָּטֹן אֵלַי וְאֵרְעָה כִּי
לֹא מְרַגְּלִים אַתֶּם כִּי כֵנִים אַתֶּם אֶת־אֲחִיכֶם אֶתֵּן לָכֶם
וְאֶת־הָאָרֶץ תִּסְחָרוּ: וַיְהִי הֵם מְרִיקִים שַׂקֵּיהֶם וְהִנֵּה־ לה
אִישׁ צְרוֹר־כַּסְפּוֹ בְּשַׂקּוֹ וַיִּרְאוּ אֶת־צְרֹרוֹת כַּסְפֵּיהֶם
הֵמָּה וַאֲבִיהֶם וַיִּירָאוּ: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יַעֲקֹב אֲבִיהֶם 36
אֹתִי שִׁכַּלְתֶּם יוֹסֵף אֵינֶנּוּ וְשִׁמְעוֹן אֵינֶנּוּ וְאֶת־בִּנְיָמִן
תִּקָּחוּ עָלַי הָיוּ כֻלָּנָה: וַיֹּאמֶר רְאוּבֵן אֶל־אָבִיו לֵאמֹר 37
אֶת־שְׁנֵי בָנַי תָּמִית אִם־לֹא אֲבִיאֶנּוּ אֵלֶיךָ תְּנָה אֹתוֹ
עַל־יָדִי וַאֲנִי אֲשִׁיבֶנּוּ אֵלֶיךָ: וַיֹּאמֶר לֹא־יֵרֵד בְּנִי עִמָּכֶם 38
כִּי־אָחִיו מֵת וְהוּא לְבַדּוֹ נִשְׁאָר וּקְרָאָהוּ אָסוֹן בַּדֶּרֶךְ
אֲשֶׁר תֵּלְכוּ־בָהּ וְהוֹרַדְתֶּם אֶת־שֵׂיבָתִי בְּיָגוֹן שְׁאוֹלָה:

מג 1 וְהָרָעָב כָּבֵד בָּאָרֶץ: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלּוּ לֶאֱכֹל אֶת־ Cap. XLIII
2 הַשֶּׁבֶר אֲשֶׁר הֵבִיאוּ מִמִּצְרַיִם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אֲבִיהֶם
3 שֻׁבוּ שִׁבְרוּ־לָנוּ מְעַט־אֹכֶל: וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוּדָה לֵאמֹר
הָעֵד הֵעִד בָּנוּ הָאִישׁ לֵאמֹר לֹא־תִרְאוּ פָנַי בִּלְתִּי
4 אֲחִיכֶם אִתְּכֶם: אִם־יֶשְׁךָ מְשַׁלֵּחַ אֶת־אָחִינוּ אִתָּנוּ
נֵרְדָה וְנִשְׁבְּרָה לְךָ אֹכֶל: וְאִם־אֵינְךָ מְשַׁלֵּחַ לֹא נֵרֵד כִּי
הָאִישׁ אָמַר אֵלֵינוּ לֹא־תִרְאוּ פָנַי בִּלְתִּי אֲחִיכֶם
5 אִתְּכֶם: וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל לָמָּה הֲרֵעֹתֶם לִי לְהַגִּיד
6 לָאִישׁ הַעוֹד לָכֶם אָח: וַיֹּאמְרוּ שָׁאוֹל שָׁאַל־הָאִישׁ
לָנוּ וּלְמוֹלַדְתֵּנוּ לֵאמֹר הַעוֹד אֲבִיכֶם חַי הֲיֵשׁ לָכֶם אָח
וַנַּגֶּד־לוֹ עַל־פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הֲיָדוֹעַ נֵדַע כִּי יֹאמַר
7 הוֹרִידוּ אֶת־אֲחִיכֶם: וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל־יִשְׂרָאֵל אָבִיו
שִׁלְחָה הַנַּעַר אִתִּי וְנָקוּמָה וְנֵלֵכָה וְנִחְיֶה וְלֹא נָמוּת
9 גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם־אַתָּה גַּם־טַפֵּנוּ: אָנֹכִי אֶעֶרְבֶנּוּ מִיָּדִי
תְּבַקְשֶׁנּוּ אִם־לֹא הֲבִיאֹתִיו אֵלֶיךָ וְהִצַּגְתִּיו לְפָנֶיךָ

וחטאתי

Repertâ pecuniâ in saccis, ipsi valdè timent.

Cap. XLIII
Jahacob fame compulsus filios iterum in Ægyptum pro emendis frugibus remittit.

Jehudah convincit patrem, ut Binjamin unà cum ipsis mittat ac efficaci-

ter promittit ipsi, se reducturum eum.

י וְחָטָאתִי לְךָ כָּל־הַיָּמִים׃ כִּי לוּלֵא הִתְמַהְמָהְנוּ כִּי
יא עַתָּה שַׁבְנוּ זֶה פַּעֲמָיִם׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יִשְׂרָאֵל אֲבִיהֶם
אִם־כֵּן אֵפוֹא זֹאת עֲשׂוּ קְחוּ מִזִּמְרַת הָאָרֶץ בִּכְלֵיכֶם
וְהוֹרִידוּ לָאִישׁ מִנְחָה מְעַט צְרִי וּמְעַט דְּבַשׁ נְכֹאת וָלֹט
יב בָּטְנִים וּשְׁקֵדִים׃ וְכֶסֶף מִשְׁנֶה קְחוּ בְיֶדְכֶם וְאֶת־
הַכֶּסֶף הַמּוּשָׁב בְּפִי אַמְתְּחֹתֵיכֶם תָּשִׁיבוּ בְיֶדְכֶם אוּלַי
יג מִשְׁגֶּה הוּא׃ וְאֶת־אֲחִיכֶם קְחוּ וְקוּמוּ שׁוּבוּ אֶל־
יד הָאִישׁ׃ וְאֵל שַׁדַּי יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים לִפְנֵי הָאִישׁ וְשִׁלַּח
לָכֶם אֶת־אֲחִיכֶם אַחֵר וְאֶת־בִּנְיָמִין וַאֲנִי כַּאֲשֶׁר
טו שָׁכֹלְתִּי שָׁכָלְתִּי׃ וַיִּקְחוּ הָאֲנָשִׁים אֶת־הַמִּנְחָה הַזֹּאת

Perveniunt in Ægyptum; & sistunt se coram Joseph, qui videns cum illis Binjamin, jubet eos domi suæ hospitio excipi.

וּמִשְׁנֶה־כֶּסֶף לָקְחוּ בְיָדָם וְאֶת־בִּנְיָמִן וַיָּקֻמוּ וַיֵּרְדוּ
טז מִצְרַיִם וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי יוֹסֵף׃ וַיַּרְא יוֹסֵף אִתָּם אֶת־בִּנְיָמִן
וַיֹּאמֶר לַאֲשֶׁר עַל־בֵּיתוֹ הָבֵא אֶת־הָאֲנָשִׁים
הַבַּיְתָה וּטְבֹחַ טֶבַח וְהָכֵן כִּי אִתִּי יֹאכְלוּ הָאֲנָשִׁים
יז בַּצָּהֳרָיִם׃ וַיַּעַשׂ הָאִישׁ כַּאֲשֶׁר אָמַר יוֹסֵף וַיָּבֵא
יח הָאִישׁ אֶת־הָאֲנָשִׁים בֵּיתָה יוֹסֵף׃ וַיִּרְאוּ הָאֲנָשִׁים

18 His perterriti, loquuntur eum viro, qui ejus domui præerat, culpam à se rejicientes, quod pecuniam in saccis suis invenissent.

כִּי הוּבְאוּ בֵּית יוֹסֵף וַיֹּאמְרוּ עַל־דְּבַר הַכֶּסֶף הַשָּׁב
בְּאַמְתְּחֹתֵינוּ בַּתְּחִלָּה אֲנַחְנוּ מוּבָאִים לְהִתְגַּלֵּל עָלֵינוּ
וּלְהִתְנַפֵּל עָלֵינוּ וְלָקַחַת אֹתָנוּ לַעֲבָדִים וְאֶת־חֲמֹרֵינוּ׃
יט וְנִגְּשׁוּ אֶל־הָאִישׁ אֲשֶׁר עַל־בֵּית יוֹסֵף וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו פֶּתַח
כ הַבָּיִת׃ וַיֹּאמְרוּ בִּי אֲדֹנִי יָרֹד יָרַדְנוּ בַּתְּחִלָּה לִשְׁבָּר־
כא אֹכֶל׃ וַיְהִי כִּי־בָאנוּ אֶל־הַמָּלוֹן וַנִּפְתְּחָה אֶת־
אַמְתְּחֹתֵינוּ וְהִנֵּה כֶסֶף־אִישׁ בְּפִי אַמְתַּחְתּוֹ כַּסְפֵּנוּ
כב בְּמִשְׁקָלוֹ וַנָּשֶׁב אֹתוֹ בְיָדֵנוּ׃ וְכֶסֶף אַחֵר הוֹרַדְנוּ בְיָדֵנוּ
לִשְׁבָּר־אֹכֶל לֹא יָדַעְנוּ מִי־שָׂם כַּסְפֵּנוּ בְּאַמְתְּחֹתֵינוּ׃
כג וַיֹּאמֶר שָׁלוֹם לָכֶם אַל־תִּירָאוּ אֱלֹהֵיכֶם וֵאלֹהֵי אֲבִיכֶם
נָתַן לָכֶם מַטְמוֹן בְּאַמְתְּחֹתֵיכֶם כַּסְפְּכֶם בָּא אֵלָי וַיּוֹצֵא
כד אֲלֵהֶם אֶת־שִׁמְעוֹן׃ וַיָּבֵא הָאִישׁ אֶת־הָאֲנָשִׁים בֵּיתָה

יוסף

יוֹסֵף וַיִּתֵּן־מַיִם וַיִּרְחֲצוּ רַגְלֵיהֶם וַיִּתֵּן מִסְפּוֹא לַחֲמ�ֹרֵיהֶם׃
וַיָּכִינוּ אֶת־הַמִּנְחָה עַד־בּוֹא יוֹסֵף בַּצָּהֳרַיִם כִּי שָׁמְעוּ כִּי־שָׁם
יֹאכְלוּ לָחֶם׃ וַיָּבֹא יוֹסֵף הַבַּיְתָה וַיָּבִיאוּ לוֹ אֶת־ 26 א דגושה
הַמִּנְחָה אֲשֶׁר־בְּיָדָם הַבַּיְתָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ־לוֹ אָרְצָה׃ Offerunt Joseph munus, quod ei afferebant; & se ipsi incurvant.
וַיִּשְׁאַל לָהֶם לְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר הֲשָׁלוֹם אֲבִיכֶם הַזָּקֵן אֲשֶׁר 27
אֲמַרְתֶּם הַעוֹדֶנּוּ חָי׃ וַיֹּאמְרוּ שָׁלוֹם לְעַבְדְּךָ לְאָבִינוּ 28
עוֹדֶנּוּ חָי וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּ׃ וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־בִּנְיָמִן 29 וישתחוו קרי
אָחִיו בֶּן־אִמּוֹ וַיֹּאמֶר הֲזֶה אֲחִיכֶם הַקָּטֹן אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם Ioseph aspiciens Binjamin, se à miseratione continere non potest: ab illis intrò secedit, & flet.
אֵלָי וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יָחְנְךָ בְנִי׃ וַיְמַהֵר יוֹסֵף כִּי־נִכְמְרוּ ל
רַחֲמָיו אֶל־אָחִיו וַיְבַקֵּשׁ לִבְכּוֹת וַיָּבֹא הַחַדְרָה וַיֵּבְךְּ
שָׁמָּה׃ וַיִּרְחַץ פָּנָיו וַיֵּצֵא וַיִּתְאַפַּק וַיֹּאמֶר שִׂימוּ לָחֶם׃ 31 Reversus ad eos jubet cibos apponi, ut unà simul cum eis comederet.
וַיָּשִׂימוּ לוֹ לְבַדּוֹ וְלָהֶם לְבַדָּם וְלַמִּצְרִים הָאֹכְלִים אִתּוֹ 32
לְבַדָּם כִּי לֹא יוּכְלוּן הַמִּצְרִים לֶאֱכֹל אֶת־הָעִבְרִים לָחֶם
כִּי־תוֹעֵבָה הוּא לְמִצְרָיִם׃ וַיֵּשְׁבוּ לְפָנָיו הַבְּכוֹר כִּבְכֹרָתוֹ 33
וְהַצָּעִיר כִּצְעִרָתוֹ וַיִּתְמְהוּ הָאֲנָשִׁים אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ׃
וַיִּשָּׂא מַשְׂאֹת מֵאֵת פָּנָיו אֲלֵהֶם וַתֵּרֶב מַשְׂאַת בִּנְיָמִן 34
מִמַּשְׂאֹת כָּלָם חָמֵשׁ יָדוֹת וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׁכְּרוּ עִמּוֹ׃ Cap. XLIV מד
וַיְצַו אֶת־אֲשֶׁר עַל־בֵּיתוֹ לֵאמֹר מַלֵּא אֶת־אַמְתְּחֹת הָאֲנָשִׁים
אֹכֶל כַּאֲשֶׁר יוּכְלוּן שְׂאֵת וְשִׂים כֶּסֶף־אִישׁ בְּפִי
אַמְתַּחְתּוֹ׃ וְאֶת־גְּבִיעִי גְּבִיעַ הַכֶּסֶף תָּשִׂים בְּפִי אַמְתַּחַת 2 Joseph jubet scyphum suum abscondi in sacco Binjamin.
הַקָּטֹן וְאֵת כֶּסֶף שִׁבְרוֹ וַיַּעַשׂ כִּדְבַר יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֵּר׃
הַבֹּקֶר אוֹר וְהָאֲנָשִׁים שֻׁלְּחוּ הֵמָּה וַחֲמֹרֵיהֶם׃ הֵמָּה יָצְאוּ 4 3
אֶת־הָעִיר לֹא הִרְחִיקוּ וְיוֹסֵף אָמַר לַאֲשֶׁר עַל־בֵּיתוֹ
קוּם רְדֹף אַחֲרֵי הָאֲנָשִׁים וְהִשַּׂגְתָּם וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם לָמָּה
שִׁלַּמְתֶּם רָעָה תַּחַת טוֹבָה׃ הֲלוֹא זֶה אֲשֶׁר יִשְׁתֶּה ה
אֲדֹנִי בּוֹ וְהוּא נַחֵשׁ יְנַחֵשׁ בּוֹ הֲרֵעֹתֶם אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם׃
וַיַּשֶּׂג וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו 6 7
לָמָּה יְדַבֵּר אֲדֹנִי כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה חָלִלָה לַעֲבָדֶיךָ

מעשות

8 מֵעַשׂוֹת כַּדָּבָר הַזֶּה׃ הֵן כֶּסֶף אֲשֶׁר מָצָאנוּ בְּפִי
אַמְתְּחֹתֵינוּ הֲשִׁבְנוּ אֵלֶיךָ מֵאֶרֶץ כְּנָעַן וְאֵיךְ נִגְנֹב מִבֵּית
9 אֲדֹנֶיךָ כֶּסֶף אוֹ זָהָב׃ אֲשֶׁר יִמָּצֵא אִתּוֹ מֵעֲבָדֶיךָ וָמֵת
10 וְגַם־אֲנַחְנוּ נִהְיֶה לַאדֹנִי לַעֲבָדִים׃ וַיֹּאמֶר גַּם־עַתָּה
קמץ נו"ק כִּדְבָרֵיכֶם כֵּן־הוּא אֲשֶׁר יִמָּצֵא אִתּוֹ יִהְיֶה־לִּי עֶבֶד וְאַתֶּם
11 תִּהְיוּ נְקִיִּם׃ וַיְמַהֲרוּ וַיּוֹרִידוּ אִישׁ אֶת־אַמְתַּחְתּוֹ אָרְצָה
12 וַיִּפְתְּחוּ אִישׁ אַמְתַּחְתּוֹ׃ וַיְחַפֵּשׂ בַּגָּדוֹל הַחֵל וּבַקָּטֹן
13 כִּלָּה וַיִּמָּצֵא הַגָּבִיעַ בְּאַמְתַּחַת בִּנְיָמִן׃ וַיִּקְרְעוּ שִׂמְלֹתָם
14 וַיַּעֲמֹס אִישׁ עַל־חֲמֹרוֹ וַיָּשֻׁבוּ הָעִירָה׃ וַיָּבֹא יְהוּדָה
וְאֶחָיו בֵּיתָה יוֹסֵף וְהוּא עוֹדֶנּוּ שָׁם וַיִּפְּלוּ לְפָנָיו אָרְצָה׃
טו וַיֹּאמֶר לָהֶם יוֹסֵף מַה־הַמַּעֲשֶׂה הַזֶּה אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם
16 הֲלוֹא יְדַעְתֶּם כִּי־נַחֵשׁ יְנַחֵשׁ אִישׁ אֲשֶׁר כָּמֹנִי׃ וַיֹּאמֶר
יְהוּדָה מַה־נֹּאמַר לַאדֹנִי מַה־נְּדַבֵּר וּמַה־נִּצְטַדָּק
הָאֱלֹהִים מָצָא אֶת־עֲוֹן עֲבָדֶיךָ הִנֶּנּוּ עֲבָדִים לַאדֹנִי
17 גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם אֲשֶׁר־נִמְצָא הַגָּבִיעַ בְּיָדוֹ׃ וַיֹּאמֶר
חָלִילָה לִּי מֵעֲשׂוֹת זֹאת הָאִישׁ אֲשֶׁר נִמְצָא הַגָּבִיעַ
קמץ נו"ק בְּיָדוֹ הוּא יִהְיֶה־לִּי עֶבֶד וְאַתֶּם עֲלוּ לְשָׁלוֹם אֶל־
אֲבִיכֶם׃ ס ס ס יא 11

18 וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה וַיֹּאמַר בִּי אֲדֹנִי יְדַבֶּר־נָא עַבְדְּךָ
דָבָר בְּאָזְנֵי אֲדֹנִי וְאַל־יִחַר אַפְּךָ בְּעַבְדֶּךָ כִּי כָמוֹךָ
19 כְּפַרְעֹה׃ אֲדֹנִי שָׁאַל אֶת־עֲבָדָיו לֵאמֹר הֲיֵשׁ לָכֶם אָב
כ אוֹ־אָח׃ וַנֹּאמֶר אֶל־אֲדֹנִי יֶשׁ־לָנוּ אָב זָקֵן וְיֶלֶד זְקֻנִים
קָטֹן וְאָחִיו מֵת וַיִּוָּתֵר הוּא לְבַדּוֹ לְאִמּוֹ וְאָבִיו אֲהֵבוֹ׃
21 וַתֹּאמֶר אֶל־עֲבָדֶיךָ הוֹרִדֻהוּ אֵלַי וְאָשִׂימָה עֵינִי עָלָיו׃
22 וַנֹּאמֶר אֶל־אֲדֹנִי לֹא־יוּכַל הַנַּעַר לַעֲזֹב אֶת־אָבִיו וְעָזַב
23 אֶת־אָבִיו וָמֵת׃ וַתֹּאמֶר אֶל־עֲבָדֶיךָ אִם־לֹא יֵרֵד אֲחִיכֶם
24 הַקָּטֹן אִתְּכֶם לֹא תֹסִפוּן לִרְאוֹת פָּנָי׃ וַיְהִי כִּי עָלִינוּ
כה אֶל־עַבְדְּךָ אָבִי וַנַּגֶּד לוֹ אֶת דִּבְרֵי אֲדֹנִי׃ וַיֹּאמֶר אָבִינוּ

שבו

Scypho reperto in sacco Binjamin, Ioseph eum de furto accusat.

Iehudah validis rationibus intendit persuadero Ioseph, ut se ipsum loco Binjamin, in servum accipia.

שבו שברו־לנו מעט־אכל׃ ונאמר לא נוכל לרדת 26
אם־יש אחינו הקטן אתנו וירדנו כי־לא נוכל לראות
פני האיש ואחינו הקטן איננו אתנו׃ ויאמר 27
עבדך אבי אלינו אתם ידעתם כי שנים ילדה־לי
אשתי׃ ויצא האחד מאתי ואמר אך טרף טרף 28
ולא ראיתיו עד־הנה׃ ולקחתם גם־את־זה מעם פני 29
וקרהו אסון והורדתם את־שיבתי ברעה שאלה׃
ועתה כבאי אל־עבדך אבי והנער איננו אתנו ל
ונפשו קשורה בנפשו׃ והיה כראותו כי־אין הנער 31
ומת והורידו עבדיך את־שיבת עבדך אבינו ביגון
שאלה׃ כי עבדך ערב את־הנער מעם אבי לאמר 32
אם־לא אביאנו אליך וחטאתי לאבי כל־הימים׃
ועתה ישב־נא עבדך תחת הנער עבד לאדני והנער 33
יעל עם־אחיו׃ כי־איך אעלה אל־אבי והנער איננו 34

מה

אתי פן־אראה ברע אשר ימצא את־אבי׃ ולא־יכל Cap XLV.
יוסף להתאפק לכל הנצבים עליו ויקרא הוציאו כל־ *Ioseph se non ultrà continere valens, se fratribus agnoscendum præbet.*
איש מעלי ולא־עמד איש אתו בהתודע יוסף אל־
אחיו׃ ויתן את־קלו בבכי וישמעו מצרים וישמע 2
בית פרעה׃ ויאמר יוסף אל־אחיו אני יוסף העוד 3
אבי חי ולא־יכלו אחיו לענות אתו כי נבהלו מפניו׃
ויאמר יוסף אל־אחיו גשו־נא אלי ויגשו ויאמר אני 4
יוסף אחיכם אשר־מכרתם אתי מצרימה׃ ועתה *Eos amicè affatur, inquiens illos instrumentum divinum extitisse, ut ipse ad eam dignitatem perveniret, quam obtinebat.*
אל־תעצבו ואל־יחר בעיניכם כי־מכרתם אתי הנה
כי למחיה שלחני אלהים לפניכם׃ כי־זה שנתים 6
הרעב בקרב הארץ ועוד חמש שנים אשר אין־
חריש וקציר׃ וישלחני אלהים לפניכם לשום 7
לכם שארית בארץ ולהחיות לכם לפליטה
גדלה׃ ועתה לא־אתם שלחתם אתי 8

הנה

הִנֵּה פִי הָאֱלֹהִים וַישִׂמֵנִי לְאָב לְפַרְעֹה וּלְאָדוֹן לְכָל־
9 בֵּיתוֹ וּמֹשֵׁל בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם: מַהֲרוּ וַעֲלוּ אֶל־אָבִי
וַאֲמַרְתֶּם אֵלָיו כֹּה אָמַר בִּנְךָ יוֹסֵף שָׂמַנִי אֱלֹהִים לְאָדוֹן
10 לְכָל־מִצְרָיִם רְדָה אֵלַי אַל־תַּעֲמֹד: וְיָשַׁבְתָּ בְּאֶרֶץ־
גֹּשֶׁן וְהָיִיתָ קָרוֹב אֵלַי אַתָּה וּבָנֶיךָ וּבְנֵי בָנֶיךָ וְצֹאנְךָ
11 וּבְקָרְךָ וְכָל־אֲשֶׁר־לָךְ: וְכִלְכַּלְתִּי אֹתְךָ שָׁם כִּי־עוֹד
חָמֵשׁ שָׁנִים רָעָב פֶּן־תִּוָּרֵשׁ אַתָּה וּבֵיתְךָ וְכָל־אֲשֶׁר־
12 לָךְ: וְהִנֵּה עֵינֵיכֶם רֹאוֹת וְעֵינֵי אָחִי בִנְיָמִין כִּי־פִי
13 הַמְדַבֵּר אֲלֵיכֶם: וְהִגַּדְתֶּם לְאָבִי אֶת־כָּל־כְּבוֹדִי
בְּמִצְרַיִם וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר רְאִיתֶם וּמְהַרְתֶּם וְהוֹרַדְתֶּם
14 אֶת־אָבִי הֵנָּה: וַיִּפֹּל עַל־צַוְּארֵי בִנְיָמִן־אָחִיו וַיֵּבְךְ וּבִנְיָמִן
15 בָּכָה עַל־צַוָּארָיו: וַיְנַשֵּׁק לְכָל־אֶחָיו וַיֵּבְךְ עֲלֵהֶם וְאַחֲרֵי
16 כֵן דִּבְּרוּ אֶחָיו אִתּוֹ: וְהַקֹּל נִשְׁמַע בֵּית פַּרְעֹה לֵאמֹר
17 בָּאוּ אֲחֵי יוֹסֵף וַיִּיטַב בְּעֵינֵי פַרְעֹה וּבְעֵינֵי עֲבָדָיו: וַיֹּאמֶר
פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף אֱמֹר אֶל־אַחֶיךָ זֹאת עֲשׂוּ טַעֲנוּ אֶת־
18 בְּעִירְכֶם וּלְכוּ־בֹאוּ אַרְצָה כְּנָעַן: וּקְחוּ אֶת־אֲבִיכֶם
וְאֶת־בָּתֵּיכֶם וּבֹאוּ אֵלָי וְאֶתְּנָה לָכֶם אֶת־טוּב אֶרֶץ
19 מִצְרַיִם וְאִכְלוּ אֶת־חֵלֶב הָאָרֶץ: וְאַתָּה צֻוִּיתָה זֹאת
עֲשׂוּ קְחוּ־לָכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עֲגָלוֹת לְטַפְּכֶם וְלִנְשֵׁיכֶם
כ וּנְשָׂאתֶם אֶת־אֲבִיכֶם וּבָאתֶם: וְעֵינְכֶם אַל־תָּח�s עַל־
21 כֵּלֵיכֶם כִּי־טוּב כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם לָכֶם הוּא: וַיַּעֲשׂוּ־כֵן
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן לָהֶם יוֹסֵף עֲגָלוֹת עַל־פִּי פַרְעֹה וַיִּתֵּן
22 לָהֶם צֵדָה לַדָּרֶךְ: לְכֻלָּם נָתַן לָאִישׁ חֲלִפוֹת שְׂמָלֹת
וְלִבְנְיָמִן נָתַן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת כָּסֶף וְחָמֵשׁ חֲלִפֹת שְׂמָלֹת:
23 וּלְאָבִיו שָׁלַח כְּזֹאת עֲשָׂרָה חֲמֹרִים נֹשְׂאִים מִטּוּב
מִצְרַיִם וְעֶשֶׂר אֲתֹנֹת נֹשְׂאֹת בָּר וָלֶחֶם וּמָזוֹן לְאָבִיו
24 לַדָּרֶךְ: וַיְשַׁלַּח אֶת־אֶחָיו וַיֵּלֵכוּ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַל־
כה תִּרְגְּזוּ בַּדָּרֶךְ: וַיַּעֲלוּ מִמִּצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אַרְצָה כְּנָעַן אֶל־

יעקב

Præcipit illis, ut parenti referant omnia bona, quæ possidet, & eum in Ægyptum venire faciant.

Paroh complura offert Ioseph, ut parentem cum omni familiâ suâ advehi jubeat.

26 יַעֲקֹב אֲבִיהֶם׃ וַיַּגִּדוּ לוֹ לֵאמֹר עוֹד יוֹסֵף חַי וְכִי־הוּא
משל בכל־ארץ מצרים ויפג לבו כי לא־האמין להם׃
27 וידברו אליו את כל־דברי יוסף אשר דבר אלהם
וירא את־העגלות אשר־שלח יוסף לשאת אתו ותחי
28 רוח יעקב אביהם׃ ויאמר ישראל רב עוד־יוסף בני חי
אלכה וארא׳נו בטרם אמות׃ ויסע ישראל וכל־אשר מו א
לו ויבא בארה שבע ויזבח זבחים לאלהי אביו יצחק׃
2 ויאמר אלהים לישראל במראת הלילה ויאמר יעקב
3 יעקב ויאמר הנני׃ ויאמר אנכי האל אלהי אביך אל־
4 תירא מרדה מצרימה כי לגוי גדול אשימך שם׃ אנכי
ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך גם־עלה ויוסף ישית
ידו על־עיניך׃ ויקם יעקב מבאר שבע וישאו בני ה
ישראל את־יעקב אביהם ואת־טפם ואת־נשיהם
6 בעגלות אשר־שלח פרעה לשאת אתו׃ ויקחו את־
מקניהם ואת־רכושם אשר רכשו בארץ כנען ויבאו
7 מצרימה יעקב וכל־זרעו אתו׃ בניו ובני בניו אתו
בנתיו ובנות בניו וכל־זרעו הביא אתו מצרימה׃
8 ס ואלה שמות בני־ישראל הבאים
9 מצרימה יעקב ובניו בכר יעקב ראובן׃ ובני ראובן
חנוך ופלוא וחצרן וכרמי׃ ובני שמעון ימואל וימין
11 ואהד ויכין וצחר ושאול בן־הכנענית׃ ובני לוי גרשון
12 קהת ומררי׃ ובני יהודה ער ואונן ושלה ופרץ וזרח
וימת ער ואונן בארץ כנען ויהיו בני־פרץ חצרן וחמול׃
14 13 ובני יששכר תולע ופוה ויוב ושמרן׃ ובני זבלון סרד
ואלון ויחלאל׃ אלה בני־לאה אשר ילדה ליעקב בפ
בפדן ארם ואת דינה בתו כל־נפש בניו ובנותיו
16 שלשים ושלש׃ ובני גד צפיון וחגי שוני ואצבן ערי
17 וארודי ואראלי׃ ובני אשר ימנה וישוה וישוי וברעה
ושרח

Jahacob audiens nuntia filii Ioseph; iter in Ægyptum parat.

Cap XLVI Proficiscitur Israël in Berseba; ubi consulit Deum; cujus promissis animatus, tendit in Ægyptum.

Nomina filiorum, & posteritatis Jahacob, qui cum ipso in Ægyptum pervenerunt.

18 וְשֶׁרַח אֲחֹתָם וּבְנֵי בְרִיעָה חֶבֶר וּמַלְכִּיאֵל׃ אֵלֶּה בְּנֵי
זִלְפָּה אֲשֶׁר נָתַן לָבָן לְלֵאָה בִתּוֹ וַתֵּלֶד אֶת־אֵלֶּה
19 לְיַעֲקֹב שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה נָפֶשׁ׃ בְּנֵי רָחֵל אֵשֶׁת יַעֲקֹב יוֹסֵף
כ וּבִנְיָמִן׃ וַיִּוָּלֶד לְיוֹסֵף בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר יָלְדָה־לוֹ
אָסְנַת בַּת־פּוֹטִי פֶרַע כֹּהֵן אֹן אֶת־מְנַשֶּׁה וְאֶת־אֶפְרָיִם׃
21 וּבְנֵי בִנְיָמִן בֶּלַע וָבֶכֶר וְאַשְׁבֵּל גֵּרָא וְנַעֲמָן אֵחִי וְרֹאשׁ
22 מֻפִּים וְחֻפִּים וָאָרְד׃ אֵלֶּה בְּנֵי רָחֵל אֲשֶׁר יֻלַּד לְיַעֲקֹב
23 24 כָּל־נֶפֶשׁ אַרְבָּעָה עָשָׂר׃ וּבְנֵי דָן חֻשִׁים׃ וּבְנֵי נַפְתָּלִי
כה יַחְצְאֵל וְגוּנִי וְיֵצֶר וְשַׁלֻּם׃ אֵלֶּה בְּנֵי בִלְהָה אֲשֶׁר־נָתַן
לָבָן לְרָחֵל בִּתּוֹ וַתֵּלֶד אֶת־אֵלֶּה לְיַעֲקֹב כָּל־נָפֶשׁ
26 שִׁבְעָה׃ כָּל־הַנֶּפֶשׁ הַבָּאָה לְיַעֲקֹב מִצְרַיְמָה יֹצְאֵי יְרֵכוֹ
27 מִלְבַד נְשֵׁי בְנֵי־יַעֲקֹב כָּל־נֶפֶשׁ שִׁשִּׁים וָשֵׁשׁ׃ וּבְנֵי יוֹסֵף
אֲשֶׁר־יֻלַּד־לוֹ בְּמִצְרַיִם נֶפֶשׁ שְׁנָיִם כָּל־הַנֶּפֶשׁ לְבֵית־
28 יַעֲקֹב הַבָּאָה מִצְרַיְמָה שִׁבְעִים׃ ס וְאֶת־
יְהוּדָה שָׁלַח לְפָנָיו אֶל־יוֹסֵף לְהוֹרֹת לְפָנָיו גֹּשְׁנָה וַיָּבֹאוּ
29 אַרְצָה גֹּשֶׁן׃ וַיֶּאְסֹר יוֹסֵף מֶרְכַּבְתּוֹ וַיַּעַל לִקְרַאת־
יִשְׂרָאֵל אָבִיו גֹּשְׁנָה וַיֵּרָא אֵלָיו וַיִּפֹּל עַל־צַוָּארָיו וַיֵּבְךְּ
ל עַל־צַוָּארָיו עֽוֹד׃ וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף אָמוּתָה

Joseph exit in terram Gosen, ut patrem excipiat.

31 הַפָּעַם אַחֲרֵי רְאוֹתִי אֶת־פָּנֶיךָ כִּי עוֹדְךָ חָי׃ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף
אֶל־אֶחָיו וְאֶל־בֵּית אָבִיו אֶעֱלֶה וְאַגִּידָה לְפַרְעֹה וְאֹמְרָה
אֵלָיו אַחַי וּבֵית־אָבִי אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן בָּאוּ אֵלָי׃

Instruit fratres, quomodo se erga Paroh gerere debeant.

32 וְהָאֲנָשִׁים רֹעֵי צֹאן כִּי־אַנְשֵׁי מִקְנֶה הָיוּ וְצֹאנָם וּבְקָרָם
33 וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם הֵבִיאוּ׃ וְהָיָה כִּי־יִקְרָא לָכֶם פַּרְעֹה
34 וְאָמַר מַה־מַּעֲשֵׂיכֶם׃ וַאֲמַרְתֶּם אַנְשֵׁי מִקְנֶה הָיוּ עֲבָדֶיךָ
מִנְּעוּרֵינוּ וְעַד־עַתָּה גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם־אֲבֹתֵינוּ בַּעֲבוּר
תֵּשְׁבוּ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן כִּי־תוֹעֲבַת מִצְרַיִם כָּל־רֹעֵה צֹאן׃ הע' נצוי

א מז וַיָּבֹא יוֹסֵף וַיַּגֶּד לְפַרְעֹה וַיֹּאמֶר אָבִי וְאַחַי וְצֹאנָם וּבְקָרָם
וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם בָּאוּ מֵאֶרֶץ כְּנָעַן וְהִנָּם בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן׃

Cap. XLVII *Ioseph refert Paroh adventum.*

ומקצה אחיו לקח חמשה אנשים ויצגם לפני פרעה׃ 2 parentis, & fratrum ejus, eósque coram illo statuit.
ויאמר פרעה אל־אחיו מה־מעשיכם ויאמרו אל־ 3
פרעה רעה צאן עבדיך גם־אנחנו גם־אבותינו׃
ויאמרו אל־פרעה לגור בארץ באנו כי־אין מרעה 4
לצאן אשר לעבדיך כי־כבד הרעב בארץ כנען
ועתה ישבו־נא עבדיך בארץ גשן׃ ויאמר פרעה ה Paroh constituit eis habitationis locum in terra Gosen.
אל־יוסף לאמר אביך ואחיך באו אליך׃ ארץ 6
מצרים לפניך הוא במיטב הארץ הושב את־אביך
ואת־אחיך ישבו בארץ גשן ואם־ידעת ויש־בם
אנשי־חיל ושמתם שרי מקנה על־אשר־לי׃
ויבא יוסף את־יעקב אביו ויעמדהו לפני פרעה ויברך 7 Ioseph sistit parentem coram Paroh.
יעקב את־פרעה׃ ויאמר פרעה אל־יעקב כמה ימי שני 8
חייך׃ ויאמר יעקב אל־פרעה ימי שני מגורי שלשים 9
ומאת שנה מעט ורעים היו ימי שני חיי ולא השיגו
את־ימי שני חיי אבתי בימי מגוריהם׃ ויברך יעקב׃
את־פרעה ויצא מלפני פרעה׃ וישב יוסף את־אביו 11
ואת־אחיו ויתן להם אחזה בארץ מצרים במיטב
הארץ בארץ רעמסס כאשר צוה פרעה׃ ויכלכל 12 Ioseph omnem parentis domum alit.
יוסף את־אביו ואת־אחיו ואת כל־בית אביו לחם לפי
הטף׃ ולחם אין בכל־הארץ כי־כבד הרעב מאד 13
ותלה ארץ מצרים וארץ כנען מפני הרעב׃ וילקט 14 Ioseph omne Ægypti argentum comparat Regi Paroh, deinde eorum pecora; ac deniq; agros, pro alimenmento, quod ab ipso emebant.
יוסף את־כל־הכסף הנמצא בארץ־מצרים ובארץ
כנען בשבר אשר־הם שברים ויבא יוסף את־הכסף
בית פרעה׃ ויתם הכסף מארץ מצרים ומארץ טו
כנען ויבאו כל־מצרים אל־יוסף לאמר הבה־לנו לחם
ולמה נמות נגדך כי אפס כסף׃ ויאמר יוסף הבו 16
מקניכם ואתנה לכם במקניכם אם־אפס כסף׃ ויביאו 17
את־מקניהם אל־יוסף ויתן להם יוסף לחם בסוסים

ובמקנה

וּבְמִקְנֵה הַצֹּאן וּבְמִקְנֵה הַבָּקָר וּבַחֲמֹרִים וַיְנַהֲלֵם
18 בַּלֶּחֶם בְּכָל־מִקְנֵהֶם בַּשָּׁנָה הַהִוא׃ וַתִּתֹּם הַשָּׁנָה
הַהִוא וַיָּבֹאוּ אֵלָיו בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא־נְכַחֵד
מֵאֲדֹנִי כִּי אִם־תַּם הַכֶּסֶף וּמִקְנֵה הַבְּהֵמָה אֶל־אֲדֹנִי לֹא
19 נִשְׁאַר לִפְנֵי אֲדֹנִי בִּלְתִּי אִם־גְּוִיָּתֵנוּ וְאַדְמָתֵנוּ׃ לָמָּה
נָמוּת לְעֵינֶיךָ גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם־אַדְמָתֵנוּ קְנֵה־אֹתָנוּ וְאֶת־
אַדְמָתֵנוּ בַּלָּחֶם וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְאַדְמָתֵנוּ עֲבָדִים לְפַרְעֹה
כ וְתֶן־זֶרַע וְנִחְיֶה וְלֹא נָמוּת וְהָאֲדָמָה לֹא תֵשָׁם׃ וַיִּקֶן
יוֹסֵף אֶת־כָּל־אַדְמַת מִצְרַיִם לְפַרְעֹה כִּי־מָכְרוּ מִצְרִים
אִישׁ שָׂדֵהוּ כִּי־חָזַק עֲלֵהֶם הָרָעָב וַתְּהִי הָאָרֶץ לְפַרְעֹה׃
21 וְאֶת־הָעָם הֶעֱבִיר אֹתוֹ לֶעָרִים מִקְצֵה גְבוּל־מִצְרַיִם
22 וְעַד־קָצֵהוּ׃ רַק אַדְמַת הַכֹּהֲנִים לֹא קָנָה כִּי חֹק
לַכֹּהֲנִים מֵאֵת פַּרְעֹה וְאָכְלוּ אֶת־חֻקָּם אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם
Ioseph in ius perpetuum statuit, ut ex omnibus frugibus quintam partem Paroh reddant.
23 עַל־כֵּן לֹא מָכְרוּ אֶת־אַדְמָתָם׃ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף
אֶל־הָעָם הֵן קָנִיתִי אֶתְכֶם הַיּוֹם וְאֶת־אַדְמַתְכֶם
24 לְפַרְעֹה הָא־לָכֶם זֶרַע וּזְרַעְתֶּם אֶת־הָאֲדָמָה׃ וְהָיָה
בַּתְּבוּאֹת וּנְתַתֶּם חֲמִישִׁית לְפַרְעֹה וְאַרְבַּע הַיָּדֹת יִהְיֶה
לָכֶם לְזֶרַע הַשָּׂדֶה וּלְאָכְלְכֶם וְלַאֲשֶׁר בְּבָתֵּיכֶם וְלֶאֱכֹל
כה לְטַפְּכֶם׃ וַיֹּאמְרוּ הֶחֱיִתָנוּ נִמְצָא־חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי וְהָיִינוּ
26 עֲבָדִים לְפַרְעֹה׃ וַיָּשֶׂם אֹתָהּ יוֹסֵף לְחֹק עַד־הַיּוֹם הַזֶּה
עַל־אַדְמַת מִצְרַיִם לְפַרְעֹה לַחֹמֶשׁ רַק אַדְמַת
27 הַכֹּהֲנִים לְבַדָּם לֹא הָיְתָה לְפַרְעֹה׃ וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל
אין כאן פיסקא כלל כי אם דיוח אות פתח
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן וַיֵּאָחֲזוּ בָהּ וַיִּפְרוּ וַיִּרְבּוּ מְאֹד׃

יב 12

28 וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיְהִי יְמֵי־
יַעֲקֹב שְׁנֵי חַיָּיו שֶׁבַע שָׁנִים וְאַרְבָּעִים וּמְאַת שָׁנָה׃
Iahacob iuramento.
29 וַיִּקְרְבוּ יְמֵי יִשְׂרָאֵל לָמוּת וַיִּקְרָא לִבְנוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר
לוֹ אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ שִׂים־נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי

וְעָשִׂית עִמָּדִי חֶסֶד וֶאֱמֶת אַל־נָא תִקְבְּרֵנִי בְּמִצְרָיִם׃ *constringit Joseph, ut eum in sepulchro patrum sepelias.*
וְשָׁכַבְתִּי עִם־אֲבֹתַי וּנְשָׂאתַנִי מִמִּצְרַיִם וְקָבַרְתָּנִי לִ
בְקִבְרָתָם וַיֹּאמַר אָנֹכִי אֶעֱשֶׂה כִּדְבָרֶךָ׃ וַיֹּאמֶר 31
הִשָּׁבְעָה לִּי וַיִּשָּׁבַע לוֹ וַיִּשְׁתַּחוּ יִשְׂרָאֵל עַל־רֹאשׁ
הַמִּטָּה׃

פ

מח וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר לְיוֹסֵף הִנֵּה אָבִיךָ Cap. XLVIII. *Joseph admonitus patrem aegrotare, abit ad invisendum eum.*
חֹלֶה וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי בָנָיו עִמּוֹ אֶת־מְנַשֶּׁה וְאֶת־אֶפְרָיִם׃
וַיֻּגַּד לְיַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנֵּה בִנְךָ יוֹסֵף בָּא אֵלֶיךָ וַיִּתְחַזֵּק 2
יִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב עַל־הַמִּטָּה׃ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־יוֹסֵף אֵל 3
שַׁדַּי נִרְאָה־אֵלַי בְּלוּז בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיְבָרֶךְ אֹתִי׃ וַיֹּאמֶר 4
אֵלַי הִנְנִי מַפְרְךָ וְהִרְבִּיתִךָ וּנְתַתִּיךָ לִקְהַל עַמִּים וְנָתַתִּי
אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֲחֻזַּת עוֹלָם׃ וְעַתָּה ה *Jahacob adoptat in tribus, duos filios Joseph, Menasseh, & Ephraim.*
שְׁנֵי־בָנֶיךָ הַנּוֹלָדִים לְךָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד־בֹּאִי אֵלֶיךָ
מִצְרַיְמָה לִי־הֵם אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה כִּרְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן יִהְיוּ־ 6
לִי׃ וּמוֹלַדְתְּךָ אֲשֶׁר הוֹלַדְתָּ אַחֲרֵיהֶם לְךָ יִהְיוּ עַל שֵׁם 7
אֲחֵיהֶם יִקָּרְאוּ בְּנַחֲלָתָם׃ וַאֲנִי בְּבֹאִי מִפַּדָּן מֵתָה עָלַי
רָחֵל בְּאֶרֶץ כְּנַעַן בַּדֶּרֶךְ בְּעוֹד כִּבְרַת־אֶרֶץ לָבֹא
אֶפְרָתָה וָאֶקְבְּרָהּ שָׁם בְּדֶרֶךְ אֶפְרָת הִוא בֵּית לָחֶם׃
וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־בְּנֵי יוֹסֵף וַיֹּאמֶר מִי־אֵלֶּה׃ וַיֹּאמֶר 8 9
יוֹסֵף אֶל־אָבִיו בָּנַי הֵם אֲשֶׁר־נָתַן־לִי אֱלֹהִים בָּזֶה וַיֹּאמֶר
קָחֶם־נָא אֵלַי וַאֲבָרְכֵם׃ וְעֵינֵי יִשְׂרָאֵל כָּבְדוּ מִזֹּקֶן לֹא׳
יוּכַל לִרְאוֹת וַיַּגֶּשׁ אֹתָם אֵלָיו וַיִּשַּׁק לָהֶם וַיְחַבֵּק לָהֶם׃
וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף רְאֹה פָנֶיךָ לֹא פִלָּלְתִּי וְהִנֵּה 11
הֶרְאָה אֹתִי אֱלֹהִים גַּם אֶת־זַרְעֶךָ׃ וַיּוֹצֵא יוֹסֵף אֹתָם 12
מֵעִם בִּרְכָּיו וַיִּשְׁתַּחוּ לְאַפָּיו אָרְצָה׃ וַיִּקַּח יוֹסֵף אֶת־ 13
שְׁנֵיהֶם אֶת־אֶפְרַיִם בִּימִינוֹ מִשְׂמְאל יִשְׂרָאֵל וְאֶת־
מְנַשֶּׁה בִּשְׂמֹאלוֹ מִימִין יִשְׂרָאֵל וַיַּגֶּשׁ אֵלָיו׃ וַיִּשְׁלַח 14
יִשְׂרָאֵל אֶת־יְמִינוֹ וַיָּשֶׁת עַל־רֹאשׁ אֶפְרַיִם וְהוּא הַצָּעִיר

ואת

וְאֶת־שְׂמֹאלוֹ עַל־רֹאשׁ מְנַשֶּׁה שִׂכֵּל אֶת־יָדָיו כִּי מְנַשֶּׁה
טו הַבְּכוֹר: וַיְבָרֶךְ אֶת־יוֹסֵף וַיֹּאמַר הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר
הִתְהַלְּכוּ אֲבֹתַי לְפָנָיו אַבְרָהָם וְיִצְחָק הָאֱלֹהִים הָרֹעֶה
16 אֹתִי מֵעוֹדִי עַד־הַיּוֹם הַזֶּה: הַמַּלְאָךְ הַגֹּאֵל אֹתִי מִכָּל־
רָע יְבָרֵךְ אֶת־הַנְּעָרִים וְיִקָּרֵא בָהֶם שְׁמִי וְשֵׁם אֲבֹתַי
17 אַבְרָהָם וְיִצְחָק וְיִדְגּוּ לָרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ: וַיַּרְא יוֹסֵף כִּי־
יָשִׁית אָבִיו יַד־יְמִינוֹ עַל־רֹאשׁ אֶפְרַיִם וַיֵּרַע בְּעֵינָיו
וַיִּתְמֹךְ יַד־אָבִיו לְהָסִיר אֹתָהּ מֵעַל רֹאשׁ־אֶפְרַיִם עַל־
18 רֹאשׁ מְנַשֶּׁה: וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אָבִיו לֹא־כֵן אָבִי כִּי־זֶה
19 הַבְּכֹר שִׂים יְמִינְךָ עַל־רֹאשׁוֹ: וַיְמָאֵן אָבִיו וַיֹּאמַר יָדַעְתִּי
בְנִי יָדַעְתִּי גַּם־הוּא יִהְיֶה־לְעָם וְגַם־הוּא יִגְדָּל וְאוּלָם
אָחִיו הַקָּטֹן יִגְדַּל מִמֶּנּוּ וְזַרְעוֹ יִהְיֶה מְלֹא־הַגּוֹיִם:
כ וַיְבָרְכֵם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בְּךָ יְבָרֵךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
יְשִׂמְךָ אֱלֹהִים כְּאֶפְרַיִם וְכִמְנַשֶּׁה וַיָּשֶׂם אֶת־אֶפְרַיִם
21 לִפְנֵי מְנַשֶּׁה: וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף הִנֵּה אָנֹכִי מֵת
וְהָיָה אֱלֹהִים עִמָּכֶם וְהֵשִׁיב אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ
22 אֲבֹתֵיכֶם: וַאֲנִי נָתַתִּי לְךָ שְׁכֶם אַחַד עַל־אַחֶיךָ אֲשֶׁר
לָקַחְתִּי מִיַּד הָאֱמֹרִי בְּחַרְבִּי וּבְקַשְׁתִּי: פ

מט וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶל־בָּנָיו וַיֹּאמֶר הֵאָסְפוּ וְאַגִּידָה לָכֶם אֵת
2 אֲשֶׁר־יִקְרָא אֶתְכֶם בְּאַחֲרִית הַיָּמִים: הִקָּבְצוּ וְשִׁמְעוּ
3 בְּנֵי יַעֲקֹב וְשִׁמְעוּ אֶל־יִשְׂרָאֵל אֲבִיכֶם: רְאוּבֵן בְּכֹרִי
4 אַתָּה כֹּחִי וְרֵאשִׁית אוֹנִי יֶתֶר שְׂאֵת וְיֶתֶר עָז: פַּחַז
כַּמַּיִם אַל־תּוֹתַר כִּי עָלִיתָ מִשְׁכְּבֵי אָבִיךָ אָז חִלַּלְתָּ
יְצוּעִי עָלָה: פ
6 ה שִׁמְעוֹן וְלֵוִי אַחִים כְּלֵי חָמָס מְכֵרֹתֵיהֶם: בְּסֹדָם אַל־
תָּבֹא נַפְשִׁי בִּקְהָלָם אַל־תֵּחַד כְּבֹדִי כִּי בְאַפָּם הָרָגוּ
7 אִישׁ וּבִרְצֹנָם עִקְּרוּ־שׁוֹר: אָרוּר אַפָּם כִּי עָז וְעֶבְרָתָם
כִּי קָשָׁתָה אֲחַלְּקֵם בְּיַעֲקֹב וַאֲפִיצֵם בְּיִשְׂרָאֵל: פ

Benedicit eis, minorem majori præfert.

Hac Joseph parentis errori tribuens, ipsum corrigere intendit.

Cap. XLIX Jahacob congregat filios suos, ut illis divina promissa distribuat.

3 Accusat Reuben de peccato, cujus causa primogeniti jure privatur.

7 Maledicit iræ Simeonis & Levi.

8 יְהוּדָה אַתָּה יוֹדוּךָ אַחֶיךָ יָדְךָ בְּעֹרֶף אֹיְבֶיךָ יִשְׁתַּחֲווּ לְךָ בְּנֵי אָבִיךָ: 9 גּוּר אַרְיֵה יְהוּדָה מִטֶּרֶף בְּנִי עָלִיתָ כָּרַע רָבַץ כְּאַרְיֵה וּכְלָבִיא מִי יְקִימֶנּוּ: 10 לֹא־יָסוּר שֵׁבֶט מִיהוּדָה וּמְחֹקֵק מִבֵּין רַגְלָיו עַד כִּי־יָבֹא שִׁילֹה וְלוֹ יִקְּהַת עַמִּים: 11 אֹסְרִי לַגֶּפֶן עִירָה וְלַשֹּׂרֵקָה בְּנִי אֲתֹנוֹ כִּבֵּס בַּיַּיִן לְבֻשׁוֹ וּבְדַם עֲנָבִים סוּתֵהּ: 12 חַכְלִילִי עֵינַיִם מִיָּיִן וּלְבֶן שִׁנַּיִם מֵחָלָב:

13 זְבוּלֻן לְחוֹף יַמִּים יִשְׁכֹּן וְהוּא לְחוֹף אֳנִיֹּת וְיַרְכָתוֹ עַל־צִידֹן:

14 יִשָּׂשכָר חֲמֹר גָּרֶם רֹבֵץ בֵּין הַמִּשְׁפְּתָיִם: 15 וַיַּרְא מְנֻחָה כִּי טוֹב וְאֶת־הָאָרֶץ כִּי נָעְמָה וַיֵּט שִׁכְמוֹ לִסְבֹּל וַיְהִי לְמַס־עֹבֵד: 16 דָּן יָדִין עַמּוֹ כְּאַחַד שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל: 17 יְהִי־דָן נָחָשׁ עֲלֵי־דָרֶךְ שְׁפִיפֹן עַל־אֹרַח הַנֹּשֵׁךְ עְקֵבֵי־סוּס וַיִּפֹּל רֹכְבוֹ אָחוֹר: 18 לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְהוָה: 19 גָּד גְּדוּד יְגוּדֶנּוּ וְהוּא יָגֻד עָקֵב: 20 מֵאָשֵׁר שְׁמֶנָה לַחְמוֹ וְהוּא יִתֵּן מַעֲדַנֵּי מֶלֶךְ: 21 נַפְתָּלִי אַיָּלָה שְׁלֻחָה הַנֹּתֵן אִמְרֵי שָׁפֶר:

22 בֵּן פֹּרָת יוֹסֵף בֵּן פֹּרָת עֲלֵי־עָיִן בָּנוֹת צָעֲדָה עָלֵי־שׁוּר: 23 וַיְמָרְרֻהוּ וְרָבּוּ וַיִּשְׂטְמֻהוּ בַּעֲלֵי חִצִּים: 24 וַתֵּשֶׁב בְּאֵיתָן קַשְׁתּוֹ וַיָּפֹזּוּ זְרֹעֵי יָדָיו מִידֵי אֲבִיר יַעֲקֹב מִשָּׁם רֹעֶה אֶבֶן יִשְׂרָאֵל: 25 מֵאֵל אָבִיךָ וְיַעְזְרֶךָּ וְאֵת שַׁדַּי וִיבָרְכֶךָּ בִּרְכֹת שָׁמַיִם מֵעָל בִּרְכֹת תְּהוֹם רֹבֶצֶת תָּחַת בִּרְכֹת שָׁדַיִם וָרָחַם: 26 בִּרְכֹת אָבִיךָ גָּבְרוּ עַל־בִּרְכֹת הוֹרַי עַד תַּאֲוַת גִּבְעֹת עוֹלָם תִּהְיֶיןָ לְרֹאשׁ יוֹסֵף וְלִקְרְקֹד נְזִיר אֶחָיו:

27 בִּנְיָמִין זְאֵב יִטְרָף בַּבֹּקֶר יֹאכַל עַד וְלָעֶרֶב יְחַלֵּק שָׁלָל: 28 כָּל־אֵלֶּה שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנֵים עָשָׂר וְזֹאת אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם אֲבִיהֶם וַיְבָרֶךְ אוֹתָם אִישׁ אֲשֶׁר כִּבִרְכָתוֹ בֵּרַךְ אֹתָם

Miris benedictionibus cumulat Iehudah, cui aternum regnum terraèque fertilitatem prædicit.

Zebulun, Issachar, Dan, Gad, Asser, & Naphtali locum habitationis exponit; nec non inquibus horum singuli excellent.

Labores Ioseph, ejúsque constantiam breviter refert, ac magnitudinem, ad quam pervenerit; & maximis benedictionibus eum replet.

Celeritatem in victoriis promittit Binaiamin.

Tandem Iahacob filiis suis commendat, ut ipsum in sepulchro patrum sepeliant: & moritur.

29 אֹתָם׃ וַיְצַו אוֹתָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֲנִי נֶאֱסָף אֶל־עַמִּי
קִבְרוּ אֹתִי אֶל־אֲבֹתָי אֶל־הַמְּעָרָה אֲשֶׁר בִּשְׂדֵה עֶפְרֹן
30 הַחִתִּי׃ בַּמְּעָרָה אֲשֶׁר בִּשְׂדֵה הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי
מַמְרֵא בְּאֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם אֶת־הַשָּׂדֶה
31 מֵאֵת עֶפְרֹן הַחִתִּי לַאֲחֻזַּת־קָבֶר׃ שָׁמָּה קָבְרוּ אֶת־
אַבְרָהָם וְאֶת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ שָׁמָּה קָבְרוּ אֶת־יִצְחָק וְאֶת
32 רִבְקָה אִשְׁתּוֹ וְשָׁמָּה קָבַרְתִּי אֶת־לֵאָה׃ מִקְנֵה הַשָּׂדֶה
33 וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ מֵאֵת בְּנֵי־חֵת׃ וַיְכַל יַעֲקֹב לְצַוֹּת
אֶת־בָּנָיו וַיֶּאֱסֹף רַגְלָיו אֶל־הַמִּטָּה וַיִּגְוַע וַיֵּאָסֶף אֶל־

Cap. L. Ioseph de mortui parentis corpus aromatibus condiri iubet; illúdque sepeliendi facultatem à Paroh impetrare curat.

א נ עַמָּיו׃ וַיִּפֹּל יוֹסֵף עַל־פְּנֵי אָבִיו וַיֵּבְךְּ עָלָיו וַיִּשַּׁק־לוֹ׃ וַיְצַו
יוֹסֵף אֶת־עֲבָדָיו אֶת־הָרֹפְאִים לַחֲנֹט אֶת־אָבִיו וַיַּחַנְטוּ
3 הָרֹפְאִים אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּמְלְאוּ־לוֹ אַרְבָּעִים יוֹם כִּי כֵן
יִמְלְאוּ יְמֵי הַחֲנֻטִים וַיִּבְכּוּ אֹתוֹ מִצְרַיִם שִׁבְעִים יוֹם׃
4 וַיַּעַבְרוּ יְמֵי בְכִיתוֹ וַיְדַבֵּר יוֹסֵף אֶל־בֵּית פַּרְעֹה לֵאמֹר
אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֵיכֶם דַּבְּרוּ־נָא בְּאָזְנֵי פַּרְעֹה
5 לֵאמֹר׃ אָבִי הִשְׁבִּיעַנִי לֵאמֹר הִנֵּה אָנֹכִי מֵת בְּקִבְרִי
אֲשֶׁר כָּרִיתִי לִי בְּאֶרֶץ כְּנָעַן שָׁמָּה תִקְבְּרֵנִי וְעַתָּה
6 אֶעֱלֶה־נָּא וְאֶקְבְּרָה אֶת־אָבִי וְאָשׁוּבָה׃ וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה

Singulari funeris pompâ corpus Iahacob effertur; & in sepulchro patrum conditur.

7 עֲלֵה וְקְבֹר אֶת־אָבִיךָ כַּאֲשֶׁר הִשְׁבִּיעָךְ׃ וַיַּעַל יוֹסֵף
לִקְבֹּר אֶת־אָבִיו וַיַּעֲלוּ אִתּוֹ כָּל־עַבְדֵי פַרְעֹה זִקְנֵי בֵיתוֹ
8 וְכֹל זִקְנֵי אֶרֶץ־מִצְרָיִם׃ וְכֹל בֵּית יוֹסֵף וְאֶחָיו וּבֵית
9 אָבִיו רַק טַפָּם וְצֹאנָם וּבְקָרָם עָזְבוּ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן׃ וַיַּעַל
עִמּוֹ גַּם־רֶכֶב גַּם־פָּרָשִׁים וַיְהִי הַמַּחֲנֶה כָּבֵד מְאֹד׃
10 וַיָּבֹאוּ עַד־גֹּרֶן הָאָטָד אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וַיִּסְפְּדוּ־שָׁם
מִסְפֵּד גָּדוֹל וְכָבֵד מְאֹד וַיַּעַשׂ לְאָבִיו אֵבֶל שִׁבְעַת
11 יָמִים׃ וַיַּרְא יוֹשֵׁב הָאָרֶץ הַכְּנַעֲנִי אֶת־הָאֵבֶל בְּגֹרֶן
הָאָטָד וַיֹּאמְרוּ אֵבֶל־כָּבֵד זֶה לְמִצְרָיִם עַל־כֵּן קָרָא
12 שְׁמָהּ אָבֵל מִצְרַיִם אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן׃ וַיַּעֲשׂוּ בָנָיו לוֹ

כֵּן כַּאֲשֶׁר צִוּם׃ וַיִּשְׂאוּ אֹתוֹ בָּנָיו אַרְצָה כְּנָעַן וַיִּקְבְּרוּ 13
אֹתוֹ בִּמְעָרַת שְׂדֵה הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם אֶת־
הַשָּׂדֶה לַאֲחֻזַּת־קֶבֶר מֵאֵת עֶפְרֹן הַחִתִּי עַל־פְּנֵי
מַמְרֵא׃ וַיָּשָׁב יוֹסֵף מִצְרַיְמָה הוּא וְאֶחָיו וְכָל־הָעֹלִים 14
אִתּוֹ לִקְבֹּר אֶת־אָבִיו אַחֲרֵי קָבְרוֹ אֶת־אָבִיו׃ וַיִּרְאוּ טו
אֲחֵי יוֹסֵף כִּי־מֵת אֲבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ לוּ יִשְׂטְמֵנוּ יוֹסֵף
וְהָשֵׁב יָשִׁיב לָנוּ אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר גָּמַלְנוּ אֹתוֹ׃ וַיְצַוּוּ 16
אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹר אָבִיךָ צִוָּה לִפְנֵי מוֹתוֹ לֵאמֹר׃ כֹּה־ 17
תֹאמְרוּ לְיוֹסֵף אָנָּא שָׂא נָא פֶּשַׁע אַחֶיךָ וְחַטָּאתָם כִּי־
רָעָה גְמָלוּךָ וְעַתָּה שָׂא נָא לְפֶשַׁע עַבְדֵי אֱלֹהֵי אָבִיךָ
וַיֵּבְךְּ יוֹסֵף בְּדַבְּרָם אֵלָיו׃ וַיֵּלְכוּ גַּם־אֶחָיו וַיִּפְּלוּ לְפָנָיו 18
וַיֹּאמְרוּ הִנֶּנּוּ לְךָ לַעֲבָדִים׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף אַל־ 19
תִּירְאוּ כִּי הֲתַחַת אֱלֹהִים אָנִי׃ וְאַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם עָלַי כ
רָעָה אֱלֹהִים חֲשָׁבָהּ לְטֹבָה לְמַעַן עֲשֹׂה כַּיּוֹם הַזֶּה
לְהַחֲיֹת עַם־רָב׃ וְעַתָּה אַל־תִּירָאוּ אָנֹכִי אֲכַלְכֵּל אֶתְכֶם 21
וְאֶת־טַפְּכֶם וַיְנַחֵם אוֹתָם וַיְדַבֵּר עַל־לִבָּם׃ וַיֵּשֶׁב יוֹסֵף 22
בְּמִצְרַיִם הוּא וּבֵית אָבִיו וַיְחִי יוֹסֵף מֵאָה וְעֶשֶׂר שָׁנִים׃
וַיַּרְא יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם בְּנֵי שִׁלֵּשִׁים גַּם בְּנֵי מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה 23
יֻלְּדוּ עַל־בִּרְכֵּי יוֹסֵף׃ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו אָנֹכִי מֵת 24
וֵאלֹהִים פָּקֹד יִפְקֹד אֶתְכֶם וְהֶעֱלָה אֶתְכֶם מִן־הָאָרֶץ
הַזֹּאת אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב׃
וַיַּשְׁבַּע יוֹסֵף אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פָּקֹד יִפְקֹד אֱלֹהִים כה
אֶתְכֶם וְהַעֲלִתֶם אֶת־עַצְמֹתַי מִזֶּה׃ וַיָּמָת יוֹסֵף בֶּן־מֵאָה 26
וְעֶשֶׂר שָׁנִים וַיַּחַנְטוּ אֹתוֹ וַיִּישֶׂם בָּאָרוֹן בְּמִצְרָיִם׃ חזק

Fratres Joseph ipsum veriti, nè fortè de illis vindictam sumat propter illatam injuriam, ab eo veniam expoſcunt.

Ipſe autem mirâ pietate excipit illos, atque ſolatur.

Joſeph morti propinquus, fratrum animos, valdè confirmat, eoſque adjurat, ut cum exeant ab Ægypto, ſecum ejus corpus deferant.

סכום פסוקי דספר בראשית אלף וחמש מאות ושלשים וארבעה׃ אך לך סימן׃
וחציו ועל חרבך תחיה׃ ופרשיותיו י״ב׃ זה שמי לעלם סימן׃ ופרדיו מ״ג
גם ברוך יהיה סימן׃ ופרקיו נ׳׃ יי׳ חננו לך קוינו סימן׃ מניין הפתוחות
שלשה וארבעים והסתומות שמנה וארבעים׃ הכל תשעים
ואחת פרשיות׃ צא אחה וכל העם אשר ברגליך סימן׃

ואלה

LIBER EXODUS.

ID EST, EXITUS;

HEBRAICE ואלה שמות

יניח ד׳ שיטין פנויות ויתחיל פתחלת סיטה ה׳

Cap. I. Numerus filiorum Israël in magnam summam increscit.

א וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרַיְמָה אֵת יַעֲקֹב
3 ב אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ: רְאוּבֵן שִׁמְעוֹן לֵוִי וִיהוּדָה: יִשָּׂשכָר
ה 4 זְבוּלֻן וּבִנְיָמִן: דָּן וְנַפְתָּלִי גָּד וְאָשֵׁר: וַיְהִי כָּל־נֶפֶשׁ יֹצְאֵי
6 יֶרֶךְ־יַעֲקֹב שִׁבְעִים נָפֶשׁ וְיוֹסֵף הָיָה בְּמִצְרָיִם: וַיָּמָת
7 יוֹסֵף וְכָל־אֶחָיו וְכָל הַדּוֹר הַהוּא: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ
וַיִּשְׁרְצוּ וַיִּרְבּוּ וַיַּעַצְמוּ בִּמְאֹד מְאֹד וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ
אֹתָם: פ

Paroh consilium capit, ut illorum incrementa impediat.

8 וַיָּקָם מֶלֶךְ־חָדָשׁ עַל־מִצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא־יָדַע אֶת־יוֹסֵף:
9 וַיֹּאמֶר אֶל־עַמּוֹ הִנֵּה עַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַב וְעָצוּם מִמֶּנּוּ:
י הָבָה נִתְחַכְּמָה לוֹ פֶּן־יִרְבֶּה וְהָיָה כִּי־תִקְרֶאנָה מִלְחָמָה
וְנוֹסַף גַּם־הוּא עַל־שֹׂנְאֵינוּ וְנִלְחַם־בָּנוּ וְעָלָה מִן־הָאָרֶץ:
11 וַיָּשִׂימוּ עָלָיו שָׂרֵי מִסִּים לְמַעַן עַנֹּתוֹ בְּסִבְלֹתָם וַיִּבֶן עָרֵי
12 מִסְכְּנוֹת לְפַרְעֹה אֶת־פִּתֹם וְאֶת־רַעַמְסֵס: וְכַאֲשֶׁר
יְעַנּוּ אֹתוֹ כֵּן יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרֹץ וַיָּקֻצוּ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

Dura servitus, quam filii Israël in Ægypto perpessi sunt

13 14 וַיַּעֲבִדוּ מִצְרַיִם אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפָרֶךְ: וַיְמָרְרוּ אֶת־
חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה בְּחֹמֶר וּבִלְבֵנִים וּבְכָל־עֲבֹדָה
בַּשָּׂדֶה אֵת כָּל־עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר־עָבְדוּ בָהֶם בְּפָרֶךְ:
טו וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ מִצְרַיִם לַמְיַלְּדֹת הָעִבְרִיֹּת אֲשֶׁר שֵׁם

Paroh præcipit obstetricibus, ut nascentes filios in ipsorum ortu occidant.

16 הָאַחַת שִׁפְרָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית פּוּעָה: וַיֹּאמֶר בְּיַלֶּדְכֶן אֶת־
הָעִבְרִיּוֹת וּרְאִיתֶן עַל־הָאבְנָיִם אִם־בֵּן הוּא וַהֲמִתֶּן אֹתוֹ
17 וְאִם־בַּת הִוא וָחָיָה: וַתִּרֶאנָה הַמְיַלְּדֹת אֶת־הָאֱלֹהִים
וְלֹא עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵיהֶן מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַתְּחַיֶּיןָ אֶת־
18 הַיְלָדִים: וַיִּקְרָא מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לַמְיַלְּדֹת וַיֹּאמֶר לָהֶן

מרוע

מַדּוּעַ עֲשִׂיתֶן הַדָּבָר הַזֶּה וַתְּחַיֶּיןָ אֶת־הַיְלָדִים׃ וַתֹּאמַרְן 19
הַמְיַלְּדֹת אֶל־פַּרְעֹה כִּי לֹא כַנָּשִׁים הַמִּצְרִיֹת הָעִבְרִית
כִּי־חָיוֹת הֵנָּה בְּטֶרֶם תָּבוֹא אֲלֵהֶן הַמְיַלֶּדֶת וְיָלָדוּ׃
וַיֵּיטֶב אֱלֹהִים לַמְיַלְּדֹת וַיִּרֶב הָעָם וַיַּעַצְמוּ מְאֹד׃ וַיְהִי כִּי 21
יָרְאוּ הַמְיַלְּדֹת אֶת־הָאֱלֹהִים וַיַּעַשׂ לָהֶם בָּתִּים׃ וַיְצַו 22 *Imperat eis, ut omnes liberos in flumen projiciant.*
פַּרְעֹה לְכָל־עַמּוֹ לֵאמֹר כָּל־הַבֵּן הַיִלּוֹד הַיְאֹרָה
תַּשְׁלִיכֻהוּ וְכָל־הַבַּת תְּחַיּוּן׃ פ

וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לֵוִי וַיִּקַּח אֶת־בַּת־לֵוִי׃ וַתַּהַר הָאִשָּׁה בא 2 Cap. II.
וַתֵּלֶד בֵּן וַתֵּרֶא אֹתוֹ כִּי־טוֹב הוּא וַתִּצְפְּנֵהוּ שְׁלֹשָׁה *Ortus Moseh, & quomodò in flumen projectus sit, & divinitùs per filiam Paroh ab aquis ereptus.*
יְרָחִים׃ וְלֹא־יָכְלָה עוֹד הַצְּפִינוֹ וַתִּקַּח־לוֹ תֵּבַת גֹּמֶא 3
וַתַּחְמְרָה בַחֵמָר וּבַזָּפֶת וַתָּשֶׂם בָּהּ אֶת־הַיֶּלֶד וַתָּשֶׂם
בַּסּוּף עַל־שְׂפַת הַיְאֹר׃ וַתֵּתַצַּב אֲחֹתוֹ מֵרָחֹק לָדְעָה 4
מַה־יֵּעָשֶׂה לוֹ׃ וַתֵּרֶד בַּת־פַּרְעֹה לִרְחֹץ עַל־הַיְאֹר וְ
וְנַעֲרֹתֶיהָ הֹלְכֹת עַל־יַד הַיְאֹר וַתֵּרֶא אֶת־הַתֵּבָה בְּתוֹךְ
הַסּוּף וַתִּשְׁלַח אֶת־אֲמָתָהּ וַתִּקָּחֶהָ׃ וַתִּפְתַּח וַתִּרְאֵהוּ 6
אֶת־הַיֶּלֶד וְהִנֵּה־נַעַר בֹּכֶה וַתַּחְמֹל עָלָיו וַתֹּאמֶר מִיַּלְדֵי
הָעִבְרִים זֶה׃ וַתֹּאמֶר אֲחֹתוֹ אֶל־בַּת־פַּרְעֹה הַאֵלֵךְ 7
וְקָרָאתִי לָךְ אִשָּׁה מֵינֶקֶת מִן הָעִבְרִיֹת וְתֵינֶק לָךְ אֶת־
הַיָּלֶד׃ וַתֹּאמֶר־לָהּ בַּת־פַּרְעֹה לְכִי וַתֵּלֶךְ הָעַלְמָה 8
וַתִּקְרָא אֶת־אֵם הַיָּלֶד׃ וַתֹּאמֶר לָהּ בַּת־פַּרְעֹה הֵילִיכִי 9 *Moseh traditur matri suæ, ut lactet eum.*
אֶת־הַיֶּלֶד הַזֶּה וְהֵינִקֵהוּ לִי וַאֲנִי אֶתֵּן אֶת־שְׂכָרֵךְ וַתִּקַּח
הָאִשָּׁה הַיֶּלֶד וַתֵּנִקֵהוּ׃ וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַתְּבִאֵהוּ לְבַת־ 10 *Filia Paroh illum sibi in filium adoptat.*
פַּרְעֹה וַיְהִי־לָהּ לְבֵן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ מֹשֶׁה וַתֹּאמֶר כִּי מִן
הַמַּיִם מְשִׁיתִהוּ׃ וַיְהִי בַּיָּמִים הָהֵם וַיִּגְדַּל מֹשֶׁה וַיֵּצֵא 11
אֶל־אֶחָיו וַיַּרְא בְּסִבְלֹתָם וַיַּרְא אִישׁ מִצְרִי מַכֶּה אִישׁ־
עִבְרִי מֵאֶחָיו׃ וַיִּפֶן כֹּה וָכֹה וַיַּרְא כִּי־אֵין אִישׁ וַיַּךְ אֶת־ 12 *Moses enecat Ægyptium, cujusdam Hebræi causâ.*
הַמִּצְרִי וַיִּטְמְנֵהוּ בַּחוֹל׃ וַיֵּצֵא בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי וְהִנֵּה שְׁנֵי 13
אֲנָשִׁים עִבְרִים נִצִּים וַיֹּאמֶר לָרָשָׁע לָמָּה תַכֶּה רֵעֶךָ׃

וַיֹּאמֶר

14 וַיֹּאמֶר מִי שָׂמְךָ לְאִישׁ שַׂר וְשֹׁפֵט עָלֵינוּ הֲלְהָרְגֵנִי אַתָּה
אֹמֵר כַּאֲשֶׁר הָרַגְתָּ אֶת־הַמִּצְרִי וַיִּירָא מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אָכֵן
טו נוֹדַע הַדָּבָר: וַיִּשְׁמַע פַּרְעֹה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וַיְבַקֵּשׁ
לַהֲרֹג אֶת־מֹשֶׁה וַיִּבְרַח מֹשֶׁה מִפְּנֵי פַרְעֹה וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ־
16 מִדְיָן וַיֵּשֶׁב עַל־הַבְּאֵר: וּלְכֹהֵן מִדְיָן שֶׁבַע בָּנוֹת וַתָּבֹאנָה
וַתְּדַלֶּנָה וַתְּמַלֶּאנָה אֶת־הָרְהָטִים לְהַשְׁקוֹת צֹאן
17 אֲבִיהֶן: וַיָּבֹאוּ הָרֹעִים וַיְגָרְשׁוּם וַיָּקָם מֹשֶׁה וַיּוֹשִׁעָן וַיַּשְׁקְ
18 אֶת־צֹאנָם: וַתָּבֹאנָה אֶל־רְעוּאֵל אֲבִיהֶן וַיֹּאמֶר מַדּוּעַ
19 מְהַרְתֶּן בֹּא הַיּוֹם: וַתֹּאמַרְנָה אִישׁ מִצְרִי הִצִּילָנוּ מִיַּד
כ הָרֹעִים וְגַם דָּלֹה דָלָה לָנוּ וַיַּשְׁקְ אֶת־הַצֹּאן: וַיֹּאמֶר
אֶל־בְּנֹתָיו וְאַיּוֹ לָמָּה זֶּה עֲזַבְתֶּן אֶת־הָאִישׁ קִרְאֶן לוֹ
21 וְיֹאכַל לָחֶם: וַיּוֹאֶל מֹשֶׁה לָשֶׁבֶת אֶת־הָאִישׁ וַיִּתֶּן אֶת־
22 צִפֹּרָה בִתּוֹ לְמֹשֶׁה: וַתֵּלֶד בֵּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ גֵּרְשֹׁם
כִּי אָמַר גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ נָכְרִיָּה: פ
23 וַיְהִי בַיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיֵּאָנְחוּ בְנֵי־
יִשְׂרָאֵל מִן־הָעֲבֹדָה וַיִּזְעָקוּ וַתַּעַל שַׁוְעָתָם אֶל־הָאֱלֹהִים
24 מִן־הָעֲבֹדָה: וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־נַאֲקָתָם וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים
כה אֶת־בְּרִיתוֹ אֶת־אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק וְאֶת־יַעֲקֹב: וַיַּרְא
אֱלֹהִים אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּדַע אֱלֹהִים: ס

א ג וּמֹשֶׁה הָיָה רֹעֶה אֶת־צֹאן יִתְרוֹ חֹתְנוֹ כֹּהֵן מִדְיָן
וַיְנַהַג אֶת־הַצֹּאן אַחַר הַמִּדְבָּר וַיָּבֹא אֶל־הַר הָאֱלֹהִים
2 חֹרֵבָה: וַיֵּרָא מַלְאַךְ יְהוָה אֵלָיו בְּלַבַּת־אֵשׁ מִתּוֹךְ
הַסְּנֶה וַיַּרְא וְהִנֵּה הַסְּנֶה בֹּעֵר בָּאֵשׁ וְהַסְּנֶה אֵינֶנּוּ אֻכָּל:
3 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אָסֻרָה־נָּא וְאֶרְאֶה אֶת־הַמַּרְאֶה הַגָּדֹל
4 הַזֶּה מַדּוּעַ לֹא־יִבְעַר הַסְּנֶה: וַיַּרְא יְהוָה כִּי סָר לִרְאוֹת
וַיִּקְרָא אֵלָיו אֱלֹהִים מִתּוֹךְ הַסְּנֶה וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה מֹשֶׁה
ה וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי: וַיֹּאמֶר אַל־תִּקְרַב הֲלֹם שַׁל־נְעָלֶיךָ
מֵעַל רַגְלֶיךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו אַדְמַת־
קֹדֶשׁ

Paroh eum ad necem quærit; ille verò fugit in Midian: ibi Deus uxorem, & filios ipsi concedit.

Filii Israël denuò afflicti ad Deum exclamant, & exaudit eos.

Cap. III. *Deus apparet Mosèh in rubo, qui igne ardebat, & tamen non consumebatur.*

קֹדֶשׁ הוּא׃ 6 וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֱלֹהֵי אָבִיךָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב וַיַּסְתֵּר מֹשֶׁה פָּנָיו כִּי יָרֵא
מֵהַבִּיט אֶל־הָאֱלֹהִים׃ 7 וַיֹּאמֶר יְהוָה רָאֹה רָאִיתִי אֶת־ *Deus agit cum illo de mittendo ipsum in Ægyptum, ut populum suum è manu Paroh eripiat.*
עֳנִי עַמִּי אֲשֶׁר בְּמִצְרַיִם וְאֶת־צַעֲקָתָם שָׁמַעְתִּי מִפְּנֵי
נֹגְשָׂיו כִּי יָדַעְתִּי אֶת־מַכְאֹבָיו׃ 8 וָאֵרֶד לְהַצִּילוֹ מִיַּד
מִצְרַיִם וְלַהֲעֲלֹתוֹ מִן־הָאָרֶץ הַהִוא אֶל־אֶרֶץ טוֹבָה
וּרְחָבָה אֶל־אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ אֶל־מְקוֹם הַכְּנַעֲנִי
וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי׃ 9 וְעַתָּה הִנֵּה
צַעֲקַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בָּאָה אֵלָי וְגַם־רָאִיתִי אֶת־הַלַּחַץ
אֲשֶׁר מִצְרַיִם לֹחֲצִים אֹתָם׃ 10 וְעַתָּה לְכָה
וְאֶשְׁלָחֲךָ אֶל־פַּרְעֹה וְהוֹצֵא אֶת־עַמִּי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
מִמִּצְרָיִם׃ 11 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָאֱלֹהִים מִי אָנֹכִי *Moseh se humiliter excusat; sed Deus ejus animum corroborat.*
כִּי אֵלֵךְ אֶל־פַּרְעֹה וְכִי אוֹצִיא אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מִמִּצְרָיִם׃ 12 וַיֹּאמֶר כִּי־אֶהְיֶה עִמָּךְ וְזֶה־לְּךָ הָאוֹת
כִּי אָנֹכִי שְׁלַחְתִּיךָ בְּהוֹצִיאֲךָ אֶת־הָעָם מִמִּצְרַיִם
תַּעַבְדוּן אֶת־הָאֱלֹהִים עַל הָהָר הַזֶּה׃ 13 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־
הָאֱלֹהִים הִנֵּה אָנֹכִי בָּא אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתִּי לָהֶם
אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם וְאָמְרוּ־לִי מַה־שְּׁמוֹ
מַה אֹמַר אֲלֵהֶם׃ 14 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה אֶהְיֶה אֲשֶׁר *Deus nomen suum exponit Moseh, cui pro certò affirmat ejus verbis dandam esse fidem.*
אֶהְיֶה וַיֹּאמֶר כֹּה תֹאמַר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶהְיֶה שְׁלָחַנִי
אֲלֵיכֶם׃ 15 וַיֹּאמֶר עוֹד אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה כֹּה תֹאמַר אֶל־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי
יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם זֶה־שְּׁמִי לְעֹלָם וְזֶה
זִכְרִי לְדֹר דֹּר׃ 16 לֵךְ וְאָסַפְתָּ אֶת־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
אֲלֵהֶם יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם נִרְאָה אֵלַי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
יִצְחָק וְיַעֲקֹב לֵאמֹר פָּקֹד פָּקַדְתִּי אֶתְכֶם וְאֶת־הֶעָשׂוּי
לָכֶם בְּמִצְרָיִם׃ 17 וָאֹמַר אַעֲלֶה אֶתְכֶם מֵעֳנִי מִצְרַיִם אֶל־
אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי
אֶל

אל־ארץ זבת חלב ודבש׃ ושמעו לקלך ובאת אתה
וזקני ישראל אל־מלך מצרים ואמרתם אליו יהוה
אלהי העברים נקרה עלינו ועתה נלכה־נא דרך
שלשת ימים במדבר ונזבחה ליהוה אלהינו׃ ואני
ידעתי כי לא־יתן אתכם מלך מצרים ללכת ולא ביד
חזקה׃ ושלחתי את־ידי והכיתי את־מצרים בכל
נפלאתי אשר אעשה בקרבו ואחרי־כן ישלח אתכם׃
ונתתי את־חן העם הזה בעיני מצרים והיה כי תלכון
לא תלכו ריקם׃ ושאלה אשה משכנתה ומגרת
ביתה כלי־כסף וכלי זהב ושמלת ושמתם על־בניכם
ועל־בנתיכם ונצלתם את־מצרים׃ ויען משה ויאמר
והן לא־יאמינו לי ולא ישמעו בקלי כי יאמרו לא־נראה
אליך יהוה׃ ויאמר אליו יהוה מזה בידך ויאמר מטה׃
ויאמר השליכהו ארצה וישלכהו ארצה ויהי לנחש
וינס משה מפניו׃ ויאמר יהוה אל־משה שלח ידך
ואחז בזנבו וישלח ידו ויחזק בו ויהי למטה בכפו׃
למען יאמינו כי־נראה אליך יהוה אלהי אבתם אלהי
אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב׃ ויאמר יהוה לו עוד
הבא־נא ידך בחיקך ויבא ידו בחיקו ויוצאה והנה ידו
מצרעת כשלג׃ ויאמר השב ידך אל־חיקך וישב ידו
אל־חיקו ויוצאה מחיקו והנה־שבה כבשרו׃ והיה
אם־לא יאמינו לך ולא ישמעו לקל האת הראשון
והאמינו לקל האת האחרון׃ והיה אם־לא יאמינו גם
לשני האתות האלה ולא ישמעון לקלך ולקחת ממימי
היאר ושפכת היבשה והיו המים אשר תקח מן־היאר
והיו לדם ביבשת׃ ויאמר משה אל־יהוה בי אדני לא
איש דברים אנכי גם מתמול גם משלשם גם מאז
דברך אל־עבדך כי כבד־פה וכבד לשון אנכי׃ ויאמר
יהוה

Inquit etiam illi Deus, eos magna divitiarum affluentia Ægypto exituros.

Cap. IV.

1 Moseh iterum recusat, Deus autem præstat ei potestatem mira faciendi, quibus convincat eos.

Tertiò recusat, & in lingua tarditate excusationem pomit.

יְהוָה אֵלָיו מִי שָׂם פֶּה לָאָדָם אוֹ מִי יָשׂוּם אִלֵּם אוֹ חֵרֵשׁ
אוֹ פִקֵּחַ אוֹ עִוֵּר הֲלֹא אָנֹכִי יְהוָה: וְעַתָּה לֵךְ וְאָנֹכִי 12
אֶהְיֶה עִם־פִּיךָ וְהוֹרֵיתִיךָ אֲשֶׁר תְּדַבֵּר: וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנָי 13
שְׁלַח־נָא בְּיַד־תִּשְׁלָח: וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּמֹשֶׁה וַיֹּאמֶר 14
הֲלֹא אַהֲרֹן אָחִיךָ הַלֵּוִי יָדַעְתִּי כִּי־דַבֵּר יְדַבֵּר הוּא וְגַם
הִנֵּה־הוּא יֹצֵא לִקְרָאתֶךָ וְרָאֲךָ וְשָׂמַח בְּלִבּוֹ: וְדִבַּרְתָּ טו
אֵלָיו וְשַׂמְתָּ אֶת־הַדְּבָרִים בְּפִיו וְאָנֹכִי אֶהְיֶה עִם־פִּיךָ
וְעִם־פִּיהוּ וְהוֹרֵיתִי אֶתְכֶם אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן: וְדִבֶּר־ 16
הוּא לְךָ אֶל־הָעָם וְהָיָה הוּא יִהְיֶה־לְּךָ לְפֶה וְאַתָּה
תִּהְיֶה־לּוֹ לֵאלֹהִים: וְאֶת־הַמַּטֶּה הַזֶּה תִּקַּח בְּיָדֶךָ 17
אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה־בּוֹ אֶת־הָאֹתֹת: פ

וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וַיָּשָׁב ׀ אֶל־יֶתֶר חֹתְנוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ אֵלְכָה נָּא 18
וְאָשׁוּבָה אֶל־אַחַי אֲשֶׁר־בְּמִצְרַיִם וְאֶרְאֶה הֲעוֹדָם חַיִּים
וַיֹּאמֶר יִתְרוֹ לְמֹשֶׁה לֵךְ לְשָׁלוֹם: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־ 19
מֹשֶׁה בְּמִדְיָן לֵךְ שׁוּב מִצְרָיִם כִּי־מֵתוּ כָּל־הָאֲנָשִׁים
הַמְבַקְשִׁים אֶת־נַפְשֶׁךָ: וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־אִשְׁתּוֹ וְאֶת־ כ
בָּנָיו וַיַּרְכִּבֵם עַל־הַחֲמֹר וַיָּשָׁב אַרְצָה מִצְרָיִם וַיִּקַּח
מֹשֶׁה אֶת־מַטֵּה הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־ 21
מֹשֶׁה בְּלֶכְתְּךָ לָשׁוּב מִצְרַיְמָה רְאֵה כָּל־הַמֹּפְתִים
אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בְיָדֶךָ וְעָשִׂיתָם לִפְנֵי פַרְעֹה וַאֲנִי אַחֲזֵק
אֶת־לִבּוֹ וְלֹא יְשַׁלַּח אֶת־הָעָם: וְאָמַרְתָּ אֶל־פַּרְעֹה 22
כֹּה אָמַר יְהוָה בְּנִי בְכֹרִי יִשְׂרָאֵל: וָאֹמַר אֵלֶיךָ שַׁלַּח 23
אֶת־בְּנִי וְיַעַבְדֵנִי וַתְּמָאֵן לְשַׁלְּחוֹ הִנֵּה אָנֹכִי הֹרֵג אֶת־
בִּנְךָ בְּכֹרֶךָ: וַיְהִי בַדֶּרֶךְ בַּמָּלוֹן וַיִּפְגְּשֵׁהוּ יְהוָה וַיְבַקֵּשׁ 24
הֲמִיתוֹ: וַתִּקַּח צִפֹּרָה צֹר וַתִּכְרֹת אֶת־עָרְלַת בְּנָהּ כה
וַתַּגַּע לְרַגְלָיו וַתֹּאמֶר כִּי חֲתַן דָּמִים אַתָּה לִי: וַיִּרֶף 26
מִמֶּנּוּ אָז אָמְרָה חֲתַן דָּמִים לַמּוּלֹת: פ
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן לֵךְ לִקְרַאת מֹשֶׁה הַמִּדְבָּרָה 27

וילך

Subter fugit quartò legati munus; & Deus irascitur illi, adiungit que ei Aharon, ut interpretem agat.

Moseh à socro discedit, secúmque ferens uxorem, & liberos, abit in Ægyptum.

Deus intendit occidere Moseh, quem Sipporah per filii circumcisionem liberat.

28 וַיֵּלֶךְ וַיִּפְגְּשֵׁהוּ בְּהַר הָאֱלֹהִים וַיִּשַּׁק־לוֹ: וַיַּגֶּד מֹשֶׁה
לְאַהֲרֹן אֵת כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ וְאֵת כָּל־
29 הָאֹתֹת אֲשֶׁר צִוָּהוּ: וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיַּאַסְפוּ אֶת־
ל כָּל־זִקְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיְדַבֵּר אַהֲרֹן אֵת כָּל־הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וַיַּעַשׂ הָאֹתֹת לְעֵינֵי הָעָם:
31 וַיַּאֲמֶן הָעָם וַיִּשְׁמְעוּ כִּי־פָקַד יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכִי
א ח רָאָה אֶת־עָנְיָם וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ: וְאַחַר בָּאוּ מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֶל־פַּרְעֹה כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
2 שַׁלַּח אֶת־עַמִּי וְיָחֹגּוּ לִי בַּמִּדְבָּר: וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה מִי
יְהוָה אֲשֶׁר אֶשְׁמַע בְּקֹלוֹ לְשַׁלַּח אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַעְתִּי
3 אֶת־יְהוָה וְגַם אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא אֲשַׁלֵּחַ: וַיֹּאמְרוּ אֱלֹהֵי
הָעִבְרִים נִקְרָא עָלֵינוּ נֵלְכָה נָּא דֶרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים
בַּמִּדְבָּר וְנִזְבְּחָה לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ פֶּן־יִפְגָּעֵנוּ בַּדֶּבֶר אוֹ
4 בֶחָרֶב: וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מֶלֶךְ מִצְרַיִם לָמָּה מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
ה תַּפְרִיעוּ אֶת־הָעָם מִמַּעֲשָׂיו לְכוּ לְסִבְלֹתֵיכֶם: וַיֹּאמֶר
6 פַּרְעֹה הֵן־רַבִּים עַתָּה עַם הָאָרֶץ וְהִשְׁבַּתֶּם אֹתָם
7 מִסִּבְלֹתָם: וַיְצַו פַּרְעֹה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־הַנֹּגְשִׂים בָּעָם
וְאֶת־שֹׁטְרָיו לֵאמֹר: לֹא תֹאסִפוּן לָתֶת תֶּבֶן לָעָם
לִלְבֹּן הַלְּבֵנִים כִּתְמוֹל שִׁלְשֹׁם הֵם יֵלְכוּ וְקֹשְׁשׁוּ לָהֶם
8 תֶּבֶן: וְאֶת־מַתְכֹּנֶת הַלְּבֵנִים אֲשֶׁר הֵם עֹשִׂים תְּמוֹל
שִׁלְשֹׁם תָּשִׂימוּ עֲלֵיהֶם לֹא תִגְרְעוּ מִמֶּנּוּ כִּי־נִרְפִּים הֵם
עַל־כֵּן הֵם צֹעֲקִים לֵאמֹר נֵלְכָה נִזְבְּחָה לֵאלֹהֵינוּ:
9 תִּכְבַּד הָעֲבֹדָה עַל־הָאֲנָשִׁים וְיַעֲשׂוּ־בָהּ וְאַל־יִשְׁעוּ
י בְּדִבְרֵי־שָׁקֶר: וַיֵּצְאוּ נֹגְשֵׂי הָעָם וְשֹׁטְרָיו וַיֹּאמְרוּ אֶל־
11 הָעָם לֵאמֹר כֹּה אָמַר פַּרְעֹה אֵינֶנִּי נֹתֵן לָכֶם תֶּבֶן: אַתֶּם
לְכוּ קְחוּ לָכֶם תֶּבֶן מֵאֲשֶׁר תִּמְצָאוּ כִּי אֵין נִגְרָע
12 מֵעֲבֹדַתְכֶם דָּבָר: וַיָּפֶץ הָעָם בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם לְקֹשֵׁשׁ
13 קַשׁ לַתֶּבֶן: וְהַנֹּגְשִׂים אָצִים לֵאמֹר כַּלּוּ מַעֲשֵׂיכֶם דְּבַר־
יוֹם

Aharon ex præcepto Dei occurrit obviam Moseh, qui refert illi susceptum munus, cujus gratiâ iter faciebat in Ægyptum.

29 Moseh & Aharon causam sui adventus renuntiant populo, qui credit illis.

Cap. V.

Veniunt ad Paroh; & indicant e mandatum Dei, quod ille non admittit; sed potius loco liberandi populum, eum duriori servitute premit.

יום ביומו כאשר בהיות התבן: ויכו שטרי בני ישראל 14 *Præfecti filiorum Israël cæsi sunt, quod non perficerent statutum confificiendi lateres.*
אשר־שמו עליהם נגשי פרעה לאמר מדוע לא כליתם
חקכם ללבן כתמול שלשם גם־תמול גם־היום: ויבאו טו
שטרי בני ישראל ויצעקו אל־פרעה לאמר למה
תעשה כה לעבדיך: תבן אין נתן לעבדיך ולבנים 16
אמרים לנו עשו והנה עבדיך מכים וחטאת עמך:
ויאמר נרפים אתם נרפים על־כן אתם אומרים נלכה 17 *Exclamant ad Paroh, & non admittit eos.*
נזבחה ליהוה: ועתה לכו עבדו ותבן לא־ינתן לכם 18
ותכן לבנים תתנו: ויראו שטרי בני־ישראל אתם 19
ברע לאמר לא־תגרעו מלבניכם דבר־יום ביומו:
ויפגעו את־משה ואת־אהרן נצבים לקראתם בצאתם כ *Illi obviam occurrunt Moseh, & Aharon, quibus tribuunt culpam calamitatum, quas denuò sustinebant: Moseh verò de his ad Deum conqueritur.*
מאת פרעה: ויאמרו אלהם יראה יהוה עליכם וישפט 21
אשר הבאשתם את־ריחנו בעיני פרעה ובעיני עבדיו
לתת־חרב בידם להרגנו: וישב משה אל־יהוה ויאמר 22
אדני למה הרעתה לעם הזה למה זה שלחתני: ומאז 23
באתי אל־פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה והצל
לא־הצלת את־עמך: ויאמר יהוה אל־משה עתה תן א
תראה אשר אעשה לפרעה כי ביד חזקה ישלחם וביד
חזקה יגרשם מארצו: ס ס ס ד 14 Cap. VI.
וידבר אלהים אל־משה ויאמר אליו אני יהוה: 2 *1 Deus illi respondet, populi libertatem promittens.*
וארא אל־אברהם אל־יצחק ואל־יעקב באל שדי 3
ושמי יהוה לא נודעתי להם: וגם הקמתי את־בריתי 4
אתם לתת להם את־ארץ כנען את ארץ מגוריהם
אשר־גרו בה: וגם אני שמעתי את־נאקת בני ה
ישראל אשר מצרים מעבדים אתם ואזכר את־
בריתי: לכן אמר לבני־ישראל אני יהוה והוצאתי 6
אתכם מתחת סבלת מצרים והצלתי אתכם מעבדתם
וגאלתי אתכם בזרוע נטויה ובשפטים גדלים:
ולקחתי

7 וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם לִי לְעָם וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וִידַעְתֶּם
כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלוֹת
8 מִצְרָיִם: וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָשָׂאתִי אֶת־
יָדִי לָתֵת אֹתָהּ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלִיעֲקֹב וְנָתַתִּי אֹתָהּ
9 לָכֶם מוֹרָשָׁה אֲנִי יְהוָה: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה כֵּן אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל־מֹשֶׁה מִקֹּצֶר רוּחַ וּמֵעֲבֹדָה קָשָׁה:

Populus præ magna afflictione non audit eum.

פ

11 יוַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: בֹּא דַבֵּר אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ
12 מִצְרַיִם וְיַשַׁלַּח אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצוֹ: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה
לִפְנֵי יְהוָה לֵאמֹר הֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא־שָׁמְעוּ אֵלַי וְאֵיךְ
יִשְׁמָעֵנִי פַרְעֹה וַאֲנִי עֲרַל שְׂפָתָיִם: פ

Deus præcipit Mosen, ut redeat ad Paroh; at ille se excusat.

13 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן וַיְצַוֵּם אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם לְהוֹצִיא אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
14 מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: ס אֵלֶּה רָאשֵׁי בֵּית־

Narratur posteritas filiorum Iahacob usque ad Levi; ut genus Moseh innotescat.

אֲבֹתָם בְּנֵי רְאוּבֵן בְּכֹר יִשְׂרָאֵל חֲנוֹךְ וּפַלּוּא חֶצְרֹן
טו וְכַרְמִי אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת רְאוּבֵן: וּבְנֵי שִׁמְעוֹן יְמוּאֵל וְיָמִין
וְאֹהַד וְיָכִין וְצֹחַר וְשָׁאוּל בֶּן־הַכְּנַעֲנִית אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת
16 שִׁמְעוֹן: וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־לֵוִי לְתֹלְדֹתָם גֵּרְשׁוֹן וְקְהָת
17 וּמְרָרִי וּשְׁנֵי חַיֵּי לֵוִי שֶׁבַע וּשְׁלֹשִׁים וּמְאַת שָׁנָה: בְּנֵי
18 גֵרְשׁוֹן לִבְנִי וְשִׁמְעִי לְמִשְׁפְּחֹתָם: וּבְנֵי קְהָת עַמְרָם
וְיִצְהָר וְחֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל וּשְׁנֵי חַיֵּי קְהָת שָׁלֹשׁ וּשְׁלֹשִׁים
19 וּמְאַת שָׁנָה: וּבְנֵי מְרָרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת
כ הַלֵּוִי לְתֹלְדֹתָם: וַיִּקַּח עַמְרָם אֶת־יוֹכֶבֶד דֹּדָתוֹ לוֹ
לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־מֹשֶׁה וּשְׁנֵי חַיֵּי עַמְרָם
21 שֶׁבַע וּשְׁלֹשִׁים וּמְאַת שָׁנָה: וּבְנֵי יִצְהָר קֹרַח וְנֶפֶג
22 23 וְזִכְרִי: וּבְנֵי עֻזִּיאֵל מִישָׁאֵל וְאֶלְצָפָן וְסִתְרִי: וַיִּקַּח
אַהֲרֹן אֶת־אֱלִישֶׁבַע בַּת־עַמִּינָדָב אֲחוֹת נַחְשׁוֹן לוֹ
לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־נָדָב וְאֶת־אֲבִיהוּא אֶת־אֶלְעָזָר

24 וְאֶת־אִיתָמָר׃ וּבְנֵי קֹרַח אַסִּיר וְאֶלְקָנָה וַאֲבִיאָסָף אֵלֶּה
מִשְׁפְּחֹת הַקָּרְחִי׃ וְאֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן לָקַח־לוֹ מִבְּנוֹת כה
פּוּטִיאֵל לוֹ לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־פִּינְחָס אֵלֶּה רָאשֵׁי
26 אֲבוֹת הַלְוִיִּם לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ הוּא אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה אֲשֶׁר
אָמַר יְהוָה לָהֶם הוֹצִיאוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
27 עַל־צִבְאֹתָם׃ הֵם הַמְדַבְּרִים אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם
לְהוֹצִיא אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם הוּא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן׃
28 וַיְהִי בְּיוֹם דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ ס
29 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר אֲנִי יְהוָה דַּבֵּר
אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם אֵת כָּל־אֲשֶׁר אֲנִי דֹּבֵר אֵלֶיךָ׃
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לִפְנֵי יְהוָה הֵן אֲנִי עֲרַל שְׂפָתַיִם וְאֵיךְ ל
יִשְׁמַע אֵלַי פַּרְעֹה׃ פ

א ן וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה רְאֵה נְתַתִּיךָ אֱלֹהִים לְפַרְעֹה
2 וְאַהֲרֹן אָחִיךָ יִהְיֶה נְבִיאֶךָ׃ אַתָּה תְדַבֵּר אֵת כָּל־אֲשֶׁר
אֲצַוֶּךָּ וְאַהֲרֹן אָחִיךָ יְדַבֵּר אֶל־פַּרְעֹה וְשִׁלַּח אֶת־בְּנֵי־
3 יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצוֹ׃ וַאֲנִי אַקְשֶׁה אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְהִרְבֵּיתִי
4 אֶת־אֹתֹתַי וְאֶת־מוֹפְתַי בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וְלֹא־יִשְׁמַע
אֲלֵכֶם פַּרְעֹה וְנָתַתִּי אֶת־יָדִי בְּמִצְרָיִם וְהוֹצֵאתִי אֶת־
צִבְאֹתַי אֶת־עַמִּי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בִּשְׁפָטִים
גְּדֹלִים׃ וְיָדְעוּ מִצְרַיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה בִּנְטֹתִי אֶת־יָדִי עַל־ ה
6 מִצְרָיִם וְהוֹצֵאתִי אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם׃ וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה
7 וְאַהֲרֹן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתָם כֵּן עָשׂוּ׃ וּמֹשֶׁה בֶּן־
שְׁמֹנִים שָׁנָה וְאַהֲרֹן בֶּן־שָׁלֹשׁ וּשְׁמֹנִים שָׁנָה בְּדַבְּרָם
אֶל־פַּרְעֹה׃ פ

9 8 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ כִּי יְדַבֵּר
אֲלֵכֶם פַּרְעֹה לֵאמֹר תְּנוּ לָכֶם מוֹפֵת וְאָמַרְתָּ אֶל־
אַהֲרֹן קַח אֶת־מַטְּךָ וְהַשְׁלֵךְ לִפְנֵי־פַרְעֹה יְהִי לְתַנִּין׃
וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל־פַּרְעֹה וַיַּעֲשׂוּ כֵן כַּאֲשֶׁר צִוָּה ׃
יהוה

Cap. VII. Deus concedit Moseh supremam potestatem super Paroh; & instruit eum, & Aharon in his, quæ cum Paroh acturi sunt.

Prodigium virgæ coram Paroh ostentant,

יְהוָה וַיַּשְׁלֵךְ אַהֲרֹן אֶת־מַטֵּהוּ לִפְנֵי פַרְעֹה וְלִפְנֵי עֲבָדָיו
11 וַיְהִי לְתַנִּין: וַיִּקְרָא גַם־פַּרְעֹה לַחֲכָמִים וְלַמְכַשְּׁפִים
12 וַיַּעֲשׂוּ גַם־הֵם חַרְטֻמֵּי מִצְרַיִם בְּלַהֲטֵיהֶם כֵּן: וַיַּשְׁלִיכוּ
אִישׁ מַטֵּהוּ וַיִּהְיוּ לְתַנִּינִם וַיִּבְלַע מַטֵּה־אַהֲרֹן אֶת־
13 מַטֹּתָם: וַיֶּחֱזַק לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר

illam in colubrum convertentes.

14 דִּבֶּר יְהוָה: ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כָּבֵד
טו לֵב פַּרְעֹה מֵאֵן לְשַׁלַּח הָעָם: לֵךְ אֶל־פַּרְעֹה בַּבֹּקֶר
הִנֵּה יֹצֵא הַמַּיְמָה וְנִצַּבְתָּ לִקְרָאתוֹ עַל־שְׂפַת הַיְאֹר
16 וְהַמַּטֶּה אֲשֶׁר־נֶהְפַּךְ לְנָחָשׁ תִּקַּח בְּיָדֶךָ: וְאָמַרְתָּ אֵלָיו
יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים שְׁלָחַנִי אֵלֶיךָ לֵאמֹר שַׁלַּח אֶת־עַמִּי
17 וְיַעַבְדֻנִי בַּמִּדְבָּר וְהִנֵּה לֹא־שָׁמַעְתָּ עַד־כֹּה: כֹּה אָמַר
יְהוָה בְּזֹאת תֵּדַע כִּי־אֲנִי יְהוָה הִנֵּה אָנֹכִי מַכֶּה ׀ בַּמַּטֶּה
18 אֲשֶׁר־בְּיָדִי עַל־הַמַּיִם אֲשֶׁר־בַּיְאֹר וְנֶהְפָּכוּ לְדָם: וְהַדָּגָה
אֲשֶׁר־בַּיְאֹר תָּמוּת וּבָאַשׁ הַיְאֹר וְנָלְאוּ מִצְרַיִם לִשְׁתּוֹת
19 מַיִם מִן־הַיְאֹר: ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֱמֹר
אֶל־אַהֲרֹן קַח מַטְּךָ וּנְטֵה־יָדְךָ עַל־מֵימֵי מִצְרַיִם עַל־
נַהֲרֹתָם ׀ עַל־יְאֹרֵיהֶם וְעַל־אַגְמֵיהֶם וְעַל־כָּל־מִקְוֵה
מֵימֵיהֶם וְיִהְיוּ דָם וְהָיָה דָם בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וּבָעֵצִים

Deus præcipit Moseh, indicet Paroh, quod si non liberet populum, omnes ejus aquas in sanguinem vertet.

Prima plaga. Moseh & Aharon primâ plagâ percutiunt Paroh: quare omnes aquas ejus in sanguinem vertunt.

כ וּבָאֲבָנִים: וַיַּעֲשׂוּ־כֵן מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כַּאֲשֶׁר ׀ צִוָּה יְהוָה
וַיָּרֶם בַּמַּטֶּה וַיַּךְ אֶת־הַמַּיִם אֲשֶׁר בַּיְאֹר לְעֵינֵי פַרְעֹה
וּלְעֵינֵי עֲבָדָיו וַיֵּהָפְכוּ כָּל־הַמַּיִם אֲשֶׁר־בַּיְאֹר לְדָם:
21 וְהַדָּגָה אֲשֶׁר־בַּיְאֹר מֵתָה וַיִּבְאַשׁ הַיְאֹר וְלֹא־יָכְלוּ
מִצְרַיִם לִשְׁתּוֹת מַיִם מִן־הַיְאֹר וַיְהִי הַדָּם בְּכָל־אֶרֶץ
22 מִצְרָיִם: וַיַּעֲשׂוּ־כֵן חַרְטֻמֵּי מִצְרַיִם בְּלָטֵיהֶם וַיֶּחֱזַק לֵב־
23 פַּרְעֹה וְלֹא־שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה: וַיִּפֶן
24 פַּרְעֹה וַיָּבֹא אֶל־בֵּיתוֹ וְלֹא־שָׁת לִבּוֹ גַּם־לָזֹאת: וַיַּחְפְּרוּ
כָּל־מִצְרַיִם סְבִיבֹת הַיְאֹר מַיִם לִשְׁתּוֹת כִּי לֹא יָכְלוּ
כה לִשְׁתֹּת מִמֵּימֵי הַיְאֹר: וַיִּמָּלְאוּ שִׁבְעַת יָמִים אַחֲרֵי

Aquam in colubrum convertentes.

Deus præcipit Moseh, indicet Paroh, quod si non liberet populum, omnes ejus aquas in sanguinem vertet.

Prima plaga. Moseh & Aharon primâ plagâ percutiunt Paroh: quare omnes aquas ejus in sanguinem vertunt.

23 Paroh, cum ex mente sua existimet, hæc eadem à suis magis præstari, illa contemnit.

הַפּוֹת יְהוָה אֶת־הַיְאֹר׃ פ

26 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בֹּא אֶל־פַּרְע�ֹה וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כֹּה
אָמַר יְהוָה שַׁלַּח אֶת־עַמִּי וְיַעַבְדֻנִי׃ 27 וְאִם־מָאֵן אַתָּה
לְשַׁלֵּחַ הִנֵּה אָנֹכִי נֹגֵף אֶת־כָּל־גְּבוּלְךָ בַּצְפַרְדְּעִים׃
28 וְשָׁרַץ הַיְאֹר צְפַרְדְּעִים וְעָלוּ וּבָאוּ בְּבֵיתֶךָ וּבַחֲדַר
מִשְׁכָּבְךָ וְעַל־מִטָּתֶךָ וּבְבֵית עֲבָדֶיךָ וּבְעַמֶּךָ וּבְתַנּוּרֶיךָ
29 וּבְמִשְׁאֲרֹתֶיךָ׃ וּבְכָה וּבְעַמְּךָ וּבְכָל־עֲבָדֶיךָ יַעֲלוּ

ח א צְפַרְדְּעִים׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל־אַהֲרֹן
נְטֵה אֶת־יָדְךָ בְּמַטֶּךָ עַל־הַנְּהָרֹת עַל־הַיְאֹרִים וְעַל־
2 הָאֲגַמִּים וְהַעַל אֶת־הַצְפַרְדְּעִים עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַיֵּט
אַהֲרֹן אֶת־יָדוֹ עַל מֵימֵי מִצְרַיִם וַתַּעַל הַצְפַרְדֵּעַ וַתְּכַס
3 אֶת־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן הַחַרְטֻמִּים בְּלָטֵיהֶם וַיַּעֲלוּ
4 אֶת־הַצְפַרְדְּעִים עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַיִּקְרָא פַרְעֹה
לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר הַעְתִּירוּ אֶל־יְהוָה וְיָסֵר
הַצְפַרְדְּעִים מִמֶּנִּי וּמֵעַמִּי וְאֲשַׁלְּחָה אֶת־הָעָם וְיִזְבְּחוּ
5 לַיהוָה׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְפַרְעֹה הִתְפָּאֵר עָלַי לְמָתַי אַעְתִּיר
לְךָ וְלַעֲבָדֶיךָ וּלְעַמְּךָ לְהַכְרִית הַצְפַרְדְּעִים מִמְּךָ
6 וּמִבָּתֶּיךָ רַק בַּיְאֹר תִּשָּׁאַרְנָה׃ וַיֹּאמֶר לְמָחָר וַיֹּאמֶר
7 כִּדְבָרְךָ לְמַעַן תֵּדַע כִּי־אֵין כַּיהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ וְסָרוּ
הַצְפַרְדְּעִים מִמְּךָ וּמִבָּתֶּיךָ וּמֵעֲבָדֶיךָ וּמֵעַמְּךָ רַק בַּיְאֹר
8 תִּשָּׁאַרְנָה׃ וַיֵּצֵא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן מֵעִם פַּרְעֹה וַיִּצְעַק מֹשֶׁה
אֶל־יְהוָה עַל־דְּבַר הַצְפַרְדְּעִים אֲשֶׁר־שָׂם לְפַרְעֹה׃
9 וַיַּעַשׂ יְהוָה כִּדְבַר מֹשֶׁה וַיָּמֻתוּ הַצְפַרְדְּעִים מִן־הַבָּתִּים
10 מִן־הַחֲצֵרֹת וּמִן־הַשָּׂדֹת׃ וַיִּצְבְּרוּ אֹתָם חֳמָרִם חֳמָרִם
11 וַתִּבְאַשׁ הָאָרֶץ׃ וַיַּרְא פַּרְעֹה כִּי הָיְתָה הָרְוָחָה וְהַכְבֵּד
אֶת־לִבּוֹ וְלֹא שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃ ס
12 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל־אַהֲרֹן נְטֵה
אֶת־מַטְּךָ וְהַךְ אֶת־עֲפַר הָאָרֶץ וְהָיָה לְכִנִּם בְּכָל־אֶרֶץ
מִצְרָיִם

Deus imperat Moseh, ut de imminenti plagâ ranarum admoneat Paroh.

Cap. VIII. *Secunda plaga. Deus percutit ranis omnem terram Ægypti.*

Moseh rogatus à Paroh, orat Deum, ut ei ranas auferat.

Paroh deinde ad induratum animum redit.

12 *Tertia plaga. Pediculorum*

plagam Deus immittit ipsi.

13 מִצְרָיִם׃ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן וַיֵּט אַהֲרֹן אֶת־יָדוֹ בְּמַטֵּהוּ וַיַּךְ אֶת־
עֲפַר הָאָרֶץ וַתְּהִי הַכִּנָּם בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה כָּל־עֲפַר
Magi, cum non possent hæc imitari, fatentur à manu Dei illa provenire.

14 הָאָרֶץ הָיָה כִנִּים בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן
הַחַרְטֻמִּים בְּלָטֵיהֶם לְהוֹצִיא אֶת־הַכִּנִּים וְלֹא יָכְלוּ
טו וַתְּהִי הַכִּנָּם בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה׃ וַיֹּאמְרוּ הַחַרְטֻמִּם אֶל־
פַּרְעֹה אֶצְבַּע אֱלֹהִים הִוא וַיֶּחֱזַק לֵב־פַּרְעֹה וְלֹא־שָׁמַע
16 Quarta plaga. Deus præcipit Moseh, ut admoneat Paroh de plagâ omnis insectorum generis, à quibus excipit terram habitationis Israël.

16 אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל־מֹשֶׁה הַשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר וְהִתְיַצֵּב לִפְנֵי פַרְעֹה הִנֵּה יוֹצֵא
הַמָּיְמָה וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה שַׁלַּח עַמִּי
17 וְיַעַבְדֻנִי׃ כִּי אִם־אֵינְךָ מְשַׁלֵּחַ אֶת־עַמִּי הִנְנִי מַשְׁלִיחַ
בְּךָ וּבַעֲבָדֶיךָ וּבְעַמֶּךָ וּבְבָתֶּיךָ אֶת־הֶעָרֹב וּמָלְאוּ בָתֵּי
מִצְרַיִם אֶת־הֶעָרֹב וְגַם הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־הֵם עָלֶיהָ׃
Paroh insectorum plagâ vexatus eöcedit Moseh, ut offerant sacrificia in Ægypto; quod tamen Moseh non admittit.

18 וְהִפְלֵיתִי בַיּוֹם הַהוּא אֶת־אֶרֶץ גֹּשֶׁן אֲשֶׁר־עַמִּי עֹמֵד
עָלֶיהָ לְבִלְתִּי הֱיוֹת־שָׁם עָרֹב לְמַעַן תֵּדַע כִּי אֲנִי יְהוָה
19 בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃ וְשַׂמְתִּי פְדֻת בֵּין עַמִּי וּבֵין עַמֶּךָ לְמָחָר
כ יִהְיֶה הָאֹת הַזֶּה׃ וַיַּעַשׂ יְהוָה כֵּן וַיָּבֹא עָרֹב כָּבֵד בֵּיתָה
פַּרְעֹה וּבֵית עֲבָדָיו וּבְכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם תִּשָּׁחֵת הָאָרֶץ
24 Paroh promittit mittere illos, & petit ab eis, ut pro ipso orent Deum.

21 מִפְּנֵי הֶעָרֹב׃ וַיִּקְרָא פַרְעֹה אֶל־מֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר
22 לְכוּ זִבְחוּ לֵאלֹהֵיכֶם בָּאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לֹא נָכוֹן
לַעֲשׂוֹת כֵּן כִּי תּוֹעֲבַת מִצְרַיִם נִזְבַּח לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ הֵן
23 נִזְבַּח אֶת־תּוֹעֲבַת מִצְרַיִם לְעֵינֵיהֶם וְלֹא יִסְקְלֻנוּ׃ דֶּרֶךְ
שְׁלֹשֶׁת יָמִים נֵלֵךְ בַּמִּדְבָּר וְזָבַחְנוּ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ
24 כַּאֲשֶׁר יֹאמַר אֵלֵינוּ׃ וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אָנֹכִי אֲשַׁלַּח אֶתְכֶם
וּזְבַחְתֶּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם בַּמִּדְבָּר רַק הַרְחֵק לֹא־
כה תַרְחִיקוּ לָלֶכֶת הַעְתִּירוּ בְּעַדִי׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה הִנֵּה
אָנֹכִי יוֹצֵא מֵעִמָּךְ וְהַעְתַּרְתִּי אֶל־יְהוָה וְסָר הֶעָרֹב
מִפַּרְעֹה מֵעֲבָדָיו וּמֵעַמּוֹ מָחָר רַק אַל־יֹסֵף פַּרְעֹה הָתֵל
26 לְבִלְתִּי שַׁלַּח אֶת־הָעָם לִזְבֹּחַ לַיהוָה׃ וַיֵּצֵא מֹשֶׁה

מֵעַם פַּרְעֹה וּמֵעַבְדָּיו וּמֵעַמּוֹ לְבִלְתִּי הוֹתִר עָרֹב: 27 וַיַּעַשׂ יְהוָה כִּדְבַר מֹשֶׁה
וַיָּסַר הֶעָרֹב מִפַּרְעֹה מֵעֲבָדָיו וּמֵעַמּוֹ לֹא נִשְׁאַר אֶחָד: 28 וַיַּכְבֵּד פַּרְעֹה אֶת לִבּוֹ גַּם בַּפַּעַם הַזֹּאת וְלֹא שִׁלַּח אֶת
הָעָם: פ

Precibus Moseh, insecta abeunt; Paroh tamen ad pristinam obstinationem revertitur.

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה בֹּא אֶל פַּרְעֹה וְדִבַּרְתָּ אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים שַׁלַּח אֶת עַמִּי וְיַעַבְדֻנִי: 2 כִּי אִם מָאֵן אַתָּה לְשַׁלֵּחַ וְעוֹדְךָ מַחֲזִיק בָּם: 3 הִנֵּה
יַד יְהוָה הוֹיָה בְּמִקְנְךָ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בַּסּוּסִים בַּחֲמֹרִים
בַּגְּמַלִּים בַּבָּקָר וּבַצֹּאן דֶּבֶר כָּבֵד מְאֹד: 4 וְהִפְלָה
יְהוָה בֵּין מִקְנֵה יִשְׂרָאֵל וּבֵין מִקְנֵה מִצְרָיִם וְלֹא יָמוּת
מִכֹּל לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל דָּבָר: 5 וַיָּשֶׂם יְהוָה מוֹעֵד לֵאמֹר
מָחָר יַעֲשֶׂה יְהוָה הַדָּבָר הַזֶּה בָּאָרֶץ: 6 וַיַּעַשׂ יְהוָה אֶת
הַדָּבָר הַזֶּה מִמָּחֳרָת וַיָּמָת כָּל מִקְנֵה מִצְרָיִם וּמִמִּקְנֵה
בְנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא מֵת אֶחָד: 7 וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה וְהִנֵּה לֹא
מֵת מִמִּקְנֵה יִשְׂרָאֵל עַד אֶחָד וַיִּכְבַּד לֵב פַּרְעֹה וְלֹא
שִׁלַּח אֶת הָעָם: פ

Cap. IX. 1 Quinta plaga. Deus denuò precipit Moseh, ut pestilentiam in omnibus animalibus domesticis indicet Paroh; & nil ex filiis Israël perituru[m]. 7 Paroh induratus animo non concedit populo libertatem.

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן קְחוּ לָכֶם מְלֹא
חָפְנֵיכֶם פִּיחַ כִּבְשָׁן וְזָרְקוֹ מֹשֶׁה הַשָּׁמַיְמָה לְעֵינֵי
פַרְעֹה: 9 וְהָיָה לְאָבָק עַל כָּל אֶרֶץ מִצְרַיִם וְהָיָה עַל
הָאָדָם וְעַל הַבְּהֵמָה לִשְׁחִין פֹּרֵחַ אֲבַעְבֻּעֹת בְּכָל
אֶרֶץ מִצְרָיִם: 10 וַיִּקְחוּ אֶת פִּיחַ הַכִּבְשָׁן וַיַּעַמְדוּ
לִפְנֵי פַרְעֹה וַיִּזְרֹק אֹתוֹ מֹשֶׁה הַשָּׁמַיְמָה וַיְהִי שְׁחִין
אַבַעְבֻּעֹת פֹּרֵחַ בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה: 11 וְלֹא יָכְלוּ הַחַרְטֻמִּם
לַעֲמֹד לִפְנֵי מֹשֶׁה מִפְּנֵי הַשְּׁחִין כִּי הָיָה הַשְּׁחִין
בַּחַרְטֻמִּם וּבְכָל מִצְרָיִם: 12 וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת לֵב פַּרְעֹה
וְלֹא שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה:

8 Sexta plaga. Deus percutit Ægyptum plaga scabiei, & apostematum in hominibus, & bestijs.

ס

Septima plaga. Paroh adhuc animo per-

14 אֱלֹהֵי הָעִבְרִים שַׁלַּח אֶת־עַמִּי וְיַעַבְדֻנִי: כִּי־בַפַּעַם הַזֹּאת
אֲנִי שֹׁלֵחַ אֶת־כָּל־מַגֵּפֹתַי אֶל־לִבְּךָ וּבַעֲבָדֶיךָ וּבְעַמֶּךָ
טו בַּעֲבוּר תֵּדַע כִּי אֵין כָּמֹנִי בְּכָל־הָאָרֶץ: כִּי עַתָּה שָׁלַחְתִּי
אֶת־יָדִי וְאַךְ אוֹתְךָ וְאֶת־עַמְּךָ בַּדֶּבֶר וְתִכָּחֵד מִן־
16 הָאָרֶץ: וְאוּלָם בַּעֲבוּר זֹאת הָעֲמַדְתִּיךָ בַּעֲבוּר הַרְאֹתְךָ
17 אֶת־כֹּחִי וּלְמַעַן סַפֵּר שְׁמִי בְּכָל־הָאָרֶץ: עוֹדְךָ מִסְתּוֹלֵל
18 בְּעַמִּי לְבִלְתִּי שַׁלְּחָם: הִנְנִי מַמְטִיר כָּעֵת מָחָר בָּרָד
כָּבֵד מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־הָיָה כָמֹהוּ בְּמִצְרַיִם לְמִן־הַיּוֹם
19 הִוָּסְדָה וְעַד־עָתָּה: וְעַתָּה שְׁלַח הָעֵז אֶת־מִקְנְךָ וְאֵת
כָּל־אֲשֶׁר לְךָ בַּשָּׂדֶה כָּל־הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה אֲשֶׁר־יִמָּצֵא
בַּשָּׂדֶה וְלֹא יֵאָסֵף הַבָּיְתָה וְיָרַד עֲלֵהֶם הַבָּרָד וָמֵתוּ:
כ הַיָּרֵא אֶת־דְּבַר יְהוָה מֵעַבְדֵי פַרְעֹה הֵנִיס אֶת־עֲבָדָיו
21 וְאֶת־מִקְנֵהוּ אֶל־הַבָּתִּים: וַאֲשֶׁר לֹא־שָׂם לִבּוֹ אֶל־
דְּבַר יְהוָה וַיַּעֲזֹב אֶת־עֲבָדָיו וְאֶת־מִקְנֵהוּ בַּשָּׂדֶה:

פ

22 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נְטֵה אֶת־יָדְךָ עַל־הַשָּׁמַיִם וְיִהְיֶה
בָּרָד בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם עַל־הָאָדָם וְעַל־הַבְּהֵמָה וְעַל
23 כָּל־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם: וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־מַטֵּהוּ
עַל־הַשָּׁמָיִם וַיהוָה נָתַן קֹלֹת וּבָרָד וַתְּהַלֵּךְ־אֵשׁ אַרְצָה
24 וַיַּמְטֵר יְהוָה בָּרָד עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם: וַיְהִי בָרָד וְאֵשׁ
מִתְלַקַּחַת בְּתוֹךְ הַבָּרָד כָּבֵד מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־הָיָה
כה כָמֹהוּ בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאָז הָיְתָה לְגוֹי: וַיַּךְ הַבָּרָד
בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם אֵת כָּל־אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה מֵאָדָם וְעַד־
בְּהֵמָה וְאֵת כָּל־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה הִכָּה הַבָּרָד וְאֵת כָּל־
26 עֵץ הַשָּׂדֶה שִׁבֵּר: רַק בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן אֲשֶׁר־שָׁם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
27 לֹא הָיָה בָּרָד: וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם חָטָאתִי הַפָּעַם יְהוָה הַצַּדִּיק וַאֲנִי וְעַמִּי
28 הָרְשָׁעִים: הַעְתִּירוּ אֶל־יְהוָה וְרַב מִהְיֹת קֹלֹת אֱלֹהִים

tinax minis terretur à Deo, nimirum horribili grandinis plagâ.

Deus in omnem terram Ægypti immittit horribilem tempestatem grandinis, ignis, & tonitruum; excepto habitationis loco filiorum Israël. Paroh horum metu perterritus, rogat Moseh, oret

וברד ואשלחה אתכם ולא תספון לעמד: ויאמר אליו 29
משה כצאתי את־העיר אפרש את־כפי אל־יהוה
הקלות יחדלון והברד לא יהיה־עוד למען תדע כי
ליהוה הארץ: ואתה ועבדיך ידעתי כי טרם תיראון ל 30
מפני יהוה אלהים: והפשתה והשערה נכתה כי 31
השערה אביב והפשתה גבעל: והחטה והכסמת לא 32
נכו כי אפילת הנה: ויצא משה מעם פרעה את־העיר 33
ויפרש כפיו אל־יהוה ויחדלו הקלות והברד ומטר
לא־נתך ארצה: וירא פרעה כי־חדל המטר והברד 34
והקלת ויסף לחטא ויכבד לבו הוא ועבדיו: ויחזק לב לה
פרעה ולא שלח את־בני ישראל כאשר דבר יהוה
ביד־משה:

Deum, ut grandinem vetet; ipse enim statim populum mittet.

Grandine ergo cessãte, iterum Paroh ad obstinatam mentem redit.

פ פ פ טו 15

ויאמר יהוה אל־משה בא אל־פרעה כי־אני הכבדתי א 1
את־לבו ואת־לב עבדיו למען שתי אתתי אלה
בקרבו: ולמען תספר באזני בנך ובן־בנך את אשר 2
התעללתי במצרים ואת־אתתי אשר־שמתי בם
וידעתם כי־אני יהוה: ויבא משה ואהרן אל־פרעה 3
ויאמרו אליו כה אמר יהוה אלהי העברים עד־מתי
מאנת לענת מפני שלח עמי ויעבדני: כי אם־מאן 4
אתה לשלח את־עמי הנני מביא מחר ארבה בגבלך:
וכסה את־עין הארץ ולא יוכל לראת את־הארץ ה
ואכל את־יתר הפלטה הנשארת לכם מן־הברד
ואכל את־כל־העץ הצמח לכם מן־השדה: ומלאו 6
בתיך ובתי כל־עבדיך ובתי כל־מצרים אשר לא־ראו
אבתיך ואבות אבתיך מיום היותם על־האדמה עד
היום הזה ויפן ויצא מעם פרעה: ויאמרו עבדי פרעה 7
אליו

Cap. X. Octava plaga. Jubet Deus incuti timorem Paroh locustarum plagã.

אֵלָיו עַד־מָתַי יִהְיֶה זֶּה לָנוּ לְמוֹקֵשׁ שַׁלַּח אֶת־הָאֲנָשִׁים
וְיַעַבְדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם הֲטֶרֶם תֵּדַע כִּי אָבְדָה
8 מִצְרָיִם: וַיּוּשַׁב אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן אֶל־פַּרְעֹה
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם לְכוּ עִבְדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִי וָמִי
9 הַהֹלְכִים: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בִּנְעָרֵינוּ וּבִזְקֵנֵינוּ נֵלֵךְ בְּבָנֵינוּ
וּבְבֹתֵינוּ בְּצֹאנֵנוּ וּבִבְקָרֵנוּ נֵלֵךְ כִּי חַג־יְהוָה לָנוּ: וַיֹּאמֶר
אֲלֵהֶם יְהִי כֵן יְהוָה עִמָּכֶם כַּאֲשֶׁר אֲשַׁלַּח אֶתְכֶם וְאֶת־
11 טַפְּכֶם רְאוּ כִּי רָעָה נֶגֶד פְּנֵיכֶם: לֹא כֵן לְכוּ נָא הַגְּבָרִים
וְעִבְדוּ אֶת־יְהוָה כִּי אֹתָהּ אַתֶּם מְבַקְשִׁים וַיְגָרֶשׁ אֹתָם
11 מֵאֵת פְּנֵי פַרְעֹה: ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
מֹשֶׁה נְטֵה יָדְךָ עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם בָּאַרְבֶּה וְיַעַל עַל־אֶרֶץ
מִצְרַיִם וְיֹאכַל אֶת־כָּל־עֶשֶׂב הָאָרֶץ אֶת כָּל־אֲשֶׁר
13 הִשְׁאִיר הַבָּרָד: וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־מַטֵּהוּ עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם
וַיהוָה נִהַג רוּחַ־קָדִים בָּאָרֶץ כָּל־הַיּוֹם הַהוּא וְכָל־
הַלַּיְלָה הַבֹּקֶר הָיָה וְרוּחַ הַקָּדִים נָשָׂא אֶת־הָאַרְבֶּה:
14 וַיַּעַל הָאַרְבֶּה עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיָּנַח בְּכָל גְּבוּל
מִצְרָיִם כָּבֵד מְאֹד לְפָנָיו לֹא־הָיָה כֵן אַרְבֶּה כָּמֹהוּ
טו וְאַחֲרָיו לֹא יִהְיֶה־כֵּן: וַיְכַס אֶת־עֵין כָּל־הָאָרֶץ וַתֶּחְשַׁךְ
הָאָרֶץ וַיֹּאכַל אֶת־כָּל־עֶשֶׂב הָאָרֶץ וְאֶת כָּל־פְּרִי הָעֵץ
אֲשֶׁר הוֹתִיר הַבָּרָד וְלֹא־נוֹתַר כָּל־יֶרֶק בָּעֵץ וּבְעֵשֶׂב
16 הַשָּׂדֶה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם: וַיְמַהֵר פַּרְעֹה לִקְרֹא לְמֹשֶׁה
17 וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר חָטָאתִי לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלָכֶם: וְעַתָּה
שָׂא נָא חַטָּאתִי אַךְ הַפַּעַם וְהַעְתִּירוּ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם
18 וְיָסֵר מֵעָלַי רַק אֶת־הַמָּוֶת הַזֶּה: וַיֵּצֵא מֵעִם פַּרְעֹה
19 וַיֶּעְתַּר אֶל־יְהוָה: וַיַּהֲפֹךְ יְהוָה רוּחַ־יָם חָזָק מְאֹד וַיִּשָּׂא
אֶת־הָאַרְבֶּה וַיִּתְקָעֵהוּ יַמָּה סוּף לֹא נִשְׁאַר אַרְבֶּה אֶחָד
כ בְּכָל גְּבוּל מִצְרָיִם: וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְלֹא
שִׁלַּח אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: פ

Paroh proponit Mosch, ut viri tantum eant ad sacrificandum, quod ille respuit.

Paroh locustarum calamitate punitus pœnitentiam simulat, veniam petit à Mosch, simulque pro eo Deum exoret.

וַיֹּאמֶר

21 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נְטֵה־יָדְךָ עַל־הַשָּׁמַיִם וְיִהְיֶה חֹשֶׁךְ
22 עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וְיָמֵשׁ חֹשֶׁךְ׃ וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ עַל־
הַשָּׁמַיִם וַיְהִי חֹשֶׁךְ־אֲפֵלָה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁלֹשֶׁת
23 יָמִים׃ לֹא־רָאוּ אִישׁ אֶת־אָחִיו וְלֹא־קָמוּ אִישׁ
מִתַּחְתָּיו שְׁלֹשֶׁת יָמִים וּלְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה
24 אוֹר בְּמוֹשְׁבֹתָם׃ וַיִּקְרָא פַרְעֹה אֶל־מֹשֶׁה
וַיֹּאמֶר לְכוּ עִבְדוּ אֶת־יְהוָה רַק צֹאנְכֶם וּבְקַרְכֶם יֻצָּג
גַּם־טַפְּכֶם יֵלֵךְ עִמָּכֶם׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה גַּם־אַתָּה תִתֵּן כָּה
26 בְּיָדֵנוּ זְבָחִים וְעֹלֹת וְעָשִׂינוּ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ וְגַם־מִקְנֵנוּ
יֵלֵךְ עִמָּנוּ לֹא תִשָּׁאֵר פַּרְסָה כִּי מִמֶּנּוּ נִקַּח לַעֲבֹד אֶת־
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וַאֲנַחְנוּ לֹא נֵדַע מַה־נַּעֲבֹד אֶת־יְהוָה עַד־
27 בֹּאֵנוּ שָׁמָּה׃ וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְלֹא אָבָה
28 לְשַׁלְּחָם׃ וַיֹּאמֶר־לוֹ פַּרְעֹה לֵךְ מֵעָלַי הִשָּׁמֶר לְךָ אַל־
29 תֹּסֶף רְאוֹת פָּנַי כִּי בְיוֹם רְאֹתְךָ פָנַי תָּמוּת׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
כֵּן דִּבַּרְתָּ לֹא־אֹסֵף עוֹד רְאוֹת פָּנֶיךָ׃ פ
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עוֹד נֶגַע אֶחָד אָבִיא עַל־פַּרְעֹה וְאַ א
וְעַל־מִצְרַיִם אַחֲרֵי־כֵן יְשַׁלַּח אֶתְכֶם מִזֶּה כְּשַׁלְּחוֹ כָּלָה
2 גָּרֵשׁ יְגָרֵשׁ אֶתְכֶם מִזֶּה׃ דַּבֶּר־נָא בְּאָזְנֵי הָעָם וְיִשְׁאֲלוּ
אִישׁ מֵאֵת רֵעֵהוּ וְאִשָּׁה מֵאֵת רְעוּתָהּ כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי
3 זָהָב׃ וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת־חֵן הָעָם בְּעֵינֵי מִצְרָיִם גַּם׀ הָאִישׁ
מֹשֶׁה גָּדוֹל מְאֹד בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּעֵינֵי עַבְדֵי־פַרְעֹה
4 וּבְעֵינֵי הָעָם׃ ס וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה כֹּה אָמַר יְהוָה
כַּחֲצֹת הַלַּיְלָה אֲנִי יוֹצֵא בְּתוֹךְ מִצְרָיִם׃ וּמֵת כָּל־בְּכוֹר ה
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר פַּרְעֹה הַיֹּשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ עַד בְּכוֹר
הַשִּׁפְחָה אֲשֶׁר אַחַר הָרֵחַיִם וְכֹל בְּכוֹר בְּהֵמָה׃ וְהָיְתָה 6
צְעָקָה גְדֹלָה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר כָּמֹהוּ לֹא נִהְיְתָה
וְכָמֹהוּ לֹא תֹסִף׃ וּלְכֹל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יֶחֱרַץ כֶּלֶב 7
לְשֹׁנוֹ לְמֵאִישׁ וְעַד־בְּהֵמָה לְמַעַן תֵּדְעוּן אֲשֶׁר יַפְלֶה
יְהוָה

Nona plaga. Ægyptus undique percutitur tenebris palpabilibus, & horribilibus; manente semper luce in habitaculis filiorum Israël.

24 Paroh jam concedit Moseh, ut familias secum ferant, non tamen pecudes, quod ille renuit.

28 Paroh imperat ei, recedat à se, nec amplius faciem suam videat.

Cap. XI.

Deus præcipit Moseh, renuntiet populo, ut ab Ægyptiis mutuò poscant vasa argentea & aurea.

4 Moseh notam facit Paroh primogenitorum mortem.

8 יְהוָה בֵּין מִצְרַיִם וּבֵין יִשְׂרָאֵל׃ וְיָרְדוּ כָל־עֲבָדֶיךָ אֵלֶּה
אֵלַי וְהִשְׁתַּחֲווּ־לִי לֵאמֹר צֵא אַתָּה וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־
בְּרַגְלֶיךָ וְאַחֲרֵי־כֵן אֵצֵא וַיֵּצֵא מֵעִם־פַּרְעֹה בְּחֲרִי־אָף׃
9 ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֹא־יִשְׁמַע
אֲלֵיכֶם פַּרְעֹה לְמַעַן רְבוֹת מוֹפְתַי בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃
10 וּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עָשׂוּ אֶת־כָּל־הַמֹּפְתִים הָאֵלֶּה לִפְנֵי
פַּרְעֹה וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְלֹא־שִׁלַּח אֶת־בְּנֵי־
יא יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצוֹ׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה

Cap. XII. *Præcipit Deus, ut mensis, in quo exierunt ab Ægypto, primus sit in calculo mensium.*

2 וְאֶל־אַהֲרֹן בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר׃ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם
3 רֹאשׁ חֳדָשִׁים רִאשׁוֹן הוּא לָכֶם לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה׃ דַּבְּרוּ
אֶל־כָּל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בֶּעָשֹׂר לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וְיִקְחוּ
4 לָהֶם אִישׁ שֶׂה לְבֵית־אָבֹת שֶׂה לַבָּיִת׃ וְאִם־יִמְעַט הַבַּיִת
מִהְיוֹת מִשֶּׂה וְלָקַח הוּא וּשְׁכֵנוֹ הַקָּרֹב אֶל־בֵּיתוֹ

3 In memoriam libertatis Israël sancit Deus statutum arietis paschæ, tempus, & ritus ejus.

ה בְּמִכְסַת נְפָשֹׁת אִישׁ לְפִי אָכְלוֹ תָּכְסוּ עַל־הַשֶּׂה׃ שֶׂה
תָּמִים זָכָר בֶּן־שָׁנָה יִהְיֶה לָכֶם מִן־הַכְּבָשִׂים וּמִן־הָעִזִּים
6 תִּקָּחוּ׃ וְהָיָה לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת עַד אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם
לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וְשָׁחֲטוּ אֹתוֹ כֹּל קְהַל עֲדַת־יִשְׂרָאֵל בֵּין
7 הָעַרְבָּיִם׃ וְלָקְחוּ מִן־הַדָּם וְנָתְנוּ עַל־שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹת וְעַל־
8 הַמַּשְׁקוֹף עַל־הַבָּתִּים אֲשֶׁר־יֹאכְלוּ אֹתוֹ בָהֶם׃ וְאָכְלוּ
אֶת־הַבָּשָׂר בַּלַּיְלָה הַזֶּה צְלִי־אֵשׁ וּמַצּוֹת עַל־מְרֹרִים
9 יֹאכְלֻהוּ׃ אַל־תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא וּבָשֵׁל מְבֻשָּׁל בַּמָּיִם כִּי
י אִם־צְלִי־אֵשׁ רֹאשׁוֹ עַל־כְּרָעָיו וְעַל־קִרְבּוֹ׃ וְלֹא־תוֹתִירוּ
מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר וְהַנּוֹתָר מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר בָּאֵשׁ תִּשְׂרֹפוּ׃
11 וְכָכָה תֹּאכְלוּ אֹתוֹ מָתְנֵיכֶם חֲגֻרִים נַעֲלֵיכֶם בְּרַגְלֵיכֶם
וּמַקֲלְכֶם בְּיֶדְכֶם וַאֲכַלְתֶּם אֹתוֹ בְּחִפָּזוֹן פֶּסַח הוּא
12 לַיהוָה׃ וְעָבַרְתִּי בְאֶרֶץ־מִצְרַיִם בַּלַּיְלָה הַזֶּה וְהִכֵּיתִי
כָל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאָדָם וְעַד־בְּהֵמָה וּבְכָל־
13 אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים אֲנִי יְהוָה׃ וְהָיָה הַדָּם
לָכֶם

לָכֶם לְאֹת עַל הַבָּתִּים אֲשֶׁר אַתֶּם שָׁם וְרָאִיתִי אֶת־
הַדָּם וּפָסַחְתִּי עֲלֵכֶם וְלֹא־יִהְיֶה בָכֶם נֶגֶף לְמַשְׁחִית
בְּהַכֹּתִי בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וְהָיָה הַיּוֹם הַזֶּה לָכֶם לְזִכָּרוֹן 14
וְחַגֹּתֶם אֹתוֹ חַג לַיהוָה לְדֹרֹתֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם תָּחֳגֻּהוּ׃
שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת תֹּאכֵלוּ אַךְ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן תַּשְׁבִּיתוּ שְׂ *Institutio festi panum infermentatorum, ritus, & tempus ejus.*
שְׂאֹר מִבָּתֵּיכֶם כִּי׀ כָּל־אֹכֵל חָמֵץ וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ
הַהִוא מִיִּשְׂרָאֵל מִיּוֹם הָרִאשׁוֹן עַד־יוֹם הַשְּׁבִיעִי׃ וּבַיּוֹם 16
הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ
יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלָאכָה לֹא־יֵעָשֶׂה בָהֶם אַךְ אֲשֶׁר יֵאָכֵל
לְכָל־נֶפֶשׁ הוּא לְבַדּוֹ יֵעָשֶׂה לָכֶם׃ וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־ 17
הַמַּצּוֹת כִּי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה הוֹצֵאתִי אֶת־צִבְאוֹתֵיכֶם
מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הַיּוֹם הַזֶּה לְדֹרֹתֵיכֶם
חֻקַּת עוֹלָם׃ בָּרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בָּעֶרֶב 18
תֹּאכְלוּ מַצֹּת עַד יוֹם הָאֶחָד וְעֶשְׂרִים לַחֹדֶשׁ בָּעָרֶב׃
שִׁבְעַת יָמִים שְׂאֹר לֹא יִמָּצֵא בְּבָתֵּיכֶם כִּי׀ כָּל־אֹכֵל 19
מְחֻמֶּצֶת וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעֲדַת יִשְׂרָאֵל בַּגֵּר
וּבְאֶזְרַח הָאָרֶץ׃ כָּל־מְחֻמֶּצֶת לֹא תֹאכֵלוּ בְּכֹל כ
מוֹשְׁבֹתֵיכֶם תֹּאכְלוּ מַצּוֹת׃ פ
וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְכֹל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מְשְׁכוּ 21 *Moseh refert illa filiis Israël, & quod filios suos instruant in eis, atque causam hujus præcepti paschalis arietis eos edoccant.*
וְקַחוּ לָכֶם צֹאן לְמִשְׁפְּחֹתֵיכֶם וְשַׁחֲטוּ הַפָּסַח׃
וּלְקַחְתֶּם אֲגֻדַּת אֵזוֹב וּטְבַלְתֶּם בַּדָּם אֲשֶׁר־בַּסַּף 22
וְהִגַּעְתֶּם אֶל־הַמַּשְׁקוֹף וְאֶל־שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹת מִן־הַדָּם
אֲשֶׁר בַּסַּף וְאַתֶּם לֹא תֵצְאוּ אִישׁ מִפֶּתַח בֵּיתוֹ עַד־בֹּקֶר׃
וְעָבַר יְהוָה לִנְגֹּף אֶת־מִצְרַיִם וְרָאָה אֶת־הַדָּם עַל־ 23
הַמַּשְׁקוֹף וְעַל שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹת וּפָסַח יְהוָה עַל־הַפֶּתַח וְלֹא
יִתֵּן הַמַּשְׁחִית לָבֹא אֶל־בָּתֵּיכֶם לִנְגֹּף׃ וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־ 24
הַדָּבָר הַזֶּה לְחָק־לְךָ וּלְבָנֶיךָ עַד־עוֹלָם׃ וְהָיָה כִּי־תָבֹאוּ פה
אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִתֵּן יְהוָה לָכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר וּשְׁמַרְתֶּם
את

26 אֶת־הָעֲבֹדָה הַזֹּאת׃ וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ אֲלֵיכֶם בְּנֵיכֶם מָה
27 הָעֲבֹדָה הַזֹּאת לָכֶם׃ וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח־פֶּסַח הוּא לַיהוָה
אֲשֶׁר פָּסַח עַל־בָּתֵּי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנָגְפּוֹ אֶת־
28 מִצְרַיִם וְאֶת־בָּתֵּינוּ הִצִּיל וַיִּקֹּד הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃ וַיֵּלְכוּ
וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
29 כֵּן עָשׂוּ׃ ס וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיהוָה הִכָּה כָל־
בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר פַּרְעֹה הַיֹּשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ עַד
ל בְּכוֹר הַשְּׁבִי אֲשֶׁר בְּבֵית הַבּוֹר וְכֹל בְּכוֹר בְּהֵמָה׃ וַיָּקָם
פַּרְעֹה לַיְלָה הוּא וְכָל־עֲבָדָיו וְכָל־מִצְרַיִם וַתְּהִי צְעָקָה
31 גְּדֹלָה בְּמִצְרַיִם כִּי־אֵין בַּיִת אֲשֶׁר אֵין שָׁם מֵת׃ וַיִּקְרָא
יהוה לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן לַיְלָה וַיֹּאמֶר קוּמוּ צְאוּ מִתּוֹךְ עַמִּי גַּם־
אַתֶּם גַּם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְכוּ עִבְדוּ אֶת־יְהוָה כְּדַבֶּרְכֶם׃
32 גַּם־צֹאנְכֶם גַּם־בְּקַרְכֶם קְחוּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתֶּם וְלֵכוּ
33 וּבֵרַכְתֶּם גַּם־אֹתִי׃ וַתֶּחֱזַק מִצְרַיִם עַל־הָעָם לְמַהֵר
34 לְשַׁלְּחָם מִן־הָאָרֶץ כִּי אָמְרוּ כֻּלָּנוּ מֵתִים׃ וַיִּשָּׂא הָעָם
אֶת־בְּצֵקוֹ טֶרֶם יֶחְמָץ מִשְׁאֲרֹתָם צְרֻרֹת בְּשִׂמְלֹתָם
לה עַל־שִׁכְמָם׃ וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ כִּדְבַר מֹשֶׁה וַיִּשְׁאֲלוּ
36 מִמִּצְרַיִם כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב וּשְׂמָלֹת׃ וַיהוָה נָתַן
אֶת־חֵן הָעָם בְּעֵינֵי מִצְרַיִם וַיַּשְׁאִלוּם וַיְנַצְּלוּ אֶת־
מִצְרָיִם׃

פ

37 וַיִּסְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵרַעְמְסֵס סֻכֹּתָה כְּשֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף
38 רַגְלִי הַגְּבָרִים לְבַד מִטָּף׃ וְגַם־עֵרֶב רַב עָלָה אִתָּם
39 וְצֹאן וּבָקָר מִקְנֶה כָּבֵד מְאֹד׃ וַיֹּאפוּ אֶת־הַבָּצֵק אֲשֶׁר
הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֻגֹת מַצּוֹת כִּי לֹא חָמֵץ כִּי־גֹרְשׁוּ
מִמִּצְרַיִם וְלֹא יָכְלוּ לְהִתְמַהְמֵהַּ וְגַם־צֵדָה לֹא־עָשׂוּ
מ לָהֶם׃ וּמוֹשַׁב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָשְׁבוּ בְּמִצְרַיִם שְׁלֹשִׁים
41 שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה׃ וַיְהִי מִקֵּץ שְׁלֹשִׁים שָׁנָה
וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיְהִי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה יָצְאוּ כָּל־
צִבְאוֹת

Decima plaga. Deus omne primogenitum Ægypti ferit.

Paroh omnésque servi ejus horum metu perculsi præcipiunt Israëlitis, ut terram suam relinquant; ac magnam divitiarum copiam illis commodat.

Discedunt Israëlitæ ab Ægypto.

צִבְאוֹת יְהוָה מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: לֵיל שִׁמֻּרִים הוּא לַיהוָה 42
לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הוּא־הַלַּיְלָה הַזֶּה לַיהוָה
שִׁמֻּרִים לְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְדֹרֹתָם: פ

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן זֹאת חֻקַּת הַפָּסַח כָּל־בֶּן 43
נֵכָר לֹא־יֹאכַל בּוֹ: וְכָל־עֶבֶד אִישׁ מִקְנַת־כֶּסֶף וּמַלְתָּה 44
אֹתוֹ אָז יֹאכַל בּוֹ: תּוֹשָׁב וְשָׂכִיר לֹא־יֹאכַל בּוֹ: בְּבַיִת מה 46
אֶחָד יֵאָכֵל לֹא־תוֹצִיא מִן־הַבַּיִת מִן־הַבָּשָׂר חוּצָה וְעֶצֶם
לֹא־תִשְׁבְּרוּ־בוֹ: כָּל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל יַעֲשׂוּ אֹתוֹ: וְכִי־יָגוּר 48 47
אִתְּךָ גֵּר וְעָשָׂה פֶּסַח לַיהוָה הִמּוֹל לוֹ כָּל־זְכוּר וְאָז
יִקְרַב לַעֲשֹׂתוֹ וְהָיָה כְּאֶזְרַח הָאָרֶץ וְכָל־עָרֵל לֹא־יֹאכַל
בּוֹ: תּוֹרָה אַחַת יִהְיֶה לָאֶזְרָח וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכְכֶם: 49
וַיַּעֲשׂוּ כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה נ
וְאֶת־אַהֲרֹן כֵּן עָשׂוּ: ס וַיְהִי בְּעֶצֶם הַיּוֹם 51
הַזֶּה הוֹצִיא יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַל־
צִבְאֹתָם: פ

Quibus licebit, vel non, agnum paschalem comedere.

Cap. XIII. Moseh iterum notam facit populo memoriam libertatis ejus, ac festum azymorum.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: קַדֶּשׁ־לִי כָל־בְּכוֹר פֶּטֶר יו א 2
כָּל־רֶחֶם בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה לִי הוּא: וַיֹּאמֶר 3
מֹשֶׁה אֶל־הָעָם זָכוֹר אֶת־הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר יְצָאתֶם
מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים כִּי בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיא יְהוָה אֶתְכֶם
מִזֶּה וְלֹא יֵאָכֵל חָמֵץ: הַיּוֹם אַתֶּם יֹצְאִים בְּחֹדֶשׁ 4
הָאָבִיב: וְהָיָה כִּי־יְבִיאֲךָ יְהוָה אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי ה
וְהָאֱמֹרִי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לָתֵת לָךְ
אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ וְעָבַדְתָּ אֶת־הָעֲבֹדָה הַזֹּאת
בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה: שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מַצּוֹת וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי 6
חַג לַיהוָה: מַצּוֹת יֵאָכֵל אֶת שִׁבְעַת הַיָּמִים וְלֹא־יֵרָאֶה 7
לְךָ חָמֵץ וְלֹא־יֵרָאֶה לְךָ שְׂאֹר בְּכָל־גְּבֻלֶךָ: וְהִגַּדְתָּ 8
לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יְהוָה לִי
בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם: וְהָיָה לְךָ לְאוֹת עַל־יָדְךָ וּלְזִכָּרוֹן בֵּין 9
עֵינֶיךָ

עֵינֶיךָ לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת יְהוָה בְּפִיךָ כִּי בְיָד חֲזָקָה
יוֹצִאֲךָ יְהוָה מִמִּצְרָיִם: וְשָׁמַרְתָּ אֶת־הַחֻקָּה הַזֹּאת
לְמוֹעֲדָהּ מִיָּמִים יָמִימָה:
פ

Deus statuit legem Israël, quod sibi omne primogenitum offerant; & filios eorum instruant in his; & causam illorum aperiant.

11 וְהָיָה כִּי־יְבִאֲךָ יְהוָה אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע
12 לְךָ וְלַאֲבֹתֶיךָ וְנָתַתָּהּ לָךְ: וְהַעֲבַרְתָּ כָל־פֶּטֶר רֶחֶם
לַיהוָה וְכָל־פֶּטֶר שֶׁגֶר בְּהֵמָה אֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ הַזְּכָרִים
13 לַיהוָה: וְכָל־פֶּטֶר חֲמֹר תִּפְדֶּה בְשֶׂה וְאִם־לֹא תִפְדֶּה
14 וַעֲרַפְתּוֹ וְכָל בְּכוֹר אָדָם בְּבָנֶיךָ תִּפְדֶּה: וְהָיָה כִּי־
יִשְׁאָלְךָ בִנְךָ מָחָר לֵאמֹר מַה־זֹּאת וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּחֹזֶק
טו יָד הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים: וַיְהִי כִּי־
הִקְשָׁה פַּרְעֹה לְשַׁלְּחֵנוּ וַיַּהֲרֹג יְהוָה כָּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם מִבְכֹר אָדָם וְעַד־בְּכוֹר בְּהֵמָה עַל־כֵּן אֲנִי זֹבֵחַ
לַיהוָה כָּל־פֶּטֶר רֶחֶם הַזְּכָרִים וְכָל־בְּכוֹר בָּנַי אֶפְדֶּה:

Præceptum frontalium, quod servant Hebræi.

16 וְהָיָה לְאוֹת עַל־יָדְכָה וּלְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ כִּי בְּחֹזֶק יָד
הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרָיִם: ס ס ס ס ו 16
17 וַיְהִי בְּשַׁלַּח פַּרְעֹה אֶת־הָעָם וְלֹא־נָחָם
אֱלֹהִים דֶּרֶךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים כִּי קָרוֹב הוּא כִּי אָמַר
אֱלֹהִים פֶּן־יִנָּחֵם הָעָם בִּרְאֹתָם מִלְחָמָה וְשָׁבוּ מִצְרַיְמָה:

Via, per quam Deus filios Israël duxerit in deserto: & quod Moseh secum tulerit ossa Joseph.

18 וַיַּסֵּב אֱלֹהִים אֶת־הָעָם דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר יַם־סוּף וַחֲמֻשִׁים
19 עָלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־
עַצְמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ כִּי הַשְׁבֵּעַ הִשְׁבִּיעַ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר פָּקֹד יִפְקֹד אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהַעֲלִיתֶם אֶת־
כ עַצְמֹתַי מִזֶּה אִתְּכֶם: וַיִּסְעוּ מִסֻּכֹּת וַיַּחֲנוּ בְאֵתָם בִּקְצֵה

Quod Deus præcesserit eos, interdiu in columna nubis, noctu verò in columna ignis.

21 הַמִּדְבָּר: וַיהוָה הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד עָנָן לַנְחֹתָם
הַדֶּרֶךְ וְלַיְלָה בְּעַמּוּד אֵשׁ לְהָאִיר לָהֶם לָלֶכֶת יוֹמָם
22 וָלָיְלָה: לֹא־יָמִישׁ עַמּוּד הֶעָנָן יוֹמָם וְעַמּוּד הָאֵשׁ לָיְלָה
לִפְנֵי הָעָם:
פ

Cap. XIV.

א יד וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

וישבו

2 וישבו ויחנו לפני פי החירת בין מגדל ובין הים לפני
בעל צפן נכחו תחנו על הים: 3 ואמר פרעה לבני
ישראל נבכים הם בארץ סגר עליהם המדבר: 4 וחזקתי
את לב פרעה ורדף אחריהם ואכבדה בפרעה
ובכל חילו וידעו מצרים כי אני יהוה ויעשו כן: ויגד ה
למלך מצרים כי ברח העם ויהפך לבב פרעה ועבדיו
אל העם ויאמרו מה זאת עשינו כי שלחנו את
ישראל מעבדנו: 6 ויאסר את רכבו ואת עמו לקח
עמו: 7 ויקח ששׁ מאות רכב בחור וכל רכב מצרים
ושלשים על כלו: 8 ויחזק יהוה את לב פרעה מלך
מצרים וירדף אחרי בני ישראל ובני ישראל יצאים ביד
רמה: 9 וירדפו מצרים אחריהם וישיגו אותם חנים על
הים כל סוס רכב פרעה ופרשיו וחילו על פי החירת
לפני בעל צפן: ופרעה הקריב וישאו בני ישראל את
עיניהם והנה מצרים נסע אחריהם ויראו מאד
ויצעקו בני ישראל אל יהוה: 11 ויאמרו אל משה
המבלי אין קברים במצרים לקחתנו למות במדבר
מה זאת עשית לנו להוציאנו ממצרים: 12 הלא זה
הדבר אשר דברנו אליך במצרים לאמר חדל ממנו
ונעבדה את מצרים כי טוב לנו עבד את מצרים
ממתנו במדבר: 13 ויאמר משה אל העם אל תיראו
התיצבו וראו את ישועת יהוה אשר יעשה לכם היום
כי אשר ראיתם את מצרים היום לא תספו לראתם
עוד עד עולם: 14 יהוה ילחם לכם ואתם
פ
תחרשון:
ויאמר יהוה אל משה מה תצעק אלי דבר אל בני ט
ישראל ויסעו: 16 ואתה הרם את מטך ונטה את ידך
על הים ובקעהו ויבאו בני ישראל בתוך הים ביבשה:
ואני

1 *Deus præcipit Moseh, ut revertantur, ad decipiendum Paroh, qui insequatur eos.*
5 *Paroh pertæsus libertatis filiorum Israël, seducit populum suum, ut illos persequantur.*
10 *Consequente Paroh filios Israël; clamant ad Deum, & querelas deferunt ad Moseh, qui ipsorum incolumitatem pro certo promittit eis.*

17 וַאֲנִי הִנְנִי מְחַזֵּק אֶת־לֵב מִצְרַיִם וְיָבֹאוּ אַחֲרֵיהֶם וְאִכָּבְדָה
18 בְּפַרְעֹה וּבְכָל־חֵילוֹ בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו: וְיָדְעוּ מִצְרַיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה
19 בְּהִכָּבְדִי בְּפַרְעֹה בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו: וַיִּסַּע מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים
הַהֹלֵךְ לִפְנֵי מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיֵּלֶךְ מֵאַחֲרֵיהֶם וַיִּסַּע עַמּוּד הֶעָנָן
כ מִפְּנֵיהֶם וַיַּעֲמֹד מֵאַחֲרֵיהֶם: וַיָּבֹא בֵּין מַחֲנֵה מִצְרַיִם וּבֵין
מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיְהִי הֶעָנָן וְהַחֹשֶׁךְ וַיָּאֶר אֶת־הַלָּיְלָה וְלֹא־קָרַב
21 זֶה אֶל־זֶה כָּל־הַלָּיְלָה: וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ עַל־הַיָּם וַיּוֹלֶךְ יְהוָה אֶת
Deus maris aquas dividit per Moseh; & illas sicco pede transeunt.
הַיָּם בְּרוּחַ קָדִים עַזָּה כָּל־הַלָּיְלָה וַיָּשֶׂם אֶת־הַיָּם לֶחָרָבָה
22 וַיִּבָּקְעוּ הַמָּיִם: וַיָּבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה וְהַמַּיִם
23 לָהֶם חוֹמָה מִימִינָם וּמִשְּׂמֹאלָם: וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם וַיָּבֹאוּ
Paroh insequens eos cum omni exercitu mare ingreditur.
אַחֲרֵיהֶם כָּל סוּס פַּרְעֹה רִכְבּוֹ וּפָרָשָׁיו אֶל־תּוֹךְ הַיָּם:
24 וַיְהִי בְּאַשְׁמֹרֶת הַבֹּקֶר וַיַּשְׁקֵף יְהוָה אֶל־מַחֲנֵה מִצְרַיִם
כה בְּעַמּוּד אֵשׁ וְעָנָן וַיָּהָם אֶת מַחֲנֵה מִצְרָיִם: וַיָּסַר אֶת אֹפַן
מַרְכְּבֹתָיו וַיְנַהֲגֵהוּ בִכְבֵדֻת וַיֹּאמֶר מִצְרַיִם אָנוּסָה
מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי יְהוָה נִלָּחֶם לָהֶם בְּמִצְרָיִם: פ
26 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נְטֵה אֶת־יָדְךָ עַל־הַיָּם וְיָשֻׁבוּ
Moseh ex jussu Dei ipsum mare ad pristinam naturam reverti facit; omnésque Ægyptios aquis immergit.
27 הַמַּיִם עַל־מִצְרַיִם עַל־רִכְבּוֹ וְעַל־פָּרָשָׁיו: וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־
יָדוֹ עַל־הַיָּם וַיָּשָׁב הַיָּם לִפְנוֹת בֹּקֶר לְאֵיתָנוֹ וּמִצְרַיִם נָסִים
28 לִקְרָאתוֹ וַיְנַעֵר יְהוָה אֶת־מִצְרַיִם בְּתוֹךְ הַיָּם: וַיָּשֻׁבוּ
הַמַּיִם וַיְכַסּוּ אֶת־הָרֶכֶב וְאֶת־הַפָּרָשִׁים לְכֹל חֵיל פַּרְעֹה
29 הַבָּאִים אַחֲרֵיהֶם בַּיָּם לֹא־נִשְׁאַר בָּהֶם עַד־אֶחָד: וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בַיַּבָּשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם וְהַמַּיִם לָהֶם חֹמָה
ל מִימִינָם וּמִשְּׂמֹאלָם: וַיּוֹשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל
מִיַּד מִצְרָיִם וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם מֵת עַל־שְׂפַת
31 הַיָּם: וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה
בְּמִצְרַיִם וַיִּירְאוּ הָעָם אֶת־יְהוָה וַיַּאֲמִינוּ בַּיהוָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ:

פ

Cap. XV. Moseh celebrat

לֵאמֹר אָשִׁירָה לַיהוָה כִּי־גָאֹה גָּאָה סוּס
וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם׃ עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי־לִי 2
לִישׁוּעָה זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ אֱלֹהֵי
אָבִי וַאֲרֹמְמֶנְהוּ׃ יְהוָה אִישׁ מִלְחָמָה יְהוָה 3
שְׁמוֹ׃ מַרְכְּבֹת פַּרְעֹה וְחֵילוֹ יָרָה בַיָּם וּמִבְחַר 4
שָׁלִשָׁיו טְבֻעוּ בְיַם־סוּף׃ תְּהֹמֹת יְכַסְיֻמוּ יָרְדוּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ ה
אָבֶן׃ יְמִינְךָ יְהוָה נֶאְדָּרִי בַכֹּחַ יְמִינְךָ 6
יְהוָה תִּרְעַץ אוֹיֵב׃ וּבְרֹב גְּאוֹנְךָ תַּהֲרֹס 7
קָמֶיךָ תְּשַׁלַּח חֲרֹנְךָ יֹאכְלֵמוֹ כַּקַּשׁ׃ וּבְרוּחַ 8
אַפֶּיךָ נֶעֶרְמוּ מַיִם נִצְּבוּ כְמוֹ־נֵד
נֹזְלִים קָפְאוּ תְהֹמֹת בְּלֵב־יָם׃ אָמַר 9
אוֹיֵב אֶרְדֹּף אַשִּׂיג אֲחַלֵּק שָׁלָל תִּמְלָאֵמוֹ
נַפְשִׁי אָרִיק חַרְבִּי תּוֹרִישֵׁמוֹ יָדִי׃ נָשַׁפְתָּ 10
בְרוּחֲךָ כִּסָּמוֹ יָם צָלְלוּ כַּעוֹפֶרֶת בְּמַיִם
אַדִּירִים׃ מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהוָה מִי 11
כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה־
פֶלֶא׃ נָטִיתָ יְמִינְךָ תִּבְלָעֵמוֹ אָרֶץ׃ נָחִיתָ 13 12
בְחַסְדְּךָ עַם־זוּ גָּאָלְתָּ נֵהַלְתָּ בְעָזְּךָ אֶל־נְוֵה
קָדְשֶׁךָ׃ שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגָּזוּן חִיל 14
אָחַז יֹשְׁבֵי פְלֶשֶׁת׃ אָז נִבְהֲלוּ אַלּוּפֵי טו
אֱדוֹם אֵילֵי מוֹאָב יֹאחֲזֵמוֹ רָעַד נָמֹגוּ
כָּל יֹשְׁבֵי כְנָעַן׃ תִּפֹּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה 16
וָפַחַד בִּגְדֹל זְרוֹעֲךָ יִדְּמוּ כָּאָבֶן עַד־
יַעֲבֹר עַמְּךָ יְהוָה עַד־יַעֲבֹר עַם־זוּ
קָנִיתָ׃ תְּבִאֵמוֹ וְתִטָּעֵמוֹ בְּהַר נַחֲלָתְךָ מָכוֹן 17
לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ יְהוָה מִקְדָּשׁ אֲדֹנָי כּוֹנְנוּ
יָדֶיךָ׃ יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד׃ כִּי 19 18
בָא סוּס פַּרְעֹה בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו בַּיָּם וַיָּשֶׁב יְהוָה עֲלֵהֶם אֶת־מֵי
הַיָּם

bre carmen compingit. in quo rem omnem comprehendit: ac simul cum eo omnes filii Israël Deum collaudant.

הַיָּם וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בַיַּבָּשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם׃

פ

Miriam hortatur mulieres, ut laudent Deum.

כ וַתִּקַּח מִרְיָם הַנְּבִיאָה אֲחוֹת אַהֲרֹן אֶת־הַתֹּף בְּיָדָהּ
2 וַתֵּצֶאן כָּל־הַנָּשִׁים אַחֲרֶיהָ בְּתֻפִּים וּבִמְחֹלֹת׃ וַתַּעַן
לָהֶם מִרְיָם שִׁירוּ לַיהוָה כִּי־גָאֹה גָּאָה סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה

Populus in desertum egressus, non reperit aquas, nisi amaras; & obmurmurant.

22 בַיָּם׃ ס וַיַּסַּע מֹשֶׁה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּם סוּף וַיֵּצְאוּ
אֶל־מִדְבַּר־שׁוּר וַיֵּלְכוּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בַּמִּדְבָּר וְלֹא־מָצְאוּ
23 מָיִם׃ וַיָּבֹאוּ מָרָתָה וְלֹא יָכְלוּ לִשְׁתֹּת מַיִם מִמָּרָה כִּי
24 מָרִים הֵם עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמָהּ מָרָה׃ וַיִּלֹּנוּ הָעָם עַל־מֹשֶׁה
כה לֵאמֹר מַה־נִּשְׁתֶּה׃ וַיִּצְעַק אֶל־יְהוָה וַיּוֹרֵהוּ יְהוָה עֵץ

25 Precibus Moseh; Deus exhibet illi remedium, quo aquæ edulcescant.

וַיַּשְׁלֵךְ אֶל־הַמַּיִם וּיְמְתְּקוּ הַמָּיִם שָׁם שָׂם לוֹ חֹק וּמִשְׁפָּט
26 וְשָׁם נִסָּהוּ׃ וַיֹּאמֶר אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע לְקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
וְהַיָּשָׁר בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה וְהַאֲזַנְתָּ לְמִצְוֹתָיו וְשָׁמַרְתָּ כָּל־
חֻקָּיו כָּל־הַמַּחֲלָה אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בְמִצְרַיִם לֹא אָשִׂים

27 Perveniunt in Elim locum amœnissimum.

27 עָלֶיךָ כִּי אֲנִי יְהוָה רֹפְאֶךָ׃ ס וַיָּבֹאוּ אֵילִמָה
וְשָׁם שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה עֵינֹת מַיִם וְשִׁבְעִים תְּמָרִים וַיַּחֲנוּ
א ון שָׁם עַל־הַמָּיִם׃ וַיִּסְעוּ מֵאֵילִם וַיָּבֹאוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי

Cap. XVI. Desertum Sin attingunt; & ciborum inopiâ pressi, conqueruntur adversus Moseh, & Aharon.

יִשְׂרָאֵל אֶל־מִדְבַּר־סִין אֲשֶׁר בֵּין־אֵילִם וּבֵין סִינָי
בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי לְצֵאתָם מֵאֶרֶץ
2 מִצְרָיִם׃ וַיִּלֹּנוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל עַל־
3 מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן בַּמִּדְבָּר׃ וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מִי־יִתֵּן מוּתֵנוּ בְיַד־יְהוָה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּשִׁבְתֵנוּ עַל־
סִיר הַבָּשָׂר בְּאָכְלֵנוּ לֶחֶם לָשֹׂבַע כִּי הוֹצֵאתֶם
אֹתָנוּ אֶל־הַמִּדְבָּר הַזֶּה לְהָמִית אֶת־כָּל־הַקָּהָל

Deus revelat Moseh proprietatem alimenti, quod ipsis erat

4 הַזֶּה בָּרָעָב׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
הִנְנִי מַמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן־הַשָּׁמָיִם וְיָצָא הָעָם וְלָקְטוּ
דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ לְמַעַן אֲנַסֶּנּוּ הֲיֵלֵךְ בְּתוֹרָתִי אִם־לֹא׃
ח וְהָיָה בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי וְהֵכִינוּ אֵת אֲשֶׁר־יָבִיאוּ וְהָיָה מִשְׁנֶה

עַל אֲשֶׁר יִלְקְטוּ יוֹם יוֹם׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן 6 *suppeditaturus.*
אֶל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֶרֶב וִידַעְתֶּם כִּי יְהוָה הוֹצִיא
אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וּבֹקֶר וּרְאִיתֶם אֶת כְּבוֹד 7
יְהוָה בְּשָׁמְעוֹ אֶת תְּלֻנֹּתֵיכֶם עַל יְהוָה וְנַחְנוּ מָה כִּי
תַלִּינוּ עָלֵינוּ׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בְּתֵת יְהוָה לָכֶם 8 חלינו ק׳ *Moseh illud populo enarrat.*
בָּעֶרֶב בָּשָׂר לֶאֱכֹל וְלֶחֶם בַּבֹּקֶר לָשֹׂבַע בִּשְׁמֹעַ
יְהוָה אֶת תְּלֻנֹּתֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם מַלִּינִם עָלָיו וְנַחְנוּ
מָה לֹא עָלֵינוּ תְּלֻנֹּתֵיכֶם כִּי עַל יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר 9
מֹשֶׁה אֶל אַהֲרֹן אֱמֹר אֶל כָּל עֲדַת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל קִרְבוּ לִפְנֵי יְהוָה כִּי שָׁמַע אֶת תְּלֻנֹּתֵיכֶם׃
וַיְהִי כְּדַבֵּר אַהֲרֹן אֶל כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ׀ 10 *Dum Aharon populum animo cõfirmaret, gloria Dei illis apparet.*
וַיִּפְנוּ אֶל הַמִּדְבָּר וְהִנֵּה כְּבוֹד יְהוָה נִרְאָה בֶּעָנָן׃
פ
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 11 12 שָׁמַעְתִּי אֶת תְּלֻנֹּת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל דַּבֵּר אֲלֵהֶם לֵאמֹר בֵּין הָעַרְבַּיִם תֹּאכְלוּ בָשָׂר
וּבַבֹּקֶר תִּשְׂבְּעוּ לָחֶם וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
וַיְהִי בָּעֶרֶב וַתַּעַל הַשְּׂלָו וַתְּכַס אֶת הַמַּחֲנֶה וּבַבֹּקֶר 13 השלו פ׳ *Deus igitur immittit eis coturnices, & Man.*
הָיְתָה שִׁכְבַת הַטַּל סָבִיב לַמַּחֲנֶה׃ וַתַּעַל שִׁכְבַת הַטָּל 14
וְהִנֵּה עַל פְּנֵי הַמִּדְבָּר דַּק מְחֻסְפָּס דַּק כַּכְּפֹר עַל
הָאָרֶץ׃ וַיִּרְאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אָחִיו מָן טו
הוּא כִּי לֹא יָדְעוּ מַה הוּא וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם הוּא
הַלֶּחֶם אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה לָכֶם לְאָכְלָה׃ זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר 16 *Sancit eis leges, quomodò illa distribuent.*
צִוָּה יְהוָה לִקְטוּ מִמֶּנּוּ אִישׁ לְפִי אָכְלוֹ עֹמֶר לַגֻּלְגֹּלֶת
מִסְפַּר נַפְשֹׁתֵיכֶם אִישׁ לַאֲשֶׁר בְּאָהֳלוֹ תִּקָּחוּ׃ וַיַּעֲשׂוּ כֵן 17
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּלְקְטוּ הַמַּרְבֶּה וְהַמַּמְעִיט׃ וַיָּמֹדוּ בָעֹמֶר 18
וְלֹא הֶעְדִּיף הַמַּרְבֶּה וְהַמַּמְעִיט לֹא הֶחְסִיר אִישׁ לְפִי
אָכְלוֹ לָקָטוּ׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם אִישׁ אַל יוֹתֵר מִמֶּנּוּ 19
עַד בֹּקֶר׃ וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל מֹשֶׁה וַיּוֹתִרוּ אֲנָשִׁים מִמֶּנּוּ כ

עד

עַד־בֹּקֶר וַיָּרֶם תּוֹלָעִים וַיִּבְאַשׁ וַיִּקְצֹף עֲלֵהֶם מֹשֶׁה׃ פתח באחנת
21 וַיִּלְקְטוּ אֹתוֹ בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר אִישׁ כְּפִי אָכְלוֹ וְחַם הַשֶּׁמֶשׁ
22 וְנָמָס׃ וַיְהִי׀ בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי לָקְטוּ לֶחֶם מִשְׁנֶה שְׁנֵי הָעֹמֶר
23 לָאֶחָד וַיָּבֹאוּ כָּל־נְשִׂיאֵי הָעֵדָה וַיַּגִּידוּ לְמֹשֶׁה׃ וַיֹּאמֶר
אֲלֵהֶם הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה שַׁבָּתוֹן שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לַיהוָה
מָחָר אֵת אֲשֶׁר־תֹּאפוּ אֵפוּ וְאֵת אֲשֶׁר־תְּבַשְּׁלוּ בַּשֵּׁלוּ
וְאֵת כָּל־הָעֹדֵף הַנִּיחוּ לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת עַד־הַבֹּקֶר׃
24 וַיַּנִּיחוּ אֹתוֹ עַד־הַבֹּקֶר כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה וְלֹא הִבְאִישׁ
כה וְרִמָּה לֹא־הָיְתָה בּוֹ׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אִכְלֻהוּ הַיּוֹם כִּי־
26 שַׁבָּת הַיּוֹם לַיהוָה הַיּוֹם לֹא תִמְצָאֻהוּ בַּשָּׂדֶה׃ שֵׁשֶׁת
27 יָמִים תִּלְקְטֻהוּ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לֹא יִהְיֶה־בּוֹ׃ וַיְהִי
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יָצְאוּ מִן־הָעָם לִלְקֹט וְלֹא מָצָאוּ׃
28 ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עַד־אָנָה מֵאַנְתֶּם
29 לִשְׁמֹר מִצְוֹתַי וְתוֹרֹתָי׃ רְאוּ כִּי־יְהוָה נָתַן לָכֶם הַשַּׁבָּת
עַל־כֵּן הוּא נֹתֵן לָכֶם בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי לֶחֶם יוֹמָיִם שְׁבוּ׀ אִישׁ
ל תַּחְתָּיו אַל־יֵצֵא אִישׁ מִמְּקֹמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי׃ וַיִּשְׁבְּתוּ
31 הָעָם בַּיּוֹם הַשְּׁבִעִי׃ וַיִּקְרְאוּ בֵית־יִשְׂרָאֵל אֶת־שְׁמוֹ מָן
32 וְהוּא כְּזֶרַע גַּד לָבָן וְטַעְמוֹ כְּצַפִּיחִת בְּדְבָשׁ׃ וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה מְלֹא הָעֹמֶר מִמֶּנּוּ
לְמִשְׁמֶרֶת לְדֹרֹתֵיכֶם לְמַעַן׀ יִרְאוּ אֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר
הֶאֱכַלְתִּי אֶתְכֶם בַּמִּדְבָּר בְּהוֹצִיאִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ
33 מִצְרָיִם׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן קַח צִנְצֶנֶת אַחַת וְתֶן־
שָׁמָּה מְלֹא־הָעֹמֶר מָן וְהַנַּח אֹתוֹ לִפְנֵי יְהוָה לְמִשְׁמֶרֶת
34 לְדֹרֹתֵיכֶם׃ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וַיַּנִּיחֵהוּ אַהֲרֹן
לה לִפְנֵי הָעֵדֻת לְמִשְׁמֶרֶת׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אָכְלוּ אֶת־הַמָּן
אַרְבָּעִים שָׁנָה עַד־בֹּאָם אֶל־אֶרֶץ נוֹשָׁבֶת אֶת־הַמָּן
36 אָכְלוּ עַד־בֹּאָם אֶל־קְצֵה אֶרֶץ כְּנָעַן׃ וְהָעֹמֶר עֲשִׂרִית
הָאֵפָה הוּא׃ פ

Duplum verò colligentibus in die sexta, & rationem de his reddentibus coram Moseh, exponit eis illud fieri propter diem Sabbathi; in eo enim nil de cœlo descensurum.

27 Aliqui increduli egressietiam sunt die Sabbathi ad colligendum.

28 Deus eos reprehendi jubet; & festum Sabbathi illis commendat.

31 Deus præcipit illis, ut ex eo mensuram impleant.

34 Aharon reponit illud coram arca fœderis.

35 tempus durationis Man.

א וַיִּסְעוּ כָל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִמִּדְבַּר־סִין לְמַסְעֵיהֶם Cap. XVII.
Commorantibus in Rephidim iterũ aquæ deficiunt, & graviter adversus Moseh conqueruntur.
עַל־פִּי יְהוָה וַיַּחֲנוּ בִּרְפִידִם וְאֵין מַיִם לִשְׁתֹּת הָעָם׃ ב וַיָּרֶב
הָעָם עִם־מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ תְּנוּ־לָנוּ מַיִם וְנִשְׁתֶּה וַיֹּאמֶר
לָהֶם מֹשֶׁה מַה־תְּרִיבוּן עִמָּדִי מַה־תְּנַסּוּן אֶת־יְהוָה׃
ג וַיִּצְמָא שָׁם הָעָם לַמַּיִם וַיָּלֶן הָעָם עַל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר לָמָּה
זֶּה הֶעֱלִיתָנוּ מִמִּצְרַיִם לְהָמִית אֹתִי וְאֶת־בָּנַי וְאֶת־מִקְנָי
בַּצָּמָא׃ ד וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה לֵאמֹר מָה אֶעֱשֶׂה לָעָם Oranti Moseh inquit Deus, quod percutiat petram, quod aquæ egredientur ex ea.
הַזֶּה עוֹד מְעַט וְסָקְלֻנִי׃ ה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עֲבֹר
לִפְנֵי הָעָם וְקַח אִתְּךָ מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וּמַטְּךָ אֲשֶׁר הִכִּיתָ
בּוֹ אֶת־הַיְאֹר קַח בְּיָדֶךָ וְהָלָכְתָּ׃ ו הִנְנִי עֹמֵד לְפָנֶיךָ שָׁם
עַל־הַצּוּר בְּחֹרֵב וְהִכִּיתָ בַּצּוּר וְיָצְאוּ מִמֶּנּוּ מַיִם וְשָׁתָה
הָעָם וַיַּעַשׂ כֵּן מֹשֶׁה לְעֵינֵי זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ ז וַיִּקְרָא שֵׁם
הַמָּקוֹם מַסָּה וּמְרִיבָה עַל־רִיב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל־נַסֹּתָם
אֶת־יְהוָה לֵאמֹר הֲיֵשׁ יְהוָה בְּקִרְבֵּנוּ אִם־אָיִן׃ פ

Exit Amalech ad pugnandum cum Israël; & precibus Moseh superatur.
ח וַיָּבֹא עֲמָלֵק וַיִּלָּחֶם עִם־יִשְׂרָאֵל בִּרְפִידִם׃ ט וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בְּחַר־לָנוּ אֲנָשִׁים וְצֵא הִלָּחֶם בַּעֲמָלֵק מָחָר
אָנֹכִי נִצָּב עַל־רֹאשׁ הַגִּבְעָה וּמַטֵּה הָאֱלֹהִים בְּיָדִי׃ י וַיַּעַשׂ
יְהוֹשֻׁעַ כַּאֲשֶׁר אָמַר־לוֹ מֹשֶׁה לְהִלָּחֶם בַּעֲמָלֵק וּמֹשֶׁה
אַהֲרֹן וְחוּר עָלוּ רֹאשׁ הַגִּבְעָה׃ יא וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה
יָדוֹ וְגָבַר יִשְׂרָאֵל וְכַאֲשֶׁר יָנִיחַ יָדוֹ וְגָבַר עֲמָלֵק׃ יב וְיְדֵי
מֹשֶׁה כְּבֵדִים וַיִּקְחוּ־אֶבֶן וַיָּשִׂימוּ תַּחְתָּיו וַיֵּשֶׁב עָלֶיהָ
וְאַהֲרֹן וְחוּר תָּמְכוּ בְיָדָיו מִזֶּה אֶחָד וּמִזֶּה אֶחָד וַיְהִי יָדָיו
אֱמוּנָה עַד־בֹּא הַשָּׁמֶשׁ׃ יג וַיַּחֲלֹשׁ יְהוֹשֻׁעַ אֶת־עֲמָלֵק
וְאֶת־עַמּוֹ לְפִי־חָרֶב׃ פ

Deus jubet hæc scribi in memoriam, simúlque perpetuum bellum indicit in Amalech.
יד וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כְּתֹב זֹאת זִכָּרוֹן בַּסֵּפֶר וְשִׂים
בְּאָזְנֵי יְהוֹשֻׁעַ כִּי־מָחֹה אֶמְחֶה אֶת־זֵכֶר עֲמָלֵק מִתַּחַת
הַשָּׁמָיִם׃ טו וַיִּבֶן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יְהוָה נִסִּי׃ טז וַיֹּאמֶר
כִּי־יָד עַל־כֵּס יָהּ מִלְחָמָה לַיהוָה בַּעֲמָלֵק מִדֹּר דֹּר׃

וישמע

Cap. XVIII *Jethro socer Moseh audiens portenta, quæ Deus fecerat, Israël, venit visurus eum, & affert illi uxorem, & filios ejus.*

יח וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כֹהֵן מִדְיָן חֹתֵן מֹשֶׁה אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה
אֱלֹהִים לְמֹשֶׁה וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ כִּי־הוֹצִיא יְהוָה אֶת־
2 יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם: וַיִּקַּח יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה אֶת־צִפֹּרָה
3 אֵשֶׁת מֹשֶׁה אַחַר שִׁלּוּחֶיהָ: וְאֶת שְׁנֵי בָנֶיהָ אֲשֶׁר שֵׁם
4 הָאֶחָד גֵּרְשֹׁם כִּי אָמַר גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ נָכְרִיָּה: וְשֵׁם
הָאֶחָד אֱלִיעֶזֶר כִּי־אֱלֹהֵי אָבִי בְּעֶזְרִי וַיַּצִּלֵנִי מֵחֶרֶב
5 פַּרְעֹה: וַיָּבֹא יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ אֶל־מֹשֶׁה
6 אֶל־הַמִּדְבָּר אֲשֶׁר־הוּא חֹנֶה שָׁם הַר הָאֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר
אֶל־מֹשֶׁה אֲנִי חִתְנְךָ יִתְרוֹ בָּא אֵלֶיךָ וְאִשְׁתְּךָ וּשְׁנֵי
7 בָנֶיהָ עִמָּהּ: וַיֵּצֵא מֹשֶׁה לִקְרַאת חִתְנוֹ וַיִּשְׁתַּחוּ וַיִּשַּׁק־

Moseh egreditur in occursum soceri, cui narrat quæcumque Deus propter populum operatus fuerat.

8 לוֹ וַיִּשְׁאֲלוּ אִישׁ־לְרֵעֵהוּ לְשָׁלוֹם וַיָּבֹאוּ הָאֹהֱלָה: וַיְסַפֵּר
מֹשֶׁה לְחֹתְנוֹ אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְפַרְעֹה
וּלְמִצְרַיִם עַל אוֹדֹת יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל־הַתְּלָאָה אֲשֶׁר
9 מְצָאָתַם בַּדֶּרֶךְ וַיַּצִּלֵם יְהוָה: וַיִּחַד יִתְרוֹ עַל כָּל־הַטּוֹבָה
אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִצִּילוֹ מִיַּד מִצְרָיִם:

Jethro Deum laudat, eúmque omnium entium supremum fatetur.

י וַיֹּאמֶר יִתְרוֹ בָּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר הִצִּיל אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרַיִם
וּמִיַּד פַּרְעֹה אֲשֶׁר הִצִּיל אֶת־הָעָם מִתַּחַת יַד־מִצְרָיִם:
11 עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי־גָדוֹל יְהוָה מִכָּל־הָאֱלֹהִים כִּי בַדָּבָר
12 אֲשֶׁר זָדוּ עֲלֵיהֶם: וַיִּקַּח יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה עֹלָה וּזְבָחִים
לֵאלֹהִים וַיָּבֹא אַהֲרֹן וְכֹל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לֶאֱכָל־לֶחֶם
13 עִם־חֹתֵן מֹשֶׁה לִפְנֵי הָאֱלֹהִים: וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיֵּשֶׁב
מֹשֶׁה לִשְׁפֹּט אֶת־הָעָם וַיַּעֲמֹד הָעָם עַל־מֹשֶׁה מִן־

Animadvertit Jethro magnum laborem Mosehi in populi

14 הַבֹּקֶר עַד־הָעָרֶב: וַיַּרְא חֹתֵן מֹשֶׁה אֵת כָּל־אֲשֶׁר־הוּא
עֹשֶׂה לָעָם וַיֹּאמֶר מָה־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אַתָּה
עֹשֶׂה לָעָם מַדּוּעַ אַתָּה יוֹשֵׁב לְבַדֶּךָ וְכָל־הָעָם נִצָּב
15 עָלֶיךָ מִן־בֹּקֶר עַד־עָרֶב: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְחֹתְנוֹ כִּי־יָבֹא

אֵלַי הָעָם לִדְרֹשׁ אֱלֹהִים׃ כִּי־יִהְיֶה לָהֶם דָּבָר בָּא אֵלַי 16 *administratione.*
וְשָׁפַטְתִּי בֵּין אִישׁ וּבֵין רֵעֵהוּ וְהוֹדַעְתִּי אֶת־חֻקֵּי הָאֱלֹהִים
וְאֶת־תּוֹרֹתָיו׃ וַיֹּאמֶר חֹתֵן מֹשֶׁה אֵלָיו לֹא־טוֹב הַדָּבָר 17
אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה׃ נָבֹל תִּבֹּל גַּם־אַתָּה גַּם־הָעָם הַזֶּה 18
אֲשֶׁר עִמָּךְ כִּי־כָבֵד מִמְּךָ הַדָּבָר לֹא־תוּכַל עֲשֹׂהוּ
לְבַדֶּךָ׃ עַתָּה שְׁמַע בְּקֹלִי אִיעָצְךָ וְיִהְיֶ אֱלֹהִים עִמָּךְ הְיֵה 19 *Iethro consulit ipsi Moseh, ut varias sibi classes eligat Magistratuum, qui eum in regendo populo sublevent.*
אַתָּה לָעָם מוּל הָאֱלֹהִים וְהֵבֵאתָ אַתָּה אֶת־הַדְּבָרִים
אֶל־הָאֱלֹהִים׃ וְהִזְהַרְתָּה אֶתְהֶם אֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־ כ
הַתּוֹרֹת וְהוֹדַעְתָּ לָהֶם אֶת־הַדֶּרֶךְ יֵלְכוּ בָהּ וְאֶת־
הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר יַעֲשׂוּן׃ וְאַתָּה תֶחֱזֶה מִכָּל־הָעָם אַנְשֵׁי־ 21
חַיִל יִרְאֵי אֱלֹהִים אַנְשֵׁי אֱמֶת שֹׂנְאֵי בָצַע וְשַׂמְתָּ עֲלֵהֶם
שָׂרֵי אֲלָפִים שָׂרֵי מֵאוֹת שָׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשָׂרֵי עֲשָׂרֹת׃
וְשָׁפְטוּ אֶת־הָעָם בְּכָל־עֵת וְהָיָה כָּל־הַדָּבָר הַגָּדֹל 22
יָבִיאוּ אֵלֶיךָ וְכָל־הַדָּבָר הַקָּטֹן יִשְׁפְּטוּ־הֵם וְהָקֶל מֵעָלֶיךָ
וְנָשְׂאוּ אִתָּךְ׃ אִם־אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה תַּעֲשֶׂה וְצִוְּךָ אֱלֹהִים 23
וְיָכָלְתָּ עֲמֹד וְגַם כָּל־הָעָם הַזֶּה עַל־מְקֹמוֹ יָבֹא בְשָׁלוֹם׃
וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה לְקוֹל חֹתְנוֹ וַיַּעַשׂ כָּל אֲשֶׁר אָמָר׃ וַיִּבְחַר 24 כה *Moseh soceri consilium amplectitur.*
מֹשֶׁה אַנְשֵׁי־חַיִל מִכָּל־יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן אֹתָם רָאשִׁים עַל־
הָעָם שָׂרֵי אֲלָפִים שָׂרֵי מֵאוֹת שָׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשָׂרֵי עֲשָׂרֹת׃
וְשָׁפְטוּ אֶת־הָעָם בְּכָל־עֵת אֶת־הַדָּבָר הַקָּשֶׁה יְבִיאוּן 26
אֶל־מֹשֶׁה וְכָל־הַדָּבָר הַקָּטֹן יִשְׁפְּטוּ־הֵם׃ וַיְשַׁלַּח מֹשֶׁה 27 *Illum in patriam dimittit.*
אֶת־חֹתְנוֹ וַיֵּלֶךְ לוֹ אֶל־אַרְצוֹ׃ פ
בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּיּוֹם יט א Cap. XIX. *Advent at populus in desertum Sinai.*
הַזֶּה בָּאוּ מִדְבַּר סִינָי׃ וַיִּסְעוּ מֵרְפִידִים וַיָּבֹאוּ מִדְבַּר סִינַי 2
וַיִּחֲנוּ בַּמִּדְבָּר וַיִּחַן־שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הָהָר׃ וּמֹשֶׁה עָלָה 3
אֶל־הָאֱלֹהִים וַיִּקְרָא אֵלָיו יְהוָה מִן־הָהָר לֵאמֹר כֹּה *3 Deus vocat Moseh, per quem intendit assumere sibi Israël in po-*
תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב וְתַגִּיד לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ אַתֶּם רְאִיתֶם 4
אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמִצְרַיִם וָאֶשָּׂא אֶתְכֶם עַל־כַּנְפֵי נְשָׁרִים
ואבא

ה וָאָבִא אֶתְכֶם אֵלָי׃ וְעַתָּה אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמְעוּ בְּקֹלִי
וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־בְּרִיתִי וִהְיִיתֶם לִי סְגֻלָּה מִכָּל־הָעַמִּים כִּי־
6 לִי כָּל־הָאָרֶץ׃ וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי מַמְלֶכֶת כֹּהֲנִים וְגוֹי קָדוֹשׁ
7 אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תְּדַבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּבֹא
מֹשֶׁה וַיִּקְרָא לְזִקְנֵי הָעָם וַיָּשֶׂם לִפְנֵיהֶם אֵת כָּל־הַדְּבָרִים
8 הָאֵלֶּה אֲשֶׁר צִוָּהוּ יְהוָה׃ וַיַּעֲנוּ כָל־הָעָם יַחְדָּו וַיֹּאמְרוּ
כֹּל אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה נַעֲשֶׂה וַיָּשֶׁב מֹשֶׁה אֶת־דִּבְרֵי הָעָם
9 אֶל־יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הִנֵּה אָנֹכִי בָּא אֵלֶיךָ
בְּעַב הֶעָנָן בַּעֲבוּר יִשְׁמַע הָעָם בְּדַבְּרִי עִמָּךְ וְגַם־בְּךָ
יַאֲמִינוּ לְעוֹלָם וַיַּגֵּד מֹשֶׁה אֶת־דִּבְרֵי הָעָם אֶל־יְהוָה׃
י וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵךְ אֶל־הָעָם וְקִדַּשְׁתָּם הַיּוֹם
11 וּמָחָר וְכִבְּסוּ שִׂמְלֹתָם׃ וְהָיוּ נְכֹנִים לַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כִּי
בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי יֵרֵד יְהוָה לְעֵינֵי כָל־הָעָם עַל־הַר סִינָי׃
12 וְהִגְבַּלְתָּ אֶת־הָעָם סָבִיב לֵאמֹר הִשָּׁמְרוּ לָכֶם עֲלוֹת
13 בָּהָר וּנְגֹעַ בְּקָצֵהוּ כָּל־הַנֹּגֵעַ בָּהָר מוֹת יוּמָת׃ לֹא־תִגַּע
בּוֹ יָד כִּי־סָקוֹל יִסָּקֵל אוֹ־יָרֹה יִיָּרֶה אִם־בְּהֵמָה אִם־אִישׁ
14 לֹא יִחְיֶה בִּמְשֹׁךְ הַיֹּבֵל הֵמָּה יַעֲלוּ בָהָר׃ וַיֵּרֶד מֹשֶׁה מִן־
הָהָר אֶל־הָעָם וַיְקַדֵּשׁ אֶת־הָעָם וַיְכַבְּסוּ שִׂמְלֹתָם׃
טו וַיֹּאמֶר אֶל־הָעָם הָיוּ נְכֹנִים לִשְׁלֹשֶׁת יָמִים אַל־תִּגְּשׁוּ
16 אֶל־אִשָּׁה׃ וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בִּהְיֹת הַבֹּקֶר וַיְהִי קֹלֹת
וּבְרָקִים וְעָנָן כָּבֵד עַל־הָהָר וְקֹל שֹׁפָר חָזָק מְאֹד וַיֶּחֱרַד
17 כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה׃ וַיּוֹצֵא מֹשֶׁה אֶת־הָעָם לִקְרַאת
18 הָאֱלֹהִים מִן־הַמַּחֲנֶה וַיִּתְיַצְּבוּ בְּתַחְתִּית הָהָר׃ וְהַר
סִינַי עָשָׁן כֻּלּוֹ מִפְּנֵי אֲשֶׁר יָרַד עָלָיו יְהוָה בָּאֵשׁ וַיַּעַל
19 עֲשָׁנוֹ כְּעֶשֶׁן הַכִּבְשָׁן וַיֶּחֱרַד כָּל־הָהָר מְאֹד׃ וַיְהִי קוֹל
הַשֹּׁפָר הוֹלֵךְ וְחָזֵק מְאֹד מֹשֶׁה יְדַבֵּר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ
כ בְּקוֹל׃ וַיֵּרֶד יְהוָה עַל־הַר סִינַי אֶל־רֹאשׁ הָהָר וַיִּקְרָא
21 יְהוָה לְמֹשֶׁה אֶל־רֹאשׁ הָהָר וַיַּעַל מֹשֶׁה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה
אל

pulum singularem.

Hæc populus audiens communi consensu accipiunt.

9 Deus promittit Moseh, quod ei in perpetuum credent.

10 Jubet Deus populum sanctificari, ut legem accipiant: simúlque peculiares montis terminos constitui: sub capitis pœna præcipiens, nequis, sive homo, sive animal trãseat eos.

16 Tertiâ die tantus fuit strepitus, & clangor, ut populus valde pertimuerit.

17 Populus ad radicem montis stat.

אֶל־מֹשֶׁה רֵד הָעֵד בָּעָם פֶּן־יֶהֶרְסוּ אֶל־יְהוָה לִרְאוֹת
וְנָפַל מִמֶּנּוּ רָב: וְגַם הַכֹּהֲנִים הַנִּגָּשִׁים אֶל־יְהוָה 22
יִתְקַדָּשׁוּ פֶּן־יִפְרָץ בָּהֶם יְהוָה: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה 23
לֹא־יוּכַל הָעָם לַעֲלֹת אֶל־הַר סִינָי כִּי־אַתָּה הַעֵדֹתָ
בָּנוּ לֵאמֹר הַגְבֵּל אֶת־הָהָר וְקִדַּשְׁתּוֹ: וַיֹּאמֶר אֵלָיו 24
יְהוָה לֶךְ־רֵד וְעָלִיתָ אַתָּה וְאַהֲרֹן עִמָּךְ וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם
אַל־יֶהֱרְסוּ לַעֲלוֹת אֶל־יְהוָה פֶּן־יִפְרָץ בָּם: וַיֵּרֶד מֹשֶׁה כה

Cap. XX. *Decem præcepta, quæ Deus populo suo dedit.*

אֶל־הָעָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם: ס וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים כ א
אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר: ס אָנֹכִי 2
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית
עֲבָדִים: לֹא־יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל־פָּנָי: לֹא־ 3 4
תַעֲשֶׂה לְךָ פֶסֶל וְכָל־תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּ מִמַּעַל
וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתָּחַת וַאֲשֶׁר בַּמַּיִם וּ מִתַּחַת לָאָרֶץ:
לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תָעָבְדֵם כִּי אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ ה
אֵל קַנָּא פֹּקֵד עֲוֹן אָבֹת עַל־בָּנִים עַל־שִׁלֵּשִׁים וְעַל־
רִבֵּעִים לְשֹׂנְאָי: וְעֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלָפִים לְאֹהֲבַי וּלְשֹׁמְרֵי 6
מִצְוֹתָי: ס לֹא תִשָּׂא אֶת־שֵׁם־יְהוָה 7
אֱלֹהֶיךָ לַשָּׁוְא כִּי לֹא יְנַקֶּה יְהוָה אֵת אֲשֶׁר־יִשָּׂא אֶת־
שְׁמוֹ לַשָּׁוְא: פ
זָכוֹר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ: שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד 8 9
וְעָשִׂיתָ כָּל־מְלַאכְתֶּךָ: וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לַיהוָה וּ
אֱלֹהֶיךָ לֹא־תַעֲשֶׂה כָל־מְלָאכָה אַתָּה וּ בִנְךָ־וּבִתֶּךָ
עַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ וּבְהֶמְתֶּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ: כִּי 11
שֵׁשֶׁת־יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֶת־
הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם וַיָּנַח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עַל־כֵּן
בֵּרַךְ יְהוָה אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֵׁהוּ: ס
כַּבֵּד אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אִמֶּךָ לְמַעַן יַאֲרִכוּן 12
יָמֶיךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ:
לֹא

2 *Primum. Deus filiis Israël commendat, ut se Deum agnoscant.*
4 *Secundum. Ne idololatriæ peccatum committant.*
7 *Tertium. Ne assumant nomen Dei in vanum.*
8 *Quartum. Ut sabbathum sanctificent.*
12 *Quintum. Ut honorent patrem & matrem.*
Sextum. Ne occidant.

13 Septimum. Ne adulterium committant.
13 Octavum. Ne furentur.
14 Nonum. Ne in proximum falso testentur.
14 Decimum. Ne bona aliena concupiscant.
15 Populus hac horribili visione perterritus, rogat Moseh, ut inter ipsos, & Deum intercedat.
19 Idololatriæ prohibitionem iterum commendat eis.
21 Moseh exponit illis formam aræ, in qua Deo oblaturi sunt sacrificia.

13 ס לֹא תִרְצָח׃ ס לֹא תִנְאָף׃
ס לֹא תִגְנֹב׃ ס לֹא־תַעֲנֶה
14 בְרֵעֲךָ עֵד שָׁקֶר׃ ס לֹא תַחְמֹד בֵּית רֵעֶךָ
ס לֹא־תַחְמֹד אֵשֶׁת רֵעֶךָ וְעַבְדּוֹ
וַאֲמָתוֹ וְשׁוֹרוֹ וַחֲמֹרוֹ וְכֹל אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ׃ פ
טו וְכָל־הָעָם רֹאִים אֶת־הַקּוֹלֹת וְאֶת־הַלַּפִּידִם וְאֵת קוֹל
הַשֹּׁפָר וְאֶת־הָהָר עָשֵׁן וַיַּרְא הָעָם וַיָּנֻעוּ וַיַּעַמְדוּ מֵרָחֹק׃
16 וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה דַּבֶּר־אַתָּה עִמָּנוּ וְנִשְׁמָעָה וְאַל־
17 יְדַבֵּר עִמָּנוּ אֱלֹהִים פֶּן־נָמוּת׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם אַל־
תִּירָאוּ כִּי לְבַעֲבוּר נַסּוֹת אֶתְכֶם בָּא הָאֱלֹהִים וּבַעֲבוּר
18 תִּהְיֶה יִרְאָתוֹ עַל־פְּנֵיכֶם לְבִלְתִּי תֶחֱטָאוּ׃ וַיַּעֲמֹד הָעָם
מֵרָחֹק וּמֹשֶׁה נִגַּשׁ אֶל־הָעֲרָפֶל אֲשֶׁר־שָׁם הָאֱלֹהִים׃
19 ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כֹּה תֹאמַר אֶל־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אַתֶּם רְאִיתֶם כִּי מִן־הַשָּׁמַיִם דִּבַּרְתִּי
כ עִמָּכֶם׃ לֹא תַעֲשׂוּן אִתִּי אֱלֹהֵי כֶסֶף וֵאלֹהֵי זָהָב לֹא
21 תַעֲשׂוּ לָכֶם׃ מִזְבַּח אֲדָמָה תַּעֲשֶׂה־לִּי וְזָבַחְתָּ עָלָיו אֶת־
עֹלֹתֶיךָ וְאֶת־שְׁלָמֶיךָ אֶת־צֹאנְךָ וְאֶת־בְּקָרֶךָ בְּכָל־
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַזְכִּיר אֶת־שְׁמִי אָבוֹא אֵלֶיךָ וּבֵרַכְתִּיךָ׃
22 וְאִם־מִזְבַּח אֲבָנִים תַּעֲשֶׂה־לִּי לֹא־תִבְנֶה אֶתְהֶן גָּזִית
23 כִּי חַרְבְּךָ הֵנַפְתָּ עָלֶיהָ וַתְּחַלְלֶהָ׃ וְלֹא־תַעֲלֶה בְמַעֲלֹת
עַל־מִזְבְּחִי אֲשֶׁר לֹא־תִגָּלֶה עֶרְוָתְךָ עָלָיו׃

פ פ פ י 18

Cap. XXI. Deus condit leges populo suo, ut illis instructi judicent quæcunque se offerant;

כא וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם׃ כִּי תִקְנֶה
2 עֶבֶד עִבְרִי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד וּבַשְּׁבִעִת יֵצֵא לַחָפְשִׁי
3 חִנָּם׃ אִם־בְּגַפּוֹ יָבֹא בְּגַפּוֹ יֵצֵא אִם־בַּעַל אִשָּׁה הוּא
4 וְיָצְאָה אִשְׁתּוֹ עִמּוֹ׃ אִם־אֲדֹנָיו יִתֶּן־לוֹ אִשָּׁה וְיָלְדָה־לוֹ
בָּנִים אוֹ בָנוֹת הָאִשָּׁה וְיַלְדֶיהָ תִּהְיֶה לַאדֹנֶיהָ וְהוּא יֵצֵא

בגפו

בְּנָפוֹ׃ וְאִם־אָמֹר יֹאמַר הָעֶבֶד אָהַבְתִּי אֶת־אֲדֹנִי אֶת־ ה
אִשְׁתִּי וְאֶת־בָּנָי לֹא אֵצֵא חָפְשִׁי׃ וְהִגִּישׁוֹ אֲדֹנָיו אֶל־ 6
הָאֱלֹהִים וְהִגִּישׁוֹ אֶל־הַדֶּלֶת אוֹ אֶל־הַמְּזוּזָה וְרָצַע
אֲדֹנָיו אֶת־אָזְנוֹ בַּמַּרְצֵעַ וַעֲבָדוֹ לְעֹלָם׃ ס וְכִי 7
יִמְכֹּר אִישׁ אֶת־בִּתּוֹ לְאָמָה לֹא תֵצֵא כְּצֵאת הָעֲבָדִים׃
אִם־רָעָה בְעֵינֵי אֲדֹנֶיהָ אֲשֶׁר־לֹא יְעָדָהּ וְהֶפְדָּהּ לְעַם 8 לו׳
נָכְרִי לֹא־יִמְשֹׁל לְמָכְרָהּ בְּבִגְדוֹ־בָהּ׃ וְאִם־לִבְנוֹ יְיַעֲדֶנָּה 9
כְּמִשְׁפַּט הַבָּנוֹת יַעֲשֶׂה־לָּהּ׃ אִם־אַחֶרֶת יִקַּח־לוֹ׃
שְׁאֵרָהּ כְּסוּתָהּ וְעִנָּתָהּ לֹא יִגְרָע׃ וְאִם־שְׁלֹשׁ־אֵלֶּה 11
לֹא יַעֲשֶׂה לָהּ וְיָצְאָה חִנָּם אֵין כָּסֶף׃ ס מַכֵּה 12
אִישׁ וָמֵת מוֹת יוּמָת׃ וַאֲשֶׁר לֹא צָדָה וְהָאֱלֹהִים אִנָּה 13
לְיָדוֹ וְשַׂמְתִּי לְךָ מָקוֹם אֲשֶׁר יָנוּס שָׁמָּה׃ ס
וְכִי־יָזִד אִישׁ עַל־רֵעֵהוּ לְהָרְגוֹ בְעָרְמָה מֵעִם 14
מִזְבְּחִי תִּקָּחֶנּוּ לָמוּת׃ ס וּמַכֵּה אָבִיו וְאִמּוֹ טו
מוֹת יוּמָת׃ ס וְגֹנֵב אִישׁ וּמְכָרוֹ וְנִמְצָא בְיָדוֹ 16
מוֹת יוּמָת׃ ס וּמְקַלֵּל אָבִיו וְאִמּוֹ מוֹת 17
יוּמָת׃ ס וְכִי־יְרִיבֻן אֲנָשִׁים וְהִכָּה־אִישׁ אֶת־ 18
רֵעֵהוּ בְּאֶבֶן אוֹ בְאֶגְרֹף וְלֹא יָמוּת וְנָפַל לְמִשְׁכָּב׃ אִם־ 19
יָקוּם וְהִתְהַלֵּךְ בַּחוּץ עַל־מִשְׁעַנְתּוֹ וְנָקָה הַמַּכֶּה רַק
שִׁבְתּוֹ יִתֵּן וְרַפֹּא יְרַפֵּא׃ ס וְכִי־יַכֶּה אִישׁ כ
אֶת־עַבְדּוֹ אוֹ אֶת־אֲמָתוֹ בַּשֵּׁבֶט וּמֵת תַּחַת יָדוֹ נָקֹם
יִנָּקֵם׃ אַךְ אִם־יוֹם אוֹ יוֹמַיִם יַעֲמֹד לֹא יֻקַּם כִּי כַסְפּוֹ 21
הוּא׃ ס וְכִי־יִנָּצוּ אֲנָשִׁים וְנָגְפוּ אִשָּׁה הָרָה 22
וְיָצְאוּ יְלָדֶיהָ וְלֹא יִהְיֶה אָסוֹן עָנוֹשׁ יֵעָנֵשׁ כַּאֲשֶׁר יָשִׁית
עָלָיו בַּעַל הָאִשָּׁה וְנָתַן בִּפְלִלִים׃ וְאִם־אָסוֹן יִהְיֶה 23
וְנָתַתָּה נֶפֶשׁ תַּחַת נָפֶשׁ׃ עַיִן תַּחַת עַיִן שֵׁן תַּחַת שֵׁן יָד 24
תַּחַת יָד רֶגֶל תַּחַת רָגֶל׃ כְּוִיָּה תַּחַת כְּוִיָּה פֶּצַע תַּחַת כה
פֶּצַע חַבּוּרָה תַּחַת חַבּוּרָה׃ ס וְכִי־יַכֶּה 26
אִישׁ

quare initium sumis à servo hebræo.

Modus, quo licet patri vendere filiam suam.

De eo, qui sciens, vel non, virum necaverit, aut percusserit: & quâ pœnâ punietur.

De eo, qui servum suum percusserit, & mortuus fuerit.

De eo, qui servo suo oculum læserit, aut

dentem exusserit.

אִישׁ אֶת־עֵין עַבְדּוֹ אוֹ־אֶת־עֵין אֲמָתוֹ וְשִׁחֲתָהּ לַחָפְשִׁי
27 יְשַׁלְּחֶנּוּ תַּחַת עֵינוֹ׃ וְאִם־שֵׁן עַבְדּוֹ אוֹ־שֵׁן אֲמָתוֹ יַפִּיל
לַחָפְשִׁי יְשַׁלְּחֶנּוּ תַּחַת שִׁנּוֹ׃ פ

De bove cornupetâ.

28 וְכִי־יִגַּח שׁוֹר אֶת־אִישׁ אוֹ אֶת־אִשָּׁה וָמֵת סָקוֹל יִסָּקֵל
29 הַשּׁוֹר וְלֹא יֵאָכֵל אֶת־בְּשָׂרוֹ וּבַעַל הַשּׁוֹר נָקִי׃ וְאִם שׁוֹר
נַגָּח הוּא מִתְּמֹל שִׁלְשֹׁם וְהוּעַד בִּבְעָלָיו וְלֹא יִשְׁמְרֶנּוּ
וְהֵמִית אִישׁ אוֹ אִשָּׁה הַשּׁוֹר יִסָּקֵל וְגַם־בְּעָלָיו יוּמָת׃
30 אִם־כֹּפֶר יוּשַׁת עָלָיו וְנָתַן פִּדְיֹן נַפְשׁוֹ כְּכֹל אֲשֶׁר־יוּשַׁת
31 עָלָיו׃ אוֹ־בֵן יִגַּח אוֹ־בַת יִגַּח כַּמִּשְׁפָּט הַזֶּה יֵעָשֶׂה לּוֹ׃
32 אִם־עֶבֶד יִגַּח הַשּׁוֹר אוֹ אָמָה כֶּסֶף שְׁלֹשִׁים שְׁקָלִים יִתֵּן
33 לַאדֹנָיו וְהַשּׁוֹר יִסָּקֵל׃ ס וְכִי־יִפְתַּח אִישׁ

De eo, qui puteum suum apertum reliquerit.

בּוֹר אוֹ כִי־יִכְרֶה אִישׁ בּוֹר וְלֹא יְכַסֶּנּוּ וְנָפַל־שָׁמָּה שׁוֹר
34 אוֹ חֲמוֹר׃ בַּעַל הַבּוֹר יְשַׁלֵּם כֶּסֶף יָשִׁיב לִבְעָלָיו וְהַמֵּת
לוֹ יִהְיֶה־לּוֹ׃ ס וְכִי־יִגֹּף שׁוֹר־אִישׁ אֶת־שׁוֹר

Si bos alicujus percusserit bovem alterius.

רֵעֵהוּ וָמֵת וּמָכְרוּ אֶת־הַשּׁוֹר הַחַי וְחָצוּ אֶת־כַּסְפּוֹ וְגַם
36 אֶת־הַמֵּת יֶחֱצוּן׃ אוֹ נוֹדַע כִּי שׁוֹר נַגָּח הוּא מִתְּמֹל
שִׁלְשֹׁם וְלֹא יִשְׁמְרֶנּוּ בְּעָלָיו שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם שׁוֹר תַּחַת
37 הַשּׁוֹר וְהַמֵּת יִהְיֶה־לּוֹ׃ ס כִּי יִגְנֹב־אִישׁ

De eo, qui furatus fuerit bovem, aut arietem, & jugulaverit eum, aut vendiderit eum.

שׁוֹר אוֹ־שֶׂה וּטְבָחוֹ אוֹ מְכָרוֹ חֲמִשָּׁה בָקָר יְשַׁלֵּם תַּחַת
כב הַשּׁוֹר וְאַרְבַּע־צֹאן תַּחַת הַשֶּׂה׃ אִם־בַּמַּחְתֶּרֶת יִמָּצֵא
2 הַגַּנָּב וְהֻכָּה וָמֵת אֵין לוֹ דָּמִים׃ אִם־זָרְחָה הַשֶּׁמֶשׁ
עָלָיו דָּמִים לוֹ שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם אִם־אֵין לוֹ וְנִמְכַּר בִּגְנֵבָתוֹ׃
3 אִם־הִמָּצֵא תִּמָּצֵא בְיָדוֹ הַגְּנֵבָה מִשּׁוֹר עַד־חֲמוֹר עַד־
4 שֶׂה חַיִּים שְׁנַיִם יְשַׁלֵּם׃ ס כִּי יַבְעֶר־אִישׁ שָׂדֶה

Cap. XXII.

* Aut vivus deprehendatur in manu ejus.

בעיר p

אוֹ־כֶרֶם וְשִׁלַּח אֶת־בְּעִירָה וּבִעֵר בִּשְׂדֵה אַחֵר מֵיטַב
ה שָׂדֵהוּ וּמֵיטַב כַּרְמוֹ יְשַׁלֵּם׃ ס כִּי־תֵצֵא

2 De eo, qui in effossione domus apprehensus fuerit.

אֵשׁ וּמָצְאָה קֹצִים וְנֶאֱכַל גָּדִישׁ אוֹ הַקָּמָה אוֹ הַשָּׂדֶה
6 שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם הַמַּבְעֵר אֶת־הַבְּעֵרָה׃ ס כִּי־

יִתֵּן

יִתֵּן אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ כֶּסֶף אוֹ־כֵלִים לִשְׁמֹר וְגֻנַּב מִבֵּית
הָאִישׁ אִם־יִמָּצֵא הַגַּנָּב יְשַׁלֵּם שְׁנָיִם׃ אִם־לֹא יִמָּצֵא 7
הַגַּנָּב וְנִקְרַב בַּעַל־הַבַּיִת אֶל־הָאֱלֹהִים אִם־לֹא שָׁלַח
יָדוֹ בִּמְלֶאכֶת רֵעֵהוּ׃ עַל־כָּל־דְּבַר־פֶּשַׁע עַל־שׁוֹר עַל־ 8
חֲמוֹר עַל־שֶׂה עַל־שַׂלְמָה עַל־כָּל־אֲבֵדָה אֲשֶׁר יֹאמַר
כִּי־הוּא זֶה עַד הָאֱלֹהִים יָבֹא דְּבַר־שְׁנֵיהֶם אֲשֶׁר־יַרְשִׁיעֻן
אֱלֹהִים יְשַׁלֵּם שְׁנַיִם לְרֵעֵהוּ׃ ס כִּי־יִתֵּן 9
אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ חֲמוֹר אוֹ־שׁוֹר אוֹ־שֶׂה וְכָל־בְּהֵמָה
לִשְׁמֹר וּמֵת אוֹ־נִשְׁבַּר אוֹ־נִשְׁבָּה אֵין רֹאֶה׃ שְׁבֻעַת׳
יְהוָה תִּהְיֶה בֵּין שְׁנֵיהֶם אִם־לֹא שָׁלַח יָדוֹ בִּמְלֶאכֶת
רֵעֵהוּ וְלָקַח בְּעָלָיו וְלֹא יְשַׁלֵּם׃ וְאִם־גָּנֹב יִגָּנֵב מֵעִמּוֹ 11
יְשַׁלֵּם לִבְעָלָיו׃ אִם־טָרֹף יִטָּרֵף יְבִאֵהוּ עֵד הַטְּרֵפָה 12
לֹא יְשַׁלֵּם׃ פ
וְכִי־יִשְׁאַל אִישׁ מֵעִם רֵעֵהוּ וְנִשְׁבַּר אוֹ־מֵת בְּעָלָיו אֵין 13
עִמּוֹ שָׁלֵם יְשַׁלֵּם׃ אִם־בְּעָלָיו עִמּוֹ לֹא יְשַׁלֵּם אִם־שָׂכִיר 14
הוּא בָּא בִּשְׂכָרוֹ׃ ס וְכִי־יְפַתֶּה אִישׁ בְּתוּלָה טֶרֶם
אֲשֶׁר לֹא־אֹרָשָׂה וְשָׁכַב עִמָּהּ מָהֹר יִמְהָרֶנָּה לּוֹ לְאִשָּׁה׃
אִם־מָאֵן יְמָאֵן אָבִיהָ לְתִתָּהּ לוֹ כֶּסֶף יִשְׁקֹל כְּמֹהַר 16
הַבְּתוּלֹת׃ ס מְכַשֵּׁפָה לֹא תְחַיֶּה׃ כָּל־שֹׁכֵב עִם־ 17 18
בְּהֵמָה מוֹת יוּמָת׃ ס זֹבֵחַ לָאֱלֹהִים יָחֳרָם בִּלְתִּי 19
לַיהוָה לְבַדּוֹ׃ וְגֵר לֹא־תוֹנֶה וְלֹא תִלְחָצֶנּוּ כִּי־גֵרִים כ
הֱיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ כָּל־אַלְמָנָה וְיָתוֹם לֹא תְעַנּוּן׃ 21
אִם־עַנֵּה תְעַנֶּה אֹתוֹ כִּי אִם־צָעֹק יִצְעַק אֵלַי שָׁמֹעַ 22
אֶשְׁמַע צַעֲקָתוֹ׃ וְחָרָה אַפִּי וְהָרַגְתִּי אֶתְכֶם בֶּחָרֶב וְהָיוּ 23
נְשֵׁיכֶם אַלְמָנוֹת וּבְנֵיכֶם יְתֹמִים׃ פ
אִם־כֶּסֶף תַּלְוֶה אֶת־עַמִּי אֶת־הֶעָנִי עִמָּךְ לֹא־תִהְיֶה 24
לוֹ כְּנֹשֶׁה לֹא־תְשִׂימוּן עָלָיו נֶשֶׁךְ׃ אִם־חָבֹל תַּחְבֹּל שַׂלְמַת 26
רֵעֶךָ עַד־בֹּא הַשֶּׁמֶשׁ תְּשִׁיבֶנּוּ לוֹ׃ כִּי־הִוא כְסוּתָה

4 Si aliquis pascens agrum suum, depaverit alienum. 5 De eo, cujus ignis egressus fuerit, & aliquid de alieno agro absumpserit. 6 De eo, qui proximo suo dederit argentum, vel vasa ad custodiendum. 9 De eo, qui aliquod animal ad custodiendum dederit. 13 De eo, qui commodato accipit vas aliquod, sive animal. 15 De eo, qui virginem seduxerit. 17 Maleficam vivere, non sinere. 18 Cum animali non concubare. 19 Nemini praeter Deum sacrificium offerre. 20 Non decipere peregrinum. 21 Nec viduam, aut pupillum affligere. 24 De eo, qui pecunias pauperi commodaverit.

כְּסוּתֹה לְבַדָּהּ הִוא שִׂמְלָתוֹ לְעֹרוֹ בַּמֶּה יִשְׁכָּב וְהָיָה כִּי־ בשותו ק׳ קמץ בו׳ק
יִצְעַק אֵלַי וְשָׁמַעְתִּי כִּי־חַנּוּן אָנִי׃ ס
27 אֱלֹהִים לֹא תְקַלֵּל וְנָשִׂיא בְעַמְּךָ לֹא תָאֹר׃
28 29 מְלֵאָתְךָ וְדִמְעֲךָ לֹא תְאַחֵר בְּכוֹר בָּנֶיךָ תִּתֶּן־לִי׃ כֵּן־
תַּעֲשֶׂה לְשֹׁרְךָ לְצֹאנֶךָ שִׁבְעַת יָמִים יִהְיֶה עִם־אִמּוֹ בַּיּוֹם
ל הַשְּׁמִינִי תִּתְּנוֹ־לִי׃ וְאַנְשֵׁי־קֹדֶשׁ תִּהְיוּן לִי וּבָשָׂר בַּשָּׂדֶה
טְרֵפָה לֹא תֹאכֵלוּ לַכֶּלֶב תַּשְׁלִכוּן אֹתוֹ׃ ס
אכג לֹא תִשָּׂא שֵׁמַע שָׁוְא אַל־תָּשֶׁת יָדְךָ עִם־רָשָׁע
2 לִהְיֹת עֵד חָמָס׃ לֹא־תִהְיֶה אַחֲרֵי־רַבִּים לְרָעֹת וְלֹא־
3 תַעֲנֶה עַל־רֹב לִנְטֹת אַחֲרֵי רַבִּים לְהַטֹּת׃ וְדָל לֹא
4 תֶהְדַּר בְּרִיבוֹ׃ ס כִּי תִפְגַּע שׁוֹר אֹיִבְךָ אוֹ
ה חֲמֹרוֹ תֹּעֶה הָשֵׁב תְּשִׁיבֶנּוּ לוֹ׃ ס כִּי־תִרְאֶה
חֲמוֹר שֹׂנַאֲךָ רֹבֵץ תַּחַת מַשָּׂאוֹ וְחָדַלְתָּ מֵעֲזֹב לוֹ עָזֹב
6 תַּעֲזֹב עִמּוֹ׃ ס לֹא תַטֶּה מִשְׁפַּט אֶבְיֹנְךָ בְּרִיבוֹ׃
7 מִדְּבַר־שֶׁקֶר תִּרְחָק וְנָקִי וְצַדִּיק אַל־תַּהֲרֹג כִּי לֹא־
8 אַצְדִּיק רָשָׁע׃ וְשֹׁחַד לֹא תִקָּח כִּי הַשֹּׁחַד יְעַוֵּר פִּקְחִים
9 וִיסַלֵּף דִּבְרֵי צַדִּיקִים׃ וְגֵר לֹא תִלְחָץ וְאַתֶּם יְדַעְתֶּם
י אֶת־נֶפֶשׁ הַגֵּר כִּי־גֵרִים הֱיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וְשֵׁשׁ
שָׁנִים תִּזְרַע אֶת־אַרְצֶךָ וְאָסַפְתָּ אֶת־תְּבוּאָתָהּ׃
11 וְהַשְּׁבִיעִת תִּשְׁמְטֶנָּה וּנְטַשְׁתָּהּ וְאָכְלוּ אֶבְיֹנֵי עַמֶּךָ
וְיִתְרָם תֹּאכַל חַיַּת הַשָּׂדֶה כֵּן־תַּעֲשֶׂה לְכַרְמְךָ לְזֵיתֶךָ׃
12 שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מַעֲשֶׂיךָ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תִּשְׁבֹּת
לְמַעַן יָנוּחַ שׁוֹרְךָ וַחֲמֹרֶךָ וְיִנָּפֵשׁ בֶּן־אֲמָתְךָ וְהַגֵּר׃
13 וּבְכֹל אֲשֶׁר־אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם תִּשָּׁמֵרוּ וְשֵׁם אֱלֹהִים
14 אֲחֵרִים לֹא תַזְכִּירוּ לֹא יִשָּׁמַע עַל־פִּיךָ׃ שָׁלֹשׁ רְגָלִים
טו תָּחֹג לִי בַּשָּׁנָה׃ אֶת־חַג הַמַּצּוֹת תִּשְׁמֹר שִׁבְעַת יָמִים
תֹּאכַל מַצּוֹת כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִךָ לְמוֹעֵד חֹדֶשׁ הָאָבִיב כִּי־
16 בוֹ יָצָאתָ מִמִּצְרָיִם וְלֹא־יֵרָאוּ פָנַי רֵיקָם׃ וְחַג הַקָּצִיר
בכורי

27 *Non maledicere judici aut principi.*
28 *Non differre solutionem primitiarũ, & decimarũ.*
30 *Non comedere carnem in agro raptam.*
Cap. XXIII *De mendacio in detrimentum proximi.*
2 *Quod sit integer in judicando.*
4 *Quod inimici bovem errantem reducat; si autem viderit eum decumbentem, auxilietur ei.*
6 *Ne pervertatur in judicio.*
9 *Peregrinum non affligere.*
10 *Quod agri anno septimo non excolantur.*
12 *Die septimo requiescere.*
13 *Quod de diis alienis nulla mentio fiat.*
14 *Quod quotannis tria festa celebrentur.*

בכורי מעשיך אשר תזרע בשדה וחג האסף בצאת
השנה באספך את מעשיך מן השדה: שלש פעמים 17
בשנה יראה כל זכורך אל פני האדן יהוה: לא־ 18 *Ritus ad agnum paschalem pertinentes; & primitiæ.*
תזבח על חמץ דם זבחי ולא ילין חלב חגי עד בקר:
ראשית בכורי אדמתך תביא בית יהוה אלהיך לא־ 19
תבשל גדי בחלב אמו: פ

הנה אנכי שלח מלאך לפניך לשמרך בדרך ולהביאך ב *Deus promittit populo suo Angelum, qui eis aderit, donec ipsos in terram promissionis introducat.*
אל־המקום אשר הכנתי: השמר מפניו ושמע בקלו 21
אל־תמר בו כי לא ישא לפשעכם כי שמי בקרבו: כי 22
אם־שמוע תשמע בקלו ועשית כל אשר אדבר
ואיבתי את־איביך וצרתי את־צרריך: כי־ילך מלאכי 23
לפניך והביאך אל־האמרי והחתי והפרזי והכנעני
החוי והיבוסי והכחדתיו: לא־תשתחוה לאלהיהם 24
ולא תעבדם ולא תעשה כמעשיהם כי הרס תהרסם
ושבר תשבר מצבתיהם: ועבדתם את יהוה אלהיכם כה
וברך את־לחמך ואת־מימיך והסרתי מחלה מקרבך:
לא תהיה משכלה ועקרה בארצך את־ 26 ס
מספר ימיך אמלא: את־אימתי אשלח לפניך והמתי 27
את־כל־העם אשר תבא בהם ונתתי את־כל־איביך
אליך ערף: ושלחתי את־הצרעה לפניך וגרשה את־ 28
החוי את־הכנעני ואת־החתי מלפניך: לא אגרשנו 29 *Ratio, ob quam Deus terræ illius incolas non ita breviter exterminaturus erat.*
מפניך בשנה אחת פן־תהיה הארץ שממה ורבה
עליך חית השדה: מעט מעט אגרשנו מפניך עד אשר ל
תפרה ונחלת את־הארץ: ושתי את־גבלך מים־סוף 31
ועד־ים פלשתים וממדבר עד־הנהר כי אתן בידכם
את ישבי הארץ וגרשתמו מפניך: לא־תכרת להם 32
ולאלהיהם ברית: לא ישבו בארצך פן־יחטיאו אתך לי
כי תעבד את־אלהיהם כי־יהיה לך למוקש: פ
ואל

כך וְאֶל־מֹשֶׁה אָמַר עֲלֵה אֶל־יְהוָה אַתָּה וְאַהֲרֹן נָדָב
וַאֲבִיהוּא וְשִׁבְעִים מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם מֵרָחֹק׃
2 וְנִגַּשׁ מֹשֶׁה לְבַדּוֹ אֶל־יְהוָה וְהֵם לֹא יִגְּשׁוּ וְהָעָם לֹא
3 יַעֲלוּ עִמּוֹ׃ וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיְסַפֵּר לָעָם אֵת כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה
וְאֵת כָּל־הַמִּשְׁפָּטִים וַיַּעַן כָּל־הָעָם קוֹל אֶחָד וַיֹּאמְרוּ
4 כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה נַעֲשֶׂה׃ וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֵת
כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה וַיַּשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר וַיִּבֶן מִזְבֵּחַ תַּחַת הָהָר
וּשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה מַצֵּבָה לִשְׁנֵים עָשָׂר שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃
5 וַיִּשְׁלַח אֶת־נַעֲרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ עֹלֹת וַיִּזְבְּחוּ זְבָחִים
6 שְׁלָמִים לַיהוָה פָּרִים׃ וַיִּקַּח מֹשֶׁה חֲצִי הַדָּם וַיָּשֶׂם
7 בָּאֲגָנֹת וְחֲצִי הַדָּם זָרַק עַל־הַמִּזְבֵּחַ׃ וַיִּקַּח סֵפֶר הַבְּרִית
וַיִּקְרָא בְּאָזְנֵי הָעָם וַיֹּאמְרוּ כֹּל אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה נַעֲשֶׂה
8 וְנִשְׁמָע׃ וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־הַדָּם וַיִּזְרֹק עַל־הָעָם וַיֹּאמֶר
הִנֵּה דַם־הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת יְהוָה עִמָּכֶם עַל כָּל־
9 הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וַיַּעַל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא
10 וְשִׁבְעִים מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְתַחַת
רַגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לִבְנַת הַסַּפִּיר וּכְעֶצֶם הַשָּׁמַיִם לָטֹהַר׃
11 וְאֶל־אֲצִילֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא שָׁלַח יָדוֹ וַיֶּחֱזוּ אֶת־הָאֱלֹהִים
12 וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עֲלֵה
אֵלַי הָהָרָה וֶהְיֵה־שָׁם וְאֶתְּנָה לְךָ אֶת־לֻחֹת הָאֶבֶן
13 וְהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה אֲשֶׁר כָּתַבְתִּי לְהוֹרֹתָם׃ וַיָּקָם מֹשֶׁה
14 וִיהוֹשֻׁעַ מְשָׁרְתוֹ וַיַּעַל מֹשֶׁה אֶל־הַר הָאֱלֹהִים׃ וְאֶל־
הַזְּקֵנִים אָמַר שְׁבוּ־לָנוּ בָזֶה עַד אֲשֶׁר־נָשׁוּב אֲלֵיכֶם
וְהִנֵּה אַהֲרֹן וְחוּר עִמָּכֶם מִי־בַעַל דְּבָרִים יִגַּשׁ אֲלֵהֶם׃
טו 16 וַיַּעַל מֹשֶׁה אֶל־הָהָר וַיְכַס הֶעָנָן אֶת־הָהָר׃ וַיִּשְׁכֹּן
כְּבוֹד־יְהוָה עַל־הַר סִינַי וַיְכַסֵּהוּ הֶעָנָן שֵׁשֶׁת יָמִים וַיִּקְרָא
17 אֶל־מֹשֶׁה בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִתּוֹךְ הֶעָנָן׃ וּמַרְאֵה כְּבוֹד
18 יְהוָה כְּאֵשׁ אֹכֶלֶת בְּרֹאשׁ הָהָר לְעֵינֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּבֹא

Cap. XXIV
Deus inquit Moseh, ascendat in montem.
3 Moseh agit cum populo de pacto Dei.
Sacrificiorum sanguine illud confirmat.
Deus præcipit Moseh, ascendat in montem, ut Legis tabulas det ei: ubi quadraginta diebus, & quadraginta noctibus commoratur.

משה בתוך הענן ויעל אל ההר ויהי משה בהר
ארבעים יום וארבעים לילה׃

פ פ פ ט 19

Cap. XXV. *Deus petit à populo ſpontaneam oblationem, ut ſibi tabernaculum conſtituant.*

כה וידבר יהוה אל משה לאמר׃ דבר אל בני
ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר 2
ידבנו לבו תקחו את תרומתי׃ וזאת התרומה אשר 3
תקחו מאתם זהב וכסף ונחשת׃ ותכלת וארגמן 4
ותולעת שני ושש ועזים׃ וערת אילם מאדמים וערת ת
התחשים ועצי שטים׃ שמן למאר בשמים לשמן 6
המשחה ולקטרת הסמים׃ אבני שהם ואבני מלאים 7
לאפד ולחשן׃ ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם׃ ככל 8 9
אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן ואת
תבנית כל כליו וכן תעשו׃ ס ועשו ארון עצי *Arca teſtimonii; magnitudo, & forma ejus.*
שטים אמתים וחצי ארכו ואמה וחצי רחבו ואמה
וחצי קמתו׃ וצפית אתו זהב טהור מבית ומחוץ 11
תצפנו ועשית עליו זר זהב סביב׃ ויצקת לו ארבע 12
טבעת זהב ונתתה על ארבע פעמתיו ושתי טבעת
על צלעו האחת ושתי טבעת על צלעו השנית׃
ועשית בדי עצי שטים וצפית אתם זהב׃ והבאת את 13 14
הבדים בטבעת על צלעת הארן לשאת את הארן
בהם׃ בטבעת הארן יהיו הבדים לא יסרו ממנו׃ טו
ונתת אל הארן את העדת אשר אתן אליך׃ ועשית 16 17
כפרת זהב טהור אמתים וחצי ארכה ואמה וחצי *Quod in illa ponatur teſtimonium, & propitiatorium.*
רחבה׃ ועשית שנים כרבים זהב מקשה תעשה 18
אתם משני קצות הכפרת׃ ועשה כרוב אחד מקצה 19
מזה וכרוב אחד מקצה מזה מן הכפרת תעשו את *18 Duo Cherubim, & eorum figura.*
הכרבים על שני קצותיו׃ והיו הכרבים פרשי כנפים כ

למעלה

לְמַעְלָה סֹכְכִים בִּכְנָפֵיהֶם עַל־הַכַּפֹּרֶת וּפְנֵיהֶם אִישׁ
21 אֶל־אָחִיו אֶל־הַכַּפֹּרֶת יִהְיוּ פְּנֵי הַכְּרֻבִים: וְנָתַתָּ אֶת־
הַכַּפֹּרֶת עַל־הָאָרֹן מִלְמָעְלָה וְאֶל־הָאָרֹן תִּתֵּן אֶת־
22 הָעֵדֻת אֲשֶׁר אֶתֵּן אֵלֶיךָ: וְנוֹעַדְתִּי לְךָ שָׁם וְדִבַּרְתִּי אִתְּךָ
מֵעַל הַכַּפֹּרֶת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים אֲשֶׁר עַל־אֲרוֹן הָעֵדֻת
אֵת כָּל־אֲשֶׁר אֲצַוֶּה אוֹתְךָ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: פ

Quod inter illos, verbum Dei communicandum erat Moseh.

23 וְעָשִׂיתָ שֻׁלְחַן עֲצֵי שִׁטִּים אַמָּתַיִם אָרְכּוֹ וְאַמָּה רָחְבּוֹ
24 וְאַמָּה וָחֵצִי קֹמָתוֹ: וְצִפִּיתָ אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר וְעָשִׂיתָ לוֹ
כה זֵר זָהָב סָבִיב: וְעָשִׂיתָ לוֹ מִסְגֶּרֶת טֹפַח סָבִיב וְעָשִׂיתָ
26 זֵר־זָהָב לְמִסְגַּרְתּוֹ סָבִיב: וְעָשִׂיתָ לּוֹ אַרְבַּע טַבְּעֹת זָהָב
וְנָתַתָּ אֶת־הַטַּבָּעֹת עַל אַרְבַּע הַפֵּאֹת אֲשֶׁר לְאַרְבַּע
27 רַגְלָיו: לְעֻמַּת הַמִּסְגֶּרֶת תִּהְיֶיןָ הַטַּבָּעֹת לְבָתִּים לְבַדִּים
28 לָשֵׂאת אֶת־הַשֻּׁלְחָן: וְעָשִׂיתָ אֶת־הַבַּדִּים עֲצֵי שִׁטִּים
29 וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב וְנִשָּׂא בָם אֶת־הַשֻּׁלְחָן: וְעָשִׂיתָ
קְעָרֹתָיו וְכַפֹּתָיו וְקָשׂוֹתָיו וּמְנַקִּיֹתָיו אֲשֶׁר יֻסַּךְ בָּהֵן זָהָב
ל טָהוֹר תַּעֲשֶׂה אֹתָם: וְנָתַתָּ עַל־הַשֻּׁלְחָן לֶחֶם פָּנִים
לְפָנַי תָּמִיד: פ

Mensa, in qua constituendi erant duo panum ordines, & vasa ad illam pertinentia.

31 וְעָשִׂיתָ מְנֹרַת זָהָב טָהוֹר מִקְשָׁה תֵּיעָשֶׂה הַמְּנוֹרָה
יְרֵכָהּ וְקָנָהּ גְּבִיעֶיהָ כַּפְתֹּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ מִמֶּנָּה יִהְיוּ:
32 וְשִׁשָּׁה קָנִים יֹצְאִים מִצִּדֶּיהָ שְׁלֹשָׁה קְנֵי מְנֹרָה מִצִּדָּהּ
33 הָאֶחָד וּשְׁלֹשָׁה קְנֵי מְנֹרָה מִצִּדָּהּ הַשֵּׁנִי: שְׁלֹשָׁה גְבִעִים
מְשֻׁקָּדִים בַּקָּנֶה הָאֶחָד כַּפְתֹּר וָפָרַח וּשְׁלֹשָׁה גְבִעִים
מְשֻׁקָּדִים בַּקָּנֶה הָאֶחָד כַּפְתֹּר וָפָרַח כֵּן לְשִׁשֶּׁת הַקָּנִים
34 הַיֹּצְאִים מִן־הַמְּנֹרָה: וּבַמְּנֹרָה אַרְבָּעָה גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים
לה כַּפְתֹּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ: וְכַפְתֹּר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה
וְכַפְתֹּר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה וְכַפְתֹּר תַּחַת־שְׁנֵי
הַקָּנִים מִמֶּנָּה לְשִׁשֶּׁת הַקָּנִים הַיֹּצְאִים מִן־הַמְּנֹרָה:
36 כַּפְתֹּרֵיהֶם וְקָנֹתָם מִמֶּנָּה יִהְיוּ כֻּלָּהּ מִקְשָׁה אַחַת זָהָב

Candelabrum, & ejus figura, cum vasis, & instrumentis, quæ ad illud pertinent.

טָהוֹר׃ וְעָשִׂיתָ אֶת־נֵרֹתֶיהָ שִׁבְעָה וְהֶעֱלָה אֶת־ 37
נֵרֹתֶיהָ וְהֵאִיר עַל־עֵבֶר פָּנֶיהָ׃ וּמַלְקָחֶיהָ וּמַחְתֹּתֶיהָ 38
זָהָב טָהוֹר׃ כִּכַּר זָהָב טָהוֹר יַעֲשֶׂה־אֹתָהּ אֶת כָּל־ 39
הַכֵּלִים הָאֵלֶּה׃ וּרְאֵה וַעֲשֵׂה בְּתַבְנִיתָם אֲשֶׁר־אַתָּה מ
מָרְאֶה בָּהָר׃ ס וְאֶת־הַמִּשְׁכָּן תַּעֲשֶׂה כן א
עֶשֶׂר יְרִיעֹת שֵׁשׁ מָשְׁזָר וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי
כְּרֻבִים מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב תַּעֲשֶׂה אֹתָם׃ אֹרֶךְ הַיְרִיעָה 2
הָאַחַת שְׁמֹנֶה וְעֶשְׂרִים בָּאַמָּה וְרֹחַב אַרְבַּע בָּאַמָּה
הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִדָּה אַחַת לְכָל־הַיְרִיעֹת׃ חָמֵשׁ 3
הַיְרִיעֹת תִּהְיֶיןָ חֹבְרֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ וְחָמֵשׁ יְרִיעֹת
חֹבְרֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ׃ וְעָשִׂיתָ לֻלְאֹת תְּכֵלֶת עַל 4
שְׂפַת הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִקָּצָה בַּחֹבָרֶת וְכֵן תַּעֲשֶׂה
בִּשְׂפַת הַיְרִיעָה הַקִּיצוֹנָה בַּמַּחְבֶּרֶת הַשֵּׁנִית׃ חֲמִשִּׁים ה
לֻלְאֹת תַּעֲשֶׂה בַּיְרִיעָה הָאֶחָת וַחֲמִשִּׁים לֻלְאֹת תַּעֲשֶׂה
בִּקְצֵה הַיְרִיעָה אֲשֶׁר בַּמַּחְבֶּרֶת הַשֵּׁנִית מַקְבִּלֹת
הַלֻּלְאֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ׃ וְעָשִׂיתָ חֲמִשִּׁים קַרְסֵי 6
זָהָב וְחִבַּרְתָּ אֶת־הַיְרִעֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ בַּקְּרָסִים
וְהָיָה הַמִּשְׁכָּן אֶחָד׃ וְעָשִׂיתָ יְרִיעֹת עִזִּים לְאֹהֶל עַל־ 7
הַמִּשְׁכָּן עַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה יְרִיעֹת תַּעֲשֶׂה אֹתָם׃ אֹרֶךְ 8
הַיְרִיעָה הָאַחַת שְׁלֹשִׁים בָּאַמָּה וְרֹחַב אַרְבַּע בָּאַמָּה
הַיְרִיעָה הָאַחַת מִדָּה אַחַת לְעַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה יְרִיעֹת׃
וְחִבַּרְתָּ אֶת־חֲמֵשׁ הַיְרִיעֹת לְבָד וְאֶת־שֵׁשׁ הַיְרִיעֹת 9
לְבָד וְכָפַלְתָּ אֶת־הַיְרִיעָה הַשִּׁשִּׁית אֶל־מוּל פְּנֵי הָאֹהֶל׃
וְעָשִׂיתָ חֲמִשִּׁים לֻלְאֹת עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה הָאַחַת 10
הַקִּיצֹנָה בַּחֹבָרֶת וַחֲמִשִּׁים לֻלְאֹת עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה
הַחֹבֶרֶת הַשֵּׁנִית׃ וְעָשִׂיתָ קַרְסֵי נְחֹשֶׁת חֲמִשִּׁים וְהֵבֵאתָ 11
אֶת־הַקְּרָסִים בַּלֻּלְאֹת וְחִבַּרְתָּ אֶת־הָאֹהֶל וְהָיֶה אֶחָד׃
וְסָרַח הָעֹדֵף בִּירִיעֹת הָאֹהֶל חֲצִי הַיְרִיעָה הָעֹדֶפֶת 12

תִּסְרַח

Cap. xxvi. *Forma cortinarum tabernaculi; & quibus generibus, & magnitudine constare, deberent.*

Aliæ cortinæ (seu velamenta) in tentorium super tabernaculum.

13 תִּסָּרַח עַל אַחֲרֵי הַמִּשְׁכָּן: וְהָאַמָּה מִזֶּה וְהָאַמָּה מִזֶּה
בְּעֵרֶף בְּאָרֶךְ יְרִיעֹת הָאֹהֶל יִהְיֶה סָרוּחַ עַל־צִדֵּי הַמִּשְׁכָּן
14 מִזֶּה וּמִזֶּה לְכַסֹּתוֹ: וְעָשִׂיתָ מִכְסֶה לָאֹהֶל עֹרֹת אֵילִם
מְאָדָּמִים וּמִכְסֵה עֹרֹת תְּחָשִׁים מִלְמָעְלָה: פ

Tabularum structura, earumque mensura, & usus; atque bases argenteæ.

16 טו וְעָשִׂיתָ אֶת־הַקְּרָשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֲצֵי שִׁטִּים עֹמְדִים: עֶשֶׂר
אַמּוֹת אָרֶךְ הַקָּרֶשׁ וְאַמָּה וַחֲצִי הָאַמָּה רֹחַב הַקָּרֶשׁ
17 הָאֶחָד: שְׁתֵּי יָדוֹת לַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד מְשֻׁלָּבֹת אִשָּׁה אֶל־
18 אֲחֹתָהּ כֵּן תַּעֲשֶׂה לְכֹל קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן: וְעָשִׂיתָ אֶת־
הַקְּרָשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֶשְׂרִים קֶרֶשׁ לִפְאַת נֶגְבָּה תֵּימָנָה:
19 וְאַרְבָּעִים אַדְנֵי־כֶסֶף תַּעֲשֶׂה תַּחַת עֶשְׂרִים הַקֶּרֶשׁ שְׁנֵי
אֲדָנִים תַּחַת־הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד לִשְׁתֵּי יְדֹתָיו וּשְׁנֵי אֲדָנִים
כ תַּחַת־הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד לִשְׁתֵּי יְדֹתָיו: וְלִצֶלַע הַמִּשְׁכָּן
21 הַשֵּׁנִית לִפְאַת צָפוֹן עֶשְׂרִים קָרֶשׁ: וְאַרְבָּעִים אַדְנֵיהֶם
כֶּסֶף שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד וּשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת
22 הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד: וּלְיַרְכְּתֵי הַמִּשְׁכָּן יָמָּה תַּעֲשֶׂה
23 שִׁשָּׁה קְרָשִׁים: וּשְׁנֵי קְרָשִׁים תַּעֲשֶׂה לִמְקֻצַעַת
24 הַמִּשְׁכָּן בַּיַּרְכָתָיִם: וְיִהְיוּ תְאֹמִם מִלְמַטָּה וְיַחְדָּו
יִהְיוּ תַמִּים עַל־רֹאשׁוֹ אֶל־הַטַּבַּעַת הָאַחַת
כה כֵּן יִהְיֶה לִשְׁנֵיהֶם לִשְׁנֵי הַמִּקְצֹעֹת יִהְיוּ: וְהָיוּ שְׁמֹנָה
קְרָשִׁים וְאַדְנֵיהֶם כֶּסֶף שִׁשָּׁה עָשָׂר אֲדָנִים שְׁנֵי אֲדָנִים
תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד וּשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד:
26 וְעָשִׂיתָ בְרִיחִם עֲצֵי שִׁטִּים חֲמִשָּׁה לְקַרְשֵׁי צֶלַע־הַמִּשְׁכָּן
27 הָאֶחָד: וַחֲמִשָּׁה בְרִיחִם לְקַרְשֵׁי צֶלַע־הַמִּשְׁכָּן הַשֵּׁנִית
וַחֲמִשָּׁה בְרִיחִם לְקַרְשֵׁי צֶלַע הַמִּשְׁכָּן לְיַרְכְּתַיִם יָמָּה:
28 וְהַבְּרִיחַ הַתִּיכֹן בְּתוֹךְ הַקְּרָשִׁים מִבְרַח מִן־הַקָּצֶה אֶל־
29 הַקָּצֶה: וְאֶת־הַקְּרָשִׁים תְּצַפֶּה זָהָב וְאֶת־טַבְּעֹתֵיהֶם
תַּעֲשֶׂה זָהָב בָּתִּים לַבְּרִיחִם וְצִפִּיתָ אֶת־הַבְּרִיחִם זָהָב:
ל וְהֲקֵמֹתָ אֶת־הַמִּשְׁכָּן כְּמִשְׁפָּטוֹ אֲשֶׁר הָרְאִיתָ בָּהָר:

31 ס וְעָשִׂיתָ פָּרֹכֶת תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב יַעֲשֶׂה אֹתָהּ כְּרֻבִים׃ *Velum, quod divisurum erat inter Sanctum, & Sanctum sanctorum.*

32 וְנָתַתָּה אֹתָהּ עַל־אַרְבָּעָה עַמּוּדֵי שִׁטִּים מְצֻפִּים זָהָב וָוֵיהֶם זָהָב עַל־אַרְבָּעָה אַדְנֵי־כָסֶף׃

33 וְנָתַתָּה אֶת־הַפָּרֹכֶת תַּחַת הַקְּרָסִים וְהֵבֵאתָ שָׁמָּה מִבֵּית לַפָּרֹכֶת אֵת אֲרוֹן הָעֵדֻת וְהִבְדִּילָה הַפָּרֹכֶת לָכֶם בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים׃

34 וְנָתַתָּ אֶת־הַכַּפֹּרֶת עַל אֲרוֹן הָעֵדֻת בְּקֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים׃ *Locus, in quo candelabrum, & mensa collocanda erant.*

35 וְשַׁמְתָּ אֶת־הַשֻּׁלְחָן מִחוּץ לַפָּרֹכֶת וְאֶת־הַמְּנֹרָה נֹכַח הַשֻּׁלְחָן עַל צֶלַע הַמִּשְׁכָּן תֵּימָנָה וְהַשֻּׁלְחָן תִּתֵּן עַל־צֶלַע צָפוֹן׃

36 וְעָשִׂיתָ מָסָךְ לְפֶתַח הָאֹהֶל תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה רֹקֵם׃

37 וְעָשִׂיתָ לַמָּסָךְ חֲמִשָּׁה עַמּוּדֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב וָוֵיהֶם זָהָב וְיָצַקְתָּ לָהֶם חֲמִשָּׁה אַדְנֵי נְחֹשֶׁת׃

כז 1 ס וְעָשִׂיתָ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ עֲצֵי שִׁטִּים חֲמֻשָּׁה אַמּוֹת אָרֶךְ וַחֲמֻשָּׁה אַמּוֹת רֹחַב רָבוּעַ יִהְיֶה הַמִּזְבֵּחַ וְשָׁלֹשׁ אַמּוֹת קֹמָתוֹ׃ *Cap. xxvii. Ara sacrificiorum cum omnibus vasis, & instrumentis, quæ ad illam spectant.*

2 וְעָשִׂיתָ קַרְנֹתָיו עַל אַרְבַּע פִּנֹתָיו מִמֶּנּוּ תִּהְיֶינָה קַרְנֹתָיו וְצִפִּיתָ אֹתוֹ נְחֹשֶׁת׃

3 וְעָשִׂיתָ סִּירֹתָיו לְרַשְׁנוֹ וְיָעָיו וּמִזְרְקֹתָיו וּמִזְלְגֹתָיו וּמַחְתֹּתָיו לְכָל־כֵּלָיו תַּעֲשֶׂה נְחֹשֶׁת׃

4 וְעָשִׂיתָ לוֹ מִכְבָּר מַעֲשֵׂה רֶשֶׁת נְחֹשֶׁת וְעָשִׂיתָ עַל־הָרֶשֶׁת אַרְבַּע טַבְּעֹת נְחֹשֶׁת עַל אַרְבַּע קְצוֹתָיו׃

5 וְנָתַתָּה אֹתָהּ תַּחַת כַּרְכֹּב הַמִּזְבֵּחַ מִלְמָטָה וְהָיְתָה הָרֶשֶׁת עַד חֲצִי הַמִּזְבֵּחַ׃

6 וְעָשִׂיתָ בַדִּים לַמִּזְבֵּחַ בַּדֵּי עֲצֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם נְחֹשֶׁת׃

7 וְהוּבָא אֶת־בַּדָּיו בַּטַּבָּעֹת וְהָיוּ הַבַּדִּים עַל־שְׁתֵּי צַלְעֹת הַמִּזְבֵּחַ בְּשֵׂאֵת אֹתוֹ׃

8 נְבוּב לֻחֹת תַּעֲשֵׂהוּ אֹתוֹ כַּאֲשֶׁר הָרְאָה אֹתְךָ בָּהָר כֵּן יַעֲשׂוּ׃

9 ס וְעָשִׂיתָ אֶת־חֲצַר הַמִּשְׁכָּן לִפְאַת נֶגְבָּה־תֵימָנָה קְלָעִים לֶחָצֵר שֵׁשׁ מָשְׁזָר מֵאָה בָאַמָּה אֹרֶךְ לַפֵּאָה הָאֶחָת׃ *Atrium tabernaculi, mensura, & omnia instrumenta ejus.*

10 וְעַמֻּדָיו עֶשְׂרִים וְאַדְנֵיהֶם

וְאַדְנֵיהֶם עֶשְׂרִים נְחֹשֶׁת וָוֵי הָעַמֻּדִים וְחִשֻּׁקֵיהֶם כָּסֶף׃
11 וְכֵן לִפְאַת צָפוֹן בָּאֹרֶךְ קְלָעִים מֵאָה אֹרֶךְ וְעַמֻּדָו ועמדיו ק׳
עֶשְׂרִים וְאַדְנֵיהֶם עֶשְׂרִים נְחֹשֶׁת וָוֵי הָעַמֻּדִים וְחִשֻּׁקֵיהֶם
12 כָּסֶף׃ וְרֹחַב הֶחָצֵר לִפְאַת־יָם קְלָעִים חֲמִשִּׁים אַמָּה
13 עַמֻּדֵיהֶם עֶשֶׂר וְאַדְנֵיהֶם עֶשֶׂר׃ וְרֹחַב הֶחָצֵר לִפְאַת
14 קֵדְמָה מִזְרָחָה חֲמִשִּׁים אַמָּה׃ וַחֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה
קְלָעִים לַכָּתֵף עַמֻּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאַדְנֵיהֶם שְׁלֹשָׁה׃
15 וְלַכָּתֵף הַשֵּׁנִית חָמֵשׁ עֶשְׂרֵה קְלָעִים עַמֻּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה
16 וְאַדְנֵיהֶם שְׁלֹשָׁה׃ וְלִשַׁעַר הֶחָצֵר מָסָךְ׀ עֶשְׂרִים *Velum ad porticum atrii.*
אַמָּה תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר
17 מַעֲשֵׂה רֹקֵם עַמֻּדֵיהֶם אַרְבָּעָה וְאַדְנֵיהֶם אַרְבָּעָה׃ כָּל־
עַמּוּדֵי הֶחָצֵר סָבִיב מְחֻשָּׁקִים כֶּסֶף וָוֵיהֶם כֶּסֶף וְאַדְנֵיהֶם
18 נְחֹשֶׁת׃ אֹרֶךְ הֶחָצֵר מֵאָה בָאַמָּה וְרֹחַב׀ חֲמִשִּׁים
בַּחֲמִשִּׁים וְקוֹמָה חָמֵשׁ אַמּוֹת שֵׁשׁ מָשְׁזָר וְאַדְנֵיהֶם
19 נְחֹשֶׁת׃ לְכָל־כְּלֵי הַמִּשְׁכָּן בְּכָל־עֲבֹדָתוֹ וְכָל־יִתְדֹתָיו
וְכָל־יִתְדֹת הֶחָצֵר נְחֹשֶׁת׃ ס ס ס כ 20
ג 20 וְאַתָּה תְּצַוֶּה׀ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ *Deus jubet à populo exposci oleum, quod ardeat in candelabro, cujus locum assignat.*
21 שֶׁמֶן זַיִת זָךְ כָּתִית לַמָּאוֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד׃ בְּאֹהֶל
מוֹעֵד מִחוּץ לַפָּרֹכֶת אֲשֶׁר עַל־הָעֵדֻת יַעַרְךְ אֹתוֹ
אַהֲרֹן וּבָנָיו מֵעֶרֶב עַד־בֹּקֶר לִפְנֵי יְהוָה חֻקַּת עוֹלָם
כח לְדֹרֹתָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס וְאַתָּה
הַקְרֵב אֵלֶיךָ אֶת־אַהֲרֹן אָחִיךָ וְאֶת־בָּנָיו אִתּוֹ מִתּוֹךְ *Cap. XXVIII. Deus jubet Aharon, & filios ejus ministros sibi constitui.*
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכַהֲנוֹ־לִי אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר
2 וְאִיתָמָר בְּנֵי אַהֲרֹן׃ וְעָשִׂיתָ בִגְדֵי־קֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן
3 אָחִיךָ לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת׃ וְאַתָּה תְּדַבֵּר אֶל־כָּל־
חַכְמֵי־לֵב אֲשֶׁר מִלֵּאתִיו רוּחַ חָכְמָה וְעָשׂוּ אֶת־
4 בִּגְדֵי אַהֲרֹן לְקַדְּשׁוֹ לְכַהֲנוֹ־לִי׃ וְאֵלֶּה הַבְּגָדִים *Summi sacerdotis vestimenta.*
אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ חֹשֶׁן וְאֵפוֹד וּמְעִיל וּכְתֹנֶת תַּשְׁבֵּץ מִצְנֶפֶת

וְאַבְנֵט וְעָשׂוּ בִּגְדֵי־קֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן אָחִיךָ וּלְבָנָיו
לְכַהֲנוֹ־לִי׃ וְהֵם יִקְחוּ אֶת־הַזָּהָב וְאֶת־ ה
23 הַתְּכֵלֶת וְאֶת־הָאַרְגָּמָן וְאֶת־תּוֹלַעַת הַשָּׁנִי וְאֶת־
הַשֵּׁשׁ׃ פ

Ephod, seu superhumeralis contextura.

24 וְעָשׂוּ אֶת־הָאֵפֹד זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן תּוֹלַעַת שָׁנִי 6
וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב׃ שְׁתֵּי כְתֵפֹת חֹבְרֹת יִהְיֶה־ 7
לּוֹ אֶל־שְׁנֵי קְצוֹתָיו וְחֻבָּר׃ וְחֵשֶׁב אֲפֻדָּתוֹ אֲשֶׁר 8
עָלָיו כְּמַעֲשֵׂהוּ מִמֶּנּוּ יִהְיֶה זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת
שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר׃ וְלָקַחְתָּ אֶת־שְׁתֵּי אַבְנֵי שֹׁהַם וּפִתַּחְתָּ 9

Duo lapides Onychini, in quibus duodecim tribuum nomina insculpta erant.

עֲלֵיהֶם שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ שִׁשָּׁה מִשְּׁמֹתָם עַל־ י
הָאֶבֶן הָאֶחָת וְאֶת־שְׁמוֹת הַשִּׁשָּׁה הַנּוֹתָרִים עַל־הָאֶבֶן
הַשֵּׁנִית כְּתוֹלְדֹתָם׃ מַעֲשֵׂה חָרָשׁ אֶבֶן פִּתּוּחֵי חֹתָם 11
תְּפַתַּח אֶת־שְׁתֵּי הָאֲבָנִים עַל־שְׁמֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מְסֻבֹּת מִשְׁבְּצוֹת זָהָב תַּעֲשֶׂה אֹתָם׃ וְשַׂמְתָּ אֶת־ 12
שְׁתֵּי הָאֲבָנִים עַל כִּתְפֹת הָאֵפֹד אַבְנֵי זִכָּרֹן לִבְנֵי
יִשְׂרָאֵל וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת־שְׁמוֹתָם לִפְנֵי יְהוָה עַל־
שְׁתֵּי כְתֵפָיו לְזִכָּרֹן׃ ס וְעָשִׂיתָ מִשְׁבְּצֹת 13

Pectoralis structura cum duodecim lapidibus, in quibus duodecim tribuum nomina incidenda erant.

זָהָב׃ וּשְׁתֵּי שַׁרְשְׁרֹת זָהָב טָהוֹר מִגְבָּלֹת תַּעֲשֶׂה אֹתָם 14
מַעֲשֵׂה עֲבֹת וְנָתַתָּה אֶת־שַׁרְשְׁרֹת הָעֲבֹתֹת עַל־
הַמִּשְׁבְּצֹת׃ ס וְעָשִׂיתָ חֹשֶׁן מִשְׁפָּט מַעֲשֵׂה טו
חֹשֵׁב כְּמַעֲשֵׂה אֵפֹד תַּעֲשֶׂנּוּ זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן
וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ׃ רָבוּעַ יִהְיֶה 16
כָּפוּל זֶרֶת אָרְכּוֹ וְזֶרֶת רָחְבּוֹ׃ וּמִלֵּאתָ בוֹ מִלֻּאַת אָבֶן 17
אַרְבָּעָה טוּרִים אֶבֶן טוּר אֹדֶם פִּטְדָה וּבָרֶקֶת הַטּוּר
הָאֶחָד׃ וְהַטּוּר הַשֵּׁנִי נֹפֶךְ סַפִּיר וְיָהֲלֹם׃ 18
וְהַטּוּר הַשְּׁלִישִׁי לֶשֶׁם שְׁבוֹ וְאַחְלָמָה׃ וְהַטּוּר 19 פ
הָרְבִיעִי תַּרְשִׁישׁ וְשֹׁהַם וְיָשְׁפֵה מְשֻׁבָּצִים זָהָב
יִהְיוּ בְּמִלּוּאֹתָם׃ וְהָאֲבָנִים תִּהְיֶיןָ עַל־שְׁמֹת בְּנֵי 21
ישראל

ישראל שתים עשרה על־שמתם פתוחי חותם איש
22 על־שמו תהיין לשני עשר שבט׃ ועשית על־החשן
23 שרשת גבלת מעשה עבת זהב טהור׃ ועשית על־
החשן שתי טבעות זהב ונתתה את־שתי הטבעות על־
24 שני קצות החשן׃ ונתתה את־שתי עבתת הזהב על־
כה שתי הטבעת אל־קצות החשן׃ ואת שתי קצות שתי
העבתת תתן על־שתי המשבצות ונתתה על־
26 כתפות האפד אל־מול פניו׃ ועשית שתי טבעות
זהב ושמת אתם על־שני קצות החשן על־שפתו
27 אשר אל־עבר האפוד ביתה׃ ועשית שתי טבעות
זהב ונתתה אתם על־שתי כתפות האפוד מלמטה
ממול פניו לעמת מחברתו ממעל לחשב האפוד׃
28 וירכסו את־החשן מטבעתו אל־טבעת האפוד מטבעתיו ק׳
בפתיל תכלת להיות על־חשב האפוד ולא־יזח
29 החשן מעל האפוד׃ ונשא אהרן את־שמות בני־
ישראל בחשן המשפט על־לבו בבאו אל־הקדש
ל לזכרן לפני־יהוה תמיד׃ ונתת אל־חשן המשפט
את־האורים ואת־התמים והיו על־לב אהרן בבאו
לפני יהוה ונשא אהרן את־משפט בני־ישראל על־
31 לבו לפני יהוה תמיד׃ ס ועשית את־
32 מעיל האפוד כליל תכלת׃ והיה פי־ראשו בתוכו
שפה יהיה לפיו סביב מעשה ארג כפי תחרא יהיה־
33 לו לא יקרע׃ ועשית על־שוליו רמני תכלת ואדגמן
ותולעת שני על־שוליו סביב ופעמני זהב בתוכם
34 סביב׃ פעמן זהב ורמון פעמן זהב ורמון על־שולי
לה המעיל סביב׃ והיה על־אהרן לשרת ונשמע קולו
בבאו אל־הקדש לפני יהוה ובצאתו ולא ימות׃
36 ס ועשית ציץ זהב טהור ופתחת עליו פתוחי
חתם

חֹתָם קֹדֶשׁ לַיהוָה׃ וְשַׂמְתָּ אֹתוֹ עַל־פְּתִיל תְּכֵלֶת וְהָיָה 37
עַל־הַמִּצְנֶפֶת אֶל־מוּל פְּנֵי־הַמִּצְנֶפֶת יִהְיֶה׃ וְהָיָה עַל־ 38
מֵצַח אַהֲרֹן וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת־עֲוֹן הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר יַקְדִּישׁוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכֹל מַתְּנֹת קָדְשֵׁיהֶם וְהָיָה עַל־מִצְחוֹ
תָּמִיד לְרָצוֹן לָהֶם לִפְנֵי יְהוָה׃ וְשִׁבַּצְתָּ הַכְּתֹנֶת שֵׁשׁ 39
וְעָשִׂיתָ מִצְנֶפֶת שֵׁשׁ וְאַבְנֵט תַּעֲשֶׂה מַעֲשֵׂה רֹקֵם׃
וְלִבְנֵי אַהֲרֹן תַּעֲשֶׂה כֻתֳּנֹת וְעָשִׂיתָ לָהֶם אַבְנֵטִים מ *Caterorum sacerdotum vestimenta.*
וּמִגְבָּעוֹת תַּעֲשֶׂה לָהֶם לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת׃ וְהִלְבַּשְׁתָּ 41
אֹתָם אֶת־אַהֲרֹן אָחִיךָ וְאֶת־בָּנָיו אִתּוֹ וּמָשַׁחְתָּ אֹתָם
וּמִלֵּאתָ אֶת־יָדָם וְקִדַּשְׁתָּ אֹתָם וְכִהֲנוּ לִי׃ וְעָשֵׂה לָהֶם 42
מִכְנְסֵי־בָד לְכַסּוֹת בְּשַׂר עֶרְוָה מִמָּתְנַיִם וְעַד־יְרֵכַיִם פמ״ן ט״פ
יִהְיוּ׃ וְהָיוּ עַל־אַהֲרֹן וְעַל־בָּנָיו בְּבֹאָם׀ אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד 43
אוֹ בְגִשְׁתָּם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ וְלֹא־יִשְׂאוּ עָוֹן

כט

וְמֵתוּ חֻקַּת עוֹלָם לוֹ וּלְזַרְעוֹ אַחֲרָיו׃ ס וְזֶה Cap. XXIX
הַדָּבָר אֲשֶׁר־תַּעֲשֶׂה לָהֶם לְקַדֵּשׁ אֹתָם לְכַהֵן לִי קַח *De sacrificiis, & ritibus, quibus sacerdotes consecrandi erant.*
פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר וְאֵילִם שְׁנַיִם תְּמִימִם׃ וְלֶחֶם מַצּוֹת 2
וְחַלֹּת מַצֹּת בְּלוּלֹת בַּשֶּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצּוֹת מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן
סֹלֶת חִטִּים תַּעֲשֶׂה אֹתָם׃ וְנָתַתָּ אוֹתָם עַל־סַל אֶחָד 3
וְהִקְרַבְתָּ אֹתָם בַּסַּל וְאֶת־הַפָּר וְאֶת שְׁנֵי הָאֵילִם׃ וְאֶת־ 4 *Quod abluantur aquis.*
אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו תַּקְרִיב אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְרָחַצְתָּ
אֹתָם בַּמָּיִם׃ וְלָקַחְתָּ אֶת־הַבְּגָדִים וְהִלְבַּשְׁתָּ אֶת־ ה *Quod Aharon proprium ornamentum induat.*
אַהֲרֹן אֶת־הַכֻּתֹּנֶת וְאֶת מְעִיל הָאֵפֹד וְאֶת־הָאֵפֹד
וְאֶת־הַחֹשֶׁן וְאָפַדְתָּ לוֹ בְּחֵשֶׁב הָאֵפֹד׃ וְשַׂמְתָּ 6
הַמִּצְנֶפֶת עַל־רֹאשׁוֹ וְנָתַתָּ אֶת־נֵזֶר הַקֹּדֶשׁ עַל־ *Unctio Aharon.*
הַמִּצְנֶפֶת׃ וְלָקַחְתָּ אֶת־שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְיָצַקְתָּ עַל־ 7
רֹאשׁוֹ וּמָשַׁחְתָּ אֹתוֹ׃ וְאֶת־בָּנָיו תַּקְרִיב וְהִלְבַּשְׁתָּם 8 *Quod filii ejus induantur vestibus, quæ ad eos spectant.*
כֻּתֳּנֹת׃ וְחָגַרְתָּ אֹתָם אַבְנֵט אַהֲרֹן וּבָנָיו וְחָבַשְׁתָּ לָהֶם
מִגְבָּעֹת וְהָיְתָה לָהֶם כְּהֻנָּה לְחֻקַּת עוֹלָם וּמִלֵּאתָ יַד־

אהרן

י אַהֲרֹן וּבָנָיו׃ וְהִקְרַבְתָּ אֶת־הַפָּר לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד
יא וְסָמַךְ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הַפָּר׃ וְשָׁחַטְתָּ
יב אֶת־הַפָּר לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְלָקַחְתָּ מִדַּם
הַפָּר וְנָתַתָּה עַל־קַרְנֹת הַמִּזְבֵּחַ בְּאֶצְבָּעֶךָ וְאֶת־כָּל־
יג הַדָּם תִּשְׁפֹּךְ אֶל־יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ׃ וְלָקַחְתָּ אֶת־כָּל־הַחֵלֶב
הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב וְאֶת הַיֹּתֶרֶת עַל־הַכָּבֵד וְאֶת שְׁתֵּי
הַכְּלָיֹת וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵיהֶן וְהִקְטַרְתָּ הַמִּזְבֵּחָה׃
יד וְאֶת־בְּשַׂר הַפָּר וְאֶת־עֹרוֹ וְאֶת־פִּרְשׁוֹ תִּשְׂרֹף בָּאֵשׁ
טו מִחוּץ לַמַּחֲנֶה חַטָּאת הוּא׃ וְאֶת־הָאַיִל הָאֶחָד תִּקָּח
וְסָמְכוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הָאָיִל׃
טז וְשָׁחַטְתָּ אֶת־הָאַיִל וְלָקַחְתָּ אֶת־דָּמוֹ וְזָרַקְתָּ עַל־
יז הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃ וְאֶת־הָאַיִל תְּנַתֵּחַ לִנְתָחָיו וְרָחַצְתָּ
יח קִרְבּוֹ וּכְרָעָיו וְנָתַתָּ עַל־נְתָחָיו וְעַל־רֹאשׁוֹ׃ וְהִקְטַרְתָּ
אֶת־כָּל־הָאַיִל הַמִּזְבֵּחָה עֹלָה הוּא לַיהוָה רֵיחַ נִיחֹחַ
יט אִשֶּׁה לַיהוָה הוּא׃ וְלָקַחְתָּ אֶת־הָאַיִל הַשֵּׁנִי וְסָמַךְ
כ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הָאָיִל׃ וְשָׁחַטְתָּ אֶת־
הָאַיִל וְלָקַחְתָּ מִדָּמוֹ וְנָתַתָּה עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן אַהֲרֹן וְעַל־
תְּנוּךְ אֹזֶן בָּנָיו הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדָם הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן
רַגְלָם הַיְמָנִית וְזָרַקְתָּ אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃
כא וְלָקַחְתָּ מִן־הַדָּם אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ וּמִשֶּׁמֶן הַמִּשְׁחָה
וְהִזֵּיתָ עַל־אַהֲרֹן וְעַל־בְּגָדָיו וְעַל־בָּנָיו וְעַל־בִּגְדֵי בָנָיו
כב אִתּוֹ וְקָדַשׁ הוּא וּבְגָדָיו וּבָנָיו וּבִגְדֵי בָנָיו אִתּוֹ׃ וְלָקַחְתָּ
מִן־הָאַיִל הַחֵלֶב וְהָאַלְיָה וְאֶת־הַחֵלֶב ׀ הַמְכַסֶּה אֶת־
הַקֶּרֶב וְאֶת יֹתֶרֶת הַכָּבֵד וְאֶת ׀ שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־
הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵיהֶן וְאֵת שׁוֹק הַיָּמִין כִּי־אֵיל מִלֻּאִים
כג הוּא׃ וְכִכַּר לֶחֶם אַחַת וְחַלַּת לֶחֶם שֶׁמֶן אַחַת וְרָקִיק
כד אֶחָד מִסַּל הַמַּצּוֹת אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה׃ וְשַׂמְתָּ הַכֹּל עַל
כַּפֵּי אַהֲרֹן וְעַל כַּפֵּי בָנָיו וְהֵנַפְתָּ אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי
יְהוָה

Ordo, quo taurus sacrificandus erat.

Ordo, & ritus duorum arietum.

Ordo consecrandi Aharon, & filios ejus; ipsorúmque vestes.

22 Sacrificii portio, quæ Deo offerenda erat in ara.

יהוה׃ ולקחת אתם מידם והקטרת המזבחה על־ כה
העלה לריח ניחוח לפני יהוה אשה הוא ליהוה׃
26 ולקחת את־החזה מאיל המלאים אשר לאהרן
והנפת אתו תנופה לפני יהוה והיה לך למנה׃
27 וקדשת את׳ חזה התנופה ואת שוק התרומה אשר
הונף ואשר הורם מאיל המלאים מאשר לאהרן
28 ומאשר לבניו׃ והיה לאהרן ולבניו לחק־עולם מאת
בני ישראל כי תרומה הוא ותרומה יהיה מאת בני־
29 ישראל מזבחי שלמיהם תרומתם ליהוה׃ ובגדי
הקדש אשר לאהרן יהיו לבניו אחריו למשחה בהם
ולמלא־בם את־ידם׃ שבעת ימים ילבשם הכהן ל
תחתיו מבניו אשר יבא אל־אהל מועד לשרת בקדש׃
31 ואת איל המלאים תקח ובשלת את־בשרו במקם
32 קדש׃ ואכל אהרן ובניו את־בשר האיל ואת־הלחם
33 אשר בסל פתח אהל מועד׃ ואכלו אתם אשר כפר
בהם למלא את־ידם לקדש אתם וזר לא־יאכל כי־
34 קדש הם׃ ואם־יותר מבשר המלאים ומן־הלחם עד־
הבקר ושרפת את־הנותר באש לא יאכל כי־קדש
הוא׃ ועשית לאהרן ולבניו ככה ככל אשר־צויתי לה
36 אתכה שבעת ימים תמלא ידם׃ ופר חטאת תעשה
ליום על־הכפרים וחטאת על־המזבח בכפרך עליו
37 ומשחת אתו לקדשו׃ שבעת ימים תכפר על־המזבח
וקדשת אתו והיה המזבח קדש קדשים כל־הנגע
38 במזבח יקדש׃ ס וזה אשר תעשה על־
39 המזבח כבשים בני־שנה שנים ליום תמיד׃ את־
הכבש האחד תעשה בבקר ואת הכבש השני
תעשה בין הערבים׃ ועשרן סלת בלול בשמן כתית מ
41 רבע ההין ונסך רביעת ההין יין לכבש האחד׃ ואת
הכבש

Portio Moseh.

Portio, quam perpetuâ lege sacerdotes obtinere debebant ex omnibus pacificis sacrificiis.

Quod Aharon, & filii ejus edant alterius arietis carnem: alienigena autem non comedat eam.

34 *Quod si aliquid carnis remaneat, comburatur.*

35 *Quod prædicta omnia septem diebus celebrentur.*

36 *Expiatio altaris holocausti.*

38 *Sacrificium conti-*

הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר
42 וּכְנִסְכָּהּ תַּעֲשֶׂה לָהּ לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה: עֹלַת
תָּמִיד לְדֹרֹתֵיכֶם פֶּתַח אֹהֶל־מוֹעֵד לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר
43 אִוָּעֵד לָכֶם שָׁמָּה לְדַבֶּר אֵלֶיךָ שָׁם: וְנֹעַדְתִּי שָׁמָּה לִבְנֵי
44 יִשְׂרָאֵל וְנִקְדַּשׁ בִּכְבֹדִי: וְקִדַּשְׁתִּי אֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־
הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו אֲקַדֵּשׁ לְכַהֵן לִי:
45 מה וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים: וְיָדְעוּ
כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם לְשָׁכְנִי בְתוֹכָם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם: פ

א ל וְעָשִׂיתָ מִזְבֵּחַ מִקְטַר קְטֹרֶת עֲצֵי שִׁטִּים תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ:
2 אַמָּה אָרְכּוֹ וְאַמָּה רָחְבּוֹ רָבוּעַ יִהְיֶה וְאַמֹּתַיִם קֹמָתוֹ
3 מִמֶּנּוּ קַרְנֹתָיו: וְצִפִּיתָ אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר אֶת־גַּגּוֹ וְאֶת־
קִירֹתָיו סָבִיב וְאֶת־קַרְנֹתָיו וְעָשִׂיתָ לּוֹ זֵר זָהָב סָבִיב:
4 וּשְׁתֵּי טַבְּעֹת זָהָב תַּעֲשֶׂה־לּוֹ מִתַּחַת לְזֵרוֹ עַל שְׁתֵּי
צַלְעֹתָיו תַּעֲשֶׂה עַל־שְׁנֵי צִדָּיו וְהָיָה לְבָתִּים לְבַדִּים
5 לְשֵׂאת אֹתוֹ בָּהֶמָּה: וְעָשִׂיתָ אֶת־הַבַּדִּים עֲצֵי שִׁטִּים
6 וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב: וְנָתַתָּה אֹתוֹ לִפְנֵי הַפָּרֹכֶת אֲשֶׁר
עַל־אֲרֹן הָעֵדֻת לִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־הָעֵדֻת אֲשֶׁר
7 אִוָּעֵד לְךָ שָׁמָּה: וְהִקְטִיר עָלָיו אַהֲרֹן קְטֹרֶת סַמִּים
8 בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר בְּהֵיטִיבוֹ אֶת־הַנֵּרֹת יַקְטִירֶנָּה: וּבְהַעֲלֹת
אַהֲרֹן אֶת־הַנֵּרֹת בֵּין הָעַרְבַּיִם יַקְטִירֶנָּה קְטֹרֶת תָּמִיד
9 לִפְנֵי יְהוָה לְדֹרֹתֵיכֶם: לֹא־תַעֲלוּ עָלָיו קְטֹרֶת זָרָה
10 וְעֹלָה וּמִנְחָה וְנֶסֶךְ לֹא תְסִכּוּ עָלָיו: וְכִפֶּר אַהֲרֹן עַל־
קַרְנֹתָיו אַחַת בַּשָּׁנָה מִדַּם חַטַּאת הַכִּפֻּרִים אַחַת
בַּשָּׁנָה יְכַפֶּר עָלָיו לְדֹרֹתֵיכֶם קֹדֶשׁ־קָדָשִׁים הוּא לַיהוָה:

פ פ פ כא 21

11 יא וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: כִּי תִשָּׂא אֶת־רֹאשׁ
בְּנֵי

nuum supra illud offerendum manè & inter veſperas per ſingulos dies.

Cap. XXX. *Forma altaris ſuffimenti, & locus ejus.*

Suffimentum ſupra illud omni die peragendum, & quo tempore.

10 Expiatio ejus.

Præcipit Deus, ſum

filii Israël numerati

בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לִפְקֻדֵיהֶם וְנָתְנוּ אִישׁ כֹּפֶר נַפְשׁוֹ לַיהוָה
בְּפָקְדְּ אֹתָם וְלֹא־יִהְיֶה בָהֶם נֶגֶף בִּפְקֹד אֹתָם׃ זֶה 13
יִתְּנוּ כָּל־הָעֹבֵר עַל־הַפְּקֻדִים מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל
הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה הַשֶּׁקֶל מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל תְּרוּמָה
לַיהוָה׃ כֹּל הָעֹבֵר עַל־הַפְּקֻדִים מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה 14
וָמַעְלָה יִתֵּן תְּרוּמַת יְהוָה׃ הָעָשִׁיר לֹא־יַרְבֶּה וְהַדַּל לֹא 15
יַמְעִיט מִמַּחֲצִית הַשֶּׁקֶל לָתֵת אֶת־תְּרוּמַת יְהוָה

Quod ex his nummis sacrificia continua emantur.

לְכַפֵּר עַל־נַפְשֹׁתֵיכֶם׃ וְלָקַחְתָּ אֶת־כֶּסֶף הַכִּפֻּרִים 16
מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָתַתָּ אֹתוֹ עַל־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד
וְהָיָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְזִכָּרוֹן לִפְנֵי יְהוָה לְכַפֵּר עַל־
נַפְשֹׁתֵיכֶם׃

פ

Fons; ejus locus, & usus.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ וְעָשִׂיתָ כִּיּוֹר נְחֹשֶׁת 18 17
וְכַנּוֹ נְחֹשֶׁת לִרְחָצָה וְנָתַתָּ אֹתוֹ בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין
הַמִּזְבֵּחַ וְנָתַתָּ שָׁמָּה מָיִם׃ וְרָחֲצוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו מִמֶּנּוּ 19
אֶת־יְדֵיהֶם וְאֶת־רַגְלֵיהֶם׃ בְּבֹאָם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד כ
יִרְחֲצוּ־מַיִם וְלֹא יָמֻתוּ אוֹ בְגִשְׁתָּם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ לְשָׁרֵת
לְהַקְטִיר אִשֶּׁה לַיהוָה׃ וְרָחֲצוּ יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם וְלֹא 21
יָמֻתוּ וְהָיְתָה לָהֶם חָק־עוֹלָם לוֹ וּלְזַרְעוֹ לְדֹרֹתָם׃

פ

Confectio sacri olei unctionis, quo inungendum erat tabernaculum, & omnia illius vasa, simúlque Aharon, & filii ejus.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ וְאַתָּה קַח־לְךָ בְּשָׂמִים 23 22
רֹאשׁ מָר־דְּרוֹר חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְקִנְמָן־בָּשֶׂם מַחֲצִיתוֹ
חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם וּקְנֵה־בֶשֶׂם חֲמִשִּׁים וּמָאתָיִם׃ וְקִדָּה 24
חֲמֵשׁ מֵאוֹת בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ וְשֶׁמֶן זַיִת הִין׃ וְעָשִׂיתָ אֹתוֹ כה
שֶׁמֶן מִשְׁחַת־קֹדֶשׁ רֹקַח מִרְקַחַת מַעֲשֵׂה רוֹקֵחַ שֶׁמֶן
מִשְׁחַת־קֹדֶשׁ יִהְיֶה׃ וּמָשַׁחְתָּ בּוֹ אֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת 26
אֲרוֹן הָעֵדֻת׃ וְאֶת־הַשֻּׁלְחָן וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־הַמְּנֹרָה 27
וְאֶת־כֵּלֶיהָ וְאֶת מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת׃ וְאֶת־מִזְבַּח הָעֹלָה 28
וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ׃ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתָם וְהָיוּ 29

קדש

ל קֹדֶשׁ קָדָשִׁים כָּל־הַנֹּגֵעַ בָּהֶם יִקְדָּשׁ: וְאֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־
31 בָּנָיו תִּמְשַׁח וְקִדַּשְׁתָּ אֹתָם לְכַהֵן לִי: וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
תְּדַבֵּר לֵאמֹר שֶׁמֶן מִשְׁחַת־קֹדֶשׁ יִהְיֶה זֶה לִי לְדֹרֹתֵיכֶם:
32 עַל־בְּשַׂר אָדָם לֹא יִיסָךְ וּבְמַתְכֻּנְתּוֹ לֹא תַעֲשׂוּ כָּמֹהוּ
33 קֹדֶשׁ הוּא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם: אִישׁ אֲשֶׁר יִרְקַח כָּמֹהוּ
וַאֲשֶׁר יִתֵּן מִמֶּנּוּ עַל־זָר וְנִכְרַת מֵעַמָּיו: ס
34 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה קַח־לְךָ סַמִּים נָטָף וּשְׁחֵלֶת
לה וְחֶלְבְּנָה סַמִּים וּלְבֹנָה זַכָּה בַּד בְּבַד יִהְיֶה: וְעָשִׂיתָ
אֹתָהּ קְטֹרֶת רֹקַח מַעֲשֵׂה רוֹקֵחַ מְמֻלָּח טָהוֹר קֹדֶשׁ:
36 וְשָׁחַקְתָּ מִמֶּנָּה הָדֵק וְנָתַתָּה מִמֶּנָּה לִפְנֵי הָעֵדֻת בְּאֹהֶל
מוֹעֵד אֲשֶׁר אִוָּעֵד לְךָ שָׁמָּה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים תִּהְיֶה לָכֶם:
37 וְהַקְּטֹרֶת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בְּמַתְכֻּנְתָּהּ לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם
38 קֹדֶשׁ תִּהְיֶה לְךָ לַיהוָה: אִישׁ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה כָּמוֹהָ
לא לְהָרִיחַ בָּהּ וְנִכְרַת מֵעַמָּיו: ס וַיְדַבֵּר יְהוָה

Quod nemo ungatur illo; neque aliud simile conficiat.

34 Suffimenti confectio.

Quod nullum aliud in profanos usus conficiatur.

Cap. xxxi. Deus constituit Beſalel, & Aholiab artifices in opus tabernaculi, & omnium vaſorum ejus.

2 אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: רְאֵה קָרָאתִי בְשֵׁם בְּצַלְאֵל בֶּן־אוּרִי
3 בֶן־חוּר לְמַטֵּה יְהוּדָה: וָאֲמַלֵּא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים
4 בְּחָכְמָה וּבִתְבוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל־מְלָאכָה: לַחְשֹׁב
ה מַחֲשָׁבֹת לַעֲשׂוֹת בַּזָּהָב וּבַכֶּסֶף וּבַנְּחֹשֶׁת: וּבְחָרְשֶׁת
אֶבֶן לְמַלְאֹת וּבַחֲרֶשֶׁת עֵץ לַעֲשׂוֹת בְּכָל־מְלָאכָה:
6 וַאֲנִי הִנֵּה נָתַתִּי אִתּוֹ אֶת אָהֳלִיאָב בֶּן־אֲחִיסָמָךְ
לְמַטֵּה־דָן וּבְלֵב כָּל־חֲכַם־לֵב נָתַתִּי חָכְמָה וְעָשׂוּ אֵת
7 כָּל־אֲשֶׁר צִוִּיתֶךָ: אֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־הָאָרֹן לָעֵדֻת
8 וְאֶת־הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עָלָיו וְאֵת כָּל־כְּלֵי הָאֹהֶל: וְאֶת־
הַשֻּׁלְחָן וְאֶת־כֵּלָיו וְאֶת־הַמְּנֹרָה הַטְּהֹרָה וְאֶת־כָּל־
9 כֵּלֶיהָ וְאֶת מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת: וְאֶת־מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־
י כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־הַכִּיּוֹר וְאֶת־כַּנּוֹ: וְאֶת בִּגְדֵי הַשָּׂרָד
וְאֶת־בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת־בִּגְדֵי בָנָיו לְכַהֵן
11 וְאֶת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֶת־קְטֹרֶת הַסַּמִּים לַקֹּדֶשׁ כְּכֹל

אשר

אֲשֶׁר־צִוִּיתֶךָ יַעֲשׂוּ׃ פ

Iterum repetitur cultus Sabbathi; & exponitur illud esse inter Deum, & populum signum perpetuum.

12 13 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ וְאַתָּה דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אַךְ אֶת־שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמֹרוּ כִּי אוֹת הִוא
בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם לָדַעַת כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדִּשְׁכֶם׃
14 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הַשַּׁבָּת כִּי־קֹדֶשׁ הִוא לָכֶם מְחַלְלֶיהָ מוֹת
קמץ בז"ק 15 יוּמָת כִּי כָל־הָעֹשֶׂה בָהּ מְלָאכָה וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא
טו 16 מִקֶּרֶב עַמֶּיהָ׃ שֵׁשֶׁת יָמִים יֵעָשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן קֹדֶשׁ לַיהוָה כָּל־הָעֹשֶׂה מְלָאכָה בְּיוֹם
הַשַּׁבָּת מוֹת יוּמָת׃ וְשָׁמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשַּׁבָּת
17 לַעֲשׂוֹת אֶת־הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם׃ בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אוֹת הִוא לְעֹלָם כִּי־שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת־
הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ׃

Deus tradit Moseh duas tabulas.

18 ס וַיִּתֵּן אֶל־מֹשֶׁה כְּכַלֹּתוֹ לְדַבֵּר אִתּוֹ בְּהַר
סִינַי שְׁנֵי לֻחֹת הָעֵדֻת לֻחֹת אֶבֶן כְּתֻבִים בְּאֶצְבַּע
לב אֱלֹהִים׃ Cap. xxxii.

Commorante Moseh in monte; populus concitatur adversus Aharon, ut illis idolum conficiat loco Moseh.

וַיַּרְא הָעָם כִּי־בֹשֵׁשׁ מֹשֶׁה לָרֶדֶת מִן־הָהָר
וַיִּקָּהֵל הָעָם עַל־אַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו קוּם ׀ עֲשֵׂה־לָנוּ
אֱלֹהִים אֲשֶׁר יֵלְכוּ לְפָנֵינוּ כִּי־זֶה ׀ מֹשֶׁה הָאִישׁ אֲשֶׁר
הֶעֱלָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא יָדַעְנוּ מֶה־הָיָה לוֹ׃ 2 וַיֹּאמֶר
אֲלֵהֶם אַהֲרֹן פָּרְקוּ נִזְמֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵי נְשֵׁיכֶם
בְּנֵיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם וְהָבִיאוּ אֵלָי׃ 3 וַיִּתְפָּרְקוּ כָּל־הָעָם אֶת־
נִזְמֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵיהֶם וַיָּבִיאוּ אֶל־אַהֲרֹן׃ 4 וַיִּקַּח
מִיָּדָם וַיָּצַר אֹתוֹ בַּחֶרֶט וַיַּעֲשֵׂהוּ עֵגֶל מַסֵּכָה וַיֹּאמְרוּ
אֵלֶּה אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֶעֱלוּךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַיַּרְא
אַהֲרֹן וַיִּבֶן מִזְבֵּחַ לְפָנָיו וַיִּקְרָא אַהֲרֹן וַיֹּאמַר חַג לַיהוָה
מָחָר׃ 6 וַיַּשְׁכִּימוּ מִמָּחֳרָת וַיַּעֲלוּ עֹלֹת וַיַּגְּשׁוּ שְׁלָמִים וַיֵּשֶׁב
הָעָם לֶאֱכֹל וְשָׁתוֹ וַיָּקֻמוּ לְצַחֵק׃ פ

Deus manifestat Moseh populi peccatum.

7 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֶךְ־רֵד כִּי שִׁחֵת עַמְּךָ אֲשֶׁר
8 הֶעֱלִיתָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ סָרוּ מַהֵר מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר
צִוִּיתִם

צִוִּיתָם עָשׂוּ לָהֶם עֵגֶל מַסֵּכָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ־לוֹ וַיִּזְבְּחוּ־לוֹ
וַיֹּאמְרוּ אֵלֶּה אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֶעֱלוּךָ מֵאֶרֶץ
9 מִצְרָיִם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה רָאִיתִי אֶת־הָעָם הַזֶּה
י וְהִנֵּה עַם־קְשֵׁה־עֹרֶף הוּא׃ וְעַתָּה הַנִּיחָה לִּי וְיִחַר־אַפִּי
11 בָהֶם וַאֲכַלֵּם וְאֶעֱשֶׂה אוֹתְךָ לְגוֹי גָּדוֹל׃ וַיְחַל מֹשֶׁה
אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו וַיֹּאמֶר לָמָּה יְהוָה יֶחֱרֶה אַפְּךָ
בְּעַמֶּךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּכֹחַ גָּדוֹל וּבְיָד
12 חֲזָקָה׃ לָמָּה יֹאמְרוּ מִצְרַיִם לֵאמֹר בְּרָעָה הוֹצִיאָם לַהֲרֹג
אֹתָם בֶּהָרִים וּלְכַלֹּתָם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה שׁוּב מֵחֲרוֹן
13 אַפֶּךָ וְהִנָּחֵם עַל־הָרָעָה לְעַמֶּךָ׃ זְכֹר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק
וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בָּךְ וַתְּדַבֵּר אֲלֵהֶם
אַרְבֶּה אֶת־זַרְעֲכֶם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם וְכָל־הָאָרֶץ הַזֹּאת
14 אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֶתֵּן לְזַרְעֲכֶם וְנָחֲלוּ לְעֹלָם׃ וַיִּנָּחֶם יְהוָה
עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת לְעַמּוֹ׃ פ
טו וַיִּפֶן וַיֵּרֶד מֹשֶׁה מִן־הָהָר וּשְׁנֵי לֻחֹת הָעֵדֻת בְּיָדוֹ לֻחֹת
16 כְּתֻבִים מִשְּׁנֵי עֶבְרֵיהֶם מִזֶּה וּמִזֶּה הֵם כְּתֻבִים׃ וְהַלֻּחֹת
מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הֵמָּה וְהַמִּכְתָּב מִכְתַּב אֱלֹהִים הוּא
17 חָרוּת עַל־הַלֻּחֹת׃ וַיִּשְׁמַע יְהוֹשֻׁעַ אֶת־קוֹל הָעָם בְּרֵעֹה
18 וַיֹּאמֶר אֶל־מֹשֶׁה קוֹל מִלְחָמָה בַּמַּחֲנֶה׃ וַיֹּאמֶר אֵין קוֹל
עֲנוֹת גְּבוּרָה וְאֵין קוֹל עֲנוֹת חֲלוּשָׁה קוֹל עַנּוֹת אָנֹכִי
19 שֹׁמֵעַ׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר קָרַב אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיַּרְא אֶת־הָעֵגֶל
מיריו ק׳ וּמְחֹלֹת וַיִּחַר־אַף מֹשֶׁה וַיַּשְׁלֵךְ מִיָּדוֹ אֶת־הַלֻּחֹת וַיְשַׁבֵּר
כ אֹתָם תַּחַת הָהָר׃ וַיִּקַּח אֶת־הָעֵגֶל אֲשֶׁר עָשׂוּ וַיִּשְׂרֹף
בָּאֵשׁ וַיִּטְחַן עַד אֲשֶׁר־דָּק וַיִּזֶר עַל־פְּנֵי הַמַּיִם וַיַּשְׁקְ אֶת־
21 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן מָה־עָשָׂה לְךָ הָעָם
22 הַזֶּה כִּי־הֵבֵאתָ עָלָיו חֲטָאָה גְדֹלָה׃ וַיֹּאמֶר אַהֲרֹן אַל־
23 יִחַר אַף אֲדֹנִי אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־הָעָם כִּי בְרָע הוּא׃ וַיֹּאמְרוּ
לִי עֲשֵׂה־לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יֵלְכוּ לְפָנֵינוּ כִּי־זֶה ׀ מֹשֶׁה

& supplicium, quo psos punire volebat.

Moseh fundit ad Deum preces, qui statim sententiam revocat.

Moseh descendit ex monte cum duabus tabulis.

Appropinquans Moseh ad castra, videt vitulum, & præ animi dolore tabulas frangit.

20 Comburit igni vitulum, & pulveres eius præbet idololatris ad bibendum.

21 Reprehendit Aharon, & ille se excusat.

הָאִישׁ אֲשֶׁר הֶעֱלָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא יָדַעְנוּ מֶה־הָיָה
לוֹ׃ וָאֹמַר לָהֶם לְמִי זָהָב הִתְפָּרָקוּ וַיִּתְּנוּ־לִי וָאַשְׁלִכֵהוּ 24
בָּאֵשׁ וַיֵּצֵא הָעֵגֶל הַזֶּה׃ וַיַּרְא מֹשֶׁה אֶת־הָעָם כִּי פָרֻעַ הוּא 25
כִּי־פָרַע אַהֲרֹן לְשִׁמְצָה בְּקָמֵיהֶם׃ וַיַּעֲמֹד מֹשֶׁה 26
בְּשַׁעַר הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמֶר מִי לַיהוָה אֵלָי וַיֵּאָסְפוּ אֵלָיו כָּל־
בְּנֵי לֵוִי׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שִׂימוּ 27
אִישׁ־חַרְבּוֹ עַל־יְרֵכוֹ עִבְרוּ וָשׁוּבוּ מִשַּׁעַר לַשַּׁעַר בַּמַּחֲנֶה
וְהִרְגוּ אִישׁ־אֶת־אָחִיו וְאִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶת־
קְרֹבוֹ׃ וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־לֵוִי כִּדְבַר מֹשֶׁה וַיִּפֹּל מִן־הָעָם בַּיּוֹם 28
הַהוּא כִּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפֵי אִישׁ׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה מַלְאוּ יֶדְכֶם 29
הַיּוֹם לַיהוָה כִּי אִישׁ בִּבְנוֹ וּבְאָחִיו וְלָתֵת עֲלֵיכֶם הַיּוֹם
בְּרָכָה׃ וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם אַתֶּם ל
חֲטָאתֶם חֲטָאָה גְדֹלָה וְעַתָּה אֶעֱלֶה אֶל־יְהוָה אוּלַי
אֲכַפְּרָה בְּעַד חַטַּאתְכֶם׃ וַיָּשָׁב מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר 31
אָנָּא חָטָא הָעָם הַזֶּה חֲטָאָה גְדֹלָה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם אֱלֹהֵי
זָהָב׃ וְעַתָּה אִם־תִּשָּׂא חַטָּאתָם וְאִם־אַיִן מְחֵנִי נָא 32
מִסִּפְרְךָ אֲשֶׁר כָּתָבְתָּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה מִי אֲשֶׁר 33
חָטָא־לִי אֶמְחֶנּוּ מִסִּפְרִי׃ וְעַתָּה לֵךְ נְחֵה אֶת־הָעָם 34
אֶל אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי לָךְ הִנֵּה מַלְאָכִי יֵלֵךְ לְפָנֶיךָ וּבְיוֹם
פָּקְדִי וּפָקַדְתִּי עֲלֵהֶם חַטָּאתָם׃ וַיִּגֹּף יְהוָה אֶת־הָעָם עַל־ לה

Levitæ ex jussu Moseh circiter tria millia hominum interficiunt.

30 Moseh populum ad pœnitentiam hortatur: & pro illo orat Deum.

33 Deus exaudit eum, & supplicium differt.

אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת־הָעֵגֶל אֲשֶׁר עָשָׂה אַהֲרֹן׃ ס וַיְדַבֵּר לג א
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵךְ עֲלֵה מִזֶּה אַתָּה וְהָעָם אֲשֶׁר הֶעֱלִיתָ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם
לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ אֶתְּנֶנָּה׃ וְשָׁלַחְתִּי לְפָנֶיךָ 2
מַלְאָךְ וְגֵרַשְׁתִּי אֶת־הַכְּנַעֲנִי הָאֱמֹרִי וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי
הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי׃ אֶל־אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ כִּי לֹא אֶעֱלֶה 3
בְּקִרְבְּךָ כִּי עַם־קְשֵׁה־עֹרֶף אָתָּה פֶּן־אֲכַלְךָ בַּדָּרֶךְ׃

Cap. xxxiii Deus indicat Moseh populum suâ præsentiâ indignum esse.

Populus ornatu suo

ח אִישׁ עֶדְיוֹ עָלָיו׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל־בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל אַתֶּם עַם־קְשֵׁה־עֹרֶף רֶגַע אֶחָד אֶעֱלֶה בְקִרְבְּךָ
וְכִלִּיתִיךָ וְעַתָּה הוֹרֵד עֶדְיְךָ מֵעָלֶיךָ וְאֵדְעָה מַה אֶּעֱשֶׂה־
ו ז לָךְ׃ וַיִּתְנַצְּלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־עֶדְיָם מֵהַר חוֹרֵב׃ ומשה
יִקַּח אֶת־הָאֹהֶל וְנָטָה־לוֹ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה הַרְחֵק מִן־
הַמַּחֲנֶה וְקָרָא לוֹ אֹהֶל מוֹעֵד וְהָיָה כָּל־מְבַקֵּשׁ יְהוָה
ח יֵצֵא אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר מִחוּץ לַמַּחֲנֶה׃ וְהָיָה כְּצֵאת
מֹשֶׁה אֶל־הָאֹהֶל יָקוּמוּ כָל־הָעָם וְנִצְּבוּ אִישׁ פֶּתַח
ט אָהֳלוֹ וְהִבִּיטוּ אַחֲרֵי מֹשֶׁה עַד־בֹּאוֹ הָאֹהֱלָה׃ וְהָיָה
כְּבֹא מֹשֶׁה הָאֹהֱלָה יֵרֵד עַמּוּד הֶעָנָן וְעָמַד פֶּתַח הָאֹהֶל
י וְדִבֶּר עִם־מֹשֶׁה׃ וְרָאָה כָל־הָעָם אֶת־עַמּוּד הֶעָנָן עֹמֵד
פֶּתַח הָאֹהֶל וְקָם כָּל־הָעָם וְהִשְׁתַּחֲוּוּ אִישׁ פֶּתַח אָהֳלוֹ׃
יא וְדִבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה פָּנִים אֶל־פָּנִים כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ
אֶל־רֵעֵהוּ יָשׁוּב אֶל־הַמַּחֲנֶה וּמְשָׁרְתוֹ יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן
נַעַר לֹא יָמִישׁ מִתּוֹךְ הָאֹהֶל׃

פ

יב וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה רְאֵה אַתָּה אֹמֵר אֵלַי הַעַל אֶת־
הָעָם הַזֶּה וְאַתָּה לֹא הוֹדַעְתַּנִי אֵת אֲשֶׁר תִּשְׁלַח עִמִּי
וְאַתָּה אָמַרְתָּ יְדַעְתִּיךָ בְשֵׁם וְגַם־מָצָאתָ חֵן בְּעֵינָי׃
יג וְעַתָּה אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ הוֹדִעֵנִי נָא אֶת־דְּרָכֶךָ
וְאֵדָעֲךָ לְמַעַן אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינֶיךָ וּרְאֵה כִּי עַמְּךָ הַגּוֹי
מו יד הַזֶּה׃ וַיֹּאמֶר פָּנַי יֵלֵכוּ וְהֵנַחְתִּי לָךְ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אִם־
טז אֵין פָּנֶיךָ הֹלְכִים אַל־תַּעֲלֵנוּ מִזֶּה׃ וּבַמֶּה יִוָּדַע אֵפוֹא
כִּי־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲנִי וְעַמֶּךָ הֲלוֹא בְּלֶכְתְּךָ עִמָּנוּ
וְנִפְלִינוּ אֲנִי וְעַמְּךָ מִכֹּל הָעָם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה׃

פ

יז וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה גַּם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ
יח אֶעֱשֶׂה כִּי־מָצָאתָ חֵן בְּעֵינַי וָאֵדָעֲךָ בְּשֵׁם׃ וַיֹּאמֶר הַרְאֵנִי
יט נָא אֶת־כְּבֹדֶךָ׃ וַיֹּאמֶר אֲנִי אַעֲבִיר כָּל־טוּבִי עַל־פָּנֶיךָ

privatur; & Deus imperat eis, ut præcipua ornamenta deponant.

6 Moseh, quod populus apud Deum gratiâ non valeret, tabernaculum sibi extra castra parat.

Moseh, dum videt curam educendi populum sibi soli imponi à Deo, petit ab ipso, ut vias suas edoceat eum.

14 Deus promittit Moseh suâ præsentia adfuturum.

Moseh petit à Deo, ut gloriam suam ipsi ostendat.

וְקָרָאתִי בְשֵׁם יְהוָה לְפָנֶיךָ וְחַנֹּתִי אֶת־אֲשֶׁר אָחֹן
וְרִחַמְתִּי אֶת־אֲשֶׁר אֲרַחֵם׃ וַיֹּאמֶר לֹא תוּכַל לְרְאֹת אֶת־ כ
פָּנָי כִּי לֹא־יִרְאַנִי הָאָדָם וָחָי׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה הִנֵּה מָקוֹם 21
אִתִּי וְנִצַּבְתָּ עַל־הַצּוּר׃ וְהָיָה בְּעֲבֹר כְּבֹדִי וְשַׂמְתִּיךָ 22
בְּנִקְרַת הַצּוּר וְשַׂכֹּתִי כַפִּי עָלֶיךָ עַד־עָבְרִי׃ וְהֵסַרְתִּי 23
אֶת־כַּפִּי וְרָאִיתָ אֶת־אֲחֹרָי וּפָנַי לֹא יֵרָאוּ׃ פ

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה פְּסָל־לְךָ שְׁנֵי־לֻחֹת אֲבָנִים לד
כָּרִאשֹׁנִים וְכָתַבְתִּי עַל־הַלֻּחֹת אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ
עַל־הַלֻּחֹת הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ׃ וֶהְיֵה נָכוֹן לַבֹּקֶר 2
וְעָלִיתָ בַבֹּקֶר אֶל־הַר סִינַי וְנִצַּבְתָּ לִי שָׁם עַל־רֹאשׁ
הָהָר׃ וְאִישׁ לֹא־יַעֲלֶה עִמָּךְ וְגַם־אִישׁ אַל־יֵרָא בְּכָל 3
הָהָר גַּם־הַצֹּאן וְהַבָּקָר אַל־יִרְעוּ אֶל־מוּל הָהָר הַהוּא׃
וַיִּפְסֹל שְׁנֵי־לֻחֹת אֲבָנִים כָּרִאשֹׁנִים וַיַּשְׁכֵּם מֹשֶׁה בַּבֹּקֶר 4
וַיַּעַל אֶל־הַר סִינַי כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ שְׁנֵי
לֻחֹת אֲבָנִים׃ וַיֵּרֶד יְהוָה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא ה
בְּשֵׁם יְהוָה׃ וַיַּעֲבֹר יְהוָה עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא יְהוָה ׀ יְהוָה 6
אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת׃ נֹצֵר חֶסֶד 7 נטר וניתי
לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה לֹא יְנַקֶּה פֹּקֵד עֲוֹן
אָבוֹת עַל־בָּנִים וְעַל־בְּנֵי בָנִים עַל־שִׁלֵּשִׁים וְעַל־רִבֵּעִים׃
וַיְמַהֵר מֹשֶׁה וַיִּקֹּד אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ׃ וַיֹּאמֶר אִם־נָא 8 9
מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי יֵלֶךְ־נָא אֲדֹנָי בְּקִרְבֵּנוּ כִּי עַם־
קְשֵׁה־עֹרֶף הוּא וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ׃
וַיֹּאמֶר הִנֵּה אָנֹכִי כֹּרֵת בְּרִית נֶגֶד כָּל־עַמְּךָ אֶעֱשֶׂה 9
נִפְלָאֹת אֲשֶׁר לֹא־נִבְרְאוּ בְכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־הַגּוֹיִם
וְרָאָה כָל־הָעָם אֲשֶׁר־אַתָּה בְקִרְבּוֹ אֶת־מַעֲשֵׂה יְהוָה
כִּי־נוֹרָא הוּא אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עִמָּךְ׃ שְׁמָר־לְךָ אֵת 11
אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם הִנְנִי גֹרֵשׁ מִפָּנֶיךָ אֶת־הָאֱמֹרִי
וְהַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי׃ הִשָּׁמֶר לְךָ 12
פן

Deus suæ faciei visionem denegat ei. 21 Assignat ei locum, in quo posteriora sua demonstret illi.

Cap. xxxiv. Deus præcipit Moseh, ut iterum duas tabulas lapideas dolet, ad scribendum in eis decalogum: atque expectet eum in monte. 4 Moseh ascendit in montem, & Deus descendit in nube. 5 Deus transiens ante eum, vias suas demonstrat illi; & ipse sese Deo incurvat. 8 Petit à Deo, ut populum præcedat. 10 Deus pactum instituit, se mirabilia cum populo facturum nunquam visa.

12 *Deus prohibet illis omne genus fœderis cum incolis terræ illius, quam promiserat ipsis.*

פֶּן־תִּכְרֹת בְּרִית לְיוֹשֵׁב הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה בָּא עָלֶיהָ
13 פֶּן־יִהְיֶה לְמוֹקֵשׁ בְּקִרְבֶּךָ: כִּי אֶת־מִזְבְּחֹתָם תִּתֹּצוּן
14 וְאֶת־מַצֵּבֹתָם תְּשַׁבֵּרוּן וְאֶת־אֲשֵׁרָיו תְּכָרֹתוּן: כִּי לֹא
ויסונתי תִּשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל אַחֵר כִּי יְהוָה קַנָּא שְׁמוֹ אֵל קַנָּא הוּא:
טו פֶּן־תִּכְרֹת בְּרִית לְיוֹשֵׁב הָאָרֶץ וְזָנוּ ׀ אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶם
16 וְזָבְחוּ לֵאלֹהֵיהֶם וְקָרָא לְךָ וְאָכַלְתָּ מִזִּבְחוֹ: וְלָקַחְתָּ
מִבְּנֹתָיו לְבָנֶיךָ וְזָנוּ בְנֹתָיו אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶן וְהִזְנוּ אֶת־
17 בָּנֶיךָ אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶן: אֱלֹהֵי מַסֵּכָה לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ:

Repetit eis trium paschatum cultum.

18 אֶת־חַג הַמַּצּוֹת תִּשְׁמֹר שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מַצּוֹת
אֲשֶׁר צִוִּיתִךָ לְמוֹעֵד חֹדֶשׁ הָאָבִיב כִּי בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב
קמץ בקמ יצאת ממצרים: כָּל־פֶּטֶר רֶחֶם לִי וְכָל־מִקְנְךָ תִּזָּכָר
כ פֶּטֶר שׁוֹר וָשֶׂה: וּפֶטֶר חֲמוֹר תִּפְדֶּה בְשֶׂה וְאִם־לֹא
תִפְדֶּה וַעֲרַפְתּוֹ כֹּל בְּכוֹר בָּנֶיךָ תִּפְדֶּה וְלֹא־יֵרָאוּ פָנַי
21 רֵיקָם: שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תִּשְׁבֹּת
22 בֶּחָרִישׁ וּבַקָּצִיר תִּשְׁבֹּת: וְחַג שָׁבֻעֹת תַּעֲשֶׂה לָךְ בִּכּוּרֵי

Quod horum tempore omnis masculus in sacro templo appareat.

23 קְצִיר חִטִּים וְחַג הָאָסִיף תְּקוּפַת הַשָּׁנָה: שָׁלֹשׁ פְּעָמִים
בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָּל־זְכוּרְךָ אֶת־פְּנֵי הָאָדֹן ׀ יְהוָה אֱלֹהֵי
24 יִשְׂרָאֵל: כִּי־אוֹרִישׁ גּוֹיִם מִפָּנֶיךָ וְהִרְחַבְתִּי אֶת־גְּבֻלֶךָ
וְלֹא־יַחְמֹד אִישׁ אֶת־אַרְצְךָ בַּעֲלֹתְךָ לֵרָאוֹת אֶת־פְּנֵי
כה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה: לֹא־תִשְׁחַט עַל־

21 Promittit eis, quod licet terras suas solas relinquant, nemo concupiscat illas.

26 חָמֵץ דַּם־זִבְחִי וְלֹא־יָלִין לַבֹּקֶר זֶבַח חַג הַפָּסַח: רֵאשִׁית
בִּכּוּרֵי אַדְמָתְךָ תָּבִיא בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא־תְבַשֵּׁל גְּדִי
בַּחֲלֵב אִמּוֹ:

פ

27 Deus præcipit Mosi, ut prædicta præcepta scribat.

27 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כְּתָב־לְךָ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
כִּי עַל־פִּי ׀ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כָּרַתִּי אִתְּךָ בְּרִית וְאֶת־
28 יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי־שָׁם עִם־יְהוָה אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים
לַיְלָה לֶחֶם לֹא אָכַל וּמַיִם לֹא שָׁתָה וַיִּכְתֹּב עַל־
29 הַלֻּחֹת אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים: וַיְהִי

Mosen de-

בְּרֶדֶת משֶׁה מֵהַר סִינַי וּשְׁנֵי לֻחֹת הָעֵדֻת בְּיַד משֶׁה בְּרִדְתּוֹ מִן־הָהָר ומשֶׁה לֹא־יָדַע כִּי קָרַן עוֹר פָּנָיו בְּדַבְּרוֹ אִתּוֹ: וַיַּרְא אַהֲרֹן וְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־ 30
משֶׁה וְהִנֵּה קָרַן עוֹר פָּנָיו וַיִּרְאוּ מִגֶּשֶׁת אֵלָיו: וַיִּקְרָא 31
אֲלֵהֶם משֶׁה וַיָּשֻׁבוּ אֵלָיו אַהֲרֹן וְכָל־הַנְּשִׂאִים בָּעֵדָה
וַיְדַבֵּר משֶׁה אֲלֵהֶם: וְאַחֲרֵי־כֵן נִגְּשׁוּ כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל 32
וַיְצַו אֹתָם אֵת כָּל־אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אִתּוֹ בְּהַר סִינָי: וַיְכַל 33
משֶׁה מִדַּבֵּר אִתָּם וַיִּתֵּן עַל־פָּנָיו מַסְוֶה: ובְבֹא משֶׁה 34
לִפְנֵי יְהוָה לְדַבֵּר אִתּוֹ יָסִיר אֶת־הַמַּסְוֶה עַד־צֵאתוֹ וְיָצָא
וְדִבֶּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת אֲשֶׁר יְצֻוֶּה: וְרָאוּ בְנֵי־ לה
יִשְׂרָאֵל אֶת־פְּנֵי משֶׁה כִּי קָרַן עוֹר פְּנֵי משֶׁה וְהֵשִׁיב
משֶׁה אֶת־הַמַּסְוֶה עַל־פָּנָיו עַד־בֹּאוֹ לְדַבֵּר אִתּוֹ:

scendens ex monte, postquam quadraginta dies, & quadraginta noctes cum Deo fuisset, faciem habebat, ignarus tamen, adeò splendentem, ut populus accedere ad illum timuerit.

ס ס ס כב 22

Cap. xxxv. *Moseh congregat populum, cui iterum Sabbathi cultum commendat; & quidquid ad opus tabernaculi oblaturi erant.*

לה׳ וַיַּקְהֵל משֶׁה אֶת־כָּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר
אֲלֵהֶם אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לַעֲשֹׂת אֹתָם:
שֵׁשֶׁת יָמִים תֵּעָשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִהְיֶה לָכֶם 2
קֹדֶשׁ שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן לַיהוָה כָּל־הָעֹשֶׂה בּוֹ מְלָאכָה
יוּמָת: לֹא־תְבַעֲרוּ אֵשׁ בְּכֹל מֹשְׁבֹתֵיכֶם בְּיוֹם 3
הַשַּׁבָּת: פ
וַיֹּאמֶר משֶׁה אֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֶה 4
הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר: קְחוּ מֵאִתְּכֶם תְּרוּמָה
לַיהוָה כֹּל נְדִיב לִבּוֹ יְבִיאֶהָ אֵת תְּרוּמַת יְהוָה זָהָב וָכֶסֶף
וּנְחֹשֶׁת: וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים: 6
וְעֹרֹת אֵילִם מְאָדָּמִים וְעֹרֹת תְּחָשִׁים וַעֲצֵי שִׁטִּים: 7
וְשֶׁמֶן לַמָּאוֹר וּבְשָׂמִים לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת 8
הַסַּמִּים: וְאַבְנֵי־שֹׁהַם וְאַבְנֵי מִלֻּאִים לָאֵפוֹד וְלַחֹשֶׁן: 9
וְכָל־חַכַם־לֵב בָּכֶם יָבֹאוּ וְיַעֲשׂוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה

Declarat vasa, & cetera omnia, quibus tabernaculum constare deberet.

22 יְהוָה׃ אֶת־הַמִּשְׁכָּן אֶת־אָהֳלוֹ וְאֶת־מִכְסֵהוּ אֶת־
ניחיו ק׳ קְרָסָיו וְאֶת־קַרְשָׁיו אֶת־בְּרִיחוֹ אֶת־עַמֻּדָיו וְאֶת־אַדְנָיו׃
23 וְאֶת־הָאָרֹן וְאֶת־בַּדָּיו אֶת־הַכַּפֹּרֶת וְאֶת פָּרֹכֶת
24 הַמָּסָךְ׃ אֶת־הַשֻּׁלְחָן וְאֶת־בַּדָּיו וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת
25 לֶחֶם הַפָּנִים׃ וְאֶת־מְנֹרַת הַמָּאוֹר וְאֶת־כֵּלֶיהָ וְאֶת־
ש נֵרֹתֶיהָ וְאֶת שֶׁמֶן הַמָּאוֹר׃ וְאֶת־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת וְאֶת־
בַּדָּיו וְאֶת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֶת קְטֹרֶת הַסַּמִּים וְאֶת־
26 מָסַךְ הַפֶּתַח לְפֶתַח הַמִּשְׁכָּן׃ אֶת מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־
מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לוֹ אֶת־בַּדָּיו וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו אֶת־
27 הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ׃ אֶת קַלְעֵי הֶחָצֵר אֶת־עַמֻּדָיו וְאֶת־
28 אַדְנֵיהֶם וְאֶת מָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר׃ אֶת־יִתְדֹת הַמִּשְׁכָּן
29 וְאֶת־יִתְדֹת הֶחָצֵר וְאֶת־מֵיתְרֵיהֶם׃ אֶת־בִּגְדֵי הַשְּׂרָד
לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ אֶת־בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת־
כ בִּגְדֵי בָנָיו לְכַהֵן׃ וַיֵּצְאוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִלִּפְנֵי

Populus omnia ad tabernaculi opus liberaliter offert.

21 מֹשֶׁה׃ וַיָּבֹאוּ כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר נְשָׂאוֹ לִבּוֹ וְכֹל אֲשֶׁר
נְדָבָה רוּחוֹ אֹתוֹ הֵבִיאוּ אֶת־תְּרוּמַת יְהוָה לִמְלֶאכֶת
22 אֹהֶל מוֹעֵד וּלְכָל־עֲבֹדָתוֹ וּלְבִגְדֵי הַקֹּדֶשׁ׃ וַיָּבֹאוּ
הָאֲנָשִׁים עַל־הַנָּשִׁים כֹּל נְדִיב לֵב הֵבִיאוּ חֵח וָנֶזֶם
וְטַבַּעַת וְכוּמָז כָּל־כְּלִי זָהָב וְכָל־אִישׁ אֲשֶׁר הֵנִיף תְּנוּפַת
23 זָהָב לַיהוָה׃ וְכָל־אִישׁ אֲשֶׁר־נִמְצָא אִתּוֹ תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן
וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים וְעֹרֹת אֵילִם מְאָדָּמִים וְעֹרֹת
24 תְּחָשִׁים הֵבִיאוּ׃ כָּל־מֵרִים תְּרוּמַת כֶּסֶף וּנְחֹשֶׁת הֵבִיאוּ
אֶת תְּרוּמַת יְהוָה וְכֹל אֲשֶׁר נִמְצָא אִתּוֹ עֲצֵי שִׁטִּים
כה לְכָל־מְלֶאכֶת הָעֲבֹדָה הֵבִיאוּ׃ וְכָל־אִשָּׁה חַכְמַת־לֵב
בְּיָדֶיהָ טָווּ וַיָּבִיאוּ מַטְוֶה אֶת־הַתְּכֵלֶת וְאֶת־הָאַרְגָּמָן
26 אֶת־תּוֹלַעַת הַשָּׁנִי וְאֶת־הַשֵּׁשׁ׃ וְכָל־הַנָּשִׁים אֲשֶׁר נָשָׂא
27 לִבָּן אֹתָנָה בְּחָכְמָה טָווּ אֶת הָעִזִּים׃ וְהַנְּשִׂאִם הֵבִיאוּ
אֶת אַבְנֵי הַשֹּׁהַם וְאֶת אַבְנֵי הַמִּלֻּאִים לָאֵפוֹד וְלַחֹשֶׁן׃

28 וְאֶת־הַבֹּשֶׂם וְאֶת־הַשֶּׁמֶן לְמָאוֹר וּלְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה
29 וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים: כָּל־אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר נָדַב לִבָּם אֹתָם
לְהָבִיא לְכָל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת בְּיַד־
מֹשֶׁה הֵבִיאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל נְדָבָה לַיהוָה: פ

Moseh notam facit populo electionem Dei in Beſalel, & Aholiab; ut prædicti operis primarii artifices ſint.

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רְאוּ קָרָא יְהוָה בְּשֵׁם ל
בְּצַלְאֵל בֶּן־אוּרִי בֶן־חוּר לְמַטֵּה יְהוּדָה: וַיְמַלֵּא אֹתוֹ 31
רוּחַ אֱלֹהִים בְּחָכְמָה בִּתְבוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל־מְלָאכָה:
וְלַחְשֹׁב מַחֲשָׁבֹת לַעֲשֹׂת בַּזָּהָב וּבַכֶּסֶף וּבַנְּחֹשֶׁת: 32
וּבַחֲרֶשֶׁת אֶבֶן לְמַלֹּאת וּבַחֲרֶשֶׁת עֵץ לַעֲשׂוֹת בְּכָל־ 33
מְלֶאכֶת מַחֲשָׁבֶת: וּלְהוֹרֹת נָתַן בְּלִבּוֹ הוּא וְאָהֳלִיאָב בֶּן־ 34
אֲחִיסָמָךְ לְמַטֵּה דָן: מִלֵּא אֹתָם חָכְמַת־לֵב לַעֲשׂוֹת לה
כָּל־מְלֶאכֶת חָרָשׁ וְחֹשֵׁב וְרֹקֵם בַּתְּכֵלֶת וּבָאַרְגָּמָן
בְּתוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבַשֵּׁשׁ וְאֹרֵג עֹשֵׂי כָל־מְלָאכָה וְחֹשְׁבֵי
מַחֲשָׁבֹת: וְעָשָׂה בְצַלְאֵל וְאָהֳלִיאָב וְכָל־אִישׁ חֲכַם־לֵב לא *Cap. xxxvi.*
אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה חָכְמָה וּתְבוּנָה בָּהֵמָּה לָדַעַת לַעֲשֹׂת
אֶת־כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ לְכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה:
וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־בְּצַלְאֵל וְאֶל־אָהֳלִיאָב וְאֶל כָּל־אִישׁ 2
חֲכַם־לֵב אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה חָכְמָה בִּלְבּוֹ כֹּל אֲשֶׁר נְשָׂאוֹ
לִבּוֹ לְקָרְבָה אֶל־הַמְּלָאכָה לַעֲשֹׂת אֹתָהּ: וַיִּקְחוּ מִלִּפְנֵי 3
מֹשֶׁה אֵת כָּל־הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר הֵבִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל
לִמְלֶאכֶת עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ לַעֲשֹׂת אֹתָהּ וְהֵם הֵבִיאוּ אֵלָיו
עוֹד נְדָבָה בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר: וַיָּבֹאוּ כָּל־הַחֲכָמִים הָעֹשִׂים 4
אֵת כָּל־מְלֶאכֶת הַקֹּדֶשׁ אִישׁ־אִישׁ מִמְּלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר
הֵמָּה עֹשִׂים: וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר מַרְבִּים הָעָם ה

Ea fuit ſumma, quam populus afferebat ad opus tabernaculi, ut Moſeh præceperit, in caſtris pro-

לְהָבִיא מִדֵּי הָעֲבֹדָה לַמְּלָאכָה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לַעֲשֹׂת
אֹתָהּ: וַיְצַו מֹשֶׁה וַיַּעֲבִירוּ קוֹל בַּמַּחֲנֶה לֵאמֹר אִישׁ 6
וְאִשָּׁה אַל־יַעֲשׂוּ־עוֹד מְלָאכָה לִתְרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וַיִּכָּלֵא
הָעָם מֵהָבִיא: וְהַמְּלָאכָה הָיְתָה דַיָּם לְכָל־הַמְּלָאכָה 7

לעשות

8 לַעֲשׂוֹת אֹתָהּ וְהוֹתֵר׃ ס וַיַּעֲשׂוּ כָל־חֲכַם־לֵב
בְּעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה אֶת־הַמִּשְׁכָּן עֶשֶׂר יְרִיעֹת שֵׁשׁ מָשְׁזָר
וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי כְּרֻבִים מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב
9 עָשָׂה אֹתָם׃ אׇרֶךְ הַיְרִיעָה הָאַחַת שְׁמֹנֶה וְעֶשְׂרִים
בָּאַמָּה וְרֹחַב אַרְבַּע בָּאַמָּה הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִדָּה אַחַת
10 לְכָל־הַיְרִיעֹת׃ וַיְחַבֵּר אֶת־חָמֵשׁ הַיְרִיעֹת אַחַת אֶל־
11 אַחַת וְחָמֵשׁ יְרִיעֹת חִבַּר אַחַת אֶל־אֶחָת׃ וַיַּעַשׂ לֻלְאֹת
תְּכֵלֶת עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִקָּצָה בַּמַּחְבֶּרֶת כֵּן
עָשָׂה בִּשְׂפַת הַיְרִיעָה הַקִּיצוֹנָה בַּמַּחְבֶּרֶת הַשֵּׁנִית׃
12 חֲמִשִּׁים לֻלְאֹת עָשָׂה בַּיְרִיעָה הָאֶחָת וַחֲמִשִּׁים לֻלְאֹת
עָשָׂה בִּקְצֵה הַיְרִיעָה אֲשֶׁר בַּמַּחְבֶּרֶת הַשֵּׁנִית מַקְבִּלֹת
13 הַלֻּלְאֹת אַחַת אֶל־אֶחָת׃ וַיַּעַשׂ חֲמִשִּׁים קַרְסֵי זָהָב
וַיְחַבֵּר אֶת־הַיְרִיעֹת אַחַת אֶל־אַחַת בַּקְּרָסִים וַיְהִי
הַמִּשְׁכָּן אֶחָד׃ פ
14 וַיַּעַשׂ יְרִיעֹת עִזִּים לְאֹהֶל עַל־הַמִּשְׁכָּן עַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה
טו יְרִיעֹת עָשָׂה אֹתָם׃ אׇרֶךְ הַיְרִיעָה הָאַחַת שְׁלֹשִׁים
בָּאַמָּה וְאַרְבַּע אַמּוֹת רֹחַב הַיְרִיעָה הָאַחַת מִדָּה אַחַת
16 לְעַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה יְרִיעֹת׃ וַיְחַבֵּר אֶת־חָמֵשׁ הַיְרִיעֹת לְבָד
17 וְאֶת־שֵׁשׁ הַיְרִיעֹת לְבָד׃ וַיַּעַשׂ לֻלְאֹת חֲמִשִּׁים עַל
שְׂפַת הַיְרִיעָה הַקִּיצֹנָה בַּמַּחְבֶּרֶת וַחֲמִשִּׁים לֻלְאֹת
18 עָשָׂה עַל־שְׂפַת הַיְרִיעָה הַחִבֹּרֶת הַשֵּׁנִית׃ וַיַּעַשׂ קַרְסֵי
19 נְחֹשֶׁת חֲמִשִּׁים לְחַבֵּר אֶת־הָאֹהֶל לִהְיֹת אֶחָד׃ וַיַּעַשׂ
מִכְסֶה לָאֹהֶל עֹרֹת אֵילִם מְאָדָּמִים וּמִכְסֵה עֹרֹת
כ תְּחָשִׁים מִלְמָעְלָה׃ ס וַיַּעַשׂ אֶת־הַקְּרָשִׁים
21 לַמִּשְׁכָּן עֲצֵי שִׁטִּים עֹמְדִים׃ עֲשֶׂר אַמּוֹת אׇרֶךְ הַקָּרֶשׁ
22 וְאַמָּה וַחֲצִי הָאַמָּה רֹחַב הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד׃ שְׁתֵּי יָדוֹת
לַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד מְשֻׁלָּבֹת אַחַת אֶל־אֶחֹת כֵּן עָשָׂה לְכֹל
23 קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן׃ וַיַּעַשׂ אֶת־הַקְּרָשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֶשְׂרִים

קרשים

8 clamari, illam jam sufficere.

8 Opus tabernaculi largè recenſetur; & initium ſumitur à cortinis.

Cortinæ è caprarum pilis, in tectum tabernaculi.

Tabulæ è lignis cedri.

Baſes argenteæ.

קרשים לפאת נגב תימנה : ואדניהם ארבעים אדני־כסף 24
עשרה תחת עשרים הקרשים שני אדנים תחת־
הקרש האחד לשתי ידתיו ושני אדנים תחת־הקרש
האחד לשתי ידתיו : ולצלע המשכן השנית לפאת כה
צפון עשרים קרשים : ארבעים אדניהם 26
כסף שני אדנים תחת הקרש האחד ושני אדנים
תחת הקרש האחד : ולירכתי המשכן ימה עשה 27
ששה קרשים : ושני קרשים עשה למקצעת המשכן 28
בירכתים : והיו תואמם מלמטה ויחדו יהיו תמים 29
אל־ראשו אל־הטבעת האחת כן עשה לשניהם לשני
המקצעת : והיו שמנה קרשים ואדניהם כסף ששה ל
עשר אדנים שני אדנים שני אדנים תחת הקרש
האחד : ויעש בריחי עצי שטים חמשה לקרשי צלע־ 31 *Vectes tabularum.*
המשכן האחת : וחמשה בריחם לקרשי צלע־המשכן 32
השנית וחמשה בריחם לקרשי המשכן לירכתים
ימה : ויעש את־הבריח התיכן לברח בתוך הקרשים 33
מן־הקצה אל־הקצה : ואת־הקרשים צפה זהב ואת־ 34
טבעתם עשה זהב בתים לבריחם ויצף את־הבריחם
זהב : ויעש את־הפרכת תכלת וארגמן ותולעת שני לה *Velum, & columna ejus.*
וש־שזר מעשה חשב עשה אתה כרבים : ויעש 36
לה ארבעה עמודי שטים ויצף אתם זהב ויהם זהב ויצק
להם ארבעה אדני־כסף : ויעש מסך לפתח האהל 37
תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר מעשה רקם :
ואת־עמודיו חמשה ואת־ויהם וצפה ראשיהם 38
וחשקיהם זהב ואדניהם חמשה נחשת : פ
ויעש בצלאל את־הארן עצי שטים אמתים וחצי ארכו לן א Cap. xxxvii. *Arca testimonii.*
ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי קמתו : ויצפהו זהב 2
טהור מבית ומחוץ ויעש לו זר זהב סביב : ויצק לו 3
ארבע

אַרְבַּע טַבָּעֹת זָהָב עַל אַרְבַּע פַּעֲמֹתָיו וּשְׁתֵּי טַבָּעֹת עַל־
4 צַלְעוֹ הָאַחַת וּשְׁתֵּי טַבָּעֹת עַל־צַלְעוֹ הַשֵּׁנִית׃ וַיַּעַשׂ
5 בַּדֵּי עֲצֵי שִׁטִּים וַיְצַף אֹתָם זָהָב׃ וַיָּבֵא אֶת־הַבַּדִּים
6 בַּטַּבָּעֹת עַל צַלְעֹת הָאָרֹן לָשֵׂאת אֶת־הָאָרֹן׃ וַיַּעַשׂ
כַּפֹּרֶת זָהָב טָהוֹר אַמָּתַיִם וָחֵצִי אָרְכָּהּ וְאַמָּה וָחֵצִי
7 רָחְבָּהּ׃ וַיַּעַשׂ שְׁנֵי כְרֻבִים זָהָב מִקְשָׁה עָשָׂה אֹתָם
8 מִשְׁנֵי קְצוֹת הַכַּפֹּרֶת׃ כְּרוּב אֶחָד מִקָּצָה מִזֶּה וּכְרוּב־
אֶחָד מִקָּצָה מִזֶּה מִן־הַכַּפֹּרֶת עָשָׂה אֶת־הַכְּרֻבִים מִשְּׁנֵי
9 קְצוֹתָיו׃ וַיִּהְיוּ הַכְּרֻבִים פֹּרְשֵׂי כְנָפַיִם לְמַעְלָה סֹכְכִים
בִּכְנָפֵיהֶם עַל־הַכַּפֹּרֶת וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל־אָחִיו אֶל־
הַכַּפֹּרֶת הָיוּ פְּנֵי הַכְּרֻבִים׃ פ

Mensa duorum ordinum panum, & vasa ad illam pertinentia.

10 וַיַּעַשׂ אֶת־הַשֻּׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים אַמָּתַיִם אָרְכּוֹ וְאַמָּה
11 רָחְבּוֹ וְאַמָּה וָחֵצִי קֹמָתוֹ׃ וַיְצַף אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר וַיַּעַשׂ
12 לוֹ זֵר זָהָב סָבִיב׃ וַיַּעַשׂ לוֹ מִסְגֶּרֶת טֹפַח סָבִיב וַיַּעַשׂ
13 זֵר זָהָב לְמִסְגַּרְתּוֹ סָבִיב׃ וַיִּצֹק לוֹ אַרְבַּע טַבְּעֹת זָהָב
וַיִּתֵּן אֶת־הַטַּבָּעֹת עַל אַרְבַּע הַפֵּאֹת אֲשֶׁר לְאַרְבַּע
14 רַגְלָיו׃ לְעֻמַּת הַמִּסְגֶּרֶת הָיוּ הַטַּבָּעֹת בָּתִּים לַבַּדִּים
15 לָשֵׂאת אֶת־הַשֻּׁלְחָן׃ וַיַּעַשׂ אֶת־הַבַּדִּים עֲצֵי שִׁטִּים
16 וַיְצַף אֹתָם זָהָב לָשֵׂאת אֶת־הַשֻּׁלְחָן׃ וַיַּעַשׂ אֶת־
הַכֵּלִים אֲשֶׁר עַל־הַשֻּׁלְחָן אֶת־קְעָרֹתָיו וְאֶת־כַּפֹּתָיו
וְאֶת־מְנַקִּיֹּתָיו וְאֶת־הַקְּשׂוֹת אֲשֶׁר יֻסַּךְ בָּהֶן זָהָב
טָהוֹר׃ פ

Candelabrum, & instrumenta ejus.

17 וַיַּעַשׂ אֶת־הַמְּנֹרָה זָהָב טָהוֹר מִקְשָׁה עָשָׂה
אֶת־הַמְּנֹרָה יְרֵכָהּ וְקָנָהּ גְּבִיעֶיהָ כַּפְתֹּרֶיהָ
18 וּפְרָחֶיהָ מִמֶּנָּה הָיוּ׃ וְשִׁשָּׁה קָנִים יֹצְאִים
מִצִּדֶּיהָ שְׁלֹשָׁה קְנֵי מְנֹרָה מִצִּדָּהּ הָאֶחָד
19 וּשְׁלֹשָׁה קְנֵי מְנֹרָה מִצִּדָּהּ הַשֵּׁנִי׃ שְׁלֹשָׁה
גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים בַּקָּנֶה הָאֶחָד כַּפְתֹּר וָפָרַח
וּשְׁלֹשָׁה

וּשְׁלֹשָׁה גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים בַּקָּנֶה אֶחָד כַּפְתֹּר וָפָרַח כֵּן
לְשִׁשֶּׁת הַקָּנִים הַיֹּצְאִים מִן־הַמְּנֹרָה׃ וּבַמְּנֹרָה אַרְבָּעָה כ
גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים כַּפְתֹּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ׃ וְכַפְתֹּר תַּחַת שְׁנֵי 21
הַקָּנִים מִמֶּנָּה וְכַפְתֹּר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה וְכַפְתֹּר
תַּחַת־שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה לְשִׁשֶּׁת הַקָּנִים הַיֹּצְאִים
מִמֶּנָּה׃ כַּפְתֹּרֵיהֶם וְקָנֹתָם מִמֶּנָּה הָיוּ כֻלָּהּ מִקְשָׁה 22
אַחַת זָהָב טָהוֹר׃ וַיַּעַשׂ אֶת־נֵרֹתֶיהָ שִׁבְעָה וּמַלְקָחֶיהָ 23
וּמַחְתֹּתֶיהָ זָהָב טָהוֹר׃ כִּכַּר זָהָב טָהוֹר עָשָׂה אֹתָהּ 24
וְאֶת כָּל־כֵּלֶיהָ׃ פ

וַיַּעַשׂ אֶת־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת עֲצֵי שִׁטִּים אַמָּה אָרְכּוֹ וְאַמָּה כה *Altare suffimenti, & vectes ejus.*
רָחְבּוֹ רָבוּעַ וְאַמָּתַיִם קֹמָתוֹ מִמֶּנּוּ הָיוּ קַרְנֹתָיו׃ וַיְצַף 26
אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר אֶת־גַּגּוֹ וְאֶת־קִירֹתָיו סָבִיב וְאֶת־
קַרְנֹתָיו וַיַּעַשׂ לוֹ זֵר זָהָב סָבִיב׃ וּשְׁתֵּי טַבְּעֹת זָהָב עָשָׂה 27
לוֹ מִתַּחַת לְזֵרוֹ עַל שְׁתֵּי צַלְעֹתָיו עַל שְׁנֵי צִדָּיו לְבָתִּים
לְבַדִּים לָשֵׂאת אֹתוֹ בָּהֵם׃ וַיַּעַשׂ אֶת־הַבַּדִּים עֲצֵי שִׁטִּים 28
וַיְצַף אֹתָם זָהָב׃ וַיָּבֵא אֶת־שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה קֹדֶשׁ וְאֶת־ 29 *Oleum unctionis.*
קְטֹרֶת הַסַּמִּים טָהוֹר מַעֲשֵׂה רֹקֵחַ׃ ס וַיַּעַשׂ לח Cap. xxxviii
אֶת־מִזְבַּח הָעֹלָה עֲצֵי שִׁטִּים חָמֵשׁ אַמּוֹת אָרְכּוֹ וְחָמֵשׁ *Ara holocausti cum cribro, & omnibus instrumentis ejus.*
אַמּוֹת רָחְבּוֹ רָבוּעַ וְשָׁלֹשׁ אַמּוֹת קֹמָתוֹ׃ וַיַּעַשׂ קַרְנֹתָיו 2
עַל אַרְבַּע פִּנֹּתָיו מִמֶּנּוּ הָיוּ קַרְנֹתָיו וַיְצַף אֹתוֹ נְחֹשֶׁת׃
וַיַּעַשׂ אֶת־כָּל־כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ אֶת־הַסִּירֹת וְאֶת־הַיָּעִים 3
וְאֶת־הַמִּזְרָקֹת אֶת־הַמִּזְלָגֹת וְאֶת־הַמַּחְתֹּת כָּל־כֵּלָיו
עָשָׂה נְחֹשֶׁת׃ וַיַּעַשׂ לַמִּזְבֵּחַ מִכְבָּר מַעֲשֵׂה רֶשֶׁת נְחֹשֶׁת 4
תַּחַת כַּרְכֻּבּוֹ מִלְּמַטָּה עַד־חֶצְיוֹ׃ וַיִּצֹק אַרְבַּע טַבָּעֹת ה
בְּאַרְבַּע הַקְּצוֹת לַמִּכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת בָּתִּים לַבַּדִּים׃ וַיַּעַשׂ 6
אֶת־הַבַּדִּים עֲצֵי שִׁטִּים וַיְצַף אֹתָם נְחֹשֶׁת׃ וַיָּבֵא אֶת־ 7
הַבַּדִּים בְּטַבָּעֹת עַל צַלְעֹת הַמִּזְבֵּחַ לָשֵׂאת אֹתוֹ בָּהֶם
נָבוּב לֻחֹת עָשָׂה אֹתוֹ׃ ס וַיַּעַשׂ אֶת הַכִּיּוֹר 8 *Fons, & basis ejus.*
נחשת

נְחֹשֶׁת וְאֵת כִּנּוֹ נְחֹשֶׁת בְּמַרְאֹת הַצֹּבְאֹת אֲשֶׁר צָבְאוּ
Atrium, & cortinæ, simúlque columnæ, & baſes ejus.
פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ ס וַיַּעַשׂ אֶת־הֶחָצֵר לִפְאַת
נֶגֶב תֵּימָנָה קַלְעֵי הֶחָצֵר שֵׁשׁ מָשְׁזָר מֵאָה בָּאַמָּה׃
עַמּוּדֵיהֶם עֶשְׂרִים וַאדְנֵיהֶם עֶשְׂרִים נְחֹשֶׁת וָוֵי הָעַמּוּדִים
וְחִשֻּׁקֵיהֶם כָּסֶף׃ וְלִפְאַת צָפוֹן מֵאָה בָּאַמָּה עַמּוּדֵיהֶם
עֶשְׂרִים וַאדְנֵיהֶם עֶשְׂרִים נְחֹשֶׁת וָוֵי הָעַמּוּדִים וְחִשֻּׁקֵיהֶם
כָּסֶף׃ וְלִפְאַת־יָם קְלָעִים חֲמִשִּׁים בָּאַמָּה עַמּוּדֵיהֶם
עֲשָׂרָה וַאדְנֵיהֶם עֲשָׂרָה וָוֵי הָעַמּוּדִים וְחִשֻּׁקֵיהֶם כָּסֶף׃
וְלִפְאַת קֵדְמָה מִזְרָחָה חֲמִשִּׁים אַמָּה׃ קְלָעִים חֲמֵשׁ־
עֶשְׂרֵה אַמָּה אֶל־הַכָּתֵף עַמּוּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וַאדְנֵיהֶם
שְׁלֹשָׁה׃ וְלַכָּתֵף הַשֵּׁנִית מִזֶּה וּמִזֶּה לְשַׁעַר הֶחָצֵר
קְלָעִים חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה עַמְּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וַאדְנֵיהֶם
שְׁלֹשָׁה׃ כָּל־קְלָעֵי הֶחָצֵר סָבִיב שֵׁשׁ מָשְׁזָר׃ וְהָאֲדָנִים
לָעַמּוּדִים נְחֹשֶׁת וָוֵי הָעַמּוּדִים וַחִשֻּׁקֵיהֶם כֶּסֶף וְצִפּוּי
רָאשֵׁיהֶם כֶּסֶף וְהֵם מְחֻשָּׁקִים כֶּסֶף כָּל עַמְּדֵי הֶחָצֵר׃
Velum portæ atrii; columnæ & baſes ejus.
וּמָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר מַעֲשֵׂה רֹקֵם תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת
שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר וְעֶשְׂרִים אַמָּה אֹרֶךְ וְקוֹמָה בְּרֹחַב
חָמֵשׁ אַמּוֹת לְעֻמַּת קַלְעֵי הֶחָצֵר׃ וְעַמְּדֵיהֶם אַרְבָּעָה
וַאדְנֵיהֶם אַרְבָּעָה נְחֹשֶׁת וָוֵיהֶם כֶּסֶף וְצִפּוּי רָאשֵׁיהֶם
וַחִשֻּׁקֵיהֶם כָּסֶף׃ וְכָל־הַיְתֵדֹת לַמִּשְׁכָּן וְלֶחָצֵר סָבִיב
נְחֹשֶׁת׃ ס ס ס כג 23
Supputatio omnium, quæ oblata, & expenſa fuerunt in opere tabernaculi.
אֵלֶּה פְקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן מִשְׁכַּן הָעֵדֻת אֲשֶׁר פֻּקַּד עַל־
פִּי מֹשֶׁה עֲבֹדַת הַלְוִיִּם בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן׃
וּבְצַלְאֵל בֶּן־אוּרִי בֶּן־חוּר לְמַטֵּה יְהוּדָה עָשָׂה אֵת כָּל־
אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ וְאִתּוֹ אָהֳלִיאָב בֶּן־אֲחִיסָמָךְ
לְמַטֵּה־דָן חָרָשׁ וְחֹשֵׁב וְרֹקֵם בַּתְּכֵלֶת וּבָאַרְגָּמָן
Summa auri.
וּבְתוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבַשֵּׁשׁ׃ ס כָּל־הַזָּהָב
הֶעָשׂוּי לַמְּלָאכָה בְּכָל מְלֶאכֶת הַקֹּדֶשׁ וַיְהִי זְהַב
התנופה

הַתְּנוּפָה תֵּשַׁע וְעֶשְׂרִים כִּכָּר וְשִׁבְעֵ מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים
שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ׃ וְכֶסֶף פְּקוּדֵי הָעֵדָה מֵאַת כִּכַּר כה
וְאֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת וַחֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל
הַקֹּדֶשׁ׃ בֶּקַע לַגֻּלְגֹּלֶת מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ 26
לְכֹל הָעֹבֵר עַל־הַפְּקֻדִים מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה
לְשֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת
וַחֲמִשִּׁים׃ וַיְהִי מְאַת כִּכַּר הַכֶּסֶף לָצֶקֶת אֶת אַדְנֵי 27
הַקֹּדֶשׁ וְאֶת אַדְנֵי הַפָּרֹכֶת מְאַת אֲדָנִים לִמְאַת הַכִּכָּר
כִּכָּר לָאָדֶן׃ וְאֶת־הָאֶלֶף וּשְׁבַע הַמֵּאוֹת וַחֲמִשָּׁה 28
וְשִׁבְעִים עָשָׂה וָוִים לָעַמּוּדִים וְצִפָּה רָאשֵׁיהֶם וְחִשַּׁק
אֹתָם׃ וּנְחֹשֶׁת הַתְּנוּפָה שִׁבְעִים כִּכָּר וְאַלְפַּיִם וְאַרְבַּע 29
מֵאוֹת שֶׁקֶל׃ וַיַּעַשׂ בָּהּ אֶת־אַדְנֵי פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד ל
וְאֵת מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת־מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לוֹ
וְאֵת כָּל־כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ׃ וְאֶת־אַדְנֵי הֶחָצֵר סָבִיב וְאֶת־ 31
אַדְנֵי שַׁעַר הֶחָצֵר וְאֵת כָּל־יִתְדֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־
יִתְדֹת הֶחָצֵר סָבִיב׃ וּמִן־הַתְּכֵלֶת וְהָאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת לט
הַשָּׁנִי עָשׂוּ בִּגְדֵי־שְׂרָד לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ וַיַּעֲשׂוּ אֶת־בִּגְדֵי
הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃

פ

וַיַּעַשׂ אֶת־הָאֵפֹד זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי 2
וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר׃ וַיִּרְקְעוּ אֶת־פַּחֵי הַזָּהָב וְקִצֵּץ פְּתִילִם 3
לַעֲשׂוֹת בְּתוֹךְ הַתְּכֵלֶת וּבְתוֹךְ הָאַרְגָּמָן וּבְתוֹךְ תּוֹלַעַת
הַשָּׁנִי וּבְתוֹךְ הַשֵּׁשׁ מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב׃ כְּתֵפֹת עָשׂוּ־לוֹ 4
חֹבְרֹת עַל־שְׁנֵי קְצוֹתָיו חָבֵר׃ וְחֵשֶׁב אֲפֻדָּתוֹ אֲשֶׁר עָלָיו ה קצותיו
מִמֶּנּוּ הוּא כְּמַעֲשֵׂהוּ זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי
וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ ס

וַיַּעֲשׂוּ אֶת־אַבְנֵי הַשֹּׁהַם מִסְבֹּת מִשְׁבְּצֹת זָהָב 6
מְפֻתָּחֹת פִּתּוּחֵי חוֹתָם עַל־שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּשֶׂם 7

אתם

Summa argenti, & opus ex illo confectum.

Lapides onychini.

Summa aris, & usus ejus.

Cap. xxxix. Sacerdotum vestes.

Ephod, seu superhumeralis opus, & cingulum ejus.

אֹתָם עַל כְּתֶפֹת הָאֵפֹד אַבְנֵי זִכָּרוֹן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ פ

Pectorale cum duodecim lapidibus, in quibus duodecim tribuum nomina insculpta erant.

8 וַיַּעַשׂ אֶת־הַחֹשֶׁן מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב כְּמַעֲשֵׂה אֵפֹד זָהָב
9 תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר׃ רָבוּעַ הָיָה
כָּפוּל עָשׂוּ אֶת־הַחֹשֶׁן זֶרֶת אָרְכּוֹ וְזֶרֶת רָחְבּוֹ כָּפוּל׃
י וַיְמַלְאוּ־בוֹ אַרְבָּעָה טוּרֵי אָבֶן טוּר אֹדֶם פִּטְדָה וּבָרֶקֶת
11 11 הַטּוּר הָאֶחָד׃ וְהַטּוּר הַשֵּׁנִי נֹפֶךְ סַפִּיר וְיָהֲלֹם׃ וְהַטּוּר
13 הַשְּׁלִישִׁי לֶשֶׁם שְׁבוֹ וְאַחְלָמָה׃ וְהַטּוּר הָרְבִיעִי תַּרְשִׁישׁ
שֹׁהַם וְיָשְׁפֵה מוּסַבֹּת מִשְׁבְּצֹת זָהָב בְּמִלְאָתָם׃
14 וְהָאֲבָנִים עַל־שְׁמֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הָנָּה שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה
עַל־שְׁמֹתָם פִּתּוּחֵי חֹתָם אִישׁ עַל־שְׁמוֹ לִשְׁנֵים עָשָׂר
טו שָׁבֶט׃ וַיַּעֲשׂוּ עַל־הַחֹשֶׁן שַׁרְשֹׁרֹת גַּבְלֻת מַעֲשֵׂה עֲבֹת
16 זָהָב טָהוֹר׃ וַיַּעֲשׂוּ שְׁתֵּי מִשְׁבְּצֹת זָהָב וּשְׁתֵּי טַבְּעֹת זָהָב
17 וַיִּתְּנוּ אֶת־שְׁתֵּי הַטַּבָּעֹת עַל־שְׁנֵי קְצוֹת הַחֹשֶׁן׃ וַיִּתְּנוּ
שְׁתֵּי הָעֲבֹתֹת הַזָּהָב עַל־שְׁתֵּי הַטַּבָּעֹת עַל־קְצוֹת
18 הַחֹשֶׁן׃ וְאֵת שְׁתֵּי קְצוֹת שְׁתֵּי הָעֲבֹתֹת נָתְנוּ עַל־שְׁתֵּי
הַמִּשְׁבְּצֹת וַיִּתְּנֵם עַל־כִּתְפֹת הָאֵפֹד אֶל־מוּל פָּנָיו׃
19 וַיַּעֲשׂוּ שְׁתֵּי טַבְּעֹת זָהָב וַיָּשִׂימוּ עַל־שְׁנֵי קְצוֹת הַחֹשֶׁן
כ עַל־שְׂפָתוֹ אֲשֶׁר אֶל־עֵבֶר הָאֵפֹד בָּיְתָה׃ וַיַּעֲשׂוּ שְׁתֵּי
טַבְּעֹת זָהָב וַיִּתְּנֵם עַל־שְׁתֵּי כִתְפֹת הָאֵפֹד מִלְּמַטָּה
מִמּוּל פָּנָיו לְעֻמַּת מַחְבַּרְתּוֹ מִמַּעַל לְחֹשֶׁב הָאֵפֹד׃
21 וַיִּרְכְּסוּ אֶת־הַחֹשֶׁן מִטַּבְּעֹתָיו אֶל־טַבְּעֹת הָאֵפֹד
בִּפְתִיל תְּכֵלֶת לִהְיֹת עַל־חֵשֶׁב הָאֵפֹד וְלֹא־יִזַּח הַחֹשֶׁן
מֵעַל הָאֵפֹד כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ פ

Pallium ephod, seu superhumeralis, cum malis granatis, & tintinnabulis.

22 וַיַּעַשׂ אֶת־מְעִיל הָאֵפֹד מַעֲשֵׂה אֹרֶג כְּלִיל תְּכֵלֶת׃
23 וּפִי הַמְּעִיל בְּתוֹכוֹ כְּפִי תַחְרָא שָׂפָה לְפִיו סָבִיב לֹא
24 יִקָּרַע׃ וַיַּעֲשׂוּ עַל־שׁוּלֵי הַמְּעִיל רִמֹּנֵי תְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן
כה וְתוֹלַעַת שָׁנִי מָשְׁזָר׃ וַיַּעֲשׂוּ פַּעֲמֹנֵי זְהַב טָהוֹר וַיִּתְּנוּ

את

אֶת־הַפְּעֲמֹנִים בְּתוֹךְ הָרִמֹּנִים עַל־שׁוּלֵי הַמְּעִיל סָבִיב
בְּתוֹךְ הָרִמֹּנִים: פַּעֲמֹן וְרִמֹּן פַּעֲמֹן וְרִמֹּן עַל־שׁוּלֵי 26
הַמְּעִיל סָבִיב לְשָׁרֵת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: ס
וַיַּעֲשׂוּ אֶת־הַכָּתֹנֶת שֵׁשׁ מַעֲשֵׂה אֹרֶג לְאַהֲרֹן 27 *Veſtimenta, quibus ſacerdotes uſuri erant.*
וּלְבָנָיו: וְאֵת הַמִּצְנֶפֶת שֵׁשׁ וְאֶת־פְּאֵרֵי הַמִּגְבָּעֹת 28
שֵׁשׁ וְאֶת־מִכְנְסֵי הַבַּד שֵׁשׁ מָשְׁזָר: וְאֶת־הָאַבְנֵט שֵׁשׁ 29
מָשְׁזָר וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי מַעֲשֵׂה רֹקֵם
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: ס וַיַּעֲשׂוּ אֶת־ל *Lamina ſacerdotalis, & ſcriptura ejus.*
צִיץ נֵזֶר הַקֹּדֶשׁ זָהָב טָהוֹר וַיִּכְתְּבוּ עָלָיו מִכְתַּב פִּתּוּחֵי
חוֹתָם קֹדֶשׁ לַיהוָה: וַיִּתְּנוּ עָלָיו פְּתִיל תְּכֵלֶת לָתֵת 31
עַל־הַמִּצְנֶפֶת מִלְמַעְלָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
ס וַתֵּכֶל כָּל־עֲבֹדַת מִשְׁכַּן אֹהֶל מוֹעֵד 32 *Abſolutum jam totum tabernaculi opus defertur ad Moſeh.*
וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה
כֵּן עָשׂוּ: פ
וַיָּבִיאוּ אֶת־הַמִּשְׁכָּן אֶל־מֹשֶׁה אֶת־הָאֹהֶל וְאֶת־כָּל־ 33
כָּל־כֵּלָיו קְרָסָיו קְרָשָׁיו בְּרִיחוֹ וְעַמֻּדָיו וַאֲדָנָיו: וְאֶת־מִכְסֵה 34 בויחיו ק'
עוֹרֹת הָאֵילִם הַמְאָדָּמִים וְאֶת־מִכְסֵה עֹרֹת הַתְּחָשִׁים
וְאֵת פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ: אֶת־אֲרוֹן הָעֵדֻת וְאֶת־בַּדָּיו וְאֶת לה
הַכַּפֹּרֶת: אֶת־הַשֻּׁלְחָן אֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת לֶחֶם 36
הַפָּנִים: אֶת־הַמְּנֹרָה הַטְּהֹרָה אֶת־נֵרֹתֶיהָ נֵרֹת 37
הַמַּעֲרָכָה וְאֶת־כָּל־כֵּלֶיהָ וְאֶת שֶׁמֶן הַמָּאוֹר: וְאֶת 38
מִזְבַּח הַזָּהָב וְאֶת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֶת קְטֹרֶת הַסַּמִּים
וְאֶת מָסַךְ פֶּתַח הָאֹהֶל: אֶת ׀ מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת־ 39
מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לוֹ אֶת־בַּדָּיו וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו אֶת־
הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ: אֶת־קַלְעֵי הֶחָצֵר אֶת־עַמֻּדֶיהָ וְאֶת־מ
אֲדָנֶיהָ וְאֶת־הַמָּסָךְ לְשַׁעַר הֶחָצֵר אֶת־מֵיתָרָיו וְיִתְדֹתֶיהָ
וְאֵת כָּל־כְּלֵי עֲבֹדַת הַמִּשְׁכָּן לְאֹהֶל מוֹעֵד: אֶת־בִּגְדֵי 41
הַשְּׂרָד לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ אֶת־בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן
וְאֶת

42 וְאֶת־כָּל־עֲבֹדַת בְּנֵי לְכֹהֵן׃ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה
43 כֵּן עָשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל־הָעֲבֹדָה׃ וַיַּרְא מֹשֶׁה אֶת־
כָּל־הַמְּלָאכָה וְהִנֵּה עָשׂוּ אֹתָהּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה כֵּן
עָשׂוּ וַיְבָרֶךְ אֹתָם מֹשֶׁה׃ פ

Moseh, cum videat omnia juxta Dei præceptum, peracta, approbat illa; & benedicit eis.

Cap. XL.

Deus præcipit Moseh, ut erigat tabernaculum, atqu omnia suo loco collocet: & posteà omnia inungat oleo unctionis, lavet, & ungat Aharon, & filios ejus, eósque sacro ornamento induat.

א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ בְּיוֹם הַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן
3 בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ תָּקִים אֶת־מִשְׁכַּן אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְשַׂמְתָּ
שָׁם אֶת־אֲרוֹן הָעֵדוּת וְסַכֹּתָ עַל־הָאָרֹן אֶת־הַפָּרֹכֶת׃
4 וְהֵבֵאתָ אֶת־הַשֻּׁלְחָן וְעָרַכְתָּ אֶת־עֶרְכּוֹ וְהֵבֵאתָ אֶת־
ה הַמְּנֹרָה וְהַעֲלֵיתָ אֶת־נֵרֹתֶיהָ׃ וְנָתַתָּה אֶת־מִזְבַּח הַזָּהָב
לִקְטֹרֶת לִפְנֵי אֲרוֹן הָעֵדֻת וְשַׂמְתָּ אֶת־מָסַךְ הַפֶּתַח
6 לַמִּשְׁכָּן׃ וְנָתַתָּה אֶת מִזְבַּח הָעֹלָה לִפְנֵי פֶּתַח מִשְׁכַּן
7 אֹהֶל־מוֹעֵד׃ וְנָתַתָּ אֶת־הַכִּיֹּר בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין
8 הַמִּזְבֵּחַ וְנָתַתָּ שָׁם מָיִם׃ וְשַׂמְתָּ אֶת־הֶחָצֵר סָבִיב וְנָתַתָּ
9 אֶת־מָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר׃ וְלָקַחְתָּ אֶת־שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה
וּמָשַׁחְתָּ אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בּוֹ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ
וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְהָיָה קֹדֶשׁ׃ וּמָשַׁחְתָּ אֶת־מִזְבַּח הָעֹלָה
וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְקִדַּשְׁתָּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְהָיָה הַמִּזְבֵּחַ קֹדֶשׁ
11 קָדָשִׁים׃ וּמָשַׁחְתָּ אֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ׃
12 וְהִקְרַבְתָּ אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד
13 וְרָחַצְתָּ אֹתָם בַּמָּיִם׃ וְהִלְבַּשְׁתָּ אֶת־אַהֲרֹן אֶת בִּגְדֵי
14 הַקֹּדֶשׁ וּמָשַׁחְתָּ אֹתוֹ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ וְכִהֵן לִי׃ וְאֶת־בָּנָיו
15 תַּקְרִיב וְהִלְבַּשְׁתָּ אֹתָם כֻּתֳּנֹת׃ וּמָשַׁחְתָּ אֹתָם כַּאֲשֶׁר
מָשַׁחְתָּ אֶת־אֲבִיהֶם וְכִהֲנוּ לִי וְהָיְתָה לְהֶם
16 מָשְׁחָתָם לְכְהֻנַּת עוֹלָם לְדֹרֹתָם׃ וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כְּכֹל
17 אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ כֵּן עָשָׂה׃ ס וַיְהִי בַּחֹדֶשׁ
הָרִאשׁוֹן בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הוּקַם הַמִּשְׁכָּן׃
18 וַיָּקֶם מֹשֶׁה אֶת־הַמִּשְׁכָּן וַיִּתֵּן אֶת־אֲדָנָיו וַיָּשֶׂם אֶת־

Prolixè enarratur, Moseh erexisse taber-

naculum, & omnia juxta Dei mandata, debito loco adaptâsse.

הָאֹהֶל עַל־הַמִּשְׁכָּן וַיָּשֶׂם אֶת־מִכְסֵה הָאֹהֶל עָלָיו
מִלְמָעְלָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ ס וַיִּקַּח כ
וַיִּתֵּן אֶת־הָעֵדֻת אֶל־הָאָרֹן וַיָּשֶׂם אֶת־הַבַּדִּים עַל־הָאָרֹן
וַיִּתֵּן אֶת־הַכַּפֹּרֶת עַל־הָאָרֹן מִלְמָעְלָה׃ וַיָּבֵא אֶת־ 21
הָאָרֹן אֶל־הַמִּשְׁכָּן וַיָּשֶׂם אֵת פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ וַיָּסֶךְ עַל
אֲרוֹן הָעֵדֻת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ ס
וַיִּתֵּן אֶת־הַשֻּׁלְחָן בְּאֹהֶל מוֹעֵד עַל יֶרֶךְ הַמִּשְׁכָּן 22
צָפֹנָה מִחוּץ לַפָּרֹכֶת׃ וַיַּעֲרֹךְ עָלָיו עֶרֶךְ לֶחֶם לִפְנֵי 23
יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ ס וַיָּשֶׂם 24
אֶת־הַמְּנֹרָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד נֹכַח הַשֻּׁלְחָן עַל יֶרֶךְ הַמִּשְׁכָּן
נֶגְבָּה׃ וַיַּעַל הַנֵּרֹת לִפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־ כה
מֹשֶׁה׃ ס וַיָּשֶׂם אֶת־מִזְבַּח הַזָּהָב בְּאֹהֶל מוֹעֵד 26
לִפְנֵי הַפָּרֹכֶת׃ וַיַּקְטֵר עָלָיו קְטֹרֶת סַמִּים כַּאֲשֶׁר צִוָּה 27
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ ס וַיָּשֶׂם אֶת־מָסַךְ הַפֶּתַח 28
לַמִּשְׁכָּן׃ וְאֶת מִזְבַּח הָעֹלָה שָׂם פֶּתַח מִשְׁכַּן אֹהֶל מוֹעֵד 29
וַיַּעַל עָלָיו אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֶת־מֹשֶׁה׃ ס וַיָּשֶׂם אֶת־הַכִּיֹּר בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד ל
וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וַיִּתֵּן שָׁמָּה מַיִם לְרָחְצָה׃ וְרָחֲצוּ מִמֶּנּוּ 31
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם וְאֶת־רַגְלֵיהֶם׃ בְּבֹאָם 32
אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וּבְקָרְבָתָם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ יִרְחָצוּ כַּאֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ ס וַיָּקֶם אֶת־הֶחָצֵר 33
סָבִיב לַמִּשְׁכָּן וְלַמִּזְבֵּחַ וַיִּתֵּן אֶת־מָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר וַיְכַל
מֹשֶׁה אֶת־הַמְּלָאכָה׃ פ

Gloria Dei ostenditur, & totum tabernaculum undiquè replet.

וַיְכַס הֶעָנָן אֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וּכְבוֹד יְהוָה מָלֵא אֶת־ 34
הַמִּשְׁכָּן׃ וְלֹא־יָכֹל מֹשֶׁה לָבוֹא אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד כִּי־שָׁכַן
עָלָיו הֶעָנָן וּכְבוֹד יְהוָה מָלֵא אֶת־הַמִּשְׁכָּן׃
וּבְהֵעָלוֹת הֶעָנָן מֵעַל הַמִּשְׁכָּן יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכֹל 36
מַסְעֵיהֶם׃ וְאִם־לֹא יֵעָלֶה הֶעָנָן וְלֹא יִסְעוּ עַד־יוֹם 37
העלתו

38 הֶעֱלֹתָו׃ כִּי עֲנַן יְהוָה עַל־הַמִּשְׁכָּן יוֹמָם וְאֵשׁ תִּהְיֶה
לַיְלָה בּוֹ לְעֵינֵי כָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּכָל־מַסְּעֵיהֶם׃

חזק

פנוס פסוקי דספר ואלה שמות אלף ומאתים ותשעה · ארט סימן: וחציו
אלהים לא הקלל: ופרשיותיו י״א · א׳ זה בית אשר תבנו לי סימן: וסדריו
כ״ט · ולילה ללילה יחוה דער סימן: ופרקיו מ · תורת אלהיו
בלבו סימן: מניין הפתוחות תשעוששים: והסתומות · חמש
ותשעים · הכל מאה וששים וארבע פרשיות: ישלח עזך
מקדש ומציון יסערך סימן:

LIBER LEVITICUS,

HEBRAICE וַיִּקְרָא

ID EST, & VOCAVIT;

24 כך CAPUT I. א

יניח ר' שיטין פנויות ויתחיל מחחלת שיטה ה'

א' זעירא

וַיִּקְרָא אֶל־מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר יְהוָה אֵלָיו מֵאֹהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אָדָם כִּי־ יַקְרִיב מִכֶּם קָרְבָּן לַיהוָה מִן־הַבְּהֵמָה מִן־הַבָּקָר וּמִן־ הַצֹּאן תַּקְרִיבוּ אֶת־קָרְבַּנְכֶם: אִם־עֹלָה קָרְבָּנוֹ מִן־ הַבָּקָר זָכָר תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד יַקְרִיב אֹתוֹ לְרְצֹנוֹ לִפְנֵי יְהוָה: וְסָמַךְ יָדוֹ עַל רֹאשׁ הָעֹלָה וְנִרְצָה לוֹ לְכַפֵּר עָלָיו: וְשָׁחַט אֶת־בֶּן הַבָּקָר לִפְנֵי יְהוָה וְהִקְרִיבוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכ�ֹּהֲנִים אֶת־הַדָּם וְזָרְקוּ אֶת־ הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב אֲשֶׁר־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וְהִפְשִׁיט אֶת־הָעֹלָה וְנִתַּח אֹתָהּ לִנְתָחֶיהָ: וְנָתְנוּ בְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אֵשׁ עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְעָרְכוּ עֵצִים עַל־הָאֵשׁ: וְעָרְכוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֵת הַנְּתָחִים אֶת־הָרֹאשׁ וְאֶת־הַפָּדֶר עַל־הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל־ הַמִּזְבֵּחַ: וְקִרְבּוֹ וּכְרָעָיו יִרְחַץ בַּמָּיִם וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת־הַכֹּל הַמִּזְבֵּחָה עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה:

ס

וְאִם־מִן־הַצֹּאן קָרְבָּנוֹ מִן־הַכְּשָׂבִים אוֹ מִן־ הָעִזִּים לְעֹלָה זָכָר תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ: וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל־יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחָ צָפֹנָה לִפְנֵי יְהוָה וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת־ דָּמוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְנִתַּח אֹתוֹ לִנְתָחָיו וְאֶת־ רֹאשׁוֹ וְאֶת־פִּדְרוֹ וְעָרַךְ הַכֹּהֵן אֹתָם עַל־הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ: וְהַקֶּרֶב וְהַכְּרָעַיִם יִרְחַץ בַּמַּיִם וְהִקְרִיב הַכֹּהֵן אֶת־הַכֹּל וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה עֹלָה הוּא אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה:

פ

וְאִם מִן־הָעוֹף עֹלָה קָרְבָּנוֹ לַיהוָה וְהִקְרִיב מִן־הַתֹּרִים

או

Cap. I. *Deus expenit ritus primi generis sacrificii, Holocausti nuncupati, ex triplici animalium specie.*

4 *Circumstantiæ primæ: Debobus.*

De secunda specie: De arietibus, vel capris.

De tertia specie: De avibus, q

turtures, vel pipiones esse debebant.

טו אוֹ מִן־בְּנֵי הַיּוֹנָה אֶת־קָרְבָּנוֹ: וְהִקְרִיבוֹ הַכֹּהֵן אֶל־
הַמִּזְבֵּחַ וּמָלַק אֶת־רֹאשׁוֹ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה וְנִמְצָה
16 דָּמוֹ עַל־קִיר הַמִּזְבֵּחַ: וְהֵסִיר אֶת־מְרָאתוֹ בְּנֹצָתָהּ
וְהִשְׁלִיךְ אֹתָהּ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ קֵדְמָה אֶל־מְקוֹם הַדֶּשֶׁן:
17 וְשִׁסַּע אֹתוֹ בִּכְנָפָיו לֹא יַבְדִּיל וְהִקְטִיר אֹתוֹ הַכֹּהֵן
הַמִּזְבֵּחָה עַל־הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ עֹלָה הוּא אִשֶּׁה

Cap. II. Secundum genus oblationis, Minha nuncupata, ex quinque speciebus; quarum prima constat simila, thure, & oleo.

א ב רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה: ס וְנֶפֶשׁ כִּי־תַקְרִיב
קָרְבַּן מִנְחָה לַיהוָה סֹלֶת יִהְיֶה קָרְבָּנוֹ וְיָצַק עָלֶיהָ שָׁמֶן
2 וְנָתַן עָלֶיהָ לְבֹנָה: וְהֵבִיאָהּ אֶל־בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים
וְקָמַץ מִשָּׁם מְלֹא קֻמְצוֹ מִסָּלְתָּהּ וּמִשַּׁמְנָהּ עַל כָּל־
לְבֹנָתָהּ וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת־אַזְכָּרָתָהּ הַמִּזְבֵּחָה אִשֶּׁה
3 רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה: וְהַנּוֹתֶרֶת מִן־הַמִּנְחָה לְאַהֲרֹן
4 וּלְבָנָיו קֹדֶשׁ קָדָשִׁים מֵאִשֵּׁי יְהוָה: ס וְכִי
תַקְרִב קָרְבַּן מִנְחָה מַאֲפֵה תַנּוּר סֹלֶת חַלֹּת מַצֹּת
בְּלוּלֹת בַּשֶּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצּוֹת מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן:
ה ס וְאִם־מִנְחָה עַל־הַמַּחֲבַת קָרְבָּנֶךָ

4 Secunda species ex pane in furno cocto.

6 סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן מַצָּה תִּהְיֶה: פָּתוֹת אֹתָהּ פְּתִתִים

5 Tertia: ex frixo in sartagine.

7 וְיָצַקְתָּ עָלֶיהָ שָׁמֶן מִנְחָה הִוא: ס וְאִם־

7 Quarta: ex asso in craticulâ.

8 מִנְחַת מַרְחֶשֶׁת קָרְבָּנֶךָ סֹלֶת בְּשֶׁמֶן תֵּעָשֶׂה: וְהֵבֵאתָ
אֶת־הַמִּנְחָה אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה מֵאֵלֶּה לַיהוָה וְהִקְרִיבָהּ אֶל־
9 הַכֹּהֵן וְהִגִּישָׁהּ אֶל־הַמִּזְבֵּחַ: וְהֵרִים הַכֹּהֵן מִן־הַמִּנְחָה
אֶת־אַזְכָּרָתָהּ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ
לַיהוָה: וְהַנּוֹתֶרֶת מִן־הַמִּנְחָה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו קֹדֶשׁ

Omne fermentum, & mel, in sacrificio prohibetur à Deo.

11 קָדָשִׁים מֵאִשֵּׁי יְהוָה: כָּל־הַמִּנְחָה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיהוָה
לֹא תֵעָשֶׂה חָמֵץ כִּי כָל־שְׂאֹר וְכָל־דְּבַשׁ לֹא־תַקְטִירוּ
12 מִמֶּנּוּ אִשֶּׁה לַיהוָה: קָרְבַּן רֵאשִׁית תַּקְרִיבוּ אֹתָם
13 לַיהוָה וְאֶל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא יַעֲלוּ לְרֵיחַ נִיחֹחַ: וְכָל־קָרְבָּן
מִנְחָתְךָ בַּמֶּלַח תִּמְלָח וְלֹא תַשְׁבִּית מֶלַח בְּרִית אֱלֹהֶיךָ

מֵעַל מִנְחָתֶךָ עַל כָּל־קָרְבָּנְךָ תַּקְרִיב מֶלַח׃ ס

Quinta species oblationis, Minha dicta, ex primitiis tritici in festo hebdomadarum offerebatur.

14 וְאִם־תַּקְרִיב מִנְחַת בִּכּוּרִים לַיהוָה אָבִיב קָלוּי
בָּאֵשׁ גֶּרֶשׂ כַּרְמֶל תַּקְרִיב אֶת מִנְחַת בִּכּוּרֶיךָ׃ וְנָתַתָּ טו
עָלֶיהָ שֶׁמֶן וְשַׂמְתָּ עָלֶיהָ לְבֹנָה מִנְחָה הִוא׃ וְהִקְטִיר טז
הַכֹּהֵן אֶת־אַזְכָּרָתָהּ מִגִּרְשָׁהּ וּמִשַּׁמְנָהּ עַל כָּל־לְבֹנָתָהּ
אִשֶּׁה לַיהוָה׃ פ

Cap. III. Tertium genus sacrificiorum, quæ Pacifica vocantur, triplici specie constat. Prima ex Bobus.

ג א וְאִם־זֶבַח שְׁלָמִים קָרְבָּנוֹ אִם מִן־הַבָּקָר הוּא מַקְרִיב
אִם־זָכָר אִם־נְקֵבָה תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ לִפְנֵי יְהוָה׃ וְסָמַךְ ב
יָדוֹ עַל־רֹאשׁ קָרְבָּנוֹ וּשְׁחָטוֹ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְזָרְקוּ
בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃
וְהִקְרִיב מִזֶּבַח הַשְּׁלָמִים אִשֶּׁה לַיהוָה אֶת־הַחֵלֶב ג
הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב וְאֵת כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב׃
וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵהֶן אֲשֶׁר עַל־ ד
הַכְּסָלִים וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת עַל־הַכָּבֵד עַל־הַכְּלָיֹת יְסִירֶנָּה׃
וְהִקְטִירוּ אֹתוֹ בְּנֵי־אַהֲרֹן הַמִּזְבֵּחָה עַל־הָעֹלָה אֲשֶׁר ה
עַל־הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ
לַיהוָה׃ פ

Secunda species pacificorum, ex Ovibus est.

וְאִם־מִן־הַצֹּאן קָרְבָּנוֹ לְזֶבַח שְׁלָמִים לַיהוָה זָכָר אוֹ ו
נְקֵבָה תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ׃ אִם־כֶּשֶׂב הוּא־מַקְרִיב אֶת־ ז
קָרְבָּנוֹ וְהִקְרִיב אֹתוֹ לִפְנֵי יְהוָה׃ וְסָמַךְ אֶת־יָדוֹ עַל־ ח
רֹאשׁ קָרְבָּנוֹ וְשָׁחַט אֹתוֹ לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְזָרְקוּ בְּנֵי
אַהֲרֹן אֶת־דָּמוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃ וְהִקְרִיב מִזֶּבַח ט
הַשְּׁלָמִים אִשֶּׁה לַיהוָה חֶלְבּוֹ הָאַלְיָה תְּמִימָה לְעֻמַּת
הָעֲצָה יְסִירֶנָּה וְאֶת־הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב וְאֵת
כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב׃ וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־ י
הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵהֶן אֲשֶׁר עַל־הַכְּסָלִים וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת
עַל־הַכָּבֵד עַל־הַכְּלָיֹת יְסִירֶנָּה׃ וְהִקְטִירוֹ הַכֹּהֵן יא
הַמִּזְבֵּחָה לֶחֶם אִשֶּׁה לַיהוָה׃ פ

ואם

Tertia ex Capris.

12 וְאִם־עֵז קָרְבָּנוֹ וְהִקְרִיבוֹ לִפְנֵי יְהוָה׃ וְסָמַךְ אֶת־יָדוֹ
עַל־רֹאשׁוֹ וְשָׁחַט אֹתוֹ לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְזָרְקוּ בְּנֵי
14 אַהֲרֹן אֶת־דָּמוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃ וְהִקְרִיב מִמֶּנּוּ
קָרְבָּנוֹ אִשֶּׁה לַיהוָה אֶת־הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב
טו וְאֵת כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב׃ וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת
וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵהֶן אֲשֶׁר עַל־הַכְּסָלִים וְאֶת־
16 הַיֹּתֶרֶת עַל־הַכָּבֵד עַל־הַכְּלָיֹת יְסִירֶנָּה׃ וְהִקְטִירָם
הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה לֶחֶם אִשֶּׁה לְרֵיחַ נִיחֹחַ כָּל־חֵלֶב
17 לַיהוָה׃ חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם כָּל־
חֵלֶב וְכָל־דָּם לֹא תֹאכֵלוּ׃ פ

Cap. IV. Leges sacrificiorum, quæ expiabant peccata per ignorantiam commissa: & incipit à summo sacerdote, cujus ritûs exponit.

1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר נֶפֶשׁ כִּי־תֶחֱטָא בִשְׁגָגָה מִכֹּל מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר
3 לֹא תֵעָשֶׂינָה וְעָשָׂה מֵאַחַת מֵהֵנָּה׃ אִם הַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ
יֶחֱטָא לְאַשְׁמַת הָעָם וְהִקְרִיב עַל חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא
4 פַּר בֶּן־בָּקָר תָּמִים לַיהוָה לְחַטָּאת׃ וְהֵבִיא אֶת־הַפָּר
אֶל־פֶּתַח אֹהֶל־מוֹעֵד לִפְנֵי יְהוָה וְסָמַךְ אֶת־יָדוֹ עַל־
ה רֹאשׁ הַפָּר וְשָׁחַט אֶת־הַפָּר לִפְנֵי יְהוָה׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן
6 הַמָּשִׁיחַ מִדַּם הַפָּר וְהֵבִיא אֹתוֹ אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְטָבַל
הַכֹּהֵן אֶת־אֶצְבָּעוֹ בַּדָּם וְהִזָּה מִן־הַדָּם שֶׁבַע פְּעָמִים
7 לִפְנֵי יְהוָה אֶת־פְּנֵי פָּרֹכֶת הַקֹּדֶשׁ׃ וְנָתַן הַכֹּהֵן מִן־הַדָּם
עַל־קַרְנוֹת מִזְבַּח קְטֹרֶת הַסַּמִּים לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר בְּאֹהֶל
מוֹעֵד וְאֵת כָּל־דַּם הַפָּר יִשְׁפֹּךְ אֶל־יְסוֹד מִזְבַּח הָעֹלָה
8 אֲשֶׁר־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְאֵת־כָּל־חֵלֶב פַּר הַחַטָּאת
יָרִים מִמֶּנּוּ אֶת־הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה עַל־הַקֶּרֶב וְאֵת כָּל־
9 הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב׃ וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת הַחֵלֶב
אֲשֶׁר עֲלֵיהֶן אֲשֶׁר עַל־הַכְּסָלִים וְאֶת הַיֹּתֶרֶת עַל־
י הַכָּבֵד עַל הַכְּלָיֹת יְסִירֶנָּה׃ כַּאֲשֶׁר יוּרַם מִשּׁוֹר זֶבַח
יב הַשְּׁלָמִים וְהִקְטִירָם הַכֹּהֵן עַל מִזְבַּח הָעֹלָה׃ וְאֶת־עוֹר

הַפָּר וְאֶת־כָּל־בְּשָׂרוֹ עַל־רֹאשׁוֹ וְעַל־כְּרָעָיו
וְקִרְבּוֹ וּפִרְשֹׁו׃ 12 וְהוֹצִיא אֶת־כָּל־הַפָּר אֶל־מִחוּץ
לַמַּחֲנֶה אֶל־מָקוֹם טָהוֹר אֶל־שֶׁפֶךְ הַדֶּשֶׁן וְשָׂרַף
אֹתוֹ עַל־עֵצִים בָּאֵשׁ עַל־שֶׁפֶךְ הַדֶּשֶׁן יִשָּׂרֵף׃

פ

Sacrificium, quod allaturi erant, quando totus populus per errorem peccâsset.

13 וְאִם כָּל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ וְנֶעְלַם דָּבָר מֵעֵינֵי הַקָּהָל
וְעָשׂוּ אַחַת מִכָּל־מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־תֵעָשֶׂינָה
וְאָשֵׁמוּ׃ 14 וְנוֹדְעָה הַחַטָּאת אֲשֶׁר חָטְאוּ עָלֶיהָ וְהִקְרִיבוּ
הַקָּהָל פַּר בֶּן־בָּקָר לְחַטָּאת וְהֵבִיאוּ אֹתוֹ לִפְנֵי
אֹהֶל מוֹעֵד׃ 15 וְסָמְכוּ זִקְנֵי הָעֵדָה אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הַ
הַפָּר לִפְנֵי יְהוָה וְשָׁחַט אֶת־הַפָּר לִפְנֵי יְהוָה׃ 16 וְהֵבִיא
הַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ מִדַּם הַפָּר אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד׃ 17 וְטָבַל
הַכֹּהֵן אֶצְבָּעוֹ מִן־הַדָּם וְהִזָּה שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי יְהוָה
אֶת פְּנֵי הַפָּרֹכֶת׃ 18 וּמִן־הַדָּם יִתֵּן עַל־קַרְנֹת הַמִּזְבֵּחַ
אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר בְּאֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת כָּל־הַדָּם
יִשְׁפֹּךְ אֶל־יְסוֹד מִזְבַּח הָעֹלָה אֲשֶׁר־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃
כ 19 וְאֶת כָּל־חֶלְבּוֹ יָרִים מִמֶּנּוּ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה׃ וְעָשָׂה
לַפָּר כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְפַר הַחַטָּאת כֵּן יַעֲשֶׂה־לּוֹ וְכִפֶּר
עֲלֵהֶם הַכֹּהֵן וְנִסְלַח לָהֶם׃ 21 וְהוֹצִיא אֶת־הַפָּר אֶל־
מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְשָׂרַף אֹתוֹ כַּאֲשֶׁר שָׂרַף אֶת הַפָּר
הָרִאשׁוֹן חַטַּאת הַקָּהָל הוּא׃

פ

Cum Princeps per errorem peccâsset, quod sacrificium offerre deberet.

22 אֲשֶׁר נָשִׂיא יֶחֱטָא וְעָשָׂה אַחַת מִכָּל־מִצוֹת יְהוָה אֱלֹהָיו
אֲשֶׁר לֹא־תֵעָשֶׂינָה בִּשְׁגָגָה וְאָשֵׁם׃ 23 אוֹ הוֹדַע אֵלָיו
חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא בָהּ וְהֵבִיא אֶת־קָרְבָּנוֹ שְׂעִיר עִזִּים
זָכָר תָּמִים׃ 24 וְסָמַךְ יָדוֹ עַל־רֹאשׁ הַשָּׂעִיר וְשָׁחַט אֹתוֹ
בִּמְקוֹם אֲשֶׁר־יִשְׁחַט אֶת־הָעֹלָה לִפְנֵי יְהוָה חַטָּאת
הוּא׃ 25 וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הַחַטָּאת בְּאֶצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל־כֵּן
קַרְנֹת מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת דָּמוֹ יִשְׁפֹּךְ אֶל־יְסוֹד מִזְבַּח
הָעֹלָה

26 הָעֹלָה: וְאֶת־כָּל־חֶלְבּוֹ יַקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה כְּחֵלֶב זֶבַח
הַשְּׁלָמִים וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן מֵחַטָּאתוֹ וְנִסְלַח לוֹ:

פ

Sacrificium à quolibet ex populo afferendum, si per errorem peccâsset; cui conceditur afferre capellam, vel agnam.

27 וְאִם־נֶפֶשׁ אַחַת תֶּחֱטָא בִּשְׁגָגָה מֵעַם הָאָרֶץ בַּעֲשֹׂתָהּ
28 אַחַת מִמִּצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־תֵעָשֶׂינָה וְאָשֵׁם: אוֹ
הוֹדַע אֵלָיו חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא וְהֵבִיא קָרְבָּנוֹ שְׂעִירַת
29 עִזִּים תְּמִימָה נְקֵבָה עַל חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא: וְסָמַךְ
אֶת־יָדוֹ עַל רֹאשׁ הַחַטָּאת וְשָׁחַט אֶת־הַחַטָּאת בִּמְקוֹם
30 הָעֹלָה: וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדָּמָהּ בְּאֶצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל־קַרְנֹת
מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־כָּל־דָּמָהּ יִשְׁפֹּךְ אֶל־יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ:
31 וְאֶת־כָּל־חֶלְבָּהּ יָסִיר כַּאֲשֶׁר הוּסַר חֵלֶב מֵעַל זֶבַח
הַשְּׁלָמִים וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה
וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן וְנִסְלַח לוֹ:

פ

32 וְאִם־כֶּבֶשׂ יָבִיא קָרְבָּנוֹ לְחַטָּאת נְקֵבָה תְּמִימָה
33 יְבִיאֶנָּה: וְסָמַךְ אֶת־יָדוֹ עַל רֹאשׁ הַחַטָּאת וְשָׁחַט
34 אֹתָהּ לְחַטָּאת בִּמְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחַט אֶת־הָעֹלָה: וְלָקַח
הַכֹּהֵן מִדַּם הַחַטָּאת בְּאֶצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל־קַרְנֹת מִזְבַּח
35 הָעֹלָה וְאֶת־כָּל־דָּמָהּ יִשְׁפֹּךְ אֶל־יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ: וְאֶת־
כָּל־חֶלְבָּהּ יָסִיר כַּאֲשֶׁר יוּסַר חֵלֶב הַכֶּשֶׂב מִזֶּבַח
הַשְּׁלָמִים וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֹתָם הַמִּזְבֵּחָה עַל אִשֵּׁי יְהוָה
וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל־חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר־חָטָא וְנִסְלַח לוֹ:

פ

Cap. V. *De eo, qui in judicio perjurus fuerit, ne adversus aliquem attestaretur.*

א ן וְנֶפֶשׁ כִּי־תֶחֱטָא וְשָׁמְעָה קוֹל אָלָה וְהוּא עֵד אוֹ רָאָה
2 אוֹ יָדָע אִם־לוֹא יַגִּיד וְנָשָׂא עֲוֹנוֹ: אוֹ נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תִּגַּע
בְּכָל־דָּבָר טָמֵא אוֹ בְּנִבְלַת חַיָּה טְמֵאָה אוֹ בְּנִבְלַת
בְּהֵמָה טְמֵאָה אוֹ בְּנִבְלַת שֶׁרֶץ טָמֵא וְנֶעְלַם מִמֶּנּוּ וְהוּא
3 טָמֵא וְאָשֵׁם: אוֹ כִי יִגַּע בְּטֻמְאַת אָדָם לְכֹל טֻמְאָתוֹ
4 אֲשֶׁר יִטְמָא בָהּ וְנֶעְלַם מִמֶּנּוּ וְהוּא יָדַע וְאָשֵׁם: אוֹ

De illo, qui cùm rem immundam

נפש

נֶפֶשׁ כִּי תִשְׁבַּע לְבַטֵּא בִשְׂפָתַיִם לְהָרַע אוֹ לְהֵיטִיב
לְכֹל אֲשֶׁר יְבַטֵּא הָאָדָם בִּשְׁבוּעָה וְנֶעְלַם מִמֶּנּוּ וְהוּא
יָדַע וְאָשֵׁם לְאַחַת מֵאֵלֶּה: וְהָיָה כִּי יֶאְשַׁם לְאַחַת ה
מֵאֵלֶּה וְהִתְוַדָּה אֲשֶׁר חָטָא עָלֶיהָ: וְהֵבִיא אֶת אֲשָׁמוֹ ו
לַיהוָה עַל חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא נְקֵבָה מִן הַצֹּאן כִּשְׂבָּה
אוֹ שְׂעִירַת עִזִּים לְחַטָּאת וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן מֵחַטָּאתוֹ:
וְאִם לֹא תַגִּיעַ יָדוֹ דֵּי שֶׂה וְהֵבִיא אֶת אֲשָׁמוֹ אֲשֶׁר חָטָא ז
שְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה לַיהוָה אֶחָד לְחַטָּאת
וְאֶחָד לְעֹלָה: וְהֵבִיא אֹתָם אֶל הַכֹּהֵן וְהִקְרִיב אֶת ח
אֲשֶׁר לַחַטָּאת רִאשֹׁנָה וּמָלַק אֶת רֹאשׁוֹ מִמּוּל עָרְפּוֹ
וְלֹא יַבְדִּיל: וְהִזָּה מִדַּם הַחַטָּאת עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ ט
וְהַנִּשְׁאָר בַּדָּם יִמָּצֶה אֶל יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ חַטָּאת הוּא:
וְאֶת הַשֵּׁנִי יַעֲשֶׂה עֹלָה כַּמִּשְׁפָּט וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן י
מֵחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא וְנִסְלַח לוֹ: ס וְאִם לֹא יא
תַשִּׂיג יָדוֹ לִשְׁתֵּי תֹרִים אוֹ לִשְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה וְהֵבִיא אֶת
קָרְבָּנוֹ אֲשֶׁר חָטָא עֲשִׂרֹנִת הָאֵפָה סֹלֶת לְחַטָּאת לֹא
יָשִׂים עָלֶיהָ שֶׁמֶן וְלֹא יִתֵּן עָלֶיהָ לְבֹנָה כִּי חַטָּאת הוּא:
וְהֵבִיאָהּ אֶל הַכֹּהֵן וְקָמַץ הַכֹּהֵן מְמֶנָּה מְלוֹא קֻמְצוֹ יב
אֶת אַזְכָּרָתָהּ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה עַל אִשֵּׁי יְהוָה חַטָּאת
הוּא: וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא יג
מֵאַחַת מֵאֵלֶּה וְנִסְלַח לוֹ וְהָיְתָה לַכֹּהֵן כַּמִּנְחָה: ס
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: נֶפֶשׁ כִּי תִמְעֹל טו יד
מַעַל וְחָטְאָה בִּשְׁגָגָה מִקָּדְשֵׁי יְהוָה וְהֵבִיא אֶת אֲשָׁמוֹ
לַיהוָה אַיִל תָּמִים מִן הַצֹּאן בְּעֶרְכְּךָ כֶּסֶף שְׁקָלִים
בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ לָאָשָׁם: וְאֶת אֲשֶׁר חָטָא מִן הַקֹּדֶשׁ טז
יְשַׁלֵּם וְאֶת חֲמִשְׁתּוֹ יֹסֵף עָלָיו וְנָתַן אֹתוֹ לַכֹּהֵן וְהַכֹּהֵן
יְכַפֵּר עָלָיו בְּאֵיל הָאָשָׁם וְנִסְלַח לוֹ: פ
וְאִם נֶפֶשׁ כִּי תֶחֱטָא וְעָשְׂתָה אַחַת מִכָּל מִצְוֹת יְהוָה יז

אשר

tetigisset, id oblitus, sacrum locum ingressus esset.

4 De illo, qui juravit se aliquid tale facturum, vel non; & oblitus, juramentum violavit.

De triplici oblationum specie, juxta facultates illius, qui expiatur.

6 De divite.

7 De paupere.

11 De pauperrimo.

Expiatio ejus, qui sacrilegium commiserit.

Expiatio ejus, qui

18 אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׂינָה וְלֹא־יָדַע וְאָשֵׁם וְנָשָׂא עֲוֹנוֹ׃ וְהֵבִיא
אַיִל תָּמִים מִן־הַצֹּאן בְּעֶרְכְּךָ לְאָשָׁם אֶל־הַכֹּהֵן וְכִפֶּר
קמץ בתביר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל־שִׁגְגָתוֹ אֲשֶׁר־שָׁגָג וְהוּא לֹא־יָדַע וְנִסְלַח
19 לוֹ׃ אָשָׁם הוּא אָשֹׁם אָשַׁם לַיהוָה׃ פ

21 כ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ נֶפֶשׁ כִּי תֶחֱטָא וּמָעֲלָה
מַעַל בַּיהוָה וְכִחֵשׁ בַּעֲמִיתוֹ בְּפִקָּדוֹן אוֹ־בִתְשׂוּמֶת יָד
22 אוֹ בְגָזֵל אוֹ עָשַׁק אֶת־עֲמִיתוֹ׃ אוֹ־מָצָא אֲבֵדָה וְכִחֵשׁ
בָּהּ וְנִשְׁבַּע עַל־שָׁקֶר עַל־אַחַת מִכֹּל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה
קמץ 23 הָאָדָם לַחֲטֹא בָהֵנָּה׃ וְהָיָה כִּי־יֶחֱטָא וְאָשֵׁם וְהֵשִׁיב
בוביע קמץ בז״ק אֶת־הַגְּזֵלָה אֲשֶׁר גָּזָל אוֹ אֶת־הָעֹשֶׁק אֲשֶׁר עָשָׁק אוֹ
אֶת־הַפִּקָּדוֹן אֲשֶׁר הָפְקַד אִתּוֹ אוֹ אֶת־הָאֲבֵדָה אֲשֶׁר
24 מָצָא׃ אוֹ מִכֹּל אֲשֶׁר־יִשָּׁבַע עָלָיו לַשֶּׁקֶר וְשִׁלַּם אֹתוֹ
בְּרֹאשׁוֹ וַחֲמִשִׁתָיו יֹסֵף עָלָיו לַאֲשֶׁר הוּא לוֹ יִתְּנֶנּוּ בְּיוֹם
בה אַשְׁמָתוֹ׃ וְאֶת־אֲשָׁמוֹ יָבִיא לַיהוָה אַיִל תָּמִים מִן־הַצֹּאן
26 בְּעֶרְכְּךָ לְאָשָׁם אֶל־הַכֹּהֵן׃ וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן לִפְנֵי
יְהוָה וְנִסְלַח לוֹ עַל־אַחַת מִכֹּל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה לְאַשְׁמָה
בָהּ׃

dubitat, an aliquod Dei præceptum violaverit, nec ne.

De eo, qui socio suo depositum, vel mutuatum negaverit: aut raptum vel retentionem fecerit: aut invenerit amissum, & perjurans negaverit illud; si in animo sit pœnitentiam agere, qualis esse debeat expiatio ejus.

פ פ פ כה 25

2 א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ צַו אֶת־אַהֲרֹן
וְאֶת־בָּנָיו לֵאמֹר זֹאת תּוֹרַת הָעֹלָה הִוא הָעֹלָה
ש׳ ועירא עַל מוֹקְדָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ כָּל־הַלַּיְלָה עַד־הַבֹּקֶר וְאֵשׁ
3 הַמִּזְבֵּחַ תּוּקַד בּוֹ׃ וְלָבַשׁ הַכֹּהֵן מִדּוֹ בַד וּמִכְנְסֵי־בַד
יִלְבַּשׁ עַל־בְּשָׂרוֹ וְהֵרִים אֶת־הַדֶּשֶׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ
4 אֶת־הָעֹלָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְשָׂמוֹ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ׃ וּפָשַׁט
אֶת־בְּגָדָיו וְלָבַשׁ בְּגָדִים אֲחֵרִים וְהוֹצִיא אֶת־הַדֶּשֶׁן
ה אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה אֶל־מָקוֹם טָהוֹר׃ וְהָאֵשׁ עַל־
הַמִּזְבֵּחַ תּוּקַד־בּוֹ לֹא תִכְבֶּה וּבִעֵר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן עֵצִים
בבקר

Cap. VI. Statuta super holocausto perpetuo, & igne, qui arsurus erat.

בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר וְעֵרַךְ עָלֶיהָ הָעֹלָה וְהִקְטִיר עָלֶיהָ חֶלְבֵי
הַשְּׁלָמִים׃ אֵשׁ תָּמִיד תּוּקַד עַל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכְבֶּה׃ 6

ס

וְזֹאת תּוֹרַת הַמִּנְחָה הַקָּרֵב אֹתָהּ בְּנֵי־ 7
אַהֲרֹן לִפְנֵי יְהוָה אֶל־פְּנֵי הַמִּזְבֵּחַ׃ וְהֵרִים מִמֶּנּוּ 8
בְּקֻמְצוֹ מִסֹּלֶת הַמִּנְחָה וּמִשַּׁמְנָהּ וְאֵת כָּל־הַלְּבֹנָה
אֲשֶׁר עַל־הַמִּנְחָה וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה רֵיחַ נִיחֹחַ אַזְכָּרָתָהּ
לַיהוָה׃ וְהַנּוֹתֶרֶת מִמֶּנָּה יֹאכְלוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו מַצּוֹת 9
תֵּאָכֵל בְּמָקוֹם קָדֹשׁ בְּחֲצַר אֹהֶל־מוֹעֵד יֹאכְלוּהָ׃ לֹא
תֵאָפֶה חָמֵץ חֶלְקָם נָתַתִּי אֹתָהּ מֵאִשַּׁי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים
הִוא כַּחַטָּאת וְכָאָשָׁם׃ כָּל־זָכָר בִּבְנֵי אַהֲרֹן יֹאכְלֶנָּה 11
חָק־עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם מֵאִשֵּׁי יְהוָה כָּל אֲשֶׁר־יִגַּע בָּהֶם
יִקְדָּשׁ׃

פ

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ זֹאת קָרְבַּן אַהֲרֹן וּבָנָיו 13 12
אֲשֶׁר־יַקְרִיבוּ לַיהוָה בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ עֶשְׂרֹנִית הָאֵפָה
סֹלֶת מִנְחָה תָּמִיד מַחֲצִיתָהּ בַּבֹּקֶר וּמַחֲצִיתָהּ בָּעָרֶב׃
עַל־מַחֲבַת בַּשֶּׁמֶן תֵּעָשֶׂה מֻרְבֶּכֶת תָּבִיאֶנָּה תַּפִינֵי 14
מִנְחַת פִּתִּים תַּקְרִיב רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה׃ וְהַכֹּהֵן טו
הַמָּשִׁיחַ תַּחְתָּיו מִבָּנָיו יַעֲשֶׂה אֹתָהּ חָק־עוֹלָם לַיהוָה
כָּלִיל תֻּקְטָר׃ וְכָל־מִנְחַת כֹּהֵן כָּלִיל תִּהְיֶה לֹא 16
תֵאָכֵל׃

פ

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־ 18 17
בָּנָיו לֵאמֹר זֹאת תּוֹרַת הַחַטָּאת בִּמְקוֹם אֲשֶׁר תִּשָּׁחֵט
הָעֹלָה תִּשָּׁחֵט הַחַטָּאת לִפְנֵי יְהוָה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא׃
הַכֹּהֵן הַמְחַטְּאָהּ אֹתָהּ יֹאכֵלֶנָּה בְּמָקוֹם קָדֹשׁ תֵּאָכֵל 19
בְּחֲצַר אֹהֶל מוֹעֵד׃ כָּל אֲשֶׁר־יִגַּע בִּבְשָׂרָהּ יִקְדָּשׁ כ
וַאֲשֶׁר יִזֶּה מִדָּמָהּ עַל־הַבֶּגֶד אֲשֶׁר יִזֶּה עָלָיו תְּכַבֵּס
בְּמָקוֹם קָדֹשׁ׃ וּכְלִי־חֶרֶשׂ אֲשֶׁר תְּבֻשַּׁל־בּוֹ יִשָּׁבֵר וְאִם־ 21
בִּכְלִי נְחֹשֶׁת בֻּשְּׁלָה וּמֹרַק וְשֻׁטַּף בַּמָּיִם׃ כָּל־זָכָר 22
בכהנים

Peculiares ritus super oblationem Minha dictam.

Oblatio, sive Minha, sacerdotum in die electionis eorum, quam summus sacerdos singulis diebus faciebat.

Lex sacrificii, Hatoat, vocati, id est, expiatio peccati; quam ex illo portionem sacerdotes comedere debebant, quæ verò cremanda.

בַּכֹּהֲנִים יֹאכַל אֹתָהּ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא׃ וְכָל־חַטָּאת
אֲשֶׁר יוּבָא מִדָּמָהּ אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ לֹא
תֵאָכֵל בָּאֵשׁ תִּשָּׂרֵף׃
פ

Cap. VII. *Lex sacrificii, Assam dicti, hoc est, culpa; & quod sacerdotes ejus carnem comederent.*

וְזֹאת תּוֹרַת הָאָשָׁם קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא׃ בִּמְקוֹם אֲשֶׁר
יִשְׁחֲטוּ אֶת־הָעֹלָה יִשְׁחֲטוּ אֶת־הָאָשָׁם וְאֶת־דָּמוֹ יִזְרֹק
עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃ וְאֶת־כָּל־חֶלְבּוֹ יַקְרִיב מִמֶּנּוּ אֶת־
הָאַלְיָה וְאֶת־הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת־הַקָּרֶב׃ וְאֵת שְׁתֵּי
הַכְּלָיֹת וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵיהֶן אֲשֶׁר עַל־הַכְּסָלִים
וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת עַל־הַכָּבֵד עַל־הַכְּלָיֹת יְסִירֶנָּה׃ וְהִקְטִיר
אֹתָם הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה אִשֶּׁה לַיהוָה אָשָׁם הוּא׃ כָּל־

Quod pellis holocausti, sacerdotis ipsius esset.

זָכָר בַּכֹּהֲנִים יֹאכְלֶנּוּ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ יֵאָכֵל קֹדֶשׁ קָדָשִׁים
הוּא׃ כְּחַטָּאת כָּאָשָׁם תּוֹרָה אַחַת לָהֶם הַכֹּהֵן אֲשֶׁר
יְכַפֶּר־בּוֹ לוֹ יִהְיֶה׃ וְהַכֹּהֵן הַמַּקְרִיב אֶת־עֹלַת אִישׁ
עוֹר הָעֹלָה אֲשֶׁר הִקְרִיב לַכֹּהֵן לוֹ יִהְיֶה׃ וְכָל־מִנְחָה
אֲשֶׁר תֵּאָפֶה בַּתַּנּוּר וְכָל־נַעֲשָׂה בַמַּרְחֶשֶׁת וְעַל־
מַחֲבַת לַכֹּהֵן הַמַּקְרִיב אֹתָהּ לוֹ תִהְיֶה׃ וְכָל־מִנְחָה
בְלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְחָרֵבָה לְכָל־בְּנֵי אַהֲרֹן תִּהְיֶה אִישׁ
כְּאָחִיו׃
פ

Tres pacificorum species. Prima pro gratiarum actione. Secunda pro voti executione. Tertia pro spontanea oblatione.

וְזֹאת תּוֹרַת זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר יַקְרִיב לַיהוָה׃ אִם עַל־
תּוֹדָה יַקְרִיבֶנּוּ וְהִקְרִיב עַל־זֶבַח הַתּוֹדָה חַלּוֹת מַצּוֹת
בְּלוּלֹת בַּשֶּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצּוֹת מְשֻׁחִים בַּשֶּׁמֶן וְסֹלֶת
מֻרְבֶּכֶת חַלֹּת בְּלוּלֹת בַּשָּׁמֶן׃ עַל־חַלֹּת לֶחֶם חָמֵץ
יַקְרִיב קָרְבָּנוֹ עַל־זֶבַח תּוֹדַת שְׁלָמָיו׃ וְהִקְרִיב מִמֶּנּוּ אֶחָד
מִכָּל־קָרְבָּן תְּרוּמָה לַיהוָה לַכֹּהֵן הַזֹּרֵק אֶת־דַּם הַשְּׁלָמִים
לּוֹ יִהְיֶה׃ וּבְשַׂר זֶבַח תּוֹדַת שְׁלָמָיו בְּיוֹם קָרְבָּנוֹ יֵאָכֵל לֹא־
יַנִּיחַ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר׃ וְאִם־נֶדֶר אוֹ נְדָבָה זֶבַח קָרְבָּנוֹ
בְּיוֹם הַקְרִיבוֹ אֶת־זִבְחוֹ יֵאָכֵל וּמִמָּחֳרָת וְהַנּוֹתָר מִמֶּנּוּ
יֵאָכֵל׃ וְהַנּוֹתָר מִבְּשַׂר הַזֶּבַח בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בָּאֵשׁ יִשָּׂרֵף׃

ואם

וְאִם הָאָכֹל יֵאָכֵל מִבְּשַׂר־זֶבַח שְׁלָמָיו בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי לֹא 18
יֵרָצֶה הַמַּקְרִיב אֹתוֹ לֹא יֵחָשֵׁב לוֹ פִּגּוּל יִהְיֶה וְהַנֶּפֶשׁ
הָאֹכֶלֶת מִמֶּנּוּ עֲוֹנָהּ תִּשָּׂא: וְהַבָּשָׂר אֲשֶׁר־יִגַּע בְּכָל־טָמֵא 19
לֹא יֵאָכֵל בָּאֵשׁ יִשָּׂרֵף וְהַבָּשָׂר כָּל־טָהוֹר יֹאכַל בָּשָׂר:
וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־תֹּאכַל בָּשָׂר מִזֶּבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר לַיהוָה כ
וְטֻמְאָתוֹ עָלָיו וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מֵעַמֶּיהָ: וְנֶפֶשׁ כִּי־ 21
תִגַּע בְּכָל־טָמֵא בְּטֻמְאַת אָדָם אוֹ בִּבְהֵמָה טְמֵאָה אוֹ
בְּכָל־שֶׁקֶץ טָמֵא וְאָכַל מִבְּשַׂר־זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר
לַיהוָה וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מֵעַמֶּיהָ: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־ 22
מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר כָּל־חֵלֶב 23
שׁוֹר וְכֶשֶׂב וָעֵז לֹא תֹאכֵלוּ: וְחֵלֶב נְבֵלָה וְחֵלֶב טְרֵפָה 24
יֵעָשֶׂה לְכָל־מְלָאכָה וְאָכֹל לֹא תֹאכְלֻהוּ: כִּי כָל־אֹכֵל כה
חֵלֶב מִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר יַקְרִיב מִמֶּנָּה אִשֶּׁה לַיהוָה
וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הָאֹכֶלֶת מֵעַמֶּיהָ: וְכָל־דָּם לֹא תֹאכְלוּ 26
בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם לָעוֹף וְלַבְּהֵמָה: כָּל־נֶפֶשׁ אֲשֶׁר־תֹּאכַל 27
כָּל־דָּם וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מֵעַמֶּיהָ: פ

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל 28 29
לֵאמֹר הַמַּקְרִיב אֶת־זֶבַח שְׁלָמָיו לַיהוָה יָבִיא אֶת־
קָרְבָּנוֹ לַיהוָה מִזֶּבַח שְׁלָמָיו: יָדָיו תָּבֵאנָה אֶת אִשֵּׁי
יְהוָה אֶת־הַחֵלֶב עַל־הֶחָזֶה יְבִיאֶנּוּ אֶת הֶחָזֶה לְהָנִיף אֹתוֹ
תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה: וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת־הַחֵלֶב הַמִּזְבֵּחָה 31
וְהָיָה הֶחָזֶה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו: וְאֶת שׁוֹק הַיָּמִין תִּתְּנוּ 32
תְרוּמָה לַכֹּהֵן מִזִּבְחֵי שַׁלְמֵיכֶם: הַמַּקְרִיב אֶת־דַּם 33
הַשְּׁלָמִים וְאֶת־הַחֵלֶב מִבְּנֵי אַהֲרֹן לוֹ תִּהְיֶה שׁוֹק הַיָּמִין
לְמָנָה: כִּי אֶת־חֲזֵה הַתְּנוּפָה וְאֶת־שׁוֹק הַתְּרוּמָה לָקַחְתִּי 34
מֵאֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִזִּבְחֵי שַׁלְמֵיהֶם וָאֶתְּנָה אֹתָם לְאַהֲרֹן
הַכֹּהֵן וּלְבָנָיו לְחָק־עוֹלָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: זֹאת מִשְׁחַת לה
אַהֲרֹן וּמִשְׁחַת בָּנָיו מֵאִשֵּׁי יְהוָה בְּיוֹם הַקְרִיב אֹתָם לְכַהֵן
ליהוה

Deus prohibet Israël. ne comedat sevum bovis, arietis, aut capræ; nec animalium, & avium, sanguinem.

Portio ex sacrificiis pacificis sacerdotibus exhibenda.

36 לַיהוָה׃ אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לָתֵת לָהֶם בְּיוֹם מָשְׁחוֹ
אֹתָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתָם׃
37 זֹאת הַתּוֹרָה לָעֹלָה לַמִּנְחָה וְלַחַטָּאת וְלָאָשָׁם
38 וְלַמִּלּוּאִים וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים׃ אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־
מֹשֶׁה בְּהַר סִינָי בְּיוֹם צַוֹּתוֹ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְהַקְרִיב
אֶת־קָרְבְּנֵיהֶם לַיהוָה בְּמִדְבַּר סִינָי׃ פ

Cap. VIII. *Deus præcipit Moseh, ut exequatur ea, quæ ipsi commendavit circa unctionem Aharon & filiorum ejus: quamobrem universum populum congreget.*

ח א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ קַח אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־
בָּנָיו אִתּוֹ וְאֵת הַבְּגָדִים וְאֵת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֵת ׀ פַּר
3 הַחַטָּאת וְאֵת שְׁנֵי הָאֵילִים וְאֵת סַל הַמַּצּוֹת׃ וְאֵת כָּל־
4 הָעֵדָה הַקְהֵל אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַתִּקָּהֵל הָעֵדָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל
ה מוֹעֵד׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעֵדָה זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה
6 יְהוָה לַעֲשׂוֹת׃ וַיַּקְרֵב מֹשֶׁה אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו וַיִּרְחַץ
7 אֹתָם בַּמָּיִם׃ וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת־הַכֻּתֹּנֶת וַיַּחְגֹּר אֹתוֹ
בָּאַבְנֵט וַיַּלְבֵּשׁ אֹתוֹ אֶת־הַמְּעִיל וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת־הָאֵפֹד
8 וַיַּחְגֹּר אֹתוֹ בְּחֵשֶׁב הָאֵפֹד וַיֶּאְפֹּד לוֹ בּוֹ׃ וַיָּשֶׂם עָלָיו אֶת־
הַחֹשֶׁן וַיִּתֵּן אֶל־הַחֹשֶׁן אֶת־הָאוּרִים וְאֶת־הַתֻּמִּים׃
9 וַיָּשֶׂם אֶת־הַמִּצְנֶפֶת עַל־רֹאשׁוֹ וַיָּשֶׂם עַל־הַמִּצְנֶפֶת אֶל־
מוּל פָּנָיו אֵת צִיץ הַזָּהָב נֶזֶר הַקֹּדֶשׁ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
י אֶת־מֹשֶׁה׃ וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וַיִּמְשַׁח אֶת־
11 הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בּוֹ וַיְקַדֵּשׁ אֹתָם׃ וַיַּז מִמֶּנּוּ עַל־
הַמִּזְבֵּחַ שֶׁבַע פְּעָמִים וַיִּמְשַׁח אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־כָּל־
12 כֵּלָיו וְאֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ לְקַדְּשָׁם׃ וַיִּצֹּק מִשֶּׁמֶן
13 הַמִּשְׁחָה עַל רֹאשׁ אַהֲרֹן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ לְקַדְּשׁוֹ׃ וַיַּקְרֵב
מֹשֶׁה אֶת־בְּנֵי אַהֲרֹן וַיַּלְבִּשֵׁם כֻּתֳּנֹת וַיַּחְגֹּר אֹתָם אַבְנֵט
וַיַּחֲבֹשׁ לָהֶם מִגְבָּעוֹת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃
14 וַיַּגֵּשׁ אֵת פַּר הַחַטָּאת וַיִּסְמֹךְ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם
טו עַל־רֹאשׁ פַּר הַחַטָּאת׃ וַיִּשְׁחָט וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־הַדָּם
ויתן

7 Moseh induit Aharon sacro ornamento.

חצי החורה בפסוקים

10 Ungit tabernaculum, & omnia vasa ejus, quibus sanctificat illud: simulque ungit Aharon, & sanctificat eum.

13 Filios Aharon propriis vestibus induit.

15 Taurum expiationis sacrificat

וַיִּתֵּן עַל־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב בְּאֶצְבָּעוֹ וַיְחַטֵּא אֶת־ propter aram, & sanctificat illam.
הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־הַדָּם יָצַק אֶל־יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ וַיְקַדְּשֵׁהוּ
לְכַפֵּר עָלָיו: וַיִּקַּח אֶת־כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב 16
וְאֶת יֹתֶרֶת הַכָּבֵד וְאֶת־שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־חֶלְבְּהֶן
וַיַּקְטֵר מֹשֶׁה הַמִּזְבֵּחָה: וְאֶת־הַפָּר וְאֶת־עֹרוֹ וְאֶת־ 17
בְּשָׂרוֹ וְאֶת־פִּרְשׁוֹ שָׂרַף בָּאֵשׁ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וַיַּקְרֵב אֶת אֵיל הָעֹלָה וַיִּסְמְכוּ 18 Holocausti arietem offert.
אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הָאָיִל: וַיִּשְׁחָט וַיִּזְרֹק 19
מֹשֶׁה אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְאֶת־הָאַיִל נִתַּח כ
לְנִתָחָיו וַיַּקְטֵר מֹשֶׁה אֶת־הָרֹאשׁ וְאֶת־הַנְּתָחִים וְאֶת־
הַפָּדֶר: וְאֶת־הַקֶּרֶב וְאֶת־הַכְּרָעַיִם רָחַץ בַּמַּיִם וַיַּקְטֵר 21
מֹשֶׁה אֶת־כָּל־הָאַיִל הַמִּזְבֵּחָה עֹלָה הוּא לְרֵיחַ־נִיחֹחַ
אִשֶּׁה הוּא לַיהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וַיַּקְרֵב 22 Secundum arietem vovet.
אֶת־הָאַיִל הַשֵּׁנִי אֵיל הַמִּלֻּאִים וַיִּסְמְכוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־
יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הָאָיִל: וַיִּשְׁחָט וַיִּקַּח מֹשֶׁה מִדָּמוֹ 23
וַיִּתֵּן עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן־אַהֲרֹן הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית
וְעַל־בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית: וַיַּקְרֵב אֶת־בְּנֵי אַהֲרֹן וַיִּתֵּן 24
מֹשֶׁה מִן־הַדָּם עַל־תְּנוּךְ אָזְנָם הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדָם
הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן רַגְלָם הַיְמָנִית וַיִּזְרֹק מֹשֶׁה אֶת־הַדָּם
עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וַיִּקַּח אֶת־הַחֵלֶב וְאֶת־הָאַלְיָה כה
וְאֶת־כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב וְאֶת יֹתֶרֶת הַכָּבֵד
וְאֶת־שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־חֶלְבְּהֶן וְאֵת שׁוֹק הַיָּמִין: וּמִסַּל 26
הַמַּצּוֹת אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה לָקַח חַלַּת מַצָּה אַחַת וְחַלַּת
לֶחֶם שֶׁמֶן אַחַת וְרָקִיק אֶחָד וַיָּשֶׂם עַל־הַחֲלָבִים וְעַל
שׁוֹק הַיָּמִין: וַיִּתֵּן אֶת־הַכֹּל עַל כַּפֵּי אַהֲרֹן וְעַל כַּפֵּי 27
בָּנָיו וַיָּנֶף אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה: וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֹתָם 28
מֵעַל כַּפֵּיהֶם וַיַּקְטֵר הַמִּזְבֵּחָה עַל־הָעֹלָה מִלֻּאִים הֵם
לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה הוּא לַיהוָה: וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־הֶחָזֶה 29 Portio, quam ex Dei
וינפהו

וַיָּנֶף תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה מֵאֵיל הַמִּלֻּאִים לְמֹשֶׁה הָיָה
לְמָנָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ וַיִּקַּח מֹשֶׁה מִשֶּׁמֶן
הַמִּשְׁחָה וּמִן־הַדָּם אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ וַיַּז עַל־אַהֲרֹן עַל־
בְּגָדָיו וְעַל־בָּנָיו וְעַל־בִּגְדֵי בָנָיו אִתּוֹ וַיְקַדֵּשׁ אֶת־אַהֲרֹן
וְאֶת־בְּגָדָיו וְאֶת־בָּנָיו וְאֶת־בִּגְדֵי בָנָיו אִתּוֹ׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו בַּשְּׁלוּ אֶת־הַבָּשָׂר פֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד וְשָׁם תֹּאכְלוּ אֹתוֹ וְאֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר בְּסַל
הַמִּלֻּאִים כַּאֲשֶׁר צִוֵּיתִי לֵאמֹר אַהֲרֹן וּבָנָיו יֹאכְלֻהוּ׃
וְהַנּוֹתָר בַּבָּשָׂר וּבַלֶּחֶם בָּאֵשׁ תִּשְׂרֹפוּ׃ וּמִפֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד לֹא תֵצְאוּ שִׁבְעַת יָמִים עַד־יוֹם מְלֹאת יְמֵי
מִלֻּאֵיכֶם כִּי שִׁבְעַת יָמִים יְמַלֵּא אֶת־יֶדְכֶם׃ כַּאֲשֶׁר
עָשָׂה בַּיּוֹם הַזֶּה צִוָּה יְהוָה לַעֲשֹׂת לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם׃
לה וּפֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד תֵּשְׁבוּ יוֹמָם וָלַיְלָה שִׁבְעַת יָמִים
וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־מִשְׁמֶרֶת יְהוָה וְלֹא תָמֻתוּ כִּי־כֵן צִוֵּיתִי׃
לו וַיַּעַשׂ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה
בְּיַד־מֹשֶׁה׃ ס ס ס כו

א ט וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי קָרָא מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו
ב וּלְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר אֶל־אַהֲרֹן קַח־לְךָ עֵגֶל בֶּן־בָּקָר
לְחַטָּאת וְאַיִל לְעֹלָה תְּמִימִם וְהַקְרֵב לִפְנֵי יְהוָה׃
ג וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר קְחוּ שְׂעִיר־עִזִּים
ד לְחַטָּאת וְעֵגֶל וְכֶבֶשׂ בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם לְעֹלָה׃ וְשׁוֹר
וָאַיִל לִשְׁלָמִים לִזְבֹּחַ לִפְנֵי יְהוָה וּמִנְחָה בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן
ה כִּי הַיּוֹם יְהוָה נִרְאָה אֲלֵיכֶם׃ וַיִּקְחוּ אֵת אֲשֶׁר צִוָּה
משֶׁה אֶל־פְּנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וַיִּקְרְבוּ כָּל־הָעֵדָה וַיַּעַמְדוּ
ו לִפְנֵי יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה
ז תַּעֲשׂוּ וְיֵרָא אֲלֵיכֶם כְּבוֹד יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־
אַהֲרֹן קְרַב אֶל־הַמִּזְבֵּחַ וַעֲשֵׂה אֶת־חַטָּאתְךָ וְאֶת־
עֹלָתֶךָ וְכַפֵּר בַּעַדְךָ וּבְעַד הָעָם וַעֲשֵׂה אֶת־קָרְבַּן הָעָם

Portio, quam Moseh præbuit Aharon.

Quod prædicta omnia septem continuis diebus peracta sunt; in quibus Moseh summum sacerdotem egit.

Cap. IX.

וכפר בעדם כאשר צוה יהוה: ויקרב אהרן אל- 8
המזבח וישחט את־עגל החטאת אשר־לו: ויקרבו 9
בני אהרן את־הדם אליו ויטבל אצבעו בדם ויתן על-
קרנות המזבח ואת־הדם יצק אל־יסוד המזבח: ואת- 10
החלב ואת־הכליות ואת־היתרת מן־הכבד מן
החטאת הקטיר המזבחה כאשר צוה יהוה את-
משה: ואת־הבשר ואת־העור שרף באש מחוץ 11
למחנה: וישחט את־העלה וימצאו בני אהרן אליו 12
את־הדם ויזרקהו על־המזבח סביב: ואת־העלה 13
המציאו אליו לנתחיה ואת־הראש ויקטר על־המזבח:
וירחץ את־הקרב ואת־הכרעים ויקטר על־העלה 14
המזבחה: ויקרב את־קרבן העם ויקח את־שעיר טו
החטאת אשר לעם וישחטהו ויחטאהו כראשון:
ויקרב את־העלה ויעשה כמשפט: ויקרב את־ 17 16
המנחה וימלא כפו ממנה ויקטר על־המזבח מלבד
עלת הבקר: וישחט את־השור ואת־האיל זבח 18
השלמים אשר לעם וימצאו בני אהרן את־הדם אליו
ויזרקהו על־המזבח סביב: ואת־החלבים מן־השור 19
ומן־האיל האליה והמכסה והכליות ויתרת הכבד:
וישימו את־החלבים על־החזות ויקטר החלבים פ
המזבחה: ואת החזות ואת שוק הימין הניף אהרן 21
תנופה לפני יהוה כאשר צוה משה: וישא אהרן את־ 22
ידו אל־העם ויברכם וירד מעשת החטאת והעלה יויי פ
והשלמים: ויבא משה ואהרן אל־אהל מועד ויצאו 23
ויברכו את־העם ויראכבוד־יהוה אל־כל־העם:
ותצא אש מלפני יהוה ותאכל על־המזבח את 24
העלה ואת־החלבים וירא כל־העם וירנו ויפלו על-
פניהם: ויקחו בני־אהרן נדב ואביהוא איש מחתתו ו א
ויתנו

Aharen jussu Moseh officium sacerdotale init; atque pro se à sacrificio expiationis, & holocausto ordîtur.

Expiationis sacrificium, & holocaustum pro populo offert.

22 *Populo benedicit.*

23 *Omnibus ritè peractis; gloria Dei apparet; atque ignis descendit, & consumit omnia, quæ super altari erant.*

Cap. X. *Nadab, &*

וַיִּתְּנוּ בְהֶן אֵשׁ וַיָּשִׂימוּ עָלֶיהָ קְטֹרֶת וַיַּקְרִיבוּ לִפְנֵי יְהוָה
2 אֵשׁ זָרָה אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אֹתָם: וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי יְהוָה
3 וַתֹּאכַל אוֹתָם וַיָּמֻתוּ לִפְנֵי יְהוָה: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־
אַהֲרֹן הוּא אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה ׀ לֵאמֹר בִּקְרֹבַי אֶקָּדֵשׁ
4 וְעַל־פְּנֵי כָל־הָעָם אֶכָּבֵד וַיִּדֹּם אַהֲרֹן: וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־
מִישָׁאֵל וְאֶל אֶלְצָפָן בְּנֵי עֻזִּיאֵל דֹּד אַהֲרֹן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
קִרְבוּ שְׂאוּ אֶת־אֲחֵיכֶם מֵאֵת פְּנֵי־הַקֹּדֶשׁ אֶל־מִחוּץ
ה לַמַּחֲנֶה: וַיִּקְרְבוּ וַיִּשְׂאֵם בְּכֻתָּנְתָּם אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה
6 כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־אֶלְעָזָר
וְאִיתָמָר ׀ בָּנָיו רָאשֵׁיכֶם אַל־תִּפְרָעוּ ׀ וּבִגְדֵיכֶם לֹא־
תִפְרֹמוּ וְלֹא תָמֻתוּ וְעַל כָּל־הָעֵדָה יִקְצֹף וַאֲחֵיכֶם כָּל־
בֵּית יִשְׂרָאֵל יִבְכּוּ אֶת־הַשְּׂרֵפָה אֲשֶׁר שָׂרַף יְהוָה:
7 וּמִפֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא תֵצְאוּ פֶּן־תָּמֻתוּ כִּי־שֶׁמֶן
מִשְׁחַת יְהוָה עֲלֵיכֶם וַיַּעֲשׂוּ כִּדְבַר מֹשֶׁה: פ
9 8 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: יַיִן וְשֵׁכָר אַל־תֵּשְׁתְּ ׀
אַתָּה ׀ וּבָנֶיךָ אִתָּךְ בְּבֹאֲכֶם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וְלֹא תָמֻתוּ
י חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם: וּלְהַבְדִּיל בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין הַחֹל
11 וּבֵין הַטָּמֵא וּבֵין הַטָּהוֹר: וּלְהוֹרֹת אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת
כָּל־הַחֻקִּים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֲלֵיהֶם בְּיַד־מֹשֶׁה:
פ
12 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־אֶלְעָזָר וְאֶל־אִיתָמָר ׀ בָּנָיו
הַנּוֹתָרִים קְחוּ אֶת־הַמִּנְחָה הַנּוֹתֶרֶת מֵאִשֵּׁי יְהוָה וְאִכְלוּהָ
13 מַצּוֹת אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ כִּי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא: וַאֲכַלְתֶּם
אֹתָהּ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ כִּי חָקְךָ וְחֻק־בָּנֶיךָ הִוא מֵאִשֵּׁי יְהוָה
14 כִּי־כֵן צֻוִּיתִי: וְאֶת חֲזֵה הַתְּנוּפָה וְאֵת ׀ שׁוֹק הַתְּרוּמָה
תֹּאכְלוּ בְּמָקוֹם טָהוֹר אַתָּה וּבָנֶיךָ וּבִנֹתֶיךָ אִתָּךְ כִּי־
טו חָקְךָ וְחֻק־בָּנֶיךָ נִתְּנוּ מִזִּבְחֵי שַׁלְמֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל: שׁוֹק
הַתְּרוּמָה וַחֲזֵה הַתְּנוּפָה עַל אִשֵּׁי הַחֲלָבִים יָבִיאוּ לְהָנִיף

Abihu filii Aharon, quod igne alieno suffimentum offerrent in sanctuario, Dei igne consumpti sunt.

הקורא יטעים הגרש קורם החרסא

Deus prohibet sacerdotibus, ne vinum bibant, cùm sanctuarium ingrediantur.

Moseh precipit eis, ut reliquum sacrificii, Minha, dicti, comedant.

תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה וְהָיָה לְךָ וּלְבָנֶיךָ אִתְּךָ לְחָק־עוֹלָם
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה: וְאֵת שְׂעִיר הַחַטָּאת דָּרֹשׁ 16 *Moseh comperiens hircum expiationis fuisse combustum, reprehendit sacerdotes: & Aharon se sufficienter excusat.*
דָּרֹשׁ מֹשֶׁה וְהִנֵּה שָׂרֹף וַיִּקְצֹף עַל־אֶלְעָזָר וְעַל־אִיתָמָר דרש ברוש שיטה
בְּנֵי אַהֲרֹן הַנּוֹתָרִם לֵאמֹר: מַדּוּעַ לֹא־אֲכַלְתֶּם אֶת־ 17 והיא חצי התורה בחיבות
הַחַטָּאת בְּמָקוֹם הַקֹּדֶשׁ כִּי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא וְאֹתָהּ
נָתַן לָכֶם לָשֵׂאת אֶת־עֲוֹן הָעֵדָה לְכַפֵּר עֲלֵיהֶם לִפְנֵי
יְהוָה: הֵן לֹא־הוּבָא אֶת־דָּמָהּ אֶל־הַקֹּדֶשׁ פְּנִימָה אָכוֹל 18
תֹּאכְלוּ אֹתָהּ בַּקֹּדֶשׁ כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִי: וַיְדַבֵּר אַהֲרֹן אֶל־ 19
מֹשֶׁה הֵן הַיּוֹם הִקְרִיבוּ אֶת־חַטָּאתָם וְאֶת־עֹלָתָם לִפְנֵי
יְהוָה וַתִּקְרֶאנָה אֹתִי כְּאֵלֶּה וְאָכַלְתִּי חַטָּאת הַיּוֹם
הֲיִיטַב בְּעֵינֵי יְהוָה: וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה וַיִּיטַב בְּעֵינָיו: כ

פ

Cap. XI. *Deus exponit populo suo animalia, quæ ipsis essent immunda; ne illa comedant, nec eorum cadavera tangant.*

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר אֲלֵהֶם: דַּבְּרוּ יא
אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֹאת הַחַיָּה אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ מִכָּל־
הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ: כָּל־ 3 מַפְרֶסֶת פַּרְסָה
וְשֹׁסַעַת שֶׁסַע פְּרָסֹת מַעֲלַת גֵּרָה בַּבְּהֵמָה אֹתָהּ
תֹּאכֵלוּ: אַךְ אֶת־זֶה לֹא תֹאכְלוּ מִמַּעֲלֵי הַגֵּרָה 4
וּמִמַּפְרִסֵי הַפַּרְסָה אֶת־הַגָּמָל כִּי־מַעֲלֵה גֵרָה הוּא
וּפַרְסָה אֵינֶנּוּ מַפְרִיס טָמֵא הוּא לָכֶם: וְאֶת־הַשָּׁפָן כִּי ה
מַעֲלֵה גֵרָה הוּא וּפַרְסָה לֹא יַפְרִיס טָמֵא הוּא לָכֶם:
וְאֶת־הָאַרְנֶבֶת כִּי־מַעֲלַת גֵּרָה הִוא וּפַרְסָה לֹא הִפְרִיסָה 6
טְמֵאָה הִוא לָכֶם: וְאֶת־הַחֲזִיר כִּי־מַפְרִיס פַּרְסָה הוּא 7
וְשֹׁסַעַ שֶׁסַע פַּרְסָה וְהוּא גֵרָה לֹא־יִגָּר טָמֵא הוּא לָכֶם:
מִבְּשָׂרָם לֹא תֹאכֵלוּ וּבְנִבְלָתָם לֹא תִגָּעוּ טְמֵאִים הֵם 8
לָכֶם: אֶת־זֶה תֹּאכְלוּ מִכֹּל אֲשֶׁר בַּמָּיִם כֹּל אֲשֶׁר־לוֹ 9 *Quod genus piscium licebit eis comedere, quod verò non.*
סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת בַּמַּיִם בַּיַּמִּים וּבַנְּחָלִים אֹתָם תֹּאכֵלוּ:
וְכֹל אֲשֶׁר אֵין־לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת בַּיַּמִּים וּבַנְּחָלִים
מִכֹּל שֶׁרֶץ הַמַּיִם וּמִכֹּל נֶפֶשׁ הַחַיָּה אֲשֶׁר בַּמָּיִם שֶׁקֶץ
הֵם

43 הֵם לָכֶם: וְשֶׁקֶץ יִהְיוּ לָכֶם מִבְּשָׂרָם לֹא תֹאכֵלוּ וְאֶת־
44 נִבְלָתָם תְּשַׁקְּצוּ: כִּי אֲשֶׁר אֵין־לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת
45 בַּמַּיִם שֶׁקֶץ הוּא לָכֶם: וְאֶת־אֵלֶּה תְּשַׁקְּצוּ מִן־הָעוֹף
לֹא יֵאָכְלוּ שֶׁקֶץ הֵם אֶת־הַנֶּשֶׁר וְאֶת־הַפֶּרֶס וְאֶת
ש 46 הָעָזְנִיָּה: וְאֶת־הָרָאָה וְאֶת־הָאַיָּה לְמִינָהּ: אֵת
47 כָּל־עֹרֵב לְמִינוֹ: וְאֶת־בַּת הַיַּעֲנָה וְאֶת־הַתַּחְמָס
48 וְאֶת־הַשָּׁחַף וְאֶת־הַנֵּץ לְמִינֵהוּ: וְאֶת־הַכּוֹס וְאֶת־
49 הַשָּׁלָךְ וְאֶת־הַיַּנְשׁוּף: וְאֶת־הַתִּנְשֶׁמֶת וְאֶת־הַקָּאָת
50 וְאֶת־הָרָחָם: וְאֶת־הַחֲסִידָה הָאֲנָפָה לְמִינָהּ וְאֶת־
כ הַדּוּכִיפַת וְאֶת־הָעֲטַלֵּף: כֹּל שֶׁרֶץ הָעוֹף הַהֹלֵךְ
51 עַל־אַרְבַּע שֶׁקֶץ הוּא לָכֶם: אַךְ אֶת־זֶה תֹּאכְלוּ
52 מִכֹּל שֶׁרֶץ הָעוֹף הַהֹלֵךְ עַל־אַרְבַּע אֲשֶׁר לֹא־כְרָעַיִם
53 מִמַּעַל לְרַגְלָיו לְנַתֵּר בָּהֵן עַל־הָאָרֶץ: אֶת־אֵלֶּה
מֵהֶם תֹּאכֵלוּ אֶת־הָאַרְבֶּה לְמִינוֹ וְאֶת־הַסְּלְעָם
לְמִינֵהוּ וְאֶת־הַחַרְגֹּל לְמִינֵהוּ וְאֶת־הֶחָגָב לְמִינֵהוּ:
54 וְכֹל שֶׁרֶץ הָעוֹף אֲשֶׁר־לוֹ אַרְבַּע רַגְלַיִם שֶׁקֶץ הוּא
55 לָכֶם: וּלְאֵלֶּה תִּטַּמְּאוּ כָּל־הַנֹּגֵעַ בְּנִבְלָתָם יִטְמָא
נה עַד־הָעָרֶב: וְכָל־הַנֹּשֵׂא מִנִּבְלָתָם יְכַבֵּס בְּגָדָיו
56 וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב: לְכָל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר הִוא
מַפְרֶסֶת פַּרְסָה וְשֶׁסַע אֵינֶנָּה שֹׁסַעַת וְגֵרָה אֵינֶנָּה
מַעֲלָה טְמֵאִים הֵם לָכֶם כָּל־הַנֹּגֵעַ בָּהֶם יִטְמָא:
57 וְכָל־הוֹלֵךְ עַל־כַּפָּיו בְּכָל־הַחַיָּה הַהֹלֶכֶת עַל־
אַרְבַּע טְמֵאִים הֵם לָכֶם כָּל־הַנֹּגֵעַ בְּנִבְלָתָם יִטְמָא
58 עַד־הָעָרֶב: וְהַנֹּשֵׂא אֶת־נִבְלָתָם יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְטָמֵא
59 עַד־הָעָרֶב טְמֵאִים הֵמָּה לָכֶם: ס וְזֶה
לָכֶם הַטָּמֵא בַּשֶּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ עַל־הָאָרֶץ הַחֹלֶד וְהָעַכְבָּר
ל וְהַצָּב לְמִינֵהוּ: וְהָאֲנָקָה וְהַכֹּחַ וְהַלְּטָאָה וְהַחֹמֶט
31 וְהַתִּנְשָׁמֶת: אֵלֶּה הַטְּמֵאִים לָכֶם בְּכָל־

Deus prohibet illis aves immundas; & omnes propriis nominibus declarat eis.

De reptilibus terræ.

Leges immunditiæ animalium, & reptilium prædictorum, eorúmque gradus.

Immunditia reptilium, quæ non volant, sed reptant super terram.

31 הַשֶּׁרֶץ כָּל־הַנֹּגֵעַ בְּהֶם בְּמֹתָם יִטְמָא עַד־הָעָרֶב׃ וְכָל
אֲשֶׁר־יִפֹּל עָלָיו מֵהֶם ׀ בְּמֹתָם יִטְמָא מִכָּל־כְּלִי־עֵץ אוֹ
בֶגֶד אוֹ־עוֹר אוֹ שָׂק כָּל־כְּלִי אֲשֶׁר־יֵעָשֶׂה מְלָאכָה בָּהֶם
בַּמַּיִם יוּבָא וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב וְטָהֵר׃ וְכָל־כְּלִי־חֶרֶשׂ 33
אֲשֶׁר־יִפֹּל מֵהֶם אֶל־תּוֹכוֹ כֹּל אֲשֶׁר בְּתוֹכוֹ יִטְמָא וְאֹתוֹ
תִּשְׁבֹּרוּ׃ מִכָּל־הָאֹכֶל אֲשֶׁר יֵאָכֵל אֲשֶׁר יָבוֹא עָלָיו 34
מַיִם יִטְמָא וְכָל־מַשְׁקֶה אֲשֶׁר יִשָּׁתֶה בְּכָל־כְּלִי יִטְמָא׃
וְכֹל אֲשֶׁר־יִפֹּל מִנִּבְלָתָם ׀ עָלָיו יִטְמָא תַּנּוּר וְכִירַיִם לה
יִתָּץ טְמֵאִים הֵם וְטְמֵאִים יִהְיוּ לָכֶם׃ אַךְ מַעְיָן וּבוֹר 36
מִקְוֵה־מָיִם יִהְיֶה טָהוֹר וְנֹגֵעַ בְּנִבְלָתָם יִטְמָא׃ וְכִי־יִפֹּל 37
מִנִּבְלָתָם עַל־כָּל־זֶרַע זָרוּעַ אֲשֶׁר יִזָּרֵעַ טָהוֹר הוּא׃ וְכִי 38
יֻתַּן־מַיִם עַל־זֶרַע וְנָפַל מִנִּבְלָתָם עָלָיו טָמֵא הוּא
לָכֶם׃ ס וְכִי יָמוּת מִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר־ 39
הִיא לָכֶם לְאָכְלָה הַנֹּגֵעַ בְּנִבְלָתָהּ יִטְמָא עַד־הָעָרֶב׃
וְהָאֹכֵל מִנִּבְלָתָהּ יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב וְהַנֹּשֵׂא מ
אֶת־נִבְלָתָהּ יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ וְכָל־ 41
הַשֶּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ עַל־הָאָרֶץ שֶׁקֶץ הוּא לֹא יֵאָכֵל׃ כֹּל 42
הוֹלֵךְ עַל־גָּחוֹן וְכֹל ׀ הוֹלֵךְ עַל־אַרְבַּע עַד כָּל־מַרְבֵּה
רַגְלַיִם לְכֹל הַשֶּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ עַל־הָאָרֶץ לֹא תֹאכְלוּם כִּי־
שֶׁקֶץ הֵם׃ אַל־תְּשַׁקְּצוּ אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם בְּכָל־הַשֶּׁרֶץ 43
הַשֹּׁרֵץ וְלֹא תְטַמְּאוּ בָהֶם וְנִטְמֵתֶם בָּם׃ כִּי אֲנִי יְהוָה 44
אֱלֹהֵיכֶם וְהִתְקַדִּשְׁתֶּם וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים כִּי קָדוֹשׁ אָנִי
וְלֹא תְטַמְּאוּ אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם בְּכָל־הַשֶּׁרֶץ הָרֹמֵשׂ עַל־
הָאָרֶץ׃ כִּי ׀ אֲנִי יְהוָה הַמַּעֲלֶה אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מה
לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים כִּי קָדוֹשׁ אָנִי׃
זֹאת תּוֹרַת הַבְּהֵמָה וְהָעוֹף וְכֹל נֶפֶשׁ הַחַיָּה הָרֹמֶשֶׂת 46
בַּמָּיִם וּלְכָל־נֶפֶשׁ הַשֹּׁרֶצֶת עַל־הָאָרֶץ׃ לְהַבְדִּיל בֵּין 47
הַטָּמֵא וּבֵין הַטָּהֹר וּבֵין הַחַיָּה הַנֵּאָכֶלֶת וּבֵין הַחַיָּה
אשר

Animalium mundorum immunditia, quando naturali morte moriuntur.

ו׳ רכתי והיא חצי החורה באותיות

Deus commendat populo, ut immunditiam fugiant, & sanctitati adhereant.

אֲשֶׁר לֹא תֵאָכֵל׃

פ פ פ כז 27

יב וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר אִשָּׁה כִּי תַזְרִיעַ וְיָלְדָה זָכָר וְטָמְאָה שִׁבְעַת יָמִים
3 כִּימֵי נִדַּת דְּוֹתָהּ תִּטְמָא׃ וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִמּוֹל בְּשַׂר
4 עָרְלָתוֹ׃ וּשְׁלֹשִׁים יוֹם וּשְׁלֹשֶׁת יָמִים תֵּשֵׁב בִּדְמֵי טָהֳרָהּ
בְּכָל־קֹדֶשׁ לֹא־תִגָּע וְאֶל־הַמִּקְדָּשׁ לֹא תָבֹא עַד־
ה מְלֹאת יְמֵי טָהֳרָהּ׃ וְאִם־נְקֵבָה תֵלֵד וְטָמְאָה שְׁבֻעַיִם
כְּנִדָּתָהּ וְשִׁשִּׁים יוֹם וְשֵׁשֶׁת יָמִים תֵּשֵׁב עַל־דְּמֵי טָהֳרָהּ׃
6 וּבִמְלֹאת ׀ יְמֵי טָהֳרָהּ לְבֵן אוֹ לְבַת תָּבִיא כֶּבֶשׂ בֶּן־
שְׁנָתוֹ לְעֹלָה וּבֶן־יוֹנָה אוֹ־תֹר לְחַטָּאת אֶל־פֶּתַח אֹהֶל־
7 מוֹעֵד אֶל־הַכֹּהֵן׃ וְהִקְרִיבוֹ לִפְנֵי יְהוָה וְכִפֶּר עָלֶיהָ
וְטָהֲרָה מִמְּקֹר דָּמֶיהָ זֹאת תּוֹרַת הַיֹּלֶדֶת לַזָּכָר אוֹ
8 לַנְּקֵבָה׃ וְאִם־לֹא תִמְצָא יָדָהּ דֵּי שֶׂה וְלָקְחָה שְׁתֵּי־
תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה אֶחָד לְעֹלָה וְאֶחָד לְחַטָּאת
וְכִפֶּר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן וְטָהֵרָה׃

פ

יג וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ אָדָם כִּי
יִהְיֶה בְעוֹר־בְּשָׂרוֹ שְׂאֵת אוֹ־סַפַּחַת אוֹ בַהֶרֶת וְהָיָה
בְעוֹר־בְּשָׂרוֹ לְנֶגַע צָרָעַת וְהוּבָא אֶל־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אוֹ
3 אֶל־אַחַד מִבָּנָיו הַכֹּהֲנִים׃ וְרָאָה הַכֹּהֵן ׀ אֶת־הַנֶּגַע
בְּעוֹר־הַבָּשָׂר וְשֵׂעָר בַּנֶּגַע הָפַךְ לָבָן וּמַרְאֵה הַנֶּגַע עָמֹק
מֵעוֹר בְּשָׂרוֹ נֶגַע צָרַעַת הוּא וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן וְטִמֵּא אֹתוֹ׃
4 וְאִם־בַּהֶרֶת לְבָנָה הִוא בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ וְעָמֹק אֵין מַרְאֶה
מִן־הָעוֹר וּשְׂעָרָהּ לֹא־הָפַךְ לָבָן וְהִסְגִּיר הַכֹּהֵן אֶת־
ה הַנֶּגַע שִׁבְעַת יָמִים׃ וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְהִנֵּה
הַנֶּגַע עָמַד בְּעֵינָיו לֹא־פָשָׂה הַנֶּגַע בָּעוֹר וְהִסְגִּירוֹ
6 הַכֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים שֵׁנִית׃ וְרָאָה הַכֹּהֵן אֹתוֹ בַּיּוֹם

Cap. XII. *Ritus immunditiæ mulieris, quæ parit masculum, ejúsque circumcisio octavo die.* 5 *De ea, quæ fœminam parit.* 6 *Sacrificium, quod completo purificationis tempore, ad templum afferet.*

Cap. XIII. *Exponit Deus, quæ species leprę immundet; & quod sacerdotes sint, qui declarent eas, vel mundas, vel immundas esse: & incipit à leprâ, quæ originem habuit à tumore, vel scabie, vel maculâ.*

הַשְּׁבִיעִי שֵׁנִית וְהִנֵּה כֵּהָה הַנֶּגַע וְלֹא־פָשָׂה הַנֶּגַע בָּעוֹר
וְטִהֲרוֹ הַכֹּהֵן מִסִּפְחַת הִוא וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְטָהֵר׃ וְאִם־ 7
פָּשֹׂה תִפְשֶׂה הַמִּסְפַּחַת בָּעוֹר אַחֲרֵי הֵרָאֹתוֹ אֶל־
הַכֹּהֵן לְטָהֳרָתוֹ וְנִרְאָה שֵׁנִית אֶל־הַכֹּהֵן׃ וְרָאָה הַכֹּהֵן 8
וְהִנֵּה פָּשְׂתָה הַמִּסְפַּחַת בָּעוֹר וְטִמְּאוֹ הַכֹּהֵן צָרַעַת
הִוא׃ פ

נֶגַע צָרַעַת כִּי תִהְיֶה בְּאָדָם וְהוּבָא אֶל־הַכֹּהֵן׃ וְרָאָה 9
הַכֹּהֵן וְהִנֵּה שְׂאֵת־לְבָנָה בָּעוֹר וְהִיא הָפְכָה שֵׂעָר לָבָן
וּמִחְיַת בְּשַׂר חַי בַּשְּׂאֵת׃ צָרַעַת נוֹשֶׁנֶת הִוא בְּעוֹר 11 ש׳ופה
בְּשָׂרוֹ וְטִמְּאוֹ הַכֹּהֵן לֹא יַסְגִּרְנוּ כִּי טָמֵא הוּא׃ וְאִם־ 12
פָּרוֹחַ תִּפְרַח הַצָּרַעַת בָּעוֹר וְכִסְּתָה הַצָּרַעַת אֵת
כָּל־עוֹר הַנֶּגַע מֵרֹאשׁוֹ וְעַד־רַגְלָיו לְכָל־מַרְאֵה עֵינֵי
הַכֹּהֵן׃ וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה כִּסְּתָה הַצָּרַעַת אֶת־כָּל־ 13
בְּשָׂרוֹ וְטִהַר אֶת־הַנֶּגַע כֻּלּוֹ הָפַךְ לְבָן טָהוֹר הוּא׃
וּבְיוֹם הֵרָאוֹת בּוֹ בָּשָׂר חַי יִטְמָא׃ וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־ 14 טו
הַבָּשָׂר הַחַי וְטִמְּאוֹ הַבָּשָׂר הַחַי טָמֵא הוּא צָרַעַת
הִוא׃ אוֹ כִי יָשׁוּב הַבָּשָׂר הַחַי וְנֶהְפַּךְ לְלָבָן וּבָא אֶל־ 16
הַכֹּהֵן׃ וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן וְהִנֵּה נֶהְפַּךְ הַנֶּגַע לְלָבָן וְטִהַר 17
הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע טָהוֹר הוּא׃ פ

וּבָשָׂר כִּי־יִהְיֶה בּוֹ־בְעֹרוֹ שְׁחִין וְנִרְפָּא׃ וְהָיָה בִּמְקוֹם 19 18
הַשְּׁחִין שְׂאֵת לְבָנָה אוֹ בַהֶרֶת לְבָנָה אַדְמְדֶמֶת
וְנִרְאָה אֶל־הַכֹּהֵן׃ וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה מַרְאֵהּ שָׁפָל כ
מִן־הָעוֹר וּשְׂעָרָה הָפַךְ לָבָן וְטִמְּאוֹ הַכֹּהֵן נֶגַע־צָרַעַת
הִוא בַּשְּׁחִין פָּרָחָה׃ וְאִם יִרְאֶנָּה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה 21
אֵין־בָּהּ שֵׂעָר לָבָן וּשְׁפָלָה אֵינֶנָּה מִן־הָעוֹר וְהִיא כֵּהָה
וְהִסְגִּירוֹ הַכֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים׃ וְאִם־פָּשֹׂה תִפְשֶׂה 22
בָּעוֹר וְטִמֵּא הַכֹּהֵן אֹתוֹ נֶגַע הוּא׃ וְאִם־תַּחְתֶּיהָ 23
תַּעֲמֹד הַבַּהֶרֶת לֹא פָשְׂתָה צָרֶבֶת הַשְּׁחִין הִוא וְטִהֲרוֹ
הכהן

De leprâ, quæ ortum suum non habuit ab aliâ specie, quæ lepra inveterata vocatur.

De leprâ, quæ succesſit loco, ubi fuit ſcabies, & ſanari incepit.

De leprâ, quæ supervenit alicujus adustionis sanitati.

24 הַכֹּהֵן׃ ס אוֹ בָשָׂר כִּי־יִהְיֶה בְעֹרוֹ מִכְוַת־
אֵשׁ וְהָיְתָה מִחְיַת הַמִּכְוָה בַּהֶרֶת לְבָנָה אֲדַמְדֶּמֶת
כה אוֹ לְבָנָה׃ וְרָאָה אֹתָהּ הַכֹּהֵן וְהִנֵּה נֶהְפַּךְ שֵׂעָר
לָבָן בַּבַּהֶרֶת וּמַרְאֶהָ עָמֹק מִן־הָעוֹר צָרַעַת הִוא
בַּמִּכְוָה פָּרָחָה וְטִמֵּא אֹתוֹ הַכֹּהֵן נֶגַע צָרַעַת הִוא׃
26 וְאִם יִרְאֶנָּה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה אֵין־בַּבַּהֶרֶת שֵׂעָר לָבָן
וּשְׁפָלָה אֵינֶנָּה מִן־הָעוֹר וְהִוא כֵהָה וְהִסְגִּירוֹ הַכֹּהֵן
27 שִׁבְעַת יָמִים׃ וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי אִם־
פָּשֹׂה תִפְשֶׂה בָּעוֹר וְטִמֵּא הַכֹּהֵן אֹתוֹ נֶגַע צָרַעַת הִוא׃
28 וְאִם־תַּחְתֶּיהָ תַּעֲמֹד הַבַּהֶרֶת לֹא־פָשְׂתָה בָעוֹר וְהִוא
כֵהָה שְׂאֵת הַמִּכְוָה הִוא וְטִהֲרוֹ הַכֹּהֵן כִּי־צָרֶבֶת
הַמִּכְוָה הִוא׃ פ

De achoribus, quæ sunt capitis, vel barbæ lepra.

ל 29 וְאִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי־יִהְיֶה בּוֹ נֶגַע בְּרֹאשׁ אוֹ בְזָקָן׃ וְרָאָה
הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע וְהִנֵּה מַרְאֵהוּ עָמֹק מִן־הָעוֹר וּבוֹ שֵׂעָר
צָהֹב דָּק וְטִמֵּא אֹתוֹ הַכֹּהֵן נֶתֶק הוּא צָרַעַת הָרֹאשׁ אוֹ
31 הַזָּקָן הוּא׃ וְכִי־יִרְאֶה הַכֹּהֵן אֶת־נֶגַע הַנֶּתֶק וְהִנֵּה אֵין־
מַרְאֵהוּ עָמֹק מִן־הָעוֹר וְשֵׂעָר שָׁחֹר אֵין בּוֹ וְהִסְגִּיר הַכֹּהֵן
32 אֶת־נֶגַע הַנֶּתֶק שִׁבְעַת יָמִים׃ וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְהִנֵּה לֹא־פָשָׂה הַנֶּתֶק וְלֹא־הָיָה בּוֹ שֵׂעָר
נ׳ רנחי 33 צָהֹב וּמַרְאֵה הַנֶּתֶק אֵין עָמֹק מִן־הָעוֹר׃ וְהִתְגַּלָּח וְאֶת־
הַנֶּתֶק לֹא יְגַלֵּחַ וְהִסְגִּיר הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּתֶק שִׁבְעַת
34 יָמִים שֵׁנִית׃ וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּתֶק בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְהִנֵּה
לֹא־פָשָׂה הַנֶּתֶק בָּעוֹר וּמַרְאֵהוּ אֵינֶנּוּ עָמֹק מִן־הָעוֹר
לה וְטִהַר אֹתוֹ הַכֹּהֵן וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְטָהֵר׃ וְאִם־פָּשֹׂה יִפְשֶׂה
36 הַנֶּתֶק בָּעוֹר אַחֲרֵי טָהֳרָתוֹ׃ וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן וְהִנֵּה פָּשָׂה
הַנֶּתֶק בָּעוֹר לֹא־יְבַקֵּר הַכֹּהֵן לַשֵּׂעָר הַצָּהֹב טָמֵא הוּא׃
37 וְאִם־בְּעֵינָיו עָמַד הַנֶּתֶק וְשֵׂעָר שָׁחֹר צָמַח־בּוֹ־נִרְפָּא
38 הַנֶּתֶק טָהוֹר הוּא וְטִהֲרוֹ הַכֹּהֵן׃ ס וְאִישׁ

Declarat vitiligines

אוֹ

אוֹ־אִשָּׁה כִּי־יִהְיֶה בְעוֹר־בְּשָׂרָם בַּהֶרֶת בַּהֶרֶת לְבָנֹת׃ *albas mundas esse.*
וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה בְּעוֹר־בְּשָׂרָם בַּהֶרֶת כֵּהוֹת לְבָנֹת 39
בֹּהַק הוּא פָּרַח בָּעוֹר טָהֹר הוּא׃ ס וְאִישׁ מ
כִּי יִמָּרֵט רֹאשׁוֹ קֵרֵחַ הוּא טָהוֹר הוּא׃ וְאִם מִפְּאַת 41 *De leprâ, quæ fuerit in calvitio, aut recalvatione.*
פָּנָיו יִמָּרֵט רֹאשׁוֹ גִּבֵּחַ הוּא טָהוֹר הוּא׃ וְכִי־יִהְיֶה 42
בַּקָּרַחַת אוֹ בַגַּבַּחַת נֶגַע לָבָן אַדְמְדֶּם צָרַעַת פֹּרַחַת
הִוא בְּקָרַחְתּוֹ אוֹ בְגַבַּחְתּוֹ׃ וְרָאָה אֹתוֹ הַכֹּהֵן וְהִנֵּה 43
שְׂאֵת־הַנֶּגַע לְבָנָה אַדְמְדֶּמֶת בְּקָרַחְתּוֹ אוֹ בְגַבַּחְתּוֹ
כְּמַרְאֵה צָרַעַת עוֹר בָּשָׂר׃ אִישׁ־צָרוּעַ הוּא טָמֵא הוּא 44
טַמֵּא יְטַמְּאֶנּוּ הַכֹּהֵן בְּרֹאשׁוֹ נִגְעוֹ׃ וְהַצָּרוּעַ אֲשֶׁר־בּוֹ מה *Quid præstare debeat leprosus, quandiù lepra in eo permanserit.*
הַנֶּגַע בְּגָדָיו יִהְיוּ פְרֻמִים וְרֹאשׁוֹ יִהְיֶה פָּרוּעַ וְעַל־שָׂפָם
יַעְטֶה וְטָמֵא טָמֵא יִקְרָא׃ כָּל־יְמֵי אֲשֶׁר הַנֶּגַע בּוֹ יִטְמָא 46
טָמֵא הוּא בָּדָד יֵשֵׁב מִחוּץ לַמַּחֲנֶה מוֹשָׁבוֹ׃ ס
וְהַבֶּגֶד כִּי־יִהְיֶה בּוֹ נֶגַע צָרַעַת בְּבֶגֶד צֶמֶר אוֹ בְבֶגֶד 47 *47 De leprâ, quæ fuerit in panno laneo, vel lineo; aut in vase pelliceo, aut in quovis opere pelliceo: & purificatio eorum.*
פִּשְׁתִּים׃ אוֹ בִשְׁתִי אוֹ בְעֵרֶב לַפִּשְׁתִּים וְלַצֶּמֶר אוֹ בְעוֹר 48
אוֹ בְכָל־מְלֶאכֶת עוֹר׃ וְהָיְתָה הַנֶּגַע יְרַקְרַק אוֹ אַדְמְדָּם 49
בַּבֶּגֶד אוֹ בָעוֹר אוֹ־בַשְׁתִי אוֹ־בָעֵרֶב אוֹ בְכָל־כְּלִי־עוֹר
נֶגַע צָרַעַת הוּא וְהָרְאָה אֶת־הַכֹּהֵן׃ וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־ נ
הַנֶּגַע וְהִסְגִּיר אֶת־הַנֶּגַע שִׁבְעַת יָמִים׃ וְרָאָה אֶת־הַנֶּגַע 51
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי כִּי־פָשָׂה הַנֶּגַע בַּבֶּגֶד אוֹ־בַשְׁתִי אוֹ־בָעֵרֶב
אוֹ בָעוֹר לְכָל אֲשֶׁר־יֵעָשֶׂה הָעוֹר לִמְלָאכָה צָרַעַת
מַמְאֶרֶת הַנֶּגַע טְמֵאָה הוּא׃ וְשָׂרַף אֶת־הַבֶּגֶד אוֹ אֶת־ 52
הַשְׁתִי אוֹ אֶת־הָעֵרֶב בַּצֶּמֶר אוֹ בַפִּשְׁתִּים אוֹ אֶת־כָּל־
כְּלִי הָעוֹר אֲשֶׁר־יִהְיֶה בּוֹ הַנֶּגַע כִּי צָרַעַת מַמְאֶרֶת הִוא
בָּאֵשׁ תִּשָּׂרֵף׃ וְאִם יִרְאֶה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה לֹא־פָשָׂה הַנֶּגַע 53
בַּבֶּגֶד אוֹ בַשְׁתִי אוֹ בָעֵרֶב אוֹ בְכָל־כְּלִי־עוֹר׃ וְצִוָּה 54
הַכֹּהֵן וְכִבְּסוּ אֵת אֲשֶׁר־בּוֹ הַנֶּגַע וְהִסְגִּירוּ שִׁבְעַת־יָמִים
שֵׁנִית׃ וְרָאָה הַכֹּהֵן אַחֲרֵי הֻכַּבֵּס אֶת־הַנֶּגַע וְהִנֵּה נה
לֹא

לְאַחֲרֵי הִנָּגַע אֶת־עֵינוֹ וְהִנֵּה לֹא־פָשָׂה טָמֵא הוּא
בָּאֵשׁ תִּשְׂרְפֶנּוּ פֶּחָתֶת הִוא בְּקָרְחָתוֹ אוֹ בְגַבַּחְתּוֹ׃
56 וְאִם־רָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה כָהֶה הַנֶּגַע אַחֲרֵי הֻכְבַּס אֹתוֹ
וְקָרַע אֹתוֹ מִן־הַבֶּגֶד אוֹ מִן־הָעוֹר אוֹ מִן־הַשְׁתִי אוֹ מִן־
57 הָעֵרֶב׃ וְאִם־תֵּרָאֶה עוֹד בַּבֶּגֶד אוֹ־בַשְׁתִי אוֹ־בָעֵרֶב
אוֹ בְכָל־כְּלִי־עוֹר פַּרַחַת הִוא בָּאֵשׁ תִּשְׂרְפֶנּוּ אֵת
58 אֲשֶׁר־בּוֹ הַנָּגַע׃ וְהַבֶּגֶד אוֹ־הַשְׁתִי אוֹ־הָעֵרֶב אוֹ־כָל־
כְּלִי הָעוֹר אֲשֶׁר תְּכַבֶּס וְסָר מֵהֶם הַנֶּגַע וְכֻבַּס שֵׁנִית
59 וְטָהֵר׃ זֹאת תּוֹרַת נֶגַע־צָרַעַת בֶּגֶד הַצֶּמֶר אוֹ הַפִּשְׁתִּים
אוֹ הַשְׁתִי אוֹ הָעֵרֶב אוֹ כָל־כְּלִי־עוֹר לְטַהֲרוֹ אוֹ לְטַמְּאוֹ׃

פ פ פ כח 28

Cap. XIV. *Instituit legem purificationis leprosi, quando à leprâ convaluerit.*

יד 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ זֹאת תִּהְיֶה תּוֹרַת
2 הַמְצֹרָע בְּיוֹם טָהֳרָתוֹ וְהוּבָא אֶל־הַכֹּהֵן׃ וְיָצָא הַכֹּהֵן
3 אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה נִרְפָּא נֶגַע־
4 הַצָּרַעַת מִן־הַצָּרוּעַ׃ וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְלָקַח לַמִּטַהֵר שְׁתֵּי־
צִפֳּרִים חַיּוֹת טְהֹרוֹת וְעֵץ אֶרֶז וּשְׁנִי תוֹלַעַת וְאֵזֹב׃
5 וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְשָׁחַט אֶת־הַצִּפּוֹר הָאֶחָת אֶל־כְּלִי־חֶרֶשׂ
6 עַל־מַיִם חַיִּים׃ אֶת־הַצִּפֹּר הַחַיָּה יִקַּח אֹתָהּ וְאֶת־עֵץ
הָאֶרֶז וְאֶת־שְׁנִי הַתּוֹלַעַת וְאֶת־הָאֵזֹב וְטָבַל אֹתָם
וְאֶת־הַצִּפֹּר הַחַיָּה בְּדַם הַצִּפֹּר הַשְּׁחֻטָה עַל הַמַּיִם
7 הַחַיִּים׃ וְהִזָּה עַל־הַמִּטַהֵר מִן־הַצָּרַעַת שֶׁבַע פְּעָמִים
וְטִהֲרוֹ וְשִׁלַּח אֶת־הַצִּפֹּר הַחַיָּה עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה׃
8 וְכִבֶּס הַמִּטַהֵר אֶת־בְּגָדָיו וְגִלַּח אֶת־כָּל־שְׂעָרוֹ וְרָחַץ
בַּמַּיִם וְטָהֵר וְאַחַר יָבוֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה וְיָשַׁב מִחוּץ
9 לְאָהֳלוֹ שִׁבְעַת יָמִים׃ וְהָיָה בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יְגַלַּח אֶת־
כָּל־שְׂעָרוֹ אֶת־רֹאשׁוֹ וְאֶת־זְקָנוֹ וְאֵת גַּבֹּת עֵינָיו וְאֶת־
כָּל־שְׂעָרוֹ יְגַלֵּחַ וְכִבֶּס אֶת־בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ

במים

בַּמַּיִם וְטָהֵר׃ וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִקַּח שְׁנֵי־כְבָשִׂים ט
תְּמִימִם וְכַבְשָׂה אַחַת בַּת־שְׁנָתָהּ תְּמִימָה וּשְׁלֹשָׁה
עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְלוּלָה בַשָּׁמֶן וְלוֹג אֶחָד שָׁמֶן׃
וְהֶעֱמִיד הַכֹּהֵן הַמְטַהֵר אֶת־הָאִישׁ הַמִּטַּהֵר וְאֹתָם יא
לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת־ יב
הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד וְהִקְרִיב אֹתוֹ לְאָשָׁם וְאֶת־לוֹג הַשָּׁמֶן
וְהֵנִיף אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה׃ וְשָׁחַט אֶת־הַכֶּבֶשׂ יג
בִּמְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחַט אֶת־הַחַטָּאת וְאֶת־הָעֹלָה בִּמְקוֹם
הַקֹּדֶשׁ כִּי כַחַטָּאת הָאָשָׁם הוּא לַכֹּהֵן קֹדֶשׁ קָדָשִׁים
הוּא׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הָאָשָׁם וְנָתַן הַכֹּהֵן עַל־ יד
תְּנוּךְ אֹזֶן הַמִּטַּהֵר הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית
וְעַל־בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן מִלּוֹג הַשָּׁמֶן טו
וְיָצַק עַל־כַּף הַכֹּהֵן הַשְּׂמָאלִית׃ וְטָבַל הַכֹּהֵן אֶת־ טז
אֶצְבָּעוֹ הַיְמָנִית מִן־הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־כַּפּוֹ הַשְּׂמָאלִית
וְהִזָּה מִן־הַשֶּׁמֶן בְּאֶצְבָּעוֹ שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי יְהוָה׃
וּמִיֶּתֶר הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־כַּפּוֹ יִתֵּן הַכֹּהֵן עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן יז
הַמִּטַּהֵר הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן רַגְלוֹ
הַיְמָנִית עַל־דַּם הָאָשָׁם׃ וְהַנּוֹתָר בַּשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־ יח
כַּף הַכֹּהֵן יִתֵּן עַל־רֹאשׁ הַמִּטַּהֵר וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן
לִפְנֵי יְהוָה׃ וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶת־הַחַטָּאת וְכִפֶּר עַל־ יט
הַמִּטַּהֵר מִטֻּמְאָתוֹ וְאַחַר יִשְׁחַט אֶת־הָעֹלָה׃ וְהֶעֱלָה כ
הַכֹּהֵן אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה הַמִּזְבֵּחָה וְכִפֶּר עָלָיו
הַכֹּהֵן וְטָהֵר׃ ס וְאִם־דַּל הוּא וְאֵין יָדוֹ כא
מַשֶּׂגֶת וְלָקַח כֶּבֶשׂ אֶחָד אָשָׁם לִתְנוּפָה לְכַפֵּר עָלָיו
וְעִשָּׂרוֹן סֹלֶת אֶחָד בָּלוּל בַּשָּׁמֶן לְמִנְחָה וְלוֹג שָׁמֶן׃
וּשְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה אֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ וְהָיָה אֶחָד כב
חַטָּאת וְהָאֶחָד עֹלָה׃ וְהֵבִיא אֹתָם בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי
לְטָהֳרָתוֹ אֶל־הַכֹּהֵן אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי יְהוָה׃
ולקח

Sacrificia quæ le prosus afferre debet octavo die purificationis ejus: & circumstantiæ illius.

In obligatione offerendi hæc sacrificia, modum adhibet erga eum, qui pauper fuerit.

14 וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת־כֶּבֶשׂ הָאָשָׁם וְאֶת־לֹג הַשָּׁמֶן וְהֵנִיף
כה אֹתָם הַכֹּהֵן תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה׃ וְשָׁחַט אֶת־כֶּבֶשׂ
הָאָשָׁם וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הָאָשָׁם וְנָתַן עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן־
הַמִּטַהֵר הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן רַגְלוֹ
26 הַיְמָנִית׃ וּמִן־הַשֶּׁמֶן יִצֹק הַכֹּהֵן עַל־כַּף הַכֹּהֵן
27 הַשְּׂמָאלִית׃ וְהִזָּה הַכֹּהֵן בְּאֶצְבָּעוֹ הַיְמָנִית מִן־הַשֶּׁמֶן
אֲשֶׁר עַל־כַּפּוֹ הַשְּׂמָאלִית שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי יְהוָה׃
28 וְנָתַן הַכֹּהֵן מִן־הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־כַּפּוֹ עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן
הַמִּטַהֵר הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן רַגְלוֹ
29 הַיְמָנִית עַל־מְקוֹם דַּם הָאָשָׁם׃ וְהַנּוֹתָר מִן־הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר
עַל־כַּף הַכֹּהֵן יִתֵּן עַל־רֹאשׁ הַמִּטַהֵר לְכַפֵּר עָלָיו לִפְנֵי
30 יְהוָה׃ וְעָשָׂה אֶת־הָאֶחָד מִן־הַתֹּרִים אוֹ מִן־בְּנֵי הַיּוֹנָה
31 מֵאֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ׃ אֶת אֲשֶׁר־תַּשִּׂיג יָדוֹ אֶת־הָאֶחָד
חַטָּאת וְאֶת־הָאֶחָד עֹלָה עַל־הַמִּנְחָה וְכִפֶּר הַכֹּהֵן עַל
32 הַמִּטַהֵר לִפְנֵי יְהוָה׃ זֹאת תּוֹרַת אֲשֶׁר־בּוֹ נֶגַע צָרָעַת
אֲשֶׁר לֹא־תַשִּׂיג יָדוֹ בְּטָהֳרָתוֹ׃ פ

De leprâ, quæ domorum ædificiis supervenerit: quæ ad ejus exterminationem, peragenda.

33 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ כִּי תָבֹאוּ
אֶל־אֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם לַאֲחֻזָּה וְנָתַתִּי נֶגַע
35 צָרַעַת בְּבֵית אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם׃ וּבָא אֲשֶׁר־לוֹ הַבָּיִת
36 וְהִגִּיד לַכֹּהֵן לֵאמֹר כְּנֶגַע נִרְאָה לִי בַּבָּיִת׃ וְצִוָּה הַכֹּהֵן
וּפִנּוּ אֶת־הַבַּיִת בְּטֶרֶם יָבֹא הַכֹּהֵן לִרְאוֹת אֶת־הַנֶּגַע
וְלֹא יִטְמָא כָּל־אֲשֶׁר בַּבָּיִת וְאַחַר כֵּן יָבֹא הַכֹּהֵן
37 לִרְאוֹת אֶת־הַבָּיִת׃ וְרָאָה אֶת־הַנֶּגַע וְהִנֵּה הַנֶּגַע
בְּקִירֹת הַבַּיִת שְׂקַעֲרוּרֹת יְרַקְרַקֹּת אוֹ אַדַמְדַּמֹּת
38 וּמַרְאֵיהֶן שָׁפֵל מִן־הַקִּיר׃ וְיָצָא הַכֹּהֵן מִן־הַבַּיִת אֶל־
39 פֶּתַח הַבָּיִת וְהִסְגִּיר אֶת־הַבַּיִת שִׁבְעַת יָמִים׃ וְשָׁב
הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְרָאָה וְהִנֵּה פָּשָׂה הַנֶּגַע בְּקִירֹת
מ הַבָּיִת׃ וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְחִלְּצוּ אֶת־הָאֲבָנִים אֲשֶׁר בָּהֶן

הַנֶּגַע וְהִשְׁלִיכוּ אֶתְהֶן אֶל־מִחוּץ לָעִיר אֶל־מָקוֹם
טָמֵא: וְאֶת־הַבַּיִת יַקְצַע מִבַּיִת סָבִיב וְשָׁפְכוּ אֶת־הֶעָפָר 41
אֲשֶׁר הִקְצוּ אֶל־מִחוּץ לָעִיר אֶל־מָקוֹם טָמֵא: וְלָקְחוּ 42
אֲבָנִים אֲחֵרוֹת וְהֵבִיאוּ אֶל־תַּחַת הָאֲבָנִים וְעָפָר אַחֵר
יָקַח וְטָח אֶת־הַבָּיִת: וְאִם־יָשׁוּב הַנֶּגַע וּפָרַח בַּבַּיִת 43
אַחַר חִלֵּץ אֶת־הָאֲבָנִים וְאַחֲרֵי הִקְצוֹת אֶת־הַבַּיִת
וְאַחֲרֵי הִטּוֹחַ: וּבָא הַכֹּהֵן וְרָאָה וְהִנֵּה פָּשָׂה הַנֶּגַע 44
בַּבַּיִת צָרַעַת מַמְאֶרֶת הִוא בַּבַּיִת טָמֵא הוּא: וְנָתַץ אֶת־ מה
הַבַּיִת אֶת־אֲבָנָיו וְאֶת־עֵצָיו וְאֶת כָּל־עֲפַר הַבָּיִת
וְהוֹצִיא אֶל־מִחוּץ לָעִיר אֶל־מָקוֹם טָמֵא: וְהַבָּא אֶל־ 46
הַבַּיִת כָּל־יְמֵי הסגיר אֹתוֹ יִטְמָא עַד־הָעָרֶב: וְהַשֹּׁכֵב 47
בַּבַּיִת יְכַבֵּס אֶת־בְּגָדָיו וְהָאֹכֵל בַּבַּיִת יְכַבֵּס אֶת־בְּגָדָיו:
וְאִם־בֹּא יָבֹא הַכֹּהֵן וְרָאָה וְהִנֵּה לֹא־פָשָׂה הַנֶּגַע בַּבַּיִת 48
אַחֲרֵי הִטַּח אֶת־הַבַּיִת וְטִהַר הַכֹּהֵן אֶת־הַבַּיִת כִּי נִרְפָּא
הַנָּגַע: וְלָקַח לְחַטֵּא אֶת־הַבַּיִת שְׁתֵּי צִפֳּרִים וְעֵץ אָרֶז 49
וּשְׁנִי תוֹלַעַת וְאֵזוֹב: וְשָׁחַט אֶת־הַצִּפֹּר הָאֶחָת אֶל־כְּלִי נ
חֶרֶשׂ עַל־מַיִם חַיִּים: וְלָקַח אֶת־עֵץ הָאֶרֶז וְאֶת־הָאֵזוֹב 51
וְאֶת־שְׁנִי הַתּוֹלַעַת וְאֶת־הַצִּפֹּר הַחַיָּה וְטָבַל אֹתָם
בְּדַם הַצִּפֹּר הַשְּׁחוּטָה וּבְמַיִם הַחַיִּים וְהִזָּה אֶל־הַבַּיִת
שֶׁבַע פְּעָמִים: וְחִטֵּא אֶת־הַבַּיִת בְּדַם הַצִּפּוֹר וּבַמַּיִם 52
הַחַיִּים וּבַצִּפֹּר הַחַיָּה וּבְעֵץ הָאֶרֶז וּבָאֵזוֹב וּבִשְׁנִי
הַתּוֹלַעַת: וְשִׁלַּח אֶת־הַצִּפֹּר הַחַיָּה אֶל־מִחוּץ לָעִיר 53
אֶל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה וְכִפֶּר עַל־הַבַּיִת וְטָהֵר: זֹאת הַתּוֹרָה 54
לְכָל־נֶגַע הַצָּרַעַת וְלַנָּתֶק: וּלְצָרַעַת הַבֶּגֶד וְלַבָּיִת: נה
וְלַשְּׂאֵת וְלַסַּפַּחַת וְלַבֶּהָרֶת: לְהוֹרֹת בְּיוֹם הַטָּמֵא וּבְיוֹם 56 57
הַטָּהֵר זֹאת תּוֹרַת הַצָּרָעַת:

פ

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: דַּבְּרוּ אֶל־ טן 1 2
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲמַרְתֶּם אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ כִּי יִהְיֶה זָב
מבשרו

Quid statuendum de domo, in quâ lepra incurabilis confirmata fuerit.

Quid agendum ad purificationem domûs, si fortè à leprâ sanata fuerit.

Cap. XV. *Deus declarat immunditiam viri*

3 מִבְּשָׂרוֹ זוֹבוֹ טֻמְאָה הוּא׃ וְזֹאת תִּהְיֶה טֻמְאָתוֹ בְּזוֹבוֹ
רָר בְּשָׂרוֹ אֶת־זוֹבוֹ אוֹ־הֶחְתִּים בְּשָׂרוֹ מִזּוֹבוֹ טֻמְאָתוֹ
4 הוּא׃ כָּל־הַמִּשְׁכָּב אֲשֶׁר יִשְׁכַּב עָלָיו הַזָּב יִטְמָא וְכֹל־
5 הַכְּלִי אֲשֶׁר־יֵשֵׁב עָלָיו יִטְמָא׃ וְאִישׁ אֲשֶׁר יִגַּע בְּמִשְׁכָּבוֹ
6 יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ וְהַיֹּשֵׁב עַל־
הַכְּלִי אֲשֶׁר־יֵשֵׁב עָלָיו הַזָּב יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם
7 וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ וְהַנֹּגֵעַ בִּבְשַׂר הַזָּב יְכַבֵּס בְּגָדָיו
8 וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ וְכִי־יָרֹק הַזָּב בַּטָּהוֹר
9 וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ וְכָל־
10 הַמֶּרְכָּב אֲשֶׁר יִרְכַּב עָלָיו הַזָּב יִטְמָא׃ וְכָל־הַנֹּגֵעַ בְּכֹל
אֲשֶׁר יִהְיֶה תַּחְתָּיו יִטְמָא עַד־הָעָרֶב וְהַנּוֹשֵׂא אוֹתָם
11 יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ וְכֹל אֲשֶׁר
יִגַּע־בּוֹ הַזָּב וְיָדָיו לֹא־שָׁטַף בַּמַּיִם וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ
12 בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ וּכְלִי־חֶרֶשׂ אֲשֶׁר־יִגַּע־בּוֹ הַזָּב
13 יִשָּׁבֵר וְכָל־כְּלִי־עֵץ יִשְׁטֹף בַּמָּיִם׃ וְכִי־יִטְהַר הַזָּב מִזּוֹבוֹ
וְסָפַר לוֹ שִׁבְעַת יָמִים לְטָהֳרָתוֹ וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ
Purificatio ejus. 14 בְּשָׂרוֹ בְּמַיִם חַיִּים וְטָהֵר׃ וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִקַּח־לוֹ שְׁתֵּי
15 תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה וּבָא׀ לִפְנֵי יְהוָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד וְנָתַן אֹתָם אֶל־הַכֹּהֵן׃ וְעָשָׂה אֹתָם הַכֹּהֵן אֶחָד
חַטָּאת וְהָאֶחָד עֹלָה וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה
Immunditiès ejus, à quo semen quocunque alio modo defluxerit. 16 מִזּוֹבוֹ׃ ס וְאִישׁ כִּי־תֵצֵא מִמֶּנּוּ שִׁכְבַת־זָרַע
17 וְרָחַץ בַּמַּיִם אֶת־כָּל־בְּשָׂרוֹ וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ וְכָל־בֶּגֶד
וְכָל־עוֹר אֲשֶׁר־יִהְיֶה עָלָיו שִׁכְבַת־זָרַע וְכֻבַּס בַּמַּיִם
18 וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אִישׁ אֹתָהּ
שִׁכְבַת־זָרַע וְרָחֲצוּ בַמַּיִם וְטָמְאוּ עַד־הָעָרֶב׃ פ
Immunditia mulieris menstruatæ, & ejus, qui cum illa coierit. 19 וְאִשָּׁה כִּי־תִהְיֶה זָבָה דָּם יִהְיֶה זֹבָהּ בִּבְשָׂרָהּ שִׁבְעַת
יָמִים תִּהְיֶה בְנִדָּתָהּ וְכָל־הַנֹּגֵעַ בָּהּ יִטְמָא עַד־הָעָרֶב׃
כ וְכֹל אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב עָלָיו בְּנִדָּתָהּ יִטְמָא וְכֹל אֲשֶׁר תֵּשֵׁב
עָלָיו

עָלָיו יִטְמָא׃ וְכָל־הַנֹּגֵעַ בְּמִשְׁכָּבָהּ יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ 21
בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ וְכָל־הַנֹּגֵעַ בְּכָל־כְּלִי אֲשֶׁר־ 22
תֵּשֵׁב עָלָיו יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃
וְאִם עַל־הַמִּשְׁכָּב הוּא אוֹ עַל־הַכְּלִי אֲשֶׁר־הוּא יֹשֶׁבֶת־ 23
עָלָיו בְּנָגְעוֹ־בוֹ יִטְמָא עַד־הָעָרֶב׃ וְאִם שָׁכֹב יִשְׁכַּב אִישׁ 24
אֹתָהּ וּתְהִי נִדָּתָהּ עָלָיו וְטָמֵא שִׁבְעַת יָמִים וְכָל־
הַמִּשְׁכָּב אֲשֶׁר־יִשְׁכַּב עָלָיו יִטְמָא׃ ס וְאִשָּׁה כִּי Immunditia mulieris, quæ fluxu sanguinis laborat, atque ejus strati, & selle.
יָזוֹב זוֹב דָּמָהּ יָמִים רַבִּים בְּלֹא עֶת־נִדָּתָהּ אוֹ כִּי־
תָזוֹב עַל־נִדָּתָהּ כָּל־יְמֵי זוֹב טֻמְאָתָהּ כִּימֵי נִדָּתָהּ
תִּהְיֶה טְמֵאָה הִוא׃ כָּל־הַמִּשְׁכָּב אֲשֶׁר־תִּשְׁכַּב עָלָיו 26
כָּל־יְמֵי זוֹבָהּ כְּמִשְׁכַּב נִדָּתָהּ יִהְיֶה־לָּהּ וְכָל־הַכְּלִי אֲשֶׁר
תֵּשֵׁב עָלָיו טָמֵא יִהְיֶה כְּטֻמְאַת נִדָּתָהּ׃ וְכָל־הַנֹּגֵעַ 27
בָּם יִטְמָא וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃
וְאִם־טָהֲרָה מִזּוֹבָהּ וְסָפְרָה לָהּ שִׁבְעַת יָמִים וְאַחַר 28 De purificatione ejus, postquam fluxus cessaverit.
תִּטְהָר׃ וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי תִּקַּח־לָהּ שְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי 29
בְּנֵי־יוֹנָה וְהֵבִיאָה אוֹתָם אֶל־הַכֹּהֵן אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מלרע
מוֹעֵד׃ וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶת־הָאֶחָד חַטָּאת וְאֶת־הָאֶחָד ל
עֹלָה וְכִפֶּר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה מִזּוֹב טֻמְאָתָהּ׃
וְהִזַּרְתֶּם אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִטֻּמְאָתָם וְלֹא יָמֻתוּ 31
בְּטֻמְאָתָם בְּטַמְּאָם אֶת־מִשְׁכָּנִי אֲשֶׁר בְּתוֹכָם׃ זֹאת 32
תּוֹרַת הַזָּב וַאֲשֶׁר תֵּצֵא מִמֶּנּוּ שִׁכְבַת־זָרַע לְטָמְאָה
בָהּ׃ וְהַדָּוָה בְּנִדָּתָהּ וְהַזָּב אֶת־זוֹבוֹ לַזָּכָר וְלַנְּקֵבָה 33
וְלָאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב עִם־טְמֵאָה׃

פ פ פ כט 29

Cap. XVI. Deus jubet summum sacerdotem admoneri, quibus ve-

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְּנֵי אַהֲרֹן וּבְ א
בְּקָרְבָתָם לִפְנֵי־יְהוָה וַיָּמֻתוּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה 2
דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן אָחִיךָ וְאַל־יָבֹא בְכָל־עֵת אֶל־הַקֹּדֶשׁ
מבית

מִבֵּית לַפָּרֹכֶת אֶל־פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־הָאָרֹן וְלֹא
3 יָמוּת כִּי בֶּעָנָן אֵרָאֶה עַל־הַכַּפֹּרֶת׃ בְּזֹאת יָבֹא אַהֲרֹן
אֶל־הַקֹּדֶשׁ בְּפַר בֶּן־בָּקָר לְחַטָּאת וְאַיִל לְעֹלָה׃
4 כְּתֹנֶת־בַּד קֹדֶשׁ יִלְבָּשׁ וּמִכְנְסֵי־בַד יִהְיוּ עַל־בְּשָׂרוֹ
וּבְאַבְנֵט בַּד יַחְגֹּר וּבְמִצְנֶפֶת בַּד יִצְנֹף בִּגְדֵי־קֹדֶשׁ הֵם
5 וְרָחַץ בַּמַּיִם אֶת־בְּשָׂרוֹ וּלְבֵשָׁם׃ וּמֵאֵת עֲדַת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל יִקַּח שְׁנֵי־שְׂעִירֵי עִזִּים לְחַטָּאת וְאַיִל אֶחָד
6 לְעֹלָה׃ וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ וְכִפֶּר
7 בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ׃ וְלָקַח אֶת־שְׁנֵי הַשְּׂעִירִם וְהֶעֱמִיד
8 אֹתָם לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְנָתַן אַהֲרֹן עַל־
שְׁנֵי הַשְּׂעִירִם גֹּרָלוֹת גּוֹרָל אֶחָד לַיהוָה וְגוֹרָל אֶחָד
9 לַעֲזָאזֵל׃ וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־הַשָּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו
הַגּוֹרָל לַיהוָה וְעָשֵׂהוּ חַטָּאת׃ וְהַשָּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו
הַגּוֹרָל לַעֲזָאזֵל יָעֳמַד־חַי לִפְנֵי יְהוָה לְכַפֵּר עָלָיו לְשַׁלַּח
11 אֹתוֹ לַעֲזָאזֵל הַמִּדְבָּרָה׃ וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־פַּר
הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ וְשָׁחַט אֶת־
12 פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ׃ וְלָקַח מְלֹא־הַמַּחְתָּה גַּחֲלֵי־אֵשׁ
מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ מִלִּפְנֵי יְהוָה וּמְלֹא חָפְנָיו קְטֹרֶת סַמִּים
13 דַּקָּה וְהֵבִיא מִבֵּית לַפָּרֹכֶת׃ וְנָתַן אֶת־הַקְּטֹרֶת עַל־
הָאֵשׁ לִפְנֵי יְהוָה וְכִסָּה עֲנַן הַקְּטֹרֶת אֶת־הַכַּפֹּרֶת
14 אֲשֶׁר עַל־הָעֵדוּת וְלֹא יָמוּת׃ וְלָקַח מִדַּם הַפָּר וְהִזָּה
בְאֶצְבָּעוֹ עַל־פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת קֵדְמָה וְלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת יַזֶּה
טו שֶׁבַע־פְּעָמִים מִן־הַדָּם בְּאֶצְבָּעוֹ׃ וְשָׁחַט אֶת־שְׂעִיר
הַחַטָּאת אֲשֶׁר לָעָם וְהֵבִיא אֶת־דָּמוֹ אֶל־מִבֵּית לַפָּרֹכֶת
וְעָשָׂה אֶת־דָּמוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְדַם הַפָּר וְהִזָּה אֹתוֹ
16 עַל־הַכַּפֹּרֶת וְלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת׃ וְכִפֶּר עַל־הַקֹּדֶשׁ
מִטֻּמְאֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפִּשְׁעֵיהֶם לְכָל־חַטֹּאתָם וְכֵן
17 יַעֲשֶׂה לְאֹהֶל מוֹעֵד הַשֹּׁכֵן אִתָּם בְּתוֹךְ טֻמְאֹתָם׃ וְכָל־

stibus, & oblationibus ingressurus esset Sanctum sanctorum; ne illud intrans, moriatur.

5 Quòd in hunc finem capiat duos hircos, & super illos mittat sortes, unam pro Domino, & alteram pro Azazel.

9 Quòd offerat hircum, super quem cecidit sors pro Deo.

11 Quòd offerat taurum expiationis pro se.

12 Suffimentum, quocum ingressurus erat in locum sacratissimum.

Hircus pro expiatione populi.

אָדָם לֹא־יִהְיֶה׃ בְּאָהֳל מוֹעֵד בְּבֹאוֹ לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ עַד־
צֵאתוֹ וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל׃
18 וְיָצָא אֶל־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה וְכִפֶּר עָלָיו וְלָקַח
מִדַּם הַפָּר וּמִדַּם הַשָּׂעִיר וְנָתַן עַל־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ
סָבִיב׃ 19 וְהִזָּה עָלָיו מִן־הַדָּם בְּאֶצְבָּעוֹ שֶׁבַע פְּעָמִים
וְטִהֲרוֹ וְקִדְּשׁוֹ מִטֻּמְאֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 20 וְכִלָּה מִכַּפֵּר כ
אֶת־הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְהִקְרִיב
אֶת־הַשָּׂעִיר הֶחָי׃ 21 וְסָמַךְ אַהֲרֹן אֶת־שְׁתֵּי יָדָו עַל־רֹאשׁ א ויקרו
הַשָּׂעִיר הַחַי וְהִתְוַדָּה עָלָיו אֶת־כָּל־עֲוֹנֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאֶת־כָּל־פִּשְׁעֵיהֶם לְכָל־חַטֹּאתָם וְנָתַן אֹתָם עַל־רֹאשׁ
הַשָּׂעִיר וְשִׁלַּח בְּיַד־אִישׁ עִתִּי הַמִּדְבָּרָה׃ 22 וְנָשָׂא הַשָּׂעִיר
עָלָיו אֶת־כָּל־עֲוֹנֹתָם אֶל־אֶרֶץ גְּזֵרָה וְשִׁלַּח אֶת־הַשָּׂעִיר
בַּמִּדְבָּר׃ 23 וּבָא אַהֲרֹן אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וּפָשַׁט אֶת־בִּגְדֵי
הַבָּד אֲשֶׁר לָבַשׁ בְּבֹאוֹ אֶל־הַקֹּדֶשׁ וְהִנִּיחָם שָׁם׃ 24 וְרָחַץ
אֶת־בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ וְלָבַשׁ אֶת־בְּגָדָיו וְיָצָא
וְעָשָׂה אֶת־עֹלָתוֹ וְאֶת־עֹלַת הָעָם וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד
הָעָם׃ וְאֵת חֵלֶב הַחַטָּאת יַקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה׃ 26 וְהַמְשַׁלֵּחַ כה
אֶת־הַשָּׂעִיר לַעֲזָאזֵל יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם
וְאַחֲרֵי־כֵן יָבוֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה׃ 27 וְאֶת פַּר הַחַטָּאת וְאֶת ו
שְׂעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר הוּבָא אֶת־דָּמָם לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ
יוֹצִיא אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְשָׂרְפוּ בָאֵשׁ אֶת־עֹרֹתָם וְאֶת־
בְּשָׂרָם וְאֶת־פִּרְשָׁם׃ 28 וְהַשֹּׂרֵף אֹתָם יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ
אֶת־בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְאַחֲרֵי־כֵן יָבוֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה׃ 29 וְהָיְתָה
לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ
תְּעַנּוּ אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם וְכָל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ הָאֶזְרָח
וְהַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכְכֶם׃ 30 כִּי־בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם ל
לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה תִּטְהָרוּ׃
31 שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן הִוא לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם חֻקַּת
עולם

Quid facere debeat hirco, super quem tecidit sors pro Azazel, qui significat excelsum montem in deserto.

29 Quod ista celebrentur menſe ſeptimo, decimâ menſis; ab omni cibo, & opere abſtinendo: atque hæc ſummus ſacerdos exequatur.

30 Quod

Deus hac die populi sui peccata remittit.

34 עוֹלָם: וְכִפֶּר הַכֹּהֵן אֲשֶׁר־יִמְשַׁח אֹתוֹ וַאֲשֶׁר יְמַלֵּא
אֶת־יָדוֹ לְכַהֵן תַּחַת אָבִיו וְלָבַשׁ אֶת־בִּגְדֵי הַבָּד בִּגְדֵי
33 הַקֹּדֶשׁ: וְכִפֶּר אֶת־מִקְדַּשׁ הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד
וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ יְכַפֵּר וְעַל הַכֹּהֲנִים וְעַל־כָּל־עַם
34 הַקָּהָל יְכַפֵּר: וְהָיְתָה־זֹּאת לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם
לְכַפֵּר עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִכָּל־חַטֹּאתָם אַחַת
בַּשָּׁנָה וַיַּעַשׂ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:

פ

Cap. XVII. Præcipit Deus, ne quis ex populo alibi offerat sacrificium, quàm in tabernaculo per sacerdotes.

יז א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן
וְאֶל־בָּנָיו וְאֶל כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם זֶה
3 הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר: אִישׁ אִישׁ מִבֵּית
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִשְׁחַט שׁוֹר אוֹ־כֶשֶׂב אוֹ־עֵז בַּמַּחֲנֶה
4 קמץ א או אֲשֶׁר יִשְׁחַט מִחוּץ לַמַּחֲנֶה: וְאֶל־פֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד לֹא הֱבִיאוֹ לְהַקְרִיב קָרְבָּן לַיהוָה לִפְנֵי מִשְׁכַּן
קמץ בו׳ק יְהוָה דָּם יֵחָשֵׁב לָאִישׁ הַהוּא דָּם שָׁפָךְ וְנִכְרַת
ה הָאִישׁ הַהוּא מִקֶּרֶב עַמּוֹ: לְמַעַן אֲשֶׁר יָבִיאוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־זִבְחֵיהֶם אֲשֶׁר הֵם זֹבְחִים עַל־
פְּנֵי הַשָּׂדֶה וְהֵבִיאָם לַיהוָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד
6 אֶל־הַכֹּהֵן וְזָבְחוּ זִבְחֵי שְׁלָמִים לַיהוָה אוֹתָם: וְזָרַק
הַכֹּהֵן אֶת־הַדָּם עַל־מִזְבַּח יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד
7 וְהִקְטִיר הַחֵלֶב לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה: וְלֹא־יִזְבְּחוּ
עוֹד אֶת־זִבְחֵיהֶם לַשְּׂעִירִם אֲשֶׁר הֵם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם
8 חֻקַּת עוֹלָם תִּהְיֶה־זֹּאת לָהֶם לְדֹרֹתָם: וַאֲלֵהֶם תֹּאמַר
אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַגֵּר אֲשֶׁר־יָגוּר בְּתוֹכָם
Instituit pœnam in eum, qui hoc præceptum violaverit.
9 אֲשֶׁר־יַעֲלֶה עֹלָה אוֹ־זָבַח: וְאֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא
יְבִיאֶנּוּ לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ לַיהוָה וְנִכְרַת הָאִישׁ הַהוּא מֵעַמָּיו:
10 וְאִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם אֲשֶׁר
יֹאכַל כָּל־דָּם וְנָתַתִּי פָנַי בַּנֶּפֶשׁ הָאֹכֶלֶת אֶת־הַדָּם
Exponit supplicium

quo dignus est, qui sanguinem comederit; & ejus prohibitionis causam.

11 והכרתי אתה מקרב עמה: כי נפש הבשר בדם הוא
ואני נתתיו לכם על המזבח לכפר על נפשתיכם כי
הדם הוא בנפש יכפר: 12 על כן אמרתי לבני ישראל
כל נפש ממכם לא תאכל דם והגר הגר בתוככם לא
יאכל דם: 13 ואיש איש מבני ישראל ומן הגר הגר
בתוכם אשר יצוד ציד חיה או עוף אשר יאכל ושפך
את דמו וכסהו בעפר: 14 כי נפש כל בשר דמו בנפשו
הוא ואמר לבני ישראל דם כל בשר לא תאכלו כי
נפש כל בשר דמו הוא כל אכליו יכרת: וכל נפש טו
אשר תאכל נבלה וטרפה באזרח ובגר וכבס בגדיו
ורחץ במים וטמא עד הערב וטהר: 16 ואם לא יכבס
ובשרו לא ירחץ ונשא עונו: פ

Immunditia ejus, qui cadaver, vel discerptum comederit.

Cap. XVIII. Deus præcipit populo suo, ne faciant, sicut Ægyptii, & Chenaanitæ; sed divina præcepta servent.

יח א וידבר יהוה אל משה לאמר: 2 דבר אל בני ישראל
ואמרת אלהם אני יהוה אלהיכם: 3 כמעשה ארץ
מצרים אשר ישבתם בה לא תעשו וכמעשה ארץ
כנען אשר אני מביא אתכם שמה לא תעשו
ובחקתיהם לא תלכו: 4 את משפטי תעשו ואת חקתי
תשמרו ללכת בהם אני יהוה אלהיכם: 5 ושמרתם
את חקתי ואת משפטי אשר יעשה אתם האדם וחי
בהם אני יהוה: ס

Deus manifestat populo, qui sint concubitûs illiciti, à quibus recedere debeant.

6 איש איש אל כל שאר
בשרו לא תקרבו לגלות ערוה אני יהוה: ס
7 ערות אביך וערות אמך לא תגלה אמך הוא לא
תגלה ערותה: ס 8 ערות אשת אביך לא תגלה
ערות אחותך בת 9
ערות אביך הוא: ס
אביך או בת אמך מולדת בית או מולדת חוץ לא
תגלה ערותן: ס 10 ערות בת בנך או בת
בתך לא תגלה ערותן כי ערותך הנה: ס
11 ערות בת אשת אביך מולדת אביך אחותך הוא
לא

12 אֶת תְּגַלֶּה עֶרְוָתָהּ׃ ס עֶרְוַת אֲחוֹת־אָבִיךָ לֹא
13 תְגַלֶּה שְׁאֵר אָבִיךָ הִוא׃ ס עֶרְוַת אֲחוֹת־אִמְּךָ
14 לֹא תְגַלֶּה כִּי־שְׁאֵר אִמְּךָ הִוא׃ ס עֶרְוַת אֲחִי־
אָבִיךָ לֹא תְגַלֶּה אֶל־אִשְׁתּוֹ לֹא תִקְרַב דֹּדָתְךָ הִוא׃
טו ס עֶרְוַת כַּלָּתְךָ לֹא תְגַלֶּה אֵשֶׁת בִּנְךָ הִוא
16 לֹא תְגַלֶּה עֶרְוָתָהּ׃ ס עֶרְוַת אֵשֶׁת־אָחִיךָ לֹא
17 תְגַלֶּה עֶרְוַת אָחִיךָ הִוא׃ ס עֶרְוַת אִשָּׁה וּבִתָּהּ לֹא
תְגַלֶּה אֶת־בַּת־בִּנָּהּ וְאֶת־בַּת־בִּתָּהּ לֹא תִקַּח לְגַלּוֹת
18 עֶרְוָתָהּ שַׁאֲרָה הֵנָּה זִמָּה הִוא׃ וְאִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ לֹא
19 תִקַּח לִצְרֹר לְגַלּוֹת עֶרְוָתָהּ עָלֶיהָ בְּחַיֶּיהָ׃ וְאֶל־אִשָּׁה
כ בְּנִדַּת טֻמְאָתָהּ לֹא תִקְרַב לְגַלּוֹת עֶרְוָתָהּ׃ וְאֶל אֵשֶׁת
21 עֲמִיתְךָ לֹא־תִתֵּן שְׁכָבְתְּךָ לְזֶרַע לְטָמְאָה־בָהּ׃ וּמִזַּרְעֲךָ
לֹא־תִתֵּן לְהַעֲבִיר לַמֹּלֶךְ וְלֹא תְחַלֵּל אֶת־שֵׁם אֱלֹהֶיךָ
22 אֲנִי יְהוָה׃ וְאֶת־זָכָר לֹא תִשְׁכַּב מִשְׁכְּבֵי אִשָּׁה תּוֹעֵבָה
23 הִוא׃ וּבְכָל־בְּהֵמָה לֹא־תִתֵּן שְׁכָבְתְּךָ לְטָמְאָה־בָהּ
24 וְאִשָּׁה לֹא־תַעֲמֹד לִפְנֵי בְהֵמָה לְרִבְעָהּ תֶּבֶל הִוא׃ אַל־
תִּטַּמְּאוּ בְּכָל־אֵלֶּה כִּי בְכָל־אֵלֶּה נִטְמְאוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
כה אֲנִי מְשַׁלֵּחַ מִפְּנֵיכֶם׃ וַתִּטְמָא הָאָרֶץ וָאֶפְקֹד עֲוֹנָהּ
26 עָלֶיהָ וַתָּקִא הָאָרֶץ אֶת־יֹשְׁבֶיהָ׃ וּשְׁמַרְתֶּם אַתֶּם אֶת־
חֻקֹּתַי וְאֶת־מִשְׁפָּטַי וְלֹא תַעֲשׂוּ מִכֹּל הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֶּה
27 הָאֶזְרָח וְהַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכְכֶם׃ כִּי אֶת־כָּל־הַתּוֹעֵבֹת
הָאֵל עָשׂוּ אַנְשֵׁי הָאָרֶץ אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם וַתִּטְמָא הָאָרֶץ׃
28 וְלֹא־תָקִיא הָאָרֶץ אֶתְכֶם בְּטַמַּאֲכֶם אֹתָהּ כַּאֲשֶׁר
29 קָאָה אֶת־הַגּוֹי אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם׃ כִּי כָל־אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
ל מִכָּל הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֶּה וְנִכְרְתוּ הַנְּפָשׁוֹת הָעֹשֹׂת
מִקֶּרֶב עַמָּם׃ וּשְׁמַרְתֶּם אֶת מִשְׁמַרְתִּי לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת
מֵחֻקּוֹת הַתּוֹעֵבֹת אֲשֶׁר נַעֲשׂוּ לִפְנֵיכֶם וְלֹא תִטַּמְּאוּ
בָּהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

Ne quis det ex semine suo Molech.

12 Prohibet concubitum cum masculo, vel cum animali.

24 Quàm maximè commendat eis, ne in omnibus his polluantur.

Pœnam constituit ei, qui hujusmodi peccata commiserit, quod è medio populi sui excidetur.

Cap. XIX. *Commendat populo sanctitatem, ac nonnulla ex decalogi præceptis.*

יט 2 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־כָּל־עֲדַת
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם קְדֹשִׁים תִּהְיוּ כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי
3 יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: אִישׁ אִמּוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ וְאֶת־שַׁבְּתֹתַי
4 תִּשְׁמֹרוּ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: אַל־תִּפְנוּ אֶל־הָאֱלִילִם
וֵאלֹהֵי מַסֵּכָה לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וְכִי ה
תִזְבְּחוּ זֶבַח שְׁלָמִים לַיהוָה לִרְצֹנְכֶם תִּזְבָּחֻהוּ: בְּיוֹם 6
זִבְחֲכֶם יֵאָכֵל וּמִמָּחֳרָת וְהַנּוֹתָר עַד־יוֹם הַשְּׁלִישִׁי בָּאֵשׁ
7 יִשָּׂרֵף: וְאִם הֵאָכֹל יֵאָכֵל בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פִּגּוּל הוּא

Leges ad sacrificia pacifica pertinentes.

8 לֹא יֵרָצֶה: וְאֹכְלָיו עֲוֹנוֹ יִשָּׂא כִּי אֶת־קֹדֶשׁ יְהוָה
9 חִלֵּל וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ: וּבְקֻצְרְכֶם

Quid in messe & vindemiâ, pauperibus relinquendum.

אֶת־קְצִיר אַרְצְכֶם לֹא תְכַלֶּה פְּאַת שָׂדְךָ לִקְצֹר
וְלֶקֶט קְצִירְךָ לֹא תְלַקֵּט: וְכַרְמְךָ לֹא תְעוֹלֵל וּפֶרֶט י
כַּרְמְךָ לֹא תְלַקֵּט לֶעָנִי וְלַגֵּר תַּעֲזֹב אֹתָם אֲנִי יְהוָה

Varia præcepta, quæ sunt inter virum, & proximum ejus.

11 אֱלֹהֵיכֶם: לֹא תִגְנֹבוּ וְלֹא־תְכַחֲשׁוּ וְלֹא־תְשַׁקְּרוּ
12 אִישׁ בַּעֲמִיתוֹ: וְלֹא־תִשָּׁבְעוּ בִשְׁמִי לַשָּׁקֶר וְחִלַּלְתָּ
13 אֶת־שֵׁם אֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה: לֹא־תַעֲשֹׁק אֶת־רֵעֲךָ
וְלֹא תִגְזֹל לֹא־תָלִין פְּעֻלַּת שָׂכִיר אִתְּךָ עַד־בֹּקֶר:
14 לֹא־תְקַלֵּל חֵרֵשׁ וְלִפְנֵי עִוֵּר לֹא תִתֵּן מִכְשֹׁל וְיָרֵאתָ
מֵאֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה: לֹא־תַעֲשׂוּ עָוֶל בַּמִּשְׁפָּט לֹא־תִשָּׂא
פְנֵי־דָל וְלֹא תֶהְדַּר פְּנֵי גָדוֹל בְּצֶדֶק תִּשְׁפֹּט
16 עֲמִיתֶךָ: לֹא־תֵלֵךְ רָכִיל בְּעַמֶּיךָ לֹא תַעֲמֹד עַל־דַּם
17 רֵעֶךָ אֲנִי יְהוָה: לֹא־תִשְׂנָא אֶת־אָחִיךָ בִּלְבָבֶךָ הוֹכֵחַ
18 תּוֹכִיחַ אֶת־עֲמִיתֶךָ וְלֹא־תִשָּׂא עָלָיו חֵטְא: לֹא־תִקֹּם
וְלֹא־תִטֹּר אֶת־בְּנֵי עַמֶּךָ וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ אֲנִי

Alia cæremonialia.

19 יְהוָה: אֶת־חֻקֹּתַי תִּשְׁמֹרוּ בְּהֶמְתְּךָ לֹא תַרְבִּיעַ כִּלְאַיִם
שָׂדְךָ לֹא־תִזְרַע כִּלְאָיִם וּבֶגֶד כִּלְאַיִם שַׁעַטְנֵז לֹא יַעֲלֶה

עָלֶיךָ

כ עָלֶיהָ: וְאִישׁ כִּי־יִשְׁכַּב אֶת־אִשָּׁה שִׁכְבַת־זֶרַע וְהוּא
שִׁפְחָה נֶחֱרֶפֶת לְאִישׁ וְהָפְדֵּה לֹא נִפְדָּתָה אוֹ חׇפְשָׁה
לֹא נִתַּן־לָהּ בִּקֹּרֶת תִּהְיֶה לֹא יוּמְתוּ כִּי־לֹא חׇפְשָׁה:
כא וְהֵבִיא אֶת־אֲשָׁמוֹ לַיהוָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אַיִל אָשָׁם:
כב וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן בְּאֵיל הָאָשָׁם לִפְנֵי יְהוָה עַל־חַטָּאתוֹ
אֲשֶׁר חָטָא וְנִסְלַח לוֹ מֵחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא: פ
כג וְכִי־תָבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ וּנְטַעְתֶּם כׇּל־עֵץ מַאֲכָל וַעֲרַלְתֶּם
עׇרְלָתוֹ אֶת־פִּרְיוֹ שָׁלֹשׁ שָׁנִים יִהְיֶה לָכֶם עֲרֵלִים לֹא
כד יֵאָכֵל: וּבַשָּׁנָה הָרְבִיעִת יִהְיֶה כׇּל־פִּרְיוֹ קֹדֶשׁ הִלּוּלִים
כה לַיהוָה: וּבַשָּׁנָה הַחֲמִישִׁת תֹּאכְלוּ אֶת־פִּרְיוֹ לְהוֹסִיף
כו לָכֶם תְּבוּאָתוֹ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: לֹא תֹאכְלוּ עַל־
כז הַדָּם לֹא תְנַחֲשׁוּ וְלֹא תְעוֹנֵנוּ: לֹא תַקִּפוּ פְּאַת רֹאשְׁכֶם
כח וְלֹא תַשְׁחִית אֶת פְּאַת זְקָנֶךָ: וְשֶׂרֶט לָנֶפֶשׁ לֹא תִתְּנוּ
בִּבְשַׂרְכֶם וּכְתֹבֶת קַעֲקַע לֹא תִתְּנוּ בָכֶם אֲנִי יְהוָה:
כט אַל־תְּחַלֵּל אֶת־בִּתְּךָ לְהַזְנוֹתָהּ וְלֹא־תִזְנֶה הָאָרֶץ
ל וּמָלְאָה הָאָרֶץ זִמָּה: אֶת־שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמֹרוּ וּמִקְדָּשִׁי
לא תִּירָאוּ אֲנִי יְהוָה: אַל־תִּפְנוּ אֶל־הָאֹבֹת וְאֶל־הַיִּדְּעֹנִים
לב אַל־תְּבַקְשׁוּ לְטָמְאָה בָהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: מִפְּנֵי
שֵׂיבָה תָּקוּם וְהָדַרְתָּ פְּנֵי זָקֵן וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ אֲנִי
לג יְהוָה: ס וְכִי־יָגוּר אִתְּךָ גֵּר בְּאַרְצְכֶם לֹא
לד תוֹנוּ אֹתוֹ: כְּאֶזְרָח מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר הַגָּר אִתְּכֶם
וְאָהַבְתָּ לוֹ כָּמוֹךָ כִּי־גֵרִים הֱיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם אֲנִי
לה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: לֹא־תַעֲשׂוּ עָוֶל בַּמִּשְׁפָּט בַּמִּדָּה
לו בַּמִּשְׁקָל וּבַמְּשׂוּרָה: מֹאזְנֵי צֶדֶק אַבְנֵי־צֶדֶק אֵיפַת צֶדֶק
וְהִין צֶדֶק יִהְיֶה לָכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי
לז אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־כׇּל־חֻקֹּתַי וְאֶת־
כׇּל־מִשְׁפָּטַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אֲנִי יְהוָה: פ
א כ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

De illo, qui coierit cum serva desponsata, quæ adhuc non omninò à servitute immunis est.

Prohibet, ne comedant fructum, quem produxerit arbor tribus primis annis ab ejus constitione.

26 Varia præcepta commendat.

Jubet honorari senes.

Commendat humanitatis officium erga peregrinum.

35 Ne in ponderibus, & mensuris iniquè agant.

Cap. XX. *Suppli-*

cium ejus, qui ex semine suo dederit ipsi Molech.

תֹּאמַר אִישׁ אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַגֵּר׀ הַגָּר בְּיִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר יִתֵּן מִזַּרְעוֹ לַמֹּלֶךְ מוֹת יוּמָת עַם הָאָרֶץ יִרְגְּמֻהוּ
בָאָבֶן׃ וַאֲנִי אֶתֵּן אֶת־פָּנַי בָּאִישׁ הַהוּא וְהִכְרַתִּי 3
אֹתוֹ מִקֶּרֶב עַמּוֹ כִּי מִזַּרְעוֹ נָתַן לַמֹּלֶךְ לְמַעַן טַמֵּא אֶת־
מִקְדָּשִׁי וּלְחַלֵּל אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי׃ וְאִם הַעְלֵם יַעְלִימוּ 4
עַם הָאָרֶץ אֶת־עֵינֵיהֶם מִן־הָאִישׁ הַהוּא בְּתִתּוֹ מִזַּרְעוֹ
לַמֹּלֶךְ לְבִלְתִּי הָמִית אֹתוֹ׃ וְשַׂמְתִּי אֲנִי אֶת־פָּנַי בָּאִישׁ ה
הַהוּא וּבְמִשְׁפַּחְתּוֹ וְהִכְרַתִּי אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־הַזֹּנִים

Pœna ejus, qui haruspices sequutus fuerit.

אַחֲרָיו לִזְנוֹת אַחֲרֵי הַמֹּלֶךְ מִקֶּרֶב עַמָּם׃ וְהַנֶּפֶשׁ 6
אֲשֶׁר תִּפְנֶה אֶל־הָאבֹת וְאֶל־הַיִּדְּעֹנִים לִזְנוֹת אַחֲרֵיהֶם
וְנָתַתִּי אֶת־פָּנַי בַּנֶּפֶשׁ הַהִוא וְהִכְרַתִּי אֹתוֹ מִקֶּרֶב עַמּוֹ׃
וְהִתְקַדִּשְׁתֶּם וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 7
וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־חֻקֹּתַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אֲנִי יְהוָה 8
מְקַדִּשְׁכֶם׃ כִּי־אִישׁ אִישׁ אֲשֶׁר יְקַלֵּל אֶת־אָבִיו וְאֶת־ 9

De eo, qui patri suo, vel matri, maledixerit.

אִמּוֹ מוֹת יוּמָת אָבִיו וְאִמּוֹ קִלֵּל דָּמָיו בּוֹ׃ וְאִישׁ אֲשֶׁר י
יִנְאַף אֶת־אֵשֶׁת אִישׁ אֲשֶׁר יִנְאַף אֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ
מוֹת־יוּמַת הַנֹּאֵף וְהַנֹּאָפֶת׃ וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת־ יא

10 Diversa supplicio-rum genera in illos, qui incæstûs commit-tunt.

אֵשֶׁת אָבִיו עֶרְוַת אָבִיו גִּלָּה מוֹת־יוּמְתוּ שְׁנֵיהֶם דְּמֵיהֶם
בָּם׃ וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת־כַּלָּתוֹ מוֹת יוּמְתוּ שְׁנֵיהֶם יב
תֵּבֶל עָשׂוּ דְּמֵיהֶם בָּם׃ וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת־זָכָר יג
מִשְׁכְּבֵי אִשָּׁה תּוֹעֵבָה עָשׂוּ שְׁנֵיהֶם מוֹת יוּמָתוּ דְּמֵיהֶם
בָּם׃ וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת־אִשָּׁה וְאֶת־אִמָּהּ זִמָּה הִוא יד
בָּאֵשׁ יִשְׂרְפוּ אֹתוֹ וְאֹתָן וְלֹא־תִהְיֶה זִמָּה בְּתוֹכְכֶם׃
וְאִישׁ אֲשֶׁר יִתֵּן שְׁכָבָתוֹ בִּבְהֵמָה מוֹת יוּמָת וְאֶת־ טו
הַבְּהֵמָה תַּהַרְגוּ׃ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר תִּקְרַב אֶל־כָּל־בְּהֵמָה טז
לְרִבְעָה אֹתָהּ וְהָרַגְתָּ אֶת־הָאִשָּׁה וְאֶת־הַבְּהֵמָה מוֹת
יוּמָתוּ דְּמֵיהֶם בָּם׃ וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת־אֲחֹתוֹ בַּת־אָבִיו יז
אוֹ־בַת־אִמּוֹ וְרָאָה אֶת־עֶרְוָתָהּ וְהִיא־תִרְאֶה אֶת־עֶרְוָתוֹ

חסר

חָסַר הוּא וְנִכְרְתוּ לְעֵינֵי בְּנֵי עַמָּם עֶרְוַת אֲחֹתוֹ גִּלָּה
18 עֲוֹנוֹ יִשָּׂא: וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת־אִשָּׁה דָּוָה וְגִלָּה אֶת־
עֶרְוָתָהּ אֶת־מְקֹרָהּ הֶעֱרָה וְהוּא גִּלְּתָה אֶת־מְקוֹר
19 דָּמֶיהָ וְנִכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם מִקֶּרֶב עַמָּם: וְעֶרְוַת אֲחוֹת
אִמְּךָ וַאֲחוֹת אָבִיךָ לֹא תְגַלֶּה כִּי אֶת־שְׁאֵרוֹ הֶעֱרָה
כ עֲוֹנָם יִשָּׂאוּ: וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת־דֹּדָתוֹ עֶרְוַת דֹּדוֹ
21 גִּלָּה חַטָּאתָם יִשְׂאוּ עֲרִירִים יָמֻתוּ: וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת־
אֵשֶׁת אָחִיו נִדָּה הוּא עֶרְוַת אָחִיו גִּלָּה עֲרִירִים יִהְיוּ:
Ut præcepta divina custodiant; sic terræ non evomet eos.
22 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־כָּל־חֻקֹּתַי וְאֶת־כָּל־מִשְׁפָּטַי וַעֲשִׂיתֶם
אֹתָם וְלֹא־תָקִיא אֶתְכֶם הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא אֶתְכֶם
23 שָׁמָּה לָשֶׁבֶת בָּהּ: וְלֹא תֵלְכוּ בְּחֻקַּת הַגּוֹי אֲשֶׁר־אֲנִי
מְשַׁלֵּחַ מִפְּנֵיכֶם כִּי אֶת־כָּל־אֵלֶּה עָשׂוּ וָאָקֻץ בָּם:
24 וָאֹמַר לָכֶם אַתֶּם תִּירְשׁוּ אֶת־אַדְמָתָם וַאֲנִי אֶתְּנֶנָּה
לָכֶם לָרֶשֶׁת אֹתָהּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־הִבְדַּלְתִּי אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים:
Iterum commendat eis, ne immundis animalibus sese polluant; & ut sancti sint.
כה וְהִבְדַּלְתֶּם בֵּין־הַבְּהֵמָה הַטְּהֹרָה לַטְּמֵאָה וּבֵין הָעוֹף
הַטָּמֵא לַטָּהֹר וְלֹא־תְשַׁקְּצוּ אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם בַּבְּהֵמָה
וּבָעוֹף וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּרְמֹשׂ הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־הִבְדַּלְתִּי
26 לָכֶם לְטַמֵּא: וִהְיִיתֶם לִי קְדֹשִׁים כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה
27 וָאַבְדִּל אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים לִהְיוֹת לִי: וְאִישׁ אוֹ־אִשָּׁה
כִּי־יִהְיֶה בָהֶם אוֹב אוֹ יִדְּעֹנִי מוֹת יוּמָתוּ בָּאֶבֶן יִרְגְּמוּ
אֹתָם דְּמֵיהֶם בָּם:

פ פ פ לא 31

Cap. XXI. Deus præcipit sacerdotibus, ne se immundent propter mortuum; ex-
כא וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל־הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן
2 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם לְנֶפֶשׁ לֹא־יִטַּמָּא בְּעַמָּיו: כִּי אִם־לִשְׁאֵרוֹ
הַקָּרֹב אֵלָיו לְאִמּוֹ וּלְאָבִיו וּלְבִנּוֹ וּלְבִתּוֹ וּלְאָחִיו:
3 וְלַאֲחֹתוֹ הַבְּתוּלָה הַקְּרוֹבָה אֵלָיו אֲשֶׁר לֹא־הָיְתָה לְאִישׁ

לה

4 ה לָהּ יִטַּמָּא׃ לֹא יִטַּמָּא בַּעַל בְּעַמָּיו לְהֵחַלּוֹ׃ לֹא־יִקְרְחֻה
יקרחו ק׳ קָרְחָה בְּרֹאשָׁם וּפְאַת זְקָנָם לֹא יְגַלֵּחוּ וּבִבְשָׂרָם לֹא
6 יִשְׂרְטוּ שָׂרָטֶת׃ קְדֹשִׁים יִהְיוּ לֵאלֹהֵיהֶם וְלֹא יְחַלְּלוּ שֵׁם
אֱלֹהֵיהֶם כִּי אֶת־אִשֵּׁי יְהוָה לֶחֶם אֱלֹהֵיהֶם הֵם מַקְרִיבִם
7 וְהָיוּ קֹדֶשׁ׃ אִשָּׁה זֹנָה וַחֲלָלָה לֹא יִקָּחוּ וְאִשָּׁה גְרוּשָׁה
8 מֵאִישָׁהּ לֹא יִקָּחוּ כִּי־קָדֹשׁ הוּא לֵאלֹהָיו׃ וְקִדַּשְׁתּוֹ כִּי
אֶת־לֶחֶם אֱלֹהֶיךָ הוּא מַקְרִיב קָדֹשׁ יִהְיֶה־לָּךְ כִּי קָדוֹשׁ
9 אֲנִי יְהוָה מְקַדִּשְׁכֶם׃ וּבַת אִישׁ כֹּהֵן כִּי תֵחֵל לִזְנוֹת
אֶת־אָבִיהָ הִיא מְחַלֶּלֶת בָּאֵשׁ תִּשָּׂרֵף׃ ס
י וְהַכֹּהֵן הַגָּדוֹל מֵאֶחָיו אֲשֶׁר־יוּצַק עַל־רֹאשׁוֹ
שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וּמִלֵּא אֶת־יָדוֹ לִלְבֹּשׁ אֶת־הַבְּגָדִים
11 קמץ כז ק אֶת־רֹאשׁוֹ לֹא יִפְרָע וּבְגָדָיו לֹא יִפְרֹם׃ וְעַל כָּל־נַפְשֹׁת
12 מֵת לֹא יָבֹא לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא יִטַּמָּא׃ וּמִן־
הַמִּקְדָּשׁ לֹא יֵצֵא וְלֹא יְחַלֵּל אֵת מִקְדַּשׁ אֱלֹהָיו כִּי
13 נֵזֶר שֶׁמֶן מִשְׁחַת אֱלֹהָיו עָלָיו אֲנִי יְהוָה׃ וְהוּא אִשָּׁה
14 בִּבְתוּלֶיהָ יִקָּח׃ אַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה וַחֲלָלָה זֹנָה
אֶת־אֵלֶּה לֹא יִקָּח כִּי אִם־בְּתוּלָה מֵעַמָּיו יִקַּח
טו אִשָּׁה׃ וְלֹא־יְחַלֵּל זַרְעוֹ בְּעַמָּיו כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשׁוֹ׃
16 ס וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃
17 דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר אִישׁ מִזַּרְעֲךָ לְדֹרֹתָם אֲשֶׁר יִהְיֶה
18 בּוֹ מוּם לֹא יִקְרַב לְהַקְרִיב לֶחֶם אֱלֹהָיו׃ כִּי כָל־אִישׁ
אֲשֶׁר־בּוֹ מוּם לֹא יִקְרָב אִישׁ עִוֵּר אוֹ פִסֵּחַ אוֹ חָרֵם אוֹ
19 שָׂרוּעַ׃ אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר־יִהְיֶה בּוֹ שֶׁבֶר רָגֶל אוֹ שֶׁבֶר יָד׃
כ אוֹ־גִבֵּן אוֹ־דַק אוֹ תְבַלֻּל בְּעֵינוֹ אוֹ גָרָב אוֹ יַלֶּפֶת אוֹ
21 מְרוֹחַ אָשֶׁךְ׃ כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־בּוֹ מוּם מִזֶּרַע אַהֲרֹן הַכֹּהֵן
לֹא יִגַּשׁ לְהַקְרִיב אֶת־אִשֵּׁי יְהוָה מוּם בּוֹ אֵת לֶחֶם
22 אֱלֹהָיו לֹא יִגַּשׁ לְהַקְרִיב׃ לֶחֶם אֱלֹהָיו מִקָּדְשֵׁי הַקָּדָשִׁים
23 וּמִן־הַקֳּדָשִׁים יֹאכֵל׃ אַךְ אֶל־הַפָּרֹכֶת לֹא יָבֹא וְאֶל־
המזבח

ceptis consanguineis, quos declarat, qui sint.

Prohibet illis tres mulierum classes.

Pœna filiæ sacerdotis, quæ adulterium commiserit.

10 Ne summus sacerdos pro patre, aut matre se immundet.

Interdicit ei quatuor mulierum species; & exponit, quâ conditione prædita deberet esse illa, quam sibi uxorem esset adjuncturus.

16 Declarat sacerdotes contaminatos, ad arcæ ministerium inhabiles esse: nec non diversa macula-

rum genera demonstrat.

הַמִּזְבֵּחַ לֹא יִגַּשׁ כִּי־מוּם בּוֹ וְלֹא יְחַלֵּל אֶת־מִקְדָּשַׁי כִּי
24 אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשָׁם׃ וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו
וְאֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ

Cap. XXII. Monet sacerdotes, ut durante ipsorum immunditie, à sanctificatorum esu abstineant, neque ad illa accedant.

כב וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־
2 בָּנָיו וְיִנָּזְרוּ מִקָּדְשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וְלֹא יְחַלְּלוּ אֶת־שֵׁם
3 קָדְשִׁי אֲשֶׁר הֵם מַקְדִּישִׁים לִי אֲנִי יְהוָה׃ אֱמֹר אֲלֵהֶם
לְדֹרֹתֵיכֶם כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־יִקְרַב מִכָּל־זַרְעֲכֶם אֶל־
הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר יַקְדִּישׁוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לַיהוָה וְטֻמְאָתוֹ
4 עָלָיו וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִלְּפָנַי אֲנִי יְהוָה׃ אִישׁ אִישׁ
מִזֶּרַע אַהֲרֹן וְהוּא צָרוּעַ אוֹ זָב בַּקֳּדָשִׁים לֹא יֹאכַל עַד
אֲשֶׁר יִטְהָר וְהַנֹּגֵעַ בְּכָל־טְמֵא־נֶפֶשׁ אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר־
ה תֵּצֵא מִמֶּנּוּ שִׁכְבַת־זָרַע׃ אוֹ־אִישׁ אֲשֶׁר יִגַּע בְּכָל־שֶׁרֶץ
אֲשֶׁר יִטְמָא־לוֹ אוֹ בְאָדָם אֲשֶׁר יִטְמָא־לוֹ לְכָל טֻמְאָתוֹ׃
6 נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תִּגַּע־בּוֹ וְטָמְאָה עַד־הָעֶרֶב וְלֹא יֹאכַל מִן־
7 הַקֳּדָשִׁים כִּי אִם־רָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם׃ וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ
8 וְטָהֵר וְאַחַר יֹאכַל מִן־הַקֳּדָשִׁים כִּי לַחְמוֹ הוּא׃ נְבֵלָה
9 וּטְרֵפָה לֹא יֹאכַל לְטָמְאָה־בָהּ אֲנִי יְהוָה׃ וְשָׁמְרוּ
אֶת־מִשְׁמַרְתִּי וְלֹא־יִשְׂאוּ עָלָיו חֵטְא וּמֵתוּ בוֹ כִּי

Qui ex domesticis sacerdotum, non deberent comedere sanctificationes, qui verò illas deberent.

יְחַלְּלֻהוּ אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשָׁם׃ וְכָל־זָר לֹא־יֹאכַל קֹדֶשׁ
11 תּוֹשַׁב כֹּהֵן וְשָׂכִיר לֹא־יֹאכַל קֹדֶשׁ׃ וְכֹהֵן כִּי־יִקְנֶה
נֶפֶשׁ קִנְיַן כַּסְפּוֹ הוּא יֹאכַל בּוֹ וְיִלִּיד בֵּיתוֹ הֵם יֹאכְלוּ
12 בְלַחְמוֹ׃ וּבַת־כֹּהֵן כִּי תִהְיֶה לְאִישׁ זָר הִוא בִּתְרוּמַת
13 הַקֳּדָשִׁים לֹא תֹאכֵל׃ וּבַת־כֹּהֵן כִּי תִהְיֶה אַלְמָנָה
וּגְרוּשָׁה וְזֶרַע אֵין לָהּ וְשָׁבָה אֶל־בֵּית אָבִיהָ כִּנְעוּרֶיהָ
מִלֶּחֶם אָבִיהָ תֹּאכֵל וְכָל־זָר לֹא־יֹאכַל בּוֹ׃ וְאִישׁ כִּי־

De alienigenâ, qui per errorem sanctitatem ederit.

14 יֹאכַל קֹדֶשׁ בִּשְׁגָגָה וְיָסַף חֲמִשִׁתוֹ עָלָיו וְנָתַן לַכֹּהֵן
טו אֶת־הַקֹּדֶשׁ׃ וְלֹא יְחַלְּלוּ אֶת־קָדְשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת
16 אֲשֶׁר־יָרִימוּ לַיהוָה׃ וְהִשִּׂיאוּ אוֹתָם עֲוֹן אַשְׁמָה בְּאָכְלָם
את

אֶת־קָדְשֵׁיהֶם כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשָׁם׃ פ

17 18 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־
בָּנָיו וְאֶל כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ
מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַגֵּר בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־יַקְרִיב קָרְבָּנוֹ
לְכָל־נִדְרֵיהֶם וּלְכָל־נִדְבוֹתָם אֲשֶׁר־יַקְרִיבוּ לַיהוָה
לְעֹלָה׃ לִרְצֹנְכֶם תָּמִים זָכָר בַּבָּקָר בַּכְּשָׂבִים וּבָעִזִּים׃ 19
כָּל אֲשֶׁר־בּוֹ מוּם לֹא תַקְרִיבוּ כִּי־לֹא לְרָצוֹן יִהְיֶה כ
לָכֶם׃ וְאִישׁ כִּי־יַקְרִיב זֶבַח שְׁלָמִים לַיהוָה לְפַלֵּא־נֶדֶר 21
אוֹ לִנְדָבָה בַּבָּקָר אוֹ בַצֹּאן תָּמִים יִהְיֶה לְרָצוֹן כָּל־מוּם
לֹא יִהְיֶה־בּוֹ׃ עִוֵּר אוֹ שָׁבוּר אוֹ חָרוּץ אוֹ יַבֶּלֶת אוֹ 22
גָּרָב אוֹ יַלֶּפֶת לֹא תַקְרִיבוּ אֵלֶּה לַיהוָה וְאִשֶּׁה לֹא־
תִתְּנוּ מֵהֶם עַל־הַמִּזְבֵּחַ לַיהוָה׃ וְשׁוֹר וָשֶׂה שָׂרוּעַ 23
וְקָלוּט נְדָבָה תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ וְלִנֶדֶר לֹא יֵרָצֶה׃ וּמָעוּךְ 24
וְכָתוּת וְנָתוּק וְכָרוּת לֹא תַקְרִיבוּ לַיהוָה וּבְאַרְצְכֶם
לֹא תַעֲשׂוּ׃ וּמִיַּד בֶּן־נֵכָר לֹא תַקְרִיבוּ אֶת־לֶחֶם כה
אֱלֹהֵיכֶם מִכָּל־אֵלֶּה כִּי מָשְׁחָתָם בָּהֶם מוּם בָּם לֹא
יֵרָצוּ לָכֶם׃ ס וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 26
שׁוֹר אוֹ־כֶשֶׂב אוֹ־עֵז כִּי יִוָּלֵד וְהָיָה שִׁבְעַת יָמִים תַּחַת 27
אִמּוֹ וּמִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וָהָלְאָה יֵרָצֶה לְקָרְבַּן אִשֶּׁה לַיהוָה׃
וְשׁוֹר אוֹ־שֶׂה אֹתוֹ וְאֶת־בְּנוֹ לֹא תִשְׁחֲטוּ בְּיוֹם אֶחָד׃ וְכִי־ 29 28
תִזְבְּחוּ זֶבַח־תּוֹדָה לַיהוָה לִרְצֹנְכֶם תִּזְבָּחוּ׃ בַּיּוֹם הַהוּא ל
יֵאָכֵל לֹא־תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר אֲנִי יְהוָה׃ וּשְׁמַרְתֶּם 31
מִצְוֹתַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אֲנִי יְהוָה׃ וְלֹא תְחַלְּלוּ אֶת־שֵׁם 32
קָדְשִׁי וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה מְקַדִּשְׁכֶם׃
הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים 33
אֲנִי יְהוָה׃ פ

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כג א
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם מוֹעֲדֵי יְהוָה אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי 2

קדש

Quod animal Deo offerendum, sit perfectum; & assignat quosdam defectus, qui illud invalidum reddunt.

Quod neque de manu alienigenarum cum his defectibus illa ad sacrificandum accipiantur.

Ne ullum animal Deo offeratur.

nisi post octavum sui ortus diem.

Ne mater, & filius ejus, eâdem die jugulentur.

Statuit tempus, quo sacrificium gratiarum actionis comedatur.

Cap. XXIII. *De festis to-*

3 קֹדֶשׁ אֵלֶּה הֵם מוֹעֲדַי׃ שֵׁשֶׁת יָמִים תֵּעָשֶׂה מְלָאכָה
וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּתוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלָאכָה
לֹא תַעֲשׂוּ שַׁבָּת הִוא לַיהוָה בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם׃ פ
4 אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהוָה מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם
5 בְּמוֹעֲדָם׃ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ
6 בֵּין הָעַרְבַּיִם פֶּסַח לַיהוָה׃ וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ
הַזֶּה חַג הַמַּצּוֹת לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת תֹּאכֵלוּ׃
7 בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת
8 עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה לַיהוָה שִׁבְעַת
יָמִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה
לֹא תַעֲשׂוּ׃ פ
9 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי־תָבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן
לָכֶם וְקָצַרְתֶּם אֶת־קְצִירָהּ וַהֲבֵאתֶם אֶת־עֹמֶר רֵאשִׁית
11 קְצִירְכֶם אֶל־הַכֹּהֵן׃ וְהֵנִיף אֶת־הָעֹמֶר לִפְנֵי יְהוָה
12 לְרֹצנְכֶם מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת יְנִיפֶנּוּ הַכֹּהֵן׃ וַעֲשִׂיתֶם
בְּיוֹם הֲנִיפְכֶם אֶת־הָעֹמֶר כֶּבֶשׂ תָּמִים בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה
13 לַיהוָה׃ וּמִנְחָתוֹ שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן
14 אִשֶּׁה לַיהוָה רֵיחַ נִיחֹחַ וְנִסְכָּהּ יַיִן רְבִיעִת הַהִין׃ וְלֶחֶם
וְקָלִי וְכַרְמֶל לֹא תֹאכְלוּ עַד־עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה עַד
הֲבִיאֲכֶם אֶת־קָרְבַּן אֱלֹהֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם
15 בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם׃ ס וְסָפַרְתֶּם לָכֶם מִמָּחֳרַת
הַשַּׁבָּת מִיּוֹם הֲבִיאֲכֶם אֶת־עֹמֶר הַתְּנוּפָה שֶׁבַע
16 שַׁבָּתוֹת תְּמִימֹת תִּהְיֶינָה׃ עַד מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת הַשְּׁבִיעִת
תִּסְפְּרוּ חֲמִשִּׁים יוֹם וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָה׃
17 מִמּוֹשְׁבֹתֵיכֶם תָּבִיאוּ לֶחֶם תְּנוּפָה שְׁתַּיִם שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים
18 סֹלֶת תִּהְיֶינָה חָמֵץ תֵּאָפֶינָה בִּכּוּרִים לַיהוָה׃ וְהִקְרַבְתֶּם
עַל־הַלֶּחֶם שִׁבְעַת כְּבָשִׂים תְּמִימִם בְּנֵי שָׁנָה וּפַר בֶּן־
בָּקָר

tius anni: & illorum singulis tempus, & ritus præscribit: ac initium à sabbatho sumit.

4 Solemnitas paschalis arietis, decimâ quartâ die primæ lunæ.

6 Paschа panum azymorum decimâ quintâ die lunæ prædictæ.

9 De mensurâ hordei in primitias messis secundâ die prædicti festi offerendâ: & de sacrificio, quod simul cum eo afferendum erat.

14 Prohibet novi panis esum, donec mensura hæc offeratur.

15 Quod à prædictâ die septem hebdomadæ numerari incipiant: & quinquagesimâ die,

בקר אחד ואילם שנים יהיו עלה ליהוה ומנחתם
ונסכיהם אשה ריח־ניחח ליהוה: ועשיתם שעיר 19
עזים אחד לחטאת ושני כבשים בני שנה לזבח
שלמים: והניף הכהן אתם על לחם הבכרים תנופה כ
לפני יהוה על־שני כבשים קדש יהיו ליהוה לכהן:
וקראתם בעצם היום הזה מקרא־קדש יהיה לכם 21
כל־מלאכת עבדה לא תעשו חקת עולם בכל־
מושבתיכם לדרתיכם: ובקצרכם את־קציר ארצכם 22
לא־תכלה פאת שדך בקצרך ולקט קצירך לא
תלקט לעני ולגר תעזב אתם אני יהוה אלהיכם:

פ

וידבר יהוה אל־משה לאמר: דבר אל־בני ישראל 24 23
לאמר בחדש השביעי באחד לחדש יהיה לכם שבתון
זכרון תרועה מקרא־קדש: כל־מלאכת עבדה לא כה
תעשו והקרבתם אשה ליהוה: ס וידבר 26
יהוה אל־משה לאמר: אך בעשור לחדש השביעי 27
הזה יום הכפרים הוא מקרא־קדש יהיה לכם ועניתם
את־נפשתיכם והקרבתם אשה ליהוה: וכל־מלאכה 28
לא תעשו בעצם היום הזה כי יום כפרים הוא לכפר
עליכם לפני יהוה אלהיכם: כי כל־הנפש אשר לא 29
תענה בעצם היום הזה ונכרתה מעמיה: וכל־הנפש
אשר תעשה כל־מלאכה בעצם היום הזה והאבדתי
את־הנפש ההוא מקרב עמה: כל־מלאכה לא תעשו 31
חקת עולם לדרתיכם בכל משבתיכם: שבת שבתון 32
הוא לכם ועניתם את־נפשתיכם בתשעה לחדש
בערב מערב עד־ערב תשבתו שבתכם:

פ

וידבר יהוה אל־משה לאמר: דבר אל־בני ישראל 34 33
לאמר בחמשה עשר יום לחדש השביעי חג
הסכות

quâ secundum festum celebratur, offerantur panes duo in messis tritici primitias: præscribit etiam aliqua sacrificia ad hunc diem pertinentia.

22 Repetit, quid in messe pauperi relinquendum.

Festum jubilationis, quod est die primâ septimæ lunæ.

Solemnis expiationum dies decimâ lunæ prædictæ die.

Tabernaculorum solemnitas decimâ

לה הַסְּפוֹת שִׁבְעַת יָמִים לַיהוָה׃ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־
quintâ die lunæ praditæ.
36 קֹדֶשׁ כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ שִׁבְעַת יָמִים
תַּקְרִיבוּ אִשֶּׁה לַיהוָה בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה
לָכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה לַיהוָה עֲצֶרֶת הוּא כָּל־מְלֶאכֶת
37 עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהוָה אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ
אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ לְהַקְרִיב אִשֶּׁה לַיהוָה עֹלָה וּמִנְחָה
38 זֶבַח וְנְסָכִים דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ׃ מִלְּבַד שַׁבְּתֹת יְהוָה
וּמִלְּבַד מַתְּנוֹתֵיכֶם וּמִלְּבַד כָּל־נִדְרֵיכֶם וּמִלְּבַד כָּל־
Ceremoniæ in prædicto festo servandæ.
39 נִדְבֹתֵיכֶם אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לַיהוָה׃ אַךְ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם
לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאָסְפְּכֶם אֶת־תְּבוּאַת הָאָרֶץ תָּחֹגּוּ
אֶת־חַג־יְהוָה שִׁבְעַת יָמִים בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שַׁבָּתוֹן וּבַיּוֹם
מ הַשְּׁמִינִי שַׁבָּתוֹן׃ וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ
הָדָר כַּפֹּת תְּמָרִים וַעֲנַף עֵץ־עָבֹת וְעַרְבֵי־נָחַל
41 וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם שִׁבְעַת יָמִים׃ וְחַגֹּתֶם
אֹתוֹ חַג לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים בַּשָּׁנָה חֻקַּת עוֹלָם
42 לְדֹרֹתֵיכֶם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי תָּחֹגּוּ אֹתוֹ׃ בַּסֻּכֹּת תֵּשְׁבוּ
43 שִׁבְעַת יָמִים כָּל־הָאֶזְרָח בְּיִשְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ בַּסֻּכֹּת׃ לְמַעַן
יֵדְעוּ דֹרֹתֵיכֶם כִּי בַסֻּכּוֹת הוֹשַׁבְתִּי אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
44 בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ וַיְדַבֵּר
מֹשֶׁה אֶת־מֹעֲדֵי יְהוָה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ

כד וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
Cap. xxiv. Repetit legem provisionis olei in candelabrum.
2 וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זַיִת זָךְ כָּתִית לַמָּאוֹר לְהַעֲלֹת נֵר
3 תָּמִיד׃ מִחוּץ לְפָרֹכֶת הָעֵדֻת בְּאֹהֶל מוֹעֵד יַעֲרֹךְ
אֹתוֹ אַהֲרֹן מֵעֶרֶב עַד־בֹּקֶר לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד חֻקַּת
4 עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם׃ עַל הַמְּנֹרָה הַטְּהֹרָה יַעֲרֹךְ אֶת־
הַנֵּרוֹת לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד׃ פ
Instructio ordinum panum super sacram
5 וְלָקַחְתָּ סֹלֶת וְאָפִיתָ אֹתָהּ שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה חַלּוֹת שְׁנֵי
6 עֶשְׂרֹנִים יִהְיֶה הַחַלָּה הָאֶחָת׃ וְשַׂמְתָּ אוֹתָם שְׁתַּיִם

מַעֲרֶכֶת שֵׁשׁ הַמַּעֲרֶכֶת עַל־הַשֻּׁלְחָן הַטָּהֹר לִפְנֵי
יְהוָה: וְנָתַתָּ עַל־הַמַּעֲרֶכֶת לְבֹנָה זַכָּה וְהָיְתָה לַלֶּחֶם 7
לְאַזְכָּרָה אִשֶּׁה לַיהוָה: בְּיוֹם הַשַּׁבָּת בְּיוֹם הַשַּׁבָּת 8
יַעַרְכֶנּוּ לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד מֵאֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
וְהָיְתָה לְאַהֲרֹן וְלִבָנָיו וְאָכְלֻהוּ בְּמָקוֹם קָדֹשׁ כִּי־קֹדֶשׁ 9
קָדָשִׁים הוּא לוֹ מֵאִשֵּׁי יְהוָה חָק־עוֹלָם: ס

וַיֵּצֵא בֶּן־אִשָּׁה יִשְׂרְאֵלִית וְהוּא בֶּן־אִישׁ מִצְרִי 10
בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּנָּצוּ בַּמַּחֲנֶה בֶּן הַיִּשְׂרְאֵלִית וְאִישׁ
הַיִּשְׂרְאֵלִי: וַיִּקֹּב בֶּן־הָאִשָּׁה הַיִּשְׂרְאֵלִית אֶת־הַשֵּׁם 11
וַיְקַלֵּל וַיָּבִיאוּ אֹתוֹ אֶל־מֹשֶׁה וְשֵׁם אִמּוֹ שְׁלֹמִית בַּת־
דִּבְרִי לְמַטֵּה דָן: וַיַּנִּיחֻהוּ בַּמִּשְׁמָר לְפָרֶשׁ לָהֶם עַל־ 12
פִּי יְהוָה: פ

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: הוֹצֵא אֶת־הַמְקַלֵּל 13 14
אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְסָמְכוּ כָל־הַשֹּׁמְעִים אֶת־יְדֵיהֶם
עַל־רֹאשׁוֹ וְרָגְמוּ אֹתוֹ כָּל־הָעֵדָה: וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר 15 16
לֵאמֹר אִישׁ אִישׁ כִּי־יְקַלֵּל אֱלֹהָיו וְנָשָׂא חֶטְאוֹ:
וְנֹקֵב שֵׁם־יְהוָה מוֹת יוּמָת רָגוֹם יִרְגְּמוּ־בוֹ כָּל־הָעֵדָה 16
כַּגֵּר כְּאֶזְרָח בְּנָקְבוֹ שֵׁם יוּמָת: וְאִישׁ כִּי־יַכֶּה כָל־נֶפֶשׁ 17
אָדָם מוֹת יוּמָת: וּמַכֵּה נֶפֶשׁ בְּהֵמָה יְשַׁלְּמֶנָּה נֶפֶשׁ 18
תַּחַת נָפֶשׁ: וְאִישׁ כִּי־יִתֵּן מוּם בַּעֲמִיתוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה 19
כֵּן יֵעָשֶׂה לוֹ: שֶׁבֶר תַּחַת שֶׁבֶר עַיִן תַּחַת עַיִן שֵׁן תַּחַת כ
שֵׁן כַּאֲשֶׁר יִתֵּן מוּם בָּאָדָם כֵּן יִנָּתֶן בּוֹ: וּמַכֵּה בְהֵמָה 21
יְשַׁלְּמֶנָּה וּמַכֵּה אָדָם יוּמָת: מִשְׁפַּט אֶחָד יִהְיֶה לָכֶם 22
כַּגֵּר כְּאֶזְרָח יִהְיֶה כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה 23
אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיּוֹצִיאוּ אֶת־הַמְקַלֵּל אֶל־מִחוּץ
לַמַּחֲנֶה וַיִּרְגְּמוּ אֹתוֹ אָבֶן וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:

פ פ פ

mensam singulis sabbathis; & quod sacerdotes comedant eos.

Quidam ex Israëlitide, & Ægyptio natus, cum Israëlitâ certans, sanctum Dei nomen execratus, ex Dei sententiâ lapidibus percussus est.

Blasphemi supplicium.

Reiterantur aliquæ leges ad injuriam viri in proximum suum pertinentes.

כה וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּהַר סִינַי לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי
2 יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תָבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי
3 נֹתֵן לָכֶם וְשָׁבְתָה הָאָרֶץ שַׁבָּת לַיהוָה: שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע
שָׂדֶךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְמֹר כַּרְמֶךָ וְאָסַפְתָּ אֶת־תְּבוּאָתָהּ:
4 וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן יִהְיֶה לָאָרֶץ שַׁבָּת
ה לַיהוָה שָׂדְךָ לֹא תִזְרָע וְכַרְמְךָ לֹא תִזְמֹר: אֶת סְפִיחַ
קְצִירֲךָ לֹא תִקְצוֹר וְאֶת־עִנְּבֵי נְזִירֶךָ לֹא תִבְצֹר שְׁנַת
6 שַׁבָּתוֹן יִהְיֶה לָאָרֶץ: וְהָיְתָה שַׁבַּת הָאָרֶץ לָכֶם
לְאָכְלָה לְךָ וּלְעַבְדְּךָ וְלַאֲמָתֶךָ וְלִשְׂכִירְךָ וְלְתוֹשָׁבְךָ
7 הַגָּרִים עִמָּךְ: וְלִבְהֶמְתְּךָ וְלַחַיָּה אֲשֶׁר בְּאַרְצֶךָ
8 תִּהְיֶה כָל־תְּבוּאָתָהּ לֶאֱכֹל: ס וְסָפַרְתָּ
לְךָ שֶׁבַע שַׁבְּתֹת שָׁנִים שֶׁבַע שָׁנִים שֶׁבַע פְּעָמִים
וְהָיוּ לְךָ יְמֵי שֶׁבַע שַׁבְּתֹת הַשָּׁנִים תֵּשַׁע וְאַרְבָּעִים שָׁנָה:
9 וְהַעֲבַרְתָּ שׁוֹפַר תְּרוּעָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִעִי בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ
י בְּיוֹם הַכִּפֻּרִים תַּעֲבִירוּ שׁוֹפָר בְּכָל־אַרְצְכֶם: וְקִדַּשְׁתֶּם
אֶת שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה וְקָרָאתֶם דְּרוֹר בָּאָרֶץ לְכָל־
יְשְׁבֶיהָ יוֹבֵל הִוא תִּהְיֶה לָכֶם וְשַׁבְתֶּם אִישׁ אֶל־אֲחֻזָּתוֹ
11 וְאִישׁ אֶל־מִשְׁפַּחְתּוֹ תָּשׁוּבוּ: יוֹבֵל הִוא שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים
שָׁנָה תִּהְיֶה לָכֶם לֹא תִזְרָעוּ וְלֹא תְקִצְרוּ אֶת־סְפִיחֶיהָ
12 וְלֹא תִבְצְרוּ אֶת־נְזִרֶיהָ: כִּי יוֹבֵל הִוא קֹדֶשׁ תִּהְיֶה לָכֶם
13 מִן־הַשָּׂדֶה תֹּאכְלוּ אֶת־תְּבוּאָתָהּ: בִּשְׁנַת הַיּוֹבֵל הַזֹּאת
14 תָּשֻׁבוּ אִישׁ אֶל־אֲחֻזָּתוֹ: וְכִי־תִמְכְּרוּ מִמְכָּר לַעֲמִיתֶךָ
טו אוֹ קָנֹה מִיַּד עֲמִיתֶךָ אַל־תּוֹנוּ אִישׁ אֶת־אָחִיו: בְּמִסְפַּר
שָׁנִים אַחַר הַיּוֹבֵל תִּקְנֶה מֵאֵת עֲמִיתֶךָ בְּמִסְפַּר
16 שְׁנֵי־תְבוּאֹת יִמְכָּר־לָךְ: לְפִי רֹב הַשָּׁנִים תַּרְבֶּה
מִקְנָתוֹ וּלְפִי מְעֹט הַשָּׁנִים תַּמְעִיט מִקְנָתוֹ כִּי מִסְפַּר
17 תְּבוּאֹת הוּא מֹכֵר לָךְ: וְלֹא תוֹנוּ אִישׁ אֶת־עֲמִיתוֹ
18 וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וַעֲשִׂיתֶם אֶת־

Cap. XXV. *Quod agri singulis septem annis ab omni labore cessent per annum: & fructus illorum communes sint omnibus.*

Statuit Deus celebrari Jobel in singulos quinquaginta annos, ut in illo omnis servus Hebræus liber exeat; atque agri ad primos suos possessores redeant.

11 *Quod hoc anno, terra etiam ab omni cultûs genere quiescat.*

14 *Quod hoc supposito, venditiones celebrentur; neque alter alterum decipiat.*

חקתי ואת־משפטי תשמרו ועשיתם אתם וישבתם
על־הארץ לבטח׃ 19 ונתנה הארץ פריה ואכלתם
לשבע וישבתם לבטח עליה׃ 20 וכי תאמרו מה־
נאכל בשנה השביעית הן לא נזרע ולא נאסף את־ קמץ בז׳ק
תבואתנו׃ 21 וצויתי את־ברכתי לכם בשנה הששית
ועשת את־התבואה לשלש השנים׃ 22 וזרעתם את
השנה השמינית ואכלתם מן־התבואה ישן עד־השנה
התשיעית עד־בוא תבואתה תאכלו ישן׃ 23 והארץ
לא תמכר לצמתת כי־לי הארץ כי־גרים ותושבים
אתם עמדי׃ 24 ובכל ארץ אחזתכם גאלה תתנו
לארץ׃ ס 25 כי־ימוך אחיך ומכר מאחזתו כה
ובא גאלו הקרב אליו וגאל את־ממכר אחיו׃ 26 ואיש
כי לא יהיה־לו גאל והשיגה ידו ומצא כדי גאלתו׃
27 וחשב את־שני ממכרו והשיב את־העדף לאיש
אשר מכר־לו ושב לאחזתו׃ 28 ואם לא־מצאה ידו
דיו השיב לו והיה ממכרו ביד הקנה אתו עד שנת
היובל ויצא ביובל ושב לאחזתו׃ ס 29 ואיש
כי־ימכר בית־מושב עיר חומה והיתה גאלתו עד־
תם שנת ממכרו ימים תהיה גאלתו׃ 30 ואם לא־יגאל ל
עד־מלאת לו שנה תמימה וקם הבית אשר בעיר
אשר־לא חמה לצמיתת לקנה אתו לדרתיו לא־יצא ל ק׳
ביובל׃ 31 ובתי החצרים אשר אין להם חמה סביב
על־שדה הארץ יחשב גאלה תהיה לו וביובל יצא׃
32 וערי הלוים בתי ערי אחזתם גאלת עולם תהיה
ללוים׃ 33 ואשר יגאל מן־הלוים ויצא ממכר־בית
ועיר אחזתו ביובל כי בתי ערי הלוים הוא אחזתם
בתוך בני ישראל׃ 34 ושדה מגרש עריהם לא ימכר כי־
אחזת עולם הוא להם׃ ס 35 וכי־ימוך אחיך לה

Deus pro certo promittit eis, tantam frugum copiam anno sexto daturum, ut nullam earum inopiam persentiant, etiamsi anno septimo non seminent.

25 Quomodo poterit, qui aliquid de possessione suâ vendiderit, venditionem suam redimere.

29 Fura venditionum domorum.

Fura peculiaria de eadem re in Levitas.

Quod sublevetur egenus absque

אָחִיךָ וּמָטָה יָדוֹ עִמָּךְ וְהֶחֱזַקְתָּ בּוֹ גֵּר וְתוֹשָׁב וְחַי עִמָּךְ׃
36 אַל־תִּקַּח מֵאִתּוֹ נֶשֶׁךְ וְתַרְבִּית וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ
37 וְחַי אָחִיךָ עִמָּךְ׃ אֶת־כַּסְפְּךָ לֹא־תִתֵּן לוֹ בְּנֶשֶׁךְ
38 וּבְמַרְבִּית לֹא־תִתֵּן אָכְלֶךָ׃ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לָתֵת לָכֶם אֶת־
39 אֶרֶץ כְּנַעַן לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים׃ ס וְכִי־יָמוּךְ
אָחִיךָ עִמָּךְ וְנִמְכַּר־לָךְ לֹא־תַעֲבֹד בּוֹ עֲבֹדַת עָבֶד׃
40 כְּשָׂכִיר כְּתוֹשָׁב יִהְיֶה עִמָּךְ עַד־שְׁנַת הַיֹּבֵל יַעֲבֹד עִמָּךְ׃
41 וְיָצָא מֵעִמָּךְ הוּא וּבָנָיו עִמּוֹ וְשָׁב אֶל־מִשְׁפַּחְתּוֹ וְאֶל־
42 אֲחֻזַּת אֲבֹתָיו יָשׁוּב׃ כִּי־עֲבָדַי הֵם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֹתָם
43 מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם לֹא יִמָּכְרוּ מִמְכֶּרֶת עָבֶד׃ לֹא־תִרְדֶּה בּוֹ
44 בְּפָרֶךְ וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ׃ וְעַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ אֲשֶׁר יִהְיוּ־לָךְ
מֵאֵת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבֹתֵיכֶם מֵהֶם תִּקְנוּ עֶבֶד וְאָמָה׃
45 וְגַם מִבְּנֵי הַתּוֹשָׁבִים הַגָּרִים עִמָּכֶם מֵהֶם תִּקְנוּ
וּמִמִּשְׁפַּחְתָּם אֲשֶׁר עִמָּכֶם אֲשֶׁר הוֹלִידוּ בְּאַרְצְכֶם וְהָיוּ
46 לָכֶם לַאֲחֻזָּה׃ וְהִתְנַחַלְתֶּם אֹתָם לִבְנֵיכֶם אַחֲרֵיכֶם
לָרֶשֶׁת אֲחֻזָּה לְעֹלָם בָּהֶם תַּעֲבֹדוּ וּבְאַחֵיכֶם בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
47 אִישׁ בְּאָחִיו לֹא־תִרְדֶּה בוֹ בְּפָרֶךְ׃ ס וְכִי
תַשִּׂיג יַד־גֵּר וְתוֹשָׁב עִמָּךְ וּמָךְ אָחִיךָ עִמּוֹ וְנִמְכַּר לְגֵר
48 תּוֹשָׁב עִמָּךְ אוֹ לְעֵקֶר מִשְׁפַּחַת גֵּר׃ אַחֲרֵי נִמְכַּר גְּאֻלָּה
49 תִּהְיֶה־לּוֹ אֶחָד מֵאֶחָיו יִגְאָלֶנּוּ׃ אוֹ־דֹדוֹ אוֹ בֶן־דֹּדוֹ
יִגְאָלֶנּוּ אוֹ מִשְׁאָר בְּשָׂרוֹ מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ יִגְאָלֶנּוּ אוֹ־הָשִׂיגָה
נ יָדוֹ וְנִגְאָל׃ וְחִשַּׁב עִם־קֹנֵהוּ מִשְּׁנַת הִמָּכְרוֹ לוֹ עַד שְׁנַת
הַיֹּבֵל וְהָיָה כֶּסֶף מִמְכָּרוֹ בְּמִסְפַּר שָׁנִים כִּימֵי שָׂכִיר
51 יִהְיֶה עִמּוֹ׃ אִם־עוֹד רַבּוֹת בַּשָּׁנִים לְפִיהֶן יָשִׁיב גְּאֻלָּתוֹ
52 מִכֶּסֶף מִקְנָתוֹ׃ וְאִם־מְעַט נִשְׁאַר בַּשָּׁנִים עַד־שְׁנַת
53 הַיֹּבֵל וְחִשַּׁב־לוֹ כְּפִי שָׁנָיו יָשִׁיב אֶת־גְּאֻלָּתוֹ׃ כִּשְׂכִיר
54 שָׁנָה בְשָׁנָה יִהְיֶה עִמּוֹ לֹא־יִרְדֶנּוּ בְּפָרֶךְ לְעֵינֶיךָ׃ וְאִם־

ullo lucro & usurâ.

Quod in fratrem, qui venditus fuerit, non tanquam servum durè agant; & servitus ejus annum Jobel non transeat.

44 Quod alienarum gentium servi hac immunitate non fruantur, sed in perpetua servitute permaneant.

47 Quod Israëlita alicui alterius nationis venditus, redimatur ab aliquo ex suis propinquis; & illum vexari non sinant: ac liber anno Jobel egrediatur.

לאיגאל באלה ויצא בשנת היבל הוא ובניו עמו: כי־ נה
לי בני־ישראל עבדים עבדי הם אשר־הוצאתי אותם
מארץ מצרים אני יהוה אלהיכם: לא־תעשו לכם כוא
אלילם ופסל ומצבה לא־תקימו לכם ואבן משכית Cap. xxvi. Idololatriæ prohibitionem, & sabbathi cultum repetit.
לא תתנו בארצכם להשתחות עליה כי אני יהוה
אלהיכם: את־שבתתי תשמרו ומקדשי תיראו 2
אני יהוה:

פ פ פ לג 33

אם־בחקתי תלכו ואת־מצותי תשמרו ועשיתם אתם: 3 Deus omnem prosperitatem, ac tranquillitatem populo pollicetur, si ejus mandata servent.
ונתתי גשמיכם בעתם ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה 4
יתן פריו: והשיג לכם דיש את־בציר ובציר ישיג את־ה
זרע ואכלתם לחמכם לשבע וישבתם לבטח
בארצכם: ונתתי שלום בארץ ושכבתם ואין מחריד 6
והשבתי חיה רעה מן־הארץ וחרב לא־תעבר
בארצכם: ורדפתם את־איביכם ונפלו לפניכם לחרב: 7
ורדפו מכם חמשה מאה ומאה מכם רבבה ירדפו 8
ונפלו איביכם לפניכם לחרב: ופניתי אליכם והפריתי 9
אתכם והרביתי אתכם והקימתי את־בריתי אתכם:
ואכלתם ישן נושן וישן מפני חדש תוציאו: ונתתי 11 Suam etiam communicationem divinam eis promittit.
משכני בתוככם ולא־תגעל נפשי אתכם: והתהלכתי 12
בתוככם והייתי לכם לאלהים ואתם תהיו־לי לעם:
אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים 13
מהיות להם עבדים ואשבר מטת עלכם ואולך
אתכם קוממיות:

פ

ואם־לא תשמעו לי ולא תעשו את־כל־המצות 14 Deus populo suo varia, & gravissima supplicia minatur, si
האלה: ואם־בחקתי תמאסו ואם את־משפטי טו
תגעל נפשכם לבלתי עשות את־כל־מצותי להפרכם
את

16 אֶת־בְּרִיתִי׃ אַף־אֲנִי אֶעֱשֶׂה־זֹּאת לָכֶם וְהִפְקַדְתִּי
ejus præcepta contempserint, & non custodierint.
עֲלֵיכֶם בֶּהָלָה אֶת־הַשַּׁחֶפֶת וְאֶת־הַקַּדַּחַת מְכַלּוֹת
עֵינַיִם וּמְרִיבַת נָפֶשׁ וְזָרַעְתֶּם לָרִיק זַרְעֲכֶם וְאֲכָלֻהוּ
17 אֹיְבֵיכֶם׃ וְנָתַתִּי פָנַי בָּכֶם וְנִגַּפְתֶּם לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם
18 וְרָדוּ בָכֶם שֹׂנְאֵיכֶם וְנַסְתֶּם וְאֵין רֹדֵף אֶתְכֶם׃ וְאִם־
עַד־אֵלֶּה לֹא תִשְׁמְעוּ לִי וְיָסַפְתִּי לְיַסְּרָה אֶתְכֶם שֶׁבַע
19 עַל־חַטֹּאתֵיכֶם׃ וְשָׁבַרְתִּי אֶת־גְּאוֹן עֻזְּכֶם וְנָתַתִּי אֶת־
שְׁמֵיכֶם כַּבַּרְזֶל וְאֶת־אַרְצְכֶם כַּנְּחֹשֶׁת׃ וְתַם לָרִיק
כֹּחֲכֶם וְלֹא־תִתֵּן אַרְצְכֶם אֶת־יְבוּלָהּ וְעֵץ הָאָרֶץ לֹא
21 יִתֵּן פִּרְיוֹ׃ וְאִם־תֵּלְכוּ עִמִּי קֶרִי וְלֹא תֹאבוּ לִשְׁמֹעַ לִי
Eo quod casti supplicia tribuant, majora ipsis evenient.
וְיָסַפְתִּי עֲלֵיכֶם מַכָּה שֶׁבַע כְּחַטֹּאתֵיכֶם׃ וְהִשְׁלַחְתִּי
בָכֶם אֶת־חַיַּת הַשָּׂדֶה וְשִׁכְּלָה אֶתְכֶם וְהִכְרִיתָה אֶת־
23 בְּהֶמְתְּכֶם וְהִמְעִיטָה אֶתְכֶם וְנִשְׁמְרוּ דַרְכֵיכֶם׃ וְאִם־
24 בְּאֵלֶּה לֹא תִוָּסְרוּ לִי וְהֲלַכְתֶּם עִמִּי קֶרִי׃ וְהָלַכְתִּי אַף־
אֲנִי עִמָּכֶם בְּקֶרִי וְהִכֵּיתִי אֶתְכֶם גַּם־אֲנִי שֶׁבַע עַל־
25 חַטֹּאתֵיכֶם׃ וְהֵבֵאתִי עֲלֵיכֶם חֶרֶב נֹקֶמֶת נְקַם־בְּרִית
וְנֶאֱסַפְתֶּם אֶל־עָרֵיכֶם וְשִׁלַּחְתִּי דֶבֶר בְּתוֹכְכֶם וְנִתַּתֶּם
26 בְּיַד־אוֹיֵב׃ בְּשִׁבְרִי לָכֶם מַטֵּה־לָחֶם וְאָפוּ עֲשָׂרָה נָשִׁים
לַחְמְכֶם בְּתַנּוּר אֶחָד וְהֵשִׁיבוּ לַחְמְכֶם בַּמִּשְׁקָל
27 וַאֲכַלְתֶּם וְלֹא תִשְׂבָּעוּ׃ ס וְאִם־בְּזֹאת לֹא
28 תִשְׁמְעוּ לִי וְהָלַכְתֶּם עִמִּי בְּקֶרִי׃ וְהָלַכְתִּי עִמָּכֶם
בַּחֲמַת־קֶרִי וְיִסַּרְתִּי אֶתְכֶם אַף־אֲנִי שֶׁבַע עַל־
29 חַטֹּאתֵיכֶם׃ וַאֲכַלְתֶּם בְּשַׂר בְּנֵיכֶם וּבְשַׂר בְּנֹתֵיכֶם
30 תֹּאכֵלוּ׃ וְהִשְׁמַדְתִּי אֶת־בָּמֹתֵיכֶם וְהִכְרַתִּי אֶת־
חַמְּנֵיכֶם וְנָתַתִּי אֶת־פִּגְרֵיכֶם עַל־פִּגְרֵי גִלּוּלֵיכֶם וְגָעָלָה
Annunciat illis terræ eorum desolationem, & quod captivi in-
31 נַפְשִׁי אֶתְכֶם׃ וְנָתַתִּי אֶת־עָרֵיכֶם חָרְבָּה וְהַשְׁמֹתִי
32 אֶת־מִקְדְּשֵׁיכֶם וְלֹא אָרִיחַ בְּרֵיחַ נִיחֹחֲכֶם׃ וְהַשְׁמֹתִי
אֲנִי אֶת־הָאָרֶץ וְשָׁמְמוּ עָלֶיהָ אֹיְבֵיכֶם הַיֹּשְׁבִים בָּהּ׃

ter gentes futuri sint.

33 וְאֶתְכֶם אָזְרֶה בַגּוֹיִם וַהֲרִיקֹתִי אַחֲרֵיכֶם חָרֶב וְהָיְתָה
אַרְצְכֶם שְׁמָמָה וְעָרֵיכֶם יִהְיוּ חָרְבָה׃ אָז תִּרְצֶה הָאָרֶץ 34
אֶת־שַׁבְּתֹתֶיהָ כָּל־יְמֵי הַשְּׁמָמָה וְאַתֶּם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיכֶם אָז
תִּשְׁבַּת הָאָרֶץ וְהִרְצָת אֶת־שַׁבְּתֹתֶיהָ׃ כָּל־יְמֵי הַשַּׁמָּה לָהּ
תִּשְׁבֹּת אֵת אֲשֶׁר לֹא־שָׁבְתָה בְּשַׁבְּתֹתֵיכֶם בְּשִׁבְתְּכֶם
עָלֶיהָ׃ וְהַנִּשְׁאָרִים בָּכֶם וְהֵבֵאתִי מָרָךְ בִּלְבָבָם בְּאַרְצֹת 36
אֹיְבֵיהֶם וְרַדָּף אֹתָם קוֹל עָלֶה נִדָּף וְנָסוּ מְנֻסַּת־חָרֶב
וְנָפְלוּ וְאֵין רֹדֵף׃ וְכָשְׁלוּ אִישׁ־בְּאָחִיו כְּמִפְנֵי־חָרֶב 37
וְרֹדֵף אֵין וְלֹא־תִהְיֶה לָכֶם תְּקוּמָה לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם׃

terrâ.

38 וַאֲבַדְתֶּם בַּגּוֹיִם וַאֲכָלָה אֶתְכֶם אֶרֶץ אֹיְבֵיכֶם׃
וְהַנִּשְׁאָרִים בָּכֶם יִמַּקּוּ בַּעֲוֹנָם בְּאַרְצֹת אֹיְבֵיכֶם וְאַף 39
בַּעֲוֹנֹת אֲבֹתָם אִתָּם יִמָּקּוּ׃ וְהִתְוַדּוּ אֶת־עֲוֹנָם וְאֶת־עֲוֹן מ
אֲבֹתָם בְּמַעְלָם אֲשֶׁר מָעֲלוּ־בִי וְאַף אֲשֶׁר־הָלְכוּ עִמִּי
בְּקֶרִי׃ אַף־אֲנִי אֵלֵךְ עִמָּם בְּקֶרִי וְהֵבֵאתִי אֹתָם בְּאֶרֶץ 41
אֹיְבֵיהֶם אוֹ־אָז יִכָּנַע לְבָבָם הָעָרֵל וְאָז יִרְצוּ אֶת־עֲוֹנָם׃

Quod Deus fœderis sui cum Patriarchis recordabitur.

42 מלאו׳ וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי יַעֲקוֹב וְאַף אֶת־בְּרִיתִי יִצְחָק וְאַף
אַרְצִי אֶזְכֹּר׃ וְהָאָרֶץ 43
אֶת־בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֶזְכֹּר וְהָאָרֶץ אֶזְכֹּר׃ וְהָאָרֶץ
תֵּעָזֵב מֵהֶם וְתֵרַץ אֶת־שַׁבְּתֹתֶיהָ בְּהִשַּׁמָּה מֵהֶם וְהֵם
יִרְצוּ אֶת־עֲוֹנָם יַעַן וּבְיַעַן בְּמִשְׁפָּטַי מָאָסוּ וְאֶת־חֻקֹּתַי

Quod, adhuc cùm sint in terra inimicorum suorum, Deus non abominaturus sit eos, ut consumat illos.

44 גָּעֲלָה נַפְשָׁם׃ וְאַף־גַּם־זֹאת בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם
לֹא־מְאַסְתִּים וְלֹא־גְעַלְתִּים לְכַלֹּתָם לְהָפֵר בְּרִיתִי
אִתָּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃ וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית מה
רִאשֹׁנִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי־אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי
הַגּוֹיִם לִהְיוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה׃ אֵלֶּה הַחֻקִּים 46
וְהַמִּשְׁפָּטִים וְהַתּוֹרֹת אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה בֵּינוֹ וּבֵין בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בְּהַר סִינַי בְּיַד־מֹשֶׁה׃

פ

Cap. XXVII. Æstimatio ejus, qui Deo obtu-

27 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כז
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ כִּי יַפְלִא נֶדֶר בְּעֶרְכְּךָ נַפְשֹׁת
לַיהוָה

lerit alicujus personæ pretium; variæque æstimationes secundum ætates describuntur.

3 לַיהוָה: וְהָיָה עֶרְכְּךָ הַזָּכָר מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וְעַד
בֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנָה וְהָיָה עֶרְכְּךָ חֲמִשִּׁים שֶׁקֶל כֶּסֶף
4 בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ: וְאִם־נְקֵבָה הִוא וְהָיָה עֶרְכֶּךָ
5 שְׁלֹשִׁים שֶׁקֶל: וְאִם מִבֶּן חָמֵשׁ שָׁנִים וְעַד בֶּן עֶשְׂרִים
שָׁנָה וְהָיָה עֶרְכְּךָ הַזָּכָר עֶשְׂרִים שְׁקָלִים וְלַנְּקֵבָה
6 עֲשָׂרֶת שְׁקָלִים: וְאִם מִבֶּן־חֹדֶשׁ וְעַד בֶּן־חָמֵשׁ
שָׁנִים וְהָיָה עֶרְכְּךָ הַזָּכָר חֲמִשָּׁה שְׁקָלִים כָּסֶף וְלַנְּקֵבָה
7 עֶרְכֵּךְ שְׁלֹשֶׁת שְׁקָלִים כָּסֶף: וְאִם מִבֶּן שִׁשִּׁים שָׁנָה
וָמָעְלָה אִם־זָכָר וְהָיָה עֶרְכְּךָ חֲמִשָּׁה עָשָׂר שֶׁקֶל

De paupere, qui prædictam æstimationem solvere non potest.

8 וְלַנְּקֵבָה עֲשָׂרָה שְׁקָלִים: וְאִם־מָךְ הוּא מֵעֶרְכֶּךָ
וְהֶעֱמִידוֹ לִפְנֵי הַכֹּהֵן וְהֶעֱרִיךְ אֹתוֹ הַכֹּהֵן עַל־פִּי אֲשֶׁר
תַּשִּׂיג יַד הַנֹּדֵר יַעֲרִיכֶנּוּ הַכֹּהֵן: ס

9 Si oblatio fuerit animal aptum ad sacrificandum, ne unum pro alio commutetur.

9 וְאִם־בְּהֵמָה אֲשֶׁר יַקְרִיבוּ מִמֶּנָּה קָרְבָּן לַיהוָה כֹּל
י אֲשֶׁר יִתֵּן מִמֶּנּוּ לַיהוָה יִהְיֶה־קֹדֶשׁ: לֹא יְחַלִּיפֶנּוּ
יא וְלֹא־יָמִיר אֹתוֹ טוֹב בְּרַע אוֹ־רַע בְּטוֹב וְאִם־הָמֵר יָמִיר
בְּהֵמָה בִּבְהֵמָה וְהָיָה הִוא וּתְמוּרָתוֹ יִהְיֶה־קֹדֶשׁ:

11 Quod si non sit aptum ad sacrificium, redimatur eo pretio, quo sacerdos illud æstimaverit.

יב וְאִם כָּל־בְּהֵמָה טְמֵאָה אֲשֶׁר לֹא־יַקְרִיבוּ מִמֶּנָּה קָרְבָּן
יג לִפְנֵי יְהוָה וְהֶעֱמִיד אֶת־הַבְּהֵמָה לִפְנֵי הַכֹּהֵן: וְהֶעֱרִיךְ
הַכֹּהֵן אֹתָהּ בֵּין טוֹב וּבֵין רָע כְּעֶרְכְּךָ הַכֹּהֵן כֵּן יִהְיֶה:
יד וְאִם־גָּאֹל יִגְאָלֶנָּה וְיָסַף חֲמִשִׁתוֹ עַל־עֶרְכֶּךָ:

14 De eo, qui domum suam sanctificaverit, & redemptio ejus.

טו וְאִישׁ כִּי־יַקְדִּישׁ אֶת־בֵּיתוֹ קֹדֶשׁ לַיהוָה וְהֶעֱרִיכוֹ
הַכֹּהֵן בֵּין טוֹב וּבֵין רָע כַּאֲשֶׁר יַעֲרִיךְ אֹתוֹ הַכֹּהֵן כֵּן
טז יָקוּם: וְאִם־הַמַּקְדִּישׁ יִגְאַל אֶת־בֵּיתוֹ וְיָסַף חֲמִשִׁית

16 De eo, qui hæreditatem suam

כֶּסֶף־עֶרְכְּךָ עָלָיו וְהָיָה לוֹ: וְאִם מִשְּׂדֵה אֲחֻזָּתוֹ יַקְדִּישׁ
יז אִישׁ לַיהוָה וְהָיָה עֶרְכְּךָ לְפִי זַרְעוֹ זֶרַע חֹמֶר שְׂעֹרִים
בַּחֲמִשִּׁים שֶׁקֶל כָּסֶף: אִם־מִשְּׁנַת הַיֹּבֵל יַקְדִּישׁ שָׂדֵהוּ
יח כְּעֶרְכְּךָ יָקוּם: וְאִם־אַחַר הַיֹּבֵל יַקְדִּישׁ שָׂדֵהוּ וְחִשַּׁב־
לוֹ הַכֹּהֵן אֶת־הַכֶּסֶף עַל־פִּי הַשָּׁנִים הַנּוֹתָרֹת עַד שְׁנַת

sanctificaverit, & redemptio ejus.

19 הַיֹּבֵל וְנִגְרַע מֵעֶרְכֶּךָ׃ וְאִם־גָּאֹל יִגְאַל אֶת־הַשָּׂדֶה
הַמַּקְדִּישׁ אֹתוֹ וְיָסַף חֲמִשִׁת כֶּסֶף עֶרְכְּךָ עָלָיו וְקָם
לוֹ׃ וְאִם־לֹא יִגְאַל אֶת־הַשָּׂדֶה וְאִם־מָכֹר אֶת־הַשָּׂדֶה כ
לְאִישׁ אַחֵר לֹא־יִגָּאֵל עוֹד׃ וְהָיָה הַשָּׂדֶה בְּצֵאתוֹ בַיֹּבֵל 21
קֹדֶשׁ לַיהוָה כְּשָׂדֶה הַחֵרֶם לַכֹּהֵן תִּהְיֶה אֲחֻזָּתוֹ׃ וְאִם 22
אֶת־שְׂדֵה מִקְנָתוֹ אֲשֶׁר לֹא מִשְׂדֵה אֲחֻזָּתוֹ יָקְדִּישׁ לַיהוָה׃
וְחִשַּׁב־לוֹ הַכֹּהֵן אֶת מִכְסַת הָעֶרְכְּךָ עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל 23
וְנָתַן אֶת־הָעֶרְכְּךָ בַּיּוֹם הַהוּא קֹדֶשׁ לַיהוָה׃ בִּשְׁנַת 24
הַיֹּבֵל יָשׁוּב הַשָּׂדֶה לַאֲשֶׁר קָנָהוּ מֵאִתּוֹ לַאֲשֶׁר־לוֹ
אֲחֻזַּת הָאָרֶץ׃ וְכָל־עֶרְכְּךָ יִהְיֶה בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים כה

De eo, qui agrum emptum sanctificaverit, & redemptio ejus.

גֵּרָה יִהְיֶה הַשֶּׁקֶל׃ אַךְ־בְּכוֹר אֲשֶׁר יִבָּכֵר לַיהוָה בִּבְהֵמָה 26
לֹא־יַקְדִּישׁ אִישׁ אֹתוֹ אִם־שׁוֹר אִם־שֶׂה לַיהוָה הוּא׃ וְאִם 27
בַּבְּהֵמָה הַטְּמֵאָה וּפָדָה בְעֶרְכֶּךָ וְיָסַף חֲמִשִׁתּוֹ עָלָיו וְאִם־
לֹא יִגָּאֵל וְנִמְכַּר בְּעֶרְכֶּךָ׃ אַךְ כָּל־חֵרֶם אֲשֶׁר יַחֲרִם אִישׁ 28
לַיהוָה מִכָּל־אֲשֶׁר־לוֹ מֵאָדָם וּבְהֵמָה וּמִשְׂדֵה אֲחֻזָּתוֹ
לֹא יִמָּכֵר וְלֹא יִגָּאֵל כָּל־חֵרֶם קֹדֶשׁ־קָדָשִׁים הוּא לַיהוָה׃
כָּל־חֵרֶם אֲשֶׁר יָחֳרַם מִן־הָאָדָם לֹא יִפָּדֶה מוֹת יוּמָת׃ 29
וְכָל־מַעְשַׂר הָאָרֶץ מִזֶּרַע הָאָרֶץ מִפְּרִי הָעֵץ לַיהוָה הוּא ל
קֹדֶשׁ לַיהוָה׃ וְאִם־גָּאֹל יִגְאַל אִישׁ מִמַּעְשְׂרֹתָם חֲמִשִׁתּוֹ 31
יֹסֵף עָלָיו׃ וְכָל־מַעְשַׂר בָּקָר וָצֹאן כֹּל אֲשֶׁר־יַעֲבֹר תַּחַת 32
הַשֵּׁבֶט הָעֲשִׂירִי יִהְיֶה קֹדֶשׁ לַיהוָה׃ לֹא יְבַקֵּר בֵּין־טוֹב 33
לְרָעוֹ וְלֹא יְמִירֶנּוּ וְאִם־הָמֵר יָמִיר־נּוּ וְהָיָה הוּא וּתְמוּרָתוֹ
יִהְיֶה־קֹּדֶשׁ לֹא יִגָּאֵל׃ אֵלֶּה הַמִּצְוֹת אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה 34
אֶת־מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַר סִינָי׃

De decima, quæ secunda vocatur, & redemptio ejus.

Quo modo extrahenda est decima boum, & ovium, ac cæterorum animalium; & quod non commutetur.

חזק

סכום פסוקי דספר ויקרא שמנה מאות וחמשים ותשעה׃ נטף סימן׃ וחציו והנגע בבשר הזכ׃ ופרשיותיו עשרה׃ בא גד סימן׃ וסדריו כ״ג׃ ובחורתו יהגה יומם ולילה סימן׃ ופרקיו כ״ז׃ ואהיה עמך ואברכך סימן׃ מניין הפתוחות שתים וחמשים׃ והסתומות ששו וארבעים׃ הכל שמנה ותשעים פרשיות׃ דורי צח וארום סימן׃

וידבר

LIBER NUMERI,

HEBRAICE במדבר

ID EST, IN DESERTO,

Cap. I.

א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינַי בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּאֶחָד
לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית לְצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
ב לֵאמֹר: שְׂאוּ אֶת־רֹאשׁ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת כָּל־זָכָר
ג לְגֻלְגְּלֹתָם: מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כָּל־יֹצֵא צָבָא
ד בְּיִשְׂרָאֵל תִּפְקְדוּ אֹתָם לְצִבְאֹתָם אַתָּה וְאַהֲרֹן: וְאִתְּכֶם
יִהְיוּ אִישׁ אִישׁ לַמַּטֶּה אִישׁ רֹאשׁ לְבֵית־אֲבֹתָיו הוּא:
ה וְאֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר יַעַמְדוּ אִתְּכֶם לָרְאוּבֵן
ו אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר: לְשִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־צוּרִישַׁדָּי:
ז ח לִיהוּדָה נַחְשׁוֹן בֶּן־עַמִּינָדָב: לְיִשָּׂשכָר נְתַנְאֵל בֶּן־צוּעָר:
ט לִזְבוּלֻן אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן: לִבְנֵי יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם אֱלִישָׁמָע
יא בֶּן־עַמִּיהוּד לִמְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָהצוּר: לִבְנְיָמִן
יב יג אֲבִידָן בֶּן־גִּדְעֹנִי: לְדָן אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּי: לְאָשֵׁר
טז יד פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן: לְגָד אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל: לְנַפְתָּלִי
טז אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן: אֵלֶּה קְרִיאֵי הָעֵדָה נְשִׂיאֵי מַטּוֹת אֲבוֹתָם
יז רָאשֵׁי אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל הֵם: וַיִּקַּח מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶת־הָאֲנָשִׁים
יח הָאֵלֶּה אֲשֶׁר נִקְּבוּ בְּשֵׁמוֹת: וְאֶת כָּל־הָעֵדָה הִקְהִילוּ
בָּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי וַיִּתְיַלְּדוּ עַל־מִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית
אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה
יט לְגֻלְגְּלֹתָם: כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וַיִּפְקְדֵם
כ בְּמִדְבַּר סִינָי: ס וַיִּהְיוּ בְּנֵי־רְאוּבֵן בְּכֹר
יִשְׂרָאֵל תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר
שֵׁמוֹת לְגֻלְגְּלֹתָם כָּל־זָכָר מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כָּל
יצא

Deus jubet filios Israël numerari à viginti annis, & supra per Moseh, & Aharon, & duodecim Principes, qui sint unus ex singulis tribubus.

5 Prædictorum Principum nomina.

Prædicta summa rationem subducit Moseh; & refertur numerus virorum ex

יצא צבא: פקדיהם למטה ראובן שׁשׁה וארבעים 21 una quaque tribu: ac initium sumitur à Reuben, qui fuerunt, 46500.
אלף וחמשׁ מאות: פ
לבני שׁמעון תולדתם למשׁפחתם לבית אבתם פקדין 22
במספר שׁמות לגלגלתם כל זכר מבן עשׂרים שׁנה
ומעלה כל יצא צבא: פקדיהם למטה שׁמעון תשׁעה 23 22 Ex Simhon, 59300.
וחמשׁים אלף ושׁלשׁ מאות: פ
לבני גד תולדתם למשׁפחתם לבית אבתם במספר 24 Ex Gad, 45650.
שׁמות מבן עשׂרים שׁנה ומעלה כל יצא צבא:
פקדיהם למטה גד חמשׁה וארבעים אלף ושׁשׁ מאות כה
וחמשׁים: פ
לבני יהודה תולדתם למשׁפחתם לבית אבתם במספר 26 Ex Iehudah, 74600.
שׁמות מבן עשׂרים שׁנה ומעלה כל יצא צבא:
פקדיהם למטה יהודה ארבעה ושׁבעים אלף ושׁשׁ 27
מאות: פ
לבני יששכר תולדתם למשׁפחתם לבית אבתם 28 Ex Issahar, 54400.
במספר שׁמת מבן עשׂרים שׁנה ומעלה כל יצא צבא:
פקדיהם למטה יששכר ארבעה וחמשׁים אלף וארבע 29
מאות: פ
לבני זבולן תולדתם למשׁפחתם לבית אבתם במספר ל Ex Zebulun, 57400.
שׁמת מבן עשׂרים שׁנה ומעלה כל יצא צבא:
פקדיהם למטה זבולן שׁבעה וחמשׁים אלף וארבע 31
מאות: פ
לבני יוסף לבני אפרים תולדתם למשׁפחתם לבית 32 Ex Ephraim, 40500.
אבתם במספר שׁמת מבן עשׂרים שׁנה ומעלה כל יצא
צבא: פקדיהם למטה אפרים ארבעים אלף וחמשׁ 33
מאות: פ
לבני מנשׁה תולדתם למשׁפחתם לבית אבתם 34 Ex Menasseh, 32200.
במספר שׁמות מבן עשׂרים שׁנה ומעלה כל יצא
צבא

לה צָבָא: פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה מְנַשֶּׁה שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף
ומאתים:
פ

Ex Binjamin, 35400.

36 לִבְנֵי בִנְיָמִן תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם
בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כָּל יֹצֵא צָבָא:
37 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה בִנְיָמִן חֲמִשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע
מֵאוֹת:
פ

Ex Dan, 62700.

38 לִבְנֵי דָן תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר
שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כָּל יֹצֵא צָבָא:
39 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה דָן שְׁנַיִם וְשִׁשִּׁים אֶלֶף וְשֶׁבַע
מֵאוֹת:
פ

Ex Aser, 41500.

מ לִבְנֵי אָשֵׁר תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם
בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כָּל יֹצֵא
41 צָבָא: פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה אָשֵׁר אֶחָד וְאַרְבָּעִים אֶלֶף
וחמש מאות:
פ

Ex Naphtali, 53400.

42 בְּנֵי נַפְתָּלִי תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם
בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כָּל יֹצֵא צָבָא:
43 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה נַפְתָּלִי שְׁלֹשָׁה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע
מֵאוֹת:
פ

44 אֵלֶּה הַפְּקֻדִים אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּנְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל
מה שְׁנֵים עָשָׂר אִישׁ אִישׁ אֶחָד לְבֵית־אֲבֹתָיו הָיוּ: וַיִּהְיוּ

Summa virorum, qui numerati fuerunt ex omnibus tribubus, numerum 603550 adimplevit.

כָּל־פְּקוּדֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְבֵית אֲבֹתָם מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה
46 וָמַעְלָה כָּל־יֹצֵא צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל: וַיִּהְיוּ כָּל־הַפְּקֻדִים
שֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת
47 וַחֲמִשִּׁים: וְהַלְוִיִּם לְמַטֵּה אֲבֹתָם לֹא הָתְפָּקְדוּ
בְּתוֹכָם:
פ

47 Levitæ ex jussu Dei non fuerunt inter eos numerati.

48 49 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: אַךְ אֶת־מַטֵּה לֵוִי לֹא
נ תִפְקֹד וְאֶת־רֹאשָׁם לֹא תִשָּׂא בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְאַתָּה
הַפְּקֵד אֶת־הַלְוִיִּם עַל־מִשְׁכַּן הָעֵדֻת וְעַל כָּל־כֵּלָיו

50 Deus ju-

וְעַל

וְעַל כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ הֵמָּה יִשְׂאוּ אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל bet Levitas
כֵּלָיו וְהֵם יְשָׁרְתֻהוּ וְסָבִיב לַמִּשְׁכָּן יַחֲנוּ׃ 51 וּבִנְסֹעַ הַמִּשְׁכָּן constitui su-
יוֹרִידוּ אֹתוֹ הַלְוִיִּם וּבְחֲנֹת הַמִּשְׁכָּן יָקִימוּ אֹתוֹ הַלְוִיִּם per omne
וְהַזָּר הַקָּרֵב יוּמָת׃ 52 וְחָנוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ עַל־מַחֲנֵהוּ tabernacu-
וְאִישׁ עַל־דִּגְלוֹ לִצְבָאֹתָם׃ 53 וְהַלְוִיִּם יַחֲנוּ סָבִיב לְמִשְׁכַּן lum, tum
הָעֵדֻת וְלֹא־יְהִיֶה קֶצֶף עַל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְשָׁמְרוּ ad illud erigen-
הַלְוִיִּם אֶת־מִשְׁמֶרֶת מִשְׁכַּן הָעֵדֻת׃ 54 וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל dum, tum
כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ׃ ס ad deponen-
dum.

Cap. II.
Deus ordi-
nem præ-
scribit, quo-
modo locan-
dæ erant
castrorum
stationes
per quatuor
vexilla cir-
cum taber-
naculum
diviſæ. Pri-
mum ve-
xillum Je-
hudah ad
Orientem:
& exerci-
tus ejus,
186400.
10 Secun-
dum vexil-
lum, Reu-
ben, ad
Meridiem;
& exerci-
tus ejus,
151450.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ 2 אִישׁ עַל־ בא
דִּגְלוֹ בְּאֹתֹת לְבֵית אֲבֹתָם יַחֲנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִנֶּגֶד סָבִיב
לְאֹהֶל־מוֹעֵד יַחֲנוּ׃ 3 וְהַחֹנִים קֵדְמָה מִזְרָחָה דֶּגֶל מַחֲנֵה
יְהוּדָה לְצִבְאֹתָם וְנָשִׂיא לִבְנֵי יְהוּדָה נַחְשׁוֹן בֶּן־עַמִּינָדָב׃
4 וְצִבְאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם אַרְבָּעָה וְשִׁבְעִים אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃
וְהַחֹנִים עָלָיו מַטֵּה יִשָּׂשכָר וְנָשִׂיא לִבְנֵי יִשָּׂשכָר נְתַנְאֵל
בֶּן־צוּעָר׃ 6 וְצִבְאוֹ וּפְקֻדָיו אַרְבָּעָה וַחֲמִשִּׁים אָלֶף
וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃ 7 מַטֵּה זְבוּלֻן וְנָשִׂיא לִבְנֵי זְבוּלֻן
אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן׃ 8 וְצִבְאוֹ וּפְקֻדָיו שִׁבְעָה וַחֲמִשִּׁים אָלֶף
וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃ 9 כָּל־הַפְּקֻדִים לְמַחֲנֵה יְהוּדָה מֵאָת
אֶלֶף וּשְׁמֹנִים אֶלֶף וְשֵׁשֶׁת־אֲלָפִים וְאַרְבַּע־מֵאוֹת
לִצְבָאֹתָם רִאשֹׁנָה יִסָּעוּ׃ ס 10 דֶּגֶל מַחֲנֵה
רְאוּבֵן תֵּימָנָה לִצְבָאֹתָם וְנָשִׂיא לִבְנֵי רְאוּבֵן אֱלִיצוּר בֶּן־
שְׁדֵיאוּר׃ 11 וְצִבְאוֹ וּפְקֻדָיו שִׁשָּׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ
מֵאוֹת׃ 12 וְהַחֹנִים עָלָיו מַטֵּה שִׁמְעוֹן וְנָשִׂיא לִבְנֵי שִׁמְעוֹן
שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־צוּרִישַׁדָּי׃ 13 וְצִבְאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם תִּשְׁעָה
וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת׃ 14 וּמַטֵּה גָּד וְנָשִׂיא לִבְנֵי גָד
אֶלְיָסָף בֶּן־רְעוּאֵל׃ 15 וְצִבְאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים
אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים׃ 16 כָּל־הַפְּקֻדִים לְמַחֲנֵה
רְאוּבֵן מֵאַת אֶלֶף וְאֶחָד וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע־מֵאוֹת

וחמשים

17 וַחֲמִשִּׁים לְצִבְאֹתָם וּשְׁנַיִם יִפְעוּ׃ ס וְנָסַע
אֹהֶל־מוֹעֵד מַחֲנֵה הַלְוִיִּם בְּתוֹךְ הַמַּחֲנֹת כַּאֲשֶׁר יַחֲנוּ
18 כֵּן יִפְעוּ אִישׁ עַל־יָדוֹ לְדִגְלֵיהֶם׃ ס דֶּגֶל מַחֲנֵה
אֶפְרַיִם לְצִבְאֹתָם יָמָּה וְנָשִׂיא לִבְנֵי אֶפְרַיִם אֱלִישָׁמָע
19 בֶּן־עַמִּיהוּד׃ וְצִבְאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם אַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ
כ מֵאוֹת׃ וְעָלָיו מַטֵּה מְנַשֶּׁה וְנָשִׂיא לִבְנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל
21 בֶּן־פְּדָהְצוּר׃ וְצִבְאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף
22 וּמָאתָיִם׃ וּמַטֵּה בִנְיָמִן וְנָשִׂיא לִבְנֵי בִנְיָמִן אֲבִידָן בֶּן־
23 גִּדְעֹנִי׃ וְצִבְאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם חֲמִשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וּמְאַרְבַּע
24 מֵאוֹת׃ כָּל־הַפְּקֻדִים לְמַחֲנֵה אֶפְרַיִם מְאַת אֶלֶף
וּשְׁמֹנַת־אֲלָפִים וּמָאתַיִם לְצִבְאֹתָם וּשְׁלִשִׁים יִפְעוּ׃
כה ס דֶּגֶל מַחֲנֵה דָן צָפְנָה לְצִבְאֹתָם וְנָשִׂיא
26 לִבְנֵי דָן אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּי׃ וְצִבְאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם
27 וְשִׁשִּׁים אֶלֶף וְשֶׁבַע מֵאוֹת׃ וְהַחֹנִים עָלָיו מַטֵּה אָשֵׁר
28 וְנָשִׂיא לִבְנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן׃ וְצִבְאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם
29 אֶחָד וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ וּמַטֵּה נַפְתָּלִי וְנָשִׂיא
ל לִבְנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן׃ וְצִבְאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה
31 וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃ כָּל־הַפְּקֻדִים לְמַחֲנֵה דָן
מְאַת אֶלֶף וְשִׁבְעָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת לְאַחֲרֹנָה
יִסְעוּ לְדִגְלֵיהֶם׃ פ
32 אֵלֶּה פְקוּדֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְבֵית אֲבֹתָם כָּל־פְּקוּדֵי
הַמַּחֲנֹת לְצִבְאֹתָם שֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
33 וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים׃ וְהַלְוִיִּם לֹא הִתְפָּקְדוּ בְּתוֹךְ בְּנֵי
34 יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל
כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן חָנוּ לְדִגְלֵיהֶם
וְכֵן נָסָעוּ אִישׁ לְמִשְׁפְּחֹתָיו עַל־בֵּית אֲבֹתָיו׃
פ
א ג וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה בְּיוֹם דִּבֶּר יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה
בְּהַר

In medio castrorum, tabernaculum.

18 Tertium vexillum, Ephraim ad Occidentem; & exercitus ejus, 108100.

Quartum vexillum, Dan, ad Aquilonem; & exercitus ejus, 157600.

Summa quatuor vexillorum, 603550.

Cap. III. Filii Aharon.

בְּהַר סִינָי׃ וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־אַהֲרֹן הַבְּכֹרוֹ נָדָב 2
וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר׃ אֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי אַהֲרֹן 3
הַכֹּהֲנִים הַמְּשִׁיחִים אֲשֶׁר־מִלֵּא יָדָם לְכַהֵן׃ וַיָּמָת נָדָב 4
וַאֲבִיהוּא לִפְנֵי יְהוָה בְּהַקְרִבָם אֵשׁ זָרָה לִפְנֵי יְהוָה
בְּמִדְבַּר סִינַי וּבָנִים לֹא־הָיוּ לָהֶם וַיְכַהֵן אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר
עַל־פְּנֵי אַהֲרֹן אֲבִיהֶם׃ פ

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ הַקְרֵב אֶת־מַטֵּה לֵוִי ה 6
וְהַעֲמַדְתָּ אֹתוֹ לִפְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְשֵׁרְתוּ אֹתוֹ׃ וְשָׁמְרוּ 7
אֶת־מִשְׁמַרְתּוֹ וְאֶת־מִשְׁמֶרֶת כָּל־הָעֵדָה לִפְנֵי אֹהֶל
מוֹעֵד לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת הַמִּשְׁכָּן׃ וְשָׁמְרוּ אֶת־כָּל־כְּלֵי 8
אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־מִשְׁמֶרֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד אֶת־
עֲבֹדַת הַמִּשְׁכָּן׃ וְנָתַתָּה אֶת־הַלְוִיִּם לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו 9
נְתוּנִם נְתוּנִם הֵמָּה לוֹ מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְאֶת־אַהֲרֹן י
וְאֶת־בָּנָיו תִּפְקֹד וְשָׁמְרוּ אֶת־כְּהֻנָּתָם וְהַזָּר הַקָּרֵב
יוּמָת׃ פ

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ וַאֲנִי הִנֵּה לָקַחְתִּי אֶת־ 11 יב
הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תַּחַת כָּל־בְּכוֹר פֶּטֶר רֶחֶם
מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לִי הַלְוִיִּם׃ כִּי לִי כָל־בְּכוֹר בְּיוֹם 13
הַכֹּתִי כָל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם הִקְדַּשְׁתִּי לִי כָל־בְּכוֹר
בְּיִשְׂרָאֵל מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה לִי יִהְיוּ אֲנִי יְהוָה׃ פ

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינַי לֵאמֹר׃ פְּקֹד אֶת־ 14 טו
בְּנֵי לֵוִי לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ
וָמַעְלָה תִּפְקְדֵם׃ וַיִּפְקֹד אֹתָם מֹשֶׁה עַל־פִּי יְהוָה כַּאֲשֶׁר 16
צֻוָּה׃ וַיִּהְיוּ־אֵלֶּה בְּנֵי־לֵוִי בִּשְׁמֹתָם גֵּרְשׁוֹן וְקְהָת 17
וּמְרָרִי׃ וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־גֵרְשׁוֹן לְמִשְׁפְּחֹתָם לִבְנִי 18
וְשִׁמְעִי׃ וּבְנֵי קְהָת לְמִשְׁפְּחֹתָם עַמְרָם וְיִצְהָר חֶבְרוֹן 19
וְעֻזִּיאֵל׃ וּבְנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם מַחְלִי וּמוּשִׁי אֵלֶּה הֵם כ
מִשְׁפְּחֹת הַלֵּוִי לְבֵית אֲבֹתָם׃ לְגֵרְשׁוֹן מִשְׁפַּחַת הַלִּבְנִי 21
ומשפחת

Precipit Deus, ut tribus Levi donetur Aharon, ut in ministerio tabernaculi inserviant ei.

Deus primogenitorum loco, Levitas eligit.

Deus jubet numerari Levitas, ab uno mense, & supra, in tres partes divisos; juxta tres filios Levi. Gerson, Cehath, & Merari.

Numerati Gerson, 7500. Eorum locus, & officium.

22 וּמִשְׁפַּחַת הַשִּׁמְעִי אֵלֶּה הֵם מִשְׁפְּחֹת הַגֵּרְשֻׁנִּי׃ פְּקֻדֵיהֶם
בְּמִסְפַּר כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמָעְלָה פְּקֻדֵיהֶם שִׁבְעַת
23 אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ מִשְׁפְּחֹת הַגֵּרְשֻׁנִּי אַחֲרֵי
24 הַמִּשְׁכָּן יַחֲנוּ יָמָּה׃ וּנְשִׂיא בֵית־אָב לַגֵּרְשֻׁנִּי אֶלְיָסָף בֶּן־
כה לָאֵל׃ וּמִשְׁמֶרֶת בְּנֵי־גֵרְשׁוֹן בְּאֹהֶל מוֹעֵד הַמִּשְׁכָּן
26 וְהָאֹהֶל מִכְסֵהוּ וּמָסָךְ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְקַלְעֵי הֶחָצֵר
וְאֶת־מָסָךְ פֶּתַח הֶחָצֵר אֲשֶׁר עַל־הַמִּשְׁכָּן וְעַל־הַמִּזְבֵּחַ
27 סָבִיב וְאֵת מֵיתָרָיו לְכֹל עֲבֹדָתוֹ׃ ס וְלִקְהָת

Numerati Cehath, 8600. Locus eorum, & administratio vasorum tabernaculi.

מִשְׁפַּחַת הָעַמְרָמִי וּמִשְׁפַּחַת הַיִּצְהָרִי וּמִשְׁפַּחַת
הַחֶבְרֹנִי וּמִשְׁפַּחַת הָעֻזִּיאֵלִי אֵלֶּה הֵם מִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי׃
28 בְּמִסְפַּר כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמָעְלָה שְׁמֹנַת אֲלָפִים
29 וְשֵׁשׁ מֵאוֹת שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ׃ מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי־
ל קְהָת יַחֲנוּ עַל יֶרֶךְ הַמִּשְׁכָּן תֵּימָנָה׃ וּנְשִׂיא בֵית־אָב
31 לְמִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי אֱלִיצָפָן בֶּן־עֻזִּיאֵל׃ וּמִשְׁמַרְתָּם
הָאָרֹן וְהַשֻּׁלְחָן וְהַמְּנֹרָה וְהַמִּזְבְּחֹת וּכְלֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר
32 יְשָׁרְתוּ בָּהֶם וְהַמָּסָךְ וְכֹל עֲבֹדָתוֹ׃ וּנְשִׂיא נְשִׂיאֵי הַלֵּוִי
אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן פְּקֻדַּת שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ׃

Numerati Merari, 6200. Locus, & officium.

33 לִמְרָרִי מִשְׁפַּחַת הַמַּחְלִי וּמִשְׁפַּחַת הַמּוּשִׁי אֵלֶּה הֵם
34 מִשְׁפְּחֹת מְרָרִי׃ וּפְקֻדֵיהֶם בְּמִסְפַּר כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ
לה וָמָעְלָה שֵׁשֶׁת אֲלָפִים וּמָאתָיִם׃ וּנְשִׂיא בֵית־אָב
לְמִשְׁפְּחֹת מְרָרִי צוּרִיאֵל בֶּן־אֲבִיחָיִל עַל יֶרֶךְ הַמִּשְׁכָּן
36 יַחֲנוּ צָפֹנָה׃ וּפְקֻדַּת מִשְׁמֶרֶת בְּנֵי מְרָרִי קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן
37 וּבְרִיחָיו וְעַמֻּדָיו וַאֲדָנָיו וְכָל־כֵּלָיו וְכֹל עֲבֹדָתוֹ׃ וְעַמֻּדֵי

Moseh, & sacerdotum locus.

38 הֶחָצֵר סָבִיב וַאֲדָנֵיהֶם וִיתֵדֹתָם וּמֵיתְרֵיהֶם׃ וְהַחֹנִים
לִפְנֵי הַמִּשְׁכָּן קֵדְמָה לִפְנֵי אֹהֶל־מוֹעֵד מִזְרָחָה מֹשֶׁה ׀
וְאַהֲרֹן וּבָנָיו שֹׁמְרִים מִשְׁמֶרֶת הַמִּקְדָּשׁ לְמִשְׁמֶרֶת בְּנֵי

Summa omnium Levitarum, 22000.

39 יִשְׂרָאֵל וְהַזָּר הַקָּרֵב יוּמָת׃ כָּל־פְּקוּדֵי הַלְוִיִּם אֲשֶׁר
פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהוָה לְמִשְׁפְּחֹתָם כָּל־זָכָר

נקוד על ואהרן

מבן

מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמַעְלָה שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים אָלֶף׃ ס

Jubet Deus omne primogenitum Israël numerari, ab uno mense, & supra: fueruntque omnia, 22273.

מ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה פְּקֹד כָּל־בְּכֹר זָכָר לִבְנֵי
ישְׂרָאֵל מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמַעְלָה וְשָׂא אֶת מִסְפַּר שְׁמֹתָם׃
41 וְלָקַחְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לִי אֲנִי יְהוָה תַּחַת כָּל־בְּכֹר בִּבְנֵי
ישְׂרָאֵל וְאֶת בְּהֵמַת הַלְוִיִּם תַּחַת כָּל־בְּכוֹר בִּבְהֵמֹת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 42 וַיִּפְקֹד מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ אֶת־
43 כָּל־בְּכוֹר בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי כָל־בְּכוֹר זָכָר בְּמִסְפַּר
שְׁמֹת מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמַעְלָה לִפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים
אֶלֶף שְׁלֹשָׁה וְשִׁבְעִים וּמָאתָיִם׃ פ

Præcipit Deus capi Levitas, primogenitorum loco, & redemptione; & solvere quinque siclos unumquemque illorum 273, qui à primogenitis supersunt; atque horum redemptionem sacerdotibus tribui.

מה 44 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ קַח אֶת־הַלְוִיִּם תַּחַת
כָּל־בְּכוֹר בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־בְּהֵמַת הַלְוִיִּם תַּחַת
בְּהֵמָתָם וְהָיוּ־לִי הַלְוִיִּם אֲנִי יְהוָה׃ 46 וְאֶת פְּדוּיֵי הַשְּׁלֹשָׁה
וְהַשִּׁבְעִים וְהַמָּאתַיִם הָעֹדְפִים עַל־הַלְוִיִּם מִבְּכוֹר בְּנֵי
47 יִשְׂרָאֵל׃ וְלָקַחְתָּ חֲמֵשֶׁת חֲמֵשֶׁת שְׁקָלִים לַגֻּלְגֹּלֶת
קמץ בו"ק 48 בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ תִּקַּח עֶשְׂרִים גֵּרָה הַשֶּׁקֶל׃ וְנָתַתָּה
49 הַכֶּסֶף לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו פִּדְוִיֵי הָעֹדְפִים בָּהֶם׃ וַיִּקַּח מֹשֶׁה
אֶת כֶּסֶף הַפְּדוּיִם מֵאֵת הָעֹדְפִים עַל פְּדוּיֵי הַלְוִיִּם׃
נ מֵאֵת בְּכוֹר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָקַח אֶת־הַכֶּסֶף חֲמִשָּׁה וְשִׁשִּׁים
51 וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וָאָלֶף בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ׃ וַיִּתֵּן מֹשֶׁה אֶת־
הפרוים ק' כֶּסֶף הַפְּדוּיִם לְאַהֲרֹן וְלִבְנָיו עַל־פִּי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ פ

Cap. IV.

Jubet Deus recenseri Levitarum filios, à triginta annis, usque ad quinquaginta: & incipit à filiis Cehath; & indicat eis,

ב 2 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ נְשֹׂא אֶת־ ד"א
ראשׁ בְּנֵי קְהָת מִתּוֹךְ בְּנֵי לֵוִי לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית
3 אֲבֹתָם׃ מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה
כָּל־בָּא לַצָּבָא לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃ 4 זֹאת
עֲבֹדַת בְּנֵי־קְהָת בְּאֹהֶל מוֹעֵד קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים׃ וּבָא ה
אַהֲרֹן וּבָנָיו בִּנְסֹעַ הַמַּחֲנֶה וְהוֹרִדוּ אֵת פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ
6 וְכִסּוּ בָהּ אֵת אֲרֹן הָעֵדֻת׃ וְנָתְנוּ עָלָיו כְּסוּי עוֹר תְּחָשׁ

7 ופרשו בגד־כליל תכלת מלמעלה ושמו בדיו: ועל
quid oneris ex tabernaculo vecturi sint, quando castra moverentur.
שלחן הפנים יפרשו בגד תכלת ונתנו עליו את־
12 הקערת ואת־הכפת ואת־המנקית ואת קשות הנסך
8 ולחם התמיד עליו יהיה: ופרשו עליהם בגד תולעת
שני וכסו אתו במכסה עור תחש ושמו את־בדיו:
5 Quod sacerdotes componant omne ipsorum onus, & operiant illud; & postea veniant filii Cehath, ut portent illud.
9 ולקחו בגד תכלת וכסו את־מנרת המאור ואת־
נרתיה ואת־מלקחיה ואת־מחתתיה ואת כל־כלי
, שמנה אשר ישרתו־לה בהם: ונתנו אתה ואת־כל־
11 כליה אל־מכסה עור תחש ונתנו על־המוט: ועל
מזבח הזהב יפרשו בגד תכלת וכסו אתו במכסה עור
12 תחש ושמו את־בדיו: ולקחו את־כל־כלי השרת
אשר ישרתו־בם בקדש ונתנו אל־בגד תכלת וכסו
13 אותם במכסה עור תחש ונתנו על־המוט: ורשנו את־
14 המזבח ופרשו עליו בגד ארגמן: ונתנו עליו את־כל־
כליו אשר ישרתו עליו בהם את־המחתת את־
המזלגת ואת־היעים ואת־המזרקת כל כלי המזבח
15 ופרשו עליו כסוי עור תחש ושמו בדיו: וכלה אהרן
ובניו לכסת את־הקדש ואת־כל־כלי הקדש בנסע
המחנה ואחרי־כן יבאו בני־קהת לשאת ולא־יגעו
אל־הקדש ומתו אלה משא בני־קהת באהל מועד:
16 ופקדת אלעזר בן־אהרן הכהן שמן המאור וקטרת
Onus Eleazar sacerdotis.
הסמים ומנחת התמיד ושמן המשחה פקדת כל־
המשכן וכל־אשר־בו בקדש ובכליו: פ
17 18 וידבר יהוה אל־משה ואל־אהרן לאמר: אל־תכריתו
19 את־שבט משפחת הקהתי מתוך הלוים: וזאת עשו
Deus monet sacerdotes, quid agere debeant, ne familia Cehath pereant.
להם וחיו ולא ימתו בגשתם את־קדש הקדשים אהרן
ובניו יבאו ושמו אותם איש איש על־עבדתו ואל־
כ משאו: ולא יבאו לראות כבלע את־הקדש ומתו:

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ נְשֹׂא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי 21 22
גֵרְשׁוֹן גַּם־הֵם לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ מִבֶּן שְׁלֹשִׁים 23
שָׁנָה וָמַעְלָה עַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּפְקֹד אוֹתָם כָּל־
הַבָּא לִצְבָא צָבָא לַעֲבֹר עֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃ זֹאת 24
עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת הַגֵּרְשֻׁנִי לַעֲבֹד וּלְמַשָּׂא׃ וְנָשְׂאוּ אֶת־ כה
יְרִיעֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד מִכְסֵהוּ וּמִכְסֵה הַתַּחַשׁ
אֲשֶׁר־עָלָיו מִלְמָעְלָה וְאֶת־מָסַךְ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃
וְאֶת קַלְעֵי הֶחָצֵר וְאֶת־מָסַךְ׀ פֶּתַח שַׁעַר הֶחָצֵר אֲשֶׁר 26
עַל־הַמִּשְׁכָּן וְעַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב וְאֶת מֵיתְרֵיהֶם
וְאֶת־כָּל־כְּלֵי עֲבֹדָתָם וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה
לָהֶם וְעָבָדוּ׃ עַל־פִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו תִּהְיֶה כָּל־ 27
עֲבֹדַת בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִי לְכָל־מַשָּׂאָם וּלְכָל עֲבֹדָתָם
וּפְקַדְתֶּם עֲלֵהֶם בְּמִשְׁמֶרֶת אֵת כָּל־מַשָּׂאָם׃ זֹאת 28
עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִי בְּאֹהֶל מוֹעֵד וּמִשְׁמַרְתָּם
בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן׃ ס בְּנֵי מְרָרִי 29
לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית־אֲבֹתָם תִּפְקֹד אֹתָם׃ מִבֶּן־שְׁלֹשִׁים ל
שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּפְקְדֵם כָּל־הַבָּא
לַצָּבָא לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְזֹאת מִשְׁמֶרֶת 31
מַשָּׂאָם לְכָל־עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן
וּבְרִיחָיו וְעַמֻּדָיו וַאֲדָנָיו׃ וְעַמּוּדֵי הֶחָצֵר סָבִיב וַאֲדָנֵיהֶם 32
וִיתֵדֹתָם וּמֵיתְרֵיהֶם לְכָל־כֵּלֵיהֶם וּלְכָל עֲבֹדָתָם
וּבְשֵׁמֹת תִּפְקְדוּ אֶת־כְּלֵי מִשְׁמֶרֶת מַשָּׂאָם׃ זֹאת 33
עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי מְרָרִי לְכָל־עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּיַד
אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן׃ וַיִּפְקֹד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּנְשִׂיאֵי 34
הָעֵדָה אֶת־בְּנֵי הַקְּהָתִי לְמִשְׁפְּחֹתָם וְלִבֵית אֲבֹתָם׃
מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל־ לה
הַבָּא

Deus jubet numerari summam filiorum Gerſon, & eorum onus declarat.

De filiis Merari, illorúmque onere.

Summa filiorum Cehath à triginta annis uſque ad quin-

quaginta, 2750.

36 הַבָּא לַצָּבָא לַעֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד: וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם
37 לְמִשְׁפְּחֹתָם אַלְפַּיִם שְׁבַע מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים: אֵלֶּה פְּקוּדֵי
מִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי כָּל־הָעֹבֵד בְּאֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר פָּקַד

Viri Gerſon, 2630.

38 מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה: ס וּפְקוּדֵי
39 בְנֵי גֵרְשׁוֹן לְמִשְׁפְּחֹתָם וּלְבֵית אֲבֹתָם: מִבֶּן שְׁלֹשִׁים
שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל־הַבָּא לַצָּבָא
40 לַעֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד: וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם לְמִשְׁפְּחֹתָם
41 לְבֵית אֲבֹתָם אַלְפַּיִם וְשֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים: אֵלֶּה
פְּקוּדֵי מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי גֵרְשׁוֹן כָּל־הָעֹבֵד בְּאֹהֶל מוֹעֵד
42 אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהוָה: וּפְקוּדֵי מִשְׁפְּחֹת

Viri Merari, 3200.

43 בְּנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם: מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה
וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל־הַבָּא לַצָּבָא לַעֲבֹדָה
44 בְּאֹהֶל מוֹעֵד: וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם לְמִשְׁפְּחֹתָם שְׁלֹשֶׁת
45 אֲלָפִים וּמָאתָיִם: אֵלֶּה פְּקוּדֵי מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי מְרָרִי אֲשֶׁר
46 פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה: כָּל־הַפְּקֻדִים
אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּנְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַלְוִיִּם
47 לְמִשְׁפְּחֹתָם וּלְבֵית אֲבֹתָם: מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה
וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל־הַבָּא לַעֲבֹד עֲבֹדַת עֲבֹדָה

Omnium ſumma, 8580.

48 וַעֲבֹדַת מַשָּׂא בְּאֹהֶל מוֹעֵד: וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם שְׁמֹנַת
49 אֲלָפִים וְחָמֵשׁ מֵאוֹת וּשְׁמֹנִים: עַל־פִּי יְהוָה פָּקַד אוֹתָם
בְּיַד־מֹשֶׁה אִישׁ אִישׁ עַל־עֲבֹדָתוֹ וְעַל־מַשָּׂאוֹ וּפְקֻדָיו
אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: פ

Cap. V. Jubet Deus omnes immundos è caſtris ejici.

ה א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְיְשַׁלְּחוּ מִן־הַמַּחֲנֶה כָּל־צָרוּעַ וְכָל־זָב וְכֹל טָמֵא
2 לָנָפֶשׁ: מִזָּכָר עַד־נְקֵבָה תְּשַׁלֵּחוּ אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה
תְּשַׁלְּחוּם וְלֹא יְטַמְּאוּ אֶת־מַחֲנֵיהֶם אֲשֶׁר אֲנִי שֹׁכֵן
3 בְּתוֹכָם: וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְשַׁלְּחוּ אוֹתָם אֶל־
מִחוּץ לַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ

6 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה
אִישׁ אוֹ־אִשָּׁה כִּי יַעֲשׂוּ מִכָּל־חַטֹּאת הָאָדָם לִמְעֹל
מַעַל בַּיהוָה וְאָשְׁמָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא׃ 7 וְהִתְוַדּוּ אֶת־
חַטָּאתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ וְהֵשִׁיב אֶת־אֲשָׁמוֹ בְּרֹאשׁוֹ
וַחֲמִשִׁתוֹ יֹסֵף עָלָיו וְנָתַן לַאֲשֶׁר אָשַׁם לוֹ׃ 8 וְאִם־
אֵין לָאִישׁ גֹּאֵל לְהָשִׁיב הָאָשָׁם אֵלָיו הָאָשָׁם הַמּוּשָׁב
לַיהוָה לַכֹּהֵן מִלְּבַד אֵיל הַכִּפֻּרִים אֲשֶׁר יְכַפֶּר־בּוֹ
עָלָיו׃ 9 וְכָל־תְּרוּמָה לְכָל־קָדְשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־
יַקְרִיבוּ לַכֹּהֵן לוֹ יִהְיֶה׃ 10 וְאִישׁ אֶת־קָדָשָׁיו לוֹ יִהְיוּ אִישׁ
אֲשֶׁר־יִתֵּן לַכֹּהֵן לוֹ יִהְיֶה׃ פ

11 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יב
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ כִּי תִשְׂטֶה אִשְׁתּוֹ וּמָעֲלָה
בּוֹ מָעַל׃ 13 וְשָׁכַב אִישׁ אֹתָהּ שִׁכְבַת־זֶרַע וְנֶעְלַם
מֵעֵינֵי אִישָׁהּ וְנִסְתָּרָה וְהִיא נִטְמָאָה וְעֵד אֵין בָּהּ
וְהִוא לֹא נִתְפָּשָׂה׃ 14 וְעָבַר עָלָיו רוּחַ־קִנְאָה וְקִנֵּא
אֶת־אִשְׁתּוֹ וְהִוא נִטְמָאָה אוֹ־עָבַר עָלָיו רוּחַ־קִנְאָה
וְקִנֵּא אֶת־אִשְׁתּוֹ וְהִיא לֹא נִטְמָאָה׃ 15 וְהֵבִיא הָאִישׁ טו
אֶת־אִשְׁתּוֹ אֶל־הַכֹּהֵן וְהֵבִיא אֶת־קָרְבָּנָהּ עָלֶיהָ
עֲשִׂירִת הָאֵיפָה קֶמַח שְׂעֹרִים לֹא־יִצֹק עָלָיו שֶׁמֶן
וְלֹא־יִתֵּן עָלָיו לְבֹנָה כִּי־מִנְחַת קְנָאֹת הִוא מִנְחַת
זִכָּרוֹן מַזְכֶּרֶת עָו�special: 16 וְהִקְרִיב אֹתָהּ הַכֹּהֵן וְהֶעֱמִדָהּ טז
לִפְנֵי יְהוָה׃ 17 וְלָקַח הַכֹּהֵן מַיִם קְדֹשִׁים בִּכְלִי־חָרֶשׂ יז
וּמִן־הֶעָפָר אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּקַרְקַע הַמִּשְׁכָּן יִקַּח הַכֹּהֵן וְנָתַן
אֶל־הַמָּיִם׃ 18 וְהֶעֱמִיד הַכֹּהֵן אֶת־הָאִשָּׁה לִפְנֵי יְהוָה יח
וּפָרַע אֶת־רֹאשׁ הָאִשָּׁה וְנָתַן עַל־כַּפֶּיהָ אֶת מִנְחַת
הַזִּכָּרוֹן מִנְחַת קְנָאֹת הִוא וּבְיַד הַכֹּהֵן יִהְיוּ מֵי הַמָּרִים
הַמְאָרְרִים׃ 19 וְהִשְׁבִּיעַ אֹתָהּ הַכֹּהֵן וְאָמַר אֶל־הָאִשָּׁה יט
אִם

6 Statuit Deus, qui proximo suo damnum fecerit, culpam suam fateatur, & illud restituat ei: quod si non appareat is qui damnum tulit, aut ejus vindicator, restitutio sacerdotis sit, cum ariete pro expiatione.

11 Forma, qua vir de uxore suâ periculum faciet, cum zelaverit eam, ut agnoscat, an illa adulterium commiserit, nec ne.

15 Minha, seu oblatio, quam cum illa afferet.

17 Aquæ, quibus sacerdos probabit eam, & maledictio, qua adjurabit illam.

אִם־לֹא שָׁכַב אִישׁ אֹתָךְ וְאִם־לֹא שָׂטִית טֻמְאָה
תַּחַת אִישֵׁךְ הִנָּקִי מִמֵּי הַמָּרִים הַמְאָרְרִים הָאֵלֶּה׃
כ וְאַתְּ כִּי שָׂטִית תַּחַת אִישֵׁךְ וְכִי נִטְמֵאת וַיִּתֵּן אִישׁ בָּךְ
כא אֶת־שְׁכָבְתּוֹ מִבַּלְעָדֵי אִישֵׁךְ׃ וְהִשְׁבִּיעַ הַכֹּהֵן אֶת־
הָאִשָּׁה בִּשְׁבֻעַת הָאָלָה וְאָמַר הַכֹּהֵן לָאִשָּׁה יִתֵּן יְהוָה
אוֹתָךְ לְאָלָה וְלִשְׁבֻעָה בְּתוֹךְ עַמֵּךְ בְּתֵת יְהוָה אֶת־
כב יְרֵכֵךְ נֹפֶלֶת וְאֶת־בִּטְנֵךְ צָבֶה׃ וּבָאוּ הַמַּיִם הַמְאָרְרִים
הָאֵלֶּה בְּמֵעַיִךְ לַצְבוֹת בֶּטֶן וְלַנְפִּל יָרֵךְ וְאָמְרָה הָאִשָּׁה
כג אָמֵן אָמֵן׃ וְכָתַב אֶת־הָאָלֹת הָאֵלֶּה הַכֹּהֵן בַּסֵּפֶר
כד וּמָחָה אֶל־מֵי הַמָּרִים׃ וְהִשְׁקָה אֶת־הָאִשָּׁה אֶת־מֵי
הַמָּרִים הַמְאָרְרִים וּבָאוּ בָהּ הַמַּיִם הַמְאָרְרִים לְמָרִים׃
כה וְלָקַח הַכֹּהֵן מִיַּד הָאִשָּׁה אֶת מִנְחַת הַקְּנָאֹת וְהֵנִיף אֶת־
כו הַמִּנְחָה לִפְנֵי יְהוָה וְהִקְרִיב אֹתָהּ אֶל־הַמִּזְבֵּחַ׃ וְקָמַץ
הַכֹּהֵן מִן־הַמִּנְחָה אֶת־אֲזְכָּרָתָהּ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה
כז וְאַחַר יַשְׁקֶה אֶת־הָאִשָּׁה אֶת־הַמָּיִם׃ וְהָיְתָה אִם־
נִטְמְאָה וַתִּמְעֹל מַעַל בְּאִישָׁהּ וּבָאוּ
בָהּ הַמַּיִם הַמְאָרְרִים לְמָרִים וְצָבְתָה בִטְנָהּ וְנָפְלָה
כח יְרֵכָהּ וְהָיְתָה הָאִשָּׁה לְאָלָה בְּקֶרֶב עַמָּהּ׃ וְאִם־לֹא
נִטְמְאָה הָאִשָּׁה וּטְהֹרָה הִוא וְנִקְּתָה וְנִזְרְעָה זָרַע׃
כט זֹאת תּוֹרַת הַקְּנָאֹת אֲשֶׁר תִּשְׂטֶה אִשָּׁה תַּחַת אִישָׁהּ
ל וְנִטְמָאָה׃ אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר תַּעֲבֹר עָלָיו רוּחַ קִנְאָה
וְקִנֵּא אֶת־אִשְׁתּוֹ וְהֶעֱמִיד אֶת־הָאִשָּׁה לִפְנֵי יְהוָה וְעָשָׂה
לא לָהּ הַכֹּהֵן אֵת כָּל־הַתּוֹרָה הַזֹּאת׃ וְנִקָּה הָאִישׁ מֵעָוֹן
וְהָאִשָּׁה הַהִוא תִּשָּׂא אֶת־עֲוֹנָהּ׃ פ

Effectus aquarum in hujusmodi muliere; ad claram zelotypiæ viri cognitionem, & manifestam divinæ providentiæ demonstrationem.

Cap. VI. Lex ejus, qui se Nasiræi voto constrinxerit; & ea, à quibus abstinere;

א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
ב וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אוֹ־אִשָּׁה כִּי יַפְלִא לִנְדֹּר נֶדֶר נָזִיר
ג לְהַזִּיר לַיהוָה׃ מִיַּיִן וְשֵׁכָר יַזִּיר חֹמֶץ יַיִן וְחֹמֶץ שֵׁכָר לֹא
יִשְׁתֶּה וְכָל־מִשְׁרַת עֲנָבִים לֹא יִשְׁתֶּה וַעֲנָבִים לַחִים

וְיַיִן וְשֵׁכָר יַזִּיר חֹמֶץ יַיִן וְחֹמֶץ שֵׁכָר לֹא יִשְׁתֶּה וְכָל־מִשְׁרַת עֲנָבִים לֹא יִשְׁתֶּה וַעֲנָבִים לַחִים וַחֲרָבוֹת לֹא יֹאכֵל׃ כֹּל יְמֵי נִזְרוֹ מִכֹּל אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה מִגֶּפֶן הַיַּיִן מֵחַרְצַנִּים וְעַד־זָג לֹא יֹאכֵל׃ כֹּל יְמֵי נֶדֶר נִזְרוֹ תַּעַר לֹא יַעֲבֹר עַל־רֹאשׁוֹ עַד־מְלֹאת הַיָּמִם אֲשֶׁר־יַזִּיר לַיהוָה קָדֹשׁ יִהְיֶה גַּדֵּל פֶּרַע שְׂעַר רֹאשׁוֹ׃ כֹּל יְמֵי הַזִּירוֹ לַיהוָה עַל־נֶפֶשׁ מֵת לֹא יָבֹא׃ לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לְאָחִיו וּלְאַחֹתוֹ לֹא־יִטַּמָּא לָהֶם בְּמֹתָם כִּי נֵזֶר אֱלֹהָיו עַל רֹאשׁוֹ׃ כֹּל

ac immunditiæ, à quibus cavere debebit, donec suæ promissionis tempus adimpleat,

יְמֵי נִזְרוֹ קָדֹשׁ הוּא לַיהוָה׃ וְכִי־יָמוּת מֵת עָלָיו בְּפֶתַע פִּתְאֹם וְטִמֵּא רֹאשׁ נִזְרוֹ וְגִלַּח רֹאשׁוֹ בְּיוֹם טָהֳרָתוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יְגַלְּחֶנּוּ׃ וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יָבִא שְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה אֶל־הַכֹּהֵן אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶחָד לְחַטָּאת וְאֶחָד לְעֹלָה וְכִפֶּר עָלָיו מֵאֲשֶׁר חָטָא עַל־הַנָּפֶשׁ וְקִדַּשׁ אֶת־רֹאשׁוֹ בַּיּוֹם הַהוּא׃ וְהִזִּיר לַיהוָה אֶת־יְמֵי נִזְרוֹ וְהֵבִיא כֶּבֶשׂ בֶּן־שְׁנָתוֹ לְאָשָׁם וְהַיָּמִים הָרִאשֹׁנִים יִפְּלוּ כִּי טָמֵא נִזְרוֹ׃ וְזֹאת תּוֹרַת הַנָּזִיר בְּיוֹם מְלֹאת יְמֵי נִזְרוֹ יָבִיא אֹתוֹ אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְהִקְרִיב אֶת־קָרְבָּנוֹ לַיהוָה כֶּבֶשׂ בֶּן־שְׁנָתוֹ תָּמִים אֶחָד לְעֹלָה וְכַבְשָׂה אַחַת בַּת־שְׁנָתָהּ תְּמִימָה לְחַטָּאת וְאַיִל אֶחָד תָּמִים לִשְׁלָמִים׃ וְסַל מַצּוֹת סֹלֶת חַלֹּת בְּלוּלֹת בַּשָּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצּוֹת מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם׃ וְהִקְרִיב הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה וְעָשָׂה אֶת־חַטָּאתוֹ וְאֶת־עֹלָתוֹ׃ וְאֶת־הָאַיִל יַעֲשֶׂה זֶבַח שְׁלָמִים לַיהוָה עַל סַל הַמַּצּוֹת וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶת־מִנְחָתוֹ וְאֶת־נִסְכּוֹ׃ וְגִלַּח הַנָּזִיר פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֶת־רֹאשׁ נִזְרוֹ וְלָקַח אֶת־שְׂעַר רֹאשׁ נִזְרוֹ וְנָתַן עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר־תַּחַת זֶבַח הַשְּׁלָמִים׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת־הַזְּרֹעַ בְּשֵׁלָה מִן־הָאַיִל וְחַלַּת מַצָּה אַחַת מִן־הַסַּל וּרְקִיק מַצָּה אֶחָד וְנָתַן עַל־כַּפֵּי הַנָּזִיר אַחַר הִתְגַּלְּחוֹ אֶת־נִזְרוֹ׃ וְהֵנִיף אֹתָם הַכֹּהֵן תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה קֹדֶשׁ הוּא לַכֹּהֵן

Lex ejus, qui tempore sui Nasiræatûs contaminaverit se propter alicujus mortuum, qui juxta eum subitò emortuus fuerit,

13 Lex oblationum, quas Nasiræus tenetur afferre, completo tempore sui Nasiræatûs, ut ab ejus voto absolvatur.

לַכֹּהֵן עַל חֲזֵה הַתְּנוּפָה וְעַל שׁוֹק הַתְּרוּמָה וְאַחַר
יִשְׁתֶּה הַנָּזִיר יָיִן: זֹאת תּוֹרַת הַנָּזִיר אֲשֶׁר יִדֹּר קָרְבָּנוֹ
לַיהוָה עַל־נִזְרוֹ מִלְּבַד אֲשֶׁר־תַּשִּׂיג יָדוֹ כְּפִי נִדְרוֹ אֲשֶׁר
יִדֹּר כֵּן יַעֲשֶׂה עַל תּוֹרַת נִזְרוֹ: פ

Jubet Deus sacerdotes instrui formâ benedictionis, quâ populo benedicent.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו
לֵאמֹר כֹּה תְבָרְכוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמוֹר לָהֶם:
ס יְבָרֶכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ: ס יָאֵר
יְהוָה ׀ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: ס יִשָּׂא יְהוָה ׀
פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם: ס וְשָׂמוּ אֶת־

Cap. VII. Enarratur duodecim tribuum Principes, obtulisse sex plaustra, & duodecim boves; ac Moseh ex jussu divino, accepisse illa, & Levitis dedisse: nec non eorum usus exponitur.

שְׁמִי עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבָרְכֵם: ס וַיְהִי
בְּיוֹם כַּלּוֹת מֹשֶׁה לְהָקִים אֶת־הַמִּשְׁכָּן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ
וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־כָּל־
כֵּלָיו וַיִּמְשָׁחֵם וַיְקַדֵּשׁ אֹתָם: וַיַּקְרִיבוּ נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל
רָאשֵׁי בֵּית אֲבֹתָם הֵם נְשִׂיאֵי הַמַּטֹּת הֵם הָעֹמְדִים עַל־
הַפְּקֻדִים: וַיָּבִיאוּ אֶת־קָרְבָּנָם לִפְנֵי יְהוָה שֵׁשׁ־עֶגְלַת
צָב וּשְׁנֵי עָשָׂר בָּקָר עֲגָלָה עַל־שְׁנֵי הַנְּשִׂאִים וְשׁוֹר לְאֶחָד
וַיַּקְרִיבוּ אוֹתָם לִפְנֵי הַמִּשְׁכָּן: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
לֵאמֹר: קַח מֵאִתָּם וְהָיוּ לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד
וְנָתַתָּה אוֹתָם אֶל־הַלְוִיִּם אִישׁ כְּפִי עֲבֹדָתוֹ: וַיִּקַּח מֹשֶׁה
אֶת־הָעֲגָלֹת וְאֶת־הַבָּקָר וַיִּתֵּן אוֹתָם אֶל־הַלְוִיִּם: אֵת ׀
שְׁתֵּי הָעֲגָלוֹת וְאֵת אַרְבַּעַת הַבָּקָר נָתַן לִבְנֵי גֵרְשׁוֹן
כְּפִי עֲבֹדָתָם: וְאֵת ׀ אַרְבַּע הָעֲגָלֹת וְאֵת שְׁמֹנַת הַבָּקָר

10 Tribuum Principes ulteriùs offerunt aliqua pro dedicatione ara: ac Deus præcipit, ut horum singuli suis diebus offerant.

נָתַן לִבְנֵי מְרָרִי כְּפִי עֲבֹדָתָם בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן
הַכֹּהֵן: וְלִבְנֵי קְהָת לֹא נָתָן כִּי־עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ עֲלֵהֶם
בַּכָּתֵף יִשָּׂאוּ: וַיַּקְרִיבוּ הַנְּשִׂאִים אֵת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ
בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ וַיַּקְרִיבוּ הַנְּשִׂאִים אֶת־קָרְבָּנָם לִפְנֵי
הַמִּזְבֵּחַ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נָשִׂיא אֶחָד לַיּוֹם נָשִׂיא
אֶחָד לַיּוֹם יַקְרִיבוּ אֶת־קָרְבָּנָם לַחֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ:

ס וַיְהִי הַמַּקְרִיב בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן אֶת־קָרְבָּנוֹ נַחְשׁוֹן 12 *Primâ die, offert Princeps Iehudah, cujus oblatio declaratur.*
בֶּן־עַמִּינָדָב לְמַטֵּה יְהוּדָה: וְקָרְבָּנוֹ קְעָרַת־כֶּסֶף אַחַת 13
שְׁלֹשִׁים וּמְאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרַק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל
בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם ׀ מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן
לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר 14 טו
אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה:
שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם 16 ב
אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתּוּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה
זֶה קָרְבַּן נַחְשׁוֹן בֶּן־עַמִּינָדָב: פ

בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי הִקְרִיב נְתַנְאֵל בֶּן־צוּעַר נְשִׂיא יִשָּׂשכָר: 18 *Secundâ die, Princeps Isaschar.*
הִקְרִב אֶת־קָרְבָּנוֹ קְעָרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמְאָה 19
מִשְׁקָלָהּ מִזְרַק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ
שְׁנֵיהֶם ׀ מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן לְמִנְחָה:
כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד כ 21
בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה:
שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר 23 22
שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־
שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן נְתַנְאֵל בֶּן־צוּעָר:
פ

בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי נָשִׂיא לִבְנֵי זְבוּלֻן אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן: קָרְבָּנוֹ 24 כה *Tertiâ die, Princeps Zebulun.*
קְעָרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמְאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרַק אֶחָד
כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת
בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה 26
קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־ 27
שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח 29 28
הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה
כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן:
פ

Quartâ die, Princeps Reuben.

ל בַּיּוֹם הָרְבִיעִי נָשִׂיא לִבְנֵי רְאוּבֵן אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר׃
לא קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמְאָה מִשְׁקָלָהּ
מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם׃
לב מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה
לג זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד
לד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד
לה לְחַטָּאת׃ וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה
עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן
אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר׃

פ

Quintâ die, Princeps Simon.

לו בְּיוֹם הַחֲמִישִׁי נָשִׂיא לִבְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־צוּרִישַׁדָּי׃
לז קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמְאָה מִשְׁקָלָהּ
מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם׃
לח מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה
לט זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד
מ כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃
מא וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים
חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן שְׁלֻמִיאֵל
בֶּן־צוּרִישַׁדָּי׃

פ

Sextâ die, Princeps Gad.

מב בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי נָשִׂיא לִבְנֵי גָד אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל׃ קָרְבָּנוֹ
קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמְאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד
כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם׃ מְלֵאִים
מד סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב
מה מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד
מו בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ וּלְזֶבַח
הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה
כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל׃

פ

Septimâ die, Princeps Ephraim.

מח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי נָשִׂיא לִבְנֵי אֶפְרַיִם אֱלִישָׁמָע בֶּן־עַמִּיהוּד׃
קרבנו

קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמְאָה מִשְׁקָלָהּ 49
מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם ו
מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה נ
זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־ נא
אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: נב
וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים נג
חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִישָׁמָע בֶּן־
עַמִּיהוּד: פ

בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי נָשִׂיא לִבְנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָהְצוּר: נד *Octavâ die, Princeps Menaseh.*
קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמְאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק נה
אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים
סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב נו
מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד נז
בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח נח נט
הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה
כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָהְצוּר:
פ

בְּיוֹם הַתְּשִׁיעִי נָשִׂיא לִבְנֵי בִנְיָמִן אֲבִידָן בֶּן־גִּדְעֹנִי: ס *Nonâ die, Princeps Binjamin.*
קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמְאָה מִשְׁקָלָהּ סא
מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם ו
מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה סב
זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־ סג
אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: סד
וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים סה
חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֲבִידָן בֶּן־
גִּדְעֹנִי: פ

בְּיוֹם הָעֲשִׂירִי נָשִׂיא לִבְנֵי־דָן אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּי: סו *Decimâ die, Princeps Dan.*
קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמְאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק סז
אחד

אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים
68 סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב
69 מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד
70 בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח
הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה
כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֲחִיעֶזֶר בֶּן־
עַמִּישַׁדָּי:

פ

Undecimâ die, Princeps Aser.

71 בְּיוֹם עַשְׁתֵּי עָשָׂר יוֹם נָשִׂיא לִבְנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן:
72 קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמְאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק
אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים
74 סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה
עה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־
76 77 שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח
הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה
כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן:

פ

Duodecimâ die, Princeps Naphtali.

78 בְּיוֹם שְׁנֵים עָשָׂר יוֹם נָשִׂיא לִבְנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן:
79 קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמְאָה מִשְׁקָלָהּ
מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם
פ מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה
81 זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד
82 כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד
83 לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה
עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן
אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן:

פ

Summa oblationum omnium Principum, tam argenti, & auri,

84 זֹאת ׀ חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ מֵאֵת נְשִׂיאֵי
יִשְׂרָאֵל קַעֲרֹת כֶּסֶף שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה מִזְרְקֵי־כֶסֶף שְׁנֵים
פה עָשָׂר כַּפּוֹת זָהָב שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה: שְׁלֹשִׁים וּמְאָה הַקְּעָרָה

האחת

quàm sacrificiorum.

הָאַחַת כֶּסֶף וְשִׁבְעִים הַמִּזְרָק הָאֶחָד כֶּל כֶּסֶף הַכֵּלִים
אַלְפַּיִם וְאַרְבַּע מֵאוֹת בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ: כַּף זְהָב 86
שְׁתִּים עֲשָׂרָה מְלֵאֹת קְטֹרֶת עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה הַכַּף
בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ כָּל זְהַב הַכַּפּוֹת עֶשְׂרִים וּמֵאָה: כָּל 87
הַבָּקָר לָעֹלָה שְׁנִים עָשָׂר פָּרִים אֵילִם שְׁנֵים עָשָׂר
כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שְׁנֵים עָשָׂר וּמִנְחָתָם וּשְׂעִירֵי עִזִּים
שְׁנֵים עָשָׂר לְחַטָּאת: וְכֹל בְּקַר זֶבַח הַשְּׁלָמִים עֶשְׂרִים 88
וְאַרְבָּעָה פָּרִים אֵילִם שִׁשִּׁים עַתֻּדִים שִׁשִּׁים כְּבָשִׂים בְּנֵי
שָׁנָה שִׁשִּׁים זֹאת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ אַחֲרֵי הִמָּשַׁח אֹתוֹ:
וּבְבֹא מֹשֶׁה אֶל אֹהֶל מוֹעֵד לְדַבֵּר אִתּוֹ וַיִּשְׁמַע אֶת 89
הַקּוֹל מְדַבֵּר אֵלָיו מֵעַל הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל אֲרֹן הָעֵדֻת
מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים וַיְדַבֵּר אֵלָיו:

פ פ פ לו

36

Cap. VIII. *Deus instruit Aharon, quomodo candelabrum accendat: ac de ejus opere fit mentio.*

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן חא 2
וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרֹת אֶל מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה
יָאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת: וַיַּעַשׂ כֵּן אַהֲרֹן אֶל מוּל פְּנֵי 3
הַמְּנוֹרָה הֶעֱלָה נֵרֹתֶיהָ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה:
וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנֹרָה מִקְשָׁה זָהָב עַד יְרֵכָהּ עַד פִּרְחָהּ 4
מִקְשָׁה הִוא כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר הֶרְאָה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה כֵּן
עָשָׂה אֶת הַמְּנוֹרָה:

פ

Levitarum purificatio, & electio ex cuncto populo, ad tabernaculi administrationem: & sacrificia, quæ ad sui expiationē erant allaturi.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: קַח אֶת הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי ה 6
יִשְׂרָאֵל וְטִהַרְתָּ אֹתָם: וְכֹה תַּעֲשֶׂה לָהֶם לְטַהֲרָם הַזֵּה 7
עֲלֵיהֶם מֵי חַטָּאת וְהֶעֱבִירוּ תַעַר עַל כָּל בְּשָׂרָם וְכִבְּסוּ
בִגְדֵיהֶם וְהִטֶּהָרוּ: וְלָקְחוּ פַּר בֶּן בָּקָר וּמִנְחָתוֹ סֹלֶת 8
בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן וּפַר שֵׁנִי בֶן בָּקָר תִּקַּח לְחַטָּאת:
וְהִקְרַבְתָּ אֶת הַלְוִיִּם לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְהִקְהַלְתָּ אֶת 9
כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְהִקְרַבְתָּ אֶת הַלְוִיִּם לִפְנֵי יְהוָה י

וסמכו

11 וְהֵנִיף אַהֲרֹן אֶת־הַלְוִיִּם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ
12 לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת יְהוָה: וְהַלְוִיִּם יִסְמְכוּ אֶת־יְדֵיהֶם עַל
רֹאשׁ הַפָּרִים וְעֲשֵׂה אֶת־הָאֶחָד חַטָּאת וְאֶת־הָאֶחָד
13 עֹלָה לַיהוָה לְכַפֵּר עַל־הַלְוִיִּם: וְהַעֲמַדְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם
לִפְנֵי אַהֲרֹן וְלִפְנֵי בָנָיו וְהֵנַפְתָּ אֹתָם תְּנוּפָה לַיהוָה:
14 וְהִבְדַּלְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לִי הַלְוִיִּם:
15 וְאַחֲרֵי־כֵן יָבֹאוּ הַלְוִיִּם לַעֲבֹד אֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְטִהַרְתָּ
16 אֹתָם וְהֵנַפְתָּ אֹתָם תְּנוּפָה: כִּי נְתֻנִים נְתֻנִים הֵמָּה לִי
מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תַּחַת פִּטְרֹת כָּל־רֶחֶם בְּכוֹר כֹּל
17 מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָקַחְתִּי אֹתָם לִי: כִּי לִי כָל־בְּכוֹר בִּבְנֵי
18 יִשְׂרָאֵל בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה בְּיוֹם הַכֹּתִי כָל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם הִקְדַּשְׁתִּי אֹתָם לִי: וָאֶקַּח אֶת־הַלְוִיִּם תַּחַת
19 כָּל־בְּכוֹר בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל: וָאֶתְּנָה אֶת־הַלְוִיִּם נְתֻנִים
לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּאֹהֶל מוֹעֵד וּלְכַפֵּר עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא
יִהְיֶה בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נֶגֶף בְּגֶשֶׁת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־הַקֹּדֶשׁ:
20 וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וְכָל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לַלְוִיִּם
כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה לַלְוִיִּם כֵּן עָשׂוּ לָהֶם
21 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּתְחַטְּאוּ הַלְוִיִּם וַיְכַבְּסוּ בִגְדֵיהֶם וַיָּנֶף
אַהֲרֹן אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה וַיְכַפֵּר עֲלֵיהֶם אַהֲרֹן
22 לְטַהֲרָם: וְאַחֲרֵי־כֵן בָּאוּ הַלְוִיִּם לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדָתָם
בְּאֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי אַהֲרֹן וְלִפְנֵי בָנָיו כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֶת־מֹשֶׁה עַל־הַלְוִיִּם כֵּן עָשׂוּ לָהֶם: ס

Quod Deus acceperit Levitas pro redemptione primogenitorum, quos prius sanctificaverat, eosque tradiderit sacerdotibus ad tabernaculi administrationem.

Lex; quod Levitæ à vicesimo quinto anno, ad tabernaculi ministerium ingre-

23 24 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: זֹאת אֲשֶׁר לַלְוִיִּם
מִבֶּן חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה יָבוֹא לִצְבֹא צָבָא
25 בַּעֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד: וּמִבֶּן חֲמִשִּׁים שָׁנָה יָשׁוּב מִצְּבָא
26 הָעֲבֹדָה וְלֹא יַעֲבֹד עוֹד: וְשֵׁרֵת אֶת־אֲחִיו בְּאֹהֶל מוֹעֵד
לִשְׁמֹר

לִשְׁמֹר מִשְׁמֶרֶת וַעֲבֹדָה לֹא יַעֲבֹד כֵּכָה תֵּעָשֶׂה לַלְוִיִּם
בְּמִשְׁמֶרְתָּם : פ

diantur; & quinquagesimo anno vacare liceat eis.

ט א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר־סִינַי בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית
לְצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן לֵאמֹר : וְיַעֲשׂוּ
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַפֶּסַח בְּמוֹעֲדוֹ : בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר־יוֹם
קמץ בשרוא בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה בֵּין הָעַרְבַּיִם תַּעֲשׂוּ אֹתוֹ בְּמוֹעֲדוֹ כְּכָל־
חֻקֹּתָיו וּכְכָל־מִשְׁפָּטָיו תַּעֲשׂוּ אֹתוֹ : וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשֹׂת הַפָּסַח : וַיַּעֲשׂוּ אֶת־הַפֶּסַח בָּרִאשׁוֹן ה
בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בֵּין הָעַרְבַּיִם בְּמִדְבַּר סִינָי
כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל :

Cap. IX. Adventante die, qua Deus servari jussit paschalis arietis ceremoniam, illam iterum per Moseh populo commendat.

וַיְהִי אֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָיוּ טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם וְלֹא־יָכְלוּ ו
לַעֲשֹׂת הַפֶּסַח בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּקְרְבוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וְלִפְנֵי
אַהֲרֹן בַּיּוֹם הַהוּא : וַיֹּאמְרוּ הָאֲנָשִׁים הָהֵמָּה אֵלָיו אֲנַחְנוּ ז
טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם לָמָּה נִגָּרַע לְבִלְתִּי הַקְרִיב אֶת־
קָרְבַּן יְהוָה בְּמֹעֲדוֹ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל : וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם ח
מֹשֶׁה עִמְדוּ וְאֶשְׁמְעָה מַה־יְצַוֶּה יְהוָה לָכֶם : פ

6 Cum aliqui propter immunditiæ impedimentum non possent celebrare pesah, ideſt, paschalem arietem; accesserunt ad consulendum Moseh, quid agere deberent.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר : דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ט
לֵאמֹר אִישׁ אִישׁ כִּי־יִהְיֶה טָמֵא ׀ לָנֶפֶשׁ אוֹ בְּדֶרֶךְ
רְחֹקָה לָכֶם אוֹ לְדֹרֹתֵיכֶם וְעָשָׂה פֶּסַח לַיהוָה : בַּחֹדֶשׁ יא נקוד על ה
הַשֵּׁנִי בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם בֵּין הָעַרְבַּיִם יַעֲשׂוּ אֹתוֹ עַל־
מַצּוֹת וּמְרֹרִים יֹאכְלֻהוּ : לֹא־יַשְׁאִירוּ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר יב
וְעֶצֶם לֹא יִשְׁבְּרוּ־בוֹ כְּכָל־חֻקַּת הַפֶּסַח יַעֲשׂוּ אֹתוֹ :
וְהָאִישׁ אֲשֶׁר־הוּא טָהוֹר וּבְדֶרֶךְ לֹא־הָיָה וְחָדַל יג
לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ כִּי ׀
קָרְבַּן יְהוָה לֹא הִקְרִיב בְּמֹעֲדוֹ חֶטְאוֹ יִשָּׂא הָאִישׁ הַהוּא :
וְכִי־יָגוּר אִתְּכֶם גֵּר וְעָשָׂה פֶּסַח לַיהוָה כְּחֻקַּת הַפֶּסַח יד
וְכִמְשְׁפָּטוֹ כֵּן יַעֲשֶׂה חֻקָּה אַחַת יִהְיֶה לָכֶם וְלַגֵּר
וּלְאֶזְרַח הָאָרֶץ : ס וּבְיוֹם הָקִים אֶת־ טו

9 Hac occasione Deus legem instituit, quod, qui paschali tempore immundus fuerit, aut in itinere commoretur, illud celebret decimâ quartâ die mensis sequentis; ille autem, qui nullo horum impedimento detentus, illud suo tempore non servaverit, è medio populi excidatur. 14 Quod peregrinus etiam pesah celebret.

המשכן

15 Erecto tabernaculo, Deus divinam suam assistentiam patefecit, illud nube interdiù operiens, noctúque igne: ad quorum motûs, & quietis exemplar, populus etiam movebatur, & quiescebat.

הַמִּשְׁכָּן כִּסָּה הֶעָנָן אֶת־הַמִּשְׁכָּן לְאֹהֶל הָעֵדֻת וּבָעֶרֶב
16 יִהְיֶה עַל־הַמִּשְׁכָּן כְּמַרְאֵה־אֵשׁ עַד־בֹּקֶר׃ כֵּן יִהְיֶה
17 תָּמִיד הֶעָנָן יְכַסֶּנּוּ וּמַרְאֵה־אֵשׁ לָיְלָה׃ וּלְפִי הֵעָלוֹת
הֶעָנָן מֵעַל הָאֹהֶל וְאַחֲרֵי כֵן יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבִמְקוֹם
18 אֲשֶׁר יִשְׁכָּן־שָׁם הֶעָנָן שָׁם יַחֲנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ עַל־פִּי
יְהוָה יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל־פִּי יְהוָה יַחֲנוּ כָּל־יְמֵי אֲשֶׁר
19 יִשְׁכֹּן הֶעָנָן עַל־הַמִּשְׁכָּן יַחֲנוּ׃ וּבְהַאֲרִיךְ הֶעָנָן עַל־
הַמִּשְׁכָּן יָמִים רַבִּים וְשָׁמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־מִשְׁמֶרֶת
כ יְהוָה וְלֹא יִסָּעוּ׃ וְיֵשׁ אֲשֶׁר יִהְיֶה הֶעָנָן יָמִים מִסְפָּר עַל־
21 הַמִּשְׁכָּן עַל־פִּי יְהוָה יַחֲנוּ וְעַל־פִּי יְהוָה יִסָּעוּ׃ וְיֵשׁ
אֲשֶׁר יִהְיֶה הֶעָנָן מֵעֶרֶב עַד־בֹּקֶר וְנַעֲלָה הֶעָנָן בַּבֹּקֶר
22 וְנָסָעוּ אוֹ יוֹמָם וָלַיְלָה וְנַעֲלָה הֶעָנָן וְנָסָעוּ׃ אוֹ־יָמִים אוֹ־
חֹדֶשׁ אוֹ־יָמִים בְּהַאֲרִיךְ הֶעָנָן עַל־הַמִּשְׁכָּן לִשְׁכֹּן עָלָיו
23 יַחֲנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִסָּעוּ וּבְהֵעָלֹתוֹ יִסָּעוּ׃ עַל־פִּי
יְהוָה יַחֲנוּ וְעַל־פִּי יְהוָה יִסָּעוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת יְהוָה שָׁמָרוּ
עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃ פ

Cap. X. Deus præcipit Moseh, ut duas tubas argenteas conficiat, quibus utendi modum aperit ei, tam ad congregandum populum, quàm Principes, seu belli tempore, & in diebus festis.

א ו וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ עֲשֵׂה לְךָ שְׁתֵּי חֲצוֹצְרֹת
כֶּסֶף מִקְשָׁה תַּעֲשֶׂה אֹתָם וְהָיוּ לְךָ לְמִקְרָא הָעֵדָה
3 וּלְמַסַּע אֶת־הַמַּחֲנוֹת׃ וְתָקְעוּ בָהֵן וְנוֹעֲדוּ אֵלֶיךָ כָּל־
4 הָעֵדָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְאִם־בְּאַחַת יִתְקָעוּ
ה וְנוֹעֲדוּ אֵלֶיךָ הַנְּשִׂיאִים רָאשֵׁי אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל׃ וּתְקַעְתֶּם
6 תְּרוּעָה וְנָסְעוּ הַמַּחֲנוֹת הַחֹנִים קֵדְמָה׃ וּתְקַעְתֶּם
תְּרוּעָה שֵׁנִית וְנָסְעוּ הַמַּחֲנוֹת הַחֹנִים תֵּימָנָה תְּרוּעָה
7 יִתְקְעוּ לְמַסְעֵיהֶם׃ וּבְהַקְהִיל אֶת־הַקָּהָל תִּתְקְעוּ וְלֹא
8 תָרִיעוּ׃ וּבְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים יִתְקְעוּ בַּחֲצֹצְרוֹת וְהָיוּ לָכֶם
9 לְחֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם׃ וְכִי־תָבֹאוּ מִלְחָמָה בְּאַרְצְכֶם
ע׳ פתוחה עַל־הַצַּר הַצֹּרֵר אֶתְכֶם וַהֲרֵעֹתֶם בַּחֲצֹצְרֹת וְנִזְכַּרְתֶּם
י לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְנוֹשַׁעְתֶּם מֵאֹיְבֵיכֶם׃ וּבְיוֹם
שמחתכם

שִׁמְחַתְכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁכֶם וּתְקַעְתֶּם
בַּחֲצֹצְרֹת עַל עֹלֹתֵיכֶם וְעַל זִבְחֵי שַׁלְמֵיכֶם וְהָיוּ
לָכֶם לְזִכָּרוֹן לִפְנֵי אֱלֹהֵיכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

פ

Proficiscitur populus è deserto Sinai, juxta ordinem quatuor vexillorum, quæ Deus instituerat.

11 וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּעֶשְׂרִים בַּחֹדֶשׁ נֶעֱלָה
12 הֶעָנָן מֵעַל מִשְׁכַּן הָעֵדֻת׃ וַיִּסְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְמַסְעֵיהֶם
מִמִּדְבַּר סִינָי וַיִּשְׁכֹּן הֶעָנָן בְּמִדְבַּר פָּארָן׃ 13 וַיִּסְעוּ
בָּרִאשֹׁנָה עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃ 14 וַיִּסַּע דֶּגֶל מַחֲנֵה
בְנֵי־יְהוּדָה בָּרִאשֹׁנָה לְצִבְאֹתָם וְעַל־צְבָאוֹ נַחְשׁוֹן בֶּן־
עַמִּינָדָב׃ 15 וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְנֵי יִשָּׂשכָר נְתַנְאֵל בֶּן־ טו
צוּעָר׃ 16 וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְנֵי זְבוּלֻן אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן׃ 17 וְהוּרַד
הַמִּשְׁכָּן וְנָסְעוּ בְנֵי־גֵרְשׁוֹן וּבְנֵי מְרָרִי נֹשְׂאֵי הַמִּשְׁכָּן׃
18 וְנָסַע דֶּגֶל מַחֲנֵה רְאוּבֵן לְצִבְאֹתָם וְעַל־צְבָאוֹ אֱלִיצוּר
19 בֶּן־שְׁדֵיאוּר׃ 20 וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־
צוּרִישַׁדָּי׃ 21 וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְנֵי־גָד אֶלְיָסָף בֶּן דְּעוּאֵל׃ כ
22 וְנָסְעוּ הַקְּהָתִים נֹשְׂאֵי הַמִּקְדָּשׁ וְהֵקִימוּ אֶת־הַמִּשְׁכָּן
עַד־בֹּאָם׃ 23 וְנָסַע דֶּגֶל מַחֲנֵה בְנֵי־אֶפְרַיִם לְצִבְאֹתָם
וְעַל־צְבָאוֹ אֱלִישָׁמָע בֶּן־עַמִּיהוּד׃ 24 וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְנֵי
מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָהצוּר׃ 25 וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְנֵי בִנְיָמִן
אֲבִידָן בֶּן־גִּדְעוֹנִי׃ וְנָסַע דֶּגֶל מַחֲנֵה בְנֵי־דָן מְאַסֵּף לְכָל־ כה
הַמַּחֲנֹת לְצִבְאֹתָם וְעַל־צְבָאוֹ אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּי׃
27 26 וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן׃ 28 וְעַל־צְבָא
מַטֵּה בְנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן׃ אֵלֶּה מַסְעֵי בְנֵי־
29 יִשְׂרָאֵל לְצִבְאֹתָם וַיִּסָּעוּ׃ ס וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה

Moseh rogat Hobab socerum suum, ut simul cum eis in terram promissionis eat.

לְחֹבָב בֶּן־רְעוּאֵל הַמִּדְיָנִי חֹתֵן מֹשֶׁה נֹסְעִים׀ אֲנַחְנוּ
אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה אֹתוֹ אֶתֵּן לָכֶם לְכָה אִתָּנוּ
וְהֵטַבְנוּ לָךְ כִּי־יְהוָה דִּבֶּר־טוֹב עַל־יִשְׂרָאֵל׃ 30 וַיֹּאמֶר ל
אֵלָיו לֹא אֵלֵךְ כִּי אִם־אֶל־אַרְצִי וְאֶל־מוֹלַדְתִּי אֵלֵךְ׃

ויאמר

32 וַיֹּאמֶר אַל־נָא תַּעֲזֹב אֹתָנוּ כִּי עַל־כֵּן יָדַעְתָּ חֲנֹתֵנוּ
33 בַּמִּדְבָּר וְהָיִיתָ לָּנוּ לְעֵינָיִם: וְהָיָה כִּי־תֵלֵךְ עִמָּנוּ וְהָיָה
הַטּוֹב הַהוּא אֲשֶׁר יֵיטִיב יְהוָה עִמָּנוּ וְהֵטַבְנוּ לָךְ: וַיִּסְעוּ
מֵהַר יְהוָה דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים וַאֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה נֹסֵעַ
34 לִפְנֵיהֶם דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים לָתוּר לָהֶם מְנוּחָה: וַעֲנַן
יְהוָה עֲלֵיהֶם יוֹמָם בְּנָסְעָם מִן־הַמַּחֲנֶה: ס ל

Quod sacra arca præibat eos, quando proficiscebantur.

לה וַיְהִי בְּנָסַע הָאָרֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה יְהוָה
36 וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ: וּבְנֻחֹה יֹאמַר שׁוּבָה
יְהוָה רִבְבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל: ס פ ל

Oratio Moseh, cùm arca discedebat, & quiescebat.

Cap. XI.

א וַיְהִי הָעָם כְּמִתְאֹנְנִים רַע בְּאָזְנֵי יְהוָה וַיִּשְׁמַע יְהוָה
וַיִּחַר אַפּוֹ וַתִּבְעַר־בָּם אֵשׁ יְהוָה וַתֹּאכַל בִּקְצֵה
2 הַמַּחֲנֶה: וַיִּצְעַק הָעָם אֶל־מֹשֶׁה וַיִּתְפַּלֵּל מֹשֶׁה אֶל־
3 יְהוָה וַתִּשְׁקַע הָאֵשׁ: וַיִּקְרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא
4 תַּבְעֵרָה כִּי־בָעֲרָה בָם אֵשׁ יְהוָה: וְהָאסַפְסֻף אֲשֶׁר
בְּקִרְבּוֹ הִתְאַוּוּ תַּאֲוָה וַיָּשֻׁבוּ וַיִּבְכּוּ גַּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
5 וַיֹּאמְרוּ מִי יַאֲכִלֵנוּ בָּשָׂר: זָכַרְנוּ אֶת־הַדָּגָה אֲשֶׁר־נֹאכַל
בְּמִצְרַיִם חִנָּם אֵת הַקִּשֻּׁאִים וְאֵת הָאֲבַטִּחִים וְאֶת־
6 הֶחָצִיר וְאֶת־הַבְּצָלִים וְאֶת־הַשּׁוּמִים: וְעַתָּה נַפְשֵׁנוּ
7 יְבֵשָׁה אֵין כֹּל בִּלְתִּי אֶל־הַמָּן עֵינֵינוּ: וְהַמָּן כִּזְרַע־גַּד
8 הוּא וְעֵינוֹ כְּעֵין הַבְּדֹלַח: שָׁטוּ הָעָם וְלָקְטוּ וְטָחֲנוּ
בָרֵחַיִם אוֹ דָכוּ בַּמְּדֹכָה וּבִשְּׁלוּ בַּפָּרוּר וְעָשׂוּ אֹתוֹ עֻגוֹת
9 וְהָיָה טַעְמוֹ כְּטַעַם לְשַׁד הַשָּׁמֶן: וּבְרֶדֶת הַטַּל עַל־
10 הַמַּחֲנֶה לָיְלָה יֵרֶד הַמָּן עָלָיו: וְשָׁמַע מֹשֶׁה אֶת־הָעָם
בֹּכֶה לְמִשְׁפְּחֹתָיו אִישׁ לְפֶתַח אָהֳלוֹ וַיִּחַר־אַף יְהוָה
11 מְאֹד וּבְעֵינֵי מֹשֶׁה רָע: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה לָמָּה
הֲרֵעֹתָ לְעַבְדֶּךָ וְלָמָּה לֹא־מָצָתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ לָשׂוּם אֶת־
12 מַשָּׂא כָּל־הָעָם הַזֶּה עָלָי: הֲאָנֹכִי הָרִיתִי אֶת כָּל־הָעָם
הַזֶּה אִם־אָנֹכִי יְלִדְתִּיהוּ כִּי־תֹאמַר אֵלַי שָׂאֵהוּ בְחֵיקֶךָ

Populus obmurmurat Deo, qui punit illum, sed oratione Moseh cessat supplicium.

Carnem edere cupiunt, & Ægyptum suspirantes, fastidium man.

Aliqua peculiariter de man enarrantur.

Moseh populi luctum audiens, conqueritur apud Deum de magno ejus onere, ac mortem potius quam ejusmodi vitam exoptat.

פַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֹמֵן אֶת־הַיֹּנֵק עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ
לַאֲבֹתָיו: מֵאַיִן לִי בָּשָׂר לָתֵת לְכָל־הָעָם הַזֶּה כִּי־יִבְכּוּ 13
עָלַי לֵאמֹר תְּנָה־לָּנוּ בָּשָׂר וְנֹאכֵלָה: לֹא־אוּכַל אָנֹכִי 14
לְבַדִּי לָשֵׂאת אֶת־כָּל־הָעָם הַזֶּה כִּי כָבֵד מִמֶּנִּי: וְאִם־ טו
כָּכָה | אַתְּ־עֹשֶׂה לִי הָרְגֵנִי נָא הָרֹג אִם־מָצָאתִי חֵן
בְּעֵינֶיךָ וְאַל־אֶרְאֶה בְרָעָתִי: פ

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֶסְפָה־לִּי שִׁבְעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי 16 *Deus satisfacit Mosi, præcipiens ei, ut eligat septuaginta ex senioribus populi, ut eum in administratione sublevent, & quod promittat populo carnem, ad eorum licet peccata puniendâ.*
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָדַעְתָּ כִּי־הֵם זִקְנֵי הָעָם וְשֹׁטְרָיו וְלָקַחְתָּ
אֹתָם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וְהִתְיַצְּבוּ שָׁם עִמָּךְ: וְיָרַדְתִּי 17
וְדִבַּרְתִּי עִמְּךָ שָׁם וְאָצַלְתִּי מִן־הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלֶיךָ וְשַׂמְתִּי
עֲלֵיהֶם וְנָשְׂאוּ אִתְּךָ בְּמַשָּׂא הָעָם וְלֹא־תִשָּׂא אַתָּה
לְבַדֶּךָ: וְאֶל־הָעָם תֹּאמַר הִתְקַדְּשׁוּ לְמָחָר וַאֲכַלְתֶּם 18
בָּשָׂר כִּי בְכִיתֶם בְּאָזְנֵי יְהוָה לֵאמֹר מִי יַאֲכִלֵנוּ בָּשָׂר כִּי־
טוֹב לָנוּ בְּמִצְרָיִם וְנָתַן יְהוָה לָכֶם בָּשָׂר וַאֲכַלְתֶּם: לֹא 19
יוֹם אֶחָד תֹּאכְלוּן וְלֹא יוֹמַיִם וְלֹא | חֲמִשָּׁה יָמִים וְלֹא
עֲשָׂרָה יָמִים וְלֹא עֶשְׂרִים יוֹם: עַד | חֹדֶשׁ יָמִים עַד פ
אֲשֶׁר־יֵצֵא מֵאַפְּכֶם וְהָיָה לָכֶם לִזְרָא יַעַן כִּי־מְאַסְתֶּם
אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר בְּקִרְבְּכֶם וַתִּבְכּוּ לְפָנָיו לֵאמֹר לָמָּה
זֶּה יָצָאנוּ מִמִּצְרָיִם: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה שֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף 21 *Moseh huic carnis promissioni repugnat.*
רַגְלִי הָעָם אֲשֶׁר אָנֹכִי בְקִרְבּוֹ וְאַתָּה אָמַרְתָּ בָּשָׂר אֶתֵּן
לָהֶם וְאָכְלוּ חֹדֶשׁ יָמִים: הֲצֹאן וּבָקָר יִשָּׁחֵט לָהֶם 22
וּמָצָא לָהֶם אִם אֶת־כָּל־דְּגֵי הַיָּם יֵאָסֵף לָהֶם
וּמָצָא לָהֶם: פ

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הֲיַד יְהוָה תִּקְצָר עַתָּה תִּרְאֶה 23
הֲיִקְרְךָ דְבָרִי אִם־לֹא: וַיֵּצֵא מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶל־הָעָם אֵת 24 *Congregatis senioribus, spiritus Moseh in illos diffunditur.*
דִּבְרֵי יְהוָה וַיֶּאֱסֹף שִׁבְעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי הָעָם וַיַּעֲמֵד אֹתָם
סָבִיב לָאֹהֶל: וַיֵּרֶד יְהוָה | בֶּעָנָן וַיְדַבֵּר אֵלָיו וַיָּאצֶל מֵה
מִן־הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלָיו וַיִּתֵּן עַל־שִׁבְעִים אִישׁ הַזְּקֵנִים וַיְהִי

כְּנוּחַ

26 כְּנוֹחַ עֲלֵיהֶם הָרוּחַ וַיִּתְנַבְּאוּ וְלֹא יָסָפוּ׃ וַיִּשָּׁאֲרוּ שְׁנֵי־
אֲנָשִׁים ׀ בַּמַּחֲנֶה שֵׁם הָאֶחָד ׀ אֶלְדָּד וְשֵׁם הַשֵּׁנִי מֵידָד
וַתָּנַח עֲלֵהֶם הָרוּחַ וְהֵמָּה בַּכְּתֻבִים וְלֹא יָצְאוּ הָאֹהֱלָה
27 וַיִּתְנַבְּאוּ בַּמַּחֲנֶה׃ וַיָּרָץ הַנַּעַר וַיַּגֵּד לְמֹשֶׁה וַיֹּאמַר אֶלְדָּד
28 וּמֵידָד מִתְנַבְּאִים בַּמַּחֲנֶה׃ וַיַּעַן יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן מְשָׁרֵת
29 מֹשֶׁה מִבְּחֻרָיו וַיֹּאמַר אֲדֹנִי מֹשֶׁה כְּלָאֵם׃ וַיֹּאמֶר לוֹ
מֹשֶׁה הַמְקַנֵּא אַתָּה לִי וּמִי יִתֵּן כָּל־עַם יְהוָה נְבִיאִים כִּי־
ל יִתֵּן יְהוָה אֶת־רוּחוֹ עֲלֵיהֶם׃ וַיֵּאָסֵף מֹשֶׁה אֶל־הַמַּחֲנֶה
31 הוּא וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְרוּחַ נָסַע ׀ מֵאֵת יְהוָה וַיָּגָז שְׂלָוִים
מִן־הַיָּם וַיִּטֹּשׁ עַל־הַמַּחֲנֶה כְּדֶרֶךְ יוֹם כֹּה וּכְדֶרֶךְ יוֹם כֹּה
32 סְבִיבוֹת הַמַּחֲנֶה וּכְאַמָּתַיִם עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ׃ וַיָּקָם הָעָם
כָּל־הַיּוֹם הַהוּא וְכָל־הַלַּיְלָה וְכֹל ׀ יוֹם הַמָּחֳרָת וַיֶּאֱסְפוּ
הסליק׳ אֶת־הַשְּׂלָו הַמַּמְעִיט אָסַף עֲשָׂרָה חֲמָרִים וַיִּשְׁטְחוּ לָהֶם
33 שָׁטוֹחַ סְבִיבוֹת הַמַּחֲנֶה׃ הַבָּשָׂר עוֹדֶנּוּ בֵּין שִׁנֵּיהֶם טֶרֶם
יִכָּרֵת וְאַף יְהוָה חָרָה בָעָם וַיַּךְ יְהוָה בָּעָם מַכָּה רַבָּה
34 מְאֹד׃ וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא קִבְרוֹת הַתַּאֲוָה
לה כִּי־שָׁם קָבְרוּ אֶת־הָעָם הַמִּתְאַוִּים׃ מִקִּבְרוֹת הַתַּאֲוָה
נָסְעוּ הָעָם חֲצֵרוֹת וַיִּהְיוּ בַּחֲצֵרוֹת׃ פ

Cap. XII. *Miriam, & Aharon detrahunt Moseh.*

אוב וַתְּדַבֵּר מִרְיָם וְאַהֲרֹן בְּמֹשֶׁה עַל־אֹדוֹת הָאִשָּׁה הַכֻּשִׁית
2 אֲשֶׁר לָקָח כִּי־אִשָּׁה כֻשִׁית לָקָח׃ וַיֹּאמְרוּ הֲרַק אַךְ־
בְּמֹשֶׁה דִּבֶּר יְהוָה הֲלֹא גַם־בָּנוּ דִּבֵּר וַיִּשְׁמַע יְהוָה׃
עמיק׳ 3 וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד מִכֹּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי
4 הָאֲדָמָה׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה פִּתְאֹם אֶל־
מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־מִרְיָם צְאוּ שְׁלָשְׁתְּכֶם אֶל־אֹהֶל
ה מוֹעֵד וַיֵּצְאוּ שְׁלָשְׁתָּם׃ וַיֵּרֶד יְהוָה בְּעַמּוּד עָנָן וַיַּעֲמֹד
6 פֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּקְרָא אַהֲרֹן וּמִרְיָם וַיֵּצְאוּ שְׁנֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר
שִׁמְעוּ־נָא דְּבָרָי אִם־יִהְיֶה נְבִיאֲכֶם יְהוָה בַּמַּרְאָה אֵלָיו
7 אֶתְוַדָּע בַּחֲלוֹם אֲדַבֶּר־בּוֹ׃ לֹא־כֵן עַבְדִּי מֹשֶׁה בְּכָל־

De duobus viris Eldad, & Medad, quibus, cùm in castris remanerent, ibi obvenit spiritus, & prophetârunt.

Deus coturnicum copiam immittit, ac post illam, magnam populo stragem: unde locus ille vocatus sepulchra concupiscentiæ.

3 Maxima Moseh modestia.

4 Deus reprehendit eos, & aperit ipsis Moseh & ejus prophetiæ præstantiam super reliquos omnes Prophetas.

בִּיתִי נֶאֱמָן הוּא: פֶּה אֶל־פֶּה אֲדַבֶּר־בּוֹ וּמַרְאֶה וְלֹא 8
בְחִידֹת וּתְמֻנַת יְהוָה יַבִּיט וּמַדּוּעַ לֹא יְרֵאתֶם לְדַבֵּר
בְּעַבְדִּי בְמֹשֶׁה: וַיִּחַר־אַף יְהוָה בָּסֶם וַיֵּלֶךְ: וְהֶעָנָן סָר 9 ו
מֵעַל הָאֹהֶל וְהִנֵּה מִרְיָם מְצֹרַעַת כַּשָּׁלֶג וַיִּפֶן אַהֲרֹן אֶל־ *Miriam leprâ punitur.*
מִרְיָם וְהִנֵּה מְצֹרָעַת: וַיֹּאמֶר אַהֲרֹן אֶל־מֹשֶׁה בִּי אֲדֹנִי 11 *Aharon, ut sibi ignoscat, rogat Moseh, qui orat pro Miriam.*
אַל־נָא תָּשֶׁת עָלֵינוּ חַטָּאת אֲשֶׁר נוֹאַלְנוּ וַאֲשֶׁר חָטָאנוּ:
אַל־נָא תְּהִי כַּמֵּת אֲשֶׁר בְּצֵאתוֹ מֵרֶחֶם אִמּוֹ וַיֹּאכַל חֲצִי 12
בְשָׂרוֹ: וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה לֵאמֹר אֵל נָא רְפָא נָא 13
לָהּ:
פ

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאָבִיהָ יָרֹק יָרַק בְּפָנֶיהָ הֲלֹא 14 *Miriam ex decreto Dei, è castris ejicitur septem diebus; & populus illam expectat.*
תִכָּלֵם שִׁבְעַת יָמִים תִּסָּגֵר שִׁבְעַת יָמִים מִחוּץ לַמַּחֲנֶה
וְאַחַר תֵּאָסֵף: וַתִּסָּגֵר מִרְיָם מִחוּץ לַמַּחֲנֶה שִׁבְעַת יָמִים טו
וְהָעָם לֹא נָסַע עַד־הֵאָסֵף מִרְיָם: וְאַחַר נָסְעוּ הָעָם 16
מֵחֲצֵרוֹת וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר פָּארָן:

פ פ פ לז 37

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: שְׁלַח־לְךָ אֲנָשִׁים וְיָתֻרוּ יג א Cap. XIII.
אֶת־אֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ אֶחָד *Moseh ex consensu Dei jubet terram promissionis explorari.*
אִישׁ אֶחָד לְמַטֵּה אֲבֹתָיו תִּשְׁלָחוּ כֹּל נָשִׂיא בָהֶם:
וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה מִמִּדְבַּר פָּארָן עַל־פִּי יְהוָה כֻּלָּם 3
אֲנָשִׁים רָאשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הֵמָּה: וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם 4 *Nomina virorum, quos Deus huic muneri destinavit.*
לְמַטֵּה רְאוּבֵן שַׁמּוּעַ בֶּן־זַכּוּר: לְמַטֵּה שִׁמְעוֹן שָׁפָט ה
בֶּן־חוֹרִי: לְמַטֵּה יְהוּדָה כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה: לְמַטֵּה 7 6
יִשָּׂשכָר יִגְאָל בֶּן־יוֹסֵף: לְמַטֵּה אֶפְרַיִם הוֹשֵׁעַ בִּן־נוּן: 8
לְמַטֵּה בִנְיָמִן פַּלְטִי בֶּן־רָפוּא: לְמַטֵּה זְבוּלֻן גַּדִּיאֵל 9
בֶּן־סוֹדִי: לְמַטֵּה יוֹסֵף לְמַטֵּה מְנַשֶּׁה גַּדִּי בֶן־סוּסִי: 11
לְמַטֵּה דָן עַמִּיאֵל בֶּן־גְּמַלִּי: לְמַטֵּה אָשֵׁר סְתוּר בֶּן־ 13 12
מִיכָאֵל: לְמַטֵּה נַפְתָּלִי נַחְבִּי בֶן־וָפְסִי: לְמַטֵּה גָד 14 טו
גאואל

16 גְּאוּאֵל בֶּן־מָכִי׃ אֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־שָׁלַח
מֹשֶׁה לָתוּר אֶת־הָאָרֶץ וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְהוֹשֵׁעַ בִּן־נוּן
17 יְהוֹשֻׁעַ׃ וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה לָתוּר אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן
18 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם עֲלוּ זֶה בַּנֶּגֶב וַעֲלִיתֶם אֶת־הָהָר׃ וּרְאִיתֶם
אֶת־הָאָרֶץ מַה־הִוא וְאֶת־הָעָם הַיֹּשֵׁב עָלֶיהָ הֶחָזָק הוּא
19 הֲרָפֶה הַמְעַט הוּא אִם־רָב׃ וּמָה הָאָרֶץ אֲשֶׁר־הוּא
יֹשֵׁב בָּהּ הֲטוֹבָה הִוא אִם־רָעָה וּמָה הֶעָרִים אֲשֶׁר־הוּא
כ יוֹשֵׁב בָּהֵנָּה הַבְּמַחֲנִים אִם־בְּמִבְצָרִים׃ וּמָה הָאָרֶץ
הַשְּׁמֵנָה הִוא אִם־רָזָה הֲיֵשׁ בָּהּ עֵץ אִם־אַיִן וְהִתְחַזַּקְתֶּם
21 וּלְקַחְתֶּם מִפְּרִי הָאָרֶץ וְהַיָּמִים יְמֵי בִּכּוּרֵי עֲנָבִים׃ וַיַּעֲלוּ
וַיָּתְרוּ אֶת־הָאָרֶץ מִמִּדְבַּר־צִן עַד־רְחֹב לְבֹא חֲמָת׃
22 וַיַּעֲלוּ בַּנֶּגֶב וַיָּבֹא עַד־חֶבְרוֹן וְשָׁם אֲחִימָן שֵׁשַׁי וְתַלְמַי
יְלִידֵי הָעֲנָק וְחֶבְרוֹן שֶׁבַע שָׁנִים נִבְנְתָה לִפְנֵי צֹעַן
23 מִצְרָיִם׃ וַיָּבֹאוּ עַד־נַחַל אֶשְׁכֹּל וַיִּכְרְתוּ מִשָּׁם זְמוֹרָה
וְאֶשְׁכּוֹל עֲנָבִים אֶחָד וַיִּשָּׂאֻהוּ בַמּוֹט בִּשְׁנַיִם וּמִן־הָרִמֹּנִים
24 וּמִן־הַתְּאֵנִים׃ לַמָּקוֹם הַהוּא קָרָא נַחַל אֶשְׁכּוֹל עַל אֹדוֹת
כה הָאֶשְׁכּוֹל אֲשֶׁר־כָּרְתוּ מִשָּׁם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּשֻׁבוּ מִתּוּר
26 הָאָרֶץ מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם׃ וַיֵּלְכוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־
אַהֲרֹן וְאֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־מִדְבַּר פָּארָן
קָדֵשָׁה וַיָּשִׁיבוּ אֹתָם דָּבָר וְאֶת־כָּל־הָעֵדָה וַיַּרְאוּם אֶת־
27 פְּרִי הָאָרֶץ׃ וַיְסַפְּרוּ־לוֹ וַיֹּאמְרוּ בָּאנוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
28 שְׁלַחְתָּנוּ וְגַם זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ הִוא וְזֶה־פִּרְיָהּ׃ אֶפֶס כִּי־
עַז הָעָם הַיֹּשֵׁב בָּאָרֶץ וְהֶעָרִים בְּצֻרוֹת גְּדֹלֹת מְאֹד וְגַם־
29 יְלִדֵי הָעֲנָק רָאִינוּ שָׁם׃ עֲמָלֵק יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ הַנֶּגֶב וְהַחִתִּי
וְהַיְבוּסִי וְהָאֱמֹרִי יוֹשֵׁב בָּהָר וְהַכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב עַל־הַיָּם וְעַל
ל יַד הַיַּרְדֵּן׃ וַיַּהַס כָּלֵב אֶת־הָעָם אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר עָלֹה
31 נַעֲלֶה וְיָרַשְׁנוּ אֹתָהּ כִּי־יָכוֹל נוּכַל לָהּ׃ וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־
עָלוּ עִמּוֹ אָמְרוּ לֹא נוּכַל לַעֲלוֹת אֶל־הָעָם כִּי־חָזָק הוּא

Moseh eos aliqua singularia admonet, quæ animadversuri erant.

Via, quam exploratores aggressi sunt.

Exploratores reversi specimen terræ fructuum afferunt, & populi animos debilitant; dum illius regionis incolarum, ac ipsius terræ fortitudinem commemorando nimis extollunt. 3° Chaleb populi animos confirmat.

ממנו׃ 32 ויציאו דבת הארץ אשר תרו אתה אל־בני
ישראל לאמר הארץ אשר עברנו בה לתור אתה
ארץ אכלת יושביה הוא וכל־העם אשר־ראינו
בתוכה אנשי מדות׃ 33 ושם ראינו את־הנפילים בני
ענק מן־הנפלים ונהי בעינינו כחגבים וכן היינו
בעיניהם׃ יד א ותשא כל־העדה ויתנו את־קולם ויבכו
העם בלילה ההוא׃ 2 וילנו על־משה ועל־אהרן כל בני
ישראל ויאמרו אלהם כל־העדה לו־מתנו בארץ
מצרים או במדבר הזה לו־מתנו׃ 3 ולמה יהוה מביא
אתנו אל־הארץ הזאת לנפל בחרב נשינו וטפנו יהיו
לבז הלוא טוב לנו שוב מצרימה׃ 4 ויאמרו איש אל־
אחיו נתנה ראש ונשובה מצרימה׃ 5 ויפל משה ואהרן
על־פניהם לפני כל־קהל עדת בני ישראל׃ 6 ויהושע
בן־נון וכלב בן־יפנה מן־התרים את־הארץ קרעו
בגדיהם׃ 7 ויאמרו אל־כל־עדת בני־ישראל לאמר
הארץ אשר עברנו בה לתור אתה טובה הארץ מאד
מאד׃ 8 אם־חפץ בנו יהוה והביא אתנו אל־הארץ
הזאת ונתנה לנו ארץ אשר הוא זבת חלב ודבש׃
9 אך ביהוה אל־תמרדו ואתם אל־תיראו את־עם
הארץ כי לחמנו הם סר צלם מעליהם ויהוה אתנו
אל־תיראם׃ 10 ויאמרו כל־העדה לרגום אתם
באבנים וכבוד יהוה נראה באהל מועד אל כל־בני
ישראל׃

פ

11 ויאמר יהוה אל־משה עד־אנה ינאצני העם הזה ועד־
אנה לא־יאמינו בי בכל האתות אשר עשיתי בקרבו׃
12 אכנו בדבר ואורשנו ואעשה אתך לגוי־גדול ועצום
ממנו׃ 13 ויאמר משה אל־יהוה ושמעו מצרים כי־העלית
בכחך את־העם הזה מקרבו׃ 14 ואמרו אל־יושב
הארץ

31 *Reliqui exploratores populum timore afficiunt, terramque infamia notant.*

Cap. XIV. Lamentatur populus, ac de Moseh, Aharon, & Deo conquerentes, Ægyptum redire tentant.

Jehosuah. & Chaleb. cum plebis animum firmiorem reddere conentur, eos populus ipse lapidibus percutere intendit.

Deus populo irascens, illum evertere cupit, & manifestat Moseh, qui vehementi oratione se opponit.

הָאָרֶץ הַזֹּאת שָׁמְעוּ כִּי־אַתָּה יְהוָה בְּקֶרֶב הָעָם הַזֶּה
אֲשֶׁר־עַיִן בְּעַיִן נִרְאֶה ׀ אַתָּה יְהוָה וַעֲנָנְךָ עֹמֵד
עֲלֵהֶם וּבְעַמֻּד עָנָן אַתָּה הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם וּבְעַמּוּד
טו אֵשׁ לָיְלָה: וְהֵמַתָּה אֶת־הָעָם הַזֶּה כְּאִישׁ אֶחָד וְאָמְרוּ
טז הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־שָׁמְעוּ אֶת־שִׁמְעֲךָ לֵאמֹר: מִבְּלִתִּי יְכֹלֶת
יְהוָה לְהָבִיא אֶת־הָעָם הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע
יז לָהֶם וַיִּשְׁחָטֵם בַּמִּדְבָּר: וְעַתָּה יִגְדַּל־נָא כֹּחַ אֲדֹנָי
יח כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר: יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד
נֹשֵׂא עָוֹן וָפָשַׁע וְנַקֵּה לֹא יְנַקֶּה פֹּקֵד עֲוֹן אָבוֹת עַל־בָּנִים
יט עַל־שִׁלֵּשִׁים וְעַל־רִבֵּעִים: סְלַח־נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה
כְּגֹדֶל חַסְדֶּךָ וְכַאֲשֶׁר נָשָׂאתָה לָעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד־
כ הֵנָּה: וַיֹּאמֶר יְהוָה סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶךָ: וְאוּלָם חַי־אָנִי
כא וְיִמָּלֵא כְבוֹד־יְהוָה אֶת־כָּל־הָאָרֶץ: כִּי כָל־הָאֲנָשִׁים
הָרֹאִים אֶת־כְּבֹדִי וְאֶת־אֹתֹתַי אֲשֶׁר עָשִׂיתִי בְּמִצְרַיִם
וּבַמִּדְבָּר וַיְנַסּוּ אֹתִי זֶה עֶשֶׂר פְּעָמִים וְלֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלִי:
כב אִם־יִרְאוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבֹתָם וְכָל־
כד מְנַאֲצַי לֹא יִרְאוּהָ: וְעַבְדִּי כָלֵב עֵקֶב הָיְתָה רוּחַ אַחֶרֶת
עִמּוֹ וַיְמַלֵּא אַחֲרָי וְהֵבֵאתִיו אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־בָּא שָׁמָּה
כה וְזַרְעוֹ יוֹרִשֶׁנָּה: וְהָעֲמָלֵקִי וְהַכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב בָּעֵמֶק מָחָר פְּנוּ
וְסָעוּ לָכֶם הַמִּדְבָּרָה דֶּרֶךְ יַם־סוּף: פ
כו וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: עַד־מָתַי
לָעֲדָה הָרָעָה הַזֹּאת אֲשֶׁר הֵמָּה מַלִּינִים עָלַי אֶת־תְּלֻנּוֹת
כח בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֵמָּה מַלִּינִים עָלַי שָׁמָעְתִּי: אֱמֹר
אֲלֵהֶם חַי־אָנִי נְאֻם־יְהוָה אִם־לֹא כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתֶּם
כט בְּאָזְנָי כֵּן אֶעֱשֶׂה לָכֶם: בַּמִּדְבָּר הַזֶּה יִפְּלוּ פִגְרֵיכֶם
וְכָל־פְּקֻדֵיכֶם לְכֹל מִסְפַּרְכֶם מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה
ל אֲשֶׁר הֲלִינֹתֶם עָלָי: אִם־אַתֶּם תָּבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לְשַׁכֵּן אֶתְכֶם בָּהּ כִּי אִם־כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה

Deus pro tunc parcit populo, sed statuit illum quadraginta annis in deserto vagaturum, ubi vitam deponerent omnes illi, qui nati fuissent à viginti annis, & supra; exceptis Iehosuah, & Chaleb, quòd fideliter egerint.

וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן: וְטַפְּכֶם אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם לָבַז יִהְיֶה 31
וְהֵבֵאתִי אֹתָם וְיָדְעוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר מְאַסְתֶּם בָּהּ: 32
וּפִגְרֵיכֶם אַתֶּם יִפְּלוּ בַּמִּדְבָּר הַזֶּה: וּבְנֵיכֶם יִהְיוּ רֹעִים 33
בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה וְנָשְׂאוּ אֶת־זְנוּתֵיכֶם עַד־תֹּם
פִּגְרֵיכֶם בַּמִּדְבָּר: בְּמִסְפַּר הַיָּמִים אֲשֶׁר־תַּרְתֶּם אֶת־ 34
הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם יוֹם לַשָּׁנָה יוֹם לַשָּׁנָה תִּשְׂאוּ אֶת־
עֲוֹנֹתֵיכֶם אַרְבָּעִים שָׁנָה וִידַעְתֶּם אֶת־תְּנוּאָתִי: אֲנִי יְהוָה
דִּבַּרְתִּי אִם־לֹא זֹאת אֶעֱשֶׂה לְכָל־הָעֵדָה הָרָעָה
הַזֹּאת הַנּוֹעָדִים עָלַי בְּמִדְבָּר הַזֶּה יִתַּמּוּ וְשָׁם יָמֻתוּ: 37 *Migrant è vita exploratores, qui infamiæ maculis terram inquinârunt: atque ex illis Jehosuah, & Chaleb juper sunt.*
וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־שָׁלַח מֹשֶׁה לָתוּר אֶת־הָאָרֶץ וַיָּשֻׁבוּ 36
וַיַּלִּינוּ עָלָיו אֶת־כָּל־הָעֵדָה לְהוֹצִיא דִבָּה עַל־הָאָרֶץ: ויליני׳
וַיָּמֻתוּ הָאֲנָשִׁים מוֹצְאֵי דִבַּת־הָאָרֶץ רָעָה בַּמַּגֵּפָה לִפְנֵי 37
יְהוָה: וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה חָיוּ מִן־הָאֲנָשִׁים 38
הָהֵם הַהֹלְכִים לָתוּר אֶת־הָאָרֶץ: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת־ 39
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתְאַבְּלוּ הָעָם
מְאֹד: וַיַּשְׁכִּמוּ בַבֹּקֶר וַיַּעֲלוּ אֶל־רֹאשׁ הָהָר לֵאמֹר מ 39 *Populus audiens divinam sententiam, pœnitentiâ ductus contra Dei placitum, & Moseh admonitionem, terram adire intendit; & ab Amalechitis, & Chenaanitis percutiuntur.*
הִנֶּנּוּ וְעָלִינוּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה כִּי חָטָאנוּ:
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לָמָּה זֶּה אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־פִּי יְהוָה וְהוּא 41
לֹא תִצְלָח: אַל־תַּעֲלוּ כִּי אֵין יְהוָה בְּקִרְבְּכֶם וְלֹא 42
תִנָּגְפוּ לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם: כִּי הָעֲמָלֵקִי וְהַכְּנַעֲנִי שָׁם לִפְנֵיכֶם 43
וּנְפַלְתֶּם בֶּחָרֶב כִּי־עַל־כֵּן שַׁבְתֶּם מֵאַחֲרֵי יְהוָה וְלֹא־
יִהְיֶה יְהוָה עִמָּכֶם: וַיַּעְפִּלוּ לַעֲלוֹת אֶל־רֹאשׁ הָהָר 44
וַאֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה וּמֹשֶׁה לֹא־מָשׁוּ מִקֶּרֶב הַמַּחֲנֶה:
וַיֵּרֶד הָעֲמָלֵקִי וְהַכְּנַעֲנִי הַיֹּשֵׁב בָּהָר הַהוּא וַיַּכּוּם וַיַּכָּתוּם מה
עַד־הַחָרְמָה: פ

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל טו 2 Cap. XV. *Præscribit Deus oblationem cum unoquoque holocausto*
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תְבֹאוּ אֶל־אֶרֶץ מוֹשְׁבֹתֵיכֶם אֲשֶׁר
אֲנִי נֹתֵן לָכֶם: וַעֲשִׂיתֶם אִשֶּׁה לַיהוָה עֹלָה אוֹ־זֶבַח 3
לפלא

לְפַלֵּא־נֶדֶר אוֹ בִנְדָבָה אוֹ בְמֹעֲדֵיכֶם לַעֲשׂוֹת רֵיחַ נִיחֹחַ
4 לַיהוָה מִן־הַבָּקָר אוֹ מִן־הַצֹּאן: וְהִקְרִיב הַמַּקְרִיב קָרְבָּנוֹ
לַיהוָה מִנְחָה סֹלֶת עִשָּׂרוֹן בָּלוּל בִּרְבִעִית הַהִין שָׁמֶן:
5 וְיַיִן לַנֶּסֶךְ רְבִיעִית הַהִין תַּעֲשֶׂה עַל־הָעֹלָה אוֹ לַזֶּבַח
6 לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד: אוֹ לָאַיִל תַּעֲשֶׂה מִנְחָה סֹלֶת שְׁנֵי
7 עֶשְׂרֹנִים בָּלוּלָה בַּשֶּׁמֶן שְׁלִשִׁית הַהִין: וְיַיִן לַנֶּסֶךְ
8 שְׁלִשִׁית הַהִין תַּקְרִיב רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה: וְכִי־תַעֲשֶׂה
בֶּן־בָּקָר עֹלָה אוֹ־זֶבַח לְפַלֵּא־נֶדֶר אוֹ־שְׁלָמִים לַיהוָה:
9 וְהִקְרִיב עַל־בֶּן־הַבָּקָר מִנְחָה סֹלֶת שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים
י בָּלוּל בַּשֶּׁמֶן חֲצִי הַהִין: וְיַיִן תַּקְרִיב לַנֶּסֶךְ חֲצִי הַהִין
11 אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה: כָּכָה יֵעָשֶׂה לַשּׁוֹר הָאֶחָד אוֹ
12 לָאַיִל הָאֶחָד אוֹ־לַשֶּׂה בַּכְּבָשִׂים אוֹ בָעִזִּים: כַּמִּסְפָּר
13 אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ כָּכָה תַּעֲשׂוּ לָאֶחָד כְּמִסְפָּרָם: כָּל־
הָאֶזְרָח יַעֲשֶׂה־כָּכָה אֶת־אֵלֶּה לְהַקְרִיב אִשֵּׁה רֵיחַ־
14 נִיחֹחַ לַיהוָה: וְכִי־יָגוּר אִתְּכֶם גֵּר אוֹ אֲשֶׁר־בְּתוֹכְכֶם
לְדֹרֹתֵיכֶם וְעָשָׂה אִשֶּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה כַּאֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ
טו כֵּן יַעֲשֶׂה: הַקָּהָל חֻקָּה אַחַת לָכֶם וְלַגֵּר הַגָּר חֻקַּת
16 עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם כָּכֶם כַּגֵּר יִהְיֶה לִפְנֵי יְהוָה: תּוֹרָה אַחַת
וּמִשְׁפָּט אֶחָד יִהְיֶה לָכֶם וְלַגֵּר הַגָּר אִתָּכֶם: פ
17 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם בְּבֹאֲכֶם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא
19 אֶתְכֶם שָׁמָּה: וְהָיָה בְּאָכְלְכֶם מִלֶּחֶם הָאָרֶץ תָּרִימוּ
כ תְּרוּמָה לַיהוָה: רֵאשִׁית עֲרִסֹתֵיכֶם חַלָּה תָּרִימוּ
21 תְּרוּמָה כִּתְרוּמַת גֹּרֶן כֵּן תָּרִימוּ אֹתָהּ: מֵרֵאשִׁית
עֲרִסֹתֵיכֶם תִּתְּנוּ לַיהוָה תְּרוּמָה לְדֹרֹתֵיכֶם: ס
22 וְכִי תִשְׁגּוּ וְלֹא תַעֲשׂוּ אֶת־כָּל־הַמִּצְוֹת הָאֵלֶּה
23 אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה: אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֲלֵיכֶם בְּיַד־מֹשֶׁה מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה וָהָלְאָה
לְדֹרֹתֵיכֶם

offerendam, & exprimit quantitatem, si ex ovibus, aut bobus fit.

Quod, si peregrinus fuerit, eandem oblationis quantitatem offerat.

Sancit legem, quod ex omni massa certa portio separetur Deo, quæ dabitur sacerdoti.

Expiatio totius populi, cum per errorem aliquod peccatum

לדרתיכם: והיה אם מעיני העדה נעשתה לשגגה 24 committerent, quo omnia Dei præcepta transgrederentur.
ועשו כל העדה פר בן בקר אחד לעלה לריח ניחח
ליהוה ומנחתו ונסכו כמשפט ושעיר עזים אחד
לחטאת: וכפר הכהן על כל עדת בני ישראל ונסלח כה חסר א׳
להם כי שגגה הוא והם הביאו את קרבנם אשה ליהוה
וחטאתם לפני יהוה על שגגתם: ונסלח לכל עדת בני 26
ישראל ולגר הגר בתוכם כי לכל העם בשגגה: ס
ואם נפש אחת תחטא בשגגה והקריבה עזת 27 Expiatio super eâdem re cuilibet ex privatis populi necessaria.
שנתה לחטאת: וכפר הכהן על הנפש השגגת 28
בחטאה בשגגה לפני יהוה לכפר עליו ונסלח לו:
האזרח בבני ישראל ולגר הגר בתוכם תורה אחת יהיה 29
לכם לעשה בשגגה: והנפש אשר תעשה ביד רמה מן 29 Quod, qui consulto peccaverit, verbum Dei contemnens, è populo excidetur.
האזרח ומן הגר את יהוה הוא מגדף ונכרתה הנפש
ההוא מקרב עמה: כי דבר יהוה בזה ואת מצותו הפר 31
הכרת תכרת הנפש ההוא עונה בה: פ
ויהיו בני ישראל במדבר וימצאו איש מקשש עצים 32 32 Cum homo quidam inveniretur diem sabbathi violans, ex Dei decreto lapidibus obruitur.
ביום השבת: ויקריבו אתו המצאים אתו מקשש עצים 33
אל משה ואל אהרן ואל כל העדה: ויניחו אתו 34
במשמר כי לא פרש מה יעשה לו: ס ויאמר יה
יהוה אל משה מות יומת האיש רגום אתו באבנים
כל העדה מחוץ למחנה: ויצאו אתו כל העדה אל 36
מחוץ למחנה וירגמו אתו באבנים וימת כאשר צוה
יהוה את משה: פ
ויאמר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל 37 38 Præcipit Deus, ut omnes Israëlitæ in angulis vestimentorum suorum quædam fila
ואמרת אלהם ועשו להם ציצת על כנפי בגדיהם
לדרתם ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת: והיה 39
לכם לציצת וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות
יהוה ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי
עיניכם

לט עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם׃ לְמַעַן תִּזְכְּרוּ
וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם׃
מא אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

gerant, & inter illa filum hyacinthinum, quæ sint illis in signũ, ut Dei præcepta recordentur.

לח פ פ פ

Cap. XVI. *Corah, Datan, & Abiran, simul cum 250 viris ex principibus insurgunt adversus Moseh, & Aharon, quos de usurpatione dignitatum accusant.*

א וַיִּקַּח קֹרַח בֶּן־יִצְהָר בֶּן־קְהָת בֶּן־לֵוִי וְדָתָן וַאֲבִירָם
ב בְּנֵי אֱלִיאָב וְאוֹן בֶּן־פֶּלֶת בְּנֵי רְאוּבֵן׃ וַיָּקֻמוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה
וַאֲנָשִׁים מִבְּנֵי־יִשְׂרָאֵל חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם נְשִׂיאֵי עֵדָה
ג קְרִאֵי מוֹעֵד אַנְשֵׁי שֵׁם׃ וַיִּקָּהֲלוּ עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן
וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם רַב־לָכֶם כִּי כָל־הָעֵדָה כֻּלָּם קְדֹשִׁים
ד וּבְתוֹכָם יְהוָה וּמַדּוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ עַל־קְהַל יְהוָה׃ וַיִּשְׁמַע
ה מֹשֶׁה וַיִּפֹּל עַל־פָּנָיו׃ וַיְדַבֵּר אֶל־קֹרַח וְאֶל־כָּל־עֲדָתוֹ
לֵאמֹר בֹּקֶר וְיֹדַע יְהוָה אֶת־אֲשֶׁר־לוֹ וְאֶת־הַקָּדוֹשׁ
ו וְהִקְרִיב אֵלָיו וְאֶת אֲשֶׁר יִבְחַר־בּוֹ יַקְרִיב אֵלָיו׃ זֹאת
ז עֲשׂוּ קְחוּ־לָכֶם מַחְתּוֹת קֹרַח וְכָל־עֲדָתוֹ׃ וּתְנוּ בָהֵן
אֵשׁ וְשִׂימוּ עֲלֵיהֶן קְטֹרֶת לִפְנֵי יְהוָה מָחָר וְהָיָה הָאִישׁ
ח אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה הוּא הַקָּדוֹשׁ רַב־לָכֶם בְּנֵי לֵוִי׃ וַיֹּאמֶר
ט מֹשֶׁה אֶל־קֹרַח שִׁמְעוּ־נָא בְנֵי לֵוִי׃ הַמְעַט מִכֶּם כִּי־
הִבְדִּיל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶתְכֶם מֵעֲדַת יִשְׂרָאֵל לְהַקְרִיב
אֶתְכֶם אֵלָיו לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת מִשְׁכַּן יְהוָה וְלַעֲמֹד
י לִפְנֵי הָעֵדָה לְשָׁרְתָם׃ וַיַּקְרֵב אֹתְךָ וְאֶת־כָּל־אַחֶיךָ בְּנֵי־
יא לֵוִי אִתָּךְ וּבְקַשְׁתֶּם גַּם־כְּהֻנָּה׃ לָכֵן אַתָּה וְכָל־עֲדָתְךָ
הַנֹּעָדִים עַל־יְהוָה וְאַהֲרֹן מָה־הוּא כִּי תלונו עָלָיו׃
יב וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה לִקְרֹא לְדָתָן וְלַאֲבִירָם בְּנֵי אֱלִיאָב וַיֹּאמְרוּ
יג לֹא נַעֲלֶה׃ הַמְעַט כִּי הַעֲלִיתָנוּ מֵאֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ
יד לְהָמִיתֵנוּ בַּמִּדְבָּר כִּי תִשְׂתָּרֵר עָלֵינוּ גַּם־הִשְׂתָּרֵר׃ אַף
לֹא אֶל־אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ הֲבִיאֹתָנוּ וַתִּתֶּן־לָנוּ

Moseh proponit eis, ut ipsi & Aharon suffimentũ faciant, quod erit in experimentum, ut agnoscant, quis sit electus à Deo.

Moseh conatur eos à proposito mentis revocare.

Jubet Moseh vocari Datan, & Abiram; & non obediunt ei.

נחלת

נַחֲלַת שָׂדֶה וָכָרֶם הַעֵינֵי הָאֲנָשִׁים הָהֵם תְּנַקֵּר לֹא
נַעֲלֶה׃ וַיִּחַר לְמֹשֶׁה מְאֹד וַיֹּאמֶר אֶל־יְהוָה אַל־תֵּפֶן טו
אֶל־מִנְחָתָם לֹא חֲמוֹר אֶחָד מֵהֶם נָשָׂאתִי וְלֹא הֲרֵעֹתִי
16 אֶת־אַחַד מֵהֶם׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל קֹרַח אַתָּה וְכָל־
17 עֲדָתְךָ הֱיוּ לִפְנֵי יְהוָה אַתָּה וְהֵם וְאַהֲרֹן מָחָר׃ וּקְחוּ
אִישׁ מַחְתָּתוֹ וּנְתַתֶּם עֲלֵיהֶם קְטֹרֶת וְהִקְרַבְתֶּם לִפְנֵי
יְהוָה אִישׁ מַחְתָּתוֹ חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם מַחְתֹּת וְאַתָּה
18 וְאַהֲרֹן אִישׁ מַחְתָּתוֹ׃ וַיִּקְחוּ אִישׁ מַחְתָּתוֹ וַיִּתְּנוּ עֲלֵיהֶם
אֵשׁ וַיָּשִׂימוּ עֲלֵיהֶם קְטֹרֶת וַיַּעַמְדוּ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד
19 וּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן׃ וַיַּקְהֵל עֲלֵיהֶם קֹרַח אֶת־כָּל־הָעֵדָה
אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וַיֵּרָא כְבוֹד־יְהוָה אֶל־כָּל־הָעֵדָה׃
ס וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ כ
22 21 הִבָּדְלוּ מִתּוֹךְ הָעֵדָה הַזֹּאת וַאֲכַלֶּה אֹתָם כְּרָגַע׃ וַיִּפְלוּ
עַל־פְּנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ אֵל אֱלֹהֵי הָרוּחֹת לְכָל־בָּשָׂר הָאִישׁ
23 אֶחָד יֶחֱטָא וְעַל כָּל־הָעֵדָה תִּקְצֹף׃ ס וַיְדַבֵּר
24 יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־הָעֵדָה לֵאמֹר הֵעָלוּ
מִסָּבִיב לְמִשְׁכַּן־קֹרַח דָּתָן וַאֲבִירָם׃ וַיָּקָם מֹשֶׁה וַיֵּלֶךְ כה
26 אֶל־דָּתָן וַאֲבִירָם וַיֵּלְכוּ אַחֲרָיו זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְדַבֵּר
אֶל־הָעֵדָה לֵאמֹר סוּרוּ נָא מֵעַל אָהֳלֵי הָאֲנָשִׁים
הָרְשָׁעִים הָאֵלֶּה וְאַל־תִּגְּעוּ בְּכָל־אֲשֶׁר לָהֶם פֶּן־תִּסָּפוּ
27 בְּכָל־חַטֹּאתָם׃ וַיַּעֲלוּ מֵעַל מִשְׁכַּן־קֹרַח דָּתָן וַאֲבִירָם
מִסָּבִיב וְדָתָן וַאֲבִירָם יָצְאוּ נִצָּבִים פֶּתַח אָהֳלֵיהֶם
28 וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וְטַפָּם׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בְּזֹאת תֵּדְעוּן כִּי־
יְהוָה שְׁלָחַנִי לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל־הַמַּעֲשִׂים הָאֵלֶּה כִּי־לֹא
29 מִלִּבִּי׃ אִם־כְּמוֹת כָּל־הָאָדָם יְמֻתוּן אֵלֶּה וּפְקֻדַּת כָּל־
הָאָדָם יִפָּקֵד עֲלֵיהֶם לֹא יְהוָה שְׁלָחָנִי׃ וְאִם־בְּרִיאָה ל
יִבְרָא יְהוָה וּפָצְתָה הָאֲדָמָה אֶת־פִּיהָ וּבָלְעָה אֹתָם
וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר לָהֶם וְיָרְדוּ חַיִּים שְׁאֹלָה וִידַעְתֶּם כִּי

Suffimentum parant.

Corah cunctum populum seditione perturbat; & gloria Dei apparet.

20 Deus præcipit Moseh, ut recedant à populo, vult enim illos consumere: Moseh autem orat Deum.

24 Precibus Moseh jubet Deus universam congregationem separari à primariis seditionis auctoribus.

28 Moseh, ut clarè pateat omnia à se præscripta, ex Dei jussu fuisse, declarat supplicium, quo Deus impios illos puniturus erat.

31 נאצו האנשים האלה את־יהוה: ויהי ככלתו לדבר
את כל־הדברים האלה ותבקע הארמה אשר
32 תחתיהם: ותפתח הארץ את־פיה ותבלע אתם ואת־
בתיהם ואת כל־האדם אשר לקרח ואת כל־הרכוש:
33 וירדו הם וכל־אשר להם חיים שאלה ותכס עליהם
34 הארץ ויאבדו מתוך הקהל: וכל־ישראל אשר
סביבתיהם נסו לקלם כי אמרו פן־תבלענו הארץ:
35 ואש יצאה מאת יהוה ותאכל את החמשים ומאתים
36 איש מקריבי הקטרת: ס וידבר יהוה אל־
37 משה לאמר: אמר אל־אלעזר בן־אהרן הכהן וירם
את־המחתת מבין השרפה ואת־האש זרה הלאה כי
38 קדשו: את מחתות החטאים האלה בנפשתם ועשו
אתם רקעי פחים צפוי למזבח כי־הקריבם לפני־יהוה
39 ויקדשו ויהיו לאות לבני ישראל: ויקח אלעזר הכהן
את מחתות הנחשת אשר הקריבו השרפים וירקעום
40 צפוי למזבח: זכרון לבני ישראל למען אשר לא־
יקרב איש זר אשר לא מזרע אהרן הוא להקטיר
קטרת לפני יהוה ולא יהיה כקרח וכעדתו כאשר
דבר יהוה ביד־משה לו: פ
41 וילנו כל־עדת בני־ישראל ממחרת על־משה ועל־
אהרן לאמר אתם המתם את־עם יהוה: ויהי בהקהל
העדה על־משה ועל־אהרן ויפנו אל־אהל מועד והנה
42 כסהו הענן וירא כבוד יהוה: ויבא משה ואהרן אל־
43 פני אהל מועד: ס וידבר יהוה אל־
44 משה לאמר: הרמו מתוך העדה הזאת ואכלה
45 אתם כרגע ויפלו על־פניהם: ויאמר משה אל־
אהרן קח את־המחתה ותן עליה אש מעל המזבח
ושים קטרת והולך מהרה אל־העדה וכפר עליהם
כי

Terra dehiscit, & devorat eos, simul cum tabernaculis, & omni eorum substantia.

35 Plerosque seditiosos ignis Dei comburit.

Cap. XVII.

In memoriam præteriti eventûs, præcipit Deus, ut ex peccatorum thuribulis extensæ laminæ conficiantur, quibus ara operiatur.

Universus populus, illorum interitûs causâ, concitatur adversus Moseh: Deus intendit everterе eos; sed Moseh mittit Aharon, quo, inter viventes & mortuos cum acer-

כי־יצא הקצף מלפני יהוה החל הנגף: ויקח אהרן 12 rà, stante cessat strages.
כאשר דבר משה וירץ אל־תוך הקהל והנה החל
הנגף בעם ויתן את־הקטרת ויכפר על־העם: ויעמד 13
בין המתים ובין החיים ותעצר המגפה: ויהיו המתים 14
במגפה ארבעה עשר אלף ושבע מאות מלבד המתים
על־דבר־קרח: וישב אהרן אל־משה אל־פתח אהל טו
מועד והמגפה נעצרה: פ

וידבר יהוה אל־משה לאמר: דבר אל־בני ישראל 16 17 Jubet Deus duodecim virgas capi à duodecim tribuum principibus in confirmationem sacerdotii Aharon, & administrationem tribus Levi: virgâ Aharon divinitùs germinante.
וקח מאתם מטה מטה לבית אב מאת כל־נשיאהם
לבית אבתם שנים עשר מטות איש את־שמו תכתב
על־מטהו: ואת שם אהרן תכתב על־מטה לוי כי מטה 18
אחד לראש בית אבותם: והנחתם באהל מועד לפני 19
העדות אשר אועד לכם שמה: והיה האיש אשר אבחר כ
בו מטהו יפרח והשכתי מעלי את־תלנות בני ישראל
אשר המה מלינם עליכם: וידבר משה אל־בני ישראל 21
ויתנו אליו כל־נשיאהם מטה לנשיא אחד מטה לנשיא
אחד לבית אבתם שנים עשר מטות ומטה אהרן בתוך
מטותם: וינח משה את־המטת לפני יהוה באהל 22 25 Precipit Deus, ut virga Aharon efflorescens, coram testamento in signum perpetuum collocetur.
העדת: ויהי ממחרת ויבא משה אל־אהל העדות והנה 23
פרח מטה־אהרן לבית לוי ויצא פרח ויציץ ציץ ויגמל
שקדים: ויצא משה את־כל־המטת מלפני יהוה אל־ 24
כל־בני ישראל ויראו ויקחו איש מטהו: פ

ויאמר יהוה אל־משה השב את־מטה אהרן לפני כה 27 Filii Israël indicant Mosi magnum periculum, quod ipsis imminet, si ad divinum cultum accedant,
העדות למשמרת לאות לבני־מרי ותכל תלונתם
ממני ולא ימתו: ויעש משה כאשר צוה יהוה אתו כן 26
עשה: פ

ויאמרו בני ישראל אל־משה לאמר הן גוענו אבדנו 27
כלנו אבדנו: כל הקרב הקרב אל־משכן יהוה ימות 28
האם

Cap. XVIII. *Deus commendat sacerdotibus, & eorum adjunctis Levitis peccatum, quod contigerit in sacro templo, aut ejus custodiâ, ne filii Israël periclitentur.*

איח הַאִם תַּמְנוּ לִגְוֹעַ׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן
אַתָּה וּבָנֶיךָ וּבֵית־אָבִיךָ אִתָּךְ תִּשְׂאוּ אֶת־עֲוֹן הַמִּקְדָּשׁ
2 וְאַתָּה וּבָנֶיךָ אִתָּךְ תִּשְׂאוּ אֶת־עֲוֹן כְּהֻנַּתְכֶם׃ וְגַם אֶת־
אַחֶיךָ מַטֵּה לֵוִי שֵׁבֶט אָבִיךָ הַקְרֵב אִתָּךְ וְיִלָּווּ עָלֶיךָ
3 וִישָׁרְתוּךָ וְאַתָּה וּבָנֶיךָ אִתָּךְ לִפְנֵי אֹהֶל הָעֵדֻת׃ וְשָׁמְרוּ
מִשְׁמַרְתְּךָ וּמִשְׁמֶרֶת כָּל־הָאֹהֶל אַךְ אֶל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ
4 וְאֶל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא יִקְרָבוּ וְלֹא־יָמֻתוּ גַּם־הֵם גַּם־אַתֶּם׃
וְנִלְווּ עָלֶיךָ וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת אֹהֶל מוֹעֵד לְכֹל
ה עֲבֹדַת הָאֹהֶל וְזָר לֹא־יִקְרַב אֲלֵיכֶם׃ וּשְׁמַרְתֶּם אֵת
מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ וְאֵת מִשְׁמֶרֶת הַמִּזְבֵּחַ וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד
6 קֶצֶף עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַאֲנִי הִנֵּה לָקַחְתִּי אֶת־אֲחֵיכֶם
הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָכֶם מַתָּנָה נְתֻנִים לַיהוָה
7 לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְאַתָּה וּבָנֶיךָ אִתְּךָ
תִּשְׁמְרוּ אֶת־כְּהֻנַּתְכֶם לְכָל־דְּבַר הַמִּזְבֵּחַ וּלְמִבֵּית
לַפָּרֹכֶת וַעֲבַדְתֶּם עֲבֹדַת מַתָּנָה אֶתֵּן אֶת־כְּהֻנַּתְכֶם
וְהַזָּר הַקָּרֵב יוּמָת׃ פ

Deus exponit Aharon donationes, quæ pro ministerio sacerdotis exhibendæ sunt ei, tam ex sacrificiis, quam ex omnibus frugum primitiis; nec non ex anathematis, & primogenitis omnibus.

8 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן וַאֲנִי הִנֵּה נָתַתִּי לְךָ אֶת־מִשְׁמֶרֶת
תְּרוּמֹתָי לְכָל־קָדְשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְךָ נְתַתִּים לְמָשְׁחָה
9 וּלְבָנֶיךָ לְחָק־עוֹלָם׃ זֶה יִהְיֶה לְךָ מִקֹּדֶשׁ הַקָּדָשִׁים מִן־
הָאֵשׁ כָּל־קָרְבָּנָם לְכָל־מִנְחָתָם וּלְכָל־חַטָּאתָם וּלְכָל־
אֲשָׁמָם אֲשֶׁר יָשִׁיבוּ לִי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים לְךָ הוּא וּלְבָנֶיךָ׃
י בְּקֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים תֹּאכְלֶנּוּ כָּל־זָכָר יֹאכַל אֹתוֹ קֹדֶשׁ
11 יִהְיֶה־לָּךְ׃ וְזֶה־לְּךָ תְּרוּמַת מַתָּנָם לְכָל־תְּנוּפֹת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לְךָ נְתַתִּים וּלְבָנֶיךָ וּלְבְנֹתֶיךָ אִתְּךָ לְחָק־עוֹלָם
12 כָּל־טָהוֹר בְּבֵיתְךָ יֹאכַל אֹתוֹ׃ כֹּל חֵלֶב יִצְהָר וְכָל־
חֵלֶב תִּירוֹשׁ וְדָגָן רֵאשִׁיתָם אֲשֶׁר־יִתְּנוּ לַיהוָה לְךָ
13 נְתַתִּים׃ בִּכּוּרֵי כָּל־אֲשֶׁר בְּאַרְצָם אֲשֶׁר־יָבִיאוּ לַיהוָה
14 לְךָ יִהְיֶה כָּל־טָהוֹר בְּבֵיתְךָ יֹאכְלֶנּוּ׃ כָּל־חֵרֶם בְּיִשְׂרָאֵל

לך

לְךָ יִהְיֶה׃ כָּל־פֶּטֶר רֶחֶם לְכָל־בָּשָׂר אֲשֶׁר־יַקְרִיבוּ טו
לַיהוָה בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה יִהְיֶה־לָּךְ אַךְ פְּדֹה תִפְדֶּה אֶת
בְּכוֹר הָאָדָם וְאֶת בְּכוֹר הַבְּהֵמָה הַטְּמֵאָה תִּפְדֶּה׃
וּפְדוּיָו מִבֶּן חֹדֶשׁ תִּפְדֶּה בְּעֶרְכְּךָ כֶּסֶף חֲמֵשֶׁת שְׁקָלִים טז
בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה הוּא׃ אַךְ בְּכוֹר שׁוֹר אוֹ־ יז
בְכוֹר כֶּשֶׂב אוֹ־בְכוֹר עֵז לֹא תִפְדֶּה קֹדֶשׁ הֵם אֶת־דָּמָם
תִּזְרֹק עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־חֶלְבָּם תַּקְטִיר אִשֶּׁה לְרֵיחַ
נִיחֹחַ לַיהוָה׃ וּבְשָׂרָם יִהְיֶה־לָּךְ כַּחֲזֵה הַתְּנוּפָה וּכְשׁוֹק יח
הַיָּמִין לְךָ יִהְיֶה׃ כֹּל ׀ תְּרוּמֹת הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר יָרִימוּ בְּנֵי יט
יִשְׂרָאֵל לַיהוָה נָתַתִּי לְךָ וּלְבָנֶיךָ וְלִבְנֹתֶיךָ אִתְּךָ לְחָק־
עוֹלָם בְּרִית מֶלַח עוֹלָם הִוא לִפְנֵי יְהוָה לְךָ וּלְזַרְעֲךָ
אִתָּךְ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן בְּאַרְצָם לֹא תִנְחָל כ קמץ בס"ק
וְחֵלֶק לֹא־יִהְיֶה לָךְ בְּתוֹכָם אֲנִי חֶלְקְךָ וְנַחֲלָתְךָ
בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס וְלִבְנֵי לֵוִי הִנֵּה נָתַתִּי כא *Præscribit Levitis frugum omnium decimas.*
כָּל־מַעֲשֵׂר בְּיִשְׂרָאֵל לְנַחֲלָה חֵלֶף עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר־הֵם
עֹבְדִים אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְלֹא־יִקְרְבוּ עוֹד בְּנֵי כב
יִשְׂרָאֵל אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד לָשֵׂאת חֵטְא לָמוּת׃ וְעָבַד כג
הַלֵּוִי הוּא אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד וְהֵם יִשְׂאוּ עֲוֹנָם חֻקַּת
עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם וּבְתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִנְחֲלוּ נַחֲלָה׃
כִּי אֶת־מַעְשַׂר בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָרִימוּ לַיהוָה תְּרוּמָה כד
נָתַתִּי לַלְוִיִּם לְנַחֲלָה עַל־כֵּן אָמַרְתִּי לָהֶם בְּתוֹךְ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לֹא יִנְחֲלוּ נַחֲלָה׃ פ
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ וְאֶל־הַלְוִיִּם תְּדַבֵּר כה כו *Deus præcipit Levitis, ut ex omnibus decimis, quas à populo acceperint, decimam partem sacerdotibus tribuant.*
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי־תִקְחוּ מֵאֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־
הַמַּעֲשֵׂר אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם מֵאִתָּם בְּנַחֲלַתְכֶם
וַהֲרֵמֹתֶם מִמֶּנּוּ תְּרוּמַת יְהוָה מַעְשֵׂר מִן־הַמַּעֲשֵׂר׃
וְנֶחְשַׁב לָכֶם תְּרוּמַתְכֶם כַּדָּגָן מִן־הַגֹּרֶן וְכַמְלֵאָה מִן־ כז
הַיְקָב׃ כֵּן תָּרִימוּ גַּם־אַתֶּם תְּרוּמַת יְהוָה מִכֹּל כח
מַעְשְׂרֹתֵיכֶם

מַעְשְׂרֹתֵיכֶם אֲשֶׁר תְּקַחוּ מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּנְתַתֶּם
29 מִמֶּנּוּ אֶת־תְּרוּמַת יְהוָה לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן: מִכֹּל
מַתְּנֹתֵיכֶם תָּרִימוּ אֶת כָּל־תְּרוּמַת יְהוָה מִכָּל חֶלְבּוֹ
לָאֶת־מְקַדְּשׁוֹ מִמֶּנּוּ: וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם בְּהָרִימְכֶם
אֶת־חֶלְבּוֹ מִמֶּנּוּ וְנֶחְשַׁב לַלְוִיִּם כִּתְבוּאַת גֹּרֶן
31 וְכִתְבוּאַת יָקֶב: וַאֲכַלְתֶּם אֹתוֹ בְּכָל־מָקוֹם אַתֶּם
וּבָתֵּיכֶם כִּי־שָׂכָר הוּא לָכֶם חֵלֶף עֲבֹדַתְכֶם בְּאֹהֶל
32 מוֹעֵד: וְלֹא־תִשְׂאוּ עָלָיו חֵטְא בְּהָרִימְכֶם אֶת־
חֶלְבּוֹ מִמֶּנּוּ וְאֶת־קָדְשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא תְחַלֵּלוּ
וְלֹא תָמֻתוּ:

פ פ פ לט 39

Cap. XIX. *Instituit Deus vaccæ rufæ ceremoniam, ut ejus cinere mundentur, tam viri quàm vasa immunda, propter mortuorum immunditiam, stillante super eos sacerdote aquam expiatoriam, tertiâ, & septimâ die illorum immunditia.*

יט וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: זֹאת חֻקַּת
הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ פָּרָה אֲדֻמָּה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוּם
3 אֲשֶׁר לֹא־עָלָה עָלֶיהָ עֹל: וּנְתַתֶּם אֹתָהּ אֶל־אֶלְעָזָר
הַכֹּהֵן וְהוֹצִיא אֹתָהּ אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְשָׁחַט אֹתָהּ
4 לְפָנָיו: וְלָקַח אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן מִדָּמָהּ בְּאֶצְבָּעוֹ וְהִזָּה אֶל־
5 נֹכַח פְּנֵי אֹהֶל־מוֹעֵד מִדָּמָהּ שֶׁבַע פְּעָמִים: וְשָׂרַף אֶת־
הַפָּרָה לְעֵינָיו אֶת־עֹרָהּ וְאֶת־בְּשָׂרָהּ וְאֶת־דָּמָהּ עַל־
6 פִּרְשָׁהּ יִשְׂרֹף: וְלָקַח הַכֹּהֵן עֵץ אֶרֶז וְאֵזוֹב וּשְׁנִי תוֹלַעַת
7 וְהִשְׁלִיךְ אֶל־תּוֹךְ שְׂרֵפַת הַפָּרָה: וְכִבֶּס בְּגָדָיו הַכֹּהֵן
וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְאַחַר יָבֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה וְטָמֵא הַכֹּהֵן
8 עַד־הָעָרֶב: וְהַשֹּׂרֵף אֹתָהּ יְכַבֵּס בְּגָדָיו בַּמַּיִם וְרָחַץ
9 בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב: וְאָסַף אִישׁ טָהוֹר אֶת
אֵפֶר הַפָּרָה וְהִנִּיחַ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה בְּמָקוֹם טָהוֹר וְהָיְתָה
לַעֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁמֶרֶת לְמֵי נִדָּה חַטָּאת הוּא:
וְכִבֶּס הָאֹסֵף אֶת־אֵפֶר הַפָּרָה אֶת־בְּגָדָיו וְטָמֵא עַד־

הָעֵרָב וְהָיְתָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם לְחֻקַּת
עוֹלָם: הַנֹּגֵעַ בְּמֵת לְכָל־נֶפֶשׁ אָדָם וְטָמֵא שִׁבְעַת יָמִים: 11
הוּא יִתְחַטָּא־בּוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִטְהָר 12
וְאִם־לֹא יִתְחַטָּא בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי לֹא
יִטְהָר: כָּל־הַנֹּגֵעַ בְּמֵת בְּנֶפֶשׁ הָאָדָם אֲשֶׁר יָמוּת וְלֹא 13
יִתְחַטָּא אֶת־מִשְׁכַּן יְהוָה טִמֵּא וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא
מִיִּשְׂרָאֵל כִּי מֵי נִדָּה לֹא־זֹרַק עָלָיו טָמֵא יִהְיֶה עוֹד
טֻמְאָתוֹ בוֹ: זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֹהֶל כָּל־ 14
הַבָּא אֶל־הָאֹהֶל וְכָל־אֲשֶׁר בָּאֹהֶל יִטְמָא שִׁבְעַת יָמִים:
וְכָל־כְּלִי פָתוּחַ אֲשֶׁר אֵין־צָמִיד פָּתִיל עָלָיו טָמֵא הוּא: טו
וְכֹל אֲשֶׁר־יִגַּע עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה בַּחֲלַל־חָרֶב אוֹ בְמֵת אוֹ־ 16
בְעֶצֶם אָדָם אוֹ בְקֶבֶר יִטְמָא שִׁבְעַת יָמִים: וְלָקְחוּ 17
לַטָּמֵא מֵעֲפַר שְׂרֵפַת הַחַטָּאת וְנָתַן עָלָיו מַיִם חַיִּים אֶל־
כֶּלִי: וְלָקַח אֵזוֹב וְטָבַל בַּמַּיִם אִישׁ טָהוֹר וְהִזָּה עַל־ 18
הָאֹהֶל וְעַל־כָּל־הַכֵּלִים וְעַל־הַנְּפָשׁוֹת אֲשֶׁר הָיוּ־שָׁם
וְעַל־הַנֹּגֵעַ בָּעֶצֶם אוֹ בֶחָלָל אוֹ בַמֵּת אוֹ בַקָּבֶר: וְהִזָּה 19
הַטָּהֹר עַל־הַטָּמֵא בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְחִטָּאוֹ
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָהֵר בָּעָרֶב:
וְאִישׁ אֲשֶׁר־יִטְמָא וְלֹא יִתְחַטָּא וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא כ
מִתּוֹךְ הַקָּהָל כִּי אֶת־מִקְדַּשׁ יְהוָה טִמֵּא מֵי נִדָּה לֹא־
זֹרַק עָלָיו טָמֵא הוּא: וְהָיְתָה לָהֶם לְחֻקַּת עוֹלָם וּמְזֵה 21
מֵי־הַנִּדָּה יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְהַנֹּגֵעַ בְּמֵי הַנִּדָּה יִטְמָא עַד־
הָעָרֶב: וְכָל אֲשֶׁר־יִגַּע־בּוֹ הַטָּמֵא יִטְמָא וְהַנֶּפֶשׁ 22
הַנֹּגַעַת תִּטְמָא עַד־הָעָרֶב: פ

וַיָּבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל כָּל־הָעֵדָה מִדְבַּר־צִן בַּחֹדֶשׁ כ א
הָרִאשׁוֹן וַיֵּשֶׁב הָעָם בְּקָדֵשׁ וַתָּמָת שָׁם מִרְיָם וַתִּקָּבֵר
שָׁם: וְלֹא־הָיָה מַיִם לָעֵדָה וַיִּקָּהֲלוּ עַל־מֹשֶׁה וְעַל־ 2
אַהֲרֹן: וַיָּרֶב הָעָם עִם־מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר וְלוּ גָוַעְנוּ 3

בגוע

Lex, quòd omne, quod sub tecto fuerit, in quo aliquod cadaver fuerit, immundum maneat, & cinis hic sit illi necessarius, ut emundetur.

Pœna illius, qui cum immundus fuerit, templum ingressus sit, quin se prius mundaverit.

Cap. XX. *Anno quadragesimo exitus populi ab Ægypto, perveniunt in desertum*

4 פְּנוּעַ אַחֵינוּ לִפְנֵי יְהוָה׃ וְלָמָּה הֲבֵאתֶם אֶת־קְהַל יְהוָה
5 אֶל־הַמִּדְבָּר הַזֶּה לָמוּת שָׁם אֲנַחְנוּ וּבְעִירֵנוּ׃ וְלָמָּה
הֶעֱלִיתֻנוּ מִמִּצְרַיִם לְהָבִיא אֹתָנוּ אֶל־הַמָּקוֹם הָרָע הַזֶּה
לֹא מְקוֹם זֶרַע וּתְאֵנָה וְגֶפֶן וְרִמּוֹן וּמַיִם אֵין לִשְׁתּוֹת׃
6 וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן מִפְּנֵי הַקָּהָל אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד
וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם וַיֵּרָא כְּבוֹד־יְהוָה אֲלֵיהֶם׃ פ
7 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ קַח אֶת־הַמַּטֶּה
וְהַקְהֵל אֶת־הָעֵדָה אַתָּה וְאַהֲרֹן אָחִיךָ וְדִבַּרְתֶּם אֶל־
הַסֶּלַע לְעֵינֵיהֶם וְנָתַן מֵימָיו וְהוֹצֵאתָ לָהֶם מַיִם מִן־
9 הַסֶּלַע וְהִשְׁקִיתָ אֶת־הָעֵדָה וְאֶת־בְּעִירָם׃ וַיִּקַּח מֹשֶׁה
10 אֶת־הַמַּטֶּה מִלִּפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ׃ וַיַּקְהִלוּ מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן אֶת־הַקָּהָל אֶל־פְּנֵי הַסֶּלַע וַיֹּאמֶר לָהֶם שִׁמְעוּ־
11 נָא הַמֹּרִים הַמִּן־הַסֶּלַע הַזֶּה נוֹצִיא לָכֶם מָיִם׃ וַיָּרֶם
מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ וַיַּךְ אֶת־הַסֶּלַע בְּמַטֵּהוּ פַּעֲמָיִם וַיֵּצְאוּ
מַיִם רַבִּים וַתֵּשְׁתְּ הָעֵדָה וּבְעִירָם׃ ס
12 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן יַעַן לֹא־
הֶאֱמַנְתֶּם בִּי לְהַקְדִּישֵׁנִי לְעֵינֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לָכֵן לֹא
תָבִיאוּ אֶת־הַקָּהָל הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָהֶם׃
13 הֵמָּה מֵי מְרִיבָה אֲשֶׁר־רָבוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־יְהוָה
14 וַיִּקָּדֵשׁ בָּם׃ ס וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה מַלְאָכִים
מִקָּדֵשׁ אֶל־מֶלֶךְ אֱדוֹם כֹּה אָמַר אָחִיךָ יִשְׂרָאֵל אַתָּה
15 יָדַעְתָּ אֵת כָּל־הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מְצָאָתְנוּ׃ וַיֵּרְדוּ אֲבֹתֵינוּ
מִצְרַיְמָה וַנֵּשֶׁב בְּמִצְרַיִם יָמִים רַבִּים וַיָּרֵעוּ לָנוּ מִצְרַיִם
16 וְלַאֲבֹתֵינוּ׃ וַנִּצְעַק אֶל־יְהוָה וַיִּשְׁמַע קֹלֵנוּ וַיִּשְׁלַח מַלְאָךְ
וַיֹּצִאֵנוּ מִמִּצְרַיִם וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ בְקָדֵשׁ עִיר קְצֵה גְּבוּלֶךָ׃
17 נַעְבְּרָה־נָּא בְאַרְצֶךָ לֹא נַעֲבֹר בִּשְׂדֶה וּבְכֶרֶם וְלֹא נִשְׁתֶּה
מֵי בְאֵר דֶּרֶךְ הַמֶּלֶךְ נֵלֵךְ לֹא נָטֶה יָמִין וּשְׂמֹאל עַד
18 אֲשֶׁר־נַעֲבֹר גְּבֻלֶךָ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֱדוֹם לֹא תַעֲבֹר בִּי

sin; ubi Miriam è vitâ discedit: & aquarum inopiâ lamentantur in Moseh, & rixantur eum eo.

Moseh ex jussu Dei aquarum copiam ex petrâ educit populo.

11 Quòd in hac occasione Moseh, & Aharon negligentiæ culpam commiserint, statuit Deus populum in terram promissionis ab eis non introducendum.

14 Moseh mittit nuncios ad Regem Edom, ut transitum per terram suam ipsis concedat; quem tamen negat eis, & prohibet.

19 פֶּן־בַּחֶרֶב אֵצֵא לִקְרָאתֶךָ׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
בְּמְסִלָּה נַעֲלֶה וְאִם־מֵימֶיךָ נִשְׁתֶּה אֲנִי וּמִקְנִי וְנָתַתִּי
מְכָרָם רַק אֵין דָּבָר בְּרַגְלַי אֶעְבָּרָה׃ וַיֹּאמֶר לֹא תַעֲבֹר כ
וַיֵּצֵא אֱדוֹם לִקְרָאתוֹ בְּעַם כָּבֵד וּבְיָד חֲזָקָה׃ וַיְמָאֵן 21
אֱדוֹם נְתֹן אֶת־יִשְׂרָאֵל עֲבֹר בִּגְבֻלוֹ וַיֵּט יִשְׂרָאֵל מֵעָלָיו׃

פ

Pervenit Iſraël in montem Hor, & ibi moritur Aharon: & Eleazar filius ejus ſacerdotalibus veſtimentis induitur, & patri in ſummum ſacerdotium ſuccedit.

22 וַיִּסְעוּ מִקָּדֵשׁ וַיָּבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל כָּל־הָעֵדָה הֹר הָהָר׃
23 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן בְּהֹר הָהָר עַל־גְּבוּל
24 אֶרֶץ־אֱדוֹם לֵאמֹר׃ יֵאָסֵף אַהֲרֹן אֶל־עַמָּיו כִּי לֹא יָבֹא
אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל אֲשֶׁר־מְרִיתֶם
אֶת־פִּי לְמֵי מְרִיבָה׃ קַח אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־אֶלְעָזָר בְּנוֹ כה
וְהַעַל אֹתָם הֹר הָהָר׃ וְהַפְשֵׁט אֶת־אַהֲרֹן אֶת־בְּגָדָיו 26
וְהִלְבַּשְׁתָּם אֶת־אֶלְעָזָר בְּנוֹ וְאַהֲרֹן יֵאָסֵף וָמֵת שָׁם׃
27 וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה וַיַּעֲלוּ אֶל־הֹר הָהָר לְעֵינֵי
28 כָּל־הָעֵדָה׃ וַיַּפְשֵׁט מֹשֶׁה אֶת־אַהֲרֹן אֶת־בְּגָדָיו וַיַּלְבֵּשׁ
אֶתָם אֶת־אֶלְעָזָר בְּנוֹ וַיָּמָת אַהֲרֹן שָׁם בְּרֹאשׁ הָהָר וַיֵּרֶד
משֶׁה וְאֶלְעָזָר מִן־הָהָר׃ וַיִּרְאוּ כָּל־הָעֵדָה כִּי גָוַע אַהֲרֹן 29
וַיִּבְכּוּ אֶת־אַהֲרֹן שְׁלֹשִׁים יוֹם כֹּל בֵּית יִשְׂרָאֵל׃

Cap. XXI. Rex Arad Chenaanæus pugnat cum Iſraël, qui propter votum Deo factum omnes ejus urbes funditùs evertunt. 4 Populus magno deſerti itinere defeſſus ob-

כא ס וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי מֶלֶךְ־עֲרָד יֹשֵׁב הַנֶּגֶב כִּי
בָּא יִשְׂרָאֵל דֶּרֶךְ הָאֲתָרִים וַיִּלָּחֶם בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁבְּ מִמֶּנּוּ
2 שֶׁבִי׃ וַיִּדַּר יִשְׂרָאֵל נֶדֶר לַיהוָה וַיֹּאמַר אִם־נָתֹן תִּתֵּן
3 אֶת־הָעָם הַזֶּה בְּיָדִי וְהַחֲרַמְתִּי אֶת־עָרֵיהֶם׃ וַיִּשְׁמַע
יְהוָה בְּקוֹל יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן אֶת־הַכְּנַעֲנִי וַיַּחֲרֶם אֹתָם
וְאֶת־עָרֵיהֶם וַיִּקְרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם חָרְמָה׃ פ
4 וַיִּסְעוּ מֵהֹר הָהָר דֶּרֶךְ יַם־סוּף לִסְבֹּב אֶת־אֶרֶץ אֱדוֹם
וַתִּקְצַר נֶפֶשׁ־הָעָם בַּדָּרֶךְ׃ וַיְדַבֵּר הָעָם בֵּאלֹהִים ה
וּבְמשֶׁה לָמָּה הֶעֱלִיתָנוּ מִמִּצְרַיִם לָמוּת בַּמִּדְבָּר כִּי אֵין
לֶחֶם וְאֵין מַיִם וְנַפְשֵׁנוּ קָצָה בַּלֶּחֶם הַקְּלֹקֵל׃ וַיְשַׁלַּח 6
יהוה

יְהוָה בָּעָם אֶת הַנְּחָשִׁים הַשְּׂרָפִים וַיְנַשְּׁכוּ אֶת הָעָם
7 וַיָּמָת עַם רָב מִיִּשְׂרָאֵל: וַיָּבֹא הָעָם אֶל מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ קמץ נשרחא
חָטָאנוּ כִּי דִבַּרְנוּ בַיהוָה וָבָךְ הִתְפַּלֵּל אֶל יְהוָה וְיָסֵר
8 מֵעָלֵינוּ אֶת הַנָּחָשׁ וַיִּתְפַּלֵּל מֹשֶׁה בְּעַד הָעָם: וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל מֹשֶׁה עֲשֵׂה לְךָ שָׂרָף וְשִׂים אֹתוֹ עַל נֵס וְהָיָה
9 כָּל הַנָּשׁוּךְ וְרָאָה אֹתוֹ וָחָי: וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה נְחַשׁ נְחֹשֶׁת
וַיְשִׂמֵהוּ עַל הַנֵּס וְהָיָה אִם נָשַׁךְ הַנָּחָשׁ אֶת אִישׁ וְהִבִּיט
10 אֶל נְחַשׁ הַנְּחֹשֶׁת וָחָי: וַיִּסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲנוּ בְּאֹבֹת:
11 וַיִּסְעוּ מֵאֹבֹת וַיַּחֲנוּ בְּעִיֵּי הָעֲבָרִים בַּמִּדְבָּר אֲשֶׁר עַל פְּנֵי
12 מוֹאָב מִמִּזְרַח הַשָּׁמֶשׁ: מִשָּׁם נָסָעוּ וַיַּחֲנוּ בְּנַחַל זָרֶד:
13 מִשָּׁם נָסָעוּ וַיַּחֲנוּ מֵעֵבֶר אַרְנֹן אֲשֶׁר בַּמִּדְבָּר יֹצֵא
מִגְּבוּל הָאֱמֹרִי כִּי אַרְנֹן גְּבוּל מוֹאָב בֵּין מוֹאָב וּבֵין
14 הָאֱמֹרִי: עַל כֵּן יֵאָמֵר בְּסֵפֶר מִלְחֲמֹת יְהוָה אֶת וָהֵב
טו בְּסוּפָה וְאֶת הַנְּחָלִים אַרְנֹן: וְאֶשֶׁד הַנְּחָלִים אֲשֶׁר
16 נָטָה לְשֶׁבֶת עָר וְנִשְׁעַן לִגְבוּל מוֹאָב: וּמִשָּׁם בְּאֵרָה
הִוא הַבְּאֵר אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה לְמֹשֶׁה אֱסֹף אֶת הָעָם
17 וְאֶתְּנָה לָהֶם מָיִם: פ אָז יָשִׁיר יִשְׂרָאֵל אֶת
18 הַשִּׁירָה הַזֹּאת עֲלִי בְאֵר עֲנוּ לָהּ: בְּאֵר חָפָרוּהָ שָׂרִים
כָּרוּהָ נְדִיבֵי הָעָם בְּמְחֹקֵק בְּמִשְׁעֲנֹתָם וּמִמִּדְבָּר
19 מַתָּנָה: וּמִמַּתָּנָה נַחֲלִיאֵל וּמִנַּחֲלִיאֵל בָּמוֹת: וּמִבָּמוֹת
הַגַּיְא אֲשֶׁר בִּשְׂדֵה מוֹאָב רֹאשׁ הַפִּסְגָּה וְנִשְׁקָפָה עַל
פְּנֵי הַיְשִׁימֹן: פ
21 וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל מַלְאָכִים אֶל סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי לֵאמֹר:
22 אֶעְבְּרָה בְאַרְצֶךָ לֹא נַטֶּה בְשָׂדֶה וּבְכֶרֶם לֹא נִשְׁתֶּה מֵי
23 בְאֵר בְּדֶרֶךְ הַמֶּלֶךְ נֵלֵךְ עַד אֲשֶׁר נַעֲבֹר גְּבֻלֶךָ: וְלֹא
נָתַן סִיחֹן אֶת יִשְׂרָאֵל עֲבֹר בִּגְבֻלוֹ וַיֶּאֱסֹף סִיחֹן אֶת
כָּל עַמּוֹ וַיֵּצֵא לִקְרַאת יִשְׂרָאֵל הַמִּדְבָּרָה וַיָּבֹא יָהְצָה
24 וַיִּלָּחֶם בְּיִשְׂרָאֵל: וַיַּכֵּהוּ יִשְׂרָאֵל לְפִי חָרֶב וַיִּירַשׁ אֶת

murmurat Deo, ac Moseh; & despicit Man: Deus autem immittit eis serpentes, qui eos suo veneno interficiebant.

7 Rogant Moseh, ut pro eis oret Deum.

8 Oranti Moseh pro populo Deus præcipit, ut serpentem æneum conficiat, quem demorsi aspicientes, illicò sanabuntur.

10 Aliquorum locorũ fit mentio, per quæ Israëlitæ transierunt.

17 Carmen, quod cecinit Israël, cùm Deus illis puteum aquarum dedit.

21 Mittit Israël legatos ad Sihon regem Emorai, exposcens ab eo aditum per terram suam, quem non conce-

אַרְצוֹ מֵאַרְנֹן עַד־יַבֹּק עַד־בְּנֵי עַמּוֹן כִּי עַז גְּבוּל בְּנֵי עַמּוֹן׃
וַיִּקַּח יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל־הָעָרִים הָאֵלֶּה וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל כה
בְּכָל־עָרֵי הָאֱמֹרִי בְּחֶשְׁבּוֹן וּבְכָל־בְּנֹתֶיהָ׃ כִּי־חֶשְׁבּוֹן 26
עִיר סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי הוּא וְהוּא נִלְחַם בְּמֶלֶךְ מוֹאָב
הָרִאשׁוֹן וַיִּקַּח אֶת־כָּל־אַרְצוֹ מִיָּדוֹ עַד־אַרְנֹן׃ עַל־כֵּן 27
יֹאמְרוּ הַמֹּשְׁלִים בָּאוּ חֶשְׁבּוֹן תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֵן עִיר סִיחֹן׃
כִּי־אֵשׁ יָצְאָה מֵחֶשְׁבּוֹן לֶהָבָה מִקִּרְיַת סִיחֹן אָכְלָה עָר 28
מוֹאָב בַּעֲלֵי בָּמוֹת אַרְנֹן׃ אוֹי־לְךָ מוֹאָב אָבַדְתָּ עַם־ 29
כְּמוֹשׁ נָתַן בָּנָיו פְּלֵיטִם וּבְנֹתָיו בַּשְּׁבִית לְמֶלֶךְ אֱמֹרִי
סִיחֹן׃ וַנִּירֵם אָבַד חֶשְׁבּוֹן עַד־דִּיבֹן וַנַּשִּׁים עַד־נֹפַח ל
אֲשֶׁר עַד־מֵידְבָא׃ וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ הָאֱמֹרִי׃ וַיִּשְׁלַח 31 32
משה לְרַגֵּל אֶת־יַעְזֵר וַיִּלְכְּדוּ בְנֹתֶיהָ וַיִּירַשׁ אֶת־הָאֱמֹרִי
אֲשֶׁר־שָׁם׃ וַיִּפְנוּ וַיַּעֲלוּ דֶּרֶךְ הַבָּשָׁן וַיֵּצֵא עוֹג מֶלֶךְ־ 33
הַבָּשָׁן לִקְרָאתָם הוּא וְכָל־עַמּוֹ לַמִּלְחָמָה אֶדְרֶעִי׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אַל־תִּירָא אֹתוֹ כִּי בְיָדְךָ נָתַתִּי 34
אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ וְאֶת־אַרְצוֹ וְעָשִׂיתָ לּוֹ כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ
לְסִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן׃ וַיַּכּוּ אֹתוֹ לה
וְאֶת־בָּנָיו וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־לוֹ שָׂרִיד
וַיִּירְשׁוּ אֶת־אַרְצוֹ׃ וַיִּסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲנוּ בְּעַרְבוֹת כב א
מוֹאָב מֵעֵבֶר לְיַרְדֵּן יְרֵחוֹ׃ ס ס ס מ 40

וַיַּרְא בָּלָק בֶּן־צִפּוֹר אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה יִשְׂרָאֵל 2
לֵאֱמֹרִי׃ וַיָּגָר מוֹאָב מִפְּנֵי הָעָם מְאֹד כִּי־רַב הוּא וַיָּקָץ 3
מוֹאָב מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר מוֹאָב אֶל־זִקְנֵי מִדְיָן 4
עַתָּה יְלַחֲכוּ הַקָּהָל אֶת־כָּל־סְבִיבֹתֵינוּ כִּלְחֵךְ הַשּׁוֹר
אֵת יֶרֶק הַשָּׂדֶה וּבָלָק בֶּן־צִפּוֹר מֶלֶךְ לְמוֹאָב בָּעֵת
הַהִוא׃ וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר פְּתוֹרָה ה
אֲשֶׁר עַל־הַנָּהָר אֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹ לִקְרֹא־לוֹ לֵאמֹר הִנֵּה
עַם יָצָא מִמִּצְרַיִם הִנֵּה כִסָּה אֶת־עֵין הָאָרֶץ וְהוּא יֹשֵׁב
ממלי

נקור על ר׳ ויורש ק׳

dit, sed potius illi obviam occurrit: at Israël superat eum, terrámque occupat.

Cepit etiam Israël terram Jaazer.

33 Hog rex Basan egreditur in occursum Israëlitarum, à quibus etiam vincitur; atque ipsi terram ejus possident.

Cap. XXII. Perveniente populo ad campestria Moab; Balac Moabitarum rex valdè timet, & fœdus percutiens cum Midianitis, legatos mittit ad Bilham gentilium vatem, ut pe-

pulo Dei maledicat; hac viâ reputans se illos superaturum.

6 ממלי׃ ועתה לכה־נא ארה־לי את־העם הזה כי־
עצום הוא ממני אולי אוכל נכה־בו ואגרשנו מן־
הארץ כי ידעתי את אשר־תברך מברך ואשר תאר
7 יואר׃ וילכו זקני מואב וזקני מדין וקסמים בידם ויבאו
8 אל־בלעם וידברו אליו דברי בלק׃ ויאמר אליהם לינו
פה הלילה והשבתי אתכם דבר כאשר ידבר יהוה
9 אלי וישבו שרי־מואב עם־בלעם׃ ויבא אלהים אל־
10 בלעם ויאמר מי האנשים האלה עמך׃ ויאמר בלעם
אל־האלהים בלק בן־צפר מלך מואב שלח אלי׃
11 הנה העם היצא ממצרים ויכס את־עין הארץ עתה
לכה קבה־לי אתו אולי אוכל להלחם בו וגרשתיו׃

Deus prohibet Bilham, ne eat, nec maledicat populo suo.

12 ויאמר אלהים אל־בלעם לא תלך עמהם לא תאר
13 את־העם כי ברוך הוא׃ ויקם בלעם בבקר ויאמר
אל־שרי בלק לכו אל־ארצכם כי־מאן יהוה לתתי
14 להלך עמכם׃ ויקומו שרי מואב ויבאו אל־בלק
15 ויאמרו מאן בלעם הלך עמנו׃ ויסף עוד בלק שלח
16 שרים רבים ונכבדים מאלה׃ ויבאו אל־בלעם ויאמרו
לו כה אמר בלק בן־צפור אל־נא תמנע מהלך אלי׃
17 כי־כבד אכבדך מאד וכל אשר־תאמר אלי אעשה
18 ולכה־נא קבה־לי את־העם הזה׃ ויען בלעם ויאמר
אל־עבדי בלק אם־יתן־לי בלק מלא ביתו כסף וזהב
19 לא אוכל לעבר את־פי יהוה אלהי לעשות קטנה או
20 גדולה׃ ועתה שבו נא בזה גם־אתם הלילה
ואדעה מה־יסף יהוה דבר עמי׃ ויבא אלהים

Deus permittit Bilham, ut cum illis discedat, sed quod solum exequetur, quod dixerit ei.

אל־בלעם לילה ויאמר לו אם־לקרא לך באו
האנשים קום לך אתם ואך את־הדבר אשר־
21 אדבר אליך אתו תעשה׃ ויקם בלעם בבקר
22 ויחבש את־אתנו וילך עם־שרי מואב׃ ויחר־אף

Angelus

אלהים כי־הולך הוא ויתיצב מלאך יהוה בדרך
לשטן לו והוא רכב על־אתנו ושני נעריו עמו: 23 ותרא
האתון את־מלאך יהוה נצב בדרך וחרבו שלפה בידו
ותט האתון מן־הדרך ותלך בשדה ויך בלעם את־
האתון להטתה הדרך: 24 ויעמד מלאך יהוה במשעול
הכרמים גדר מזה וגדר מזה: 25 ותרא האתון את־ כה
מלאך יהוה ותלחץ אל־הקיר ותלחץ את־רגל בלעם
אל־הקיר ויסף להכתה: 26 ויסף מלאך־יהוה עבור
ויעמד במקום צר אשר אין־דרך לנטות ימין ושמאול: קמץ בו׳ק
27 ותרא האתון את־מלאך יהוה ותרבץ תחת בלעם
ויחר־אף בלעם ויך את־האתון במקל: 28 ויפתח יהוה
את־פי האתון ותאמר לבלעם מה־עשיתי לך כי
הכיתני זה שלש רגלים: 29 ויאמר בלעם לאתון כי קמץ בו׳ק
התעללת בי לו יש־חרב בידי כי עתה הרגתיך:
ותאמר האתון אל־בלעם הלוא אנכי אתנך אשר־ ל
רכבת עלי מעודך עד־היום הזה ההסכן הסכנתי
לעשות לך כה ויאמר לא: 31 ויגל יהוה את־עיני בלעם
וירא את־מלאך יהוה נצב בדרך וחרבו שלפה בידו
ויקד וישתחו לאפיו: 32 ויאמר אליו מלאך יהוה על־
מה הכית את־אתנך זה שלוש רגלים הנה אנכי
יצאתי לשטן כי־ירט הדרך לנגדי: 33 ותראני האתון
ותט לפני זה שלש רגלים אולי נטתה מפני כי עתה
גם־אתכה הרגתי ואותה החייתי: 34 ויאמר בלעם אל־
מלאך יהוה חטאתי כי לא ידעתי כי אתה נצב
לקראתי בדרך ועתה אם־רע בעיניך אשובה לי:
ויאמר מלאך יהוה אל־בלעם לך עם־האנשים ואפס לה
את־הדבר אשר־אדבר אליך אתו תדבר וילך בלעם
עם־שרי בלק: 36 וישמע בלק כי בא בלעם ויצא

apparet asina, super quam equitabat Bilham: at illa perturbata declinat à via, licet Bilham ter percutit illam.

Aperit Deus os asinæ, & reprehendit Bilham, quòd iniquè percusserit illam.

Angelus se manifestat Bilham, & temerariam ejus mentem accusat; ac vetat illum, ne aliud eloquatur, quàm quod ipse dixerit ei.

Audiens Balac advenire

לקראתו

לִקְרָאתוֹ אֶל־עִיר מוֹאָב אֲשֶׁר עַל־גְּבוּל אַרְנֹן אֲשֶׁר
37 בִּקְצֵה הַגְּבוּל׃ וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל־בִּלְעָם הֲלֹא שָׁלֹחַ
שָׁלַחְתִּי אֵלֶיךָ לִקְרֹא־לָךְ לָמָּה לֹא־הָלַכְתָּ אֵלַי הַאָמְנָם
38 לֹא אוּכַל כַּבֶּדְךָ׃ וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל־בָּלָק הִנֵּה בָאתִי
אֵלֶיךָ עַתָּה הֲיָכֹל אוּכַל דַּבֵּר מְאוּמָה הַדָּבָר אֲשֶׁר יָשִׂים
39 אֱלֹהִים בְּפִי אֹתוֹ אֲדַבֵּר׃ וַיֵּלֶךְ בִּלְעָם עִם־בָּלָק וַיָּבֹאוּ
מ קִרְיַת חֻצוֹת׃ וַיִּזְבַּח בָּלָק בָּקָר וָצֹאן וַיִּשְׁלַח לְבִלְעָם
41 וְלַשָּׂרִים אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ וַיְהִי בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח בָּלָק אֶת־בִּלְעָם

נא וַיַּעֲלֵהוּ בָּמוֹת בָּעַל וַיַּרְא מִשָּׁם קְצֵה הָעָם׃ וַיֹּאמֶר בִּלְעָם
אֶל־בָּלָק בְּנֵה־לִי בָזֶה שִׁבְעָה מִזְבְּחֹת וְהָכֵן לִי בָּזֶה
2 שִׁבְעָה פָרִים וְשִׁבְעָה אֵילִים׃ וַיַּעַשׂ בָּלָק כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
3 בִּלְעָם וַיַּעַל בָּלָק וּבִלְעָם פָּר וָאַיִל בַּמִּזְבֵּחַ׃ וַיֹּאמֶר בִּלְעָם
לְבָלָק הִתְיַצֵּב עַל־עֹלָתֶךָ וְאֵלֵכָה אוּלַי יִקָּרֶה יְהוָה
4 לִקְרָאתִי וּדְבַר מַה־יַּרְאֵנִי וְהִגַּדְתִּי לָךְ וַיֵּלֶךְ שָׁפִי׃ וַיִּקָּר
אֱלֹהִים אֶל־בִּלְעָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֶת־שִׁבְעַת הַמִּזְבְּחֹת
ה עָרַכְתִּי וָאַעַל פָּר וָאַיִל בַּמִּזְבֵּחַ׃ וַיָּשֶׂם יְהוָה דָּבָר בְּפִי
6 בִּלְעָם וַיֹּאמֶר שׁוּב אֶל־בָּלָק וְכֹה תְדַבֵּר׃ וַיָּשָׁב אֵלָיו
7 וְהִנֵּה נִצָּב עַל־עֹלָתוֹ הוּא וְכָל־שָׂרֵי מוֹאָב׃ וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ
וַיֹּאמַר מִן־אֲרָם יַנְחֵנִי בָלָק מֶלֶךְ־מוֹאָב מֵהָרְרֵי־קֶדֶם
8 לְכָה אָרָה־לִּי יַעֲקֹב וּלְכָה זֹעֲמָה יִשְׂרָאֵל׃ מָה אֶקֹב לֹא
9 קָבָה אֵל וּמָה אֶזְעֹם לֹא זָעַם יְהוָה׃ כִּי־מֵרֹאשׁ צֻרִים
אֶרְאֶנּוּ וּמִגְּבָעוֹת אֲשׁוּרֶנּוּ הֶן־עָם לְבָדָד יִשְׁכֹּן וּבַגּוֹיִם
י לֹא יִתְחַשָּׁב׃ מִי מָנָה עֲפַר יַעֲקֹב וּמִסְפָּר אֶת־רֹבַע
יִשְׂרָאֵל תָּמֹת נַפְשִׁי מוֹת יְשָׁרִים וּתְהִי אַחֲרִיתִי כָּמֹהוּ׃
11 וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל־בִּלְעָם מֶה עָשִׂיתָ לִי לְקֹב אֹיְבַי לְקַחְתִּיךָ
12 וְהִנֵּה בֵּרַכְתָּ בָרֵךְ׃ וַיַּעַן וַיֹּאמֶר הֲלֹא אֵת אֲשֶׁר יָשִׂים יְהוָה
13 בְּפִי אֹתוֹ אִשְׁמֹר לְדַבֵּר׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו בָּלָק לְךָ־נָא אִתִּי
אֶל־מָקוֹם אַחֵר אֲשֶׁר תִּרְאֶנּוּ מִשָּׁם אֶפֶס קָצֵהוּ תִרְאֶה
וכלו

Bilham, ei obviam occurrit.

Cap. xxiii. Bilham præcipit ipsi Balac, ut ædificet septem aras, & sacrificia paret: & abit ad consulendum Deum; ut maledicat Israël.

Redit Bilham ad Balac, & instructione divinâ benedicit populo, talem sibi finem exoptans, qualem ipse prædicebat Israël.

Balac videns Bilham benedicere Is-

וְכֻלּוֹ לֹא תִרְאֶה וְקָבְנוֹ־לִי מִשָּׁם: 14 וַיִּקָּחֵהוּ שְׂדֵה צֹפִים
אֶל־רֹאשׁ הַפִּסְגָּה וַיִּבֶן שִׁבְעָה מִזְבְּחֹת וַיַּעַל פָּר וָאַיִל
בַּמִּזְבֵּחַ: וַיֹּאמֶר אֶל־בָּלָק הִתְיַצֵּב כֹּה עַל עֹלָתֶךָ וְאָנֹכִי טו
אִקָּרֶה כֹּה: וַיִּקַּר יְהוָה אֶל־בִּלְעָם וַיָּשֶׂם דָּבָר בְּפִיו 16
וַיֹּאמֶר שׁוּב אֶל־בָּלָק וְכֹה תְדַבֵּר: וַיָּבֹא אֵלָיו וְהִנֵּהוּ נִצָּב 17
עַל־עֹלָתוֹ וְשָׂרֵי מוֹאָב אִתּוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ בָּלָק מַה־דִּבֶּר
יְהוָה: וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר קוּם בָּלָק וּשְׁמָע הַאֲזִינָה עָדַי 18 קמץ בון
בְּנוֹ צִפֹּר: לֹא אִישׁ אֵל וִיכַזֵּב וּבֶן־אָדָם וְיִתְנָחֵם הֲהוּא 19
אָמַר וְלֹא יַעֲשֶׂה וְדִבֶּר וְלֹא יְקִימֶנָּה: הִנֵּה בָרֵךְ לָקָחְתִּי כ
וּבֵרַךְ וְלֹא אֲשִׁיבֶנָּה: לֹא־הִבִּיט אָוֶן בְּיַעֲקֹב וְלֹא־רָאָה 21
עָמָל בְּיִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ וּתְרוּעַת מֶלֶךְ בּוֹ: אֵל 22
מוֹצִיאָם מִמִּצְרַיִם כְּתוֹעֲפֹת רְאֵם לוֹ: כִּי לֹא־נַחַשׁ 23
בְּיַעֲקֹב וְלֹא־קֶסֶם בְּיִשְׂרָאֵל כָּעֵת יֵאָמֵר לְיַעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל
מַה־פָּעַל אֵל: הֵן־עָם כְּלָבִיא יָקוּם וְכַאֲרִי יִתְנַשָּׂא לֹא 24 קמץ בקרמא
יִשְׁכַּב עַד־יֹאכַל טֶרֶף וְדַם־חֲלָלִים יִשְׁתֶּה: וַיֹּאמֶר בָּלָק כה
אֶל־בִּלְעָם גַּם־קֹב לֹא תְקָבֵנּוּ גַּם־בָּרֵךְ לֹא תְבָרְכֶנּוּ:
וַיַּעַן בִּלְעָם וַיֹּאמֶר אֶל־בָּלָק הֲלֹא דִבַּרְתִּי אֵלֶיךָ לֵאמֹר 26
כֹּל אֲשֶׁר־יְדַבֵּר יְהוָה אֹתוֹ אֶעֱשֶׂה: וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל־ 27
בִּלְעָם לְכָה־נָּא אֶקָּחֲךָ אֶל־מָקוֹם אַחֵר אוּלַי יִישַׁר בְּעֵינֵי
הָאֱלֹהִים וְקִבַּתּוֹ לִי מִשָּׁם: וַיִּקַּח בָּלָק אֶת־בִּלְעָם רֹאשׁ 28
הַפְּעוֹר הַנִּשְׁקָף עַל־פְּנֵי הַיְשִׁימֹן: וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל־ 29
בָּלָק בְּנֵה־לִי בָזֶה שִׁבְעָה מִזְבְּחֹת וְהָכֵן לִי בָּזֶה שִׁבְעָה
פָּרִים וְשִׁבְעָה אֵילִם: וַיַּעַשׂ בָּלָק כַּאֲשֶׁר אָמַר בִּלְעָם וַיַּעַל ל
פָּר וָאַיִל בַּמִּזְבֵּחַ: וַיַּרְא בִּלְעָם כִּי טוֹב בְּעֵינֵי יְהוָה לְבָרֵךְ כד
אֶת־יִשְׂרָאֵל וְלֹא הָלַךְ כְּפַעַם־בְּפַעַם לִקְרַאת נְחָשִׁים
וַיָּשֶׁת אֶל־הַמִּדְבָּר פָּנָיו: וַיִּשָּׂא בִלְעָם אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־ 2
יִשְׂרָאֵל שֹׁכֵן לִשְׁבָטָיו וַתְּהִי עָלָיו רוּחַ אֱלֹהִים: וַיִּשָּׂא 3
מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר נְאֻם בִּלְעָם בְּנוֹ בְעֹר וּנְאֻם הַגֶּבֶר שְׁתֵם
העין

raël, illum mutare locum cogit; & facta præparatione, sicut primâ vice, demonstrat ei, Deum esse immutabilem, neque in eum pœnitentiam cadere: nec non prosperitates & victorias Israël annunciat.

27 His non obstantibus; Balac iterum suadet illi, ut novum requirat locum: & sicut primâ vice præparationes facit; ac tertiò Bilham benedicit Israël.

Cap. XXIV.

4 הָעַיִן: נְאֻם שֹׁמֵעַ אִמְרֵי־אֵל אֲשֶׁר מַחֲזֵה שַׁדַּי יֶחֱזֶה נֹפֵל
ה וּגְלוּי עֵינָיִם: מַה־טֹּבוּ אֹהָלֶיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל:
6 כִּנְחָלִים נִטָּיוּ כְּגַנֹּת עֲלֵי נָהָר כַּאֲהָלִים נָטַע יְהוָה
7 כַּאֲרָזִים עֲלֵי־מָיִם: יִזַּל־מַיִם מִדְלָיו וְזַרְעוֹ בְּמַיִם רַבִּים וְיָרֹם
8 מֵאֲגַג מַלְכּוֹ וְתִנָּשֵׂא מַלְכֻתוֹ: אֵל מוֹצִיאוֹ מִמִּצְרַיִם
כְּתוֹעֲפֹת רְאֵם לוֹ יֹאכַל גּוֹיִם צָרָיו וְעַצְמֹתֵיהֶם יְגָרֵם וְחִצָּיו
9 יִמְחָץ: כָּרַע שָׁכַב כַּאֲרִי וּכְלָבִיא מִי יְקִימֶנּוּ מְבָרְכֶיךָ
י בָרוּךְ וְאֹרְרֶיךָ אָרוּר: וַיִּחַר־אַף בָּלָק אֶל־בִּלְעָם וַיִּסְפֹּק
אֶת־כַּפָּיו וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל־בִּלְעָם לְקֹב אֹיְבַי קְרָאתִיךָ
11 וְהִנֵּה בֵּרַכְתָּ בָרֵךְ זֶה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים: וְעַתָּה בְּרַח־לְךָ
אֶל־מְקוֹמֶךָ אָמַרְתִּי כַּבֵּד אֲכַבֶּדְךָ וְהִנֵּה מְנָעֲךָ יְהוָה
12 מִכָּבוֹד: וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל־בָּלָק הֲלֹא גַם אֶל־מַלְאָכֶיךָ
13 אֲשֶׁר־שָׁלַחְתָּ אֵלַי דִּבַּרְתִּי לֵאמֹר: אִם־יִתֶּן־לִי בָלָק
מְלֹא בֵיתוֹ כֶּסֶף וְזָהָב לֹא אוּכַל לַעֲבֹר אֶת־פִּי יְהוָה
לַעֲשׂוֹת טוֹבָה אוֹ רָעָה מִלִּבִּי אֲשֶׁר־יְדַבֵּר יְהוָה אֹתוֹ
14 אֲדַבֵּר: וְעַתָּה הִנְנִי הוֹלֵךְ לְעַמִּי לְכָה אִיעָצְךָ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
טו הָעָם הַזֶּה לְעַמְּךָ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים: וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר
נְאֻם בִּלְעָם בְּנוֹ בְעֹר וּנְאֻם הַגֶּבֶר שְׁתֻם הָעָיִן:
16 נְאֻם שֹׁמֵעַ אִמְרֵי־אֵל וְיֹדֵעַ דַּעַת עֶלְיוֹן מַחֲזֵה שַׁדַּי יֶחֱזֶה
17 נֹפֵל וּגְלוּי עֵינָיִם: אֶרְאֶנּוּ וְלֹא עַתָּה אֲשׁוּרֶנּוּ וְלֹא קָרוֹב
דָּרַךְ כּוֹכָב מִיַּעֲקֹב וְקָם שֵׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל וּמָחַץ פַּאתֵי
18 מוֹאָב וְקַרְקַר כָּל־בְּנֵי שֵׁת: וְהָיָה אֱדוֹם יְרֻשָׁה וְהָיָה
19 יְרֻשָׁה שֵׂעִיר אֹיְבָיו וְיִשְׂרָאֵל עֹשֶׂה חָיִל: וְיֵרֶד מִיַּעֲקֹב
כ וְהֶאֱבִיד שָׂרִיד מֵעִיר: וַיַּרְא אֶת־עֲמָלֵק וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ
21 וַיֹּאמֶר רֵאשִׁית גּוֹיִם עֲמָלֵק וְאַחֲרִיתוֹ עֲדֵי אֹבֵד: וַיַּרְא
אֶת־הַקֵּינִי וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמֶר אֵיתָן מוֹשָׁבֶךָ וְשִׂים בַּסֶּלַע
22 קִנֶּךָ: כִּי אִם־יִהְיֶה לְבָעֵר קָיִן עַד־מָה אַשּׁוּר תִּשְׁבְּךָ:
23 24 וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר אוֹי מִי יִחְיֶה מִשֻּׂמוֹ אֵל: וְצִים מִיַּד
כתים

Balac irascitur adversus Bilham, atque illum absque mercede ejicit à se.

14 Bilham in discessu suo praedicit regi Balac extremum populi sui finem; ac vaticinatur magnam felicitatem, insignésque victorias Israël in novissimis diebus, caterarumque nationum successus.

21 Perduratio Cenai, ideſt, ſoceri Moſeh, quod ſe populo Israël adjunxerit.

כִּתִּים וְעִנּוּ אַשּׁוּר וְעִנּוּ עֵבֶר וְגַם־הוּא עֲדֵי אֹבֵד׃ וַיָּקָם כה
בִּלְעָם וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב לִמְקֹמוֹ וְגַם־בָּלָק הָלַךְ לְדַרְכּוֹ׃

פ

Cap. XXV. *Fornicatur populus cum filiabus Moab, & Midian; & cum eorum diis idololatriam exercet.*

וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בַּשִּׁטִּים וַיָּחֶל הָעָם לִזְנוֹת אֶל־בְּנוֹת כה
מוֹאָב׃ וַתִּקְרֶאן לָעָם לִזְבְחֵי אֱלֹהֵיהֶן וַיֹּאכַל הָעָם 2
וַיִּשְׁתַּחֲווּ לֵאלֹהֵיהֶן׃ וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל לְבַעַל פְּעוֹר וַיִּחַר־ 3
אַף־יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה קַח אֶת־ 4
כָּל־רָאשֵׁי הָעָם וְהוֹקַע אוֹתָם לַיהוָה נֶגֶד הַשָּׁמֶשׁ וְיָשֹׁב
חֲרוֹן אַף־יְהוָה מִיִּשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־שֹׁפְטֵי ה
יִשְׂרָאֵל הרגו אִישׁ אַנְשָׁיו הַנִּצְמָדִים לְבַעַל פְּעוֹר׃

4 Deus præcipit Moseh, ut eos graviter puniat.

וְהִנֵּה אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּא וַיַּקְרֵב אֶל־אֶחָיו אֶת־ 6
הַמִּדְיָנִית לְעֵינֵי מֹשֶׁה וּלְעֵינֵי כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
וְהֵמָּה בֹכִים פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ וַיַּרְא פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר 7
בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן וַיָּקָם מִתּוֹךְ הָעֵדָה וַיִּקַּח רֹמַח בְּיָדוֹ׃ וַיָּבֹא 8
אַחַר אִישׁ־יִשְׂרָאֵל אֶל־הַקֻּבָּה וַיִּדְקֹר אֶת־שְׁנֵיהֶם אֶת
אִישׁ יִשְׂרָאֵל וְאֶת־הָאִשָּׁה אֶל־קִבְתָּהּ וַתֵּעָצַר הַמַּגֵּפָה
מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּהְיוּ הַמֵּתִים בַּמַּגֵּפָה אַרְבָּעָה 9
וְעֶשְׂרִים אָלֶף׃

6 Quidam ex illis audax se publicè Midianitidi adjunxit; Pinhas autem Dei honorem, ac populi sui zelans, ambos illos lanceâ transfigit; & cessavit strages, quam Deus populo immiserat.

פ פ פ מא 41

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־ 11 יא
אַהֲרֹן הַכֹּהֵן הֵשִׁיב אֶת־חֲמָתִי מֵעַל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּקַנְאוֹ
אֶת־קִנְאָתִי בְּתוֹכָם וְלֹא־כִלִּיתִי אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
בְּקִנְאָתִי׃ לָכֵן אֱמֹר הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת־בְּרִיתִי שָׁלוֹם׃ 12 יב
וְהָיְתָה לוֹ וּלְזַרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהֻנַּת עוֹלָם תַּחַת אֲשֶׁר 13
קִנֵּא לֵאלֹהָיו וַיְכַפֵּר עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְשֵׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל 14
הַמֻּכֶּה אֲשֶׁר הֻכָּה אֶת־הַמִּדְיָנִית זִמְרִי בֶּן־סָלוּא נְשִׂיא
בֵּית־אָב לַשִּׁמְעֹנִי׃ וְשֵׁם הָאִשָּׁה הַמֻּכָּה הַמִּדְיָנִית טו

11 Deus pollicetur Pinhas perpetuum sacerdotium, ob egregium facinus, quod patrârat.

14 Aperitur

כזבי

זַמְבִּי בַּת־צוּר רֹאשׁ אֻמּוֹת בֵּית־אָב בְּמִדְיָן הוּא׃

nomen, & genus eorum, quos Pinhas hasta transfodit.

פ

16 17 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ צָרוֹר אֶת־הַמִּדְיָנִים

18 וְהִכִּיתֶם אוֹתָם׃ כִּי צֹרְרִים הֵם לָכֶם בְּנִכְלֵיהֶם אֲשֶׁר־

נִכְּלוּ לָכֶם עַל־דְּבַר פְּעוֹר וְעַל־דִּבְרַת כָּזְבִּי בַּת־נְשִׂיא

מיסקא באמצע פסוק 19 מִדְיָן אֲחֹתָם הַמֻּכָּה בְּיוֹם־הַמַּגֵּפָה עַל־דְּבַר־פְּעוֹר׃

וַיְהִי אַחֲרֵי הַמַּגֵּפָה

פ

Cap. xxvi. Anno 40. exitus populi ab Ægypto jubet Deus numerari populum Israël.

א בן וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן

2 לֵאמֹר׃ שְׂאוּ אֶת־רֹאשׁ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִבֶּן

עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה לְבֵית אֲבֹתָם כֹּל־יֹצֵא צָבָא

3 בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֹתָם בְּעַרְבֹת

4 מוֹאָב עַל־יַרְדֵּן יְרֵחוֹ לֵאמֹר׃ מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה

כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הַיֹּצְאִים

ה מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ רְאוּבֵן בְּכוֹר יִשְׂרָאֵל בְּנֵי רְאוּבֵן חֲנוֹךְ

6 מִשְׁפַּחַת הַחֲנֹכִי לְפַלּוּא מִשְׁפַּחַת הַפַּלֻּאִי׃ לְחֶצְרֹן

7 מִשְׁפַּחַת הַחֶצְרוֹנִי לְכַרְמִי מִשְׁפַּחַת הַכַּרְמִי׃ אֵלֶּה

מִשְׁפְּחֹת הָרְאוּבֵנִי וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאַרְבָּעִים

8 9 אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים׃ וּבְנֵי פַלּוּא אֱלִיאָב׃ וּבְנֵי

קרי׳ אֱלִיאָב נְמוּאֵל וְדָתָן וַאֲבִירָם הוּא דָתָן וַאֲבִירָם קְרוּאֵי

הָעֵדָה אֲשֶׁר הָצוּ עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן בַּעֲדַת־קֹרַח

10 בְּהַצֹּתָם עַל־יְהוָה׃ וַתִּפְתַּח הָאָרֶץ אֶת־פִּיהָ וַתִּבְלַע

אֹתָם וְאֶת־קֹרַח בְּמוֹת הָעֵדָה בַּאֲכֹל הָאֵשׁ אֵת חֲמִשִּׁים

11 וּמָאתַיִם אִישׁ וַיִּהְיוּ לְנֵס׃ וּבְנֵי־קֹרַח לֹא־מֵתוּ׃ ס

12 בְּנֵי שִׁמְעוֹן לְמִשְׁפְּחֹתָם לְנְמוּאֵל מִשְׁפַּחַת

הַנְּמוּאֵלִי לְיָמִין מִשְׁפַּחַת הַיָּמִינִי לְיָכִין מִשְׁפַּחַת הַיָּכִינִי׃

13 לְזֶרַח מִשְׁפַּחַת הַזַּרְחִי לְשָׁאוּל מִשְׁפַּחַת הַשָּׁאוּלִי׃

14 אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת הַשִּׁמְעֹנִי שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וּמָאתָיִם׃

Ex Simhon, 22200.

שן ס בְּנֵי גָד לְמִשְׁפְּחֹתָם לְצְפוֹן מִשְׁפַּחַת הַצְּפוֹנִי

לְחַגִּי

16 לְחַגִּי מִשְׁפַּחַת הַחַגִּי לְשׁוּנִי מִשְׁפַּחַת הַשּׁוּנִי׃ לְאָזְנִי
17 מִשְׁפַּחַת הָאָזְנִי לְעֵרִי מִשְׁפַּחַת הָעֵרִי׃ לַאֲרוֹד מִשְׁפַּחַת
18 הָאֲרוֹדִי לְאַרְאֵלִי מִשְׁפַּחַת הָאַרְאֵלִי׃ אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת *Ex Gad, 40500.*
בְּנֵי־גָד לִפְקֻדֵיהֶם אַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ ס
19 בְּנֵי יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן וַיָּמָת עֵר וְאוֹנָן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃
כ וַיִּהְיוּ בְנֵי־יְהוּדָה לְמִשְׁפְּחֹתָם לְשֵׁלָה מִשְׁפַּחַת הַשֵּׁלָנִי
21 לְפֶרֶץ מִשְׁפַּחַת הַפַּרְצִי לְזֶרַח מִשְׁפַּחַת הַזַּרְחִי׃ וַיִּהְיוּ
בְנֵי־פֶרֶץ לְחֶצְרֹן מִשְׁפַּחַת הַחֶצְרֹנִי לְחָמוּל מִשְׁפַּחַת
22 הַחֲמוּלִי׃ אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת יְהוּדָה לִפְקֻדֵיהֶם שִׁשָּׁה וְשִׁבְעִים *Ex Jehudah, 76500.*
23 אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ ס בְּנֵי יִשָּׂשכָר לְמִשְׁפְּחֹתָם
24 תּוֹלָע מִשְׁפַּחַת הַתּוֹלָעִי לְפֻוָּה מִשְׁפַּחַת הַפּוּנִי׃ לְיָשׁוּב
כה מִשְׁפַּחַת הַיָּשֻׁבִי לְשִׁמְרֹן מִשְׁפַּחַת הַשִּׁמְרֹנִי׃ אֵלֶּה *Ex Issaschar, 64300.*
מִשְׁפְּחֹת יִשָּׂשכָר לִפְקֻדֵיהֶם אַרְבָּעָה וְשִׁשִּׁים אֶלֶף
26 וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת׃ ס בְּנֵי זְבוּלֻן לְמִשְׁפְּחֹתָם לְסֶרֶד
מִשְׁפַּחַת הַסַּרְדִּי לְאֵלוֹן מִשְׁפַּחַת הָאֵלֹנִי לְיַחְלְאֵל
27 מִשְׁפַּחַת הַיַּחְלְאֵלִי׃ אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת הַזְּבוּלֹנִי לִפְקֻדֵיהֶם *Ex Zebulun, 60500.*
28 שִׁשִּׁים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ ס בְּנֵי יוֹסֵף
29 לְמִשְׁפְּחֹתָם מְנַשֶּׁה וְאֶפְרָיִם׃ בְּנֵי מְנַשֶּׁה לְמָכִיר מִשְׁפַּחַת
הַמָּכִירִי וּמָכִיר הוֹלִיד אֶת־גִּלְעָד לְגִלְעָד מִשְׁפַּחַת
ל הַגִּלְעָדִי׃ אֵלֶּה בְּנֵי גִלְעָד אִיעֶזֶר מִשְׁפַּחַת הָאִיעֶזְרִי
31 לְחֵלֶק מִשְׁפַּחַת הַחֶלְקִי׃ וְאַשְׂרִיאֵל מִשְׁפַּחַת הָאַשְׂרִאֵלִי
32 וְשֶׁכֶם מִשְׁפַּחַת הַשִּׁכְמִי׃ וּשְׁמִידָע מִשְׁפַּחַת הַשְּׁמִידָעִי
33 וְחֵפֶר מִשְׁפַּחַת הַחֶפְרִי׃ וּצְלָפְחָד בֶּן־חֵפֶר לֹא־הָיוּ לוֹ
בָנִים כִּי אִם־בָּנוֹת וְשֵׁם בְּנוֹת צְלָפְחָד מַחְלָה וְנֹעָה
34 חָגְלָה מִלְכָּה וְתִרְצָה׃ אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת מְנַשֶּׁה וּפְקֻדֵיהֶם *Ex Menasseh, 52700.*
לה שְׁנַיִם וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת׃ ס אֵלֶּה בְנֵי־
אֶפְרַיִם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְשׁוּתֶלַח מִשְׁפַּחַת הַשֻּׁתַלְחִי
36 לְבֶכֶר מִשְׁפַּחַת הַבַּכְרִי לְתַחַן מִשְׁפַּחַת הַתַּחֲנִי׃ וְאֵלֶּה

בני

37 בְּנֵי שׁוּתֶלַח לְעֶרֶן מִשְׁפַּחַת הָעֶרָנִי: אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת
בְּנֵי־אֶפְרַיִם לִפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ
38 מֵאוֹת אֵלֶּה בְּנֵי־יוֹסֵף לְמִשְׁפְּחֹתָם: ס בְּנֵי
בִנְיָמִן לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֶלַע מִשְׁפַּחַת הַבַּלְעִי לְאַשְׁבֵּל
מִשְׁפַּחַת הָאַשְׁבֵּלִי לַאֲחִירָם מִשְׁפַּחַת הָאֲחִירָמִי:
39 לְשֻׁפוּפָם מִשְׁפַּחַת הַשּׁוּפָמִי לְחוּפָם מִשְׁפַּחַת הַחוּפָמִי:
מ וַיִּהְיוּ בְנֵי־בֶלַע אַרְד וְנַעֲמָן מִשְׁפַּחַת הָאַרְדִי לְנַעֲמָן
41 מִשְׁפַּחַת הַנַּעֲמִי: אֵלֶּה בְנֵי־בִנְיָמִן לְמִשְׁפְּחֹתָם וּפְקֻדֵיהֶם
42 חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת: ס אֵלֶּה בְּנֵי־דָן
לְמִשְׁפְּחֹתָם לְשׁוּחָם מִשְׁפַּחַת הַשּׁוּחָמִי אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת
43 דָּן לְמִשְׁפְּחֹתָם: כָּל־מִשְׁפַּחַת הַשּׁוּחָמִי לִפְקֻדֵיהֶם
44 אַרְבָּעָה וְשִׁשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת: ס בְּנֵי אָשֵׁר
לְמִשְׁפְּחֹתָם לְיִמְנָה מִשְׁפַּחַת הַיִּמְנָה לְיִשְׁוִי מִשְׁפַּחַת
מה הַיִּשְׁוִי לִבְרִיעָה מִשְׁפַּחַת הַבְּרִיעִי: לִבְנֵי בְרִיעָה לְחֶבֶר
46 מִשְׁפַּחַת הַחֶבְרִי לְמַלְכִּיאֵל מִשְׁפַּחַת הַמַּלְכִּיאֵלִי: וְשֵׁם
47 בַּת־אָשֵׁר שָׂרַח: אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי־אָשֵׁר לִפְקֻדֵיהֶם
48 שְׁלֹשָׁה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת: ס בְּנֵי
נַפְתָּלִי לְמִשְׁפְּחֹתָם לְיַחְצְאֵל מִשְׁפַּחַת הַיַּחְצְאֵלִי לְגוּנִי
49 מִשְׁפַּחַת הַגּוּנִי: לְיֵצֶר מִשְׁפַּחַת הַיִּצְרִי לְשִׁלֵּם מִשְׁפַּחַת
נ הַשִּׁלְמִי: אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת נַפְתָּלִי לְמִשְׁפְּחֹתָם וּפְקֻדֵיהֶם
51 חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת: אֵלֶּה פְקוּדֵי
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וָאֶלֶף שְׁבַע מֵאוֹת
וּשְׁלֹשִׁים:
פ
52 53 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: לָאֵלֶּה תֵּחָלֵק הָאָרֶץ
54 בְּנַחֲלָה בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת: לָרַב תַּרְבֶּה נַחֲלָתוֹ וְלַמְעַט
נה תַּמְעִיט נַחֲלָתוֹ אִישׁ לְפִי פְקֻדָיו יִתֵּן נַחֲלָתוֹ: אַךְ בְּגוֹרָל
56 יֵחָלֵק אֶת־הָאָרֶץ לְשִׁמוֹת מַטּוֹת אֲבֹתָם יִנְחָלוּ: עַל־פִּי
57 הַגּוֹרָל תֵּחָלֵק נַחֲלָתוֹ בֵּין רַב לִמְעָט: ס וְאֵלֶּה
פְקוּדֵי

Ex Ephraim, 32500.

Ex Binjamin, 45600.

Ex Dan, 64400.

Ex Aser, 53400.

50 Ex Naphtali, 45400.

51 Summa omnium tribuum, 601730.

52 Præcipit Deus, ut inter hos terra promissionis dividatur; & exponit, quomodo hæc divisio futura sit.

56 Tribus Levi seorsim numeratur.

פְּקוּדֵי הַלֵּוִי לְמִשְׁפְּחֹתָם לְגֵרְשׁוֹן מִשְׁפַּחַת הַגַּרְשֹׁנִי
לִקְהָת מִשְׁפַּחַת הַקְּהָתִי לִמְרָרִי מִשְׁפַּחַת הַמְּרָרִי :
58 אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת לֵוִי מִשְׁפַּחַת הַלִּבְנִי מִשְׁפַּחַת הַחֶבְרֹנִי
מִשְׁפַּחַת הַמַּחְלִי מִשְׁפַּחַת הַמּוּשִׁי מִשְׁפַּחַת הַקָּרְחִי
וְקְהָת הוֹלִד אֶת־עַמְרָם : 59 וְשֵׁם אֵשֶׁת עַמְרָם יוֹכֶבֶד
בַּת־לֵוִי אֲשֶׁר יָלְדָה אֹתָהּ לְלֵוִי בְּמִצְרָיִם וַתֵּלֶד לְעַמְרָם
אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־מֹשֶׁה וְאֶת מִרְיָם אֲחֹתָם : 60 וַיִּוָּלֶד לְאַהֲרֹן ס
אֶת־נָדָב וְאֶת־אֲבִיהוּא אֶת־אֶלְעָזָר וְאֶת־אִיתָמָר :
61 וַיָּמָת נָדָב וַאֲבִיהוּא בְּהַקְרִיבָם אֵשׁ־זָרָה לִפְנֵי יְהוָה :
62 וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף כָּל־זָכָר מִבֶּן־ *Numerati ex tribu Levi, ab uno mense & supra. sunt 23000.*
חֹדֶשׁ וָמַעְלָה כִּי ׀ לֹא הָתְפָּקְדוּ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי
לֹא־נִתַּן לָהֶם נַחֲלָה בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל : 63 אֵלֶּה פְּקוּדֵי
מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֲשֶׁר פָּקְדוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל יַרְדֵּן יְרֵחוֹ : 64 וּבְאֵלֶּה לֹא־הָיָה אִישׁ *Quod in his numeratis populi Israël nemo fuit ex prima enumeratione.*
מִפְּקוּדֵי מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן אֲשֶׁר פָּקְדוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּמִדְבַּר סִינָי : 65 כִּי־אָמַר יְהוָה לָהֶם מוֹת יָמֻתוּ בַּמִּדְבָּר סה
וְלֹא־נוֹתַר מֵהֶם אִישׁ כִּי אִם־כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־
נוּן : ס 1 וַתִּקְרַבְנָה בְּנוֹת צְלָפְחָד בֶּן־חֵפֶר בן א *Cap. XXVII. Filiæ Selophhad proponunt Moseh, ut det eis hæreditatem patris sui, quod ille filios non habeat.*
בֶּן־גִּלְעָד בֶּן־מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה לְמִשְׁפְּחֹת מְנַשֶּׁה בֶּן־יוֹסֵף
וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֹתָיו מַחְלָה נֹעָה וְחָגְלָה וּמִלְכָּה
2 וְתִרְצָה : וַתַּעֲמֹדְנָה לִפְנֵי מֹשֶׁה וְלִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן
וְלִפְנֵי הַנְּשִׂיאִם וְכָל־הָעֵדָה פֶּתַח אֹהֶל־מוֹעֵד לֵאמֹר :
3 אָבִינוּ מֵת בַּמִּדְבָּר וְהוּא לֹא־הָיָה בְּתוֹךְ הָעֵדָה
הַנּוֹעָדִים עַל־יְהוָה בַּעֲדַת־קֹרַח כִּי־בְחֶטְאוֹ מֵת וּבָנִים
לֹא־הָיוּ לוֹ : 4 לָמָּה יִגָּרַע שֵׁם־אָבִינוּ מִתּוֹךְ מִשְׁפַּחְתּוֹ כִּי
אֵין לוֹ בֵּן תְּנָה־לָּנוּ אֲחֻזָּה בְּתוֹךְ אֲחֵי אָבִינוּ : 5 וַיַּקְרֵב ה *Moseh consulit Deum, qui earum petitionem rectam judicat, &*
משֶׁה אֶת־מִשְׁפָּטָן לִפְנֵי יְהוָה : פ
6 7 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר : כֵּן בְּנוֹת צְלָפְחָד דֹּבְרֹת
נתן

hac occasione instituit legem ad hæredes pertinentem.

נָתֹן תִּתֵּן לָהֶם אֲחֻזָּת נַחֲלָה בְּתוֹךְ אֲחֵי אֲבִיהֶם
8 וְהַעֲבַרְתָּ אֶת־נַחֲלַת אֲבִיהֶן לָהֶן׃ וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר
לֵאמֹר אִישׁ כִּי־יָמוּת וּבֵן אֵין לוֹ וְהַעֲבַרְתֶּם אֶת־נַחֲלָתוֹ
9 לִבְתּוֹ׃ וְאִם־אֵין לוֹ בַּת וּנְתַתֶּם אֶת־נַחֲלָתוֹ לְאֶחָיו׃
11 וְאִם־אֵין לוֹ אַחִים וּנְתַתֶּם אֶת־נַחֲלָתוֹ לַאֲחֵי אָבִיו׃ וְאִם־
אֵין אַחִים לְאָבִיו וּנְתַתֶּם אֶת־נַחֲלָתוֹ לִשְׁאֵרוֹ הַקָּרֹב
אֵלָיו מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ וְיָרַשׁ אֹתָהּ וְהָיְתָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
לְחֻקַּת מִשְׁפָּט כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ פ

Deus agit cum Moseh de obitu ejus.

12 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עֲלֵה אֶל־הַר הָעֲבָרִים הַזֶּה
13 וּרְאֵה אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְרָאִיתָה
אֹתָהּ וְנֶאֱסַפְתָּ אֶל־עַמֶּיךָ גַּם־אַתָּה כַּאֲשֶׁר נֶאֱסַף אַהֲרֹן
14 אָחִיךָ׃ כַּאֲשֶׁר מְרִיתֶם פִּי בְּמִדְבַּר־צִן בִּמְרִיבַת הָעֵדָה
לְהַקְדִּישֵׁנִי בַּמַּיִם לְעֵינֵיהֶם הֵם מֵי־מְרִיבַת קָדֵשׁ מִדְבַּר־
15 צִן׃ פ וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה לֵאמֹר׃ יִפְקֹד

Moseh rogat Deum, ut sufficientem populo pastorem provideat.

17 יְהוָה אֱלֹהֵי הָרוּחֹת לְכָל־בָּשָׂר אִישׁ עַל־הָעֵדָה׃ אֲשֶׁר־
יֵצֵא לִפְנֵיהֶם וַאֲשֶׁר יָבֹא לִפְנֵיהֶם וַאֲשֶׁר יוֹצִיאֵם וַאֲשֶׁר
יְבִיאֵם וְלֹא תִהְיֶה עֲדַת יְהוָה כַּצֹּאן אֲשֶׁר אֵין לָהֶם
18 רֹעֶה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה קַח־לְךָ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ בִּן־

Deus constituit Jehosuah in successorem Moseh, cui præcipit, ut coram universa congregatione approbet eum.

19 נוּן אִישׁ אֲשֶׁר־רוּחַ בּוֹ וְסָמַכְתָּ אֶת־יָדְךָ עָלָיו׃ וְהַעֲמַדְתָּ
אֹתוֹ לִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי כָּל־הָעֵדָה וְצִוִּיתָה אֹתוֹ
20 לְעֵינֵיהֶם׃ וְנָתַתָּה מֵהוֹדְךָ עָלָיו לְמַעַן יִשְׁמְעוּ כָּל־עֲדַת
21 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְלִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן יַעֲמֹד וְשָׁאַל לוֹ
בְּמִשְׁפַּט הָאוּרִים לִפְנֵי יְהוָה עַל־פִּיו יֵצְאוּ וְעַל־פִּיו יָבֹאוּ
22 הוּא וְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִתּוֹ וְכָל־הָעֵדָה׃ וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַיִּקַּח אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיַּעֲמִדֵהוּ לִפְנֵי
23 אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי כָּל־הָעֵדָה׃ וַיִּסְמֹךְ אֶת־יָדָיו עָלָיו
וַיְצַוֵּהוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃ פ

Cap. XXVIII. Agit de sacrificiis,

כח וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

2 ואמרת אלהם את־קרבני לחמי לאשי ריח ניחחי
תשמרו להקריב לי במועדו׃ 3 ואמרת להם זה האשה
אשר תקריבו ליהוה כבשים בני־שנה תמימם שנים
ליום עלה תמיד׃ 4 את־הכבש אחד תעשה בבקר ואת
הכבש השני תעשה בין הערבים׃ 5 ועשירית האיפה ה
סלת למנחה בלולה בשמן כתית רבעית ההין׃ 6 עלת
תמיד העשיה בהר סיני לריח ניחח אשה ליהוה׃ 7 ונסכו
רביעת ההין לכבש האחד בקדש הסך נסך שכר
ליהוה׃ 8 ואת הכבש השני תעשה בין הערבים כמנחת
הבקר וכנסכו תעשה אשה ריח ניחח ליהוה׃ פ

9 וביום השבת שני כבשים בני־שנה תמימם ושני
עשרנים סלת מנחה בלולה בשמן ונסכו׃ עלת שבת ו הב׳ פתוחה
בשבתו על־עלת התמיד ונסכה׃ פ

11 ובראשי חדשיכם תקריבו עלה ליהוה פרים בני־בקר
שנים ואיל אחד כבשים בני־שנה שבעה תמימם׃
12 ושלשה עשרנים סלת מנחה בלולה בשמן לפר האחד
ושני עשרנים סלת מנחה בלולה בשמן לאיל האחד׃
13 ועשרן עשרון סלת מנחה בלולה בשמן לכבש האחד
עלה ריח ניחח אשה ליהוה׃ 14 ונסכיהם חצי ההין יהיה
לפר ושלישת ההין לאיל ורבעית ההין לכבש יין זאת
עלת חדש בחדשו לחדשי השנה׃ 15 ושעיר עזים אחד טו
לחטאת ליהוה על־עלת התמיד יעשה ונסכו׃

16 ס ובחדש הראשון בארבעה עשר יום לחדש ס
פסח ליהוה׃ 17 ובחמשה עשר יום לחדש הזה חג
שבעת ימים מצות יאכל׃ 18 ביום הראשון מקרא קדש
כל־מלאכת עבדה לא תעשו׃ 19 והקרבתם אשה
עלה ליהוה פרים בני־בקר שנים ואיל אחד ושבעה
כבשים בני שנה תמימם יהיו לכם׃ ומנחתם סלת כ
בלולה

quæ totius anni curriculo offerenda erant: & initium sumit à duobus agnis, qui singulis diebus offerrentur, agnus unus manè, & alter vesperè.

Sacrificia, quæ præter illa perpetua, in sabbathis celebrarentur.

Similiter in capitibus mensium.

Agnus paschalis decimâ quartâ die mensis primi.

Decimâ quintâ die mensis prædicti, azymorum panum septem

בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים
21 לָאַיִל תַּעֲשֶׂה: עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן תַּעֲשֶׂה לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד
22 לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים: וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד לְכַפֵּר
23 עֲלֵיכֶם: מִלְבַד עֹלַת הַבֹּקֶר אֲשֶׁר לְעֹלַת הַתָּמִיד
24 תַּעֲשׂוּ אֶת־אֵלֶּה: כָּאֵלֶּה תַּעֲשׂוּ לַיּוֹם שִׁבְעַת יָמִים
לֶחֶם אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה עַל־עוֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה
נה וְנִסְכּוֹ: וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־
26 מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: ס וּבְיוֹם
הַבִּכּוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָה
בְּשָׁבֻעֹתֵיכֶם מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת
27 עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה
פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם אַיִל אֶחָד שִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי
28 שָׁנָה: וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים
29 לַפָּר הָאֶחָד שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל הָאֶחָד: עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן
ל לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים: שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד
31 לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם: מִלְבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתוֹ תַּעֲשׂוּ
תְּמִימִם יִהְיוּ־לָכֶם וְנִסְכֵּיהֶם: פ

נט Cap. xxix. *Solemnitas jubilationis, primâ septimi mensis die, & sacrificia tunc offerenda.*

א וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה
לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה
2 לָכֶם: וַעֲשִׂיתֶם עֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פַּר בֶּן־בָּקָר
אֶחָד אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְמִימִם:
3 וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר שְׁנֵי
4 עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל: וְעִשָּׂרוֹן אֶחָד לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת
ה הַכְּבָשִׂים: וּשְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד חַטָּאת לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם:
6 מִלְבַד עֹלַת הַחֹדֶשׁ וּמִנְחָתָהּ וְעֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ
וְנִסְכֵּיהֶם כְּמִשְׁפָּטָם לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה: ס

Celebritas expiationum, & sacrificia ad illam per-

7 וּבֶעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה
לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם כָּל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ:

8 וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה לַיהוָה רֵיחַ נִיחֹחַ פַּר בֶּן־בָּקָר אֶחָד
אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם :
9 וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר שְׁנֵי
עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל הָאֶחָד : עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד
11 לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים : שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד חַטָּאת מִלְּבַד
חַטַּאת הַכִּפֻּרִים וְעֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶם :

tinentia; decimâ lunæ prædictæ die.

12 ס וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי
מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ
13 וְחַגֹּתֶם חַג לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים : וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשֶּׁה
רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁלֹשָׁה עָשָׂר אֵילִם
שְׁנַיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם יִהְיוּ :
14 וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר
הָאֶחָד לִשְׁלֹשָׁה עָשָׂר פָּרִים שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל הָאֶחָד
טו נקוד על ו לִשְׁנֵי הָאֵילִם : וְעִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְאַרְבָּעָה
16 עָשָׂר כְּבָשִׂים : וּשְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד חַטָּאת מִלְּבַד עֹלַת
17 הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ : ס וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי
פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנֵים עָשָׂר אֵילִם שְׁנַיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־
18 שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם : וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים
19 לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט : וּשְׂעִיר־עִזִּים
אֶחָד חַטָּאת מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶם :

Tabernaculorum festiũ per septem dies, decimâ quintâ septimi mensis die, & sacrificia in illa offerenda; accordo septuaginta taurorum, qui in hac celebritate offerentur, per hos septem dies divisi: nempe;
Primâ die, 13 tauri.
17 Secundâ die, 12 tauri.

כ ס וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פָּרִים עַשְׁתֵּי־עָשָׂר אֵילִם
שְׁנַיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם :
21 וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם
22 כַּמִּשְׁפָּט : וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד
23 וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ : ס וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי פָּרִים
עֲשָׂרָה אֵילִם שְׁנַיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר
24 תְּמִימִם : מִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים
בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט : וּשְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד חַטָּאת מִלְּבַד כה
עלת

Tertiâ die, 11 tauri.

Quartâ die, 10 tauri.

26 עֹלַת הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃ ס וּבְיוֹם
Quintâ die, 9 tauri. חֲמִישִׁי פָּרִים תִּשְׁעָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה
27 אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים
28 לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃ וּשְׂעִיר חַטָּאת
אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃ ס
Sextâ die, 8 tauri. 29 וּבְיוֹם הַשִּׁשִּׁי פָּרִים שְׁמֹנָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים
ל בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם
31 לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃ וּשְׂעִיר
חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃
Septimâ die, 7 tauri. 32 ס וּבְיוֹם הַשְּׁבִיעִי פָּרִים שִׁבְעָה אֵילִם שְׁנָיִם
33 כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם
וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם
34 כְּמִשְׁפָּטָם׃ וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד
לה מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃ ס בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת תִּהְיֶה
Octavâ die, præscribit solemnitatem cum operis intermissione, aliáque sacrificia. 36 לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה
אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פַּר אֶחָד אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־
37 שָׁנָה שִׁבְעָה תְמִימִם׃ מִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּר לָאַיִל
38 וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃ וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד
39 מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃ אֵלֶּה תַּעֲשׂוּ
לַיהוָה בְּמוֹעֲדֵיכֶם לְבַד מִנִּדְרֵיכֶם וְנִדְבֹתֵיכֶם לְעֹלֹתֵיכֶם
ל א וּלְמִנְחֹתֵיכֶם וּלְנִסְכֵּיכֶם וּלְשַׁלְמֵיכֶם׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־
Cap. XXX. Commendat ei, qui aliquod votum, aut juramentum abstinentiæ fecerit, ne illud violet. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃

פ פ פ מב 42

2 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
3 זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה׃ אִישׁ כִּי־יִדֹּר נֶדֶר לַיהוָה
אוֹ הִשָּׁבַע שְׁבֻעָה לֶאְסֹר אִסָּר עַל־נַפְשׁוֹ לֹא יַחֵל דְּבָרוֹ
Quod si filia votum fecerit Deo, 4 כְּכָל־הַיֹּצֵא מִפִּיו יַעֲשֶׂה׃ וְאִשָּׁה כִּי־תִדֹּר נֶדֶר לַיהוָה

domi patris sui in adolescentiâ, & pater consenserit ei, stabile sit; si verò irritum fecerit illud, irritum maneat.

7 Quod vir eandem facultatem habeat in vota, quibus se obstrinxerit uxor.

10 Quod votum viduæ, & repudiatæ, firmum sit.

Quænam vota potest maritus irrita facere.

Cap. xxxi. Filii Israël ex jussu Dei bellum inferunt Midianitis;

ואסרה אסר בבית אביה בנעריה: ושמע אביה את־ נדרה ואסרה אשר אסרה על־נפשה והחריש לה אביה וקמו כל־נדריה וכל־אסר אשר־אסרה על־ נפשה יקום: ואם־הניא אביה אתה ביום שמעו כל־ נדריה ואסריה אשר־אסרה על־נפשה לא יקום ויהוה יסלח־לה כי־הניא אביה אתה: ואם־היו תהיה לאיש ונדריה עליה או מבטא שפתיה אשר אסרה על־ נפשה: ושמע אישה ביום שמעו והחריש לה וקמו נדריה ואסרה אשר־אסרה על־נפשה יקמו: ואם ביום שמע אישה ניא אותה והפר את־נדרה אשר עליה ואת מבטא שפתיה אשר אסרה על־נפשה ויהוה יסלח־לה: ונדר אלמנה וגרושה כל אשר־אסרה על־ נפשה יקום עליה: ואם־בית אישה נדרה או־אסרה אסר על־נפשה בשבעה: ושמע אישה והחריש לה לא הניא אתה וקמו כל־נדריה וכל־אסר אשר־ אסרה על־נפשה יקום: ואם־הפר יפר אתם אישה ביום שמעו כל־מוצא שפתיה לנדריה ולאסר נפשה לא יקום אישה הפרם ויהוה יסלח־לה: כל־נדר וכל־שבעת אסר לענת נפש אישה יקימנו ואישה יפרנו: ואם־החרש יחרש לה אישה מיום אל־יום והקים את־כל־נדריה או את־כל־אסריה אשר עליה הקים אתם כי־החרש לה ביום שמעו: ואם־ הפר יפר אתם אחרי שמעו ונשא את־עונה: אלה החקים אשר צוה יהוה את־משה בין איש לאשתו בין־אב לבתו בנעריה בית אביה:

פ

וידבר יהוה אל־משה לאמר: נקם נקמת בני ישראל מאת המדינים אחר תאסף אל־עמיך: וידבר משה אל־העם לאמר החלצו מאתכם אנשים לצבא ויהיו

על

4 עַל־מִדְיָן לְתַת נִקְמַת־יְהוָה בְּמִדְיָן׃ אֶלֶף לַמַּטֶּה אֶלֶף
ה לַמַּטֶּה לְכֹל מַטּוֹת יִשְׂרָאֵל תִּשְׁלְחוּ לַצָּבָא׃ וַיִּמָּסְרוּ
מֵאַלְפֵי יִשְׂרָאֵל אֶלֶף לַמַּטֶּה שְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף חֲלוּצֵי
6 צָבָא׃ וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה אֶלֶף לַמַּטֶּה לַצָּבָא אֹתָם
וְאֶת־פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן לַצָּבָא וּכְלֵי הַקֹּדֶשׁ
7 וַחֲצֹצְרוֹת הַתְּרוּעָה בְּיָדוֹ׃ וַיִּצְבְּאוּ עַל־מִדְיָן כַּאֲשֶׁר צִוָּה
8 יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וַיַּהַרְגוּ כָּל־זָכָר׃ וְאֶת־מַלְכֵי מִדְיָן הָרְגוּ
עַל־חַלְלֵיהֶם אֶת־אֱוִי וְאֶת־רֶקֶם וְאֶת־צוּר וְאֶת־חוּר
וְאֶת־רֶבַע חֲמֵשֶׁת מַלְכֵי מִדְיָן וְאֶת־בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר
9 הָרְגוּ בֶּחָרֶב׃ וַיִּשְׁבּוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־נְשֵׁי מִדְיָן וְאֶת־
טַפָּם וְאֶת כָּל־בְּהֶמְתָּם וְאֶת־כָּל־מִקְנֵהֶם וְאֶת־כָּל־
י חֵילָם בָּזָזוּ׃ וְאֶת כָּל־עָרֵיהֶם בְּמוֹשְׁבֹתָם וְאֶת כָּל־
11 טִירֹתָם שָׂרְפוּ בָאֵשׁ׃ וַיִּקְחוּ אֶת־כָּל־הַשָּׁלָל וְאֶת כָּל־
12 הַמַּלְקוֹחַ בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה׃ וַיָּבִאוּ אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־
אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְאֶל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשְּׁבִי וְאֶת־
הַמַּלְקוֹחַ וְאֶת־הַשָּׁלָל אֶל־הַמַּחֲנֶה אֶל־עַרְבֹת מוֹאָב
13 אֲשֶׁר עַל־יַרְדֵּן יְרֵחוֹ׃ ס וַיֵּצְאוּ מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר
הַכֹּהֵן וְכָל־נְשִׂיאֵי הָעֵדָה לִקְרָאתָם אֶל־מִחוּץ
14 לַמַּחֲנֶה׃ וַיִּקְצֹף מֹשֶׁה עַל פְּקוּדֵי הֶחָיִל שָׂרֵי הָאֲלָפִים
שו וְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת הַבָּאִים מִצְּבָא הַמִּלְחָמָה׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם
16 מֹשֶׁה הַחִיִּיתֶם כָּל־נְקֵבָה׃ הֵן הֵנָּה הָיוּ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
בִּדְבַר בִּלְעָם לִמְסָר־מַעַל בַּיהוָה עַל־דְּבַר־פְּעוֹר וַתְּהִי
17 הַמַּגֵּפָה בַּעֲדַת יְהוָה׃ וְעַתָּה הִרְגוּ כָל־זָכָר בַּטָּף וְכָל־
18 אִשָּׁה יֹדַעַת אִישׁ לְמִשְׁכַּב זָכָר הִרְגוּ׃ וְכָל הַטַּף בַּנָּשִׁים
19 אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ מִשְׁכַּב זָכָר הַחֱיוּ לָכֶם׃ וְאַתֶּם חֲנוּ
מִחוּץ לַמַּחֲנֶה שִׁבְעַת יָמִים כָּל הֹרֵג נֶפֶשׁ וְכֹל נֹגֵעַ
בֶּחָלָל תִּתְחַטְּאוּ בַיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי אַתֶּם
כ וּשְׁבִיכֶם׃ וְכָל־בֶּגֶד וְכָל־כְּלִי־עוֹר וְכָל־מַעֲשֵׂה עִזִּים

4 quare 12 millia hominum armata tendunt; & Pinhas pergit cum sacris instrumentis, & jubilationis tubis.

7 Omnem masculum interficiunt, ac quinque reges, & ipsum Bilham.

9 Fœminas, & parvulos captivos abducunt: urbes quoque igne comburunt; & quidquid in illis erat, deprædantur.

Iratcitur Moseh contra exercitus duces, quod mulieribus vitam concesserint; ac præcipit, ut occidant omnes mares in parvulis, & omnem mulierem, quæ virum cognoverit; parvulis tamen ex mulieribus vitam permittant.

19 Modum se ipsos purgandi admonet eos.

וְכָל־כְּלִי־עֵץ תִּתְחַטָּאוּ׃ ס וַיֹּאמֶר אֶלְעָזָר 21 *Eleazar indicat hæc militaribus viris, simul & aliqua statuta ad vasa ænea pertinentia, ut illis uti possent.*
הַכֹּהֵן אֶל־אַנְשֵׁי הַצָּבָא הַבָּאִים לַמִּלְחָמָה זֹאת חֻקַּת
הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ אַךְ אֶת־הַזָּהָב 22
וְאֶת־הַכֶּסֶף אֶת־הַנְּחֹשֶׁת אֶת־הַבַּרְזֶל אֶת־הַבְּדִיל
וְאֶת־הָעֹפֶרֶת׃ כָּל־דָּבָר אֲשֶׁר־יָבֹא בָּאֵשׁ תַּעֲבִירוּ 23
בָּאֵשׁ וְטָהֵר אַךְ בְּמֵי נִדָּה יִתְחַטָּא וְכֹל אֲשֶׁר לֹא־יָבֹא
בָּאֵשׁ תַּעֲבִירוּ בַּמָּיִם׃ וְכִבַּסְתֶּם בִּגְדֵיכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי 24
וּטְהַרְתֶּם וְאַחַר תָּבֹאוּ אֶל־הַמַּחֲנֶה׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה 25 *Jubet Deus totius prædæ summam capi, illamque inter eos, qui egressi sunt ad pugnam, & universam congregationem distribui.*
אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ שָׂא אֵת רֹאשׁ מַלְקוֹחַ 26
הַשְּׁבִי בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה אַתָּה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְרָאשֵׁי
אֲבוֹת הָעֵדָה׃ וְחָצִיתָ אֶת־הַמַּלְקוֹחַ בֵּין תֹּפְשֵׂי 27
הַמִּלְחָמָה הַיֹּצְאִים לַצָּבָא וּבֵין כָּל־הָעֵדָה׃ וְהֵרַמְתָּ 28
מֶכֶס לַיהוָה מֵאֵת אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַיֹּצְאִים לַצָּבָא
אֶחָד נֶפֶשׁ מֵחֲמֵשׁ הַמָּאוֹת מִן־הָאָדָם וּמִן־הַבָּקָר
וּמִן־הַחֲמֹרִים וּמִן־הַצֹּאן׃ מִמַּחֲצִיתָם תִּקָּחוּ וְנָתַתָּה 29 *Statuit Deus, ut de media parte eorum, qui egressi sunt ad pugnam, portio una ex quingentis, sacerdotibus separetur; ac ex media parte populi, portio una ex quinquaginta, Levitis tribuatur.*
לְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן תְּרוּמַת יְהוָה׃ וּמִמַּחֲצִת בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל תִּקַּח אֶחָד אֶחָד מִן־הַחֲמִשִּׁים מִן־הָאָדָם
מִן־הַבָּקָר מִן־הַחֲמֹרִים וּמִן־הַצֹּאן מִכָּל־הַבְּהֵמָה
וְנָתַתָּה אֹתָם לַלְוִיִּם שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת מִשְׁכַּן יְהוָה׃ 30
וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ 31 *Summa totius prædæ.*
וַיְהִי הַמַּלְקוֹחַ יֶתֶר הַבַּז אֲשֶׁר בָּזְזוּ עַם הַצָּבָא צֹאן שֵׁשׁ־ 32
מֵאוֹת אֶלֶף וְשִׁבְעִים אֶלֶף וַחֲמִשֶּׁת אֲלָפִים׃ וּבָקָר שְׁנַיִם 33
וְשִׁבְעִים אָלֶף׃ וַחֲמֹרִים אֶחָד וְשִׁשִּׁים אָלֶף׃ וְנֶפֶשׁ אָדָם 34 לה
מִן־הַנָּשִׁים אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ מִשְׁכַּב זָכָר כָּל־נֶפֶשׁ שְׁנַיִם
וּשְׁלֹשִׁים אָלֶף׃ וַתְּהִי הַמַּחֲצָה חֵלֶק הַיֹּצְאִים בַּצָּבָא 36 *Summa mediæ partis, quæ vi-*
מִסְפַּר הַצֹּאן שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשִׁים אָלֶף וְשִׁבְעַת
אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ וַיְהִי הַמֶּכֶס לַיהוָה מִן־הַצֹּאן 37
שֵׁשׁ־מֵאוֹת חֲמֵשׁ וְשִׁבְעִים׃ וְהַבָּקָר שִׁשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים אָלֶף 38
וּמִכְסָם

ris bellatoribus obtigit.

39 ומכסם ליהוה שנים ושבעים: וחמרים שלשים אלף
מ וחמש מאות ומכסם ליהוה אחד וששים: ונפש אדם
ששה עשר אלף ומכסם ליהוה שנים ושלשים נפש:

Summa portionis sacerdotibus exhibitæ.

41 ויתן משה את־מכס תרומת יהוה לאלעזר הכהן
42 כאשר צוה יהוה את־משה: וממחצית בני ישראל
43 אשר חצה משה מן־האנשים הצבאים: והי מחצת
העדה מן־הצאן שלש־מאות אלף ושלשים אלף שבעת

43 Summa mediæ partis, quæ populo obvenit, & quod unum ex quinquaginta, Levitis tribuerit.

44 אלפים וחמש מאות: ובקר ששה ושלשים אלף:
מה 46 וחמרים שלשים אלף וחמש מאות: ונפש אדם ששה
47 עשר אלף: ויקח משה ממחצת בני־ישראל את־האחז
אחד מן־החמשים מן־האדם ומן־הבהמה ויתן אתם
ללוים שמרי משמרת משכן יהוה כאשר צוה יהוה את־
48 משה: ויקרבו אל־משה הפקדים אשר לאלפי הצבא
49 שרי האלפים ושרי המאות: ויאמרו אל־משה עבדיך
נשאו את־ראש אנשי המלחמה אשר בידנו ולא־נפקד
נ ממנו איש: ונקרב את־קרבן יהוה איש אשר מצא

Ornamenta aurea, quæ præfecti militares Deo obtulerunt.

כלי־זהב אצעדה וצמיד טבעת עגיל וכומז לכפר על־
51 נפשתינו לפני יהוה: ויקח משה ואלעזר הכהן את־
52 הזהב מאתם כל כלי מעשה: ויהי כל־זהב התרומה
אשר הרימו ליהוה שש עשר אלף שבע־מאות
וחמשים שקל מאת שרי האלפים ומאת שרי המאות:
53 54 אנשי הצבא בזזו איש לו: ויקח משה ואלעזר הכהן
את־הזהב מאת שרי האלפים והמאות ויבאו אתו אל־
אהל מועד זכרון לבני־ישראל לפני יהוה: פ

Cap. XXXII. Tribus Reuben, & Gad terram citra Jarden agnoscentes valdè utilem esse pe-

לב 1 ומקנה רב היה לבני ראובן ולבני־גד עצום מאד ויראו
את־ארץ יעזר ואת־ארץ גלעד והנה המקום מקום
2 מקנה: ויבאו בני־גד ובני ראובן ויאמרו אל־משה
3 ואל־אלעזר הכהן ואל־נשיאי העדה לאמר: עטרות
ודיבן

coris eorum multitudini, illam à Moseh expoſcunt, Farden tranſire recuſantes.

וְרִיבֹן וְעַטָרֹת וְנִמְרָה וְחֶשְׁבּוֹן וְאֶלְעָלֵה וּשְׂבָם וְנֵבוֹ וּבְעֹן׃
הָאָרֶץ אֲשֶׁר הִכָּה יְהוָה לִפְנֵי עֲדַת יִשְׂרָאֵל אֶרֶץ מִקְנֶה 4
הוּא וְלַעֲבָדֶיךָ מִקְנֶה׃ ס וַיֹּאמְרוּ אִם־ ה
מָצָאנוּ חֵן בְּעֵינֶיךָ יִתֵּן אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לַעֲבָדֶיךָ
לַאֲחֻזָּה אַל־תַּעֲבִרֵנוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לִבְנֵי 6
גָד וְלִבְנֵי רְאוּבֵן הַאֲחֵיכֶם יָבֹאוּ לַמִּלְחָמָה וְאַתֶּם תֵּשְׁבוּ
פֹּה׃ וְלָמָּה תְנִיאוּן אֶת־לֵב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעֲבֹר אֶל־ 7 תניאון p
הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַן לָהֶם יְהוָה׃ כֹּה עָשׂוּ אֲבֹתֵיכֶם 8
בְּשָׁלְחִי אֹתָם מִקָּדֵשׁ בַּרְנֵעַ לִרְאוֹת אֶת־הָאָרֶץ׃ וַיַּעֲלוּ 9
עַד־נַחַל אֶשְׁכּוֹל וַיִּרְאוּ אֶת־הָאָרֶץ וַיְנִיאוּ אֶת־לֵב בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לְבִלְתִּי־בֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַן לָהֶם יְהוָה׃
וַיִּחַר־אַף יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּשָּׁבַע לֵאמֹר׃ אִם־יִרְאוּ 11
הָאֲנָשִׁים הָעֹלִים מִמִּצְרַיִם מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה
אֶת־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב
כִּי לֹא־מִלְאוּ אַחֲרָי׃ בִּלְתִּי כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה הַקְנִזִּי וִיהוֹשֻׁעַ 12
בִּן־נוּן כִּי מִלְאוּ אַחֲרֵי יְהוָה׃ וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל 13
וַיְנִיעֵם בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה עַד־תֹּם כָּל־הַדּוֹר הָעֹשֶׂה
הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה׃ וְהִנֵּה קַמְתֶּם תַּחַת אֲבֹתֵיכֶם תַּרְבּוּת 14
אַנְשִׁים חַטָּאִים לְסֹפֹת עוֹד עַל חֲרוֹן אַף־יְהוָה אֶל־
יִשְׂרָאֵל׃ כִּי תְשׁוּבֻן מֵאַחֲרָיו וְיָסַף עוֹד לְהַנִּיחוֹ בַּמִּדְבָּר טו
וְשִׁחַתֶּם לְכָל־הָעָם הַזֶּה׃ ס וַיִּגְּשׁוּ אֵלָיו וַיֹּאמְרוּ 16

Illi circà petita precibus inſtant, & proponunt ſe cum filiis Iſraël armatos ad bellum iturос, donec unuſquiſque in hæreditate ſua quieſcat.

גְּדֵרֹת צֹאן נִבְנֶה לְמִקְנֵנוּ פֹּה וְעָרִים לְטַפֵּנוּ׃ וַאֲנַחְנוּ 17
נֶחְלָץ חֻשִׁים לִפְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עַד אֲשֶׁר אִם־הֲבִיאֹנָם אֶל־
מְקוֹמָם וְיָשַׁב טַפֵּנוּ בְּעָרֵי הַמִּבְצָר מִפְּנֵי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ לֹא 18
נָשׁוּב אֶל־בָּתֵּינוּ עַד הִתְנַחֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ נַחֲלָתוֹ׃
כִּי לֹא נִנְחַל אִתָּם מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן וָהָלְאָה כִּי בָאָה 19
נַחֲלָתֵנוּ אֵלֵינוּ מֵעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה׃ פ
וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מֹשֶׁה אִם־תַּעֲשׂוּן אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה כ
אִם

20 Hac con-

ditione Moseh concedit eis terram, quam petunt.

21 אִם־תֵּחָלְצוּ לִפְנֵי יְהוָה לַמִּלְחָמָה׃ וְעָבַר לָכֶם כָּל־
חָלוּץ אֶת־הַיַּרְדֵּן לִפְנֵי יְהוָה עַד הוֹרִישׁוֹ אֶת־אֹיְבָיו
22 מִפָּנָיו׃ וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָה וְאַחַר תָּשֻׁבוּ
וְהְיִיתֶם נְקִיִּם מֵיְהוָה וּמִיִּשְׂרָאֵל וְהָיְתָה הָאָרֶץ הַזֹּאת
23 לָכֶם לַאֲחֻזָּה לִפְנֵי יְהוָה׃ וְאִם־לֹא תַעֲשׂוּן כֵּן הִנֵּה
חֲטָאתֶם לַיהוָה וּדְעוּ חַטַּאתְכֶם אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶתְכֶם׃
24 בְּנוּ־לָכֶם עָרִים לְטַפְּכֶם וּגְדֵרֹת לְצֹנַאכֶם וְהַיֹּצֵא מִפִּיכֶם
25 תַּעֲשׂוּ׃ וַיֹּאמֶר בְּנֵי־גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר
26 עֲבָדֶיךָ יַעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר אֲדֹנִי מְצַוֶּה׃ טַפֵּנוּ נָשֵׁינוּ מִקְנֵנוּ
27 וְכָל־בְּהֶמְתֵּנוּ יִהְיוּ־שָׁם בְּעָרֵי הַגִּלְעָד׃ וַעֲבָדֶיךָ יַעֲבְרוּ
כָּל־חֲלוּץ צָבָא לִפְנֵי יְהוָה לַמִּלְחָמָה כַּאֲשֶׁר אֲדֹנִי

Moseh hujus pacti memoriam summo sacerdoti Eleazar, & Fehosuah commendat.

28 דֹבֵר׃ וַיְצַו לָהֶם מֹשֶׁה אֶת אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְאֶת יְהוֹשֻׁעַ
29 בִּן־נוּן וְאֶת רָאשֵׁי אֲבוֹת הַמַּטּוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה אֲלֵהֶם אִם־יַעַבְרוּ בְנֵי־גָד וּבְנֵי־רְאוּבֵן אִתְּכֶם
אֶת־הַיַּרְדֵּן כָּל־חָלוּץ לַמִּלְחָמָה לִפְנֵי יְהוָה וְנִכְבְּשָׁה
הָאָרֶץ לִפְנֵיכֶם וּנְתַתֶּם לָהֶם אֶת־אֶרֶץ הַגִּלְעָד
30 לַאֲחֻזָּה׃ וְאִם־לֹא יַעַבְרוּ חֲלוּצִים אִתְּכֶם וְנֹאחֲזוּ
31 בְּתֹכְכֶם בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ וַיַּעֲנוּ בְנֵי־גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן לֵאמֹר
32 אֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־עֲבָדֶיךָ כֵּן נַעֲשֶׂה׃ נַחְנוּ
נַעֲבֹר חֲלוּצִים לִפְנֵי יְהוָה אַרְצָה כְּנָעַן וְאִתָּנוּ אֲחֻזַּת

Terram illis tribuit Moseh, & adjungit eis citra Jardèn dimidiam tribum Menasseh.

33 נַחֲלָתֵנוּ מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן׃ וַיִּתֵּן לָהֶם מֹשֶׁה לִבְנֵי־גָד
וְלִבְנֵי רְאוּבֵן וְלַחֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה בֶּן־יוֹסֵף אֶת־
מַמְלְכוּת סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וְאֶת־מַמְלְכוּת עוֹג מֶלֶךְ
הַבָּשָׁן הָאָרֶץ לְעָרֶיהָ בִּגְבֻלֹת עָרֵי הָאָרֶץ סָבִיב׃

34 וַיִּבְנוּ בְנֵי־גָד אֶת־דִּיבֹן וְאֶת־עַטָרֹת וְאֶת־עֲרֹעֵר׃
35 לה וְאֶת־עַטְרֹת שׁוֹפָן וְאֶת־יַעְזֵר וְיָגְבְּהָה׃ וְאֶת־בֵּית נִמְרָה
37 וְאֶת־בֵּית הָרָן עָרֵי מִבְצָר וְגִדְרֹת צֹאן׃ וּבְנֵי רְאוּבֵן בָּנוּ
38 אֶת־חֶשְׁבּוֹן וְאֶת־אֶלְעָלָא וְאֶת קִרְיָתָיִם׃ וְאֶת־נְבוֹ

Apta illi in terris erigunt ædificia.

וְאֶת

וְאֶת־בַּעַל מְעוֹן מוּסַבֹּת שֵׁם וְאֶת־שִׂבְמָה וַיִּקְרְאוּ בְשֵׁמֹת
39 אֶת־שְׁמוֹת הֶעָרִים אֲשֶׁר בָּנוּ׃ וַיֵּלְכוּ בְּנֵי מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה
גִּלְעָדָה וַיִּלְכְּדֻהָ וַיּוֹרֶשׁ אֶת־הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר־בָּהּ׃ וַיִּתֵּן מ
41 מֹשֶׁה אֶת־הַגִּלְעָד לְמָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה וַיֵּשֶׁב בָּהּ׃ וְיָאִיר
בֶּן־מְנַשֶּׁה הָלַךְ וַיִּלְכֹּד אֶת־חַוֹּתֵיהֶם וַיִּקְרָא אֶתְהֶן חַוֹּת
42 יָאִיר׃ וְנֹבַח הָלַךְ וַיִּלְכֹּד אֶת־קְנָת וְאֶת־בְּנֹתֶיהָ וַיִּקְרָא
ה׳ דסא לָהּ נֹבַח בִּשְׁמוֹ׃

פ פ פ מג 43

לג א אֵלֶּה מַסְעֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָצְאוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
2 לְצִבְאֹתָם בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן׃ וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־
מוֹצָאֵיהֶם לְמַסְעֵיהֶם עַל־פִּי יְהוָה וְאֵלֶּה מַסְעֵיהֶם
3 לְמוֹצָאֵיהֶם׃ וַיִּסְעוּ מֵרַעְמְסֵס בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בַּחֲמִשָּׁה
עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן מִמָּחֳרַת הַפֶּסַח יָצְאוּ בְנֵי־
4 יִשְׂרָאֵל בְּיָד רָמָה לְעֵינֵי כָּל־מִצְרָיִם׃ וּמִצְרַיִם מְקַבְּרִים
אֵת אֲשֶׁר הִכָּה יְהוָה בָּהֶם כָּל־בְּכוֹר וּבֵאלֹהֵיהֶם עָשָׂה
יְהוָה שְׁפָטִים׃ וַיִּסְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵרַעְמְסֵס וַיַּחֲנוּ ה
6 בְּסֻכֹּת׃ וַיִּסְעוּ מִסֻּכֹּת וַיַּחֲנוּ בְאֵתָם אֲשֶׁר בִּקְצֵה
7 הַמִּדְבָּר׃ וַיִּסְעוּ מֵאֵתָם וַיָּשָׁב עַל־פִּי הַחִירֹת
8 אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי בַּעַל צְפוֹן וַיַּחֲנוּ לִפְנֵי מִגְדֹּל׃ וַיִּסְעוּ מִפְּנֵי
הַחִירֹת וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ־הַיָּם הַמִּדְבָּרָה וַיֵּלְכוּ דֶרֶךְ
9 שְׁלֹשֶׁת יָמִים בְּמִדְבַּר אֵתָם וַיַּחֲנוּ בְּמָרָה׃ וַיִּסְעוּ מִמָּרָה
וַיָּבֹאוּ אֵילִמָה וּבְאֵילִם שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה עֵינֹת מַיִם וְשִׁבְעִים
תְּמָרִים וַיַּחֲנוּ־שָׁם׃ וַיִּסְעוּ מֵאֵילִם וַיַּחֲנוּ עַל־יַם־סוּף׃ י
11 12 וַיִּסְעוּ מִיַּם־סוּף וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר־סִין׃ וַיִּסְעוּ מִמִּדְבַּר־סִין
13 14 וַיַּחֲנוּ בְּדָפְקָה׃ וַיִּסְעוּ מִדָּפְקָה וַיַּחֲנוּ בְּאָלוּשׁ׃ וַיִּסְעוּ
מֵאָלוּשׁ וַיַּחֲנוּ בִּרְפִידִם וְלֹא־הָיָה שָׁם מַיִם לָעָם לִשְׁתּוֹת׃
16 וַיִּסְעוּ מֵרְפִידִם וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר סִינָי׃ וַיִּסְעוּ מִמִּדְבַּר סִינָי טו
ויחנו

Cap. XXXIII. *Breviter recensentur omnes profectiones filiorum Israël, & mansiones eorum; ab exitu ex Ægypto, usquè ad campestria Moab.*

17 וַיִּסְעוּ מִקִּבְרֹת הַתַּאֲוָה וַיַּחֲנוּ
18 בַּחֲצֵרֹת: וַיִּסְעוּ מֵחֲצֵרֹת וַיַּחֲנוּ בְּרִתְמָה: וַיִּסְעוּ מֵרִתְמָה
כ וַיַּחֲנוּ בְּרִמֹּן פָּרֶץ: וַיִּסְעוּ מֵרִמֹּן פָּרֶץ וַיַּחֲנוּ בְּלִבְנָה:
21 וַיִּסְעוּ מִלִּבְנָה וַיַּחֲנוּ בְּרִסָּה: וַיִּסְעוּ מֵרִסָּה וַיַּחֲנוּ
23 בִּקְהֵלָתָה: וַיִּסְעוּ מִקְּהֵלָתָה וַיַּחֲנוּ בְּהַר שָׁפֶר: וַיִּסְעוּ
כה מֵהַר שָׁפֶר וַיַּחֲנוּ בַּחֲרָדָה: וַיִּסְעוּ מֵחֲרָדָה וַיַּחֲנוּ
26 בְּמַקְהֵלֹת: וַיִּסְעוּ מִמַּקְהֵלֹת וַיַּחֲנוּ בְּתָחַת: וַיִּסְעוּ מִתָּחַת
28 וַיַּחֲנוּ בְּתָרַח: וַיִּסְעוּ מִתָּרַח וַיַּחֲנוּ בְּמִתְקָה: וַיִּסְעוּ
ל מִמִּתְקָה וַיַּחֲנוּ בְּחַשְׁמֹנָה: וַיִּסְעוּ מֵחַשְׁמֹנָה וַיַּחֲנוּ
31 בְּמֹסֵרוֹת: וַיִּסְעוּ מִמֹּסֵרוֹת וַיַּחֲנוּ בִּבְנֵי יַעֲקָן: וַיִּסְעוּ
33 מִבְּנֵי יַעֲקָן וַיַּחֲנוּ בְּחֹר הַגִּדְגָּד: וַיִּסְעוּ מֵחֹר הַגִּדְגָּד
34 וַיַּחֲנוּ בְּיָטְבָתָה: וַיִּסְעוּ מִיָּטְבָתָה וַיַּחֲנוּ בְּעַבְרֹנָה:
לה וַיִּסְעוּ מֵעַבְרֹנָה וַיַּחֲנוּ בְּעֶצְיֹן גָּבֶר: וַיִּסְעוּ מֵעֶצְיֹן גָּבֶר
37 וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר־צִן הִוא קָדֵשׁ: וַיִּסְעוּ מִקָּדֵשׁ וַיַּחֲנוּ
38 בְּהַר הָהָר בִּקְצֵה אֶרֶץ אֱדוֹם: וַיַּעַל אַהֲרֹן הַכֹּהֵן
אֶל־הַר הָהָר עַל־פִּי יְהוָה וַיָּמָת שָׁם בִּשְׁנַת הָאַרְבָּעִים
לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי
39 בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ: וְאַהֲרֹן בֶּן־שָׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים וּמְאַת שָׁנָה
מ בְּמֹתוֹ בְּהֹר הָהָר: ס וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי מֶלֶךְ
עֲרָד וְהוּא־יֹשֵׁב בַּנֶּגֶב בְּאֶרֶץ כְּנַעַן בְּבֹא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
41 וַיִּסְעוּ מֵהֹר הָהָר וַיַּחֲנוּ בְּצַלְמֹנָה: וַיִּסְעוּ מִצַּלְמֹנָה
43 וַיַּחֲנוּ בְּפוּנֹן: וַיִּסְעוּ מִפּוּנֹן וַיַּחֲנוּ בְּאֹבֹת: וַיִּסְעוּ מֵאֹבֹת
מה וַיַּחֲנוּ בְּעִיֵּי הָעֲבָרִים בִּגְבוּל מוֹאָב: וַיִּסְעוּ מֵעִיִּם וַיַּחֲנוּ
46 בְּדִיבֹן גָּד: וַיִּסְעוּ מִדִּיבֹן גָּד וַיַּחֲנוּ בְּעַלְמֹן דִּבְלָתָיְמָה:
47 וַיִּסְעוּ מֵעַלְמֹן דִּבְלָתָיְמָה וַיַּחֲנוּ בְּהָרֵי הָעֲבָרִים לִפְנֵי
48 נְבוֹ: וַיִּסְעוּ מֵהָרֵי הָעֲבָרִים וַיַּחֲנוּ בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל
49 יַרְדֵּן יְרֵחוֹ: וַיַּחֲנוּ עַל הַיַּרְדֵּן מִבֵּית הַיְשִׁמֹת עַד אָבֵל
נ הַשִּׁטִּים בְּעַרְבֹת מוֹאָב: ס וַיְדַבֵּר יְהוָה
אֶל

Refertur, quod in monte Hor obiit Aharon, anno quadragessimo primâ lunæ quintâ die.

Deus jubet commendari populo,

אֶל־מֹשֶׁה בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל־יַרְדֵּן יְרֵחוֹ לֵאמֹר׃ 51 דַּבֵּר
אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־ 52
הַיַּרְדֵּן אֶל־אֶרֶץ כְּנָעַן׃ וְהוֹרַשְׁתֶּם אֶת־כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
מִפְּנֵיכֶם וְאִבַּדְתֶּם אֶת־כָּל־מַשְׂכִּיֹּתָם וְאֶת כָּל־צַלְמֵי
מַסֵּכֹתָם תְּאַבֵּדוּ וְאֶת־כָּל־בָּמוֹתָם תַּשְׁמִידוּ׃ וְהוֹרַשְׁתֶּם 53
אֶת־הָאָרֶץ וִישַׁבְתֶּם בָּהּ כִּי לָכֶם נָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ
לָרֶשֶׁת אֹתָהּ׃ וְהִתְנַחַלְתֶּם אֶת־הָאָרֶץ בְּגוֹרָל 54
לְמִשְׁפְּחֹתֵיכֶם לָרַב תַּרְבּוּ אֶת־נַחֲלָתוֹ וְלַמְעַט תַּמְעִיט
אֶת־נַחֲלָתוֹ אֶל אֲשֶׁר־יֵצֵא לוֹ שָׁמָּה הַגּוֹרָל לוֹ יִהְיֶה
לְמַטּוֹת אֲבֹתֵיכֶם תִּתְנַחָלוּ׃ וְאִם־לֹא תוֹרִישׁוּ אֶת־יֹשְׁבֵי נה
הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם וְהָיָה אֲשֶׁר־תּוֹתִירוּ מֵהֶם לְשִׂכִּים
בְּעֵינֵיכֶם וְלִצְנִינִם בְּצִדֵּיכֶם וְצָרְרוּ אֶתְכֶם עַל־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר אַתֶּם יֹשְׁבִים בָּהּ׃ וְהָיָה כַּאֲשֶׁר דָּמִיתִי לַעֲשׂוֹת 56
לָהֶם אֶעֱשֶׂה לָכֶם׃

פ

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לד א
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי־אַתֶּם בָּאִים אֶל־הָאָרֶץ כְּנָעַן זֹאת 2
הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּפֹּל לָכֶם בְּנַחֲלָה אֶרֶץ כְּנָעַן לִגְבֻלֹתֶיהָ׃
וְהָיָה לָכֶם פְּאַת־נֶגֶב מִמִּדְבַּר־צִן עַל־יְדֵי אֱדוֹם וְהָיָה 3
לָכֶם גְּבוּל נֶגֶב מִקְצֵה יָם הַמֶּלַח קֵדְמָה׃ וְנָסַב לָכֶם 4
הַגְּבוּל מִנֶּגֶב לְמַעֲלֵה עַקְרַבִּים וְעָבַר צִנָה וְהָיָה יהיו פ׳
תּוֹצְאֹתָיו מִנֶּגֶב לְקָדֵשׁ בַּרְנֵעַ וְיָצָא חֲצַר־אַדָּר וְעָבַר
עַצְמֹנָה׃ וְנָסַב הַגְּבוּל מֵעַצְמוֹן נַחְלָה מִצְרַיִם וְהָיוּ ה
תּוֹצְאֹתָיו הַיָּמָה׃ וּגְבוּל יָם וְהָיָה לָכֶם הַיָּם הַגָּדוֹל 6
וּגְבוּל זֶה־יִהְיֶה לָכֶם גְּבוּל יָם׃ וְזֶה־יִהְיֶה לָכֶם גְּבוּל 7
צָפוֹן מִן־הַיָּם הַגָּדֹל תְּתָאוּ לָכֶם הֹר הָהָר׃ מֵהֹר הָהָר 8
תְּתָאוּ לְבֹא חֲמָת וְהָיוּ תּוֹצְאֹת הַגְּבוּל צְדָדָה׃ וְיָצָא 9
הַגְּבוּל זִפְרֹנָה וְהָיוּ תּוֹצְאֹתָיו חֲצַר עֵינָן זֶה־יִהְיֶה לָכֶם
גְּבוּל צָפוֹן׃ וְהִתְאִיתֶם לָכֶם לִגְבוּל קֶדְמָה מֵחֲצַר עֵינָן י

שְׁפָמָה

quod, cum terram occupaverint, ejus incolas destruant, & illorum idola evertant; ac illam inter se sorte distribuant.

Proponit illis magnam perniciem, quæ sequeretur, si terræ incolas à se non expellerent.

Cap. xxxiv.

Deus populo suo terræ promissionis terminos præscribit; versus quatuor mundi partes; quæ inter novem tribus & dimidiam distribuantur.

11 שִׁפְמָה: וְיָרַד הַגְּבֻל מִשִּׁפְמָה הָרִבְלָה מִקֶּדֶם לָעָיִן וְיָרַד
12 הַגְּבֻל וּמָחָה עַל־כֶּתֶף יָם־כִּנֶּרֶת קֵדְמָה: וְיָרַד הַגְּבוּל
הַיַּרְדֵּנָה וְהָיוּ תּוֹצְאֹתָיו יָם הַמֶּלַח זֹאת תִּהְיֶה לָכֶם
13 הָאָרֶץ לִגְבֻלֹתֶיהָ סָבִיב: וַיְצַו מֹשֶׁה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר זֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּתְנַחֲלוּ אֹתָהּ בְּגוֹרָל אֲשֶׁר
14 צִוָּה יְהוָה לָתֵת לִתְשַׁעַת הַמַּטּוֹת וַחֲצִי הַמַּטֶּה: כִּי
לָקְחוּ מַטֵּה בְנֵי הָרְאוּבֵנִי לְבֵית אֲבֹתָם וּמַטֵּה בְנֵי־הַגָּדִי
טוּ לְבֵית אֲבֹתָם וַחֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה לָקְחוּ נַחֲלָתָם: שְׁנֵי
הַמַּטּוֹת וַחֲצִי הַמַּטֶּה לָקְחוּ נַחֲלָתָם מֵעֵבֶר לְיַרְדֵּן יְרֵחוֹ
קֵדְמָה מִזְרָחָה:

פ

16 17 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: אֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים
אֲשֶׁר־יְנַחֲלוּ לָכֶם אֶת־הָאָרֶץ אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וִיהוֹשֻׁעַ
18 בִּן־נוּן: וְנָשִׂיא אֶחָד נָשִׂיא אֶחָד מִמַּטֶּה תִּקְחוּ לְנַחֵל אֶת־
19 הָאָרֶץ: וְאֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים לְמַטֵּה יְהוּדָה כָּלֵב בֶּן־
20 יְפֻנֶּה: וְלִמַטֵּה בְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁמוּאֵל בֶּן־עַמִּיהוּד: לְמַטֵּה
21 בִנְיָמִן אֱלִידָד בֶּן־כִּסְלוֹן: וְלִמַטֵּה בְנֵי־דָן נָשִׂיא בֻקִּי בֶּן־
22 יָגְלִי: לִבְנֵי יוֹסֵף לְמַטֵּה בְנֵי־מְנַשֶּׁה נָשִׂיא חַנִּיאֵל בֶּן־
23 אֵפֹד: וְלִמַטֵּה בְנֵי־אֶפְרַיִם נָשִׂיא קְמוּאֵל בֶּן־שִׁפְטָן:
24 כה וְלִמַטֵּה בְנֵי־זְבוּלֻן נָשִׂיא אֱלִיצָפָן בֶּן־פַּרְנָךְ: וְלִמַטֵּה בְנֵי־
27 יִשָּׂשכָר נָשִׂיא פַּלְטִיאֵל בֶּן־עַזָּן: וְלִמַטֵּה בְנֵי־אָשֵׁר נָשִׂיא
28 אֲחִיהוּד בֶּן־שֶׁלֶמִי: וְלִמַטֵּה בְנֵי־נַפְתָּלִי נָשִׂיא פְּדַהְאֵל
29 בֶּן־עַמִּיהוּד: אֵלֶּה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְנַחֵל אֶת־בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ כְּנָעַן:

פ

Cap. xxxv. Jubet Deus ex omnium tribuum hæreditatibus 48 urbes excipi, quæ Levitis tri-

לה 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל־יַרְדֵּן יְרֵחוֹ
2 לֵאמֹר: צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָתְנוּ לַלְוִיִּם מִנַּחֲלַת
אֲחֻזָּתָם עָרִים לָשָׁבֶת וּמִגְרָשׁ לֶעָרִים סְבִיבֹתֵיהֶם תִּתְּנוּ
3 לַלְוִיִּם: וְהָיוּ הֶעָרִים לָהֶם לָשָׁבֶת וּמִגְרְשֵׁיהֶם יִהְיוּ
4 לִבְהֶמְתָּם וְלִרְכֻשָׁם וּלְכָל חַיָּתָם: וּמִגְרְשֵׁי הֶעָרִים
אשר

Deus principem ex unaquaque tribu designat, qui simul cum Eleazar sacerdote, & Jehosuah, terram populo distribuat.

אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לַלְוִיִּם מִקְּיר הָעִיר וָחוּצָה אֶלֶף buantur, in
אַמָּה סָבִיב: וּמַדְתֶּם מִחוּץ לָעִיר אֶת־פְּאַת־קֵדְמָה quarum nu-
אַלְפַּיִם בָּאַמָּה וְאֶת־פְּאַת־נֶגֶב אַלְפַּיִם בָּאַמָּה וְאֶת־ merum in-
פְּאַת־יָם אַלְפַּיִם בָּאַמָּה וְאֶת פְּאַת צָפוֹן אַלְפַּיִם בָּאַמָּה grediuntur
וְהָעִיר בַּתָּוֶךְ זֶה יִהְיֶה לָהֶם מִגְרְשֵׁי הֶעָרִים: וְאֶת 6 sex urbes
הֶעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לַלְוִיִּם אֶת שֵׁשׁ־עָרֵי הַמִּקְלָט אֲשֶׁר refugii.
תִּתְּנוּ לָנֻס שָׁמָּה הֹרֵצַח וְעֲלֵיהֶם תִּתְּנוּ אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם
עִיר: כָּל־הֶעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לַלְוִיִּם אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנֶה 7
עִיר אֹתָן וְאֶת־מִגְרְשֵׁיהֶן: וְהֶעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ 8
מֵאֲחֻזַּת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֵת הָרַב תַּרְבּוּ וּמֵאֵת הַמְעַט
תַּמְעִיטוּ אִישׁ כְּפִי נַחֲלָתוֹ אֲשֶׁר יִנְחָלוּ יִתֵּן מֵעָרָיו
לַלְוִיִּם:

פ

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל 9 9 Deus præ-
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן אַרְצָה cipit deſi-
כְּנָעַן: וְהִקְרִיתֶם לָכֶם עָרִים עָרֵי מִקְלָט תִּהְיֶינָה לָכֶם 11 gnari ſex
וְנָס שָׁמָּה רֹצֵחַ מַכֵּה־נֶפֶשׁ בִּשְׁגָגָה: וְהָיוּ לָכֶם הֶעָרִים 12 urbes, ad
לְמִקְלָט מִגֹּאֵל וְלֹא יָמוּת הָרֹצֵחַ עַד־עָמְדוֹ לִפְנֵי הָעֵדָה quas con-
לַמִּשְׁפָּט: וְהֶעָרִים אֲשֶׁר־תִּתְּנוּ שֵׁשׁ־עָרֵי מִקְלָט תִּהְיֶינָה 13 fugiat, qui
לָכֶם: אֶת־שָׁלֹשׁ הֶעָרִים תִּתְּנוּ מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן וְאֶת 14 alium per
שְׁלֹשׁ הֶעָרִים תִּתְּנוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן עָרֵי מִקְלָט תִּהְיֶינָה: errorem ne-
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר וְלַתּוֹשָׁב בְּתוֹכָם תִּהְיֶינָה שֵׁשׁ־טו caverit; &
הֶעָרִים הָאֵלֶּה לְמִקְלָט לָנוּס שָׁמָּה כָּל־מַכֵּה־נֶפֶשׁ statuit ho-
בִּשְׁגָגָה: וְאִם־בְּכְלִי בַרְזֶל הִכָּהוּ וַיָּמֹת רֹצֵחַ הוּא מוֹת 16 micidam ibi
יוּמַת הָרֹצֵחַ: וְאִם בְּאֶבֶן יָד אֲשֶׁר־יָמוּת בָּהּ הִכָּהוּ 17 commorari;
וַיָּמֹת רֹצֵחַ הוּא מוֹת יוּמַת הָרֹצֵחַ: אוֹ בִכְלִי עֵץ־יָד 18 donec ſum-
אֲשֶׁר־יָמוּת בּוֹ הִכָּהוּ וַיָּמֹת רֹצֵחַ הוּא מוֹת יוּמַת הָרֹצֵחַ: mus ſacer-
גֹּאֵל הַדָּם הוּא יָמִית אֶת־הָרֹצֵחַ בְּפִגְעוֹ־בוֹ הוּא יְמִתֶנּוּ: 19 dos è vitæ
וְאִם־בְּשִׂנְאָה יֶהְדֳּפֶנּוּ אוֹ הִשְׁלִיךְ עָלָיו בִּצְדִיָּה וַיָּמֹת: כ migraue-
rit, cujus
morte ipſe
liber eva-
dat.

Quod qui
conſulto per-
cuſſerit ali-
quem, à

sanguinis propinquo occidatur.

21 אוֹ בְאֵיבָה הִכָּהוּ בְיָדוֹ וַיָּמָת מוֹת־יוּמַת הַמַּכֶּה רֹצֵחַ הוּא
22 גֹּאֵל הַדָּם יָמִית אֶת־הָרֹצֵחַ בְּפִגְעוֹ־בוֹ׃ וְאִם־בְּפֶתַע
בְּלֹא־אֵיבָה הֲדָפוֹ אוֹ־הִשְׁלִיךְ עָלָיו כָּל־כְּלִי בְּלֹא
23 צְדִיָּה׃ אוֹ בְכָל־אֶבֶן אֲשֶׁר־יָמוּת בָּהּ בְּלֹא רְאוֹת וַיִּפֹּל
24 עָלָיו וַיָּמָת וְהוּא לֹא־אוֹיֵב לוֹ וְלֹא מְבַקֵּשׁ רָעָתוֹ׃ וְשָׁפְטוּ
הָעֵדָה בֵּין הַמַּכֶּה וּבֵין גֹּאֵל הַדָּם עַל הַמִּשְׁפָּטִים
25 הָאֵלֶּה׃ וְהִצִּילוּ הָעֵדָה אֶת־הָרֹצֵחַ מִיַּד גֹּאֵל הַדָּם
וְהֵשִׁיבוּ אֹתוֹ הָעֵדָה אֶל־עִיר מִקְלָטוֹ אֲשֶׁר־נָס שָׁמָּה
וְיָשַׁב בָּהּ עַד־מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדֹל אֲשֶׁר־מָשַׁח אֹתוֹ

Quod si homicida terminum urbis refugii sui egressus fuerit, & propinquus sanguinis interfecerit eum, liber omninò sit.

26 בְּשֶׁמֶן הַקֹּדֶשׁ׃ וְאִם־יָצֹא יֵצֵא הָרֹצֵחַ אֶת־גְּבוּל עִיר
27 מִקְלָטוֹ אֲשֶׁר יָנוּס שָׁמָּה׃ וּמְצָאוֹ גֹּאֵל הַדָּם מִחוּץ
לִגְבוּל עִיר מִקְלָטוֹ וְרָצַח גֹּאֵל הַדָּם אֶת־הָרֹצֵחַ אֵין לוֹ
28 דָּם׃ כִּי בְעִיר מִקְלָטוֹ יֵשֵׁב עַד־מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדֹל
וְאַחֲרֵי מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדֹל יָשׁוּב הָרֹצֵחַ אֶל־אֶרֶץ אֲחֻזָּתוֹ׃
29 וְהָיוּ אֵלֶּה לָכֶם לְחֻקַּת מִשְׁפָּט לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל
30 מוֹשְׁבֹתֵיכֶם׃ כָּל־מַכֵּה־נֶפֶשׁ לְפִי עֵדִים יִרְצַח אֶת־

Quod homicida, tum qui consultò, tum qui per errorem necaverit aliquem, nullo redemptionis pretio absolvatur à transmigratione, ut possit in terra sua habitare.

31 הָרֹצֵחַ וְעֵד אֶחָד לֹא־יַעֲנֶה בְנֶפֶשׁ לָמוּת׃ וְלֹא־תִקְחוּ
כֹפֶר לְנֶפֶשׁ רֹצֵחַ אֲשֶׁר־הוּא רָשָׁע לָמוּת כִּי־מוֹת יוּמָת׃
32 וְלֹא־תִקְחוּ כֹפֶר לָנוּס אֶל־עִיר מִקְלָטוֹ לָשׁוּב לָשֶׁבֶת
33 בָּאָרֶץ עַד־מוֹת הַכֹּהֵן׃ וְלֹא־תַחֲנִיפוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
אַתֶּם בָּהּ כִּי הַדָּם הוּא יַחֲנִיף אֶת־הָאָרֶץ וְלָאָרֶץ לֹא־
34 יְכֻפַּר לַדָּם אֲשֶׁר שֻׁפַּךְ־בָּהּ כִּי־אִם בְּדַם שֹׁפְכוֹ׃ וְלֹא
תְטַמֵּא אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם יֹשְׁבִים בָּהּ אֲשֶׁר אֲנִי
לה שֹׁכֵן בְּתוֹכָהּ כִּי אֲנִי יְהוָה שֹׁכֵן בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

פ

Cap. xxxvi. Filii Gilhad ex tribu Menasseh proponunt Mo-

א לו וַיִּקְרְבוּ רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְמִשְׁפַּחַת בְּנֵי־גִלְעָד בֶּן־מָכִיר
בֶּן־מְנַשֶּׁה מִמִּשְׁפְּחֹת בְּנֵי יוֹסֵף וַיְדַבְּרוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וְלִפְנֵי
ב הַנְּשִׂאִים רָאשֵׁי אָבוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמְרוּ אֲדֹנִי

צוה יהוה לתת את־הארץ בנחלה בגורל לבני ישראל
ואדני צוה ביהוה לתת את־נחלת צלפחד אחינו
לבנתיו: והיו לאחד מבני שבטי בני־ישראל לנשים 3
ונגרעה נחלתן מנחלת אבתינו ונוסף על נחלת
המטה אשר תהיינה להם ומגרל נחלתנו יגרע: ואם 4
יהיה היבל לבני ישראל ונוספה נחלתן על נחלת
המטה אשר תהיינה להם ומנחלת מטה אבתינו יגרע
נחלתן: ויצו משה את־בני ישראל על־פי יהוה לאמר ה 5
כן מטה בני־יוסף דברים: זה הדבר אשר־צוה יהוה 6
לבנות צלפחד לאמר לטוב בעיניהם תהיינה לנשים
אך למשפחת מטה אביהם תהיינה לנשים: ולא 7
תסב נחלה לבני ישראל ממטה אל־מטה כי איש
בנחלת מטה אבתיו ידבקו בני ישראל: וכל־בת 8
ירשת נחלה ממטות בני ישראל לאחד ממשפחת
מטה אביה תהיה לאשה למען ירשו בני ישראל
איש נחלת אבתיו: ולא־תסב נחלה ממטה למטה 9
אחר כי־איש בנחלתו ידבקו מטות בני ישראל:
כאשר צוה יהוה את־משה כן עשו בנות צלפחד: י
ותהיינה מחלה תרצה וחגלה ומלכה ונעה בנות יא
צלפחד לבני דדיהן לנשים: ממשפחת בני־מנשה יב
בן־יוסף היו לנשים ותהי נחלתן על־מטה משפחת
אביהן: אלה המצות והמשפטים אשר צוה יהוה ביד־ יג
משה אל־בני ישראל בערבת מואב על־ירדן יריחו:

חזק

seh, quod filiæ Selophhad non nubant viris aliis, quam ex tribu sua, ne earum hæreditas ad alienam tribum transeat.

5 Moseh præcipit filiabus Selophhad, ut viris ex tribu patris sui in uxores sint.

8 Hoc exemplo ductus Moseh, statuit legem, quod quæcunque filia hæreditatem possederit in hac distributionis terræ occasione, viro ex tribu sua nubat.

10 Filiæ Selophhad patruorum suorum filiis in uxores fuerunt.

סגום פסוקי דספר במדבר אלף ומאתים ושמנים ושמנה · ארפח סימן וחציו
והיה האיש אשר אבחר בו מטהו יפרח : ופרשיותיו עשרה · יי · ברך ינחנו סימן:
ופרקיו ל׳ב · לב טהור ברא לי אלהים סימן : ופרקיו ל׳ו · לן תכמו ישכילו זאת
סימן : מניין הפתוחות שתים ות שעים · והסתומות ששים ושש · הכל
מאה וחמשים ושמנה פרשיות · אני חלקך ונחלתך סימן:

אלה

LIBER DEUTERONOMIUM,

HEBRAICE, אלה הדברים,

ID EST, ISTA VERBA.

44 מד CAPUT I. א

עיה ד׳ שיטין פנויות ויתחיל מתחילת שיטה ה׳

Cap. I. Moseh in fine vitæ suæ refert novo sæculo filiorum Israël casus aliquos, qui præterierant, ut illis sint utilis doctrinæ, & dulcis correctionis.

א אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר
הַיַּרְדֵּן בַּמִּדְבָּר בָּעֲרָבָה מוֹל סוּף בֵּין־פָּארָן וּבֵין־תֹּפֶל
2 וְלָבָן וַחֲצֵרֹת וְדִי זָהָב׃ אַחַד עָשָׂר יוֹם מֵחֹרֵב דֶּרֶךְ הַר־
3 שֵׂעִיר עַד קָדֵשׁ בַּרְנֵעַ׃ וַיְהִי בְּאַרְבָּעִים שָׁנָה בְּעַשְׁתֵּי־עָשָׂר
חֹדֶשׁ בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל
4 אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ אֲלֵהֶם׃ אַחֲרֵי הַכֹּתוֹ אֵת סִיחֹן
מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן וְאֵת עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן
ה אֲשֶׁר־יוֹשֵׁב בְּעַשְׁתָּרֹת בְּאֶדְרֶעִי׃ בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בְּאֶרֶץ
מוֹאָב הוֹאִיל מֹשֶׁה בֵּאֵר אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת לֵאמֹר׃

Enarrat eis, quod ex jussu Dei profecti sunt in monte Horeb, ut terram promissionis attingerent.

6 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ דִּבֶּר אֵלֵינוּ בְּחֹרֵב לֵאמֹר רַב־לָכֶם שֶׁבֶת
7 בָּהָר הַזֶּה׃ פְּנוּ וּסְעוּ לָכֶם וּבֹאוּ הַר הָאֱמֹרִי וְאֶל־כָּל־
שְׁכֵנָיו בָּעֲרָבָה בָהָר וּבַשְּׁפֵלָה וּבַנֶּגֶב וּבְחוֹף הַיָּם אֶרֶץ
8 הַכְּנַעֲנִי וְהַלְּבָנוֹן עַד־הַנָּהָר הַגָּדֹל נְהַר פְּרָת׃ רְאֵה
נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם אֶת־הָאָרֶץ בֹּאוּ וּרְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לָתֵת
9 לָהֶם וּלְזַרְעָם אַחֲרֵיהֶם׃ וָאֹמַר אֲלֵכֶם בָּעֵת הַהִוא
י לֵאמֹר לֹא־אוּכַל לְבַדִּי שְׂאֵת אֶתְכֶם׃ יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
הִרְבָּה אֶתְכֶם וְהִנְּכֶם הַיּוֹם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֹב׃

Electio judicum, ut eum in ferendo onere administrationis populi sublevarent.

11 יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵכֶם יֹסֵף עֲלֵיכֶם כָּכֶם אֶלֶף פְּעָמִים
12 וִיבָרֵךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם׃ אֵיכָה אֶשָּׂא לְבַדִּי
13 טָרְחֲכֶם וּמַשַּׂאֲכֶם וְרִיבְכֶם׃ הָבוּ לָכֶם אֲנָשִׁים חֲכָמִים
14 וּנְבֹנִים וִידְעִים לְשִׁבְטֵיכֶם וַאֲשִׂימֵם בְּרָאשֵׁיכֶם׃ וַתַּעֲנוּ

אתי ותאמרו טוב הדבר אשר דברת לעשות: ואקח טו
את ראשי שבטיכם אנשים חכמים וידעים ואתן אותם
ראשים עליכם שרי אלפים ושרי מאות ושרי חמשים
ושרי עשרת ושטרים לשבטיכם: ואצוה את שפטיכם 16
בעת ההוא לאמר שמע בין אחיכם ושפטתם צדק
בין איש ובין אחיו ובין גרו: לא תכירו פנים במשפט 17
כקטן כגדל תשמעון לא תגורו מפני איש כי המשפט
לאלהים הוא והדבר אשר יקשה מכם תקרבון אלי
ושמעתיו: ואצוה אתכם בעת ההוא את כל הדברים 18 *Iter per desertum usque ad Cades Barnea.*
אשר תעשון: ונסע מחרב ונלך את כל המדבר 19
הגדול והנורא ההוא אשר ראיתם דרך הר האמרי
כאשר צוה יהוה אלהינו אתנו ונבא עד קדש ברנע:
ואמר אלכם באתם עד הר האמרי אשר יהוה אלהינו כ
נתן לנו: ראה נתן יהוה אלהיך לפניך את הארץ 21
עלה רש כאשר דבר יהוה אלהי אבתיך לך אל תירא
ואל תחת: ותקרבון אלי כלכם ותאמרו נשלחה 22 *Exploratorum legatio ad terram promissionis explorandam.*
אנשים לפנינו ויחפרו לנו את הארץ וישבו אתנו דבר
את הדרך אשר נעלה בה ואת הערים אשר נבא
אליהן: וייטב בעיני הדבר ואקח מכם שנים עשר 23
אנשים איש אחד לשבט: ויפנו ויעלו ההרה ויבאו 24
עד נחל אשכל וירגלו אתה: ויקחו בידם מפרי כה *Quæ de illâ retulerunt.*
הארץ ויורדו אלינו וישבו אתנו דבר ויאמרו טובה
הארץ אשר יהוה אלהינו נתן לנו: ולא אביתם 26
לעלת ותמרו את פי יהוה אלהיכם: ותרגנו 27 *Populi detractio, & diffidentia.*
באהליכם ותאמרו בשנאת יהוה אתנו הוציאנו מארץ
מצרים לתת אתנו ביד האמרי להשמידנו: אנה 28
אנחנו עלים אחינו המסו את לבבנו לאמר עם גדול
ורם ממנו ערים גדלת ובצורת בשמים וגם בני ענקים
ראינו

29 רָאִינוּ שָׁם׃ וָאֹמַר אֲלֵכֶם לֹא־תַעַרְצוּן וְלֹא־תִירְאוּן
ל מֵהֶם׃ יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַהֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם הוּא יִלָּחֶם לָכֶם
31 כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה אִתְּכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֵיכֶם׃ וּבַמִּדְבָּר
אֲשֶׁר רָאִיתָ אֲשֶׁר נְשָׂאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא־
אִישׁ אֶת־בְּנוֹ בְּכָל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הֲלַכְתֶּם עַד־בֹּאֲכֶם
32 עַד־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ וּבַדָּבָר הַזֶּה אֵינְכֶם מַאֲמִינִם בַּיהוָה
33 אֱלֹהֵיכֶם׃ הַהֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם בַּדֶּרֶךְ לָתוּר לָכֶם מָקוֹם
לַחֲנֹתְכֶם בָּאֵשׁ לַיְלָה לַרְאֹתְכֶם בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תֵּלְכוּ־
34 בָהּ וּבֶעָנָן יוֹמָם׃ וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־קוֹל דִּבְרֵיכֶם וַיִּקְצֹף
לה וַיִּשָּׁבַע לֵאמֹר׃ אִם־יִרְאֶה אִישׁ בָּאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה הַדּוֹר
הָרָע הַזֶּה אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לָתֵת
36 לַאֲבֹתֵיכֶם׃ זוּלָתִי כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה הוּא יִרְאֶנָּה וְלוֹ־אֶתֵּן
אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר דָּרַךְ־בָּהּ וּלְבָנָיו יַעַן אֲשֶׁר מִלֵּא
37 אַחֲרֵי יְהוָה׃ גַּם־בִּי הִתְאַנַּף יְהוָה בִּגְלַלְכֶם לֵאמֹר
38 גַּם־אַתָּה לֹא־תָבֹא שָׁם׃ יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן הָעֹמֵד לְפָנֶיךָ
הוּא יָבֹא שָׁמָּה אֹתוֹ חַזֵּק כִּי־הוּא יַנְחִלֶנָּה אֶת־
39 יִשְׂרָאֵל׃ וְטַפְּכֶם אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם לָבַז יִהְיֶה וּבְנֵיכֶם
אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ הַיּוֹם טוֹב וָרָע הֵמָּה יָבֹאוּ שָׁמָּה
מ וְלָהֶם אֶתְּנֶנָּה וְהֵם יִירָשׁוּהָ׃ וְאַתֶּם פְּנוּ לָכֶם וּסְעוּ
41 הַמִּדְבָּרָה דֶּרֶךְ יַם־סוּף׃ וַתַּעֲנוּ וַתֹּאמְרוּ אֵלַי
חָטָאנוּ לַיהוָה אֲנַחְנוּ נַעֲלֶה וְנִלְחַמְנוּ כְּכֹל אֲשֶׁר־
צִוָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וַתַּחְגְּרוּ אִישׁ אֶת־כְּלִי
42 מִלְחַמְתּוֹ וַתָּהִינוּ לַעֲלֹת הָהָרָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֵלַי אֱמֹר לָהֶם לֹא תַעֲלוּ וְלֹא־תִלָּחֲמוּ כִּי אֵינֶנִּי
43 בְּקִרְבְּכֶם וְלֹא תִנָּגְפוּ לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם׃ וָאֲדַבֵּר אֲלֵיכֶם
וְלֹא שְׁמַעְתֶּם וַתַּמְרוּ אֶת־פִּי יְהוָה וַתָּזִדוּ וַתַּעֲלוּ
44 הָהָרָה׃ וַיֵּצֵא הָאֱמֹרִי הַיֹּשֵׁב בָּהָר הַהוּא
לִקְרַאתְכֶם וַיִּרְדְּפוּ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר תַּעֲשֶׂינָה הַדְּבֹרִים

Qualem animum Moseh addidit eis, quorum incredulitati nullatenùs profecit.

Quod Deus statuit in supplicium peccati ipsorum, quod nemo præter Chaleb, & Jehosuah in terram promissionis ingrederetur.

Quod peccati sui pœnitentiâ ducti, contra monitum Moseh ex præcepto Dei, hostem aggredi voluerunt.

וַיִּפְתְּוּ אֶתְכֶם בְּשֵׂעִיר עַד־חָרְמָה: וַתָּשֻׁבוּ וַתִּבְכּוּ מה
לִפְנֵי יְהוָה וְלֹא־שָׁמַע יְהוָה בְּקֹלְכֶם וְלֹא הֵאָזִין
אֲלֵיכֶם: וַתֵּשְׁבוּ בְקָדֵשׁ יָמִים רַבִּים כַּיָּמִים אֲשֶׁר 46
יְשַׁבְתֶּם: וַנֵּפֶן וַנִּסַּע הַמִּדְבָּרָה דֶּרֶךְ יַם־סוּף ב א
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֵלַי וַנָּסָב אֶת־הַר־שֵׂעִיר יָמִים רַבִּים:
ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: 2
רַב־לָכֶם סֹב אֶת־הָהָר הַזֶּה פְּנוּ לָכֶם צָפֹנָה: וְאֶת־הָעָם 4 3
צַו לֵאמֹר אַתֶּם עֹבְרִים בִּגְבוּל אֲחֵיכֶם בְּנֵי־עֵשָׂו הַיֹּשְׁבִים
בְּשֵׂעִיר וְיָרְאוּ מִכֶּם וְנִשְׁמַרְתֶּם מְאֹד: אַל־תִּתְגָּרוּ בָם ה
כִּי לֹא־אֶתֵּן לָכֶם מֵאַרְצָם עַד מִדְרַךְ כַּף־רָגֶל כִּי־יְרֻשָּׁה
לְעֵשָׂו נָתַתִּי אֶת־הַר שֵׂעִיר: אֹכֶל תִּשְׁבְּרוּ מֵאִתָּם 6
בַּכֶּסֶף וַאֲכַלְתֶּם וְגַם־מַיִם תִּכְרוּ מֵאִתָּם בַּכֶּסֶף וּשְׁתִיתֶם:
כִּי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בֵּרַכְךָ בְּכֹל מַעֲשֵׂה יָדֶךָ יָדַע לֶכְתְּךָ 7
אֶת־הַמִּדְבָּר הַגָּדֹל הַזֶּה זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
עִמָּךְ לֹא חָסַרְתָּ דָּבָר: וַנַּעֲבֹר מֵאֵת אַחֵינוּ בְנֵי־עֵשָׂו 8
הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׂעִיר מִדֶּרֶךְ הָעֲרָבָה מֵאֵילַת וּמֵעֶצְיֹן גָּבֶר
ס וַנֵּפֶן וַנַּעֲבֹר דֶּרֶךְ מִדְבַּר מוֹאָב: וַיֹּאמֶר 9 פסקא באמצע פסוק
יְהוָה אֵלַי אַל־תָּצַר אֶת־מוֹאָב וְאַל־תִּתְגָּר בָּם מִלְחָמָה
כִּי לֹא־אֶתֵּן לְךָ מֵאַרְצוֹ יְרֻשָּׁה כִּי לִבְנֵי־לוֹט נָתַתִּי אֶת־
עָר יְרֻשָּׁה: הָאֵמִים לְפָנִים יָשְׁבוּ בָהּ עַם גָּדוֹל וְרַבִּים 9
כָּעֲנָקִים: רְפָאִים יֵחָשְׁבוּ אַף־הֵם כָּעֲנָקִים וְהַמֹּאָבִים 11
יִקְרְאוּ לָהֶם אֵמִים: וּבְשֵׂעִיר יָשְׁבוּ הַחֹרִים לְפָנִים וּבְנֵי 12
עֵשָׂו יִרָּשׁוּם וַיַּשְׁמִידוּם מִפְּנֵיהֶם וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתָּם כַּאֲשֶׁר
עָשָׂה יִשְׂרָאֵל לְאֶרֶץ יְרֻשָּׁתוֹ אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה לָהֶם:
עַתָּה קֻמוּ וְעִבְרוּ לָכֶם אֶת־נַחַל זָרֶד וַנַּעֲבֹר אֶת־נַחַל 13
זָרֶד: וְהַיָּמִים אֲשֶׁר־הָלַכְנוּ מִקָּדֵשׁ בַּרְנֵעַ עַד אֲשֶׁר־ 14
עָבַרְנוּ אֶת־נַחַל זָרֶד שְׁלֹשִׁים וּשְׁמֹנֶה שָׁנָה עַד־תֹּם כָּל־
הַדּוֹר אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה מִקֶּרֶב הַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע
יְהוָה

Quod in Cades diu commorati sunt, & inde in mare rubrum profecti.

Cap. II.

Quod transeuntes terminos terræ filiorum Esau, ex jussu Dei eos non debuerunt bello vexare, nec cum prope Moab transirent.

Quod ex quo tempore à Cades profecti sunt, donec transirent

torrentem Zered, 38 anni elapsi sunt; & in illis tota illa generatio periit, quam Deus statuit in deserto morituram.

טו יְהוָה לָהֶם׃ וְגַם־יַד־יְהוָה הָיְתָה בָּם לְהָמֵם מִקֶּרֶב
16 הַמַּחֲנֶה עַד תֻּמָּם׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־תַּמּוּ כָּל־אַנְשֵׁי
17 הַמִּלְחָמָה לָמוּת מִקֶּרֶב הָעָם׃ ס וַיְדַבֵּר יְהוָה
18 אֵלַי לֵאמֹר׃ אַתָּה עֹבֵר הַיּוֹם אֶת־גְּבוּל מוֹאָב אֶת־עָר׃
19 וְקָרַבְתָּ מוּל בְּנֵי עַמּוֹן אַל־תְּצֻרֵם וְאַל־תִּתְגַּר בָּם כִּי
לֹא־אֶתֵּן מֵאֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹן לְךָ יְרֻשָּׁה כִּי לִבְנֵי־לוֹט
כ נְתַתִּיהָ יְרֻשָּׁה׃ אֶרֶץ־רְפָאִים תֵּחָשֵׁב אַף־הוּא רְפָאִים

Quod filiis Hamon appropinquantes, ex præcepto Dei bellum illis non intulerunt.

21 יָשְׁבוּ־בָהּ לְפָנִים וְהָעַמֹּנִים יִקְרְאוּ לָהֶם זַמְזֻמִּים׃ עַם
גָּדוֹל וְרַב וָרָם כָּעֲנָקִים וַיַּשְׁמִידֵם יְהוָה מִפְּנֵיהֶם וַיִּירָשֵׁם
22 וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתָּם׃ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לִבְנֵי עֵשָׂו הַיֹּשְׁבִים
בְּשֵׂעִיר אֲשֶׁר הִשְׁמִיד אֶת־הַחֹרִי מִפְּנֵיהֶם וַיִּירָשֵׁם
23 וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתָּם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וְהָעַוִּים הַיֹּשְׁבִים בַּחֲצֵרִים
עַד־עַזָּה כַּפְתֹּרִים הַיֹּצְאִים מִכַּפְתֹּר הִשְׁמִידָם וַיֵּשְׁבוּ

Quod Deus præceperit eis, ut bellum gererent cum Sihon rege Emoræi; & quod victoriâ, quam ipsis pollicebatur, universo terrarum orbi metum incuterent.

ממך 24 תַּחְתָּם׃ קוּמוּ סְעוּ וְעִבְרוּ אֶת־נַחַל אַרְנֹן רְאֵה נָתַתִּי
הנשה
בְיָדְךָ אֶת־סִיחֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן הָאֱמֹרִי וְאֶת־אַרְצוֹ הָחֵל
כה רֵשׁ וְהִתְגַּר בּוֹ מִלְחָמָה׃ הַיּוֹם הַזֶּה אָחֵל תֵּת פַּחְדְּךָ
וְיִרְאָתְךָ עַל־פְּנֵי הָעַמִּים תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר
26 יִשְׁמְעוּן שִׁמְעֲךָ וְרָגְזוּ וְחָלוּ מִפָּנֶיךָ׃ וָאֶשְׁלַח מַלְאָכִים
מִמִּדְבַּר קְדֵמוֹת אֶל־סִיחֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן דִּבְרֵי שָׁלוֹם
27 לֵאמֹר׃ אֶעְבְּרָה בְאַרְצֶךָ בַּדֶּרֶךְ בַּדֶּרֶךְ אֵלֵךְ לֹא אָסוּר
28 יָמִין וּשְׂמֹאול׃ אֹכֶל בַּכֶּסֶף תַּשְׁבִּרֵנִי וְאָכַלְתִּי וּמַיִם
29 בַּכֶּסֶף תִּתֶּן־לִי וְשָׁתִיתִי רַק אֶעְבְּרָה בְרַגְלָי׃ כַּאֲשֶׁר
עָשׂוּ־לִי בְּנֵי עֵשָׂו הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׂעִיר וְהַמּוֹאָבִים הַיֹּשְׁבִים
בְּעָר עַד אֲשֶׁר־אֶעֱבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־

Quod Deus cor illius induraverit, prohibendo Israël aditum, quem ab ipso postulá-

ל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נֹתֵן לָנוּ׃ וְלֹא אָבָה סִיחֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן
הַעֲבִרֵנוּ בּוֹ כִּי־הִקְשָׁה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־רוּחוֹ וְאִמֵּץ
אֶת־לִבּוֹ לְמַעַן תִּתּוֹ בְיָדְךָ כַּיּוֹם הַזֶּה׃ ס
31 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי רְאֵה הַחִלֹּתִי תֵּת לְפָנֶיךָ אֶת־

סִיחֹן וְאֶת־אַרְצוֹ הָחֵל רֵשׁ לָרֶשֶׁת אֶת־אַרְצוֹ׃ וַיֵּצֵא 32
סִיחֹן לִקְרָאתֵנוּ הוּא וְכָל־עַמּוֹ לַמִּלְחָמָה יָהְצָה׃
וַיִּתְּנֵהוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְפָנֵינוּ וַנַּךְ אֹתוֹ וְאֶת־בָּנָו וְאֶת־ 33 בניו פ
כָּל־עַמּוֹ׃ וַנִּלְכֹּד אֶת־כָּל־עָרָיו בָּעֵת הַהִוא וַנַּחֲרֵם 34
אֶת־כָּל־עִיר מְתִם וְהַנָּשִׁים וְהַטָּף לֹא הִשְׁאַרְנוּ שָׂרִיד׃
רַק הַבְּהֵמָה בָּזַזְנוּ לָנוּ וּשְׁלַל הֶעָרִים אֲשֶׁר לָכָדְנוּ׃ לה
מֵעֲרֹעֵר אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־נַחַל אַרְנֹן וְהָעִיר אֲשֶׁר 36
בַּנַּחַל וְעַד־הַגִּלְעָד לֹא הָיְתָה קִרְיָה אֲשֶׁר שָׂגְבָה מִמֶּנּוּ
אֶת־הַכֹּל נָתַן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְפָנֵינוּ׃ רַק אֶל־אֶרֶץ בְּנֵי 37
עַמּוֹן לֹא קָרַבְתָּ כָּל־יַד נַחַל יַבֹּק וְעָרֵי הָהָר וְכֹל אֲשֶׁר־
צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ וַנֵּפֶן וַנַּעַל דֶּרֶךְ הַבָּשָׁן וַיֵּצֵא עוֹג ג א
מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן לִקְרָאתֵנוּ הוּא וְכָל־עַמּוֹ לַמִּלְחָמָה אֶדְרֶעִי׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אַל־תִּירָא אֹתוֹ כִּי בְיָדְךָ נָתַתִּי אֹתוֹ 2
וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ וְאֶת־אַרְצוֹ וְעָשִׂיתָ לּוֹ כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ
לְסִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן׃ וַיִּתֵּן יְהוָה 3
אֱלֹהֵינוּ בְּיָדֵנוּ גַּם אֶת־עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ
וַנַּכֵּהוּ עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־לוֹ שָׂרִיד׃ וַנִּלְכֹּד אֶת־כָּל־ 4
עָרָיו בָּעֵת הַהִוא לֹא הָיְתָה קִרְיָה אֲשֶׁר לֹא־לָקַחְנוּ
מֵאִתָּם שִׁשִּׁים עִיר כָּל־חֶבֶל אַרְגֹּב מַמְלֶכֶת עוֹג בַּבָּשָׁן׃
כָּל־אֵלֶּה עָרִים בְּצוּרֹת חוֹמָה גְּבֹהָה דְּלָתַיִם וּבְרִיחַ ה
לְבַד מֵעָרֵי הַפְּרָזִי הַרְבֵּה מְאֹד׃ וַנְּחָרֵם אוֹתָם כַּאֲשֶׁר 6
עָשִׂינוּ לְסִיחֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן הַחֲרֵם כָּל־עִיר מְתִם הַנָּשִׁים
וְהַטָּף׃ וְכָל־הַבְּהֵמָה וּשְׁלַל הֶעָרִים בָּזְזוּנוּ לָנוּ׃ וַנִּקַּח 7 8
בָּעֵת הַהִוא אֶת־הָאָרֶץ מִיַּד שְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר
בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִנַּחַל אַרְנֹן עַד־הַר חֶרְמוֹן׃ צִידֹנִים 9
יִקְרְאוּ לְחֶרְמוֹן שִׂרְיֹן וְהָאֱמֹרִי יִקְרְאוּ־לוֹ שְׂנִיר׃ כָּל־עָרֵי
הַמִּישֹׁר וְכָל־הַגִּלְעָד וְכָל־הַבָּשָׁן עַד־סַלְכָה וְאֶדְרֶעִי
עָרֵי מַמְלֶכֶת עוֹג בַּבָּשָׁן׃ כִּי רַק־עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן 11
נשאר

rant; ac egrediens, ut bellum inferret illis, viam paravit faciliorem, ut ab ipso victoriam reportarent.
33 Eorum strages, & spolia.

Cap. III. Bellum, quod gesserunt cum Hog rege Emorai magno illo gigante; & quod Deus animum Mosehi corroboraverit, ne eum timeret, ac illum devicerint: & numerus urbium, quas ex illo ceperunt.

Lecti hujus gigantis Hog mensu-

ra, quæ immensam ejus corporis molem arguebat.

נשאר מיתר הרפאים הנה ערשו ערש ברזל הלה
הוא ברבת בני עמון תשע אמות ארכה וארבע אמות
12 רחבה באמת־איש: ואת־הארץ הזאת ירשנו בעת
ההוא מערער אשר־על־נחל ארנן וחצי הר־הגלעד
13 וערין נתתי לראובני ולגדי: ויתר הגלעד וכל־הבשן
ממלכת עוג נתתי לחצי שבט המנשה כל חבל

Quod terras, quas hi duo reges possidebant, in duas tribus Reuben, & Gad, ac dimidiam Menasseh distribuit Moseh.

14 הארגב לכל־הבשן ההוא יקרא ארץ רפאים: יאיר
בן־מנשה לקח את־כל־חבל ארגב עד־גבול הגשורי
והמעכתי ויקרא אתם על־שמו את־הבשן חות יאיר
15 טו עד היום הזה: ולמכיר נתתי את־הגלעד: ולראובני
ולגדי נתתי מן־הגלעד ועד־נחל ארנן תוך הנחל
17 וגבל ועד־יבק הנחל גבול בני עמון: והערבה והירדן
וגבל מכנרת ועד ים הערבה ים המלח תחת אשדת

Quod commendavit eis officium, quo tenentur, ut armati transeant cum filiis Israël, ad auxiliandum illis in expugnatione hæreditatis suæ.

18 הפסגה מזרחה: ואצו אתכם בעת ההוא לאמר
יהוה אלהיכם נתן לכם את־הארץ הזאת לרשתה
חלוצים תעברו לפני אחיכם בני־ישראל כל־בני־חיל:
19 רק נשיכם וטפכם ומקנכם ידעתי כי־מקנה רב לכם
כ ישבו בעריכם אשר נתתי לכם: עד אשר יניח יהוה
לאחיכם כמכם וירשו גם־הם את־הארץ אשר יהוה
אלהיכם נתן להם בעבר הירדן ושבתם איש לירשתו
21 אשר נתתי לכם: ואת־יהושע צויתי בעת ההוא

Quod Moseh animum erexerit Jehoshuah, ut terram promissionis debellaret.

לאמר עיניך הראת את כל־אשר עשה יהוה
אלהיכם לשני המלכים האלה כן־יעשה
יהוה לכל־הממלכות אשר אתה עבר שמה:
22 לא תיראום כי יהוה אלהיכם הוא הנלחם
לכם: ס ס ס מה 45

Oratio Moseh ad Deum, ut ipsum in terram pro-

23 24 ואתחנן אל־יהוה בעת ההוא לאמר: אדני
יהוה אתה החלות להראות את־עבדך את־גדלך
ואת

missionis transire permitteret; quod Deus non concessit; sed quod inde illam videret, & quod ad illam expugnandam, animum Fehosuah roboraret.

וְאֶת־יָדֶךָ הַחֲזָקָה אֲשֶׁר מִי־אֵל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר
יַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֶׂיךָ וְכִגְבוּרָתֶךָ׃ אֶעְבְּרָה־נָּא וְאֶרְאֶה כה
אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן הָהָר הַטּוֹב
הַזֶּה וְהַלְּבָנוֹן׃ וַיִּתְעַבֵּר יְהוָה בִּי לְמַעַנְכֶם וְלֹא שָׁמַע 26
אֵלָי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי רַב־לָךְ אַל־תּוֹסֶף דַּבֵּר אֵלַי
עוֹד בַּדָּבָר הַזֶּה׃ עֲלֵה רֹאשׁ הַפִּסְגָּה וְשָׂא עֵינֶיךָ יָמָּה 27
וְצָפֹנָה וְתֵימָנָה וּמִזְרָחָה וּרְאֵה בְעֵינֶיךָ כִּי־לֹא תַעֲבֹר
אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה׃ וְצַוֵּה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וְחַזְּקֵהוּ וְאַמְּצֵהוּ 28
כִּי־הוּא יַעֲבֹר לִפְנֵי הָעָם הַזֶּה וְהוּא יַנְחִיל אוֹתָם אֶת־
הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּרְאֶה׃ וַנֵּשֶׁב בַּגַּיְא מוּל בֵּית פְּעוֹר׃ 29

פ

Cap. IV. Hortatur Moseh populum Israël ad divina præcepta servanda; ac ne quid super illa augeant, nec de illis minuant: eis in memoriam revocans magnum illud peccatum, quod cum idolo Pehor commiserunt, ac supplicium, quod pertulerunt. 6 Refert illis divinæ Legis præstantiam, & quod per eam in ocu-

ד א וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל שְׁמַע אֶל־הַחֻקִּים וְאֶל־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְלַמֵּד אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת לְמַעַן תִּחְיוּ וּבָאתֶם
וִירִשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם נֹתֵן
לָכֶם׃ לֹא תֹסִפוּ עַל־הַדָּבָר אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם 2
וְלֹא תִגְרְעוּ מִמֶּנּוּ לִשְׁמֹר אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם׃ עֵינֵיכֶם הָרֹאוֹת אֵת אֲשֶׁר־ 3
עָשָׂה יְהוָה בְּבַעַל פְּעוֹר כִּי כָל־הָאִישׁ אֲשֶׁר הָלַךְ
אַחֲרֵי בַּעַל־פְּעוֹר הִשְׁמִידוֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִקִּרְבֶּךָ׃
וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם׃ 4
רְאֵה׀ לִמַּדְתִּי אֶתְכֶם חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים כַּאֲשֶׁר צִוַּנִי ה
יְהוָה אֱלֹהָי לַעֲשׂוֹת כֵּן בְּקֶרֶב הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם בָּאִים
שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ וּשְׁמַרְתֶּם וַעֲשִׂיתֶם כִּי הִוא חָכְמַתְכֶם 6
וּבִינַתְכֶם לְעֵינֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּן אֵת כָּל־הַחֻקִּים
הָאֵלֶּה וְאָמְרוּ רַק עַם־חָכָם וְנָבוֹן הַגּוֹי הַגָּדוֹל הַזֶּה׃
כִּי־מִי־גוֹי גָּדוֹל אֲשֶׁר־לוֹ אֱלֹהִים קְרֹבִים אֵלָיו כַּיהוָה 7
אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־קָרְאֵנוּ אֵלָיו׃ וּמִי גּוֹי גָּדוֹל אֲשֶׁר־לוֹ חֻקִּים 8
וּמִשְׁפָּטִים צַדִּיקִם כְּכֹל הַתּוֹרָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אָנֹכִי

נתן

נתן לפניכם היום: רק השמר לך ושמר נפשך מאד
פן־תשכח את־הדברים אשר־ראו עיניך ופן־יסורו
מלבבך כל ימי חייך והודעתם לבניך ולבני בניך:
יום אשר עמדת לפני יהוה אלהיך בחרב באמר יהוה
אלי הקהל־לי את־העם ואשמיעם את־דברי אשר
ילמדון ליראה אתי כל־הימים אשר־הם חיים על־
האדמה ואת־בניהם ילמדון: ותקרבון ותעמדון תחת
ההר וההר בער באש עד־לב השמים חשך ענן
וערפל: וידבר יהוה אליכם מתוך האש קול דברים
אתם שמעים ותמונה אינכם ראים זולתי קול: ויגד
לכם את־בריתו אשר צוה אתכם לעשות עשרת
הדברים ויכתבם על־שני לחות אבנים: ואתי צוה
יהוה בעת ההוא ללמד אתכם חקים ומשפטים
לעשתכם אתם בארץ אשר אתם עברים שמה
לרשתה: ונשמרתם מאד לנפשתיכם כי לא־ראיתם
כל־תמונה ביום דבר יהוה אליכם בחרב מתוך האש:
פן־תשחתון ועשיתם לכם פסל תמונת כל־סמל
תבנית זכר או נקבה: תבנית כל־בהמה אשר בארץ
תבנית כל־צפור כנף אשר תעוף בשמים: תבנית
כל־רמש באדמה תבנית כל־דגה אשר־במים מתחת
לארץ: ופן־תשא עיניך השמימה וראית את־השמש
ואת־הירח ואת־הכוכבים כל צבא השמים ונדחת
והשתחוית להם ועבדתם אשר חלק יהוה אלהיך
אתם לכל העמים תחת כל־השמים: ואתכם לקח
יהוה ויוצא אתכם מכור הברזל ממצרים להיות לו
לעם נחלה כיום הזה: ויהוה התאנף־בי על־דבריכם
וישבע לבלתי עברי את־הירדן ולבלתי־בא אל־
הארץ הטובה אשר יהוה אלהיך נתן לך נחלה: כי
אנכי

lis omnium populorum, sapientes, & prudentes putandi sunt.

10 His alludens, repetit eis, quæ in promulgatione Legis cociderunt.

Commendat eis, ut sibi ab omni idololatriæ genere valdè caveant, tam figurarum, quàm à cœlestium creaturarum adoratione.

Causa, ob quam Israël, plusquàm alia natio, tenetur idololatriæ non inservire.

אנכי מת בארץ הזאת איני עבר את־הירדן ואתם
עברים וירשתם את־הארץ הטובה הזאת: השמרו 23
לכם פן־תשכחו את־ברית יהוה אלהיכם אשר כרת
עמכם ועשיתם לכם פסל תמונת כל אשר צוך יהוה
אלהיך: כי יהוה אלהיך אש אכלה הוא אל קנא: 24

פ

כי־תוליד בנים ובני בנים ונושנתם בארץ והשחתם כה
ועשיתם פסל תמונת כל ועשיתם הרע בעיני יהוה־
אלהיך להכעיסו: העידתי בכם היום את־השמים 26
ואת־הארץ כי־אבד תאבדון מהר מעל הארץ אשר
אתם עברים את־הירדן שמה לרשתה לא־תאריכן
ימים עליה כי השמד תשמדון: והפיץ יהוה אתכם 27
בעמים ונשארתם מתי מספר בגוים אשר ינהג יהוה
אתכם שמה: ועבדתם שם אלהים מעשה ידי אדם 28
עץ ואבן אשר לא־יראון ולא ישמעון ולא יאכלון
ולא יריחן: ובקשתם משם את־יהוה אלהיך 29
ומצאת כי תדרשנו בכל לבבך ובכל נפשך: בצר ל
לך ומצאוך כל הדברים האלה באחרית הימים
ושבת עד־יהוה אלהיך ושמעת בקלו: כי־אל 31
רחום יהוה אלהיך לא ירפך ולא ישחיתך ולא ישכח
את־ברית אבתיך אשר נשבע להם: כי שאל־נא 32
לימים ראשנים אשר־היו לפניך למן־היום אשר ברא
אלהים אדם על־הארץ ולמקצה השמים ועד־קצה
השמים הנהיה כדבר הגדול הזה או החנשמע כמהו:
השמע עם קול אלהים מדבר מתוך האש כאשר־ 33
שמעת אתה ויחי: או הנסה אלהים לבוא לקחת 34
לו גוי מקרב גוי במסת באתת ובמופתים ובמלחמה
וביד חזקה ובזרוע נטויה ובמוראים גדלים ככל
אשר

Supplicium, & calamitates, quæ illis evenient, si idololatriæ peccatum commiserint.

Prædicit eis, quod in finem dierum, si se ad Deum convertant, divina gratia ipsorum miserebitur.

32 Manifestat illis magna officia, quibus ipsi plusquàm aliæ nationes, erga Deum obstricti sunt, propter magna portenta, quæ

אֲשֶׁר־עָשָׂה לָכֶם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֶיךָ׃
לה אַתָּה הָרְאֵתָ לָדַעַת כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים אֵין
36 עוֹד מִלְבַדּוֹ׃ מִן־הַשָּׁמַיִם הִשְׁמִיעֲךָ אֶת־קֹלוֹ לְיַסְּרֶךָּ
וְעַל־הָאָרֶץ הֶרְאֲךָ אֶת־אִשּׁוֹ הַגְּדוֹלָה וּדְבָרָיו שָׁמַעְתָּ
37 מִתּוֹךְ הָאֵשׁ׃ וְתַחַת כִּי אָהַב אֶת־אֲבֹתֶיךָ וַיִּבְחַר
בְּזַרְעוֹ אַחֲרָיו וַיּוֹצִאֲךָ בְּפָנָיו בְּכֹחוֹ הַגָּדֹל מִמִּצְרָיִם׃
38 לְהוֹרִישׁ גּוֹיִם גְּדֹלִים וַעֲצֻמִים מִמְּךָ מִפָּנֶיךָ לַהֲבִיאֲךָ
39 לָתֶת־לְךָ אֶת־אַרְצָם נַחֲלָה כַּיּוֹם הַזֶּה׃ וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם
וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם
מ מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד׃ וְשָׁמַרְתָּ אֶת־חֻקָּיו
וְאֶת־מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם אֲשֶׁר יִיטַב
לְךָ וּלְבָנֶיךָ אַחֲרֶיךָ וּלְמַעַן תַּאֲרִיךְ יָמִים עַל־הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ כָּל־הַיָּמִים׃ פ

41 אָז יַבְדִּיל מֹשֶׁה שָׁלֹשׁ עָרִים בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרְחָה
42 שָׁמֶשׁ׃ לָנֻס שָׁמָּה רוֹצֵחַ אֲשֶׁר יִרְצַח אֶת־רֵעֵהוּ בִּבְלִי־
דַעַת וְהוּא לֹא־שֹׂנֵא לוֹ מִתְּמֹל שִׁלְשֹׁם וְנָס אֶל־אַחַת
43 מִן־הֶעָרִים הָאֵל וָחָי׃ אֶת־בֶּצֶר בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ הַמִּישֹׁר
לָרְאוּבֵנִי וְאֶת־רָאמֹת בַּגִּלְעָד לַגָּדִי וְאֶת־גּוֹלָן בַּבָּשָׁן
44 לַמְנַשִּׁי׃ וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי
מה יִשְׂרָאֵל׃ אֵלֶּה הָעֵדֹת וְהַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר דִּבֶּר
46 מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם׃ בְּעֵבֶר
הַיַּרְדֵּן בַּגַּיְא מוּל בֵּית פְּעוֹר בְּאֶרֶץ סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי
אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן אֲשֶׁר הִכָּה מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
47 בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם׃ וַיִּירְשׁוּ אֶת־אַרְצוֹ וְאֶת־אֶרֶץ ׀ עוֹג
מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן שְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן
48 מִזְרְחָה שָׁמֶשׁ׃ מֵעֲרֹעֵר אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־נַחַל אַרְנֹן וְעַד־
49 הַר שִׂיאֹן הוּא חֶרְמוֹן׃ וְכָל־הָעֲרָבָה עֵבֶר הַיַּרְדֵּן
מִזְרָחָה וְעַד יָם הָעֲרָבָה תַּחַת אַשְׁדֹּת הַפִּסְגָּה׃

eorum causâ fecit, & quod ipsos in populum suum acceperit, terramque promissionis tribuat eis.

Quod Moseh tres urbes refugii separaverit.

פ

Cap. V. *Moseh hortatur Israël ad Legis observantiam & studium.*

א ה וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל אֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹבֵר
בְּאָזְנֵיכֶם הַיּוֹם וּלְמַדְתֶּם אֹתָם וּשְׁמַרְתֶּם לַעֲשֹׂתָם׃
3 2 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כָּרַת עִמָּנוּ בְּרִית בְּחֹרֵב׃ לֹא אֶת־
אֲבֹתֵינוּ כָּרַת יְהוָה אֶת־הַבְּרִית הַזֹּאת כִּי אִתָּנוּ אֲנַחְנוּ
4 אֵלֶּה פֹּה הַיּוֹם כֻּלָּנוּ חַיִּים׃ פָּנִים ׀ בְּפָנִים דִּבֶּר יְהוָה
עִמָּכֶם בָּהָר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ׃ אָנֹכִי עֹמֵד בֵּין יְהוָה וּבֵינֵיכֶם ה
בָּעֵת הַהִוא לְהַגִּיד לָכֶם אֶת־דְּבַר יְהוָה כִּי יְרֵאתֶם
Repetitio decalogi. מִפְּנֵי הָאֵשׁ וְלֹא עֲלִיתֶם בָּהָר לֵאמֹר׃ ס אָנֹכִי 6
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית
עֲבָדִים׃ לֹא־יִהְיֶה־לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל־פָּנָי׃ לֹא 8 7
תַּעֲשֶׂה־לְךָ פֶסֶל ׀ כָּל־תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם ׀ מִמַּעַל
וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתָּחַת וַאֲשֶׁר בַּמַּיִם ׀ מִתַּחַת לָאָרֶץ׃
9 לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תָעָבְדֵם כִּי אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
אֵל קַנָּא פֹּקֵד עֲוֹן אָבוֹת עַל־בָּנִים וְעַל־שִׁלֵּשִׁים וְעַל־
רִבֵּעִים לְשֹׂנְאָי׃ וְעֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלָפִים לְאֹהֲבַי ׀ וּלְשֹׁמְרֵי
11 מצוחי מִצְוֹתָי׃ ס לֹא תִשָּׂא אֶת־שֵׁם־יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ לַשָּׁוְא כִּי לֹא יְנַקֶּה יְהוָה אֵת אֲשֶׁר־יִשָּׂא אֶת־
12 שְׁמוֹ לַשָּׁוְא׃ ס שָׁמוֹר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת
13 לְקַדְּשׁוֹ כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ ׀ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד
14 וְעָשִׂיתָ כָּל־מְלַאכְתֶּךָ׃ וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת ׀ לַיהוָה
אֱלֹהֶיךָ לֹא־תַעֲשֶׂה כָל־מְלָאכָה אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ
וְעַבְדְּךָ וַאֲמָתֶךָ וְשׁוֹרְךָ וַחֲמֹרְךָ וְכָל־בְּהֶמְתֶּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר
בִּשְׁעָרֶיךָ לְמַעַן יָנוּחַ עַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ כָּמוֹךָ׃ וְזָכַרְתָּ כִּי־ טו
עֶבֶד הָיִיתָ ׀ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיֹּצִאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִשָּׁם
בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה עַל־כֵּן צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לַעֲשׂוֹת אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת׃ ס כַּבֵּד אֶת־אָבִיךָ 16
ואת

וְאֶת־אִמֶּךָ כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְמַעַן יַאֲרִיכֻן יָמֶיךָ
וּלְמַעַן יִיטַב לָךְ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃
17 ס לֹא תִרְצָח׃ ס וְלֹא תִנְאָף׃
ס וְלֹא תִגְנֹב׃ ס וְלֹא־תַעֲנֶה
18 בְרֵעֲךָ עֵד שָׁוְא׃ ס וְלֹא תַחְמֹד אֵשֶׁת רֵעֶךָ
ס וְלֹא תִתְאַוֶּה בֵּית רֵעֶךָ שָׂדֵהוּ וְעַבְדּוֹ
וַאֲמָתוֹ שׁוֹרוֹ וַחֲמֹרוֹ וְכֹל אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ׃ ס
19 אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה דִּבֶּר יְהוָה אֶל־כָּל־קְהַלְכֶם
בָּהָר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ הֶעָנָן וְהָעֲרָפֶל קוֹל גָּדוֹל וְלֹא יָסָף
כ וַיִּכְתְּבֵם עַל־שְׁנֵי לֻחֹת אֲבָנִים וַיִּתְּנֵם אֵלָי׃ וַיְהִי
כִּשְׁמַעֲכֶם אֶת־הַקּוֹל מִתּוֹךְ הַחֹשֶׁךְ וְהָהָר בֹּעֵר בָּאֵשׁ
21 וַתִּקְרְבוּן אֵלַי כָּל־רָאשֵׁי שִׁבְטֵיכֶם וְזִקְנֵיכֶם׃ וַתֹּאמְרוּ
הֵן הֶרְאָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־כְּבֹדוֹ וְאֶת־גָּדְלוֹ וְאֶת־קֹלוֹ
שָׁמַעְנוּ מִתּוֹךְ הָאֵשׁ הַיּוֹם הַזֶּה רָאִינוּ כִּי־יְדַבֵּר אֱלֹהִים
22 אֶת־הָאָדָם וָחָי׃ וְעַתָּה לָמָּה נָמוּת כִּי תֹאכְלֵנוּ הָאֵשׁ
הַגְּדֹלָה הַזֹּאת אִם־יֹסְפִים אֲנַחְנוּ לִשְׁמֹעַ אֶת־קוֹל יְהוָה
23 אֱלֹהֵינוּ עוֹד וָמָתְנוּ׃ כִּי מִי כָל־בָּשָׂר אֲשֶׁר שָׁמַע קוֹל
24 אֱלֹהִים חַיִּים מְדַבֵּר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ כָּמֹנוּ וַיֶּחִי׃ קְרַב אַתָּה
וּשְׁמַע אֵת כָּל־אֲשֶׁר יֹאמַר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַתָּה תְּדַבֵּר
אֵלֵינוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר יְדַבֵּר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֵלֶיךָ וְשָׁמַעְנוּ
כה וְעָשִׂינוּ׃ וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־קוֹל דִּבְרֵיכֶם בְּדַבֶּרְכֶם אֵלָי
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי שָׁמַעְתִּי אֶת־קוֹל דִּבְרֵי הָעָם הַזֶּה
26 אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלֶיךָ הֵיטִיבוּ כָל־אֲשֶׁר דִּבֵּרוּ׃ מִי־יִתֵּן וְהָיָה
לְבָבָם זֶה לָהֶם לְיִרְאָה אֹתִי וְלִשְׁמֹר אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי כָּל־
27 הַיָּמִים לְמַעַן יִיטַב לָהֶם וְלִבְנֵיהֶם לְעֹלָם׃ לֵךְ אֱמֹר לָהֶם
28 שׁוּבוּ לָכֶם לְאָהֳלֵיכֶם׃ וְאַתָּה פֹּה עֲמֹד עִמָּדִי וַאֲדַבְּרָה
אֵלֶיךָ אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה וְהַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר
תְּלַמְּדֵם וְעָשׂוּ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָהֶם לְרִשְׁתָּהּ׃
ושמרתם

Deus prædictum decalogum universo populo locutus est.

Magnus populi terror, dum Dei vocem audit: qua de causa rogavit Moseh, ut inter ipsos, & Deum intercederet, quod Deo placuit.

Deus dimisit Israël; & jussit Moseh secum manere, ut ei præcepta sua communicaret, & ipse populum illis instrueret.

29 וְשָׁמַרְתֶּם לַעֲשׂוֹת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶתְכֶם
לֹא תָסֻרוּ יָמִין וּשְׂמֹאל: בְּכָל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה ל
אֱלֹהֵיכֶם אֶתְכֶם תֵּלֵכוּ לְמַעַן תִּחְיוּן וְטוֹב לָכֶם
וְהַאֲרַכְתֶּם יָמִים בָּאָרֶץ אֲשֶׁר תִּירָשׁוּן: וְזֹאת הַמִּצְוָה ן א
הַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְלַמֵּד
אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים שָׁמָּה
לְרִשְׁתָּהּ: לְמַעַן תִּירָא אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר אֶת־ 2
כָּל־חֻקֹּתָיו וּמִצְוֹתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ אַתָּה וּבִנְךָ וּבֶן־
בִּנְךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ וּלְמַעַן יַאֲרִכֻן יָמֶיךָ: וְשָׁמַעְתָּ יִשְׂרָאֵל 3
וְשָׁמַרְתָּ לַעֲשׂוֹת אֲשֶׁר יִיטַב לְךָ וַאֲשֶׁר תִּרְבּוּן מְאֹד
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ לָךְ אֶרֶץ זָבַת חָלָב
וּדְבָשׁ: פ

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד: וְאָהַבְתָּ אֵת 4 ה ע"י
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: רבתי
וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לְבָבֶךָ: 6
וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ 7
בַּדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ 8
וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ 9
וּבִשְׁעָרֶיךָ: ס וְהָיָה כִּי־יְבִיאֲךָ יְהוָה י
אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לְאַבְרָהָם
לְיִצְחָק וְלִיעֲקֹב לָתֵת לְךָ עָרִים גְּדֹלֹת וְטֹבֹת אֲשֶׁר לֹא־ יא
בָנִיתָ: וּבָתִּים מְלֵאִים כָּל־טוּב אֲשֶׁר לֹא־מִלֵּאתָ וּבֹרֹת יב
חֲצוּבִים אֲשֶׁר לֹא־חָצַבְתָּ כְּרָמִים וְזֵיתִים אֲשֶׁר לֹא־
נָטָעְתָּ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ: הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תִּשְׁכַּח אֶת־ יג
יְהוָה אֲשֶׁר הוֹצִיאֲךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים: אֶת־ יד
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תִּירָא וְאֹתוֹ תַעֲבֹד וּבִשְׁמוֹ תִּשָּׁבֵעַ: לֹא
תֵלְכוּן אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים מֵאֱלֹהֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר
סְבִיבוֹתֵיכֶם: כִּי אֵל קַנָּא יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּקִרְבֶּךָ פֶּן טו
יֶחֱרֶה

Commendat eis Legis observantiam, ac timorem Dei.

Cap. VI.

Dei unitatem, & amorem super omnia commendat illis.

6 Singularis cura, quam his adhibere debent; & signa, quæ facient, ne ista è memoria eorum deleantur.

10 Monet eos, ne propter magnam terræ prosperitatem, & bonorum copiam, Deum obliviscantur.

14 Ut caveant, ne

יֶחֱרֶה אַף־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּךְ וְהִשְׁמִידְךָ מֵעַל פְּנֵי
16 הָאֲדָמָה׃ ס לֹא תְנַסּוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
17 כַּאֲשֶׁר נִסִּיתֶם בַּמַּסָּה׃ שָׁמוֹר תִּשְׁמְרוּן אֶת־מִצְוֹת
18 יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְעֵדֹתָיו וְחֻקָּיו אֲשֶׁר צִוָּךְ׃ וְעָשִׂיתָ הַיָּשָׁר
וְהַטּוֹב בְּעֵינֵי יְהוָה לְמַעַן יִיטַב לָךְ וּבָאתָ וְיָרַשְׁתָּ אֶת־
19 הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֶיךָ׃ לַהֲדֹף אֶת־
כ כָּל־אֹיְבֶיךָ מִפָּנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃ ס כִּי
יִשְׁאָלְךָ בִנְךָ מָחָר לֵאמֹר מָה הָעֵדֹת וְהַחֻקִּים
21 וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶתְכֶם׃ וְאָמַרְתָּ
לִבְנֶךָ עֲבָדִים הָיִינוּ לְפַרְעֹה בְּמִצְרָיִם וַיּוֹצִיאֵנוּ יְהוָה
22 מִמִּצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה׃ וַיִּתֵּן יְהוָה אוֹתֹת וּמֹפְתִים גְּדֹלִים
23 וְרָעִים בְּמִצְרַיִם בְּפַרְעֹה וּבְכָל־בֵּיתוֹ לְעֵינֵינוּ׃ וְאוֹתָנוּ
הוֹצִיא מִשָּׁם לְמַעַן הָבִיא אֹתָנוּ לָתֵת לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ
24 אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֵינוּ׃ וַיְצַוֵּנוּ יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־
הַחֻקִּים הָאֵלֶּה לְיִרְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְטוֹב לָנוּ
כה כָּל־הַיָּמִים לְחַיֹּתֵנוּ כְּהַיּוֹם הַזֶּה׃ וּצְדָקָה תִּהְיֶה־לָּנוּ כִּי־
נִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה הַזֹּאת לִפְנֵי יְהוָה
א ן אֱלֹהֵינוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּנוּ׃ ס כִּי־יְבִיאֲךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ
וְנָשַׁל גּוֹיִם רַבִּים ׀ מִפָּנֶיךָ הַחִתִּי וְהַגִּרְגָּשִׁי וְהָאֱמֹרִי
וְהַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי שִׁבְעָה גוֹיִם רַבִּים
2 וְעֲצוּמִים מִמֶּךָּ׃ וּנְתָנָם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנֶיךָ וְהִכִּיתָם
הַחֲרֵם תַּחֲרִים אֹתָם לֹא־תִכְרֹת לָהֶם בְּרִית וְלֹא
3 תְחָנֵּם׃ וְלֹא תִתְחַתֵּן בָּם בִּתְּךָ לֹא־תִתֵּן לִבְנוֹ וּבִתּוֹ
4 לֹא־תִקַּח לִבְנֶךָ׃ כִּי־יָסִיר אֶת־בִּנְךָ מֵאַחֲרַי וְעָבְדוּ
אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְחָרָה אַף־יְהוָה בָּכֶם וְהִשְׁמִידְךָ מַהֵר׃
ה כִּי אִם־כֹּה תַּעֲשׂוּ לָהֶם מִזְבְּחֹתֵיהֶם תִּתֹּצוּ וּמַצֵּבֹתָם
תְּשַׁבֵּרוּ וַאֲשֵׁרָיו תְּגַדֵּעוּן וּפְסִילֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ׃

confinium gentium idola sequantur.

16 Ne tentent Deum, sed rectum in oculis ejus operentur.

20 Ut filios suos Dei præceptis instituant, quibus memoriam exitus ex Ægypto æternam reddant.

Cap. VII. Commendat eis, ut terram promissionis ingressi omnes ejus incolas funditus evertant, nec ullum cum illis fœdus ineant.

3 Ne se cum eis affinitate conjungant.

כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּךָ בָחַר יְהוָה 6
אֱלֹהֶיךָ לִהְיוֹת לוֹ לְעַם סְגֻלָּה מִכֹּל הָעַמִּים אֲשֶׁר עַל־
פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ לֹא מֵרֻבְּכֶם מִכָּל־הָעַמִּים חָשַׁק יְהוָה 7
בָּכֶם וַיִּבְחַר בָּכֶם כִּי־אַתֶּם הַמְעַט מִכָּל־הָעַמִּים׃ כִּי 8
מֵאַהֲבַת יְהוָה אֶתְכֶם וּמִשָּׁמְרוֹ אֶת־הַשְּׁבֻעָה אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֵיכֶם הוֹצִיא יְהוָה אֶתְכֶם בְּיָד חֲזָקָה וַיִּפְדְּךָ
מִבֵּית עֲבָדִים מִיַּד פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרָיִם׃ וְיָדַעְתָּ כִּי־יְהוָה 9
אֱלֹהֶיךָ הוּא הָאֱלֹהִים הָאֵל הַנֶּאֱמָן שֹׁמֵר הַבְּרִית
וְהַחֶסֶד לְאֹהֲבָיו וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָו לְאֶלֶף דּוֹר׃ וּמְשַׁלֵּם מצותיו ק׳
לְשֹׂנְאָיו אֶל־פָּנָיו לְהַאֲבִידוֹ לֹא יְאַחֵר לְשֹׂנְאוֹ אֶל־פָּנָיו
יְשַׁלֶּם־לוֹ׃ וְשָׁמַרְתָּ אֶת־הַמִּצְוָה וְאֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־ 11
הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לַעֲשׂוֹתָם׃

Exponit illis, quod Deus acceperit eos in populum suum non propter ipsorum dignitatem, & merita, sed ob sui ipsius amorem, ac juramentum, quod patribus eorum fecit.

9 Declarat illis præcipuum divinæ Legis articulum, nempe, credere dari præmium, & pœnam.

פ פ פ מו 46

וְהָיָה׀ עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן אֶת־הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה וּשְׁמַרְתֶּם 12
וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְשָׁמַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ אֶת־הַבְּרִית
וְאֶת־הַחֶסֶד אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ׃ וְאֲהֵבְךָ וּבֵרַכְךָ 13
וְהִרְבֶּךָ וּבֵרַךְ פְּרִי־בִטְנְךָ וּפְרִי־אַדְמָתֶךָ דְּגָנְךָ וְתִירֹשְׁךָ
וְיִצְהָרֶךָ שְׁגַר־אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרֹת צֹאנֶךָ עַל הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לָתֵת לָךְ׃ בָּרוּךְ תִּהְיֶה מִכָּל־ 14
הָעַמִּים לֹא־יִהְיֶה בְךָ עָקָר וְעֲקָרָה וּבְבְהֶמְתֶּךָ׃ וְהֵסִיר יְ 15
יְהוָה מִמְּךָ כָּל־חֹלִי וְכָל־מַדְוֵי מִצְרַיִם הָרָעִים אֲשֶׁר
יָדַעְתָּ לֹא יְשִׂימָם בָּךְ וּנְתָנָם בְּכָל־שֹׂנְאֶיךָ׃ וְאָכַלְתָּ 16
אֶת־כָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ לֹא תָחוֹס
עֵינְךָ עֲלֵיהֶם וְלֹא תַעֲבֹד אֶת־אֱלֹהֵיהֶם כִּי־מוֹקֵשׁ הוּא
לָךְ׃ ס כִּי תֹאמַר בִּלְבָבֶךָ רַבִּים הַגּוֹיִם 17
הָאֵלֶּה מִמֶּנִּי אֵיכָה אוּכַל לְהוֹרִישָׁם׃ לֹא תִירָא מֵהֶם 18
זָכֹר תִּזְכֹּר אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפַרְעֹה וּלְכָל־
מִצְרָיִם

Confirmat animos eorum, ne timeant magnos illos populos, ad

19 מִצְרָיִם: הַמַּסֹּת הַגְּדֹלֹת אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ וְהָאֹתֹת
וְהַמֹּפְתִים וְהַיָּד הַחֲזָקָה וְהַזְּרֹעַ הַנְּטוּיָה אֲשֶׁר הוֹצִאֲךָ
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כֵּן יַעֲשֶׂה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְכָל־הָעַמִּים
כ אֲשֶׁר־אַתָּה יָרֵא מִפְּנֵיהֶם: וְגַם אֶת־הַצִּרְעָה יְשַׁלַּח
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּהֶם עַד־אֹבַד הַנִּשְׁאָרִים וְהַנִּסְתָּרִים
21 מִפָּנֶיךָ: לֹא תַעֲרֹץ מִפְּנֵיהֶם כִּי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּקִרְבֶּךָ
22 אֵל גָּדוֹל וְנוֹרָא: וְנָשַׁל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵל
מִפָּנֶיךָ מְעַט מְעָט לֹא תוּכַל כַּלֹּתָם מַהֵר פֶּן־תִּרְבֶּה
23 עָלֶיךָ חַיַּת הַשָּׂדֶה: וּנְתָנָם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנֶיךָ
24 וְהָמָם מְהוּמָה גְּדֹלָה עַד הִשָּׁמְדָם: וְנָתַן מְלָכֵיהֶם
בְּיָדֶךָ וְהַאֲבַדְתָּ אֶת־שְׁמָם מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם לֹא־
כה יִתְיַצֵּב אִישׁ בְּפָנֶיךָ עַד־הִשְׁמְדֶךָ אֹתָם: פְּסִילֵי
אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ לֹא־תַחְמֹד כֶּסֶף וְזָהָב
עֲלֵיהֶם וְלָקַחְתָּ לָךְ פֶּן־תִּוָּקֵשׁ בּוֹ כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה
26 אֱלֹהֶיךָ הוּא: וְלֹא־תָבִיא תוֹעֵבָה אֶל־בֵּיתֶךָ וְהָיִיתָ
חֵרֶם כָּמֹהוּ שַׁקֵּץ ׀ תְּשַׁקְּצֶנּוּ וְתַעֵב ׀ תְּתַעֲבֶנּוּ כִּי־חֵרֶם
הוּא: פ

א ח כָּל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת
לְמַעַן תִּחְיוּן וּרְבִיתֶם וּבָאתֶם וִירִשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ
2 אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם: וְזָכַרְתָּ אֶת־כָּל־הַדֶּרֶךְ
אֲשֶׁר הוֹלִיכֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה בַּמִּדְבָּר
לְמַעַן עַנֹּתְךָ לְנַסֹּתְךָ לָדַעַת אֶת־אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ הַתִּשְׁמֹר
מצותיו ק׳ 3 מִצְוֹתָו אִם־לֹא: וַיְעַנְּךָ וַיַּרְעִבֶךָ וַיַּאֲכִלְךָ אֶת־הַמָּן אֲשֶׁר
לֹא־יָדַעְתָּ וְלֹא יָדְעוּן אֲבֹתֶיךָ לְמַעַן הוֹדִיעֲךָ כִּי לֹא עַל־
הַלֶּחֶם לְבַדּוֹ יִחְיֶה הָאָדָם כִּי עַל־כָּל־מוֹצָא פִי־יְהוָה
4 יִחְיֶה הָאָדָם: שִׂמְלָתְךָ לֹא בָלְתָה מֵעָלֶיךָ וְרַגְלְךָ לֹא
ה בָצֵקָה זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה: וְיָדַעְתָּ עִם־לְבָבֶךָ כִּי כַאֲשֶׁר
6 יִסַּר אִישׁ אֶת־בְּנוֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מְיַסְּרֶךָ: וְשָׁמַרְתָּ

quorum expugnationem appropinquabant, recordantes portenta, quæ propter ipsos in Ægypto fecerat, & promittit se eversurum esse gentes, quæ possident terram, quam ipsis dare promittit.

Cap. VIII. Iterum commendat eis Legis observantiam, in memoriam revocans illis favores, & beneficia Dei, quæ experti fuerant 40 annis in deserto.

אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בִּדְרָכָיו וּלְיִרְאָה
אֹתוֹ׃ כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מְבִיאֲךָ אֶל־אֶרֶץ טוֹבָה 7
אֶרֶץ נַחֲלֵי מָיִם עֲיָנֹת וּתְהֹמֹת יֹצְאִים בַּבִּקְעָה קמץ בו"ף
וּבְהָר׃ אֶרֶץ חִטָּה וּשְׂעֹרָה וְגֶפֶן וּתְאֵנָה וְרִמּוֹן אֶרֶץ 8
זֵית שֶׁמֶן וּדְבָשׁ׃ אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא בְמִסְכֵּנֻת 9
תֹּאכַל־בָּהּ לֶחֶם לֹא־תֶחְסַר כֹּל בָּהּ אֶרֶץ אֲשֶׁר
אֲבָנֶיהָ בַרְזֶל וּמֵהָרָרֶיהָ תַּחְצֹב נְחֹשֶׁת׃ וְאָכַלְתָּ י
וְשָׂבָעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל־הָאָרֶץ הַטֹּבָה
אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ׃ הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תִּשְׁכַּח אֶת־יְהוָה 11
אֱלֹהֶיךָ לִבְלְתִּי שְׁמֹר מִצְוֹתָיו וּמִשְׁפָּטָיו וְחֻקֹּתָיו אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם׃ פֶּן־תֹּאכַל וְשָׂבָעְתָּ וּבָתִּים טֹבִים 12
תִּבְנֶה וְיָשָׁבְתָּ׃ וּבְקָרְךָ וְצֹאנְךָ יִרְבְּיֻן וְכֶסֶף וְזָהָב יִרְבֶּה־ 13
לָךְ וְכֹל אֲשֶׁר־לְךָ יִרְבֶּה׃ וְרָם לְבָבֶךָ וְשָׁכַחְתָּ אֶת־ 14
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַמּוֹצִיאֲךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים׃
הַמּוֹלִיכֲךָ בַּמִּדְבָּר הַגָּדֹל וְהַנּוֹרָא נָחָשׁ שָׂרָף וְעַקְרָב טו
וְצִמָּאוֹן אֲשֶׁר אֵין־מָיִם הַמּוֹצִיא לְךָ מַיִם מִצּוּר
הַחַלָּמִישׁ׃ הַמַּאֲכִלְךָ מָן בַּמִּדְבָּר אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּן 16
אֲבֹתֶיךָ לְמַעַן עַנֹּתְךָ וּלְמַעַן נַסֹּתְךָ לְהֵיטִבְךָ בְּאַחֲרִיתֶךָ׃
וְאָמַרְתָּ בִּלְבָבֶךָ כֹּחִי וְעֹצֶם יָדִי עָשָׂה לִי אֶת־הַחַיִל 17
הַזֶּה׃ וְזָכַרְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי הוּא הַנֹּתֵן לְךָ כֹּחַ 18
לַעֲשׂוֹת חָיִל לְמַעַן הָקִים אֶת־בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע
לַאֲבֹתֶיךָ כַּיּוֹם הַזֶּה׃ פ
וְהָיָה אִם־שָׁכֹחַ תִּשְׁכַּח אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהָלַכְתָּ 19
אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַעֲבַדְתָּם וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לָהֶם
הֵעַדְתִּי בָכֶם הַיּוֹם כִּי אָבֹד תֹּאבֵדוּן׃ כַּגּוֹיִם אֲשֶׁר יְהוָה כ
מַאֲבִיד מִפְּנֵיכֶם כֵּן תֹּאבֵדוּן עֵקֶב לֹא תִשְׁמְעוּן בְּקוֹל
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ פ
שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אַתָּה עֹבֵר הַיּוֹם אֶת־הַיַּרְדֵּן לָבֹא לָרֶשֶׁת ט א
גוים

Refert illis aliqua singularia in laudem terræ promissionis.

Monet illos, ne fortè magna rerum prosperitas Dei oblivionem afferat eis, sed omnia à divina ejus manu provenire agnoscant.

Si Deum obliviscantur, & idololatriæ inserviant, peribunt, sicut gentes.

Cap. IX. *Commendat eis, ut*

debellatis maximis his populis validisque gigantibus, felicem horum omnium eventum ad Dei omnipotentiam referant.

4 Ne ista meritis suis tribuant, sed quod placuit Deo illarum gentium impietatem punire, & ut adimpleret, quod ipsorum patribus juramento promisit.

6 Quæ ut probet Moseh, non esse propter eorum merita, enarrat eis gravissima illorum peccata, & prolixè refert vituli peccatum, & ni ipse apud Deum pro ipsis intercederet, illos jam consumptos fuisse.

גּוֹיִם גְּדֹלִים וַעֲצֻמִים מִמֶּךָּ עָרִים גְּדֹלֹת וּבְצֻרֹת בַּשָּׁמָיִם׃
2 עַם־גָּדוֹל וָרָם בְּנֵי עֲנָקִים אֲשֶׁר אַתָּה יָדַעְתָּ וְאַתָּה
3 שָׁמַעְתָּ מִי יִתְיַצֵּב לִפְנֵי בְּנֵי עֲנָק׃ וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם כִּי
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא הָעֹבֵר לְפָנֶיךָ אֵשׁ אֹכְלָה הוּא
יַשְׁמִידָם וְהוּא יַכְנִיעֵם לְפָנֶיךָ וְהוֹרַשְׁתָּם וְהַאֲבַדְתָּם
4 מַהֵר כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה לָךְ׃ אַל־תֹּאמַר בִּלְבָבְךָ בַּהֲדֹף
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֹתָם מִלְּפָנֶיךָ לֵאמֹר בְּצִדְקָתִי הֱבִיאַנִי
יְהוָה לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת וּבְרִשְׁעַת הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה
5 יְהוָה מוֹרִישָׁם מִפָּנֶיךָ׃ לֹא בְצִדְקָתְךָ וּבְיֹשֶׁר לְבָבְךָ
אַתָּה בָא לָרֶשֶׁת אֶת־אַרְצָם כִּי בִּרְשַׁעַת הַגּוֹיִם
הָאֵלֶּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מוֹרִישָׁם מִפָּנֶיךָ וּלְמַעַן הָקִים
אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֶיךָ לְאַבְרָהָם
6 לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב׃ וְיָדַעְתָּ כִּי לֹא בְצִדְקָתְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
נֹתֵן לְךָ אֶת־הָאָרֶץ הַטֹּבָה הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ כִּי עַם־
7 קְשֵׁה־עֹרֶף אָתָּה׃ זְכֹר אַל־תִּשְׁכַּח אֵת אֲשֶׁר הִקְצַפְתָּ
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמִּדְבָּר לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר יְצָאתָ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד־בֹּאֲכֶם עַד־הַמָּקוֹם הַזֶּה מַמְרִים
8 הֱיִיתֶם עִם־יְהוָה׃ וּבְחֹרֵב הִקְצַפְתֶּם אֶת־יְהוָה
9 וַיִּתְאַנַּף יְהוָה בָּכֶם לְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם׃ בַּעֲלֹתִי הָהָרָה
לָקַחַת לוּחֹת הָאֲבָנִים לוּחֹת הַבְּרִית אֲשֶׁר־כָּרַת יְהוָה
עִמָּכֶם וָאֵשֵׁב בָּהָר אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לֶחֶם
10 לֹא אָכַלְתִּי וּמַיִם לֹא שָׁתִיתִי׃ וַיִּתֵּן יְהוָה אֵלַי אֶת־שְׁנֵי
לוּחֹת הָאֲבָנִים כְּתֻבִים בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים וְעֲלֵיהֶם כְּכָל־
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עִמָּכֶם בָּהָר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ
11 בְּיוֹם הַקָּהָל׃ וַיְהִי מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לָיְלָה
נָתַן יְהוָה אֵלַי אֶת־שְׁנֵי לֻחוֹת הָאֲבָנִים לֻחוֹת
12 הַבְּרִית׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קוּם רֵד מַהֵר מִזֶּה כִּי
שִׁחֵת עַמְּךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מִמִּצְרַיִם סָרוּ מַהֵר מִן־

הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוִּיתִם עָשׂוּ לָהֶם מַסֵּכָה׃ 13 וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֵלַי לֵאמֹר רָאִיתִי אֶת־הָעָם הַזֶּה וְהִנֵּה עַם־קְשֵׁה־עֹרֶף
הוּא׃ 14 הֶרֶף מִמֶּנִּי וְאַשְׁמִידֵם וְאֶמְחֶה אֶת־שְׁמָם
מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם וְאֶעֱשֶׂה אֹתְךָ לְגוֹי־עָצוּם וְרַב מִמֶּנּוּ׃ קמץ במרחא
וָאֵפֶן וָאֵרֵד מִן־הָהָר וְהָהָר בֹּעֵר בָּאֵשׁ וּשְׁנֵי לוּחֹת הַ
בְּרִית עַל שְׁתֵּי יָדָי׃ 16 וָאֵרֶא וְהִנֵּה חֲטָאתֶם לַיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם עֲשִׂיתֶם לָכֶם עֶגֶל מַסֵּכָה סַרְתֶּם מַהֵר מִן־
הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶתְכֶם׃ 17 וָאֶתְפֹּשׂ בִּשְׁנֵי *Moseh videns vitulum, tabulas confregit.*
לֻחֹת וָאַשְׁלִכֵם מֵעַל שְׁתֵּי יָדָי וָאֲשַׁבְּרֵם לְעֵינֵיכֶם׃
18 וָאֶתְנַפַּל לִפְנֵי יְהוָה כָּרִאשֹׁנָה אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים *Iterum 40 diebus, & 40 noctibus orans Deum pro populo, in monte commoratus fuit.*
לַיְלָה לֶחֶם לֹא אָכַלְתִּי וּמַיִם לֹא שָׁתִיתִי עַל כָּל־
חַטַּאתְכֶם אֲשֶׁר חֲטָאתֶם לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה
לְהַכְעִיסוֹ׃ 19 כִּי יָגֹרְתִּי מִפְּנֵי הָאַף וְהַחֵמָה אֲשֶׁר קָצַף
יְהוָה עֲלֵיכֶם לְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֵלַי גַּם
בַּפַּעַם הַהִוא׃ 20 וּבְאַהֲרֹן הִתְאַנַּף יְהוָה מְאֹד לְהַשְׁמִידוֹ וָ
אֶתְפַּלֵּל גַּם־בְּעַד אַהֲרֹן בָּעֵת הַהִוא׃ 21 וְאֶת־חַטַּאתְכֶם *Deus iratus fuit Aharon, pro quo oravit Moseh.*
אֲשֶׁר־עֲשִׂיתֶם אֶת־הָעֵגֶל לָקַחְתִּי וָאֶשְׂרֹף אֹתוֹ בָּאֵשׁ
וָאֶכֹּת אֹתוֹ טָחוֹן הֵיטֵב עַד אֲשֶׁר־דַּק לְעָפָר וָאַשְׁלֵךְ
אֶת־עֲפָרוֹ אֶל־הַנַּחַל הַיֹּרֵד מִן־הָהָר׃ 22 וּבְתַבְעֵרָה
וּבְמַסָּה וּבְקִבְרֹת הַתַּאֲוָה מַקְצְפִים הֱיִתֶם אֶת־יְהוָה׃
23 וּבְשָׁלְחַ יְהוָה אֶתְכֶם מִקָּדֵשׁ בַּרְנֵעַ לֵאמֹר עֲלוּ וּרְשׁוּ *Recenset eis peccatum commissum, cum exploratores miserunt.*
אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם וַתַּמְרוּ אֶת־פִּי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם וְלֹא הֶאֱמַנְתֶּם לוֹ וְלֹא שְׁמַעְתֶּם בְּקֹלוֹ׃ מְמָרִים
הֱיִתֶם עִם־יְהוָה מִיּוֹם דַּעְתִּי אֶתְכֶם׃ 25 וָאֶתְנַפַּל לִפְנֵי כָּה *Oratio, quam pro illis habuit ad Deum.*
יְהוָה אֵת אַרְבָּעִים הַיּוֹם וְאֵת־אַרְבָּעִים הַלַּיְלָה אֲשֶׁר
הִתְנַפַּלְתִּי כִּי־אָמַר יְהוָה לְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם׃ 26 וָאֶתְפַּלֵּל
אֶל־יְהוָה וָאֹמַר אֲדֹנָי יְהוִה אַל־תַּשְׁחֵת עַמְּךָ וְנַחֲלָתְךָ
אֲשֶׁר פָּדִיתָ בְגָדְלֶךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מִמִּצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה׃

27 זְכֹר לַעֲבָדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלִיעֲקֹב אַל־תֵּפֶן אֶל־
28 קְשִׁי הָעָם הַזֶּה וְאֶל־רִשְׁעוֹ וְאֶל־חַטָּאתוֹ: פֶּן־יֹאמְרוּ
הָאָרֶץ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָנוּ מִשָּׁם מִבְּלִי יְכֹלֶת יְהוָה לַהֲבִיאָם
אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם וּמִשִּׂנְאָתוֹ אוֹתָם הוֹצִיאָם
29 לַהֲמִתָּם בַּמִּדְבָּר: וְהֵם עַמְּךָ וְנַחֲלָתֶךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ
בְּכֹחֲךָ הַגָּדֹל וּבִזְרֹעֲךָ הַנְּטוּיָה: פ

Cap. X. *Ad propositam rem rediens Moseh, commemorat eis, quod jussus fuerit à Deo alias denuo tabulas præparare, & quod confecerit arcam, in qua recondidit eas.*

א וּ בָּעֵת הַהִוא אָמַר יְהוָה אֵלַי פְּסָל־לְךָ שְׁנֵי־לֻחֹת אֲבָנִים
כָּרִאשֹׁנִים וַעֲלֵה אֵלַי הָהָרָה וְעָשִׂיתָ לְךָ אֲרוֹן עֵץ:
2 וְאֶכְתֹּב עַל־הַלֻּחֹת אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל־הַלֻּחֹת
3 הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ וְשַׂמְתָּם בָּאָרוֹן: וָאַעַשׂ אֲרוֹן
עֲצֵי שִׁטִּים וָאֶפְסֹל שְׁנֵי־לֻחֹת אֲבָנִים כָּרִאשֹׁנִים וָאַעַל
4 הָהָרָה וּשְׁנֵי הַלֻּחֹת בְּיָדִי: וַיִּכְתֹּב עַל־הַלֻּחֹת כַּמִּכְתָּב
הָרִאשׁוֹן אֵת עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֲלֵיכֶם
בָּהָר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ בְּיוֹם הַקָּהָל וַיִּתְּנֵם יְהוָה אֵלָי:
5 וָאֵפֶן וָאֵרֵד מִן־הָהָר וָאָשֶׂם אֶת־הַלֻּחֹת בָּאָרוֹן אֲשֶׁר

6 עָשִׂיתִי וַיִּהְיוּ שָׁם כַּאֲשֶׁר צִוַּנִי יְהוָה: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נָסְעוּ
מִבְּאֵרֹת בְּנֵי־יַעֲקָן מוֹסֵרָה שָׁם מֵת אַהֲרֹן וַיִּקָּבֵר שָׁם
7 וַיְכַהֵן אֶלְעָזָר בְּנוֹ תַּחְתָּיו: מִשָּׁם נָסְעוּ הַגֻּדְגֹּדָה וּמִן־
8 הַגֻּדְגֹּדָה יָטְבָתָה אֶרֶץ נַחֲלֵי־מָיִם: בָּעֵת הַהִוא הִבְדִּיל
יְהוָה אֶת־שֵׁבֶט הַלֵּוִי לָשֵׂאת אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה
לַעֲמֹד לִפְנֵי יְהוָה לְשָׁרְתוֹ וּלְבָרֵךְ בִּשְׁמוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה:
9 עַל־כֵּן לֹא־הָיָה לְלֵוִי חֵלֶק וְנַחֲלָה עִם־אֶחָיו יְהוָה הוּא
נַחֲלָתוֹ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לוֹ: וְאָנֹכִי עָמַדְתִּי

Quod tertio 40 dies in monte fuerit.

בָּהָר כַּיָּמִים הָרִאשֹׁנִים אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה
וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֵלַי גַּם בַּפַּעַם הַהִוא לֹא־אָבָה יְהוָה
11 הַשְׁחִיתֶךָ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קוּם לֵךְ לְמַסַּע לִפְנֵי הָעָם
וְיָבֹאוּ וְיִרְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבֹתָם
לָתֵת לָהֶם:

פ

12 וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל מָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שֹׁאֵל מֵעִמָּךְ כִּי אִם־ *Brevis epitome eorum, quæ Deus à populo suo requirit.*
לְיִרְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בְּכָל־דְּרָכָיו וּלְאַהֲבָה
אֹתוֹ וְלַעֲבֹד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־
13 נַפְשֶׁךָ׃ לִשְׁמֹר אֶת־מִצְוֹת יְהוָה וְאֶת־חֻקֹּתָיו אֲשֶׁר
14 אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לְטוֹב לָךְ׃ הֵן לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ הַשָּׁמַיִם *Causa, cur ipsi magis, quàm aliæ nationes, Dei mandata observare teneantur.*
וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר־בָּהּ׃ רַק בַּאֲבֹתֶיךָ טו
חָשַׁק יְהוָה לְאַהֲבָה אוֹתָם וַיִּבְחַר בְּזַרְעָם אַחֲרֵיהֶם
16 בָּכֶם מִכָּל־הָעַמִּים כַּיּוֹם הַזֶּה׃ וּמַלְתֶּם אֶת־עָרְלַת
17 לְבַבְכֶם וְעָרְפְּכֶם לֹא תַקְשׁוּ עוֹד׃ כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים הָאֵל הַגָּדֹל
הַגִּבֹּר וְהַנּוֹרָא אֲשֶׁר לֹא־יִשָּׂא פָנִים וְלֹא יִקַּח שֹׁחַד׃
18 עֹשֶׂה מִשְׁפַּט יָתוֹם וְאַלְמָנָה וְאֹהֵב גֵּר לָתֶת לוֹ לֶחֶם
19 וְשִׂמְלָה׃ וַאֲהַבְתֶּם אֶת־הַגֵּר כִּי־גֵרִים הֱיִיתֶם בְּאֶרֶץ *Quod peregrinum diligerent.*
20 מִצְרָיִם׃ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תִּירָא אֹתוֹ תַעֲבֹד וּבוֹ כ *Ut Deum timeant, eique adhæreant, quod multiplicaverit ipsos.*
קמץ בו׳ק 21 תִדְבָּק וּבִשְׁמוֹ תִּשָּׁבֵעַ׃ הוּא תְהִלָּתְךָ וְהוּא אֱלֹהֶיךָ
אֲשֶׁר־עָשָׂה אִתְּךָ אֶת־הַגְּדֹלֹת וְאֶת־הַנּוֹרֹאת הָאֵלֶּה
22 אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ׃ בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ יָרְדוּ אֲבֹתֶיךָ מִצְרַיְמָה
וְעַתָּה שָׂמְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֹב׃ וְאָהַבְתָּ יא א
אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְשָׁמַרְתָּ מִשְׁמַרְתּוֹ וְחֻקֹּתָיו וּמִשְׁפָּטָיו *Moseh exhortatur eos ad Dei amorem & obedientiam, revocatque illis in memoriam, quæ pro ipsis in Ægypto, & deserto egerit.*
2 וּמִצְוֹתָיו כָּל־הַיָּמִים׃ וִידַעְתֶּם הַיּוֹם כִּי לֹא אֶת־בְּנֵיכֶם
אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ וַאֲשֶׁר לֹא רָאוּ אֶת־מוּסַר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
3 אֶת־גָּדְלוֹ אֶת־יָדוֹ הַחֲזָקָה וּזְרֹעוֹ הַנְּטוּיָה׃ וְאֶת־אֹתֹתָיו
וְאֶת־מַעֲשָׂיו אֲשֶׁר עָשָׂה בְּתוֹךְ מִצְרַיִם לְפַרְעֹה מֶלֶךְ־
4 מִצְרַיִם וּלְכָל־אַרְצוֹ׃ וַאֲשֶׁר עָשָׂה לְחֵיל מִצְרַיִם לְסוּסָיו
וְלִרְכְבּוֹ אֲשֶׁר הֵצִיף אֶת־מֵי־יַם־סוּף עַל־פְּנֵיהֶם בְּרָדְפָם
אַחֲרֵיכֶם וַיְאַבְּדֵם יְהוָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַאֲשֶׁר עָשָׂה ה
6 לָכֶם בַּמִּדְבָּר עַד־בֹּאֲכֶם עַד־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ וַאֲשֶׁר עָשָׂה *Recensetur supplicium Datan, & Abiram.*
לְדָתָן וְלַאֲבִירָם בְּנֵי אֱלִיאָב בֶּן־רְאוּבֵן אֲשֶׁר פָּצְתָה
הָאָרֶץ

הָאָרֶץ אֶת־פִּיהָ וַתִּבְלַע אֹתָם וְאֶת־בָּתֵּיהֶם וְאֶת־אָהֳלֵיהֶם
וְאֵת כָּל־הַיְקוּם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיהֶם בְּקֶרֶב כָּל־יִשְׂרָאֵל׃
7 כִּי עֵינֵיכֶם הָרֹאֹת אֶת כָּל־מַעֲשֵׂה יְהוָה הַגָּדֹל אֲשֶׁר
8 עָשָׂה׃ וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ
הַיּוֹם לְמַעַן תֶּחֶזְקוּ וּבָאתֶם וִירִשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
9 אַתֶּם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ וּלְמַעַן תַּאֲרִיכוּ יָמִים
עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם
10 וּלְזַרְעָם אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃ ס כִּי
הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ לֹא כְאֶרֶץ מִצְרַיִם
הִוא אֲשֶׁר יְצָאתֶם מִשָּׁם אֲשֶׁר תִּזְרַע אֶת־זַרְעֲךָ וְהִשְׁקִיתָ
11 בְרַגְלְךָ כְּגַן הַיָּרָק׃ וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים שָׁמָּה
לְרִשְׁתָּהּ אֶרֶץ הָרִים וּבְקָעֹת לִמְטַר הַשָּׁמַיִם תִּשְׁתֶּה־
12 מָיִם׃ אֶרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ דֹּרֵשׁ אֹתָהּ תָּמִיד
ס עֵינֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּהּ מֵרֵשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית
13 שָׁנָה׃ ס וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־
מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם׃
14 וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ
15 דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ׃ וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ
16 וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ׃ הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם
וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם׃
17 וְחָרָה אַף־יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה
מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה
18 מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נֹתֵן לָכֶם׃ וְשַׂמְתֶּם אֶת־
דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם
19 לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם׃ וְלִמַּדְתֶּם
אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ
כ בַּדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ׃ וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ
וּבִשְׁעָרֶיךָ

Aliquæ terræ promissionis prærogativæ, & singularis Dei erga illam providentia.

Pollicetur illis saturitatem, si Deo inservierint, ac irâ Dei terret eos, si idololatriam exercuerint.

Commendat eis divinæ Legis studium, & quod hæc verba ligent in manu, & ponant inter oculos,

וּבִשְׁעָרֶיךָ׃ 21 illaque scribant in postibus adium; ob hæc illis promittens solita promissa. לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם
עַל־הָאָרֶץ׃ ס כִּי אִם־שָׁמֹר תִּשְׁמְרוּן 22
אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם
לַעֲשֹׂתָהּ לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לָלֶכֶת בְּכָל־
דְּרָכָיו וּלְדָבְקָה־בּוֹ׃ וְהוֹרִישׁ יְהוָה אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם 23
הָאֵלֶּה מִלִּפְנֵיכֶם וִירִשְׁתֶּם גּוֹיִם גְּדֹלִים וַעֲצֻמִים מִכֶּם׃
כָּל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר תִּדְרֹךְ כַּף־רַגְלְכֶם בּוֹ לָכֶם יִהְיֶה מִן־ 24
הַמִּדְבָּר וְהַלְּבָנוֹן מִן־הַנָּהָר נְהַר־פְּרָת וְעַד הַיָּם הָאַחֲרוֹן
יִהְיֶה גְּבֻלְכֶם׃ לֹא־יִתְיַצֵּב אִישׁ בְּפְנֵיכֶם פַּחְדְּכֶם וּמוֹרַאֲכֶם כה
יִתֵּן יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם עַל־פְּנֵי כָּל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּדְרְכוּ־בָהּ
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם׃ ס ס ס מז 47
רְאֵה אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וּקְלָלָה׃ 26 Proponit illis benedictionem, & maledictionem, si Dei præcepta custodiant, nec ne; quæ cap. 27. hujus libri specificantur.
אֶת־הַבְּרָכָה אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם 27
אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם׃ וְהַקְּלָלָה אִם־לֹא 28
תִשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְסַרְתֶּם מִן־הַדֶּרֶךְ
אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לָלֶכֶת אַחֲרֵי אֱלֹהִים
אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יְדַעְתֶּם׃ ס וְהָיָה כִּי־יְבִיאֲךָ 29
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ
וְנָתַתָּה אֶת־הַבְּרָכָה עַל־הַר גְּרִזִים וְאֶת־הַקְּלָלָה עַל־
הַר עֵיבָל׃ הֲלֹא הֵמָּה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן אַחֲרֵי דֶּרֶךְ מְבוֹא ל
הַשֶּׁמֶשׁ בְּאֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַיֹּשֵׁב בָּעֲרָבָה מוּל הַגִּלְגָּל אֵצֶל
אֵלוֹנֵי מֹרֶה׃ כִּי אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן לָבֹא לָרֶשֶׁת 31
אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נֹתֵן לָכֶם וִירִשְׁתֶּם
אֹתָהּ וִישַׁבְתֶּם־בָּהּ׃ וּשְׁמַרְתֶּם לַעֲשׂוֹת אֵת כָּל־הַחֻקִּים 32
וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם׃
אֵלֶּה הַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת יב א Cap. XII. Iterum commendat eis, ut
בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ לְךָ לְרִשְׁתָּהּ
כל

כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר־אַתֶּם חַיִּים עַל־הָאֲדָמָה׃
2 אַבֵּד תְּאַבְּדוּן אֶת־כָּל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר עָבְדוּ־שָׁם
הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אַתֶּם יְרָשִׁים אֹתָם אֶת־אֱלֹהֵיהֶם עַל־
הֶהָרִים הָרָמִים וְעַל־הַגְּבָעוֹת וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן׃
3 וְנִתַּצְתֶּם אֶת־מִזְבְּחֹתָם וְשִׁבַּרְתֶּם אֶת־מַצֵּבֹתָם
וַאֲשֵׁרֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ וּפְסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תְּגַדֵּעוּן
4 וְאִבַּדְתֶּם אֶת־שְׁמָם מִן־הַמָּקוֹם הַהוּא׃ לֹא־תַעֲשׂוּן כֵּן
5 לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ כִּי אִם־אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם מִכֹּל־שִׁבְטֵיכֶם לָשׂוּם אֶת־שְׁמוֹ שָׁם לְשִׁכְנוֹ
6 תִדְרְשׁוּ וּבָאתָ שָׁמָּה׃ וְהֵבֵאתֶם שָׁמָּה עֹלֹתֵיכֶם
וְזִבְחֵיכֶם וְאֶת מַעְשְׂרֹתֵיכֶם וְאֶת תְּרוּמַת יֶדְכֶם
וְנִדְרֵיכֶם וְנִדְבֹתֵיכֶם וּבְכֹרֹת בְּקַרְכֶם וְצֹאנְכֶם׃
7 וַאֲכַלְתֶּם־שָׁם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּשְׂמַחְתֶּם בְּכֹל
מִשְׁלַח יֶדְכֶם אַתֶּם וּבָתֵּיכֶם אֲשֶׁר בֵּרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃
8 לֹא תַעֲשׂוּן כְּכֹל אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ עֹשִׂים פֹּה הַיּוֹם אִישׁ כָּל־
9 הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו׃ כִּי לֹא־בָאתֶם עַד־עָתָּה אֶל־הַמְּנוּחָה
וְאֶל־הַנַּחֲלָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃ וַעֲבַרְתֶּם
אֶת־הַיַּרְדֵּן וישבתם וְיָשַׁבְתֶּם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מַנְחִיל
אֶתְכֶם וְהֵנִיחַ לָכֶם מִכָּל־אֹיְבֵיכֶם מִסָּבִיב וְיָשַׁבְתֶּם־
11 בֶּטַח׃ וְהָיָה הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בּוֹ
לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם שָׁמָּה תָּבִיאוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה
אֶתְכֶם עֹלֹתֵיכֶם וְזִבְחֵיכֶם מַעְשְׂרֹתֵיכֶם וּתְרוּמַת יֶדְכֶם
12 וְכֹל מִבְחַר נִדְרֵיכֶם אֲשֶׁר תִּדְּרוּ לַיהוָה׃ וּשְׂמַחְתֶּם
לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אַתֶּם וּבְנֵיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם וַעֲבָדֵיכֶם
וְאִמְהֹתֵיכֶם וְהַלֵּוִי אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֵיכֶם כִּי אֵין לוֹ חֵלֶק
13 וְנַחֲלָה אִתָּכֶם׃ הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תַּעֲלֶה עֹלֹתֶיךָ בְּכָל־
14 מָקוֹם אֲשֶׁר תִּרְאֶה׃ כִּי אִם־בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה
בְּאַחַד שִׁבְטֶיךָ שָׁם תַּעֲלֶה עֹלֹתֶיךָ וְשָׁם תַּעֲשֶׂה כָּל

exterminent à se idololatriam gentium, quas debellare intendunt.

Quod tantùm in loco, quem Deus sibi ad habitandum elegerit, offerant omnes oblationes suas, tam debitas, quàm spontaneas.

Commendat eis, ne hæc alibi præstent.

אֲשֶׁר

אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוֶּךָּ׃ רַק בְּכָל־אַוַּת נַפְשְׁךָ תִּזְבַּח וְאָכַלְתָּ בָּשָׂר כְּבִרְכַּת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן לְךָ בְּכָל־שְׁעָרֶיךָ הַטְּמֵאוְהַטָּהוֹר יֹאכְלֶנּוּ כַּצְּבִי וְכָאַיָּל׃ רַק הַדָּם לֹא 16
תֹאכֵלוּ עַל־הָאָרֶץ תִּשְׁפְּכֶנּוּ כַּמָּיִם׃ לֹא־תוּכַל לֶאֱכֹל 17
בִּשְׁעָרֶיךָ מַעְשַׂר דְּגָנְךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ וּבְכֹרֹת בְּקָרְךָ
וְצֹאנֶךָ וְכָל־נְדָרֶיךָ אֲשֶׁר תִּדֹּר וְנִדְבֹתֶיךָ וּתְרוּמַת יָדֶךָ׃
כִּי אִם־לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תֹּאכְלֶנּוּ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר 18
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ וַאֲמָתֶךָ וְהַלֵּוִי
אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ וְשָׂמַחְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל מִשְׁלַח
יָדֶךָ׃ הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תַּעֲזֹב אֶת־הַלֵּוִי כָּל־יָמֶיךָ עַל־ 19
אַדְמָתֶךָ׃ ס כִּי־יַרְחִיב יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־ כ
גְּבֻלְךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לָךְ וְאָמַרְתָּ אֹכְלָה בָשָׂר כִּי־תְאַוֶּה
נַפְשְׁךָ לֶאֱכֹל בָּשָׂר בְּכָל־אַוַּת נַפְשְׁךָ תֹּאכַל בָּשָׂר׃ כִּי־ 21
יִרְחַק מִמְּךָ הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָשׂוּם
שְׁמוֹ שָׁם וְזָבַחְתָּ מִבְּקָרְךָ וּמִצֹּאנְךָ אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה לְךָ
כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִךָ וְאָכַלְתָּ בִּשְׁעָרֶיךָ בְּכֹל אַוַּת נַפְשֶׁךָ׃ אַךְ 22
כַּאֲשֶׁר יֵאָכֵל אֶת־הַצְּבִי וְאֶת־הָאַיָּל כֵּן תֹּאכְלֶנּוּ
הַטְּמֵא וְהַטָּהוֹר יַחְדָּו יֹאכֵלֶנּוּ׃ רַק חֲזַק לְבִלְתִּי אֲכֹל 23
הַדָּם כִּי הַדָּם הוּא הַנָּפֶשׁ וְלֹא־תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ עִם־
הַבָּשָׂר׃ לֹא תֹאכְלֶנּוּ עַל־הָאָרֶץ תִּשְׁפְּכֶנּוּ כַּמָּיִם׃ לֹא 24 כה
תֹאכְלֶנּוּ לְמַעַן יִיטַב לְךָ וְלִבָנֶיךָ אַחֲרֶיךָ כִּי־תַעֲשֶׂה
הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה׃ רַק קָדָשֶׁיךָ אֲשֶׁר־יִהְיוּ לְךָ וְנִדָּרֶיךָ 26
תִּשָּׂא וּבָאתָ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה׃ וְעָשִׂיתָ 27
עֹלֹתֶיךָ הַבָּשָׂר וְהַדָּם עַל־מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְדַם־
זְבָחֶיךָ יִשָּׁפֵךְ עַל־מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהַבָּשָׂר תֹּאכֵל׃
שְׁמֹר וְשָׁמַעְתָּ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי 28
מְצַוֶּךָּ לְמַעַן יִיטַב לְךָ וְלִבָנֶיךָ אַחֲרֶיךָ עַד־עוֹלָם כִּי
תַעֲשֶׂה הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ ס

כי

Permittit illis jugulare, & comedere carnem ex genere animalium, quæ ubique offerebantur, illorum sanguinem eis duntaxat prohibendo.

Ne derelinquant Levitam, dum terram promissionis possederit.

Permittit esum carnis quovis in loco, repetitque sanguinis prohibitionem, & præmium, cum se ab illo abstinerent.

29 כִּי־יַכְרִית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אַתָּה
בָא־שָׁמָּה לָרֶשֶׁת אוֹתָם מִפָּנֶיךָ וְיָרַשְׁתָּ אֹתָם וְיָשַׁבְתָּ
ל בְּאַרְצָם: הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תִּנָּקֵשׁ אַחֲרֵיהֶם אַחֲרֵי הִשָּׁמְדָם
מִפָּנֶיךָ וּפֶן־תִּדְרֹשׁ לֵאלֹהֵיהֶם לֵאמֹר אֵיכָה יַעַבְדוּ הַגּוֹיִם
31 הָאֵלֶּה אֶת־אֱלֹהֵיהֶם וְאֶעֱשֶׂה־כֵּן גַּם־אָנִי: לֹא־תַעֲשֶׂה
כֵּן לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי כָל־תּוֹעֲבַת יְהוָה אֲשֶׁר שָׂנֵא עָשׂוּ
לֵאלֹהֵיהֶם כִּי גַם אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנֹתֵיהֶם יִשְׂרְפוּ
א יג בָּאֵשׁ לֵאלֹהֵיהֶם: אֵת כָּל־הַדָּבָר אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה
אֶתְכֶם אֹתוֹ תִשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת לֹא־תֹסֵף עָלָיו וְלֹא
תִגְרַע מִמֶּנּוּ: פ
2 כִּי־יָקוּם בְּקִרְבְּךָ נָבִיא אוֹ חֹלֵם חֲלוֹם וְנָתַן אֵלֶיךָ אוֹת
3 אוֹ מוֹפֵת: וּבָא הָאוֹת וְהַמּוֹפֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלֶיךָ
לֵאמֹר נֵלְכָה אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יְדַעְתָּם
4 וְנָעָבְדֵם: לֹא תִשְׁמַע אֶל־דִּבְרֵי הַנָּבִיא הַהוּא אוֹ אֶל־
חוֹלֵם הַחֲלוֹם הַהוּא כִּי מְנַסֶּה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶתְכֶם
לָדַעַת הֲיִשְׁכֶם אֹהֲבִים אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּכָל־
5 לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: אַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם תֵּלֵכוּ
וְאֹתוֹ תִירָאוּ וְאֶת־מִצְוֹתָיו תִּשְׁמֹרוּ וּבְקֹלוֹ תִשְׁמָעוּ
6 וְאֹתוֹ תַעֲבֹדוּ וּבוֹ תִדְבָּקוּן: וְהַנָּבִיא הַהוּא אוֹ חוֹלֵם
קמץ נרגיע חֲלוֹם הַהוּא יוּמָת כִּי דִבֶּר־סָרָה עַל־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וְהַפֹּדְךָ מִבֵּית עֲבָדִים
לְהַדִּיחֲךָ מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בָּהּ
7 וּבָעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ: ס כִּי יְסִיתְךָ אָחִיךָ
בֶּן־אִמֶּךָ אוֹ־בִנְךָ אוֹ־בִתְּךָ אוֹ אֵשֶׁת חֵיקֶךָ אוֹ רֵעֲךָ
אֲשֶׁר כְּנַפְשְׁךָ בַּסֵּתֶר לֵאמֹר נֵלְכָה וְנַעַבְדָה אֱלֹהִים
8 אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתָּ אַתָּה וַאֲבֹתֶיךָ: מֵאלֹהֵי הָעַמִּים
אֲשֶׁר סְבִיבֹתֵיכֶם הַקְּרֹבִים אֵלֶיךָ אוֹ הָרְחֹקִים מִמְּךָ
9 מִקְצֵה הָאָרֶץ וְעַד־קְצֵה הָאָרֶץ: לֹא־תֹאבֶה לוֹ וְלֹא

תִשְׁמַע

Monet eos, ne vel ritus idololatrarum agnoscere curent, ne cum illis inserviant Deo; sei enim abominabiles sunt.

Cap. XIII. Quod si aliquis Propheta insurgat, licet miracula faciat, si eò spectent, ut populum ad idololatriam ducant, nullo modo credant ei, sed lapidetur.

Quod inductus ab aliquo, ut idololatriæ inserviat, etsi ex proximis consanguineis sit, non sequatur eum, sed potius detegat il-

lum, ut lapidibus obruatur.

תִּשְׁמַע אֵלָיו וְלֹא־תָחוֹס עֵינְךָ עָלָיו וְלֹא־תַחְמֹל וְלֹא־
תְכַסֶּה עָלָיו׃ כִּי הָרֹג תַּהַרְגֶנּוּ יָדְךָ תִּהְיֶה־בּוֹ בָרִאשׁוֹנָה ׀
לַהֲמִיתוֹ וְיַד כָּל־הָעָם בְּאַחֲרֹנָה׃ וְסָקַלְתּוֹ בָאֲבָנִים 11
וָמֵת כִּי בִקֵּשׁ לְהַדִּיחֲךָ מֵעַל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַמּוֹצִיאֲךָ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים׃ וְכָל־יִשְׂרָאֵל יִשְׁמְעוּ 12
וְיִרָאוּן וְלֹא־יוֹסִפוּ לַעֲשׂוֹת כַּדָּבָר הָרָע הַזֶּה בְּקִרְבֶּךָ׃

Quod si urbs aliqua, à nonnullis ejus incolis seducta, idololatriam sequi statuerit, omne vivens in illa repertum acie gladii pereat; ac omne ejus spolium igne comburatur, ipsaque civitas penitus deseletur, & nunquam iterum ædificetur.

ס כִּי־תִשְׁמַע בְּאַחַת עָרֶיךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ 13
נֹתֵן לְךָ לָשֶׁבֶת שָׁם לֵאמֹר׃ יָצְאוּ אֲנָשִׁים בְּנֵי־בְלִיַּעַל 14
מִקִּרְבֶּךָ וַיַּדִּיחוּ אֶת־יֹשְׁבֵי עִירָם לֵאמֹר נֵלְכָה וְנַעַבְדָה
אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יְדַעְתֶּם׃ וְדָרַשְׁתָּ וְחָקַרְתָּ טו
וְשָׁאַלְתָּ הֵיטֵב וְהִנֵּה אֱמֶת נָכוֹן הַדָּבָר נֶעֱשְׂתָה הַתּוֹעֵבָה
הַזֹּאת בְּקִרְבֶּךָ׃ הַכֵּה תַכֶּה אֶת־יֹשְׁבֵי הָעִיר הַהִוא לְפִי 16
חָרֶב הַחֲרֵם אֹתָהּ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּהּ וְאֶת־בְּהֶמְתָּהּ לְפִי
חָרֶב׃ וְאֶת־כָּל־שְׁלָלָהּ תִּקְבֹּץ אֶל־תּוֹךְ רְחֹבָהּ וְשָׂרַפְתָּ 17
בָאֵשׁ אֶת־הָעִיר וְאֶת־כָּל־שְׁלָלָהּ כָּלִיל לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ
וְהָיְתָה תֵּל עוֹלָם לֹא תִבָּנֶה עוֹד׃ וְלֹא־יִדְבַּק בְּיָדְךָ מְאוּמָה 18
מִן־הַחֵרֶם לְמַעַן יָשׁוּב יְהוָה מֵחֲרוֹן אַפּוֹ וְנָתַן לְךָ רַחֲמִים
וְרִחֲמֶךָ וְהִרְבֶּךָ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ׃ כִּי תִשְׁמַע 19
בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר אֶת־כָּל־מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְצַוְּךָ הַיּוֹם לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ ס

Cap. XIV.

Quod nemo illorum, siquidem filii Dei sunt, seipsum unguibus laceret, nec calvitio afficiat propter mortuum.

בָּנִים אַתֶּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם לֹא תִתְגֹּדְדוּ וְלֹא־יז א
תָשִׂימוּ קָרְחָה בֵּין עֵינֵיכֶם לָמֵת׃ כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה 2
לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ וּבְךָ בָּחַר יְהוָה לִהְיוֹת לוֹ לְעַם סְגֻלָּה
מִכֹּל הָעַמִּים אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ ס לֹא 3
תֹאכַל כָּל־תּוֹעֵבָה׃ זֹאת הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר תֹּאכֵלוּ 4
שׁוֹר שֵׂה כְשָׂבִים וְשֵׂה עִזִּים׃ אַיָּל וּצְבִי וְיַחְמוּר וְאַקּוֹ ה
וְרִישׁוֹן וּתְאוֹ וְזֶמֶר׃ וְכָל־בְּהֵמָה מַפְרֶסֶת פַּרְסָה וְשֹׁסַעַת 6
שֶׁסַע שְׁתֵּי פְרָסוֹת מַעֲלַת גֵּרָה בַּבְּהֵמָה אֹתָהּ תֹּאכֵלוּ׃

; Repetit eas animalia.

אך

7 אַךְ אֶת־זֶה לֹא תֹאכְלוּ מִמַּעֲלֵי הַגֵּרָה וּמִמַּפְרִיסֵי
הַפַּרְסָה הַשְּׁסוּעָה אֶת־הַגָּמָל וְאֶת־הָאַרְנֶבֶת וְאֶת־
הַשָּׁפָן כִּי־מַעֲלֵה גֵרָה הֵמָּה וּפַרְסָה לֹא הִפְרִיסוּ טְמֵאִים
8 הֵם לָכֶם: וְאֶת־הַחֲזִיר כִּי־מַפְרִיס פַּרְסָה הוּא וְלֹא
גֵרָה טָמֵא הוּא לָכֶם מִבְּשָׂרָם לֹא תֹאכֵלוּ וּבְנִבְלָתָם
9 לֹא תִגָּעוּ: ס אֶת־זֶה תֹּאכְלוּ מִכֹּל אֲשֶׁר
יִבָּמִים כֹּל אֲשֶׁר־לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת תֹּאכֵלוּ: וְכֹל
אֲשֶׁר אֵין־לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת לֹא תֹאכֵלוּ טָמֵא הוּא
11 12 לָכֶם: ס כָּל־צִפּוֹר טְהֹרָה תֹּאכֵלוּ: וְזֶה
אֲשֶׁר לֹא־תֹאכְלוּ מֵהֶם הַנֶּשֶׁר וְהַפֶּרֶס וְהָעָזְנִיָּה:
13 14 וְהָרָאָה וְאֶת־הָאַיָּה וְהַדַּיָּה לְמִינָהּ: וְאֵת כָּל־עֹרֵב
טו לְמִינוֹ: וְאֶת־בַּת־הַיַּעֲנָה וְאֶת־הַתַּחְמָס וְאֶת־הַשָּׁחַף
16 וְאֶת־הַנֵּץ לְמִינֵהוּ: אֶת־הַכּוֹס וְאֶת־הַיַּנְשׁוּף
17 וְהַתִּנְשֶׁמֶת: וְהַקָּאָת וְאֶת־הָרָחָמָה וְאֶת־הַשָּׁלָךְ:
18 19 וְהַחֲסִידָה וְהָאֲנָפָה לְמִינָהּ וְהַדּוּכִיפַת וְהָעֲטַלֵּף: וְכֹל
כ שֶׁרֶץ הָעוֹף טָמֵא הוּא לָכֶם לֹא יֵאָכֵלוּ: כָּל־עוֹף טָהוֹר
21 תֹּאכֵלוּ: לֹא תֹאכְלוּ כָּל־נְבֵלָה לַגֵּר אֲשֶׁר־בִּשְׁעָרֶיךָ
תִּתְּנֶנָּה וַאֲכָלָהּ אוֹ מָכֹר לַנָּכְרִי כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה
לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא־תְבַשֵּׁל גְּדִי בַּחֲלֵב אִמּוֹ: פ
22 עַשֵּׂר תְּעַשֵּׂר אֵת כָּל־תְּבוּאַת זַרְעֶךָ הַיֹּצֵא הַשָּׂדֶה שָׁנָה
23 שָׁנָה: וְאָכַלְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר
לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם מַעְשַׂר דְּגָנְךָ תִּירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ וּבְכֹרֹת
בְּקָרְךָ וְצֹאנֶךָ לְמַעַן תִּלְמַד לְיִרְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
24 כָּל־הַיָּמִים: וְכִי־יִרְבֶּה מִמְּךָ הַדָּרֶךְ כִּי לֹא תוּכַל שְׂאֵתוֹ
כִּי־יִרְחַק מִמְּךָ הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָשׂוּם
כה שְׁמוֹ שָׁם כִּי יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: וְנָתַתָּה בַכֶּסֶף וְצָרַרְתָּ
הַכֶּסֶף בְּיָדֶךָ וְהָלַכְתָּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה
26 אֱלֹהֶיךָ בּוֹ: וְנָתַתָּה הַכֶּסֶף בְּכֹל אֲשֶׁר תְּאַוֶּה נַפְשְׁךָ

בבקר

quæ munda putabunt, ut illis ad esum uti possint; & quæ illis immunda erunt, eorúmque signa.

9 De piscibus mundis, & immundis.

11 Specificat illis omnes aves immundas, quarum 24 species sunt, ne illas comedant; & reliquas omnes permittit eis.

Repetit illis aliquos ritus super decimam, ad quam edendam ejus possessores ibant Ierusalaim, aut illius redemptionem, si eam ferre non possent.

בַּבָּקָר וּבַצֹּאן וּבַיַּיִן וּבַשֵּׁכָר וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּשְׁאָלְךָ נַפְשֶׁךָ
וְאָכַלְתָּ שָׁם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְשָׂמַחְתָּ אַתָּה וּבֵיתֶךָ׃
וְהַלֵּוִי אֲשֶׁר־בִּשְׁעָרֶיךָ לֹא תַעַזְבֶנּוּ כִּי אֵין לוֹ חֵלֶק 27
וְנַחֲלָה עִמָּךְ׃ ס מִקְצֵה׀ שָׁלֹשׁ שָׁנִים 28
תּוֹצִיא אֶת־כָּל־מַעְשַׂר תְּבוּאָתְךָ בַּשָּׁנָה הַהִוא
וְהִנַּחְתָּ בִּשְׁעָרֶיךָ׃ וּבָא הַלֵּוִי כִּי אֵין־לוֹ חֵלֶק וְנַחֲלָה 29
עִמָּךְ וְהַגֵּר וְהַיָּתוֹם וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ וְאָכְלוּ
וְשָׂבֵעוּ לְמַעַן יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל־מַעֲשֵׂה יָדְךָ
אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה׃ ס מִקֵּץ שֶׁבַע־שָׁנִים תַּעֲשֶׂה טוא
שְׁמִטָּה׃ וְזֶה דְּבַר הַשְּׁמִטָּה שָׁמוֹט כָּל־בַּעַל מַשֵּׁה יָדוֹ 2
אֲשֶׁר יַשֶּׁה בְּרֵעֵהוּ לֹא־יִגֹּשׂ אֶת־רֵעֵהוּ וְאֶת־אָחִיו כִּי־קָרָא
שְׁמִטָּה לַיהוָה׃ אֶת־הַנָּכְרִי תִּגֹּשׂ וַאֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ אֶת־ 3
אָחִיךָ תַּשְׁמֵט יָדֶךָ׃ אֶפֶס כִּי לֹא יִהְיֶה־בְּךָ אֶבְיוֹן כִּי־בָרֵךְ 4
יְבָרֶכְךָ יְהוָה בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן־לְךָ נַחֲלָה
לְרִשְׁתָּהּ׃ רַק אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ ה
לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְצַוְּךָ הַיּוֹם׃ כִּי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בֵּרַכְךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לָךְ 6
וְהַעֲבַטְתָּ גּוֹיִם רַבִּים וְאַתָּה לֹא תַעֲבֹט וּמָשַׁלְתָּ בְּגוֹיִם
רַבִּים וּבְךָ לֹא יִמְשֹׁלוּ׃ ס כִּי־יִהְיֶה בְךָ אֶבְיוֹן 7
מֵאַחַד אַחֶיךָ בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ בְּאַרְצְךָ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
נֹתֵן לָךְ לֹא תְאַמֵּץ אֶת־לְבָבְךָ וְלֹא תִקְפֹּץ אֶת־יָדְךָ
מֵאָחִיךָ הָאֶבְיוֹן׃ כִּי־פָתֹחַ תִּפְתַּח אֶת־יָדְךָ לוֹ וְהַעֲבֵט 8
תַּעֲבִיטֶנּוּ דֵּי מַחְסֹרוֹ אֲשֶׁר יֶחְסַר לוֹ׃ הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־ 9
יִהְיֶה דָבָר עִם־לְבָבְךָ בְלִיַּעַל לֵאמֹר קָרְבָה שְׁנַת הַשֶּׁבַע
שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה וְרָעָה עֵינְךָ בְּאָחִיךָ הָאֶבְיוֹן וְלֹא תִתֵּן לוֹ
וְקָרָא עָלֶיךָ אֶל־יְהוָה וְהָיָה בְךָ חֵטְא׃ נָתוֹן תִּתֵּן לוֹ י
וְלֹא־יֵרַע לְבָבְךָ בְּתִתְּךָ לוֹ כִּי בִגְלַל׀ הַדָּבָר הַזֶּה יְבָרֶכְךָ
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־מַעֲשֶׂךָ וּבְכֹל מִשְׁלַח יָדֶךָ׃ כִּי לֹא־ 11
יחדל

Quod decima hac singulis tribus annis, loco Levitarum, qui eam comederent, inter egenos & pauperes distribuatur.

Cap. XV.

Repetit illis legem remissionis anni septimi, commendans eis, ut omnes alienum remittant illis, qui ex populo suo sint, nec hac de causa se abstineant, ut pauperibus mutuò dent; ideóque promittit benedicere eis.

יֶחְדָּל אֶבְיוֹן מִקֶּרֶב הָאָרֶץ עַל־כֵּן אָנֹכִי מְצַוְּךָ לֵאמֹר
פָּתֹחַ תִּפְתַּח אֶת־יָדְךָ לְאָחִיךָ לַעֲנִיֶּךָ וּלְאֶבְיֹנְךָ בְּאַרְצֶךָ׃

Leges ad servum Hebræum pertinentes.

ס

יב כִּי־יִמָּכֵר לְךָ אָחִיךָ הָעִבְרִי אוֹ
הָעִבְרִיָּה וְעָבַדְךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת תְּשַׁלְּחֶנּוּ
יג חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ׃ וְכִי־תְשַׁלְּחֶנּוּ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ לֹא
יד תְשַׁלְּחֶנּוּ רֵיקָם׃ הַעֲנִיק תַּעֲנִיק לוֹ מִצֹּאנְךָ וּמִגָּרְנְךָ
טו וּמִיִּקְבֶךָ אֲשֶׁר בֵּרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תִּתֶּן־לוֹ׃ וְזָכַרְתָּ
כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּפְדְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל־כֵּן
טז אָנֹכִי מְצַוְּךָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה הַיּוֹם׃ וְהָיָה כִּי־יֹאמַר
אֵלֶיךָ לֹא אֵצֵא מֵעִמָּךְ כִּי אֲהֵבְךָ וְאֶת־בֵּיתֶךָ כִּי־טוֹב לוֹ
יז עִמָּךְ׃ וְלָקַחְתָּ אֶת־הַמַּרְצֵעַ וְנָתַתָּה בְאָזְנוֹ וּבַדֶּלֶת
יח וְהָיָה לְךָ עֶבֶד עוֹלָם וְאַף לְאָמָתְךָ תַּעֲשֶׂה־כֵּן׃ לֹא־
יִקְשֶׁה בְעֵינְךָ בְּשַׁלֵּחֲךָ אֹתוֹ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ כִּי מִשְׁנֶה
שְׂכַר שָׂכִיר עֲבָדְךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וּבֵרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל
אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה׃

פ

Ritus, qui spectant ad primogenitum, quod ex animalibus sacrificabilibus Deo sanctificabatur.

יט כָּל־הַבְּכוֹר אֲשֶׁר יִוָּלֵד בִּבְקָרְךָ וּבְצֹאנְךָ הַזָּכָר תַּקְדִּישׁ
לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲבֹד בִּבְכֹר שׁוֹרֶךָ וְלֹא תָגֹז בְּכוֹר
כ צֹאנֶךָ׃ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תֹּאכְלֶנּוּ שָׁנָה בְּשָׁנָה בַּמָּקוֹם
כא אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה אַתָּה וּבֵיתֶךָ׃ וְכִי־יִהְיֶה בוֹ מוּם פִּסֵּחַ
אִוֵּר כֹּל מוּם רָע לֹא תִזְבָּחֶנּוּ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ׃
כב בִּשְׁעָרֶיךָ תֹּאכְלֶנּוּ הַטָּמֵא וְהַטָּהוֹר יַחְדָּו כַּצְּבִי וְכָאַיָּל׃
כג רַק אֶת־דָּמוֹ לֹא תֹאכֵל עַל־הָאָרֶץ תִּשְׁפְּכֶנּוּ כַּמָּיִם׃

פ

Cap. XVI. Iterum refert observantiam trium festorum anni: primum Pesah, & panum azymorum.

א יז שְׁמֹר אֶת־חֹדֶשׁ הָאָבִיב וְעָשִׂיתָ פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי
בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב הוֹצִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִמִּצְרַיִם לָיְלָה׃
ב וְזָבַחְתָּ פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ צֹאן וּבָקָר בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר
ג יְהוָה לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם׃ לֹא־תֹאכַל עָלָיו חָמֵץ שִׁבְעַת יָמִים
תֹּאכַל־עָלָיו מַצּוֹת לֶחֶם עֹנִי כִּי בְחִפָּזוֹן יָצָאתָ מֵאֶרֶץ

מִצְרַיִם לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת־יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כֹּל
4 יְמֵי חַיֶּיךָ׃ וְלֹא־יֵרָאֶה לְךָ שְׂאֹר בְּכָל־גְּבֻלְךָ שִׁבְעַת
יָמִים וְלֹא־יָלִין מִן־הַבָּשָׂר אֲשֶׁר תִּזְבַּח בָּעֶרֶב בַּיּוֹם
הָרִאשׁוֹן לַבֹּקֶר׃ לֹא תוּכַל לִזְבֹּחַ אֶת־הַפֶּסַח בְּאַחַד ה
6 שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃ כִּי אִם־אֶל־הַמָּקוֹם
אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם תִּזְבַּח אֶת־
הַפֶּסַח בָּעֶרֶב כְּבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ מוֹעֵד צֵאתְךָ מִמִּצְרָיִם׃
7 וּבִשַּׁלְתָּ וְאָכַלְתָּ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ
8 וּפָנִיתָ בַבֹּקֶר וְהָלַכְתָּ לְאֹהָלֶיךָ׃ שֵׁשֶׁת יָמִים תֹּאכַל
מַצּוֹת וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עֲצֶרֶת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה
9 מְלָאכָה׃ ס שִׁבְעָה שָׁבֻעֹת תִּסְפָּר־לָךְ
מֵהָחֵל חֶרְמֵשׁ בַּקָּמָה תָּחֵל לִסְפֹּר שִׁבְעָה שָׁבֻעוֹת׃
י וְעָשִׂיתָ חַג שָׁבֻעוֹת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ מִסַּת נִדְבַת יָדְךָ
11 אֲשֶׁר תִּתֵּן כַּאֲשֶׁר יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ וְשָׂמַחְתָּ לִפְנֵי
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ וַאֲמָתֶךָ וְהַלֵּוִי
אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ וְהַגֵּר וְהַיָּתוֹם וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר בְּקִרְבֶּךָ
בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם׃
12 וְזָכַרְתָּ כִּי־עֶבֶד הָיִיתָ בְּמִצְרָיִם וְשָׁמַרְתָּ וְעָשִׂיתָ אֶת־
הַחֻקִּים הָאֵלֶּה׃ פ
13 חַג הַסֻּכֹּת תַּעֲשֶׂה לְךָ שִׁבְעַת יָמִים בְּאָסְפְּךָ מִגָּרְנְךָ
14 וּמִיִּקְבֶךָ׃ וְשָׂמַחְתָּ בְּחַגֶּךָ אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ
וַאֲמָתֶךָ וְהַלֵּוִי וְהַגֵּר וְהַיָּתוֹם וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ׃
שִׁבְעַת יָמִים תָּחֹג לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר טו
יְהוָה כִּי יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל תְּבוּאָתְךָ וּבְכֹל
16 מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ וְהָיִיתָ אַךְ שָׂמֵחַ׃ שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה
יֵרָאֶה כָל־זְכוּרְךָ אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר
יִבְחָר בְּחַג הַמַּצּוֹת וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת וְלֹא קמץ בו"ק
17 יֵרָאֶה אֶת־פְּנֵי יְהוָה רֵיקָם׃ אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ כְּבִרְכַּת
יהוה

De Hebdomadarum festo, quod est secundum.

De Tabernaculorum festo, quod est tertium.

Quod in tribus festis prædictis universus populi masculus in sacro templo appareat.

יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נֹתֵן לָךְ׃ ס ס ס מח 48

Jubet in omnibus oppidis suis Judices & Magistros præfici, qui populum rectè judicent.

שֹׁפְטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֶּן־לְךָ בְּכָל־שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר 18
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ לִשְׁבָטֶיךָ וְשָׁפְטוּ אֶת־הָעָם
מִשְׁפַּט־צֶדֶק׃ לֹא־תַטֶּה מִשְׁפָּט לֹא תַכִּיר פָּנִים וְלֹא 19
תִקַּח שֹׁחַד כִּי הַשֹּׁחַד יְעַוֵּר עֵינֵי חֲכָמִים וְיסַלֵּף דִּבְרֵי
צַדִּיקִם׃ צֶדֶק צֶדֶק תִּרְדֹּף לְמַעַן תִּחְיֶה וְיָרַשְׁתָּ אֶת־ כ
הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃ ס לֹא 21

20 Prohibet inseri arbores juxta aram Dei, & statuam erigi.

תִטַּע לְךָ אֲשֵׁרָה כָּל־עֵץ אֵצֶל מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ 22
אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה־לָּךְ׃ וְלֹא־תָקִים לְךָ מַצֵּבָה אֲשֶׁר שָׂנֵא
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ ס לֹא־תִזְבַּח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ א ון

Cap. XVII. Ne offeratur Deo maculatum animal.

שׁוֹר וָשֶׂה אֲשֶׁר יִהְיֶה בּוֹ מוּם כָּל דָּבָר רָע כִּי תוֹעֲבַת 2
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא׃ ס כִּי־יִמָּצֵא בְקִרְבְּךָ
בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ אִישׁ אוֹ־
אִשָּׁה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה־אֱלֹהֶיךָ לַעֲבֹר

2 Quod quilibet inventus idololatriæ inserviens, si testes oculati adsint, lapidibus percutiatur; ac ipsi testes hujus supplicii primi executores sint.

בְּרִיתוֹ׃ וַיֵּלֶךְ וַיַּעֲבֹד אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחוּ לָהֶם 3
וְלַשֶּׁמֶשׁ וְאוֹ לַיָּרֵחַ אוֹ לְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לֹא־
צִוִּיתִי׃ וְהֻגַּד־לְךָ וְשָׁמָעְתָּ וְדָרַשְׁתָּ הֵיטֵב וְהִנֵּה אֱמֶת 4
נָכוֹן הַדָּבָר נֶעֱשְׂתָה הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל׃
וְהוֹצֵאתָ אֶת־הָאִישׁ הַהוּא אוֹ אֶת־הָאִשָּׁה הַהִוא אֲשֶׁר ה
עָשׂוּ אֶת־הַדָּבָר הָרָע הַזֶּה אֶל־שְׁעָרֶיךָ אֶת־הָאִישׁ אוֹ
אֶת־הָאִשָּׁה וסקלתם [וְסָקַלְתָּם] בָּאֲבָנִים וָמֵתוּ׃ עַל־פִּי שְׁנַיִם 6
עֵדִים אוֹ שְׁלֹשָׁה עֵדִים יוּמַת הַמֵּת לֹא יוּמַת עַל־פִּי עֵד
אֶחָד׃ יַד הָעֵדִים תִּהְיֶה־בּוֹ בָרִאשֹׁנָה לַהֲמִיתוֹ וְיַד כָּל־ 7
הָעָם בָּאַחֲרֹנָה וּבָעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ׃ פ

Statuit etiam, quod si dubium aliquod in causa Legali occurrat, Magistratum

כִּי יִפָּלֵא מִמְּךָ דָבָר לַמִּשְׁפָּט בֵּין־דָּם לְדָם בֵּין־דִּין לְדִין 8
וּבֵין נֶגַע לָנֶגַע דִּבְרֵי רִיבֹת בִּשְׁעָרֶיךָ וְקַמְתָּ וְעָלִיתָ אֶל־
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ׃ וּבָאתָ אֶל־ 9
הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְאֶל־הַשֹּׁפֵט אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם

וְדָרַשְׁתָּ וְהִגִּידוּ לְךָ אֵת דְּבַר הַמִּשְׁפָּט׃ וְעָשִׂיתָ עַל־פִּי י
הַדָּבָר אֲשֶׁר יַגִּידוּ לְךָ מִן־הַמָּקוֹם הַהוּא אֲשֶׁר יִבְחַר
11 יְהוָה וְשָׁמַרְתָּ לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר יוֹרוּךָ׃ עַל־פִּי הַתּוֹרָה
אֲשֶׁר יוֹרוּךָ וְעַל־הַמִּשְׁפָּט אֲשֶׁר־יֹאמְרוּ לְךָ תַּעֲשֶׂה לֹא
12 תָסוּר מִן־הַדָּבָר אֲשֶׁר־יַגִּידוּ לְךָ יָמִין וּשְׂמֹאל׃ וְהָאִישׁ
אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה בְזָדוֹן לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ אֶל־הַכֹּהֵן הָעֹמֵד
לְשָׁרֶת שָׁם אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אוֹ אֶל־הַשֹּׁפֵט וּמֵת
13 הָאִישׁ הַהוּא וּבִעַרְתָּ הָרָע מִיִּשְׂרָאֵל׃ וְכָל־הָעָם יִשְׁמְעוּ
14 וְיִרָאוּ וְלֹא יְזִידוּן עוֹד׃ ס כִּי־תָבֹא אֶל־
הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ וִירִשְׁתָּהּ וְיָשַׁבְתָּה
בָּהּ וְאָמַרְתָּ אָשִׂימָה עָלַי מֶלֶךְ כְּכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
טו סְבִיבֹתָי׃ שׂוֹם תָּשִׂים עָלֶיךָ מֶלֶךְ אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בּוֹ מִקֶּרֶב אַחֶיךָ תָּשִׂים עָלֶיךָ מֶלֶךְ לֹא תוּכַל
16 לָתֵת עָלֶיךָ אִישׁ נָכְרִי אֲשֶׁר לֹא־אָחִיךָ הוּא׃ רַק
לֹא־יַרְבֶּה־לּוֹ סוּסִים וְלֹא־יָשִׁיב אֶת־הָעָם מִצְרַיְמָה
לְמַעַן הַרְבּוֹת סוּס וַיהוָה אָמַר לָכֶם לֹא תֹסִפוּן לָשׁוּב
17 בַּדֶּרֶךְ הַזֶּה עוֹד׃ וְלֹא יַרְבֶּה־לּוֹ נָשִׁים וְלֹא יָסוּר לְבָבוֹ
18 וְכֶסֶף וְזָהָב לֹא יַרְבֶּה־לּוֹ מְאֹד׃ וְהָיָה כְשִׁבְתּוֹ עַל כִּסֵּא
מַמְלַכְתּוֹ וְכָתַב לוֹ אֶת־מִשְׁנֵה הַתּוֹרָה הַזֹּאת עַל־סֵפֶר
19 מִלִּפְנֵי הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם׃ וְהָיְתָה עִמּוֹ וְקָרָא בוֹ כָּל־יְמֵי
חַיָּיו לְמַעַן יִלְמַד לְיִרְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהָיו לִשְׁמֹר אֶת־
כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת וְאֶת־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה
כ לַעֲשֹׂתָם׃ לְבִלְתִּי רוּם־לְבָבוֹ מֵאֶחָיו וּלְבִלְתִּי סוּר מִן־
הַמִּצְוָה יָמִין וּשְׂמֹאול לְמַעַן יַאֲרִיךְ יָמִים עַל־מַמְלַכְתּוֹ
יח א הוּא וּבָנָיו בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל׃ ס לֹא־יִהְיֶה
לַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם כָּל־שֵׁבֶט לֵוִי חֵלֶק וְנַחֲלָה עִם־יִשְׂרָאֵל
2 אִשֵּׁי יְהוָה וְנַחֲלָתוֹ יֹאכֵלוּן׃ וְנַחֲלָה לֹא־יִהְיֶה־לּוֹ בְּקֶרֶב
אֶחָיו יְהוָה הוּא נַחֲלָתוֹ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לוֹ׃ ס

וזה

consulant, atque ejus decreto omnes assentiant, sub capitis pœna in eum, qui contumax fuerit.

Quod si in animo sit Regem super se constituere, illum constituent, quem Deus elegerit; non autem alienigenam: & ejus officia exponit.

Cap. XVIII. *Universa tribus Levi nullam terræ promissionis partem capiet; sed eorum ali-*

menta provenient ex his, quæ populus illis tribuere tenebitur.

3 ס וְזֶה יִהְיֶה מִשְׁפַּט הַכֹּהֲנִים מֵאֵת הָעָם מֵאֵת
זֹבְחֵי זֶבַח אִם־שׁוֹר אִם־שֶׂה וְנָתַן לַכֹּהֵן הַזְּרֹעַ
4 וְהַלְּחָיַיִם וְהַקֵּבָה: רֵאשִׁית דְּגָנְךָ תִּירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ
ה וְרֵאשִׁית גֵּז צֹאנְךָ תִּתֶּן־לוֹ: כִּי בוֹ בָּחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
מִכָּל־שִׁבְטֶיךָ לַעֲמֹד לְשָׁרֵת בְּשֵׁם־יְהוָה הוּא וּבָנָיו
6 כָּל־הַיָּמִים: ס וְכִי־יָבֹא הַלֵּוִי מֵאַחַד

Quod sacerdos, qui venerit ex oppido suo, ut sacro templo inserviat, admittatur, sicut ceteri sacerdotes.

שְׁעָרֶיךָ מִכָּל־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־הוּא גָר שָׁם וּבָא בְּכָל־
7 אַוַּת נַפְשׁוֹ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה: וְשֵׁרֵת בְּשֵׁם
יְהוָה אֱלֹהָיו כְּכָל־אֶחָיו הַלְוִיִּם הָעֹמְדִים שָׁם לִפְנֵי
8 יְהוָה: חֵלֶק כְּחֵלֶק יֹאכֵלוּ לְבַד מִמְכָּרָיו עַל־הָאֲבוֹת:
9 ס כִּי אַתָּה בָּא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה

9 Ne apud Israël inveniantur malefici divinantes, & similes gentilium abominationes.

אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ לֹא־תִלְמַד לַעֲשׂוֹת כְּתוֹעֲבֹת הַגּוֹיִם
י הָהֵם: לֹא־יִמָּצֵא בְךָ מַעֲבִיר בְּנוֹ־וּבִתּוֹ בָּאֵשׁ קֹסֵם
11 קְסָמִים מְעוֹנֵן וּמְנַחֵשׁ וּמְכַשֵּׁף: וְחֹבֵר חָבֶר וְשֹׁאֵל אוֹב
12 וְיִדְּעֹנִי וְדֹרֵשׁ אֶל־הַמֵּתִים: כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה כָּל־עֹשֵׂה
אֵלֶּה וּבִגְלַל הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֶּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מוֹרִישׁ
13 14 אוֹתָם מִפָּנֶיךָ: תָּמִים תִּהְיֶה עִם־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: כִּי־
הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אַתָּה יוֹרֵשׁ אוֹתָם אֶל־מְעֹנְנִים
וְאֶל־קֹסְמִים יִשְׁמָעוּ וְאַתָּה לֹא כֵן נָתַן לְךָ יְהוָה

Promittit eis Moseh, quod Deus suscitabit illis Prophetam, sicut ipsimet postulârunt, cui obediant.

טו אֱלֹהֶיךָ: נָבִיא מִקִּרְבְּךָ מֵאַחֶיךָ כָּמֹנִי יָקִים לְךָ יְהוָה
16 אֱלֹהֶיךָ אֵלָיו תִּשְׁמָעוּן: כְּכֹל אֲשֶׁר־שָׁאַלְתָּ מֵעִם יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בְּחֹרֵב בְּיוֹם הַקָּהָל לֵאמֹר לֹא אֹסִף לִשְׁמֹעַ
עקרנ"ק אֶת־קוֹל יְהוָה אֱלֹהָי וְאֶת־הָאֵשׁ הַגְּדֹלָה הַזֹּאת לֹא־
17 אֶרְאֶה עוֹד וְלֹא אָמוּת: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי הֵיטִיבוּ אֲשֶׁר
18 דִּבֵּרוּ: נָבִיא אָקִים לָהֶם מִקֶּרֶב אֲחֵיהֶם כָּמוֹךָ וְנָתַתִּי
19 דְבָרַי בְּפִיו וְדִבֶּר אֲלֵיהֶם אֵת כָּל־אֲשֶׁר אֲצַוֶּנּוּ: וְהָיָה
הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא־יִשְׁמַע אֶל־דְּבָרַי אֲשֶׁר יְדַבֵּר בִּשְׁמִי

Quod pseudoprophetam Dei

בְּשִׁמִי אֵת אֲשֶׁר לֹא־צִוִּיתִיו לְדַבֵּר וַאֲשֶׁר יְדַבֵּר בְּשֵׁם *quàm idolatriæ nomine loquens morte afficiatur.*
אֱלֹהִים אֲחֵרִים וּמֵת הַנָּבִיא הַהוּא׃ וְכִי תֹאמַר בִּלְבָבֶךָ 21
אֵיכָה נֵדַע אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר לֹא־דִבְּרוֹ יְהוָה׃ אֲשֶׁר 22
יְדַבֵּר הַנָּבִיא בְּשֵׁם יְהוָה וְלֹא־יִהְיֶה הַדָּבָר וְלֹא יָבֹא הוּא
הַדָּבָר אֲשֶׁר לֹא־דִבְּרוֹ יְהוָה בְּזָדוֹן דִּבְּרוֹ הַנָּבִיא לֹא
תָגוּר מִמֶּנּוּ׃ ס כִּי־יַכְרִית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וט א Cap. XIX.
אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ אֶת־אַרְצָם *Repetit trium urbium refugii constitutionem erga illum, qui per errorem necaverit; & singulariter refert aliquas leges ad hanc rem pertinentes.*
וִירִשְׁתָּם וְיָשַׁבְתָּ בְעָרֵיהֶם וּבְבָתֵּיהֶם׃ שָׁלוֹשׁ עָרִים 2
תַּבְדִּיל לָךְ בְּתוֹךְ אַרְצְךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ
לְרִשְׁתָּהּ׃ תָּכִין לְךָ הַדָּרֶךְ וְשִׁלַּשְׁתָּ אֶת־גְּבוּל אַרְצְךָ 3
אֲשֶׁר יַנְחִילְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהָיָה לָנוּס שָׁמָּה כָּל־רֹצֵחַ׃
וְזֶה דְּבַר הָרֹצֵחַ אֲשֶׁר־יָנוּס שָׁמָּה וְחָי אֲשֶׁר יַכֶּה אֶת־ 4
רֵעֵהוּ בִּבְלִי־דַעַת וְהוּא לֹא־שֹׂנֵא לוֹ מִתְמֹל שִׁלְשֹׁם׃
וַאֲשֶׁר יָבֹא אֶת־רֵעֵהוּ בַיַּעַר לַחְטֹב עֵצִים וְנִדְּחָה יָדוֹ ה
בַּגַּרְזֶן לִכְרֹת הָעֵץ וְנָשַׁל הַבַּרְזֶל מִן־הָעֵץ וּמָצָא אֶת־
רֵעֵהוּ וָמֵת הוּא יָנוּס אֶל־אַחַת הֶעָרִים הָאֵלֶּה וָחָי׃ פֶּן־ 6
יִרְדֹּף גֹּאֵל הַדָּם אַחֲרֵי הָרֹצֵחַ כִּי יֵחַם לְבָבוֹ וְהִשִּׂגוֹ כִּי־
יִרְבֶּה הַדֶּרֶךְ וְהִכָּהוּ נֶפֶשׁ וְלוֹ אֵין מִשְׁפַּט־מָוֶת כִּי לֹא
שֹׂנֵא הוּא לוֹ מִתְמֹל שִׁלְשׁוֹם׃ עַל־כֵּן אָנֹכִי מְצַוְּךָ 7
לֵאמֹר שָׁלֹשׁ עָרִים תַּבְדִּיל לָךְ׃ וְאִם־יַרְחִיב יְהוָה 8 *Quod, cum eorum terminos dilatet Deus, tribus his civitatibus alias tres addant.*
אֱלֹהֶיךָ אֶת־גְּבֻלְךָ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ וְנָתַן לְךָ אֶת־
כָּל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר דִּבֶּר לָתֵת לַאֲבֹתֶיךָ׃ כִּי־תִשְׁמֹר אֶת־ 9
כָּל־הַמִּצְוָה הַזֹּאת לַעֲשֹׂתָהּ אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם
לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְלָלֶכֶת בִּדְרָכָיו כָּל־הַיָּמִים
וְיָסַפְתָּ לְךָ עוֹד שָׁלֹשׁ עָרִים עַל הַשָּׁלֹשׁ הָאֵלֶּה׃ וְלֹא׳
יִשָּׁפֵךְ דַּם נָקִי בְּקֶרֶב אַרְצְךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ
נַחֲלָה וְהָיָה עָלֶיךָ דָּמִים׃ פ
וְכִי־יִהְיֶה אִישׁ שֹׂנֵא לְרֵעֵהוּ וְאָרַב לוֹ וְקָם עָלָיו וְהִכָּהוּ 11 *Si quis consultò aliquem inter-*

fecerit, & ad aliquam ex his urbibus confugerit, ex illa extrahetur, & morte punietur.

14 Ne proximi sui terminum apprehendant.

15 Ne testis unius verbum contra aliquem validum sit, nisi duorum, vel trium.

16 Quod falsi testes eâdem accusati pœnâ mulctentur.

יב נַפְשׁוֹ וּמֵת וְנָס אֶל־אַחַת הֶעָרִים הָאֵל׃ וְשָׁלְחוּ זִקְנֵי
עִירוֹ וְלָקְחוּ אֹתוֹ מִשָּׁם וְנָתְנוּ אֹתוֹ בְּיַד גֹּאֵל הַדָּם וָמֵת׃
יג לֹא־תָחוֹס עֵינְךָ עָלָיו וּבִעַרְתָּ דַם־הַנָּקִי מִיִּשְׂרָאֵל וְטוֹב
יד לָךְ׃ ס לֹא תַסִּיג גְּבוּל רֵעֲךָ אֲשֶׁר גָּבְלוּ
רִאשֹׁנִים בְּנַחֲלָתְךָ אֲשֶׁר תִּנְחַל בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה
טו אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ לְרִשְׁתָּהּ׃ ס לֹא־יָקוּם עֵד
אֶחָד בְּאִישׁ לְכֹל־עָוֹן וּלְכֹל־חַטָּאת בְּכָל־חֵטְא אֲשֶׁר
יֶחֱטָא עַל־פִּי שְׁנֵי עֵדִים אוֹ עַל־פִּי שְׁלֹשָׁה־עֵדִים יָקוּם
יז דָּבָר׃ כִּי־יָקוּם עֵד־חָמָס בְּאִישׁ לַעֲנוֹת בּוֹ סָרָה׃ וְעָמְדוּ
יח שְׁנֵי־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־לָהֶם הָרִיב לִפְנֵי יְהוָה לִפְנֵי
הַכֹּהֲנִים וְהַשֹּׁפְטִים אֲשֶׁר יִהְיוּ בַּיָּמִים הָהֵם׃ וְדָרְשׁוּ
הַשֹּׁפְטִים הֵיטֵב וְהִנֵּה עֵד־שֶׁקֶר הָעֵד שָׁקַר עָנָה
יט בְּאָחִיו׃ וַעֲשִׂיתֶם לוֹ כַּאֲשֶׁר זָמַם לַעֲשׂוֹת לְאָחִיו וּבִעַרְתָּ
כ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ׃ וְהַנִּשְׁאָרִים יִשְׁמְעוּ וְיִרָאוּ וְלֹא־יֹסִפוּ
כא לַעֲשׂוֹת עוֹד כַּדָּבָר הָרָע הַזֶּה בְּקִרְבֶּךָ׃ וְלֹא תָחוֹס
עֵינֶךָ נֶפֶשׁ בְּנֶפֶשׁ עַיִן בְּעַיִן שֵׁן בְּשֵׁן יָד בְּיָד רֶגֶל בְּרָגֶל׃

Cap. XX. Ordo, quod ad bellum egredientes sacerdotem provideant, qui populi animum corroboret; & exponit, quibus verbis fiet.

5 Quod ante pugnam publico edicto declaretur, qui ædificavit domum, & non dedicavit eam; qui

א כ ס כִּי־תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבֶךָ וְרָאִיתָ סוּס
וָרֶכֶב עַם רַב מִמְּךָ לֹא תִירָא מֵהֶם כִּי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
ב עִמָּךְ הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וְהָיָה כְּקָרַבְכֶם אֶל־
ג הַמִּלְחָמָה וְנִגַּשׁ הַכֹּהֵן וְדִבֶּר אֶל־הָעָם׃ וְאָמַר אֲלֵהֶם
שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אַתֶּם קְרֵבִים הַיּוֹם לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבֵיכֶם
אַל־יֵרַךְ לְבַבְכֶם אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תַּחְפְּזוּ וְאַל־תַּעַרְצוּ
ד מִפְּנֵיהֶם׃ כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַהֹלֵךְ עִמָּכֶם לְהִלָּחֶם לָכֶם
ה עִם־אֹיְבֵיכֶם לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם׃ וְדִבְּרוּ הַשֹּׁטְרִים אֶל־הָעָם
לֵאמֹר מִי־הָאִישׁ אֲשֶׁר בָּנָה בַיִת־חָדָשׁ וְלֹא חֲנָכוֹ יֵלֵךְ
ו וְיָשָׁב לְבֵיתוֹ פֶּן־יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יַחְנְכֶנּוּ׃ וּמִי־
ז הָאִישׁ אֲשֶׁר נָטַע כָּרֶם וְלֹא חִלְּלוֹ יֵלֵךְ וְיָשָׁב לְבֵיתוֹ פֶּן־
יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יְחַלְּלֶנּוּ׃ וּמִי־הָאִישׁ אֲשֶׁר

אֵרֵשׂ אִשָּׁה וְלֹא לְקָחָהּ יֵלֵךְ וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ פֶּן־יָמוּת plantavit
בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יִקָּחֶנָּה׃ וְיֹסְפוּ הַשֹּׁטְרִים לְדַבֵּר 8
אֶל־הָעָם וְאָמְרוּ מִי־הָאִישׁ הַיָּרֵא וְרַךְ הַלֵּבָב יֵלֵךְ וְיָשֹׁב
לְבֵיתוֹ וְלֹא יִמַּס אֶת־לְבַב אֶחָיו כִּלְבָבוֹ׃ וְהָיָה כְּכַלֹּת 9
הַשֹּׁטְרִים לְדַבֵּר אֶל־הָעָם וּפָקְדוּ שָׂרֵי צְבָאוֹת בְּרֹאשׁ
הָעָם׃ ס כִּי־תִקְרַב אֶל־עִיר לְהִלָּחֶם עָלֶיהָ 10
וְקָרָאתָ אֵלֶיהָ לְשָׁלוֹם׃ וְהָיָה אִם־שָׁלוֹם תַּעֲנְךָ וּפָתְחָה 11
לְךָ וְהָיָה כָּל־הָעָם הַנִּמְצָא־בָהּ יִהְיוּ לְךָ לָמַס וְעָבָדוּךָ׃
וְאִם־לֹא תַשְׁלִים עִמָּךְ וְעָשְׂתָה עִמְּךָ מִלְחָמָה וְצַרְתָּ 12
עָלֶיהָ׃ וּנְתָנָהּ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּיָדֶךָ וְהִכִּיתָ אֶת־כָּל־זְכוּרָהּ 13
לְפִי־חָרֶב׃ רַק הַנָּשִׁים וְהַטַּף וְהַבְּהֵמָה וְכֹל אֲשֶׁר יִהְיֶה 14
בָּעִיר כָּל־שְׁלָלָהּ תָּבוֹז לָךְ וְאָכַלְתָּ אֶת־שְׁלַל אֹיְבֶיךָ אֲשֶׁר
נָתַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָךְ׃ כֵּן תַּעֲשֶׂה לְכָל־הֶעָרִים הָרְחֹקֹת טו
מִמְּךָ מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־מֵעָרֵי הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה הֵנָּה׃ רַק 16
מֵעָרֵי הָעַמִּים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה
לֹא תְחַיֶּה כָּל־נְשָׁמָה׃ כִּי־הַחֲרֵם תַּחֲרִימֵם הַחִתִּי 17
וְהָאֱמֹרִי הַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ׃ לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא־יְלַמְּדוּ אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת כְּכֹל 18
תּוֹעֲבֹתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ לֵאלֹהֵיהֶם וַחֲטָאתֶם לַיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם׃ ס כִּי־תָצוּר אֶל־עִיר יָמִים רַבִּים 19
לְהִלָּחֶם עָלֶיהָ לְתָפְשָׂהּ לֹא־תַשְׁחִית אֶת־עֵצָהּ לִנְדֹּחַ
עָלָיו גַּרְזֶן כִּי מִמֶּנּוּ תֹאכֵל וְאֹתוֹ לֹא תִכְרֹת כִּי הָאָדָם
עֵץ הַשָּׂדֶה לָבֹא מִפָּנֶיךָ בַּמָּצוֹר׃ רַק עֵץ אֲשֶׁר־תֵּדַע כ
כִּי לֹא־עֵץ מַאֲכָל הוּא אֹתוֹ תַשְׁחִית וְכָרַתָּ וּבָנִיתָ מָצוֹר
עַל־הָעִיר אֲשֶׁר־הִוא עֹשָׂה עִמְּךָ מִלְחָמָה עַד רִדְתָּהּ׃

פ

כִּי־יִמָּצֵא חָלָל בָּאֲדָמָה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ כא
לָרִשְׁתָּהּ נֹפֵל בַּשָּׂדֶה לֹא נוֹדַע מִי הִכָּהוּ׃ וְיָצְאוּ זְקֵנֶיךָ 2

ושפטיך

aliquam uneam; qui est despensatus; qui est virtimidus, & ignavus, ad domum suam revertatur.

Quod aliquam civitatem oppugnantes, prius ei pacem offerant; & exponit, quid facient, si fortè illi pacem admittant, nec ne: excludendo tamen ab hac pacis conditione terræ promissionis indigenas.

Ne, cum aliquam urbem obsederint, ejus arbores fructiferæ succidant.

Cap. XXI. Vitulæ percussæ cæremonialis lex; cum

inventum fuerit hominis occisi cadaver, nec cognitum fuerit quis percusserit eum.

וְשֹׁפְטֶיךָ וּמָדְדוּ אֶל־הֶעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבֹת הֶחָלָל׃
3 וְהָיָה הָעִיר הַקְּרֹבָה אֶל־הֶחָלָל וְלָקְחוּ זִקְנֵי הָעִיר הַהִוא
עֶגְלַת בָּקָר אֲשֶׁר לֹא־עֲבַד בָּהּ אֲשֶׁר לֹא־מָשְׁכָה בְּעֹל׃
4 וְהוֹרִדוּ זִקְנֵי הָעִיר הַהִוא אֶת־הָעֶגְלָה אֶל־נַחַל אֵיתָן
אֲשֶׁר לֹא־יֵעָבֵד בּוֹ וְלֹא יִזָּרֵעַ וְעָרְפוּ־שָׁם אֶת־הָעֶגְלָה
ה בַּנָּחַל׃ וְנִגְּשׁוּ הַכֹּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי כִּי בָם בָּחַר יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ לְשָׁרְתוֹ וּלְבָרֵךְ בְּשֵׁם יְהוָה וְעַל־פִּיהֶם יִהְיֶה כָּל־
6 רִיב וְכָל־נָגַע׃ וְכֹל זִקְנֵי הָעִיר הַהִוא הַקְּרֹבִים אֶל־
הֶחָלָל יִרְחֲצוּ אֶת־יְדֵיהֶם עַל־הָעֶגְלָה הָעֲרוּפָה בַּנָּחַל׃
7 וְעָנוּ וְאָמְרוּ יָדֵינוּ לֹא שָׁפְכָה אֶת־הַדָּם הַזֶּה וְעֵינֵינוּ לֹא
8 רָאוּ׃ כַּפֵּר לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־פָּדִיתָ יְהוָה וְאַל־
תִּתֵּן דָּם נָקִי בְּקֶרֶב עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְנִכַּפֵּר לָהֶם הַדָּם׃
9 וְאַתָּה תְּבַעֵר הַדָּם הַנָּקִי מִקִּרְבֶּךָ כִּי־תַעֲשֶׂה הַיָּשָׁר
בְּעֵינֵי יְהוָה׃ ס ס ס מט 49

Permittit Israëlitæ, ut si militiæ deamaverit pulchram aliquam mulierem ex captivitate, possit eam in uxorem accipere sub conditionibus hic descriptis.

י כִּי־תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבֶיךָ וּנְתָנוֹ יְהוָה
11 אֱלֹהֶיךָ בְּיָדֶךָ וְשָׁבִיתָ שִׁבְיוֹ׃ וְרָאִיתָ בַּשִּׁבְיָה אֵשֶׁת יְפַת־
12 תֹּאַר וְחָשַׁקְתָּ בָהּ וְלָקַחְתָּ לְךָ לְאִשָּׁה׃ וַהֲבֵאתָהּ אֶל־
תּוֹךְ בֵּיתֶךָ וְגִלְּחָה אֶת־רֹאשָׁהּ וְעָשְׂתָה אֶת־צִפָּרְנֶיהָ׃
13 וְהֵסִירָה אֶת־שִׂמְלַת שִׁבְיָהּ מֵעָלֶיהָ וְיָשְׁבָה בְּבֵיתֶךָ
וּבָכְתָה אֶת־אָבִיהָ וְאֶת־אִמָּהּ יֶרַח יָמִים וְאַחַר כֵּן
14 תָּבוֹא אֵלֶיהָ וּבְעַלְתָּהּ וְהָיְתָה לְךָ לְאִשָּׁה׃ וְהָיָה אִם־
לֹא חָפַצְתָּ בָּהּ וְשִׁלַּחְתָּהּ לְנַפְשָׁהּ וּמָכֹר לֹא־תִמְכְּרֶנָּה
בַּכָּסֶף לֹא־תִתְעַמֵּר בָּהּ תַּחַת אֲשֶׁר עִנִּיתָהּ׃

De eo, cui sunt duæ uxores, una dilecta, altera exosa; si filium primogenitum ex exosa suscipiat,

טו ס כִּי־תִהְיֶיןָ לְאִישׁ שְׁתֵּי נָשִׁים הָאַחַת
אֲהוּבָה וְהָאַחַת שְׂנוּאָה וְיָלְדוּ־לוֹ בָנִים הָאֲהוּבָה
16 וְהַשְּׂנוּאָה וְהָיָה הַבֵּן הַבְּכֹר לַשְּׂנִיאָה׃ וְהָיָה בְּיוֹם
הַנְחִילוֹ אֶת־בָּנָיו אֵת אֲשֶׁר־יִהְיֶה לוֹ לֹא יוּכַל לְבַכֵּר
17 אֶת־בֶּן־הָאֲהוּבָה עַל־פְּנֵי בֶן־הַשְּׂנוּאָה הַבְּכֹר׃ כִּי אֶת־
הבכר

הַבְּכֹר בֶּן־הַשְּׂנוּאָה יַכִּיר לָתֵת לוֹ פִּי שְׁנַיִם בְּכֹל אֲשֶׁר
יִמָּצֵא לוֹ כִּי־הוּא רֵאשִׁית אֹנוֹ לוֹ מִשְׁפַּט הַבְּכֹרָה׃

ס כִּי־יִהְיֶה לְאִישׁ בֵּן סוֹרֵר וּמוֹרֶה אֵינֶנּוּ 18
שֹׁמֵעַ בְּקוֹל אָבִיו וּבְקוֹל אִמּוֹ וְיִסְּרוּ אֹתוֹ וְלֹא יִשְׁמַע
אֲלֵיהֶם׃ וְתָפְשׂוּ בוֹ אָבִיו וְאִמּוֹ וְהוֹצִיאוּ אֹתוֹ אֶל־זִקְנֵי 19
עִירוֹ וְאֶל־שַׁעַר מְקֹמוֹ׃ וְאָמְרוּ אֶל־זִקְנֵי עִירוֹ בְּנֵנוּ זֶה כ
סוֹרֵר וּמֹרֶה אֵינֶנּוּ שֹׁמֵעַ בְּקֹלֵנוּ זוֹלֵל וְסֹבֵא׃ וְרָגְמֻהוּ 21
כָּל־אַנְשֵׁי עִירוֹ בָאֲבָנִים וָמֵת וּבִעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ
וְכָל־יִשְׂרָאֵל יִשְׁמְעוּ וְיִרָאוּ׃ ס וְכִי־יִהְיֶה בְאִישׁ 22
חֵטְא מִשְׁפַּט־מָוֶת וְהוּמָת וְתָלִיתָ אֹתוֹ עַל־עֵץ׃ לֹא־ 23
תָלִין נִבְלָתוֹ עַל־הָעֵץ כִּי־קָבוֹר תִּקְבְּרֶנּוּ בַּיּוֹם הַהוּא
כִּי־קִלְלַת אֱלֹהִים תָּלוּי וְלֹא תְטַמֵּא אֶת־אַדְמָתְךָ
אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה׃ ס לֹא־ כב
תִרְאֶה אֶת־שׁוֹר אָחִיךָ אוֹ אֶת־שֵׂיוֹ נִדָּחִים וְהִתְעַלַּמְתָּ
מֵהֶם הָשֵׁב תְּשִׁיבֵם לְאָחִיךָ׃ וְאִם־לֹא קָרוֹב אָחִיךָ אֵלֶיךָ 2
וְלֹא יְדַעְתּוֹ וַאֲסַפְתּוֹ אֶל־תּוֹךְ בֵּיתֶךָ וְהָיָה עִמְּךָ עַד דְּרֹשׁ
אָחִיךָ אֹתוֹ וַהֲשֵׁבֹתוֹ לוֹ׃ וְכֵן תַּעֲשֶׂה לַחֲמֹרוֹ וְכֵן תַּעֲשֶׂה 3
לְשִׂמְלָתוֹ וְכֵן תַּעֲשֶׂה לְכָל־אֲבֵדַת אָחִיךָ אֲשֶׁר־תֹּאבַד
מִמֶּנּוּ וּמְצָאתָהּ לֹא תוּכַל לְהִתְעַלָּם׃ ס לֹא־ 4
תִרְאֶה אֶת־חֲמוֹר אָחִיךָ אוֹ שׁוֹרוֹ נֹפְלִים בַּדָּרֶךְ
וְהִתְעַלַּמְתָּ מֵהֶם הָקֵם תָּקִים עִמּוֹ׃ ס לֹא־יִהְיֶה ה
כְלִי־גֶבֶר עַל־אִשָּׁה וְלֹא־יִלְבַּשׁ גֶּבֶר שִׂמְלַת אִשָּׁה כִּי
תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כָּל־עֹשֵׂה אֵלֶּה׃ פ
כִּי יִקָּרֵא קַן־צִפּוֹר לְפָנֶיךָ בַּדֶּרֶךְ בְּכָל־עֵץ אוֹ עַל־הָאָרֶץ 6
אֶפְרֹחִים אוֹ בֵיצִים וְהָאֵם רֹבֶצֶת עַל־הָאֶפְרֹחִים אוֹ עַל־
הַבֵּיצִים לֹא־תִקַּח הָאֵם עַל־הַבָּנִים׃ שַׁלֵּחַ תְּשַׁלַּח אֶת־ 7
הָאֵם וְאֶת־הַבָּנִים תִּקַּח־לָךְ לְמַעַן יִיטַב לָךְ וְהַאֲרַכְתָּ
ימים

18 Quid agent parentes cum filio, qui inobediens fuerit. 21 Quod, qui judicum sententiâ in ligno suspensus fuerit, eâdem die sepeliatur. Cap. XXII. 1 Quod videns proximi sui animal aberrans, reducat, & restituat illud; idemque faciet de omni ejus re amissâ, quam ipse invenerit. 4 Quod, qui viderit animal proximi sui in terra succumbens, ipsi præsto

non poterit eum jure primogenituræ privare, sed potius in hæreditatem vocabit, duplò omnium, quæ cæteri fratres obtinent.

sit, ut sese erigat. 5 Ne sibi mulier virilem vestem, neque vir muliebrem induat. 6 Cum aliquis invenerit nidum avis, ne matrem cum filiis capiat.

8 ימים: ס כי תבנה בית חדש ועשית מעקה
לגגך ולא־תשים דמים בביתך כי־יפל הנפל ממנו:
9 לא־תזרע כרמך כלאים פן־תקדש המלאה הזרע
אשר תזרע ותבואת הכרם: ס לא־תחרש
11 בשור־ובחמר יחדו: לא תלבש שעטנז צמר ופשתים
12 יחדו: ס גדלים תעשה־לך על־ארבע כנפות
13 כסותך אשר תכסה־בה: ס כי־יקח איש אשה
14 ובא אליה ושנאה: ושם לה עלילת דברים והוצא
עליה שם רע ואמר את־האשה הזאת לקחתי ואקרב
15 אליה ולא־מצאתי לה בתולים: ולקח אבי הנער
16 ואמה והוציאו את־בתולי הנער אל־זקני העיר
17 השערה: ואמר אבי הנער אל־הזקנים את־בתי נתתי
לאיש הזה לאשה וישנאה: והנה־הוא שם עלילת
דברים לאמר לא־מצאתי לבתך בתולים ואלה בתולי
18 בתי ופרשו השמלה לפני זקני העיר: ולקחו זקני
19 העיר ההוא את־האיש ויסרו אתו: וענשו אתו מאה
כסף ונתנו לאבי הנערה כי הוציא שם רע על בתולת
ישראל ולו־תהיה לאשה לא־יוכל לשלחה כל־ימיו:
כ ס ואם־אמת היה הדבר הזה לא־נמצאו
21 בתולים לנער: והוציאו את־הנער אל־פתח בית־
אביה וסקלוה אנשי עירה באבנים ומתה כי־עשתה
נבלה בישראל לזנות בית אביה ובערת הרע מקרבך:
22 ס כי־ימצא איש שכב עם־אשה בעלת־
בעל ומתו גם־שניהם האיש השכב עם־האשה
23 והאשה ובערת הרע מישראל: ס כי
24 יהיה נער בתולה מארשה לאיש ומצאה איש בעיר
ושכב עמה: והוצאתם את־שניהם אל־שער
העיר ההוא וסקלתם אתם באבנים ומתו את־הנער

על

8 *Quod tecto domus septum faciant.* 9 *Ne vineam serant variis seminum speciebus.* 10 *Ne mixturis arent, nec se mixturis induant.* 12 *Præceptum, quod fimbrias sibi faciant in quatuor oris operimenti sui.* 13 *De eo, qui uxori suæ objecerit, ipsam à se non inventam esse virginem; contrarium tamen parentes illi probaverint, quo supplicio puniendus sit, & quod nunquam poterit dimittere eam* 20 *Pœna, quâ mulctabitur mulier, quæ fornicata est in domo patris sui.* 21 *Supplicium ejus, qui cum muliere maritata adulterium commiserit.* 23 *Quod qui adulteratus fuerit cum virgine desponsatâ, & non*

עַל־דְּבַר אֲשֶׁר לֹא־צָעֲקָה בָעִיר וְאֶת־הָאִישׁ עַל־דְּבַר
אֲשֶׁר־עִנָּה אֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ וּבָעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ׃
ס וְאִם־בַּשָּׂדֶה יִמְצָא הָאִישׁ כה
אֶת־הַנַּעֲרָ הַמְאֹרָשָׂה וְהֶחֱזִיק־בָּהּ הָאִישׁ וְשָׁכַב יה ק׳
עִמָּהּ וּמֵתוּ הָאִישׁ אֲשֶׁר־שָׁכַב עִמָּהּ לְבַדּוֹ׃ וְלַנַּעֲרָ 26 יה ק׳
לֹא־תַעֲשֶׂה דָבָר אֵין לַנַּעֲרָ חֵטְא מָוֶת כִּי כַאֲשֶׁר יָקוּם יה ק׳
אִישׁ עַל־רֵעֵהוּ וּרְצָחוֹ נֶפֶשׁ כֵּן הַדָּבָר הַזֶּה׃
כִּי בַשָּׂדֶה מָצָא הַנַּעֲרָ הַמְאֹרָשָׂה וְאֵין מוֹשִׁיעַ 27 יה ק׳
לָהּ׃ ס כִּי־יִמְצָא אִישׁ נַעֲרָ בְתוּלָה אֲשֶׁר לֹא־ 28 יה ק׳
אֹרָשָׂה וְתָפַשׂ בָּהּ וְשָׁכַב עִמָּהּ וְנִמְצָאוּ׃ וְנָתַן הָאִישׁ 29
הַשֹּׁכֵב עִמָּהּ לַאֲבִי הַנַּעֲרָ חֲמִשִּׁים כֶּסֶף וְלוֹ־תִהְיֶה יה ק׳
לְאִשָּׁה תַּחַת אֲשֶׁר עִנָּהּ לֹא־יוּכַל שַׁלְּחָהּ כָּל־יָמָיו׃

כג א ס לֹא־יִקַּח אִישׁ אֶת־אֵשֶׁת אָבִיו וְלֹא יְגַלֶּה
כְּנַף אָבִיו׃ ס 2 לֹא־יָבֹא פְצוּעַ דַּכָּה וּכְרוּת
שְׁפְכָה בִּקְהַל יְהוָה׃ ס 3 לֹא־יָבֹא מַמְזֵר בִּקְהַל
יְהוָה גַּם דּוֹר עֲשִׂירִי לֹא־יָבֹא לוֹ בִּקְהַל יְהוָה׃ ס
4 לֹא־יָבֹא עַמּוֹנִי וּמוֹאָבִי בִּקְהַל יְהוָה גַּם דּוֹר עֲשִׂירִי
לֹא־יָבֹא לָהֶם בִּקְהַל יְהוָה עַד־עוֹלָם׃ עַל־דְּבַר אֲשֶׁר ה
לֹא־קִדְּמוּ אֶתְכֶם בַּלֶּחֶם וּבַמַּיִם בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתְכֶם
מִמִּצְרָיִם וַאֲשֶׁר שָׂכַר עָלֶיךָ אֶת־בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר מִפְּתוֹר
אֲרַם נַהֲרַיִם לְקַלְלֶךָּ׃ 6 וְלֹא־אָבָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹעַ
אֶל־בִּלְעָם וַיַּהֲפֹךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ אֶת־הַקְּלָלָה לִבְרָכָה
כִּי אֲהֵבְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ 7 לֹא־תִדְרֹשׁ שְׁלֹמָם וְטֹבָתָם
כָּל־יָמֶיךָ לְעוֹלָם׃ ס 8 לֹא־תְתַעֵב אֲדֹמִי כִּי אָחִיךָ
הוּא לֹא־תְתַעֵב מִצְרִי כִּי־גֵר הָיִיתָ בְּאַרְצוֹ׃ 9 בָּנִים אֲשֶׁר־
יִוָּלְדוּ לָהֶם דּוֹר שְׁלִישִׁי יָבֹא לָהֶם בִּקְהַל יְהוָה׃ ס
10 כִּי־תֵצֵא מַחֲנֶה עַל־אֹיְבֶיךָ וְנִשְׁמַרְתָּ מִכֹּל דָּבָר
רע

exclamavit, ut sibi præstò adessent, in loco, ubi exclamare poterat, ambo peribunt: quod si in agro contingat, solus adulter morte punietur, illaque libera erit.

28 De eo, qui puellam virginem violaverit.

Cap. XXIII.

Ne quisquam patris sui uxorem capiat.

2 Quod nunquam ingrediatur in congregationem Dei, qui contusione fractos, aut abscissos habet testiculos; nec Mamzer, ideſt ex illicito matrimonio natus; nec Ammonitæ & Moabitæ: & horum causam exponit.

8 Quod Edomæi, & Ægyptii admittantur in congregationem Dei in tertia generatione, postquam ad Legem Dei conversi fuerint. *10 Quod, cum in agrum*

רָע: כִּי־יִהְיֶה בְךָ אִישׁ אֲשֶׁר לֹא־יִהְיֶה טָהוֹר מִקְרֵה־ 11
לָיְלָה וְיָצָא אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה לֹא־יָבֹא אֶל־תּוֹךְ
הַמַּחֲנֶה: וְהָיָה לִפְנוֹת־עֶרֶב יִרְחַץ בַּמָּיִם וּכְבֹא 12
הַשֶּׁמֶשׁ יָבֹא אֶל־תּוֹךְ הַמַּחֲנֶה: וְיָד תִּהְיֶה לְךָ מִחוּץ 13
לַמַּחֲנֶה וְיָצָאתָ שָׁמָּה חוּץ: וְיָתֵד תִּהְיֶה לְךָ עַל־אָזְנֶךָ 14
וְהָיָה בְּשִׁבְתְּךָ חוּץ וְחָפַרְתָּ בָהּ וְשַׁבְתָּ וְכִסִּיתָ אֶת־
צֵאָתֶךָ: כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִתְהַלֵּךְ ׀ בְּקֶרֶב מַחֲנֶךָ 15
לְהַצִּילְךָ וְלָתֵת אֹיְבֶיךָ לְפָנֶיךָ וְהָיָה מַחֲנֶיךָ קָדוֹשׁ וְלֹא־
יִרְאֶה בְךָ עֶרְוַת דָּבָר וְשָׁב מֵאַחֲרֶיךָ: ס
לֹא־תַסְגִּיר עֶבֶד אֶל־אֲדֹנָיו אֲשֶׁר־יִנָּצֵל אֵלֶיךָ 16
מֵעִם אֲדֹנָיו: עִמְּךָ יֵשֵׁב בְּקִרְבְּךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר 17
בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ בַּטּוֹב לוֹ לֹא תוֹנֶנּוּ: ס לֹא־ 18
תִהְיֶה קְדֵשָׁה מִבְּנוֹת יִשְׂרָאֵל וְלֹא־יִהְיֶה קָדֵשׁ מִבְּנֵי
יִשְׂרָאֵל: לֹא־תָבִיא אֶתְנַן זוֹנָה וּמְחִיר כֶּלֶב בֵּית יְהוָה 19
אֱלֹהֶיךָ לְכָל־נֶדֶר כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ גַּם־שְׁנֵיהֶם:
כ ס לֹא־תַשִּׁיךְ לְאָחִיךָ נֶשֶׁךְ כֶּסֶף נֶשֶׁךְ אֹכֶל 20
נֶשֶׁךְ כָּל־דָּבָר אֲשֶׁר יִשָּׁךְ: לַנָּכְרִי תַּשִּׁיךְ וּלְאָחִיךָ לֹא
תַשִּׁיךְ לְמַעַן יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל מִשְׁלַח יָדְךָ עַל־
הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ: ס 21
כִּי־תִדֹּר נֶדֶר לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תְאַחֵר לְשַׁלְּמוֹ 22
כִּי־דָרֹשׁ יִדְרְשֶׁנּוּ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מֵעִמָּךְ וְהָיָה בְךָ חֵטְא:
וְכִי תֶחְדַּל לִנְדֹּר לֹא־יִהְיֶה בְךָ חֵטְא: מוֹצָא שְׂפָתֶיךָ 23
תִּשְׁמֹר וְעָשִׂיתָ כַּאֲשֶׁר נָדַרְתָּ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ נְדָבָה
אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ בְּפִיךָ: ס כִּי תָבֹא בְּכֶרֶם רֵעֶךָ 24
וְאָכַלְתָּ עֲנָבִים כְּנַפְשְׁךָ שָׂבְעֶךָ וְאֶל־כֶּלְיְךָ לֹא תִתֵּן:
ס כִּי תָבֹא בְּקְמַת רֵעֶךָ וְקָטַפְתָּ מִלְתֶּרֶת 25
בְּיָדֶךָ וְחֶרְמֵשׁ לֹא תָנִיף עַל קְמַת רֵעֶךָ: ס
כִּי

egrediantur, ab omni immunditia caveant; & militum unusquisque paxillum habeat, quo sua excrementa operiat.

16 Quod servus, qui ad terram Israël confugerit, domino suo non tradatur.

18 Quod in populo Dei, nec meretrix, nec scortum masculum sit.

19 Quod Deo non offeratur meretricis merces; nec canis pretium.

20 Quod non fœnerentur proximo, benè tamen extraneo.

22 Ne differant reddere Deo vota promissa.

25 Qui ingressus fuerit vineam, vel agrum proximi sui ad operandum, comedat ad saturitatem, nil tamen ponat in vase suo.

כד כִּי־יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה וּבְעָלָהּ וְהָיָה אִם־לֹא
תִמְצָא־חֵן בְּעֵינָיו כִּי־מָצָא בָהּ עֶרְוַת דָּבָר וְכָתַב לָהּ
2 סֵפֶר כְּרִיתֻת וְנָתַן בְּיָדָהּ וְשִׁלְּחָהּ מִבֵּיתוֹ: וְיָצְאָה
3 מִבֵּיתוֹ וְהָלְכָה וְהָיְתָה לְאִישׁ אַחֵר: וְשָׂנֵאָהּ הָאִישׁ
הָאַחֲרוֹן וְכָתַב לָהּ סֵפֶר כְּרִיתֻת וְנָתַן בְּיָדָהּ וְשִׁלְּחָהּ
מִבֵּיתוֹ אוֹ כִי יָמוּת הָאִישׁ הָאַחֲרוֹן אֲשֶׁר־לְקָחָהּ לוֹ
4 לְאִשָּׁה: לֹא־יוּכַל בַּעְלָהּ הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר שִׁלְּחָהּ
לָשׁוּב לְקַחְתָּהּ לִהְיוֹת לוֹ לְאִשָּׁה אַחֲרֵי אֲשֶׁר הֻטְמְאָה
כִּי־תוֹעֵבָה הוּא לִפְנֵי יְהוָה וְלֹא תַחֲטִיא אֶת־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה: ס

5 כִּי־יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה חֲדָשָׁה לֹא־יֵצֵא בַּצָּבָא וְלֹא־
יַעֲבָר עָלָיו לְכָל־דָּבָר נָקִי יִהְיֶה לְבֵיתוֹ שָׁנָה אַחַת וְשִׂמַּח
6 אֶת־אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר־לָקָח: לֹא־יַחֲבֹל רֵחַיִם וָרָכֶב כִּי־נֶפֶשׁ
7 הוּא חֹבֵל: ס כִּי־יִמָּצֵא אִישׁ גֹּנֵב נֶפֶשׁ
מֵאֶחָיו מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהִתְעַמֶּר־בּוֹ וּמְכָרוֹ וּמֵת הַגַּנָּב
הַהוּא וּבִעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ: ס
8 הִשָּׁמֶר בְּנֶגַע־הַצָּרַעַת לִשְׁמֹר מְאֹד וְלַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר־
יוֹרוּ אֶתְכֶם הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִם תִּשְׁמְרוּ
9 לַעֲשׂוֹת: זָכוֹר אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְמִרְיָם
בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם: ס

10 כִּי־תַשֶּׁה בְרֵעֲךָ מַשַּׁאת מְאוּמָה לֹא־
תָבֹא אֶל־בֵּיתוֹ לַעֲבֹט עֲבֹטוֹ: בַּחוּץ תַּעֲמֹד
11 וְהָאִישׁ אֲשֶׁר אַתָּה נֹשֶׁה בּוֹ יוֹצִיא אֵלֶיךָ אֶת־
12 הָעֲבוֹט הַחוּצָה: וְאִם־אִישׁ עָנִי הוּא לֹא תִשְׁכַּב
13 בַּעֲבֹטוֹ: הָשֵׁב תָּשִׁיב לוֹ אֶת־הָעֲבוֹט כְּבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ
וְשָׁכַב בְּשַׂלְמָתוֹ וּבֵרְכֶךָּ וּלְךָ תִּהְיֶה צְדָקָה לִפְנֵי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ

Cap. xxiv. *Quod vir, cui uxor sua non placet, dato libello repudii eam repudiet.* 2 *Quod si illa alteri viro nupserit, & ipse repudii libellum dederit ei, iterum illam maritus primus non capiat.* 5 *Quod vir conjugatus primo conjugii anno à militia cateriſque oneribus immunis ſit.* 6 *Quod non licet pro pignore accipere inſtrumenta ad victum neceſſaria.* 7 *Quod, qui hominem furatus fuerit, moriatur.* 8 *Commendat eis, ut diligenter obſervent, quæ circa lepram à ſacerdotibus edocti fuerint.* 10 *Quod, cum aliquis intendit pro ære aliena accipere pignus à proximo ſuo, ejus domum non ingrediatur: ſi autem pauper fuerit, acceptum pignus ad ſolis occaſum reddat ei.*

14 אֱלֹהֶיךָ׃ ס לֹא־תַעֲשֹׁק שָׂכִיר עָנִי וְאֶבְיוֹן
טו מֵאַחֶיךָ אוֹ מִגֵּרְךָ אֲשֶׁר בְּאַרְצְךָ בִּשְׁעָרֶיךָ׃ בְּיוֹמוֹ תִתֵּן
שְׂכָרוֹ וְלֹא־תָבוֹא עָלָיו הַשֶּׁמֶשׁ כִּי עָנִי הוּא וְאֵלָיו הוּא
נֹשֵׂא אֶת־נַפְשׁוֹ וְלֹא־יִקְרָא עָלֶיךָ אֶל־יְהוָה וְהָיָה בְךָ
16 חֵטְא׃ ס לֹא־יוּמְתוּ אָבוֹת עַל־בָּנִים וּבָנִים
לֹא־יוּמְתוּ עַל־אָבוֹת אִישׁ בְּחֶטְאוֹ יוּמָתוּ׃ ס
17 לֹא תַטֶּה מִשְׁפַּט גֵּר יָתוֹם וְלֹא תַחֲבֹל בֶּגֶד
18 אַלְמָנָה׃ וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּמִצְרַיִם וַיִּפְדְּךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ מִשָּׁם עַל־כֵּן אָנֹכִי מְצַוְּךָ לַעֲשׂוֹת אֶת־הַדָּבָר
19 הַזֶּה׃ ס כִּי תְקַצֹּר קְצִירְךָ בְשָׂדֶךָ וְשָׁכַחְתָּ
עֹמֶר בַּשָּׂדֶה לֹא־תָשׁוּב לְקַחְתּוֹ לַגֵּר לַיָּתוֹם וְלָאַלְמָנָה
יִהְיֶה לְמַעַן יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ׃
כ ס כִּי תַחְבֹּט זֵיתְךָ לֹא תְפָאֵר אַחֲרֶיךָ
21 לַגֵּר לַיָּתוֹם וְלָאַלְמָנָה יִהְיֶה׃ כִּי תְבַצֵּר כַּרְמְךָ לֹא
תְעוֹלֵל אַחֲרֶיךָ לַגֵּר לַיָּתוֹם וְלָאַלְמָנָה יִהְיֶה׃
22 וְזָכַרְתָּ כִּי־עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם עַל־כֵּן אָנֹכִי
כה מְצַוְּךָ לַעֲשׂוֹת אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה׃ ס כִּי־
יִהְיֶה רִיב בֵּין אֲנָשִׁים וְנִגְּשׁוּ אֶל־הַמִּשְׁפָּט וּשְׁפָטוּם
וְהִצְדִּיקוּ אֶת־הַצַּדִּיק וְהִרְשִׁיעוּ אֶת־הָרָשָׁע׃
2 וְהָיָה אִם־בִּן הַכּוֹת הָרָשָׁע וְהִפִּילוֹ הַשֹּׁפֵט וְהִכָּהוּ
3 לְפָנָיו כְּדֵי רִשְׁעָתוֹ בְּמִסְפָּר׃ אַרְבָּעִים יַכֶּנּוּ לֹא יֹסִיף
פֶּן־יֹסִיף לְהַכֹּתוֹ עַל־אֵלֶּה מַכָּה רַבָּה וְנִקְלָה אָחִיךָ
ה 4 לְעֵינֶיךָ׃ לֹא־תַחְסֹם שׁוֹר בְּדִישׁוֹ׃ ס כִּי־יֵשְׁבוּ
אַחִים יַחְדָּו וּמֵת אַחַד מֵהֶם וּבֵן אֵין־לוֹ לֹא־תִהְיֶה
אֵשֶׁת־הַמֵּת הַחוּצָה לְאִישׁ זָר יְבָמָהּ יָבֹא עָלֶיהָ וּלְקָחָהּ
6 לוֹ לְאִשָּׁה וְיִבְּמָהּ׃ וְהָיָה הַבְּכוֹר אֲשֶׁר תֵּלֵד יָקוּם עַל־
שֵׁם

Quod mercenarii mercedem non retineat; sed in die suo det illam.

16 Ne quisquam pro alio interficiatur.

17 Ne pauperum judicium pervertatur.

19 Quod manipulus omissus in messe & olivarum, aut vindemiæ reliquiæ pro egenis & pauperibus sint.

Cap. XXV. Quod, qui ex judicum sententiâ verberibus mulctandus sit, quadraginta plagis, & non pluribus percutiatur.

4 Quod non obturent os bovis triturantis.

5 Quod si aliquis

obeat absque filiorum generatione, ejus uxorem superstes frater in matrimonium accipiat: qui si renuat, celebretur ceremonia, qua ignominiæ notam publicè subeat.

שֵׁם אָחִיו הַמֵּת וְלֹא־יִמָּחֶה שְׁמוֹ מִיִּשְׂרָאֵל׃ וְאִם־לֹא 7
יַחְפֹּץ הָאִישׁ לָקַחַת אֶת־יְבִמְתּוֹ וְעָלְתָה יְבִמְתּוֹ
הַשַּׁעְרָה אֶל־הַזְּקֵנִים וְאָמְרָה מֵאֵן יְבָמִי לְהָקִים לְאָחִיו
שֵׁם בְּיִשְׂרָאֵל לֹא אָבָה יַבְמִי׃ וְקָרְאוּ־לוֹ זִקְנֵי־עִירוֹ 8
וְדִבְּרוּ אֵלָיו וְעָמַד וְאָמַר לֹא חָפַצְתִּי לְקַחְתָּהּ׃ וְנִגְּשָׁה 9
יְבִמְתּוֹ אֵלָיו לְעֵינֵי הַזְּקֵנִים וְחָלְצָה נַעֲלוֹ מֵעַל רַגְלוֹ
וְיָרְקָה בְּפָנָיו וְעָנְתָה וְאָמְרָה כָּכָה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר
לֹא־יִבְנֶה אֶת־בֵּית אָחִיו׃ וְנִקְרָא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל בֵּית 10
חֲלוּץ הַנָּעַל׃ ס כִּי־יִנָּצוּ אֲנָשִׁים יַחְדָּו אִישׁ 11
וְאָחִיו וְקָרְבָה אֵשֶׁת הָאֶחָד לְהַצִּיל אֶת־אִישָׁהּ מִיַּד
מַכֵּהוּ וְשָׁלְחָה יָדָהּ וְהֶחֱזִיקָה בְּמִבְשָׁיו׃ וְקָצַתָּה אֶת־ 12
כַּפָּהּ לֹא תָחוֹס עֵינֶךָ׃ ס לֹא־יִהְיֶה לְךָ 13
בְּכִיסְךָ אֶבֶן וָאֶבֶן גְּדוֹלָה וּקְטַנָּה׃ לֹא־יִהְיֶה לְךָ בְּבֵיתְךָ 14
אֵיפָה וָאֵיפָה גְּדוֹלָה וּקְטַנָּה׃ אֶבֶן שְׁלֵמָה וְצֶדֶק יִהְיֶה־ טו
לָךְ אֵיפָה שְׁלֵמָה וְצֶדֶק יִהְיֶה־לָּךְ לְמַעַן יַאֲרִיכוּ יָמֶיךָ
עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃ כִּי תוֹעֲבַת 16
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כָּל־עֹשֵׂה אֵלֶּה כֹּל עֹשֵׂה עָוֶל׃

פ

זָכוֹר אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה לְךָ עֲמָלֵק בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתְכֶם 17
מִמִּצְרָיִם׃ אֲשֶׁר קָרְךָ בַּדֶּרֶךְ וַיְזַנֵּב בְּךָ כָּל־הַנֶּחֱשָׁלִים 18
אַחֲרֶיךָ וְאַתָּה עָיֵף וְיָגֵעַ וְלֹא יָרֵא אֱלֹהִים׃ וְהָיָה 19
בְּהָנִיחַ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ ׀ לְךָ מִכָּל־אֹיְבֶיךָ מִסָּבִיב בָּאָרֶץ
אֲשֶׁר יְהוָה־אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה לְרִשְׁתָּהּ תִּמְחֶה
אֶת־זֵכֶר עֲמָלֵק מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם לֹא תִשְׁכָּח׃

פ פ פ נ 50

וְהָיָה כִּי־תָבוֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן כו א
לְךָ נַחֲלָה וִירִשְׁתָּהּ וְיָשַׁבְתָּ בָּהּ׃ וְלָקַחְתָּ מֵרֵאשִׁית ב
כל

11 *Quod, cum duo pugnent inter se, & unius uxor alterius verenda apprehenderit, manus ei abscindatur.*

13 *Ne quisquam habeat duo pondera, aut mensuras, alia majora, alia minora; alia ad emendum, alia ad vendendum.*

17 *Commendat illis, recordentur mali, quod eis intulit Amalech: ut cum quieſcant, ejus memoriam ex orbe terrarum deleant.*

Cap. xxvi. *Precipit Deus, ut quicumque agrum poſ-*

כָּל־פְּרִי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר תָּבִיא מֵאַרְצְךָ אֲשֶׁר יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ וְשַׂמְתָּ בַטֶּנֶא וְהָלַכְתָּ אֶל־הַמָּקוֹם
3 אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם׃ וּבָאתָ אֶל־
הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם וְאָמַרְתָּ אֵלָיו הִגַּדְתִּי
הַיּוֹם לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי־בָאתִי אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
4 יְהוָה לַאֲבֹתֵינוּ לָתֶת לָנוּ׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן הַטֶּנֶא מִיָּדֶךָ
ה וְהִנִּיחוֹ לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ וְעָנִיתָ וְאָמַרְתָּ לִפְנֵי
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲרַמִּי אֹבֵד אָבִי וַיֵּרֶד מִצְרַיְמָה וַיָּגָר שָׁם
6 בִּמְתֵי מְעָט וַיְהִי־שָׁם לְגוֹי גָּדוֹל עָצוּם וָרָב׃ וַיָּרֵעוּ אֹתָנוּ
7 הַמִּצְרִים וַיְעַנּוּנוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה׃ וַנִּצְעַק אֶל־
יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־קֹלֵנוּ וַיַּרְא אֶת־
8 עָנְיֵנוּ וְאֶת־עֲמָלֵנוּ וְאֶת־לַחֲצֵנוּ׃ וַיּוֹצִאֵנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם
בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה וּבְמֹרָא גָדֹל וּבְאֹתוֹת
9 וּבְמֹפְתִים׃ וַיְבִאֵנוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיִּתֶּן־לָנוּ אֶת־
י הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃ וְעַתָּה הִנֵּה
הֵבֵאתִי אֶת־רֵאשִׁית פְּרִי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתָּה לִּי יְהוָה
וְהִנַּחְתּוֹ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לִפְנֵי יְהוָה
11 אֱלֹהֶיךָ׃ וְשָׂמַחְתָּ בְּכָל־הַטּוֹב אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ וּלְבֵיתֶךָ אַתָּה וְהַלֵּוִי וְהַגֵּר אֲשֶׁר בְּקִרְבֶּךָ׃

sideat, quotannis afferat in sanctuarium suorum fructuum primitias, & cum illas offerat sacerdoti, altâ voce mentionem faciat præteriti sui status in Ægypti servitute, unde Deus portentosè eduxit eos, ac omnia præstitit, quæ eorum patribus promisit.

12 ס כִּי תְכַלֶּה לַעְשֵׂר אֶת־כָּל־מַעְשַׂר
תְּבוּאָתְךָ בַּשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁת שְׁנַת הַמַּעֲשֵׂר וְנָתַתָּה
לַלֵּוִי לַגֵּר לַיָּתוֹם וְלָאַלְמָנָה וְאָכְלוּ בִשְׁעָרֶיךָ וְשָׂבֵעוּ׃
13 וְאָמַרְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בִּעַרְתִּי הַקֹּדֶשׁ מִן־הַבַּיִת
וְגַם נְתַתִּיו לַלֵּוִי וְלַגֵּר לַיָּתוֹם וְלָאַלְמָנָה כְּכָל־מִצְוָתְךָ
14 אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי לֹא־עָבַרְתִּי מִמִּצְוֹתֶיךָ וְלֹא שָׁכָחְתִּי׃ לֹא־
אָכַלְתִּי בְּאֹנִי מִמֶּנּוּ וְלֹא־בִעַרְתִּי מִמֶּנּוּ בְּטָמֵא וְלֹא־
קמץ בז״ק נָתַתִּי מִמֶּנּוּ לְמֵת שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהָי עָשִׂיתִי
טו כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי׃ הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן־הַשָּׁמַיִם

Quod anno tertio, quo secundæ decimæ egenis tribuuntur, in sanctuario fateatur illis usum fuisse juxta divinum præceptum; ac pro communi omnium prosperitate oret.

וּבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאֵת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה
לָנוּ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ:

Hortatur populum ad observantiam Legis, indicans eis, Deum illos in populum sibi singularem accepisse.

16 ס הַיּוֹם הַזֶּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מְצַוְּךָ לַעֲשׂוֹת
אֶת־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים וְשָׁמַרְתָּ וְעָשִׂיתָ
17 אוֹתָם בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ: אֶת־יְהוָה הֶאֱמַרְתָּ
הַיּוֹם לִהְיוֹת לְךָ לֵאלֹהִים וְלָלֶכֶת בִּדְרָכָיו וְלִשְׁמֹר חֻקָּיו
18 וּמִצְוֹתָיו וּמִשְׁפָּטָיו וְלִשְׁמֹעַ בְּקֹלוֹ: וַיהוָה הֶאֱמִירְךָ הַיּוֹם
לִהְיוֹת לוֹ לְעַם סְגֻלָּה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לָךְ וְלִשְׁמֹר כָּל־
19 מִצְוֹתָיו: וְלִתִתְךָ עֶלְיוֹן עַל־כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר עָשָׂה
לְתִהְלָה וּלְשֵׁם וּלְתִפְאָרֶת וְלִהְיֹתְךָ עַם־קָדֹשׁ לַיהוָה
אֱלֹהֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר: פ

Cap. XXVII. Præcipit, cum transeant Jardenem, ut magnos lapides erigant, super quibus Legem scribant; & quod in monte Hebal ædificent aram, in qua offerant sacrificia Deo.

כז א וַיְצַו מֹשֶׁה וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הָעָם לֵאמֹר שָׁמֹר אֶת־
2 כָּל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם: וְהָיָה
בַּיּוֹם אֲשֶׁר תַּעַבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ וַהֲקֵמֹתָ לְךָ אֲבָנִים גְּדֹלוֹת וְשַׂדְתָּ אֹתָם
3 בַּשִּׂיד: וְכָתַבְתָּ עֲלֵיהֶן אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת
בְּעָבְרֶךָ לְמַעַן אֲשֶׁר תָּבֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
4 יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ לָךְ: וְהָיָה בְּעָבְרְכֶם אֶת־הַיַּרְדֵּן
תָּקִימוּ אֶת־הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם
הַיּוֹם בְּהַר עֵיבָל וְשַׂדְתָּ אֹתָם בַּשִּׂיד: וּבָנִיתָ שָׁם מִזְבֵּחַ ה
לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ מִזְבַּח אֲבָנִים לֹא־תָנִיף עֲלֵיהֶם בַּרְזֶל:
6 אַבְנֵי שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה אֶת־מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהַעֲלִיתָ
7 עָלָיו עֹלֹת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ: וְזָבַחְתָּ שְׁלָמִים וְאָכַלְתָּ שָׁם
8 וְשָׂמַחְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: וְכָתַבְתָּ עַל־הָאֲבָנִים אֵת־
ב׳ פתוחה כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת בַּאֵר הֵיטֵב: ס

Mosehunà cum sacerdotibus & Levitis com

9 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה וְהַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל
קמץ בו׳ק לֵאמֹר הַסְכֵּת וּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל הַיּוֹם הַזֶּה נִהְיֵיתָ לְעָם
ליהוה

mendat Israël Legis observationes.

יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְעָשִׂיתָ
מצותיו ק׳ אֶת־מִצְוֹתָו וְאֶת־חֻקָּיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם׃
11 11 ס וַיְצַו מֹשֶׁה אֶת־הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר׃ אֵלֶּה
יַעַמְדוּ לְבָרֵךְ אֶת־הָעָם עַל־הַר גְּרִזִים בְּעָבְרְכֶם אֶת־
13 הַיַּרְדֵּן שִׁמְעוֹן וְלֵוִי וִיהוּדָה וְיִשָּׂשכָר וְיוֹסֵף וּבִנְיָמִן׃ וְאֵלֶּה
יַעַמְדוּ עַל־הַקְּלָלָה בְּהַר עֵיבָל רְאוּבֵן גָּד וְאָשֵׁר וּזְבוּלֻן
14 דָּן וְנַפְתָּלִי׃ וְעָנוּ הַלְוִיִּם וְאָמְרוּ אֶל־כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל
טו קוֹל רָם׃ ס אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
פֶּסֶל וּמַסֵּכָה תּוֹעֲבַת יְהוָה מַעֲשֵׂה יְדֵי חָרָשׁ וְשָׂם
בַּסָּתֶר וְעָנוּ כָל־הָעָם וְאָמְרוּ אָמֵן׃ ס
16 אָרוּר מַקֵּלֶה אָבִיו וְאִמּוֹ וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן׃
17 ס אָרוּר מַסִּיג גְּבוּל רֵעֵהוּ וְאָמַר כָּל־הָעָם
18 אָמֵן׃ ס אָרוּר מַשֶּׁגֶה עִוֵּר בַּדָּרֶךְ וְאָמַר כָּל־
19 הָעָם אָמֵן׃ ס אָרוּר מַטֶּה מִשְׁפַּט גֵּר־יָתוֹם
כ וְאַלְמָנָה וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן׃ אָרוּר שֹׁכֵב עִם־אֵשֶׁת
אָבִיו כִּי גִלָּה כְּנַף אָבִיו וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן׃ ס
21 אָרוּר שֹׁכֵב עִם־כָּל־בְּהֵמָה וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן׃
22 ס אָרוּר שֹׁכֵב עִם־אֲחֹתוֹ בַּת־אָבִיו אוֹ בַת־אִמּוֹ
23 וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן׃ ס אָרוּר שֹׁכֵב עִם־חֹתַנְתּוֹ
24 וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן׃ ס אָרוּר מַכֵּה רֵעֵהוּ
כה בַּסָּתֶר וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן׃ ס אָרוּר לֹקֵחַ
שֹׁחַד לְהַכּוֹת נֶפֶשׁ דָּם נָקִי וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן׃
26 ס אָרוּר אֲשֶׁר לֹא־יָקִים אֶת־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת
לַעֲשׂוֹת אוֹתָם וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן׃ פ

Cap. XXVIII. Pollicetur populo maximam benedictionem summamque prosperitatem, si

כח וְהָיָה אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר
לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם וּנְתָנְךָ
2 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עֶלְיוֹן עַל כָּל־גּוֹיֵי הָאָרֶץ׃ וּבָאוּ עָלֶיךָ כָּל־
הַבְּרָכוֹת הָאֵלֶּה וְהִשִּׂיגֻךָ כִּי תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה

11 Designat sex tribus, quæ stabunt super montem Gerisim ad pronunciandam benedictionem; aliæque sex super montem Hebal ad maledictionem, quam consequenter præscribit.

אֱלֹהֶיךָ׃ 3 בָּרוּךְ אַתָּה בָּעִיר וּבָרוּךְ אַתָּה בַּשָּׂדֶה׃ 4 *Dei præceptis obediant.*
פְּרִי־בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתְךָ וּפְרִי בְהֶמְתֶּךָ שְׁגַר אֲלָפֶיךָ
וְעַשְׁתְּרֹת צֹאנֶךָ׃ 5 בָּרוּךְ טַנְאֲךָ וּמִשְׁאַרְתֶּךָ׃ 6 בָּרוּךְ אַתָּה
בְּבֹאֶךָ וּבָרוּךְ אַתָּה בְּצֵאתֶךָ׃ 7 יִתֵּן יְהוָה אֶת־אֹיְבֶיךָ
הַקָּמִים עָלֶיךָ נִגָּפִים לְפָנֶיךָ בְּדֶרֶךְ אֶחָד יֵצְאוּ אֵלֶיךָ
וּבְשִׁבְעָה דְרָכִים יָנוּסוּ לְפָנֶיךָ׃ 8 יְצַו יְהוָה אִתְּךָ אֶת־
הַבְּרָכָה בַּאֲסָמֶיךָ וּבְכֹל מִשְׁלַח יָדֶךָ וּבֵרַכְךָ בָּאָרֶץ
אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃ 9 יְקִימְךָ יְהוָה־לוֹ לְעַם
קָדוֹשׁ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע־לָךְ כִּי תִשְׁמֹר אֶת־מִצְוֹת יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ וְהָלַכְתָּ בִּדְרָכָיו׃ 10 וְרָאוּ כָל־עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם
יְהוָה נִקְרָא עָלֶיךָ וְיָרְאוּ מִמֶּךָּ׃ 11 וְהוֹתִרְךָ יְהוָה לְטוֹבָה
בִּפְרִי בִטְנְךָ וּבִפְרִי בְהֶמְתְּךָ וּבִפְרִי אַדְמָתְךָ עַל
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֶיךָ לָתֵת לָךְ׃ 12 יִפְתַּח
יְהוָה ׀ לְךָ אֶת־אוֹצָרוֹ הַטּוֹב אֶת־הַשָּׁמַיִם לָתֵת מְטַר־
אַרְצְךָ בְּעִתּוֹ וּלְבָרֵךְ אֵת כָּל־מַעֲשֵׂה יָדֶךָ וְהִלִּיתָ גּוֹיִם
רַבִּים וְאַתָּה לֹא תִלְוֶה׃ 13 וּנְתָנְךָ יְהוָה לְרֹאשׁ וְלֹא לְזָנָב
וְהָיִיתָ רַק לְמַעְלָה וְלֹא תִהְיֶה לְמַטָּה כִּי־תִשְׁמַע אֶל־
מִצְוֹת ׀ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לִשְׁמֹר
וְלַעֲשׂוֹת׃ 14 וְלֹא תָסוּר מִכָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה
אֶתְכֶם הַיּוֹם יָמִין וּשְׂמֹאול לָלֶכֶת אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים
לְעָבְדָם׃ פ

וְהָיָה אִם־לֹא תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת טו *Gravissima supplicia, horribiles maledictiones, & calamitates minatur eis, si Dei Legem non custodierint, & ejus prace-*
אֶת־כָּל־מִצְוֹתָיו וְחֻקֹּתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם וּבָאוּ
עָלֶיךָ כָּל־הַקְּלָלוֹת הָאֵלֶּה וְהִשִּׂיגוּךָ׃ 16 אָרוּר אַתָּה
בָּעִיר וְאָרוּר אַתָּה בַּשָּׂדֶה׃ 17 אָרוּר טַנְאֲךָ וּמִשְׁאַרְתֶּךָ׃
אָרוּר פְּרִי־בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתְךָ שְׁגַר אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרֹת
צֹאנֶךָ׃ 19 כ אָרוּר אַתָּה בְּבֹאֶךָ וְאָרוּר אַתָּה בְּצֵאתֶךָ׃ 20 יְשַׁלַּח
יְהוָה ׀ בְּךָ אֶת־הַמְּאֵרָה אֶת־הַמְהוּמָה וְאֶת־הַמִּגְעֶרֶת

בכל

בְּכֹל מִשְׁלַח יָדְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה עַד הִשָּׁמְדְךָ וְעַד אֲבָדְךָ
מַהֵר מִפְּנֵי רָעַ מַעֲלָלֶיךָ אֲשֶׁר עֲזַבְתָּנִי: יַדְבֵּק יְהוָה בְּךָ
אֶת הַדֶּבֶר עַד כַּלֹּתוֹ אֹתְךָ מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתָּה
בָא שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ: יַכְּכָה יְהוָה בַּשַּׁחֶפֶת וּבַקַּדַּחַת
וּבַדַּלֶּקֶת וּבַחַרְחֻר וּבַחֶרֶב וּבְשִׁדָּפוֹן וּבִירָקוֹן וּרְדָפוּךָ
עַד אָבְדֶךָ: וְהָיוּ שָׁמֶיךָ אֲשֶׁר עַל רֹאשְׁךָ נְחֹשֶׁת וְהָאָרֶץ
אֲשֶׁר תַּחְתֶּיךָ בַּרְזֶל: יִתֵּן יְהוָה אֶת מְטַר אַרְצְךָ אָבָק
וְעָפָר מִן הַשָּׁמַיִם יֵרֵד עָלֶיךָ עַד הִשָּׁמְדֶךָ: יִתֶּנְךָ יְהוָה
נָגָף לִפְנֵי אֹיְבֶיךָ בְּדֶרֶךְ אֶחָד תֵּצֵא אֵלָיו וּבְשִׁבְעָה
דְרָכִים תָּנוּס לְפָנָיו וְהָיִית לְזַעֲוָה לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ:
וְהָיְתָה נִבְלָתְךָ לְמַאֲכָל לְכָל עוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת
הָאָרֶץ וְאֵין מַחֲרִיד: יַכְּכָה יְהוָה בִּשְׁחִין מִצְרַיִם
ובשחורים וּבָעְפָלִים וּבַגָּרָב וּבֶחָרֶס אֲשֶׁר לֹא תוּכַל לְהֵרָפֵא:
יַכְּכָה יְהוָה בְּשִׁגָּעוֹן וּבְעִוָּרוֹן וּבְתִמְהוֹן לֵבָב: וְהָיִיתָ
מְמַשֵּׁשׁ בַּצָּהֳרַיִם כַּאֲשֶׁר יְמַשֵּׁשׁ הָעִוֵּר בָּאֲפֵלָה וְלֹא
תַצְלִיחַ אֶת דְּרָכֶיךָ וְהָיִיתָ אַךְ עָשׁוּק וְגָזוּל כָּל הַיָּמִים
ואין מושיע: אִשָּׁה תְאָרֵשׂ וְאִישׁ אַחֵר יִשְׁגָּלֶנָּה בַּיִת
תִּבְנֶה וְלֹא תֵשֵׁב בּוֹ כֶּרֶם תִּטַּע וְלֹא תְחַלְּלֶנּוּ: שׁוֹרְךָ
טָבוּחַ לְעֵינֶיךָ וְלֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ חֲמֹרְךָ גָּזוּל מִלְּפָנֶיךָ
וְלֹא יָשׁוּב לָךְ צֹאנֶךָ נְתֻנוֹת לְאֹיְבֶיךָ וְאֵין לְךָ מוֹשִׁיעַ:
בָּנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ נְתֻנִים לְעַם אַחֵר וְעֵינֶיךָ רֹאוֹת וְכָלוֹת
אֲלֵיהֶם כָּל הַיּוֹם וְאֵין לְאֵל יָדֶךָ: פְּרִי אַדְמָתְךָ וְכָל
יְגִיעֲךָ יֹאכַל עַם אֲשֶׁר לֹא יָדָעְתָּ וְהָיִיתָ רַק עָשׁוּק וְרָצוּץ
כָּל הַיָּמִים: וְהָיִיתָ מְשֻׁגָּע מִמַּרְאֵה עֵינֶיךָ אֲשֶׁר תִּרְאֶה:
יַכְּכָה יְהוָה בִּשְׁחִין רָע עַל הַבִּרְכַּיִם וְעַל הַשֹּׁקַיִם
אֲשֶׁר לֹא תוּכַל לְהֵרָפֵא מִכַּף רַגְלְךָ וְעַד קָדְקֳדֶךָ:
יוֹלֵךְ יְהוָה אֹתְךָ וְאֶת מַלְכְּךָ אֲשֶׁר תָּקִים עָלֶיךָ אֶל
גּוֹי אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתָּ אַתָּה וַאֲבֹתֶיךָ וְעָבַדְתָּ שָׁם אֱלֹהִים

pta ſeroa-verint.

Prædicit illis, quod captivi ſimul cum rege ſuo in

37 אחרים עין ואבן: והיית לשמה למשל ולשנינה בכל
38 העמים אשר ינהגך יהוה שמה: זרע רב תוציא השדה
39 ומעט תאסף כי יחסלנו הארבה: כרמים תטע ועבדת
ויין לא תשתה ולא תאגר כי תאכלנו התלעת:
41 זיתים יהיו לך בכל גבולך ושמן לא תסוך כי ישל מ
42 זיתך: בנים ובנות תוליד ולא יהיו לך כי ילכו בשבי:
43 כל עצך ופרי אדמתך ירש הצלצל: הגר אשר
בקרבך יעלה עליך מעלה מעלה ואתה תרד מטה
44 מטה: הוא ילוך ואתה לא תלונו הוא יהיה לראש
ואתה תהיה לזנב: ובאו עליך כל הקללות האלה מה
ורדפוך והשיגוך עד השמדך כי לא שמעת בקול יהוה
46 אלהיך לשמר מצותיו וחקתיו אשר צוך: והיו בך
47 לאות ולמופת ובזרעך עד עולם: תחת אשר לא
עבדת את יהוה אלהיך בשמחה ובטוב לבב מרב
48 כל: ועבדת את איביך אשר ישלחנו יהוה בך ברעב
ובצמא ובעירם ובחסר כל ונתן על ברזל על צוארך
49 עד השמידו אתך: ישא יהוה עליך גוי ממרחק מקצה
הארץ כאשר ידאה הנשר גוי אשר לא תשמע
נ לשנו: גוי עז פנים אשר לא ישא פנים לזקן
51 ונער לא יחן: ואכל פרי בהמתך ופרי אדמתך
עד השמדך אשר לא ישאיר לך דגן תירוש
ויצהר שגר אלפיך ועשתרת צאנך עד האבידו אתך:
52 והצר לך בכל שעריך עד רדת חמתיך הגבהת
והבצרות אשר אתה בטח בהן בכל ארצך והצר לך
בכל שעריך בכל ארצך אשר נתן יהוה אלהיך לך:
53 ואכלת פרי בטנך בשר בניך ובנתיך אשר נתן לך
יהוה אלהיך במצור ובמצוק אשר יציק לך איבך:
54 האיש הרך בך והענג מאד תרע עינו באחיו ובאשת
חיקו

terras alienas abducentur, ut factum est per Nebuchadnesar, qui regem Hischian, & populum in Babylonem captivos duxit.

Vaticinatur eis magnum ipsorum excidium, per peregrinos hostes infligendum, sub quibus gravissimas calamitates paterentur; adeo ut fructum ventris sui comedere cogerentur.

נה חֵיקוֹ וּבִיתָר בָּנָיו אֲשֶׁר יוֹתִיר׃ מִתֵּת לְאַחַד מֵהֶם
מִבְּשַׂר בָּנָיו אֲשֶׁר יֹאכֵל מִבְּלִי הִשָּׁאִיר־לוֹ כֹּל בְּמָצוֹר
56 וּבְמָצוֹק אֲשֶׁר יָצִיק לְךָ אֹיִבְךָ בְּכָל־שְׁעָרֶיךָ׃ הָרַכָּה
בָךְ וְהָעֲנֻגָּה אֲשֶׁר לֹא־נִסְּתָה כַף־רַגְלָהּ הַצֵּג עַל־הָאָרֶץ
מֵהִתְעַנֵּג וּמֵרֹךְ תֵּרַע עֵינָהּ בְּאִישׁ חֵיקָהּ וּבִבְנָהּ
57 וּבְבִתָּהּ׃ וּבְשִׁלְיָתָהּ הַיּוֹצֵאת ׀ מִבֵּין רַגְלֶיהָ וּבְבָנֶיהָ
אֲשֶׁר תֵּלֵד כִּי־תֹאכְלֵם בְּחֹסֶר־כֹּל בַּסֵּתֶר בְּמָצוֹר
Repetit illis omnia hæc ipsis eventura, si Dei Legem non servaverint, eumque non timuerint.
58 וּבְמָצוֹק אֲשֶׁר יָצִיק לְךָ אֹיִבְךָ בִּשְׁעָרֶיךָ׃ אִם־לֹא
תִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת הַכְּתֻבִים
בַּסֵּפֶר הַזֶּה לְיִרְאָה אֶת־הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא הַזֶּה אֶת
59 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ וְהִפְלָא יְהוָה אֶת־מַכֹּתְךָ וְאֶת מַכּוֹת
זַרְעֶךָ מַכּוֹת גְּדֹלֹת וְנֶאֱמָנוֹת וְחֹלָיִם רָעִים וְנֶאֱמָנִים׃
ס וְהֵשִׁיב בְּךָ אֶת כָּל־מַדְוֵה מִצְרַיִם אֲשֶׁר יָגֹרְתָּ מִפְּנֵיהֶם
61 וְדָבְקוּ בָךְ׃ גַּם כָּל־חֳלִי וְכָל־מַכָּה אֲשֶׁר לֹא כָתוּב
בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֹּאת יַעְלֵם יְהוָה עָלֶיךָ עַד הִשָּׁמְדֶךָ׃
קמץ בו"ק 62 וְנִשְׁאַרְתֶּם בִּמְתֵי מְעָט תַּחַת אֲשֶׁר הֱיִיתֶם כְּכוֹכְבֵי
63 הַשָּׁמַיִם לָרֹב כִּי־לֹא שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ וְהָיָה
כַּאֲשֶׁר־שָׂשׂ יְהוָה עֲלֵיכֶם לְהֵיטִיב אֶתְכֶם וּלְהַרְבּוֹת
אֶתְכֶם כֵּן יָשִׂישׂ יְהוָה עֲלֵיכֶם לְהַאֲבִיד אֶתְכֶם
וּלְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם וְנִסַּחְתֶּם מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־אַתָּה
Ex terra promissionis relegati, in omnes terræ populos dispergentur ab uno orbis extremo usque ad alterum; nec tamen ibi quiescent.
64 בָא־שָׁמָּה לָרֶשֶׁת אֹתָהּ׃ וְהֵפִיצְךָ יְהוָה בְּכָל־הָעַמִּים מִקְצֵה
הָאָרֶץ וְעַד־קְצֵה הָאָרֶץ וְעָבַדְתָּ שָׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים
סה אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתָּ אַתָּה וַאֲבֹתֶיךָ עֵץ וָאָבֶן׃ וּבַגּוֹיִם הָהֵם
לֹא תַרְגִּיעַ וְלֹא־יִהְיֶה מָנוֹחַ לְכַף־רַגְלֶךָ וְנָתַן יְהוָה לְךָ
66 שָׁם לֵב רִגָּז וְכִלְיוֹן עֵינַיִם וְדַאֲבוֹן נָפֶשׁ׃ וְהָיוּ חַיֶּיךָ
תְּלָאִים לְךָ מִנֶּגֶד וּפָחַדְתָּ לַיְלָה וְיוֹמָם וְלֹא תַאֲמִין
67 בְּחַיֶּיךָ׃ בַּבֹּקֶר תֹּאמַר מִי־יִתֵּן עֶרֶב וּבָעֶרֶב תֹּאמַר מִי־
קמץ בו"ק יִתֵּן בֹּקֶר מִפַּחַד לְבָבְךָ אֲשֶׁר תִּפְחָד וּמִמַּרְאֵה עֵינֶיךָ

אֲשֶׁר תִּרְאֶה׃ וְהִשִּׁיבְךָ יְהוָה מִצְרַיִם בָּאֳנִיּוֹת בַּדֶּרֶךְ 68
אֲשֶׁר אָמַרְתִּי לְךָ לֹא־תֹסִיף עוֹד לִרְאֹתָהּ וְהִתְמַכַּרְתֶּם 69 *Prædictæ benedictiones, & maledictiones sunt pactum, quod Deus ipse fecit cum filiis Israël.*
שָׁם לְאוֹיְבֶיךָ לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת וְאֵין קֹנֶה׃ ס

אֵלֶּה דִּבְרֵי הַבְּרִית אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה 69
לִכְרֹת אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מוֹאָב מִלְּבַד הַבְּרִית
אֲשֶׁר־כָּרַת אִתָּם בְּחֹרֵב׃ פ

כט וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַתֶּם 1 Cap. XXIX. *Moseh vocat universum populum, cui refert portenta, quæ Deus operatus fuerat pro illis, & quod increduli tamen fuerint.*
רְאִיתֶם אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְעֵינֵיכֶם בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם לְפַרְעֹה וּלְכָל־עֲבָדָיו וּלְכָל־אַרְצוֹ׃ הַמַּסֹּת 2
הַגְּדֹלֹת אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ הָאֹתֹת וְהַמֹּפְתִים הַגְּדֹלִים
הָהֵם׃ וְלֹא־נָתַן יְהוָה לָכֶם לֵב לָדַעַת וְעֵינַיִם לִרְאוֹת 3
וְאָזְנַיִם לִשְׁמֹעַ עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וָאוֹלֵךְ אֶתְכֶם אַרְבָּעִים 4
שָׁנָה בַּמִּדְבָּר לֹא־בָלוּ שַׂלְמֹתֵיכֶם מֵעֲלֵיכֶם וְנַעֲלְךָ לֹא־
בָלְתָה מֵעַל רַגְלֶךָ׃ לֶחֶם לֹא אֲכַלְתֶּם וְיַיִן וְשֵׁכָר לֹא שְׁתִיתֶם לְמַעַן תֵּדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ וַתָּבֹאוּ 6 *Qualiter eos rexerit in deserto.*
אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיֵּצֵא סִיחֹן מֶלֶךְ־חֶשְׁבּוֹן וְעוֹג מֶלֶךְ־
הַבָּשָׁן לִקְרָאתֵנוּ לַמִּלְחָמָה וַנַּכֵּם׃ וַנִּקַּח אֶת־אַרְצָם 7
וַנִּתְּנָהּ לְנַחֲלָה לָרְאוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשִּׁי׃
וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם 8
לְמַעַן תַּשְׂכִּילוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן׃

נא 51 פ פ פ

אַתֶּם נִצָּבִים הַיּוֹם כֻּלְּכֶם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם 9 *Renovat Moseh pactum inter Deum, & populum Israël, per quem illud non solum præsentibus, sed omnibus generationi-*
רָאשֵׁיכֶם שִׁבְטֵיכֶם זִקְנֵיכֶם וְשֹׁטְרֵיכֶם כֹּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל׃
טַפְּכֶם נְשֵׁיכֶם וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּקֶרֶב מַחֲנֶיךָ מֵחֹטֵב עֵצֶיךָ
עַד שֹׁאֵב מֵימֶיךָ׃ לְעָבְרְךָ בִּבְרִית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּבְאָלָתוֹ 11
אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כֹּרֵת עִמְּךָ הַיּוֹם׃ לְמַעַן הָקִים־אֹתְךָ 12
הַיּוֹם לוֹ לְעָם וְהוּא יִהְיֶה־לְּךָ לֵאלֹהִים כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לָךְ

וכאשר

וְכַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב׃
13 וְלֹא אִתְּכֶם לְבַדְּכֶם אָנֹכִי כֹּרֵת אֶת־הַבְּרִית הַזֹּאת
14 וְאֶת־הָאָלָה הַזֹּאת׃ כִּי אֶת־אֲשֶׁר יֶשְׁנוֹ פֹּה עִמָּנוּ עֹמֵד
הַיּוֹם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵת אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ פֹּה עִמָּנוּ
טו הַיּוֹם׃ כִּי־אַתֶּם יְדַעְתֶּם אֵת אֲשֶׁר־יָשַׁבְנוּ בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם
16 וְאֵת אֲשֶׁר עָבַרְנוּ בְּקֶרֶב הַגּוֹיִם אֲשֶׁר עֲבַרְתֶּם׃ וַתִּרְאוּ
אֶת־שִׁקּוּצֵיהֶם וְאֶת גִּלֻּלֵיהֶם עֵץ וְאֶבֶן כֶּסֶף וְזָהָב
17 אֲשֶׁר עִמָּהֶם׃ פֶּן־יֵשׁ בָּכֶם אִישׁ אוֹ־אִשָּׁה אוֹ
מִשְׁפָּחָה אוֹ־שֵׁבֶט אֲשֶׁר לְבָבוֹ פֹנֶה הַיּוֹם מֵעִם
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָלֶכֶת לַעֲבֹד אֶת־אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם הָהֵם
18 פֶּן־יֵשׁ בָּכֶם שֹׁרֶשׁ פֹּרֶה רֹאשׁ וְלַעֲנָה׃ וְהָיָה בְּשָׁמְעוֹ
אֶת־דִּבְרֵי הָאָלָה הַזֹּאת וְהִתְבָּרֵךְ בִּלְבָבוֹ לֵאמֹר
שָׁלוֹם יִהְיֶה־לִּי כִּי בִּשְׁרִרוּת לִבִּי אֵלֵךְ לְמַעַן סְפוֹת
19 הָרְוָה אֶת־הַצְּמֵאָה׃ לֹא־יֹאבֶה יְהוָה סְלַח לוֹ
כִּי אָז יֶעְשַׁן אַף־יְהוָה וְקִנְאָתוֹ בָּאִישׁ הַהוּא וְרָבְצָה
בּוֹ כָּל־הָאָלָה הַכְּתוּבָה בַּסֵּפֶר הַזֶּה וּמָחָה יְהוָה
כ אֶת־שְׁמוֹ מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם׃ וְהִבְדִּילוֹ יְהוָה לְרָעָה
מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אָלוֹת הַבְּרִית הַכְּתוּבָה
21 בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה׃ וְאָמַר הַדּוֹר הָאַחֲרוֹן
בְּנֵיכֶם אֲשֶׁר יָקוּמוּ מֵאַחֲרֵיכֶם וְהַנֵּכְרִי אֲשֶׁר יָבֹא
מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה וְרָאוּ אֶת־מַכּוֹת הָאָרֶץ הַהִוא
22 וְאֶת־תַּחֲלֻאֶיהָ אֲשֶׁר־חִלָּה יְהוָה בָּהּ׃ גָּפְרִית
וָמֶלַח שְׂרֵפָה כָּל־אַרְצָהּ לֹא תִזָּרַע וְלֹא תַצְמִחַ
וְלֹא־יַעֲלֶה בָהּ כָּל־עֵשֶׂב כְּמַהְפֵּכַת סְדֹם וַעֲמֹרָה
זעמים פ׳ אַדְמָה וּצְבֹיִם אֲשֶׁר הָפַךְ יְהוָה בְּאַפּוֹ וּבַחֲמָתוֹ׃
23 וְאָמְרוּ כָּל־הַגּוֹיִם עַל־מֶה עָשָׂה יְהוָה כָּכָה לָאָרֶץ
24 הַזֹּאת מֶה חֳרִי הָאַף הַגָּדוֹל הַזֶּה׃ וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר
עָזְבוּ אֶת־בְּרִית יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָם אֲשֶׁר כָּרַת
עִמָּם

bus futuris in æternum confirmat.

Enarrat eis gentilium idola nullius esse utilitatis, ideóque nullius, aut nulli sint, qui sibi idololatriam sequi suadeant; quare Dei iram, ac terræ desolationem minatur eis.

23 Quod gentes, quæ viderint maximam eorum terræ ruinam, agnoscent illam contigisse pro-

עִמָּם בְּהוֹצִיאוֹ אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: וַיֵּלְכוּ וַיַּעַבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם אֱלֹהִים אֲשֶׁר לֹא־יְדָעוּם וְלֹא חָלַק לָהֶם: וַיִּחַר־אַף יְהוָה בָּאָרֶץ הַהִוא לְהָבִיא עָלֶיהָ אֶת־כָּל־הַקְּלָלָה הַכְּתוּבָה בַּסֵּפֶר הַזֶּה: וַיִּתְּשֵׁם יְהוָה מֵעַל אַדְמָתָם בְּאַף וּבְחֵמָה וּבְקֶצֶף גָּדוֹל וַיַּשְׁלִכֵם ל׳ ובתי אֶל־אֶרֶץ אַחֶרֶת כַּיּוֹם הַזֶּה: הַנִּסְתָּרֹת לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהַנִּגְלֹת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד־עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דִּבְרֵי א׳ נקודות הַתּוֹרָה הַזֹּאת: ס וְהָיָה כִּי־יָבֹאוּ עָלֶיךָ לא כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה אֲשֶׁר נָתַתִּי לְפָנֶיךָ וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבְךָ בְּכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִדִּיחֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה: וְשַׁבְתָּ עַד־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְשָׁמַעְתָּ בְקֹלוֹ כְּכֹל אֲשֶׁר־אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם אַתָּה וּבָנֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ: וְשָׁב יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־שְׁבוּתְךָ וְרִחֲמֶךָ וְשָׁב וְקִבֶּצְךָ מִכָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר הֱפִיצְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה: אִם־יִהְיֶה נִדַּחֲךָ בִּקְצֵה הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם יְקַבֶּצְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקָּחֶךָ: וְהֵבִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יָרְשׁוּ אֲבֹתֶיךָ וְיָרַשְׁתָּהּ וְהֵיטִבְךָ וְהִרְבְּךָ מֵאֲבֹתֶיךָ: וּמָל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־לְבָבְךָ וְאֶת־לְבַב זַרְעֶךָ לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ: וְנָתַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵת כָּל־הָאָלוֹת הָאֵלֶּה עַל־אֹיְבֶיךָ וְעַל־שֹׂנְאֶיךָ אֲשֶׁר רְדָפוּךָ: וְאַתָּה תָּשׁוּב וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה וְעָשִׂיתָ אֶת־כָּל־מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם: וְהוֹתִירְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל מַעֲשֵׂה יָדֶךָ בְּפְרִי בִטְנְךָ וּבְפְרִי בְהֶמְתְּךָ וּבְפְרִי אַדְמָתְךָ לְטוֹבָה כִּי יָשׁוּב יְהוָה לָשׂוּשׂ עָלֶיךָ לְטוֹב כַּאֲשֶׁר־שָׂשׂ עַל־אֲבֹתֶיךָ: כִּי תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחֻקֹּתָיו הַכְּתוּבָה בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה כִּי תָשׁוּב אֶל־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ:

pter ejus incolarum peccata; divinumque judicium, quod eos in alienigenas terras ejecerit, rectum omnino prædicabunt.

Cap. XXX. *Prædicit eis, quod postquàm prædicta omnia præcesserint, ac per universam orbis terram dispersi sint, se se ad Deum convertent, qui ipsorum miserebitur, & eos in terras suas restituens, cor illorum ita circumcidet, ut iterum in nova peccata non amplius recidant: atque in omnibus eos multo majoribus bonorum incrementis, quàm patres suos, cumulabit.*

כִּי

11 ס כִּי הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ
12 הַיּוֹם לֹא־נִפְלֵאת הִוא מִמְּךָ וְלֹא רְחֹקָה הִוא׃ לֹא
בַשָּׁמַיִם הִוא לֵאמֹר מִי יַעֲלֶה־לָּנוּ הַשָּׁמַיְמָה וְיִקָּחֶהָ לָּנוּ
13 וְיַשְׁמִעֵנוּ אֹתָהּ וְנַעֲשֶׂנָּה׃ וְלֹא־מֵעֵבֶר לַיָּם הִוא לֵאמֹר
מִי יַעֲבָר־לָנוּ אֶל־עֵבֶר הַיָּם וְיִקָּחֶהָ לָּנוּ וְיַשְׁמִעֵנוּ אֹתָהּ
14 וְנַעֲשֶׂנָּה׃ כִּי־קָרוֹב אֵלֶיךָ הַדָּבָר מְאֹד בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ
טו לַעֲשֹׂתוֹ׃ ס רְאֵה נָתַתִּי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת־
16 הַחַיִּים וְאֶת־הַטּוֹב וְאֶת־הַמָּוֶת וְאֶת־הָרָע׃ אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְצַוְּךָ הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בִּדְרָכָיו
וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחֻקֹּתָיו וּמִשְׁפָּטָיו וְחָיִית וְרָבִיתָ וּבֵרַכְךָ
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃
17 וְאִם־יִפְנֶה לְבָבְךָ וְלֹא תִשְׁמָע וְנִדַּחְתָּ וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ
18 לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וַעֲבַדְתָּם׃ הִגַּדְתִּי לָכֶם הַיּוֹם כִּי אָבֹד
תֹּאבֵדוּן לֹא־תַאֲרִיכֻן יָמִים עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתָּה
19 עֹבֵר אֶת־הַיַּרְדֵּן לָבוֹא שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ הַעִדֹתִי בָכֶם
הַיּוֹם אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ הַחַיִּים וְהַמָּוֶת נָתַתִּי
לְפָנֶיךָ הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה וּבָחַרְתָּ בַּחַיִּים לְמַעַן תִּחְיֶה
2 אַתָּה וְזַרְעֶךָ׃ לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹעַ בְּקֹלוֹ
וּלְדָבְקָה־בוֹ כִּי הוּא חַיֶּיךָ וְאֹרֶךְ יָמֶיךָ לָשֶׁבֶת עַל־
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק
וּלְיַעֲקֹב לָתֵת לָהֶם׃

Oſtendit illis Legem, quam commendat eis, non remotam, ſed propinquam eſſe, ſiquidem eſt in ore, & corde ipſorum: itaque nullam excuſationem habent, ut ab ejus obſervatione ſe abſtineant.

15 Eis ante oculos ponit vitam, & bonum, mortem item, & malum; & hortatur illos, ut vitæ viam eligant.

פ פ פ נב 52

Cap. XXXI.

לא 1 וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־כָּל־
2 יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם בֶּן־מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי
הַיּוֹם לֹא־אוּכַל עוֹד לָצֵאת וְלָבוֹא וַיהוָה אָמַר אֵלַי לֹא
3 תַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה׃ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא ׀ עֹבֵר
לְפָנֶיךָ הוּא יַשְׁמִיד אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלְּפָנֶיךָ וִירִשְׁתָּם

Cap. XXXI. Moſeh ſeſe privat officio ſuo, & in ejus locum introducit Jehoſuah, quem animo confir-

יהושע

יְהוֹשֻׁעַ הוּא עֹבֵר לְפָנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃ וְעָשָׂה 4
יְהוָה לָהֶם כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְסִיחֹן וּלְעוֹג מַלְכֵי הָאֱמֹרִי
וּלְאַרְצָם אֲשֶׁר הִשְׁמִיד אֹתָם׃ וּנְתָנָם יְהוָה לִפְנֵיכֶם וַ
וְעָשִׂיתֶם לָהֶם כְּכָל הַמִּצְוָה אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶתְכֶם׃ חִזְקוּ 6
וְאִמְצוּ אַל תִּירְאוּ וְאַל תַּעַרְצוּ מִפְּנֵיהֶם כִּי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ הוּא הַהֹלֵךְ עִמָּךְ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַעַזְבֶךָּ׃
ס וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לִיהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו לְעֵינֵי 7
כָּל יִשְׂרָאֵל חֲזַק וֶאֱמָץ כִּי אַתָּה תָּבוֹא אֶת הָעָם הַזֶּה
אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתָם לָתֵת לָהֶם
וְאַתָּה תַּנְחִילֶנָּה אוֹתָם׃ וַיהוָה הוּא הַהֹלֵךְ לְפָנֶיךָ 8
הוּא יִהְיֶה עִמָּךְ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַעַזְבֶךָּ לֹא תִירָא וְלֹא
תֵחָת׃ וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת הַתּוֹרָה הַזֹּאת וַיִּתְּנָהּ אֶל 9
הַכֹּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי הַנֹּשְׂאִים אֶת אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה וְאֶל
כָּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְצַו מֹשֶׁה אוֹתָם לֵאמֹר מִקֵּץ שֶׁבַע 10
שָׁנִים בְּמֹעֵד שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה בְּחַג הַסֻּכּוֹת׃ בְּבוֹא כָל 11
יִשְׂרָאֵל לֵרָאוֹת אֶת פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר
יִבְחָר תִּקְרָא אֶת הַתּוֹרָה הַזֹּאת נֶגֶד כָּל יִשְׂרָאֵל
בְּאָזְנֵיהֶם׃ הַקְהֵל אֶת הָעָם הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַטַּף 12
וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ לְמַעַן יִשְׁמְעוּ וּלְמַעַן יִלְמְדוּ וְיָרְאוּ
אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְשָׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דִּבְרֵי
הַתּוֹרָה הַזֹּאת׃ וּבְנֵיהֶם אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ יִשְׁמְעוּ 13
וְלָמְדוּ לְיִרְאָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כָּל הַיָּמִים אֲשֶׁר
אַתֶּם חַיִּים עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת הַיַּרְדֵּן
שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ פ
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה הֵן קָרְבוּ יָמֶיךָ לָמוּת קְרָא אֶת 14
יְהוֹשֻׁעַ וְהִתְיַצְּבוּ בְּאֹהֶל מוֹעֵד וַאֲצַוֶּנּוּ וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה
וִיהוֹשֻׁעַ וַיִּתְיַצְּבוּ בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃ וַיֵּרָא יְהוָה בָּאֹהֶל טו
בְּעַמּוּד עָנָן וַיַּעֲמֹד עַמּוּד הֶעָנָן עַל פֶּתַח הָאֹהֶל׃ וַיֹּאמֶר 16
יְהוָה

mat, & populum, ad terræ expugnationem; illisque auxilium divinum certò promittit.

9 Moseh tradit Levitis Legem scriptam.
10 Jubet septimo quoque anno omnem populum Israël, homines & mulieres, parvulos & peregrinos, in festo Tabernaculorum apparere; & Legem hanc coram omnibus legi.

14 Deus præcipit Moseh, ut simul cum Jehosuah coram Tabernaculo appareat, ut agenda illi commendet.
16 Deus

prædicit Mosen, quod post ejus obitum populus ille derelinquet eum, & deos alienos sectabitur: itaque scribat canticum, & illud ostendat populo, ut sit illis in testimonium, quod prænunciavit eis omnia ipsorum infortunia, & calamitates, si Deum relinquerent.

יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הִנְּךָ שֹׁכֵב עִם־אֲבֹתֶיךָ וְקָם הָעָם הַזֶּה
וְזָנָה ׀ אַחֲרֵי אֱלֹהֵי נֵכַר־הָאָרֶץ אֲשֶׁר הוּא בָא־שָׁמָּה
בְּקִרְבּוֹ וְעָזָבֻנִי וְהֵפֵר אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר כָּרַתִּי אִתּוֹ׃
17 וְחָרָה אַפִּי בוֹ בַיּוֹם הַהוּא וַעֲזַבְתִּים וְהִסְתַּרְתִּי פָנַי מֵהֶם
וְהָיָה לֶאֱכֹל וּמְצָאֻהוּ רָעוֹת רַבּוֹת וְצָרוֹת וְאָמַר בַּיּוֹם
הַהוּא הֲלֹא עַל כִּי־אֵין אֱלֹהַי בְּקִרְבִּי מְצָאוּנִי הָרָעוֹת
18 הָאֵלֶּה׃ וְאָנֹכִי הַסְתֵּר אַסְתִּיר פָּנַי בַּיּוֹם הַהוּא עַל כָּל־
19 הָרָעָה אֲשֶׁר עָשָׂה כִּי פָנָה אֶל־אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃ וְעַתָּה
כִּתְבוּ לָכֶם אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת וְלַמְּדָה אֶת־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל שִׂימָה בְּפִיהֶם לְמַעַן תִּהְיֶה־לִּי הַשִּׁירָה
20 הַזֹּאת לְעֵד בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ כִּי־אֲבִיאֶנּוּ אֶל־
הָאֲדָמָה ׀ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבֹתָיו זָבַת חָלָב
וּדְבַשׁ וְאָכַל וְשָׂבַע וְדָשֵׁן וּפָנָה אֶל־אֱלֹהִים
אֲחֵרִים וַעֲבָדוּם וְנִאֲצוּנִי וְהֵפֵר אֶת־בְּרִיתִי׃
21 וְהָיָה כִּי־תִמְצֶאןָ אֹתוֹ רָעוֹת רַבּוֹת וְצָרוֹת וְעָנְתָה
הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְפָנָיו לְעֵד כִּי לֹא תִשָּׁכַח מִפִּי זַרְעוֹ כִּי
יָדַעְתִּי אֶת־יִצְרוֹ אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה הַיּוֹם בְּטֶרֶם
22 אֲבִיאֶנּוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי׃ וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־
23 הַשִּׁירָה הַזֹּאת בַּיּוֹם הַהוּא וַיְלַמְּדָהּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְצַו

Deus animum addit Jehosuah ad terræ promissionis oppugnationem.

אֶת־יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וַיֹּאמֶר חֲזַק וֶאֱמָץ כִּי אַתָּה תָּבִיא אֶת־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לָהֶם וְאָנֹכִי אֶהְיֶה
24 עִמָּךְ׃ וַיְהִי כְּכַלּוֹת מֹשֶׁה לִכְתֹּב אֶת־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה־
25 הַזֹּאת עַל־סֵפֶר עַד תֻּמָּם׃ וַיְצַו מֹשֶׁה אֶת־הַלְוִיִּם נֹשְׂאֵי

Mosen jubet librum Legis juxta arcam testamenti reponi.

26 אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה לֵאמֹר׃ לָקֹחַ אֵת סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה
וְשַׂמְתֶּם אֹתוֹ מִצַּד אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְהָיָה שָׁם
27 בְּךָ לְעֵד׃ כִּי אָנֹכִי יָדַעְתִּי אֶת־מֶרְיְךָ וְאֶת־עָרְפְּךָ הַקָּשֶׁה
הֵן בְּעוֹדֶנִּי חַי עִמָּכֶם הַיּוֹם מַמְרִים הֱיִתֶם עִם־יְהוָה וְאַף
28 כִּי־אַחֲרֵי מוֹתִי׃ הַקְהִילוּ אֵלַי אֶת־כָּל־זִקְנֵי שִׁבְטֵיכֶם

וְשֹׁטְרֵיכֶם

וְשִׁטְרֵיכֶם וְאַדַּבְּרָה בְּאָזְנֵיהֶם אֵת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
וְאָעִידָה בָם אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ: כִּי יָדַעְתִּי 29 בראש עמור סימן בי"ה שם"ו
אַחֲרֵי מוֹתִי כִּי הַשְׁחֵת תַּשְׁחִתוּן וְסַרְתֶּם מִן
הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶתְכֶם וְקָרָאת אֶתְכֶם הָרָעָה
בְּאַחֲרִית הַיָּמִים כִּי תַעֲשׂוּ אֶת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה
לְהַכְעִיסוֹ בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה בְּאָזְנֵי כָּל- ל *Profert Moſeh in auribus totius Iſraël prædicti cantici verba.*
קְהַל יִשְׂרָאֵל אֶת דִּבְרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת עַד תֻּמָּם:

פ פ פ נג 53

לב א *Cap. xxxii. Hujus cantici utilitas.*

הַאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וַאֲדַבֵּרָה וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ אִמְרֵי פִי:
יַעֲרֹף כַּמָּטָר לִקְחִי תִּזַּל כַּטַּל אִמְרָתִי 2
כִּשְׂעִירִם עֲלֵי דֶשֶׁא וְכִרְבִיבִים עֲלֵי עֵשֶׂב:
כִּי שֵׁם יְהוָה אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ: 3
הַצּוּר תָּמִים פָּעֳלוֹ כִּי כָל דְּרָכָיו מִשְׁפָּט 4 *Recta Dei juſtitia in omnibus operibus ejus.*
אֵל אֱמוּנָה וְאֵין עָוֶל צַדִּיק וְיָשָׁר הוּא:
שִׁחַת לוֹ לֹא בָּנָיו מוּמָם דּוֹר עִקֵּשׁ וּפְתַלְתֹּל: ה
הַ לַיהוָה תִּגְמְלוּ זֹאת עַם נָבָל וְלֹא חָכָם 6 ה' רבתי והיא תיב' בפני עצמ'
הֲלוֹא הוּא אָבִיךָ קָנָךְ הוּא עָשְׂךָ וַיְכֹנְנֶךָ:
זְכֹר יְמוֹת עוֹלָם בִּינוּ שְׁנוֹת דֹּר וָדֹר 7 *Origo, & initium Iſraël, donec eos in terra promiſſionis cum ſumma felicitate Deus requieſcere fecit.*
שְׁאַל אָבִיךָ וְיַגֶּדְךָ זְקֵנֶיךָ וְיֹאמְרוּ לָךְ:
בְּהַנְחֵל עֶלְיוֹן גּוֹיִם בְּהַפְרִידוֹ בְּנֵי אָדָם 8
יַצֵּב גְּבֻלֹת עַמִּים לְמִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
כִּי חֵלֶק יְהוָה עַמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ: 9
יִמְצָאֵהוּ בְּאֶרֶץ מִדְבָּר וּבְתֹהוּ יְלֵל יְשִׁמֹן י
יְסֹבְבֶנְהוּ יְבוֹנְנֵהוּ יִצְּרֶנְהוּ כְּאִישׁוֹן עֵינוֹ:
כְּנֶשֶׁר יָעִיר קִנּוֹ עַל גּוֹזָלָיו יְרַחֵף 11
יִפְרֹשׂ כְּנָפָיו יְקָחֵהוּ יִשָּׂאֵהוּ עַל אֶבְרָתוֹ:
יְהוָה בָּדָד יַנְחֶנּוּ וְאֵין עִמּוֹ אֵל נֵכָר 12
ירכבהו

13 יַרְכִּבֵהוּ עַל־בָּמֳתֵי אָרֶץ
וַיֹּאכַל תְּנוּבֹת שָׂדָי
וַיֵּנִקֵהוּ דְבַשׁ מִסֶּלַע
וְשֶׁמֶן מֵחַלְמִישׁ צוּר :
14 חֶמְאַת בָּקָר וַחֲלֵב צֹאן
עִם־חֵלֶב כָּרִים
וְאֵילִים בְּנֵי־בָשָׁן וְעַתּוּדִים
עִם־חֵלֶב כִּלְיוֹת חִטָּה
וְדַם־עֵנָב תִּשְׁתֶּה חָמֶר :
15 וַיִּשְׁמַן יְשֻׁרוּן וַיִּבְעָט
שָׁמַנְתָּ עָבִיתָ כָּשִׂיתָ
וַיִּטֹּשׁ אֱלוֹהַּ עָשָׂהוּ
וַיְנַבֵּל צוּר יְשׁוּעָתוֹ :
16 יַקְנִאֻהוּ בְּזָרִים
בְּתוֹעֵבֹת יַכְעִיסֻהוּ :
17 יִזְבְּחוּ לַשֵּׁדִים לֹא אֱלֹהַּ
אֱלֹהִים לֹא יְדָעוּם
חֲדָשִׁים מִקָּרֹב בָּאוּ
צוּר יְלָדְךָ תֶּשִׁי :
18 וַיִּרְא יְהוָה וַיִּנְאָץ
כִּמְכַּעַס בָּנָיו וּבְנֹתָיו :
19 וַיֹּאמֶר אַסְתִּירָה פָנַי מֵהֶם
אֶרְאֶה מָה אַחֲרִיתָם
כִּי דוֹר תַּהְפֻּכֹת הֵמָּה
בָּנִים לֹא־אֵמֶן בָּם :
20 הֵם קִנְאוּנִי בְלֹא־אֵל
כִּעֲסוּנִי בְּהַבְלֵיהֶם
וַאֲנִי אַקְנִיאֵם בְּלֹא־עָם
בְּגוֹי נָבָל אַכְעִיסֵם :
21 כִּי־אֵשׁ קָדְחָה בְאַפִּי
וַתִּיקַד עַד־שְׁאוֹל תַּחְתִּית
וַתֹּאכַל אֶרֶץ וִיבֻלָהּ
וַתְּלַהֵט מוֹסְדֵי הָרִים :
22 אַסְפֶּה עָלֵימוֹ רָעוֹת
חִצַּי אֲכַלֶּה בָּם :
23 מְזֵי רָעָב וּלְחֻמֵי רֶשֶׁף
וְקֶטֶב מְרִירִי
וְשֶׁן־בְּהֵמֹת אֲשַׁלַּח־בָּם
עִם־חֲמַת זֹחֲלֵי עָפָר :
24 מִחוּץ תְּשַׁכֵּל־חָרֶב
וּמֵחֲדָרִים אֵימָה
גַּם־בָּחוּר גַּם־בְּתוּלָה
יוֹנֵק עִם־אִישׁ שֵׂיבָה :
25 אָמַרְתִּי אַפְאֵיהֶם
אַשְׁבִּיתָה מֵאֱנוֹשׁ זִכְרָם :
26 לוּלֵי כַּעַס אוֹיֵב אָגוּר
פֶּן־יְנַכְּרוּ צָרֵימוֹ
פֶּן־יֹאמְרוּ יָדֵנוּ רָמָה
וְלֹא יְהוָה פָּעַל כָּל־זֹאת :
27 כִּי גוֹי אֹבַד עֵצוֹת הֵמָּה
וְאֵין בָּהֶם תְּבוּנָה :
28 לוּ חָכְמוּ יַשְׂכִּילוּ זֹאת
יָבִינוּ לְאַחֲרִיתָם :
29 אֵיכָה יִרְדֹּף אֶחָד אֶלֶף
וּשְׁנַיִם

Populi peccatum in terra, ejusque ingratitudo erga Deum.

Horribile populi supplicium, quod propter peccata sua passus est.

Error gentium, quod victorias suæ potentiæ tribuant, non

וּשְׁנַיִם יָנִיסוּ רְבָבָה אִם־לֹא כִּי־צוּרָם מְכָרָם
וַיהוָה הִסְגִּירָם : כִּי לֹא כְצוּרֵנוּ צוּרָם 31
וְאֹיְבֵינוּ פְלִילִים : כִּי־מִגֶּפֶן סְדֹם גַּפְנָם 32
וּמִשַּׁדְמֹת עֲמֹרָה עֲנָבֵמוֹ עַנְבֵי־רוֹשׁ
אַשְׁכְּלֹת מְרֹרֹת לָמוֹ : חֲמַת תַּנִּינִם יֵינָם 33
וְרֹאשׁ פְּתָנִים אַכְזָר : הֲלֹא הוּא כָּמֻס עִמָּדִי 34
חָתוּם בְּאוֹצְרֹתָי : לִי נָקָם וְשִׁלֵּם לה
לְעֵת תָּמוּט רַגְלָם כִּי קָרוֹב יוֹם אֵידָם
וְחָשׁ עֲתִדֹת לָמוֹ : כִּי־יָדִין יְהוָה עַמּוֹ 36
וְעַל־עֲבָדָיו יִתְנֶחָם כִּי יִרְאֶה כִּי־אָזְלַת יָד
וְאֶפֶס עָצוּר וְעָזוּב : וְאָמַר אֵי אֱלֹהֵימוֹ 37
צוּר חָסָיוּ בוֹ : אֲשֶׁר חֵלֶב זְבָחֵימוֹ יֹאכֵלוּ 38
יִשְׁתּוּ יֵין נְסִיכָם יָקוּמוּ וְיַעְזְרֻכֶם
יְהִי עֲלֵיכֶם סִתְרָה : רְאוּ עַתָּה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא 39
וְאֵין אֱלֹהִים עִמָּדִי אֲנִי אָמִית וַאֲחַיֶּה
מָחַצְתִּי וַאֲנִי אֶרְפָּא וְאֵין מִיָּדִי מַצִּיל :
כִּי־אֶשָּׂא אֶל־שָׁמַיִם יָדִי וְאָמַרְתִּי חַי אָנֹכִי לְעֹלָם : מ
אִם־שַׁנּוֹתִי בְּרַק חַרְבִּי וְתֹאחֵז בְּמִשְׁפָּט יָדִי 1
אָשִׁיב נָקָם לְצָרָי וְלִמְשַׂנְאַי אֲשַׁלֵּם : קמץ בו"ק
אַשְׁכִּיר חִצַּי מִדָּם וְחַרְבִּי תֹּאכַל בָּשָׂר 42
מִדַּם חָלָל וְשִׁבְיָה מֵרֹאשׁ פַּרְעוֹת אוֹיֵב :
הַרְנִינוּ גוֹיִם עַמּוֹ כִּי דַם־עֲבָדָיו יִקּוֹם 43
וְנָקָם יָשִׁיב לְצָרָיו וְכִפֶּר אַדְמָתוֹ עַמּוֹ :

autem Dei voluntati, qui in ipsorum manus tradit illos ad eorum supplicium.

Ultio, quam Deus faciet in nationibus propter ea, quæ in populum suum iniquè egerunt: & quod omnia illa operatus est Deus, qui terram, & populum suum expiabit.

פ

וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת בְּאָזְנֵי 44
הָעָם הוּא וְהוֹשֵׁעַ בִּן־נוּן : וַיְכַל מֹשֶׁה לְדַבֵּר אֶת־כָּל־מה
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל : וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם שִׂימוּ 46
לְבַבְכֶם לְכָל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר אָנֹכִי מֵעִיד בָּכֶם הַיּוֹם
אשר

Moseh celebratum jam canticum commendat Israël, ac ut attentè considerent

אֲשֶׁר תְּצַוֶּם אֶת־בְּנֵיכֶם לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דִּבְרֵי
46 הַתּוֹרָה הַזֹּאת׃ כִּי לֹא־דָבָר רֵק הוּא מִכֶּם כִּי־הוּא
חַיֵּיכֶם וּבַדָּבָר הַזֶּה תַּאֲרִיכוּ יָמִים עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר
אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ פ
47 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה לֵאמֹר׃ עֲלֵה אֶל־
הַר הָעֲבָרִים הַזֶּה הַר־נְבוֹ אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מוֹאָב אֲשֶׁר עַל־
פְּנֵי יְרֵחוֹ וּרְאֵה אֶת־אֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
49 לַאֲחֻזָּה׃ וּמֹת בָּהָר אֲשֶׁר אַתָּה עֹלֶה שָׁמָּה וְהֵאָסֵף אֶל־
עַמֶּיךָ כַּאֲשֶׁר־מֵת אַהֲרֹן אָחִיךָ בְּהֹר הָהָר וַיֵּאָסֵף אֶל־
נ עַמָּיו׃ עַל אֲשֶׁר מְעַלְתֶּם בִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמֵי־
מְרִיבַת קָדֵשׁ מִדְבַּר־צִן עַל אֲשֶׁר לֹא־קִדַּשְׁתֶּם אוֹתִי
51 בְּתוֹךְ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל׃ כִּי מִנֶּגֶד תִּרְאֶה אֶת־הָאָרֶץ וְשָׁמָּה
לֹא תָבוֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃

omnia, quæ in illo testatur ipsis, nec non ea filiis suis commendent.

47 Deus jubet Moseh ascendere in montem Nebo, ut inde terram promissionis adspiciat: illam enim non ingredietur.

פ פ פ נד 54

אלן וְזֹאת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בֵּרַךְ מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶת־
2 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי מוֹתוֹ׃ וַיֹּאמַר יְהוָה מִסִּינַי בָּא וְזָרַח
מִשֵּׂעִיר לָמוֹ הוֹפִיעַ מֵהַר פָּארָן וְאָתָה מֵרִבְבֹת קֹדֶשׁ
3 מִימִינוֹ אֵשְׁדָּת לָמוֹ׃ אַף חֹבֵב עַמִּים כָּל־קְדֹשָׁיו בְּיָדֶךָ
4 וְהֵם תֻּכּוּ לְרַגְלֶךָ יִשָּׂא מִדַּבְּרֹתֶיךָ׃ תּוֹרָה צִוָּה־לָנוּ
ה מֹשֶׁה מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב׃ וַיְהִי בִישֻׁרוּן מֶלֶךְ
בְּהִתְאַסֵּף רָאשֵׁי עָם יַחַד שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ יְחִי רְאוּבֵן
7 וְאַל־יָמֹת וִיהִי מְתָיו מִסְפָּר׃ ס וְזֹאת לִיהוּדָה
וַיֹּאמַר שְׁמַע יְהוָה קוֹל יְהוּדָה וְאֶל־עַמּוֹ תְּבִיאֶנּוּ יָדָיו
רָב לוֹ וְעֵזֶר מִצָּרָיו תִּהְיֶה׃ פ
8 וּלְלֵוִי אָמַר תֻּמֶּיךָ וְאוּרֶיךָ לְאִישׁ חֲסִידֶךָ אֲשֶׁר נִסִּיתוֹ
9 בְּמַסָּה תְּרִיבֵהוּ עַל־מֵי מְרִיבָה׃ הָאֹמֵר לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ
לֹא רְאִיתִיו וְאֶת־אֶחָיו לֹא הִכִּיר וְאֶת־בָּנָו לֹא יָדָע כִּי

Cap. XXXIII. Moseh morti propinquus benedicit populo Israël unicuique tribui seorsim; & in primis Legem à Deo datam illis in memoriam revocat.

6 Benedictio, qua benedixit Rehuben.

7 Benedictio Jehudah.

8 Benedictio Levi.

שמרו אמרתך ובריתך ינצרו׃ יורו משפטיך ליעקב ׀
ותורתך לישראל ישימו קטורה באפך וכליל על־
מזבחך׃ ברך יהוה חילו ופעל ידיו תרצה מחץ מתנים 11
קמיו ומשנאיו מן־יקומון׃ ס לבנימן אמר 12 Benedictio Binjamin.
ידיד יהוה ישכן לבטח עליו חפף עליו כל־היום ובין
כתפיו שכן׃ ס וליוסף אמר מברכת 13 Benedictio Joseph.
יהוה ארצו ממגד שמים מטל ומתהום רבצת תחת׃ קמץ בו׳ק
וממגד תבואת שמש וממגד גרש ירחים׃ ומראש 14 טו
הררי־קדם וממגד גבעות עולם׃ וממגד ארץ ומלאה 16
ורצון שכני סנה תבואתה לראש יוסף ולקדקד נזיר
אחיו׃ בכור שורו הדר לו וקרני ראם קרניו בהם 17
עמים ינגח יחדו אפסי־ארץ והם רבבות אפרים והם
אלפי מנשה׃ ס ולזבולן אמר שמח זבולן 18 Benedictio Zebulun, & Issaschar.
בצאתך ויששכר באהליך׃ עמים הר־יקראו שם יזבחו 19
זבחי־צדק כי שפע ימים ינקו ושפני טמוני חול׃
ס ולגד אמר ברוך מרחיב גד כלביא כ Benedictio Gad.
שכן וטרף זרוע אף־קדקד׃ וירא ראשית לו כי־שם 21
חלקת מחקק ספון ויתא ראשי עם צדקת יהוה עשה קמץ בו׳ק
ומשפטיו עם־ישראל׃ ס ולדן אמר דן גור 22 Benedictio Dan.
אריה יזנק מן־הבשן׃ ולנפתלי אמר נפתלי שבע 23 Benedictio Naphtali.
רצון ומלא ברכת יהוה ים ודרום ירשה׃ ס
ולאשר אמר ברוך מבנים אשר יהי רצוי אחיו 24 Benedictio Aser.
וטבל בשמן רגלו׃ ברזל ונחשת מנעלך וכימיך דבאך׃ כה
אין כאל ישרון רכב שמים בעזרך ובגאותו שחקים׃ 26
מענה אלהי קדם ומתחת זרעת עולם ויגרש מפניך 27 Benedicit universo populo generaliter, Deum servatorem & protectorem suum deprecando.
אויב ויאמר השמד׃ וישכן ישראל בטח בדד עין־יעקב 28
אל־ארץ דגן ותירוש אף־שמיו יערפו־טל׃ אשריך 29
ישראל מי כמוך עם נושע ביהוה מגן עזרך ואשר־חרב
גאותך

גַּאֲוָתֶךָ וְיִכָּחֲשׁוּ אֹיְבֶיךָ לָךְ וְאַתָּה עַל־בָּמוֹתֵימוֹ תִדְרֹךְ׃

ס וַיַּעַל מֹשֶׁה מֵעַרְבֹת מוֹאָב אֶל־הַר נְבוֹ רֹאשׁ
הַפִּסְגָּה אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי יְרֵחוֹ וַיַּרְאֵהוּ יְהוָה אֶת־כָּל־הָאָרֶץ
2 אֶת־הַגִּלְעָד עַד־דָּן׃ וְאֵת כָּל־נַפְתָּלִי וְאֶת־אֶרֶץ אֶפְרַיִם
3 וּמְנַשֶּׁה וְאֵת כָּל־אֶרֶץ יְהוּדָה עַד הַיָּם הָאַחֲרוֹן׃ וְאֶת־
הַנֶּגֶב וְאֶת־הַכִּכָּר בִּקְעַת יְרֵחוֹ עִיר הַתְּמָרִים עַד־צֹעַר׃
4 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו זֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם
לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ אֶתְּנֶנָּה הֶרְאִיתִיךָ בְעֵינֶיךָ
ה וְשָׁמָּה לֹא־תַעֲבֹר׃ וַיָּמָת שָׁם מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה בְּאֶרֶץ
6 מוֹאָב עַל־פִּי יְהוָה׃ וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בַגַּי בְּאֶרֶץ מוֹאָב מוּל
בֵּית פְּעוֹר וְלֹא־יָדַע אִישׁ אֶת־קְבֻרָתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃
7 וּמֹשֶׁה בֶּן־מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה בְּמֹתוֹ לֹא־כָהֲתָה עֵינוֹ
8 וְלֹא־נָס לֵחֹה׃ וַיִּבְכּוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מֹשֶׁה בְּעַרְבֹת
9 מוֹאָב שְׁלֹשִׁים יוֹם וַיִּתְּמוּ יְמֵי בְכִי אֵבֶל מֹשֶׁה׃ וִיהוֹשֻׁעַ
בִּן־נוּן מָלֵא רוּחַ חָכְמָה כִּי־סָמַךְ מֹשֶׁה אֶת־יָדָיו עָלָיו
וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־
י מֹשֶׁה׃ וְלֹא־קָם נָבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה
11 אֲשֶׁר יְדָעוֹ יְהוָה פָּנִים אֶל־פָּנִים׃ לְכָל־הָאֹתֹת
וְהַמּוֹפְתִים אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ יְהוָה לַעֲשׂוֹת בְּאֶרֶץ
12 מִצְרַיִם לְפַרְעֹה וּלְכָל־עֲבָדָיו וּלְכָל־אַרְצוֹ׃ וּלְכֹל
הַיָּד הַחֲזָקָה וּלְכֹל הַמּוֹרָא הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה
לְעֵינֵי כָּל־יִשְׂרָאֵל׃

Cap. XXXIV. *Moseh ascendit in montem Nebo, unde Deus universam terram illi prolixe ostendit; & ibi moritur Moseh, & sepultus est, neque unquam cognovit quisquam sepulchrum ejus.*

7 Ætas Moseh, quando è vita migravit, 120 annorum.

9 Jehosuah mansit spiritu divino plenu quod Moseh manus suas ei imposuerat.

10 Non surrexit amplius Propheta, sicut Moseh.

נשלמו חמשה חומשי תורה · תהלה לאל גדול ונורא

חזק

סכום פסוקי דספר דברים (תשע מאות וחמשים וחמשה) הנין סימן: וחציו ועשית על פי הדבר אשר יגידו לך: ופרשיותיו (יא) אסרו חג בעבותים סימן: וסדריו (כז) יפיח אמונה יגיד צדק סימן: ופרקיו (לד) אורה י בכל לבב סימן: מניין הפתוחות (שלשים וארבעה) והסתומות (מאה ועשרים וארבעה) הכל (מאה וחמשים ושמנה פרשיות) וכסא כבוד יגחילם סימן:

סכום הפסוקים של כל התורה (חמשת אלפים ושמנה מאות וארבעים וחמשה) ואור החמה יהיה שבעתים סימן: וחציו וישם עליו את החשן ויתן אל החשן את האורים ואת התמים:

מניין פתוחות של כל התורה (מאתים ושתים) יבא דורי לגנו ויאכל פרי מגדיו סימן: והסתומות (שלש מאות ושבעים ושתים) או אסרה אסר על נפשה בשבעה סימן: נמצאו מניין כל הפרשיות פתוחות וסתומות (שש מאות וששים ושתים) לא תחסר כל בה סימן:

ב"ה
נביאים ראשונים
Prophetæ anteriores.
יהושע JEHOSUAH
שופטים JUDICUM
שמואל SEMUEL
מלכים REGUM.
הונה בעיון כמרן
באמשטירדם
נדפס בבית ובמצות
יוסף עטיאש בן הקדוש
אברהם עטיאש זצו"קל
בשנת והיתה ליי' המלוכה לפ"ק
Anno ab Orbe Creato, 5426.

LIBER JEHOSUAH,
HEBRAICE, יהושע
CAPUT I. א

Jehosuah succedit Mosi.

א וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה וַיֹּאמֶר יְהוָה
הפטרת שמחת תורה
אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן מְשָׁרֵת מֹשֶׁה לֵאמֹר׃
2 מֹשֶׁה עַבְדִּי מֵת וְעַתָּה קוּם עֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה אַתָּה
וְכָל־הָעָם הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לָהֶם לִבְנֵי
3 יִשְׂרָאֵל׃ כָּל־מָקוֹם אֲשֶׁר תִּדְרֹךְ כַּף־רַגְלְכֶם בּוֹ לָכֶם
4 נְתַתִּיו כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל־מֹשֶׁה׃ מֵהַמִּדְבָּר וְהַלְּבָנוֹן
הַזֶּה וְעַד־הַנָּהָר הַגָּדוֹל נְהַר־פְּרָת כֹּל אֶרֶץ הַחִתִּים
Deus ei gratiam suam pollicetur.
5 וְעַד־הַיָּם הַגָּדוֹל מְבוֹא הַשָּׁמֶשׁ יִהְיֶה גְּבוּלְכֶם׃ לֹא־
יִתְיַצֵּב אִישׁ לְפָנֶיךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי עִם־מֹשֶׁה
ס׳ כפתח
6 אֶהְיֶה עִמָּךְ לֹא אַרְפְּךָ וְלֹא אֶעֶזְבֶךָּ׃ חֲזַק וֶאֱמָץ כִּי
אַתָּה תַּנְחִיל אֶת־הָעָם הַזֶּה אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי
7 לַאֲבֹתָם לָתֵת לָהֶם׃ רַק חֲזַק וֶאֱמָץ מְאֹד לִשְׁמֹר
לַעֲשׂוֹת כְּכָל־הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּךְ מֹשֶׁה עַבְדִּי אַל־
תָּסוּר מִמֶּנּוּ יָמִין וּשְׂמֹאול לְמַעַן תַּשְׂכִּיל בְּכֹל
8 אֲשֶׁר תֵּלֵךְ׃ לֹא־יָמוּשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפִּיךָ
וְהָגִיתָ בּוֹ יוֹמָם וָלָיְלָה לְמַעַן תִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת
כְּכָל־הַכָּתוּב בּוֹ כִּי־אָז תַּצְלִיחַ אֶת־דַּרְכֶּךָ
9 וְאָז תַּשְׂכִּיל׃ הֲלוֹא צִוִּיתִיךָ חֲזַק וֶאֱמָץ אַל־
תַּעֲרֹץ וְאַל־תֵּחָת כִּי עִמְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר
Populum omnem paratum esse jubet ad trajiciendum Jordanem.
י תֵּלֵךְ׃ וַיְצַו יְהוֹשֻׁעַ אֶת־שֹׁטְרֵי הָעָם
11 לֵאמֹר׃ עִבְרוּ בְּקֶרֶב הַמַּחֲנֶה וְצַוּוּ אֶת־הָעָם לֵאמֹר
הָכִינוּ לָכֶם צֵדָה כִּי בְעוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים אַתֶּם עֹבְרִים
אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה לָבוֹא לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם נֹתֵן לָכֶם לְרִשְׁתָּהּ׃

12 וְלָרְאוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה אָמַר יְהוֹשֻׁעַ
13 לֵאמֹר׃ זָכוֹר אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם
מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה לֵאמֹר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מֵנִיחַ לָכֶם
14 וְנָתַן לָכֶם אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת׃ נְשֵׁיכֶם טַפְּכֶם
וּמִקְנֵיכֶם יֵשְׁבוּ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם מֹשֶׁה בְּעֵבֶר
הַיַּרְדֵּן וְאַתֶּם תַּעַבְרוּ חֲמֻשִׁים לִפְנֵי אֲחֵיכֶם כֹּל גִּבּוֹרֵי
הַחַיִל וַעֲזַרְתֶּם אוֹתָם׃ עַד אֲשֶׁר־יָנִיחַ יְהוָה לַאֲחֵיכֶם טו
כָּכֶם וְיָרְשׁוּ גַם־הֵמָּה אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
נֹתֵן לָהֶם וְשַׁבְתֶּם לְאֶרֶץ יְרֻשַּׁתְכֶם וִירִשְׁתֶּם אוֹתָהּ
אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרַח
16 הַשָּׁמֶשׁ׃ וַיַּעֲנוּ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר כֹּל אֲשֶׁר־צִוִּיתָנוּ
17 נַעֲשֶׂה וְאֶל־כָּל־אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵנוּ נֵלֵךְ׃ כְּכֹל אֲשֶׁר־
שָׁמַעְנוּ אֶל־מֹשֶׁה כֵּן נִשְׁמַע אֵלֶיךָ רַק יִהְיֶה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
18 עִמָּךְ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם־מֹשֶׁה׃ כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־יַמְרֶה
אֶת־פִּיךָ וְלֹא־יִשְׁמַע אֶת־דְּבָרֶיךָ לְכֹל אֲשֶׁר־תְּצַוֶּנּוּ יוּמָת
רַק חֲזַק וֶאֱמָץ׃ ע״כ

ב א
הפטרת שלח לך
וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן מִן־הַשִּׁטִּים שְׁנַיִם אֲנָשִׁים מְרַגְּלִים
חֶרֶשׁ לֵאמֹר לְכוּ רְאוּ אֶת־הָאָרֶץ וְאֶת־יְרִחוֹ וַיֵּלְכוּ
וַיָּבֹאוּ בֵּית־אִשָּׁה זוֹנָה וּשְׁמָהּ רָחָב וַיִּשְׁכְּבוּ־
2 שָׁמָּה׃ וַיֵּאָמַר לְמֶלֶךְ יְרִחוֹ לֵאמֹר הִנֵּה
אֲנָשִׁים בָּאוּ הֵנָּה הַלַּיְלָה מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַחְפֹּר אֶת־
3 הָאָרֶץ׃ וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ יְרִחוֹ אֶל־רָחָב לֵאמֹר הוֹצִיאִי
הָאֲנָשִׁים הַבָּאִים אֵלַיִךְ אֲשֶׁר־בָּאוּ לְבֵיתֵךְ כִּי לַחְפֹּר
4 אֶת־כָּל־הָאָרֶץ בָּאוּ׃ וַתִּקַּח הָאִשָּׁה אֶת־שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים
וַתִּצְפְּנוֹ וַתֹּאמֶר כֵּן בָּאוּ אֵלַי הָאֲנָשִׁים וְלֹא יָדַעְתִּי מֵאַיִן
הֵמָּה׃ וַיְהִי הַשַּׁעַר לִסְגּוֹר בַּחֹשֶׁךְ וְהָאֲנָשִׁים יָצָאוּ ה
לֹא יָדַעְתִּי אָנָה הָלְכוּ הָאֲנָשִׁים רִדְפוּ מַהֵר אַחֲרֵיהֶם
6 כִּי תַשִּׂיגוּם׃ וְהִיא הֶעֱלָתָם הַגָּגָה וַתִּטְמְנֵם בְּפִשְׁתֵּי

Rubenitas etiam, & Gaditas, caterosque, quibus jam parta cis fluvium sedes, ad sacræ expeditionis societatem invitat.

Qui eam in rem fidem dant.

Cap. II. Mittuntur clam exploratores.

Qui ope fidæ mulieris Rachabæ præsenti periculo subducuntur.

העץ

7 הָעֵץ הַעֲרֻכוֹת לָהּ עַל־הַגָּג׃ וְהָאֲנָשִׁים רָדְפוּ אַחֲרֵיהֶם
דֶּרֶךְ הַיַּרְדֵּן עַל הַמַּעְבָרוֹת וְהַשַּׁעַר סָגְרוּ אַחֲרֵי כַּאֲשֶׁר
8 יָצְאוּ הָרֹדְפִים אַחֲרֵיהֶם׃ וְהֵמָּה טֶרֶם יִשְׁכָּבוּן וְהִיא
9 עָלְתָה עֲלֵיהֶם עַל־הַגָּג׃ וַתֹּאמֶר אֶל־הָאֲנָשִׁים יָדַעְתִּי
כִּי־נָתַן יְהוָה לָכֶם אֶת־הָאָרֶץ וְכִי־נָפְלָה אֵימַתְכֶם
10 עָלֵינוּ וְכִי נָמֹגוּ כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם׃ כִּי שָׁמַעְנוּ
אֵת אֲשֶׁר־הוֹבִישׁ יְהוָה אֶת־מֵי יַם־סוּף מִפְּנֵיכֶם
בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם וְאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם לִשְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמֹרִי
אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן לְסִיחֹן וּלְעוֹג אֲשֶׁר הֶחֱרַמְתֶּם אוֹתָם׃
11 וַנִּשְׁמַע וַיִּמַּס לְבָבֵנוּ וְלֹא־קָמָה עוֹד רוּחַ בְּאִישׁ מִפְּנֵיכֶם
כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל
12 הָאָרֶץ מִתָּחַת׃ וְעַתָּה הִשָּׁבְעוּ־נָא לִי בַּיהוָה כִּי־עָשִׂיתִי
עִמָּכֶם חָסֶד וַעֲשִׂיתֶם גַּם־אַתֶּם עִם־בֵּית אָבִי חֶסֶד
13 וּנְתַתֶּם לִי אוֹת אֱמֶת׃ וְהַחֲיִתֶם אֶת־אָבִי וְאֶת־אִמִּי
אחיי ק׳ וְאֶת־אַחַי וְאֶת־אַחְיוֹתַי וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר לָהֶם וְהִצַּלְתֶּם
14 אֶת־נַפְשֹׁתֵינוּ מִמָּוֶת׃ וַיֹּאמְרוּ לָהּ הָאֲנָשִׁים נַפְשֵׁנוּ
תַּחְתֵּיכֶם לָמוּת אִם לֹא תַגִּידוּ אֶת־דְּבָרֵנוּ זֶה וְהָיָה
בְּתֵת יְהוָה לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ וְעָשִׂינוּ עִמָּךְ חֶסֶד וֶאֱמֶת׃
15 וַתּוֹרִדֵם בַּחֶבֶל בְּעַד הַחַלּוֹן כִּי בֵיתָהּ בְּקִיר הַחוֹמָה
16 וּבַחוֹמָה הִיא יוֹשֶׁבֶת׃ וַתֹּאמֶר לָהֶם הָהָרָה לָכוּ
פֶּן־יִפְגְּעוּ בָכֶם הָרֹדְפִים וְנַחְבֹּתֶם שָׁמָּה שְׁלֹשֶׁת
יָמִים עַד שׁוּב הָרֹדְפִים וְאַחַר תֵּלְכוּ לְדַרְכְּכֶם׃
17 וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ הָאֲנָשִׁים נְקִיִּם אֲנַחְנוּ מִשְּׁבֻעָתֵךְ הַזֶּה
18 אֲשֶׁר הִשְׁבַּעְתָּנוּ׃ הִנֵּה אֲנַחְנוּ בָּאִים בָּאָרֶץ אֶת־
תִּקְוַת חוּט הַשָּׁנִי הַזֶּה תִּקְשְׁרִי בַּחַלּוֹן אֲשֶׁר הוֹרַדְתֵּנוּ
בּוֹ וְאֶת־אָבִיךְ וְאֶת־אִמֵּךְ וְאֶת־אַחַיִךְ וְאֶת כָּל־בֵּית
19 אָבִיךְ תַּאַסְפִי אֵלַיִךְ הַבָּיְתָה׃ וְהָיָה כָּל אֲשֶׁר־יֵצֵא
מִדַּלְתֵי בֵיתֵךְ הַחוּצָה דָּמוֹ בְרֹאשׁוֹ וַאֲנַחְנוּ נְקִיִּם וְכֹל

Ac per eam statum istarum regionum edocentur.

Illi interposito vicissim jurejurando ipsi, cum universâ cognatione, de salute & vitâ cavent.

הת׳ בצרי

אשר

אֲשֶׁר יִהְיֶה אִתָּךְ בַּבַּיִת דָּמוֹ בְרֹאשֵׁנוּ אִם־יַד תִּהְיֶה־בּוֹ׃
וְאִם־תַּגִּידִי אֶת־דְּבָרֵנוּ זֶה וְהָיִינוּ נְקִיִּם מִשְּׁבֻעָתְךָ אֲשֶׁר כ
הִשְׁבַּעְתָּנוּ׃ וַתֹּאמֶר כְּדִבְרֵיכֶם כֵּן הוּא וַתְּשַׁלְּחֵם 21
וַיֵּלְכוּ וַתִּקְשֹׁר אֶת־תִּקְוַת הַשָּׁנִי בַּחַלּוֹן׃ וַיֵּלְכוּ וַיָּבֹאוּ 22
הָהָרָה וַיֵּשְׁבוּ שָׁם שְׁלֹשֶׁת יָמִים עַד־שָׁבוּ הָרֹדְפִים
וַיְבַקְשׁוּ הָרֹדְפִים בְּכָל־הַדֶּרֶךְ וְלֹא מָצָאוּ׃ וַיָּשֻׁבוּ שְׁנֵי 23 *Reversi autem Fehosuah rerum statum enarrant.*
הָאֲנָשִׁים וַיֵּרְדוּ מֵהָהָר וַיַּעַבְרוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בִּן־
נוּן וַיְסַפְּרוּ־לוֹ אֵת כָּל־הַמְּצָאוֹת אוֹתָם׃ וַיֹּאמְרוּ 24
אֶל־יְהוֹשֻׁעַ כִּי־נָתַן יְהוָה בְּיָדֵנוּ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ
וְגַם־נָמֹגוּ כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפָּנֵינוּ׃

Cap. III.

ג א וַיַּשְׁכֵּם יְהוֹשֻׁעַ בַּבֹּקֶר וַיִּסְעוּ
מֵהַשִּׁטִּים וַיָּבֹאוּ עַד־הַיַּרְדֵּן הוּא וְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּלִינוּ
שָׁם טֶרֶם יַעֲבֹרוּ׃ וַיְהִי מִקְצֵה שְׁלֹשֶׁת יָמִים וַיַּעַבְרוּ 2 *Comparantur omnia ad transitum Fordanis.*
הַשֹּׁטְרִים בְּקֶרֶב הַמַּחֲנֶה׃ וַיְצַוּוּ אֶת־הָעָם לֵאמֹר 3
כִּרְאֹתְכֶם אֵת אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְהַכֹּהֲנִים
הַלְוִיִּם נֹשְׂאִים אֹתוֹ וְאַתֶּם תִּסְעוּ מִמְּקוֹמְכֶם וְהֲלַכְתֶּם
אַחֲרָיו׃ אַךְ יִרְחוֹק יִהְיֶה בֵּינֵיכֶם וּבֵינוֹ כְּאַלְפַּיִם אַמָּה 4 וביניו ק׳
בַּמִּדָּה אַל־תִּקְרְבוּ אֵלָיו לְמַעַן אֲשֶׁר תֵּדְעוּ אֶת־הַדֶּרֶךְ
אֲשֶׁר תֵּלְכוּ־בָהּ כִּי לֹא עֲבַרְתֶּם בַּדֶּרֶךְ מִתְמוֹל
שִׁלְשֹׁם׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם ה
הִתְקַדָּשׁוּ כִּי מָחָר יַעֲשֶׂה יְהוָה בְּקִרְבְּכֶם נִפְלָאוֹת׃
וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר שְׂאוּ אֶת־אֲרוֹן 6 *Præmittitur Arca fœderis.*
הַבְּרִית וְעִבְרוּ לִפְנֵי הָעָם וַיִּשְׂאוּ אֶת־אֲרוֹן הַבְּרִית
וַיֵּלְכוּ לִפְנֵי הָעָם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה 7
אֶל־יְהוֹשֻׁעַ הַיּוֹם הַזֶּה אָחֵל גַּדֶּלְךָ בְּעֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר יֵדְעוּן כִּי כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי עִם־מֹשֶׁה אֶהְיֶה עִמָּךְ׃
וְאַתָּה תְּצַוֶּה אֶת־הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי אֲרוֹן הַבְּרִית לֵאמֹר 8
כְּבֹאֲכֶם עַד־קְצֵה מֵי הַיַּרְדֵּן בַּיַּרְדֵּן תַּעֲמֹדוּ׃

ויאמר

9 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל גֹּשׁוּ הֵנָּה וְשִׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
י וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ בְּזֹאת תֵּדְעוּן כִּי אֵל חַי בְּקִרְבְּכֶם
וְהוֹרֵשׁ יוֹרִישׁ מִפְּנֵיכֶם אֶת־הַכְּנַעֲנִי וְאֶת־הַחִתִּי
וְאֶת־הַחִוִּי וְאֶת־הַפְּרִזִּי וְאֶת־הַגִּרְגָּשִׁי וְהָאֱמֹרִי
11 וְהַיְבוּסִי׃ הִנֵּה אֲרוֹן הַבְּרִית אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ
12 עֹבֵר לִפְנֵיכֶם בַּיַּרְדֵּן׃ וְעַתָּה קְחוּ לָכֶם שְׁנֵי
עָשָׂר אִישׁ מִשִּׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ־אֶחָד אִישׁ־אֶחָד
13 לַשָּׁבֶט׃ וְהָיָה כְּנוֹחַ כַּפּוֹת רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי אֲרוֹן
יְהוָה אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ בְּמֵי הַיַּרְדֵּן מֵי הַיַּרְדֵּן יִכָּרֵתוּן
14 הַמַּיִם הַיֹּרְדִים מִלְמַעְלָה וְיַעַמְדוּ נֵד אֶחָד׃ וַיְהִי
בִּנְסֹעַ הָעָם מֵאָהֳלֵיהֶם לַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן וְהַכֹּהֲנִים
טו נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן הַבְּרִית לִפְנֵי הָעָם׃ וּכְבוֹא נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן
עַד־הַיַּרְדֵּן וְרַגְלֵי הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן נִטְבְּלוּ בִּקְצֵה
הַמָּיִם וְהַיַּרְדֵּן מָלֵא עַל־כָּל־גְּדוֹתָיו כֹּל יְמֵי קָצִיר׃
16 וַיַּעַמְדוּ הַמַּיִם הַיֹּרְדִים מִלְמַעְלָה קָמוּ נֵד־אֶחָד הַרְחֵק
מאד ק׳ מְאֹד בֵּאָדָם הָעִיר אֲשֶׁר מִצַּד צָרְתָן וְהַיֹּרְדִים עַל יָם
הָעֲרָבָה יָם־הַמֶּלַח תַּמּוּ נִכְרָתוּ וְהָעָם עָבְרוּ נֶגֶד יְרִיחוֹ׃
17 וַיַּעַמְדוּ הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן בְּרִית־יְהוָה בֶּחָרָבָה
בְּתוֹךְ הַיַּרְדֵּן הָכֵן וְכָל־יִשְׂרָאֵל עֹבְרִים בֶּחָרָבָה
א ד עַד אֲשֶׁר־תַּמּוּ כָּל־הַגּוֹי לַעֲבוֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן׃ וַיְהִי
בַּאֲשֶׁר־תַּמּוּ כָּל־הַגּוֹי לַעֲבוֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ
2 לֵאמֹר׃ קְחוּ לָכֶם מִן־הָעָם שְׁנֵים עָשָׂר אֲנָשִׁים
3 אִישׁ־אֶחָד אִישׁ־אֶחָד מִשָּׁבֶט׃ וְצַוּוּ אוֹתָם לֵאמֹר
שְׂאוּ־לָכֶם מִזֶּה מִתּוֹךְ הַיַּרְדֵּן מִמַּצַּב רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים
הָכִין שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה אֲבָנִים וְהַעֲבַרְתֶּם אוֹתָם
עִמָּכֶם וְהִנַּחְתֶּם אוֹתָם בַּמָּלוֹן אֲשֶׁר־תָּלִינוּ בוֹ
הַלִּילָה

Aquæ memorando miraculo scinduntur, & utrimque discedunt.

Cap. IV. *Monumentum istius miraculi statuitur, erectâ duodecim lapidum ex medio flumine acceptorum mole.*

הַלָּיְלָה׃ וַיִּקְרָא יְהוֹשֻׁעַ אֶל־ 4
שְׁנֵים עָשָׂר אִישׁ אֲשֶׁר הֵכִין מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ־
אֶחָד אִישׁ־אֶחָד מִשָּׁבֶט׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ עִבְרוּ ה
לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶל־תּוֹךְ הַיַּרְדֵּן וְהָרִימוּ
לָכֶם אִישׁ אֶבֶן אַחַת עַל־שִׁכְמוֹ לְמִסְפַּר שִׁבְטֵי בְנֵי־
יִשְׂרָאֵל׃ לְמַעַן תִּהְיֶה זֹאת אוֹת בְּקִרְבְּכֶם כִּי 6
יִשְׁאָלוּן בְּנֵיכֶם מָחָר לֵאמֹר מָה הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה
לָכֶם׃ וַאֲמַרְתֶּם לָהֶם אֲשֶׁר נִכְרְתוּ מֵימֵי הַיַּרְדֵּן 7
מִפְּנֵי אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה בְּעָבְרוֹ בַּיַּרְדֵּן נִכְרְתוּ מֵי
הַיַּרְדֵּן וְהָיוּ הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה לְזִכָּרוֹן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַד־
עוֹלָם׃ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ וַיִּשְׂאוּ 8
שְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה אֲבָנִים מִתּוֹךְ הַיַּרְדֵּן כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה
אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לְמִסְפַּר שִׁבְטֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיַּעַבְרוּם
עִמָּם אֶל־הַמָּלוֹן וַיָּנִחוּם שָׁם׃ וּשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אֲבָנִים 9
הֵקִים יְהוֹשֻׁעַ בְּתוֹךְ הַיַּרְדֵּן תַּחַת מַצַּב רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים
נֹשְׂאֵי אֲרוֹן הַבְּרִית וַיִּהְיוּ שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃
וְהַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן עֹמְדִים בְּתוֹךְ הַיַּרְדֵּן עַד־תֹּם, *Accuratius enarratur ordo & ratio transitus.*
כָּל־הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ לְדַבֵּר
אֶל־הָעָם כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה מֹשֶׁה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ
וַיְמַהֲרוּ הָעָם וַיַּעֲבֹרוּ׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר תַּם כָּל־הָעָם 11
לַעֲבוֹר וַיַּעֲבֹר אֲרוֹן־יְהוָה וְהַכֹּהֲנִים לִפְנֵי הָעָם׃
וַיַּעַבְרוּ בְנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה חֲמֻשִׁים 12
לִפְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵיהֶם מֹשֶׁה׃ כְּאַרְבָּעִים 13
אֶלֶף חֲלוּצֵי הַצָּבָא עָבְרוּ לִפְנֵי יְהוָה לַמִּלְחָמָה אֶל
עַרְבוֹת יְרֵחוֹ׃ בַּיּוֹם הַהוּא גִּדַּל יְהוָה 14
אֶת־יְהוֹשֻׁעַ בְּעֵינֵי כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיִּרְאוּ אֹתוֹ כַּאֲשֶׁר יָרְאוּ
אֶת־מֹשֶׁה כָּל־יְמֵי חַיָּיו׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר׃ צַוֵּה אֶת־הַכֹּהֲנִים טז 16

נשאי

17 נשאי ארון העדות ויעלו מן־הירדן׃ ויצו יהושע את־
18 הכהנים לאמר עלו מן־הירדן׃ ויהי בעלות
הכהנים נשאי ארון ברית־יהוה מתוך הירדן נתקו
כפות רגלי הכהנים אל החרבה וישבו מי־הירדן
19 למקומם וילכו כתמל־שלשם על־כל־גדותיו׃ והעם
עלו מן־הירדן בעשור לחדש הראשון ויחנו בגלגל
כ בקצה מזרח ירחו׃ ואת שתים עשרה האבנים האלה
21 אשר לקחו מן־הירדן הקים יהושע בגלגל׃ ויאמר
אל־בני ישראל לאמר אשר ישאלון בניכם מחר את־
22 אבותם לאמר מה האבנים האלה׃ והודעתם את־
בניכם לאמר ביבשה עבר ישראל את־הירדן הזה׃
23 אשר־הוביש יהוה אלהיכם את־מי הירדן מפניכם עד־
עברכם כאשר עשה יהוה אלהיכם לים־סוף אשר־
24 הוביש מפנינו עד־עברנו׃ למען דעת כל־עמי הארץ
את־יד יהוה כי חזקה היא למען יראתם את־יהוה
אלהיכם כל־הימים׃

Cap. V.

א ה ויהי כשמע כל־מלכי האמרי אשר בעבר הירדן ימה
וכל־מלכי הכנעני אשר על־הים את אשר־הוביש יהוה
את־מי הירדן מפני בני־ישראל עד־עברנו וימס לבבם
ולא־היה בם עוד רוח מפני בני־ישראל׃

Interruptus in deserto circumcisionis usus instauratur Gilgale.

2 בעת ההיא אמר יהוה אל־יהושע עשה לך חרבות
3 צרים ושוב מל את־בני־ישראל שנית׃ ויעש־לו
יהושע חרבות צרים וימל את־בני ישראל
4 אל־גבעת הערלות׃ וזה הדבר אשר־מל יהושע כל־
העם היצא ממצרים הזכרים כל אנשי המלחמה
ה מתו במדבר בדרך בצאתם ממצרים׃ כי־מלים היו
כל־העם היצאים וכל־העם הילדים במדבר בדרך
6 בצאתם ממצרים לא־מלו׃ כי ארבעים שנה הלכו
בני

בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר עַד־תֻּם כָּל־הַגּוֹי אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה
הַיֹּצְאִים מִמִּצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע יְהוָה לָהֶם לְבִלְתִּי הַרְאוֹתָם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבוֹתָם לָתֶת לָנוּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃
וְאֶת־בְּנֵיהֶם הֵקִים תַּחְתָּם אֹתָם מָל יְהוֹשֻׁעַ כִּי־עֲרְלִים 7
הָיוּ כִּי לֹא־מָלוּ אוֹתָם בַּדָּרֶךְ׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־תַּמּוּ כָּל־הַגּוֹי 8
לְהִמּוֹל וַיֵּשְׁבוּ תַחְתָּם בַּמַּחֲנֶה עַד חֲיוֹתָם׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ הַיּוֹם גַּלּוֹתִי אֶת־ 9
חֶרְפַּת מִצְרַיִם מֵעֲלֵיכֶם וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא
גִּלְגָּל עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיִּחֲנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּגִּלְגָּל וַיַּעֲשׂוּ 10 *Ibidemque Paschà celebratur.*
אֶת־הַפֶּסַח בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בָּעֶרֶב בְּעַרְבוֹת
יְרִיחוֹ׃ וַיֹּאכְלוּ מֵעֲבוּר הָאָרֶץ מִמָּחֳרַת הַפֶּסַח מַצּוֹת 11
וְקָלוּי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיִּשְׁבֹּת הַמָּן מִמָּחֳרָת בְּאָכְלָם 12 *Manna cessat.*
מֵעֲבוּר הָאָרֶץ וְלֹא־הָיָה עוֹד לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מָן וַיֹּאכְלוּ
מִתְּבוּאַת אֶרֶץ כְּנַעַן בַּשָּׁנָה הַהִיא׃
וַיְהִי בִּהְיוֹת יְהוֹשֻׁעַ בִּירִיחוֹ 13 *Jehoſuah autem confirmatur cæleſti viſione.*
וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה־אִישׁ עֹמֵד לְנֶגְדּוֹ וְחַרְבּוֹ
שְׁלוּפָה בְּיָדוֹ וַיֵּלֶךְ יְהוֹשֻׁעַ אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ
הֲלָנוּ אַתָּה אִם־לְצָרֵינוּ׃ וַיֹּאמֶר לֹא כִּי אֲנִי 14
שַׂר־צְבָא־יְהוָה עַתָּה בָאתִי וַיִּפֹּל יְהוֹשֻׁעַ אֶל־פָּנָיו
אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ וַיֹּאמֶר לוֹ מָה אֲדֹנִי מְדַבֵּר אֶל־עַבְדּוֹ׃ קמץ בו"ק
וַיֹּאמֶר שַׂר־צְבָא יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ שַׁל־נַעֲלְךָ מֵעַל רַגְלֶךָ טו
כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עֹמֵד עָלָיו קֹדֶשׁ הוּא וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ
כֵּן׃ Cap. VI. וִירִיחוֹ סֹגֶרֶת וּמְסֻגֶּרֶת מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֵין יוֹצֵא ו א
וְאֵין בָּא׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ רְאֵה נָתַתִּי בְיָדְךָ אֶת־ 2 *Miraculoſè obſeſſa & capta Hierichuntis hiſtoria.*
יְרִחוֹ וְאֶת־מַלְכָּהּ גִּבּוֹרֵי הֶחָיִל׃ וְסַבֹּתֶם 3
אֶת־הָעִיר כָּל אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַקִּיף אֶת־הָעִיר
פַּעַם

4 פַּעַם אֶחָת כֹּה תַעֲשֶׂה שֵׁשֶׁת יָמִים׃ וְשִׁבְעָה כֹהֲנִים
יִשְׂאוּ שִׁבְעָה שׁוֹפְרוֹת הַיּוֹבְלִים לִפְנֵי הָאָרוֹן וּבַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי תָּסֹבּוּ אֶת־הָעִיר שֶׁבַע פְּעָמִים וְהַכֹּהֲנִים יִתְקְעוּ
ה בַּשּׁוֹפָרוֹת׃ וְהָיָה בִּמְשֹׁךְ ׀ בְּקֶרֶן הַיּוֹבֵל בְּשָׁמְעֲכֶם אֶת־ כשמעכם קרי
קוֹל הַשּׁוֹפָר יָרִיעוּ כָל־הָעָם תְּרוּעָה גְדוֹלָה וְנָפְלָה
6 חוֹמַת הָעִיר תַּחְתֶּיהָ וְעָלוּ הָעָם אִישׁ נֶגְדּוֹ׃ וַיִּקְרָא
יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן אֶל־הַכֹּהֲנִים וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם שְׂאוּ אֶת־
אֲרוֹן הַבְּרִית וְשִׁבְעָה כֹהֲנִים יִשְׂאוּ שִׁבְעָה שׁוֹפְרוֹת
7 יוֹבְלִים לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה׃ וַיֹּאמֶרוּ אֶל־הָעָם עִבְרוּ וְסֹבּוּ ויאמר קרי
8 אֶת־הָעִיר וְהֶחָלוּץ יַעֲבֹר לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה׃ וַיְהִי כֶּאֱמֹר
יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם וְשִׁבְעָה הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאִים שִׁבְעָה
שׁוֹפְרוֹת הַיּוֹבְלִים לִפְנֵי יְהוָה עָבְרוּ וְתָקְעוּ בַּשּׁוֹפָרוֹת
9 וַאֲרוֹן בְּרִית יְהוָה הֹלֵךְ אַחֲרֵיהֶם׃ וְהֶחָלוּץ הֹלֵךְ
תקעו ק׳ לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים תֹּקְעֵו הַשּׁוֹפָרוֹת וְהַמְאַסֵּף הֹלֵךְ אַחֲרֵי
י הָאָרוֹן הָלוֹךְ וְתָקוֹעַ בַּשּׁוֹפָרוֹת׃ וְאֶת־הָעָם צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ
לֵאמֹר לֹא תָרִיעוּ וְלֹא־תַשְׁמִיעוּ אֶת־קוֹלְכֶם וְלֹא־יֵצֵא
מִפִּיכֶם דָּבָר עַד יוֹם אָמְרִי אֲלֵיכֶם הָרִיעוּ וַהֲרִיעֹתֶם׃
11 וַיַּסֵּב אֲרוֹן־יְהוָה אֶת־הָעִיר הַקֵּף פַּעַם אֶחָת וַיָּבֹאוּ
12 הַמַּחֲנֶה וַיָּלִינוּ בַּמַּחֲנֶה׃ וַיַּשְׁכֵּם יְהוֹשֻׁעַ בַּבֹּקֶר
13 וַיִּשְׂאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־אֲרוֹן יְהוָה׃ וְשִׁבְעָה הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאִים
שִׁבְעָה שׁוֹפְרוֹת הַיֹּבְלִים לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה הֹלְכִים הָלוֹךְ
וְתָקְעוּ בַּשּׁוֹפָרוֹת וְהֶחָלוּץ הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם וְהַמְאַסֵּף הֹלֵךְ
14 אַחֲרֵי אֲרוֹן יְהוָה הָלוֹךְ וְתָקוֹעַ בַּשּׁוֹפָרוֹת׃ וַיָּסֹבּוּ אֶת־ הלוך קרי
הָעִיר בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי פַּעַם אַחַת וַיָּשֻׁבוּ הַמַּחֲנֶה כֹּה עָשׂוּ
טו שֵׁשֶׁת יָמִים׃ וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיַּשְׁכִּמוּ בַּעֲלוֹת הַשַּׁחַר כעלות קרי
וַיָּסֹבּוּ אֶת־הָעִיר כַּמִּשְׁפָּט הַזֶּה שֶׁבַע פְּעָמִים רַק בַּיּוֹם
16 הַהוּא סָבְבוּ אֶת־הָעִיר שֶׁבַע פְּעָמִים׃ וַיְהִי בַּפַּעַם
הַשְּׁבִיעִית תָּקְעוּ הַכֹּהֲנִים בַּשּׁוֹפָרוֹת וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־
העם

Circumducta per septem dies circum urbis muros Arcâ fœderis inter symphonias & cantus sacerdotum.

17 הָעָם הָרִיעוּ כִּי־נָתַן יְהוָה לָכֶם אֶת־הָעִיר׃ וְהָיְתָה הָעִיר
חֵרֶם הִיא וְכָל־אֲשֶׁר־בָּהּ לַיהוָה רַק רָחָב הַזּוֹנָה תִּחְיֶה
הִיא וְכָל־אֲשֶׁר אִתָּהּ בַּבַּיִת כִּי הֶחְבֵּאת אֶת־
הַמַּלְאָכִים אֲשֶׁר שָׁלָחְנוּ׃ וְרַק־אַתֶּם שִׁמְרוּ מִן־הַחֵרֶם 18
פֶּן־תַּחֲרִימוּ וּלְקַחְתֶּם מִן־הַחֵרֶם וְשַׂמְתֶּם אֶת־מַחֲנֵה
יִשְׂרָאֵל לְחֵרֶם וַעֲכַרְתֶּם אוֹתוֹ׃ וְכָל־כֶּסֶף וְזָהָב וּכְלֵי 19
נְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל קֹדֶשׁ הוּא לַיהוָה אוֹצַר יְהוָה יָבוֹא׃
וַיָּרַע הָעָם וַיִּתְקְעוּ בַּשּׁוֹפָרוֹת וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ הָעָם אֶת־ כ
קוֹל הַשּׁוֹפָר וַיָּרִיעוּ הָעָם תְּרוּעָה גְדוֹלָה וַתִּפֹּל הַחוֹמָה
תַּחְתֶּיהָ וַיַּעַל הָעָם הָעִירָה אִישׁ נֶגְדּוֹ וַיִּלְכְּדוּ אֶת־
הָעִיר׃ וַיַּחֲרִימוּ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר בָּעִיר מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה 21 *Urbs jubente Deo internecioni devovetur, & tandem exuritur.*
מִנַּעַר וְעַד־זָקֵן וְעַד שׁוֹר וָשֶׂה וַחֲמוֹר לְפִי־חָרֶב׃
וְלִשְׁנֵים הָאֲנָשִׁים הַמְרַגְּלִים אֶת־הָאָרֶץ אָמַר יְהוֹשֻׁעַ 22
בֹּאוּ בֵּית־הָאִשָּׁה הַזּוֹנָה וְהוֹצִיאוּ מִשָּׁם אֶת־הָאִשָּׁה
וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לָהּ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתֶּם לָהּ׃ וַיָּבֹאוּ 23
הַנְּעָרִים הַמְרַגְּלִים וַיּוֹצִיאוּ אֶת־רָחָב וְאֶת־אָבִיהָ
וְאֶת־אִמָּהּ וְאֶת־אַחֶיהָ וְאֶת כָּל־אֲשֶׁר־לָהּ וְאֵת כָּל־
מִשְׁפְּחוֹתֶיהָ הוֹצִיאוּ וַיַּנִּיחוּם מִחוּץ לְמַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל׃
וְהָעִיר שָׂרְפוּ בָאֵשׁ וְכָל־אֲשֶׁר־בָּהּ רַק׀ הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב 24
וּכְלֵי הַנְּחֹשֶׁת וְהַבַּרְזֶל נָתְנוּ אוֹצַר בֵּית־יְהוָה׃ וְאֶת־ כה
רָחָב הַזּוֹנָה וְאֶת־בֵּית אָבִיהָ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לָהּ הֶחֱיָה
יְהוֹשֻׁעַ וַתֵּשֶׁב בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי הֶחְבִּיאָה
אֶת־הַמַּלְאָכִים אֲשֶׁר־שָׁלַח יְהוֹשֻׁעַ לְרַגֵּל אֶת־יְרִיחוֹ׃
וַיַּשְׁבַּע יְהוֹשֻׁעַ בָּעֵת הַהִיא לֵאמֹר אָרוּר 26 *Et horrendâ execratione readificari prohibetur.*
הָאִישׁ לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר יָקוּם וּבָנָה אֶת־הָעִיר הַזֹּאת
אֶת־יְרִיחוֹ בִּבְכֹרוֹ יְיַסְּדֶנָּה וּבִצְעִירוֹ יַצִּיב דְּלָתֶיהָ׃
וַיְהִי יְהוָה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיְהִי שָׁמְעוֹ 27
בְּכָל־הָאָרֶץ׃ Cap. VII. *Israëlitæ cæduntur*
וַיִּמְעֲלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מַעַל בַּחֵרֶם וַיִּקַּח ז א
עכן

עָכָן בֶּן־כַּרְמִי בֶּן־זַבְדִּי בֶּן־זֶרַח לְמַטֵּה יְהוּדָה מִן־ ad oppidum Ai propter violatum Cherem.
הַחֵרֶם וַיִּחַר־אַף יְהוָה בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃
2 וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ אֲנָשִׁים מִירִיחוֹ הָעַי אֲשֶׁר עִם־
בֵּית אָוֶן מִקֶּדֶם לְבֵית־אֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לֵאמֹר
עֲלוּ וְרַגְּלוּ אֶת־הָאָרֶץ וַיַּעֲלוּ הָאֲנָשִׁים וַיְרַגְּלוּ אֶת־
3 הָעָי׃ וַיָּשֻׁבוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אַל־יַעַל
כָּל־הָעָם כְּאַלְפַּיִם אִישׁ אוֹ כִשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
אִישׁ יַעֲלוּ וְיַכּוּ אֶת־הָעָי אַל־תְּיַגַּע שָׁמָּה אֶת־
4 כָּל־הָעָם כִּי מְעַט הֵמָּה׃ וַיַּעֲלוּ מִן־הָעָם
שָׁמָּה כִּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ וַיָּנֻסוּ לִפְנֵי
5 אַנְשֵׁי הָעָי׃ וַיַּכּוּ מֵהֶם אַנְשֵׁי הָעַי כִּשְׁלֹשִׁים
וְשִׁשָּׁה אִישׁ וַיִּרְדְּפוּם לִפְנֵי הַשַּׁעַר עַד־
הַשְּׁבָרִים וַיַּכּוּם בַּמּוֹרָד וַיִּמַּס לֵבַב־הָעָם וַיְהִי לָמָיִם׃
6 וַיִּקְרַע יְהוֹשֻׁעַ שִׂמְלֹתָיו וַיִּפֹּל עַל־פָּנָיו אַרְצָה Jehosuah Deum deprecatur.
לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה עַד־הָעֶרֶב הוּא וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל
7 וַיַּעֲלוּ עָפָר עַל־רָאשָׁם׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֲהָהּ
8 אֲדֹנָי יְהוִה לָמָּה הַעֲבַרְתָּ הַעֲבֵר אֶת־הָעָם הַזֶּה
אֶת־הַיַּרְדֵּן לָתֵת אֹתָנוּ בְּיַד הָאֱמֹרִי לְהַאֲבִידֵנוּ וְלוּ
9 הוֹאַלְנוּ וַנֵּשֶׁב בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן׃ בִּי אֲדֹנָי מֶה אֹמַר
אַחֲרֵי אֲשֶׁר הָפַךְ יִשְׂרָאֵל עֹרֶף לִפְנֵי אֹיְבָיו׃
10 וְיִשְׁמְעוּ הַכְּנַעֲנִי וְכֹל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וְנָסַבּוּ עָלֵינוּ
11 וְהִכְרִיתוּ אֶת־שְׁמֵנוּ מִן־הָאָרֶץ וּמַה־תַּעֲשֶׂה לִשְׁמֶךָ
12 הַגָּדוֹל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ
קוּם לְךָ לָמָּה זֶּה אַתָּה נֹפֵל עַל־פָּנֶיךָ׃ חָטָא
יִשְׂרָאֵל וְגַם עָבְרוּ אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתָם
וְגַם לָקְחוּ מִן־הַחֵרֶם וְגַם גָּנְבוּ וְגַם כִּחֲשׁוּ וְגַם
שָׂמוּ בִכְלֵיהֶם׃ וְלֹא יָכְלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לָקוּם
לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם עֹרֶף יִפְנוּ לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם כִּי הָיוּ

לְחֵרֶם לֹא אוֹסִיף לִהְיוֹת עִמָּכֶם אִם־לֹא תַשְׁמִידוּ
הַחֵרֶם מִקִּרְבְּכֶם׃ קוּם קַדֵּשׁ אֶת־הָעָם וְאָמַרְתָּ הִתְקַדְּשׁוּ 13
לְמָחָר כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל חֵרֶם בְּקִרְבְּךָ
יִשְׂרָאֵל לֹא תוּכַל לָקוּם לִפְנֵי אֹיְבֶיךָ עַד הָסִירְכֶם הַחֵרֶם
מִקִּרְבְּכֶם׃ וְנִקְרַבְתֶּם בַּבֹּקֶר לִשְׁבָטֵיכֶם וְהָיָה הַשֵּׁבֶט 14
אֲשֶׁר־יִלְכְּדֶנּוּ יְהוָה יִקְרַב לַמִּשְׁפָּחוֹת וְהַמִּשְׁפָּחָה
אֲשֶׁר־יִלְכְּדֶנָּה יְהוָה תִּקְרַב לַבָּתִּים וְהַבַּיִת אֲשֶׁר יִלְכְּדֶנּוּ
יְהוָה יִקְרַב לַגְּבָרִים׃ וְהָיָה הַנִּלְכָּד בַּחֵרֶם יִשָּׂרֵף בָּאֵשׁ טו
אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ כִּי עָבַר אֶת־בְּרִית יְהוָה וְכִי־
עָשָׂה נְבָלָה בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיַּשְׁכֵּם יְהוֹשֻׁעַ בַּבֹּקֶר 16 *Autor clam dis jactis fortibus exquiritur.*
וַיַּקְרֵב אֶת־יִשְׂרָאֵל לִשְׁבָטָיו וַיִּלָּכֶד שֵׁבֶט יְהוּדָה׃ וַיַּקְרֵב 17
אֶת־מִשְׁפַּחַת יְהוּדָה וַיִּלְכֹּד אֶת מִשְׁפַּחַת הַזַּרְחִי וַיַּקְרֵב
אֶת־מִשְׁפַּחַת הַזַּרְחִי לַגְּבָרִים וַיִּלָּכֶד זַבְדִּי׃ וַיַּקְרֵב אֶת־ 18
בֵּיתוֹ לַגְּבָרִים וַיִּלָּכֶד עָכָן בֶּן־כַּרְמִי בֶּן־זַבְדִּי בֶּן־זֶרַח
לְמַטֵּה יְהוּדָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־עָכָן בְּנִי שִׂים־נָא 19
כָּבוֹד לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְתֶן־לוֹ תוֹדָה וְהַגֶּד־נָא
לִי מֶה עָשִׂיתָ אַל־תְּכַחֵד מִמֶּנִּי׃ וַיַּעַן עָכָן אֶת־ כ
יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמַר אָמְנָה אָנֹכִי חָטָאתִי לַיהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל וְכָזֹאת וְכָזֹאת עָשִׂיתִי׃ וָאֶרְאֶה בַּשָּׁלָל כא וארא קרי *Sacrilegium Achanis.*
אַדֶּרֶת שִׁנְעָר אַחַת טוֹבָה וּמָאתַיִם שְׁקָלִים כֶּסֶף
וּלְשׁוֹן זָהָב אֶחָד חֲמִשִּׁים שְׁקָלִים מִשְׁקָלוֹ וָאֶחְמְדֵם
וָאֶקָּחֵם וְהִנָּם טְמוּנִים בָּאָרֶץ בְּתוֹךְ אָהֳלִי וְהַכֶּסֶף
תַּחְתָּיהּ׃ וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ מַלְאָכִים וַיָּרֻצוּ כב
הָאֹהֱלָה וְהִנֵּה טְמוּנָה בְאָהֳלוֹ וְהַכֶּסֶף תַּחְתֶּיהָ׃
וַיִּקָּחוּם מִתּוֹךְ הָאֹהֶל וַיְבִיאוּם אֶל־יְהוֹשֻׁעַ כג
וְאֶל כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּצִּיקֵם לִפְנֵי יְהוָה׃ וַיִּקַּח כד *Quod ipsius & universa ejus familia excidio expiatur.*
יְהוֹשֻׁעַ אֶת־עָכָן בֶּן־זֶרַח וְאֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הָאַדֶּרֶת
וְאֶת־לְשׁוֹן הַזָּהָב וְאֶת־בָּנָיו וְאֶת־בְּנֹתָיו וְאֶת־שׁוֹרוֹ
וְאֶת

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

וְאֶת־חֲמֹרוֹ וְאֶת־צֹאנוֹ וְאֶת־אָהֳלוֹ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ
כה וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ וַיַּעֲלוּ אֹתָם עֵמֶק עָכוֹר: וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ
מָה עֲכַרְתָּנוּ יַעְכְּרֵךְ יְהוָה בַּיּוֹם הַזֶּה וַיִּרְגְּמוּ אֹתוֹ כָּל־
יִשְׂרָאֵל אֶבֶן וַיִּשְׂרְפוּ אֹתָם בָּאֵשׁ וַיִּסְקְלוּ אֹתָם בָּאֲבָנִים:
26 וַיָּקִימוּ עָלָיו גַּל־אֲבָנִים גָּדוֹל עַד הַיּוֹם הַזֶּה וַיָּשָׁב יְהוָה
מֵחֲרוֹן אַפּוֹ עַל־כֵּן קָרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא עֵמֶק עָכוֹר
עַד הַיּוֹם הַזֶּה:

Cap. VIII. *Jehosuah iteratò Ai obsidet.*

א ח וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אַל־תִּירָא וְאַל־תֵּחָת קַח עִמְּךָ
ק את כָּל־עַם הַמִּלְחָמָה וְקוּם עֲלֵה הָעַי רְאֵה נָתַתִּי
בְיָדְךָ אֶת־מֶלֶךְ הָעַי וְאֶת־עַמּוֹ וְאֶת־עִירוֹ וְאֶת־אַרְצוֹ:
2 וְעָשִׂיתָ לָעַי וּלְמַלְכָּהּ כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ לִירֵחוֹ וּלְמַלְכָּהּ
רַק־שְׁלָלָהּ וּבְהֶמְתָּהּ תָּבְזוּ לָכֶם שִׂים־לְךָ אֹרֵב לָעִיר
3 מֵאֲחֹרֶיהָ: וַיָּקָם יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־עַם הַמִּלְחָמָה לַעֲלוֹת הָעַי
וַיִּבְחַר יְהוֹשֻׁעַ שְׁלֹשִׁים אֶלֶף אִישׁ גִּבּוֹרֵי הַחָיִל וַיִּשְׁלָחֵם
4 לָיְלָה: וַיְצַו אֹתָם לֵאמֹר רְאוּ אַתֶּם אֹרְבִים לָעִיר מֵאֲחֹרֵי
הָעִיר אַל־תַּרְחִיקוּ מִן־הָעִיר מְאֹד וִהְיִיתֶם כֻּלְּכֶם
5 נְכֹנִים: וַאֲנִי וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אִתִּי נִקְרַב אֶל־הָעִיר וְהָיָה
כִּי־יֵצְאוּ לִקְרָאתֵנוּ כָּאֲשֶׁר בָּרִאשֹׁנָה וְנַסְנוּ לִפְנֵיהֶם:
6 וְיָצְאוּ אַחֲרֵינוּ עַד הִתְּקַעְנוּ אוֹתָם מִן־הָעִיר כִּי יֹאמְרוּ
7 נָסִים לְפָנֵינוּ כָּאֲשֶׁר בָּרִאשֹׁנָה וְנַסְנוּ לִפְנֵיהֶם: וְאַתֶּם
תָּקוּמוּ מֵהָאוֹרֵב וְהוֹרַשְׁתֶּם אֶת־הָעִיר וּנְתָנָהּ יְהוָה
8 אֱלֹהֵיכֶם בְּיֶדְכֶם: וְהָיָה כִּתְפָשְׂכֶם אֶת־הָעִיר תַּצִּיתוּ
אֶת־הָעִיר בָּאֵשׁ כִּדְבַר יְהוָה תַּעֲשׂוּ רְאוּ צִוִּיתִי אֶתְכֶם:
9 וַיִּשְׁלָחֵם יְהוֹשֻׁעַ וַיֵּלְכוּ אֶל־הַמְּאָרָב וַיֵּשְׁבוּ בֵּין בֵּית־אֵל
וּבֵין הָעַי מִיָּם לָעַי וְיָלֶן יְהוֹשֻׁעַ בַּלַּיְלָה הַהוּא בְּתוֹךְ
10 הָעָם: וַיַּשְׁכֵּם יְהוֹשֻׁעַ בַּבֹּקֶר וַיִּפְקֹד
אֶת־הָעָם וַיַּעַל הוּא וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי הָעָם הָעָי:
11 וְכָל־הָעָם הַמִּלְחָמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ עָלוּ וַיִּגָּשׁוּ וַיָּבֹאוּ נֶגֶד

12 הָעִיר וַיַּחֲנוּ מִצְּפוֹן לָעַי וְהַגַּי בֵּינוֹ וּבֵין הָעָי׃ וַיִּקַּח בינו קרי
כַּחֲמֵשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ וַיָּשֶׂם אוֹתָם אוֹרֵב בֵּין בֵּית־אֵל
13 וּבֵין הָעַי מִיָּם לָעִיר׃ וַיָּשִׂימוּ הָעָם אֶת־כָּל־הַמַּחֲנֶה לעי ק׳
אֲשֶׁר מִצְּפוֹן לָעִיר וְאֶת־עֲקֵבוֹ מִיָּם לָעִיר וַיֵּלֶךְ יְהוֹשֻׁעַ
14 בַּלַּיְלָה הַהוּא בְּתוֹךְ הָעֵמֶק׃ וַיְהִי כִּרְאוֹת מֶלֶךְ־הָעַי
וַיְמַהֲרוּ וַיַּשְׁכִּימוּ וַיֵּצְאוּ אַנְשֵׁי־הָעִיר לִקְרַאת־יִשְׂרָאֵל
לַמִּלְחָמָה הוּא וְכָל־עַמּוֹ לַמּוֹעֵד לִפְנֵי הָעֲרָבָה וְהוּא
לֹא יָדַע כִּי־אוֹרֵב לוֹ מֵאַחֲרֵי הָעִיר׃ וַיִּנָּגְעוּ יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־ טו
16 יִשְׂרָאֵל לִפְנֵיהֶם וַיָּנֻסוּ דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר׃ וַיִּזָּעֲקוּ כָּל־
הָעָם אֲשֶׁר בָּעִיר לִרְדֹּף אַחֲרֵיהֶם וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרֵי יְהוֹשֻׁעַ בעי קרי
17 וַיִּנָּתְקוּ מִן־הָעִיר׃ וְלֹא־נִשְׁאַר אִישׁ בָּעַי וּבֵית אֵל
אֲשֶׁר לֹא־יָצְאוּ אַחֲרֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעַזְבוּ אֶת־הָעִיר
18 פְּתוּחָה וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ נְטֵה בַּכִּידוֹן אֲשֶׁר־בְּיָדְךָ אֶל־הָעַי
כִּי בְיָדְךָ אֶתְּנֶנָּה וַיֵּט יְהוֹשֻׁעַ בַּכִּידוֹן אֲשֶׁר־בְּיָדוֹ אֶל־
19 הָעִיר׃ וְהָאוֹרֵב קָם מְהֵרָה מִמְּקוֹמוֹ וַיָּרוּצוּ כִּנְטוֹת
יָדוֹ וַיָּבֹאוּ הָעִיר וַיִּלְכְּדוּהָ וַיְמַהֲרוּ וַיַּצִּיתוּ אֶת־הָעִיר
כ בָּאֵשׁ׃ וַיִּפְנוּ אַנְשֵׁי הָעַי אַחֲרֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה עָלָה
עֲשַׁן הָעִיר הַשָּׁמַיְמָה וְלֹא־הָיָה בָהֶם יָדַיִם לָנוּס הֵנָּה
21 וְהֵנָּה וְהָעָם הַנָּס הַמִּדְבָּר נֶהְפַּךְ אֶל־הָרוֹדֵף׃ וִיהוֹשֻׁעַ
וְכָל־יִשְׂרָאֵל רָאוּ כִּי־לָכַד הָאֹרֵב אֶת־הָעִיר וְכִי עָלָה
22 עֲשַׁן הָעִיר וַיָּשֻׁבוּ וַיַּכּוּ אֶת־אַנְשֵׁי הָעָי׃ וְאֵלֶּה יָצְאוּ
מִן־הָעִיר לִקְרָאתָם וַיִּהְיוּ לְיִשְׂרָאֵל בַּתָּוֶךְ אֵלֶּה מִזֶּה
וְאֵלֶּה מִזֶּה וַיַּכּוּ אוֹתָם עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־לָהֶם
23 שָׂרִיד וּפָלִיט׃ וְאֶת־מֶלֶךְ הָעַי תָּפְשׂוּ חָי וַיַּקְרִבוּ
24 אֹתוֹ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ׃ וַיְהִי כְּכַלּוֹת יִשְׂרָאֵל לַהֲרֹג אֶת־
כָּל־יֹשְׁבֵי הָעַי בַּשָּׂדֶה בַּמִּדְבָּר אֲשֶׁר רְדָפוּם בּוֹ וַיִּפְּלוּ פסקא
כֻּלָּם לְפִי־חֶרֶב עַד־תֻּמָּם ○ וַיָּשֻׁבוּ באמצע פסוק
כל

Urbemque ex insidiis adortus expugnat, & igne ferroque delet.

כה כָּל־יִשְׂרָאֵל הָעַי וַיַּכּוּ אֹתָהּ לְפִי־חָרֶב: וַיִּהְיוּ כָל־
הַנֹּפְלִים בְּיוֹם הַהוּא מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה שְׁנֵים עָשָׂר
26 אֶלֶף כֹּל אַנְשֵׁי הָעָי: וִיהוֹשֻׁעַ לֹא־הֵשִׁיב יָדוֹ אֲשֶׁר
27 נָטָה בַּכִּידוֹן עַד אֲשֶׁר הֶחֱרִים אֵת כָּל־יֹשְׁבֵי הָעָי: רַק
הַבְּהֵמָה וְשָׁלָל הָעִיר הַהִיא בָּזְזוּ לָהֶם יִשְׂרָאֵל כִּדְבַר
28 יְהוָה אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ: וַיִּשְׂרֹף יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הָעָי
29 וַיְשִׂימֶהָ תֵּל־עוֹלָם שְׁמָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה: וְאֶת־מֶלֶךְ
הָעַי תָּלָה עַל־הָעֵץ עַד־עֵת הָעֶרֶב וּכְבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ צִוָּה
יְהוֹשֻׁעַ וַיּוֹרִידוּ אֶת־נִבְלָתוֹ מִן־הָעֵץ וַיַּשְׁלִיכוּ אוֹתָהּ אֶל־
פֶּתַח שַׁעַר הָעִיר וַיָּקִימוּ עָלָיו גַּל־אֲבָנִים גָּדוֹל עַד הַיּוֹם
הַזֶּה:

Erigitur altare in monte Ebal.

ל אָז יִבְנֶה יְהוֹשֻׁעַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַר
31 עֵיבָל: כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
כַּכָּתוּב בְּסֵפֶר תּוֹרַת מֹשֶׁה מִזְבַּח אַבְנִים שְׁלֵמוֹת
אֲשֶׁר לֹא־הֵנִיף עֲלֵיהֶן בַּרְזֶל וַיַּעֲלוּ עָלָיו עֹלוֹת
32 לַיהוָה וַיִּזְבְּחוּ שְׁלָמִים: וַיִּכְתֹּב־שָׁם עַל־הָאֲבָנִים אֵת

Ibidemque, ex mandato Mosis, solennes benedictiones & maledictiones promulgantur.

33 מִשְׁנֵה תּוֹרַת מֹשֶׁה אֲשֶׁר כָּתַב לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְכָל־
יִשְׂרָאֵל וְזִקְנָיו וְשֹׁטְרִים וְשֹׁפְטָיו עֹמְדִים מִזֶּה וּמִזֶּה
לָאָרוֹן נֶגֶד הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם נֹשְׂאֵי אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה
כַּגֵּר כְּאֶזְרָח חֶצְיוֹ אֶל־מוּל הַר־גְּרִזִים וְחֶצְיוֹ אֶל־מוּל
הַר־עֵיבָל כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה לְבָרֵךְ אֶת־
34 הָעָם יִשְׂרָאֵל בָּרִאשֹׁנָה: וְאַחֲרֵי־כֵן קָרָא אֶת־כָּל־דִּבְרֵי
הַתּוֹרָה הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה כְּכֹל־הַכָּתוּב בְּסֵפֶר
לה הַתּוֹרָה: לֹא־הָיָה דָבָר מִכֹּל אֲשֶׁר־צִוָּה מֹשֶׁה אֲשֶׁר
לֹא־קָרָא יְהוֹשֻׁעַ נֶגֶד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וְהַנָּשִׁים וְהַטַּף

Cap. IX. *Conjurat tota Cananæa contra Jehosuam.*

א ט וְהַגֵּר הַהֹלֵךְ בְּקִרְבָּם: וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ כָּל־
הַמְּלָכִים אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בָּהָר וּבַשְּׁפֵלָה וּבְכָל חוֹף
הַיָּם הַגָּדוֹל אֶל־מוּל הַלְּבָנוֹן הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי הַכְּנַעֲנִי

הַפְּרִזִּי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי׃ וַיִּתְקַבְּצוּ יַחְדָּו לְהִלָּחֵם עִם־ 2
יְהוֹשֻׁעַ וְעִם־יִשְׂרָאֵל פֶּה אֶחָד׃ וְיוֹשְׁבֵי גִבְעוֹן 3
שָׁמְעוּ אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ לִירִיחוֹ וְלָעָי׃ וַיַּעֲשׂוּ גַם־ 4
הֵמָּה בְּעָרְמָה וַיֵּלְכוּ וַיִּצְטָרוּ וַיִּקְחוּ שַׂקִּים בָּלִים
לַחֲמוֹרֵיהֶם וְנאדוֹת יַיִן בָּלִים וּמְבֻקָּעִים וּמְצֹרָרִים׃
וְנַעֲלוֹת בְּלוֹת וּמְטֻלָּאוֹת בְּרַגְלֵיהֶם וּשְׂלָמוֹת בָּלוֹת ה
עֲלֵיהֶם וְכֹל לֶחֶם צֵידָם יָבֵשׁ הָיָה נִקֻּדִים׃ וַיֵּלְכוּ אֶל־ 6
יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הַמַּחֲנֶה הַגִּלְגָּל וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו וְאֶל־אִישׁ
יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה בָּאנוּ וְעַתָּה כִּרְתוּ־לָנוּ בְּרִית׃
וַיֹּאמֶר אִישׁ־יִשְׂרָאֵל אֶל־הַחִוִּי אוּלַי בְּקִרְבִּי אַתָּה יוֹשֵׁב 7
וְאֵיךְ אֶכְרֹת־לְךָ בְּרִית׃ וַיֹּאמְרוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ עֲבָדֶיךָ 8
אֲנָחְנוּ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ מִי אַתֶּם וּמֵאַיִן תָּבֹאוּ׃
וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה מְאֹד בָּאוּ עֲבָדֶיךָ לְשֵׁם 9
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי־שָׁמַעְנוּ שִׁמְעוֹ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה
בְּמִצְרָיִם׃ וְאֵת ׀ כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה לִשְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמֹרִי י
אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן לְסִיחוֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן וּלְעוֹג מֶלֶךְ־
הַבָּשָׁן אֲשֶׁר בְּעַשְׁתָּרוֹת׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלֵינוּ זְקֵנֵינוּ וְכֹל־ יא
יֹשְׁבֵי אַרְצֵנוּ לֵאמֹר קְחוּ בִידְכֶם צֵידָה לַדֶּרֶךְ וּלְכוּ
לִקְרָאתָם וַאֲמַרְתֶּם אֲלֵיהֶם עֲבָדֵיכֶם אֲנָחְנוּ וְעַתָּה
כִּרְתוּ־לָנוּ בְּרִית׃ זֶה ׀ לַחְמֵנוּ חַם הִצְטַיַּדְנוּ אֹתוֹ יב
מִבָּתֵּינוּ בְּיוֹם צֵאתֵנוּ לָלֶכֶת אֲלֵיכֶם וְעַתָּה הִנֵּה יָבֵשׁ
וְהָיָה נִקֻּדִים׃ וְאֵלֶּה נאדוֹת הַיַּיִן אֲשֶׁר מִלֵּאנוּ חֲדָשִׁים יג
וְהִנֵּה הִתְבַּקָּעוּ וְאֵלֶּה שַׂלְמוֹתֵינוּ וּנְעָלֵינוּ בָּלוּ מֵרֹב
הַדֶּרֶךְ מְאֹד׃ וַיִּקְחוּ הָאֲנָשִׁים מִצֵּידָם וְאֶת־פִּי יְהוָה יד
לֹא שָׁאָלוּ׃ וַיַּעַשׂ לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ שָׁלוֹם וַיִּכְרֹת לָהֶם טו
בְּרִית לְחַיּוֹתָם וַיִּשְׁבְּעוּ לָהֶם נְשִׂיאֵי הָעֵדָה׃ וַיְהִי מִקְצֵה טז
שְׁלֹשֶׁת יָמִים אַחֲרֵי אֲשֶׁר־כָּרְתוּ לָהֶם בְּרִית וַיִּשְׁמְעוּ
כִּי־קְרֹבִים הֵם אֵלָיו וּבְקִרְבּוֹ הֵם יֹשְׁבִים׃ וַיִּסְעוּ בְּנֵי יז
ישראל

Gibeonitæ insigni astu & dolo pacem & fœdus ab Israëlitis obtinent.

יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ אֶל־עָרֵיהֶם בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וְעָרֵיהֶם גִּבְעוֹן
18 וְהַכְּפִירָה וּבְאֵרוֹת וְקִרְיַת יְעָרִים׃ וְלֹא הִכּוּם בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל כִּי־נִשְׁבְּעוּ לָהֶם נְשִׂיאֵי הָעֵדָה בַּיהוָה אֱלֹהֵי
19 יִשְׂרָאֵל וַיִּלֹּנוּ כָל־הָעֵדָה עַל־הַנְּשִׂיאִם׃ וַיֹּאמְרוּ כָל־
הַנְּשִׂיאִם אֶל־כָּל־הָעֵדָה אֲנַחְנוּ נִשְׁבַּעְנוּ לָהֶם בַּיהוָה
כ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה לֹא נוּכַל לְנָגַע בָּהֶם׃ זֹאת
נַעֲשֶׂה לָהֶם וְהַחֲיֶה אוֹתָם וְלֹא־יִהְיֶה עָלֵינוּ קֶצֶף
Deprehensâ fraude, servire jubentur. 21 עַל־הַשְּׁבוּעָה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְנוּ לָהֶם׃ וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם
הַנְּשִׂיאִם יְחִיוּ וְיִהְיוּ חֹטְבֵי עֵצִים וְשֹׁאֲבֵי־מַיִם לְכָל־
22 הָעֵדָה כַּאֲשֶׁר דִּבְּרוּ לָהֶם הַנְּשִׂיאִם׃ וַיִּקְרָא לָהֶם
יְהוֹשֻׁעַ וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם לֵאמֹר לָמָּה רִמִּיתֶם אֹתָנוּ לֵאמֹר
רְחוֹקִים אֲנַחְנוּ מִכֶּם מְאֹד וְאַתֶּם בְּקִרְבֵּנוּ יֹשְׁבִים׃
23 וְעַתָּה אֲרוּרִים אַתֶּם וְלֹא־יִכָּרֵת מִכֶּם עֶבֶד וְחֹטְבֵי עֵצִים
24 וְשֹׁאֲבֵי־מַיִם לְבֵית אֱלֹהָי׃ וַיַּעֲנוּ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמְרוּ
כִּי הֻגֵּד הֻגַּד לַעֲבָדֶיךָ אֵת אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־
מֹשֶׁה עַבְדּוֹ לָתֵת לָכֶם אֶת־כָּל־הָאָרֶץ וְלַהֲשְׁמִיד אֶת־
כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם וַנִּירָא מְאֹד לְנַפְשֹׁתֵינוּ
כה מִפְּנֵיכֶם וַנַּעֲשֶׂה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה׃ וְעַתָּה הִנֵּנוּ בְיָדֶךָ
26 כַּטּוֹב וְכַיָּשָׁר בְּעֵינֶיךָ לַעֲשׂוֹת לָנוּ עֲשֵׂה׃ וַיַּעַשׂ לָהֶם
27 כֵּן וַיַּצֵּל אוֹתָם מִיַּד בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְלֹא הָרָגוּם׃ וַיִּתְּנֵם
יְהוֹשֻׁעַ בַּיּוֹם הַהוּא חֹטְבֵי עֵצִים וְשֹׁאֲבֵי־מַיִם לָעֵדָה
וְלִמְזְבַּח יְהוָה עַד־הַיּוֹם הַזֶּה אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר׃

Cap. X. *A quinque Cananæorum Regulis Gibeon frustra tentatur.*

א וַיְהִי כְּשָׁמַע אֲדֹנִי־צֶדֶק מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַם כִּי־
לָכַד יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הָעַי וַיַּחֲרִימָהּ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לִירִיחוֹ
וְלְמַלְכָּהּ כֵּן עָשָׂה לָעַי וּלְמַלְכָּהּ וְכִי הַשְׁלִימוּ יֹשְׁבֵי
2 גִּבְעוֹן אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיִּהְיוּ בְקִרְבָּם׃ וַיִּרְאוּ מְאֹד כִּי עִיר
גְּדוֹלָה גִּבְעוֹן כְּאַחַת עָרֵי הַמְּמְלָכָה וְכִי הִיא גְדוֹלָה
3 מִן־הָעַי וְכָל־אֲנָשֶׁיהָ גִּבֹּרִים׃ וַיִּשְׁלַח אֲדֹנִי־צֶדֶק

מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַם אֶל־הוֹהָם מֶלֶךְ־חֶבְרוֹן וְאֶל־
פִּרְאָם מֶלֶךְ־יַרְמוּת וְאֶל־יָפִיעַ מֶלֶךְ־לָכִישׁ וְאֶל־
דְּבִיר מֶלֶךְ־עֶגְלוֹן לֵאמֹר: עֲלוּ־אֵלַי וְעִזְרֻנִי וְנַכֶּה 4
אֶת־גִּבְעוֹן כִּי־הִשְׁלִימָה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וְאֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
וַיֵּאָסְפוּ וַיַּעֲלוּ חֲמֵשֶׁת | מַלְכֵי הָאֱמֹרִי מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַם ה
מֶלֶךְ־חֶבְרוֹן מֶלֶךְ־יַרְמוּת מֶלֶךְ־לָכִישׁ מֶלֶךְ־עֶגְלוֹן
הֵם וְכָל־מַחֲנֵיהֶם וַיַּחֲנוּ עַל־גִּבְעוֹן וַיִּלָּחֲמוּ עָלֶיהָ:
וַיִּשְׁלְחוּ אַנְשֵׁי גִבְעוֹן אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הַמַּחֲנֶה הַגִּלְגָּל 6
לֵאמֹר אַל־תֶּרֶף יָדְךָ מֵעַבְדֶּיךָ עֲלֵה אֵלֵינוּ מְהֵרָה
וְהוֹשִׁיעָה לָנוּ וְעָזְרֵנוּ כִּי נִקְבְּצוּ אֵלֵינוּ כָּל־מַלְכֵי
הָאֱמֹרִי יֹשְׁבֵי הָהָר: וַיַּעַל יְהוֹשֻׁעַ מִן־הַגִּלְגָּל הוּא 7
וְכָל־עַם הַמִּלְחָמָה עִמּוֹ וְכֹל גִּבּוֹרֵי הֶחָיִל:
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אַל־תִּירָא 8
מֵהֶם כִּי בְיָדְךָ נְתַתִּים לֹא־יַעֲמֹד אִישׁ מֵהֶם בְּפָנֶיךָ: יהיד
וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ פִּתְאֹם כָּל־הַלַּיְלָה עָלָה מִן־ 9
הַגִּלְגָּל: וַיְהֻמֵּם יְהוָה לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּכֵּם מַכָּה־
גְדוֹלָה בְּגִבְעוֹן וַיִּרְדְּפֵם דֶּרֶךְ מַעֲלֵה בֵית־חוֹרֹן
וַיַּכֵּם עַד־עֲזֵקָה וְעַד־מַקֵּדָה: וַיְהִי בְנֻסָם | מִפְּנֵי 11
יִשְׂרָאֵל הֵם בְּמוֹרַד בֵּית־חוֹרֹן וַיהוָה הִשְׁלִיךְ
עֲלֵיהֶם אֲבָנִים גְּדֹלוֹת מִן־הַשָּׁמַיִם עַד־עֲזֵקָה וַיָּמֻתוּ
רַבִּים אֲשֶׁר־מֵתוּ בְּאַבְנֵי הַבָּרָד מֵאֲשֶׁר הָרְגוּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בֶּחָרֶב: אָז יְדַבֵּר יְהוֹשֻׁעַ 12
לַיהוָה בְּיוֹם תֵּת יְהוָה אֶת־הָאֱמֹרִי לִפְנֵי בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר | לְעֵינֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁמֶשׁ בְּגִבְעוֹן דּוֹם
וְיָרֵחַ בְּעֵמֶק אַיָּלוֹן: וַיִּדֹּם הַשֶּׁמֶשׁ וְיָרֵחַ עָמָד עַד 13 מלו קמץ
יִקֹּם גּוֹי אֹיְבָיו הֲלֹא־הִיא כְתוּבָה עַל־סֵפֶר
הַיָּשָׁר וַיַּעֲמֹד הַשֶּׁמֶשׁ בַּחֲצִי הַשָּׁמַיִם וְלֹא־אָץ
לָבוֹא כְּיוֹם תָּמִים: וְלֹא הָיָה כַיּוֹם הַהוּא לְפָנָיו וְאַחֲרָיו 14
לשמע

Fehoſuah cum copiis ad eam liberandam ſuccurrit.

Miraculoſa Solis & Lunæ ſtatio.

לִשְׁמַע יְהוָה בְּקוֹל אִישׁ כִּי יְהוָה נִלְחָם לְיִשְׂרָאֵל׃
טו וַיָּשָׁב יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ אֶל־הַמַּחֲנֶה
16 הַגִּלְגָּלָה׃ וַיָּנֻסוּ חֲמֵשֶׁת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וַיִּחְבְּאוּ
17 בַּמְּעָרָה בְּמַקֵּדָה׃ וַיֻּגַּד לִיהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר נִמְצְאוּ חֲמֵשֶׁת
18 הַמְּלָכִים נֶחְבָּאִים בַּמְּעָרָה בְּמַקֵּדָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ
גֹּלּוּ אֲבָנִים גְּדֹלוֹת אֶל־פִּי הַמְּעָרָה וְהַפְקִידוּ עֲלֵיהֶ
19 אֲנָשִׁים לְשָׁמְרָם׃ וְאַתֶּם אַל־תַּעַמְדוּ רִדְפוּ אַחֲרֵי
אֹיְבֵיכֶם וְזַנַּבְתֶּם אוֹתָם אַל־תִּתְּנוּם לָבוֹא אֶל־עָרֵיהֶם
כ כִּי נְתָנָם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּיֶדְכֶם׃ וַיְהִי כְּכַלּוֹת יְהוֹשֻׁעַ
וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְהַכֹּתָם מַכָּה גְדֹלָה־מְאֹד עַד־תֻּמָּם
21 וְהַשְּׂרִידִים שָׂרְדוּ מֵהֶם וַיָּבֹאוּ אֶל־עָרֵי הַמִּבְצָר׃ וַיָּשֻׁבוּ
כָל־הָעָם אֶל־הַמַּחֲנֶה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ מַקֵּדָה בְּשָׁלוֹם לֹא־
22 חָרַץ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְאִישׁ אֶת־לְשֹׁנוֹ׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ
פִּתְחוּ אֶת־פִּי הַמְּעָרָה וְהוֹצִיאוּ אֵלַי אֶת־חֲמֵשֶׁת
23 הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה מִן־הַמְּעָרָה׃ וַיַּעֲשׂוּ כֵן וַיּוֹצִיאוּ אֵלָיו
Reges quinque cæduntur. אֶת־חֲמֵשֶׁת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה מִן־הַמְּעָרָה אֶת־מֶלֶךְ
יְרוּשָׁלַם אֶת־מֶלֶךְ חֶבְרוֹן אֶת־מֶלֶךְ יַרְמוּת אֶת־מֶלֶךְ
24 לָכִישׁ אֶת־מֶלֶךְ עֶגְלוֹן׃ וַיְהִי כְּהוֹצִיאָם אֶת־הַמְּלָכִים
הָאֵלֶּה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ וַיִּקְרָא יְהוֹשֻׁעַ אֶל־כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל
וַיֹּאמֶר אֶל־קְצִינֵי אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַהֹלְכוּ אִתּוֹ קִרְבוּ
שִׂימוּ אֶת־רַגְלֵיכֶם עַל־צַוְּארֵי הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וַיִּקְרְבוּ
כה וַיָּשִׂימוּ אֶת־רַגְלֵיהֶם עַל־צַוְּארֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם
יְהוֹשֻׁעַ אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תֵּחַתּוּ חִזְקוּ וֶאֱמָצוּ כִּי כָכָה
יַעֲשֶׂה יְהוָה לְכָל־אֹיְבֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם נִלְחָמִים
26 אוֹתָם׃ וַיַּכֵּם יְהוֹשֻׁעַ אַחֲרֵי־כֵן וַיְמִיתֵם וַיִּתְלֵם עַל
חֲמִשָּׁה עֵצִים וַיִּהְיוּ תְלוּיִם עַל־הָעֵצִים עַד־הָעָרֶב׃
27 וַיְהִי לְעֵת בּוֹא הַשֶּׁמֶשׁ צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ וַיּוֹרִדוּם מֵעַל
הָעֵצִים וַיַּשְׁלִיכוּ אֶל־הַמְּעָרָה אֲשֶׁר נֶחְבְּאוּ־שָׁם וַיָּשִׂמוּ
אבנים

אַבְנִים גְּדֹלוֹת עַל־פִּי הַמְּעָרָה עַד־עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה׃

28 וְאֶת־מַקֵּדָה לָכַד יְהוֹשֻׁעַ בַּיּוֹם הַהוּא וַיַּכֶּהָ Capiuntur urbes Makkeda.
לְפִי־חָרֶב וְאֶת־מַלְכָּהּ הֶחֱרִם אוֹתָם וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ
אֲשֶׁר־בָּהּ לֹא הִשְׁאִיר שָׂרִיד וַיַּעַשׂ לְמֶלֶךְ מַקֵּדָה כַּאֲשֶׁר

29 עָשָׂה לְמֶלֶךְ יְרִחוֹ׃ וַיַּעֲבֹר יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל Libna.
עִמּוֹ מִמַּקֵּדָה לִבְנָה וַיִּלָּחֶם עַל־לִבְנָה׃ וַיִּתֵּן יְהוָה גַּם־ל
אוֹתָהּ בְּיַד יִשְׂרָאֵל וְאֶת־מַלְכָּהּ וַיַּכֶּהָ לְפִי־חָרֶב וְאֶת־
כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לֹא־הִשְׁאִיר בָּהּ שָׂרִיד וַיַּעַשׂ

31 לְמַלְכָּהּ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְמֶלֶךְ יְרִחוֹ׃ וַיַּעֲבֹר Lachis.
יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מִלִּבְנָה לָכִישָׁה וַיִּחַן עָלֶיהָ
וַיִּלָּחֶם בָּהּ׃ וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת־לָכִישׁ בְּיַד יִשְׂרָאֵל וַיִּלְכְּדָהּ

32 בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי וַיַּכֶּהָ לְפִי־חָרֶב וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ
כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה לְלִבְנָה׃ אָז עָלָה הֹרָם מֶלֶךְ

33 גֶּזֶר לַעְזֹר אֶת־לָכִישׁ וַיַּכֵּהוּ יְהוֹשֻׁעַ וְאֶת־עַמּוֹ עַד־בִּלְתִּי
הִשְׁאִיר־לוֹ שָׂרִיד׃ וַיַּעֲבֹר יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־ Heglon.

34 יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מִלָּכִישׁ עֶגְלֹנָה וַיִּחֲנוּ עָלֶיהָ וַיִּלָּחֲמוּ עָלֶיהָ׃
וַיִּלְכְּדוּהָ בַּיּוֹם הַהוּא וַיַּכּוּהָ לְפִי־חָרֶב וְאֶת כָּל־הַנֶּפֶשׁ לָהּ
אֲשֶׁר־בָּהּ בַּיּוֹם הַהוּא הֶחֱרִים כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה

36 לְלָכִישׁ׃ וַיַּעַל יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ Chebron.
מֵעֶגְלוֹנָה חֶבְרוֹנָה וַיִּלָּחֲמוּ עָלֶיהָ׃ וַיִּלְכְּדוּהָ וַיַּכּוּהָ 37
לְפִי־חָרֶב וְאֶת־מַלְכָּהּ וְאֶת־כָּל־עָרֶיהָ וְאֶת־כָּל־
הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לֹא־הִשְׁאִיר שָׂרִיד כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה
לְעֶגְלוֹן וַיַּחֲרֵם אוֹתָהּ וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ׃

38 וַיָּשָׁב יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ דְּבִרָה Debhir.

39 וַיִּלָּחֶם עָלֶיהָ׃ וַיִּלְכְּדָהּ וְאֶת־מַלְכָּהּ וְאֶת־כָּל־עָרֶיהָ
וַיַּכּוּם לְפִי־חָרֶב וַיַּחֲרִימוּ אֶת־כָּל־נֶפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לֹא
הִשְׁאִיר שָׂרִיד כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְחֶבְרוֹן כֵּן עָשָׂה לִדְבִרָה
וּלְמַלְכָּהּ וְכַאֲשֶׁר עָשָׂה לְלִבְנָה וּלְמַלְכָּהּ׃

ויכה

מ וַיַּךְ יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ הָהָר וְהַנֶּגֶב
וְהַשְּׁפֵלָה וְהָאֲשֵׁדוֹת וְאֶת כָּל־מַלְכֵיהֶם לֹא הִשְׁאִיר
שָׂרִיד וְאֵת כָּל־הַנִּשְׁמָה הֶחֱרִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
41 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: וַיַּכֵּם יְהוֹשֻׁעַ מִקָּדֵשׁ בַּרְנֵעַ וְעַד־עַזָּה
42 וְאֵת כָּל־אֶרֶץ גֹּשֶׁן וְעַד־גִּבְעוֹן: וְאֵת כָּל־הַמְּלָכִים
הָאֵלֶּה וְאֶת־אַרְצָם לָכַד יְהוֹשֻׁעַ פַּעַם אֶחָת כִּי יְהוָה
43 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל נִלְחָם לְיִשְׂרָאֵל: וַיָּשָׁב יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־
יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ אֶל־הַמַּחֲנָה הַגִּלְגָּלָה:

Jehoſuah occupatâ univerſâ iſtâ regione, Gilgalem revertitur.

יא Cap. XI. Devictis quinque illis Regulis, reliqui copias conjungunt.

וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ יָבִין מֶלֶךְ־חָצוֹר וַיִּשְׁלַח אֶל־יוֹבָב
2 מֶלֶךְ מָדוֹן וְאֶל־מֶלֶךְ שִׁמְרוֹן וְאֶל־מֶלֶךְ אַכְשָׁף: וְאֶל־
הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מִצָּפוֹן בָּהָר וּבָעֲרָבָה נֶגֶב כִּנְרוֹת
3 וּבַשְּׁפֵלָה וּבְנָפוֹת דּוֹר מִיָּם: הַכְּנַעֲנִי מִמִּזְרָח וּמִיָּם
וְהָאֱמֹרִי וְהַחִתִּי וְהַפְרִזִּי וְהַיְבוּסִי בָּהָר וְהַחִוִּי תַּחַת
4 חֶרְמוֹן בְּאֶרֶץ הַמִּצְפָּה: וַיֵּצְאוּ הֵם וְכָל־מַחֲנֵיהֶם עִמָּם
עַם־רָב כַּחוֹל אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־הַיָּם לָרֹב וְסוּס וְרֶכֶב
5 רַב־מְאֹד: וַיִּוָּעֲדוּ כָּל הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וַיָּבֹאוּ וַיַּחֲנוּ יַחְדָּו
אֶל־מֵי מֵרוֹם לְהִלָּחֶם עִם־יִשְׂרָאֵל:

הר' נקמין

6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אַל־תִּירָא מִפְּנֵיהֶם
כִּי מָחָר כָּעֵת הַזֹּאת אָנֹכִי נֹתֵן אֶת־כֻּלָּם חֲלָלִים לִפְנֵי
יִשְׂרָאֵל אֶת־סוּסֵיהֶם תְּעַקֵּר וְאֶת־מַרְכְּבֹתֵיהֶם תִּשְׂרֹף
7 בָּאֵשׁ: וַיָּבֹא יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־עַם הַמִּלְחָמָה עִמּוֹ עֲלֵיהֶם
8 עַל־מֵי מֵרוֹם פִּתְאֹם וַיִּפְלוּ בָהֶם: וַיִּתְּנֵם יְהוָה בְּיַד־
יִשְׂרָאֵל וַיַּכּוּם וַיִּרְדְּפוּם עַד־צִידוֹן רַבָּה וְעַד מִשְׂרְפוֹת
מַיִם וְעַד־בִּקְעַת מִצְפֶּה מִזְרָחָה וַיַּכֻּם עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־
9 לָהֶם שָׂרִיד: וַיַּעַשׂ לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ כַּאֲשֶׁר אָמַר־לוֹ יְהוָה
אֶת־סוּסֵיהֶם עִקֵּר וְאֶת־מַרְכְּבֹתֵיהֶם שָׂרַף בָּאֵשׁ:

Jehoſuah eos inopinato opprimit.

10 וַיָּשָׁב יְהוֹשֻׁעַ בָּעֵת הַהִיא וַיִּלְכֹּד אֶת־
חָצוֹר וְאֶת־מַלְכָּהּ הִכָּה בֶחָרֶב כִּי־חָצוֹר לְפָנִים הִיא
ראש

רֹאשׁ כָּל־הַמַּמְלָכוֹת הָאֵלֶּה׃ וַיַּכּוּ אֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ 11
אֲשֶׁר־בָּהּ לְפִי־חָרֶב הַחֲרֵם לֹא נוֹתַר כָּל־נְשָׁמָה וְאֶת־
חָצוֹר שָׂרַף בָּאֵשׁ׃ וְאֶת־כָּל־עָרֵי הַמְלָכִים הָאֵלֶּה וְאֶת־ 12 *Sic tota ea regio ab Israëlitis occupatur, & pacatur.*
כָּל־מַלְכֵיהֶם לָכַד יְהוֹשֻׁעַ וַיַּכֵּם לְפִי־חָרֶב הֶחֱרִים אוֹתָם
כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה׃ רַק כָּל־הֶעָרִים הָעֹמְדוֹת 13
עַל־תִּלָּם לֹא־שָׂרְפָם יִשְׂרָאֵל זוּלָתִי אֶת־חָצוֹר
לְבַדָּהּ שָׂרַף יְהוֹשֻׁעַ׃ וְכָל־שְׁלַל הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְהַבְּהֵמָה 14
בָּזְזוּ לָהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַק אֶת־כָּל־הָאָדָם הִכּוּ לְפִי־חָרֶב
עַד־הַשְׁמְדָם אוֹתָם לֹא הִשְׁאִירוּ כָּל־נְשָׁמָה׃ כַּאֲשֶׁר טו
צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה עַבְדּוֹ כֵּן־צִוָּה מֹשֶׁה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ
וְכֵן עָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ לֹא־הֵסִיר דָּבָר מִכֹּל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה
אֶת־מֹשֶׁה׃ וַיִּקַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ הַזֹּאת הָהָר 16
וְאֶת־כָּל־הַנֶּגֶב וְאֶת כָּל־אֶרֶץ הַגֹּשֶׁן וְאֶת־הַשְּׁפֵלָה
וְאֶת־הָעֲרָבָה וְאֶת־הַר יִשְׂרָאֵל וּשְׁפֵלָתוֹ׃ מִן־הָהָר 17 ושפלתו קרי
הֶחָלָק הָעֹלֶה שֵׂעִיר וְעַד־בַּעַל גָּד בִּבְקְעַת הַלְּבָנוֹן
תַּחַת הַר־חֶרְמוֹן וְאֶת כָּל־מַלְכֵיהֶם לָכַד וַיַּכֵּם וַיְמִיתֵם׃
יָמִים רַבִּים עָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה 18
מִלְחָמָה׃ לֹא־הָיְתָה עִיר אֲשֶׁר הִשְׁלִימָה אֶל־בְּנֵי 19
יִשְׂרָאֵל בִּלְתִּי הַחִוִּי יֹשְׁבֵי גִבְעוֹן אֶת־הַכֹּל לָקָחוּ
בַּמִּלְחָמָה׃ כִּי־מֵאֵת יְהוָה הָיְתָה לְחַזֵּק אֶת־לִבָּם כ
לִקְרַאת הַמִּלְחָמָה אֶת־יִשְׂרָאֵל לְמַעַן הַחֲרִימָם לְבִלְתִּי
הֱיוֹת לָהֶם תְּחִנָּה כִּי לְמַעַן הַשְׁמִדָם כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֶת־מֹשֶׁה׃ וַיָּבֹא יְהוֹשֻׁעַ בָּעֵת הַהִיא וַיַּכְרֵת 21 *Enakim cæduntur.*
אֶת־הָעֲנָקִים מִן־הָהָר מִן־חֶבְרוֹן מִן־דְּבִר מִן־עֲנָב וּמִכֹּל
הַר יְהוּדָה וּמִכֹּל הַר יִשְׂרָאֵל עִם־עָרֵיהֶם הֶחֱרִימָם
יְהוֹשֻׁעַ׃ לֹא־נוֹתַר עֲנָקִים בְּאֶרֶץ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַק בְּעַזָּה 22
בְּגַת וּבְאַשְׁדּוֹד נִשְׁאָרוּ׃ וַיִּקַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ 23
כְּכֹל אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וַיִּתְּנָהּ יְהוֹשֻׁעַ לְנַחֲלָה
לְיִשְׂרָאֵל

לְיִשְׂרָאֵל כְּמַחְלְקֹתָם לְשִׁבְטֵיהֶם וְהָאָרֶץ שָׁקְטָה
מִמִּלְחָמָה׃

Cap. XII. *Compendio repetuntur res gestæ, regionesque occupatæ, à Mose primum, tum à Jehosuah.*

יב וְאֵלֶּה מַלְכֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר הִכּוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיִּרְשׁוּ אֶת־
אַרְצָם בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה הַשֶּׁמֶשׁ מִנַּחַל אַרְנוֹן עַד־
2 הַר חֶרְמוֹן וְכָל־הָעֲרָבָה מִזְרָחָה׃ סִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי
הַיֹּשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן מֹשֵׁל מֵעֲרֹעֵר אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־נַחַל
אַרְנוֹן וְתוֹךְ הַנַּחַל וְחֲצִי הַגִּלְעָד וְעַד־יַבֹּק הַנַּחַל גְּבוּל
3 בְּנֵי עַמּוֹן׃ וְהָעֲרָבָה עַד־יָם כִּנְרוֹת מִזְרָחָה וְעַד־יָם
הָעֲרָבָה יָם־הַמֶּלַח מִזְרָחָה דֶּרֶךְ בֵּית הַיְשִׁמוֹת וּמִתֵּימָן
4 תַּחַת אַשְׁדוֹת הַפִּסְגָּה׃ וּגְבוּל עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן מִיֶּתֶר
5 הָרְפָאִים הַיּוֹשֵׁב בְּעַשְׁתָּרוֹת וּבְאֶדְרֶעִי׃ וּמֹשֵׁל בְּהַר
חֶרְמוֹן וּבִסַלְכָה וּבְכָל־הַבָּשָׁן עַד־גְּבוּל הַגְּשׁוּרִי
6 וְהַמַּעֲכָתִי וְחֲצִי הַגִּלְעָד גְּבוּל סִיחוֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן׃ מֹשֶׁה
עֶבֶד־יְהוָה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הִכּוּם וַיִּתֵּן מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה
יְרֻשָּׁה לָרְאוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה׃

Catalogus Regum in Cananitide subactorum.

7 וְאֵלֶּה מַלְכֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר הִכָּה יְהוֹשֻׁעַ
וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן יָמָּה מִבַּעַל גָּד בִּבְקְעַת
הַלְּבָנוֹן וְעַד־הָהָר הֶחָלָק הָעֹלֶה שֵׂעִירָה וַיִּתְּנָהּ יְהוֹשֻׁעַ
8 לִשְׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל יְרֻשָּׁה כְּמַחְלְקֹתָם׃ בָּהָר וּבַשְּׁפֵלָה
וּבָעֲרָבָה וּבָאַשְׁדוֹת וּבַמִּדְבָּר וּבַנֶּגֶב הַחִתִּי הָאֱמֹרִי
וְהַכְּנַעֲנִי הַפְּרִזִּי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי׃

9	מֶלֶךְ יְרֵחוֹ	אֶחָד
	מֶלֶךְ הָעַי אֲשֶׁר מִצַּד בֵּית־אֵל	אֶחָד׃
10	מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַם	אֶחָד
	מֶלֶךְ חֶבְרוֹן	אֶחָד׃
11	מֶלֶךְ יַרְמוּת	אֶחָד
	מֶלֶךְ לָכִישׁ	אֶחָד׃
12	מֶלֶךְ עֶגְלוֹן	אֶחָד
	מלך	

מֶלֶךְ גֶּזֶר אֶחָד :
מֶלֶךְ דְּבִר אֶחָד 13
מֶלֶךְ גֶּדֶר אֶחָד :
מֶלֶךְ חָרְמָה אֶחָד 14
מֶלֶךְ עָרָד אֶחָד :
מֶלֶךְ לִבְנָה אֶחָד טו
מֶלֶךְ עֲדֻלָּם אֶחָד :
מֶלֶךְ מַקֵּדָה אֶחָד 16
מֶלֶךְ בֵּית־אֵל אֶחָד :
מֶלֶךְ תַּפּוּחַ אֶחָד 17
מֶלֶךְ חֵפֶר אֶחָד :
מֶלֶךְ אֲפֵק אֶחָד 18
מֶלֶךְ לַשָּׁרוֹן אֶחָד :
מֶלֶךְ מָדוֹן אֶחָד 19
מֶלֶךְ חָצוֹר אֶחָד :
מֶלֶךְ שִׁמְרוֹן מְרוֹן אֶחָד כ
מֶלֶךְ אַכְשָׁף אֶחָד :
מֶלֶךְ תַּעֲנַךְ אֶחָד 21
מֶלֶךְ מְגִדּוֹ אֶחָד :
מֶלֶךְ קֶדֶשׁ אֶחָד 22
מֶלֶךְ יָקְנְעָם לַכַּרְמֶל אֶחָד :
מֶלֶךְ דּוֹר לְנָפַת דּוֹר אֶחָד 23
מֶלֶךְ גּוֹיִם לְגִלְגָּל אֶחָד :
מֶלֶךְ תִּרְצָה אֶחָד 24

הצי הספר כָּל־מְלָכִים שְׁלֹשִׁים וְאֶחָד :

Cap. XIII. *Jehoſuah à Deo jubetur occupatas terras novem If-*

יג א וִיהוֹשֻׁעַ זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו אַתָּה זָקַנְתָּה
בָּאתָ בַּיָּמִים וְהָאָרֶץ נִשְׁאֶרֶת הָרַבָּה־מְאֹד לָרֶשֶׁת :
2 זֹאת הָאָרֶץ הַנִּשְׁאֶרֶת כָּל־גְּלִילוֹת הַפְּלִשְׁתִּים וְכָל־

הגשורי

raëlitarum tribubus cum dimidiâ sortitò distribuere.

3 הַגִּשׁוּרִי׃ מִן־הַשִּׁיחוֹר אֲשֶׁר׀ עַל־פְּנֵי מִצְרַיִם וְעַד גְּבוּל
עֶקְרוֹן צָפוֹנָה לַכְּנַעֲנִי תֶּחְשָׁב חֲמֵשֶׁת׀ סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים
הָעַזָּתִי וְהָאַשְׁדּוֹדִי הָאֶשְׁקְלוֹנִי הַגִּתִּי וְהָעֶקְרוֹנִי וְהָעַוִּים׃
4 מִתֵּימָן כָּל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וּמְעָרָה אֲשֶׁר לַצִּידֹנִים עַד־
ה אֲפֵקָה עַד גְּבוּל הָאֱמֹרִי׃ וְהָאָרֶץ הַגִּבְלִי וְכָל־הַלְּבָנוֹן
מִזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ מִבַּעַל גָּד תַּחַת הַר־חֶרְמוֹן עַד לְבוֹא
6 חֲמָת׃ כָּל־יֹשְׁבֵי הָהָר מִן־הַלְּבָנוֹן עַד־מִשְׂרְפֹת מַיִם כָּל־
צִידֹנִים אָנֹכִי אוֹרִישֵׁם מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַק הַפִּלָּהּ
7 לְיִשְׂרָאֵל בְּנַחֲלָה כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ׃ וְעַתָּה חַלֵּק אֶת־הָאָרֶץ
הַזֹּאת בְּנַחֲלָה לְתִשְׁעַת הַשְּׁבָטִים וְחֲצִי הַשֵּׁבֶט הַמְנַשֶּׁה׃
8 עִמּוֹ רָאוּבֵנִי וְהַגָּדִי לָקְחוּ נַחֲלָתָם אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם מֹשֶׁה
בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה כַּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה׃
9 מֵעֲרוֹעֵר אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־נַחַל אַרְנוֹן וְהָעִיר אֲשֶׁר
י בְּתוֹךְ הַנַּחַל וְכָל־הַמִּישֹׁר מֵידְבָא עַד־דִּיבוֹן׃ וְכָל עָרֵי
סִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר מָלַךְ בְּחֶשְׁבּוֹן עַד־גְּבוּל בְּנֵי־
11 עַמּוֹן׃ וְהַגִּלְעָד וּגְבוּל הַגְּשׁוּרִי וְהַמַּעֲכָתִי וְכָל הַר חֶרְמוֹן
12 וְכָל־הַבָּשָׁן עַד־סַלְכָה׃ כָּל־מַמְלְכוּת עוֹג בַּבָּשָׁן אֲשֶׁר־
מָלַךְ בְּעַשְׁתָּרוֹת וּבְאֶדְרֶעִי הוּא נִשְׁאַר מִיֶּתֶר הָרְפָאִים
13 וַיַּכֵּם מֹשֶׁה וַיִּירָשֵׁם׃ וְלֹא הוֹרִישׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַגְּשׁוּרִי
וְאֶת־הַמַּעֲכָתִי וַיֵּשֶׁב גְּשׁוּר וּמַעֲכָת בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל עַד

Repetitur rursus, quænam civitates & agri Rubenitis, Gaditis, dimidiæque Manassis tribui, ultra Fordanem à Mose fuerint assignati.

14 הַיּוֹם הַזֶּה׃ רַק לְשֵׁבֶט הַלֵּוִי לֹא נָתַן נַחֲלָה אִשֵּׁי יְהוָה
טו אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוּא נַחֲלָתוֹ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לוֹ׃ וַיִּתֵּן
16 מֹשֶׁה לְמַטֵּה בְנֵי־רְאוּבֵן לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ וַיְהִי לָהֶם הַגְּבוּל
מֵעֲרוֹעֵר אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־נַחַל אַרְנוֹן וְהָעִיר אֲשֶׁר בְּתוֹךְ־
17 הַנַּחַל וְכָל־הַמִּישֹׁר עַל־מֵידְבָא׃ חֶשְׁבּוֹן וְכָל־עָרֶיהָ אֲשֶׁר
18 בַּמִּישׁוֹר דִּיבוֹן וּבָמוֹת בַּעַל וּבֵית בַּעַל מְעוֹן׃ וְיָהְצָה
19 וּקְדֵמֹת וּמֵפָעַת׃ וְקִרְיָתַיִם וְשִׂבְמָה וְצֶרֶת הַשַּׁחַר בְּהַר
כ הָעֵמֶק׃ וּבֵית פְּעוֹר וְאַשְׁדּוֹת הַפִּסְגָּה וּבֵית הַיְשִׁמוֹת׃ וְכֹל

עָרֵי

עָרֵי הַמִּישֹׁר וְכָל־מַמְלְכוּת סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר מָלַךְ
בְּחֶשְׁבּוֹן אֲשֶׁר הִכָּה מֹשֶׁה אֹתוֹ וְאֶת נְשִׂיאֵי מִדְיָן אֶת־אֱוִי
וְאֶת־רֶקֶם וְאֶת־צוּר וְאֶת־חוּר וְאֶת־רֶבַע נְסִיכֵי סִיחוֹן
יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ וְאֶת־בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר הַקּוֹסֵם הָרְגוּ בְנֵי־ 22
יִשְׂרָאֵל בַּחָרֶב אֶל חַלְלֵיהֶם׃ וַיְהִי גְּבוּל בְּנֵי רְאוּבֵן הַיַּרְדֵּן 23
וּגְבוּל זֹאת נַחֲלַת בְּנֵי־רְאוּבֵן לְמִשְׁפְּחוֹתָם הֶעָרִים
וְחַצְרֵיהֶן׃ וַיִּתֵּן מֹשֶׁה לְמַטֵּה גָּד לִבְנֵי גָד 24
לְמִשְׁפְּחוֹתָם׃ וַיְהִי לָהֶם הַגְּבוּל יַעְזֵר וְכָל־עָרֵי הַגִּלְעָד וְכָה
וַחֲצִי אֶרֶץ בְּנֵי עַמּוֹן עַד־עֲרוֹעֵר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי רַבָּה׃
וּמֵחֶשְׁבּוֹן עַד־רָמַת הַמִּצְפֶּה וּבְטֹנִים וּמַחֲנַיִם עַד־ 26
גְּבוּל לִדְבִר׃ וּבָעֵמֶק בֵּית הָרָם וּבֵית נִמְרָה וְסֻכּוֹת 27
וְצָפוֹן יֶתֶר מַמְלְכוּת סִיחוֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן הַיַּרְדֵּן וּגְבֻל
עַד־קְצֵה יָם־כִּנֶּרֶת עֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה׃ זֹאת נַחֲלַת 28
בְּנֵי־גָד לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים וְחַצְרֵיהֶם׃ וַיִּתֵּן 29
מֹשֶׁה לַחֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה וַיְהִי לַחֲצִי מַטֵּה בְנֵי־מְנַשֶּׁה
לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ וַיְהִי גְבוּלָם מַחֲנַיִם כָּל־הַבָּשָׁן כָּל־ ל
מַמְלְכוּת עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן וְכָל־חַוֹּת יָאִיר אֲשֶׁר בַּבָּשָׁן
שִׁשִּׁים עִיר׃ וַחֲצִי הַגִּלְעָד וַעַשְׁתָּרוֹת וְאֶדְרֶעִי עָרֵי 31
מַמְלְכוֹת עוֹג בַּבָּשָׁן לִבְנֵי מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה לַחֲצִי בְנֵי־
מָכִיר לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ אֵלֶּה אֲשֶׁר־נִחַל מֹשֶׁה בְּעַרְבוֹת 32
מוֹאָב מֵעֵבֶר לְיַרְדֵּן יְרֵחוֹ מִזְרָחָה׃ וּלְשֵׁבֶט הַלֵּוִי לֹא־ 33
נָתַן מֹשֶׁה נַחֲלָה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוּא נַחֲלָתָם
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם׃

Cap. XIV. *In partitione terræ Calebo singulari privilegio peculiaris possessio tributa.*

וְאֵלֶּה אֲשֶׁר־נָחֲלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר נָחֲלוּ יד א
אוֹתָם אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְיְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וְרָאשֵׁי אֲבוֹת
הַמַּטּוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ בְּגוֹרָל נַחֲלָתָם כַּאֲשֶׁר צִוָּה ב ר' בפתח
יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה לְתִשְׁעַת הַמַּטּוֹת וְחֲצִי הַמַּטֶּה׃ כִּי 3
נָתַן מֹשֶׁה נַחֲלַת שְׁנֵי הַמַּטּוֹת וְחֲצִי הַמַּטֶּה מֵעֵבֶר לְיַרְדֵּן

4 וְלַלְוִיִּם לֹא־נָתַן נַחֲלָה בְּתוֹכָם׃ כִּי־הָיוּ בְנֵי־יוֹסֵף שְׁנֵי
מַטּוֹת מְנַשֶּׁה וְאֶפְרָיִם וְלֹא־נָתְנוּ חֵלֶק לַלְוִיִּם בָּאָרֶץ כִּי
אִם־עָרִים לָשֶׁבֶת וּמִגְרְשֵׁיהֶם לְמִקְנֵיהֶם וּלְקִנְיָנָם׃
ה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּחְלְקוּ
6 אֶת־הָאָרֶץ׃ וַיִּגְּשׁוּ בְנֵי־יְהוּדָה אֶל־
יְהוֹשֻׁעַ בַּגִּלְגָּל וַיֹּאמֶר אֵלָיו כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה הַקְּנִזִּי אַתָּה
יָדַעְתָּ אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אִישׁ
7 הָאֱלֹהִים עַל אֹדוֹתַי וְעַל־אֹדוֹתֶיךָ בְּקָדֵשׁ בַּרְנֵעַ׃ בֶּן־
אַרְבָּעִים שָׁנָה אָנֹכִי בִּשְׁלֹחַ מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה אֹתִי
מִקָּדֵשׁ בַּרְנֵעַ לְרַגֵּל אֶת־הָאָרֶץ וָאָשֵׁב אוֹתוֹ דָּבָר כַּאֲשֶׁר
8 עִם־לְבָבִי׃ וְאַחַי אֲשֶׁר עָלוּ עִמִּי הִמְסִיו אֶת־לֵב הָעָם
9 וְאָנֹכִי מִלֵּאתִי אַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהָי׃ וַיִּשָּׁבַע מֹשֶׁה בַּיּוֹם
הַהוּא לֵאמֹר אִם־לֹא הָאָרֶץ אֲשֶׁר דָּרְכָה רַגְלְךָ בָּהּ לְךָ
תִהְיֶה לְנַחֲלָה וּלְבָנֶיךָ עַד־עוֹלָם כִּי מִלֵּאתָ אַחֲרֵי יְהוָה
י אֱלֹהָי׃ וְעַתָּה הִנֵּה הֶחֱיָה יְהוָה אוֹתִי כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר זֶה
אַרְבָּעִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה מֵאָז דִּבֶּר יְהוָה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה
אֶל־מֹשֶׁה אֲשֶׁר־הָלַךְ יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר וְעַתָּה הִנֵּה אָנֹכִי
11 הַיּוֹם בֶּן־חָמֵשׁ וּשְׁמוֹנִים שָׁנָה׃ עוֹדֶנִּי הַיּוֹם חָזָק כַּאֲשֶׁר
בְּיוֹם שְׁלֹחַ אוֹתִי מֹשֶׁה כְּכֹחִי אָז וּכְכֹחִי עַתָּה כ׳ רבתי
12 לַמִּלְחָמָה וְלָצֵאת וְלָבוֹא׃ וְעַתָּה תְּנָה־לִּי אֶת־הָהָר
הַזֶּה אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא כִּי־אַתָּה שָׁמַעְתָּ
בַּיּוֹם הַהוּא כִּי־עֲנָקִים שָׁם וְעָרִים גְּדֹלוֹת בְּצֻרוֹת אוּלַי
13 יְהוָה אוֹתִי וְהוֹרַשְׁתִּים כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃ וַיְבָרְכֵהוּ
14 יְהוֹשֻׁעַ וַיִּתֵּן אֶת־חֶבְרוֹן לְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה לְנַחֲלָה׃ עַל־
כֵּן הָיְתָה־חֶבְרוֹן לְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה הַקְּנִזִּי לְנַחֲלָה עַד
הַיּוֹם הַזֶּה יַעַן אֲשֶׁר מִלֵּא אַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃
טו וְשֵׁם חֶבְרוֹן לְפָנִים קִרְיַת אַרְבַּע הָאָדָם הַגָּדוֹל בָּעֲנָקִים
אטו הוּא וְהָאָרֶץ שָׁקְטָה מִמִּלְחָמָה׃ וַיְהִי

Cap. XV. *Situs & limites ter-*

הַגּוֹרָל לְמַטֵּה בְנֵי יְהוּדָה לְמִשְׁפְּחֹתָם אֶל־גְּבוּל אֱדוֹם מִדְבַּר־צִן נֶגְבָּה מִקְצֵה תֵימָן׃ וַיְהִי לָהֶם גְּבוּל נֶגֶב 2
מִקְצֵה יָם הַמֶּלַח מִן־הַלָּשׁוֹן הַפְּנֵה נֶגְבָּה׃ וְיָצָא אֶל־ 3
מִנֶּגֶב לְמַעֲלֵה עַקְרַבִּים וְעָבַר צִנָּה וְעָלָה מִנֶּגֶב לְקָדֵשׁ
בַּרְנֵעַ וְעָבַר חֶצְרוֹן וְעָלָה אַדָּרָה וְנָסַב הַקַּרְקָעָה׃ וְעָבַר 4
עַצְמוֹנָה וְיָצָא נַחַל מִצְרַיִם וְהָיְתָה תֹּצְאוֹת הַגְּבוּל יָמָּה יהיו קרי
זֶה יִהְיֶה לָכֶם גְּבוּל נֶגֶב׃ וּגְבוּל קֵדְמָה יָם הַמֶּלַח עַד־ה
קְצֵה הַיַּרְדֵּן וּגְבוּל לִפְאַת צָפוֹנָה מִלְּשׁוֹן הַיָּם מִקְצֵה
הַיַּרְדֵּן׃ וְעָלָה הַגְּבוּל בֵּית חָגְלָה וְעָבַר מִצְפּוֹן לְבֵית 6
הָעֲרָבָה וְעָלָה הַגְּבוּל אֶבֶן בֹּהַן בֶּן־רְאוּבֵן׃ וְעָלָה 7
הַגְּבוּל דְּבִרָה מֵעֵמֶק עָכוֹר וְצָפוֹנָה פֹּנֶה אֶל־הַגִּלְגָּל
אֲשֶׁר־נֹכַח לְמַעֲלֵה אַדֻּמִּים אֲשֶׁר מִנֶּגֶב לַנָּחַל וְעָבַר
הַגְּבוּל אֶל־מֵי עֵין־שֶׁמֶשׁ וְהָיוּ תֹצְאֹתָיו אֶל־עֵין רֹגֶל׃
וְעָלָה הַגְּבוּל גֵּי בֶן־הִנֹּם אֶל־כֶּתֶף הַיְבוּסִי מִנֶּגֶב הִיא 8
יְרוּשָׁלִַם וְעָלָה הַגְּבוּל אֶל־רֹאשׁ הָהָר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי גֵי־
הִנֹּם יָמָּה אֲשֶׁר בִּקְצֵה עֵמֶק רְפָאִים צָפוֹנָה׃ וְתָאַר 9
הַגְּבוּל מֵרֹאשׁ הָהָר אֶל־מַעְיַן מֵי נֶפְתּוֹחַ וְיָצָא אֶל־עָרֵי
הַר־עֶפְרוֹן וְתָאַר הַגְּבוּל בַּעֲלָה הִיא קִרְיַת יְעָרִים׃ וְנָסַב י
הַגְּבוּל מִבַּעֲלָה יָמָּה אֶל־הַר שֵׂעִיר וְעָבַר אֶל־כֶּתֶף הַר־
יְעָרִים מִצָּפוֹנָה הִיא כְּסָלוֹן וְיָרַד בֵּית־שָׁמֶשׁ וְעָבַר
תִּמְנָה׃ וְיָצָא הַגְּבוּל אֶל־כֶּתֶף עֶקְרוֹן צָפוֹנָה וְתָאַר 11
הַגְּבוּל שִׂכְרוֹנָה וְעָבַר הַר־הַבַּעֲלָה וְיָצָא יַבְנְאֵל וְהָיוּ
תֹּצְאוֹת הַגְּבוּל יָמָּה׃ וּגְבוּל יָם הַיָּמָּה הַגָּדוֹל וּגְבוּל זֶה 12
גְּבוּל בְּנֵי־יְהוּדָה סָבִיב לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ וְלִכְלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה 13
נָתַן חֵלֶק בְּתוֹךְ בְּנֵי־יְהוּדָה אֶל־פִּי יְהוָה לִיהוֹשֻׁעַ אֶת־
קִרְיַת אַרְבַּע אֲבִי הָעֲנָק הִיא חֶבְרוֹן׃ וַיֹּרֶשׁ מִשָּׁם כָּלֵב 14
אֶת־שְׁלֹשָׁה בְנֵי הָעֲנָק אֶת־שֵׁשַׁי וְאֶת־אֲחִימַן וְאֶת־
תַּלְמַי יְלִידֵי הָעֲנָק׃ וַיַּעַל מִשָּׁם אֶל־יֹשְׁבֵי דְּבִר וְשֵׁם דְּבִר טו
לְפָנִים

rarum, quæ tribui Judæ sortitò obtigerunt.

Calebus ad oppugnandum urbem

Kirjat Sepher Ducum præcipuos invitat, filiâ Achsâ victori in matrimonium oblatâ.

16 לִפְנֵים קִרְיַת־סֵפֶר׃ וַיֹּאמֶר כָּלֵב אֲשֶׁר־יַכֶּה אֶת־קִרְיַת־
17 סֵפֶר וּלְכָדָהּ וְנָתַתִּי לוֹ אֶת־עַכְסָה בִתִּי לְאִשָּׁה׃ וַיִּלְכְּדָהּ
עָתְנִיאֵל בֶּן־קְנַז אֲחִי כָלֵב וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־עַכְסָה בִתּוֹ
18 לְאִשָּׁה׃ וַיְהִי בְּבוֹאָהּ וַתְּסִיתֵהוּ לִשְׁאוֹל מֵאֵת־אָבִיהָ
שָׂדֶה וַתִּצְנַח מֵעַל הַחֲמוֹר וַיֹּאמֶר־לָהּ כָּלֵב מַה־לָּךְ׃
19 וַתֹּאמֶר תְּנָה־לִּי בְרָכָה כִּי אֶרֶץ הַנֶּגֶב נְתַתָּנִי וְנָתַתָּה לִי
גֻּלֹּת מָיִם וַיִּתֶּן־לָהּ אֵת גֻּלֹּת עִלִּיּוֹת וְאֵת גֻּלֹּת תַּחְתִּיּוֹת׃

Urbes enumerantur.

כ 20 וְזֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי־יְהוּדָה לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ וַיְהִי
הֶעָרִים מִקְצֵה לְמַטֵּה בְנֵי־יְהוּדָה אֶל־גְּבוּל אֱדוֹם בַּנֶּגְבָּה
כא כב 21 קַבְצְאֵל וְעֵדֶר וְיָגוּר׃ וְקִינָה וְדִימוֹנָה וְעַרְעָרָה׃ וְקֶדֶשׁ
נה 24 וְחָצוֹר וְיִתְנָן׃ זִיף וְטֶלֶם וּבְעָלוֹת׃ וְחָצוֹר חֲדַתָּה׃
26 וּקְרִיּוֹת חֶצְרוֹן הִיא חָצוֹר׃ אֲמָם וּשְׁמַע וּמוֹלָדָה׃
כז כח 27 וְחַצַר גַּדָּה וְחֶשְׁמוֹן וּבֵית פָּלֶט׃ וַחֲצַר שׁוּעָל וּבְאֵר
ל 29 שָׁבַע וּבִזְיוֹתְיָה׃ בַּעֲלָה וְעִיִּים וָעֶצֶם׃ וְאֶלְתּוֹלַד וּכְסִיל
לא לב 31 וְחָרְמָה׃ וְצִקְלַג וּמַדְמַנָּה וְסַנְסַנָּה׃ וְלְבָאוֹת וְשִׁלְחִים
וְעַיִן וְרִמּוֹן כָּל־עָרִים עֶשְׂרִים וְתֵשַׁע וְחַצְרֵיהֶן׃
לג לד 33 בַּשְּׁפֵלָה אֶשְׁתָּאוֹל וְצָרְעָה וְאַשְׁנָה׃ וְזָנוֹחַ
לה 34 וְעֵין גַּנִּים תַּפּוּחַ וְהֵינָם׃ יַרְמוּת וַעֲדֻלָּם שׂוֹכֹה
36 וַעֲזֵקָה׃ וְשַׁעֲרַיִם וַעֲדִיתַיִם וְהַגְּדֵרָה וּגְדֵרֹתַיִם עָרִים
37 אַרְבַּע־עֶשְׂרֵה וְחַצְרֵיהֶן׃ צְנָן וְחַדָּשָׁה
38 39 וּמִגְדַּל־גָּד׃ וְדִלְעָן וְהַמִּצְפֶּה וְיָקְתְאֵל׃ לָכִישׁ וּבָצְקַת
מ 41 וְעֶגְלוֹן׃ וְכַבּוֹן וְלַחְמָס וְכִתְלִישׁ׃ וּגְדֵרוֹת בֵּית דָּגוֹן
וְנַעֲמָה וּמַקֵּדָה עָרִים שִׁשׁ־עֶשְׂרֵה וְחַצְרֵיהֶן׃
42 43 לִבְנָה וְעֶתֶר וְעָשָׁן׃ וְיִפְתָּח וְאַשְׁנָה׃
44 וְנְצִיב׃ וּקְעִילָה וְאַכְזִיב וּמָרֵאשָׁה עָרִים תֵּשַׁע
מה וְחַצְרֵיהֶן׃ עֶקְרוֹן וּבְנֹתֶיהָ וְחַצְרֶיהָ׃
46 מֵעֶקְרוֹן וָיָמָּה כֹּל אֲשֶׁר־עַל־יַד אַשְׁדּוֹד וְחַצְרֵיהֶן׃
47 אַשְׁדּוֹד בְּנוֹתֶיהָ וְחַצְרֶיהָ עַזָּה בְּנוֹתֶיהָ וְחַצְרֶיהָ

48 וּבָהָר עַד־נַחַל מִצְרַיִם וְהַיָּם הַגָּבוֹל וּגְבוּל׃ הגדל קרי
49 שָׁמִיר וְיַתִּיר וְשׂוֹכֹה׃ וְדַנָּה וְקִרְיַת־סַנָּה הִיא דְבִר׃ ושובו קרי
51 וַעֲנָב וְאֶשְׁתְּמֹה וְעָנִים׃ וְגֹשֶׁן וְחֹלֹן וְגִלֹה עָרִים אַחַת־ נ
52 עֶשְׂרֵה וְחַצְרֵיהֶן׃ אֲרָב וְדוּמָה וְאֶשְׁעָן׃
53 54 וְיָנוּם וּבֵית־תַּפּוּחַ וַאֲפֵקָה׃ וְחֻמְטָה וְקִרְיַת אַרְבַּע הִיא וינום קרי
חֶבְרוֹן וְצִיעֹר עָרִים תֵּשַׁע וְחַצְרֵיהֶן׃ מָעוֹן נה
56 57 כַּרְמֶל וְזִיף וְיוּטָה׃ וְיִזְרְעֶאל וְיָקְדְעָם וְזָנוֹחַ׃ הַקַּיִן גִּבְעָה
58 וְתִמְנָה עָרִים עֶשֶׂר וְחַצְרֵיהֶן׃ חַלְחוּל
59 בֵּית־צוּר וּגְדוֹר׃ וּמַעֲרָת וּבֵית־עֲנוֹת וְאֶלְתְּקֹן עָרִים
שֵׁשׁ וְחַצְרֵיהֶן׃ קִרְיַת־בַּעַל הִיא קִרְיַת ס
61 יְעָרִים וְהָרַבָּה עָרִים שְׁתַּיִם וְחַצְרֵיהֶן׃ בַּמִּדְבָּר
62 בֵּית הָעֲרָבָה מִדִּין וּסְכָכָה׃ וְהַנִּבְשָׁן וְעִיר־הַמֶּלַח וְעֵין
63 גֶּדִי עָרִים שֵׁשׁ וְחַצְרֵיהֶן׃ וְאֶת־הַיְבוּסִי
יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם לֹא־יָוֹכְלוּ בְנֵי־יְהוּדָה לְהוֹרִישָׁם וַיֵּשֶׁב יתיר ו׳
הַיְבוּסִי אֶת־בְּנֵי יְהוּדָה בִּירוּשָׁלַם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃

Juda non potuit expellere Jebusæos.

ון א וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל לִבְנֵי יוֹסֵף מִיַּרְדֵּן יְרִחוֹ לְמֵי
יְרִחוֹ מִזְרָחָה הַמִּדְבָּר עֹלֶה מִיְרִיחוֹ בָּהָר בֵּית־אֵל׃
2 וְיָצָא מִבֵּית־אֵל לוּזָה וְעָבַר אֶל־גְּבוּל הָאַרְכִּי עֲטָרוֹת׃
3 וְיָרַד יָמָּה אֶל־גְּבוּל הַיַּפְלֵטִי עַד־גְּבוּל בֵּית־חֹרוֹן
4 תַּחְתּוֹן וְעַד־גָּזֶר וְהָיוּ תֹצְאֹתָו יָמָּה׃ וַיִּנְחֲלוּ בְנֵי־יוֹסֵף תוצאתיו קרי
מְנַשֶּׁה וְאֶפְרָיִם׃ וַיְהִי גְּבוּל בְּנֵי־אֶפְרַיִם לְמִשְׁפְּחֹתָם ה
וַיְהִי גְּבוּל נַחֲלָתָם מִזְרָחָה עַטְרוֹת אַדָּר עַד־בֵּית חֹרוֹן
6 עֶלְיוֹן׃ וְיָצָא הַגְּבוּל הַיָּמָּה הַמִּכְמְתָת מִצָּפוֹן וְנָסַב
הַגְּבוּל מִזְרָחָה תַּאֲנַת שִׁלֹה וְעָבַר אוֹתוֹ מִמִּזְרַח יָנוֹחָה׃
7 וְיָרַד מִיָּנוֹחָה עֲטָרוֹת וְנַעֲרָתָה וּפָגַע בִּירִיחוֹ וְיָצָא
8 הַיַּרְדֵּן׃ מִתַּפּוּחַ יֵלֵךְ הַגְּבוּל יָמָּה נַחַל קָנָה וְהָיוּ תֹצְאֹתָיו
הַיָּמָּה זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי־אֶפְרַיִם לְמִשְׁפְּחֹתָם׃
9 וְהֶעָרִים הַמִּבְדָּלוֹת לִבְנֵי אֶפְרַיִם בְּתוֹךְ נַחֲלַת בְּנֵי־

Cap. XVI. Termini filiorum Josephi, in genere.

Speciatim Ephraimi.

מנשה

Ephrajim non expulit Cananæos.

י מְנַשֶּׁה כָּל־הֶעָרִים וְחַצְרֵיהֶן׃ וְלֹא הוֹרִישׁוּ אֶת־הַכְּנַעֲנִי
הַיּוֹשֵׁב בְּגָזֶר וַיֵּשֶׁב הַכְּנַעֲנִי בְּקֶרֶב אֶפְרַיִם עַד־הַיּוֹם הַזֶּה

Cap. XVII. *Dimidiæ deinde tribui Menassis etiam sua hæreditas assignatur.*

א וַיְהִי לְמַס־עֹבֵד׃ וַיְהִי הַגּוֹרָל לְמַטֵּה
מְנַשֶּׁה כִּי־הוּא בְּכוֹר יוֹסֵף לְמָכִיר בְּכוֹר מְנַשֶּׁה אֲבִי
הַגִּלְעָד כִּי הוּא הָיָה אִישׁ מִלְחָמָה וַיְהִי־לוֹ הַגִּלְעָד
2 וְהַבָּשָׁן׃ וַיְהִי לִבְנֵי מְנַשֶּׁה הַנּוֹתָרִים לְמִשְׁפְּחֹתָם לִבְנֵי
אֲבִיעֶזֶר וְלִבְנֵי־חֵלֶק וְלִבְנֵי אַשְׂרִיאֵל וְלִבְנֵי־שֶׁכֶם
וְלִבְנֵי־חֵפֶר וְלִבְנֵי שְׁמִידָע אֵלֶּה בְּנֵי מְנַשֶּׁה בֶן־יוֹסֵף

Peculiaris ratio filiarum Zelaphead habetur.

3 הַזְּכָרִים לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ וְלִצְלָפְחָד בֶּן־חֵפֶר בֶּן־גִּלְעָד
בֶּן־מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה לֹא־הָיוּ לוֹ בָּנִים כִּי אִם־בָּנוֹת וְאֵלֶּה
שְׁמוֹת בְּנֹתָיו מַחְלָה וְנֹעָה חָגְלָה מִלְכָּה וְתִרְצָה׃
4 וַתִּקְרַבְנָה לִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן
וְלִפְנֵי הַנְּשִׂיאִים לֵאמֹר יְהוָה צִוָּה אֶת־מֹשֶׁה לָתֶת־לָנוּ
נַחֲלָה בְּתוֹךְ אַחֵינוּ וַיִּתֵּן לָהֶם אֶל־פִּי יְהוָה נַחֲלָה בְּתוֹךְ
ה אֲחֵי אֲבִיהֶן׃ וַיִּפְּלוּ חַבְלֵי־מְנַשֶּׁה עֲשָׂרָה לְבַד מֵאֶרֶץ
6 הַגִּלְעָד וְהַבָּשָׁן אֲשֶׁר מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן׃ כִּי בְּנוֹת מְנַשֶּׁה
נָחֲלוּ נַחֲלָה בְּתוֹךְ בָּנָיו וְאֶרֶץ הַגִּלְעָד הָיְתָה לִבְנֵי־
7 מְנַשֶּׁה הַנּוֹתָרִים׃ וַיְהִי גְבוּל־מְנַשֶּׁה מֵאָשֵׁר הַמִּכְמְתָת
אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי שְׁכֶם וְהָלַךְ הַגְּבוּל אֶל־הַיָּמִין אֶל־יֹשְׁבֵי
8 עֵין תַּפּוּחַ׃ לִמְנַשֶּׁה הָיְתָה אֶרֶץ תַּפּוּחַ וְתַפּוּחַ אֶל־
9 גְּבוּל מְנַשֶּׁה לִבְנֵי אֶפְרַיִם׃ וְיָרַד הַגְּבוּל נַחַל קָנָה
נֶגְבָּה לַנַּחַל עָרִים הָאֵלֶּה לְאֶפְרַיִם בְּתוֹךְ עָרֵי מְנַשֶּׁה
וּגְבוּל מְנַשֶּׁה מִצְּפוֹן לַנַּחַל וַיְהִי תֹצְאֹתָיו הַיָּמָה׃
י נֶגְבָּה לְאֶפְרַיִם וְצָפוֹנָה לִמְנַשֶּׁה וַיְהִי הַיָּם גְּבוּלוֹ וּבְאָשֵׁר
11 יִפְגְּעוּן מִצָּפוֹן וּבְיִשָּׂשכָר מִמִּזְרָח׃ וַיְהִי לִמְנַשֶּׁה
בְּיִשָּׂשכָר וּבְאָשֵׁר בֵּית־שְׁאָן וּבְנוֹתֶיהָ וְיִבְלְעָם וּבְנוֹתֶיהָ
וְאֶת־יֹשְׁבֵי דֹאר וּבְנוֹתֶיהָ וְיֹשְׁבֵי עֵין־דֹּר וּבְנוֹתֶיהָ
וְיֹשְׁבֵי תַעֲנָךְ וּבְנֹתֶיהָ וְיֹשְׁבֵי מְגִדּוֹ וּבְנוֹתֶיהָ שְׁלֹשֶׁת

הַנּפֶת׃ וְלֹא יָכְלוּ בְנֵי מְנַשֶּׁה לְהוֹרִישׁ אֶת־הֶעָרִים 12
הָאֵלֶּה וַיּוֹאֶל הַכְּנַעֲנִי לָשֶׁבֶת בָּאָרֶץ הַזֹּאת׃ וַיְהִי כִּי 13
חָזְקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנוּ אֶת־הַכְּנַעֲנִי לָמַס וְהוֹרֵשׁ לֹא
הוֹרִישׁוֹ׃ וַיְדַבְּרוּ בְנֵי יוֹסֵף אֶת־יְהוֹשֻׁעַ 14 *Conquerentibus autem utrisque de angustiâ finium, Iehosuah rationem dilatandæ possessionis ostendit.*
לֵאמֹר מַדּוּעַ נָתַתָּה לִי נַחֲלַת גּוֹרָל אֶחָד וְחֶבֶל אֶחָד
וַאֲנִי עַם רַב עַד אֲשֶׁר־עַד־כֹּה בֵּרַכַנִי יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר טו קמץ כו"ק
אֲלֵהֶם יְהוֹשֻׁעַ אִם־עַם רַב אַתָּה עֲלֵה לְךָ הַיְעָרָה
וּבֵרַאתָ לְךָ שָׁם בְּאֶרֶץ הַפְּרִזִּי וְהָרְפָאִים כִּי־אָץ לְךָ
הַר־אֶפְרָיִם׃ וַיֹּאמְרוּ בְנֵי יוֹסֵף לֹא־יִמָּצֵא לָנוּ הָהָר 16
וְרֶכֶב בַּרְזֶל בְּכָל־הַכְּנַעֲנִי הַיֹּשֵׁב בְּאֶרֶץ הָעֵמֶק
לָאֲשֶׁר בְּבֵית־שְׁאָן וּבְנוֹתֶיהָ וְלַאֲשֶׁר בְּעֵמֶק
יִזְרְעֶאל׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־בֵּית יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם וּלְמְנַשֶּׁה 17
לֵאמֹר עַם־רַב אַתָּה וְכֹחַ גָּדוֹל לָךְ לֹא־יִהְיֶה לְךָ גוֹרָל
אֶחָד׃ כִּי הָר יִהְיֶה־לָּךְ כִּי־יַעַר הוּא וּבֵרַאתוֹ וְהָיָה 18
לְךָ תְּצֹאתָיו כִּי־תוֹרִישׁ אֶת־הַכְּנַעֲנִי כִּי רֶכֶב בַּרְזֶל לוֹ
כִּי חָזָק הוּא׃

וַיִּקָּהֲלוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שִׁלֹה וַיַּשְׁכִּינוּ שָׁם אֶת־ יח א Cap. XVIII. *Tabernaculum Domino erigitur Silunte.*
אֹהֶל מוֹעֵד וְהָאָרֶץ נִכְבְּשָׁה לְפָנֵיהֶם׃ וַיִּוָּתְרוּ בִּבְנֵי 2
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר לֹא־חָלְקוּ אֶת־נַחֲלָתָם שִׁבְעָה שִׁבְטִים׃
וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַד־אָנָה אַתֶּם מִתְרַפִּים 3 *Dimittuntur metatores, qui reliquas regiones in septem partes describant, ut ea in hæreditatem reliquis tribubus cedant.*
לָבוֹא לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם יְהוָה אֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵיכֶם׃ הָבוּ לָכֶם שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים לַשָּׁבֶט וְאֶשְׁלְחֵם 4
וְיָקֻמוּ וְיִתְהַלְּכוּ בָאָרֶץ וְיִכְתְּבוּ אֹתָהּ לְפִי נַחֲלָתָם
וְיָבֹאוּ אֵלָי׃ וְהִתְחַלְּקוּ אֹתָהּ לְשִׁבְעָה חֲלָקִים יְהוּדָה ה
יַעֲמֹד עַל־גְּבוּלוֹ מִנֶּגֶב וּבֵית יוֹסֵף יַעַמְדוּ עַל־גְּבוּלָם
מִצָּפוֹן׃ וְאַתֶּם תִּכְתְּבוּ אֶת־הָאָרֶץ שִׁבְעָה חֲלָקִים 6
וְהֵבֵאתֶם אֵלַי הֵנָּה וְיָרִיתִי לָכֶם גּוֹרָל פֹּה לִפְנֵי יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ׃ כִּי־אֵין חֵלֶק לַלְוִיִּם בְּקִרְבְּכֶם כִּי־כְהֻנַּת יְהוָה 7
נחלתו

נַחֲלָתוֹ וְגָד וּרְאוּבֵן וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה לָקְחוּ נַחֲלָתָם
מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה׃
8 וַיָּקֻמוּ הָאֲנָשִׁים וַיֵּלְכוּ וַיְצַו יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הַהֹלְכִים לִכְתֹּב
אֶת־הָאָרֶץ לֵאמֹר לְכוּ וְהִתְהַלְּכוּ בָאָרֶץ וְכִתְבוּ אוֹתָהּ
וְשׁוּבוּ אֵלַי וּפֹה אַשְׁלִיךְ לָכֶם גּוֹרָל לִפְנֵי יְהוָה בְּשִׁלֹה׃
9 וַיֵּלְכוּ הָאֲנָשִׁים וַיַּעַבְרוּ בָאָרֶץ וַיִּכְתְּבוּהָ לְעָרִים לְשִׁבְעָה
חֲלָקִים עַל־סֵפֶר וַיָּבֹאוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הַמַּחֲנֵה שִׁלֹה׃
10 וַיַּשְׁלֶךְ לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ גּוֹרָל בְּשִׁלֹה לִפְנֵי יְהוָה וַיְחַלֵּק־שָׁם
יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הָאָרֶץ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל כְּמַחְלְקֹתָם׃

Prima sors Benjamino prodit.

11 וַיַּעַל גּוֹרָל מַטֵּה בְנֵי־בִנְיָמִן לְמִשְׁפְּחֹתָם
12 וַיֵּצֵא גְּבוּל גּוֹרָלָם בֵּין בְּנֵי יְהוּדָה וּבֵין בְּנֵי יוֹסֵף׃ וַיְהִי
לָהֶם הַגְּבוּל לִפְאַת צָפוֹנָה מִן־הַיַּרְדֵּן וְעָלָה הַגְּבוּל
ויהו קרי אֶל־כֶּתֶף יְרֵחוֹ מִצָּפוֹן וְעָלָה בָהָר יָמָּה וְהָיָה תְּצָאֹתָיו
13 מִדְבָּרָה בֵּית אָוֶן׃ וְעָבַר מִשָּׁם הַגְּבוּל לוּזָה אֶל־כֶּתֶף
לוּזָה נֶגְבָּה הִיא בֵּית אֵל וְיָרַד הַגְּבוּל עַטְרוֹת אַדָּר עַל־
14 הָהָר אֲשֶׁר מִנֶּגֶב לְבֵית־חוֹרוֹן תַּחְתּוֹן׃ וְתָאַר הַגְּבוּל
וְנָסַב לִפְאַת־יָם נֶגְבָּה מִן־הָהָר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי בֵית־חוֹרוֹן
ונהו קרי נֶגְבָּה וְהָיָה תְּצָאֹתָיו אֶל־קִרְיַת־בַּעַל הִיא קִרְיַת יְעָרִים
טו עִיר בְּנֵי יְהוּדָה זֹאת פְּאַת־יָם׃ וּפְאַת־נֶגְבָּה מִקְצֵה
קִרְיַת יְעָרִים וְיָצָא הַגְּבוּל יָמָּה וְיָצָא אֶל־מַעְיַן מֵי
16 נֶפְתּוֹחַ׃ וְיָרַד הַגְּבוּל אֶל־קְצֵה הָהָר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי גֵּי
בֶן־הִנֹּם אֲשֶׁר בְּעֵמֶק רְפָאִים צָפוֹנָה וְיָרַד גֵּי הִנֹּם אֶל־
17 כֶּתֶף הַיְבוּסִי נֶגְבָּה וְיָרַד עֵין רֹגֶל׃ וְתָאַר מִצָּפוֹן וְיֵצֵא
עֵין שֶׁמֶשׁ וְיָצָא אֶל־גְּלִילוֹת אֲשֶׁר־נֹכַח מַעֲלֵה אֻדֻמִּים
18 וְיָרַד אֶבֶן בֹּהַן בֶּן־רְאוּבֵן׃ וְעָבַר אֶל־כֶּתֶף מוּל־
19 הָעֲרָבָה צָפוֹנָה וְיָרַד הָעֲרָבָתָה׃ וְעָבַר הַגְּבוּל אֶל־כֶּתֶף
ותיו קרי בֵּית־חָגְלָה צָפוֹנָה וְהָיוּ תוֹצְאוֹתָיו הַגְּבוּל אֶל־לְשׁוֹן יָם־ תוצאות קרי
הַמֶּלַח צָפוֹנָה אֶל־קְצֵה הַיַּרְדֵּן נֶגְבָּה זֶה גְּבוּל נֶגֶב׃

וְהַיַּרְדֵּן יִגְבֹּל אֹתוֹ לְפֵאַת־קֵדְמָה זֹאת נַחֲלַת בְּנֵי־בִנְיָמִן כ
לִגְבוּלֹתֶיהָ סָבִיב לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ וַיִּהְיוּ הֶעָרִים לְמַטֵּה בְנֵי־ 21
בִנְיָמִן לְמִשְׁפְּחוֹתֵיהֶם יְרִיחוֹ וּבֵית־חָגְלָה וְעֵמֶק קְצִיץ׃
וּבֵית הָעֲרָבָה וּצְמָרַיִם וּבֵית־אֵל׃ וְהָעַוִּים וְהַפָּרָה 23 22
וְעָפְרָה׃ וְכְפַר הָעַמֹּנִי וְהָעֲפְנִי וְגֶבַע עָרִים שְׁתֵּים־ 24 העמונה קרי
עֶשְׂרֵה וְחַצֵרֵיהֶן׃ גִּבְעוֹן וְהָרָמָה וּבְאֵרוֹת׃ וְהַמִּצְפֵּה כְּפִירָה 26
וְהָעֹפְנִי וְהַמִּצָּה׃ וְרֶקֶם וְיִרְפְּאֵל וְתַרְאֲלָה׃ וְצֶלַע 28 27
הָאֶלֶף וְהַיְבוּסִי הִיא יְרוּשָׁלַם גִּבְעַת קִרְיַת עָרִים
אַרְבַּע־עֶשְׂרֵה וְחַצֵרֵיהֶן זֹאת נַחֲלַת בְּנֵי־בִנְיָמִן
לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ Cap. XIX. וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל הַשֵּׁנִי לְשִׁמְעוֹן יט א
לְמַטֵּה בְנֵי־שִׁמְעוֹן לְמִשְׁפְּחוֹתָם וַיְהִי נַחֲלָתָם Secunda Simeoni.
בְּתוֹךְ נַחֲלַת בְּנֵי־יְהוּדָה׃ וַיְהִי לָהֶם בְּנַחֲלָתָם בְּאֵר־ 2
שֶׁבַע וְשֶׁבַע וּמוֹלָדָה׃ וְחַצַר שׁוּעָל וּבָלָה וְעָצֶם׃ 3
וְאֶלְתּוֹלַד וּבְתוּל וְחָרְמָה׃ וְצִקְלַג וּבֵית־הַמַּרְכָּבוֹת 4 ה
וְחַצַר סוּסָה׃ וּבֵית לְבָאוֹת וְשָׁרוּחֶן עָרִים שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה 6
וְחַצֵרֵיהֶן׃ עֵין רִמּוֹן וָעֶתֶר וְעָשָׁן עָרִים אַרְבַּע וְחַצֵרֵיהֶן׃ 7
וְכָל־הַחֲצֵרִים אֲשֶׁר סְבִיבוֹת הֶעָרִים הָאֵלֶּה עַד־בַּעֲלַת 8
בְּאֵר רָמַת נֶגֶב זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי־שִׁמְעוֹן
לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ מֵחֶבֶל בְּנֵי יְהוּדָה נַחֲלַת בְּנֵי שִׁמְעוֹן כִּי־ 9
הָיָה חֵלֶק בְּנֵי־יְהוּדָה רַב מֵהֶם וַיִּנְחֲלוּ בְנֵי־שִׁמְעוֹן
בְּתוֹךְ נַחֲלָתָם׃ וַיַּעַל הַגּוֹרָל הַשְּׁלִישִׁי לִבְנֵי זְבוּלֻן Tertia Zebuloni.
לְמִשְׁפְּחֹתָם וַיְהִי גְּבוּל נַחֲלָתָם עַד־שָׂרִיד׃
וְעָלָה גְבוּלָם יָמָּה וּמַרְעֲלָה וּפָגַע בְּדַבֶּשֶׁת וּפָגַע אֶל־ 11
הַנַּחַל אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי יָקְנְעָם׃ וְשָׁב מִשָּׁרִיד קֵדְמָה מִזְרָח 12
הַשֶּׁמֶשׁ עַל־גְּבוּל כִּסְלֹת תָּבֹר וְיָצָא אֶל־הַדַּבְּרַת וְעָלָה
יָפִיעַ׃ וּמִשָּׁם עָבַר קֵדְמָה מִזְרָחָה גִּתָּה חֵפֶר עִתָּה קָצִין 13
וְיֹצֵא רִמּוֹן הַמְּתָאֵר הַנֵּעָה׃ וְנָסַב אֹתוֹ הַגְּבוּל מִצָּפוֹן 14
חַנָּתֹן וְהָיוּ תֹצְאֹתָיו גֵּי יִפְתַּח־אֵל׃ וְקַטָּת וְנַהֲלָל וְשִׁ
שִׁמְרוֹן׃

וְשִׁמְרוֹן וְיִדְאֲלָה וּבֵית לָחֶם עָרִים שְׁתַּיִם־עֶשְׂרֵה
16 וְחַצְרֵיהֶן׃ זֹאת נַחֲלַת בְּנֵי־זְבוּלֻן לְמִשְׁפְּחוֹתָם הֶעָרִים
17 הָאֵלֶּה וְחַצְרֵיהֶן׃ לְיִשָּׂשכָר יָצָא הַגּוֹרָל Quarta Iſſaſcharo.
18 הָרְבִיעִי לִבְנֵי יִשָּׂשכָר לְמִשְׁפְּחוֹתָם׃ וַיְהִי גְבוּלָם
19 יִזְרְעֶאלָה וְהַכְּסֻלוֹת וְשׁוּנֵם׃ וְחַפְרַיִם וְשִׁיאוֹן וְאַנְחַרַת׃
20 וְרַבִּית וְקִשְׁיוֹן וְאֶבֶץ׃ וְרֵמֶת וְעֵין גַּנִּים וְעֵין חַדָּה
21 וּבֵית פָּצֵץ׃ וּפָגַע הַגְּבוּל בְּתָבוֹר וְשַׁחְצִימָה וּבֵית וישחצימה קרי
שֶׁמֶשׁ וְהָיוּ תֹצְאוֹת גְּבוּלָם הַיַּרְדֵּן עָרִים שֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה
23 וְחַצְרֵיהֶן׃ זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי־יִשָּׂשכָר לְמִשְׁפְּחוֹתָם
24 הֶעָרִים וְחַצְרֵיהֶן׃ וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל Quinta Aſero.
כה הַחֲמִישִׁי לְמַטֵּה בְנֵי־אָשֵׁר לְמִשְׁפְּחוֹתָם׃ וַיְהִי גְבוּלָם
26 חֶלְקָת וְחָלִי וּבֶטֶן וְאַכְשָׁף׃ וְאַלְמֶלֶךְ וְעַמְעָד וּמִשְׁאָל
27 וּפָגַע בְּכַרְמֶל הַיָּמָּה וּבְשִׁיחוֹר לִבְנָת׃ וְשָׁב מִזְרָחָה
הַשֶּׁמֶשׁ בֵּית דָּגוֹן וּפָגַע בִּזְבוּלֻן וּבְגֵי יִפְתַּח־אֵל צְפוֹנָה
28 בֵּית הָעֵמֶק וּנְעִיאֵל וְיֹצֵא אֶל־כָּבוּל מִשְּׂמֹאל׃ וְעֶבְרֹן
29 וְרֹחֹב וְחַמּוֹן וְקָנָה עַד צִידוֹן רַבָּה׃ וְשָׁב הַגְּבוּל הָרָמָה
והוקרי וְעַד־עִיר מִבְצַר־צֹר וְשָׁב הַגְּבוּל חֹסָתָה וְהָיוּ תֹצְאֹתָיו
ל הַיָּמָּה מֵחֶבֶל אַכְזִיבָה׃ וְעַמָּה וְאָפֵק וְרֹחֹב עָרִים
31 עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם וְחַצְרֵיהֶן׃ זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי־אָשֵׁר
32 לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְחַצְרֵיהֶן׃ לִבְנֵי Sexta Naphtali.
נַפְתָּלִי יָצָא הַגּוֹרָל הַשִּׁשִּׁי לִבְנֵי נַפְתָּלִי לְמִשְׁפְּחֹתָם׃
33 וַיְהִי גְבוּלָם מֵחֶלֶף מֵאֲלוֹן בְּצַעֲנַנִּים וְאַדְמִי הַנֶּקֶב וְיַבְנְאֵל
34 עַד־לַקּוּם וַיְהִי תֹצְאֹתָיו הַיַּרְדֵּן׃ וְשָׁב הַגְּבוּל יָמָּה אַזְנוֹת
תָּבוֹר וְיָצָא מִשָּׁם חֻקֹּקָה וּפָגַע בִּזְבוּלֻן מִנֶּגֶב וּבְאָשֵׁר פָּגַע
לה מַיִם וּבִיהוּדָה הַיַּרְדֵּן מִזְרַח הַשָּׁמֶשׁ׃ וְעָרֵי מִבְצַר הַצִּדִּים
36 37 צֵר וְחַמַּת רַקַּת וְכִנֶּרֶת׃ וְאַדְמָה וְהָרָמָה וְחָצוֹר׃ וְקֶדֶשׁ
38 וְאֶדְרֶעִי וְעֵין חָצוֹר׃ וְיִרְאוֹן וּמִגְדַּל־אֵל חֹרֶם וּבֵית־עֲנָת
39 וּבֵית שֶׁמֶשׁ עָרִים תִּשַׁע־עֶשְׂרֵה וְחַצְרֵיהֶן׃ זֹאת נַחֲלַת

מַטֵּה

מַטֵּה בְנֵי־נַפְתָּלִי לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים וְחַצְרֵיהֶן׃

Septima Dan.

לְמַטֵּה בְנֵי־דָן לְמִשְׁפְּחֹתָם יָצָא הַגּוֹרָל מ
הַשְּׁבִיעִי׃ וַיְהִי גְּבוּל נַחֲלָתָם צָרְעָה וְאֶשְׁתָּאוֹל וְעִיר 41
שֶׁמֶשׁ׃ וְשַׁעַלַבִּין וְאַיָּלוֹן וְיִתְלָה׃ וְאֵילוֹן וְתִמְנָתָה 43 42
וְעֶקְרוֹן׃ וְאֶלְתְּקֵה וְגִבְּתוֹן וּבַעֲלָת׃ וְיְהוּד וּבְנֵי־בָרָק 44 מה
וְגַת־רִמּוֹן׃ וּמֵי הַיַּרְקוֹן וְהָרַקּוֹן עִם־הַגְּבוּל מוּל יָפוֹ׃ 46
וַיֵּצֵא גְּבוּל בְּנֵי־דָן מֵהֶם וַיַּעֲלוּ בְנֵי־דָן וַיִּלָּחֲמוּ עִם־לֶשֶׁם 47
וַיִּלְכְּדוּ אוֹתָהּ וַיַּכּוּ אוֹתָהּ לְפִי־חָרֶב וַיִּרְשׁוּ אוֹתָהּ וַיֵּשְׁבוּ
בָהּ וַיִּקְרְאוּ לְלֶשֶׁם דָּן כְּשֵׁם דָּן אֲבִיהֶם׃ זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה 48
בְנֵי־דָן לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְחַצְרֵיהֶן׃

Jehoſua autem familiæque ipſius urbs Timnath-Zerach in hæreditatem cedit.

וַיְכַלּוּ לְנַחֵל אֶת־הָאָרֶץ לִגְבוּלֹתֶיהָ וַיִּתְּנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל 49
נַחֲלָה לִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן בְּתוֹכָם׃ עַל־פִּי יְהוָה נָתְנוּ לוֹ נ
אֶת־הָעִיר אֲשֶׁר שָׁאַל אֶת־תִּמְנַת־סֶרַח בְּהַר אֶפְרָיִם קמץ נו"ן
וַיִּבֶן אֶת־הָעִיר וַיֵּשֶׁב בָּהּ׃ אֵלֶּה הַנְּחָלֹת 51
אֲשֶׁר־נָחֲלוּ אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת
לְמַטּוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּגוֹרָל בְּשִׁלֹה לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח
אֹהֶל מוֹעֵד וַיְכַלּוּ מֵחָלֵק אֶת־הָאָרֶץ׃

Cap. XX. *Iſraëlitæ à Deo moniti ſex urbes in aſyla deſignant.*

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ב א 2
לֵאמֹר תְּנוּ לָכֶם אֶת־עָרֵי הַמִּקְלָט אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֲלֵיכֶם
בְּיַד־מֹשֶׁה׃ לָנוּס שָׁמָּה רוֹצֵחַ מַכֵּה־נֶפֶשׁ בִּשְׁגָגָה בִּבְלִי־ 3
דָעַת וְהָיוּ לָכֶם לְמִקְלָט מִגֹּאֵל הַדָּם׃ וְנָס אֶל־אַחַת 4
מֵהֶעָרִים הָאֵלֶּה וְעָמַד פֶּתַח שַׁעַר הָעִיר וְדִבֶּר בְּאָזְנֵי
זִקְנֵי הָעִיר הַהִיא אֶת־דְּבָרָיו וְאָסְפוּ אֹתוֹ הָעִירָה אֲלֵיהֶם
וְנָתְנוּ לוֹ מָקוֹם וְיָשַׁב עִמָּם׃ וְכִי יִרְדֹּף גֹּאֵל הַדָּם ה
אַחֲרָיו וְלֹא־יַסְגִּרוּ אֶת־הָרוֹצֵחַ בְּיָדוֹ כִּי בִּבְלִי־דַעַת הִכָּה
אֶת־רֵעֵהוּ וְלֹא־שֹׂנֵא הוּא לוֹ מִתְּמוֹל שִׁלְשׁוֹם׃ וְיָשַׁב 6
בָּעִיר הַהִיא עַד־עָמְדוֹ לִפְנֵי הָעֵדָה לַמִּשְׁפָּט עַד־מוֹת
הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם אָז יָשׁוּב הָרוֹצֵחַ

ובא

ובא אל־עירו ואל־ביתו אל־העיר אשר־נס משם׃
7 ויקדשו את־קדש בגליל בהר נפתלי ואת־שכם בהר
אפרים ואת־קרית ארבע היא חברון בהר יהודה׃
8 ומעבר לירדן יריחו מזרחה נתנו את־בצר במדבר
במישר ממטה ראובן ואת־ראמות בגלעד ממטה גד
ע"ל ק' 9 ואת־גולן בבשן ממטה מנשה׃ אלה הן ערי המועדה
לכל ׀ בני ישראל ולגר הגר בתוכם לנוס שמה כל־
מכה־נפש בשגגה ולא ימות ביד גאל הדם עד־עמדו
כא לפני העדה׃ ויגשו ראשי אבות Cap. XXI.
הלוים אל־אלעזר הכהן ואל־יהושע בן־נון ואל־ראשי
2 אבות המטות לבני ישראל׃ וידברו אליהם בשלה
בארץ כנען לאמר יהוה צוה ביד־משה לתת־לנו
3 ערים לשבת ומגרשיהן לבהמתנו׃ ויתנו בני־ישראל
ללוים מנחלתם אל־פי יהוה את־הערים האלה ואת־
4 מגרשיהן׃ ויצא הגורל למשפחת
הקהתי ויהי לבני אהרן הכהן מן־הלוים ממטה יהודה
וממטה השמעני וממטה בנימן בגורל ערים שלש
5 עשרה׃ ולבני קהת הנותרים
ממשפחת מטה אפרים וממטה דן וממחצי מטה
6 מנשה בגורל ערים עשר׃ ולבני גרשון
ממשפחת מטה־יששכר וממטה אשר וממטה
נפתלי וממחצי מטה מנשה בבשן בגורל ערים שלש
7 עשרה׃ לבני מררי למשפחתם ממטה
ראובן וממטה־גד וממטה זבולן ערים שתים עשרה׃
8 ויתנו בני־ישראל ללוים את־הערים
האלה ואת־מגרשיהן כאשר צוה יהוה ביד־משה
9 בגורל׃ ויתנו ממטה בני יהודה
וממטה בני שמעון את־הערים האלה אשר־יקרא
אתהן

Recensentur urbes, cum regione suburbanâ, attributæ Sacerdotibus & Levitis.

אתהן בשם: ויהי לבני אהרן ממשפחת הקהתי
ראשנה קרי מבני לוי כי להם היה הגורל ראשנה: ויתנו להם 11
את־קריית ארבע אבי הענק היא חברון בהר יהודה
ואת־מגרשה סביבתיה: ואת־שדה העיר ואת־ 12
חצריה נתנו לכלב בן־יפנה באחזתו:
ולבני אהרן הכהן נתנו את־עיר מקלט 13
הרצח את־חברון ואת־מגרשיה ואת־לבנה ואת־
מגרשיה: ואת־יתר ואת־מגרשה ואת־אשתמע 14
ואת־מגרשה: ואת־חלן ואת־מגרשה ואת־דבר טו
ואת־מגרשה: ואת־עין ואת־מגרשה ואת־יטה ואת־ 16
מגרשה את־בית שמש ואת־מגרשה ערים תשע מאת
שני השבטים האלה: וממטה 17
בנימין את־גבעון ואת־מגרשה את־גבע ואת־מגרשה:
את־ענתות ואת־מגרשה ואת־עלמון ואת־מגרשה 18
ערים ארבע: כל־ערי בני־אהרן הכהנים שלש־ 19
עשרה ערים ומגרשיהן: ולמשפחות כ
בני־קהת הלוים הנותרים מבני קהת ויהי ערי גורלם
ממטה אפרים: ויתנו להם את־עיר מקלט הרצח את־ 21
שכם ואת־מגרשה בהר אפרים ואת־גזר ואת־
מגרשה: ואת־קבצים ואת־מגרשה ואת־בית חרון 22
ואת־מגרשה ערים ארבע: וממטה דן 23
את־אלתקא ואת־מגרשה את־גבתון ואת־מגרשה:
את־אילון ואת־מגרשה את־גת־רמון ואת־מגרשה 24
ערים ארבע: וממחצית מטה מנשה כה
את־תענך ואת־מגרשה ואת־גת רמון ואת־מגרשה
ערים שתים: כל־ערים עשר ומגרשיהן למשפחת בני־ 26
קהת הנותרים: ולבני גרשון ממשפחת 27
הלוים ממחצי מטה מנשה את־עיר מקלט הרצח את־

Quænam urbes familiæ sacerdotali, sive Aaronidis, speciatim in sortem cesserint.

Quæ Levitis Kehatitis.

Quæ Gersonitis.

גולן וגו׳ גֹּלָן בְּבָשָׁן וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ וְאֶת־בְּעֶשְׁתְּרָה וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ
28 עָרִים שְׁתַּיִם׃ וּמִמַּטֵּה יִשָּׂשכָר אֶת־
29 קִשְׁיוֹן וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ אֶת־דָּבְרַת וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ׃ אֶת־
יַרְמוּת וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ אֶת־עֵין גַּנִּים וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ
ל עָרִים אַרְבַּע׃ וּמִמַּטֵּה אָשֵׁר אֶת־
מִשְׁאָל וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ אֶת־עַבְדּוֹן וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ׃
31 אֶת־חֶלְקַת וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ וְאֶת־רְחֹב וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ
32 עָרִים אַרְבַּע׃ וּמִמַּטֵּה נַפְתָּלִי אֶת־
עִיר מִקְלַט הָרֹצֵחַ אֶת־קֶדֶשׁ בַּגָּלִיל וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ
וְאֶת־חַמֹּת דֹּאר וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ וְאֶת־קַרְתָּן וְאֶת־
33 מִגְרְשָׁהּ עָרִים שָׁלֹשׁ׃ כָּל־עָרֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי לְמִשְׁפְּחֹתָם
34 שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה עִיר וּמִגְרְשֵׁיהֶן׃ וְלִמְשְׁפְּחֹת
Quæ Merarritis. בְּנֵי־מְרָרִי הַלְוִיִּם הַנּוֹתָרִים מִמַּטֵּה זְבוּלֻן אֶת־יָקְנְעָם
לה וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ אֶת־קַרְתָּה וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ׃ אֶת־דִּמְנָה
וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ אֶת־נַהֲלָל וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ עָרִים אַרְבַּע׃
36 * וּמִמַּטֵּה גָּד אֶת־עִיר מִקְלַט הָרֹצֵחַ אֶת־רָמֹת
* נקנת ספרים יש כתן כ׳ פסוקים וחסר רלוכן ונומר וטענות סוף וסיכם רלוייס לסיות (ענין נפילוג הרל״ק ובחסרם וכן כתנת בנ׳ספרים ישנים חדוקים כתיבת יל
37 בְּגִלְעָד וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ וְאֶת־מַחֲנַיִם וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ׃ אֶת־
חֶשְׁבּוֹן וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ אֶת־יַעְזֵר וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ כָּל־עָרִים
38 אַרְבַּע׃ כָּל־הֶעָרִים לִבְנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם הַנּוֹתָרִים
39 מִמִּשְׁפְּחוֹת הַלְוִיִּם וַיְהִי גּוֹרָלָם עָרִים שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה׃ כָּל
עָרֵי הַלְוִיִּם בְּתוֹךְ אֲחֻזַּת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל עָרִים אַרְבָּעִים
מ וּשְׁמֹנֶה וּמִגְרְשֵׁיהֶן׃ תִּהְיֶינָה הֶעָרִים הָאֵלֶּה עִיר עִיר
וּמִגְרְשֶׁיהָ סְבִיבֹתֶיהָ כֵּן לְכָל־הֶעָרִים הָאֵלֶּה׃
It a tandem parta populo, & terræ quies. 41 וַיִּתֵּן יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
42 נִשְׁבַּע לָתֵת לַאֲבוֹתָם וַיִּרְשׁוּהָ וַיֵּשְׁבוּ בָהּ׃ וַיָּנַח יְהוָה
לָהֶם מִסָּבִיב כְּכֹל אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע לַאֲבוֹתָם וְלֹא עָמַד
אִישׁ בְּפְנֵיהֶם מִכָּל־אוֹיְבֵיהֶם אֶת כָּל־אוֹיְבֵיהֶם נָתַן יְהוָה
43 בְּיָדָם׃ לֹא־נָפַל דָּבָר מִכֹּל הַדָּבָר הַטּוֹב אֲשֶׁר־דִּבֶּר
יְהוָה

יְהוָה אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל הַכֹּל בָּא׃

Cap. XXII. *Iehoſuah Rubenitas, Gaditas, & dimidiam Menaſſæorum tribum, prolixè laudat & ipſorum in bello operâ, uberrimâ cum prædâ domum dimittit. 5 Admonitos tamen antea, ut in vero ſinceroque Dei cultu perſiſterent.*

כב׃ אָז יִקְרָא יְהוֹשֻׁעַ לָרְאוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה׃ 1
וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אַתֶּם שְׁמַרְתֶּם אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה 2
אֶתְכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה וַתִּשְׁמְעוּ בְקוֹלִי לְכֹל אֲשֶׁר־
צִוִּיתִי אֶתְכֶם׃ לֹא־עֲזַבְתֶּם אֶת־אֲחֵיכֶם זֶה יָמִים רַבִּים 3
עַד הַיּוֹם הַזֶּה וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־מִשְׁמֶרֶת מִצְוַת יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם׃ וְעַתָּה הֵנִיחַ יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לַאֲחֵיכֶם כַּאֲשֶׁר 4
דִּבֶּר לָהֶם וְעַתָּה פְּנוּ וּלְכוּ לָכֶם לְאָהֳלֵיכֶם אֶל־אֶרֶץ
אֲחֻזַּתְכֶם אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן׃
רַק שִׁמְרוּ מְאֹד לַעֲשׂוֹת אֶת־הַמִּצְוָה וְאֶת־הַתּוֹרָה 5
אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם וְלָלֶכֶת בְּכָל־דְּרָכָיו וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וּלְדָבְקָה־
בוֹ וּלְעָבְדוֹ בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם׃ וַיְבָרְכֵם 6
יְהוֹשֻׁעַ וַיְשַׁלְּחֵם וַיֵּלְכוּ אֶל־אָהֳלֵיהֶם׃

וְלַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה נָתַן מֹשֶׁה 7
בַּבָּשָׁן וְלַחֲצִיוֹ נָתַן יְהוֹשֻׁעַ עִם־אֲחֵיהֶם מֵעֵבֶר הַיַּרְדֵּן יָמָּה בעבר קרי
וְגַם כִּי שִׁלְּחָם יְהוֹשֻׁעַ אֶל־אָהֳלֵיהֶם וַיְבָרְכֵם׃ וַיֹּאמֶר 8
אֲלֵיהֶם לֵאמֹר בִּנְכָסִים רַבִּים שׁוּבוּ אֶל־אָהֳלֵיכֶם
וּבְמִקְנֶה רַב־מְאֹד בְּכֶסֶף וּבְזָהָב וּבִנְחֹשֶׁת וּבְבַרְזֶל
וּבְשַׂלְמוֹת הַרְבֵּה מְאֹד חִלְקוּ שְׁלַל אֹיְבֵיכֶם עִם־
אֲחֵיכֶם׃ וַיָּשֻׁבוּ וַיֵּלְכוּ בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי 9
גָד וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִשִּׁלֹה אֲשֶׁר
בְּאֶרֶץ כְּנָעַן לָלֶכֶת אֶל־אֶרֶץ הַגִּלְעָד אֶל־אֶרֶץ אֲחֻזָּתָם
אֲשֶׁר נֶאֱחָזוּ־בָהּ עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃ וַיָּבֹאוּ אֶל־ 10
גְּלִילוֹת הַיַּרְדֵּן אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיִּבְנוּ בְנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־
גָד וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה שָׁם מִזְבֵּחַ עַל־הַיַּרְדֵּן מִזְבֵּחַ גָּדוֹל
לְמַרְאֶה׃ וַיִּשְׁמְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הִנֵּה בָנוּ בְנֵי־ 11
רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה אֶת־הַמִּזְבֵּחַ אֶל־

Illi ad Iordani fluenta Altare, Religionis & Fidei communis ſymbolum, exſtruunt.

מול

מוֹל אֶרֶץ כְּנַעַן אֶל־גְּלִילוֹת הַיַּרְדֵּן אֶל־עֵבֶר בְּנֵי
12 יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁמְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקָּהֲלוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל שִׁלֹה לַעֲלוֹת עֲלֵיהֶם לַצָּבָא׃

Reliqui Israëlitæ, non rectè intellecto ipsorum consilio, mox legatos mittunt, de violatâ religione expostulaturos.

13 וַיִּשְׁלְחוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־בְּנֵי רְאוּבֵן וְאֶל־בְּנֵי גָד וְאֶל־חֲצִי
שֵׁבֶט־מְנַשֶּׁה אֶל־אֶרֶץ הַגִּלְעָד אֶת־פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר
14 הַכֹּהֵן׃ וַעֲשָׂרָה נְשִׂאִים עִמּוֹ נָשִׂיא אֶחָד נָשִׂיא אֶחָד
לְבֵית אָב לְכָל מַטּוֹת יִשְׂרָאֵל וְאִישׁ רֹאשׁ בֵּית־אֲבוֹתָם
15 הֵמָּה לַאַלְפֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּבֹאוּ אֶל־בְּנֵי רְאוּבֵן וְאֶל־בְּנֵי גָד
וְאֶל־חֲצִי שֵׁבֶט־מְנַשֶּׁה אֶל־אֶרֶץ הַגִּלְעָד וַיְדַבְּרוּ אִתָּם
16 לֵאמֹר׃ כֹּה אָמְרוּ כָּל־עֲדַת יְהוָה מָה הַמַּעַל הַזֶּה אֲשֶׁר
מְעַלְתֶּם בֵּאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לָשׁוּב הַיּוֹם מֵאַחֲרֵי יְהוָה
17 בְּבִנּוֹתְכֶם לָכֶם מִזְבֵּחַ לִמְרָדְכֶם הַיּוֹם בַּיהוָה׃ הַמְעַט־
לָנוּ אֶת־עֲוֹן פְּעוֹר אֲשֶׁר לֹא־הִטַּהַרְנוּ מִמֶּנּוּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה
18 וַיְהִי הַנֶּגֶף בַּעֲדַת יְהוָה׃ וְאַתֶּם תָּשֻׁבוּ הַיּוֹם מֵאַחֲרֵי יְהוָה
וְהָיָה אַתֶּם תִּמְרְדוּ הַיּוֹם בַּיהוָה וּמָחָר אֶל־כָּל־עֲדַת
19 יִשְׂרָאֵל יִקְצֹף׃ וְאַךְ אִם־טְמֵאָה אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם עִבְרוּ
לָכֶם אֶל־אֶרֶץ אֲחֻזַּת יְהוָה אֲשֶׁר שָׁכַן־שָׁם מִשְׁכַּן יְהוָה
וְהֵאָחֲזוּ בְּתוֹכֵנוּ וּבַיהוָה אַל תִּמְרֹדוּ וְאוֹתָנוּ אַל־תִּמְרְדוּ
בְּבִנְתְּכֶם לָכֶם מִזְבֵּחַ מִבַּלְעֲדֵי מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃
20 הֲלוֹא עָכָן בֶּן־זֶרַח מָעַל מַעַל בַּחֵרֶם וְעַל כָּל־עֲדַת
יִשְׂרָאֵל הָיָה קֶצֶף וְהוּא אִישׁ אֶחָד לֹא גָוַע בַּעֲוֹנוֹ׃

Illi autem facti sui rationes exponunt.

21 וַיַּעֲנוּ בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה
22 וַיְדַבְּרוּ אֶת־רָאשֵׁי אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל׃ אֵל׀ אֱלֹהִים יְהוָה אֵל׀
אֱלֹהִים יְהוָה הוּא יֹדֵעַ וְיִשְׂרָאֵל הוּא יֵדָע אִם־בְּמֶרֶד וְאִם־
23 בְּמַעַל בַּיהוָה אַל־תּוֹשִׁיעֵנוּ הַיּוֹם הַזֶּה׃ לִבְנוֹת לָנוּ מִזְבֵּחַ
לָשׁוּב מֵאַחֲרֵי יְהוָה וְאִם־לְהַעֲלוֹת עָלָיו עוֹלָה וּמִנְחָה
24 וְאִם־לַעֲשׂוֹת עָלָיו זִבְחֵי שְׁלָמִים יְהוָה הוּא יְבַקֵּשׁ׃ וְאִם־
לֹא מִדְאָגָה מִדָּבָר עָשִׂינוּ אֶת־זֹאת לֵאמֹר מָחָר יֹאמְרוּ

בניכם

בְּנֵיכֶם לְבָנֵינוּ לֵאמֹר מַה־לָּכֶם וְלַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃
וּגְבוּל נָתַן־יְהוָה בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד אֶת־כָּה
הַיַּרְדֵּן אֵין לָכֶם חֵלֶק בַּיהוָה וְהִשְׁבִּיתוּ בְנֵיכֶם אֶת־בָּנֵינוּ
לְבִלְתִּי יְרֹא אֶת־יְהוָה׃ וַנֹּאמֶר נַעֲשֶׂה־נָּא לָנוּ לִבְנוֹת 26
אֶת־הַמִּזְבֵּחַ לֹא לְעוֹלָה וְלֹא לְזָבַח׃ כִּי עֵד הוּא בֵּינֵינוּ 27
וּבֵינֵיכֶם וּבֵין דֹּרוֹתֵינוּ אַחֲרֵינוּ לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת יְהוָה
לְפָנָיו בְּעֹלוֹתֵינוּ וּבְזִבְחֵינוּ וּבְשַׁלְמֵינוּ וְלֹא־יֹאמְרוּ בְנֵיכֶם
מָחָר לִבְנֵינוּ אֵין לָכֶם חֵלֶק בַּיהוָה׃ וַנֹּאמֶר וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ 28
אֵלֵינוּ וְאֶל־דֹּרֹתֵינוּ מָחָר וְאָמַרְנוּ רְאוּ אֶת־תַּבְנִית מִזְבַּח
יְהוָה אֲשֶׁר־עָשׂוּ אֲבוֹתֵינוּ לֹא לְעוֹלָה וְלֹא לְזָבַח כִּי־עֵד
הוּא בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם׃ חָלִילָה לָנוּ מִמֶּנּוּ לִמְרֹד בַּיהוָה 29
וְלָשׁוּב הַיּוֹם מֵאַחֲרֵי יְהוָה לִבְנוֹת מִזְבֵּחַ לְעֹלָה לְמִנְחָה
וּלְזָבַח מִלְבַד מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר לִפְנֵי מִשְׁכָּנוֹ׃
וַיִּשְׁמַע פִּינְחָס הַכֹּהֵן וּנְשִׂיאֵי הָעֵדָה וְרָאשֵׁי ל
אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר אִתּוֹ אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבְּרוּ בְנֵי־ *Quibus auditis Israëlitæ acquiescunt.*
רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד וּבְנֵי מְנַשֶּׁה וַיִּיטַב בְּעֵינֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר פִּינְחָס 31
בֶּן־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶל־בְּנֵי־רְאוּבֵן וְאֶל־בְּנֵי־גָד וְאֶל־בְּנֵי
מְנַשֶּׁה הַיּוֹם יָדַעְנוּ כִּי־בְתוֹכֵנוּ יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־מְעַלְתֶּם
בַּיהוָה הַמַּעַל הַזֶּה אָז הִצַּלְתֶּם אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִיַּד יְהוָה׃
וַיָּשָׁב פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְהַנְּשִׂיאִים מֵאֵת בְּנֵי 32
רְאוּבֵן וּמֵאֵת בְּנֵי־גָד מֵאֶרֶץ הַגִּלְעָד אֶל־אֶרֶץ כְּנַעַן אֶל־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּשִׁיבוּ אוֹתָם דָּבָר׃ וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי בְנֵי 33
יִשְׂרָאֵל וַיְבָרְכוּ אֱלֹהִים בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא אָמְרוּ לַעֲלוֹת
עֲלֵיהֶם לַצָּבָא לְשַׁחֵת אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר בְּנֵי־רְאוּבֵן
וּבְנֵי־גָד יֹשְׁבִים בָּהּ׃ וַיִּקְרְאוּ בְנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד לַמִּזְבֵּחַ 34
כִּי־עֵד הוּא בֵּינָתֵינוּ כִּי יְהוָה הָאֱלֹהִים׃

כג וַיְהִי מִיָּמִים רַבִּים אַחֲרֵי אֲשֶׁר הֵנִיחַ יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל Cap. XXIII. *Iehoſuah, morti vicinus, Iſraëlitarum*
מִכָּל־אֹיְבֵיהֶם מִסָּבִיב וְיְהוֹשֻׁעַ זָקֵן בָּא בַּיָּמִים׃ וַיִּקְרָא 2

יְהוֹשֻׁעַ לְכָל־יִשְׂרָאֵל לְזִקְנָיו וּלְרָאשָׁיו וּלְשֹׁפְטָיו
וּלְשֹׁטְרֵיהֶם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֲנִי זָקַנְתִּי בָּאתִי בַּיָּמִים: וְאַתֶּם 3
רְאִיתֶם אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְכָל־הַגּוֹיִם
הָאֵלֶּה מִפְּנֵיכֶם כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא הַנִּלָּחֵם לָכֶם:
רְאוּ הִפַּלְתִּי לָכֶם אֵת־הַגּוֹיִם הַנִּשְׁאָרִים הָאֵלֶּה בְּנַחֲלָה 4
לְשִׁבְטֵיכֶם מִן־הַיַּרְדֵּן וְכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִכְרַתִּי וְהַיָּם
הַגָּדוֹל מְבוֹא הַשָּׁמֶשׁ: וַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא יֶהְדֳּפֵם 5
מִפְּנֵיכֶם וְהוֹרִישׁ אֹתָם מִלִּפְנֵיכֶם וִירִשְׁתֶּם אֶת־אַרְצָם
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לָכֶם: וְחִזַּקְתֶּם מְאֹד לִשְׁמֹר 6
וְלַעֲשׂוֹת אֵת כָּל־הַכָּתוּב בְּסֵפֶר תּוֹרַת מֹשֶׁה לְבִלְתִּי
סוּר מִמֶּנּוּ יָמִין וּשְׂמֹאול: לְבִלְתִּי־בוֹא בַּגּוֹיִם הָאֵלֶּה 7
הַנִּשְׁאָרִים הָאֵלֶּה אִתְּכֶם וּבְשֵׁם אֱלֹהֵיהֶם לֹא־תַזְכִּירוּ
וְלֹא תַשְׁבִּיעוּ וְלֹא תַעַבְדוּם וְלֹא תִשְׁתַּחֲווּ לָהֶם: כִּי 8
אִם־בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם תִּדְבָּקוּ כַּאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם עַד הַיּוֹם
הַזֶּה: וַיּוֹרֶשׁ יְהוָה מִפְּנֵיכֶם גּוֹיִם גְּדֹלִים וַעֲצוּמִים וְאַתֶּם 9
לֹא־עָמַד אִישׁ בְּפָנֵיכֶם עַד הַיּוֹם הַזֶּה: אִישׁ־אֶחָד מִכֶּם 10
יִרְדֹּף אֶלֶף כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא הַנִּלָּחֵם לָכֶם כַּאֲשֶׁר
דִּבֶּר לָכֶם: וְנִשְׁמַרְתֶּם מְאֹד לְנַפְשֹׁתֵיכֶם לְאַהֲבָה אֶת־ 11
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: כִּי אִם־שׁוֹב תָּשׁוּבוּ וּדְבַקְתֶּם בְּיֶתֶר 12
הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה הַנִּשְׁאָרִים הָאֵלֶּה אִתְּכֶם וְהִתְחַתַּנְתֶּם
בָּהֶם וּבָאתֶם בָּהֶם וְהֵם בָּכֶם: יָדוֹעַ תֵּדְעוּ כִּי לֹא יוֹסִיף 13
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְהוֹרִישׁ אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלִּפְנֵיכֶם
וְהָיוּ לָכֶם לְפַח וּלְמוֹקֵשׁ וּלְשׁוֹט בְּצִדֵּיכֶם וְלִצנִנִים
בְּעֵינֵיכֶם עַד אׇבְדְּכֶם מֵעַל הָאֲדָמָה הַטּוֹבָה הַזֹּאת אֲשֶׁר
נָתַן לָכֶם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וְהִנֵּה אָנֹכִי הוֹלֵךְ הַיּוֹם בְּדֶרֶךְ 14
כָּל־הָאָרֶץ וִידַעְתֶּם בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם כִּי
לֹא־נָפַל דָּבָר אֶחָד מִכֹּל הַדְּבָרִים הַטּוֹבִים אֲשֶׁר דִּבֶּר
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם עֲלֵיכֶם הַכֹּל בָּאוּ לָכֶם לֹא־נָפַל מִמֶּנּוּ

primores ad se vocat: cunctosque graviter hortatur, & monet, ut in Fide & Religione Patrum permaneant, eamque castam & illibatam servent.

Alioquin gravissimas ipsis pœnas comminatur.

דָּבָר אֶחָד: וְהָיָה כַּאֲשֶׁר־בָּא עֲלֵיכֶם כָּל־הַדָּבָר הַטּוֹב טו
אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲלֵיכֶם כֵּן יָבִיא יְהוָה עֲלֵיכֶם
אֵת כָּל־הַדָּבָר הָרָע עַד־הַשְׁמִידוֹ אֶתְכֶם מֵעַל הָאֲדָמָה
הַטּוֹבָה הַזֹּאת אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: בְּעָבְרְכֶם 16
אֶת־בְּרִית יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם וְהָלַכְתֶּם
וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם וְחָרָה אַף־
יְהוָה בָּכֶם וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר
נָתַן לָכֶם:

כד וַיֶּאֱסֹף יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־ Cap. XXIV. *Iterum Fehoſuah convenire omnes tribus Sichemum jubet: commemoratiſque ingentibus, quæ à Deo acceperant, beneficiis,*
שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁכֶמָה וַיִּקְרָא לִזְקְנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְרָאשָׁיו
וּלְשֹׁפְטָיו וּלְשֹׁטְרֵיו וַיִּתְיַצְּבוּ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר 2
יְהוֹשֻׁעַ אֶל־כָּל־הָעָם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
בְּעֵבֶר הַנָּהָר יָשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם תֶּרַח אֲבִי אַבְרָהָם
וַאֲבִי נָחוֹר וַיַּעַבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים: וָאֶקַּח אֶת־אֲבִיכֶם 3
אֶת־אַבְרָהָם מֵעֵבֶר הַנָּהָר וָאוֹלֶךְ אֹתוֹ בְּכָל־אֶרֶץ
כְּנָעַן וָאַרְבֶּ֗ אֶת־זַרְעוֹ וָאֶתֶּן־לוֹ אֶת־יִצְחָק: וָאֶתֵּן 4 וארבה קרי
לְיִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וְאֶת־עֵשָׂו וָאֶתֵּן לְעֵשָׂו אֶת־הַר שֵׂעִיר
לָרֶשֶׁת אֹתוֹ וְיַעֲקֹב וּבָנָיו יָרְדוּ מִצְרָיִם: וָאֶשְׁלַח אֶת־ 5 ה
מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן וָאֶנְגֹּף אֶת־מִצְרַיִם כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי
בְּקִרְבּוֹ וְאַחַר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם: וָאוֹצִיא אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם 6
מִמִּצְרַיִם וַתָּבֹאוּ הַיָּמָּה וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם אַחֲרֵי אֲבוֹתֵיכֶם
בְּרֶכֶב וּבְפָרָשִׁים יַם־סוּף: וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה וַיָּשֶׂם 7
מַאֲפֵל בֵּינֵיכֶם ׀ וּבֵין הַמִּצְרִים וַיָּבֵא עָלָיו אֶת־הַיָּם
וַיְכַסֵּהוּ וַתִּרְאֶינָה עֵינֵיכֶם אֵת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי בְּמִצְרָיִם
וַתֵּשְׁבוּ בַּמִּדְבָּר יָמִים רַבִּים: וָאָבִיאָה אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ 8 יחיו ה׳
הָאֱמֹרִי הַיּוֹשֵׁב בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וַיִּלָּחֲמוּ אִתְּכֶם וָאֶתֵּן
אוֹתָם בְּיֶדְכֶם וַתִּירְשׁוּ אֶת־אַרְצָם וָאַשְׁמִידֵם מִפְּנֵיכֶם:
וַיָּקָם בָּלָק בֶּן־צִפּוֹר מֶלֶךְ מוֹאָב וַיִּלָּחֶם בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁלַח 9
וַיִּקְרָא לִבִלְעָם בֶּן־בְּעוֹר לְקַלֵּל אֶתְכֶם: וְלֹא אָבִיתִי

לשמע

לִשְׁמַע לִבִלְעָם וַיְבָרֶךְ בָּרוֹךְ אֶתְכֶם וָאַצִּל אֶתְכֶם
11 מִידוֹ: וַתַּעַבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן וַתָּבֹאוּ אֶל־יְרִחוֹ וַיִּלָּחֲמוּ
בָכֶם בַּעֲלֵי יְרִחוֹ הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי
12 וְהַגִּרְגָּשִׁי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי וָאֶתֵּן אוֹתָם בְּיֶדְכֶם: וָאֶשְׁלַח
לִפְנֵיכֶם אֶת־הַצִּרְעָה וַתְּגָרֶשׁ אוֹתָם מִפְּנֵיכֶם שְׁנֵי מַלְכֵי
13 הָאֱמֹרִי לֹא בְחַרְבְּךָ וְלֹא בְקַשְׁתֶּךָ: וָאֶתֵּן לָכֶם אֶרֶץ
אֲשֶׁר לֹא־יָגַעְתָּ בָּהּ וְעָרִים אֲשֶׁר לֹא־בְנִיתֶם וַתֵּשְׁבוּ
בָּהֶם כְּרָמִים וְזֵיתִים אֲשֶׁר לֹא־נְטַעְתֶּם אַתֶּם אֹכְלִים:
14 וְעַתָּה יְרָאוּ אֶת־יְהוָה וְעִבְדוּ אוֹתוֹ בְּתָמִים וּבֶאֱמֶת
וְהָסִירוּ אֶת־אֱלֹהִים אֲשֶׁר עָבְדוּ אֲבוֹתֵיכֶם בְּעֵבֶר
15 הַנָּהָר וּבְמִצְרַיִם וְעִבְדוּ אֶת־יְהוָה: וְאִם רַע בְּעֵינֵיכֶם
לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה בַּחֲרוּ לָכֶם הַיּוֹם אֶת־מִי תַּעֲבֹדוּן אִם
מנוקד אֶת־אֱלֹהִים אֲשֶׁר עָבְדוּ אֲבוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַנָּהָר
וְאִם אֶת־אֱלֹהֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר אַתֶּם יֹשְׁבִים בְּאַרְצָם
וְאָנֹכִי וּבֵיתִי נַעֲבֹד אֶת־יְהוָה:
16 וַיַּעַן הָעָם וַיֹּאמֶר חָלִילָה לָּנוּ מֵעָזֹב אֶת־
17 יְהוָה לַעֲבֹד אֱלֹהִים אֲחֵרִים: כִּי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הוּא
הַמַּעֲלֶה אֹתָנוּ וְאֶת־אֲבֹתֵינוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית
עֲבָדִים וַאֲשֶׁר עָשָׂה לְעֵינֵינוּ אֶת־הָאֹתֹת הַגְּדֹלוֹת
הָאֵלֶּה וַיִּשְׁמְרֵנוּ בְּכָל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הָלַכְנוּ בָהּ וּבְכֹל
18 הָעַמִּים אֲשֶׁר עָבַרְנוּ בְּקִרְבָּם: וַיְגָרֶשׁ יְהוָה אֶת־
כָּל־הָעַמִּים וְאֶת־הָאֱמֹרִי יוֹשֵׁב הָאָרֶץ מִפָּנֵינוּ גַּם־
19 אֲנַחְנוּ נַעֲבֹד אֶת־יְהוָה כִּי־הוּא אֱלֹהֵינוּ: וַיֹּאמֶר
יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם לֹא תוּכְלוּ לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה כִּי־
אֱלֹהִים קְדֹשִׁים הוּא אֵל־קַנּוֹא הוּא לֹא־יִשָּׂא
כ לְפִשְׁעֲכֶם וּלְחַטֹּאתֵיכֶם: כִּי תַעֲזְבוּ אֶת־יְהוָה
וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהֵי נֵכָר וְשָׁב וְהֵרַע לָכֶם וְכִלָּה אֶתְכֶם
21 אַחֲרֵי אֲשֶׁר־הֵיטִיב לָכֶם: וַיֹּאמֶר הָעָם אֶל־יְהוֹשֻׁעַ

Ad perseverantiam in Dei cultu universos cohortatur.

Illi autem sese promptos paratosque eam in rem offerunt.

לֹא כִּי אֶת־יְהוָה נַעֲבֹד׃ 22 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם עֵדִים
אַתֶּם בָּכֶם כִּי־אַתֶּם בְּחַרְתֶּם לָכֶם אֶת־יְהוָה לַעֲבֹד
אֹתוֹ וַיֹּאמְרוּ עֵדִים׃ 23 וְעַתָּה הָסִירוּ אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר
אֲשֶׁר בְּקִרְבְּכֶם וְהַטּוּ אֶת־לְבַבְכֶם אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל׃ 24 וַיֹּאמְרוּ הָעָם אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
נַעֲבֹד וּבְקוֹלוֹ נִשְׁמָע׃ וַיִּכְרֹת יְהוֹשֻׁעַ בְּרִית לָעָם כה *Sic Fehosuah, solemni, & jam ante usitatomore, nationale fœdus inter Deum & istam gentem erigit.*
בַּיּוֹם הַהוּא וַיָּשֶׂם לָו חֹק וּמִשְׁפָּט בִּשְׁכֶם׃
וַיִּכְתֹּב יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּסֵפֶר תּוֹרַת 26
אֱלֹהִים וַיִּקַּח אֶבֶן גְּדוֹלָה וַיְקִימֶהָ שָׁם תַּחַת הָאַלָּה אֲשֶׁר
בְּמִקְדַּשׁ יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־כָּל־ 27
הָעָם הִנֵּה הָאֶבֶן הַזֹּאת תִּהְיֶה־בָּנוּ לְעֵדָה כִּי־הִיא
שָׁמְעָה אֵת כָּל־אִמְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר עִמָּנוּ וְהָיְתָה
בָכֶם לְעֵדָה פֶּן־תְּכַחֲשׁוּן בֵּאלֹהֵיכֶם׃ וַיְשַׁלַּח יְהוֹשֻׁעַ 28
אֶת־הָעָם אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ׃ וַיְהִי אַחֲרֵי 29
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיָּמָת יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן עֶבֶד יְהוָה בֶּן־
מֵאָה וְעֶשֶׂר שָׁנִים׃ וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בִּגְבוּל נַחֲלָתוֹ ל
בְּתִמְנַת־סֶרַח אֲשֶׁר בְּהַר־אֶפְרַיִם מִצְּפוֹן לְהַר־גָּעַשׁ׃
וַיַּעֲבֹד יִשְׂרָאֵל אֶת־יְהוָה כֹּל יְמֵי יְהוֹשֻׁעַ וְכֹל יְמֵי 31
הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר הָאֲרִיכוּ יָמִים אַחֲרֵי יְהוֹשֻׁעַ וַאֲשֶׁר יָדְעוּ
אֵת כָּל־מַעֲשֵׂה יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה לְיִשְׂרָאֵל׃ וְאֶת־ 32 *Ossa Fosephi, in Cananæam deportata, conduntur.*
עַצְמוֹת יוֹסֵף אֲשֶׁר־הֶעֱלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם קָבְרוּ
בִשְׁכֶם בְּחֶלְקַת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר קָנָה יַעֲקֹב מֵאֵת בְּנֵי־
חֲמוֹר אֲבִי־שְׁכֶם בְּמֵאָה קְשִׂיטָה וַיִּהְיוּ לִבְנֵי־יוֹסֵף
לְנַחֲלָה׃ וְאֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן מֵת וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּגִבְעַת 33 *Moritur Eleazar.*
פִּינְחָס בְּנוֹ אֲשֶׁר נִתַּן לוֹ בְּהַר אֶפְרָיִם׃

סכום הפסוקים של יהושע עם מלות ומקצים ושפה׳ ותרן נשון תלס סימן׃
נקין ׃ ומקצעון על כמת המקצה ׃ וכלרין לרבעה עשר ׃ היתה על יד יי׳ סימן׃

LIBER JUDICUM,

HEBRAICE, שופטים

CAPUT I. א

א 1 וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת יְהוֹשֻׁעַ וַיִּשְׁאֲלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בַּיהוָה
לֵאמֹר מִי יַעֲלֶה לָנוּ אֶל הַכְּנַעֲנִי בַּתְּחִלָּה
2 לְהִלָּחֶם בּוֹ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה יְהוּדָה יַעֲלֶה הִנֵּה נָתַתִּי אֶת
3 הָאָרֶץ בְּיָדוֹ׃ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְשִׁמְעוֹן אָחִיו עֲלֵה אִתִּי
בְגֹרָלִי וְנִלָּחֲמָה בַּכְּנַעֲנִי וְהָלַכְתִּי גַם אֲנִי אִתְּךָ בְּגוֹרָלֶךָ
4 וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ שִׁמְעוֹן׃ וַיַּעַל יְהוּדָה וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת הַכְּנַעֲנִי
ה וְהַפְּרִזִּי בְּיָדָם וַיַּכּוּם בְּבֶזֶק עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ׃ וַיִּמְצְאוּ
אֶת אֲדֹנִי בֶזֶק בְּבֶזֶק וַיִּלָּחֲמוּ בּוֹ וַיַּכּוּ אֶת הַכְּנַעֲנִי וְאֶת
6 הַפְּרִזִּי׃ וַיָּנָס אֲדֹנִי בֶזֶק וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרָיו וַיֹּאחֲזוּ אוֹתוֹ
7 וַיְקַצְּצוּ אֶת בְּהֹנוֹת יָדָיו וְרַגְלָיו׃ וַיֹּאמֶר אֲדֹנִי בֶזֶק
שִׁבְעִים מְלָכִים בְּהֹנוֹת יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם מְקֻצָּצִים הָיוּ
מְלַקְּטִים תַּחַת שֻׁלְחָנִי כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי כֵּן שִׁלַּם לִי
אֱלֹהִים וַיְבִיאֻהוּ יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיָּמָת שָׁם׃
8 וַיִּלָּחֲמוּ בְנֵי יְהוּדָה בִּירוּשָׁלַ͏ִם וַיִּלְכְּדוּ אוֹתָהּ וַיַּכּוּהָ לְפִי
9 חָרֶב וְאֶת הָעִיר שִׁלְּחוּ בָאֵשׁ׃ וְאַחַר יָרְדוּ בְּנֵי יְהוּדָה
י לְהִלָּחֵם בַּכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב הָהָר וְהַנֶּגֶב וְהַשְּׁפֵלָה׃ וַיֵּלֶךְ
יְהוּדָה אֶל הַכְּנַעֲנִי הַיּוֹשֵׁב בְּחֶבְרוֹן וְשֵׁם חֶבְרוֹן לְפָנִים
קִרְיַת אַרְבַּע וַיַּכּוּ אֶת שֵׁשַׁי וְאֶת אֲחִימַן וְאֶת תַּלְמָי׃ פתח באתנח
11 וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם אֶל יוֹשְׁבֵי דְּבִיר וְשֵׁם דְּבִיר לְפָנִים קִרְיַת־
12 סֵפֶר׃ וַיֹּאמֶר כָּלֵב אֲשֶׁר יַכֶּה אֶת קִרְיַת סֵפֶר וּלְכָדָהּ
13 וְנָתַתִּי לוֹ אֶת עַכְסָה בִתִּי לְאִשָּׁה׃ וַיִּלְכְּדָהּ עָתְנִיאֵל
בֶּן קְנַז אֲחִי כָלֵב הַקָּטֹן מִמֶּנּוּ וַיִּתֶּן לוֹ אֶת עַכְסָה בִתּוֹ
14 לְאִשָּׁה׃ וַיְהִי בְבוֹאָהּ וַתְּסִיתֵהוּ לִשְׁאָל מֵאֵת אָבִיהָ
הַשָּׂדֶה וַתִּצְנַח מֵעַל הַחֲמוֹר וַיֹּאמֶר לָהּ כָּלֵב מַה לָּךְ׃

Israëlita, Jehosuah mortuo, Deum consulunt, quænam inter tribus sacræ istius militiæ porro princeps caputque foret.

Memorandum Dei judicium in Adonibezek.

Res à Jehudah prosperè gestæ.

Caleb ad expugnationem Kirjat-Zepher primos quosque inter Duces invitat; filiâ suâ Achsain

וַתֹּאמֶר לוֹ הָבָה־לִּי בְרָכָה כִּי אֶרֶץ הַנֶּגֶב נְתַתָּנִי וְנָתַתָּה טו קמץ כז"ק
לִי גֻּלֹּת מָיִם וַיִּתֶּן־לָהּ כָּלֵב אֵת גֻּלֹּת עִלִּית וְאֵת גֻּלֹּת
תַּחְתִּית׃ 16 וּבְנֵי קֵינִי חֹתֵן מֹשֶׁה עָלוּ
מֵעִיר הַתְּמָרִים אֶת־בְּנֵי יְהוּדָה מִדְבַּר יְהוּדָה אֲשֶׁר בְּנֶגֶב
עֲרָד וַיֵּלֶךְ וַיֵּשֶׁב אֶת־הָעָם׃ 17 וַיֵּלֶךְ יְהוּדָה אֶת־שִׁמְעוֹן
אָחִיו וַיַּכּוּ אֶת־הַכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב צְפַת וַיַּחֲרִימוּ אוֹתָהּ
וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם־הָעִיר חָרְמָה׃ 18 וַיִּלְכֹּד יְהוּדָה אֶת־עַזָּה
וְאֶת־גְּבוּלָהּ וְאֶת־אַשְׁקְלוֹן וְאֶת־גְּבוּלָהּ וְאֶת־עֶקְרוֹן
וְאֶת־גְּבוּלָהּ׃ 19 וַיְהִי יְהוָה אֶת־יְהוּדָה וַיֹּרֶשׁ אֶת־הָהָר
כִּי לֹא לְהוֹרִישׁ אֶת־יֹשְׁבֵי הָעֵמֶק כִּי־רֶכֶב בַּרְזֶל לָהֶם׃
וַיִּתְּנוּ לְכָלֵב אֶת־חֶבְרוֹן כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה וַיּוֹרֶשׁ מִשָּׁם כ
אֶת־שְׁלֹשָׁה בְּנֵי הָעֲנָק׃ 21 וְאֶת־הַיְבוּסִי יֹשֵׁב יְרוּשָׁלַם לֹא
הוֹרִישׁוּ בְּנֵי בִנְיָמִן וַיֵּשֶׁב הַיְבוּסִי אֶת־בְּנֵי בִנְיָמִן
בִּירוּשָׁלַם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 22 וַיַּעֲלוּ בֵית־
יוֹסֵף גַּם־הֵם בֵּית־אֵל וַיהוָה עִמָּם׃ 23 וַיָּתִירוּ בֵית־יוֹסֵף
בְּבֵית־אֵל וְשֵׁם־הָעִיר לְפָנִים לוּז׃ 24 וַיִּרְאוּ הַשֹּׁמְרִים
אִישׁ יוֹצֵא מִן־הָעִיר וַיֹּאמְרוּ לוֹ הַרְאֵנוּ נָא אֶת־מְבוֹא
הָעִיר וְעָשִׂינוּ עִמְּךָ חָסֶד׃ כה וַיַּרְאֵם אֶת־מְבוֹא הָעִיר
וַיַּכּוּ אֶת־הָעִיר לְפִי־חָרֶב וְאֶת־הָאִישׁ וְאֶת־כָּל־
מִשְׁפַּחְתּוֹ שִׁלֵּחוּ׃ 26 וַיֵּלֶךְ הָאִישׁ אֶרֶץ הַחִתִּים וַיִּבֶן
עִיר וַיִּקְרָא שְׁמָהּ לוּז הוּא שְׁמָהּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃
27 וְלֹא־הוֹרִישׁ מְנַשֶּׁה אֶת־בֵּית־שְׁאָן
ישבי קרי וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־תַּעֲנָךְ וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־יֹשְׁבֵי דוֹר
וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־יוֹשְׁבֵי יִבְלְעָם וְאֶת־בְּנֹתֶיהָ וְאֶת־
יוֹשְׁבֵי מְגִדּוֹ וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וַיּוֹאֶל הַכְּנַעֲנִי לָשֶׁבֶת בָּאָרֶץ
פתח באתנח הַזֹּאת׃ 28 וַיְהִי כִּי־חָזַק יִשְׂרָאֵל וַיָּשֶׂם אֶת־הַכְּנַעֲנִי לָמַס
וְהוֹרֵישׁ לֹא־הוֹרִישׁוֹ׃ 29 וְאֶפְרַיִם לֹא
הוֹרִישׁ אֶת־הַכְּנַעֲנִי הַיּוֹשֵׁב בְּגָזֶר וַיֵּשֶׁב הַכְּנַעֲנִי בְּקִרְבּוֹ
בגזר

victoriæ præmium oblatâ.

Kenæi in deserto Jehudæ sedes quærunt.

Bethel à tribu Joseph expugnatur.

Menasse, cæterarumque tribuum negligentia, in perdomandâ Cananæâ.

ל בְּגָזֶר׃ זְבוּלוּן לֹא הוֹרִישׁ אֶת־יוֹשְׁבֵי
קִטְרוֹן וְאֶת־יוֹשְׁבֵי נַהֲלֹל וַיֵּשֶׁב הַכְּנַעֲנִי בְּקִרְבּוֹ וַיִּהְיוּ
31 לָמַס׃ אָשֵׁר לֹא הוֹרִישׁ אֶת־יֹשְׁבֵי פתח בס״פ
עַכּוֹ וְאֶת־יוֹשְׁבֵי צִידוֹן וְאֶת־אַחְלָב וְאֶת־אַכְזִיב וְאֶת־
32 חֶלְבָּה וְאֶת־אֲפִיק וְאֶת־רְחֹב׃ וַיֵּשֶׁב הָאֲשֵׁרִי בְּקֶרֶב
הַכְּנַעֲנִי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ כִּי לֹא הוֹרִישׁוֹ׃
33 נַפְתָּלִי לֹא־הוֹרִישׁ אֶת־יֹשְׁבֵי בֵית־שֶׁמֶשׁ
וְאֶת־יֹשְׁבֵי בֵית־עֲנָת וַיֵּשֶׁב בְּקֶרֶב הַכְּנַעֲנִי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
34 וְיֹשְׁבֵי בֵית־שֶׁמֶשׁ וּבֵית־עֲנָת הָיוּ לָהֶם לָמַס׃ וַיִּלְחֲצוּ פתח בס״פ
הָאֱמֹרִי אֶת־בְּנֵי־דָן הָהָרָה כִּי־לֹא נְתָנוֹ לָרֶדֶת לָעֵמֶק׃
לה וַיּוֹאֶל הָאֱמֹרִי לָשֶׁבֶת בְּהַר־חֶרֶס בְּאַיָּלוֹן וּבְשַׁעַלְבִים
36 וַתִּכְבַּד יַד בֵּית־יוֹסֵף וַיִּהְיוּ לָמַס׃ וּגְבוּל הָאֱמֹרִי פתח בס״פ
מִמַּעֲלֵה עַקְרַבִּים מֵהַסֶּלַע וָמָעְלָה׃

Cap. II. *Israëlitæ per nuncium à Deo missum de socordiâ & perfidiâ suâ admonentur, & castigantur.*

א ב וַיַּעַל מַלְאַךְ־יְהוָה מִן־הַגִּלְגָּל
פסקא באמצע פסוק אֶל־הַבֹּכִים
וַיֹּאמֶר אַעֲלֶה אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם וָאָבִיא אֶתְכֶם אֶל־
הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבֹתֵיכֶם וָאֹמַר לֹא־אָפֵר בְּרִיתִי
2 אִתְּכֶם לְעוֹלָם׃ וְאַתֶּם לֹא־תִכְרְתוּ בְרִית לְיֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
הַזֹּאת מִזְבְּחוֹתֵיהֶם תִּתֹּצוּן וְלֹא־שְׁמַעְתֶּם בְּקוֹלִי מַה־
3 זֹּאת עֲשִׂיתֶם׃ וְגַם אָמַרְתִּי לֹא־אֲגָרֵשׁ אוֹתָם מִפְּנֵיכֶם
4 וְהָיוּ לָכֶם לְצִדִּים וֵאלֹהֵיהֶם יִהְיוּ לָכֶם לְמוֹקֵשׁ׃ וַיְהִי
כְּדַבֵּר מַלְאַךְ יְהוָה אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־כָּל־בְּנֵי
ה יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׂאוּ הָעָם אֶת־קוֹלָם וַיִּבְכּוּ׃ וַיִּקְרְאוּ שֵׁם־
הַמָּקוֹם הַהוּא בֹּכִים וַיִּזְבְּחוּ־שָׁם לַיהוָה׃

Superstite adhuc Jehosuah populus in fide permansit.

6 וַיְשַׁלַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הָעָם וַיֵּלְכוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
7 אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ׃ וַיַּעַבְדוּ הָעָם אֶת־
יְהוָה כֹּל יְמֵי יְהוֹשֻׁעַ וְכֹל יְמֵי הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר הֶאֱרִיכוּ
תלא׳ יָמִים אַחֲרֵי יְהוֹשׁוּעַ אֲשֶׁר רָאוּ אֵת כָּל־מַעֲשֵׂה יְהוָה

הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה לְיִשְׂרָאֵל׃ וַיָּמָת יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן עֶבֶד 8
יְהוָה בֶּן־מֵאָה וְעֶשֶׂר שָׁנִים׃ וַיִּקְבְּרוּ אוֹתוֹ בִּגְבוּל נַחֲלָתוֹ 9
בְּתִמְנַת־חֶרֶס בְּהַר אֶפְרַיִם מִצְּפוֹן לְהַר־גָּעַשׁ׃ וְגַם כָּל־ 10
הַדּוֹר הַהוּא נֶאֶסְפוּ אֶל־אֲבוֹתָיו וַיָּקָם דּוֹר אַחֵר
אַחֲרֵיהֶם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ אֶת־יְהוָה וְגַם אֶת־הַמַּעֲשֶׂה
אֲשֶׁר עָשָׂה לְיִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל 11
אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיַּעַבְדוּ אֶת־הַבְּעָלִים׃ וַיַּעַזְבוּ אֶת־ 12
יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי אֲבוֹתָם הַמּוֹצִיא אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי ׀ אֱלֹהִים אֲחֵרִים מֵאֱלֹהֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר
סְבִיבוֹתֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם וַיַּכְעִסוּ אֶת־יְהוָה׃ וַיַּעַזְבוּ 13
אֶת־יְהוָה וַיַּעַבְדוּ לַבַּעַל וְלָעַשְׁתָּרוֹת׃ וַיִּחַר־אַף יְהוָה 14
בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנֵם בְּיַד שֹׁסִים וַיָּשֹׁסּוּ אוֹתָם וַיִּמְכְּרֵם בְּיַד
אוֹיְבֵיהֶם מִסָּבִיב וְלֹא־יָכְלוּ עוֹד לַעֲמֹד לִפְנֵי אוֹיְבֵיהֶם׃
בְּכֹל ׀ אֲשֶׁר יָצְאוּ יַד־יְהוָה הָיְתָה־בָּם לְרָעָה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר 15
יְהוָה וְכַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לָהֶם וַיֵּצַר לָהֶם מְאֹד׃ וַיָּקֶם 16
יְהוָה שֹׁפְטִים וַיּוֹשִׁיעוּם מִיַּד שֹׁסֵיהֶם׃ וְגַם אֶל־שֹׁפְטֵיהֶם 17
לֹא שָׁמְעוּ כִּי זָנוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם
סָרוּ מַהֵר מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הָלְכוּ אֲבוֹתָם לִשְׁמֹעַ מִצְוֹת־
יְהוָה לֹא־עָשׂוּ כֵן׃ וְכִי־הֵקִים יְהוָה ׀ לָהֶם שֹׁפְטִים וְהָיָה 18
יְהוָה עִם־הַשֹּׁפֵט וְהוֹשִׁיעָם מִיַּד אֹיְבֵיהֶם כֹּל יְמֵי הַשּׁוֹפֵט
כִּי־יִנָּחֵם יְהוָה מִנַּאֲקָתָם מִפְּנֵי לֹחֲצֵיהֶם וְרֹחֲקֵיהֶם׃
וְהָיָה ׀ בְּמוֹת הַשּׁוֹפֵט יָשֻׁבוּ וְהִשְׁחִיתוּ מֵאֲבוֹתָם לָלֶכֶת 19
אֲחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעָבְדָם וּלְהִשְׁתַּחֲוֹת לָהֶם לֹא
הִפִּילוּ מִמַּעַלְלֵיהֶם וּמִדַּרְכָּם הַקָּשָׁה׃ וַיִּחַר־אַף יְהוָה כ
בְּיִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר יַעַן אֲשֶׁר עָבְרוּ הַגּוֹי הַזֶּה אֶת־בְּרִיתִי
אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־אֲבוֹתָם וְלֹא שָׁמְעוּ לְקוֹלִי׃ גַּם־אֲנִי 21
לֹא אוֹסִיף לְהוֹרִישׁ אִישׁ מִפְּנֵיהֶם מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־עָזַב
יְהוֹשֻׁעַ וַיָּמֹת׃ לְמַעַן נַסּוֹת בָּם אֶת־יִשְׂרָאֵל הֲשֹׁמְרִים 22

Eo autem mortuo omnia in pejus ruunt. Narratur porro frequens eorum à Deo suo defectio, aliaque peccata.

הם

הֵם אֶת־דֶּרֶךְ יְהוָה לָלֶכֶת בָּם כַּאֲשֶׁר שָׁמְרוּ אֲבוֹתָם
23 אִם־לֹא: וַיַּנַּח יְהוָה אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה לְבִלְתִּי הוֹרִישָׁם
Cap. III. *Recensentur populi in Terra relicti, nec plenè ab Israëlitis subacti.*
א מַהֵר וְלֹא נְתָנָם בְּיַד יְהוֹשֻׁעַ: וְאֵלֶּה הַגּוֹיִם
אֲשֶׁר־הִנִּיחַ יְהוָה לְנַסּוֹת בָּם אֶת־יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל־אֲשֶׁר
2 לֹא־יָדְעוּ אֶת כָּל־מִלְחֲמוֹת כְּנָעַן: רַק לְמַעַן דַּעַת
דֹּרוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְלַמְּדָם מִלְחָמָה רַק אֲשֶׁר־לְפָנִים
3 לֹא יְדָעוּם: חֲמֵשֶׁת סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים וְכָל־הַכְּנַעֲנִי
וְהַצִּידֹנִי וְהַחִוִּי יֹשֵׁב הַר הַלְּבָנוֹן מֵהַר בַּעַל חֶרְמוֹן עַד
4 לְבוֹא חֲמָת: וַיְהִי לְנַסּוֹת בָּם אֶת־יִשְׂרָאֵל לָדַעַת הֲיִשְׁמְעוּ
אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר־צִוָּה אֶת־אֲבוֹתָם בְּיַד־מֹשֶׁה:
ה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יָשְׁבוּ בְּקֶרֶב הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי
6 וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי: וַיִּקְחוּ אֶת־בְּנֹתֵיהֶם לָהֶם לְנָשִׁים וְאֶת־
בְּנֹתֵיהֶם נָתְנוּ לִבְנֵיהֶם וַיַּעַבְדוּ אֶת־אֱלֹהֵיהֶם:
Israëlitæ, deficientes à Deo, coguntur servire Cuschani, Regi Syriæ, sed liberantur duce Othniele.
7 וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי
יְהוָה וַיִּשְׁכְּחוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיַּעַבְדוּ אֶת־הַבְּעָלִים
8 וְאֶת־הָאֲשֵׁרוֹת: וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּמְכְּרֵם
בְּיַד כּוּשַׁן רִשְׁעָתַיִם מֶלֶךְ אֲרַם נַהֲרַיִם וַיַּעַבְדוּ בְנֵי־
9 יִשְׂרָאֵל אֶת־כּוּשַׁן רִשְׁעָתַיִם שְׁמֹנֶה שָׁנִים: וַיִּזְעֲקוּ בְנֵי־
יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה וַיָּקֶם יְהוָה מוֹשִׁיעַ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיּוֹשִׁיעֵם אֶת עָתְנִיאֵל בֶּן־קְנַז אֲחִי כָלֵב הַקָּטֹן מִמֶּנּוּ:
י וַתְּהִי עָלָיו רוּחַ־יְהוָה וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיֵּצֵא
לַמִּלְחָמָה וַיִּתֵּן יְהוָה בְּיָדוֹ אֶת־כּוּשַׁן רִשְׁעָתַיִם מֶלֶךְ
11 אֲרָם וַתַּעז יָדוֹ עַל כּוּשַׁן רִשְׁעָתָיִם: וַתִּשְׁקֹט הָאָרֶץ
אַרְבָּעִים שָׁנָה וַיָּמָת עָתְנִיאֵל בֶּן־קְנַז:
Iterata ipsorum defectio, & castigatio per Eglonem.
12 וַיֹּסִפוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הָרַע
בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־עֶגְלוֹן מֶלֶךְ־מוֹאָב עַל־
13 יִשְׂרָאֵל עַל כִּי־עָשׂוּ אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה: וַיֶּאֱסֹף
אֵלָיו אֶת־בְּנֵי־עַמּוֹן וַעֲמָלֵק וַיֵּלֶךְ וַיַּךְ אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיִּירְשׁוּ
את

14 אֶת־עִיר הַתְּמָרִים׃ וַיַּעַבְדוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־עֶגְלוֹן
מֶלֶךְ־מוֹאָב שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃ וַיִּזְעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל טו
אֶל־יְהוָה וַיָּקֶם יְהוָה לָהֶם מוֹשִׁיעַ אֶת־אֵהוּד בֶּן־גֵּרָא
בֶּן־הַיְמִינִי אִישׁ אִטֵּר יַד־יְמִינוֹ וַיִּשְׁלְחוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּיָדוֹ
מִנְחָה לְעֶגְלוֹן מֶלֶךְ־מוֹאָב׃ וַיַּעַשׂ לוֹ אֵהוּד חֶרֶב וְלָהּ טז
שְׁנֵי פִּיוֹת גֹּמֶד אָרְכָּהּ וַיַּחְגֹּר אוֹתָהּ מִתַּחַת לְמַדָּיו עַל הפ' בצרי
יֶרֶךְ יְמִינוֹ׃ וַיַּקְרֵב אֶת־הַמִּנְחָה לְעֶגְלוֹן מֶלֶךְ מוֹאָב יז
וְעֶגְלוֹן אִישׁ בָּרִיא מְאֹד׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלָּה לְהַקְרִיב יח
אֶת־הַמִּנְחָה וַיְשַׁלַּח אֶת־הָעָם נֹשְׂאֵי הַמִּנְחָה׃ וְהוּא יט
שָׁב מִן־הַפְּסִילִים אֲשֶׁר אֵת־הַגִּלְגָּל וַיֹּאמֶר דְּבַר־סֵתֶר
לִי אֵלֶיךָ הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הס וַיֵּצְאוּ מֵעָלָיו כָּל־הָעֹמְדִים
עָלָיו׃ וְאֵהוּד בָּא אֵלָיו וְהוּא יֹשֵׁב בַּעֲלִיַּת הַמְקֵרָה כ
אֲשֶׁר־לוֹ לְבַדּוֹ וַיֹּאמֶר אֵהוּד דְּבַר־אֱלֹהִים לִי אֵלֶיךָ וַיָּקָם
מֵעַל הַכִּסֵּא׃ וַיִּשְׁלַח אֵהוּד אֶת־יַד שְׂמֹאלוֹ וַיִּקַּח אֶת־ כא
הַחֶרֶב מֵעַל יֶרֶךְ יְמִינוֹ וַיִּתְקָעֶהָ בְּבִטְנוֹ׃ וַיָּבֹא גַּם־ כב
הַנִּצָּב אַחַר הַלַּהַב וַיִּסְגֹּר הַחֵלֶב בְּעַד הַלַּהַב כִּי לֹא
שָׁלַף הַחֶרֶב מִבִּטְנוֹ וַיֵּצֵא הַפַּרְשְׁדֹנָה׃ וַיֵּצֵא אֵהוּד כג
הַמִּסְדְּרוֹנָה וַיִּסְגֹּר דַּלְתוֹת הָעֲלִיָּה בַּעֲדוֹ וְנָעַל׃ וְהוּא כד
יָצָא וַעֲבָדָיו בָּאוּ וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה דַלְתוֹת הָעֲלִיָּה נְעוּלוֹת
וַיֹּאמְרוּ אַךְ מֵסִיךְ הוּא אֶת־רַגְלָיו בַּחֲדַר הַמְקֵרָה׃ וַיָּחִילוּ כה
עַד־בּוֹשׁ וְהִנֵּה אֵינֶנּוּ פֹתֵחַ דַּלְתוֹת הָעֲלִיָּה וַיִּקְחוּ אֶת־
הַמַּפְתֵּחַ וַיִּפְתָּחוּ וְהִנֵּה אֲדֹנֵיהֶם נֹפֵל אַרְצָה מֵת׃ וְאֵהוּד כו
נִמְלַט עַד הִתְמַהְמְהָם וְהוּא עָבַר אֶת־הַפְּסִילִים וַיִּמָּלֵט
הַשְּׂעִירָתָה׃ וַיְהִי בְבֹאוֹ וַיִּתְקַע בַּשּׁוֹפָר בְּהַר אֶפְרָיִם כז
וַיֵּרְדוּ עִמּוֹ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִן־הָהָר וְהוּא לִפְנֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר כח
אֲלֵהֶם רִדְפוּ אַחֲרַי כִּי־נָתַן יְהוָה אֶת־אֹיְבֵיכֶם אֶת־
מוֹאָב בְּיֶדְכֶם וַיֵּרְדוּ אַחֲרָיו וַיִּלְכְּדוּ אֶת־מַעְבְּרוֹת הַיַּרְדֵּן
לְמוֹאָב וְלֹא־נָתְנוּ אִישׁ לַעֲבֹר׃ וַיַּכּוּ אֶת־מוֹאָב כט
בעת

Liberantur iterum per Ehudem, qui singulari exemplo, tyranno necato, Dei populo libertatem & pacem dedit.

In hostes autem Moabitas

ingentem stragem exercet.

בָּעֵת הַהִיא כַּעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ כָּל־שָׁמֵן וְכָל־אִישׁ
ל חָיִל וְלֹא נִמְלַט אִישׁ׃ וַתִּכָּנַע מוֹאָב בַּיּוֹם הַהוּא תַּחַת
יַד יִשְׂרָאֵל וַתִּשְׁקֹט הָאָרֶץ שְׁמוֹנִים שָׁנָה׃

Post hunc sequitur inter Judices Samgar. Cap. IV. Israëlitæ, rursus deficientes, traduntur regi Jabin.

31 וְאַחֲרָיו הָיָה שַׁמְגַּר בֶּן־עֲנָת וַיַּךְ אֶת־
פְּלִשְׁתִּים שֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ בְּמַלְמַד הַבָּקָר וַיּוֹשַׁע גַּם־
א ד הוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּסִפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
2 לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וְאֵהוּד מֵת׃ וַיִּמְכְּרֵם יְהוָה
בְּיַד יָבִין מֶלֶךְ־כְּנַעַן אֲשֶׁר מָלַךְ בְּחָצוֹר וְשַׂר־צְבָאוֹ
3 סִיסְרָא וְהוּא יוֹשֵׁב בַּחֲרֹשֶׁת הַגּוֹיִם׃ וַיִּצְעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
אֶל־יְהוָה כִּי תְשַׁע מֵאוֹת רֶכֶב־בַּרְזֶל לוֹ וְהוּא לָחַץ אֶת־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּחָזְקָה עֶשְׂרִים שָׁנָה׃

Divina liberatio per Deboram.

4 וּדְבוֹרָה אִשָּׁה נְבִיאָה אֵשֶׁת לַפִּידוֹת הִיא שֹׁפְטָה אֶת־
ה יִשְׂרָאֵל בָּעֵת הַהִיא׃ וְהִיא יוֹשֶׁבֶת תַּחַת־תֹּמֶר דְּבוֹרָה
בֵּין הָרָמָה וּבֵין בֵּית־אֵל בְּהַר אֶפְרָיִם וַיַּעֲלוּ אֵלֶיהָ בְּנֵי
6 יִשְׂרָאֵל לַמִּשְׁפָּט׃ וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְבָרָק בֶּן־אֲבִינֹעַם
מִקֶּדֶשׁ נַפְתָּלִי וַתֹּאמֶר אֵלָיו הֲלֹא־צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵי־
יִשְׂרָאֵל לֵךְ וּמָשַׁכְתָּ בְּהַר תָּבוֹר וְלָקַחְתָּ עִמְּךָ עֲשֶׂרֶת
7 אֲלָפִים אִישׁ מִבְּנֵי נַפְתָּלִי וּמִבְּנֵי זְבֻלוּן׃ וּמָשַׁכְתִּי אֵלֶיךָ
אֶל־נַחַל קִישׁוֹן אֶת־סִיסְרָא שַׂר־צְבָא יָבִין וְאֶת־רִכְבּוֹ
8 וְאֶת־הֲמוֹנוֹ וּנְתַתִּיהוּ בְיָדֶךָ׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ בָּרָק אִם־
תֵּלְכִי עִמִּי וְהָלָכְתִּי וְאִם־לֹא תֵלְכִי עִמִּי לֹא אֵלֵךְ׃
9 וַתֹּאמֶר הָלֹךְ אֵלֵךְ עִמָּךְ אֶפֶס כִּי לֹא תִהְיֶה תִּפְאַרְתְּךָ
עַל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־אַתָּה הוֹלֵךְ כִּי בְיַד אִשָּׁה יִמְכֹּר יְהוָה
אֶת־סִיסְרָא וַתָּקָם דְּבוֹרָה וַתֵּלֶךְ עִם־בָּרָק קֵדְשָׁה׃
י וַיַּזְעֵק בָּרָק אֶת־זְבוּלֻן וְאֶת־נַפְתָּלִי קֶדְשָׁה וַיַּעַל בְּרַגְלָיו
11 עֲשֶׂרֶת אַלְפֵי אִישׁ וַתַּעַל עִמּוֹ דְּבוֹרָה׃ וְחֶבֶר הַקֵּינִי
נִפְרָד מִקַּיִן מִבְּנֵי חֹבָב חֹתֵן מֹשֶׁה וַיֵּט אָהֳלוֹ עַד־אֵלוֹן הר׳ בקמין
12 בְּצַעֲנַיִם אֲשֶׁר אֶת־קֶדֶשׁ׃ וַיַּגִּדוּ לְסִיסְרָא כִּי עָלָה בָּרָק בצעננים קרי

בן

13 בֶּן־אֲבִינֹעַם הַר־תָּבוֹר׃ וַיזַעֵק סִיסְרָא אֶת־כָּל־רִכְבּוֹ
Sisera ingenti cum apparatu, contra Israëlitas movet.
תְּשַׁע מֵאוֹת רֶכֶב בַּרְזֶל וְאֵת־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ
מֵחֲרֹשֶׁת הַגּוֹיִם אֶל־נַחַל קִישׁוֹן׃ 14 וַתֹּאמֶר דְּבֹרָה אֶל־
בָּרָק קוּם כִּי־זֶה הַיּוֹם אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה אֶת־סִיסְרָא בְּיָדֶךָ
הֲלֹא יְהוָה יָצָא לְפָנֶיךָ וַיֵּרֶד בָּרָק מֵהַר תָּבוֹר וַעֲשֶׂרֶת
Ejus exercitûs fœda strages.
אֲלָפִים אִישׁ אַחֲרָיו׃ 15 וַיהָם יְהוָה אֶת־סִיסְרָא וְאֶת־כָּל־
הָרֶכֶב וְאֶת־כָּל־הַמַּחֲנֶה לְפִי־חָרֶב לִפְנֵי בָּרָק וַיֵּרֶד
סִיסְרָא מֵעַל הַמֶּרְכָּבָה וַיָּנָס בְּרַגְלָיו׃ 16 וּבָרָק רָדַף אַחֲרֵי
הָרֶכֶב וְאַחֲרֵי הַמַּחֲנֶה עַד חֲרֹשֶׁת הַגּוֹיִם וַיִּפֹּל כָּל־
מַחֲנֵה סִיסְרָא לְפִי־חָרֶב לֹא נִשְׁאַר עַד־אֶחָד׃ 17 וְסִיסְרָא
נָס בְּרַגְלָיו אֶל־אֹהֶל יָעֵל אֵשֶׁת חֶבֶר הַקֵּינִי כִּי שָׁלוֹם בֵּין
יָבִין מֶלֶךְ־חָצוֹר וּבֵין בֵּית חֶבֶר הַקֵּינִי׃ 18 וַתֵּצֵא יָעֵל
לִקְרַאת סִיסְרָא וַתֹּאמֶר אֵלָיו סוּרָה אֲדֹנִי סוּרָה אֵלַי מלוע
אַל־תִּירָא וַיָּסַר אֵלֶיהָ הָאֹהֳלָה וַתְּכַסֵּהוּ בַּשְּׂמִיכָה׃
חסר א׳
19 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ הַשְקִינִי נָא מְעַט־מַיִם כִּי צָמֵתִי וַתִּפְתַּח
אֶת־נְאוֹד הֶחָלָב וַתַּשְׁקֵהוּ וַתְּכַסֵּהוּ׃ 20 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ עֲמֹד כ
פֶּתַח הָאֹהֶל וְהָיָה אִם־אִישׁ יָבֹא וְשָׁאֲלֵךְ וְאָמַר
Ipse muliebri astu, & manu, cadit.
הֲיֶשׁ־פֹּה אִישׁ וְאָמַרְתְּ אָיִן׃ 21 וַתִּקַּח יָעֵל אֵשֶׁת חֶבֶר
אֶת־יְתַד הָאֹהֶל וַתָּשֶׂם אֶת־הַמַּקֶּבֶת בְּיָדָהּ וַתָּבוֹא
אֵלָיו בַּלָּאט וַתִּתְקַע אֶת־הַיְתַד בְּרַקָּתוֹ וַתִּצְנַח
בָּאָרֶץ וְהוּא־נִרְדָּם וְיָעֵף וַיָּמֹת׃ 22 וְהִנֵּה בָרָק רֹדֵף
אֶת־סִיסְרָא וַתֵּצֵא יָעֵל לִקְרָאתוֹ וַתֹּאמֶר לוֹ לֵךְ
וְאַרְאֶךָּ אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר־אַתָּה מְבַקֵּשׁ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ
וְהִנֵּה סִיסְרָא נֹפֵל מֵת וְהַיָּתֵד בְּרַקָּתוֹ׃ 23 וַיַּכְנַע
אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַהוּא אֶת יָבִין מֶלֶךְ־כְּנַעַן לִפְנֵי
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 24 וַתֵּלֶךְ יַד בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הָלוֹךְ וְקָשָׁה
עַל יָבִין מֶלֶךְ־כְּנַעַן עַד אֲשֶׁר הִכְרִיתוּ אֶת יָבִין
מֶלֶךְ־כְּנָעַן׃

Cap. V. *Canticum Deboræ, quo Deus victoriæ autor celebratur.*

א ה ותשר דבורה וברק בן־אבינעם ביום ההוא
2 לאמר: בפרע פרעות בישראל בהתנדב
3 עם ברכו יהוה: שמעו מלכים האזינו
רזנים אנכי ליהוה אנכי אשירה אזמר
4 ליהוה אלהי ישראל: יהוה בצאתך
משעיר בצעדך משדי אדום ארץ
רעשה גם־שמים נטפו גם־עבים נטפו
ה מים: הרים נזלו מפני יהוה זה
6 סיני מפני יהוה אלהי ישראל: בימי שמגר בן־
ענת בימי יעל חדלו ארחות והלכי
7 נתיבות ילכו ארחות עקלקלות: חדלו פרזון בישראל
חדלו עד שקמתי דבורה שקמתי אם בפתח ה׳
8 אם בישראל: יבחר אלהים
חדשים אז לחם שערים מגן
אם־יראה ורמח בארבעים אלף
9 בישראל: לבי לחוקקי ישראל המתנדבים
10 בעם ברכו יהוה: רכבי אתנות
צחרות ישבי על־מדין והלכי
11 על־דרך שיחו: מקול מחצצים בין
משאבים שם יתנו צדקות יהוה צדקת
פרזנו בישראל אז ירדו לשערים עם־
12 יהוה: עורי עורי דבורה עורי מלרע
עורי דברי־שיר קום ברק ושבה שביך בן
13 אבינעם: אז ירד שריד לאדירים עם יהור
14 ירד־לי בגבורים: מני אפרים שרשם
בעמלק אחריך בנימין בעמיך מני
מכיר ירדו מחקקים ומזבולן משכים בשבט
טו ספר: ושרי ביששכר עם־דבורה ויששכר
כן

בֶּן בָּרָק בָּעֲמָק שֻׁלַּח
בְּרִגְלָיו בִּפְלַגּוֹת רְאוּבֵן גְּדֹלִים
חִקְקֵי־לֵב: לָמָּה יָשַׁבְתָּ בֵּין 16
הַמִּשְׁפְּתַיִם לִשְׁמֹעַ שְׁרִקוֹת עֲדָרִים לִפְלַגּוֹת
רְאוּבֵן גְּדוֹלִים חִקְרֵי־לֵב: גִּלְעָד בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן 17
שָׁכֵן וְדָן לָמָּה יָגוּר אֲנִיּוֹת אָשֵׁר
יָשַׁב לְחוֹף יַמִּים וְעַל־מִפְרָצָיו
יִשְׁכֹּן: זְבֻלוּן עַם חֵרֵף נַפְשׁוֹ לָמוּת וְנַפְתָּלִי 18
עַל מְרוֹמֵי שָׂדֶה: בָּאוּ מְלָכִים 19
נִלְחָמוּ אָז נִלְחֲמוּ מַלְכֵי כְנַעַן בְּתַעְנַךְ
עַל־מֵי מְגִדּוֹ בֶּצַע כֶּסֶף לֹא
לָקָחוּ: מִן־שָׁמַיִם נִלְחָמוּ הַכּוֹכָבִים כ
מִמְּסִלּוֹתָם נִלְחֲמוּ עִם סִיסְרָא: נַחַל קִישׁוֹן 21
גָּרָפָם נַחַל קְדוּמִים נַחַל קִישׁוֹן תִּדְרְכִי
נַפְשִׁי עֹז: אָז הָלְמוּ עִקְּבֵי־ 22
סוּס מִדַּהֲרוֹת דַּהֲרוֹת אַבִּירָיו: אֹרוּ 23
מֵרוֹז אָמַר מַלְאַךְ יְהוָה אָרוֹ אָרוֹר
יוֹשְׁבֶיהָ כִּי לֹא־בָאוּ לְעֶזְרַת יְהוָה לְעֶזְרַת
יְהוָה בַּגִּבּוֹרִים: תְּבֹרַךְ מִנָּשִׁים 24
יָעֵל אֵשֶׁת חֶבֶר הַקֵּינִי מִנָּשִׁים
בָּאֹהֶל תְּבֹרָךְ: מַיִם שָׁאַל חָלָב נָתָנָה כה
בְּסַפֶּל אַדִּירִים הִקְרִיבָה חֶמְאָה: יָדָהּ 26
לַיָּתֵד תִּשְׁלַחְנָה וְיָמִינָהּ לְהַלְמוּת
עֲמֵלִים וְהָלְמָה סִיסְרָא מָחֲקָה רֹאשׁוֹ וּמָחְצָה
וְחָלְפָה רַקָּתוֹ: בֵּין רַגְלֶיהָ כָּרַע נָפַל 27
שָׁכָב בֵּין רַגְלֶיהָ כָּרַע נָפָל בַּאֲשֶׁר קמץ נו"ק
כָּרַע שָׁם נָפַל שָׁדוּד: בְּעַד הַחַלּוֹן נִשְׁקְפָה 28
וַתְּיַבֵּב אֵם סִיסְרָא בְּעַד הָאֲשְׁנָב מַדּוּעַ

בשש

בִּשֵּׁשׁ רִכְבּוֹ לָבוֹא מַדּוּעַ אֶחֱרוּ פַּעֲמֵי
29 מַרְכְּבוֹתָיו: חַכְמוֹת שָׂרוֹתֶיהָ תַּעֲנֶנָּה אַף־
30 הִיא תָּשִׁיב אֲמָרֶיהָ לָהּ: הֲלֹא יִמְצְאוּ יְחַלְּקוּ
שָׁלָל רַחַם רַחֲמָתַיִם לְרֹאשׁ גָּבֶר שָׁלָל
צְבָעִים לְסִיסְרָא שָׁלָל צְבָעִים
31 רִקְמָה צֶבַע רִקְמָתַיִם לְצַוְּארֵי שָׁלָל: כֵּן
יֹאבְדוּ כָל־אוֹיְבֶיךָ יְהוָה וְאֹהֲבָיו כְּצֵאת הַשֶּׁמֶשׁ
בִּגְבוּרָתוֹ וַתִּשְׁקֹט הָאָרֶץ אַרְבָּעִים שָׁנָה:

Cap. VI. *Deus populum continuò deficientem Midianitis castigandum tradit.*

א וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיִּתְּנֵם יְהוָה בְּיַד
2 מִדְיָן שֶׁבַע שָׁנִים: וַתָּעָז־מִדְיָן עַל־יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי מִדְיָן
עָשׂוּ־לָהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַמְּנָהָרוֹת אֲשֶׁר בֶּהָרִים
3 וְאֶת־הַמְּעָרוֹת וְאֶת־הַמְּצָדוֹת: וְהָיָה אִם־זָרַע יִשְׂרָאֵל
4 וְעָלָה מִדְיָן וְעֲמָלֵק וּבְנֵי־קֶדֶם וְעָלוּ עָלָיו: וַיַּחֲנוּ עֲלֵיהֶם
וַיַּשְׁחִתוּ אֶת־יְבוּל הָאָרֶץ עַד־בּוֹאֲךָ עַזָּה וְלֹא־יַשְׁאִירוּ
ה מָחְיָה בְּיִשְׂרָאֵל וְשֶׂה וְשׁוֹר וְחֲמוֹר: כִּי־הֵם וּמִקְנֵיהֶם
ובאו קרי יַעֲלוּ וְאָהֳלֵיהֶם יָבֹאוּ כְּמוֹ־אַרְבֶּה לָרֹב וְלָהֶם וְלִגְמַלֵּיהֶם
6 אֵין מִסְפָּר וַיָּבֹאוּ בָאָרֶץ לְשַׁחֲתָהּ: וַיִּדַּל יִשְׂרָאֵל מְאֹד
מִפְּנֵי מִדְיָן וַיִּזְעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה:

Clamantemque ad se per Prophetam increpat.

7 וַיְהִי כִּי־זָעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה עַל
8 אֹדוֹת מִדְיָן: וַיִּשְׁלַח יְהוָה אִישׁ נָבִיא אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָנֹכִי
הֶעֱלֵיתִי אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם וְאוֹצֵיא אֶתְכֶם מִבֵּית עֲבָדִים:
9 וְאַצֵּל אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרַיִם וּמִיַּד כָּל־לֹחֲצֵיכֶם וָאֲגָרֶשׁ
י אוֹתָם מִפְּנֵיכֶם וָאֶתְּנָה לָכֶם אֶת־אַרְצָם: וָאֹמַר
לָכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לֹא תִירְאוּ אֶת־אֱלֹהֵי הָאֱמֹרִי
אֲשֶׁר אַתֶּם יוֹשְׁבִים בְּאַרְצָם וְלֹא שְׁמַעְתֶּם בְּקוֹלִי:

Gideonem, misso Angelo, ad liberandum populum vocat.

11 וַיָּבֹא מַלְאַךְ יְהוָה וַיֵּשֶׁב תַּחַת הָאֵלָה
אשר

אֲשֶׁר בְּעָפְרָה אֲשֶׁר לְיוֹאָשׁ אֲבִי הָעֶזְרִי וְגִדְעוֹן בְּנוֹ חֹבֵט
חִטִּים בַּגַּת לְהָנִיס מִפְּנֵי מִדְיָן: וַיֵּרָא אֵלָיו מַלְאַךְ יְהוָה 12
וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה עִמְּךָ גִּבּוֹר הֶחָיִל: וַיֹּאמֶר אֵלָיו גִּדְעוֹן 13
בִּי אֲדֹנָי וְיֵשׁ יְהוָה עִמָּנוּ וְלָמָּה מְצָאַתְנוּ כָּל־זֹאת וְאַיֵּה
כָּל־נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר סִפְּרוּ־לָנוּ אֲבוֹתֵינוּ לֵאמֹר הֲלֹא
מִמִּצְרַיִם הֶעֱלָנוּ יְהוָה וְעַתָּה נְטָשָׁנוּ יְהוָה וַיִּתְּנֵנוּ
בְּכַף מִדְיָן: וַיִּפֶן אֵלָיו יְהוָה וַיֹּאמֶר לֵךְ בְּכֹחֲךָ זֶה 14
וְהוֹשַׁעְתָּ אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכַּף מִדְיָן הֲלֹא שְׁלַחְתִּיךָ:
וַיֹּאמֶר אֵלָיו בִּי אֲדֹנָי בַּמֶּה אוֹשִׁיעַ אֶת־יִשְׂרָאֵל הִנֵּה טוּ
אֶלְפִּי הַדַּל בִּמְנַשֶּׁה וְאָנֹכִי הַצָּעִיר בְּבֵית אָבִי:
וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה כִּי אֶהְיֶה עִמָּךְ וְהִכִּיתָ אֶת־מִדְיָן 16
כְּאִישׁ אֶחָד: וַיֹּאמֶר אֵלָיו אִם־נָא מָצָאתִי חֵן 17 *Et insigni miraculo in isto munere confirmat.*
בְּעֵינֶיךָ וְעָשִׂיתָ לִי אוֹת שְׁאַתָּה מְדַבֵּר עִמִּי: הש׳ בקמץ
אַל־נָא תָמֵשׁ מִזֶּה עַד־בֹּאִי אֵלֶיךָ וְהוֹצֵאתִי אֶת־ 18
מִנְחָתִי וְהִנַּחְתִּי לְפָנֶיךָ וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֵשֵׁב עַד־שׁוּבֶךָ:
וְגִדְעוֹן בָּא וַיַּעַשׂ גְּדִי־עִזִּים וְאֵיפַת־קֶמַח מַצּוֹת הַבָּשָׂר 19
שָׂם בַּסַּל וְהַמָּרָק שָׂם בַּפָּרוּר וַיּוֹצֵא אֵלָיו אֶל־תַּחַת
פתח בס׳ פ הָאֵלָה וַיַּגֶּשׁ: וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים קַח כ
אֶת־הַבָּשָׂר וְאֶת־הַמַּצּוֹת וְהַנַּח אֶל־הַסֶּלַע הַלָּז וְאֶת־
הַמָּרָק שְׁפֹךְ וַיַּעַשׂ כֵּן: וַיִּשְׁלַח מַלְאַךְ יְהוָה אֶת־ 21
קְצֵה הַמַּשְׁעֶנֶת אֲשֶׁר בְּיָדוֹ וַיִּגַּע בַּבָּשָׂר וּבַמַּצּוֹת
וַתַּעַל הָאֵשׁ מִן־הַצּוּר וַתֹּאכַל אֶת־הַבָּשָׂר וְאֶת־
הַמַּצּוֹת וּמַלְאַךְ יְהוָה הָלַךְ מֵעֵינָיו: וַיַּרְא גִּדְעוֹן 22
כִּי־מַלְאַךְ יְהוָה הוּא וַיֹּאמֶר גִּדְעוֹן אֲהָהּ אֲדֹנָי
יְהוִה כִּי־עַל־כֵּן רָאִיתִי מַלְאַךְ יְהוָה פָּנִים אֶל־
פָּנִים: וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה שָׁלוֹם לְךָ אַל־תִּירָא 23
לֹא תָמוּת: וַיִּבֶן שָׁם גִּדְעוֹן מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקְרָא 24
לוֹ יְהוָה שָׁלוֹם עַד הַיּוֹם הַזֶּה עוֹדֶנּוּ בְּעָפְרַת אֲבִי
העזרי

כה הָעִירִי: וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיֹּאמֶר לוֹ
יְהוָה קַח אֶת־פַּר הַשּׁוֹר אֲשֶׁר לְאָבִיךָ וּפַר הַשֵּׁנִי שֶׁבַע
שָׁנִים וְהָרַסְתָּ אֶת־מִזְבַּח הַבַּעַל אֲשֶׁר לְאָבִיךָ וְאֶת־
26 הָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר־עָלָיו תִּכְרֹת: וּבָנִיתָ מִזְבֵּחַ לַיהוָה
אֱלֹהֶיךָ עַל רֹאשׁ הַמָּעוֹז הַזֶּה בַּמַּעֲרָכָה וְלָקַחְתָּ אֶת־
הַפַּר הַשֵּׁנִי וְהַעֲלִיתָ עוֹלָה בְּעֲצֵי הָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר תִּכְרֹת:
27 וַיִּקַּח גִּדְעוֹן עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים מֵעֲבָדָיו וַיַּעַשׂ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
אֵלָיו יְהוָה וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָרֵא אֶת־בֵּית אָבִיו וְאֶת־אַנְשֵׁי
28 הָעִיר מֵעֲשׂוֹת יוֹמָם וַיַּעַשׂ לָיְלָה: וַיַּשְׁכִּימוּ אַנְשֵׁי הָעִיר
בַּבֹּקֶר וְהִנֵּה נִתַּץ מִזְבַּח הַבַּעַל וְהָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר־עָלָיו
כְּרֻתָה וְאֶת הַפַּר הַשֵּׁנִי הָעֲלָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ הַבָּנוּי:
29 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ מִי עָשָׂה הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּדְרְשׁוּ
וַיְבַקְשׁוּ וַיֹּאמְרוּ גִּדְעוֹן בֶּן־יוֹאָשׁ עָשָׂה הַדָּבָר הַזֶּה:
30 וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי הָעִיר אֶל־יוֹאָשׁ הוֹצֵא אֶת־בִּנְךָ וְיָמֹת
כִּי נִתַּץ אֶת־מִזְבַּח הַבַּעַל וְכִי כָרַת הָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר־
31 עָלָיו: וַיֹּאמֶר יוֹאָשׁ לְכָל אֲשֶׁר־עָמְדוּ עָלָיו הַאַתֶּם
תְּרִיבוּן לַבַּעַל אִם־אַתֶּם תּוֹשִׁיעוּן אֹתוֹ אֲשֶׁר יָרִיב
לוֹ יוּמַת עַד־הַבֹּקֶר אִם־אֱלֹהִים הוּא יָרֹב לוֹ כִּי
32 נִתַּץ אֶת־מִזְבְּחוֹ: וַיִּקְרָא לוֹ בַּיּוֹם־הַהוּא יְרֻבַּעַל
לֵאמֹר יָרֹב בּוֹ הַבַּעַל כִּי נִתַּץ אֶת־מִזְבְּחוֹ:
33 וְכָל־מִדְיָן וְעַמָלֵק וּבְנֵי־
קֶדֶם נֶאֶסְפוּ יַחְדָּו וַיַּעַבְרוּ וַיַּחֲנוּ בְּעֵמֶק יִזְרְעֶאל:
34 וְרוּחַ יְהוָה לָבְשָׁה אֶת־גִּדְעוֹן וַיִּתְקַע בַּשּׁוֹפָר
לה וַיִּזָּעֵק אֲבִיעֶזֶר אַחֲרָיו: וּמַלְאָכִים שָׁלַח בְּכָל־
מְנַשֶּׁה וַיִּזָּעֵק גַּם־הוּא אַחֲרָיו וּמַלְאָכִים שָׁלַח
36 בְּאָשֵׁר וּבִזְבֻלוֹן וּבְנַפְתָּלִי וַיַּעֲלוּ לִקְרָאתָם: וַיֹּאמֶר
גִּדְעוֹן אֶל־הָאֱלֹהִים אִם־יֶשְׁךָ מוֹשִׁיעַ בְּיָדִי אֶת־יִשְׂרָאֵל
37 כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: הִנֵּה אָנֹכִי מַצִּיג אֶת־גִּזַּת הַצֶּמֶר בַּגֹּרֶן

Qui Babalis aram divino jussu evertit, & altare Deo exstruit.

Periculo autem & iræ tumultuantis populi subducitur.

Signum à Deo petit, & impetrat.

אִם טַל יִהְיֶה עַל־הַגִּזָּה לְבַדָּהּ וְעַל כָּל־הָאָרֶץ חָרֵב
וְיָדַעְתִּי כִּי־תוֹשִׁיעַ בְּיָדִי אֶת־יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ פתח גס׳ 6
וַיְהִי־כֵן וַיַּשְׁכֵּם מִמָּחֳרָת וַיָּזַר אֶת־הַגִּזָּה וַיִּמְצְ טַל מִן־ 38
הַגִּזָּה מְלוֹא הַסָּפֶל מָיִם׃ וַיֹּאמֶר גִּדְעוֹן אֶל־הָאֱלֹהִים 39
אַל־יֶחַר אַפְּךָ בִּי וַאֲדַבְּרָה אַךְ הַפָּעַם אֲנַסֶּה־נָּא רַק־
הַפָּעַם בַּגִּזָּה יְהִי־נָא חָרֵב אֶל־הַגִּזָּה לְבַדָּהּ וְעַל־כָּל־
הָאָרֶץ יְהִי טָל׃ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים כֵּן בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיְהִי־ מ
חָרֵב אֶל־הַגִּזָּה לְבַדָּהּ וְעַל־כָּל־הָאָרֶץ הָיָה טָל׃

Cap. VII. *Gideon longè maximam exercitûs partem, Dei jussu, dimittit.*

וְיֻרַבַּעַל הוּא גִדְעוֹן וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיַּחֲנוּ ז א
עַל־עֵין חָרֹד וּמַחֲנֵה מִדְיָן הָיָה־לוֹ מִצָּפוֹן מִגִּבְעַת
הַמּוֹרֶה בָּעֵמֶק׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־ 2
גִּדְעוֹן רַב הָעָם אֲשֶׁר אִתְּךָ מִתִּתִּי אֶת־מִדְיָן בְּיָדָם פֶּן־
יִתְפָּאֵר עָלַי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יָדִי הוֹשִׁיעָה לִי׃ וְעַתָּה 3
קְרָא נָא בְאָזְנֵי הָעָם לֵאמֹר מִי־יָרֵא וְחָרֵד יָשֹׁב וְיִצְפֹּר
מֵהַר הַגִּלְעָד וַיָּשָׁב מִן־הָעָם עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף וַעֲשֶׂרֶת
אֲלָפִים נִשְׁאָרוּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־ 4

Iterum lustrare milites jubetur.

גִּדְעוֹן עוֹד הָעָם רָב הוֹרֵד אוֹתָם אֶל־הַמַּיִם וְאֶצְרְפָנּוּ
לְךָ שָׁם וְהָיָה אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ זֶה יֵלֵךְ אִתְּךָ הוּא יֵלֵךְ
אִתָּךְ וְכֹל אֲשֶׁר־אֹמַר אֵלֶיךָ זֶה לֹא־יֵלֵךְ עִמָּךְ הוּא לֹא
יֵלֵךְ׃ וַיּוֹרֶד אֶת־הָעָם אֶל־הַמָּיִם וַיֹּאמֶר ה
יְהוָה אֶל־גִּדְעוֹן כֹּל אֲשֶׁר־יָלֹק בִּלְשֹׁנוֹ מִן־הַמַּיִם כַּאֲשֶׁר קמץ בג׳׳ק
יָלֹק הַכֶּלֶב תַּצִּיג אֹתוֹ לְבָדּוֹ וְכֹל אֲשֶׁר־יִכְרַע עַל־בִּרְכָּיו
לִשְׁתּוֹת׃ וַיְהִי מִסְפַּר הַלֹּקְקִים בְּיָדָם אֶל־פִּיהֶם שְׁלֹשׁ
מֵאוֹת אִישׁ וְכֹל יֶתֶר הָעָם כָּרְעוּ עַל־בִּרְכֵּיהֶם לִשְׁתּוֹת
מָיִם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־גִּדְעוֹן בִּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת 7

Trecentos solum, ex omni numero, divinitus designatos retinet.

הָאִישׁ הַלֹּקְקִים אוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם וְנָתַתִּי אֶת־מִדְיָן בְּיָדֶךָ
וְכָל־הָעָם יֵלְכוּ אִישׁ לִמְקֹמוֹ׃ וַיִּקְחוּ אֶת־צֵדָה הָעָם 8
בְּיָדָם וְאֶת שׁוֹפְרֹתֵיהֶם וְאֵת כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל שִׁלַּח אִישׁ
לְאָהֳלָיו

לְאָהֳלָיו וּבִשְׁלֹשׁ־מֵאוֹת הָאִישׁ הַחֹזֵק וּמַחֲנֵה מִדְיָן הָיָה
9 לוֹ מִתַּחַת בָּעֵמֶק׃ וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא
וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה קוּם רֵד בַּמַּחֲנֶה כִּי נְתַתִּיו בְּיָדֶךָ׃
10 וְאִם־יָרֵא אַתָּה לָרֶדֶת רֵד אַתָּה וּפוּרָה נַעַרְךָ אֶל־
11 הַמַּחֲנֶה׃ וְשָׁמַעְתָּ מַה־יְדַבֵּרוּ וְאַחַר תֶּחֱזַקְנָה יָדֶיךָ
וְיָרַדְתָּ בַּמַּחֲנֶה וַיֵּרֶד הוּא וּפוּרָה נַעֲרוֹ אֶל־קְצֵה הַחֲמֻשִּׁים
12 אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה׃ וּמִדְיָן וְעֲמָלֵק וְכָל־בְּנֵי קֶדֶם נֹפְלִים
בָּעֵמֶק כָּאַרְבֶּה לָרֹב וְלִגְמַלֵּיהֶם אֵין מִסְפָּר כַּחוֹל שֶׁעַל־
13 שְׂפַת הַיָּם לָרֹב׃ וַיָּבֹא גִדְעוֹן וְהִנֵּה־אִישׁ מְסַפֵּר לְרֵעֵהוּ
חלום קרי חֲלוֹם וַיֹּאמֶר הִנֵּה חֲלוֹם חָלַמְתִּי וְהִנֵּה צְלוֹל לֶחֶם שְׂעֹרִים
מִתְהַפֵּךְ בְּמַחֲנֵה מִדְיָן וַיָּבֹא עַד־הָאֹהֶל וַיַּכֵּהוּ וַיִּפֹּל
14 וַיַּהַפְכֵהוּ לְמַעְלָה וְנָפַל הָאֹהֶל׃ וַיַּעַן רֵעֵהוּ וַיֹּאמֶר אֵין
זֹאת בִּלְתִּי אִם־חֶרֶב גִּדְעוֹן בֶּן־יוֹאָשׁ אִישׁ יִשְׂרְאֵל נָתַן
הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ אֶת־מִדְיָן וְאֶת־כָּל־הַמַּחֲנֶה׃
15 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ גִּדְעוֹן אֶת־מִסְפַּר הַחֲלוֹם
וְאֶת־שִׁבְרוֹ וַיִּשְׁתַּחוּ וַיָּשָׁב אֶל־מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר
קוּמוּ כִּי־נָתַן יְהוָה בְּיֶדְכֶם אֶת־מַחֲנֵה מִדְיָן׃
16 וַיַּחַץ אֶת־שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת הָאִישׁ שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים וַיִּתֵּן
שׁוֹפָרוֹת בְּיַד־כֻּלָּם וְכַדֵּים רֵיקִם וְלַפִּדִים בְּתוֹךְ
17 הַכַּדִּים׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מִמֶּנִּי תִרְאוּ וְכֵן תַּעֲשׂוּ וְהִנֵּה
אָנֹכִי בָּא בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה וְהָיָה כַּאֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה כֵּן
18 תַּעֲשׂוּן׃ וְתָקַעְתִּי בַּשּׁוֹפָר אֲנִי וְכָל־אֲשֶׁר אִתִּי
וּתְקַעְתֶּם בַּשּׁוֹפָרוֹת גַּם־אַתֶּם סָבִיבוֹת כָּל־הַמַּחֲנֶה
19 וַאֲמַרְתֶּם לַיהוָה וּלְגִדְעוֹן׃ וַיָּבֹא
גִדְעוֹן וּמֵאָה־אִישׁ אֲשֶׁר־אִתּוֹ בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה רֹאשׁ
הָאַשְׁמֹרֶת הַתִּיכוֹנָה אַךְ הֵקִימוּ אֶת־הַשֹּׁמְרִים
כ וַיִּתְקְעוּ בַּשּׁוֹפָרוֹת וְנָפוֹץ הַכַּדִּים אֲשֶׁר בְּיָדָם׃ וַיִּתְקְעוּ
שְׁלֹשֶׁת הָרָאשִׁים בַּשּׁוֹפָרוֹת וַיְשַׁבְּרוּ הַכַּדִּים וַיַּחֲזִיקוּ

Noctu hostium castra, unico cum famulo, subire, & Midianitæ somnium audire jubetur.

Quo confirmatus, tripartito agmine, mox hostium castra invadit: adhibito mirabili stratagemate.

בְּיַד־שְׁמֹאולָם בַּלַּפִּדִים וּבְיַד־יְמִינָם הַשּׁוֹפָרוֹת לִתְקוֹעַ
21 וַיִּקְרְאוּ חֶרֶב לַיהוָה וּלְגִדְעוֹן׃ וַיַּעַמְדוּ אִישׁ תַּחְתָּיו
סָבִיב לַמַּחֲנֶה וַיָּרָץ כָּל־הַמַּחֲנֶה וַיָּרִיעוּ וַיָּנִיסוּ׃ וינוסו קרי
22 וַיִּתְקְעוּ שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת הַשּׁוֹפָרוֹת וַיָּשֶׂם יְהוָה אֶת־חֶרֶב
אִישׁ בְּרֵעֵהוּ וּבְכָל־הַמַּחֲנֶה וַיָּנָס הַמַּחֲנֶה עַד־בֵּית
הַשִּׁטָּה צְרֵרָתָה עַד שְׂפַת־אָבֵל מְחוֹלָה עַל־טַבָּת׃
23 וַיִּצָּעֵק אִישׁ־יִשְׂרָאֵל מִנַּפְתָּלִי וּמִן־אָשֵׁר וּמִן־כָּל־
24 מְנַשֶּׁה וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרֵי מִדְיָן׃ וּמַלְאָכִים שָׁלַח
גִּדְעוֹן בְּכָל־הַר אֶפְרַיִם לֵאמֹר רְדוּ לִקְרַאת מִדְיָן
וְלִכְדוּ לָהֶם אֶת־הַמַּיִם עַד בֵּית בָּרָה וְאֶת־הַיַּרְדֵּן
וַיִּצָּעֵק כָּל־אִישׁ אֶפְרַיִם וַיִּלְכְּדוּ אֶת־הַמַּיִם עַד בֵּית
בָּרָה וְאֶת־הַיַּרְדֵּן׃ וַיִּלְכְּדוּ שְׁנֵי־שָׂרֵי מִדְיָן אֶת־כה
עֹרֵב וְאֶת־זְאֵב וַיַּהַרְגוּ אֶת־עוֹרֵב בְּצוּר־עוֹרֵב וְאֶת־זְאֵב
הָרְגוּ בְיֶקֶב־זְאֵב וַיִּרְדְּפוּ אֶל־מִדְיָן וְרֹאשׁ־עֹרֵב וּזְאֵב
הֵבִיאוּ אֶל־גִּדְעוֹן מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אִישׁ ח א
אֶפְרַיִם מָה־הַדָּבָר הַזֶּה עָשִׂיתָ לָּנוּ לְבִלְתִּי קְרֹאות
לָנוּ כִּי הָלַכְתָּ לְהִלָּחֵם בְּמִדְיָן וַיְרִיבוּן אִתּוֹ בְּחָזְקָה׃
2 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מָה־עָשִׂיתִי עַתָּה כָּכֶם הֲלֹא טוֹב עֹלְלוֹת
אֶפְרַיִם מִבְּצִיר אֲבִיעֶזֶר׃ בְּיֶדְכֶם נָתַן אֱלֹהִים אֶת־ 3 הב׳ רפה
שָׂרֵי מִדְיָן אֶת־עֹרֵב וְאֶת־זְאֵב וּמַה־יָּכֹלְתִּי עֲשׂוֹת
כָּכֶם אָז רָפְתָה רוּחָם מֵעָלָיו בְּדַבְּרוֹ הַדָּבָר הַזֶּה׃
4 וַיָּבֹא גִדְעוֹן הַיַּרְדֵּנָה עֹבֵר הוּא וּשְׁלֹשׁ־מֵאוֹת הָאִישׁ
אֲשֶׁר אִתּוֹ עֲיֵפִים וְרֹדְפִים׃ וַיֹּאמֶר לְאַנְשֵׁי סֻכּוֹת תְּנוּ־ה
נָא כִּכְּרוֹת לֶחֶם לָעָם אֲשֶׁר בְּרַגְלָי כִּי־עֲיֵפִים הֵם
6 וְאָנֹכִי רֹדֵף אַחֲרֵי זֶבַח וְצַלְמֻנָּע מַלְכֵי מִדְיָן׃ וַיֹּאמֶר
שָׂרֵי סֻכּוֹת הֲכַף זֶבַח וְצַלְמֻנָּע עַתָּה בְּיָדֶךָ כִּי־נִתֵּן
7 לִצְבָאֲךָ לָחֶם׃ וַיֹּאמֶר גִּדְעוֹן לָכֵן בְּתֵת יְהוָה אֶת־
זֶבַח וְאֶת־צַלְמֻנָּע בְּיָדִי וְדַשְׁתִּי אֶת־בְּשַׂרְכֶם אֶת־

קוצי

Hostes lymphati, & cæco terrore in se invicem ruentes, latè cæduntur.

Duo Principes ipsorum in potestatem veniunt, & occiduntur.

Cap. VIII.

Gideon Ephraimitas, non nihil obmurmurantes, prudenter composuit.

Viris Succot & Penuel, quod se commeatu non juvarent, gravia comminatur.

8 קוֹצֵי הַמִּדְבָּר וְאֶת־הַבִּרְקָנִים׃ וַיַּעַל מִשָּׁם פְּנוּאֵל
וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כָּזֹאת וַיַּעֲנוּ אוֹתוֹ אַנְשֵׁי פְנוּאֵל כַּאֲשֶׁר
9 עָנוּ אַנְשֵׁי סֻכּוֹת׃ וַיֹּאמֶר גַּם־לְאַנְשֵׁי פְנוּאֵל לֵאמֹר
בְּשׁוּבִי בְשָׁלוֹם אֶתֵּץ אֶת־הַמִּגְדָּל הַזֶּה׃
10 וְזֶבַח וְצַלְמֻנָּע בְּקַרְקֹר וּמַחֲנֵיהֶם עִמָּם כַּחֲמֵשֶׁת
עָשָׂר אָלֶף כֹּל הַנּוֹתָרִים מִכֹּל מַחֲנֵה בְנֵי־קֶדֶם וְהַנֹּפְלִים
11 מֵאָה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חָרֶב׃ וַיַּעַל גִּדְעוֹן
דֶּרֶךְ הַשְּׁכוּנֵי בְּאֹהָלִים מִקֶּדֶם לְנֹבַח וְיָגְבְּהָה וַיַּךְ אֶת־
12 הַמַּחֲנֶה וְהַמַּחֲנֶה הָיָה בֶטַח׃ וַיָּנֻסוּ זֶבַח וְצַלְמֻנָּע וַיִּרְדֹּף
אַחֲרֵיהֶם וַיִּלְכֹּד אֶת־שְׁנֵי מַלְכֵי מִדְיָן אֶת־זֶבַח וְאֶת־
13 צַלְמֻנָּע וְכָל־הַמַּחֲנֶה הֶחֱרִיד׃ וַיָּשָׁב גִּדְעוֹן בֶּן־יוֹאָשׁ
14 מִן־הַמִּלְחָמָה מִלְמַעֲלֵה הֶחָרֶס׃ וַיִּלְכֹּד־נַעַר מֵאַנְשֵׁי
סֻכּוֹת וַיִּשְׁאָלֵהוּ וַיִּכְתֹּב אֵלָיו אֶת־שָׂרֵי סֻכּוֹת וְאֶת־
15 זִקְנֶיהָ שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה אִישׁ׃ וַיָּבֹא אֶל־אַנְשֵׁי סֻכּוֹת
וַיֹּאמֶר הִנֵּה זֶבַח וְצַלְמֻנָּע אֲשֶׁר חֵרַפְתֶּם אוֹתִי לֵאמֹר
הֲכַף זֶבַח וְצַלְמֻנָּע עַתָּה בְיָדֶךָ כִּי נִתֵּן לַאֲנָשֶׁיךָ הַיְעֵפִים
16 לֶחֶם׃ וַיִּקַּח אֶת־זִקְנֵי הָעִיר וְאֶת־קוֹצֵי הַמִּדְבָּר וְאֶת־
17 הַבִּרְקָנִים וַיַּדַע בָּהֶם אֶת אַנְשֵׁי סֻכּוֹת׃ וְאֶת־מִגְדַּל
18 פְּנוּאֵל נָתַץ וַיַּהֲרֹג אֶת־אַנְשֵׁי הָעִיר׃ וַיֹּאמֶר אֶל־זֶבַח
וְאֶל־צַלְמֻנָּע אֵיפֹה הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָרַגְתֶּם בְּתָבוֹר
19 וַיֹּאמְרוּ כָּמוֹךָ כָּמוֹהֶם אֶחָד כְּתֹאַר בְּנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר
אַחַי בְּנֵי־אִמִּי הֵם חַי־יְהוָה לוּ הֶחֱיִתֶם אוֹתָם לֹא הָרַגְתִּי
20 אֶתְכֶם׃ וַיֹּאמֶר לְיֶתֶר בְּכֹרוֹ קוּם הָרֹג אוֹתָם וְלֹא־
21 שָׁלַף הַנַּעַר חַרְבּוֹ כִּי יָרֵא כִּי עוֹדֶנּוּ נָעַר׃ וַיֹּאמֶר זֶבַח
וְצַלְמֻנָּע קוּם אַתָּה וּפְגַע־בָּנוּ כִּי כְאִישׁ גְּבוּרָתוֹ וַיָּקָם
גִּדְעוֹן וַיַּהֲרֹג אֶת־זֶבַח וְאֶת־צַלְמֻנָּע וַיִּקַּח אֶת־הַשַּׁהֲרֹנִים
22 אֲשֶׁר בְּצַוְּארֵי גְמַלֵּיהֶם׃ וַיֹּאמְרוּ אִישׁ־
יִשְׂרָאֵל אֶל־גִּדְעוֹן מְשָׁל־בָּנוּ גַּם־אַתָּה גַּם־בִּנְךָ גַּם־בֶּן־

Zebach & Zalmunah, Midianitarum Reges assequitur, & vivos capit.

Reversus Succotanos & Penuelitas pro merito plectit.

Midianitarum Reges occidit.

Oblatum à populo principatum repudiat.

23 בְּנֶךָ כִּי הוֹשַׁעְתָּנוּ מִיַּד מִדְיָן׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם גִּדְעוֹן לֹא־
אֶמְשֹׁל אֲנִי בָּכֶם וְלֹא־יִמְשֹׁל בְּנִי בָּכֶם יְהוָה יִמְשֹׁל בָּכֶם׃
24 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם גִּדְעוֹן אֶשְׁאֲלָה מִכֶּם שְׁאֵלָה וּתְנוּ־לִי
אִישׁ נֶזֶם שְׁלָלוֹ כִּי־נִזְמֵי זָהָב לָהֶם כִּי יִשְׁמְעֵאלִים הֵם׃
וַיֹּאמְרוּ נָתוֹן נִתֵּן וַיִּפְרְשׁוּ אֶת־הַשִּׂמְלָה וַיַּשְׁלִיכוּ שָׁמָּה כה
26 אִישׁ נֶזֶם שְׁלָלוֹ׃ וַיְהִי מִשְׁקַל נִזְמֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר שָׁאַל אֶלֶף קמץ בז״ק
וּשְׁבַע־מֵאוֹת זָהָב לְבַד מִן־הַשַּׂהֲרֹנִים וְהַנְּטִיפוֹת וּבִגְדֵי
הָאַרְגָּמָן שֶׁעַל מַלְכֵי מִדְיָן וּלְבַד מִן־הָעֲנָקוֹת אֲשֶׁר
27 בְּצַוְּארֵי גְמַלֵּיהֶם׃ וַיַּעַשׂ אוֹתוֹ גִדְעוֹן לְאֵפוֹד וַיַּצֵּג אוֹתוֹ *Victoriæ monumentum in urbe sua statuit.*
בְּעִירוֹ בְּעָפְרָה וַיִּזְנוּ כָל־יִשְׂרָאֵל אַחֲרָיו שָׁם וַיְהִי לְגִדְעוֹן
28 וּלְבֵיתוֹ לְמוֹקֵשׁ׃ וַיִּכָּנַע מִדְיָן לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא
יָסְפוּ לָשֵׂאת רֹאשָׁם וַתִּשְׁקֹט הָאָרֶץ אַרְבָּעִים שָׁנָה
בִּימֵי גִדְעוֹן׃
29 ל וַיֵּלֶךְ יְרֻבַּעַל בֶּן־יוֹאָשׁ וַיֵּשֶׁב בְּבֵיתוֹ׃ וּלְגִדְעוֹן הָיוּ שִׁבְעִים *Ingenti sobole relictâ moritur.*
31 בָּנִים יֹצְאֵי יְרֵכוֹ כִּי־נָשִׁים רַבּוֹת הָיוּ לוֹ׃ וּפִילַגְשׁוֹ אֲשֶׁר
בִּשְׁכֶם יָלְדָה־לּוֹ גַם־הִיא בֵּן וַיָּשֶׂם אֶת־שְׁמוֹ אֲבִימֶלֶךְ׃
32 וַיָּמָת גִּדְעוֹן בֶּן־יוֹאָשׁ בְּשֵׂיבָה טוֹבָה וַיִּקָּבֵר בְּקֶבֶר יוֹאָשׁ
33 אָבִיו בְּעָפְרָה אֲבִי הָעֶזְרִי׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר *Israëlitarum, post mortem ejus, idololatria, & ingratitudo.*
מֵת גִּדְעוֹן וַיָּשׁוּבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּזְנוּ אַחֲרֵי הַבְּעָלִים
34 וַיָּשִׂימוּ לָהֶם בַּעַל בְּרִית לֵאלֹהִים׃ וְלֹא זָכְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם הַמַּצִּיל אוֹתָם מִיַּד כָּל־אֹיְבֵיהֶם
מִסָּבִיב׃ וְלֹא־עָשׂוּ חֶסֶד עִם־בֵּית יְרֻבַּעַל גִּדְעוֹן כְּכָל־ לה
הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשָׂה עִם־יִשְׂרָאֵל׃
ט א וַיֵּלֶךְ אֲבִימֶלֶךְ בֶּן־יְרֻבַּעַל שְׁכֶמָה אֶל־אֲחֵי אִמּוֹ וַיְדַבֵּר *Cap. IX. Abimelech Sichemitarum principatu potitur.*
2 אֲלֵיהֶם וְאֶל־כָּל־מִשְׁפַּחַת בֵּית־אֲבִי אִמּוֹ לֵאמֹר׃ דַּבְּרוּ־
נָא בְּאָזְנֵי כָל־בַּעֲלֵי שְׁכֶם מַה־טּוֹב לָכֶם הַמְשֹׁל בָּכֶם
שִׁבְעִים אִישׁ כֹּל בְּנֵי יְרֻבַּעַל אִם־מְשֹׁל בָּכֶם אִישׁ אֶחָד
3 וּזְכַרְתֶּם כִּי־עַצְמְכֶם וּבְשַׂרְכֶם אָנִי׃ וַיְדַבְּרוּ אֲחֵי־אִמּוֹ

עליו

עָלָיו בְּאָזְנֵי כָּל־בַּעֲלֵי שְׁכֶם אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֵּט
4 לְבָם אַחֲרֵי אֲבִימֶלֶךְ כִּי אָמְרוּ אָחִינוּ הוּא: וַיִּתְּנוּ־לוֹ
שִׁבְעִים כֶּסֶף מִבֵּית בַּעַל בְּרִית וַיִּשְׂכֹּר בָּהֶם אֲבִימֶלֶךְ
ה אֲנָשִׁים רֵיקִים וּפֹחֲזִים וַיֵּלְכוּ אַחֲרָיו: וַיָּבֹא בֵּית־אָבִיו
Omnesque fratres, excepto Jotham, necat. עָפְרָתָה וַיַּהַרְגוּ אֶת־אֶחָיו בְּנֵי־יְרֻבַּעַל שִׁבְעִים אִישׁ עַל־
אֶבֶן אֶחָת וַיִּוָּתֵר יוֹתָם בֶּן־יְרֻבַּעַל הַקָּטֹן כִּי נֶחְבָּא:
6 וַיֵּאָסְפוּ כָּל־בַּעֲלֵי שְׁכֶם וְכָל־בֵּית מִלּוֹא
וַיֵּלְכוּ וַיַּמְלִיכוּ אֶת־אֲבִימֶלֶךְ לְמֶלֶךְ עִם־אֵלוֹן מַצֵּב אֲשֶׁר
Qui ipsi & Sichemitis exitium vaticinatur. 7 בִּשְׁכֶם: וַיַּגִּדוּ לְיוֹתָם וַיֵּלֶךְ וַיַּעֲמֹד בְּרֹאשׁ הַר־גְּרִזִים
וַיִּשָּׂא קֹולוֹ וַיִּקְרָא וַיֹּאמֶר לָהֶם שִׁמְעוּ אֵלַי בַּעֲלֵי שְׁכֶם
8 וְיִשְׁמַע אֲלֵיכֶם אֱלֹהִים: הָלוֹךְ הָלְכוּ הָעֵצִים לִמְשֹׁחַ
מלכה קרי 9 עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ וַיֹּאמְרוּ לַזַּיִת מָלְכָה עָלֵינוּ: וַיֹּאמֶר לָהֶם
הַזַּיִת הֶחְדַּלְתִּי אֶת־דְּשְׁנִי אֲשֶׁר־בִּי יְכַבְּדוּ אֱלֹהִים וְאֲנָשִׁים
י וְהָלַכְתִּי לָנוּעַ עַל־הָעֵצִים: וַיֹּאמְרוּ הָעֵצִים לַתְּאֵנָה לְכִי־
11 אַתְּ מָלְכִי עָלֵינוּ: וַתֹּאמֶר לָהֶם הֲתְאֵנָה הֶחְדַּלְתִּי אֶת־
מָתְקִי וְאֶת־תְּנוּבָתִי הַטּוֹבָה וְהָלַכְתִּי לָנוּעַ עַל־הָעֵצִים:
מלכי קרי 12 13 וַיֹּאמְרוּ הָעֵצִים לַגֶּפֶן לְכִי־אַתְּ מָלְכִי עָלֵינוּ: וַתֹּאמֶר
לָהֶם הַגֶּפֶן הֶחְדַּלְתִּי אֶת־תִּירוֹשִׁי הַמְשַׂמַּח אֱלֹהִים
14 וַאֲנָשִׁים וְהָלַכְתִּי לָנוּעַ עַל־הָעֵצִים: וַיֹּאמְרוּ כָּל־
הָעֵצִים אֶל־הָאָטָד לֵךְ אַתָּה מְלֹךְ־עָלֵינוּ:
טו וַיֹּאמֶר הָאָטָד אֶל־הָעֵצִים אִם־בֶּאֱמֶת אַתֶּם מְשִׁחִים
אֹתִי לְמֶלֶךְ עֲלֵיכֶם בֹּאוּ חֲסוּ בְצִלִּי וְאִם־אַיִן תֵּצֵא אֵשׁ
16 מִן־הָאָטָד וְתֹאכַל אֶת־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן: וְעַתָּה אִם־
בֶּאֱמֶת וּבְתָמִים עֲשִׂיתֶם וַתַּמְלִיכוּ אֶת־אֲבִימֶלֶךְ
וְאִם־טוֹבָה עֲשִׂיתֶם עִם־יְרֻבַּעַל וְעִם־בֵּיתוֹ וְאִם־
17 כִּגְמוּל יָדָיו עֲשִׂיתֶם לוֹ: אֲשֶׁר־נִלְחַם אָבִי עֲלֵיכֶם
וַיִּשְׁלַךְ אֶת־נַפְשׁוֹ מִנֶּגֶד וַיַּצֵּל אֶתְכֶם מִיַּד מִדְיָן:
18 וְאַתֶּם קַמְתֶּם עַל־בֵּית אָבִי הַיּוֹם וַתַּהַרְגוּ אֶת־בָּנָיו

שִׁבְעִים אִישׁ עַל־אֶבֶן אַחַת וַתַּמְלִיכוּ אֶת־אֲבִימֶלֶךְ בֶּן־
אֲמָתוֹ עַל־בַּעֲלֵי שְׁכֶם כִּי אֲחִיכֶם הוּא׃ וְאִם־בֶּאֱמֶת 19
וּבְתָמִים עֲשִׂיתֶם עִם־יְרֻבַּעַל וְעִם־בֵּיתוֹ הַיּוֹם הַזֶּה
שִׂמְחוּ בַּאֲבִימֶלֶךְ וְיִשְׂמַח גַּם־הוּא בָּכֶם׃ וְאִם־אַיִן תֵּצֵא כ
אֵשׁ מֵאֲבִימֶלֶךְ וְתֹאכַל אֶת־בַּעֲלֵי שְׁכֶם וְאֶת־בֵּית
מִלּוֹא וְתֵצֵא אֵשׁ מִבַּעֲלֵי שְׁכֶם וּמִבֵּית מִלּוֹא וְתֹאכַל
אֶת־אֲבִימֶלֶךְ׃ וַיָּנָס יוֹתָם וַיִּבְרַח וַיֵּלֶךְ בְּאֵרָה וַיֵּשֶׁב 21
שָׁם מִפְּנֵי אֲבִימֶלֶךְ אָחִיו׃ וַיָּשַׂר אֲבִימֶלֶךְ 22
עַל־יִשְׂרָאֵל שָׁלֹשׁ שָׁנִים׃ וַיִּשְׁלַח אֱלֹהִים רוּחַ רָעָה בֵּין 23
אֲבִימֶלֶךְ וּבֵין בַּעֲלֵי שְׁכֶם וַיִּבְגְּדוּ בַעֲלֵי־שְׁכֶם בַּאֲבִימֶלֶךְ׃
לָבוֹא חֲמַס שִׁבְעִים בְּנֵי־יְרֻבַּעַל וְדָמָם לָשׂוּם עַל־ 24
אֲבִימֶלֶךְ אֲחִיהֶם אֲשֶׁר הָרַג אוֹתָם וְעַל בַּעֲלֵי שְׁכֶם
אֲשֶׁר חִזְּקוּ אֶת־יָדָיו לַהֲרֹג אֶת־אֶחָיו׃ וַיָּשִׂימוּ לוֹ בַּעֲלֵי כה
שְׁכֶם מְאָרְבִים עַל רָאשֵׁי הֶהָרִים וַיִּגְזְלוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר
יַעֲבֹר עֲלֵיהֶם בַּדֶּרֶךְ וַיֻּגַּד לַאֲבִימֶלֶךְ׃
וַיָּבֹא גַּעַל בֶּן־עֶבֶד וְאֶחָיו וַיַּעַבְרוּ בִּשְׁכֶם 26
וַיִּבְטְחוּ־בוֹ בַּעֲלֵי שְׁכֶם׃ וַיֵּצְאוּ הַשָּׂדֶה וַיִּבְצְרוּ אֶת־ 27
כַּרְמֵיהֶם וַיִּדְרְכוּ וַיַּעֲשׂוּ הִלּוּלִים וַיָּבֹאוּ בֵּית אֱלֹהֵיהֶם
וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ וַיְקַלְלוּ אֶת־אֲבִימֶלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר יְגַעַל בֶּן 28
עֶבֶד מִי־אֲבִימֶלֶךְ וּמִי־שְׁכֶם כִּי נַעַבְדֶנּוּ הֲלֹא בֶן־
יְרֻבַּעַל וּזְבֻל פְּקִידוֹ עִבְדוּ אֶת־אַנְשֵׁי חֲמוֹר אֲבִי שְׁכֶם
וּמַדּוּעַ נַעַבְדֶנּוּ אֲנָחְנוּ׃ וּמִי יִתֵּן אֶת־הָעָם הַזֶּה בְּיָדִי 29
וְאָסִירָה אֶת־אֲבִימֶלֶךְ וַיֹּאמֶר לַאֲבִימֶלֶךְ רַבֶּה צְבָאֶךָ
וָצֵא׃ וַיִּשְׁמַע זְבֻל שַׂר הָעִיר אֶת־דִּבְרֵי גַּעַל בֶּן־עֶבֶד ל
וַיִּחַר אַפּוֹ׃ וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־אֲבִימֶלֶךְ בְּתַרְמָה 31
לֵאמֹר הִנֵּה גַּעַל בֶּן־עֶבֶד וְאֶחָיו בָּאִים שְׁכֶמָה וְהִנָּם
צָרִים אֶת־הָעִיר עָלֶיךָ׃ וְעַתָּה קוּם לָיְלָה אַתָּה וְהָעָם 32
אֲשֶׁר־אִתָּךְ וְאָרַב בַּשָּׂדֶה׃ וְהָיָה בַבֹּקֶר כְּזָרְחַ הַשֶּׁמֶשׁ 33
תַּשְׁכִּים

Sichemitæ, concepto ingenti odio, ab Abimelecho deficiunt.

תַּשְׁכִּים וּפָשַׁטְתָּ עַל־הָעִיר וְהִנֵּה הוּא וְהָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ
יֹצְאִים אֵלֶיךָ וְעָשִׂיתָ לּוֹ כַּאֲשֶׁר תִּמְצָא יָדֶךָ׃

Abimelech urbem Sichem, primò ex insidiis, deinde apertâ vi, adortus, tandem expugnat.

34 וַיָּקָם אֲבִימֶלֶךְ וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ
לה לַיְלָה וַיֶּאֶרְבוּ עַל־שְׁכֶם אַרְבָּעָה רָאשִׁים׃ וַיֵּצֵא גַּעַל בֶּן־
עֶבֶד וַיַּעֲמֹד פֶּתַח שַׁעַר הָעִיר וַיָּקָם אֲבִימֶלֶךְ וְהָעָם
36 אֲשֶׁר־אִתּוֹ מִן־הַמְּאֹרָב׃ וַיַּרְא גַּעַל אֶת־הָעָם וַיֹּאמֶר
אֶל־זְבֻל הִנֵּה־עָם יוֹרֵד מֵרָאשֵׁי הֶהָרִים וַיֹּאמֶר אֵלָיו זְבֻל
37 אֶת־צֵל הֶהָרִים אַתָּה רֹאֶה כָּאֲנָשִׁים׃ וַיֹּסֶף עוֹד גַּעַל
לְדַבֵּר וַיֹּאמֶר הִנֵּה־עָם יֹרְדִים מֵעָם טַבּוּר הָאָרֶץ וְרֹאשׁ־
38 אֶחָד בָּא מִדֶּרֶךְ אֵלוֹן מְעוֹנֵנִים׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו זְבֻל אַיֵּה
עַתָּה פִּיךָ אֲשֶׁר תֹּאמַר מִי אֲבִימֶלֶךְ כִּי נַעַבְדֶנּוּ הֲלֹא
זֶה הָעָם אֲשֶׁר־מָאַסְתָּה בּוֹ צֵא־נָא עַתָּה וְהִלָּחֶם בּוֹ׃
מ 39 וַיֵּצֵא גַּעַל לִפְנֵי בַּעֲלֵי שְׁכֶם וַיִּלָּחֶם בַּאֲבִימֶלֶךְ׃ וַיִּרְדְּפֵהוּ
אֲבִימֶלֶךְ וַיָּנָס מִפָּנָיו וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים רַבִּים עַד־פֶּתַח
41 הַשָּׁעַר׃ וַיֵּשֶׁב אֲבִימֶלֶךְ בָּאֲרוּמָה וַיְגָרֶשׁ זְבֻל אֶת־גַּעַל
42 וְאֶת־אֶחָיו מִשֶּׁבֶת בִּשְׁכֶם׃ וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיֵּצֵא הָעָם
43 הַשָּׂדֶה וַיִּגְּדוּ לַאֲבִימֶלֶךְ׃ וַיִּקַּח אֶת־הָעָם וַיְחַצֵּם
לִשְׁלֹשָׁה רָאשִׁים וַיֶּאֱרֹב בַּשָּׂדֶה וַיַּרְא וְהִנֵּה הָעָם יֹצֵא מִן־
44 הָעִיר וַיָּקָם עֲלֵיהֶם וַיַּכֵּם׃ וַאֲבִימֶלֶךְ וְהָרָאשִׁים אֲשֶׁר עִמּוֹ
פָּשְׁטוּ וַיַּעַמְדוּ פֶּתַח שַׁעַר הָעִיר וּשְׁנֵי הָרָאשִׁים פָּשְׁטוּ
מה עַל־כָּל־אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה וַיַּכּוּם׃ וַאֲבִימֶלֶךְ נִלְחָם בָּעִיר כָּל
הַיּוֹם הַהוּא וַיִּלְכֹּד אֶת־הָעִיר וְאֶת־הָעָם אֲשֶׁר־בָּהּ הָרָג
46 וַיִּתֹּץ אֶת־הָעִיר וַיִּזְרָעֶהָ מֶלַח׃ וַיִּשְׁמְעוּ
כָּל־בַּעֲלֵי מִגְדַּל שְׁכֶם וַיָּבֹאוּ אֶל־צְרִיחַ בֵּית אֵל בְּרִית׃
47 וַיֻּגַּד לַאֲבִימֶלֶךְ כִּי הִתְקַבְּצוּ כָּל־בַּעֲלֵי מִגְדַּל־שְׁכֶם׃
48 וַיַּעַל אֲבִימֶלֶךְ הַר־צַלְמוֹן הוּא וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ
וַיִּקַּח אֲבִימֶלֶךְ אֶת־הַקַּרְדֻּמוֹת בְּיָדוֹ וַיִּכְרֹת שׂוֹכַת עֵצִים
וַיִּשָּׂאֶהָ וַיָּשֶׂם עַל־שִׁכְמוֹ וַיֹּאמֶר אֶל־הָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ מַה

Munitam in urbe turrim, quo plerique confugerant, exurit.

ראיתם

49 רְאִיתֶם עָשִׂיתִי מַהֲרוּ עֲשׂוּ כָמוֹנִי: וַיִּכְרְתוּ גַּם־כָּל־הָעָם
אִישׁ שׁוֹכָה וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי אֲבִימֶלֶךְ וַיָּשִׂימוּ עַל־הַצְּרִיחַ
וַיַּצִּיתוּ עֲלֵיהֶם אֶת־הַצְּרִיחַ בָּאֵשׁ וַיָּמֻתוּ גַּם כָּל־אַנְשֵׁי
נ מִגְדַּל־שְׁכֶם כְּאֶלֶף אִישׁ וְאִשָּׁה: וַיֵּלֶךְ
51 אֲבִימֶלֶךְ אֶל־תֵּבֵץ וַיִּחַן בְּתֵבֵץ וַיִּלְכְּדָהּ: וּמִגְדַּל־עֹז הָיָה
בְּתוֹךְ־הָעִיר וַיָּנֻסוּ שָׁמָּה כָּל־הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְכֹל
52 בַּעֲלֵי הָעִיר וַיִּסְגְּרוּ בַּעֲדָם וַיַּעֲלוּ עַל־גַּג הַמִּגְדָּל: וַיָּבֹא
אֲבִימֶלֶךְ עַד־הַמִּגְדָּל וַיִּלָּחֶם בּוֹ וַיִּגַּשׁ עַד־פֶּתַח הַמִּגְדָּל
53 לְשָׂרְפוֹ בָּאֵשׁ: וַתַּשְׁלֵךְ אִשָּׁה אַחַת פֶּלַח רֶכֶב עַל־
54 רֹאשׁ אֲבִימֶלֶךְ וַתָּרֶץ אֶת־גֻּלְגָּלְתּוֹ: וַיִּקְרָא מְהֵרָה
אֶל־הַנַּעַר נֹשֵׂא כֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁלֹף חַרְבְּךָ וּמוֹתְתֵנִי
פֶּן־יֹאמְרוּ לִי אִשָּׁה הֲרָגָתְהוּ וַיִּדְקְרֵהוּ נַעֲרוֹ וַיָּמֹת:
וַיִּרְאוּ אִישׁ־יִשְׂרָאֵל כִּי־מֵת אֲבִימֶלֶךְ וַיֵּלְכוּ אִישׁ לִמְקֹמוֹ: נח
56 וַיָּשֶׁב אֱלֹהִים אֶת־רָעַת אֲבִימֶלֶךְ אֲשֶׁר עָשָׂה לְאָבִיו
57 לַהֲרֹג אֶת־שִׁבְעִים אֶחָיו: וְאֵת כָּל־רָעַת אַנְשֵׁי שְׁכֶם
הֵשִׁיב אֱלֹהִים בְּרֹאשָׁם וַתָּבֹא אֲלֵיהֶם קִלְלַת יוֹתָם בֶּן־
יְרֻבָּעַל: Cap. X.

א י 1 וַיָּקָם אַחֲרֵי אֲבִימֶלֶךְ לְהוֹשִׁיעַ
אֶת־יִשְׂרָאֵל תּוֹלָע בֶּן־פּוּאָה בֶּן־דּוֹדוֹ אִישׁ יִשָּׂשכָר וְהוּא
2 יָשַׁב בְּשָׁמִיר בְּהַר אֶפְרָיִם: וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל עֶשְׂרִים
3 וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה וַיָּמָת וַיִּקָּבֶר בְּשָׁמִיר: וַיָּקָם
אַחֲרָיו יָאִיר הַגִּלְעָדִי וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם
4 שָׁנָה: וַיְהִי־לוֹ שְׁלֹשִׁים בָּנִים רֹכְבִים עַל־שְׁלֹשִׁים עֲיָרִים
וּשְׁלֹשִׁים עֲיָרִים לָהֶם יִקְרְאוּ חַוֹּת יָאִיר עַד הַיּוֹם
הַזֶּה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַגִּלְעָד: וַיָּמָת יָאִיר וַיִּקָּבֶר
בְּקָמוֹן:

6 וַיֹּסִפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיַּעַבְדוּ
אֶת־הַבְּעָלִים וְאֶת־הָעַשְׁתָּרוֹת וְאֶת־אֱלֹהֵי אֲרָם וְאֶת־
אֱלֹהֵי צִידוֹן וְאֶת־אֱלֹהֵי מוֹאָב וְאֶת־אֱלֹהֵי בְנֵי־עַמּוֹן וְאֶת
אֱלֹהֵי

Ipse, dum expugnat urbe Thebez, circa aliam turrim hæret, saxo à muliere ictus, cadit.

Judex & liberator populi Tolæ.

Cui succedit Jair.

Israëlitarum nova à cultu Dei defectio: qui eos Philistæorum

7 אֱלֹהֵי פְלִשְׁתִּים וַיַּעַזְבוּ אֶת־יְהוָה וְלֹא־עָבְדוּהוּ׃ וַיִּחַר־
אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּמְכְּרֵם בְּיַד פְּלִשְׁתִּים וּבְיַד בְּנֵי עַמּוֹן׃
8 וַיִּרְעֲצוּ וַיְרֹצְצוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁנָה הַהִיא שְׁמֹנֶה
עֶשְׂרֵה שָׁנָה אֶת־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן
9 בְּאֶרֶץ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בַּגִּלְעָד׃ וַיַּעַבְרוּ בְנֵי־עַמּוֹן אֶת־
הַיַּרְדֵּן לְהִלָּחֶם גַּם־בִּיהוּדָה וּבְבִנְיָמִין וּבְבֵית אֶפְרָיִם
10 וַתֵּצַר לְיִשְׂרָאֵל מְאֹד׃ וַיִּזְעֲקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה
לֵאמֹר חָטָאנוּ לָךְ וְכִי עָזַבְנוּ אֶת־אֱלֹהֵינוּ וַנַּעֲבֹד אֶת־
11 הַבְּעָלִים׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
הֲלֹא מִמִּצְרַיִם וּמִן־הָאֱמֹרִי מִבְּנֵי עַמּוֹן וּמִן־פְּלִשְׁתִּים׃
12 וְצִידוֹנִים וַעֲמָלֵק וּמָעוֹן לָחֲצוּ אֶתְכֶם וַתִּצְעֲקוּ אֵלַי
13 וָאוֹשִׁיעָה אֶתְכֶם מִיָּדָם׃ וְאַתֶּם עֲזַבְתֶּם אוֹתִי וַתַּעַבְדוּ
14 אֱלֹהִים אֲחֵרִים לָכֵן לֹא־אוֹסִיף לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם׃ לְכוּ
וְזַעֲקוּ אֶל־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בְּחַרְתֶּם בָּם הֵמָּה יוֹשִׁיעוּ לָכֶם
טו בְּעֵת צָרַתְכֶם׃ וַיֹּאמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה חָטָאנוּ
עֲשֵׂה־אַתָּה לָנוּ כְּכָל־הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ אַךְ הַצִּילֵנוּ נָא הַיּוֹם
16 הַזֶּה׃ וַיָּסִירוּ אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר מִקִּרְבָּם וַיַּעַבְדוּ אֶת־
17 יְהוָה וַתִּקְצַר נַפְשׁוֹ בַּעֲמַל יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּצָּעֲקוּ
בְּנֵי עַמּוֹן וַיַּחֲנוּ בַּגִּלְעָד וַיֵּאָסְפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲנוּ בַּמִּצְפָּה׃
18 וַיֹּאמְרוּ הָעָם שָׂרֵי גִלְעָד אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ מִי הָאִישׁ אֲשֶׁר
יָחֵל לְהִלָּחֶם בִּבְנֵי עַמּוֹן יִהְיֶה לְרֹאשׁ לְכֹל יֹשְׁבֵי גִלְעָד׃

Cap. XI. Gileadita Jephtah, gentilem suum, ex exilio revocatum, ducem belli contra Ammonitas designant.

יא וְיִפְתָּח הַגִּלְעָדִי הָיָה גִּבּוֹר חַיִל וְהוּא בֶּן־
2 אִשָּׁה זוֹנָה וַיּוֹלֶד גִּלְעָד אֶת־יִפְתָּח׃ וַתֵּלֶד אֵשֶׁת־גִּלְעָד לוֹ
בָּנִים וַיִּגְדְּלוּ בְּנֵי־הָאִשָּׁה וַיְגָרְשׁוּ אֶת־יִפְתָּח וַיֹּאמְרוּ לוֹ
לֹא־תִנְחַל בְּבֵית אָבִינוּ כִּי בֶן־אִשָּׁה אַחֶרֶת אָתָּה׃
3 וַיִּבְרַח יִפְתָּח מִפְּנֵי אֶחָיו וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ טוֹב וַיִּתְלַקְּטוּ אֶל־
4 יִפְתָּח אֲנָשִׁים רֵיקִים וַיֵּצְאוּ עִמּוֹ׃ וַיְהִי
ה מִיָּמִים וַיִּלָּחֲמוּ בְּנֵי־עַמּוֹן עִם־יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר

נלחמו

נִלָּחֲמוּ בְנֵי־עַמּוֹן עִם־יִשְׂרָאֵל וַיֵּלְכוּ זִקְנֵי גִלְעָד לָקַחַת
אֶת־יִפְתָּח מֵאֶרֶץ טוֹב: וַיֹּאמְרוּ לְיִפְתָּח לְכָה וְהְיִיתָה לָנוּ 6
לְקָצִין וְנִלָּחֲמָה בִּבְנֵי עַמּוֹן: וַיֹּאמֶר יִפְתָּח לִזְקְנֵי גִלְעָד 7
הֲלֹא אַתֶּם שְׂנֵאתֶם אֹתִי וַתְּגָרְשׁוּנִי מִבֵּית אָבִי וּמַדּוּעַ
בָּאתֶם אֵלַי עַתָּה כַּאֲשֶׁר צַר לָכֶם: וַיֹּאמְרוּ זִקְנֵי גִלְעָד 8
אֶל־יִפְתָּח לָכֵן עַתָּה שַׁבְנוּ אֵלֶיךָ וְהָלַכְתָּ עִמָּנוּ וְנִלָּחַמְתָּ
בִּבְנֵי עַמּוֹן וְהָיִיתָ לָנוּ לְרֹאשׁ לְכֹל יֹשְׁבֵי גִלְעָד: וַיֹּאמֶר 9
יִפְתָּח אֶל־זִקְנֵי גִלְעָד אִם־מְשִׁיבִים אַתֶּם אֹתִי לְהִלָּחֵם
בִּבְנֵי עַמּוֹן וְנָתַן יְהוָה אוֹתָם לְפָנָי אֲנִכִי אֶהְיֶה לָכֶם
לְרֹאשׁ: וַיֹּאמְרוּ זִקְנֵי גִלְעָד אֶל־יִפְתָּח יְהוָה יִהְיֶה שֹׁמֵעַ 10
בֵּינוֹתֵינוּ אִם־לֹא כִדְבָרְךָ כֵּן נַעֲשֶׂה: וַיֵּלֶךְ יִפְתָּח עִם־ 11
זִקְנֵי גִלְעָד וַיָּשִׂימוּ הָעָם אוֹתוֹ עֲלֵיהֶם לְרֹאשׁ וְלִקָּצִין
וַיְדַבֵּר יִפְתָּח אֶת־כָּל־דְּבָרָיו לִפְנֵי יְהוָה בַּמִּצְפָּה:

וַיִּשְׁלַח יִפְתָּח מַלְאָכִים אֶל־מֶלֶךְ בְּנֵי־ 12
עַמּוֹן לֵאמֹר מַה־לִּי וְלָךְ כִּי־בָאתָ אֵלַי לְהִלָּחֵם בְּאַרְצִי:
וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן אֶל־מַלְאֲכֵי יִפְתָּח כִּי־לָקַח 13
יִשְׂרָאֵל אֶת־אַרְצִי בַּעֲלוֹתוֹ מִמִּצְרַיִם מֵאַרְנוֹן וְעַד־
הַיַּבֹּק וְעַד־הַיַּרְדֵּן וְעַתָּה הָשִׁיבָה אֹתָן בְּשָׁלוֹם:
וַיֹּסֶף עוֹד יִפְתָּח וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־מֶלֶךְ בְּנֵי 14
עַמּוֹן: וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה אָמַר יִפְתָּח לָקַח יִשְׂרָאֵל טו
אֶת־אֶרֶץ מוֹאָב וְאֶת־אֶרֶץ בְּנֵי עַמּוֹן: כִּי בַּעֲלוֹתָם 16
מִמִּצְרַיִם וַיֵּלֶךְ יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר עַד־יַם־סוּף וַיָּבֹא
קָדֵשָׁה: וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל מַלְאָכִים ׀ אֶל־מֶלֶךְ 17
אֱדוֹם לֵאמֹר אֶעְבְּרָה־נָּא בְאַרְצֶךָ וְלֹא שָׁמַע מֶלֶךְ
אֱדוֹם וְגַם אֶל־מֶלֶךְ מוֹאָב שָׁלָח וְלֹא אָבָה וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל
בְּקָדֵשׁ: וַיֵּלֶךְ בַּמִּדְבָּר וַיָּסָב אֶת־אֶרֶץ אֱדוֹם וְאֶת־ 18
אֶרֶץ מוֹאָב וַיָּבֹא מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ לְאֶרֶץ מוֹאָב וַיַּחֲנוּ
בְּעֵבֶר אַרְנֹן וְלֹא־בָאוּ בִּגְבוּל מוֹאָב כִּי אַרְנֹן גְּבוּל

Promisso etiam principatu.

Qui, missâ legatione, Ammonitas à consiliis belli avertere studet.

מואב

19 מוֹאָב: וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל מַלְאָכִים אֶל־סִיחוֹן מֶלֶךְ־
הָאֱמֹרִי מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן וַיֹּאמֶר לוֹ יִשְׂרָאֵל נַעְבְּרָה־נָּא
כ בְאַרְצְךָ עַד־מְקוֹמִי: וְלֹא־הֶאֱמִין סִיחוֹן אֶת־יִשְׂרָאֵל
עֲבֹר בִּגְבֻלוֹ וַיֶּאֱסֹף סִיחוֹן אֶת־כָּל־עַמּוֹ וַיַּחֲנוּ בְיָהְצָה
21 וַיִּלָּחֶם עִם־יִשְׂרָאֵל: וַיִּתֵּן יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־
סִיחוֹן וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ בְּיַד יִשְׂרָאֵל וַיַּכֻּם וַיִּירַשׁ יִשְׂרָאֵל
22 אֵת כָּל־אֶרֶץ הָאֱמֹרִי יוֹשֵׁב הָאָרֶץ הַהִיא: וַיִּירְשׁוּ
אֵת כָּל־גְּבוּל הָאֱמֹרִי מֵאַרְנוֹן וְעַד־הַיַּבֹּק וּמִן־הַמִּדְבָּר
23 וְעַד־הַיַּרְדֵּן: וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוֹרִישׁ אֶת־
24 הָאֱמֹרִי מִפְּנֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאַתָּה תִּירָשֶׁנּוּ: הֲלֹא אֵת
אֲשֶׁר יוֹרִישְׁךָ כְּמוֹשׁ אֱלֹהֶיךָ אוֹתוֹ תִּירָשׁ וְאֵת כָּל־
כה אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִפָּנֵינוּ אוֹתוֹ נִירָשׁ: וְעַתָּה
הֲטוֹב טוֹב אַתָּה מִבָּלָק בֶּן־צִפּוֹר מֶלֶךְ מוֹאָב הֲרֹב רָב
26 עִם־יִשְׂרָאֵל אִם־נִלְחֹם נִלְחַם בָּם: בְּשֶׁבֶת יִשְׂרָאֵל
בְּחֶשְׁבּוֹן וּבִבְנוֹתֶיהָ וּבְעַרְעֹר וּבִבְנוֹתֶיהָ וּבְכָל־הֶעָרִים
אֲשֶׁר עַל־יְדֵי אַרְנוֹן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וּמַדּוּעַ לֹא־
27 הִצַּלְתֶּם בָּעֵת הַהִיא: וְאָנֹכִי לֹא־חָטָאתִי לָךְ וְאַתָּה עֹשֶׂה
אִתִּי רָעָה לְהִלָּחֶם בִּי יִשְׁפֹּט יְהוָה הַשֹּׁפֵט הַיּוֹם בֵּין בְּנֵי
28 יִשְׂרָאֵל וּבֵין בְּנֵי עַמּוֹן: וְלֹא שָׁמַע מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן אֶל־
29 דִּבְרֵי יִפְתָּח אֲשֶׁר שָׁלַח אֵלָיו: וַתְּהִי

Frustra autem tentatis illorum animis, ipse quoque copias colligit. Et votum Deo vovet.

עַל־יִפְתָּח רוּחַ יְהוָה וַיַּעֲבֹר אֶת־הַגִּלְעָד וְאֶת־מְנַשֶּׁה
וַיַּעֲבֹר אֶת־מִצְפֵּה גִּלְעָד וּמִמִּצְפֵּה גִּלְעָד עָבַר בְּנֵי עַמּוֹן:
ל וַיִּדַּר יִפְתָּח נֶדֶר לַיהוָה וַיֹּאמַר אִם־נָתוֹן תִּתֵּן אֶת־בְּנֵי
31 עַמּוֹן בְּיָדִי: וְהָיָה הַיּוֹצֵא אֲשֶׁר יֵצֵא מִדַּלְתֵי בֵיתִי
לִקְרָאתִי בְּשׁוּבִי בְשָׁלוֹם מִבְּנֵי עַמּוֹן וְהָיָה לַיהוָה

Vincit Ammonitas.

32 וְהַעֲלִיתִיהוּ עוֹלָה: וַיַּעֲבֹר יִפְתָּח אֶל־בְּנֵי
33 עַמּוֹן לְהִלָּחֶם בָּם וַיִּתְּנֵם יְהוָה בְּיָדוֹ: וַיַּכֵּם מֵעֲרוֹעֵר וְעַד־
בּוֹאֲךָ מִנִּית עֶשְׂרִים עִיר וְעַד אָבֵל כְּרָמִים מַכָּה גְדוֹלָה

מאד

מאד ויכנעו בני עמון מפני בני ישראל: ע״כ
34 ויבא יפתח המצפה אל־ביתו והנה בתו
יצאת לקראתו בתפים ובמחלות ורק היא יחידה אין־
לו ממנו בן או־בת: ויהי כראותו אותה ויקרע את־ לה
בגדיו ויאמר אהה בתי הכרע הכרעתני ואת היית
בעכרי ואנכי פציתי פי אל־יהוה ולא אוכל לשוב:
36 ותאמר אליו אבי פציתה את־פיך אל־יהוה עשה לי
כאשר יצא מפיך אחרי אשר עשה לך יהוה נקמות
37 מאיביך מבני עמון: ותאמר אל־אביה יעשה לי הדבר
הזה הרפה ממני שנים חדשים ואלכה וירדתי על־
38 ההרים ואבכה על־בתולי אנכי ורעיתי: ויאמר לכי ורעותי קרי
וישלח אותה שני חדשים ותלך היא ורעותיה ותבך
39 על־בתוליה על־ההרים: ויהי מקץ שנים חדשים
ותשב אל־אביה ויעש לה את־נדרו אשר נדר והיא
לא־ידעה איש ותהי־חק בישראל: מימים ימימה מ
תלכנה בנות ישראל לתנות לבת־יפתח הגלעדי
ארבעת ימים בשנה: ויצעק איש אפרים יב א
ויעבר צפונה ויאמרו ליפתח מדוע עברת להלחם
בבני־עמון ולנו לא קראת ללכת עמך ביתך נשרף
2 עליך באש: ויאמר יפתח אליהם איש ריב הייתי
אני ועמי ובני־עמון מאד ואזעק אתכם ולא־הושעתם
3 אותי מידם: ואראה כי־אינך מושיע ואישמה נפשי ואשימה קרי
בכפי ואעברה אל־בני עמון ויתנם יהוה בידי ולמה
4 עליתם אלי היום הזה להלחם בי: ויקבץ יפתח את־
כל־אנשי גלעד וילחם את־אפרים ויכו אנשי גלעד
את־אפרים כי אמרו פליטי אפרים אתם גלעד בתוך
אפרים בתוך מנשה: וילכד גלעד את־מעברות ה
הירדן לאפרים והיה כי יאמרו פליטי אפרים אעברה
ויאמרו

Deinde filiam suam, è domesticis primam, obviam nactus, infelix parens pro voto Deo offert & sacrat.

Cap. XII. *Ephraimitæ, levi de causâ, contendunt cum Jephtah.*

Res hæc in bellum erumpit. Ingens ipsorum strages.

וַיֹּאמְרוּ לוֹ אַנְשֵׁי גִלְעָד הֲאֶפְרָתִי אַתָּה וַיֹּאמֶר לֹא׃
6 וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֱמָר־נָא שִׁבֹּלֶת וַיֹּאמֶר סִבֹּלֶת וְלֹא יָכִין
לְדַבֵּר כֵּן וַיֹּאחֲזוּ אֹתוֹ וַיִּשְׁחָטוּהוּ אֶל־מַעְבְּרוֹת הַיַּרְדֵּן
וַיִּפֹּל בָּעֵת הַהִיא מֵאֶפְרַיִם אַרְבָּעִים וּשְׁנַיִם אָלֶף׃
7 וַיִּשְׁפֹּט יִפְתָּח אֶת־יִשְׂרָאֵל שֵׁשׁ שָׁנִים וַיָּמָת יִפְתָּח
8 הַגִּלְעָדִי וַיִּקָּבֵר בְּעָרֵי גִלְעָד׃ וַיִּשְׁפֹּט
In principatum succedit Ebran.
9 אַחֲרָיו אֶת־יִשְׂרָאֵל אִבְצָן מִבֵּית לָחֶם׃ וַיְהִי־לוֹ
שְׁלֹשִׁים בָּנִים וּשְׁלֹשִׁים בָּנוֹת שִׁלַּח הַחוּצָה וּשְׁלֹשִׁים
בָּנוֹת הֵבִיא לִבָנָיו מִן־הַחוּץ וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל שֶׁבַע
י שָׁנִים׃ וַיָּמָת אִבְצָן וַיִּקָּבֵר בְּבֵית לָחֶם׃
Postque eum Elon Zebulonites.
11 וַיִּשְׁפֹּט אַחֲרָיו אֶת־יִשְׂרָאֵל
12 אֵילוֹן הַזְּבוּלֹנִי וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל עֶשֶׂר שָׁנִים׃ וַיָּמָת
אֵילוֹן הַזְּבוּלֹנִי וַיִּקָּבֵר בְּאַיָּלוֹן בְּאֶרֶץ זְבוּלֻן׃
Itemque Abdon: sub quorum imperio res tranquillæ fuerunt.
13 וַיִּשְׁפֹּט אַחֲרָיו אֶת־יִשְׂרָאֵל
14 עַבְדּוֹן בֶּן־הִלֵּל הַפִּרְעָתוֹנִי׃ וַיְהִי־לוֹ אַרְבָּעִים בָּנִים
וּשְׁלֹשִׁים בְּנֵי בָנִים רֹכְבִים עַל־שִׁבְעִים עֲיָרִם וַיִּשְׁפֹּט
טו אֶת־יִשְׂרָאֵל שְׁמֹנֶה שָׁנִים׃ וַיָּמָת עַבְדּוֹן בֶּן־הִלֵּל
הַפִּרְעָתוֹנִי וַיִּקָּבֵר בְּפִרְעָתוֹן בְּאֶרֶץ אֶפְרַיִם בְּהַר
א ון הָעֲמָלֵקִי׃ Cap. XIII.
Rursum Israëlitæ, ad idola conversi, subjecti Philistæis, per 40 annos pœnas perfidiæ dederunt.
וַיֹּסִפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיִּתְּנֵם יְהוָה בְּיַד־פְּלִשְׁתִּים
אַרְבָּעִים שָׁנָה׃
הפטרה ב וַיְהִי־אִישׁ אֶחָד מִצָּרְעָה מִמִּשְׁפַּחַת הַדָּנִי וּשְׁמוֹ מָנוֹחַ
וְאִשְׁתּוֹ עֲקָרָה וְלֹא יָלָדָה׃ וַיֵּרָא מַלְאַךְ־יְהוָה אֶל־
3 הָאִשָּׁה וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ הִנֵּה־נָא אַתְּ־עֲקָרָה וְלֹא
4 יָלַדְתְּ וְהָרִית וְיָלַדְתְּ בֵּן׃ וְעַתָּה הִשָּׁמְרִי נָא וְאַל־
ה תִּשְׁתִּי יַיִן וְשֵׁכָר וְאַל־תֹּאכְלִי כָּל־טָמֵא׃ כִּי הִנָּךְ
הָרָה וְיֹלַדְתְּ בֵּן וּמוֹרָה לֹא־יַעֲלֶה עַל־רֹאשׁוֹ כִּי־נְזִיר
אֱלֹהִים יִהְיֶה הַנַּעַר מִן־הַבָּטֶן וְהוּא יָחֵל לְהוֹשִׁיעַ אֶת־
31 Eâ tempestate Angelus uxori Manoæ, diu sterili, apparet: nunciatque
ישראל

ei, fore ut puerum ederet libertatis vindicem.

ישראל מיד פלשתים: ותבא האשה ותאמר לאישה 6
לאמר איש האלהים בא אלי ומראהו כמראה מלאך
האלהים נורא מאד ולא שאלתיהו אי־מזה הוא ואת־
שמו לא הגיד לי: ויאמר לי הנך הרה וילדת בן ועתה 7
אל־תשתי יין ושכר ואל־תאכלי כל־טמאה כי־נזיר
אלהים יהיה הנער מן־הבטן עד־יום מותו:

Etiam Viro, multùm precibus istud expetenti, divinæ illius visionis gratia fit.

ויעתר מנוח אל־יהוה ויאמר בי 8
אדוני איש האלהים אשר שלחת יבוא־נא עוד
אלינו ויורנו מה־נעשה לנער היולד: וישמע 9 הל׳ברנש
האלהים בקול מנוח ויבא מלאך האלהים עוד
אל־האשה והיא יושבת בשדה ומנוח אישה
אין עמה: ותמהר האשה ותרץ ותגד לאישה
ותאמר אליו הנה נראה אלי האיש אשר־בא ביום
אלי: ויקם וילך מנוח אחרי אשתו ויבא אל־האיש ויאמר 11
לו האתה האיש אשר דברת אל־האשה ויאמר אני:
ויאמר מנוח עתה יבא דבריך מה־יהיה משפט הנער 12
ומעשהו: ויאמר מלאך יהוה אל־מנוח מכל אשר 13
אמרתי אל־האשה תשמר: מכל אשר־יצא מגפן היין 14
לא תאכל ויין ושכר אל־תשת וכל־טמאה אל־תאכל
כל אשר־צויתיה תשמר: ויאמר מנוח אל־מלאך יהוה טו
נעצרה־נא אותך ונעשה לפניך גדי עזים: ויאמר 16
מלאך יהוה אל־מנוח אם־תעצרני לא־אכל בלחמך
ואם־תעשה עלה ליהוה תעלנה כי לא־ידע מנוח כי
מלאך יהוה הוא: ויאמר מנוח אל־מלאך יהוה מי 17
שמך כי־יבא דבריך וכבדנוך: ויאמר לו מלאך יהוה 18 יחיר׳
למה זה תשאל לשמי והוא פלאי: ויקח מנוח את־ 19 יחיר א׳
גדי העזים ואת־המנחה ויעל על־הצור ליהוה ומפלא
לעשות ומנוח ואשתו ראים: ויהי בעלות להלהב מעל כ

Angelus, peracto sacrificio, fumo flammaque victimæ obvo-

המזבח

הַמִּזְבֵּחַ הַשָּׁמַיְמָה וַיַּעַל מַלְאַךְ־יְהוָה בְּלַהַב הַמִּזְבֵּחַ
21 וּמָנוֹחַ וְאִשְׁתּוֹ רֹאִים וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם אָרְצָה: וְלֹא־יָסַף
עוֹד מַלְאַךְ יְהוָה לְהֵרָאֹה אֶל־מָנוֹחַ וְאֶל־אִשְׁתּוֹ אָז יָדַע
22 מָנוֹחַ כִּי־מַלְאַךְ יְהוָה הוּא: וַיֹּאמֶר מָנוֹחַ אֶל־אִשְׁתּוֹ
23 מוֹת נָמוּת כִּי אֱלֹהִים רָאִינוּ: וַתֹּאמֶר לוֹ אִשְׁתּוֹ לוּ חָפֵץ
יְהוָה לַהֲמִיתֵנוּ לֹא־לָקַח מִיָּדֵנוּ עֹלָה וּמִנְחָה וְלֹא הֶרְאָנוּ
24 אֶת־כָּל־אֵלֶּה וְכָעֵת לֹא הִשְׁמִיעָנוּ כָּזֹאת: וַתֵּלֶד הָאִשָּׁה
בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שִׁמְשׁוֹן וַיִּגְדַּל הַנַּעַר וַיְבָרְכֵהוּ
כה יְהוָה: וַתָּחֶל רוּחַ יְהוָה לְפַעֲמוֹ בְּמַחֲנֵה־דָן בֵּין צָרְעָה
יד וּבֵין אֶשְׁתָּאוֹל: וַיֵּרֶד שִׁמְשׁוֹן תִּמְנָתָה
2 וַיַּרְא אִשָּׁה בְּתִמְנָתָה מִבְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים: וַיַּעַל וַיַּגֶּד
לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ וַיֹּאמֶר אִשָּׁה רָאִיתִי בְּתִמְנָתָה מִבְּנוֹת
3 פְּלִשְׁתִּים וְעַתָּה קְחוּ־אוֹתָהּ לִי לְאִשָּׁה: וַיֹּאמֶר לוֹ אָבִיו
וְאִמּוֹ הַאֵין בִּבְנוֹת אַחֶיךָ וּבְכָל־עַמִּי אִשָּׁה כִּי־אַתָּה
הוֹלֵךְ לָקַחַת אִשָּׁה מִפְּלִשְׁתִּים הָעֲרֵלִים וַיֹּאמֶר שִׁמְשׁוֹן
4 אֶל־אָבִיו אֹתָהּ קַח־לִי כִּי־הִיא יָשְׁרָה בְּעֵינָי: וְאָבִיו
וְאִמּוֹ לֹא יָדְעוּ כִּי מֵיְהוָה הִיא כִּי־תֹאֲנָה הוּא מְבַקֵּשׁ
מִפְּלִשְׁתִּים וּבָעֵת הַהִיא פְּלִשְׁתִּים מֹשְׁלִים בְּיִשְׂרָאֵל:
ה וַיֵּרֶד שִׁמְשׁוֹן וְאָבִיו וְאִמּוֹ תִּמְנָתָה וַיָּבֹאוּ
עַד־כַּרְמֵי תִמְנָתָה וְהִנֵּה כְּפִיר אֲרָיוֹת שֹׁאֵג לִקְרָאתוֹ:
6 וַתִּצְלַח עָלָיו רוּחַ יְהוָה וַיְשַׁסְּעֵהוּ כְּשַׁסַּע הַגְּדִי וּמְאוּמָה
7 אֵין בְּיָדוֹ וְלֹא הִגִּיד לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיֵּרֶד
8 וַיְדַבֵּר לָאִשָּׁה וַתִּישַׁר בְּעֵינֵי שִׁמְשׁוֹן: וַיָּשָׁב מִיָּמִים
לְקַחְתָּהּ וַיָּסַר לִרְאוֹת אֶת־מַפֶּלֶת הָאַרְיֵה וְהִנֵּה עֲדַת
9 דְּבוֹרִים בְּגוִיַּת הָאַרְיֵה וּדְבָשׁ: וַיְרִדֵהוּ אֶל־כַּפָּיו וַיֵּלֵךְ
הָלוֹךְ וְאָכֹל וַיֵּלֶךְ אֶל־אָבִיו וְאֶל־אִמּוֹ וַיִּתֵּן לָהֶם וַיֹּאכֵלוּ
וְלֹא־הִגִּיד לָהֶם כִּי מִגְוִיַּת הָאַרְיֵה רָדָה הַדְּבָשׁ: וַיֵּרֶד
אָבִיהוּ אֶל־הָאִשָּׁה וַיַּעַשׂ שָׁם שִׁמְשׁוֹן מִשְׁתֶּה כִּי כֵן

lutus, in æthera aufertur.

Obstupescente Manoâ.

Mulier enixa filium, Simson nomen ei indidit.

Cap. XIV.

Simson uxorem ex Philistæis quærit.

Leonem in via obvium manu discerpit.

יעשו המבחורים : ויהי כראותם אותו ויקחו שלשים 11
מרעים ויהיו אתו : ויאמר להם שמשון אחודה־ 12 *Invitatis ad nuptiale epulum aenigma proponit,*
נא לכם חידה אם־הגד תגידו אותה לי שבעת
ימי המשתה ומצאתם ונתתי לכם שלשים סדינים
ושלשים חלפת בגדים : ואם־לא תוכלו להגיד לי 13
ונתתם אתם לי שלשים סדינים ושלשים חליפות
בגדים ויאמרו לו חודה חידתך ונשמענה : ויאמר 14
להם מהאכל יצא מאכל ומעז יצא מתוק ולא יכלו
להגיד החידה שלשת ימים : ויהי ביום השביעי טו *Cujus illi mentem, per sponsam clam retectam,*
ויאמרו לאשת־שמשון פתי את־אישך ויגד־לנו את־
החידה פן־נשרף אותך ואת־בית אביך באש
הלירשנו קראתם לנו הלא : ותבך אשת שמשון 16
עליו ותאמר רק־שנאתני ולא אהבתני חידה
חדתה לבני עמי ולי לא הגדתה ויאמר לה הנה
לאבי ולאמי לא הגדתי ולך אגיד : ותבך עליו 17
שבעת הימים אשר־היה להם המשתה ויהי
ביום השביעי ויגד־לה כי הציקתהו ותגד החידה לבני
עמה : ויאמרו לו אנשי העיר ביום השביעי בטרם 18 *Simsoni exponunt.*
יבא החרסה מה־מתוק מדבש ומה עז מארי ויאמר
להם לולא חרשתם בעגלתי לא מצאתם חידתי : 19 *Ille verò caesis quibusdam Philistæis, ex ipsorum exuviis sponsionis præmium victoribus persolvit.*
ותצלח עליו רוח יהוה וירד אשקלון ויך מהם שלשים
איש ויקח את־חליצותם ויתן החליפות למגידי החידה
ויחר אפו ויעל בית אביהו : ותהי אשת שמשון
למרעהו אשר רעה לו :

טז ויהי מימים בימי קציר־חטים וידקר שמשון את־ Cap. XV.
אשתו בגדי עזים ויאמר אבאה אל־אשתי החדרה ולא־ *Simson intelligit uxorem, se absente, in alterius matrimonium convenisse*
נתנו אביה לבוא : ויאמר אביה אמר אמרתי כי־שנא 2
שנאתה ואתננה למרעך הלא אחותה הקטנה
טובה

3 טוֹבָה מִמֶּנָּה תִּהְיֶה־נָּא לָךְ תַּחְתֶּיהָ׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם שִׁמְשׁוֹן
4 נָקִיתִי הַפַּעַם מִפְּלִשְׁתִּים כִּי־עֹשֶׂה אֲנִי עִמָּם רָעָה׃ וַיֵּלֶךְ
שִׁמְשׁוֹן וַיִּלְכֹּד שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת שׁוּעָלִים וַיִּקַּח לַפִּדִּים וַיָּפֶן
זָנָב אֶל־זָנָב וַיָּשֶׂם לַפִּיד אֶחָד בֵּין שְׁנֵי הַזְּנָבוֹת בַּתָּוֶךְ׃
5 וַיִּבְעַר־אֵשׁ בַּלַּפִּדִים וַיְשַׁלַּח בְּקָמוֹת פְּלִשְׁתִּים וַיִּבְעַר
6 מִגָּדִישׁ וְעַד־קָמָה וְעַד־כֶּרֶם זָיִת׃ וַיֹּאמְרוּ פְלִשְׁתִּים מִי
עָשָׂה זֹאת וַיֹּאמְרוּ שִׁמְשׁוֹן חֹתַן הַתִּמְנִי כִּי לָקַח אֶת־
אִשְׁתּוֹ וַיִּתְּנָהּ לְמֵרֵעֵהוּ וַיַּעֲלוּ פְלִשְׁתִּים וַיִּשְׂרְפוּ אוֹתָהּ
7 וְאֶת־אָבִיהָ בָּאֵשׁ׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם שִׁמְשׁוֹן אִם־תַּעֲשׂוּן
8 כָּזֹאת כִּי אִם־נָקַמְתִּי בָכֶם וְאַחַר אֶחְדָּל׃ וַיַּךְ אוֹתָם
שׁוֹק עַל־יָרֵךְ מַכָּה גְדוֹלָה וַיֵּרֶד וַיֵּשֶׁב בִּסְעִיף סֶלַע
9 עֵיטָם׃ וַיַּעֲלוּ פְלִשְׁתִּים וַיַּחֲנוּ בִּיהוּדָה
10 וַיִּנָּטְשׁוּ בַּלֶּחִי׃ וַיֹּאמְרוּ אִישׁ יְהוּדָה לָמָּה עֲלִיתֶם עָלֵינוּ
וַיֹּאמְרוּ לֶאְסֹר אֶת־שִׁמְשׁוֹן עָלִינוּ לַעֲשׂוֹת לוֹ כַּאֲשֶׁר
11 עָשָׂה לָנוּ׃ וַיֵּרְדוּ שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ מִיהוּדָה אֶל־
סְעִיף סֶלַע עֵיטָם וַיֹּאמְרוּ לְשִׁמְשׁוֹן הֲלֹא יָדַעְתָּ כִּי־
מֹשְׁלִים בָּנוּ פְּלִשְׁתִּים וּמַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לָנוּ וַיֹּאמֶר לָהֶם
12 כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ לִי כֵּן עָשִׂיתִי לָהֶם׃ וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֶאְסָרְךָ
יָרַדְנוּ לָתֵת אֹתְךָ בְּיַד־פְּלִשְׁתִּים וַיֹּאמֶר לָהֶם שִׁמְשׁוֹן הִשָּׁבְעוּ
13 לִי פֶּן־תִּפְגְּעוּן בִּי אַתֶּם׃ וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֵאמֹר לֹא כִּי־אָסֹר
נֶאְסָרְךָ וְנָתַנּוּךָ בְּיָדָם וְהָמֵת לֹא נְמִיתֶךָּ וַיַּאַסְרוּהוּ בִּשְׁנֵים
14 עֲבֹתִים חֲדָשִׁים וַיַּעֲלוּהוּ מִן־הַסֶּלַע׃ הוּא־בָא עַד־לֶחְיָ
וּפְלִשְׁתִּים הֵרִיעוּ לִקְרָאתוֹ וַתִּצְלַח עָלָיו רוּחַ יְהוָה
וַתִּהְיֶינָה הָעֲבֹתִים אֲשֶׁר־עַל־זְרוֹעֹתָיו כַּפִּשְׁתִּים אֲשֶׁר
15 טו בָּעֲרוּ בָאֵשׁ וַיִּמַּסּוּ אֲסוּרָיו מֵעַל יָדָיו׃ וַיִּמְצָא לְחִי־חֲמוֹר
16 טָרִיָּה וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיִּקָּחֶהָ וַיַּךְ־בָּהּ אֶלֶף אִישׁ׃ וַיֹּאמֶר
שִׁמְשׁוֹן בִּלְחִי הַחֲמוֹר חֲמוֹר חֲמָרְתָיִם בִּלְחִי הַחֲמוֹר
17 הִכֵּיתִי אֶלֶף אִישׁ׃ וַיְהִי כְּכַלֹּתוֹ לְדַבֵּר וַיַּשְׁלֵךְ הַלְּחִי

Unde dolens, 300 vulpibus captis, ardentes lampades earum caudis illigat, atque eas hostium agris immittit.

Isto damno profana gens commota, in Judæorum agros seefundit.

11 Qui istis incommodis compulsi, Simsonem vinctum Philistæis tradiderunt.

15 Sed traditus ruptis vinculis, arrepto osse asini, quod casus obtulerat, mille ex hostibus prostravit.

מִידוֹ וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם הַהוּא רָמַת לָחִי׃ וַיִּצְמָא מְאֹד 18 *Denique à labore sitiens, invocato Domino, ex osse quod manu tenebat, aquam videt fluere.*
וַיִּקְרָא אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר אַתָּה נָתַתָּ בְיַד־עַבְדְּךָ אֶת־
הַתְּשׁוּעָה הַגְּדֹלָה הַזֹּאת וְעַתָּה אָמוּת בַּצָּמָא וְנָפַלְתִּי
בְּיַד הָעֲרֵלִים׃ וַיִּבְקַע אֱלֹהִים אֶת־הַמַּכְתֵּשׁ אֲשֶׁר־בַּלֶּחִי 19
וַיֵּצְאוּ מִמֶּנּוּ מָיִם וַיֵּשְׁתְּ וַתָּשָׁב רוּחוֹ וַיִּחְיִ עַל־כֵּן קָרָא
שְׁמָהּ עֵין הַקּוֹרֵא אֲשֶׁר בַּלֶּחִי עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיִּשְׁפֹּט אֶת־כ

יִשְׂרָאֵל בִּימֵי פְלִשְׁתִּים עֶשְׂרִים שָׁנָה׃ וַיֵּלֶךְ יון א Cap. XVI.
שִׁמְשׁוֹן עַזָּתָה וַיַּרְא־שָׁם אִשָּׁה זוֹנָה וַיָּבֹא אֵלֶיהָ׃ לְעֻזָּתִים 2 *Simson portas urbis Gazæ emolitur, humeroque sublatas in vicino monte reponit.*
לֵאמֹר בָּא שִׁמְשׁוֹן הֵנָּה וַיָּסֹבּוּ וַיֶּאֶרְבוּ־לוֹ כָּל־הַלַּיְלָה
בְּשַׁעַר הָעִיר וַיִּתְחָרְשׁוּ כָּל־הַלַּיְלָה לֵאמֹר עַד־אוֹר
הַבֹּקֶר וַהֲרַגְנֻהוּ׃ וַיִּשְׁכַּב שִׁמְשׁוֹן עַד־חֲצִי הַלַּיְלָה וַיָּקָם 3
בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיֹּאחֶז בְּדַלְתוֹת שַׁעַר־הָעִיר וּבְשֹׁתֵי
הַמְּזוּזוֹת וַיִּסָּעֵם עִם־הַבְּרִיחַ וַיָּשֶׂם עַל־כְּתֵפָיו וַיַּעֲלֵם אֶל־
רֹאשׁ הָהָר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי חֶבְרוֹן׃ וַיְהִי 4 *Puellam Delilam amat.*
אַחֲרֵי־כֵן וַיֶּאֱהַב אִשָּׁה בְּנַחַל שׂוֹרֵק וּשְׁמָהּ דְּלִילָה׃ וַיַּעֲלוּ ה
אֵלֶיהָ סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים וַיֹּאמְרוּ לָהּ פַּתִּי אֹתוֹ וּרְאִי בַּמֶּה
כֹחוֹ גָדוֹל וּבַמֶּה נוּכַל לוֹ וְאֲסָרְנוּרוּ לְעַנּוֹתוֹ וַאֲנַחְנוּ
נִתַּן־לָךְ אִישׁ אֶלֶף וּמֵאָה כָּסֶף׃ וַתֹּאמֶר דְּלִילָה אֶל־ 6 הת׳ בפתח *Illa blandimento muliebri ipsum aggreditur, virtutem suam uti prodat.*
שִׁמְשׁוֹן הַגִּידָה־נָּא לִי בַּמֶּה כֹחֲךָ גָדוֹל וּבַמֶּה תֵּאָסֵר
לַעֲנוֹתֶךָ׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ שִׁמְשׁוֹן אִם־יַאַסְרֻנִי בְּשִׁבְעָה 7
יְתָרִים לֵחִים אֲשֶׁר לֹא־חָרָבוּ וְחָלִיתִי וְהָיִיתִי כְּאַחַד
הָאָדָם׃ וַיַּעֲלוּ־לָהּ סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים שִׁבְעָה יְתָרִים לֵחִים 8
אֲשֶׁר לֹא־חָרָבוּ וַתַּאַסְרֵהוּ בָהֶם׃ וְהָאֹרֵב יֹשֵׁב לָהּ בַּחָדֶר 9
וַתֹּאמֶר אֵלָיו פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ שִׁמְשׁוֹן וַיְנַתֵּק אֶת־הַיְתָרִים
כַּאֲשֶׁר יִנָּתֵק פְּתִיל־הַנְּעֹרֶת בְּהָרִיחוֹ אֵשׁ וְלֹא נוֹדַע
כֹּחוֹ׃ וַתֹּאמֶר דְּלִילָה אֶל־שִׁמְשׁוֹן הִנֵּה הַתַלְתָּ בִּי *Et sæpè eludentem.*
וַתְּדַבֶּר אֵלַי כְּזָבִים עַתָּה הַגִּידָה־נָּא לִי בַּמֶּה תֵּאָסֵר׃
וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אִם־אָסוֹר יַאַסְרוּנִי בַּעֲבֹתִים חֲדָשִׁים אֲשֶׁר 11

לא

לֹא־נֵעָשָׂה בָהֶם מְלָאכָה וְחָלִיתִי וְהָיִיתִי כְּאַחַד הָאָדָם׃
12 וַתִּקַּח דְּלִילָה עֲבֹתִים חֲדָשִׁים וַתַּאַסְרֵהוּ בָהֶם וַתֹּאמֶר
אֵלָיו פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ שִׁמְשׁוֹן וְהָאֹרֵב יֹשֵׁב בַּחֶדֶר וַיְנַתְּקֵם
Multumque cunctantem, 13 מֵעַל זְרֹעֹתָיו כַּחוּט׃ וַתֹּאמֶר דְּלִילָה אֶל־שִׁמְשׁוֹן עַד־
הֵנָּה הֵתַלְתָּ בִּי וַתְּדַבֶּר אֵלַי כְּזָבִים הַגִּידָה לִּי בַּמֶּה
תֵּאָסֵר וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אִם־תַּאַרְגִי אֶת־שֶׁבַע מַחְלְפוֹת
14 רֹאשִׁי עִם־הַמַּסֶּכֶת׃ וַתִּתְקַע בַּיָּתֵד וַתֹּאמֶר אֵלָיו
פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ שִׁמְשׁוֹן וַיִּקַץ מִשְּׁנָתוֹ וַיִּסַּע אֶת־הַיָּתֵד
טו הָאָרֹג וְאֶת־הַמַּסֶּכֶת׃ וַתֹּאמֶר אֵלָיו אֵיךְ תֹּאמַר
אֲהַבְתִּיךָ וְלִבְּךָ אֵין אִתִּי זֶה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים הֵתַלְתָּ בִּי
16 וְלֹא־הִגַּדְתָּ לִי בַּמֶּה כֹּחֲךָ גָדוֹל׃ וַיְהִי כִּי־הִצִּיקָה לוֹ
הל׳ פה׳ בִּדְבָרֶיהָ כָּל־הַיָּמִים וַתְּאַלְּצֵהוּ וַתְּקַצַר נַפְשׁוֹ לָמוּת׃
Tandem perpulit, ut indicaret, in crinibus capitis vires suas consistere. 17 וַיַּגֶּד־לָהּ אֶת־כָּל־לִבּוֹ וַיֹּאמֶר לָהּ מוֹרָה לֹא־עָלָה עַל־
רֹאשִׁי כִּי־נְזִיר אֱלֹהִים אֲנִי מִבֶּטֶן אִמִּי אִם־גֻּלַּחְתִּי
18 וְסָר מִמֶּנִּי כֹחִי וְחָלִיתִי וְהָיִיתִי כְּכָל־הָאָדָם׃ וַתֵּרֶא
דְלִילָה כִּי־הִגִּיד לָהּ אֶת־כָּל־לִבּוֹ וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא
Itaque dormienti insidiata, crinem ipsi attondet, eumque Philistaeis tradit. לי קרי לְסַרְנֵי פְלִשְׁתִּים לֵאמֹר עֲלוּ הַפַּעַם כִּי־הִגִּיד לָהּ אֶת־
כָּל־לִבּוֹ וְעָלוּ אֵלֶיהָ סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים וַיַּעֲלוּ הַכֶּסֶף בְּיָדָם׃
19 וַתְּיַשְּׁנֵהוּ עַל־בִּרְכֶּיהָ וַתִּקְרָא לָאִישׁ וַתְּגַלַּח אֶת־
שֶׁבַע מַחְלְפוֹת רֹאשׁוֹ וַתָּחֶל לְעַנּוֹתוֹ וַיָּסַר כֹּחוֹ
כ מֵעָלָיו׃ וַתֹּאמֶר פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ שִׁמְשׁוֹן וַיִּקַץ מִשְּׁנָתוֹ
וַיֹּאמֶר אֵצֵא כְּפַעַם בְּפַעַם וְאִנָּעֵר וְהוּא לֹא יָדַע כִּי
Illi effossis oculis vinctum in pistrinum retrudunt. 21 יְהוָה סָר מֵעָלָיו׃ וַיֹּאחֲזוּהוּ פְלִשְׁתִּים וַיְנַקְּרוּ אֶת־
עֵינָיו וַיּוֹרִדוּ אוֹתוֹ עַזָּתָה וַיַּאַסְרוּהוּ בְּנְחֻשְׁתַּיִם וַיְהִי
האסורים קרי 22 טוֹחֵן בְּבֵית הָאֲסִירִים׃ וַיָּחֶל שְׂעַר־רֹאשׁוֹ לְצָמַחַ
Cum diem festum agerent, Simson quasi in publicam pompam 23 כַּאֲשֶׁר גָּלָח׃ וְסַרְנֵי פְלִשְׁתִּים
נֶאֶסְפוּ לִזְבֹּחַ זֶבַח־גָּדוֹל לְדָגוֹן אֱלֹהֵיהֶם וּלְשִׂמְחָה
24 וַיֹּאמְרוּ נָתַן אֱלֹהֵינוּ בְּיָדֵנוּ אֶת שִׁמְשׁוֹן אוֹיְבֵנוּ׃ וַיִּרְאוּ

אֹתוֹ הָעָם וַיְהַלְלוּ אֶת־אֱלֹהֵיהֶם כִּי אָמְרוּ נָתַן אֱלֹהֵינוּ *producitur, captoque illuditur.*
בְּיָדֵנוּ אֶת־אוֹיְבֵנוּ וְאֵת מַחֲרִיב אַרְצֵנוּ וַאֲשֶׁר הִרְבָּה
כתוב קרי אֶת־חֲלָלֵינוּ׃ וַיְהִי כִּי־טוֹב לִבָּם וַיֹּאמְרוּ קִרְאוּ כה
האסורים קרי לְשִׁמְשׁוֹן וִישַׂחֵק לָנוּ וַיִּקְרְאוּ לְשִׁמְשׁוֹן מִבֵּית הָאֲסוּרִים
וַיְצַחֵק לִפְנֵיהֶם וַיַּעֲמִידוּ אוֹתוֹ בֵּין הָעַמּוּדִים׃
וַיֹּאמֶר שִׁמְשׁוֹן אֶל־הַנַּעַר הַמַּחֲזִיק בְּיָדוֹ הַנִּיחָה 26
אוֹתִי וַהֲמִישֵׁנִי אֶת־הָעַמֻּדִים אֲשֶׁר הַבַּיִת נָכוֹן והמישני ק׳
עֲלֵיהֶם וְאֶשָּׁעֵן עֲלֵיהֶם׃ וְהַבַּיִת מָלֵא הָאֲנָשִׁים 27
וְהַנָּשִׁים וְשָׁמָּה כָּל סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים וְעַל־הַגָּג כִּשְׁלֹשֶׁת
אֲלָפִים אִישׁ וְאִשָּׁה הָרֹאִים בְּשִׂחוֹק שִׁמְשׁוֹן׃ וַיִּקְרָא 28
שִׁמְשׁוֹן אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר אֲדֹנָי יְהוִה זָכְרֵנִי נָא
וְחַזְּקֵנִי נָא אַךְ הַפַּעַם הָזֶה הָאֱלֹהִים וְאִנָּקְמָה
הח׳ ופא נְקָם־אַחַת מִשְׁתֵּי עֵינַי מִפְּלִשְׁתִּים׃ וַיִּלְפֹּת שִׁמְשׁוֹן אֶת־ 29
30 *Ille conscius recepti roboris, (nam accisus crinis rursus crescere occeperat) invocato prius Domino, idoli templum evertit.*
שְׁנֵי׳ עַמּוּדֵי הַתָּוֶךְ אֲשֶׁר הַבַּיִת נָכוֹן עֲלֵיהֶם וַיִּסָּמֶךְ
עֲלֵיהֶם אֶחָד בִּימִינוֹ וְאֶחָד בִּשְׂמֹאלוֹ׃ וַיֹּאמֶר שִׁמְשׁוֹן ל
תָּמֹת נַפְשִׁי עִם־פְּלִשְׁתִּים וַיֵּט בְּכֹחַ וַיִּפֹּל הַבַּיִת עַל־
הַסְּרָנִים וְעַל־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר־בּוֹ וַיִּהְיוּ הַמֵּתִים אֲשֶׁר־
הֵמִית בְּמוֹתוֹ רַבִּים מֵאֲשֶׁר הֵמִית בְּחַיָּיו׃ וַיֵּרְדוּ אֶחָיו 31
וְכָל־בֵּית אָבִיהוּ וַיִּשְׂאוּ אֹתוֹ וַיַּעֲלוּ׳ וַיִּקְבְּרוּ אוֹתוֹ בֵּין
צָרְעָה וּבֵין אֶשְׁתָּאוֹל בְּקֶבֶר מָנוֹחַ אָבִיו וְהוּא שָׁפַט
אֶת־יִשְׂרָאֵל עֶשְׂרִים שָׁנָה׃ וַיְהִי־אִישׁ יז א
Cap. XVII. *Mater michæ idolum fabricat.*
מֵהַר־אֶפְרַיִם וּשְׁמוֹ מִיכָיְהוּ׃ וַיֹּאמֶר לְאִמּוֹ אֶלֶף וּמְאַה 2 קמץ כשרחא
הַכֶּסֶף אֲשֶׁר לֻקַּח־לָךְ וְאֹתִי אָלִית וְגַם אָמַרְתְּ בְּאָזְנָי ואת קרי
הִנֵּה־הַכֶּסֶף אִתִּי אֲנִי לְקַחְתִּיו וַתֹּאמֶר אִמּוֹ בָּרוּךְ בְּנִי
לַיהוָה׃ וַיָּשֶׁב אֶת־אֶלֶף וּמְאַה הַכֶּסֶף לְאִמּוֹ וַתֹּאמֶר 3
אִמּוֹ הַקְדֵּשׁ הִקְדַּשְׁתִּי אֶת־הַכֶּסֶף לַיהוָה מִיָּדִי לִבְנִי
לַעֲשׂוֹת פֶּסֶל וּמַסֵּכָה וְעַתָּה אֲשִׁיבֶנּוּ לָךְ׃ וַיָּשֶׁב אֶת־ 4
הַכֶּסֶף לְאִמּוֹ וַתִּקַּח אִמּוֹ מָאתַיִם כֶּסֶף וַתִּתְּנֵהוּ לַצּוֹרֵף

ויעשהו

Michæ cæterum ornatum sacrum instruit.

ה וַיַּעַשׂ הָאִישׁ מִיכָה אֵפוֹד וּתְרָפִים וַיְמַלֵּא אֶת־
6 יַד אַחַד מִבָּנָיו וַיְהִי־לוֹ לְכֹהֵן: בַּיָּמִים הָהֵם אֵין מֶלֶךְ
בְּיִשְׂרָאֵל אִישׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה:

Itemque oblatum sibi sacerdotem, ex genere Leviticо, in familiam suam assumit, sacrisque istis præficit.

7 וַיְהִי־נַעַר מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה מִמִּשְׁפַּחַת
8 יְהוּדָה וְהוּא לֵוִי וְהוּא גָר־שָׁם: וַיֵּלֶךְ הָאִישׁ מֵהָעִיר מִבֵּית
לֶחֶם יְהוּדָה לָגוּר בַּאֲשֶׁר יִמְצָא וַיָּבֹא הַר־אֶפְרַיִם עַד־
9 בֵּית מִיכָה לַעֲשׂוֹת דַּרְכּוֹ: וַיֹּאמֶר־לוֹ מִיכָה מֵאַיִן תָּבוֹא
וַיֹּאמֶר אֵלָיו לֵוִי אָנֹכִי מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה וְאָנֹכִי הֹלֵךְ
י לָגוּר בַּאֲשֶׁר אֶמְצָא: וַיֹּאמֶר לוֹ מִיכָה שְׁבָה עִמָּדִי
וְהְיֵה־לִי לְאָב וְלכֹהֵן וְאָנֹכִי אֶתֵּן־לְךָ עֲשֶׂרֶת כֶּסֶף
11 לַיָּמִים וְעֵרֶךְ בְּגָדִים וּמִחְיָתְךָ וַיֵּלֶךְ הַלֵּוִי: וַיּוֹאֶל הַלֵּוִי
לָשֶׁבֶת אֶת־הָאִישׁ וַיְהִי הַנַּעַר לוֹ כְּאַחַד מִבָּנָיו:
12 וַיְמַלֵּא מִיכָה אֶת־יַד הַלֵּוִי וַיְהִי־לוֹ הַנַּעַר לְכֹהֵן וַיְהִי
13 בְּבֵית מִיכָה: וַיֹּאמֶר מִיכָה עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי־יֵיטִיב יְהוָה

Cap. XVIII. Danitæ sedes ampliores quærunt, missis exploratoribus.

יח לִי כִּי הָיָה־לִי הַלֵּוִי לְכֹהֵן: בַּיָּמִים הָהֵם אֵין מֶלֶךְ
בְּיִשְׂרָאֵל וּבַיָּמִים הָהֵם שֵׁבֶט הַדָּנִי מְבַקֵּשׁ־לוֹ נַחֲלָה
לָשֶׁבֶת כִּי לֹא־נָפְלָה לוֹ עַד־הַיּוֹם הַהוּא בְּתוֹךְ שִׁבְטֵי
2 יִשְׂרָאֵל בְּנַחֲלָה: וַיִּשְׁלְחוּ בְנֵי־דָן
מִמִּשְׁפַּחְתָּם חֲמִשָּׁה אֲנָשִׁים מִקְצוֹתָם אֲנָשִׁים בְּנֵי־חַיִל
מִצָּרְעָה וּמֵאֶשְׁתָּאֹל לְרַגֵּל אֶת־הָאָרֶץ וְלַחְקָרָהּ וַיֹּאמְרוּ
אֲלֵהֶם לְכוּ חִקְרוּ אֶת־הָאָרֶץ וַיָּבֹאוּ הַר־אֶפְרַיִם עַד־
3 בֵּית מִיכָה וַיָּלִינוּ שָׁם: הֵמָּה עִם־בֵּית מִיכָה וְהֵמָּה הִכִּירוּ
אֶת־קוֹל הַנַּעַר הַלֵּוִי וַיָּסֻרוּ שָׁם וַיֹּאמְרוּ לוֹ מִי־הֱבִיאֲךָ
4 הֲלֹם וּמָה־אַתָּה עֹשֶׂה בָּזֶה וּמַה־לְּךָ פֹּה: וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
כָּזֶה וְכָזֶה עָשָׂה לִי מִיכָה וַיִּשְׂכְּרֵנִי וָאֱהִי־לוֹ לְכֹהֵן:
ה וַיֹּאמְרוּ לוֹ שְׁאַל־נָא בֶאֱלֹהִים וְנֵדְעָה הֲתַצְלַח דַּרְכֵּנוּ

Qui ad Michæ ædes delati, domesticum

6 אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ הֹלְכִים עָלֶיהָ: וַיֹּאמֶר לָהֶם הַכֹּהֵן לְכוּ

לְשָׁלוֹם נֹכַח יְהוָה דַּרְכְּכֶם אֲשֶׁר תֵּלְכוּ־בָהּ׃ *oraculum prius consulunt.*
וַיֵּלְכוּ חֲמֵשֶׁת הָאֲנָשִׁים וַיָּבֹאוּ לָיְשָׁה וַיִּרְאוּ 7
אֶת־הָעָם אֲשֶׁר־בְּקִרְבָּהּ יוֹשֶׁבֶת לָבֶטַח כְּמִשְׁפַּט
צִידנִים שֹׁקֵט ׀ וּבֹטֵחַ וְאֵין־מַכְלִים דָּבָר בָּאָרֶץ יוֹרֵשׁ
עֶצֶר וְרַחוֹקִים הֵמָּה מִצִּידנִים וְדָבָר אֵין לָהֶם עִם־אָדָם׃
וַיָּבֹאוּ אֶל־אֲחֵיהֶם צָרְעָה וְאֶשְׁתָּאֹל וַיֹּאמְרוּ לָהֶם 8
אֲחֵיהֶם מָה אַתֶּם׃ וַיֹּאמְרוּ קוּמָה וְנַעֲלֶה עֲלֵיהֶם כִּי 9
רָאִינוּ אֶת־הָאָרֶץ וְהִנֵּה טוֹבָה מְאֹד וְאַתֶּם מַחְשִׁים אַל־
תֵּעָצְלוּ לָלֶכֶת לָבֹא לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ׃ כְּבֹאֲכֶם ׀
תָּבֹאוּ ׀ אֶל־עַם בֹּטֵחַ וְהָאָרֶץ רְחַבַת יָדָיִם כִּי־נְתָנָהּ
אֱלֹהִים בְּיֶדְכֶם מָקוֹם אֲשֶׁר אֵין־שָׁם מַחְסוֹר כָּל־דָּבָר
אֲשֶׁר בָּאָרֶץ׃ וַיִּסְעוּ מִשָּׁם מִמִּשְׁפַּחַת 11 *Dani & armati finibus suis excedunt ad occupandum Laischum.*
הַדָּנִי מִצָּרְעָה וּמֵאֶשְׁתָּאֹל שֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ חֲגוּר כְּלֵי
מִלְחָמָה׃ וַיַּעֲלוּ וַיַּחֲנוּ בִּקְרִיַת יְעָרִים בִּיהוּדָה עַל־כֵּן 12
קָרְאוּ לַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנֵה־דָן עַד הַיּוֹם הַזֶּה הִנֵּה
אַחֲרֵי קִרְיַת יְעָרִים׃ וַיַּעַבְרוּ מִשָּׁם הַר־אֶפְרַיִם וַיָּבֹאוּ 13
עַד־בֵּית מִיכָה׃ וַיַּעֲנוּ חֲמֵשֶׁת הָאֲנָשִׁים הַהֹלְכִים לְרַגֵּל 14
אֶת־הָאָרֶץ לַיִשׁ וַיֹּאמְרוּ אֶל־אֲחֵיהֶם הֲיִדַעְתֶּם כִּי יֶשׁ
בַּבָּתִּים הָאֵלֶּה אֵפוֹד וּתְרָפִים וּפֶסֶל וּמַסֵּכָה וְעַתָּה דְּעוּ
מַה־תַּעֲשׂוּ׃ וַיָּסוּרוּ שָׁמָּה וַיָּבֹאוּ אֶל־בֵּית־הַנַּעַר הַלֵּוִי טו
בֵּית מִיכָה וַיִּשְׁאֲלוּ־לוֹ לְשָׁלוֹם׃ וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ חֲגוּרִים 16
כְּלֵי מִלְחַמְתָּם נִצָּבִים פֶּתַח הַשַּׁעַר אֲשֶׁר מִבְּנֵי־דָן׃
וַיַּעֲלוּ חֲמֵשֶׁת הָאֲנָשִׁים הַהֹלְכִים לְרַגֵּל אֶת־הָאָרֶץ 17
בָּאוּ שָׁמָּה לָקְחוּ אֶת־הַפֶּסֶל וְאֶת־הָאֵפוֹד וְאֶת־
הַתְּרָפִים וְאֶת־הַמַּסֵּכָה וְהַכֹּהֵן נִצָּב פֶּתַח הַשַּׁעַר וְשֵׁשׁ־
מֵאוֹת הָאִישׁ הֶחָגוּר כְּלֵי הַמִּלְחָמָה׃ וְאֵלֶּה בָּאוּ בֵּית 18 *Ex itinere ad Michæ sacrarium deflectunt, istumque sacerdotem*
מִיכָה וַיִּקְחוּ אֶת־פֶּסֶל הָאֵפוֹד וְאֶת־הַתְּרָפִים וְאֶת־
הַמַּסֵּכָה וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הַכֹּהֵן מָה אַתֶּם עֹשִׂים׃ וַיֹּאמְרוּ 19

לוֹ הַחֲרֵשׁ שִׂים־יָדְךָ עַל־פִּיךָ וְלֵךְ עִמָּנוּ וֶהְיֵה־לָנוּ לְאָב
וְלְכֹהֵן הֲטוֹב בְּעֵינֶיךָ כֹּהֵן לְבֵית אִישׁ אֶחָד אוֹ הֱיוֹתְךָ
כ כֹהֵן לְשֵׁבֶט וּלְמִשְׁפָּחָה בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיִּיטַב לֵב הַכֹּהֵן
וַיִּקַּח אֶת־הָאֵפוֹד וְאֶת־הַתְּרָפִים וְאֶת־הַפֶּסֶל וַיָּבֹא
21 בְּקֶרֶב הָעָם׃ וַיִּפְנוּ וַיֵּלֵכוּ וַיָּשִׂימוּ אֶת־הַטַּף וְאֶת־
22 הַמִּקְנֶה וְאֶת־הַכְּבוּדָּה לְפְנֵיהֶם׃ הֵמָּה הִרְחִיקוּ מִבֵּית הר׳ בונש
מִיכָה וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר בַּבָּתִּים אֲשֶׁר עִם־בֵּית מִיכָה
23 נִזְעֲקוּ וַיַּדְבִּיקוּ אֶת־בְּנֵי־דָן׃ וַיִּקְרְאוּ אֶל־בְּנֵי־דָן וַיַּסֵּבּוּ
24 פְּנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ לְמִיכָה מַה־לְּךָ כִּי נִזְעָקְתָּ׃ וַיֹּאמֶר אֶת־
אֱלֹהַי אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי לְקַחְתֶּם וְאֶת־הַכֹּהֵן וַתֵּלְכוּ וּמַה־
כה לִּי עוֹד וּמַה־זֶּה תֹּאמְרוּ אֵלַי מַה־לָּךְ׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו
בְּנֵי־דָן אַל־תַּשְׁמַע קוֹלְךָ עִמָּנוּ פֶּן־יִפְגְּעוּ בָכֶם אֲנָשִׁים
26 מָרֵי נֶפֶשׁ וְאָסַפְתָּה נַפְשְׁךָ וְנֶפֶשׁ בֵּיתֶךָ׃ וַיֵּלְכוּ בְנֵי־דָן
לְדַרְכָּם וַיַּרְא מִיכָה כִּי־חֲזָקִים הֵמָּה מִמֶּנּוּ וַיִּפֶן וַיָּשָׁב
27 אֶל־בֵּיתוֹ׃ וְהֵמָּה לָקְחוּ אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה מִיכָה וְאֶת־
הַכֹּהֵן אֲשֶׁר הָיָה־לוֹ וַיָּבֹאוּ עַל־לַיִשׁ עַל־עַם שֹׁקֵט וּבֹטֵחַ
28 וַיַּכּוּ אוֹתָם לְפִי־חָרֶב וְאֶת־הָעִיר שָׂרְפוּ בָאֵשׁ׃ וְאֵין
מַצִּיל כִּי רְחוֹקָה הִיא מִצִּידוֹן וְדָבָר אֵין לָהֶם עִם־אָדָם
וְהִיא בָּעֵמֶק אֲשֶׁר לְבֵית־רְחוֹב וַיִּבְנוּ אֶת־הָעִיר
29 וַיֵּשְׁבוּ בָהּ׃ וַיִּקְרְאוּ שֵׁם־הָעִיר דָּן כְּשֵׁם דָּן אֲבִיהֶם
וזל׳ בונש אֲשֶׁר יוּלַד לְיִשְׂרָאֵל וְאוּלָם לַיִשׁ שֵׁם־הָעִיר
לָרִאשֹׁנָה׃ וַיָּקִימוּ לָהֶם בְּנֵי־דָן אֶת־הַפֶּסֶל וְיוֹנָתָן
נ׳ חלויה בֶּן־גֵּרְשֹׁם בֶּן־מְנַשֶּׁה הוּא וּבָנָיו הָיוּ כֹהֲנִים לְשֵׁבֶט
31 הַדָּנִי עַד־יוֹם גְּלוֹת הָאָרֶץ׃ וַיָּשִׂימוּ לָהֶם אֶת־
פֶּסֶל מִיכָה אֲשֶׁר עָשָׂה כָּל־יְמֵי הֱיוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים
אוט בְּשִׁלֹה׃ וַיְהִי בַּיָּמִים הָהֵם וּמֶלֶךְ אֵין
בְּיִשְׂרָאֵל וַיְהִי אִישׁ לֵוִי גָּר בִּירְכְּתֵי הַר־אֶפְרַיִם וַיִּקַּח־לוֹ
2 אִשָּׁה פִּילֶגֶשׁ מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה׃ וַתִּזְנֶה עָלָיו פִּילַגְשׁוֹ

וַתֵּלֶךְ

cum sacris suis, ex ista familia in universam suam tribum transferunt.

Laischum ex improviso occupant.

Ipsi autem idolo serviunt.

Cap. XIX. Causa motus civilis enarratur. Levita quidam concu-

וַתֵּלֶךְ מֵאִתּוֹ אֶל־בֵּית אָבִיהָ אֶל־בֵּית לֶחֶם יְהוּדָה binam, à se ad parentis
וַתְּהִי־שָׁם יָמִים אַרְבָּעָה חֳדָשִׁים: וַיָּקָם אִישָׁהּ וַיֵּלֶךְ 3 ædes digref-
אַחֲרֶיהָ לְדַבֶּר עַל־לִבָּהּ לַהֲשִׁיבָהּ וְנַעֲרוֹ עִמּוֹ וְצֶמֶד sam, repe-
חֲמֹרִים וַתְּבִיאֵהוּ בֵּית אָבִיהָ וַיִּרְאֵהוּ אֲבִי הַנַּעֲרָה tens, Beth-
וַיִּשְׂמַח לִקְרָאתוֹ: וַיַּחֲזֵק־בּוֹ חְתְנוֹ אֲבִי הַנַּעֲרָה וַיֵּשֶׁב 4 lehemum
אִתּוֹ שְׁלֹשֶׁת יָמִים וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ וַיָּלִינוּ שָׁם: וַיְהִי בַּיּוֹם ה venit.
הָרְבִיעִי וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וַיָּקָם לָלֶכֶת וַיֹּאמֶר אֲבִי הַנַּעֲרָה
הת׳ בקמץ אֶל־חֲתָנוֹ סְעָד לִבְּךָ פַּת־לֶחֶם וְאַחַר תֵּלֵכוּ: וַיֵּשְׁבוּ 6
וַיֹּאכְלוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו וַיִּשְׁתּוּ וַיֹּאמֶר אֲבִי הַנַּעֲרָה אֶל־
הָאִישׁ הוֹאֶל־נָא וְלִין וְיִטַב לִבֶּךָ: וַיָּקָם הָאִישׁ לָלֶכֶת 7
וַיִּפְצַר־בּוֹ חְתְנוֹ וַיָּשָׁב וַיָּלֶן שָׁם: וַיַּשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר בַּיּוֹם 8
הַחֲמִישִׁי לָלֶכֶת וַיֹּאמֶר אֲבִי הַנַּעֲרָה סְעָד־נָא לִבֶּךָ
וְהִתְמַהְמְהוּ עַד־נְטוֹת הַיּוֹם וַיֹּאכְלוּ שְׁנֵיהֶם: וַיָּקָם 9
הָאִישׁ לָלֶכֶת הוּא וּפִילַגְשׁוֹ וְנַעֲרוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ חְתְנוֹ אֲבִי
הַנַּעֲרָה הִנֵּה־נָא רָפָה הַיּוֹם לַעֲרֹב לִינוּ־נָא הִנֵּה חַנּוֹת
הַיּוֹם לִין פֹּה וְיִיטַב לִבֶּךָ וְהַשְׁכִּמְתֶּם מָחָר לְדַרְכְּכֶם
וְהָלַכְתָּ לְאָהֳלֶךָ: וְלֹא־אָבָה הָאִישׁ לָלוּן וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ 10
וַיָּבֹא עַד־נֹכַח יְבוּס הִיא יְרוּשָׁלִָם וְעִמּוֹ צֶמֶד חֲמוֹרִים
חֲבוּשִׁים וּפִילַגְשׁוֹ עִמּוֹ: הֵם עִם־יְבוּס וְהַיּוֹם רַד 11
מְאֹד וַיֹּאמֶר הַנַּעַר אֶל־אֲדֹנָיו לְכָה־נָּא וְנָסוּרָה אֶל־
עִיר־הַיְבוּסִי הַזֹּאת וְנָלִין בָּהּ: וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲדֹנָיו לֹא 12
נָסוּר אֶל־עִיר נָכְרִי אֲשֶׁר לֹא־מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵנָּה וְעָבַרְנוּ
עַד־גִּבְעָה: וַיֹּאמֶר לְנַעֲרוֹ לֵךְ וְנִקְרְבָה בְּאַחַד 13
הַמְּקֹמוֹת וְלַנּוּ בַּגִּבְעָה אוֹ בָרָמָה: וַיַּעַבְרוּ וַיֵּלֵכוּ 14
וַתָּבֹא לָהֶם הַשֶּׁמֶשׁ אֵצֶל הַגִּבְעָה אֲשֶׁר לְבִנְיָמִן: וַיָּסֻרוּ מו Domum re-
שָׁם לָבוֹא לָלוּן בַּגִּבְעָה וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב בִּרְחֹב הָעִיר וְאֵין vertens, ur-
אִישׁ מַאַסְפוֹ־אוֹתָם הַבַּיְתָה לָלוּן: וְהִנֵּה־אִישׁ זָקֵן בָּא 16 gente nocte,
מִן־מַעֲשֵׂהוּ מִן־הַשָּׂדֶה בָּעֶרֶב וְהָאִישׁ מֵהַר אֶפְרַיִם Gibeam,
והוא qua à Bin-
jamitis in-
colebatur,
divertit.

17 וְהוּא־גָר בַּגִּבְעָה וְאַנְשֵׁי הַמָּקוֹם בְּנֵי יְמִינִי׃ וַיִּשָּׂא
עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־הָאִישׁ הָאֹרֵחַ בִּרְחוֹב הָעִיר וַיֹּאמֶר הָאִישׁ
18 הַזָּקֵן אָנָה תֵלֵךְ וּמֵאַיִן תָּבוֹא׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו עֹבְרִים
אֲנַחְנוּ מִבֵּית־לֶחֶם יְהוּדָה עַד־יַרְכְּתֵי הַר־אֶפְרַיִם מִשָּׁם
אָנֹכִי וָאֵלֵךְ עַד־בֵּית־לֶחֶם יְהוּדָה וְאֶת־בֵּית יְהוָה אֲנִי
19 הֹלֵךְ וְאֵין אִישׁ מְאַסֵּף אוֹתִי הַבָּיְתָה׃ וְגַם־תֶּבֶן גַּם־
מִסְפּוֹא יֵשׁ לַחֲמוֹרֵינוּ וְגַם לֶחֶם וָיַיִן יֶשׁ־לִי וְלַאֲמָתֶךָ
כ וְלַנַּעַר עִם־עֲבָדֶיךָ אֵין מַחְסוֹר כָּל־דָּבָר׃ וַיֹּאמֶר הָאִישׁ
הַזָּקֵן שָׁלוֹם לָךְ רַק כָּל־מַחְסוֹרְךָ עָלַי רַק בָּרְחוֹב אַל־
21 תָּלַן׃ וַיְבִיאֵהוּ לְבֵיתוֹ וַיָּבוֹל לַחֲמוֹרִים וַיִּרְחֲצוּ רַגְלֵיהֶם ויבל קרי
22 וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ׃ הֵמָּה מֵיטִיבִים אֶת־לִבָּם וְהִנֵּה אַנְשֵׁי
הָעִיר אַנְשֵׁי בְנֵי־בְלִיַּעַל נָסַבּוּ אֶת־הַבַּיִת מִתְדַּפְּקִים
עַל־הַדָּלֶת וַיֹּאמְרוּ אֶל־הָאִישׁ בַּעַל הַבַּיִת הַזָּקֵן לֵאמֹר
23 הוֹצֵא אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר־בָּא אֶל־בֵּיתְךָ וְנֵדָעֶנּוּ׃ וַיֵּצֵא
אֲלֵיהֶם הָאִישׁ בַּעַל הַבַּיִת וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַל־אַחַי אַל־
תָּרֵעוּ נָא אַחֲרֵי אֲשֶׁר־בָּא הָאִישׁ הַזֶּה אֶל־בֵּיתִי אַל־
24 תַּעֲשׂוּ אֶת־הַנְּבָלָה הַזֹּאת׃ הִנֵּה בִתִּי הַבְּתוּלָה
וּפִילַגְשֵׁהוּ אוֹצִיאָה־נָא אוֹתָם וְעַנּוּ אוֹתָם וַעֲשׂוּ לָהֶם
הַטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם וְלָאִישׁ הַזֶּה לֹא תַעֲשׂוּ דְּבַר הַנְּבָלָה
כה הַזֹּאת׃ וְלֹא־אָבוּ הָאֲנָשִׁים לִשְׁמֹעַ לוֹ וַיַּחֲזֵק הָאִישׁ
בְּפִילַגְשׁוֹ וַיֹּצֵא אֲלֵיהֶם הַחוּץ וַיֵּדְעוּ אוֹתָהּ וַיִּתְעַלְלוּ־בָהּ
כָּל־הַלַּיְלָה עַד־הַבֹּקֶר וַיְשַׁלְּחוּהָ בַּעֲלוֹת הַשָּׁחַר׃ בעלות ק׳
26 וַתָּבֹא הָאִשָּׁה לִפְנוֹת הַבֹּקֶר וַתִּפֹּל פֶּתַח בֵּית־הָאִישׁ
27 אֲשֶׁר־אֲדוֹנֶיהָ שָׁם עַד־הָאוֹר׃ וַיָּקָם אֲדֹנֶיהָ בַּבֹּקֶר
וַיִּפְתַּח דַּלְתוֹת הַבַּיִת וַיֵּצֵא לָלֶכֶת לְדַרְכּוֹ וְהִנֵּה הָאִשָּׁה
28 פִּילַגְשׁוֹ נֹפֶלֶת פֶּתַח הַבַּיִת וְיָדֶיהָ עַל־הַסָּף׃ וַיֹּאמֶר
אֵלֶיהָ קוּמִי וְנֵלֵכָה וְאֵין עֹנֶה וַיִּקָּחֶהָ עַל־הַחֲמוֹר וַיָּקָם
29 הָאִישׁ וַיֵּלֶךְ לִמְקֹמוֹ׃ וַיָּבֹא אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּקַּח אֶת־
המאכלת

Cives hospitem circumobsident, stupro eum subdere parantes: qui tandem concubinæ suæ corpus ipsorum libidini permittere cogitur.

Illa, ex acceptâ per totam noctem contumeliâ, manè mortua invenitur.

29 Levita in testimonium diri

facinoris membra ejus, in 12 discissa partes, per 12 tribus dimittit.

הַמְאַכֶּלֶת וַיֶּחֱזַק בְּפִילַגְשׁוֹ וַיְנַתְּחָהּ לַעֲצָמֶיהָ לִשְׁנֵים עָשָׂר נְתָחִים וַיְשַׁלְּחֵהָ בְּכֹל גְּבוּל יִשְׂרָאֵל׃ וְהָיָה כָּל־ 30
הָרֹאֶה וְאָמַר לֹא־נִהְיְתָה וְלֹא נִרְאֲתָה כְּזֹאת לְמִיּוֹם עֲלוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד הַיּוֹם הַזֶּה שִׂימוּ־

Cap. XX.

Quod ubi omnibus compertum, undecim reliquæ tribus publicum conventum indicunt.

לָכֶם עָלֶיהָ עֲצוּ וְדַבֵּרוּ׃ וַיֵּצְאוּ כָּל־בְּנֵי כ א
יִשְׂרָאֵל וַתִּקָּהֵל הָעֵדָה כְּאִישׁ אֶחָד לְמִדָּן וְעַד־בְּאֵר שֶׁבַע וְאֶרֶץ הַגִּלְעָד אֶל־יְהוָה הַמִּצְפָּה׃ וַיִּתְיַצְּבוּ פִּנּוֹת 2
כָּל־הָעָם כֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בִּקְהַל עַם הָאֱלֹהִים אַרְבַּע מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי שֹׁלֵף חָרֶב׃ וַיִּשְׁמְעוּ בְּנֵי 3
בִנְיָמִן כִּי־עָלוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הַמִּצְפָּה וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דַּבְּרוּ אֵיכָה נִהְיְתָה הָרָעָה הַזֹּאת׃ וַיַּעַן הָאִישׁ הַלֵּוִי 4
אִישׁ הָאִשָּׁה הַנִּרְצָחָה וַיֹּאמַר הַגִּבְעָתָה אֲשֶׁר לְבִנְיָמִן בָּאתִי אֲנִי וּפִילַגְשִׁי לָלוּן׃ וַיָּקֻמוּ עָלַי בַּעֲלֵי הַגִּבְעָה וַיָּסַבּוּ ה
עָלַי אֶת־הַבַּיִת לַיְלָה אוֹתִי דָמּוּ לַהֲרֹג וְאֶת־פִּילַגְשִׁי עִנּוּ וַתָּמֹת׃ וָאֹחֶז בְּפִילַגְשִׁי וָאֲנַתְּחָהּ וָאֲשַׁלְּחָהּ בְּכֹל־שְׂדֵה 6
נַחֲלַת יִשְׂרָאֵל כִּי עָשׂוּ זִמָּה וּנְבָלָה בְּיִשְׂרָאֵל׃ הִנֵּה 7
כֻלְּכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָבוּ לָכֶם דָּבָר וְעֵצָה הֲלֹם׃ וַיָּקָם 8
כָּל־הָעָם כְּאִישׁ אֶחָד לֵאמֹר לֹא נֵלֵךְ אִישׁ לְאָהֳלוֹ וְלֹא נָסוּר אִישׁ לְבֵיתוֹ׃ וְעַתָּה זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה לַגִּבְעָה 9
עָלֶיהָ בְּגוֹרָל׃ וְלָקַחְנוּ עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים לַמֵּאָה לְכָל 10
שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וּמֵאָה לָאֶלֶף וְאֶלֶף לָרְבָבָה לָקַחַת צֵדָה לָעָם לַעֲשׂוֹת לְבוֹאָם לְגֶבַע בִּנְיָמִן כְּכָל־הַנְּבָלָה אֲשֶׁר עָשְׂתָה בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיֵּאָסֵף כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֶל־הָעִיר 11
כְּאִישׁ אֶחָד חֲבֵרִים׃ וַיִּשְׁלְחוּ שִׁבְטֵי 12

Reos istius sceleris à Binjaminitis sibi tradi petunt: & in contumaces bellum decernunt.

יִשְׂרָאֵל אֲנָשִׁים בְּכָל־שִׁבְטֵי בִנְיָמִן לֵאמֹר מָה הָרָעָה הַזֹּאת אֲשֶׁר נִהְיְתָה בָּכֶם׃ וְעַתָּה תְּנוּ אֶת־הָאֲנָשִׁים 13
בְּנֵי־בְלִיַּעַל אֲשֶׁר בְּגִבְעָה וְנָמִיתֵם וּנְבַעֲרָה רָעָה מִיִּשְׂרָאֵל וְלֹא אָבוּ ס בְּנֵי בִנְיָמִן לִשְׁמֹעַ בְּקוֹל אֲחֵיהֶם בְּנֵי קרי ולא כתיב בְּנֵי

בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל׃

14 וַיֵּאָסְפוּ בְנֵי־בִנְיָמִן מִן־הֶעָרִים הַגִּבְעָתָה לָצֵאת
טו לַמִּלְחָמָה עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּתְפָּקְדוּ בְנֵי בִנְיָמִן בַּיּוֹם
הַהוּא מֵהֶעָרִים עֶשְׂרִים וְשִׁשָּׁה אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חָרֶב
לְבַד מִיּוֹשְׁבֵי הַגִּבְעָה הִתְפָּקְדוּ שְׁבַע מֵאוֹת אִישׁ בָּחוּר׃
16 מִכֹּל׀ הָעָם הַזֶּה שְׁבַע מֵאוֹת אִישׁ בָּחוּר אִטֵּר יַד־יְמִינוֹ
כָּל־זֶה קֹלֵעַ בָּאָבֶן אֶל־הַשַּׂעֲרָה וְלֹא יַחֲטִא׃
17 וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל הִתְפָּקְדוּ לְבַד מִבִּנְיָמִן
אַרְבַּע מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חָרֶב כָּל־זֶה אִישׁ
18 מִלְחָמָה׃ וַיָּקֻמוּ וַיַּעֲלוּ בֵּית־אֵל וַיִּשְׁאֲלוּ בֵאלֹהִים וַיֹּאמְרוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִי יַעֲלֶה־לָּנוּ בַּתְּחִלָּה לַמִּלְחָמָה עִם־בְּנֵי
19 בִנְיָמִן וַיֹּאמֶר יְהוָה יְהוּדָה בַּתְּחִלָּה׃ וַיָּקוּמוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
כ בַּבֹּקֶר וַיַּחֲנוּ עַל־הַגִּבְעָה׃ וַיֵּצֵא אִישׁ יִשְׂרָאֵל לַמִּלְחָמָה
עִם־בִּנְיָמִן וַיַּעַרְכוּ אִתָּם אִישׁ־יִשְׂרָאֵל מִלְחָמָה אֶל־
21 הַגִּבְעָה׃ וַיֵּצְאוּ בְנֵי־בִנְיָמִן מִן־הַגִּבְעָה וַיַּשְׁחִיתוּ בְיִשְׂרָאֵל
22 בַּיּוֹם הַהוּא שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ אָרְצָה׃ וַיִּתְחַזֵּק
הָעָם אִישׁ יִשְׂרָאֵל וַיֹּסִפוּ לַעֲרֹךְ מִלְחָמָה בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר
23 עָרְכוּ־שָׁם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן׃ וַיַּעֲלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיִּבְכּוּ
לִפְנֵי־יְהוָה עַד־הָעֶרֶב וַיִּשְׁאֲלוּ בַיהוָה לֵאמֹר הַאוֹסִיף
לָגֶשֶׁת לַמִּלְחָמָה עִם־בְּנֵי בִנְיָמִן אָחִי וַיֹּאמֶר יְהוָה עֲלוּ
24 אֵלָיו׃ וַיִּקְרְבוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־בְּנֵי
כה בִנְיָמִן בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי׃ וַיֵּצֵא בִנְיָמִן לִקְרָאתָם מִן־הַגִּבְעָה
בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי וַיַּשְׁחִיתוּ בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד שְׁמֹנַת עָשָׂר אֶלֶף
26 אִישׁ אָרְצָה כָּל־אֵלֶּה שֹׁלְפֵי חָרֶב׃ וַיַּעֲלוּ כָל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְכָל־הָעָם וַיָּבֹאוּ בֵּית־אֵל וַיִּבְכּוּ וַיֵּשְׁבוּ שָׁם לִפְנֵי
יְהוָה וַיָּצוֹמוּ בַיּוֹם־הַהוּא עַד־הָעֶרֶב וַיַּעֲלוּ עֹלוֹת
27 וּשְׁלָמִים לִפְנֵי יְהוָה׃ וַיִּשְׁאֲלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּיהוָה וְשָׁם
28 אֲרוֹן בְּרִית הָאֱלֹהִים בַּיָּמִים הָהֵם׃ וּפִינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר
בן

Sed duobus præliis malè pugnatum.

Itaque ad Dominum placandum

בֶּן־אַהֲרֹן עֹמֵד׀ לְפָנָיו בַּיָּמִים הָהֵם לֵאמֹר הַאוֹסִף עוֹד convertuntur.
לָצֵאת לַמִּלְחָמָה עִם־בְּנֵי בִנְיָמִן אָחִי אִם־אֶחְדָּל וַיֹּאמֶר
יְהוָה עֲלוּ כִּי מָחָר אֶתְּנֶנּוּ בְיָדֶךָ׃ וַיָּשֶׂם יִשְׂרָאֵל אֹרְבִים 29
אֶל־הַגִּבְעָה סָבִיב׃ וַיַּעֲלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל ל Quo reconciliato, tertio demum prælio Binjamitas superant,
אֶל־בְּנֵי בִנְיָמִן בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיַּעַרְכוּ אֶל־הַגִּבְעָה
כְּפַעַם בְּפָעַם׃ וַיֵּצְאוּ בְנֵי־בִנְיָמִן לִקְרַאת הָעָם הֻנְתְּקוּ 31
מִן־הָעִיר וַיָּחֵלּוּ לְהַכּוֹת מֵהָעָם חֲלָלִים כְּפַעַמִּים בְּפַעַם הל דגושה
בַּמְסִלּוֹת אֲשֶׁר אַחַת עֹלָה בֵית־אֵל וְאַחַת גִּבְעָתָה
בַּשָּׂדֶה כִּשְׁלֹשִׁים אִישׁ בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי בִנְיָמִן 32
נִגָּפִים הֵם לְפָנֵינוּ כְּבָרִאשֹׁנָה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אָמְרוּ נָנוּסָה
וְנִתַּקְנוּהוּ מִן־הָעִיר אֶל־הַמְּסִלּוֹת׃ וְכָל־ אִישׁ יִשְׂרָאֵל 33 הק׳ דגושה
קָמוּ מִמְּקוֹמוֹ וַיַּעַרְכוּ בְּבַעַל תָּמָר וְאֹרֵב יִשְׂרָאֵל מִנִּיחַ
מִמְּקֹמוֹ מִמַּעֲרֵה־גָבַע׃ וַיָּבֹאוּ מִנֶּגֶד לַגִּבְעָה עֲשֶׂרֶת 34
אֲלָפִים אִישׁ בָּחוּר מִכֹּל־יִשְׂרָאֵל וְהַמִּלְחָמָה כָּבְדָה
וְהֵם לֹא יָדְעוּ כִּי־נְגָעָת עֲלֵיהֶם הָרָעָה׃
וַיִּגֹּף יְהוָה׀ אֶת־בִּנְיָמִן לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּשְׁחִיתוּ Caduntque ad internecionem, sexcentis modò exceptis.
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּבִנְיָמִן בַּיּוֹם הַהוּא עֶשְׂרִים
וַחֲמִשָּׁה אֶלֶף וּמֵאָה אִישׁ כָּל־אֵלֶּה שֹׁלֵף חָרֶב׃ וַיִּרְאוּ 36
בְּנֵי־בִנְיָמִן כִּי נִגָּפוּ וַיִּתְּנוּ אִישׁ־יִשְׂרָאֵל מָקוֹם לְבִנְיָמִן כִּי
בָטְחוּ אֶל־הָאֹרֵב אֲשֶׁר שָׂמוּ עַל־הַגִּבְעָה׃ וְהָאֹרֵב 37
הֵחִישׁוּ וּפָשְׁטוּ אֶל־הַגִּבְעָה וַיִּמְשֹׁךְ הָאֹרֵב וַיַּךְ אֶת־כָּל־
הָעִיר לְפִי־חָרֶב׃ וְהַמּוֹעֵד הָיָה לָאִישׁ יִשְׂרָאֵל עִם־ 38
הָאֹרֵב הָרֶב לְהַעֲלוֹתָם מַשְׂאֵת הֶעָשָׁן מִן־הָעִיר׃
וַיַּהֲפֹךְ אִישׁ־יִשְׂרָאֵל בַּמִּלְחָמָה וּבִנְיָמִן הֵחֵל לְהַכּוֹת 9
חֲלָלִים בְּאִישׁ־יִשְׂרָאֵל כִּשְׁלֹשִׁים אִישׁ כִּי אָמְרוּ אַךְ נָגוּף
נָגֹף הוּא לְפָנֵינוּ כַּמִּלְחָמָה הָרִאשֹׁנָה׃ וְהַמַּשְׂאֵת הֵחֵלָּה מ
לַעֲלוֹת מִן־הָעִיר עַמּוּד עָשָׁן וַיִּפֶן בִּנְיָמִן אֲחֹרָיו
וְהִנֵּה עָלָה כְלִיל־הָעִיר הַשָּׁמָיְמָה׃ וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל הָפַךְ 41
ויבהל

42 וַיִּפְנוּ לִפְנֵי אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֶל־דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר וְהַמִּלְחָמָה
הִדְבִּיקַתְהוּ וַאֲשֶׁר מֵהֶעָרִים מַשְׁחִיתִים אוֹתוֹ בְּתוֹכוֹ׃
43 כִּתְּרוּ אֶת־בִּנְיָמִן הִרְדִּיפֻהוּ מְנוּחָה הִדְרִיכֻהוּ עַד נֹכַח
44 הַגִּבְעָה מִמִּזְרַח־שָׁמֶשׁ׃ וַיִּפְּלוּ מִבִּנְיָמִן שְׁמֹנָה־עָשָׂר
מה אֶלֶף אִישׁ אֶת־כָּל־אֵלֶּה אַנְשֵׁי חָיִל׃ וַיִּפְנוּ וַיָּנֻסוּ
הַמִּדְבָּרָה אֶל־סֶלַע הָרִמּוֹן וַיְעוֹלְלֻהוּ בַּמְסִלּוֹת חֲמֵשֶׁת
אֲלָפִים אִישׁ וַיְדַבְּקוּ אַחֲרָיו עַד־גִּדְעֹם וַיַּכּוּ מִמֶּנּוּ
46 אַלְפַּיִם אִישׁ׃ וַיִּהְיוּ כָּל־הַנֹּפְלִים מִבִּנְיָמִן עֶשְׂרִים
וַחֲמִשָּׁה אֶלֶף אִישׁ שְׁלֻף חָרֶב בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־כָּל־אֵלֶּה
47 אַנְשֵׁי־חָיִל׃ וַיִּפְנוּ וַיָּנֻסוּ הַמִּדְבָּרָה אֶל־סֶלַע הָרִמּוֹן שֵׁשׁ
48 מֵאוֹת אִישׁ וַיֵּשְׁבוּ בְּסֶלַע רִמּוֹן אַרְבָּעָה חֳדָשִׁים׃ וְאִישׁ
יִשְׂרָאֵל שָׁבוּ אֶל־בְּנֵי בִנְיָמִן וַיַּכּוּם לְפִי־חָרֶב מֵעִיר מְתֹם
עַד־בְּהֵמָה עַד כָּל־הַנִּמְצָא גַּם כָּל־הֶעָרִים הַנִּמְצָאוֹת
א כא שִׁלְּחוּ בָאֵשׁ׃ וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל נִשְׁבַּע בַּמִּצְפָּה לֵאמֹר

Cap. XXI. *Israëlitas tandem miseratio subit Binjamitarum, & à Deo consilium servandæ istius tribus exorant.*

2 אִישׁ מִמֶּנּוּ לֹא־יִתֵּן בִּתּוֹ לְבִנְיָמִן לְאִשָּׁה׃ וַיָּבֹא הָעָם בֵּית־
אֵל וַיֵּשְׁבוּ שָׁם עַד־הָעֶרֶב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים וַיִּשְׂאוּ קוֹלָם
3 וַיִּבְכּוּ בְכִי גָדוֹל׃ וַיֹּאמְרוּ לָמָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הָיְתָה־
4 זֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל לְהַפְקֵד הַיּוֹם מִיִּשְׂרָאֵל שֵׁבֶט אֶחָד׃ וַיְהִי
מִמָּחֳרָת וַיַּשְׁכִּימוּ הָעָם וַיִּבְנוּ־שָׁם מִזְבֵּחַ וַיַּעֲלוּ עֹלוֹת
ה וּשְׁלָמִים׃ וַיֹּאמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִי אֲשֶׁר

Fabesitas delent, servatis solum 400 puellis, quas Binjamitis tradunt ad restaurandam sobolem.

לֹא־עָלְתָה בַקָּהָל מִכָּל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה כִּי
הַשְּׁבוּעָה הַגְּדוֹלָה הָיְתָה לַאֲשֶׁר לֹא־עָלְתָה אֶל־יְהוָה
6 הַמִּצְפָּה לֵאמֹר מוֹת יוּמָת׃ וַיִּנָּחֲמוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־
בִּנְיָמִן אֲחִיהֶם וַיֹּאמְרוּ נִגְרַע הַיּוֹם שֵׁבֶט אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל׃
7 מַה־נַּעֲשֶׂה לָהֶם לַנּוֹתָרִים לַנָּשִׁים וַאֲנַחְנוּ נִשְׁבַּעְנוּ
8 בַּיהוָה לְבִלְתִּי תֵת־לָהֶם מִבְּנוֹתֵינוּ לַנָּשִׁים׃ וַיֹּאמְרוּ
מִי אֶחָד מִשִּׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר לֹא־עָלְתָה אֶל־יְהוָה
המצפה

הַמִּצְפָּה וְהִנֵּה לֹא־בָא־אִישׁ אֶל־הַמַּחֲנֶה מִיָּבֵשׁ גִּלְעָד
אֶל־הַקָּהָל: וַיִּתְפְּקֹד הָעָם וְהִנֵּה אֵין־שָׁם אִישׁ מִיּוֹשְׁבֵי 9
יָבֵשׁ גִּלְעָד: וַיִּשְׁלְחוּ־שָׁם הָעֵדָה שְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף אִישׁ י
מִבְּנֵי הֶחָיִל וַיְצַוּוּ אוֹתָם לֵאמֹר לְכוּ וְהִכִּיתֶם אֶת־יוֹשְׁבֵי
יָבֵשׁ גִּלְעָד לְפִי־חָרֶב וְהַנָּשִׁים וְהַטָּף: וְזֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר 11
תַּעֲשׂוּ כָּל־זָכָר וְכָל־אִשָּׁה יֹדַעַת מִשְׁכַּב־זָכָר תַּחֲרִימוּ:
וַיִּמְצְאוּ מִיּוֹשְׁבֵי יָבֵשׁ גִּלְעָד אַרְבַּע מֵאוֹת נַעֲרָה בְתוּלָה 12
אֲשֶׁר לֹא־יָדְעָה אִישׁ לְמִשְׁכַּב זָכָר וַיָּבִאוּ אוֹתָם אֶל־
הַמַּחֲנֶה שִׁלֹה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן:
וַיִּשְׁלְחוּ כָּל־הָעֵדָה וַיְדַבְּרוּ אֶל־בְּנֵי בִנְיָמִן 13
אֲשֶׁר בְּסֶלַע רִמּוֹן וַיִּקְרְאוּ לָהֶם שָׁלוֹם: וַיָּשָׁב בִּנְיָמִן 14
בָּעֵת הַהִיא וַיִּתְּנוּ לָהֶם הַנָּשִׁים אֲשֶׁר חִיּוּ מִנְּשֵׁי יָבֵשׁ
גִּלְעָד וְלֹא־מָצְאוּ לָהֶם כֵּן: וְהָעָם נִחָם לְבִנְיָמִן טו
כִּי־עָשָׂה יְהוָה פֶּרֶץ בְּשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל:
וַיֹּאמְרוּ זִקְנֵי הָעֵדָה מַה־נַּעֲשֶׂה 16
לַנּוֹתָרִים לַנָּשִׁים כִּי־נִשְׁמְדָה מִבִּנְיָמִן אִשָּׁה:
וַיֹּאמְרוּ יְרֻשַּׁת פְּלֵיטָה לְבִנְיָמִן וְלֹא־יִמָּחֶה שֵׁבֶט 17
מִיִּשְׂרָאֵל: וַאֲנַחְנוּ לֹא־נוּכַל לָתֵת־לָהֶם נָשִׁים 18
מִבְּנוֹתֵינוּ כִּי־נִשְׁבְּעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אָרוּר נֹתֵן
אִשָּׁה לְבִנְיָמִן:
וַיֹּאמְרוּ הִנֵּה חַג־יְהוָה בְּשִׁלוֹ מִימִים יְמִימָה אֲשֶׁר 19 *Reliqui autem, ex*
מִצְּפוֹנָה לְבֵית־אֵל מִזְרְחָה הַשֶּׁמֶשׁ לִמְסִלָּה הָעֹלָה *composito,*
מִבֵּית־אֵל שְׁכֶמָה וּמִנֶּגֶב לִלְבוֹנָה: וַיְצַוּוּ אֶת־בְּנֵי בִנְיָמִן כ ויצווּ *virgines,*
לֵאמֹר לְכוּ וַאֲרַבְתֶּם בַּכְּרָמִים: וּרְאִיתֶם וְהִנֵּה אִם־ 21 *quæ Silunte*
יֵצְאוּ בְנוֹת־שִׁילוֹ לָחוּל בַּמְּחֹלוֹת וִיצָאתֶם מִן־הַכְּרָמִים *choros puel-*
וַחֲטַפְתֶּם לָכֶם אִישׁ אִשְׁתּוֹ מִבְּנוֹת שִׁילוֹ וְהָלַכְתֶּם אֶרֶץ *lares duce-*
בִּנְיָמִן: וְהָיָה כִּי־יָבֹאוּ אֲבוֹתָם אוֹ אֲחֵיהֶם לָרוֹב אֵלֵינוּ 22 לריב קרי *bant, ra-*
וְאָמַרְנוּ אֲלֵיהֶם חָנּוּנוּ אוֹתָם כִּי לֹא לָקַחְנוּ אִישׁ אִשְׁתּוֹ *piunt; pa-*
במלחמה *rentibusque*
ipsorum
placatis,
domum re-
vertuntur.

בַּמִּלְחָמָה כִּי לֹא אַתֶּם נְתַתֶּם לָהֶם כָּעֵת תֶּאְשָׁמוּ׃
23 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי בִנְיָמִן וַיִּשְׂאוּ נָשִׁים לְמִסְפָּרָם מִן־הַמְחֹלְלוֹת
אֲשֶׁר גָּזָלוּ וַיֵּלְכוּ וַיָּשׁוּבוּ אֶל־נַחֲלָתָם וַיִּבְנוּ אֶת־הֶעָרִים
24 וַיֵּשְׁבוּ בָהֶם׃ וַיִּתְהַלְּכוּ מִשָּׁם בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בָּעֵת הַהִיא
אִישׁ לְשִׁבְטוֹ וּלְמִשְׁפַּחְתּוֹ וַיֵּצְאוּ מִשָּׁם אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ׃
כה בַּיָּמִים הָהֵם אֵין מֶלֶךְ בְּיִשְׂרָאֵל אִישׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו
יַעֲשֶׂה׃

סכום פסוקים של ספר שופטים שש מאות ושמנה עשר׳ יראו את יי׳ קדשיו
סימן׃ וסדריו יד׳ דובב שפתי ישנים סימן׃ וקניו׳ וירעצו וירצצו
את בני ישראל׃

LIBER PRIMUS SAMUELIS, HEBRAICE, שמואל א

CAPUT I. א

א ויהי איש אחד מן הרמתים צופים מהר אפרים ושמו אלקנה בן ירחם בן אליהוא בן תחו הפטרת יום ראשון של ראש השנה
בן צוף אפרתי: ולו שתי נשים שם אחת חנה ושם
השנית פנינה ויהי לפנינה ילדים ולחנה אין ילדים:
ועלה האיש ההוא מעירו מימים ימימה להשתחות 3
ולזבח ליהוה צבאות בשלה ושם שני בני עלי חפני
ופנחס כהנים ליהוה: ויהי היום ויזבח אלקנה ונתן 4
לפנינה אשתו ולכל בניה ובנותיה מנות: ולחנה יתן ה
מנה אחת אפים כי את חנה אהב ויהוה סגר רחמה:
ו' הגושה וכעסתה צרתה גם כעס בעבור הרעמה כי סגר יהוה 6
בערחמה: וכן יעשה שנה בשנה מדי עלתה בבית 7
יהוה כן תכעסנה ותבכה ולא תאכל: ויאמר לה 8
אלקנה אישה חנה למה תבכי ולמה לא תאכלי
ולמה ירע לבבך הלוא אנכי טוב לך מעשרה בנים:
ותקם חנה אחרי אכלה בשלה ואחרי שתה ועלי 9
הכהן ישב על הכסא על מזוזת היכל יהוה: והיא י
מרת נפש ותתפלל על יהוה ובכה תבכה: ותדר 11
נדר ותאמר יהוה צבאות אם ראה תראה בעני
אמתך וזכרתני ולא תשכח את אמתך ונתתה
לאמתך זרע אנשים ונתתיו ליהוה כל ימי חייו ומורה
לא יעלה על ראשו: והיה כי הרבתה להתפלל לפני 12
יהוה ועלי שמר את פיה: חנה היא מדברת על 13
לבה רק שפתיה נעות וקולה לא ישמע ויחשבה עלי
לשכרה: ויאמר אליה עלי עד מתי תשתכרין הסירי 14
את

Elkana, Levita, quotannis Silumtem ad solenne sacrum contendit.

Uxor ejus Hanna, sterilitatis opprobrium diu perpessa, cum prolem à Deo peteret, vovet, si puer nascatur, sacrandum eum Domino.

טו אֶת־יֵינֵךְ מֵעָלָיִךְ: וַתַּעַן חַנָּה וַתֹּאמֶר לֹא אֲדֹנִי אִשָּׁה
קְשַׁת־רוּחַ אָנֹכִי וְיַיִן וְשֵׁכָר לֹא שָׁתִיתִי וָאֶשְׁפֹּךְ אֶת־
16 נַפְשִׁי לִפְנֵי יְהוָה: אַל־תִּתֵּן אֶת־אֲמָתְךָ לִפְנֵי בַּת־
17 בְּלִיָּעַל כִּי־מֵרֹב שִׂיחִי וְכַעְסִי דִּבַּרְתִּי עַד־הֲנָּה: וַיַּעַן
עֵלִי וַיֹּאמֶר לְכִי לְשָׁלוֹם וֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יִתֵּן אֶת־שֵׁלָתֵךְ
18 אֲשֶׁר שָׁאַלְתְּ מֵעִמּוֹ: וַתֹּאמֶר תִּמְצָא שִׁפְחָתְךָ חֵן
בְּעֵינֶיךָ וַתֵּלֶךְ הָאִשָּׁה לְדַרְכָּהּ וַתֹּאכַל וּפָנֶיהָ לֹא־הָיוּ
19 לָהּ עוֹד: וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וַיִּשְׁתַּחֲווּ לִפְנֵי יְהוָה וַיָּשֻׁבוּ
וַיָּבֹאוּ אֶל־בֵּיתָם הָרָמָתָה וְיָדַע אֶלְקָנָה אֶת־חַנָּה
כ אִשְׁתּוֹ וַיִּזְכְּרֶהָ יְהוָה: וַיְהִי לִתְקֻפוֹת הַיָּמִים וַתַּהַר חַנָּה
וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שְׁמוּאֵל כִּי מֵיְהוָה שְׁאִלְתִּיו:
21 וַיַּעַל הָאִישׁ אֶלְקָנָה וְכָל־בֵּיתוֹ לִזְבֹּחַ לַיהוָה אֶת־זֶבַח
22 הַיָּמִים וְאֶת־נִדְרוֹ: וְחַנָּה לֹא עָלָתָה כִּי־אָמְרָה לְאִישָׁהּ
עַד־יִגָּמֵל הַנַּעַר וַהֲבִיאוֹתִיו וְנִרְאָה אֶת־פְּנֵי יְהוָה וְיָשַׁב
23 שָׁם עַד־עוֹלָם: וַיֹּאמֶר לָהּ אֶלְקָנָה אִישָׁהּ עֲשִׂי הַטּוֹב
בְּעֵינַיִךְ שְׁבִי עַד־גָּמְלֵךְ אֹתוֹ אַךְ יָקֵם יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ
24 וַתֵּשֶׁב הָאִשָּׁה וַתֵּינֶק אֶת־בְּנָהּ עַד־גָּמְלָהּ אֹתוֹ: וַתַּעֲלֵהוּ
עִמָּהּ כַּאֲשֶׁר גְּמַלַתּוּ בְּפָרִים שְׁלֹשָׁה וְאֵיפָה אַחַת קֶמַח
כה וְנֵבֶל יָיִן וַתְּבִאֵהוּ בֵּית־יְהוָה שִׁלוֹ וְהַנַּעַר נָעַר: וַיִּשְׁחֲטוּ
26 אֶת־הַפָּר וַיָּבִאוּ אֶת־הַנַּעַר אֶל־עֵלִי: וַתֹּאמֶר
בִּי אֲדֹנִי חֵי נַפְשְׁךָ אֲדֹנִי אֲנִי הָאִשָּׁה הַנִּצֶּבֶת עִמְּכָה
27 בָּזֶה לְהִתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה: אֶל־הַנַּעַר הַזֶּה הִתְפַּלָּלְתִּי
וַיִּתֶּן יְהוָה לִי אֶת־שֵׁלָתִי אֲשֶׁר שָׁאַלְתִּי מֵעִמּוֹ:
28 וְגַם אֲנִי הִשְׁאִלְתִּיהוּ לַיהוָה כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר הָיָה
הוּא שָׁאוּל לַיהוָה וַיִּשְׁתַּחוּ שָׁם לַיהוָה:

א ב Cap. II. *Hanna cantico Deum celebrat.*

וַתִּתְפַּלֵּל חַנָּה וַתֹּאמֶר עָלַץ לִבִּי
בַּיהוָה רָמָה קַרְנִי בַּיהוָה רָחַב פִּי עַל־אוֹיְבָי כִּי שָׂמַחְתִּי
2 בִּישׁוּעָתֶךָ: אֵין־קָדוֹשׁ כַּיהוָה כִּי־אֵין בִּלְתֶּךָ וְאֵין צוּר

Ita enixum puerum, quem Semuelem vocat.

Heli Sacerdoti magno tradidit.

כֵּאלֹהֵינוּ׃ אַל־תַּרְבּוּ תְדַבְּרוּ גְבֹהָה גְבֹהָה יֵצֵא עָתָק 3
מִפִּיכֶם כִּי אֵל דֵּעוֹת יְהוָה וְלוֹ נִתְכְּנוּ עֲלִלוֹת׃ קֶשֶׁת 4 ולו קרי
גִּבֹּרִים חַתִּים וְנִכְשָׁלִים אָזְרוּ חָיִל׃ שְׂבֵעִים בְּלֶחֶם ה
נִשְׂכָּרוּ וּרְעֵבִים חָדְלוּ עַד־עֲקָרָה יָלְדָה שִׁבְעָה וְרַבַּת
בָּנִים אֻמְלָלָה׃ יְהוָה מֵמִית וּמְחַיֶּה מוֹרִיד שְׁאוֹל 6
וַיָּעַל׃ יְהוָה מוֹרִישׁ וּמַעֲשִׁיר מַשְׁפִּיל אַף־מְרוֹמֵם׃ 7
מֵקִים מֵעָפָר דָּל מֵאַשְׁפֹּת יָרִים אֶבְיוֹן לְהוֹשִׁיב 8
עִם־נְדִיבִים וְכִסֵּא כָבוֹד יַנְחִלֵם כִּי לַיהוָה מְצֻקֵי
חסידיו קרי אֶרֶץ וַיָּשֶׁת עֲלֵיהֶם תֵּבֵל׃ רַגְלֵי חֲסִידָו יִשְׁמֹר וּרְשָׁעִים 9
בַּחֹשֶׁךְ יִדְמוּ כִּי־לֹא בְכֹחַ יִגְבַּר־אִישׁ׃ יְהוָה יֵחַתּוּ
מריביו קרי מְרִיבוֹ עָלָו בַּשָּׁמַיִם יַרְעֵם יְהוָה יָדִין אַפְסֵי־אָרֶץ וְיִתֵּן עֹז עליו קרי
לְמַלְכּוֹ וְיָרֵם קֶרֶן מְשִׁיחוֹ׃
וַיֵּלֶךְ אֶלְקָנָה הָרָמָתָה עַל־בֵּיתוֹ וְהַנַּעַר הָיָה מְשָׁרֵת 11
אֶת־יְהוָה אֶת־פְּנֵי עֵלִי הַכֹּהֵן׃ וּבְנֵי עֵלִי בְּנֵי בְלִיָּעַל לֹא 12
יָדְעוּ אֶת־יְהוָה׃ וּמִשְׁפַּט הַכֹּהֲנִים אֶת־הָעָם כָּל־אִישׁ 13
זֹבֵחַ זֶבַח וּבָא נַעַר הַכֹּהֵן כְּבַשֶּׁל הַבָּשָׂר וְהַמִּזְלָג שְׁלֹשׁ
הַשִּׁנַּיִם בְּיָדוֹ׃ וְהִכָּה בַכִּיּוֹר אוֹ בַדּוּד אוֹ בַקַּלַּחַת אוֹ 14
בַּפָּרוּר כֹּל אֲשֶׁר־יַעֲלֶה הַמִּזְלָג יִקַּח הַכֹּהֵן בּוֹ כָּכָה
יַעֲשׂוּ לְכָל־יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים שָׁם בְּשִׁלֹה׃ גַּם בְּטֶרֶם טו
יַקְטִרוּן אֶת־הַחֵלֶב וּבָא נַעַר הַכֹּהֵן וְאָמַר לָאִישׁ הַזֹּבֵחַ
תְּנָה בָשָׂר לִצְלוֹת לַכֹּהֵן וְלֹא־יִקַּח מִמְּךָ בָּשָׂר מְבֻשָּׁל
כִּי אִם־חָי׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָאִישׁ קַטֵּר יַקְטִרוּן כַּיּוֹם הַחֵלֶב טז
וְקַח לְךָ כַּאֲשֶׁר תְּאַוֶּה נַפְשֶׁךָ וְאָמַר לוֹ כִּי עַתָּה תִּתֵּן לא כתיב
וְאִם־לֹא לָקַחְתִּי בְחָזְקָה׃ וַתְּהִי חַטַּאת הַנְּעָרִים גְּדוֹלָה 17
מְאֹד אֶת־פְּנֵי יְהוָה כִּי נִאֲצוּ הָאֲנָשִׁים אֶת מִנְחַת יְהוָה׃
18 Adolescente interim & ministrante in sacrarii adyto Samuele. וּשְׁמוּאֵל מְשָׁרֵת אֶת־פְּנֵי יְהוָה נַעַר חָגוּר אֵפוֹד בָּד׃ 18
וּמְעִיל קָטֹן תַּעֲשֶׂה־לּוֹ אִמּוֹ וְהַעֲלְתָה לּוֹ מִיָּמִים יָמִימָה 19
בַּעֲלוֹתָהּ אֶת־אִישָׁהּ לִזְבֹּחַ אֶת־זֶבַח הַיָּמִים׃ וּבֵרַךְ עֵלִי כ

אֶת

אֶת־אֶלְקָנָה וְאֶת־אִשְׁתּוֹ וְאָמַר יָשֵׂם יְהוָה לְךָ זֶרַע מִן־
הָאִשָּׁה הַזֹּאת תַּחַת הַשְּׁאֵלָה אֲשֶׁר שָׁאַל לַיהוָה וְהָלְכוּ
21 לִמְקוֹמוֹ: כִּי־פָקַד יְהוָה אֶת־חַנָּה וַתַּהַר וַתֵּלֶד שְׁלֹשָׁה
בָנִים וּשְׁתֵּי בָנוֹת וַיִּגְדַּל הַנַּעַר שְׁמוּאֵל עִם־יְהוָה:
Pater eos plerumque increpat.
22 וְעֵלִי זָקֵן מְאֹד וְשָׁמַע אֵת כָּל־אֲשֶׁר
יַעֲשׂוּן בָּנָיו לְכָל־יִשְׂרָאֵל וְאֵת אֲשֶׁר־יִשְׁכְּבֶן אֶת־הַנָּשִׁים
23 הַצֹּבְאוֹת פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וַיֹּאמֶר לָהֶם לָמָּה תַעֲשׂוּן
כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁמֵעַ אֶת־דִּבְרֵיכֶם רָעִים
24 מֵאֵת כָּל־הָעָם אֵלֶּה: אַל בָּנַי כִּי־לוֹא־טוֹבָה הַשְּׁמֻעָה
כה אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁמֵעַ מַעֲבִרִים עַם־יְהוָה: אִם־יֶחֱטָא אִישׁ
לְאִישׁ וּפִלְלוֹ אֱלֹהִים וְאִם לַיהוָה יֶחֱטָא אִישׁ מִי יִתְפַּלֶּל־
לוֹ וְלֹא יִשְׁמְעוּ לְקוֹל אֲבִיהֶם כִּי־חָפֵץ יְהוָה לַהֲמִיתָם:
26 וְהַנַּעַר שְׁמוּאֵל הֹלֵךְ וְגָדֵל וְטוֹב גַּם עִם־יְהוָה וְגַם עִם־
Sed lenior objurgatio non satisfecit disciplinæ: itaque Heli sacerdoti ira Dei denunciatur.
27 אֲנָשִׁים: וַיָּבֹא אִישׁ־אֱלֹהִים אֶל־עֵלִי
וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה הֲנִגְלֹה נִגְלֵיתִי אֶל־בֵּית
28 אָבִיךָ בִּהְיוֹתָם בְּמִצְרַיִם לְבֵית פַּרְעֹה: וּבָחַר אֹתוֹ מִכֹּל־
שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לִי לְכֹהֵן לַעֲלוֹת עַל־מִזְבְּחִי לְהַקְטִיר
קְטֹרֶת לָשֵׂאת אֵפוֹד לְפָנָי וָאֶתְּנָה לְבֵית אָבִיךָ אֶת־
29 כָּל־אִשֵּׁי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: לָמָּה תִבְעֲטוּ בִּזְבְחִי וּבְמִנְחָתִי
אֲשֶׁר צִוִּיתִי מָעוֹן וַתְּכַבֵּד אֶת־בָּנֶיךָ מִמֶּנִּי לְהַבְרִיאֲכֶם
ל מֵרֵאשִׁית כָּל־מִנְחַת יִשְׂרָאֵל לְעַמִּי: לָכֵן נְאֻם יְהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָמוֹר אָמַרְתִּי בֵּיתְךָ וּבֵית אָבִיךָ יִתְהַלְכוּ
לְפָנַי עַד־עוֹלָם וְעַתָּה נְאֻם־יְהוָה חָלִילָה לִי כִּי־מְכַבְּדַי
31 אֲכַבֵּד וּבֹזַי יֵקָלּוּ: הִנֵּה יָמִים בָּאִים וְגָרַעְתִּי אֶת־זְרֹעֲךָ
32 וְאֶת־זְרֹעַ בֵּית אָבִיךָ מִהְיוֹת זָקֵן בְּבֵיתֶךָ: וְהִבַּטְתָּ צַר
מָעוֹן בְּכָל אֲשֶׁר־יֵיטִיב אֶת־יִשְׂרָאֵל וְלֹא־יִהְיֶה
33 זָקֵן בְּבֵיתְךָ כָּל־הַיָּמִים: וְאִישׁ לֹא־אַכְרִית לְךָ מֵעִם
מִזְבְּחִי לְכַלּוֹת אֶת־עֵינֶיךָ וּלְאַרֵב אֶת־נַפְשֶׁךָ וְכָל־

מַרְבִּית בֵּיתְךָ יָמוּתוּ אֲנָשִׁים: 34 וְזֶה־לְּךָ הָאוֹת אֲשֶׁר
יָבֹא אֶל־שְׁנֵי בָנֶיךָ אֶל־חָפְנִי וּפִינְחָס בְּיוֹם אֶחָד יָמוּתוּ
שְׁנֵיהֶם: וַהֲקִמֹתִי לִי כֹּהֵן נֶאֱמָן כַּאֲשֶׁר בִּלְבָבִי וּבְנַפְשִׁי לה
יַעֲשֶׂה וּבָנִיתִי לוֹ בֵּית נֶאֱמָן וְהִתְהַלַּךְ לִפְנֵי־מְשִׁיחִי כָּל־
הַיָּמִים: וְהָיָה כָּל־הַנּוֹתָר בְּבֵיתְךָ יָבוֹא 36
לְהִשְׁתַּחֲוֹת לוֹ לַאֲגוֹרַת כֶּסֶף וְכִכַּר־לָחֶם וְאָמַר
סְפָּחֵנִי נָא אֶל־אַחַת הַכְּהֻנּוֹת לֶאֱכֹל פַּת־
לָחֶם:

Cap. III. *Mox cum adolevisset Samuol, Deus ad eum locutus est.*

ג א וְהַנַּעַר שְׁמוּאֵל מְשָׁרֵת אֶת־יְהוָה לִפְנֵי עֵלִי וּדְבַר יְהוָה
הָיָה יָקָר בַּיָּמִים הָהֵם אֵין חָזוֹן נִפְרָץ: וַיְהִי בַיּוֹם הַהוּא 2
וְעֵלִי שֹׁכֵב בִּמְקוֹמוֹ וְעֵינָיו הֵחֵלּוּ כֵהוֹת לֹא יוּכַל לִרְאוֹת: ועיניו קמו
וְנֵר אֱלֹהִים טֶרֶם יִכְבֶּה וּשְׁמוּאֵל שֹׁכֵב בְּהֵיכַל יְהוָה אֲשֶׁר 3
שָׁם אֲרוֹן אֱלֹהִים: וַיִּקְרָא יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל וַיֹּאמֶר 4
הִנֵּנִי: וַיָּרָץ אֶל־עֵלִי וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי כִּי־קָרָאתָ לִי וַיֹּאמֶר לֹא ה
קָרָאתִי שׁוּב שְׁכָב וַיֵּלֶךְ וַיִּשְׁכָּב: וַיֹּסֶף יְהוָה קְרָא עוֹד 6
שְׁמוּאֵל וַיָּקָם שְׁמוּאֵל וַיֵּלֶךְ אֶל־עֵלִי וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי כִּי־קָרָאתָ
לִי וַיֹּאמֶר לֹא־קָרָאתִי בְנִי שׁוּב שְׁכָב: וּשְׁמוּאֵל טֶרֶם 7
יָדַע אֶת־יְהוָה וְטֶרֶם יִגָּלֶה אֵלָיו דְּבַר־יְהוָה: וַיֹּסֶף יְהוָה 8
קְרֹא־שְׁמוּאֵל בַּשְּׁלִשִׁית וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־עֵלִי וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי
כִּי קָרָאתָ לִי וַיָּבֶן עֵלִי כִּי יְהוָה קֹרֵא לַנָּעַר: וַיֹּאמֶר עֵלִי 9
לִשְׁמוּאֵל לֵךְ שְׁכָב וְהָיָה אִם־יִקְרָא אֵלֶיךָ וְאָמַרְתָּ דַּבֵּר
יְהוָה כִּי שֹׁמֵעַ עַבְדֶּךָ וַיֵּלֶךְ שְׁמוּאֵל וַיִּשְׁכַּב בִּמְקוֹמוֹ:
וַיָּבֹא יְהוָה וַיִּתְיַצַּב וַיִּקְרָא כְּפַעַם־בְּפַעַם שְׁמוּאֵל 10
שְׁמוּאֵל וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל דַּבֵּר כִּי שֹׁמֵעַ עַבְדֶּךָ:

Ipsique cladem & exitium familie Heli predicit.

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל הִנֵּה אָנֹכִי 11
עֹשֶׂה דָבָר בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר כָּל־שֹׁמְעוֹ תִּצַּלְנָה שְׁתֵּי
אָזְנָיו: בַּיּוֹם הַהוּא אָקִים אֶל־עֵלִי אֵת כָּל־אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי 12
אֶל־בֵּיתוֹ הָחֵל וְכַלֵּה: וְהִגַּדְתִּי לוֹ כִּי־שֹׁפֵט אֲנִי אֶת־ 13

בֵּיתוֹ

בֵּיתוֹ עַד־עוֹלָם בַּעֲוֹן אֲשֶׁר־יָדַע כִּי־מְקַלְלִים לָהֶם בָּנָיו
14 וְלֹא כָהָה בָּם: וְלָכֵן נִשְׁבַּעְתִּי לְבֵית עֵלִי אִם־יִתְכַּפֵּר
טו עֲוֹן בֵּית־עֵלִי בְּזֶבַח וּבְמִנְחָה עַד־עוֹלָם: וַיִּשְׁכַּב שְׁמוּאֵל
עַד־הַבֹּקֶר וַיִּפְתַּח אֶת־דַּלְתוֹת בֵּית־יְהוָה וּשְׁמוּאֵל
16 יָרֵא מֵהַגִּיד אֶת־הַמַּרְאָה אֶל־עֵלִי: וַיִּקְרָא עֵלִי אֶת־שְׁמוּאֵל
17 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל בְּנִי וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי: וַיֹּאמֶר מָה הַדָּבָר אֲשֶׁר
דִּבֶּר אֵלֶיךָ אַל־נָא תְכַחֵד מִמֶּנִּי כֹּה יַעֲשֶׂה־לְךָ אֱלֹהִים
וְכֹה יוֹסִיף אִם־תְּכַחֵד מִמֶּנִּי דָּבָר מִכָּל־הַדָּבָר אֲשֶׁר
18 דִּבֶּר אֵלֶיךָ: וַיַּגֶּד־לוֹ שְׁמוּאֵל אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים וְלֹא
כתיב קרי כְחֵד מִמֶּנּוּ וַיֹּאמֶר יְהוָה הוּא הַטּוֹב בְּעֵינָו יַעֲשֶׂה:
19 וַיִּגְדַּל שְׁמוּאֵל וַיהוָה הָיָה עִמּוֹ וְלֹא־הִפִּיל מִכָּל־דְּבָרָיו
כ אַרְצָה: וַיֵּדַע כָּל־יִשְׂרָאֵל מִדָּן וְעַד־בְּאֵר שֶׁבַע כִּי
21 נֶאֱמָן שְׁמוּאֵל לְנָבִיא לַיהוָה: וַיֹּסֶף
יְהוָה לְהֵרָאֶה בְּשִׁלֹה כִּי־נִגְלָה יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל בְּשִׁלֹו
א ד בִּדְבַר יְהוָה: וַיְהִי דְבַר־שְׁמוּאֵל לְכָל־יִשְׂרָאֵל וַיֵּצֵא
יִשְׂרָאֵל לִקְרַאת פְּלִשְׁתִּים לַמִּלְחָמָה וַיַּחֲנוּ עַל־הָאֶבֶן
2 הָעֵזֶר וּפְלִשְׁתִּים חָנוּ בַאֲפֵק: וַיַּעַרְכוּ פְלִשְׁתִּים
לִקְרַאת יִשְׂרָאֵל וַתֵּט הַמִּלְחָמָה וַיִּנָּגֶף יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי
פְלִשְׁתִּים וַיַּכּוּ בַמַּעֲרָכָה בַּשָּׂדֶה כְּאַרְבַּעַת אֲלָפִים
3 אִישׁ: וַיָּבֹא הָעָם אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמְרוּ זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל
לָמָּה נְגָפָנוּ יְהוָה הַיּוֹם לִפְנֵי פְלִשְׁתִּים נִקְחָה אֵלֵינוּ
מִשִּׁלֹה אֶת־אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה וְיָבֹא בְקִרְבֵּנוּ וְיוֹשִׁיעֵנוּ
4 מִכַּף אֹיְבֵינוּ: וַיִּשְׁלַח הָעָם שִׁלֹה וַיִּשְׂאוּ מִשָּׁם אֶת
אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה צְבָאוֹת יֹשֵׁב הַכְּרֻבִים וְשָׁם שְׁנֵי בְנֵי
ה עֵלִי עִם־אֲרוֹן בְּרִית הָאֱלֹהִים חָפְנִי וּפִינְחָס: וַיְהִי
כְּבוֹא אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיָּרִעוּ כָל־יִשְׂרָאֵל
6 תְּרוּעָה גְדוֹלָה וַתֵּהֹם הָאָרֶץ: וַיִּשְׁמְעוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־
קוֹל הַתְּרוּעָה וַיֹּאמְרוּ מָה קוֹל הַתְּרוּעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת

Qui rursus divinum oraculum ipsi Heli, jussus, exponit.

Ipse autem autoritate & gratiâ apud populum crescit.

Cap. IV. *Philisthæis in Judæam irruentibus, Hebræi, cum malè pugnassent,*

Arcam fœderis in castra deferri jubent:

בְּמַחֲנֵה הָעִבְרִים וַיֵּדְעוּ כִּי אֲרוֹן יְהוָה בָּא אֶל־הַמַּחֲנֶה׃
7 וַיִּרְאוּ הַפְּלִשְׁתִּים כִּי אָמְרוּ בָּא אֱלֹהִים אֶל־הַמַּחֲנֶה
וַיֹּאמְרוּ אוֹי לָנוּ כִּי לֹא הָיְתָה כָּזֹאת אֶתְמוֹל שִׁלְשֹׁם׃
8 אוֹי לָנוּ מִי יַצִּילֵנוּ מִיַּד הָאֱלֹהִים הָאַדִּירִים הָאֵלֶּה אֵלֶּה
הֵם הָאֱלֹהִים הַמַּכִּים אֶת־מִצְרַיִם בְּכָל־מַכָּה בַּמִּדְבָּר׃
9 הִתְחַזְּקוּ וִהְיוּ לַאֲנָשִׁים פְּלִשְׁתִּים פֶּן תַּעַבְדוּ לָעִבְרִים
כַּאֲשֶׁר עָבְדוּ לָכֶם וִהְיִיתֶם לַאֲנָשִׁים וְנִלְחַמְתֶּם׃ וַיִּלָּחֲמוּ י
פְּלִשְׁתִּים וַיִּנָּגֶף יִשְׂרָאֵל וַיָּנֻסוּ אִישׁ לְאֹהָלָיו וַתְּהִי הַמַּכָּה
11 גְּדוֹלָה מְאֹד וַיִּפֹּל מִיִּשְׂרָאֵל שְׁלֹשִׁים אֶלֶף רַגְלִי׃ וַאֲרוֹן
12 אֱלֹהִים נִלְקָח וּשְׁנֵי בְנֵי־עֵלִי מֵתוּ חָפְנִי וּפִינְחָס׃ וַיָּרָץ
אִישׁ־בִּנְיָמִן מֵהַמַּעֲרָכָה וַיָּבֹא שִׁלֹה בַּיּוֹם הַהוּא וּמַדָּיו
13 קְרֻעִים וַאֲדָמָה עַל־רֹאשׁוֹ׃ וַיָּבוֹא וְהִנֵּה עֵלִי יֹשֵׁב עַל־
הַכִּסֵּא יָךְ דֶּרֶךְ מְצַפֶּה כִּי־הָיָה לִבּוֹ חָרֵד עַל אֲרוֹן יד קרי
הָאֱלֹהִים וְהָאִישׁ בָּא לְהַגִּיד בָּעִיר וַתִּזְעַק כָּל־הָעִיר׃
14 וַיִּשְׁמַע עֵלִי אֶת־קוֹל הַצְּעָקָה וַיֹּאמֶר מֶה קוֹל הֶהָמוֹן
הַזֶּה וְהָאִישׁ מִהַר וַיָּבֹא וַיַּגֵּד לְעֵלִי׃ וְעֵלִי בֶּן־תִּשְׁעִים טו
וּשְׁמוֹנֶה שָׁנָה וְעֵינָיו קָמָה וְלֹא יָכוֹל לִרְאוֹת׃ וַיֹּאמֶר
הָאִישׁ אֶל־עֵלִי אָנֹכִי הַבָּא מִן־הַמַּעֲרָכָה וַאֲנִי מִן־
הַמַּעֲרָכָה נַסְתִּי הַיּוֹם וַיֹּאמֶר מֶה־הָיָה הַדָּבָר בְּנִי׃
17 וַיַּעַן הַמְבַשֵּׂר וַיֹּאמֶר נָס יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי פְלִשְׁתִּים וְגַם
מַגֵּפָה גְדוֹלָה הָיְתָה בָעָם וְגַם־שְׁנֵי בָנֶיךָ מֵתוּ חָפְנִי
18 וּפִינְחָס וַאֲרוֹן הָאֱלֹהִים נִלְקָחָה׃ וַיְהִי כְּהַזְכִּירוֹ ו
אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיִּפֹּל מֵעַל־הַכִּסֵּא אֲחֹרַנִּית
בְּעַד ו יַד הַשַּׁעַר וַתִּשָּׁבֵר מַפְרַקְתּוֹ וַיָּמֹת כִּי־זָקֵן הָאִישׁ
וְכָבֵד וְהוּא שָׁפַט אֶת־יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה׃
19 וְכַלָּתוֹ אֵשֶׁת־פִּינְחָס הָרָה לָלֶת וַתִּשְׁמַע אֶת־הַשְּׁמוּעָה
אֶל־הִלָּקַח אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וּמֵת חָמִיהָ וְאִישָׁהּ
וַתִּכְרַע וַתֵּלֶד כִּי־נֶהֶפְכוּ עָלֶיהָ צִרֶיהָ׃ וּכְעֵת מוּתָהּ כ

ותדברנה

Ad cujus conspectum hostes, majestate quâdam præsentis numinis, primùm conterriti, mox animos resumunt, non sine Domino.

10 *Quo irato, victi iterum Israëlitæ, ipsaque Arca in hostium pervenit manus.*

Heli, delato ad se mali nuncio, perculsus è sella corruit, fractisque cervicibus expiravit, cum per 40 annos sacerdotio pariter & principatu functus esset.

19 *Soceri*

fatum secuta etiam nurus est, quæ in ipso partu extinguitur.

וַתְּדַבֵּרְנָה הַנִּצָּבוֹת עָלֶיהָ אַל־תִּירְאִי כִּי־בֵן יָלַדְתְּ וְלֹא
21 עָנְתָה וְלֹא־שָׁתָה לִבָּהּ׃ וַתִּקְרָא לַנַּעַר אִי כָבוֹד
לֵאמֹר גָּלָה כָבוֹד מִיִּשְׂרָאֵל אֶל־הִלָּקַח אֲרוֹן הָאֱלֹהִים
22 וְאֶל־חָמִיהָ וְאִישָׁהּ׃ וַתֹּאמֶר גָּלָה כָבוֹד מִיִּשְׂרָאֵל כִּי
נִלָּקַח אֲרוֹן הָאֱלֹהִים׃

Cap. V. Arca, apud hostes captiva, idoli templo infertur.

א ה וּפְלִשְׁתִּים לָקְחוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיְבִיאֻהוּ מֵאֶבֶן
2 הָעֶזֶר אַשְׁדּוֹדָה׃ וַיִּקְחוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים
וַיְבִאוּ אֹתוֹ בֵּית דָּגוֹן וַיַּצִּיגוּ אֹתוֹ אֵצֶל דָּגוֹן׃
3 וַיַּשְׁכִּימוּ אַשְׁדּוֹדִים מִמָּחֳרָת וְהִנֵּה דָגוֹן נֹפֵל
לְפָנָיו אַרְצָה לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה וַיִּקְחוּ אֶת־דָּגוֹן

Verum brevi ea dissimulatum Dei numen ostendit: quippe Dagonis simulachrum ante ipsam corruit.

4 וַיָּשִׁיבוּ אֹתוֹ לִמְקוֹמוֹ׃ וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר מִמָּחֳרָת
וְהִנֵּה דָגוֹן נֹפֵל לְפָנָיו אַרְצָה לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה
וְרֹאשׁ דָּגוֹן וּשְׁתֵּי כַפּוֹת יָדָיו כְּרֻתוֹת אֶל־
ה הַמִּפְתָּן רַק דָּגוֹן נִשְׁאַר עָלָיו׃ עַל־כֵּן לֹא־יִדְרְכוּ
כֹהֲנֵי דָגוֹן וְכָל־הַבָּאִים בֵּית־דָּגוֹן עַל־מִפְתַּן דָּגוֹן
בְּאַשְׁדּוֹד עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃

Ipsisque hostium corporibus fœda plaga infertur.

6 וַתִּכְבַּד יַד־יְהוָה אֶל־הָאַשְׁדּוֹדִים וַיְשַׁמֵּם
ז וַיַּךְ אֹתָם בָּעֳפָלִים אֶת־אַשְׁדּוֹד וְאֶת־גְּבוּלֶיהָ׃ וַיִּרְאוּ
אַנְשֵׁי־אַשְׁדּוֹד כִּי־כֵן וְאָמְרוּ לֹא־יֵשֵׁב אֲרוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
8 עִמָּנוּ כִּי־קָשְׁתָה יָדוֹ עָלֵינוּ וְעַל דָּגוֹן אֱלֹהֵינוּ׃ וַיִּשְׁלְחוּ
וַיַּאַסְפוּ אֶת־כָּל־סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים אֲלֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ מַה־
נַּעֲשֶׂה לַאֲרוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ גַּת יִסֹּב אֲרוֹן אֱלֹהֵי
9 יִשְׂרָאֵל וַיָּסֵבּוּ אֶת־אֲרוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי אַחֲרֵי
הֲסֵבּוֹ אֹתוֹ וַתְּהִי יַד־יְהוָה בָּעִיר מְהוּמָה גְדוֹלָה מְאֹד וַיַּךְ
י אֶת־אַנְשֵׁי הָעִיר מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל וַיִּשְׁתָּרוּ לָהֶם עֳפָלִים׃
יא וַיִּשְׁלְחוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים עֶקְרוֹן וַיְהִי כְּבוֹא אֲרוֹן
הָאֱלֹהִים עֶקְרוֹן וַיִּזְעֲקוּ הָעֶקְרֹנִים לֵאמֹר הֵסַבּוּ אֵלַי אֶת־
אֲרוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לַהֲמִיתֵנִי וְאֶת־עַמִּי׃ וַיִּשְׁלְחוּ

וַיַּאַסְפוּ

וַיַּאַסְפוּ אֶת־כָּל־סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים וַיֹּאמְרוּ שַׁלְּחוּ אֶת־אֲרוֹן
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְיָשֹׁב לִמְקוֹמוֹ וְלֹא־יָמִית אֹתִי וְאֶת־עַמִּי
כִּי־הָיְתָה מְהוּמַת־מָוֶת בְּכָל־הָעִיר כָּבְדָה מְאֹד יַד
בטחורים קרי הָאֱלֹהִים שָׁם: וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא־מֵתוּ הֻכּוּ בָּעְפָלִים 12
Cap. VI. וַתַּעַל שַׁוְעַת הָעִיר הַשָּׁמָיִם: וַיְהִי אֲרוֹן־ך א
Unde Philisthæi ex consilio sacerdotum augurumque, arcam septimo, quàm capta fuerat, mense. יְהוָה בִּשְׂדֵה פְלִשְׁתִּים שִׁבְעָה חֳדָשִׁים: וַיִּקְרְאוּ 2
פְלִשְׁתִּים לַכֹּהֲנִים וְלַקְּסָמִים לֵאמֹר מַה־נַּעֲשֶׂה לַאֲרוֹן
יְהוָה הוֹדִיעֻנוּ בַּמֶּה נְשַׁלְּחֶנּוּ לִמְקוֹמוֹ: וַיֹּאמְרוּ אִם־ 3
מְשַׁלְּחִים אֶת־אֲרוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אַל־תְּשַׁלְּחוּ אֹתוֹ
רֵיקָם כִּי־הָשֵׁב תָּשִׁיבוּ לוֹ אָשָׁם אָז תֵּרָפְאוּ וְנוֹדַע לָכֶם
לָמָּה לֹא־תָסוּר יָדוֹ מִכֶּם: וַיֹּאמְרוּ מַה הָאָשָׁם אֲשֶׁר 4
נָשִׁיב לוֹ וַיֹּאמְרוּ מִסְפַּר סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים חֲמִשָּׁה עָפְלֵי טחרי קרי
זָהָב וַחֲמִשָּׁה עַכְבְּרֵי זָהָב כִּי־מַגֵּפָה אַחַת לְכֻלָּם
טחרים קרי וְלַסַּרְנֵיכֶם: וַעֲשִׂיתֶם צַלְמֵי עָפְלֵיכֶם וְצַלְמֵי עַכְבְּרֵיכֶם ה
הַמַּשְׁחִיתִם אֶת־הָאָרֶץ וְנָתַתֶּם לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כָּבוֹד
אוּלַי יָקֵל אֶת־יָדוֹ מֵעֲלֵיכֶם וּמֵעַל אֱלֹהֵיכֶם וּמֵעַל
אַרְצְכֶם: וְלָמָּה תְכַבְּדוּ אֶת־לִבַּבְכֶם כַּאֲשֶׁר כִּבְּדוּ 6
מִצְרַיִם וּפַרְעֹה אֶת־לִבָּם הֲלוֹא כַּאֲשֶׁר הִתְעַלֵּל בָּהֶם
Multis eum muneribus, novo vehiculo impositam, dorum remittunt. וַיְשַׁלְּחוּם וַיֵּלֵכוּ: וְעַתָּה קְחוּ וְעֲשׂוּ עֲגָלָה חֲדָשָׁה אַחַת 7
וּשְׁתֵּי פָרוֹת עָלוֹת אֲשֶׁר לֹא־עָלָה עֲלֵיהֶם עֹל וְאִסַּרְתֶּם
אֶת־הַפָּרוֹת בָּעֲגָלָה וַהֲשֵׁבֹתֶם בְּנֵיהֶם מֵאַחֲרֵיהֶם
הַבַּיְתָה: וּלְקַחְתֶּם אֶת־אֲרוֹן יְהוָה וּנְתַתֶּם אֹתוֹ אֶל־ 8
הָעֲגָלָה וְאֵת ׀ כְּלֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר הֲשֵׁבֹתֶם לוֹ אָשָׁם
תָּשִׂימוּ בְאַרְגָּז מִצִּדּוֹ וְשִׁלַּחְתֶּם אֹתוֹ וְהָלַךְ: וּרְאִיתֶם 9
אִם־דֶּרֶךְ גְּבוּלוֹ יַעֲלֶה בֵּית שֶׁמֶשׁ הוּא עָשָׂה לָנוּ אֶת־
הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת וְאִם־לֹא וְנֵדְעָה כִּי לֹא יָדוֹ נָגְעָה
בָּנוּ מִקְרֶה הוּא הָיָה לָנוּ: וַיַּעֲשׂוּ הָאֲנָשִׁים כֵּן וַיִּקְחוּ שְׁתֵּי ׀
פָרוֹת עָלוֹת וַיַּאַסְרוּם בָּעֲגָלָה וְאֶת־בְּנֵיהֶם כָּלְאוּ בַּבָּיִת:

וישמו

11 וַיָּשִׂמוּ אֶת־אֲרוֹן יְהוָה אֶל־הָעֲגָלָה וְאֶת־הָאַרְגֹּז וְאֶת
12 עַכְבְּרֵי הַזָּהָב וְאֶת צַלְמֵי טְחֹרֵיהֶם: וַיִּשַּׁרְנָה הַפָּרוֹת
בַּדֶּרֶךְ עַל־דֶּרֶךְ בֵּית שֶׁמֶשׁ בְּמִסְלָה אַחַת הָלְכוּ הָלוֹךְ
וְגָעוֹ וְלֹא־סָרוּ יָמִין וּשְׂמֹאול וְסַרְנֵי פְלִשְׁתִּים הֹלְכִים
13 אַחֲרֵיהֶם עַד־גְּבוּל בֵּית שָׁמֶשׁ: וּבֵית שֶׁמֶשׁ קֹצְרִים
קְצִיר־חִטִּים בָּעֵמֶק וַיִּשְׂאוּ אֶת־עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ אֶת־
14 הָאָרוֹן וַיִּשְׂמְחוּ לִרְאוֹת: וְהָעֲגָלָה בָּאָה אֶל־שְׂדֵה
יְהוֹשֻׁעַ בֵּית הַשִּׁמְשִׁי וַתַּעֲמֹד שָׁם וְשָׁם אֶבֶן גְּדוֹלָה
וַיְבַקְּעוּ אֶת־עֲצֵי הָעֲגָלָה וְאֶת־הַפָּרוֹת הֶעֱלוּ עֹלָה
15 לַיהוָה: וְהַלְוִיִּם הוֹרִידוּ אֶת־אֲרוֹן יְהוָה וְאֶת־הָאַרְגֹּז
אֲשֶׁר־אִתּוֹ אֲשֶׁר־בּוֹ כְּלֵי־זָהָב וַיָּשִׂמוּ אֶל־הָאֶבֶן הַגְּדוֹלָה
וְאַנְשֵׁי בֵית־שֶׁמֶשׁ הֶעֱלוּ עֹלוֹת וַיִּזְבְּחוּ זְבָחִים בַּיּוֹם הַהוּא
16 לַיהוָה: וַחֲמִשָּׁה סַרְנֵי־פְלִשְׁתִּים רָאוּ וַיָּשֻׁבוּ עֶקְרוֹן
בַּיּוֹם הַהוּא:
17 וְאֵלֶּה טְחֹרֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר הֵשִׁיבוּ פְלִשְׁתִּים אָשָׁם לַיהוָה
לְאַשְׁדּוֹד אֶחָד לְעַזָּה אֶחָד לְאַשְׁקְלוֹן אֶחָד לְגַת אֶחָד
לְעֶקְרוֹן אֶחָד:
18 וְעַכְבְּרֵי הַזָּהָב מִסְפַּר כָּל־עָרֵי פְלִשְׁתִּים לַחֲמֵשֶׁת
הַסַּרְנִים מֵעִיר מִבְצָר וְעַד כְּפַר הַפְּרָזִי וְעַד ׀ אָבֵל
הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר הִנִּיחוּ עָלֶיהָ אֶת אֲרוֹן יְהוָה עַד הַיּוֹם
19 הַזֶּה בִּשְׂדֵה יְהוֹשֻׁעַ בֵּית־הַשִּׁמְשִׁי: וַיַּךְ בְּאַנְשֵׁי בֵית־
שֶׁמֶשׁ כִּי רָאוּ בַּאֲרוֹן יְהוָה וַיַּךְ בָּעָם שִׁבְעִים אִישׁ חֲמִשִּׁים
אֶלֶף אִישׁ וַיִּתְאַבְּלוּ הָעָם כִּי־הִכָּה יְהוָה בָּעָם מַכָּה
כ גְּדוֹלָה: וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי בֵית־שֶׁמֶשׁ מִי יוּכַל לַעֲמֹד לִפְנֵי
יְהוָה הָאֱלֹהִים הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה וְאֶל־מִי יַעֲלֶה מֵעָלֵינוּ:
21 וַיִּשְׁלְחוּ מַלְאָכִים אֶל־יוֹשְׁבֵי קִרְיַת־יְעָרִים לֵאמֹר הֵשִׁבוּ
פְלִשְׁתִּים אֶת־אֲרוֹן יְהוָה רְדוּ הַעֲלוּ אֹתוֹ אֲלֵיכֶם:
א ז וַיָּבֹאוּ אַנְשֵׁי ׀ קִרְיַת יְעָרִים וַיַּעֲלוּ אֶת־אֲרוֹן יְהוָה וַיָּבִיאוּ
אֹתוֹ

Miraculo fuit, quod cum plaustro boves fœminas subjecissent, vitulosque earum domi retinuissent, illæ iter nullo rectore rectà in Hebræorum fines direxerint.

14 Arca in agrum Bethsemitarum cum pervenisset, mox Levitæ eodem in loco sacrificium celebrant, bovesque eas, quæ arcam adduxerant, immolant.

E Bethsemitis autem, qui arcam curiosius introspexerant, millia amplius quinquaginta, divinitus illatâ clade, perierunt.

Cap. VII.

Itaque arca

אֹתוֹ אֶל־בֵּית אֲבִינָדָב בַּגִּבְעָה וְאֶת־אֶלְעָזָר בְּנוֹ קִדְּשׁוּ לִשְׁמֹר אֶת־אֲרוֹן יְהוָה׃ *Kiriath-Fearimum transfertur.*

2 וַיְהִי מִיּוֹם שֶׁבֶת הָאָרוֹן בְּקִרְיַת יְעָרִים וַיִּרְבּוּ הַיָּמִים וַיִּהְיוּ עֶשְׂרִים שָׁנָה וַיִּנָּהוּ כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי יְהוָה׃

3 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִם־בְּכָל־לְבַבְכֶם אַתֶּם שָׁבִים אֶל־יְהוָה הָסִירוּ אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר מִתּוֹכְכֶם וְהָעַשְׁתָּרוֹת וְהָכִינוּ לְבַבְכֶם אֶל־יְהוָה וְעִבְדֵהוּ לְבַדּוֹ וְיַצֵּל אֶתְכֶם מִיַּד פְּלִשְׁתִּים׃ *Eâ tempestate Samuel Judæis præest: qui peractis precibus & jejunio, populum, rejectis idolis, uni Deo rursus addicit, fœdusque renovat.*

4 וַיָּסִירוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַבְּעָלִים וְאֶת־הָעַשְׁתָּרוֹת וַיַּעַבְדוּ אֶת־יְהוָה לְבַדּוֹ׃

5 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל הַקְבְּצוּ אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל הַמִּצְפָּתָה וְאֶתְפַּלֵּל בַּעַדְכֶם אֶל־יְהוָה׃

6 וַיִּקָּבְצוּ הַמִּצְפָּתָה וַיִּשְׁאֲבוּ־מַיִם וַיִּשְׁפְּכוּ לִפְנֵי יְהוָה וַיָּצוֹמוּ בַיּוֹם הַהוּא וַיֹּאמְרוּ שָׁם חָטָאנוּ לַיהוָה וַיִּשְׁפֹּט שְׁמוּאֵל אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּמִּצְפָּה׃

7 וַיִּשְׁמְעוּ פְלִשְׁתִּים כִּי־הִתְקַבְּצוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַמִּצְפָּתָה וַיַּעֲלוּ סַרְנֵי־פְלִשְׁתִּים אֶל־יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁמְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּרְאוּ מִפְּנֵי פְלִשְׁתִּים׃ *Ac, irruentibus Philistheis.*

8 וַיֹּאמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־שְׁמוּאֵל אַל־תֶּחֱרַשׁ מִמֶּנּוּ מִזְעֹק אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְיוֹשִׁיעֵנוּ מִיַּד פְּלִשְׁתִּים׃

9 וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל טֶלֶה חָלָב אֶחָד וַיַּעֲלֵהוּ עוֹלָה כָּלִיל לַיהוָה וַיִּזְעַק שְׁמוּאֵל אֶל־יְהוָה בְּעַד יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲנֵהוּ יְהוָה׃ ויעלהו ק׳ *Cæsâ prius hostiâ, placatoque numine, Israëlitas in prælium educit: qui, manifesto Dei auxilio, hostes, terribili tonitru & fulgure perculsos, in fugam vertunt.*

10 וַיְהִי שְׁמוּאֵל מַעֲלֶה הָעוֹלָה וּפְלִשְׁתִּים נִגְּשׁוּ לַמִּלְחָמָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיַּרְעֵם יְהוָה בְּקוֹל גָּדוֹל בַּיּוֹם הַהוּא עַל־פְּלִשְׁתִּים וַיְהֻמֵּם וַיִּנָּגְפוּ לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל׃

11 וַיֵּצְאוּ אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל מִן־הַמִּצְפָּה וַיִּרְדְּפוּ אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיַּכּוּם עַד־מִתַּחַת לְבֵית כָּר׃

12 וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל אֶבֶן אַחַת וַיָּשֶׂם בֵּין־הַמִּצְפָּה וּבֵין הַשֵּׁן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמָהּ אֶבֶן הָעֵזֶר וַיֹּאמֶר עַד־הֵנָּה עֲזָרָנוּ יְהוָה׃

13 וַיִּכָּנְעוּ הַפְּלִשְׁתִּים *Quâ victoriâ libe-*

הַפְּלִשְׁתִּים וְלֹא־יָסְפוּ עוֹד לָבוֹא בִּגְבוּל יִשְׂרָאֵל וַתְּהִי
14 יַד־יְהוָה בַּפְּלִשְׁתִּים כָּל יְמֵי שְׁמוּאֵל׃ וַתָּשֻׁבְנָה
הֶעָרִים אֲשֶׁר לָקְחוּ פְלִשְׁתִּים מֵאֵת יִשְׂרָאֵל
לְיִשְׂרָאֵל מֵעֶקְרוֹן וְעַד־גַּת וְאֶת־גְּבוּלָן הִצִּיל
יִשְׂרָאֵל מִיַּד פְּלִשְׁתִּים וַיְהִי שָׁלוֹם בֵּין יִשְׂרָאֵל וּבֵין
טו הָאֱמֹרִי׃ וַיִּשְׁפֹּט שְׁמוּאֵל אֶת־יִשְׂרָאֵל כֹּל יְמֵי חַיָּיו׃
16 וְהָלַךְ מִדֵּי שָׁנָה בְּשָׁנָה וְסָבַב בֵּית־אֵל וְהַגִּלְגָּל וְהַמִּצְפָּה
וְשָׁפַט אֶת־יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל־הַמְּקוֹמוֹת הָאֵלֶּה׃
17 וְתְשׁוּבָתוֹ הָרָמָתָה כִּי־שָׁם בֵּיתוֹ וְשָׁם שָׁפַט אֶת־יִשְׂרָאֵל
וַיִּבֶן־שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה׃

א ח וַיְהִי כַּאֲשֶׁר זָקֵן שְׁמוּאֵל וַיָּשֶׂם אֶת־בָּנָיו שֹׁפְטִים לְיִשְׂרָאֵל׃
2 וַיְהִי שֵׁם בְּנוֹ הַבְּכוֹר יוֹאֵל וְשֵׁם מִשְׁנֵהוּ אֲבִיָּה שֹׁפְטִים
3 בִּבְאֵר שָׁבַע׃ וְלֹא־הָלְכוּ בָנָיו בִּדְרָכָו וַיֵּטוּ אַחֲרֵי הַבָּצַע
וַיִּקְחוּ־שֹׁחַד וַיַּטּוּ מִשְׁפָּט׃
4 וַיִּתְקַבְּצוּ כֹּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ אֶל־שְׁמוּאֵל
ה הָרָמָתָה׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הִנֵּה אַתָּה זָקַנְתָּ וּבָנֶיךָ לֹא הָלְכוּ
בִּדְרָכֶיךָ עַתָּה שִׂימָה־לָּנוּ מֶלֶךְ לִשְׁפְּטֵנוּ כְּכָל־הַגּוֹיִם׃
6 וַיֵּרַע הַדָּבָר בְּעֵינֵי שְׁמוּאֵל כַּאֲשֶׁר אָמְרוּ תְּנָה־לָּנוּ מֶלֶךְ
לִשְׁפְּטֵנוּ וַיִּתְפַּלֵּל שְׁמוּאֵל אֶל־יְהוָה׃
7 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל שְׁמַע בְּקוֹל
הָעָם לְכֹל אֲשֶׁר־יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ כִּי לֹא אֹתְךָ מָאָסוּ כִּי־
8 אֹתִי מָאֲסוּ מִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם׃ כְּכֹל הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר־עָשׂוּ
מִיּוֹם הַעֲלֹתִי אוֹתָם מִמִּצְרַיִם וְעַד־הַיּוֹם הַזֶּה וַיַּעַזְבֻנִי
9 וַיַּעַבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים כֵּן הֵמָּה עֹשִׂים גַּם־לָךְ׃ וְעַתָּה
שְׁמַע בְּקוֹלָם אַךְ כִּי־הָעֵד תָּעִיד בָּהֶם וְהִגַּדְתָּ לָהֶם
מִשְׁפַּט הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר יִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם׃
10 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶת כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה אֶל־
הָעָם הַשֹּׁאֲלִים מֵאִתּוֹ מֶלֶךְ׃

וַיֹּאמֶר

rantur prorsus à jugo hostium, & oppida ab illis capta recuperant.

Samuel autem, tranquillis à bello rebus, quietè rempublicam administrat.

Cap. VIII.

1 *Cum Samuel senuisset, filios ad rempublicam admovet.*

4 *Qui cum à patris vestigiis discederent, occasionem sumunt Israëlitæ postulandi Regem.*

7 *Samuel, populi vecordiâ nonnihil eommotus, Dominum consuluit, qui insanam gentem, accusat quæ cum Deum regem haberet, regem sibi ex ho-*

minibus flagitaret, suis consiliis relinquendam & permittendam respondit.

11 וַיֹּאמֶר זֶה יִהְיֶה מִשְׁפַּט הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר יִמְלֹךְ עֲלֵיכֶם אֶת־
בְּנֵיכֶם יִקַּח וְשָׂם לוֹ בְּמֶרְכַּבְתּוֹ וּבְפָרָשָׁיו וְרָצוּ לִפְנֵי הק׳ בקמץ
12 מֶרְכַּבְתּוֹ: וְלָשׂוּם לוֹ שָׂרֵי אֲלָפִים וְשָׂרֵי חֲמִשִּׁים וְלַחֲרֹשׁ
חֲרִישׁוֹ וְלִקְצֹר קְצִירוֹ וְלַעֲשׂוֹת כְּלֵי־מִלְחַמְתּוֹ וּכְלֵי
13 רִכְבּוֹ: וְאֶת־בְּנוֹתֵיכֶם יִקַּח לְרַקָּחוֹת וְלִטַּבָּחוֹת
14 וְלֶאֱפוֹת: וְאֶת־שְׂדוֹתֵיכֶם וְאֶת־כַּרְמֵיכֶם וְזֵיתֵיכֶם
הַטּוֹבִים יִקַּח וְנָתַן לַעֲבָדָיו: וְזַרְעֵיכֶם וְכַרְמֵיכֶם יַעְשֵׂר וְנָתַן
16 לְסָרִיסָיו וְלַעֲבָדָיו: וְאֶת־עַבְדֵיכֶם וְאֶת־
שִׁפְחוֹתֵיכֶם וְאֶת־בַּחוּרֵיכֶם הַטּוֹבִים וְאֶת־חֲמוֹרֵיכֶם
17 יִקַּח וְעָשָׂה לִמְלַאכְתּוֹ: צֹאנְכֶם יַעְשֵׂר וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לוֹ
18 לַעֲבָדִים: וְזָעַקְתֶּם בַּיּוֹם הַהוּא מִלִּפְנֵי מַלְכְּכֶם אֲשֶׁר
בְּחַרְתֶּם לָכֶם וְלֹא־יַעֲנֶה יְהוָה אֶתְכֶם בַּיּוֹם הַהוּא:

Ad extremum contumaciter perseverantibus, dare Regem jubetur.

19 וַיְמָאֲנוּ הָעָם לִשְׁמֹעַ בְּקוֹל שְׁמוּאֵל וַיֹּאמְרוּ לֹא כִּי אִם־ 19 הל׳
מֶלֶךְ יִהְיֶה עָלֵינוּ: וְהָיִינוּ גַּם־אֲנַחְנוּ כְּכָל־הַגּוֹיִם וְשָׁפְטָנוּ כ דגושה
מַלְכֵּנוּ וְיָצָא לְפָנֵינוּ וְנִלְחַם אֶת־מִלְחֲמֹתֵנוּ: וַיִּשְׁמַע 21
שְׁמוּאֵל אֵת כָּל־דִּבְרֵי הָעָם וַיְדַבְּרֵם בְּאָזְנֵי יְהוָה:
22 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל שְׁמַע בְּקוֹלָם
וְהַמְלַכְתָּ לָהֶם מֶלֶךְ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל
מבניתין ק׳
לְכוּ אִישׁ לְעִירוֹ:

Cap. IX. Itaque Saulem, è tribu Benjamin,

ט א וַיְהִי־אִישׁ מִבֶּן־יְמִינִי וּשְׁמוֹ קִישׁ בֶּן־אֲבִיאֵל בֶּן־צְרוֹר בֶּן־בְּכוֹרַת בֶּן־אֲפִיחַ בֶּן־
אִישׁ יְמִינִי גִּבּוֹר חָיִל: וְלוֹ־הָיָה בֵן וּשְׁמוֹ שָׁאוּל בָּחוּר 2
וְטוֹב וְאֵין אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל טוֹב מִמֶּנּוּ מִשִּׁכְמוֹ וָמַעְלָה
גָּבַהּ מִכָּל־הָעָם: וַתֹּאבַדְנָה הָאֲתֹנוֹת לְקִישׁ אֲבִי 3

Paternas asinas quaritantem,

שָׁאוּל וַיֹּאמֶר קִישׁ אֶל־שָׁאוּל בְּנוֹ קַח־נָא אִתְּךָ אֶת־
אַחַד מֵהַנְּעָרִים וְקוּם לֵךְ בַּקֵּשׁ אֶת־הָאֲתֹנוֹת: וַיַּעֲבֹר 4
בְּהַר־אֶפְרַיִם וַיַּעֲבֹר בְּאֶרֶץ שָׁלִשָׁה וְלֹא מָצָאוּ וַיַּעַבְרוּ
בְּאֶרֶץ־שַׁעֲלִים וְאֵינָן וַיַּעֲבֹר בְּאֶרֶץ יְמִינִי וְלֹא מָצָאוּ:
הֵמָּה בָּאוּ בְּאֶרֶץ צוּף וְשָׁאוּל אָמַר לְנַעֲרוֹ אֲשֶׁר־עִמּוֹ ה
לכה

לְכָה וְנָשׁוּבָה פֶּן־יֶחְדַּל אָבִי מִן־הָאֲתֹנוֹת וְדָאַג לָנוּ׃
6 וַיֹּאמֶר לוֹ הִנֵּה־נָא אִישׁ־אֱלֹהִים בָּעִיר הַזֹּאת וְהָאִישׁ
נִכְבָּד כֹּל אֲשֶׁר־יְדַבֵּר בּוֹא יָבוֹא עַתָּה נֵלְכָה שָּׁם אוּלַי
7 יַגִּיד לָנוּ אֶת־דַּרְכֵּנוּ אֲשֶׁר־הָלַכְנוּ עָלֶיהָ׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל
לְנַעֲרוֹ וְהִנֵּה נֵלֵךְ וּמַה־נָּבִיא לָאִישׁ כִּי הַלֶּחֶם אָזַל
מִכֵּלֵינוּ וּתְשׁוּרָה אֵין לְהָבִיא לְאִישׁ הָאֱלֹהִים מַה אִתָּנוּ׃
8 וַיֹּסֶף הַנַּעַר לַעֲנוֹת אֶת־שָׁאוּל וַיֹּאמֶר הִנֵּה נִמְצָא בְיָדִי
רֶבַע שֶׁקֶל כֶּסֶף וְנָתַתִּי לְאִישׁ הָאֱלֹהִים וְהִגִּיד לָנוּ אֶת־
9 דַּרְכֵּנוּ׃ לְפָנִים ׀ בְּיִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר הָאִישׁ בְּלֶכְתּוֹ
לִדְרוֹשׁ אֱלֹהִים לְכוּ וְנֵלְכָה עַד־הָרֹאֶה כִּי לַנָּבִיא הַיּוֹם
10 יִקָּרֵא לְפָנִים הָרֹאֶה׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לְנַעֲרוֹ טוֹב דְּבָרְךָ
לְכָה נֵלֵכָה וַיֵּלְכוּ אֶל־הָעִיר אֲשֶׁר־שָׁם אִישׁ הָאֱלֹהִים׃
11 הֵמָּה עֹלִים בְּמַעֲלֵה הָעִיר וְהֵמָּה מָצְאוּ נְעָרוֹת יֹצְאוֹת
12 לִשְׁאֹב מָיִם וַיֹּאמְרוּ לָהֶן הֲיֶשׁ בָּזֶה הָרֹאֶה׃ וַתַּעֲנֶינָה
אוֹתָם וַתֹּאמַרְנָה יֵשׁ הִנֵּה לְפָנֶיךָ מַהֵר ׀ עַתָּה כִּי הַיּוֹם
13 בָּא לָעִיר כִּי זֶבַח הַיּוֹם לָעָם בַּבָּמָה׃ כְּבֹאֲכֶם הָעִיר כֵּן
תִּמְצְאוּן אֹתוֹ בְּטֶרֶם יַעֲלֶה הַבָּמָתָה לֶאֱכֹל כִּי לֹא־
יֹאכַל הָעָם עַד־בֹּאוֹ כִּי־הוּא יְבָרֵךְ הַזֶּבַח אַחֲרֵי־כֵן
יֹאכְלוּ הַקְּרֻאִים וְעַתָּה עֲלוּ כִּי־אֹתוֹ כָּהַיּוֹם תִּמְצְאוּן אֹתוֹ׃
14 וַיַּעֲלוּ הָעִיר הֵמָּה בָּאִים בְּתוֹךְ הָעִיר וְהִנֵּה שְׁמוּאֵל יֹצֵא
טו לִקְרָאתָם לַעֲלוֹת הַבָּמָה׃ וַיהוָה גָּלָה
אֶת־אֹזֶן שְׁמוּאֵל יוֹם אֶחָד לְפָנֵי בוֹא־שָׁאוּל לֵאמֹר׃
16 כָּעֵת ׀ מָחָר אֶשְׁלַח אֵלֶיךָ אִישׁ מֵאֶרֶץ בִּנְיָמִן וּמְשַׁחְתָּו
לְנָגִיד עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְהוֹשִׁיעַ אֶת־עַמִּי מִיַּד פְּלִשְׁתִּים
17 כִּי רָאִיתִי אֶת־עַמִּי כִּי בָּאָה צַעֲקָתוֹ אֵלָי׃ וּשְׁמוּאֵל
רָאָה אֶת־שָׁאוּל וַיהוָה עָנָהוּ הִנֵּה הָאִישׁ אֲשֶׁר אָמַרְתִּי
18 אֵלֶיךָ זֶה יַעְצֹר בְּעַמִּי׃ וַיִּגַּשׁ שָׁאוּל אֶת־שְׁמוּאֵל בְּתוֹךְ
19 הַשָּׁעַר וַיֹּאמֶר הַגִּידָה־נָּא לִי אֵיֵה בֵּית הָרֹאֶה׃ וַיַּעַן

Eamque ob causam de via ad se consulendum digressum.

שמואל

שְׁמוּאֵל אֶת־שָׁאוּל וַיֹּאמֶר אָנֹכִי הָרֹאֶה עֲלֵה לְפָנַי
הַבָּמָה וַאֲכַלְתֶּם עִמִּי הַיּוֹם וְשִׁלַּחְתִּיךָ בַבֹּקֶר וְכֹל אֲשֶׁר
בִּלְבָבְךָ אַגִּיד לָךְ׃ וְלָאֲתֹנֹת הָאֹבְדוֹת לְךָ הַיּוֹם שְׁלֹשֶׁת כ *Samuel de regiâ dignitate ipsi delatâ admonet,*
הַיָּמִים אַל־תָּשֶׂם אֶת־לִבְּךָ לָהֶם כִּי נִמְצְאוּ וְלִמִי כָּל־
חֶמְדַּת יִשְׂרָאֵל הֲלוֹא לְךָ וּלְכֹל בֵּית אָבִיךָ׃ וַיַּעַן שָׁאוּל 21
וַיֹּאמֶר הֲלוֹא בֶן־יְמִינִי אָנֹכִי מִקְטַנֵּי שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל
וּמִשְׁפַּחְתִּי הַצְּעִרָה מִכֹּל מִשְׁפְּחוֹת שִׁבְטֵי בִנְיָמִן וְלָמָּה
דִבַּרְתָּ אֵלַי כַּדָּבָר הַזֶּה׃ וְיִקַּח שְׁמוּאֵל אֶת־שָׁאוּל וְאֶת־ 22 *Exceptumque convivio,*
נַעֲרוֹ וַיְבִיאֵם לִשְׁכָּתָה וַיִּתֵּן לָהֶם מָקוֹם בְּרֹאשׁ הַקְּרוּאִים
וְהֵמָּה כִּשְׁלֹשִׁים אִישׁ׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל לַטַּבָּח תְּנָה 23
אֶת־הַמָּנָה אֲשֶׁר נָתַתִּי לָךְ אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ שִׂים
אִתָּךְ עִמָּךְ׃ וַיָּרֶם הַטַּבָּח אֶת־הַשּׁוֹק וְהָעֶלְיָה 24
וַיָּשֶׂם לִפְנֵי שָׁאוּל וַיֹּאמֶר הִנֵּה הַנִּשְׁאָר שִׂים־
לְפָנֶיךָ אֱכֹל כִּי לְמוֹעֵד שָׁמוּר־לְךָ לֵאמֹר הָעָם
קָרָאתִי וָאֹכַל שָׁאוּל עִם־שְׁמוּאֵל בַּיּוֹם
הַהוּא׃ וַיֵּרְדוּ מֵהַבָּמָה הָעִיר וַיְדַבֵּר עִם־שָׁאוּל כה *Nonnulla secretius cum eo collocutus, antequam dimitteret,*
עַל־הַגָּג׃ וַיִּשְׁכְּמוּ וַיְהִי כַּעֲלוֹת הַשַּׁחַר וַיִּקְרָא 26
שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל הַגָּג לֵאמֹר קוּמָה וַאֲשַׁלְּחֲךָ וַיָּקָם הגגה קרי
שָׁאוּל וַיֵּצְאוּ שְׁנֵיהֶם הוּא וּשְׁמוּאֵל הַחוּצָה׃
הֵמָּה יוֹרְדִים בִּקְצֵה הָעִיר וּשְׁמוּאֵל אָמַר אֶל־שָׁאוּל 27
אֱמֹר לַנַּעַר וְיַעֲבֹר לְפָנֵינוּ וַיַּעֲבֹר וְאַתָּה עֲמֹד כַּיּוֹם
וְאַשְׁמִיעֲךָ אֶת־דְּבַר אֱלֹהִים׃
וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל אֶת־פַּךְ הַשֶּׁמֶן וַיִּצֹק עַל־רֹאשׁוֹ וַיִּשָּׁקֵהוּ י א Cap. X. *Sacerdotali oleo inunctum consecrat in Regem ipsumque divinæ vocationis manifestis signis certum facit.*
וַיֹּאמֶר הֲלוֹא כִּי־מְשָׁחֲךָ יְהוָה עַל־נַחֲלָתוֹ לְנָגִיד׃
בְּלֶכְתְּךָ הַיּוֹם מֵעִמָּדִי וּמָצָאתָ שְׁנֵי אֲנָשִׁים עַל־קְבוּרַת 2
רָחֵל בִּגְבוּל בִּנְיָמִן בְּצֶלְצַח וְאָמְרוּ אֵלֶיךָ נִמְצְאוּ פתח באתנח
הָאֲתֹנוֹת אֲשֶׁר הָלַכְתָּ לְבַקֵּשׁ וְהִנֵּה נָטַשׁ אָבִיךָ אֶת־
דִּבְרֵי הָאֲתֹנוֹת וְדֹאֵג לָכֶם לֵאמֹר מַה־אֶעֱשֶׂה לִבְנִי׃

3 וְחָלַפְתָּ מִשָּׁם וָהָלְאָה וּבָאתָ עַד־אֵלוֹן תָּבוֹר וּמְצָאוּךָ
שָׁם שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים עֹלִים אֶל־הָאֱלֹהִים בֵּית־אֵל
אֶחָד נֹשֵׂא ׀ שְׁלֹשָׁה גְדָיִים וְאֶחָד נֹשֵׂא שְׁלֹשֶׁת
4 כִּכְּרוֹת לָחֶם וְאֶחָד נֹשֵׂא נֵבֶל־יָיִן: וְשָׁאֲלוּ לְךָ לְשָׁלוֹם
ה וְנָתְנוּ לְךָ שְׁתֵּי־לֶחֶם וְלָקַחְתָּ מִיָּדָם: אַחַר כֵּן
תָּבוֹא אֶל־גִּבְעַת הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־שָׁם נְצִבֵי
פְלִשְׁתִּים וְיִהְיֶה כְּבֹאֲךָ שָׁם הָעִיר וּפָגַעְתָּ חֶבֶל
נְבִיאִים יְרְדִים מִהַבָּמָה וְלִפְנֵיהֶם נֵבֶל וְתֹף וְחָלִיל
6 וְכִנּוֹר וְהֵמָּה מִתְנַבְּאִים: וְצָלְחָה עָלֶיךָ רוּחַ יְהוָה
7 וְהִתְנַבֵּיתָ עִמָּם וְנֶהְפַּכְתָּ לְאִישׁ אַחֵר: וְהָיָה כִּי
יהי׳ תָּבֹאנָה הָאֹתֹת הָאֵלֶּה לָךְ עֲשֵׂה לְךָ אֲשֶׁר־
8 תִּמְצָא יָדֶךָ כִּי הָאֱלֹהִים עִמָּךְ: וְיָרַדְתָּ לְפָנַי הַגִּלְגָּל
וְהִנֵּה אָנֹכִי יֹרֵד אֵלֶיךָ לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת לִזְבֹּחַ זִבְחֵי
שְׁלָמִים שִׁבְעַת יָמִים תּוֹחֵל עַד־בּוֹאִי אֵלֶיךָ וְהוֹרַעְתִּי
9 לְךָ אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה: וְהָיָה כְּהַפְנֹתוֹ שִׁכְמוֹ
לָלֶכֶת מֵעִם שְׁמוּאֵל וַיַּהֲפָךְ־לוֹ אֱלֹהִים לֵב אַחֵר וַיָּבֹאוּ
כָּל־הָאֹתֹת הָאֵלֶּה בַּיּוֹם הַהוּא:
וַיָּבֹאוּ שָׁמָּה הַגִּבְעָתָה וְהִנֵּה חֶבֶל־
נְבִיאִים לִקְרָאתוֹ וַתִּצְלַח עָלָיו רוּחַ אֱלֹהִים וַיִּתְנַבֵּא
מל 11 בְּתוֹכָם: וַיְהִי כָּל־יוֹדְעוֹ מֵאֶתְמוֹל שִׁלְשֹׁם וַיִּרְאוּ
וְהִנֵּה עִם־נְבִיאִים נִבָּא וַיֹּאמֶר הָעָם אִישׁ אֶל־
רֵעֵהוּ מַה־זֶּה הָיָה לִבֶן־קִישׁ הֲגַם שָׁאוּל
12 בַּנְּבִיאִים: וַיַּעַן אִישׁ מִשָּׁם וַיֹּאמֶר וּמִי אֲבִיהֶם
עַל־כֵּן הָיָתָה לְמָשָׁל הֲגַם שָׁאוּל בַּנְּבִיאִים:
13 14 וַיְכַל מֵהִתְנַבּוֹת וַיָּבֹא הַבָּמָה: וַיֹּאמֶר דּוֹד שָׁאוּל
אֵלָיו וְאֶל־נַעֲרוֹ אָנָה הֲלַכְתֶּם וַיֹּאמֶר לְבַקֵּשׁ אֶת־
הָאֲתֹנוֹת וַנַּרְא כִּי־אֵין וַנָּבוֹא אֶל־שְׁמוּאֵל:
טו וַיֹּאמֶר דּוֹד שָׁאוּל הַגִּידָה־נָּא לִי מָה־אָמַר

16 לָכֶם שְׁמוּאֵל : וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־דּוֹדוֹ הַגֵּד הִגִּיד
לָנוּ כִּי נִמְצְאוּ הָאֲתֹנוֹת וְאֶת־דְּבַר הַמְּלוּכָה לֹא־
הִגִּיד לוֹ אֲשֶׁר אָמַר שְׁמוּאֵל :

17 וַיַּצְעֵק שְׁמוּאֵל אֶת־הָעָם אֶל־ *Samuel in publico conventu graviter cum populo expostulat: & sortitione designatum à Deo Regem populo sistit.*
18 יְהוָה הַמִּצְפָּה : וַיֹּאמֶר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כֹּה־
אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָנֹכִי הֶעֱלֵיתִי אֶת־
יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וָאַצֵּיל אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרַיִם
וּמִיַּד כָּל־הַמַּמְלָכוֹת הַלֹּחֲצִים אֶתְכֶם :
19 וְאַתֶּם הַיּוֹם מְאַסְתֶּם אֶת־אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־הוּא מוֹשִׁיעַ
לָכֶם מִכָּל־רָעוֹתֵיכֶם וְצָרֹתֵיכֶם וַתֹּאמְרוּ לוֹ כִּי־מֶלֶךְ
תָּשִׂים עָלֵינוּ וְעַתָּה הִתְיַצְּבוּ לִפְנֵי יְהוָה לִשִּׁבְטֵיכֶם
וְלַאלְפֵיכֶם : וַיַּקְרֵב שְׁמוּאֵל אֶת כָּל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל כ
21 וַיִּלָּכֵד שֵׁבֶט בִּנְיָמִן : וַיַּקְרֵב אֶת־שֵׁבֶט בִּנְיָמִן
לְמִשְׁפְּחֹתָיו וַתִּלָּכֵד מִשְׁפַּחַת הַמַּטְרִי וַיִּלָּכֵד שָׁאוּל בֶּן־ למשפחתיו קרי
22 קִישׁ וַיְבַקְשֻׁהוּ וְלֹא נִמְצָא : וַיִּשְׁאֲלוּ־עוֹד בַּיהוָה הֲבָא פסקא באמצע פסוק
עוֹד הֲלֹם אִישׁ
23 וַיֹּאמֶר יְהוָה הִנֵּה־הוּא נֶחְבָּא אֶל־הַכֵּלִים : וַיָּרֻצוּ
וַיִּקָּחֻהוּ מִשָּׁם וַיִּתְיַצֵּב בְּתוֹךְ הָעָם וַיִּגְבַּהּ מִכָּל־הָעָם
24 מִשִּׁכְמוֹ וָמָעְלָה : וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־כָּל־הָעָם הַרְאִיתֶם ג' דגושה
אֲשֶׁר בָּחַר־בּוֹ יְהוָה כִּי אֵין כָּמֹהוּ בְּכָל־הָעָם וַיָּרִעוּ כָל־
הָעָם וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ : וַיְדַבֵּר כה
שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם אֵת מִשְׁפַּט הַמְּלוּכָה וַיִּכְתֹּב בַּסֵּפֶר
וַיַּנַּח לִפְנֵי יְהוָה וַיְשַׁלַּח שְׁמוּאֵל אֶת־כָּל־הָעָם אִישׁ
לְבֵיתוֹ : וְגַם־שָׁאוּל הָלַךְ לְבֵיתוֹ גִּבְעָתָה וַיֵּלְכוּ עִמּוֹ 26
חֵיל אֲשֶׁר־נָגַע אֱלֹהִים בִּלְבָבָם : וּבְנֵי בְלִיַּעַל אָמְרוּ 27
מַה־יֹּשִׁיעֵנוּ זֶה וַיִּבְזֻהוּ וְלֹא־הֵבִיאוּ לוֹ מִנְחָה וַיְהִי
כְּמַחֲרִישׁ :

Cap. XI. *Is Nahaschum Am-* וַיַּעַל נָחָשׁ הָעַמּוֹנִי וַיִּחַן עַל־יָבֵישׁ גִּלְעָד וַיֹּאמְרוּ כָּל־ וא א
אנשי

2 אַנְשֵׁי יָבֵישׁ אֶל־נָחָשׁ כְּרָת־לָנוּ בְרִית וְנַעַבְדֶךָ׃ וַיֹּאמֶר
אֲלֵהֶם נָחָשׁ הָעַמּוֹנִי בְּזֹאת אֶכְרוֹת לָכֶם בִּנְקוֹר לָכֶם כָּל־
3 עֵין יָמִין וְשַׂמְתִּיהָ חֶרְפָּה עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו
זִקְנֵי יָבֵישׁ הֶרֶף לָנוּ שִׁבְעַת יָמִים וְנִשְׁלְחָה מַלְאָכִים בְּכֹל
גְּבוּל יִשְׂרָאֵל וְאִם־אֵין מוֹשִׁיעַ אֹתָנוּ וְיָצָאנוּ אֵלֶיךָ׃
4 וַיָּבֹאוּ הַמַּלְאָכִים גִּבְעַת שָׁאוּל וַיְדַבְּרוּ הַדְּבָרִים בְּאָזְנֵי
ה הָעָם וַיִּשְׂאוּ כָל־הָעָם אֶת־קוֹלָם וַיִּבְכּוּ׃ וְהִנֵּה שָׁאוּל
בָּא אַחֲרֵי הַבָּקָר מִן־הַשָּׂדֶה וַיֹּאמֶר שָׁאוּל מַה־לָּעָם כִּי
6 יִבְכּוּ וַיְסַפְּרוּ־לוֹ אֶת־דִּבְרֵי אַנְשֵׁי יָבֵישׁ׃ וַתִּצְלַח רוּחַ־
בשמעו קרי אֱלֹהִים עַל־שָׁאוּל בְּשָׁמְעוֹ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּחַר
7 אַפּוֹ מְאֹד׃ וַיִּקַּח צֶמֶד בָּקָר וַיְנַתְּחֵהוּ וַיְשַׁלַּח בְּכָל־גְּבוּל
יִשְׂרָאֵל בְּיַד הַמַּלְאָכִים ׀ לֵאמֹר אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ יֹצֵא
אַחֲרֵי שָׁאוּל וְאַחַר שְׁמוּאֵל כֹּה יֵעָשֶׂה לִבְקָרוֹ וַיִּפֹּל
8 פַּחַד־יְהוָה עַל־הָעָם וַיֵּצְאוּ כְּאִישׁ אֶחָד׃ וַיִּפְקְדֵם בְּבָזֶק
וַיִּהְיוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֶלֶף וְאִישׁ יְהוּדָה שְׁלֹשִׁים
9 אָלֶף׃ וַיֹּאמְרוּ לַמַּלְאָכִים הַבָּאִים כֹּה תֹאמְרוּן לְאִישׁ
כחום קרי יָבֵישׁ גִּלְעָד מָחָר תִּהְיֶה־לָכֶם תְּשׁוּעָה בְּחֹם הַשָּׁמֶשׁ
י וַיָּבֹאוּ הַמַּלְאָכִים וַיַּגִּידוּ לְאַנְשֵׁי יָבֵישׁ וַיִּשְׂמָחוּ׃ וַיֹּאמְרוּ
אַנְשֵׁי יָבֵישׁ מָחָר נֵצֵא אֲלֵיכֶם וַעֲשִׂיתֶם לָנוּ כְּכָל־הַטּוֹב
11 בְּעֵינֵיכֶם׃ וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיָּשֶׂם שָׁאוּל
אֶת־הָעָם שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים וַיָּבֹאוּ בְתוֹךְ הַמַּחֲנֶה
בְּאַשְׁמֹרֶת הַבֹּקֶר וַיַּכּוּ אֶת־עַמּוֹן עַד־חֹם הַיּוֹם וַיְהִי
12 הַנִּשְׁאָרִים וַיָּפֻצוּ וְלֹא נִשְׁאֲרוּ־בָם שְׁנַיִם יָחַד׃ וַיֹּאמֶר
הָעָם אֶל־שְׁמוּאֵל מִי הָאֹמֵר שָׁאוּל יִמְלֹךְ עָלֵינוּ תְּנוּ
13 הָאֲנָשִׁים וּנְמִיתֵם׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לֹא־יוּמַת
אִישׁ בַּיּוֹם הַזֶּה כִּי הַיּוֹם עָשָׂה־יְהוָה תְּשׁוּעָה
בְּיִשְׂרָאֵל׃
14 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם לְכוּ וְנֵלְכָה הַגִּלְגָּל וּנְחַדֵּשׁ הפטרת קרח

monitarum Regem, arctâ obsidione Jabesitas prementem, ipsisque indignas deditionis leges statuentem, dextros uti oculos sibi effodiendos traderent,

6 Summâ diligentiâ, copioso collecto exercitu,

Ingenti clade fundit, fugatque; & urbem obsidione liberat.

Tum Saul iteratò & publicè à muele inungitur.

שָׁם הַמְלוּכָה: וַיֵּלְכוּ כָל־הָעָם הַגִּלְגָּל וַיַּמְלִכוּ שָׁם שָׁ֠ו
אֶת־שָׁאוּל לִפְנֵי יְהוָה בַּגִּלְגָּל וַיִּזְבְּחוּ־שָׁם זְבָחִים
שְׁלָמִים לִפְנֵי יְהוָה וַיִּשְׂמַח שָׁם שָׁאוּל וְכָל־אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל
עַד־מְאֹד:

Cap. XII. *Samuel coram universo populo rationem gestæ à se Reipublicæ exponit.*

יב א וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל הִנֵּה שָׁמַעְתִּי
בְקֹלְכֶם לְכֹל אֲשֶׁר־אֲמַרְתֶּם לִי וָאַמְלִיךְ עֲלֵיכֶם
מֶלֶךְ: וְעַתָּה הִנֵּה הַמֶּלֶךְ מִתְהַלֵּךְ לִפְנֵיכֶם 2
וַאֲנִי זָקַנְתִּי וָשַׂבְתִּי וּבָנַי הִנָּם אִתְּכֶם וַאֲנִי הִתְהַלַּכְתִּי
לִפְנֵיכֶם מִנְּעוּרַי עַד־הַיּוֹם הַזֶּה: הִנְנִי עֲנוּ בִי נֶגֶד יְהוָה 3
וְנֶגֶד מְשִׁיחוֹ אֶת־שׁוֹרִי מִי לָקָחְתִּי וְחֲמוֹר מִי לָקָחְתִּי וְאֶת־
מִי עָשַׁקְתִּי אֶת־מִי רַצּוֹתִי וּמִיַּד־מִי לָקַחְתִּי כֹפֶר וְאַעְלִים
עֵינַי בּוֹ וְאָשִׁיב לָכֶם: וַיֹּאמְרוּ לֹא עָשַׁקְתָּנוּ וְלֹא רַצּוֹתָנוּ 4
וְלֹא לָקַחְתָּ מִיַּד־אִישׁ מְאוּמָה: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם עֵד יְהוָה ה
בָּכֶם וְעֵד מְשִׁיחוֹ הַיּוֹם הַזֶּה כִּי לֹא מְצָאתֶם בְּיָדִי מְאוּמָה
וַיֹּאמְרוּ עֵד: וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה 6 ויאמרו עד׳
אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן וַאֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם
מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: וְעַתָּה הִתְיַצְּבוּ וְאִשָּׁפְטָה אִתְּכֶם לִפְנֵי 7 *Deinde Dei beneficia longo ordine recenset; ipsorumque ingratitudinem & perfidiam arguit.*
יְהוָה אֵת כָּל־צִדְקוֹת יְהוָה אֲשֶׁר־עָשָׂה אִתְּכֶם וְאֶת־
אֲבוֹתֵיכֶם: כַּאֲשֶׁר־בָּא יַעֲקֹב מִצְרַיִם וַיִּזְעֲקוּ אֲבוֹתֵיכֶם 8
אֶל־יְהוָה וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן וַיּוֹצִיאוּ
אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם מִמִּצְרַיִם וַיֹּשִׁבוּם בַּמָּקוֹם הַזֶּה: וַיִּשְׁכְּחוּ 9
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיִּמְכֹּר אֹתָם בְּיַד סִיסְרָא שַׂר־צְבָא
חָצוֹר וּבְיַד פְּלִשְׁתִּים וּבְיַד מֶלֶךְ מוֹאָב וַיִּלָּחֲמוּ בָם: וַיִּזְעֲקוּ
אֶל־יְהוָה וַיֹּאמְרוּ חָטָאנוּ כִּי עָזַבְנוּ אֶת־יְהוָה וַנַּעֲבֹד אֶת־ ויאמרו ק׳
הַבְּעָלִים וְאֶת־הָעַשְׁתָּרוֹת וְעַתָּה הַצִּילֵנוּ מִיַּד אֹיְבֵינוּ
וְנַעַבְדֶךָּ: וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת־יְרֻבַּעַל וְאֶת־בְּדָן וְאֶת־יִפְתָּח 11
וְאֶת־שְׁמוּאֵל וַיַּצֵּל אֶתְכֶם מִיַּד אֹיְבֵיכֶם מִסָּבִיב וַתֵּשְׁבוּ
בָּטֶחַ: וַתִּרְאוּ כִּי נָחָשׁ מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן בָּא עֲלֵיכֶם וַתֹּאמְרוּ 12

לִי

לֵילֵא כִּי־מֶלֶךְ יִמְלֹךְ עָלֵינוּ וַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם מַלְכְּכֶם׃
13 וְעַתָּה הִנֵּה הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בְּחַרְתֶּם אֲשֶׁר שְׁאִלְתֶּם וְהִנֵּה
14 נָתַן יְהוָה עֲלֵיכֶם מֶלֶךְ׃ אִם־תִּירְאוּ אֶת־יְהוָה וַעֲבַרְתֶּם
אֹתוֹ וּשְׁמַעְתֶּם בְּקוֹלוֹ וְלֹא תַמְרוּ אֶת־פִּי יְהוָה וִהְיִתֶם
גַּם־אַתֶּם וְגַם־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־מָלַךְ עֲלֵיכֶם אַחַר יְהוָה
15 טו אֱלֹהֵיכֶם׃ וְאִם־לֹא תִשְׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה וּמְרִיתֶם אֶת־פִּי
16 יְהוָה וְהָיְתָה יַד־יְהוָה בָּכֶם וּבַאֲבוֹתֵיכֶם׃ גַּם־עַתָּה
הִתְיַצְּבוּ וּרְאוּ אֶת־הַדָּבָר הַגָּדוֹל הַזֶּה אֲשֶׁר יְהוָה עֹשֶׂה
17 לְעֵינֵיכֶם׃ הֲלוֹא קְצִיר־חִטִּים הַיּוֹם אֶקְרָא אֶל־יְהוָה
וְיִתֵּן קֹלוֹת וּמָטָר וּדְעוּ וּרְאוּ כִּי־רָעַתְכֶם רַבָּה אֲשֶׁר
18 עֲשִׂיתֶם בְּעֵינֵי יְהוָה לִשְׁאוֹל לָכֶם מֶלֶךְ׃ וַיִּקְרָא שְׁמוּאֵל
אֶל־יְהוָה וַיִּתֵּן יְהוָה קֹלֹת וּמָטָר בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּירָא
19 כָּל־הָעָם מְאֹד אֶת־יְהוָה וְאֶת־שְׁמוּאֵל׃ וַיֹּאמְרוּ כָל־
הָעָם אֶל־שְׁמוּאֵל הִתְפַּלֵּל בְּעַד־עֲבָדֶיךָ אֶל־יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ וְאַל־נָמוּת כִּי־יָסַפְנוּ עַל־כָּל־חַטֹּאתֵינוּ רָעָה
כ לִשְׁאֹל לָנוּ מֶלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם אַל־תִּירָאוּ
אַתֶּם עֲשִׂיתֶם אֶת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת אַךְ אַל־תָּסוּרוּ
מֵאַחֲרֵי יְהוָה וַעֲבַדְתֶּם אֶת־יְהוָה בְּכָל־לְבַבְכֶם׃
21 וְלֹא תָסוּרוּ כִּי אַחֲרֵי הַתֹּהוּ אֲשֶׁר לֹא־יוֹעִילוּ וְלֹא
22 יַצִּילוּ כִּי־תֹהוּ הֵמָּה׃ כִּי לֹא־יִטֹּשׁ יְהוָה אֶת־עַמּוֹ בַּעֲבוּר
ע 23 שְׁמוֹ הַגָּדוֹל כִּי הוֹאִיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֶתְכֶם לוֹ לְעָם׃ גַּם
אָנֹכִי חָלִילָה לִי מֵחֲטֹא לַיהוָה מֵחְדֹּל לְהִתְפַּלֵּל בַּעַדְכֶם
24 וְהוֹרֵיתִי אֶתְכֶם בְּדֶרֶךְ הַטּוֹבָה וְהַיְשָׁרָה׃ אַךְ יְרֹאוּ אֶת־
כה יְהוָה וַעֲבַדְתֶּם אֹתוֹ בֶּאֱמֶת בְּכָל־לְבַבְכֶם כִּי רְאוּ אֶת
אֲשֶׁר־הִגְדִּיל עִמָּכֶם׃ וְאִם־הָרֵעַ תָּרֵעוּ גַּם־אַתֶּם גַּם־
מַלְכְּכֶם תִּסָּפּוּ׃

Cap. XIII.

Bellum iterum cum Philisthæis,

א יג בֶּן־שָׁנָה שָׁאוּל בְּמָלְכוֹ וּשְׁתֵּי שָׁנִים מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃
2 וַיִּבְחַר־לוֹ שָׁאוּל שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מִיִּשְׂרָאֵל וַיִּהְיוּ עִם־

Ipsoque, tanquam præsenti numine, edito cælitus signo, percellit.

Tandem consternatos confirmat, & ad sincerum Dei cultum cohortatur.

שָׁאוּל אַלְפַּיִם בְּמִכְמָשׂ וּבְהַר בֵּית־אֵל וְאֶלֶף הָיוּ עִם־ יוֹנָתָן בְּגִבְעַת בִּנְיָמִן וְיֶתֶר הָעָם שִׁלַּח אִישׁ לְאָהָלָיו׃ *caso ipsorum præsidio à Fonathane.*

וַיַּךְ יוֹנָתָן אֶת נְצִיב פְּלִשְׁתִּים אֲשֶׁר בַּגֶּבַע וַיִּשְׁמְעוּ 3 פְּלִשְׁתִּים וְשָׁאוּל תָּקַע בַּשּׁוֹפָר בְּכָל־הָאָרֶץ לֵאמֹר יִשְׁמְעוּ הָעִבְרִים׃ וְכָל־יִשְׂרָאֵל שָׁמְעוּ לֵאמֹר הִכָּה 4 שָׁאוּל אֶת־נְצִיב פְּלִשְׁתִּים וְגַם־נִבְאַשׁ יִשְׂרָאֵל בַּפְּלִשְׁתִּים וַיִּצָּעֲקוּ הָעָם אַחֲרֵי שָׁאוּל הַגִּלְגָּל׃ וּפְלִשְׁתִּים ה נֶאֱסְפוּ לְהִלָּחֶם עִם־יִשְׂרָאֵל שְׁלֹשִׁים אֶלֶף רֶכֶב וְשִׁשֶּׁת אֲלָפִים פָּרָשִׁים וְעָם כַּחוֹל אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־הַיָּם לָרֹב וַיַּעֲלוּ וַיַּחֲנוּ בְמִכְמָשׂ קִדְמַת בֵּית־אָוֶן׃ וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל 6 רָאוּ כִּי צַר־לוֹ כִּי נִגַּשׂ הָעָם וַיִּתְחַבְּאוּ הָעָם בַּמְּעָרוֹת וּבַחֻחִים וּבַסְּלָעִים וּבַצְּרָחִים וּבַבֹּרוֹת׃ וְעִבְרִים עָבְרוּ 7 אֶת־הַיַּרְדֵּן אֶרֶץ גָּד וְגִלְעָד וְשָׁאוּל עוֹדֶנּוּ בַגִּלְגָּל וְכָל־ הָעָם חָרְדוּ אַחֲרָיו׃ וַיֶּחֶל שִׁבְעַת יָמִים לַמּוֹעֵד אֲשֶׁר 8 ויוחל קרי שְׁמוּאֵל וְלֹא־בָא שְׁמוּאֵל הַגִּלְגָּל וַיָּפֶץ הָעָם מֵעָלָיו׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל הַגִּישׁוּ אֵלַי הָעֹלָה וְהַשְּׁלָמִים וַיַּעַל הָעֹלָה׃ 9 וַיְהִי כְּכַלֹּתוֹ לְהַעֲלוֹת הָעֹלָה וְהִנֵּה שְׁמוּאֵל בָּא וַיֵּצֵא שָׁאוּל לִקְרָאתוֹ לְבָרְכוֹ׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל מֶה עָשִׂיתָ 11 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל כִּי־רָאִיתִי כִּי־נָפֵץ הָעָם מֵעָלַי וְאַתָּה לֹא־ בָאתָ לְמוֹעֵד הַיָּמִים וּפְלִשְׁתִּים נֶאֱסָפִים מִכְמָשׂ׃ וְאֹמַר עַתָּה יֵרְדוּ פְלִשְׁתִּים אֵלַי הַגִּלְגָּל וּפְנֵי יְהוָה לֹא 12 חִלִּיתִי וָאֶתְאַפֵּק וָאַעֲלֶה הָעֹלָה׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־ 13 שָׁאוּל נִסְכַּלְתָּ לֹא שָׁמַרְתָּ אֶת־מִצְוַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר צִוָּךְ כִּי עַתָּה הֵכִין יְהוָה אֶת־מַמְלַכְתְּךָ אֶל־ יִשְׂרָאֵל עַד־עוֹלָם׃ וְעַתָּה מַמְלַכְתְּךָ לֹא־תָקוּם בִּקֵּשׁ 14 יְהוָה לוֹ אִישׁ כִּלְבָבוֹ וַיְצַוֵּהוּ יְהוָה לְנָגִיד עַל־עַמּוֹ כִּי לֹא שָׁמַרְתָּ אֵת אֲשֶׁר־צִוָּךְ יְהוָה׃ וַיָּקָם טו שְׁמוּאֵל וַיַּעַל מִן־הַגִּלְגָּל גִּבְעַת בִּנְיָמִן וַיִּפְקֹד שָׁאוּל אֶת־ הָעָם

Saul Gilgale convenire exercitum jubet.

Ibi cum septem dies Samuelem oppertus fuisset, ut sacrificium Deo fieret: tardante illo, cum populus dilaberetur, ipse sacra obtulit.

Samuel ipsum graviter increpat, imperiumque non valdè diuturnum fore, vaticinatur.

Famque metus omnem exercitum

16 הָעָם הַנִּמְצְאִים עִמּוֹ כְּשֵׁשׁ מֵאוֹת אִישׁ׃ וְשָׁאוּל וְיוֹנָתָן
בְּנוֹ וְהָעָם הַנִּמְצָא עִמָּם יֹשְׁבִים בְּגֶבַע בִּנְיָמִן וּפְלִשְׁתִּים
17 חָנוּ בְמִכְמָשׁ׃ וַיֵּצֵא הַמַּשְׁחִית מִמַּחֲנֵה פְלִשְׁתִּים
שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים הָרֹאשׁ אֶחָד יִפְנֶה אֶל־דֶּרֶךְ עָפְרָה אֶל־
18 אֶרֶץ שׁוּעָל׃ וְהָרֹאשׁ אֶחָד יִפְנֶה דֶּרֶךְ בֵּית חֹרוֹן
וְהָרֹאשׁ אֶחָד יִפְנֶה דֶּרֶךְ הַגְּבוּל הַנִּשְׁקָף עַל־גֵּי הַצְּבֹעִים
19 הַמִּדְבָּרָה׃ וְחָרָשׁ לֹא יִמָּצֵא בְּכֹל אֶרֶץ
אמרו קרי יִשְׂרָאֵל כִּי־אָמַר פְּלִשְׁתִּים פֶּן יַעֲשׂוּ הָעִבְרִים חֶרֶב אוֹ
כ חֲנִית׃ וַיֵּרְדוּ כָל־יִשְׂרָאֵל הַפְּלִשְׁתִּים לִלְטוֹשׁ אִישׁ
אֶת־מַחֲרַשְׁתּוֹ וְאֶת־אֵתוֹ וְאֶת־קַרְדֻּמּוֹ וְאֵת מַחֲרֵשָׁתוֹ׃
21 וְהָיְתָה הַפְּצִירָה פִּים לַמַּחֲרֵשׁוֹת וְלָאֵתִים וְלִשְׁלֹשׁ
22 קִלְשׁוֹן וּלְהַקַּרְדֻּמִּים וּלְהַצִּיב הַדָּרְבָן׃ וְהָיָה בְּיוֹם
מִלְחֶמֶת וְלֹא נִמְצָא חֶרֶב וַחֲנִית בְּיַד כָּל־הָעָם אֲשֶׁר אֶת־
23 שָׁאוּל וְאֶת־יוֹנָתָן וַתִּמָּצֵא לְשָׁאוּל וּלְיוֹנָתָן בְּנוֹ׃ וַיֵּצֵא
מַצַּב פְּלִשְׁתִּים אֶל־מַעֲבַר מִכְמָשׁ׃

pervaserat, & plerique in latebras se abdiderant: Saul verò & Jonathan, cum paucis inermibus, Gibeæ Benjaminis castra habent.

Cap. XIV. *Ibi Jonathan audaci consilio, solo armigero comite, castra hostium subit, & viginti ferè ex hostibus interemptis, ingenti terrore universum eorum exercitum percellit.*

אוך וַיְהִי הַיּוֹם וַיֹּאמֶר יוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל
אֶל־הַנַּעַר נֹשֵׂא כֵלָיו לְכָה וְנַעְבְּרָה אֶל־מַצַּב פְּלִשְׁתִּים
2 אֲשֶׁר מֵעֵבֶר הַלָּז וּלְאָבִיו לֹא הִגִּיד׃ וְשָׁאוּל יוֹשֵׁב
בִּקְצֵה הַגִּבְעָה תַּחַת הָרִמּוֹן אֲשֶׁר בְּמִגְרוֹן וְהָעָם אֲשֶׁר
3 עִמּוֹ כְּשֵׁשׁ מֵאוֹת אִישׁ׃ וַאֲחִיָּה בֶן־אֲחִטּוּב אֲחִי אִי־
כָבוֹד בֶּן־פִּינְחָס בֶּן־עֵלִי כֹּהֵן יְהוָה בְּשִׁלֹה נֹשֵׂא אֵפוֹד
4 וְהָעָם לֹא יָדַע כִּי הָלַךְ יוֹנָתָן׃ וּבֵין הַמַּעְבְּרוֹת אֲשֶׁר
בִּקֵּשׁ יוֹנָתָן לַעֲבֹר עַל־מַצַּב פְּלִשְׁתִּים שֵׁן־הַסֶּלַע
מֵהָעֵבֶר מִזֶּה וְשֵׁן־הַסֶּלַע מֵהָעֵבֶר מִזֶּה וְשֵׁם הָאֶחָד
ה בּוֹצֵץ וְשֵׁם הָאֶחָד סֶנֶה׃ הַשֵּׁן הָאֶחָד מָצוּק מִצָּפוֹן
6 מוּל מִכְמָשׁ וְהָאֶחָד מִנֶּגֶב מוּל גָּבַע׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן
אֶל־הַנַּעַר נֹשֵׂא כֵלָיו לְכָה וְנַעְבְּרָה אֶל־מַצַּב הָעֲרֵלִים
הָאֵלֶּה אוּלַי יַעֲשֶׂה יְהוָה לָנוּ כִּי אֵין לַיהוָה מַעְצוֹר

לְהוֹשִׁיעַ בָּרַב אוֹ בִּמְעָט׃ 7 וַיֹּאמֶר לוֹ נֹשְׂא כֵלָיו עֲשֵׂה
כֹּל־אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ נְטֵה לֶךְ הִנְנִי עִמְּךָ כִּלְבָבֶךָ׃
8 וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן הִנֵּה אֲנַחְנוּ עֹבְרִים אֶל־הָאֲנָשִׁים
9 וְנִגְלִינוּ אֲלֵיהֶם׃ אִם־כֹּה יֹאמְרוּ אֵלֵינוּ דֹּמּוּ עַד־הַגִּיעֵנוּ
אֲלֵיכֶם וְעָמַדְנוּ תַּחְתֵּינוּ וְלֹא נַעֲלֶה אֲלֵיהֶם׃ 10 וְאִם־כֹּה
יֹאמְרוּ עֲלוּ עָלֵינוּ וְעָלִינוּ כִּי־נָתַן יְהוָה בְּיָדֵנוּ וְזֶה־לָּנוּ
הָאוֹת׃ 11 וַיִּגָּלוּ שְׁנֵיהֶם אֶל־מַצַּב פְּלִשְׁתִּים וַיֹּאמְרוּ
פְּלִשְׁתִּים הִנֵּה עִבְרִים יֹצְאִים מִן־הֶחֳרִים אֲשֶׁר
הִתְחַבְּאוּ־שָׁם׃ 12 וַיַּעֲנוּ אַנְשֵׁי הַמַּצָּבָה אֶת־יוֹנָתָן וְאֶת־
נֹשְׂא כֵלָיו וַיֹּאמְרוּ עֲלוּ אֵלֵינוּ וְנוֹדִיעָה אֶתְכֶם דָּבָר
וַיֹּאמֶר יוֹנָתָן אֶל־נֹשְׂא כֵלָיו עֲלֵה אַחֲרַי כִּי־נָתַן יְהוָה
בְּיַד־יִשְׂרָאֵל׃ 13 וַיַּעַל יוֹנָתָן עַל־יָדָיו וְעַל־רַגְלָיו וְנֹשֵׂא כֵלָיו
אַחֲרָיו וַיִּפְּלוּ לִפְנֵי יוֹנָתָן וְנֹשֵׂא כֵלָיו מְמוֹתֵת אַחֲרָיו׃
14 וַתְּהִי הַמַּכָּה הָרִאשֹׁנָה אֲשֶׁר הִכָּה יוֹנָתָן וְנֹשֵׂא כֵלָיו
כְּעֶשְׂרִים אִישׁ כְּבַחֲצִי מַעֲנֶה צֶמֶד שָׂדֶה׃ 15 וַתְּהִי חֲרָדָה טו
בַּמַּחֲנֶה בַּשָּׂדֶה וּבְכָל־הָעָם הַמַּצָּב וְהַמַּשְׁחִית חָרְדוּ
גַּם־הֵמָּה וַתִּרְגַּז הָאָרֶץ וַתְּהִי לְחֲרָדַת אֱלֹהִים׃ 16 וַיִּרְאוּ
הַצֹּפִים לְשָׁאוּל בְּגִבְעַת בִּנְיָמִן וְהִנֵּה הֲהָמוֹן נָמוֹג וְיָלֹךְ
וְהָלֹם׃ 17 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לָעָם אֲשֶׁר *Quod ubi Saul animadvertit, suis properè eductis, fugientes persequitur.*
אִתּוֹ פִּקְדוּ־נָא וּרְאוּ מִי הָלַךְ מֵעִמָּנוּ וַיִּפְקְדוּ וְהִנֵּה אֵין
יוֹנָתָן וְנֹשֵׂא כֵלָיו׃ 18 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לַאֲחִיָּה הַגִּישָׁה אֲרוֹן
הָאֱלֹהִים כִּי־הָיָה אֲרוֹן הָאֱלֹהִים בַּיּוֹם הַהוּא וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל׃ 19 וַיְהִי עַד דִּבֶּר שָׁאוּל אֶל־הַכֹּהֵן וְהָהֳמוֹן אֲשֶׁר
בְּמַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְרַב ס
פסקא באמצע פסוק
וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־הַכֹּהֵן אֱסֹף יָדֶךָ׃
כ וַיִּזָּעֵק שָׁאוּל וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיָּבֹאוּ עַד־הַמִּלְחָמָה
וְהִנֵּה הָיְתָה חֶרֶב אִישׁ בְּרֵעֵהוּ מְהוּמָה גְדוֹלָה מְאֹד׃
21 וְהָעִבְרִים הָיוּ לַפְּלִשְׁתִּים כְּאֶתְמוֹל שִׁלְשׁוֹם אֲשֶׁר עָלוּ

עמם

עִמָּם בַּמַּחֲנֶה סָבִיב וְגַם־הֵמָּה לִהְיוֹת עִם־יִשְׂרָאֵל
22 אֲשֶׁר עִם־שָׁאוּל וְיוֹנָתָן׃ וְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל
הַמִּתְחַבְּאִים בְּהַר־אֶפְרַיִם שָׁמְעוּ כִּי־נָסוּ פְלִשְׁתִּים
23 וַיִּדְבְּקוּ גַם־הֵמָּה אַחֲרֵיהֶם בַּמִּלְחָמָה׃ וַיּוֹשַׁע
יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל וְהַמִּלְחָמָה עָבְרָה
24 אֶת־בֵּית אָוֶן׃ וְאִישׁ־יִשְׂרָאֵל נִגַּשׂ בַּיּוֹם הַהוּא וַיְאַל
שָׁאוּל אֶת־הָעָם לֵאמֹר אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר־יֹאכַל לֶחֶם
עַד־הָעֶרֶב וְנִקַּמְתִּי מֵאֹיְבָי וְלֹא־טָעַם כָּל־הָעָם לָחֶם׃
26 כה וְכָל־הָאָרֶץ בָּאוּ בְיָעַר וַיְהִי דְבַשׁ עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה׃ וַיָּבֹא
הָעָם אֶל־הַיָּעַר וְהִנֵּה הֹלֵךְ דְּבָשׁ וְאֵין־מַשִּׂיגֵי אֹל־פִּיו
27 כִּי־יָרֵא הָעָם אֶת־הַשְּׁבֻעָה׃ וְיוֹנָתָן לֹא שָׁמַע בְּהַשְׁבִּיעַ
אָבִיו אֶת־הָעָם וַיִּשְׁלַח אֶת־קְצֵה הַמַּטֶּה אֲשֶׁר־בְּיָדוֹ
וחארנה ק׳ וַיִּטְבֹּל אֹתָהּ בְּיַעֲרַת הַדְּבַשׁ וַיָּשֶׁב יָדוֹ אֶל־פִּיו וַתָּאֹרְנָה
28 עֵינָיו׃ וַיַּעַן אִישׁ מֵהָעָם וַיֹּאמֶר הַשְׁבֵּעַ הִשְׁבִּיעַ אָבִיךָ
אֶת־הָעָם לֵאמֹר אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר־יֹאכַל לֶחֶם הַיּוֹם
29 וַיֵּעָף הָעָם׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן עָכַר אָבִי אֶת־הָאָרֶץ רְאוּ־
ל נָא כִּי־אָרוּ עֵינַי כִּי טָעַמְתִּי מְעַט דְּבַשׁ הַזֶּה׃ אַף כִּי
לוּא אָכֹל אָכַל הַיּוֹם הָעָם מִשְׁלַל אֹיְבָיו אֲשֶׁר מָצָא כִּי־
31 עַתָּה לֹא־רַבְתָה מַכָּה בַּפְּלִשְׁתִּים׃ וַיַּכּוּ בַיּוֹם הַהוּא
32 בַּפְּלִשְׁתִּים מִמִּכְמָשׂ אַיָּלֹנָה וַיֵּעָף הָעָם מְאֹד׃ וַיַּעַשׂ ויעט קרי
הָעָם אֶל־שָׁלָל וַיִּקְחוּ צֹאן וּבָקָר וּבְנֵי בָקָר וַיִּשְׁחֲטוּ השלל קרי
33 אַרְצָה וַיֹּאכַל הָעָם עַל־הַדָּם׃ וַיַּגִּדוּ לְשָׁאוּל לֵאמֹר הִנֵּה
הָעָם חֹטְאִים לַיהוָה לֶאֱכֹל עַל־הַדָּם וַיֹּאמֶר בְּגַדְתֶּם
34 גֳּלוּ אֵלַי הַיּוֹם אֶבֶן גְּדוֹלָה׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל פְּצוּ בָעָם
וַאֲמַרְתֶּם לָהֶם הַגִּישׁוּ אֵלַי אִישׁ שׁוֹרוֹ וְאִישׁ שֵׂיוֹ
וּשְׁחַטְתֶּם בָּזֶה וַאֲכַלְתֶּם וְלֹא־תֶחֱטְאוּ לַיהוָה לֶאֱכֹל
אֶל־הַדָּם וַיַּגִּשׁוּ כָּל־הָעָם אִישׁ שׁוֹרוֹ בְיָדוֹ הַלַּיְלָה
לה וַיִּשְׁחֲטוּ־שָׁם׃ וַיִּבֶן שָׁאוּל מִזְבֵּחַ לַיהוָה אֹתוֹ הֵחֵל לִבְנוֹת
מזבח

Et additâ execratione per exercitum edici jubet, ne quis nisi confectis hostibus, cibum capiat.

27 Jonathan, ejus rei ignarus, è summâ virgâ mel sylvestre deguſtat.

מִזְבֵּחַ לַיהוָה׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל נֵרְדָה אַחֲרֵי 36
פְלִשְׁתִּים לַיְלָה וּנְבֹזְזָה בָהֶם עַד־אוֹר הַבֹּקֶר וְלֹא־נַשְׁאֵר
בָּהֶם אִישׁ וַיֹּאמְרוּ כָּל־הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עֲשֵׂה ס פסקא באמצע
וַיֹּאמֶר הַכֹּהֵן נִקְרְבָה הֲלֹם אֶל־הָאֱלֹהִים׃ וַיִּשְׁאַל 37 פסוק
שָׁאוּל בֵּאלֹהִים הַאֵרֵד אַחֲרֵי פְלִשְׁתִּים הִתְּתְנֵם בְּיַד
יִשְׂרָאֵל וְלֹא עָנָהוּ בַיּוֹם הַהוּא׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל גְּשׁוּ הֲלֹם 38
כָּל פִּנּוֹת הָעָם וְדָעוּ וּרְאוּ בַּמֶּה הָיְתָה הַחַטָּאת הַזֹּאת
הַיּוֹם׃ כִּי־חַי־יְהוָה הַמּוֹשִׁיעַ אֶת־יִשְׂרָאֵל כִּי אִם־יְשֶׁנּוּ 39
בְּיוֹנָתָן בְּנִי כִּי־מוֹת יָמוּת וְאֵין עֹנֵהוּ מִכָּל־הָעָם׃ וַיֹּאמֶר מ
אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל אַתֶּם תִּהְיוּ לְעֵבֶר אֶחָד וַאֲנִי וְיוֹנָתָן בְּנִי
נִהְיֶה לְעֵבֶר אֶחָד וַיֹּאמְרוּ הָעָם אֶל־שָׁאוּל הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ
עֲשֵׂה׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּה 41
תָמִים וְיִלָּכֵד יוֹנָתָן וְשָׁאוּל וְהָעָם יָצְאוּ׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל 42
הַפִּילוּ בֵּינִי וּבֵין יוֹנָתָן בְּנִי וְיִלָּכֵד יוֹנָתָן׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל 43
אֶל־יוֹנָתָן הַגִּידָה לִּי מָה עָשִׂיתָ וַיַּגֶּד־לוֹ יוֹנָתָן וַיֹּאמֶר
טָעֹם טָעַמְתִּי בִּקְצֵה הַמַּטֶּה אֲשֶׁר־בְּיָדִי מְעַט דְּבַשׁ הִנְנִי
אָמוּת׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל כֹּה־יַעֲשֶׂה אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִיף 44
כִּי־מוֹת תָּמוּת יוֹנָתָן׃ וַיֹּאמֶר הָעָם אֶל־שָׁאוּל הֲיוֹנָתָן מה
יָמוּת אֲשֶׁר עָשָׂה הַיְשׁוּעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל
חָלִילָה חַי־יְהוָה אִם־יִפֹּל מִשַּׂעֲרַת רֹאשׁוֹ אַרְצָה כִּי
עִם־אֱלֹהִים עָשָׂה הַיּוֹם הַזֶּה וַיִּפְדּוּ הָעָם אֶת־יוֹנָתָן
וְלֹא־מֵת׃ וַיַּעַל שָׁאוּל מֵאַחֲרֵי 46
פְּלִשְׁתִּים וּפְלִשְׁתִּים הָלְכוּ לִמְקוֹמָם׃ וְשָׁאוּל 47
לָכַד הַמְלוּכָה עַל־יִשְׂרָאֵל וַיִּלָּחֶם סָבִיב׀ בְּכָל־אֹיְבָיו
בְּמוֹאָב וּבִבְנֵי־עַמּוֹן וּבֶאֱדוֹם וּבְמַלְכֵי צוֹבָה וּבַפְּלִשְׁתִּים
וּבְכֹל אֲשֶׁר־יִפְנֶה יַרְשִׁיעַ׃ וַיַּעַשׂ חַיִל וַיַּךְ אֶת־עֲמָלֵק 48
וַיַּצֵּל אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד שֹׁסֵהוּ׃ וַיִּהְיוּ 49
בְּנֵי שָׁאוּל יוֹנָתָן וְיִשְׁוִי וּמַלְכִּישׁוּעַ וְשֵׁם שְׁתֵּי בְנֹתָיו שֵׁם
הַבְּכִירָה

Quod ubi Regi ex Dei irâ (nam petito oraculo nulla responsa dabantur) compertum est, morte affici filium voluit.

Sed re centi Juvenis merito discussum supplicium, & intercedenti populo condonatum est.

47 Reliqua Saulis bella, & res gestæ, itemque genus, & progenies, summatim recensentur.

3 הַבְּכִירָה מֵרַב וְשֵׁם הַקְּטַנָּה מִיכָל׃ וְשֵׁם אֵשֶׁת שָׁאוּל
אֲחִינֹעַם בַּת־אֲחִימָעַץ וְשֵׁם שַׂר־צְבָאוֹ אֲבִינֵר בֶּן־נֵר דּוֹד
51 שָׁאוּל׃ וְקִישׁ אֲבִי־שָׁאוּל וְנֵר אֲבִי־אַבְנֵר בֶּן־אֲבִיאֵל׃
52 וַתְּהִי הַמִּלְחָמָה חֲזָקָה עַל־פְּלִשְׁתִּים
כֹּל יְמֵי שָׁאוּל וְרָאָה שָׁאוּל כָּל־אִישׁ גִּבּוֹר וְכָל־בֶּן־חַיִל
וַיַּאַסְפֵהוּ אֵלָיו׃

Cap. XV. Samuel à Deo monitus Saulem adit, verbis Domini nuncians, ut bellum Amalekitis inferret; addito interdicto, ut gentem penitus exscinderet, nec quicquam ex præda hostium sibi servaret.

א טו וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל אֹתִי שָׁלַח יְהוָה לִמְשָׁחֲךָ
הפטרת זכור לְמֶלֶךְ עַל־עַמּוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה שְׁמַע לְקוֹל דִּבְרֵי
2 יְהוָה׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת פָּקַדְתִּי
אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה עֲמָלֵק לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־שָׂם לוֹ בַּדֶּרֶךְ
3 בַּעֲלֹתוֹ מִמִּצְרָיִם׃ עַתָּה לֵךְ וְהִכִּיתָה אֶת־עֲמָלֵק
וְהַחֲרַמְתֶּם אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ וְלֹא תַחְמֹל עָלָיו וְהֵמַתָּה
מֵאִישׁ עַד־אִשָּׁה מֵעוֹלֵל וְעַד־יוֹנֵק מִשּׁוֹר וְעַד־שֶׂה
4 מִגָּמָל וְעַד־חֲמוֹר׃ וַיְשַׁמַּע שָׁאוּל אֶת־
הָעָם וַיִּפְקְדֵם בַּטְּלָאִים מָאתַיִם אֶלֶף רַגְלִי וַעֲשֶׂרֶת
ה אֲלָפִים אֶת־אִישׁ יְהוּדָה׃ וַיָּבֹא שָׁאוּל עַד־עִיר עֲמָלֵק
6 וַיָּרֶב בַּנָּחַל׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־הַקֵּינִי לְכוּ סְרוּ רְדוּ
מִתּוֹךְ עֲמָלֵקִי פֶּן־אֹסִפְךָ עִמּוֹ וְאַתָּה עָשִׂיתָה חֶסֶד עִם־
כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּעֲלוֹתָם מִמִּצְרָיִם וַיָּסַר קֵינִי
7 מִתּוֹךְ עֲמָלֵק׃ וַיַּךְ שָׁאוּל אֶת־עֲמָלֵק מֵחֲוִילָה

Ille Amalekitis cæsis, Regem & opima spolia, contra divinum imperium, servavit.

8 בּוֹאֲךָ שׁוּר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מִצְרָיִם׃ וַיִּתְפֹּשׂ אֶת־אֲגַג
מֶלֶךְ־עֲמָלֵק חַי וְאֶת־כָּל־הָעָם הֶחֱרִים לְפִי־חָרֶב׃
9 וַיַּחְמֹל שָׁאוּל וְהָעָם עַל־אֲגַג וְעַל־מֵיטַב הַצֹּאן
וְהַבָּקָר וְהַמִּשְׁנִים וְעַל־הַכָּרִים וְעַל־כָּל־הַטּוֹב וְלֹא
אָבוּ הַחֲרִימָם וְכָל־הַמְּלָאכָה נְמִבְזָה וְנָמֵס אֹתָהּ
הֶחֱרִימוּ׃

Quo facto offensus Deus ipsum rejicit,

11 י וַיְהִי דְּבַר יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל לֵאמֹר׃ נִחַמְתִּי כִּי־
הִמְלַכְתִּי אֶת־שָׁאוּל לְמֶלֶךְ כִּי־שָׁב מֵאַחֲרַי וְאֶת־
דברי

דְּבָרַי לֹא הֵקִים וַיִּחַר לִשְׁמוּאֵל וַיִּזְעַק אֶל־יְהוָה
12 כָּל־הַלָּיְלָה׃ וַיַּשְׁכֵּם שְׁמוּאֵל לִקְרַאת שָׁאוּל בַּבֹּקֶר
וַיֻּגַּד לִשְׁמוּאֵל לֵאמֹר בָּא־שָׁאוּל הַכַּרְמֶלָה וְהִנֵּה מַצִּיב
13 לוֹ יָד וַיִּסֹּב וַיַּעֲבֹר וַיֵּרֶד הַגִּלְגָּל׃ וַיָּבֹא שְׁמוּאֵל אֶל־
שָׁאוּל וַיֹּאמֶר לוֹ שָׁאוּל בָּרוּךְ אַתָּה לַיהוָה הֲקִימֹתִי אֶת־
14 דְּבַר יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל וּמֶה קוֹל־הַצֹּאן הַזֶּה בְּאָזְנָי
וְקוֹל הַבָּקָר אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁמֵעַ׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל מֵעֲמָלֵקִי טו
הֱבִיאוּם אֲשֶׁר חָמַל הָעָם עַל־מֵיטַב הַצֹּאן וְהַבָּקָר לְמַעַן
זְבֹחַ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ וְאֶת־הַיּוֹתֵר הֶחֱרַמְנוּ׃ פתח בס״פ
16 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל הֶרֶף וְאַגִּידָה לְּךָ אֵת אֲשֶׁר
17 דִּבֶּר יְהוָה אֵלַי הַלָּיְלָה וַיֹּאמֶרוֹ לוֹ דַּבֵּר׃ וַיֹּאמֶר ויאמר קרי
שְׁמוּאֵל הֲלוֹא אִם־קָטֹן אַתָּה בְּעֵינֶיךָ רֹאשׁ שִׁבְטֵי
18 יִשְׂרָאֵל אָתָּה וַיִּמְשָׁחֲךָ יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁלָחֲךָ
יְהוָה בְּדָרֶךְ וַיֹּאמֶר לֵךְ וְהַחֲרַמְתָּה אֶת־הַחַטָּאִים אֶת־
19 עֲמָלֵק וְנִלְחַמְתָּ בּוֹ עַד־כַּלּוֹתָם אֹתָם׃ וְלָמָּה לֹא־שָׁמַעְתָּ
בְּקוֹל יְהוָה וַתַּעַט אֶל־הַשָּׁלָל וַתַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי
יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־שְׁמוּאֵל אֲשֶׁר כ
שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל יְהוָה וָאֵלֵךְ בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־שְׁלָחַנִי יְהוָה
וָאָבִיא אֶת־אֲגַג מֶלֶךְ עֲמָלֵק וְאֶת־עֲמָלֵק הֶחֱרַמְתִּי׃ פתח בס״פ
21 וַיִּקַּח הָעָם מֵהַשָּׁלָל צֹאן וּבָקָר רֵאשִׁית הַחֵרֶם לִזְבֹּחַ
22 לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּגִּלְגָּל׃ וַיֹּאמֶר
שְׁמוּאֵל הַחֵפֶץ לַיהוָה בְּעֹלוֹת וּזְבָחִים כִּשְׁמֹעַ בְּקוֹל
23 יְהוָה הִנֵּה שְׁמֹעַ מִזֶּבַח טוֹב לְהַקְשִׁיב מֵחֵלֶב אֵילִים׃ כִּי
חַטַּאת־קֶסֶם מֶרִי וְאָוֶן וּתְרָפִים הַפְצַר יַעַן מָאַסְתָּ אֶת־
24 דְּבַר יְהוָה וַיִּמְאָסְךָ מִמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר
שָׁאוּל אֶל־שְׁמוּאֵל חָטָאתִי כִּי־עָבַרְתִּי אֶת־פִּי־יְהוָה
וְאֶת־דְּבָרֶיךָ כִּי יָרֵאתִי אֶת־הָעָם וָאֶשְׁמַע בְּקוֹלָם׃ וְעַתָּה כה
שָׂא נָא אֶת־חַטָּאתִי וְשׁוּב עִמִּי וְאֶשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה׃

ויאמר

regnoque privare constituit, & Samuelem adire Saulem, atque ista nunciare jubet.

26 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל לֹא אָשׁוּב
עִמָּךְ כִּי מָאַסְתָּה אֶת־דְּבַר יְהוָה וַיִּמְאָסְךָ יְהוָה מִהְיוֹת
27 מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל: וַיִּסֹּב שְׁמוּאֵל לָלֶכֶת וַיַּחֲזֵק בִּכְנַף־
28 מְעִילוֹ וַיִּקָּרַע: וַיֹּאמֶר אֵלָיו שְׁמוּאֵל קָרַע
יְהוָה אֶת־מַמְלְכוּת יִשְׂרָאֵל מֵעָלֶיךָ הַיּוֹם וּנְתָנָהּ לְרֵעֲךָ
29 הַטּוֹב מִמֶּךָּ: וְגַם נֵצַח יִשְׂרָאֵל לֹא יְשַׁקֵּר וְלֹא יִנָּחֵם כִּי
ל לֹא אָדָם הוּא לְהִנָּחֵם: וַיֹּאמֶר חָטָאתִי עַתָּה כַּבְּדֵנִי נָא
נֶגֶד זִקְנֵי עַמִּי וְנֶגֶד יִשְׂרָאֵל וְשׁוּב עִמִּי וְהִשְׁתַּחֲוֵיתִי
31 לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ: וַיָּשָׁב שְׁמוּאֵל אַחֲרֵי שָׁאוּל וַיִּשְׁתַּחוּ
32 שָׁאוּל לַיהוָה: וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל הַגִּישׁוּ
אֵלַי אֶת־אֲגַג מֶלֶךְ עֲמָלֵק וַיֵּלֶךְ אֵלָיו אֲגַג מַעֲדַנֹּת וַיֹּאמֶר
33 אֲגַג אָכֵן סָר מַר־הַמָּוֶת: וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל
כַּאֲשֶׁר שִׁכְּלָה נָשִׁים חַרְבֶּךָ כֵּן־תִּשְׁכַּל מִנָּשִׁים אִמֶּךָ
וַיְשַׁסַּף שְׁמוּאֵל אֶת־אֲגַג לִפְנֵי יְהוָה בַּגִּלְגָּל:
34 וַיֵּלֶךְ שְׁמוּאֵל הָרָמָתָה וְשָׁאוּל עָלָה אֶל־בֵּיתוֹ גִּבְעַת
לה שָׁאוּל: וְלֹא־יָסַף שְׁמוּאֵל לִרְאוֹת אֶת־שָׁאוּל עַד־יוֹם
מוֹתוֹ כִּי־הִתְאַבֵּל שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל וַיהוָה נִחָם כִּי־
א וֹן הִמְלִיךְ אֶת־שָׁאוּל עַל־יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל־שְׁמוּאֵל עַד־מָתַי אַתָּה מִתְאַבֵּל אֶל־שָׁאוּל וַאֲנִי
מְאַסְתִּיו מִמְּלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל מַלֵּא קַרְנְךָ שֶׁמֶן וְלֵךְ
אֶשְׁלָחֲךָ אֶל־יִשַׁי בֵּית הַלַּחְמִי כִּי־רָאִיתִי בְּבָנָיו לִי מֶלֶךְ:
2 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֵיךְ אֵלֵךְ וְשָׁמַע שָׁאוּל וְהָרָגָנִי ס פסקא באמצע פסוק
וַיֹּאמֶר יְהוָה עֶגְלַת בָּקָר תִּקַּח בְּיָדֶךָ
3 וְאָמַרְתָּ לִזְבֹּחַ לַיהוָה בָּאתִי: וְקָרָאתָ לְיִשַׁי בַּזֶּבַח וְאָנֹכִי
אוֹרִיעֲךָ אֵת אֲשֶׁר־תַּעֲשֶׂה וּמָשַׁחְתָּ לִי אֶת אֲשֶׁר־אֹמַר
4 אֵלֶיךָ: וַיַּעַשׂ שְׁמוּאֵל אֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה וַיָּבֹא בֵּית
לֶחֶם וַיֶּחֶרְדוּ זִקְנֵי הָעִיר לִקְרָאתוֹ וַיֹּאמֶר שָׁלֹם בּוֹאֶךָ:
ה וַיֹּאמֶר שָׁלוֹם לִזְבֹּחַ לַיהוָה בָּאתִי הִתְקַדְּשׁוּ וּבָאתֶם
אתי

Qui dicta Dei Sauli refert.

Et indignabundus, occiso Agago, domum redit.

Cap. XVI. *Mox, à Domino monitus, Bethlehemum proficiscitur.*

אתי בזבח ויקדש את־ישי ואת־בניו ויקרא להם
לזבח: ויהי בבואם וירא את־אליאב ויאמר אך נגד 6
יהוה משיחו: ויאמר יהוה אל־שמואל 7
אל־תבט אל־מראהו ואל־גבה קומתו כי מאסתיהו
כי לא אשר יראה האדם כי האדם יראה לעינים הל' בפתח
ויהוה יראה ללבב: ויקרא ישי אל־אבינדב ויעברהו 8
לפני שמואל ויאמר גם־בזה לא בחר יהוה: ויעבר 9
ישי שמה ויאמר גם־בזה לא בחר יהוה: ויעבר ישי
שבעת בניו לפני שמואל ויאמר שמואל אל־ישי לא־
בחר יהוה באלה: ויאמר שמואל אל־ישי התמו 11 *Et Davidem, parentis Isai pecora pascentem, interque filios natu minimum, Regem consecrat: quem Deus regali spiritu induit.*
הנערים ויאמר עוד שאר הקטן והנה רעה בצאן
ויאמר שמואל אל־ישי שלחה ולקחנו כי־לא נסב עד־
באו פה: וישלח ויבאהו והוא אדמוני עם־יפה עינים 12
וטוב רואי פסקא באמצע
ויאמר יהוה קום משחהו כי־זה הוא: ויקח שמואל 13 פסוק
את־קרן השמן וימשח אתו בקרב אחיו ותצלח רוח־
יהוה אל־דוד מהיום ההוא ומעלה ויקם שמואל וילך
הרמתה: ורוח יהוה סרה מעם שאול ובעתתו רוח־ 14
רעה מאת יהוה: ויאמרו עבדי־שאול אליו הנה־נא טו
רוח־אלהים רעה מבעתך: יאמר־נא אדנינו עבדיך 16
לפניך יבקשו איש ידע מנגן בכנור והיה בהיות עליך
רוח־אלהים רעה ונגן בידו וטוב לך: ויאמר שאול 17
אל־עבדיו ראו־נא לי איש מיטיב לנגן והביאתם
אלי: ויען אחד מהנערים ויאמר הנה ראיתי בן 18
לישי בית הלחמי יודע נגן וגבור חיל ואיש מלחמה
ונבון דבר ואיש תאר ויהוה עמו: וישלח שאול 19
מלאכים אל־ישי ויאמר שלחה אלי את־דוד בנך אשר
בצאן: ויקח ישי חמור לחם ונאד־יין וגדי עזים אחד כ
וישלח

Ille autem à Saule inter ministros regios assumitur.

21 וַיִּשְׁלַח בִּיד־דָּוִד בְּנוֹ אֶל־שָׁאוּל: וַיָּבֹא דָוִד אֶל־שָׁאוּל
22 וַיַּעֲמֹד לְפָנָיו וַיֶּאֱהָבֵהוּ מְאֹד וַיְהִי־לוֹ נֹשֵׂא כֵלִים: וַיִּשְׁלַח
שָׁאוּל אֶל־יִשַׁי לֵאמֹר יַעֲמָד־נָא דָוִד לְפָנַי כִּי־מָצָא חֵן
23 בְּעֵינָי: וְהָיָה בִּהְיוֹת רוּחַ־אֱלֹהִים אֶל־שָׁאוּל וְלָקַח דָּוִד
אֶת־הַכִּנּוֹר וְנִגֵּן בְּיָדוֹ וְרָוַח לְשָׁאוּל וְטוֹב לוֹ וְסָרָה מֵעָלָיו
רוּחַ הָרָעָה:

Regisque animum, cum identidem à malo spiritu exagitaretur, citharæ cantu permulcet.

Cap. XVII.

א וְיַאַסְפוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־מַחֲנֵיהֶם לַמִּלְחָמָה וַיֵּאָסְפוּ שׂוֹכֹה
אֲשֶׁר לִיהוּדָה וַיַּחֲנוּ בֵּין־שׂוֹכֹה וּבֵין־עֲזֵקָה בְּאֶפֶס דַּמִּים:
2 וְשָׁאוּל וְאִישׁ־יִשְׂרָאֵל נֶאֱסָפוּ וַיַּחֲנוּ בְּעֵמֶק הָאֵלָה וַיַּעַרְכוּ
3 מִלְחָמָה לִקְרַאת פְּלִשְׁתִּים: וּפְלִשְׁתִּים עֹמְדִים אֶל־
הָהָר מִזֶּה וְיִשְׂרָאֵל עֹמְדִים אֶל־הָהָר מִזֶּה וְהַגַּיְא
4 בֵּינֵיהֶם: וַיֵּצֵא אִישׁ־הַבֵּנַיִם מִמַּחֲנוֹת פְּלִשְׁתִּים גָּלְיָת
ה שְׁמוֹ מִגַּת גָּבְהוֹ שֵׁשׁ אַמּוֹת וָזָרֶת: וְכוֹבַע נְחֹשֶׁת עַל־
רֹאשׁוֹ וְשִׁרְיוֹן קַשְׂקַשִּׂים הוּא לָבוּשׁ וּמִשְׁקַל הַשִּׁרְיוֹן
6 חֲמֵשֶׁת־אֲלָפִים שְׁקָלִים נְחֹשֶׁת: וּמִצְחֶת נְחֹשֶׁת עַל־
ז 7 רַגְלָיו וְכִידוֹן נְחֹשֶׁת בֵּין כְּתֵפָיו: וְחֵן חֲנִיתוֹ כְּמָנוֹר
אֹרְגִים וְלַהֲבַת חֲנִיתוֹ שֵׁשׁ־מֵאוֹת שְׁקָלִים בַּרְזֶל וְנֹשֵׂא
8 הַצִּנָּה הֹלֵךְ לְפָנָיו: וַיַּעֲמֹד וַיִּקְרָא אֶל־מַעַרְכֹת יִשְׂרָאֵל
וַיֹּאמֶר לָהֶם לָמָּה תֵצְאוּ לַעֲרֹךְ מִלְחָמָה הֲלוֹא אָנֹכִי
הַפְּלִשְׁתִּי וְאַתֶּם עֲבָדִים לְשָׁאוּל בְּרוּ־לָכֶם אִישׁ וְיֵרֶד
ק 9 אֵלָי: אִם־יוּכַל לְהִלָּחֶם אִתִּי וְהִכָּנִי וְהָיִינוּ לָכֶם
ן ק לַעֲבָדִים וְאִם־אֲנִי אוּכַל־לוֹ וְהִכִּיתִיו וִהְיִיתֶם לָנוּ
י לַעֲבָדִים וַעֲבַדְתֶּם אֹתָנוּ: וַיֹּאמֶר הַפְּלִשְׁתִּי אֲנִי חֵרַפְתִּי
אֶת־מַעַרְכוֹת יִשְׂרָאֵל הַיּוֹם הַזֶּה תְּנוּ־לִי אִישׁ וְנִלָּחֲמָה
11 יָחַד: וַיִּשְׁמַע שָׁאוּל וְכָל־יִשְׂרָאֵל אֶת־דִּבְרֵי הַפְּלִשְׁתִּי
הָאֵלֶּה וַיֵּחַתּוּ וַיִּרְאוּ מְאֹד:

Philisthæis iterum arma moventibus, cum ex adversò acies constitissent, 4 Goliath, vir inusitatæ magnitudinis & roboris, extra hostium ordines progressus, ferocibus verbis, Israëlitas ad singularem pugnam provocat.

12 וְדָוִד בֶּן־אִישׁ אֶפְרָתִי הַזֶּה מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה
וּשְׁמוֹ יִשַׁי וְלוֹ שְׁמֹנָה בָנִים וְהָאִישׁ בִּימֵי שָׁאוּל זָקֵן

13 בָּא בַּאֲנָשִׁים׃ וַיֵּלְכוּ שְׁלֹשֶׁת בְּנֵי־יִשַׁי הַגְּדֹלִים הָלְכוּ הב׳ בפחח
אַחֲרֵי־שָׁאוּל לַמִּלְחָמָה וְשֵׁם ׀ שְׁלֹשֶׁת בָּנָיו אֲשֶׁר הָלְכוּ
בַּמִּלְחָמָה אֱלִיאָב הַבְּכוֹר וּמִשְׁנֵהוּ אֲבִינָדָב וְהַשְּׁלִשִׁי
14 שַׁמָּה׃ וְדָוִד הוּא הַקָּטָן וּשְׁלֹשָׁה הַגְּדֹלִים הָלְכוּ אַחֲרֵי
שָׁאוּל׃ וְדָוִד הֹלֵךְ וָשָׁב מֵעַל שָׁאוּל לִרְעוֹת אֶת־צֹאן טו
16 אָבִיו בֵּית־לָחֶם׃ וַיִּגַּשׁ הַפְּלִשְׁתִּי הַשְׁכֵּם וְהַעֲרֵב וַיִּתְיַצֵּב
17 אַרְבָּעִים יוֹם׃ וַיֹּאמֶר יִשַׁי לְדָוִד בְּנוֹ קַח־נָא לְאַחֶיךָ *David privatis de causis à parente ad castra Hebræorum missus,*
אֵיפַת הַקָּלִיא הַזֶּה וַעֲשָׂרָה לֶחֶם הַזֶּה וְהָרֵץ הַמַּחֲנֶה
18 לְאַחֶיךָ׃ וְאֵת עֲשֶׂרֶת חֲרִיצֵי הֶחָלָב הָאֵלֶּה תָּבִיא לְשַׂר
הָאָלֶף וְאֶת־אַחֶיךָ תִּפְקֹד לְשָׁלוֹם וְאֶת־עֲרֻבָּתָם תִּקָּח׃
19 וְשָׁאוּל וְהֵמָּה וְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל בְּעֵמֶק הָאֵלָה נִלְחָמִים
עִם־פְּלִשְׁתִּים׃
כ וַיַּשְׁכֵּם דָּוִד בַּבֹּקֶר וַיִּטֹּשׁ אֶת־הַצֹּאן עַל־שֹׁמֵר וַיִּשָּׂא
וַיֵּלֶךְ כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ יִשַׁי וַיָּבֹא הַמַּעְגָּלָה וְהַחַיִל הַיֹּצֵא אֶל־
21 הַמַּעֲרָכָה וְהֵרֵעוּ בַּמִּלְחָמָה׃ וַתַּעֲרֹךְ יִשְׂרָאֵל וּפְלִשְׁתִּים
22 מַעֲרָכָה לִקְרַאת מַעֲרָכָה׃ וַיִּטֹּשׁ דָּוִד אֶת־הַכֵּלִים
מֵעָלָיו עַל־יַד שׁוֹמֵר הַכֵּלִים וַיָּרָץ הַמַּעֲרָכָה וַיָּבֹא וַיִּשְׁאַל
23 לְאֶחָיו לְשָׁלוֹם׃ וְהוּא ׀ מְדַבֵּר עִמָּם וְהִנֵּה אִישׁ הַבֵּנַיִם
עוֹלֶה גָּלְיַת הַפְּלִשְׁתִּי שְׁמוֹ מִגַּת מִמַּעַרְוֹת פְּלִשְׁתִּים ממערכות קרי
24 וַיְדַבֵּר כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּשְׁמַע דָּוִד׃ וְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל
כה בִּרְאוֹתָם אֶת־הָאִישׁ וַיָּנֻסוּ מִפָּנָיו וַיִּירְאוּ מְאֹד׃ וַיֹּאמֶר ׀ *Non ferens probra istius Philisthæi,*
ר׳ דגושה אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַרְאִיתֶם הָאִישׁ הָעֹלֶה הַזֶּה כִּי לְחָרֵף אֶת־
יִשְׂרָאֵל עֹלֶה וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר־יַכֶּנּוּ יַעְשְׁרֶנּוּ ׀ הַמֶּלֶךְ ׀
עֹשֶׁר גָּדוֹל וְאֶת־בִּתּוֹ יִתֶּן־לוֹ וְאֵת בֵּית אָבִיו יַעֲשֶׂה חָפְשִׁי
בְּיִשְׂרָאֵל׃
26 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־הָאֲנָשִׁים הָעֹמְדִים עִמּוֹ לֵאמֹר מַה־
יֵּעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר יַכֶּה אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי הַלָּז וְהֵסִיר
חֶרְפָּה מֵעַל יִשְׂרָאֵל כִּי מִי הַפְּלִשְׁתִּי הָעָרֵל הַזֶּה כִּי חֵרֵף

מערכות

27 מַעֲרְכוֹת אֱלֹהִים חַיִּים׃ וַיֹּאמֶר לוֹ הָעָם כַּדָּבָר הַזֶּה
28 לֵאמֹר כֹּה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר יַכֶּנּוּ׃ וַיִּשְׁמַע אֱלִיאָב
אָחִיו הַגָּדוֹל בְּדַבְּרוֹ אֶל־הָאֲנָשִׁים וַיִּחַר־אַף אֱלִיאָב
בְּדָוִד וַיֹּאמֶר לָמָּה־זֶּה יָרַדְתָּ וְעַל־מִי נָטַשְׁתָּ מְעַט הַצֹּאן
הַהֵנָּה בַּמִּדְבָּר אֲנִי יָדַעְתִּי אֶת־זְדֹנְךָ וְאֵת רַע לְבָבְךָ כִּי
29 לְמַעַן רְאוֹת הַמִּלְחָמָה יָרַדְתָּ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד מָה עָשִׂיתִי
ל עַתָּה הֲלוֹא דָבָר הוּא׃ וַיָּסֹב מֵאֶצְלוֹ אֶל־מוּל אַחֵר
וַיֹּאמֶר כַּדָּבָר הַזֶּה וַיְשִׁבֵהוּ הָעָם דָּבָר כַּדָּבָר הָרִאשׁוֹן׃
31 וַיִּשָּׁמְעוּ הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר דָּוִד וַיַּגִּדוּ לִפְנֵי־שָׁאוּל
32 וַיִּקָּחֵהוּ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־שָׁאוּל אַל־יִפֹּל לֵב־אָדָם עָלָיו
33 עַבְדְּךָ יֵלֵךְ וְנִלָּחֵם עִם־הַפְּלִשְׁתִּי הַזֶּה׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל
אֶל־דָּוִד לֹא תוּכַל לָלֶכֶת אֶל־הַפְּלִשְׁתִּי הַזֶּה
לְהִלָּחֶם עִמּוֹ כִּי־נַעַר אַתָּה וְהוּא אִישׁ מִלְחָמָה
מִנְּעוּרָיו׃

Certamini se offert, adhuc admodum adolescens:

34 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־שָׁאוּל רֹעֶה הָיָה עַבְדְּךָ לְאָבִיו בְּצֹאן
ס֫ וְלָבָא הָאַרְיֵה וְאֶת־הַדֹּב וְנָשָׂא טֶה מֵהָעֵדֶר׃ וְיָצָאתִי
אַחֲרָיו וְהִכִּתִיו וְהִצַּלְתִּי מִפִּיו וַיָּקָם עָלַי וְהֶחֱזַקְתִּי
החיו כרנס 36 בִּזְקָנוֹ וְהִכִּתִיו וַהֲמִיתִיו׃ גַּם אֶת־הָאֲרִי גַּם־הַדֹּב הִכָּה
עַבְדֶּךָ וְהָיָה הַפְּלִשְׁתִּי הֶעָרֵל הַזֶּה כְּאַחַד מֵהֶם כִּי חֵרַף
37 מַעַרְכֹת אֱלֹהִים חַיִּים׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד יְהוָה
אֲשֶׁר הִצִּלַנִי מִיַּד הָאֲרִי וּמִיַּד הַדֹּב הוּא יַצִּילֵנִי מִיַּד
פסקא באמצע הַפְּלִשְׁתִּי הַזֶּה ס וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־דָּוִד לֵךְ
פסוק 38 וַיהוָה יִהְיֶה עִמָּךְ׃ וַיַּלְבֵּשׁ שָׁאוּל אֶת־דָּוִד מַדָּיו וְנָתַן
39 קוֹבַע נְחֹשֶׁת עַל־רֹאשׁוֹ וַיַּלְבֵּשׁ אֹתוֹ שִׁרְיוֹן׃ וַיַּחְגֹּר
דָּוִד אֶת־חַרְבּוֹ מֵעַל לְמַדָּיו וַיָּאֶל לָלֶכֶת כִּי לֹא־נִסָּה
וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־שָׁאוּל לֹא־אוּכַל לָלֶכֶת בָּאֵלֶּה כִּי לֹא
מ נִסִּיתִי וַיְסִרֵם דָּוִד מֵעָלָיו׃ וַיִּקַּח מַקְלוֹ בְּיָדוֹ וַיִּבְחַר־לוֹ

Baculo tantùm pastorali, & quinque la-

חֲמִשָּׁה חַלְּקֵי אֲבָנִים מִן־הַנַּחַל וַיָּשֶׂם אֹתָם בִּכְלִי

הָרֹעִים אֲשֶׁר־לוֹ וּבַיַּלְקוּט וְקַלְעוֹ בְּיָדוֹ וַיִּגַּשׁ אֶל־
41 הַפְּלִשְׁתִּי׃ וַיֵּלֶךְ הַפְּלִשְׁתִּי הֹלֵךְ וְקָרֵב אֶל־דָּוִד וְהָאִישׁ
42 נֹשֵׂא הַצִּנָּה לְפָנָיו׃ וַיַּבֵּט הַפְּלִשְׁתִּי וַיִּרְאֶה אֶת־דָּוִד
43 וַיִּבְזֵהוּ כִּי־הָיָה נַעַר וְאַדְמֹנִי עִם־יְפֵה מַרְאֶה׃ וַיֹּאמֶר
הַפְּלִשְׁתִּי אֶל־דָּוִד הֲכֶלֶב אָנֹכִי כִּי־אַתָּה בָא־אֵלַי
44 בַּמַּקְלוֹת וַיְקַלֵּל הַפְּלִשְׁתִּי אֶת־דָּוִד בֵּאלֹהָיו׃ וַיֹּאמֶר
הַפְּלִשְׁתִּי אֶל־דָּוִד לְכָה אֵלַי וְאֶתְּנָה אֶת־בְּשָׂרְךָ לְעוֹף
הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הַשָּׂדֶה׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־מה
הַפְּלִשְׁתִּי אַתָּה בָּא אֵלַי בְּחֶרֶב וּבַחֲנִית וּבְכִידוֹן וְאָנֹכִי
בָא־אֵלֶיךָ בְּשֵׁם יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי מַעַרְכוֹת יִשְׂרָאֵל
46 אֲשֶׁר חֵרַפְתָּ׃ הַיּוֹם הַזֶּה יְסַגֶּרְךָ יְהוָה בְּיָדִי וְהִכִּתִיךָ פתח בס״פ
וַהֲסִרֹתִי אֶת־רֹאשְׁךָ מֵעָלֶיךָ וְנָתַתִּי פֶגֶר מַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים
הַיּוֹם הַזֶּה לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְחַיַּת הָאָרֶץ וְיֵדְעוּ כָּל־הָאָרֶץ
47 כִּי יֵשׁ אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל׃ וְיֵדְעוּ כָּל־הַקָּהָל הַזֶּה כִּי־לֹא
בְּחֶרֶב וּבַחֲנִית יְהוֹשִׁיעַ יְהוָה כִּי לַיהוָה הַמִּלְחָמָה וְנָתַן
48 אֶתְכֶם בְּיָדֵנוּ׃ וְהָיָה כִּי־קָם הַפְּלִשְׁתִּי וַיֵּלֶךְ וַיִּקְרַב לִקְרַאת
דָּוִד וַיְמַהֵר דָּוִד וַיָּרָץ הַמַּעֲרָכָה לִקְרַאת הַפְּלִשְׁתִּי׃
49 וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶת־יָדוֹ אֶל־הַכֶּלִי וַיִּקַּח מִשָּׁם אֶבֶן וַיְקַלַּע
וַיַּךְ אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי אֶל־מִצְחוֹ וַתִּטְבַּע הָאֶבֶן בְּמִצְחוֹ
וַיִּפֹּל עַל־פָּנָיו אַרְצָה׃ וַיֶּחֱזַק דָּוִד מִן־הַפְּלִשְׁתִּי בַּקֶּלַע נ
וּבָאֶבֶן וַיַּךְ אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי וַיְמִתֵהוּ וְחֶרֶב אֵין בְּיַד־דָּוִד׃
51 וַיָּרָץ דָּוִד וַיַּעֲמֹד אֶל־הַפְּלִשְׁתִּי וַיִּקַּח אֶת־חַרְבּוֹ וַיִּשְׁלְפָהּ
מִתַּעְרָהּ וַיְמִתְתֵהוּ וַיִּכְרָת־בָּהּ אֶת־רֹאשׁוֹ וַיִּרְאוּ
52 הַפְּלִשְׁתִּים כִּי־מֵת גִּבּוֹרָם וַיָּנֻסוּ׃ וַיָּקֻמוּ אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל
וִיהוּדָה וַיָּרִעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶת־הַפְּלִשְׁתִּים עַד־בּוֹאֲךָ גַּיְא וְעַד
שַׁעֲרֵי עֶקְרוֹן וַיִּפְלוּ חַלְלֵי פְלִשְׁתִּים בְּדֶרֶךְ שַׁעֲרַיִם וְעַד־
53 גַּת וְעַד־עֶקְרוֹן׃ וַיָּשֻׁבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִדְּלֹק אַחֲרֵי
54 פְלִשְׁתִּים וַיָּשֹׁסּוּ אֶת־מַחֲנֵיהֶם׃ וַיִּקַּח דָּוִד אֶת־רֹאשׁ
הפלשתי

pillis instructus in prælium progreditur.

Primoque ictu, missò è fundâ lapide, Philisthæum perculit.

Hostes autem omnes in fugam versi, victoriam Israëlitis dedere.

הַפְּלִשְׁתִּי וַיָּבֹאוּ יְרוּשָׁלַ͏ִם וְאֶת־כְּלֵי שֶׁם בְּאָהֳלוֹ׃

נה וּכְרְאוֹת שָׁאוּל אֶת־דָּוִד יֹצֵא לִקְרַאת
הַפְּלִשְׁתִּי אָמַר אֶל־אַבְנֵר שַׂר הַצָּבָא בֶּן־מִי־זֶה הַנַּעַר
56 אַבְנֵר וַיֹּאמֶר אַבְנֵר חֵי־נַפְשְׁךָ הַמֶּלֶךְ אִם־יָדָעְתִּי׃ וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ שְׁאַל אַתָּה בֶּן־מִי־זֶה הָעֶלֶם׃
57 וּכְשׁוּב דָּוִד מֵהַכּוֹת אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי וַיִּקַּח אֹתוֹ
58 אַבְנֵר וַיְבִאֵהוּ לִפְנֵי שָׁאוּל וְרֹאשׁ הַפְּלִשְׁתִּי בְּיָדוֹ׃ וַיֹּאמֶר
אֵלָיו שָׁאוּל בֶּן־מִי אַתָּה הַנָּעַר וַיֹּאמֶר דָּוִד בֶּן־עַבְדְּךָ יִשַׁי

Cap. XVIII *Jonathanis, bonorumque omnium, erga Davidem favor & studium:*

א יח בֵּית הַלַּחְמִי׃ וַיְהִי כְּכַלֹּתוֹ לְדַבֵּר אֶל־שָׁאוּל וְנֶפֶשׁ
ויאהבהו יְהוֹנָתָן נִקְשְׁרָה בְּנֶפֶשׁ דָּוִד וַיֶּאֱהָבֵהוּ יְהוֹנָתָן כְּנַפְשׁוֹ׃
קרי 2 וַיִּקָּחֵהוּ שָׁאוּל בַּיּוֹם הַהוּא וְלֹא נְתָנוֹ לָשׁוּב בֵּית אָבִיו׃
3 וַיִּכְרֹת יְהוֹנָתָן וְדָוִד בְּרִית בְּאַהֲבָתוֹ אֹתוֹ כְּנַפְשׁוֹ׃
4 וַיִּתְפַּשֵּׁט יְהוֹנָתָן אֶת־הַמְּעִיל אֲשֶׁר עָלָיו וַיִּתְּנֵהוּ לְדָוִד

Fausteque omnium acclamationes;

ה וּמַדָּיו וְעַד־חַרְבּוֹ וְעַד־קַשְׁתּוֹ וְעַד־חֲגֹרוֹ׃ וַיֵּצֵא דָּוִד
בְּכֹל אֲשֶׁר יִשְׁלָחֶנּוּ שָׁאוּל יַשְׂכִּיל וַיְשִׂמֵהוּ שָׁאוּל עַל
אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וַיִּיטַב בְּעֵינֵי כָל־הָעָם וְגַם בְּעֵינֵי עַבְדֵי
6 שָׁאוּל׃ וַיְהִי בְבוֹאָם בְּשׁוּב דָּוִד מֵהַכּוֹת
אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי וַתֵּצֶאנָה הַנָּשִׁים מִכָּל־עָרֵי יִשְׂרָאֵל
לשיר קרי לָשִׁר וְהַמְּחֹלוֹת לִקְרַאת שָׁאוּל הַמֶּלֶךְ בְּתֻפִּים
7 בְּשִׂמְחָה וּבְשַׁלְשִׁים׃ וַתַּעֲנֶינָה הַנָּשִׁים הַמְשַׂחֲקוֹת
8 וַתֹּאמַרְנָה הִכָּה שָׁאוּל בַּאֲלָפָו וְדָוִד בְּרִבְבֹתָיו׃ וַיִּחַר באלפיו קרי
לְשָׁאוּל מְאֹד וַיֵּרַע בְּעֵינָיו הַדָּבָר הַזֶּה וַיֹּאמֶר נָתְנוּ לְדָוִד

Quæ Regis invidiam in ipsum accendunt: qui ipsum, dum fidium cantu Regis animum alleviare studet, jaculo petit.

רְבָבוֹת וְלִי נָתְנוּ הָאֲלָפִים וְעוֹד לוֹ אַךְ הַמְּלוּכָה׃ וַיְהִי
עין קרי 9 שָׁאוּל עֹיֵן אֶת־דָּוִד מֵהַיּוֹם הַהוּא וָהָלְאָה׃
10 וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַתִּצְלַח רוּחַ אֱלֹהִים רָעָה
אֶל־שָׁאוּל וַיִּתְנַבֵּא בְּתוֹךְ הַבָּיִת וְדָוִד מְנַגֵּן בְּיָדוֹ כְּיוֹם
11 בְּיוֹם וְהַחֲנִית בְּיַד־שָׁאוּל׃ וַיָּטֶל שָׁאוּל אֶת־הַחֲנִית
וַיֹּאמֶר אַכֶּה בְדָוִד וּבְקִיר וַיִּסֹּב דָּוִד מִפָּנָיו פַּעֲמָיִם׃

12 וַיַּרְא שָׁאוּל מִלִּפְנֵי דָוִד כִּי־הָיָה יְהוָה עִמּוֹ וּמֵעִם שָׁאוּל
13 סָר׃ וַיְסִרֵהוּ שָׁאוּל מֵעִמּוֹ וַיְשִׂמֵהוּ לוֹ שַׂר־אָלֶף וַיֵּצֵא
14 וַיָּבֹא לִפְנֵי הָעָם׃ וַיְהִי דָוִד לְכֹל־
15 דרכיו קרי דְּרָכָיו מַשְׂכִּיל וַיהוָה עִמּוֹ׃ וַיַּרְא שָׁאוּל אֲשֶׁר־הוּא מְאֹד
16 מַשְׂכִּיל וַיָּגָר מִפָּנָיו׃ וְכָל־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה אֹהֵב
17 אֶת־דָּוִד כִּי־הוּא יוֹצֵא וּבָא לִפְנֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־דָּוִד הִנֵּה בִתִּי הַגְּדוֹלָה מֵרַב אֹתָהּ
Mox, sub spe affinitatis regiæ, ipsum objectare periculis statuit.
אֶתֶּן־לְךָ לְאִשָּׁה אַךְ הֱיֵה־לִי לְבֶן־חַיִל וְהִלָּחֶם מִלְחֲמוֹת
יְהוָה וְשָׁאוּל אָמַר אַל־תְּהִי יָדִי בּוֹ וּתְהִי־בוֹ יַד־פְּלִשְׁתִּים׃
18 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־שָׁאוּל מִי אָנֹכִי וּמִי חַיַּי מִשְׁפַּחַת אָבִי
19 בְּיִשְׂרָאֵל כִּי־אֶהְיֶה חָתָן לַמֶּלֶךְ׃ וַיְהִי בְּעֵת תֵּת אֶת־
מֵרַב בַּת־שָׁאוּל לְדָוִד וְהִיא נִתְּנָה לַעַדְרִיאֵל הַמְּחֹלָתִי
לְאִשָּׁה׃ וַתֶּאֱהַב מִיכַל בַּת־שָׁאוּל אֶת־דָּוִד וַיַּגִּדוּ כ
לְשָׁאוּל וַיִּשַׁר הַדָּבָר בְּעֵינָיו׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶתְּנֶנָּה לוֹ 21
וּתְהִי־לוֹ לְמוֹקֵשׁ וּתְהִי־בוֹ יַד־פְּלִשְׁתִּים וַיֹּאמֶר שָׁאוּל
אֶל־דָּוִד בִּשְׁתַּיִם תִּתְחַתֵּן בִּי הַיּוֹם׃ וַיְצַו שָׁאוּל אֶת־ 22
עברו קרי עֲבָדָו דַּבְּרוּ אֶל־דָּוִד בַּלָּט לֵאמֹר הִנֵּה חָפֵץ בְּךָ הַמֶּלֶךְ
וְכָל־עֲבָדָיו אֲהֵבוּךָ וְעַתָּה הִתְחַתֵּן בַּמֶּלֶךְ׃ וַיְדַבְּרוּ 23
עַבְדֵי שָׁאוּל בְּאָזְנֵי דָוִד אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר דָּוִד
הַנָּקֵל בְּעֵינֵיכֶם הִתְחַתֵּן בַּמֶּלֶךְ וְאָנֹכִי אִישׁ־רָשׁ
וְנִקְלֶה׃ וַיַּגִּדוּ עַבְדֵי שָׁאוּל לוֹ לֵאמֹר כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה 24
דִּבֶּר דָּוִד׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל כֹּה תֹאמְרוּ כה
Rursus, tum in majore natu filia fidem non servasset, & altera, Michal nomine, amore Davidis flagrare cœpisset;
לְדָוִד אֵין חֵפֶץ לַמֶּלֶךְ בְּמֹהַר כִּי בְּמֵאָה עָרְלוֹת פְּלִשְׁתִּים
לְהִנָּקֵם בְּאֹיְבֵי הַמֶּלֶךְ וְשָׁאוּל חָשַׁב לְהַפִּיל אֶת־דָּוִד
בְּיַד־פְּלִשְׁתִּים׃ וַיַּגִּדוּ עֲבָדָיו לְדָוִד אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה 26
וַיִּשַׁר הַדָּבָר בְּעֵינֵי דָוִד לְהִתְחַתֵּן בַּמֶּלֶךְ וְלֹא־מָלְאוּ
הַיָּמִים׃ וַיָּקָם דָּוִד וַיֵּלֶךְ הוּא וַאֲנָשָׁיו וַיַּךְ בַּפְּלִשְׁתִּים 27
מָאתַיִם אִישׁ וַיָּבֵא דָוִד אֶת־עָרְלוֹתֵיהֶם וַיְמַלְאוּם לַמֶּלֶךְ
להתחתן

istam nuptiarum conditionem statuit, si centum præputia ex hostibus retulisset, regiam virginem matrimonio illius cessuram.

לְהִתְחַתֵּן בַּמֶּלֶךְ וַיִּתֵּן לוֹ שָׁאוּל אֶת־מִיכַל בִּתּוֹ לְאִשָּׁה׃
28 וַיַּרְא שָׁאוּל וַיֵּדַע כִּי־יְהוָה עִם־דָּוִד וּמִיכַל בַּת־שָׁאוּל
29 אֲהֵבָתְהוּ׃ וַיּוֹסֶף שָׁאוּל לְיִרְא מִפְּנֵי דָוִד עוֹד וַיְהִי שָׁאוּל
פתח בסם אוֹיֵב אֶת־דָּוִד כָּל־הַיָּמִים׃
ל וַיֵּצְאוּ שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים וַיְהִי מִדֵּי צֵאתָם שִׂכַּל דָּוִד מִכֹּל
א יט עַבְדֵי שָׁאוּל וַיִּיקַר שְׁמוֹ מְאֹד׃ וַיְדַבֵּר שָׁאוּל אֶל־
יְוֹנָתָן בְּנוֹ וְאֶל־כָּל־עֲבָדָיו לְהָמִית אֶת־דָּוִד וִיהוֹנָתָן בֶּן־
2 שָׁאוּל חָפֵץ בְּדָוִד מְאֹד׃ וַיַּגֶּד יְהוֹנָתָן לְדָוִד לֵאמֹר
מְבַקֵּשׁ שָׁאוּל אָבִי לַהֲמִיתֶךָ וְעַתָּה הִשָּׁמֶר־נָא בַבֹּקֶר
3 וְיָשַׁבְתָּ בַסֵּתֶר וְנַחְבֵּאתָ׃ וַאֲנִי אֵצֵא וְעָמַדְתִּי לְיַד־אָבִי
בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר־אַתָּה שָׁם וַאֲנִי אֲדַבֵּר בְּךָ אֶל־אָבִי וְרָאִיתִי
4 מָּה וְהִגַּדְתִּי לָךְ׃ וַיְדַבֵּר יְהוֹנָתָן בְּדָוִד
טּוֹב אֶל־שָׁאוּל אָבִיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַל־יֶחֱטָא הַמֶּלֶךְ
בְּעַבְדּוֹ בְדָוִד כִּי־לוֹא חָטָא לָךְ וְכִי מַעֲשָׂיו טוֹב־לָךְ מְאֹד׃
ה וַיָּשֶׂם אֶת־נַפְשׁוֹ בְכַפּוֹ וַיַּךְ אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי וַיַּעַשׂ יְהוָה
תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה לְכָל־יִשְׂרָאֵל רָאִיתָ וַתִּשְׂמָח וְלָמָּה
6 תֶחֱטָא בְדָם נָקִי לְהָמִית אֶת־דָּוִד חִנָּם׃ וַיִּשְׁמַע שָׁאוּל
7 בְּקוֹל יְהוֹנָתָן וַיִּשָּׁבַע שָׁאוּל חַי־יְהוָה אִם־יוּמָת׃ וַיִּקְרָא
יְהוֹנָתָן לְדָוִד וַיַּגֶּד־לוֹ יְהוֹנָתָן אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
וַיָּבֵא יְהוֹנָתָן אֶת־דָּוִד אֶל־שָׁאוּל וַיְהִי לְפָנָיו כְּאֶתְמוֹל
8 שִׁלְשׁוֹם׃ וַתּוֹסֶף הַמִּלְחָמָה לִהְיוֹת
וַיֵּצֵא דָוִד וַיִּלָּחֶם בַּפְּלִשְׁתִּים וַיַּךְ בָּהֶם מַכָּה גְדוֹלָה וַיָּנֻסוּ
9 מִפָּנָיו׃ וַתְּהִי רוּחַ יְהוָה רָעָה אֶל־שָׁאוּל וְהוּא בְּבֵיתוֹ

Sed sopitus paululum furor sævius recrudescit: iterumque in aulam accitum, dum familiari

י יוֹשֵׁב וַחֲנִיתוֹ בְיָדוֹ וְדָוִד מְנַגֵּן בְּיָד׃ וַיְבַקֵּשׁ שָׁאוּל
לְהַכּוֹת בַּחֲנִית בְּדָוִד וּבְקִיר וַיִּפְטַר מִפְּנֵי שָׁאוּל וַיַּךְ
אֶת־הַחֲנִית בַּקִּיר וְדָוִד נָס וַיִּמָּלֵט בַּלַּיְלָה הוּא׃
11 וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל מַלְאָכִים אֶל־בֵּית
דָּוִד לְשָׁמְרוֹ וְלַהֲמִיתוֹ בַּבֹּקֶר וַתַּגֶּד לְדָוִד מִיכַל אִשְׁתּוֹ

לֵאמֹר אִם־אֵינְךָ מְמַלֵּט אֶת־נַפְשְׁךָ הַלַּיְלָה מָחָר אַתָּה
מוּמָת׃ וַתֹּרֶד מִיכַל אֶת־דָּוִד בְּעַד הַחַלּוֹן וַיֵּלֶךְ וַיִּבְרַח 12
וַיִּמָּלֵט׃ וַתִּקַּח מִיכַל אֶת־הַתְּרָפִים וַתָּשֶׂם אֶל־הַמִּטָּה 13
וְאֵת כְּבִיר הָעִזִּים שָׂמָה מְרַאֲשֹׁתָיו וַתְּכַס בַּבָּגֶד׃
וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל מַלְאָכִים לָקַחַת אֶת־דָּוִד וַתֹּאמֶר חֹלֶה 14
הוּא׃ וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל אֶת־הַמַּלְאָכִים לִרְאוֹת אֶת־דָּוִד טו
לֵאמֹר הַעֲלוּ אֹתוֹ בַמִּטָּה אֵלַי לַהֲמִיתוֹ׃ וַיָּבֹאוּ 16
הַמַּלְאָכִים וְהִנֵּה הַתְּרָפִים אֶל־הַמִּטָּה וּכְבִיר הָעִזִּים
מְרַאֲשֹׁתָיו׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־מִיכַל לָמָּה כָּכָה רִמִּיתִנִי 17
וַתְּשַׁלְּחִי אֶת־אֹיְבִי וַיִּמָּלֵט וַתֹּאמֶר מִיכַל אֶל־שָׁאוּל
הוּא־אָמַר אֵלַי שַׁלְּחִנִי לָמָּה אֲמִיתֶךָּ׃ וְדָוִד בָּרַח וַיִּמָּלֵט 18
וַיָּבֹא אֶל־שְׁמוּאֵל הָרָמָתָה וַיַּגֶּד־לוֹ אֵת כָּל־אֲשֶׁר
עָשָׂה־לוֹ שָׁאוּל וַיֵּלֶךְ הוּא וּשְׁמוּאֵל וַיֵּשְׁבוּ בְּנָוֺת׃ כתיב בנויות קרי
וַיֻּגַּד לְשָׁאוּל לֵאמֹר הִנֵּה דָוִד בְּנָוֺת בָּרָמָה׃ וַיִּשְׁלַח 19 כ
שָׁאוּל מַלְאָכִים לָקַחַת אֶת־דָּוִד וַיַּרְא אֶת־לַהֲקַת כתיב בנויות קרי
הַנְּבִיאִים נִבְּאִים וּשְׁמוּאֵל עֹמֵד נִצָּב עֲלֵיהֶם וַתְּהִי עַל־ 20
מַלְאֲכֵי שָׁאוּל רוּחַ אֱלֹהִים וַיִּתְנַבְּאוּ גַּם־הֵמָּה׃ וַיַּגִּדוּ 21
לְשָׁאוּל וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֲחֵרִים וַיִּתְנַבְּאוּ גַּם־הֵמָּה
וַיֹּסֶף שָׁאוּל וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים שְׁלִשִׁים וַיִּתְנַבְּאוּ גַּם־
הֵמָּה׃ וַיֵּלֶךְ גַּם־הוּא הָרָמָתָה וַיָּבֹא עַד־בּוֹר 22
הַגָּדוֹל אֲשֶׁר בַּשֵּׂכוּ וַיִּשְׁאַל וַיֹּאמֶר אֵיפֹה שְׁמוּאֵל וְדָוִד
וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְּנָוֺת בָּרָמָה׃ וַיֵּלֶךְ שָׁם אֶל־נָוֺת כתיב בנויות קרי 23 נויות קרי
בָּרָמָה וַתְּהִי עָלָיו גַּם־הוּא רוּחַ אֱלֹהִים וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ
וַיִּתְנַבֵּא עַד־בֹּאוֹ בְּנָוֺת בָּרָמָה׃ וַיִּפְשַׁט גַּם־הוּא 24 כתיב בנויות קרי
בְּגָדָיו וַיִּתְנַבֵּא גַּם־הוּא לִפְנֵי שְׁמוּאֵל וַיִּפֹּל עָרֹם כָּל־
הַיּוֹם הַהוּא וְכָל־הַלָּיְלָה עַל־כֵּן יֹאמְרוּ הֲגַם שָׁאוּל
בַּנְּבִיאִים׃ Cap. XX. כ א
וַיָּבֹא וַיֹּאמֶר לִפְנֵי יְהוֹנָתָן מָה עָשִׂיתִי מָה־עֲוֹנִי וּמָה־ כתיב מנויות קרי
חַטָּאתִי

spiritu commotum Regis animum citharâ lenire, lanceâ ferire conatus est: sed irrito eventu.

David verò non ultra Regi se credens, relictâ aulâ, ad Samuelem se contulit.

20 Najoth in Rama, Prophetarum collegium.

Cap. XX. David apud Jonathanem de

iniquo parentis ejus erga sese animo conqueritur.

2 חַטָּאתִי לִפְנֵי אָבִיךָ כִּי מְבַקֵּשׁ אֶת־נַפְשִׁי׃ וַיֹּאמֶר לוֹ
חָלִילָה לֹא תָמוּת הִנֵּה לוֹ ׳ עֲשֶׂה אָבִי דָּבָר גָּדוֹל אוֹ לא יעשה קרי
דָּבָר קָטֹן וְלֹא יִגְלֶה אֶת־אָזְנִי וּמַדּוּעַ יַסְתִּיר אָבִי מִמֶּנִּי
3 אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אֵין זֹאת׃ וַיִּשָּׁבַע עוֹד דָּוִד וַיֹּאמֶר יָדֹעַ
יָדַע אָבִיךָ כִּי־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ וַיֹּאמֶר אַל־יֵדַע־זֹאת
יְהוֹנָתָן פֶּן־יֵעָצֵב וְאוּלָם חַי־יְהוָה וְחֵי נַפְשֶׁךָ כִּי כְפֶשַׁע

Consilia inter se communicant de explorandâ certius Regis voluntate.

4 בֵּינִי וּבֵין הַמָּוֶת׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן אֶל־דָּוִד מַה־תֹּאמַר
ה נַפְשְׁךָ וְאֶעֱשֶׂה־לָּךְ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־יְהוֹנָתָן הִנֵּה־חֹדֶשׁ
מָחָר וְאָנֹכִי יָשֹׁב־אֵשֵׁב עִם־הַמֶּלֶךְ לֶאֱכוֹל וְשִׁלַּחְתַּנִי
6 וְנִסְתַּרְתִּי בַשָּׂדֶה עַד הָעֶרֶב הַשְּׁלִשִׁית׃ אִם־פָּקֹד
יִפְקְדֵנִי אָבִיךָ וְאָמַרְתָּ נִשְׁאֹל נִשְׁאַל מִמֶּנִּי דָוִד לָרוּץ
בֵּית־לֶחֶם עִירוֹ כִּי־זֶבַח הַיָּמִים שָׁם לְכָל־הַמִּשְׁפָּחָה׃
7 אִם־כֹּה יֹאמַר טוֹב שָׁלוֹם לְעַבְדֶּךָ וְאִם־חָרֹה יֶחֱרֶה לוֹ
8 דַּע כִּי־כָלְתָה הָרָעָה מֵעִמּוֹ׃ וְעָשִׂיתָ חֶסֶד עַל־עַבְדֶּךָ
כִּי בִּבְרִית יְהוָה הֵבֵאתָ אֶת־עַבְדְּךָ עִמָּךְ וְאִם־יֶשׁ־בִּי עָוֹן
9 הֲמִיתֵנִי אַתָּה וְעַד־אָבִיךָ לָמָּה־זֶּה תְבִיאֵנִי׃ וַיֹּאמֶר
יְהוֹנָתָן חָלִילָה לָּךְ כִּי ׀ אִם־יָדֹעַ אֵדַע כִּי־כָלְתָה הָרָעָה
י מֵעִם אָבִי לָבוֹא עָלֶיךָ וְלֹא אֹתָהּ אַגִּיד לָךְ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד
אֶל־יְהוֹנָתָן מִי יַגִּיד לִי אוֹ מַה־יַּעַנְךָ אָבִיךָ קָשָׁה׃
11 וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן אֶל־דָּוִד לְכָה וְנֵצֵא הַשָּׂדֶה וַיֵּצְאוּ שְׁנֵיהֶם
12 הַשָּׂדֶה׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן אֶל־דָּוִד יְהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כִּי־אֶחְקֹר אֶת־אָבִי כָּעֵת ׀ מָחָר
הַשְּׁלִשִׁית וְהִנֵּה־טוֹב אֶל־דָּוִד וְלֹא־אָז אֶשְׁלַח אֵלֶיךָ
13 וְגָלִיתִי אֶת־אָזְנֶךָ׃ כֹּה־יַעֲשֶׂה יְהוָה לִיהוֹנָתָן וְכֹה יֹסִיף
כִּי־יֵיטִב אֶל־אָבִי אֶת־הָרָעָה עָלֶיךָ וְגָלִיתִי אֶת־אָזְנֶךָ
וְשִׁלַּחְתִּיךָ וְהָלַכְתָּ לְשָׁלוֹם וִיהִי יְהוָה עִמָּךְ כַּאֲשֶׁר הָיָה
14 עִם־אָבִי׃ וְלֹא אִם־עוֹדֶנִּי חָי וְלֹא־תַעֲשֶׂה עִמָּדִי חֶסֶד
טו יְהוָה וְלֹא אָמוּת׃ וְלֹא־תַבְרִית אֶת־חַסְדְּךָ מֵעִם בֵּיתִי

עַד־עוֹלָם וְלֹא בְּהַכְרֵת יְהוָה אֶת־אֹיְבֵי דָוִד אִישׁ מֵעַל
פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ וַיִּכְרֹת יְהוֹנָתָן עִם־בֵּית דָּוִד וּבִקֵּשׁ יְהוָה 16 *Perpetuum amicitiæ inter ſeſe fœdus ſanciunt.*
מִיַּד אֹיְבֵי דָוִד׃ וַיֹּסֶף יְהוֹנָתָן לְהַשְׁבִּיעַ אֶת־דָּוִד בְּאַהֲבָתוֹ 17
אֹתוֹ כִּי־אַהֲבַת נַפְשׁוֹ אֲהֵבוֹ׃
וַיֹּאמֶר־לוֹ יְהוֹנָתָן מָחָר חֹדֶשׁ וְנִפָּקַדְתָּ כִּי יִפָּקֵד מוֹשָׁבֶךָ׃ 18 *Locum etiam & rationem conſtituit Jonathan, quibus de omni re certiorem faciat Davidem.*
וְשִׁלַּשְׁתָּ תֵּרֵד מְאֹד וּבָאתָ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־נִסְתַּרְתָּ 19
שָׁם בְּיוֹם הַמַּעֲשֶׂה וְיָשַׁבְתָּ אֵצֶל הָאֶבֶן הָאָזֶל׃ וַאֲנִי כ
שְׁלֹשֶׁת הַחִצִּים צִדָּה אוֹרֶה לְשַׁלַּח־לִי לְמַטָּרָה׃ וְהִנֵּה 21
אֶשְׁלַח אֶת־הַנַּעַר לֵךְ מְצָא אֶת־הַחִצִּים אִם־אָמֹר אֹמַר
לַנַּעַר הִנֵּה הַחִצִּים מִמְּךָ וְהֵנָּה קָחֵנּוּ וָבֹאָה כִּי־שָׁלוֹם
לְךָ וְאֵין דָּבָר חַי־יְהוָה׃ וְאִם־כֹּה אֹמַר לָעֶלֶם הִנֵּה 22
הַחִצִּים מִמְּךָ וָהֲלְאָה לֵךְ כִּי שִׁלַּחֲךָ יְהוָה׃ וְהַדָּבָר 23
אֲשֶׁר דִּבַּרְנוּ אֲנִי וְאַתָּה הִנֵּה יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ עַד־עוֹלָם׃
וַיִּסָּתֵר דָּוִד בַּשָּׂדֶה וַיְהִי הַחֹדֶשׁ וַיֵּשֶׁב 24
אל קרי הַמֶּלֶךְ עַל־הַלֶּחֶם לֶאֱכוֹל׃ וַיֵּשֶׁב הַמֶּלֶךְ עַל־מוֹשָׁבוֹ כְּה
כְּפַעַם׀ בְּפַעַם אֶל־מוֹשַׁב הַקִּיר וַיָּקָם יְהוֹנָתָן וַיֵּשֶׁב
אַבְנֵר מִצַּד שָׁאוּל וַיִּפָּקֵד מְקוֹם דָּוִד׃ וְלֹא־דִבֶּר שָׁאוּל 26
מְאוּמָה בַּיּוֹם הַהוּא כִּי אָמַר מִקְרֶה הוּא בִּלְתִּי טָהוֹר
הוּא כִּי־לֹא טָהוֹר׃
וַיְהִי מִמָּחֳרַת הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי וַיִּפָּקֵד מְקוֹם דָּוִד וַיֹּאמֶר 27
שָׁאוּל אֶל־יְהוֹנָתָן בְּנוֹ מַדּוּעַ לֹא־בָא בֶן־יִשַׁי גַּם־תְּמוֹל
גַּם־הַיּוֹם אֶל־הַלָּחֶם׃ וַיַּעַן יְהוֹנָתָן אֶת־שָׁאוּל נִשְׁאֹל 28
נִשְׁאַל דָּוִד מֵעִמָּדִי עַד־בֵּית לָחֶם׃ וַיֹּאמֶר שַׁלְּחֵנִי נָא כִּי 29
זֶבַח מִשְׁפָּחָה לָנוּ בָּעִיר וְהוּא צִוָּה־לִי אָחִי וְעַתָּה אִם־
מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אִמָּלְטָה נָּא וְאֶרְאֶה אֶת־אַחַי עַל־כֵּן
לֹא־בָא אֶל־שֻׁלְחַן הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּחַר־אַף ל
שָׁאוּל בִּיהוֹנָתָן וַיֹּאמֶר לוֹ בֶּן־נַעֲוַת הַמַּרְדּוּת הֲלוֹא
יָדַעְתִּי כִּי־בָחֹר אַתָּה לְבֶן־יִשַׁי לְבָשְׁתְּךָ וּלְבֹשֶׁת עֶרְוַת
אִמֶּךָ

31 אִמְּךָ׃ כִּי כָל־הַיָּמִים אֲשֶׁר בֶּן־יִשַׁי חַי עַל־הָאֲדָמָה לֹא
תִכּוֹן אַתָּה וּמַלְכוּתֶךָ וְעַתָּה שְׁלַח וְקַח אֹתוֹ אֵלַי כִּי בֶן־
32 מָוֶת הוּא׃ וַיַּעַן יְהוֹנָתָן אֶת־שָׁאוּל אָבִיו
33 וַיֹּאמֶר אֵלָיו לָמָּה יוּמַת מַה עָשָׂה׃ וַיִּטֹּל שָׁאוּל אֶת־
הַחֲנִית עָלָיו לְהַכֹּתוֹ וַיֵּדַע יְהוֹנָתָן כִּי־כָלָה הִיא מֵעִם
34 אָבִיו לְהָמִית אֶת־דָּוִד׃ וַיָּקָם יְהוֹנָתָן מֵעִם הַשֻּׁלְחָן
בַּחֲרִי־אָף וְלֹא אָכַל בְּיוֹם־הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי לָחֶם כִּי נֶעְצַב
לה אֶל־דָּוִד כִּי הִכְלָמוֹ אָבִיו׃ וַיְהִי בַבֹּקֶר
Quod fideliter præstat. וַיֵּצֵא יְהוֹנָתָן הַשָּׂדֶה לְמוֹעֵד דָּוִד וְנַעַר קָטֹן עִמּוֹ׃
36 וַיֹּאמֶר לְנַעֲרוֹ רֻץ מְצָא נָא אֶת־הַחִצִּים אֲשֶׁר אֲנֹכִי
37 מוֹרֶה הַנַּעַר רָץ וְהוּא־יָרָה הַחֵצִי לְהַעֲבִרוֹ׃ וַיָּבֹא
הַנַּעַר עַד־מְקוֹם הַחֵצִי אֲשֶׁר יָרָה יְהוֹנָתָן וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן
38 אַחֲרֵי הַנַּעַר וַיֹּאמֶר הֲלוֹא הַחֵצִי מִמְּךָ וָהָלְאָה׃ וַיִּקְרָא
יְהוֹנָתָן אַחֲרֵי הַנַּעַר מְהֵרָה חוּשָׁה אַל־תַּעֲמֹד וַיְלַקֵּט
39 נַעַר יְהוֹנָתָן אֶת־הַחִצִּי וַיָּבֹא אֶל־אֲדֹנָיו׃ וְהַנַּעַר לֹא־ חצים קרי
מָ יָדַע מְאוּמָה אַךְ יְהוֹנָתָן וְדָוִד יָדְעוּ אֶת־הַדָּבָר׃ וַיִּתֵּן
יְהוֹנָתָן אֶת־כֵּלָיו אֶל־הַנַּעַר אֲשֶׁר־לוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ הָבִיא
41 הָעִיר׃ הַנַּעַר בָּא וְדָוִד קָם מֵאֵצֶל הַנֶּגֶב וַיִּפֹּל לְאַפָּיו
אַרְצָה וַיִּשְׁתַּחוּ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים וַיִּשְׁקוּ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ
42 וַיִּבְכּוּ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ עַד־דָּוִד הִגְדִּיל׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן
Davidem consolatur & confirmat. לְדָוִד לֵךְ לְשָׁלוֹם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְנוּ שְׁנֵינוּ אֲנַחְנוּ בְּשֵׁם יְהוָה
לֵאמֹר יְהוָה יִהְיֶה בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין זַרְעִי וּבֵין זַרְעֶךָ עַד־
עד כאן עוֹלָם׃

כא וַיָּקָם וַיֵּלַךְ וִיהוֹנָתָן בָּא הָעִיר׃ וַיָּבֹא דָוִד נֹבָה אֶל־
Cap. XXI. David à Jonathane digressus, ad Achimelechum profectus est: à quo panes sacros,
2 אֲחִימֶלֶךְ הַכֹּהֵן וַיֶּחֱרַד אֲחִימֶלֶךְ לִקְרַאת דָּוִד וַיֹּאמֶר
3 לוֹ מַדּוּעַ אַתָּה לְבַדֶּךָ וְאִישׁ אֵין אִתָּךְ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד
לַאֲחִימֶלֶךְ הַכֹּהֵן הַמֶּלֶךְ צִוַּנִי דָּבָר וַיֹּאמֶר אֵלַי אִישׁ אַל־
יֵדַע מְאוּמָה אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר־אָנֹכִי שֹׁלֵחַךָ וַאֲשֶׁר
צִוִּיתִךָ

צויתך ואת הנערים יודעתי אל מקום פלני אלמני :
4 ועתה מה יש תחת ידך חמשה לחם תנה בידי או
הנמצא : ויען הכהן את דוד ויאמר אין לחם חל ה
אל תחת ידי כי אם לחם קדש יש אם נשמרו
הנערים אך מאשה : ויען 6
דוד את הכהן ויאמר לו כי אם אשה עצרה
לנו כתמל שלשם בצאתי ויהיו כלי הנערים
קדש והוא דרך חל ואף כי היום יקדש בכלי :
ויתן לו הכהן קדש כי לא היה שם לחם כי אם 7
לחם הפנים המוסרים מלפני יהוה לשום לחם חם ביום
הלקחו : ושם איש מעבדי שאול ביום ההוא 8
נעצר לפני יהוה ושמו דאג האדמי אביר הרעים אשר
לשאול : ויאמר דוד לאחימלך ואין יש פה תחת ידך 9
חנית או חרב כי גם חרבי וגם כלי לא לקחתי
בידי כי היה דבר המלך נחוץ :
ויאמר הכהן חרב גלית הפלשתי Et gladium, victo olim Goliatho inter spolia detractum, & in Tabernaculo repositum impetrat.
אשר הכית בעמק האלה הנה היא לוטה בשמלה
אחרי האפוד אם אתה תקח לך קח כי אין אחרת קמץ בס׳ הכ׳ בפתח פסקא
זולתה בזה ויאמר דוד אין כמוה תנה
לי : ויקם דוד וינס מפני 11 באמצע פסוק
שאול ויבא אל אכיש מלך גת : ויאמרו עבדי אכיש 12 פתח בס׳ פ
אלין הלוא זה דוד מלך הארץ הלוא לזה יענו באלפיו קרי
במחלות לאמר הכה שאול באלפיו ודוד ברבבתו : ברבבותיו ק׳
וישם דוד את הדברים האלה בלבבו וירא מאד מפני 13
אכיש מלך גת : וישנו את טעמו בעיניהם ויתהלל 14 פתח בס׳ פ
בידם ויתו על דלתות השער ויורד רירו אל זקנו :
ויאמר אכיש אל עבדיו הנה תראו איש טו
משתגע למה תביאו אתו אלי : חסר משגעים אני 16
כי

10 Inde ad Achis Philisthæorum Regem contendit: Ubi amentia simulatione tutam sedem quærit.

כִּי־הֵבֵאתֶם אֶת־זֶה לְהִשְׁתַּגֵּעַ עָלַי הַזֶּה יָבוֹא אֶל־
בֵּיתִי׃

Cap. XXII. *Inde rursus in speluncam Adullam, & paulo post ad Regem Moabitarum sese confert.*

כב 1 וַיֵּלֶךְ דָּוִד מִשָּׁם וַיִּמָּלֵט אֶל־מְעָרַת עֲדֻלָּם וַיִּשְׁמְעוּ אֶחָיו
2 וְכָל־בֵּית אָבִיו וַיֵּרְדוּ אֵלָיו שָׁמָּה׃ וַיִּתְקַבְּצוּ אֵלָיו כָּל־
אִישׁ מָצוֹק וְכָל־אִישׁ אֲשֶׁר־לוֹ נֹשֶׁא וְכָל־אִישׁ מַר־נָפֶשׁ
3 וַיְהִי עֲלֵיהֶם לְשָׂר וַיִּהְיוּ עִמּוֹ כְּאַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ׃ וַיֵּלֶךְ
דָּוִד מִשָּׁם מִצְפֵּה מוֹאָב וַיֹּאמֶר אֶל־מֶלֶךְ מוֹאָב יֵצֵא־
נָא אָבִי וְאִמִּי אִתְּכֶם עַד אֲשֶׁר אֵדַע מַה־יַּעֲשֶׂה־לִי
4 אֱלֹהִים׃ וַיַּנַּח אֶת־פְּנֵי מֶלֶךְ מוֹאָב וַיֵּשְׁבוּ עִמּוֹ כָּל־יְמֵי

Sed à Propheta monitus, Judæam repetit.

ה הֱיוֹת־דָּוִד בַּמְּצוּדָה׃ וַיֹּאמֶר גָּד הַנָּבִיא אֶל־דָּוִד לֹא
תֵשֵׁב בַּמְּצוּדָה לֵךְ וּבָאתָ־לְךָ אֶרֶץ יְהוּדָה וַיֵּלֶךְ דָּוִד
6 וַיָּבֹא יַעַר חָרֶת׃ וַיִּשְׁמַע שָׁאוּל כִּי נוֹדַע

Saul, ubi per Doëgum cognovit, Achimelech sacerdotem Davidem recepisse, & rebus necessariis juvisse,

דָּוִד וַאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ וְשָׁאוּל יוֹשֵׁב בַּגִּבְעָה תַּחַת־
הָאֶשֶׁל בָּרָמָה וַחֲנִיתוֹ בְיָדוֹ וְכָל־עֲבָדָיו נִצָּבִים עָלָיו׃
7 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לַעֲבָדָיו הַנִּצָּבִים עָלָיו שִׁמְעוּ־נָא בְנֵי יְמִינִי
גַּם־לְכֻלְּכֶם יִתֵּן בֶּן־יִשַׁי שָׂדוֹת וּכְרָמִים לְכֻלְּכֶם יָשִׂים
8 שָׂרֵי אֲלָפִים וְשָׂרֵי מֵאוֹת׃ כִּי קְשַׁרְתֶּם כֻּלְּכֶם עָלַי וְאֵין־
גֹּלֶה אֶת־אָזְנִי בִּכְרֹת־בְּנִי עִם־בֶּן־יִשַׁי וְאֵין חֹלֶה מִכֶּם
עָלַי וְגֹלֶה אֶת־אָזְנִי כִּי־הֵקִים בְּנִי אֶת־עַבְדִּי עָלַי לָאֹרֵב
9 כַּיּוֹם הַזֶּה׃ וַיַּעַן דֹּאֵג הָאֲדֹמִי וְהוּא

Doëgum cognovit, Achimelech sacerdotem Davidem recepisse, & rebus necessariis juvisse,

נִצָּב עַל־עַבְדֵי־שָׁאוּל וַיֹּאמֶר רָאִיתִי אֶת־בֶּן־יִשַׁי בָּא נֹבָה
10 אֶל־אֲחִימֶלֶךְ בֶּן־אֲחִיטוּב׃ וַיִּשְׁאַל־לוֹ בַּיהוָה וְצֵדָה
11 נָתַן לוֹ וְאֶת־חֶרֶב גָּלְיָת הַפְּלִשְׁתִּי נָתַן לוֹ׃ וַיִּשְׁלַח
הַמֶּלֶךְ לִקְרֹא אֶת־אֲחִימֶלֶךְ בֶּן־אֲחִיטוּב הַכֹּהֵן וְאֶת
כָּל־בֵּית אָבִיו הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר בְּנֹב וַיָּבֹאוּ כֻלָּם אֶל־
12 הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל שְׁמַע־נָא בֶן־

אליו קרי

13 אֲחִיטוּב וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי אֲדֹנִי׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו שָׁאוּל לָמָּה
קְשַׁרְתֶּם עָלַי אַתָּה וּבֶן־יִשַׁי בְּתִתְּךָ לוֹ לֶחֶם וְחֶרֶב
וְשָׁאוּל

וְשָׁאוֹל לוֹ בֵּאלֹהִים לָקוּם אֵלַי לָאֹרֵב כַּיּוֹם הַזֶּה׃
14 וַיַּעַן אֲחִימֶלֶךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר וּמִי
בְכָל־עֲבָדֶיךָ כְּדָוִד נֶאֱמָן וְחָתַן הַמֶּלֶךְ וְסֵר אֶל־
מִשְׁמַעְתֶּךָ וְנִכְבָּד בְּבֵיתֶךָ׃ הַיּוֹם הַחִלֹּתִי לִשְׁאוֹל־לוֹ טו יחידו׳
בֵּאלֹהִים חָלִילָה לִי אַל־יָשֵׂם הַמֶּלֶךְ בְּעַבְדּוֹ דָּבָר בְּכָל־
בֵּית אָבִי כִּי לֹא־יָדַע עַבְדְּךָ בְּכָל־זֹאת דָּבָר קָטֹן אוֹ
גָדוֹל׃ 16 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מוֹת תָּמוּת אֲחִימֶלֶךְ אַתָּה וְכָל־
בֵּית אָבִיךָ׃ 17 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לָרָצִים הַנִּצָּבִים עָלָיו סֹבּוּ
וְהָמִיתוּ כֹּהֲנֵי יְהוָה כִּי גַם־יָדָם עִם־דָּוִד וְכִי יָדְעוּ כִּי־
בָרַח הוּא וְלֹא גָלוּ אֶת־אָזְנִי וְלֹא־אָבוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אוני קרי
לִשְׁלֹחַ אֶת־יָדָם לִפְגֹּעַ בִּכֹהֲנֵי יְהוָה׃ 18 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
לְדוֵיג סֹב אַתָּה וּפְגַע בַּכֹּהֲנִים וַיָּסָב דּוֵיג לדואג קרי
הָאֲדֹמִי וַיִּפְגַּע דואג קרי
הוּא בַּכֹּהֲנִים וַיָּמֶת בַּיּוֹם הַהוּא שְׁמֹנִים וַחֲמִשָּׁה אִישׁ
נֹשֵׂא אֵפוֹד בָּד׃ 19 וְאֶת נֹב עִיר־הַכֹּהֲנִים הִכָּה לְפִי־חָרֶב
מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה מֵעוֹלֵל וְעַד־יוֹנֵק וְשׁוֹר וַחֲמוֹר וָשֶׂה
לְפִי־חָרֶב׃ 20 וַיִּמָּלֵט בֶּן־אֶחָד לַאֲחִימֶלֶךְ בֶּן־אֲחִטוּב כ הכ׳
וּשְׁמוֹ אֶבְיָתָר וַיִּבְרַח אַחֲרֵי דָוִד׃ 21 וַיַּגֶּד אֶבְיָתָר לְדָוִד כִּי
הָרַג שָׁאוּל אֶת כֹּהֲנֵי יְהוָה׃ 22 וַיֹּאמֶר דָּוִד לְאֶבְיָתָר יָדַעְתִּי
בַּיּוֹם הַהוּא כִּי־שָׁם דּוֵיג הָאֲדֹמִי כִּי־הַגֵּד יַגִּיד לְשָׁאוּל דואג קרי
אָנֹכִי סַבֹּתִי בְּכָל־נַפְשׁוֹת בֵּית אָבִיךָ׃ 23 שְׁבָה אִתִּי אַל־תִּירָא
כִּי אֲשֶׁר־יְבַקֵּשׁ אֶת־נַפְשִׁי יְבַקֵּשׁ אֶת־נַפְשֶׁךָ כִּי־מִשְׁמֶרֶת
אַתָּה עִמָּדִי׃

כג

וַיַּגִּדוּ לְדָוִד לֵאמֹר הִנֵּה
פְלִשְׁתִּים נִלְחָמִים בִּקְעִילָה וְהֵמָּה שֹׁסִים אֶת־הַגָּרָנוֹת׃
2 וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּיהוָה לֵאמֹר הַאֵלֵךְ וְהִכֵּיתִי בַּפְלִשְׁתִּים
הָאֵלֶּה ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־דָּוִד לֵךְ וְהִכִּיתָ
3 בַּפְלִשְׁתִּים וְהוֹשַׁעְתָּ אֶת־קְעִילָה׃ וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי דָוִד
אֵלָיו הִנֵּה אֲנַחְנוּ פֹה בִּיהוּדָה יְרֵאִים וְאַף כִּי־נֵלֵךְ קְעִילָה
אֶל־מַעַרְכוֹת פְּלִשְׁתִּים׃ 4 וַיֹּסֶף עוֹד דָּוִד

לשאול

Ipsum cum universâ familiâ sacerdotali occidi jussit: &, cum ex ministris regiis nemo in sacerdotes manus inferre auderet, 18 Doëg Syrus crudele ministerium peregit. 20 Ebjathar solus evadit, & ad Davidem proficiscitur.

Cap. XXIII David divino oraculo confirmatus Keilaeos à Philisthaeorum obsidione liberat.

לִשְׁאוּל בַּיהוָה וַיַּעֲנֵהוּ יְהוָה וַיֹּאמֶר קוּם רֵד קְעִילָה כִּי־
ה אֲנִי נֹתֵן אֶת־פְּלִשְׁתִּים בְּיָדֶךָ׃ וַיֵּלֶךְ דָּוִד וַאֲנָשָׁו קְעִילָה (ואנשיו קרי)
וַיִּלָּחֶם בַּפְּלִשְׁתִּים וַיְנַהֵג אֶת־מִקְנֵיהֶם וַיַּךְ בָּהֶם מַכָּה
6 גְּדוֹלָה וַיֹּשַׁע דָּוִד אֶת יֹשְׁבֵי קְעִילָה׃ וַיְהִי
בְּבָרַח אֶבְיָתָר בֶּן־אֲחִימֶלֶךְ אֶל־דָּוִד קְעִילָה אֵפוֹד יָרַד
7 בְּיָדוֹ׃ וַיֻּגַּד לְשָׁאוּל כִּי־בָא דָוִד קְעִילָה וַיֹּאמֶר שָׁאוּל
נִכַּר אֹתוֹ אֱלֹהִים בְּיָדִי כִּי נִסְגַּר לָבוֹא בְּעִיר דְּלָתַיִם
8 וּבְרִיחַ׃ וַיִּשְׁמַע שָׁאוּל אֶת־כָּל־הָעָם לַמִּלְחָמָה לָרֶדֶת
9 קְעִילָה לָצוּר אֶל־דָּוִד וְאֶל־אֲנָשָׁיו׃ וַיֵּדַע דָּוִד כִּי עָלָיו
שָׁאוּל מַחֲרִישׁ הָרָעָה וַיֹּאמֶר אֶל־אֶבְיָתָר הַכֹּהֵן הַגִּישָׁה
י הָאֵפוֹד׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
שָׁמוֹעַ שָׁמַע עַבְדְּךָ כִּי־מְבַקֵּשׁ שָׁאוּל לָבוֹא אֶל־קְעִילָה
11 לְשַׁחֵת לָעִיר בַּעֲבוּרִי׃ הַיִסְגְּרֻנִי בַּעֲלֵי קְעִילָה בְּיָדוֹ הֲיֵרֵד
שָׁאוּל כַּאֲשֶׁר שָׁמַע עַבְדֶּךָ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַגֶּד־נָא (מסקא באמצע פסוק)
לְעַבְדֶּךָ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה יֵרֵד׃
12 וַיֹּאמֶר דָּוִד הַיִסְגְּרוּ בַּעֲלֵי קְעִילָה אֹתִי וְאֶת־אֲנָשַׁי בְּיַד
13 שָׁאוּל וַיֹּאמֶר יְהוָה יִסְגֹּרוּ׃ וַיָּקָם
דָּוִד וַאֲנָשָׁיו כְּשֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ וַיֵּצְאוּ מִקְּעִילָה
וַיִּתְהַלְּכוּ בַּאֲשֶׁר יִתְהַלָּכוּ וּלְשָׁאוּל הֻגַּד כִּי־נִמְלַט
14 דָּוִד מִקְּעִילָה וַיֶּחְדַּל לָצֵאת׃ וַיֵּשֶׁב דָּוִד בַּמִּדְבָּר
בַּמְּצָדוֹת וַיֵּשֶׁב בָּהָר בְּמִדְבַּר־זִיף וַיְבַקְשֵׁהוּ שָׁאוּל כָּל־
טו הַיָּמִים וְלֹא־נְתָנוֹ אֱלֹהִים בְּיָדוֹ׃ וַיַּרְא דָּוִד כִּי־יָצָא שָׁאוּל
לְבַקֵּשׁ אֶת־נַפְשׁוֹ וְדָוִד בְּמִדְבַּר־זִיף בַּחֹרְשָׁה׃
16 וַיָּקָם יְהוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל וַיֵּלֶךְ אֶל־דָּוִד חָרְשָׁה וַיְחַזֵּק אֶת־
17 יָדוֹ בֵּאלֹהִים׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַל־תִּירָא כִּי לֹא תִמְצָאֲךָ
יַד־שָׁאוּל אָבִי וְאַתָּה תִּמְלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל וְאָנֹכִי אֶהְיֶה־
18 לְךָ לְמִשְׁנֶה וְגַם־שָׁאוּל אָבִי יֹדֵעַ כֵּן׃ וַיִּכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם
בְּרִית לִפְנֵי יְהוָה וַיֵּשֶׁב דָּוִד בַּחֹרְשָׁה וְיהוֹנָתָן הָלַךְ
לְבֵיתוֹ

Saul, eâ re intellectâ, collecto milite, & ipse eò contendit, Davidem prehensurus.

Qui, eo cognito, desertum petit;

Ubi à Jonathane confirmatus, fœdus cum eo renovat.

לְבֵיתוֹ׃

19 וַיַּעֲלוּ זִפִּים אֶל־שָׁאוּל הַגִּבְעָתָה לֵאמֹר הֲלוֹא דָוִד מִסְתַּתֵּר עִמָּנוּ בְּמְצָדוֹת בַּחֹרְשָׁה בְּגִבְעַת הַחֲכִילָה אֲשֶׁר מִימִין הַיְשִׁימוֹן׃ 20 וְעַתָּה לְכֹל־אַוַּת נַפְשְׁךָ הַמֶּלֶךְ כ לָרֶדֶת רֵד וְלָנוּ הַסְגִּירוֹ בְיַד הַמֶּלֶךְ׃ 21 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל בְּרוּכִים אַתֶּם לַיהוָה כִּי חְמַלְתֶּם עָלָי׃ 22 לְכוּ־נָא הָכִינוּ עוֹד וּדְעוּ וּרְאוּ אֶת־מְקוֹמוֹ אֲשֶׁר תִּהְיֶה רַגְלוֹ מִי רָאָהוּ שָׁם כִּי אָמַר אֵלַי עָרוֹם יֵעָרֵם הוּא׃ 23 וּרְאוּ וּדְעוּ מִכָּל הַמַּחֲבְאֵים אֲשֶׁר יִתָּחֲבֵא שָׁם וְשׁוּבְתֶם אֵלַי אֶל־נָכוֹן וְהָלַכְתִּי אִתְּכֶם וְהָיָה אִם־יֶשְׁנוֹ בָּאָרֶץ וְחִפַּשְׁתִּי אֹתוֹ בְּכָל אַלְפֵי יְהוּדָה׃ 24 וַיָּקוּמוּ וַיֵּלְכוּ זִפָּה לִפְנֵי שָׁאוּל וְדָוִד וַאֲנָשָׁיו בְּמִדְבַּר מָעוֹן בָּעֲרָבָה אֶל יְמִין הַיְשִׁימוֹן׃ 25 וַיֵּלֶךְ שָׁאוּל וַאֲנָשָׁיו כה לְבַקֵּשׁ וַיַּגִּדוּ לְדָוִד וַיֵּרֶד הַסֶּלַע וַיֵּשֶׁב בְּמִדְבַּר מָעוֹן וַיִּשְׁמַע שָׁאוּל וַיִּרְדֹּף אַחֲרֵי־דָוִד מִדְבַּר מָעוֹן׃ 26 וַיֵּלֶךְ שָׁאוּל מִצַּד הָהָר מִזֶּה וְדָוִד וַאֲנָשָׁיו מִצַּד הָהָר מִזֶּה וַיְהִי דָוִד נָחְפָּז לָלֶכֶת מִפְּנֵי שָׁאוּל וְשָׁאוּל וַאֲנָשָׁיו עֹטְרִים אֶל־דָּוִד וְאֶל־אֲנָשָׁיו לְתָפְשָׂם׃ 27 וּמַלְאָךְ בָּא אֶל־שָׁאוּל לֵאמֹר מַהֲרָה וְלֵכָה כִּי־פָשְׁטוּ פְלִשְׁתִּים עַל־הָאָרֶץ׃ 28 וַיָּשָׁב שָׁאוּל מֵרְדֹּף אַחֲרֵי דָוִד וַיֵּלֶךְ לִקְרַאת פְּלִשְׁתִּים עַל־כֵּן קָרְאוּ לַמָּקוֹם הַהוּא סֶלַע הַמַּחְלְקוֹת׃ Cap. XXIV וַיַּעַל דָּוִד כד מִשָּׁם וַיֵּשֶׁב בְּמְצָדוֹת עֵין־גֶּדִי׃ 2 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁב שָׁאוּל מֵאַחֲרֵי פְלִשְׁתִּים וַיַּגִּדוּ לוֹ לֵאמֹר הִנֵּה דָוִד בְּמִדְבַּר עֵין גֶּדִי׃ 3 וַיִּקַּח שָׁאוּל שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ בָּחוּר מִכָּל־יִשְׂרָאֵל וַיֵּלֶךְ לְבַקֵּשׁ אֶת־דָּוִד וַאֲנָשָׁיו עַל־פְּנֵי צוּרֵי הַיְעֵלִים׃ 4 וַיָּבֹא אֶל־גְּדֵרוֹת הַצֹּאן עַל־הַדָּרֶךְ וְשָׁם מְעָרָה וַיָּבֹא שָׁאוּל לְהָסֵךְ אֶת־רַגְלָיו וְדָוִד וַאֲנָשָׁיו בְּיַרְכְּתֵי הַמְּעָרָה יֹשְׁבִים׃ 5 וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי דָוִד אֵלָיו הִנֵּה הַיּוֹם אֲשֶׁר־אָמַר ה יְהוָה

Ziphei Saulirenunciant. Davidem apud se, sylvestribus in locis, latitare.

Ergo illuc quoque cum Saul persecutus est.

Sed inani eventu.

3 Saul per deserta Davidem sequens, in speluncam quandam imprudens se contulit, secessum quærens purgando corpori:

5 Erat autem in in-

יתיד י׳ יְהוָה אֵלֶיךָ הִנֵּה אָנֹכִי נֹתֵן אֶת־אֹיִבְיֶךָ בְּיָדֶךָ וְעָשִׂיתָ
לּוֹ כַּאֲשֶׁר יִטַּב בְּעֵינֶיךָ וַיָּקָם דָּוִד וַיִּכְרֹת אֶת־כְּנַף־
6 הַמְעִיל אֲשֶׁר־לְשָׁאוּל בַּלָּט׃ וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיַּךְ לֵב־
דָּוִד אֹתוֹ עַל אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־כְּנַף אֲשֶׁר לְשָׁאוּל׃
7 וַיֹּאמֶר לַאֲנָשָׁיו חָלִילָה לִי מֵיְהוָה אִם־אֶעֱשֶׂה אֶת־
הַדָּבָר הַזֶּה לַאדֹנִי לִמְשִׁיחַ יְהוָה לִשְׁלֹחַ יָדִי בּוֹ כִּי־
8 מְשִׁיחַ יְהוָה הוּא׃ וַיְשַׁסַּע דָּוִד אֶת־אֲנָשָׁיו בַּדְּבָרִים
וְלֹא נְתָנָם לָקוּם אֶל־שָׁאוּל וְשָׁאוּל קָם מֵהַמְּעָרָה וַיֵּלֶךְ
9 בַּדָּרֶךְ׃ וַיָּקָם דָּוִד אַחֲרֵי־כֵן וַיֵּצֵא
מהמערה קרי מֵן־הַמְּעָרָה וַיִּקְרָא אַחֲרֵי־שָׁאוּל לֵאמֹר אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ וַיַּבֵּט
י שָׁאוּל אַחֲרָיו וַיִּקֹּד דָּוִד אַפַּיִם אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ׃ וַיֹּאמֶר
דָּוִד לְשָׁאוּל לָמָּה תִשְׁמַע אֶת־דִּבְרֵי אָדָם לֵאמֹר הִנֵּה
11 דָוִד מְבַקֵּשׁ רָעָתֶךָ׃ הִנֵּה הַיּוֹם הַזֶּה רָאוּ עֵינֶיךָ אֵת
אֲשֶׁר־נְתָנְךָ יְהוָה ׀ הַיּוֹם ׀ בְּיָדִי בַּמְּעָרָה וְאָמַר לַהֲרָגְךָ
וַתָּחָס עָלֶיךָ וָאֹמַר לֹא־אֶשְׁלַח יָדִי בַּאדֹנִי כִּי־מְשִׁיחַ יְהוָה
12 הוּא׃ וְאָבִי רְאֵה גַּם רְאֵה אֶת־כְּנַף מְעִילְךָ בְּיָדִי כִּי
בְּכָרְתִי אֶת־כְּנַף מְעִילְךָ וְלֹא הֲרַגְתִּיךָ דַּע וּרְאֵה כִּי אֵין
בְּיָדִי רָעָה וָפֶשַׁע וְלֹא־חָטָאתִי לָךְ וְאַתָּה צֹדֶה אֶת־
13 נַפְשִׁי לְקַחְתָּהּ׃ יִשְׁפֹּט יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּנְקָמַנִי יְהוָה
14 מִמֶּךָּ וְיָדִי לֹא תִהְיֶה־בָּךְ׃ כַּאֲשֶׁר יֹאמַר מְשַׁל הַקַּדְמֹנִי
טו מֵרְשָׁעִים יֵצֵא רֶשַׁע וְיָדִי לֹא תִהְיֶה־בָּךְ׃ אַחֲרֵי מִי יָצָא
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי מִי אַתָּה רֹדֵף אַחֲרֵי כֶּלֶב מֵת אַחֲרֵי
16 פַּרְעֹשׁ אֶחָד׃ וְהָיָה יְהוָה לְדַיָּן וְשָׁפַט בֵּינִי וּבֵינֶךָ וְיֵרֶא
וְיָרֵב אֶת־רִיבִי וְיִשְׁפְּטֵנִי מִיָּדֶךָ׃
17 וַיְהִי ׀ כְּכַלּוֹת דָּוִד לְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה אֶל־שָׁאוּל וַיֹּאמֶר שָׁאוּל הֲקֹלְךָ זֶה בְּנִי דָוִד וַיִּשָּׂא
18 שָׁאוּל קֹלוֹ וַיֵּבְךְּ׃ וַיֹּאמֶר אֶל־דָּוִד צַדִּיק אַתָּה מִמֶּנִּי כִּי
19 אַתָּה גְּמַלְתָּנִי הַטּוֹבָה וַאֲנִי גְּמַלְתִּיךָ הָרָעָה׃ וְאֵת הִגַּדְתָּ
היום

teriori ejus recessu David, qui, hortantibus cunctis, ut opportunitate uteretur, abstinuit Regis exitio; laciniam tantùm vestis abscidit.

9 Mox egressus, Saulem allocutus est, suam testans innocentiam, utq; ipsummet, modò à Domino in manus suas traditum, interficere noluerit.

Ad hæc Saul culpam fateri, pietatem Davidis extollere,

filium eum & Regem appellans.

הַיּוֹם אֵת אֲשֶׁר־עָשִׂיתָה אִתִּי טוֹבָה אֵת אֲשֶׁר סִגַּרְנִי
יְהוָה בְּיָדֶךָ וְלֹא הָרַגְתָּנִי׃ וְכִי־יִמְצָא אִישׁ אֶת־אֹיְבוֹ כ
וְשִׁלְּחוֹ בְּדֶרֶךְ טוֹבָה וַיהוָה יְשַׁלֶּמְךָ טוֹבָה תַּחַת הַיּוֹם
הַזֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָה לִי׃ וְעַתָּה הִנֵּה יָדַעְתִּי כִּי מָלֹךְ 21

Tandem fide à Davide acceptâ, de non delenda ejus familia, discedit.

תִּמְלוֹךְ וְקָמָה בְיָדְךָ מַמְלֶכֶת יִשְׂרָאֵל׃ וְעַתָּה הִשָּׁבְעָה 22
לִי בַּיהוָה אִם־תַּכְרִית אֶת־זַרְעִי אַחֲרָי וְאִם־תַּשְׁמִיד
אֶת־שְׁמִי מִבֵּית אָבִי׃ וַיִּשָּׁבַע דָּוִד לְשָׁאוּל וַיֵּלֶךְ שָׁאוּל 23
אֶל־בֵּיתוֹ וְדָוִד וַאֲנָשָׁיו עָלוּ עַל־הַמְּצוּדָה׃ וַיָּמָת כה

Cap. XXV.

1 Ea tempestate Samuel diem suum obiit.

שְׁמוּאֵל וַיִּקָּבְצוּ כָל־יִשְׂרָאֵל וַיִּסְפְּדוּ־לוֹ וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּבֵיתוֹ
בָּרָמָה וַיָּקָם דָּוִד וַיֵּרֶד אֶל־מִדְבַּר פָּארָן׃
וְאִישׁ בְּמָעוֹן וּמַעֲשֵׂהוּ בַּכַּרְמֶל וְהָאִישׁ גָּדוֹל מְאֹד וְלוֹ 2
צֹאן שְׁלֹשֶׁת־אֲלָפִים וְאֶלֶף עִזִּים וַיְהִי בְגָזֹז אֶת־צֹאנוֹ

2 David in deserto Paran cum pastoribus

בַּכַּרְמֶל׃ וְשֵׁם הָאִישׁ נָבָל וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ אֲבִגַיִל וְהָאִשָּׁה 3
טוֹבַת־שֵׂכֶל וִיפַת תֹּאַר וְהָאִישׁ קָשֶׁה וְרַע מַעֲלָלִים
וְהוּא כָלְבִּוֹ׃ וַיִּשְׁמַע דָּוִד בַּמִּדְבָּר כִּי־גֹזֵז נָבָל אֶת־ 4 כלבי ק׳
צֹאנוֹ׃ וַיִּשְׁלַח דָּוִד עֲשָׂרָה נְעָרִים וַיֹּאמֶר דָּוִד לַנְּעָרִים ה
עֲלוּ כַרְמֶלָה וּבָאתֶם אֶל־נָבָל וּשְׁאַלְתֶּם־לוֹ בִּשְׁמִי
לְשָׁלוֹם׃ וְאָמַרְתֶּם כֹּה לְחַי וְאַתָּה שָׁלוֹם וּבֵיתְךָ שָׁלוֹם 6
וְכֹל אֲשֶׁר־לְךָ שָׁלוֹם׃ וְעַתָּה שָׁמַעְתִּי כִּי גֹזְזִים לְךָ עַתָּה 7
הָרֹעִים אֲשֶׁר־לָךְ הָיוּ עִמָּנוּ לֹא הֲכְלַמְנוּם וְלֹא־נִפְקַד

Nabalis aliquandiu versatus, ad ipsum, Carmele greges tondentem, nuncios mittit, qui commeatum aliquem impetrarent:

לָהֶם מְאוּמָה כָּל־יְמֵי הֱיוֹתָם בַּכַּרְמֶל׃ שְׁאַל אֶת־נְעָרֶיךָ 8
וְיַגִּידוּ לָךְ וְיִמְצְאוּ הַנְּעָרִים חֵן בְּעֵינֶיךָ כִּי־עַל־יוֹם טוֹב
בָּנוּ תְּנָה־נָא אֵת אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ לַעֲבָדֶיךָ וּלְבִנְךָ חסר אלף
לְדָוִד׃ וַיָּבֹאוּ נַעֲרֵי דָוִד וַיְדַבְּרוּ אֶל־נָבָל כְּכָל־הַדְּבָרִים 9

Sed contumeliosè accepti ad Davidem revertuntur.

הָאֵלֶּה בְּשֵׁם דָּוִד וַיָּנוּחוּ׃ וַיַּעַן נָבָל אֶת־עַבְדֵי דָוִד וַיֹּאמֶר י
מִי דָוִד וּמִי בֶן־יִשַׁי הַיּוֹם רַבּוּ עֲבָדִים הַמִּתְפָּרְצִים אִישׁ
מִפְּנֵי אֲדֹנָיו׃ וְלָקַחְתִּי אֶת־לַחְמִי וְאֶת־מֵימַי וְאֶת 11
טִבְחִי אֲשֶׁר טָבַחְתִּי לְגֹזְזַי וְנָתַתִּי לַאֲנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא
ידעתי

12 יַדַּעְתִּי אִי מִזֶּה הַמָּה׃ וַיָּהֻפְכוּ נַעֲרֵי דָוִד לְדַרְכָּם וַיָּשֻׁבוּ
13 וַיָּבֹאוּ וַיַּגִּדוּ לוֹ כְּכָל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד
לַאֲנָשָׁיו חִגְרוּ אִישׁ אֶת חַרְבּוֹ וַיַּחְגְּרוּ אִישׁ אֶת חַרְבּוֹ
וַיַּחְגֹּר גַּם דָּוִד אֶת חַרְבּוֹ וַיַּעֲלוּ אַחֲרֵי דָוִד כְּאַרְבַּע
14 מֵאוֹת אִישׁ וּמָאתַיִם יָשְׁבוּ עַל הַכֵּלִים׃ וַאֲבִיגַיִל
אֵשֶׁת נָבָל הִגִּיד נַעַר אֶחָד מֵהַנְּעָרִים לֵאמֹר הִנֵּה
שָׁלַח דָּוִד מַלְאָכִים מִן הַמִּדְבָּר לְבָרֵךְ אֶת אֲדֹנֵינוּ וַיָּעַט
טו בָּהֶם׃ וְהָאֲנָשִׁים טֹבִים לָנוּ מְאֹד וְלֹא הָכְלַמְנוּ וְלֹא־
פָקַדְנוּ מְאוּמָה כָּל־יְמֵי הִתְהַלְּכֵנוּ אִתָּם בִּהְיוֹתֵנוּ
16 בַּשָּׂדֶה׃ חוֹמָה הָיוּ עָלֵינוּ גַּם־לַיְלָה גַּם־יוֹמָם כָּל־יְמֵי
17 הֱיוֹתֵנוּ עִמָּם רֹעִים הַצֹּאן׃ וְעַתָּה דְּעִי וּרְאִי מַה־תַּעֲשִׂי
כִּי־כְלָתָה הָרָעָה אֶל־אֲדֹנֵינוּ וְעַל־כָּל־בֵּיתוֹ וְהוּא בֶּן־
אבגיל 18 בְּלִיַּעַל מִדַּבֵּר אֵלָיו׃ וַתְּמַהֵר אֲבִיגַיִל וַתִּקַּח מָאתַיִם
קרי עשויות ק׳ לֶחֶם וּשְׁנֵי נִבְלֵי־יָיִן וְחָמֵשׁ צֹאן עֲשׂוּיוֹת וְחָמֵשׁ סְאִים
קָלִי וּמֵאָה צִמֻּקִים וּמָאתַיִם דְּבֵלִים וַתָּשֶׂם עַל־הַחֲמֹרִים׃
19 וַתֹּאמֶר לְנַעֲרֶיהָ עִבְרוּ לְפָנַי הִנֵּנִי אַחֲרֵיכֶם בָּאָה
כ וּלְאִישָׁהּ נָבָל לֹא הִגִּידָה׃ וְהָיָה הִיא רֹכֶבֶת עַל־
הַחֲמוֹר וְיָרְדָה בְּסֵתֶר הָהָר וְהִנֵּה דָוִד וַאֲנָשָׁיו יֹרְדִים
21 לִקְרָאתָהּ וַתִּפְגֹּשׁ אֹתָם׃ וְדָוִד אָמַר אַךְ לַשָּׁקֶר
שָׁמַרְתִּי אֶת־כָּל־אֲשֶׁר לָזֶה בַּמִּדְבָּר וְלֹא־נִפְקַד מִכָּל־
22 אֲשֶׁר־לוֹ מְאוּמָה וַיָּשֶׁב־לִי רָעָה תַּחַת טוֹבָה׃ כֹּה
יַעֲשֶׂה אֱלֹהִים לְאוֹיְבֵי דָוִד וְכֹה יֹסִיף אִם־אַשְׁאִיר מִכָּל־
23 אֲשֶׁר־לוֹ עַד־אוֹר הַבֹּקֶר מַשְׁתִּין בְּקִיר׃ וַתַּרְא אֲבִיגַיִל
אֶת־דָּוִד וַתְּמַהֵר וַתֵּרֶד מֵעַל הַחֲמוֹר וַתִּפֹּל לְאַפֵּי דָוִד
24 עַל־פָּנֶיהָ וַתִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה׃ וַתִּפֹּל עַל־רַגְלָיו וַתֹּאמֶר בִּי־
אֲנִי אֲדֹנִי הֶעָוֹן וּתְדַבֶּר־נָא אֲמָתְךָ בְּאָזְנֶיךָ וּשְׁמַע אֶת
כה דִּבְרֵי אֲמָתֶךָ׃ אַל־נָא יָשֵׁם אֲדֹנִי אֶת־לִבּוֹ אֶל־אִישׁ
הַבְּלִיַּעַל הַזֶּה עַל־נָבָל כִּי כִשְׁמוֹ כֵּן־הוּא נָבָל שְׁמוֹ

Qui, dum gravissimâ indignatione commotus ultionem parat,

Abigaëlem obviam habet, quæ modestis verbis furentem, & vindictam ac cædes cogitantem, placat, oblato etiam munere.

ונבלה עמו ואני אמתך לא ראיתי את נערי אדני אשר
26 שלחת: ועתה אדני חי יהוה וחי נפשך אשר מנעך
יהוה מבוא בדמים והושע ידך לך ועתה יהיו כנבל
27 איביך והמבקשים אל אדני רעה: ועתה הברכה הזאת
אשר הביא שפחתך לאדני ונתנה לנערים
28 המתהלכים ברגלי אדני: שא נא לפשע אמתך כי
עשה יעשה יהוה לאדני בית נאמן כי מלחמות יהוה
29 אדני נלחם ורעה לא תמצא בך מימיך: ויקם אדם
לרדפך ולבקש את נפשך והיתה נפש אדני צרורה
בצרור החיים את יהוה אלהיך ואת נפש איביך
יקלענה בתוך כף הקלע: והיה כי יעשה יהוה לאדני ל
ככל אשר דבר את הטובה עליך וצוך לנגיד על־
31 ישראל: ולא תהיה זאת ילך לפוקה ולמכשול לב
לאדני ולשפך דם חנם ולהושיע אדני לו והיטב יהוה
לאדני וזכרת את אמתך:
32 ויאמר דוד לאביגל ברוך יהוה אלהי ישראל אשר
33 שלחך היום הזה לקראתי: וברוך טעמך וברוכה את
אשר כלאתני היום הזה מבוא בדמים והושעי לי:
34 ואולם חי יהוה אלהי ישראל אשר מנעני מהרע אתך
כי לולי מהרת ותבאת לקראתי כי אם נותר לנבל (ותבאת ק׳)
עד אור הבקר משתין בקיר: ויקח דוד מידה את
אשר הביאה לו ולה אמר עלי לשלום לביתך ראי
36 שמעתי בקולך ואשא פניך: ותבא אביגיל אל נבל
והנה לו משתה בביתו כמשתה המלך ולב נבל טוב
עליו והוא שכר עד מאד ולא הגידה לו דבר קטן
37 וגדול עד אור הבקר: ויהי בבקר בצאת היין מנבל
ותגד לו אשתו את הדברים האלה ויומת לבו בקרבו
38 והוא היה לאבן: ויהי כעשרת הימים ויגף יהוה את־ Nabal, præ-
נבל senti peri-

culo consternatus, decimum post diem moritur.

39 נָבָל וַיָּמֹת: וַיִּשְׁמַע דָּוִד כִּי מֵת נָבָל וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה
אֲשֶׁר רָב אֶת־רִיב חֶרְפָּתִי מִיַּד נָבָל וְאֶת־עַבְדּוֹ חָשַׂךְ
מֵרָעָה וְאֶת־רָעַת נָבָל הֵשִׁיב יְהוָה בְּרֹאשׁוֹ וַיִּשְׁלַח דָּוִד
מ וַיְדַבֵּר בַּאֲבִיגַיִל לְקַחְתָּהּ לוֹ לְאִשָּׁה: וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי דָוִד
אֶל־אֲבִיגַיִל הַכַּרְמֶלָה וַיְדַבְּרוּ אֵלֶיהָ לֵאמֹר דָּוִד שְׁלָחָנוּ
41 אֵלַיִךְ לְקַחְתֵּךְ לוֹ לְאִשָּׁה: וַתָּקָם וַתִּשְׁתַּחוּ אַפַּיִם אָרְצָה
וַתֹּאמֶר הִנֵּה אֲמָתְךָ לְשִׁפְחָה לְרָחְצָן רַגְלֵי עַבְדֵי אַרְנִי:

David Abigaëlem & Ahinoam ducit.

42 וַתְּמַהֵר וַתָּקָם אֲבִיגַיִל וַתִּרְכַּב עַל־הַחֲמוֹר וַחֲמֵשׁ
נַעֲרֹתֶיהָ הַהֹלְכוֹת לְרַגְלָהּ וַתֵּלֶךְ אַחֲרֵי מַלְאֲכֵי דָוִד
43 וַתְּהִי־לוֹ לְאִשָּׁה: וְאֶת־אֲחִינֹעַם לָקַח דָּוִד מִיִּזְרְעֶאל
44 וַתִּהְיֶיןָ גַּם־שְׁתֵּיהֶן לוֹ לְנָשִׁים: וְשָׁאוּל

Saul filiam suam Michal, Davidi nuptam, cuidam Paltieli in matrimonium tradit.

נָתַן אֶת־מִיכַל בִּתּוֹ אֵשֶׁת דָּוִד לְפַלְטִי בֶן־לַיִשׁ אֲשֶׁר
א כן מִגַּלִּים: וַיָּבֹאוּ הַזִּפִים אֶל־שָׁאוּל הַגִּבְעָתָה לֵאמֹר
הֲלוֹא דָוִד מִסְתַּתֵּר בִּגְבְעַת הַחֲכִילָה עַל פְּנֵי הַיְשִׁימֹן:
2 וַיָּקָם שָׁאוּל וַיֵּרֶד אֶל־מִדְבַּר זִיף וְאִתּוֹ שְׁלֹשֶׁת־אֲלָפִים
אִישׁ בְּחוּרֵי יִשְׂרָאֵל לְבַקֵּשׁ אֶת־דָּוִד בְּמִדְבַּר זִיף:

Cap. XXVI.

1 Iterum Davidem per desertum Ziphæorum sequitur.

3 וַיַּחַן שָׁאוּל בִּגְבְעַת הַחֲכִילָה אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הַיְשִׁימֹן עַל־
הַדֶּרֶךְ וְדָוִד יֹשֵׁב בַּמִּדְבָּר וַיַּרְא כִּי בָא שָׁאוּל אַחֲרָיו
4 הַמִּדְבָּרָה: וַיִּשְׁלַח דָּוִד מְרַגְּלִים וַיֵּדַע כִּי־בָא שָׁאוּל

5 David noctu, unico tum comite, in castra Saulis penetrat:

ה אֶל־נָכוֹן: וַיָּקָם דָּוִד וַיָּבֹא אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר חָנָה־שָׁם
שָׁאוּל וַיַּרְא דָּוִד אֶת־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר שָׁכַב־שָׁם שָׁאוּל
וַאבְנֵר בֶּן־נֵר שַׂר־צְבָאוֹ וְשָׁאוּל שֹׁכֵב בַּמַּעְגָּל וְהָעָם
סביבתיו 6 חֹנִים סְבִיבֹתָיו: וַיַּעַן דָּוִד וַיֹּאמֶר אֶל־אֲחִימֶלֶךְ הַחִתִּי
קרי וְאֶל־אֲבִישַׁי בֶּן־צְרוּיָה אֲחִי יוֹאָב לֵאמֹר מִי־יֵרֵד אִתִּי אֶל־
7 שָׁאוּל אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמֶר אֲבִישַׁי אֲנִי אֵרֵד עִמָּךְ: וַיָּבֹא
דָוִד וַאֲבִישַׁי אֶל־הָעָם לָיְלָה וְהִנֵּה שָׁאוּל שֹׁכֵב יָשֵׁן
מראשתיו קרי בַּמַּעְגָּל וַחֲנִיתוֹ מְעוּכָה בָאָרֶץ מְרַאֲשֹׁתָו וַאבְנֵר וְהָעָם
סביבתיו קרי שֹׁכְבִים סְבִיבֹתָו: 8 וַיֹּאמֶר אֲבִישַׁי אֶל־

Cumque ipsum al-

דָּוִד סִגַּר אֱלֹהִים הַיּוֹם אֶת־אֹיִבְיךָ בְּיָדֶךָ וְעַתָּה אַכֶּנּוּ נָא יתיד י׳
בַּחֲנִית וּבָאָרֶץ פַּעַם אַחַת וְלֹא אֶשְׁנֶה לוֹ׃ 9 וַיֹּאמֶר דָּוִד
אֶל־אֲבִישַׁי אַל־תַּשְׁחִיתֵהוּ כִּי מִי שָׁלַח יָדוֹ בִּמְשִׁיחַ יְהוָה
וְנִקָּה׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד חַי־יְהוָה כִּי אִם־יְהוָה יֶגְּפֶנּוּ אוֹ־יוֹמוֹ י
יָבוֹא וָמֵת אוֹ בַמִּלְחָמָה יֵרֵד וְנִסְפָּה׃ 11 חָלִילָה לִּי מֵיְהוָה
מִשְׁלֹחַ יָדִי בִּמְשִׁיחַ יְהוָה וְעַתָּה קַח־נָא אֶת־הַחֲנִית
אֲשֶׁר מְרַאֲשֹׁתָו וְאֶת־צַפַּחַת הַמַּיִם וְנֵלְכָה־לָּנוּ׃ 12 וַיִּקַּח מראשתיו קרי
דָּוִד אֶת־הַחֲנִית וְאֶת־צַפַּחַת הַמַּיִם מֵרַאֲשֹׁתֵי שָׁאוּל
וַיֵּלְכוּ לָהֶם וְאֵין רֹאֶה וְאֵין יוֹדֵעַ וְאֵין מֵקִיץ כִּי כֻלָּם
יְשֵׁנִים כִּי תַרְדֵּמַת יְהוָה נָפְלָה עֲלֵיהֶם׃ 13 וַיַּעֲבֹר
דָּוִד הָעֵבֶר וַיַּעֲמֹד עַל־רֹאשׁ־הָהָר מֵרָחֹק רַב
הַמָּקוֹם בֵּינֵיהֶם׃ 14 וַיִּקְרָא דָוִד אֶל־הָעָם וְאֶל־
אַבְנֵר בֶּן־נֵר לֵאמֹר הֲלוֹא תַעֲנֶה אַבְנֵר וַיַּעַן אַבְנֵר וַיֹּאמֶר
מִי אַתָּה קָרָאתָ אֶל־הַמֶּלֶךְ׃
וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אַבְנֵר טו
הֲלוֹא־אִישׁ אַתָּה וּמִי כָמוֹךָ בְּיִשְׂרָאֵל וְלָמָּה לֹא
שָׁמַרְתָּ אֶל־אֲדֹנֶיךָ הַמֶּלֶךְ כִּי־בָא אַחַד הָעָם לְהַשְׁחִית
אֶת־הַמֶּלֶךְ אֲדֹנֶיךָ׃ 16 לֹא־טוֹב הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר
עָשִׂיתָ חַי־יְהוָה כִּי בְנֵי־מָוֶת אַתֶּם אֲשֶׁר לֹא־שְׁמַרְתֶּם
עַל־אֲדֹנֵיכֶם עַל־מְשִׁיחַ יְהוָה וְעַתָּה׀ רְאֵה אֵי־חֲנִית
הַמֶּלֶךְ וְאֶת־צַפַּחַת הַמַּיִם אֲשֶׁר מְרַאֲשֹׁתָו׃ מראשתיו קרי
וַיַּכֵּר שָׁאוּל אֶת־קוֹל דָּוִד וַיֹּאמֶר הֲקוֹלְךָ זֶה בְּנִי דָוִד 17
וַיֹּאמֶר דָּוִד קוֹלִי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ 18 וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶה אֲדֹנִי
רֹדֵף אַחֲרֵי עַבְדּוֹ כִּי מֶה עָשִׂיתִי וּמַה־בְּיָדִי רָעָה׃
וְעַתָּה יִשְׁמַע־נָא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֵת דִּבְרֵי עַבְדּוֹ אִם־ 19
יְהוָה הֱסִיתְךָ בִּי יָרַח מִנְחָה וְאִם׀ בְּנֵי הָאָדָם אֲרוּרִים
הֵם לִפְנֵי יְהוָה כִּי־גֵרְשׁוּנִי הַיּוֹם מֵהִסְתַּפֵּחַ בְּנַחֲלַת יְהוָה
לֵאמֹר לֵךְ עֲבֹד אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃ וְעַתָּה אַל־יִפֹּל דָּמִי כ
ארצה

tissimo somno sopitum, in potestate haberet, ablatâ tantùm hastâ, & lagenâ, in proximum montem se recipit.

Ubi ex edito loco hostem inclamans, de injuriâ, quæ sibi fiebat, expostulat, & ad Deum vindicem provocat.

אַרְצָה מִנֶּגֶד פָּנַי יְהוָה כִּי־יָצָא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְבַקֵּשׁ
21 אֶת־פַּרְעֹשׁ אֶחָד כַּאֲשֶׁר יִרְדֹּף הַקֹּרֵא בֶּהָרִים: וַיֹּאמֶר
שָׁאוּל חָטָאתִי שׁוּב בְּנִי־דָוִד כִּי לֹא־אָרַע לְךָ עוֹד תַּחַת
אֲשֶׁר יָקְרָה נַפְשִׁי בְעֵינֶיךָ הַיּוֹם הַזֶּה הִנֵּה הִסְכַּלְתִּי
תנית 22 וְאֶשְׁגֶּה הַרְבֵּה מְאֹד: וַיַּעַן דָּוִד וַיֹּאמַר הִנֵּה חֲנִית
קרי 23 הַמֶּלֶךְ וְיַעֲבֹר אֶחָד מֵהַנְּעָרִים וְיִקָּחֶהָ: וַיהוָה יָשִׁיב
לָאִישׁ אֶת־צִדְקָתוֹ וְאֶת־אֱמֻנָתוֹ אֲשֶׁר נְתָנְךָ יְהוָה הַיּוֹם
24 בְּיָד וְלֹא אָבִיתִי לִשְׁלֹחַ יָדִי בִּמְשִׁיחַ יְהוָה: וְהִנֵּה כַּאֲשֶׁר
גָּדְלָה נַפְשְׁךָ הַיּוֹם הַזֶּה בְּעֵינָי כֵּן תִּגְדַּל נַפְשִׁי בְּעֵינֵי יְהוָה
וַיְצִלֵנִי מִכָּל־צָרָה:
כה וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־דָּוִד בָּרוּךְ אַתָּה בְּנִי דָוִד גַּם עָשֹׂה
תַּעֲשֶׂה וְגַם יָכֹל תּוּכָל וַיֵּלֶךְ דָּוִד לְדַרְכּוֹ וְשָׁאוּל שָׁב
לִמְקוֹמוֹ:

א כז וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־לִבּוֹ עַתָּה אֶסָּפֶה יוֹם־אֶחָד בְּיַד שָׁאוּל
אֵין־לִי טוֹב כִּי־הִמָּלֵט אִמָּלֵט אֶל־אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וְנוֹאַשׁ
מִמֶּנִּי שָׁאוּל לְבַקְּשֵׁנִי עוֹד בְּכָל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל וְנִמְלַטְתִּי
2 מִיָּדוֹ: וַיָּקָם דָּוִד וַיַּעֲבֹר הוּא וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ אֲשֶׁר
פתח כס"פ 3 עִמּוֹ אֶל־אָכִישׁ בֶּן־מָעוֹךְ מֶלֶךְ גַּת: וַיֵּשֶׁב דָּוִד עִם־
אָכִישׁ בְּגַת הוּא וַאֲנָשָׁיו אִישׁ וּבֵיתוֹ דָּוִד וּשְׁתֵּי נָשָׁיו
פתח באתנח יסף ק' אֲחִינֹעַם הַיִּזְרְעֵאלִית וַאֲבִיגַיִל אֵשֶׁת־נָבָל הַכַּרְמְלִית:
4 וַיֻּגַּד לְשָׁאוּל כִּי־בָרַח דָּוִד גַּתָּה וְלֹא־יוֹסִף עוֹד לְבַקְשׁוֹ:
ה וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אָכִישׁ אִם־נָא מָצָאתִי
חֵן בְּעֵינֶיךָ יִתְּנוּ־לִי מָקוֹם בְּאַחַת עָרֵי הַשָּׂדֶה וְאֶשְׁבָּה
6 שָׁם וְלָמָּה יֵשֵׁב עַבְדְּךָ בָּעִיר הַמַּמְלָכָה עִמָּךְ: וַיִּתֶּן־לוֹ
אָכִישׁ בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־צִקְלַג לָכֵן הָיְתָה צִקְלַג לְמַלְכֵי
7 יְהוּדָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה: וַיְהִי מִסְפַּר
הַיָּמִים אֲשֶׁר־יָשַׁב דָּוִד בִּשְׂדֵה פְלִשְׁתִּים יָמִים וְאַרְבָּעָה
והגורי קרי 8 חֳדָשִׁים: וַיַּעַל דָּוִד וַאֲנָשָׁיו וַיִּפְשְׁטוּ אֶל־הַגְּשׁוּרִי וְהַגִּרְזִי

Saul culpam fatetur, & Davidem fausto omine prosecutus, ad sua digreditur.

Cap. xxvii. David, ut insidias Saulis vitaret, ad Regem Gathi confugit.

3 Apud quem aliquandiu in Regiâ commoratus, ignobiliore aliquâ in urbe sedem sibi dari petit, & impetrat.

Ubi vitam, actis ex ve-

tere populi Dei hoſte
וְהָעֲמָלֵקִי כִּי הֵנָּה יֹשְׁבוֹת הָאָרֶץ אֲשֶׁר מֵעוֹלָם בּוֹאֲךָ
שׁוּרָה וְעַד־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וְהִכָּה דָוִד אֶת־הָאָרֶץ וְלֹא 9
prædis &
יְחַיֶּה אִישׁ וְאִשָּׁה וְלָקַח צֹאן וּבָקָר וַחֲמֹרִים וּגְמַלִּים
latrociniis,
וּבְגָדִים וַיָּשָׁב וַיָּבֹא אֶל־אָכִישׁ׃ וַיֹּאמֶר אָכִישׁ אֶל־ י
tolerare co-
פְּשַׁטְתֶּם הַיּוֹם וַיֹּאמֶר דָּוִד עַל־נֶגֶב יְהוּדָה וְעַל־נֶגֶב
gitur.
הַיְרַחְמְאֵלִי וְאֶל־נֶגֶב הַקֵּנִי׃ וְאִישׁ וְאִשָּׁה לֹא־יְחַיֶּה 11
דָּוִד לְהָבִיא גַת לֵאמֹר פֶּן־יַגִּידוּ עָלֵינוּ לֵאמֹר כֹּה עָשָׂה
דָּוִד וְכֹה מִשְׁפָּטוֹ כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר יָשַׁב בִּשְׂדֵה
פְלִשְׁתִּים׃ וַיְהִי אָכִישׁ בְּדָוִד לֵאמֹר הַבְאֵשׁ הִבְאִישׁ 12
בְּעַמּוֹ בְיִשְׂרָאֵל וְהָיָה לִי לְעֶבֶד עוֹלָם׃

Cap. xxviii.
Philiſthæi
iterum bel-
lum mo-
vent.
כח וַיְהִי בַּיָּמִים הָהֵם וַיְקַבְּצוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־מַחֲנֵיהֶם לַצָּבָא
לְהִלָּחֵם בְּיִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אָכִישׁ אֶל־דָּוִד יָדֹעַ תֵּדַע כִּי 2
אִתִּי תֵצֵא בַּמַּחֲנֶה אַתָּה וַאֲנָשֶׁיךָ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד
אֶל־אָכִישׁ לָכֵן אַתָּה תֵּדַע אֵת אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה עַבְדֶּךָ
וַיֹּאמֶר אָכִישׁ אֶל־דָּוִד לָכֵן שֹׁמֵר לְרֹאשִׁי אֲשִׂימְךָ כָּל־
הַיָּמִים׃
וּשְׁמוּאֵל מֵת וַיִּסְפְּדוּ־לוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיִּקְבְּרֻהוּ בָּרָמָה 3
וּבְעִירוֹ וְשָׁאוּל הֵסִיר אֶת־הָאֹבוֹת וְאֶת־הַיִּדְּעֹנִים
מֵהָאָרֶץ׃ וַיִּקָּבְצוּ פְלִשְׁתִּים וַיָּבֹאוּ וַיַּחֲנוּ בְשׁוּנֵם וַיְקַבֵּץ 4
שָׁאוּל אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲנוּ בַּגִּלְבֹּעַ׃ וַיַּרְא שָׁאוּל ה
אֶת־מַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים וַיִּרָא וַיֶּחֱרַד לִבּוֹ מְאֹד׃ וַיִּשְׁאַל 6
Saul Domi-
num conſi-
lit, nullum
autem re-
ſponſum im-
petrat.
שָׁאוּל בַּיהוָה וְלֹא עָנָהוּ יְהוָה גַּם בַּחֲלֹמוֹת גַּם בָּאוּרִים
גַּם בַּנְּבִיאִים׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לַעֲבָדָיו בַּקְשׁוּ־לִי אֵשֶׁת 7
בַּעֲלַת־אוֹב וְאֵלְכָה אֵלֶיהָ וְאִדְרְשָׁה־בָּהּ וַיֹּאמְרוּ עֲבָדָיו
Tum per
mulierem
pythoniſ-
ſam, Sa-
muelem
evocari ju-
bet:
אֵלָיו הִנֵּה אֵשֶׁת בַּעֲלַת־אוֹב בְּעֵין דּוֹר׃ וַיִּתְחַפֵּשׂ 8
שָׁאוּל וַיִּלְבַּשׁ בְּגָדִים אֲחֵרִים וַיֵּלֶךְ הוּא וּשְׁנֵי אֲנָשִׁים עִמּוֹ
וַיָּבֹאוּ אֶל־הָאִשָּׁה לַיְלָה וַיֹּאמֶר קָסְמִי־נָא לִי בְּאוֹב (יתיר)
וְהַעֲלִי לִי אֵת אֲשֶׁר־אֹמַר אֵלָיִךְ׃ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֵלָיו 9

הִנֵּה

הִנֵּה אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה שָׁאוּל אֲשֶׁר הִכְרִית
אֶת־הָאֹבוֹת וְאֶת־הַיִּדְּעֹנִי מִן־הָאָרֶץ וְלָמָּה אַתָּה
י מְרִתְנַקֵּשׁ בְּנַפְשִׁי לַהֲמִיתֵנִי׃ וַיִּשָּׁבַע לָהּ שָׁאוּל בַּיהוָה
יא לֵאמֹר חַי־יְהוָה אִם־יִקָּרֶךְ עָוֹן בַּדָּבָר הַזֶּה׃ וַתֹּאמֶר הק׳ ונושה
הָאִשָּׁה אֶת־מִי אַעֲלֶה־לָּךְ וַיֹּאמֶר אֶת־שְׁמוּאֵל הַעֲלִי־
יב לִי׃ וַתַּרְא הָאִשָּׁה אֶת־שְׁמוּאֵל וַתִּזְעַק בְּקוֹל גָּדוֹל
וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל־שָׁאוּל לֵאמֹר לָמָּה רִמִּיתָנִי וְאַתָּה
יג שָׁאוּל׃ וַיֹּאמֶר לָהּ הַמֶּלֶךְ אַל־תִּירְאִי כִּי מָה רָאִית
וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל־שָׁאוּל אֱלֹהִים רָאִיתִי עֹלִים מִן־
יד הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר לָהּ מַה־תָּאֳרוֹ וַתֹּאמֶר אִישׁ זָקֵן עֹלֶה
וְהוּא עָטֶה מְעִיל וַיֵּדַע שָׁאוּל כִּי־שְׁמוּאֵל הוּא וַיִּקֹּד אַפַּיִם
Spectro autem & diris responsis perterritus (nam postridie se in bello casurum intellexerat) fere exanimis concidit:
טו אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל
לָמָּה הִרְגַּזְתַּנִי לְהַעֲלוֹת אֹתִי וַיֹּאמֶר שָׁאוּל צַר־לִי מְאֹד
וּפְלִשְׁתִּים נִלְחָמִים בִּי וֵאלֹהִים סָר מֵעָלַי וְלֹא־עָנָנִי עוֹד
גַּם בְּיַד הַנְּבִיאִים גַּם בַּחֲלֹמוֹת וָאֶקְרָאֶה לְךָ לְהוֹדִיעֵנִי
טז מַה אֶעֱשֶׂה׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל וְלָמָּה תִּשְׁאָלֵנִי וַיהוָה סָר
יז מֵעָלֶיךָ וַיְהִי עָרֶךָ׃ וַיַּעַשׂ יְהוָה לוֹ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיָדִי
וַיִּקְרַע יְהוָה אֶת־הַמַּמְלָכָה מִיָּדֶךָ וַיִּתְּנָהּ לְרֵעֲךָ לְדָוִד׃
יח כַּאֲשֶׁר לֹא־שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה וְלֹא־עָשִׂיתָ חֲרוֹן אַפּוֹ
בַּעֲמָלֵק עַל־כֵּן הַדָּבָר הַזֶּה עָשָׂה לְךָ יְהוָה הַיּוֹם הַזֶּה׃
יט וְיִתֵּן יְהוָה גַּם אֶת־יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ בְּיַד־פְּלִשְׁתִּים וּמָחָר
אַתָּה וּבָנֶיךָ עִמִּי גַּם אֶת־מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל יִתֵּן יְהוָה בְּיַד
כ פְּלִשְׁתִּים׃ וּמַהֵר שָׁאוּל וַיִּפֹּל מְלֹא־קוֹמָתוֹ אַרְצָה
וַיִּרָא מְאֹד מִדִּבְרֵי שְׁמוּאֵל גַּם־כֹּחַ לֹא־הָיָה בּוֹ כִּי לֹא
כא אָכַל לֶחֶם כָּל־הַיּוֹם וְכָל־הַלָּיְלָה׃ וַתָּבֹא הָאִשָּׁה אֶל־
שָׁאוּל וַתֵּרֶא כִּי־נִבְהָל מְאֹד וַתֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה שָׁמְעָה
שִׁפְחָתְךָ בְקוֹלֶךָ וָאָשִׂים נַפְשִׁי בְכַפִּי וָאֶשְׁמַע אֶת־דְּבָרֶיךָ
כב אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֵלָי׃ וְעַתָּה שְׁמַע־נָא גַם־אַתְּ

בְּקוֹל שִׁפְחָתֶךָ וְאָשִׂמָה לְפָנֶיךָ פַּת־לֶחֶם וְאָכוֹל וְיִהְיֶה בְךָ
כֹּחַ כִּי תֵלֵךְ בַּדָּרֶךְ׃ וַיְמָאֵן וַיֹּאמֶר לֹא אֹכֵל וַיִּפְרְצוּ־בוֹ 23
עֲבָדָיו וְגַם־הָאִשָּׁה וַיִּשְׁמַע לְקֹלָם וַיָּקָם מֵהָאָרֶץ וַיֵּשֶׁב
אֶל־הַמִּטָּה׃ וְלָאִשָּׁה עֶגֶל־מַרְבֵּק בַּבַּיִת וַתְּמַהֵר 24
וַתִּזְבְּחֵהוּ וַתִּקַּח־קֶמַח וַתָּלָשׁ וַתֹּפֶה מַצּוֹת׃ וַתַּגֶּשׁ כה
לִפְנֵי־שָׁאוּל וְלִפְנֵי עֲבָדָיו וַיֹּאכֵלוּ וַיָּקֻמוּ וַיֵּלְכוּ בַּלַּיְלָה
הַהוּא׃

כט וַיְקַבְּצוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־כָּל־מַחֲנֵיהֶם אֲפֵקָה וְיִשְׂרְאֵל 1
חֹנִים בָּעַיִן אֲשֶׁר בְּיִזְרְעֶאל׃ וְסַרְנֵי פְלִשְׁתִּים עֹבְרִים 2
לְמֵאוֹת וְלָאֲלָפִים וְדָוִד וַאֲנָשָׁיו עֹבְרִים בָּאַחֲרֹנָה עִם־
אָכִישׁ׃ וַיֹּאמְרוּ שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים מַה־הָעִבְרִים הָאֵלֶּה 3
וַיֹּאמֶר אָכִישׁ אֶל־שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים הֲלוֹא־זֶה דָּוִד עֶבֶד
שָׁאוּל מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָיָה אִתִּי זֶה יָמִים אוֹ־זֶה שָׁנִים
וְלֹא־מָצָאתִי בוֹ מְאוּמָה מִיּוֹם נָפְלוֹ עַד־הַיּוֹם הַזֶּה׃
וַיִּקְצְפוּ עָלָיו שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים וַיֹּאמְרוּ 4
לוֹ שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים הָשֵׁב אֶת־הָאִישׁ וְיָשֹׁב אֶל־מְקוֹמוֹ
אֲשֶׁר הִפְקַדְתּוֹ שָׁם וְלֹא־יֵרֵד עִמָּנוּ בַּמִּלְחָמָה וְלֹא־
יִהְיֶה־לָּנוּ לְשָׂטָן בַּמִּלְחָמָה וּבְמָה יִתְרַצֶּה זֶה אֶל־אֲדֹנָיו
הֲלוֹא בְּרָאשֵׁי הָאֲנָשִׁים הָהֵם׃ הֲלוֹא־זֶה דָּוִד אֲשֶׁר ה
יַעֲנוּ־לוֹ בְּמְחֹלוֹת לֵאמֹר הִכָּה שָׁאוּל בַּאֲלָפָיו וְדָוִד כאלפיו קרי
בְּרִבְבֹתָיו׃ וַיִּקְרָא אָכִישׁ אֶל־דָּוִד ברבבתיו קרי
וַיֹּאמֶר אֵלָיו חַי־יְהוָה כִּי־יָשָׁר אַתָּה וְטוֹב בְּעֵינַי צֵאתְךָ
וּבוֹאֲךָ אִתִּי בַּמַּחֲנֶה כִּי לֹא־מָצָאתִי בְךָ רָעָה מִיּוֹם בּוֹאֲךָ
אֵלַי עַד־הַיּוֹם הַזֶּה וּבְעֵינֵי הַסְּרָנִים לֹא־טוֹב אָתָּה׃
וְעַתָּה שׁוּב וְלֵךְ בְּשָׁלוֹם וְלֹא־תַעֲשֶׂה רָע בְּעֵינֵי סַרְנֵי 7
פְלִשְׁתִּים׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אָכִישׁ כִּי מֶה עָשִׂיתִי וּמַה־ 8
מָּצָאתָ בְעַבְדְּךָ מִיּוֹם אֲשֶׁר הָיִיתִי לְפָנֶיךָ עַד הַיּוֹם הַזֶּה
כִּי לֹא אָבוֹא וְנִלְחַמְתִּי בְּאֹיְבֵי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ וַיַּעַן אָכִישׁ 9
ויאמר

Deinde sumpto cibo confirmatus, ad castra revertitur.

Cap. XXIX Philisthæi ordinatâ acie, & lustrato exercitu, 3 Quum Davidem, cum Hebræorum manu, inter copias Achis Gathi Regis deprehenderent, dimitti hominem peregrinum, & sibi suspectum, ac castris excedere jubent.

וַיֹּאמֶר אָכִישׁ אֶל־דָּוִד יָדַעְתִּי כִּי טוֹב אַתָּה בְעֵינַי כְּמַלְאַךְ
אֱלֹהִים אַךְ שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים אָמְרוּ לֹא־יַעֲלֶה עִמָּנוּ
י בַּמִּלְחָמָה: וְעַתָּה הַשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר וְעַבְדֵי אֲדֹנֶיךָ אֲשֶׁר־
יא בָּאוּ אִתָּךְ וְהִשְׁכַּמְתֶּם בַּבֹּקֶר וְאוֹר לָכֶם וְלֵכוּ: וַיַּשְׁכֵּם
דָּוִד הוּא וַאֲנָשָׁיו לָלֶכֶת בַּבֹּקֶר לָשׁוּב אֶל־אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים
א ל וּפְלִשְׁתִּים עָלוּ יִזְרְעֶאל: וַיְהִי בְּבֹא Cap. XXX.

David Ziklagum reversus, oppidum à prædabundâ Amalekitarum manu spoliatum, & exustum reperit:

דָּוִד וַאֲנָשָׁיו צִקְלַג בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַעֲמָלֵקִי פָּשְׁטוּ אֶל־נֶגֶב
2 וְאֶל־צִקְלַג וַיַּכּוּ אֶת־צִקְלַג וַיִּשְׂרְפוּ אֹתָהּ בָּאֵשׁ: וַיִּשְׁבּוּ
אֶת־הַנָּשִׁים אֲשֶׁר־בָּהּ מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל לֹא הֵמִיתוּ
3 אִישׁ וַיִּנְהֲגוּ וַיֵּלְכוּ לְדַרְכָּם: וַיָּבֹא דָוִד וַאֲנָשָׁיו אֶל־הָעִיר
וְהִנֵּה שְׂרוּפָה בָאֵשׁ וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וּבְנֹתֵיהֶם נִשְׁבּוּ:
4 וַיִּשָּׂא דָוִד וְהָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ אֶת־קוֹלָם וַיִּבְכּוּ עַד אֲשֶׁר
ה אֵין־בָּהֶם כֹּחַ לִבְכּוֹת: וּשְׁתֵּי נְשֵׁי דָוִד נִשְׁבּוּ אֲחִינֹעַם
6 הַיִּזְרְעֵלִית וַאֲבִיגַיִל אֵשֶׁת נָבָל הַכַּרְמְלִי: וַתֵּצַר לְדָוִד
מְאֹד כִּי־אָמְרוּ הָעָם לִסְקָלוֹ כִּי־מָרָה נֶפֶשׁ כָּל־הָעָם
איש קרי אִישׁ עַל־בָּנָו וְעַל־בְּנֹתָיו וַיִּתְחַזֵּק דָּוִד בַּיהוָה אֱלֹהָיו:

Quos, consulto prius Domino,

7 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אֶבְיָתָר הַכֹּהֵן בֶּן־
אֲחִימֶלֶךְ הַגִּישָׁה־נָּא לִי הָאֵפוֹד וַיַּגֶּשׁ אֶבְיָתָר אֶת־
8 הָאֵפוֹד אֶל־דָּוִד: וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּיהוָה לֵאמֹר אֶרְדֹּף
אַחֲרֵי הַגְּדוּד־הַזֶּה הַאַשִּׂיגֶנּוּ וַיֹּאמֶר לוֹ רְדֹף כִּי־הַשֵּׂג
9 תַּשִּׂיג וְהַצֵּל תַּצִּיל: וַיֵּלֶךְ דָּוִד הוּא וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ

Insequitur; & ope juvenis Ægyptii, quem in viâ languentem exceperat, assecutus,

אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיָּבֹאוּ עַד־נַחַל הַבְּשׂוֹר וְהַנּוֹתָרִים עָמָדוּ:
י וַיִּרְדֹּף דָּוִד הוּא וְאַרְבַּע־מֵאוֹת אִישׁ וַיַּעַמְדוּ מָאתַיִם אִישׁ
11 אֲשֶׁר פִּגְּרוּ מֵעֲבֹר אֶת־נַחַל הַבְּשׂוֹר: וַיִּמְצְאוּ אִישׁ־
מִצְרִי בַּשָּׂדֶה וַיִּקְחוּ אֹתוֹ אֶל־דָּוִד וַיִּתְּנוּ־לוֹ לֶחֶם וַיֹּאכַל
12 וַיַּשְׁקֻהוּ מָיִם: וַיִּתְּנוּ־לוֹ פֶּלַח דְּבֵלָה וּשְׁנֵי צִמֻּקִים וַיֹּאכַל
וַתָּשָׁב רוּחוֹ אֵלָיו כִּי לֹא־אָכַל לֶחֶם וְלֹא־שָׁתָה מָיִם
שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לֵילוֹת:

ויאמר

13 וַיֹּאמֶר לוֹ דָוִד לְמִי־אַתָּה וְאֵי מִזֶּה אָתָּה וַיֹּאמֶר נַעַר
מִצְרִי אָנֹכִי עֶבֶד לְאִישׁ עֲמָלֵקִי וַיַּעַזְבֵנִי אֲדֹנִי כִּי חָלִיתִי
14 הַיּוֹם שְׁלֹשָׁה׃ אֲנַחְנוּ פָּשַׁטְנוּ נֶגֶב הַכְּרֵתִי וְעַל־אֲשֶׁר
לִיהוּדָה וְעַל־נֶגֶב כָּלֵב וְאֶת־צִקְלַג שָׂרַפְנוּ בָאֵשׁ׃
טו וַיֹּאמֶר אֵלָיו דָּוִד הֲתוֹרִדֵנִי אֶל־הַגְּדוּד הַזֶּה וַיֹּאמֶר
הִשָּׁבְעָה לִי בֵאלֹהִים אִם־תְּמִיתֵנִי וְאִם־תַּסְגִּרֵנִי בְּיַד־
16 אֲדֹנִי וְאוֹרִדְךָ אֶל־הַגְּדוּד הַזֶּה׃ וַיֹּרִדֵהוּ וְהִנֵּה נְטֻשִׁים
עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ אֹכְלִים וְשֹׁתִים וְחֹגְגִים בְּכֹל הַשָּׁלָל
הַגָּדוֹל אֲשֶׁר לָקְחוּ מֵאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וּמֵאֶרֶץ יְהוּדָה׃
17 וַיַּכֵּם דָּוִד מֵהַנֶּשֶׁף וְעַד־הָעֶרֶב לְמָחֳרָתָם וְלֹא־נִמְלַט
מֵהֶם אִישׁ כִּי אִם־אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ־נַעַר אֲשֶׁר־רָכְבוּ
18 עַל־הַגְּמַלִּים וַיָּנֻסוּ׃ וַיַּצֵּל דָּוִד אֵת כָּל־אֲשֶׁר לָקְחוּ
19 עֲמָלֵק וְאֶת־שְׁתֵּי נָשָׁיו הִצִּיל דָּוִד׃ וְלֹא נֶעְדַּר־לָהֶם
מִן־הַקָּטֹן וְעַד־הַגָּדוֹל וְעַד־בָּנִים וּבָנוֹת וּמִשָּׁלָל וְעַד כָּל־
כ אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם הַכֹּל הֵשִׁיב דָּוִד׃ וַיִּקַּח דָּוִד אֶת־כָּל־
הַצֹּאן וְהַבָּקָר נָהֲגוּ לִפְנֵי הַמִּקְנֶה הַהוּא וַיֹּאמְרוּ זֶה שְׁלַל
21 דָּוִד׃ וַיָּבֹא דָוִד אֶל־מָאתַיִם הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־פִּגְּרוּ ׀
מִלֶּכֶת ׀ אַחֲרֵי דָוִד וַיֹּשִׁיבֻם בְּנַחַל הַבְּשׂוֹר וַיֵּצְאוּ לִקְרַאת
דָּוִד וְלִקְרַאת הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ וַיִּגַּשׁ דָּוִד אֶת־הָעָם
22 וַיִּשְׁאַל לָהֶם לְשָׁלוֹם׃ וַיַּעַן כָּל־אִישׁ ׀
רָע וּבְלִיַּעַל מֵהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָלְכוּ עִם־דָּוִד וַיֹּאמְרוּ יַעַן
אֲשֶׁר לֹא־הָלְכוּ עִמִּי לֹא־נִתֵּן לָהֶם מֵהַשָּׁלָל אֲשֶׁר הִצַּלְנוּ
23 כִּי אִם־אִישׁ אֶת־אִשְׁתּוֹ וְאֶת־בָּנָיו וְיִנְהֲגוּ וְיֵלֵכוּ׃ וַיֹּאמֶר
דָּוִד לֹא־תַעֲשׂוּ כֵן אֶחָי אֵת אֲשֶׁר־נָתַן יְהוָה לָנוּ וַיִּשְׁמֹר
24 אֹתָנוּ וַיִּתֵּן אֶת־הַגְּדוּד הַבָּא עָלֵינוּ בְּיָדֵנוּ׃ וּמִי יִשְׁמַע
לָכֶם לַדָּבָר הַזֶּה כִּי כְּחֵלֶק ׀ הוֹרֵד בַּמִּלְחָמָה וּכְחֵלֶק הוורד קרי
הַיֹּשֵׁב עַל־הַכֵּלִים יַחְדָּו יַחֲלֹקוּ׃
וַיְהִי מֵהַיּוֹם הַהוּא וָמָעְלָה וַיְשִׂמֶהָ לְחֹק כה
ולמשפט

Fundit, penitusque delet, & prædam omnem recuperat.

Milites dissidentes componit;

פתח באתנח

וּלְמִשְׁפָּט לְיִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃

Et munera, de hostium spoliis, amicis civitatibus in Judeâ mittit.

26 וַיָּבֹא דָוִד אֶל־צִקְלַג וַיְשַׁלַּח מֵהַשָּׁלָל
לְזִקְנֵי יְהוּדָה לְרֵעֵהוּ לֵאמֹר הִנֵּה לָכֶם בְּרָכָה
27 מִשְּׁלַל אֹיְבֵי יְהוָה׃ לַאֲשֶׁר בְּבֵית־אֵל וְלַאֲשֶׁר
28 בְּרָמוֹת־נֶגֶב וְלַאֲשֶׁר בְּיַתִּר׃ וְלַאֲשֶׁר בַּעֲרֹעֵר וְלַאֲשֶׁר
29 בְּשִׂפְמוֹת וְלַאֲשֶׁר בְּאֶשְׁתְּמֹעַ׃ וְלַאֲשֶׁר בְּרָכָל וְלַאֲשֶׁר
ל בְּעָרֵי הַיְרַחְמְאֵלִי וְלַאֲשֶׁר בְּעָרֵי הַקֵּינִי׃ וְלַאֲשֶׁר
31 בְּחָרְמָה וְלַאֲשֶׁר בְּכוֹר־עָשָׁן וְלַאֲשֶׁר בַּעֲתָךְ׃ וְלַאֲשֶׁר
בְּחֶבְרוֹן וּלְכָל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר־הִתְהַלֶּךְ־שָׁם דָּוִד הוּא
וַאֲנָשָׁיו׃

Cap. XXXI. *Conserto cum Philisthæis prælio, Israëlitæ funduntur.*

לא וּפְלִשְׁתִּים נִלְחָמִים בְּיִשְׂרָאֵל וַיָּנֻסוּ אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל
2 מִפְּנֵי פְלִשְׁתִּים וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים בְּהַר הַגִּלְבֹּעַ׃ וַיַּדְבְּקוּ
פְלִשְׁתִּים אֶת־שָׁאוּל וְאֶת־בָּנָיו וַיַּכּוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־
יְהוֹנָתָן וְאֶת־אֲבִינָדָב וְאֶת־מַלְכִּישׁוּעַ בְּנֵי שָׁאוּל׃

2 Etiam filii Saulis cadunt.

3 וַתִּכְבַּד הַמִּלְחָמָה אֶל־שָׁאוּל וַיִּמְצָאֻהוּ הַמּוֹרִים אֲנָשִׁים
4 בַּקָּשֶׁת וַיָּחֶל מְאֹד מֵהַמּוֹרִים׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לְנֹשֵׂא
כֵלָיו שְׁלֹף־חַרְבְּךָ וְדָקְרֵנִי בָהּ פֶּן־יָבוֹאוּ הָעֲרֵלִים
הָאֵלֶּה וּדְקָרֻנִי וְהִתְעַלְּלוּ־בִי וְלֹא אָבָה נֹשֵׂא כֵלָיו כִּי
ה יָרֵא מְאֹד וַיִּקַּח שָׁאוּל אֶת־הַחֶרֶב וַיִּפֹּל עָלֶיהָ׃ וַיַּרְא
נֹשֵׂא־כֵלָיו כִּי־מֵת שָׁאוּל וַיִּפֹּל גַּם־הוּא עַל־חַרְבּוֹ וַיָּמָת
6 עִמּוֹ׃ וַיָּמָת שָׁאוּל וּשְׁלֹשֶׁת בָּנָיו וְנֹשֵׂא כֵלָיו גַּם כָּל־
7 אֲנָשָׁיו בַּיּוֹם הַהוּא יַחְדָּו׃ וַיִּרְאוּ אַנְשֵׁי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־
בְּעֵבֶר הָעֵמֶק וַאֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן כִּי־נָסוּ אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל
וְכִי־מֵתוּ שָׁאוּל וּבָנָיו וַיַּעַזְבוּ אֶת־הֶעָרִים וַיָּנֻסוּ וַיָּבֹאוּ
פְלִשְׁתִּים וַיֵּשְׁבוּ בָהֶן׃

Ejus corpus ab hostibus suspenditur mœnibus Beth-sanis;

8 וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיָּבֹאוּ פְלִשְׁתִּים לְפַשֵּׁט אֶת־הַחֲלָלִים
וַיִּמְצְאוּ אֶת־שָׁאוּל וְאֶת־שְׁלֹשֶׁת בָּנָיו נֹפְלִים בְּהַר
9 הַגִּלְבֹּעַ׃ וַיִּכְרְתוּ אֶת־רֹאשׁוֹ וַיַּפְשִׁטוּ אֶת־כֵּלָיו וַיְשַׁלְּחוּ
בארץ

בְּאֶרֶץ־פְּלִשְׁתִּים סָבִיב לְבַשֵּׂר בֵּית עֲצַבֵּיהֶם וְאֶת־הָעָם׃
וַיָּשִׂימוּ אֶת־כֵּלָיו בֵּית עַשְׁתָּרוֹת וְאֶת־גְּוִיָּתוֹ תָּקְעוּ י
11 בְּחוֹמַת בֵּית שָׁן׃ וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו יֹשְׁבֵי יָבֵישׁ גִּלְעָד אֵת
12 אֲשֶׁר־עָשׂוּ פְּלִשְׁתִּים לְשָׁאוּל׃ וַיָּקוּמוּ כָּל־אִישׁ חַיִל
וַיֵּלְכוּ כָל־הַלַּיְלָה וַיִּקְחוּ אֶת־גְּוִיַּת שָׁאוּל וְאֵת גְּוִיֹּת בָּנָיו
מֵחוֹמַת בֵּית שָׁן וַיָּבֹאוּ יָבֵשָׁה וַיִּשְׂרְפוּ אֹתָם שָׁם׃
13 וַיִּקְחוּ אֶת־עַצְמֹתֵיהֶם וַיִּקְבְּרוּ תַחַת־הָאֵשֶׁל בְּיָבֵשָׁה
וַיָּצֻמוּ שִׁבְעַת יָמִים׃

arma verò fano Astharoth affiguntur.

Jabesitæ noctu abrepta Saulis & filiorum cadavera, exstructo rogo, concremant, & ossa terræ mandant.

LIBER SECUNDUS SAMUELIS, HEBRAICE שמואל ב

CAPUT I. א

א א וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת שָׁאוּל וְדָוִד שָׁב מֵהַכּוֹת אֶת־
2 הָעֲמָלֵק וַיֵּשֶׁב דָּוִד בְּצִקְלָג יָמִים שְׁנָיִם׃ וַיְהִי בַּיּוֹם
הַשְּׁלִישִׁי וְהִנֵּה אִישׁ בָּא מִן־הַמַּחֲנֶה מֵעִם שָׁאוּל
וּבְגָדָיו קְרָעִים וַאֲדָמָה עַל־רֹאשׁוֹ וַיְהִי בְּבֹאוֹ אֶל־דָּוִד
3 וַיִּפֹּל אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ׃ וַיֹּאמֶר לוֹ דָּוִד אֵי מִזֶּה תָּבוֹא
4 וַיֹּאמֶר אֵלָיו מִמַּחֲנֵה יִשְׂרָאֵל נִמְלָטְתִּי׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו דָּוִד
מֶה־הָיָה הַדָּבָר הַגֶּד־נָא לִי וַיֹּאמֶר אֲשֶׁר־נָס הָעָם מִן־
הַמִּלְחָמָה וְגַם־הַרְבֵּה נָפַל מִן־הָעָם וַיָּמֻתוּ וְגַם שָׁאוּל
וִיהוֹנָתָן בְּנוֹ מֵתוּ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־הַנַּעַר הַמַּגִּיד לוֹ ה
6 אֵיךְ יָדַעְתָּ כִּי־מֵת שָׁאוּל וִיהוֹנָתָן בְּנוֹ׃ וַיֹּאמֶר הַנַּעַר י
הַמַּגִּיד לוֹ נִקְרֹא נִקְרֵיתִי בְּהַר הַגִּלְבֹּעַ וְהִנֵּה שָׁאוּל
נִשְׁעָן עַל־חֲנִיתוֹ וְהִנֵּה הָרֶכֶב וּבַעֲלֵי הַפָּרָשִׁים הִדְבִּיקֻהוּ׃
8 7 וַיִּפֶן אַחֲרָיו וַיִּרְאֵנִי וַיִּקְרָא אֵלַי וָאֹמַר הִנֵּנִי׃ וַיֹּאמֶר לִי
9 ואומר קרי מִי־אָתָּה וָיֹאמַר אֵלָיו עֲמָלֵקִי אָנֹכִי׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי עֲמָד־
נָא

Cap. I. *David, perlato ad se mortis ejus nuncio, miro pietatis exemplo, ubertim plorat & illacrymat:*

נָא עָלַי וּמִתְּתֵנִי כִּי אֲחָזַנִי הַשָּׁבָץ כִּי כָל־עוֹד נַפְשִׁי בִּי׃
ט וָאֶעֱמֹד עָלָיו וָאֲמִתְּתֵהוּ כִּי יָדַעְתִּי כִּי לֹא יִחְיֶה אַחֲרֵי ו׳ פחוחה
נָפְלוֹ וָאֶקַּח הַנֵּזֶר אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁוֹ וְאֶצְעָדָה אֲשֶׁר עַל־ נון כחיוק
י זְרֹעוֹ וָאָבִיאֵם אֶל־אֲדֹנִי הֵנָּה׃ וַיַּחֲזֵק דָּוִד בִּבְגָדָיו בכגדיו קרי
יא וַיְקָרְעֵם וְגַם כָּל־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ וַיִּסְפְּדוּ וַיִּבְכּוּ
וַיָּצֻמוּ עַד־הָעֶרֶב עַל־שָׁאוּל וְעַל־יְהוֹנָתָן בְּנוֹ וְעַל־עַם
יְהוָה וְעַל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי נָפְלוּ בֶחָרֶב׃
יג וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־הַנַּעַר הַמַּגִּיד לוֹ אַי מִזֶּה
יד אַתָּה וַיֹּאמֶר בֶּן־אִישׁ גֵּר עֲמָלֵקִי אָנֹכִי׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו דָּוִד
אֵיךְ לֹא יָרֵאתָ לִשְׁלֹחַ יָדְךָ לְשַׁחֵת אֶת־מְשִׁיחַ יְהוָה׃
טו וַיִּקְרָא דָוִד לְאֶחָד מֵהַנְּעָרִים וַיֹּאמֶר גַּשׁ פְּגַע־בּוֹ וַיַּכֵּהוּ
טז׳ יוד׳ וַיָּמֹת׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו דָּוִד דָּמְךָ עַל־רֹאשֶׁךָ כִּי פִיךָ עָנָה
בְךָ לֵאמֹר אָנֹכִי מַתְתִּי אֶת־מְשִׁיחַ יְהוָה׃
Et parentali carmine Saulem & Fonathanem prosequitur.
יז וַיְקֹנֵן דָּוִד אֶת־הַקִּינָה הַזֹּאת עַל־שָׁאוּל
יח וְעַל־יְהוֹנָתָן בְּנוֹ׃ וַיֹּאמֶר לְלַמֵּד בְּנֵי־יְהוּדָה קָשֶׁת הִנֵּה
יט כְתוּבָה עַל־סֵפֶר הַיָּשָׁר׃ הַצְּבִי יִשְׂרָאֵל עַל־בָּמוֹתֶיךָ
כ חָלָל אֵיךְ נָפְלוּ גִבּוֹרִים׃ אַל־תַּגִּידוּ בְגַת אַל־תְּבַשְּׂרוּ
בְּחוּצוֹת אַשְׁקְלוֹן פֶּן־תִּשְׂמַחְנָה בְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים פֶּן־
כא תַּעֲלֹזְנָה בְּנוֹת הָעֲרֵלִים׃ הָרֵי בַגִּלְבֹּעַ אַל־טַל וְאַל־
מָטָר עֲלֵיכֶם וּשְׂדֵי תְרוּמֹת כִּי שָׁם נִגְעַל מָגֵן גִּבּוֹרִים
כב מָגֵן שָׁאוּל בְּלִי מָשִׁיחַ בַּשָּׁמֶן׃ מִדַּם חֲלָלִים מֵחֶלֶב
גִּבּוֹרִים קֶשֶׁת יְהוֹנָתָן לֹא נָשׁוֹג אָחוֹר וְחֶרֶב שָׁאוּל לֹא
כג תָשׁוּב רֵיקָם׃ שָׁאוּל וְיְהוֹנָתָן הַנֶּאֱהָבִים וְהַנְּעִימִם
בְּחַיֵּיהֶם וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרָדוּ מִנְּשָׁרִים קַלּוּ מֵאֲרָיוֹת
כד גָּבֵרוּ׃ בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל־שָׁאוּל בְּכֶינָה הַמַּלְבִּשְׁכֶם
כה שָׁנִי עִם־עֲדָנִים הַמַּעֲלֶה עֲדִי זָהָב עַל־לְבוּשְׁכֶן׃ אֵיךְ
נָפְלוּ גִבּוֹרִים בְּתוֹךְ הַמִּלְחָמָה יְהוֹנָתָן עַל־בָּמוֹתֶיךָ חָלָל׃
כו צַר־לִי עָלֶיךָ אָחִי יְהוֹנָתָן נָעַמְתָּ לִי מְאֹד נִפְלְאַתְ־אַהֲבָתְךָ הא׳ כפתח

27 אַהֲבָתְךָ לִי מֵאַהֲבַת נָשִׁים׃ אֵיךְ נָפְלוּ גִבֹּרִים וַיֹּאבְדוּ
כְּלֵי מִלְחָמָה׃

Cap. II. *Tum, consulto prius oraculo, Hebronem, Judæ oppidum, petit.*

ב א וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּיהוָה לֵאמֹר הַאֶעֱלֶה בְּאַחַת
עָרֵי יְהוּדָה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו עֲלֵה וַיֹּאמֶר דָּוִד אָנָה אֶעֱלֶה
2 וַיֹּאמֶר חֶבְרוֹנָה׃ וַיַּעַל שָׁם דָּוִד וְגַם שְׁתֵּי נָשָׁיו אֲחִינֹעַם
3 הַיִּזְרְעֵלִית וַאֲבִיגַיִל אֵשֶׁת נָבָל הַכַּרְמְלִי׃ וְאַנְשָׁיו אֲשֶׁר־

4 *Ibi, rursum regali oleo perunctus, Rex consecratur.*

עִמּוֹ הֶעֱלָה דָוִד אִישׁ וּבֵיתוֹ וַיֵּשְׁבוּ בְּעָרֵי חֶבְרוֹן׃ וַיָּבֹאוּ 4
אַנְשֵׁי יְהוּדָה וַיִּמְשְׁחוּ שָׁם אֶת־דָּוִד לְמֶלֶךְ עַל־בֵּית יְהוּדָה
וַיַּגִּדוּ לְדָוִד לֵאמֹר אַנְשֵׁי יָבֵישׁ גִּלְעָד אֲשֶׁר קָבְרוּ אֶת־
שָׁאוּל׃

Fabesitas de officio Sauli præstito collaudat, & gratulatur.

וַיִּשְׁלַח דָּוִד מַלְאָכִים אֶל־אַנְשֵׁי יָבֵישׁ גִּלְעָד וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם ה
בְּרוּכִים אַתֶּם לַיהוָה אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם הַחֶסֶד הַזֶּה עִם־
אֲדֹנֵיכֶם עִם־שָׁאוּל וַתִּקְבְּרוּ אֹתוֹ׃ וְעַתָּה יַעַשׂ־יְהוָה 6
עִמָּכֶם חֶסֶד וֶאֱמֶת וְגַם אָנֹכִי אֶעֱשֶׂה אִתְּכֶם הַטּוֹבָה
הַזֹּאת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם הַדָּבָר הַזֶּה׃ וְעַתָּה תִּתְחַזַּקְנָה יְדֵיכֶם 7
וִהְיוּ לִבְנֵי־חַיִל כִּי־מֵת אֲדֹנֵיכֶם שָׁאוּל וְגַם אֹתִי מָשְׁחוּ

Sed Abner Isbosethum Regis sui filium Regem constituit.

בֵּית־יְהוּדָה לְמֶלֶךְ עֲלֵיהֶם׃ וְאַבְנֵר בֶּן־נֵר 8
שַׂר־צְבָא אֲשֶׁר לְשָׁאוּל לָקַח אֶת־אִישׁ־בֹּשֶׁת בֶּן־שָׁאוּל
וַיַּעֲבִרֵהוּ מַחֲנָיִם׃ וַיַּמְלִכֵהוּ אֶל־הַגִּלְעָד וְאֶל־הָאַשׁוּרִי 9
וְאֶל־יִזְרְעֶאל וְעַל־אֶפְרַיִם וְעַל־בִּנְיָמִן וְעַל־יִשְׂרָאֵל כֻּלָּה׃

בֶּן־אַרְבָּעִים שָׁנָה אִישׁ־בֹּשֶׁת בֶּן־שָׁאוּל 10
בְּמָלְכוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל וּשְׁתַּיִם שָׁנִים מָלָךְ אַךְ בֵּית יְהוּדָה
הָיוּ אַחֲרֵי דָוִד׃ וַיְהִי מִסְפַּר הַיָּמִים אֲשֶׁר הָיָה דָּוִד מֶלֶךְ 11
בְּחֶבְרוֹן עַל־בֵּית יְהוּדָה שֶׁבַע שָׁנִים וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים׃

Dum Duces utrimque concurrunt,

וַיֵּצֵא אַבְנֵר בֶּן־נֵר וַעַבְדֵי אִישׁ־בֹּשֶׁת בֶּן־שָׁאוּל 12
מִמַּחֲנָיִם גִּבְעוֹנָה׃ וְיוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה וַעַבְדֵי דָוִד יָצְאוּ 13
וַיִּפְגְּשׁוּם עַל־בְּרֵכַת גִּבְעוֹן וַיֵּשְׁבוּ אֵלֶּה עַל־הַבְּרֵכָה
מִזֶּה וְאֵלֶּה עַל־הַבְּרֵכָה מִזֶּה׃ וַיֹּאמֶר אַבְנֵר אֶל־ 14

יואב

יואב יקומו נא הנערים וישחקו לפנינו ויאמר יואב
מו יקמו: ויקמו ויעברו במספר שנים עשר לבנימן
ולאיש־בשת בן־שאול ושנים עשר מעבדי
16 דוד: ויחזקו איש׳ בראש רעהו וחרבו בצד רעהו
ויפלו יחדו ויקרא למקום ההוא חלקת הצרים אשר
17 בגבעון: ותהי המלחמה קשה עד־מאד ביום ההוא
Pulsus Abner. 18 וינגף אבנר ואנשי ישראל לפני עבדי דוד: ויהיו שם
שלשה בני צרויה יואב ואבישי ועשהאל ועשהאל
19 קל ברגליו כאחד הצבים אשר בשדה: וירדף עשהאל
אחרי אבנר ולא־נטה ללכת על־הימין ועל־
כ השמאל מאחרי אבנר: ויפן אבנר אחריו ויאמר
21 האתה זה עשהאל ויאמר אנכי: ויאמר לו אבנר
נטה לך על־ימינך או על־שמאלך ואחזלך אחד
מהנערים וקח־לך את־חלצתו ולא־אבה עשהאל
22 לסור מאחריו: ויסף עוד אבנר לאמר אל־עשהאל
סור לך מאחרי למה אכפה ארצה ואיך אשא פני אל־
Fratrem tamen Joabi Asahelem fugiens peremit. 23 יואב אחיך: וימאן לסור ויכהו אבנר באחרי החנית
אל־החמש ותצא החנית מאחריו ויפל־שם וימת
תחתיו קרי תחתו ויהי כל־הבא אל־המקום אשר־נפל שם
24 עשהאל וימת ויעמדו: וירדפו יואב ואבישי אחרי
אבנר והשמש באה והמה באו עד־גבעת אמה אשר
כה על־פני גיח דרך מדבר גבעון: ויתקבצו בני־בנימן
אחרי אבנר ויהיו לאגדה אחת ויעמדו על־ראש
26 גבעה אחת: ויקרא אבנר אל־יואב ויאמר הלנצח
תאכל חרב הלוא ידעתה כי־מרה תהיה באחרונה
27 ועד־מתי לא־תאמר לעם לשוב מאחרי אחיהם: ויאמר
יואב חי האלהים כי לולא דברת כי אז מהבקר נעלה
פתח כאתנח 28 העם איש מאחרי אחיו: ויתקע יואב בשופר ויעמדו
כל

כָּל־הָעָם וְלֹא־יָרְדְּפוּ עוֹד אַחֲרֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא־יָסְפוּ עוֹד
לְהִלָּחֵם: וְאַבְנֵר וַאֲנָשָׁיו הָלְכוּ בָעֲרָבָה כָּל הַלַּיְלָה 29
הַהוּא וַיַּעַבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן וַיֵּלְכוּ כָּל־הַבִּתְרוֹן וַיָּבֹאוּ
מַחֲנָיִם: וְיוֹאָב שָׁב מֵאַחֲרֵי אַבְנֵר וַיְקַבֵּץ אֶת־כָּל־הָעָם ל
וַיִּפָּקְדוּ מֵעַבְדֵי דָוִד תִּשְׁעָה־עָשָׂר אִישׁ וַעֲשָׂהאֵל:
וַעַבְדֵי דָוִד הִכּוּ מִבִּנְיָמִן וּבְאַנְשֵׁי אַבְנֵר שְׁלֹשׁ מֵאוֹת 31
וְשִׁשִּׁים אִישׁ מֵתוּ: וַיִּשְׂאוּ אֶת־עֲשָׂהאֵל וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּקֶבֶר 32
אָבִיו אֲשֶׁר בֵּית לָחֶם וַיֵּלְכוּ כָל־הַלַּיְלָה יוֹאָב וַאֲנָשָׁיו
וַיֵּאָר לָהֶם בְּחֶבְרוֹן: וַתְּהִי הַמִּלְחָמָה אֹרֶכָה בֵּין בֵּית ג א Cap. III.
שָׁאוּל וּבֵין בֵּית דָּוִד וְדָוִד הֹלֵךְ וְחָזֵק וּבֵית שָׁאוּל הֹלְכִים *Durante utrimque bello, David invalescit.*
וְדַלִּים: וַיִּוָּלְדוּ לְדָוִד בָּנִים בְּחֶבְרוֹן 2 ויולדו קרי
וַיְהִי בְכוֹרוֹ אַמְנוֹן לַאֲחִינֹעַם הַיִּזְרְעֵאלִית: וּמִשְׁנֵהוּ 3
כִלְאָב לַאֲבִיגַיִל אֵשֶׁת נָבָל הַכַּרְמְלִי וְהַשְּׁלִשִׁי אַבְשָׁלוֹם לאביגיל קרי
בֶּן־מַעֲכָה בַּת־תַּלְמַי מֶלֶךְ גְּשׁוּר: וְהָרְבִיעִי אֲדֹנִיָּה בֶּן 4
חַגִּית וְהַחֲמִישִׁי שְׁפַטְיָה בֶּן־אֲבִיטָל: וְהַשִּׁשִּׁי יִתְרְעָם ה
לְעָגְלָה אֵשֶׁת דָּוִד אֵלֶּה יֻלְּדוּ לְדָוִד בְּחֶבְרוֹן:
וַיְהִי בְּהְיוֹת הַמִּלְחָמָה בֵּין בֵּית שָׁאוּל וּבֵין בֵּית דָּוִד 6
וְאַבְנֵר הָיָה מִתְחַזֵּק בְּבֵית שָׁאוּל: וּלְשָׁאוּל פִּלֶגֶשׁ 7 *Abner accepta, quam putabat ab Isbosetho contumeliæ impatiens,*
וּשְׁמָהּ רִצְפָּה בַּת־אַיָּה וַיֹּאמֶר אֶל־אַבְנֵר מַדּוּעַ בָּאתָה
אֶל־פִּלֶגֶשׁ אָבִי: וַיִּחַר לְאַבְנֵר מְאֹד עַל־דִּבְרֵי אִישׁ־ 8
בֹּשֶׁת וַיֹּאמֶר הֲרֹאשׁ כֶּלֶב אָנֹכִי אֲשֶׁר לִיהוּדָה הַיּוֹם
אֲעֲשֶׂה־חֶסֶד עִם־בֵּית שָׁאוּל אָבִיךָ אֶל־אֶחָיו וְאֶל־
מְרֵעֵהוּ וְלֹא הִמְצִיתִךָ בְּיַד דָּוִד וַתִּפְקֹד עָלַי עֲוֹן הָאִשָּׁה
הַיּוֹם: כֹּה־יַעֲשֶׂה אֱלֹהִים לְאַבְנֵר וְכֹה יֹסִיף לוֹ כִּי כַּאֲשֶׁר 9
נִשְׁבַּע יְהוָה לְדָוִד כֵּן־אֶעֱשֶׂה־לּוֹ: לְהַעֲבִיר הַמַּמְלָכָה י
מִבֵּית שָׁאוּל וּלְהָקִים אֶת־כִּסֵּא דָוִד עַל־יִשְׂרָאֵל וְעַל־
יְהוּדָה מִדָּן וְעַד־בְּאֵר שָׁבַע: וְלֹא־יָכֹל עוֹד לְהָשִׁיב אֶת־ 11
אַבְנֵר דָּבָר מִיִּרְאָתוֹ אֹתוֹ:

וישלח

Consilium capit universum Israëlem sub imperium Davidis reducendi.

12 וַיִּשְׁלַח אַבְנֵר מַלְאָכִים׀ אֶל־דָּוִד תַּחְתָּו לֵאמֹר לְמִי־ תחתיו קרי
אֶרֶץ לֵאמֹר כָּרְתָה בְרִיתְךָ אִתִּי וְהִנֵּה יָדִי עִמְּךָ לְהָסֵב
13 אֵלֶיךָ אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר טוֹב אֲנִי אֶכְרֹת אִתְּךָ
בְּרִית אַךְ דָּבָר אֶחָד אָנֹכִי שֹׁאֵל מֵאִתְּךָ לֵאמֹר לֹא־
תִרְאֶה אֶת־פָּנַי כִּי׀ אִם־לִפְנֵי הֲבִיאֲךָ אֶת מִיכַל בַּת־
14 שָׁאוּל בְּבוֹאֲךָ לִרְאוֹת אֶת־פָּנָי׃ וַיִּשְׁלַח
דָּוִד מַלְאָכִים אֶל־אִישׁ־בֹּשֶׁת בֶּן־שָׁאוּל לֵאמֹר תְּנָה
אֶת־אִשְׁתִּי אֶת־מִיכַל אֲשֶׁר אֵרַשְׂתִּי לִי בְּמֵאָה עָרְלוֹת
טו פְּלִשְׁתִּים׃ וַיִּשְׁלַח אִישׁ בֹּשֶׁת וַיִּקָּחֶהָ מֵעִם אִישׁ מֵעִם
16 ליס׳ פַּלְטִיאֵל בֶּן־לָיִשׁ׃ וַיֵּלֶךְ אִתָּהּ אִישָׁהּ הָלוֹךְ וּבָכֹה
אַחֲרֶיהָ עַד־בַּחֻרִים וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְנֵר לֵךְ שׁוּב
וַיָּשָׁב׃
17 וּדְבַר־אַבְנֵר הָיָה עִם־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר גַּם־תְּמוֹל גַּם־
18 שִׁלְשֹׁם הֱיִיתֶם מְבַקְשִׁים אֶת־דָּוִד לִמְלֹךְ עֲלֵיכֶם׃ וְעַתָּה
עֲשׂוּ כִּי יְהוָה אָמַר אֶל־דָּוִד לֵאמֹר בְּיַד׀ דָּוִד עַבְדִּי הוֹשִׁיעַ
אֶת־עַמִּי יִשְׂרָאֵל מִיַּד פְּלִשְׁתִּים וּמִיַּד כָּל־אֹיְבֵיהֶם׃
19 וַיְדַבֵּר גַּם־אַבְנֵר בְּאָזְנֵי בִנְיָמִין וַיֵּלֶךְ גַּם־אַבְנֵר לְדַבֵּר
בְּאָזְנֵי דָּוִד בְּחֶבְרוֹן אֵת כָּל־אֲשֶׁר־טוֹב בְּעֵינֵי יִשְׂרָאֵל
כ וּבְעֵינֵי כָּל־בֵּית בִּנְיָמִן׃ וַיָּבֹא אַבְנֵר אֶל־דָּוִד חֶבְרוֹן וְאִתּוֹ
עֶשְׂרִים אֲנָשִׁים וַיַּעַשׂ דָּוִד לְאַבְנֵר וְלָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־אִתּוֹ
21 מִשְׁתֶּה׃ וַיֹּאמֶר אַבְנֵר אֶל־דָּוִד אָקוּמָה׀ וְאֵלְכָה
וְאֲקַבְּצָה אֶל־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְיִכְרְתוּ
אִתְּךָ בְרִית וּמָלַכְתָּ בְּכֹל אֲשֶׁר־תְּאַוֶּה נַפְשֶׁךָ וַיְשַׁלַּח דָּוִד

Cum autem ille Davidi Regi se tradidisset,

Joab, dolore fraterne necis, incautum, sub specie colloquii trucidavit.

22 אֶת־אַבְנֵר וַיֵּלֶךְ בְּשָׁלוֹם׃ וְהִנֵּה עַבְדֵי דָוִד וְיוֹאָב בָּא
מֵהַגְּדוּד וְשָׁלָל רַב עִמָּם הֵבִיאוּ וְאַבְנֵר אֵינֶנּוּ עִם־דָּוִד
23 בְּחֶבְרוֹן כִּי שִׁלְּחוֹ וַיֵּלֶךְ בְּשָׁלוֹם׃ וְיוֹאָב וְכָל־הַצָּבָא
אֲשֶׁר־אִתּוֹ בָּאוּ וַיַּגִּדוּ לְיוֹאָב לֵאמֹר בָּא־אַבְנֵר בֶּן־נֵר
24 אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיְשַׁלְּחֵהוּ וַיֵּלֶךְ בְּשָׁלוֹם׃ וַיָּבֹא יוֹאָב אֶל־

הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר מֶה עָשִׂיתָה הִנֵּה־בָא אַבְנֵר אֵלֶיךָ לָמָּה־
זֶה שִׁלַּחְתּוֹ וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ׃ יָדַעְתָּ אֶת־אַבְנֵר בֶּן־נֵר כִּי כה
לְפַתֹּתְךָ בָּא וְלָדַעַת אֶת־מוֹצָאֲךָ וְאֶת־מֹבָאֲךָ וְלָדַעַת מובאך קרי
אֵת כָּל־אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה׃ 26 וַיֵּצֵא יוֹאָב מֵעִם דָּוִד וַיִּשְׁלַח
מַלְאָבִים אַחֲרֵי אַבְנֵר וַיָּשִׁבוּ אֹתוֹ מִבּוֹר הַסִּרָה וְדָוִד לֹא
יָדָע׃ 27 וַיָּשָׁב אַבְנֵר חֶבְרוֹן וַיַּטֵּהוּ יוֹאָב אֶל־תּוֹךְ הַשַּׁעַר
לְדַבֵּר אִתּוֹ בַּשֶּׁלִי וַיַּכֵּהוּ שָׁם הַחֹמֶשׁ וַיָּמָת בְּדַם עֲשָׂהאֵל
אָחִיו׃ 28 וַיִּשְׁמַע דָּוִד מֵאַחֲרֵי כֵן וַיֹּאמֶר נָקִי אָנֹכִי
וּמַמְלַכְתִּי מֵעִם יְהוָה עַד־עוֹלָם מִדְּמֵי אַבְנֵר בֶּן־נֵר׃
29 יָחֻלוּ עַל־רֹאשׁ יוֹאָב וְאֶל כָּל־בֵּית אָבִיו וְאַל־יִכָּרֵת
מִבֵּית יוֹאָב זָב וּמְצֹרָע וּמַחֲזִיק בַּפֶּלֶךְ וְנֹפֵל בַּחֶרֶב
וַחֲסַר־לָחֶם׃ וְיוֹאָב וַאֲבִישַׁי אָחִיו הָרְגוּ לְאַבְנֵר עַל ל
אֲשֶׁר הֵמִית אֶת־עֲשָׂהאֵל אֲחִיהֶם בְּגִבְעוֹן
בַּמִּלְחָמָה׃ 31 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־יוֹאָב וְאֶל־כָּל־הָעָם
אֲשֶׁר־אִתּוֹ קִרְעוּ בִגְדֵיכֶם וְחִגְרוּ שַׂקִּים וְסִפְדוּ לִפְנֵי
אַבְנֵר וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד הֹלֵךְ אַחֲרֵי הַמִּטָּה׃ 32 וַיִּקְבְּרוּ אֶת־
אַבְנֵר בְּחֶבְרוֹן וַיִּשָּׂא הַמֶּלֶךְ אֶת־קוֹלוֹ וַיֵּבְךְּ אֶל־קֶבֶר
אַבְנֵר וַיִּבְכּוּ כָּל־הָעָם׃ 33 וַיְקֹנֵן הַמֶּלֶךְ אֶל־
אַבְנֵר וַיֹּאמַר הַכְּמוֹת נָבָל יָמוּת אַבְנֵר׃ 34 יָדֶךָ לֹא־אֲסֻרוֹת
וְרַגְלֶיךָ לֹא־לִנְחֻשְׁתַּיִם הֻגַּשׁוּ כִּנְפוֹל לִפְנֵי בְנֵי־עַוְלָה
נָפַלְתָּ וַיֹּסִפוּ כָל־הָעָם לִבְכּוֹת עָלָיו׃ וַיָּבֹא כָל־הָעָם לה
לְהַבְרוֹת אֶת־דָּוִד לֶחֶם בְּעוֹד הַיּוֹם וַיִּשָּׁבַע דָּוִד לֵאמֹר
כֹּה יַעֲשֶׂה־לִּי אֱלֹהִים וְכֹה יֹסִיף כִּי אִם־לִפְנֵי בוֹא־הַשֶּׁמֶשׁ
אֶטְעַם־לֶחֶם אוֹ כָל־מְאוּמָה׃ 36 וְכָל־הָעָם הִכִּירוּ וַיִּיטַב
בְּעֵינֵיהֶם כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה הַמֶּלֶךְ בְּעֵינֵי כָל־הָעָם טוֹב׃
37 וַיֵּדְעוּ כָל־הָעָם וְכָל־יִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם הַהוּא כִּי לֹא הָיְתָה
מֵהַמֶּלֶךְ לְהָמִית אֶת־אַבְנֵר בֶּן־נֵר׃
38 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־עֲבָדָיו הֲלוֹא תֵדְעוּ

Non sine indignatione Davidis, cujus fidem Abnero datam violaverat.

Igitur magno honore & lacrymis occisi funus celebratur.

כי

39 כִּי־שַׂר וְגָדוֹל נָפַל הַיּוֹם הַזֶּה בְּיִשְׂרָאֵל: וְאָנֹכִי הַיּוֹם רַךְ
וּמָשׁוּחַ מֶלֶךְ וְהָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה בְּנֵי צְרוּיָה קָשִׁים מִמֶּנִּי
יְשַׁלֵּם יְהוָה לְעֹשֵׂה הָרָעָה כְּרָעָתוֹ:

א ד Cap. IV. *Cæde Abneri Israëlitis consternatis,*

וַיִּשְׁמַע בֶּן־שָׁאוּל כִּי מֵת אַבְנֵר בְּחֶבְרוֹן
2 וַיִּרְפּוּ יָדָיו וְכָל־יִשְׂרָאֵל נִבְהָלוּ: וּשְׁנֵי אֲנָשִׁים שָׂרֵי־
גְדוּדִים הָיוּ בֶּן־שָׁאוּל שֵׁם הָאֶחָד בַּעֲנָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִי רֵכָב
בְּנֵי רִמּוֹן הַבְּאֵרֹתִי מִבְּנֵי בִנְיָמִן כִּי גַם־בְּאֵרוֹת תֵּחָשֵׁב
3 עַל־בִּנְיָמִן: וַיִּבְרְחוּ הַבְּאֵרֹתִים גִּתָּיְמָה וַיִּהְיוּ־שָׁם גָּרִים
4 עַד הַיּוֹם הַזֶּה: וְלִיהוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל בֵּן
נְכֵה רַגְלַיִם בֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים הָיָה בְּבֹא שְׁמֻעַת שָׁאוּל
וְיָהוֹנָתָן מִיִּזְרְעֶאל וַתִּשָּׂאֵהוּ אֹמַנְתּוֹ וַתָּנָס וַיְהִי בְּחָפְזָהּ
ה לָנוּס וַיִּפֹּל וַיִּפָּסַח וּשְׁמוֹ מְפִיבֹשֶׁת: וַיֵּלְכוּ בְּנֵי־רִמּוֹן
הַבְּאֵרֹתִי רֵכָב וּבַעֲנָה וַיָּבֹאוּ כְּחֹם הַיּוֹם אֶל־בֵּית אִישׁ
6 בֹּשֶׁת וְהוּא שֹׁכֵב אֶת מִשְׁכַּב הַצָּהֳרָיִם: וְהִנֵּה בָּאוּ עַד־
תּוֹךְ הַבַּיִת לֻקְחֵי חִטִּים וַיַּכֵּהוּ אֶל־הַחֹמֶשׁ וְרֵכָב וּבַעֲנָה
7 אָחִיו נִמְלָטוּ: וַיָּבֹאוּ הַבַּיִת וְהוּא־שֹׁכֵב עַל־מִטָּתוֹ בְּחֶדֶר
מִשְׁכָּבוֹ וַיַּכֻּהוּ וַיְמִתֻהוּ וַיָּסִירוּ אֶת־רֹאשׁוֹ וַיִּקְחוּ אֶת־
8 רֹאשׁוֹ וַיֵּלְכוּ דֶּרֶךְ הָעֲרָבָה כָּל הַלָּיְלָה: וַיָּבִאוּ אֶת־
רֹאשׁ אִישׁ־בֹּשֶׁת אֶל־דָּוִד חֶבְרוֹן וַיֹּאמְרוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ
הִנֵּה־רֹאשׁ אִישׁ־בֹּשֶׁת בֶּן־שָׁאוּל אֹיְבֶךָ אֲשֶׁר בִּקֵּשׁ אֶת־
נַפְשֶׁךָ וַיִּתֵּן יְהוָה לַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ נְקָמוֹת הַיּוֹם הַזֶּה
9 מִשָּׁאוּל וּמִזַּרְעוֹ: וַיַּעַן דָּוִד אֶת־רֵכָב וְאֶת־בַּעֲנָה אָחִיו
בְּנֵי רִמּוֹן הַבְּאֵרֹתִי וַיֹּאמֶר לָהֶם חַי־יְהוָה אֲשֶׁר פָּדָה
י אֶת־נַפְשִׁי מִכָּל־צָרָה: כִּי הַמַּגִּיד לִי לֵאמֹר הִנֵּה־מֵת
שָׁאוּל וְהוּא־הָיָה כְמְבַשֵּׂר בְּעֵינָיו וָאֹחֲזָה בּוֹ וָאַהַרְגֵהוּ
11 בְּצִקְלַג אֲשֶׁר לָתֵת־לוֹ בְּשׂרָה: אַף כִּי־אֲנָשִׁים רְשָׁעִים
הָרַגְתִּי אִישׁ צַדִּיק בְּבֵיתוֹ עַל־מִשְׁכָּבוֹ וְעַתָּה הֲלוֹא
אֲבַקֵּשׁ אֶת־דָּמוֹ מִיֶּדְכֶם וּבִעַרְתִּי אֶתְכֶם מִן־הָאָרֶץ:

Meritissimâ morte afficiuntur.

12 וַיְצַו דָּוִד אֶת־הַנְּעָרִים וַיַּהַרְגוּם וַיְקַצְּצוּ אֶת־יְדֵיהֶם וְאֶת־
רַגְלֵיהֶם וַיְתַלּוּ עַל־הַבְּרֵכָה בְּחֶבְרוֹן וְאֵת רֹאשׁ אִישׁ־
בֹּשֶׁת לָקְחוּ וַיִּקְבְּרוּ בְקֶבֶר־אַבְנֵר בְּחֶבְרוֹן׃

Cap. V. Israëlitarum primores, publico consensu, Davidi imperium totius gentis deferunt.

ה א וַיָּבֹאוּ כָל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־דָּוִד חֶבְרוֹנָה וַיֹּאמְרוּ
לֵאמֹר הִנֵּנוּ עַצְמְךָ וּבְשָׂרֶךָ אֲנָחְנוּ׃ 2 גַּם־אֶתְמוֹל גַּם־
שִׁלְשׁוֹם בִּהְיוֹת שָׁאוּל מֶלֶךְ עָלֵינוּ אַתָּה הָיִיתָה מוֹצִיא
וְהַמֵּבִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל ׀ וַיֹּאמֶר יְהוָה לְךָ
אַתָּה תִרְעֶה אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאַתָּה תִּהְיֶה לְנָגִיד
עַל־יִשְׂרָאֵל׃ 3 וַיָּבֹאוּ כָל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הַמֶּלֶךְ חֶבְרוֹנָה
וַיִּכְרֹת לָהֶם הַמֶּלֶךְ דָּוִד בְּרִית בְּחֶבְרוֹן לִפְנֵי יְהוָה
וַיִּמְשְׁחוּ אֶת־דָּוִד לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃

4 בֶּן־שְׁלֹשִׁים שָׁנָה דָּוִד בְּמָלְכוֹ אַרְבָּעִים
שָׁנָה מָלָךְ׃ 5 בְּחֶבְרוֹן מָלַךְ עַל־יְהוּדָה שֶׁבַע שָׁנִים וְשִׁשָּׁה ה
חֳדָשִׁים וּבִירוּשָׁלַם מָלַךְ שְׁלֹשִׁים וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה עַל כָּל־
יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה׃

David Zionem occupat & instaurat.

6 וַיֵּלֶךְ הַמֶּלֶךְ וַאֲנָשָׁיו יְרוּשָׁלַם אֶל־
הַיְבוּסִי יוֹשֵׁב הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר לְדָוִד לֵאמֹר לֹא־תָבוֹא הֵנָּה
כִּי אִם־הֵסִירְךָ הַעִוְרִים וְהַפִּסְחִים לֵאמֹר לֹא־יָבוֹא דָּוִד
הֵנָּה׃ 7 וַיִּלְכֹּד דָּוִד אֶת מְצֻדַת צִיּוֹן הִיא עִיר דָּוִד׃ 8 וַיֹּאמֶר
דָּוִד בַּיּוֹם הַהוּא כָּל־מַכֶּה יְבוּסִי וְיִגַּע בַּצִּנּוֹר וְאֶת־
הַפִּסְחִים וְאֶת־הָעִוְרִים שְׂנוּאֵי נֶפֶשׁ דָּוִד עַל־כֵּן יֹאמְרוּ שנואי קרי
עִוֵּר וּפִסֵּחַ לֹא יָבוֹא אֶל־הַבָּיִת׃ 9 וַיֵּשֶׁב דָּוִד בַּמְּצֻדָה וַיִּקְרָא־
לָהּ עִיר דָּוִד וַיִּבֶן דָּוִד סָבִיב מִן־הַמִּלּוֹא וָבָיְתָה׃ וַיֵּלֶךְ דָּוִד י
הָלוֹךְ וְגָדוֹל וַיהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת עִמּוֹ׃

Amicitiam cum Hiramo Rege Tyriorum init.

11 וַיִּשְׁלַח חִירָם מֶלֶךְ־צֹר מַלְאָכִים אֶל־דָּוִד וַעֲצֵי אֲרָזִים
וְחָרְשֵׁי עֵץ וְחָרְשֵׁי אֶבֶן קִיר וַיִּבְנוּ־בַיִת לְדָוִד׃ 12 וַיֵּדַע דָּוִד
כִּי־הֱכִינוֹ יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל וְכִי נִשֵּׂא מַמְלַכְתּוֹ
בַּעֲבוּר עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃

Ingenti sobole beatur.

13 וַיִּקַּח דָּוִד עוֹד פִּלַגְשִׁים וְנָשִׁים מִירוּשָׁלַם אַחֲרֵי בֹאוֹ
מחברון

14 מֵחֶבְרוֹן וַיִּוָּלְדוּ עוֹד לְדָוִד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וְאֵלֶּה שְׁמוֹת
הַיִּלֹּדִים לוֹ בִּירוּשָׁלִָם שַׁמּוּעַ וְשׁוֹבָב וְנָתָן וּשְׁלֹמֹה׃
16 טו וְיִבְחָר וֶאֱלִישׁוּעַ וְנֶפֶג וְיָפִיעַ׃ וֶאֱלִישָׁמָע וְאֶלְיָדָע
וֶאֱלִיפָלֶט׃
17 וַיִּשְׁמְעוּ פְלִשְׁתִּים כִּי־מָשְׁחוּ אֶת־דָּוִד לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל
וַיַּעֲלוּ כָל־פְּלִשְׁתִּים לְבַקֵּשׁ אֶת־דָּוִד וַיִּשְׁמַע דָּוִד וַיֵּרֶד
18 אֶל־הַמְּצוּדָה׃ וּפְלִשְׁתִּים בָּאוּ וַיִּנָּטְשׁוּ בְּעֵמֶק רְפָאִים׃
19 וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּיהוָה לֵאמֹר הַאֶעֱלֶה אֶל־פְּלִשְׁתִּים
הֲתִתְּנֵם בְּיָדִי ○
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־דָּוִד עֲלֵה כִּי־נָתֹן אֶתֵּן אֶת־הַפְּלִשְׁתִּים
כ בְּיָדֶךָ׃ וַיָּבֹא דָוִד בְּבַעַל־פְּרָצִים וַיַּכֵּם שָׁם דָּוִד וַיֹּאמֶר פָּרַץ
יְהוָה אֶת־אֹיְבַי לְפָנַי כְּפֶרֶץ מָיִם עַל־כֵּן קָרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם
21 הַהוּא בַּעַל פְּרָצִים׃ וַיַּעַזְבוּ־שָׁם אֶת־עֲצַבֵּיהֶם וַיִּשָּׂאֵם
22 דָּוִד וַאֲנָשָׁיו׃ וַיֹּסִפוּ עוֹד פְּלִשְׁתִּים לַעֲלוֹת
23 וַיִּנָּטְשׁוּ בְּעֵמֶק רְפָאִים׃ וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּיהוָה וַיֹּאמֶר לֹא
תַעֲלֶה הָסֵב אֶל־אַחֲרֵיהֶם וּבָאתָ לָהֶם מִמּוּל בְּכָאִים׃
24 וִיהִי בְּשָׁמְעֲךָ אֶת־קוֹל צְעָדָה בְּרָאשֵׁי הַבְּכָאִים אָז תֶּחֱרָץ
כה כִּי אָז יָצָא יְהוָה לְפָנֶיךָ לְהַכּוֹת בְּמַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים׃ וַיַּעַשׂ
דָּוִד כֵּן כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ יְהוָה וַיַּךְ אֶת־פְּלִשְׁתִּים מִגֶּבַע עַד־
א ן בֹּאֲךָ גָזֶר׃ וַיֹּסֶף עוֹד דָּוִד אֶת־כָּל־בָּחוּר
2 בְּיִשְׂרָאֵל שְׁלֹשִׁים אָלֶף׃ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ דָּוִד וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר
אִתּוֹ מִבַּעֲלֵי יְהוּדָה לְהַעֲלוֹת מִשָּׁם אֵת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים
אֲשֶׁר־נִקְרָא שֵׁם שֵׁם יְהוָה צְבָאוֹת יֹשֵׁב הַכְּרֻבִים עָלָיו׃
3 וַיַּרְכִּבוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים אֶל־עֲגָלָה חֲדָשָׁה וַיִּשָּׂאֻהוּ
מִבֵּית אֲבִינָדָב אֲשֶׁר בַּגִּבְעָה וְעֻזָּא וְאַחְיוֹ בְּנֵי אֲבִינָדָב
4 נֹהֲגִים אֶת־הָעֲגָלָה חֲדָשָׁה׃ וַיִּשָּׂאֻהוּ מִבֵּית אֲבִינָדָב
אֲשֶׁר בַּגִּבְעָה עִם אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וְאַחְיוֹ הֹלֵךְ לִפְנֵי
ה הָאָרוֹן׃ וְדָוִד וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל מְשַׂחֲקִים לִפְנֵי יְהוָה

Philisthæos in regnum irruentes secundis præliis repellit.

פסקא באמצע פסוק

כשמעך קרי

הפטרת שמיני Cap. VI.

Arcam Domini ex oppido Kirjat-Jearim Zionem transfert.

בְּכָל עֲצֵי בְרוֹשִׁים וּבְכִנֹּרוֹת וּבִנְבָלִים וּבְתֻפִּים
וּבִמְנַעֲנָעִים וּבְצֶלְצְלִים: וַיָּבֹאוּ עַד־גֹּרֶן נָכוֹן וַיִּשְׁלַח עֻזָּה 6
אֶל־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיֹּאחֶז בּוֹ כִּי שָׁמְטוּ הַבָּקָר: וַיִּחַר־אַף 7
יְהוָה בְּעֻזָּה וַיַּכֵּהוּ שָׁם הָאֱלֹהִים עַל־הַשַּׁל וַיָּמָת שָׁם עִם פתח באתנח
אֲרוֹן הָאֱלֹהִים: וַיִּחַר לְדָוִד עַל אֲשֶׁר פָּרַץ יְהוָה פֶּרֶץ 8
בְּעֻזָּה וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם הַהוּא פָּרֶץ עֻזָּה עַד הַיּוֹם הַזֶּה:
וַיִּרָא דָוִד אֶת־יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא וַיֹּאמֶר אֵיךְ יָבוֹא אֵלַי 9
אֲרוֹן יְהוָה: וְלֹא־אָבָה דָוִד לְהָסִיר אֵלָיו אֶת־אֲרוֹן יְהוָה י
עַל־עִיר דָּוִד וַיַּטֵּהוּ דָוִד בֵּית עֹבֵד־אֱדֹם הַגִּתִּי: וַיֵּשֶׁב יא
אֲרוֹן יְהוָה בֵּית עֹבֵד אֱדֹם הַגִּתִּי שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים וַיְבָרֶךְ
יְהוָה אֶת־עֹבֵד אֱדֹם וְאֶת־כָּל־בֵּיתוֹ: וַיֻּגַּד לַמֶּלֶךְ דָּוִד יב
לֵאמֹר בֵּרַךְ יְהוָה אֶת־בֵּית עֹבֵד אֱדֹם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־
לוֹ בַּעֲבוּר אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיֵּלֶךְ דָּוִד וַיַּעַל אֶת־אֲרוֹן
הָאֱלֹהִים מִבֵּית עֹבֵד אֱדֹם עִיר דָּוִד בְּשִׂמְחָה: וַיְהִי כִּי יג
צָעֲדוּ נֹשְׂאֵי אֲרוֹן־יְהוָה שִׁשָּׁה צְעָדִים וַיִּזְבַּח שׁוֹר וּמְרִיא:
וְדָוִד מְכַרְכֵּר בְּכָל־עֹז לִפְנֵי יְהוָה וְדָוִד חָגוּר אֵפוֹד בָּד: יד
וְדָוִד וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל מַעֲלִים אֶת־אֲרוֹן יְהוָה בִּתְרוּעָה טו
וּבְקוֹל שׁוֹפָר: וְהָיָה אֲרוֹן יְהוָה בָּא עִיר דָּוִד וּמִיכַל טז
בַּת־שָׁאוּל נִשְׁקְפָה בְּעַד הַחַלּוֹן וַתֵּרֶא אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּוִד
מְפַזֵּז וּמְכַרְכֵּר לִפְנֵי יְהוָה וַתְּבֻז לוֹ בִּלִבָּהּ: וַיָּבִאוּ אֶת־ יז
אֲרוֹן יְהוָה וַיַּצִּגוּ אֹתוֹ בִּמְקוֹמוֹ בְּתוֹךְ הָאֹהֶל אֲשֶׁר
נָטָה־לוֹ דָּוִד וַיַּעַל דָּוִד עֹלוֹת לִפְנֵי יְהוָה וּשְׁלָמִים: וַיְכַל יח
דָּוִד מֵהַעֲלוֹת הָעֹלָה וְהַשְּׁלָמִים וַיְבָרֶךְ אֶת־הָעָם בְּשֵׁם
יְהוָה צְבָאוֹת: וַיְחַלֵּק לְכָל־הָעָם לְכָל־הֲמוֹן יִשְׂרָאֵל יט
לְמֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה לְאִישׁ חַלַּת לָחֶם אַחַת וְאִשְׁפָּר אֶחָד
וַאֲשִׁישָׁה אַחַת וַיֵּלֶךְ כָּל־הָעָם אִישׁ לְבֵיתוֹ: וַיָּשָׁב דָּוִד כ ע"כ
לְבָרֵךְ אֶת־בֵּיתוֹ ס וַתֵּצֵא מִיכַל בַּת־ פסקא באמצע פסוק
שָׁאוּל לִקְרַאת דָּוִד וַתֹּאמֶר מַה־נִּכְבַּד הַיּוֹם מֶלֶךְ
ישראל

Uza, dum temerè labanti arca manum admovet, divinitùs morte affi-citur.

Unde consternatus David eam in ædibus Obed-Edom ad tempus collocari jubet.

12 Tandem magno comitatu & lætitia in regiam urbem eam retulit.

David, dum magno cum plausu & tripudio

arcam deducit, à Michale irridetur: illa sterilitate punitur.

יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר נִגְלָה הַיּוֹם לְעֵינֵי אַמְהוֹת עֲבָדָיו כְּהִגָּלוֹת
21 נִגְלוֹת אַחַד הָרֵקִים׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־מִיכַל לִפְנֵי יְהוָה
אֲשֶׁר בָּחַר־בִּי מֵאָבִיךְ וּמִכָּל־בֵּיתוֹ לְצַוֹּת אֹתִי נָגִיד עַל־
22 עַם יְהוָה עַל־יִשְׂרָאֵל וְשִׂחַקְתִּי לִפְנֵי יְהוָה׃ וּנְקַלֹּתִי עוֹד
מִזֹּאת וְהָיִיתִי שָׁפָל בְּעֵינָי וְעִם־הָאֲמָהוֹת אֲשֶׁר אָמַרְתְּ
23 עִמָּם אִכָּבֵדָה׃ וּלְמִיכַל בַּת־שָׁאוּל לֹא־הָיָה לָהּ יָלֶד ולר קרי
א ן עַד יוֹם מוֹתָהּ׃ וַיְהִי כִּי־יָשַׁב הַמֶּלֶךְ

Cap. VII. *Cumque ædificare Domino templum in animo haberet,*

2 בְּבֵיתוֹ וַיהוָה הֵנִיחַ־לוֹ מִסָּבִיב מִכָּל־אֹיְבָיו׃ וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ אֶל־נָתָן הַנָּבִיא רְאֵה נָא אָנֹכִי יוֹשֵׁב בְּבֵית
3 אֲרָזִים וַאֲרוֹן הָאֱלֹהִים יֹשֵׁב בְּתוֹךְ הַיְרִיעָה׃ וַיֹּאמֶר
נָתָן אֶל־הַמֶּלֶךְ כֹּל אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ לֵךְ עֲשֵׂה כִּי יְהוָה
4 עִמָּךְ׃ וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא ○ פסקא באמצע פסוק

Divinum ei responsum redditur, filio ipsius id reservari, ejusque regnum æternum fore.

וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־נָתָן
ה לֵאמֹר׃ לֵךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־עַבְדִּי אֶל־דָּוִד כֹּה אָמַר יְהוָה
6 הַאַתָּה תִּבְנֶה־לִּי בַיִת לְשִׁבְתִּי׃ כִּי לֹא יָשַׁבְתִּי בְּבַיִת
לְמִיּוֹם הַעֲלֹתִי אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה
7 וָאֶהְיֶה מִתְהַלֵּךְ בְּאֹהֶל וּבְמִשְׁכָּן׃ בְּכֹל אֲשֶׁר־
הִתְהַלַּכְתִּי בְּכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֲדָבָר דִּבַּרְתִּי אֶת־אַחַד
שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר צִוִּיתִי לִרְעוֹת אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל
8 לֵאמֹר לָמָּה לֹא־בְנִיתֶם לִי בֵּית אֲרָזִים׃ וְעַתָּה כֹּה־
תֹאמַר לְעַבְדִּי לְדָוִד כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֲנִי
לְקַחְתִּיךָ מִן־הַנָּוֶה מֵאַחַר הַצֹּאן לִהְיוֹת נָגִיד עַל־עַמִּי
9 עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וָאֶהְיֶה עִמְּךָ בְּכֹל אֲשֶׁר הָלַכְתָּ וָאַכְרִתָה
אֶת־כָּל־אֹיְבֶיךָ מִפָּנֶיךָ וְעָשִׂתִי לְךָ שֵׁם גָּדוֹל כְּשֵׁם
י הַגְּדֹלִים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ׃ וְשַׂמְתִּי מָקוֹם לְעַמִּי לְיִשְׂרָאֵל
וּנְטַעְתִּיו וְשָׁכַן תַּחְתָּיו וְלֹא יִרְגַּז עוֹד וְלֹא־יֹסִיפוּ בְנֵי־
11 עַוְלָה לְעַנּוֹתוֹ כַּאֲשֶׁר בָּרִאשׁוֹנָה׃ וּלְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר
צִוִּיתִי שֹׁפְטִים עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל וַהֲנִיחֹתִי לְךָ מִכָּל־

אֵיבֶיךָ וְהִגִּיד לְךָ יְהוָה כִּי־בַיִת יַעֲשֶׂה־לְּךָ יְהוָה׃ כִּי׀ 12
יִמְלְאוּ יָמֶיךָ וְשָׁכַבְתָּ אֶת־אֲבֹתֶיךָ וַהֲקִימֹתִי אֶת־זַרְעֲךָ
אַחֲרֶיךָ אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֵּעֶיךָ וְהֵכַנְתִּי אֶת־מַמְלַכְתּוֹ׃ הוּא 13
יִבְנֶה־בַּיִת לִשְׁמִי וְכֹנַנְתִּי אֶת־כִּסֵּא מַמְלַכְתּוֹ עַד־
עוֹלָם׃ אֲנִי אֶהְיֶה־לּוֹ לְאָב וְהוּא יִהְיֶה־לִּי לְבֵן אֲשֶׁר 14
בְּהַעֲוֹתוֹ וְהֹכַחְתִּיו בְּשֵׁבֶט אֲנָשִׁים וּבְנִגְעֵי בְנֵי אָדָם׃
וְחַסְדִּי לֹא־יָסוּר מִמֶּנּוּ כַּאֲשֶׁר הֲסִרֹתִי מֵעִם שָׁאוּל אֲשֶׁר טו
הֲסִירֹתִי מִלְּפָנֶיךָ׃ וְנֶאֱמַן בֵּיתְךָ וּמַמְלַכְתְּךָ עַד־עוֹלָם 16
לְפָנֶיךָ כִּסְאֲךָ יִהְיֶה נָכוֹן עַד־עוֹלָם׃ כְּכֹל הַדְּבָרִים 17
הָאֵלֶּה וּכְכֹל הַחִזָּיוֹן הַזֶּה כֵּן דִּבֶּר נָתָן אֶל־דָּוִד׃

David amplissimis verbis gratitudinem suam pro divinis beneficiis exponit.

וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ דָּוִד וַיֵּשֶׁב לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר 18
מִי אֲנֹכִי אֲדֹנָי יְהוִה וּמִי בֵיתִי כִּי הֲבִיאֹתָנִי עַד־הֵלֹם׃
וַתְּקַטֵּן עוֹד זֹאת בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי יְהוִה וַתְּדַבֵּר גַּם אֶל־בֵּית־ 19
עַבְדְּךָ לְמֵרָחוֹק וְזֹאת תּוֹרַת הָאָדָם אֲדֹנָי יְהוִה׃ וּמַה־כ
יּוֹסִיף דָּוִד עוֹד לְדַבֵּר אֵלֶיךָ וְאַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־עַבְדְּךָ אֲדֹנָי
יְהוִה׃ בַּעֲבוּר דְּבָרְךָ וּכְלִבְּךָ עָשִׂיתָ אֵת כָּל־הַגְּדוּלָּה 21
הַזֹּאת לְהוֹדִיעַ אֶת־עַבְדֶּךָ׃ עַל־כֵּן גָּדַלְתָּ יְהוָה אֱלֹהִים 22
כִּי־אֵין כָּמוֹךָ וְאֵין אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ כְּכֹל אֲשֶׁר־שָׁמַעְנוּ
בְּאָזְנֵינוּ׃ וּמִי כְעַמְּךָ כְּיִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ אֲשֶׁר 23
הָלְכוּ־אֱלֹהִים לִפְדּוֹת־לוֹ לְעָם וְלָשׂוּם לוֹ שֵׁם וְלַעֲשׂוֹת
לָכֶם הַגְּדוּלָּה וְנוֹרָאוֹת לְאַרְצֶךָ מִפְּנֵי עַמְּךָ אֲשֶׁר פָּדִיתָ ל דגושה
לְךָ מִמִּצְרַיִם גּוֹיִם וֵאלֹהָיו׃ וַתְּכוֹנֵן לְךָ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל 24
לְךָ לְעָם עַד־עוֹלָם וְאַתָּה יְהוָה הָיִיתָ לָהֶם לֵאלֹהִים׃
וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ עַל־עַבְדְּךָ וְעַל־כה
פתח בם׳ד בֵּיתוֹ הָקֵם עַד־עוֹלָם וַעֲשֵׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ וְיִגְדַּל שִׁמְךָ 26
עַד־עוֹלָם לֵאמֹר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהִים עַל־יִשְׂרָאֵל
וּבֵית עַבְדְּךָ דָּוִד יִהְיֶה נָכוֹן לְפָנֶיךָ׃ כִּי־אַתָּה יְהוָה צְבָאוֹת 27
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל גָּלִיתָה אֶת־אֹזֶן עַבְדְּךָ לֵאמֹר בַּיִת אֶבְנֶה־

לְךָ׃

לָךְ עַל־כֵּן מָצָא עַבְדְּךָ אֶת־לִבּוֹ לְהִתְפַּלֵּל אֵלֶיךָ אֶת־
28 הַתְּפִלָּה הַזֹּאת: וְעַתָּה יְיָ אֲדֹנָי יְהוָה אַתָּה הוּא הָאֱלֹהִים
וּדְבָרְךָ יִהְיוּ אֱמֶת וַתְּדַבֵּר אֶל־עַבְדֶּךָ אֶת־הַטּוֹבָה
29 הַזֹּאת: וְעַתָּה הוֹאֵל וּבָרֵךְ אֶת־בֵּית עַבְדֶּךָ לִהְיוֹת
לְעוֹלָם לְפָנֶיךָ כִּי־אַתָּה אֲדֹנָי יְהוִה דִּבַּרְתָּ וּמִבְּרָכָתְךָ

א ח יְבֹרַךְ בֵּית־עַבְדְּךָ לְעוֹלָם: וַיְהִי אַחֲרֵי
Cap. VIII. *Prospera Davidis bella cum finitimis. Cum Philisthais,* 1 בֵּן וַיַּךְ דָּוִד אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיַּכְנִיעֵם וַיִּקַּח דָּוִד אֶת־מֶתֶג
2 הָאַמָּה מִיַּד פְּלִשְׁתִּים: וַיַּךְ אֶת־מוֹאָב וַיְמַדֵּד אֹתָם בַּחֶבֶל
הַשְׁכֵּב אוֹתָם אַרְצָה וַיְמַדֵּד שְׁנֵי־חֲבָלִים לְהָמִית וּמְלֵא
הַחֶבֶל לְהַחֲיוֹת וַתְּהִי מוֹאָב לְדָוִד לַעֲבָדִים נֹשְׂאֵי מִנְחָה:
cum Moabitis, 3 וַיַּךְ דָּוִד אֶת־הַדַּדְעֶזֶר בֶּן־רְחֹב מֶלֶךְ צוֹבָה בְּלֶכְתּוֹ
Zobais, 4 לְהָשִׁיב יָדוֹ בִּנְהַר־ס: וַיִּלְכֹּד דָּוִד מִמֶּנּוּ אֶלֶף וְשִׁבְעַ־ פרה ק׳ ולא כתיב
מֵאוֹת פָּרָשִׁים וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי וַיְעַקֵּר דָּוִד אֶת־
Syris Damascenis. ה כָּל־הָרֶכֶב וַיּוֹתֶר מֵהֶם מֵאָה רָכֶב: וַתָּבֹא אֲרַם דַּמֶּשֶׂק
לַעְזֹר לַהֲדַדְעֶזֶר מֶלֶךְ צוֹבָה וַיַּךְ דָּוִד בַּאֲרָם עֶשְׂרִים־
6 וּשְׁנַיִם אֶלֶף אִישׁ: וַיָּשֶׂם דָּוִד נְצִיבִים בַּאֲרַם דַּמֶּשֶׂק וַתְּהִי
אֲרָם לְדָוִד לַעֲבָדִים נֹשְׂאֵי מִנְחָה וַיּוֹשַׁע יְהוָה אֶת־דָּוִד
7 בְּכֹל אֲשֶׁר הָלָךְ: וַיִּקַּח דָּוִד אֶת שִׁלְטֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר הָיוּ
8 עַל עַבְדֵי הַדַּדְעֶזֶר וַיְבִיאֵם יְרוּשָׁלִָם: וּמִבְּטַח
וּמִבֵּרֹתַי עָרֵי הַדַּדְעֶזֶר לָקַח הַמֶּלֶךְ דָּוִד נְחֹשֶׁת הַרְבֵּה
מְאֹד:
Rex Hamath ipsum muneribus colit. 9 וַיִּשְׁמַע תֹּעִי מֶלֶךְ חֲמָת כִּי הִכָּה דָּוִד אֶת כָּל־חֵיל
י הֲדַדְעֶזֶר: וַיִּשְׁלַח תֹּעִי אֶת־יוֹרָם בְּנוֹ אֶל־הַמֶּלֶךְ דָּוִד
לִשְׁאֹל־לוֹ לְשָׁלוֹם וּלְבָרְכוֹ עַל אֲשֶׁר נִלְחַם בַּהֲדַדְעֶזֶר
וַיַּכֵּהוּ כִּי־אִישׁ מִלְחֲמוֹת תֹּעִי הָיָה הֲדַדְעֶזֶר וּבְיָדוֹ הָיוּ
11 כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי־זָהָב וּכְלֵי נְחֹשֶׁת: גַּם־אֹתָם הִקְדִּישׁ
הַמֶּלֶךְ דָּוִד לַיהוָה עִם־הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ
12 מִכָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר כִּבֵּשׁ: מֵאֲרָם וּמִמּוֹאָב וּמִבְּנֵי עַמּוֹן
וּמִפְּלִשְׁתִּים

וּמִפְלֹשְׁתִּים וּמֵעֲמֶלֵק וּמִשְׁלַל הֲדַדְעֶזֶר בֶּן־רְחֹב מֶלֶךְ
צוֹבָה׃ וַיַּעַשׂ דָּוִד שֵׁם בְּשׁוּבוֹ מֵהַכּוֹתוֹ אֶת־אֲרָם בְּגֵיא 13
מֶלַח שְׁמוֹנָה עָשָׂר אָלֶף׃ וַיָּשֶׂם בֶּאֱדוֹם נְצִבִים בְּכָל־ 14
אֱדוֹם שָׂם נְצִבִים וַיִּהְיוּ כָל־אֱדוֹם עֲבָדִים לְדָוִד וַיּוֹשַׁע
יְהוָה אֶת־דָּוִד בְּכֹל אֲשֶׁר הָלָךְ׃ וַיִּמְלֹךְ דָּוִד עַל־כָּל־ טו
יִשְׂרָאֵל וַיְהִי דָוִד עֹשֶׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה לְכָל־עַמּוֹ׃
וְיוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה עַל־הַצָּבָא וִיהוֹשָׁפָט בֶּן־אֲחִילוּד 16
מַזְכִּיר׃ וְצָדוֹק בֶּן־אֲחִיטוּב וַאֲחִימֶלֶךְ בֶּן־אֶבְיָתָר כֹּהֲנִים 17
וּשְׂרָיָה סוֹפֵר׃ וּבְנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע וְהַכְּרֵתִי וְהַפְּלֵתִי וּבְנֵי 18
דָוִד כֹּהֲנִים הָיוּ׃

וַיֹּאמֶר דָּוִד הֲכִי־יֶשׁ־עוֹד אֲשֶׁר נוֹתַר לְבֵית שָׁאוּל ט א
וְאֶעֱשֶׂה עִמּוֹ חֶסֶד בַּעֲבוּר יְהוֹנָתָן׃ וּלְבֵית שָׁאוּל עֶבֶד 2
וּשְׁמוֹ צִיבָא וַיִּקְרְאוּ־לוֹ אֶל־דָּוִד וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֵלָיו
הַאַתָּה צִיבָא וַיֹּאמֶר עַבְדֶּךָ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הַאֶפֶס עוֹד 3
אִישׁ לְבֵית שָׁאוּל וְאֶעֱשֶׂה עִמּוֹ חֶסֶד אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר
צִיבָא אֶל־הַמֶּלֶךְ עוֹד בֵּן לִיהוֹנָתָן נְכֵה רַגְלָיִם׃ וַיֹּאמֶר־ 4
לוֹ הַמֶּלֶךְ אֵיפֹה הוּא וַיֹּאמֶר צִיבָא אֶל־הַמֶּלֶךְ הִנֵּה־הוּא
בֵּית מָכִיר בֶּן־עַמִּיאֵל בְּלוֹ דְבָר׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ דָּוִד וַ
וַיִּקָּחֵהוּ מִבֵּית מָכִיר בֶּן־עַמִּיאֵל מִלּוֹ דְבָר׃ וַיָּבֹא 6
מְפִיבֹשֶׁת בֶּן־יְהוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל אֶל־דָּוִד וַיִּפֹּל עַל־פָּנָיו
וַיִּשְׁתָּחוּ וַיֹּאמֶר דָּוִד מְפִיבֹשֶׁת וַיֹּאמֶר הִנֵּה עַבְדֶּךָ׃
וַיֹּאמֶר לוֹ דָוִד אַל־תִּירָא כִּי עָשֹׂה אֶעֱשֶׂה עִמְּךָ חֶסֶד 7
בַּעֲבוּר יְהוֹנָתָן אָבִיךָ וְהֵשֵׁבְתִּי לְךָ אֶת־כָּל־שְׂדֵה שָׁאוּל
אָבִיךָ וְאַתָּה תֹּאכַל לֶחֶם עַל־שֻׁלְחָנִי תָּמִיד׃ וַיִּשְׁתַּחוּ 8
וַיֹּאמֶר מָה עַבְדֶּךָ כִּי פָנִיתָ אֶל־הַכֶּלֶב הַמֵּת אֲשֶׁר
כָּמוֹנִי׃ וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ אֶל־צִיבָא נַעַר שָׁאוּל וַיֹּאמֶר 9
אֵלָיו כֹּל אֲשֶׁר הָיָה לְשָׁאוּל וּלְכָל־בֵּיתוֹ נָתַתִּי לְבֶן־
אֲדֹנֶיךָ׃ וְעָבַדְתָּ לוֹ אֶת־הָאֲדָמָה אַתָּה וּבָנֶיךָ וַעֲבָדֶיךָ׃

והבאת

Præcipuè Edomæos domuit.

Cap. IX. David amicitiæ suæ cum Jonathane memor, & fœderis, quo se obstrinxerat,

Egregium exemplum fidei & pietatis in Mephibosethum ipsius filium edit.

וְהֵבֵאתָ וְהָיָה לִבֶן־אֲדֹנֶיךָ לֶחֶם וְאָכָלוֹ וּמְפִיבֹשֶׁת בֶּן־
אֲדֹנֶיךָ יֹאכַל תָּמִיד לֶחֶם עַל־שֻׁלְחָנִי וּלְצִיבָא חֲמִשָּׁה
11 עָשָׂר בָּנִים וְעֶשְׂרִים עֲבָדִים׃ וַיֹּאמֶר צִיבָא אֶל־הַמֶּלֶךְ
כְּכֹל אֲשֶׁר יְצַוֶּה אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֶת־עַבְדּוֹ כֵּן יַעֲשֶׂה עַבְדֶּךָ
וּמְפִיבֹשֶׁת אֹכֵל עַל־שֻׁלְחָנִי כְּאַחַד מִבְּנֵי הַמֶּלֶךְ׃
12 וְלִמְפִיבֹשֶׁת בֵּן־קָטֹן וּשְׁמוֹ מִיכָא וְכֹל מוֹשַׁב בֵּית־צִיבָא הכ' נצרי
13 עֲבָדִים לִמְפִיבֹשֶׁת׃ וּמְפִיבֹשֶׁת יָשַׁב בִּירוּשָׁלַם כִּי עַל־
שֻׁלְחַן הַמֶּלֶךְ תָּמִיד הוּא אֹכֵל וְהוּא פִּסֵּחַ שְׁתֵּי רַגְלָיו׃

א י Cap. X. *Sub idem tempus, missis ad Ammonitarum Regem legatis,*

וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיָּמָת מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן וַיִּמְלֹךְ
2 חָנוּן בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶעֱשֶׂה־חֶסֶד עִם־חָנוּן
בֶּן־נָחָשׁ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה אָבִיו עִמָּדִי חָסֶד וַיִּשְׁלַח דָּוִד
לְנַחֲמוֹ בְּיַד עֲבָדָיו אֶל־אָבִיו וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי דָוִד אֶרֶץ בְּנֵי
3 עַמּוֹן׃ וַיֹּאמְרוּ שָׂרֵי בְנֵי־עַמּוֹן אֶל־חָנוּן אֲדֹנֵיהֶם הֲמְכַבֵּד
דָּוִד אֶת־אָבִיךָ בְּעֵינֶיךָ כִּי־שָׁלַח לְךָ מְנַחֲמִים הֲלוֹא
בַּעֲבוּר חֲקֹר אֶת־הָעִיר וּלְרַגְלָהּ וּלְהָפְכָהּ שָׁלַח דָּוִד אֶת־
4 עֲבָדָיו אֵלֶיךָ׃ וַיִּקַּח חָנוּן אֶת־עַבְדֵי דָוִד וַיְגַלַּח אֶת־חֲצִי
זְקָנָם וַיִּכְרֹת אֶת־מַדְוֵיהֶם בַּחֲצִי עַד־שְׁתוֹתֵיהֶם וַיְשַׁלְּחֵם׃
ה וַיַּגִּדוּ לְדָוִד וַיִּשְׁלַח לִקְרָאתָם כִּי־הָיוּ הָאֲנָשִׁים נִכְלָמִים
מְאֹד וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ שְׁבוּ בִירֵחוֹ עַד־יְצֻמַּח זְקָנְכֶם
6 וְשַׁבְתֶּם׃ וַיִּרְאוּ בְּנֵי עַמּוֹן כִּי נִבְאַשׁוּ בְדָוִד וַיִּשְׁלְחוּ בְנֵי־
עַמּוֹן וַיִּשְׂכְּרוּ אֶת־אֲרַם בֵּית־רְחוֹב וְאֶת־אֲרַם צוֹבָא
עֶשְׂרִים אֶלֶף רַגְלִי וְאֶת־מֶלֶךְ מַעֲכָה אֶלֶף אִישׁ וְאִישׁ
7 טוֹב שְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף אִישׁ׃ וַיִּשְׁמַע דָּוִד וַיִּשְׁלַח אֶת־ *Iſtam legatorum injuriam bello ulciſcitur.*
8 יוֹאָב וְאֶת כָּל־הַצָּבָא הַגִּבּוֹרִים׃ וַיֵּצְאוּ בְּנֵי עַמּוֹן
וַיַּעַרְכוּ מִלְחָמָה פֶּתַח הַשָּׁעַר וַאֲרַם צוֹבָא וְרְחוֹב וְאִישׁ־
9 טוֹב וּמַעֲכָה לְבַדָּם בַּשָּׂדֶה׃ וַיַּרְא יוֹאָב כִּי־הָיְתָה אֵלָיו
פְּנֵי הַמִּלְחָמָה מִפָּנִים וּמֵאָחוֹר וַיִּבְחַר מִכֹּל בְּחוּרֵי
י בְיִשְׂרָאֵל וַיַּעֲרֹךְ לִקְרַאת אֲרָם׃ וְאֶת־יֶתֶר הָעָם נָתַן בְּיַד ישואל ב'
אבשי

אַבְשַׁי אָחִיו וְיַעַרְכוּ לִקְרַאת בְּנֵי עַמּוֹן׃ וַיֹּאמֶר אִם־תָּחֲזַק 11
אֲרָם מִמֶּנִּי וְהָיִתָה לִי לִישׁוּעָה וְאִם־בְּנֵי עַמּוֹן יֶחֱזְקוּ מִמְּךָ
וְהֹלַכְתִּי לְהוֹשִׁיעֲךָ׃ חֲזַק וְנִתְחַזַּק בְּעַד עַמֵּנוּ וּבְעַד 12
עָרֵי אֱלֹהֵינוּ וַיהוָה יַעֲשֶׂה הַטּוֹב בְּעֵינָיו׃ וַיִּגַּשׁ יוֹאָב 13
וְהָעָם אֲשֶׁר עִמּוֹ לַמִּלְחָמָה בַּאֲרָם וַיָּנֻסוּ מִפָּנָיו׃ וּבְנֵי 14
עַמּוֹן רָאוּ כִּי־נָס אֲרָם וַיָּנֻסוּ מִפְּנֵי אֲבִישַׁי וַיָּבֹאוּ הָעִיר
וַיָּשָׁב יוֹאָב מֵעַל בְּנֵי עַמּוֹן וַיָּבֹא יְרוּשָׁלִָם׃ וַיַּרְא אֲרָם כִּי טו
נִגַּף לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֶּאֱסְפוּ יָחַד׃ וַיְשַׁלַּח הֲדַדְעֶזֶר וַיֹּצֵא 16
אֶת־אֲרָם אֲשֶׁר מֵעֵבֶר הַנָּהָר וַיָּבִאוּ חֵילָם וְשׁוֹבַךְ שַׂר־
צְבָא הֲדַדְעֶזֶר לִפְנֵיהֶם׃ וַיֻּגַּד לְדָוִד וַיֶּאֱסֹף אֶת־כָּל־ 17
יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן וַיָּבֹא חֵלָאְמָה וַיַּעַרְכוּ אֲרָם יחיר א׳
לִקְרַאת דָּוִד וַיִּלָּחֲמוּ עִמּוֹ׃ וַיָּנָס אֲרָם מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל 18
וַיַּהֲרֹג דָּוִד מֵאֲרָם שְׁבַע מֵאוֹת רֶכֶב וְאַרְבָּעִים אֶלֶף
פָּרָשִׁים וְאֶת שׁוֹבַךְ שַׂר־צְבָאוֹ הִכָּה וַיָּמָת שָׁם׃ וַיִּרְאוּ 19
כָּל־הַמְּלָכִים עַבְדֵי הֲדַדְעֶזֶר כִּי נִגָּפוּ לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיְשָׁלִמוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיַּעַבְדוּם וַיִּרְאוּ אֲרָם לְהוֹשִׁיעַ עוֹד
אֶת־בְּנֵי עַמּוֹן׃

יחיר א׳ וַיְהִי לִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה לְעֵת ׀ צֵאת הַמְּלָאכִים וַיְשַׁלַּח וא א Cap. XI.
דָּוִד אֶת־יוֹאָב וְאֶת־עֲבָדָיו עִמּוֹ וְאֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל
וַיַּשְׁחִתוּ אֶת־בְּנֵי עַמּוֹן וַיָּצֻרוּ עַל־רַבָּה וְדָוִד יֹשֵׁב
בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיְהִי ׀ לְעֵת הָעֶרֶב וַיָּקָם דָּוִד מֵעַל מִשְׁכָּבוֹ 2
וַיִּתְהַלֵּךְ עַל־גַּג בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיַּרְא אִשָּׁה רֹחֶצֶת מֵעַל הַגָּג
וְהָאִשָּׁה טוֹבַת מַרְאֶה מְאֹד׃ וַיִּשְׁלַח דָּוִד וַיִּדְרֹשׁ לָאִשָּׁה 3
וַיֹּאמֶר הֲלוֹא־זֹאת בַּת־שֶׁבַע בַּת־אֱלִיעָם אֵשֶׁת אוּרִיָּה
הַחִתִּי׃ וַיִּשְׁלַח דָּוִד מַלְאָכִים וַיִּקָּחֶהָ וַתָּבוֹא אֵלָיו 4
וַיִּשְׁכַּב עִמָּהּ וְהִיא מִתְקַדֶּשֶׁת מִטֻּמְאָתָהּ וַתָּשָׁב אֶל־
בֵּיתָהּ׃ וַתַּהַר הָאִשָּׁה וַתִּשְׁלַח וַתַּגֶּד לְדָוִד וַתֹּאמֶר הָ 5
הָרָה אָנֹכִי׃ וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶל־יוֹאָב שִׁלַּח אֵלַי אֶת־ 6
אוריה

Et duce Joabo feliciter pugnat.

Ammonitas, bellum redintegrantes, iterato prælio superat, & pacem petere cogit.

Cap. XI. Dum Joab summam belli administrat, David domi, secundis rebus, libidine lapsus est. 2 Bath-sebam quandam, miræ pulchritudinis fœminam, quam lavantem ex tecto adium conspexerat, ad se adduci

jubet. 6 Quam cum ex sese concepisse deprehendisset, maritum ipsius

ex castris revocat, ut crimen suum, honesto conjugis nomine, velaret.

7 אוּרִיָּה הַחִתִּי וַיִּשְׁלַח יוֹאָב אֶת־אוּרִיָּה אֶל־דָּוִד׃ וַיָּבֹא
אוּרִיָּה אֵלָיו וַיִּשְׁאַל דָּוִד לִשְׁלוֹם יוֹאָב וְלִשְׁלוֹם הָעָם
8 וְלִשְׁלוֹם הַמִּלְחָמָה׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד לְאוּרִיָּה רֵד לְבֵיתְךָ וְרָחַץ
רַגְלֶיךָ וַיֵּצֵא אוּרִיָּה מִבֵּית הַמֶּלֶךְ וַתֵּצֵא אַחֲרָיו מַשְׂאֵת
9 הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּשְׁכַּב אוּרִיָּה פֶּתַח בֵּית הַמֶּלֶךְ אֶת כָּל־עַבְדֵי
10 אֲדֹנָיו וְלֹא יָרַד אֶל־בֵּיתוֹ׃ וַיַּגִּדוּ לְדָוִד לֵאמֹר לֹא־יָרַד
אוּרִיָּה אֶל־בֵּיתוֹ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אוּרִיָּה הֲלוֹא מִדֶּרֶךְ
11 אַתָּה בָּא מַדּוּעַ לֹא־יָרַדְתָּ אֶל־בֵּיתֶךָ׃ וַיֹּאמֶר אוּרִיָּה
אֶל־דָּוִד הָאָרוֹן וְיִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה יֹשְׁבִים בַּסֻּכּוֹת וַאדֹנִי
יוֹאָב וַעַבְדֵי אֲדֹנִי עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה חֹנִים וַאֲנִי אָבוֹא אֶל־
בֵּיתִי לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׁכַּב עִם־אִשְׁתִּי חַיֶּךָ וְחֵי נַפְשֶׁךָ
12 אִם־אֶעֱשֶׂה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אוּרִיָּה
שֶׁב בָּזֶה גַּם־הַיּוֹם וּמָחָר אֲשַׁלְּחֶךָּ וַיֵּשֶׁב אוּרִיָּה
13 בִּירוּשָׁלַם בַּיּוֹם הַהוּא וּמִמָּחֳרָת׃ וַיִּקְרָא־לוֹ דָּוִד וַיֹּאכַל
לְפָנָיו וַיֵּשְׁתְּ וַיְשַׁכְּרֵהוּ וַיֵּצֵא בָּעֶרֶב לִשְׁכַּב בְּמִשְׁכָּבוֹ עִם־

Hisce verò frustra tentatis, Uriam iniquo pugnæ loco objectum hostibus interficiendum curat, & adulterium homicidio cumulat.

14 עַבְדֵי אֲדֹנָיו וְאֶל־בֵּיתוֹ לֹא יָרָד׃ וַיְהִי בַבֹּקֶר וַיִּכְתֹּב דָּוִד
15 סֵפֶר אֶל־יוֹאָב וַיִּשְׁלַח בְּיַד אוּרִיָּה׃ וַיִּכְתֹּב בַּסֵּפֶר לֵאמֹר
הָבוּ אֶת־אוּרִיָּה אֶל־מוּל פְּנֵי הַמִּלְחָמָה הַחֲזָקָה וְשַׁבְתֶּם
16 מֵאַחֲרָיו וְנִכָּה וָמֵת׃ וַיְהִי בְּשָׁמֹר יוֹאָב אֶל־הָעִיר וַיִּתֵּן
אֶת־אוּרִיָּה אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יָדַע כִּי אַנְשֵׁי־חַיִל שָׁם׃
17 וַיֵּצְאוּ אַנְשֵׁי הָעִיר וַיִּלָּחֲמוּ אֶת־יוֹאָב וַיִּפֹּל מִן־הָעָם
18 מֵעַבְדֵי דָוִד וַיָּמָת גַּם אוּרִיָּה הַחִתִּי׃ וַיִּשְׁלַח יוֹאָב וַיַּגֶּד
19 לְדָוִד אֵת כָּל־דִּבְרֵי הַמִּלְחָמָה׃ וַיְצַו אֶת־הַמַּלְאָךְ
לֵאמֹר כְּכַלּוֹתְךָ אֶת כָּל־דִּבְרֵי הַמִּלְחָמָה לְדַבֵּר אֶל־
כ הַמֶּלֶךְ׃ וְהָיָה אִם־תַּעֲלֶה חֲמַת הַמֶּלֶךְ וְאָמַר לְךָ מַדּוּעַ
נִגַּשְׁתֶּם אֶל־הָעִיר לְהִלָּחֵם הֲלוֹא יְדַעְתֶּם אֵת אֲשֶׁר יָרוּ
21 מֵעַל הַחוֹמָה׃ מִי הִכָּה אֶת־אֲבִימֶלֶךְ בֶּן־יְרֻבֶּשֶׁת
הֲלוֹא אִשָּׁה הִשְׁלִיכָה עָלָיו פֶּלַח רֶכֶב מֵעַל הַחוֹמָה
וַיָּמָת

וַיָּמָת בְּתֵבֵץ לָמָּה נִגַּשְׁתָּ עַד־הַחוֹמָה וְאָמַרְתָּ גַּם
עַבְדְּךָ אוּרִיָּה הַחִתִּי מֵת: וַיֵּלֶךְ הַמַּלְאָךְ וַיָּבֹא וַיַּגֶּד לְדָוִד 22
אֵת כָּל־אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ יוֹאָב: וַיֹּאמֶר הַמַּלְאָךְ אֶל־דָּוִד 23
כִּי־גָבְרוּ עָלֵינוּ הָאֲנָשִׁים וַיֵּצְאוּ אֵלֵינוּ הַשָּׂדֶה וַנְּהִי
עֲלֵיהֶם עַד־פֶּתַח הַשָּׁעַר: וַיֹּרוּ הַמּוֹרִאִים אֶל־עֲבָדֶיךָ 24 פזיז א' יחיד א'
מֵעַל הַחוֹמָה וַיָּמׇתוּ מֵעַבְדֵי הַמֶּלֶךְ וְגַם עַבְדְּךָ אוּרִיָּה
הַחִתִּי מֵת: וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־הַמַּלְאָךְ כֹּה תֹאמַר אֶל־כה
יוֹאָב אַל־יֵרַע בְּעֵינֶיךָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה כִּי־כָזֶה וְכָזֶה
תֹּאכַל הֶחָרֶב הַחֲזֵק מִלְחַמְתְּךָ אֶל־הָעִיר וְהָרְסָהּ
וְחַזְּקֵהוּ: וַתִּשְׁמַע אֵשֶׁת אוּרִיָּה כִּי־מֵת אוּרִיָּה אִישָׁהּ 26
וַתִּסְפֹּד עַל־בַּעְלָהּ: וַיַּעֲבֹר הָאֵבֶל וַיִּשְׁלַח דָּוִד וַיַּאַסְפָהּ 27 *Bath-sebam autem in uxorem ducit. Cap. XII.*
אֶל־בֵּיתוֹ וַתְּהִי־לוֹ לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ בֵּן וַיֵּרַע הַדָּבָר
אֲשֶׁר עָשָׂה דָּוִד בְּעֵינֵי יְהוָה: וַיִּשְׁלַח יְהוָה יב א
אֶת־נָתָן אֶל־דָּוִד וַיָּבֹא אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁנֵי אֲנָשִׁים הָיוּ *Sed per Nathanem Prophetam graviter increpitus,*
בְּעִיר אַחַת אֶחָד עָשִׁיר וְאֶחָד רָאשׁ: לָעָשִׁיר הָיָה צֹאן 2 יחיד א'
וּבָקָר הַרְבֵּה מְאֹד: וְלָרָשׁ אֵין־כֹּל כִּי אִם־כִּבְשָׂה אַחַת 3
קְטַנָּה אֲשֶׁר קָנָה וַיְחַיֶּהָ וַתִּגְדַּל עִמּוֹ וְעִם־בָּנָיו יַחְדָּו
מִפִּתּוֹ תֹּאכַל וּמִכֹּסוֹ תִּשְׁתֶּה וּבְחֵיקוֹ תִּשְׁכָּב וַתְּהִי־לוֹ קמץ בו"ק
כְּבַת: וַיָּבֹא הֵלֶךְ לְאִישׁ הֶעָשִׁיר וַיַּחְמֹל לָקַחַת מִצֹּאנוֹ 4
וּמִבְּקָרוֹ לַעֲשׂוֹת לְאֹרַח הַבָּא לוֹ וַיִּקַּח אֶת־כִּבְשַׂת
הָאִישׁ הָרָשׁ וַיַּעֲשֶׂהָ לָאִישׁ הַבָּא אֵלָיו: וַיִּחַר־אַף דָּוִד ה יחיד א'
בָּאִישׁ מְאֹד וַיֹּאמֶר אֶל־נָתָן חַי־יְהוָה כִּי בֶן־מָוֶת הָאִישׁ
הָעֹשֶׂה זֹּאת: וְאֶת־הַכִּבְשָׂה יְשַׁלֵּם אַרְבַּעְתָּיִם עֵקֶב אֲשֶׁר 6
עָשָׂה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְעַל אֲשֶׁר לֹא חָמָל:
וַיֹּאמֶר נָתָן אֶל־דָּוִד אַתָּה הָאִישׁ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי 7
יִשְׂרָאֵל אָנֹכִי מְשַׁחְתִּיךָ לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל וְאָנֹכִי
הִצַּלְתִּיךָ מִיַּד שָׁאוּל: וָאֶתְּנָה לְךָ אֶת־בֵּית אֲדֹנֶיךָ וְאֶת־ 8
נְשֵׁי אֲדֹנֶיךָ בְּחֵיקֶךָ וָאֶתְּנָה לְךָ אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה
וְאִם

9 וְאִם מְעָט וְאוֹסִפָה לְךָ כָּהֲנָה וְכָהֲנָה : מַדּוּעַ בָּזִיתָ קמץ בז"ק
נעיניו ק' אֶת דְּבַר יְהוָה לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינָו אֵת אוּרִיָּה הַחִתִּי
הִכִּיתָ בַחֶרֶב וְאֶת אִשְׁתּוֹ לָקַחְתָּ לְךָ לְאִשָּׁה וְאֹתוֹ
10 הָרַגְתָּ בְּחֶרֶב בְּנֵי עַמּוֹן : וְעַתָּה לֹא תָסוּר חֶרֶב מִבֵּיתְךָ
עַד עוֹלָם עֵקֶב כִּי בְזִתָנִי וַתִּקַּח אֶת אֵשֶׁת אוּרִיָּה הַחִתִּי
11 לִהְיוֹת לְךָ לְאִשָּׁה : כֹּה אָמַר יְהוָה
הִנְנִי מֵקִים עָלֶיךָ רָעָה מִבֵּיתֶךָ וְלָקַחְתִּי אֶת נָשֶׁיךָ לְעֵינֶיךָ
12 וְנָתַתִּי לְרֵעֶךָ וְשָׁכַב עִם נְשֵׁיכָה לְעֵינֵי הַשֶּׁמֶשׁ הַזֹּאת : כִּי
אַתָּה עָשִׂיתָ בַסָּתֶר וַאֲנִי אֶעֱשֶׂה אֶת הַדָּבָר הַזֶּה נֶגֶד
13 כָּל יִשְׂרָאֵל וְנֶגֶד הַשָּׁמֶשׁ : וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל
Agnovit culpam, lacrymisque delevit. פסקא נָתָן חָטָאתִי לַיהוָה ס וַיֹּאמֶר נָתָן אֶל דָּוִד כאמצע
פסוק 14 גַּם יְהוָה הֶעֱבִיר חַטָּאתְךָ לֹא תָמוּת : אֶפֶס כִּי נָאֵץ
נִאַצְתָּ אֶת אֹיְבֵי יְהוָה בַּדָּבָר הַזֶּה גַּם הַבֵּן הַיִלּוֹד לְךָ
טו מוֹת יָמוּת : וַיֵּלֶךְ נָתָן אֶל בֵּיתוֹ וַיִּגֹּף יְהוָה אֶת הַיָּלֶד
Non tamen castigationem Domini effugit: nam filium, ex illo concubitu editum, paucos post dies amisit. הנ' 16 אֲשֶׁר יָלְדָה אֵשֶׁת אוּרִיָּה לְדָוִד וַיֶּאֱנָשׁ : וַיְבַקֵּשׁ דָּוִד בפתח
אֶת הָאֱלֹהִים בְּעַד הַנָּעַר וַיָּצָם דָּוִד צוֹם וּבָא וְלָן וְשָׁכַב
17 אַרְצָה : וַיָּקֻמוּ זִקְנֵי בֵיתוֹ עָלָיו לְהָקִימוֹ מִן הָאָרֶץ וְלֹא
18 אָבָה וְלֹא בָרָה אִתָּם לָחֶם : וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיָּמָת
הַיָּלֶד וַיִּרְאוּ עַבְדֵי דָוִד לְהַגִּיד לוֹ כִּי מֵת הַיֶּלֶד כִּי אָמְרוּ
הִנֵּה בִּהְיוֹת הַיֶּלֶד חַי דִּבַּרְנוּ אֵלָיו וְלֹא שָׁמַע בְּקוֹלֵנוּ
19 וְאֵיךְ נֹאמַר אֵלָיו מֵת הַיֶּלֶד וְעָשָׂה רָעָה : וַיַּרְא דָּוִד כִּי
עֲבָדָיו מִתְלַחֲשִׁים וַיָּבֶן דָּוִד כִּי מֵת הַיֶּלֶד וַיֹּאמֶר דָּוִד
Quem casum David fortiter fert: & cum prius Dominum fletu, jejunio, precibusque fatigasset; mox כ אֶל עֲבָדָיו הֲמֵת הַיֶּלֶד וַיֹּאמְרוּ מֵת : וַיָּקָם דָּוִד מֵהָאָרֶץ
שמלתיו קרי וַיִּרְחַץ וַיָּסֶךְ וַיְחַלֵּף שִׂמְלֹתָיו וַיָּבֹא בֵּית יְהוָה וַיִּשְׁתָּחוּ
21 וַיָּבֹא אֶל בֵּיתוֹ וַיִּשְׁאַל וַיָּשִׂימוּ לוֹ לֶחֶם וַיֹּאכַל : וַיֹּאמְרוּ
עֲבָדָיו אֵלָיו מָה הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָ בַּעֲבוּר הַיֶּלֶד
חַי צַמְתָּ וַתִּבְךְ וְכַאֲשֶׁר מֵת הַיֶּלֶד קַמְתָּ וַתֹּאכַל לָחֶם :
22 וַיֹּאמֶר בְּעוֹד הַיֶּלֶד חַי צַמְתִּי וָאֶבְכֶּה כִּי אָמַרְתִּי מִי יוֹדֵעַ

יחנני

audità infantis morte, voluntati ipsius acquiescit.

יְחָנֵּנִי יְהוָה וְחַי הַיָּלֶד׃ וְעַתָּה יָמֵת לָמָּה זֶּה אֲנִי צָם 23 וחנני קרי
הַאוּכַל לַהֲשִׁיבוֹ עוֹד אֲנִי הֹלֵךְ אֵלָיו וְהוּא לֹא־יָשׁוּב
אֵלָי׃ וַיְנַחֵם דָּוִד אֶת־בַּת־שֶׁבַע אִשְׁתּוֹ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַיִּשְׁכַּב 24

24 Nascitur Salomo.

עִמָּהּ וַתֵּלֶד בֵּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שְׁלֹמֹה וַיהוָה אֲהֵבוֹ׃ ויקרא קרי
וַיִּשְׁלַח בְּיַד נָתָן הַנָּבִיא וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ יְדִידְיָה בַּעֲבוּר כה
יְהוָה׃

Rabba expugnatur.

וַיִּלָּחֶם יוֹאָב בְּרַבַּת בְּנֵי עַמּוֹן וַיִּלְכֹּד אֶת־עִיר הַמְּלוּכָה׃ 26
וַיִּשְׁלַח יוֹאָב מַלְאָכִים אֶל־דָּוִד וַיֹּאמֶר נִלְחַמְתִּי בְרַבָּה 27
גַּם־לָכַדְתִּי אֶת־עִיר הַמָּיִם׃ וְעַתָּה אֱסֹף אֶת־יֶתֶר הָעָם 28
וְחֲנֵה עַל־הָעִיר וְלָכְדָהּ פֶּן־אֶלְכֹּד אֲנִי אֶת־הָעִיר וְנִקְרָא
שְׁמִי עָלֶיהָ׃ וַיֶּאֱסֹף דָּוִד אֶת־כָּל־הָעָם וַיֵּלֶךְ רַבָּתָה 9
וַיִּלָּחֶם בָּהּ וַיִּלְכְּדָהּ׃ וַיִּקַּח אֶת־עֲטֶרֶת־מַלְכָּם מֵעַל ל
רֹאשׁוֹ וּמִשְׁקָלָהּ כִּכַּר זָהָב וְאֶבֶן יְקָרָה וַתְּהִי עַל־רֹאשׁ

Et in victos graviter animadvertitur.

דָּוִד וְשָׁלָל הָעִיר הוֹצִיא הַרְבֵּה מְאֹד׃ וְאֶת־הָעָם אֲשֶׁר 31
בָּהּ הוֹצִיא וַיָּשֶׂם בַּמְּגֵרָה וּבְחָרְצֵי הַבַּרְזֶל וּבְמַגְזֵרוֹת
הַבַּרְזֶל וְהֶעֱבִיר אוֹתָם בַּמַּלְבֵּן וְכֵן יַעֲשֶׂה לְכָל עָרֵי במלבן ק׳
בְנֵי־עַמּוֹן וַיָּשָׁב דָּוִד וְכָל־הָעָם יְרוּשָׁלִָם׃

Cap. XIII. Domesticæ Davidis calamitates. Ammon amore sororis Thamar languens, in signem dolum instruit, ut eâ potiatur.

יג א וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וּלְאַבְשָׁלוֹם בֶּן־דָּוִד אֲחוֹת יָפָה וּשְׁמָהּ
תָּמָר וַיֶּאֱהָבֶהָ אַמְנוֹן בֶּן־דָּוִד׃ וַיֵּצֶר לְאַמְנוֹן לְהִתְחַלּוֹת 2
בַּעֲבוּר תָּמָר אֲחֹתוֹ כִּי בְתוּלָה הִיא וַיִּפָּלֵא בְעֵינֵי אַמְנוֹן
לַעֲשׂוֹת לָהּ מְאוּמָה׃ וּלְאַמְנוֹן רֵעַ וּשְׁמוֹ יוֹנָדָב 3
בֶּן־שִׁמְעָה אֲחִי דָוִד וְיוֹנָדָב אִישׁ חָכָם מְאֹד׃ וַיֹּאמֶר לוֹ 4
מַדּוּעַ אַתָּה כָּכָה דַּל בֶּן־הַמֶּלֶךְ בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר הֲלוֹא
תַּגִּיד לִי וַיֹּאמֶר לוֹ אַמְנוֹן אֶת־תָּמָר אֲחוֹת אַבְשָׁלוֹם אָחִי
אֲנִי אֹהֵב׃ וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוֹנָדָב שְׁכַב עַל־מִשְׁכָּבְךָ וְהִתְחָל ה
וּבָא אָבִיךָ לִרְאוֹתֶךָ וְאָמַרְתָּ אֵלָיו תָּבֹא נָא תָּמָר אֲחוֹתִי
וְתַבְרֵנִי לֶחֶם וְעָשְׂתָה לְעֵינַי אֶת־הַבְּרִירָה לְמַעַן אֲשֶׁר
אֶרְאֶה וְאָכַלְתִּי מִיָּדָהּ׃ וַיִּשְׁכַּב אַמְנוֹן וַיִּתְחָל וַיָּבֹא 6
המלך

הַמֶּלֶךְ לִרְאוֹתוֹ וַיֹּאמֶר אַמְנוֹן אֶל־הַמֶּלֶךְ תָּבוֹא־נָא
תָּמָר אֲחוֹתִי וּתְלַבֶּב לְעֵינַי שְׁתֵּי לְבִבוֹת וְאֶבְרֶה מִידָהּ׃
7 וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶל־תָּמָר הַבַּיְתָה לֵאמֹר לְכִי נָא בֵּית אַמְנוֹן
8 אָחִיךְ וַעֲשִׂי־לוֹ הַבְּרִיָּה׃ וַתֵּלֶךְ תָּמָר בֵּית אַמְנוֹן אָחִיהָ
יחיו ו׳ וְהוּא שֹׁכֵב וַתִּקַּח אֶת־הַבָּצֵק וַתָּלָשׁ וַתְּלַבֵּב לְעֵינָיו
9 וַתְּבַשֵּׁל אֶת־הַלְּבִבוֹת׃ וַתִּקַּח אֶת־הַמַּשְׂרֵת וַתִּצֹק
לְפָנָיו וַיְמָאֵן לֶאֱכוֹל וַיֹּאמֶר אַמְנוֹן הוֹצִיאוּ כָל־אִישׁ מֵעָלָי
י וַיֵּצְאוּ כָל־אִישׁ מֵעָלָיו׃ וַיֹּאמֶר אַמְנוֹן אֶל־תָּמָר הָבִיאִי
הַבְּרִיָּה הַחֶדֶר וְאֶבְרֶה מִיָּדֵךְ וַתִּקַּח תָּמָר אֶת־הַלְּבִבוֹת
Invitam comprimit. 11 אֲשֶׁר עָשְׂתָה וַתָּבֵא לְאַמְנוֹן אָחִיהָ הַחֶדֶרָה׃ וַתַּגֶּשׁ
אֵלָיו לֶאֱכֹל וַיַּחֲזֵק־בָּהּ וַיֹּאמֶר לָהּ בּוֹאִי שִׁכְבִי עִמִּי
12 אֲחוֹתִי׃ וַתֹּאמֶר לוֹ אַל־אָחִי אַל־תְּעַנֵּנִי כִּי לֹא־יֵעָשֶׂה
13 כֵּן בְּיִשְׂרָאֵל אַל־תַּעֲשֶׂה אֶת־הַנְּבָלָה הַזֹּאת׃ וְאֲנִי
אָנָה אוֹלִיךְ אֶת־חֶרְפָּתִי וְאַתָּה תִּהְיֶה כְּאַחַד הַנְּבָלִים
בְּיִשְׂרָאֵל וְעַתָּה דַּבֶּר־נָא אֶל־הַמֶּלֶךְ כִּי לֹא יִמְנָעֵנִי
14 מִמֶּךָּ׃ וְלֹא אָבָה לִשְׁמֹעַ בְּקוֹלָהּ וַיֶּחֱזַק מִמֶּנָּה וַיְעַנֶּהָ
Mox, amore in odium verso, eandem turpiter expellit. טו וַיִּשְׁכַּב אֹתָהּ׃ וַיִּשְׂנָאֶהָ אַמְנוֹן שִׂנְאָה גְדוֹלָה מְאֹד כִּי
גְדוֹלָה הַשִּׂנְאָה אֲשֶׁר שְׂנֵאָהּ מֵאַהֲבָה אֲשֶׁר אֲהֵבָהּ
16 וַיֹּאמֶר לָהּ אַמְנוֹן קוּמִי לֵכִי׃ וַתֹּאמֶר לוֹ אַל־אוֹדֹת
הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת מֵאַחֶרֶת אֲשֶׁר־עָשִׂית עִמִּי
17 לְשַׁלְּחֵנִי וְלֹא אָבָה לִשְׁמֹעַ לָהּ׃ וַיִּקְרָא אֶת־נַעֲרוֹ
מְשָׁרְתוֹ וַיֹּאמֶר שִׁלְחוּ־נָא אֶת־זֹאת מֵעָלַי הַחוּצָה וּנְעֹל
18 הַדֶּלֶת אַחֲרֶיהָ׃ וְעָלֶיהָ כְּתֹנֶת פַּסִּים כִּי כֵן תִּלְבַּשְׁנָה
בְּנוֹת הַמֶּלֶךְ הַבְּתוּלֹת מְעִילִים וַיֹּצֵא אוֹתָהּ מְשָׁרְתוֹ
Ea lugens ad Absalomum fratrem sese recipit. 19 הַחוּצָה וְנָעַל הַדֶּלֶת אַחֲרֶיהָ׃ וַתִּקַּח תָּמָר אֵפֶר עַל־
רֹאשָׁהּ וּכְתֹנֶת הַפַּסִּים אֲשֶׁר עָלֶיהָ קָרָעָה וַתָּשֶׂם יָדָהּ
ב עַל־רֹאשָׁהּ וַתֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְזָעָקָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אַבְשָׁלוֹם
אָחִיהָ הַאֲמִינוֹן אָחִיךְ הָיָה עִמָּךְ וְעַתָּה אֲחוֹתִי הַחֲרִישִׁי

אָחִיךָ הוּא אַל־תָּשִׂיתִי אֶת־לִבֵּךְ לַדָּבָר הַזֶּה וְתִשְׁכַּב
תָּמָר וְשַׁמְמָה בֵּית אַבְשָׁלוֹם אָחִיהָ׃ וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד שָׁמַע 21
אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּחַר לוֹ מְאֹד׃ וְלֹא דִבֶּר 22
אַבְשָׁלוֹם עִם־אַמְנוֹן לְמֵרָע וְעַד־טוֹב כִּי־שָׂנֵא אַבְשָׁלוֹם
אֶת־אַמְנוֹן עַל־דְּבַר אֲשֶׁר עִנָּה אֶת תָּמָר אֲחֹתוֹ׃
וַיְהִי לִשְׁנָתַיִם יָמִים וַיִּהְיוּ גֹזְזִים לְאַבְשָׁלוֹם 23
בְּבַעַל חָצוֹר אֲשֶׁר עִם־אֶפְרָיִם וַיִּקְרָא אַבְשָׁלוֹם לְכָל־
בְּנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיָּבֹא אַבְשָׁלוֹם אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הִנֵּה 24
נָא גֹזְזִים לְעַבְדֶּךָ יֵלֶךְ־נָא הַמֶּלֶךְ וְעַבְדָיו עִם־עַבְדֶּךָ׃
וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־אַבְשָׁלוֹם אַל־בְּנִי אַל־נָא נֵלֶךְ כֻּלָּנוּ כֹה
וְלֹא נִכְבַּד עָלֶיךָ וַיִּפְרָץ־בּוֹ וְלֹא־אָבָה לָלֶכֶת וַיְבָרְכֵהוּ׃
וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם וְלֹא יֵלֶךְ־נָא אִתָּנוּ אַמְנוֹן אָחִי וַיֹּאמֶר 26
לוֹ הַמֶּלֶךְ לָמָּה יֵלֶךְ עִמָּךְ׃ וַיִּפְרָץ־בּוֹ אַבְשָׁלוֹם וַיְשַׁלַּח 27
אִתּוֹ אֶת־אַמְנוֹן וְאֵת כָּל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיְצַו אַבְשָׁלוֹם 28
אֶת־נְעָרָיו לֵאמֹר רְאוּ־נָא כְּטוֹב לֵב־אַמְנוֹן בַּיָּיִן וְאָמַרְתִּי
אֲלֵיכֶם הַכּוּ אֶת־אַמְנוֹן וְהֲמִתֶּם אֹתוֹ אַל־תִּירָאוּ הֲלוֹא
כִי אָנֹכִי צִוִּיתִי אֶתְכֶם חִזְקוּ וִהְיוּ לִבְנֵי־חָיִל׃ וַיַּעֲשׂוּ נַעֲרֵי 29
אַבְשָׁלוֹם לְאַמְנוֹן כַּאֲשֶׁר צִוָּה אַבְשָׁלוֹם וַיָּקוּמוּ כָּל־בְּנֵי
הַמֶּלֶךְ וַיִּרְכְּבוּ אִישׁ עַל־פִּרְדּוֹ וַיָּנֻסוּ׃ וַיְהִי הֵמָּה ל
בַּדֶּרֶךְ וְהַשְּׁמוּעָה בָּאָה אֶל־דָּוִד לֵאמֹר הִכָּה אַבְשָׁלוֹם
אֶת־כָּל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְלֹא־נוֹתַר מֵהֶם אֶחָד׃ וַיָּקָם הַמֶּלֶךְ 31
וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו וַיִּשְׁכַּב אָרְצָה וְכָל־עֲבָדָיו נִצָּבִים קְרֻעֵי
בְגָדִים׃ וַיַּעַן יְהוֹנָדָב בֶּן־שִׁמְעָה אֲחִי דָוִד וַיֹּאמֶר אַל־ 32
יֹאמַר אֲדֹנִי אֶת כָּל־הַנְּעָרִים בְּנֵי הַמֶּלֶךְ הֻמָּתוּ כִּי
אַמְנוֹן לְבַדּוֹ מֵת כִּי־עַל־פִּי אַבְשָׁלוֹם הָיְתָה שׂוּמָה מִיּוֹם שומה קרי
עַנֹּתוֹ אֶת תָּמָר אֲחֹתוֹ׃ וְעַתָּה אַל־יָשֵׂם אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ 33
אֶל־לִבּוֹ דָּבָר לֵאמֹר כָּל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ מֵתוּ כִּי אִם אַמְנוֹן כתיב ולא קרי
לְבַדּוֹ מֵת׃ וַיִּבְרַח אַבְשָׁלוֹם וַיִּשָּׂא הַנַּעַר הַצֹּפֶה אֶת־ 34
עינו

Qui conceptum in Amnonem odium cùm toto biennio celasset, tandem fratrem in convivio occidendum curat.

עינו קרי עֵינָו וַיַּרְא וְהִנֵּה עַם־רַב הֹלְכִים מִדֶּרֶךְ אַחֲרָיו מִצַּד
לה הָהָר: וַיֹּאמֶר יוֹנָדָב אֶל־הַמֶּלֶךְ הִנֵּה בְנֵי־הַמֶּלֶךְ בָּאוּ
36 כִּדְבַר עַבְדְּךָ כֵּן הָיָה: וַיְהִי כְּכַלֹּתוֹ לְדַבֵּר וְהִנֵּה בְנֵי־
הַמֶּלֶךְ בָּאוּ וַיִּשְׂאוּ קוֹלָם וַיִּבְכּוּ וְגַם־הַמֶּלֶךְ וְכָל־עֲבָדָיו
37 בָּכוּ בְכִי גָדוֹל מְאֹד: וְאַבְשָׁלוֹם בָּרַח וַיֵּלֶךְ אֶל־תַּלְמַי
עמיהוד קי בֶּן־עַמִּיחוּר מֶלֶךְ גְּשׁוּר וַיִּתְאַבֵּל עַל־בְּנוֹ כָּל־הַיָּמִים:
38 39 וְאַבְשָׁלוֹם בָּרַח וַיֵּלֶךְ גְּשׁוּר וַיְהִי־שָׁם שָׁלֹשׁ שָׁנִים: וַתִּכַל
דָּוִד הַמֶּלֶךְ לָצֵאת אֶל־אַבְשָׁלוֹם כִּי־נִחַם עַל־אַמְנוֹן כִּי־
א יד מֵת: וַיֵּדַע יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה כִּי־לֵב הַמֶּלֶךְ
2 עַל־אַבְשָׁלוֹם: וַיִּשְׁלַח יוֹאָב תְּקוֹעָה וַיִּקַּח מִשָּׁם אִשָּׁה
חֲכָמָה וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ הִתְאַבְּלִי־נָא וְלִבְשִׁי־נָא בִגְדֵי־אֵבֶל
וְאַל־תָּסוּכִי שֶׁמֶן וְהָיִית כְּאִשָּׁה זָה יָמִים רַבִּים מִתְאַבֶּלֶת
3 עַל־מֵת: וּבָאת אֶל־הַמֶּלֶךְ וְדִבַּרְתְּ אֵלָיו כַּדָּבָר הַזֶּה וַיָּשֶׂם
4 יוֹאָב אֶת־הַדְּבָרִים בְּפִיהָ: וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הַתְּקוֹעִית אֶל־
הַמֶּלֶךְ וַתִּפֹּל עַל־אַפֶּיהָ אַרְצָה וַתִּשְׁתַּחוּ וַתֹּאמֶר הוֹשִׁיעָה
ה הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר־לָהּ הַמֶּלֶךְ מַה־לָּךְ וַתֹּאמֶר
6 אֲבָל אִשָּׁה־אַלְמָנָה אָנֹכִי וַיָּמָת אִישִׁי: וְלִשְׁפְחָתְךָ שְׁנֵי
בָנִים וַיִּנָּצוּ שְׁנֵיהֶם בַּשָּׂדֶה וְאֵין מַצִּיל בֵּינֵיהֶם וַיַּכֵּהוּ
7 הָאֶחָד אֶת־הָאַחֵר וַיְמִתֵהוּ: וְהִנֵּה קָמָה כָל־
קשיעבו'ף הַמִּשְׁפָּחָה עַל־שִׁפְחָתֶךָ וַיֹּאמְרוּ תְּנִי אֶת־מַכֵּה אָחִיו
וְנָמִתָהוּ בְּנֶפֶשׁ אָחִיו אֲשֶׁר הָרָג וְנַשְׁמִידָה גַּם אֶת־הַיּוֹרֵשׁ
שים קרי וְכִבּוּ אֶת־גַּחַלְתִּי אֲשֶׁר נִשְׁאָרָה לְבִלְתִּי שׂוֹם־לְאִישִׁי
8 שֵׁם וּשְׁאֵרִית עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה: וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ אֶל־הָאִשָּׁה לְכִי לְבֵיתֵךְ וַאֲנִי אֲצַוֶּה עָלַיִךְ:
9 וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הַתְּקוֹעִית אֶל־הַמֶּלֶךְ עָלַי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ
הֶעָוֹן וְעַל־בֵּית אָבִי וְהַמֶּלֶךְ וְכִסְאוֹ נָקִי:
וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הַמְדַבֵּר אֵלַיִךְ וַהֲבֵאתִיו
11 אֵלַיִו וְלֹא־יֹסִיף עוֹד לָגַעַת בָּךְ: וַתֹּאמֶר יִזְכָּר־נָא הַמֶּלֶךְ

Ipse apud Geſuritarum regem exulat.

Cap. XIV. Joab animadvertens Regis animum tandem commitigatum, & deſiderio Abſalomis filii teneri, eum in parentis gratiam omni opera reducere ſtatuit.

4 Submiſſâ quâdam ad Regem muliere, ad negotium iſtud conficiendum, pulchram ſcenam inſtruit.

אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מֵהַרְבּוֹת גֹּאֵל הַדָּם לְשַׁחֵת וְלֹא מהדכת ל
יַשְׁמִידוּ אֶת־בְּנִי וַיֹּאמַר חַי־יְהוָה אִם־יִפֹּל מִשַּׂעֲרַת בְּנֵךְ
אַרְצָה׃ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה תְּדַבֶּר־נָא שִׁפְחָתְךָ אֶל־ 12
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ דָּבָר וַיֹּאמֶר דַּבֵּרִי׃ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה וְלָמָּה 13
חָשַׁבְתָּה כְזֹאת עַל־עַם אֱלֹהִים וּמִדַּבֵּר הַמֶּלֶךְ הַדָּבָר
הַזֶּה כְּאָשֵׁם לְבִלְתִּי הָשִׁיב הַמֶּלֶךְ אֶת־נִדָּחוֹ׃ כִּי־מוֹת 14
נָמוּת וְכַמַּיִם הַנִּגָּרִים אַרְצָה אֲשֶׁר לֹא יֵאָסְפוּ וְלֹא יִשָּׂא
אֱלֹהִים נֶפֶשׁ וְחָשַׁב מַחֲשָׁבוֹת לְבִלְתִּי יִדַּח מִמֶּנּוּ נִדָּח׃
וְעַתָּה אֲשֶׁר־בָּאתִי לְדַבֵּר אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲדֹנִי אֶת־הַדָּבָר טו
הַזֶּה כִּי־יְרָאֻנִי הָעָם וַתֹּאמֶר שִׁפְחָתְךָ אֲדַבְּרָה־נָּא אֶל־
הַמֶּלֶךְ אוּלַי יַעֲשֶׂה הַמֶּלֶךְ אֶת־דְּבַר אֲמָתוֹ׃ כִּי יִשְׁמַע 16
הַמֶּלֶךְ לְהַצִּיל אֶת־אֲמָתוֹ מִכַּף הָאִישׁ לְהַשְׁמִיד אֹתִי
וְאֶת־בְּנִי יַחַד מִנַּחֲלַת אֱלֹהִים׃ וַתֹּאמֶר שִׁפְחָתְךָ יְהִי־ 17
נָא דְבַר־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ לְמְנוּחָה כִּי כְּמַלְאַךְ הָאֱלֹהִים כֵּן
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב וְהָרָע וַיהוָה אֱלֹהֶיךָ יְהִי עִמָּךְ׃
וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר אֶל־הָאִשָּׁה אַל־נָא 18
תְכַחֲדִי מִמֶּנִּי דָּבָר אֲשֶׁר אֲנֹכִי שֹׁאֵל אֹתָךְ וַתֹּאמֶר
הָאִשָּׁה יְדַבֶּר־נָא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הֲיַד יוֹאָב 19
אִתָּךְ בְּכָל־זֹאת וַתַּעַן הָאִשָּׁה וַתֹּאמֶר חַי נַפְשְׁךָ אֲדֹנִי
הַמֶּלֶךְ אִם־אִישׁ לְהַמִּין וּלְהַשְׂמִיל מִכֹּל אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֲדֹנִי כצ"ל
הַמֶּלֶךְ כִּי־עַבְדְּךָ יוֹאָב הוּא צִוַּנִי וְהוּא שָׂם בְּפִי שִׁפְחָתֶךָ
אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ לְבַעֲבוּר סֹבֵב אֶת־פְּנֵי הַדָּבָר כ
עָשָׂה עַבְדְּךָ יוֹאָב אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וַאדֹנִי חָכָם
כְּחָכְמַת מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים לָדַעַת אֶת־כָּל־אֲשֶׁר
בָּאָרֶץ׃
וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־יוֹאָב הִנֵּה־נָא עָשִׂיתִי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה 21 עשיו *Reditum Abſalomi impetrat.*
וְלֵךְ הָשֵׁב אֶת־הַנַּעַר אֶת־אַבְשָׁלוֹם׃ וַיִּפֹּל יוֹאָב אֶל־ 22 קרי
פָּנָיו אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ וַיְבָרֶךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר יוֹאָב
הַיּוֹם

הַיּוֹם יָדַע עַבְדְּךָ כִּי־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ
23 אֲשֶׁר־עָשָׂה הַמֶּלֶךְ אֶת־דְּבַר עַבְדּוֹ׃ וַיָּקָם יוֹאָב וַיֵּלֶךְ עגיון קרי
גְּשׁוּרָה וַיָּבֵא אֶת־אַבְשָׁלוֹם יְרוּשָׁלִָם׃
24 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ יָסֹב אֶל־בֵּיתוֹ וּפָנַי לֹא יִרְאֶה וַיָּסָב
אַבְשָׁלוֹם אֶל־בֵּיתוֹ וּפְנֵי הַמֶּלֶךְ לֹא רָאָה׃
כה וּכְאַבְשָׁלוֹם לֹא־הָיָה אִישׁ יָפֶה בְּכָל־יִשְׂרָאֵל לְהִתְהַלֵּל
26 מִכַּף רַגְלוֹ וְעַד קָדְקֳדוֹ לֹא־הָיָה בּוֹ מוּם׃ וּבְגַלְּחוֹ
אֶת־רֹאשׁוֹ וְהָיָה מִקֵּץ יָמִים ׀ לְיָמִים אֲשֶׁר יְגַלְּחֶנּוּ כִּי־כָבֵד
עָלָיו וְגִלָּחוֹ וְשָׁקַל אֶת־שְׂעַר רֹאשׁוֹ מָאתַיִם שְׁקָלִים
27 בְּאֶבֶן הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּוָּלְדוּ לְאַבְשָׁלוֹם שְׁלֹשָׁה בָנִים וּבַת אַחַת
וּשְׁמָהּ תָּמָר הִיא הָיְתָה אִשָּׁה יְפַת מַרְאֶה׃
28 וַיֵּשֶׁב אַבְשָׁלוֹם בִּירוּשָׁלִַם שְׁנָתַיִם יָמִים וּפְנֵי הַמֶּלֶךְ לֹא
29 רָאָה׃ וַיִּשְׁלַח אַבְשָׁלוֹם אֶל־יוֹאָב לִשְׁלֹחַ אֹתוֹ אֶל־ *Ille autem tot o biennio à Regis congressu excluſus, Joabum iterum ad parentem detrudit:*
ל הַמֶּלֶךְ וְלֹא אָבָה לָבוֹא אֵלָיו וַיִּשְׁלַח עוֹד שֵׁנִית וְלֹא
אָבָה לָבוֹא׃ וַיֹּאמֶר אֶל־עֲבָדָיו רְאוּ חֶלְקַת יוֹאָב אֶל־
והציתוה קרי
31 יָדִי וְלוֹ־שָׁם שְׂעֹרִים לְכוּ וְהוֹצִיתֶיהָ בָאֵשׁ וַיַּצִּיתוּ עַבְדֵי
אַבְשָׁלוֹם אֶת־הַחֶלְקָה בָּאֵשׁ׃ וַיָּקָם
יוֹאָב וַיָּבֹא אֶל־אַבְשָׁלוֹם הַבָּיְתָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו לָמָּה
32 הִצִּיתוּ עַבְדֶיךָ אֶת־הַחֶלְקָה אֲשֶׁר־לִי בָּאֵשׁ׃ וַיֹּאמֶר
אַבְשָׁלוֹם אֶל־יוֹאָב הִנֵּה שָׁלַחְתִּי אֵלֶיךָ ׀ לֵאמֹר בֹּא הֵנָּה
וְאֶשְׁלְחָה אֹתְךָ אֶל־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר לָמָּה בָּאתִי מִגְּשׁוּר
טוֹב לִי עוֹד אֲנִי־שָׁם וְעַתָּה אֶרְאֶה פְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְאִם־יֶשׁ־
33 בִּי עָוֹן וְהֲמִתָנִי׃ וַיָּבֹא יוֹאָב אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיַּגֶּד לוֹ וַיִּקְרָא *Per quem liberum ad Regem aditum obtinet.*
אֶל־אַבְשָׁלוֹם וַיָּבֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁתַּחוּ לוֹ עַל־אַפָּיו
אַרְצָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַיִּשַּׁק הַמֶּלֶךְ לְאַבְשָׁלוֹם׃
א טו וַיְהִי מֵאַחֲרֵי כֵן וַיַּעַשׂ לוֹ אַבְשָׁלוֹם מֶרְכָּבָה Cap. XV. *Abſalom, cùm variis artibus populi ſtudia ad ſeſe traxiſſet,*
2 וְסוּסִים וַחֲמִשִּׁים אִישׁ רָצִים לְפָנָיו׃ וְהַשְׁכֵּים אַבְשָׁלוֹם
וְעָמַד עַל־יַד דֶּרֶךְ הַשָּׁעַר וַיְהִי כָּל־הָאִישׁ אֲשֶׁר־יִהְיֶה־

לָרִיב לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ לַמִּשְׁפָּט וַיִּקְרָא אַבְשָׁלוֹם
אֵלָיו וַיֹּאמֶר אֵי־מִזֶּה עִיר אַתָּה וַיֹּאמֶר מֵאַחַד שִׁבְטֵי
יִשְׂרָאֵל עַבְדֶּךָ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְשָׁלוֹם רְאֵה דְבָרֶיךָ 3
טוֹבִים וּנְכֹחִים וְשֹׁמֵעַ אֵין־לְךָ מֵאֵת הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר 4
אַבְשָׁלוֹם מִי־יְשִׂמֵנִי שֹׁפֵט בָּאָרֶץ וְעָלַי יָבוֹא כָל־אִישׁ
אֲשֶׁר־יִהְיֶה־לּוֹ רִיב וּמִשְׁפָּט וְהִצְדַּקְתִּיו׃ וְהָיָה בְּקָרֵב ה
אִישׁ לְהִשְׁתַּחֲוֹת לוֹ וְשָׁלַח אֶת־יָדוֹ וְהֶחֱזִיק לוֹ וְנָשַׁק לוֹ׃
וַיַּעַשׂ אַבְשָׁלוֹם כַּדָּבָר הַזֶּה לְכָל־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־יָבֹאוּ 6
לַמִּשְׁפָּט אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיְגַנֵּב אַבְשָׁלוֹם אֶת־לֵב אַנְשֵׁי
יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי מִקֵּץ אַרְבָּעִים שָׁנָה וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם 7
אֶל־הַמֶּלֶךְ אֵלְכָה נָּא וַאֲשַׁלֵּם אֶת־נִדְרִי אֲשֶׁר־נָדַרְתִּי
לַיהוָה בְּחֶבְרוֹן׃ כִּי־נֵדֶר נָדַר עַבְדְּךָ בְּשִׁבְתִּי בְגֶשׁוּר בַּאֲרָם 8
לֵאמֹר אִם־יָשׁוֹב יְשִׁיבֵנִי יְהוָה יְרוּשָׁלַם וְעָבַדְתִּי אֶת־יְהוָה׃ ישוב קרי
וַיֹּאמֶר־לוֹ הַמֶּלֶךְ לֵךְ בְּשָׁלוֹם וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ חֶבְרוֹנָה׃ 9
וַיִּשְׁלַח אַבְשָׁלוֹם מְרַגְּלִים בְּכָל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר י
כִּשְׁמַעֲכֶם אֶת־קוֹל הַשֹּׁפָר וַאֲמַרְתֶּם מָלַךְ אַבְשָׁלוֹם
בְּחֶבְרוֹן׃ וְאֶת־אַבְשָׁלוֹם הָלְכוּ מָאתַיִם אִישׁ מִירוּשָׁלַם יא
קְרוּאִים וְהֹלְכִים לְתֻמָּם וְלֹא יָדְעוּ כָּל־דָּבָר׃ וַיִּשְׁלַח יב
אַבְשָׁלוֹם אֶת־אֲחִיתֹפֶל הַגִּילֹנִי יוֹעֵץ דָּוִד מֵעִירוֹ מִגִּלֹה
בְּזָבְחוֹ אֶת־הַזְּבָחִים וַיְהִי הַקֶּשֶׁר אַמִּין וְהָעָם הוֹלֵךְ וָרָב
אֶת־אַבְשָׁלוֹם׃ וַיָּבֹא הַמַּגִּיד אֶל־דָּוִד לֵאמֹר הָיָה לֵב־אִישׁ יג
יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי אַבְשָׁלוֹם׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד לְכָל־עֲבָדָיו אֲשֶׁר־ יד
אִתּוֹ בִּירוּשָׁלַם קוּמוּ וְנִבְרָחָה כִּי לֹא תִהְיֶה־לָּנוּ פְלֵיטָה
מִפְּנֵי אַבְשָׁלֹם מַהֲרוּ לָלֶכֶת פֶּן־יְמַהֵר וְהִשִּׂגָנוּ וְהִדַּח
עָלֵינוּ אֶת־הָרָעָה וְהִכָּה הָעִיר לְפִי־חָרֶב׃ וַיֹּאמְרוּ טו
עַבְדֵי־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמֶּלֶךְ כְּכֹל אֲשֶׁר־יִבְחַר אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ
הִנֵּה עֲבָדֶיךָ׃ וַיֵּצֵא הַמֶּלֶךְ וְכָל־בֵּיתוֹ בְרַגְלָיו וַיַּעֲזֹב הַמֶּלֶךְ טז
אֵת עֲשֶׂרֶת נָשִׁים פִּלַגְשִׁים לִשְׁמֹר הַבָּיִת׃ וַיֵּצֵא הַמֶּלֶךְ יז
וְכָל

Tandem impia adversus patrem arma sumit, regno eum depellere aggressus.

David, ut sibi consulat, & populo parcat, mœrens cum suis urbe excedit.

18 וְכָל־הָעָם בְּרַגְלָיו וַיַּעַמְדוּ בֵּית הַמֶּרְחָק׃ וְכָל־עֲבָדָיו
עֹבְרִים עַל־יָדוֹ וְכָל־הַכְּרֵתִי וְכָל־הַפְּלֵתִי וְכָל־הַגִּתִּים
שֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ אֲשֶׁר־בָּאוּ בְרַגְלוֹ מִגַּת עֹבְרִים עַל־פְּנֵי
19 הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־אִתַּי הַגִּתִּי לָמָּה תֵלֵךְ גַּם־
אַתָּה אִתָּנוּ שׁוּב וְשֵׁב עִם־הַמֶּלֶךְ כִּי־נָכְרִי אַתָּה וְגַם־
כ גָּלֶה אַתָּה לִמְקוֹמֶךָ׃ תְּמוֹל בָּאתָ וְהַיּוֹם אֲנִיעֲךָ עִמָּנוּ אניעך קרי
לָלֶכֶת וַאֲנִי הוֹלֵךְ עַל אֲשֶׁר־אֲנִי הוֹלֵךְ שׁוּב וְהָשֵׁב אֶת־
21 אַחֶיךָ עִמָּךְ חֶסֶד וֶאֱמֶת׃ וַיַּעַן אִתַּי אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר
חַי־יְהוָה וְחֵי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ כִּי אִם־בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִהְיֶה כתיב ולא קרי
שָׁם אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אִם־לְמָוֶת אִם־לַחַיִּים כִּי־שָׁם יִהְיֶה
22 עַבְדֶּךָ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אִתַּי לֵךְ וְעֲבֹר וַיַּעֲבֹר אִתַּי
23 הַגִּתִּי וְכָל־אֲנָשָׁיו וְכָל־הַטַּף אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ וְכָל־הָאָרֶץ
בּוֹכִים קוֹל גָּדוֹל וְכָל־הָעָם עֹבְרִים וְהַמֶּלֶךְ עֹבֵר בְּנַחַל
קִדְרוֹן וְכָל־הָעָם עֹבְרִים עַל־פְּנֵי דֶּרֶךְ אֶרֶת הַמִּדְבָּר׃
24 וְהִנֵּה גַם־צָדוֹק וְכָל־הַלְוִיִּם אִתּוֹ נֹשְׂאִים אֶת־אֲרוֹן בְּרִית
הָאֱלֹהִים וַיַּצִּיקוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיַּעַל אֶבְיָתָר עַד־תֹּם
כה כָּל־הָעָם לַעֲבֹר מִן־הָעִיר׃ וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ לְצָדוֹק הָשֵׁב אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים הָעִיר אִם־
אֶמְצָא חֵן בְּעֵינֵי יְהוָה וְהֵשִׁבַנִי וְהִרְאַנִי אֹתוֹ וְאֶת־נָוֵהוּ׃
26 וְאִם כֹּה יֹאמַר לֹא חָפַצְתִּי בָּךְ הִנְנִי יַעֲשֶׂה־לִּי כַּאֲשֶׁר
27 טוֹב בְּעֵינָיו׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־צָדוֹק
הַכֹּהֵן הֲרֹאֶה אַתָּה שׁוּבָה הָעִיר בְּשָׁלוֹם וַאֲחִימַעַץ בִּנְךָ
28 וְיוֹנָתָן בֶּן־אֶבְיָתָר שְׁנֵי בְנֵיכֶם אִתְּכֶם׃ רְאוּ אָנֹכִי
מתמהמה ק׳ מִתְמַהְמֵהַּ בְּעַרְבוֹת הַמִּדְבָּר עַד־בּוֹא דָבָר מֵעִמָּכֶם
29 לְהַגִּיד לִי׃ וַיָּשֶׁב צָדוֹק וְאֶבְיָתָר אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים
ל יְרוּשָׁלַם וַיֵּשְׁבוּ שָׁם׃ וְדָוִד עֹלֶה בְּמַעֲלֵה הַזֵּיתִים עָלֶה
וּבוֹכֶה וְרֹאשׁ לוֹ חָפוּי וְהוּא הוֹלֵךְ יָחֵף וְכָל־הָעָם
31 אֲשֶׁר־אִתּוֹ חָפוּ אִישׁ רֹאשׁוֹ וְעָלוּ עֹלֶה וּבָכֹה׃ וְדָוִד הִגִּיד

Quosdam ex amicorum præcipuis in urbem redire jubet; & quædam alia constituit, quæ ad evertenda Absalomi consilia pertinebant.

לֵאמֹר אֲחִיתֹפֶל בַּקְּשָׁרִים עִם־אַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר דָּוִד
סַכֵּל־נָא אֶת־עֲצַת אֲחִיתֹפֶל יְהוָה: וַיְהִי דָוִד בָּא עַד־ 32
רֹאשׁ אֲשֶׁר־יִשְׁתַּחֲוֶה שָׁם לֵאלֹהִים וְהִנֵּה לִקְרָאתוֹ
חוּשַׁי הָאַרְכִּי קָרוּעַ כֻּתָּנְתּוֹ וַאֲדָמָה עַל־רֹאשׁוֹ: וַיֹּאמֶר 33
לוֹ דָּוִד אִם עָבַרְתָּ אִתִּי וְהָיִתָּ עָלַי לְמַשָּׂא: וְאִם־הָעִיר 34 כצ'ל
תָּשׁוּב וְאָמַרְתָּ לְאַבְשָׁלוֹם עַבְדְּךָ אֲנִי הַמֶּלֶךְ אֶהְיֶה עֶבֶד
אָבִיךָ וַאֲנִי מֵאָז וְעַתָּה וַאֲנִי עַבְדֶּךָ וְהֵפַרְתָּה לִי אֶת עֲצַת
אֲחִיתֹפֶל: וַהֲלוֹא עִמְּךָ שָׁם צָדוֹק וְאֶבְיָתָר הַכֹּהֲנִים לָה
וְהָיָה כָּל־הַדָּבָר אֲשֶׁר תִּשְׁמַע מִבֵּית הַמֶּלֶךְ תַּגִּיד
לְצָדוֹק וְלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֲנִים: הִנֵּה שָׁם עִמָּם שְׁנֵי בְנֵיהֶם 36
אֲחִימַעַץ לְצָדוֹק וִיהוֹנָתָן לְאֶבְיָתָר וּשְׁלַחְתֶּם בְּיָדָם אֵלַי
כָּל־דָּבָר אֲשֶׁר תִּשְׁמָעוּ: וַיָּבֹא חוּשַׁי רֵעֵה דָוִד הָעִיר 37

Cap. XVI. *David fraudibus & dolo Ziba, Mephibosethi famuli, circumventus, omnia heri sui bona ipsi donat.*

וְאַבְשָׁלוֹם יָבוֹא יְרוּשָׁלִָם: וְדָוִד עָבַר מְעַט מֵהָרֹאשׁ וְהִנֵּה צִיבָא נַעַר מְפִיבֹשֶׁת לִקְרָאתוֹ וְצֶמֶד חֲמֹרִים חֲבוּשִׁים וְעֲלֵיהֶם מָאתַיִם לֶחֶם וּמְאַה צִמּוּקִים וּמְאַה קַיִץ וְנֵבֶל יָיִן: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־צִיבָא מַה־אֵלֶּה לָךְ וַיֹּאמֶר צִיבָא 2 יהלחם ק'
הַחֲמֹרִים לְבֵית הַמֶּלֶךְ לִרְכֹּב וְהַלֶּחֶם וְהַקַּיִץ לֶאֱכֹל
הַנְּעָרִים וְהַיַּיִן לִשְׁתּוֹת הַיָּעֵף בַּמִּדְבָּר: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ 3
וְאַיֵּה בֶן־אֲדֹנֶיךָ וַיֹּאמֶר צִיבָא אֶל־הַמֶּלֶךְ הִנֵּה יוֹשֵׁב
בִּירוּשָׁלִַם כִּי אָמַר הַיּוֹם יָשִׁיבוּ לִי בֵּית יִשְׂרָאֵל אֶת
מַמְלְכוּת אָבִי: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְצִיבָא הִנֵּה לְךָ כָּל אֲשֶׁר 4
לְמְפִיבֹשֶׁת וַיֹּאמֶר צִיבָא הִשְׁתַּחֲוֵיתִי אֶמְצָא חֵן בְּעֵינֶיךָ
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ: וּבָא הַמֶּלֶךְ דָּוִד עַד־בַּחוּרִים וְהִנֵּה ה *Convitia & contumelias Simei magno animo fert.*
מִשָּׁם אִישׁ יוֹצֵא מִמִּשְׁפַּחַת בֵּית־שָׁאוּל וּשְׁמוֹ שִׁמְעִי בֶן־
גֵּרָא יֹצֵא יָצוֹא וּמְקַלֵּל: וַיְסַקֵּל בָּאֲבָנִים אֶת־דָּוִד וְאֶת־ 6
כָּל־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ דָּוִד וְכָל־הָעָם וְכָל־הַגִּבֹּרִים מִימִינוֹ
וּמִשְּׂמֹאלוֹ: וְכֹה אָמַר שִׁמְעִי בְּקַלְלוֹ צֵא צֵא אִישׁ 7
הַדָּמִים וְאִישׁ הַבְּלִיָּעַל: הֵשִׁיב עָלֶיךָ יְהוָה כָּל־דְּמֵי 8

בית

תחתיו קרי בֵּית־שָׁאוּל אֲשֶׁר מָלַכְתָּ תַּחְתָּו וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת־הַמְּלוּכָה
בְּיַד אַבְשָׁלוֹם בְּנֶךָ וְהִנְּךָ בְּרָעָתֶךָ כִּי אִישׁ דָּמִים אָתָּה׃
9 וַיֹּאמֶר אֲבִישַׁי בֶּן־צְרוּיָה אֶל־הַמֶּלֶךְ לָמָּה יְקַלֵּל הַכֶּלֶב
הַמֵּת הַזֶּה אֶת־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֶעְבְּרָה־נָּא וְאָסִירָה אֶת־
כה קרי י רֹאשׁוֹ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַה־לִּי וְלָכֶם בְּנֵי צְרוּיָה כִּי יְקַלֵּל
כי קרי וְכִי יְהוָה אָמַר לוֹ קַלֵּל אֶת־דָּוִד וּמִי יֹאמַר מַדּוּעַ עָשִׂיתָה
11 כֵּן׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אֲבִישַׁי וְאֶל־כָּל־עֲבָדָיו הִנֵּה
בְנִי אֲשֶׁר־יָצָא מִמֵּעַי מְבַקֵּשׁ אֶת־נַפְשִׁי וְאַף כִּי־עַתָּה בֶּן־
12 הַיְמִינִי הַנִּחוּ לוֹ וִיקַלֵּל כִּי־אָמַר לוֹ יְהוָה׃ אוּלַי יִרְאֶה
בעיני ק׳ יְהוָה בְּעֵינִי וְהֵשִׁיב יְהוָה לִי טוֹבָה תַּחַת קִלְלָתִי הַיּוֹם קללתו קרי
הַזֶּה׃
פסקא 13 וַיֵּלֶךְ דָּוִד וַאֲנָשָׁיו בַּדָּרֶךְ ○ וְשִׁמְעִי
באמצע פסוק הֹלֵךְ בְּצֵלַע הָהָר לְעֻמָּתוֹ הָלוֹךְ וַיְקַלֵּל וַיְסַקֵּל בָּאֲבָנִים
14 לְעֻמָּתוֹ וְעִפַּר בֶּעָפָר׃ וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ
טו וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ עֲיֵפִים וַיִּנָּפֵשׁ שָׁם׃ וְאַבְשָׁלוֹם
וְכָל־הָעָם אִישׁ יִשְׂרָאֵל בָּאוּ יְרוּשָׁלִָם וַאֲחִיתֹפֶל אִתּוֹ׃
16 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־בָּא חוּשַׁי הָאַרְכִּי רֵעֵה דָוִד אֶל־אַבְשָׁלוֹם
וַיֹּאמֶר חוּשַׁי אֶל־אַבְשָׁלוֹם יְחִי הַמֶּלֶךְ יְחִי הַמֶּלֶךְ׃
17 וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם אֶל־חוּשַׁי זֶה חַסְדְּךָ אֶת־רֵעֶךָ לָמָּה
18 לֹא־הָלַכְתָּ אֶת־רֵעֶךָ׃ וַיֹּאמֶר חוּשַׁי אֶל־אַבְשָׁלֹם לֹא
לו קרי כִּי אֲשֶׁר בָּחַר יְהוָה וְהָעָם הַזֶּה וְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל לֹא
19 אֶהְיֶה וְאִתּוֹ אֵשֵׁב׃ וְהַשֵּׁנִית לְמִי אֲנִי אֶעֱבֹד הֲלוֹא
לִפְנֵי בְנוֹ כַּאֲשֶׁר עָבַדְתִּי לִפְנֵי אָבִיךָ כֵּן אֶהְיֶה לְפָנֶיךָ׃
כ וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם אֶל־אֲחִיתֹפֶל הָבוּ
21 לָכֶם עֵצָה מַה־נַּעֲשֶׂה׃ וַיֹּאמֶר אֲחִיתֹפֶל אֶל־אַבְשָׁלֹם
בּוֹא אֶל־פִּלַגְשֵׁי אָבִיךָ אֲשֶׁר הִנִּיחַ לִשְׁמוֹר הַבָּיִת וְשָׁמַע
כָּל־יִשְׂרָאֵל כִּי־נִבְאַשְׁתָּ אֶת־אָבִיךָ וְחָזְקוּ יְדֵי כָּל־אֲשֶׁר
22 אִתָּךְ׃ וַיַּטּוּ לְאַבְשָׁלוֹם הָאֹהֶל עַל־הַגָּג וַיָּבֹא אַבְשָׁלוֹם
אל

Husai Absalomum, Jerusalemum ingressum, ambiguâ oratione circumducit.

Absalom, ex Achitophelis consilio, palam cum concubinis patris congreditur.

23 אֶל־פִּלַּגְשֵׁי אָבִיו לְעֵינֵי כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ וַעֲצַת אֲחִיתֹפֶל
אֲשֶׁר יָעַץ בַּיָּמִים הָהֵם כַּאֲשֶׁר יִשְׁאַל־ ׀ בִּדְבַר הָאֱלֹהִים
כֵּן כָּל־עֲצַת אֲחִיתֹפֶל גַּם־לְדָוִד גַּם־לְאַבְשָׁלֹם׃

איש קרי ולא כתיב

Cap. XVII. *Achitophel consilium ipsi dat, de opprimendo ex improviso Davide.*

ין א וַיֹּאמֶר אֲחִיתֹפֶל אֶל־אַבְשָׁלֹם אֶבְחֲרָה־
נָּא שְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף אִישׁ וְאָקוּמָה וְאֶרְדְּפָה אַחֲרֵי־דָוִד
2 הַלָּיְלָה׃ וְאָבוֹא עָלָיו וְהוּא יָגֵעַ וְרָפֵה יָדַיִם וְהַחֲרַדְתִּי
אֹתוֹ וְנָס כָּל־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ וְהִכֵּיתִי אֶת־הַמֶּלֶךְ
3 לְבַדּוֹ׃ וְאָשִׁיבָה כָּל־הָעָם אֵלֶיךָ כְּשׁוּב הַכֹּל הָאִישׁ
4 אֲשֶׁר־אַתָּה מְבַקֵּשׁ כָּל־הָעָם יִהְיֶה שָׁלוֹם׃ וַיִּישַׁר הַדָּבָר
בְּעֵינֵי אַבְשָׁלֹם וּבְעֵינֵי כָּל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃

ה וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם קְרָא נָא גַּם לְחוּשַׁי
6 הָאַרְכִּי וְנִשְׁמְעָה מַה־בְּפִיו גַּם־הוּא׃ וַיָּבֹא חוּשַׁי אֶל־
אַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם אֵלָיו לֵאמֹר כַּדָּבָר הַזֶּה
דִּבֶּר אֲחִיתֹפֶל הֲנַעֲשֶׂה אֶת־דְּבָרוֹ אִם־אַיִן אַתָּה
7 דַּבֵּר׃ וַיֹּאמֶר חוּשַׁי אֶל־
אַבְשָׁלוֹם לֹא־טוֹבָה הָעֵצָה אֲשֶׁר־יָעַץ אֲחִיתֹפֶל
8 בַּפַּעַם הַזֹּאת׃ וַיֹּאמֶר חוּשַׁי אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־
אֲנָשָׁיו כִּי גִבֹּרִים הֵמָּה וּמָרֵי נֶפֶשׁ הֵמָּה כְּדוֹב שַׁכּוּל
9 בַּשָּׂדֶה וְאָבִיךָ אִישׁ מִלְחָמָה וְלֹא יָלִין אֶת־הָעָם׃ הִנֵּה
עַתָּה הוּא־נֶחְבָּא בְּאַחַת הַפְּחָתִים אוֹ בְּאַחַד הַמְּקוֹמֹת
וְהָיָה כִּנְפֹל בָּהֶם בַּתְּחִלָּה וְשָׁמַע הַשֹּׁמֵעַ וְאָמַר הָיְתָה
י מַגֵּפָה בָּעָם אֲשֶׁר אַחֲרֵי אַבְשָׁלֹם׃ וְהוּא גַּם־בֶּן־חַיִל
אֲשֶׁר לִבּוֹ כְּלֵב הָאַרְיֵה הִמֵּס יִמָּס כִּי־יֹדֵעַ כָּל־יִשְׂרָאֵל
11 כִּי־גִבּוֹר אָבִיךָ וּבְנֵי־חַיִל אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ כִּי יָעַצְתִּי הֵאָסֹף
יֵאָסֵף עָלֶיךָ כָּל־יִשְׂרָאֵל מִדָּן וְעַד־בְּאֵר שֶׁבַע כַּחוֹל
12 אֲשֶׁר־עַל־הַיָּם לָרֹב וּפָנֶיךָ הֹלְכִים בַּקְּרָב׃ וּבָאנוּ אֵלָיו
באחר קרי בְּאַחַת הַמְּקוֹמֹת אֲשֶׁר נִמְצָא שָׁם וְנַחְנוּ עָלָיו כַּאֲשֶׁר
מלעיל יִפֹּל הַטַּל עַל־הָאֲדָמָה וְלֹא־נוֹתֵר בּוֹ וּבְכָל־הָאֲנָשִׁים

אשר

Husai istud specioso prætextu eludit, & diversa suadet.

13 אֲשֶׁר־אִתּוֹ גַּם־אֶחָד׃ וְאִם־אֶל־עִיר יֶאֱסֹף וְהִשִּׁיאוּ כָּל־
יִשְׂרָאֵל אֶל־הָעִיר הַהִיא חֲבָלִים וְסָחַבְנוּ אֹתוֹ עַד־הַנַּחַל
עַד אֲשֶׁר־לֹא־נִמְצָא שָׁם גַּם־צְרוֹר׃

14 וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם וְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל טוֹבָה עֲצַת
פסקא חוּשַׁי הָאַרְכִּי מֵעֲצַת אֲחִיתֹפֶל ׀ וַיהוָה צִוָּה
באמצע פסוק לְהָפֵר אֶת־עֲצַת אֲחִיתֹפֶל הַטּוֹבָה לְבַעֲבוּר הָבִיא יְהוָה
אֶל־אַבְשָׁלוֹם אֶת־הָרָעָה׃

Clandestinis nunciis Davidem monet, quid factu opus sit.

טו וַיֹּאמֶר חוּשַׁי אֶל־צָדוֹק וְאֶל־אֶבְיָתָר הַכֹּהֲנִים כָּזֹאת
וְכָזֹאת יָעַץ אֲחִיתֹפֶל אֶת־אַבְשָׁלוֹם וְאֶת זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל
16 וְכָזֹאת וְכָזֹאת יָעַצְתִּי אָנִי׃ וְעַתָּה שִׁלְחוּ מְהֵרָה וְהַגִּידוּ
בערבות ק׳ לְדָוִד לֵאמֹר אַל־תָּלֶן הַלַּיְלָה בְּעַרְבוֹת הַמִּדְבָּר וְגַם
עָבוֹר תַּעֲבוֹר פֶּן־יִבָּלַע לַמֶּלֶךְ וּלְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ׃
17 וְיהוֹנָתָן וַאֲחִימַעַץ עֹמְדִים בְּעֵין־רֹגֶל וְהָלְכָה הַשִּׁפְחָה
וְהִגִּידָה לָהֶם וְהֵם יֵלְכוּ וְהִגִּידוּ לַמֶּלֶךְ דָּוִד כִּי לֹא יוּכְלוּ
18 לְהֵרָאוֹת לָבוֹא הָעִירָה׃ וַיַּרְא אֹתָם נַעַר וַיַּגֶּד לְאַבְשָׁלֹם
וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם מְהֵרָה וַיָּבֹאוּ אֶל־בֵּית־אִישׁ בְּבַחֻרִים וְלוֹ
19 בְּאֵר בַּחֲצֵרוֹ וַיֵּרְדוּ שָׁם׃ וַתִּקַּח הָאִשָּׁה וַתִּפְרֹשׂ אֶת־
הַמָּסָךְ עַל־פְּנֵי הַבְּאֵר וַתְּשַׁטַּח עָלָיו הָרְפֻדוֹת וְלֹא נוֹדַע
כ דָּבָר׃ וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי אַבְשָׁלוֹם אֶל־הָאִשָּׁה הַבַּיְתָה
וַיֹּאמְרוּ אַיֵּה אֲחִימַעַץ וִיהוֹנָתָן וַתֹּאמֶר לָהֶם הָאִשָּׁה
עָבְרוּ מִיכַל הַמַּיִם וַיְבַקְשׁוּ וְלֹא מָצְאוּ וַיָּשֻׁבוּ יְרוּשָׁלִָם׃
21 וַיְהִי אַחֲרֵי לֶכְתָּם וַיַּעֲלוּ מִן־הַבְּאֵר
וַיֵּלְכוּ וַיַּגִּדוּ לַמֶּלֶךְ דָּוִד וַיֹּאמְרוּ אֶל־דָּוִד קוּמוּ וְעִבְרוּ
22 מְהֵרָה אֶת־הַמַּיִם כִּי־כָכָה יָעַץ עֲלֵיכֶם אֲחִיתֹפֶל׃ וַיָּקָם
דָּוִד וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיַּעַבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן עַד־אוֹר
קמץ בס׳ הַבֹּקֶר עַד־אֶחָד לֹא נֶעְדָּר אֲשֶׁר לֹא־עָבַר אֶת־הַיַּרְדֵּן׃

Achitophel indignabundus laqueo

23 וַאֲחִיתֹפֶל רָאָה כִּי לֹא־נַעֲשְׂתָה עֲצָתוֹ וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־
הַחֲמוֹר וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־בֵּיתוֹ אֶל־עִירוֹ וַיְצַו אֶל־בֵּיתוֹ
ויחנק

וַיֶּחֱנַק וַיָּמָת וַיִּקָּבֵר בְּקִבְרֵי אָבִיו׃ וְדָוִד 24 *seipsum suspendit.*
בָּא מַחֲנָיְמָה וְאַבְשָׁלֹם עָבַר אֶת־הַיַּרְדֵּן הוּא וְכָל־אִישׁ
יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ׃ וְאֶת־עֲמָשָׂא שָׂם אַבְשָׁלֹם תַּחַת יוֹאָב עַל־כה
הַצָּבָא וְעֲמָשָׂא בֶּן־אִישׁ וּשְׁמוֹ יִתְרָא הַיִּשְׂרְאֵלִי אֲשֶׁר־
בָּא אֶל־אֲבִיגַל בַּת־נָחָשׁ אֲחוֹת צְרוּיָה אֵם יוֹאָב׃
וַיִּחַן יִשְׂרָאֵל וְאַבְשָׁלֹם אֶרֶץ הַגִּלְעָד׃ 26
וַיְהִי כְּבוֹא דָוִד מַחֲנָיְמָה וְשֹׁבִי בֶן־נָחָשׁ 27 *David commeatu ab amicis juvatur.*
מֵרַבַּת בְּנֵי־עַמּוֹן וּמָכִיר בֶּן־עַמִּיאֵל מִלֹּא דְבָר וּבַרְזִלַּי
הַגִּלְעָדִי מֵרֹגְלִים׃ מִשְׁכָּב וְסִפּוֹת וּכְלֵי יוֹצֵר וְחִטִּים 28
וּשְׂעֹרִים וְקֶמַח וְקָלִי וּפוֹל וַעֲדָשִׁים וְקָלִי׃ וּדְבַשׁ וְחֶמְאָה 29
וְצֹאן וּשְׁפוֹת בָּקָר הִגִּישׁוּ לְדָוִד וְלָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ לֶאֱכֹל
כִּי אָמְרוּ הָעָם רָעֵב וְיָעֵף וְצָמֵא בַּמִּדְבָּר׃ וַיִּפְקֹד דָּוִד יח א Cap. XVIII.
אֶת־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיָּשֶׂם עֲלֵיהֶם שָׂרֵי אֲלָפִים וְשָׂרֵי *David, lustrato milite, exercitum in tria agmina distribuit, legatosque ducere in hostem jubet: ipse autem Machanaimis subsistit.*
מֵאוֹת׃ וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶת־הָעָם הַשְּׁלִשִׁית בְּיַד־יוֹאָב 2
וְהַשְּׁלִשִׁית בְּיַד אֲבִישַׁי בֶּן־צְרוּיָה אֲחִי יוֹאָב וְהַשְּׁלִשִׁת
בְּיַד אִתַּי הַגִּתִּי ס וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־הָעָם פסקא באמצע פסוק
יָצֹא אֵצֵא גַּם־אֲנִי עִמָּכֶם׃ וַיֹּאמֶר הָעָם לֹא תֵצֵא כִּי אִם־ 3
נוֹס נָנוּס לֹא־יָשִׂימוּ אֵלֵינוּ לֵב וְאִם־יָמֻתוּ חֲצְיֵנוּ לֹא־
יָשִׂימוּ אֵלֵינוּ לֵב כִּי־עַתָּה כְּמֹנוּ עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים וְעַתָּה
טוֹב כִּי־תִהְיֶה־לָּנוּ מֵעִיר לַעְזֹר׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הַמֶּלֶךְ 4 לעזור קרי
אֲשֶׁר־יִטַּב בְּעֵינֵיכֶם אֶעֱשֶׂה וַיַּעֲמֹד הַמֶּלֶךְ אֶל־יַד הַשָּׁעַר
וְכָל־הָעָם יָצְאוּ לְמֵאוֹת וְלַאֲלָפִים׃ וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־ ה *Joabum, caterosque monet, ut devicto filio, in acie, parcant.*
יוֹאָב וְאֶת־אֲבִישַׁי וְאֶת־אִתַּי לֵאמֹר לְאַט־לִי לַנַּעַר
לְאַבְשָׁלוֹם וְכָל־הָעָם שֹׁמְעִו בְּצֵאת הַמֶּלֶךְ אֶת־כָּל־
הַשָּׂרִים עַל־דְּבַר אַבְשָׁלוֹם׃ וַיֵּצֵא הָעָם הַשָּׂדֶה לִקְרַאת 6
יִשְׂרָאֵל וַתְּהִי הַמִּלְחָמָה בְּיַעַר אֶפְרָיִם׃ וַיִּנָּגְפוּ שָׁם עַם 7
יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי עַבְדֵי דָוִד וַתְּהִי־שָׁם הַמַּגֵּפָה גְּדוֹלָה בַּיּוֹם
הַהוּא עֶשְׂרִים אָלֶף׃ וַתְּהִי־שָׁם הַמִּלְחָמָה נָפְצוֹת עַל־ 8 נפוצת קרי

פני

פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וַיֶּרֶב הָעָיר לֶאֱכֹל בָּעָם מֵאֲשֶׁר אָכְלָה
9 הַחֶרֶב בַּיּוֹם הַהוּא: וַיִּקְרָא אַבְשָׁלוֹם לִפְנֵי עַבְדֵי דָוִד
וְאַבְשָׁלוֹם רֹכֵב עַל־הַפֶּרֶד וַיָּבֹא הַפֶּרֶד תַּחַת שׂוֹבֶךְ
הָאֵלָה הַגְּדוֹלָה וַיֶּחֱזַק רֹאשׁוֹ בָּאֵלָה וַיִּתֵּן בֵּין הַשָּׁמַיִם וּבֵין
10 הָאָרֶץ וְהַפֶּרֶד אֲשֶׁר־תַּחְתָּיו עָבָר: וַיַּרְא אִישׁ אֶחָד וַיַּגֶּד
לְיוֹאָב וַיֹּאמֶר הִנֵּה רָאִיתִי אֶת־אַבְשָׁלוֹם תָּלוּי בָּאֵלָה:
11 וַיֹּאמֶר יוֹאָב לָאִישׁ הַמַּגִּיד לוֹ וְהִנֵּה רָאִיתָ וּמַדּוּעַ לֹא־
הִכִּיתוֹ שָׁם אַרְצָה וְעָלַי לְתִתְּ לְךָ עֲשָׂרָה כָסֶף וְחֲגֹרָה
12 אֶחָת: וַיֹּאמֶר הָאִישׁ אֶל־יוֹאָב וְלוֹ אֲנִי שֹׁקֵל עַל־כַּפַּי ולו קרי
אֶלֶף כָּסֶף לֹא־אֶשְׁלַח יָדִי אֶל־בֶּן־הַמֶּלֶךְ כִּי בְאָזְנֵינוּ צִוָּה
הַמֶּלֶךְ אֹתְךָ וְאֶת־אֲבִישַׁי וְאֶת־אִתַּי לֵאמֹר שִׁמְרוּ־מִי
13 בַּנַּעַר בְּאַבְשָׁלוֹם: אוֹ עָשִׂיתִי בְנַפְשׁוֹ שֶׁקֶר וְכָל־דָּבָר בנפשי קרי
14 לֹא־יִכָּחֵד מִן־הַמֶּלֶךְ וְאַתָּה תִּתְיַצֵּב מִנֶּגֶד: וַיֹּאמֶר
יוֹאָב לֹא־כֵן אֹחִילָה לְפָנֶיךָ וַיִּקַּח שְׁלֹשָׁה שִׁבְטִים בְּכַפּוֹ
טו וַיִּתְקָעֵם בְּלֵב אַבְשָׁלוֹם עוֹדֶנּוּ חַי בְּלֵב הָאֵלָה: וַיָּסֹבּוּ
עֲשָׂרָה נְעָרִים נֹשְׂאֵי כְּלֵי יוֹאָב וַיַּכּוּ אֶת־אַבְשָׁלוֹם
16 וַיְמִתֻהוּ: וַיִּתְקַע יוֹאָב בַּשֹּׁפָר וַיָּשָׁב הָעָם מִרְדֹּף אַחֲרֵי
17 יִשְׂרָאֵל כִּי־חָשַׂךְ יוֹאָב אֶת־הָעָם: וַיִּקְחוּ אֶת־אַבְשָׁלוֹם
וַיַּשְׁלִכוּ אֹתוֹ בַיַּעַר אֶל־הַפַּחַת הַגְּדוֹל וַיַּצִּבוּ עָלָיו גַּל־
לאהליו קרי אֲבָנִים גָּדוֹל מְאֹד וְכָל־יִשְׂרָאֵל נָסוּ אִישׁ לְאָהֳלוֹ:
בחייו 18 וְאַבְשָׁלוֹם לָקַח וַיַּצֶּב־לוֹ בְחַיָּו אֶת־מַצֵּבַת אֲשֶׁר בְּעֵמֶק
קרי הַמֶּלֶךְ כִּי אָמַר אֵין־לִי בֵּן בַּעֲבוּר הַזְכִּיר שְׁמִי וַיִּקְרָא
לַמַּצֵּבָת עַל־שְׁמוֹ וַיִּקָּרֵא לָהּ יַד אַבְשָׁלוֹם עַד הַיּוֹם
הַזֶּה:

Verum ille, fuso hoste, spreto Regis imperio, parricidiales Absalomi conatus ferro ultus est.

David, acceptis nuncijs, rei bene gestæ certior redditur.

19 וַאֲחִימַעַץ בֶּן־צָדוֹק אָמַר אָרוּצָה נָּא וַאֲבַשְּׂרָה אֶת־
הַמֶּלֶךְ כִּי־שָׁפְטוֹ יְהוָה מִיַּד אֹיְבָיו: וַיֹּאמֶר לוֹ יוֹאָב
כ לֹא אִישׁ בְּשֹׂרָה אַתָּה הַיּוֹם הַזֶּה וּבִשַּׂרְתָּ בְּיוֹם אַחֵר
בן קרי וְהַיּוֹם הַזֶּה לֹא תְבַשֵּׂר כִּי עַל־ לא כתיב בֶּן־הַמֶּלֶךְ
מת

מֵת׃ 21 וַיֹּאמֶר יוֹאָב לַכּוּשִׁי לֵךְ הַגֵּד
לַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר רָאִיתָה וַיִּשְׁתַּחוּ כוּשִׁי לִיוֹאָב וַיָּרֹץ׃ 22 וַיֹּסֶף
עוֹד אֲחִימַעַץ בֶּן־צָדוֹק וַיֹּאמֶר אֶל־יוֹאָב וְיֹהִי מַה אָרְצָה־
נָּא גַּם־אֲנִי אַחֲרֵי הַכּוּשִׁי וַיֹּאמֶר יוֹאָב לָמָּה זֶּה אַתָּה רָץ
בְּנִי וְלָכָה אֵין־בְּשֹׂרָה מֻצְלַחַת׃ 23 וְיֹהִי־מַה אָרוּץ וַיֹּאמֶר
לוּ רוּץ וַיָּרָץ אֲחִימַעַץ דֶּרֶךְ הַכִּכָּר וַיַּעֲבֹר אֶת־הַכּוּשִׁי׃
וְדָוִד יוֹשֵׁב בֵּין־שְׁנֵי הַשְּׁעָרִים וַיֵּלֶךְ הַצֹּפֶה אֶל־גַּג הַשַּׁעַר 24
אֶל־הַחוֹמָה וַיִּשָּׂא אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה־אִישׁ רָץ לְבַדּוֹ׃
וַיִּקְרָא הַצֹּפֶה וַיַּגֶּד לַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אִם־לְבַדּוֹ כָּה
בְשׂוֹרָה בְּפִיו וְיֹלֵךְ הָלוֹךְ וְקָרֵב׃ 26 וַיַּרְא הַצֹּפֶה אִישׁ־
אַחֵר רָץ וַיִּקְרָא הַצֹּפֶה אֶל־הַשַּׁעַר וַיֹּאמֶר הִנֵּה־אִישׁ
רָץ לְבַדּוֹ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ גַּם־זֶה מְבַשֵּׂר׃ 27 וַיֹּאמֶר הַצֹּפֶה
אֲנִי רֹאֶה אֶת־מְרוּצַת הָרִאשׁוֹן כְּמְרוּצַת אֲחִימַעַץ בֶּן־
צָדוֹק וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אִישׁ־טוֹב זֶה וְאֶל־בְּשׂוֹרָה טוֹבָה
יָבוֹא׃ 28 וַיִּקְרָא אֲחִימַעַץ וַיֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ שָׁלוֹם
וַיִּשְׁתַּחוּ לַמֶּלֶךְ לְאַפָּיו אַרְצָה וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
אֲשֶׁר סִגַּר אֶת־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־נָשְׂאוּ אֶת־יָדָם בַּאדֹנִי
הַמֶּלֶךְ׃ 29 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ שָׁלוֹם לַנָּעַר
לְאַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר אֲחִימַעַץ רָאִיתִי הֲמוֹן הַגָּדוֹל
לִשְׁלֹחַ אֶת־עֶבֶד הַמֶּלֶךְ יוֹאָב וְאֶת־עַבְדֶּךָ וְלֹא יָדַעְתִּי
מָה׃ 31 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ סֹב הִתְיַצֵּב פֹּה וַיָּסָב וַיַּעֲמֹד׃ וְהִנֵּה
הַכּוּשִׁי בָּא וַיֹּאמֶר הַכּוּשִׁי יִתְבַּשֵּׂר אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ כִּי־
שְׁפָטְךָ יְהוָה הַיּוֹם מִיַּד כָּל־הַקָּמִים עָלֶיךָ׃
32 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־הַכּוּשִׁי הֲשָׁלוֹם לַנַּעַר
לְאַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר הַכּוּשִׁי יִהְיוּ כַּנַּעַר אֹיְבֵי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ
וְכֹל אֲשֶׁר־קָמוּ עָלֶיךָ לְרָעָה׃ וַיִּרְגַּז הַמֶּלֶךְ יט א Cap. XIX.
וַיַּעַל עַל־עֲלִיַּת הַשַּׁעַר וַיֵּבְךְּ וְכֹה אָמַר בְּלֶכְתּוֹ בְנִי *Absalomi, filii mortem acerbè fert, & in-*
אַבְשָׁלוֹם בְּנִי בְנִי אַבְשָׁלוֹם מִי־יִתֵּן מוֹתִי אֲנִי תַחְתֶּיךָ

gentem ploratum edit:

1 אַבְשָׁלוֹם בְּנִי בְנִי׃ וַיֻּגַּד לְיוֹאָב הִנֵּה הַמֶּלֶךְ בּוֹכֶה
3 וַיִּתְאַבֵּל עַל־אַבְשָׁלוֹם׃ וַתְּהִי הַתְּשׁוּעָה בַּיּוֹם הַהוּא
לְאֵבֶל לְכָל־הָעָם כִּי־שָׁמַע הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר
4 נֶעְצַב הַמֶּלֶךְ עַל־בְּנוֹ׃ וַיִּתְגַּנֵּב הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא לָבוֹא
הָעִיר כַּאֲשֶׁר יִתְגַּנֵּב הָעָם הַנִּכְלָמִים בְּנוּסָם בַּמִּלְחָמָה׃
5 וְהַמֶּלֶךְ לָאַט אֶת־פָּנָיו וַיִּזְעַק הַמֶּלֶךְ קוֹל גָּדוֹל בְּנִי

Sed à Joabo admonitus, posito luctu, populo se exhibet.

6 אַבְשָׁלוֹם אַבְשָׁלוֹם בְּנִי בְנִי׃ וַיָּבֹא יוֹאָב
אֶל־הַמֶּלֶךְ הַבָּיְתָה וַיֹּאמֶר הֹבַשְׁתָּ הַיּוֹם אֶת־פְּנֵי כָל־
עֲבָדֶיךָ הַמְמַלְּטִים אֶת־נַפְשְׁךָ הַיּוֹם וְאֶת־נֶפֶשׁ בָּנֶיךָ
7 וּבְנֹתֶיךָ וְנֶפֶשׁ נָשֶׁיךָ וְנֶפֶשׁ פִּלַגְשֶׁיךָ׃ לְאַהֲבָה אֶת־
שֹׂנְאֶיךָ וְלִשְׂנֹא אֶת־אֹהֲבֶיךָ כִּי הִגַּדְתָּ הַיּוֹם כִּי אֵין לְךָ
ל קרי שָׂרִים וַעֲבָדִים כִּי יָדַעְתִּי הַיּוֹם כִּי לוּ אַבְשָׁלוֹם חַי
8 וְכֻלָּנוּ הַיּוֹם מֵתִים כִּי־אָז יָשָׁר בְּעֵינֶיךָ׃ וְעַתָּה קוּם צֵא
וְדַבֵּר עַל־לֵב עֲבָדֶיךָ כִּי בַיהוָה נִשְׁבַּעְתִּי כִּי־אֵינְךָ יוֹצֵא
אִם־לָין אִישׁ אִתְּךָ הַלָּיְלָה וְרָעָה לְךָ זֹאת מִכָּל־הָרָעָה
אֲשֶׁר־בָּאָה עָלֶיךָ מִנְּעֻרֶיךָ עַד־עָתָּה׃

Absalone acie superato, totius Israëlis studia, ad Davidem in regnum reducendum, conspirant.

9 וַיָּקָם הַמֶּלֶךְ וַיֵּשֶׁב בַּשָּׁעַר וּלְכָל־הָעָם הִגִּידוּ לֵאמֹר הִנֵּה
הַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב בַּשָּׁעַר וַיָּבֹא כָל־הָעָם לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְיִשְׂרָאֵל
נָס אִישׁ לְאָהָלָיו׃ וַיְהִי כָל־הָעָם נָדוֹן בְּכָל־
שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הַמֶּלֶךְ הִצִּילָנוּ מִכַּף אֹיְבֵנוּ וְהוּא
מְלָטָנוּ מִכַּף פְּלִשְׁתִּים וְעַתָּה בָּרַח מִן־הָאָרֶץ מֵעַל
11 אַבְשָׁלוֹם׃ וְאַבְשָׁלוֹם אֲשֶׁר מָשַׁחְנוּ עָלֵינוּ מֵת בַּמִּלְחָמָה
וְעַתָּה לָמָּה אַתֶּם מַחֲרִישִׁים לְהָשִׁיב אֶת־הַמֶּלֶךְ׃

Quo ille intellecto, suam præsertim tribum, Jehudam, ut eâ in re cæteros antevertant, monet.

12 וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד שָׁלַח אֶל־צָדוֹק וְאֶל־אֶבְיָתָר הַכֹּהֲנִים
לֵאמֹר דַּבְּרוּ אֶל־זִקְנֵי יְהוּדָה לֵאמֹר לָמָּה תִהְיוּ אַחֲרֹנִים
לְהָשִׁיב אֶת־הַמֶּלֶךְ אֶל־בֵּיתוֹ וּדְבַר כָּל־יִשְׂרָאֵל בָּא אֶל־
13 הַמֶּלֶךְ אֶל־בֵּיתוֹ׃ אַחַי אַתֶּם עַצְמִי וּבְשָׂרִי אַתֶּם וְלָמָּה
14 תִהְיוּ אַחֲרֹנִים לְהָשִׁיב אֶת־הַמֶּלֶךְ׃ וְלַעֲמָשָׂא תֹּאמְרוּ ל קרי
הלוא

הֲלוֹא עַצְמִי וּבְשָׂרִי אָתָּה כֹּה יַעֲשֶׂה־לִּי אֱלֹהִים וְכֹה
יוֹסִיף אִם־לֹא שַׂר צָבָא תִּהְיֶה לְפָנַי כָּל־הַיָּמִים תַּחַת
יוֹאָב׃ וַיֵּט אֶת־לְבַב כָּל־אִישׁ־יְהוּדָה כְּאִישׁ אֶחָד טו
וַיִּשְׁלְחוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ שׁוּב אַתָּה וְכָל־עֲבָדֶיךָ׃ וַיָּשָׁב הַמֶּלֶךְ טז
וַיָּבֹא עַד־הַיַּרְדֵּן וִיהוּדָה בָּא הַגִּלְגָּלָה לָלֶכֶת לִקְרַאת
הַמֶּלֶךְ לְהַעֲבִיר אֶת־הַמֶּלֶךְ אֶת־הַיַּרְדֵּן׃ וַיְמַהֵר שִׁמְעִי יז
בֶּן־גֵּרָא בֶּן־הַיְמִינִי אֲשֶׁר מִבַּחוּרִים וַיֵּרֶד עִם־אִישׁ יְהוּדָה
לִקְרַאת הַמֶּלֶךְ דָּוִד׃ וְאֶלֶף אִישׁ עִמּוֹ מִבִּנְיָמִן וְצִיבָא יח
נַעַר בֵּית שָׁאוּל וַחֲמִשֶּׁת עָשָׂר בָּנָיו וְעֶשְׂרִים עֲבָדָיו אִתּוֹ
וַיִּצְלְחוּ הַיַּרְדֵּן לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וְעִבְרָה הָעֲבָרָה לַעֲבִיר יט
אֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְלַעֲשׂוֹת הַטּוֹב בְּעֵינָיו וְשִׁמְעִי בֶן־גֵּרָא בעיניו ק׳
נָפַל לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ בְּעָבְרוֹ בַּיַּרְדֵּן׃ וַיֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ כ
אַל־יַחֲשֹׁב־לִי אֲדֹנִי עָוֹן וְאַל־תִּזְכֹּר אֵת אֲשֶׁר הֵעוֹה
עַבְדְּךָ בְּיוֹם אֲשֶׁר־יָצָא אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ מִירוּשָׁלִַם לָשׂוּם נקור של יצא
הַמֶּלֶךְ אֶל־לִבּוֹ׃ כִּי יָדַע עַבְדְּךָ כִּי־אָנֹכִי חָטָאתִי וְהִנֵּה כא
בָאתִי הַיּוֹם רִאשׁוֹן לְכָל־בֵּית יוֹסֵף לָרֶדֶת לִקְרַאת אֲדֹנִי
הַמֶּלֶךְ׃ וַיַּעַן אֲבִישַׁי בֶּן־צְרוּיָה וַיֹּאמֶר הֲתַחַת זֹאת לֹא כב
יוּמַת שִׁמְעִי כִּי קִלֵּל אֶת־מְשִׁיחַ יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד מַה־ כג
לִי וְלָכֶם בְּנֵי צְרוּיָה כִּי־תִהְיוּ־לִי הַיּוֹם לְשָׂטָן הַיּוֹם יוּמַת
אִישׁ בְּיִשְׂרָאֵל כִּי הֲלוֹא יָדַעְתִּי כִּי הַיּוֹם אֲנִי מֶלֶךְ עַל־
יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־שִׁמְעִי לֹא תָמוּת וַיִּשָּׁבַע לוֹ כד
הַמֶּלֶךְ׃ וּמְפִיבֹשֶׁת בֶּן־שָׁאוּל יָרַד כה

Simei seſe eis adjungit, culpam ſuam deprecaturus; & in gratiam à Davide recipitur.

Mephibosetth, iniquis famuli ſui calumniis penè oppreſſus, reſtituitur.

לִקְרַאת הַמֶּלֶךְ וְלֹא־עָשָׂה רַגְלָיו וְלֹא־עָשָׂה שִׂפְמוֹ
וְאֶת־בְּגָדָיו לֹא כִבֵּס לְמִן־הַיּוֹם לֶכֶת הַמֶּלֶךְ עַד־הַיּוֹם
אֲשֶׁר־בָּא בְשָׁלוֹם׃ וַיְהִי כִּי־בָא יְרוּשָׁלִַם לִקְרַאת כו
הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ לָמָּה לֹא־הָלַכְתָּ עִמִּי
מְפִיבֹשֶׁת׃ וַיֹּאמֶר אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ עַבְדִּי רִמָּנִי כִּי־אָמַר כז
עַבְדְּךָ אֲחַבְּשָׁה־לִּי הַחֲמוֹר וְאֶרְכַּב עָלָיו וְאֵלֵךְ אֶת־

28 הַמֶּלֶךְ כִּי פִסֵּחַ עַבְדְּךָ׃ וַיֵּרֶגֶל בְּעַבְדְּךָ אֶל־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ
וַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ כְּמַלְאַךְ הָאֱלֹהִים וַעֲשֵׂה הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ׃
29 כִּי לֹא הָיָה כָל־בֵּית אָבִי כִּי אִם־אַנְשֵׁי־מָוֶת לַאדֹנִי
הַמֶּלֶךְ וַתָּשֶׁת אֶת־עַבְדְּךָ בְּאֹכְלֵי שֻׁלְחָנֶךָ וּמַה־יֶּשׁ־לִי
ל עוֹד צְדָקָה וְלִזְעֹק עוֹד אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר לוֹ
א הַמֶּלֶךְ לָמָּה תְדַבֵּר עוֹד דְּבָרֶיךָ אָמַרְתִּי אַתָּה וְצִיבָא
31 תַּחְלְקוּ אֶת־הַשָּׂדֶה׃ וַיֹּאמֶר מְפִיבֹשֶׁת אֶל־הַמֶּלֶךְ גַּם אֶת־
הַכֹּל יִקַּח אַחֲרֵי אֲשֶׁר־בָּא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ בְּשָׁלוֹם אֶל־בֵּיתוֹ׃
32 וּבַרְזִלַּי הַגִּלְעָדִי יָרַד מֵרֹגְלִים וַיַּעֲבֹר אֶת־הַמֶּלֶךְ
33 הַיַּרְדֵּן לְשַׁלְּחוֹ אֶת־בַּיַּרְדֵּן׃ וּבַרְזִלַּי זָקֵן מְאֹד בֶּן־שְׁמֹנִים שָׁנָה וְהוּא כִּלְכֵּל אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּשִׁבְתּוֹ בְמַחֲנַיִם כִּי־אִישׁ
34 גָּדוֹל הוּא מְאֹד׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־בַּרְזִלַּי אַתָּה עֲבֹר אִתִּי
ה וְכִלְכַּלְתִּי אִתְּךָ עִמָּדִי בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיֹּאמֶר בַּרְזִלַּי אֶל־
הַמֶּלֶךְ כַּמָּה יְמֵי שְׁנֵי חַיַּי כִּי־אֶעֱלֶה אֶת־הַמֶּלֶךְ יְרוּשָׁלִָם׃
36 בֶּן־שְׁמֹנִים שָׁנָה אָנֹכִי הַיּוֹם הֲאֵדַע בֵּין־טוֹב לְרָע אִם־
יִטְעַם עַבְדְּךָ אֶת־אֲשֶׁר אֹכַל וְאֶת־אֲשֶׁר אֶשְׁתֶּה אִם־
אֶשְׁמַע עוֹד בְּקוֹל שָׁרִים וְשָׁרוֹת וְלָמָּה יִהְיֶה עַבְדְּךָ עוֹד
37 לְמַשָּׂא אֶל־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ כִּמְעַט יַעֲבֹר עַבְדְּךָ אֶת־
הַיַּרְדֵּן אֶת־הַמֶּלֶךְ וְלָמָּה יִגְמְלֵנִי הַמֶּלֶךְ הַגְּמוּלָה הַזֹּאת׃
38 יָשָׁב־נָא עַבְדְּךָ וְאָמֻת בְּעִירִי עִם־קֶבֶר אָבִי וְאִמִּי וְהִנֵּה
עַבְדְּךָ כִמְהָם יַעֲבֹר עִם־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ וַעֲשֵׂה־לוֹ אֵת
39 אֲשֶׁר־טוֹב בְּעֵינֶיךָ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אִתִּי יַעֲבֹר כִּמְהָם
וַאֲנִי אֶעֱשֶׂה־לוֹ אֵת־הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ וְכֹל אֲשֶׁר־תִּבְחַר
מ עָלַי אֶעֱשֶׂה־לָּךְ׃ וַיַּעֲבֹר כָּל־הָעָם אֶת־הַיַּרְדֵּן וְהַמֶּלֶךְ עָבָר
וַיִּשַּׁק הַמֶּלֶךְ לְבַרְזִלַּי וַיְבָרְכֵהוּ וַיָּשָׁב לִמְקֹמוֹ׃
41 וַיַּעֲבֹר הַמֶּלֶךְ הַגִּלְגָּלָה וְכִמְהָם עָבַר עִמּוֹ וְכָל־
ק העבירו עַם יְהוּדָה וַיַּעֲבִירוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ וְגַם חֲצִי עַם יִשְׂרָאֵל׃
42 וְהִנֵּה כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל בָּאִים אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ אֶל־

David Barzillaum, pro præstitâ sibi, in fugâ suâ, fide & pietate, Jerusalemum invitat:

Eò autem, ob senium, excusante, Cimham in Regiam familiam ascisitur.

הַמֶּלֶךְ מַדּוּעַ גְּנָבוּךָ אַחֵינוּ אִישׁ יְהוּדָה וַיַּעֲבִרוּ אֶת־
הַמֶּלֶךְ וְאֶת־בֵּיתוֹ אֶת־הַיַּרְדֵּן וְכָל־אַנְשֵׁי דָוִד עִמּוֹ׃
43 וַיַּעַן כָּל־אִישׁ יְהוּדָה עַל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל כִּי־
קָרוֹב הַמֶּלֶךְ אֵלַי וְלָמָּה זֶּה חָרָה לְךָ עַל־הַדָּבָר הַזֶּה
הֶאָכוֹל אָכַלְנוּ מִן־הַמֶּלֶךְ אִם־נִשֵּׂאת נִשָּׂא לָנוּ׃
44 וַיַּעַן אִישׁ־יִשְׂרָאֵל אֶת־אִישׁ יְהוּדָה
וַיֹּאמֶר עֶשֶׂר־יָדוֹת לִי בַמֶּלֶךְ וְגַם־בְּדָוִד אֲנִי מִמְּךָ וּמַדּוּעַ
הֲקִלֹּתַנִי וְלֹא־הָיָה דְבָרִי רִאשׁוֹן לִי לְהָשִׁיב אֶת־מַלְכִּי
וַיִּקְשׁ דְּבַר־אִישׁ יְהוּדָה מִדְּבַר אִישׁ יִשְׂרָאֵל׃
כ א וְשֵׁם נִקְרָא אִישׁ בְּלִיַּעַל וּשְׁמוֹ שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי אִישׁ יְמִינִי
וַיִּתְקַע בַּשּׁוֹפָר וַיֹּאמֶר אֵין־לָנוּ חֵלֶק בְּדָוִד וְלֹא נַחֲלָה־
2 לָנוּ בְּבֶן־יִשַׁי אִישׁ לְאֹהָלָיו יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעַל כָּל־אִישׁ
יִשְׂרָאֵל מֵאַחֲרֵי דָוִד אַחֲרֵי שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי וְאִישׁ יְהוּדָה
3 דָּבְקוּ בְמַלְכָּם מִן־הַיַּרְדֵּן וְעַד־יְרוּשָׁלִָם׃ וַיָּבֹא דָוִד אֶל־
בֵּיתוֹ יְרוּשָׁלִָם וַיִּקַּח הַמֶּלֶךְ אֵת עֶשֶׂר־נָשִׁים ׀ פִּלַגְשִׁים
אֲשֶׁר הִנִּיחַ לִשְׁמוֹר הַבַּיִת וַיִּתְּנֵם בֵּית־מִשְׁמֶרֶת וַיְכַלְכְּלֵם
וַאֲלֵיהֶם לֹא־בָא וַתִּהְיֶינָה צְרֻרוֹת עַד־יוֹם מְתָן אַלְמְנוּת
4 חַיּוּת׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־עֲמָשָׂא הַזְעֶק־
לִי אֶת־אִישׁ־יְהוּדָה שְׁלֹשֶׁת יָמִים וְאַתָּה פֹּה עֲמֹד׃ וַיֵּלֶךְ ה
ויוחר קרי עֲמָשָׂא לְהַזְעִיק אֶת־יְהוּדָה וַיֵּיחֶר מִן־הַמּוֹעֵד אֲשֶׁר
6 יְעָדוֹ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אֲבִישַׁי עַתָּה יֵרַע לָנוּ שֶׁבַע בֶּן־
בִּכְרִי מִן־אַבְשָׁלוֹם אַתָּה קַח אֶת־עַבְדֵי אֲדֹנֶיךָ וּרְדֹף
7 אַחֲרָיו פֶּן־מָצָא לוֹ עָרִים בְּצֻרוֹת וְהִצִּיל עֵינֵנוּ׃ וַיֵּצְאוּ
אַחֲרָיו אַנְשֵׁי יוֹאָב וְהַכְּרֵתִי וְהַפְּלֵתִי וְכָל־הַגִּבֹּרִים
8 וַיֵּצְאוּ מִירוּשָׁלִַם לִרְדֹּף אַחֲרֵי שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי׃ הֵם עִם־
הָאֶבֶן הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר בְּגִבְעוֹן וַעֲמָשָׂא בָּא לִפְנֵיהֶם
ויוֹאָב חָגוּר ׀ מִדּוֹ לְבֻשׁוֹ וְעָלָו חֲגוֹר חֶרֶב מְצֻמֶּדֶת עַל־ ועליו קרי
9 מָתְנָיו בְּתַעְרָהּ וְהוּא יָצָא וַתִּפֹּל׃ וַיֹּאמֶר יוֹאָב לַעֲמָשָׂא
השלום

Cap. XX. *Auctore Zeba, Israëlitæ iterum ad arma incitantur: sola autem tribus Jehuda Davidem Jerusalemum reducit.*

Ille Amasam, ut celeriter defectionis autorem persequatur, colligere militem jubet.

6 *Eo moras trahente, Abisai submittitur.*

Joab Amasam incau-

tum interficit.

הַשָּׁלוֹם אַתָּה אָחִי וַתֹּחֶז יְדִימִין יוֹאָב בִּזְקַן עֲמָשָׂא
לְנַשְּׁקוֹ לוֹ׃ וְעֲמָשָׂא לֹא נִשְׁמַר בְּחֶרֶב אֲשֶׁר בְּיַד־
יוֹאָב וַיַּכֵּהוּ בָהּ אֶל־הַחֲמֶשׁ וַיִּשְׁפֹּךְ מֵעָיו אַרְצָה וְלֹא־
שָׁנָה לוֹ וַיָּמָת וְיוֹאָב וַאֲבִישַׁי אָחִיו רָדַף אַחֲרֵי שֶׁבַע
11 בֶּן־בִּכְרִי׃ וְאִישׁ עָמַד עָלָיו מִנַּעֲרֵי יוֹאָב וַיֹּאמֶר מִי אֲשֶׁר
12 חָפֵץ בְּיוֹאָב וּמִי אֲשֶׁר לְדָוִד אַחֲרֵי יוֹאָב׃ וְעֲמָשָׂא מִתְגֹּלֵל
בַּדָּם בְּתוֹךְ הַמְסִלָּה וַיַּרְא הָאִישׁ כִּי־עָמַד כָּל־הָעָם
וַיָּסֵב אֶת־עֲמָשָׂא מִן־הַמְסִלָּה הַשָּׂדֶה וַיַּשְׁלֵךְ עָלָיו בֶּגֶד
13 כַּאֲשֶׁר רָאָה כָּל־הַבָּא עָלָיו וְעָמַד׃ כַּאֲשֶׁר הֹגָה מִן־
הַמְסִלָּה עָבַר כָּל־אִישׁ אַחֲרֵי יוֹאָב לִרְדֹּף אַחֲרֵי שֶׁבַע
14 בֶּן־בִּכְרִי׃ וַיַּעֲבֹר בְּכָל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אָבֵלָה וּבֵירַת

Zeba in urbe Abel à Ducibus Davidis obsidetur.

טן מַעֲכָה וְכָל־הַבֵּרִים וַיִּקָּהֲלוּ וַיָּבֹאוּ אַף־אַחֲרָיו׃ וַיָּבֹאוּ
קרי
וַיָּצֻרוּ עָלָיו בְּאָבֵלָה בֵּית הַמַּעֲכָה וַיִּשְׁפְּכוּ סֹלְלָה אֶל־
הָעִיר וַתַּעֲמֹד בַּחֵל וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אֶת־יוֹאָב מַשְׁחִיתִם
16 לְהַפִּיל הַחוֹמָה׃ וַתִּקְרָא אִשָּׁה חֲכָמָה מִן־הָעִיר שִׁמְעוּ
שִׁמְעוּ אִמְרוּ־נָא אֶל־יוֹאָב קְרַב עַד־הֵנָּה וְאֲדַבְּרָה
17 אֵלֶיךָ׃ וַיִּקְרַב אֵלֶיהָ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הַאַתָּה יוֹאָב
וַיֹּאמֶר אֲנִי וַתֹּאמֶר לוֹ שְׁמַע דִּבְרֵי אֲמָתֶךָ וַיֹּאמֶר שֹׁמֵעַ
18 אָנֹכִי׃ וַתֹּאמֶר לֵאמֹר דַּבֵּר יָדַבְּרוּ בָרִאשֹׁנָה לֵאמֹר
19 שָׁאוֹל יִשְׁאֲלוּ בְּאָבֵל וְכֵן הֵתַמּוּ׃ אָנֹכִי שַׁלְמֵי אֱמוּנֵי
יִשְׂרָאֵל אַתָּה מְבַקֵּשׁ לְהָמִית עִיר וְאֵם בְּיִשְׂרָאֵל לָמָּה
כ תְבַלַּע נַחֲלַת יְהוָה׃ וַיַּעַן יוֹאָב וַיֹּאמֶר חָלִילָה

Tandem motus omnis morte autoris repressus est.

21 חָלִילָה לִי אִם־אֲבַלַּע וְאִם־אַשְׁחִית׃ לֹא־כֵן הַדָּבָר כִּי
אִישׁ מֵהַר אֶפְרַיִם שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי שְׁמוֹ נָשָׂא יָדוֹ בַּמֶּלֶךְ
בְּדָוִד תְּנוּ אֹתוֹ לְבַדּוֹ וְאֵלְכָה מֵעַל הָעִיר וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה
אֶל־יוֹאָב הִנֵּה רֹאשׁוֹ מְשֻׁלָּךְ אֵלֶיךָ בְּעַד הַחוֹמָה׃
22 וַתָּבוֹא הָאִשָּׁה אֶל־כָּל־הָעָם בְּחָכְמָתָהּ וַיִּכְרְתוּ אֶת־
רֹאשׁ שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי וַיַּשְׁלִכוּ אֶל־יוֹאָב וַיִּתְקַע בַּשֹּׁפָר

וַיָּפְצוּ מֵעַל־הָעִיר אִישׁ לְאֹהָלָיו וְיוֹאָב שָׁב יְרוּשָׁלַם אֶל־
הַמֶּלֶךְ׃
23 וְיוֹאָב אֶל כָּל־הַצָּבָא יִשְׂרָאֵל וּבְנָיָה בֶּן־יְהוֹיָדָע עַל־
24 הַכְּרֵי וְעַל־הַפְּלֵתִי׃ וַאֲדֹרָם עַל־הַמַּס וִיהוֹשָׁפָט בֶּן־ פתח באתנח
אֲחִילוּד הַמַּזְכִּיר׃ וּשְׁיָא סֹפֵר וְצָדוֹק וְאֶבְיָתָר כֹּהֲנִים׃ כה ושוא קרי
26 וְגֹם עִירָא הַיָּאִרִי הָיָה כֹהֵן לְדָוִד׃ וַיְהִי רָעָב Cap. XXI.
בִּימֵי דָוִד שָׁלֹשׁ שָׁנִים שָׁנָה אַחֲרֵי שָׁנָה וַיְבַקֵּשׁ דָּוִד אֶת־ כא
פְּנֵי יְהוָה ○ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־שָׁאוּל וְאֶל־ פסקא באמצע
2 בֵּית הַדָּמִים עַל אֲשֶׁר־הֵמִית אֶת־הַגִּבְעֹנִים׃ וַיִּקְרָא פסוק
הַמֶּלֶךְ לַגִּבְעֹנִים וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם וְהַגִּבְעֹנִים לֹא מִבְּנֵי
יִשְׂרָאֵל הֵמָּה כִּי אִם־מִיֶּתֶר הָאֱמֹרִי וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נִשְׁבְּעוּ
לָהֶם וַיְבַקֵּשׁ שָׁאוּל לְהַכֹּתָם בְּקַנֹּאתוֹ לִבְנֵי־יִשְׂרָאֵל
3 וִיהוּדָה׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־הַגִּבְעֹנִים מָה אֶעֱשֶׂה לָכֶם
4 וּבַמָּה אֲכַפֵּר וּבָרְכוּ אֶת־נַחֲלַת יְהוָה׃ וַיֹּאמְרוּ לוֹ
הַגִּבְעֹנִים אֵין־לִי כֶסֶף וְזָהָב עִם־שָׁאוּל וְעִם־בֵּיתוֹ וְאֵין־ לנו קרי
לָנוּ אִישׁ לְהָמִית בְּיִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר מָה־אַתֶּם אֹמְרִים
אֶעֱשֶׂה לָכֶם׃ וַיֹּאמְרוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ הָאִישׁ אֲשֶׁר כִּלָּנוּ ה
וַאֲשֶׁר דִּמָּה־לָנוּ נִשְׁמַדְנוּ מֵהִתְיַצֵּב בְּכָל־גְּבֻל יִשְׂרָאֵל׃
6 יְנֻתַּן־לָנוּ שִׁבְעָה אֲנָשִׁים מִבָּנָיו וְהוֹקַעֲנוּם לַיהוָה בְּגִבְעַת יתן קרי
שָׁאוּל בְּחִיר יְהוָה ○ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֲנִי אֶתֵּן׃ פסקא באמצע
7 וַיַּחְמֹל הַמֶּלֶךְ עַל־מְפִיבֹשֶׁת בֶּן־יְהוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל עַל־ פסוק
שְׁבֻעַת יְהוָה אֲשֶׁר־בֵּינֹתָם בֵּין דָּוִד וּבֵין יְהוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל׃
8 וַיִּקַּח הַמֶּלֶךְ אֶת־שְׁנֵי בְּנֵי רִצְפָּה בַת־אַיָּה אֲשֶׁר יָלְדָה Septem è posteris
לְשָׁאוּל אֶת־אַרְמֹנִי וְאֶת־מְפִבֹשֶׁת וְאֶת־חֲמֵשֶׁת בְּנֵי Saulis Gibeonitis suspendendos
מִיכַל בַּת־שָׁאוּל אֲשֶׁר יָלְדָה לְעַדְרִיאֵל בֶּן־בַּרְזִלַּי tradit.
9 הַמְּחֹלָתִי׃ וַיִּתְּנֵם בְּיַד הַגִּבְעֹנִים וַיֹּקִיעֵם בָּהָר לִפְנֵי
יְהוָה וַיִּפְלוּ שְׁבַעְתָּיִם יָחַד וְהֵם הֻמְתוּ בִּימֵי קָצִיר והמה קרי יחיר י׳
בָּרִאשֹׁנִים תְּחִלַּת קְצִיר שְׂעֹרִים׃ וַתִּקַּח רִצְפָּה בַת־ י בתחלת קרי Rizpa pietas in occisos.
איה

אַיָּה אֶת־הַשַּׂק וַתַּטֵּהוּ לָהּ אֶל־הַצּוּר מִתְּחִלַּת קְצִיר
עַד נָתַךְ־מַיִם עֲלֵיהֶם מִן־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־נָתְנָה עוֹף
הַשָּׁמַיִם לָנוּחַ עֲלֵיהֶם יוֹמָם וְאֶת־חַיַּת הַשָּׂדֶה לַיְלָה׃
11 וַיֻּגַּד לְדָוִד אֵת אֲשֶׁר־עָשְׂתָה רִצְפָּה בַּת־אַיָּה פִּלֶגֶשׁ
12 שָׁאוּל׃ וַיֵּלֶךְ דָּוִד וַיִּקַּח אֶת־עַצְמוֹת שָׁאוּל וְאֶת־
עַצְמוֹת יְהוֹנָתָן בְּנוֹ מֵאֵת בַּעֲלֵי יָבֵישׁ גִּלְעָד אֲשֶׁר גָּנְבוּ
חלאום ק׳ אֹתָם מֵרְחֹב בֵּית־שָׁן אֲשֶׁר תְּלָאוּם שָׁם הַפְּלִשְׁתִּים שמה קרי׳ פלשתים קרי׳
13 בְּיוֹם הַכּוֹת פְּלִשְׁתִּים אֶת־שָׁאוּל בַּגִּלְבֹּעַ׃ וַיַּעַל מִשָּׁם
אֶת־עַצְמוֹת שָׁאוּל וְאֶת־עַצְמוֹת יְהוֹנָתָן בְּנוֹ וַיֶּאֶסְפוּ אֶת־
14 עַצְמוֹת הַמּוּקָעִים׃ וַיִּקְבְּרוּ אֶת־עַצְמוֹת־שָׁאוּל וִיהוֹנָתָן
בְּנוֹ בְּאֶרֶץ בִּנְיָמִן בְּצֵלַע בְּקֶבֶר קִישׁ אָבִיו וַיַּעֲשׂוּ כֹּל אֲשֶׁר־
צִוָּה הַמֶּלֶךְ וַיֵּעָתֶר אֱלֹהִים לָאָרֶץ אַחֲרֵי־כֵן׃
טו וַתְּהִי־עוֹד מִלְחָמָה לַפְּלִשְׁתִּים אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיֵּרֶד דָּוִד
Crebra Davidis pralia cum Philisthaeis, prospero semper eventu.
וישבי 16 קרי וַעֲבָדָיו עִמּוֹ וַיִּלָּחֲמוּ אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיָּעַף דָּוִד׃ וְיִשְׁבִּי
בְּנֹב אֲשֶׁר׳ בִּילִדֵי הָרָפָה וּמִשְׁקַל קֵינוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
מִשְׁקַל נְחֹשֶׁת וְהוּא חָגוּר חֲדָשָׁה וַיֹּאמֶר לְהַכּוֹת אֶת־
17 דָּוִד׃ וַיַּעְזֹר־לוֹ אֲבִישַׁי בֶּן־צְרוּיָה וַיַּךְ אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי
וַיְמִתֵהוּ אָז נִשְׁבְּעוּ אַנְשֵׁי דָוִד לוֹ לֵאמֹר לֹא־תֵצֵא עוֹד
אִתָּנוּ לַמִּלְחָמָה וְלֹא תְכַבֶּה אֶת־נֵר יִשְׂרָאֵל׃
18 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַתְּהִי־עוֹד הַמִּלְחָמָה בְּגֹב עִם־פְּלִשְׁתִּים
אָז הִכָּה סִבְכַּי הַחֻשָׁתִי אֶת־סָף אֲשֶׁר בִּילִדֵי הָרָפָה׃
19 וַתְּהִי־עוֹד הַמִּלְחָמָה בְּגֹב עִם־פְּלִשְׁתִּים
ר׳ זעירא וַיַּךְ אֶלְחָנָן בֶּן־יַעְרֵי אֳרְגִים בֵּית הַלַּחְמִי אֵת גָּלְיַת הַגִּתִּי
כ וְעֵץ חֲנִיתוֹ כְּמָנוֹר אֹרְגִים׃ וַתְּהִי־עוֹד
מִלְחָמָה בְּגַת וַיְהִי־אִישׁ מָדוֹן וַאֲצַבְּעוֹת יָדָיו וַאֲצַבְּעוֹת מדון קרי׳
רַגְלָיו שֵׁשׁ וָשֵׁשׁ עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע מִסְפָּר וְגַם־הוּא יֻלַּד
21 לְהָרָפָה׃ וַיְחָרֵף אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיַּכֵּהוּ יְהוֹנָתָן בֶּן־
22 שִׁמְעָי אֲחִי דָוִד׃ אֵת אַרְבַּעַת אֵלֶּה יֻלְּדוּ לְהָרָפָה בְּגַת שמעא קרי׳

וַיִּפְלוּ בְיַד־דָּוִד וּבְיַד עֲבָדָיו׃

כב א

Cap. XXII. *David, superatis hostibus, cum florentissimum regnum in summa pace regeret, insigni carmine divina in sese beneficia concelebrat.*

וַיְדַבֵּר דָּוִד לַיהוָה אֶת־דִּבְרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת בְּיוֹם
הִצִּיל יְהוָה אֹתוֹ מִכַּף כָּל־אֹיְבָיו וּמִכַּף שָׁאוּל׃ הפטרת האזינו
2 וַיֹּאמַר יְהוָה סַלְעִי וּמְצֻדָתִי וּמְפַלְטִי־לִי׃ אֱלֹהֵי 3 ויום ז׳ של פסח
צוּרִי אֶחֱסֶה־בּוֹ מָגִנִּי וְקֶרֶן יִשְׁעִי מִשְׂגַּבִּי
4 וּמְנוּסִי מֹשִׁעִי מֵחָמָס תֹּשִׁעֵנִי׃ מְהֻלָּל
אֶקְרָא יְהוָה וּמֵאֹיְבַי אִוָּשֵׁעַ׃ כִּי אֲפָפֻנִי מִשְׁבְּרֵי־ה
6 מָוֶת נַחֲלֵי בְלִיַּעַל יְבַעֲתֻנִי׃ חֶבְלֵי
שְׁאוֹל סַבֻּנִי קִדְּמֻנִי מֹקְשֵׁי־
7 מָוֶת׃ בַּצַּר־לִי אֶקְרָא יְהוָה וְאֶל־
אֱלֹהַי אֶקְרָא וַיִּשְׁמַע מֵהֵיכָלוֹ
8 קוֹלִי וְשַׁוְעָתִי בְּאָזְנָיו׃ וַיִּתְגָּעַשׁ ויתגעש קרי
וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ מוֹסְדוֹת הַשָּׁמַיִם
9 יִרְגָּזוּ וַיִּתְגָּעֲשׁוּ כִּי־חָרָה לוֹ׃ עָלָה
עָשָׁן בְּאַפּוֹ וְאֵשׁ מִפִּיו
תֹּאכֵל גֶּחָלִים בָּעֲרוּ מִמֶּנּוּ׃ וַיֵּט
שָׁמַיִם וַיֵּרַד וַעֲרָפֶל תַּחַת
11 רַגְלָיו׃ וַיִּרְכַּב עַל־כְּרוּב וַיָּעֹף וַיֵּרָא
12 עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ׃ וַיָּשֶׁת חֹשֶׁךְ סְבִיבֹתָיו
13 סֻכּוֹת חַשְׁרַת־מַיִם עָבֵי שְׁחָקִים׃ מִנֹּגַהּ
14 נֶגְדּוֹ בָּעֲרוּ גַּחֲלֵי־אֵשׁ׃ יַרְעֵם מִן־שָׁמַיִם
יְהוָה וְעֶלְיוֹן יִתֵּן קוֹלוֹ׃ וַיִּשְׁלַח טו
16 חִצִּים וַיְפִיצֵם בָּרָק וַיָּהֹמֵם׃ וַיֵּרָאוּ אֲפִיקֵי ויהם קרי
יָם יִגָּלוּ מֹסְדוֹת תֵּבֵל בְּגַעֲרַת
17 יְהוָה מִנִּשְׁמַת רוּחַ אַפּוֹ׃ יִשְׁלַח מִמָּרוֹם
18 יִקָּחֵנִי יַמְשֵׁנִי מִמַּיִם רַבִּים׃ יַצִּילֵנִי
מֵאֹיְבִי עָז מִשֹּׂנְאַי כִּי אָמְצוּ
19 מִמֶּנִּי׃ יְקַדְּמֻנִי בְּיוֹם אֵידִי וַיְהִי
יהוה

כי יְהוָה מִשָּׁעַן לִי׃ וַיֹּצִא לַמֶּרְחָב
21 אֹתִי יְחַלְּצֵנִי כִּי־חָפֵץ בִּי׃ יִגְמְלֵנִי
יְהוָה כְּצִדְקָתִי כְּבֹר יָדַי יָשִׁיב
22 לִי׃ כִּי שָׁמַרְתִּי דַּרְכֵי יְהוָה וְלֹא
23 רָשַׁעְתִּי מֵאֱלֹהָי׃ כִּי כָל־מִשְׁפָּטָו משפטיו קרי
24 לְנֶגְדִּי וְחֻקֹּתָיו לֹא־אָסוּר מִמֶּנָּה׃ וְאֶהְיֶה
כה תָמִים לוֹ וָאֶשְׁתַּמְּרָה מֵעֲוֹנִי׃ וַיָּשֶׁב יְהוָה לִי
26 כְּצִדְקָתִי כְּבָרִי לְנֶגֶד עֵינָיו׃ עִם־
חָסִיד תִּתְחַסָּד עִם־גִּבּוֹר תָּמִים
27 תִּתַּמָּם׃ עִם־נָבָר תִּתָּבָר וְעִם־
28 עִקֵּשׁ תִּתַּפָּל׃ וְאֶת־עַם עָנִי
29 תּוֹשִׁיעַ וְעֵינֶיךָ עַל־רָמִים תַּשְׁפִּיל׃ כִּי־
אַתָּה נִירִי יְהוָה וַיהוָה יַגִּיהַּ
ל חָשְׁכִּי׃ כִּי בְכָה אָרוּץ גְּדוּד בֵּאלֹהַי
31 אֲדַלֶּג־שׁוּר׃ הָאֵל תָּמִים
דַּרְכּוֹ אִמְרַת יְהוָה צְרוּפָה מָגֵן
32 הוּא לְכֹל הַחֹסִים בּוֹ׃ כִּי מִי־אֵל מִבַּלְעֲדֵי
33 יְהוָה וּמִי צוּר מִבַּלְעֲדֵי אֱלֹהֵינוּ׃ הָאֵל
מָעוּזִּי חָיִל וַיֹּתֵר תָּמִים
34 דַּרְכִּי׃ מְשַׁוֶּה רַגְלַי כָּאַיָּלוֹת וְעַל־ רגלי קרי חיי קרי
לה בָּמֹתַי יַעֲמִידֵנִי׃ מְלַמֵּד יָדַי
36 לַמִּלְחָמָה וְנִחַת קֶשֶׁת־נְחוּשָׁה זְרֹעֹתָי׃ וַתִּתֶּן
37 לִי מָגֵן יִשְׁעֶךָ וְעֲנָתְךָ תַּרְבֵּנִי׃ תַּרְחִיב צְעָדַי
38 תַּחְתָּנִי וְלֹא מָעֲדוּ קַרְסֻלָּי׃ אֶרְדְּפָה
אֹיְבַי וְאַשְׁמִידֵם וְלֹא אָשׁוּב עַד־
39 כַּלּוֹתָם׃ וְאֶכְלֵם וְאֶמְחָצֵם וְלֹא יָקוּמוּן וַיִּפְּלוּ
מ תַּחַת רַגְלָי׃ וַתְּזְרֵנִי חַיִל
41 לַמִּלְחָמָה תַּכְרִיעַ קָמַי תַּחְתָּנִי׃ וְאֹיְבַי

42 תַּתְּרֹ֥ח לִי֙ עֹרֵ֔ף מְשַׂנְאַ֖י וְאַצְמִיתֵֽם׃ יִשְׁעוּ֙ וְאֵ֣ין
43 מוֹשִׁ֔יעַ אֶל־יְהוָ֖ה וְלֹ֣א עָנָ֑ם׃ וְאֶשְׁחָקֵ֕ם
כְּעֲפַר־אָ֖רֶץ כְּטִ֣יט חוּצ֑וֹת אֲרִקֵֽם׃
44 אֲרִקְעֵ֔ם׃ וַתְּפַלְּטֵ֖נִי מֵרִיבֵ֣י עַמִּ֑י תִּשְׁמְרֵ֙נִי֙
לְרֹ֣אשׁ גּוֹיִ֔ם עַ֖ם לֹא־יָדַ֥עְתִּי
יַעַבְדֻֽנִי׃ בְּנֵי־נֵכָ֥ר יִתְכַּחֲשׁוּ־לִ֑י לִשְׁמוֹעַ֙ מַה
46 אֹ֣זֶן יִשְׁמְעוּ־לִ֔י׃ בְּנֵי־נֵכָ֖ר יִבֹּ֑לוּ וְיַחְגְּרוּ
מִמִּסְגְּרוֹתָֽם׃ חַי־יְהוָ֖ה וּבָר֣וּךְ צוּרִ֑י וְיָרֹ֙ם
47 אֱלוֹהֵ֣י צ֔וּר יִשְׁעִֽי׃ הָאֵ֖ל הַנֹּתֵ֣ן נְקָמ֑וֹת
לִ֙י֙ וּמֹרִ֣יד עַמִּ֔ים תַּחְתֵּֽנִי׃ וּמוֹצִיאִ֙י֙
מֵאֹיְבָ֔י וּמִקָּמַ֖י תְּרוֹמְמֵ֑נִי מֵאִ֥ישׁ חֲמָסִ֖ים
51 נ תְּצִילֵֽנִי׃ עַל־כֵּ֠ן אוֹדְךָ֨ יְהוָ֤ה בַּגּוֹיִם֙ וּלְשִׁמְךָ֣ אֲזַמֵּ֔ר׃ מִגְדֹּ֖ל קרי מגדיל
יְשׁוּעֹ֣ת מַלְכּ֑וֹ וְעֹשֶׂ֥ה חֶ֙סֶד֙
לִמְשִׁיחֹ֔ו לְדָוִ֖ד וּלְזַרְעֹ֥ו עַד־עוֹלָֽם׃

Cap XXIII
Ultima Davidis verba, quibus fœdus Dei, de æternitate regni ipsius profitetur.

כג א וְאֵ֙לֶּה֙ דִּבְרֵ֣י דָוִ֔ד הָאַחֲרֹנִ֑ים נְאֻם־דָּוִ֙ד֙ בֶּן־יִשַׁ֔י וּנְאֻם֙ הַגֶּ֣בֶר
קמץ בו"ק
2 הֻקַּ֔ם עַל֙ מְשִׁ֣יחַ אֱלֹהֵ֣י יַעֲקֹ֔ב וּנְעִ֖ים זְמִרֹ֣ות יִשְׂרָאֵ֑ל׃ רוּחַ
3 יְהוָ֥ה דִּבֶּר־בִּ֙י֙ וּמִלָּת֣וֹ עַל־לְשׁוֹנִ֔י׃ אָמַ֖ר אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל
לִ֙י֙ דִּבֶּ֣ר צ֔וּר יִשְׂרָאֵ֖ל מֹושֵׁ֣ל בָּאָדָ֑ם צַדִּ֙יק֙ מֹושֵׁ֣ל יִרְאַ֔ת
אֱלֹהִֽים׃ וּכְאֹ֥ור בֹּ֖קֶר יִזְרַ֣ח שֶׁ֙מֶשׁ֙ בֹּ֣קֶר לֹא־עֲבֹ֔ות מִנֹּגַ֖הּ
4 מִמָּטָ֥ר דֶּשֶׁא֙ מֵאָֽרֶץ׃ כִּי־לֹ֣א כֵ֔ן בֵּיתִ֖י עִם־אֵ֑ל כִּֽי־בְרִ֤ית ה
עֹולָם֙ שָׂ֣ם לִ֔י עֲרוּכָ֥ה בַכֹּ֖ל וּשְׁמֻרָ֑ה כִּֽי־כָל־יִשְׁעִ֙י֙ וְכָל־
6 חֵ֔פֶץ כִּֽי־לֹ֥א יַצְמִֽיחַ׃ וּבְלִיַּ֖עַל כְּקֹ֣וץ מֻנָּ֑ד כִּֽי־לֹ֥א
בְיָ֖ד יִקָּחֽוּ׃ וְאִ֣ישׁ יִגַּ֣ע בָּהֶ֔ם יִמָּלֵ֕א בַּרְזֶ֖ל וְעֵ֣ץ חֲנִ֑ית
7 וּבָאֵ֥שׁ שָׂרֹ֖וף יִשָּׂרְפ֥וּ בְשָֽׁבֶת׃

Catalogus præcipuorum Ducum Davidis, rerum-

8 אֵ֚לֶּה שְׁמֹ֣ות הַגִּבֹּרִ֔ים אֲשֶׁ֖ר לְדָוִ֑ד יָשַׁ֣ב בַּשֶּׁ֔בֶת תַּחְכְּמֹנִי
העצני קרי אחת קרי
ראש֙ הַשָּׁלִשִׁ֔י הוּא֙ עֲדִינֹ֣ו הָעֶצְנִ֔י עַל־שְׁמֹנֶ֥ה מֵאֹ֖ות חָלָ֑ל
9 ג ק' רודו קרי אחחי
בְּפַ֥עַם אֶחָֽת׃ וְאַחֲרֹ֖ו אֶלְעָזָ֣ר בֶּן־דֹּדֹ֑י בֶּן־

תגבורים ק׳ אַחַיִ בְּשָׁלֹשָׁה ׀ גִּבֹּרִים עִם־דָּוִד בְּחָרְפָם בַּפְּלִשְׁתִּים
que strenuè ab iis gestarum.
9 וַיֵּאָסְפוּ־שָׁם לַמִּלְחָמָה וַיַּעֲלוּ אִישׁ יִשְׂרָאֵל׃ הוּא קָם וַיַּךְ
בַּפְּלִשְׁתִּים עַד׀ כִּי־יָגְעָה יָדוֹ וַתִּדְבַּק יָדוֹ אֶל־הַחָרֶב
וַיַּעַשׂ יְהוָה תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה בַּיּוֹם הַהוּא וְהָעָם יָשְׁבוּ אַחֲרָיו
11 אַךְ לְפַשֵּׁט׃ וְאַחֲרוֹ שַׁמָּה בֶן־אָגֵא ואחריו קרי
הָרָרִי וַיֶּאֱסְפוּ פְלִשְׁתִּים לַחֲיָה וַתְּהִי־שָׁם חֶלְקַת הַשָּׂדֶה
12 מְלֵאָה עֲדָשִׁים וְהָעָם נָס מִפְּנֵי פְלִשְׁתִּים׃ וַיִּתְיַצַּב
בְּתוֹךְ־הַחֶלְקָה וַיַּצִּילָהוּ וַיַּךְ אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיַּעַשׂ יְהוָה
13 תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה׃ וַיֵּרְדוּ שְׁלֹשָׁה מֵהַשְּׁלֹשִׁים רֹאשׁ שלשה קרי
וַיָּבֹאוּ אֶל־קָצִיר אֶל־דָּוִד אֶל־מְעָרַת עֲדֻלָּם וְחַיַּת
14 פְּלִשְׁתִּים חֹנָה בְּעֵמֶק רְפָאִים׃ וְדָוִד אָז בַּמְּצוּדָה וּמַצָּב
15 פְּלִשְׁתִּים אָז בֵּית לָחֶם׃ וַיִּתְאַוֶּה דָּוִד וַיֹּאמֶר מִי יַשְׁקֵנִי
16 מַיִם מִבְּאֵר בֵּית־לֶחֶם אֲשֶׁר בַּשָּׁעַר׃ וַיִּבְקְעוּ שְׁלֹשֶׁת מבר קרי
פבר קרי הַגִּבֹּרִים בְּמַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים וַיִּשְׁאֲבוּ־מַיִם מִבְּאֵר בֵּית־
לֶחֶם אֲשֶׁר בַּשָּׁעַר וַיִּשְׂאוּ וַיָּבִאוּ אֶל־דָּוִד וְלֹא אָבָה
17 לִשְׁתּוֹתָם וַיַּסֵּךְ אֹתָם לַיהוָה׃ וַיֹּאמֶר חָלִילָה לִּי יְהוָה
מֵעָשֹׂתִי זֹאת הֲדַם הָאֲנָשִׁים הַהֹלְכִים בְּנַפְשׁוֹתָם וְלֹא
אָבָה לִשְׁתּוֹתָם אֵלֶּה עָשׂוּ שְׁלֹשֶׁת הַגִּבֹּרִים׃
18 וַאֲבִישַׁי אֲחִי יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה הוּא רֹאשׁ
השלשה ק׳ הַשְּׁלִשִׁי׃ וְהוּא עוֹרֵר אֶת־חֲנִיתוֹ עַל־שְׁלֹשׁ מֵאוֹת חָלָל
19 וְלוֹ־שֵׁם בַּשְּׁלֹשָׁה׃ מִן־הַשְּׁלֹשָׁה הַכִּי נִכְבָּד וַיְהִי לָהֶם
כ לְשַׂר וְעַד־הַשְּׁלֹשָׁה לֹא־בָא׃ וּבְנָיָהוּ
חיל קרי בֶן־יְהוֹיָדָע בֶּן־אִישׁ־חַי רַב־פְּעָלִים מִקַּבְצְאֵל הוּא הִכָּה
האדי קרי אֶת־שְׁנֵי אֲרִיאֵל מוֹאָב וְהוּא יָרַד וְהִכָּה אֶת־הָאַרְיֵה
21 בְּתוֹךְ הַבּוֹר בְּיוֹם הַשָּׁלֶג׃ וְהוּא הִכָּה אֶת־אִישׁ מִצְרִי הבר קרי
איש קרי אֲשֶׁר מַרְאֶה וּבְיַד הַמִּצְרִי חֲנִית וַיֵּרֶד אֵלָיו בַּשֹּׁבֶט וַיִּגְזֹל
22 אֶת־הַחֲנִית מִיַּד הַמִּצְרִי וַיַּהַרְגֵהוּ בַּחֲנִיתוֹ׃ אֵלֶּה עָשָׂה
23 בְּנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע וְלוֹ־שֵׁם בִּשְׁלֹשָׁה הַגִּבֹּרִים׃ מִן־הַשְּׁלֹשִׁים
נִכְבָּד

נִכְבַּר וְאֶל־הַשְּׁלִשָׁה לֹא־בָא וַיְשִׂימֵהוּ דָוִד אֶל־מִשְׁמַעְתּוֹ׃
עֲשָׂהאֵל אֲחִי־יוֹאָב בַּשְּׁלֹשִׁים אֶלְחָנָן בֶּן־דּוֹדוֹ 24
בֵּית לָחֶם׃ שַׁמָּה הַחֲרֹדִי אֲלִיקָא הַחֲרֹדִי׃ כה
חֶלֶץ הַפֶּלֶטִי עִירָא בֶן־עִקֵּשׁ הַתְּקֹעִי׃ 26
אֲבִיעֶזֶר הָעַנְּתֹתִי מְבֻנַּי הַחֻשָׁתִי׃ צַלְמוֹן 27 28
הָאֲחֹחִי מַהְרַי הַנְּטֹפָתִי׃ חֶלֶב בֶּן־בַּעֲנָה 29
הַנְּטֹפָתִי אִתַּי בֶּן־רִיבַי מִגִּבְעַת בְּנֵי בִנְיָמִן׃ בְּנָיָהוּ ל
פִּרְעָתֹנִי הִדַּי מִנַּחֲלֵי גָעַשׁ׃ אֲבִי־עַלְבוֹן הָעַרְבָתִי 31
עַזְמָוֶת הַבַּרְחֻמִי׃ אֶלְיַחְבָּא הַשַּׁעַלְבֹנִי בְּנֵי יָשֵׁן 32
יְהוֹנָתָן׃ שַׁמָּה הַהֲרָרִי אֲחִיאָם בֶּן־שָׁרָר הָאֲרָרִי׃ 33
אֱלִיפֶלֶט בֶּן־אַחַסְבַּי בֶּן־הַמַּעֲכָתִי אֱלִיעָם בֶּן־ 34
חצרי קרי אֲחִיתֹפֶל הַגִּלֹנִי׃ חֶצְרוֹ הַכַּרְמְלִי פַּעְרַי הָאַרְבִּי׃ לה
יִגְאָל בֶּן־נָתָן מִצֹּבָה בְּנֵי הַגָּדִי׃ צֶלֶק 36 37
עַמּוֹנִי נַחֲרַי הַבְּאֵרֹתִי נֹשְׂאֵי כְלֵי יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה׃ יתיר ו׳
עִירָא הַיִּתְרִי גָּרֵב הַיִּתְרִי׃ אוּרִיָּה 38 39

Cap. XXIV *Davidem perversa cupido invadit, ad metiendas imperii vires, populum censendi:*

כד חֲרִי כָל שְׁלֹשִׁים וְשִׁבְעָה׃ וַיֹּסֶף אַף־ כד
יְהוָה לַחֲרוֹת בְּיִשְׂרָאֵל וַיָּסֶת אֶת־דָּוִד בָּהֶם לֵאמֹר לֵךְ
מְנֵה אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאֶת־יְהוּדָה׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־ 2
יוֹאָב ׀ שַׂר־הַחַיִל אֲשֶׁר־אִתּוֹ שׁוֹטְטָנָא בְכָל־שִׁבְטֵי
יִשְׂרָאֵל מִדָּן וְעַד־בְּאֵר שֶׁבַע וּפִקְדוּ אֶת־הָעָם וְיֵדַעְתִּי
אֶת מִסְפַּר הָעָם׃ וַיֹּאמֶר יוֹאָב אֶל־הַמֶּלֶךְ וְיוֹסֵף יְהוָה 3
אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָעָם כָּהֵם וְכֹהֵם מֵאָה פְעָמִים וְעֵינֵי אֲדֹנִי
הַמֶּלֶךְ רֹאוֹת וַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ לָמָּה חָפֵץ בַּדָּבָר הַזֶּה׃
וַיֶּחֱזַק דְּבַר־הַמֶּלֶךְ אֶל־יוֹאָב וְעַל שָׂרֵי הַחָיִל וַיֵּצֵא יוֹאָב 4
וְשָׂרֵי הַחַיִל לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ לִפְקֹד אֶת־הָעָם אֶת־יִשְׂרָאֵל׃
וַיַּעַבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן וַיַּחֲנוּ בְּעֲרוֹעֵר יָמִין הָעִיר אֲשֶׁר ה
בְּתוֹךְ־הַנַּחַל הַגָּד וְאֶל־יָעְזֵר׃ וַיָּבֹאוּ הַגִּלְעָדָה וְאֶל־אֶרֶץ 6
תַּחְתִּים חָדְשִׁי וַיָּבֹאוּ דָּנָה יַעַן וְסָבִיב אֶל־צִידוֹן׃ וַיָּבֹאוּ 7

מבצר

מִבְצַר־צֹר וְכָל־עָרֵי הַחִוִּי וְהַכְּנַעֲנִי וַיֵּצְאוּ אֶל־נֶגֶב יְהוּדָה
8 בְּאֵר שָׁבַע׃ וַיָּשֻׁטוּ בְּכָל־הָאָרֶץ וַיָּבֹאוּ מִקְצֵה תִשְׁעָה
9 חֳדָשִׁים וְעֶשְׂרִים יוֹם יְרוּשָׁלִָם׃ וַיִּתֵּן יוֹאָב אֶת־מִסְפַּר
מִפְקַד־הָעָם אֶל־הַמֶּלֶךְ וַתְּהִי יִשְׂרָאֵל שְׁמֹנֶה מֵאוֹת
אֶלֶף אִישׁ־חַיִל שֹׁלֵף חֶרֶב וְאִישׁ יְהוּדָה חֲמֵשׁ־מֵאוֹת
י אֶלֶף אִישׁ׃ וַיַּךְ לֵב־דָּוִד אֹתוֹ אַחֲרֵי־כֵן סָפַר אֶת־הָעָם
פסקא באמצע פסוק ○ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־יְהוָה חָטָאתִי מְאֹד
אֲשֶׁר עָשִׂיתִי וְעַתָּה יְהוָה הַעֲבֶר־נָא אֶת־עֲוֹן עַבְדְּךָ כִּי
11 פסקא באמצע פסוק נִסְכַּלְתִּי מְאֹד׃ וַיָּקָם דָּוִד בַּבֹּקֶר ○ וּדְבַר־
12 יְהוָה הָיָה אֶל־גָּד הַנָּבִיא חֹזֶה דָוִד לֵאמֹר׃ הָלוֹךְ וְדִבַּרְתָּ
אֶל־דָּוִד כֹּה אָמַר יְהוָה שָׁלֹשׁ אָנֹכִי נוֹטֵל עָלֶיךָ בְּחַר־לְךָ
13 אַחַת־מֵהֶם וְאֶעֱשֶׂה־לָּךְ׃ וַיָּבֹא־גָד אֶל־דָּוִד וַיַּגֶּד־לוֹ
וַיֹּאמֶר לוֹ הֲתָבוֹא לְךָ שֶׁבַע־שָׁנִים ׀ רָעָב ׀ בְּאַרְצֶךָ וְאִם־
שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים נֻסְךָ לִפְנֵי־צָרֶיךָ וְהוּא רֹדְפֶךָ וְאִם־הֱיוֹת
שְׁלֹשֶׁת יָמִים דֶּבֶר בְּאַרְצֶךָ עַתָּה דַּע וּרְאֵה מָה־אָשִׁיב
14 שֹׁלְחִי דָּבָר׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־גָּד צַר־לִי
רחמיו קרי מְאֹד נִפְלָה־נָא בְיַד־יְהוָה כִּי־רַבִּים רַחֲמָו וּבְיַד אָדָם
טו אַל־אֶפֹּלָה׃ וַיִּתֵּן יְהוָה דֶּבֶר בְּיִשְׂרָאֵל מֵהַבֹּקֶר וְעַד־עֵת
מוֹעֵד וַיָּמָת מִן־הָעָם מִדָּן וְעַד־בְּאֵר שֶׁבַע שִׁבְעִים אֶלֶף
16 אִישׁ׃ וַיִּשְׁלַח יָדוֹ הַמַּלְאָךְ ׀ יְרוּשָׁלִַם לְשַׁחֲתָהּ וַיִּנָּחֶם
יְהוָה אֶל־הָרָעָה וַיֹּאמֶר לַמַּלְאָךְ הַמַּשְׁחִית בָּעָם רַב
הארונה ק׳ עַתָּה הֶרֶף יָדֶךָ וּמַלְאַךְ יְהוָה הָיָה עִם־גֹּרֶן הָאֲוַרְנָה
17 הַיְבֻסִי׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־יְהוָה בִּרְאֹתוֹ ׀ אֶת־
הַמַּלְאָךְ ׀ הַמַּכֶּה בָעָם וַיֹּאמֶר הִנֵּה אָנֹכִי חָטָאתִי וְאָנֹכִי
הֶעֱוֵיתִי וְאֵלֶּה הַצֹּאן מֶה עָשׂוּ תְּהִי נָא יָדְךָ בִּי וּבְבֵית
18 אָבִי׃ וַיָּבֹא־גָד אֶל־דָּוִד בַּיּוֹם הַהוּא וַיֹּאמֶר
19 לוֹ עֲלֵה הָקֵם לַיהוָה מִזְבֵּחַ בְּגֹרֶן אֲרַנְיָה הַיְבֻסִי׃ וַיַּעַל
ב דָּוִד כִּדְבַר־גָּד כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה׃ וַיַּשְׁקֵף אֲרַוְנָה וַיַּרְא
את

Ita à Joabo militia duce 1300000 civium dinumerata.

10 Regem mox facti hujus pœnitentia subit, ejusque veniam à Deo petit.

11 Itaque missus ad eum vates trinam ei pœnam denunciat, datque arbitrium unam eligendi.

14 Ille fugam & famem detestatus, triduanam pestem eligit;

15 Quâ sæviente momento temporis LXX millia hominum interiere.

17 Sed mox Deus enixis Davidis precibus & sacrificiis placatur.

ארונה קרי

אֶת־הַמֶּלֶךְ וְאֶת־עֲבָדָיו עֹבְרִים עָלָיו וַיֵּצֵא אֲרַוְנָה
21 וַיִּשְׁתַּחוּ לַמֶּלֶךְ אַפָּיו אָרְצָה׃ וַיֹּאמֶר אֲרַוְנָה
מַדּוּעַ בָּא אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ אֶל־עַבְדּוֹ וַיֹּאמֶר דָּוִד לִקְנוֹת
מֵעִמְּךָ אֶת־הַגֹּרֶן לִבְנוֹת מִזְבֵּחַ לַיהוָה וְתֵעָצַר הַמַּגֵּפָה
22 מֵעַל הָעָם׃ וַיֹּאמֶר אֲרַוְנָה אֶל־דָּוִד יִקַּח וַיַּעַל אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ
בעיניו ק׳ הַטּוֹב בְּעֵינָו רְאֵה הַבָּקָר לָעֹלָה וְהַמֹּרְגִּים וּכְלֵי הַבָּקָר
23 פסקא באמצע פסוק לָעֵצִים׃ הַכֹּל נָתַן אֲרַוְנָה הַמֶּלֶךְ לַמֶּלֶךְ ○
וַיֹּאמֶר אֲרַוְנָה אֶל־הַמֶּלֶךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ יִרְצֶךָּ׃
24 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־אֲרַוְנָה לֹא כִּי־קָנוֹ אֶקְנֶה מֵאוֹתְךָ
בִּמְחִיר וְלֹא אַעֲלֶה לַיהוָה אֱלֹהַי עֹלוֹת חִנָּם וַיִּקֶן דָּוִד
כה אֶת־הַגֹּרֶן וְאֶת־הַבָּקָר בְּכֶסֶף שְׁקָלִים חֲמִשִּׁים׃ וַיִּבֶן שָׁם
דָּוִד מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיַּעַל עֹלוֹת וּשְׁלָמִים וַיֵּעָתֵר יְהוָה
לָאָרֶץ וַתֵּעָצַר הַמַּגֵּפָה מֵעַל יִשְׂרָאֵל׃

סכום הפסוקים של זה הספר אלף ומאות ושמה וסימנו **אשרו** חמון
וסימנו פותח את **ידך** וסדריו ל״ד וקציו ולאשה ענל מרבק׃

LIBER PRIMUS REGUM,

HEBRAICE מלכים א

CAPUT I. א

Davide senio confecto,

הפטרת א חיי שרה

והמלך דוד זקן בא בימים ויכסהו בבגדים ולא
2 יחם לו: ויאמרו לו עבדיו יבקשו לאדני
המלך נערה בתולה ועמדה לפני המלך ותהי־לו סכנת
3 ושכבה בחיקך וחם לאדני המלך: ויבקשו נערה יפה
בכל גבול ישראל וימצאו את־אבישג השונמית ויבאו
4 אתה למלך: והנערה יפה עד־מאד ותהי למלך סכנת
ה ותשרתהו והמלך לא ידעה: ואדניה בן־חגית מתנשא
Adonia filius, initâ cum Joabo & Abjathare consiliorum societate, regnum paternum occupare nititur.

לאמר אני אמלך ויעש לו רכב ופרשים וחמשים איש
6 רצים לפניו: ולא־עצבו אביו מימיו לאמר מדוע כבה
עשית וגם־הוא טוב־תאר מאד ואתו ילדה אחרי
7 אבשלום: ויהיו דבריו עם יואב בן־צרויה ועם אביתר
8 הכהן ויעזרו אחרי אדניה: וצדוק הכהן ובניהו בן־
יהוידע ונתן הנביא ושמעי ורעי והגבורים אשר לדוד
9 לא היו עם־אדניהו: ויזבח אדניהו צאן ובקר ומריא עם
אבן הזחלת אשר־אצל עין רגל ויקרא את־כל־אחיו
י בני המלך ולכל־אנשי יהודה עבדי המלך: ואת־נתן
הנביא ובניהו ואת־הגבורים ואת־שלמה אחיו לא
11 קרא: ויאמר נתן אל־בת־שבע אם־שלמה לאמר הלוא
שמעת כי מלך אדניהו בן־חגית ואדנינו דוד לא ידע:
12 ועתה לכי איעצך נא עצה ומלטי את־נפשך ואת־נפש
13 בנך שלמה: לכי ובאי ׀ אל־המלך דוד
ואמרת אליו הלא־אתה אדני המלך נשבעת
לאמתך לאמר כי־שלמה בנך ימלך אחרי
והוא

Sed Nathanis operâ detectis & dissipatis ipsorum molitionibus,

וְהוּא יֹשֵׁב עַל־כִּסְאִי וּמֹדוּעַ מָלַךְ אֲדֹנִיָּהוּ׃
הִנֵּה עוֹדָךְ מְדַבֶּרֶת שָׁם עִם־הַמֶּלֶךְ וַאֲנִי אָבוֹא 14
אַחֲרַיִךְ וּמִלֵּאתִי אֶת־דְּבָרָיִךְ׃ וַתָּבֹא בַת־שֶׁבַע טו
אֶל־הַמֶּלֶךְ הַחַדְרָה וְהַמֶּלֶךְ זָקֵן מְאֹד וַאֲבִישַׁג הַשּׁוּנַמִּית
מְשָׁרֶת אֶת־הַמֶּלֶךְ׃ וַתִּקֹּד בַּת־שֶׁבַע וַתִּשְׁתַּחוּ לַמֶּלֶךְ 16
וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַה־לָּךְ׃ וַתֹּאמֶר לוֹ אֲדֹנִי אַתָּה נִשְׁבַּעְתָּ 17
בַּיהוָה אֱלֹהֶיךָ לַאֲמָתֶךָ כִּי־שְׁלֹמֹה בְנֵךְ יִמְלֹךְ אַחֲרָי
וְהוּא יֵשֵׁב עַל־כִּסְאִי׃ וְעַתָּה הִנֵּה אֲדֹנִיָּהוּ מָלָךְ וְעַתָּה 18
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ לֹא יָדָעְתָּ׃ וַיִּזְבַּח שׁוֹר וּמְרִיא וְצֹאן לָרֹב 19
וַיִּקְרָא לְכָל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וּלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֵן וְלִיוֹאָב שַׂר
הַצָּבָא וּלְשְׁלֹמֹה עַבְדְּךָ לֹא קָרָא׃ וְאַתָּה אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ כ
עֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל עָלֶיךָ לְהַגִּיד לָהֶם מִי יֵשֵׁב עַל־כִּסֵּא
אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ אַחֲרָיו׃ וְהָיָה כְּשָׁכַב אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ עִם־ 21
אֲבֹתָיו וְהָיִיתִי אֲנִי וּבְנִי שְׁלֹמֹה חַטָּאִים׃ וְהִנֵּה עוֹדֶנָּה 22
מְדַבֶּרֶת עִם־הַמֶּלֶךְ וְנָתָן הַנָּבִיא בָּא׃ וַיַּגִּדוּ לַמֶּלֶךְ 23
לֵאמֹר הִנֵּה נָתָן הַנָּבִיא וַיָּבֹא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁתַּחוּ
לַמֶּלֶךְ עַל־אַפָּיו אָרְצָה׃ וַיֹּאמֶר נָתָן אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אַתָּה 24
אָמַרְתָּ אֲדֹנִיָּהוּ יִמְלֹךְ אַחֲרָי וְהוּא יֵשֵׁב עַל־כִּסְאִי׃
כִּי יָרַד הַיּוֹם וַיִּזְבַּח שׁוֹר וּמְרִיא וְצֹאן לָרֹב וַיִּקְרָא כה
לְכָל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְלִשְׂרֵי הַצָּבָא וּלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֵן וְהִנָּם
אֹכְלִים וְשֹׁתִים לְפָנָיו וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ אֲדֹנִיָּהוּ׃
וְלִי עַבְדֶּךָ וּלְצָדוֹק הַכֹּהֵן וְלִבְנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע 26
וְלִשְׁלֹמֹה עַבְדְּךָ לֹא קָרָא׃ אִם מֵאֵת אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ נִהְיָה 27
הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא הוֹדַעְתָּ אֶת־עַבְדֶּךָ מִי יֵשֵׁב עַל־ עכ"ו קרי
כִּסֵּא אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ אַחֲרָיו׃ וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ דָּוִד וַיֹּאמֶר 28
קְרָאוּ־לִי לְבַת־שֶׁבַע וַתָּבֹא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַתַּעֲמֹד
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּשָּׁבַע הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמַר חַי־יְהוָה 29
אֲשֶׁר־פָּדָה אֶת־נַפְשִׁי מִכָּל־צָרָה׃ כִּי כַאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי ל

לָךְ

לָךְ בִּיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר כִּי־שְׁלֹמֹה בִנְךָ יִמְלֹךְ
אַחֲרַי וְהוּא יֵשֵׁב עַל־כִּסְאִי תַּחְתָּי כִּי כֵן אָעָשָׂה הַיּוֹם
31 הַזֶּה׃ וַתִּקֹּד בַּת־שֶׁבַע אַפַּיִם אָרְצָה וַתִּשְׁתַּחוּ לַמֶּלֶךְ
ער מא וַתֹּאמֶר יְחִי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ דָּוִד לְעֹלָם׃

A Davide Salomo successor regni instituitur, & in regali solio collocatur.

32 וַיֹּאמֶר ׀ הַמֶּלֶךְ דָּוִד קִרְאוּ־לִי לְצָדוֹק הַכֹּהֵן וְלִנְתָן
33 הַנָּבִיא וְלִבְנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע וַיָּבֹאוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ לָהֶם קְחוּ עִמָּכֶם אֶת־עַבְדֵי אֲדֹנֵיכֶם וְהִרְכַּבְתֶּם
אֶת־שְׁלֹמֹה בְּנִי עַל־הַפִּרְדָּה אֲשֶׁר־לִי וְהוֹרַדְתֶּם אֹתוֹ
אל פ 34 עֲלֵי־גִחוֹן׃ וּמָשַׁח אֹתוֹ שָׁם צָדוֹק הַכֹּהֵן וְנָתָן הַנָּבִיא
לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל וּתְקַעְתֶּם בַּשּׁוֹפָר וַאֲמַרְתֶּם יְחִי
לה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃ וַעֲלִיתֶם אַחֲרָיו וּבָא וְיָשַׁב עַל־כִּסְאִי
וְהוּא יִמְלֹךְ תַּחְתָּי וְאֹתוֹ צִוִּיתִי לִהְיוֹת נָגִיד עַל־יִשְׂרָאֵל
36 וְעַל־יְהוּדָה׃ וַיַּעַן בְּנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר
37 אָמֵן כֵּן יֹאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ כַּאֲשֶׁר הָיָה
יהוה קרי יְהוָה עִם־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ כֵּן יִהְיֶה עִם־שְׁלֹמֹה וְיַגְדֵּל אֶת־
38 כִּסְאוֹ מִכִּסֵּא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ דָּוִד׃ וַיֵּרֶד צָדוֹק הַכֹּהֵן וְנָתָן
הַנָּבִיא וּבְנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע וְהַכְּרֵתִי וְהַפְּלֵתִי וַיַּרְכִּבוּ אֶת־
שְׁלֹמֹה עַל־פִּרְדַּת הַמֶּלֶךְ דָּוִד וַיּוֹלִכוּ אֹתוֹ עַל־גִּחוֹן׃
39 וַיִּקַּח צָדוֹק הַכֹּהֵן אֶת־קֶרֶן הַשֶּׁמֶן מִן־הָאֹהֶל וַיִּמְשַׁח
אֶת־שְׁלֹמֹה וַיִּתְקְעוּ בַּשּׁוֹפָר וַיֹּאמְרוּ כָל־הָעָם יְחִי הַמֶּלֶךְ
מ שְׁלֹמֹה׃ וַיַּעֲלוּ כָל־הָעָם אַחֲרָיו וְהָעָם מְחַלְּלִים בַּחֲלִלִים

Cujus rei Adonia certior factus,

41 וְשִׂמְחִים שִׂמְחָה גְּדוֹלָה וַתִּבָּקַע הָאָרֶץ בְּקוֹלָם׃ וַיִּשְׁמַע
אֲדֹנִיָּהוּ וְכָל־הַקְּרוּאִים אֲשֶׁר אִתּוֹ וְהֵם כִּלּוּ לֶאֱכֹל וַיִּשְׁמַע
יוֹאָב אֶת־קוֹל הַשּׁוֹפָר וַיֹּאמֶר מַדּוּעַ קוֹל־הַקִּרְיָה
42 הוֹמָה׃ עוֹדֶנּוּ מְרַבֵּר וְהִנֵּה יְהוֹנָתָן בֶּן־אֶבְיָתָר הַכֹּהֵן בָּא
וַיֹּאמֶר אֲדֹנִיָּהוּ בֹּא כִּי־אִישׁ חַיִל אַתָּה וְטוֹב תְּבַשֵּׂר׃
43 וַיַּעַן יְהוֹנָתָן וַיֹּאמֶר לַאדֹנִיָּהוּ אֲבָל אֲדֹנֵינוּ הַמֶּלֶךְ דָּוִד
44 הִמְלִיךְ אֶת־שְׁלֹמֹה׃ וַיִּשְׁלַח אִתּוֹ הַמֶּלֶךְ אֶת־צָדוֹק

הַכֹּהֵן

הַכֹּהֵן וְאֶת־נָתָן הַנָּבִיא וּבְנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע וְהַכְּרֵתִי
וְהַפְּלֵתִי וַיַּרְכִּבוּ אֹתוֹ עַל פִּרְדַּת הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּמְשְׁחוּ אֹתוֹ מה
צָדוֹק הַכֹּהֵן וְנָתָן הַנָּבִיא לְמֶלֶךְ בְּגִחוֹן וַיַּעֲלוּ מִשָּׁם
שְׂמֵחִים וְתֹהֵם הָעִיר הִוא הַקּוֹל אֲשֶׁר שְׁמַעְתֶּם׃ וְגַם 46
יָשַׁב שְׁלֹמֹה עַל כִּסֵּא הַמְלוּכָה׃ וְגַם־בָּאוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ 47
לְבָרֵךְ אֶת־אֲדֹנִינוּ הַמֶּלֶךְ דָּוִד לֵאמֹר יֵיטֵב אֱלֹהֶיךָ אֶת־ אלהים ק׳
שֵׁם שְׁלֹמֹה מִשְּׁמֶךָ וְיַגְדֵּל אֶת־כִּסְאוֹ מִכִּסְאֶךָ וַיִּשְׁתַּחוּ
הַמֶּלֶךְ עַל־הַמִּשְׁכָּב׃ וְגַם־כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ בָּרוּךְ יְהוָה 48
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר נָתַן הַיּוֹם יֹשֵׁב עַל־כִּסְאִי וְעֵינַי
רֹאוֹת׃ וַיֶּחֶרְדוּ וַיָּקֻמוּ כָּל־הַקְּרֻאִים אֲשֶׁר לַאֲדֹנִיָּהוּ 49
וַיֵּלְכוּ אִישׁ לְדַרְכּוֹ׃ וַאֲדֹנִיָּהוּ יָרֵא מִפְּנֵי שְׁלֹמֹה וַיָּקָם נ
וַיֵּלֶךְ וַיַּחֲזֵק בְּקַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ׃ וַיֻּגַּד לִשְׁלֹמֹה לֵאמֹר 51
הִנֵּה אֲדֹנִיָּהוּ יָרֵא אֶת־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְהִנֵּה אָחַז
בְּקַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ לֵאמֹר יִשָּׁבַע־לִי כַּיּוֹם הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה
אִם־יָמִית אֶת־עַבְדּוֹ בֶּחָרֶב׃ וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה אִם יִהְיֶה 52
לְבֶן־חַיִל לֹא־יִפֹּל מִשַּׂעֲרָתוֹ אָרְצָה וְאִם־רָעָה תִּמָּצֵא־
בוֹ וָמֵת׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיֹּרִדֻהוּ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ 53
וַיָּבֹא וַיִּשְׁתַּחוּ לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיֹּאמֶר־לוֹ שְׁלֹמֹה לֵךְ
לְבֵיתֶךָ׃

Ad Altare Domini, vitæ & salutis causâ, confugit.

Atque inde, fide datâ, domum cum veniâ remittitur.

Cap. II.

ב א
2 הפטרת ויחי יעקב

וַיִּקְרְבוּ יְמֵי־דָוִד לָמוּת וַיְצַו אֶת־שְׁלֹמֹה בְּנוֹ לֵאמֹר׃
אָנֹכִי הֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ כָּל־הָאָרֶץ וְחָזַקְתָּ וְהָיִיתָ לְאִישׁ׃ 2
וְשָׁמַרְתָּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת 3
בִּדְרָכָיו לִשְׁמֹר חֻקָּיו מִצְוֹתָיו וּמִשְׁפָּטָיו וְעֵדְוֹתָיו
כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה לְמַעַן תַּשְׂכִּיל אֵת כָּל־
אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר תִּפְנֶה שָׁם׃
לְמַעַן יָקִים יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר עָלַי לֵאמֹר אִם־ 4
יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ אֶת־דַּרְכָּם לָלֶכֶת לְפָנַי בֶּאֱמֶת בְּכָל־
לְבָבָם וּבְכָל־נַפְשָׁם לֵאמֹר לֹא־יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מֵעַל

Cap. II. David, morti propinquus, Salomonem ad pietatem & justitiam colendam gravissimis verbis adhortatur.

כסא

ה בְּפִי יִשְׂרָאֵל: וְגַם אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה לִי יוֹאָב
בֶּן־צְרוּיָה אֲשֶׁר עָשָׂה לִשְׁנֵי־שָׂרֵי צִבְאוֹת יִשְׂרָאֵל
לְאַבְנֵר בֶּן־נֵר וְלַעֲמָשָׂא בֶּן־יֶתֶר וַיַּהַרְגֵם וַיָּשֶׂם דְּמֵי
מִלְחָמָה בְּשָׁלֹם וַיִּתֵּן דְּמֵי מִלְחָמָה בַּחֲגֹרָתוֹ אֲשֶׁר
6 בְּמָתְנָיו וּבְנַעֲלוֹ אֲשֶׁר בְּרַגְלָיו: וְעָשִׂיתָ כְּחָכְמָתֶךָ וְלֹא־
7 תוֹרֵד שֵׂיבָתוֹ בְּשָׁלוֹם שְׁאוֹל: וְלִבְנֵי בַרְזִלַּי
הַגִּלְעָדִי תַּעֲשֶׂה חֶסֶד וְהָיוּ בְּאֹכְלֵי שֻׁלְחָנֶךָ כִּי־כֵן קָרְבוּ
8 אֵלַי בְּבָרְחִי מִפְּנֵי אַבְשָׁלוֹם אָחִיךָ: וְהִנֵּה עִמְּךָ שִׁמְעִי בֶן־
גֵּרָא בֶּן־הַיְמִינִי מִבַּחֻרִים וְהוּא קִלְלַנִי קְלָלָה נִמְרֶצֶת
בְּיוֹם לֶכְתִּי מָחֳנָיִם וְהוּא־יָרַד לִקְרָאתִי הַיַּרְדֵּן וָאֶשָּׁבַע
9 לוֹ בַּיהוָה לֵאמֹר אִם־אֲמִיתְךָ בֶּחָרֶב: וְעַתָּה אַל־
תְּנַקֵּהוּ כִּי אִישׁ חָכָם אָתָּה וְיָדַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה־
י לּוֹ וְהוֹרַדְתָּ אֶת־שֵׂיבָתוֹ בְּדָם שְׁאוֹל: וַיִּשְׁכַּב דָּוִד עִם־
11 אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר בְּעִיר דָּוִד: וְהַיָּמִים אֲשֶׁר מָלַךְ דָּוִד עַל־
יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּחֶבְרוֹן מָלַךְ שֶׁבַע שָׁנִים
12 וּבִירוּשָׁלַם מָלַךְ שְׁלֹשִׁים וְשָׁלֹשׁ שָׁנִים: וּשְׁלֹמֹה יָשַׁב
עו כאן עַל־כִּסֵּא דָּוִד אָבִיו וַתִּכֹּן מַלְכוּתוֹ מְאֹד:
13 וַיָּבֹא אֲדֹנִיָּהוּ בֶן־חַגִּית אֶל־בַּת־שֶׁבַע אֵם־שְׁלֹמֹה
14 וַתֹּאמֶר הַשָּׁלוֹם בֹּאֶךָ וַיֹּאמֶר שָׁלוֹם: וַיֹּאמֶר דָּבָר לִי אֵלַיִךְ
טו וַתֹּאמֶר דַּבֵּר: וַיֹּאמֶר אַתְּ יָדַעַתְּ כִּי־לִי הָיְתָה הַמְּלוּכָה
וְעָלַי שָׂמוּ כָל־יִשְׂרָאֵל פְּנֵיהֶם לִמְלֹךְ וַתִּסֹּב הַמְּלוּכָה
16 וַתְּהִי לְאָחִי כִּי מֵיְהוָה הָיְתָה לּוֹ: וְעַתָּה שְׁאֵלָה אַחַת
אָנֹכִי שֹׁאֵל מֵאִתָּךְ אַל־תָּשֵׁב אֶת־פָּנָי וַתֹּאמֶר אֵלָיו דַּבֵּר:
17 וַיֹּאמֶר אֱמָרִי־נָא לִשְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ כִּי לֹא־יָשִׁיב אֶת־פָּנַיִךְ
18 וְיִתֶּן־לִי אֶת־אֲבִישַׁג הַשּׁוּנַמִּית לְאִשָּׁה: וַתֹּאמֶר בַּת־שֶׁבַע
19 טוֹב אֲנֹכִי אֲדַבֵּר עָלַיִךְ אֶל־הַמֶּלֶךְ: וַתָּבֹא בַת־שֶׁבַע
אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לְדַבֶּר־לוֹ עַל־אֲדֹנִיָּהוּ וַיָּקָם הַמֶּלֶךְ
לִקְרָאתָהּ וַיִּשְׁתַּחוּ לָהּ וַיֵּשֶׁב עַל־כִּסְאוֹ וַיָּשֶׂם כִּסֵּא לְאֵם

Secreta quædam mandata de Joabo, Simei, aliisque tradit.

Moritur.

Adonia Abisag Sunamitidem à Salomone in uxorem petit.

הַמֶּלֶךְ וְתֵשֶׁב לִימִינוֹ׃ וַתֹּאמֶר שְׁאֵלָה אַחַת קְטַנָּה אָנֹכִי כ
שֹׁאֶלֶת מֵאִתָּךְ אַל־תָּשֵׁב אֶת־פָּנָי וַיֹּאמֶר לָהּ הַמֶּלֶךְ
שַׁאֲלִי אִמִּי כִּי לֹא־אָשִׁיב אֶת־פָּנָיִךְ׃ וַתֹּאמֶר יִתֵּן אֶת־ 21
אֲבִישַׁג הַשּׁוּנַמִּית לַאֲדֹנִיָּהוּ אָחִיךָ לְאִשָּׁה׃ וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ 22
שְׁלֹמֹה וַיֹּאמֶר לְאִמּוֹ וְלָמָּה אַתְּ שֹׁאֶלֶת אֶת־אֲבִישַׁג
הַשּׁוּנַמִּית לַאֲדֹנִיָּהוּ וְשַׁאֲלִי־לוֹ אֶת־הַמְּלוּכָה כִּי הוּא אָחִי
הַגָּדוֹל מִמֶּנִּי וְלוֹ וּלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֵן וְלִיוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה׃

וַיִּשָּׁבַע הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בַּיהוָה לֵאמֹר כֹּה יַעֲשֶׂה־ 23
לִי אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִיף כִּי בְנַפְשׁוֹ דִּבֶּר אֲדֹנִיָּהוּ אֶת־הַדָּבָר
הַזֶּה׃ וְעַתָּה חַי־יְהוָה אֲשֶׁר הֵכִינַנִי וַיּוֹשִׁיבַנִי עַל־כִּסֵּא 24 יחזי׳ א
דָּוִד אָבִי וַאֲשֶׁר עָשָׂה־לִי בַּיִת כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר כִּי הַיּוֹם יוּמַת
אֲדֹנִיָּהוּ׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בְּיַד בְּנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע כה
וַיִּפְגַּע־בּוֹ וַיָּמֹת׃ וְלֶאֱבְיָתָר הַכֹּהֵן אָמַר הַמֶּלֶךְ 26
עֲנָתֹתָ לְךָ עַל־שָׂדֶיךָ כִּי אִישׁ מָוֶת אָתָּה וּבַיּוֹם הַזֶּה לֹא
אֲמִיתֶךָ כִּי־נָשָׂאתָ אֶת־אָרוֹן אֲדֹנָי יְהוִה לִפְנֵי דָּוִד אָבִי
וְכִי הִתְעַנֵּיתָ בְּכֹל אֲשֶׁר הִתְעַנָּה אָבִי׃ וַיְגָרֶשׁ שְׁלֹמֹה 27
אֶת־אֶבְיָתָר מִהְיוֹת כֹּהֵן לַיהוָה לְמַלֹּא אֶת־דְּבַר יְהוָה
אֲשֶׁר דִּבֶּר עַל־בֵּית עֵלִי בְּשִׁלֹה׃ וְהַשְּׁמֻעָה 28
בָּאָה עַד־יוֹאָב כִּי יוֹאָב נָטָה אַחֲרֵי אֲדֹנִיָּה וְאַחֲרֵי
אַבְשָׁלוֹם לֹא נָטָה וַיָּנָס יוֹאָב אֶל־אֹהֶל יְהוָה וַיַּחֲזֵק
בְּקַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ׃ וַיֻּגַּד לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה כִּי נָס יוֹאָב אֶל־ 29
אֹהֶל יְהוָה וְהִנֵּה אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ וַיִּשְׁלַח שְׁלֹמֹה אֶת־בְּנָיָהוּ
בֶּן־יְהוֹיָדָע לֵאמֹר לֵךְ פְּגַע־בּוֹ׃ וַיָּבֹא בְנָיָהוּ אֶל־אֹהֶל־ל
יְהוָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה־אָמַר הַמֶּלֶךְ צֵא וַיֹּאמֶר לֹא כִּי־
פֹה אָמוּת וַיָּשֶׁב בְּנָיָהוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר לֵאמֹר כֹּה־דִבֶּר
יוֹאָב וְכֹה עָנָנִי׃ וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ עֲשֵׂה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר 31
וּפְגַע־בּוֹ וְקָבַרְתּוֹ וְהָסַרְתָּ דְּמֵי חִנָּם אֲשֶׁר שָׁפַךְ יוֹאָב
מֵעָלַי וּמֵעַל בֵּית אָבִי׃ וְהֵשִׁיב יְהוָה אֶת־דָּמוֹ עַל־ 32

ראשו

Ille, quo ista insidiæ spectarent, non ignarus, indignatione commotus, Adoniam tolli jubet.

Similiterque justis occasionibus in Abjatharem pontificem,

Et Joabum,

רֹאשׁוֹ אֲשֶׁר פָּגַע בִּשְׁנֵי־אֲנָשִׁים צַדִּקִים וְטֹבִים
מִמֶּנּוּ וַיַּהַרְגֵם בַּחֶרֶב וְאָבִי דָוִד לֹא יָדַע אֶת־אַבְנֵר בֶּן־נֵר
שַׂר־צְבָא יִשְׂרָאֵל וְאֶת־עֲמָשָׂא בֶן־יֶתֶר שַׂר־צְבָא יְהוּדָה׃
33 וְשָׁבוּ דְמֵיהֶם בְּרֹאשׁ יוֹאָב וּבְרֹאשׁ זַרְעוֹ לְעֹלָם וּלְדָוִד
וּלְזַרְעוֹ וּלְבֵיתוֹ וּלְכִסְאוֹ יִהְיֶה שָׁלוֹם עַד־עוֹלָם מֵעִם
34 יְהוָה׃ וַיַּעַל בְּנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע וַיִּפְגַּע־בּוֹ וַיְמִתֵהוּ וַיִּקָּבֵר
לה בְּבֵיתוֹ בַּמִּדְבָּר׃ וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ אֶת־בְּנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע
תַּחְתָּיו עַל־הַצָּבָא וְאֶת־צָדוֹק הַכֹּהֵן נָתַן הַמֶּלֶךְ תַּחַת
אֶבְיָתָר׃

Et Simei animadvertit.

36 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וַיִּקְרָא לְשִׁמְעִי וַיֹּאמֶר לוֹ בְּנֵה־לְךָ בַיִת
בִּירוּשָׁלַם וְיָשַׁבְתָּ שָׁם וְלֹא־תֵצֵא מִשָּׁם אָנָה וָאָנָה׃
37 וְהָיָה יְבִיוֹם צֵאתְךָ וְעָבַרְתָּ אֶת־נַחַל קִדְרוֹן יָדֹעַ תֵּדַע כִּי
38 מוֹת תָּמוּת דָּמְךָ יִהְיֶה בְרֹאשֶׁךָ׃ וַיֹּאמֶר שִׁמְעִי לַמֶּלֶךְ
טוֹב הַדָּבָר כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ כֵּן יַעֲשֶׂה עַבְדֶּךָ
39 וַיֵּשֶׁב שִׁמְעִי בִּירוּשָׁלַם יָמִים רַבִּים׃ וַיְהִי
מִקְצֵה שָׁלֹשׁ שָׁנִים וַיִּבְרְחוּ שְׁנֵי־עֲבָדִים לְשִׁמְעִי אֶל־אָכִישׁ
בֶּן־מַעֲכָה מֶלֶךְ גַּת וַיַּגִּידוּ לְשִׁמְעִי לֵאמֹר הִנֵּה עֲבָדֶיךָ
מ בְּגַת׃ וַיָּקָם שִׁמְעִי וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־חֲמֹרוֹ וַיֵּלֶךְ גַּתָּה אֶל־
אָכִישׁ לְבַקֵּשׁ אֶת־עֲבָדָיו וַיֵּלֶךְ שִׁמְעִי וַיָּבֵא אֶת־עֲבָדָיו
41 מִגַּת׃ וַיֻּגַּד לִשְׁלֹמֹה כִּי־הָלַךְ שִׁמְעִי
42 מִירוּשָׁלַם גַּת וַיָּשֹׁב׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וַיִּקְרָא לְשִׁמְעִי
וַיֹּאמֶר אֵלָיו הֲלוֹא הִשְׁבַּעְתִּיךָ בַּיהוָה וָאָעִד בְּךָ לֵאמֹר
בְּיוֹם צֵאתְךָ וְהָלַכְתָּ אָנָה וָאָנָה יָדֹעַ תֵּדַע כִּי־מוֹת תָּמוּת
43 וַתֹּאמֶר אֵלַי טוֹב הַדָּבָר שָׁמַעְתִּי׃ וּמַדּוּעַ לֹא שָׁמַרְתָּ
אֶת שְׁבֻעַת יְהוָה וְאֶת־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר־צִוִּיתִי עָלֶיךָ׃
44 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־שִׁמְעִי אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת כָּל־הָרָעָה
אֲשֶׁר יָדַע לִבֶּךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ לְדָוִד אָבִי וְהֵשִׁיב יְהוָה
מה אֶת־רָעָתְךָ בְּרֹאשֶׁךָ׃ וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בָּרוּךְ וְכִסֵּא דָוִד

יהיה נכון לפני יהוה עד־עולם: 46 ויצו המלך את־בניהו
בן־יהוידע ויצא ויפגע־בו וימת והממלכה נכונה ביד
שלמה: Cap. III. ג א ויתחתן שלמה את־פרעה
Salomo filiam Regis Ægypti uxorem ducit. מלך מצרים ויקח את־בת־פרעה ויביאה אל־עיר דוד
עד כלתו לבנות את־ביתו ואת־בית יהוה ואת־חומת
ירושלם סביב: 2 רק העם מזבחים בבמות כי לא־נבנה
בית לשם יהוה עד הימים ההם: 3 ויאהב
שלמה את־יהוה ללכת בחקות דוד אביו רק בבמות
הוא מזבח ומקטיר: 4 וילך המלך גבעונה לזבח שם
Deum singularibus sacrificiis Gibeone colit. כי־היא הבמה הגדולה אלף עלות יעלה שלמה על
המזבח ההוא: 5 בגבעון נראה יהוה
Ubi per soporem Dominus ipsi adstare visus est, petendi quæ vellet tribuens optionem. אל־שלמה בחלום הלילה ויאמר אלהים שאל מה
אתן־לך: 6 ויאמר שלמה אתה עשית עם־עבדך
דוד אבי חסד גדול כאשר הלך לפניך באמת ובצדקה
ובישרת לבב עמך ותשמר־לו את־החסד הגדול הזה
ותתן־לו בן ישב על־כסאו כיום הזה: 7 ועתה יהוה
קמץ נו"ק אלהי אתה המלכת את־עבדך תחת דוד אבי ואנכי
נער קטן לא אדע צאת ובא: 8 ועבדך בתוך עמך אשר
Sed ille non aliud sibi quàm sapientiam dari popposcit. בחרת עם־רב אשר לא־ימנה ולא יספר מרב: 9 ונתת
לעבדך לב שמע לשפט את־עמך להבין בין־טוב לרע
כי מי יוכל לשפט את־עמך הכבד הזה: 10 וייטב הדבר
בעיני אדני כי שאל שלמה את־הדבר הזה: 11 ויאמר
Deus vero ipsi cum divina sapientiæ bonorum omnium copiam largitur. אלהים אליו יען אשר שאלת את־הדבר הזה ולא־
שאלת לך ימים רבים ולא־שאלת לך עשר ולא שאלת
נפש איביך ושאלת לך הבין לשמע משפט: 12 הנה
עשיתי כדברך הנה נתתי לך לב חכם ונבון אשר
כמוך לא־היה לפניך ואחריך לא־יקום כמוך: 13 וגם
אשר לא־שאלת נתתי לך גם־עשר גם־כבוד אשר לא־
היה

14 הָיָה כְמוֹךָ אִישׁ בַּמְּלָכִים כָּל־יָמֶיךָ׃ וְאִם־תֵּלֵךְ בִּדְרָכַי
לִשְׁמֹר חֻקַּי וּמִצְוֹתַי כַּאֲשֶׁר הָלַךְ דָּוִיד אָבִיךָ וְהַאֲרַכְתִּי
טו אֶת־יָמֶיךָ׃ וַיִּקַץ שְׁלֹמֹה וְהִנֵּה חֲלוֹם הפטרת בקץ
וַיָּבוֹא יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיַּעֲמֹד ׀ לִפְנֵי ׀ אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה וַיַּעַל
עֹלוֹת וַיַּעַשׂ שְׁלָמִים וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה לְכָל־עֲבָדָיו׃

Cujus illustre documentum in judicio inter duas mulieres, de infante litigantes, præbet.

16 אָז תָּבֹאנָה שְׁתַּיִם נָשִׁים זֹנוֹת אֶל־הַמֶּלֶךְ וַתַּעֲמֹדְנָה
17 לְפָנָיו׃ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הָאַחַת בִּי אֲדֹנִי אֲנִי וְהָאִשָּׁה
18 הַזֹּאת יֹשֶׁבֶת בְּבַיִת אֶחָד וָאֵלֵד עִמָּהּ בַּבָּיִת׃ וַיְהִי בַיּוֹם
הַשְּׁלִישִׁי לְלִדְתִּי וַתֵּלֶד גַּם־הָאִשָּׁה הַזֹּאת וַאֲנַחְנוּ יַחְדָּו
אֵין זָר אִתָּנוּ בַּבַּיִת זוּלָתִי שְׁתֵּים־אֲנַחְנוּ בַּבָּיִת׃
19 וַיָּמָת בֶּן־הָאִשָּׁה הַזֹּאת לָיְלָה אֲשֶׁר שָׁכְבָה עָלָיו׃
כ וַתָּקָם בְּתוֹךְ הַלַּיְלָה וַתִּקַּח אֶת־בְּנִי מֵאֶצְלִי וַאֲמָתְךָ
יְשֵׁנָה וַתְּשִׁכִּיבֵהוּ בְחֵיקָהּ וְאֶת־בְּנָהּ הַמֵּת הַשְׁכִּיבָה
21 בְּחֵיקִי׃ וָאָקָם בַּבֹּקֶר לְהֵינִיק אֶת־בְּנִי וְהִנֵּה
מֵת וָאֶתְבּוֹנֵן אֵלָיו בַּבֹּקֶר וְהִנֵּה לֹא־הָיָה בְנִי אֲשֶׁר
22 יָלָדְתִּי׃ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הָאַחֶרֶת לֹא כִי בְּנִי הַחַי
וּבִנֵךְ הַמֵּת וְזֹאת אֹמֶרֶת לֹא כִי בִּנֵךְ הַמֵּת וּבְנִי הֶחָי
23 וַתְּדַבֵּרְנָה לִפְנֵי הַמָּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ זֹאת אֹמֶרֶת זֶה־
בְּנִי הַחַי וּבִנֵךְ הַמֵּת וְזֹאת אֹמֶרֶת לֹא כִי בִנֵךְ הַמֵּת וּבְנִי
24 הֶחָי׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ קְחוּ לִי חָרֶב וַיָּבִיאוּ חֶרֶב לִפְנֵי
כה הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ גִּזְרוּ אֶת־הַיֶּלֶד הַחַי לִשְׁנַיִם וּתְנוּ
26 פתוח בו׳ק אֶת־הַחֲצִי לְאַחַת וְאֶת־הַחֲצִי לְאֶחָת׃ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה
אֲשֶׁר־בְּנָהּ הַחַי אֶל־הַמֶּלֶךְ כִּי־נִכְמְרוּ רַחֲמֶיהָ עַל־בְּנָהּ
וַתֹּאמֶר ׀ בִּי אֲדֹנִי תְּנוּ־לָהּ אֶת־הַיָּלוּד הַחַי וְהָמֵת אַל־
27 תְּמִיתֻהוּ וְזֹאת אֹמֶרֶת גַּם־לִי גַּם־לָךְ לֹא יִהְיֶה גִּזְרוּ׃ וַיַּעַן
הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר תְּנוּ־לָהּ אֶת־הַיָּלוּד הַחַי וְהָמֵת לֹא
28 תְמִיתֻהוּ הִיא אִמּוֹ׃ וַיִּשְׁמְעוּ כָל־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַמִּשְׁפָּט

Quæ res ipsi autoritatem & admiratio-

אֲשֶׁר שָׁפַט הַמֶּלֶךְ וַיִּרְאוּ מִפְּנֵי הַמֶּלֶךְ כִּי רָאוּ כִּי־חָכְמַת

אֱלֹהִים בְּקִרְבּוֹ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט׃ וַיְהִי הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה ד א nem apud subditos perit.
מֶלֶךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ Cap. IV.
וְאֵלֶּה הַשָּׂרִים אֲשֶׁר־לוֹ עֲזַרְיָהוּ בֶן־צָדוֹק הַכֹּהֵן׃ אֱלִיחָרֹף 3 2 1 Salomonis imperii sapientissimè ordinat.
וַאֲחִיָּה בְּנֵי שִׁישָׁא סֹפְרִים יְהוֹשָׁפָט בֶּן־אֲחִילוּד הַמַּזְכִּיר׃
וּבְנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע עַל־הַצָּבָא וְצָדוֹק וְאֶבְיָתָר כֹּהֲנִים׃ 4
וַעֲזַרְיָהוּ בֶן־נָתָן עַל־הַנִּצָּבִים וְזָבוּד בֶּן־נָתָן כֹּהֵן רֵעֶה ה 2 Præfecti & ministri Regii.
הַמֶּלֶךְ׃ וַאֲחִישָׁר עַל־הַבָּיִת וַאֲדֹנִירָם בֶּן־עַבְדָּא עַל־ 6
הַמַּס׃ וְלִשְׁלֹמֹה שְׁנֵים־עָשָׂר נְצָבִים עַל־כָּל־ 7 Annonæ curatores.
פתח בס"ם
יִשְׂרָאֵל וְכִלְכְּלוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ וְאֶת־בֵּיתוֹ חֹדֶשׁ בַּשָּׁנָה
האחר קרי
יְהִיר עַל־אֶחָד לְכַלְכֵּל׃ וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם בֶּן־חוּר בְּהַר 8
אֶפְרָיִם׃ בֶּן־דֶּקֶר בְּמָקֶץ וּבְשַׁעַלְבִּים וּבֵית שֶׁמֶשׁ וְאֵילוֹן 9
בֵּית־חָנָן׃ בֶּן־חֶסֶד בְּאַרְבּוֹת לוֹ שׂכֹה וְכָל־אֶרֶץ חֵפֶר׃ י
בֶּן־אֲבִינָדָב כָּל־נָפַת דֹּאר טָפַת בַּת־שְׁלֹמֹה הָיְתָה לוֹ 11
לְאִשָּׁה׃ בַּעֲנָא בֶּן־אֲחִילוּד תַּעְנַךְ וּמְגִדּוֹ וְכָל־ 12
בֵּית שְׁאָן אֲשֶׁר אֵצֶל צָרְתָנָה מִתַּחַת לְיִזְרְעֶאל מִבֵּית
שְׁאָן עַד אָבֵל מְחוֹלָה עַד מֵעֵבֶר לְיָקְמְעָם׃
בֶּן־גֶּבֶר בְּרָמֹת גִּלְעָד לוֹ חַוֹּת יָאִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה 13
אֲשֶׁר בְּגִלְעָד לוֹ חֶבֶל אַרְגֹּב אֲשֶׁר בַּבָּשָׁן שִׁשִּׁים עָרִים
גְּדֹלוֹת חוֹמָה וּבְרִיחַ נְחֹשֶׁת׃ אֲחִינָדָב בֶּן־ 14
עִדֹּא מַחֲנָיְמָה׃ אֲחִימַעַץ בְּנַפְתָּלִי גַּם־הוּא טו
לָקַח אֶת־בָּשְׂמַת בַּת־שְׁלֹמֹה לְאִשָּׁה׃ בַּעֲנָא 16
בֶּן־חוּשַׁי בְּאָשֵׁר וּבְעָלוֹת׃ יְהוֹשָׁפָט בֶּן־ 17
פָּרוּחַ בְּיִשָּׂשכָר׃ שִׁמְעִי בֶן־אֵלָא בְּבִנְיָמִן׃ 18
גֶּבֶר בֶּן־אֻרִי בְּאֶרֶץ גִּלְעָד אֶרֶץ סִיחֹן מֶלֶךְ 19
הָאֱמֹרִי וְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן וְנָצִיב אֶחָד אֲשֶׁר בָּאָרֶץ׃ יְהוּדָה כ Tranquilla & florentes, sub ejus regno, Israëlis res. Cap. V.
וְיִשְׂרָאֵל רַבִּים כַּחוֹל אֲשֶׁר עַל־הַיָּם לָרֹב אֹכְלִים וְשֹׂתִים
וְשְׂמֵחִים׃ וּשְׁלֹמֹה הָיָה מוֹשֵׁל בְּכָל־הַמַּמְלָכוֹת מִן־ ה א
הַנָּהָר אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וְעַד גְּבוּל מִצְרָיִם מַגִּשִׁים מִנְחָה
ועבדים

2 וְעֹבְרִים אֶת־שְׁלֹמֹה כָּל־יְמֵי חַיָּיו׃ וַיְהִי
לֶחֶם־שְׁלֹמֹה לְיוֹם אֶחָד שְׁלֹשִׁים כֹּר סֹלֶת וְשִׁשִּׁים כֹּר
3 קֶמַח׃ עֲשָׂרָה בָקָר בְּרִאִים וְעֶשְׂרִים בָּקָר רְעִי וּמֵאָה צֹאן
לְבַד מֵאַיָּל וּצְבִי וְיַחְמוּר וּבְרִבְרִים אֲבוּסִים׃ כִּי־הוּא
4 רֹדֶה בְּכָל־עֵבֶר הַנָּהָר מִתִּפְסַח וְעַד־עַזָּה בְּכָל־מַלְכֵי
ה עֵבֶר הַנָּהָר וְשָׁלוֹם הָיָה לוֹ מִכָּל־עֲבָרָיו מִסָּבִיב׃ וַיֵּשֶׁב
יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל לָבֶטַח אִישׁ תַּחַת גַּפְנוֹ וְתַחַת תְּאֵנָתוֹ
מִדָּן וְעַד־בְּאֵר שֶׁבַע כֹּל יְמֵי שְׁלֹמֹה׃
6 וַיְהִי לִשְׁלֹמֹה אַרְבָּעִים אֶלֶף אֻרְוֹת סוּסִים לְמֶרְכָּבֹו
7 וּשְׁנֵים עָשָׂר אֶלֶף פָּרָשִׁים׃ וְכִלְכְּלוּ הַנִּצָּבִים הָאֵלֶּה
אֶת־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְאֵת כָּל־הַקָּרֵב אֶל־שֻׁלְחַן הַמֶּלֶךְ־
8 שְׁלֹמֹה אִישׁ חָדְשׁוֹ לֹא יַעֲדֹרוּ דָּבָר׃ וְהַשְּׂעֹרִים וְהַתֶּבֶן
לַסּוּסִים וְלָרֶכֶשׁ יָבִאוּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִהְיֶה־שָּׁם אִישׁ
Salomonis sapientia, ad cujus famam exteri undique confluunt.
9 כְּמִשְׁפָּטוֹ׃ וַיִּתֵּן אֱלֹהִים חָכְמָה לִשְׁלֹמֹה
וּתְבוּנָה הַרְבֵּה מְאֹד וְרֹחַב לֵב כַּחוֹל אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת
י הַיָּם׃ וַתֵּרֶב חָכְמַת שְׁלֹמֹה מֵחָכְמַת כָּל־בְּנֵי־קֶדֶם
11 וּמִכֹּל חָכְמַת מִצְרָיִם׃ וַיֶּחְכַּם מִכָּל־הָאָדָם מֵאֵיתָן
הָאֶזְרָחִי וְהֵימָן וְכַלְכֹּל וְדַרְדַּע בְּנֵי מָחוֹל וַיְהִי־שְׁמוֹ בְּכָל־
12 הַגּוֹיִם סָבִיב׃ וַיְדַבֵּר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מָשָׁל וַיְהִי שִׁירוֹ
13 חֲמִשָּׁה וְאֶלֶף׃ וַיְדַבֵּר עַל־הָעֵצִים מִן־הָאֶרֶז אֲשֶׁר
בַּלְּבָנוֹן וְעַד הָאֵזוֹב אֲשֶׁר יֹצֵא בַּקִּיר וַיְדַבֵּר עַל־הַבְּהֵמָה
14 וְעַל־הָעוֹף וְעַל־הָרֶמֶשׂ וְעַל־הַדָּגִים׃ וַיָּבֹאוּ מִכָּל־
הָעַמִּים לִשְׁמֹעַ אֶת־חָכְמַת שְׁלֹמֹה מֵאֵת כָּל־מַלְכֵי
Hiram Salomoni, missis legatis, de accepto imperio gratulatur.
טו הָאָרֶץ אֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת־חָכְמָתוֹ׃ וַיִּשְׁלַח
חִירָם מֶלֶךְ־צֹר אֶת־עֲבָדָיו אֶל־שְׁלֹמֹה כִּי שָׁמַע כִּי אֹתוֹ
מָשְׁחוּ לְמֶלֶךְ תַּחַת אָבִיהוּ כִּי אֹהֵב הָיָה חִירָם לְדָוִד
16 כָּל־הַיָּמִים׃ וַיִּשְׁלַח שְׁלֹמֹה אֶל־
17 חִירָם לֵאמֹר׃ אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־דָּוִד אָבִי כִּי לֹא יָכֹל
Ille templum à

לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָיו מִפְּנֵי הַמִּלְחָמָה אֲשֶׁר
סְבָבֻהוּ עַד תֵּת יְהוָה אֹתָם תַּחַת כַּפּוֹת רַגְלָו׃ וְעַתָּה 18 רגלי קרי
הֵנִיחַ יְהוָה אֱלֹהַי לִי מִסָּבִיב אֵין שָׂטָן וְאֵין פֶּגַע רָע׃
וְהִנְנִי אֹמֵר לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָי כַּאֲשֶׁר 19
דִּבֶּר יְהוָה אֶל דָּוִד אָבִי לֵאמֹר בִּנְךָ אֲשֶׁר אֶתֵּן תַּחְתֶּיךָ עַל
כִּסְאֲךָ הוּא יִבְנֶה הַבַּיִת לִשְׁמִי׃ וְעַתָּה צַוֵּה וְיִכְרְתוּ לִי כ
אֲרָזִים מִן הַלְּבָנוֹן וַעֲבָדַי יִהְיוּ עִם עֲבָדֶיךָ וּשְׂכַר עֲבָדֶיךָ
אֶתֵּן לְךָ כְּכֹל אֲשֶׁר תֹּאמַר כִּי אַתָּה יָדַעְתָּ כִּי אֵין בָּנוּ המ׳ בצדי
אִישׁ יָדֵעַ לִכְרֹת עֵצִים כַּצִּדֹנִים׃ וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ 21
חִירָם אֶת דִּבְרֵי שְׁלֹמֹה וַיִּשְׂמַח מְאֹד וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה
הַיּוֹם אֲשֶׁר נָתַן לְדָוִד בֵּן חָכָם עַל הָעָם הָרָב הַזֶּה׃ וַיִּשְׁלַח 22
חִירָם אֶל שְׁלֹמֹה לֵאמֹר שָׁמַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר שָׁלַחְתָּ אֵלָי
אֲנִי אֶעֱשֶׂה אֶת כָּל חֶפְצְךָ בַּעֲצֵי אֲרָזִים וּבְעֲצֵי בְרוֹשִׁים׃
עֲבָדַי יֹרְדוּ מִן הַלְּבָנוֹן יָמָּה וַאֲנִי אֲשִׂימֵם דֹּבְרוֹת בַּיָּם 23
עַד הַמָּקוֹם אֲשֶׁר תִּשְׁלַח אֵלַי וְנִפְצֵתִים שָׁם וְאַתָּה
תִּשָּׂא וְאַתָּה תַּעֲשֶׂה אֶת חֶפְצִי לָתֵת לֶחֶם בֵּיתִי׃ וַיְהִי 24
חִירוֹם נֹתֵן לִשְׁלֹמֹה עֲצֵי אֲרָזִים וְעֲצֵי בְרוֹשִׁים כָּל חֶפְצוֹ׃
וּשְׁלֹמֹה נָתַן לְחִירָם עֶשְׂרִים אֶלֶף כֹּר חִטִּים מַכֶּלֶת כה
לְבֵיתוֹ וְעֶשְׂרִים כֹּר שֶׁמֶן כָּתִית כֹּה יִתֵּן שְׁלֹמֹה לְחִירָם
שָׁנָה בְּשָׁנָה׃ וַיהוָה נָתַן חָכְמָה לִשְׁלֹמֹה 26 הפטרת תרומה
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לוֹ וַיְהִי שָׁלוֹם בֵּין חִירָם וּבֵין שְׁלֹמֹה וַיִּכְרְתוּ
בְּרִית שְׁנֵיהֶם׃ וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מַס מִכָּל יִשְׂרָאֵל 27
וַיְהִי הַמַּס שְׁלֹשִׁים אֶלֶף אִישׁ׃ וַיְשַׁלְּחֵם לְבָנוֹנָה עֲשֶׂרֶת 28
אֲלָפִים בַּחֹדֶשׁ חֲלִיפוֹת חֹדֶשׁ יִהְיוּ בַלְּבָנוֹן שְׁנַיִם
חֳדָשִׁים בְּבֵיתוֹ וְאֲדֹנִירָם עַל הַמַּס׃ וַיְהִי 29
לִשְׁלֹמֹה שִׁבְעִים אֶלֶף נֹשֵׂא סַבָּל וּשְׁמֹנִים אֶלֶף חֹצֵב
בָּהָר׃ לְבַד מִשָּׂרֵי הַנִּצָּבִים לִשְׁלֹמֹה אֲשֶׁר עַל הַמְּלָאכָה ל
שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת הָרֹדִים בָּעָם הָעֹשִׂים
במלאכה

Davide patre destinatum, magnificentissimè exædificare cupiens, materiam struendo operi ex Libano monte sibi concedi petit.

Hiram prolixè omnia pollicetur, & certis conditionibus cum Salomone paciscitur.

Immensus numerus operarum, præfectorumque, struendo templo.

31 בַּמְּלָאכָה׃ וַיְצַו הַמֶּלֶךְ וַיַּסִּעוּ אֲבָנִים גְּדֹלוֹת אֲבָנִים יְקָרוֹת
32 לְיַסֵּד הַבָּיִת אַבְנֵי גָזִית׃ וַיִּפְסְלוּ בֹּנֵי שְׁלֹמֹה וּבֹנֵי חִירוֹם קמץ בטרחא
וְהַגִּבְלִים וַיָּכִינוּ הָעֵצִים וְהָאֲבָנִים לִבְנוֹת הַבָּיִת׃

Cap. VI. *Extructi Deo templi sumtuosissimi historia accuratè enarratur; ejusque magnitudo, partes, & ornamenta describuntur:*

א ן וַיְהִי בִשְׁמוֹנִים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה לְצֵאת בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ־מִצְרַיִם בַּשָּׁנָה הָרְבִיעִית בְּחֹדֶשׁ זִו הוּא
הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי לִמְלֹךְ שְׁלֹמֹה עַל־יִשְׂרָאֵל וַיִּבֶן הַבַּיִת לַיהוָה׃
2 וְהַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לַיהוָה שִׁשִּׁים־אַמָּה
3 אָרְכּוֹ וְעֶשְׂרִים רָחְבּוֹ וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה קוֹמָתוֹ׃ וְהָאוּלָם עַל־
פְּנֵי הֵיכַל הַבַּיִת עֶשְׂרִים אַמָּה אָרְכּוֹ עַל־פְּנֵי רֹחַב הַבָּיִת
4 עֶשֶׂר בָּאַמָּה רָחְבּוֹ עַל־פְּנֵי הַבָּיִת׃ וַיַּעַשׂ לַבַּיִת חַלּוֹנֵי קמץ בז׳ ק
ה שְׁקֻפִים אֲטֻמִים׃ וַיִּבֶן עַל־קִיר הַבַּיִת יָצוּעַ סָבִיב אֶת־ יציע ק׳
קִירוֹת הַבַּיִת סָבִיב לַהֵיכָל וְלַדְּבִיר וַיַּעַשׂ צְלָעוֹת סָבִיב׃
6 הַיָּצוּעַ הַתַּחְתֹּנָה חָמֵשׁ בָּאַמָּה רָחְבָּהּ וְהַתִּיכֹנָה שֵׁשׁ היציע קרי
בָּאַמָּה רָחְבָּהּ וְהַשְּׁלִישִׁית שֶׁבַע בָּאַמָּה רָחְבָּהּ כִּי מִגְרָעוֹת
נָתַן לַבַּיִת סָבִיב חוּצָה לְבִלְתִּי אֲחֹז בְּקִירוֹת הַבָּיִת׃
7 וְהַבַּיִת בְּהִבָּנֹתוֹ אֶבֶן שְׁלֵמָה מַסָּע נִבְנָה וּמַקָּבוֹת וְהַגַּרְזֶן
8 כָּל־כְּלִי בַרְזֶל לֹא־נִשְׁמַע בַּבַּיִת בְּהִבָּנֹתוֹ׃ פֶּתַח הַצֵּלָע
הַתִּיכֹנָה אֶל־כֶּתֶף הַבַּיִת הַיְמָנִית וּבְלוּלִים יַעֲלוּ עַל־
9 הַתִּיכֹנָה וּמִן־הַתִּיכֹנָה אֶל־הַשְּׁלִשִׁים׃ וַיִּבֶן אֶת־הַבַּיִת
יוַיְכַלֵּהוּ וַיִּסְפֹּן אֶת־הַבַּיִת גֵּבִים וּשְׂדֵרֹת בָּאֲרָזִים׃ וַיִּבֶן
אֶת־הַיָּצוּעַ עַל־כָּל־הַבַּיִת חָמֵשׁ אַמּוֹת קוֹמָתוֹ וַיֶּאֱחֹז אֶת־ היציע ק׳
11 הַבַּיִת בַּעֲצֵי אֲרָזִים׃ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־
12 שְׁלֹמֹה לֵאמֹר׃ הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר־אַתָּה בֹנֶה אִם־תֵּלֵךְ
בְּחֻקֹּתַי וְאֶת־מִשְׁפָּטַי תַּעֲשֶׂה וְשָׁמַרְתָּ אֶת־כָּל־
מִצְוֹתַי לָלֶכֶת בָּהֶם וַהֲקִמֹתִי אֶת־דְּבָרִי אִתָּךְ אֲשֶׁר
13 דִּבַּרְתִּי אֶל־דָּוִד אָבִיךָ׃ וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא
14 אֶעֱזֹב אֶת־עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּבֶן שְׁלֹמֹה אֶת־ ע׳כ
טו הַבַּיִת וַיְכַלֵּהוּ׃ וַיִּבֶן אֶת־קִירוֹת הַבַּיִת מִבַּיְתָה בְּצַלְעוֹת
ארזים

אֲרָזִים מִקַּרְקַע הַבַּיִת עַד־קִירוֹת הַסִּפֶּן צִפָּה עֵץ מִבַּיִת
16 וַיְצַף אֶת־קַרְקַע הַבַּיִת בְּצַלְעוֹת בְּרוֹשִׁים׃ וַיִּבֶן אֶת־
עֶשְׂרִים אַמָּה מִיַּרְכְּתֵי הַבַּיִת בְּצַלְעוֹת אֲרָזִים מִן־ יתיד ו׳
הַקַּרְקַע עַד־הַקִּירוֹת וַיִּבֶן לוֹ מִבַּיִת לִדְבִר לְקֹדֶשׁ
17 הַקָּדָשִׁים׃ וְאַרְבָּעִים בָּאַמָּה הָיָה הַבַּיִת הוּא הַהֵיכָל
18 לִפְנָי׃ וְאֶרֶז אֶל־הַבַּיִת פְּנִימָה מִקְלַעַת פְּקָעִים וּפְטוּרֵי
19 צִצִּים הַכֹּל אֶרֶז אֵין אֶבֶן נִרְאָה׃ וּדְבִיר בְּתוֹךְ־הַבַּיִת
כ מִפְּנִימָה הֵכִין לְתִתֵּן שָׁם אֶת־אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה׃ וְלִפְנֵי
הַדְּבִיר עֶשְׂרִים אַמָּה אֹרֶךְ וְעֶשְׂרִים אַמָּה רֹחַב וְעֶשְׂרִים
21 אַמָּה קוֹמָתוֹ וַיְצַפֵּהוּ זָהָב סָגוּר וַיְצַף מִזְבֵּחַ אָרֶז׃ וַיְצַף
ברתוקות קרי שְׁלֹמֹה אֶת־הַבַּיִת מִפְּנִימָה זָהָב סָגוּר וַיְעַבֵּר בְּרַתֵּיקוֹת
22 זָהָב לִפְנֵי הַדְּבִיר וַיְצַפֵּהוּ זָהָב׃ וְאֶת־כָּל־הַבַּיִת צִפָּה
זָהָב עַד־תֹּם כָּל־הַבַּיִת וְכָל־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר־לַדְּבִיר צִפָּה
23 זָהָב׃ וַיַּעַשׂ בַּדְּבִיר שְׁנֵי כְרוּבִים עֲצֵי־שָׁמֶן עֶשֶׂר אַמּוֹת
24 קוֹמָתוֹ׃ וְחָמֵשׁ אַמּוֹת כְּנַף הַכְּרוּב הָאֶחָת וְחָמֵשׁ אַמּוֹת
כְּנַף הַכְּרוּב הַשֵּׁנִית עֶשֶׂר אַמּוֹת מִקְצוֹת כְּנָפָיו וְעַד־
כה קְצוֹת כְּנָפָיו׃ וְעֶשֶׂר בָּאַמָּה הַכְּרוּב הַשֵּׁנִי מִדָּה אַחַת
26 וְקֶצֶב אֶחָד לִשְׁנֵי הַכְּרֻבִים׃ קוֹמַת הַכְּרוּב הָאֶחָד עֶשֶׂר
27 בָּאַמָּה וְכֵן הַכְּרוּב הַשֵּׁנִי׃ וַיִּתֵּן אֶת־הַכְּרוּבִים בְּתוֹךְ
הַבַּיִת הַפְּנִימִי וַיִּפְרְשׂוּ אֶת־כַּנְפֵי הַכְּרֻבִים וַתִּגַּע כְּנַף־
הָאֶחָד בַּקִּיר וּכְנַף הַכְּרוּב הַשֵּׁנִי נֹגַעַת בַּקִּיר הַשֵּׁנִי
28 וְכַנְפֵיהֶם אֶל־תּוֹךְ הַבַּיִת נֹגְעֹת כָּנָף אֶל־כָּנָף׃ וַיְצַף
29 אֶת־הַכְּרוּבִים זָהָב׃ וְאֵת כָּל־קִירוֹת הַבַּיִת מֵסַב קָלַע
פִּתּוּחֵי מִקְלְעוֹת כְּרוּבִים וְתִמֹּרֹת וּפְטוּרֵי צִצִּים
ל מִלִּפְנִים וְלַחִיצוֹן׃ וְאֶת־קַרְקַע הַבַּיִת צִפָּה זָהָב לִפְנִימָה
31 וְלַחִיצוֹן׃ וְאֵת פֶּתַח הַדְּבִיר עָשָׂה דַּלְתוֹת עֲצֵי־שָׁמֶן
32 הָאַיִל מְזוּזוֹת חֲמִשִּׁית׃ וּשְׁתֵּי דַּלְתוֹת עֲצֵי־שָׁמֶן וְקָלַע
עֲלֵיהֶם מִקְלְעוֹת כְּרוּבִים וְתִמֹּרֹת וּפְטוּרֵי צִצִּים וְצִפָּה
זהב

33 זָהָב וַיָּרַד עַל־הַכְּרוּבִים וְעַל־הַתְּמָרוֹת אֶת־הַזָּהָב׃ וְכֵן
עָשָׂה לְפֶתַח הַהֵיכָל מְזוּזוֹת עֲצֵי־שֶׁמֶן מֵאֵת רְבִעִית׃
34 וּשְׁתֵּי דַלְתוֹת עֲצֵי בְרוֹשִׁים שְׁנֵי צְלָעִים הַדֶּלֶת הָאַחַת
לה גְּלִילִים וּשְׁנֵי קַלָּעִים הַדֶּלֶת הַשֵּׁנִית גְּלִילִים׃ וְקָלַע
כְּרוּבִים וְתִמֹרוֹת וּפִטְרֵי צִצִּים וְצִפָּה זָהָב מְיֻשָּׁר עַל־
36 הַמְּחֻקָּה׃ וַיִּבֶן אֶת־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית שְׁלֹשָׁה טוּרֵי גָזִית

Itemque temporis spatium, quo absolutum fuit.

37 וְטוּר כְּרֻתֹת אֲרָזִים׃ בַּשָּׁנָה הָרְבִעִית יֻסַּד בֵּית יְהוָה
38 בְּיֶרַח זִו׃ וּבַשָּׁנָה הָאַחַת עָשְׂרֵה בְּיֶרַח בּוּל הוּא הַחֹדֶשׁ
משפטיו ק׳ הַשְּׁמִינִי כָּלָה הַבַּיִת לְכָל־דְּבָרָיו וּלְכָל־מִשְׁפָּטוֹ וַיִּבְנֵהוּ

Cap. VII. *Regiæ domûs structura, aliæque Salomonis amœnæ substructiones.*

א ז שְׁבַע שָׁנִים׃ וְאֶת־בֵּיתוֹ בָּנָה שְׁלֹמֹה שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה
2 שָׁנָה וַיְכַל אֶת־כָּל־בֵּיתוֹ׃ וַיִּבֶן אֶת־בֵּית יַעַר הַלְּבָנוֹן
מֵאָה אַמָּה אָרְכּוֹ וַחֲמִשִּׁים אַמָּה רָחְבּוֹ וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה
קוֹמָתוֹ עַל אַרְבָּעָה טוּרֵי עַמּוּדֵי אֲרָזִים וְכִרְתוֹת אֲרָזִים
3 עַל־הָעַמּוּדִים׃ וְסָפוּן בָּאֶרֶז מִמַּעַל עַל־הַצְּלָעוֹת אֲשֶׁר
עַל־הָעַמּוּדִים אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה חֲמִשָּׁה עָשָׂר הַטּוּר׃
4 וּשְׁקָפִים שְׁלֹשָׁה טוּרִים וּמַחֲזֶה אֶל־מַחֲזֶה שָׁלֹשׁ
ה פְּעָמִים׃ וְכָל־הַפְּתָחִים וְהַמְּזוּזוֹת רְבִעִים שָׁקֻף
6 וּמוּל מַחֲזֶה אֶל־מַחֲזֶה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים׃ וְאֶת־אוּלָם
הָעַמּוּדִים עָשָׂה חֲמִשִּׁים אַמָּה אָרְכּוֹ וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה
רָחְבּוֹ וְאוּלָם עַל־פְּנֵיהֶם וְעַמֻּדִים וְעָב עַל־פְּנֵיהֶם׃
7 וְאוּלָם הַכִּסֵּא אֲשֶׁר יִשְׁפֹּט־שָׁם אֻלָם הַמִּשְׁפָּט עָשָׂה
8 וְסָפוּן בָּאֶרֶז מֵהַקַּרְקַע עַד־הַקֹּרָקַע׃ וּבֵיתוֹ אֲשֶׁר־יֵשֵׁב
שָׁם חָצֵר הָאַחֶרֶת מִבֵּית לָאוּלָם כַּמַּעֲשֶׂה הַזֶּה הָיָה
וּבַיִת יַעֲשֶׂה לְבַת־פַּרְעֹה אֲשֶׁר לָקַח שְׁלֹמֹה כָּאוּלָם
9 הַזֶּה׃ כָּל־אֵלֶּה אֲבָנִים יְקָרוֹת כְּמִדּוֹת גָּזִית מְגֹרָרוֹת
בַּמַּגְרָה מִבַּיִת וּמִחוּץ וּמִמָּסָד עַד־הַטֹּפָחוֹת וּמִחוּץ עַד־
י הֶחָצֵר הַגְּדוֹלָה׃ וּמִיסָּד אֲבָנִים יְקָרוֹת אֲבָנִים גְּדֹלוֹת
11 אַבְנֵי עֶשֶׂר אַמּוֹת וְאַבְנֵי שְׁמֹנֶה אַמּוֹת׃ וּמִלְמַעְלָה

אבנים

אֲבָנִים יְקָרוֹת כְּמִדּוֹת גָּזִית וָאָרֶז׃ וְחָצֵר הַגְּדוֹלָה סָבִיב 12
שְׁלֹשָׁה טוּרִים גָּזִית וְטוּר כְּרֻתוֹת אֲרָזִים וְלַחֲצַר בֵּית־
יְהוָה הַפְּנִימִית וּלְאֻלָּם הַבָּיִת׃
וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיִּקַּח אֶת־ 13 הפטרת ויקהל
חִירָם מִצֹּר׃ בֶּן־אִשָּׁה אַלְמָנָה הוּא מִמַּטֵּה 14 כמנהג הספרדים
נַפְתָּלִי וְאָבִיו אִישׁ־צֹרִי חֹרֵשׁ נְחֹשֶׁת וַיִּמָּלֵא אֶת־
הַחָכְמָה וְאֶת־הַתְּבוּנָה וְאֶת־הַדַּעַת לַעֲשׂוֹת כָּל־
מְלָאכָה בַּנְחֹשֶׁת וַיָּבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיַּעַשׂ אֶת־
כָּל־מְלַאכְתּוֹ׃ וַיָּצֶר אֶת־שְׁנֵי הָעַמּוּדִים נְחֹשֶׁת שְׁמֹנֶה טו *Sacræ in templo columnæ.*
עֶשְׂרֵה אַמָּה קוֹמַת הָעַמּוּד הָאֶחָד וְחוּט שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה
אַמָּה יָסֹב אֶת־הָעַמּוּד הַשֵּׁנִי׃ וּשְׁתֵּי כֹתָרוֹת עָשָׂה לָתֵת 16
עַל־רָאשֵׁי הָעַמּוּדִים מֻצַּק נְחֹשֶׁת חָמֵשׁ אַמּוֹת קוֹמַת
הַכֹּתֶרֶת הָאֶחָת וְחָמֵשׁ אַמּוֹת קוֹמַת הַכֹּתֶרֶת הַשֵּׁנִית׃
שְׂבָכִים מַעֲשֵׂה שְׂבָכָה גְּדִלִים מַעֲשֵׂה שַׁרְשְׁרוֹת 17
לַכֹּתֶרֶת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים שִׁבְעָה לַכֹּתֶרֶת
הָאֶחָת וְשִׁבְעָה לַכֹּתֶרֶת הַשֵּׁנִית׃ וַיַּעַשׂ אֶת־הָעַמּוּדִים 18
וּשְׁנֵי טוּרִים סָבִיב עַל־הַשְּׂבָכָה הָאֶחָת לְכַסּוֹת אֶת־ קמץ ברביע
הַכֹּתֶרֶת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָרִמֹּנִים וְכֵן עָשָׂה לַכֹּתֶרֶת
הַשֵּׁנִית׃ וְכֹתֶרֶת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים מַעֲשֵׂה שׁוּשַׁן 19
בָּאוּלָם אַרְבַּע אַמּוֹת׃ וְכֹתֶרֶת עַל־שְׁנֵי הָעַמּוּדִים גַּם־כ
מִמַּעַל מִלְּעֻמַּת הַבֶּטֶן אֲשֶׁר לְעֵבֶר שְׂבָכָה וְהָרִמֹּנִים השבכה ק׳
מָאתַיִם טֻרִים סָבִיב עַל הַכֹּתֶרֶת הַשֵּׁנִית׃ וַיָּקֶם אֶת־ 21
הָעַמּוּדִים לְאֻלָּם הַהֵיכָל וַיָּקֶם אֶת־הָעַמּוּד הַיְמָנִי וַיִּקְרָא
אֶת־שְׁמוֹ יָכִין וַיָּקֶם אֶת־הָעַמּוּד הַשְּׂמָאלִי וַיִּקְרָא אֶת־
שְׁמוֹ בֹּעַז׃ וְעַל רֹאשׁ הָעַמּוּדִים מַעֲשֵׂה שׁוּשָׁן וַתִּתֹּם 22 כצ״ל
מְלֶאכֶת הָעַמּוּדִים׃ וַיַּעַשׂ אֶת־ 23 *Lacus.*
הַיָּם מוּצָק עֶשֶׂר בָּאַמָּה מִשְּׂפָתוֹ עַד־שְׂפָתוֹ עָגֹל ׀
סָבִיב וְחָמֵשׁ בָּאַמָּה קוֹמָתוֹ וְקָוֶה שְׁלֹשִׁים בָּאַמָּה וקו קדי
יסב

24 יסב אתו סביב : ופקעים מתחת לשפתו י סביב
סבבים אתו עשר באמה מקפים את־הים
כה סביב שני טורים הפקעים יצקים ביצקתו : עמד
על־שני עשר בקר שלשה פנים י צפונה ושלשה פנים
ימה ושלשה י פנים נגבה ושלשה פנים מזרחה והים
26 עליהם מלמעלה וכל־אחריהם ביתה : ועבין טפח
ושפתו כמעשה שפת־כוס פרח שושן אלפים בת כצ'ל
ע"כ 27 יכיל : ויעש את־המכנות עשר נחשת ארבע Bases,
באמה ארך המכונה האחת וארבע באמה רחבה
28 ושלש באמה קומתה : וזה מעשה המכונה מסגרות
29 להם ומסגרת בין השלבים : ועל־המסגרות אשר י
בין השלבים אריות בקר וכרובים ועל־השלבים כן
ממעל ומתחת לאריות ולבקר ליות מעשה מורד :
ל וארבעה אופני נחשת למכונה האחת וסרני נחשת
וארבעה פעמתיו כתפת להם מתחת לכיר הכתפות
31 יצקות מעבר איש ליות : ופיהו מבית לכתרת ומעלה
באמה ופיה עגל מעשה־כן אמה וחצי האמה וגם־על־
פיה מקלעות ומסגרתיהם מרבעות לא־עגלות :
32 וארבעת האופנים למתחת למסגרות וידות האופנים
במכונה וקומת האופן האחד אמה וחצי האמה :
33 ומעשה האופנים כמעשה אופן המרכבה ידותם
34 וגבירם וחשקיהם וחשריהם הכל מוצק : וארבע
כתפות אל ארבע פנות המכנה האחת מן־המכנה
לה כתפיה : ובראש המכונה חצי האמה קומה עגל סביב
36 ועל ראש המכנה ידתיה ומסגרתיה ממנה : ויפתח
מסגרתיה קרי על־הלחת ידתיה ועל ומסגרתיה כרובים ארית
37 ותמרת כמער־איש וליות סביב : כזאת עשה את
עשר המכנות מוצק אחד מדה אחת קצב אחד
לכלהנה

לְכֻלָּהֶנָּה׃ וַיַּעַשׂ עֲשָׂרָה כִּירוֹת נְחֹשֶׁת 38 *Et labra ænea.*
אַרְבָּעִים בַּת יָכִיל׳ הַכִּיּוֹר הָאֶחָד אַרְבַּע בָּאַמָּה הַכִּיּוֹר
הָאֶחָד כִּיּוֹר אֶחָד עַל־הַמְּכוֹנָה הָאַחַת לְעֶשֶׂר פתח בז״ק
הַמְּכֹנוֹת׃ וַיִּתֵּן אֶת־הַמְּכֹנוֹת חָמֵשׁ עַל־כֶּתֶף הַבַּיִת 39
מִיָּמִין וְחָמֵשׁ עַל־כֶּתֶף הַבַּיִת מִשְּׂמֹאלוֹ וְאֶת־הַיָּם נָתַן
מִכֶּתֶף הַבַּיִת הַיְמָנִית קֵדְמָה מִמּוּל נֶגֶב׃
וַיַּעַשׂ חִירוֹם אֶת־הַכִּירוֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת מ הפטרת ויקהל כמנהג אשכנזי׳ והיא הפטר׳ פקודי כפי הספרדים *Aliaque ad sacram templi supellectilem pertinentia describuntur.*
וַיְכַל חִירָם לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר עָשָׂה
לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בֵּית יְהוָה׃ עַמֻּדִים שְׁנַיִם וְגֻלֹּת הַכֹּתָרֹת 41
אֲשֶׁר־עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים שְׁתָּיִם וְהַשְּׂבָכוֹת שְׁתַּיִם
לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי גֻלּוֹת הַכֹּתָרֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ
הָעַמּוּדִים׃ וְאֶת־הָרִמֹּנִים אַרְבַּע מֵאוֹת לִשְׁתֵּי הַשְּׂבָכוֹת 42
שְׁנֵי־טוּרִים רִמֹּנִים לַשְּׂבָכָה הָאֶחָת לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי
גֻלֹּת הַכֹּתָרֹת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָעַמֻּדִים׃ וְאֶת־הַמְּכֹנוֹת 43
עָשָׂר וְאֶת־הַכִּירֹת עֲשָׂרָה עַל־הַמְּכֹנוֹת׃ וְאֶת־הַיָּם 44
הָאֶחָד וְאֶת־הַבָּקָר שְׁנֵים־עָשָׂר תַּחַת הַיָּם׃ וְאֶת־הַסִּירוֹת מה
וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת וְאֵת כָּל־הַכֵּלִים הָאֵהֶל האלה קדי
אֲשֶׁר עָשָׂה חִירָם לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בֵּית יְהוָה נְחֹשֶׁת
מְמֹרָט׃ בְּכִכַּר הַיַּרְדֵּן יְצָקָם הַמֶּלֶךְ בְּמַעֲבֵה הָאֲדָמָה 46
בֵּין סֻכּוֹת וּבֵין צָרְתָן׃ וַיַּנַּח שְׁלֹמֹה אֶת־כָּל־הַכֵּלִים 47
מֵרֹב מְאֹד מְאֹד לֹא נֶחְקַר מִשְׁקַל הַנְּחֹשֶׁת׃ וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה 48
אֵת כָּל־הַכֵּלִים אֲשֶׁר בֵּית יְהוָה אֵת מִזְבַּח הַזָּהָב וְאֶת־
הַשֻּׁלְחָן אֲשֶׁר עָלָיו לֶחֶם הַפָּנִים זָהָב׃ וְאֶת־הַמְּנֹרוֹת 49
חָמֵשׁ מִיָּמִין וְחָמֵשׁ מִשְּׂמֹאל לִפְנֵי הַדְּבִיר זָהָב סָגוּר
וְהַפֶּרַח וְהַנֵּרֹת וְהַמֶּלְקָחַיִם זָהָב׃ וְהַסִּפּוֹת וְהַמְזַמְּרוֹת נ
וְהַמִּזְרָקוֹת וְהַכַּפּוֹת וְהַמַּחְתּוֹת זָהָב סָגוּר וְהַפֹּתוֹת
לְדַלְתוֹת הַבַּיִת הַפְּנִימִי לְקֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים לְדַלְתֵי הַבַּיִת
לַהֵיכָל זָהָב׃ וַתִּשְׁלֵם כָּל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר 51 ע״כ הפטרת פקודי כמנהג אשכנזי׳

עשה

עָשָׂה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בֵּית יְהוָה וַיָּבֵא שְׁלֹמֹה אֶת־קָדְשֵׁי
דָּוִד אָבִיו אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַכֵּלִים נָתַן
בְּאֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה׃

Cap. VIII. *Salomo, convocatis primoribus populi & sacerdotibus,*

א ח אָז יַקְהֵל שְׁלֹמֹה אֶת־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־כָּל־רָאשֵׁי
הַמַּטּוֹת נְשִׂיאֵי הָאָבוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה
יְרוּשָׁלִַם לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה מֵעִיר דָּוִד
הִיא צִיּוֹן׃ וַיִּקָּהֲלוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה כָּל־אִישׁ הפטרת יום שני של סוכות 2
יִשְׂרָאֵל בְּיֶרַח הָאֵתָנִים בֶּחָג הוּא הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי׃
3 וַיָּבֹאוּ כֹּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׂאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־הָאָרוֹן׃
4 וַיַּעֲלוּ אֶת־אֲרוֹן יְהוָה וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־כָּל־כְּלֵי
הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר בָּאֹהֶל וַיַּעֲלוּ אֹתָם הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם׃
ה וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְכָל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל הַנּוֹעָדִים עָלָיו אִתּוֹ
לִפְנֵי הָאָרוֹן מְזַבְּחִים צֹאן וּבָקָר אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפְרוּ וְלֹא

Arcam Domini Zione in templi adytum deducit.

6 יִמָּנוּ מֵרֹב׃ וַיָּבִיאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה אֶל־
מְקוֹמוֹ אֶל־דְּבִיר הַבַּיִת אֶל־קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים אֶל־תַּחַת
7 כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים׃ כִּי הַכְּרוּבִים פֹּרְשִׂים כְּנָפַיִם אֶל־מְקוֹם
הָאָרוֹן וַיָּסֹכּוּ הַכְּרֻבִים עַל־הָאָרוֹן וְעַל־בַּדָּיו מִלְמָעְלָה׃
8 וַיַּאֲרִכוּ הַבַּדִּים וַיֵּרָאוּ רָאשֵׁי הַבַּדִּים מִן־הַקֹּדֶשׁ עַל־פְּנֵי
הַדְּבִיר וְלֹא יֵרָאוּ הַחוּצָה וַיִּהְיוּ שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ אֵין
בָּאָרוֹן רַק שְׁנֵי לֻחוֹת הָאֲבָנִים אֲשֶׁר הִנִּיחַ שָׁם מֹשֶׁה
בְּחֹרֵב אֲשֶׁר כָּרַת יְהוָה עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מֵאֶרֶץ
י מִצְרָיִם׃ וַיְהִי בְּצֵאת הַכֹּהֲנִים מִן־הַקֹּדֶשׁ וְהֶעָנָן מָלֵא אֶת־

Quo in loco Deus manifestum præsentiæ suæ signum edit.

11 בֵּית יְהוָה׃ וְלֹא־יָכְלוּ הַכֹּהֲנִים לַעֲמֹד לְשָׁרֵת מִפְּנֵי הֶעָנָן
12 כִּי־מָלֵא כְבוֹד־יְהוָה אֶת־בֵּית יְהוָה׃ אָז אָמַר

12 Igitur Salomo, cum universo populo, augustum in modum Deo laudes & gratias dicit;

13 שְׁלֹמֹה יְהוָה אָמַר לִשְׁכֹּן בָּעֲרָפֶל׃ בָּנֹה בָנִיתִי בֵּית זְבֻל
14 לָךְ מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ עוֹלָמִים׃ וַיַּסֵּב הַמֶּלֶךְ אֶת־פָּנָיו וַיְבָרֶךְ
טו אֶת כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וְכָל־קְהַל יִשְׂרָאֵל עֹמֵד׃ וַיֹּאמֶר
בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּפִיו אֶת דָּוִד אָבִי
ובידו

וּבִידוֹ מִלֵּא לֵאמֹר: מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶת־עַמִּי אֶת־ 16
יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם לֹא־בָחַרְתִּי בְעִיר מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל
לִבְנוֹת בַּיִת לִהְיוֹת שְׁמִי שָׁם וָאֶבְחַר בְּדָוִד לִהְיוֹת עַל־
עַמִּי יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי עִם־לְבַב דָּוִד אָבִי לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם 17
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־דָּוִד אָבִי יַעַן אֲשֶׁר 18
הָיָה עִם־לְבָבְךָ לִבְנוֹת בַּיִת לִשְׁמִי הֱטִיבֹתָ כִּי הָיָה עִם־
לְבָבֶךָ: רַק אַתָּה לֹא תִבְנֶה הַבַּיִת כִּי אִם־בִּנְךָ הַיֹּצֵא 19
מֵחֲלָצֶיךָ הוּא־יִבְנֶה הַבַּיִת לִשְׁמִי: וַיָּקֶם יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ כ
אֲשֶׁר דִּבֶּר וָאָקוּם תַּחַת דָּוִד אָבִי וָאֵשֵׁב עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה וָאֶבְנֶה הַבַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל: וָאָשִׂם שָׁם מָקוֹם לָאָרוֹן אֲשֶׁר־שָׁם בְּרִית 21
יְהוָה אֲשֶׁר כָּרַת עִם־אֲבֹתֵינוּ בְּהוֹצִיאוֹ אֹתָם מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם: וַיַּעֲמֹד שְׁלֹמֹה לִפְנֵי מִזְבַּח 22 ע"נ
יְהוָה נֶגֶד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו הַשָּׁמָיִם:
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֵין כָּמוֹךָ אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם 23 *Atque adhibitis solemnibus precibus.*
מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת שֹׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד
לַעֲבָדֶיךָ הַהֹלְכִים לְפָנֶיךָ בְּכָל־לִבָּם: אֲשֶׁר שָׁמַרְתָּ 24
לְעַבְדְּךָ דָּוִד אָבִי אֵת אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ לוֹ וַתְּדַבֵּר בְּפִיךָ
וּבְיָדְךָ מִלֵּאתָ כַּיּוֹם הַזֶּה: וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כה
שְׁמֹר לְעַבְדְּךָ דָּוִד אָבִי אֵת אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לוֹ לֵאמֹר לֹא־
יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מִלְּפָנַי יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל רַק אִם־
יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ אֶת־דַּרְכָּם לָלֶכֶת לְפָנַי כַּאֲשֶׁר הָלַכְתָּ לְפָנָי:
וְעַתָּה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יֵאָמֶן נָא דְּבָרֶיךָ אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ 26 דברו קרי
לְעַבְדְּךָ דָּוִד אָבִי: כִּי הַאֻמְנָם יֵשֵׁב אֱלֹהִים עַל־הָאָרֶץ 27
הִנֵּה הַשָּׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם לֹא יְכַלְכְּלוּךָ אַף כִּי־הַבַּיִת
הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי: וּפָנִיתָ אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תְּחִנָּתוֹ 28
יְהוָה אֱלֹהָי לִשְׁמֹעַ אֶל־הָרִנָּה וְאֶל־הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר עַבְדְּךָ
מִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ הַיּוֹם: לִהְיוֹת עֵינְךָ פְּתֻחֹת אֶל־הַבַּיִת 29
הזה

הַזֹּאת לַיְלָה וְיוֹם אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַרְתָּ יִהְיֶה שְׁמִי שָׁם
לִשְׁמֹעַ אֶל־הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר יִתְפַּלֵּל עַבְדְּךָ אֶל־הַמָּקוֹם
ל הַזֶּה: וְשָׁמַעְתָּ אֶל־תְּחִנַּת עַבְדְּךָ וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
יִתְפַּלְלוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְאַתָּה תִּשְׁמַע אֶל־מְקוֹם
31 שִׁבְתְּךָ אֶל־הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַעְתָּ וְסָלַחְתָּ: אֵת אֲשֶׁר יֶחֱטָא
אִישׁ לְרֵעֵהוּ וְנָשָׂא־בוֹ אָלָה לְהַאֲלֹתוֹ וּבָא אָלָה לִפְנֵי
32 מִזְבַּחֲךָ בַּבַּיִת הַזֶּה: וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם וְעָשִׂיתָ
וְשָׁפַטְתָּ אֶת־עֲבָדֶיךָ לְהַרְשִׁיעַ רָשָׁע לָתֵת דַּרְכּוֹ בְּרֹאשׁוֹ
33 וּלְהַצְדִּיק צַדִּיק לָתֵת לוֹ כְּצִדְקָתוֹ: בְּהִנָּגֵף
עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי אוֹיֵב אֲשֶׁר יֶחֶטְאוּ־לָךְ וְשָׁבוּ אֵלֶיךָ
וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ וְהִתְפַּלְלוּ וְהִתְחַנְּנוּ אֵלֶיךָ בַּבַּיִת הַזֶּה:
34 וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
וְהֵשַׁבְתָּם אֶל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּ לַאֲבוֹתָם:
לה בְּהֵעָצֵר שָׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ
וְהִתְפַּלְלוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ וּמֵחַטָּאתָם
36 יָשׁוּבוּן כִּי תְעַנֵּם: וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם וְסָלַחְתָּ
לְחַטַּאת עֲבָדֶיךָ וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל כִּי תוֹרֵם אֶת־הַדֶּרֶךְ
הַטּוֹבָה אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ וְנָתַתָּה מָטָר עַל־אַרְצְךָ אֲשֶׁר־
37 נָתַתָּה לְעַמְּךָ לְנַחֲלָה: רָעָב כִּי־יִהְיֶה בָּאָרֶץ דֶּבֶר
כִּי־יִהְיֶה שִׁדָּפוֹן יֵרָקוֹן אַרְבֶּה חָסִיל כִּי יִהְיֶה כִּי יָצַר־לוֹ
38 אֹיְבוֹ בְּאֶרֶץ שְׁעָרָיו כָּל־נֶגַע כָּל־מַחֲלָה: כָּל־תְּפִלָּה
כָּל־תְּחִנָּה אֲשֶׁר תִּהְיֶה לְכָל־הָאָדָם לְכֹל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר יֵדְעוּן אִישׁ נֶגַע לְבָבוֹ וּפָרַשׂ כַּפָּיו אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה:
39 וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם מְכוֹן שִׁבְתְּךָ וְסָלַחְתָּ וְעָשִׂיתָ
וְנָתַתָּ לְאִישׁ כְּכָל־דְּרָכָיו אֲשֶׁר תֵּדַע אֶת־לְבָבוֹ כִּי־אַתָּה
מ יָדַעְתָּ לְבַדְּךָ אֶת־לְבַב כָּל־בְּנֵי הָאָדָם: לְמַעַן יִרְאוּךָ
כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר־הֵם חַיִּים עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה
41 לַאֲבֹתֵינוּ: וְגַם אֶל־הַנָּכְרִי אֲשֶׁר לֹא־מֵעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל

42 הוּא וּבָא מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה לְמַעַן שְׁמֶךָ׃ כִּי יִשְׁמְעוּן אֶת־
שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְאֶת־יָדְךָ הַחֲזָקָה וּזְרֹעֲךָ הַנְּטוּיָה וּבָא
43 וְהִתְפַּלֵּל אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה׃ אַתָּה תִשְׁמַע הַשָּׁמַיִם מְכוֹן
שִׁבְתֶּךָ וְעָשִׂיתָ כְּכֹל אֲשֶׁר־יִקְרָא אֵלֶיךָ הַנָּכְרִי לְמַעַן
יֵדְעוּן כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ אֶת־שִׁמְךָ לְיִרְאָה אֹתְךָ כְּעַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל וְלָדַעַת כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא עַל־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר
בָּנִיתִי׃ כִּי־יֵצֵא עַמְּךָ לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבוֹ בַּדֶּרֶךְ 44
אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵם וְהִתְפַּלְלוּ אֶל־יְהוָה דֶּרֶךְ הָעִיר אֲשֶׁר
בָּחַרְתָּ בָּהּ וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנִיתִי לִשְׁמֶךָ׃ וְשָׁמַעְתָּ הַשָּׁמַיִם מה
אֶת־תְּפִלָּתָם וְאֶת־תְּחִנָּתָם וְעָשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם׃ כִּי 46
יֶחֶטְאוּ־לָךְ כִּי אֵין אָדָם אֲשֶׁר לֹא־יֶחֱטָא וְאָנַפְתָּ בָּם
וְנָתַתָּם לִפְנֵי אוֹיֵב וְשָׁבוּם שֹׁבֵיהֶם אֶל־אֶרֶץ הָאוֹיֵב
רְחוֹקָה אוֹ קְרוֹבָה׃ וְהֵשִׁיבוּ אֶל־לִבָּם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבוּ־ 47
שָׁם וְשָׁבוּ וְהִתְחַנְּנוּ אֵלֶיךָ בְּאֶרֶץ שֹׁבֵיהֶם לֵאמֹר חָטָאנוּ
וְהָעִינוּ וְרָשָׁעְנוּ׃ וְשָׁבוּ אֵלֶיךָ בְּכָל־לְבָבָם וּבְכָל־נַפְשָׁם 48
בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם אֲשֶׁר שָׁבוּ אֹתָם וְהִתְפַּלְלוּ אֵלֶיךָ דֶּרֶךְ
אַרְצָם אֲשֶׁר־נָתַתָּה לַאֲבוֹתָם הָעִיר אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ וְהַבַּיִת
בניתי קרי אֲשֶׁר־בָּנִיתִי לִשְׁמֶךָ׃ וְשָׁמַעְתָּ הַשָּׁמַיִם מְכוֹן שִׁבְתְּךָ אֶת־ 49
תְּפִלָּתָם וְאֶת־תְּחִנָּתָם וְעָשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם׃ וְסָלַחְתָּ לְעַמְּךָ נ
אֲשֶׁר חָטְאוּ־לָךְ וּלְכָל־פִּשְׁעֵיהֶם אֲשֶׁר פָּשְׁעוּ־בָךְ וְנָתַתָּם
לְרַחֲמִים לִפְנֵי שֹׁבֵיהֶם וְרִחֲמוּם׃ כִּי־עַמְּךָ וְנַחֲלָתְךָ הֵם 51
אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מִמִּצְרַיִם מִתּוֹךְ כּוּר הַבַּרְזֶל׃ לִהְיוֹת עֵינֶיךָ 52
פְּתֻחוֹת אֶל־תְּחִנַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תְּחִנַּת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
לִשְׁמֹעַ אֲלֵיהֶם בְּכֹל קָרְאָם אֵלֶיךָ׃ כִּי־אַתָּה הִבְדַּלְתָּם 53
לְךָ לְנַחֲלָה מִכֹּל עַמֵּי הָאָרֶץ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ בְּיַד־מֹשֶׁה
עַבְדֶּךָ בְּהוֹצִיאֲךָ אֶת־אֲבֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם אֲדֹנָי יְהוִה׃
הפטרת שמיני הג עצרת וַיְהִי כְּכַלּוֹת שְׁלֹמֹה לְהִתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה אֵת כָּל־ 54
הַתְּפִלָּה וְהַתְּחִנָּה הַזֹּאת קָם מִלִּפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה מִכְּרֹעַ
על

נה עַל־בִּרְכָּיו וְכַפָּיו פְּרֻשׂוֹת הַשָּׁמָיִם: וַיַּעֲמֹד וַיְבָרֶךְ אֶת כָּל־
56 קְהַל יִשְׂרָאֵל קוֹל גָּדוֹל לֵאמֹר: בָּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר נָתַן
מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר דִּבֶּר לֹא־נָפַל דָּבָר אֶחָד
57 מִכֹּל דְּבָרוֹ הַטּוֹב אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד מֹשֶׁה עַבְדּוֹ: יְהִי יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם־אֲבֹתֵינוּ אַל־יַעַזְבֵנוּ וְאַל־
58 יִטְּשֵׁנוּ: לְהַטּוֹת לְבָבֵנוּ אֵלָיו לָלֶכֶת בְּכָל־דְּרָכָיו וְלִשְׁמֹר
59 מִצְוֹתָיו וְחֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־אֲבֹתֵינוּ: וְיִהְיוּ
דְּבָרַי אֵלֶּה אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתִּי לִפְנֵי יְהוָה קְרֹבִים אֶל־יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וָלָיְלָה לַעֲשׂוֹת ׀ מִשְׁפַּט עַבְדּוֹ וּמִשְׁפַּט עַמּוֹ
ס יִשְׂרָאֵל דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ: לְמַעַן דַּעַת כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ
61 כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד: וִיהִי לְבַבְכֶם שָׁלֵם
עִם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָלֶכֶת בְּחֻקָּיו וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו כַּיּוֹם
62 הַזֶּה: וְהַמֶּלֶךְ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ זֹבְחִים זֶבַח לִפְנֵי

Celebratoque sumtuosissimo sacrificio, templum consecrat:

63 יְהוָה: וַיִּזְבַּח שְׁלֹמֹה אֶת זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר זָבַח
לַיהוָה בָּקָר עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף וְצֹאן מֵאָה וְעֶשְׂרִים
אֶלֶף וַיַּחְנְכוּ אֶת־בֵּית יְהוָה הַמֶּלֶךְ וְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
64 בַּיּוֹם הַהוּא קִדַּשׁ הַמֶּלֶךְ אֶת־תּוֹךְ הֶחָצֵר אֲשֶׁר לִפְנֵי
בֵּית־יְהוָה כִּי־עָשָׂה שָׁם אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת
חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים כִּי־מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה קָטֹן
מֵהָכִיל אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים:

Itemque cum populo Tabernaculorum festum celebrat.

סה וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה בָּעֵת הַהִיא אֶת־הֶחָג וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ
קָהָל גָּדוֹל מִלְּבוֹא חֲמָת ׀ עַד־נַחַל מִצְרַיִם לִפְנֵי יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ שִׁבְעַת יָמִים וְשִׁבְעַת יָמִים אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם:
66 בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי שִׁלַּח אֶת־הָעָם וַיְבָרְכוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיֵּלְכוּ
לְאָהֳלֵיהֶם שְׂמֵחִים וְטוֹבֵי לֵב עַל כָּל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר

ע״כ

Cap. IX.

א ט עָשָׂה יְהוָה לְדָוִד עַבְדּוֹ וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ: וַיְהִי כְּכַלּוֹת
שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת כָּל־

Salomo iterum Divi-

2 חֵשֶׁק שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר חָפֵץ לַעֲשׂוֹת: וַיֵּרָא יְהוָה

אֶל־שְׁלֹמֹה שֵׁנִית כַּאֲשֶׁר נִרְאָה אֵלָיו בְּגִבְעוֹן׃ 3 וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֵלָיו שָׁמַעְתִּי אֶת־תְּפִלָּתְךָ וְאֶת־תְּחִנָּתְךָ
אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתָּה לְפָנָי הִקְדַּשְׁתִּי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר
בָּנִתָּה לָשׂוּם שְׁמִי־שָׁם עַד־עוֹלָם וְהָיוּ עֵינַי וְלִבִּי שָׁם כָּל־
הַיָּמִים׃ 4 וְאַתָּה אִם־תֵּלֵךְ לְפָנַי כַּאֲשֶׁר הָלַךְ דָּוִד אָבִיךָ
בְּתֹם־לֵבָב וּבְיֹשֶׁר לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ חֻקַּי
וּמִשְׁפָּטַי תִּשְׁמֹר׃ 5 וְהֵקַמְתִּי אֶת־כִּסֵּא מַמְלַכְתְּךָ עַל־
יִשְׂרָאֵל לְעֹלָם כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עַל־דָּוִד אָבִיךָ לֵאמֹר לֹא־
יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מֵעַל כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל׃ 6 אִם־שׁוֹב תָּשֻׁבוּן
אַתֶּם וּבְנֵיכֶם מֵאַחֲרַי וְלֹא תִשְׁמְרוּ מִצְוֹתַי חֻקָּתַי אֲשֶׁר
נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם וְהָלַכְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים
וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם׃ 7 וְהִכְרַתִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵעַל פְּנֵי
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתִּי לָהֶם וְאֶת־הַבַּיִת אֲשֶׁר הִקְדַּשְׁתִּי
לִשְׁמִי אַשְׁלִיךְ מֵעַל פָּנָי וְהָיָה יִשְׂרָאֵל לְמָשָׁל וְלִשְׁנִינָה
בְּכָל־הָעַמִּים׃ 8 וְהַבַּיִת הַזֶּה יִהְיֶה עֶלְיוֹן כָּל־עֹבֵר עָלָיו
יִשֹּׁם וְשָׁרַק וְאָמְרוּ עַל־מָה עָשָׂה יְהוָה כָּכָה לָאָרֶץ הַזֹּאת
וְלַבַּיִת הַזֶּה׃ 9 וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם
אֲשֶׁר הוֹצִיא אֶת־אֲבֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיַּחֲזִיקוּ בֵּאלֹהִים
אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲוּ לָהֶם וַיַּעַבְדוּם עַל־כֵּן הֵבִיא יְהוָה עֲלֵיהֶם
וישתחוו קרי
אֵת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת׃ 10 וַיְהִי מִקְצֵה עֶשְׂרִים
שָׁנָה אֲשֶׁר־בָּנָה שְׁלֹמֹה אֶת־שְׁנֵי הַבָּתִּים אֶת־בֵּית יְהוָה
וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ׃ 11 חִירָם מֶלֶךְ־צֹר נָשָׂא אֶת־שְׁלֹמֹה
בַּעֲצֵי אֲרָזִים וּבַעֲצֵי בְרוֹשִׁים וּבְזָהָב לְכָל־חֶפְצוֹ אָז יִתֵּן
הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לְחִירָם עֶשְׂרִים עִיר בְּאֶרֶץ הַגָּלִיל׃ 12 וַיֵּצֵא
חִירָם מִצֹּר לִרְאוֹת אֶת־הֶעָרִים אֲשֶׁר נָתַן־לוֹ שְׁלֹמֹה וְלֹא
יָשְׁרוּ בְּעֵינָיו׃ 13 וַיֹּאמֶר מָה הֶעָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַתָּה לִּי
אָחִי וַיִּקְרָא לָהֶם אֶרֶץ כָּבוּל עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃
וַיִּשְׁלַח חִירָם לַמֶּלֶךְ מֵאָה וְעֶשְׂרִים כִּכַּר זָהָב׃ 14

nâ apparitione confirmatur.

Hiramo, pro præstitâ sibi in templo ædificando operâ & officiis, regionem quandam Galileæ vicissim donat.

וזה

Oppida quædam lia condit.

טו וְזֶה דְבַר־הַמַּס אֲשֶׁר־הֶעֱלָה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת־
בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּיתוֹ וְאֶת־הַמִּלּוֹא וְאֵת חוֹמַת יְרוּשָׁלִָם
16 וְאֶת־חָצֹר וְאֶת־מְגִדּוֹ וְאֶת־גָּזֶר׃ פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם
עָלָה וַיִּלְכֹּד אֶת־גֶּזֶר וַיִּשְׂרְפָהּ בָּאֵשׁ וְאֶת־הַכְּנַעֲנִי הַיֹּשֵׁב
17 בָּעִיר הָרָג וַיִּתְּנָהּ שִׁלֻּחִים לִבְתּוֹ אֵשֶׁת שְׁלֹמֹה׃ וַיִּבֶן
18 שְׁלֹמֹה אֶת־גָּזֶר וְאֶת־בֵּית חֹרֹן תַּחְתּוֹן׃ וְאֶת־בַּעֲלָת קמץ בז"ק
19 וְאֶת־תַּ֫מֹר בַּמִּדְבָּר בָּאָרֶץ׃ וְאֵת כָּל־עָרֵי הַמִּסְכְּנוֹת תדמר קרי
אֲשֶׁר הָיוּ לִשְׁלֹמֹה וְאֵת עָרֵי הָרֶכֶב וְאֵת עָרֵי הַפָּרָשִׁים
וְאֵת חֵשֶׁק שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר חָשַׁק לִבְנוֹת בִּירוּשָׁלִַם וּבַלְּבָנוֹן
כ וּבְכֹל אֶרֶץ מֶמְשַׁלְתּוֹ׃ כָּל־הָעָם הַנּוֹתָר מִן־הָאֱמֹרִי

Populi delectum agit, quique de allophylorum genere iis intermixti erant, servire jubet.

הַחִתִּי הַפְּרִזִּי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר לֹא־מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
21 הֵמָּה׃ בְּנֵיהֶם אֲשֶׁר נֹתְרוּ אַחֲרֵיהֶם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־
יָכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְהַחֲרִימָם וַיַּעֲלֵם שְׁלֹמֹה לְמַס־עֹבֵד
22 עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וּמִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא־נָתַן שְׁלֹמֹה עָבֶד כִּי־
הֵם אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וַעֲבָדָיו וְשָׂרָיו וְשָׁלִשָׁיו וְשָׂרֵי רִכְבּוֹ
23 וּפָרָשָׁיו׃ אֵלֶּה שָׂרֵי הַנִּצָּבִים אֲשֶׁר עַל־
הַמְּלָאכָה לִשְׁלֹמֹה חֲמִשִּׁים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת הָרֹדִים בָּעָם
24 הָעֹשִׂים בַּמְּלָאכָה׃ אַךְ בַּת־פַּרְעֹה עָלְתָה מֵעִיר דָּוִד אֶל־
כה בֵּיתָהּ אֲשֶׁר בָּנָה־לָהּ אָז בָּנָה אֶת־הַמִּלּוֹא׃ וְהֶעֱלָה
שְׁלֹמֹה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה עֹלוֹת וּשְׁלָמִים עַל־הַמִּזְבֵּחַ
אֲשֶׁר בָּנָה לַיהוָה וְהַקְטֵיר אִתּוֹ אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה וְשִׁלַּם

Classem auriferam instruit.

26 אֶת־הַבָּיִת׃ וַאֲנִי עָשָׂה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בְּעֶצְיוֹן־גֶּבֶר אֲשֶׁר
27 אֶת־אֵילוֹת עַל־שְׂפַת יַם־סוּף בְּאֶרֶץ אֱדוֹם׃ וַיִּשְׁלַח חִירָם
בָּאֳנִי אֶת־עֲבָדָיו אַנְשֵׁי אֳנִיּוֹת יֹדְעֵי הַיָּם עִם עַבְדֵי שְׁלֹמֹה׃
28 וַיָּבֹאוּ אוֹפִירָה וַיִּקְחוּ מִשָּׁם זָהָב אַרְבַּע־מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים
א ו כִּכָּר וַיָּבִאוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃ וּמַלְכַּת־שְׁבָא

Cap. X. Regina Sebæ Salomonis visendi causa Jerusalemum

שֹׁמַעַת אֶת־שֵׁמַע שְׁלֹמֹה לְשֵׁם יְהוָה וַתָּבֹא לְנַסֹּתוֹ
2 בְּחִידוֹת׃ וַתָּבֹא יְרוּשָׁלִַמָה בְּחַיִל כָּבֵד מְאֹד גְּמַלִּים נֹשְׂאִים

בְּשָׂמִים וְזָהָב רַב־מְאֹד וְאַבְנֵי יְקָרָה וַתָּבֹא אֶל־שְׁלֹמֹה
וַתְּדַבֵּר אֵלָיו אֵת כָּל־אֲשֶׁר הָיָה עִם־לִבָּהּ׃ 3 וַיַּגֶּד־לָהּ
שְׁלֹמֹה אֶת־כָּל־דְּבָרֶיהָ לֹא־הָיָה דָבָר נֶעְלָם מִן־הַמֶּלֶךְ
אֲשֶׁר לֹא הִגִּיד לָהּ׃ 4 וַתֵּרֶא מַלְכַּת־שְׁבָא אֶת כָּל־חָכְמַת
שְׁלֹמֹה וְהַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה׃ 5 וּמַאֲכַל שֻׁלְחָנוֹ וּמוֹשַׁב עֲבָדָיו
וּמַעֲמַד מְשָׁרְתָיו וּמַלְבּוּשֵׁיהֶם וּמַשְׁקָיו וְעֹלָתוֹ אֲשֶׁר יַעֲלֶה
בֵּית יְהוָה וְלֹא־הָיָה בָהּ עוֹד רוּחַ׃ 6 וַתֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ
אֱמֶת הָיָה הַדָּבָר אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי בְּאַרְצִי עַל־דְּבָרֶיךָ וְעַל־
חָכְמָתֶךָ׃ 7 וְלֹא־הֶאֱמַנְתִּי לַדְּבָרִים עַד אֲשֶׁר־בָּאתִי
וַתִּרְאֶינָה עֵינַי וְהִנֵּה לֹא־הֻגַּד־לִי הַחֲצִי הוֹסַפְתָּ חָכְמָה
וְטוֹב אֶל־הַשְּׁמוּעָה אֲשֶׁר שָׁמָעְתִּי׃ 8 אַשְׁרֵי אֲנָשֶׁיךָ אַשְׁרֵי
עֲבָדֶיךָ אֵלֶּה הָעֹמְדִים לְפָנֶיךָ תָּמִיד הַשֹּׁמְעִים אֶת־
חָכְמָתֶךָ׃ 9 יְהִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּרוּךְ אֲשֶׁר חָפֵץ בְּךָ לְתִתְּךָ
עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבַת יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל לְעֹלָם
וַיְשִׂמְךָ לְמֶלֶךְ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וּצְדָקָה׃ 10 וַתִּתֵּן לַמֶּלֶךְ מֵאָה
וְעֶשְׂרִים כִּכַּר זָהָב וּבְשָׂמִים הַרְבֵּה מְאֹד וְאַבְנֵי יְקָרָה לֹא
בָא כַבֹּשֶׂם הַהוּא עוֹד לָרֹב אֲשֶׁר נָתְנָה מַלְכַּת־שְׁבָא
לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃ 11 וְגַם אֳנִי חִירָם אֲשֶׁר נָשְׂא זָהָב מֵאוֹפִיר
הֵבִיא מֵאוֹפִיר עֲצֵי אַלְמֻגִּים הַרְבֵּה מְאֹד וְאַבְנֵי יְקָרָה׃
12 וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ אֶת־עֲצֵי הָאַלְמֻגִּים מִסְעָד לְבֵית־יְהוָה
וְלְבֵית הַמֶּלֶךְ וְכִנֹּרוֹת וְנְבָלִים לַשָּׁרִים לֹא־בָא כֵן עֲצֵי
אַלְמֻגִּים וְלֹא נִרְאָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 13 וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה נָתַן
לְמַלְכַּת־שְׁבָא אֶת־כָּל־חֶפְצָהּ אֲשֶׁר שָׁאֲלָה מִלְּבַד אֲשֶׁר
נָתַן־לָהּ כְּיַד הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַתֵּפֶן וַתֵּלֶךְ לְאַרְצָהּ הִיא
וַעֲבָדֶיהָ׃ 14 וַיְהִי מִשְׁקַל הַזָּהָב אֲשֶׁר־בָּא לִשְׁלֹמֹה
בְּשָׁנָה אַחַת שֵׁשׁ מֵאוֹת שִׁשִּׁים וָשֵׁשׁ כִּכַּר זָהָב׃ 15 לְבַד טוֹ
מֵאַנְשֵׁי הַתָּרִים וּמִסְחַר הָרֹכְלִים וְכֹל מַלְכֵי הָעֲרָב
וּפַחוֹת הָאָרֶץ׃ 16 וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מָאתַיִם צִנָּה זָהָב

venit, ipsumque muneribus colit.

Opes Salomonis, augustusque aulæ apparatus: itemque rerum omnium

ipso regnante copia & ubertas.

17 שְׁחוּט שֵׁשׁ־מֵאוֹת זָהָב יַעֲלֶה עַל־הַצִּנָּה הָאֶחָת: וּשְׁלֹשׁ־
מֵאוֹת מָגִנִּים זָהָב שָׁחוּט שְׁלֹשֶׁת מָנִים זָהָב יַעֲלֶה עַל־
18 הַמָּגֵן הָאֶחָת וַיִּתְּנֵם הַמֶּלֶךְ בֵּית יַעַר הַלְּבָנוֹן: וַיַּעַשׂ
19 הַמֶּלֶךְ כִּסֵּא־שֵׁן גָּדוֹל וַיְצַפֵּהוּ זָהָב מוּפָז: שֵׁשׁ מַעֲלוֹת
מ"ל לַכִּסֵּא וְרֹאשׁ עָגֹל לַכִּסֵּא מֵאַחֲרָיו וְיָדֹת מִזֶּה וּמִזֶּה אֶל־
כ מְקוֹם הַמוֹשָׁבֶת וּשְׁנַיִם אֲרָיוֹת עֹמְדִים אֵצֶל הַיָּדוֹת: וּשְׁנֵים
עָשָׂר אֲרָיִם עֹמְדִים שָׁם עַל־שֵׁשׁ הַמַּעֲלוֹת מִזֶּה וּמִזֶּה לֹא־
21 נַעֲשָׂה כֵן לְכָל־מַמְלָכוֹת: וְכֹל כְּלֵי מַשְׁקֵה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה
זָהָב וְכֹל כְּלֵי בֵּית־יַעַר הַלְּבָנוֹן זָהָב סָגוּר אֵין כֶּסֶף לֹא
22 נֶחְשָׁב בִּימֵי שְׁלֹמֹה לִמְאוּמָה: כִּי אֳנִי תַרְשִׁישׁ לַמֶּלֶךְ בַּיָּם
עִם אֳנִי חִירָם אַחַת לִשְׁלֹשׁ שָׁנִים תָּבוֹא אֳנִי תַרְשִׁישׁ
23 נֹשְׂאֹת זָהָב וָכֶסֶף שֶׁנְהַבִּים וְקֹפִים וְתֻכִּיִּים: וַיִּגְדַּל הַמֶּלֶךְ
24 שְׁלֹמֹה מִכֹּל מַלְכֵי הָאָרֶץ לְעֹשֶׁר וּלְחָכְמָה: וְכָל־הָאָרֶץ
מְבַקְשִׁים אֶת־פְּנֵי שְׁלֹמֹה לִשְׁמֹעַ אֶת־חָכְמָתוֹ אֲשֶׁר־נָתַן
כה אֱלֹהִים בִּלְבּוֹ: וְהֵמָּה מְבִיאִים אִישׁ־מִנְחָתוֹ כְּלֵי־כֶסֶף
וּכְלֵי זָהָב וּשְׂלָמוֹת וְנֶשֶׁק וּבְשָׂמִים סוּסִים וּפְרָדִים דְּבַר־
26 שָׁנָה בְּשָׁנָה: וַיֶּאֱסֹף שְׁלֹמֹה רֶכֶב וּפָרָשִׁים וַיְהִי־לוֹ
אֶלֶף וְאַרְבַּע־מֵאוֹת רֶכֶב וּשְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף פָּרָשִׁים
27 וַיַּנִּחֵם בְּעָרֵי הָרֶכֶב וְעִם־הַמֶּלֶךְ בִּירוּשָׁלִָם: וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ
אֶת־הַכֶּסֶף בִּירוּשָׁלִַם כָּאֲבָנִים וְאֶת־הָאֲרָזִים נָתַן
28 כַּשִּׁקְמִים אֲשֶׁר־בַּשְּׁפֵלָה לָרֹב: וּמוֹצָא הַסּוּסִים אֲשֶׁר
לִשְׁלֹמֹה מִמִּצְרַיִם וּמִקְוֵה סֹחֲרֵי הַמֶּלֶךְ יִקְחוּ מִקְוֶה
29 בְּמִחִיר: וַתַּעֲלֶה וַתֵּצֵא מֶרְכָּבָה מִמִּצְרַיִם בְּשֵׁשׁ מֵאוֹת
כֶּסֶף וְסוּס בַּחֲמִשִּׁים וּמֵאָה וְכֵן לְכָל־מַלְכֵי הַחִתִּים

Cap. XI. *Sed res nimium secundæ ipsum pessundederunt. Ab opibus n luxum*

א יא וּלְמַלְכֵי אֲרָם בְּיָדָם יֹצְאוּ: וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה אָהַב
נָשִׁים נָכְרִיּוֹת רַבּוֹת וְאֶת־בַּת־פַּרְעֹה מוֹאֲבִיּוֹת עַמֳּנִיּוֹת
2 אֲדֹמִיּת צִדְנִיּת חִתִּית: מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אָמַר־יְהוָה אֶל־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא־תָבֹאוּ בָהֶם וְהֵם לֹא־יָבֹאוּ בָכֶם אָכֵן יַטּוּ

prolapsus, uxoribus

את־לבבכם אחרי אלהיהם דבק שלמה לאהבה׃
3 ויהי־לו נשים שרות שבע מאות ופילגשים שלש מאות
4 וישטו נשיו את־לבו׃ ויהי לעת זקנת שלמה נשיו הטו את־
לבבו אחרי אלהים אחרים ולא־היה לבבו שלם עם־
יהוה אלהיו כלבב דויד אביו׃ וילך שלמה אחרי ה

700, concubinis 300 regiam implet.

עשתרת אלהי צדנים ואחרי מלכם שקוץ עמנים׃ ויעש
6 שלמה הרע בעיני יהוה ולא מלא אחרי יהוה כדוד
אביו׃ אז יבנה שלמה במה לכמוש שקוץ
7 מואב בהר אשר על־פני ירושלם ולמלך שקוץ בני

Ab his jam senex perducitur ad cultum Deorum, aris quidem & templis dicatis.

עמון׃ וכן עשה לכל־נשיו הנכריות מקטירות ומזבחות
8 לאלהיהן׃ ויתאנף יהוה בשלמה כי־נטה לבבו מעם
9 יהוה אלהי ישראל הנראה אליו פעמים׃ וצוה אליו
על־הדבר הזה לבלתי־לכת אחרי אלהים אחרים ולא
שמר את אשר־צוה יהוה׃

Ergo iratus Deus per vatem præsignificat fore, ejus ut regnum distrahatur.

11 ויאמר יהוה לשלמה יען אשר היתה־זאת עמך ולא
שמרת בריתי וחקתי אשר צויתי עליך קרע אקרע את־
12 הממלכה מעליך ונתתיה לעבדך׃ אך בימיך לא
13 אעשנה למען דויד אביך מיד בנך אקרענה׃ רק את־
כל־הממלכה לא אקרע שבט אחד אתן לבנך למען קמץ בו׳ ק

Hostesque ipsi suscitat, Hadad Edomæum.

דויד עבדי ולמען ירושלם אשר בחרתי׃ ויקם
14 יהוה שטן לשלמה את הדד האדמי מזרע המלך הוא
באדום׃ ויהי בהיות דויד את־אדום בעלות יואב שר־צו
16 הצבא לקבר את־החללים ויך כל־זכר באדום׃ כי־
ששת חדשים ישב־שם יואב וכל־ישראל עד־הכרית
17 כל־זכר באדום׃ ויברח אדד הוא ואנשים אדמיים
18 מעבדי אביו אתו לבוא מצרים והדד נער קטן׃ ויקמו
ממדין ויבאו פארן ויקחו אנשים עמם מפארן ויבאו
מצרים אל־פרעה מלך־מצרים ויתן־לו בית ולחם אמר

לו

19 לוֹ וְאֶרֶץ נָתַן לוֹ׃ וַיִּמְצָא הֲדַד חֵן בְּעֵינֵי פַרְעֹה מְאֹד וַיִּתֶּן
לוֹ אִשָּׁה אֶת־אֲחוֹת אִשְׁתּוֹ אֲחוֹת תַּחְפְּנֵיס הַגְּבִירָה׃
20 וַתֵּלֶד לוֹ אֲחוֹת תַּחְפְּנֵיס אֶת גְּנֻבַת בְּנוֹ וַתִּגְמְלֶהוּ
תַּחְפְּנֵס בְּתוֹךְ בֵּית פַּרְעֹה וַיְהִי גְנֻבַת בֵּית פַּרְעֹה בְּתוֹךְ
21 בְּנֵי פַרְעֹה׃ וְהֲדַד שָׁמַע בְּמִצְרַיִם כִּי־שָׁכַב דָּוִד עִם־
אֲבֹתָיו וְכִי־מֵת יוֹאָב שַׂר־הַצָּבָא וַיֹּאמֶר הֲדַד אֶל־פַּרְעֹה
22 שַׁלְּחֵנִי וְאֵלֵךְ אֶל־אַרְצִי׃ וַיֹּאמֶר לוֹ פַּרְעֹה כִּי מַה־אַתָּה
חָסֵר עִמִּי וְהִנְּךָ מְבַקֵּשׁ לָלֶכֶת אֶל־אַרְצֶךָ וַיֹּאמֶר׳ לֹא כִּי
Et Rezum, filium Eljadæ,
23 שַׁלֵּחַ תְּשַׁלְּחֵנִי׃ וַיָּקֶם אֱלֹהִים לוֹ שָׂטָן אֶת־רְזוֹן בֶּן־
אֶלְיְדָע אֲשֶׁר בָּרַח מֵאֵת הֲדַדְעֶזֶר מֶלֶךְ־צוֹבָה אֲדֹנָיו׃
24 וַיִּקַּבֵּץ עָלָיו אֲנָשִׁים וַיְהִי שַׂר־גְּדוּד בַּהֲרֹג דָּוִד אֹתָם וַיֵּלְכוּ
כה דַּמֶּשֶׂק וַיֵּשְׁבוּ בָהּ וַיִּמְלְכוּ בְּדַמָּשֶׂק׃ וַיְהִי שָׂטָן לְיִשְׂרָאֵל
כָּל־יְמֵי שְׁלֹמֹה וְאֶת־הָרָעָה אֲשֶׁר הֲדַד וַיָּקָץ בְּיִשְׂרָאֵל
וַיִּמְלֹךְ עַל־אֲרָם׃
Et Ferobeamum:
26 וְיָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֶפְרָתִי מִן־הַצְּרֵדָה וְשֵׁם אִמּוֹ צְרוּעָה
27 אִשָּׁה אַלְמָנָה עָבָד לִשְׁלֹמֹה וַיָּרֶם יָד בַּמֶּלֶךְ׃ וְזֶה הַדָּבָר
אֲשֶׁר־הֵרִים יָד בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בָּנָה אֶת־הַמִּלּוֹא סָגַר
28 אֶת־פֶּרֶץ עִיר דָּוִד אָבִיו׃ וְהָאִישׁ יָרָבְעָם גִּבּוֹר חָיִל
וַיַּרְא שְׁלֹמֹה אֶת־הַנַּעַר כִּי־עֹשֶׂה מְלָאכָה הוּא וַיִּפְקֹד
Cui Abia Silonites Regnum plerarumque in Israële tribuum vaticinatur.
29 אֹתוֹ לְכָל־סֵבֶל בֵּית יוֹסֵף׃ וַיְהִי בָּעֵת
הַהִיא וְיָרָבְעָם יָצָא מִירוּשָׁלִַם וַיִּמְצָא אֹתוֹ אֲחִיָּה הַשִּׁלֹנִי
הַנָּבִיא בַּדָּרֶךְ וְהוּא מִתְכַּסֶּה בְּשַׂלְמָה חֲדָשָׁה וּשְׁנֵיהֶם
ל לְבַדָּם בַּשָּׂדֶה׃ וַיִּתְפֹּשׂ אֲחִיָּה בְּשַׂלְמָה הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר
31 עָלָיו וַיִּקְרָעֶהָ שְׁנֵים עָשָׂר קְרָעִים׃ וַיֹּאמֶר לְיָרָבְעָם קַח־
לְךָ עֲשָׂרָה קְרָעִים כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי
קֹרֵעַ אֶת־הַמַּמְלָכָה מִיַּד שְׁלֹמֹה וְנָתַתִּי לְךָ אֵת עֲשָׂרָה
32 הַשְּׁבָטִים׃ וְהַשֵּׁבֶט הָאֶחָד יִהְיֶה־לּוֹ לְמַעַן עַבְדִּי דָוִד
וּלְמַעַן יְרוּשָׁלַם הָעִיר אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי בָהּ מִכֹּל שִׁבְטֵי
ישראל

33 יִשְׂרָאֵל׃ יַעַן אֲשֶׁר עֲזָבוּנִי וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְעַשְׁתֹּרֶת אֱלֹהֵי צִדְנִין
לִכְמוֹשׁ אֱלֹהֵי מוֹאָב וּלְמִלְכֹּם אֱלֹהֵי בְנֵי־עַמּוֹן וְלֹא־הָלְכוּ
בִדְרָכַי לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר בְּעֵינַי וְחֻקֹּתַי וּמִשְׁפָּטַי כְּדָוִד אָבִיו׃
34 וְלֹא־אֶקַּח אֶת־כָּל־הַמַּמְלָכָה מִיָּדוֹ כִּי נָשִׂיא אֲשִׁתֶנּוּ כֹּל
יְמֵי חַיָּיו לְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי אֹתוֹ אֲשֶׁר שָׁמַר
מִצְוֹתַי וְחֻקֹּתָי׃ וְלָקַחְתִּי הַמְּלוּכָה מִיַּד בְּנוֹ וּנְתַתִּיהָ לה
לְךָ אֵת עֲשֶׂרֶת הַשְּׁבָטִים׃ וְלִבְנוֹ אֶתֵּן שֵׁבֶט־אֶחָד לְמַעַן 36
הֱיוֹת־נִיר לְדָוִיד עַבְדִּי כָּל־הַיָּמִים׀ לְפָנַי בִּירוּשָׁלַם הָעִיר
37 אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי לִי לָשׂוּם שְׁמִי שָׁם׃ וְאֹתְךָ אֶקַּח וּמָלַכְתָּ קמץ בז"ק
38 בְּכֹל אֲשֶׁר־תְּאַוֶּה נַפְשֶׁךָ וְהָיִיתָ מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וְהָיָה
אִם־תִּשְׁמַע אֶת־כָּל־אֲשֶׁר אֲצַוֶּךָּ וְהָלַכְתָּ בִדְרָכַי וְעָשִׂיתָ
הַיָּשָׁר בְּעֵינַי לִשְׁמוֹר חֻקּוֹתַי וּמִצְוֹתַי כַּאֲשֶׁר עָשָׂה דָּוִד
עַבְדִּי וְהָיִיתִי עִמָּךְ וּבָנִיתִי לְךָ בַיִת־נֶאֱמָן כַּאֲשֶׁר בָּנִיתִי
39 לְדָוִד וְנָתַתִּי לְךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וַאֲעַנֶּה אֶת־זֶרַע דָּוִד לְמַעַן הא' נחה
זֹאת אַךְ לֹא כָל־הַיָּמִים׃ וַיְבַקֵּשׁ שְׁלֹמֹה מ
לְהָמִית אֶת־יָרָבְעָם וַיָּקָם יָרָבְעָם וַיִּבְרַח מִצְרַיִם אֶל־
שִׁישַׁק מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וַיְהִי בְמִצְרַיִם עַד־מוֹת שְׁלֹמֹה׃
41 וְיֶתֶר דִּבְרֵי שְׁלֹמֹה וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְחָכְמָתוֹ הֲלוֹא־הֵם
42 כְּתֻבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי שְׁלֹמֹה׃ וְהַיָּמִים אֲשֶׁר מָלַךְ *Salomo anno regni sui XL. moritur.*
שְׁלֹמֹה בִירוּשָׁלַם עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה׃
43 וַיִּשְׁכַּב שְׁלֹמֹה עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר בְּעִיר דָּוִד אָבִיו וַיִּמְלֹךְ
רְחַבְעָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ וַיֵּלֶךְ רְחַבְעָם יב א *Cap. XII. Rehabeam parenti in imperio succedit.*
שְׁכֶם כִּי שְׁכֶם בָּא כָל־יִשְׂרָאֵל לְהַמְלִיךְ אֹתוֹ׃
2 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ ׀ יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט וְהוּא עוֹדֶנּוּ
בְמִצְרַיִם אֲשֶׁר בָּרַח מִפְּנֵי שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ וַיֵּשֶׁב
3 יָרָבְעָם בְּמִצְרָיִם׃ וַיִּשְׁלְחוּ וַיִּקְרְאוּ־לוֹ וַיָּבֹאוּ יָרָבְעָם ויבא ק' *Ille, rogatus à populo, ut de oneribus à patre im-*
וְכָל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וַיְדַבְּרוּ אֶל־רְחַבְעָם לֵאמֹר׃
4 אָבִיךָ הִקְשָׁה אֶת־עֻלֵּנוּ וְאַתָּה עַתָּה הָקֵל מֵעֲבֹדַת
אביך

אָבִיךָ הַקָּשָׁה וּמֵעֻלּוֹ הַכָּבֵד אֲשֶׁר־נָתַן עָלֵינוּ וְנַעַבְדֶךָּ׃ positis remitteret,
ה וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לְכוּ־עֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים וְשׁוּבוּ אֵלָי וַיֵּלְכוּ
6 הָעָם׃ וַיִּוָּעַץ הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם אֶת־הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר־הָיוּ
עֹמְדִים אֶת־פְּנֵי שְׁלֹמֹה אָבִיו בִּהְיֹתוֹ חַי לֵאמֹר אֵיךְ אַתֶּם
7 נוֹעָצִים לְהָשִׁיב אֶת־הָעָם הַזֶּה דָּבָר׃ וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו יידברו קרי
לֵאמֹר אִם־הַיּוֹם תִּהְיֶה־עֶבֶד לָעָם הַזֶּה וַעֲבַדְתָּם וַעֲנִיתָם
וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם דְּבָרִים טוֹבִים וְהָיוּ לְךָ עֲבָדִים כָּל־
8 הַיָּמִים׃ וַיַּעֲזֹב אֶת־עֲצַת הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר יְעָצֻהוּ וַיִּוָּעַץ אֶת־
9 הַיְלָדִים אֲשֶׁר גָּדְלוּ אִתּוֹ אֲשֶׁר הָעֹמְדִים לְפָנָיו׃ וַיֹּאמֶר
אֲלֵיהֶם מָה אַתֶּם נוֹעָצִים וְנָשִׁיב דָּבָר אֶת־הָעָם הַזֶּה
אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלַי לֵאמֹר הָקֵל מִן־הָעֹל אֲשֶׁר־נָתַן אָבִיךָ
י עָלֵינוּ׃ וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו הַיְלָדִים אֲשֶׁר גָּדְלוּ אִתּוֹ לֵאמֹר כֹּה־ Æqualium usus consilio,
תֹאמַר לָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלֶיךָ לֵאמֹר אָבִיךָ הִכְבִּיד
אֶת־עֻלֵּנוּ וְאַתָּה הָקֵל מֵעָלֵינוּ כֹּה תְדַבֵּר אֲלֵיהֶם קָטָנִי
11 עָבָה מִמָּתְנֵי אָבִי׃ וְעַתָּה אָבִי הֶעְמִיס עֲלֵיכֶם עֹל כָּבֵד
וַאֲנִי אוֹסִיף עַל־עֻלְּכֶם אָבִי יִסַּר אֶתְכֶם בַּשּׁוֹטִים וַאֲנִי
12 אֲיַסֵּר אֶתְכֶם בָּעַקְרַבִּים׃ וַיָּבוֹא יָרָבְעָם וְכָל־הָעָם אֶל־ ויבא קרי
רְחַבְעָם בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר שׁוּבוּ
13 אֵלַי בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי׃ וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ אֶת־הָעָם קָשָׁה וַיַּעֲזֹב Acerbè admodum respondet, & justa populi postulata rejicit.
14 אֶת־עֲצַת הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר יְעָצֻהוּ׃ וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כַּעֲצַת
הַיְלָדִים לֵאמֹר אָבִי הִכְבִּיד אֶת־עֻלְּכֶם וַאֲנִי אוֹסִיף עַל־
עֻלְּכֶם אָבִי יִסַּר אֶתְכֶם בַּשּׁוֹטִים וַאֲנִי אֲיַסֵּר אֶתְכֶם
טו בָּעַקְרַבִּים׃ וְלֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֶל־הָעָם כִּי־הָיְתָה סִבָּה
מֵעִם יְהוָה לְמַעַן הָקִים אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד
16 אֲחִיָּה הַשִּׁלֹנִי אֶל־יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט׃ וַיַּרְא כָּל־יִשְׂרָאֵל Quo superbo responso Israëlitæ offensi ab ipso deficiunt.
כִּי לֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֲלֵהֶם וַיָּשִׁבוּ הָעָם אֶת־הַמֶּלֶךְ
דָּבָר ׀ לֵאמֹר מַה־לָּנוּ חֵלֶק בְּדָוִד וְלֹא־נַחֲלָה בְּבֶן־יִשַׁי
לְאָהָלֶיךָ יִשְׂרָאֵל עַתָּה רְאֵה בֵיתְךָ דָּוִד וַיֵּלֶךְ יִשְׂרָאֵל
לְאָהֳלָיו

לְאֹהָלָיו : 17 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ
עֲלֵיהֶם רְחַבְעָם :

Legatumque Regis ad sese missum contrucidant.

18 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם אֶת־אֲדֹרָם אֲשֶׁר עַל־הַמַּס
וַיִּרְגְּמוּ כָל־יִשְׂרָאֵל בּוֹ אֶבֶן וַיָּמֹת וְהַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם
הִתְאַמֵּץ לַעֲלוֹת בַּמֶּרְכָּבָה לָנוּס יְרוּשָׁלִָם : 19 וַיִּפְשְׁעוּ
יִשְׂרָאֵל בְּבֵית דָּוִד עַד הַיּוֹם הַזֶּה :

Regnum autem Ferobeamo deferunt.

20 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ כָּל־יִשְׂרָאֵל כִּי־שָׁב יָרָבְעָם וַיִּשְׁלְחוּ וַיִּקְרְאוּ כ
אֹתוֹ אֶל־הָעֵדָה וַיַּמְלִיכוּ אֹתוֹ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל לֹא הָיָה
אַחֲרֵי בֵּית־דָּוִד זוֹלָתִי שֵׁבֶט־יְהוּדָה לְבַדּוֹ : 21 וַיָּבֹא ויבא קרי
רְחַבְעָם יְרוּשָׁלִַם וַיַּקְהֵל אֶת־כָּל־בֵּית יְהוּדָה וְאֶת־שֵׁבֶט
בִּנְיָמִן מֵאָה וּשְׁמֹנִים אֶלֶף בָּחוּר עֹשֵׂה מִלְחָמָה לְהִלָּחֵם
עִם־בֵּית יִשְׂרָאֵל לְהָשִׁיב אֶת־הַמְּלוּכָה לִרְחַבְעָם בֶּן־
שְׁלֹמֹה :

Quamobrem Rehabeam in Israëlitas bellum movet.

Sed Dei jussu ab incepto desistit.

22 וַיְהִי דְבַר הָאֱלֹהִים אֶל־שְׁמַעְיָה
אִישׁ־הָאֱלֹהִים לֵאמֹר : 23 אֱמֹר אֶל־רְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה
מֶלֶךְ יְהוּדָה וְאֶל־כָּל־בֵּית יְהוּדָה וּבִנְיָמִין וְיֶתֶר הָעָם
לֵאמֹר : 24 כֹּה אָמַר יְהוָה לֹא תַעֲלוּ וְלֹא תִלָּחֲמוּן עִם־
אֲחֵיכֶם בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שׁוּבוּ אִישׁ לְבֵיתוֹ כִּי מֵאִתִּי נִהְיְתָה
הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּשְׁמְעוּ אֶת־דְּבַר יְהוָה וַיָּשׁוּבוּ לָלֶכֶת כִּדְבַר
יְהוָה :

Feroboam, tuendi regni causa, oppida quædam communit.

25 וַיִּבֶן יָרָבְעָם אֶת־שְׁכֶם בְּהַר אֶפְרַיִם וַיֵּשֶׁב בָּהּ וַיֵּצֵא מִשָּׁם וַיִּבֶן אֶת־פְּנוּאֵל : 26 וַיֹּאמֶר יָרָבְעָם
בְּלִבּוֹ עַתָּה תָּשׁוּב הַמַּמְלָכָה לְבֵית דָּוִד : 27 אִם־יַעֲלֶה
הָעָם הַזֶּה לַעֲשׂוֹת זְבָחִים בְּבֵית־יְהוָה בִּירוּשָׁלִַם וְשָׁב לֵב
הָעָם הַזֶּה אֶל־אֲדֹנֵיהֶם אֶל־רְחַבְעָם מֶלֶךְ יְהוּדָה וְהָרְגֻנִי
וְשָׁבוּ אֶל־רְחַבְעָם מֶלֶךְ־יְהוּדָה : 28 וַיִּוָּעַץ הַמֶּלֶךְ וַיַּעַשׂ שְׁנֵי
עֶגְלֵי זָהָב וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם רַב־לָכֶם מֵעֲלוֹת יְרוּשָׁלִַם הִנֵּה
אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֶעֱלוּךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם : 29 וַיָּשֶׂם אֶת־
הָאֶחָד בְּבֵית־אֵל וְאֶת־הָאֶחָד נָתַן בְּדָן : 30 וַיְהִי הַדָּבָר הַזֶּה ל
לְחַטָּאת וַיֵּלְכוּ הָעָם לִפְנֵי הָאֶחָד עַד־דָּן : 31 וַיַּעַשׂ אֶת־בֵּית

Simulque Tribus sibi subditas, ne Hierosolymitani templi religio eas ad domus Davidicæ im-

במות

בָּמוֹת וַיַּעַשׂ כֹּהֲנִים מִקְצוֹת הָעָם אֲשֶׁר לֹא־הָיוּ מִבְּנֵי לֵוִי׃
32 וַיַּעַשׂ יָרָבְעָם ׀ חָג בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי בַּחֲמִשָּׁה־עָשָׂר יוֹם ׀
לַחֹדֶשׁ כֶּחָג ׀ אֲשֶׁר בִּיהוּדָה וַיַּעַל עַל־הַמִּזְבֵּחַ כֵּן עָשָׂה
בְּבֵית־אֵל לִזְבֹּחַ לָעֲגָלִים אֲשֶׁר־עָשָׂה וְהֶעֱמִיד בְּבֵית אֵל
33 אֶת־כֹּהֲנֵי הַבָּמוֹת אֲשֶׁר עָשָׂה׃ וַיַּעַל עַל־הַמִּזְבֵּחַ ׀ אֲשֶׁר־
עָשָׂה בְּבֵית־אֵל בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי
מלבו קרי בַּחֹדֶשׁ אֲשֶׁר־בָּדָא מִלִּבּוֹ ׀ וַיַּעַשׂ חָג לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעַל

א יג עַל־הַמִּזְבֵּחַ לְהַקְטִיר׃ וְהִנֵּה ׀ אִישׁ אֱלֹהִים
בָּא מִיהוּדָה בִּדְבַר יְהוָה אֶל־בֵּית אֵל וְיָרָבְעָם עֹמֵד עַל־
2 הַמִּזְבֵּחַ לְהַקְטִיר׃ וַיִּקְרָא עַל־הַמִּזְבֵּחַ בִּדְבַר יְהוָה וַיֹּאמֶר
מִזְבֵּחַ מִזְבֵּחַ כֹּה אָמַר יְהוָה הִנֵּה־בֵן נוֹלָד לְבֵית־דָּוִד
יֹאשִׁיָּהוּ שְׁמוֹ וְזָבַח עָלֶיךָ אֶת־כֹּהֲנֵי הַבָּמוֹת הַמַּקְטִירִים
3 עָלֶיךָ וְעַצְמוֹת אָדָם יִשְׂרְפוּ עָלֶיךָ׃ וְנָתַן בַּיּוֹם הַהוּא מוֹפֵת
לֵאמֹר זֶה הַמּוֹפֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה הִנֵּה הַמִּזְבֵּחַ נִקְרָע
4 וְנִשְׁפַּךְ הַדֶּשֶׁן אֲשֶׁר־עָלָיו׃ וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ אֶת־דְּבַר
אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר קָרָא עַל־הַמִּזְבֵּחַ בְּבֵית־אֵל וַיִּשְׁלַח
יָרָבְעָם אֶת־יָדוֹ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ לֵאמֹר ׀ תְּפֻשְׂהוּ וַתִּיבַשׁ
ה יָדוֹ אֲשֶׁר־שָׁלַח עָלָיו וְלֹא יָכַל לַהֲשִׁיבָהּ אֵלָיו׃ וְהַמִּזְבֵּחַ
קמץ כ"ף נִקְרַע וַיִּשָּׁפֵךְ הַדֶּשֶׁן מִן־הַמִּזְבֵּחַ כַּמּוֹפֵת אֲשֶׁר נָתַן אִישׁ
6 הָאֱלֹהִים בִּדְבַר יְהוָה׃ וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר ׀ אֶל־אִישׁ
הָאֱלֹהִים חַל־נָא אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהִתְפַּלֵּל בַּעֲדִי
וְתָשֹׁב יָדִי אֵלַי וַיְחַל אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֶת־פְּנֵי יְהוָה וַתָּשָׁב
7 יַד־הַמֶּלֶךְ אֵלָיו וַתְּהִי כְּבָרִאשֹׁנָה׃ וַיְדַבֵּר הַמֶּלֶךְ אֶל־
הס' בחטף קמץ אִישׁ הָאֱלֹהִים בֹּאָה־אִתִּי הַבַּיְתָה וְסָעֳדָה וְאֶתְּנָה לְךָ
8 מַתָּת׃ וַיֹּאמֶר אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֶל־הַמֶּלֶךְ אִם־תִּתֶּן
לִי אֶת־חֲצִי בֵיתֶךָ לֹא אָבֹא עִמָּךְ וְלֹא־אֹכַל לֶחֶם וְלֹא
9 אֶשְׁתֶּה־מַיִם בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ כִּי־כֵן צִוָּה אֹתִי בִּדְבַר יְהוָה
לֵאמֹר לֹא־תֹאכַל לֶחֶם וְלֹא תִשְׁתֶּה־מָיִם וְלֹא תָשׁוּב

perium revocaret, ad simulachrorum cultum traducit.

Cap. XIII. *Feroboam, Bethelethus aureo vitulo incendens, à Propheta quodam graviter accusatur.*

Extemplò ille irâ furens comprehendi hominem, manu porrectâ, jubet: mox autem manus, ita ut erat, exaruit.

6 Quo prodigio Rex exterritus culpam agnoscere, & vati supplicare cœpit: eoque deprecante manum incolumem recipit.

בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הָלַכְתָּ׃ וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ אַחֵר וְלֹא־שָׁב בַּדֶּרֶךְ׃
11 אֲשֶׁר בָּא בָהּ אֶל־בֵּית־אֵל׃ וְנָבִיא אֶחָד *Propheta in reditu ab alio Propheta deceptus, apud eum contra Dei cœnavit imperium.*
זָקֵן יֹשֵׁב בְּבֵית־אֵל וַיָּבוֹא בְנוֹ וַיְסַפֶּר־לוֹ אֶת־כָּל־
הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר־עָשָׂה אִישׁ־הָאֱלֹהִים הַיּוֹם בְּבֵית־אֵל
אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיְסַפְּרוּם לְאֲבִיהֶם׃
12 וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם אֲבִיהֶם אֵי־זֶה הַדֶּרֶךְ הָלָךְ וַיִּרְאוּ בָנָיו
אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הָלַךְ אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־בָּא
מִיהוּדָה׃ 13 וַיֹּאמֶר אֶל־בָּנָיו חִבְשׁוּ־לִי הַחֲמוֹר וַיַּחְבְּשׁוּ־
לוֹ הַחֲמוֹר וַיִּרְכַּב עָלָיו׃ 14 וַיֵּלֶךְ אַחֲרֵי אִישׁ הָאֱלֹהִים
וַיִּמְצָאֵהוּ יֹשֵׁב תַּחַת הָאֵלָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַאַתָּה אִישׁ־
הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־בָּאתָ מִיהוּדָה וַיֹּאמֶר אָנִי׃ 15 וַיֹּאמֶר טוֹ
אֵלָיו לֵךְ אִתִּי הַבַּיְתָה וְאֹכֵל לָחֶם׃ 16 וַיֹּאמֶר לֹא אוּכַל
לָשׁוּב אִתָּךְ וְלָבוֹא אִתָּךְ וְלֹא־אֹכַל לֶחֶם וְלֹא־
אֶשְׁתֶּה אִתָּךְ מַיִם בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ 17 כִּי־דָבָר אֵלַי בִּדְבַר יְהוָה
לֹא־תֹאכַל לֶחֶם וְלֹא־תִשְׁתֶּה שָׁם מַיִם לֹא־תָשׁוּב
לָלֶכֶת בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־הָלַכְתָּ בָּהּ׃ 18 וַיֹּאמֶר לוֹ גַּם־אֲנִי נָבִיא
כָּמוֹךָ וּמַלְאָךְ דִּבֶּר אֵלַי בִּדְבַר יְהוָה לֵאמֹר הֲשִׁבֵהוּ
אִתְּךָ אֶל־בֵּיתֶךָ וְיֹאכַל לֶחֶם וְיֵשְׁתְּ מָיִם כִּחַשׁ לוֹ׃ 19 וַיָּשָׁב
אִתּוֹ וַיֹּאכַל לֶחֶם בְּבֵיתוֹ וַיֵּשְׁתְּ מָיִם׃ וַיְהִי הֵם יֹשְׁבִים אֶל־כ
הַשֻּׁלְחָן ס וַיְהִי דְּבַר יְהוָה אֶל־הַנָּבִיא אֲשֶׁר פסקא באמצע
הֱשִׁיבוֹ׃ 21 פטוק וַיִּקְרָא אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־בָּא מִיהוּדָה
לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה יַעַן כִּי מָרִיתָ פִּי יְהוָה וְלֹא שָׁמַרְתָּ
אֶת־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ 22 וַתָּשָׁב וַתֹּאכַל
לֶחֶם וַתֵּשְׁתְּ מַיִם בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלֶיךָ אַל־תֹּאכַל
לֶחֶם וְאַל־תֵּשְׁתְּ מַיִם לֹא־תָבוֹא נִבְלָתְךָ אֶל־קֶבֶר
אֲבֹתֶיךָ׃ 23 וַיְהִי אַחֲרֵי אָכְלוֹ לֶחֶם וְאַחֲרֵי שְׁתוֹתוֹ וַיַּחֲבֹשׁ־ *Non tamen impunè: nam ab eo digressum leo divini-*
24 לוֹ הַחֲמוֹר לַנָּבִיא אֲשֶׁר הֵשִׁיבוֹ׃ וַיֵּלֶךְ וַיִּמְצָאֵהוּ אַרְיֵה
בַּדֶּרֶךְ וַיְמִיתֵהוּ וַתְּהִי נִבְלָתוֹ מְשֻׁלֶכֶת בַּדֶּרֶךְ וְהַחֲמוֹר

כה עֹמֵד אֶצְלָהּ וְהָאַרְיֵה עֹמֵד אֵצֶל הַנְּבֵלָה׃ וְהִנֵּה אֲנָשִׁים
tus immissus interficit;
עֹבְרִים וַיִּרְאוּ אֶת־הַנְּבֵלָה מֻשְׁלֶכֶת בַּדֶּרֶךְ וְאֶת־הָאַרְיֵה
עֹמֵד אֵצֶל הַנְּבֵלָה וַיָּבֹאוּ וַיְדַבְּרוּ בָּעִיר אֲשֶׁר הַנָּבִיא
כו הַזָּקֵן יֹשֵׁב בָּהּ׃ וַיִּשְׁמַע הַנָּבִיא אֲשֶׁר הֱשִׁיבוֹ מִן־הַדָּרֶךְ
וַיֹּאמֶר אִישׁ הָאֱלֹהִים הוּא אֲשֶׁר מָרָה אֶת־פִּי יְהוָה
וַיִּתְּנֵהוּ יְהוָה לָאַרְיֵה וַיִּשְׁבְּרֵהוּ וַיְמִתֵהוּ כִּדְבַר יְהוָה
כז אֲשֶׁר דִּבֶּר־לוֹ׃ וַיְדַבֵּר אֶל־בָּנָיו לֵאמֹר חִבְשׁוּ־לִי אֶת־
Asino, quo vehebatur, illaeso.
כח הַחֲמוֹר וַיַּחְבֹּשׁוּ׃ וַיֵּלֶךְ וַיִּמְצָא אֶת־נִבְלָתוֹ מֻשְׁלֶכֶת
בַּדֶּרֶךְ וְהַחֲמוֹר וְהָאַרְיֵה עֹמְדִים אֵצֶל הַנְּבֵלָה לֹא־אָכַל
Quo cognito Propheta senior ipsum honorificè sepelit, & filios de vaticinii illius fide informat.
כט הָאַרְיֵה אֶת־הַנְּבֵלָה וְלֹא שָׁבַר אֶת־הַחֲמוֹר׃ וַיִּשָּׂא
הַנָּבִיא אֶת־נִבְלַת אִישׁ־הָאֱלֹהִים וַיַּנִּחֵהוּ אֶל־הַחֲמוֹר
ל וַיְשִׁיבֵהוּ וַיָּבֹא אֶל־עִיר הַנָּבִיא הַזָּקֵן לִסְפֹּד וְלִקְבְּרוֹ׃ וַיַּנַּח
לא אֶת־נִבְלָתוֹ בְּקִבְרוֹ וַיִּסְפְּדוּ עָלָיו הוֹי אָחִי׃ וַיְהִי אַחֲרֵי
קָבְרוֹ אֹתוֹ וַיֹּאמֶר אֶל־בָּנָיו לֵאמֹר בְּמוֹתִי וּקְבַרְתֶּם אֹתִי
בַּקֶּבֶר אֲשֶׁר אִישׁ הָאֱלֹהִים קָבוּר בּוֹ אֵצֶל עַצְמֹתָיו הַנִּיחוּ
לב אֶת־עַצְמֹתָי׃ כִּי הָיֹה יִהְיֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר קָרָא בִּדְבַר יְהוָה
עַל־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר בְּבֵית־אֵל וְעַל כָּל־בָּתֵּי הַבָּמוֹת אֲשֶׁר
Feroboam nihilominus in sua defectione pergit.
לג בְּעָרֵי שֹׁמְרוֹן׃ אַחַר הַדָּבָר הַזֶּה לֹא־שָׁב
יָרָבְעָם מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וַיָּשָׁב וַיַּעַשׂ מִקְצוֹת הָעָם כֹּהֲנֵי
לד בָּמוֹת הֶחְפֵּץ יְמַלֵּא אֶת־יָדוֹ וְיִהְיֶה כֹּהֲנֵי בָמוֹת׃ וַיְהִי
בַּדָּבָר הַזֶּה לְחַטַּאת בֵּית יָרָבְעָם וְלַהַכְחִיד וְלַהַשְׁמִיד
מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה׃
Cap. XIV. Feroboam de morbo filii, per uxorem, Prophetam consulens,
יד א בָּעֵת הַהִיא חָלָה אֲבִיָּה בֶּן־יָרָבְעָם׃ וַיֹּאמֶר יָרָבְעָם
את קרי לְאִשְׁתּוֹ קוּמִי נָא וְהִשְׁתַּנִּית וְלֹא יֵדְעוּ כִּי־אַתְּ אֵשֶׁת
יָרָבְעָם וְהָלַכְתְּ שִׁלֹה הִנֵּה שָׁם אֲחִיָּה הַנָּבִיא הוּא דִבֶּר
ג עָלַי לִמְלֹךְ עַל־הָעָם הַזֶּה׃ וְלָקַחַתְּ בְּיָדֵךְ עֲשָׂרָה לֶחֶם
וְנִקֻּדִים וּבַקְבֻּק דְּבַשׁ וּבֹאת אֵלָיו הוּא יַגִּיד לָךְ מַה־יִּהְיֶה
ד לַנָּעַר׃ וַתַּעַשׂ כֵּן אֵשֶׁת יָרָבְעָם וַתָּקָם וַתֵּלֶךְ שִׁלֹה וַתָּבֹא
בֵּית

בֵּית אֲחִיָּה וַאֲחִיָּהוּ לֹא־יָכֹל לִרְאוֹת כִּי קָמוּ עֵינָיו
מִשִּׁיבוֹ: וַיהוָה אָמַר אֶל־אֲחִיָּהוּ הִנֵּה אֵשֶׁת ה
יָרָבְעָם בָּאָה לִדְרֹשׁ דָּבָר מֵעִמָּךְ אֶל־בְּנָהּ כִּי־חֹלֶה הוּא
כָּזֶה וְכָזֶה תְּדַבֵּר אֵלֶיהָ וְיהִי כְּבֹאָהּ וְהִיא מִתְנַכֶּרֶת:
וַיְהִי כְּשָׁמְעַ אֲחִיָּהוּ אֶת־קוֹל רַגְלֶיהָ בָּאָה בַּפֶּתַח וַיֹּאמֶר 6
בֹּאִי אֵשֶׁת יָרָבְעָם לָמָּה זֶּה אַתְּ מִתְנַכֶּרֶת וְאָנֹכִי שָׁלוּחַ
אֵלַיִךְ קָשֶׁה: לְכִי אִמְרִי לְיָרָבְעָם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי 7
יִשְׂרָאֵל יַעַן אֲשֶׁר הֲרִמֹתִיךָ מִתּוֹךְ הָעָם וָאֶתֶּנְךָ נָגִיד עַל
עַמִּי יִשְׂרָאֵל: וָאֶקְרַע אֶת־הַמַּמְלָכָה מִבֵּית דָּוִד וָאֶתְּנָה 8
לָךְ וְלֹא הָיִיתָ כְּעַבְדִּי דָוִד אֲשֶׁר שָׁמַר מִצְוֹתַי וַאֲשֶׁר הָלַךְ
אַחֲרַי בְּכָל־לְבָבוֹ לַעֲשׂוֹת רַק הַיָּשָׁר בְּעֵינָי: וַתָּרַע 9
לַעֲשׂוֹת מִכֹּל אֲשֶׁר־הָיוּ לְפָנֶיךָ וַתֵּלֶךְ וַתַּעַשׂ־לְךָ אֱלֹהִים
אֲחֵרִים וּמַסֵּכוֹת לְהַכְעִיסֵנִי וְאֹתִי הִשְׁלַכְתָּ אַחֲרֵי גַוֶּךָ:
לָכֵן הִנְנִי מֵבִיא רָעָה אֶל־בֵּית יָרָבְעָם וְהַכְרַתִּי לְיָרָבְעָם י
מַשְׁתִּין בְּקִיר עָצוּר וְעָזוּב בְּיִשְׂרָאֵל וּבִעַרְתִּי אַחֲרֵי בֵּית־
יָרָבְעָם כַּאֲשֶׁר יְבַעֵר הַגֶּלֶל עַד־תֻּמּוֹ: הַמֵּת לְיָרָבְעָם 11
בָּעִיר יֹאכְלוּ הַכְּלָבִים וְהַמֵּת בַּשָּׂדֶה יֹאכְלוּ עוֹף הַשָּׁמָיִם
כִּי־יְהוָה דִּבֵּר: וְאַתְּ קוּמִי לֵכִי לְבֵיתֵךְ בְּבֹא רַגְלַיִךְ 12
הָעִירָה וּמֵת הַיָּלֶד: וְסָפְדוּ־לוֹ כָל־יִשְׂרָאֵל וְקָבְרוּ אֹתוֹ 13
כִּי־זֶה לְבַדּוֹ יָבֹא לְיָרָבְעָם אֶל־קֶבֶר יַעַן נִמְצָא־בּוֹ דָּבָר
טוֹב אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּבֵית יָרָבְעָם: וְהֵקִים יְהוָה 14
לוֹ מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יַכְרִית אֶת־בֵּית יָרָבְעָם זֶה
הַיּוֹם וּמַה גַּם־עָתָּה: וְהִכָּה יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר טו
יָנוּד הַקָּנֶה בַּמָּיִם וְנָתַשׁ אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵעַל הָאֲדָמָה
הַטּוֹבָה הַזֹּאת אֲשֶׁר נָתַן לַאֲבוֹתֵיהֶם וְזֵרֵם מֵעֵבֶר לַנָּהָר
יַעַן אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת־אֲשֵׁרֵיהֶם מַכְעִיסִים אֶת־יְהוָה: וְיִתֵּן 16
אֶת־יִשְׂרָאֵל בִּגְלַל חַטֹּאוֹת יָרָבְעָם אֲשֶׁר חָטָא וַאֲשֶׁר
הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל: וַתָּקָם אֵשֶׁת יָרָבְעָם וַתֵּלֶךְ וַתָּבֹא 17
תִּרְצָתָה

Triste responsum refert de excidio familiæ suæ.

18 תִּרְצָתָה הִיא בְּבֹאָהּ בְּסַף הַבַּיִת וְהַנַּעַר מֵת׃ וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ
וַיִּסְפְּדוּ־לוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד־
19 עַבְדּוֹ אֲחִיָּהוּ הַנָּבִיא׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יָרָבְעָם אֲשֶׁר נִלְחַם
וַאֲשֶׁר מָלַךְ הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי
כ יִשְׂרָאֵל׃ וְהַיָּמִים אֲשֶׁר־מָלַךְ יָרָבְעָם עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם
שָׁנָה וַיִּשְׁכַּב עִם־אֲבֹתָיו וַיִּמְלֹךְ נָדָב בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃

Jeroboam moritur.

Rehabeam quoque, avitâ religione neglectâ, aras, statuas, & lucos in collibus instituit.

21 וְרַחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה מָלַךְ בִּיהוּדָה בֶּן־אַרְבָּעִים
וְאַחַת שָׁנָה רַחַבְעָם בְּמָלְכוֹ וּשְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ
בִּירוּשָׁלַם הָעִיר אֲשֶׁר־בָּחַר יְהוָה לָשׂוּם אֶת־שְׁמוֹ שָׁם
22 מִכָּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וְשֵׁם אִמּוֹ נַעֲמָה הָעַמֳּנִית׃ וַיַּעַשׂ
יְהוּדָה הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְקַנְאוּ אֹתוֹ מִכֹּל אֲשֶׁר עָשׂוּ
23 אֲבֹתָם בְּחַטֹּאתֵם אֲשֶׁר חָטָאוּ׃ וַיִּבְנוּ גַם־הֵמָּה לָהֶם
בָּמוֹת וּמַצֵּבוֹת וַאֲשֵׁרִים עַל כָּל־גִּבְעָה גְבֹהָה וְתַחַת כָּל־
24 עֵץ רַעֲנָן׃ וְגַם־קָדֵשׁ הָיָה בָּאָרֶץ עָשׂוּ כְּכֹל הַתּוֹעֵבֹת הַגּוֹיִם

Itaque à Sesaco Ægypti Rege Hierosolyma obsidetur: templumque omni sacra supellectile orbatur.

כה אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי בַּשָּׁנָה
שישק קרי הַחֲמִישִׁית לַמֶּלֶךְ רַחַבְעָם עָלָה שׁוּשַׁק מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עַל־
26 יְרוּשָׁלִַם׃ וַיִּקַּח אֶת־אֹצְרוֹת בֵּית־יְהוָה וְאֶת־אוֹצְרוֹת בֵּית
הַמֶּלֶךְ וְאֶת־הַכֹּל לָקָח וַיִּקַּח אֶת־כָּל־מָגִנֵּי הַזָּהָב אֲשֶׁר
27 עָשָׂה שְׁלֹמֹה׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ רַחַבְעָם תַּחְתָּם מָגִנֵּי נְחֹשֶׁת
וְהִפְקִיד עַל־יַד שָׂרֵי הָרָצִים הַשֹּׁמְרִים פֶּתַח בֵּית הַמֶּלֶךְ׃
28 וְהָיָה מְדֵי־בֹא הַמֶּלֶךְ בֵּית יְהוָה יְשָׂאוּם הָרָצִים וְהֵשִׁיבוּם
29 אֶל־תָּא הָרָצִים׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי רַחַבְעָם וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה
הֲלֹא־הֵמָּה כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃
ל וּמִלְחָמָה הָיְתָה בֵּין רַחַבְעָם וּבֵין יָרָבְעָם כָּל־הַיָּמִים׃

Rehabeamo mortuo, filius Abiam in regnum succedit.

31 וַיִּשְׁכַּב רַחַבְעָם עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד
וְשֵׁם אִמּוֹ נַעֲמָה הָעַמֳּנִית וַיִּמְלֹךְ אֲבִיָּם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃
א טו וּבִשְׁנַת שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה לַמֶּלֶךְ יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט מָלַךְ אֲבִיָּם
2 עַל־יְהוּדָה׃ שָׁלֹשׁ שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ מַעֲכָה

Cap. XV.

1 *Qui paternæ im-*

בת־אבישלום׃ וילך בכל־חטאות אביו אשר־עשה 3 *petatis labe quoque ipse immersus, triennio tantum regnat.*
לפניו ולא־היה לבבו שלם עם־יהוה אלהיו כלבב דויד
אביו׃ כי למען דויד נתן יהוה אלהיו לו נר בירושלם 4
להקים את־בנו אחריו ולהעמיד את־ירושלם׃ אשר ה
עשה דויד את־הישר בעיני יהוה ולא־סר מכל ׀ אשר
צוהו כל ימי חייו רק בדבר אוריה החתי׃ ומלחמה 6
היתה בין־רחבעם ובין ירבעם כל־ימי חייו׃ ויתר דברי 7
אבים וכל־אשר עשה הלוא־הם כתובים על־ספר דברי
הימים למלכי יהודה ומלחמה היתה בין אבים ובין
ירבעם׃ וישכב אבים עם־אבתיו ויקברו אתו בעיר דויד 8
וימלך אסא בנו תחתיו׃ ובשנת עשרים 9 *Hunc excipit Asa, summâ*
לירבעם מלך ישראל מלך אסא על־יהודה׃ וארבעים ׀ *Rex pietate, qui expiatâ Hierosolymâ, deletisque aris & lucis idolorum, Dei cultum restituit.*
ואחת שנה מלך בירושלם ושם אמו מעכה בת־
אבישלום׃ ויעש אסא הישר בעיני יהוה כדויד אביו׃ 11
ויבער הקדשים מן־הארץ ויסר את־כל־הגללים אשר 12
עשו אבתיו׃ וגם את־מעכה אמו הסיר מגבירה אשר־ 13
עשתה מפלצת לאשרה ויכרת אסא את־מפלצתה
וישרף בנחל קדרון׃ והבמות לא־סרו רק לבב־אסא 14
היה שלם עם־יהוה כל־ימיו׃ ויבא את־קדשי אביו טו
וקדשיו בית יהוה כסף וזהב וכלים׃ ומלחמה היתה 16 וקדשי קרי *Sed Baësa vim & conatus perversâ ratione evitare studens, fœdus firmat cum Benhadado Syriæ Rege,*
בין אסא ובין בעשא מלך־ישראל כל־ימיהם׃ ויעל 17
בעשא מלך־ישראל על־יהודה ויבן את־הרמה לבלתי
תת יצא ובא לאסא מלך יהודה׃ ויקח אסא את־כל־ 18
הכסף והזהב הנותרים ׀ באוצרות בית־יהוה ואת־
אוצרות בית ׀ המלך ויתנם ביד עבדיו וישלחם המלך המלך קרי
אסא אל־בן־הדד בן־טברמן בן־חזיון מלך ארם הישב
בדמשק לאמר׃ ברית בני ובינך בין אבי ובין אביך 19 *Eumque magnis muneribus in Israëlê-*
הנה שלחתי לך שחד כסף וזהב לך הפר את־
בריתך

כ בְּרִיתְךָ אֶת־בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וְיַעֲלֶה מֵעָלָי: וַיִּשְׁמַע
בֶּן־הֲדַד אֶל־הַמֶּלֶךְ אָסָא וַיִּשְׁלַח אֶת־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר־
לוֹ עַל־עָרֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּךְ אֶת־עִיּוֹן וְאֶת־דָּן וְאֶת־אָבֵל בֵּית־
כא מַעֲכָה וְאֵת כָּל־כִּנְרוֹת עַל כָּל־אֶרֶץ נַפְתָּלִי: וַיְהִי
כִּשְׁמֹעַ בַּעְשָׁא וַיֶּחְדַּל מִבְּנוֹת אֶת־הָרָמָה וַיֵּשֶׁב בְּתִרְצָה:
כב וְהַמֶּלֶךְ אָסָא הִשְׁמִיעַ אֶת כָּל־יְהוּדָה אֵין נָקִי וַיִּשְׂאוּ אֶת־
אַבְנֵי הָרָמָה וְאֶת־עֵצֶיהָ אֲשֶׁר בָּנָה בַּעְשָׁא וַיִּבֶן בָּם
כג הַמֶּלֶךְ אָסָא אֶת־גֶּבַע בִּנְיָמִן וְאֶת־הַמִּצְפָּה: וְיֶתֶר כָּל־
דִּבְרֵי אָסָא וְכָל־גְּבוּרָתוֹ וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְהֶעָרִים אֲשֶׁר
בָּנָה הֲלֹא־הֵמָּה כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי
כד יְהוּדָה רַק לְעֵת זִקְנָתוֹ חָלָה אֶת־רַגְלָיו: וַיִּשְׁכַּב אָסָא
עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד אָבִיו וַיִּמְלֹךְ
יְהוֹשָׁפָט בְּנוֹ תַּחְתָּיו:

כה וְנָדָב בֶּן־יָרָבְעָם מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְאָסָא
כו מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל שְׁנָתָיִם: וַיַּעַשׂ הָרַע
בְּעֵינֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ אָבִיו וּבְחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר הֶחֱטִיא
כז אֶת־יִשְׂרָאֵל: וַיִּקְשֹׁר עָלָיו בַּעְשָׁא בֶן־אֲחִיָּה לְבֵית
יִשָּׂשכָר וַיַּכֵּהוּ בַעְשָׁא בִּגְבַּתּוֹן אֲשֶׁר לַפְּלִשְׁתִּים וְנָדָב
כח וְכָל־יִשְׂרָאֵל צָרִים עַל־גִּבְּתוֹן: וַיָּמֶת אֹתוֹ בַעְשָׁא בִּשְׁנַת
כט שָׁלֹשׁ לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו: וַיְהִי כְמָלְכוֹ
הִכָּה אֶת־כָּל־בֵּית יָרָבְעָם לֹא־הִשְׁאִיר כָּל־נְשָׁמָה
לְיָרָבְעָם עַד־הִשְׁמִדוֹ כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר בְּיַד־עַבְדּוֹ
ל אֲחִיָּה הַשִּׁילֹנִי: עַל־חַטָּאוֹת יָרָבְעָם אֲשֶׁר חָטָא וַאֲשֶׁר
הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל בְּכַעְסוֹ אֲשֶׁר הִכְעִיס אֶת־יְהוָה
לא אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: וְיֶתֶר דִּבְרֵי נָדָב וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־
הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל:
לב וּמִלְחָמָה הָיְתָה בֵּין אָסָא וּבֵין בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל כָּל־
יְמֵיהֶם:

tarum Regem incitat.

In Israëlitico verò regno Nadab Feroboamo succedit, improbus, patris exemplo.

Quem non ultra biennium regnantem Baësa initâ conjuratione occidit, & Feroboami stirpe deletâ imperio potitur.

33 בִּשְׁנַת שָׁלֹשׁ לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ בַּעְשָׁא בֶן־אֲחִיָּה
עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל בְּתִרְצָה עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע שָׁנָה :
34 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ יָרָבְעָם וּבְחַטָּאתוֹ
אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל :

Cap. XVI. *Non tamen Feroboami vestigia sectari destitit, pariterque corruptor religionis & pietatis, simile fatum regni sui fore per Prophetam intelligit.*

א טז 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יֵהוּא בֶן־חֲנָנִי עַל־בַּעְשָׁא לֵאמֹר : 2 יַעַן אֲשֶׁר
הֲרִימֹתִיךָ מִן־הֶעָפָר וְאֶתֶּנְךָ נָגִיד עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל
וַתֵּלֶךְ ׀ בְּדֶרֶךְ יָרָבְעָם וַתַּחֲטֵא אֶת־עַמִּי יִשְׂרָאֵל
לְהַכְעִיסֵנִי בְחַטֹּאתָם : 3 הִנְנִי מַבְעִיר אַחֲרֵי בַעְשָׁא
וְאַחֲרֵי בֵיתוֹ וְנָתַתִּי אֶת־בֵּיתְךָ כְּבֵית יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט :
4 הַמֵּת לְבַעְשָׁא בָּעִיר יֹאכְלוּ הַכְּלָבִים וְהַמֵּת לוֹ בַּשָּׂדֶה
יֹאכְלוּ עוֹף הַשָּׁמָיִם : 5 וְיֶתֶר דִּבְרֵי בַעְשָׁא וַאֲשֶׁר עָשָׂה
וּגְבוּרָתוֹ הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי
הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל : 6 וַיִּשְׁכַּב בַּעְשָׁא עִם־
אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֶר בְּתִרְצָה וַיִּמְלֹךְ אֵלָה בְּנוֹ תַּחְתָּיו : 7 וְגַם
בְּיַד יֵהוּא בֶן־חֲנָנִי הַנָּבִיא דְּבַר־יְהוָה הָיָה אֶל־בַּעְשָׁא
וְאֶל־בֵּיתוֹ וְעַל כָּל־הָרָעָה ׀ אֲשֶׁר־עָשָׂה ׀ בְּעֵינֵי יְהוָה
לְהַכְעִיסוֹ בְּמַעֲשֵׂה יָדָיו לִהְיוֹת כְּבֵית יָרָבְעָם וְעַל אֲשֶׁר־
הִכָּה אֹתוֹ :

Eo mortuo, succedit Ela filius; quem Zimri, præfectus equitum epulantem interficit, & regnum occupat, universâ Baësæ familia deletâ:

8 בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים וְשֵׁשׁ שָׁנָה לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ אֵלָה
בֶּן־בַּעְשָׁא עַל־יִשְׂרָאֵל בְּתִרְצָה שְׁנָתָיִם : 9 וַיִּקְשֹׁר עָלָיו
עַבְדּוֹ זִמְרִי שַׂר מַחֲצִית הָרֶכֶב וְהוּא בְּתִרְצָה שֹׁתֶה
שִׁכּוֹר בֵּית אַרְצָא אֲשֶׁר עַל־הַבַּיִת בְּתִרְצָה : 10 וַיָּבֹא זִמְרִי ׀
וַיַּכֵּהוּ וַיְמִיתֵהוּ בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים וָשֶׁבַע לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה
וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו : 11 וַיְהִי בְמָלְכוֹ כְּשִׁבְתּוֹ עַל־כִּסְאוֹ הִכָּה
אֶת־כָּל־בֵּית בַּעְשָׁא לֹא־הִשְׁאִיר לוֹ מַשְׁתִּין בְּקִיר וְגֹאֲלָיו
וְרֵעֵהוּ : 12 וַיַּשְׁמֵד זִמְרִי אֵת כָּל־בֵּית בַּעְשָׁא כִּדְבַר יְהוָה
אֲשֶׁר דִּבֶּר אֶל־בַּעְשָׁא בְּיַד יֵהוּא הַנָּבִיא : 13 אֶל כָּל־חַטֹּאות
בַּעְשָׁא וְחַטֹּאות אֵלָה בְנוֹ אֲשֶׁר חָטְאוּ וַאֲשֶׁר הֶחֱטִיאוּ

את

אֶת־יִשְׂרָאֵל לְהַכְעִיס אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַבְלֵיהֶם:
14 וְיֶתֶר דִּבְרֵי אֵלָה וְכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים
עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל:
טו בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים וָשֶׁבַע שָׁנָה לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ
זִמְרִי שִׁבְעַת יָמִים בְּתִרְצָה וְהָעָם חֹנִים עַל־גִּבְּתוֹן אֲשֶׁר
16 לַפְּלִשְׁתִּים: וַיִּשְׁמַע הָעָם הַחֹנִים לֵאמֹר קָשַׁר זִמְרִי
וְגַם הִכָּה אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיַּמְלִכוּ כָל־יִשְׂרָאֵל אֶת־עָמְרִי
17 שַׂר־צָבָא עַל־יִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם הַהוּא בַּמַּחֲנֶה: וַיַּעַל
18 עָמְרִי וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מִגִּבְּתוֹן וַיָּצֻרוּ עַל־תִּרְצָה: וַיְהִי
כִּרְאוֹת זִמְרִי כִּי־נִלְכְּדָה הָעִיר וַיָּבֹא אֶל־אַרְמוֹן בֵּית־
19 הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׂרֹף עָלָיו אֶת־בֵּית־הַמֶּלֶךְ בָּאֵשׁ וַיָּמֹת: עַל־
חַטֹּאתָיו אֲשֶׁר חָטָא לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לָלֶכֶת
בְּדֶרֶךְ יָרָבְעָם וּבְחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה לְהַחֲטִיא אֶת־
כ יִשְׂרָאֵל: וְיֶתֶר דִּבְרֵי זִמְרִי וְקִשְׁרוֹ אֲשֶׁר קָשָׁר הֲלֹא־הֵם
כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל:
21 אָז יֵחָלֵק הָעָם יִשְׂרָאֵל לַחֲצִי חֲצִי הָעָם הָיָה אַחֲרֵי
22 תִבְנִי בֶן־גִּינַת לְהַמְלִיכוֹ וְהַחֲצִי אַחֲרֵי עָמְרִי: וַיֶּחֱזַק הָעָם
אֲשֶׁר אַחֲרֵי עָמְרִי אֶת־הָעָם אֲשֶׁר אַחֲרֵי תִבְנִי בֶן־גִּינַת
23 וַיָּמָת תִּבְנִי וַיִּמְלֹךְ עָמְרִי: בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וְאַחַת
שָׁנָה לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ עָמְרִי עַל־יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּים
24 עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּתִרְצָה מָלַךְ שֵׁשׁ־שָׁנִים: וַיִּקֶן אֶת־הָהָר
הא בסנגול שֹׁמְרוֹן מֵאֵת שֶׁמֶר בְּכִכְּרַיִם כֶּסֶף וַיִּבֶן אֶת־הָהָר וַיִּקְרָא
אֶת־שֵׁם הָעִיר אֲשֶׁר בָּנָה עַל שֵׁם־שֶׁמֶר אֲדֹנֵי הָהָר
כה שֹׁמְרוֹן: וַיַּעַשׂ עָמְרִי הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיָּרַע מִכֹּל אֲשֶׁר
26 לְפָנָיו: וַיֵּלֶךְ בְּכָל־דֶּרֶךְ יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט וּבְחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר וכחשאתו קרי
הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל לְהַכְעִיס אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
27 בְּהַבְלֵיהֶם: וְיֶתֶר דִּבְרֵי עָמְרִי אֲשֶׁר עָשָׂה וּגְבוּרָתוֹ אֲשֶׁר
עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי

Sed à populo cuidam Omri regium nomen delatum.

Qui Tibni, in regno æmulo, præmortuo, tandem solus rerum potens Samariam ædificat.

ישראל: וישכב עמרי עם־אבתיו ויקבר בשמרון וימלך 28
אחאב בנו תחתיו: ואחאב בן־עמרי מלך 29
על־ישראל בשנת שלשים ושמנה שנה לאסא מלך
יהודה וימלך אחאב בן־עמרי על־ישראל בשמרון
עשרים ושתים שנה: ויעש אחאב בן־עמרי הרע בעיני ל
יהוה מכל אשר לפניו: ויהי הנקל לכתו בחטאות 31
ירבעם בן־נבט ויקח אשה את־איזבל בת־אתבעל מלך
צידנים וילך ויעבד את־הבעל וישתחו לו: ויקם מזבח 32
לבעל בית הבעל אשר בנה בשמרון: ויעש אחאב את־ 33
האשרה ויוסף אחאב לעשות להכעיס את־יהוה
אלהי ישראל מכל מלכי ישראל אשר היו לפניו: בימיו 34
בנה חיאל בית האלי את־יריחו באבירם בכרו יסדה
ובשגיב צעירו הציב דלתיה כדבר יהוה אשר דבר ביד ובשנוב ק׳
יהושע בן־נון: ויאמר אליהו התשבי מתשבי יז א
גלעד אל־אחאב חי־יהוה אלהי ישראל אשר־עמדתי
לפניו אם־יהיה השנים האלה טל ומטר כי אם־לפי
דברי:
ויהי דבר־יהוה אליו לאמר: לך מזה ופנית לך קדמה 3 2
ונסתרת בנחל כרית אשר על־פני הירדן: והיה 4
מהנחל תשתה ואת־הערבים צויתי לכלכלך שם:
וילך ויעש כדבר יהוה וילך וישב בנחל כרית אשר ה
על־פני הירדן: והערבים מביאים לו לחם ובשר בבקר 6
ולחם ובשר בערב ומן־הנחל ישתה: ויהי מקץ ימים 7
וייבש הנחל כי לא־היה גשם בארץ:
ויהי דבר־יהוה אליו לאמר: קום לך צרפתה אשר 9 8
לצידון וישבת שם הנה צויתי שם אשה אלמנה
לכלכלך: ויקם וילך צרפתה ויבא אל־פתח העיר ׳י
והנה־שם אשה אלמנה מקששת עצים ויקרא אליה
ויאמר

Huic Achab filius succedit, ultra Reges omnes in Dominum impius.

Hoc regnante Jericho contra execrationes Josuæ instauratur.

Cap. XVII.

1 *Elia Achabo diuturnam siccitatem prædicit.*

2 *Ipse desertum jussus petere, corvis cibum ministrantibus, & aquâ ex proximo torrente sumptâ, aliquanto tempore vitam tolerat.*

9 *Inde admonitus à Domino Sareptam oppidum*

petit, & ad mulierem viduam divertit.

11 וַיֹּאמֶר קְחִי־נָא לִי מְעַט־מַיִם בִּכְלִי וְאֶשְׁתֶּה׃ וַתֵּלֶךְ
לָקַחַת וַיִּקְרָא אֵלֶיהָ וַיֹּאמֶר לְקְחִי־נָא לִי פַּת־לֶחֶם בְּיָדֵךְ׃
12 וַתֹּאמֶר חַי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אִם־יֶשׁ־לִי מָעוֹג כִּי אִם־מְלֹא
כַף־קֶמַח בַּכַּד וּמְעַט־שֶׁמֶן בַּצַּפַּחַת וְהִנְנִי מְקַשֶּׁשֶׁת שְׁנַיִם

A qua cum cibum peteret, illa nec hydriam suam farre, nec vas oleo imminui, ex promisso Eliæ, deprehendit.

13 עֵצִים וּבָאתִי וְעָשִׂיתִיהוּ לִי וְלִבְנִי וְאֹכְלֵנֵהוּ וּמֵתְנוּ׃ וַיֹּאמֶר
אֵלֶיהָ אֵלִיָּהוּ אַל־תִּירְאִי בֹּאִי עֲשִׂי כִדְבָרֵךְ אָךְ עֲשִׂי־לִי
מִשָּׁם עֻגָה קְטַנָּה בָרִאשֹׁנָה וְהוֹצִאת לִי וְלָךְ וְלִבְנֵךְ תַּעֲשִׂי
14 בָּאַחֲרֹנָה׃ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כַּד הַקֶּמַח
חת קרי לֹא תְכֻלֶּה וְצַפַּחַת הַשֶּׁמֶן לֹא תַחְסַר עַד יוֹם תֵּת־יְהוָה
טו גֶּשֶׁם עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ וַתֵּלֶךְ וַתַּעַשׂ כִּדְבַר אֵלִיָּהוּ
16 היא ק והוא כ׳ וַתֹּאכַל הוּא־וְהִיא וּבֵיתָהּ יָמִים׃ כַּד הַקֶּמַח לֹא כָלָתָה
וְצַפַּחַת הַשֶּׁמֶן לֹא חָסַר כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד
אֵלִיָּהוּ׃

Ejusdem etiam viduæ filium mortuum in vitam precibus suis revocat.

17 וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה חָלָה בֶּן־הָאִשָּׁה בַּעֲלַת הַבַּיִת
וַיְהִי חָלְיוֹ חָזָק מְאֹד עַד אֲשֶׁר לֹא־נוֹתְרָה־בּוֹ נְשָׁמָה׃
18 וַתֹּאמֶר אֶל־אֵלִיָּהוּ מַה־לִּי וְלָךְ אִישׁ הָאֱלֹהִים בָּאתָ אֵלַי
19 לְהַזְכִּיר אֶת־עֲוֹנִי וּלְהָמִית אֶת־בְּנִי׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ תְּנִי־
לִי אֶת־בִּנֵךְ וַיִּקָּחֵהוּ מֵחֵיקָהּ וַיַּעֲלֵהוּ אֶל־הָעֲלִיָּה אֲשֶׁר־
כ הוּא יֹשֵׁב שָׁם וַיַּשְׁכִּבֵהוּ עַל־מִטָּתוֹ׃ וַיִּקְרָא אֶל־יְהוָה
קמץ בו׳ק וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהַי הֲגַם עַל־הָאַלְמָנָה אֲשֶׁר־אֲנִי מִתְגּוֹרֵר
21 עִמָּהּ הֲרֵעוֹת לְהָמִית אֶת־בְּנָהּ׃ וַיִּתְמַדַּד עַל־הַיֶּלֶד
קמץ בו׳ק שָׁלֹשׁ פְּעָמִים וַיִּקְרָא אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהַי תָּשָׁב־
22 נָא נֶפֶשׁ הַיֶּלֶד הַזֶּה עַל־קִרְבּוֹ׃ וַיִּשְׁמַע יְהוָה בְּקוֹל
23 אֵלִיָּהוּ וַתָּשָׁב נֶפֶשׁ הַיֶּלֶד עַל־קִרְבּוֹ וַיֶּחִי׃ וַיִּקַּח אֵלִיָּהוּ
אֶת־הַיֶּלֶד וַיֹּרִדֵהוּ מִן־הָעֲלִיָּה הַבַּיְתָה וַיִּתְּנֵהוּ לְאִמּוֹ
24 וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ רְאִי חַי בְּנֵךְ׃ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל־אֵלִיָּהוּ
עַתָּה זֶה יָדַעְתִּי כִּי אִישׁ אֱלֹהִים אַתָּה וּדְבַר־יְהוָה בְּפִיךָ

Cap. XVIII. Tum jussu

אמת׃ יח וַיְהִי יָמִים רַבִּים וּדְבַר יְהוָה הָיָה אֶל־
אליהו

כמנהג האשכנזים

אֵלִיָּהוּ בַּשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁית לֵאמֹר לֵךְ הֵרָאֶה אֶל־אַחְאָב *Domini regem adit.*
וְאֶתְּנָה מָטָר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ וַיֵּלֶךְ אֵלִיָּהוּ לְהֵרָאוֹת 2
אֶל־אַחְאָב וְהָרָעָב חָזָק בְּשֹׁמְרוֹן׃ וַיִּקְרָא אַחְאָב אֶל־ 3
עֹבַדְיָהוּ אֲשֶׁר עַל־הַבָּיִת וְעֹבַדְיָהוּ הָיָה יָרֵא אֶת־יְהוָה
מְאֹד׃ וַיְהִי בְּהַכְרִית אִיזֶבֶל אֶת נְבִיאֵי יְהוָה וַיִּקַּח 4 (*Obadiæ pietas in Prophetas Domini.*)
עֹבַדְיָהוּ מֵאָה נְבִיאִים וַיַּחְבִּיאֵם חֲמִשִּׁים אִישׁ בַּמְּעָרָה
וְכִלְכְּלָם לֶחֶם וָמָיִם׃ וַיֹּאמֶר אַחְאָב אֶל־עֹבַדְיָהוּ לֵךְ ה
בָּאָרֶץ אֶל־כָּל־מַעְיְנֵי הַמַּיִם וְאֶל כָּל־הַנְּחָלִים אוּלַי י
נִמְצָא חָצִיר וּנְחַיֶּה סוּס וָפֶרֶד וְלוֹא נַכְרִית מִן־הַבְּהֵמָה׃ מהבהמה קרי
וַיַּחְלְקוּ לָהֶם אֶת־הָאָרֶץ לַעֲבָר בָּהּ אַחְאָב הָלַךְ בְּדֶרֶךְ 6
אֶחָד לְבַדּוֹ וְעֹבַדְיָהוּ הָלַךְ בְּדֶרֶךְ־אֶחָד לְבַדּוֹ׃ וַיְהִי 7
עֹבַדְיָהוּ בַּדֶּרֶךְ וְהִנֵּה אֵלִיָּהוּ לִקְרָאתוֹ וַיַּכִּרֵהוּ וַיִּפֹּל עַל־
פָּנָיו וַיֹּאמֶר הֲאַתָּה זֶה אֲדֹנִי אֵלִיָּהוּ׃ וַיֹּאמֶר לוֹ אָנִי לֵךְ 8
אֱמֹר לַאדֹנֶיךָ הִנֵּה אֵלִיָּהוּ׃ וַיֹּאמֶר מֶה חָטָאתִי כִּי־אַתָּה 9
נֹתֵן אֶת־עַבְדְּךָ בְּיַד אַחְאָב לַהֲמִיתֵנִי׃ חַי י יְהוָה י
אֱלֹהֶיךָ אִם־יֶשׁ־גּוֹי וּמַמְלָכָה אֲשֶׁר לֹא־שָׁלַח אֲדֹנִי שָׁם
לְבַקְשֶׁךָ וְאָמְרוּ אַיִן וְהִשְׁבִּיעַ אֶת־הַמַּמְלָכָה וְאֶת־הַגּוֹי
כִּי לֹא יִמְצָאֶךָּ׃ וְעַתָּה אַתָּה אֹמֵר לֵךְ אֱמֹר לַאדֹנֶיךָ 11
הִנֵּה אֵלִיָּהוּ׃ וְהָיָה אֲנִי אֵלֵךְ מֵאִתָּךְ וְרוּחַ יְהוָה יִשָּׂאֲךָ 12
עַל־אֲשֶׁר לֹא־אֵדָע וּבָאתִי לְהַגִּיד לְאַחְאָב וְלֹא יִמְצָאֲךָ קמץ בו"ק
וַהֲרָגָנִי וְעַבְדְּךָ יָרֵא אֶת־יְהוָה מִנְּעֻרָי׃ הֲלֹא־הֻגַּד לַאדֹנִי 13
אֵת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי בַּהֲרֹג אִיזֶבֶל אֵת נְבִיאֵי יְהוָה וָאַחְבִּא
מִנְּבִיאֵי יְהוָה מֵאָה אִישׁ חֲמִשִּׁים חֲמִשִּׁים אִישׁ בַּמְּעָרָה
וְאֲכַלְכְּלָם לֶחֶם וָמָיִם׃ וְעַתָּה אַתָּה אֹמֵר לֵךְ אֱמֹר 14
לַאדֹנֶיךָ הִנֵּה אֵלִיָּהוּ וְהָרְגָנִי׃ וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ חַי יְהוָה טו
צְבָאוֹת אֲשֶׁר עָמַדְתִּי לְפָנָיו כִּי הַיּוֹם אֵרָאֶה אֵלָיו׃ וַיֵּלֶךְ 16
עֹבַדְיָהוּ לִקְרַאת אַחְאָב וַיַּגֶּד לוֹ וַיֵּלֶךְ אַחְאָב לִקְרַאת
אֵלִיָּהוּ׃ וַיְהִי כִּרְאוֹת אַחְאָב אֶת־אֵלִיָּהוּ וַיֹּאמֶר אַחְאָב 17

אליו

Exprobrataque ipsi impietate, popoſcit ad ſe omnem populum congregari:

18 אֵלָיו הַאַתָּה זֶה עֹכֵר יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר לֹא עָכַרְתִּי אֶת־
יִשְׂרָאֵל כִּי אִם־אַתָּה וּבֵית אָבִיךָ בַּעֲזָבְכֶם אֶת־מִצְוֹת
19 יְהוָה וַתֵּלֶךְ אַחֲרֵי הַבְּעָלִים׃ וְעַתָּה שְׁלַח קְבֹץ אֵלַי אֶת־
כָּל־יִשְׂרָאֵל אֶל־הַר הַכַּרְמֶל וְאֶת־נְבִיאֵי הַבַּעַל
אַרְבַּע־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים וּנְבִיאֵי הָאֲשֵׁרָה אַרְבַּע מֵאוֹת
כ אֹכְלֵי שֻׁלְחַן אִיזֶבֶל׃ וַיִּשְׁלַח אַחְאָב בְּכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

הפטרת כי תשא כמנהג הספרדים

21 וַיִּקְבֹּץ אֶת־הַנְּבִיאִים אֶל־הַר הַכַּרְמֶל׃ וַיִּגַּשׁ אֵלִיָּהוּ
אֶל־כָּל־הָעָם וַיֹּאמֶר עַד־מָתַי אַתֶּם פֹּסְחִים עַל־שְׁתֵּי
הפ׳ תושה הַסְּעִפִּים אִם־יְהוָה הָאֱלֹהִים לְכוּ אַחֲרָיו וְאִם־הַבַּעַל
22 לְכוּ אַחֲרָיו וְלֹא־עָנוּ הָעָם אֹתוֹ דָּבָר׃ וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ אֶל־
הָעָם אֲנִי נוֹתַרְתִּי נָבִיא לַיהוָה לְבַדִּי וּנְבִיאֵי הַבַּעַל
23 אַרְבַּע־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים אִישׁ׃ וְיִתְּנוּ־לָנוּ שְׁנַיִם פָּרִים
וְיִבְחֲרוּ לָהֶם הַפָּר הָאֶחָד וְיַנְתְּחֻהוּ וְיָשִׂימוּ עַל־הָעֵצִים
וְאֵשׁ לֹא יָשִׂימוּ וְאָנֹכִי אֶעֱשֶׂה אֶת־הַפָּר הָאֶחָד וְנָתַתִּי עַל־
24 הָעֵצִים וְאֵשׁ לֹא אָשִׂים׃ וְקָרָאתֶם בְּשֵׁם אֱלֹהֵיכֶם וְאָנִי
אֶקְרָא בְּשֵׁם־יְהוָה וְהָיָה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־יַעֲנֶה בָאֵשׁ הוּא
כה הָאֱלֹהִים וַיַּעַן כָּל־הָעָם וַיֹּאמְרוּ טוֹב הַדָּבָר׃ וַיֹּאמֶר
אֵלִיָּהוּ לִנְבִיאֵי הַבַּעַל בְּחָרוּ לָכֶם הַפָּר הָאֶחָד וַעֲשׂוּ
רִאשֹׁנָה כִּי אַתֶּם הָרַבִּים וְקִרְאוּ בְּשֵׁם אֱלֹהֵיכֶם וְאֵשׁ לֹא
26 תָשִׂימוּ׃ וַיִּקְחוּ אֶת־הַפָּר אֲשֶׁר־נָתַן לָהֶם וַיַּעֲשׂוּ וַיִּקְרְאוּ
בְשֵׁם־הַבַּעַל מֵהַבֹּקֶר וְעַד־הַצָּהֳרַיִם לֵאמֹר הַבַּעַל עֲנֵנוּ
וְאֵין קוֹל וְאֵין עֹנֶה וַיְפַסְּחוּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר עָשָׂה׃
27 וַיְהִי בַּצָּהֳרַיִם וַיְהַתֵּל בָּהֶם אֵלִיָּהוּ וַיֹּאמֶר קִרְאוּ בְקוֹל־
גָּדוֹל כִּי־אֱלֹהִים הוּא כִּי־שִׂיחַ וְכִי־שִׂיג לוֹ וְכִי־דֶרֶךְ לוֹ
28 אוּלַי יָשֵׁן הוּא וְיִקָּץ׃ וַיִּקְרְאוּ בְּקוֹל גָּדוֹל וַיִּתְגֹּדְדוּ
כְּמִשְׁפָּטָם בְּחַרְבוֹת וּבְרֻמָחִים עַד־שְׁפֹךְ־דָּם עֲלֵיהֶם׃
29 וַיְהִי כַּעֲבֹר הַצָּהֳרַיִם וַיִּתְנַבְּאוּ עַד לַעֲלוֹת הַמִּנְחָה וְאֵין־
ל קוֹל וְאֵין עֹנֶה וְאֵין קַשֵּׁב׃ וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ לְכָל־הָעָם גְּשׁוּ
אֵלָי

אֵלָי וַיִּגְּשׁוּ כָל־הָעָם אֵלָיו וַיְרַפֵּא אֶת־מִזְבַּח יְהוָה
הֶהָרוּס׃ וַיִּקַּח אֵלִיָּהוּ שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אֲבָנִים כְּמִסְפַּר 31
שִׁבְטֵי בְנֵי־יַעֲקֹב אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלָיו לֵאמֹר
יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֶךָ׃ וַיִּבֶן אֶת־הָאֲבָנִים מִזְבֵּחַ בְּשֵׁם 32
יְהוָה וַיַּעַשׂ תְּעָלָה כְּבֵית סָאתַיִם זָרַע סָבִיב לַמִּזְבֵּחַ׃
וַיְעָרֹךְ אֶת־הָעֵצִים וַיְנַתַּח אֶת־הַפָּר וַיָּשֶׂם עַל־הָעֵצִים׃ 33
וַיֹּאמֶר מִלְאוּ אַרְבָּעָה כַדִּים מַיִם וְיִצְקוּ עַל־הָעֹלָה וְעַל־ 34
הָעֵצִים וַיֹּאמֶר שְׁנוּ וַיִּשְׁנוּ וַיֹּאמֶר שַׁלִּשׁוּ וַיְשַׁלֵּשׁוּ׃ וַיֵּלְכוּ לָה
הַמַּיִם סָבִיב לַמִּזְבֵּחַ וְגַם אֶת־הַתְּעָלָה מִלְאוּ־מָיִם׃ וַיְהִי 36
בַּעֲלוֹת הַמִּנְחָה וַיִּגַּשׁ אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי
אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל הַיּוֹם יִוָּדַע כִּי־אַתָּה אֱלֹהִים
בְּיִשְׂרָאֵל וַאֲנִי עַבְדֶּךָ וּבִדְבָרְךָ עָשִׂיתִי אֶת כָּל־הַדְּבָרִים יחיד׳
הָאֵלֶּה׃ עֲנֵנִי יְהוָה עֲנֵנִי וְיֵדְעוּ הָעָם הַזֶּה כִּי־אַתָּה 37
יְהוָה הָאֱלֹהִים וְאַתָּה הַסַּבְתָּ אֶת־לִבָּם אֲחֹרַנִּית׃
וַתִּפֹּל אֵשׁ־יְהוָה וַתֹּאכַל אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הָעֵצִים וְאֶת־ 38
הָאֲבָנִים וְאֶת־הֶעָפָר וְאֶת־הַמַּיִם אֲשֶׁר־בַּתְּעָלָה
לִחֲכָה׃ וַיַּרְא כָּל־הָעָם וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ יְהוָה 39
הוּא הָאֱלֹהִים יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים׃ וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ לָהֶם מ ע׳ב *Victosque, ad 850, jugulari jubet.*
תִּפְשׂוּ אֶת־נְבִיאֵי הַבַּעַל אִישׁ אַל־יִמָּלֵט מֵהֶם וַיִּתְפְּשׂוּם
וַיּוֹרִדֵם אֵלִיָּהוּ אֶל־נַחַל קִישׁוֹן וַיִּשְׁחָטֵם שָׁם׃ וַיֹּאמֶר 41
אֵלִיָּהוּ לְאַחְאָב עֲלֵה אֱכֹל וּשְׁתֵה כִּי־קוֹל הֲמוֹן הַגָּשֶׁם׃
וַיַּעַל אַחְאָב לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת וְאֵלִיָּהוּ עָלָה אֶל־רֹאשׁ 42
הַכַּרְמֶל וַיִּגְהַר אַרְצָה וַיָּשֶׂם פָּנָיו בֵּין בִּרְכָּיו׃ וַיֹּאמֶר אֶל־ 43 ברכיו קרי
נַעֲרוֹ עֲלֵה־נָא הַבֵּט דֶּרֶךְ־יָם וַיַּעַל וַיַּבֵּט וַיֹּאמֶר אֵין
מְאוּמָה וַיֹּאמֶר שֹׁב שֶׁבַע פְּעָמִים׃ וַיְהִי בַּשְּׁבִעִית וַיֹּאמֶר 44
הִנֵּה־עָב קְטַנָּה כְּכַף־אִישׁ עֹלָה מִיָּם וַיֹּאמֶר עֲלֵה אֱמֹר
אֶל־אַחְאָב אֱסֹר וֶרֶד וְלֹא יַעַצָּרְכָה הַגָּשֶׁם׃ וַיְהִי עַד־מֹה *Mox precibus reserato cœlo imbres impetrat.*
כֹּה וְעַד־כֹּה וְהַשָּׁמַיִם הִתְקַדְּרוּ עָבִים וְרוּחַ וַיְהִי גֶּשֶׁם
גדול

46 גְּדוֹל וַיִּרְכַּב אַחְאָב וַיֵּלֶךְ יִזְרְעֶאלָה׃ וְיַד יְהוָה הפטרה פנחס
הָיְתָה אֶל־אֵלִיָּהוּ וַיְשַׁנֵּס מָתְנָיו וַיָּרָץ לִפְנֵי

Cap. XIX. Jesabel, audità cæde prophetarum, in Eliam exardescit, amens, & prorsus furens.

א יט וְאַחְאָב עַד־בָּאָה יִזְרְעֶאלָה׃ וַיַּגֶּד אַחְאָב
לְאִיזֶבֶל אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה אֵלִיָּהוּ וְאֵת כָּל־
2 אֲשֶׁר הָרַג אֶת־כָּל־הַנְּבִיאִים בֶּחָרֶב׃ וַתִּשְׁלַח אִיזֶבֶל
מַלְאָךְ אֶל־אֵלִיָּהוּ לֵאמֹר כֹּה־יַעֲשׂוּן אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִפוּן
כִּי־כָעֵת מָחָר אָשִׂים אֶת־נַפְשְׁךָ כְּנֶפֶשׁ אַחַד מֵהֶם׃
3 וַיַּרְא וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־נַפְשׁוֹ וַיָּבֹא בְאֵר שָׁבַע אֲשֶׁר

3 Qui, cum vitæ periculum sibi parari intelligeret, ad remotiora secedit.

4 לִיהוּדָה וַיַּנַּח אֶת־נַעֲרוֹ שָׁם׃ וְהוּא־הָלַךְ בַּמִּדְבָּר
אחר קרי דֶּרֶךְ יוֹם וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב תַּחַת רֹתֶם אֶחָת וַיִּשְׁאַל אֶת־
נַפְשׁוֹ לָמוּת וַיֹּאמֶר רַב עַתָּה יְהוָה קַח נַפְשִׁי כִּי לֹא־
פחח בו ק ה טוֹב אָנֹכִי מֵאֲבֹתָי׃ וַיִּשְׁכַּב וַיִּישַׁן תַּחַת רֹתֶם אֶחָד
6 וְהִנֵּה־זֶה מַלְאָךְ נֹגֵעַ בּוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ קוּם אֱכוֹל׃ וַיַּבֵּט
וְהִנֵּה מְרַאֲשֹׁתָיו עֻגַת רְצָפִים וְצַפַּחַת מַיִם וַיֹּאכַל וַיִּשְׁתְּ

5 Dum in deserto oberrat, ab angelo confirmatur.

7 וַיָּשָׁב וַיִּשְׁכָּב׃ וַיָּשָׁב מַלְאַךְ יְהוָה שֵׁנִית וַיִּגַּע־בּוֹ
8 וַיֹּאמֶר קוּם אֱכֹל כִּי רַב מִמְּךָ הַדָּרֶךְ׃ וַיָּקָם וַיֹּאכַל
וַיִּשְׁתְּ וַיֵּלֶךְ בְּכֹחַ הָאֲכִילָה הַהִיא אַרְבָּעִים יוֹם

Tandem ad montem Horeb pervenit, ibique in speluncam se abdit:

9 וְאַרְבָּעִים לָיְלָה עַד הַר הָאֱלֹהִים חֹרֵב׃ וַיָּבֹא שָׁם אֶל־
הַמְּעָרָה וַיָּלֶן שָׁם וְהִנֵּה דְבַר־יְהוָה אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ מַה־
לְּךָ פֹה אֵלִיָּהוּ׃ וַיֹּאמֶר קַנֹּא קִנֵּאתִי לַיהוָה׀ אֱלֹהֵי
צְבָאוֹת כִּי־עָזְבוּ בְרִיתְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מִזְבְּחֹתֶיךָ
הָרָסוּ וְאֶת־נְבִיאֶיךָ הָרָגוּ בֶחָרֶב וָאִוָּתֵר אֲנִי לְבַדִּי

Ubi Dominus ipsum alloquutus est, novisque mandatis instructum ad Hasaëlem, & Jehu, ut illum in Syria,

11 וַיְבַקְשׁוּ אֶת־נַפְשִׁי לְקַחְתָּהּ׃ וַיֹּאמֶר צֵא וְעָמַדְתָּ בָהָר
לִפְנֵי יְהוָה וְהִנֵּה יְהוָה עֹבֵר וְרוּחַ גְּדוֹלָה וְחָזָק מְפָרֵק
הָרִים וּמְשַׁבֵּר סְלָעִים לִפְנֵי יְהוָה לֹא־בָרוּחַ יְהוָה וְאַחַר
12 הָרוּחַ רַעַשׁ לֹא בָרַעַשׁ יְהוָה׃ וְאַחַר הָרַעַשׁ אֵשׁ לֹא
13 בָאֵשׁ יְהוָה וְאַחַר הָאֵשׁ קוֹל דְּמָמָה דַקָּה׃ וַיְהִי כְּשָׁמְעַ
אֵלִיָּהוּ וַיַּלֶּט פָּנָיו בְּאַדַּרְתּוֹ וַיֵּצֵא וַיַּעֲמֹד פֶּתַח הַמְּעָרָה
והנה

14 וְהִנֵּה אֵלָיו קוֹל וַיֹּאמֶר מַה־לְּךָ פֹּה אֵלִיָּהוּ: וַיֹּאמֶר
קַנֵּא קִנֵּאתִי לַיהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת כִּי־עָזְבוּ בְרִיתְךָ
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־מִזְבְּחֹתֶיךָ הָרָסוּ וְאֶת־נְבִיאֶיךָ הָרָגוּ
בֶּחָרֶב וָאוֹתַר אֲנִי לְבַדִּי וַיְבַקְשׁוּ אֶת־נַפְשִׁי לְקַחְתָּהּ:
15 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו לֵךְ שׁוּב לְדַרְכְּךָ מִדְבַּרָה דַמֶּשֶׂק וּבָאתָ וּמָשַׁחְתָּ אֶת־חֲזָאֵל לְמֶלֶךְ עַל־ הכ' בפתח
אֲרָם: 16 וְאֶת־יֵהוּא בֶּן־נִמְשִׁי תִּמְשַׁח לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל
וְאֶת־אֱלִישָׁע בֶּן־שָׁפָט מֵאָבֵל מְחוֹלָה תִּמְשַׁח לְנָבִיא
תַּחְתֶּיךָ: 17 וְהָיָה הַנִּמְלָט מֵחֶרֶב חֲזָאֵל יָמִית יֵהוּא וְהַנִּמְלָט
מֵחֶרֶב יֵהוּא יָמִית אֱלִישָׁע: 18 וְהִשְׁאַרְתִּי בְיִשְׂרָאֵל שִׁבְעַת
אֲלָפִים כָּל־הַבְּרָכִים אֲשֶׁר לֹא־כָרְעוּ לַבַּעַל וְכָל־הַפֶּה
אֲשֶׁר לֹא־נָשַׁק לוֹ: 19 וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם וַיִּמְצָא אֶת־אֱלִישָׁע בֶּן מלרע
שָׁפָט וְהוּא חֹרֵשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר צְמָדִים לְפָנָיו וְהוּא בִּשְׁנֵים
הָעָשָׂר וַיַּעֲבֹר אֵלָיהוּ אֵלָיו וַיַּשְׁלֵךְ אַדַּרְתּוֹ אֵלָיו: וַיַּעֲזָב כ
אֶת־הַבָּקָר וַיָּרָץ אַחֲרֵי אֵלִיָּהוּ וַיֹּאמֶר אֶשְׁקָה־נָּא לְאָבִי הש' בח"ק
וְלְאִמִּי וְאֵלְכָה אַחֲרֶיךָ וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ שׁוּב כִּי מַה־עָשִׂיתִי
לָךְ: 21 וַיָּשָׁב מֵאַחֲרָיו וַיִּקַּח אֶת־צֶמֶד הַבָּקָר וַיִּזְבָּחֵהוּ
וּבְכְלֵי הַבָּקָר בִּשְׁלַם הַבָּשָׂר וַיִּתֵּן לָעָם וַיֹּאכֵלוּ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ ע"כ

א כ אַחֲרֵי אֵלִיָּהוּ וַיְשָׁרְתֵהוּ: וּבֶן־הֲדַד מֶלֶךְ
אֲרָם קָבַץ אֶת־כָּל־חֵילוֹ וּשְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם מֶלֶךְ אִתּוֹ וְסוּס
וְרֶכֶב וַיַּעַל וַיָּצַר עַל־שֹׁמְרוֹן וַיִּלָּחֶם בָּהּ: 2 וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים
אֶל־אַחְאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל הָעִירָה: וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה אָמַר 3
בֶּן־הֲדַד כַּסְפְּךָ וּזְהָבְךָ לִי־הוּא וְנָשֶׁיךָ וּבָנֶיךָ הַטּוֹבִים לִי־
הֵם: 4 וַיַּעַן מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר כִּדְבָרְךָ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ לְךָ
אֲנִי וְכָל־אֲשֶׁר לִי: וַיָּשֻׁבוּ הַמַּלְאָכִים וַיֹּאמְרוּ כֹּה אָמַר ה
בֶּן־הֲדַד לֵאמֹר כִּי־שָׁלַחְתִּי אֵלֶיךָ לֵאמֹר כַּסְפְּךָ וּזְהָבְךָ
וְנָשֶׁיךָ וּבָנֶיךָ לִי תִתֵּן: 6 כִּי־אִם־כָּעֵת מָחָר אֶשְׁלַח אֶת־
עֲבָדַי אֵלֶיךָ וְחִפְּשׂוּ אֶת־בֵּיתְךָ וְאֶת־בָּתֵּי עֲבָדֶיךָ וְהָיָה
כל

hunc in Israëlis Regem consecraret, abiegat.

Elisæum, sibi in munere Prophetico successurum, discipulum adsciscit.

Cap. XX. *Rex Syriæ, magno cum exercitu, 32 Regibus in societatem belli ascitis, fines Samariæ ingressus, urbem obsidet.* 5 *Cum nimium duras pacis conditiones ferret, Israëlitæ ex-*

trema pati maluerunt.

7 כָּל־מַחְמַד עֵינֶיךָ יָשִׂימוּ בְיָדָם וְלָקָחוּ: וַיִּקְרָא מֶלֶךְ־
יִשְׂרָאֵל לְכָל־זִקְנֵי הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר דְּעוּ־נָא וּרְאוּ כִּי רָעָה
זֶה מְבַקֵּשׁ כִּי־שָׁלַח אֵלַי לְנָשַׁי וְלִבָנַי וּלְכַסְפִּי וּלְזָהָבִי
8 וְלֹא מָנַעְתִּי מִמֶּנּוּ: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כָּל־הַזְּקֵנִים וְכָל־הָעָם
9 אַל־תִּשְׁמַע וְלוֹא תֹאבֶה: וַיֹּאמֶר לְמַלְאֲכֵי בֶן־הֲדַד
אִמְרוּ לַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ כֹּל אֲשֶׁר־שָׁלַחְתָּ אֶל־עַבְדְּךָ
בָּרִאשֹׁנָה אֶעֱשֶׂה וְהַדָּבָר הַזֶּה לֹא אוּכַל לַעֲשׂוֹת וַיֵּלְכוּ
י הַמַּלְאָכִים וַיְשִׁבֻהוּ דָּבָר: וַיִּשְׁלַח אֵלָיו בֶּן־הֲדַד וַיֹּאמֶר
כֹּה־יַעֲשׂוּן לִי אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִפוּ אִם־יִשְׁפֹּק עֲפַר שֹׁמְרוֹן
11 לִשְׁעָלִים לְכָל־הָעָם אֲשֶׁר בְּרַגְלָי: וַיַּעַן מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
12 וַיֹּאמַר דַּבְּרוּ אַל־יִתְהַלֵּל חֹגֵר כְּמַפְתֵּחַ: וַיְהִי כְּשָׁמְעַ
אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְהוּא שֹׁתֶה הוּא וְהַמְּלָכִים בַּסֻּכּוֹת

Propheta, à Domino missus, Regem adhortatur ut in prælium exeat, cunctantemque multis confirmat.

13 וַיֹּאמֶר אֶל־עֲבָדָיו שִׂימוּ וַיָּשִׂימוּ עַל־הָעִיר: וְהִנֵּה נָבִיא
אֶחָד נִגַּשׁ אֶל־אַחְאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר כֹּה אָמַר
יְהוָה הֲרָאִית אֶת כָּל־הֶהָמוֹן הַגָּדוֹל הַזֶּה הִנְנִי נֹתְנוֹ
14 בְיָדְךָ הַיּוֹם וְיָדַעְתָּ כִּי־אֲנִי יְהוָה: וַיֹּאמֶר אַחְאָב בְּמִי
וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר יְהוָה בִּנְעָרֵי שָׂרֵי הַמְּדִינוֹת וַיֹּאמֶר מִי־
טו יֶאְסֹר הַמִּלְחָמָה וַיֹּאמֶר אָתָּה: וַיִּפְקֹד אֶת־נַעֲרֵי שָׂרֵי
הַמְּדִינוֹת וַיִּהְיוּ מָאתַיִם שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים וְאַחֲרֵיהֶם פָּקַד
16 אֶת־כָּל־הָעָם כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שִׁבְעַת אֲלָפִים: וַיֵּצְאוּ
בַּצָּהֳרַיִם וּבֶן־הֲדַד שֹׁתֶה שִׁכּוֹר בַּסֻּכּוֹת הוּא וְהַמְּלָכִים
17 שְׁלֹשִׁים־וּשְׁנַיִם מֶלֶךְ עֹזֵר אִתּוֹ: וַיֵּצְאוּ נַעֲרֵי שָׂרֵי
הַמְּדִינוֹת בָּרִאשֹׁנָה וַיִּשְׁלַח בֶּן־הֲדַד וַיַּגִּידוּ לוֹ לֵאמֹר
18 אֲנָשִׁים יָצְאוּ מִשֹּׁמְרוֹן: וַיֹּאמֶר אִם־לְשָׁלוֹם יָצְאוּ
תִּפְשׂוּם חַיִּים וְאִם לְמִלְחָמָה יָצְאוּ חַיִּים תִּפְשׂוּם:
19 וְאֵלֶּה יָצְאוּ מִן־הָעִיר נַעֲרֵי שָׂרֵי הַמְּדִינוֹת וְהַחַיִל אֲשֶׁר

Ita, eruptione facta, fusi hostes.

כ אַחֲרֵיהֶם: וַיַּכּוּ אִישׁ אִישׁוֹ וַיָּנֻסוּ אֲרָם וַיִּרְדְּפֵם יִשְׂרָאֵל
21 וּבֶן־הֲדַד מֶלֶךְ אֲרָם עַל־סוּס וּפָרָשִׁים: וַיֵּצֵא מֶלֶךְ־
ישראל

ישראליך את־הסוס ואת־הרכב והכה בארם מכת
גדולה: ויגש הנביא אל־מלך ישראל ויאמר לו לך 22
התחזק וראה את אשר־תעשה כי לתשובת
השנה מלך ארם עלה עליך:
ועבדי מלך־ארם אמרו אליו אלהי הרים אלהיהם על־ 23
כן חזקו ממנו ואולם נלחם אתם במישור אם־לא
נחזק מהם: ואת־הדבר הזה עשה הסר המלכים איש 24
ממקמו ושים פחות תחתיהם: ואתה תמנה־לך חיל כה
כחיל הנפל מאותך וסוס־כסוס ורכב כרכב
ונלחמה אותם במישור אם־לא נחזק מהם וישמע
לקולם ויעש כן:
ויהי לתשובת השנה ויפקד בן־הדד את־ארם ויעל 26 *Sed post annum, reparatis viribus, Syrus ad bellum regressus, acceptam cladem expiare cupiens, rursum victus est.*
אפקה למלחמה עם־ישראל: ובני ישראל התפקדו 27
וכלכלו וילכו לקראתם ויחנו בני־ישראל נגדם כשני
חשפי עזים וארם מלאו את־הארץ: ויגש איש 28
האלהים ויאמר אל־מלך ישראל ויאמר כה־אמר
יהוה יען אשר אמרו ארם אלהי הרים יהוה ולא־אלהי
עמקים הוא ונתתי את־כל־ההמון הגדול הזה בידך
וידעתם כי־אני יהוה: ויחנו אלה נכח אלה שבעת 29 *Eo prælio 100 millia Syrorum interiere.*
ימים ויהי ביום השביעי ותקרב המלחמה ויכו בני־
ישראל את־ארם מאה־אלף רגלי ביום אחד: וינסו ל
הנותרים אפקה אל־העיר ותפל החומה על־עשרים
ושבעה אלף איש הנותרים ובן־הדד נס ויבא אל־
העיר חדר בחדר: ויאמרו אליו עבדיו הנה־נא 31 *Regi venia data, percusso fœdere:*
שמענו כי־מלכי בית ישראל כי־מלכי חסד הם נשימה
נא שקים במתנינו וחבלים בראשנו ונצא אל־מלך
ישראל אולי יחיה את־נפשך: ויחגרו שקים במתניהם 32
וחבלים בראשיהם ויבאו אל־מלך ישראל ויאמרו

עבדך

עַבְדְּךָ בֶּן־הֲדַד אָמַר תְּחִי־נָא נַפְשִׁי וַיֹּאמֶר הֶעוֹדֶנּוּ חַי
33 אָחִי הוּא׃ וְהָאֲנָשִׁים יְנַחֲשׁוּן וַיְמַהֲרוּ וַיַּחְלְטוּ הַמִּמֶּנּוּ
וַיֹּאמְרוּ אָחִיךָ בֶּן־הֲדַד וַיֹּאמֶר בֹּאוּ קְחֻהוּ וַיֵּצֵא אֵלָיו בֶּן־
34 הֲדַד וַיַּעֲלֵהוּ עַל־הַמֶּרְכָּבָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו הֶעָרִים אֲשֶׁר־
לָקַח־אָבִי מֵאֵת אָבִיךָ אָשִׁיב וְחֻצוֹת תָּשִׂים לְךָ בְּדַמֶּשֶׂק
כַּאֲשֶׁר־שָׂם אָבִי בְּשֹׁמְרוֹן וַאֲנִי בִּבְרִית אֲשַׁלְּחֶךָּ וַיִּכְרָת־
לוֹ בְרִית וַיְשַׁלְּחֵהוּ׃

Quam ob rem Achab verbis Dei à Propheta gravissimè reprehenditur.

לה וְאִישׁ אֶחָד מִבְּנֵי הַנְּבִיאִים אָמַר אֶל־רֵעֵהוּ בִּדְבַר יְהוָה
36 הַכֵּנִי נָא וַיְמָאֵן הָאִישׁ לְהַכֹּתוֹ׃ וַיֹּאמֶר לוֹ יַעַן אֲשֶׁר לֹא־
שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה הִנְּךָ הוֹלֵךְ מֵאִתִּי וְהִכְּךָ הָאַרְיֵה וַיֵּלֶךְ
37 מֵאֶצְלוֹ וַיִּמְצָאֵהוּ הָאַרְיֵה וַיַּכֵּהוּ׃ וַיִּמְצָא אִישׁ אַחֵר
38 וַיֹּאמֶר הַכֵּנִי נָא וַיַּכֵּהוּ הָאִישׁ הַכֵּה וּפָצֹעַ׃ וַיֵּלֶךְ הַנָּבִיא
39 וַיַּעֲמֹד לַמֶּלֶךְ אֶל־הַדָּרֶךְ וַיִּתְחַפֵּשׂ בָּאֵפֶר עַל־עֵינָיו׃ וַיְהִי
הַמֶּלֶךְ עֹבֵר וְהוּא צָעַק אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר עַבְדְּךָ יֹצֵא
בְּקֶרֶב־הַמִּלְחָמָה וְהִנֵּה־אִישׁ סָר וַיָּבֵא אֵלַי אִישׁ וַיֹּאמֶר
שְׁמֹר אֶת־הָאִישׁ הַזֶּה אִם־הִפָּקֵד יִפָּקֵד וְהָיְתָה נַפְשְׁךָ
מ תַּחַת נַפְשׁוֹ אוֹ כִכַּר־כֶּסֶף תִּשְׁקוֹל׃ וַיְהִי עַבְדְּךָ עֹשֶׂה
הֵנָּה וָהֵנָּה וְהוּא אֵינֶנּוּ וַיֹּאמֶר אֵלָיו מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל כֵּן
41 מִשְׁפָּטְךָ אַתָּה חָרָצְתָּ׃ וַיְמַהֵר וַיָּסַר אֶת־הָאֵפֶר מֵעַל מעלי קרי
42 עֵינָיו וַיַּכֵּר אֹתוֹ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל כִּי מֵהַנְּבִיאִים הוּא׃ וַיֹּאמֶר
אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה יַעַן שִׁלַּחְתָּ אֶת־אִישׁ חֶרְמִי מִיָּד
43 וְהָיְתָה נַפְשְׁךָ תַּחַת נַפְשׁוֹ וְעַמְּךָ תַּחַת עַמּוֹ׃ וַיֵּלֶךְ מֶלֶךְ־
הפ׳ בפתח יִשְׂרָאֵל עַל־בֵּיתוֹ סַר וְזָעֵף וַיָּבֹא שֹׁמְרוֹנָה׃

Cap. XXI. *Achab vineam Nabothi, hortis regiis proximè adhærentem, concupiscit:*

כא וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כֶּרֶם הָיָה לְנָבוֹת
הַיִּזְרְעֵאלִי אֲשֶׁר בְּיִזְרְעֶאל אֶצֶל הֵיכַל אַחְאָב מֶלֶךְ
2 שֹׁמְרוֹן׃ וַיְדַבֵּר אַחְאָב אֶל־נָבוֹת לֵאמֹר תְּנָה־לִּי אֶת־
כַּרְמְךָ וְיִהְיֶה־לִּי לְגַן־יָרָק כִּי הוּא קָרוֹב אֵצֶל בֵּיתִי וְאֶתְּנָה
לְךָ תַּחְתָּיו כֶּרֶם טוֹב מִמֶּנּוּ אִם טוֹב בְּעֵינֶיךָ אֶתְּנָה־לְךָ

כסף

כֶּסֶף מְחִיר זֶה׃ וַיֹּאמֶר נָבוֹת אֶל־אַחְאָב חָלִילָה לִי 3 *Quam cum ille vendere ipsi recusasset,*
מֵיְהוָה מִתִּתִּי אֶת־נַחֲלַת אֲבֹתַי לָךְ׃ וַיָּבֹא אַחְאָב אֶל־ 4
בֵּיתוֹ סַר וְזָעֵף עַל־הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֵלָיו נָבוֹת הס׳ בפתח
הַיִּזְרְעֵאלִי וַיֹּאמֶר לֹא־אֶתֵּן לְךָ אֶת־נַחֲלַת אֲבוֹתָי וַיִּשְׁכַּב
עַל־מִטָּתוֹ וַיַּסֵּב אֶת־פָּנָיו וְלֹא־אָכַל לָחֶם׃ וַתָּבֹא אֵלָיו ה
אִיזֶבֶל אִשְׁתּוֹ וַתְּדַבֶּר אֵלָיו מַה־זֶּה רוּחֲךָ סָרָה וְאֵינְךָ
אֹכֵל לָחֶם׃ וַיְדַבֵּר אֵלֶיהָ כִּי־אֲדַבֵּר אֶל־נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי 6
וָאֹמַר לוֹ תְּנָה־לִי אֶת־כַּרְמְךָ בְּכֶסֶף אוֹ אִם־חָפֵץ אַתָּה
אֶתְּנָה־לְךָ כֶּרֶם תַּחְתָּיו וַיֹּאמֶר לֹא־אֶתֵּן לְךָ אֶת־כַּרְמִי׃
וַתֹּאמֶר אֵלָיו אִיזֶבֶל אִשְׁתּוֹ אַתָּה עָתָּה תַּעֲשֶׂה מְלוּכָה 7
עַל־יִשְׂרָאֵל קוּם אֱכָל־לֶחֶם וְיִטַב לִבֶּךָ אֲנִי אֶתֵּן לְךָ אֶת־
כֶּרֶם נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי׃ וַתִּכְתֹּב סְפָרִים בְּשֵׁם אַחְאָב 8 *Falsis testibus subornatis, dolo Jesabelis oppressus & interfectus est.*
וַתַּחְתֹּם בְּחֹתָמוֹ וַתִּשְׁלַח הַסְּפָרִים אֶל־הַזְּקֵנִים וְאֶל־ ספרים ק׳
הַחֹרִים אֲשֶׁר בְּעִירוֹ הַיֹּשְׁבִים אֶת־נָבוֹת׃ וַתִּכְתֹּב 9
בַּסְּפָרִים לֵאמֹר קִרְאוּ־צוֹם וְהוֹשִׁיבוּ אֶת־נָבוֹת בְּרֹאשׁ
הָעָם׃ וְהוֹשִׁיבוּ שְׁנַיִם אֲנָשִׁים בְּנֵי־בְלִיַּעַל נֶגְדּוֹ וְיָעִדֻהוּ
לֵאמֹר בֵּרַכְתָּ אֱלֹהִים וָמֶלֶךְ וְהוֹצִיאֻהוּ וְסִקְלֻהוּ וְיָמֹת׃
וַיַּעֲשׂוּ אַנְשֵׁי עִירוֹ הַזְּקֵנִים וְהַחֹרִים אֲשֶׁר הַיֹּשְׁבִים בְּעִירוֹ 11
כַּאֲשֶׁר שָׁלְחָה אֲלֵיהֶם אִיזֶבֶל כַּאֲשֶׁר כָּתוּב בַּסְּפָרִים
אֲשֶׁר שָׁלְחָה אֲלֵיהֶם׃ קָרְאוּ צוֹם וְהוֹשִׁיבוּ אֶת־נָבוֹת 12
בְּרֹאשׁ הָעָם׃ וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים בְּנֵי־בְלִיַּעַל וַיֵּשְׁבוּ 13
נֶגְדּוֹ וַיְעִדֻהוּ אַנְשֵׁי הַבְּלִיַּעַל אֶת־נָבוֹת נֶגֶד הָעָם לֵאמֹר
בֵּרַךְ נָבוֹת אֱלֹהִים וָמֶלֶךְ וַיֹּצִיאֻהוּ מִחוּץ לָעִיר וַיִּסְקְלֻהוּ
בָאֲבָנִים וַיָּמֹת׃ וַיִּשְׁלְחוּ אֶל־אִיזֶבֶל לֵאמֹר סֻקַל נָבוֹת 14
וַיָּמֹת׃ וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ אִיזֶבֶל כִּי־סֻקַל נָבוֹת וַיָּמָת וַתֹּאמֶר טו
אִיזֶבֶל אֶל־אַחְאָב קוּם רֵשׁ אֶת־כֶּרֶם נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי
אֲשֶׁר מֵאֵן לָתֶת־לְךָ בְּכֶסֶף כִּי־אֵין נָבוֹת חַי כִּי־מֵת׃ וַיְהִי 16 *Ita Achab vineâ potitur.*
כִּשְׁמֹעַ אַחְאָב כִּי־מֵת נָבוֹת וַיָּקָם אַחְאָב לָרֶדֶת אֶל־כֶּרֶם
נבות

17 נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי לְרִשְׁתּוֹ׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה
18 אֶל־אֵלִיָּהוּ הַתִּשְׁבִּי לֵאמֹר׃ קוּם רֵד לִקְרַאת אַחְאָב
מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּשֹׁמְרוֹן הִנֵּה בְּכֶרֶם נָבוֹת אֲשֶׁר־
19 יָרַד שָׁם לְרִשְׁתּוֹ׃ וְדִבַּרְתָּ אֵלָיו לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה
הֲרָצַחְתָּ וְגַם־יָרַשְׁתָּ וְדִבַּרְתָּ אֵלָיו לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה
בִּמְקוֹם אֲשֶׁר לִקְקוּ הַכְּלָבִים אֶת־דַּם נָבוֹת יְלַקּוּ
כ הַכְּלָבִים אֶת־דָּמְךָ גַּם־אַתָּה׃ וַיֹּאמֶר אַחְאָב אֶל־אֵלִיָּהוּ
הֲמְצָאתַנִי אוֹיְבִי וַיֹּאמֶר מָצָאתִי יַעַן הִתְמַכֶּרְךָ לַעֲשׂוֹת
21 הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה׃ הִנְנִי מֵבִיא עָלֶיךָ רָעָה וּבִעַרְתִּי אַחֲרֶיךָ מביא קרי
וְהִכְרַתִּי לְאַחְאָב מַשְׁתִּין בְּקִיר וְעָצוּר וְעָזוּב בְּיִשְׂרָאֵל׃
22 וְנָתַתִּי אֶת־בֵּיתְךָ כְּבֵית יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט וּכְבֵית בַּעְשָׁא
בֶּן־אֲחִיָּה אֶל־הַכַּעַס אֲשֶׁר הִכְעַסְתָּ וְהַחֲטִא אֶת־
23 יִשְׂרָאֵל׃ וְגַם־לְאִיזֶבֶל דִּבֶּר יְהוָה לֵאמֹר הַכְּלָבִים יֹאכְלוּ
24 אֶת־אִיזֶבֶל בְּחֵל יִזְרְעֶאל׃ הַמֵּת לְאַחְאָב בָּעִיר יֹאכְלוּ
כה הַכְּלָבִים וְהַמֵּת בַּשָּׂדֶה יֹאכְלוּ עוֹף הַשָּׁמָיִם׃ רַק לֹא־הָיָה
כְּאַחְאָב אֲשֶׁר הִתְמַכֵּר לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֲשֶׁר־
26 הַסִּתָּה אֹתוֹ אִיזֶבֶל אִשְׁתּוֹ׃ וַיִּתְעַב מְאֹד לָלֶכֶת אַחֲרֵי
הַגִּלּוּלִים כְּכֹל אֲשֶׁר עָשׂוּ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה
27 מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ אַחְאָב אֶת־הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה וַיִּקְרַע בְּגָדָיו וַיָּשֶׂם שַׂק עַל־בְּשָׂרוֹ וַיָּצוֹם וַיִּשְׁכַּב
קמץ בש"ק בַּשָּׂק וַיְהַלֵּךְ אָט׃ פתח כס"פ
29 28 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־אֵלִיָּהוּ הַתִּשְׁבִּי לֵאמֹר׃ הֲרָאִיתָ כִּי־
אביא קרי נִכְנַע אַחְאָב מִלְּפָנַי יַעַן כִּי־נִכְנַע מִפָּנַי לֹא־אָבִיא הָרָעָה
כב בִּימֵיו בִּימֵי בְנוֹ אָבִיא הָרָעָה עַל־בֵּיתוֹ׃ וַיֵּשְׁבוּ שָׁלֹשׁ שָׁנִים
2 אֵין מִלְחָמָה בֵּין אֲרָם וּבֵין יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי
בַּשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁית וַיֵּרֶד יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶל־מֶלֶךְ
3 יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־עֲבָדָיו הֲיִדַעְתֶּם כִּי־
לָנוּ רָמֹת גִּלְעָד וַאֲנַחְנוּ מַחְשִׁים מִקַּחַת אֹתָהּ מִיַּד מֶלֶךְ

Quam ob rem Elia Achabo, cum Regia stirpe, ipsique Jesabeli excidium denunciat.

Ille agnito crimine, indutus cilicio, cum agere pœnitentiam videretur, imminentem pœnam paulisper avertit.

Cap. XXII.

2 Achab, cum Josaphato, rursus in bellum contra Syros proficiscitur,

4 אֲרָם׃ וַיֹּאמֶר אֶל־יְהוֹשָׁפָט הֲתֵלֵךְ אִתִּי לַמִּלְחָמָה רָמֹת
גִּלְעָד וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל כָּמוֹנִי כָמוֹךָ
כְּעַמִּי כְעַמֶּךָ כְּסוּסַי כְּסוּסֶיךָ׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אֶל־ה
6 מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל דְּרָשׁ־נָא כַיּוֹם אֶת־דְּבַר יְהוָה׃ וַיִּקְבֹּץ *Pseudoprophetarum impulsu.*
מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַנְּבִיאִים כְּאַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיֹּאמֶר
אֲלֵהֶם הַאֵלֵךְ עַל־רָמֹת גִּלְעָד לַמִּלְחָמָה אִם־אֶחְדָּל
7 וַיֹּאמְרוּ עֲלֵה וְיִתֵּן אֲדֹנָי בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט
8 הַאֵין פֹּה נָבִיא לַיהוָה עוֹד וְנִדְרְשָׁה מֵאוֹתוֹ׃ וַיֹּאמֶר
מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל ׀ אֶל־יְהוֹשָׁפָט עוֹד אִישׁ־אֶחָד לִדְרוֹשׁ אֶת־
יְהוָה מֵאֹתוֹ וַאֲנִי שְׂנֵאתִיו כִּי לֹא־יִתְנַבֵּא עָלַי טוֹב כִּי
אִם־רָע מִיכָיְהוּ בֶּן־יִמְלָה וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אַל־יֹאמַר
9 הַמֶּלֶךְ כֵּן׃ וַיִּקְרָא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־סָרִיס אֶחָד וַיֹּאמֶר *Ac Michaeae Prophetae.*
מַהֲרָה מִיכָיְהוּ בֶן־יִמְלָה׃ וּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט
מֶלֶךְ־יְהוּדָה יֹשְׁבִים אִישׁ עַל־כִּסְאוֹ מְלֻבָּשִׁים בְּגָדִים
בְּגֹרֶן פֶּתַח שַׁעַר שֹׁמְרוֹן וְכָל־הַנְּבִיאִים מִתְנַבְּאִים
11 לִפְנֵיהֶם׃ וַיַּעַשׂ לוֹ צִדְקִיָּה בֶן־כְּנַעֲנָה קַרְנֵי בַרְזֶל וַיֹּאמֶר
כֹּה־אָמַר יְהוָה בְּאֵלֶּה תְּנַגַּח אֶת־אֲרָם עַד־כַּלּוֹתָם׃
12 וְכָל־הַנְּבִיאִים נִבְּאִים כֵּן לֵאמֹר עֲלֵה רָמֹת גִּלְעָד
13 וְהַצְלַח וְנָתַן יְהוָה בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ וְהַמַּלְאָךְ אֲשֶׁר־הָלַךְ ׀
לִקְרֹא מִיכָיְהוּ דִּבֶּר אֵלָיו לֵאמֹר הִנֵּה־נָא דִּבְרֵי
הַנְּבִיאִים פֶּה־אֶחָד טוֹב אֶל־הַמֶּלֶךְ יְהִי־נָא דְבָרֶיךָ דברך קרי
14 כִּדְבַר אַחַד מֵהֶם וְדִבַּרְתָּ טוֹב׃ וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ חַי־
יְהוָה כִּי אֶת־אֲשֶׁר יֹאמַר יְהוָה אֵלַי אֹתוֹ אֲדַבֵּר׃
וַיָּבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֵלָיו מִיכָיְהוּ טו
הֲנֵלֵךְ אֶל־רָמֹת גִּלְעָד לַמִּלְחָמָה אִם־נֶחְדָּל
וַיֹּאמֶר אֵלָיו עֲלֵה וְהַצְלַח וְנָתַן יְהוָה בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃
16 וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַמֶּלֶךְ עַד־כַּמֶּה פְעָמִים אֲנִי מַשְׁבִּיעֶךָ
17 אֲשֶׁר לֹא־תְדַבֵּר אֵלַי רַק־אֱמֶת בְּשֵׁם יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר *Qui ei exitiabilem fo-*

ראיתי

re pugnam denuncia bat,

רָאִיתִי אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל נְפֹצִים אֶל־הֶהָרִים כַּצֹּאן
אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רֹעֶה וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא אֲדֹנִים לָאֵלֶּה
18 יָשׁוּבוּ אִישׁ־לְבֵיתוֹ בְּשָׁלוֹם׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־
יְהוֹשָׁפָט הֲלֹא אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ לוֹא־יִתְנַבֵּא עָלַי טוֹב כִּי
19 אִם־רָע׃ וַיֹּאמֶר לָכֵן שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה רָאִיתִי אֶת־יְהוָה
יֹשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ וְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם עֹמֵד עָלָיו מִימִינוֹ
כ וּמִשְּׂמֹאלוֹ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה מִי יְפַתֶּה אֶת־אַחְאָב וְיַעַל וְיִפֹּל
21 בְּרָמֹת גִּלְעָד וַיֹּאמֶר זֶה בְּכֹה וְזֶה אֹמֵר בְּכֹה׃ וַיֵּצֵא
הָרוּחַ וַיַּעֲמֹד לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר אֲנִי אֲפַתֶּנּוּ וַיֹּאמֶר יְהוָה
22 אֵלָיו בַּמָּה׃ וַיֹּאמֶר אֵצֵא וְהָיִיתִי רוּחַ שֶׁקֶר בְּפִי כָּל־

קמץ בז"ק

23 נְבִיאָיו וַיֹּאמֶר תְּפַתֶּה וְגַם תּוּכָל צֵא וַעֲשֵׂה־כֵן׃ וְעַתָּה
הִנֵּה נָתַן יְהוָה רוּחַ שֶׁקֶר בְּפִי כָּל־נְבִיאֶיךָ אֵלֶּה וַיהוָה
24 דִּבֶּר עָלֶיךָ רָעָה׃ וַיִּגַּשׁ צִדְקִיָּהוּ בֶן־כְּנַעֲנָה וַיַּכֶּה אֶת־
מִיכָיְהוּ עַל־הַלֶּחִי וַיֹּאמֶר אֵי־זֶה עָבַר רוּחַ־יְהוָה מֵאִתִּי
כה לְדַבֵּר אוֹתָךְ׃ וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ הִנְּךָ רֹאֶה בַּיּוֹם הַהוּא

Spreto vaticinio: ipsoque vate in vincula conjecto.

26 אֲשֶׁר תָּבֹא חֶדֶר בְּחֶדֶר לְהֵחָבֵה׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
קַח אֶת־מִיכָיְהוּ וְהָשִׁיבֵהוּ אֶל־אָמֹן שַׂר־הָעִיר וְאֶל־
27 יוֹאָשׁ בֶּן־הַמֶּלֶךְ׃ וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ שִׂימוּ אֶת־
זֶה בֵּית הַכְּלָא וְהַאֲכִלֻהוּ לֶחֶם לַחַץ וּמַיִם לַחַץ עַד בֹּאִי
28 בְשָׁלוֹם׃ וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ אִם־שׁוֹב תָּשׁוּב בְּשָׁלוֹם לֹא־
29 דִבֶּר יְהוָה בִּי וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ עַמִּים כֻּלָּם׃ וַיַּעַל
ל מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה רָמֹת גִּלְעָד׃ וַיֹּאמֶר
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט הִתְחַפֵּשׂ וּבֹא בַּמִּלְחָמָה
וְאַתָּה לְבַשׁ בִּגְדֶךָ וַיִּתְחַפֵּשׂ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹא
31 בַּמִּלְחָמָה׃ וּמֶלֶךְ אֲרָם צִוָּה אֶת־שָׂרֵי הָרֶכֶב אֲשֶׁר־לוֹ
שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם לֵאמֹר לֹא תִלָּחֲמוּ אֶת־קָטָן וְאֶת־גָּדוֹל
32 כִּי אִם־אֶת־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְבַדּוֹ׃ וַיְהִי כִּרְאוֹת שָׂרֵי
הָרֶכֶב אֶת־יְהוֹשָׁפָט וַיֹּאמְרוּ אַךְ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הוּא

וַיִּסְרוּ עָלָיו לְהִלָּחֶם וַיִּזְעַק יְהוֹשָׁפָט׃ וַיְהִי כִּרְאוֹת שָׂרֵי 33
הָרֶכֶב כִּי־לֹא־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הוּא וַיָּשׁוּבוּ מֵאַחֲרָיו׃ וְאִישׁ 34
מָשַׁךְ בַּקֶּשֶׁת לְתֻמּוֹ וַיַּךְ אֶת־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל בֵּין הַדְּבָקִים
וּבֵין הַשִּׁרְיָן וַיֹּאמֶר לָרַכָּבוֹ הֲפֹךְ יָדְךָ וְהוֹצִיאֵנִי מִן־ יחיו׳
הַמַּחֲנֶה כִּי הָחֳלֵיתִי׃ וַתַּעֲלֶה הַמִּלְחָמָה בַּיּוֹם הַהוּא לה
וְהַמֶּלֶךְ הָיָה מָעֳמָד בַּמֶּרְכָּבָה נֹכַח אֲרָם וַיָּמָת בָּעֶרֶב
וַיָּצֹק דַּם־הַמַּכָּה אֶל־חֵיק הָרָכֶב׃ וַיַּעֲבֹר הָרִנָּה בְּמַחֲנֶה 36
כְּבֹא הַשֶּׁמֶשׁ לֵאמֹר אִישׁ אֶל־עִירוֹ וְאִישׁ אֶל־אַרְצוֹ׃
וַיָּמָת הַמֶּלֶךְ וַיָּבוֹא שֹׁמְרוֹן וַיִּקְבְּרוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּשֹׁמְרוֹן׃ 37
וַיִּשְׁטֹף אֶת־הָרֶכֶב עַל־ בְּרֵכַת שֹׁמְרוֹן וַיָּלֵקוּ הַכְּלָבִים 38
אֶת־דָּמוֹ וְהַזֹּנוֹת רָחֲצוּ כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֵּר׃ וְיֶתֶר 39
דִּבְרֵי אַחְאָב וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה וּבֵית הַשֵּׁן אֲשֶׁר בָּנָה וְכָל־
הֶעָרִים אֲשֶׁר־בָּנָה הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־ סֵפֶר דִּבְרֵי
הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב אַחְאָב עִם־אֲבֹתָיו וַיִּמְלֹךְ מ
אֲחַזְיָהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ וְיְהוֹשָׁפָט בֶּן־אָסָא 41
מָלַךְ עַל־יְהוּדָה בִּשְׁנַת אַרְבַּע לְאַחְאָב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃
יְהוֹשָׁפָט בֶּן־שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ שָׁנָה בְּמָלְכוֹ וְעֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ 42
שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ עֲזוּבָה בַּת־שִׁלְחִי׃ וַיֵּלֶךְ 43
בְּכָל־דֶּרֶךְ אָסָא אָבִיו לֹא־סָר מִמֶּנּוּ לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי
יְהוָה׃ אֶךְ הַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ עוֹד הָעָם מְזַבְּחִים וּמְקַטְּרִים 44
בַּבָּמוֹת׃ וַיְשַׁלֵּם יְהוֹשָׁפָט עִם־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי מה 46
יְהוֹשָׁפָט וּגְבוּרָתוֹ אֲשֶׁר־עָשָׂה וַאֲשֶׁר נִלְחָם הֲלֹא־הֵם
כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ וְיֶתֶר 47
הַקָּדֵשׁ אֲשֶׁר נִשְׁאַר בִּימֵי אָסָא אָבִיו בִּעֵר מִן־הָאָרֶץ׃
וּמֶלֶךְ אֵין בֶּאֱדוֹם נִצָּב מֶלֶךְ׃ יְהוֹשָׁפָט עָשָׂה אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ 48 49
לָלֶכֶת אוֹפִירָה לְזָהָב וְלֹא הָלָךְ כִּי־נִשְׁבְּרוּ אֳנִיּוֹת
בְּעֶצְיוֹן גָּבֶר׃ אָז אָמַר אֲחַזְיָהוּ בֶן־אַחְאָב אֶל־יְהוֹשָׁפָט נ
יֵלְכוּ עֲבָדַי עִם־עֲבָדֶיךָ בָּאֳנִיּוֹת וְלֹא אָבָה יְהוֹשָׁפָט׃

וישכב

At Achabus, qui dissimulato habitu inierat prælium, divinitus sagittâ transfixus cadit.

Josaphati Regis Judæ, pietate imprimis celebris, res gestæ summatim describuntur.

51 וַיִּשְׁכַּב יְהוֹשָׁפָט עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר
דָּוִד אָבִיו וַיִּמְלֹךְ יְהוֹרָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃

Ahazia patri Achabo in regno Samaria succedit.

52 אֲחַזְיָהוּ בֶן־אַחְאָב מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן
בִּשְׁנַת שְׁבַע עֶשְׂרֵה לִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ עַל־
53 יִשְׂרָאֵל שְׁנָתָיִם׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ
אָבִיו וּבְדֶרֶךְ אִמּוֹ וּבְדֶרֶךְ יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר הֶחֱטִיא
54 אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעֲבֹד אֶת־הַבַּעַל וַיִּשְׁתַּחוּ לוֹ וַיַּכְעֵס
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה אָבִיו׃

LIBER SECUNDUS
REGUM,
HEBRAICE מלכים ב
CAPUT I. א

Ahazia egrotans mittit, qui de morbi eventu idolum consulerent.

2 א וַיִּפְשַׁע מוֹאָב בְּיִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי מוֹת אַחְאָב׃ וַיִּפֹּל אֲחַזְיָה
בְּעַד הַשְּׂבָכָה בַּעֲלִיָּתוֹ אֲשֶׁר בְּשֹׁמְרוֹן וַיֶּחֱל וַיִּשְׁלַח
מַלְאָכִים וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם לְכוּ דִרְשׁוּ בְּבַעַל זְבוּב אֱלֹהֵי
3 עֶקְרוֹן אִם־אֶחְיֶה מֵחֳלִי זֶה׃ וּמַלְאַךְ יְהוָה דִּבֶּר אֶל־
אֵלִיָּה הַתִּשְׁבִּי קוּם עֲלֵה לִקְרַאת מַלְאֲכֵי מֶלֶךְ־שֹׁמְרוֹן
וְדַבֵּר אֲלֵהֶם הֲמִבְּלִי אֵין־אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל אַתֶּם הֹלְכִים
4 לִדְרוֹשׁ בְּבַעַל זְבוּב אֱלֹהֵי עֶקְרוֹן׃ וְלָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה
הַמִּטָּה אֲשֶׁר־עָלִיתָ שָׁם לֹא־תֵרֵד מִמֶּנָּה כִּי מוֹת תָּמוּת
הַיֵּלֶךְ אֵלִיָּה׃ וַיֵּשׁוּבוּ הַמַּלְאָכִים אֵלָיו וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם
6 מַה־זֶּה שַׁבְתֶּם׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אִישׁ עָלָה לִקְרָאתֵנוּ
וַיֹּאמֶר אֲלֵינוּ לְכוּ שׁוּבוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־שְׁלָחַ אֶתְכֶם
וְדִבַּרְתֶּם אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה הֲמִבְּלִי אֵין־אֱלֹהִים
בְּיִשְׂרָאֵל אַתָּה שֹׁלֵחַ לִדְרֹשׁ בְּבַעַל זְבוּב אֱלֹהֵי עֶקְרוֹן
לָכֵן הַמִּטָּה אֲשֶׁר־עָלִיתָ שָׁם לֹא־תֵרֵד מִמֶּנָּה כִּי־מוֹת

תָּמוּת׃ וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם מָה מִשְׁפַּט הָאִישׁ אֲשֶׁר עָלָה 7
לִקְרַאתְכֶם וַיְדַבֵּר אֲלֵיכֶם אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וַיֹּאמְרוּ 8
אֵלָיו אִישׁ בַּעַל שֵׂעָר וְאֵזוֹר עוֹר אָזוּר בְּמָתְנָיו וַיֹּאמֶר
אֵלִיָּה הַתִּשְׁבִּי הוּא׃ וַיִּשְׁלַח אֵלָיו שַׂר חֲמִשִּׁים וַחֲמִשָּׁיו 9 *Regios satellites, ad se comprehendendum missos, cœlesti comburit igne.*
וַיַּעַל אֵלָיו וְהִנֵּה יֹשֵׁב עַל־רֹאשׁ הָהָר וַיְדַבֵּר אֵלָיו אִישׁ
הָאֱלֹהִים הַמֶּלֶךְ דִּבֶּר רֵדָה׃ וַיַּעַן אֵלִיָּהוּ וַיְדַבֵּר אֶל־ י
שַׂר הַחֲמִשִּׁים וְאִם־אִישׁ אֱלֹהִים אָנִי תֵּרֶד אֵשׁ מִן־
הַשָּׁמַיִם וְתֹאכַל אֹתְךָ וְאֶת־חֲמִשֶּׁיךָ וַתֵּרֶד אֵשׁ מִן־
הַשָּׁמַיִם וַתֹּאכַל אֹתוֹ וְאֶת־חֲמִשָּׁיו׃ וַיָּשָׁב וַיִּשְׁלַח אֵלָיו יא
שַׂר־חֲמִשִּׁים אַחֵר וַחֲמִשָּׁיו וַיַּעַן וַיְדַבֵּר אֵלָיו אִישׁ
הָאֱלֹהִים כֹּה־אָמַר הַמֶּלֶךְ מְהֵרָה רֵדָה׃ וַיַּעַן אֵלִיָּה יב
וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם אִם־אִישׁ הָאֱלֹהִים אָנִי תֵּרֶד אֵשׁ מִן־
הַשָּׁמַיִם וְתֹאכַל אֹתְךָ וְאֶת־חֲמִשֶּׁיךָ וַתֵּרֶד אֵשׁ־אֱלֹהִים
מִן־הַשָּׁמַיִם וַתֹּאכַל אֹתוֹ וְאֶת־חֲמִשָּׁיו׃ וַיָּשָׁב וַיִּשְׁלַח שַׂר־ יג
חֲמִשִּׁים שְׁלִשִׁים וַחֲמִשָּׁיו וַיַּעַל וַיָּבֹא שַׂר־הַחֲמִשִּׁים
הַשְּׁלִשִׁי וַיִּכְרַע עַל־בִּרְכָּיו לִנֶגֶד אֵלִיָּהוּ וַיִּתְחַנֶּן אֵלָיו
וַיְדַבֵּר אֵלָיו אִישׁ הָאֱלֹהִים תִּיקַר־נָא נַפְשִׁי וְנֶפֶשׁ עֲבָדֶיךָ
אֵלֶּה חֲמִשִּׁים בְּעֵינֶיךָ׃ הִנֵּה יָרְדָה אֵשׁ מִן־הַשָּׁמַיִם יד
וַתֹּאכַל אֶת־שְׁנֵי שָׂרֵי הַחֲמִשִּׁים הָרִאשֹׁנִים וְאֶת־
חֲמִשֵּׁיהֶם וְעַתָּה תִּיקַר נַפְשִׁי בְּעֵינֶיךָ׃
וַיְדַבֵּר מַלְאַךְ יְהוָה אֶל־אֵלִיָּהוּ רֵד אוֹתוֹ אַל־תִּירָא מִפָּנָיו טו *Ipse tandem, monitu Angeli, ad Regem accedit, eademque affirmat.*
וַיָּקָם וַיֵּרֶד אוֹתוֹ אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ וַיְדַבֵּר אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה טז
יַעַן אֲשֶׁר שָׁלַחְתָּ מַלְאָכִים לִדְרוֹשׁ בְּבַעַל זְבוּב אֱלֹהֵי
עֶקְרוֹן הֲמִבְלִי אֵין אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל לִדְרוֹשׁ בִּדְבָרוֹ לָכֵן
הַמִּטָּה אֲשֶׁר־עָלִיתָ שָׁם לֹא־תֵרֵד מִמֶּנָּה כִּי־מוֹת תָּמוּת׃
וַיָּמָת כִּדְבַר־יְהוָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֵלִיָּהוּ וַיִּמְלֹךְ יְהוֹרָם יז *Et prædictionem res ipsa comprobavit. In regnum autem succedit Foram, frater ejus.*
תַּחְתָּיו בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לִיהוֹרָם בֶּן־יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יְהוּדָה
כִּי לֹא־הָיָה לוֹ בֵּן׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי אֲחַזְיָהוּ אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלוֹא יח
הֵמָּה

הֲמָה כְתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃

Cap. II. *Elias cum Eliſæo colloquens,*

א ב וַיְהִי בְּהַעֲלוֹת יְהוָה אֶת־אֵלִיָּהוּ בַּסְּעָרָה
הס׳ 2 בחטף קמ׳ הַשָּׁמַיְמָה וְאֵלִיָּהוּ וֶאֱלִישָׁע מִן־הַגִּלְגָּל׃ וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ
אֶל־אֱלִישָׁע שֶׁב־נָא פֹּה כִּי יְהוָה שְׁלָחַנִי עַד־בֵּית־אֵל
וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע חַי־יְהוָה וְחֵי־נַפְשְׁךָ אִם־אֶעֶזָבֶךָ וַיֵּרְדוּ
3 בֵּית־אֵל׃ וַיֵּצְאוּ בְנֵי־הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר־בֵּית־אֵל אֶל־אֱלִישָׁע
וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הֲיָדַעְתָּ כִּי הַיּוֹם יְהוָה לֹקֵחַ אֶת־אֲדֹנֶיךָ
4 מֵעַל רֹאשֶׁךָ וַיֹּאמֶר גַּם־אֲנִי יָדַעְתִּי הַחֲשׁוּ׃ וַיֹּאמֶר לוֹ
אֵלִיָּהוּ אֱלִישָׁע שֶׁב־נָא פֹּה כִּי יְהוָה שְׁלָחַנִי יְרִיחוֹ וַיֹּאמֶר
ה חַי־יְהוָה וְחֵי־נַפְשְׁךָ אִם־אֶעֶזָבֶךָ וַיָּבֹאוּ יְרִיחוֹ׃ וַיִּגְּשׁוּ בְּנֵי־
הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר בִּירִיחוֹ אֶל־אֱלִישָׁע וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הֲיָדַעְתָּ
כִּי הַיּוֹם יְהוָה לֹקֵחַ אֶת־אֲדֹנֶיךָ מֵעַל רֹאשֶׁךָ וַיֹּאמֶר גַּם־
6 אֲנִי יָדַעְתִּי הַחֲשׁוּ׃ וַיֹּאמֶר לוֹ אֵלִיָּהוּ שֶׁב־נָא פֹּה כִּי יְהוָה
שְׁלָחַנִי הַיַּרְדֵּנָה וַיֹּאמֶר חַי־יְהוָה וְחֵי־נַפְשְׁךָ אִם־אֶעֶזָבֶךָ
7 וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם׃ וַחֲמִשִּׁים אִישׁ מִבְּנֵי הַנְּבִיאִים הָלְכוּ

Trajecto, miraculo, per ſiccas arenas Fordane,

8 וַיַּעַמְדוּ מִנֶּגֶד מֵרָחוֹק וּשְׁנֵיהֶם עָמְדוּ עַל־הַיַּרְדֵּן׃ וַיִּקַּח
אֵלִיָּהוּ אֶת־אַדַּרְתּוֹ וַיִּגְלֹם וַיַּכֶּה אֶת־הַמַּיִם וַיֵּחָצוּ הֵנָּה
9 וְהֵנָּה וַיַּעַבְרוּ שְׁנֵיהֶם בֶּחָרָבָה׃ וַיְהִי כְּעָבְרָם וְאֵלִיָּהוּ
אָמַר אֶל־אֱלִישָׁע שְׁאַל מָה אֶעֱשֶׂה־לָּךְ בְּטֶרֶם אֶלָּקַח
מֵעִמָּךְ וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע וִיהִי־נָא פִּי־שְׁנַיִם בְּרוּחֲךָ אֵלָי׃
10 וַיֹּאמֶר הִקְשִׁיתָ לִשְׁאוֹל אִם־תִּרְאֶה אֹתִי לֻקָּח מֵאִתְּךָ

Igneo curru ſublimis in cœlum rapitur: Eliſæo ſpectante, cui pallium ſuum relinquit.

יְהִי־לְךָ כֵן וְאִם־אַיִן לֹא יִהְיֶה׃ וַיְהִי הֵמָּה הֹלְכִים הָלוֹךְ
וְדַבֵּר וְהִנֵּה רֶכֶב־אֵשׁ וְסוּסֵי אֵשׁ וַיַּפְרִדוּ בֵּין שְׁנֵיהֶם וַיַּעַל
12 אֵלִיָּהוּ בַּסְּעָרָה הַשָּׁמָיִם׃ וֶאֱלִישָׁע רֹאֶה וְהוּא מְצַעֵק
אָבִי אָבִי רֶכֶב יִשְׂרָאֵל וּפָרָשָׁיו וְלֹא רָאָהוּ עוֹד וַיַּחֲזֵק
13 בְּבִגְדָיו וַיִּקְרָעֵם לִשְׁנַיִם קְרָעִים׃ וַיָּרֶם אֶת־אַדֶּרֶת אֵלִיָּהוּ
14 אֲשֶׁר נָפְלָה מֵעָלָיו וַיָּשָׁב וַיַּעֲמֹד עַל־שְׂפַת הַיַּרְדֵּן׃ וַיִּקַּח
אֶת־אַדֶּרֶת אֵלִיָּהוּ אֲשֶׁר־נָפְלָה מֵעָלָיו וַיַּךְ אֶת־הַמָּיִם

14 Hoc ille pallio For-

danem cum percussisset, similiter divisis undis transit.

וַיֹּאמֶר אַיֵּה יְהוָה אֱלֹהֵי אֵלִיָּהוּ אַף־הוּא וַיַּךְ אֶת־הַמַּיִם
וַיֵּחָצוּ הֵנָּה וְהֵנָּה וַיַּעֲבֹר אֱלִישָׁע׃ וַיִּרְאֻהוּ בְנֵי־הַנְּבִיאִים טו
אֲשֶׁר־בִּירִיחוֹ מִנֶּגֶד וַיֹּאמְרוּ נָחָה רוּחַ אֵלִיָּהוּ עַל־אֱלִישָׁע
וַיָּבֹאוּ לִקְרָאתוֹ וַיִּשְׁתַּחֲווּ־לוֹ אָרְצָה׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הִנֵּה טז
נָא יֵשׁ־אֶת־עֲבָדֶיךָ חֲמִשִּׁים אֲנָשִׁים בְּנֵי־חַיִל יֵלְכוּ־נָא
וִיבַקְשׁוּ אֶת־אֲדֹנֶיךָ פֶּן־נְשָׂאוֹ רוּחַ יְהוָה וַיַּשְׁלְכֵהוּ בְּאַחַד

Ex eo cognitum Eliæ spiritum in Elisæo resedisse.

הֶהָרִים אוֹ בְּאַחַת הַגְּיָאוֹת וַיֹּאמֶר לֹא תִשְׁלָחוּ׃ וַיִּפְצְרוּ־ יז
בוֹ עַד־בֹּשׁ וַיֹּאמֶר שִׁלָּחוּ וַיִּשְׁלְחוּ חֲמִשִּׁים אִישׁ וַיְבַקְשׁוּ
שְׁלֹשָׁה יָמִים וְלֹא מְצָאֻהוּ׃ וַיָּשֻׁבוּ אֵלָיו וְהוּא יֹשֵׁב בִּירִיחוֹ יח
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הֲלוֹא אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם אַל־תֵּלֵכוּ׃

Aquas Hierichuntis salubres reddit.

וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי הָעִיר אֶל־אֱלִישָׁע הִנֵּה־ יט
נָא מוֹשַׁב הָעִיר טוֹב כַּאֲשֶׁר אֲדֹנִי רֹאֶה וְהַמַּיִם רָעִים
וְהָאָרֶץ מְשַׁכֶּלֶת׃ וַיֹּאמֶר קְחוּ־לִי צְלֹחִית חֲדָשָׁה וְשִׂימוּ כ
שָׁם מֶלַח וַיִּקְחוּ אֵלָיו׃ וַיֵּצֵא אֶל־מוֹצָא הַמַּיִם וַיַּשְׁלֵךְ־שָׁם כא
מֶלַח וַיֹּאמֶר כֹּה אָמַר יְהוָה רִפֵּאתִי לַמַּיִם הָאֵלֶּה לֹא־
יִהְיֶה מִשָּׁם עוֹד מָוֶת וּמְשַׁכֶּלֶת׃ וַיֵּרָפוּ הַמַּיִם עַד הַיּוֹם כב

Bethelitarum pueris protervè sibi illudentibus maledicit.

הַזֶּה כִּדְבַר אֱלִישָׁע אֲשֶׁר דִּבֶּר׃ וַיַּעַל מִשָּׁם כג
בֵּית־אֵל וְהוּא עֹלֶה בַּדֶּרֶךְ וּנְעָרִים קְטַנִּים יָצְאוּ מִן־
הָעִיר וַיִּתְקַלְּסוּ־בוֹ וַיֹּאמְרוּ לוֹ עֲלֵה קָרֵחַ עֲלֵה קָרֵחַ׃
וַיִּפֶן אַחֲרָיו וַיִּרְאֵם וַיְקַלְלֵם בְּשֵׁם יְהוָה וַתֵּצֶאנָה שְׁתַּיִם כד
דֻּבִּים מִן־הַיַּעַר וַתְּבַקַּעְנָה מֵהֶם אַרְבָּעִים וּשְׁנֵי יְלָדִים׃
וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם אֶל־הַר הַכַּרְמֶל וּמִשָּׁם שָׁב שֹׁמְרוֹן׃ כה

Cap. III. Joram Israëlitarum Rex contra Moabitas bellum movet:

וְיוֹרָם בֶּן־אַחְאָב מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן ג א
בִּשְׁנַת שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה לִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ
שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה רַק לֹא ב
כְּאָבִיו וּכְאִמּוֹ וַיָּסַר אֶת־מַצֵּבַת הַבַּעַל אֲשֶׁר עָשָׂה אָבִיו׃
רַק בְּחַטֹּאוֹת יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר־הֶחֱטִיא אֶת־ ג
יִשְׂרָאֵל דָּבֵק לֹא־סָר מִמֶּנָּה׃ וּמֵישַׁע מֶלֶךְ־ ד

מואב

מוֹאָב הָיָה נֹקֵד וְהֵשִׁיב לְמֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל מְאַת־אֶלֶף כָּרִים
ה וּמְאַת אֶלֶף אֵילִים צָמֶר: וַיְהִי כְּמוֹת אַחְאָב וַיִּפְשַׁע מֶלֶךְ־
6 מוֹאָב בְּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל: וַיֵּצֵא הַמֶּלֶךְ יְהוֹרָם בַּיּוֹם הַהוּא
7 מִשֹּׁמְרוֹן וַיִּפְקֹד אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל: וַיֵּלֶךְ וַיִּשְׁלַח אֶל־
יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר מֶלֶךְ מוֹאָב פָּשַׁע בִּי
הֲתֵלֵךְ אִתִּי אֶל־מוֹאָב לַמִּלְחָמָה וַיֹּאמֶר אֶעֱלֶה כָּמֹנִי
8 כָמוֹךָ כְּעַמִּי כְעַמֶּךָ כְּסוּסַי כְּסוּסֶיךָ: וַיֹּאמֶר אֵי־זֶה
9 הַדֶּרֶךְ נַעֲלֶה וַיֹּאמֶר דֶּרֶךְ מִדְבַּר אֱדוֹם: וַיֵּלֶךְ מֶלֶךְ
יִשְׂרָאֵל וּמֶלֶךְ יְהוּדָה וּמֶלֶךְ אֱדוֹם וַיָּסֹבּוּ דֶּרֶךְ שִׁבְעַת
יָמִים וְלֹא־הָיָה מַיִם לַמַּחֲנֶה וְלַבְּהֵמָה אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיהֶם:
10 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֲהָהּ כִּי־קָרָא יְהוָה לִשְׁלֹשֶׁת
11 הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה לָתֵת אוֹתָם בְּיַד מוֹאָב: וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט
הַאֵין פֹּה נָבִיא לַיהוָה וְנִדְרְשָׁה אֶת־יְהוָה מֵאוֹתוֹ וַיַּעַן
אֶחָד מֵעַבְדֵי מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר פֹּה אֱלִישָׁע בֶּן־שָׁפָט
12 אֲשֶׁר־יָצַק מַיִם עַל־יְדֵי אֵלִיָּהוּ: וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט יֶשׁ אִתּוֹ
דְּבַר־יְהוָה וַיֵּרְדוּ אֵלָיו מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט וּמֶלֶךְ
13 אֱדוֹם: וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל מַה־לִּי וָלָךְ לֵךְ
אֶל־נְבִיאֵי אָבִיךָ וְאֶל־נְבִיאֵי אִמֶּךָ וַיֹּאמֶר לוֹ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
אַל כִּי־קָרָא יְהוָה לִשְׁלֹשֶׁת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה לָתֵת אוֹתָם
14 בְּיַד מוֹאָב: וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע חַי־יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר
עָמַדְתִּי לְפָנָיו כִּי לוּלֵי פְנֵי־יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֲנִי
טו נֹשֵׂא אִם־אַבִּיט אֵלֶיךָ וְאִם־אֶרְאֶךָּ: וְעַתָּה קְחוּ־לִי מְנַגֵּן
16 וְהָיָה כְּנַגֵּן הַמְנַגֵּן וַתְּהִי עָלָיו יַד־יְהוָה: וַיֹּאמֶר כֹּה אָמַר
17 יְהוָה עֲשֹׂה הַנַּחַל הַזֶּה גֵּבִים גֵּבִים: כִּי־כֹה אָמַר
יְהוָה לֹא־תִרְאוּ רוּחַ וְלֹא־תִרְאוּ גֶּשֶׁם וְהַנַּחַל הַהוּא
יִמָּלֵא מַיִם וּשְׁתִיתֶם אַתֶּם וּמִקְנֵיכֶם וּבְהֶמְתְּכֶם:
18 וְנָקֵל זֹאת בְּעֵינֵי יְהוָה וְנָתַן אֶת־מוֹאָב בְּיֶדְכֶם:
19 וְהִכִּיתֶם כָּל־עִיר מִבְצָר וְכָל־עִיר מִבְחוֹר וְכָל־עֵץ טוֹב

Judæa & Edomi Rege in expeditionis societatem assumtis: dum autem per aliquot dies castra promovent, siti premuntur.

Sed ab Elisæo in usum trium exercituum præbitæ aquæ, promissâ etiam victoriâ:

תפילו

תַּפִּילוּ וְכָל־מַעְיָנֵי־מַיִם תִּסְתֹּמוּ וְכָל חֲלָקָה טוֹבָה
תַּכְאִבוּ בָּאֲבָנִים: וַיְהִי בַבֹּקֶר כַּעֲלוֹת הַמִּנְחָה כ
וְהִנֵּה־מַיִם בָּאִים מִדֶּרֶךְ אֱדוֹם וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ אֶת־
הַמָּיִם: וְכָל־מוֹאָב שָׁמְעוּ כִּי־עָלוּ הַמְּלָכִים לְהִלָּחֶם בָּם כא
וַיִּצָּעֲקוּ מִכֹּל חֹגֵר חֲגֹרָה וָמַעְלָה וַיַּעַמְדוּ עַל־הַגְּבוּל:
וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וְהַשֶּׁמֶשׁ זָרְחָה עַל־הַמָּיִם וַיַּרְא מוֹאָב כב
מִנֶּגֶד אֶת־הַמַּיִם אֲדֻמִּים כַּדָּם: וַיֹּאמְרוּ דַּם־זֶה הַחֶרֶב כג
נֶחֶרְבוּ הַמְּלָכִים וַיַּכּוּ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וְעַתָּה לַשָּׁלָל
מוֹאָב: וַיָּבֹאוּ אֶל־מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיָּקֻמוּ יִשְׂרָאֵל וַיַּכּוּ אֶת־ כד
מוֹאָב וַיָּנֻסוּ מִפָּנֵיהֶם וַיָּבֹאוּ בָהּ וְהַכּוֹת אֶת־מוֹאָב: ויכו קרי
וְהֶעָרִים יַהֲרֹסוּ וְכָל־חֲלָקָה טוֹבָה יַשְׁלִיכוּ אִישׁ־אַבְנוֹ וְכָה
וּמִלְאוּהָ וְכָל־מַעְיַן־מַיִם יִסְתֹּמוּ וְכָל־עֵץ טוֹב יַפִּילוּ עַד־
הַשְּׁאִיר אַבְנֶיהָ בַּקִּיר חֲרֶשֶׁת וַיָּסֹבּוּ הַקַּלָּעִים וַיַּכֻּהָ:
וַיַּרְא מֶלֶךְ מוֹאָב כִּי־חָזַק מִמֶּנּוּ הַמִּלְחָמָה וַיִּקַּח אִתּוֹ כו
שְׁבַע־מֵאוֹת אִישׁ שֹׁלֵף חֶרֶב לְהַבְקִיעַ אֶל־מֶלֶךְ אֱדוֹם
וְלֹא יָכְלוּ: וַיִּקַּח אֶת־בְּנוֹ הַבְּכוֹר אֲשֶׁר־יִמְלֹךְ תַּחְתָּיו כז
וַיַּעֲלֵהוּ עֹלָה עַל־הַחוֹמָה וַיְהִי־קֶצֶף גָּדוֹל עַל־יִשְׂרָאֵל
וַיִּסְעוּ מֵעָלָיו וַיָּשֻׁבוּ לָאָרֶץ: ואשה ך א Cap. IV.

אַחַת מִנְּשֵׁי בְנֵי־הַנְּבִיאִים צָעֲקָה אֶל־אֱלִישָׁע הפטרת וירא
לֵאמֹר עַבְדְּךָ אִישִׁי מֵת וְאַתָּה יָדַעְתָּ כִּי עַבְדְּךָ
הָיָה יָרֵא אֶת־יְהוָה וְהַנֹּשֶׁה בָּא לָקַחַת אֶת־
שְׁנֵי יְלָדַי לוֹ לַעֲבָדִים: וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אֱלִישָׁע מָה ב
אֶעֱשֶׂה לָךְ הַגִּידִי לִי מַה־יֶּשׁ־לָכִי בַּבָּיִת וַתֹּאמֶר אֵין לך קרי
לְשִׁפְחָתְךָ כֹּל בַּבַּיִת כִּי אִם־אָסוּךְ שָׁמֶן: וַיֹּאמֶר לְכִי ג
שַׁאֲלִי־לָךְ כֵּלִים מִן־הַחוּץ מֵאֵת כָּל־שְׁכֵנָיִךְ כֵּלִים שכניך קרי
רֵקִים אַל תַּמְעִיטִי: וּבָאת וְסָגַרְתְּ הַדֶּלֶת בַּעֲדֵךְ וּבְעַד ד
בָּנַיִךְ וְיָצַקְתְּ עַל כָּל־הַכֵּלִים הָאֵלֶּה וְהַמָּלֵא תַּסִּיעִי:
וַתֵּלֶךְ מֵאִתּוֹ וַתִּסְגֹּר הַדֶּלֶת בַּעֲדָהּ וּבְעַד בָּנֶיהָ הֵם ה
מגישים

Quam Deus præsenti ope, & quodam quasi miraculo, largitur.

Elisæi miracula. Mulieris viduæ oleum miris incrementis adauctum.

6 מַגִּישִׁים אֵלֶיהָ וְהִיא מֹצָקֶת׃ וַיְהִי כִּמְלֹאת הַכֵּלִים מוצקת קרי
וַתֹּאמֶר אֶל־בְּנָהּ הַגִּישָׁה אֵלַי עוֹד כֶּלִי וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ
7 אֵין עוֹד כֶּלִי וַיַּעֲמֹד הַשָּׁמֶן׃ וַתָּבֹא וַתַּגֶּד לְאִישׁ הָאֱלֹהִים
נשיך קרי וַיֹּאמֶר לְכִי מִכְרִי אֶת־הַשָּׁמֶן וְשַׁלְּמִי אֶת־נִשְׁיכִי וְאַתְּ
ובניך ק׳ 8 בָּנַיִךְ תִּחְיִי בַּנּוֹתָר׃ וַיְהִי הַיּוֹם וַיַּעֲבֹר אֱלִישָׁע
Synamitidi hospiti suæ, diu sterili, אֶל־שׁוּנֵם וְשָׁם אִשָּׁה גְדוֹלָה וַתַּחֲזֵק־בּוֹ לֶאֱכָל־לֶחֶם וַיְהִי
9 מִדֵּי עָבְרוֹ יָסַר שָׁמָּה לֶאֱכָל־לָחֶם׃ וַתֹּאמֶר אֶל־אִישָׁהּ
הִנֵּה־נָא יָדַעְתִּי כִּי אִישׁ אֱלֹהִים קָדוֹשׁ הוּא עֹבֵר עָלֵינוּ
י תָּמִיד׃ נַעֲשֶׂה־נָּא עֲלִיַּת־קִיר קְטַנָּה וְנָשִׂים לוֹ שָׁם מִטָּה
וְשֻׁלְחָן וְכִסֵּא וּמְנוֹרָה וְהָיָה בְּבֹאוֹ אֵלֵינוּ יָסוּר שָׁמָּה׃
11 וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹא שָׁמָּה וַיָּסָר אֶל־הָעֲלִיָּה וַיִּשְׁכַּב־שָׁמָּה׃
12 וַיֹּאמֶר אֶל־גֵּיחֲזִי נַעֲרוֹ קְרָא לַשּׁוּנַמִּית הַזֹּאת וַיִּקְרָא־
13 לָהּ וַתַּעֲמֹד לְפָנָיו׃ וַיֹּאמֶר לוֹ אֱמָר־נָא אֵלֶיהָ הִנֵּה
חָרַדְתְּ אֵלֵינוּ אֶת־כָּל־הַחֲרָדָה הַזֹּאת מֶה לֵעָשׂוֹת לָךְ
הֲיֵשׁ לְדַבֶּר־לָךְ אֶל־הַמֶּלֶךְ אוֹ אֶל־שַׂר הַצָּבָא וַתֹּאמֶר
14 בְּתוֹךְ עַמִּי אָנֹכִי יֹשֶׁבֶת׃ וַיֹּאמֶר וּמֶה לַעֲשׂוֹת לָהּ וַיֹּאמֶר
טו גֵּיחֲזִי אָבָל בֵּן אֵין־לָהּ וְאִישָׁהּ זָקֵן׃ וַיֹּאמֶר קְרָא־לָהּ
Prolem virilis stirpis promittit. 16 וַיִּקְרָא־לָהּ וַתַּעֲמֹד בַּפָּתַח׃ וַיֹּאמֶר לַמּוֹעֵד הַזֶּה כָּעֵת
את קרי חַיָּה אַתְּ חֹבֶקֶת בֵּן וַתֹּאמֶר אַל־אֲדֹנִי אִישׁ הָאֱלֹהִים
17 אַל־תְּכַזֵּב בְּשִׁפְחָתֶךָ׃ וַתַּהַר הָאִשָּׁה וַתֵּלֶד בֵּן לַמּוֹעֵד
18 הַזֶּה כָּעֵת חַיָּה אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֵלֶיהָ אֱלִישָׁע׃ וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד
19 וַיְהִי הַיּוֹם וַיֵּצֵא אֶל־אָבִיו אֶל־הַקְּצִרִים׃ וַיֹּאמֶר אֶל־אָבִיו
רֹאשִׁי רֹאשִׁי וַיֹּאמֶר אֶל־הַנַּעַר שָׂאֵהוּ אֶל־אִמּוֹ׃
כ וַיִּשָּׂאֵהוּ וַיְבִאֵהוּ אֶל־אִמּוֹ וַיֵּשֶׁב עַל־בִּרְכֶּיהָ עַד־הַצָּהֳרַיִם
21 וַיָּמֹת׃ וַתַּעַל וַתַּשְׁכִּבֵהוּ עַל־מִטַּת אִישׁ הָאֱלֹהִים
22 וַתִּסְגֹּר בַּעֲדוֹ וַתֵּצֵא׃ וַתִּקְרָא אֶל־אִישָׁהּ וַתֹּאמֶר
שִׁלְחָה נָא לִי אֶחָד מִן־הַנְּעָרִים וְאַחַת הָאֲתֹנוֹת וְאָרוּצָה
את קרי 23 עַד־אִישׁ הָאֱלֹהִים וְאָשׁוּבָה׃ וַיֹּאמֶר מַדּוּעַ אַתְּ הֹלֶכֶת הולכת קרי
אֵלָיו

אֵלָיו הַיּוֹם לֹא־חֹדֶשׁ וְלֹא שַׁבָּת וַתֹּאמֶר שָׁלוֹם׃ עי כאן
וַתַּחְבֹּשׁ הָאָתוֹן וַתֹּאמֶר אֶל־נַעֲרָהּ נְהַג וְלֹךְ אַל־תַּעְצַר־ 24
לִי לִרְכֹּב כִּי אִם־אָמַרְתִּי לָךְ׃ וַתֵּלֶךְ וַתָּבֹא אֶל־אִישׁ כה
הָאֱלֹהִים אֶל־הַר הַכַּרְמֶל וַיְהִי כִּרְאוֹת אִישׁ הָאֱלֹהִים
אֹתָהּ מִנֶּגֶד וַיֹּאמֶר אֶל־גֵּיחֲזִי נַעֲרוֹ הִנֵּה הַשּׁוּנַמִּית
הַלָּז׃ עַתָּה רֻץ־נָא לִקְרָאתָהּ וְאֱמֹר־לָהּ הֲשָׁלוֹם לָךְ 26
הֲשָׁלוֹם לְאִישֵׁךְ הֲשָׁלוֹם לַיָּלֶד וַתֹּאמֶר שָׁלוֹם׃ וַתָּבֹא 27
אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶל־הָהָר וַתַּחֲזֵק בְּרַגְלָיו וַיִּגַּשׁ גֵּיחֲזִי
לְהַדְּפָהּ וַיֹּאמֶר אִישׁ הָאֱלֹהִים הַרְפֶּה־לָהּ כִּי־נַפְשָׁהּ
מָרָה־לָהּ וַיהוָה הֶעְלִים מִמֶּנִּי וְלֹא הִגִּיד לִי׃ וַתֹּאמֶר 28
הֲשָׁאַלְתִּי בֵן מֵאֵת אֲדֹנִי הֲלֹא אָמַרְתִּי לֹא תַשְׁלֶה אֹתִי׃
וַיֹּאמֶר לְגֵיחֲזִי חֲגֹר מָתְנֶיךָ וְקַח מִשְׁעַנְתִּי בְיָדְךָ וָלֵךְ כִּי 29
תִמְצָא־אִישׁ לֹא תְבָרְכֶנּוּ וְכִי־יְבָרֶכְךָ אִישׁ לֹא תַעֲנֶנּוּ
וְשַׂמְתָּ מִשְׁעַנְתִּי עַל־פְּנֵי הַנָּעַר׃ וַתֹּאמֶר אֵם הַנַּעַר חַי־ ל
יְהוָה וְחֵי־נַפְשְׁךָ אִם־אֶעֶזְבֶךָּ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אַחֲרֶיהָ׃ וְגֵחֲזִי 31
עָבַר לִפְנֵיהֶם וַיָּשֶׂם אֶת־הַמִּשְׁעֶנֶת עַל־פְּנֵי הַנַּעַר וְאֵין
קוֹל וְאֵין קָשֶׁב וַיָּשָׁב לִקְרָאתוֹ וַיַּגֶּד־לוֹ לֵאמֹר לֹא הֵקִיץ
הַנָּעַר׃ וַיָּבֹא אֱלִישָׁע הַבַּיְתָה וְהִנֵּה הַנַּעַר מֵת מֻשְׁכָּב 32
עַל־מִטָּתוֹ׃ וַיָּבֹא וַיִּסְגֹּר הַדֶּלֶת בְּעַד שְׁנֵיהֶם וַיִּתְפַּלֵּל 33
אֶל־יְהוָה׃ וַיַּעַל וַיִּשְׁכַּב עַל־הַיֶּלֶד וַיָּשֶׂם פִּיו עַל־פִּיו 34
וְעֵינָיו עַל־עֵינָיו וְכַפָּיו עַל־כַּפָּיו וַיִּגְהַר עָלָיו וַיִּחַם בְּשַׂר כפיו קרי
הַיֶּלֶד׃ וַיָּשָׁב וַיֵּלֶךְ בַּבַּיִת אַחַת הֵנָּה וְאַחַת הֵנָּה וַיַּעַל וַיִּגְהַר עָלָיו וַיָּזֹרוּ הַנַּעַר עַד־שֶׁבַע פְּעָמִים וַיִּפְקַח
הַנַּעַר אֶת־עֵינָיו׃ וַיִּקְרָא אֶל־גֵּיחֲזִי וַיֹּאמֶר קְרָא אֶל־ 36
הַשֻּׁנַמִּית הַזֹּאת וַיִּקְרָאֶהָ וַתָּבֹא אֵלָיו וַיֹּאמֶר שְׂאִי בִנֵךְ׃
וַתָּבֹא וַתִּפֹּל עַל־רַגְלָיו וַתִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה וַתִּשָּׂא אֶת־ 37
בְּנָהּ וַתֵּצֵא׃ וֶאֱלִישָׁע שָׁב הַגִּלְגָּלָה וְהָרָעָב 38
בָּאָרֶץ וּבְנֵי הַנְּבִיאִים יֹשְׁבִים לְפָנָיו וַיֹּאמֶר לְנַעֲרוֹ שְׁפֹת

Eandemque poſtea, prematurâ morte ſublatam, reſuſcitat;

Matrique reddit.

Agreſtes, noxiaſque herbas, in cibum pa-

הסיר

ratas, salubres reddit.

39 הַסִּיר הַגְּדוֹלָה וּבַשֵּׁל נָזִיד לִבְנֵי הַנְּבִיאִים: וַיֵּצֵא אֶחָד
אֶל־הַשָּׂדֶה לְלַקֵּט אֹרֶת וַיִּמְצָא גֶּפֶן שָׂדֶה וַיְלַקֵּט מִמֶּנּוּ
פַּקֻּעֹת שָׂדֶה מְלֹא בִגְדוֹ וַיָּבֹא וַיְפַלַּח אֶל־סִיר הַנָּזִיד כִּי
40 לֹא יָדָעוּ: וַיִּצְקוּ לָאֲנָשִׁים לֶאֱכוֹל וַיְהִי כַּאֲכָלָם מֵהַנָּזִיד
וְהֵמָּה צָעֲקוּ וַיֹּאמְרוּ מָוֶת בַּסִּיר אִישׁ הָאֱלֹהִים וְלֹא יָכְלוּ
41 לֶאֱכֹל: וַיֹּאמֶר וְקִחוּ־קֶמַח וַיִּשְׁלֵךְ אֶל־הַסִּיר וַיֹּאמֶר צַק
42 לָעָם וְיֹאכֵלוּ וְלֹא הָיָה דָבָר רָע בַּסִּיר: וְאִישׁ

Paucos panes in multorum alimenta distribuit.

הפטרת חוריע

בָּא מִבַּעַל שָׁלִשָׁה וַיָּבֵא לְאִישׁ הָאֱלֹהִים לֶחֶם בִּכּוּרִים
עֶשְׂרִים לֶחֶם שְׂעֹרִים וְכַרְמֶל בְּצִקְלֹנוֹ וַיֹּאמֶר תֵּן לָעָם
43 וְיֹאכֵלוּ: וַיֹּאמֶר מְשָׁרְתוֹ מַה אֶתֵּן זֶה לִפְנֵי מֵאָה אִישׁ
וַיֹּאמֶר תֵּן לָעָם וְיֹאכֵלוּ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אָכוֹל וְהוֹתֵר:
44 וַיִּתֵּן לִפְנֵיהֶם וַיֹּאכְלוּ וַיּוֹתִרוּ כִּדְבַר יְהוָה:

Cap. V. Naaman Syrus

א ח וְנַעֲמָן שַׂר־צְבָא מֶלֶךְ־אֲרָם הָיָה
אִישׁ גָּדוֹל לִפְנֵי אֲדֹנָיו וְנָשֵׂא פָנִים כִּי־בוֹ נָתַן־
יְהוָה תְּשׁוּעָה לַאֲרָם וְהָאִישׁ הָיָה גִּבּוֹר חַיִל מְצֹרָע:
2 וַאֲרָם יָצְאוּ גְדוּדִים וַיִּשְׁבּוּ מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל נַעֲרָה קְטַנָּה
3 וַתְּהִי לִפְנֵי אֵשֶׁת נַעֲמָן: וַתֹּאמֶר אֶל־גְּבִרְתָּהּ אַחֲלֵי
אֲדֹנִי לִפְנֵי הַנָּבִיא אֲשֶׁר בְּשֹׁמְרוֹן אָז יֶאֱסֹף אֹתוֹ
4 מִצָּרַעְתּוֹ: וַיָּבֹא וַיַּגֶּד לַאדֹנָיו לֵאמֹר כֹּאת וְכֹאת
ה דִּבְּרָה הַנַּעֲרָה אֲשֶׁר מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־
אֲרָם לֵךְ בֹּא וְאֶשְׁלְחָה סֵפֶר אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֵּלֶךְ
וַיִּקַּח בְּיָדוֹ עֶשֶׂר כִּכְּרֵי־כֶסֶף וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים זָהָב
6 וְעֶשֶׂר חֲלִיפוֹת בְּגָדִים: וַיָּבֵא הַסֵּפֶר אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר וְעַתָּה כְּבוֹא הַסֵּפֶר הַזֶּה אֵלֶיךָ הִנֵּה שָׁלַחְתִּי אֵלֶיךָ
7 אֶת־נַעֲמָן עַבְדִּי וַאֲסַפְתּוֹ מִצָּרַעְתּוֹ: וַיְהִי כִּקְרֹא
מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַסֵּפֶר וַיִּקְרַע בְּגָדָיו וַיֹּאמֶר הַאֱלֹהִים
אֲנִי לְהָמִית וְלְהַחֲיוֹת כִּי־זֶה שֹׁלֵחַ אֵלַי לֶאֱסֹף אִישׁ
מִצָּרַעְתּוֹ כִּי־אַךְ דְּרְשׁוּ וּרְאוּ כִּי־מִתְאַנֶּה הוּא לִי:

וַיְהִי

Ab Elisæo

8 וַיְהִי כְּשָׁמְעַ ׀ אֱלִישָׁע אִישׁ־הָאֱלֹהִים כִּי־קָרַע מֶלֶךְ־
יִשְׂרָאֵל אֶת־בְּגָדָיו וַיִּשְׁלַח אֶל־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר לָמָּה
קָרַעְתָּ בְגָדֶיךָ יָבֹא־נָא אֵלַי וְיֵדַע כִּי יֵשׁ נָבִיא בְּיִשְׂרָאֵל :

בסוסיו קרי

9 וַיָּבֹא נַעֲמָן בְּסוּסוֹ וּבְרִכְבּוֹ וַיַּעֲמֹד פֶּתַח־הַבַּיִת לֶאֱלִישָׁע :
10 וַיִּשְׁלַח אֵלָיו אֱלִישָׁע מַלְאָךְ לֵאמֹר הָלוֹךְ וְרָחַצְתָּ ׀
שֶׁבַע־פְּעָמִים בַּיַּרְדֵּן וְיָשֹׁב בְּשָׂרְךָ לָךְ וּטְהָר : 11 וַיִּקְצֹף
נַעֲמָן וַיֵּלֶךְ וַיֹּאמֶר הִנֵּה אָמַרְתִּי אֵלַי ׀ יָצֹא יֵצֵא וְעָמַד
וְקָרָא בְּשֵׁם־יְהוָה אֱלֹהָיו וְהֵנִיף יָדוֹ אֶל־הַמָּקוֹם וְאָסַף

אמנה קרי

12 הַמְצֹרָע : הֲלֹא טוֹב אֲבָנָה וּפַרְפַּר נַהֲרוֹת דַּמֶּשֶׂק
מִכֹּל מֵימֵי יִשְׂרָאֵל הֲלֹא אֶרְחַץ בָּהֶם וְטָהַרְתִּי וַיִּפֶן
וַיֵּלֶךְ בְּחֵמָה : 13 וַיִּגְּשׁוּ עֲבָדָיו וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו וַיֹּאמְרוּ אָבִי
דָּבָר גָּדוֹל הַנָּבִיא דִּבֶּר אֵלֶיךָ הֲלוֹא תַעֲשֶׂה וְאַף כִּי־

Leprâ purgatus,

אָמַר אֵלֶיךָ רְחַץ וּטְהָר : 14 וַיֵּרֶד וַיִּטְבֹּל בַּיַּרְדֵּן שֶׁבַע
פְּעָמִים כִּדְבַר אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיָּשָׁב בְּשָׂרוֹ כִּבְשַׂר נַעַר
קָטֹן וַיִּטְהָר : 15 וַיָּשָׁב אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים הוּא וְכָל־מַחֲנֵהוּ וַיָּבֹא
וַיַּעֲמֹד לְפָנָיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא יָדַעְתִּי כִּי־אֵין אֱלֹהִים
בְּכָל־הָאָרֶץ כִּי אִם־בְּיִשְׂרָאֵל וְעַתָּה קַח־נָא בְּרָכָה
מֵאֵת עַבְדֶּךָ : 16 וַיֹּאמֶר חַי־יְהוָה אֲשֶׁר־עָמַדְתִּי לְפָנָיו

Ad Deum convertitur.

אִם־אֶקָּח וַיִּפְצַר־בּוֹ לָקַחַת וַיְמָאֵן : 17 וַיֹּאמֶר נַעֲמָן וְלֹא
יִתַּן־נָא לְעַבְדְּךָ מַשָּׂא צֶמֶד־פְּרָדִים אֲדָמָה כִּי לוֹא־
יַעֲשֶׂה עוֹד עַבְדְּךָ עֹלָה וָזֶבַח לֵאלֹהִים אֲחֵרִים כִּי אִם־
לַיהוָה : 18 לַדָּבָר הַזֶּה יִסְלַח יְהוָה לְעַבְדֶּךָ בְּבוֹא אֲדֹנִי
בֵּית־רִמּוֹן לְהִשְׁתַּחֲוֹת שָׁמָּה וְהוּא ׀ נִשָּׁעַן עַל־יָדִי

נא כתיב ולא קרי

וְהִשְׁתַּחֲוֵיתִי בֵּית רִמֹּן בְּהִשְׁתַּחֲוֹתִי בֵּית רִמֹּן יִסְלַח־נָא
יְהוָה לְעַבְדְּךָ בַּדָּבָר הַזֶּה : 19 וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ לְשָׁלוֹם וַיֵּלֶךְ

Gehazi, Elisæ famulus, dum inscio & invito do-

מֵאִתּוֹ כִּבְרַת אָרֶץ : 20 וַיֹּאמֶר גֵּיחֲזִי נַעַר אֱלִישָׁע כעי כאן
אִישׁ הָאֱלֹהִים הִנֵּה ׀ חָשַׂךְ אֲדֹנִי אֶת נַעֲמָן הָאֲרַמִּי הַזֶּה
מִקַּחַת מִיָּדוֹ אֵת אֲשֶׁר הֵבִיא חַי־יְהוָה כִּי־אִם־רַצְתִּי

mino, munus captat,

21 אַחֲרָיו וְלָקַחְתִּי מֵאִתּוֹ מְאוּמָה: וַיֵּרֶד גֵּיחֲזִי אַחֲרֵי נַעֲמָן
וַיַּרְא נַעֲמָן רָץ אַחֲרָיו וַיִּפֹּל מֵעַל הַמֶּרְכָּבָה לִקְרָאתוֹ
22 וַיֹּאמֶר הֲשָׁלוֹם: וַיֹּאמֶר שָׁלוֹם אֲדֹנִי שְׁלָחַנִי לֵאמֹר הִנֵּה
עַתָּה זָרְמוּ בָאוּ אֵלַי שְׁנֵי־נְעָרִים מֵהַר אֶפְרַיִם מִבְּנֵי
הַנְּבִיאִים תְּנָה־נָא לָהֶם כִּכַּר־כֶּסֶף וּשְׁתֵּי חֲלִפוֹת בְּגָדִים:
23 וַיֹּאמֶר נַעֲמָן הוֹאֵל קַח כִּכָּרָיִם וַיִּפְרָץ־בּוֹ וַיָּצַר כִּכָּרַיִם
כֶּסֶף בִּשְׁנֵי חֲרִטִים וּשְׁתֵּי חֲלִפוֹת בְּגָדִים וַיִּתֵּן אֶל־שְׁנֵי
24 נְעָרָיו וַיִּשְׂאוּ לְפָנָיו: וַיָּבֹא אֶל־הָעֹפֶל וַיִּקַּח מִיָּדָם וַיִּפְקֹד
כה בַּבָּיִת וַיְשַׁלַּח אֶת־הָאֲנָשִׁים וַיֵּלֵכוּ: וְהוּא־בָא וַיַּעֲמֹד אֶל־
מאין קוי אֲדֹנָיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֱלִישָׁע מֵאַיִן גֵּחֲזִי וַיֹּאמֶר לֹא־הָלַךְ
26 עַבְדְּךָ אָנָה וָאָנָה: וַיֹּאמֶר אֵלָיו לֹא־לִבִּי הָלַךְ כַּאֲשֶׁר
הָפַךְ־אִישׁ מֵעַל מֶרְכַּבְתּוֹ לִקְרָאתֶךָ הַעֵת לָקַחַת אֶת־
הַכֶּסֶף וְלָקַחַת בְּגָדִים וְזֵיתִים וְכְרָמִים וְצֹאן וּבָקָר
Ipse lepra punitur. Cap. VI. Eliseus securim, in flumine submersam, in summas aquas revocat, & enatare facit.
27 וַעֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת: וְצָרַעַת נַעֲמָן תִּדְבַּק־בְּךָ וּבְזַרְעֶךָ
א ן לְעוֹלָם וַיֵּצֵא מִלְּפָנָיו מְצֹרָע כַּשָּׁלֶג: וַיֹּאמְרוּ
בְּנֵי־הַנְּבִיאִים אֶל־אֱלִישָׁע הִנֵּה־נָא הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ
2 יֹשְׁבִים שָׁם לְפָנֶיךָ צַר מִמֶּנּוּ: נֵלְכָה־נָּא עַד־הַיַּרְדֵּן
וְנִקְחָה מִשָּׁם אִישׁ קוֹרָה אַחַת וְנַעֲשֶׂה־לָּנוּ שָׁם מָקוֹם
3 לָשֶׁבֶת שָׁם וַיֹּאמֶר לְכוּ: וַיֹּאמֶר הָאֶחָד הוֹאֵל נָא וְלֵךְ
4 אֶת־עֲבָדֶיךָ וַיֹּאמֶר אֲנִי אֵלֵךְ: וַיֵּלֶךְ אִתָּם וַיָּבֹאוּ הַיַּרְדֵּנָה
ה וַיְגֹזְרוּ הָעֵצִים: וַיְהִי הָאֶחָד מַפִּיל הַקּוֹרָה וְאֶת־הַבַּרְזֶל
נָפַל אֶל־הַמָּיִם וַיִּצְעַק וַיֹּאמֶר אֲהָהּ אֲדֹנִי וְהוּא שָׁאוּל:
6 וַיֹּאמֶר אִישׁ־הָאֱלֹהִים אָנָה נָפָל וַיַּרְאֵהוּ אֶת־הַמָּקוֹם
7 וַיְקַצֵּב־עֵץ וַיַּשְׁלֵךְ שָׁמָּה וַיָּצֶף הַבַּרְזֶל: וַיֹּאמֶר הָרֶם לָךְ
וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיִּקָּחֵהוּ:
Insidias Regis Syri, cunctaque belli consilia detegit.
8 וּמֶלֶךְ אֲרָם הָיָה נִלְחָם בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּוָּעַץ אֶל־עֲבָדָיו לֵאמֹר
9 אֶל־מָקוֹם פְּלֹנִי אַלְמֹנִי תַּחֲנֹתִי: וַיִּשְׁלַח אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶל־
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הִשָּׁמֶר מֵעֲבֹר הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי־שָׁם
ארם

ארם נחתים: וישלח מלך ישראל אל המקום אשר
והוהו קרי אמר לו איש האלהים והזהירה ונשמר שם לא אחת
ולא שתים: ויסער לב מלך ארם על הדבר הזה 11
ויקרא אל עבדיו ויאמר אליהם הלוא תגידו לי
מי משלנו אל מלך ישראל: ויאמר אחד מעבדיו לוא 12
אדני המלך כי אלישע הנביא אשר בישראל יניד
למלך ישראל את הדברים אשר תדבר בחדר
איכו קרי משכבך: ויאמר לכו וראו איכה הוא ואשלח ואקחהו 13
ויגד לו לאמר הנה בדתן: וישלח שמה סוסים ורכב 14
וחיל כבד ויבאו לילה ויקפו על העיר: וישכם משרת טו
איש האלהים לקום ויצא והנה חיל סובב את העיר
וסוס ורכב ויאמר נערו אליו אהה אדני איכה נעשה:
ויאמר אל תירא כי רבים אשר אתנו מאשר אותם: 16
ויתפלל אלישע ויאמר יהוה פקח נא את עיניו וירא 17
ויפקח יהוה את עיני הנער וירא והנה ההר מלא
סוסים ורכב אש סביבת אלישע: וירדו אליו ויתפלל 18
אלישע אל יהוה ויאמר הך נא את הגוי הזה בסנורים
ויכם בסנורים כדבר אלישע: ויאמר אלהם אלישע 19
לא זה הדרך ולא זה העיר לכו אחרי ואוליכה אתכם
אל האיש אשר תבקשון וילך אותם שמרונה: ויהי כ
כבאם שמרון ויאמר אלישע יהוה פקח את עיני אלה
וירא ויפקח יהוה את עיניהם וירא והנה בתוך
שמרון: ויאמר מלך ישראל אל אלישע כראתו 21
אותם האכה אכה אבי: ויאמר לא תכה 22
האשר שבית בחרבך ובקשתך אתה מכה שם
לחם ומים לפניהם ויאכלו וישתו וילכו אל
אדניהם: ויכרה להם כרה גדולה ויאכלו וישתו 23
וישלחם וילכו אל אדניהם ולא יספו עוד גדודי ארם
לבוא

Syrorum exercitum, qui ad capiendum eum Dothanem venerat, eludit, atque cæcorum instar quacunque circumducit, tandemque Samariam perducit.

לָבוֹא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל׃

Obsessâ deinde Samariâ,

24 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיִּקְבֹּץ בֶּן־הֲדַד מֶלֶךְ־אֲרָם אֶת־כָּל־
כה מַחֲנֵהוּ וַיַּעַל וַיָּצַר עַל־שֹׁמְרוֹן׃ וַיְהִי רָעָב גָּדוֹל בְּשֹׁמְרוֹן
וְהִנֵּה צָרִים עָלֶיהָ עַד הֱיוֹת רֹאשׁ־חֲמוֹר בִּשְׁמֹנִים כֶּסֶף
26 וְרֹבַע הַקַּב חִרְיוֹנִים בַּחֲמִשָּׁה כָסֶף׃ וַיְהִי מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל דביונים קרי
עֹבֵר עַל־הַחֹמָה וְאִשָּׁה צַעֲקָה אֵלָיו לֵאמֹר הוֹשִׁיעָה
27 אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר אַל־יוֹשִׁעֵךְ יְהוָה מֵאַיִן אוֹשִׁיעֵךְ
28 הֲמִן־הַגֹּרֶן אוֹ מִן־הַיָּקֶב׃ וַיֹּאמֶר־לָהּ הַמֶּלֶךְ מַה־לָּךְ
וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הַזֹּאת אָמְרָה אֵלַי תְּנִי אֶת־בְּנֵךְ
29 וְנֹאכְלֶנּוּ הַיּוֹם וְאֶת־בְּנִי נֹאכַל מָחָר׃ וַנְּבַשֵּׁל אֶת־בְּנִי
וַנֹּאכְלֵהוּ וָאֹמַר אֵלֶיהָ בַּיּוֹם הָאַחֵר תְּנִי אֶת־בְּנֵךְ
ל וְנֹאכְלֶנּוּ וַתַּחְבֵּא אֶת־בְּנָהּ׃ וַיְהִי כִשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ אֶת־
דִּבְרֵי הָאִשָּׁה וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו וְהוּא עֹבֵר עַל־הַחֹמָה
31 וַיַּרְא הָעָם וְהִנֵּה הַשַּׂק עַל־בְּשָׂרוֹ מִבָּיִת׃ וַיֹּאמֶר כֹּה־
יַעֲשֶׂה־לִּי אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִף אִם־יַעֲמֹד רֹאשׁ אֱלִישָׁע
32 בֶּן־שָׁפָט עָלָיו הַיּוֹם׃ וֶאֱלִישָׁע יֹשֵׁב בְּבֵיתוֹ וְהַזְּקֵנִים
יֹשְׁבִים אִתּוֹ וַיִּשְׁלַח אִישׁ מִלְּפָנָיו בְּטֶרֶם יָבֹא הַמַּלְאָךְ
אֵלָיו וְהוּא ׀ אָמַר אֶל־הַזְּקֵנִים הַרְאִיתֶם כִּי־שָׁלַח בֶּן־ ריש דגושה
הַמְרַצֵּחַ הַזֶּה לְהָסִיר אֶת־רֹאשִׁי רְאוּ ׀ כְּבֹא הַמַּלְאָךְ
סִגְרוּ הַדֶּלֶת וּלְחַצְתֶּם אֹתוֹ בַּדֶּלֶת הֲלוֹא קוֹל רַגְלֵי
33 אֲדֹנָיו אַחֲרָיו׃ עוֹדֶנּוּ מְדַבֵּר עִמָּם וְהִנֵּה הַמַּלְאָךְ יֹרֵד
אֵלָיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה־זֹאת הָרָעָה מֵאֵת יְהוָה מָה־אוֹחִיל
לַיהוָה עוֹד׃

Cap. VII. Elisæus rerum omnium copiam, fugatis hostibus, in proximum diem prædicit.

א ן וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה כָּעֵת ׀
מָחָר סְאָה־סֹלֶת בְּשֶׁקֶל וְסָאתַיִם שְׂעֹרִים בְּשֶׁקֶל בְּשַׁעַר
2 שֹׁמְרוֹן׃ וַיַּעַן הַשָּׁלִישׁ אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ נִשְׁעָן עַל־יָדוֹ אֶת־
אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֹּאמַר הִנֵּה יְהוָה עֹשֶׂה אַרְבּוֹת בַּשָּׁמַיִם
הֲיִהְיֶה הַדָּבָר הַזֶּה וַיֹּאמֶר הִנְּכָה רֹאֶה בְּעֵינֶיךָ וּמִשָּׁם

לֹא תֹאכֵל׃

3 הפטרה מצורע

וְאַרְבָּעָה אֲנָשִׁים הָיוּ מְצֹרָעִים פֶּתַח הַשָּׁעַר וַיֹּאמְרוּ
אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ מָה אֲנַחְנוּ יֹשְׁבִים פֹּה עַד־
מָתְנוּ׃ אִם־אָמַרְנוּ נָבוֹא הָעִיר וְהָרָעָב בָּעִיר 4
וָמַתְנוּ שָׁם וְאִם־יָשַׁבְנוּ פֹה וָמַתְנוּ וְעַתָּה לְכוּ
וְנִפְלָה אֶל־מַחֲנֵה אֲרָם אִם־יְחַיֵּנוּ נִחְיֶה וְאִם־יְמִיתֻנוּ
וָמָתְנוּ׃ וַיָּקֻמוּ בַנֶּשֶׁף לָבוֹא אֶל־מַחֲנֵה אֲרָם וַיָּבֹאוּ עַד־ ה
קְצֵה מַחֲנֵה אֲרָם וְהִנֵּה אֵין־שָׁם אִישׁ׃ וַאדֹנָי הִשְׁמִיעַ 6
אֶת־מַחֲנֵה אֲרָם קוֹל רֶכֶב וְקוֹל סוּס קוֹל חַיִל גָּדוֹל
וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו הִנֵּה שָׂכַר־עָלֵינוּ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
אֶת־מַלְכֵי הַחִתִּים וְאֶת־מַלְכֵי מִצְרַיִם לָבוֹא עָלֵינוּ׃
וַיָּקוּמוּ וַיָּנוּסוּ בַנֶּשֶׁף וַיַּעַזְבוּ אֶת־אָהֳלֵיהֶם וְאֶת־סוּסֵיהֶם 7
וְאֶת־חֲמֹרֵיהֶם הַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר הִיא וַיָּנוּסוּ אֶל־נַפְשָׁם׃
וַיָּבֹאוּ הַמְצֹרָעִים הָאֵלֶּה עַד־קְצֵה הַמַּחֲנֶה וַיָּבֹאוּ אֶל־ 8
אֹהֶל אֶחָד וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׂאוּ מִשָּׁם כֶּסֶף וְזָהָב וּבְגָדִים
וַיֵּלְכוּ וַיַּטְמֹנוּ וַיָּשֻׁבוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־אֹהֶל אַחֵר וַיִּשְׂאוּ מִשָּׁם
וַיֵּלְכוּ וַיַּטְמֹנוּ׃ וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ לֹא־כֵן אֲנַחְנוּ 9
עֹשִׂים הַיּוֹם הַזֶּה יוֹם־בְּשֹׂרָה הוּא וַאֲנַחְנוּ מַחְשִׁים וְחִכִּינוּ
עַד־אוֹר הַבֹּקֶר וּמָצָאנוּ עָוֹן וְעַתָּה לְכוּ וְנָבֹאָה וְנַגִּידָה בֵּית
הַמֶּלֶךְ׃ וַיָּבֹאוּ וַיִּקְרְאוּ אֶל־שֹׁעֵר הָעִיר וַיַּגִּידוּ לָהֶם לֵאמֹר י
בָּאנוּ אֶל־מַחֲנֵה אֲרָם וְהִנֵּה אֵין־שָׁם אִישׁ וְקוֹל אָדָם כִּי
אִם־הַסּוּס אָסוּר וְהַחֲמוֹר אָסוּר וְאָהֳלִים כַּאֲשֶׁר הֵמָּה׃
וַיִּקְרָא הַשֹּׁעֲרִים וַיַּגִּידוּ בֵּית הַמֶּלֶךְ פְּנִימָה׃ וַיָּקָם הַמֶּלֶךְ יא יב
לַיְלָה וַיֹּאמֶר אֶל־עֲבָדָיו אַגִּידָה נָּא לָכֶם אֵת אֲשֶׁר
עָשׂוּ לָנוּ אֲרָם יָדְעוּ כִּי־רְעֵבִים אֲנַחְנוּ וַיֵּצְאוּ מִן־הַמַּחֲנֶה
לְהֵחָבֵה בַּשָּׂדֶה לֵאמֹר כִּי־יֵצְאוּ מִן־הָעִיר וְנִתְפְּשֵׂם בשדה קרי
חַיִּים וְאֶל־הָעִיר נָבֹא׃ וַיַּעַן אֶחָד מֵעֲבָדָיו וַיֹּאמֶר וְיִקְחוּ־ יג
נָא חֲמִשָּׁה מִן־הַסּוּסִים הַנִּשְׁאָרִים אֲשֶׁר נִשְׁאֲרוּ־בָהּ

הִנָּם

Leprosi quidam,

Excitato divinitus strepitu, immissoque terrore, Syros in fugam actos.

Relictaque ab ipsis castra, omnis opulentia plena, in urbe renunciant.

המון קרי הִנָּם כְּכָל־הַהֲמוֹן יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר נִשְׁאֲרוּ־בָהּ הִנָּם כְּכָל־
14 הֲמוֹן יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־תָּמּוּ וְנִשְׁלְחָה וְנִרְאֶה׃ וַיִּקְחוּ שְׁנֵי
רֶכֶב סוּסִים וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ אַחֲרֵי מַחֲנֵה־אֲרָם לֵאמֹר
טו לְכוּ וּרְאוּ׃ וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵיהֶם עַד־הַיַּרְדֵּן וְהִנֵּה כָל־הַדֶּרֶךְ
כתפוס ק׳ מְלֵאָה בְגָדִים וְכֵלִים אֲשֶׁר־הִשְׁלִיכוּ אֲרָם בְּהִחָפְזָם
16 וַיָּשֻׁבוּ הַמַּלְאָכִים וַיַּגִּדוּ לַמֶּלֶךְ׃ וַיֵּצֵא הָעָם וַיָּבֹזּוּ אֵת
מַחֲנֵה אֲרָם וַיְהִי סְאָה־סֹלֶת בְּשֶׁקֶל וְסָאתַיִם שְׂעֹרִים
17 בְּשֶׁקֶל כִּדְבַר יְהוָה׃ וְהַמֶּלֶךְ הִפְקִיד אֶת־הַשָּׁלִישׁ אֲשֶׁר
נִשְׁעָן עַל־יָדוֹ עַל־הַשַּׁעַר וַיִּרְמְסֻהוּ הָעָם בַּשַּׁעַר וַיָּמֹת
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּרֶדֶת הַמֶּלֶךְ
18 אֵלָיו׃ וַיְהִי כְּדַבֵּר אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶל־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר
סָאתַיִם שְׂעֹרִים בְּשֶׁקֶל וְסָאה־סֹלֶת בְּשֶׁקֶל יִהְיֶה כָּעֵת
19 מָחָר בְּשַׁעַר שֹׁמְרוֹן׃ וַיַּעַן הַשָּׁלִישׁ אֶת־אִישׁ הָאֱלֹהִים
וַיֹּאמַר וְהִנֵּה יְהוָה עֹשֶׂה אֲרֻבּוֹת בַּשָּׁמַיִם הֲיִהְיֶה כַּדָּבָר
כ הַזֶּה וַיֹּאמֶר הִנְּךָ רֹאֶה בְּעֵינֶיךָ וּמִשָּׁם לֹא תֹאכֵל׃ וַיְהִי־
עד כאן לוֹ כֵּן וַיִּרְמְסוּ אֹתוֹ הָעָם בַּשַּׁעַר וַיָּמֹת׃

Ita vaticinio Elisæ fides fit; oppresso etiam, quod futurum addiderat, in turbâ quodam militum Tribuno, qui dictis Prophetæ fidem non habuerat.

א ח וֶאֱלִישָׁע דִּבֶּר אֶל־הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־הֶחֱיָה אֶת־בְּנָהּ
את קרי לֵאמֹר קוּמִי וּלְכִי אַתְּ וּבֵיתֵךְ וְגוּרִי בַּאֲשֶׁר תָּגוּרִי כִּי־קָרָא
2 יְהוָה לָרָעָב וְגַם־בָּא אֶל־הָאָרֶץ שֶׁבַע שָׁנִים׃ וַתָּקָם
הָאִשָּׁה וַתַּעַשׂ כִּדְבַר אִישׁ הָאֱלֹהִים וַתֵּלֶךְ הִיא וּבֵיתָהּ
3 וַתָּגָר בְּאֶרֶץ־פְּלִשְׁתִּים שֶׁבַע שָׁנִים׃ וַיְהִי מִקְצֵה שֶׁבַע
שָׁנִים וַתָּשָׁב הָאִשָּׁה מֵאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וַתֵּצֵא לִצְעֹק אֶל־
4 הַמֶּלֶךְ אֶל־בֵּיתָהּ וְאֶל־שָׂדָהּ׃ וְהַמֶּלֶךְ מְדַבֵּר אֶל־
גֵּחֲזִי נַעַר אִישׁ־הָאֱלֹהִים לֵאמֹר סַפְרָה־נָּא לִי אֵת כָּל־
ה הַגְּדֹלוֹת אֲשֶׁר־עָשָׂה אֱלִישָׁע׃ וַיְהִי הוּא־מְסַפֵּר לַמֶּלֶךְ
אֶת־אֲשֶׁר הֶחֱיָה אֶת־הַמֵּת וְהִנֵּה הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־הֶחֱיָה
אֶת־בְּנָהּ צֹעֶקֶת אֶל־הַמֶּלֶךְ עַל־בֵּיתָהּ וְעַל־שָׂדָהּ וַיֹּאמֶר
גֵּחֲזִי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ זֹאת הָאִשָּׁה וְזֶה־בְּנָהּ אֲשֶׁר־הֶחֱיָה

Cap. VIII. Elisa Synamitidi,

Post septem annorum famem, in terram suam reduci, agros, omneque peculium postliminio restitui favore Regis impetrat.

אלישע: וישאל המלך לאשה ותספר־לו ויתן־לה 6
המלך סריס אחד לאמר השיב את־כל־אשר־לה ואת
לא מפיק ה כל־תבואת השדה מיום עזבה את־הארץ ועד־עתה:
ויבא אלישע דמשק ובן־הדד מלך 7 *Mortem Benhadadi, & regnum Hasaëli pronunciat.*
ארם חלה ויגד־לו לאמר בא איש האלהים עד־הנה:
ויאמר המלך אל־חזהאל קח בידך מנחה ולך 8
לקראת איש האלהים ודרשת את־יהוה מאותו
לאמר האחיה מחלי זה: וילך חזאל לקראתו 9
ויקח מנחה בידו וכל־טוב דמשק משא ארבעים
גמל ויבא ויעמד לפניו ויאמר בנך בן־הדד מלך
ארם שלחני אליך לאמר האחיה מחלי זה:
ויאמר אליו אלישע לך אמר לא חיה תחיה והראני י לו קרי
יהוה כי־מות ימות: ויעמד את־פניו וישם עד־בוש ויבך 11
איש האלהים: ויאמר חזאל מדוע אדני בכה ויאמר 12
כי ידעתי את אשר־תעשה לבני ישראל רעה
מבצריהם תשלח באש ובחוריהם בחרב תהרג
ועלליהם תרטש והרתיהם תבקע: ויאמר חזהאל 13
כי מה עבדך הכלב כי יעשה הדבר הגדול הזה
ויאמר אלישע הראני יהוה אתך מלך על־ארם: וילך 14
מאת אלישע ויבא אל־אדניו ויאמר לו מה־אמר לך
אלישע ויאמר אמר לי חיה תחיה: ויהי ממחרת ויקח טו
המכבר וישבל במים ויפרש על־פניו וימת וימלך
חזהאל תחתיו: ובשנת חמש ליורם 16 *Foram Josaphato in regno Juda succedens, ductâ Achabi Regis filiâ, à paterna pietate degenerat.*
בן־אחאב מלך ישראל ויהושפט מלך יהודה
יהורם בן־יהושפט מלך יהודה: בן־שלשים ושתים 17
שנה היה במלכו ושמנה שנה מלך בירושלם: וילך 18 שנים קרי
בדרך מלכי ישראל כאשר עשו בית אחאב כי־בת
אחאב היתה־לו לאשה ויעש הרע בעיני יהוה: ולא 19

אָבָה יְהוָה לְהַשְׁחִית אֶת־יְהוּדָה לְמַעַן דָּוִד עַבְדּוֹ
כ כַּאֲשֶׁר אָמַר־לוֹ לָתֵת לוֹ נִיר לְבָנָיו כָּל־הַיָּמִים: בְּיָמָיו
פָּשַׁע אֱדוֹם מִתַּחַת יַד־יְהוּדָה וַיַּמְלִכוּ עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ:
21 וַיַּעֲבֹר יוֹרָם צָעִירָה וְכָל־הָרֶכֶב עִמּוֹ וַיְהִי־הוּא קָם לַיְלָה
וַיַּכֶּה אֶת־אֱדוֹם הַסֹּבֵב אֵלָיו וְאֶת שָׂרֵי הָרֶכֶב וְהָעָם
22 נָס לְאָהָלָיו: וַיִּפְשַׁע אֱדוֹם מִתַּחַת יַד־יְהוּדָה עַד הַיּוֹם
23 הַזֶּה אָז תִּפְשַׁע לִבְנָה בָּעֵת הַהִיא: וְיֶתֶר דִּבְרֵי יוֹרָם
וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים
24 לְמַלְכֵי יְהוּדָה: וַיִּשְׁכַּב יוֹרָם עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו
בְּעִיר דָּוִד וַיִּמְלֹךְ אֲחַזְיָהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו:

כה בִּשְׁנַת שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְיוֹרָם בֶּן־אַחְאָב
26 מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל מָלַךְ אֲחַזְיָהוּ בֶן־יְהוֹרָם מֶלֶךְ יְהוּדָה: בֶּן־
עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה אֲחַזְיָהוּ בְּמָלְכוֹ וְשָׁנָה אַחַת מָלַךְ
בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אִמּוֹ עֲתַלְיָהוּ בַּת־עָמְרִי מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל:
27 וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ בֵּית אַחְאָב וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּבֵית
28 אַחְאָב כִּי חֲתַן בֵּית־אַחְאָב הוּא: וַיֵּלֶךְ אֶת־יוֹרָם בֶּן־
אַחְאָב לַמִּלְחָמָה עִם־חֲזָאֵל מֶלֶךְ־אֲרָם בְּרָמֹת גִּלְעָד
29 וַיַּכּוּ אֲרַמִּים אֶת־יוֹרָם: וַיָּשָׁב יוֹרָם הַמֶּלֶךְ לְהִתְרַפֵּא
בְיִזְרְעֶאל מִן־הַמַּכִּים אֲשֶׁר יַכֻּהוּ אֲרַמִּים בָּרָמָה בְּהִלָּחֲמוֹ
אֶת־חֲזָאֵל מֶלֶךְ אֲרָם וַאֲחַזְיָהוּ בֶן־יְהוֹרָם מֶלֶךְ יְהוּדָה
יָרַד לִרְאוֹת אֶת־יוֹרָם בֶּן־אַחְאָב בְּיִזְרְעֶאל כִּי־חֹלֶה
א ט הוּא: וְאֱלִישָׁע הַנָּבִיא קָרָא לְאֶחָד מִבְּנֵי
הַנְּבִיאִים וַיֹּאמֶר לוֹ חֲגֹר מָתְנֶיךָ וְקַח פַּךְ הַשֶּׁמֶן הַזֶּה
2 בְּיָדֶךָ וְלֵךְ רָמֹת גִּלְעָד: וּבָאתָ שָׁמָּה וְרָאָה שָׁם יֵהוּא
בֶּן־יְהוֹשָׁפָט בֶּן־נִמְשִׁי וּבָאתָ וְהַקֵּמֹתוֹ מִתּוֹךְ אֶחָיו
3 וְהֵבֵאתָ אֹתוֹ חֶדֶר בְּחָדֶר: וְלָקַחְתָּ פַּךְ הַשֶּׁמֶן וְיָצַקְתָּ
עַל־רֹאשׁוֹ וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר יְהוָה מְשַׁחְתִּיךָ לְמֶלֶךְ אֶל־
4 יִשְׂרָאֵל וּפָתַחְתָּ הַדֶּלֶת וְנַסְתָּה וְלֹא תְחַכֶּה: וַיֵּלֶךְ

הנער

יח ג Sf 3

Ergo, ultore perfidiæ istius Deo, populi plerique ab eo deficiunt;

Eique succedit Achazia, ex paternâ maternâque disciplinâ Rex pariter impius, & uno tantum anno regnum tenet.

28 Socium sese præbet regi Israëlis, contra Syros bellum gerenti; eumque ex vulneribus laborantem invisit.

Cap. IX.

1 Jehu à juvene quodam, discipulo Prophetarum, Elisæi jussu, in Regem Samariæ

הַנַּעַר הַנָּבִיא רָמֹת גִּלְעָד׃ וַיָּבֹא וְהִנֵּה שָׂרֵי הַחַיִל ה
יֹשְׁבִים וַיֹּאמֶר דָּבָר לִי אֵלֶיךָ הַשָּׂר וַיֹּאמֶר יֵהוּא אֶל־מִי
מִכֻּלָּנוּ וַיֹּאמֶר אֵלֶיךָ הַשָּׂר׃ וַיָּקָם וַיָּבֹא הַבָּיְתָה וַיִּצֹק 6
הַשֶּׁמֶן אֶל־רֹאשׁוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל מְשַׁחְתִּיךָ לְמֶלֶךְ אֶל־עַם יְהוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל׃
וְהִכִּיתָה אֶת־בֵּית אַחְאָב אֲדֹנֶיךָ וְנָקַמְתִּי דְמֵי ׀ עַבָדַי 7
הַנְּבִיאִים וּדְמֵי כָּל־עַבְדֵי יְהוָה מִיַּד אִיזֶבֶל׃ וְאָבַד כָּל־ 8
בֵּית אַחְאָב וְהִכְרַתִּי לְאַחְאָב מַשְׁתִּין בְּקִיר וְעָצוּר וְעָזוּב
בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְנָתַתִּי אֶת־בֵּית אַחְאָב כְּבֵית יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט 9
וּכְבֵית בַּעְשָׁא בֶן־אֲחִיָּה׃ וְאֶת־אִיזֶבֶל יֹאכְלוּ הַכְּלָבִים י
בְּחֶלְקַת יִזְרְעֶאל וְאֵין קֹבֵר וַיִּפְתַּח הַדֶּלֶת וַיָּנָס׃ וְיֵהוּא יא
יָצָא אֶל־עַבְדֵי אֲדֹנָיו וַיֹּאמֶר לוֹ הֲשָׁלוֹם מַדּוּעַ בָּא־
הַמְשֻׁגָּע הַזֶּה אֵלֶיךָ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אַתֶּם יְדַעְתֶּם אֶת־
הָאִישׁ וְאֶת־שִׂיחוֹ׃ וַיֹּאמְרוּ שֶׁקֶר הַגֶּד־נָא לָנוּ וַיֹּאמֶר יב
כָּזֹאת וְכָזֹאת אָמַר אֵלַי לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה מְשַׁחְתִּיךָ
לְמֶלֶךְ אֶל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיְמַהֲרוּ וַיִּקְחוּ אִישׁ בִּגְדוֹ וַיָּשִׂימוּ יג
תַּחְתָּיו אֶל־גֶּרֶם הַמַּעֲלוֹת וַיִּתְקְעוּ בַשּׁוֹפָר וַיֹּאמְרוּ מָלַךְ
יֵהוּא׃ וַיִּתְקַשֵּׁר יֵהוּא בֶּן־יְהוֹשָׁפָט בֶּן־נִמְשִׁי אֶל־יוֹרָם יד
וְיוֹרָם הָיָה שֹׁמֵר בְּרָמֹת גִּלְעָד הוּא וְכָל־יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי
חֲזָאֵל מֶלֶךְ אֲרָם׃ וַיָּשָׁב יְהוֹרָם הַמֶּלֶךְ לְהִתְרַפֵּא טו
בְיִזְרְעֶאל מִן־הַמַּכִּים אֲשֶׁר יַכֻּהוּ אֲרַמִּים בְּהִלָּחֲמוֹ אֶת־
חֲזָאֵל מֶלֶךְ אֲרָם וַיֹּאמֶר יֵהוּא אִם־יֵשׁ נַפְשְׁכֶם אַל־יֵצֵא
פָּלִיט מִן־הָעִיר לָלֶכֶת לְגַיֵּד בְּיִזְרְעֶאל׃ וַיִּרְכַּב יֵהוּא וַיֵּלֶךְ טז להגיד קרי
יִזְרְעֶאלָה כִּי יוֹרָם שֹׁכֵב שָׁמָּה וַאֲחַזְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה יָרַד
לִרְאוֹת אֶת־יוֹרָם׃ וְהַצֹּפֶה עֹמֵד עַל־הַמִּגְדָּל בְּיִזְרְעֶאל יז
וַיַּרְא אֶת־שִׁפְעַת יֵהוּא בְּבֹאוֹ וַיֹּאמֶר שִׁפְעַת אֲנָשִׁים רֹאֶה
וַיֹּאמֶר יוֹרָם קַח רַכָּב וּשְׁלַח לִקְרָאתָם וְיֹאמַר
הֲשָׁלוֹם׃ וַיֵּלֶךְ רֹכֵב הַסּוּס לִקְרָאתוֹ וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר יח
המלך

consecratus,

Ad Achabi stirpem funditus delendam.

Rex à cæteris ducibus, universoque exercitu consalutatur.

Inde Fizrehelem infesto agmine contendit.

הַמֶּלֶךְ הֲשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר יֵהוּא מַה־לְּךָ וּלְשָׁלוֹם סֹב אֲל־
אַחֲרַי וַיַּגֶּד הַצֹּפֶה לֵאמֹר בָּא הַמַּלְאָךְ עַד־הֵם וְלֹא־
19 שָׁב: וַיִּשְׁלַח רֹכֵב סוּס שֵׁנִי וַיָּבֹא אֲלֵהֶם וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר
הַמֶּלֶךְ הֲשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר יֵהוּא מַה־לְּךָ וּלְשָׁלוֹם סֹב אֲל־
כ אַחֲרָי: וַיַּגֶּד הַצֹּפֶה לֵאמֹר בָּא עַד־אֲלֵיהֶם וְלֹא־שָׁב
21 וְהַמְנַהֵג כִּמְנַהֲג יֵהוּא בֶּן־נִמְשִׁי כִּי בְשִׁגָּעוֹן יִנְהָג: וַיֹּאמֶר
Et Joramum, Samariæ Regem, יְהוֹרָם אֱסֹר וַיֶּאְסֹר רִכְבּוֹ וַיֵּצֵא יְהוֹרָם מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
וַאֲחַזְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה אִישׁ בְּרִכְבּוֹ וַיֵּצְאוּ לִקְרַאת יֵהוּא
22 וַיִּמְצָאֵהוּ בְּחֶלְקַת נְבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי: וַיְהִי כִּרְאוֹת יְהוֹרָם
אֶת־יֵהוּא וַיֹּאמֶר הֲשָׁלוֹם יֵהוּא וַיֹּאמֶר מָה הַשָּׁלוֹם עַד־
23 זְנוּנֵי אִיזֶבֶל אִמֶּךָ וְכִשְׁפֶּיהָ הָרַבִּים: וַיַּהֲפֹךְ יְהוֹרָם יָדָיו
24 וַיָּנָס וַיֹּאמֶר אֶל־אֲחַזְיָהוּ מִרְמָה אֲחַזְיָה: וְיֵהוּא מִלֵּא יָדוֹ
בַּקֶּשֶׁת וַיַּךְ אֶת־יְהוֹרָם בֵּין זְרֹעָיו וַיֵּצֵא הַחֵצִי מִלִּבּוֹ וַיִּכְרַע
כה בְּרִכְבּוֹ: וַיֹּאמֶר אֶל־בִּרְקַר שָׁלִשָׁה שָׂא הַשְׁלִכֵהוּ בְּחֶלְקַת שלשו קרי
שְׂדֵה נְבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי כִּי זָכֹר אֲנִי וְאַתָּה אֵת רֹכְבִים
צְמָדִים אַחֲרֵי אַחְאָב אָבִיו וַיהוָה נָשָׂא עָלָיו אֶת־הַמַּשָּׂא
26 הַזֶּה: אִם־לֹא אֶת־דְּמֵי נְבוֹת וְאֶת־דְּמֵי בָנָיו רָאִיתִי
אֶמֶשׁ נְאֻם־יְהוָה וְשִׁלַּמְתִּי לְךָ בַּחֶלְקָה הַזֹּאת נְאֻם־
יְהוָה וְעַתָּה שָׂא הַשְׁלִכֵהוּ בְּחֶלְקָה כִּדְבַר יְהוָה:
27 וַאֲחַזְיָה מֶלֶךְ־יְהוּדָה רָאָה וַיָּנָס דֶּרֶךְ בֵּית הַגָּן וַיִּרְדֹּף
Simulque Achaziam, sibi obviam procedentes, interficit. אַחֲרָיו יֵהוּא וַיֹּאמֶר גַּם־אֹתוֹ הַכ�ֻּהוּ אֶל־הַמֶּרְכָּבָה
בְּמַעֲלֵה־גוּר אֲשֶׁר אֵת־יִבְלְעָם וַיָּנָס מְגִדּוֹ וַיָּמָת
28 שָׁם: וַיַּרְכִּבוּ אֹתוֹ עֲבָדָיו יְרוּשָׁלְמָה וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ
בְּקִבְרָתוֹ עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד:
29 וּבִשְׁנַת אַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְיוֹרָם בֶּן־אַחְאָב
ל מָלַךְ אֲחַזְיָה עַל־יְהוּדָה: וַיָּבוֹא יֵהוּא יִזְרְעֶאלָה וְאִיזֶבֶל
Jezabelem de fenestrâ, unde spectabat, præcipitari jubet. שָׁמְעָה וַתָּשֶׂם בַּפּוּךְ עֵינֶיהָ וַתֵּיטֶב אֶת־רֹאשָׁהּ וַתַּשְׁקֵף
31 בְּעַד הַחַלּוֹן: וְיֵהוּא בָּא בַּשָּׁעַר וַתֹּאמֶר הֲשָׁלוֹם זִמְרִי

32 הֹרֵג אֲדֹנָיו׃ וַיִּשָּׂא פָנָיו אֶל־הַחַלּוֹן וַיֹּאמֶר מִי אִתִּי מִי
33 וַיַּשְׁקִיפוּ אֵלָיו שְׁנַיִם שְׁלֹשָׁה סָרִיסִים׃ וַיֹּאמֶר שִׁמְטוּהָו שמטוה קרי
וַיִּשְׁמְטוּהָ וַיִּז מִדָּמָהּ אֶל־הַקִּיר וְאֶל־הַסּוּסִים וַיִּרְמְסֶנָּה׃
34 וַיָּבֹא וַיֹּאכַל וַיֵּשְׁתְּ וַיֹּאמֶר פִּקְדוּ־נָא אֶת־הָאֲרוּרָה הַזֹּאת
וְקִבְרוּהָ כִּי בַת־מֶלֶךְ הִיא׃ וַיֵּלְכוּ לְקָבְרָהּ וְלֹא־מָצְאוּ לה
36 בָהּ כִּי אִם־הַגֻּלְגֹּלֶת וְהָרַגְלַיִם וְכַפּוֹת הַיָּדָיִם׃ וַיָּשֻׁבוּ
וַיַּגִּידוּ לוֹ וַיֹּאמֶר דְּבַר־יְהוָה הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד־עַבְדּוֹ
אֵלִיָּהוּ הַתִּשְׁבִּי לֵאמֹר בְּחֶלֶק יִזְרְעֶאל יֹאכְלוּ הַכְּלָבִים
37 אֶת־בְּשַׂר אִיזָבֶל׃ וְהָיְתָ נִבְלַת אִיזֶבֶל כְּדֹמֶן עַל־פְּנֵי והיתה קרי
הַשָּׂדֶה בְּחֶלֶק יִזְרְעֶאל אֲשֶׁר לֹא־יֹאמְרוּ זֹאת אִיזָבֶל׃

ו א וּלְאַחְאָב שִׁבְעִים בָּנִים בְּשֹׁמְרוֹן וַיִּכְתֹּב יֵהוּא
סְפָרִים וַיִּשְׁלַח שֹׁמְרוֹן אֶל־שָׂרֵי יִזְרְעֶאל הַזְּקֵנִים וְאֶל־
2 הָאֹמְנִים אַחְאָב לֵאמֹר׃ וְעַתָּה כְּבֹא הַסֵּפֶר הַזֶּה אֲלֵיכֶם
וְאִתְּכֶם בְּנֵי אֲדֹנֵיכֶם וְאִתְּכֶם הָרֶכֶב וְהַסּוּסִים וְעִיר מִבְצָר
3 וְהַנָּשֶׁק׃ וּרְאִיתֶם הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר מִבְּנֵי אֲדֹנֵיכֶם וְשַׂמְתֶּם
4 עַל־כִּסֵּא אָבִיו וְהִלָּחֲמוּ עַל־בֵּית אֲדֹנֵיכֶם׃ וַיִּרְאוּ מְאֹד
מְאֹד וַיֹּאמְרוּ הִנֵּה שְׁנֵי הַמְּלָכִים לֹא־עָמְדוּ לְפָנָיו וְאֵיךְ
נַעֲמֹד אֲנָחְנוּ׃ וַיִּשְׁלַח אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת וַאֲשֶׁר עַל־ה
הָעִיר וְהַזְּקֵנִים וְהָאֹמְנִים אֶל־יֵהוּא ׀ לֵאמֹר עֲבָדֶיךָ
אֲנַחְנוּ וְכֹל אֲשֶׁר־תֹּאמַר אֵלֵינוּ נַעֲשֶׂה לֹא־נַמְלִךְ אִישׁ
6 הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עֲשֵׂה׃ וַיִּכְתֹּב אֲלֵיהֶם סֵפֶר ׀ שֵׁנִית לֵאמֹר
אִם־לִי אַתֶּם וּלְקֹלִי ׀ אַתֶּם שֹׁמְעִים קְחוּ אֶת־רָאשֵׁי אַנְשֵׁי
בְנֵי־אֲדֹנֵיכֶם וּבֹאוּ אֵלַי כָּעֵת מָחָר יִזְרְעֶאלָה וּבְנֵי הַמֶּלֶךְ
7 שִׁבְעִים אִישׁ אֶת־גְּדֹלֵי הָעִיר מְגַדְּלִים אוֹתָם׃ וַיְהִי כְּבֹא
הַסֵּפֶר אֲלֵיהֶם וַיִּקְחוּ אֶת־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁחֲטוּ שִׁבְעִים
אִישׁ וַיָּשִׂימוּ אֶת־רָאשֵׁיהֶם בַּדּוּדִים וַיִּשְׁלְחוּ אֵלָיו
8 יִזְרְעֶאלָה׃ וַיָּבֹא הַמַּלְאָךְ וַיַּגֶּד־לוֹ לֵאמֹר הֵבִיאוּ רָאשֵׁי
בְנֵי־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר שִׂימוּ אֹתָם שְׁנֵי צִבְרִים פֶּתַח הַשַּׁעַר

עד

Atque ea quidem à canibus (ut Elias prædixerat) devorata est.

Cap. X. *Jehu, ut consummaret divinam ultionem in Achabi familiam, omnes ejus filios jugulari jubet.*

ט עַד־הַבֹּקֶר׃ וַיְהִי בַבֹּקֶר וַיֵּצֵא וַיַּעֲמֹד וַיֹּאמֶר אֶל־כָּל־
הָעָם צַדִּקִים אַתֶּם הִנֵּה אֲנִי קָשַׁרְתִּי עַל־אֲדֹנִי וָאַהַרְגֵהוּ
י וּמִי הִכָּה אֶת־כָּל־אֵלֶּה׃ דְּעוּ אִפוֹא כִּי לֹא יִפֹּל מִדְּבַר
יְהוָה אַרְצָה אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עַל־בֵּית אַחְאָב וַיהוָה
יא עָשָׂה אֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד עַבְדּוֹ אֵלִיָּהוּ׃ וַיַּךְ יֵהוּא אֵת
כָּל־הַנִּשְׁאָרִים לְבֵית־אַחְאָב בְּיִזְרְעֶאל וְכָל־גְּדֹלָיו
יב וּמְיֻדָּעָיו וְכֹהֲנָיו עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־לוֹ שָׂרִיד׃ וַיָּקָם וַיָּבֹא
Deinde Achaziæ Regis Judæ agnatos consanguineosque tollit.
יג וַיֵּלֶךְ שֹׁמְרוֹן הוּא בֵּית־עֵקֶד הָרֹעִים בַּדָּרֶךְ׃ וַיֵּהוּא מָצָא
אֶת־אֲחֵי אֲחַזְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וַיֹּאמֶר מִי אַתֶּם וַיֹּאמְרוּ
אֲחֵי אֲחַזְיָהוּ אֲנַחְנוּ וַנֵּרֶד לְשָׁלוֹם בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ וּבְנֵי
יד הַגְּבִירָה׃ וַיֹּאמֶר תִּפְשׂוּם חַיִּים וַיִּתְפְּשׂוּם חַיִּים וַיִּשְׁחָטוּם
אֶל־בּוֹר בֵּית־עֵקֶד אַרְבָּעִים וּשְׁנַיִם אִישׁ וְלֹא־הִשְׁאִיר
טו אִישׁ מֵהֶם׃ וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם וַיִּמְצָא אֶת־
יְהוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב לִקְרָאתוֹ וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר אֵלָיו הֲיֵשׁ
אֶת־לְבָבְךָ יָשָׁר כַּאֲשֶׁר לְבָבִי עִם־לְבָבֶךָ וַיֹּאמֶר יְהוֹנָדָב
יֵשׁ וְיֵשׁ תְּנָה אֶת־יָדֶךָ וַיִּתֵּן יָדוֹ וַיַּעֲלֵהוּ אֵלָיו אֶל־
טז הַמֶּרְכָּבָה׃ וַיֹּאמֶר לְכָה אִתִּי וּרְאֵה בְּקִנְאָתִי לַיהוָה
יז וַיַּרְכִּבוּ אֹתוֹ בְּרִכְבּוֹ׃ וַיָּבֹא שֹׁמְרוֹן וַיַּךְ אֶת־כָּל־
הַנִּשְׁאָרִים לְאַחְאָב בְּשֹׁמְרוֹן עַד־הִשְׁמִדּוֹ כִּדְבַר יְהוָה
Sacerdotes Baalis, ac pseudoprophetas, per solemnis sacrificii simulationem, in ipso Baalis fano ad unum omnes mactari jubet.
יח אֲשֶׁר דִּבֶּר אֶל־אֵלִיָּהוּ׃ וַיְקַבֵּץ יֵהוּא אֶת־כָּל־
הָעָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַחְאָב עָבַד אֶת־הַבַּעַל מְעַט יֵהוּא
יט יַעַבְדֶנּוּ הַרְבֵּה׃ וְעַתָּה כָּל־נְבִיאֵי הַבַּעַל כָּל־עֲבָדָיו
וְכָל־כֹּהֲנָיו קִרְאוּ אֵלַי אִישׁ אַל־יִפָּקֵד כִּי־זֶבַח גָּדוֹל לִי
לַבַּעַל כֹּל אֲשֶׁר־יִפָּקֵד לֹא יִחְיֶה וַיֵּהוּא עָשָׂה בְעָקְבָּה
כ לְמַעַן הַאֲבִיד אֶת־עֹבְדֵי הַבָּעַל׃ וַיֹּאמֶר יֵהוּא קַדְּשׁוּ
כא עֲצָרָה לַבָּעַל וַיִּקְרָאוּ׃ וַיִּשְׁלַח יֵהוּא בְּכָל־יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ
כָּל־עֹבְדֵי הַבַּעַל וְלֹא־נִשְׁאַר אִישׁ אֲשֶׁר לֹא־בָא וַיָּבֹאוּ
כב בֵּית הַבַּעַל וַיִּמָּלֵא בֵּית־הַבַּעַל פֶּה לָפֶה׃ וַיֹּאמֶר לַאֲשֶׁר

עַל־הַמַּלְתָּחָה הוֹצֵא לְבוּשׁ לְכֹל עַבְדֵי הַבַּעַל וַיֹּצֵא לָהֶם
הַמַּלְבּוּשׁ: וַיָּבֹא יֵהוּא וְיהוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב בֵּית הַבַּעַל 23
וַיֹּאמֶר לְעַבְדֵי הַבַּעַל חַפְּשׁוּ וּרְאוּ פֶּן־יֶשׁ־פֹּה עִמָּכֶם
מֵעַבְדֵי יְהוָה כִּי אִם־עַבְדֵי הַבַּעַל לְבַדָּם: וַיָּבֹאוּ לַעֲשׂוֹת 24
זְבָחִים וְעֹלוֹת וַיהוּא שָׂם־לוֹ בַחוּץ שְׁמֹנִים אִישׁ וַיֹּאמֶר
הָאִישׁ אֲשֶׁר־יְמַלֵּט מִן־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא עַל־
יְדֵיכֶם נַפְשׁוֹ תַּחַת נַפְשׁוֹ: וַיְהִי כְּכַלֹּתוֹ לַעֲשׂוֹת הָעֹלָה כה
וַיֹּאמֶר יֵהוּא לָרָצִים וְלַשָּׁלִשִׁים בֹּאוּ הַכּוּם אִישׁ אַל־יֵצֵא
וַיַּכּוּם לְפִי־חָרֶב וַיַּשְׁלִכוּ הָרָצִים וְהַשָּׁלִשִׁים וַיֵּלְכוּ עַד־
עִיר בֵּית־הַבַּעַל: וַיֹּצִאוּ אֶת־מַצְּבוֹת בֵּית־הַבַּעַל 26
וַיִּשְׂרְפוּהָ: וַיִּתְּצוּ אֶת מַצֶּבֶת הַבַּעַל וַיִּתְּצוּ אֶת־בֵּית 27
הַבַּעַל וַיְשִׂימֻהוּ לְמְחָרָאוֹת עַד־הַיּוֹם: וַיַּשְׁמֵד יֵהוּא 28 למוצאות קרי
אֶת־הַבַּעַל מִיִּשְׂרָאֵל: רַק חַטֹּאֵי יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט 29
אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא־סָר יֵהוּא מֵאַחֲרֵיהֶם
עָגְלֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר בֵּית־אֵל וַאֲשֶׁר בְּדָן:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יֵהוּא יַעַן אֲשֶׁר ל *Hisce rebus gestis, Deus ipsius posteros in quartam usque aetatem regali in solio consessuros policetur.*
הֵטִיבוֹתָ לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר בְּעֵינַי כְּכֹל אֲשֶׁר בִּלְבָבִי עָשִׂיתָ
לְבֵית אַחְאָב בָּנַי רְבִעִים יֵשְׁבוּ לְךָ עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל:
וַיהוּא לֹא שָׁמַר לָלֶכֶת בְּתוֹרַת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל 31
בְּכָל־לְבָבוֹ לֹא סָר מֵעַל חַטֹּאוֹת יָרָבְעָם אֲשֶׁר הֶחֱטִיא
אֶת־יִשְׂרָאֵל: בַּיָּמִים הָהֵם הֵחֵל יְהוָה לְקַצּוֹת בְּיִשְׂרָאֵל 32
וַיַּכֵּם חֲזָאֵל בְּכָל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל: מִן־הַיַּרְדֵּן מִזְרָח 33
הַשֶּׁמֶשׁ אֵת כָּל־אֶרֶץ הַגִּלְעָד הַגָּדִי וְהָרְאוּבֵנִי וְהַמְנַשִּׁי
מֵעֲרֹעֵר אֲשֶׁר עַל־נַחַל אַרְנֹן וְהַגִּלְעָד וְהַבָּשָׁן: וְיֶתֶר 34
דִּבְרֵי יֵהוּא וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְכָל־גְּבוּרָתוֹ הֲלוֹא־הֵם
כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל:
וַיִּשְׁכַּב יֵהוּא עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּשֹׁמְרוֹן וַיִּמְלֹךְ יְהוֹאָחָז בְּנוֹ תַּחְתָּיו: וְהַיָּמִים אֲשֶׁר 36

31 Ipse tamen à recto Dei cultu deflectit.
32 Igitur Deus ipsum Hasaëli Syrorum Regi castigandum permittit.
35 Moritur.

מלך

מֶלֶךְ יְהוּא עַל־יִשְׂרָאֵל עֶשְׂרִים־וּשְׁמֹנֶה שָׁנָה
בְּשֹׁמְרוֹן׃

Cap. XI. *Athalia, Achazię mater, post mortem filii, stirpe regiâ interfectâ, regnum invadit.*

א וְיא וַעֲתַלְיָהוּ אֵם אֲחַזְיָהוּ וַתֵּרֶא כִּי מֵת בְּנָהּ וַתָּקָם וַתְּאַבֵּד
ראתה 2 קרי אֶת כָּל־זֶרַע הַמַּמְלָכָה׃ וַתִּקַּח יְהוֹשֶׁבַעַת בַּת־הַמֶּלֶךְ
יוֹרָם אֲחוֹת אֲחַזְיָהוּ אֶת־יוֹאָשׁ בֶּן־אֲחַזְיָהוּ וַתִּגְנֹב אֹתוֹ
המומתים קרי מִתּוֹךְ בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ הַמֻּמָתִים אֹתוֹ וְאֶת־מֵנִקְתּוֹ בַּחֲדַר
הַמִּטּוֹת וַיַּסְתִּרוּ אֹתוֹ מִפְּנֵי עֲתַלְיָהוּ וְלֹא הוּמָת׃
3 וַיְהִי אִתָּהּ בֵּית יְהוָה מִתְחַבֵּא שֵׁשׁ שָׁנִים וַעֲתַלְיָה מֹלֶכֶת
4 עַל־הָאָרֶץ׃ וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית שָׁלַח
המאות ק׳ יְהוֹיָדָע וַיִּקַּח ׀ אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת לַכָּרִי וְלָרָצִים וַיָּבֵא
אֹתָם אֵלָיו בֵּית יְהוָה וַיִּכְרֹת לָהֶם בְּרִית וַיַּשְׁבַּע אֹתָם
ה בְּבֵית יְהוָה וַיַּרְא אֹתָם אֶת־בֶּן־הַמֶּלֶךְ׃ וַיְצַו לֵאמֹר
זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן הַשְּׁלִשִׁית מִכֶּם בָּאֵי הַשַּׁבָּת
6 וְשֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת בֵּית הַמֶּלֶךְ׃ וְהַשְּׁלִשִׁית בְּשַׁעַר סוּר
וְהַשְּׁלִשִׁית בְּשַׁעַר אַחַר הָרָצִים וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־מִשְׁמֶרֶת
7 הַבַּיִת מִסָּח׃ וּשְׁתֵּי הַיָּדוֹת בָּכֶם כָּל־יֹצְאֵי הַשַּׁבָּת וְשָׁמְרוּ
8 אֶת־מִשְׁמֶרֶת בֵּית יְהוָה אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ וְהִקַּפְתֶּם עַל־הַמֶּלֶךְ
סָבִיב אִישׁ וְכֵלָיו בְּיָדוֹ וְהַבָּא אֶל־הַשְּׁדֵרוֹת יוּמָת וִהְיוּ
המאות 9 קרי אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּצֵאתוֹ וּבְבֹאוֹ׃ וַיַּעֲשׂוּ שָׂרֵי הַמֵּאוֹת כְּכֹל
אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיִּקְחוּ אִישׁ אֶת־אֲנָשָׁיו בָּאֵי
י הַשַּׁבָּת עִם יֹצְאֵי הַשַּׁבָּת וַיָּבֹאוּ אֶל־יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן׃ וַיִּתֵּן
המאות ק׳ הַכֹּהֵן לְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת אֶת־הַחֲנִית וְאֶת־הַשְּׁלָטִים אֲשֶׁר
11 לַמֶּלֶךְ דָּוִד אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה׃ וַיַּעַמְדוּ הָרָצִים אִישׁ ׀
וְכֵלָיו בְּיָדוֹ מִכֶּתֶף הַבַּיִת הַיְמָנִית עַד־כֶּתֶף הַבַּיִת
12 הַשְּׂמְאלִית לַמִּזְבֵּחַ וְלַבַּיִת עַל־הַמֶּלֶךְ סָבִיב׃ וַיֹּצֵא
אֶת־בֶּן־הַמֶּלֶךְ וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת־הַנֵּזֶר וְאֶת־הָעֵדוּת וַיַּמְלִכוּ
קמץ כו"ק אֹתוֹ וַיִּמְשָׁחֻהוּ וַיַּכּוּ כָּף וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ׃

Athaliam intervenit

13 וַתִּשְׁמַע עֲתַלְיָה אֶת־קוֹל הָרָצִין הָעָם
ותבא

וַתָּבֹא אֶל־הָעָם בֵּית יְהוָה׃ וַתַּרְא וְהִנֵּה הַמֶּלֶךְ עֹמֵד עַל־ 14
הָעַמּוּד כַּמִּשְׁפָּט וְהַשָּׂרִים וְהַחֲצֹצְרוֹת אֶל־הַמֶּלֶךְ וְכָל־
עַם־הָאָרֶץ שָׂמֵחַ וְתֹקֵעַ בַּחֲצֹצְרוֹת וַתִּקְרַע עֲתַלְיָהוּ אֶת־
בְּגָדֶיהָ וַתִּקְרָא קֶשֶׁר קָשֶׁר׃ וַיְצַו יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן אֶת־שָׂרֵי טו
הַמֵּאוֹת פְּקִדֵי הַחָיִל וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הוֹצִיאוּ אֹתָהּ אֶל־ המאות ק׳
מִבֵּית לַשְּׂרֵפוֹת וְהַבָּא אַחֲרֶיהָ הָמֵת בֶּחָרֶב כִּי אָמַר
הַכֹּהֵן אַל־תּוּמַת בֵּית יְהוָה׃ וַיָּשִׂמוּ לָהּ יָדַיִם וַתָּבוֹא דֶּרֶךְ׃ 16
מְבוֹא הַסּוּסִים בֵּית הַמֶּלֶךְ וַתּוּמַת שָׁם׃ וַיִּכְרֹת 17
יְהוֹיָדָע אֶת־הַבְּרִית בֵּין יְהוָה וּבֵין הַמֶּלֶךְ וּבֵין הָעָם לִהְיוֹת הפטרת שקלים
לָעָם לַיהוָה וּבֵין הַמֶּלֶךְ וּבֵין הָעָם׃ וַיָּבֹאוּ כָל־עַם הָאָרֶץ 18
בֵּית־הַבַּעַל וַיִּתְּצֻהוּ אֶת־מִזְבְּחֹתָיו וְאֶת־צְלָמָיו שִׁבְּרוּ מובחותיו קרי
הֵיטֵב וְאֶת־מַתַּן כֹּהֵן הַבַּעַל הָרְגוּ לִפְנֵי הַמִּזְבְּחוֹת וַיָּשֶׂם
הַכֹּהֵן פְּקֻדֹּת עַל־בֵּית יְהוָה׃ וַיִּקַּח אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת 19
וְאֶת־הַכֶּרִי וְאֶת־הָרָצִים וְאֶת־כָּל־עַם הָאָרֶץ וַיּוֹרִידוּ אֶת־
הַמֶּלֶךְ מִבֵּית יְהוָה וַיָּבֹאוּ דֶּרֶךְ־שַׁעַר הָרָצִים בֵּית
הַמֶּלֶךְ וַיֵּשֶׁב עַל־כִּסֵּא הַמְּלָכִים׃ וַיִּשְׂמַח כָּל־עַם־הָאָרֶץ כ
וְהָעִיר שָׁקְטָה וְאֶת־עֲתַלְיָהוּ הֵמִיתוּ בַּחֶרֶב בֵּית המלך קרי מֶלֶךְ׃

בֶּן־שֶׁבַע שָׁנִים יְהוֹאָשׁ בְּמָלְכוֹ׃ בִּשְׁנַת־שֶׁבַע יב א 2
לְיֵהוּא מָלַךְ יְהוֹאָשׁ וְאַרְבָּעִים שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם
אִמּוֹ צִבְיָה מִבְּאֵר שָׁבַע׃ וַיַּעַשׂ יְהוֹאָשׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה 3
כֹּל־יָמָיו אֲשֶׁר הוֹרָהוּ יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן׃ רַק הַבָּמוֹת לֹא־ 4
סָרוּ עוֹד הָעָם מְזַבְּחִים וּמְקַטְּרִים בַּבָּמוֹת׃ וַיֹּאמֶר ה
יְהוֹאָשׁ אֶל־הַכֹּהֲנִים כֹּל כֶּסֶף הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר יוּבָא בֵּית־
יְהוָה כֶּסֶף עוֹבֵר אִישׁ כֶּסֶף נַפְשׁוֹת עֶרְכּוֹ כֹּל כֶּסֶף אֲשֶׁר
יַעֲלֶה עַל־לֵב־אִישׁ לְהָבִיא בֵּית יְהוָה׃ יִקְחוּ לָהֶם 6
הַכֹּהֲנִים אִישׁ מֵאֵת מַכָּרוֹ וְהֵם יְחַזְּקוּ אֶת־בֶּדֶק הַבַּיִת
לְכֹל אֲשֶׁר־יִמָּצֵא שָׁם בֶּדֶק׃ וַיְהִי בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים 7
וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה לַמֶּלֶךְ יְהוֹאָשׁ לֹא חִזְּקוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־בֶּדֶק
הבית

nientem è templo abripi necarique imperat.

Cultum Dei instaurat, urbem templumque expiat, sublatis execrandis sacris, quæ Athalia induxerat.

Cap. XII.
Foas initio Regni, vivente Fojada, sanctissimè Rempublicam administrat.

Templum collectitiâ pecuniâ instaurat, atque exornat.

8 הַבָּיִת: וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ יְהוֹאָשׁ לִיהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וְלַכֹּהֲנִים
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מַדּוּעַ אֵינְכֶם מְחַזְּקִים אֶת־בֶּדֶק הַבַּיִת
וְעַתָּה אַל־תִּקְחוּ־כֶסֶף מֵאֵת מַכֶּרֵיכֶם כִּי לְבֶדֶק הַבַּיִת
9 תִּתְּנֻהוּ: וַיֵּאֹתוּ הַכֹּהֲנִים לְבִלְתִּי קַחַת־כֶּסֶף מֵאֵת הָעָם
וְלִבְלְתִּי חַזֵּק אֶת־בֶּדֶק הַבָּיִת: וַיִּקַּח יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן אֲרוֹן
קרי בימין אֶחָד וַיִּקֹּב חֹר בִּדַלְתּוֹ וַיִּתֵּן אֹתוֹ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ בִּימִין בְּבוֹא
אִישׁ בֵּית יְהוָה וְנָתְנוּ־שָׁמָּה הַכֹּהֲנִים שֹׁמְרֵי הַסַּף אֶת־
11 כָּל־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵּית־יְהוָה: וַיְהִי כִּרְאוֹתָם כִּי־רַב
הַכֶּסֶף בָּאָרוֹן וַיַּעַל סֹפֵר הַמֶּלֶךְ וְהַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וַיִּצְרוּ
12 וַיִּמְנוּ אֶת־הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בֵּית־יְהוָה: וַיִּתְּנוּ אֶת־הַכֶּסֶף
ידי קרי המתכן עַל־יְדֵי עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה הַפְּקֻדִים בֵּית יְהוָה
וַיּוֹצִיאֻהוּ לְחֹרְשֵׁי הָעֵץ וְלַבֹּנִים הָעֹשִׂים בֵּית יְהוָה:
13 וְלַגֹּדְרִים וְלַחֹצְבֵי הָאֶבֶן וְלִקְנוֹת עֵצִים וְאַבְנֵי מַחְצֵב
לְחַזֵּק אֶת־בֶּדֶק בֵּית־יְהוָה וּלְכָל אֲשֶׁר־יֵצֵא עַל־הַבַּיִת
14 לְחִזְקָה: אַךְ לֹא־יֵעָשֶׂה בֵּית יְהוָה סִפּוֹת כֶּסֶף מְזַמְּרוֹת
מִזְרָקוֹת חֲצֹצְרוֹת כָּל־כְּלִי זָהָב וּכְלִי־כֶסֶף מִן־הַכֶּסֶף
טו הַמּוּבָא בֵּית־יְהוָה: כִּי־לְעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה יִתְּנֻהוּ וְחִזְּקוּ בּוֹ
16 אֶת־בֵּית יְהוָה: וְלֹא יֵחָשְׁבוּ אֶת־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר יִתְּנוּ
אֶת־הַכֶּסֶף עַל־יָדָם לָתֵת לְעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה כִּי בֶאֱמוּנָה
17 הֵם עֹשִׂים: כֶּסֶף אָשָׁם וְכֶסֶף חַטָּאוֹת לֹא יוּבָא בֵּית יְהוָה
ע"כ לַכֹּהֲנִים יִהְיוּ:
18 אָז יַעֲלֶה חֲזָאֵל מֶלֶךְ אֲרָם וַיִּלָּחֶם עַל־גַּת וַיִּלְכְּדָהּ וַיָּשֶׂם
19 חֲזָאֵל פָּנָיו לַעֲלוֹת עַל־יְרוּשָׁלִָם: וַיִּקַּח יְהוֹאָשׁ מֶלֶךְ־
יְהוּדָה אֶת כָּל־הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר הִקְדִּישׁוּ יְהוֹשָׁפָט וִיהוֹרָם
וַאֲחַזְיָהוּ אֲבֹתָיו מַלְכֵי יְהוּדָה וְאֶת־קָדָשָׁיו וְאֶת כָּל־הַזָּהָב
הַנִּמְצָא בְּאֹצְרוֹת בֵּית־יְהוָה וּבֵית הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח לַחֲזָאֵל
כ מֶלֶךְ אֲרָם וַיַּעַל מֵעַל יְרוּשָׁלִָם: וְיֶתֶר דִּבְרֵי יוֹאָשׁ וְכָל־
אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים
למלכי

Cum contra Hasaëlem Syrorum Regem infeliciter bellum gereret, auro omni, tum sacro, tum profano, pacem redimit.

21 לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ וַיָּקֻמוּ עֲבָדָיו וַיִּקְשְׁרוּ־קָשֶׁר וַיַּכּוּ אֶת־יוֹאָשׁ
22 בֵּית מִלֹּא הַיֹּרֵד סִלָּא׃ וְיוֹזָכָר בֶּן־שִׁמְעָת וִיהוֹזָבָד בֶּן־שֹׁמֵר׃
עֲבָדָיו הִכֻּהוּ וַיָּמֹת וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד
וַיִּמְלֹךְ אֲמַצְיָה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים וְשָׁלֹשׁ יג א
שָׁנָה לְיוֹאָשׁ בֶּן־אֲחַזְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ יְהוֹאָחָז בֶּן־יֵהוּא
2 עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי
יְהוָה וַיֵּלֶךְ אַחַר חַטֹּאת יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר־הֶחֱטִיא
3 אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא־סָר מִמֶּנָּה׃ וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל
וַיִּתְּנֵם בְּיַד׳ חֲזָאֵל מֶלֶךְ־אֲרָם וּבְיַד בֶּן־הֲדַד בֶּן־חֲזָאֵל כָּל־
4 הַיָּמִים׃ וַיְחַל יְהוֹאָחָז אֶת־פְּנֵי יְהוָה וַיִּשְׁמַע אֵלָיו יְהוָה
כִּי רָאָה אֶת־לַחַץ יִשְׂרָאֵל כִּי־לָחַץ אֹתָם מֶלֶךְ אֲרָם׃
וַיִּתֵּן יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעַ וַיֵּצְאוּ מִתַּחַת יַד־אֲרָם וַיֵּשְׁבוּ ה
6 בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּאָהֳלֵיהֶם כִּתְמוֹל שִׁלְשׁוֹם׃ אַךְ לֹא־סָרוּ
מֵחַטֹּאת בֵּית־יָרָבְעָם אֲשֶׁר־הֶחֱטִי אֶת־יִשְׂרָאֵל בָּהּ החפיא ק׳
7 הָלָךְ וְגַם הָאֲשֵׁרָה עָמְדָה בְּשֹׁמְרוֹן׃ כִּי לֹא הִשְׁאִיר
לִיהוֹאָחָז עָם כִּי אִם־חֲמִשִּׁים פָּרָשִׁים וַעֲשָׂרָה רֶכֶב
וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים רַגְלִי כִּי אִבְּדָם מֶלֶךְ אֲרָם וַיְשִׂמֵם כֶּעָפָר
8 לָדֶשׁ׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְהוֹאָחָז וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה וּגְבוּרָתוֹ
הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי
9 יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב יְהוֹאָחָז עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּשֹׁמְרוֹן
וַיִּמְלֹךְ יוֹאָשׁ בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃
בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וָשֶׁבַע שָׁנָה לְיוֹאָשׁ מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ י
יְהוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה
11 שָׁנָה׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לֹא סָר מִכָּל־חַטֹּאות
יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר־הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל בָּהּ הָלָךְ׃
12 וְיֶתֶר דִּבְרֵי יוֹאָשׁ וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה וּגְבוּרָתוֹ אֲשֶׁר נִלְחַם
עִם אֲמַצְיָה מֶלֶךְ־יְהוּדָה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר
13 דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב יוֹאָשׁ עִם־
אבתיו

Non multo post à suis interfectus, Amaziam filium imperii hæredem relinquit.

Cap. XIII.

1 *In Israele, defuncto Jehu, regnat Joachaz filius, invisus Deo, dum imagines Jeroboami sectatur.*

3 *Itaque regnum ejus à Syris valde atteritur.*

At Joas, ipsius filius, in regnum succedens.

אַבְתִּיו וַיִּרְבַּעַם יָשַׁב עַל־כִּסְאוֹ וַיִּקָּבֵר יוֹאָשׁ בְּשֹׁמְרוֹן עִם
מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃

Elisæum morientem invisens, ex ejus vaticinatione, tribus præliis sese Syros superaturum intellexit.

14 וְאֶלִישָׁע חָלָה אֶת־חָלְיוֹ אֲשֶׁר יָמוּת בּוֹ וַיֵּרֶד אֵלָיו יוֹאָשׁ
מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיֵּבְךְּ עַל־פָּנָיו וַיֹּאמַר אָבִי אָבִי רֶכֶב
15 יִשְׂרָאֵל וּפָרָשָׁיו׃ וַיֹּאמֶר לוֹ אֱלִישָׁע קַח־קֶשֶׁת וְחִצִּים
16 וַיִּקַּח אֵלָיו קֶשֶׁת וְחִצִּים׃ וַיֹּאמֶר לְמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הַרְכֵּב
יָדְךָ עַל־הַקָּשֶׁת וַיַּרְכֵּב יָדוֹ וַיָּשֶׂם אֱלִישָׁע יָדָיו עַל־יְדֵי
17 הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר פְּתַח הַחַלּוֹן קֵדְמָה וַיִּפְתָּח וַיֹּאמֶר
אֱלִישָׁע יְרֵה וַיּוֹר וַיֹּאמֶר חֵץ־תְּשׁוּעָה לַיהוָה וְחֵץ־
תְּשׁוּעָה בַּאֲרָם וְהִכִּיתָ אֶת־אֲרָם בַּאֲפֵק עַד־כַּלֹּתָ׃
18 וַיֹּאמֶר קַח הַחִצִּים וַיִּקָּח וַיֹּאמֶר לְמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הַךְ אָרְצָה
19 וַיַּךְ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים וַיַּעֲמֹד׃ וַיִּקְצֹף עָלָיו אִישׁ הָאֱלֹהִים
וַיֹּאמֶר לְהַכּוֹת חָמֵשׁ אוֹ־שֵׁשׁ פְּעָמִים אָז הִכִּיתָ אֶת־
אֲרָם עַד־כַּלֹּתָה וְעַתָּה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים תַּכֶּה אֶת־אֲרָם׃

Elisæ mortuo, dum in ejus sepulchrum mortuus quidam fortè conjiceretur, sacrorum ossium contactu revivisceit.

כ 20 וַיָּמָת אֱלִישָׁע וַיִּקְבְּרֵהוּ וּגְדוּדֵי מוֹאָב יָבְאוּ
21 בָאָרֶץ בַּשָּׁנָה׃ וַיְהִי הֵם מְקַבְּרִים אִישׁ וְהִנֵּה
רָאוּ אֶת־הַגְּדוּד וַיַּשְׁלִיכוּ אֶת־הָאִישׁ בְּקֶבֶר אֱלִישָׁע וַיֵּלֶךְ
וַיִּגַּע הָאִישׁ בְּעַצְמוֹת אֱלִישָׁע וַיִּחִי וַיָּקָם עַל־רַגְלָיו׃

Foas prosperè contra Syros pugnat, & res amissas recuperat. Cap. XIV. Amazia Jehudæ regnum obtinet.

22 וַחֲזָאֵל מֶלֶךְ אֲרָם לָחַץ אֶת־יִשְׂרָאֵל כֹּל יְמֵי
23 יְהוֹאָחָז׃ וַיְחָנֵּן יְהוָה אֹתָם וַיְרַחֲמֵם וַיִּפֶן אֲלֵיהֶם לְמַעַן
בְּרִיתוֹ אֶת־אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב וְלֹא אָבָה הַשְׁחִיתָם
24 וְלֹא־הִשְׁלִיכָם מֵעַל־פָּנָיו עַד־עָתָּה׃ וַיָּמָת חֲזָאֵל מֶלֶךְ־
כה אֲרָם וַיִּמְלֹךְ בֶּן־הֲדַד בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ וַיָּשָׁב יְהוֹאָשׁ בֶּן־
יְהוֹאָחָז וַיִּקַּח אֶת־הֶעָרִים מִיַּד בֶּן־הֲדַד בֶּן־חֲזָאֵל אֲשֶׁר
לָקַח מִיַּד יְהוֹאָחָז אָבִיו בַּמִּלְחָמָה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים הִכָּהוּ
א יְהוֹאָשׁ וַיָּשָׁב אֶת־עָרֵי יִשְׂרָאֵל׃ בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם

Amazia Jehudæ regnum obtinet.

לִיהוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל מָלַךְ אֲמַצְיָהוּ בֶן־יוֹאָשׁ
2 מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה הָיָה בְּמָלְכוֹ

עשרים

וְעֶשְׂרִים וְתֵשַׁע שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ יְהוֹעַדִּין יחיד׳
מִן־יְרוּשָׁלִָם׃ וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה רַק לֹא כְּדָוִד אָבִיו 3 *Pietate in Deum,*
כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה יוֹאָשׁ אָבִיו עָשָׂה׃ רַק הַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ 4
עוֹד הָעָם מְזַבְּחִים וּמְקַטְּרִים בַּבָּמוֹת׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר חָזְקָה ה *Parentemque juxta insignis, cujus eadem, principatu stabilito, in autores severè ultus est.*
הַמַּמְלָכָה בְּיָדוֹ וַיַּךְ אֶת־עֲבָדָיו הַמַּכִּים אֶת־הַמֶּלֶךְ אָבִיו׃
וְאֶת־בְּנֵי הַמַּכִּים לֹא הֵמִית כַּכָּתוּב בְּסֵפֶר תּוֹרַת־מֹשֶׁה 6
אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר לֹא־יוּמְתוּ אָבוֹת עַל־בָּנִים וּבָנִים
לֹא־יוּמְתוּ עַל־אָבוֹת כִּי אִם־אִישׁ בְּחֶטְאוֹ יָמוּת׃ הוּא־ 7 יומת ק׳
הִכָּה אֶת־אֱדוֹם בְּגֵי־הַמֶּלַח עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים וְתָפַשׂ מלח קדי *Egregiam ab Edomæis victoriam reportat.*
אֶת־הַסֶּלַע בַּמִּלְחָמָה וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמָהּ יָקְתְאֵל עַד
הַיּוֹם הַזֶּה׃ אָז שָׁלַח אֲמַצְיָה מַלְאָכִים 8
אֶל־יְהוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז בֶּן־יֵהוּא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר 8 *A Joâ verò Rege Samariæ, quem temerè bello lacessierat,*
לְכָה נִתְרָאֶה פָּנִים׃ וַיִּשְׁלַח יְהוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־ 9
אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר הַחוֹחַ אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן שָׁלַח
אֶל־הָאֶרֶז אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן לֵאמֹר תְּנָה אֶת־בִּתְּךָ לִבְנִי
לְאִשָּׁה וַתַּעֲבֹר חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן וַתִּרְמֹס אֶת־
הַחוֹחַ׃ הִכֵּה הִכִּיתָ אֶת־אֱדוֹם וְנִשָּׂאֲךָ לִבֶּךָ הִכָּבֵד וְשֵׁב י
בְּבֵיתֶךָ וְלָמָּה תִתְגָּרֶה בְרָעָה וְנָפַלְתָּ אַתָּה וִיהוּדָה
עִמָּךְ׃ וְלֹא־שָׁמַע אֲמַצְיָהוּ וַיַּעַל יְהוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל 11
וַיִּתְרָאוּ פָּנִים הוּא וַאֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בְּבֵית שֶׁמֶשׁ
אֲשֶׁר לִיהוּדָה׃ וַיִּנָּגֵף יְהוּדָה לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּנֻסוּ אִישׁ 12 *Amisso exercitu, capitur:*
לְאָהֳלָיו׃ וְאֶת־אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בֶּן־יְהוֹאָשׁ בֶּן־ 13 לאהליו
אֲחַזְיָהוּ תָּפַשׂ יְהוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל בְּבֵית שֶׁמֶשׁ וַיְבֹאוּ קרי ויבא קרי
יְרוּשָׁלִַם וַיִּפְרֹץ בְּחוֹמַת יְרוּשָׁלִַם בְּשַׁעַר אֶפְרַיִם עַד־ *Muri Hierosolymorum diruuntur: templum auro argentoque spoliatur: tandemque*
שַׁעַר הַפִּנָּה אַרְבַּע מֵאוֹת אַמָּה׃ וְלָקַח אֶת־כָּל־הַזָּהָב 14
וְהַכֶּסֶף וְאֶת כָּל־הַכֵּלִים הַנִּמְצָאִים בֵּית־יְהוָה וּבְאוֹצְרוֹת
בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֶת בְּנֵי הַתַּעֲרֻבוֹת וַיָּשָׁב שֹׁמְרוֹנָה׃ וְיֶתֶר טו
דִּבְרֵי יְהוֹאָשׁ אֲשֶׁר עָשָׂה וּגְבוּרָתוֹ וַאֲשֶׁר נִלְחַם עִם
אֲמַצְיָהוּ

obsides dare cogitur.

אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי
16 הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב יְהוֹאָשׁ עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר
בְּשֹׁמְרוֹן עִם מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּמְלֹךְ יָרָבְעָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃
17 וַיְחִי אֲמַצְיָהוּ בֶן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יְהוּדָה אַחֲרֵי
מוֹת יְהוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה
18 שָׁנָה׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי אֲמַצְיָהוּ הֲלֹא־הֵם כְּתֻבִים עַל־סֵפֶר
19 דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו קֶשֶׁר בִּירוּשָׁלַם

Ipse autem paulo post necatur à suis.

כ וַיָּנָס לָכִישָׁה וַיִּשְׁלְחוּ אַחֲרָיו לָכִישָׁה וַיְמִתֻהוּ שָׁם׃ וַיִּשְׂאוּ
אֹתוֹ עַל־הַסּוּסִים וַיִּקָּבֵר בִּירוּשָׁלַם עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר
21 דָּוִד׃ וַיִּקְחוּ כָּל־עַם יְהוּדָה אֶת־עֲזַרְיָה וְהוּא בֶּן־שֵׁשׁ
22 עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיַּמְלִכוּ אֹתוֹ תַּחַת אָבִיו אֲמַצְיָהוּ׃ הוּא
בָּנָה אֶת־אֵילַת וַיְשִׁבֶהָ לִיהוּדָה אַחֲרֵי שְׁכַב־הַמֶּלֶךְ עִם־

Post Joam in Samariæ regnum succedit ejus filius Jeroboam: ejus res gestæ.

23 אֲבֹתָיו׃ בִּשְׁנַת חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה
לַאֲמַצְיָהוּ בֶן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ יָרָבְעָם בֶּן־יוֹאָשׁ
24 מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן אַרְבָּעִים וְאַחַת שָׁנָה׃ וַיַּעַשׂ הָרַע
בְּעֵינֵי יְהוָה לֹא סָר מִכָּל־חַטֹּאות יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר
כה הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ הוּא הֵשִׁיב אֶת־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל
מִלְּבוֹא חֲמָת עַד־יָם הָעֲרָבָה כִּדְבַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד עַבְדּוֹ יוֹנָה בֶן־אֲמִתַּי הַנָּבִיא אֲשֶׁר מִגַּת
26 הַחֵפֶר׃ כִּי־רָאָה יְהוָה אֶת־עֳנִי יִשְׂרָאֵל מֹרֶה מְאֹד וְאֶפֶס
27 עָצוּר וְאֶפֶס עָזוּב וְאֵין עֹזֵר לְיִשְׂרָאֵל׃ וְלֹא־דִבֶּר יְהוָה
לִמְחוֹת אֶת־שֵׁם יִשְׂרָאֵל מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם וַיּוֹשִׁיעֵם בְּיַד
28 יָרָבְעָם בֶּן־יוֹאָשׁ׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יָרָבְעָם וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה
קמץ בו׳ק וּגְבוּרָתוֹ אֲשֶׁר־נִלְחָם וַאֲשֶׁר הֵשִׁיב אֶת־דַּמֶּשֶׂק וְאֶת־
חֲמָת לִיהוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר
29 דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב יָרָבְעָם עִם־
אֲבֹתָיו עִם מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּמְלֹךְ זְכַרְיָה בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃

Cap. XV. Azaria,

אטו בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים וָשֶׁבַע שָׁנָה

לִירָבְעָם מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל מָלַךְ עֲזַרְיָה בֶן־אֲמַצְיָה *Amazia filius ac successor.*
מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ בֶּן־שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה בְמָלְכוֹ 2
וַחֲמִשִּׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ
יְכָלְיָהוּ מִירוּשָׁלִָם׃ וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל 3
אֲשֶׁר עָשָׂה אֲמַצְיָהוּ אָבִיו׃ רַק הַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ 4 *Percutitur leprâ.*
עוֹד הָעָם מְזַבְּחִים וּמְקַטְּרִים בַּבָּמוֹת׃ וַיְנַגַּע יְהוָה אֶת־ 5
הַמֶּלֶךְ וַיְהִי מְצֹרָע עַד־יוֹם מוֹתוֹ וַיֵּשֶׁב בְּבֵית הַחָפְשִׁית
וְיוֹתָם בֶּן־הַמֶּלֶךְ עַל־הַבַּיִת שֹׁפֵט אֶת־עַם הָאָרֶץ׃ וְיֶתֶר 6
דִּבְרֵי עֲזַרְיָהוּ וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־
סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ וַיִּשְׁכַּב עֲזַרְיָה עִם־ 7
אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד וַיִּמְלֹךְ יוֹתָם
בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וּשְׁמֹנֶה 8 *In parte decem tribuum ultimus ex familia Jehu regno potitur Zacharia: quem vitâ & principatu privat Sallum.*
שָׁנָה לַעֲזַרְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ זְכַרְיָהוּ בֶן־יָרָבְעָם עַל־
יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן שִׁשָּׁה חֳדָשִׁים׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה 9
כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבֹתָיו לֹא סָר מֵחַטֹּאוֹת יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט
אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּקְשֹׁר עָלָיו שַׁלֻּם בֶּן־יָבֵשׁ 10
וַיַּכֵּהוּ קִבְלָעָם וַיְמִיתֵהוּ וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי 11
זְכַרְיָה הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי
יִשְׂרָאֵל׃ הוּא דְבַר־יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר אֶל־יֵהוּא 12
לֵאמֹר בָּנַיִם רְבִיעִים יֵשְׁבוּ לְךָ עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל
וַיְהִי־כֵן׃
שַׁלֻּם בֶּן־יָבֵשׁ מָלַךְ בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וָתֵשַׁע שָׁנָה לְעֻזִּיָּה 13 *Sallum mensem unum regnat.*
מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ יָרֵחַ יָמִים בְּשֹׁמְרוֹן׃ וַיַּעַל מְנַחֵם 14
בֶּן־גָּדִי מִתִּרְצָה וַיָּבֹא שֹׁמְרוֹן וַיַּךְ אֶת־שַׁלֻּם בֶּן־יָבֵשׁ 14 *Post hunc Menahem:*
בְּשֹׁמְרוֹן וַיְמִיתֵהוּ וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי שַׁלֻּם טו
וְקִשְׁרוֹ אֲשֶׁר קָשָׁר הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים
לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ אָז יָכָה מְנַחֵם אֶת־ 16
תִּפְסַח וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּהּ וְאֶת־גְּבוּלָהּ מִתִּרְצָה כִּי לֹא

פתח ויך את כל־ההרותיה בקע׃
17 בשנת שלשים ותשע שנה לעזריה מלך
יהודה מלך מנחם בן־גדי על־ישראל עשר שנים
18 בשמרון׃ ויעש הרע בעיני יהוה לא־סר מעל חטאות
ירבעם בן־נבט אשר־החטיא את־ישראל כל־ימיו׃
19 בא פול מלך־אשור על־הארץ ויתן מנחם לפול אלף
ככר־כסף להיות ידו אתו להחזיק הממלכה בידו׃
כ ויצא מנחם את־הכסף על־ישראל על כל־גבורי החיל
לתת למלך אשור חמשים שקלים כסף לאיש אחד
21 וישב מלך אשור ולא־עמד שם בארץ׃ ויתר דברי
מנחם וכל־אשר עשה הלוא־הם כתובים על־ספר
22 דברי הימים למלכי ישראל׃ וישכב מנחם עם־ *Cui succedit Pekachia filius.*
אבתיו וימלך פקחיה בנו תחתיו׃
23 בשנת חמשים שנה לעזריה מלך יהודה
מלך פקחיה בן־מנחם על־ישראל בשמרון שנתים׃
24 ויעש הרע בעיני יהוה לא־סר מחטאות ירבעם בן־נבט
כה אשר החטיא את־ישראל׃ ויקשר עליו פקח בן־ *המלן קדי*
רמליהו שלישו ויכהו בשמרון בארמון בית־ מלך
את־ארגב ואת־האריה ועמו חמשים איש מבני הגלעדים
26 וימתהו וימלך תחתיו׃ ויתר דברי פקחיה וכל־אשר
עשה הנם כתובים על־ספר דברי הימים למלכי
27 ישראל׃ בשנת חמשים ושתים שנה *Post hunc regnum invadit Pekach:*
לעזריה מלך יהודה מלך פקח בן־רמליהו על־ישראל
28 בשמרון עשרים שנה׃ ויעש הרע בעיני יהוה לא־סר מן־
29 חטאות ירבעם בן־נבט אשר החטיא את־ישראל׃ בימי
פקח מלך־ישראל בא תגלת פלאסר מלך־אשור
ויקח את־עיון ואת־אבל בית־מעכה ואת־ינוח ואת־קדש
ואת־חצור ואת־הגלעד ואת־הגלילה כל־ארץ נפתלי

וַיַּגְלֵם אַשּׁוּרָה׃ וַיִּקְשָׁר־קֶשֶׁר חוֹשֵׁעַ בֶּן־אֵלָה עַל־פֶּקַח בֶּן־ ל
רְמַלְיָהוּ וַיַּכֵּהוּ וַיְמִיתֵהוּ וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים
31 לְיוֹתָם בֶּן־עֻזִּיָּה׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי פֶקַח וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הִנָּם
כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃
32 בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְפֶקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
33 מָלַךְ יוֹתָם בֶּן־עֻזִּיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה
הָיָה בְמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָם וְשֵׁם אִמּוֹ
34 יְרוּשָׁא בַּת־צָדוֹק׃ וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־
עָשָׂה עֻזִּיָּהוּ אָבִיו עָשָׂה׃ רַק הַבָּמוֹת לֹא סָרוּ עוֹד הָעָם לה
מְזַבְּחִים וּמְקַטְּרִים בַּבָּמוֹת הוּא בָּנָה אֶת־שַׁעַר בֵּית־
36 יְהוָה הָעֶלְיוֹן׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יוֹתָם וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־
הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃
37 בַּיָּמִים הָהֵם הֵחֵל יְהוָה לְהַשְׁלִיחַ בִּיהוּדָה
38 רְצִין מֶלֶךְ אֲרָם וְאֵת פֶּקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ׃ וַיִּשְׁכַּב יוֹתָם
עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד אָבִיו וַיִּמְלֹךְ
אָחָז בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ בִּשְׁנַת שְׁבַע־עֶשְׂרֵה יו א
שָׁנָה לְפֶקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ מָלַךְ אָחָז בֶּן־יוֹתָם מֶלֶךְ יְהוּדָה׃
2 בֶּן־עֶשְׂרִים שָׁנָה אָחָז בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ
בִּירוּשָׁלָם וְלֹא־עָשָׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהָיו כְּדָוִד
3 אָבִיו׃ וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וְגַם אֶת־בְּנוֹ הֶעֱבִיר
בָּאֵשׁ כְּתֹעֲבוֹת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה אֹתָם מִפְּנֵי
4 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְזַבֵּחַ וַיְקַטֵּר בַּבָּמוֹת וְעַל־הַגְּבָעוֹת וְתַחַת
כָּל־עֵץ רַעֲנָן׃ אָז יַעֲלֶה רְצִין מֶלֶךְ־אֲרָם וּפֶקַח בֶּן־ ה
רְמַלְיָהוּ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל יְרוּשָׁלַם לַמִּלְחָמָה וַיָּצְרוּ עַל־
6 אָחָז וְלֹא יָכְלוּ לְהִלָּחֵם׃ בָּעֵת הַהִיא הֵשִׁיב
רְצִין מֶלֶךְ־אֲרָם אֶת־אֵילַת לַאֲרָם וַיְנַשֵּׁל אֶת־הַיְּהוּדִים
מֵאֵילוֹת וַאֲרוֹמִים בָּאוּ אֵילַת וַיֵּשְׁבוּ שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ ואדומים קרי
7 וַיִּשְׁלַח אָחָז מַלְאָכִים אֶל־תִּגְלַת פְּלֶסֶר מֶלֶךְ־אַשּׁוּר
לאמר

Quo ipsum vicissim privat Hosea.

Hierosolymis verò regnum obtinet Jotham:

Et morienti succedit Achaz filius.

Cap. XVI.

Achaz parenti dissimillimus ab avita religione desciscit: aras ac statuas Baali ponit; liberosque igni lustrat.

A Regibus Samariæ ac Syriæ magnâ clade acceptâ.

7 Opem Regis Assyrii

לֵאמֹר עַבְדְּךָ וּבִנְךָ אֲנִי עֲלֵה וְהוֹשִׁעֵנִי מִכַּף מֶלֶךְ
8 אֲרָם וּמִכַּף מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הַקּוֹמִים עָלָי: וַיִּקַּח אָחָז אֶת־
הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב הַנִּמְצָא בֵּית יְהוָה וּבְאֹצְרוֹת בֵּית
9 הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר שֹׁחַד: וַיִּשְׁמַע אֵלָיו מֶלֶךְ
אַשּׁוּר וַיַּעַל מֶלֶךְ אַשּׁוּר אֶל־דַּמֶּשֶׂק וַיִּתְפְּשֶׂהָ וַיִּגְלֶהָ
י קִירָה וְאֶת־רְצִין הֵמִית: וַיֵּלֶךְ הַמֶּלֶךְ אָחָז לִקְרַאת
נצ"ל תִּגְלַת פִּלְאֶסֶר מֶלֶךְ־אַשּׁוּר דַּמֶּשֶׂק וַיַּרְא אֶת־הַמִּזְבַּח
אֲשֶׁר בְּדַמֶּשֶׂק וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ אָחָז אֶל־אוּרִיָּה הַכֹּהֵן
11 אֶת־דְּמוּת הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־תַּבְנִיתוֹ לְכֹל־מַעֲשֵׂהוּ: וַיִּבֶן
אוּרִיָּה הַכֹּהֵן אֶת־הַמִּזְבֵּחַ כְּכֹל אֲשֶׁר־שָׁלַח הַמֶּלֶךְ
אָחָז מִדַּמֶּשֶׂק כֵּן עָשָׂה אוּרִיָּה הַכֹּהֵן עַד־בּוֹא הַמֶּלֶךְ
12 אָחָז מִדַּמָּשֶׂק: וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ מִדַּמֶּשֶׂק וַיַּרְא הַמֶּלֶךְ
אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וַיִּקְרַב הַמֶּלֶךְ עַל־הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעַל
13 עָלָיו: וַיְקַטֵּר אֶת־עֹלָתוֹ וְאֶת־מִנְחָתוֹ וַיַּסֵּךְ אֶת־
נִסְכּוֹ וַיִּזְרֹק אֶת־דַּם־הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר־לוֹ
14 עַל־הַמִּזְבֵּחַ: וְאֶת־הַמִּזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר
לִפְנֵי יְהוָה וַיִּקְרֵב מֵאֵת פְּנֵי הַבַּיִת מִבֵּין הַמִּזְבֵּחַ וּמִבֵּין
טו בֵּית יְהוָה וַיִּתֵּן אֹתוֹ עַל־יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צָפוֹנָה: וַיְצַו ויצוה קרי
הַמֶּלֶךְ אָחָז אֶת־אוּרִיָּה הַכֹּהֵן לֵאמֹר עַל־הַמִּזְבֵּחַ
הַגָּדוֹל הַקְטֵר אֶת־עֹלַת־הַבֹּקֶר וְאֶת־מִנְחַת הָעֶרֶב
וְאֶת־עֹלַת הַמֶּלֶךְ וְאֶת־מִנְחָתוֹ וְאֶת עֹלַת כָּל־עַם
הָאָרֶץ וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם וְכֹל־דַּם עֹלָה וְכֹל־דַּם זָבַח
16 עָלָיו תִּזְרֹק וּמִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת יִהְיֶה־לִּי לְבַקֵּר: וַיַּעַשׂ
17 אוּרִיָּה הַכֹּהֵן כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה הַמֶּלֶךְ אָחָז: וַיְקַצֵּץ
הַמֶּלֶךְ אָחָז אֶת־הַמִּסְגְּרוֹת הַמְכֹנוֹת וַיָּסַר מֵעֲלֵיהֶם
את קרי וְאֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־הַיָּם הוֹרִיד מֵעַל הַבָּקָר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר
מוסך 18 תַּחְתֶּיהָ וַיִּתֵּן אֹתוֹ עַל מַרְצֶפֶת אֲבָנִים: וְאֶת־מִסַּךְ
קרי
הַשַּׁבָּת אֲשֶׁר־בָּנוּ בַבַּיִת וְאֶת־מְבוֹא הַמֶּלֶךְ הַחִיצוֹנָה מלעל

implorat, datâ ingenti mercede.

Eo demum dementiæ venit, ut Damasceno ritu divinum cultum ceremoniasque institueret,

Et tantum non clauso templo infandas aras passim excitaret.

הֵסֵב בֵּית יְהוָה מִפְּנֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי אָחָז 19
אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים
לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ וַיִּשְׁכַּב אָחָז עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם־ כ
אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד וַיִּמְלֹךְ חִזְקִיָּהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃

Cap. XVII.

בִּשְׁנַת שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה לְאָחָז מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ הוֹשֵׁעַ בֶּן־אֵלָה בְּשֹׁמְרוֹן עַל־יִשְׂרָאֵל תֵּשַׁע שָׁנִים׃ יז א

Hoseæ, Israëlitarum Regi, Salmanasser Assyriæ Rex, bellum infert, victumque sibi servire cogit.

וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה רַק לֹא כְּמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָיוּ 2
לְפָנָיו׃ עָלָיו עָלָה שַׁלְמַנאֶסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיְהִי־לוֹ 3
הוֹשֵׁעַ עֶבֶד וְיָשֶׁב לוֹ מִנְחָה׃ וַיִּמְצָא מֶלֶךְ־אַשּׁוּר בְּהוֹשֵׁעַ 4
קֶשֶׁר אֲשֶׁר שָׁלַח מַלְאָכִים אֶל־סוֹא מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וְלֹא־
הֶעֱלָה מִנְחָה לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר כְּשָׁנָה בְשָׁנָה וַיַּעְצְרֵהוּ מֶלֶךְ
אַשּׁוּר וַיַּאַסְרֵהוּ בְּבֵית כָּלְא׃ וַיַּעַל מֶלֶךְ־אַשּׁוּר בְּכָל־ 5
הָאָרֶץ וַיַּעַל שֹׁמְרוֹן וַיָּצַר עָלֶיהָ שָׁלֹשׁ שָׁנִים׃ בִּשְׁנַת 6
הַתְּשִׁיעִית לְהוֹשֵׁעַ לָכַד מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אֶת־שֹׁמְרוֹן וַיֶּגֶל
אֶת־יִשְׂרָאֵל אַשּׁוּרָה וַיֹּשֶׁב אוֹתָם בְּחַלַח וּבְחָבוֹר נְהַר
גּוֹזָן וְעָרֵי מָדָי׃

Regemque Ægypti in auxilium accerseret, perpetuo eum carceri mancipat,

& gentemque universam in regnum suum abducit,

וַיְהִי כִּי־חָטְאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם הַמַּעֲלֶה 7
אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִתַּחַת יַד פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם
וַיִּירְאוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃ וַיֵּלְכוּ בְּחֻקּוֹת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר 8
הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
עָשׂוּ׃ וַיַּחְפְּאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל דְּבָרִים אֲשֶׁר לֹא־כֵן עַל־ 9
יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיִּבְנוּ לָהֶם בָּמוֹת בְּכָל־עָרֵיהֶם מִמִּגְדַּל
נוֹצְרִים עַד־עִיר מִבְצָר׃ וַיַּצִּבוּ לָהֶם מַצֵּבוֹת וַאֲשֵׁרִים עַל י
כָּל־גִּבְעָה גְבֹהָה וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן׃ וַיְקַטְּרוּ־שָׁם 11
בְּכָל־בָּמוֹת כַּגּוֹיִם אֲשֶׁר הָגְלָה יְהוָה מִפְּנֵיהֶם וַיַּעֲשׂוּ
דְּבָרִים רָעִים לְהַכְעִיס אֶת־יְהוָה׃ וַיַּעַבְדוּ הַגִּלֻּלִים אֲשֶׁר 12
אָמַר יְהוָה לָהֶם לֹא תַעֲשׂוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה׃ וַיָּעֵד יְהוָה 13
בְּיִשְׂרָאֵל וּבִיהוּדָה בְּיַד כָּל־נְבִיאוֹ כָּל־חוֹזֶה לֵאמֹר גב׳ אי קוי

Peccatis nempe flagitiisque populi hoc dudum flagitantibus.

שבו

ב׳ טעמי במילה א׳ שֻׁבוּ מִדַּרְכֵּיכֶם הָרָעִים וְשִׁמְרוּ מִצְוֹתַי חֻקּוֹתַי כְּכָל־
הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־אֲבֹתֵיכֶם וַאֲשֶׁר שָׁלַחְתִּי
14 אֲלֵיכֶם בְּיַד עֲבָדַי הַנְּבִיאִים׃ וְלֹא שָׁמֵעוּ וַיַּקְשׁוּ אֶת־
עָרְפָּם כְּעֹרֶף אֲבוֹתָם אֲשֶׁר לֹא הֶאֱמִינוּ בַּיהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃
טו וַיִּמְאֲסוּ אֶת־חֻקָּיו וְאֶת־בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אֲבוֹתָם
קמץ בו׳ ק וְאֵת עֵדְוֹתָיו אֲשֶׁר הֵעִיד בָּם וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי הַהֶבֶל וַיֶּהְבָּלוּ
וְאַחֲרֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבֹתָם אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתָם
16 לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת כָּהֶם׃ וַיַּעַזְבוּ אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה
שני קרי אֱלֹהֵיהֶם וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם מַסֵּכָה שְׁנֵים עֲגָלִים וַיַּעֲשׂוּ אֲשֵׁירָה
17 וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם וַיַּעַבְדוּ אֶת־הַבָּעַל׃ וַיַּעֲבִירוּ
אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶם בָּאֵשׁ וַיִּקְסְמוּ קְסָמִים וַיְנַחֵשׁוּ
18 וַיִּתְמַכְּרוּ לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִיסוֹ׃ וַיִּתְאַנַּף
יְהוָה מְאֹד בְּיִשְׂרָאֵל וַיְסִרֵם מֵעַל פָּנָיו לֹא נִשְׁאַר רַק
19 שֵׁבֶט יְהוּדָה לְבַדּוֹ׃ גַּם־יְהוּדָה לֹא שָׁמַר אֶת־מִצְוֹת
כ יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיֵּלְכוּ בְּחֻקּוֹת יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר עָשׂוּ׃ וַיִּמְאַס
יְהוָה בְּכָל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל וַיְעַנֵּם וַיִּתְּנֵם בְּיַד שֹׁסִים עַד
21 אֲשֶׁר הִשְׁלִיכָם מִפָּנָיו׃ כִּי־קָרַע יִשְׂרָאֵל מֵעַל בֵּית דָּוִד
וידח קרי וַיַּמְלִיכוּ אֶת־יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט וַיַּדַּא יָרָבְעָם אֶת־יִשְׂרָאֵל
22 מֵאַחֲרֵי יְהוָה וְהֶחֱטִיאָם חֲטָאָה גְדוֹלָה׃ וַיֵּלְכוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
23 בְּכָל־חַטֹּאות יָרָבְעָם אֲשֶׁר עָשָׂה לֹא־סָרוּ מִמֶּנָּה׃ עַד
אֲשֶׁר־הֵסִיר יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵעַל פָּנָיו כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
בְּיַד כָּל־עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים וַיִּגֶל יִשְׂרָאֵל מֵעַל אַדְמָתוֹ
אַשּׁוּרָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃

In vacuas Israëlitarum terras novos barbarosque, ex ultima Assyria, colonos inducit.

24 וַיָּבֵא מֶלֶךְ־אַשּׁוּר מִבָּבֶל וּמִכּוּתָה וּמֵעַוָּא וּמֵחֲמָת
ומספרוים קרי וּסְפָרְוַיִם וַיֹּשֶׁב בְּעָרֵי שֹׁמְרוֹן תַּחַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּרְשׁוּ
כה אֶת־שֹׁמְרוֹן וַיֵּשְׁבוּ בְּעָרֶיהָ׃ וַיְהִי בִּתְחִלַּת שִׁבְתָּם שָׁם
לֹא יָרְאוּ אֶת־יְהוָה וַיְשַׁלַּח יְהוָה בָּהֶם אֶת־הָאֲרָיוֹת
26 וַיִּהְיוּ הֹרְגִים בָּהֶם׃ וַיֹּאמְרוּ לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר לֵאמֹר

הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִגְלִיתָ וַתּוֹשֶׁב בְּעָרֵי שֹׁמְרוֹן לֹא יָדְעוּ אֶת־
מִשְׁפַּט אֱלֹהֵי הָאָרֶץ וַיְשַׁלַּח בָּם אֶת־הָאֲרָיוֹת וְהִנָּם
מְמִיתִים אוֹתָם כַּאֲשֶׁר אֵינָם יְרֵאִים אֶת־מִשְׁפַּט אֱלֹהֵי
הָאָרֶץ: וַיְצַו מֶלֶךְ־אַשּׁוּר לֵאמֹר הֹלִיכוּ שָׁמָּה אֶחָד 27
מֵהַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר הִגְלִיתֶם מִשָּׁם וְיֵלְכוּ וְיֵשְׁבוּ שָׁם וְיֹרֵם
אֶת־מִשְׁפַּט אֱלֹהֵי הָאָרֶץ: וַיָּבֹא אֶחָד מֵהַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר 28
הָגְלוּ מִשֹּׁמְרוֹן וַיֵּשֶׁב בְּבֵית־אֵל וַיְהִי מוֹרֶה אֹתָם אֵיךְ
יִרְאוּ אֶת־יְהוָה: וַיִּהְיוּ עֹשִׂים גּוֹי גּוֹי אֱלֹהָיו וַיַּנִּיחוּ 29 1
בְּבֵית הַבָּמוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ הַשֹּׁמְרֹנִים גּוֹי גּוֹי בְּעָרֵיהֶם
אֲשֶׁר הֵם יֹשְׁבִים שָׁם: וְאַנְשֵׁי בָבֶל עָשׂוּ אֶת־סֻכּוֹת ל
בְּנוֹת וְאַנְשֵׁי כוּת עָשׂוּ אֶת־נֵרְגַל וְאַנְשֵׁי חֲמָת עָשׂוּ
יזובחו אֶת־אַשִׁימָא: וְהָעַוִּים עָשׂוּ נִבְחַן וְאֶת־תַּרְתָּק 31
וְהַסְפַרְוִים שֹׂרְפִים אֶת־בְּנֵיהֶם בָּאֵשׁ לְאַדְרַמֶּלֶךְ
אלהי קרי וַעֲנַמֶּלֶךְ אֱלָהּ סְפַרְוִים: וַיִּהְיוּ יְרֵאִים אֶת־יְהוָה וַיַּעֲשׂוּ 32 3 ספרויים קרי
לָהֶם מִקְצוֹתָם כֹּהֲנֵי בָמוֹת וַיִּהְיוּ עֹשִׂים לָהֶם בְּבֵית
הַבָּמוֹת: אֶת־יְהוָה הָיוּ יְרֵאִים וְאֶת־אֱלֹהֵיהֶם הָיוּ 33
עֹבְדִים כְּמִשְׁפַּט הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הִגְלוּ אֹתָם מִשָּׁם:
עַד הַיּוֹם הַזֶּה הֵם עֹשִׂים כַּמִּשְׁפָּטִים הָרִאשֹׁנִים 34
אֵינָם יְרֵאִים אֶת־יְהוָה וְאֵינָם עֹשִׂים כְּחֻקָּתָם
וְכִמְשָׁפְטָם וְכַתּוֹרָה וְכַמִּצְוָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֶת־בְּנֵי יַעֲקֹב אֲשֶׁר־שָׂם שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל: וַיִּכְרֹת לָה
יְהוָה אִתָּם בְּרִית וַיְצַוֵּם לֵאמֹר לֹא תִירְאוּ אֱלֹהִים
אֲחֵרִים וְלֹא־תִשְׁתַּחֲוּ לָהֶם וְלֹא תָעָבְדוּם וְלֹא
תִזְבְּחוּ לָהֶם: כִּי אִם־אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר־הֶעֱלָה אֶתְכֶם 36
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּכֹחַ גָּדוֹל וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה אֹתוֹ תִירְאוּ וְלוֹ
תִשְׁתַּחֲוּ וְלוֹ תִזְבְּחוּ: וְאֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים 37
וְהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה אֲשֶׁר כָּתַב לָכֶם תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת
כָּל־הַיָּמִים וְלֹא תִירְאוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים: וְהַבְּרִית אֲשֶׁר־ 38

Qui cum partim divinas caremonias reciperent, partim veterem idolorum cultum non desererent, novum & prodigiosum Dei colendi ritum effingunt.

כָּרַתִּי

פָּרַתִּי אִתְּכֶם לֹא תִשְׁכָּחוּ וְלֹא תִירְאוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃
39 כִּי אִם־אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם תִּירָאוּ וְהוּא יַצִּיל אֶתְכֶם מִיַּד
מ כָּל־אֹיְבֵיכֶם׃ וְלֹא שָׁמְעוּ כִּי אִם־כְּמִשְׁפָּטָם הָרִאשׁוֹן
41 הֵם עֹשִׂים׃ וַיִּהְיוּ הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה יְרֵאִים אֶת־יְהוָה וְאֶת־
פְּסִילֵיהֶם הָיוּ עֹבְרִים גַּם־בְּנֵיהֶם וּבְנֵי בְנֵיהֶם כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ
אֲבֹתָם הֵם עֹשִׂים עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃

Cap. XVIII. *Hierosolymæ regnum adipiscitur, Hiskias, Rex singulari pietate.* 4 *Qui urbem paternis superstitionibus purgat, templum ornat, & divinum cultum restituit.*

איח וַיְהִי בִּשְׁנַת שָׁלֹשׁ לְהוֹשֵׁעַ בֶּן־אֵלָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל מָלַךְ׃
2 חִזְקִיָּה בֶן־אָחָז מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה
הָיָה בְּמָלְכוֹ וְעֶשְׂרִים וְתֵשַׁע שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם
3 אִמּוֹ אֲבִיָּה בַּת־זְכַרְיָה׃ וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל
4 אֲשֶׁר־עָשָׂה דָּוִד אָבִיו׃ הוּא הֵסִיר אֶת־הַבָּמוֹת וְשִׁבַּר
אֶת־הַמַּצֵּבֹת וְכָרַת אֶת־הָאֲשֵׁרָה וְכִתַּת נְחַשׁ הַנְּחֹשֶׁת
אֲשֶׁר־עָשָׂה מֹשֶׁה כִּי עַד־הַיָּמִים הָהֵמָּה הָיוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
ה מְקַטְּרִים לוֹ וַיִּקְרָא־לוֹ נְחֻשְׁתָּן׃ בַּיהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל
בָּטָח וְאַחֲרָיו לֹא־הָיָה כְמֹהוּ בְּכֹל מַלְכֵי יְהוּדָה וַאֲשֶׁר
6 הָיוּ לְפָנָיו׃ וַיִּדְבַּק בַּיהוָה לֹא־סָר מֵאַחֲרָיו וַיִּשְׁמֹר מִצְוֹתָיו
7 אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ וַיְהִי יְהוָה עִמּוֹ בְּכֹל אֲשֶׁר־
8 יֵצֵא יַשְׂכִּיל וַיִּמְרֹד בְּמֶלֶךְ־אַשּׁוּר וְלֹא עֲבָדוֹ׃ הוּא הִכָּה
אֶת־פְּלִשְׁתִּים עַד־עַזָּה וְאֶת־גְּבוּלָהּ מִמִּגְדַּל נוֹצְרִים עַד־
9 עִיר מִבְצָר׃

Eâ tempestate, occupata ab Assyriis Samaria,

וַיְהִי בַּשָּׁנָה הָרְבִיעִית
לַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ הִיא הַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית לְהוֹשֵׁעַ בֶּן־אֵלָה
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל עָלָה שַׁלְמַנאֶסֶר מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עַל־שֹׁמְרוֹן
י וַיָּצַר עָלֶיהָ׃ וַיִּלְכְּדָהּ מִקְצֵה שָׁלֹשׁ שָׁנִים בַּשָּׁנָה שֵׁשׁ
לְחִזְקִיָּה הִיא שְׁנַת־תֵּשַׁע לְהוֹשֵׁעַ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל נִלְכְּדָה
11 שֹׁמְרוֹן׃ וַיֶּגֶל מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אֶת־יִשְׂרָאֵל אַשּׁוּרָה וַיַּנַּחֵם
12 בְּחַלַח וּבְחָבוֹר נְהַר גּוֹזָן וְעָרֵי מָדָי׃ עַל־אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ
בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיַּעַבְרוּ אֶת־בְּרִיתוֹ אֵת כָּל־אֲשֶׁר
צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא עָשׂוּ׃

וּבְאַרְבַּע

13 ובארבע עשרה שנה למלך חזקיהו עלה
סנחריב מלך־אשור על כל־ערי יהודה הבצרות
ויתפשם: 14 וישלח חזקיה מלך־יהודה אל־מלך־אשור
לכישה לאמר חטאתי שוב מעלי את אשר תתן עלי
אשא וישם מלך־אשור על־חזקיה מלך־יהודה שלש
מאות ככר־כסף ושלשים ככר זהב: ויתן חזקיה את־כ
כל־הכסף הנמצא בית־יהוה ובאצרות בית המלך:
16 בעת ההיא קצץ חזקיה את־דלתות היכל יהוה ואת־
האמנות אשר צפה חזקיה מלך־יהודה ויתנם למלך
אשור: 17 וישלח מלך־אשור את־תרתן
ואת־רב־סריס ואת־רבשקה מן־לכיש אל־המלך
חזקיהו בחיל כבד ירושלם ויעלו ויבאו ירושלם ויעלו
ויבאו ויעמדו בתעלת הברכה העליונה אשר במסלת
שדה כובס: 18 ויקראו אל־המלך ויצא אליהם אליקים
בן־חלקיהו אשר על־הבית ושבנה הספר ויואח בן־
אסף המזכיר: 19 ויאמר אלהם רבשקה אמרו־נא אל־
חזקיהו כה־אמר המלך הגדול מלך אשור מה
הבטחון הזה אשר בטחת: אמרת אך־דבר שפתים כ
עצה וגבורה למלחמה עתה על־מי בטחת כי מרדת
בי: 21 עתה הנה בטחת לך על־משענת הקנה הרצוץ
הזה על־מצרים אשר יסמך איש עליו ובא בכפו ונקבה
כן פרעה מלך־מצרים לכל־הבטחים עליו: 22 וכי־
תאמרון אלי אל־יהוה אלהינו בטחנו הלוא הוא אשר
הסיר חזקיהו את־במתיו ואת־מזבחתיו ויאמר
ליהודה ולירושלם לפני המזבח הזה תשתחוו
בירושלם: 23 ועתה התערב נא את־אדני את־מלך אשור
ואתנה לך אלפים סוסים אם־תוכל לתת לך רכבים
עליהם: 24 ואיך תשיב את־פני פחת אחד מעבדי אדני

הקטנים

Ab iisdem Iudæorum quoque regnum invaditur.

14 Et quanquam Hiskias humili obsequio, & oblato munere, Assyriorum regem placare, ac pacem redimere niteretur,

17 Ille nihilominus per legatos Hierosolymam obsidet, regique Hiskiæ acerbè insultat;

19 Ipsum frustra Deo suo confidere, sese Dei nutu potius arma sumpsisse.

הַקְּטַנִּים וַתִּבְטַח לְךָ עַל־מִצְרַיִם לָרֶכֶב וְלִפָרָשִׁים :
כה עַתָּה הֲמִפַּלְעֲדֵי יְהוָה עָלִיתִי עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה לְהַשְׁחִתוֹ
26 יְהוָה אָמַר אֵלַי עֲלֵה עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְהַשְׁחִיתָהּ׃ וַיֹּאמֶר
אֶלְיָקִים בֶּן־חִלְקִיָּהוּ וְשֶׁבְנָה וְיוֹאָח אֶל־רַבְשָׁקֵה דַּבֶּר־
נָא אֶל־עֲבָדֶיךָ אֲרָמִית כִּי שֹׁמְעִים אֲנָחְנוּ וְאַל־תְּדַבֵּר
27 עִמָּנוּ יְהוּדִית בְּאָזְנֵי הָעָם אֲשֶׁר עַל־הַחוֹמָה : וַיֹּאמֶר
אֲלֵיהֶם רַבְשָׁקֵה הַעַל אֲדֹנֶיךָ וְאֵלֶיךָ שְׁלָחַנִי אֲדֹנִי לְדַבֵּר
אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הֲלֹא עַל־הָאֲנָשִׁים הַיֹּשְׁבִים עַל־
צואתם ק׳ הַחוֹמָה לֶאֱכֹל אֶת־חָרְיָם וְלִשְׁתּוֹת אֶת־שֵׁינֵיהֶם עִמָּכֶם : מימי רגליהם קרי קרי
28 וַיַּעֲמֹד רַבְשָׁקֵה וַיִּקְרָא בְקוֹל־גָּדוֹל יְהוּדִית וַיְדַבֵּר וַיֹּאמֶר
29 שִׁמְעוּ דְּבַר־הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר : כֹּה אָמַר
הַמֶּלֶךְ אַל־יַשִּׁא לָכֶם חִזְקִיָּהוּ כִּי־לֹא יוּכַל לְהַצִּיל
לְאֶתְכֶם מִיָּדוֹ : וְאַל־יַבְטַח אֶתְכֶם חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְהוָה
לֵאמֹר הַצֵּל יַצִּילֵנוּ יְהוָה וְלֹא תִנָּתֵן אֶת־הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד
31 מֶלֶךְ אַשּׁוּר : אַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ כִּי כֹה אָמַר מֶלֶךְ
אַשּׁוּר עֲשׂוּ אִתִּי בְרָכָה וְצֵאוּ אֵלַי וְאִכְלוּ אִישׁ־גַּפְנוֹ וְאִישׁ
32 תְּאֵנָתוֹ וּשְׁתוּ אִישׁ מֵי־בֹרוֹ : עַד־בֹּאִי וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם אֶל־
אֶרֶץ כְּאַרְצְכֶם אֶרֶץ דָּגָן וְתִירוֹשׁ אֶרֶץ לֶחֶם וְכְרָמִים אֶרֶץ
זֵית יֶצְהָר וּדְבַשׁ וְחְיוּ וְלֹא תָמֻתוּ וְאַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־
33 חִזְקִיָּהוּ כִּי־יַסִּית אֶתְכֶם לֵאמֹר יְהוָה יַצִּילֵנוּ : הַהַצֵּל
34 הִצִּילוּ אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם אִישׁ אֶת־אַרְצוֹ מִיַּד מֶלֶךְ אַשּׁוּר : אַיֵּה
אֱלֹהֵי חֲמָת וְאַרְפָּד אַיֵּה אֱלֹהֵי סְפַרְוַיִם הֵנַע וְעִוָּה כִּי־
לֹה הִצִּילוּ אֶת־שֹׁמְרוֹן מִיָּדִי : מִי בְכָל־אֱלֹהֵי הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר
הִצִּילוּ אֶת־אַרְצָם מִיָּדִי כִּי־יַצִּיל יְהוָה אֶת־יְרוּשָׁלַם מִיָּדִי :
36 וְהֶחֱרִישׁוּ הָעָם וְלֹא עָנוּ אֹתוֹ דָּבָר כִּי־מִצְוַת הַמֶּלֶךְ הָיְתָה
37 לֵאמֹר לֹא תַעֲנֵהוּ : וַיָּבֹא אֶלְיָקִים בֶּן־חִלְקִיָּה אֲשֶׁר־
עַל־הַבַּיִת וְשֶׁבְנָא הַסֹּפֵר וְיוֹאָח בֶּן־אָסָף הַמַּזְכִּיר אֶל־
חִזְקִיָּהוּ קְרוּעֵי בְגָדִים וַיַּגִּדוּ לוֹ אֶת דִּבְרֵי רַבְשָׁקֵה :

Sese victorem omnium gentium, eversorem Samariæ, multaque alia in Dei Judaicique populi ludibrium ac contumeliam addit.

ויהי

Cap. XIX. *In hoc rerum statu Hiskias Prophetam Jesaiam consulit:*

יט א וַיְהִי כְּשָׁמְעַ הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו וַיִּתְכַּס
2 בַּשָּׂק וַיָּבֹא בֵּית יְהוָה׃ וַיִּשְׁלַח אֶת־אֶלְיָקִים אֲשֶׁר־עַל־
הַבָּיִת וְשֶׁבְנָא הַסּוֹפֵר וְאֶת זִקְנֵי הַכֹּהֲנִים מִתְכַּסִּים
בַּשָּׂקִים אֶל־יְשַׁעְיָהוּ הַנָּבִיא בֶּן־אָמוֹץ׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כֹּה
3 אָמַר חִזְקִיָּהוּ יוֹם־צָרָה וְתוֹכֵחָה וְנַאֲצָה הַיּוֹם הַזֶּה כִּי־
בָאוּ בָנִים עַד־מַשְׁבֵּר וְכֹחַ אֵין לְלֵדָה׃ אוּלַי יִשְׁמַע
4 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־כָּל־דִּבְרֵי רַבְשָׁקֵה אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ
מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אֲדֹנָיו לַחֲרֹף אֱלֹהִים חָיָּה וְהוֹכִיחַ בַּדְּבָרִים
אֲשֶׁר שָׁמַע יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְנָשָׂאתָ תְפִלָּה בְּעַד הַשְּׁאֵרִית
הַנִּמְצֵאָה׃ וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ אֶל־
5 יְשַׁעְיָהוּ׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם יְשַׁעְיָהוּ כֹּה תֹאמְרוּן אֶל־
6 אֲדֹנֵיכֶם כֹּה׳ אָמַר יְהוָה אַל־תִּירָא מִפְּנֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר
שָׁמַעְתָּ אֲשֶׁר גִּדְּפוּ נַעֲרֵי מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אֹתִי׃ הִנֵּנִי נֹתֵן בּוֹ
7 רוּחַ וְשָׁמַע שְׁמוּעָה וְשָׁב לְאַרְצוֹ וְהִפַּלְתִּיו בַּחֶרֶב בְּאַרְצוֹ׃
וַיָּשָׁב רַבְשָׁקֵה וַיִּמְצָא אֶת־מֶלֶךְ אַשּׁוּר נִלְחָם עַל־לִבְנָה
8 כִּי שָׁמַע כִּי נָסַע מִלָּכִישׁ׃ וַיִּשְׁמַע אֶל־תִּרְהָקָה מֶלֶךְ־
כּוּשׁ לֵאמֹר הִנֵּה יָצָא לְהִלָּחֶם אִתָּךְ וַיִּשְׁב וַיִּשְׁלַח
מַלְאָכִים אֶל־חִזְקִיָּהוּ לֵאמֹר׃ כֹּה תֹאמְרוּן אֶל־חִזְקִיָּהוּ׳
מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר אַל־יִשָּׂאֲךָ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר אַתָּה בֹטֵחַ
בּוֹ לֵאמֹר לֹא תִנָּתֵן יְרוּשָׁלַם בְּיַד מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ הִנֵּה׳
11 אַתָּה שָׁמַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר עָשׂוּ מַלְכֵי אַשּׁוּר לְכָל־הָאֲרָצוֹת
לְהַחֲרִימָם וְאַתָּה תִנָּצֵל׃ הַהִצִּילוּ אֹתָם אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם
12 אֲשֶׁר שִׁחֲתוּ אֲבוֹתָי אֶת־גּוֹזָן וְאֶת־חָרָן וְרֶצֶף וּבְנֵי־עֵדֶן
אֲשֶׁר בִּתְלַאשָּׂר׃ אַיּוֹ מֶלֶךְ־חֲמָת וּמֶלֶךְ אַרְפָּד וּמֶלֶךְ
13 לְעִיר סְפַרְוַיִם הֵנַע וְעִוָּה׃ וַיִּקַּח חִזְקִיָּהוּ אֶת־הַסְּפָרִים
14 מִיַּד הַמַּלְאָכִים וַיִּקְרָאֵם וַיַּעַל בֵּית יְהוָה וַיִּפְרְשֵׂהוּ חִזְקִיָּהוּ
לִפְנֵי יְהוָה׃

Qui Regem divino responso confirmat, nihil in hoste periculi fore, diviumque auxilium non defuturum.

9 Inter hæc Tirhaka, Rex Æthiopum, regnum Assyriorum invadit.

10 Itaque Sennacherib rursus per litteras Hiskiæ animum tentat, monetque uti deditionem maturet, non sine verborum contumeliis.

15 וַיִּתְפַּלֵּל חִזְקִיָּהוּ לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל *15 Ille au-*

ישב הכרבים אתה־הוא האלהים לבדך לכל ממלכות
16 הארץ אתה עשית את־השמים ואת־הארץ: הטה
קמץ בז"ק יהוה אזנך ושמע פקח יהוה עיניך וראה ושמע את
17 דברי סנחריב אשר שלחו לחרף אלהים חי: אמנם
יהוה החריבו מלכי אשור את־הגוים ואת־ארצם:
18 ונתנו את־אלהיהם באש כי לא אלהים המה כי אם־
19 מעשה ידי־אדם עץ ואבן ויאבדום: ועתה יהוה אלהינו
הושיענו נא מידו וידעו כל־ממלכות הארץ כי אתה
כ יהוה אלהים לבדך: וישלח ישעיהו בן־אמוץ
אל־חזקיהו לאמר כה־אמר יהוה אלהי ישראל אשר
21 התפללת אלי אל־סנחרב מלך־אשור שמעתי: זה
הדבר אשר־דבר יהוה עליו בזה לך לעגה לך בתולת
22 בת־ציון אחריך ראש הניעה בת ירושלם: את־מי
חרפת וגדפת ועל־מי הרימות קול ותשא מרום עיניך
23 על־קדוש ישראל: ביד מלאכיך חרפת אדני ותאמר
ברב קרי ברכב רכבי אני עליתי מרום הרים ירכתי לבנון ואכרת
קצו קרי קומת ארזיו מבחור ברשיו ואבואה מלון קצה יער
24 כרמלו: אני קרתי ושתיתי מים זרים ואחרב בכף פעמי
כה כל יאורי מצור: הלא־שמעת למרחוק אתה עשיתי
להשאות קרי למימי קדם ויצרתיה עתה הביאתיה ותהי להשות
26 גלים נצים ערים בצרות: וישביהן קצרי־יד חתו ויבשו
היו עשב שדה וירק דשא חציר גגות ושדפה לפני
27 קמה: ושבתך וצאתך ובאך ידעתי ואת התרגזך אלי:
28 יען התרגזך אלי ושאננך עלה באזני ושמתי חחי באפך
29 ומתגי בשפתיך והשיבתיך בדרך אשר־באת בה: וזה־
לך האות אכול השנה ספיח ובשנה השנית סחיש
ובשנה השלישית זרעו וקצרו ונטעו כרמים ואכלו
ל פרים: ויספה פליטת בית־יהודה הנשארה שרש
למטה

tem nihil hisce permotus, Dominum multis cum lacrymis exorat, ne improbas hasce minas inultas sinat.

Jesaias iterum divino oraculo Regis animum firmat.

31 לְמַטָּה וְעָשָׂה פְרִי לְמָעְלָה׃ כִּי מִירוּשָׁלַם תֵּצֵא שְׁאֵרִית
וּפְלֵיטָה מֵהַר צִיּוֹן קִנְאַת יְהוָה תַּעֲשֶׂה זֹּאת׃ צבאות קרי ולא כתיב
32 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֶל־מֶלֶךְ אַשּׁוּר לֹא יָבֹא
אֶל־הָעִיר הַזֹּאת וְלֹא־יוֹרֶה שָׁם חֵץ וְלֹא־יְקַדְּמֶנָּה מָגֵן
וְלֹא־יִשְׁפֹּךְ עָלֶיהָ סֹלְלָה׃ 33 בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר־יָבֹא בָּהּ יָשׁוּב
וְאֶל־הָעִיר הַזֹּאת לֹא יָבֹא נְאֻם־יְהוָה׃ 34 וְגַנּוֹתִי אֶל־הָעִיר
הַזֹּאת לְהוֹשִׁיעָהּ לְמַעֲנִי וּלְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי׃ *Atque in-securâ nocte millia hostium 185 ab angelo contruci-dantur.*
וַיְהִי לָהּ
בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיֵּצֵא מַלְאַךְ יְהוָה וַיַּךְ בְּמַחֲנֵה אַשּׁוּר מֵאָה
שְׁמוֹנִים וַחֲמִשָּׁה אֶלֶף וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וְהִנֵּה כֻלָּם פִּגְרִים
מֵתִים׃ 36 וַיִּסַּע וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וַיֵּשֶׁב
בְּנִינְוֵה׃ 37 וַיְהִי הוּא מִשְׁתַּחֲוֶה בֵּית נִסְרֹךְ אֱלֹהָיו וְאַדְרַמֶּלֶךְ
וְשַׂרְאֶצֶר הִכֻּהוּ בַחֶרֶב וְהֵמָּה נִמְלְטוּ אֶרֶץ אֲרָרָט בנין קרי ולא כתיב
וַיִּמְלֹךְ אֵסַר־חַדֹּן בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃

Cap. XX. *Hiskias ex lethali ulcere decumbens, multo cum gemitu Deum deprecatur.*

א כ בַּיָּמִים הָהֵם חָלָה חִזְקִיָּהוּ לָמוּת וַיָּבֹא אֵלָיו יְשַׁעְיָהוּ בֶן
אָמוֹץ הַנָּבִיא וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה צַו לְבֵיתֶךָ כִּי
מֵת אַתָּה וְלֹא תִחְיֶה׃ 2 וַיָּסֹב אֶת־פָּנָיו אֶל־הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל
אֶל־יְהוָה לֵאמֹר׃ 3 אָנָּה יְהוָה זְכָר־נָא אֵת אֲשֶׁר
הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנֶיךָ בֶּאֱמֶת וּבְלֵבָב שָׁלֵם וְהַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ
עָשִׂיתִי וַיֵּבְךְּ חִזְקִיָּהוּ בְּכִי גָדוֹל׃ 4 וַיְהִי
יְשַׁעְיָהוּ לֹא יָצָא הָעִיר הַתִּיכֹנָה וּדְבַר־יְהוָה הָיָה אֵלָיו הצר קרי
לֵאמֹר׃ 5 שׁוּב וְאָמַרְתָּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ נְגִיד עַמִּי כֹּה־אָמַר ה *Tandemque exorat, longiusque vitæ spatium impetrat.*
יְהוָה אֱלֹהֵי דָּוִד אָבִיךָ שָׁמַעְתִּי אֶת־תְּפִלָּתֶךָ רָאִיתִי
אֶת־דִּמְעָתֶךָ הִנְנִי רֹפֵא לָךְ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי תַּעֲלֶה בֵּית
יְהוָה׃ 6 וְהֹסַפְתִּי עַל־יָמֶיךָ חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּמִכַּף
מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אַצִּילְךָ וְאֶת הָעִיר הַזֹּאת וְגַנּוֹתִי עַל־הָעִיר
הַזֹּאת לְמַעֲנִי וּלְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי׃ 7 וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ קְחוּ
דְבֶלֶת תְּאֵנִים וַיִּקְחוּ וַיָּשִׂימוּ עַל־הַשְּׁחִין וַיֶּחִי׃
8 וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְשַׁעְיָהוּ מָה אוֹת כִּי־יִרְפָּא יְהוָה לִי *Valetudinis signum.*

umbram decem in horologio lineas regredientem accipit.

9 וְעֲלִיתִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בֵּית יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ זֶה־
לְךָ הָאוֹת מֵאֵת יְהוָה כִּי יַעֲשֶׂה יְהוָה אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר
דִּבֶּר הֲלֵךְ הַצֵּל עֶשֶׂר מַעֲלוֹת אִם־יָשׁוּב עֶשֶׂר מַעֲלוֹת׃
10 וַיֹּאמֶר יְחִזְקִיָּהוּ נָקֹל לַצֵּל לִנְטוֹת עֶשֶׂר מַעֲלוֹת לֹא כִּי
11 יָשׁוּב הַצֵּל אֲחֹרַנִּית עֶשֶׂר מַעֲלוֹת׃ וַיִּקְרָא יְשַׁעְיָהוּ
הַנָּבִיא אֶל־יְהוָה וַיָּשֶׁב אֶת־הַצֵּל בַּמַּעֲלוֹת אֲשֶׁר יָרְדָה
בְּמַעֲלוֹת אָחָז אֲחֹרַנִּית עֶשֶׂר מַעֲלוֹת׃

Deinde à legatis Regis Babylonii, ob receptam sanitatem consalutatur: quibus opes gazasque regias ostentat.

12 בָּעֵת הַהִיא שָׁלַח בְּרֹאדַךְ בַּלְאֲדָן בֶּן־
בַּלְאֲדָן מֶלֶךְ־בָּבֶל סְפָרִים וּמִנְחָה אֶל־חִזְקִיָּהוּ כִּי שָׁמַע
13 כִּי חָלָה חִזְקִיָּהוּ׃ וַיִּשְׁמַע עֲלֵיהֶם חִזְקִיָּהוּ וַיַּרְאֵם אֶת־
נכתו קרי כָּל־בֵּית נְכֹתֹה אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַבְּשָׂמִים
וְאֶת־ שֶׁמֶן הַטּוֹב וְאֶת־כָּל־בֵּית כֵּלָיו וְאֶת כָּל־אֲשֶׁר
נִמְצָא בְּאוֹצְרֹתָיו לֹא־הָיָה דָבָר אֲשֶׁר לֹא־הֶרְאָם
14 חִזְקִיָּהוּ בְּבֵיתוֹ וּבְכָל־מֶמְשַׁלְתּוֹ׃ וַיָּבֹא יְשַׁעְיָהוּ הַנָּבִיא
אֶל־הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר אֵלָיו מָה־אָמְרוּ ׀ הָאֲנָשִׁים
הָאֵלֶּה וּמֵאַיִן יָבֹאוּ אֵלֶיךָ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה
טו בָּאוּ מִבָּבֶל׃ וַיֹּאמֶר מָה רָאוּ בְּבֵיתֶךָ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ אֵת
כָּל־אֲשֶׁר בְּבֵיתִי רָאוּ לֹא־הָיָה דָבָר אֲשֶׁר לֹא־הֶרְאִיתִם
16 בְּאֹצְרֹתָי׃ וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ אֶל־

Quapropter à Jesaiâ, ob animi vecordiam, superbiamque, incusatur, gravique oraculo percellitur.

17 חִזְקִיָּהוּ שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה׃ הִנֵּה יָמִים בָּאִים וְנִשָּׂא ׀
כָּל־אֲשֶׁר בְּבֵיתֶךָ וַאֲשֶׁר אָצְרוּ אֲבֹתֶיךָ עַד־הַיּוֹם הַזֶּה
18 בָּבֶלָה לֹא־יִוָּתֵר דָּבָר אָמַר יְהוָה׃ וּמִבָּנֶיךָ אֲשֶׁר
יקחו קרי יֵצְאוּ מִמְּךָ אֲשֶׁר תּוֹלִיד יִקָּחוּ וְהָיוּ סָרִיסִים בְּהֵיכַל
19 מֶלֶךְ בָּבֶל׃ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְשַׁעְיָהוּ טוֹב דְּבַר־יְהוָה
פתח באתנח אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ וַיֹּאמֶר הֲלוֹא אִם־שָׁלוֹם וֶאֱמֶת יִהְיֶה בְּיָמָי׃
כ וְיֶתֶר דִּבְרֵי חִזְקִיָּהוּ וְכָל־גְּבוּרָתוֹ וַאֲשֶׁר עָשָׂה אֶת־
הַבְּרֵכָה וְאֶת־הַתְּעָלָה וַיָּבֵא אֶת־הַמַּיִם הָעִירָה הֲלֹא־
הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃

וישכב

וַיִּשְׁכַּב חִזְקִיָּהוּ עִם־אֲבֹתָיו וַיִּמְלֹךְ מְנַשֶּׁה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ 21

כא בֶּן־שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה מְנַשֶּׁה בְמָלְכוֹ וַחֲמִשִּׁים וְחָמֵשׁ שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ חֶפְצִי־בָהּ׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּתוֹעֲבֹת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר 2
הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּשָׁב וַיִּבֶן אֶת־הַבָּמוֹת 3
אֲשֶׁר אִבַּד חִזְקִיָּהוּ אָבִיו וַיָּקֶם מִזְבְּחֹת לַבַּעַל וַיַּעַשׂ
אֲשֵׁרָה כַּאֲשֶׁר עָשָׂה אַחְאָב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁתַּחוּ לְכָל־
צְבָא הַשָּׁמַיִם וַיַּעֲבְדֵם׃ וּבָנָה מִזְבְּחֹת בְּבֵית יְהוָה 4
אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה בִּירוּשָׁלִַם אָשִׂים אֶת־שְׁמִי׃ וַיִּבֶן
מִזְבְּחוֹת לְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם בִּשְׁתֵּי חַצְרוֹת בֵּית־יְהוָה׃
וְהֶעֱבִיר אֶת־בְּנוֹ בָּאֵשׁ וְעוֹנֵן וְנִחֵשׁ וְעָשָׂה אוֹב וְיִדְּעֹנִי 6
הִרְבָּה לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִיס׃ וַיָּשֶׂם אֶת־ 7
פֶּסֶל הָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר עָשָׂה בַּבַּיִת אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה אֶל־
דָּוִד וְאֶל־שְׁלֹמֹה בְנוֹ בַּבַּיִת הַזֶּה וּבִירוּשָׁלִַם אֲשֶׁר
בָּחַרְתִּי מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אָשִׂים אֶת־שְׁמִי לְעוֹלָם׃
וְלֹא אֹסִיף לְהָנִיד רֶגֶל יִשְׂרָאֵל מִן־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתִּי 8
לַאֲבוֹתָם רַק׀ אִם־יִשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתִים
וּלְכָל־הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־צִוָּה אֹתָם עַבְדִּי מֹשֶׁה׃ וְלֹא 9
שָׁמְעוּ וַיַּתְעֵם מְנַשֶּׁה לַעֲשׂוֹת אֶת־הָרַע מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר קמץ בו׳ק
הִשְׁמִיד יְהוָה מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה׀
בְּיַד־עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים לֵאמֹר׃ יַעַן אֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה 11
מֶלֶךְ־יְהוּדָה הַתֹּעֵבוֹת הָאֵלֶּה הֵרַע מִכֹּל אֲשֶׁר־עָשׂוּ
הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר לְפָנָיו וַיַּחֲטֵא גַּם־אֶת־יְהוּדָה בְּגִלּוּלָיו׃
לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מֵבִיא 12
רָעָה עַל־יְרוּשָׁלִַם וִיהוּדָה אֲשֶׁר כָּל־שֹׁמְעָו תְּצַלֶּנָה שְׁתֵּי שמשה ק׳
אָזְנָיו׃ וְנָטִיתִי עַל־יְרוּשָׁלִַם אֶת־קַו שֹׁמְרוֹן וְאֶת־מִשְׁקֹלֶת 13
בֵּית אַחְאָב וּמָחִיתִי אֶת־יְרוּשָׁלִַם כַּאֲשֶׁר יִמְחֶה אֶת־
הַצַּלַּחַת מָחֹה וְהָפַךְ עַל־פָּנֶיהָ׃ וְנָטַשְׁתִּי אֶת שְׁאֵרִית 14
נחלתי

Cap. XXI.

Hiskiâ mortuo, succedit Menasse, Rex impius.

3 Lucos araſque Baali reſtituit,

Liberos igni expiat; ſomnia auguriaque obſervat: magicas artes exercet: Hieroſolymam denique innocentium ſanguine adimplet.

Itaque Deus ipſi, familiæque ipſius excidium, parilemque cum impia Achabi domo ſortem comminatur.

נַחֲלָתִי וְנָתַתִּים בְּיַד אֹיְבֵיהֶם וְהָיוּ לְבַז וְלִמְשִׁסָּה לְכָל־
טו אֹיְבֵיהֶם: יַעַן אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת־הָרַע בְּעֵינַי וַיִּהְיוּ מַכְעִסִים
אֹתִי מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר יָצְאוּ אֲבוֹתָם מִמִּצְרַיִם וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה:
16 וְגַם דָּם נָקִי שָׁפַךְ מְנַשֶּׁה הַרְבֵּה מְאֹד עַד אֲשֶׁר־מִלֵּא
אֶת־יְרוּשָׁלַם פֶּה לְפֶה לְבַד מֵחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר הֶחֱטִיא
17 אֶת־יְהוּדָה לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה: וְיֶתֶר דִּבְרֵי מְנַשֶּׁה
וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים
18 עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה: וַיִּשְׁכַּב מְנַשֶּׁה עִם־
אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר בְּגַן־בֵּיתוֹ בְּגַן עֻזָּא וַיִּמְלֹךְ אָמוֹן בְּנוֹ
19 תַּחְתָּיו: בֶּן־עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה אָמוֹן
בְּמָלְכוֹ וּשְׁתַּיִם שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ מְשֻׁלֶּמֶת
כ בַּת־חָרוּץ מִן־יָטְבָה: וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר
21 עָשָׂה מְנַשֶּׁה אָבִיו: וַיֵּלֶךְ בְּכָל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הָלַךְ אָבִיו
וַיַּעֲבֹד אֶת־הַגִּלּוּלִים אֲשֶׁר עָבַד אָבִיו וַיִּשְׁתַּחוּ לָהֶם:
22 וַיַּעֲזֹב אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו וְלֹא הָלַךְ בְּדֶרֶךְ יְהוָה:
23 וַיַּקְשְׁרוּ עַבְדֵי־אָמוֹן עָלָיו וַיָּמִיתוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ:
24 וַיַּךְ עַם־הָאָרֶץ אֶת־כָּל־הַקֹּשְׁרִים עַל־הַמֶּלֶךְ אָמוֹן
כה וַיַּמְלִיכוּ עַם־הָאָרֶץ אֶת־יֹאשִׁיָּהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו: וְיֶתֶר
דִּבְרֵי אָמוֹן אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר
26 דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה: וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּקִבְרָתוֹ בְּגַן

Amon deinde, ejus filius, regnum obtinet; qui secundo imperii anno domi à famulis interficitur.

כב עֻזָּא וַיִּמְלֹךְ יֹאשִׁיָּהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו: בֶּן־שְׁמֹנֶה
שָׁנָה יֹאשִׁיָּהוּ בְמָלְכוֹ וּשְׁלֹשִׁים וְאַחַת שָׁנָה מָלַךְ
2 בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ יְדִידָה בַּת־עֲדָיָה מִבָּצְקַת: וַיַּעַשׂ
הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ בְּכָל־דֶּרֶךְ דָּוִד אָבִיו וְלֹא־סָר
יָמִין וּשְׂמֹאול:
3 וַיְהִי בִּשְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ שָׁלַח הַמֶּלֶךְ
אֶת־שָׁפָן בֶּן־אֲצַלְיָהוּ בֶן־מְשֻׁלָּם הַסֹּפֵר בֵּית יְהוָה
4 לֵאמֹר: עֲלֵה אֶל־חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְיִתֻּם אֶת־

Cap. XXII. Ad Josiam porro imperium devolvitur, qui à puero religionem amplexus, Davidis pietatem amulatus est.

הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר אָסְפוּ שֹׁמְרֵי הַסַּף מֵאֵת
ויתנהו קרי הָעָם׃ וְיִתְּנֻהוּ עַל־יַד עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה הַמְפֻקָּדִים בְּבֵית ה בית ק׳
יְהוָה וְיִתְּנוּ אֹתוֹ לְעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה
לְחַזֵּק אֶת־בֶּדֶק הַבָּיִת׃ לֶחָרָשִׁים וְלַבֹּנִים וְלַגֹּדְרִים 6
וְלִקְנוֹת עֵצִים וְאַבְנֵי מַחְצֵב לְחַזֵּק אֶת־הַבָּיִת׃ אַךְ לֹא־ 7
יֵחָשֵׁב אִתָּם הַכֶּסֶף הַנִּתָּן עַל־יָדָם כִּי בֶאֱמוּנָה הֵם
עֹשִׂים׃ וַיֹּאמֶר חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל אֶל־שָׁפָן 8
הַסֵּפֶר סֵפֶר הַתּוֹרָה מָצָאתִי בְּבֵית יְהוָה וַיִּתֵּן חִלְקִיָּה
אֶת־הַסֵּפֶר אֶל־שָׁפָן וַיִּקְרָאֵהוּ׃ וַיָּבֹא שָׁפָן הַסֵּפֶר אֶל־ 9
הַמֶּלֶךְ וַיָּשֶׁב אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר וַיֹּאמֶר הַתִּיכוּ עַבְדֶיךָ
אֶת־הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בַּבַּיִת וַיִּתְּנֻהוּ עַל־יַד עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה
הַמְפֻקָּדִים בֵּית יְהוָה׃ וַיַּגֶּד שָׁפָן הַסֹּפֵר לַמֶּלֶךְ לֵאמֹר׃ *Cum volumen Legis, ab Hilkia Sacerdote in templo repertum, sibi prælegi jussisset, indeque imminentem Hebrææ genti cladem ob peccata & perfidiam intellexisset;*
סֵפֶר נָתַן לִי חִלְקִיָּה הַכֹּהֵן וַיִּקְרָאֵהוּ שָׁפָן לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃
וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ אֶת־דִּבְרֵי סֵפֶר הַתּוֹרָה וַיִּקְרַע אֶת־ 11
בְּגָדָיו׃ וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־חִלְקִיָּה הַכֹּהֵן וְאֶת־אֲחִיקָם 12
בֶּן־שָׁפָן וְאֶת־עַכְבּוֹר בֶּן־מִיכָיְהוּ וְאֶת־שָׁפָן הַסֹּפֵר וְאֵת
עֲשָׂיָה עֶבֶד־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר׃ לְכוּ דִרְשׁוּ אֶת־יְהוָה בַּעֲדִי 13
וּבְעַד־הָעָם וּבְעַד כָּל־יְהוּדָה עַל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר הַנִּמְצָא
הַזֶּה כִּי־גְדוֹלָה חֲמַת יְהוָה אֲשֶׁר־הִיא נִצְתָּה בָּנוּ עַל
אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ אֲבֹתֵינוּ עַל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר הַזֶּה לַעֲשׂוֹת
כְּכָל־הַכָּתוּב עָלֵינוּ׃ וַיֵּלֶךְ חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן וַאֲחִיקָם 14
וְעַכְבּוֹר וְשָׁפָן וַעֲשָׂיָה אֶל־חֻלְדָּה הַנְּבִיאָה אֵשֶׁת שַׁלֻּם
בֶּן־תִּקְוָה בֶּן־חַרְחַס שֹׁמֵר הַבְּגָדִים וְהִיא יֹשֶׁבֶת
בִּירוּשָׁלַם בַּמִּשְׁנֶה וַיְדַבְּרוּ אֵלֶיהָ׃ וַתֹּאמֶר אֲלֵיהֶם כֹּה־ טו
אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אִמְרוּ לָאִישׁ אֲשֶׁר־שָׁלַח *Tam gravibus verbis perculsus, mittit qui Deum consulerent.*
אֶתְכֶם אֵלָי׃ כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מֵבִיא רָעָה אֶל־ 16
הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־יֹשְׁבָיו אֵת כָּל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר
אֲשֶׁר קָרָא מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ תַּחַת ׀ אֲשֶׁר עֲזָבוּנִי 17

וַיְקַטְּרוּ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים לְמַעַן הַכְעִסֵנִי בְּכֹל
מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם וְנִצַּתָה חֲמָתִי בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְלֹא
18 תִכְבֶּה׃ וְאֶל־מֶלֶךְ יְהוּדָה הַשֹּׁלֵחַ אֶתְכֶם לִדְרֹשׁ
אֶת־יְהוָה כֹּה תֹאמְרוּ אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי
19 יִשְׂרָאֵל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמָעְתָּ׃ יַעַן רַךְ־לְבָבְךָ וַתִּכָּנַע
מִפְּנֵי יְהוָה בְּשָׁמְעֲךָ אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־
יֹשְׁבָיו לִהְיוֹת לְשַׁמָּה וְלִקְלָלָה וַתִּקְרַע אֶת־בְּגָדֶיךָ וַתִּבְכֶּה
כ לְפָנָי וְגַם אֲנִכִי שָׁמַעְתִּי נְאֻם־יְהוָה׃ לָכֵן הִנְנִי אֹסִפְךָ עַל־
אֲבֹתֶיךָ וְנֶאֱסַפְתָּ אֶל־קִבְרֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם וְלֹא־תִרְאֶינָה
עֵינֶיךָ בְּכֹל הָרָעָה אֲשֶׁר־אֲנִי מֵבִיא עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה

Cap XXIII
Quo divino beneficio confirmatus, majore cum cura Dei cultum restituit.

אכג וַיָּשִׁבוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וַיֶּאֶסְפוּ אֵלָיו
הפטרת 2 כָּל־זִקְנֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃ וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ בֵּית־יְהוָה וְכָל־
יום שני של פסח אִישׁ יְהוּדָה וְכֹל יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם אִתּוֹ וְהַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִיאִים
וְכָל־הָעָם לְמִקְטָן וְעַד־גָּדוֹל וַיִּקְרָא בְאָזְנֵיהֶם אֶת־כָּל־
3 דִּבְרֵי סֵפֶר הַבְּרִית הַנִּמְצָא בְּבֵית יְהוָה׃ וַיַּעֲמֹד הַמֶּלֶךְ
עַל־הָעַמּוּד וַיִּכְרֹת אֶת־הַבְּרִית לִפְנֵי יְהוָה לָלֶכֶת אַחַר
יְהוָה וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְאֶת־עֵדוֹתָיו וְאֶת־חֻקֹּתָיו בְּכָל־
לֵב וּבְכָל־נֶפֶשׁ לְהָקִים אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת
4 הַכְּתֻבִים עַל־הַסֵּפֶר הַזֶּה וַיַּעֲמֹד כָּל־הָעָם בַּבְּרִית׃ וַיְצַו
הַמֶּלֶךְ אֶת־חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶת־כֹּהֲנֵי הַמִּשְׁנֶה
וְאֶת־שֹׁמְרֵי הַסַּף לְהוֹצִיא מֵהֵיכַל יְהוָה אֶת־כָּל־הַכֵּלִים
הָעֲשׂוּיִם לַבַּעַל וְלָאֲשֵׁרָה וּלְכֹל צְבָא הַשָּׁמַיִם וַיִּשְׂרְפֵם
מִחוּץ לִירוּשָׁלִַם בִּשְׁדְמוֹת קִדְרוֹן וַיִּשָּׂא אֶת־עֲפָרָם בֵּית־
ה אֵל׃ וְהִשְׁבִּית אֶת־הַכְּמָרִים אֲשֶׁר נָתְנוּ מַלְכֵי יְהוּדָה

Urbem templumque nefariis religionibus, ab anterioribus Regibus introductis, purgat.

וַיְקַטֵּר בַּבָּמוֹת בְּעָרֵי יְהוּדָה וּמִסְבִּיבוֹת יְרוּשָׁלִָם וְאֶת־
הַמְקַטְּרִים לַבַּעַל לַשֶּׁמֶשׁ וְלַיָּרֵחַ וְלַמַּזָּלוֹת וּלְכֹל צְבָא
6 הַשָּׁמָיִם׃ וַיּוֹצֵא אֶת־הָאֲשֵׁרָה מִבֵּית יְהוָה מִחוּץ לִירוּשָׁלִַם
אֶל־נַחַל קִדְרוֹן וַיִּשְׂרֹף אֹתָהּ בְּנַחַל קִדְרוֹן וַיִּדֹּק לְעָפָר

7 וַיִּשְׁלֵךְ אֶת־עֲפָרָה עַל־קֶבֶר בְּנֵי הָעָם׃ וַיִּתֹּץ אֶת־בָּתֵּי
הַקְּדֵשִׁים אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה אֲשֶׁר הַנָּשִׁים אֹרְגוֹת שָׁם
8 בָּתִּים לָאֲשֵׁרָה׃ וַיָּבֵא אֶת־כָּל־הַכֹּהֲנִים מֵעָרֵי יְהוּדָה
וַיְטַמֵּא אֶת־הַבָּמוֹת אֲשֶׁר קִטְרוּ־שָׁמָּה הַכֹּהֲנִים מִגֶּבַע
עַד־בְּאֵר שָׁבַע וְנָתַץ אֶת־בָּמוֹת הַשְּׁעָרִים אֲשֶׁר־פֶּתַח
שַׁעַר יְהוֹשֻׁעַ שַׂר־הָעִיר אֲשֶׁר־עַל־שְׂמֹאול אִישׁ בְּשַׁעַר
9 הָעִיר׃ אַךְ לֹא יַעֲלוּ כֹהֲנֵי הַבָּמוֹת אֶל־מִזְבַּח יְהוָה
בִּירוּשָׁלָם כִּי אִם־אָכְלוּ מַצּוֹת בְּתוֹךְ אֲחֵיהֶם׃ וְטִמֵּא י
בן קרי אֶת־הַתֹּפֶת אֲשֶׁר בְּגֵי בְנֵי־הִנֹּם לְבִלְתִּי לְהַעֲבִיר אִישׁ
11 אֶת־בְּנוֹ וְאֶת־בִּתּוֹ בָּאֵשׁ לַמֹּלֶךְ׃ וַיַּשְׁבֵּת אֶת־הַסּוּסִים
אֲשֶׁר נָתְנוּ מַלְכֵי יְהוּדָה לַשֶּׁמֶשׁ מִבֹּא בֵית־יְהוָה אֶל־
לִשְׁכַּת נְתַן־מֶלֶךְ הַסָּרִיס אֲשֶׁר בַּפַּרְוָרִים וְאֶת־מַרְכְּבוֹת
12 הַשֶּׁמֶשׁ שָׂרַף בָּאֵשׁ׃ וְאֶת־הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר עַל־הַגָּג
עֲלִיַּת אָחָז אֲשֶׁר־עָשׂוּ מַלְכֵי יְהוּדָה וְאֶת־הַמִּזְבְּחוֹת
אֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה בִּשְׁתֵּי חַצְרוֹת בֵּית־יְהוָה נָתַץ הַמֶּלֶךְ
13 וַיָּרֶץ מִשָּׁם וְהִשְׁלִיךְ אֶת־עֲפָרָם אֶל־נַחַל קִדְרוֹן׃ וְאֶת־
הַבָּמוֹת אֲשֶׁר ׀ עַל־פְּנֵי יְרוּשָׁלַם אֲשֶׁר מִימִין לְהַר־
הַמַּשְׁחִית אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל לְעַשְׁתֹּרֶת ׀
שִׁקֻּץ צִידֹנִים וְלִכְמוֹשׁ שִׁקֻּץ מוֹאָב וּלְמִלְכֹּם תּוֹעֲבַת
14 בְּנֵי־עַמּוֹן טִמֵּא הַמֶּלֶךְ׃ וְשִׁבַּר אֶת־הַמַּצֵּבוֹת וַיִּכְרֹת
טו אֶת־הָאֲשֵׁרִים וַיְמַלֵּא אֶת־מְקוֹמָם עַצְמוֹת אָדָם׃ וְגַם
אֶת־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר בְּבֵית־אֵל הַבָּמָה אֲשֶׁר עָשָׂה יָרָבְעָם
בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל גַּם אֶת־הַמִּזְבֵּחַ
הַהוּא וְאֶת־הַבָּמָה נָתָץ וַיִּשְׂרֹף אֶת־הַבָּמָה הֵדַק לְעָפָר
16 וְשָׂרַף אֲשֵׁרָה׃ וַיִּפֶן יֹאשִׁיָּהוּ וַיַּרְא אֶת־הַקְּבָרִים אֲשֶׁר־
שָׁם בָּהָר וַיִּשְׁלַח וַיִּקַּח אֶת־הָעֲצָמוֹת מִן־הַקְּבָרִים
וַיִּשְׂרֹף עַל־הַמִּזְבֵּחַ וַיְטַמְּאֵהוּ כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר קָרָא
17 אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר קָרָא אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וַיֹּאמֶר

Sacras ædiculas, imagines, cunctaque vasa idolis dicata exurit: Sacerdotes profanarum ædium interficit:

Et ne sepulchris quidem impiorum parcit.

מה

מָה הַצִּיּוֹן הַלָּז אֲשֶׁר אֲנִי רֹאֶה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אַנְשֵׁי הָעִיר
הַקֶּבֶר אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בָּא מִיהוּדָה וַיִּקְרָא אֶת־
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עַל הַמִּזְבֵּחַ בֵּית־אֵל׃
18 וַיֹּאמֶר הַנִּיחוּ לוֹ אִישׁ אַל־יָנַע עַצְמֹתָיו וַיְמַלְּטוּ עַצְמֹתָיו
19 אֶת עַצְמוֹת הַנָּבִיא אֲשֶׁר־בָּא מִשֹּׁמְרוֹן׃ וְגַם אֶת־כָּל־
בָּתֵּי הַבָּמוֹת אֲשֶׁר ׀ בְּעָרֵי שֹׁמְרוֹן אֲשֶׁר עָשׂוּ מַלְכֵי
יִשְׂרָאֵל לְהַכְעִיס הֵסִיר יֹאשִׁיָּהוּ וַיַּעַשׂ לָהֶם כְּכָל־
כ הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר עָשָׂה בְּבֵית־אֵל׃ וַיִּזְבַּח אֶת־כָּל־כֹּהֲנֵי
הַבָּמוֹת אֲשֶׁר־שָׁם עַל־הַמִּזְבְּחוֹת וַיִּשְׂרֹף אֶת־עַצְמוֹת
21 אָדָם עֲלֵיהֶם וַיָּשָׁב יְרוּשָׁלִָם׃ וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־כָּל־הָעָם
לֵאמֹר עֲשׂוּ פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם כַּכָּתוּב עַל סֵפֶר
22 הַבְּרִית הַזֶּה׃ כִּי לֹא נַעֲשָׂה כַּפֶּסַח הַזֶּה מִימֵי הַשֹּׁפְטִים
אֲשֶׁר שָׁפְטוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל וְכֹל יְמֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וּמַלְכֵי
23 יְהוּדָה׃ כִּי אִם־בִּשְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ
24 נַעֲשָׂה הַפֶּסַח הַזֶּה לַיהוָה בִּירוּשָׁלִָם׃ וְגַם אֶת־הָאֹבוֹת
וְאֶת־הַיִּדְּעֹנִים וְאֶת־הַתְּרָפִים וְאֶת־הַגִּלֻּלִים וְאֵת כָּל־
הַשִּׁקֻּצִים אֲשֶׁר נִרְאוּ בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלִָם בִּעֵר
יֹאשִׁיָּהוּ לְמַעַן הָקִים אֶת־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַכְּתֻבִים עַל־
כה הַסֵּפֶר אֲשֶׁר מָצָא חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן בֵּית יְהוָה׃ וְכָמֹהוּ
לֹא־הָיָה לְפָנָיו מֶלֶךְ אֲשֶׁר־שָׁב אֶל־יְהוָה בְּכָל־לְבָבוֹ
וּבְכָל־נַפְשׁוֹ וּבְכָל־מְאֹדוֹ כְּכֹל תּוֹרַת מֹשֶׁה וְאַחֲרָיו לֹא־
26 קָם כָּמֹהוּ׃ אַךְ ׀ לֹא־שָׁב יְהוָה מֵחֲרוֹן אַפּוֹ הַגָּדוֹל
אֲשֶׁר־חָרָה אַפּוֹ בִּיהוּדָה עַל כָּל־הַכְעִסִים אֲשֶׁר
27 הִכְעִיסוֹ מְנַשֶּׁה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה גַּם אֶת־יְהוּדָה אָסִיר
מֵעַל פָּנַי כַּאֲשֶׁר הֵסַרְתִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל וּמָאַסְתִּי אֶת־
הָעִיר הַזֹּאת אֲשֶׁר־בָּחַרְתִּי אֶת־יְרוּשָׁלִַם וְאֶת־הַבַּיִת
28 אֲשֶׁר אָמַרְתִּי יִהְיֶה שְׁמִי שָׁם׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יֹאשִׁיָּהוּ וְכָל־
אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים

Octavo & decimo imperii anno sanctissimo ritu pascha celebrat.

לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ בְּיָמָיו עָלָה פַרְעֹה נְכֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם 29 *Tandem, bello contra Ægyptium parum consultè suscepto, occiditur.*
עַל־מֶלֶךְ אַשּׁוּר עַל־נְהַר פְּרָת וַיֵּלֶךְ הַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ
לִקְרָאתוֹ וַיְמִיתֵהוּ בִמְגִדּוֹ כִּרְאֹתוֹ אֹתוֹ׃ וַיֹּאמְרוּ ל
עֲבָדָיו מֵת מִמְּגִדּוֹ וַיְבִיאֻהוּ יְרוּשָׁלַם וַיְקַבְּרֻהוּ בְּקִבְרָתוֹ
וַיִּקַּח עַם־הָאָרֶץ אֶת־יְהוֹאָחָז בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ וַיִּמְשְׁחוּ אֹתוֹ
וַיַּמְלִיכוּ אֹתוֹ תַּחַת אָבִיו׃ בֶּן־עֶשְׂרִים 31 *Joachaz filius in regnum succedit;*
וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה יְהוֹאָחָז בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים מָלַךְ
בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ חֲמוּטַל בַּת־יִרְמְיָהוּ מִלִּבְנָה׃ וַיַּעַשׂ 32
הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבֹתָיו׃ וַיַּאַסְרֵהוּ 33 *Qui à Pharaone Ægypti Rege vinctus captivusque abducitur:*
פַרְעֹה נְכֹה בְּרִבְלָה בְּאֶרֶץ חֲמָת בִּמְלֹךְ בִּירוּשָׁלִַם וַיִּתֵּן ממלו קרי
עָנֶשׁ עַל־הָאָרֶץ מֵאָה כִכַּר־כֶּסֶף וְכִכַּר זָהָב׃ וַיַּמְלֵךְ 34 *Judæisque stipendium annuum imperatur,*
פַּרְעֹה נְכֹה אֶת־אֶלְיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ תַּחַת יֹאשִׁיָּהוּ אָבִיו *34 Eljakimo, ipsius fratre, in regnum substituto, Rege pariter improbo;*
וַיַּסֵּב אֶת־שְׁמוֹ יְהוֹיָקִים וְאֶת־יְהוֹאָחָז לָקַח וַיָּבֹא מִצְרַיִם
וַיָּמָת שָׁם׃ וְהַכֶּסֶף וְהַזָּהָב נָתַן יְהוֹיָקִים לְפַרְעֹה אַךְ לה
הֶעֱרִיךְ אֶת־הָאָרֶץ לָתֵת אֶת־הַכֶּסֶף עַל־פִּי פַּרְעֹה אִישׁ
כְּעֶרְכּוֹ נָגַשׂ אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב אֶת־עַם הָאָרֶץ
לָתֵת לְפַרְעֹה נְכֹה׃ בֶּן־ 36
עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה יְהוֹיָקִים בְּמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה
שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ זְבִידָה בַּת־פְּדָיָה זבודה קרי הר׳ בשורק
מִן־רוּמָה׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר עָשׂוּ 37
אֲבֹתָיו׃ בְּיָמָיו עָלָה נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל וַיְהִי־לוֹ כד Cap. XXIV
יְהוֹיָקִים עֶבֶד שָׁלֹשׁ שָׁנִים וַיָּשָׁב וַיִּמְרֹד־בּוֹ׃ וַיְשַׁלַּח יְהוָה 2 *Sub cujus imperio res Judæorum miserè afflictæ atteruntur.*
בּוֹ אֶת־גְּדוּדֵי כַשְׂדִּים וְאֶת־גְּדוּדֵי אֲרָם וְאֶת־גְּדוּדֵי מוֹאָב
וְאֶת־גְּדוּדֵי בְנֵי־עַמּוֹן וַיְשַׁלְּחֵם בִּיהוּדָה לְהַאֲבִידוֹ כִּדְבַר
יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים׃ אַךְ עַל־פִּי יְהוָה 3
הָיְתָה בִּיהוּדָה לְהָסִיר מֵעַל פָּנָיו בְּחַטֹּאת מְנַשֶּׁה כְּכֹל
אֲשֶׁר עָשָׂה׃ וְגַם דַּם־הַנָּקִי אֲשֶׁר שָׁפָךְ וַיְמַלֵּא אֶת־ 4 קמץ בו"ק
יְרוּשָׁלִַם דָּם נָקִי וְלֹא־אָבָה יְהוָה לִסְלֹחַ׃ וַיֶּתֶר דִּבְרֵי ה
יְהוֹיָקִים

יְהוֹיָקִים וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הִלֹּא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר
6 דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה: וַיִּשְׁכַּב יְהוֹיָקִים עִם־אֲבֹתָיו
7 וַיִּמְלֹךְ יְהוֹיָכִין בְּנוֹ תַּחְתָּיו: וְלֹא־הֹסִיף עוֹד מֶלֶךְ מִצְרַיִם
לָצֵאת מֵאַרְצוֹ כִּי־לָקַח מֶלֶךְ בָּבֶל מִנַּחַל מִצְרַיִם עַד־
נְהַר פְּרָת כֹּל אֲשֶׁר הָיָתָה לְמֶלֶךְ מִצְרָיִם:

Mortuo verò succedit filius Fojachin.

8 בֶּן־שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה יְהוֹיָכִין בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשָׁה
חֳדָשִׁים מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ נְחֻשְׁתָּא בַּת־אֶלְנָתָן
9 מִירוּשָׁלִָם: וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה

Sub hujus regno, inclinatis paulatim Ægyptii Regis rebus, Nebucadnezar Rex Babylonius, Judæam ad sese pertinere existimans, captâ Hierosolymâ, in urbem templumque, sacra profanaque omnia, pro libidine sævit.

פלו קרי אָבִיו: 10 בָּעֵת הַהִיא עָלָה עַבְדֵי נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל
11 יְרוּשָׁלִַם וַתָּבֹא הָעִיר בַּמָּצוֹר: וַיָּבֹא נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־
12 בָּבֶל עַל־הָעִיר וַעֲבָדָיו צָרִים עָלֶיהָ: וַיֵּצֵא יְהוֹיָכִין מֶלֶךְ־
יְהוּדָה עַל־מֶלֶךְ בָּבֶל הוּא וְאִמּוֹ וַעֲבָדָיו וְשָׂרָיו וְסָרִיסָיו
13 וַיִּקַּח אֹתוֹ מֶלֶךְ בָּבֶל בִּשְׁנַת שְׁמֹנֶה לְמָלְכוֹ: וַיּוֹצֵא
מִשָּׁם אֶת־כָּל־אֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה וְאֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ
וַיְקַצֵּץ אֶת־כָּל־כְּלֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר עָשָׂה שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ־

Regis rebus, Nebucadnezar Rex Babylonius, Judæam ad sese pertinere existimans, captâ Hierosolymâ, in urbem templumque, sacra profanaque omnia, pro libidine sævit.

14 יִשְׂרָאֵל בְּהֵיכַל יְהוָה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה: וְהָגְלָה אֶת־
כָּל־יְרוּשָׁלִַם וְאֶת־כָּל־הַשָּׂרִים וְאֶת־כָּל־גִּבּוֹרֵי הַחַיִל
עשרת קרי עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים גּוֹלָה וְכָל־הֶחָרָשׁ וְהַמַּסְגֵּר לֹא נִשְׁאַר
טו זוֹלֶת דַּלַּת עַם־הָאָרֶץ: וַיֶּגֶל אֶת־יְהוֹיָכִין בָּבֶלָה וְאֶת־אֵם
איולי קרי הַמֶּלֶךְ וְאֶת־נְשֵׁי הַמֶּלֶךְ וְאֶת־סָרִיסָיו וְאֶת־אֵילֵי הָאָרֶץ

14 Regemque cum omni nobilitate in servitutem abducit.

16 הוֹלִיךְ גּוֹלָה מִירוּשָׁלִַם בָּבֶלָה: וְאֶת־כָּל־אַנְשֵׁי הַחַיִל
שִׁבְעַת אֲלָפִים וְהֶחָרָשׁ וְהַמַּסְגֵּר אֶלֶף הַכֹּל גִּבּוֹרִים עֹשֵׂי
17 מִלְחָמָה וַיְבִיאֵם מֶלֶךְ־בָּבֶל גּוֹלָה בָּבֶלָה: וַיַּמְלֵךְ מֶלֶךְ־
בָּבֶל אֶת־מַתַּנְיָה דֹּדוֹ תַּחְתָּיו וַיַּסֵּב אֶת־שְׁמוֹ צִדְקִיָּהוּ:

17 Reliquiis populi, pauperique turbæ in Terra relicta Zedekiam Regem præponit.

18 בֶּן־עֶשְׂרִים וְאַחַת שָׁנָה צִדְקִיָּהוּ בְּמָלְכוֹ וְאַחַת חמוטל קרי
עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ חֲמִיטַל בַּת־
19 יִרְמְיָהוּ מִלִּבְנָה: וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר
כ עָשָׂה יְהוֹיָקִים: כִּי־עַל־אַף יְהוָה הָיְתָה בִּירוּשָׁלִַם וּבִיהוּדָה

עַד־הִשְׁלִכוֹ אֹתָם מֵעַל פָּנָיו וַיִּמְרֹד צִדְקִיָּהוּ בְּמֶלֶךְ
בָּבֶל׃ וַיְהִי בִּשְׁנַת הַתְּשִׁיעִית לְמָלְכוֹ בַּחֹדֶשׁ כה׳
הָעֲשִׂירִי בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ בָּא נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל
הוּא וְכָל־חֵילוֹ עַל־יְרוּשָׁלִַם וַיִּחַן עָלֶיהָ וַיִּבְנוּ עָלֶיהָ דָּיֵק
סָבִיב׃ וַתָּבֹא הָעִיר בַּמָּצוֹר עַד עַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה שָׁנָה 2
לַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ׃ בְּתִשְׁעָה לַחֹדֶשׁ וַיֶּחֱזַק הָרָעָב בָּעִיר 3
וְלֹא־הָיָה לֶחֶם לְעַם הָאָרֶץ׃ וַתִּבָּקַע הָעִיר וְכָל־אַנְשֵׁי 4
הַמִּלְחָמָה הַלַּיְלָה דֶּרֶךְ שַׁעַר׀ בֵּין הַחֹמֹתַיִם אֲשֶׁר עַל־
גַּן הַמֶּלֶךְ וְכַשְׂדִּים עַל־הָעִיר סָבִיב וַיֵּלֶךְ דֶּרֶךְ הָעֲרָבָה׃
וַיִּרְדְּפוּ חֵיל־כַּשְׂדִּים אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ וַיַּשִּׂגוּ אֹתוֹ בְּעַרְבוֹת ה
יְרֵחוֹ וְכָל־חֵילוֹ נָפְצוּ מֵעָלָיו׃ וַיִּתְפְּשׂוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ 6
וַיַּעֲלוּ אֹתוֹ אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל רִבְלָתָה וַיְדַבְּרוּ אִתּוֹ מִשְׁפָּט׃
וְאֶת־בְּנֵי צִדְקִיָּהוּ שָׁחַט לְעֵינָיו וְאֶת־עֵינֵי צִדְקִיָּהוּ עִוֵּר 7
וַיַּאַסְרֵהוּ בַּנְחֻשְׁתַּיִם וַיְבִיאֵהוּ בָּבֶל׃
וּבַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי בְּשִׁבְעָה לַחֹדֶשׁ הִיא שְׁנַת 8
תְּשַׁע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּא
נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים עֶבֶד מֶלֶךְ־בָּבֶל יְרוּשָׁלִָם׃ וַיִּשְׂרֹף 9
אֶת־בֵּית־יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת כָּל־בָּתֵּי יְרוּשָׁלִַם
וְאֵת־כָּל־בֵּית גָּדוֹל שָׂרַף בָּאֵשׁ׃ וְאֵת־חוֹמֹת יְרוּשָׁלִַם י
סָבִיב נָתְצוּ כָּל־חֵיל כַּשְׂדִּים אֲשֶׁר רַב־טַבָּחִים׃ וְאֵת יא
יֶתֶר־הָעָם הַנִּשְׁאָרִים בָּעִיר וְאֶת־הַנֹּפְלִים אֲשֶׁר נָפְלוּ
עַל־הַמֶּלֶךְ בָּבֶל וְאֵת יֶתֶר הֶהָמוֹן הָגְלָה נְבוּזַרְאֲדָן רַב־
טַבָּחִים׃ וּמִדַּלַּת הָאָרֶץ הִשְׁאִיר רַב־טַבָּחִים לְכֹרְמִים יב
וְלִגְבִים׃ וְאֶת־עַמּוּדֵי הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר בֵּית־יְהוָה וְאֶת־ יג
הַמְּכֹנוֹת וְאֶת־יָם הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־בְּבֵית יְהוָה שִׁבְּרוּ
כַשְׂדִּים וַיִּשְׂאוּ אֶת־נְחֻשְׁתָּם בָּבֶלָה׃ וְאֶת־הַסִּירוֹת יד
וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמְזַמְּרוֹת וְאֶת־הַכַּפּוֹת וְאֶת כָּל־
כְּלֵי הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־יְשָׁרְתוּ בָם לָקָחוּ׃ וְאֶת־ טו

Cap. XXV. *Qui cum infidus ingenio, perversisque moribus, res novas moliretur, iterum Chaldæi urbem obsidione premunt, & interjecto tempore expugnant.*

Zedekia, effossis oculis, in servitutem abductus est.

Templum quoque ac Hierosolyma incensa.

Judæi Babylonem traducti.

יליבים קרי

המחתות

הַמַּחְתֹּות וְאֵת הַמִּזְרָקוֹת אֲשֶׁר זָהָב זָהָב וַאֲשֶׁר כָּסֶף
16 כֶּסֶף לָקַח רַב־טַבָּחִים׃ הָעַמּוּדִים ׀ שְׁנֵים הַיָּם
הָאֶחָד וְהַמְּכֹנוֹת אֲשֶׁר־עָשָׂה שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה לֹא־
17 הָיָה מִשְׁקָל לִנְחֹשֶׁת כָּל־הַכֵּלִים הָאֵלֶּה׃ שְׁמֹנֶה
עֶשְׂרֵה אַמָּה קוֹמַת ׀ הָעַמּוּד הָאֶחָד וְכֹתֶרֶת עָלָיו ׀
אמות קרי נְחֹשֶׁת וְקוֹמַת הַכֹּתֶרֶת שָׁלֹשׁ אַמֹּה וְשֹׂבְכָה וְרִמֹּנִים
עַל־הַכֹּתֶרֶת סָבִיב הַכֹּל נְחֹשֶׁת וְכָאֵלֶּה לָעַמּוּד הַשֵּׁנִי
18 עַל־הַשֹּׂבְכָה׃ וַיִּקַּח רַב־טַבָּחִים אֶת־שְׂרָיָה כֹּהֵן הָרֹאשׁ
וְאֶת־צְפַנְיָהוּ כֹּהֵן מִשְׁנֶה וְאֵת־שְׁלֹשֶׁת שֹׁמְרֵי הַסַּף׃
19 וּמִן־הָעִיר לָקַח סָרִיס אֶחָד אֲשֶׁר־הוּא פָקִיד ׀ עַל־
אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וְחָמִשָּׁה אֲנָשִׁים מְרֹאֵי פְנֵי־הַמֶּלֶךְ
אֲשֶׁר־נִמְצְאוּ בָעִיר וְאֵת ׀ סֹפֵר שַׂר הַצָּבָא הַמַּצְבֵּא
אֶת־עַם הָאָרֶץ וְשִׁשִּׁים אִישׁ מֵעַם הָאָרֶץ הַנִּמְצָאִים
כ בָּעִיר׃ וַיִּקַּח אֹתָם נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים וַיֹּלֶךְ אֹתָם
21 עַל־מֶלֶךְ בָּבֶל רִבְלָתָה׃ וַיַּךְ אֹתָם מֶלֶךְ בָּבֶל וַיְמִתֵם
בְּרִבְלָה בְּאֶרֶץ חֲמָת וַיִּגֶל יְהוּדָה מֵעַל אַדְמָתוֹ׃
22 וְהָעָם הַנִּשְׁאָר בְּאֶרֶץ יְהוּדָה אֲשֶׁר הִשְׁאִיר נְבוּכַדְנֶאצַּר
מֶלֶךְ בָּבֶל וַיַּפְקֵד עֲלֵיהֶם אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם בֶּן־
שָׁפָן׃
23 וַיִּשְׁמְעוּ כָל־שָׂרֵי הַחֵילִים הֵמָּה וְהָאֲנָשִׁים כִּי־הִפְקִיד
מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־גְּדַלְיָהוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־גְּדַלְיָהוּ הַמִּצְפָּתָה
וְיִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה וְיוֹחָנָן בְּנֵי־קָרֵחַ וּשְׂרָיָה בֶן־תַּנְחֻמֶת
הַנְּטֹפָתִי וְיַאֲזַנְיָהוּ בֶן־הַמַּעֲכָתִי הֵמָּה וַאֲנָשֵׁיהֶם׃
24 וַיִּשָּׁבַע לָהֶם גְּדַלְיָהוּ וְלַאֲנָשֵׁיהֶם וַיֹּאמֶר לָהֶם אַל־תִּירְאוּ
מֵעַבְדֵי הַכַּשְׂדִּים שְׁבוּ בָאָרֶץ וְעִבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל
כהוּיטַב לָכֶם׃ וַיְהִי בַּחֹדֶשׁ
הַשְּׁבִיעִי בָּא יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה בֶּן־אֱלִישָׁמָע
מִזֶּרַע הַמְּלוּכָה וַעֲשָׂרָה אֲנָשִׁים אִתּוֹ וַיַּכּוּ אֶת־גְּדַלְיָהוּ
וַיָּמָת

Primores ac nobilissimi quique occisi.

Inutili ac calamitosæ turbæ, in terra relictæ, Gedalja præponitur.

Qui populariorum conspiratione ac scelere perit.

וַיֵּמֶת וְאֶת־הַיְהוּדִים וְאֶת־הַכַּשְׂדִּים אֲשֶׁר־הָיוּ אִתּוֹ
בַּמִּצְפָּה: וַיָּקֻמוּ כָל־הָעָם מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל וְשָׂרֵי 26
הַחֲיָלִים וַיָּבֹאוּ מִצְרַיִם כִּי יָרְאוּ מִפְּנֵי כַשְׂדִּים:
וַיְהִי בְּשֶׁלֹשִׁים וְשִׁבְעָה שָׁנָה לְגָלוּת יְהוֹיָכִין 27
מֶלֶךְ־יְהוּדָה בִּשְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּעֶשְׂרִים וְשִׁבְעָה
לַחֹדֶשׁ נָשָׂא אֱוִיל מְרֹדַךְ מֶלֶךְ בָּבֶל בִּשְׁנַת מָלְכוֹ אֶת־
רֹאשׁ יְהוֹיָכִין מֶלֶךְ־יְהוּדָה מִבֵּית כָּלְאֹ: וַיְדַבֵּר אִתּוֹ 28
טֹבוֹת וַיִּתֵּן אֶת־כִּסְאוֹ מֵעַל כִּסֵּא הַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ
בְּבָבֶל: וְשִׁנֶּא אֶת בִּגְדֵי כלאו [כִלְאֹו] וְאָכַל לֶחֶם תָּמִיד לְפָנָיו 29
כָּל־יְמֵי חַיָּיו: וַאֲרֻחָתוֹ אֲרֻחַת תָּמִיד נִתְּנָה־לּוֹ מֵאֵת
הַמֶּלֶךְ דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ כֹּל יְמֵי חַיָּיו:

Jojachin; tandem, post diuturnam calamitatem, à Chaldæorum Rege, magna in honore habetur.

חזק ונתחזק

סמוס פסוקי דספר מלכים חלק וסוף מלות ושלשים וחרבעה · וסימנו אשרי
הגוי אשר ה׳ אלהיו · וסדרין חמשה ושלשים · וסימנו ואני אהיה לה כחס
ה׳ עמוחי חם סנוי ולכבוד אהיה בתוכה · כרוך המתחן ליעף כח ולחין חוכיס
עצמס ירבה

בה

נביאים אחרונים

Prophetæ Posteriores.

JESAIA	ישעיה
JEREMIA	ירמיה
EZECHIEL	יחזקאל

NAHUM	נחום	HOSEA	הושע
HABAKUK	חבקוק	JOËL	יואל
ZEPHANIA	צפניה	AMOS	עמוס
HAGGAI	חגי	OBADIA	עובדיה
ZACHARIA	זכריה	JONA	יונה
MALACHIA	מלאכי	MICHA	מיכה

בשנת סנני מושיע את עמי לפ"ק

Anno ab Orbe creato, 5426.

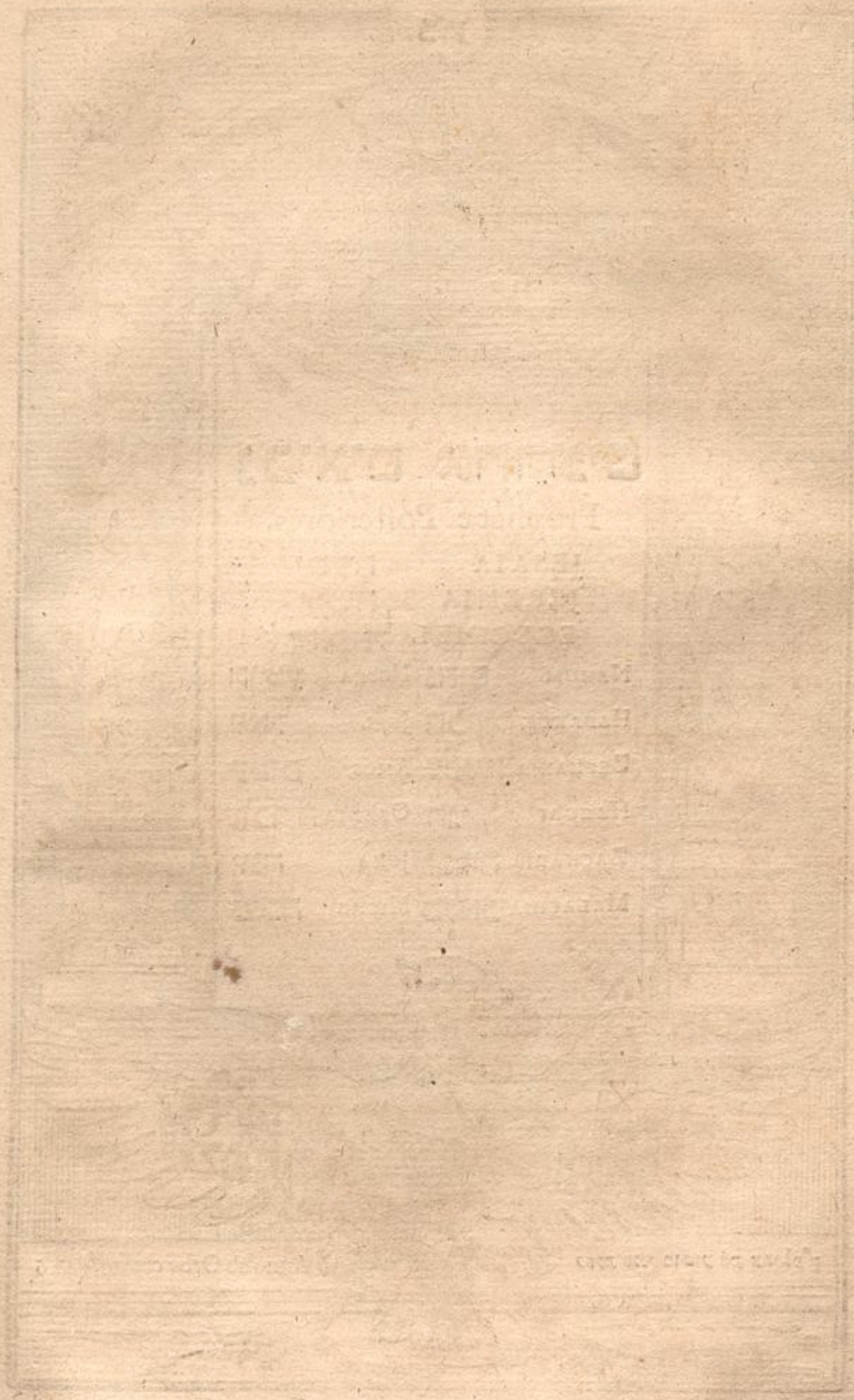

LIBER JESAIÆ.

HEBRAICE ישעיה

CAPUT I. א

Concio Jesaiæ Prophetæ, quâ populum gravissimorum peccatorum reum agit, ipsisque imminentes calamitates vaticinatur.

הפטרת אלה הדברים

א חזון ישעיהו בן־אמוץ אשר חזה על־יהודה
וירושלם בימי עזיהו יותם אחז יחזקיהו
2 מלכי יהודה: שמעו שמים והאזיני ארץ כי יהוה דבר
3 בנים גדלתי ורוממתי והם פשעו בי: ידע שור קנהו
וחמור אבוס בעליו ישראל לא ידע עמי לא התבונן:
4 הוי גוי חטא עם כבד עון זרע מרעים בנים משחיתים
עזבו את־יהוה נאצו את־קדוש ישראל נזרו אחור:
5 על־מה תכו עוד תוסיפו סרה כל־ראש לחלי וכל־
6 לבב דוי: מכף־רגל ועד־ראש אין־בו מתם פצע
וחבורה ומכה טריה לא־זרו ולא חבשו ולא רככה
7 בשמן: ארצכם שממה עריכם שרפות אש אדמתכם
לנגדכם זרים אכלים אתה ושממה כמהפכת זרים:
8 ונותרה בת־ציון כסכה בכרם כמלונה במקשה כעיר
9 נצורה: לולי יהוה צבאות הותיר לנו שריד כמעט
כסדם היינו לעמרה דמינו:
10 שמעו דבר־יהוה קציני סדם האזינו תורת אלהינו עם
עמרה: למה לי רב־זבחיכם יאמר יהוה שבעתי
11 עלות אילים וחלב מריאים ודם פרים וכבשים ועתודים
12 לא חפצתי: כי תבאו לראות פני מי־בקש זאת
13 מידכם רמס חצרי: לא תוסיפו הביא מנחת־שוא
קטרת תועבה היא לי חדש ושבת קרא מקרא לא־
14 אוכל און ועצרה: חדשיכם ומועדיכם שנאה נפשי
15 היו עלי לטרח נלאיתי נשא: ובפרשכם כפיכם
אעלים

אַעְלִים עֵינַי מִכֶּם גַּם כִּי־תַרְבּוּ תְפִלָּה אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ יְדֵיכֶם
דָּמִים מָלֵאוּ׃ רַחֲצוּ הִזַּכּוּ הָסִירוּ רֹעַ מַעַלְלֵיכֶם מִנֶּגֶד 16
עֵינָי חִדְלוּ הָרֵעַ׃ לִמְדוּ הֵיטֵב דִּרְשׁוּ מִשְׁפָּט אַשְּׁרוּ 17
חָמוֹץ שִׁפְטוּ יָתוֹם רִיבוּ אַלְמָנָה׃
לְכוּ־נָא וְנִוָּכְחָה יֹאמַר יְהוָה אִם־יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כַּשָּׁנִים 18
כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ אִם־יַאְדִּימוּ כַתּוֹלָע כַּצֶּמֶר יִהְיוּ׃ אִם־תֹּאבוּ 19
וּשְׁמַעְתֶּם טוּב הָאָרֶץ תֹּאכֵלוּ׃ וְאִם־תְּמָאֲנוּ וּמְרִיתֶם כ
חֶרֶב תְּאֻכְלוּ כִּי פִי יְהוָה דִּבֵּר׃ אֵיכָה הָיְתָה 21
לְזוֹנָה קִרְיָה נֶאֱמָנָה מָלְאָתִי מִשְׁפָּט צֶדֶק יָלִין בָּהּ וְעַתָּה
מְרַצְּחִים׃ כַּסְפֵּךְ הָיָה לְסִגִים סָבְאֵךְ מָהוּל בַּמָּיִם׃ שָׂרַיִךְ 23 22
סוֹרְרִים וְחַבְרֵי גַּנָּבִים כֻּלּוֹ אֹהֵב שֹׁחַד וְרֹדֵף שַׁלְמֹנִים
יָתוֹם לֹא יִשְׁפֹּטוּ וְרִיב אַלְמָנָה לֹא־יָבוֹא אֲלֵיהֶם׃
לָכֵן נְאֻם הָאָרוֹן יְהוָה צְבָאוֹת אֲבִיר יִשְׂרָאֵל 24
הוֹי אֶנָּחֵם מִצָּרַי וְאִנָּקְמָה מֵאוֹיְבָי׃ וְאָשִׁיבָה יָדִי עָלַיִךְ כה
וְאֶצְרֹף כַּבֹּר סִגָיִךְ וְאָסִירָה כָּל־בְּדִילָיִךְ׃ וְאָשִׁיבָה 26
שֹׁפְטַיִךְ כְּבָרִאשֹׁנָה וְיֹעֲצַיִךְ כְּבַתְּחִלָּה אַחֲרֵי־כֵן יִקָּרֵא לָךְ
עִיר הַצֶּדֶק קִרְיָה נֶאֱמָנָה׃ צִיּוֹן בְּמִשְׁפָּט תִּפָּדֶה וְשָׁבֶיהָ 27
בִּצְדָקָה׃ וְשֶׁבֶר פֹּשְׁעִים וְחַטָּאִים יַחְדָּו וְעֹזְבֵי יְהוָה יִכְלוּ׃ 28 ע"כ
כִּי יֵבֹשׁוּ מֵאֵילִים אֲשֶׁר חִמַּדְתֶּם וְתַחְפְּרוּ מֵהַגַּנּוֹת אֲשֶׁר 29
בְּחַרְתֶּם׃ כִּי תִהְיוּ כְּאֵלָה נֹבֶלֶת עָלֶהָ וּכְגַנָּה אֲשֶׁר־ ל
מַיִם אֵין לָהּ׃ וְהָיָה הֶחָסֹן לִנְעֹרֶת וּפָעֳלוֹ לְנִיצוֹץ וּבָעֲרוּ 31
שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו וְאֵין מְכַבֶּה׃

Cap. II. *Prophetia de erectione Regni Dei, de vocatione Gentium, & castigatione Israëlis.*

הַדָּבָר אֲשֶׁר חָזָה יְשַׁעְיָהוּ בֶּן־אָמוֹץ עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃ ב א
וְהָיָה ׀ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נָכוֹן יִהְיֶה הַר בֵּית־יְהוָה בְּרֹאשׁ 2
הֶהָרִים וְנִשָּׂא מִגְּבָעוֹת וְנָהֲרוּ אֵלָיו כָּל־הַגּוֹיִם׃ וְהָלְכוּ 3
עַמִּים רַבִּים וְאָמְרוּ לְכוּ ׀ וְנַעֲלֶה אֶל־הַר־יְהוָה אֶל־בֵּית
אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וְיוֹרֵנוּ מִדְּרָכָיו וְנֵלְכָה בְּאֹרְחֹתָיו כִּי מִצִּיּוֹן
תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר־יְהוָה מִירוּשָׁלִָם׃ וְשָׁפַט בֵּין הַגּוֹיִם 4

והוכיח

וְהוֹכִיחַ לְעַמִּים רַבִּים וְכִתְּתוּ חַרְבוֹתָם לְאִתִּים
וַחֲנִיתוֹתֵיהֶם לְמַזְמֵרוֹת לֹא־יִשָּׂא גּוֹי אֶל־גּוֹי חֶרֶב וְלֹא
יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה׃
6 ה בֵּית יַעֲקֹב לְכוּ וְנֵלְכָה בְּאוֹר יְהוָה׃ כִּי נָטַשְׁתָּה עַמְּךָ
בֵּית יַעֲקֹב כִּי מָלְאוּ מִקֶּדֶם וְעֹנְנִים כַּפְּלִשְׁתִּים וּבְיַלְדֵי
7 נָכְרִים יַשְׂפִּיקוּ׃ וַתִּמָּלֵא אַרְצוֹ כֶּסֶף וְזָהָב וְאֵין קֵצֶה
לְאֹצְרֹתֶיהָ וַתִּמָּלֵא אַרְצוֹ סוּסִים וְאֵין קֵצֶה לְמַרְכְּבֹתֶיהָ׃
8 וַתִּמָּלֵא אַרְצוֹ אֱלִילִים לְמַעֲשֵׂה יָדָיו יִשְׁתַּחֲווּ לַאֲשֶׁר עָשׂוּ
9 אֶצְבְּעֹתָיו׃ וַיִּשַּׁח אָדָם וַיִּשְׁפַּל־אִישׁ וְאַל־תִּשָּׂא לָהֶם׃
10 בֹּא בַצּוּר וְהִטָּמֵן בֶּעָפָר מִפְּנֵי פַּחַד יְהוָה וּמֵהֲדַר גְּאוֹנוֹ׃
11 עֵינֵי גַבְהוּת אָדָם שָׁפֵל וְשַׁחַ רוֹם אֲנָשִׁים וְנִשְׂגַּב יְהוָה
לְבַדּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא׃
12 כִּי יוֹם לַיהוָה צְבָאוֹת עַל כָּל־גֵּאֶה וָרָם וְעַל כָּל־נִשָּׂא
13 וְשָׁפָל׃ וְעַל כָּל־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן הָרָמִים וְהַנִּשָּׂאִים וְעַל כָּל־
14 אַלוֹנֵי הַבָּשָׁן׃ וְעַל כָּל־הֶהָרִים הָרָמִים וְעַל כָּל־הַגְּבָעוֹת
15 הַנִּשָּׂאוֹת׃ וְעַל כָּל־מִגְדָּל גָּבֹהַּ וְעַל כָּל־חוֹמָה
16 בְּצוּרָה׃ וְעַל כָּל־אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ וְעַל כָּל־
17 שְׂכִיּוֹת הַחֶמְדָּה׃ וְשַׁח גַּבְהוּת הָאָדָם וְשָׁפֵל רוֹם אֲנָשִׁים
18 וְנִשְׂגַּב יְהוָה לְבַדּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא׃ וְהָאֱלִילִים כָּלִיל יַחֲלֹף׃
19 וּבָאוּ בִּמְעָרוֹת צֻרִים וּבִמְחִלּוֹת עָפָר מִפְּנֵי פַּחַד יְהוָה
כ וּמֵהֲדַר גְּאוֹנוֹ בְּקוּמוֹ לַעֲרֹץ הָאָרֶץ׃ בַּיּוֹם הַהוּא יַשְׁלִיךְ
הָאָדָם אֶת אֱלִילֵי כַסְפּוֹ וְאֶת אֱלִילֵי זְהָבוֹ אֲשֶׁר עָשׂוּ־
21 לוֹ לְהִשְׁתַּחֲוֹת לַחְפֹּר פֵּרוֹת וְלָעֲטַלֵּפִים׃ לָבוֹא
בְּנִקְרוֹת הַצֻּרִים וּבִסְעִפֵי הַסְּלָעִים מִפְּנֵי פַּחַד יְהוָה
22 וּמֵהֲדַר גְּאוֹנוֹ בְּקוּמוֹ לַעֲרֹץ הָאָרֶץ׃ חִדְלוּ לָכֶם מִן־
הָאָדָם אֲשֶׁר נְשָׁמָה בְאַפּוֹ כִּי־בַמֶּה נֶחְשָׁב הוּא׃

א ג Cap. III. *Eodem in argumento*
כִּי הִנֵּה הָאָדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת מֵסִיר מִירוּשָׁלַם
וּמִיהוּדָה מַשְׁעֵן וּמַשְׁעֻנָה כָּל מִשְׁעַן־לֶחֶם וְכָל מִשְׁעַן־
מָיִם

מים: 2 גִּבּוֹר וְאִישׁ מִלְחָמָה שׁוֹפֵט וְנָבִיא וְקֹסֵם וְזָקֵן: 3 שַׂר־חֲמִשִּׁים וּנְשׂוּא פָנִים וְיוֹעֵץ וְחָכָם חֲרָשִׁים וּנְבוֹן לָחַשׁ: 4 ה וְנָתַתִּי נְעָרִים שָׂרֵיהֶם וְתַעֲלוּלִים יִמְשְׁלוּ־בָם: 5 וְנִגַּשׂ הָעָם אִישׁ בְּאִישׁ וְאִישׁ בְּרֵעֵהוּ יִרְהֲבוּ הַנַּעַר בַּזָּקֵן וְהַנִּקְלֶה בַּנִּכְבָּד: 6 כִּי־יִתְפֹּשׂ אִישׁ בְּאָחִיו בֵּית אָבִיו שִׂמְלָה לְכָה קָצִין תִּהְיֶה־לָּנוּ וְהַמַּכְשֵׁלָה הַזֹּאת תַּחַת יָדֶךָ: 7 יִשָּׂא בַיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר לֹא־אֶהְיֶה חֹבֵשׁ וּבְבֵיתִי אֵין לֶחֶם וְאֵין שִׂמְלָה לֹא תְשִׂימֻנִי קְצִין עָם: 8 כִּי כָשְׁלָה יְרוּשָׁלַ͏ִם וִיהוּדָה נָפָל כִּי־לְשׁוֹנָם וּמַעַלְלֵיהֶם אֶל־יְהוָה

חסר ו 9 לַמְרוֹת עֵינֵי כְבוֹדוֹ: הַכָּרַת פְּנֵיהֶם עָנְתָה בָּם וְחַטָּאתָם כִּסְדֹם הִגִּידוּ לֹא כִחֵדוּ אוֹי לְנַפְשָׁם כִּי־גָמְלוּ לָהֶם רָעָה: 10 אִמְרוּ צַדִּיק כִּי־טוֹב כִּי־פְרִי מַעַלְלֵיהֶם יֹאכֵלוּ: 11 אוֹי ו רָשָׁע רָע כִּי־גְמוּל יָדָיו יֵעָשֶׂה לוֹ: 12 עַמִּי נֹגְשָׂיו מְעוֹלֵל וְנָשִׁים מָשְׁלוּ בוֹ עַמִּי מְאַשְּׁרֶיךָ מַתְעִים וְדֶרֶךְ אֹרְחוֹתֶיךָ בִּלָּעוּ: 13 נִצָּב לָרִיב יְהוָה וְעֹמֵד לָדִין עַמִּים: 14 יְהוָה בְּמִשְׁפָּט יָבוֹא עִם־זִקְנֵי עַמּוֹ וְשָׂרָיו וְאַתֶּם בִּעַרְתֶּם

ם פה לפם קרי הַכֶּרֶם גְּזֵלַת הֶעָנִי בְּבָתֵּיכֶם: 15 מַלָּכֶם תְּדַכְּאוּ עַמִּי וּפְנֵי עֲנִיִּים תִּטְחָנוּ נְאֻם־אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת: 16 וַיֹּאמֶר יְהוָה יַעַן כִּי גָבְהוּ בְנוֹת צִיּוֹן וַתֵּלַכְנָה נְטוּיוֹת גָּרוֹן נשויות קרי וּמְשַׂקְרוֹת עֵינַיִם הָלוֹךְ וְטָפוֹף תֵּלַכְנָה וּבְרַגְלֵיהֶם תְּעַכַּסְנָה: 17 וְשִׂפַּח אֲדֹנָי קָרְקֹד בְּנוֹת צִיּוֹן וַיהוָה פָּתְהֶן יְעָרֶה: 18 בַּיּוֹם הַהוּא יָסִיר אֲדֹנָי אֶת תִּפְאֶרֶת 19 הָעֲכָסִים וְהַשְּׁבִיסִים וְהַשַּׂהֲרֹנִים: הַנְּטִפוֹת וְהַשֵּׁרוֹת 20 וְהָרְעָלוֹת: הַפְּאֵרִים וְהַצְּעָדוֹת וְהַקִּשֻּׁרִים וּבָתֵּי הַנֶּפֶשׁ כ 21 22 וְהַלְּחָשִׁים: הַטַּבָּעוֹת וְנִזְמֵי הָאָף: הַמַּחֲלָצוֹת 23 וְהַמַּעֲטָפוֹת וְהַמִּטְפָּחוֹת וְהַחֲרִיטִים: הַגִּלְיֹנִים 24 וְהַסְּרִינִים וְהַצְּנִיפוֹת וְהָרְדִידִים: וְהָיָה תַּחַת בֹּשֶׂם מַק יִהְיֶה וְתַחַת חֲגוֹרָה נִקְפָּה וְתַחַת מַעֲשֶׂה מִקְשֶׁה קָרְחָה

וְתַחַת

Propheta pergit, & tum in alia populi peccata, qua causam tam gravi judicio prebebant, tum maximè in mulierum fastum & luxum invehitur.

כה וְתַחַת פְּתִיגִיל מַחֲגֹרֶת שָׂק כִּי־תַחַת יֹפִי: מִתַּיִךְ בַּחֶרֶב
26 יִפְלוּ וּגְבוּרָתֵךְ בַּמִּלְחָמָה: וְאָנוּ וְאָבְלוּ פְּתָחֶיהָ וְנִקְתָה

א ד לָאָרֶץ תֵּשֵׁב: וְהֶחֱזִיקוּ שֶׁבַע נָשִׁים בְּאִישׁ אֶחָד בַּיּוֹם
Cap. IV. *Describitur quanta futura sit illa clades & vastitas, quæ denuntiata erat Judæis: piorum autem animis recreandis divina solatia interjunguntur.*
הַהוּא לֵאמֹר לַחְמֵנוּ נֹאכֵל וְשִׂמְלָתֵנוּ נִלְבָּשׁ רַק יִקָּרֵא
2 שִׁמְךָ עָלֵינוּ אֱסֹף חֶרְפָּתֵנוּ: בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה
צֶמַח יְהוָה לְצְבִי וּלְכָבוֹד וּפְרִי הָאָרֶץ לִגְאוֹן וּלְתִפְאֶרֶת
3 לִפְלֵיטַת יִשְׂרָאֵל: וְהָיָה הַנִּשְׁאָר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתָר
בִּירוּשָׁלִַם קָדוֹשׁ יֵאָמֶר לוֹ כָּל־הַכָּתוּב לַחַיִּים בִּירוּשָׁלִָם:
4 אִם־רָחַץ אֲדֹנָי אֶת צֹאַת בְּנוֹת־צִיּוֹן וְאֶת־דְּמֵי יְרוּשָׁלִַם
ה יָדִיחַ מִקִּרְבָּהּ בְּרוּחַ מִשְׁפָּט וּבְרוּחַ בָּעֵר: וּבָרָא יְהוָה
עַל כָּל־מְכוֹן הַר־צִיּוֹן וְעַל־מִקְרָאֶהָ עָנָן יוֹמָם וְעָשָׁן
6 וְנֹגַהּ אֵשׁ לֶהָבָה לָיְלָה כִּי עַל־כָּל־כָּבוֹד חֻפָּה: וְסֻכָּה
תִּהְיֶה לְצֵל־יוֹמָם מֵחֹרֶב וּלְמַחְסֶה וּלְמִסְתּוֹר מִזֶּרֶם

א ה וּמִמָּטָר: אָשִׁירָה נָּא לִידִידִי שִׁירַת דּוֹדִי
Cap. V. *Israëlitici populi status mystico carmine à Vate exponitur, & veluti in tabella viridis coloribus adumbratur.*
לְכַרְמוֹ כֶּרֶם הָיָה לִידִידִי בְּקֶרֶן בֶּן־שָׁמֶן: וַיְעַזְּקֵהוּ
וַיְסַקְּלֵהוּ וַיִּטָּעֵהוּ שֹׂרֵק וַיִּבֶן מִגְדָּל בְּתוֹכוֹ וְגַם־יֶקֶב חָצֵב
3 בּוֹ וַיְקַו לַעֲשׂוֹת עֲנָבִים וַיַּעַשׂ בְּאֻשִׁים: וְעַתָּה יוֹשֵׁב
4 יְרוּשָׁלִַם וְאִישׁ יְהוּדָה שִׁפְטוּ־נָא בֵּינִי וּבֵין כַּרְמִי: מַה־
לַּעֲשׂוֹת עוֹד לְכַרְמִי וְלֹא עָשִׂיתִי בּוֹ מַדּוּעַ קִוֵּיתִי לַעֲשׂוֹת
ה עֲנָבִים וַיַּעַשׂ בְּאֻשִׁים: וְעַתָּה אוֹדִיעָה־נָּא אֶתְכֶם אֵת
אֲשֶׁר־אֲנִי עֹשֶׂה לְכַרְמִי הָסֵר מְשׂוּכָתוֹ וְהָיָה לְבָעֵר פָּרֹץ הכ׳ בדגש
6 גְּדֵרוֹ וְהָיָה לְמִרְמָס: וַאֲשִׁיתֵהוּ בָתָה לֹא יִזָּמֵר וְלֹא
יֵעָדֵר וְעָלָה שָׁמִיר וְשִׁית וְעַל הֶעָבִים אֲצַוֶּה מֵהַמְטִיר
7 עָלָיו מָטָר: כִּי כֶרֶם יְהוָה צְבָאוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאִישׁ
יְהוּדָה נְטַע שַׁעֲשׁוּעָיו וַיְקַו לְמִשְׁפָּט וְהִנֵּה מִשְׂפָּח
8 לִצְדָקָה וְהִנֵּה צְעָקָה: הוֹי מַגִּיעֵי בַיִת
בַּיִת שָׂדֶה בְשָׂדֶה יַקְרִיבוּ עַד אֶפֶס מָקוֹם וְהוֹשַׁבְתֶּם
9 לְבַדְּכֶם בְּקֶרֶב הָאָרֶץ: בְּאָזְנָי יְהוָה צְבָאוֹת אִם־לֹא קמץ בטרחא

בָּתִּים רַבִּים לְשַׁמָּה יִהְיוּ גְדֹלִים וְטוֹבִים מֵאֵין יוֹשֵׁב׃
כִּי עֲשֶׂרֶת צִמְדֵי־כֶרֶם יַעֲשׂוּ בַּת אֶחָת וְזֶרַע חֹמֶר יַעֲשֶׂה
אֵיפָה׃ הוֹי מַשְׁכִּימֵי בַבֹּקֶר שֵׁכָר יִרְדֹּפוּ 11
מְאַחֲרֵי בַנֶּשֶׁף יַיִן יַדְלִיקֵם׃ וְהָיְתָה כִנּוֹר וְנֵבֶל תֹּף 12
וְחָלִיל וְיַיִן מִשְׁתֵּיהֶם וְאֶת פֹּעַל יְהוָה לֹא יַבִּיטוּ וּמַעֲשֵׂה
יָדָיו לֹא רָאוּ׃ לָכֵן גָּלָה עַמִּי מִבְלִי דָעַת וּכְבוֹדוֹ מְתֵי 13
רָעָב וְהֲמוֹנוֹ צָחֶה צָמָא׃ לָכֵן הִרְחִיבָה שְׁאוֹל נַפְשָׁהּ 14
וּפָעֲרָה פִיהָ לִבְלִי חֹק וְיָרַד הֲדָרָהּ וַהֲמוֹנָהּ וְשַׁאֲנָנָהּ
וְעָלַז בָּהּ׃ וַיִּשַּׁח אָדָם וַיִּשְׁפַּל־אִישׁ וְעֵינֵי גְבֹהִים תּוֹ 15
תְּשְׁפַּלְנָה׃ וַיִּגְבַּהּ יְהוָה צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ 16
נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה׃ וְרָעוּ כְבָשִׂים כִּדְבָרָם וְחָרְבוֹת מֵחִים 17
גָּרִים יֹאכֵלוּ׃ הוֹי מֹשְׁכֵי הֶעָוֹן בְּחַבְלֵי 18
הַשָּׁוְא וּכְעֲבוֹת הָעֲגָלָה חַטָּאָה׃ הָאֹמְרִים יְמַהֵר יָחִישָׁה 19
מַעֲשֵׂהוּ לְמַעַן נִרְאֶה וְתִקְרַב וְתָבוֹאָה עֲצַת קְדוֹשׁ
יִשְׂרָאֵל וְנֵדָעָה׃ הוֹי הָאֹמְרִים לָרַע טוֹב כ
וְלַטּוֹב רָע שָׂמִים חֹשֶׁךְ לְאוֹר וְאוֹר לְחֹשֶׁךְ שָׂמִים מַר
לְמָתוֹק וּמָתוֹק לְמָר׃ הוֹי חֲכָמִים בְּעֵינֵיהֶם 21
וְנֶגֶד פְּנֵיהֶם נְבוֹנִים׃ הוֹי גִּבֹּרִים לִשְׁתּוֹת יָיִן 22
וְאַנְשֵׁי־חַיִל לִמְסֹךְ שֵׁכָר׃ מַצְדִּיקֵי רָשָׁע עֵקֶב שֹׁחַד 23
וְצִדְקַת צַדִּיקִים יָסִירוּ מִמֶּנּוּ׃ לָכֵן כַּאֲכֹל 24
קַשׁ לְשׁוֹן אֵשׁ וְחֵשֶׁשׁ לֶהָבָה יִרְפָּה שָׁרְשָׁם כְּמַק יִהְיֶה
וּפִרְחָם כְּאָבָק יַעֲלֶה כִּי מָאֲסוּ אֶת תּוֹרַת יְהוָה צְבָאוֹת
וְאֶת אִמְרַת קְדוֹשׁ־יִשְׂרָאֵל נָאָצוּ׃ עַל־כֵּן חָרָה אַף־כ ה
יְהוָה בְּעַמּוֹ וַיֵּט יָדוֹ עָלָיו וַיַּכֵּהוּ וַיִּרְגְּזוּ הֶהָרִים וַתְּהִי
נִבְלָתָם כַּסּוּחָה בְּקֶרֶב חֻצוֹת בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב
אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃ וְנָשָׂא־נֵס לַגּוֹיִם מֵרָחוֹק 26
וְשָׁרַק לוֹ מִקְצֵה הָאָרֶץ וְהִנֵּה מְהֵרָה קַל יָבוֹא׃
אֵין עָיֵף וְאֵין־כּוֹשֵׁל בּוֹ לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן וְלֹא 27

נפתח

28 נִפְתַּח אֵזוֹר חֲלָצָיו וְלֹא נִתַּק שְׂרוֹךְ נְעָלָיו: אֲשֶׁר
חִצָּיו שְׁנוּנִים וְכָל־קַשְׁתֹתָיו דְּרֻכוֹת פַּרְסוֹת סוּסָיו
29 כַּצֹּר נֶחְשָׁבוּ וְגַלְגָּלָיו כַּסּוּפָה: שְׁאָגָה לוֹ כַּלָּבִיא וְשָׁאַג ישאג קרי
ל כַּכְּפִירִים וְיִנְהֹם וַיֶּאְחֹז טָרָף וַיְפַלֵּט וְאֵין מַצִּיל: וְיִנְהֹם
עָלָיו בַּיּוֹם הַהוּא כִּנְהַמַת יָם וְנִבַּט לָאָרֶץ וְהִנֵּה־חֹשֶׁךְ
צַר וָאוֹר חָשַׁךְ בַּעֲרִיפֶיהָ:

Cap. VI. *Jesaias augustissimâ visione in munere prophetico confirmatur.*

א בִּשְׁנַת־מוֹת הַמֶּלֶךְ עֻזִּיָּהוּ וָאֶרְאֶה אֶת־אֲדֹנָי יֹשֵׁב עַל־
הפטרת וישמע יתרו 2 כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא וְשׁוּלָיו מְלֵאִים אֶת־הַהֵיכָל: שְׂרָפִים
עֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ שֵׁשׁ כְּנָפַיִם שֵׁשׁ כְּנָפַיִם לְאֶחָד בִּשְׁתַּיִם יְכַסֶּה
3 פָּנָיו וּבִשְׁתַּיִם יְכַסֶּה רַגְלָיו וּבִשְׁתַּיִם יְעוֹפֵף: וְקָרָא
זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת
4 מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: וַיָּנֻעוּ אַמּוֹת הַסִּפִּים מִקּוֹל
ה הַקּוֹרֵא וְהַבַּיִת יִמָּלֵא עָשָׁן: וָאֹמַר אוֹי־לִי כִּי־נִדְמֵיתִי
כִּי אִישׁ טְמֵא־שְׂפָתַיִם אָנֹכִי וּבְתוֹךְ עַם־טְמֵא שְׂפָתַיִם
6 אָנֹכִי יוֹשֵׁב כִּי אֶת־הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת רָאוּ עֵינָי: וַיָּעָף
אֵלַי אֶחָד מִן־הַשְּׂרָפִים וּבְיָדוֹ רִצְפָּה בְּמֶלְקָחַיִם לָקַח
7 מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ: וַיַּגַּע עַל־פִּי וַיֹּאמֶר הִנֵּה נָגַע זֶה עַל־
8 שְׂפָתֶיךָ וְסַר עֲוֹנֶךָ וְחַטָּאתְךָ תְכֻפָּר: וָאֶשְׁמַע אֶת־
קוֹל אֲדֹנָי אֹמֵר אֶת־מִי אֶשְׁלַח וּמִי יֵלֶךְ־לָנוּ וָאֹמַר הִנֵּנִי
9 שְׁלָחֵנִי: וַיֹּאמֶר לֵךְ וְאָמַרְתָּ לָעָם הַזֶּה שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ
י וְאַל־תָּבִינוּ וּרְאוּ רָאוֹ וְאַל־תֵּדָעוּ: הַשְׁמֵן לֵב־הָעָם
הַזֶּה וְאָזְנָיו הַכְבֵּד וְעֵינָיו הָשַׁע פֶּן־יִרְאֶה בְעֵינָיו וּבְאָזְנָיו
11 יִשְׁמָע וּלְבָבוֹ יָבִין וְשָׁב וְרָפָא לוֹ: וָאֹמַר עַד־מָתַי אֲדֹנָי קמץ בובוץ
וַיֹּאמֶר עַד אֲשֶׁר אִם־שָׁאוּ עָרִים מֵאֵין יוֹשֵׁב וּבָתִּים מֵאֵין
12 אָדָם וְהָאֲדָמָה תִּשָּׁאֵה שְׁמָמָה: וְרִחַק יְהוָה אֶת־הָאָדָם
13 וְרַבָּה הָעֲזוּבָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ: וְעוֹד בָּהּ עֲשִׂירִיָּה וְשָׁבָה
וְהָיְתָה לְבִעֵר כְּאֵלָה וְכָאַלּוֹן אֲשֶׁר בְּשַׁלֶּכֶת מַצֵּבָה
בָּם זֶרַע קֹדֶשׁ מַצֵּבְתָּהּ:

Cap. VII. *Prophetia de mirabili liberatione Ferosolymæ, temporibus difficillimis Achazi Regis.*

א וַיְהִי בִּימֵי אָחָז בֶּן־יוֹתָם בֶּן־עֻזִּיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עָלָה רְצִין
מֶלֶךְ־אֲרָם וּפֶקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל יְרוּשָׁלַם
לַמִּלְחָמָה עָלֶיהָ וְלֹא יָכֹל לְהִלָּחֵם עָלֶיהָ׃ 2 וַיֻּגַּד לְבֵית
מלעיל דָּוִד לֵאמֹר נָחָה אֲרָם עַל־אֶפְרָיִם וַיָּנַע לְבָבוֹ וּלְבַב
עַמּוֹ כְּנוֹעַ עֲצֵי־יַעַר מִפְּנֵי־רוּחַ׃ 3 וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל־יְשַׁעְיָהוּ צֵא־נָא לִקְרַאת אָחָז אַתָּה וּשְׁאָר יָשׁוּב
בְּנֶךָ אֶל־קְצֵה תְּעָלַת הַבְּרֵכָה הָעֶלְיוֹנָה אֶל־מְסִלַּת
שְׂדֵה כוֹבֵס׃ 4 וְאָמַרְתָּ אֵלָיו הִשָּׁמֶר וְהַשְׁקֵט אַל־תִּירָא
וּלְבָבְךָ אַל־יֵרַךְ מִשְּׁנֵי זַנְבוֹת הָאוּדִים הָעֲשֵׁנִים הָאֵלֶּה
בְּחֳרִי־אַף רְצִין וַאֲרָם וּבֶן־רְמַלְיָהוּ׃ 5 יַעַן כִּי־יָעַץ עָלֶיךָ
אֲרָם רָעָה אֶפְרַיִם וּבֶן־רְמַלְיָהוּ לֵאמֹר׃ 6 נַעֲלֶה בִיהוּדָה
וּנְקִיצֶנָּה וְנַבְקִעֶנָּה אֵלֵינוּ וְנַמְלִיךְ מֶלֶךְ בְּתוֹכָהּ אֶת בֶּן־
טַבְאֵל׃ 7 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה לֹא תָקוּם וְלֹא
תִהְיֶה׃ 8 כִּי רֹאשׁ אֲרָם דַּמֶּשֶׂק וְרֹאשׁ דַּמֶּשֶׂק רְצִין וּבְעוֹד
שִׁשִּׁים וְחָמֵשׁ שָׁנָה יֵחַת אֶפְרַיִם מֵעָם׃ 9 וְרֹאשׁ אֶפְרַיִם
שֹׁמְרוֹן וְרֹאשׁ שֹׁמְרוֹן בֶּן־רְמַלְיָהוּ אִם לֹא תַאֲמִינוּ כִּי לֹא
תֵאָמֵנוּ׃ 10 וַיֹּסֶף יְהוָה דַּבֵּר אֶל־אָחָז
לֵאמֹר׃ 11 שְׁאַל־לְךָ אוֹת מֵעִם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַעְמֵק
שְׁאָלָה אוֹ הַגְבֵּהַּ לְמָעְלָה׃ 12 וַיֹּאמֶר אָחָז לֹא־אֶשְׁאַל
וְלֹא־אֲנַסֶּה אֶת־יְהוָה׃ 13 וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ־נָא בֵּית דָּוִד
הַמְעַט מִכֶּם הַלְאוֹת אֲנָשִׁים כִּי תַלְאוּ גַּם אֶת־אֱלֹהָי׃
14 לָכֵן יִתֵּן אֲדֹנָי הוּא לָכֶם אוֹת הִנֵּה הָעַלְמָה הָרָה וְיֹלֶדֶת
בֵּן וְקָרְאָת שְׁמוֹ עִמָּנוּאֵל׃ 15 חֶמְאָה וּדְבַשׁ יֹאכֵל לְדַעְתּוֹ טו
מָאוֹס בָּרָע וּבְחוֹר בַּטּוֹב׃ 16 כִּי בְטֶרֶם יֵדַע הַנַּעַר מָאוֹס
בָּרָע וּבְחוֹר בַּטּוֹב תֵּעָזֵב הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־אַתָּה קָץ מִפְּנֵי
שְׁנֵי מְלָכֶיהָ׃ 17 יָבִיא יְהוָה עָלֶיךָ וְעַל־עַמְּךָ וְעַל־בֵּית אָבִיךָ
יָמִים אֲשֶׁר לֹא־בָאוּ לְמִיּוֹם סוּר־אֶפְרַיִם מֵעַל יְהוּדָה אֵת
מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ 18 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִשְׁרֹק

יְהוָה לַזְּבוּב אֲשֶׁר בִּקְצֵה יְאֹרֵי מִצְרַיִם וְלַדְּבוֹרָה אֲשֶׁר
19 בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר: וּבָאוּ וְנָחוּ כֻלָּם בְּנַחֲלֵי הַבָּתּוֹת וּבִנְקִיקֵי
כ הַסְּלָעִים וּבְכָל הַנַּעֲצוּצִים וּבְכָל הַנְּהָלִלִים: בַּיּוֹם הַהוּא
יְגַלַּח אֲדֹנָי בְּתַעַר הַשְּׂכִירָה בְּעֵבְרִי נָהָר בְּמֶלֶךְ אַשּׁוּר
אֶת הָרֹאשׁ וְשַׂעַר הָרַגְלַיִם וְגַם אֶת הַזָּקָן תִּסְפֶּה:
21 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יְחַיֶּה אִישׁ עֶגְלַת בָּקָר
22 וּשְׁתֵּי צֹאן: וְהָיָה מֵרֹב עֲשׂוֹת חָלָב יֹאכַל חֶמְאָה כִּי
23 חֶמְאָה וּדְבַשׁ יֹאכַל כָּל הַנּוֹתָר בְּקֶרֶב הָאָרֶץ: וְהָיָה
בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה כָּל מָקוֹם אֲשֶׁר יִהְיֶה שָׁם אֶלֶף גֶּפֶן
24 בְּאֶלֶף כֶּסֶף לַשָּׁמִיר וְלַשִּׁית יִהְיֶה: בַּחִצִּים וּבַקֶּשֶׁת יָבֹא
כה שָׁמָּה כִּי שָׁמִיר וְשִׁית תִּהְיֶה כָּל הָאָרֶץ: וְכָל הֶהָרִים
אֲשֶׁר בַּמַּעְדֵּר יֵעָדֵרוּן לֹא תָבוֹא שָׁמָּה יִרְאַת שָׁמִיר
וְשִׁית וְהָיָה לְמִשְׁלַח שׁוֹר וּלְמִרְמַס שֶׂה:

א ח וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קַח לְךָ גִּלָּיוֹן גָּדוֹל
Cap. VIII. *Contrà autem de propinquâ vastatione Regni Israëlis & Syrorum vaticinatur Propheta.*
2 וּכְתֹב עָלָיו בְּחֶרֶט אֱנוֹשׁ לְמַהֵר שָׁלָל חָשׁ בַּז: וְאָעִידָה
לִי עֵדִים נֶאֱמָנִים אֶת אוּרִיָּה הַכֹּהֵן וְאֶת זְכַרְיָהוּ בֶּן
3 יְבֶרֶכְיָהוּ: וָאֶקְרַב אֶל הַנְּבִיאָה וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן וַיֹּאמֶר
4 יְהוָה אֵלַי קְרָא שְׁמוֹ מַהֵר שָׁלָל חָשׁ בַּז: כִּי בְטֶרֶם יֵדַע
הַנַּעַר קְרָא אָבִי וְאִמִּי יִשָּׂא אֶת חֵיל דַּמֶּשֶׂק וְאֶת שְׁלַל
ה שֹׁמְרוֹן לִפְנֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר: וַיֹּסֶף יְהוָה
6 דַּבֵּר אֵלַי עוֹד לֵאמֹר: יַעַן כִּי מָאַס הָעָם הַזֶּה אֶת מֵי
השלח [פתח באתנח] הַשִּׁלֹחַ הַהֹלְכִים לְאַט וּמָשׂוֹשׂ אֶת רְצִין וּבֶן רְמַלְיָהוּ:
7 וְלָכֵן הִנֵּה אֲדֹנָי מַעֲלֶה עֲלֵיהֶם אֶת מֵי הַנָּהָר הָעַצּוּמִים
וְהָרַבִּים אֶת מֶלֶךְ אַשּׁוּר וְאֶת כָּל כְּבוֹדוֹ וְעָלָה עַל
8 כָּל אֲפִיקָיו וְהָלַךְ עַל כָּל גְּדוֹתָיו: וְחָלַף בִּיהוּדָה שָׁטַף
וְעָבַר עַד צַוָּאר יַגִּיעַ וְהָיָה מְטוֹת כְּנָפָיו מְלֹא רֹחַב
9 אַרְצְךָ עִמָּנוּ אֵל: רֵעוּ עַמִּים וְחֹתּוּ וְהַאֲזִינוּ
י כָּל מֶרְחַקֵּי אָרֶץ הִתְאַזָּרוּ וְחֹתּוּ הִתְאַזְּרוּ וְחֹתּוּ: עֲצוּ

עֵצָה וְתָפֵר דַּבְּרוּ דָבָר וְלֹא יָקוּם כִּי עִמָּנוּ אֵל׃
כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֵלַי בְּחֻזְקַת הַיָּד וְיִסְּרַנִי 11
מָלֶכֶת בְּדֶרֶךְ הָעָם הַזֶּה לֵאמֹר׃ לֹא תֹאמְרוּן קֶשֶׁר 12
לְכֹל אֲשֶׁר יֹאמַר הָעָם הַזֶּה קֶשֶׁר וְאֶת מוֹרָאוֹ לֹא
תִירְאוּ וְלֹא תַעֲרִיצוּ׃ אֶת יְהוָה צְבָאוֹת אֹתוֹ תַקְדִּישׁוּ 13
וְהוּא מוֹרַאֲכֶם וְהוּא מַעֲרִיצְכֶם׃ וְהָיָה לְמִקְדָּשׁ וּלְאֶבֶן 14
נֶגֶף וּלְצוּר מִכְשׁוֹל לִשְׁנֵי בָתֵּי יִשְׂרָאֵל לְפַח וּלְמוֹקֵשׁ
לְיוֹשֵׁב יְרוּשָׁלִָם׃ וְכָשְׁלוּ בָם רַבִּים וְנָפְלוּ וְנִשְׁבָּרוּ טו
וְנוֹקְשׁוּ וְנִלְכָּדוּ׃ צוֹר תְּעוּדָה 16
חֲתוֹם תּוֹרָה בְּלִמֻּדָי׃ וְחִכֵּיתִי לַיהוָה הַמַּסְתִּיר 17
פָּנָיו מִבֵּית יַעֲקֹב וְקִוֵּיתִי לוֹ׃ הִנֵּה אֲנֹכִי 18
וְהַיְלָדִים אֲשֶׁר נָתַן לִי יְהוָה לְאֹתוֹת וּלְמוֹפְתִים
בְּיִשְׂרָאֵל מֵעִם יְהוָה צְבָאוֹת הַשֹּׁכֵן בְּהַר צִיּוֹן׃
וְכִי יֹאמְרוּ אֲלֵיכֶם דִּרְשׁוּ אֶל הָאֹבוֹת וְאֶל הַיִּדְּעֹנִים 19
הַמְצַפְצְפִים וְהַמַּהְגִּים הֲלוֹא עַם אֶל אֱלֹהָיו יִדְרֹשׁ בְּעַד
הַחַיִּים אֶל הַמֵּתִים׃ לְתוֹרָה וְלִתְעוּדָה אִם לֹא יֹאמְרוּ כ
כַּדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אֵין לוֹ שָׁחַר׃ וְעָבַר בָּהּ נִקְשֶׁה וְרָעֵב 21
וְהָיָה כִּי יִרְעַב וְהִתְקַצַּף וְקִלֵּל בְּמַלְכּוֹ וּבֵאלֹהָיו וּפָנָה
לְמָעְלָה׃ וְאֶל אֶרֶץ יַבִּיט וְהִנֵּה צָרָה וַחֲשֵׁכָה מְעוּף 22
צוֹקָה וַאֲפֵלָה מְנֻדָּחַ׃ כִּי לֹא מוּעָף לָאֲשֶׁר מוּצַק לָהּ 23
כְּעֵת הָרִאשׁוֹן הֵקַל אַרְצָה זְבֻלוּן וְאַרְצָה נַפְתָּלִי
וְהָאַחֲרוֹן הִכְבִּיד דֶּרֶךְ הַיָּם עֵבֶר הַיַּרְדֵּן גְּלִיל הַגּוֹיִם׃

Cap. IX. *Et interspergit more suo consolationes confirmandis piorum animis, & mentionem injicit Regni Messiæ.*

הָעָם הַהֹלְכִים בַּחֹשֶׁךְ רָאוּ אוֹר גָּדוֹל יֹשְׁבֵי בְּאֶרֶץ ט א
צַלְמָוֶת אוֹר נָגַהּ עֲלֵיהֶם׃ הִרְבִּיתָ הַגּוֹי לֹא הִגְדַּלְתָּ 2 לו קרי
הַשִּׂמְחָה שִׂמְחוּ לְפָנֶיךָ כְּשִׂמְחַת בַּקָּצִיר כַּאֲשֶׁר יָגִילוּ
בְּחַלְּקָם שָׁלָל׃ כִּי אֶת עֹל סִבְלוֹ וְאֶת מַטֵּה שִׁכְמוֹ 3
שֵׁבֶט הַנֹּגֵשׂ בּוֹ הֲחַתֹּתָ כְּיוֹם מִדְיָן׃ כִּי כָל סְאוֹן סֹאֵן 4
בְּרַעַשׁ וְשִׂמְלָה מְגוֹלָלָה בְּדָמִים וְהָיְתָה לִשְׂרֵפָה
מְאֻכֶלֶת

ה מַאֲכֶלֶת אֵשׁ: כִּי־יֶלֶד יָלַד־לָנוּ בֵּן נִתַּן־לָנוּ וַתְּהִי
הַמִּשְׂרָה עַל־שִׁכְמוֹ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פֶּלֶא יוֹעֵץ אֵל גִּבּוֹר
ו אֲבִי־עַד שַׂר־שָׁלוֹם: לְמַרְבֵּה הַמִּשְׂרָה וּלְשָׁלוֹם אֵין־ מ׳ פתוחה באמצע תיבה
קֵץ עַל־כִּסֵּא דָוִד וְעַל־מַמְלַכְתּוֹ לְהָכִין אֹתָהּ וּלְסַעֲדָהּ
בְּמִשְׁפָּט וּבִצְדָקָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם קִנְאַת יְהוָה
ז צְבָאוֹת תַּעֲשֶׂה־זֹּאת: דָּבָר שָׁלַח אֲדֹנָי
ח בְּיַעֲקֹב וְנָפַל בְּיִשְׂרָאֵל: וְיָדְעוּ הָעָם כֻּלּוֹ אֶפְרַיִם וְיוֹשֵׁב
ט שֹׁמְרוֹן בְּגַאֲוָה וּבְגֹדֶל לֵבָב לֵאמֹר: לְבֵנִים נָפָלוּ וְגָזִית
י נִבְנֶה שִׁקְמִים גֻּדָּעוּ וַאֲרָזִים נַחֲלִיף: וַיְשַׂגֵּב יְהוָה אֶת־
יא צָרֵי רְצִין עָלָיו וְאֶת־אֹיְבָיו יְסַכְסֵךְ: אֲרָם מִקֶּדֶם
וּפְלִשְׁתִּים מֵאָחוֹר וַיֹּאכְלוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל בְּכָל־פֶּה בְּכָל־
יב זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה: וְהָעָם לֹא־שָׁב עַד־
הַמַּכֵּהוּ וְאֶת־יְהוָה צְבָאוֹת לֹא דָרָשׁוּ:
יג וַיִּכְרֹת יְהוָה מִיִּשְׂרָאֵל רֹאשׁ וְזָנָב כִּפָּה
יד וְאַנְמוֹן יוֹם אֶחָד: זָקֵן וְנָשׂוּא־פָנִים הוּא הָרֹאשׁ וְנָבִיא
טו מוֹרֶה־שֶׁקֶר הוּא הַזָּנָב: וַיִּהְיוּ מְאַשְּׁרֵי הָעָם הַזֶּה
טז מַתְעִים וּמְאֻשָּׁרָיו מְבֻלָּעִים: עַל־כֵּן עַל־בַּחוּרָיו לֹא־
יִשְׂמַח ׀ אֲדֹנָי וְאֶת־יְתוֹמָיו וְאֶת־אַלְמְנוֹתָיו לֹא יְרַחֵם כִּי
כֻלּוֹ חָנֵף וּמְרַע וְכָל־פֶּה דֹּבֵר נְבָלָה בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב
יז אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה: כִּי־בָעֲרָה כָאֵשׁ רִשְׁעָה שָׁמִיר
וָשַׁיִת תֹּאכַל וַתִּצַּת בְּסִבְכֵי הַיָּעַר וַיִּתְאַבְכוּ גַּאֲוַת עָשָׁן:
יח בְּעֶבְרַת יְהוָה צְבָאוֹת נָעְתַם אָרֶץ וַיְהִי
יט הָעָם כְּמַאֲכֶלֶת אֵשׁ אִישׁ אֶל־אָחִיו לֹא יַחְמֹלוּ: וַיִּגְזֹר
עַל־יָמִין וְרָעֵב וַיֹּאכַל עַל־שְׂמֹאל וְלֹא שָׂבָעוּ אִישׁ בְּשַׂר־
כ זְרֹעוֹ יֹאכֵלוּ: מְנַשֶּׁה אֶת־אֶפְרַיִם וְאֶפְרַיִם אֶת־מְנַשֶּׁה
יַחְדָּו הֵמָּה עַל־יְהוּדָה בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ
א נְטוּיָה: הוֹי הַחֹקְקִים חֻקֵּי־אָוֶן וּמְכַתְּבִים Cap. X. *Principum, Sacerdotumque in-*
ב עָמָל כָּתָבוּ: לְהַטּוֹת מִדִּין דַּלִּים וְלִגְזֹל מִשְׁפַּט עֲנִיֵּי

עַמִּי לִהְיוֹת אַלְמָנוֹת שְׁלָלָם וְאֶת־יְתוֹמִים יָבֹזּוּ׃ וּמַה־ 3
תַּעֲשׂוּ לְיוֹם פְּקֻדָּה וּלְשׁוֹאָה מִמֶּרְחָק תָּבוֹא עַל־מִי
תָנוּסוּ לְעֶזְרָה וְאָנָה תַּעֲזֹבוּ כְּבוֹדְכֶם׃ בִּלְתִּי כָרַע 4
תַּחַת אַסִּיר וְתַחַת הֲרוּגִים יִפָּלוּ בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב
אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃ הוֹי אַשּׁוּר שֵׁבֶט 5
אַפִּי וּמַטֶּה הוּא בִיָדָם זַעְמִי׃ בְּגוֹי חָנֵף אֲשַׁלְּחֶנּוּ וְעַל־ 6
עַם עֶבְרָתִי אֲצַוֶּנּוּ לִשְׁלֹל שָׁלָל וְלָבֹז בַּז וְלָשׂוּם מִרְמָס ולשומו ק׳
כְּחֹמֶר חוּצוֹת׃ וְהוּא לֹא־כֵן יְדָמֶה וּלְבָבוֹ לֹא־כֵן יַחְשֹׁב 7
כִּי לְהַשְׁמִיד בִּלְבָבוֹ וּלְהַכְרִית גּוֹיִם לֹא מְעָט׃ כִּי יֹאמַר 8
הֲלֹא שָׂרַי יַחְדָּו מְלָכִים׃ הֲלֹא כְּכַרְכְּמִישׁ כַּלְנוֹ אִם־לֹא 9
כְּאַרְפַּד חֲמָת אִם־לֹא כְּדַמֶּשֶׂק שֹׁמְרוֹן׃ כַּאֲשֶׁר מָצְאָה י
יָדִי לְמַמְלְכֹת הָאֱלִילוֹ וּפְסִילֵיהֶם מִירוּשָׁלַם וּמִשֹּׁמְרוֹן׃
הֲלֹא כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְשֹׁמְרוֹן וְלַאֲלִילֶיהָ כֵּן אֶעֱשֶׂה 11
לִירוּשָׁלַם וְלַעֲצַבֶּיהָ׃
וְהָיָה כִּי־יִבְצַע אֲדֹנָי אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂהוּ בְּהַר צִיּוֹן 12
וּבִירוּשָׁלַם אֶפְקֹד עַל־פְּרִי־גֹדֶל לְבַב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וְעַל־
תִּפְאֶרֶת רוֹם עֵינָיו׃ כִּי אָמַר בְּכֹחַ יָדִי עָשִׂיתִי וּבְחָכְמָתִי 13
וועתודותיהם ק׳ כִּי נָבֹנְתִּי וָאָסִיר גְּבוּלוֹת עַמִּים וְעִתְּדֹתֵיהֶם שׁוֹסֵתִּי
כביר קרי וָאוֹרִיד כַּאֲבִיר יוֹשְׁבִים׃ וַתִּמְצָא כַקֵּן יָדִי לְחֵיל הָעַמִּים 14
וְכַאֲסֹף בֵּיצִים עֲזֻבוֹת כָּל־הָאָרֶץ אֲנִי אָסָפְתִּי וְלֹא הָיָה
נֹדֵד כָּנָף וּפֹצֶה פֶה וּמְצַפְצֵף׃ הֲיִתְפָּאֵר הַגַּרְזֶן עַל טו
הַחֹצֵב בּוֹ אִם־יִתְגַּדֵּל הַמַּשּׂוֹר עַל־מְנִיפוֹ כְּהָנִיף שֵׁבֶט
אֶת־מְרִימָיו כְּהָרִים מַטֶּה לֹא־עֵץ׃ לָכֵן יִשְׁלַח 16
הָאָדוֹן אֲדֹנָי צְבָאוֹת בְּמִשְׁמַנָּיו רָזוֹן וְתַחַת כְּבֹדוֹ יֵקַד
יְקֹד כִּיקוֹד אֵשׁ׃ וְהָיָה אוֹר־יִשְׂרָאֵל לְאֵשׁ וְקָדוֹשׁוֹ 17
לְלֶהָבָה וּבָעֲרָה וְאָכְלָה שִׁיתּוֹ וּשְׁמִירוֹ בְּיוֹם אֶחָד׃
וְכִבוֹד יַעְרוֹ וְכַרְמְלוֹ מִנֶּפֶשׁ וְעַד־בָּשָׂר יְכַלֶּה וְהָיָה 18
כְּמֹסֶס נֹסֵס׃ וּשְׁאָר עֵץ יַעְרוֹ מִסְפָּר יִהְיוּ וְנַעַר יִכְתְּבֵם׃ פ 19

והיה

jurias & supercilium incusat: Regis item Assyrii insolentiam frangendam prædicit: rursus de liberatione Israëlis.

כ וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא לֹא־יוֹסִיף עוֹד שְׁאָר יִשְׂרָאֵל
וּפְלֵיטַת בֵּית־יַעֲקֹב לְהִשָּׁעֵן עַל־מַכֵּהוּ וְנִשְׁעַן עַל־יְהוָה
21 קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בֶּאֱמֶת׃ שְׁאָר יָשׁוּב שְׁאָר יַעֲקֹב אֶל־אֵל
22 גִּבּוֹר׃ כִּי אִם־יִהְיֶה עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם שְׁאָר יָשׁוּב
23 בּוֹ כָּלָיוֹן חָרוּץ שֹׁטֵף צְדָקָה׃ כִּי כָלָה וְנֶחֱרָצָה אֲדֹנָי
יְהוִה צְבָאוֹת עֹשָׂה בְּקֶרֶב כָּל־הָאָרֶץ׃
24 לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת אַל־תִּירְאִי עַמִּי יֹשֵׁב
צִיּוֹן מֵאַשּׁוּר בַּשֵּׁבֶט יַכֶּכָּה וּמַטֵּהוּ יִשָּׂא עָלֶיךָ בְּדֶרֶךְ
כה מִצְרָיִם׃ כִּי־עוֹד מְעַט מִזְעָר וְכָלָה זַעַם וְאַפִּי עַל־
26 תַּבְלִיתָם׃ וְעוֹרֵר עָלָיו יְהוָה צְבָאוֹת שׁוֹט כְּמַכַּת מִדְיָן
בְּצוּר עוֹרֵב וּמַטֵּהוּ עַל־הַיָּם וְנָשָׂאוֹ בְּדֶרֶךְ מִצְרָיִם׃
27 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יָסוּר סִבְלוֹ מֵעַל שִׁכְמֶךָ וְעֻלּוֹ מֵעַל
28 צַוָּארֶךָ וְחֻבַּל עֹל מִפְּנֵי־שָׁמֶן׃ בָּא עַל־עַיָּת עָבַר בְּמִגְרוֹן
29 לְמִכְמָשׂ יַפְקִיד כֵּלָיו׃ עָבְרוּ מַעְבָּרָה גֶּבַע מָלוֹן לָנוּ
ל חָרְדָה הָרָמָה גִּבְעַת שָׁאוּל נָסָה׃ צַהֲלִי קוֹלֵךְ בַּת־גַּלִּים
31 הַקְשִׁיבִי לַיְשָׁה עֲנִיָּה עֲנָתוֹת׃ נָדְדָה מַדְמֵנָה יֹשְׁבֵי הַגֵּבִים
בח ק 32 הֵעִיזוּ׃ עוֹד הַיּוֹם בְּנֹב לַעֲמֹד יָנִיף יָדוֹ הַר בַּת־צִיּוֹן הפטרת יום שמיני של פסח
33 גִּבְעַת יְרוּשָׁלִָם׃ הִנֵּה הָאָדוֹן יְהוִה צְבָאוֹת
מְסָעֵף פְּארָה בְּמַעֲרָצָה וְרָמֵי הַקּוֹמָה גְּדֻעִים וְהַגְּבֹהִים
34 יִשְׁפָּלוּ׃ וְנִקַּף סִבְכֵי הַיַּעַר בַּבַּרְזֶל וְהַלְּבָנוֹן בְּאַדִּיר
יִפּוֹל׃

בא יא 1 וְיָצָא חֹטֶר מִגֵּזַע יִשַׁי וְנֵצֶר מִשָּׁרָשָׁיו יִפְרֶה׃ וְנָחָה עָלָיו Cap. XI. *Digreditur hoc capite Propheta ad celebrandam gloriam Messiæ; & primò de ortu ipsius, tum de divinis planè dotibus, ac*
רוּחַ יְהוָה רוּחַ חָכְמָה וּבִינָה רוּחַ עֵצָה וּגְבוּרָה רוּחַ
3 דַּעַת וְיִרְאַת יְהוָה׃ וַהֲרִיחוֹ בְּיִרְאַת יְהוָה וְלֹא־
לְמַרְאֵה עֵינָיו יִשְׁפּוֹט וְלֹא־לְמִשְׁמַע אָזְנָיו יוֹכִיחַ׃
4 וְשָׁפַט בְּצֶדֶק דַּלִּים וְהוֹכִיחַ בְּמִישׁוֹר לְעַנְוֵי־אָרֶץ וְהִכָּה־
ה אֶרֶץ בְּשֵׁבֶט פִּיו וּבְרוּחַ שְׂפָתָיו יָמִית רָשָׁע׃ וְהָיָה צֶדֶק
6 אֵזוֹר מָתְנָיו וְהָאֱמוּנָה אֵזוֹר חֲלָצָיו׃ וְגָר זְאֵב עִם־כֶּבֶשׂ

וְנָמֵר

וְנָמַר עִם־גְּדִי יִרְבָּץ וְעֵגֶל וְכְפִיר וּמְרִיא יַחְדָּו וְנַעַר קָטֹן
נֹהֵג בָּם׃ וּפָרָה וָדֹב תִּרְעֶינָה יַחְדָּו יִרְבְּצוּ יַלְדֵיהֶן וְאַרְיֵה 7
כַּבָּקָר יֹאכַל־תֶּבֶן׃ וְשִׁעַשַׁע יוֹנֵק עַל־חֻר פָּתֶן וְעַל 8
מְאוּרַת צִפְעוֹנִי גָּמוּל יָדוֹ הָדָה׃ לֹא־יָרֵעוּ וְלֹא יַשְׁחִיתוּ 9
בְּכָל־הַר קָדְשִׁי כִּי־מָלְאָה הָאָרֶץ דֵּעָה אֶת־יְהוָה כַּמַּיִם
לַיָּם מְכַסִּים׃ וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא שֹׁרֶשׁ יִשַׁי י
אֲשֶׁר עֹמֵד לְנֵס עַמִּים אֵלָיו גּוֹיִם יִדְרֹשׁוּ וְהָיְתָה מְנֻחָתוֹ
כָּבוֹד׃
וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יוֹסִיף אֲדֹנָי שֵׁנִית יָדוֹ לִקְנוֹת אֶת־שְׁאָר יא
עַמּוֹ אֲשֶׁר־יִשָּׁאֵר מֵאַשּׁוּר וּמִמִּצְרַיִם וּמִפַּתְרוֹס וּמִכּוּשׁ
וּמֵעֵילָם וּמִשִּׁנְעָר וּמֵחֲמָת וּמֵאִיֵּי הַיָּם׃ וְנָשָׂא נֵס לַגּוֹיִם יב
וְאָסַף נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל וּנְפֻצוֹת יְהוּדָה יְקַבֵּץ מֵאַרְבַּע
כַּנְפוֹת הָאָרֶץ׃ וְסָרָה קִנְאַת אֶפְרַיִם וְצֹרְרֵי יְהוּדָה יג
יִכָּרֵתוּ אֶפְרַיִם לֹא־יְקַנֵּא אֶת־יְהוּדָה וִיהוּדָה לֹא־יָצַר
אֶת־אֶפְרָיִם׃ וְעָפוּ בְכָתֵף פְּלִשְׁתִּים יָמָּה יַחְדָּו יָבֹזּוּ יד
אֶת־בְּנֵי־קֶדֶם אֱדוֹם וּמוֹאָב מִשְׁלוֹחַ יָדָם וּבְנֵי עַמּוֹן
מִשְׁמַעְתָּם׃ וְהֶחֱרִים יְהוָה אֶת לְשׁוֹן יָם־מִצְרַיִם וְהֵנִיף טו
יָדוֹ עַל־הַנָּהָר בַּעַם רוּחוֹ וְהִכָּהוּ לְשִׁבְעָה נְחָלִים
וְהַדְרִיךְ בַּנְּעָלִים׃ וְהָיְתָה מְסִלָּה לִשְׁאָר עַמּוֹ אֲשֶׁר טז
יִשָּׁאֵר מֵאַשּׁוּר כַּאֲשֶׁר הָיְתָה לְיִשְׂרָאֵל בְּיוֹם עֲלֹתוֹ
מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ Cap. XII.

וְאָמַרְתָּ בַּיּוֹם הַהוּא אוֹדְךָ יְהוָה כִּי אָנַפְתָּ בִּי יָשָׁב אַפְּךָ וּתְנַחֲמֵנִי׃ הִנֵּה אֵל יְשׁוּעָתִי אֶבְטַח ב
וְלֹא אֶפְחָד כִּי עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ יְהוָה וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה׃
וּשְׁאַבְתֶּם־מַיִם בְּשָׂשׂוֹן מִמַּעְיְנֵי הַיְשׁוּעָה׃ וַאֲמַרְתֶּם ג ד
בַּיּוֹם הַהוּא הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים
עֲלִילֹתָיו הַזְכִּירוּ כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ׃ זַמְּרוּ יְהוָה כִּי גְאוּתָה ה
עָשָׂה מֻדַעַת זֹאת בְּכָל־הָאָרֶץ׃ צַהֲלִי וְרֹנִּי יוֹשֶׁבֶת ו
צִיּוֹן כִּי־גָדוֹל בְּקִרְבֵּךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ Cap. XIII.

מַשָּׂא בָּבֶל

denique de gloriosissimo ipsius Regno vaticinatur.

Inque eum finem pios omnes ad gratiarum actionem provocat, præscripto hymno.

Oraculum

contra Babylonem.

2 בְּבֶל אֲשֶׁר חָזָה יְשַׁעְיָהוּ בֶּן־אָמוֹץ׃ עַל הַר־נָשֵׂא שְׂאוּ־
3 נֵס הָרִימוּ קוֹל לָהֶם הָנִיפוּ יָד וְיָבֹאוּ פִּתְחֵי נְדִיבִים׃ אֲנִי
צִוִּיתִי לִמְקֻדָּשָׁי גַּם קָרָאתִי גִבּוֹרַי לְאַפִּי עַלִּיזֵי גַאֲוָתִי׃
4 קוֹל הָמוֹן בֶּהָרִים דְּמוּת עַם־רָב קוֹל שְׁאוֹן מַמְלְכוֹת
גּוֹיִם נֶאֱסָפִים יְהוָה צְבָאוֹת מְפַקֵּד צְבָא מִלְחָמָה׃
5 בָּאִים מֵאֶרֶץ מֶרְחָק מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם יְהוָה וּכְלֵי זַעְמוֹ
6 לְחַבֵּל כָּל־הָאָרֶץ׃ הֵילִילוּ כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה כְּשֹׁד מִשַּׁדַּי
7 יָבוֹא׃ עַל־כֵּן כָּל־יָדַיִם תִּרְפֶּינָה וְכָל־לֵבָב אֱנוֹשׁ יִמָּס׃
8 וְנִבְהָלוּ צִירִים וַחֲבָלִים יֹאחֵזוּן כַּיּוֹלֵדָה יְחִילוּן אִישׁ אֶל־
9 רֵעֵהוּ יִתְמָהוּ פְּנֵי לְהָבִים פְּנֵיהֶם׃ הִנֵּה יוֹם־יְהוָה בָּא
אַכְזָרִי וְעֶבְרָה וַחֲרוֹן אַף לָשׂוּם הָאָרֶץ לְשַׁמָּה וְחַטָּאֶיהָ
10 יַשְׁמִיד מִמֶּנָּה׃ כִּי־כוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וּכְסִילֵיהֶם לֹא יָהֵלּוּ
11 אוֹרָם חָשַׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ בְּצֵאתוֹ וְיָרֵחַ לֹא־יַגִּיהַ אוֹרוֹ׃ וּפָקַדְתִּי
עַל־תֵּבֵל רָעָה וְעַל־רְשָׁעִים עֲוֹנָם וְהִשְׁבַּתִּי גְּאוֹן זֵדִים
12 וְגַאוַת עָרִיצִים אַשְׁפִּיל׃ אוֹקִיר אֱנוֹשׁ מִפָּז וְאָדָם מִכֶּתֶם
13 אוֹפִיר׃ עַל־כֵּן שָׁמַיִם אַרְגִּיז וְתִרְעַשׁ הָאָרֶץ מִמְּקוֹמָהּ
14 בְּעֶבְרַת יְהוָה צְבָאוֹת וּבְיוֹם חֲרוֹן אַפּוֹ׃ וְהָיָה כִּצְבִי מְרֻדָּח
וּכְצֹאן וְאֵין מְקַבֵּץ אִישׁ אֶל־עַמּוֹ יִפְנוּ וְאִישׁ אֶל־אַרְצוֹ
15 יָנוּסוּ׃ כָּל־הַנִּמְצָא יִדָּקֵר וְכָל־הַנִּסְפֶּה יִפּוֹל בֶּחָרֶב׃
16 וְעֹלְלֵיהֶם יְרֻטְּשׁוּ לְעֵינֵיהֶם יִשַּׁסּוּ בָּתֵּיהֶם וּנְשֵׁיהֶם
17 תִּשָּׁגַלְנָה׃ הִנְנִי מֵעִיר עֲלֵיהֶם אֶת־מָדַי אֲשֶׁר־כֶּסֶף לֹא תשכבנה קרי
18 יַחְשֹׁבוּ וְזָהָב לֹא יַחְפְּצוּ־בוֹ׃ וְקַשָּׁתוֹת נְעָרִים תְּרַטַּשְׁנָה
19 וּפְרִי־בֶטֶן לֹא יְרַחֵמוּ עַל־בָּנִים לֹא־תָחוֹס עֵינָם׃ וְהָיְתָה
בָבֶל צְבִי מַמְלְכוֹת תִּפְאֶרֶת גְּאוֹן כַּשְׂדִּים כְּמַהְפֵּכַת
20 אֱלֹהִים אֶת־סְדֹם וְאֶת־עֲמֹרָה׃ לֹא־תֵשֵׁב לָנֶצַח וְלֹא
תִשָּׁכֵן עַד־דּוֹר וָדוֹר וְלֹא־יֶהֱלֶל שָׁם עֲרָבִי וְרֹעִים לֹא־
21 יַרְבְּצוּ שָׁם׃ וְרָבְצוּ־שָׁם צִיִּים וּמָלְאוּ בָתֵּיהֶם אֹחִים
22 וְשָׁכְנוּ שָׁם בְּנוֹת יַעֲנָה וּשְׂעִירִים יְרַקְּדוּ שָׁם׃ וְעָנָה אִיִּים
באלמנותיו

באלמנותיו ותנים בהיכלי ענג וקרוב לבוא עתה וימיה
לא ימשכו: כי ירחם יהוה את־יעקב ובחר עוד יד א
בישראל והניחם על־אדמתם ונלוה הגר עליהם
2 ונספחו על־בית יעקב: ולקחום עמים והביאום אל־
מקומם והתנחלום בית־ישראל על אדמת יהוה
לעבדים ולשפחות והיו שבים לשביהם ורדו
בנגשיהם: והיה ביום הניח יהוה לך מעצבך גב׳ הממים בחירק
4 ומרגזך ומן־העבדה הקשה אשר־עבד־בך: ונשאת
המשל הזה על־מלך בבל ואמרת איך שבת נגש
שבתה מדהבה: שבר יהוה מטה רשעים שבטה
6 משלים: מכה עמים בעברה מכת בלתי סרה רדה
7 באף גוים מרדף בלי חשך: נחה שקטה כל־הארץ
8 פצחו רנה: גם־ברושים שמחו לך ארזי לבנון מאז
9 שכבת לא־יעלה הכרת עלינו: שאול מתחת רגזה לך
לקראת בואך עורר לך רפאים כל־עתודי ארץ הקים קמץ בו״ק
מכסאותם כל מלכי גוים: כלם יענו ויאמרו אליך גם־י
11 אתה חלית כמונו אלינו נמשלת: הורד שאול גאונך
12 המית נבליך תחתיך יצע רמה ומכסיך תולעה: איך
נפלת משמים הילל בן־שחר נגדעת לארץ חולש על־
13 גוים: ואתה אמרת בלבבך השמים אעלה ממעל
לכוכבי־אל ארים כסאי ואשב בהר־מועד בירכתי
14 צפון: אעלה על־במתי עב אדמה לעליון: אך אל־ טו
16 שאול תורד אל־ירכתי־בור: ראיך אליך ישגיחו אליך
יתבוננו הזה האיש מרגיז הארץ מרעיש ממלכות:
17 שם תבל כמדבר ועריו הרס אסיריו לא־פתח ביתה:
18 כל־מלכי גוים כלם שכבו בכבוד איש בביתו: ואתה 19
השלכת מקברך כנצר נתעב לבש הרגים מטעני חרב
יורדי אל־אבני־בור כפגר מובס: לא־תחד אתם כ

בקבורה

Cap. XIV. *Vaticinatur Propheta de liberatione Populi Dei, & carmen fabulamque usurpare jubet contra fastum & superbiam Regis Babylonii.*

בְּקִבּוּרָה כִּי־אַרְצְךָ שִׁחַתָּ עַמְּךָ הָרַגְתָּ לֹא־יִקָּרֵא לְעוֹלָם
21 זֶרַע מְרֵעִים: הָכִינוּ לִבְנָיו מַטְבֵּחָ בַּעֲוֹן אֲבוֹתָם בַּל־
22 יָקֻמוּ וְיִרְשׁוּ אָרֶץ וּמָלְאוּ פְנֵי־תֵבֵל עָרִים: וְקַמְתִּי קמץ בו׳ק
עֲלֵיהֶם נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וְהִכְרַתִּי לְבָבֶל שֵׁם וּשְׁאָר וְנִין
23 וְנֶכֶד נְאֻם־יְהוָה: וְשַׂמְתִּיהָ לְמוֹרַשׁ קִפֹּד וַאֲגַמֵּי מָיִם
וְטֵאטֵאתִיהָ בְּמַטְאֲטֵא הַשְׁמֵד נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת:
24 נִשְׁבַּע יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר אִם־לֹא כַּאֲשֶׁר
כה דִּמִּיתִי כֵּן הָיָתָה וְכַאֲשֶׁר יָעַצְתִּי הִיא תָקוּם: לְשַׁבֵּר
אַשּׁוּר בְּאַרְצִי וְעַל־הָרַי אֲבוֹסֶנּוּ וְסָר מֵעֲלֵיהֶם עֻלּוֹ וְסֻבָּלוֹ
26 מֵעַל שִׁכְמוֹ יָסוּר: זֹאת הָעֵצָה הַיְעוּצָה עַל־כָּל־הָאָרֶץ
27 וְזֹאת הַיָּד הַנְּטוּיָה עַל־כָּל־הַגּוֹיִם: כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת יָעָץ קמץ בטרחא
28 וּמִי יָפֵר וְיָדוֹ הַנְּטוּיָה וּמִי יְשִׁיבֶנָּה: בִּשְׁנַת־
29 מוֹת הַמֶּלֶךְ אָחָז הָיָה הַמַּשָּׂא הַזֶּה: אַל־תִּשְׂמְחִי פְלֶשֶׁת
כֻּלָּךְ כִּי נִשְׁבַּר שֵׁבֶט מַכֵּךְ כִּי־מִשֹּׁרֶשׁ נָחָשׁ יֵצֵא צֶפַע
ל וּפִרְיוֹ שָׂרָף מְעוֹפֵף: וְרָעוּ בְכוֹרֵי דַלִּים וְאֶבְיוֹנִים לָבֶטַח
31 יִרְבָּצוּ וְהֵמַתִּי בְרָעָב שָׁרְשֵׁךְ וּשְׁאֵרִיתֵךְ יַהֲרֹג: הֵילִילִי
שַׁעַר זָעֲקִי־עִיר נָמוֹג פְּלֶשֶׁת כֻּלָּךְ כִּי מִצָּפוֹן עָשָׁן בָּא
32 וְאֵין בּוֹדֵד בְּמוֹעָדָיו: וּמַה־יֵּעָנֶה מַלְאֲכֵי־גוֹי כִּי־יְהוָה יָסַד

Cap. XV. *Oraculum contra Moabitas, quæ gens vicina Judæis, iisque sanguine quoque juncta erat.*

א טן צִיּוֹן וּבָהּ יֶחֱסוּ עֲנִיֵּי עַמּוֹ: מַשָּׂא מוֹאָב כִּי
בְּלֵיל שֻׁדַּד עָר מוֹאָב נִדְמָה כִּי בְלֵיל שֻׁדַּד קִיר־מוֹאָב
2 נִדְמָה: עָלָה הַבַּיִת וְדִיבוֹן הַבָּמוֹת לְבָכִי עַל־נְבוֹ וְעַל
מֵידְבָא מוֹאָב יְיֵלִיל בְּכָל־רֹאשָׁיו קָרְחָה כָּל־זָקָן גְּרוּעָה:
3 בְּחוּצֹתָיו חָגְרוּ שָׂק עַל גַּגּוֹתֶיהָ וּבִרְחֹבֹתֶיהָ כֻּלָּהּ
4 יְיֵלִיל יֹרֵד בְּבֶכִי: וַתִּזְעַק חֶשְׁבּוֹן וְאֶלְעָלֵה עַד־יַהַץ
נִשְׁמַע קוֹלָם עַל־כֵּן חָלְצֵי מוֹאָב יָרִיעוּ נַפְשׁוֹ יָרְעָה
ה לוֹ: לִבִּי לְמוֹאָב יִזְעָק בְּרִיחֶהָ עַד־צֹעַר עֶגְלַת קמץ בו׳ק
שְׁלִשִׁיָּה כִּי מַעֲלֵה הַלּוּחִית בִּבְכִי יַעֲלֶה־בּוֹ כִּי בְדֶרֶךְ
6 חֹרֹנַיִם זַעֲקַת־שֶׁבֶר יְעֹרָרוּ: כִּי־מֵי נִמְרִים מְשַׁמּוֹת יִהְיוּ כִּי־

יֶבֶשׁ חָצִיר כָּלָה דֶּשֶׁא יָרָק לֹא הָיָה׃ עַל־כֵּן יִתְרָה 7
עָשָׂה וּפִקְדָּתָם עַל נַחַל הָעֲרָבִים יִשָּׂאוּם׃ כִּי־הִקִּיפָה 8
הַזְּעָקָה אֶת־גְּבוּל מוֹאָב עַד־אֶגְלַיִם יְלֻלָתָהּ וּבְאֵר אֵלִים
יְלֻלָתָהּ׃ כִּי מֵי דִימוֹן מָלְאוּ דָם כִּי אָשִׁית עַל־דִּימוֹן 9

נוֹסָפוֹת לִפְלֵיטַת מוֹאָב אֲרִיֵּה וְלִשְׁאֵרִית אֲדָמָה׃ שִׁלְחוּ יָן א Cap. XVI.
כַּר מוֹשֵׁל־אֶרֶץ מִסֶּלַע מִדְבָּרָה אֶל־הַר בַּת־צִיּוֹן׃ וְהָיָה 2 *Precedentis vaticinii continuatio.*
כְּעוֹף־נוֹדֵד קֵן מְשֻׁלַּח תִּהְיֶינָה בְּנוֹת מוֹאָב מַעְבָּרוֹת
הביאי קוי לְאַרְנוֹן׃ הָבִיאוּ עֵצָה עֲשׂוּ פְלִילָה שִׁיתִי כַלַּיִל צִלֵּךְ 3 עשי ק
בְּתוֹךְ צָהֳרַיִם סַתְּרִי נִדָּחִים נוֹדֵד אַל־תְּגַלִּי׃ יָגוּרוּ בָךְ 4
נִדָּחַי מוֹאָב הֱוִי־סֵתֶר לָמוֹ מִפְּנֵי שׁוֹדֵד כִּי־אָפֵס הַמֵּץ
כָּלָה שֹׁד תַּמּוּ רֹמְסֵי מִן־הָאָרֶץ׃ וְהוּכַן ה
בַּחֶסֶד כִּסֵּא וְיֵשֶׁב עָלָיו בֶּאֱמֶת בְּאֹהֶל דָּוִד שֹׁפֵט וְדֹרֵשׁ
מִשְׁפָּט וּמְהֵר צֶדֶק׃ שָׁמַעְנוּ גְאוֹן־מוֹאָב גֵּא מְאֹד גַּאֲוָתוֹ 6
וּגְאוֹנוֹ וְעֶבְרָתוֹ לֹא־כֵן בַּדָּיו׃ לָכֵן יְיֵלֵל מוֹאָב 7
לְמוֹאָב כֻּלָּה יְיֵלִיל לַאֲשִׁישֵׁי קִיר־חֶרֶשֶׁת תֶּהְגּוּ
אַךְ־נְכָאִים׃ כִּי שַׁדְמוֹת חֶשְׁבּוֹן אָמְלָל גֶּפֶן 8
רגש אחר ח׳ג שִׂבְמָה בַּעֲלֵי גּוֹיִם הָלְמוּ שֹׂרֵקָה עַד־יַעְזֵר נָגְעוּ תָּעוּ מלעיל
מִדְבָּר שָׁלְחוֹתֶיהָ נָטְשׁוּ עָבְרוּ יָם׃ עַל־כֵּן אֶבְכֶּה בִּבְכִי 9
מלעיל יַעְזֵר גֶּפֶן שִׂבְמָה אַרְוֵיךְ דִּמְעָתִי חֶשְׁבּוֹן וְאֶלְעָלֵה כִּי עַל־
קֵיצֵךְ וְעַל־קְצִירֵךְ הֵידַד נָפָל׃ וְנֶאֱסַף שִׂמְחָה וָגִיל מִן־ 10
הַכַּרְמֶל וּבְכְרָמִים לֹא־יְרֻנַּן לֹא יָרִיעַ יַיִן בַּיְקָבִים לֹא־
פתח כס״פ יִדְרֹךְ הַדֹּרֵךְ הֵידַד הִשְׁבַּתִּי׃ עַל־כֵּן מֵעַי לְמוֹאָב כְּכִנּוֹר 11
יֶהֱמוּ וְקִרְבִּי לְקִיר חָרֶשׂ׃ וְהָיָה כִּי־נִרְאָה כִּי־נִלְאָה 12
מוֹאָב עַל־הַבָּמָה וּבָא אֶל־מִקְדָּשׁוֹ לְהִתְפַּלֵּל וְלֹא יוּכָל׃
זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מוֹאָב מֵאָז׃ וְעַתָּה דִּבֶּר 14 13
יְהוָה לֵאמֹר בִּשְׁלֹשׁ שָׁנִים כִּשְׁנֵי שָׂכִיר וְנִקְלָה כְּבוֹד
מוֹאָב בְּכָל הָהֲמוֹן הָרָב וּשְׁאֵר מְעַט מְזֹעָר לֹא כַבִּיר׃

מַשָּׂא דַּמֶּשֶׂק הִנֵּה דַמֶּשֶׂק מוּסָר יָן א Cap. XVII.
Hic adver-
מעיר

2 מֵעִיר וְהָיְתָה מְעִי מַפָּלָה׃ עֲזֻבוֹת עָרֵי עֲרֹעֵר לַעֲדָרִים
3 תִּהְיֶינָה וְרָבְצוּ וְאֵין מַחֲרִיד׃ וְנִשְׁבַּת מִבְצָר מֵאֶפְרַיִם
וּמַמְלָכָה מִדַּמֶּשֶׂק וּשְׁאָר אֲרָם כִּכְבוֹד בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל יִהְיוּ
4 נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִדַּל
ה כְּבוֹד יַעֲקֹב וּמִשְׁמַן בְּשָׂרוֹ יֵרָזֶה׃ וְהָיָה כֶּאֱסֹף קָצִיר
קָמָה וּזְרֹעוֹ שִׁבָּלִים יִקְצוֹר וְהָיָה כִּמְלַקֵּט שִׁבָּלִים בְּעֵמֶק
6 רְפָאִים׃ וְנִשְׁאַר־בּוֹ עֹלֵלוֹת כְּנֹקֶף זַיִת שְׁנַיִם שְׁלֹשָׁה
גַּרְגְּרִים בְּרֹאשׁ אָמִיר אַרְבָּעָה חֲמִשָּׁה בִּסְעִפֶיהָ פְּרִיָּה
7 נְאֻם־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ בַּיּוֹם הַהוּא יִשְׁעֶה הָאָדָם
8 עַל־עֹשֵׂהוּ וְעֵינָיו אֶל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל תִּרְאֶינָה׃ וְלֹא
יִשְׁעֶה אֶל־הַמִּזְבְּחוֹת מַעֲשֵׂה יָדָיו וַאֲשֶׁר עָשׂוּ אֶצְבְּעֹתָיו
9 לֹא יִרְאֶה וְהָאֲשֵׁרִים וְהַחַמָּנִים׃ בַּיּוֹם
הַהוּא יִהְיוּ עָרֵי מָעוּזוֹ כַּעֲזוּבַת הַחֹרֶשׁ וְהָאָמִיר אֲשֶׁר
י עָזְבוּ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיְתָה שְׁמָמָה׃ כִּי שָׁכַחַתְּ
אֱלֹהֵי יִשְׁעֵךְ וְצוּר מָעֻזֵּךְ לֹא זָכָרְתְּ עַל־כֵּן תִּטְעִי נִטְעֵי
11 נַעֲמָנִים וּזְמֹרַת זָר תִּזְרָעֶנּוּ׃ בְּיוֹם נִטְעֵךְ תְּשַׂגְשֵׂגִי
וּבַבֹּקֶר זַרְעֵךְ תַּפְרִיחִי נֵד קָצִיר בְּיוֹם נַחֲלָה וּכְאֵב
אָנוּשׁ׃
12 הוֹי הֲמוֹן עַמִּים רַבִּים כַּהֲמוֹת יַמִּים יֶהֱמָיוּן וּשְׁאוֹן
13 לְאֻמִּים כִּשְׁאוֹן מַיִם כַּבִּירִים יִשָּׁאוּן׃ לְאֻמִּים כִּשְׁאוֹן
מַיִם רַבִּים יִשָּׁאוּן וְגָעַר בּוֹ וְנָס מִמֶּרְחָק וְרֻדַּף כְּמֹץ הָרִים
14 לִפְנֵי־רוּחַ וּכְגַלְגַּל לִפְנֵי סוּפָה׃ לְעֵת עֶרֶב וְהִנֵּה בַלָּהָה
בְּטֶרֶם בֹּקֶר אֵינֶנּוּ זֶה חֵלֶק שׁוֹסֵינוּ וְגוֹרָל לְבֹזְזֵינוּ׃

sus regnum Syriæ vaticinatur Propheta, atque mentionem facit præcipuæ urbis, in qua regni sedes erat.

איח

הוֹי אֶרֶץ צִלְצַל כְּנָפָיִם אֲשֶׁר מֵעֵבֶר לְנַהֲרֵי־
2 כוּשׁ׃ הַשֹּׁלֵחַ בַּיָּם צִירִים וּבִכְלֵי גֹמֶא עַל־פְּנֵי־מַיִם
לְכוּ מַלְאָכִים קַלִּים אֶל־גּוֹי מְמֻשָּׁךְ וּמוֹרָט אֶל־עַם נוֹרָא
מִן־הוּא וָהָלְאָה גּוֹי קַו־קַו וּמְבוּסָה אֲשֶׁר־בָּזְאוּ נְהָרִים
3 אַרְצוֹ׃ כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֵל וְשֹׁכְנֵי אָרֶץ כִּנְשֹׂא־נֵס הָרִים

Cap. XVIII Oraculum adversus gentem ultra flumina Æthiopiæ sitam.

תִּרְאוּ

תִּרְאוּ וְכִתְקַע שׁוֹפָר תִּשְׁמָעוּ׃ כִּי־כֹה אָמַר 4
יְהוָה אֵלַי אֶשְׁקְטָה וְאַבִּיטָה בִּמְכוֹנִי כְּחֹם צַח עַל־אוֹר יחיד ו׳
כְּעַב טַל בְּחֹם קָצִיר׃ כִּי־לִפְנֵי קָצִיר כְּתֹם־פֶּרַח וּבֹסֶר ה
גֹּמֵל יִהְיֶה נֵצָה וְכָרַת הַזַּלְזַלִּים בַּמַּזְמֵרוֹת וְאֶת־הַנְּטִישׁוֹת ה׳ רפה
הֵסִיר הֵתָז׃ יֵעָזְבוּ יַחְדָּו לְעֵיט הָרִים וְלִבְהֵמַת הָאָרֶץ 6 פתח בם׳
וְקַיִץ עָלָיו הָעַיִט וְכָל־בְּהֵמַת הָאָרֶץ עָלָיו תָּחֳרֶף׃
בָּעֵת הַהִיא יוּבַל־שַׁי לַיהוָה צְבָאוֹת עַם 7
מְמֻשָׁךְ וּמוֹרָט וּמֵעַם נוֹרָא מִן־הוּא וָהָלְאָה גּוֹי קַו־קַו
וּמְבוּסָה אֲשֶׁר בָּזְאוּ נְהָרִים אַרְצוֹ אֶל־מְקוֹם שֵׁם־יְהוָה
צְבָאוֹת הַר־צִיּוֹן׃ Cap. XIX. יט א
מַשָּׂא מִצְרָיִם הִנֵּה יְהוָה רֹכֵב עַל־עָב קַל וּבָא מִצְרַיִם וְנָעוּ אֱלִילֵי מִצְרַיִם מִפָּנָיו Concionatur Prophe-
וְלֵבַב מִצְרַיִם יִמַּס בְּקִרְבּוֹ׃ וְסִכְסַכְתִּי מִצְרַיִם בְּמִצְרַיִם 2 ta contra
וְנִלְחֲמוּ אִישׁ־בְּאָחִיו וְאִישׁ בְּרֵעֵהוּ עִיר בְּעִיר מַמְלָכָה florentissi-
בְּמַמְלָכָה׃ וְנִבְקָה רוּחַ־מִצְרַיִם בְּקִרְבּוֹ וַעֲצָתוֹ אֲבַלָּע 3 mum Ægy-
וְדָרְשׁוּ אֶל־הָאֱלִילִים וְאֶל־הָאַטִּים וְאֶל־הָאֹבוֹת וְאֶל־ ptiorum
הַיִּדְּעֹנִים׃ וְסִכַּרְתִּי אֶת־מִצְרַיִם בְּיַד אֲדֹנִים קָשֶׁה וּמֶלֶךְ 4 regnum.
עַז יִמְשָׁל־בָּם נְאֻם הָאֲדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְנִשְׁתּוּ־מַיִם ה
מֵהַיָּם וְנָהָר יֶחֱרַב וְיָבֵשׁ׃ וְהֶאֶזִנִיחוּ נְהָרוֹת דָּלְלוּ 6
וְחָרְבוּ יְאֹרֵי מָצוֹר קָנֶה וְסוּף קָמָלוּ׃ עָרוֹת עַל־יְאוֹר 7
עַל־פִּי יְאוֹר וְכָל מִזְרַע יְאוֹר יִבַּשׁ נִדַּף וְאֵינֶנּוּ׃ וְאָנוּ 8
הַדַּיָּגִים וְאָבְלוּ כָּל־מַשְׁלִיכֵי בַיְאוֹר חַכָּה וּפֹרְשֵׂי
מִכְמֶרֶת עַל־פְּנֵי־מַיִם אָמְלָלוּ׃ וּבֹשׁוּ עֹבְדֵי פִשְׁתִּים 9
שְׂרִיקוֹת וְאֹרְגִים חוֹרִי׃ וְהָיוּ שְׁתֹתֶיהָ מְדֻכְּאִים כָּל־ י׳
עֹשֵׂי שֶׂכֶר אַגְמֵי־נָפֶשׁ׃ אַךְ־אִוְלִים שָׂרֵי צֹעַן חַכְמֵי 11 א
יֹעֲצֵי פַרְעֹה עֲצָה נִבְעָרָה אֵיךְ תֹּאמְרוּ אֶל־פַּרְעֹה בֶּן־
חֲכָמִים אֲנִי בֶּן־מַלְכֵי־קֶדֶם׃ אַיֵּם אֱפוֹא חֲכָמֶיךָ וְיַגִּידוּ 12
נָא לָךְ וְיֵדְעוּ מַה־יָּעַץ יְהוָה צְבָאוֹת עַל־מִצְרָיִם׃ נָוְאֲלוּ 13
שָׂרֵי צֹעַן נִשָּׂאוּ שָׂרֵי נֹף וְהִתְעוּ אֶת־מִצְרַיִם פִּנַּת

שִׁבְטֶיהָ

14 שִׁבְטִיָּה׃ יְהוָה מָסַךְ בְּקִרְבָּהּ רוּחַ עִוְעִים וְהִתְעוּ אֶת־
טו מִצְרַיִם בְּכָל־מַעֲשֵׂהוּ כְּהִתָּעוֹת שִׁכּוֹר בְּקִיאוֹ׃ וְלֹא־
יִהְיֶה לְמִצְרַיִם מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה רֹאשׁ וְזָנָב כִּפָּה
16 וַאֲגָמוֹן׃ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה מִצְרַיִם
כַּנָּשִׁים וְחָרַד ׀ וּפָחַד מִפְּנֵי תְנוּפַת יַד־יְהוָה צְבָאוֹת
17 אֲשֶׁר־הוּא מֵנִיף עָלָיו׃ וְהָיְתָה אַדְמַת יְהוּדָה לְמִצְרַיִם
לְחַגָּא כֹּל אֲשֶׁר יַזְכִּיר אֹתָהּ אֵלָיו יִפְחָד מִפְּנֵי עֲצַת יְהוָה
18 צְבָאוֹת אֲשֶׁר־הוּא יוֹעֵץ עָלָיו׃ בַּיּוֹם הַהוּא
יִהְיוּ חָמֵשׁ עָרִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מְדַבְּרוֹת שְׂפַת כְּנַעַן
וְנִשְׁבָּעוֹת לַיהוָה צְבָאוֹת עִיר הַהֶרֶס יֵאָמֵר לְאַחַת׃
19 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה מִזְבֵּחַ לַיהוָה בְּתוֹךְ
כ אֶרֶץ מִצְרַיִם וּמַצֵּבָה אֵצֶל גְּבוּלָהּ לַיהוָה׃ וְהָיָה לְאוֹת
וּלְעֵד לַיהוָה צְבָאוֹת בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם כִּי־יִצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה
21 מִפְּנֵי לֹחֲצִים וְיִשְׁלַח לָהֶם מוֹשִׁיעַ וְרָב וְהִצִּילָם׃ וְנוֹדַע
יְהוָה לְמִצְרַיִם וְיָדְעוּ מִצְרַיִם אֶת־יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא
22 וְעָבְדוּ זֶבַח וּמִנְחָה וְנָדְרוּ נֶדֶר לַיהוָה וְשִׁלַּמוּ׃ וְנָגַף
יְהוָה אֶת־מִצְרַיִם נָגֹף וְרָפוֹא וְשָׁבוּ עַד־יְהוָה וְנֶעְתַּר
23 לָהֶם וּרְפָאָם׃ בַּיּוֹם הַהוּא תִּהְיֶה מְסִלָּה
מִמִּצְרַיִם אַשּׁוּרָה וּבָא־אַשּׁוּר בְּמִצְרַיִם וּמִצְרַיִם בְּאַשּׁוּר
24 וְעָבְדוּ מִצְרַיִם אֶת־אַשּׁוּר׃ בַּיּוֹם
הַהוּא יִהְיֶה יִשְׂרָאֵל שְׁלִישִׁיָּה לְמִצְרַיִם וּלְאַשּׁוּר בְּרָכָה
כה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃ אֲשֶׁר בֵּרְכוֹ יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר בָּרוּךְ
עַמִּי מִצְרַיִם וּמַעֲשֵׂה יָדַי אַשּׁוּר וְנַחֲלָתִי יִשְׂרָאֵל׃

א כ Cap. XX. *Precedentis prophetiæ confirmatio.*
בִּשְׁנַת בֹּא תַרְתָּן אַשְׁדּוֹדָה בְּשָׁלַח
אֹתוֹ סַרְגּוֹן מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיִּלָּחֶם בְּאַשְׁדּוֹד וַיִּלְכְּדָהּ׃
2 בָּעֵת הַהִיא דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד־יְשַׁעְיָהוּ בֶּן־אָמוֹץ לֵאמֹר לֵךְ
וּפָתַחְתָּ הַשַּׂק מֵעַל מָתְנֶיךָ וְנַעֲלְךָ תָּחְלִץ מֵעַל רַגְלֶךָ
3 וַיַּעַשׂ כֵּן הָלַךְ עָרֹם וְיָחֵף׃ וַיֹּאמֶר

יְהוָֹה כַּאֲשֶׁר הָלַךְ עַבְדִּי יְשַׁעְיָהוּ עָרוֹם וְיָחֵף שָׁלֹשׁ שָׁנִים
אוֹת וּמוֹפֵת עַל־מִצְרַיִם וְעַל־כּוּשׁ׃ כֵּן יִנְהַג מֶלֶךְ־אַשּׁוּר 4
אֶת־שְׁבִי מִצְרַיִם וְאֶת־גָּלוּת כּוּשׁ נְעָרִים וּזְקֵנִים עָרוֹם
וְיָחֵף וַחֲשׂוּפַי שֵׁת עֶרְוַת מִצְרָיִם׃ וְחַתּוּ וָבֹשׁוּ מִכּוּשׁ ה הפ׳ בפתח
מַבָּטָם וּמִן־מִצְרַיִם תִּפְאַרְתָּם׃ וְאָמַר יֹשֵׁב הָאִי 6
הַזֶּה בַּיּוֹם הַהוּא הִנֵּה־כֹה מַבָּטֵנוּ אֲשֶׁר נַסְנוּ
שָׁם לְעֶזְרָה לְהִנָּצֵל מִפְּנֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר וְאֵיךְ נִמָּלֵט
אֲנָחְנוּ׃

כא

Cap. XXI. *Euntibus veluti ordine fatis, Babyloniis, Idumæis & Arabibus excidia & gravissimæ clades denuntiantur.*

מַשָּׂא מִדְבַּר־יָם כְּסוּפוֹת בַּנֶּגֶב לַחֲלוֹף
מִמִּדְבָּר בָּא מֵאֶרֶץ נוֹרָאָה׃ חָזוּת קָשָׁה הֻגַּד־ 2
לִי הַבּוֹגֵד בּוֹגֵד וְהַשּׁוֹדֵד שׁוֹדֵד עֲלִי עֵילָם צוּרִי
מָדַי כָּל־אַנְחָתָה הִשְׁבַּתִּי׃ עַל־כֵּן מָלְאוּ מָתְנַי 3 הה׳ רפה פתח בס׳פ
חַלְחָלָה צִירִים אֲחָזוּנִי כְּצִירֵי יוֹלֵדָה נַעֲוֵיתִי מִשְּׁמֹעַ
נִבְהַלְתִּי מֵרְאוֹת׃ תָּעָה לְבָבִי פַּלָּצוּת בִּעֲתָתְנִי אֵת 4
נֶשֶׁף חִשְׁקִי שָׂם לִי לַחֲרָדָה׃ עָרֹךְ הַשֻּׁלְחָן צָפֹה הַצָּפִית ה
אָכוֹל שָׁתֹה קוּמוּ הַשָּׂרִים מִשְּׁחוּ מָגֵן׃
כִּי כֹה אָמַר אֵלַי אֲדֹנָי לֵךְ הָעֲמֵד הַמְצַפֶּה 6
אֲשֶׁר יִרְאֶה יַגִּיד׃ וְרָאָה רֶכֶב צֶמֶד פָּרָשִׁים רֶכֶב חֲמוֹר 7
רֶכֶב גָּמָל וְהִקְשִׁיב קֶשֶׁב רַב־קֶשֶׁב׃ וַיִּקְרָא אַרְיֵה עַל־ 8
מִצְפֶּה׃ אֲדֹנָי אָנֹכִי עֹמֵד תָּמִיד יוֹמָם וְעַל־מִשְׁמַרְתִּי אָנֹכִי
נִצָּב כָּל־הַלֵּילוֹת׃ וְהִנֵּה־זֶה בָא רֶכֶב אִישׁ צֶמֶד פָּרָשִׁים 9
וַיַּעַן וַיֹּאמֶר נָפְלָה נָפְלָה בָּבֶל וְכָל־פְּסִילֵי אֱלֹהֶיהָ שִׁבַּר
לָאָרֶץ׃ מְדֻשָּׁתִי וּבֶן־גָּרְנִי אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי מֵאֵת יְהוָֹה י
צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִגַּדְתִּי לָכֶם׃ מַשָּׂא 11
דּוּמָה אֵלַי קֹרֵא מִשֵּׂעִיר שֹׁמֵר מַה־מִּלַּיְלָה שֹׁמֵר מַה־
מִּלֵּיל׃ אָמַר שֹׁמֵר אָתָא בֹקֶר וְגַם־לָיְלָה אִם־תִּבְעָיוּן 12
בְּעָיוּ שְׁבוּ אֵתָיו׃ מַשָּׂא בַּעֲרָב בַּיַּעַר בַּעֲרָב 13
תָּלִינוּ אֹרְחוֹת דְּדָנִים׃ לִקְרַאת צָמֵא הֵתָיוּ מַיִם יֹשְׁבֵי 14

ארץ

טו אֶרֶץ תֵּימָא בְּלַחְמוֹ קִדְּמוּ נֹדֵד׃ כִּי־מִפְּנֵי חֲרָבוֹת נָדָדוּ
מִפְּנֵי׀ חֶרֶב נְטוּשָׁה וּמִפְּנֵי קֶשֶׁת דְּרוּכָה וּמִפְּנֵי כֹּבֶד
16 מִלְחָמָה׃ כִּי־כֹה אָמַר אֲדֹנָי אֵלַי בְּעוֹד
17 שָׁנָה כִּשְׁנֵי שָׂכִיר וְכָלָה כָּל־כְּבוֹד קֵדָר׃ וּשְׁאָר מִסְפַּר־
קֶשֶׁת גִּבּוֹרֵי בְנֵי־קֵדָר יִמְעָטוּ כִּי יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל
כב דִּבֵּר׃ מַשָּׂא גֵּיא חִזָּיוֹן מַה־לָּךְ אֵפוֹא כִּי־
2 עָלִית כֻּלָּךְ לַגַּגּוֹת׃ תְּשֻׁאוֹת׀ מְלֵאָה עִיר הוֹמִיָּה קִרְיָה
3 עַלִּיזָה חֲלָלַיִךְ לֹא חַלְלֵי־חֶרֶב וְלֹא מֵתֵי מִלְחָמָה׃ כָּל־
קְצִינַיִךְ נָדְדוּ יַחַד מִקֶּשֶׁת אֻסָּרוּ כָּל־נִמְצָאַיִךְ אֻסְּרוּ יַחְדָּו
4 מֵרָחוֹק בָּרָחוּ׃ עַל־כֵּן אָמַרְתִּי שְׁעוּ מִנִּי אֲמָרֵר בַּבֶּכִי
ה אַל־תָּאִיצוּ לְנַחֲמֵנִי עַל־שֹׁד בַּת־עַמִּי׃ כִּי יוֹם מְהוּמָה
וּמְבוּסָה וּמְבוּכָה לַאדֹנָי יְהוָה צְבָאוֹת בְּגֵי חִזָּיוֹן מְקַרְקַר
6 קִר וְשׁוֹעַ אֶל־הָהָר׃ וְעֵילָם נָשָׂא אַשְׁפָּה בְּרֶכֶב אָדָם
7 פָּרָשִׁים וְקִיר עֵרָה מָגֵן׃ וַיְהִי מִבְחַר־עֲמָקַיִךְ מָלְאוּ רֶכֶב
8 וְהַפָּרָשִׁים שֹׁת שָׁתוּ הַשָּׁעֲרָה׃ וַיְגַל אֵת מָסַךְ יְהוּדָה
9 וַתַּבֵּט בַּיּוֹם הַהוּא אֶל־נֶשֶׁק בֵּית הַיָּעַר׃ וְאֵת בְּקִיעֵי
עִיר־דָּוִד רְאִיתֶם כִּי־רָבּוּ וַתְּקַבְּצוּ אֶת־מֵי הַבְּרֵכָה
הת׳רפה י הַתַּחְתּוֹנָה׃ וְאֶת־בָּתֵּי יְרוּשָׁלַם סְפַרְתֶּם וַתִּתְצוּ הַבָּתִּים
11 לְבַצֵּר הַחוֹמָה׃ וּמִקְוָה עֲשִׂיתֶם בֵּין הַחֹמֹתַיִם לְמֵי
הַבְּרֵכָה הַיְשָׁנָה וְלֹא הִבַּטְתֶּם אֶל־עֹשֶׂיהָ וְיֹצְרָהּ מֵרָחוֹק
12 לֹא רְאִיתֶם׃ וַיִּקְרָא אֲדֹנָי יְהוָה צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא
13 לִבְכִּי וּלְמִסְפֵּד וּלְקָרְחָה וּלַחֲגֹר שָׂק׃ וְהִנֵּה׀ שָׂשׂוֹן
וְשִׂמְחָה הָרֹג׀ בָּקָר וְשָׁחֹט צֹאן אָכֹל בָּשָׂר וְשָׁתוֹת יָיִן
14 אָכוֹל וְשָׁתוֹ כִּי מָחָר נָמוּת׃ וְנִגְלָה בְּאָזְנָי יְהוָה צְבָאוֹת קמץ בטרחא
אִם־יְכֻפַּר הֶעָוֹן הַזֶּה לָכֶם עַד־תְּמֻתוּן אָמַר אֲדֹנָי יְהוָה
טו צְבָאוֹת׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוָה צְבָאוֹת
16 לֶךְ־בֹּא אֶל־הַסֹּכֵן הַזֶּה עַל־שֶׁבְנָא אֲשֶׁר עַל־הַבָּיִת׃ מַה־
לְּךָ פֹּה וּמִי־לְךָ פֹּה כִּי־חָצַבְתָּ לְךָ פֹּה קָבֶר חֹצְבִי מָרוֹם

Cap. XXII. *Iterum ad Hierosolymam deflectit Jesaias, quam appellat Vallem visionis; & nominatim Sebnam, Regiæ domus præfectum, tristi oraculo percellit.*

קִבְרוֹ חָקַקְתִּי בַּסֶּלַע מִשְׁכַּן לוֹ׃ הִנֵּה יְהוָה מְטַלְטֶלְךָ 17
טַלְטֵלָה גֶּבֶר וְעָטֵךְ עָטֶה׃ צָנוֹף יִצְנָפְךָ צְנִיפָה כַּדּוּר 18
אֶל־אֶרֶץ רַחְבַתְ יָדַיִם שָׁמָּה תָּמוּת וְשָׁמָּה מַרְכְּבוֹת
כְּבוֹדְךָ קְלוֹן בֵּית אֲדֹנֶיךָ׃ וְהִדַּפְתִּיךָ מִמַּצָּבֶךָ וּמִמַּעֲמָדְךָ 19
יֶהֶרְסֶךָּ׃ וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא וְקָרָאתִי לְעַבְדִּי לְאֶלְיָקִים בֶּן־ כ
חִלְקִיָּהוּ׃ וְהִלְבַּשְׁתִּיו כֻּתָּנְתֶּךָ וְאַבְנֵטְךָ אֲחַזְּקֶנּוּ 21
וּמֶמְשַׁלְתְּךָ אֶתֵּן בְּיָדוֹ וְהָיָה לְאָב לְיוֹשֵׁב יְרוּשָׁלַם וּלְבֵית
יְהוּדָה׃ וְנָתַתִּי מַפְתֵּחַ בֵּית דָּוִד עַל־שִׁכְמוֹ וּפָתַח וְאֵין 22
סֹגֵר וְסָגַר וְאֵין פֹּתֵחַ׃ וְתָקַעְתִּיו יָתֵד בְּמָקוֹם נֶאֱמָן וְהָיָה 23
לְכִסֵּא כָבוֹד לְבֵית אָבִיו׃ וְתָלוּ עָלָיו כָּל־כְּבוֹד בֵּית־אָבִיו 24
הַצְּאֶצָאִים וְהַצְּפִעוֹת כָּל כְּלֵי הַקָּטָן מִכְּלֵי הָאַגָּנוֹת וְעַד
כָּל־כְּלֵי הַנְּבָלִים׃ בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת תָּמוּשׁ כה
הַיָּתֵד הַתְּקוּעָה בְּמָקוֹם נֶאֱמָן וְנִגְדְּעָה וְנָפְלָה וְנִכְרְתָה

Cap. XXIII.

Tyro. opulentissimæ & celeberrimæ urbi, excidium, iterumque restauratio prænuntiatur.

הַמַּשָּׂא אֲשֶׁר עָלֶיהָ כִּי־יְהוָה דִּבֶּר׃ מַשָּׂא צֹר כג
הֵילִילוּ אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ כִּי שֻׁדַּד מִבַּיִת מִבּוֹא מֵאֶרֶץ
כִּתִּים נִגְלָה־לָמוֹ׃ דֹּמּוּ יֹשְׁבֵי אִי סֹחֵר צִידוֹן עֹבְרֵיךְ 2
מְלָאוּךְ׃ וּבְמַיִם רַבִּים זֶרַע שִׁחוֹר קְצִיר יְאוֹר תְּבוּאָתָהּ 3
וַתְּהִי סְחַר גּוֹיִם׃ בּוֹשִׁי צִידוֹן כִּי אָמַר יָם מָעוֹז הַיָּם לֵאמֹר 4
לֹא־חַלְתִּי וְלֹא־יָלַדְתִּי וְלֹא גִדַּלְתִּי בְּחוּרִים רוֹמַמְתִּי
בְּתוּלוֹת׃ כְּאֲשֶׁר־שָׁמַע לְמִצְרַיִם יָחִילוּ כְּשָׁמְעָ֫ם צֹר׃ ה
עִבְרוּ תַרְשִׁישָׁה הֵילִילוּ יֹשְׁבֵי אִי׃ הֲזֹאת לָכֶם עַלִּיזָה 6 7
מִימֵי־קֶדֶם קַדְמָתָהּ יוֹבִלוּהָ רַגְלֶיהָ מֵרָחוֹק לָגוּר׃ מִי יָעַץ 8
זֹאת עַל־צֹר הַמַּעֲטִירָה אֲשֶׁר סֹחֲרֶיהָ שָׂרִים כְּנַעֲנֶיהָ
נִכְבְּדֵי־אָרֶץ׃ יְהוָה צְבָאוֹת יְעָצָהּ לְחַלֵּל גְּאוֹן כָּל־צְבִי 9
לְהָקֵל כָּל־נִכְבְּדֵי־אָרֶץ׃ עִבְרִי אַרְצֵךְ כְּיֹאר בַּת־ י
תַּרְשִׁישׁ אֵין מְזַח עוֹד׃ יָדוֹ נָטָה עַל־הַיָּם הִרְגִּיז מַמְלָכוֹת 11
יְהוָה צִוָּה אֶל־כְּנַעַן לְשַׁמֵּד מָעוֹזֶיהָ׃ וַיֹּאמֶר לֹא־תוֹסִיפִי 12
עוֹד לַעְלוֹז הַמְעֻשָּׁקָה בְּתוּלַת בַּת־צִידוֹן כִּתִּיִּם קוּמִי מחים קרי

13 עֲבְרִי גַם־שָׁם לֹא־יָנוּחַ לָךְ: הֵן אֶרֶץ כַּשְׂדִּים זֶה הָעָם
בחוניו ק' לֹא הָיָה אַשּׁוּר יִסְּדָהּ לְצִיִּים הֵקִימוּ בַחֻנָיו עוֹרְרוּ
14 אַרְמְנוֹתֶיהָ שָׂמָהּ לְמַפֵּלָה: הֵילִילוּ אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ כִּי
טו שֻׁדַּד מָעוֹזְכֶן: וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא וְנִשְׁכְּחַת צֹר
שִׁבְעִים שָׁנָה כִּימֵי מֶלֶךְ אֶחָד מִקֵּץ שִׁבְעִים שָׁנָה יִהְיֶה
16 לְצֹר כְּשִׁירַת הַזּוֹנָה: קְחִי כִנּוֹר סֹבִּי עִיר זוֹנָה נִשְׁכָּחָה
17 הֵטִיבִי נַגֵּן הַרְבִּי־שִׁיר לְמַעַן תִּזָּכֵרִי: וְהָיָה מִקֵּץ שִׁבְעִים
לא מפיק ה' שָׁנָה יִפְקֹד יְהוָה אֶת־צֹר וְשָׁבָה לְאֶתְנַנָּהּ* וְזָנְתָה אֶת־
18 כָּל־מַמְלְכוֹת הָאֲרֶץ עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה: וְהָיָה סַחְרָהּ
לא מפיק ה' וְאֶתְנַנָּהּ* קֹדֶשׁ לַיהוָה לֹא יֵאָצֵר וְלֹא יֵחָסֵן כִּי לַיֹּשְׁבִים
לִפְנֵי יְהוָה יִהְיֶה סַחְרָהּ לֶאֱכֹל לְשָׂבְעָה וּלְמִכְסֶה עָתִיק:

כד

Cap. XXIV *Judæis summa vastitas, & universæ reipublicæ interitus prædicitur. In fine capitis de recolligendo Israële & regno Messiæ agitur.*

הִנֵּה יְהוָה בּוֹקֵק הָאָרֶץ וּבוֹלְקָהּ וְעִוֶּרֶת
2 פָּנֶיהָ וְהֵפִיץ יֹשְׁבֶיהָ: וְהָיָה כָּעָם כַּכֹּהֵן כָּעֶבֶד כַּאדֹנָיו
כַּשִּׁפְחָה כַּגְּבִרְתָּהּ כַּקּוֹנֶה כַּמּוֹכֵר כַּמַּלְוֶה כַּלֹּוֶה כַּנֹּשֶׁה
נצ"ל 3 בַּאֲשֶׁר נָשָׁא בוֹ: הִבּוֹק תִּבּוֹק הָאָרֶץ וְהִבּוֹז תִּבּוֹזִי כִּי
4 יְהוָה דִּבֶּר אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה: אָבְלָה נָבְלָה הָאָרֶץ
ה אֻמְלְלָה נָבְלָה תֵּבֵל אֻמְלְלוּ מְרוֹם עַם־הָאָרֶץ: וְהָאָרֶץ
חָנְפָה תַּחַת יֹשְׁבֶיהָ כִּי־עָבְרוּ תוֹרֹת חָלְפוּ חֹק הֵפֵרוּ
6 בְּרִית עוֹלָם: עַל־כֵּן אָלָה אָכְלָה אֶרֶץ וַיֶּאְשְׁמוּ יֹשְׁבֵי בָהּ
7 עַל־כֵּן חָרוּ יֹשְׁבֵי אָרֶץ וְנִשְׁאַר אֱנוֹשׁ מִזְעָר: אָבַל
8 תִּירוֹשׁ אֻמְלְלָה גָּפֶן נָאֶנְחוּ כָּל־שִׂמְחֵי־לֵב: שָׁבַת
מְשׂוֹשׂ תֻּפִּים חָדַל שְׁאוֹן עַלִּיזִים שָׁבַת מְשׂוֹשׂ כִּנּוֹר:
ו 9 בַּשִּׁיר לֹא יִשְׁתּוּ־יָיִן יֵמַר שֵׁכָר לִשְׁתָיו: נִשְׁבְּרָה קִרְיַת־
11 תֹּהוּ סָגַר כָּל־בַּיִת מִבּוֹא: צְוָחָה עַל־הַיַּיִן בַּחוּצוֹת
12 עָרְבָה כָּל־שִׂמְחָה גָּלָה מְשׂוֹשׂ הָאָרֶץ: נִשְׁאַר בָּעִיר שַׁמָּה
13 וְשׁוֹאָה יֻכַּת־שָׁעַר: כִּי־כֹה יִהְיֶה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ בְּתוֹךְ
14 הָעַמִּים כְּנֹקֵף זַיִת כְּעֹלֲלֹת אִם־כָּלָה בָצִיר: הֵמָּה יִשְׂאוּ
טו קוֹלָם יְרַנֵּנוּ בִּגְאוֹן יְהוָה צָהֲלוּ מִיָּם: עַל־כֵּן בָּאֵרִים כַּבְּדוּ

יְהוָה בְּאִיֵּי הַיָּם שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃
מִכְּנַף הָאָרֶץ זְמִרֹת שָׁמַעְנוּ צְבִי לַצַּדִּיק 16
וְאָמַר רָזִי־לִי רָזִי־לִי אוֹי לִי בֹּגְדִים בָּגָדוּ וּבֶגֶד בּוֹגְדִים
בָּגָדוּ׃ פַּחַד וָפַחַת וָפָח עָלֶיךָ יוֹשֵׁב הָאָרֶץ׃ וְהָיָה 18 17
הַנָּס מִקּוֹל הַפַּחַד יִפֹּל אֶל־הַפַּחַת וְהָעוֹלֶה מִתּוֹךְ
הַפַּחַת יִלָּכֵד בַּפָּח כִּי־אֲרֻבּוֹת מִמָּרוֹם נִפְתָּחוּ וַיִּרְעֲשׁוּ
מוֹסְדֵי אָרֶץ׃ רֹעָה הִתְרֹעֲעָה הָאָרֶץ פּוֹר הִתְפּוֹרְרָה 19
אֶרֶץ מוֹט הִתְמוֹטְטָה אָרֶץ׃ נוֹעַ תָּנוּעַ אֶרֶץ כַּשִּׁכּוֹר כ
וְהִתְנוֹדְדָה כַּמְּלוּנָה וְכָבֵד עָלֶיהָ פִּשְׁעָהּ וְנָפְלָה וְלֹא־
תוֹסִיף קוּם׃ וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִפְקֹד יְהוָה עַל־צְבָא 21
הַמָּרוֹם בַּמָּרוֹם וְעַל־מַלְכֵי הָאֲדָמָה עַל־הָאֲדָמָה׃
וְאֻסְּפוּ אֲסֻפָּה אַסִּיר עַל־בּוֹר וְסֻגְּרוּ עַל־מַסְגֵּר וּמֵרֹב 22
יָמִים יִפָּקְדוּ׃ וְחָפְרָה הַלְבָנָה וּבוֹשָׁה הַחַמָּה כִּי־מָלַךְ 23
יְהוָה צְבָאוֹת בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַם וְנֶגֶד זְקֵנָיו כָּבוֹד׃

Cap. XXV.

Hic Propheta, tristibus istis responsis defunctus, collecto veluti parumper spiritu, felicissima tempora, sub Messia Rege, animo complectens, ad celebrandas Dei laudes sese accingit.

יְהוָה אֱלֹהַי אַתָּה אֲרוֹמִמְךָ אוֹדֶה שִׁמְךָ כִּי כה
עָשִׂיתָ פֶלֶא עֵצוֹת מֵרָחֹק אֱמוּנָה אָמֵן׃ כִּי שַׂמְתָּ מֵעִיר 2
לְגַל קִרְיָה בְצוּרָה לְמִפְלָה אַרְמוֹן זָרִים מֵעִיר לְעוֹלָם
לֹא יִבָּנֶה׃ עַל־כֵּן יְכַבְּדוּךָ עַם־עֹז קִרְיַת גּוֹיִם עָרִיצִים 3
יִירָאוּךָ׃ כִּי הָיִיתָ מָעוֹז לַדָּל מָעוֹז לָאֶבְיוֹן בַּצָּרָה לוֹ 4
מַחְסֶה מִזֶּרֶם צֵל מֵחָרָב כִּי רוּחַ עָרִיצִים כְּזֶרֶם קִיר׃
כְּחֹרֶב בְּצִיּוֹן שְׁאוֹן זָרִים תַּכְנִיעַ חֹרֶב בְּצֵל עָב זְמִיר ה
עָרִיצִים יַעֲנֶה׃ וְעָשָׂה יְהוָה צְבָאוֹת לְכָל־ 6
הָעַמִּים בָּהָר הַזֶּה מִשְׁתֵּה שְׁמָנִים מִשְׁתֵּה שְׁמָרִים
שְׁמָנִים מְמֻחֲיִם שְׁמָרִים מְזֻקָּקִים׃ וּבִלַּע בָּהָר הַזֶּה פְּנֵי 7
הַלּוּט הַלּוּט עַל־כָּל־הָעַמִּים וְהַמַּסֵּכָה הַנְסוּכָה עַל־
כָּל־הַגּוֹיִם׃ בִּלַּע הַמָּוֶת לָנֶצַח וּמָחָה אֲדֹנָי יְהוִה דִּמְעָה 8
מֵעַל כָּל־פָּנִים וְחֶרְפַּת עַמּוֹ יָסִיר מֵעַל כָּל־הָאָרֶץ כִּי
יְהוָה דִּבֶּר׃

ואמר

9 וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה קִוִּינוּ לוֹ וְיוֹשִׁיעֵנוּ זֶה
יְהוָה קִוִּינוּ לוֹ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ: 10 כִּי תָנוּחַ יַד־
כמו קרי יְהוָה בְּהָר הַזֶּה וְנָדוֹשׁ מוֹאָב תַּחְתָּיו כִּהְדוֹשׁ מַתְבֵּן בְּמֵי
11 מַדְמֵנָה: וּפֵרַשׂ יָדָיו בְּקִרְבּוֹ כַּאֲשֶׁר יִפְרֹשׂ הַשֹּׂחֶה
12 לִשְׂחוֹת וְהִשְׁפִּיל גַּאוָתוֹ עִם אָרְבוֹת יָדָיו: וּמִבְצַר
מִשְׂגַּב חוֹמֹתֶיךָ הֵשַׁח הִשְׁפִּיל הִגִּיעַ לָאָרֶץ עַר־
עָפָר:

Cap. XXVI. *Cunctorum quoque Fidelium voces, fidem, jubila, laudesque Deo Regnanti dictas, hocce cantico commemorat.*

אכן בַּיּוֹם הַהוּא יוּשַׁר הַשִּׁיר הַזֶּה בְּאֶרֶץ יְהוּדָה עִיר עָזֹנוּ
2 יְשׁוּעָה יָשִׁית חוֹמוֹת וָחֵל: פִּתְחוּ שְׁעָרִים וְיָבֹא גוֹי־
3 צַדִּיק שֹׁמֵר אֱמוּנִים: יֵצֶר סָמוּךְ תִּצֹּר שָׁלוֹם שָׁלוֹם כִּי
4 בְךָ בָטוּחַ: בִּטְחוּ בַיהוָה עֲדֵי־עַד כִּי בְיָהּ יְהוִה צוּר
5 עוֹלָמִים: כִּי הִשַּׁח יֹשְׁבֵי מָרוֹם קִרְיָה נִשְׂגָּבָה יַשְׁפִּילֶנָּה
6 יַשְׁפִּילָהּ עַד־אֶרֶץ יַגִּיעֶנָּה עַד־עָפָר: תִּרְמְסֶנָּה רָגֶל
7 רַגְלֵי עָנִי פַּעֲמֵי דַלִּים: אֹרַח לַצַּדִּיק מֵישָׁרִים יָשָׁר מַעְגַּל
8 צַדִּיק תְּפַלֵּס: אַף אֹרַח מִשְׁפָּטֶיךָ יְהוָה קִוִּינוּךָ לְשִׁמְךָ
9 וּלְזִכְרְךָ תַּאֲוַת נָפֶשׁ: נַפְשִׁי אִוִּיתִךָ בַלַּיְלָה אַף־רוּחִי
בְקִרְבִּי אֲשַׁחֲרֶךָּ כִּי כַאֲשֶׁר מִשְׁפָּטֶיךָ לָאָרֶץ צֶדֶק לָמְדוּ
10 יֹשְׁבֵי תֵבֵל: יֻחַן רָשָׁע בַּל־לָמַד צֶדֶק בְּאֶרֶץ נְכֹחוֹת יְעַוֵּל
11 וּבַל־יִרְאֶה גְּאוּת יְהוָה: יְהוָה רָמָה יָדְךָ
בַּל־יֶחֱזָיוּן יֶחֱזוּ וְיֵבֹשׁוּ קִנְאַת־עָם אַף־אֵשׁ צָרֶיךָ תֹּאכְלֵם:
12 יְהוָה תִּשְׁפֹּת שָׁלוֹם לָנוּ כִּי גַם־כָּל־מַעֲשֵׂינוּ
13 פָּעַלְתָּ לָנוּ: יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעָלוּנוּ אֲדֹנִים זוּלָתֶךָ
14 לְבַדְּךָ נַזְכִּיר שְׁמֶךָ: מֵתִים בַּל־יִחְיוּ רְפָאִים בַּל־יָקֻמוּ לָכֵן
טו פָּקַדְתָּ וַתַּשְׁמִידֵם וַתְּאַבֵּד כָּל־זֵכֶר לָמוֹ: יָסַפְתָּ לַגּוֹי יְהוָה
16 יָסַפְתָּ לַגּוֹי נִכְבַּדְתָּ רִחַקְתָּ כָּל־קַצְוֵי־אָרֶץ: יְהוָה
17 בַּצַּר פָּקְדוּךָ צָקוֹן לַחַשׁ מוּסָרֶךָ לָמוֹ: כְּמוֹ הָרָה תַקְרִיב
לֶדֶת תָּחִיל תִּזְעַק בַּחֲבָלֶיהָ כֵּן הָיִינוּ מִפָּנֶיךָ יְהוָה:
18 הָרִינוּ חַלְנוּ כְּמוֹ יָלַדְנוּ רוּחַ יְשׁוּעוֹת בַּל־נַעֲשֶׂה אָרֶץ וּבַל־

יִפְלוּ יֹשְׁבֵי חֵבֶל׃ יְחִיוּ מֵתֶיךָ נְבֵלָתִי יְקוּמוּן הָקִיצוּ וְרַנְּנוּ 19
שֹׁכְנֵי עָפָר כִּי טַל אוֹרֹת טַלֶּךָ וְאֶרֶץ רְפָאִים תַּפִּיל׃
לֵךְ עַמִּי בֹּא בַחֲדָרֶיךָ וְסְגֹר דֶּלְתְּךָ בַּעֲדֶךָ חֲבִי כ יחיד׳
כִמְעַט רֶגַע עַד יַעֲבָר זָעַם׃ כִּי הִנֵּה יְהוָה יֹצֵא מִמְּקוֹמוֹ 21 ב יחידו׳
לִפְקֹד עֲוֹן יֹשֵׁב הָאָרֶץ עָלָיו וְגִלְּתָה הָאָרֶץ אֶת דָּמֶיהָ
וְלֹא תְכַסֶּה עוֹד עַל הֲרוּגֶיהָ׃ בַּיּוֹם הַהוּא כז א Cap. xxvii.
יִפְקֹד יְהוָה בְּחַרְבּוֹ הַקָּשָׁה וְהַגְּדוֹלָה וְהַחֲזָקָה עַל לִוְיָתָן *Deique judicia in*
נָחָשׁ בָּרִחַ וְעַל לִוְיָתָן נָחָשׁ עֲקַלָּתוֹן וְהָרַג אֶת הַתַּנִּין *Regnum*
אֲשֶׁר בַּיָּם׃ בַּיּוֹם הַהוּא כֶּרֶם חֶמֶר עַנּוּ 2 *Adversarium, quod*
לָהּ׃ אֲנִי יְהוָה נֹצְרָהּ לְרָגָעִים אַשְׁקֶנָּה פֶּן יִפְקֹד עָלֶיהָ 3 *sub portentosis cujusdam animalis specie proponit, enarrat.*
לַיְלָה וְיוֹם אֶצְּרֶנָּה׃ חֵמָה אֵין לִי מִי יִתְּנֵנִי שָׁמִיר שַׁיִת 4 ה צ׳ בח׳ ק
בַּמִּלְחָמָה אֶפְשֶׁה בָהּ אַצִּיתֶנָּה יָחַד׃ אוֹ יַחֲזֵק בְּמָעֻזִּי ה ש׳ בח׳ ק
יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם לִי שָׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי׃ הַבָּאִים יַשְׁרֵשׁ יַעֲקֹב 6 *Iterumque de redimendâ & beandâ Zione vaticinatur.*
יָצִיץ וּפָרַח יִשְׂרָאֵל וּמָלְאוּ פְנֵי תֵבֵל תְּנוּבָה׃
הַכְמַכַּת מַכֵּהוּ הֻכָּהוּ אִם כַּהֲרֶג הֲרֻגָיו 7
הֹרָג׃ בְּסַאסְאָה בְּשַׁלְחָהּ תְּרִיבֶנָּה הָגָה בְּרוּחוֹ הַקָּשָׁה 8
בְּיוֹם קָדִים׃ לָכֵן בְּזֹאת יְכֻפַּר עֲוֹן יַעֲקֹב וְזֶה כָּל פְּרִי 9
הָסֵר חַטָּאתוֹ בְּשׂוּמוֹ כָּל אַבְנֵי מִזְבֵּחַ כְּאַבְנֵי גֶר
מְנֻפָּצוֹת לֹא יָקֻמוּ אֲשֵׁרִים וְחַמָּנִים׃ כִּי עִיר בְּצוּרָה בָּדָד 10
נָוֶה מְשֻׁלָּח וְנֶעֱזָב כַּמִּדְבָּר שָׁם יִרְעֶה עֵגֶל וְשָׁם יִרְבָּץ קמץ בטרחא
וְכִלָּה סְעִיפֶיהָ׃ בְּיִבְשָׁם קְצִירָהּ תִּשָּׁבַרְנָה נָשִׁים בָּאוֹת 11
מְאִירוֹת אוֹתָהּ כִּי לֹא עַם בִּינוֹת הוּא עַל כֵּן לֹא
יְרַחֲמֶנּוּ עֹשֵׂהוּ וְיֹצְרוֹ לֹא יְחֻנֶּנּוּ׃
וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יַחְבֹּט יְהוָה מִשִּׁבֹּלֶת 12
הַנָּהָר עַד נַחַל מִצְרַיִם וְאַתֶּם תְּלֻקְּטוּ לְאַחַד אֶחָד בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל׃
וְהָיָה׀ בַּיּוֹם הַהוּא יִתָּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל וּבָאוּ הָאֹבְדִים 13
בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר וְהַנִּדָּחִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְהִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה
בְּהַר

כח בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלִָם׃ הוֹי עֲטֶרֶת גְּאוֹת
שִׁכֹּרֵי אֶפְרַיִם וְצִיץ נֹבֵל צְבִי תִפְאַרְתּוֹ אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ
2 גֵּיא־שְׁמָנִים הַלּוּמֵי יָיִן׃ הִנֵּה חָזָק וְאַמִּיץ לַאדֹנָי כְּזֶרֶם
בָּרָד שַׂעַר קָטֶב כְּזֶרֶם מַיִם כַּבִּירִים שֹׁטְפִים הִנִּיחַ לָאָרֶץ
3 בְּיָד׃ בְּרַגְלַיִם תִּרָּמַסְנָה עֲטֶרֶת גְּאוֹת שִׁכּוֹרֵי אֶפְרָיִם׃
4 וְהָיְתָה צִיצַת נֹבֵל צְבִי תִפְאַרְתּוֹ אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ גֵּיא
שְׁמָנִים כְּבִכּוּרָה בְּטֶרֶם קַיִץ אֲשֶׁר יִרְאֶה הָרֹאֶה אוֹתָהּ
ה בְּעוֹדָהּ בְּכַפּוֹ יִבְלָעֶנָּה׃ בַּיּוֹם
הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה צְבָאוֹת לַעֲטֶרֶת צְבִי וְלִצְפִירַת
6 תִּפְאָרָה לִשְׁאָר עַמּוֹ׃ וּלְרוּחַ מִשְׁפָּט לַיּוֹשֵׁב עַל־הַמִּשְׁפָּט
7 וְלִגְבוּרָה מְשִׁיבֵי מִלְחָמָה שָׁעָרָה׃ וְגַם־אֵלֶּה בַּיַּיִן שָׁגּוּ
וּבַשֵּׁכָר תָּעוּ כֹּהֵן וְנָבִיא שָׁגּוּ בַשֵּׁכָר נִבְלְעוּ מִן־הַיַּיִן תָּעוּ
8 מִן־הַשֵּׁכָר שָׁגּוּ בָּרְאֹה פָּקוּ פְלִילִיָּה׃ כִּי כָל־שֻׁלְחָנוֹת
9 מָלְאוּ קִיא צֹאָה בְּלִי מָקוֹם׃ אֶת־מִי יוֹרֶה
דֵּעָה וְאֶת־מִי יָבִין שְׁמוּעָה גְּמוּלֵי מֵחָלָב עַתִּיקֵי מִשָּׁדָיִם׃
י כִּי צַו לָצָו צַו לָצָו קָו לָקָו קָו לָקָו זְעִיר שָׁם זְעִיר שָׁם׃
11 כִּי בְלַעֲגֵי שָׂפָה וּבְלָשׁוֹן אֲחֶרֶת יְדַבֵּר אֶל־הָעָם הַזֶּה׃
12 אֲשֶׁר׀ אָמַר אֲלֵיהֶם זֹאת הַמְנוּחָה הָנִיחוּ לָעָיֵף וְזֹאת
13 הַמַּרְגֵּעָה וְלֹא אָבוּא שְׁמוֹעַ׃ וְהָיָה לָהֶם דְּבַר־יְהוָה צַו
לָצָו צַו לָצָו קָו לָקָו קָו לָקָו זְעִיר שָׁם זְעִיר שָׁם לְמַעַן יֵלְכוּ
14 וְכָשְׁלוּ אָחוֹר וְנִשְׁבְּרוּ וְנוֹקְשׁוּ וְנִלְכָּדוּ׃ לָכֵן
שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה אַנְשֵׁי לֵצוֹן מֹשְׁלֵי הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר
טו בִּירוּשָׁלִָם׃ כִּי אֲמַרְתֶּם כָּרַתְנוּ בְרִית אֶת־מָוֶת וְעִם־
שׁוֹט קרי שְׁאוֹל עָשִׂינוּ חֹזֶה שׁוֹט שׁוֹטֵף כִּי־ יַעֲבֹר לֹא יְבוֹאֵנוּ כִּי יעבור קרי
16 שַׂמְנוּ כָזָב מַחְסֵנוּ וּבַשֶּׁקֶר נִסְתָּרְנוּ׃ לָכֵן כֹּה
אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי יִסַּד בְּצִיּוֹן אֶבֶן אֶבֶן בֹּחַן פִּנַּת
17 יְקַרַת מוֹסַד הַמַּאֲמִין לֹא יָחִישׁ׃ וְשַׂמְתִּי מִשְׁפָּט רגש אחר שורק
לָקָו וּצְדָקָה לְמִשְׁקֶלֶת וְיָעָה בָּרָד מַחְסֵה כָזָב וְסֵתֶר
מים

Cap. xxviii. *Hac concione ostendit Prophetа iram Dei Israëli primum, tum & Judæ incumbere; admiscet autem quædam ad Messiam ejusque Regnum pertinentia.*

מַיִם יִשְׁטְפוּ׃ 18 וְכֻפַּר בְּרִיתְכֶם אֶת־מָוֶת וְחָזוּתְכֶם אֶת־
שְׁאוֹל לֹא תָקוּם שׁוֹט שׁוֹטֵף כִּי יַעֲבֹר וְהֱיִיתֶם לוֹ
לְמִרְמָס׃ 19 מִדֵּי עָבְרוֹ יִקַּח אֶתְכֶם כִּי־בַבֹּקֶר בַּבֹּקֶר יַעֲבֹר
בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה וְהָיָה רַק־זִוָּעָה הָבִין שְׁמוּעָה׃ 20 כִּי־קָצַר כ
הַמַּצָּע מֵהִשְׂתָּרֵעַ וְהַמַּסֵּכָה צָרָה כְּהִתְכַּנֵּס׃ 21 כִּי כְהַר־
פְּרָצִים יָקוּם יְהוָה כְּעֶמֶק בְּגִבְעוֹן יִרְגָּז לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂהוּ
זָר מַעֲשֵׂהוּ וְלַעֲבֹר עֲבֹדָתוֹ נָכְרִיָּה עֲבֹדָתוֹ׃ 22 וְעַתָּה אַל־
תִּתְלוֹצָצוּ פֶּן־יֶחְזְקוּ מוֹסְרֵיכֶם כִּי־כָלָה וְנֶחֱרָצָה שָׁמַעְתִּי
מֵאֵת אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת עַל־כָּל־הָאָרֶץ׃
הַאֲזִינוּ וּשְׁמָעוּ קוֹלִי הַקְשִׁיבוּ וְשִׁמְעוּ אִמְרָתִי׃ 23
הֲכָל־הַיּוֹם יַחֲרֹשׁ הַחֹרֵשׁ לִזְרֹעַ יְפַתַּח וְיִשַּׁד אַדְמָתוֹ׃ 24
הֲלוֹא אִם־שִׁוָּה פָנֶיהָ וְהֹפִיץ קֶצַח וְכַמֹּן יְזָרֵק וְשָׂם חִטָּה כָּה
שׂוֹרָה וּשְׂעֹרָה נִסְמָן וְכֻסֶּמֶת גְּבֻלָתוֹ׃ 26 וְיִסְּרוֹ לַמִּשְׁפָּט
אֱלֹהָיו יוֹרֶנּוּ׃ 27 כִּי לֹא בֶחָרוּץ יוּרַשׁ קֶצַח וְאוֹפַן עֲגָלָה עַל־
כַּמֹּן יוּסַב כִּי בַמַּטֶּה יֶחְבָּט קֶצַח וְכַמֹּן בַּשָּׁבֶט׃ 28 לֶחֶם יוּדַק קמץ בו"ק
כִּי לֹא לָנֶצַח אָדוֹשׁ יְדוֹשֶׁנּוּ וְהָמַם גַּלְגַּל עֲגָלָתוֹ וּפָרָשָׁיו
לֹא יְדֻקֶּנּוּ׃ 29 גַּם־זֹאת מֵעִם יְהוָה צְבָאוֹת יָצְאָה הִפְלִא
עֵצָה הִגְדִּיל תּוּשִׁיָּה׃

כט הוֹי אֲרִיאֵל אֲרִיאֵל קִרְיַת חָנָה דָּוִד סְפוּ שָׁנָה עַל־שָׁנָה חַגִּים יִנְקֹפוּ׃ 2 וְהֵצַקְתִּי לַאֲרִיאֵל וְהָיְתָה תַאֲנִיָּה וַאֲנִיָּה
וְהָיְתָה לִי כַּאֲרִיאֵל׃ 3 וְחָנִיתִי כַדּוּר עָלַיִךְ וְצַרְתִּי עָלַיִךְ
מְצֻבוֹת וַהֲקִימֹתִי עָלַיִךְ מְצֻרוֹת׃ 4 וְשָׁפַלְתְּ מֵאֶרֶץ תְּדַבֵּרִי
וּמֵעָפָר תִּשַּׁח אִמְרָתֵךְ וְהָיָה כְאוֹב מֵאֶרֶץ קוֹלֵךְ וּמֵעָפָר
אִמְרָתֵךְ תְּצַפְצָפְנָה׃ 5 וְהָיָה כְאָבָק דַּק הֲמוֹן זָרָיִךְ וּכְמֹץ
עֹבֵר הֲמוֹן עָרִיצִים וְהָיָה לְפֶתַע פִּתְאֹם׃ 6 מֵעִם יְהוָה
צְבָאוֹת תִּפָּקֵד בְּרַעַשׁ וּבְרַעַשׁ וְקוֹל גָּדוֹל סוּפָה וְסַעֲרָה
וְלַהַב אֵשׁ אוֹכְלָה׃ 7 וְהָיָה כַּחֲלוֹם חֲזוֹן לַיְלָה הֲמוֹן כָּל־
הַגּוֹיִם הַצֹּבְאִים עַל־אֲרִיאֵל וְכָל־צֹבֶיהָ וּמְצֻדָתָהּ

Cap. xxix. *Vaticinium contra Hierosolymam, cui caecitatem, hypocrisin, multaque alia objicit.*

והמציקים

8 וְהַמְצִיקִים לָהּ׃ וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יַחֲלֹם הָרָעֵב וְהִנֵּה אוֹכֵל
וְהֵקִיץ וְרֵקָה נַפְשׁוֹ וְכַאֲשֶׁר יַחֲלֹם הַצָּמֵא וְהִנֵּה שֹׁתֶה
וְהֵקִיץ וְהִנֵּה עָיֵף וְנַפְשׁוֹ שׁוֹקֵקָה כֵּן יִהְיֶה הֲמוֹן כָּל־
9 הַגּוֹיִם הַצֹּבְאִים עַל־הַר צִיּוֹן׃ הִתְמַהְמְהוּ
וּתְמָהוּ הִשְׁתַּעֲשְׁעוּ וְשִׁעוּ שָׁכְרוּ וְלֹא־יַיִן נָעוּ וְלֹא שֵׁכָר׃
10 כִּי־נָסַךְ עֲלֵיכֶם יְהוָה רוּחַ תַּרְדֵּמָה וַיַּעַצֵּם אֶת־עֵינֵיכֶם
11 אֶת־הַנְּבִיאִים וְאֶת־רָאשֵׁיכֶם הַחֹזִים כִּסָּה׃ וַתְּהִי לָכֶם
חָזוּת הַכֹּל כִּדְבְרֵי הַסֵּפֶר הֶחָתוּם אֲשֶׁר־יִתְּנוּ אֹתוֹ אֶל־
ספר קרי יוֹדַע הַסֵּפֶר לֵאמֹר קְרָא נָא־זֶה וְאָמַר לֹא אוּכַל כִּי
12 חָתוּם הוּא׃ וְנִתַּן הַסֵּפֶר עַל אֲשֶׁר לֹא־יָדַע סֵפֶר לֵאמֹר
13 קְרָא נָא־זֶה וְאָמַר לֹא יָדַעְתִּי סֵפֶר׃ וַיֹּאמֶר
אֲדֹנָי יַעַן כִּי נִגַּשׁ הָעָם הַזֶּה בְּפִיו וּבִשְׂפָתָיו כִּבְּדוּנִי וְלִבּוֹ
רִחַק מִמֶּנִּי וַתְּהִי יִרְאָתָם אֹתִי מִצְוַת אֲנָשִׁים מְלֻמָּדָה׃
14 לָכֵן הִנְנִי יוֹסִף לְהַפְלִיא אֶת־הָעָם־הַזֶּה הַפְלֵא וָפֶלֶא
וְאָבְדָה חָכְמַת חֲכָמָיו וּבִינַת נְבוֹנָיו תִּסְתַּתָּר׃
טו הוֹי הַמַּעְמִיקִים מֵיְהוָה לַסְתִּר עֵצָה וְהָיָה
16 בְמַחְשָׁךְ מַעֲשֵׂיהֶם וַיֹּאמְרוּ מִי רֹאָנוּ וּמִי יֹדְעֵנוּ׃ הַפִּכְכֶם
אִם־כְּחֹמֶר הַיֹּצֵר יֵחָשֵׁב כִּי־יֹאמַר מַעֲשֶׂה לְעֹשֵׂהוּ לֹא
17 עָשָׂנִי וְיֵצֶר אָמַר לְיֹצְרוֹ לֹא הֵבִין׃ הֲלֹא־עוֹד מְעַט מִזְעָר
18 וְשָׁב לְבָנוֹן לַכַּרְמֶל וְהַכַּרְמֶל לַיַּעַר יֵחָשֵׁב׃ וְשָׁמְעוּ בַיּוֹם־
הַהוּא הַחֵרְשִׁים דִּבְרֵי־סֵפֶר וּמֵאֹפֶל וּמֵחֹשֶׁךְ עֵינֵי עִוְרִים
19 תִּרְאֶינָה׃ וְיוֹסִפוּ עֲנָוִים בַּיהוָה שִׂמְחָה וְאֶבְיוֹנֵי אָדָם
כ בִּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל יָגִילוּ׃ כִּי־אָפֵס עָרִיץ וְכָלָה לֵץ וְנִכְרְתוּ
21 כָּל־שֹׁקְדֵי אָוֶן׃ מַחֲטִיאֵי אָדָם בְּרָבָר וְלַמּוֹכִיחַ בַּשַּׁעַר
יָקֹשׁוּן וַיַּטּוּ בַתֹּהוּ צַדִּיק׃
22 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֶל־בֵּית יַעֲקֹב אֲשֶׁר
פָּדָה אֶת־אַבְרָהָם לֹא־עַתָּה יֵבוֹשׁ יַעֲקֹב וְלֹא עַתָּה פָּנָיו
23 יֶחְוָרוּ׃ כִּי בְרֹאתוֹ יְלָדָיו מַעֲשֵׂה יָדַי בְּקִרְבּוֹ יַקְדִּישׁוּ שְׁמִי
והקדישו

וְהַקְדִּישׁוּ אֶת־קְדוֹשׁ יַעֲקֹב וְאֶת־אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַעֲרִיצוּ׃
וְיֹדְעֵי תָעֵי־רוּחַ בִּינָה וְרוֹגְנִים יִלְמְדוּ־לֶקַח׃ 24

Cap. XXX *Invehitur Propheta in Judæos, qui, cum ab hostibus urgerentur, ad Ægyptiorum opem confugiebant.*

הוֹי בָּנִים סוֹרְרִים נְאֻם־יְהוָה לַעֲשׂוֹת עֵצָה וְלֹא מִנִּי וְלִנְסֹךְ מַסֵּכָה וְלֹא רוּחִי לְמַעַן סְפוֹת חַטָּאת׃ ל א
עַל־חַטָּאת׃ הַהֹלְכִים לָרֶדֶת מִצְרַיִם וּפִי לֹא שָׁאָלוּ׃ 2
לָעוֹז בְּמָעוֹז פַּרְעֹה וְלַחְסוֹת בְּצֵל מִצְרָיִם׃ וְהָיָה לָכֶם׃ 3
מָעוֹז פַּרְעֹה לְבֹשֶׁת וְהַחֲסוֹת בְּצֵל־מִצְרַיִם לִכְלִמָּה׃ כִּי־ 4
הָיוּ בְצֹעַן שָׂרָיו וּמַלְאָכָיו חָנֵס יַגִּיעוּ׃ כֹּל הַבָּאִישׁ עַל־עַם ה
לֹא־יוֹעִילוּ לָמוֹ לֹא לְעֶזֶר וְלֹא לְהוֹעִיל כִּי לְבֹשֶׁת וְגַם־
לְחֶרְפָּה׃
מַשָּׂא בְּהֵמוֹת נֶגֶב בְּאֶרֶץ צָרָה וְצוּקָה לָבִיא וְלַיִשׁ מֵהֶם 6
אֶפְעֶה וְשָׂרָף מְעוֹפֵף יִשְׂאוּ עַל־כֶּתֶף עֲיָרִים חֵילֵיהֶם עיירים קרי
וְעַל־דַּבֶּשֶׁת גְּמַלִּים אוֹצְרוֹתָם עַל־עַם לֹא יוֹעִילוּ׃
וּמִצְרַיִם הֶבֶל וְרִיק יַעְזֹרוּ לָכֵן קָרָאתִי לָזֹאת רַהַבָּם 7
שָׁבֶת׃ עַתָּה בּוֹא כָתְבָה עַל־לוּחַ אִתָּם וְעַל־סֵפֶר חֻקָּהּ 8
וּתְהִי לְיוֹם אַחֲרוֹן לָעַד עַד־עוֹלָם׃ כִּי עַם מְרִי הוּא 9
בָּנִים כְּחָשִׁים בָּנִים לֹא־אָבוּ שְׁמוֹעַ תּוֹרַת יְהוָה׃
אֲשֶׁר אָמְרוּ לָרֹאִים לֹא תִרְאוּ וְלַחֹזִים לֹא־תֶחֱזוּ׳ 10
לָנוּ נְכֹחוֹת דַּבְּרוּ־לָנוּ חֲלָקוֹת חֲזוּ מַהֲתַלּוֹת׃
סוּרוּ מִנֶּי־דֶרֶךְ הַטּוּ מִנֶּי־אֹרַח הַשְׁבִּיתוּ מִפָּנֵינוּ אֶת־ 11 כ׳ נוניקבצו׳
קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ לָכֵן כֹּה אָמַר קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל 12
יַעַן מְאַסְכֶם בַּדָּבָר הַזֶּה וַתִּבְטְחוּ בְעֹשֶׁק וְנָלוֹז וַתִּשָּׁעֲנוּ
עָלָיו׃ לָכֵן יִהְיֶה לָכֶם הֶעָוֹן הַזֶּה כְּפֶרֶץ נֹפֵל נִבְעֶה 13
בְּחוֹמָה נִשְׂגָּבָה אֲשֶׁר־פִּתְאֹם לְפֶתַע יָבוֹא שִׁבְרָהּ׃
וְשִׁבְרָהּ כְּשֵׁבֶר נֵבֶל יוֹצְרִים כָּתוּת לֹא יַחְמֹל וְלֹא־יִמְצָא 14
בְּמַכְתַּתּוֹ חֶרֶשׂ לַחְתּוֹת אֵשׁ מִיקוֹד וְלַחְשׂוֹף מָיִם
מִגֶּבָא׃ כִּי כֹה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה קְדוֹשׁ טו
יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּבָה וָנַחַת תִּוָּשֵׁעוּן בְּהַשְׁקֵט וּבְבִטְחָה תִּהְיֶה
גְּבוּרַתְכֶם

16 גְּבוּרָתְכֶם וְלֹא אֲבִיתֶם: וַתֹּאמְרוּ לֹא־כִי עַל־סוּס נָנוּס
עַל־כֵּן תְּנוּסוּן וְעַל־קַל נִרְכָּב עַל־כֵּן יָקַלּוּ רֹדְפֵיכֶם: קמץ בו"ק
17 אֶלֶף אֶחָד מִפְּנֵי גְּעָרַת אֶחָד מִפְּנֵי גְּעָרַת חֲמִשָּׁה תָּנוּסוּ
עַד אִם־נוֹתַרְתֶּם כַּתֹּרֶן עַל־רֹאשׁ הָהָר וְכַנֵּס עַל־
18 הַגִּבְעָה: וְלָכֵן יְחַכֶּה יְהוָה לַחֲנַנְכֶם וְלָכֵן יָרוּם לְרַחֲמְכֶם
כִּי־אֱלֹהֵי מִשְׁפָּט יְהוָה אַשְׁרֵי כָּל־חוֹכֵי לוֹ:
19 כִּי־עַם בְּצִיּוֹן יֵשֵׁב בִּירוּשָׁלַם בָּכוֹ לֹא־
כ תִבְכֶּה חָנוֹן יָחְנְךָ לְקוֹל זַעֲקֶךָ כְּשָׁמְעָתוֹ עָנָךְ: וְנָתַן
לָכֶם אֲדֹנָי לֶחֶם צַר וּמַיִם לָחַץ וְלֹא־יִכָּנֵף עוֹד מוֹרֶיךָ וְהָיוּ
21 עֵינֶיךָ רֹאוֹת אֶת־מוֹרֶיךָ: וְאָזְנֶיךָ תִּשְׁמַעְנָה דָּבָר
מֵאַחֲרֶיךָ לֵאמֹר זֶה הַדֶּרֶךְ לְכוּ בוֹ כִּי תַאֲמִינוּ וְכִי
22 תַשְׂמְאִילוּ: וְטִמֵּאתֶם אֶת־צִפּוּי פְּסִילֵי כַסְפֶּךָ וְאֶת־
אֲפֻדַּת מַסֵּכַת זְהָבֶךָ תְּזָרֵם כְּמוֹ דָוָה צֵא תֹּאמַר לוֹ:
23 וְנָתַן מְטַר זַרְעֲךָ אֲשֶׁר־תִּזְרַע אֶת־הָאֲדָמָה וְלֶחֶם
תְּבוּאַת הָאֲדָמָה וְהָיָה דָשֵׁן וְשָׁמֵן יִרְעֶה מִקְנֶיךָ בַּיּוֹם
24 הַהוּא כַּר נִרְחָב: וְהָאֲלָפִים וְהָעַיָרִים עֹבְדֵי הָאֲדָמָה
כה בְּלִיל חָמִיץ יֹאכֵלוּ אֲשֶׁר זֹרֶה בָרַחַת וּבַמִּזְרֶה: וְהָיָה
עַל־כָּל־הַר גָּבֹהַּ וְעַל כָּל־גִּבְעָה נִשָּׂאָה פְלָגִים יִבְלֵי־מָיִם
26 בְּיוֹם הֶרֶג רָב בִּנְפֹל מִגְדָּלִים: וְהָיָה אוֹר־הַלְּבָנָה
כְּאוֹר הַחַמָּה וְאוֹר הַחַמָּה יִהְיֶה שִׁבְעָתַיִם כְּאוֹר שִׁבְעַת
הַיָּמִים בְּיוֹם חֲבֹשׁ יְהוָה אֶת־שֶׁבֶר עַמּוֹ וּמַחַץ מַכָּתוֹ
יִרְפָּא:
27 הִנֵּה שֵׁם־יְהוָה בָּא מִמֶּרְחָק בֹּעֵר אַפּוֹ וְכֹבֶד מַשָּׂאָה
28 שִׂפְתָיו מָלְאוּ זַעַם וּלְשׁוֹנוֹ כְּאֵשׁ אֹכֶלֶת: וְרוּחוֹ כְּנַחַל
שׁוֹטֵף עַד־צַוָּאר יֶחֱצֶה לַהֲנָפָה גּוֹיִם בְּנָפַת שָׁוְא וְרֶסֶן
29 מַתְעֶה עַל לְחָיֵי עַמִּים: הַשִּׁיר יִהְיֶה לָכֶם כְּלֵיל
הִתְקַדֶּשׁ חָג וְשִׂמְחַת לֵבָב כַּהוֹלֵךְ בְּחָלִיל לָבוֹא בְּהַר־
ל יְהוָה אֶל־צוּר יִשְׂרָאֵל: וְהִשְׁמִיעַ יְהוָה אֶת־הוֹד קוֹלוֹ

ונחת

וְנַחַת זְרוֹעוֹ יַרְאֶה בְּזַעַף אַף וְלַהַב אֵשׁ אוֹכֵלָה נֶפֶץ
31 וְזֶרֶם וְאֶבֶן בָּרָד׃ כִּי־מִקּוֹל יְהוָה יֵחַת אַשּׁוּר בַּשֵּׁבֶט
32 יַכֶּה׃ וְהָיָה כֹּל מַעֲבַר מַטֵּה מוּסָדָה אֲשֶׁר יָנִיחַ יְהוָה
בם קרי עָלָיו בְּתֻפִּים וּבְכִנֹּרוֹת וּבְמִלְחֲמוֹת תְּנוּפָה נִלְחַם־בָּהּ׃
33 כִּי־עָרוּךְ מֵאֶתְמוּל תָּפְתֶּה גַּם־הִוא לַמֶּלֶךְ הוּכַן הֶעֱמִיק
היא קרי הִרְחִב מְדֻרָתָהּ אֵשׁ וְעֵצִים הַרְבֵּה נִשְׁמַת יְהוָה כְּנַחַל
לא׳ גָּפְרִית בֹּעֲרָה בָּהּ׃ הוֹי הַיֹּרְדִים מִצְרַיִם
לְעֶזְרָה וְעַל־סוּסִים יִשָּׁעֵנוּ וַיִּבְטְחוּ עַל־רֶכֶב כִּי רָב וְעַל
פָּרָשִׁים כִּי־עָצְמוּ מְאֹד וְלֹא שָׁעוּ עַל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל
2 וְאֶת־יְהוָה לֹא דָרָשׁוּ׃ וְגַם־הוּא חָכָם וַיָּבֵא רָע וְאֶת־
דְּבָרָיו לֹא הֵסִיר וְקָם עַל־בֵּית מְרֵעִים וְעַל־עֶזְרַת פֹּעֲלֵי
3 אָוֶן׃ וּמִצְרַיִם אָדָם וְלֹא־אֵל וְסוּסֵיהֶם בָּשָׂר וְלֹא־
רוּחַ וַיהוָה יַטֶּה יָדוֹ וְכָשַׁל עוֹזֵר וְנָפַל עָזֹר וְיַחְדָּו כְּלָם
4 יִכְלָיוּן׃ כִּי־כֹה אָמַר־יְהוָה׀ אֵלַי כַּאֲשֶׁר
יֶהְגֶּה הָאַרְיֵה וְהַכְּפִיר עַל־טַרְפּוֹ אֲשֶׁר יִקָּרֵא עָלָיו מְלֹא
קמץ בו׳ק רֹעִים מִקּוֹלָם לֹא יֵחַת וּמֵהֲמוֹנָם לֹא יַעֲנֶה כֵּן יֵרֵד יְהוָה
צְבָאוֹת לִצְבֹּא עַל־הַר־צִיּוֹן וְעַל־גִּבְעָתָהּ׃ כְּצִפֳּרִים ה
עָפוֹת כֵּן יָגֵן יְהוָה צְבָאוֹת עַל־יְרוּשָׁלִָם גָּנוֹן וְהִצִּיל פָּסוֹחַ
7 6 וְהִמְלִיט׃ שׁוּבוּ לַאֲשֶׁר הֶעֱמִיקוּ סָרָה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ כִּי
בַּיּוֹם הַהוּא יִמְאָסוּן אִישׁ אֱלִילֵי כַסְפּוֹ וֶאֱלִילֵי זְהָבוֹ אֲשֶׁר
8 עָשׂוּ לָכֶם יְדֵיכֶם חֵטְא׃ וְנָפַל אַשּׁוּר בְּחֶרֶב לֹא־אִישׁ
וְחֶרֶב לֹא־אָדָם תֹּאכְלֶנּוּ וְנָס לוֹ מִפְּנֵי־חֶרֶב וּבַחוּרָיו
9 לָמַס יִהְיוּ׃ וְסַלְעוֹ מִמָּגוֹר יַעֲבוֹר וְחַתּוּ מִנֵּס שָׂרָיו נְאֻם־
יְהוָה אֲשֶׁר־אוּר לוֹ בְּצִיּוֹן וְתַנּוּר לוֹ בִּירוּשָׁלִָם׃
לב׳ הֵן לְצֶדֶק יִמְלָךְ־מֶלֶךְ וּלְשָׂרִים לְמִשְׁפָּט
2 יָשֹׂרוּ׃ וְהָיָה־אִישׁ כְּמַחֲבֵא־רוּחַ וְסֵתֶר זָרֶם כְּפַלְגֵי־מַיִם
3 בְּצִיּוֹן כְּצֵל סֶלַע־כָּבֵד בְּאֶרֶץ עֲיֵפָה׃ וְלֹא תִשְׁעֶינָה
4 עֵינֵי רֹאִים וְאָזְנֵי שֹׁמְעִים תִּקְשַׁבְנָה׃ וּלְבַב נִמְהָרִים יָבִין
לדעת

Cap. XXXI. *Idem agit Propheta quod præcedenti capite, & adhuc invehitur in eosdem, quibus solenne & usitatum erat ad Ægyptios potius quàm ad Dominum confugere.*

Cap. XXXII. *Significat Deum adhuc propitium fore populo suo, ut eum in integrum*

ה לָדַעַת וּלְשׁוֹן עִלְּגִים תְּמַהֵר לְדַבֵּר צַחוֹת׃ לֹא־יִקָּרֵא
6 עוֹד לְנָבָל נָדִיב וּלְכִילַי לֹא יֵאָמֵר שׁוֹעַ׃ כִּי נָבָל נְבָלָה
יְדַבֵּר וְלִבּוֹ יַעֲשֶׂה־אָוֶן לַעֲשׂוֹת חֹנֶף וּלְדַבֵּר אֶל־יְהוָה
7 תּוֹעָה לְהָרִיק נֶפֶשׁ רָעֵב וּמַשְׁקֵה צָמֵא יַחְסִיר׃ וְכֵלַי
עגיים קדי כֵּלָיו רָעִים הוּא זִמּוֹת יָעַץ לְחַבֵּל עֲנִוִּים בְּאִמְרֵי קמץ בז"ק
8 שֶׁקֶר וּבְדַבֵּר אֶבְיוֹן מִשְׁפָּט׃ וְנָדִיב נְדִיבוֹת יָעָץ וְהוּא
9 עַל־נְדִיבוֹת יָקוּם׃ נָשִׁים שַׁאֲנַנּוֹת
קֹמְנָה שְׁמַעְנָה קוֹלִי בָּנוֹת בֹּטְחוֹת הַאֲזֵנָּה אִמְרָתִי׃
י יָמִים עַל־שָׁנָה תִּרְגַּזְנָה בֹּטְחוֹת כִּי כָלָה בָצִיר אֹסֶף
11 בְּלִי יָבוֹא׃ חִרְדוּ שַׁאֲנַנּוֹת רְגָזָה בֹּטְחוֹת פְּשֹׁטָה וְעֹרָה
12 וַחֲגֹרָה עַל־חֲלָצַיִם׃ עַל־שָׁדַיִם סֹפְדִים עַל־שְׂדֵי־חֶמֶד
13 עַל־גֶּפֶן פֹּרִיָּה׃ עַל אַדְמַת עַמִּי קוֹץ שָׁמִיר תַּעֲלֶה כִּי
14 עַל־כָּל־בָּתֵּי מָשׂוֹשׂ קִרְיָה עַלִּיזָה׃ כִּי־אַרְמוֹן נְטָשׁ הֲמוֹן קמץ בז"ק
עִיר עֻזָּב עֹפֶל וָבַחַן הָיָה בְּעַד מְעָרוֹת עַד־עוֹלָם מְשׂוֹשׂ
טו פְּרָאִים מִרְעֵה עֲדָרִים׃ עַד־יֵעָרֶה עָלֵינוּ רוּחַ מִמָּרוֹם
16 וְהָיָה מִדְבָּר לַכַּרְמֶל וְכַרְמֶל לַיַּעַר יֵחָשֵׁב׃ וְשָׁכַן בַּמִּדְבָּר והכרמל קדי
17 מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בַּכַּרְמֶל תֵּשֵׁב׃ וְהָיָה מַעֲשֵׂה הַצְּדָקָה
18 שָׁלוֹם וַעֲבֹדַת הַצְּדָקָה הַשְׁקֵט וָבֶטַח עַד־עוֹלָם׃ וְיָשַׁב
עַמִּי בִּנְוֵה שָׁלוֹם וּבְמִשְׁכְּנוֹת מִבְטַחִים וּבִמְנוּחֹת
19 שַׁאֲנַנּוֹת׃ וּבָרַד בְּרֶדֶת הַיָּעַר וּבַשִּׁפְלָה תִּשְׁפַּל הָעִיר׃
כ אַשְׁרֵיכֶם זֹרְעֵי עַל־כָּל־מָיִם מְשַׁלְּחֵי רֶגֶל־הַשּׁוֹר
א לג וְהַחֲמוֹר׃ הוֹי שׁוֹדֵד וְאַתָּה לֹא שָׁדוּד וּבוֹגֵד
רגש אחר וְלֹא־בָגְדוּ בָךְ כַּהֲתִימְךָ שׁוֹדֵד תּוּשַׁד כַּנְּלֹתְךָ לִבְגֹּד שודק
2 יִבְגְּדוּ־בָךְ׃ יְהוָה חָנֵּנוּ לְךָ קִוִּינוּ הֱיֵה זְרֹעָם
3 לַבְּקָרִים אַף־יְשׁוּעָתֵנוּ בְּעֵת צָרָה׃ מִקּוֹל הָמוֹן נָדְדוּ
4 עַמִּים מֵרֹמְמָתֶךָ נָפְצוּ גוֹיִם׃ וְאֻסַּף שְׁלַלְכֶם אֹסֶף
ה הֶחָסִיל כְּמַשַּׁק גֵּבִים שֹׁקֵק בּוֹ׃ נִשְׁגַּב יְהוָה כִּי שֹׁכֵן מָרוֹם
6 מִלֵּא צִיּוֹן מִשְׁפָּט וּצְדָקָה׃ וְהָיָה אֱמוּנַת עִתֶּיךָ חֹסֶן
ישועת

restituat. Itaque Regem aliquem promittit, cujus virtute ac justitiâ res eversæ & pessundatæ rursus erigendæ sint: atque felicissimum regni Messiæ statum non obscurè adumbrat.

Cap. XXXIII Exorditur hoc capite Propheta novam concionem, & sermonem imprimis dirigit contra Assyrios, & miram rerum conversionem indicat, quâ delebitur florens ille idololatricæ Nineves status: res autem prosperas Civitati Dei pollicetur.

ישועת חכמת ודעת יראת יהוה היא אוצרו׃
הן אראלם צעקו חצה מלאכי שלום 7
מר יבכיון׃ נשמו מסלות שבת עבר ארח הפר ברית 8
קמץ בו׳ק מאס ערים לא חשב אנוש׃ אבל אמללה ארץ 9
פתח באתנח החפיר לבנון קמל היה השרון כערבה ונער בשן
קמץ בו׳ק וכרמל׃ עתה אקום יאמר יהוה עתה ארומם עתה׳
פתח באתנח אנשא׃ תהרו חשש תלדו קש רוחכם אש תאכלכם׃ 11
פתח בס׳פ והיו עמים משרפות שיר קוצים בסוחים באש יצתו׃ 12
שמעו רחוקים אשר עשיתי ודעו קרובים 13
גברתי׃ פחדו בציון חטאים אחזה רעדה חנפים מי׳ 14
יגור לנו אש אוכלה מי־יגור לנו מוקדי עולם׃ הלך טו
צדקות ודבר מישרים מאס בבצע מעשקות נער כפיו
מתמך בשחד אטם אזנו משמע דמים ועצם עיניו
מראות ברע׃ הוא מרומים ישכן מצדות סלעים 16
משגבו לחמו נתן מימיו נאמנים׃ מלך ביפיו תחזינה 17
עיניך תראינה ארץ מרחקים׃ לבך יהגה אימה איה 18
ספר איה שקל איה ספר את־המגדלים׃ את־עם 19
נועז לא תראה עם עמקי שפה משמוע נלעג לשון אין
בינה׃ חזה ציון קרית מועדנו עיניך תראינה ירושלם כ
הע׳ בקמץ נוה שאנן אהל בל־יצען בל־יסע יתדתיו לנצח וכל־
חבליו בל־ינתקו׃ כי אם־שם אדיר יהוה לנו מקום 21
נהרים יארים רחבי ידים בל־תלך בו אני־שיט וצי אדיר
לא יעברנו׃ כי־יהוה שפטנו יהוה מחקקנו יהוה מלכנו 22
הוא יושיענו׃ נטשו חבליך בל־יחזקו כן תרנם בל־ 23
הכ׳ בסגול פרשונם אז חלק עד־שלל מרבה פסחים בזז בו׃
ובל־יאמר שכן חליתי העם הישב בה נשא עון׃ 24

Cap. xxxiv. *Idem argumentum contexit Vates,*

קרבו גוים לשמע ולאמים הקשיבו תשמע לד א
הארץ ומלאה תבל וכל־צאצאיה׃ כי־קצף ליהוה 2
על

ad Gentes converso sermone, eas universas veluti conclamat, &, tanquam pro officio præconis, ad Dei tribunal convocat.

עַל־כָּל־הַגּוֹיִם וְחֵמָה עַל־כָּל־צְבָאָם הֶחֱרִימָם נְתָנָם
3 לַטָּבַח׃ וְחַלְלֵיהֶם יִשְׁלָכוּ וּפִגְרֵיהֶם יַעֲלֶה בָאַשָּׁם וְנָמַסּוּ
4 הָרִים מִדָּמָם׃ וְנָמַקּוּ כָּל־צְבָא הַשָּׁמַיִם וְנָגֹלּוּ כַסֵּפֶר
הַשָּׁמַיִם וְכָל־צְבָאָם יִבּוֹל כִּנְבֹל עָלֶה מִגֶּפֶן וּכְנֹבֶלֶת
ה מִתְּאֵנָה׃ כִּי־רִוְּתָה בַשָּׁמַיִם חַרְבִּי הִנֵּה עַל־אֱדוֹם תֵּרֵד
6 וְעַל־עַם חֶרְמִי לְמִשְׁפָּט׃ חֶרֶב לַיהוָה מָלְאָה דָם
הֻדַּשְׁנָה מֵחֶלֶב מִדַּם כָּרִים וְעַתּוּדִים מֵחֶלֶב כִּלְיוֹת
אֵילִים כִּי זֶבַח לַיהוָה בְּבָצְרָה וְטֶבַח גָּדוֹל בְּאֶרֶץ אֱדוֹם׃
7 וְיָרְדוּ רְאֵמִים עִמָּם וּפָרִים עִם־אַבִּירִים וְרִוְּתָה אַרְצָם
8 מִדָּם וַעֲפָרָם מֵחֵלֶב יֻדְשָׁן׃ כִּי יוֹם נָקָם לַיהוָה שְׁנַת
9 שִׁלּוּמִים לְרִיב צִיּוֹן׃ וְנֶהֶפְכוּ נְחָלֶיהָ לְזֶפֶת וַעֲפָרָהּ
י לְגָפְרִית וְהָיְתָה אַרְצָהּ לְזֶפֶת בֹּעֵרָה׃ לַיְלָה וְיוֹמָם לֹא
תִכְבֶּה לְעוֹלָם יַעֲלֶה עֲשָׁנָהּ מִדּוֹר לָדוֹר תֶּחֱרָב לְנֵצַח קמץ בז״ק
11 נְצָחִים אֵין עֹבֵר בָּהּ׃ וִירֵשׁוּהָ קָאַת וְקִפּוֹד וְיַנְשׁוֹף
12 וְעֹרֵב יִשְׁכְּנוּ־בָהּ וְנָטָה עָלֶיהָ קַו־תֹהוּ וְאַבְנֵי־בֹהוּ׃ חֹרֶיהָ רפה
13 וְאֵין־שָׁם מְלוּכָה יִקְרָאוּ וְכָל־שָׂרֶיהָ יִהְיוּ אָפֶס׃ וְעָלְתָה
אַרְמְנֹתֶיהָ סִירִים קִמּוֹשׁ וָחוֹחַ בְּמִבְצָרֶיהָ וְהָיְתָה נְוֵה
14 תַנִּים חָצִיר לִבְנוֹת יַעֲנָה׃ וּפָגְשׁוּ צִיִּים אֶת־אִיִּים וְשָׂעִיר
עַל־רֵעֵהוּ יִקְרָא אַךְ־שָׁם הַרְגִּיעָה לִילִית וּמָצְאָה לָהּ
טו מָנוֹחַ׃ שָׁמָּה קִנְּנָה קִפּוֹז וַתְּמַלֵּט וּבָקְעָה וְדָגְרָה בְצִלָּהּ
16 אַךְ־שָׁם נִקְבְּצוּ דַיּוֹת אִשָּׁה רְעוּתָהּ׃ דִּרְשׁוּ מֵעַל־סֵפֶר
יְהוָה וּקְרָאוּ אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נֶעְדָּרָה אִשָּׁה רְעוּתָהּ לֹא
17 פָקָדוּ כִּי־פִי הוּא צִוָּה וְרוּחוֹ הוּא קִבְּצָן׃ וְהוּא־הִפִּיל לָהֶן
גּוֹרָל וְיָדוֹ חִלְּקַתָּה לָהֶם בַּקָּו עַד־עוֹלָם יִירְשׁוּהָ לְדוֹר
א לה וָדוֹר יִשְׁכְּנוּ־בָהּ׃ יְשֻׂשׂוּם מִדְבָּר וְצִיָּה וְתָגֵל
2 עֲרָבָה וְתִפְרַח כַּחֲבַצֶּלֶת׃ פָּרֹחַ תִּפְרַח וְתָגֵל אַף גִּילַת
וְרַנֵּן כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן נִתַּן־לָהּ הֲדַר הַכַּרְמֶל וְהַשָּׁרוֹן הֵמָּה
3 יִרְאוּ כְבוֹד־יְהוָה הֲדַר אֱלֹהֵינוּ׃ חַזְּקוּ יָדַיִם

Cap. xxxv. Redit Propheta ad felicitatem populi Dei enarrandam, & in ænigmate

רְפוּת וּבְרֵכִים כְּשֵׁלוֹת אַמֵּצוּ׃ 4 אִמְרוּ לִנִמְהֲרֵי־לֵב חִזְקוּ
אַל־תִּירָאוּ הִנֵּה אֱלֹהֵיכֶם נָקָם יָבוֹא גְּמוּל אֱלֹהִים הוּא
יָבוֹא וְיוֹשִׁיעֲכֶם׃ אָז תִּפָּקַחְנָה עֵינֵי עִוְרִים וְאָזְנֵי חֵרְשִׁים ה
תִּפָּתַחְנָה׃ אָז יְדַלֵּג כָּאַיָּל פִּסֵּחַ וְתָרֹן לְשׁוֹן אִלֵּם כִּי־ 6
נִבְקְעוּ בַמִּדְבָּר מַיִם וּנְחָלִים בָּעֲרָבָה׃ וְהָיָה הַשָּׁרָב 7
לַאֲגַם וְצִמָּאוֹן לְמַבּוּעֵי מָיִם בְּנָוֵה תַנִּים רִבְצָה חָצִיר
לְקָנֶה וְגֹמָא׃ וְהָיְתָה שָׁם מְסִלּוּל וְדֶרֶךְ וְדֶרֶךְ הַקֹּדֶשׁ 8
יִקָּרֵא לָהּ לֹא־יַעַבְרֶנּוּ טְמֵאָה וְהוּא לָמוֹ הֹלֵךְ דֶּרֶךְ וְאִוִּלִים
לֹא יִתְעוּ׃ לֹא־יִהְיֶה שָׁם אַרְיֵה וּפְרִיץ חַיָּה לֹא יַעֲלֶנָּה 9
לֹא תִמָּצֵא שָׁם וְהָלְכוּ גְּאוּלִים׃ וּפְדוּיֵי יְהוָה יְשֻׁבוּן וּבָאוּ
צִיּוֹן בְּרִנָּה וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל־רֹאשָׁם שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּ
וְנָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה׃

וַיְהִי בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ עָלָה סַנְחֵרִיב לו א
מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עַל־כָּל־עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת וַיִּתְפְּשֵׂם׃
וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אֶת־רַבְשָׁקֵה מִלָּכִישׁ יְרוּשָׁלַ͏ִם 2
אֶל־הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ בְּחַיִל כָּבֵד וַיַּעֲמֹד בִּתְעָלַת הַבְּרֵכָה
הָעֶלְיוֹנָה בִּמְסִלַּת שְׂדֵה כוֹבֵס׃ וַיֵּצֵא אֲלֵיו אֶלְיָקִים בֶּן 3
חִלְקִיָּהוּ אֲשֶׁר עַל־הַבָּיִת וְשֶׁבְנָא הַסֹּפֵר וְיוֹאָח בֶּן־אָסָף
הַמַּזְכִּיר׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם רַבְשָׁקֵה אִמְרוּ־נָא אֶל־ 4
חִזְקִיָּהוּ כֹּה־אָמַר הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר מָה
הַבִּטָּחוֹן הַזֶּה אֲשֶׁר בָּטָחְתָּ׃ אָמַרְתִּי אַךְ דְּבַר־שְׂפָתַיִם ה
עֵצָה וּגְבוּרָה לַמִּלְחָמָה עַתָּה עַל־מִי בָטַחְתָּ כִּי מָרַדְתָּ
בִּי׃ הִנֵּה בָטַחְתָּ עַל־מִשְׁעֶנֶת הַקָּנֶה הָרָצוּץ הַזֶּה עַל־ 6
מִצְרַיִם אֲשֶׁר יִסָּמֵךְ אִישׁ עָלָיו וּבָא בְכַפּוֹ וּנְקָבָהּ כֵּן
פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לְכָל־הַבֹּטְחִים עָלָיו׃ וְכִי־תֹאמַר 7
אֵלַי אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בָּטָחְנוּ הֲלוֹא הוּא אֲשֶׁר הֵסִיר
חִזְקִיָּהוּ אֶת־בָּמֹתָיו וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה
וְלִירוּשָׁלַ͏ִם לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ הַזֶּה תִּשְׁתַּחֲווּ׃ וְעַתָּה 8

התערב

de Vocatione Gentium, earumque latissimo ad Civitatem Dei accessu, vaticinatur.

Cap. xxxvi. Hoc capite Propheta insignem narrare historiam incipit, quæ illustre in primis divinæ ipsius vocationi testimonium perhibet, & quo veluti sigillo cuncta ipsius vaticinia obsignantur. Hic ergo primum exponit, quomodo Hierosolymam oppugnare inceperit Rabsake. & quas ille voces con-

tra Deum, & Hiskiam Regem, impotenter nimis & minaci spiritu effuderit.

הִתְעָרֵב נָא אֶת־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אַשּׁוּר וְאֶתְּנָה לְךָ אַלְפַּיִם
9 סוּסִים אִם־תּוּכַל לָתֵת לְךָ רֹכְבִים עֲלֵיהֶם׃ וְאֵיךְ
תָּשִׁיב אֲפִי פַּחַת אֶחָד מֵעַבְדֵי אֲדֹנִי הַקְּטַנִּים וַתִּבְטַח
10 לְךָ עַל־מִצְרַיִם לָרֶכֶב וְלַפָּרָשִׁים׃ וְעַתָּה הֲמִבַּלְעֲדֵי יְהוָה
עָלִיתִי עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְהַשְׁחִיתָהּ יְהוָה אֲמַר אֵלָי
11 עֲלֵה אֶל־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְהַשְׁחִיתָהּ׃ וַיֹּאמֶר אֶלְיָקִים
וְשֶׁבְנָא וְיוֹאָח אֶל־רַבְשָׁקֵה דַּבֶּר־נָא אֶל־עֲבָדֶיךָ אֲרָמִית
כִּי שֹׁמְעִים אֲנָחְנוּ וְאַל־תְּדַבֵּר אֵלֵינוּ יְהוּדִית בְּאָזְנֵי הָעָם
12 אֲשֶׁר עַל־הַחוֹמָה׃ וַיֹּאמֶר רַבְשָׁקֵה הַאֶל אֲדֹנֶיךָ וְאֵלֶיךָ
שְׁלָחַנִי אֲדֹנִי לְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הֲלֹא עַל־
הָאֲנָשִׁים הַיֹּשְׁבִים עַל־הַחוֹמָה לֶאֱכֹל אֶת־חָרְאֵיהֶם צואתם קרי
13 וְלִשְׁתּוֹת אֶת־שֵׁינֵיהֶם עִמָּכֶם׃ וַיַּעֲמֹד רַבְשָׁקֵה וַיִּקְרָא מימי רגליהם קרי
בְּקוֹל גָּדוֹל יְהוּדִית וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל
14 מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ אַל־יַשִּׁא לָכֶם חִזְקִיָּהוּ כִּי
טו לֹא־יוּכַל לְהַצִּיל אֶתְכֶם׃ וְאַל־יַבְטַח אֶתְכֶם חִזְקִיָּהוּ אֶל־
יְהוָה לֵאמֹר הַצֵּל יַצִּילֵנוּ יְהוָה לֹא תִנָּתֵן הָעִיר הַזֹּאת
16 בְּיַד מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ אַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ
כִּי כֹה אָמַר הַמֶּלֶךְ אַשּׁוּר עֲשׂוּ אִתִּי בְרָכָה וְצֵאוּ אֵלָי
17 וְאִכְלוּ אִישׁ גַּפְנוֹ וְאִישׁ תְּאֵנָתוֹ וּשְׁתוּ אִישׁ מֵי־בוֹרוֹ׃ עַד־
בֹּאִי וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ כְּאַרְצְכֶם אֶרֶץ דָּגָן
18 וְתִירוֹשׁ אֶרֶץ לֶחֶם וְכְרָמִים׃ פֶּן־יַסִּית אֶתְכֶם חִזְקִיָּהוּ
לֵאמֹר יְהוָה יַצִּילֵנוּ הֲהִצִּילוּ אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם אִישׁ אֶת־אַרְצוֹ
19 מִיַּד מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ אַיֵּה אֱלֹהֵי חֲמָת וְאַרְפָּד אַיֵּה אֱלֹהֵי
כ סְפַרְוַיִם וְכִי־הִצִּילוּ אֶת־שֹׁמְרוֹן מִיָּדִי׃ מִי בְכָל־אֱלֹהֵי
הָאֲרָצוֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר־הִצִּילוּ אֶת־אַרְצָם מִיָּדִי כִּי־יַצִּיל
21 יְהוָה אֶת־יְרוּשָׁלַם מִיָּדִי׃ וַיַּחֲרִישׁוּ וְלֹא־עָנוּ אֹתוֹ דָּבָר
22 כִּי־מִצְוַת הַמֶּלֶךְ הָיְתָה לֵאמֹר לֹא תַעֲנֻהוּ׃ וַיָּבֹא אֶלְיָקִים
בֶּן־חִלְקִיָּהוּ אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת וְשֶׁבְנָא הַסֹּפֵר וְיוֹאָח בֶּן־

אֲסַף הַמַּזְכִּיר אֶל־חִזְקִיָּהוּ קְרוּעֵי בְגָדִים וַיַּגִּידוּ לוֹ אֶת
דִּבְרֵי רַבְשָׁקֵה: וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ לז א
וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו וַיִּתְכַּס בַּשָּׂק וַיָּבֹא בֵּית יְהוָה: וַיִּשְׁלַח 2 כולם קמץ
אֶת־אֶלְיָקִים אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת וְאֶת־שֶׁבְנָא הַסּוֹפֵר וְאֶת
זִקְנֵי הַכֹּהֲנִים מִתְכַּסִּים בַּשָּׂקִים אֶל־יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ
הַנָּבִיא: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כֹּה אָמַר חִזְקִיָּהוּ יוֹם צָרָה 3
וְתוֹכֵחָה וְנַאֲצָה הַיּוֹם הַזֶּה כִּי־בָאוּ בָנִים עַד־מַשְׁבֵּר
וְכֹחַ אֵין לְלֵדָה: אוּלַי יִשְׁמַע יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־דִּבְרֵי 4
רַבְשָׁקֵה אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אֲדֹנָיו לְחָרֵף
אֱלֹהִים חַי וְהוֹכִיחַ בַּדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַע יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
וְנָשָׂאתָ תְפִלָּה בְּעַד הַשְּׁאֵרִית הַנִּמְצָאָה: וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי ה
הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְשַׁעְיָהוּ: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְשַׁעְיָהוּ כֹּה 6
תֹּאמְרוּן אֶל־אֲדֹנֵיכֶם כֹּה אָמַר יְהוָה אַל־תִּירָא מִפְּנֵי
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־שָׁמַעְתָּ אֲשֶׁר גִּדְּפוּ נַעֲרֵי מֶלֶךְ־אַשּׁוּר
אוֹתִי: הִנְנִי נוֹתֵן בּוֹ רוּחַ וְשָׁמַע שְׁמוּעָה וְשָׁב אֶל־אַרְצוֹ 7
וְהִפַּלְתִּיו בַּחֶרֶב בְּאַרְצוֹ: וַיָּשָׁב רַבְשָׁקֵה וַיִּמְצָא אֶת־ 8
מֶלֶךְ אַשּׁוּר נִלְחָם עַל־לִבְנָה כִּי שָׁמַע כִּי נָסַע מִלָּכִישׁ:
וַיִּשְׁמַע עַל־תִּרְהָקָה מֶלֶךְ־כּוּשׁ לֵאמֹר יָצָא לְהִלָּחֶם 9
אִתָּךְ וַיִּשְׁמַע וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־חִזְקִיָּהוּ לֵאמֹר: כֹּה
תֹּאמְרוּן אֶל־חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר אַל־יַשִּׂאֲךָ
אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר אַתָּה בוֹטֵחַ בּוֹ לֵאמֹר לֹא תִנָּתֵן יְרוּשָׁלַם
בְּיַד מֶלֶךְ אַשּׁוּר: הִנֵּה אַתָּה שָׁמַעְתָּ אֲשֶׁר עָשׂוּ מַלְכֵי 11
אַשּׁוּר לְכָל־הָאֲרָצוֹת לְהַחֲרִימָם וְאַתָּה תִנָּצֵל: הֲהִצִּילוּ 12
אוֹתָם אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הִשְׁחִיתוּ אֲבוֹתַי אֶת־גּוֹזָן
וְאֶת־חָרָן וְרֶצֶף וּבְנֵי־עֵדֶן אֲשֶׁר בִּתְלַשָּׂר: אַיֵּה מֶלֶךְ 13
חֲמָת וּמֶלֶךְ אַרְפָּד וּמֶלֶךְ לְעִיר סְפַרְוַיִם הֵנַע וְעִוָּה:
וַיִּקַּח חִזְקִיָּהוּ אֶת־הַסְּפָרִים מִיַּד הַמַּלְאָכִים וַיִּקְרָאֵהוּ 14
וַיַּעַל בֵּית יְהוָה וַיִּפְרְשֵׂהוּ חִזְקִיָּהוּ לִפְנֵי יְהוָה: וַיִּתְפַּלֵּל טו
חזקיהו

Cap. xxxvii. *Cum autem de Ierusalemo actum videretur, Hiskias externis præsidiis nudatus, ad Dei opem confugit. Ostenditur & precationis fructus: nam ubi ad extrema ventum esset, Deus, illustri & memorando miraculo, Urbem ex medio interitu eripuit, occisis unâ nocte 185 hostium millibus.*

16 חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְהוָה לֵאמֹר׃ יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
יֹשֵׁב הַכְּרוּבִים אַתָּה־הוּא הָאֱלֹהִים לְבַדְּךָ לְכֹל
מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ׃
17 הַטֵּה יְהוָה׀ אָזְנְךָ וּשְׁמָע פְּקַח יְהוָה עֵינֶיךָ וּרְאֵה וּשְׁמַע קמץ בו׳ ף
אֶת כָּל־דִּבְרֵי סַנְחֵרִיב אֲשֶׁר שָׁלַח לְחָרֵף אֱלֹהִים חָי׃
18 אָמְנָם יְהוָה הֶחֳרִיבוּ מַלְכֵי אַשּׁוּר אֶת־כָּל־הָאֲרָצוֹת
19 וְאֶת־אַרְצָם׃ וְנָתַן אֶת־אֱלֹהֵיהֶם בָּאֵשׁ כִּי לֹא אֱלֹהִים
כ הֵמָּה כִּי אִם־מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם עֵץ וָאֶבֶן וַיְאַבְּדוּם׃ וְעַתָּה
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הוֹשִׁיעֵנוּ מִיָּדוֹ וְיֵדְעוּ כָל־מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ
21 כִּי־אַתָּה יְהוָה לְבַדֶּךָ׃ וַיִּשְׁלַח יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ אֶל־
חִזְקִיָּהוּ לֵאמֹר כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
22 הִתְפַּלַּלְתָּ אֵלַי אֶל־סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ זֶה הַדָּבָר
אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה עָלָיו בָּזָה לְךָ לָעֲגָה לְךָ בְּתוּלַת בַּת־
23 צִיּוֹן אַחֲרֶיךָ רֹאשׁ הֵנִיעָה בַּת יְרוּשָׁלִָם׃ אֶת־מִי חָרַפְתְּ
וְגִדַּפְתְּ וְעַל־מִי הֲרִימוֹתָה קוֹל וַתִּשָּׂא מָרוֹם עֵינַיִךְ אֶל־
24 קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ בְּיַד עֲבָדֶיךָ חֵרַפְתָּ׀ אֲדֹנָי וַתֹּאמֶר בְּרֹב
רִכְבִּי אֲנִי עָלִיתִי מְרוֹם הָרִים יַרְכְּתֵי לְבָנוֹן וְאֶכְרֹת
קוֹמַת אֲרָזָיו מִבְחַר בְּרוֹשָׁיו וְאָבוֹאָה מְרוֹם קִצּוֹ יַעַר
כה כַּרְמְלוֹ׃ אֲנִי קָרְתִּי וְשָׁתִיתִי מָיִם וְאַחֲרִב בְּכַף־פְּעָמַי
26 כָּל יְאוֹרֵי מָצוֹר׃ הֲלוֹא שָׁמַעְתָּ לְמֵרָחוֹק אוֹתָהּ עָשִׂיתִי
מִימֵי קֶדֶם וַיְצַרְתִּיהָ עַתָּה הֲבִאתִיהָ וּתְהִי לְהַשְׁאוֹת גַּלִּים
27 נִצִּים עָרִים בְּצֻרוֹת׃ וְיֹשְׁבֵיהֶן קְצַרֵי־יָד חַתּוּ וּבֹשׁוּ הָיוּ
עֶשֶׂב שָׂדֶה וִירַק דֶּשֶׁא חָצִיר גַּגוֹת וּשְׁדֵמָה לִפְנֵי קָמָה׃
28 29 וְשִׁבְתְּךָ וְצֵאתְךָ וּבוֹאֲךָ יָדָעְתִּי וְאֶת־תִּרְגָּזְךָ אֵלָי׃ יַעַן
ל הִתְרַגְּזְךָ אֵלַי וְשַׁאֲנַנְךָ עָלָה בְאָזְנַי וְשַׂמְתִּי חַחִי בְּאַפֶּךָ
וּמְתָגִּי בִּשְׂפָתֶיךָ וְהֵשַׁבְתִּיךָ בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר־בָּאתָ בָּהּ׃ וְזֶה־
לְּךָ הָאוֹת אָכוֹל הַשָּׁנָה סָפִיחַ וּבַשָּׁנָה הַשֵּׁנִית שָׁחִישׁ
ואכלו קי׳ וּבַשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁית זִרְעוּ וְקִצְרוּ וְנִטְעוּ כְרָמִים וְאִכְלוּ

פְּרִים׃ וְיִסְפָּה פְלֵיטַת בֵּית־יְהוּדָה הַנִּשְׁאָרָה שֹׁרֶשׁ 31
לְמַטָּה וְעָשָׂה פְּרִי לְמָעְלָה׃ כִּי מִירוּשָׁלַם תֵּצֵא שְׁאֵרִית 32
וּפְלֵיטָה מֵהַר צִיּוֹן קִנְאַת יְהוָה צְבָאוֹת תַּעֲשֶׂה־
זֹּאת׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה 33
אֶל־מֶלֶךְ אַשּׁוּר לֹא יָבוֹא אֶל־הָעִיר הַזֹּאת
וְלֹא־יוֹרֶה שָׁם חֵץ וְלֹא־יְקַדְּמֶנָּה מָגֵן וְלֹא־יִשְׁפֹּךְ עָלֶיהָ
סֹלְלָה׃ בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר־בָּא בָּהּ יָשׁוּב וְאֶל־הָעִיר הַזֹּאת 34
לֹא יָבוֹא נְאֻם־יְהוָה׃ וְגַנּוֹתִי עַל־הָעִיר הַזֹּאת לְהוֹשִׁיעָהּ לְמַעֲנִי וּלְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי׃ 35
וַיֵּצֵא מַלְאַךְ יְהוָה 36
וַיַּךְ בְּמַחֲנֵה אַשּׁוּר מֵאָה וּשְׁמוֹנִים וַחֲמִשָּׁה אֶלֶף
וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וְהִנֵּה כֻלָּם פִּגְרִים מֵתִים׃ וַיִּסַּע וַיֵּלֶךְ 37
וַיָּשָׁב סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וַיֵּשֶׁב בְּנִינְוֵה׃ וַיְהִי הוּא 38
מִשְׁתַּחֲוֶה בֵּית נִסְרַךְ אֱלֹהָיו וְאַדְרַמֶּלֶךְ וְשַׂרְאֶצֶר בָּנָיו
הִכֻּהוּ בַחָרֶב וְהֵמָּה נִמְלְטוּ אֶרֶץ אֲרָרָט וַיִּמְלֹךְ אֵסַר־
חַדֹּן בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃

Cap. xxxviii. *Hiskias Rex ex morbo letali decumbit; &, morte sibi divinitus indictâ, ad ardentissimas preces sese convertit: longius deinde vitæ spatium impetrat, &, recuperatâ valetudine, Deo laudes & gratias dicit.*

לח א בַּיָּמִים הָהֵם חָלָה חִזְקִיָּהוּ לָמוּת וַיָּבוֹא אֵלָיו יְשַׁעְיָהוּ בֶן־
אָמוֹץ הַנָּבִיא וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה צַו לְבֵיתֶךָ כִּי
מֵת אַתָּה וְלֹא תִחְיֶה׃ וַיָּסֹב חִזְקִיָּהוּ פָּנָיו אֶל־הַקִּיר 2
וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה׃ וַיֹּאמַר אָנָּה יְהוָה זְכָר־נָא אֵת אֲשֶׁר 3
הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנֶיךָ בֶּאֱמֶת וּבְלֵב שָׁלֵם וְהַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ
עָשִׂיתִי וַיֵּבְךְּ חִזְקִיָּהוּ בְּכִי גָדוֹל׃ וַיְהִי 4
דְּבַר־יְהוָה אֶל־יְשַׁעְיָהוּ לֵאמֹר׃ הָלוֹךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־חִ
זְקִיָּהוּ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי דָוִד אָבִיךָ שָׁמַעְתִּי אֶת־
תְּפִלָּתֶךָ רָאִיתִי אֶת־דִּמְעָתֶךָ הִנְנִי יוֹסֵף עַל־יָמֶיךָ חֲמֵשׁ
עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃ וּמִכַּף מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אַצִּילְךָ וְאֶת הָעִיר 6
הַזֹּאת וְגַנּוֹתִי עַל־הָעִיר הַזֹּאת׃ וְזֶה־לְּךָ הָאוֹת מֵאֵת 7
יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה יְהוָה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבֶּר׃
הִנְנִי מֵשִׁיב אֶת־צֵל הַמַּעֲלוֹת אֲשֶׁר יָרְדָה 8
במעלות

בְּמַעֲלוֹת אָחָז בַּשֶּׁמֶשׁ אֲחֹרַנִּית עֶשֶׂר מַעֲלוֹת וַתָּשָׁב
הַשֶּׁמֶשׁ עֶשֶׂר מַעֲלוֹת בַּמַּעֲלוֹת אֲשֶׁר יָרְדָה׃

9 מִכְתָּב לְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בְּחָלְתּוֹ וַיְחִי
י מֵחַלְיוֹ׃ אֲנִי אָמַרְתִּי בִּדְמִי יָמַי אֵלְכָה בְּשַׁעֲרֵי שְׁאוֹל
11 פֻּקַּדְתִּי יֶתֶר שְׁנוֹתָי׃ אָמַרְתִּי לֹא־אֶרְאֶה יָהּ יָהּ
בְּאֶרֶץ הַחַיִּים לֹא־אַבִּיט אָדָם עוֹד עִם־יוֹשְׁבֵי חָדֶל׃
12 דּוֹרִי נָסַע וְנִגְלָה מִנִּי כְּאֹהֶל רֹעִי קִפַּדְתִּי כָּאָרֹג חַיַּי
13 מִדַּלָּה יְבַצְּעֵנִי מִיּוֹם עַד־לַיְלָה תַּשְׁלִימֵנִי׃ שִׁוִּיתִי עַד־בֹּקֶר
חכ' בקמץ כָּאֲרִי כֵּן יְשַׁבֵּר כָּל־עַצְמוֹתָי מִיּוֹם עַד־לַיְלָה תַּשְׁלִימֵנִי׃
14 כְּסוּס עָגוּר כֵּן אֲצַפְצֵף אֶהְגֶּה כַּיּוֹנָה דַּלּוּ
טו עֵינַי לַמָּרוֹם יְהוָה עָשְׁקָה־לִּי עָרְבֵנִי׃ מָה־אֲדַבֵּר וְאָמַר־
16 לִי וְהוּא עָשָׂה אֲדֹנָי כָּל־שְׁנוֹתַי עַל־מֹר נַפְשִׁי׃ אֲדֹנָי
עֲלֵיהֶם יִחְיוּ וּלְכָל־בָּהֶן חַיֵּי רוּחִי וְתַחֲלִימֵנִי וְהַחֲיֵנִי׃
17 הִנֵּה לְשָׁלוֹם מַר־לִי מָר וְאַתָּה חָשַׁקְתָּ נַפְשִׁי מִשַּׁחַת בְּלִי
18 כִּי־הִשְׁלַכְתָּ אַחֲרֵי גֵוְךָ כָּל־חַטָּאָי׃ כִּי־לֹא שְׁאוֹל תּוֹדְךָ
19 מָוֶת יְהַלְלֶךָּ לֹא־יְשַׂבְּרוּ יוֹרְדֵי־בוֹר אֶל־אֲמִתֶּךָ׃ חַי חַי
כ הוּא יוֹדְךָ כָּמֹנִי הַיּוֹם אָב לְבָנִים יוֹדִיעַ אֶל־אֲמִתֶּךָ׃ יְהוָה
לְהוֹשִׁיעֵנִי וּנְגִינוֹתַי נְנַגֵּן כָּל־יְמֵי חַיֵּינוּ עַל־בֵּית יְהוָה׃
21 וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ יִשְּׂאוּ דְבֶלֶת תְּאֵנִים וְיִמְרְחוּ עַל־
22 הַשְּׁחִין וְיִחְי׃ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ מָה אוֹת כִּי אֶעֱלֶה בֵּית
יְהוָה׃

Cap. xxxix. *Narratur legatio à Merodache, Rege Babyloniæ, ad Hiskiam missa, firmandæ amicitiæ causâ: qui istis blanditiis pellectus,*

לט בָּעֵת הַהִוא שָׁלַח מְרֹדַךְ בַּלְאֲדָן בֶּן־בַּלְאֲדָן מֶלֶךְ־בָּבֶל
סְפָרִים וּמִנְחָה אֶל־חִזְקִיָּהוּ וַיִּשְׁמַע כִּי חָלָה וַיֶּחֱזָק׃
2 וַיִּשְׂמַח עֲלֵיהֶם חִזְקִיָּהוּ וַיַּרְאֵם אֶת־בֵּית נְכֹתֹה אֶת־
הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַבְּשָׂמִים וְאֶת־הַשֶּׁמֶן הַטּוֹב
וְאֵת כָּל־בֵּית כֵּלָיו וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר נִמְצָא בְּאוֹצְרֹתָיו לֹא
הָיָה דָבָר אֲשֶׁר לֹא־הֶרְאָם חִזְקִיָּהוּ בְּבֵיתוֹ וּבְכָל־
3 מֶמְשַׁלְתּוֹ׃ וַיָּבֹא יְשַׁעְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ

וַיֹּאמֶר אֵלָיו מָה אָמְרוּ הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה וּמֵאַיִן יָבֹאוּ
אֵלֶיךָ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה בָּאוּ אֵלַי מִבָּבֶל :
וַיֹּאמֶר מָה רָאוּ בְּבֵיתֶךָ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר 4
בְּבֵיתִי רָאוּ לֹא־הָיָה דָבָר אֲשֶׁר לֹא־הֶרְאִיתִים
בְּאוֹצְרוֹתָי : וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה ה
צְבָאוֹת : הִנֵּה יָמִים בָּאִים וְנִשָּׂא כֹל אֲשֶׁר בְּבֵיתֶךָ 6
וַאֲשֶׁר אָצְרוּ אֲבֹתֶיךָ עַד־הַיּוֹם הַזֶּה בָּבֶל לֹא־יוֹתִר דָּבָר
אָמַר יְהוָה : וּמִבָּנֶיךָ אֲשֶׁר יֵצְאוּ מִמְּךָ אֲשֶׁר תּוֹלִיד יִקָּחוּ 7
וְהָיוּ סָרִיסִים בְּהֵיכַל מֶלֶךְ בָּבֶל : וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ אֶל־ 8
יְשַׁעְיָהוּ טוֹב דְּבַר־יְהוָה אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ וַיֹּאמֶר כִּי יִהְיֶה
שָׁלוֹם וֶאֱמֶת בְּיָמָי :

נַחֲמוּ נַחֲמוּ עַמִּי יֹאמַר אֱלֹהֵיכֶם : דַּבְּרוּ עַל־לֵב יְרוּשָׁלַ͏ִם מא 2
וְקִרְאוּ אֵלֶיהָ כִּי מָלְאָה צְבָאָהּ כִּי נִרְצָה עֲוֹנָהּ כִּי
לָקְחָה מִיַּד יְהוָה כִּפְלַיִם בְּכָל־חַטֹּאתֶיהָ :
קוֹל קוֹרֵא בַּמִּדְבָּר פַּנּוּ דֶּרֶךְ יְהוָה יַשְּׁרוּ 3
בָּעֲרָבָה מְסִלָּה לֵאלֹהֵינוּ : כָּל־גַּיְא יִנָּשֵׂא וְכָל־הַר וְגִבְעָה 4
יִשְׁפָּלוּ וְהָיָה הֶעָקֹב לְמִישׁוֹר וְהָרְכָסִים לְבִקְעָה : וְנִגְלָה ה
כְּבוֹד יְהוָה וְרָאוּ כָל־בָּשָׂר יַחְדָּו כִּי פִי יְהוָה דִּבֵּר :
קוֹל אֹמֵר קְרָא וְאָמַר מַה־אֶקְרָא כָּל־ 6
הַבָּשָׂר חָצִיר וְכָל־חַסְדּוֹ כְּצִיץ הַשָּׂדֶה : יָבֵשׁ חָצִיר נָבֵל 7
צִיץ כִּי רוּחַ יְהוָה נָשְׁבָה בּוֹ אָכֵן חָצִיר הָעָם : יָבֵשׁ חָצִיר 8
נָבֵל צִיץ וּדְבַר אֱלֹהֵינוּ יָקוּם לְעוֹלָם : עַל 9
הַר־גָּבֹהַ עֲלִי־לָךְ מְבַשֶּׂרֶת צִיּוֹן הָרִימִי בַכֹּחַ קוֹלֵךְ
מְבַשֶּׂרֶת יְרוּשָׁלַ͏ִם הָרִימִי אַל־תִּירָאִי אִמְרִי לְעָרֵי יְהוּדָה
הִנֵּה אֱלֹהֵיכֶם : הִנֵּה אֲדֹנָי יְהוִה בְּחָזָק יָבוֹא וּזְרֹעוֹ מֹשֶׁלָה ,
לוֹ הִנֵּה שְׂכָרוֹ אִתּוֹ וּפְעֻלָּתוֹ לְפָנָיו : כְּרֹעֶה עֶדְרוֹ יִרְעֶה יא
בִּזְרֹעוֹ יְקַבֵּץ טְלָאִים וּבְחֵיקוֹ יִשָּׂא עָלוֹת יְנַהֵל :
מִי מָדַד בְּשָׁעֲלוֹ מַיִם וְשָׁמַיִם בַּזָּרֶת תִּכֵּן וְכָל יב
בשליש

sese ambitione ac vanâ ostentatione abripi passus est.

Quam ob causam gravissimo responso à Propheta percellitur.

Magnificentissimum oraculum de redimendâ ac salvandâ Zione: quo Deus Israëlis, remoto omni socio ac non-Deo, sibi ipsi istam gloriam tanquam propriam vendicat; seque solum Redemtorem ab omnibus agnosci ac coli, relictis vanis religionibus, jubet.

בְּשָׁלִשׁ עֲפַר הָאָרֶץ וְשָׁקַל בְּפֶלֶס הָרִים וּגְבָעוֹת
13 בְּמֹאזְנָיִם: מִי־תִכֵּן אֶת־רוּחַ יְהוָה וְאִישׁ עֲצָתוֹ יוֹדִיעֶנּוּ:
14 אֶת־מִי נוֹעָץ וַיְבִינֵהוּ וַיְלַמְּדֵהוּ בְּאֹרַח מִשְׁפָּט וַיְלַמְּדֵהוּ
טו דֵּעָת וְדֶרֶךְ תְּבוּנוֹת יוֹדִיעֶנּוּ: הֵן גּוֹיִם כְּמַר מִדְּלִי וּכְשַׁחַק
16 מֹאזְנַיִם נֶחְשָׁבוּ הֵן אִיִּים כַּדַּק יִטּוֹל: וּלְבָנוֹן אֵין דֵּי בְּעֵר
17 וְחַיָּתוֹ אֵין דֵּי עוֹלָה: כָּל־הַגּוֹיִם כְּאַיִן נֶגְדּוֹ
18 מֵאֶפֶס וְתֹהוּ נֶחְשְׁבוּ־לוֹ: וְאֶל־מִי תְדַמְּיוּן אֵל וּמָה־
19 דְּמוּת תַּעַרְכוּ־לוֹ: הַפֶּסֶל נָסַךְ חָרָשׁ וְצוֹרֵף בַּזָּהָב
כ יְרַקְּעֶנּוּ וּרְתָקוֹת כֶּסֶף צוֹרֵף: הַמְסֻכָּן תְּרוּמָה עֵץ לֹא־
יִרְקַב יִבְחַר חָרָשׁ חָכָם יְבַקֶּשׁ־לוֹ לְהָכִין פֶּסֶל לֹא יִמּוֹט:
21 הֲלוֹא תֵדָעוּ הֲלוֹא תִשְׁמָעוּ הֲלוֹא הֻגַּד מֵרֹאשׁ לָכֶם
22 הֲלוֹא הֲבִינוֹתֶם מוֹסְדוֹת הָאָרֶץ: הַיֹּשֵׁב עַל־חוּג הָאָרֶץ
וְיֹשְׁבֶיהָ כַּחֲגָבִים הַנּוֹטֶה כַדֹּק שָׁמַיִם וַיִּמְתְּחֵם כָּאֹהֶל
23 לָשָׁבֶת: הַנּוֹתֵן רוֹזְנִים לְאַיִן שֹׁפְטֵי אֶרֶץ כְּתֹהוּ עָשָׂה:
24 אַף בַּל־נִטָּעוּ אַף בַּל־זֹרְעוּ אַף בַּל־שֹׁרֶשׁ בָּאָרֶץ גִּזְעָם
כה וְגַם נָשַׁף בָּהֶם וַיִּבָּשׁוּ וְסַעָרָה כַקַּשׁ תִּשָּׂאֵם: וְאֶל־מִי
26 תְדַמְּיוּנִי וְאָשְׁוֶה יֹאמַר קָדוֹשׁ: שְׂאוּ־מָרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ
מִי־בָרָא אֵלֶּה הַמּוֹצִיא בְמִסְפָּר צְבָאָם לְכֻלָּם בְּשֵׁם יִקְרָא
עי כאן מֵרֹב אוֹנִים וְאַמִּיץ כֹּחַ אִישׁ לֹא נֶעְדָּר:
27 לָמָּה תֹאמַר יַעֲקֹב וְתְדַבֵּר יִשְׂרָאֵל נִסְתְּרָה דַרְכִּי הפטרת לך לך
28 מֵיהוָה וּמֵאלֹהַי מִשְׁפָּטִי יַעֲבוֹר: הֲלוֹא יָדַעְתָּ אִם־לֹא
שָׁמַעְתָּ אֱלֹהֵי עוֹלָם יְהוָה בּוֹרֵא קְצוֹת הָאָרֶץ לֹא יִיעַף
29 וְלֹא יִגָּע אֵין חֵקֶר לִתְבוּנָתוֹ: נֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ וְלָאֵין אוֹנִים
ל עָצְמָה יַרְבֶּה: וְיֵעָפוּ נְעָרִים וְיִגָּעוּ וּבָחוּרִים כָּשׁוֹל יִכָּשְׁלוּ:
31 וְקוֵי יְהוָה יַחֲלִיפוּ כֹחַ יַעֲלוּ אֵבֶר כַּנְּשָׁרִים יָרוּצוּ וְלֹא

מא יִיגְעוּ יֵלְכוּ וְלֹא יִיעָפוּ: הַחֲרִישׁוּ אֵלַי אִיִּים
Cap. XLI. *Judicii veluti speciem describitur, in quo Deus cum* וּלְאֻמִּים יַחֲלִיפוּ כֹחַ יִגָּשׁוּ אָז יְדַבֵּרוּ יַחְדָּו לַמִּשְׁפָּט
2 נִקְרָבָה: מִי הֵעִיר מִמִּזְרַח צֶדֶק יִקְרָאֵהוּ לְרַגְלוֹ יִתֵּן

לפניו

לְפָנָיו גּוֹיִם וּמְלָכִים יַרְדֹּ יִתֵּן כֶּעָפָר חַרְבּוֹ כְּקַשׁ נִדָּף
קַשְׁתּוֹ: יִרְדְּפֵם יַעֲבֹר שָׁלוֹם אֹרַח בְּרַגְלָיו לֹא יָבוֹא: 3
מִי־פָעַל וְעָשָׂה קֹרֵא הַדֹּרוֹת מֵרֹאשׁ אֲנִי יְהוָה רִאשׁוֹן 4
וְאֶת־אַחֲרֹנִים אֲנִי־הוּא: רָאוּ אִיִּים וְיִרָאוּ קְצוֹת הָאָרֶץ ה
יְחָרֵדוּ קָרְבוּ וַיֶּאתָיוּן: אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ יַעְזֹרוּ וּלְאָחִיו 6
יֹאמַר חֲזָק: וַיְחַזֵּק חָרָשׁ אֶת־צֹרֵף מַחֲלִיק פַּטִּישׁ אֶת־ 7
הוֹלֶם פָּעַם אֹמֵר לַדֶּבֶק טוֹב הוּא וַיְחַזְּקֵהוּ בְמַסְמְרִים
לֹא יִמּוֹט: וְאַתָּה יִשְׂרָאֵל עַבְדִּי יַעֲקֹב אֲשֶׁר 8
בְּחַרְתִּיךָ זֶרַע אַבְרָהָם אֹהֲבִי: אֲשֶׁר הֶחֱזַקְתִּיךָ מִקְצוֹת 9
הָאָרֶץ וּמֵאֲצִילֶיהָ קְרָאתִיךָ וָאֹמַר לְךָ עַבְדִּי־אַתָּה
בְּחַרְתִּיךָ וְלֹא מְאַסְתִּיךָ: אַל־תִּירָא כִּי־עִמְּךָ אָנִי אַל־ י
תִּשְׁתָּע כִּי־אֲנִי אֱלֹהֶיךָ אִמַּצְתִּיךָ אַף־עֲזַרְתִּיךָ אַף־
תָּמְכְתִּיךָ בִּימִין צִדְקִי: הֵן יֵבֹשׁוּ וְיִכָּלְמוּ כָּל הַנֶּחֱרִים 11
בָּךְ יִהְיוּ כְאַיִן וְיֹאבְדוּ אַנְשֵׁי רִיבֶךָ: תְּבַקְשֵׁם וְלֹא 12
תִמְצָאֵם אַנְשֵׁי מַצֻּתֶךָ יִהְיוּ כְאַיִן וּכְאֶפֶס אַנְשֵׁי מִלְחַמְתֶּךָ:
כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מַחֲזִיק יְמִינֶךָ הָאֹמֵר לְךָ אַל־תִּירָא 13
אֲנִי עֲזַרְתִּיךָ: אַל־תִּירְאִי תּוֹלַעַת 14
יַעֲקֹב מְתֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי עֲזַרְתִּיךָ נְאֻם־יְהוָה וְגֹאֲלֵךְ קְדוֹשׁ
יִשְׂרָאֵל: הִנֵּה שַׂמְתִּיךָ לְמוֹרֵג חָרוּץ חָדָשׁ בַּעַל פִּיפִיּוֹת תָּ 15
תָּדוֹשׁ הָרִים וְתָדֵק וְגִבָעוֹת כַּמֹּץ תָּשִׂים: תְּזָרֵם וְרוּחַ 16
תִּשָּׂאֵם וְסוּעָרָה תָּפִיץ אֹתָם וְאַתָּה תָּגִיל בַּיהוָה בִּקְדוֹשׁ
ישְׂרָאֵל תִּתְהַלָּל: ער כאן
הֶעָנִיִּים וְהָאֶבְיוֹנִים מְבַקְשִׁים מַיִם וָאַיִן לְשׁוֹנָם בַּצָּמָא 17
נָשְׁתָּה אֲנִי יְהוָה אֶעֱנֵם אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֹא אֶעֶזְבֵם:
אֶפְתַּח עַל־שְׁפָיִים נְהָרוֹת וּבְתוֹךְ בְּקָעוֹת מַעְיָנוֹת אָשִׂים 18
מִדְבָּר לַאֲגַם־מַיִם וְאֶרֶץ צִיָּה לְמוֹצָאֵי מָיִם: אֶתֵּן 19
בַּמִּדְבָּר אֶרֶז שִׁטָּה וְהֲדַס וְעֵץ שֶׁמֶן אָשִׂים בָּעֲרָבָה
בְּרוֹשׁ תִּדְהָר וְתַאְשׁוּר יַחְדָּו: לְמַעַן יִרְאוּ וְיֵדְעוּ וְיָשִׂימוּ ב
וישבילו

Gentibus potissimum disceptat, illisque veræ Sapientiæ ac Religionis ignorantiam exprobrat: suavissimè autem populum suum, cœtumque piorum affatur & consolatur.

וְיַשְׁפִּילוּ יַחְדָּו פִּיד־יְהוָה עָשְׂתָה זֹּאת וְקָדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל
21 בְּרָאָהּ׃ קָרְבוּ רִיבְכֶם יֹאמַר
22 יְהוָה הַגִּישׁוּ עַצְמוֹתֵיכֶם יֹאמַר מֶלֶךְ יַעֲקֹב׃ יַגִּישׁוּ
וְיַגִּידוּ לָנוּ אֵת אֲשֶׁר תִּקְרֶינָה הָרִאשֹׁנוֹת מַה הֵנָּה הַגִּידוּ
וְנָשִׂימָה לִבֵּנוּ וְנֵדְעָה אַחֲרִיתָן אוֹ הַבָּאוֹת הַשְׁמִיעֻנוּ׃
23 הַגִּידוּ הָאֹתִיוֹת לְאָחוֹר וְנֵדְעָה כִּי אֱלֹהִים אַתֶּם אַף־
24 תֵּיטִיבוּ וְתָרֵעוּ וְנִשְׁתָּעָה וְנִרְאֶ֫ה יָחְדָּו׃ הֵן־אַתֶּם מֵאַיִן ונראה קרי
וּפָעֳלְכֶם מֵאֶ֫פֶס תּוֹעֵבָה יִבְחַר בָּכֶם׃
כה הַעִירוֹתִי מִצָּפוֹן וַיֶּאֱתָ מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ יִקְרָא
בִשְׁמִי וְיָבֹא סְגָנִים כְּמוֹ־חֹמֶר וּכְמוֹ יוֹצֵר יִרְמָס־טִיט׃
26 מִי־הִגִּיד מֵרֹאשׁ וְנֵדָעָה וּמִלְפָנִים וְנֹאמַר צַדִּיק אַף אֵין־
27 מַגִּיד אַף אֵין מַשְׁמִיעַ אַף אֵין־שֹׁמֵעַ אִמְרֵיכֶם׃ רִאשׁוֹן
28 לְצִיּוֹן הִנֵּה הִנָּם וּלִירוּשָׁלַם מְבַשֵּׂר אֶתֵּן׃ וָאֵרֶא וְאֵין אִישׁ
29 וּמֵאֵלֶּה וְאֵין יוֹעֵץ וְאֶשְׁאָלֵם וְיָשִׁיבוּ דָבָר׃ הֵן כֻּלָּם אָוֶן
מב אֶ֫פֶס מַעֲשֵׂיהֶם רוּחַ וָתֹהוּ נְסָכֵיהֶם׃ Cap. XLII. *Augustissimum vaticinium de Messia, deque Regno ipsius, & hostium interitu.* הֵן עַבְדִּי
אֶתְמָךְ־בּוֹ בְּחִירִי רָצְתָה נַפְשִׁי נָתַתִּי רוּחִי עָלָיו מִשְׁפָּט
2 לַגּוֹיִם יוֹצִיא׃ לֹא יִצְעַק וְלֹא יִשָּׂא וְלֹא־יַשְׁמִיעַ בַּחוּץ
3 קוֹלוֹ׃ קָנֶה רָצוּץ לֹא יִשְׁבּוֹר וּפִשְׁתָּה כֵּהָה לֹא יְכַבֶּנָּה
4 לֶאֱמֶת יוֹצִיא מִשְׁפָּט׃ לֹא יִכְהֶה וְלֹא יָרוּץ עַד־יָשִׂים
בָּאָרֶץ מִשְׁפָּט וּלְתוֹרָתוֹ אִיִּים יְיַחֵלוּ׃
הפטרת בראשית
ה כֹּה־אָמַר הָאֵל יְהוָה בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְנוֹטֵיהֶם רֹקַע
הָאָרֶץ וְצֶאֱצָאֶיהָ נֹתֵן נְשָׁמָה לָעָם עָלֶיהָ וְרוּחַ לַהֹלְכִים
6 בָּהּ׃ אֲנִי יְהוָה קְרָאתִיךָ בְצֶדֶק וְאַחֲזֵק בְּיָדֶךָ וְאֶצָּרְךָ
7 וְאֶתֶּנְךָ לִבְרִית עָם לְאוֹר גּוֹיִם׃ לִפְקֹחַ עֵינַיִם עִוְרוֹת
8 לְהוֹצִיא מִמַּסְגֵּר אָסִיר מִבֵּית כֶּלֶא יֹשְׁבֵי חֹשֶׁךְ׃ אֲנִי יְהוָה
הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחֵר לֹא־אֶתֵּן וּתְהִלָּתִי לַפְּסִילִים׃
9 הָרִאשֹׁנוֹת הִנֵּה־בָאוּ וַחֲדָשׁוֹת אֲנִי מַגִּיד בְּטֶרֶם
תִּצְמַחְנָה אַשְׁמִיעַ אֶתְכֶם׃ שִׁירוּ לַיהוָה
שיר

שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ מִקְצֵה הָאָרֶץ יוֹרְדֵי הַיָּם וּמְלוֹאוֹ אִיִּים
וְיֹשְׁבֵיהֶם: יִשְׂאוּ מִדְבָּר וְעָרָיו חֲצֵרִים תֵּשֵׁב קֵדָר יְרַנְּנוּ 11
יֹשְׁבֵי סֶלַע מֵרֹאשׁ הָרִים יָצִוָּחוּ: יָשִׂימוּ לַיהוָה כָּבוֹד 12
וּתְהִלָּתוֹ בָּאִיִּים יַגִּידוּ: יְהוָה כַּגִּבּוֹר יֵצֵא כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת 13
יָעִיר קִנְאָה יָרִיעַ אַף־יַצְרִיחַ עַל־אוֹיְבָיו יִתְגַּבָּר:
הֶחֱשֵׁיתִי מֵעוֹלָם אֶחֱרַשׁ אֶתְאַפֵּק 14
כַּיּוֹלֵדָה אֶפְעֶה אָשֵׁם וְאָשְׁאַף יָחַד: אַחֲרִיב הָרִים וְ
וְגִבָּעוֹת וְכָל־עֲשָׂבָם אוֹבִישׁ וְשַׂמְתִּי נְהָרוֹת לָאִיִּים
וַאֲגַמִּים אוֹבִישׁ: וְהוֹלַכְתִּי עִוְרִים בְּדֶרֶךְ לֹא יָדָעוּ 16
בְּנְתִיבוֹת לֹא־יָדְעוּ אַדְרִיכֵם אָשִׂים מַחְשָׁךְ לִפְנֵיהֶם
לָאוֹר וּמַעֲקַשִּׁים לְמִישׁוֹר אֵלֶּה הַדְּבָרִים עָשִׂיתִם וְלֹא
עֲזַבְתִּים: נָסֹגוּ אָחוֹר יֵבֹשׁוּ בֹּשֶׁת הַבֹּטְחִים בַּפֶּסֶל 17
הָאֹמְרִים לְמַסֵּכָה אַתֶּם אֱלֹהֵינוּ: הַחֵרְשִׁים 18
שִׁמְעוּ וְהָעִוְרִים הַבִּיטוּ לִרְאוֹת: מִי עִוֵּר כִּי אִם־עַבְדִּי 19
וְחֵרֵשׁ כְּמַלְאָכִי אֲשַׁלֵּחַ מִי עִוֵּר כִּמְשֻׁלָּם וְעִוֵּר כְּעֶבֶד
יְהוָה: רֹאִית רַבּוֹת וְלֹא תִשְׁמֹר פָּקוֹחַ אָזְנַיִם וְלֹא יִשְׁמָע: כ קרי ראית
יְהוָה חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר: וְהוּא 21 22 עי כאן
עַם־בָּזוּז וְשָׁסוּי הָפַח בְּחוּרִים כֻּלָּם וּבְבָתֵּי כְלָאִים
הָחְבָּאוּ הָיוּ לָבַז וְאֵין מַצִּיל מְשִׁסָּה וְאֵין־אֹמֵר הָשֵׁב:
מִי בָכֶם יְאֲזִין זֹאת יַקְשֵׁב וְיִשְׁמַע לְאָחוֹר: מִי־נָתַן 23 24
לְמִשִּׁסָּה יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל לְבֹזְזִים הֲלוֹא יְהוָה זוּ חָטָאנוּ למשיסה קרי
לוֹ וְלֹא־אָבוּ בִדְרָכָיו הָלוֹךְ וְלֹא שָׁמְעוּ בְּתוֹרָתוֹ: וַיִּשְׁפֹּךְ כה
עָלָיו חֲמַת אַפּוֹ וְעֻזּוֹ מִלְחָמָה וַתְּלַהֲטֵהוּ מִסָּבִיב וְלֹא
יָדָע וַתִּבְעַר־בּוֹ וְלֹא־יָשִׂים עַל־לֵב: קמץ בו"ק

Cap. XLIII
Deus Redemtor & Sanctus Israëlis consolatur populum suum, dif-

וְעַתָּה כֹּה־אָמַר יְהוָה בֹּרַאֲךָ יַעֲקֹב מג א
וְיֹצֶרְךָ יִשְׂרָאֵל אַל־תִּירָא כִּי גְאַלְתִּיךָ קָרָאתִי בְשִׁמְךָ לִי־
אָתָּה: כִּי־תַעֲבֹר בַּמַּיִם אִתְּךָ אָנִי וּבַנְּהָרוֹת לֹא 2
יִשְׁטְפוּךָ כִּי־תֵלֵךְ בְּמוֹ־אֵשׁ לֹא תִכָּוֶה וְלֶהָבָה לֹא

תבער

ceptat contra Gentes, seque solum & unicum esse Deum contendit; ipsique etiam populo suo ignaviam in cultu suo exprobrat.

3 תִּבְעַר־בָּךְ׃ כִּי־אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעֶךָ
4 נָתַתִּי כָפְרְךָ מִצְרַיִם כּוּשׁ וּסְבָא תַּחְתֶּיךָ׃ מֵאֲשֶׁר יָקַרְתָּ
בְעֵינַי נִכְבַּדְתָּ וַאֲנִי אֲהַבְתִּיךָ וְאֶתֵּן אָדָם תַּחְתֶּיךָ וּלְאֻמִּים
ה תַּחַת נַפְשֶׁךָ׃ אַל־תִּירָא כִּי־אִתְּךָ אָנִי מִמִּזְרָח אָבִיא
6 זַרְעֶךָ וּמִמַּעֲרָב אֲקַבְּצֶךָּ׃ אֹמַר לַצָּפוֹן תֵּנִי וְלַתֵּימָן אַל־
7 תְּכַלְאִי הֲבִיאִי בְנַי מֵרָחוֹק וּבְנוֹתַי מִקְצֵה הָאָרֶץ׃ כֹּל
הַנִּקְרָא בִשְׁמִי וְלִכְבוֹדִי בְּרָאתִיו יְצַרְתִּיו אַף־עֲשִׂיתִיו׃
8 9 הוֹצִיא עַם־עִוֵּר וְעֵינַיִם יֵשׁ וְחֵרְשִׁים וְאָזְנַיִם לָמוֹ׃ כָּל־
הַגּוֹיִם נִקְבְּצוּ יַחְדָּו וְיֵאָסְפוּ לְאֻמִּים מִי בָהֶם יַגִּיד זֹאת
וְרִאשֹׁנוֹת יַשְׁמִיעֻנוּ יִתְּנוּ עֵדֵיהֶם וְיִצְדָּקוּ וְיִשְׁמְעוּ וְיֹאמְרוּ
י אֱמֶת׃ אַתֶּם עֵדַי נְאֻם־יְהוָה וְעַבְדִּי אֲשֶׁר בָּחָרְתִּי לְמַעַן
תֵּדְעוּ וְתַאֲמִינוּ לִי וְתָבִינוּ כִּי־אֲנִי הוּא לְפָנַי לֹא־נוֹצַר
11 אֵל וְאַחֲרַי לֹא־יִהְיֶה׃ אָנֹכִי אָנֹכִי יְהוָה
12 וְאֵין מִבַּלְעָדַי מוֹשִׁיעַ׃ אֲנִי הִגַּדְתִּי וְהוֹשַׁעְתִּי וְהִשְׁמַעְתִּי
13 וְאֵין בָּכֶם זָר וְאַתֶּם עֵדַי נְאֻם־יְהוָה וַאֲנִי־אֵל׃ גַּם־מִיּוֹם
אֲנִי הוּא וְאֵין מִיָּדִי מַצִּיל אֶפְעַל וּמִי יְשִׁיבֶנָּה׃
14 כֹּה־אָמַר יְהוָה גֹּאַלְכֶם קְדוֹשׁ
יִשְׂרָאֵל לְמַעַנְכֶם שִׁלַּחְתִּי בָבֶלָה וְהוֹרַדְתִּי בְרִיחִים
טו כֻּלָּם וְכַשְׂדִּים בָּאֳנִיּוֹת רִנָּתָם׃ אֲנִי יְהוָה
קְדוֹשְׁכֶם בּוֹרֵא יִשְׂרָאֵל מַלְכְּכֶם׃
16 כֹּה אָמַר יְהוָה הַנּוֹתֵן
17 בַּיָּם דֶּרֶךְ וּבְמַיִם עַזִּים נְתִיבָה׃ הַמּוֹצִיא
רֶכֶב־וְסוּס חַיִל וְעִזּוּז יַחְדָּו יִשְׁכְּבוּ בַל־
18 יָקוּמוּ דָּעֲכוּ כַּפִּשְׁתָּה כָבוּ׃ אַל־תִּזְכְּרוּ רִאשֹׁנוֹת
19 וְקַדְמֹנִיּוֹת אַל־תִּתְבֹּנָנוּ׃ הִנְנִי עֹשֶׂה חֲדָשָׁה
קמץ בז"ק עַתָּה תִצְמַח הֲלוֹא תֵדָעוּהָ אַף אָשִׂים בַּמִּדְבָּר דָּרֶךְ
כ בִּישִׁימוֹן נְהָרוֹת׃ תְּכַבְּדֵנִי חַיַּת הַשָּׂדֶה תַּנִּים וּבְנוֹת יַעֲנָה
כִּי־נָתַתִּי בַמִּדְבָּר מַיִם נְהָרוֹת בִּישִׁימֹן לְהַשְׁקוֹת עַמִּי
בחירי

הפטרת ויקרא

בְּחִירִי׃ עַם־זוּ יָצַרְתִּי לִי תְּהִלָּתִי יְסַפֵּרוּ׃ וְלֹא־אֹתִי 21 22
קָרָאת יַעֲקֹב כִּי־יָגַעְתָּ בִּי יִשְׂרָאֵל׃ לֹא־הֵבֵיאתָ לִי שֵׂה 23
עֹלָתֶךָ וְזִבְחֶיךָ לֹא כִבַּדְתָּנִי לֹא הַעֲבַדְתִּיךָ בְּמִנְחָה וְלֹא
הוֹגַעְתִּיךָ בִּלְבוֹנָה׃ לֹא־קָנִיתָ לִי בַכֶּסֶף קָנֶה וְחֶלֶב 24
זִבְחֶיךָ לֹא הֲרְוִיתָנִי אַךְ הַעֲבַדְתַּנִי בְּחַטֹּאתֶיךָ הוֹגַעְתַּנִי
בַּעֲוֹנֹתֶיךָ׃ אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי וְה
וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֹּר׃ הַזְכִּירֵנִי נִשְׁפְּטָה יָחַד סַפֵּר אַתָּה 26
לְמַעַן תִּצְדָּק׃ אָבִיךָ הָרִאשׁוֹן חָטָא וּמְלִיצֶיךָ פָּשְׁעוּ־בִי׃ 27
וַאֲחַלֵּל שָׂרֵי קֹדֶשׁ וְאֶתֵּן לַחֵרֶם יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל 28
לִגְדוּפִים׃ וְעַתָּה שְׁמַע־יַעֲקֹב עַבְדִּי מד Cap. XLIV

Iterum Dominus per Prophetam amico blandoque sermone Populum suum consolatur, asserit sibi veram divinitatem, perstringit idolorum cultum. Rursusque de liberandâ Zione agit; atque istud veluti manifesta re comprobaturus, jam ipsum illum, cujus manu Populum reducturus erat, Cyrum proprio nomine compellat.

וְיִשְׂרָאֵל בְּחַרְתִּי בוֹ׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה עֹשְׂךָ וְיֹצֶרְךָ מִבֶּטֶן 2
יַעְזְרֶךָּ אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב וְיְשֻׁרוּן בְּחַרְתִּי בוֹ׃ כִּי 3
אֶצֹק־מַיִם עַל־צָמֵא וְנוֹזְלִים עַל־יַבָּשָׁה אָצִק רוּחִי עַל־
זַרְעֶךָ וּבִרְכָתִי עַל־צֶאֱצָאֶיךָ׃ וְצָמְחוּ בְּבֵין חָצִיר 4
כְּעַרְבִים עַל־יִבְלֵי־מָיִם׃ זֶה יֹאמַר לַיהוָה אֲנִי וְזֶה יִקְרָא ה
בְּשֵׁם־יַעֲקֹב וְזֶה יִכְתֹּב יָדוֹ לַיהוָה וּבְשֵׁם יִשְׂרָאֵל יְכַנֶּה׃
כֹּה־אָמַר יְהוָה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וְגֹאֲלוֹ יְהוָה צְבָאוֹת 6
אֲנִי רִאשׁוֹן וַאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדַי אֵין אֱלֹהִים׃ וּמִי־כָמֹנִי 7
יִקְרָא וְיַגִּידָהּ וְיַעַרְכָהּ לִי מְשׂוֹמִי עַם־עוֹלָם וְאֹתִיּוֹת
וְאֲשֶׁר תָּבֹאנָה יַגִּידוּ לָמוֹ׃ אַל־תִּפְחֲדוּ וְאַל־תֵּרָהוּ הֲלוֹא 8
מֵאָז הִשְׁמַעְתִּיךָ וְהִגַּדְתִּי וְאַתֶּם עֵדַי הֵישׁ אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדָי
וְאֵין צוּר בַּל־יָדָעְתִּי׃ יֹצְרֵי־פֶסֶל כֻּלָּם תֹּהוּ וַחֲמוּדֵיהֶם 9
בַּל־יוֹעִילוּ וְעֵדֵיהֶם הֵמָּה בַּל־יִרְאוּ וּבַל־יֵדָעוּ לְמַעַן נקוד עליו
יֵבֹשׁוּ׃ מִי־יָצַר אֵל וּפֶסֶל נָסַךְ לְבִלְתִּי הוֹעִיל׃ הֵן כָּל־ 11
חֲבֵרָיו יֵבֹשׁוּ וְחָרָשִׁים הֵמָּה מֵאָדָם יִתְקַבְּצוּ כֻלָּם יַעַמְדוּ
יִפְחֲדוּ יֵבֹשׁוּ יָחַד׃ חָרַשׁ בַּרְזֶל מַעֲצָד וּפָעַל בְּפֶחָם 12
וּבְמַקָּבוֹת יְצָרֲהוּ וַיִּפְעָלֵהוּ בִּזְרוֹעַ כֹּחוֹ גַּם־רָעֵב וְאֵין
כֹּחַ לֹא־שָׁתָה מַיִם וַיִּיָּעָף׃ חָרַשׁ עֵצִים נָטָה קָו יְתָאֲרֵהוּ 13

בשרד

בַּשֶּׁרֶד יַעֲשֵׂהוּ בַּמַּקָּצוֹעַ וּבַמְחוּגָה יְתָאֲרֵהוּ וַיַּעֲשֵׂהוּ
14 כְּתַבְנִית אִישׁ כְּתִפְאֶרֶת אָדָם לָשֶׁבֶת בָּיִת׃ לִכְרֹת־
לוֹ אֲרָזִים וַיִּקַּח תִּרְזָה וְאַלּוֹן וַיְאַמֵּץ־לוֹ בְּעֹצֵי־יַעַר נָטַע
טו אֹרֶן וְגֶשֶׁם יְגַדֵּל׃ וְהָיָה לְאָדָם לְבָעֵר וַיִּקַּח מֵהֶם וַיִּחַם נון זעירא
אַף־יַשִּׁיק וְאָפָה לֶחֶם אַף־יִפְעַל־אֵל וַיִּשְׁתָּחוּ עָשָׂהוּ קמץ בו׳ ק
16 פֶּסֶל וַיִּסְגָּד־לָמוֹ׃ חֶצְיוֹ שָׂרַף בְּמוֹ־אֵשׁ עַל־חֶצְיוֹ בָּשָׂר
יֹאכַל יִצְלֶה צָלִי וְיִשְׂבָּע אַף־יָחֹם וְיֹאמַר הֶאָח חַמּוֹתִי
17 רָאִיתִי אוּר׃ וְשְׁאֵרִיתוֹ לְאֵל עָשָׂה לְפִסְלוֹ יסגוד־לו יתיד ו׳
וְיִשְׁתַּחוּ וְיִתְפַּלֶּל אֵלָיו וְיֹאמַר הַצִּילֵנִי כִּי אֵלִי אָתָּה׃
18 לֹא יָדְעוּ וְלֹא יָבִינוּ כִּי טָח מֵרְאוֹת עֵינֵיהֶם מֵהַשְׂכִּיל
19 לִבְּתָם׃ וְלֹא־יָשִׁיב אֶל־לִבּוֹ וְלֹא־דַעַת וְלֹא־תְבוּנָה
לֵאמֹר חֶצְיוֹ שָׂרַפְתִּי בְמוֹ־אֵשׁ וְאַף אָפִיתִי עַל־גֶּחָלָיו
לֶחֶם אָצְלָה בָשָׂר וְאֹכֵל וְיִתְרוֹ לְתוֹעֵבָה אֶעֱשֶׂה לְבוֹל
כ עֵץ אֶסְגּוֹד׃ רֹעֶה אֵפֶר לֵב הוֹתַל הַטָּהוּ וְלֹא־יַצִּיל אֶת־
21 נַפְשׁוֹ וְלֹא יֹאמַר הֲלוֹא־שֶׁקֶר בִּימִינִי׃ זְכָר־אֵלֶּה
יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל כִּי עַבְדִּי־אָתָּה יְצַרְתִּיךָ עֶבֶד־לִי אָתָּה
22 יִשְׂרָאֵל לֹא תִנָּשֵׁנִי׃ מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ
23 שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ׃ רָנּוּ שָׁמַיִם כִּי־עָשָׂה יְהוָה הָרִיעוּ
תַּחְתִּיּוֹת אָרֶץ פִּצְחוּ הָרִים רִנָּה יַעַר וְכָל־עֵץ בּוֹ כִּי־גָאַל קמץ בו׳ ק
24 יְהוָה יַעֲקֹב וּבְיִשְׂרָאֵל יִתְפָּאָר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה גֹּאֲלֶךָ עי׳ כאן
וְיֹצֶרְךָ מִבֶּטֶן אֲנִי יְהוָה עֹשֶׂה כֹּל נֹטֶה שָׁמַיִם לְבַדִּי רָקַע
כה הָאָרֶץ מִי אִתִּי׃ מֵפֵר אֹתוֹת בַּדִּים וְקֹסְמִים יְהוֹלֵל מֵשִׁיב מאחי קרי
26 חֲכָמִים אָחוֹר וְדַעְתָּם יְסַכֵּל׃ מֵקִים דְּבַר עַבְדּוֹ וְעֲצַת
מַלְאָכָיו יַשְׁלִים הָאֹמֵר לִירוּשָׁלַם תּוּשָׁב וְלָעָרֵי יְהוּדָה קמץ בובית
27 תִּבָּנֶינָה וְחָרְבוֹתֶיהָ אֲקוֹמֵם׃ הָאֹמֵר לַצּוֹלָה חָרְבִי
28 וְנַהֲרוֹתַיִךְ אוֹבִישׁ׃ הָאֹמֵר לְכוֹרֶשׁ רֹעִי וְכָל־חֶפְצִי יַשְׁלֵם
מח וְלֵאמֹר לִירוּשָׁלַם תִּבָּנֶה וְהֵיכָל תִּוָּסֵד׃ כֹּה־ Cap. XLV.
אָמַר יְהוָה לִמְשִׁיחוֹ לְכוֹרֶשׁ אֲשֶׁר־הֶחֱזַקְתִּי בִּימִינוֹ לָרֶד־ *De Cyro, Persarum Rege, porro*
לפנין

לְפָנָיו גּוֹיִם וּמָתְנֵי מְלָכִים אֲפַתֵּחַ לְפָתְחַ לְפָנָיו דְּלָתַיִם
וּשְׁעָרִים לֹא יִסָּגֵרוּ׃ אֲנִי לְפָנֶיךָ אֵלֵךְ וְהֲדוּרִים אַיְשֵׁר 2 איש ר׳
דַּלְתוֹת נְחוּשָׁה אֲשַׁבֵּר וּבְרִיחֵי בַרְזֶל אֲגַדֵּעַ׃ וְנָתַתִּי לְךָ 3
אוֹצְרוֹת חֹשֶׁךְ וּמַטְמֻנֵי מִסְתָּרִים לְמַעַן תֵּדַע כִּי אֲנִי יְהוָה
הַקּוֹרֵא בִשְׁמְךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ לְמַעַן עַבְדִּי יַעֲקֹב 4
וְיִשְׂרָאֵל בְּחִירִי וָאֶקְרָא לְךָ בִשְׁמֶךָ אֲכַנְּךָ וְלֹא יְדַעְתָּנִי׃
אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד זוּלָתִי אֵין אֱלֹהִים אֲאַזֶּרְךָ וְלֹא ה
יְדַעְתָּנִי׃ לְמַעַן יֵדְעוּ מִמִּזְרַח שֶׁמֶשׁ וּמִמַּעֲרָבָה כִּי אֶפֶס 6
בִּלְעָדָי אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד׃ יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ עֹשֶׂה 7
שָׁלוֹם וּבוֹרֵא רָע אֲנִי יְהוָה עֹשֶׂה כָל־אֵלֶּה׃
הַרְעִיפוּ שָׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׁחָקִים יִזְלוּ־ 8
צֶדֶק תִּפְתַּח־אֶרֶץ וְיִפְרוּ־יֶשַׁע וּצְדָקָה תַּצְמִיחַ יַחַד אֲנִי
יְהוָה בְּרָאתִיו׃ הוֹי רָב אֶת־יֹצְרוֹ 9
חֶרֶשׂ אֶת־חַרְשֵׁי אֲדָמָה הֲיֹאמַר חֹמֶר לְיֹצְרוֹ מַה־תַּעֲשֶׂה
וּפָעֳלְךָ אֵין־יָדַיִם לוֹ׃ הוֹי אֹמֵר לְאָבִי
מַה־תּוֹלִיד וְלְאִשָּׁה מַה־תְּחִילִין׃ כֹּה־אָמַר 11
יְהוָה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וְיֹצְרוֹ הָאֹתִיּוֹת שְׁאָלוּנִי עַל־בָּנַי
וְעַל־פֹּעַל יָדַי תְּצַוּנִי׃ אֲנֹכִי עָשִׂיתִי אֶרֶץ וְאָדָם עָלֶיהָ 12
בָּרָאתִי אֲנִי יָדַי נָטוּ שָׁמַיִם וְכָל־צְבָאָם צִוִּיתִי׃ אֲנֹכִי 13
הַעִירֹתִהוּ בְצֶדֶק וְכָל־דְּרָכָיו אְיַשֵּׁר הוּא־יִבְנֶה עִירִי
וְגָלוּתִי יְשַׁלַּח לֹא בִמְחִיר וְלֹא בְשֹׁחַד אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת׃ כֹּה אָמַר יְהוָה יְגִיעַ מִצְרַיִם 14
וְסֹחַר־כּוּשׁ וּסְבָאִים אַנְשֵׁי מִדָּה עָלַיִךְ יַעֲבֹרוּ וְלָךְ יִהְיוּ
אַחֲרַיִךְ יֵלְכוּ בְּזִקִים יַעֲבֹרוּ וְאֵלַיִךְ יִשְׁתַּחֲווּ אֵלַיִךְ יִתְפַּלָּלוּ
אַךְ בָּךְ אֵל וְאֵין עוֹד אֶפֶס אֱלֹהִים׃ אָכֵן אַתָּה אֵל טו
מִסְתַּתֵּר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעַ׃ בּוֹשׁוּ וְגַם־נִכְלְמוּ כֻלָּם 16
יַחְדָּו הָלְכוּ בְּפֶלְמָה חֲרָשֵׁי צִירִים׃ יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע בַּיהוָה 17
תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים לֹא־תֵבֹשׁוּ וְלֹא־תִכָּלְמוּ עַד־עוֹלְמֵי

ער

agitur, quem Deus ipse veluti praesentem compellat: rursusque contra cultores idolorum disputat.

18 עָר׃ כִּי־כֹה אָמַר־יְהוָה בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם
הוּא הָאֱלֹהִים יֹצֵר הָאָרֶץ וְעֹשֵׂהוּ הוּא כֹוֹנְנָהּ לֹא־תֹהוּ
19 בְּרָאָהּ לָשֶׁבֶת יְצָרָהּ אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד׃ לֹא בַסֵּתֶר
דִּבַּרְתִּי בִּמְקוֹם אֶרֶץ חֹשֶׁךְ לֹא אָמַרְתִּי לְזֶרַע יַעֲקֹב
תֹּהוּ בַּקְּשׁוּנִי אֲנִי יְהוָה דֹּבֵר צֶדֶק מַגִּיד מֵישָׁרִים׃
20 הִקָּבְצוּ וָבֹאוּ הִתְנַגְּשׁוּ יַחְדָּו פְּלִיטֵי הַגּוֹיִם לֹא יָדְעוּ
הַנֹּשְׂאִים אֶת־עֵץ פִּסְלָם וּמִתְפַּלְלִים אֶל־אֵל לֹא
21 יוֹשִׁיעַ׃ הַגִּידוּ וְהַגִּישׁוּ אַף יִוָּעֲצוּ יַחְדָּו מִי הִשְׁמִיעַ
זֹאת מִקֶּדֶם מְאָז הִגִּידָהּ הֲלוֹא אֲנִי יְהוָה וְאֵין־
עוֹד אֱלֹהִים מִבַּלְעָדָי אֵל־צַדִּיק וּמוֹשִׁיעַ אַיִן זוּלָתִי׃
22 פְּנוּ־אֵלַי וְהִוָּשְׁעוּ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ כִּי־אֲנִי־אֵל וְאֵין עוֹד׃
23 בִּי נִשְׁבַּעְתִּי יָצָא מִפִּי צְדָקָה דָּבָר וְלֹא יָשׁוּב כִּי־לִי תִכְרַע
24 כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל־לָשׁוֹן׃ אַךְ בַּיהוָה לִי אָמַר צְדָקוֹת
כה וָעֹז עָדָיו יָבוֹא וְיֵבֹשׁוּ כָּל הַנֶּחֱרִים בּוֹ׃ בַּיהוָה יִצְדְּקוּ

אמו וְיִתְהַלְלוּ כָּל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל׃ כָּרַע בֵּל קֹרַס נְבוֹ הָיוּ
עֲצַבֵּיהֶם לַחַיָּה וְלַבְּהֵמָה נְשָׂאתֵיכֶם עֲמוּסוֹת מַשָּׂא
2 לָעֲיֵפָה׃ קָרְסוּ כָרְעוּ יַחְדָּו לֹא יָכְלוּ מַלֵּט מַשָּׂא וְנַפְשָׁם
3 בַּשֶּׁבִי הָלָכָה׃ שִׁמְעוּ אֵלַי בֵּית יַעֲקֹב
וְכָל־שְׁאֵרִית בֵּית יִשְׂרָאֵל הָעֲמָסִים מִנִּי־בֶטֶן הַנְּשֻׂאִים
מִנִּי־רָחַם׃ וְעַד־זִקְנָה אֲנִי הוּא וְעַד־שֵׂיבָה אֲנִי אֶסְבֹּל
אֲנִי עָשִׂיתִי וַאֲנִי אֶשָּׂא וַאֲנִי אֶסְבֹּל וַאֲמַלֵּט׃
ה לְמִי תְדַמְּיוּנִי וְתַשְׁוּוּ וְתַמְשִׁלֻנִי וְנִדְמֶה׃
6 הַזֹּלְלִים זָהָב מִכִּיס וְכֶסֶף בְּקָנֶה יִשְׁקֹלוּ יִשְׂכְּרוּ צוֹרֵף
7 וְיַעֲשֵׂהוּ אֵל יִסְגְּדוּ אַף יִשְׁתַּחֲווּ׃ יִשָּׂאֻהוּ עַל־כָּתֵף
יִסְבְּלֻהוּ וְיִנִּיחֻהוּ תַּחְתָּיו וְיַעֲמֹד מִמְּקוֹמוֹ לֹא יָמִישׁ אַף־
יִצְעַק אֵלָיו וְלֹא יַעֲנֶה מִצָּרָתוֹ לֹא יוֹשִׁיעֶנּוּ׃
8 זִכְרוּ־זֹאת וְהִתְאַשָּׁשׁוּ הָשִׁיבוּ פוֹשְׁעִים
9 עַל־לֵב׃ זִכְרוּ רִאשֹׁנוֹת מֵעוֹלָם כִּי־אֲנֹכִי אֵל וְאֵין עוֹד

Cap. XLVI *Ad Messiæ adventum hæc quoque spectant, cujus Regno stabilito, impii cultus submovendi ac delendi omnes erant: ipseque unus pro Redemtore ac Salvatore colendus ac venerandus.*

אֱלֹהִים וְאֶפֶס כָּמוֹנִי׃ מַגִּיד מֵרֵאשִׁית אַחֲרִית וּמִקֶּדֶם
אֲשֶׁר לֹא־נֵעָשׂוּ אֹמֵר עֲצָתִי תָקוּם וְכָל־חֶפְצִי אֶעֱשֶׂה׃
קרא ממזרח עיט מארץ מרחק איש עצתו אף־ 11 עצתי קרי
דִּבַּרְתִּי אַף־אֲבִיאֶנָּה יְצַרְתִּי אַף אֶעֱשֶׂנָּה׃
שִׁמְעוּ אֵלַי אַבִּירֵי לֵב הָרְחוֹקִים מִצְּדָקָה׃ 12
קַרַבְתִּי צִדְקָתִי לֹא תִרְחָק וּתְשׁוּעָתִי לֹא תְאַחֵר וְנָתַתִּי 13 קמץ בז׳ק
בְּצִיּוֹן תְּשׁוּעָה לְיִשְׂרָאֵל תִּפְאַרְתִּי׃ רְדִי וְשִׁבִי עַל־עָפָר מז׃ Cap. XLVII.
בְּתוּלַת בַּת־בָּבֶל שְׁבִי־לָאָרֶץ אֵין־כִּסֵּא בַּת־כַּשְׂדִּים כִּי Consilium Dei de evertendâ Babylone, in quâ Dei Populus veluti duro carcere conclusus fuerat.
לֹא תוֹסִיפִי יִקְרְאוּ־לָךְ רַכָּה וַעֲנֻגָּה׃ קְחִי־רֵחַיִם וְטַחֲנִי 2 מלרע
קַמַּח גַּלִּי צַמָּתֵךְ חֶשְׂפִּי־שֹׁבֶל גַּלִּי־שׁוֹק עִבְרִי נְהָרוֹת׃
תִּגָּל עֶרְוָתֵךְ גַּם תֵּרָאֶה חֶרְפָּתֵךְ נָקָם אֶקָּח וְלֹא אֶפְגַּע 3 קמץ בז׳ק
אָדָם׃ גֹּאֲלֵנוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ 4
קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ שְׁבִי דוּמָם וּבְאִי בַחֹשֶׁךְ בַּת־כַּשְׂדִּים כִּי־ה
לֹא תוֹסִיפִי יִקְרְאוּ־לָךְ גְּבֶרֶת מַמְלָכוֹת׃ קָצַפְתִּי עַל־ 6 מלרע
עַמִּי חִלַּלְתִּי נַחֲלָתִי וָאֶתְּנֵם בְּיָדֵךְ לֹא־שַׂמְתְּ לָהֶם
רַחֲמִים עַל־זָקֵן הִכְבַּדְתְּ עֻלֵּךְ מְאֹד׃ וַתֹּאמְרִי לְעוֹלָם 7
אֶהְיֶה גְבֶרֶת עַד לֹא־שַׂמְתְּ אֵלֶּה עַל־לִבֵּךְ לֹא זָכַרְתְּ
אַחֲרִיתָהּ׃ וְעַתָּה שִׁמְעִי־זֹאת עֲדִינָה 8
הַיּשֶׁבֶת לָבֶטַח הָאֹמֶרֶת בִּלְבָבָהּ אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד לֹא
אֵשֵׁב אַלְמָנָה וְלֹא אֵדַע שְׁכוֹל׃ וְתָבֹאנָה לָךְ שְׁתֵּי 9
אֵלֶּה רֶגַע בְּיוֹם אֶחָד שְׁכוֹל וְאַלְמָן בְּתֻמָּם בָּאוּ עָלָיִךְ
בְּרֹב כְּשָׁפַיִךְ בְּעָצְמַת חֲבָרַיִךְ מְאֹד׃ וַתִּבְטְחִי בְּרָעָתֵךְ
אָמַרְתְּ אֵין רֹאָנִי חָכְמָתֵךְ וְדַעְתֵּךְ הִיא שׁוֹבְבָתֵךְ
וַתֹּאמְרִי בִּלְבָבֵךְ אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד׃ וּבָא עָלַיִךְ רָעָה לֹא 11
תֵדְעִי שַׁחַרְהּ וְתִפֹּל עָלַיִךְ הַוָּה לֹא תוּכְלִי כָּפְרָהּ וְתָבֹא
עָלַיִךְ פִּתְאֹם שׁאֹה לֹא תֵדָעִי׃ עִמְדִי־נָא בַחֲבָרַיִךְ 12
וּבְרֹב כְּשָׁפַיִךְ בַּאֲשֶׁר יָגַעַתְּ מִנְּעוּרָיִךְ אוּלַי תּוּכְלִי הוֹעִיל
אוּלַי תַּעֲרוֹצִי׃ נִלְאֵית בְּרֹב עֲצָתָיִךְ יַעַמְדוּ־נָא וְיוֹשִׁיעֻךְ 13

הברו

הברי קרי הִבְרֵו שָׁמַיִם הַחֹזִים בַּכּוֹכָבִים מוֹדִיעִים לֶחֳדָשִׁים מֵאֲשֶׁר
14 יָבֹאוּ עָלָיִךְ׃ הִנֵּה הָיוּ כְקַשׁ אֵשׁ שְׂרָפָתַם לֹא־יַצִּילוּ אֶת־
נַפְשָׁם מִיַּד לֶהָבָה אֵין־גַּחֶלֶת לַחְמָם אוּר לָשֶׁבֶת נֶגְדּוֹ׃
טו כֵּן הָיוּ־לָךְ אֲשֶׁר יָגָעַתְּ סֹחֲרַיִךְ מִנְּעוּרַיִךְ אִישׁ לְעֶבְרוֹ
מח תָּעוּ אֵין מוֹשִׁיעֵךְ׃ שִׁמְעוּ־זֹאת בֵּית־יַעֲקֹב
הַנִּקְרָאִים בְּשֵׁם יִשְׂרָאֵל וּמִמֵּי יְהוּדָה יָצָאוּ הַנִּשְׁבָּעִים ׀
בְּשֵׁם יְהוָה וּבֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַזְכִּירוּ לֹא בֶאֱמֶת וְלֹא
2 בִצְדָקָה׃ כִּי־מֵעִיר הַקֹּדֶשׁ נִקְרָאוּ וְעַל־אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
3 נִסְמָכוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ הָרִאשֹׁנוֹת
מֵאָז הִגַּדְתִּי וּמִפִּי יָצְאוּ וְאַשְׁמִיעֵם פִּתְאֹם עָשִׂיתִי
4 וַתָּבֹאנָה׃ מִדַּעְתִּי כִּי קָשֶׁה אָתָּה וְגִיד בַּרְזֶל עָרְפֶּךָ
ה וּמִצְחֲךָ נְחוּשָׁה׃ וָאַגִּיד לְךָ מֵאָז בְּטֶרֶם תָּבוֹא הִשְׁמַעְתִּיךָ
6 פֶּן־תֹּאמַר עָצְבִּי עָשָׂם וּפִסְלִי וְנִסְכִּי צִוָּם׃ שָׁמַעְתָּ חֲזֵה
כֻלָּהּ וְאַתֶּם הֲלוֹא תַגִּידוּ הִשְׁמַעְתִּיךָ חֲדָשׁוֹת מֵעַתָּה
7 וּנְצֻרוֹת וְלֹא יְדַעְתָּם׃ עַתָּה נִבְרְאוּ וְלֹא מֵאָז וְלִפְנֵי־יוֹם
8 וְלֹא שְׁמַעְתָּם פֶּן־תֹּאמַר הִנֵּה יְדַעְתִּין׃ גַּם לֹא־שָׁמַעְתָּ
גַּם לֹא יָדַעְתָּ גַּם מֵאָז לֹא־פִתְחָה אָזְנֶךָ כִּי יָדַעְתִּי בָּגוֹד
9 תִּבְגּוֹד וּפֹשֵׁעַ מִבֶּטֶן קֹרָא לָךְ׃ לְמַעַן שְׁמִי אַאֲרִיךְ אַפִּי
יוּתְהִלָּתִי אֶחֱטָם־לָךְ לְבִלְתִּי הַכְרִיתֶךָ׃ הִנֵּה צְרַפְתִּיךָ
11 וְלֹא בְכָסֶף בְּחַרְתִּיךָ בְּכוּר עֹנִי׃ לְמַעֲנִי לְמַעֲנִי אֶעֱשֶׂה
כִּי־אֵיךְ יֵחָל וּכְבוֹדִי לְאַחֵר לֹא־אֶתֵּן׃
12 שְׁמַע אֵלַי יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל מְקֹרָאִי אֲנִי־הוּא אֲנִי
13 רִאשׁוֹן אַף אֲנִי אַחֲרוֹן׃ אַף־יָדִי יָסְדָה אֶרֶץ וִימִינִי טִפְּחָה
14 שָׁמָיִם קֹרֵא אֲנִי אֲלֵיהֶם יַעַמְדוּ יַחְדָּו׃ הִקָּבְצוּ כֻלְּכֶם
וּשְׁמָעוּ מִי בָהֶם הִגִּיד אֶת־אֵלֶּה יְהוָה אֲהֵבוֹ יַעֲשֶׂה חֶפְצוֹ
טו בְּבָבֶל וּזְרֹעוֹ כַּשְׂדִּים׃ אֲנִי אֲנִי דִּבַּרְתִּי אַף־קְרָאתִיו
16 הֲבִאֹתִיו וְהִצְלִיחַ דַּרְכּוֹ׃ קִרְבוּ אֵלַי שִׁמְעוּ־זֹאת לֹא
מֵרֹאשׁ בַּסֵּתֶר דִּבַּרְתִּי מֵעֵת הֱיוֹתָהּ שָׁם אָנִי וְעַתָּה אֲדֹנָי

Cap. XLVIII *Vehementius objurgat Israëlem, qui tum, re ipsa degener, titulo, quem gerebat, indignus erat. Cæteris autem misericordiam & prospera omnia sese exhibiturum pollicetur.*

יְהוָה שְׁלָחַנִי וְרוּחוֹ׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה גֹּאֲלֵךְ 17
קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מְלַמֶּדְךָ לְהוֹעִיל
מַדְרִיכְךָ בְּדֶרֶךְ תֵּלֵךְ׃ לוּא הִקְשַׁבְתָּ לְמִצְוֹתָי וַיְהִי כַנָּהָר 18
שְׁלוֹמֶךָ וְצִדְקָתְךָ כְּגַלֵּי הַיָּם׃ וַיְהִי כַחוֹל זַרְעֶךָ וְצֶאֱצָאֵי 19
מֵעֶיךָ כְּמְעוֹתָיו לֹא־יִכָּרֵת וְלֹא־יִשָּׁמֵד שְׁמוֹ מִלְּפָנָי׃
צְאוּ מִבָּבֶל בִּרְחוּ מִכַּשְׂדִּים בְּקוֹל רִנָּה הַגִּידוּ כ
הַשְׁמִיעוּ זֹאת הוֹצִיאוּהָ עַד־קְצֵה הָאָרֶץ אִמְרוּ גָּאַל
יְהוָה עַבְדּוֹ יַעֲקֹב׃ וְלֹא צָמְאוּ בַּחֳרָבוֹת הוֹלִיכָם מַיִם 21
מִצּוּר הוֹצִיל לָמוֹ וַיִּבְקַע־צוּר וַיָּזוּבוּ מָיִם׃ אֵין שָׁלוֹם אָמַר 22
יְהוָה לָרְשָׁעִים׃ שִׁמְעוּ אִיִּים אֵלַי וְהַקְשִׁיבוּ מט Cap. XLIX

לְאֻמִּים מֵרָחוֹק יְהוָה מִבֶּטֶן קְרָאַנִי מִמְּעֵי אִמִּי הִזְכִּיר *Messiam loquentem inducit Propheta: nec Israëlem tantum, sed transmarinos quoque & exteros populos, compellantem, ac utrisque salutem, salutariaque omnia offerentem.*
שְׁמִי׃ וַיָּשֶׂם פִּי כְּחֶרֶב חַדָּה בְּצֵל יָדוֹ הֶחְבִּיאָנִי וַיְשִׂימֵנִי 2
לְחֵץ בָּרוּר בְּאַשְׁפָּתוֹ הִסְתִּירָנִי׃ וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי־אָתָּה 3
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בְּךָ אֶתְפָּאָר׃ וַאֲנִי אָמַרְתִּי לָרִיק יָגַעְתִּי 4
לְתֹהוּ וְהֶבֶל כֹּחִי כִלֵּיתִי אָכֵן מִשְׁפָּטִי אֵת־יְהוָה
וּפָעֳלָתִי אֶת־אֱלֹהָי׃ וְעַתָּה אָמַר יְהוָה ה
יֹצְרִי מִבֶּטֶן לְעֶבֶד לוֹ לְשׁוֹבֵב יַעֲקֹב אֵלָיו וְיִשְׂרָאֵל לֹא לו קרי
יֵאָסֵף וָאֶכָּבֵד בְּעֵינֵי יְהוָה וֵאלֹהַי הָיָה עֻזִּי׃ וַיֹּאמֶר 6
נָקֵל מִהְיוֹתְךָ לִי עֶבֶד לְהָקִים אֶת־שִׁבְטֵי יַעֲקֹב
וּנְצִירֵי יִשְׂרָאֵל לְהָשִׁיב וְנָתַתִּיךָ לְאוֹר גּוֹיִם לִהְיוֹת ונצורי קרי
יְשׁוּעָתִי עַד־קְצֵה הָאָרֶץ׃
כֹּה אָמַר־יְהוָה גֹּאֵל יִשְׂרָאֵל קְדוֹשׁוֹ לִבְזֵה־ 7
נֶפֶשׁ לְמֻתָעֵב גּוֹי לְעֶבֶד מֹשְׁלִים מְלָכִים יִרְאוּ וְקָמוּ שָׂרִים
וְיִשְׁתַּחֲווּ לְמַעַן יְהוָה אֲשֶׁר נֶאֱמָן קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וַיִּבְחָרֶךָּ׃
כֹּה אָמַר יְהוָה בְּעֵת רָצוֹן עֲנִיתִיךָ וּבְיוֹם 8
יְשׁוּעָה עֲזַרְתִּיךָ וְאֶצָּרְךָ וְאֶתֶּנְךָ לִבְרִית עָם לְהָקִים אֶרֶץ
לְהַנְחִיל נְחָלוֹת שֹׁמֵמוֹת׃ לֵאמֹר לָאֲסוּרִים צְאוּ לַאֲשֶׁר 9
בַּחֹשֶׁךְ הִגָּלוּ עַל־דְּרָכִים יִרְעוּ וּבְכָל־שְׁפָיִים מַרְעִיתָם׃
לֹא

יִלְאֶה וְלֹא יִיעָף וְלֹא יֵחָקֵר לִתְבוּנָתוֹ׃
11 הַנֹּתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ וּלְאֵין אוֹנִים עָצְמַת יַרְבֶּה׃
12 יִיעֲפוּ נְעָרִים וְיִגָּעוּ וּבַחוּרִים כָּשׁוֹל יִכָּשֵׁלוּ׃
13 וְקוֵי יְהוָה יַחֲלִיפוּ כֹחַ יַעֲלוּ אֵבֶר כַּנְּשָׁרִים
יָרוּצוּ וְלֹא יִיגָעוּ יֵלְכוּ וְלֹא יִיעָפוּ׃
14 הַחֲרִישׁוּ אֵלַי אִיִּים וּלְאֻמִּים יַחֲלִיפוּ כֹחַ
יִגְּשׁוּ אָז יְדַבֵּרוּ יַחְדָּו לַמִּשְׁפָּט נִקְרָבָה׃
15 מִי הֵעִיר מִמִּזְרָח צֶדֶק יִקְרָאֵהוּ לְרַגְלוֹ
יִתֵּן לְפָנָיו גּוֹיִם וּמְלָכִים יַרְדֶּה יִתֵּן כֶּעָפָר חַרְבּוֹ
כְּקַשׁ נִדָּף קַשְׁתּוֹ׃
16 יִרְדְּפֵם יַעֲבֹר שָׁלוֹם אֹרַח בְּרַגְלָיו לֹא יָבוֹא׃
17 מִי פָעַל וְעָשָׂה קֹרֵא הַדֹּרוֹת מֵרֹאשׁ אֲנִי יְהוָה
רִאשׁוֹן וְאֶת אַחֲרֹנִים אֲנִי הוּא׃
18 רָאוּ אִיִּים וְיִירָאוּ קְצוֹת הָאָרֶץ יֶחֱרָדוּ
קָרְבוּ וְיֶאֱתָיוּן׃
19 אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יַעְזֹרוּ וּלְאָחִיו יֹאמַר חֲזָק׃
20 וַיְחַזֵּק חָרָשׁ אֶת צוֹרֵף מַחֲלִיק פַּטִּישׁ אֶת הוֹלֶם
פָּעַם אֹמֵר לַדֶּבֶק טוֹב הוּא וַיְחַזְּקֵהוּ בְּמַסְמְרוֹת
לֹא יִמּוֹט׃
21 וְאַתָּה יִשְׂרָאֵל עַבְדִּי יַעֲקֹב אֲשֶׁר בְּחַרְתִּיךָ
זֶרַע אַבְרָהָם אֹהֲבִי׃
22 אֲשֶׁר הֶחֱזַקְתִּיךָ מִקְצוֹת הָאָרֶץ וּמֵאֲצִילֶיהָ קְרָאתִיךָ
וָאֹמַר לְךָ עַבְדִּי אָתָּה בְּחַרְתִּיךָ וְלֹא מְאַסְתִּיךָ׃
23 אַל תִּירָא כִּי עִמְּךָ אָנִי אַל תִּשְׁתָּע כִּי אֲנִי
אֱלֹהֶיךָ אִמַּצְתִּיךָ אַף עֲזַרְתִּיךָ אַף תְּמַכְתִּיךָ
בִּימִין צִדְקִי׃
24 הֵן יֵבֹשׁוּ וְיִכָּלְמוּ כָּל הַנֶּחֱרִים בָּךְ יִהְיוּ כְאַיִן
וְיֹאבְדוּ אַנְשֵׁי רִיבֶךָ׃
25 תְּבַקְשֵׁם וְלֹא תִמְצָאֵם אַנְשֵׁי מַצֻּתֶךָ יִהְיוּ כְאַיִן
וּכְאֶפֶס אַנְשֵׁי צְבָאֶךָ׃
26 כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מַחֲזִיק יְמִינֶךָ הָאֹמֵר
לְךָ אַל תִּירָא אֲנִי עֲזַרְתִּיךָ׃
27 אַל תִּירְאִי תּוֹלַעַת יַעֲקֹב מְתֵי מִסְפָּר יִשְׂרָאֵל
אֲנִי עֲזַרְתִּיךְ נְאֻם יְהוָה וְגֹאֲלֵךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃
28 הִנֵּה שַׂמְתִּיךָ לְמוֹרַג חָרוּץ חָדָשׁ בַּעַל פִּיפִיּוֹת
תָּדוֹשׁ הָרִים וְתָדֻק וּגְבָעוֹת כַּמֹּץ תָּשִׂים׃
29 תִּזֵּם וְרוּחַ תִּשָּׂאֵם וְסוּפָה תָּפִיץ אוֹתָם
וְאַתָּה תָּגִיל בַּיהוָה בִּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל תִּתְהַלָּל׃
30 הָעֲנִיִּים וְהָאֶבְיוֹנִים מְבַקְשִׁים מַיִם אֵין
לָשׁוֹנָם בַּצָּמָא נָשָׁתָּה אֲנִי יְהוָה אֶעֱנֵם
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֹא אֶעֶזְבֵם׃
31 אֶפְתַּח עַל שְׁפָיוֹת נְהָרוֹת וּבְתוֹךְ בְּקָעוֹת מַעְיָנוֹת
אָשִׂים מִדְבָּר לַאֲגַם מַיִם וְאֶרֶץ צִיָּה לְמוֹצָאֵי מָיִם׃
32 אֶתֵּן בַּמִּדְבָּר אֶרֶז שִׁטָּה וַהֲדַס וְיִצְהָר אָשִׂים
בָּעֲרָבָה בְּרוֹשׁ תִּדְהָר וְתַאְשׁוּר יַחְדָּו׃
33 לְמַעַן יִרְאוּ וְיֵדְעוּ וְיָשִׂימוּ וְיַשְׂכִּילוּ יַחְדָּו
כִּי יַד יְהוָה עָשְׂתָה זֹּאת וּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בְּרָאָהּ׃
34 הָבִיאוּ רִיבְכֶם אָמַר יְהוָה הַגִּישׁוּ עִצְמוֹתֵיכֶם
אָמַר מַלְכֵי יַעֲקֹב׃
35 יַגִּישׁוּ וְיַגִּידוּ לָנוּ אֵת אֲשֶׁר תִּקְרֶינָה הָרִאשֹׁנוֹת
מַה הֵנָּה הִגַּדְנוּ וְנָשִׂימָה לִבֵּנוּ וְנֵדְעָה אַחֲרִיתָן
אוֹ הַמְקֹדְמוֹת הַשְׁמִיעוּנוּ וְנִתְּנָה לִבֵּנוּ וְנֵדַע
גַּם אַחֲרִיתָן׃
36 אִם הֵיטִיבוּ וְאִם הֵרֵעוּ וְנִשְׁתָּעָה וְנִרְאֶה יַחְדָּו׃
37 הֵן אַתֶּם מֵאַיִן וּפָעֳלְכֶם מֵאָפֶס תּוֹעֵבָה יִבְחַר בָּכֶם׃
38 אֶת אֲשֶׁר הֵקִימוֹתִי מִמִּזְרָח וַיִּקְרָא בְצִדְקוֹ לְרַגְלוֹ
יִתֵּן לְפָנָיו גּוֹיִם וּמְלָכִים יַרְדֶּה יִתֵּן כֶּעָפָר חַרְבּוֹ
כְּקַשׁ נִדָּף קַשְׁתּוֹ׃
39 יִרְדְּפֵם יַעֲבֹר שָׁלוֹם אֹרַח בְּרַגְלָיו לֹא יָבוֹא׃
40 מִי פָעַל וְעָשָׂה קֹרֵא הַדֹּרוֹת מֵרֹאשׁ אֲנִי יְהוָה
רִאשׁוֹן וְאֶת אַחֲרֹנִים אֲנִי הוּא׃
41 רָאוּ אִיִּים וְיִירָאוּ קְצוֹת הָאָרֶץ יֶחֱרָדוּ
קָרְבוּ וְיֶאֱתָיוּן׃
42 אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יַעְזֹרוּ וּלְאָחִיו יֹאמַר חֲזָק׃
43 וַיְחַזֵּק חָרָשׁ אֶת צוֹרֵף מַחֲלִיק פַּטִּישׁ אֶת הוֹלֶם
פָּעַם אֹמֵר לַדֶּבֶק טוֹב הוּא וַיְחַזְּקֵהוּ בְּמַסְמְרוֹת
לֹא יִמּוֹט׃
44 וְאַתָּה יִשְׂרָאֵל עַבְדִּי יַעֲקֹב אֲשֶׁר בְּחַרְתִּיךָ
זֶרַע אַבְרָהָם אֹהֲבִי׃
45 אֲשֶׁר הֶחֱזַקְתִּיךָ מִקְצוֹת הָאָרֶץ וּמֵאֲצִילֶיהָ קְרָאתִיךָ
וָאֹמַר לְךָ עַבְדִּי אָתָּה בְּחַרְתִּיךָ וְלֹא מְאַסְתִּיךָ׃
46 אַל תִּירָא כִּי עִמְּךָ אָנִי אַל תִּשְׁתָּע כִּי אֲנִי
אֱלֹהֶיךָ אִמַּצְתִּיךָ אַף עֲזַרְתִּיךָ אַף תְּמַכְתִּיךָ
בִּימִין צִדְקִי׃
47 הֵן יֵבֹשׁוּ וְיִכָּלְמוּ כָּל הַנֶּחֱרִים בָּךְ יִהְיוּ כְאַיִן
וְיֹאבְדוּ אַנְשֵׁי רִיבֶךָ׃
48 תְּבַקְשֵׁם וְלֹא תִמְצָאֵם אַנְשֵׁי מַצֻּתֶךָ יִהְיוּ כְאַיִן
וּכְאֶפֶס אַנְשֵׁי צְבָאֶךָ׃
49 כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מַחֲזִיק יְמִינֶךָ הָאֹמֵר
לְךָ אַל תִּירָא אֲנִי עֲזַרְתִּיךָ׃
50 אַל תִּירְאִי תּוֹלַעַת יַעֲקֹב מְתֵי מִסְפָּר יִשְׂרָאֵל
אֲנִי עֲזַרְתִּיךְ נְאֻם יְהוָה וְגֹאֲלֵךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃
51 הִנֵּה שַׂמְתִּיךָ לְמוֹרַג חָרוּץ חָדָשׁ בַּעַל פִּיפִיּוֹת
תָּדוֹשׁ הָרִים וְתָדֻק וּגְבָעוֹת כַּמֹּץ תָּשִׂים׃
52 תִּזֵּם וְרוּחַ תִּשָּׂאֵם וְסוּפָה תָּפִיץ אוֹתָם
וְאַתָּה תָּגִיל בַּיהוָה בִּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל תִּתְהַלָּל׃
53 הָעֲנִיִּים וְהָאֶבְיוֹנִים מְבַקְשִׁים מַיִם אֵין
לָשׁוֹנָם בַּצָּמָא נָשָׁתָּה אֲנִי יְהוָה אֶעֱנֵם
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֹא אֶעֶזְבֵם׃
54 אֶפְתַּח עַל שְׁפָיוֹת נְהָרוֹת וּבְתוֹךְ בְּקָעוֹת מַעְיָנוֹת
אָשִׂים מִדְבָּר לַאֲגַם מַיִם וְאֶרֶץ צִיָּה לְמוֹצָאֵי מָיִם׃
55 אֶתֵּן בַּמִּדְבָּר אֶרֶז שִׁטָּה וַהֲדַס וְיִצְהָר אָשִׂים
בָּעֲרָבָה בְּרוֹשׁ תִּדְהָר וְתַאְשׁוּר יַחְדָּו׃
56 לְמַעַן יִרְאוּ וְיֵדְעוּ וְיָשִׂימוּ וְיַשְׂכִּילוּ יַחְדָּו
כִּי יַד יְהוָה עָשְׂתָה זֹּאת וּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בְּרָאָהּ׃
57 הָבִיאוּ רִיבְכֶם אָמַר יְהוָה הַגִּישׁוּ עִצְמוֹתֵיכֶם
אָמַר מַלְכֵי יַעֲקֹב׃
58 יַגִּישׁוּ וְיַגִּידוּ לָנוּ אֵת אֲשֶׁר תִּקְרֶינָה הָרִאשֹׁנוֹת
מַה הֵנָּה הִגַּדְנוּ וְנָשִׂימָה לִבֵּנוּ וְנֵדְעָה אַחֲרִיתָן
אוֹ הַמְקֹדְמוֹת הַשְׁמִיעוּנוּ וְנִתְּנָה לִבֵּנוּ וְנֵדַע
גַּם אַחֲרִיתָן׃
59 אִם הֵיטִיבוּ וְאִם הֵרֵעוּ וְנִשְׁתָּעָה וְנִרְאֶה יַחְדָּו׃
60 הֵן אַתֶּם מֵאַיִן וּפָעֳלְכֶם מֵאָפֶס תּוֹעֵבָה יִבְחַר בָּכֶם׃
61 אֶת אֲשֶׁר הֵקִימוֹתִי מִמִּזְרָח וַיִּקְרָא בְצִדְקוֹ לְרַגְלוֹ
יִתֵּן לְפָנָיו גּוֹיִם וּמְלָכִים יַרְדֶּה יִתֵּן כֶּעָפָר חַרְבּוֹ
כְּקַשׁ נִדָּף קַשְׁתּוֹ׃
62 יִרְדְּפֵם יַעֲבֹר שָׁלוֹם אֹרַח בְּרַגְלָיו לֹא יָבוֹא׃
63 מִי פָעַל וְעָשָׂה קֹרֵא הַדֹּרוֹת מֵרֹאשׁ אֲנִי יְהוָה
רִאשׁוֹן וְאֶת אַחֲרֹנִים אֲנִי הוּא׃
64 רָאוּ אִיִּים וְיִירָאוּ קְצוֹת הָאָרֶץ יֶחֱרָדוּ
קָרְבוּ וְיֶאֱתָיוּן׃
65 אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יַעְזֹרוּ וּלְאָחִיו יֹאמַר חֲזָק׃
66 וַיְחַזֵּק חָרָשׁ אֶת צוֹרֵף מַחֲלִיק פַּטִּישׁ אֶת הוֹלֶם
פָּעַם אֹמֵר לַדֶּבֶק טוֹב הוּא וַיְחַזְּקֵהוּ בְּמַסְמְרוֹת
לֹא יִמּוֹט׃
67 וְאַתָּה יִשְׂרָאֵל עַבְדִּי יַעֲקֹב אֲשֶׁר בְּחַרְתִּיךָ
זֶרַע אַבְרָהָם אֹהֲבִי׃
68 אֲשֶׁר הֶחֱזַקְתִּיךָ מִקְצוֹת הָאָרֶץ וּמֵאֲצִילֶיהָ קְרָאתִיךָ
וָאֹמַר לְךָ עַבְדִּי אָתָּה בְּחַרְתִּיךָ וְלֹא מְאַסְתִּיךָ׃
69 אַל תִּירָא כִּי עִמְּךָ אָנִי אַל תִּשְׁתָּע כִּי אֲנִי
אֱלֹהֶיךָ אִמַּצְתִּיךָ אַף עֲזַרְתִּיךָ אַף תְּמַכְתִּיךָ
בִּימִין צִדְקִי׃
70 הֵן יֵבֹשׁוּ וְיִכָּלְמוּ כָּל הַנֶּחֱרִים בָּךְ יִהְיוּ כְאַיִן
וְיֹאבְדוּ אַנְשֵׁי רִיבֶךָ׃
71 תְּבַקְשֵׁם וְלֹא תִמְצָאֵם אַנְשֵׁי מַצֻּתֶךָ יִהְיוּ כְאַיִן
וּכְאֶפֶס אַנְשֵׁי צְבָאֶךָ׃
72 כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מַחֲזִיק יְמִינֶךָ הָאֹמֵר
לְךָ אַל תִּירָא אֲנִי עֲזַרְתִּיךָ׃
73 אַל תִּירְאִי תּוֹלַעַת יַעֲקֹב מְתֵי מִסְפָּר יִשְׂרָאֵל
אֲנִי עֲזַרְתִּיךְ נְאֻם יְהוָה וְגֹאֲלֵךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃
74 הִנֵּה שַׂמְתִּיךָ לְמוֹרַג חָרוּץ חָדָשׁ בַּעַל פִּיפִיּוֹת
תָּדוֹשׁ הָרִים וְתָדֻק וּגְבָעוֹת כַּמֹּץ תָּשִׂים׃
75 תִּזֵּם וְרוּחַ תִּשָּׂאֵם וְסוּפָה תָּפִיץ אוֹתָם
וְאַתָּה תָּגִיל בַּיהוָה בִּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל תִּתְהַלָּל׃
76 הָעֲנִיִּים וְהָאֶבְיוֹנִים מְבַקְשִׁים מַיִם אֵין
לָשׁוֹנָם בַּצָּמָא נָשָׁתָּה אֲנִי יְהוָה אֶעֱנֵם
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֹא אֶעֶזְבֵם׃
77 אֶפְתַּח עַל שְׁפָיוֹת נְהָרוֹת וּבְתוֹךְ בְּקָעוֹת מַעְיָנוֹת
אָשִׂים מִדְבָּר לַאֲגַם מַיִם וְאֶרֶץ צִיָּה לְמוֹצָאֵי מָיִם׃
78 אֶתֵּן בַּמִּדְבָּר אֶרֶז שִׁטָּה וַהֲדַס וְיִצְהָר אָשִׂים
בָּעֲרָבָה בְּרוֹשׁ תִּדְהָר וְתַאְשׁוּר יַחְדָּו׃
79 לְמַעַן יִרְאוּ וְיֵדְעוּ וְיָשִׂימוּ וְיַשְׂכִּילוּ יַחְדָּו
כִּי יַד יְהוָה עָשְׂתָה זֹּאת וּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בְּרָאָהּ׃
80 הָבִיאוּ רִיבְכֶם אָמַר יְהוָה הַגִּישׁוּ עִצְמוֹתֵיכֶם
אָמַר מַלְכֵי יַעֲקֹב׃
81 יַגִּישׁוּ וְיַגִּידוּ לָנוּ אֵת אֲשֶׁר תִּקְרֶינָה הָרִאשֹׁנוֹת
מַה הֵנָּה הִגַּדְנוּ וְנָשִׂימָה לִבֵּנוּ וְנֵדְעָה אַחֲרִיתָן
אוֹ הַמְקֹדְמוֹת הַשְׁמִיעוּנוּ וְנִתְּנָה לִבֵּנוּ וְנֵדַע
גַּם אַחֲרִיתָן׃
82 אִם הֵיטִיבוּ וְאִם הֵרֵעוּ וְנִשְׁתָּעָה וְנִרְאֶה יַחְדָּו׃
83 הֵן אַתֶּם מֵאַיִן וּפָעֳלְכֶם מֵאָפֶס תּוֹעֵבָה יִבְחַר בָּכֶם׃
84 אֶת אֲשֶׁר הֵקִימוֹתִי מִמִּזְרָח וַיִּקְרָא בְצִדְקוֹ לְרַגְלוֹ
יִתֵּן לְפָנָיו גּוֹיִם וּמְלָכִים יַרְדֶּה יִתֵּן כֶּעָפָר חַרְבּוֹ
כְּקַשׁ נִדָּף קַשְׁתּוֹ׃
85 יִרְדְּפֵם יַעֲבֹר שָׁלוֹם אֹרַח בְּרַגְלָיו לֹא יָבוֹא׃
86 מִי פָעַל וְעָשָׂה קֹרֵא הַדֹּרוֹת מֵרֹאשׁ אֲנִי יְהוָה
רִאשׁוֹן וְאֶת אַחֲרֹנִים אֲנִי הוּא׃
87 רָאוּ אִיִּים וְיִירָאוּ קְצוֹת הָאָרֶץ יֶחֱרָדוּ
קָרְבוּ וְיֶאֱתָיוּן׃
88 אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יַעְזֹרוּ וּלְאָחִיו יֹאמַר חֲזָק׃
89 וַיְחַזֵּק חָרָשׁ אֶת צוֹרֵף מַחֲלִיק פַּטִּישׁ אֶת הוֹלֶם
פָּעַם אֹמֵר לַדֶּבֶק טוֹב הוּא וַיְחַזְּקֵהוּ בְּמַסְמְרוֹת
לֹא יִמּוֹט׃
90 וְאַתָּה יִשְׂרָאֵל עַבְדִּי יַעֲקֹב אֲשֶׁר בְּחַרְתִּיךָ
זֶרַע אַבְרָהָם אֹהֲבִי׃
91 אֲשֶׁר הֶחֱזַקְתִּיךָ מִקְצוֹת הָאָרֶץ וּמֵאֲצִילֶיהָ קְרָאתִיךָ
וָאֹמַר לְךָ עַבְדִּי אָתָּה בְּחַרְתִּיךָ וְלֹא מְאַסְתִּיךָ׃
92 אַל תִּירָא כִּי עִמְּךָ אָנִי אַל תִּשְׁתָּע כִּי אֲנִי
אֱלֹהֶיךָ אִמַּצְתִּיךָ אַף עֲזַרְתִּיךָ אַף תְּמַכְתִּיךָ
בִּימִין צִדְקִי׃
93 הֵן יֵבֹשׁוּ וְיִכָּלְמוּ כָּל הַנֶּחֱרִים בָּךְ יִהְיוּ כְאַיִן
וְיֹאבְדוּ אַנְשֵׁי רִיבֶךָ׃
94 תְּבַקְשֵׁם וְלֹא תִמְצָאֵם אַנְשֵׁי מַצֻּתֶךָ יִהְיוּ כְאַיִן
וּכְאֶפֶס אַנְשֵׁי צְבָאֶךָ׃
95 כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מַחֲזִיק יְמִינֶךָ הָאֹמֵר
לְךָ אַל תִּירָא אֲנִי עֲזַרְתִּיךָ׃
96 אַל תִּירְאִי תּוֹלַעַת יַעֲקֹב מְתֵי מִסְפָּר יִשְׂרָאֵל
אֲנִי עֲזַרְתִּיךְ נְאֻם יְהוָה וְגֹאֲלֵךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃
97 הִנֵּה שַׂמְתִּיךָ לְמוֹרַג חָרוּץ חָדָשׁ בַּעַל פִּיפִיּוֹת
תָּדוֹשׁ הָרִים וְתָדֻק וּגְבָעוֹת כַּמֹּץ תָּשִׂים׃
98 תִּזֵּם וְרוּחַ תִּשָּׂאֵם וְסוּפָה תָּפִיץ אוֹתָם
וְאַתָּה תָּגִיל בַּיהוָה בִּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל תִּתְהַלָּל׃
99 הָעֲנִיִּים וְהָאֶבְיוֹנִים מְבַקְשִׁים מַיִם אֵין
לָשׁוֹנָם בַּצָּמָא נָשָׁתָּה אֲנִי יְהוָה אֶעֱנֵם
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֹא אֶעֶזְבֵם׃
100 אֶפְתַּח עַל שְׁפָיוֹת נְהָרוֹת וּבְתוֹךְ בְּקָעוֹת מַעְיָנוֹת
אָשִׂים מִדְבָּר לַאֲגַם מַיִם וְאֶרֶץ צִיָּה לְמוֹצָאֵי מָיִם׃
101 אֶתֵּן בַּמִּדְבָּר אֶרֶז שִׁטָּה וַהֲדַס וְיִצְהָר אָשִׂים
בָּעֲרָבָה בְּרוֹשׁ תִּדְהָר וְתַאְשׁוּר יַחְדָּו׃
102 לְמַעַן יִרְאוּ וְיֵדְעוּ וְיָשִׂימוּ וְיַשְׂכִּילוּ יַחְדָּו
כִּי יַד יְהוָה עָשְׂתָה זֹּאת וּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בְּרָאָהּ׃
103 הָבִיאוּ רִיבְכֶם אָמַר יְהוָה הַגִּישׁוּ עִצְמוֹתֵיכֶם
אָמַר מַלְכֵי יַעֲקֹב׃
104 יַגִּישׁוּ וְיַגִּידוּ לָנוּ אֵת אֲשֶׁר תִּקְרֶינָה הָרִאשֹׁנוֹת
מַה הֵנָּה הִגַּדְנוּ וְנָשִׂימָה לִבֵּנוּ וְנֵדְעָה אַחֲרִיתָן
אוֹ הַמְקֹדְמוֹת הַשְׁמִיעוּנוּ וְנִתְּנָה לִבֵּנוּ וְנֵדַע
גַּם אַחֲרִיתָן׃
105 אִם הֵיטִיבוּ וְאִם הֵרֵעוּ וְנִשְׁתָּעָה וְנִרְאֶה יַחְדָּו׃
106 הֵן אַתֶּם מֵאַיִן וּפָעֳלְכֶם מֵאָפֶס תּוֹעֵבָה יִבְחַר בָּכֶם׃
107 אֶת אֲשֶׁר הֵקִימוֹתִי מִמִּזְרָח וַיִּקְרָא בְצִדְקוֹ לְרַגְלוֹ
יִתֵּן לְפָנָיו גּוֹיִם וּמְלָכִים יַרְדֶּה יִתֵּן כֶּעָפָר חַרְבּוֹ
כְּקַשׁ נִדָּף קַשְׁתּוֹ׃
108 יִרְדְּפֵם יַעֲבֹר שָׁלוֹם אֹרַח בְּרַגְלָיו לֹא יָבוֹא׃
109 מִי פָעַל וְעָשָׂה קֹרֵא הַדֹּרוֹת מֵרֹאשׁ אֲנִי יְהוָה
רִאשׁוֹן וְאֶת אַחֲרֹנִים אֲנִי הוּא׃
110 רָאוּ אִיִּים וְיִירָאוּ קְצוֹת הָאָרֶץ יֶחֱרָדוּ
קָרְבוּ וְיֶאֱתָיוּן׃
111 אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יַעְזֹרוּ וּלְאָחִיו יֹאמַר חֲזָק׃
112 וַיְחַזֵּק חָרָשׁ אֶת צוֹרֵף מַחֲלִיק פַּטִּישׁ אֶת הוֹלֶם
פָּעַם אֹמֵר לַדֶּבֶק טוֹב הוּא וַיְחַזְּקֵהוּ בְּמַסְמְרוֹת
לֹא יִמּוֹט׃
113 וְאַתָּה יִשְׂרָאֵל עַבְדִּי יַעֲקֹב אֲשֶׁר בְּחַרְתִּיךָ
זֶרַע אַבְרָהָם אֹהֲבִי׃
114 אֲשֶׁר הֶחֱזַקְתִּיךָ מִקְצוֹת הָאָרֶץ וּמֵאֲצִילֶיהָ קְרָאתִיךָ
וָאֹמַר לְךָ עַבְדִּי אָתָּה בְּחַרְתִּיךָ וְלֹא מְאַסְתִּיךָ׃
115 אַל תִּירָא כִּי עִמְּךָ אָנִי אַל תִּשְׁתָּע כִּי אֲנִי
אֱלֹהֶיךָ אִמַּצְתִּיךָ אַף עֲזַרְתִּיךָ אַף תְּמַכְתִּיךָ
בִּימִין צִדְקִי׃
116 הֵן יֵבֹשׁוּ וְיִכָּלְמוּ כָּל הַנֶּחֱרִים בָּךְ יִהְיוּ כְאַיִן
וְיֹאבְדוּ אַנְשֵׁי רִיבֶךָ׃
117 תְּבַקְשֵׁם וְלֹא תִמְצָאֵם אַנְשֵׁי מַצֻּתֶךָ יִהְיוּ כְאַיִן
וּכְאֶפֶס אַנְשֵׁי צְבָאֶךָ׃
118 כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מַחֲזִיק יְמִינֶךָ הָאֹמֵר
לְךָ אַל תִּירָא אֲנִי עֲזַרְתִּיךָ׃
119 אַל תִּירְאִי תּוֹלַעַת יַעֲקֹב מְתֵי מִסְפָּר יִשְׂרָאֵל
אֲנִי עֲזַרְתִּיךְ נְאֻם יְהוָה וְגֹאֲלֵךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃
120 הִנֵּה שַׂמְתִּיךָ לְמוֹרַג חָרוּץ חָדָשׁ בַּעַל פִּיפִיּוֹת
תָּדוֹשׁ הָרִים וְתָדֻק וּגְבָעוֹת כַּמֹּץ תָּשִׂים׃
121 תִּזֵּם וְרוּחַ תִּשָּׂאֵם וְסוּפָה תָּפִיץ אוֹתָם
וְאַתָּה תָּגִיל בַּיהוָה בִּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל תִּתְהַלָּל׃
122 הָעֲנִיִּים וְהָאֶבְיוֹנִים מְבַקְשִׁים מַיִם אֵין
לָשׁוֹנָם בַּצָּמָא נָשָׁתָּה אֲנִי יְהוָה אֶעֱנֵם
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֹא אֶעֶזְבֵם׃
123 אֶפְתַּח עַל שְׁפָיוֹת נְהָרוֹת וּבְתוֹךְ בְּקָעוֹת מַעְיָנוֹת
אָשִׂים מִדְבָּר לַאֲגַם מַיִם וְאֶרֶץ צִיָּה לְמוֹצָאֵי מָיִם׃
124 אֶתֵּן בַּמִּדְבָּר אֶרֶז שִׁטָּה וַהֲדַס וְיִצְהָר אָשִׂים
בָּעֲרָבָה בְּרוֹשׁ תִּדְהָר וְתַאְשׁוּר יַחְדָּו׃
125 לְמַעַן יִרְאוּ וְיֵדְעוּ וְיָשִׂימוּ וְיַשְׂכִּילוּ יַחְדָּו
כִּי יַד יְהוָה עָשְׂתָה זֹּאת וּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בְּרָאָהּ׃
126 הָבִיאוּ רִיבְכֶם אָמַר יְהוָה הַגִּישׁוּ עִצְמוֹתֵיכֶם
אָמַר מַלְכֵי יַעֲקֹב׃
127 יַגִּישׁוּ וְיַגִּידוּ לָנוּ אֵת אֲשֶׁר תִּקְרֶינָה הָרִאשֹׁנוֹת
מַה הֵנָּה הִגַּדְנוּ וְנָשִׂימָה לִבֵּנוּ וְנֵדְעָה אַחֲרִיתָן
אוֹ הַמְקֹדְמוֹת הַשְׁמִיעוּנוּ וְנִתְּנָה לִבֵּנוּ וְנֵדַע
גַּם אַחֲרִיתָן׃
128 אִם הֵיטִיבוּ וְאִם הֵרֵעוּ וְנִשְׁתָּעָה וְנִרְאֶה יַחְדָּו׃
129 הֵן אַתֶּם מֵאַיִן וּפָעֳלְכֶם מֵאָפֶס תּוֹעֵבָה יִבְחַר בָּכֶם׃
130 אֶת אֲשֶׁר הֵקִימוֹתִי מִמִּזְרָח וַיִּקְרָא בְצִדְקוֹ לְרַגְלוֹ
יִתֵּן לְפָנָיו גּוֹיִם וּמְלָכִים יַרְדֶּה יִתֵּן כֶּעָפָר חַרְבּוֹ
כְּקַשׁ נִדָּף קַשְׁתּוֹ׃
131 יִרְדְּפֵם יַעֲבֹר שָׁלוֹם אֹרַח בְּרַגְלָיו לֹא יָבוֹא׃
132 מִי פָעַל וְעָשָׂה קֹרֵא הַדֹּרוֹת מֵרֹאשׁ אֲנִי יְהוָה
רִאשׁוֹן וְאֶת אַחֲרֹנִים אֲנִי הוּא׃
133 רָאוּ אִיִּים וְיִירָאוּ קְצוֹת הָאָרֶץ יֶחֱרָדוּ
קָרְבוּ וְיֶאֱתָיוּן׃
134 אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יַעְזֹרוּ וּלְאָחִיו יֹאמַר חֲזָק׃
135 וַיְחַזֵּק חָרָשׁ אֶת צוֹרֵף מַחֲלִיק פַּטִּישׁ אֶת הוֹלֶם
פָּעַם אֹמֵר לַדֶּבֶק טוֹב הוּא וַיְחַזְּקֵהוּ בְּמַסְמְרוֹת
לֹא יִמּוֹט׃
136 וְאַתָּה יִשְׂרָאֵל עַבְדִּי יַעֲקֹב אֲשֶׁר בְּחַרְתִּיךָ
זֶרַע אַבְרָהָם אֹהֲבִי׃
137 אֲשֶׁר הֶחֱזַקְתִּיךָ מִקְצוֹת הָאָרֶץ וּמֵאֲצִילֶיהָ קְרָאתִיךָ
וָאֹמַר לְךָ עַבְדִּי אָתָּה בְּחַרְתִּיךָ וְלֹא מְאַסְתִּיךָ׃
138 אַל תִּירָא כִּי עִמְּךָ אָנִי אַל תִּשְׁתָּע כִּי אֲנִי
אֱלֹהֶיךָ אִמַּצְתִּיךָ אַף עֲזַרְתִּיךָ אַף תְּמַכְתִּיךָ
בִּימִין צִדְקִי׃
139 הֵן יֵבֹשׁוּ וְיִכָּלְמוּ כָּל הַנֶּחֱרִים בָּךְ יִהְיוּ כְאַיִן
וְיֹאבְדוּ אַנְשֵׁי רִיבֶךָ׃
140 תְּבַקְשֵׁם וְלֹא תִמְצָאֵם אַנְשֵׁי מַצֻּתֶךָ יִהְיוּ כְאַיִן
וּכְאֶפֶס אַנְשֵׁי צְבָאֶךָ׃
141 כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מַחֲזִיק יְמִינֶךָ הָאֹמֵר
לְךָ אַל תִּירָא אֲנִי עֲזַרְתִּיךָ׃
142 אַל תִּירְאִי תּוֹלַעַת יַעֲקֹב מְתֵי מִסְפָּר יִשְׂרָאֵל
אֲנִי עֲזַרְתִּיךְ נְאֻם יְהוָה וְגֹאֲלֵךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃
143 הִנֵּה שַׂמְתִּיךָ לְמוֹרַג חָרוּץ חָדָשׁ בַּעַל פִּיפִיּוֹת
תָּדוֹשׁ הָרִים וְתָדֻק וּגְבָעוֹת כַּמֹּץ תָּשִׂים׃
144 תִּזֵּם וְרוּחַ תִּשָּׂאֵם וְסוּפָה תָּפִיץ אוֹתָם
וְאַתָּה תָּגִיל בַּיהוָה בִּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל תִּתְהַלָּל׃
145 הָעֲנִיִּים וְהָאֶבְיוֹנִים מְבַקְשִׁים מַיִם אֵין
לָשׁוֹנָם בַּצָּמָא נָשָׁתָּה אֲנִי יְהוָה אֶעֱנֵם
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֹא אֶעֶזְבֵם׃
146 אֶפְתַּח עַל שְׁפָיוֹת נְהָרוֹת וּבְתוֹךְ בְּקָעוֹת מַעְיָנוֹת
אָשִׂים מִדְבָּר לַאֲגַם מַיִם וְאֶרֶץ צִיָּה לְמוֹצָאֵי מָיִם׃
147 אֶתֵּן בַּמִּדְבָּר אֶרֶז שִׁטָּה וַהֲדַס וְיִצְהָר אָשִׂים
בָּעֲרָבָה בְּרוֹשׁ תִּדְהָר וְתַאְשׁוּר יַחְדָּו׃
148 לְמַעַן יִרְאוּ וְיֵדְעוּ וְיָשִׂימוּ וְיַשְׂכִּילוּ יַחְדָּו
כִּי יַד יְהוָה עָשְׂתָה זֹּאת וּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בְּרָאָהּ׃
149 הָבִיאוּ רִיבְכֶם אָמַר יְהוָה הַגִּישׁוּ עִצְמוֹתֵיכֶם
אָמַר מַלְכֵי יַעֲקֹב׃
150 יַגִּישׁוּ וְיַגִּידוּ לָנוּ אֵת אֲשֶׁר תִּקְרֶינָה הָרִאשֹׁנוֹת
מַה הֵנָּה הִגַּדְנוּ וְנָשִׂימָה לִבֵּנוּ וְנֵדְעָה אַחֲרִיתָן
אוֹ הַמְקֹדְמוֹת הַשְׁמִיעוּנוּ וְנִתְּנָה לִבֵּנוּ וְנֵדַע
גַּם אַחֲרִיתָן׃
151 אִם הֵיטִיבוּ וְאִם הֵרֵעוּ וְנִשְׁתָּעָה וְנִרְאֶה יַחְדָּו׃
152 הֵן אַתֶּם מֵאַיִן וּפָעֳלְכֶם מֵאָפֶס תּו

מכרתי אתכם ולו הן בעונתיכם נמכרתם ובפשעיכם atque ab
שלחה אמכם: מדוע באתי ואין איש קראתי ואין עונה 2 ipso divor-
הקצור קצרה ידי מפרות ואם אין בי כח להציל הן tii tabulis
בגערתי אחריב ים אשים נהרות מדבר תבאש דגתם ironice pe-
מאין מים ותמת בצמא: אלביש שמים קדרות ושק 3 titis, sola
אשים כסותם: אדני יהוה נתן לי לשון 4 ejus pec-
למודים לדעת לעות את יעף דבר יעיר בבקר בבקר cata cau-
יעיר לי אזן לשמע כלמודים: אדני יהוה פתח לי אזן ה sam esse af-
ואנכי לא מריתי אחור לא נסוגתי: גוי נתתי למכים 6 serit, cur
ולחיי למרטים פני לא הסתרתי מכלמות ורק: ואדני 7 ipsum in
יהוה יעזר לי על כן לא נכלמתי על כן שמתי פני manus
כחלמיש ואדע כי לא אבוש: קרוב מצדיקי מי יריב 8 gentium
אתי נעמדה יחד מי בעל משפטי יגש אלי: הן אדני tradiderit:
יהוה יעזר לי מי הוא ירשיעני הן כלם כבגד יבלו עש porro au-
יאכלם: מי בכם ירא יהוה שמע בקול 10 tem eos li-
עבדו אשר יהלך חשכים ואין נגה לו יבטח בשם יהוה berationem
וישען באלהיו: הן כלכם קרחי אש מאזרי זיקות לכו 11 sperare,
באור אשכם ובזיקות בערתם מידי היתה זאת לכם atque in
למעצבה תשכבון: שמעו אלי רדפי נא א se confide-
צדק מבקשי יהוה הביטו אל צור חצבתם ואל מקבת Cap. LI.
בור נקרתם: הביטו אל אברהם אביכם ואל שרה 2 re jubet.
תחוללכם כי אחד קראתיו ואברכהו וארבהו: כי 3 Alloquitur
נחם יהוה ציון נחם כל חרבתיה וישם מדברה כעדן pios in Po-
וערבתה כגן יהוה ששון ושמחה ימצא בה תודה וקול pulo, eos-
זמרה: הקשיבו אלי עמי ולאומי אלי 4 que, ne &
האזינו כי תורה מאתי תצא ומשפטי לאור עמים hi quoque
ארגיע: קרוב צדקי יצא ישעי וזרעי עמים ישפטו אלי איים ה sese deser-
יקוו ואל זרועי ייחלון: שאו למים עיניכם והביטו אל 6 tos
conque-
rantur, ad-
hortatur,
& promis-
sione resti-
tuendæ
Zionis con-
solatur.

4 ער כאן רגש אחר שורק

הָאָרֶץ מִתַּחַת כִּי־שָׁמַיִם כָּעָשָׁן נִמְלָחוּ וְהָאָרֶץ כַּבֶּגֶד
תִּבְלֶה וְיֹשְׁבֶיהָ כְּמוֹ־כֵן יְמוֹתוּן וִישׁוּעָתִי לְעוֹלָם תִּהְיֶה
7 וְצִדְקָתִי לֹא תֵחָת: שִׁמְעוּ אֵלַי יוֹדְעֵי
צֶדֶק עַם תּוֹרָתִי בִלְבָּם אַל־תִּירְאוּ חָרְפַּת אֱנוֹשׁ
8 וּמִגִּדֻּפָתָם אַל־תֵּחַתּוּ: כִּי כַבֶּגֶד יֹאכְלֵם עָשׁ וְכַצֶּמֶר
יֹאכְלֵם סָס וְצִדְקָתִי לְעוֹלָם תִּהְיֶה וִישׁוּעָתִי לְדוֹר דּוֹרִים:
9 עוּרִי עוּרִי לִבְשִׁי־עֹז זְרוֹעַ יְהוָה עוּרִי
כִּימֵי קֶדֶם דּוֹרוֹת עוֹלָמִים הֲלוֹא אַתְּ־הִיא הַמַּחְצֶבֶת
רַהַב מְחוֹלֶלֶת תַּנִּין: הֲלוֹא אַתְּ־הִיא הַמַּחֲרֶבֶת יָם
מֵי תְהוֹם רַבָּה הַשָּׂמָה מַעֲמַקֵּי־יָם דֶּרֶךְ לַעֲבֹר גְּאוּלִים:
11 וּפְדוּיֵי יְהוָה יְשׁוּבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה וְשִׂמְחַת־עוֹלָם עַל־
רֹאשָׁם שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּן נָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה:
12 אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מְנַחֲמְכֶם מִי־אַתְּ וַתִּירְאִי הפטרה שופטים
13 מֵאֱנוֹשׁ יָמוּת וּמִבֶּן־אָדָם חָצִיר יִנָּתֵן: וַתִּשְׁכַּח יְהוָה
ה"א בקמץ עֹשֶׂךָ נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיֹסֵד אָרֶץ וַתְּפַחֵד תָּמִיד כָּל־הַיּוֹם
מִפְּנֵי חֲמַת הַמֵּצִיק כַּאֲשֶׁר כּוֹן לְהַשְׁחִית וְאַיֵּה חֲמַת
14 הַמֵּצִיק: מְהֵר צֹעָה לְהִפָּתֵחַ וְלֹא־יָמוּת לַשַּׁחַת וְלֹא
טו יֶחְסַר לַחְמוֹ: וְאָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ רֹגַע הַיָּם וַיֶּהֱמוּ גַלָּיו
16 יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ: וָאָשִׂם דְּבָרַי בְּפִיךָ וּבְצֵל יָדִי כִּסִּיתִיךָ
קמץ בו"ק לִנְטֹעַ שָׁמַיִם וְלִיסֹד אָרֶץ וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עַמִּי אָתָּה:
17 הִתְעוֹרְרִי הִתְעוֹרְרִי קוּמִי יְרוּשָׁלַם
אֲשֶׁר שָׁתִית מִיַּד יְהוָה אֶת־כּוֹס חֲמָתוֹ אֶת־קְבַעַת כּוֹס
18 הַתַּרְעֵלָה שָׁתִית מָצִית: אֵין־מְנַהֵל לָהּ מִכָּל־בָּנִים יָלָדָה
19 וְאֵין מַחֲזִיק בְּיָדָהּ מִכָּל־בָּנִים גִּדָּלָה: שְׁתַּיִם הֵנָּה
קָרָאתֵיךְ מִי יָנוּד לָךְ הַשֹּׁד וְהַשֶּׁבֶר וְהָרָעָב וְהַחֶרֶב מִי
כ אֲנַחֲמֵךְ: בָּנַיִךְ עָלְפוּ שָׁכְבוּ בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת כְּתוֹא
21 מְכֻמָּר הַמְלֵאִים חֲמַת־יְהוָה גַּעֲרַת אֱלֹהָיִךְ: לָכֵן שִׁמְעִי־
נָא זֹאת עֲנִיָּה וּשְׁכֻרַת וְלֹא מָיִן:

כה־אמר אדניך יהוה ואלהיך יריב עמו 22
הנה לקחתי מידך את־כוס התרעלה את־
קבעת כוס חמתי לא־תוסיפי לשתותה עוד :
ושמתיה ביד מוגיך אשר־אמרו לנפשך שחי ונעברה 23
ותשימי כארץ גוך וכחוץ לעברים : עורי נבא Cap. LII.
עורי לבשי עזך ציון לבשי בגדי תפארתך ירושלם
עיר הקדש כי לא־יוסיף יבא־בך עוד ערל וטמא :
התנערי מעפר קומי שבי ירושלם התפתחו מוסרי 2 החפתחי קרי
צוארך שביה בת־ציון : כי־כה אמר יהוה 3
חנם נמכרתם ולא בכסף תגאלו : כי כה 4
אמר אדני יהוה מצרים ירד־עמי בראשנה לגור שם
ואשור באפס עשקו : ועתה מה־לי־פה נאם־יהוה כי־ה
לקח עמי חנם משליו יהילילו נאם־יהוה ותמיד כל־ משליו ק׳
היום שמי מנאץ : לכן ידע עמי שמי לכן ביום ההוא 6
כי־אני־הוא המדבר הנני : מה־נאוו על־ 7
ההרים רגלי מבשר משמיע שלום מבשר טוב משמיע
ישועה אמר לציון מלך אלהיך : קול צפיך נשאו קול 8
יחדו ירננו כי עין בעין יראו בשוב יהוה ציון : פצחו 9
רננו יחדו חרבות ירושלם כי־נחם יהוה עמו גאל
ירושלם : חשף יהוה את־זרוע קדשו לעיני כל־הגוים
וראו כל־אפסי־ארץ את ישועת אלהינו : קמץ בו׳ק
סורו סורו צאו משם טמא אל־תגעו צאו 11
מתוכה הברו נשאי כלי יהוה : כי לא בחפזון תצאו 12
ובמנוסה לא תלכון כי־הלך לפניכם יהוה ומאספכם
אלהי ישראל :
הנה ישכיל עבדי ידום 13
ונשא וגבה מאד : כאשר שממו עליך רבים כן־משחת 14
מאיש מראהו ותארו מבני אדם : כן יזה גוים רבים עליו טו
יקפצו מלכים פיהם כי אשר לא־ספר להם ראו ואשר

לא

Cap. LII. *Fusius edisserit Propheta quæ proximo capite de restitutione Israëlis vaticinatus erat; jamque ipsum adventum Salvatoris, instar præconis, promulgans, Zioni veluti præsentem ostendit Regem suum.*

Cap. LIII. *Inducitur servus Dei innocentissimus, & ab hominibus ut peccator existimatus, doloribus afflictus, plagis & laboribus ad mortem usque perductus: ac imprimis magnificè primò humilis, tum gloriosus ipsius status describitur.*

א נג לֹא־שָׁמְעוּ הִתְבּוֹנָנוּ׃ מִי הֶאֱמִין לִשְׁמֻעָתֵנוּ וּזְרוֹעַ יְהוָה
2 עַל־מִי נִגְלָתָה׃ וַיַּעַל כַּיּוֹנֵק לְפָנָיו וְכַשֹּׁרֶשׁ מֵאֶרֶץ צִיָּה
לֹא־תֹאַר לוֹ וְלֹא הָדָר וְנִרְאֵהוּ וְלֹא־מַרְאֶה וְנֶחְמְדֵהוּ׃
3 נִבְזֶה וַחֲדַל אִישִׁים אִישׁ מַכְאֹבוֹת וִידוּעַ חֹלִי וּכְמַסְתֵּר
4 פָּנִים מִמֶּנּוּ נִבְזֶה וְלֹא חֲשַׁבְנֻהוּ׃ אָכֵן חֳלָיֵנוּ הוּא נָשָׂא
וּמַכְאֹבֵינוּ סְבָלָם וַאֲנַחְנוּ חֲשַׁבְנֻהוּ נָגוּעַ מֻכֵּה אֱלֹהִים
ה וּמְעֻנֶּה׃ וְהוּא מְחֹלָל מִפְּשָׁעֵינוּ מְדֻכָּא מֵעֲוֹנֹתֵינוּ מוּסַר
6 שְׁלוֹמֵנוּ עָלָיו וּבַחֲבֻרָתוֹ נִרְפָּא־לָנוּ׃ כֻּלָּנוּ כַּצֹּאן תָּעִינוּ
7 אִישׁ לְדַרְכּוֹ פָּנִינוּ וַיהוָה הִפְגִּיעַ בּוֹ אֵת עֲוֹן כֻּלָּנוּ׃ נִגַּשׂ
קמץ בו׳ק וְהוּא נַעֲנֶה וְלֹא יִפְתַּח־פִּיו כַּשֶּׂה לַטֶּבַח יוּבָל וּכְרָחֵל
8 לִפְנֵי גֹזְזֶיהָ נֶאֱלָמָה וְלֹא יִפְתַּח פִּיו׃ מֵעֹצֶר וּמִמִּשְׁפָּט
קמץ בו׳ק לֻקָּח וְאֶת־דּוֹרוֹ מִי יְשׂוֹחֵחַ כִּי נִגְזַר מֵאֶרֶץ חַיִּים מִפֶּשַׁע
9 עַמִּי נֶגַע לָמוֹ׃ וַיִּתֵּן אֶת־רְשָׁעִים קִבְרוֹ וְאֶת־עָשִׁיר בְּמֹתָיו
י עַל לֹא־חָמָס עָשָׂה וְלֹא מִרְמָה בְּפִיו׃ וַיהוָה חָפֵץ דַּכְּאוֹ
הֶחֱלִי אִם־תָּשִׂים אָשָׁם נַפְשׁוֹ יִרְאֶה זֶרַע יַאֲרִיךְ יָמִים
11 וְחֵפֶץ יְהוָה בְּיָדוֹ יִצְלָח׃ מֵעֲמַל נַפְשׁוֹ יִרְאֶה יִשְׂבַּע קמץ בו׳ק
בְּדַעְתּוֹ יַצְדִּיק צַדִּיק עַבְדִּי לָרַבִּים וַעֲוֹנֹתָם הוּא יִסְבֹּל׃
12 לָכֵן אֲחַלֶּק־לוֹ בָרַבִּים וְאֶת־עֲצוּמִים יְחַלֵּק שָׁלָל תַּחַת
אֲשֶׁר הֶעֱרָה לַמָּוֶת נַפְשׁוֹ וְאֶת־פֹּשְׁעִים נִמְנָה וְהוּא
חֵטְא־רַבִּים נָשָׂא וְלַפֹּשְׁעִים יַפְגִּיעַ׃

Cap. LIV. *Augustissimum vaticinium de illustri erectione Regni Dei per universum terrarum orbem.*

א נד רָנִּי עֲקָרָה לֹא יָלָדָה פִּצְחִי רִנָּה וְצַהֲלִי לֹא־חָלָה כִּי־
2 הפטרת נח וגם הפטרת כי חצא רַבִּים בְּנֵי־שׁוֹמֵמָה מִבְּנֵי בְעוּלָה אָמַר יְהוָה׃ הַרְחִיבִי
מְקוֹם אָהֳלֵךְ וִירִיעוֹת מִשְׁכְּנוֹתַיִךְ יַטּוּ אַל־תַּחְשֹׂכִי
3 הַאֲרִיכִי מֵיתָרַיִךְ וִיתֵדֹתַיִךְ חַזֵּקִי׃ כִּי־יָמִין וּשְׂמֹאול
4 קמץ בו׳ק תִּפְרֹצִי וְזַרְעֵךְ גּוֹיִם יִירָשׁ וְעָרִים נְשַׁמּוֹת יוֹשִׁיבוּ׃ אַל־
תִּירְאִי כִּי־לֹא תֵבוֹשִׁי וְאַל־תִּכָּלְמִי כִּי־לֹא תַחְפִּירִי כִּי
בֹשֶׁת עֲלוּמַיִךְ תִּשְׁכָּחִי וְחֶרְפַּת אַלְמְנוּתַיִךְ לֹא תִזְכְּרִי־
ה עוֹד׃ כִּי בֹעֲלַיִךְ עֹשַׂיִךְ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ וְגֹאֲלֵךְ קְדוֹשׁ
ישראל

יִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵי כָל־הָאָרֶץ יִקָּרָא׃ כִּי־כְאִשָּׁה עֲזוּבָה 6
וַעֲצוּבַת רוּחַ קְרָאָךְ יְהוָה וְאֵשֶׁת נְעוּרִים כִּי תִמָּאֵס אָמַר
אֱלֹהָיִךְ׃ בְּרֶגַע קָטֹן עֲזַבְתִּיךְ וּבְרַחֲמִים גְּדוֹלִים אֲקַבְּצֵךְ׃ 7
בְּשֶׁצֶף קֶצֶף הִסְתַּרְתִּי פָנַי רֶגַע מִמֵּךְ וּבְחֶסֶד עוֹלָם 8
רִחַמְתִּיךְ אָמַר גֹּאֲלֵךְ יְהוָה׃ כִּי־מֵי נֹחַ 9
זֹאת לִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי מֵעֲבֹר מֵי־נֹחַ עוֹד עַל־הָאָרֶץ כֵּן
נִשְׁבַּעְתִּי מִקְצֹף עָלַיִךְ וּמִגְּעָר־בָּךְ׃ כִּי הֶהָרִים יָמוּשׁוּ 10
וְהַגְּבָעוֹת תְּמוּטֶינָה וְחַסְדִּי מֵאִתֵּךְ לֹא־יָמוּשׁ וּבְרִית
שְׁלוֹמִי לֹא תָמוּט אָמַר מְרַחֲמֵךְ יְהוָה׃ עֲנִיָּה 11
סֹעֲרָה לֹא נֻחָמָה הִנֵּה אֲנֹכִי מַרְבִּיץ בַּפּוּךְ אֲבָנַיִךְ
וִיסַדְתִּיךְ בַּסַּפִּירִים׃ וְשַׂמְתִּי כַדְכֹד שִׁמְשֹׁתַיִךְ וּשְׁעָרַיִךְ 12
לְאַבְנֵי אֶקְדָּח וְכָל־גְּבוּלֵךְ לְאַבְנֵי־חֵפֶץ׃ וְכָל־בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי 13
יְהוָה וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ׃ בְּצֶדֶק תִּכּוֹנָנִי רַחֲקִי מֵעֹשֶׁק כִּי 14
לֹא תִירָאִי וּמִמְּחִתָּה כִּי לֹא־תִקְרַב אֵלָיִךְ׃ הֵן גּוֹר יָגוּר שו
אֶפֶס מֵאוֹתִי מִי־גָר אִתָּךְ עָלַיִךְ יִפּוֹל׃ הֵן אֲנֹכִי בָּרָאתִי 16
חָרָשׁ נֹפֵחַ בְּאֵשׁ פָּחָם וּמוֹצִיא כְלִי לְמַעֲשֵׂהוּ וַאֲנִי
בָּרָאתִי מַשְׁחִית לַחֲבֵל׃ כָּל־כְּלִי־יוּצַר עָלַיִךְ לֹא יִצְלָח 17
וְכָל־לָשׁוֹן תָּקוּם־אִתָּךְ לַמִּשְׁפָּט תַּרְשִׁיעִי זֹאת נַחֲלַת
עַבְדֵי יְהוָה וְצִדְקָתָם מֵאִתִּי נְאֻם־יְהוָה׃

Cap. LV. *Invitantur omnes ad ubertatem gratiæ in Servatore paratæ amplectendam, admonenturque officii, ut, neglectis propriis studiis & viis, Ipsi sese velut tradant.*

הוֹי כָּל־צָמֵא לְכוּ לַמַּיִם וַאֲשֶׁר אֵין־לוֹ כֶּסֶף נחא
לְכוּ שִׁבְרוּ וְאִכֵלוּ וּלְכוּ שִׁבְרוּ בְלוֹא־כֶסֶף וּבְלוֹא מְחִיר
יַיִן וְחָלָב׃ לָמָּה תִשְׁקְלוּ־כֶסֶף בְּלוֹא־לָחֶם וִיגִיעֲכֶם 2
בְּלוֹא לְשָׂבְעָה שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ אֵלַי וְאִכְלוּ־טוֹב וְתִתְעַנַּג
בַּדֶּשֶׁן נַפְשְׁכֶם׃ הַטּוּ אָזְנְכֶם וּלְכוּ אֵלַי שִׁמְעוּ וְתִחְיֶינָה 3
נַפְשְׁכֶם וְאִכְרְתָה לָכֶם בְּרִית עוֹלָם חַסְדֵי דָוִד
הַנֶּאֱמָנִים׃ הֵן עֵד לְאוּמִים נְתַתִּיו נָגִיד וּמְצַוֵּה לְאֻמִּים׃ 4
הֵן גּוֹי לֹא־תֵדַע תִּקְרָא וְגוֹי לֹא־יְדָעוּךְ אֵלַיִךְ יָרוּצוּ לְמַעַן ה
יְהוָה אֱלֹהָיִךְ וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל כִּי פֵאֲרֵךְ׃

דרשו

6 דִּרְשׁוּ יְהוָה בְּהִמָּצְאוֹ קְרָאֻהוּ בְּהְיוֹתוֹ קָרוֹב׃ הפטרת וילך כמנהג האשפנזים
7 יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אָוֶן מַחְשְׁבֹתָיו וְיָשָׁב אֶל־יְהוָה
8 וִירַחֲמֵהוּ וְאֶל־אֱלֹהֵינוּ כִּי־יַרְבֶּה לִסְלוֹחַ׃ כִּי לֹא
מַחְשְׁבוֹתַי מַחְשְׁבוֹתֵיכֶם וְלֹא דַרְכֵיכֶם דְּרָכָי נְאֻם יְהוָה׃
9 כִּי־גָבְהוּ שָׁמַיִם מֵאָרֶץ כֵּן גָּבְהוּ דְרָכַי מִדַּרְכֵיכֶם
10 וּמַחְשְׁבֹתַי מִמַּחְשְׁבֹתֵיכֶם׃ כִּי כַּאֲשֶׁר יֵרֵד הַגֶּשֶׁם וְהַשֶּׁלֶג
מִן־הַשָּׁמַיִם וְשָׁמָּה לֹא יָשׁוּב כִּי אִם־הִרְוָה אֶת־הָאָרֶץ
11 וְהוֹלִידָהּ וְהִצְמִיחָהּ וְנָתַן זֶרַע לַזֹּרֵעַ וְלֶחֶם לָאֹכֵל׃ כֵּן
יִהְיֶה דְבָרִי אֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּי לֹא־יָשׁוּב אֵלַי רֵיקָם כִּי אִם־
12 עָשָׂה אֶת־אֲשֶׁר חָפַצְתִּי וְהִצְלִיחַ אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּיו׃ כִּי־
בְשִׂמְחָה תֵּצֵאוּ וּבְשָׁלוֹם תּוּבָלוּן הֶהָרִים וְהַגְּבָעוֹת
13 יִפְצְחוּ לִפְנֵיכֶם רִנָּה וְכָל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה יִמְחֲאוּ־כָף׃ תַּחַת
יחחת קרי הַנַּעֲצוּץ יַעֲלֶה בְרוֹשׁ תַּחַת הַסִּרְפָּד יַעֲלֶה הֲדַס וְהָיָה פתח באתנח

Cap. LVI. *Exigit à populo istius temporis, ut vero amore & fide in Deum resipiscant, & relictis rebus aliis, Ipsius salutem, justitiam & pacem unicè quarant. Cæcos verò & perfidos pastores graviter accusat.*

א כֹּה אָמַר יְהוָה שִׁמְרוּ מִשְׁפָּט וַעֲשׂוּ צְדָקָה כִּי־קְרוֹבָה
2 יְשׁוּעָתִי לָבוֹא וְצִדְקָתִי לְהִגָּלוֹת׃ אַשְׁרֵי אֱנוֹשׁ יַעֲשֶׂה־
זֹאת וּבֶן־אָדָם יַחֲזִיק בָּהּ שֹׁמֵר שַׁבָּת מֵחַלְּלוֹ וְשֹׁמֵר יָדוֹ
3 מֵעֲשׂוֹת כָּל־רָע׃ וְאַל־יֹאמַר בֶּן־הַנֵּכָר הַנִּלְוָה אֶל־יְהוָה
לֵאמֹר הַבְדֵּל יַבְדִּילַנִי יְהוָה מֵעַל עַמּוֹ וְאַל־יֹאמַר הַסָּרִיס
4 הֵן אֲנִי עֵץ יָבֵשׁ׃ כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה
לַסָּרִיסִים אֲשֶׁר יִשְׁמְרוּ אֶת־שַׁבְּתוֹתָי וּבָחֲרוּ בַּאֲשֶׁר
ה חָפַצְתִּי וּמַחֲזִיקִים בִּבְרִיתִי׃ וְנָתַתִּי לָהֶם בְּבֵיתִי וּבְחוֹמֹתַי
יָד וָשֵׁם טוֹב מִבָּנִים וּמִבָּנוֹת שֵׁם עוֹלָם אֶתֶּן־לוֹ אֲשֶׁר לֹא
6 יִכָּרֵת׃ וּבְנֵי הַנֵּכָר הַנִּלְוִים עַל־יְהוָה
לְשָׁרְתוֹ וּלְאַהֲבָה אֶת־שֵׁם יְהוָה לִהְיוֹת לוֹ לַעֲבָדִים כָּל־
7 שֹׁמֵר שַׁבָּת מֵחַלְּלוֹ וּמַחֲזִיקִים בִּבְרִיתִי׃ וְהֵבִיאוֹתִים
אֶל־הַר קָדְשִׁי וְשִׂמַּחְתִּים בְּבֵית תְּפִלָּתִי עוֹלֹתֵיהֶם
וְזִבְחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל־מִזְבְּחִי כִּי בֵיתִי בֵּית־תְּפִלָּה יִקָּרֵא
לכל

8 לְכָל־הָעַמִּים׃ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוָה מְקַבֵּץ נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל
9 עוֹד אֲקַבֵּץ עָלָיו לְנִקְבָּצָיו׃ כֹּל חַיְתוֹ שָׂדָי אֵתָיו לֶאֱכֹל ע״ב
צפיו קרי כָּל־חַיְתוֹ בַּיָּעַר׃ צפו עוֹרִים כֻּלָּם י צ׳ דבתי
לֹא יָדְעוּ כֻּלָּם כְּלָבִים אִלְּמִים לֹא יוּכְלוּ לִנְבֹּחַ חֹזִים
11 שֹׁכְבִים אֹהֲבֵי לָנוּם׃ וְהַכְּלָבִים עַזֵּי־נֶפֶשׁ לֹא יָדְעוּ
שָׂבְעָה וְהֵמָּה רֹעִים לֹא יָדְעוּ הָבִין כֻּלָּם לְדַרְכָּם פָּנוּ
12 אִישׁ לְבִצְעוֹ מִקָּצֵהוּ׃ אֵתָיו אֶקְחָה־יַיִן וְנִסְבְּאָה שֵׁכָר
נז א וְהָיָה כָזֶה יוֹם מָחָר גָּדוֹל יֶתֶר מְאֹד׃ הַצַּדִּיק אָבַד וְאֵין
קמץ בו״ק אִישׁ שָׂם עַל־לֵב וְאַנְשֵׁי־חֶסֶד נֶאֱסָפִים בְּאֵין מֵבִין כִּי־
2 מִפְּנֵי הָרָעָה נֶאֱסַף הַצַּדִּיק׃ יָבוֹא שָׁלוֹם יָנוּחוּ עַל־
3 מִשְׁכְּבוֹתָם הֹלֵךְ נְכֹחוֹ׃ וְאַתֶּם קִרְבוּ־
4 הֵנָּה בְּנֵי עֹנְנָה זֶרַע מְנָאֵף וַתִּזְנֶה׃ עַל־מִי תִּתְעַנָּגוּ עַל־
מִי תַּרְחִיבוּ פֶה תַּאֲרִיכוּ לָשׁוֹן הֲלוֹא־אַתֶּם יִלְדֵי־פֶשַׁע
זֶרַע שָׁקֶר׃ הַנֵּחָמִים בָּאֵלִים תַּחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן שֹׁחֲטֵי ה
6 הַיְלָדִים בַּנְּחָלִים תַּחַת סְעִפֵי הַסְּלָעִים׃ בְּחַלְקֵי־נַחַל
חֶלְקֵךְ הֵם הֵם גּוֹרָלֵךְ גַּם־לָהֶם שָׁפַכְתְּ נֶסֶךְ הֶעֱלִית
7 מִנְחָה הַעַל אֵלֶּה אֶנָּחֵם׃ עַל הַר־גָּבֹהַּ וְנִשָּׂא שַׂמְתְּ
8 מִשְׁכָּבֵךְ גַּם־שָׁם עָלִית לִזְבֹּחַ זָבַח׃ וְאַחַר הַדֶּלֶת
וְהַמְּזוּזָה שַׂמְתְּ זִכְרוֹנֵךְ כִּי מֵאִתִּי גִּלִּית וַתַּעֲלִי הִרְחַבְתְּ
מִשְׁכָּבֵךְ וַתִּכְרָת־לָךְ מֵהֶם אָהַבְתְּ מִשְׁכָּבָם יָד חָזִית׃
9 וַתָּשְׁרִי לַמֶּלֶךְ בַּשֶּׁמֶן וַתַּרְבִּי רִקְחָיִךְ וַתְּשַׁלְּחִי צִירַיִךְ עַד־
מֵרָחוֹק וַתַּשְׁפִּילִי עַד־שְׁאוֹל׃ בְּרֹב דַּרְכֵּךְ יָגַעַתְּ לֹא י
11 אָמַרְתְּ נוֹאָשׁ חַיַּת יָדֵךְ מָצָאת עַל־כֵּן לֹא חָלִית׃ וְאֶת־
מִי דָאַגְתְּ וַתִּירְאִי כִּי תְכַזֵּבִי וְאוֹתִי לֹא זָכַרְתְּ לֹא־שַׂמְתְּ
עַל־לִבֵּךְ הֲלֹא אֲנִי מַחְשֶׁה וּמֵעוֹלָם וְאוֹתִי לֹא תִירָאִי׃
13 12 אֲנִי אַגִּיד צִדְקָתֵךְ וְאֶת־מַעֲשַׂיִךְ וְלֹא יוֹעִילוּךְ׃ בְּזַעֲקֵךְ
יַצִּילֵךְ קִבּוּצַיִךְ וְאֶת־כֻּלָּם יִשָּׂא־רוּחַ יִקַּח הָבֶל וְהַחוֹסֶה
14 בִּי יִנְחַל־אֶרֶץ וְיִירַשׁ הַר קָדְשִׁי׃ וְאָמַר סֹלּוּ־סֹלּוּ פַּנּוּ־ הפטרת יום כפור

Cap. LVII. *Castigat socordiam populi: & præcipuè falsam Ecclesiam ac magnæ Meretricis filios objurgat, ac idololatriæ, sævitiæ, multorumque aliorum criminum reos agit.*

טו דַּרְכְּךָ הָרִימוּ מִכְשׁוֹל מִדֶּרֶךְ עַמִּי׃ כִּי כֹה אָמַר
רָם וְנִשָּׂא שֹׁכֵן עַד וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ אֶשְׁכּוֹן וְאֶת־
דַּכָּא וּשְׁפַל־רוּחַ לְהַחֲיוֹת רוּחַ שְׁפָלִים וּלְהַחֲיוֹת לֵב
16 נִדְכָּאִים׃ כִּי לֹא לְעוֹלָם אָרִיב וְלֹא לָנֶצַח אֶקְצוֹף כִּי־רוּחַ
17 מִלְּפָנַי יַעֲטוֹף וּנְשָׁמוֹת אֲנִי עָשִׂיתִי׃ בַּעֲוֹן בִּצְעוֹ קָצַפְתִּי
18 וְאַכֵּהוּ הַסְתֵּר וְאֶקְצֹף וַיֵּלֶךְ שׁוֹבָב בְּדֶרֶךְ לִבּוֹ׃ דְּרָכָיו
רָאִיתִי וְאֶרְפָּאֵהוּ וְאַנְחֵהוּ וַאֲשַׁלֵּם נִחֻמִים לוֹ וְלַאֲבֵלָיו׃
19 ניב ק׳ בּוֹרֵא נוּב שְׂפָתָיִם שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב אָמַר
כ יְהוָה וּרְפָאתִיו׃ וְהָרְשָׁעִים כַּיָּם נִגְרָשׁ כִּי הַשְׁקֵט לֹא יוּכָל קמץ בז״ק
21 וַיִּגְרְשׁוּ מֵימָיו רֶפֶשׁ וָטִיט׃ אֵין שָׁלוֹם אָמַר אֱלֹהַי
אנח לָרְשָׁעִים׃ קְרָא בְגָרוֹן אַל־תַּחְשֹׂךְ כַּשּׁוֹפָר
הָרֵם קוֹלֶךָ וְהַגֵּד לְעַמִּי פִּשְׁעָם וּלְבֵית יַעֲקֹב חַטֹּאתָם׃
2 וְאוֹתִי יוֹם יוֹם יִדְרֹשׁוּן וְדַעַת דְּרָכַי יֶחְפָּצוּן כְּגוֹי אֲשֶׁר־
קמץ בז״ק צְדָקָה עָשָׂה וּמִשְׁפַּט אֱלֹהָיו לֹא עָזָב יִשְׁאָלוּנִי מִשְׁפְּטֵי־
3 צֶדֶק קִרְבַת אֱלֹהִים יֶחְפָּצוּן׃ לָמָּה צַמְנוּ וְלֹא רָאִיתָ עִנִּינוּ
נַפְשֵׁנוּ וְלֹא תֵדָע הֵן בְּיוֹם צֹמְכֶם תִּמְצְאוּ־חֵפֶץ וְכָל־
4 עַצְּבֵיכֶם תִּנְגֹּשׂוּ׃ הֵן לְרִיב וּמַצָּה תָּצוּמוּ וּלְהַכּוֹת בְּאֶגְרוֹף הצ׳ בדגש
ה רֶשַׁע לֹא־תָצוּמוּ כַיּוֹם לְהַשְׁמִיעַ בַּמָּרוֹם קוֹלְכֶם׃ הֲכָזֶה
יִהְיֶה צוֹם אֶבְחָרֵהוּ יוֹם עַנּוֹת אָדָם נַפְשׁוֹ הֲלָכֹף כְּאַגְמֹן
רֹאשׁוֹ וְשַׂק וָאֵפֶר יַצִּיעַ הֲלָזֶה תִּקְרָא־צוֹם וְיוֹם רָצוֹן
6 לַיהוָה׃ הֲלוֹא זֶה צוֹם אֶבְחָרֵהוּ פַּתֵּחַ חַרְצֻבּוֹת רֶשַׁע
הַתֵּר אֲגֻדּוֹת מוֹטָה וְשַׁלַּח רְצוּצִים חָפְשִׁים וְכָל־מוֹטָה
7 תְּנַתֵּקוּ׃ הֲלוֹא פָרֹס לָרָעֵב לַחְמֶךָ וַעֲנִיִּים מְרוּדִים תָּבִיא
בָיִת כִּי־תִרְאֶה עָרֹם וְכִסִּיתוֹ וּמִבְּשָׂרְךָ לֹא תִתְעַלָּם׃
8 אָז יִבָּקַע כַּשַּׁחַר אוֹרֶךָ וַאֲרֻכָתְךָ מְהֵרָה תִצְמָח וְהָלַךְ
9 לְפָנֶיךָ צִדְקֶךָ כְּבוֹד יְהוָה יַאַסְפֶךָ׃ אָז תִּקְרָא וַיהוָה יַעֲנֶה
תְּשַׁוַּע וְיֹאמַר הִנֵּנִי אִם־תָּסִיר מִתּוֹכְךָ מוֹטָה שְׁלַח אֶצְבַּע
יוְדַבֶּר־אָוֶן׃ וְתָפֵק לָרָעֵב נַפְשֶׁךָ וְנֶפֶשׁ נַעֲנָה תַּשְׂבִּיעַ וְזָרַח

Cap. LVIII *Populum hypocriseos arguit, & quod falsam viam justitiæ quæsiverint, incusat: atque docet quodnam Deo placens Sabbathum ac jejunium sit.*

בחשך

בַּחֹשֶׁךְ אוֹרֶךָ וַאֲפֵלָתְךָ כַּצָּהֳרָיִם׃ 11 וְנָחֲךָ יְהוָה תָּמִיד
וְהִשְׂבִּיעַ בְּצַחְצָחוֹת נַפְשֶׁךָ וְעַצְמוֹתֶיךָ יַחֲלִיץ וְהָיִיתָ כְּגַן
רָוֶה וּכְמוֹצָא מַיִם אֲשֶׁר לֹא יְכַזְּבוּ מֵימָיו׃ 12 וּבָנוּ מִמְּךָ
חָרְבוֹת עוֹלָם מוֹסְדֵי דוֹר וָדוֹר תְּקוֹמֵם וְקָרָא לְךָ גֹּדֵר
פֶּרֶץ מְשׁוֹבֵב נְתִיבוֹת לָשָׁבֶת׃ 13 אִם תָּשִׁיב מִשַּׁבָּת רַגְלֶךָ
עֲשׂוֹת חֲפָצְךָ בְּיוֹם קָדְשִׁי וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֶג לִקְדוֹשׁ
יְהוָה מְכֻבָּד וְכִבַּדְתּוֹ מֵעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ מִמְצוֹא חֶפְצְךָ
וְדַבֵּר דָּבָר׃ 14 אָז תִּתְעַנַּג עַל יְהוָה וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל בָּמֳתֵי יחיד
אֶרֶץ וְהַאֲכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ כִּי פִי יְהוָה דִּבֵּר׃ מר כאן

Cap. LIX. *Hæc concio similis est superiori: nam cum populi hypocrisin detexisset, eos justè puniri docet; nec Deum, quod auxilium differret, propterea infirmitatis aut severitatis nimiæ accusandum esse ostendit. In calce Verbum de Messia repetit.*

הֵן לֹא קְצָרָה יַד יְהוָה מֵהוֹשִׁיעַ וְלֹא כָבְדָה נט א
אָזְנוֹ מִשְּׁמוֹעַ׃ 2 כִּי אִם עֲוֹנוֹתֵיכֶם הָיוּ מַבְדִּילִים בֵּינֵכֶם
לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם וְחַטֹּאותֵיכֶם הִסְתִּירוּ פָנִים מִכֶּם מִשְּׁמוֹעַ׃
כִּי כַפֵּיכֶם נְגֹאֲלוּ בְדָם וְאֶצְבְּעוֹתֵיכֶם בֶּעָוֹן שִׂפְתוֹתֵיכֶם 3
דִּבְּרוּ שֶׁקֶר לְשׁוֹנְכֶם עַוְלָה תֶהְגֶּה׃ 4 אֵין קוֹרֵא בְצֶדֶק
וְאֵין נִשְׁפָּט בֶּאֱמוּנָה בְּטוֹחַ עַל תֹּהוּ וְדַבֵּר שָׁוְא הָרָה
עָמָל וְהוֹלִיד אָוֶן׃ 5 בֵּיצֵי צִפְעוֹנִי בָּקָעוּ וְקוּרֵי עַכָּבִישׁ יארגו ה
הָאֹכֵל מִבֵּיצֵיהֶם יָמוּת וְהַזּוּרֶה תִּבָּקַע אֶפְעֶה׃ 6 קוּרֵיהֶם
לֹא יִהְיוּ לְבֶגֶד וְלֹא יִתְכַּסּוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם מַעֲשֵׂיהֶם מַעֲשֵׂי
אָוֶן וּפְעַל חָמָס בְּכַפֵּיהֶם׃ 7 רַגְלֵיהֶם לָרָע יְרוּצוּ וּיְמַהֲרוּ
לִשְׁפֹּךְ דָּם נָקִי מַחְשְׁבוֹתֵיהֶם מַחְשְׁבוֹת אָוֶן שֹׁד וָשֶׁבֶר
בְּמִסְלוֹתָם׃ 8 דֶּרֶךְ שָׁלוֹם לֹא יָדָעוּ וְאֵין מִשְׁפָּט בְּמַעְגְּלֹתָם
נְתִיבוֹתֵיהֶם עִקְּשׁוּ לָהֶם כָּל דֹּרֵךְ בָּהּ לֹא יָדַע שָׁלוֹם׃
עַל כֵּן רָחַק מִשְׁפָּט מִמֶּנּוּ וְלֹא תַשִּׂיגֵנוּ צְדָקָה נְקַוֶּה 9
לָאוֹר וְהִנֵּה חֹשֶׁךְ לִנְגֹהוֹת בָּאֲפֵלוֹת נְהַלֵּךְ׃ נגששה י
כָּעִוְרִים קִיר וּכְאֵין עֵינַיִם נְגֻשָּׁשָׁה כִּשְׁלֹנוּ בַצָּהֳרַיִם
כַּנֶּשֶׁף בַּאֲשְׁמַנִּים כַּמֵּתִים׃ נֶהְמֶה כֻדִּבִּים כֻּלָּנוּ 11
וְכַיּוֹנִים הָגֹה נֶהְגֶּה נְקַוֶּה לַמִּשְׁפָּט וְאֵין לִישׁוּעָה
רָחֲקָה מִמֶּנּוּ׃ 12 כִּי רַבּוּ פְשָׁעֵינוּ נֶגְדֶּךָ וְחַטֹּאותֵינוּ

ענתה

עָנְתָה בָּנוּ כִּי־פְשָׁעֵינוּ אִתָּנוּ וַעֲוֹנֹתֵינוּ יְדַעֲנוּם׃
13 פָּשֹׁעַ וְכַחֵשׁ בַּיהוָה וְנָסוֹג מֵאַחַר אֱלֹהֵינוּ דַּבֶּר־עֹשֶׁק
14 וְסָרָה הָרוֹ וְהָגוֹ מִלֵּב דִּבְרֵי־שָׁקֶר׃ וְהֻסַּג אָחוֹר מִשְׁפָּט
וּצְדָקָה מֵרָחוֹק תַּעֲמֹד כִּי־כָשְׁלָה בָרְחוֹב אֱמֶת וְנֹכַחַה
טו לֹא־תוּכַל לָבוֹא׃ וַתְּהִי הָאֱמֶת נֶעְדָּרֶת וְסָר מֵרָע
16 מִשְׁתּוֹלֵל וַיַּרְא יְהוָה וַיֵּרַע בְּעֵינָיו כִּי־אֵין מִשְׁפָּט׃ וַיַּרְא
כִּי־אֵין אִישׁ וַיִּשְׁתּוֹמֵם כִּי־אֵין מַפְגִּיעַ וַתּוֹשַׁע לוֹ זְרֹעוֹ
17 וְצִדְקָתוֹ הִיא סְמָכַתְהוּ׃ וַיִּלְבַּשׁ צְדָקָה כַּשִּׁרְיָן וְכוֹבַע
הפ' רפה יְשׁוּעָה בְּרֹאשׁוֹ וַיִּלְבַּשׁ בִּגְדֵי נָקָם תִּלְבֹּשֶׁת וַיַּעַט כַּמְעִיל
18 קִנְאָה׃ כְּעַל גְּמֻלוֹת כְּעַל יְשַׁלֵּם חֵמָה לְצָרָיו גְּמוּל
19 לְאִיָּיו לָאִיִּים גְּמוּל יְשַׁלֵּם׃ וְיָרְאוּ מִמַּעֲרָב אֶת־שֵׁם
יְהוָה וּמִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ אֶת־כְּבוֹדוֹ כִּי־יָבוֹא כַּנָּהָר צָר
כ רוּחַ יְהוָה נֹסָסָה בּוֹ׃ וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי פֶּשַׁע
21 בְּיַעֲקֹב נְאֻם יְהוָה׃ וַאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם אָמַר יְהוָה
רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרַי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בְּפִיךָ לֹא־יָמוּשׁוּ
מִפִּיךָ וּמִפִּי זַרְעֲךָ וּמִפִּי זֶרַע זַרְעֲךָ אָמַר יְהוָה מֵעַתָּה
א ם וְעַד־עוֹלָם׃ קוּמִי אוֹרִי כִּי־בָא אוֹרֵךְ

Cap. LX. *De gloriâ & splendore Zionis posterioris temporis fusè & veluti ex professo disserit.*

הפטרת כי חבא 2 וּכְבוֹד יְהוָה עָלַיִךְ זָרָח׃ כִּי־הִנֵּה הַחֹשֶׁךְ יְכַסֶּה־אֶרֶץ
וַעֲרָפֶל לְאֻמִּים וְעָלַיִךְ יִזְרַח יְהוָה וּכְבוֹדוֹ עָלַיִךְ יֵרָאֶה׃
4 3 וְהָלְכוּ גוֹיִם לְאוֹרֵךְ וּמְלָכִים לְנֹגַהּ זַרְחֵךְ׃ שְׂאִי סָבִיב
עֵינַיִךְ וּרְאִי כֻּלָּם נִקְבְּצוּ בָאוּ־לָךְ בָּנַיִךְ מֵרָחוֹק יָבֹאוּ
ה וּבְנֹתַיִךְ עַל־צַד תֵּאָמַנָה׃ אָז תִּרְאִי וְנָהַרְתְּ וּפָחַד וְרָחַב
לְבָבֵךְ כִּי־יֵהָפֵךְ עָלַיִךְ הֲמוֹן יָם חֵיל גּוֹיִם יָבֹאוּ לָךְ׃
6 שִׁפְעַת גְּמַלִּים תְּכַסֵּךְ בִּכְרֵי מִדְיָן וְעֵיפָה כֻּלָּם מִשְּׁבָא
7 יָבֹאוּ זָהָב וּלְבוֹנָה יִשָּׂאוּ וּתְהִלּוֹת יְהוָה יְבַשֵּׂרוּ׃ כָּל־צֹאן
קֵדָר יִקָּבְצוּ לָךְ אֵילֵי נְבָיוֹת יְשָׁרְתוּנֵךְ יַעֲלוּ עַל־רָצוֹן
8 מִזְבְּחִי וּבֵית תִּפְאַרְתִּי אֲפָאֵר׃ מִי־אֵלֶּה כָּעָב תָּעוּפֶינָה
9 וְכַיּוֹנִים אֶל־אֲרֻבֹּתֵיהֶם׃ כִּי־לִי אִיִּים יְקַוּוּ וְאֳנִיּוֹת

תַּרְשִׁישׁ

תַּרְשִׁישׁ בָּרִאשֹׁנָה לְהָבִיא בָנַיִךְ מֵרָחוֹק כַּסְפָּם וְזָהָבָם
אִתָּם לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָיִךְ וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל כִּי פֵאֲרֵךְ׃
וּבָנוּ בְנֵי־נֵכָר חוֹמֹתַיִךְ וּמַלְכֵיהֶם יְשָׁרְתוּנָךְ כִּי בְקִצְפִּי 10
הִכִּיתִיךְ וּבְרְצוֹנִי רִחַמְתִּיךְ׃ וּפָתְחוּ שְׁעָרַיִךְ תָּמִיד יוֹמָם 11
וָלָיְלָה לֹא יִסָּגֵרוּ לְהָבִיא אֵלַיִךְ חֵיל גּוֹיִם וּמַלְכֵיהֶם
נָהוּגִים׃ כִּי־הַגּוֹי וְהַמַּמְלָכָה אֲשֶׁר לֹא־יַעַבְדוּךְ יֹאבֵדוּ 12
וְהַגּוֹיִם חָרֵב יֶחֱרָבוּ׃ כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן אֵלַיִךְ יָבוֹא בְּרוֹשׁ 13
תִּדְהָר וְתָאשׁוּר יַחְדָּו לְפָאֵר מְקוֹם מִקְדָּשִׁי וּמְקוֹם רַגְלַי
אֲכַבֵּד׃ וְהָלְכוּ אֵלַיִךְ שְׁחוּחַ בְּנֵי מְעַנַּיִךְ וְהִשְׁתַּחֲווּ עַל־ 14
כַּפּוֹת רַגְלַיִךְ כָּל־מְנַאֲצַיִךְ וְקָרְאוּ לָךְ עִיר יְהוָה צִיּוֹן
קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ תַּחַת הֱיוֹתֵךְ עֲזוּבָה וּשְׂנוּאָה וְאֵין עוֹבֵר טו
וְשַׂמְתִּיךְ לְגָאוֹן עוֹלָם מְשׂוֹשׂ דּוֹר וָדוֹר׃ וְיָנַקְתְּ חֲלֶב 16
גּוֹיִם וְשַׁד מְלָכִים תִּינָקִי וְיָדַעַתְּ כִּי־אֲנִי יְהוָה מוֹשִׁיעֵךְ
וְגֹאֲלֵךְ אֲבִיר יַעֲקֹב׃ תַּחַת הַנְחֹשֶׁת אָבִיא זָהָב וְתַחַת 17
הַבַּרְזֶל אָבִיא כֶסֶף וְתַחַת הָעֵצִים נְחֹשֶׁת וְתַחַת
הָאֲבָנִים בַּרְזֶל וְשַׂמְתִּי פְקֻדָּתֵךְ שָׁלוֹם וְנֹגְשַׂיִךְ צְדָקָה׃
לֹא־יִשָּׁמַע עוֹד חָמָס בְּאַרְצֵךְ שֹׁד וְשֶׁבֶר בִּגְבוּלָיִךְ 18
וְקָרָאת יְשׁוּעָה חוֹמֹתַיִךְ וּשְׁעָרַיִךְ תְּהִלָּה׃ לֹא־יִהְיֶה־ 19
לָךְ עוֹד הַשֶּׁמֶשׁ לְאוֹר יוֹמָם וּלְנֹגַהּ הַיָּרֵחַ לֹא־יָאִיר לָךְ
וְהָיָה־לָךְ יְהוָה לְאוֹר עוֹלָם וֵאלֹהַיִךְ לְתִפְאַרְתֵּךְ׃ לֹא־ כ
יָבוֹא עוֹד שִׁמְשֵׁךְ וִירֵחֵךְ לֹא יֵאָסֵף כִּי יְהוָה יִהְיֶה־לָּךְ
לְאוֹר עוֹלָם וְשָׁלְמוּ יְמֵי אֶבְלֵךְ׃ וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים 21
לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אֶרֶץ נֵצֶר מַטָּעַי מַעֲשֵׂה יָדַי לְהִתְפָּאֵר׃ מטעי קרי
הַקָּטֹן יִהְיֶה לָאֶלֶף וְהַצָּעִיר לְגוֹי עָצוֹם אֲנִי יְהוָה 22
בְּעִתָּהּ אֲחִישֶׁנָּה׃ עד כאן

סא רוּחַ אֲדֹנָי יְהוִה עָלַי יַעַן מָשַׁח יְהוָה אֹתִי לְבַשֵּׂר עֲנָוִים Cap. LXI. *Idem argumentum prosequitur Propheta, & gloria-*
שְׁלָחַנִי לַחֲבֹשׁ לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב לִקְרֹא לִשְׁבוּיִם דְּרוֹר
וְלָאֲסוּרִים פְּקַח־קוֹחַ׃ לִקְרֹא שְׁנַת־רָצוֹן לַיהוָה וְיוֹם 2

נקם

sum restitutæ Zionis statum explicat.

3 נָקֵם לְאֱלֹהֵינוּ לְנַחֵם כָּל־אֲבֵלִים׃ לָשׂוּם ׀ לַאֲבֵלֵי צִיּוֹן
לָתֵת לָהֶם פְּאֵר תַּחַת אֵפֶר שֶׁמֶן שָׂשׂוֹן תַּחַת אֵבֶל
מַעֲטֵה תְהִלָּה תַּחַת רוּחַ כֵּהָה וְקָרְאָה לָהֶם אֵילֵי הַצֶּדֶק
4 מַטַּע יְהוָה לְהִתְפָּאֵר׃ וּבָנוּ חָרְבוֹת עוֹלָם שֹׁמְמוֹת
רִאשֹׁנִים יָקוֹמֵמוּ וְחִדְּשׁוּ עָרֵי חָרֵב שֹׁמְמוֹת דּוֹר וָדוֹר׃
ה וְעָמְדוּ זָרִים וְרָעוּ צֹאנְכֶם וּבְנֵי נֵכָר אִכָּרֵיכֶם וְכֹרְמֵיכֶם׃
6 וְאַתֶּם כֹּהֲנֵי יְהוָה תִּקָּרְאוּ מְשָׁרְתֵי אֱלֹהֵינוּ יֵאָמֵר לָכֶם
7 חֵיל גּוֹיִם תֹּאכֵלוּ וּבִכְבוֹדָם תִּתְיַמָּרוּ׃ תַּחַת בָּשְׁתְּכֶם
מִשְׁנֶה וּכְלִמָּה יָרֹנּוּ חֶלְקָם לָכֵן בְּאַרְצָם מִשְׁנֶה יִרְשׁוּ
8 שִׂמְחַת עוֹלָם תִּהְיֶה לָהֶם׃ כִּי אֲנִי יְהוָה אֹהֵב מִשְׁפָּט
שֹׂנֵא גָזֵל בְּעוֹלָה וְנָתַתִּי פְעֻלָּתָם בֶּאֱמֶת וּבְרִית עוֹלָם
9 אֶכְרֹת לָהֶם׃ וְנוֹדַע בַּגּוֹיִם זַרְעָם וְצֶאֱצָאֵיהֶם בְּתוֹךְ
הָעַמִּים כָּל־רֹאֵיהֶם יַכִּירוּם כִּי הֵם זֶרַע בֵּרַךְ
יְהוָה׃

הפטרת נצבים

י שׂוֹשׂ אָשִׂישׂ בַּיהוָה תָּגֵל נַפְשִׁי בֵּאלֹהַי כִּי הִלְבִּישַׁנִי בִּגְדֵי
יֶשַׁע מְעִיל צְדָקָה יְעָטָנִי כֶּחָתָן יְכַהֵן פְּאֵר וְכַכַּלָּה תַּעֲדֶה
11 כֵלֶיהָ׃ כִּי כְאֶרֶץ תּוֹצִיא צִמְחָהּ וּכְגִנָּה זֹרוּעֶיהָ תַצְמִיחַ
כֵּן אֲדֹנָי יֱהוִה יַצְמִיחַ צְדָקָה וּתְהִלָּה נֶגֶד כָּל־הַגּוֹיִם׃

Cap. LXII. *Rursus vaticinatur de reducendâ Zione, ejusque gloriam & felicitatem deprædicat, cunctosque eam exspectare, & votis precibusque accelerare jubet.*

סב * לְמַעַן צִיּוֹן לֹא אֶחֱשֶׁה וּלְמַעַן יְרוּשָׁלַם לֹא אֶשְׁקוֹט עַד־
2 יֵצֵא כַנֹּגַהּ צִדְקָהּ וִישׁוּעָתָהּ כְּלַפִּיד יִבְעָר׃ וְרָאוּ גוֹיִם
צִדְקֵךְ וְכָל־מְלָכִים כְּבוֹדֵךְ וְקָרָא לָךְ שֵׁם חָדָשׁ
3 אֲשֶׁר פִּי יְהוָה יִקְּבֶנּוּ׃ וְהָיִית עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת בְּיַד־
4 יְהוָה וּצְנִיף מְלוּכָה בְּכַף אֱלֹהָיִךְ׃ לֹא־יֵאָמֵר לָךְ עוֹד וצניף ק׳
עֲזוּבָה וּלְאַרְצֵךְ לֹא־יֵאָמֵר עוֹד שְׁמָמָה כִּי לָךְ יִקָּרֵא
חֶפְצִי־בָהּ וּלְאַרְצֵךְ בְּעוּלָה כִּי־חָפֵץ יְהוָה בָּךְ וְאַרְצֵךְ
ה תִּבָּעֵל׃ כִּי־יִבְעַל בָּחוּר בְּתוּלָה יִבְעָלוּךְ בָּנַיִךְ וּמְשׂוֹשׂ
6 חָתָן עַל־כַּלָּה יָשִׂישׂ עָלַיִךְ אֱלֹהָיִךְ׃ עַל־חוֹמֹתַיִךְ
יְרוּשָׁלַם הִפְקַדְתִּי שֹׁמְרִים כָּל־הַיּוֹם וְכָל־הַלַּיְלָה תָּמִיד

לֹא יֶחֱשׁוּ הַמַּזְכִּירִים אֶת־יְהוָה אַל־דֳּמִי לָכֶם: וְאַל־ 7
תִּתְּנוּ דֳמִי לוֹ עַד־יְכוֹנֵן וְעַד־יָשִׂים אֶת־יְרוּשָׁלַם תְּהִלָּה
בָּאָרֶץ: נִשְׁבַּע יְהוָה בִּימִינוֹ וּבִזְרוֹעַ עֻזּוֹ אִם־אֶתֵּן אֶת־ 8
דְּגָנֵךְ עוֹד מַאֲכָל לְאֹיְבָיִךְ וְאִם־יִשְׁתּוּ בְנֵי־נֵכָר תִּירוֹשֵׁךְ
אֲשֶׁר יָגַעַת בּוֹ: כִּי מְאַסְפָיו יֹאכְלֻהוּ וְהִלְלוּ אֶת־יְהוָה 9
וּמְקַבְּצָיו יִשְׁתֻּהוּ בְּחַצְרוֹת קָדְשִׁי:
עִבְרוּ עִבְרוּ בַּשְּׁעָרִים פַּנּוּ דֶּרֶךְ הָעָם 10
סַלּוּ סַלּוּ הַמְּסִלָּה סַקְלוּ מֵאָבֶן הָרִימוּ נֵס עַל־
הָעַמִּים: הִנֵּה יְהוָה הִשְׁמִיעַ אֶל־קְצֵה הָאָרֶץ 11
אִמְרוּ לְבַת־צִיּוֹן הִנֵּה יִשְׁעֵךְ בָּא הִנֵּה שְׂכָרוֹ
אִתּוֹ וּפְעֻלָּתוֹ לְפָנָיו: וְקָרְאוּ לָהֶם עַם־הַקֹּדֶשׁ גְּאוּלֵי 12
יְהוָה וְלָךְ יִקָּרֵא דְרוּשָׁה עִיר לֹא נֶעֱזָבָה:

Cap. LXIII. *Introducit Dominum veluti Populi sui Vindicem, rubicundâ veste, quasi sanguine madeat, ex inimicorum metropoli prodeuntem: & magna ipsius beneficia ac salutem commemorat.*

סג א מִי־זֶה בָּא מֵאֱדוֹם חֲמוּץ בְּגָדִים
מִבָּצְרָה זֶה הָדוּר בִּלְבוּשׁוֹ צֹעֶה בְּרֹב כֹּחוֹ אֲנִי מְדַבֵּר
בְּצַדָּקָה רַב לְהוֹשִׁיעַ: מַדּוּעַ אָדֹם לִלְבוּשֶׁךָ וּבְגָדֶיךָ 2
כְּדֹרֵךְ בְּגַת: פּוּרָה דָרַכְתִּי לְבַדִּי וּמֵעַמִּים אֵין־אִישׁ אִתִּי 3 פתח בם׳ פ
וָאֶדְרְכֵם בְּאַפִּי וָאֲרַמְסֵם בַּחֲמָתִי וַיִּזַּ נִצְחָם עַל־בִּגְדִי וְכָל־
מַלְבּוּשַׁי אגאלתי: כִּי יוֹם נָקָם בְּלִבִּי וּשְׁנַת גְּאוּלַי בָּאָה: 4
וָאַבִּיט וְאֵין עֹזֵר וְאָשְׁתּוֹמֵם וְאֵין סוֹמֵךְ וַתּוֹשַׁע לִי זְרֹעִי ה
וַחֲמָתִי הִיא סְמָכַתְנִי: וָאָבוּס עַמִּים בְּאַפִּי וָאַשְׁכְּרֵם 6
בַּחֲמָתִי וָאוֹרִיד לָאָרֶץ נִצְחָם: חַסְדֵי יְהוָה 7
אַזְכִּיר תְּהִלּוֹת יְהוָה כְּעַל כֹּל אֲשֶׁר־גְּמָלָנוּ יְהוָה וְרַב־
טוּב לְבֵית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־גְּמָלָם כְּרַחֲמָיו וּכְרֹב חֲסָדָיו:
וַיֹּאמֶר אַךְ־עַמִּי הֵמָּה בָּנִים לֹא יְשַׁקְּרוּ וַיְהִי לָהֶם לְמוֹשִׁיעַ: 8
בְּכָל־צָרָתָם ׀ לֹא צָר וּמַלְאַךְ פָּנָיו הוֹשִׁיעָם בְּאַהֲבָתוֹ 9 לי קרי
וּבְחֶמְלָתוֹ הוּא גְאָלָם וַיְנַטְּלֵם וַיְנַשְּׂאֵם כָּל־יְמֵי עוֹלָם: עיר כאן
וְהֵמָּה מָרוּ וְעִצְּבוּ אֶת־רוּחַ קָדְשׁוֹ וַיֵּהָפֵךְ לָהֶם לְאוֹיֵב ׀
הוּא נִלְחַם־בָּם: וַיִּזְכֹּר יְמֵי־עוֹלָם מֹשֶׁה עַמּוֹ אַיֵּה ׀ 11
המעלם

הַמַּעֲלֵם מִיָּם אֶת רֹעֵה צֹאנוֹ אַיֵּה הַשָּׂם בְּקִרְבּוֹ אֶת רוּחַ
12 קָדְשׁוֹ: מוֹלִיךְ לִימִין מֹשֶׁה זְרוֹעַ תִּפְאַרְתּוֹ בּוֹקֵעַ מַיִם
13 מִפְּנֵיהֶם לַעֲשׂוֹת לוֹ שֵׁם עוֹלָם: מוֹלִיכָם בַּתְּהֹמוֹת כַּסּוּס
14 בַּמִּדְבָּר לֹא יִכָּשֵׁלוּ: כַּבְּהֵמָה בַּבִּקְעָה תֵּרֵד רוּחַ יְהוָה
טו תְּנִיחֶנּוּ כֵּן נָהַגְתָּ עַמְּךָ לַעֲשׂוֹת לְךָ שֵׁם תִּפְאָרֶת: הַבֵּט
מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה מִזְּבוּל קָדְשְׁךָ וְתִפְאַרְתֶּךָ אַיֵּה קִנְאָתְךָ
16 וּגְבוּרֹתֶיךָ הֲמוֹן מֵעֶיךָ וְרַחֲמֶיךָ אֵלַי הִתְאַפָּקוּ: כִּי־אַתָּה
אָבִינוּ כִּי אַבְרָהָם לֹא יְדָעָנוּ וְיִשְׂרָאֵל לֹא יַכִּירֵנוּ אַתָּה
17 יְהוָה אָבִינוּ גֹּאֲלֵנוּ מֵעוֹלָם שְׁמֶךָ: לָמָּה תַתְעֵנוּ יְהוָה
מִדְּרָכֶיךָ תַּקְשִׁיחַ לִבֵּנוּ מִיִּרְאָתֶךָ שׁוּב לְמַעַן עֲבָדֶיךָ
18 שִׁבְטֵי נַחֲלָתֶךָ: לְמִצְעָר יָרְשׁוּ עַם קָדְשֶׁךָ צָרֵינוּ בוֹסְסוּ
19 מִקְדָּשֶׁךָ: הָיִינוּ מֵעוֹלָם לֹא־מָשַׁלְתָּ בָּם לֹא־נִקְרָא שִׁמְךָ
עֲלֵיהֶם לוּא־קָרַעְתָּ שָׁמַיִם יָרַדְתָּ מִפָּנֶיךָ הָרִים נָזֹלוּ:

סר כְּקַדַּח אֵשׁ הַמַּסִּים מַיִם תִּבְעֶה־אֵשׁ לְהוֹדִיעַ שִׁמְךָ לְצָרֶיךָ
Cap. LXIV *Orationem texit ad Deum, gravissimis querelis refertam, pro maturandâ redemptione & salute.*
2 מִפָּנֶיךָ גּוֹיִם יִרְגָּזוּ: בַּעֲשׂוֹתְךָ נוֹרָאוֹת לֹא נְקַוֶּה יָרַדְתָּ
3 מִפָּנֶיךָ הָרִים נָזֹלוּ: וּמֵעוֹלָם לֹא־שָׁמְעוּ לֹא הֶאֱזִינוּ עַיִן
4 לֹא רָאָתָה אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ יַעֲשֶׂה לִמְחַכֵּה־לוֹ: פָּגַעְתָּ
אֶת־שָׂשׂ וְעֹשֵׂה צֶדֶק בִּדְרָכֶיךָ יִזְכְּרוּךָ הֵן אַתָּה קָצַפְתָּ
ה וַנֶּחֱטָא בָּהֶם עוֹלָם וְנִוָּשֵׁעַ: וַנְּהִי כֻּלָּנוּ כְּטָמֵא כְּבֶגֶד
עֶדִים כָּל־צִדְקֹתֵינוּ וַנִּבֹּל כֻּלָּנוּ כָּעָלֶה וַעֲוֹנֹתֵינוּ כָּרוּחַ
6 יִשָּׂאֻנוּ: וְאֵין־קוֹרֵא בְשִׁמְךָ מִתְעוֹרֵר לְהַחֲזִיק בָּךְ כִּי־
7 הִסְתַּרְתָּ פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ וַתְּמוֹגְגֵנוּ בְּיַד־עֲוֹנֵינוּ: וְעַתָּה יְהוָה
אָבִינוּ אָתָּה אֲנַחְנוּ הַחֹמֶר וְאַתָּה יֹצְרֵנוּ וּמַעֲשֵׂה יָדְךָ
8 כֻּלָּנוּ: אַל־תִּקְצֹף יְהוָה עַד־מְאֹד וְאַל־לָעַד תִּזְכֹּר עָוֹן
9 הֵן הַבֶּט־נָא עַמְּךָ כֻּלָּנוּ: עָרֵי קָדְשְׁךָ הָיוּ מִדְבָּר צִיּוֹן
10 מִדְבָּר הָיְתָה יְרוּשָׁלַם שְׁמָמָה: בֵּית קָדְשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ
אֲשֶׁר הִלְלוּךָ אֲבֹתֵינוּ הָיָה לִשְׂרֵפַת אֵשׁ וְכָל־מַחֲמַדֵּינוּ
11 הָיָה לְחָרְבָּה: הַעַל־אֵלֶּה תִתְאַפַּק יְהוָה תֶּחֱשֶׁה וְתַעֲנֵנוּ

Cap. LXV. *Illustre vaticinium de vocatione Gentium, earumque cum Israële (cujus restitutio promittitur) in unam fidem collectione.*

עַר־מְאֹד׃ נִדְרַשְׁתִּי לְלוֹא שָׁאָלוּ נִמְצֵאתִי לְלוֹא בִקְשֻׁנִי אָמַרְתִּי הִנֵּנִי הִנֵּנִי אֶל־גּוֹי לֹא־קֹרָא בִשְׁמִי׃ 2 פֵּרַשְׂתִּי יָדַי כָּל־הַיּוֹם אֶל־עַם סוֹרֵר הַהֹלְכִים הַדֶּרֶךְ לֹא־ טוֹב אַחַר מַחְשְׁבֹתֵיהֶם׃ 3 הָעָם הַמַּכְעִסִים אֹתִי עַל־פָּנַי תָּמִיד זֹבְחִים בַּגַּנּוֹת וּמְקַטְּרִים עַל־הַלְּבֵנִים׃ 4 הַיֹּשְׁבִים בַּקְּבָרִים וּבַנְּצוּרִים יָלִינוּ הָאֹכְלִים בְּשַׂר הַחֲזִיר וּפִרְק ומרק קרי פִּגֻּלִים כֵּלֵיהֶם׃ 5 הָאֹמְרִים קָרַב אֵלֶיךָ אַל־תִּגַּשׁ־בִּי כִּי ה קְדַשְׁתִּיךָ אֵלֶּה עָשָׁן בְּאַפִּי אֵשׁ יֹקֶדֶת כָּל־הַיּוֹם׃ 6 הִנֵּה כְתוּבָה לְפָנַי לֹא אֶחְשֶׁה כִּי אִם־שִׁלַּמְתִּי וְשִׁלַּמְתִּי עַל־ חֵיקָם׃ 7 עֲוֹנֹתֵיכֶם וַעֲוֹנֹת אֲבוֹתֵיכֶם יַחְדָּו אָמַר יְהוָה אֲשֶׁר קִטְּרוּ עַל־הֶהָרִים וְעַל־הַגְּבָעוֹת חֵרְפוּנִי וּמַדְתִּי פְּעֻלָּתָם רִאשֹׁנָה עַל־חֵיקָם׃ 8 אל קרי כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה כְּאֲשֶׁר יִמָּצֵא הַתִּירוֹשׁ בָּאֶשְׁכּוֹל וְאָמַר אַל־ תַּשְׁחִיתֵהוּ כִּי בְרָכָה בּוֹ כֵּן אֶעֱשֶׂה לְמַעַן עֲבָדַי לְבִלְתִּי הַשְׁחִית הַכֹּל׃ 9 וְהוֹצֵאתִי מִיַּעֲקֹב זֶרַע וּמִיהוּדָה יוֹרֵשׁ הָרַי וּיְרֻשָּׁתִי בְחִירַי וְעֲבָדַי יִשְׁכְּנוּ־שָׁמָּה׃ 10 וְהָיָה הַשָּׁרוֹן לִנְוֵה־צֹאן וְעֵמֶק עָכוֹר לְרֵבֶץ בָּקָר לְעַמִּי אֲשֶׁר דָּרָשׁוּנִי׃ 11 וְאַתֶּם עֹזְבֵי יְהוָה הַשְּׁכֵחִים אֶת־הַר קָדְשִׁי הָעֹרְכִים לַגַּד שֻׁלְחָן וְהַמְמַלְאִים לַמְנִי מִמָּסְךְ׃ 12 וּמָנִיתִי אֶתְכֶם לַחָרֶב וְכֻלְּכֶם לַטֶּבַח תִּכְרָעוּ יַעַן קָרָאתִי וְלֹא עֲנִיתֶם דִּבַּרְתִּי וְלֹא שְׁמַעְתֶּם וַתַּעֲשׂוּ הָרַע בְּעֵינַי וּבַאֲשֶׁר לֹא־חָפַצְתִּי בָּחַרְתֶּם׃ 13 לָכֵן כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּה עֲבָדַי יֹאכֵלוּ וְאַתֶּם תִּרְעָבוּ הִנֵּה עֲבָדַי יִשְׁתּוּ וְאַתֶּם תִּצְמָאוּ הִנֵּה עֲבָדַי יִשְׂמָחוּ וְאַתֶּם תֵּבֹשׁוּ׃ 14 הִנֵּה עֲבָדַי יָרֹנּוּ מִטּוּב לֵב וְאַתֶּם תִּצְעֲקוּ מִכְּאֵב לֵב וּמִשֶּׁבֶר רוּחַ תְּיַלֵּלוּ׃ 15 וְהִנַּחְתֶּם שִׁמְכֶם לִשְׁבוּעָה לִבְחִירַי וְהֶמִיתְךָ אֲדֹנָי יְהוִה וּלְעֲבָדָיו יִקְרָא שֵׁם אַחֵר׃ 16 אֲשֶׁר

המתברך

הַמִּתְבָּרֵךְ בָּאָרֶץ יִתְבָּרֵךְ בֵּאלֹהֵי אָמֵן וְהַנִּשְׁבָּע בָּאָרֶץ
יִשָּׁבַע בֵּאלֹהֵי אָמֵן כִּי נִשְׁכְּחוּ הַצָּרוֹת הָרִאשֹׁנוֹת
17 וְכִי נִסְתְּרוּ מֵעֵינָי׃ כִּי־הִנְנִי בוֹרֵא שָׁמַיִם חֲדָשִׁים
וָאָרֶץ חֲדָשָׁה וְלֹא תִזָּכַרְנָה הָרִאשֹׁנוֹת וְלֹא תַעֲלֶינָה
18 עַל־לֵב׃ כִּי־אִם־שִׂישׂוּ וְגִילוּ עֲדֵי־עַד אֲשֶׁר אֲנִי בוֹרֵא
19 כִּי הִנְנִי בוֹרֵא אֶת־יְרוּשָׁלַם גִּילָה וְעַמָּהּ מָשׂוֹשׂ׃ וְגַלְתִּי
בִירוּשָׁלַם וְשַׂשְׂתִּי בְעַמִּי וְלֹא־יִשָּׁמַע בָּהּ עוֹד קוֹל בְּכִי
כ וְקוֹל זְעָקָה׃ לֹא־יִהְיֶה מִשָּׁם עוֹד עוּל יָמִים וְזָקֵן אֲשֶׁר
לֹא־יְמַלֵּא אֶת־יָמָיו כִּי הַנַּעַר בֶּן־מֵאָה שָׁנָה יָמוּת
21 וְהַחוֹטֵא בֶּן־מֵאָה שָׁנָה יְקֻלָּל׃ וּבָנוּ בָתִּים וְיָשָׁבוּ
22 וְנָטְעוּ כְרָמִים וְאָכְלוּ פִרְיָם׃ לֹא יִבְנוּ וְאַחֵר יֵשֵׁב לֹא
יִטְעוּ וְאַחֵר יֹאכֵל כִּי כִימֵי הָעֵץ יְמֵי עַמִּי וּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם
23 יְבַלּוּ בְחִירָי׃ לֹא יִגְעוּ לָרִיק וְלֹא יֵלְדוּ לַבֶּהָלָה כִּי
24 זֶרַע בְּרוּכֵי יְהוָה הֵמָּה וְצֶאֱצָאֵיהֶם אִתָּם׃ וְהָיָה טֶרֶם
כה יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֱנֶה עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וַאֲנִי אֶשְׁמָע׃ זְאֵב
וְטָלֶה יִרְעוּ כְאֶחָד וְאַרְיֵה כַּבָּקָר יֹאכַל־תֶּבֶן וְנָחָשׁ
עָפָר לַחְמוֹ לֹא־יָרֵעוּ וְלֹא־יַשְׁחִיתוּ בְּכָל־הַר
א סו קָדְשִׁי אָמַר יְהוָה׃ כֹּה

Cap. LXVI *Accusantur qui sacrificiorum & templi fiduciâ elati, externo ritu Deum colere & placare sese posse credebant. Zioni autem promittit Propheta liberationem & pacem; adjectisque minis gravis-*

הפטרת שבת וראש חדש

אָמַר יְהוָה הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי וְהָאָרֶץ הֲדֹם רַגְלָי אֵי־
זֶה בַיִת אֲשֶׁר תִּבְנוּ־לִי וְאֵי־זֶה מָקוֹם מְנוּחָתִי׃
2 וְאֶת־כָּל־אֵלֶּה יָדִי עָשָׂתָה וַיִּהְיוּ כָל־אֵלֶּה נְאֻם־
יְהוָה וְאֶל־זֶה אַבִּיט אֶל־עָנִי וּנְכֵה־רוּחַ וְחָרֵד עַל־דְּבָרִי׃
3 שׁוֹחֵט הַשּׁוֹר מַכֶּה־אִישׁ זוֹבֵחַ הַשֶּׂה עֹרֵף כֶּלֶב מַעֲלֵה
מִנְחָה דַּם־חֲזִיר מַזְכִּיר לְבֹנָה מְבָרֵךְ אָוֶן גַּם־הֵמָּה
4 בָּחֲרוּ בְּדַרְכֵיהֶם וּבְשִׁקּוּצֵיהֶם נַפְשָׁם חָפֵצָה׃ גַּם־אֲנִי
אֶבְחַר בְּתַעֲלוּלֵיהֶם וּמְגוּרֹתָם אָבִיא לָהֶם יַעַן קָרָאתִי
וְאֵין עוֹנֶה דִּבַּרְתִּי וְלֹא שָׁמֵעוּ וַיַּעֲשׂוּ הָרַע בְּעֵינַי וּבַאֲשֶׁר
ה לֹא־חָפַצְתִּי בָּחָרוּ׃ שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה

הַחֲרֵדִים אֶל־דְּבָרוֹ אָמְרוּ אֲחֵיכֶם שֹׂנְאֵיכֶם מְנַדֵּיכֶם
לְמַעַן שְׁמִי יִכְבַּד יְהוָה וְנִרְאֶה בְשִׂמְחַתְכֶם וְהֵם יֵבֹשׁוּ :
קוֹל שָׁאוֹן מֵעִיר קוֹל מֵהֵיכָל קוֹל יְהוָה מְשַׁלֵּם גְּמוּל
לְאֹיְבָיו : בְּטֶרֶם תָּחִיל יָלְדָה בְּטֶרֶם יָבוֹא חֶבֶל לָהּ
וְהִמְלִיטָה זָכָר : מִי־שָׁמַע כָּזֹאת מִי רָאָה כָּאֵלֶּה הֲיוּחַל
אֶרֶץ בְּיוֹם אֶחָד אִם־יִוָּלֵד גּוֹי פַּעַם אֶחָת כִּי־חָלָה גַם־
יָלְדָה צִיּוֹן אֶת־בָּנֶיהָ : הַאֲנִי אַשְׁבִּיר וְלֹא אוֹלִיד יֹאמַר
יְהוָה אִם־אֲנִי הַמּוֹלִיד וְעָצַרְתִּי אָמַר אֱלֹהָיִךְ :
שִׂמְחוּ אֶת־יְרוּשָׁלַם וְגִילוּ בָהּ כָּל־אֹהֲבֶיהָ
שִׂישׂוּ אִתָּהּ מָשׂוֹשׂ כָּל־הַמִּתְאַבְּלִים עָלֶיהָ :
לְמַעַן תִּינְקוּ וּשְׂבַעְתֶּם מִשְׁדֵּי תַנְחֻמֶיהָ לְמַעַן תָּמְצוּ
וְהִתְעַנַּגְתֶּם מִזִּיז כְּבוֹדָהּ : כִּי־כֹה
אָמַר יְהוָה הִנְנִי נוֹטֶה אֵלֶיהָ כַּנָּהָר שָׁלוֹם וּכְנַחַל שׁוֹטֵף
כְּבוֹד גּוֹיִם וִינַקְתֶּם עַל־צַד תִּנָּשֵׂאוּ וְעַל־בִּרְכַּיִם
תְּשָׁעַשָּׁעוּ : כְּאִישׁ אֲשֶׁר אִמּוֹ תְנַחֲמֶנּוּ כֵּן אָנֹכִי אֲנַחֶמְכֶם
וּבִירוּשָׁלַם תְּנֻחָמוּ : וּרְאִיתֶם וְשָׂשׂ לִבְּכֶם וַעֲצְמוֹתֵיכֶם
כַּדֶּשֶׁא תִּפְרַחְנָה וְנוֹדְעָה יַד־יְהוָה אֶת־עֲבָדָיו וְזָעַם אֶת־
אֹיְבָיו : כִּי־הִנֵּה יְהוָה בָּאֵשׁ יָבוֹא וְכַסּוּפָה מַרְכְּבֹתָיו לְשׁוּב
לְהָשִׁיב בְּחֵמָה אַפּוֹ וְגַעֲרָתוֹ בְּלַהֲבֵי־אֵשׁ : כִּי בָאֵשׁ יְהוָה
נִשְׁפָּט וּבְחַרְבּוֹ אֶת־כָּל־בָּשָׂר וְרַבּוּ חַלְלֵי יְהוָה :
הַמִּתְקַדְּשִׁים וְהַמִּטַּהֲרִים אֶל־הַגַּנּוֹת אַחַר אַחַד בַּתָּוֶךְ אחת קרי
אֹכְלֵי בְשַׂר הַחֲזִיר וְהַשֶּׁקֶץ וְהָעַכְבָּר יַחְדָּו יִסָּפוּ נְאֻם־
יְהוָה : וְאָנֹכִי מַעֲשֵׂיהֶם וּמַחְשְׁבֹתֵיהֶם בָּאָה לְקַבֵּץ אֶת־
כָּל־הַגּוֹיִם וְהַלְּשֹׁנוֹת וּבָאוּ וְרָאוּ אֶת־כְּבוֹדִי : וְשַׂמְתִּי בָהֶם
אוֹת וְשִׁלַּחְתִּי מֵהֶם פְּלֵיטִים אֶל־הַגּוֹיִם תַּרְשִׁישׁ פּוּל וְלוּד
מֹשְׁכֵי קֶשֶׁת תּוּבַל וְיָוָן הָאִיִּים הָרְחֹקִים אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ
אֶת־שִׁמְעִי וְלֹא־רָאוּ אֶת־כְּבוֹדִי וְהִגִּידוּ אֶת־כְּבוֹדִי
בַּגּוֹיִם : וְהֵבִיאוּ אֶת־כָּל־אֲחֵיכֶם מִכָּל־הַגּוֹיִם מִנְחָה לַיהוָה

similis in improbos, oraculum claudit.

לַיהוָה בַּסּוּסִים וּבָרֶכֶב וּבַצַּבִּים וּבַפְּרָדִים וּבַכִּרְכָּרוֹת
עַל הַר קָדְשִׁי יְרוּשָׁלַם אָמַר יְהוָה כַּאֲשֶׁר יָבִיאוּ בְנֵי
21 יִשְׂרָאֵל אֶת־הַמִּנְחָה בִּכְלִי טָהוֹר בֵּית יְהוָה׃ וְגַם־מֵהֶם
22 אֶקַּח לַכֹּהֲנִים לַלְוִיִּם אָמַר יְהוָה׃ כִּי כַאֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם
הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עֹמְדִים לְפָנַי
23 נְאֻם־יְהוָה כֵּן יַעֲמֹד זַרְעֲכֶם וְשִׁמְכֶם׃ וְהָיָה מִדֵּי־חֹדֶשׁ
בְּחָדְשׁוֹ וּמִדֵּי שַׁבָּת בְּשַׁבָּתוֹ יָבוֹא כָל־בָּשָׂר לְהִשְׁתַּחֲוֹת
24 לְפָנַי אָמַר יְהוָה׃ וְיָצְאוּ וְרָאוּ בְּפִגְרֵי הָאֲנָשִׁים הַפֹּשְׁעִים
בִּי כִּי תוֹלַעְתָּם לֹא תָמוּת וְאִשָּׁם לֹא תִכְבֶּה וְהָיוּ דֵרָאוֹן
לְכָל־בָּשָׂר׃ והיה מדי חדש

סכום הפסוקים של ישעיה אלף ומאתים ותשעים וחמשה· בריח כיחח ארצה
אתכם סימן· וקציו· כי אם שם אדיר יי לבו· וסדריו· כו׳ והיה
יי למלך על כל הארץ סימן:

חזק ונתחזק

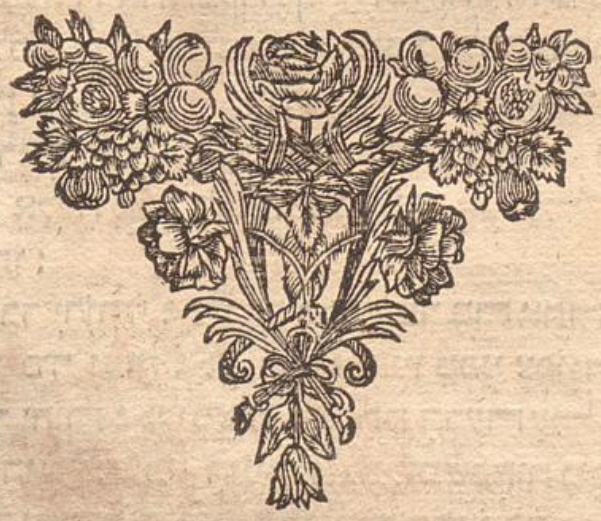

LIBER JEREMIÆ, HEBRAICE ירמיה

CAPUT I. א

Continet hoc caput Jeremiæ vocationem ad munus Propheticum, à quo frustra sese excusare conatur; ejusque primam visionem, per quam Judææ excidium portendi intelligit.

הפטרת ואלה שמות

1 דִּבְרֵי יִרְמְיָהוּ בֶּן־חִלְקִיָּהוּ מִן־הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר
2 וגם הפטרת ראשי המטות בַּעֲנָתוֹת בְּאֶרֶץ בִּנְיָמִן: אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה
אֵלָיו בִּימֵי יֹאשִׁיָּהוּ בֶן־אָמוֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה בִּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה
3 שָׁנָה לְמָלְכוֹ: וַיְהִי בִּימֵי יְהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה
עַד־תֹּם עַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְצִדְקִיָּהוּ בֶן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ
יְהוּדָה עַד־גְּלוֹת יְרוּשָׁלִַם בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי:
ה ו׳ יתירה 4 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: בְּטֶרֶם אֶצָּרְךָ בַּבֶּטֶן יְדַעְתִּיךָ
וּבְטֶרֶם תֵּצֵא מֵרֶחֶם הִקְדַּשְׁתִּיךָ נָבִיא לַגּוֹיִם נְתַתִּיךָ:
6 וָאֹמַר אֲהָהּ אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּה לֹא־יָדַעְתִּי דַבֵּר כִּי־נָעַר
7 אָנֹכִי: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אַל־תֹּאמַר נַעַר אָנֹכִי כִּי עַל־כָּל־
אֲשֶׁר אֶשְׁלָחֵךְ תֵּלֵךְ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר אֲצַוֶּךָּ תְּדַבֵּר: אַל־ 8
תִּירָא מִפְּנֵיהֶם כִּי־אִתְּךָ אֲנִי לְהַצִּלֶךָ נְאֻם־יְהוָה: וַיִּשְׁלַח 9
יְהוָה אֶת־יָדוֹ וַיִּגַּע עַל־פִּי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי הִנֵּה נָתַתִּי
דְבָרַי בְּפִיךָ: רְאֵה הפקדתיך הִפְקַדְתִּיךָ הַיּוֹם הַזֶּה עַל־הַגּוֹיִם וְעַל־ י
הַמַּמְלָכוֹת לִנְתוֹשׁ וְלִנְתוֹץ וּלְהַאֲבִיד וְלַהֲרוֹס לִבְנוֹת
וְלִנְטוֹעַ: 11 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר מָה־
12 אַתָּה רֹאֶה יִרְמְיָהוּ וָאֹמַר מַקֵּל שָׁקֵד אֲנִי רֹאֶה: וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֵלַי הֵיטַבְתָּ לִרְאוֹת כִּי־שֹׁקֵד אֲנִי עַל־דְּבָרִי
לַעֲשֹׂתוֹ:
13 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה שׁ אֵלַי שֵׁנִית לֵאמֹר מָה אַתָּה רֹאֶה
וָאֹמַר סִיר נָפוּחַ אֲנִי רֹאֶה וּפָנָיו מִפְּנֵי צָפוֹנָה:
14 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי מִצָּפוֹן תִּפָּתַח הָרָעָה עַל כָּל־
יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: כִּי הִנְנִי קֹרֵא לְכֹל מִשְׁפְּחוֹת מַמְלְכוֹת טו
צָפוֹנָה נְאֻם־יְהוָה וּבָאוּ וְנָתְנוּ אִישׁ כִּסְאוֹ פֶּתַח שַׁעֲרֵי
ירושלם

יְרוּשָׁלַם וְעַל כָּל־חוֹמֹתֶיהָ סָבִיב וְעַל כָּל־עָרֵי יְהוּדָה׃
16 וְדִבַּרְתִּי מִשְׁפָּטַי אוֹתָם עַל כָּל־רָעָתָם אֲשֶׁר עֲזָבוּנִי
17 וַיְקַטְּרוּ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְמַעֲשֵׂי יְדֵיהֶם׃ וְאַתָּה
תֶּאֱזוֹר מָתְנֶיךָ וְקַמְתָּ וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם אֵת כָּל־אֲשֶׁר אָנֹכִי
18 אֲצַוֶּךָּ אַל־תֵּחַת מִפְּנֵיהֶם פֶּן־אֲחִתְּךָ לִפְנֵיהֶם׃ וַאֲנִי הִנֵּה
נְתַתִּיךָ הַיּוֹם לְעִיר מִבְצָר וּלְעַמּוּד בַּרְזֶל וּלְחֹמוֹת נְחֹשֶׁת
עַל־כָּל־הָאָרֶץ לְמַלְכֵי יְהוּדָה לְשָׂרֶיהָ לְכֹהֲנֶיהָ וּלְעַם
19 הָאָרֶץ׃ וְנִלְחֲמוּ אֵלֶיךָ וְלֹא־יוּכְלוּ לָךְ כִּי־אִתְּךָ אֲנִי נְאֻם־
יְהוָה לְהַצִּילֶךָ׃

Cap. II. *Commemorat Deus ingentia beneficia in nationem Judæorum, tanquam in charissimam sponsam suam, collata; eamque accusat, quod, se derelicto, adulteris quibuslibet, vilissimisque idolis sese coinquinandam tradat.*

2 א ב וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ הָלוֹךְ וְקָרָאתָ בְּאָזְנֵי
יְרוּשָׁלַם לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה זָכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד נְעוּרַיִךְ
אַהֲבַת כְּלוּלֹתַיִךְ לֶכְתֵּךְ אַחֲרַי בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ לֹא
3 זְרוּעָה׃ קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לַיהוָה רֵאשִׁית תְּבוּאָתֹה כָּל־
עד כאן אֹכְלָיו יֶאְשָׁמוּ רָעָה תָּבֹא אֲלֵיהֶם נְאֻם־יְהוָה׃
הפטרת 4 מסעי שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה בֵּית יַעֲקֹב וְכָל־מִשְׁפְּחוֹת
ה בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ כֹּה אָמַר יְהוָה מַה־מָּצְאוּ אֲבוֹתֵיכֶם בִּי
6 עָוֶל כִּי רָחֲקוּ מֵעָלָי וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי הַהֶבֶל וַיֶּהְבָּלוּ׃ וְלֹא
אָמְרוּ אַיֵּה יְהוָה הַמַּעֲלֶה אֹתָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הַמּוֹלִיךְ
אֹתָנוּ בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ עֲרָבָה וְשׁוּחָה בְּאֶרֶץ צִיָּה וְצַלְמָוֶת
בְּאֶרֶץ לֹא־עָבַר בָּהּ אִישׁ וְלֹא־יָשַׁב אָדָם שָׁם׃
7 וָאָבִיא אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ הַכַּרְמֶל לֶאֱכֹל פִּרְיָהּ וְטוּבָהּ
וַתָּבֹאוּ וַתְּטַמְּאוּ אֶת־אַרְצִי וְנַחֲלָתִי שַׂמְתֶּם לְתוֹעֵבָה׃
8 הַכֹּהֲנִים לֹא אָמְרוּ אַיֵּה יְהוָה וְתֹפְשֵׂי הַתּוֹרָה לֹא יְדָעוּנִי
וְהָרֹעִים פָּשְׁעוּ בִי וְהַנְּבִיאִים נִבְּאוּ בַבַּעַל וְאַחֲרֵי לֹא־
9 יוֹעִלוּ הָלָכוּ׃ לָכֵן עֹד אָרִיב אִתְּכֶם נְאֻם־יְהוָה וְאֶת־בְּנֵי
י בְנֵיכֶם אָרִיב׃ כִּי עִבְרוּ אִיֵּי כִתִּיִּים וּרְאוּ וְקֵדָר שִׁלְחוּ
11 וְהִתְבּוֹנְנוּ מְאֹד וּרְאוּ הֵן הָיְתָה כָּזֹאת׃ הַהֵימִיר גּוֹי
אֱלֹהִים וְהֵמָּה לֹא אֱלֹהִים וְעַמִּי הֵמִיר כְּבוֹדוֹ בְּלוֹא
יועיל

יוֹעִיל׃ שֹׁמּוּ שָׁמַיִם עַל־זֹאת וְשַׂעֲרוּ חָרְבוּ מְאֹד נְאֻם־ 12
יְהוָה׃ כִּי־שְׁתַּיִם רָעוֹת עָשָׂה עַמִּי אֹתִי עָזְבוּ מְקוֹר מַיִם 13
חַיִּים לַחְצֹב לָהֶם בֹּארוֹת בֹּארֹת נִשְׁבָּרִים אֲשֶׁר לֹא־
יָכִלוּ הַמָּיִם׃ הַעֶבֶד יִשְׂרָאֵל אִם־יְלִיד בַּיִת הוּא מַדּוּעַ 14
פתח בס״פ הָיָה לָבַז׃ עָלָיו יִשְׁאֲגוּ כְפִרִים נָתְנוּ קוֹלָם וַיָּשִׁיתוּ אַרְצוֹ טו
ותחפנחס קרי לְשַׁמָּה עָרָיו נִצְּתָה מִבְּלִי יֹשֵׁב׃ גַּם־בְּנֵי־נֹף וְתַחְפַּנְסֵ 16 נצתו קרי
יִרְעוּךְ קָדְקֹד׃ הֲלוֹא־זֹאת תַּעֲשֶׂה־לָּךְ עָזְבֵךְ אֶת־יְהוָה 17
אֱלֹהַיִךְ בְּעֵת מוֹלִכֵךְ בַּדָּרֶךְ׃ וְעַתָּה מַה־לָּךְ לְדֶרֶךְ 18
מִצְרַיִם לִשְׁתּוֹת מֵי שִׁחוֹר וּמַה־לָּךְ לְדֶרֶךְ אַשּׁוּר לִשְׁתּוֹת
קמץ בז״ק מֵי נָהָר׃ תְּיַסְּרֵךְ רָעָתֵךְ וּמְשֻׁבוֹתַיִךְ תּוֹכִחֻךְ וּדְעִי וּרְאִי 19
כִּי־רַע וָמָר עָזְבֵךְ אֶת־יְהוָה אֱלֹהַיִךְ וְלֹא פַחְדָּתִי אֵלַיִךְ
נְאֻם־אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת׃ כִּי מֵעוֹלָם שָׁבַרְתִּי עֹלֵךְ כ
אעבור קרי נִתַּקְתִּי מוֹסְרוֹתַיִךְ וַתֹּאמְרִי לֹא אֶעֱבוֹד כִּי עַל־כָּל־גִּבְעָה
גְּבֹהָה וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן אַתְּ צֹעָה זֹנָה׃ וְאָנֹכִי 21
נְטַעְתִּיךְ שׂוֹרֵק כֻּלֹּה זֶרַע אֱמֶת וְאֵיךְ נֶהְפַּכְתְּ לִי סוּרֵי
הַגֶּפֶן נָכְרִיָּה׃ כִּי אִם־תְּכַבְּסִי בַּנֶּתֶר וְתַרְבִּי־לָךְ בֹּרִית 22
נִכְתָּם עֲוֹנֵךְ לְפָנַי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ אֵיךְ תֹּאמְרִי לֹא 23
נִטְמֵאתִי אַחֲרֵי הַבְּעָלִים לֹא הָלַכְתִּי רְאִי דַרְכֵּךְ בַּגַּיְא
דְּעִי מֶה עָשִׂית בִּכְרָה קַלָּה מְשָׂרֶכֶת דְּרָכֶיהָ׃ פֶּרֶה לִמְּדָ 24
מִדְבָּר בְּאַוַּת נַפְשָׁו שָׁאֲפָה רוּחַ תַּאֲנָתָהּ מִי יְשִׁיבֶנָּה כָּל־ נפשה קרי
מְבַקְשֶׁיהָ לֹא יִיעָפוּ בְּחָדְשָׁהּ יִמְצָאוּנָה׃ מִנְעִי רַגְלֵךְ מִיָּחֵף כה
ונרונך קרי וּגְרוֹנֵךְ מִצִּמְאָה וַתֹּאמְרִי נוֹאָשׁ לוֹא כִּי־אָהַבְתִּי זָרִים
וְאַחֲרֵיהֶם אֵלֵךְ׃ כְּבֹשֶׁת גַּנָּב כִּי יִמָּצֵא כֵּן הֹבִישׁוּ בֵּית 26
יִשְׂרָאֵל הֵמָּה מַלְכֵיהֶם שָׂרֵיהֶם וְכֹהֲנֵיהֶם וּנְבִיאֵיהֶם׃
ילדתנו קרי אֹמְרִים לָעֵץ אָבִי אַתָּה וְלָאֶבֶן אַתְּ יְלִדְתָּנִי כִּי־פָנוּ אֵלַי 27
עֹרֶף וְלֹא פָנִים וּבְעֵת רָעָתָם יֹאמְרוּ קוּמָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ׃
וְאַיֵּה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר עָשִׂית לָךְ יָקוּמוּ אִם־יוֹשִׁיעוּךָ 28
בְּעֵת רָעָתֶךָ כִּי מִסְפַּר עָרֶיךָ הָיוּ אֱלֹהֶיךָ
יהודה

יְהוּדָה׃
ל 29 לָמָּה תָּרִיבוּ אֵלַי כֻּלְּכֶם פְּשַׁעְתֶּם בִּי נְאֻם־יְהוָה׃ לַשָּׁוְא
הִכֵּיתִי אֶת־בְּנֵיכֶם מוּסָר לֹא לָקָחוּ אֲכָלָה חַרְבְּכֶם
31 נְבִיאֵיכֶם כְּאַרְיֵה מַשְׁחִית׃ הַדּוֹר אַתֶּם רְאוּ דְּבַר־יְהוָה
ג׳ שעמים הֲמִדְבָּר הָיִיתִי לְיִשְׂרָאֵל אִם־אֶרֶץ מְאֹפֵלָה מַדּוּעַ אָמְרוּ
32 עַמִּי רַדְנוּ לוֹא נָבוֹא עוֹד אֵלֶיךָ׃ הֲתִשְׁכַּח בְּתוּלָה עֶדְיָהּ
33 כַּלָּה קִשְׁרֶיהָ וְעַמִּי שְׁכֵחוּנִי יָמִים אֵין מִסְפָּר׃ מַה־תֵּיטִבִי
למרות ק׳ דַרְכֵּךְ לְבַקֵּשׁ אַהֲבָה לָכֵן גַּם אֶת־הָרָעוֹת לִמַּדְתְּי אֶת־
34 דְּרָכָיִךְ׃ גַּם בְּכַנְפַיִךְ נִמְצְאוּ דִּמֵי נַפְשׁוֹת אֶבְיוֹנִים נְקִיִּם
לה לֹא־בַמַּחְתֶּרֶת מְצָאתִים כִּי עַל־כָּל־אֵלֶּה׃ וַתֹּאמְרִי כִּי
נְקֵיתִי אַךְ שָׁב אַפּוֹ מִמֶּנִּי הִנְנִי נִשְׁפָּט אוֹתָךְ עַל־אָמְרֵךְ
36 לֹא חָטָאתִי׃ מַה־תְּזֹלִלִי מְאֹד לְשַׁנּוֹת אֶת־דַּרְכֵּךְ גַּם
37 מִמִּצְרַיִם תֵּבוֹשִׁי כַּאֲשֶׁר בּוֹשְׁתְּ מֵאַשּׁוּר׃ גַּם מֵאֵת זֶה תֵּצְאִי
וְיָדַיִךְ עַל־רֹאשֵׁךְ כִּי־מָאַס יְהוָה בְּמִבְטָחַיִךְ וְלֹא תַצְלִיחִי
א ג לָהֶם׃ לֵאמֹר הֵן יְשַׁלַּח אִישׁ אֶת־אִשְׁתּוֹ וְהָלְכָה מֵאִתּוֹ
Cap. III. *Ecclesiam Judaicam, idolis deditam, sub imagine adulteræ repudiatæ, revocat ad pœnitentiam.* וְהָיְתָה לְאִישׁ אַחֵר הֲיָשׁוּב אֵלֶיהָ עוֹד הֲלוֹא חָנוֹף תֶּחֱנַף
הָאָרֶץ הַהִיא וְאַתְּ זָנִית רֵעִים רַבִּים וְשׁוּב אֵלַי נְאֻם־יְהוָה׃
שכבת קרי 2 שְׂאִי עֵינַיִךְ עַל־שְׁפָיִם וּרְאִי אֵיפֹה לֹא שֻׁגָּלְתְּ עַל־דְּרָכִים
יָשַׁבְתְּ לָהֶם כָּעַרְבִי בַּמִּדְבָּר וַתְּחַנְּפִי אֶרֶץ בְּזְנוּתַיִךְ
3 וּבְרָעָתֵךְ׃ וַיִּמָּנְעוּ רְבִבִים וּמַלְקוֹשׁ לוֹא הָיָה וּמֵצַח אִשָּׁה
יתיר י׳ 4 זוֹנָה הָיָה לָךְ מֵאַנְתְּ הִכָּלֵם׃ הֲלוֹא מֵעַתָּה קָרָאתְּ לִי
ה אָבִי אַלּוּף נְעוּרַי אָתָּה׃ הֲיִנְטֹר לְעוֹלָם אִם־יִשְׁמֹר
יתיר י׳ לָנֶצַח הִנֵּה דִּבַּרְתְּ וַתַּעֲשִׂי הָרָעוֹת וַתּוּכָל׃
6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי בִּימֵי יֹאשִׁיָּהוּ הַמֶּלֶךְ הֲרָאִיתָ
אֲשֶׁר עָשְׂתָה מְשֻׁבָה יִשְׂרָאֵל הָלְכָה הִיא עַל־כָּל־הַר
7 גָּבֹהַּ וְאֶל־תַּחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן וַתִּזֶן שָׁם׃ וְאָמַר אַחֲרֵי
יחרא קרי עֲשׂוֹתָהּ אֶת־כָּל־אֵלֶּה אֵלַי תָּשׁוּב וְלֹא־שָׁבָה וַתֵּרֶא
8 בְּגוֹדָה אֲחוֹתָהּ יְהוּדָה׃ וָאֵרֶא כִּי עַל־כָּל־אוֹדוֹת אֲשֶׁר

נאפה

נאפה משבה ישראל שלחתיה ואתן את־ספר
כריתתיה אליה ולא־יראה בגדה יהודה אחותה ותלך
קמץ בטרחא ותזן גם־היא: והיה מקל זנותה ותחנף את־הארץ 9
ותנאף את־האבן ואת־העץ: וגם־בכל־זאת לא־שבה
אלי בגודה אחותה יהודה בכל־לבה כי אם־בשקר
נאם־יהוה: ויאמר יהוה אלי צדקה 11
נפשה משבה ישראל מבגדה יהודה: הלך וקראת 12
את־הדברים האלה צפונה ואמרת שובה משבה
ישראל נאם־יהוה לוא־אפיל פני בכם כי־חסיד אני
נאם־יהוה לא אטור לעולם: אך דעי עונך כי־ביהוה 13
אלהיך פשעת ותפזרי את־דרכיך לזרים תחת כל־עץ
רענן ובקולי לא־שמעתם נאם־יהוה: שובו בנים 14
שובבים נאם־יהוה כי אנכי בעלתי בכם ולקחתי
אתכם אחד מעיר ושנים ממשפחה והבאתי אתכם
ציון: ונתתי לכם רעים כלבי ורעו אתכם דעה 15
והשכיל: והיה כי תרבו ופריתם בארץ בימים ההמה 16
נאם־יהוה לא־יאמרו עוד ארון ברית יהוה ולא יעלה
על־לב ולא יזכרו־בו ולא יפקדו ולא יעשה עוד: בעת 17
ההיא יקראו לירושלם כסא יהוה ונקוו אליה כל־
הגוים לשם יהוה לירושלם ולא־ילכו עוד אחרי
שררות לבם הרע: בימים 18
ההמה ילכו בית־יהודה על־בית ישראל ויבאו יחדו
מארץ צפון על־הארץ אשר הנחלתי את־אבותיכם:
ואנכי אמרתי איך אשיתך בבנים ואתן לך ארץ 19
חקראי קרי חמדה נחלת צבי צבאות גוים ואמר אבי תקראו־לי
ושובי קרי ומאחרי לא תשובו: אכן בגדה אשה מרעה כן 20
בגדתם בי בית ישראל נאם־יהוה: קול על־שפיים 21
קמץ בז"ק נשמע בכי תחנוני בני ישראל כי העוו את־דרכם
שכחו

22 שׁכחוּ אתּ־יהוה אלהיהם׃ שׁובוּ בנים שׁובבים
כצל ארפּה משׁובתיכם הננוּ אתנוּ לך כּי אתּה יהוה
23 אלהינוּ׃ אכן לשׁקר מגּבעות המון הרים אכן
24 ביהוה אלהינוּ תשׁועת ישׂראל׃ והפּשׁת
אכלה אתּ־יגיע אבותינוּ מנּעוּרינוּ אתּ־צאנם
כה ואתּ־בּקרם אתּ־בניהם ואתּ־בּנותיהם׃ נשׁכּבה
בבשׁתּנוּ ותכסנוּ כלמתּנוּ כּי ליהוה אלהינוּ חטאנוּ
אנחנוּ ואבותינוּ מנּעוּרינוּ ועד־היום הזה ולא שׁמענוּ
א ד בּקול יהוה אלהינוּ׃ אם־תּשׁוב ישׂראל נאם־יהוה
אלי תּשׁוב ואם־תּסיר שׁקוציך מפּני ולא תּנוד׃
2 ונשׁבעתּ חי־יהוה באמת במשׁפּט ובצדקה והתּברכוּ
בו גוים ובו יתּהללוּ׃
3 כּי־כה׀ אמר יהוה לאישׁ יהודה ולירושׁלם נירוּ
4 לכם ניר ואל־תּזרעוּ אל־קוצים׃ המּלוּ ליהוה והסרוּ
ערלות לבבכם אישׁ יהודה וישׁבי ירושׁלם פּן־
תּצא כאשׁ חמתּי ובערה ואין מכבּה מפּני רע
ה מעלליכם׃ הגּידוּ ביהודה ובירושׁלם השׁמיעוּ ואמרוּ
חקעוּ קרי ותּקעוּ שׁופר בּארץ קראוּ מלאוּ ואמרוּ האספוּ ונבוֹאה
6 אל־ערי המבצר׃ שׂאוּ נס ציונה העיזוּ אל־תּעמדוּ כּי
7 רעה אנכי מביא מצפון ושׁבר גדול׃ עלה אריה
מסּבכו ומשׁחית גוים נסע יצא ממקמו לשׂום ארצך
8 לשׁמה עריך תּצינה מאין יושׁב׃ על־זאת חגרוּ שׂקים
9 ספדוּ והילילוּ כּי לא־שׁב חרון אף־יהוה ממנוּ׃ והיה
ביום־ההוא נאם־יהוה יאבד לב־המּלך ולב השּׂרים
י ונשׁמוּ הכּהנים והנביאים יתמהוּ׃ ואמר אהה׀ אדני
יהוה אכן הנשׂא הנשׂאת לעם הזה ולירושׁלם לאמר
11 שׁלום יהיה לכם ונגעה חרב על־הנּפשׁ׃ בּעת ההיא
יאמר לעם־הזּה ולירושׁלם רוח צח שׁפים במדבּר דּרך

Cap. IV. *Eâdem in concione pergit Propheta, & graphicè vastationem Terræ ac Civitatis depingit; atque filiam Zionis, tanquam in præsenti discrimine, lamentantem & querulantem inducit.*

בת

בַּת־עַמִּי לְוֹא לִזְרוֹת וְלְוֹא לְהָבֵר׃ רְוּחַ מָלְא מֵאֵלֶּה 12
יָבְוֹא לִי עַתָּה גַּם־אֲנִי אַדַבֵּר מִשְׁפָּטִים אוֹתָם׃ הִנֵּה׀ 13
כֶּעָנָנִים יַעֲלֶה וְכַסּוּפָה מַרְכְּבוֹתָיו קַלּוּ מִנְּשָׁרִים סוּסָיו
אְוֹי לָנוּ כִּי שֻׁדָּדְנוּ׃ כַּבְּסִי מֵרָעָה לִבֵּךְ יְרוּשָׁלַם לְמַעַן 14
תִּוָּשֵׁעִי עַד־מָתַי תָּלִין בְּקִרְבֵּךְ מַחְשְׁבוֹת אוֹנֶךְ׃ כִּי קוֹל טו
מַגִּיד מִדָּן וּמַשְׁמִיעַ אָוֶן מֵהַר אֶפְרָיִם׃ הַזְכִּירוּ לַגּוֹיִם הִנֵּה 16
הַשְׁמִיעוּ עַל־יְרוּשָׁלַם נֹצְרִים בָּאִים מֵאֶרֶץ הַמֶּרְחָק וַיִּתְּנוּ
עַל־עָרֵי יְהוּדָה קוֹלָם׃ כְּשֹׁמְרֵי שָׂדַי הָיוּ עָלֶיהָ מִסָּבִיב כִּי־ 17
אֹתִי מָרָתָה נְאֻם יְהוָה׃ דַּרְכֵּךְ וּמַעַלְלַיִךְ עָשׂוּ אֵלֶּה לָךְ 18
קרי בו׳ק זֹאת רָעָתֵךְ כִּי מָר כִּי נָגַע עַד־לִבֶּךָ׃ מֵעַי׀ 19
מֵעַי אוֹחֲלָה קִירוֹת לִבִּי הוֹמֶה־לִּי לִבִּי לֹא אַחֲרִישׁ כִּי קוֹל אותיות ק׳
קמץ קרי שׁוֹפָר שָׁמַעַתְּ נַפְשִׁי תְּרוּעַת מִלְחָמָה׃ שֶׁבֶר עַל־שֶׁבֶר כ
נִקְרָא כִּי־שֻׁדְּדָה כָּל־הָאָרֶץ פִּתְאֹם שֻׁדְּדוּ אָהָלַי רֶגַע
יְרִיעֹתָי׃ עַד־מָתַי אֶרְאֶה־נֵּס אֶשְׁמְעָה קוֹל שׁוֹפָר׃ 21
כִּי׀ אֱוִיל עַמִּי אוֹתִי לֹא יְדָעוּ בָנִים סְכָלִים הֵמָּה 22
וְלֹא נְבוֹנִים הֵמָּה חֲכָמִים הֵמָּה לְהָרַע וּלְהֵיטִיב לֹא
יָדָעוּ׃ רָאִיתִי אֶת־הָאָרֶץ וְהִנֵּה־תֹהוּ וָבֹהוּ וְאֶל־הַשָּׁמַיִם 23
וְאֵין אוֹרָם׃ רָאִיתִי הֶהָרִים וְהִנֵּה רֹעֲשִׁים וְכָל־הַגְּבָעוֹת 24
הִתְקַלְקָלוּ׃ רָאִיתִי וְהִנֵּה אֵין הָאָדָם וְכָל־עוֹף הַשָּׁמַיִם כה
נָדָדוּ׃ רָאִיתִי וְהִנֵּה הַכַּרְמֶל הַמִּדְבָּר וְכָל־עָרָיו נִתְּצוּ 26
מִפְּנֵי יְהוָה מִפְּנֵי חֲרוֹן אַפּוֹ׃
כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה שְׁמָמָה תִּהְיֶה כָּל־הָאָרֶץ וְכָלָה לֹא 27
אֲעַשֶּׂה׃
עַל־זֹאת תֶּאֱבַל הָאָרֶץ וְקָדְרוּ הַשָּׁמַיִם מִמָּעַל 28
עַל כִּי־דִבַּרְתִּי זַמֹּתִי וְלֹא נִחַמְתִּי וְלֹא־אָשׁוּב
מִמֶּנָּה׃
מִקּוֹל פָּרָשׁ וְרֹמֵה קָשֶׁת בָּרַחַת כָּל־הָעִיר בָּאוּ בָעָבִים 29
קרי את וּבַכֵּפִים עָלוּ כָּל־הָעִיר עֲזוּבָה וְאֵין־יוֹשֵׁב בָּהֶן אִישׁ׃ וְאַתְּ׀ ל

שדוד

שָׁרוּד מַה־תַּעֲשִׂי כִּי־תִלְבְּשִׁי שָׁנִי כִּי־תַעְדִּי עֲדִי־זָהָב כִּי־
תִקְרְעִי בַפּוּךְ עֵינַיִךְ לַשָּׁוְא תִּתְיַפִּי מָאֲסוּ־בָךְ עֹגְבַיִךְ
31 נַפְשֵׁךְ יְבַקֵּשׁוּ׃ כִּי־קוֹל כְּחוֹלָה שָׁמַעְתִּי צָרָה כְּמַבְכִּירָה
קוֹל בַּת־צִיּוֹן תִּתְיַפַּח תִּפְרֹשׂ כַּפֶּיהָ אוֹי־נָא לִי כִּי־עָיְפָה

א ה נַפְשִׁי לְהֹרְגִים׃ שׁוֹטטוּ בְּחוּצוֹת יְרוּשָׁלַם וּרְאוּ־ Cap. V. *Pergit insectari Judaorum scelera, ostendens cunctos ex æquo improbos esse; pariterque pergit cœlestes intentare minas: ac denique insanum ac in exitium suum præcipitem populum inclamat, utque redeant gravissimè obtestatur.*
נָא וּדְעוּ וּבַקְּשׁוּ בִּרְחֹבוֹתֶיהָ אִם־תִּמְצְאוּ אִישׁ אִם־יֵשׁ
2 עֹשֶׂה מִשְׁפָּט מְבַקֵּשׁ אֱמוּנָה וְאֶסְלַח לָהּ׃ וְאִם חַי־יְהוָה
3 יֹאמְרוּ לָכֵן לַשֶּׁקֶר יִשָּׁבֵעוּ׃ יְהוָה עֵינֶיךָ הֲלוֹא לֶאֱמוּנָה
הִכִּיתָה אֹתָם וְלֹא חָלוּ כִּלִּיתָם מֵאֲנוּ קַחַת מוּסָר חָזְקוּ
4 פְּנֵיהֶם מִסֶּלַע מֵאֲנוּ לָשׁוּב׃ וַאֲנִי אָמַרְתִּי אַךְ דַּלִּים הֵם
ה נְוֹאָלוּ כִּי לֹא יָדְעוּ דֶּרֶךְ יְהוָה מִשְׁפַּט אֱלֹהֵיהֶם׃ אֵלְכָה־
לִּי אֶל־הַגְּדֹלִים וַאֲדַבְּרָה אוֹתָם כִּי הֵמָּה יָדְעוּ דֶּרֶךְ יְהוָה
מִשְׁפַּט אֱלֹהֵיהֶם אַךְ הֵמָּה יַחְדּוּ שָׁבְרוּ עֹל נִתְּקוּ
6 מוֹסֵרוֹת׃ עַל־כֵּן הִכָּם אַרְיֵה מִיַּעַר זְאֵב עֲרָבוֹת יְשָׁדְדֵם
נָמֵר שֹׁקֵד עַל־עָרֵיהֶם כָּל־הַיּוֹצֵא מֵהֵנָּה יִטָּרֵף כִּי רַבּוּ
אסלח ק׳ 7 פִּשְׁעֵיהֶם עָצְמוּ מְשׁוּבֹתֵיהֶם׃ אֵי לָזֹאת אֶסְלַח לָךְ
בָּנַיִךְ עֲזָבוּנִי וַיִּשָּׁבְעוּ בְּלֹא אֱלֹהִים וָאַשְׂבִּעַ אוֹתָם וַיִּנְאָפוּ
מיזנים קרי 8 וּבֵית זוֹנָה יִתְגּוֹדָדוּ׃ סוּסִים מְזוּנִים מַשְׁכִּים הָיוּ אִישׁ אֶל־
9 אֵשֶׁת רֵעֵהוּ יְצַהֵלוּ׃ הַעַל־אֵלֶּה לוֹא אֶפְקֹד נְאֻם־יְהוָה
וְאִם בְּגוֹי אֲשֶׁר־כָּזֶה לֹא תִתְנַקֵּם נַפְשִׁי׃
י עֲלוּ בְשׂוֹרוֹתֶיהָ וְשַׁחֵתוּ וְכָלָה אַל־תַּעֲשׂוּ
11 הָסִירוּ נְטִישׁוֹתֶיהָ כִּי לוֹא לַיהוָה הֵמָּה׃ כִּי בָגוֹד בָּגְדוּ
12 בִּי בֵּית יִשְׂרָאֵל וּבֵית יְהוּדָה נְאֻם־יְהוָה׃ כִּחֲשׁוּ בַּיהוָה
וַיֹּאמְרוּ לוֹא הוּא וְלֹא־תָבוֹא עָלֵינוּ רָעָה וְחֶרֶב וְרָעָב
13 לֹוא נִרְאֶה׃ וְהַנְּבִיאִים יִהְיוּ לָרוּחַ וְהַדִּבֵּר אֵין בָּהֶם כֹּה
14 יֵעָשֶׂה לָהֶם׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי
צְבָאוֹת יַעַן דַּבֶּרְכֶם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה הִנְנִי נֹתֵן דְּבָרַי
טו בְּפִיךְ לְאֵשׁ וְהָעָם הַזֶּה עֲצִים וַאֲכָלָתַם׃ הִנְנִי מֵבִיא

עֲלֵיכֶם

עֲלֵיכֶם גּוֹי מִמֶּרְחָק בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה גּוֹי אֵיתָן
הוּא גּוֹי מֵעוֹלָם הוּא גּוֹי לֹא־תֵדַע לְשׁוֹנוֹ וְלֹא תִשְׁמַע
17 16 מַה־יְדַבֵּר׃ אַשְׁפָּתוֹ כְּקֶבֶר פָּתוּחַ כֻּלָּם גִּבּוֹרִים׃ וְאָכַל
קְצִירְךָ וְלַחְמֶךָ יֹאכְלוּ בָנֶיךָ וּבְנוֹתֶיךָ יֹאכַל צֹאנְךָ וּבְקָרֶךָ
יֹאכַל גַּפְנְךָ וּתְאֵנָתֶךָ יְרֹשֵׁשׁ עָרֵי מִבְצָרֶיךָ אֲשֶׁר אַתָּה
18 בֹּטֵחַ בָּהֵנָּה בֶּחָרֶב׃ וְגַם בַּיָּמִים הָהֵמָּה נְאֻם־יְהוָה לֹא־
19 אֶעֱשֶׂה אִתְּכֶם כָּלָה׃ וְהָיָה כִּי תֹאמְרוּ תַּחַת מֶה עָשָׂה
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָנוּ אֶת־כָּל־אֵלֶּה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כַּאֲשֶׁר
עֲזַבְתֶּם אוֹתִי וַתַּעַבְדוּ אֱלֹהֵי נֵכָר בְּאַרְצְכֶם כֵּן תַּעַבְדוּ
זָרִים בְּאֶרֶץ לֹא לָכֶם׃ הַגִּידוּ זֹאת בְּבֵית כ
21 יַעֲקֹב וְהַשְׁמִיעוּהָ בִּיהוּדָה לֵאמֹר׃ שִׁמְעוּ־נָא זֹאת עַם־
סָכָל וְאֵין לֵב עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא
22 יִשְׁמָעוּ׃ הַאוֹתִי לֹא־תִירָאוּ נְאֻם־יְהוָה אִם מִפָּנַי לֹא
תָחִילוּ אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי חוֹל גְּבוּל לַיָּם חָק־עוֹלָם וְלֹא
יַעַבְרֶנְהוּ וַיִּתְגָּעֲשׁוּ וְלֹא יוּכָלוּ וְהָמוּ גַלָּיו וְלֹא־יַעַבְרֻנְהוּ׃
24 23 וְלָעָם הַזֶּה הָיָה לֵב סוֹרֵר וּמוֹרֶה סָרוּ וַיֵּלֵכוּ׃ וְלוֹא־אָמְרוּ
יורה קרי בִּלְבָבָם נִירָא נָא אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הַנֹּתֵן גֶּשֶׁם וְיוֹרֶה
וּמַלְקוֹשׁ בְּעִתּוֹ שְׁבֻעֹת חֻקּוֹת קָצִיר יִשְׁמָר־לָנוּ׃
עֲוֹנוֹתֵיכֶם הִטּוּ־אֵלֶּה וְחַטֹּאותֵיכֶם מָנְעוּ הַטּוֹב כה
26 מִכֶּם׃ כִּי־נִמְצְאוּ בְעַמִּי רְשָׁעִים יָשׁוּר כְּשַׁךְ יְקוּשִׁים
27 הִצִּיבוּ מַשְׁחִית אֲנָשִׁים יִלְכֹּדוּ׃ כִּכְלוּב מָלֵא
עוֹף כֵּן בָּתֵּיהֶם מְלֵאִים מִרְמָה עַל־כֵּן גָּדְלוּ וַיַּעֲשִׁירוּ׃
28 שָׁמְנוּ עָשְׁתוּ גַּם עָבְרוּ דִּבְרֵי־רָע דִּין לֹא־דָנוּ דִּין יָתוֹם
29 וְיַצְלִיחוּ וּמִשְׁפַּט אֶבְיוֹנִים לֹא שָׁפָטוּ׃ הַעַל־אֵלֶּה לֹא־
אֶפְקֹד נְאֻם־יְהוָה אִם בְּגוֹי אֲשֶׁר־כָּזֶה לֹא תִתְנַקֵּם
נַפְשִׁי׃
31 שַׁמָּה וְשַׁעֲרוּרָה נִהְיְתָה בָּאָרֶץ׃ הַנְּבִאִים נִבְּאוּ ל
בַּשֶּׁקֶר וְהַכֹּהֲנִים יִרְדּוּ עַל־יְדֵיהֶם וְעַמִּי אָהֲבוּ כֵן
ומה

Cap. VI. *Propheta Chaldæis quasi classicum canit, ad Hierosolymam occupandam, racemandam, expurgandam; rursusque, ad filiam Zionis converso sermone, iterum iterumque eam, ut tandem ad Deum suum redeat, atque ultimam calamitatem antevertat, monet, obsecrat, & ad ravim nauseamque usque ingeminat.*

א ן וּמַה־תַּעֲשׂוּ לָאַחֲרִיתָהּ׃ הֶעָזוּ בְנֵי בִנְיָמִן מִקֶּרֶב
יְרוּשָׁלַ͏ִם וּבִתְקוֹעַ תִּקְעוּ שׁוֹפָר וְעַל־בֵּית הַכֶּרֶם שְׂאוּ
2 מַשָּׂאת כִּי־רָעָה נִשְׁקְפָה מִצָּפוֹן וְשֶׁבֶר גָּדוֹל׃ הַנָּוֶה
3 וְהַמְעֻנָּגָה דִּמִּיתִי בַּת־צִיּוֹן׃ אֵלֶיהָ יָבֹאוּ רֹעִים וְעֶדְרֵיהֶם
4 תָּקְעוּ עָלֶיהָ אֹהָלִים סָבִיב רָעוּ אִישׁ אֶת־יָדוֹ׃ קַדְּשׁוּ
עָלֶיהָ מִלְחָמָה קוּמוּ וְנַעֲלֶה בַּצָּהֳרַיִם אוֹי לָנוּ כִּי־פָנָה
ה הַיּוֹם כִּי־נָטוּ צִלְלֵי־עָרֶב׃ קוּמוּ וְנַעֲלֶה בַלַּיְלָה וְנַשְׁחִיתָה
6 אַרְמְנוֹתֶיהָ׃ כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
הה׳ופה כִּרְתוּ עֵצָהּ וְשִׁפְכוּ עַל־יְרוּשָׁלַ͏ִם סֹלְלָה הִיא הָעִיר הָפְקֹד
ביר קרי 7 כֻּלָּהּ עָשֹׁק בְּקִרְבָּהּ׃ כְּהָקִיר בּוֹר מֵימֶיהָ כֵּן הֵקָרָה
רָעָתָהּ חָמָס וְשֹׁד יִשָּׁמַע בָּהּ עַל־פָּנַי תָּמִיד חֳלִי וּמַכָּה׃
8 הִוָּסְרִי יְרוּשָׁלַ͏ִם פֶּן־תֵּקַע נַפְשִׁי מִמֵּךְ פֶּן־אֲשִׁימֵךְ שְׁמָמָה
אֶרֶץ לוֹא נוֹשָׁבָה׃
9 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עוֹלֵל יְעוֹלְלוּ כַגֶּפֶן שְׁאֵרִית
י יִשְׂרָאֵל הָשֵׁב יָדְךָ כְּבוֹצֵר עַל־סַלְסִלוֹת׃ עַל־מִי
קמץ כו"ק אֲדַבְּרָה וְאָעִידָה וְיִשְׁמָעוּ הִנֵּה עֲרֵלָה אָזְנָם וְלֹא יוּכָלוּ
לְהַקְשִׁיב הִנֵּה דְבַר־יְהוָה הָיָה לָהֶם לְחֶרְפָּה לֹא
11 יַחְפְּצוּ־בוֹ׃ וְאֵת חֲמַת יְהוָה ׀ מָלֵאתִי נִלְאֵיתִי
הָכִיל שְׁפֹךְ עַל־עוֹלָל בַּחוּץ וְעַל סוֹד בַּחוּרִים
יַחְדָּו כִּי־גַם־אִישׁ עִם־אִשָּׁה יִלָּכֵדוּ זָקֵן עִם־מָלֵא יָמִים׃
12 וְנָסַבּוּ בָתֵּיהֶם לַאֲחֵרִים שָׂדוֹת וְנָשִׁים יַחְדָּו כִּי־אֶטֶּה
13 אֶת־יָדִי עַל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ נְאֻם־יְהוָה׃ כִּי מִקְּטַנָּם וְעַד־
גְּדוֹלָם כֻּלּוֹ בֹצֵעַ בָּצַע וּמִנָּבִיא וְעַד־כֹּהֵן כֻּלּוֹ עֹשֶׂה
14 שָׁקֶר׃ וַיִּרְפְּאוּ אֶת־שֶׁבֶר עַמִּי עַל־נְקֵלָה לֵאמֹר
ו שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם וְאֵין שָׁלוֹם׃ הוֹבִישׁוּ כִּי־תוֹעֵבָה עָשׂוּ גַּם־
בּוֹשׁ לֹא־יֵבוֹשׁוּ גַּם־הַכְלִים לֹא יָדָעוּ לָכֵן יִפְּלוּ בַנֹּפְלִים
16 בְּעֵת־פָּקְדָתִים יִכָּשְׁלוּ אָמַר יְהוָה׃ כֹּה
אָמַר יְהוָה עִמְדוּ עַל־דְּרָכִים וּרְאוּ וְשַׁאֲלוּ ׀ לִנְתִיבוֹת

עוֹלָם אֵי־זֶה דֶּרֶךְ הַטּוֹב וּלְכוּ־בָהּ וּמִצְאוּ מַרְגּוֹעַ
17 לְנַפְשְׁכֶם וַיֹּאמְרוּ לֹא נֵלֵךְ׃ וַהֲקִמֹתִי עֲלֵיכֶם צֹפִים
18 הַקְשִׁיבוּ לְקוֹל שׁוֹפָר וַיֹּאמְרוּ לֹא נַקְשִׁיב׃ לָכֵן שִׁמְעוּ
19 הַגּוֹיִם וּדְעִי עֵדָה אֶת־אֲשֶׁר־בָּם׃ שִׁמְעִי הָאָרֶץ הִנֵּה
אָנֹכִי מֵבִיא רָעָה אֶל־הָעָם הַזֶּה פְּרִי מַחְשְׁבֹתָם כִּי עַל־
כ דְּבָרַי לֹא הִקְשִׁיבוּ וְתוֹרָתִי וַיִּמְאֲסוּ־בָהּ׃ לָמָּה־זֶּה לִי
לְבוֹנָה מִשְּׁבָא תָּבוֹא וְקָנֶה הַטּוֹב מֵאֶרֶץ מֶרְחָק
21 עֹלוֹתֵיכֶם לֹא לְרָצוֹן וְזִבְחֵיכֶם לֹא־עָרְבוּ לִי׃ לָכֵן כֹּה
אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן אֶל־הָעָם הַזֶּה מִכְשֹׁלִים וְכָשְׁלוּ
ואבדו ק׳ בָם אָבוֹת וּבָנִים יַחְדָּו שָׁכֵן וְרֵעוֹ יֹאבָדוּ׃
22 כֹּה אָמַר יְהוָה הִנֵּה עַם בָּא מֵאֶרֶץ צָפוֹן
23 וְגוֹי גָּדוֹל יֵעוֹר מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ׃ קֶשֶׁת וְכִידוֹן יַחֲזִיקוּ
אַכְזָרִי הוּא וְלֹא יְרַחֵמוּ קוֹלָם כַּיָּם יֶהֱמֶה וְעַל־סוּסִים
24 יִרְכָּבוּ עָרוּךְ כְּאִישׁ לַמִּלְחָמָה עָלַיִךְ בַּת־צִיּוֹן׃ שָׁמַעְנוּ
אֶת־שָׁמְעוֹ רָפוּ יָדֵינוּ צָרָה הֶחֱזִקַתְנוּ חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃ אַל־כה
תצאו קרי תֵּצְאִי הַשָּׂדֶה וּבַדֶּרֶךְ אַל־תֵּלֵכִי כִּי חֶרֶב לְאֹיֵב מָגוֹר הלכו קרי
26 מִסָּבִיב׃ בַּת־עַמִּי חִגְרִי־שָׂק וְהִתְפַּלְּשִׁי בָאֵפֶר אֵבֶל יָחִיד קמץ בקדמא
עֲשִׂי־לָךְ מִסְפַּד תַּמְרוּרִים כִּי פִתְאֹם יָבֹא הַשֹּׁדֵד עָלֵינוּ׃
27 בָּחוֹן נְתַתִּיךְ בְּעַמִּי מִבְצָר וְתֵדַע וּבָחַנְתָּ אֶת־דַּרְכָּם׃
28 כֻּלָּם סָרֵי סוֹרְרִים הֹלְכֵי רָכִיל נְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל כֻּלָּם
29 מַשְׁחִיתִם הֵמָּה׃ נָחַר מַפֻּחַ מֵאֵשְׁתָּם עֹפֶרֶת לַשָּׁוְא צָרַף מאש תם קרי
צָרוֹף וְרָעִים לֹא נִתָּקוּ׃ כֶּסֶף נִמְאָס קָרְאוּ לָהֶם כִּי־מָאַס ל
יְהוָה בָּהֶם׃ הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ ן א
2 מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ עֲמֹד בְּשַׁעַר בֵּית יְהוָה וְקָרֹאתָ שָׁם
אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְאָמַרְתָּ שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה כָּל־יְהוּדָה
3 הַבָּאִים בַּשְּׁעָרִים הָאֵלֶּה לְהִשְׁתַּחֲוֹת לַיהוָה׃ כֹּה־אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הֵיטִיבוּ דַרְכֵּיכֶם וּמַעַלְלֵיכֶם
4 וַאֲשַׁכְּנָה אֶתְכֶם בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ אַל־תִּבְטְחוּ לָכֶם אֶל־
דברי

Cap. VII. *Concio in vestibulo Ædis Domini habita, in quâ Vates populo hypocrisin, vanamque fiduciam in solo templo & ceremoniali*

cultu absque Dei amore & timore, rigidè objicit; templumque universa cum gente tandem excidendum prædicit.

דִּבְרֵי הַשֶּׁקֶר לֵאמֹר הֵיכַל יְהוָה הֵיכַל יְהוָה הֵיכַל יְהוָה
ה הֵמָּה: כִּי אִם־הֵיטֵב תֵּיטִיבוּ אֶת־דַּרְכֵיכֶם וְאֶת־
מַעַלְלֵיכֶם אִם־עָשׂוֹ תַעֲשׂוּ מִשְׁפָּט בֵּין אִישׁ וּבֵין רֵעֵהוּ:
6 גֵּר יָתוֹם וְאַלְמָנָה לֹא תַעֲשֹׁקוּ וְדָם נָקִי אַל־תִּשְׁפְּכוּ
בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְאַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לֹא תֵלְכוּ
7 לְרָעַת לָכֶם: וְשִׁכַּנְתִּי אֶתְכֶם בַּמָּקוֹם הַזֶּה
בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לַאֲבוֹתֵיכֶם לְמִן־עוֹלָם וְעַד־
8 עוֹלָם: הִנֵּה אַתֶּם בֹּטְחִים לָכֶם עַל־דִּבְרֵי
9 הַשֶּׁקֶר לְבִלְתִּי הוֹעִיל: הֲגָנֹב רָצֹחַ וְנָאֹף
וְהִשָּׁבֵעַ לַשֶּׁקֶר וְקַטֵּר לַבַּעַל וְהָלֹךְ אֲחֵרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים
יֹאֲשֶׁר לֹא־יְדַעְתֶּם: וּבָאתֶם וַעֲמַדְתֶּם לְפָנַי בַּבַּיִת
הַזֶּה אֲשֶׁר נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו וַאֲמַרְתֶּם נִצַּלְנוּ לְמַעַן פתח באותיות
11 עֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה: הַמְעָרַת פָּרִצִים
הָיָה הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי־עָלָיו בְּעֵינֵיכֶם
12 גַּם אָנֹכִי הִנֵּה רָאִיתִי נְאֻם־יְהוָה: כִּי לְכוּ־נָא
אֶל־מְקוֹמִי אֲשֶׁר בְּשִׁלוֹ אֲשֶׁר שִׁכַּנְתִּי שְׁמִי שָׁם
בָּרִאשׁוֹנָה וּרְאוּ אֵת אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לוֹ מִפְּנֵי רָעַת עַמִּי
13 יִשְׂרָאֵל: וְעַתָּה יַעַן עֲשׂוֹתְכֶם אֶת־כָּל־הַמַּעֲשִׂים
הָאֵלֶּה נְאֻם־יְהוָה וָאֲדַבֵּר אֲלֵיכֶם הַשְׁכֵּם וְדַבֵּר וְלֹא
14 שְׁמַעְתֶּם וָאֶקְרָא אֶתְכֶם וְלֹא עֲנִיתֶם: וְעָשִׂיתִי
לַבַּיִת אֲשֶׁר נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו אֲשֶׁר אַתֶּם
בֹּטְחִים בּוֹ וְלַמָּקוֹם אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָכֶם וְלַאֲבוֹתֵיכֶם כַּאֲשֶׁר
טו עָשִׂיתִי לְשִׁלוֹ: וְהִשְׁלַכְתִּי אֶתְכֶם מֵעַל פָּנַי כַּאֲשֶׁר
הִשְׁלַכְתִּי אֶת־כָּל־אֲחֵיכֶם אֶת כָּל־זֶרַע אֶפְרָיִם:
16 וְאַתָּה אַל־תִּתְפַּלֵּל בְּעַד־
הָעָם הַזֶּה וְאַל־תִּשָּׂא בַעֲדָם רִנָּה וּתְפִלָּה וְאַל־
17 תִּפְגַּע בִּי כִּי־אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ אֹתָךְ: הַאֵינְךָ רֹאֶה מַה
הֵמָּה עֹשִׂים בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחוּצוֹת יְרוּשָׁלִָם:

18 הַבָּנִים מְלַקְּטִים עֵצִים וְהָאָבוֹת מְבַעֲרִים אֶת־הָאֵשׁ
וְהַנָּשִׁים לָשׁוֹת בָּצֵק לַעֲשׂוֹת כַּוָּנִים לִמְלֶכֶת הַשָּׁמַיִם
וְהַסֵּךְ נָסְכִים לֵאלֹהִים אֲחֵרִים לְמַעַן הַכְעִסֵנִי :
19 הַאֹתִי הֵם מַכְעִסִים נְאֻם־יְהוָה הֲלוֹא אֹתָם לְמַעַן בֹּשֶׁת
פְּנֵיהֶם : לָכֵן כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי כ
20 יְהוִה הִנֵּה אַפִּי וַחֲמָתִי נִתָּכֶת אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה עַל־
הָאָדָם וְעַל־הַבְּהֵמָה וְעַל־עֵץ הַשָּׂדֶה וְעַל־פְּרִי הָאֲדָמָה
הפטרת צו 21 וּבָעֲרָה וְלֹא תִכְבֶּה : כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי
22 יִשְׂרָאֵל עֹלוֹתֵיכֶם סְפוּ עַל־זִבְחֵיכֶם וְאִכְלוּ בָשָׂר : כִּי לֹא־
הוציאי קיי 23 דִבַּרְתִּי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם וְלֹא צִוִּיתִים בְּיוֹם הוֹצִיאִי אוֹתָם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַל־דִּבְרֵי עוֹלָה וָזָבַח : כִּי אִם־אֶת־הַדָּבָר
הַזֶּה צִוִּיתִי אוֹתָם לֵאמֹר שִׁמְעוּ בְקוֹלִי וְהָיִיתִי לָכֶם
לֵאלֹהִים וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי לְעָם וְהָלַכְתֶּם בְּכָל־הַדֶּרֶךְ
אֲשֶׁר אֲצַוֶּה אֶתְכֶם לְמַעַן יִיטַב לָכֶם : וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא־ 24
הִטּוּ אֶת־אָזְנָם וַיֵּלְכוּ בְּמֹעֲצוֹת בִּשְׁרִרוּת לִבָּם הָרָע וַיִּהְיוּ
לְאָחוֹר וְלֹא לְפָנִים : לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר יָצְאוּ אֲבוֹתֵיכֶם כה
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד הַיּוֹם הַזֶּה וָאֶשְׁלַח אֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־
עַבְדַי הַנְּבִיאִים יוֹם הַשְׁכֵּם וְשָׁלֹחַ : וְלוֹא שָׁמְעוּ אֵלַי וְלֹא 26
הִטּוּ אֶת־אָזְנָם וַיַּקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם הֵרֵעוּ מֵאֲבוֹתָם : וְדִבַּרְתָּ 27
אֲלֵיהֶם אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְלֹא יִשְׁמְעוּ אֵלֶיךָ
וְקָרָאתָ אֲלֵיהֶם וְלֹא יַעֲנוּכָה : וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם זֶה הַגּוֹי 28
אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהָיו וְלֹא לָקְחוּ מוּסָר
אָבְדָה הָאֱמוּנָה וְנִכְרְתָה מִפִּיהֶם :
גֵּזִי נִזְרֵךְ וְהַשְׁלִיכִי וְשָׂאִי עַל־שְׁפָיִם קִינָה כִּי מָאַס יְהוָה 29
וַיִּטֹּשׁ אֶת־דּוֹר עֶבְרָתוֹ : כִּי־עָשׂוּ בְנֵי־יְהוּדָה הָרַע בְּעֵינַי ל
נְאֻם־יְהוָה שָׂמוּ שִׁקּוּצֵיהֶם בַּבַּיִת אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמִי עָלָיו
לְטַמְּאוֹ : וּבָנוּ בָּמוֹת הַתֹּפֶת אֲשֶׁר בְּגֵיא בֶן־הִנֹּם 31
לִשְׂרֹף אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנֹתֵיהֶם בָּאֵשׁ אֲשֶׁר
לֹא

לֹא צִוִּיתִים וְלֹא עָלְתָה עַל־לִבִּי׃

32 לָכֵן הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְלֹא־יֵאָמֵר
עוֹד הַתֹּפֶת וְגֵיא בֶן־הִנֹּם כִּי אִם־גֵּיא הַהֲרֵגָה וְקָבְרוּ
33 בְתֹפֶת מֵאֵין מָקוֹם׃ וְהָיְתָה נִבְלַת הָעָם הַזֶּה לְמַאֲכָל
34 לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ וְאֵין מַחֲרִיד׃ וְהִשְׁבַּתִּי
מֵעָרֵי יְהוּדָה וּמֵחֻצוֹת יְרוּשָׁלַם קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה

Cap. VIII. *Calamitates istorum temporum exaggerat Propheta: ne sepulchris quidem Regum ac Principum hostem parsurum: qui autem superstites istis cladibus erunt, tantis angustiis confectos, stupentesque mortem pro solatio expetituros: præcipuè Sacerdotibus, mendacique prophetarum turbæ gravia comminatur.*

אֵת קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה כִּי לְחָרְבָּה תִּהְיֶה הָאָרֶץ׃ בָּעֵת
יוציאו ק׳ הַהִיא נְאֻם־יְהוָה וְיוֹצִיאוּ אֶת־עַצְמוֹת מַלְכֵי־יְהוּדָה
וְאֶת־עַצְמוֹת שָׂרָיו וְאֶת־עַצְמוֹת הַכֹּהֲנִים וְאֶת־עַצְמוֹת
קמץ בשרחא הַנְּבִיאִים וְאֶת־עַצְמוֹת יוֹשְׁבֵי־יְרוּשָׁלַם מִקִּבְרֵיהֶם׃
2 וְשִׁטְחוּם לַשֶּׁמֶשׁ וְלַיָּרֵחַ וּלְכֹל צְבָא הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר
אֲהֵבוּם וַאֲשֶׁר עֲבָדוּם וַאֲשֶׁר הָלְכוּ אַחֲרֵיהֶם וַאֲשֶׁר
דָּרְשׁוּם וַאֲשֶׁר הִשְׁתַּחֲווּ לָהֶם לֹא יֵאָסְפוּ וְלֹא יִקָּבֵרוּ
3 לְדֹמֶן עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה יִהְיוּ׃ וְנִבְחַר מָוֶת מֵחַיִּים לְכֹל
הַשְּׁאֵרִית הַנִּשְׁאָרִים מִן־הַמִּשְׁפָּחָה הָרָעָה הַזֹּאת בְּכָל־
הַמְּקֹמוֹת הַנִּשְׁאָרִים אֲשֶׁר הִדַּחְתִּים שָׁם נְאֻם יְהוָה
4 צְבָאוֹת׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר יְהוָה הֲיִפְּלוּ וְלֹא
יָקוּמוּ אִם־יָשׁוּב וְלֹא יָשׁוּב׃ מְדוּעַ שׁוֹבְבָה הָעָם הַזֶּה
פתח באתנח יְרוּשָׁלַם מְשׁוּבָה נְצָחַת הֶחֱזִיקוּ בַּתַּרְמִית מֵאֲנוּ לָשׁוּב׃
קמץ בקרמא 6 הִקְשַׁבְתִּי וְאֶשְׁמָע לוֹא־כֵן דִּבֵּרוּ אֵין אִישׁ נִחָם עַל־
במרוצתם קרי רָעָתוֹ לֵאמֹר מֶה עָשִׂיתִי כָּלָּה שָׁב בְּמֵרֻצוֹתָם כְּסוּס
7 שׁוֹטֵף בַּמִּלְחָמָה׃ גַּם־חֲסִידָה בַשָּׁמַיִם יָדְעָה מוֹעֲדֶיהָ
וסים קרי וְתֹר וְסוּס וְעָגוּר שָׁמְרוּ אֶת־עֵת בֹּאָנָה וְעַמִּי לֹא יָדְעוּ
8 אֵת מִשְׁפַּט יְהוָה׃ אֵיכָה תֹּאמְרוּ חֲכָמִים אֲנַחְנוּ וְתוֹרַת
יְהוָה אִתָּנוּ אָכֵן הִנֵּה לַשֶּׁקֶר עָשָׂה עֵט שֶׁקֶר סוֹפְרִים׃
9 הֹבִישׁוּ חֲכָמִים חַתּוּ וַיִּלָּכְדוּ הִנֵּה בִּדְבַר־יְהוָה מָאָסוּ
וְחָכְמַת־מָה לָהֶם׃ לָכֵן אֶתֵּן אֶת־נְשֵׁיהֶם לַאֲחֵרִים
שְׂדוֹתֵיהֶם לְיוֹרְשִׁים כִּי מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל כֻּלֹּה בֹצֵעַ

11 בָּצַע מִנָּבִיא וְעַד־כֹּהֵן כֻּלֹּה עֹשֶׂה שָׁקֶר׃ וַיִּרְפּוּ אֶת־שֶׁבֶר
בַּת־עַמִּי עַל־נְקַלָּה לֵאמֹר שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם וְאֵין שָׁלוֹם׃
12 הֹבִשׁוּ כִּי תוֹעֵבָה עָשׂוּ גַּם־בּוֹשׁ לֹא־יֵבוֹשׁוּ וְהִכָּלֵם
לֹא יָדָעוּ לָכֵן יִפְּלוּ בַנֹּפְלִים בְּעֵת פְּקֻדָּתָם יִכָּשְׁלוּ אָמַר
13 יְהוָה׃ אָסֹף אֲסִיפֵם נְאֻם־יְהוָה אֵין — הפטרה ט׳ באב
עֲנָבִים בַּגֶּפֶן וְאֵין תְּאֵנִים בַּתְּאֵנָה וְהֶעָלֶה נָבֵל וָאֶתֵּן
14 לָהֶם יַעַבְרוּם׃ עַל־מָה אֲנַחְנוּ יֹשְׁבִים הֵאָסְפוּ וְנָבוֹא
אֶל־עָרֵי הַמִּבְצָר וְנִדְמָה־שָׁם כִּי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הֲדִמָּנוּ
וַיַּשְׁקֵנוּ מֵי־רֹאשׁ כִּי חָטָאנוּ לַיהוָה׃ קַוֵּה לְשָׁלוֹם טו
16 וְאֵין טוֹב לְעֵת מַרְפֵּה וְהִנֵּה בְעָתָה׃ מִדָּן נִשְׁמַע — ה׳ במקום א׳
נַחְרַת סוּסָיו מִקּוֹל מִצְהֲלוֹת אַבִּירָיו רָעֲשָׁה כָּל־הָאָרֶץ
17 וַיָּבוֹאוּ וַיֹּאכְלוּ אֶרֶץ וּמְלוֹאָהּ עִיר וְיֹשְׁבֵי בָהּ׃ כִּי הִנְנִי
מְשַׁלֵּחַ בָּכֶם נְחָשִׁים צִפְעֹנִים אֲשֶׁר אֵין־לָהֶם לָחַשׁ
18 וְנִשְׁכוּ אֶתְכֶם נְאֻם־יְהוָה׃ מַבְלִיגִיתִי
19 עֲלֵי יָגוֹן עָלַי לִבִּי דַוָּי׃ הִנֵּה־קוֹל שַׁוְעַת בַּת־
עַמִּי מֵאֶרֶץ מַרְחַקִּים הַיהוָה אֵין בְּצִיּוֹן אִם־מַלְכָּהּ אֵין
בָּהּ מַדּוּעַ הִכְעִסוּנִי בִּפְסִלֵיהֶם בְּהַבְלֵי נֵכָר׃ עָבַר כ
21 קָצִיר כָּלָה קָיִץ וַאֲנַחְנוּ לֹא נוֹשָׁעְנוּ׃ עַל־שֶׁבֶר בַּת־עַמִּי
22 הָשְׁבַּרְתִּי קָדַרְתִּי שַׁמָּה הֶחֱזָקָתְנִי׃ הַצְּרִי אֵין בְּגִלְעָד — מחה באתנח
אִם־רֹפֵא אֵין שָׁם כִּי מַדּוּעַ לֹא עָלְתָה אֲרֻכַת בַּת־
23 עַמִּי׃ מִי־יִתֵּן רֹאשִׁי מַיִם וְעֵינִי
מְקוֹר דִּמְעָה וְאֶבְכֶּה יוֹמָם וָלַיְלָה אֵת חַלְלֵי בַת־עַמִּי׃
ט א מִי־יִתְּנֵנִי בַמִּדְבָּר מְלוֹן אֹרְחִים וְאֶעֶזְבָה אֶת־עַמִּי וְאֵלְכָה — Cap. IX. *Pergit lamentari cladem & excidium puellæ Zionis.*
2 מֵאִתָּם כִּי כֻלָּם מְנָאֲפִים עֲצֶרֶת בֹּגְדִים׃ וַיַּדְרְכוּ אֶת־
לְשׁוֹנָם קַשְׁתָּם שֶׁקֶר וְלֹא לֶאֱמוּנָה גָּבְרוּ בָאָרֶץ
כִּי מֵרָעָה אֶל־רָעָה ׀ יָצָאוּ וְאֹתִי לֹא־יָדָעוּ
3 נְאֻם־יְהוָה׃ אִישׁ מֵרֵעֵהוּ
הִשָּׁמֵרוּ וְעַל־כָּל־אָח אַל־תִּבְטָחוּ כִּי כָל־אָח

עקוב

4 עָקֹב יַעֲקֹב וְכָל־רֵעַ רָכִיל יְהַלֵּךְ׃ וְאִישׁ בְּרֵעֵהוּ
יְהֹתֵלוּ וֶאֱמֶת לֹא יְדַבֵּרוּ לִמְּדוּ לְשׁוֹנָם דַּבֶּר־שֶׁקֶר הַעֲוֵה
ה נִלְאוּ׃ שִׁבְתְּךָ בְּתוֹךְ מִרְמָה בְּמִרְמָה מֵאֲנוּ דַעַת־אֹתִי
6 נְאֻם־יְהוָה׃ לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
הִנְנִי צוֹרְפָם וּבְחַנְתִּים כִּי־אֵיךְ אֶעֱשֶׂה מִפְּנֵי בַּת־עַמִּי׃
7 חֵץ שׁוֹחֵט לְשׁוֹנָם מִרְמָה דִּבֶּר בְּפִיו שָׁלוֹם אֶת־רֵעֵהוּ שחוט קרי
8 יְדַבֵּר וּבְקִרְבּוֹ יָשִׂים אָרְבּוֹ׃ הֲעַל־אֵלֶּה לֹא־אֶפְקֹד בָּם
נְאֻם־יְהוָה אִם בְּגוֹי אֲשֶׁר־כָּזֶה לֹא תִתְנַקֵּם נַפְשִׁי׃
9 עַל־הֶהָרִים אֶשָּׂא בְכִיָּה וְנָהִי וְעַל־
נְאוֹת מִדְבָּר קִינָה כִּי נִצְּתוּ מִבְּלִי־אִישׁ עוֹבֵר וְלֹא שָׁמְעוּ
קוֹל מִקְנֶה מֵעוֹף הַשָּׁמַיִם וְעַד־בְּהֵמָה נָדְדוּ הָלָכוּ׃
10 וְנָתַתִּי אֶת־יְרוּשָׁלַם לְגַלִּים מְעוֹן תַּנִּים וְאֶת־עָרֵי יְהוּדָה
11 אֶתֵּן שְׁמָמָה מִבְּלִי יוֹשֵׁב׃ מִי־הָאִישׁ
הֶחָכָם וְיָבֶן אֶת־זֹאת וַאֲשֶׁר דִּבֶּר פִּי־יְהוָה אֵלָיו וְיַגֶּדָהּ עַל־
מָּה אָבְדָה הָאָרֶץ נִצְּתָה כַמִּדְבָּר מִבְּלִי עֹבֵר׃
12 וַיֹּאמֶר יְהוָה עַל־עָזְבָם אֶת־
תּוֹרָתִי אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיהֶם וְלֹא־שָׁמְעוּ בְקוֹלִי וְלֹא הָלְכוּ
13 בָהּ׃ וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי שְׁרִרוּת לִבָּם וְאַחֲרֵי הַבְּעָלִים
14 אֲשֶׁר לִמְּדוּם אֲבוֹתָם׃ לָכֵן
כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מַאֲכִילֵם
טו אֶת־הָעָם הַזֶּה לַעֲנָה וְהִשְׁקִיתִים מֵי־רֹאשׁ׃ וַהֲפִיצוֹתִים
בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ הֵמָּה וַאֲבוֹתָם וְשִׁלַּחְתִּי אַחֲרֵיהֶם
16 אֶת־הַחֶרֶב עַד כַּלּוֹתִי אוֹתָם׃ כֹּה אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת הִתְבּוֹנְנוּ וְקִרְאוּ לַמְקוֹנְנוֹת וּתְבוֹאֶינָה
17 וְאֶל־הַחֲכָמוֹת שִׁלְחוּ וּתְבוֹאֶנָה׃ וּתְמַהֵרְנָה וְתִשֶּׂנָה חסר א׳
עָלֵינוּ נֶהִי וְתֵרַדְנָה עֵינֵינוּ דִּמְעָה וְעַפְעַפֵּינוּ יְזֹלוּ מָיִם׃
18 כִּי קוֹל נֶהִי נִשְׁמַע מִצִּיּוֹן אֵיךְ שֻׁדַּדְנוּ בֹשְׁנוּ מְאֹד כִּי־
19 עָזַבְנוּ אָרֶץ כִּי הִשְׁלִיכוּ מִשְׁכְּנוֹתֵינוּ׃ כִּי־שָׁמְעָה נָשִׁים קמץ בו"ק

דְּבַר־יְהוָה וְתִקַּח אָזְנְכֶם דְּבַר־פִּיו וְלַמֵּדְנָה בְנֹתֵיכֶם
נְהִי וְאִשָּׁה רְעוּתָהּ קִינָה׃ כִּי־עָלָה מָוֶת בְּחַלֹּנֵינוּ בָּא כ
בְּאַרְמְנוֹתֵינוּ לְהַכְרִית עוֹלֵל מִחוּץ בַּחוּרִים מֵרְחֹבוֹת׃
דַּבֵּר כֹּה נְאֻם־יְהוָה וְנָפְלָה נִבְלַת הָאָדָם כְּדֹמֶן עַל־ 21
פְּנֵי הַשָּׂדֶה וּכְעָמִיר מֵאַחֲרֵי הַקּוֹצֵר וְאֵין מְאַסֵּף׃
כֹּה׀ אָמַר יְהוָה אַל־יִתְהַלֵּל חָכָם 22
בְּחָכְמָתוֹ וְאַל־יִתְהַלֵּל הַגִּבּוֹר בִּגְבוּרָתוֹ אַל־
יִתְהַלֵּל עָשִׁיר בְּעָשְׁרוֹ׃ כִּי אִם־בְּזֹאת יִתְהַלֵּל 23
הַמִּתְהַלֵּל הַשְׂכֵּל וְיָדֹעַ אוֹתִי כִּי אֲנִי יְהוָה עֹשֶׂה
חֶסֶד מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בָּאָרֶץ כִּי־בְאֵלֶּה חָפַצְתִּי נְאֻם
יְהוָה׃ עד כאן
הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וּפָקַדְתִּי עַל־כָּל־מוּל 24
בְּעָרְלָה׃ עַל־מִצְרַיִם וְעַל־יְהוּדָה וְעַל־אֱדוֹם וְעַל־בְּנֵי כה
עַמּוֹן וְעַל־מוֹאָב וְעַל כָּל־קְצוּצֵי פֵּאָה הַיֹּשְׁבִים בַּמִּדְבָּר
כִּי כָל־הַגּוֹיִם עֲרֵלִים וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל עֲרֵלֵי־לֵב׃
שִׁמְעוּ אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עֲלֵיכֶם ׀ בֵּית א י
יִשְׂרָאֵל׃ כֹּה׀ אָמַר יְהוָה אֶל־דֶּרֶךְ הַגּוֹיִם אַל־ 2
תִּלְמָדוּ וּמֵאֹתוֹת הַשָּׁמַיִם אַל־תֵּחַתּוּ כִּי־יֵחַתּוּ הַגּוֹיִם קמץ בז"ק
מֵהֵמָּה׃ כִּי־חֻקּוֹת הָעַמִּים הֶבֶל הוּא כִּי־עֵץ מִיַּעַר כָּרָתוֹ 3
מַעֲשֵׂה יְדֵי־חָרָשׁ בַּמַּעֲצָד׃ בְּכֶסֶף וּבְזָהָב יֵיפֶהוּ 4
בְּמַסְמְרוֹת וּבְמַקָּבוֹת יְחַזְּקוּם וְלוֹא יָפִיק׃ כְּתֹמֶר ה
מִקְשָׁה הֵמָּה וְלֹא יְדַבֵּרוּ נָשׂוֹא יִנָּשׂוֹא כִּי־לֹא יִצְעָדוּ אַל־
תִּירְאוּ מֵהֶם כִּי־לֹא יָרֵעוּ וְגַם־הֵיטִיב אֵין אוֹתָם׃
מֵאֵין כָּמוֹךָ יְהוָה גָּדוֹל אַתָּה וְגָדוֹל שִׁמְךָ 6
בִּגְבוּרָה׃ מִי לֹא יִרָאֲךָ מֶלֶךְ הַגּוֹיִם כִּי לְךָ יֶאְתָה כִּי בְכָל־ 7
חַכְמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל־מַלְכוּתָם מֵאֵין כָּמוֹךָ׃ וּבְאַחַת 8
יִבְעֲרוּ וְיִכְסָלוּ מוּסַר הֲבָלִים עֵץ הוּא׃ כֶּסֶף מְרֻקָּע 9
מִתַּרְשִׁישׁ יוּבָא וְזָהָב מֵאוּפָז מַעֲשֵׂה חָרָשׁ וִידֵי צוֹרֵף

Cap. X. *Vanos gentium cultus & idololatriam detestatur, atque ad Deum verum colendum adhortatur.*

9 תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁם מַעֲשֵׂה חֲכָמִים כֻּלָּם: וַיהוָה
אֱלֹהִים אֱמֶת הוּא־אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם מִקְצְפּוֹ
תִּרְעַשׁ הָאָרֶץ וְלֹא־יָכְלוּ גּוֹיִם זַעְמוֹ:
11 כְּדָנָה תֵּאמְרוּן לְהוֹם אֱלָהַיָּא דִּי־שְׁמַיָּא וְאַרְקָא
לָא עֲבָדוּ יֵאבְדוּ מֵאַרְעָא וּמִן־תְּחוֹת שְׁמַיָּא אֵלֶּה: פתח באחנח
12 עֹשֵׂה אֶרֶץ בְּכֹחוֹ מֵכִין תֵּבֵל בְּחָכְמָתוֹ וּבִתְבוּנָתוֹ
13 נָטָה שָׁמָיִם: לְקוֹל תִּתּוֹ הָמוֹן מַיִם בַּשָּׁמַיִם וַיַּעֲלֶה
הארץ קרי נְשִׂאִים מִקְצֵה אֶרֶץ בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה וַיּוֹצֵא רוּחַ
14 מֵאֲצָרוֹתָיו: נִבְעַר כָּל־אָדָם מִדַּעַת הֹבִישׁ כָּל־צוֹרֵף
טו מִפֶּסֶל כִּי שֶׁקֶר נִסְכּוֹ וְלֹא רוּחַ בָּם: הֶבֶל הֵמָּה מַעֲשֵׂה
16 תַּעְתֻּעִים בְּעֵת פְּקֻדָּתָם יֹאבֵדוּ: לֹא־כְאֵלֶּה חֵלֶק יַעֲקֹב
כִּי־יוֹצֵר הַכֹּל הוּא וְיִשְׂרָאֵל שֵׁבֶט נַחֲלָתוֹ יְהוָה
צְבָאוֹת שְׁמוֹ:
17 אִסְפִּי מֵאֶרֶץ כִּנְעָתֵךְ יוֹשֶׁבֶת בַּמָּצוֹר: יושבת קרי
18 כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה הִנְנִי קוֹלֵעַ אֶת־יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ בַּפָּעַם
19 הַזֹּאת וַהֲצֵרֹתִי לָהֶם לְמַעַן יִמְצְאוּ: אוי־לִי עַל־ מלעיל
שִׁבְרִי נַחְלָה מַכָּתִי וְאֲנִי אָמַרְתִּי אַךְ זֶה חֳלִי וְאֶשָּׂאֶנּוּ:
כ אָהֳלִי שֻׁדַּד וְכָל־מֵיתָרַי נִתָּקוּ בָּנַי יְצָאֻנִי וְאֵינָם אֵין־נֹטֶה קמץ בז"ק
21 עוֹד אָהֳלִי וּמְקִים יְרִיעוֹתָי: כִּי נִבְעֲרוּ הָרֹעִים וְאֶת־יְהוָה לֹא
22 דָרָשׁוּ עַל־כֵּן לֹא הִשְׂכִּילוּ וְכָל־מַרְעִיתָם נָפוֹצָה: קוֹל
שְׁמוּעָה הִנֵּה בָאָה וְרַעַשׁ גָּדוֹל מֵאֶרֶץ צָפוֹן לָשׂוּם אֶת־
23 עָרֵי יְהוּדָה שְׁמָמָה מְעוֹן תַּנִּים: יָדַעְתִּי יְהוָה כִּי לֹא לָאָדָם
24 דַּרְכּוֹ לֹא־לְאִישׁ הֹלֵךְ וְהָכִין אֶת־צַעֲדוֹ: יַסְּרֵנִי יְהוָה אַךְ
כה בְּמִשְׁפָּט אַל־בְּאַפְּךָ פֶּן־תַּמְעִטֵנִי: שְׁפֹךְ חֲמָתְךָ עַל־
הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־יְדָעוּךָ וְעַל־מִשְׁפָּחוֹת אֲשֶׁר בִּשְׁמְךָ לֹא
קָרָאוּ כִּי־אָכְלוּ אֶת־יַעֲקֹב וַאֲכָלֻהוּ וַיְכַלֻּהוּ וְאֶת־נָוֵהוּ

Cap. XI. *Accusat populum violati fœ-*

א יא הַשָּׁמֻעַ: הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת
2 יְהוָה לֵאמֹר: שִׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת וְדִבַּרְתֶּם
אֶל

deris cum Deo in exitu ex Ægypto initi: deque civium suorum injuriis & persecutione apud Deum conqueritur.

אֶל־אִישׁ יְהוּדָה וְעַל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם׃ 3 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם
כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא
יִשְׁמַע אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת׃ 4 אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־
אֲבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הוֹצִיאִי־אוֹתָם מֵאֶרֶץ־מִצְרַיִם מִכּוּר
הַבַּרְזֶל לֵאמֹר שִׁמְעוּ בְקוֹלִי וַעֲשִׂיתֶם אוֹתָם כְּכֹל אֲשֶׁר־
אֲצַוֶּה אֶתְכֶם וִהְיִיתֶם לִי לְעָם וְאָנֹכִי אֶהְיֶה לָכֶם
לֵאלֹהִים׃ לְמַעַן הָקִים אֶת־הַשְּׁבוּעָה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי ה
לַאֲבוֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ כַּיּוֹם הַזֶּה
וָאַעַן וָאֹמַר אָמֵן יְהוָה׃ 6 וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֵלַי קְרָא אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּעָרֵי יְהוּדָה
וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלִַם לֵאמֹר שִׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת
וַעֲשִׂיתֶם אוֹתָם׃ 7 כִּי הָעֵד הַעֲרֹתִי בַּאֲבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם
הַעֲלוֹתִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד־הַיּוֹם הַזֶּה הַשְׁכֵּם
וְהָעֵד לֵאמֹר שִׁמְעוּ בְקוֹלִי׃ 8 וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא הִטּוּ אֶת־
אָזְנָם וַיֵּלְכוּ אִישׁ בִּשְׁרִרוּת לִבָּם הָרָע וָאָבִיא עֲלֵיהֶם
אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת אֲשֶׁר־צִוִּיתִי לַעֲשׂוֹת וְלֹא
עָשׂוּ׃ 9 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי נִמְצָא־קֶשֶׁר בְּאִישׁ
יְהוּדָה וּבְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם׃ י שָׁבוּ עַל־עֲוֹנֹת אֲבוֹתָם
הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר מָאֲנוּ לִשְׁמוֹעַ אֶת־דְּבָרַי וְהֵמָּה הָלְכוּ
אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעָבְדָם הֵפְרוּ בֵּית־יִשְׂרָאֵל וּבֵית
יְהוּדָה אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר כָּרַתִּי אֶת־אֲבוֹתָם׃
לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מֵבִיא אֲלֵיהֶם רָעָה יא
אֲשֶׁר לֹא־יוּכְלוּ לָצֵאת מִמֶּנָּה וְזָעֲקוּ אֵלַי וְלֹא אֶשְׁמַע
אֲלֵיהֶם׃ יב וְהָלְכוּ עָרֵי יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם וְזָעֲקוּ אֶל־
הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר הֵם מְקַטְּרִים לָהֶם וְהוֹשֵׁעַ לֹא־יוֹשִׁיעוּ
לָהֶם בְּעֵת רָעָתָם׃ יג כִּי מִסְפַּר עָרֶיךָ הָיוּ אֱלֹהֶיךָ יְהוּדָה
וּמִסְפַּר חֻצוֹת יְרוּשָׁלִַם שַׂמְתֶּם מִזְבְּחוֹת לַבֹּשֶׁת מִזְבְּחוֹת
לְקַטֵּר לַבָּעַל׃

ואתה

14 וְאַתָּה אַל־תִּתְפַּלֵּל בְּעַד־הָעָם הַזֶּה וְאַל־תִּשָּׂא בַעֲדָם
רִנָּה וּתְפִלָּה כִּי אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ בְּעֵת קָרְאָם אֵלַי
טו בְּעַד רָעָתָם: מַה לִּידִידִי בְּבֵיתִי
עֲשׂוֹתָהּ הַמְזִמָּתָהּ הָרַבִּים וּבְשַׂר־קֹדֶשׁ יַעַבְרוּ מֵעָלַיִךְ
16 כִּי רָעָתֵכִי אָז תַּעְלֹזִי: זַיִת רַעֲנָן יְפֵה פְרִי־תֹאַר קָרָא
יְהוָה שְׁמֵךְ לְקוֹל הֲמוּלָה גְּדוֹלָה הִצִּית אֵשׁ עָלֶיהָ וְרָעוּ
דגש אחר שורק
17 דָּלִיּוֹתָיו: וַיהוָה צְבָאוֹת הַנּוֹטֵעַ אוֹתָךְ דִּבֶּר עָלַיִךְ רָעָה
בְּגִלַּל רַע בֵּית־יִשְׂרָאֵל וּבֵית יְהוּדָה אֲשֶׁר עָשׂוּ
לָהֶם לְהַכְעִסֵנִי לְקַטֵּר לַבָּעַל:
18 וַיהוָה הוֹדִיעֵנִי וָאֵדָעָה אָז הֶרְאִיתָנִי
19 מַעַלְלֵיהֶם: וַאֲנִי כְּכֶבֶשׂ אַלּוּף יוּבַל לִטְבוֹחַ וְלֹא־
יָדַעְתִּי כִּי־עָלַי חָשְׁבוּ מַחֲשָׁבוֹת נַשְׁחִיתָה עֵץ בְּלַחְמוֹ
וְנִכְרְתֶנּוּ מֵאֶרֶץ חַיִּים וְשִׁמּוֹ לֹא־יִזָּכֵר עוֹד:
כ וַיהוָה צְבָאוֹת שֹׁפֵט צֶדֶק בֹּחֵן כְּלָיוֹת
וָלֵב אֶרְאֶה נִקְמָתְךָ מֵהֶם כִּי אֵלֶיךָ גָּלִיתִי אֶת־רִיבִי:
21 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה עַל־אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת
הַמְבַקְשִׁים אֶת־נַפְשְׁךָ לֵאמֹר לֹא תִנָּבֵא בְּשֵׁם יְהוָה
וְלֹא תָמוּת בְּיָדֵנוּ:
22 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הִנְנִי פֹקֵד עֲלֵיהֶם הַבָּחוּרִים
23 יָמוּתוּ בַּחֶרֶב בְּנֵיהֶם וּבְנֹתֵיהֶם יָמֻתוּ בָּרָעָב: וּשְׁאֵרִית
לֹא תִהְיֶה לָהֶם כִּי־אָבִיא רָעָה אֶל־אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת
א יב שְׁנַת פְּקֻדָּתָם: צַדִּיק אַתָּה יְהוָה כִּי אָרִיב
Cap. XII. *Disceptat cum Deo, cur adeo secunda & sint impiorum res, piis autem adversa omnia eveniant: Respondet Do-*
אֵלֶיךָ אַךְ מִשְׁפָּטִים אֲדַבֵּר אוֹתָךְ מַדּוּעַ דֶּרֶךְ
2 רְשָׁעִים צְלָחָה שָׁלְוֹ כָּל־בֹּגְדֵי בָגֹד: נְטַעְתָּם גַּם־
שָׁרָשׁוּ יֵלְכוּ גַּם־עָשׂוּ פֶּרִי קָרוֹב אַתָּה בְּפִיהֶם
3 וְרָחוֹק מִכִּלְיוֹתֵיהֶם: וְאַתָּה יְהוָה יְדַעְתַּנִי תִּרְאֵנִי
וּבָחַנְתָּ לִבִּי אִתָּךְ הַתֵּקֵם כַּצֹּאן לְטִבְחָה וְהַקְדִּשֵׁם לְיוֹם
4 הֲרֵגָה: עַד־מָתַי תֶּאֱבַל הָאָרֶץ וְעֵשֶׂב

כל

כָּל־הַשָּׂרֵה יִבַּשׁ מֵרֶעַת יֹשְׁבֵי־בָהּ סָפְתָה בְהֵמוֹת וָעוֹף
כִּי אָמְרוּ לֹא יִרְאֶה אֶת־אַחֲרִיתֵנוּ׃ כִּי אֶת־רַגְלִים ה
רַצְתָּה וַיְלָאוּךָ וְאֵיךְ תְּתַחֲרֶה אֶת־הַסּוּסִים וּבְאֶרֶץ
שָׁלוֹם אַתָּה בוֹטֵחַ וְאֵיךְ תַּעֲשֶׂה בִּגְאוֹן הַיַּרְדֵּן׃ כִּי גַם־ 6
אַחֶיךָ וּבֵית־אָבִיךָ גַּם־הֵמָּה בָּגְדוּ בָךְ גַּם־הֵמָּה קָרְאוּ
אַחֲרֶיךָ מָלֵא אַל־תַּאֲמִן בָּם כִּי־יְדַבְּרוּ אֵלֶיךָ טוֹבוֹת׃
עָזַבְתִּי אֶת־בֵּיתִי נָטַשְׁתִּי אֶת־נַחֲלָתִי נָתַתִּי 7
אֶת־יְדִדוּת נַפְשִׁי בְּכַף אֹיְבֶיהָ׃ הָיְתָה־לִּי נַחֲלָתִי כְּאַרְיֵה 8
בַּיָּעַר נָתְנָה עָלַי בְּקוֹלָהּ עַל־כֵּן שְׂנֵאתִיהָ׃ הֲעַיִט צָבוּעַ 9
נַחֲלָתִי לִי הֲעַיִט סָבִיב עָלֶיהָ לְכוּ אִסְפוּ כָּל־חַיַּת
הַשָּׂדֶה הֲתִיוּ לֶאֱכֹלָה׃ רֹעִים רַבִּים שִׁחֲתוּ כַּרְמִי בֹּסְסוּ 10
אֶת־חֶלְקָתִי נָתְנוּ אֶת־חֶלְקַת חֶמְדָּתִי לְמִדְבַּר שְׁמָמָה׃
שָׂמָהּ לְשַׁמָּה אָבְלָה עָלַי שְׁמֵמָה נְשַׁמָּה כָּל־הָאָרֶץ כִּי 11
אֵין אִישׁ שָׂם עַל־לֵב׃ עַל־כָּל־שְׁפָיִם בַּמִּדְבָּר בָּאוּ 12
שֹׁדְדִים כִּי חֶרֶב לַיהוָה אֹכֶלֶת מִקְצֵה אֶרֶץ וְעַד־קְצֵה
הָאָרֶץ אֵין שָׁלוֹם לְכָל־בָּשָׂר׃ זָרְעוּ 13
חִטִּים וְקוֹצִים קָצָרוּ נָחֳלוּ לֹא יוֹעִלוּ וּבְשׁוּ מִתְּבוּאֹתֵיכֶם
מֵחֲרוֹן אַף־יְהוָה׃ כֹּה׀ אָמַר יְהוָה עַל־ 14
כָּל־שְׁכֵנַי הָרָעִים הַנֹּגְעִים בַּנַּחֲלָה אֲשֶׁר־הִנְחַלְתִּי
אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל הִנְנִי נְתָשָׁם מֵעַל אַדְמָתָם וְאֶת־
בֵּית יְהוּדָה אֶתּוֹשׁ מִתּוֹכָם׃ וְהָיָה אַחֲרֵי נָתְשִׁי אוֹתָם טו
אָשׁוּב וְרִחַמְתִּים וְהֵשִׁבְתִּים אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ וְאִישׁ
לְאַרְצוֹ׃ וְהָיָה אִם־לָמֹד יִלְמְדוּ אֶת־דַּרְכֵי עַמִּי לְהִשָּׁבֵעַ טז
בִּשְׁמִי חַי־יְהוָה כַּאֲשֶׁר לִמְּדוּ אֶת־עַמִּי לְהִשָּׁבֵעַ בַּבָּעַל
וְנִבְנוּ בְּתוֹךְ עַמִּי׃ וְאִם לֹא יִשְׁמְעוּ וְנָתַשְׁתִּי אֶת־הַגּוֹי יז
הַהוּא נָתוֹשׁ וְאָבֵד נְאֻם־יְהוָה׃

כֹּה אָמַר יְהוָה אֵלַי הָלוֹךְ וְקָנִיתָ לְךָ אֵזוֹר פְּשָׁתִּים וְנָ א
וְשַׂמְתּוֹ עַל מָתְנֶיךָ וּבַמַּיִם לֹא תְבִיאֵהוּ׃ וָאֶקְנֶה אֶת־ 2
האזור

minus, etiam Hierosolymæ suum fatum venire, seque patrimonium, hæreditatem, domum, vineam suam jam jam deserturum, & populatoribus bestiisque agrestibus in prædam daturum.

הם׳ בצוי

Cap. XIII. Usurpato symbolo zonæ lineæ

3 הָאֵזוֹר כִּדְבַר יְהוָה וָאֹשֶׁם עַל־מָתְנָי׃ וַיְהִי
4 דְּבַר־יְהוָה אֵלַי שֵׁנִית לֵאמֹר׃ קַח אֶת־הָאֵזוֹר אֲשֶׁר
קָנִיתָ אֲשֶׁר עַל־מָתְנֶיךָ וְקוּם לֵךְ פְּרָתָה וְטָמְנֵהוּ שָׁם
5 בְּנֹקֶיק הַסָּלַע׃ וָאֵלֵךְ וָאֶטְמְנֵהוּ בִּפְרָת כַּאֲשֶׁר צִוָּה
6 יְהוָה אוֹתִי׃ וַיְהִי מִקְּצֵי יָמִים רַבִּים וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֵלַי קוּם לֵךְ פְּרָתָה וְקַח מִשָּׁם אֶת־הָאֵזוֹר אֲשֶׁר
7 צִוִּיתִיךָ לְטָמְנוֹ שָׁם׃ וָאֵלֵךְ פְּרָתָה וָאֶחְפֹּר וָאֶקַּח אֶת־
הָאֵזוֹר מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־טְמַנְתִּיו שָׁמָּה וְהִנֵּה נִשְׁחַת
8 הָאֵזוֹר לֹא יִצְלַח לַכֹּל׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה
9 אֵלַי לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה כָּכָה אַשְׁחִית אֶת־גְּאוֹן
10 יְהוּדָה וְאֶת־גְּאוֹן יְרוּשָׁלִַם הָרָב׃ הָעָם רַע הַזֶּה
הַמְאֲנִים׀ לִשְׁמֹעַ אֶת־דְּבָרַי הַהֹלְכִים בִּשְׁרִרוּת לִבָּם
וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעָבְדָם וּלְהִשְׁתַּחֲוֹת לָהֶם
11 וְיִהְיוּ כָּאֵזוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר לֹא־יִצְלַח לַכֹּל׃ כִּי כַּאֲשֶׁר יִדְבַּק
הָאֵזוֹר אֶל־מָתְנֵי אִישׁ כֵּן הִדְבַּקְתִּי אֵלַי אֶת־כָּל־בֵּית
יִשְׂרָאֵל וְאֶת־כָּל־בֵּית יְהוּדָה נְאֻם־יְהוָה לִהְיוֹת לִי לְעָם
12 וּלְשֵׁם וּלְתִהֳלָּה וּלְתִפְאָרֶת וְלֹא שָׁמֵעוּ׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם
אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כָּל־נֵבֶל
יִמָּלֵא יָיִן וְאָמְרוּ אֵלֶיךָ הֲיָדוֹעַ לֹא נֵדַע כִּי כָל־נֵבֶל יִמָּלֵא
13 יָיִן׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה הִנְנִי
מְמַלֵּא אֶת־כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַזֹּאת וְאֶת־הַמְּלָכִים
הַיֹּשְׁבִים לְדָוִד עַל־כִּסְאוֹ וְאֶת־הַכֹּהֲנִים וְאֶת־הַנְּבִיאִים
14 וְאֶת כָּל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם שִׁכָּרוֹן׃ וְנִפַּצְתִּים אִישׁ אֶל־ קמץ בטרחא
אֲחִיו וְהָאָבוֹת וְהַבָּנִים יַחְדָּו נְאֻם־יְהוָה לֹא־אֶחְמוֹל
טו וְלֹא־אָחוֹס וְלֹא אֲרַחֵם מֵהַשְׁחִיתָם׃ שִׁמְעוּ וְהַאֲזִינוּ
16 אַל־תִּגְבְּהוּ כִּי יְהוָה דִּבֵּר׃ תְּנוּ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם כָּבוֹד
בְּטֶרֶם יַחְשִׁךְ וּבְטֶרֶם יִתְנַגְּפוּ רַגְלֵיכֶם עַל־הָרֵי נָשֶׁף
17 וְקִוִּיתֶם לָאוֹר וְשָׂמָהּ לְצַלְמָוֶת יְשִׁיתָ לַעֲרָפֶל׃ וְאִם לֹא ושית קרי
תשמעוה

& lagenæ inebriantis, adventantem Judææ cladem ac captivitatem graphicè depingit.

תִּשְׁמַעוּהָ בְּמִסְתָּרִים תִּבְכֶּה נַפְשִׁי מִפְּנֵי גֵוֶה וְרָמַע תְּרַמַּע
וְתֵרַד עֵינִי דִּמְעָה כִּי נִשְׁבָּה עֶדֶר יְהוָה׃ 18 אֱמֹר
לַמֶּלֶךְ וְלַגְּבִירָה הַשְׁפִּילוּ שְׁבוּ כִּי יָרַד מֵרַאֲשֹׁתֵיכֶם
עֲטֶרֶת תִּפְאַרְתְּכֶם׃ 19 עָרֵי הַנֶּגֶב סֻגְּרוּ וְאֵין פֹּתֵחַ הָגְלַת
שאו קרי יְהוּדָה כֻּלָּהּ הָגְלַת שְׁלוֹמִים׃ שְׂאוּ עֵינֵיכֶם וּרְאוּ כ וראו ק׳
הַבָּאִים מִצָּפוֹן אַיֵּה הָעֵדֶר נִתַּן לָךְ צֹאן תִּפְאַרְתֶּךָ׃ 21 מַה־
תֹּאמְרִי כִּי־יִפְקֹד עָלַיִךְ וְאַתְּ לִמַּדְתְּ אֹתָם עָלַיִךְ אַלֻּפִים יחיו ק׳
לְרֹאשׁ הֲלוֹא חֲבָלִים יֹאחֲזוּךְ כְּמוֹ אֵשֶׁת לֵדָה׃ 22 וְכִי תֹאמְרִי
בְּלִבֵּךְ מִדּוּעַ קָרָאנִי אֵלֶּה בְּרֹב עֲוֹנֵךְ נִגְלוּ שׁוּלַיִךְ נֶחְמְסוּ
עֲקֵבָיִךְ׃ 23 הֲיַהֲפֹךְ כּוּשִׁי עֹרוֹ וְנָמֵר חַבַּרְבֻּרֹתָיו גַּם־אַתֶּם
תּוּכְלוּ לְהֵיטִיב לְמֻדֵי הָרָע׃ 24 וַאֲפִיצֵם כְּקַשׁ עֹבֵר לְרוּחַ
מִדְבָּר׃ 25 זֶה גּוֹרָלֵךְ מְנָת־מִדָּיִךְ מֵאִתִּי נְאֻם־יְהוָה אֲשֶׁר כה
שְׁכַחַתְּ אוֹתִי וַתִּבְטְחִי בַּשָּׁקֶר׃ 26 וְגַם־אֲנִי חָשַׂפְתִּי שׁוּלַיִךְ
עַל־פָּנַיִךְ וְנִרְאָה קְלוֹנֵךְ׃ 27 נַאֲפֻיִךְ וּמְצַהֲלוֹתַיִךְ זִמַּת זְנוּתֵךְ
עַל־גְּבָעוֹת בַּשָּׂדֶה רָאִיתִי שִׁקּוּצַיִךְ אוֹי לָךְ יְרוּשָׁלַם לֹא
תִטְהָרִי אַחֲרֵי מָתַי עֹד׃ Cap. XIV. אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־ יד א
Prædicit sterilitatem & famem, ac tenero imprimis affectu, licet à Deo prohibitus, pro populo intercedit.

יִרְמְיָהוּ עַל־דִּבְרֵי הַבַּצָּרוֹת׃ 2 אָבְלָה יְהוּדָה וּשְׁעָרֶיהָ אֻמְלְלוּ
קָדְרוּ לָאָרֶץ וְצִוְחַת יְרוּשָׁלַם עָלָתָה׃ 3 וְאַדִּירֵיהֶם שָׁלְחוּ צ׳ זעירא
צְעִירֵיהֶם לַמָּיִם בָּאוּ עַל־גַּבִּים לֹא־מָצְאוּ מַיִם שָׁבוּ כֵלֵיהֶם צעיריהם קרי
רֵיקָם בֹּשׁוּ וְהָכְלְמוּ וְחָפוּ רֹאשָׁם׃ 4 בַּעֲבוּר הָאֲדָמָה חַתָּה
כִּי לֹא־הָיָה גֶּשֶׁם בָּאָרֶץ בֹּשׁוּ אִכָּרִים חָפוּ רֹאשָׁם׃ כִּי ה
גַּם־אַיֶּלֶת בַּשָּׂדֶה יָלְדָה וְעָזֹב כִּי לֹא־הָיָה דֶּשֶׁא׃
וּפְרָאִים עָמְדוּ עַל־שְׁפָיִם שָׁאֲפוּ רוּחַ כַּתַּנִּים כָּלוּ עֵינֵיהֶם 6
כִּי־אֵין עֵשֶׂב׃ אִם־עֲוֹנֵינוּ עֲנוּ בָנוּ יְהוָה עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ 7
כִּי־רַבּוּ מְשׁוּבֹתֵינוּ לְךָ חָטָאנוּ׃ מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעוֹ 8
בְּעֵת צָרָה לָמָּה תִּהְיֶה כְּגֵר בָּאָרֶץ וּכְאֹרֵחַ נָטָה לָלוּן׃
לָמָּה תִּהְיֶה כְּאִישׁ נִדְהָם כְּגִבּוֹר לֹא־יוּכַל לְהוֹשִׁיעַ וְאַתָּה 9
בְּקִרְבֵּנוּ יְהוָה וְשִׁמְךָ עָלֵינוּ נִקְרָא אַל־תַּנִּיחֵנוּ׃

כֹּה־אָמַר יְהוָה לָעָם הַזֶּה כֵּן אָהֲבוּ לָנוּעַ
רַגְלֵיהֶם לֹא חָשָׂכוּ וַיהוָה לֹא רָצָם עַתָּה יִזְכֹּר עֲוֹנָם
11 וְיִפְקֹד חַטֹּאתָם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אַל־
12 תִּתְפַּלֵּל בְּעַד־הָעָם הַזֶּה לְטוֹבָה׃ כִּי יָצֻמוּ אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ
אֶל־רִנָּתָם וְכִי יַעֲלוּ עֹלָה וּמִנְחָה אֵינֶנִּי רֹצֵם כִּי בַחֶרֶב
13 וּבָרָעָב וּבַדֶּבֶר אֲנִי מְכַלֶּה אוֹתָם׃ וָאֹמַר אֲהָהּ אֲדֹנָי
יֱהוִה הִנֵּה הַנְּבִיאִים אֹמְרִים לָהֶם לֹא־תִרְאוּ חֶרֶב וְרָעָב
לֹא־יִהְיֶה לָכֶם כִּי־שָׁלוֹם אֱמֶת אֶתֵּן לָכֶם בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃
14 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי שֶׁקֶר הַנְּבִיאִים נִבְּאִים בִּשְׁמִי
לֹא שְׁלַחְתִּים וְלֹא צִוִּיתִים וְלֹא דִבַּרְתִּי אֲלֵיהֶם חֲזוֹן שֶׁקֶר
ואליל קרי וְקֶסֶם וְאֶלּוּל וְתַרְמוּת לִבָּם הֵמָּה מִתְנַבְּאִים וחרמית קרי
לָכֶם׃
כך נמצא בספרים מרויקים
טו לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה עַל־הַנְּבִיאִים הַנִּבְּאִים בִּשְׁמִי וַאֲנִי
לֹא שְׁלַחְתִּים וְהֵמָּה אֹמְרִים חֶרֶב וְרָעָב לֹא יִהְיֶה בָּאָרֶץ
16 הַזֹּאת בַּחֶרֶב וּבָרָעָב יִתַּמּוּ הַנְּבִיאִים הָהֵמָּה׃ וְהָעָם
אֲשֶׁר־הֵמָּה נִבְּאִים לָהֶם יִהְיוּ מֻשְׁלָכִים בְּחוּצוֹת יְרוּשָׁלַם
מִפְּנֵי הָרָעָב וְהַחֶרֶב וְאֵין מְקַבֵּר לָהֵמָּה הֵמָּה נְשֵׁיהֶם
17 וּבְנֵיהֶם וּבְנֹתֵיהֶם וְשָׁפַכְתִּי עֲלֵיהֶם אֶת־רָעָתָם׃ וְאָמַרְתָּ
אֲלֵיהֶם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה תֵּרַדְנָה עֵינַי דִּמְעָה לַיְלָה וְיוֹמָם
וְאַל־תִּדְמֶינָה כִּי שֶׁבֶר גָּדוֹל נִשְׁבְּרָה בְּתוּלַת בַּת־עַמִּי
18 מַכָּה נַחְלָה מְאֹד׃ אִם־יָצָאתִי הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה חַלְלֵי חָרֶב
וְאִם בָּאתִי הָעִיר וְהִנֵּה תַּחֲלוּאֵי רָעָב כִּי גַם־נָבִיא גַּם־
19 כֹּהֵן סָחֲרוּ אֶל־אֶרֶץ וְלֹא יָדָעוּ׃ הֲמָאֹס
מָאַסְתָּ אֶת־יְהוּדָה אִם־בְּצִיּוֹן גָּעֲלָה נַפְשֶׁךָ מַדּוּעַ
הִכִּיתָנוּ וְאֵין לָנוּ מַרְפֵּא קִוֵּינוּ לְשָׁלוֹם וְאֵין טוֹב וְלִעֵת
כ מַרְפֵּא וְהִנֵּה בְעָתָה׃ יָדַעְנוּ יְהוָה רִשְׁעֵנוּ עֲוֹן אֲבוֹתֵינוּ
21 כִּי חָטָאנוּ לָךְ׃ אַל־תְּנַאֵץ לְמַעַן שִׁמְךָ אַל־תְּנַבֵּל כִּסֵּא
22 כְּבוֹדֶךָ זְכֹר אַל־תָּפֵר בְּרִיתְךָ אִתָּנוּ׃ הֲיֵשׁ בְּהַבְלֵי הַגּוֹיִם
מגשמים

מַגְשִׁמִים וְאִם־הַשָּׁמַיִם יִתְּנוּ רְבִיבִים הֲלֹא אַתָּה־הוּא
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנִקְוֶה־לָּךְ כִּי־אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־כָּל־אֵלֶּה׃

Cap. XV. *Præbet seſe Deus inexorabilem, nec quemquam pro tam perfidâ gente interceſſorem admittit: adeoque pergit Vates noſter ærumnas & calamitates ipſorum enarrare.*

טו א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אִם־יַעֲמֹד מֹשֶׁה וּשְׁמוּאֵל
לְפָנַי אֵין נַפְשִׁי אֶל־הָעָם הַזֶּה שַׁלַּח מֵעַל־פָּנַי וְיֵצֵאוּ׃ 2
וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ אָנָה נֵצֵא וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־
אָמַר יְהוָה אֲשֶׁר לַמָּוֶת לַמָּוֶת וַאֲשֶׁר לַחֶרֶב לַחֶרֶב 3
וַאֲשֶׁר לָרָעָב לָרָעָב וַאֲשֶׁר לַשֶּׁבִי לַשֶּׁבִי׃ וּפָקַדְתִּי
עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִשְׁפָּחוֹת נְאֻם־יְהוָה אֶת־הַחֶרֶב לַהֲרֹג
וְאֶת־הַכְּלָבִים לְסַחֵב וְאֶת־עוֹף הַשָּׁמַיִם וְאֶת־בְּהֵמֶת
הָאָרֶץ לֶאֱכֹל וּלְהַשְׁחִית׃ וְנָתַתִּים לְזַוְעָה לְכֹל מַמְלְכוֹת 4 לזעה קרי
הָאָרֶץ בִּגְלַל מְנַשֶּׁה בֶן־יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עַל אֲשֶׁר־
עָשָׂה בִּירוּשָׁלִָם׃ כִּי מִי־יַחְמֹל עָלַיִךְ יְרוּשָׁלִַם וּמִי יָנוּד לָךְ 5
וּמִי יָסוּר לִשְׁאֹל לְשָׁלֹם לָךְ׃ אַתְּ נָטַשְׁתְּ אֹתִי 6
נְאֻם־יְהוָה אָחוֹר תֵּלֵכִי וָאֵט אֶת־יָדִי עָלַיִךְ וָאַשְׁחִיתֵךְ
נִלְאֵיתִי הִנָּחֵם׃ וָאֶזְרֶם בְּמִזְרֶה בִּשְׁעָרֵי הָאָרֶץ שִׁכַּלְתִּי 7
אִבַּדְתִּי אֶת־עַמִּי מִדַּרְכֵיהֶם לֹוא שָׁבוּ׃ עָצְמוּ־לִי 8
אַלְמְנוֹתָיו מֵחוֹל יַמִּים הֵבֵאתִי לָהֶם עַל־אֵם בָּחוּר שֹׁדֵד אלמנותיו קרי
בְּצָהֳרַיִם הִפַּלְתִּי עָלֶיהָ פִּתְאֹם עִיר וּבֶהָלוֹת׃ אֻמְלְלָה 9
יָלְדָה שִׁבְעָה נָפְחָה נַפְשָׁהּ בָּאָה שִׁמְשָׁהּ בְּעוֹד יוֹמָם כא קרי
בּוֹשָׁה וְחָפְרָה וּשְׁאֵרִיתָם לַחֶרֶב אֶתֵּן לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם נְאֻם־
יְהוָה׃ אוֹי־לִי אִמִּי כִּי יְלִדְתְּנִי אִישׁ רִיב 10
וְאִישׁ מָדוֹן לְכָל־הָאָרֶץ לֹא נָשִׁיתִי וְלֹא־נָשׁוּ־בִי כֻּלֹּה
מְקַלְלוֹנִי׃ אָמַר יְהוָה אִם־לֹא שֵׁרוֹתְךָ לְטוֹב אִם־ 11 שריתיך קרי
לוֹא הִפְגַּעְתִּי בְךָ בְּעֵת רָעָה וּבְעֵת צָרָה אֶת־הָאוֹיֵב׃
הֲיֵרֹעַ בַּרְזֶל בַּרְזֶל מִצָּפוֹן וּנְחֹשֶׁת׃ חֵילְךָ וְאוֹצְרֹתֶיךָ 12 13
לָבַז אֶתֵּן לֹא בִמְחִיר וּבְכָל־חַטֹּאותֶיךָ וּבְכָל־גְּבוּלֶיךָ׃
וְהַעֲבַרְתִּי אֶת־אֹיְבֶיךָ בְּאֶרֶץ לֹא יָדָעְתָּ כִּי־אֵשׁ קָדְחָה 14
בְאַפִּי עֲלֵיכֶם תּוּקָד׃ אַתָּה יָדַעְתָּ יְהוָה זָכְרֵנִי טו
ופקדני

ופקדני והנקם לי מרדפי אל־לארך אפך תקחני דע
16 שאתי עליך חרפה׃ נמצאו דבריך ואכלם ויהי דבריך ריגון קרי
לי לששון ולשמחת לבבי כי־נקרא שמך עלי יהוה
17 אלהי צבאות׃ לא־ישבתי בסוד משחקים ואעלז מפני
18 ידך בדד ישבתי כי־זעם מלאתני׃ למה היה כאבי נצח
ומכתי אנושה מאנה הרפא היו תהיה לי כמו אכזב
19 מים לא נאמנו׃ לכן כה־אמר יהוה אם־
תשוב ואשיבך לפני תעמד ואם־תוציא יקר מזולל
כפי תהיה ישבו המה אליך ואתה לא־תשוב אליהם׃
כ ונתתיך לעם הזה לחומת נחשת בצורת ונלחמו
אליך ולא־יוכלו לך כי־אתך אני להושיעך ולהצילך
21 נאם־יהוה׃ והצלתיך מיד רעים ופדתיך מכף
א עריצים׃ ויהי דבר־יהוה Cap. XVI.
ב אלי לאמר׃ לא־תקח לך אשה ולא־יהיו לך בנים Prohibetur Propheta connubium vel quodcunque commercium inire cum populo, quòd Deus eum prorsus perdere decreviſſet. Subjungitur tamen vaticinium de reducendâ Zione, adductis etiam in unius veri Dei cultum, & cognitionem gentibus.
ג ובנות במקום הזה׃ כי־כה אמר יהוה
על־הבנים ועל־הבנות הילדים במקום הזה ועל־אמתם
היולדות אותם ועל־אבותם המולדים אותם בארץ
ד הזאת׃ ממותי תחלאים ימתו לא יספדו ולא יקברו
לדמן על־פני האדמה יהיו ובחרב וברעב יכלו והיתה
נבלתם למאכל לעוף השמים ולבהמת הארץ׃
ה כי־כה אמר יהוה אל־תבוא בית מרזח ואל־
תלך לספוד ואל־תנד להם כי־אספתי את־שלומי
מאת העם הזה נאם־יהוה את־החסד ואת־
ו הרחמים׃ ומתו גדלים וקטנים בארץ הזאת
לא יקברו ולא־יספדו להם ולא יתגדד ולא
ז יקרח להם׃ ולא־יפרסו להם על־אבל לנחם
על־מת ולא־ישקו אותם כוס תנחומים על־אביו ועל־
ח אמו׃ ובית־משתה לא־תבוא לשבת אותם לאכל

וְלִשְׁתּוֹת׃ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי 9
יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מַשְׁבִּית מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה לְעֵינֵיכֶם וּבִימֵיכֶם
קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה׃ וְהָיָה כִּי 10
תַגִּיד לָעָם הַזֶּה אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְאָמְרוּ אֵלֶיךָ
עַל־מֶה דִּבֶּר יְהוָה עָלֵינוּ אֵת כָּל־הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת
וּמֶה עֲוֹנֵנוּ וּמֶה חַטָּאתֵנוּ אֲשֶׁר חָטָאנוּ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ׃
וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם עַל אֲשֶׁר־עָזְבוּ אֲבוֹתֵיכֶם אוֹתִי נְאֻם־ 11
יְהוָה וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיַּעַבְדוּם וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם
וְאֹתִי עָזָבוּ וְאֶת־תּוֹרָתִי לֹא שָׁמָרוּ׃ וְאַתֶּם הֲרֵעֹתֶם 12
לַעֲשׂוֹת מֵאֲבֹתֵיכֶם וְהִנְּכֶם הֹלְכִים אִישׁ אַחֲרֵי שְׁרִרוּת
לִבּוֹ הָרָע לְבִלְתִּי שָׁמְעַ אֵלָי׃ וְהִטַּלְתִּי אֶתְכֶם מֵעַל 13
הָאָרֶץ הַזֹּאת עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא יְדַעְתֶּם אַתֶּם
וַאֲבֹתֵיכֶם וַעֲבַדְתֶּם־שָׁם אֶת־אֱלֹהִים אֲחֵרִים יוֹמָם וָלָיְלָה
אֲשֶׁר לֹא־אֶתֵּן לָכֶם חֲנִינָה׃ לָכֵן הִנֵּה־יָמִים 14
בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְלֹא־יֵאָמֵר עוֹד חַי־יְהוָה אֲשֶׁר הֶעֱלָה
אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ כִּי אִם־חַי־יְהוָה אֲשֶׁר טו
הֶעֱלָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ צָפוֹן וּמִכָּל־הָאֲרָצוֹת
אֲשֶׁר הִדִּיחָם שָׁמָּה וַהֲשִׁיבוֹתִים עַל־אַדְמָתָם אֲשֶׁר
לרגים קרי נָתַתִּי לַאֲבוֹתָם׃ הִנְנִי שֹׁלֵחַ לְדַוָּגִים רַבִּים נְאֻם־ 16
יְהוָה וְדָגוּם וְאַחֲרֵי־כֵן אֶשְׁלַח לְרַבִּים צַיָּדִים וְצָדוּם מֵעַל
כָּל־הַר וּמֵעַל כָּל־גִּבְעָה וּמִנְּקִיקֵי הַסְּלָעִים׃ כִּי עֵינַי עַל־ 17
כָּל־דַּרְכֵיהֶם לֹא נִסְתְּרוּ מִלְּפָנַי וְלֹא־נִצְפַּן עֲוֹנָם מִנֶּגֶד
עֵינָי׃ וְשִׁלַּמְתִּי רִאשׁוֹנָה מִשְׁנֶה עֲוֹנָם וְחַטָּאתָם עַל 18
חַלְלָם אֶת־אַרְצִי בִּנְבֶלַת שִׁקּוּצֵיהֶם וְתוֹעֲבוֹתֵיהֶם מִלְאוּ
אֶת־נַחֲלָתִי׃
הפטרה יְהוָה עֻזִּי וּמָעוּזִּי וּמְנוֹסִי בְּיוֹם צָרָה אֵלֶיךָ גּוֹיִם יָבֹאוּ 19
בחקותי
קמץ בו"ק מִאַפְסֵי אֶרֶץ וְיֹאמְרוּ אַךְ־שֶׁקֶר נָחֲלוּ אֲבוֹתֵינוּ הֶבֶל וְאֵין־
בָּם מוֹעִיל׃ הֲיַעֲשֶׂה־לּוֹ אָדָם אֱלֹהִים וְהֵמָּה לֹא אֱלֹהִים׃ כ

לכן

21 לָכֵן הִנְנִי מוֹדִיעָם בַּפַּעַם הַזֹּאת אוֹדִיעֵם אֶת־יָדִי וְאֶת־
א ון גְּבוּרָתִי וְיָדְעוּ כִּי־שְׁמִי יְהוָה׃ חַטַּאת יְהוּדָה
Cap. XVII. *De vano cultu atque idololatriâ; de falsâ justitiâ & fiduciâ in non-Deo; deque ritè observando Sabbatho.*
כְּתוּבָה בְּעֵט בַּרְזֶל בְּצִפָּרֶן שָׁמִיר חֲרוּשָׁה עַל־לוּחַ לִבָּם
2 וְלִקַּרְנוֹת מִזְבְּחוֹתֵיכֶם׃ כְּזִכְרֹנָם בְּנֵיהֶם מִזְבְּחוֹתָם
3 וְאֲשֵׁרֵיהֶם עַל־עֵץ רַעֲנָן עַל גִּבְעוֹת הַגְּבֹהוֹת׃ הָרַי
בַּשָּׂדֶה חֵילֵךְ כָּל־אוֹצְרוֹתַיִךְ לָבַז אֶתֵּן בָּמָתַיִךְ בְּחַטָּאת
4 בְּכָל־גְּבוּלָיִךְ׃ וְשָׁמַטְתְּ וּבָךְ מִנַּחֲלָתֵךְ אֲשֶׁר נָתַתִּי לָךְ
וְהַעֲבַדְתִּיךְ אֶת־אֹיְבַיִךְ בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתְּ כִּי־אֵשׁ
ה קְדַחְתֶּם בְּאַפִּי עַד־עוֹלָם תּוּקָד׃ כֹּה׀ אָמַר
יְהוָה אָרוּר הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בָּאָדָם וְשָׂם בָּשָׂר זְרֹעוֹ
6 וּמִן־יְהוָה יָסוּר לִבּוֹ׃ וְהָיָה כְּעַרְעָר בָּעֲרָבָה וְלֹא יִרְאֶה
כִּי־יָבוֹא טוֹב וְשָׁכַן חֲרֵרִים בַּמִּדְבָּר אֶרֶץ מְלֵחָה וְלֹא
7 תֵשֵׁב׃ בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּיהוָה
8 וְהָיָה יְהוָה מִבְטַחוֹ׃ וְהָיָה כְּעֵץ שָׁתוּל עַל־מַיִם וְעַל־
יראה קרי יובל יְשַׁלַּח שָׁרָשָׁיו וְלֹא יִרְאֶ כִּי־יָבֹא חֹם וְהָיָה עָלֵהוּ
רַעֲנָן וּבְשְׁנַת בַּצֹּרֶת לֹא יִדְאָג וְלֹא יָמִישׁ מֵעֲשׂוֹת פֶּרִי׃ קמץ בו׳ק
9 עָקֹב הַלֵּב מִכֹּל וְאָנֻשׁ הוּא מִי יְדָעֶנּוּ׃ אֲנִי יְהוָה חֹקֵר לֵב
בֹּחֵן כְּלָיוֹת וְלָתֵת לְאִישׁ כִּדְרָכוֹ כִּפְרִי מַעֲלָלָיו׃ כדוניו קרי
ימיו 11 קֹרֵא דָגַר וְלֹא יָלָד עֹשֶׂה עֹשֶׁר וְלֹא בְמִשְׁפָּט בַּחֲצִי יָמָיו קמץ בו׳ק
קרי
12 יַעַזְבֶנּוּ וּבְאַחֲרִיתוֹ יִהְיֶה נָבָל׃ כִּסֵּא כָבוֹד מָרוֹם מֵרִאשׁוֹן
13 מְקוֹם מִקְדָּשֵׁנוּ׃ מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל יְהוָה כָּל־עֹזְבֶיךָ יֵבֹשׁוּ
יסורי קרי סוֹרֵי בָּאָרֶץ יִכָּתֵבוּ כִּי עָזְבוּ מְקוֹר מַיִם חַיִּים אֶת־יְהוָה׃
14 רְפָאֵנִי יְהוָה וְאֵרָפֵא הוֹשִׁיעֵנִי וְאִוָּשֵׁעָה כִּי
טו תְהִלָּתִי אָתָּה׃ הִנֵּה־הֵמָּה אֹמְרִים אֵלַי אַיֵּה דְבַר־יְהוָה עד כאן
16 יָבוֹאנָא׃ וַאֲנִי לֹא־אַצְתִּי מֵרֹעֶה אַחֲרֶיךָ וְיוֹם אָנוֹשׁ לֹא
הִתְאַוִּיתִי אַתָּה יָדָעְתָּ מוֹצָא שְׂפָתַי נֹכַח פָּנֶיךָ הָיָה׃
17 אַל־תִּהְיֶה־לִּי לְמַחְתָּה מַחְסִי אַתָּה בְּיוֹם רָעָה׃ יֵבֹשׁוּ הי׳ בצרי
רֹדְפָי וְאַל־אֵבֹשָׁה אֲנִי יֵחַתּוּ הֵמָּה וְאַל־אֵחַתָּה אֲנִי

הַבִּיא עֲלֵיהֶם יוֹם רָעָה וּמִשְׁנֶה שִׁבְרֵם׃
19 כֹּה אָמַר יְהוָה אֵלַי הָלוֹךְ וְעָמַדְתָּ בְּשַׁעַר
העם קרי בְּנֵי עָם אֲשֶׁר יָבֹאוּ בוֹ מַלְכֵי יְהוּדָה וַאֲשֶׁר יֵצְאוּ בוֹ וּבְכֹל
שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִָם׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם שִׁמְעוּ דְבַר יְהוָה מַלְכֵי כ
יְהוּדָה וְכָל יְהוּדָה וְכֹל יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם הַבָּאִים בַּשְּׁעָרִים
הָאֵלֶּה׃ 21 כֹּה אָמַר יְהוָה הִשָּׁמְרוּ בְנַפְשׁוֹתֵיכֶם וְאַל־
תִּשְׂאוּ מַשָּׂא בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וְהֲבֵאתֶם בְּשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִָם׃
22 וְלֹא תוֹצִיאוּ מַשָּׂא מִבָּתֵּיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וְכָל־מְלָאכָה
לֹא תַעֲשׂוּ וְקִדַּשְׁתֶּם אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־
23 אֲבוֹתֵיכֶם׃ וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא הִטּוּ אֶת־אָזְנָם וַיַּקְשׁוּ אֶת־
24 שמוע קרי עָרְפָּם לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ וּלְבִלְתִּי קַחַת מוּסָר׃ וְהָיָה אִם־
שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּן אֵלַי נְאֻם־יְהוָה לְבִלְתִּי הָבִיא מַשָּׂא
בְּשַׁעֲרֵי הָעִיר הַזֹּאת בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וּלְקַדֵּשׁ אֶת־יוֹם
בו קרי הַשַּׁבָּת לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת־בּוֹ כָּל־מְלָאכָה׃ וּבָאוּ בְשַׁעֲרֵי כה
הָעִיר הַזֹּאת מְלָכִים וְשָׂרִים יֹשְׁבִים עַל־כִּסֵּא דָוִד רֹכְבִים
בָּרֶכֶב וּבַסּוּסִים הֵמָּה וְשָׂרֵיהֶם אִישׁ יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי
יְרוּשָׁלִַם וְיָשְׁבָה הָעִיר הַזֹּאת לְעוֹלָם׃ 26 וּבָאוּ מֵעָרֵי יְהוּדָה
וּמִסְּבִיבוֹת יְרוּשָׁלִַם וּמֵאֶרֶץ בִּנְיָמִן וּמִן־הַשְּׁפֵלָה וּמִן־
הָהָר וּמִן־הַנֶּגֶב מְבִיאִים עֹלָה וְזֶבַח וּמִנְחָה וּלְבוֹנָה
וּמְבִאֵי תוֹדָה בֵּית יְהוָה׃ 27 וְאִם־לֹא תִשְׁמְעוּ אֵלַי לְקַדֵּשׁ
אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת וְלִבְלְתִּי שְׂאֵת מַשָּׂא וּבֹא בְּשַׁעֲרֵי
יְרוּשָׁלִַם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וְהִצַּתִּי אֵשׁ בִּשְׁעָרֶיהָ וְאָכְלָה
אַרְמְנוֹת יְרוּשָׁלִַם וְלֹא תִכְבֶּה׃

Cap. XVIII
Imago figuli vas dissipatum refingentis; ita Israëlem esse in manu Dei. Dum hæc aliaque jussu Dei Pre-

יח א הַדָּבָר
אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ 2 קוּם וְיָרַדְתָּ
בֵּית הַיּוֹצֵר וְשָׁמָּה אַשְׁמִיעֲךָ אֶת־דְּבָרָי׃ 3 וָאֵרֵד בֵּית
הַיּוֹצֵר וְהִנֵּהוּ עֹשֶׂה מְלָאכָה עַל־הָאֲבָנִים׃ 4 ונשחת והנה הוא קרי
הַכְּלִי אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה כַּחֹמֶר בְּיַד הַיּוֹצֵר וְשָׁב וַיַּעֲשֵׂהוּ
כְּלִי אַחֵר כַּאֲשֶׁר יָשָׁר בְּעֵינֵי הַיּוֹצֵר לַעֲשׂוֹת׃

וַיְהִי

pheta Fud ais oggerit, magnum periculum apud perfidam gentem adit.

ה 6 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: הַכְיוֹצֵר
הַזֶּה לֹא־אוּכַל לַעֲשׂוֹת לָכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה
הִנֵּה כַחֹמֶר בְּיַד הַיּוֹצֵר כֵּן אַתֶּם בְּיָדִי בֵּית יִשְׂרָאֵל:
7 רֶגַע אֲדַבֵּר עַל־גּוֹי וְעַל־מַמְלָכָה
8 לְנָתוֹשׁ וְלִנְתוֹץ וְלְהַאֲבִיד: וְשָׁב הַגּוֹי הַהוּא מֵרָעָתוֹ
אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עָלָיו וְנִחַמְתִּי עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר חָשַׁבְתִּי
9 לַעֲשׂוֹת לוֹ: וְרֶגַע אֲדַבֵּר
י עַל־גּוֹי וְעַל־מַמְלָכָה לִבְנוֹת וְלִנְטוֹעַ: וְעָשָׂה הָרָעָה הרע קרי
בְּעֵינַי לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ בְּקוֹלִי וְנִחַמְתִּי עַל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר
11 אָמַרְתִּי לְהֵיטִיב אוֹתוֹ: וְעַתָּה אֱמָר נָא אֶל־אִישׁ יְהוּדָה
וְעַל־יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה הִנֵּה אֹנֵכִי יוֹצֵר
עֲלֵיכֶם רָעָה וְחֹשֵׁב עֲלֵיכֶם מַחֲשָׁבָה שׁוּבוּ נָא אִישׁ
12 מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וְהֵיטִיבוּ דַרְכֵיכֶם וּמַעַלְלֵיכֶם: וְאָמְרוּ
נוֹאָשׁ כִּי־אַחֲרֵי מַחְשְׁבוֹתֵינוּ נֵלֵךְ וְאִישׁ שְׁרִרוּת לִבּוֹ
13 הָרָע נַעֲשֶׂה: לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה שַׁאלוּ־
נָא בַגּוֹיִם מִי שָׁמַע כָּאֵלֶּה שָׁעֲרָה עָשְׂתָה מְאֹד בְּתוּלַת
14 יִשְׂרָאֵל: הֲיַעֲזֹב מִצּוּר שָׂדִי שָׁלֶג לְבָנוֹן אִם־יִנָּתְשׁוּ מַיִם
טו זָרִים קָרִים נוֹזָלִים: כִּי־שְׁכֵחַנִי עַמִּי לַשָּׁוְא יְקַטֵּרוּ
וַיַּכְשְׁלוּם בְּדַרְכֵיהֶם שְׁבִילֵי עוֹלָם לָלֶכֶת נְתִיבוֹת דֶּרֶךְ שבילי קרי
16 לֹא סְלוּלָה: לָשׂוּם אַרְצָם לְשַׁמָּה שְׁרוּקַת עוֹלָם כָּל שריקות קרי
17 עוֹבֵר עָלֶיהָ יֵשֹׁם וְיָנֵיד בְּרֹאשׁוֹ: כְּרוּחַ־קָדִים אֲפִיצֵם
לִפְנֵי אוֹיֵב עֹרֶף וְלֹא־פָנִים אַרְאֵם בְּיוֹם אֵידָם:
18 וַיֹּאמְרוּ לְכוּ וְנַחְשְׁבָה עַל־יִרְמְיָהוּ מַחְשָׁבוֹת
כִּי לֹא־תֹאבַד תּוֹרָה מִכֹּהֵן וְעֵצָה מֵחָכָם וְדָבָר מִנָּבִיא
לְכוּ וְנַכֵּהוּ בַלָּשׁוֹן וְאַל־נַקְשִׁיבָה אֶל־כָּל־דְּבָרָיו:
ב 19 הַקְשִׁיבָה יְהוָה אֵלַי וּשְׁמַע לְקוֹל רִיבִי: הֻיְשַׁלַּם תַּחַת־
טוֹבָה רָעָה כִּי כָרוּ שׁוּחָה לְנַפְשִׁי זְכֹר עָמְדִי לְפָנֶיךָ
לְדַבֵּר עֲלֵיהֶם טוֹבָה לְהָשִׁיב אֶת־חֲמָתְךָ מֵהֶם:

21 לָכֵן תֵּן אֶת־בְּנֵיהֶם לָרָעָב וְהַגִּרֵם עַל־
יְדֵי־חֶרֶב וְתִהְיֶנָה נְשֵׁיהֶם שַׁכֻּלוֹת וְאַלְמָנוֹת וְאַנְשֵׁיהֶם
22 יִהְיוּ הֲרֻגֵי מָוֶת בַּחוּרֵיהֶם מְכֵּי־חֶרֶב בַּמִּלְחָמָה׃ תִּשָּׁמַע
זְעָקָה מִבָּתֵּיהֶם כִּי־תָבִיא עֲלֵיהֶם גְּדוּד פִּתְאֹם כִּי־כָרוּ
23 שׁוּחָה לְלָכְדֵנִי וּפַחִים טָמְנוּ לְרַגְלָי׃ וְאַתָּה יְהוָה יָדַעְתָּ שוחה קרי
אֶת־כָּל־עֲצָתָם עָלַי לַמָּוֶת אַל־תְּכַפֵּר עַל־עֲוֹנָם
וְחַטָּאתָם מִלְּפָנֶיךָ אַל־תֶּמְחִי וְ֫הָיוּ מְכֻשָּׁלִים לְפָנֶיךָ ויהיו קרי
בְּעֵת אַפְּךָ עֲשֵׂה בָהֶם׃ כֹּה אָמַר יְהוָה יט א Cap. XIX.
הָלֹךְ וְקָנִיתָ בַקְבֻּק יוֹצֵר חָרֶשׂ וּמִזִּקְנֵי הָעָם וּמִזִּקְנֵי
2 הַכֹּהֲנִים׃ וְיָצָאתָ אֶל־גֵּיא בֶן־הִנֹּם אֲשֶׁר פֶּתַח שַׁעַר
הַחַרְסוֹת וְקָרָאתָ שָׁם אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־אֲדַבֵּר אֵלֶיךָ׃ החרסית קרי
3 וְאָמַרְתָּ שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה מַלְכֵי יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם
כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מֵבִיא רָעָה
4 עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר כָּל־שֹׁמְעָהּ תִּצַּלְנָה אָזְנָיו׃ יַעַן
אֲשֶׁר עֲזָבֻנִי וַיְנַכְּרוּ אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיְקַטְּרוּ־בוֹ
לֵאלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יְדָעוּם הֵמָּה וַאֲבוֹתֵיהֶם
וּמַלְכֵי יְהוּדָה וּמָלְאוּ אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה דַּם נְקִים׃ וּבָנוּ ה
אֶת־בָּמוֹת הַבַּעַל לִשְׂרֹף אֶת־בְּנֵיהֶם בָּאֵשׁ עֹלוֹת לַבַּעַל
אֲשֶׁר לֹא־צִוִּיתִי וְלֹא דִבַּרְתִּי וְלֹא עָלְתָה עַל־לִבִּי׃
6 לָכֵן הִנֵּה־יָמִים בָּאִם נְאֻם־יְהוָה וְלֹא־
יִקָּרֵא לַמָּקוֹם הַזֶּה עוֹד הַתֹּפֶת וְגֵיא בֶן־הִנֹּם כִּי אִם־גֵּיא
7 הַהֲרֵגָה׃ וּבַקֹּתִי אֶת־עֲצַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם בַּמָּקוֹם הַזֶּה
וְהִפַּלְתִּים בַּחֶרֶב לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם
וְנָתַתִּי אֶת־נִבְלָתָם לְמַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת
8 הָאָרֶץ׃ וְשַׂמְתִּי אֶת־הָעִיר הַזֹּאת לְשַׁמָּה וְלִשְׁרֵקָה כָּל
9 עֹבֵר עָלֶיהָ יִשֹּׁם וְיִשְׁרֹק עַל־כָּל־מַכֹּתֶהָ׃ וְהַאֲכַלְתִּים
אֶת־בְּשַׂר בְּנֵיהֶם וְאֵת בְּשַׂר בְּנֹתֵיהֶם וְאִישׁ בְּשַׂר־רֵעֵהוּ
יֹאכֵלוּ בְּמָצוֹר וּבְמָצוֹק אֲשֶׁר יָצִיקוּ לָהֶם אֹיְבֵיהֶם
ומבקשי

Rursus de excidio Hierosolymorum, sub emblemate lagenæ fictilis in frusta comminutæ.

י וּמְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם׃ וְשָׁבְרְתָּ הַבַּקְבֻּק לְעֵינֵי הָאֲנָשִׁים
יא הַהֹלְכִים אִתָּךְ׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת כָּכָה אֲשַׁבֵּר אֶת־הָעָם הַזֶּה וְאֶת־הָעִיר הַזֹּאת
כַּאֲשֶׁר יִשְׁבַּר אֶת־כְּלִי הַיּוֹצֵר אֲשֶׁר לֹא־יוּכַל לְהֵרָפֵא ה׳ במקום א׳
יב עוֹד וּבְתֹפֶת יִקְבְּרוּ מֵאֵין מָקוֹם לִקְבּוֹר׃ כֵּן־אֶעֱשֶׂה
לַמָּקוֹם הַזֶּה נְאֻם־יְהוָה וְלִיוֹשְׁבָיו וְלָתֵת אֶת־הָעִיר
יג הַזֹּאת כְּתֹפֶת׃ וְהָיוּ בָּתֵּי יְרוּשָׁלַם וּבָתֵּי מַלְכֵי יְהוּדָה
כְּמְקוֹם הַתֹּפֶת הַטְּמֵאִים לְכֹל הַבָּתִּים אֲשֶׁר קִטְּרוּ עַל־
גַּגֹּתֵיהֶם לְכֹל צְבָא הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּךְ נְסָכִים לֵאלֹהִים
יד אֲחֵרִים׃ וַיָּבֹא יִרְמְיָהוּ מֵהַתֹּפֶת
אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ יְהוָה שָׁם לְהִנָּבֵא וַיַּעֲמֹד בְּחֲצַר בֵּית־יְהוָה
טו וַיֹּאמֶר אֶל־כָּל־הָעָם׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי
מביא קרי ישְׂרָאֵל הִנְנִי מֵבִי׳ אֶל־הָעִיר הַזֹּאת וְעַל־כָּל־עָרֶיהָ אֵת
כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עָלֶיהָ כִּי הִקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם

א ב Cap. XX. *Hæc vaticinantem Prophetam Pashur in carcerem abduci jubet. Oraculum contra ipsum. Jeremiæ ad Deum gemitus & querela de acerbâ suâ sorte, quod rerum adeo tristium præco & nuntius constitutus foret.*

לִבְלְתִּי שְׁמוֹעַ אֶת־דְּבָרָי׃ וַיִּשְׁמַע פַּשְׁחוּר בֶּן־אִמֵּר
הַכֹּהֵן וְהוּא־פָקִיד נָגִיד בְּבֵית יְהוָה אֶת־יִרְמְיָהוּ נִבְּא
2 אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וַיַּכֶּה פַּשְׁחוּר אֶת יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא
וַיִּתֵּן אֹתוֹ עַל־הַמַּהְפֶּכֶת אֲשֶׁר בְּשַׁעַר בִּנְיָמִן הָעֶלְיוֹן
3 אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה׃ וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיֹּצֵא פַּשְׁחוּר אֶת־
יִרְמְיָהוּ מִן־הַמַּהְפֶּכֶת וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִרְמְיָהוּ לֹא פַשְׁחוּר
קָרָא יְהוָה שְׁמֶךָ כִּי אִם־מָגוֹר מִסָּבִיב׃
4 כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֶנְךָ לְמָגוֹר
לְךָ וּלְכָל־אֹהֲבֶיךָ וְנָפְלוּ בְּחֶרֶב אֹיְבֵיהֶם וְעֵינֶיךָ רֹאוֹת
וְאֶת־כָּל־יְהוּדָה אֶתֵּן בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל וְהִגְלָם בָּבֶלָה
ה וְהִכָּם בֶּחָרֶב׃ וְנָתַתִּי אֶת־כָּל־חֹסֶן הָעִיר הַזֹּאת
וְאֶת־כָּל־יְגִיעָהּ וְאֶת־כָּל־יְקָרָהּ וְאֶת כָּל־אֹצְרוֹת מַלְכֵי
יְהוּדָה אֶתֵּן בְּיַד אֹיְבֵיהֶם וּבָזְזוּם וְלָקְחוּם וְהֵבִיאוּם
6 בָּבֶלָה׃ וְאַתָּה פַּשְׁחוּר וְכֹל יֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ תֵּלְכוּ בַּשֶּׁבִי

ובבל תבואו שם תמות ושם תקבר אתה וכל־אהביך
אשר־נבאת להם בשקר׃ 7 פתיתני
יהוה ואפת חזקתני ותוכל היית לשחוק כל־היום
כלה לעגלי׃ 8 קמץ בו׳ק כי־מדי אדבר אזעק חמס ושד אקרא
כי־היה דבר־יהוה לי לחרפה ולקלס כל־היום׃
ואמרתי לא־אזכרנו ולא־אדבר עוד בשמו והיה 9
בלבי כאש בוערת עצר בעצמתי ונלאיתי כלכל ולא
אוכל׃ כי שמעתי דבת רבים מגור מסביב הגידו
ונגידנו כל אנוש שלמי שמרי צלעי אולי יפתה ונוכלה
לו ונקחה נקמתנו ממנו׃ 11 ויהוה אותי כגבור עריץ
על־כן רדפי יכשלו ולא יכלו בשו מאד כי־לא השכילו
כלמת עולם לא תשכח׃ 12 ויהוה צבאות בחן צדיק
ראה כליות ולב אראה נקמתך מהם כי־אליך גליתי
את־ריבי׃
שירו ליהוה הללו את־יהוה כי הציל את־נפש 13
אביון מיד מרעים׃ 14 ארור היום
אשר ילדתי בו יום אשר־ילדתני אמי אל־יהי
ברוך׃ ארור האיש אשר בשר את־אבי לאמר ילד־ט
לך בן־זכר שמח שמחהו׃ 16 והיה האיש ההוא
כערים אשר־הפך יהוה ולא נחם ושמע זעקה
בבקר ותרועה בעת צהרים׃ 17 אשר לא־מותתני
מרחם ותהי־לי אמי קברי ורחמה הרת עולם׃ 18 למה
זה מרחם יצאתי לראות עמל ויגון ויכלו בבשת ימי׃

Cap. XXI. *Urbe obsessâ quærit Rex Zedekia ex Prophetâ eventum belli: ille Urbem in Chaldæo-*

א כא הדבר אשר היה אל־ירמיהו מאת
יהוה בשלח אליו המלך צדקיהו את־פשחור בן־
מלכיה ואת־צפניה בן־מעשיה הכהן לאמר׃ 2 דרש־
נא בעדנו את־יהוה כי נבוכדראצר מלך־בבל נלחם
עלינו אולי יעשה יהוה אותנו ככל־נפלאתיו ויעלה
מעלינו

2 מעלינו: ויאמר ירמיהו אליהם כה
4 תאמרון אל־צדקיהו: כה־אמר יהוה אלהי ישראל
הנני מסב את־כלי המלחמה אשר בידכם אשר אתם
נלחמים בם את־מלך בבל ואת־הכשדים הצרים
עליכם מחוץ לחומה ואספתי אותם אל־תוך העיר
6 הזאת: ונלחמתי אני אתכם ביד נטויה وبזרוע חזקה
ובאף وחמה وקצף גדול: והכיתי את־יושבי העיר
הזאת את־האדם ואת־הבהמה בדבר גדול ימתו:
7 ואחרי־כן נאם־יהוה אתן את־צדקיהו מלך יהודה
ואת־עבדיו ואת־העם ואת־הנשארים בעיר הזאת
מן־הדבר מן־החרב ומן־הרעב ביד נבוכדראצר
מלך־בבל וביד איביהם וביד מבקשי נפשם והכם לפי
8 חרב לא־יחוס עליהם ולא יחמל ולא ירחם: ואל־
העם הזה תאמר כה אמר יהוה הנני נתן לפניכם את־
9 דרך החיים ואת־דרך המות: הישב בעיר הזאת ימות
בחרב وברעב وבדבר והיוצא ונפל על־הכשדים
10 הצרים עליכם יחיה והיתה־לו נפשו לשלל: כי וחיה קרי
שמתי פני בעיר הזאת לרעה ולא לטובה נאם־יהוה
11 ביד מלך־בבל תנתן ושרפה באש: ולבית מלך יהודה
12 שמעו דבר־יהוה: בית דוד כה אמר יהוה דינו לבקר
משפט והצילו גזול מיד עושק פן־תצא כאש חמתי
13 ובערה ואין מכבה מפני רע מעלליהם: הנני אליך מעלליכם קרי
ישבת העמק צור המישר נאם־יהוה האמרים מי־יחת
14 עלינו ומי יבוא במעונתינו: ופקדתי עליכם כפרי
מעלליכם נאם־יהוה והצתי אש ביערה ואכלה כל־

כב סביביה: Cap. XXII. Regem exhortatur ad justitiam & pietatem כה אמר יהוה רד בית־מלך
2 יהודה ודברת שם את־הדבר הזה: ואמרת שמע דבר־
יהוה מלך יהודה הישב על־כסא דוד אתה ועבדיך

ועמך

colendam; atque Sallum, Jojakimi & Chonia casus & fata enunciat.

3 וְעָמֹךְ הַבָּאִים בַּשְּׁעָרִים הָאֵלֶּה׃ כֹּה׀ אָמַר יְהוָה עֲשׂוּ
מִשְׁפָּט וּצְדָקָה וְהַצִּילוּ גָזוּל מִיַּד עָשׁוּק וְגֵר יָתוֹם וְאַלְמָנָה
אַל־תּוֹנוּ אַל־תֶּחְמְסוּ וְדָם נָקִי אַל־תִּשְׁפְּכוּ בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃
4 כִּי אִם־עָשׂוֹ תַּעֲשׂוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וּבָאוּ בְשַׁעֲרֵי הַבַּיִת
הַזֶּה מְלָכִים יֹשְׁבִים לְדָוִד עַל־כִּסְאוֹ רֹכְבִים בָּרֶכֶב
ושנויו קרי וּבַסּוּסִים הוּא וַעֲבָדָיו וְעַמּוֹ׃ וְאִם לֹא תִשְׁמְעוּ אֶת־
5 הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם־יְהוָה כִּי לְחָרְבָּה יִהְיֶה
הַבַּיִת הַזֶּה׃ כִּי־כֹה׀ אָמַר יְהוָה עַל־בֵּית
6 מֶלֶךְ יְהוּדָה גִּלְעָד אַתָּה לִי רֹאשׁ הַלְּבָנוֹן אִם־לֹא
נושבו קרי אֲשִׁיתְךָ מִדְבָּר עָרִים לֹא נוֹשָׁבוּ׃ וְקִדַּשְׁתִּי עָלֶיךָ
7 מַשְׁחִתִים אִישׁ וְכֵלָיו וְכָרְתוּ מִבְחַר אֲרָזֶיךָ וְהִפִּילוּ עַל־
8 הָאֵשׁ׃ וְעָבְרוּ גוֹיִם רַבִּים עַל הָעִיר הַזֹּאת וְאָמְרוּ אִישׁ
אֶל־רֵעֵהוּ עַל־מָה עָשָׂה יְהוָה כֹּה לָעִיר הַגְּדוֹלָה
9 הַזֹּאת׃ וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־בְּרִית יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם
וַיִּשְׁתַּחֲווּ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וַיַּעַבְדוּם׃
10 אַל־תִּבְכּוּ לַמֵּת וְאַל־תָּנֻדוּ לוֹ בְּכוֹ בְכוּ לַהֹלֵךְ כִּי לֹא׀
יָשׁוּב עוֹד וְרָאָה אֶת־אֶרֶץ מוֹלַדְתּוֹ׃ כִּי־כֹה אָמַר־יְהוָה
11 אֶל־שַׁלֻּם בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הַמֹּלֵךְ תַּחַת יֹאשִׁיָּהוּ
אָבִיו אֲשֶׁר יָצָא מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה לֹא־יָשׁוּב שָׁם עוֹד׃ כִּי
12 בִּמְקוֹם אֲשֶׁר־הִגְלוּ אֹתוֹ שָׁם יָמוּת וְאֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת
13 לֹא־יִרְאֶה עוֹד׃ הוֹי בֹּנֶה בֵיתוֹ בְּלֹא־צֶדֶק
וַעֲלִיּוֹתָיו בְּלֹא מִשְׁפָּט בְּרֵעֵהוּ יַעֲבֹד חִנָּם וּפָעֳלוֹ לֹא יִתֶּן
14 לוֹ׃ הָאֹמֵר אִבְנֶה־לִּי בֵּית מִדּוֹת וַעֲלִיּוֹת מֶרְוָחִים וְקֹרַע
קמץ בו׳ק לוֹ חַלּוֹנָיו וְסָפוּן בְּאָרֶז וּמָשׁוּחַ בַּשָּׁשֶׁר׃ הֲתִמְלֹךְ כִּי אַתָּה טו
מִתְחָרֶה בָּאָרֶז אָבִיךָ הֲלוֹא אָכַל וְשָׁתָה וְעָשָׂה מִשְׁפָּט
16 וּצְדָקָה אָז טוֹב לוֹ׃ דָּן דִּין עֲנִי וְאֶבְיוֹן אָז טוֹב הֲלֹא־הִיא
17 הַדַּעַת אֹתִי נְאֻם־יְהוָה׃ כִּי אֵין עֵינֶיךָ וְלִבְּךָ כִּי אִם־עַל
בִּצְּעֶךָ וְעַל־דַּם הַנָּקִי לִשְׁפּוֹךְ וְעַל־הָעֹשֶׁק וְעַל־הַמִּרְוָצָה
לעשות

18 לָעֲשׂוֹת׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֶל־
יְהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֹא־יִסְפְּדוּ לוֹ הוֹי אָחִי
19 וְהוֹי אָחוֹת לֹא־יִסְפְּדוּ לוֹ הוֹי אָדוֹן וְהוֹי הֲדָרוֹ׃ קְבוּרַת
חֲמוֹר יִקָּבֵר סָחוֹב וְהָשְׁלֵךְ מֵהֲלְאָה לְשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִָם׃
כ עֲלִי־הַלְּבָנוֹן וְצַעֲקִי וּבַבָּשָׁן תְּנִי קוֹלֵךְ כצ"ל
21 וְצַעֲקִי מֵעֲבָרִים כִּי נִשְׁבְּרוּ כָּל־מְאַהֲבַיִךְ׃ דִּבַּרְתִּי אֵלַיִךְ
בְּשַׁלְוָתַיִךְ אָמַרְתְּ לֹא אֶשְׁמָע זֶה דַּרְכֵּךְ מִנְּעוּרַיִךְ כִּי לֹא־
22 שָׁמַעַתְּ בְּקוֹלִי׃ כָּל־רֹעַיִךְ תִּרְעֶה־רוּחַ וּמְאַהֲבַיִךְ בַּשֶּׁבִי
23 יֵלֵכוּ כִּי אָז תֵּבְשִׁי וְנִכְלַמְתְּ מִכֹּל רָעָתֵךְ׃ יֹשֶׁבֶת קרי
מקננת ק׳ בַּלְּבָנוֹן מְקֻנַּנְתְּי בָּאֲרָזִים מַה־נֶּחְנַתְּ כְּבֹא־לָךְ חֲבָלִים חִיל נחנח קרי
24 כַּיּוֹלֵדָה׃ חַי־אֲנִי נְאֻם־יְהוָה כִּי אִם־יִהְיֶה כָנְיָהוּ בֶן־
יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ יְהוּדָה חוֹתָם עַל־יַד יְמִינִי כִּי מִשָּׁם אֶתְּקָנֵךְ׃
כה וְנָתַתִּיךְ בְּיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשֵׁךְ וּבְיַד אֲשֶׁר־אַתְּ יָגוֹר
מִפְּנֵיהֶם וּבְיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וּבְיַד הַכַּשְׂדִּים׃
26 וְהִטַּלְתִּי אֹתָךְ וְאֶת־אִמֵּךְ אֲשֶׁר יְלָדַתֶךְ עַל הָאָרֶץ
27 אַחֶרֶת אֲשֶׁר לֹא יְלַדְתֶּם שָׁם וְשָׁם תָּמוּתוּ׃ וְעַל הָאָרֶץ
אֲשֶׁר הֵם מְנַשְּׂאִים אֶת־נַפְשָׁם לָשׁוּב שָׁם שָׁמָּה לֹא
28 יָשׁוּבוּ׃ הֲעָצֶב נִבְזֶה נָפוּץ הָאִישׁ הַזֶּה
כָּנְיָהוּ אִם־כְּלִי אֵין חֵפֶץ בּוֹ מַדּוּעַ הָטְלוּ הוּא וְזַרְעוֹ
29 וְהָשְׁלְכוּ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־יָדָעוּ׃ אֶרֶץ אֶרֶץ אֶרֶץ
ל שִׁמְעִי דְבַר־יְהוָה׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה כִּתְבוּ אֶת־הָאִישׁ
הַזֶּה עֲרִירִי גֶּבֶר לֹא־יַצְלִיחַ בְּיָמָיו כִּי לֹא יַצְלִיחַ מִזַּרְעוֹ אִישׁ
יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא דָוִד וּמֹשֵׁל עוֹד בִּיהוּדָה׃

Cap. XXIII. *Sacerdotes & pseudoprophetarum turbam graviter accusat, iisque amotis promit-*

אבג הוֹי רֹעִים מְאַבְּדִים וּמְפִיצִים אֶת־צֹאן מַרְעִיתִי
2 נְאֻם־יְהוָה׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל־
הָרֹעִים הָרֹעִים אֶת־עַמִּי אַתֶּם הֲפִצֹתֶם אֶת־צֹאנִי
וַתַּדִּחוּם וְלֹא פְקַדְתֶּם אֹתָם הִנְנִי פֹקֵד עֲלֵיכֶם אֶת־רֹעַ
3 מַעַלְלֵיכֶם נְאֻם־יְהוָה׃ וַאֲנִי אֲקַבֵּץ אֶת־שְׁאֵרִית צֹאנִי

מכל

מִכֹּל הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הִדַּחְתִּי אֹתָם שָׁם וְהֵשִׁבְתִּי אֹתָן tit verum
עַל נְוֵיהֶן וּפָרוּ וְרָבוּ: וְהֵקִמֹתִי עֲלֵיהֶם רֹעִים וְרָעוּם וְלֹא 4 Pastorem, in quo solo salus Israëlis.
יִרְאוּ עוֹד וְלֹא יֵחַתּוּ וְלֹא יִפָּקְדוּ נְאֻם יְהוָה:
הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם יְהוָה וַהֲקִמֹתִי לְדָוִד צֶמַח צַדִּיק וּמָלַךְ מֶלֶךְ וְהִשְׂכִּיל וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בָּאָרֶץ: מלעיל
בְּיָמָיו תִּוָּשַׁע יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁכֹּן לָבֶטַח וְזֶה שְׁמוֹ אֲשֶׁר 6
יִקְרְאוֹ יְהוָה צִדְקֵנוּ: לָכֵן הִנֵּה יָמִים בָּאִים 7
נְאֻם יְהוָה וְלֹא יֵאָמְרוּ עוֹד חַי יְהוָה אֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: כִּי אִם חַי יְהוָה אֲשֶׁר הֶעֱלָה 8
וַאֲשֶׁר הֵבִיא אֶת זֶרַע בֵּית יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ צָפוֹנָה וּמִכָּל
הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הִדַּחְתִּים שָׁם וְיָשְׁבוּ עַל אַדְמָתָם:
לַנְּבִאִים נִשְׁבַּר לִבִּי בְּקִרְבִּי רָחֲפוּ כָּל עַצְמוֹתָי 9
הָיִיתִי כְּאִישׁ שִׁכּוֹר וּכְגֶבֶר עֲבָרוֹ יָיִן מִפְּנֵי יְהוָה וּמִפְּנֵי
דִּבְרֵי קָדְשׁוֹ: כִּי מְנָאֲפִים מְלֹאָה הָאָרֶץ כִּי מִפְּנֵי אָלָה 10
אָבְלָה הָאָרֶץ יָבְשׁוּ נְאוֹת מִדְבָּר וַתְּהִי מְרוּצָתָם רָעָה
וּגְבוּרָתָם לֹא כֵן: כִּי גַם נָבִיא גַּם כֹּהֵן חָנְפוּ גַּם בֵּיתִי 11
מָצָאתִי רָעָתָם נְאֻם יְהוָה: לָכֵן יְהִי דַרְכָּם לָהֶם 12
כַּחֲלַקְלַקּוֹת בָּאֲפֵלָה יֵדָחוּ וְנָפְלוּ בָהּ כִּי אָבִיא עֲלֵיהֶם מלעיל פתח במקום קמץ
רָעָה שְׁנַת פְּקֻדָּתָם נְאֻם יְהוָה: וּבִנְבִיאֵי שֹׁמְרוֹן 13
רָאִיתִי תִפְלָה הִנָּבְאוּ בַּבַּעַל וַיַּתְעוּ אֶת עַמִּי אֶת
יִשְׂרָאֵל: וּבִנְבִאֵי יְרוּשָׁלַם רָאִיתִי שַׁעֲרוּרָה 14
נָאוֹף וְהֹלֵךְ בַּשָּׁקֶר וְחִזְּקוּ יְדֵי מְרֵעִים לְבִלְתִּי שָׁבוּ אִישׁ
מֵרָעָתוֹ הָיוּ לִי כֻלָּם כִּסְדֹם וְיֹשְׁבֶיהָ כַּעֲמֹרָה:
לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עַל הַנְּבִאִים הִנְנִי מַאֲכִיל אוֹתָם לַעֲנָה וְהַשְׁקִתִּים מֵי רֹאשׁ כִּי מֵאֵת 15
נְבִיאֵי יְרוּשָׁלַם יָצְאָה חֹנְפָה לְכָל הָאָרֶץ: כֹּה 16
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אַל תִּשְׁמְעוּ עַל דִּבְרֵי הַנְּבִאִים
הַנִּבָּאִים לָכֶם מַהְבְלִים הֵמָּה אֶתְכֶם חִזּוֹן לִבָּם יְדַבֵּרוּ לֹא

מִפִּי

17 מִפִּי יְהוָה׃ אָמֹר יֹאמְרִים לְמְנַאֲצַי דִּבֶּר יְהוָה שָׁלוֹם יִהְיֶה
לָכֶם וְכָל הַלֵּךְ בִּשְׁרִרוּת לִבּוֹ אָמְרוּ לֹא תָבוֹא עֲלֵיכֶם
18 רָעָה׃ כִּי מִי עָמַד בְּסוֹד יְהוָה וַיַּרְא וַיִּשְׁמַע אֶת דְּבָרוֹ מִי
19 הִקְשִׁיב דְּבָרִי וַיִּשְׁמָע׃ הִנֵּה סַעֲרַת יְהוָה דגוש קרי
כ חֵמָה יָצְאָה וְסַעַר מִתְחוֹלֵל עַל רֹאשׁ רְשָׁעִים יָחוֹל׃ לֹא
יָשׁוּב אַף יְהוָה עַד עֲשֹׂתוֹ וְעַד הֲקִימוֹ מְזִמּוֹת לִבּוֹ
21 בְּאַחֲרִית הַיָּמִים תִּתְבּוֹננוּ בָהּ בִּינָה׃ לֹא שְׁלַחְתִּי אֶת
22 הַנְּבִאִים וְהֵם רָצוּ לֹא דִבַּרְתִּי אֲלֵיהֶם וְהֵם נִבָּאוּ׃ וְאִם
עָמְדוּ בְּסוֹדִי וְיַשְׁמִיעוּ דְבָרַי אֶת עַמִּי וְיָשִׁבוּם מִדַּרְכָּם
23 הָרָע וּמֵרֹעַ מַעַלְלֵיהֶם׃ הַאֱלֹהֵי מִקָּרֹב
24 אֲנִי נְאֻם יְהוָה וְלֹא אֱלֹהֵי מֵרָחֹק׃ אִם יִסָּתֵר אִישׁ
בַּמִּסְתָּרִים וַאֲנִי לֹא אֶרְאֶנּוּ נְאֻם יְהוָה הֲלוֹא אֶת הַשָּׁמַיִם
כה וְאֶת הָאָרֶץ אֲנִי מָלֵא נְאֻם יְהוָה׃ שָׁמַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר
אָמְרוּ הַנְּבִאִים הַנִּבְּאִים בִּשְׁמִי שֶׁקֶר לֵאמֹר חָלַמְתִּי
26 חָלַמְתִּי׃ עַד מָתַי הֵיֵשׁ בְּלֵב הַנְּבִאִים נִבְּאֵי הַשֶּׁקֶר
27 וּנְבִיאֵי תַרְמִית לִבָּם׃ הַחֹשְׁבִים לְהַשְׁכִּיחַ אֶת עַמִּי שְׁמִי
בַּחֲלוֹמֹתָם אֲשֶׁר יְסַפְּרוּ אִישׁ לְרֵעֵהוּ כַּאֲשֶׁר שָׁכְחוּ
28 אֲבוֹתָם אֶת שְׁמִי בַּבָּעַל׃ הַנָּבִיא אֲשֶׁר אִתּוֹ חֲלוֹם יְסַפֵּר
חֲלוֹם וַאֲשֶׁר דְּבָרִי אִתּוֹ יְדַבֵּר דְּבָרִי אֱמֶת מַה לַּתֶּבֶן אֶת
29 הַב�ּُר נְאֻם יְהוָה׃ הֲלוֹא כֹה דְבָרִי כָּאֵשׁ נְאֻם יְהוָה
ל וּכְפַטִּישׁ יְפֹצֵץ סָלַע׃ לָכֵן הִנְנִי עַל הַנְּבִאִים נְאֻם יְהוָה
31 מְגַנְּבֵי דְבָרַי אִישׁ מֵאֵת רֵעֵהוּ׃ הִנְנִי עַל הַנְּבִאִים נְאֻם
32 יְהוָה הַלְקְחִים לְשׁוֹנָם וַיִּנְאֻמוּ נְאֻם׃ הִנְנִי עַל נִבְּאֵי
חַלְמוֹת שֶׁקֶר נְאֻם יְהוָה וַיְסַפְּרוּם וַיַּתְעוּ אֶת עַמִּי
בְּשִׁקְּרֵיהֶם וּבְפַחֲזוּתָם וְאָנֹכִי לֹא שְׁלַחְתִּים וְלֹא צִוִּיתִים
33 וְהוֹעֵיל לֹא יוֹעִילוּ לָעָם הַזֶּה נְאֻם יְהוָה׃ וְכִי יִשְׁאָלְךָ
הָעָם הַזֶּה אוֹ הַנָּבִיא אוֹ כֹהֵן לֵאמֹר מַה מַּשָּׂא יְהוָה
וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֵת מַה מַּשָּׂא וְנָטַשְׁתִּי אֶתְכֶם נְאֻם
יְהוָה

יְהוָה׃ וְהַנָּבִיא וְהַכֹּהֵן וְהָעָם אֲשֶׁר יֹאמַר מַשָּׂא יְהוָה׃ 34
וּפָקַדְתִּי עַל־הָאִישׁ הַהוּא וְעַל־בֵּיתוֹ׃ כֹּה תֹאמְרוּ אִישׁ לָה
עַל־רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶל־אָחִיו מָה־עָנָה יְהוָה וּמָה־דִּבֶּר יְהוָה׃
וּמַשָּׂא יְהוָה לֹא תִזְכְּרוּ־עוֹד כִּי הַמַּשָּׂא יִהְיֶה לְאִישׁ דְּבָרוֹ 36
וְהִפַּכְתֶּם אֶת־דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵינוּ׃
כֹּה תֹאמַר אֶל־הַנָּבִיא מָה־עָנָךְ יְהוָה וּמָה־דִּבֶּר יְהוָה׃ 37
וְאִם־מַשָּׂא יְהוָה תֹּאמֵרוּ לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה יַעַן אֲמַרְכֶם 38
אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה מַשָּׂא יְהוָה וְאֶשְׁלַח אֲלֵיכֶם לֵאמֹר לֹא
תֹאמְרוּ מַשָּׂא יְהוָה׃ לָכֵן הִנְנִי נֹשֵׂא אֶתְכֶם נָשֹׂא וְנָטַשְׁתִּי 39
אֶתְכֶם וְאֶת־הָעִיר אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָכֶם וְלַאֲבֹתֵיכֶם מֵעַל
פָּנָי׃ וְנָתַתִּי עֲלֵיכֶם חֶרְפַּת עוֹלָם וְכִלְמוֹת עוֹלָם אֲשֶׁר לֹא מ

כד

Cap. XXIV *Videt Prophetа duos corbes, unum ficuum optimarum, alterum pessimarum: sub quâ imagine disparem sortem Judæorum denotari intelligit.*

רֹשְׁכָה׃ הֶרְאַנִי יְהוָה וְהִנֵּה שְׁנֵי דוּדָאֵי תְאֵנִים 1
מוּעָדִים לִפְנֵי הֵיכַל יְהוָה אַחֲרֵי הגְלוֹת נְבוּכַדְרֶאצַּר
מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־יְכָנְיָהוּ בֶן־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־
שָׂרֵי יְהוּדָה וְאֶת־הֶחָרָשׁ וְאֶת־הַמַּסְגֵּר מִירוּשָׁלִַם וַיְבִיאֵם
בָּבֶל׃ הַדּוּד אֶחָד תְּאֵנִים טֹבוֹת מְאֹד כִּתְאֵנֵי הַבִּכֻּרוֹת 2
וְהַדּוּד אֶחָד תְּאֵנִים רָעוֹת מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־תֵאָכַלְנָה
מֵרֹעַ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי מָה־אַתָּה רֹאֶה יִרְמְיָהוּ 3
וָאֹמַר תְּאֵנִים הַתְּאֵנִים הַטֹּבוֹת טֹבוֹת מְאֹד וְהָרָעוֹת
רָעוֹת מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־תֵאָכַלְנָה מֵרֹעַ׃ וַיְהִי דְבַר־ 4
יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כַּתְּאֵנִים ה
הַטֹּבוֹת הָאֵלֶּה כֵּן אַכִּיר אֶת־גָּלוּת יְהוּדָה אֲשֶׁר שִׁלַּחְתִּי
מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה אַרְצָה כַּשְׂדִּים לְטוֹבָה׃ וְשַׂמְתִּי עֵינִי 6
עֲלֵיהֶם לְטוֹבָה וַהֲשִׁבֹתִים עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת וּבְנִיתִים
וְלֹא אֶהֱרְסֵם וּנְטַעְתִּים וְלֹא אֶתֹּושׁ׃ וְנָתַתִּי לָהֶם לֵב לָדַעַת 7
אֹתִי כִּי אֲנִי יְהוָה וְהָיוּ־לִי לְעָם וְאָנֹכִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים
כִּי־יָשֻׁבוּ אֵלַי בְּכָל־לִבָּם׃ וְכַתְּאֵנִים הָרָעוֹת 8
אֲשֶׁר לֹא־תֵאָכַלְנָה מֵרֹעָתָן כֹּה׀ אָמַר יְהוָה כֵּן אֶתֵּן

את

אֶת־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־שָׂרָיו וְאֶת־שְׁאֵרִית
יְרוּשָׁלַם הַנִּשְׁאָרִים בָּאָרֶץ הַזֹּאת וְהַיֹּשְׁבִים בְּאֶרֶץ
9 מִצְרָיִם: וְנָתַתִּים לְזַוְעָה לְרָעָה לְכָל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ לזעיה קרי
לְחֶרְפָּה וְלִמְשָׁל לְשִׁנִּינָה וְלִקְלָלָה בְּכָל הַמְּקֹמוֹת
10 אֲשֶׁר־אַדִּיחֵם שָׁם: וְשִׁלַּחְתִּי בָם אֶת־הַחֶרֶב אֶת־הָרָעָב
וְאֶת־הַדֶּבֶר עַד־תֻּמָּם מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָהֶם
כה וְלַאֲבוֹתֵיהֶם: הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה עַל־יִרְמְיָהוּ Cap. XXV. *Septuaginta annorum captivitas & servitus, antea sæpius, & nunc iterum prædicta: sed fatali istâ periodo expletâ Babyloniorum quoque excidium instare; in cujus rei signum Propheta ipsis aliisque Dei hostibus amarum iræ divinæ calicem offerre jubetur.*
עַל־כָּל־עַם יְהוּדָה בַּשָּׁנָה הָרְבִיעִת לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ
מֶלֶךְ יְהוּדָה הִיא הַשָּׁנָה הָרִאשֹׁנִית לְנְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ
2 בָּבֶל: אֲשֶׁר דִּבֶּר יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא עַל־כָּל־עַם יְהוּדָה וְאֶל
3 כָּל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם לֵאמֹר: מִן־שָׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה
לְיֹאשִׁיָּהוּ בֶן־אָמוֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה וְעַד־הַיּוֹם הַזֶּה זֶה שָׁלֹשׁ
וְעֶשְׂרִים שָׁנָה הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלַי וָאֲדַבֵּר אֲלֵיכֶם
א׳ 4 במקום ה׳ אַשְׁכֵּים וְדַבֵּר וְלֹא שְׁמַעְתֶּם: וְשָׁלַח יְהוָה אֲלֵיכֶם אֶת־
כָּל־עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים הַשְׁכֵּם וְשָׁלֹחַ וְלֹא שְׁמַעְתֶּם וְלֹא
5 הִטִּיתֶם אֶת־אָזְנְכֶם לִשְׁמֹעַ: לֵאמֹר שׁוּבוּ־נָא אִישׁ מִדַּרְכּוֹ
הָרָעָה וּמֵרֹעַ מַעַלְלֵיכֶם וְשׁבוּ עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה
6 לָכֶם וְלַאֲבֹתֵיכֶם לְמִן־עוֹלָם וְעַד־עוֹלָם: וְאַל־תֵּלְכוּ אַחֲרֵי
אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעָבְדָם וּלְהִשְׁתַּחֲוֹת לָהֶם וְלֹא־תַכְעִיסוּנִי
7 אוֹתִי בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם וְלֹא אָרַע לָכֶם: וְלֹא־שְׁמַעְתֶּם אֵלָי
יהיד׳ נְאֻם־יְהוָה לְמַעַן הַכְעִסוּנִי בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם לְרַע לָכֶם:
8 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת יַעַן אֲשֶׁר לֹא־שְׁמַעְתֶּם אֶת־
9 דְּבָרָי: הִנְנִי שֹׁלֵחַ וְלָקַחְתִּי אֶת־כָּל־מִשְׁפְּחוֹת צָפוֹן נְאֻם־
יְהוָה וְאֶל־נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל עַבְדִּי וְהֵבֵאתִים עַל־
הָאָרֶץ הַזֹּאת וְעַל־יֹשְׁבֶיהָ וְעַל כָּל־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה סָבִיב
וְהַחֲרַמְתִּים וְשַׂמְתִּים לְשַׁמָּה וְלִשְׁרֵקָה וּלְחָרְבוֹת עוֹלָם:
10 וְהַאֲבַדְתִּי מֵהֶם קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל
11 כַּלָּה קוֹל רֵחַיִם וְאוֹר נֵר: וְהָיְתָה כָּל־הָאָרֶץ הַזֹּאת

לחרבה

לְחָרְבָּה לְשַׁמָּה וְעֶבְרוֹ הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל
12 שִׁבְעִים שָׁנָה׃ וְהָיָה כְּמַלֹּאת שִׁבְעִים שָׁנָה אֶפְקֹד עַל־
מֶלֶךְ־בָּבֶל וְעַל־הַגּוֹי הַהוּא נְאֻם־יְהוָה אֶת־עֲוֹנָם וְעַל־
13 אֶרֶץ כַּשְׂדִּים וְשַׂמְתִּי אֹתוֹ לְשִׁמְמוֹת עוֹלָם׃ וְהֵבֵאתִי וְהבאתי קרי
עַל־הָאָרֶץ הַהִיא אֶת־כָּל־דְּבָרַי אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי עָלֶיהָ
אֵת כָּל־הַכָּתוּב בַּסֵּפֶר הַזֶּה אֲשֶׁר־נִבָּא יִרְמְיָהוּ עַל־
14 כָּל־הַגּוֹיִם׃ כִּי עָבְדוּ־בָם גַּם־הֵמָּה גּוֹיִם
רַבִּים וּמְלָכִים גְּדוֹלִים וְשִׁלַּמְתִּי לָהֶם כְּפָעֳלָם
וּכְמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם׃
כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֵלַי קַח אֶת־כּוֹס הַיַּיִן הַ
הֶמָּה הַזֹּאת מִיָּדִי וְהִשְׁקִיתָה אוֹתוֹ אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם
16 אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁלֵחַ אוֹתְךָ אֲלֵיהֶם׃ וְשָׁרְתוּ וְהִתְגָּעֲשׁוּ
וְהִתְהוֹלָלוּ מִפְּנֵי־הַחֶרֶב אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁלֵחַ בֵּינֹתָם׃
17 וָאֶקַּח אֶת־הַכּוֹס מִיַּד יְהוָה וָאַשְׁקֶה אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם
18 אֲשֶׁר־שְׁלָחַנִי יְהוָה אֲלֵיהֶם׃ אֶת־יְרוּשָׁלַם וְאֶת־עָרֵי
יְהוּדָה וְאֶת־מְלָכֶיהָ אֶת־שָׂרֶיהָ לָתֵת אֹתָם לְחָרְבָּה
19 לְשַׁמָּה לִשְׁרֵקָה וְלִקְלָלָה כַּיּוֹם הַזֶּה׃ אֶת־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־
מִצְרַיִם וְאֶת־עֲבָדָיו וְאֶת־שָׂרָיו וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ׃ וְאֵת כָּל־כ
הָעֵרֶב וְאֵת כָּל־מַלְכֵי אֶרֶץ הָעוּץ וְאֵת כָּל־מַלְכֵי אֶרֶץ
פְּלִשְׁתִּים וְאֶת־אַשְׁקְלוֹן וְאֶת־עַזָּה וְאֶת־עֶקְרוֹן וְאֵת
21 שְׁאָרִית אַשְׁדּוֹד׃ אֶת־אֱדוֹם וְאֶת־מוֹאָב וְאֶת־בְּנֵי עַמּוֹן׃
22 וְאֵת כָּל־מַלְכֵי צֹר וְאֵת כָּל־מַלְכֵי צִידוֹן וְאֵת מַלְכֵי הָאִי
23 אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיָּם׃ אֶת־דְּדָן וְאֶת־תֵּימָא וְאֶת־בּוּז וְאֵת
24 כָּל־קְצוּצֵי פֵאָה׃ וְאֵת כָּל־מַלְכֵי עֲרָב וְאֵת כָּל־מַלְכֵי
הָעֵרֶב הַשֹּׁכְנִים בַּמִּדְבָּר׃ וְאֵת כָּל־מַלְכֵי זִמְרִי וְאֵת כָּל
26 כָּל־מַלְכֵי עֵילָם וְאֵת כָּל־מַלְכֵי מָדָי׃ וְאֵת כָּל־מַלְכֵי
הַצָּפוֹן הַקְּרֹבִים וְהָרְחֹקִים אִישׁ אֶל־אָחִיו וְאֵת כָּל־
הַמַּמְלָכוֹת הָאָרֶץ אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה וּמֶלֶךְ שֵׁשַׁךְ
ישתה

27 יִשְׁתֶּה אַחֲרֵיהֶם׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שְׁתוּ וְשִׁכְרוּ וּקְיוּ וְנִפְלוּ וְלֹא
28 תָּקוּמוּ מִפְּנֵי הַחֶרֶב אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁלֵחַ בֵּינֵיכֶם׃ וְהָיָה
כִּי יְמָאֲנוּ לָקַחַת־הַכּוֹס מִיָּדְךָ לִשְׁתּוֹת וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם
29 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שָׁתוֹ תִשְׁתּוּ׃ כִּי הִנֵּה בָעִיר
אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי עָלֶיהָ אָנֹכִי מֵחֵל לְהָרַע וְאַתֶּם הִנָּקֵה
תִנָּקוּ לֹא תִנָּקוּ כִּי חֶרֶב אֲנִי קֹרֵא עַל־כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
ל נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְאַתָּה תִנָּבֵא אֲלֵיהֶם אֵת כָּל־
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם יְהוָה מִמָּרוֹם יִשְׁאָג קמץ בקדמא
וּמִמְּעוֹן קָדְשׁוֹ יִתֵּן קוֹלוֹ שָׁאֹג יִשְׁאַג עַל־נָוֵהוּ הֵידָד
31 כְּדֹרְכִים יַעֲנֶה אֶל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ בָּא שָׁאוֹן עַד־קְצֵה
הָאָרֶץ כִּי רִיב לַיהוָה בַּגּוֹיִם נִשְׁפָּט הוּא לְכָל־בָּשָׂר
32 הָרְשָׁעִים נְתָנָם לַחֶרֶב נְאֻם־יְהוָה׃ כֹּה אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת הִנֵּה רָעָה יֹצֵאת מִגּוֹי אֶל־גּוֹי וְסַעַר גָּדוֹל
33 יֵעוֹר מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ׃ וְהָיוּ חַלְלֵי יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא
מִקְצֵה הָאָרֶץ וְעַד־קְצֵה הָאָרֶץ לֹא יִסָּפְדוּ וְלֹא יֵאָסְפוּ
34 וְלֹא יִקָּבֵרוּ לְדֹמֶן עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה יִהְיוּ׃ הֵילִילוּ הָרֹעִים
וְזַעֲקוּ וְהִתְפַּלְּשׁוּ אַדִּירֵי הַצֹּאן כִּי־מָלְאוּ יְמֵיכֶם לִטְבּוֹחַ
לה וּתְפוֹצוֹתֵיכֶם וּנְפַלְתֶּם כִּכְלִי חָמְדָה׃ וְאָבַד מָנוֹס מִן־ הפ׳ בחולם ובחידק הת׳
36 הָרֹעִים וּפְלֵיטָה מֵאַדִּירֵי הַצֹּאן׃ קוֹל צַעֲקַת הָרֹעִים
37 וִילְלַת אַדִּירֵי הַצֹּאן כִּי־שֹׁדֵד יְהוָה אֶת־מַרְעִיתָם׃ וְנָדַמּוּ
38 נְאוֹת הַשָּׁלוֹם מִפְּנֵי חֲרוֹן אַף־יְהוָה׃ עָזַב כַּכְּפִיר סֻכּוֹ כִּי־
הָיְתָה אַרְצָם לְשַׁמָּה מִפְּנֵי חֲרוֹן הַיּוֹנָה וּמִפְּנֵי חֲרוֹן אַפּוֹ׃

Cap. XXVI *Jeremias, quia contra Templum & Urbem vaticinatus fuerat, à Sacerdoti-*

א כו בְּרֵאשִׁית מַמְלְכוּת יְהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ
2 יְהוּדָה הָיָה הַדָּבָר הַזֶּה מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר
יְהוָה עֲמֹד בַּחֲצַר בֵּית־יְהוָה וְדִבַּרְתָּ עַל־כָּל־עָרֵי יְהוּדָה
הַבָּאִים לְהִשְׁתַּחֲוֹת בֵּית־יְהוָה אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר
3 צִוִּיתִיךָ לְדַבֵּר אֲלֵיהֶם אַל־תִּגְרַע דָּבָר׃ אוּלַי יִשְׁמְעוּ

וישבו איש מדרכו הרעה ונחמתי אל־הרעה אשר אנכי bus & pseudopro-
חשב לעשות להם מפני רע מעלליהם: ואמרת אליהם 4 phetis per
כה אמר יהוה אם־לא תשמעו אלי ללכת בתורתי אשר calumniam
נתתי לפניכם: לשמע על־דברי עברי הנביאים אשר ה accusatus
אנכי שלח אליכם והשכם ושלח ולא שמעתם: ונתתי 6 ad mortem
את־הבית הזה כשלה ואת־העיר הזאת אתן לקללה יחיר ה deposcitur:
לכל גוי הארץ: 7 tandem au-
וישמעו הכהנים tem a
והנביאים וכל־העם את־ירמיהו מדבר את־הדברים Principibus
האלה בבית יהוה: 8 liberatur.
ויהי ככלות ירמיהו לדבר את
כל־אשר־צוה יהוה לדבר אל־כל־העם ויתפשו אתו
הכהנים והנביאים וכל־העם לאמר מות תמות: 9
מדוע
נבית בשם־יהוה לאמר כשלו יהיה הבית הזה והעיר
הזאת תחרב מאין יושב ויקהל כל־העם אל־ירמיהו
בבית יהוה: 10
וישמעו שרי יהודה את הדברים האלה
ויעלו מבית המלך בית יהוה וישבו בפתח שער־יהוה
החדש: 11
ויאמרו הכהנים והנביאים אל־השרים
ואל־כל־העם לאמר משפט־מות לאיש הזה כי נבא
אל־העיר הזאת כאשר שמעתם באזניכם: 12
ויאמר
ירמיהו אל־כל־השרים ואל־כל־העם לאמר יהוה
שלחני להנבא אל־הבית הזה ואל־העיר הזאת את
כל־הדברים אשר שמעתם: 13
ועתה היטיבו דרכיכם
ומעלליכם ושמעו בקול יהוה אלהיכם וינחם יהוה
אל־הרעה אשר דבר עליכם: 14
ואני הנני בידכם עשו לי
כטוב וכישר בעיניכם: 15
אך ידע תדעו כי אם־ממתים מו
אתם אתי כי־דם נקי אתם נתנים עליכם ואל־
העיר הזאת ואל־ישביה כי באמת שלחני יהוה
עליכם לדבר באזניכם את כל־הדברים
האלה: 16
ויאמרו השרים וכל־העם אל־הכהנים
ואל

וְאֶל־הַנְּבִיאִים אֵין לָאִישׁ הַזֶּה מִשְׁפַּט־מָוֶת כִּי בְּשֵׁם
17 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ דִּבֶּר אֵלֵינוּ׃ וַיָּקֻמוּ אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי
18 הָאָרֶץ וַיֹּאמְרוּ אֶל־כָּל־קְהַל הָעָם לֵאמֹר׃ מִיכָיָה יחיר ו׳
הַמּוֹרַשְׁתִּי הָיָה נִבָּא בִּימֵי חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וַיֹּאמֶר
אֶל־כָּל־עַם יְהוּדָה לֵאמֹר כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת צִיּוֹן
שָׂדֶה תֵחָרֵשׁ וִירוּשָׁלַיִם עִיִּים תִּהְיֶה וְהַר הַבַּיִת לְבָמוֹת
19 יָעַר׃ הֶהָמֵת הֶמִתְהוּ חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְכָל־יְהוּדָה
הֲלֹא יָרֵא אֶת־יְהוָה וַיְחַל אֶת־פְּנֵי יְהוָה וַיִּנָּחֶם יְהוָה אֶל־
הָרָעָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר עֲלֵיהֶם וַאֲנַחְנוּ עֹשִׂים רָעָה גְדוֹלָה
כ עַל־נַפְשׁוֹתֵינוּ׃ וְגַם־אִישׁ הָיָה מִתְנַבֵּא בְּשֵׁם יְהוָה אוּרִיָּהוּ
בֶּן־שְׁמַעְיָהוּ מִקִּרְיַת הַיְּעָרִים וַיִּנָּבֵא עַל־הָעִיר הַזֹּאת
21 וְעַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת כְּכֹל דִּבְרֵי יִרְמְיָהוּ׃ וַיִּשְׁמַע הַמֶּלֶךְ
יְהוֹיָקִם וְכָל־גִּבּוֹרָיו וְכָל־הַשָּׂרִים אֶת־דְּבָרָיו וַיְבַקֵּשׁ הַמֶּלֶךְ
22 הֲמִיתוֹ וַיִּשְׁמַע אוּרִיָּהוּ וַיִּרָא וַיִּבְרַח וַיָּבֹא מִצְרָיִם׃ וַיִּשְׁלַח
הַמֶּלֶךְ יְהוֹיָקִים אֲנָשִׁים מִצְרָיִם אֶת־אֶלְנָתָן בֶּן־עַכְבּוֹר
23 וַאֲנָשִׁים אִתּוֹ אֶל־מִצְרָיִם׃ וַיּוֹצִיאוּ אֶת־אוּרִיָּהוּ מִמִּצְרַיִם
וַיְבִיאֻהוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ יְהוֹיָקִים וַיַּכֵּהוּ בֶּחָרֶב וַיַּשְׁלֵךְ אֶת־
24 נִבְלָתוֹ אֶל־קִבְרֵי בְּנֵי הָעָם׃ אַךְ יַד אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן
הָיְתָה אֶת־יִרְמְיָהוּ לְבִלְתִּי תֵּת־אֹתוֹ בְּיַד־הָעָם לַהֲמִיתוֹ׃

מלא ו׳ Cap. XXVII. *Rursus, assumpto jugi & vinculorum symbolo, Judæorum vicinarumque gentium captivitatem prædicit: unde suadet, ut spontè Regi Chaldæo*

א כז בְּרֵאשִׁית מַמְלֶכֶת יְהוֹיָקִם בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ
יְהוּדָה הָיָה הַדָּבָר הַזֶּה אֶל־יִרְמְיָה מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃
2 כֹּה־אָמַר יְהוָה אֵלַי עֲשֵׂה לְךָ מוֹסֵרוֹת וּמֹטוֹת וּנְתַתָּם
3 עַל־צַוָּארֶךָ׃ וְשִׁלַּחְתָּם אֶל־מֶלֶךְ אֱדוֹם וְאֶל־מֶלֶךְ מוֹאָב
וְאֶל־מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן וְאֶל־מֶלֶךְ צֹר וְאֶל־מֶלֶךְ צִידוֹן בְּיַד
מַלְאָכִים הַבָּאִים יְרוּשָׁלַם אֶל־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה׃
4 וְצִוִּיתָ אֹתָם אֶל־אֲדֹנֵיהֶם לֵאמֹר כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
ה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כֹּה תֹאמְרוּ אֶל־אֲדֹנֵיכֶם׃ אָנֹכִי עָשִׂיתִי
אֶת־הָאָרֶץ אֶת־הָאָדָם וְאֶת־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי

הָאָרֶץ בְּכֹחִי הַגָּדוֹל וּבִזְרוֹעִי הַנְטוּיָה וְנָתַתִּיהָ לַאֲשֶׁר
יָשָׁר בְּעֵינָי: וְעַתָּה אָנֹכִי נָתַתִּי אֶת־כָּל־הָאֲרָצוֹת הָאֵלֶּה 6
בְּיַד נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל עַבְדִּי וְגַם אֶת־חַיַּת הַשָּׂדֶה
נָתַתִּי לוֹ לְעָבְדוֹ: וְעָבְדוּ אֹתוֹ כָּל־הַגּוֹיִם וְאֶת־בְּנוֹ וְאֶת־ 7
בֶּן־בְּנוֹ עַד בֹּא־עֵת אַרְצוֹ גַּם־הוּא וְעָבְדוּ בוֹ גּוֹיִם רַבִּים
וּמְלָכִים גְּדוֹלִים: וְהָיָה הַגּוֹי וְהַמַּמְלָכָה אֲשֶׁר לֹא־יַעַבְדוּ 8
אֹתוֹ אֶת־נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וְאֶת אֲשֶׁר לֹא־יִתֵּן
אֶת־צַוָּארוֹ בְּעֹל מֶלֶךְ בָּבֶל בַּחֶרֶב וּבָרָעָב וּבַדֶּבֶר אֶפְקֹד
עַל־הַגּוֹי הַהוּא נְאֻם־יְהוָה עַד־תַּמִּי אֹתָם בְּיָדוֹ: וְאַתֶּם 9
אַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־נְבִיאֵיכֶם וְאֶל־קֹסְמֵיכֶם וְאֶל־חֲלֹמֹתֵיכֶם
וְאֶל־עֹנְנֵיכֶם וְאֶל־כַּשָּׁפֵיכֶם אֲשֶׁר־הֵם אֹמְרִים אֲלֵיכֶם
לֵאמֹר לֹא תַעַבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל: כִּי שֶׁקֶר הֵם נִבְּאִים 10
לָכֶם לְמַעַן הַרְחִיק אֶתְכֶם מֵעַל אַדְמַתְכֶם וְהַדַּחְתִּי
אֶתְכֶם וַאֲבַדְתֶּם: וְהַגּוֹי אֲשֶׁר יָבִיא אֶת־צַוָּארוֹ בְּעֹל 11
מֶלֶךְ־בָּבֶל וְעָבְדוֹ וְהִנַּחְתִּיו עַל־אַדְמָתוֹ נְאֻם־יְהוָה
וְעָבְדָהּ וְיָשַׁב בָּהּ: וְאֶל־צִדְקִיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה דִּבַּרְתִּי 12
כְּכָל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר הָבִיאוּ אֶת־צַוְּארֵיכֶם בְּעֹל
מֶלֶךְ בָּבֶל וְעִבְדוּ אֹתוֹ וְעַמּוֹ וִחְיוּ: לָמָּה תָמוּתוּ אַתָּה 13
וְעַמְּךָ בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדֶּבֶר כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־הַגּוֹי
אֲשֶׁר לֹא־יַעֲבֹד אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל: וְאַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־דִּבְרֵי 14
הַנְּבִאִים הָאֹמְרִים אֲלֵיכֶם לֵאמֹר לֹא תַעַבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ
בָּבֶל כִּי שֶׁקֶר הֵם נִבְּאִים לָכֶם: כִּי לֹא שְׁלַחְתִּים נְאֻם־ 15
יְהוָה וְהֵם נִבְּאִים בִּשְׁמִי לַשָּׁקֶר לְמַעַן הַדִּיחִי אֶתְכֶם
וַאֲבַדְתֶּם אַתֶּם וְהַנְּבִיאִים הַנִּבָּאִים לָכֶם: וְאֶל־הַכֹּהֲנִים 16
וְאֶל־כָּל־הָעָם הַזֶּה דִּבַּרְתִּי לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה אַל־
תִּשְׁמְעוּ אֶל־דִּבְרֵי נְבִיאֵיכֶם הַנִּבָּאִים לָכֶם לֵאמֹר הִנֵּה
כְלֵי בֵית־יְהוָה מוּשָׁבִים מִבָּבֶלָה עַתָּה מְהֵרָה כִּי
שֶׁקֶר הֵמָּה נִבְּאִים לָכֶם: אַל־תִּשְׁמְעוּ אֲלֵיהֶם עִבְדוּ 17
את

sese dedant nec prophetis, pacem & prosperà promittentibus, fidem habeant.

18 אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל וְחָיוּ לָמָּה תִּהְיֶה הָעִיר הַזֹּאת חָרְבָּה׃ וְאִם־
נְבִיאִים הֵם וְאִם־יֵשׁ דְּבַר־יְהוָה אִתָּם יִפְגְּעוּ־נָא בַיהוָה
צְבָאוֹת לְבִלְתִּי־בֹאוּ הַכֵּלִים הַנּוֹתָרִים בְּבֵית־יְהוָה וּבֵית
19 מֶלֶךְ יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלִַם בָּבֶלָה׃ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת אֶל־הָעַמֻּדִים וְעַל־הַיָּם וְעַל־הַמְּכוֹנוֹת וְעַל יֶתֶר
כ הַכֵּלִים הַנּוֹתָרִים בָּעִיר הַזֹּאת׃ אֲשֶׁר לֹא־לָקַח
נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל בַּגְלוֹתוֹ אֶת־יְכָנְיָה בֶן־יְהוֹיָקִים יחי׳
מֶלֶךְ־יְהוּדָה מִירוּשָׁלִַם בָּבֶלָה וְאֵת כָּל־חֹרֵי יְהוּדָה
21 וִירוּשָׁלִָם׃ כִּי כֹה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל עַל־הַכֵּלִים הַנּוֹתָרִים בֵּית יְהוָה וּבֵית מֶלֶךְ־
22 יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃ בָּבֶלָה יוּבָאוּ וְשָׁמָּה יִהְיוּ עַד יוֹם פָּקְדִי
אֹתָם נְאֻם־יְהוָה וְהַעֲלִיתִים וְהֵשִׁבְתִּים אֶל־הַמָּקוֹם

כח הַזֶּה׃ וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַהִיא בְּרֵאשִׁית מַמְלֶכְתְּ Cap. xxviii
בשנה קדי צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בַּשָּׁנָה הָרְבִיעִית בַּחֹדֶשׁ *Hananias, abrepto à cervicibus Jeremiæ jugo ac confracto, dum eludere vaticinium conatur, eadem & tristiora enunciare Propheta jubetur, ipsique Hananiæ mortem denuntiat.*
הַחֲמִישִׁי אָמַר אֵלַי חֲנַנְיָה בֶן־עַזּוּר הַנָּבִיא אֲשֶׁר מִגִּבְעוֹן
2 בְּבֵית יְהוָה לְעֵינֵי הַכֹּהֲנִים וְכָל־הָעָם לֵאמֹר׃ כֹּה־
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר שָׁבַרְתִּי אֶת־
3 עֹל מֶלֶךְ בָּבֶל׃ בְּעוֹד ׀ שְׁנָתַיִם יָמִים אֲנִי מֵשִׁיב אֶל־
הַמָּקוֹם הַזֶּה אֶת־כָּל־כְּלֵי בֵית יְהוָה אֲשֶׁר לָקַח
נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיְבִיאֵם
4 בָּבֶל׃ וְאֶת־יְכָנְיָה בֶן־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֵת כָּל־
גָּלוּת יְהוּדָה הַבָּאִים בָּבֶלָה אֲנִי מֵשִׁיב אֶל־הַמָּקוֹם
הַזֶּה נְאֻם־יְהוָה כִּי אֶשְׁבֹּר אֶת־עֹל מֶלֶךְ בָּבֶל׃
ה וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־חֲנַנְיָה הַנָּבִיא לְעֵינֵי הַכֹּהֲנִים
6 וּלְעֵינֵי כָּל־הָעָם הָעֹמְדִים בְּבֵית יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר
יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אָמֵן כֵּן יַעֲשֶׂה יְהוָה יָקֵם יְהוָה אֶת־
דְּבָרֶיךָ אֲשֶׁר נִבָּאתָ לְהָשִׁיב כְּלֵי בֵית־יְהוָה וְכָל־הַגּוֹלָה
7 מִבָּבֶל אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ אַךְ שְׁמַע־נָא הַדָּבָר הַזֶּה

אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹבֵר בְּאָזְנֶיךָ וּבְאָזְנֵי כָל־הָעָם׃ הַנְּבִיאִים 8
אֲשֶׁר הָיוּ לְפָנַי וְלְפָנֶיךָ מִן־הָעוֹלָם וַיִּנָּבְאוּ אֶל־אֲרָצוֹת
רַבּוֹת וְעַל־מַמְלָכוֹת גְּדוֹלוֹת לְמִלְחָמָה וְלָרָעָה
וּלְדֶבֶר׃ הַנָּבִיא אֲשֶׁר יִנָּבֵא לְשָׁלוֹם בְּבֹא דְבַר הַנָּבִיא 9
יִוָּדַע הַנָּבִיא אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ יְהוָה בֶּאֱמֶת׃ וַיִּקַּח חֲנַנְיָה
הַנָּבִיא אֶת־הַמּוֹטָה מֵעַל צַוַּאר יִרְמְיָה הַנָּבִיא 10
וַיִּשְׁבְּרֵהוּ׃ וַיֹּאמֶר חֲנַנְיָה לְעֵינֵי כָל־הָעָם לֵאמֹר כֹּה 11
אָמַר יְהוָה כָּכָה אֶשְׁבֹּר אֶת־עֹל נְבוּכַדְנֶאצַּר
מֶלֶךְ־בָּבֶל בְּעוֹד שְׁנָתַיִם יָמִים מֵעַל צַוַּאר כָּל־הַגּוֹיִם
וַיֵּלֶךְ יִרְמְיָה הַנָּבִיא לְדַרְכּוֹ׃
וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ אַחֲרֵי 12
שְׁבֹּר חֲנַנְיָה הַנָּבִיא אֶת־הַמּוֹטָה מֵעַל צַוַּאר יִרְמְיָה
הַנָּבִיא לֵאמֹר׃ הָלוֹךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־חֲנַנְיָה לֵאמֹר כֹּה אָמַר 13
יְהוָה מוֹטוֹת עֵץ שָׁבָרְתָּ וְעָשִׂית תַּחְתֵּיהֶן מֹטוֹת בַּרְזֶל׃
כִּי כֹה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹל בַּרְזֶל נָתַתִּי 14
עַל־צַוַּאר כָּל־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה לַעֲבֹד אֶת־נְבוּכַדְנֶאצַּר
מֶלֶךְ־בָּבֶל וְעָבָדֻהוּ וְגַם אֶת־חַיַּת הַשָּׂדֶה נָתַתִּי לוֹ׃
וַיֹּאמֶר יִרְמְיָה הַנָּבִיא אֶל־חֲנַנְיָה הַנָּבִיא שְׁמַע־נָא חֲנַנְיָה טו
לֹא־שְׁלָחֲךָ יְהוָה וְאַתָּה הִבְטַחְתָּ אֶת־הָעָם הַזֶּה עַל־
שָׁקֶר׃ לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מְשַׁלְּחֲךָ מֵעַל פְּנֵי 16
הָאֲדָמָה הַשָּׁנָה אַתָּה מֵת כִּי־סָרָה דִבַּרְתָּ אֶל־
יְהוָה׃ וַיָּמָת חֲנַנְיָה הַנָּבִיא בַּשָּׁנָה הַהִיא בַּחֹדֶשׁ 17
הַשְּׁבִיעִי׃

Cap. xxix. *Per literas captivos in Chaldæa consolatur, ac monet ne nimium festinatâ liberatione.*

כט וְאֵלֶּה דִבְרֵי הַסֵּפֶר אֲשֶׁר שָׁלַח יִרְמְיָה הַנָּבִיא מִירוּשָׁלַם
אֶל־יֶתֶר זִקְנֵי הַגּוֹלָה וְאֶל־הַכֹּהֲנִים וְאֶל־הַנְּבִיאִים וְאֶל־
כָּל־הָעָם אֲשֶׁר הָגְלָה נְבוּכַדְנֶאצַּר מִירוּשָׁלַם בָּבֶלָה׃
אַחֲרֵי צֵאת יְכָנְיָה הַמֶּלֶךְ וְהַגְּבִירָה וְהַסָּרִיסִים שָׂרֵי 2
יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם וְהֶחָרָשׁ וְהַמַּסְגֵּר מִירוּשָׁלָם׃ בְּיַד 3

אלעשה

ac vanis prophetarum promissis, spem suam corrumpi patiantur;

אֲלָעְשָׂה בֶן־שָׁפָן וּגְמַרְיָה בֶּן־חִלְקִיָּה אֲשֶׁר שָׁלַח
צִדְקִיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶל־נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל
4 בָּבֶלָה לֵאמֹר: כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
ה לְכָל־הַגּוֹלָה אֲשֶׁר הִגְלֵיתִי מִירוּשָׁלַ͏ִם בָּבֶלָה: בְּנוּ
6 בָתִּים וְשָׁבוּ וְנִטְעוּ גַנּוֹת וְאִכְלוּ אֶת־פִּרְיָן: קְחוּ נָשִׁים
וְהוֹלִידוּ בָנִים וּבָנוֹת וְקִחוּ לִבְנֵיכֶם נָשִׁים וְאֶת־בְּנוֹתֵיכֶם
תְּנוּ לָאֲנָשִׁים וְתֵלַדְנָה בָּנִים וּבָנוֹת וּרְבוּ־שָׁם וְאַל־
7 תְּמֵעָטוּ: וְדִרְשׁוּ אֶת־שְׁלוֹם הָעִיר אֲשֶׁר הִגְלֵיתִי אֶתְכֶם
שָׁמָּה וְהִתְפַּלְלוּ בַעֲדָהּ אֶל־יְהוָה כִּי בִשְׁלוֹמָהּ יִהְיֶה
8 לָכֶם שָׁלוֹם: כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל אַל־יַשִּׁיאוּ לָכֶם נְבִיאֵיכֶם אֲשֶׁר בְּקִרְבְּכֶם
וְקֹסְמֵיכֶם וְאַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־חֲלֹמֹתֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם
9 מַחֲלְמִים: כִּי בְשֶׁקֶר הֵם נִבְּאִים לָכֶם בִּשְׁמִי לֹא שְׁלַחְתִּים
י נְאֻם־יְהוָה: כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה כִּי לְפִי מְלֹאת
לְבָבֶל שִׁבְעִים שָׁנָה אֶפְקֹד אֶתְכֶם וַהֲקִמֹתִי עֲלֵיכֶם אֶת־
11 דְּבָרִי הַטּוֹב לְהָשִׁיב אֶתְכֶם אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה: כִּי אָנֹכִי
יָדַעְתִּי אֶת־הַמַּחְשָׁבֹת אֲשֶׁר אָנֹכִי חֹשֵׁב עֲלֵיכֶם נְאֻם־
יְהוָה מַחְשְׁבוֹת שָׁלוֹם וְלֹא לְרָעָה לָתֵת לָכֶם אַחֲרִית
12 וְתִקְוָה: וְקָרָאתֶם אֹתִי וַהֲלַכְתֶּם וְהִתְפַּלַּלְתֶּם אֵלָי
13 וְשָׁמַעְתִּי אֲלֵיכֶם: וּבִקַּשְׁתֶּם אֹתִי וּמְצָאתֶם כִּי תִדְרְשֻׁנִי
14 בְּכָל־לְבַבְכֶם: וְנִמְצֵאתִי לָכֶם נְאֻם־יְהוָה וְשַׁבְתִּי אֶת־
שבותכם קרי שְׁבִיתְכֶם וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִכָּל־הַגּוֹיִם וּמִכָּל־הַמְּקוֹמוֹת
אֲשֶׁר הִדַּחְתִּי אֶתְכֶם שָׁם נְאֻם־יְהוָה וַהֲשִׁבֹתִי אֶתְכֶם
טו אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־הִגְלֵיתִי אֶתְכֶם מִשָּׁם: כִּי אֲמַרְתֶּם
16 הֵקִים לָנוּ יְהוָה נְבִיאִים בְּבָבֶל: כִּי־כֹה אָמַר
יְהוָה אֶל־הַמֶּלֶךְ הַיֹּשֵׁב אֶל־כִּסֵּא דָוִד וְאֶל־כָּל־הָעָם
הַיֹּשֵׁב בָּעִיר הַזֹּאת אֲחֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא־יָצְאוּ אִתְּכֶם
17 בַּגּוֹלָה: כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הִנְנִי מְשַׁלֵּחַ בָּם

אֶת־הַחֶרֶב אֶת־הָרָעָב וְאֶת־הַדָּבֶר וְנָתַתִּי אוֹתָם
כַּתְּאֵנִים הַשָּׁעָרִים אֲשֶׁר לֹא־תֵאָכַלְנָה מֵרֹעַ׃ וְרָדַפְתִּי 18
אַחֲרֵיהֶם בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדָּבֶר וְנָתַתִּים לְזַוְעָה לְכֹל ו לועה קדי
מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ לְאָלָה וְלִשַׁמָּה וְלִשְׁרֵקָה וּלְחֶרְפָּה בְּכָל־
הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִדַּחְתִּים שָׁם׃ תַּחַת אֲשֶׁר־לֹא שָׁמְעוּ אֶל־ 19
דְּבָרַי נְאֻם־יְהוָה אֲשֶׁר שָׁלַחְתִּי אֲלֵיהֶם אֶת־עֲבָדַי
הַנְּבִיאִים הַשְׁכֵּם וְשָׁלֹחַ וְלֹא שְׁמַעְתֶּם נְאֻם־יְהוָה׃ וְאַתֶּם כ
שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה כָּל־הַגּוֹלָה אֲשֶׁר־שִׁלַּחְתִּי מִירוּשָׁלַם
בָּבֶלָה׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל 21
אֶל־אַחְאָב בֶּן־קוֹלָיָה וְאֶל־צִדְקִיָּהוּ בֶן־מַעֲשֵׂיָה הַנִּבְּאִים
לָכֶם בִּשְׁמִי שֶׁקֶר הִנְנִי נֹתֵן אֶתְכֶם בְּיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־
בָּבֶל וְהִכָּם לְעֵינֵיכֶם׃ וְלָקַח מֵהֶם קְלָלָה לְכֹל גָּלוּת 22
יְהוּדָה אֲשֶׁר בְּבָבֶל לֵאמֹר יְשִׂמְךָ יְהוָה כְּצִדְקִיָּהוּ וּכְאַחְאָב
אֲשֶׁר־קָלָם מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאֵשׁ׃ יַעַן אֲשֶׁר עָשׂוּ נְבָלָה 23
בְּיִשְׂרָאֵל וַיְנָאֲפוּ אֶת־נְשֵׁי רֵעֵיהֶם וַיְדַבְּרוּ דָבָר בִּשְׁמִי
שֶׁקֶר אֲשֶׁר לֹא צִוִּיתִים וְאָנֹכִי הַיּוֹדֵעַ וָעֵד נְאֻם־יְהוָה׃ היורש ק׳
וְאֶל־שְׁמַעְיָהוּ הַנֶּחֱלָמִי תֹּאמַר לֵאמֹר׃ כֹּה־ 24 כה
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יַעַן אֲשֶׁר אַתָּה
שָׁלַחְתָּ בִשְׁמְךָ סְפָרִים אֶל־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם
וְאֶל־צְפַנְיָה בֶן־מַעֲשֵׂיָה הַכֹּהֵן וְאֶל־כָּל־הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר׃
יְהוָה נְתָנְךָ כֹהֵן תַּחַת יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן לִהְיוֹת פְּקִדִים בֵּית 26
יְהוָה לְכָל־אִישׁ מְשֻׁגָּע וּמִתְנַבֵּא וְנָתַתָּה אֹתוֹ אֶל־
הַמַּהְפֶּכֶת וְאֶל־הַצִּינָק׃ וְעַתָּה לָמָּה לֹא גָעַרְתָּ בִּירְמְיָהוּ 27
הָעֲנָתֹתִי הַמִּתְנַבֵּא לָכֶם׃ כִּי עַל־כֵּן שָׁלַח אֵלֵינוּ בָּבֶל 28
לֵאמֹר אֹרֶכֶת הִיא בְּנוּ בָתִּים וְשִׁבוּ וְנִטְעוּ גַנּוֹת וְאִכְלוּ
אֶת־פִּרְיָהֶן׃ וַיִּקְרָא צְפַנְיָה הַכֹּהֵן אֶת־הַסֵּפֶר הַזֶּה בְּאָזְנֵי 29
יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא׃ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ ל
לֵאמֹר׃ שְׁלַח עַל־כָּל־הַגּוֹלָה לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה אֶל־ 31
שמעיה

שְׁמַעְיָה הַנֶּחְלָמִי יַעַן אֲשֶׁר נִבָּא לָכֶם שְׁמַעְיָה וַאֲנִי לֹא
32 שְׁלַחְתִּיו וַיַּבְטַח אֶתְכֶם עַל־שָׁקֶר: לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה
הִנְנִי פֹקֵד עַל־שְׁמַעְיָה הַנֶּחְלָמִי וְעַל־זַרְעוֹ לֹא־יִהְיֶה לוֹ
אִישׁ יוֹשֵׁב בְּתוֹךְ־הָעָם הַזֶּה וְלֹא־יִרְאֶה בַּטּוֹב אֲשֶׁר־אֲנִי
עֹשֶׂה־לְעַמִּי נְאֻם־יְהוָה כִּי־סָרָה דִבֶּר עַל־יְהוָה:

Cap. XXX *Illustre vaticinium de liberando & redimendo Israële.*

2 א ל הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר: כֹּה־
אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר כְּתָב־לְךָ אֶת כָּל־
3 הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי אֵלֶיךָ אֶל־סֵפֶר: כִּי הִנֵּה יָמִים
בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבוּת עַמִּי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה
אָמַר יְהוָה וַהֲשִׁבֹתִים אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתִּי לַאֲבוֹתָם
4 וְיָרָשׁוּהָ: וְאֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה
5 אֶל־יִשְׂרָאֵל וְאֶל־יְהוּדָה: כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה קוֹל חֲרָדָה
6 שָׁמָעְנוּ פַּחַד וְאֵין שָׁלוֹם: שַׁאֲלוּ־נָא וּרְאוּ אִם־יֹלֵד זָכָר
מַדּוּעַ רָאִיתִי כָל־גֶּבֶר יָדָיו עַל־חֲלָצָיו כַּיּוֹלֵדָה וְנֶהֶפְכוּ
7 כָּל־פָּנִים לִירָקוֹן: הוֹי כִּי גָדוֹל הַיּוֹם הַהוּא מֵאֵין כָּמֹהוּ
8 וְעֵת צָרָה הִיא לְיַעֲקֹב וּמִמֶּנָּה יִוָּשֵׁעַ: וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא
נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת אֶשְׁבֹּר עֻלּוֹ מֵעַל צַוָּארֶךָ
9 וּמוֹסְרוֹתֶיךָ אֲנַתֵּק וְלֹא־יַעַבְדוּ־בוֹ עוֹד זָרִים: וְעָבְדוּ
אֵת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְאֵת דָּוִד מַלְכָּם אֲשֶׁר אָקִים לָהֶם:
י וְאַתָּה אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב נְאֻם־יְהוָה וְאַל־תֵּחַת
יִשְׂרָאֵל כִּי הִנְנִי מוֹשִׁיעֲךָ מֵרָחוֹק וְאֶת־זַרְעֲךָ מֵאֶרֶץ
11 שִׁבְיָם וְשָׁב יַעֲקֹב וְשָׁקַט וְשַׁאֲנַן וְאֵין מַחֲרִיד: כִּי־אִתְּךָ
אֲנִי נְאֻם־יְהוָה לְהוֹשִׁיעֶךָ כִּי אֶעֱשֶׂה כָלָה בְּכָל־
הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הֲפִיצוֹתִיךָ שָּׁם אַךְ אֹתְךָ לֹא־אֶעֱשֶׂה
כָלָה וְיִסַּרְתִּיךָ לַמִּשְׁפָּט וְנַקֵּה לֹא אֲנַקֶּךָּ:
12 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אָנוּשׁ לְשִׁבְרֶךָ נַחְלָה
13 מַכָּתֶךָ: אֵין־דִּין דִּינֵךְ לְמָזוֹר רְפֻאוֹת תַּעֲלָה אֵין לָךְ:
14 כָּל־מְאַהֲבַיִךְ שְׁכָחוּךְ אוֹתָךְ לֹא יִדְרֹשׁוּ כִּי מַכַּת אוֹיֵב
הִכִּיתִיךְ

הִכִּיתִיךָ מוּסַר אַכְזָרִי עַל רֹב עֲוֹנֵךְ עָצְמוּ חַטֹּאתָיִךְ׃
מַה־תִּזְעַק עַל־שִׁבְרֵךְ אָנוּשׁ מַכְאֹבֵךְ עַל רֹב עֲוֹנֵךְ טו
עָצְמוּ חַטֹּאתַיִךְ עָשִׂיתִי אֵלֶּה לָךְ׃ לָכֵן כָּל־אֹכְלַיִךְ 16
יֵאָכֵלוּ וְכָל־צָרַיִךְ כֻּלָּם בַּשִּׁבְיָ יֵלֵכוּ וְהָיוּ שֹׁאסַיִךְ לְמִשִּׁסָּה יחיד א׳
וְכָל־בֹּזְזַיִךְ אֶתֵּן לָבַז׃ כִּי אַעֲלֶה אֲרוּכָה לָךְ וּמִמַּכּוֹתַיִךְ 17
אֶרְפָּאֵךְ נְאֻם־יְהוָה כִּי נִדָּחָה קָרְאוּ לָךְ צִיּוֹן הִיא דְּרֵשׁ
אֵין לָהּ׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה הִנְנִי־שָׁב שְׁבוּת 18
אָהֳלֵי יַעֲקֹב וּמִשְׁכְּנוֹתָיו אֲרַחֵם וְנִבְנְתָה עִיר עַל־תִּלָּהּ מלא ו׳
וְאַרְמוֹן עַל־מִשְׁפָּטוֹ יֵשֵׁב׃ וְיָצָא מֵהֶם תּוֹדָה וְקוֹל 19
מְשַׂחֲקִים וְהִרְבֵּיתִים וְלֹא יִמְעָטוּ וְהִכְבַּדְתִּים וְלֹא יִצְעָרוּ׃
וְהָיוּ בָנָיו כְּקֶדֶם וַעֲדָתוֹ לְפָנַי תִּכּוֹן וְפָקַדְתִּי עַל כָּל־ כ
לֹחֲצָיו׃ וְהָיָה אַדִּירוֹ מִמֶּנּוּ וּמֹשְׁלוֹ מִקִּרְבּוֹ יֵצֵא 21
וְהִקְרַבְתִּיו וְנִגַּשׁ אֵלָי כִּי מִי־הוּא־זֶה עָרַב אֶת־לִבּוֹ לָגֶשֶׁת
אֵלַי נְאֻם־יְהוָה׃ וְהֱיִיתֶם לִי לְעָם וְאָנֹכִי אֶהְיֶה לָכֶם 22
לֵאלֹהִים׃
הִנֵּה ׀ סַעֲרַת יְהוָה חֵמָה יָצְאָה סַעַר מִתְגּוֹרֵר עַל רֹאשׁ 23
רְשָׁעִים יָחוּל׃ לֹא יָשׁוּב חֲרוֹן אַף־יְהוָה עַד־עֲשֹׂתוֹ וְעַד־ 24
הֲקִימוֹ מְזִמּוֹת לִבּוֹ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים תִּתְבּוֹנְנוּ בָהּ׃

Cap. xxxi. *In eodem argumento Propheta pergit, & porro ad ulteriora tempora progreditur, mentione expressa Novi Fœderis super Legem divinam facta, cujus bona & summa beneficia*

בָּעֵת הַהִיא נְאֻם־יְהוָה אֶהְיֶה לֵאלֹהִים לְכֹל לא׳
מִשְׁפְּחוֹת יִשְׂרָאֵל וְהֵמָּה יִהְיוּ־לִי לְעָם׃ כֹּה אָמַר 2 הפטרת ליום שני של ר״ה
יְהוָה מָצָא חֵן בַּמִּדְבָּר עַם שְׂרִידֵי חָרֶב הָלוֹךְ לְהַרְגִּיעוֹ
יִשְׂרָאֵל׃ מֵרָחוֹק יְהוָה נִרְאָה לִי וְאַהֲבַת עוֹלָם אֲהַבְתִּיךְ 3
עַל־כֵּן מְשַׁכְתִּיךְ חָסֶד׃ עוֹד אִבָּנֵךְ וְנִבְנֵית בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל 4
עוֹד תֵּעָדִי תֻפַּיִךְ וְיָצָאת בִּמְחוֹל מְשַׂחֲקִים׃ עוֹד תִּטְּעִי ה
כְרָמִים בְּהָרֵי שֹׁמְרוֹן נָטְעוּ נֹטְעִים וְחִלֵּלוּ׃ כִּי־יֵשׁ יוֹם קָרְאוּ ו
נֹצְרִים בְּהַר אֶפְרַיִם קוּמוּ וְנַעֲלֶה צִיּוֹן אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃
כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה רָנּוּ לְיַעֲקֹב שִׂמְחָה וְצַהֲלוּ 7
בְּרֹאשׁ הַגּוֹיִם הַשְׁמִיעוּ הַלֵּלוּ וְאִמְרוּ הוֹשַׁע יְהוָה אֶת־

עמך

8 עַמֶּךָ אֵת שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל: הִנְנִי מֵבִיא אוֹתָם מֵאֶרֶץ צָפוֹן commemorat. וְקִבַּצְתִּים מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ בָּם עִוֵּר וּפִסֵּחַ הָרָה וְיוֹלֶדֶת יַחְדָּו קמץ בפנולתא
9 קָהָל גָּדוֹל יָשׁוּבוּ הֵנָּה: בַּבְכִי יָבֹאוּ וּבְתַחֲנוּנִים אוֹבִילֵם
אֽוֹלִיכֵם אֶל־נַחֲלֵי מַיִם בְּדֶרֶךְ יָשָׁר לֹא יִכָּשְׁלוּ בָהּ כִּי־
י הָיִיתִי לְיִשְׂרָאֵל לְאָב וְאֶפְרַיִם בְּכֹרִי הוּא: שִׁמְעוּ
דְבַר־יְהוָה גּוֹיִם וְהַגִּידוּ בָאִיִּים מִמֶּרְחָק וְאִמְרוּ מְזָרֵה
11 יִשְׂרָאֵל יְקַבְּצֶנּוּ וּשְׁמָרוֹ כְּרֹעֶה עֶדְרוֹ: כִּי־פָדָה יְהוָה אֶת־
12 יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ: וּבָאוּ וְרָנְנוּ בִּמְרוֹם־צִיּוֹן
וְנָהֲרוּ אֶל־טוּב יְהוָה עַל־דָּגָן וְעַל־תִּירוֹשׁ וְעַל־יִצְהָר וְעַל־
בְּנֵי־צֹאן וּבָקָר וְהָיְתָה נַפְשָׁם כְּגַן רָוֶה וְלֹא־יוֹסִיפוּ
13 לְדַאֲבָה עוֹד: אָז תִּשְׂמַח בְּתוּלָה בְּמָחוֹל וּבַחֻרִים וְזְקֵנִים
יַחְדָּו וְהָפַכְתִּי אֶבְלָם לְשָׂשׂוֹן וְנִחַמְתִּים וְשִׂמַּחְתִּים
14 מִיגוֹנָם: וְרִוִּיתִי נֶפֶשׁ הַכֹּהֲנִים דָּשֶׁן וְעַמִּי אֶת־טוּבִי יִשְׂבְּעוּ
נְאֻם־יְהוָה:
טו כֹּה אָמַר יְהוָה קוֹל בָּרָמָה נִשְׁמָע נְהִי בְּכִי תַמְרוּרִים
רָחֵל מְבַכָּה עַל־בָּנֶיהָ מֵאֲנָה לְהִנָּחֵם עַל־בָּנֶיהָ כִּי אֵינֶנּוּ:
16 כֹּה אָמַר יְהוָה מִנְעִי קוֹלֵךְ מִבֶּכִי וְעֵינַיִךְ מִדְּמָעָה
כִּי יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלָּתֵךְ נְאֻם־יְהוָה וְשָׁבוּ מֵאֶרֶץ אוֹיֵב:
17 וְיֵשׁ־תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֵךְ נְאֻם־יְהוָה וְשָׁבוּ בָנִים לִגְבוּלָם:
18 שָׁמוֹעַ שָׁמַעְתִּי אֶפְרַיִם מִתְנוֹדֵד יִסַּרְתַּנִי וָאִוָּסֵר כְּעֶגֶל לֹא
19 לֻמָּד הֲשִׁיבֵנִי וְאָשׁוּבָה כִּי אַתָּה יְהוָה אֱלֹהָי: כִּי־אַחֲרֵי
שׁוּבִי נִחַמְתִּי וְאַחֲרֵי הוֹדַעְתִּי סָפַקְתִּי עַל־יָרֵךְ בֹּשְׁתִּי וְגַם־
כ נִכְלַמְתִּי כִּי נָשָׂאתִי חֶרְפַּת נְעוּרָי: הֵבֵן יַקִּיר לִי אֶפְרַיִם
אִם יֶלֶד שַׁעֲשׁוּעִים כִּי־מִדֵּי דַבְּרִי בּוֹ זָכֹר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד
עַל־כֵּן הָמוּ מֵעַי לוֹ רַחֵם אֲרַחֲמֶנּוּ נְאֻם־יְהוָה:
21 הַצִּיבִי לָךְ צִיֻּנִים שִׂמִי לָךְ תַּמְרוּרִים שִׁתִּי לִבֵּךְ
הלנח קוי לְמִסְלָה דֶּרֶךְ הָלַכְתְּ שׁוּבִי בְתוּלַת יִשְׂרָאֵל שׁוּבִי אֶל־
22 עָרַיִךְ אֵלֶּה: עַד־מָתַי תִּתְחַמָּקִין הַבַּת הַשּׁוֹבֵבָה כִּי־

בָּרָא יְהוָה חֲדָשָׁה בָּאָרֶץ נְקֵבָה תְּסוֹבֵב גָּבֶר׃
כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד יֹאמְרוּ 23
אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וּבְעָרָיו בְּשׁוּבִי אֶת־
שְׁבוּתָם יְבָרֶכְךָ יְהוָה נְוֵה־צֶדֶק הַר הַקֹּדֶשׁ׃ וְיָשְׁבוּ בָהּ 24
יְהוּדָה וְכָל־עָרָיו יַחְדָּו אִכָּרִים וְנָסְעוּ בָּעֵדֶר׃ כִּי הִרְוֵיתִי כֹּה
נֶפֶשׁ עֲיֵפָה וְכָל־נֶפֶשׁ דָּאֵבָה מָלֵאתִי׃ עַל־זֹאת הֵקִיצֹתִי 26
וָאֵרֶא וְשִׁנָתִי עָרְבָה לִי׃ הִנֵּה יָמִים בָּאִים 27
נְאֻם־יְהוָה וְזָרַעְתִּי אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה
זֶרַע אָדָם וְזֶרַע בְּהֵמָה׃ וְהָיָה כַּאֲשֶׁר שָׁקַדְתִּי עֲלֵיהֶם 28
לִנְתוֹשׁ וְלִנְתוֹץ וְלַהֲרוֹס וּלְהַאֲבִיד וּלְהָרַע כֵּן אֶשְׁקֹד
עֲלֵיהֶם לִבְנוֹת וְלִנְטוֹעַ נְאֻם־יְהוָה׃ בַּיָּמִים הָהֵם לֹא־ 29
יֹאמְרוּ עוֹד אָבוֹת אָכְלוּ בֹסֶר וְשִׁנֵּי בָנִים תִּקְהֶינָה׃ כִּי־ל
אִם־אִישׁ בַּעֲוֹנוֹ יָמוּת כָּל־הָאָדָם הָאֹכֵל הַבֹּסֶר תִּקְהֶינָה
שִׁנָּיו׃ הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְכָרַתִּי אֶת־בֵּית 31
יִשְׂרָאֵל וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה בְּרִית חֲדָשָׁה׃ לֹא כַבְּרִית אֲשֶׁר 32
כָּרַתִּי אֶת־אֲבוֹתָם בְּיוֹם הֶחֱזִיקִי בְיָדָם לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם אֲשֶׁר־הֵמָּה הֵפֵרוּ אֶת־בְּרִיתִי וְאָנֹכִי בָּעַלְתִּי בָּם
נְאֻם־יְהוָה׃ כִּי זֹאת הַבְּרִית אֲשֶׁר אִכְרֹת אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל 33
אַחֲרֵי הַיָּמִים הָהֵם נְאֻם־יְהוָה נָתַתִּי אֶת־תּוֹרָתִי בְּקִרְבָּם
וְעַל־לִבָּם אֶכְתְּבֶנָּה וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים וְהֵמָּה יִהְיוּ־לִי הח׳ בח׳ק
לְעָם׃ וְלֹא יְלַמְּדוּ עוֹד אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶת־אָחִיו 34
לֵאמֹר דְּעוּ אֶת־יְהוָה כִּי כֻלָּם יֵדְעוּ אוֹתִי לְמִקְטַנָּם וְעַד־ רגש אחר שוריק
גְּדוֹלָם נְאֻם־יְהוָה כִּי אֶסְלַח לַעֲוֹנָם וּלְחַטָּאתָם לֹא
אֶזְכָּר־עוֹד׃ כֹּה׀ אָמַר יְהוָה נֹתֵן שֶׁמֶשׁ לְאוֹר לָה
יוֹמָם חֻקֹּת יָרֵחַ וְכוֹכָבִים לְאוֹר לַיְלָה רֹגַע הַיָּם וַיֶּהֱמוּ גַּלָּיו
יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ אִם־יָמֻשׁוּ הַחֻקִּים הָאֵלֶּה מִלְּפָנַי נְאֻם־ 36
יְהוָה גַּם זֶרַע יִשְׂרָאֵל יִשְׁבְּתוּ מִהְיוֹת גּוֹי לְפָנַי כָּל־הַיָּמִים׃
כֹּה׀ אָמַר יְהוָה אִם־יִמָּדְדוּ שָׁמַיִם מִמַּעְלָה וְיֶחְקְרוּ 37
מוסרי

מוֹסְדֵי־אֶרֶץ לְמַטָּה גַּם־אֲנִי אֶמְאַס בְּכָל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל
38 עַל־כָּל־אֲשֶׁר עָשׂוּ נְאֻם־יְהוָה׃ הִנֵּה יָמִים
נְאֻם־יְהוָה וְנִבְנְתָה הָעִיר לַיהוָה מִמִּגְדַּל חֲנַנְאֵל עַד־ באים קרי ולא כתיב
39 שַׁעַר הַפִּנָּה׃ וְיָצָא עוֹד קָוָה הַמִּדָּה נָגְדּוֹ עַל גִּבְעַת קו קרי
מ גָּרֵב וְנָסַב גֹּעָתָה׃ וְכָל־הָעֵמֶק הַפְּגָרִים׀ וְהַדֶּשֶׁן
וְכָל־הַשְּׁדֵמוֹת עַד־נַחַל קִדְרוֹן עַד־פִּנַּת שַׁעַר הַסּוּסִים השדמות קרי
מִזְרָחָה קֹדֶשׁ לַיהוָה לֹא־יִנָּתֵשׁ וְלֹא־יֵהָרֵס עוֹד
לְעוֹלָם׃ הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה א לב
אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה בַּשָּׁנָת הָעֲשִׂירִית לְצִדְקִיָּהוּ בשנה קרי
מֶלֶךְ יְהוּדָה הִיא הַשָּׁנָה שְׁמֹנֶה־עֶשְׂרֵה שָׁנָה
2 לִנְבוּכַדְרֶאצַּר׃ וְאָז חֵיל מֶלֶךְ בָּבֶל צָרִים עַל־יְרוּשָׁלִָם
וְיִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא הָיָה כָלוּא בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה אֲשֶׁר בֵּית־
3 מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ אֲשֶׁר כְּלָאוֹ צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר
מַדּוּעַ אַתָּה נִבָּא לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן אֶת־
4 הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל וּלְכָדָהּ׃ וְצִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ
יְהוּדָה לֹא יִמָּלֵט מִיַּד הַכַּשְׂדִּים כִּי־הִנָּתֵן יִנָּתֵן בְּיַד מֶלֶךְ־
ה בָּבֶל וְדִבֶּר־פִּיו עִם־פִּיו וְעֵינָו אֶת־עֵינָיו תִּרְאֶינָה׃ וּבָבֶל ועיניו קרי
יוֹלִיךְ אֶת־צִדְקִיָּהוּ וְשָׁם יִהְיֶה עַד־פָּקְדִי אֹתוֹ נְאֻם־יְהוָה
כִּי תִלָּחֲמוּ אֶת־הַכַּשְׂדִּים לֹא תַצְלִיחוּ׃
6 7 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ הִנֵּה חֲנַמְאֵל הפטרת ב״ד סיני
בֶּן־שַׁלֻּם דֹּדְךָ בָּא אֵלֶיךָ לֵאמֹר קְנֵה לְךָ אֶת־שָׂדִי אֲשֶׁר
8 בַּעֲנָתוֹת כִּי לְךָ מִשְׁפַּט הַגְּאֻלָּה לִקְנוֹת׃ וַיָּבֹא אֵלַי הב׳ בקמץ
חֲנַמְאֵל בֶּן־דֹּדִי כִּדְבַר יְהוָה אֶל־חֲצַר הַמַּטָּרָה וַיֹּאמֶר
אֵלַי קְנֵה נָא אֶת־שָׂדִי אֲשֶׁר־בַּעֲנָתוֹת אֲשֶׁר׀ בְּאֶרֶץ
בִּנְיָמִין כִּי לְךָ מִשְׁפַּט הַיְרֻשָּׁה וּלְךָ הַגְּאֻלָּה קְנֵה־לָךְ
9 וָאֵדַע כִּי דְבַר־יְהוָה הוּא׃ וָאֶקְנֶה אֶת־הַשָּׂדֶה מֵאֵת
חֲנַמְאֵל בֶּן־דֹּדִי אֲשֶׁר בַּעֲנָתֹת וָאֶשְׁקְלָה־לּוֹ אֶת־הַכֶּסֶף
י שִׁבְעָה שְׁקָלִים וַעֲשָׂרָה הַכָּסֶף׃ וָאֶכְתֹּב בַּסֵּפֶר וָאֶחְתֹּם
ואעד

Cap. XXXII. *Obsessâ Hierosolymâ, Jeremias, in carcere conclusus, jubetur à Deo agrum emere, ut hoc pacto Israëli certam spem faciat liberationis ex captivitate illâ, quæ instabat.*

וְאֵד עֵרִים וְאַשְׁקֵל הַכֶּסֶף בְּמֹאזְנַיִם: וְאֶקַּח אֶת־סֵפֶר 11
הַמִּקְנָה אֵת־הֶחָתוּם הַמִּצְוָה וְהַחֻקִּים וְאֶת־הַגָּלוּי:
וְאֶתֵּן אֶת־הַסֵּפֶר הַמִּקְנָה אֶל־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה בֶּן־ 12
מַחְסֵיָה לְעֵינֵי חֲנַמְאֵל דֹּדִי וּלְעֵינֵי הָעֵדִים הַכֹּתְבִים
בְּסֵפֶר הַמִּקְנָה לְעֵינֵי כָּל־הַיְּהוּדִים הַיֹּשְׁבִים בְּחֲצַר
הַמַּטָּרָה: וְאֶצַוֶּה אֶת־בָּרוּךְ לְעֵינֵיהֶם לֵאמֹר: 13
כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לָקוֹחַ אֶת־ 14
הַסְּפָרִים הָאֵלֶּה אֵת סֵפֶר הַמִּקְנָה הַזֶּה וְאֵת הֶחָתוּם
וְאֵת סֵפֶר הַגָּלוּי הַזֶּה וְנָתַתָּם בִּכְלִי־חֶרֶשׂ לְמַעַן יַעַמְדוּ
יָמִים רַבִּים: כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת טו
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד יִקָּנוּ בָתִּים וְשָׂדוֹת וּכְרָמִים בָּאָרֶץ
הַזֹּאת: וְאֶתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה אַחֲרֵי תִתִּי 16
אֶת־סֵפֶר הַמִּקְנָה אֶל־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה לֵאמֹר: אָהָהּ 17
אֲדֹנָי יֱהוִה הִנֵּה אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ
בְּכֹחֲךָ הַגָּדוֹל וּבִזְרֹעֲךָ הַנְּטוּיָה לֹא־יִפָּלֵא מִמְּךָ כָּל־
דָּבָר: עֹשֶׂה חֶסֶד לָאֲלָפִים וּמְשַׁלֵּם עֲוֹן אָבוֹת אֶל־חֵיק 18
בְּנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר יְהוָה צְבָאוֹת
שְׁמוֹ: גְּדֹל הָעֵצָה וְרַב הָעֲלִילִיָּה אֲשֶׁר־עֵינֶיךָ פְקֻחוֹת 19
עַל־כָּל־דַּרְכֵי בְנֵי אָדָם לָתֵת לְאִישׁ כִּדְרָכָיו וְכִפְרִי
מַעֲלָלָיו: אֲשֶׁר שַׂמְתָּ אֹתוֹת וּמֹפְתִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד־כ
הַיּוֹם הַזֶּה וּבְיִשְׂרָאֵל וּבָאָדָם וַתַּעֲשֶׂה־לְּךָ שֵׁם כַּיּוֹם הַזֶּה:
וַתּוֹצֵא אֶת־עַמְּךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֹתוֹת 21
וּבְמוֹפְתִים וּבְיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבְמוֹרָא גָּדוֹל:
וַתִּתֶּן לָהֶם אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתָם 22
לָתֵת לָהֶם אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ: וַיָּבֹאוּ וַיִּרְשׁוּ אֹתָהּ 23
וְלֹא־שָׁמְעוּ בְקוֹלֶךָ וּבְתוֹרָתְךָ לֹא הָלָכוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר ובתורתך קרי
צִוִּיתָה לָהֶם לַעֲשׂוֹת לֹא עָשׂוּ וַתַּקְרֵא אֹתָם אֶת כָּל־
הָרָעָה הַזֹּאת: הִנֵּה הַסֹּלְלוֹת בָּאוּ הָעִיר לְלָכְדָהּ וְהָעִיר 24

נתנה

נִתְּנָה בְּיַד הַכַּשְׂדִּים הַנִּלְחָמִים עָלֶיהָ מִפְּנֵי הַחֶרֶב
כח וְהָרָעָב וְהַדֶּבֶר וַאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ הָיָה וְהִנְּךָ רֹאֶה׃ וְאַתָּה
אָמַרְתָּ אֵלַי אֲדֹנָי יְהוִה קְנֵה־לְךָ הַשָּׂדֶה בַּכֶּסֶף וְהָעֵד
29 עֵדִים וְהָעִיר נִתְּנָה בְּיַד הַכַּשְׂדִּים׃ וַיְהִי דְבַר־
27 יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃ הִנֵּה אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר
ע"כ 28 הֲמִמֶּנִּי יִפָּלֵא כָּל־דָּבָר׃ לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן
אֶת־הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד הַכַּשְׂדִּים וּבְיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־
29 בָּבֶל וּלְכָדָהּ׃ וּבָאוּ הַכַּשְׂדִּים הַנִּלְחָמִים עַל־הָעִיר הַזֹּאת
וְהִצִּיתוּ אֶת־הָעִיר הַזֹּאת בָּאֵשׁ וּשְׂרָפוּהָ וְאֶת־הַבָּתִּים
אֲשֶׁר קִטְּרוּ עַל־גַּגּוֹתֵיהֶם לַבַּעַל וְהִסְּכוּ נְסָכִים לֵאלֹהִים
ל אֲחֵרִים לְמַעַן הַכְעִיסֵנִי׃ כִּי־הָיוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יְהוּדָה
אַךְ עֹשִׂים הָרַע בְּעֵינַי מִנְּעוּרֵיהֶם כִּי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אַךְ
31 מַכְעִסִים אֹתִי בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם נְאֻם־יְהוָה׃ כִּי עַל־אַפִּי
וְעַל־חֲמָתִי הָיְתָה לִי הָעִיר הַזֹּאת לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר בָּנוּ
32 אוֹתָהּ וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה לְהָסִירָהּ מֵעַל פָּנָי׃ עַל כָּל־רָעַת
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר עָשׂוּ לְהַכְעִיסֵנִי הֵמָּה
מַלְכֵיהֶם שָׂרֵיהֶם כֹּהֲנֵיהֶם וּנְבִיאֵיהֶם וְאִישׁ יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי
33 יְרוּשָׁלִָם׃ וַיִּפְנוּ אֵלַי עֹרֶף וְלֹא פָנִים וְלַמֵּד אֹתָם הַשְׁכֵּם
34 וְלַמֵּד וְאֵינָם שֹׁמְעִים לָקַחַת מוּסָר׃ וַיָּשִׂימוּ שִׁקּוּצֵיהֶם
לה בַּבַּיִת אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי עָלָיו לְטַמְּאוֹ׃ וַיִּבְנוּ אֶת־בָּמוֹת
הַבַּעַל אֲשֶׁר בְּגֵיא בֶן־הִנֹּם לְהַעֲבִיר אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־
בְּנוֹתֵיהֶם לַמֹּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא־צִוִּיתִים וְלֹא עָלְתָה עַל־לִבִּי
להטיא קרי לַעֲשׂוֹת הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת לְמַעַן הַחֲטִי אֶת־יְהוּדָה׃
36 וְעַתָּה לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־
הָעִיר הַזֹּאת אֲשֶׁר־אַתֶּם אֹמְרִים נִתְּנָה בְיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל
37 בַּחֶרֶב וּבָרָעָב וּבַדָּבֶר׃ הִנְנִי מְקַבְּצָם מִכָּל־הָאֲרָצוֹת
אֲשֶׁר הִדַּחְתִּים שָׁם בְּאַפִּי וּבַחֲמָתִי וּבְקֶצֶף גָּדוֹל
38 וְהֲשִׁבֹתִים אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְהוֹשַׁבְתִּים לָבֶטַח׃ וְהָיוּ לִי
לעם

לְעָם וַאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים׃ וְנָתַתִּי לָהֶם לֵב אֶחָד 39
וְדֶרֶךְ אֶחָד לְיִרְאָה אוֹתִי כָּל־הַיָּמִים לְטוֹב לָהֶם וְלִבְנֵיהֶם
אַחֲרֵיהֶם׃ וְכָרַתִּי לָהֶם בְּרִית עוֹלָם אֲשֶׁר לֹא־אָשׁוּב מ
מֵאַחֲרֵיהֶם לְהֵיטִיבִי אוֹתָם וְאֶת־יִרְאָתִי אֶתֵּן בְּלִבָּם
לְבִלְתִּי סוּר מֵעָלָי׃ וְשָׂשְׂתִי עֲלֵיהֶם לְהֵטִיב אוֹתָם 41
וְנָטַעְתִּים בָּאָרֶץ הַזֹּאת בֶּאֱמֶת בְּכָל־לִבִּי וּבְכָל־נַפְשִׁי׃
כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה כַּאֲשֶׁר הֵבֵאתִי אֶל־הָעָם 42
הַזֶּה אֵת כָּל־הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת כֵּן אֲנִי מֵבִיא
עֲלֵיהֶם אֶת־כָּל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר אֲנִי דֹבֵר עֲלֵיהֶם׃ וְנִקְנָה 43
הַשָּׂדֶה בָּאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר ׀ אַתֶּם אֹמְרִים שְׁמָמָה הִיא
מֵאֵין אָדָם וּבְהֵמָה נִתְנָה בְּיַד הַכַּשְׂדִּים׃ שָׂדוֹת בַּכֶּסֶף 44
יִקְנוּ וְכָתוֹב בַּסֵּפֶר ׀ וְחָתוֹם וְהָעֵד עֵדִים בְּאֶרֶץ בִּנְיָמִן
וּבְסִבִיבֹתֵי יְרוּשָׁלִַם וּבְעָרֵי יְהוּדָה וּבְעָרֵי הָהָר וּבְעָרֵי
הַשְּׁפֵלָה וּבְעָרֵי הַנֶּגֶב כִּי־אָשִׁיב אֶת־שְׁבוּתָם נְאֻם־יְהוָה׃

לג א וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ שֵׁנִית וְהוּא עוֹדֶנּוּ Cap. XXXIII
עָצוּר בְּחַצַר הַמַּטָּרָה לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה עֹשֶׂה יְהוָה 2
יוֹצֵר אוֹתָהּ לְהָכִינָהּ יְהוָה שְׁמוֹ׃ קְרָא אֵלַי וְאֶעֱנֶךָּ וְאַגִּידָה 3
לְךָ גְּדֹלוֹת וּבְצוּרוֹת לֹא יָדַעְתָּם׃ כִּי־כֹה 4
אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל־בָּתֵּי הָעִיר הַזֹּאת וְעַל־בָּתֵּי
מַלְכֵי יְהוּדָה הַנִּתָּצִים אֶל־הַסֹּלְלוֹת וְאֶל־הֶחָרֶב׃
בָּאִים לְהִלָּחֵם אֶת־הַכַּשְׂדִּים וּלְמַלְאָם אֶת־פִּגְרֵי ה
הָאָדָם אֲשֶׁר־הִכֵּיתִי בְאַפִּי וּבְחֲמָתִי וַאֲשֶׁר הִסְתַּרְתִּי פָנַי
מֵהָעִיר הַזֹּאת עַל כָּל־רָעָתָם׃ הִנְנִי מַעֲלֶה לָהּ אָרְכָה 6
וּמַרְפֵּא וּרְפָאתִם וְגִלֵּיתִי לָהֶם עֹתֶרֶת שָׁלוֹם וֶאֱמֶת׃
וְהֵשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבוּת יְהוּדָה וְאֶת שְׁבוּת יִשְׂרָאֵל וּבְנִתִּים 7
כְּבָרִאשֹׁנָה׃ וְטִהַרְתִּים מִכָּל־עֲוֹנָם אֲשֶׁר חָטְאוּ־לִי 8
וְסָלַחְתִּי לְכָל־עֲוֹנוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר חָטְאוּ־לִי וַאֲשֶׁר פָּשְׁעוּ יתיו
בִּי׃ וְהָיְתָה לִי לְשֵׁם שָׂשׂוֹן לִתְהִלָּה וּלְתִפְאֶרֶת לְכֹל גּוֹיֵי 9
הָאָרֶץ

Pergit Propheta promittere reditum ex captivitate: deinde seriem sequentium temporum ordine prosequitur, & de Messia ejusque regno agit.

הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּ אֶת־כָּל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר אֲנֹכִי עֹשֶׂה
אוֹתָם וּפָחֲדוּ וְרָגְזוּ עַל כָּל־הַטּוֹבָה וְעַל כָּל־הַשָּׁלוֹם
אֲשֶׁר אֲנֹכִי עֹשֶׂה לָהּ׃ כֹּה׀ אָמַר יְהוָה
עוֹד יִשָּׁמַע בַּמָּקוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר אַתֶּם אֹמְרִים חָרֵב הוּא
מֵאֵין אָדָם וּמֵאֵין בְּהֵמָה בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלִַם
11 הַנְּשַׁמּוֹת מֵאֵין אָדָם וּמֵאֵין יוֹשֵׁב וּמֵאֵין בְּהֵמָה׃ קוֹל
שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה קוֹל אֹמְרִים
הוֹדוּ אֶת־יְהוָה צְבָאוֹת כִּי־טוֹב יְהוָה כִּי־לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
מְבִאִים תּוֹדָה בֵּית יְהוָה כִּי־אָשִׁיב אֶת־שְׁבוּת הָאָרֶץ
12 כְּבָרִאשֹׁנָה אָמַר יְהוָה׃ כֹּה׀ אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת עוֹד יִהְיֶה׀ בַּמָּקוֹם הַזֶּה הֶחָרֵב מֵאֵין אָדָם וְעַד־
13 בְּהֵמָה וּבְכָל־עָרָיו נְוֵה רֹעִים מַרְבִּצִים צֹאן׃ בְּעָרֵי הָהָר
בְּעָרֵי הַשְּׁפֵלָה וּבְעָרֵי הַנֶּגֶב וּבְאֶרֶץ בִּנְיָמִן וּבְסָבִיבֹת
יְרוּשָׁלִַם וּבְעָרֵי יְהוּדָה עוֹד תַּעֲבֹרְנָה הַצֹּאן עַל־יְדֵי מוֹנֶה
14 אָמַר יְהוָה׃ הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה
וַהֲקִמֹתִי אֶת־הַדָּבָר הַטּוֹב אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל־בֵּית
טו יִשְׂרָאֵל וְעַל־בֵּית יְהוּדָה׃ בַּיָּמִים הָהֵם וּבָעֵת הַהִיא
אַצְמִיחַ לְדָוִד צֶמַח צְדָקָה וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בָּאָרֶץ׃
16 בַּיָּמִים הָהֵם תִּוָּשַׁע יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם תִּשְׁכֹּן לָבֶטַח וְזֶה
17 אֲשֶׁר־יִקְרְאוּ־לָהּ יְהוָה׀ צִדְקֵנוּ׃ כִּי־כֹה אָמַר
יְהוָה לֹא־יִכָּרֵת לְדָוִד אִישׁ יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא בֵּית־יִשְׂרָאֵל׃
18 וְלַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם לֹא־יִכָּרֵת אִישׁ מִלְּפָנַי מַעֲלֶה עוֹלָה
וּמַקְטִיר מִנְחָה וְעֹשֶׂה זֶבַח כָּל־הַיָּמִים׃
כ 19 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה אִם־
תָּפֵרוּ אֶת־בְּרִיתִי הַיּוֹם וְאֶת־בְּרִיתִי הַלָּיְלָה וְלִבְלְתִּי הְיוֹת
21 יוֹמָם וָלַיְלָה בְּעִתָּם׃ גַּם־בְּרִיתִי תֻפַר אֶת־דָּוִד עַבְדִּי
מִהְיוֹת־לוֹ בֵן מֹלֵךְ עַל־כִּסְאוֹ וְאֶת־הַלְוִיִּם הַכֹּהֲנִים
22 מְשָׁרְתָי׃ אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפֵר צְבָא הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִמַּד חוֹל

הַיֹּם כֵּן אֶרְפֶּה אֶת־זֶרַע דָּוִד עַבְדִּי וְאֶת־הַלְוִיִּם מְשָׁרְתַי
אֹתִי׃
וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃ הֲלוֹא רָאִיתָ מָה 23 24
הָעָם הַזֶּה דִּבְּרוּ לֵאמֹר שְׁתֵּי הַמִּשְׁפָּחוֹת אֲשֶׁר בָּחַר יְהוָה
בָּהֶם וַיִּמְאָסֵם וְאֶת־עַמִּי יִנְאָצוּן מִהְיוֹת עוֹד גּוֹי לִפְנֵיהֶם׃
כֹּה אָמַר יְהוָה אִם־לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וָלָיְלָה כְּ 25
חֻקּוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שָׂמְתִּי׃ גַּם־זֶרַע יַעֲקוֹב וְדָוִד עַבְדִּי סלא ו׳ 26
אֶמְאַס מִקַּחַת מִזַּרְעוֹ מֹשְׁלִים אֶל־זֶרַע אַבְרָהָם יִשְׁחָק
וְיַעֲקֹב כִּי־אָשִׁוב אֶת־שְׁבוּתָם וְרִחַמְתִּים׃ אשיב קרי

הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לד א
וּנְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וְכָל־חֵילוֹ וְכָל־מַמְלְכוּת אַרְצוֹ
מֶמְשֶׁלֶת יָדוֹ וְכָל־הָעַמִּים נִלְחָמִים עַל־יְרוּשָׁלַם וְעַל־
כָּל־עָרֶיהָ לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הָלֹךְ 2
וְאָמַרְתָּ אֶל־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כֹּה אָמַר
יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן אֶת־הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל וּשְׂרָפָהּ
בָּאֵשׁ׃ וְאַתָּה לֹא תִמָּלֵט מִיָּדוֹ כִּי תָפֹשׂ תִּתָּפֵשׂ וּבְיָדוֹ 3
תִּנָּתֵן וְעֵינֶיךָ אֶת־עֵינֵי מֶלֶךְ־בָּבֶל תִּרְאֶינָה וּפִיהוּ אֶת־
פִּיךָ יְדַבֵּר וּבָבֶל תָּבוֹא׃ אַךְ שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה צִדְקִיָּהוּ 4
מֶלֶךְ יְהוּדָה כֹּה־אָמַר יְהוָה עָלֶיךָ לֹא תָמוּת בֶּחָרֶב׃
בְּשָׁלוֹם תָּמוּת וּבְמִשְׂרְפוֹת אֲבוֹתֶיךָ הַמְּלָכִים הָרִאשֹׁנִים ה
אֲשֶׁר־הָיוּ לְפָנֶיךָ כֵּן יִשְׂרְפוּ־לָךְ וְהוֹי אָדוֹן יִסְפְּדוּ־לָךְ כִּי־
דָבָר אֲנִי דִבַּרְתִּי נְאֻם־יְהוָה׃ וַיְדַבֵּר יִרְמְיָהוּ 6
הַנָּבִיא אֶל־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
בִּירוּשָׁלִַם׃ וְחֵיל מֶלֶךְ־בָּבֶל נִלְחָמִים עַל־יְרוּשָׁלַם וְעַל 7
כָּל־עָרֵי יְהוּדָה הַנּוֹתָרוֹת אֶל־לָכִישׁ וְאֶל־עֲזֵקָה כִּי הֵנָּה
נִשְׁאֲרוּ בְּעָרֵי יְהוּדָה עָרֵי מִבְצָר׃ הַדָּבָר 8 רפטוח משפטים
אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה אַחֲרֵי כָּרֹת הַמֶּלֶךְ
צִדְקִיָּהוּ בְּרִית אֶת־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם לִקְרֹא לָהֶם

Cap. xxxiv. *Zedechiæ populoque perfidiam ac peccata graviſſima objicit, quæ Terræ atque Urbis excidio vindicatum iri prædicit.*

דְּרוֹר

9 דְּרוֹר׃ לִשְׁלַח אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ וְאִישׁ אֶת־שִׁפְחָתוֹ הָעִבְרִי
וְהָעִבְרִיָּה חָפְשִׁים לְבִלְתִּי עֲבָד־בָּם בִּיהוּדִי אָחִיהוּ אִישׁ׃
10 וַיִּשְׁמְעוּ כָּל־הַשָּׂרִים וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־בָּאוּ בַבְּרִית לִשְׁלַח
אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ וְאִישׁ אֶת־שִׁפְחָתוֹ חָפְשִׁים לְבִלְתִּי עֲבָד־
11 בָּם עוֹד וַיִּשְׁמְעוּ וַיְשַׁלֵּחוּ׃ וַיָּשׁוּבוּ אַחֲרֵי־כֵן וַיָּשִׁבוּ אֶת־
הָעֲבָדִים וְאֶת־הַשְּׁפָחוֹת אֲשֶׁר שִׁלְּחוּ חָפְשִׁים וַיִּכְבְּשׁוּם ויכבשום קרי
12 לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־
13 יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
אָנֹכִי כָּרַתִּי בְרִית אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הוֹצִיאִי אוֹתָם
14 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים לֵאמֹר׃ מִקֵּץ שֶׁבַע שָׁנִים
תְּשַׁלְּחוּ אִישׁ אֶת־אָחִיו הָעִבְרִי אֲשֶׁר יִמָּכֵר לְךָ וְעָבַדְךָ
שֵׁשׁ שָׁנִים וְשִׁלַּחְתּוֹ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ וְלֹא־שָׁמְעוּ אֲבוֹתֵיכֶם
15 אֵלַי וְלֹא הִטּוּ אֶת־אָזְנָם׃ וַתָּשֻׁבוּ אַתֶּם הַיּוֹם וַתַּעֲשׂוּ
אֶת־הַיָּשָׁר בְּעֵינַי לִקְרֹא דְרוֹר אִישׁ לְרֵעֵהוּ וַתִּכְרְתוּ בְרִית
16 לְפָנַי בַּבַּיִת אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי עָלָיו׃ וַתָּשֻׁבוּ וַתְּחַלְּלוּ
אֶת־שְׁמִי וַתָּשִׁבוּ אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ וְאִישׁ אֶת־שִׁפְחָתוֹ
אֲשֶׁר־שִׁלַּחְתֶּם חָפְשִׁים לְנַפְשָׁם וַתִּכְבְּשׁוּ אֹתָם לִהְיוֹת
17 לָכֶם לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר
יְהוָה אַתֶּם לֹא־שְׁמַעְתֶּם אֵלַי לִקְרֹא דְרוֹר אִישׁ לְאָחִיו
וְאִישׁ לְרֵעֵהוּ הִנְנִי קֹרֵא לָכֶם דְּרוֹר נְאֻם־יְהוָה אֶל־הַחֶרֶב
אֶל־הַדֶּבֶר וְאֶל־הָרָעָבוֹן וְנָתַתִּי אֶתְכֶם לְזַוְעָה לְכֹל לזועה קרי
18 מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ׃ וְנָתַתִּי אֶת־הָאֲנָשִׁים הָעֹבְרִים אֶת־
בְּרִיתִי אֲשֶׁר לֹא־הֵקִימוּ אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרְתוּ
19 לְפָנַי הָעֵגֶל אֲשֶׁר כָּרְתוּ לִשְׁנַיִם וַיַּעַבְרוּ בֵּין בְּתָרָיו׃ שָׂרֵי
יְהוּדָה וְשָׂרֵי יְרוּשָׁלַם הַסָּרִיסִים וְהַכֹּהֲנִים וְכֹל עַם הָאָרֶץ
20 הָעֹבְרִים בֵּין בִּתְרֵי הָעֵגֶל׃ וְנָתַתִּי אוֹתָם בְּיַד אֹיְבֵיהֶם
וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם וְהָיְתָה נִבְלָתָם לְמַאֲכָל לְעוֹף
21 הַשָּׁמַיִם וְלִבְהֵמֹת הָאָרֶץ׃ וְאֶת־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה

וְאֶת־שָׂרָיו אֶתֵּן בְּיַד אֹיְבֵיהֶם וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם וּבְיַד
חֵיל מֶלֶךְ בָּבֶל הָעֹלִים מֵעֲלֵיכֶם׃ הִנְנִי מְצַוֶּה נְאֻם 22
יְהוָה וַהֲשִׁבֹתִים אֶל־הָעִיר הַזֹּאת וְנִלְחֲמוּ עָלֶיהָ וּלְכָדוּהָ
וְשָׂרְפוּהָ בָאֵשׁ וְאֶת־עָרֵי יְהוּדָה אֶתֵּן שְׁמָמָה מֵאֵין
יֹשֵׁב׃ הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת לה׳

Cap. xxxv. *Rechabitarum exemplo adhortatur populum ad servanda mandata Dei, & inobedientibus captivitatem & excidium prædicit.*

יְהוָה בִּימֵי יְהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֵאמֹר׃
הָלוֹךְ אֶל־בֵּית הָרֵכָבִים וְדִבַּרְתָּ אוֹתָם וְהֵבֵאתָם בֵּית 2
יְהוָה אֶל־אַחַת הַלְּשָׁכוֹת וְהִשְׁקִיתָ אוֹתָם יָיִן׃ וָאֶקַּח 3
אֶת־יַאזַנְיָה בֶּן־יִרְמְיָהוּ בֶּן־חֲבַצִּנְיָה וְאֶת־אֶחָיו וְאֶת־כָּל־
בָּנָיו וְאֶת כָּל־בֵּית הָרֵכָבִים׃ וָאָבִא אֹתָם בֵּית יְהוָה אֶל 4
לִשְׁכַּת בְּנֵי חָנָן בֶּן־יִגְדַּלְיָהוּ אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר אֵצֶל
לִשְׁכַּת הַשָּׂרִים אֲשֶׁר מִמַּעַל לִלְשֹׁכַת מַעֲשֵׂיָהוּ בֶן־שַׁלֻּם
שֹׁמֵר הַסַּף׃ וְאֶתֵּן לִפְנֵי בְּנֵי בֵּית הָרֵכָבִים גְּבִעִים ה פתח בם׳ פ
מְלֵאִים יַיִן וְכוֹסוֹת וָאֹמַר אֲלֵיהֶם שְׁתוּ־יָיִן׃ וַיֹּאמְרוּ לֹא 6
נִשְׁתֶּה־יַּיִן כִּי יוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב אָבִינוּ צִוָּה עָלֵינוּ לֵאמֹר לֹא
תִשְׁתּוּ־יַיִן אַתֶּם וּבְנֵיכֶם עַד־עוֹלָם׃ וּבַיִת לֹא־תִבְנוּ 7
וְזֶרַע לֹא־תִזְרָעוּ וְכֶרֶם לֹא־תִטָּעוּ וְלֹא יִהְיֶה לָכֶם כִּי
בָאֳהָלִים תֵּשְׁבוּ כָּל־יְמֵיכֶם לְמַעַן תִּחְיוּ יָמִים רַבִּים עַל־
פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתֶּם גָּרִים שָׁם׃ וַנִּשְׁמַע בְּקוֹל 8
יְהוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב אָבִינוּ לְכֹל אֲשֶׁר צִוָּנוּ לִבְלְתִּי שְׁתוֹת־
יַיִן כָּל־יָמֵינוּ אֲנַחְנוּ נָשֵׁינוּ בָּנֵינוּ וּבְנֹתֵינוּ׃ וּלְבִלְתִּי בְּנוֹת 9
בָּתִּים לְשִׁבְתֵּנוּ וְכֶרֶם וְשָׂדֶה וָזֶרַע לֹא יִהְיֶה־לָּנוּ׃ וַנֵּשֶׁב י
בָּאֳהָלִים וַנִּשְׁמַע וַנַּעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּנוּ יוֹנָדָב אָבִינוּ׃
וַיְהִי בַּעֲלוֹת נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל אֶל־הָאָרֶץ וַנֹּאמֶר יא
בָּאוּ וְנָבוֹא יְרוּשָׁלַם מִפְּנֵי חֵיל הַכַּשְׂדִּים וּמִפְּנֵי חֵיל אֲרָם
וַנֵּשֶׁב בִּירוּשָׁלָם׃ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־ יב
יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יג
הָלֹךְ וְאָמַרְתָּ לְאִישׁ יְהוּדָה וְלִישְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם הֲלוֹא תִקְּחוּ

מוסר

14 מוסר לשמע אל דברי נאם יהוה׃ הוקם את דברי
יהונדב בן רכב אשר צוה את בניו לבלתי שתות יין
ולא שתו עד היום הזה כי שמעו את מצות אביהם
ואנכי דברתי אליכם השכם ודבר ולא שמעתם אלי׃
15 ואשלח אליכם את כל עבדי הנביאים השכם ושלח
לאמר שבו נא איש מדרכו הרעה והיטיבו מעלליכם
ואל תלכו אחרי אלהים אחרים לעבדם ושבו אל
האדמה אשר נתתי לכם ולאבתיכם ולא הטיתם את
16 אזנכם ולא שמעתם אלי׃ כי הקימו בני יהונדב בן רכב
את מצות אביהם אשר צום והעם הזה לא שמעו אלי׃
17 לכן כה אמר יהוה אלהי צבאות אלהי ישראל הנני
מביא אל יהודה ואל כל יושבי ירושלם את כל
הרעה אשר דברתי עליהם יען דברתי אליהם ולא
18 שמעו ואקרא להם ולא ענו׃ ולבית הרכבים אמר
ירמיהו כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל יען אשר
שמעתם על מצות יהונדב אביכם ותשמרו את כל
19 מצותיו ותעשו ככל אשר צוה אתכם׃ לכן כה אמר
יהוה צבאות אלהי ישראל לא יכרת איש ליונדב בן
רכב עמד לפני כל הימים׃

Cap. xxxvi. *Jeremiæ sermones, à Barucho scripto comprehensi, universo populo, deinde & Regi prælleguntur, qui librum exurit. Scribitur deinde alius, is-*

א לן ויהי בשנה הרביעת ליהויקים בן יאשיהו מלך יהודה
2 היה הדבר הזה אל ירמיהו מאת יהוה לאמר׃ קח לך
מגלת ספר וכתבת אליה את כל הדברים אשר
דברתי אליך על ישראל ועל יהודה ועל כל הגוים
3 מיום דברתי אליך מימי יאשיהו ועד היום הזה׃ אולי
ישמעו בית יהודה את כל הרעה אשר אנכי חשב
לעשות להם למען ישובו איש מדרכו הרעה וסלחתי
4 לעונם ולחטאתם׃ ויקרא ירמיהו את ברוך
בן נריה ויכתב ברוך מפי ירמיהו את כל דברי יהוה

אֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו עַל־מְגִלַּת הַסֵּפֶר׃ וַיְצַוֶּה יִרְמְיָהוּ אֶת־ה
בָּרוּךְ לֵאמֹר אֲנִי עָצוּר לֹא אוּכַל לָבוֹא בֵּית יְהוָה׃
וּבָאתָ אַתָּה וְקָרָאתָ בַּמְּגִלָּה אֲשֶׁר כָּתַבְתָּ מִפִּי אֶת־ 6
דִּבְרֵי יְהוָה בְּאָזְנֵי הָעָם בֵּית יְהוָה בְּיוֹם צוֹם וְגַם בְּאָזְנֵי
כָּל־יְהוּדָה הַבָּאִים מֵעָרֵיהֶם תִּקְרָאֵם׃ אוּלַי תִּפֹּל תְּחִנָּתָם 7
לִפְנֵי יְהוָה וְיָשֻׁבוּ אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה כִּי־גָדוֹל הָאַף
וְהַחֵמָה אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־הָעָם הַזֶּה׃ וַיַּעַשׂ בָּרוּךְ 8
בֶּן־נֵרִיָּה כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּהוּ יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא לִקְרֹא בַּסֵּפֶר
דִּבְרֵי יְהוָה בֵּית יְהוָה׃
וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַחֲמִשִּׁית לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה 9
בַּחֹדֶשׁ הַתְּשִׁעִי קָרְאוּ צוֹם לִפְנֵי יְהוָה כָּל־הָעָם
בִּירוּשָׁלַם וְכָל־הָעָם הַבָּאִים מֵעָרֵי יְהוּדָה בִּירוּשָׁלָם׃
וַיִּקְרָא בָרוּךְ בַּסֵּפֶר אֶת־דִּבְרֵי יִרְמְיָהוּ בֵּית יְהוָה 10
בְּלִשְׁכַּת גְּמַרְיָהוּ בֶן־שָׁפָן הַסֹּפֵר בֶּחָצֵר הָעֶלְיוֹן פֶּתַח
שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הֶחָדָשׁ בְּאָזְנֵי כָּל־הָעָם׃ וַיִּשְׁמַע מִכָּיָהוּ 11
בֶּן־גְּמַרְיָהוּ בֶן־שָׁפָן אֶת־כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה מִן־הַסֵּפֶר׃
וַיֵּרֶד בֵּית הַמֶּלֶךְ עַל־לִשְׁכַּת הַסֹּפֵר וְהִנֵּה שָׁם כָּל־ 12
הַשָּׂרִים יֹשְׁבִים אֱלִישָׁמָע הַסֹּפֵר וּדְלָיָהוּ בֶן־שְׁמַעְיָהוּ
וְאֶלְנָתָן בֶּן־עַכְבּוֹר וְגְמַרְיָהוּ בֶן־שָׁפָן וְצִדְקִיָּהוּ בֶן־
חֲנַנְיָהוּ וְכָל־הַשָּׂרִים׃ וַיַּגֶּד לָהֶם מִיכָיְהוּ אֵת כָּל־ 13
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַע בְּקָרְאוֹ בָרוּךְ בַּסֵּפֶר בְּאָזְנֵי הָעָם׃
וַיִּשְׁלְחוּ כָל־הַשָּׂרִים אֶל־בָּרוּךְ אֶת־יְהוּדִי בֶן־נְתַנְיָהוּ בֶן־ 14
שֶׁלֶמְיָהוּ בֶן־כּוּשִׁי לֵאמֹר הַמְּגִלָּה אֲשֶׁר קָרָאתָ בָּהּ
בְּאָזְנֵי הָעָם קַחֶנָּה בְיָדְךָ וָלֵךְ וַיִּקַּח בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּהוּ אֶת־
הַמְּגִלָּה בְּיָדוֹ וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו שֵׁב נָא וּקְרָאֶנָּה טו
בְּאָזְנֵינוּ וַיִּקְרָא בָרוּךְ בְּאָזְנֵיהֶם׃ וַיְהִי כִּשְׁמָעָם אֶת־כָּל־ 16
הַדְּבָרִים פָּחֲדוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ וַיֹּאמְרוּ אֶל־בָּרוּךְ הַגֵּד
נַגִּיד לַמֶּלֶךְ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וְאֶת־בָּרוּךְ שָׁאֲלוּ 17
לֵאמֹר

que in Regem & progeniem ejus adhuc terribilior.

לֵאמֹר הַגֶּד־נָא לָנוּ אֵיךְ כָּתַבְתָּ אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים
18 הָאֵלֶּה מִפִּיו׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם בָּרוּךְ מִפִּיו יִקְרָא אֵלַי אֶת
כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַאֲנִי כֹתֵב עַל־הַסֵּפֶר בַּדְיוֹ׃
19 וַיֹּאמְרוּ הַשָּׂרִים אֶל־בָּרוּךְ לֵךְ הַסְתֵּר
כ אַתָּה וְיִרְמְיָהוּ וְאִישׁ אַל־יֵדַע אֵיפֹה אַתֶּם׃ וַיָּבֹאוּ אֶל־
הַמֶּלֶךְ חָצֵרָה וְאֶת־הַמְּגִלָּה הִפְקִדוּ בְּלִשְׁכַּת אֱלִישָׁמַע
21 הַסֹּפֵר וַיַּגִּידוּ בְּאָזְנֵי הַמֶּלֶךְ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים׃ וַיִּשְׁלַח
הַמֶּלֶךְ אֶת־יְהוּדִי לָקַחַת אֶת־הַמְּגִלָּה וַיִּקָּחֶהָ מִלִּשְׁכַּת
אֱלִישָׁמַע הַסֹּפֵר וַיִּקְרָאֶהָ יְהוּדִי בְּאָזְנֵי הַמֶּלֶךְ וּבְאָזְנֵי כָּל־
22 הַשָּׂרִים הָעֹמְדִים מֵעַל הַמֶּלֶךְ׃ וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב בֵּית
הַחֹרֶף בַּחֹדֶשׁ הַתְּשִׁעִי וְאֶת־הָאָח לְפָנָיו מְבֹעֶרֶת׃
23 וַיְהִי כְּקָרְאַ יְהוּדִי שְׁלֹשׁ דְּלָתוֹת וְאַרְבָּעָה יִקְרָעֶהָ
בְּתַעַר הַסֹּפֵר וְהִשְׁלֵךְ אֶל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל־הָאָח עַד־
24 תֹּם כָּל־הַמְּגִלָּה עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל־הָאָח׃ וְלֹא פָחֲדוּ
וְלֹא קָרְעוּ אֶת־בִּגְדֵיהֶם הַמֶּלֶךְ וְכָל־עֲבָדָיו הַשֹּׁמְעִים
כה אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וְגַם אֶלְנָתָן וּדְלָיָהוּ וּגְמַרְיָהוּ
הִפְגִּעוּ בַּמֶּלֶךְ לִבְלְתִּי שְׂרֹף אֶת־הַמְּגִלָּה וְלֹא שָׁמַע
26 אֲלֵיהֶם׃ וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־יְרַחְמְאֵל בֶּן־הַמֶּלֶךְ וְאֶת־
שְׂרָיָהוּ בֶן־עַזְרִיאֵל וְאֶת־שְׁלֶמְיָהוּ בֶּן־עַבְדְּאֵל לָקַחַת אֶת־
בָּרוּךְ הַסֹּפֵר וְאֶת יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא וַיַּסְתֵּרֵם יְהוָה׃
27 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ אַחֲרֵי שְׂרֹף הַמֶּלֶךְ
אֶת־הַמְּגִלָּה וְאֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר כָּתַב בָּרוּךְ מִפִּי יִרְמְיָהוּ
28 לֵאמֹר׃ שׁוּב קַח־לְךָ מְגִלָּה אַחֶרֶת וּכְתֹב עָלֶיהָ אֵת
כָּל־הַדְּבָרִים הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל־הַמְּגִלָּה הָרִאשֹׁנָה
29 אֲשֶׁר שָׂרַף יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה׃ וְעַל־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־
יְהוּדָה תֹּאמַר כֹּה אָמַר יְהוָה אַתָּה שָׂרַפְתָּ אֶת־הַמְּגִלָּה
הַזֹּאת לֵאמֹר מַדּוּעַ כָּתַבְתָּ עָלֶיהָ לֵאמֹר בֹּא־יָבוֹא מֶלֶךְ־
בָּבֶל וְהִשְׁחִית אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְהִשְׁבִּית מִמֶּנָּה אָדָם

וּבְהֵמָה׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה עַל־יְהוֹיָקִים ל
מֶלֶךְ יְהוּדָה לֹא־יִהְיֶה־לּוֹ יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא דָוִד וְנִבְלָתוֹ
תִּהְיֶה מֻשְׁלֶכֶת לַחֹרֶב בַּיּוֹם וְלַקֶּרַח בַּלָּיְלָה׃ וּפָקַדְתִּי 31
עָלָיו וְעַל־זַרְעוֹ וְעַל־עֲבָדָיו אֶת־עֲוֹנָם וְהֵבֵאתִי עֲלֵיהֶם
וְעַל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם וְאֶל־אִישׁ יְהוּדָה אֵת כָּל־הָרָעָה
אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי אֲלֵיהֶם וְלֹא שָׁמֵעוּ׃ וַיִּרְמְיָהוּ 32
לָקַח מְגִלָּה אַחֶרֶת וַיִּתֵּן אֶל־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּהוּ הַסֹּפֵר
וַיִּכְתֹּב עָלֶיהָ מִפִּי יִרְמְיָהוּ אֵת כָּל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר אֲשֶׁר
שָׂרַף יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה בָּאֵשׁ וְעוֹד נוֹסָף עֲלֵיהֶם
דְּבָרִים רַבִּים כָּהֵמָּה׃ Cap. xxxvii. Zedekias mittit ad Jeremiam, ut pro sese totâque Urbe Deum deprecetur: Respondet Propheta prorsus fixum Deo esse Urbem excindere: rursusque, per calumniam accusatus, in carcerem detruditur, sed occulto favore Regis quotidianam annonam impetrat.

לן א וַיִּמְלֹךְ מֶלֶךְ צִדְקִיָּהוּ
בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ תַּחַת כָּנְיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָקִים אֲשֶׁר הִמְלִיךְ
נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל בְּאֶרֶץ יְהוּדָה׃ וְלֹא שָׁמַע הוּא 2
וַעֲבָדָיו וְעַם הָאָרֶץ אֶל־דִּבְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד יִרְמְיָהוּ
הַנָּבִיא׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ אֶת־יְהוּכַל בֶּן־שֶׁלֶמְיָה 3
וְאֶת־צְפַנְיָהוּ בֶן־מַעֲשִׂיָּה הַכֹּהֵן אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא
לֵאמֹר הִתְפַּלֵּל־נָא בְעַדֵּנוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ וְיִרְמְיָהוּ 4
בָּא וְיֹצֵא בְּתוֹךְ הָעָם וְלֹא־נָתְנוּ אֹתוֹ בֵּית הַכְּלִיא׃ וְחֵיל ה הבלוא קרי
פַּרְעֹה יָצָא מִמִּצְרַיִם וַיִּשְׁמְעוּ הַכַּשְׂדִּים הַצָּרִים עַל־
יְרוּשָׁלַם אֶת־שְׁמֻעָם וַיַּעֲלוּ מֵעַל יְרוּשָׁלָם׃
וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר 6 7
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כֹּה תֹאמְרוּ אֶל־מֶלֶךְ יְהוּדָה הַשֹּׁלֵחַ
אֶתְכֶם אֵלַי לִדְרֹשֵׁנִי הִנֵּה חֵיל פַּרְעֹה הַיֹּצֵא לָכֶם לְעֶזְרָה
שָׁב לְאַרְצוֹ מִצְרָיִם׃ וְשָׁבוּ הַכַּשְׂדִּים וְנִלְחֲמוּ עַל־הָעִיר 8
הַזֹּאת וּלְכָדָהּ וּשְׂרָפָהּ בָּאֵשׁ׃ כֹּה אָמַר יְהוָה אַל 9
תַּשִּׁאוּ נַפְשֹׁתֵיכֶם לֵאמֹר הָלוֹךְ יֵלְכוּ מֵעָלֵינוּ הַכַּשְׂדִּים כִּי־
לֹא יֵלֵכוּ׃ כִּי אִם־הִכִּיתֶם כָּל־חֵיל כַּשְׂדִּים הַנִּלְחָמִים
אִתְּכֶם וְנִשְׁאֲרוּ בָם אֲנָשִׁים מְדֻקָּרִים אִישׁ בְּאָהֳלוֹ יָקוּמוּ
וְשָׂרְפוּ אֶת־הָעִיר הַזֹּאת בָּאֵשׁ׃ וַיְהִי בְּהֵעָלוֹת חֵיל 11
הכשדים

12 הַכַּשְׂדִּים מֵעַל יְרוּשָׁלִַם מִפְּנֵי חֵיל פַּרְעֹה׃ וַיֵּצֵא
יִרְמְיָהוּ מִירוּשָׁלִַם לָלֶכֶת אַרְצָה בִּנְיָמִן לְחָלֵק מִשָּׁם בְּתוֹךְ
13 הָעָם׃ וַיְהִי־הוּא בְּשַׁעַר בִּנְיָמִן וְשָׁם בַּעַל פְּקֻדֹת וּשְׁמוֹ
יִרְאִיָּה בֶּן־שֶׁלֶמְיָה בֶּן־חֲנַנְיָה וַיִּתְפֹּשׂ אֶת־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא
14 לֵאמֹר אֶל־הַכַּשְׂדִּים אַתָּה נֹפֵל׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ שֶׁקֶר
אֵינֶנִּי נֹפֵל עַל־הַכַּשְׂדִּים וְלֹא שָׁמַע אֵלָיו וַיִּתְפֹּשׂ יִרְאִיָּה
טו בִּירְמְיָהוּ וַיְבִאֵהוּ אֶל־הַשָּׂרִים׃ וַיִּקְצְפוּ הַשָּׂרִים עַל־
יִרְמְיָהוּ וְהִכּוּ אֹתוֹ וַיִּתְּנוּ אוֹתוֹ בֵּית הָאָסוּר בֵּית יְהוֹנָתָן
16 הַסֹּפֵר כִּי־אֹתוֹ עָשׂוּ לְבֵית הַכֶּלֶא׃ כִּי בָא יִרְמְיָהוּ אֶל־
בֵּית הַבּוֹר וְאֶל־הַחֲנִיוֹת וַיֵּשֶׁב־שָׁם יִרְמְיָהוּ יָמִים רַבִּים׃
17 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ וַיִּקָּחֵהוּ וַיִּשְׁאָלֵהוּ הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ
בַּסֵּתֶר וַיֹּאמֶר הֲיֵשׁ דָּבָר מֵאֵת יְהוָה וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ יֵשׁ
18 וַיֹּאמֶר בְּיַד־מֶלֶךְ בָּבֶל תִּנָּתֵן׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ
צִדְקִיָּהוּ מֶה חָטָאתִי לְךָ וְלַעֲבָדֶיךָ וְלָעָם הַזֶּה כִּי־נְתַתֶּם
19 אוֹתִי אֶל־בֵּית הַכֶּלֶא׃ וְאַיּוֹ נְבִיאֵיכֶם אֲשֶׁר־נִבְּאוּ לָכֶם ואיה קרי
לֵאמֹר לֹא־יָבֹא מֶלֶךְ־בָּבֶל עֲלֵיכֶם וְעַל הָאָרֶץ הַזֹּאת׃
כ וְעַתָּה שְׁמַע־נָא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ תְּפִלָּתִי נָא תְחִנָּתִי לְפָנֶיךָ
21 וְאַל־תְּשִׁבֵנִי בֵּית יְהוֹנָתָן הַסֹּפֵר וְלֹא אָמוּת שָׁם׃ וַיְצַוֶּה
הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ וַיִּפְקְדוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ בְּחַצַר הַמַּטָּרָה
וְנָתֹן לוֹ כִּכַּר־לֶחֶם לַיּוֹם מֵרְחוֹב הָאֹפִים עַד־תֹּם כָּל־

לח

Cap. xxxviii. *Per calumnias procerum gravior in custodia habetur, in carcerem cœnosum conjectus: unde ope Ebed-melechi, connivente Rege, libera-*

הַלֶּחֶם מִן־הָעִיר וַיֵּשֶׁב יִרְמְיָהוּ בְּחַצַר הַמַּטָּרָה׃ וַיִּשְׁמַע
שְׁפַטְיָה בֶן־מַתָּן וּגְדַלְיָהוּ בֶן־פַּשְׁחוּר וְיוּכַל בֶּן־שֶׁלֶמְיָהוּ
וּפַשְׁחוּר בֶּן־מַלְכִּיָּה אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יִרְמְיָהוּ מְדַבֵּר
2 אֶל־כָּל־הָעָם לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה הַיֹּשֵׁב בָּעִיר הַזֹּאת
ימות קרי יָמוּת בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדָּבֶר וְהַיֹּצֵא אֶל־הַכַּשְׂדִּים יִחְיֶה
3 וְהָיְתָה־לּוֹ נַפְשׁוֹ לְשָׁלָל וְחָי׃ כֹּה אָמַר יְהוָה
הִנָּתֹן תִּנָּתֵן הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד חֵיל מֶלֶךְ־בָּבֶל וְלָכָדָהּ׃
4 וַיֹּאמְרוּ הַשָּׂרִים אֶל־הַמֶּלֶךְ יוּמַת נָא אֶת־הָאִישׁ הַזֶּה

כי

כִּי עַל־כֵּן הוּא מְרַפֶּא אֶת־יְדֵי אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה
הַנִּשְׁאָרִים בָּעִיר הַזֹּאת וְאֶת־יְדֵי כָל־הָעָם לְדַבֵּר אֲלֵיהֶם
כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה כִּי־ הָאִישׁ הַזֶּה אֵינֶנּוּ דֹרֵשׁ לְשָׁלוֹם לָעָם
הַזֶּה כִּי אִם־לְרָעָה׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ הִנֵּה הוּא ה
בְיֶדְכֶם כִּי־אֵין הַמֶּלֶךְ יוּכַל אִתְּכֶם דָּבָר׃ וַיִּקְחוּ אֶת־ 6
יִרְמְיָהוּ וַיַּשְׁלִכוּ אֹתוֹ אֶל־הַבּוֹר מַלְכִּיָּהוּ בֶן־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר
בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה וַיְשַׁלְּחוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ בַּחֲבָלִים וּבַבּוֹר
אֵין־מַיִם כִּי אִם־טִיט וַיִּטְבַּע יִרְמְיָהוּ בַּטִּיט׃ וַיִּשְׁמַע עֶבֶד־ 7
מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי אִישׁ סָרִיס וְהוּא בְּבֵית הַמֶּלֶךְ כִּי־נָתְנוּ אֶת־
יִרְמְיָהוּ אֶל־הַבּוֹר וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר בִּנְיָמִן׃ וַיֵּצֵא עֶבֶד־ 8
מֶלֶךְ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ וַיְדַבֵּר אֶל־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר׃ אֲדֹנִי 9
הַמֶּלֶךְ הֵרֵעוּ הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשׂוּ
לִירְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֵת אֲשֶׁר הִשְׁלִיכוּ אֶל־הַבּוֹר וְיָמֹת
תַּחְתָּיו מִפְּנֵי הָרָעָב כִּי אֵין הַלֶּחֶם עוֹד בָּעִיר׃ וַיְצַוֵּה י
הַמֶּלֶךְ אֶת־עֶבֶד־מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי לֵאמֹר קַח בְּיָדְךָ מִזֶּה
שְׁלֹשִׁים אֲנָשִׁים וְהַעֲלִית אֶת־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא מִן־הַבּוֹר
בְּטֶרֶם יָמוּת׃ וַיִּקַּח עֶבֶד־מֶלֶךְ אֶת־הָאֲנָשִׁים בְּיָדוֹ וַיָּבֹא בֵּית־ 11
פתחות קרי הַמֶּלֶךְ אֶל־תַּחַת הָאוֹצָר וַיִּקַּח מִשָּׁם בְּלוֹיֵי הַסְּחָבוֹת וּבְלוֹיֵ
מְלָחִים וַיְשַׁלְּחֵם אֶל־יִרְמְיָהוּ אֶל־הַבּוֹר בַּחֲבָלִים׃ וַיֹּאמֶר 12
עֶבֶד־מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי אֶל־יִרְמְיָהוּ שִׂים נָא בְּלוֹאֵי הַסְּחָבוֹת
וְהַמְּלָחִים תַּחַת אַצִּילוֹת יָדֶיךָ מִתַּחַת לַחֲבָלִים וַיַּעַשׂ
יִרְמְיָהוּ כֵּן׃ וַיִּמְשְׁכוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ בַּחֲבָלִים וַיַּעֲלוּ אֹתוֹ מִן־ 13
הַבּוֹר וַיֵּשֶׁב יִרְמְיָהוּ בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ 14
צִדְקִיָּהוּ וַיִּקַּח אֶת־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֵלָיו אֶל־הַמָּבוֹא הַשְּׁלִישִׁי
אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־יִרְמְיָהוּ שֹׁאֵל אֲנִי אֹתָךְ
דָּבָר אַל־תְּכַחֵד מִמֶּנִּי דָּבָר׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־צִדְקִיָּהוּ טו
כִּי־אַגִּיד לָךְ הֲלוֹא הָמֹת תְּמִיתֵנִי וְכִי אִיעָצְךָ לֹא תִשְׁמַע
אֵלָי׃ וַיִּשָּׁבַע הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ בַּסֵּתֶר לֵאמֹר חַי־ טז
יְהוָה

tur; rursusque monet, urget, instat deditionem faciendam, nullam aliam salutis spem esse reliquam.

יְהוָה אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה־לָנוּ אֶת־הַנֶּפֶשׁ הַזֹּאת אִם־אֲמִיתֶךָ כאיב ולא קרי
וְאִם־אֶתְּנְךָ בְּיַד הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר מְבַקְשִׁים אֶת־
17 נַפְשֶׁךָ׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־צִדְקִיָּהוּ כֹּה אָמַר
יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אִם־יָצֹא תֵּצֵא אֶל־
שָׂרֵי מֶלֶךְ־בָּבֶל וְחָיְתָה נַפְשֶׁךָ וְהָעִיר הַזֹּאת לֹא תִשָּׂרֵף
18 בָּאֵשׁ וְחָיִתָה אַתָּה וּבֵיתֶךָ׃ וְאִם לֹא־תֵצֵא אֶל־שָׂרֵי מֶלֶךְ
בָּבֶל וְנִתְּנָה הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד הַכַּשְׂדִּים וְשָׂרְפוּהָ בָּאֵשׁ
19 וְאַתָּה לֹא־תִמָּלֵט מִיָּדָם׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
צִדְקִיָּהוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ אֲנִי דֹאֵג אֶת־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר נָפְלוּ
אֶל־הַכַּשְׂדִּים פֶּן־יִתְּנוּ אֹתִי בְּיָדָם וְהִתְעַלְּלוּ־בִי׃
כ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ לֹא יִתֵּנוּ שְׁמַע־נָא בְּקוֹל יְהוָה
21 לַאֲשֶׁר אֲנִי דֹבֵר אֵלֶיךָ וְיִיטַב לְךָ וּתְחִי נַפְשֶׁךָ׃ וְאִם־מָאֵן
22 אַתָּה לָצֵאת זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר הֶרְאַנִי יְהוָה׃ וְהִנֵּה כָּל־
הַנָּשִׁים אֲשֶׁר נִשְׁאָרוּ בְּבֵית מֶלֶךְ יְהוּדָה מוֹצָאוֹת אֶל־
שָׂרֵי מֶלֶךְ בָּבֶל וְהֵנָּה אֹמְרוֹת הסיתוך [הִסִּיתוּךָ] וְיָכְלוּ לָךְ אַנְשֵׁי
23 שְׁלֹמֶךָ הַטְבְּעוּ בַבֹּץ רַגְלֶךָ נָסֹגוּ אָחוֹר׃ וְאֶת־כָּל־נָשַׁיִךְ חסר ו
וְאֶת־בָּנַיִךְ מוֹצִאִים אֶל־הַכַּשְׂדִּים וְאַתָּה לֹא־תִמָּלֵט
מִיָּדָם כִּי בְיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל תִּתָּפֵשׂ וְאֶת־הָעִיר הַזֹּאת
24 תִּשְׂרֹף בָּאֵשׁ׃ וַיֹּאמֶר צִדְקִיָּהוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ
כה אִישׁ אַל־יֵדַע בַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְלֹא תָמוּת׃ וְכִי־יִשְׁמְעוּ
הַשָּׂרִים כִּי דִבַּרְתִּי אִתָּךְ וּבָאוּ אֵלֶיךָ וְאָמְרוּ אֵלֶיךָ הַגִּידָה־
נָּא לָנוּ מַה־דִּבַּרְתָּ אֶל־הַמֶּלֶךְ אַל־תְּכַחֵד מִמֶּנּוּ וְלֹא
26 נְמִיתֶךָ וּמַה־דִּבֶּר אֵלֶיךָ הַמֶּלֶךְ׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם מַפִּיל־
אֲנִי תְחִנָּתִי לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ לְבִלְתִּי הֲשִׁיבֵנִי בֵּית יְהוֹנָתָן
27 לָמוּת שָׁם׃ וַיָּבֹאוּ כָל־הַשָּׂרִים אֶל־יִרְמְיָהוּ וַיִּשְׁאֲלוּ
אֹתוֹ וַיַּגֶּד לָהֶם כְּכָל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר צִוָּה הַמֶּלֶךְ
28 וַיֶּחֶרְשׁוּ מִמֶּנּוּ כִּי לֹא נִשְׁמַע הַדָּבָר׃ וַיֵּשֶׁב יִרְמְיָהוּ בַּחֲצַר
הַמַּטָּרָה עַד־יוֹם אֲשֶׁר־נִלְכְּדָה יְרוּשָׁלִָם ס פיסקא באמצע
פסוק
והיה

לט

Cap. xxxix. *Expugnatur tandem Urbs à Chaldæis. De acerbo casu Zedechiæ Regis, deque fato Jeremiæ & Ebedmelechi, qui benignius habentur.*

1 והיה כאשר נלכדה ירושלם: בשנת התשעית
לצדקיהו מלך יהודה בחדש העשירי בא נבוכדראצר
2 מלך בבל וכל חילו אל ירושלם ויצרו עליה: בעשתי
עשרה שנה לצדקיהו בחדש הרביעי בתשעה לחדש
3 הבקעה העיר: ויבאו כל שרי מלך בבל
וישבו בשער התוך נרגל שראצר סמגר נבו שרסכים
רב סרים נרגל שראצר רב מג וכל שארית שרי
4 מלך בבל: ויהי כאשר ראם צדקיהו מלך יהודה
וכל אנשי המלחמה ויברחו ויצאו לילה מן העיר דרך
גן המלך בשער בין החמתים ויצא דרך הערבה:
5 וירדפו חיל כשדים אחריהם וישגו את צדקיהו
בערבות יריחו ויקחהו ויעלהו אל נבוכדנאצר
מלך בבל רבלתה בארץ חמת וידבר אתו משפטים:
6 וישחט מלך בבל את בני צדקיהו ברבלה לעיניו ואת
7 כל חרי יהודה שחט מלך בבל: ואת עיני צדקיהו עור
8 ויאסרהו בנחשתים להביא אתו בבלה: ואת בית המלך
ואת בית העם שרפו הכשדים באש ואת חומת
9 ירושלם נתצו: ואת יתר העם הנשארים בעיר ואת
הנפלים אשר נפלו עליו ואת יתר העם הנשארים
10 הגלה נבוזראדן רב טבחים בבל: ומן העם הדלים
אשר אין להם מאומה השאיר נבוזראדן רב טבחים
11 בארץ יהודה ויתן להם כרמים ויגבים ביום ההוא: ויצו
נבוכדראצר מלך בבל על ירמיהו ביד נבוזראדן רב
12 טבחים לאמר: קחהו ועיניך שים עליו ואל תעש לו
כתיב ולא קרי ויש דנושה 13 מאומה רעכי אם כאשר ידבר אליך כן עשה עמו:
וגן ועירא 13 וישלח נבוזראדן רב טבחים ונבושזבן רב סרים ונרגל
שראצר רב מג וכל רבי מלך בבל: וישלחו ויקחו את
14 ירמיהו מחצר המטרה ויתנו אתו אל גדליהו בן
אחיקם

אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן לְהוֹצִאֵהוּ אֶל־הַבָּיִת וַיֵּשֶׁב בְּתוֹךְ הָעָם׃
טו וְאֶל־יִרְמְיָהוּ הָיָה דְבַר־יְהוָה בִּהְיֹתוֹ עָצוּר בַּחֲצַר
16 הַמַּטָּרָה לֵאמֹר׃ הָלוֹךְ וְאָמַרְתָּ לְעֶבֶד־מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי
מביא קרי לֵאמֹר כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מֵבִי
אֶת־דְּבָרַי אֶל־הָעִיר הַזֹּאת לְרָעָה וְלֹא לְטוֹבָה וְהָיוּ
17 לְפָנֶיךָ בַּיּוֹם הַהוּא׃ וְהִצַּלְתִּיךָ בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה
18 וְלֹא תִנָּתֵן בְּיַד הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־אַתָּה יָגוֹר מִפְּנֵיהֶם׃ כִּי
מַלֵּט אֲמַלֶּטְךָ וּבַחֶרֶב לֹא תִפֹּל וְהָיְתָה לְךָ נַפְשְׁךָ לְשָׁלָל
א מ כִּי־בָטַחְתָּ בִּי נְאֻם־יְהוָה׃ הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה
אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה אַחֲרֵי שַׁלַּח אֹתוֹ נְבוּזַרְאֲדָן רַב־
טַבָּחִים מִן־הָרָמָה בְּקַחְתּוֹ אֹתוֹ וְהוּא־אָסוּר בָּאֲזִקִּים
2 בְּתוֹךְ כָּל־גָּלוּת יְרוּשָׁלַם וִיהוּדָה הַמְּגֻלִּים בָּבֶלָה׃ וַיִּקַּח
רַב־טַבָּחִים לְיִרְמְיָהוּ וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה אֱלֹהֶיךָ דִּבֶּר אֶת־
3 הָרָעָה הַזֹּאת אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ וַיָּבֵא וַיַּעַשׂ יְהוָה כַּאֲשֶׁר
דִּבֵּר כִּי חֲטָאתֶם לַיהוָה וְלֹא שְׁמַעְתֶּם בְּקוֹלוֹ וְהָיָה לָכֶם
הדבר ק׳ 4 דָּבָר הַזֶּה׃ וְעַתָּה הִנֵּה פִתַּחְתִּיךָ הַיּוֹם מִן־הָאֲזִקִּים אֲשֶׁר
עַל־יָדֶךָ אִם־טוֹב בְּעֵינֶיךָ לָבוֹא אִתִּי בָבֶל בֹּא וְאָשִׂים אֶת־
עֵינִי עָלֶיךָ וְאִם־רַע בְּעֵינֶיךָ לָבוֹא אִתִּי בָבֶל חֲדָל רְאֵה
כָּל־הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ אֶל־טוֹב וְאֶל־הַיָּשָׁר בְּעֵינֶיךָ לָלֶכֶת
ה שָׁמָּה לֵךְ׃ וְעוֹדֶנּוּ לֹא־יָשׁוּב וְשֻׁבָה אֶל־גְּדַלְיָה בֶן־
אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן אֲשֶׁר הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל בְּעָרֵי יְהוּדָה
וְשֵׁב אִתּוֹ בְּתוֹךְ הָעָם אוֹ אֶל־כָּל־הַיָּשָׁר בְּעֵינֶיךָ לָלֶכֶת
לֵךְ וַיִּתֶּן־לוֹ רַב־טַבָּחִים אֲרֻחָה וּמַשְׂאֵת וַיְשַׁלְּחֵהוּ׃
6 וַיָּבֹא יִרְמְיָהוּ אֶל־גְּדַלְיָה בֶן־אֲחִיקָם הַמִּצְפָּתָה וַיֵּשֶׁב אִתּוֹ
בְּתוֹךְ הָעָם הַנִּשְׁאָרִים בָּאָרֶץ׃
7 וַיִּשְׁמְעוּ כָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה הֵמָּה וְאַנְשֵׁיהֶם
כִּי־הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם בָּאָרֶץ וְכִי
הִפְקִיד אִתּוֹ אֲנָשִׁים וְנָשִׁים וָטֵף וּמִדַּלַּת הָאָרֶץ מֵאֲשֶׁר

Cap. XL. *Jeremias, acceptâ à Chaldæorum præfecto potestate quo vellet commeandi, cum reliquiis Judæorum in patria manere statuit; quibus Gedalja præficitur, cui insidiæ struuntur.*

לא

לא־הגלו בבלה: ויבאו אל־גדליה המצפתה וישמעאל 8
בן־נתניהו ויוחנן ויונתן בני־קרח ושריה בן־תנחמת
ובני עופי הנטפתי ויזניהו בן־המעכתי המה עיפי קרי
ואנשיהם: וישבע להם גדליהו בן־אחיקם בן־שפן 9
ולאנשיהם לאמר אל־תיראו מעבוד הכשדים שבו
בארץ ועבדו את־מלך בבל ויטב לכם: ואני הנני יושב 10
במצפה לעמד לפני הכשדים אשר יבאו אלינו ואתם
אספו־יין וקיץ ושמן ושמו בכליכם ושבו בעריכם אשר־
תפשתם: וגם כל־היהודים אשר במואב ובבני־עמון 11
ובאדום ואשר בכל־הארצות שמעו כי־נתן מלך־
בבל שארית ליהודה וכי הפקיד עליהם את־גדליהו
בן־אחיקם בן־שפן: וישבו כל־היהודים מכל־ 12
המקמות אשר נדחו־שם ויבאו ארץ־יהודה
אל־גדליהו המצפתה ויאספו־יין וקיץ הרבה מאד:
ויוחנן בן־קרח וכל־שרי החילים אשר בשדה באו אל־ 13
גדליהו המצפתה: ויאמרו אליו הידע תדע כי בעלים 14
מלך בני־עמון שלח את־ישמעאל בן־נתניה להכותך
נפש ולא האמין להם גדליהו בן־אחיקם: ויוחנן בן־ טו
קרח אמר אל־גדליהו בסתר במצפה לאמר אלכה נא
ואכה את־ישמעאל בן־נתניה ואיש לא־ידע למה יכה־
נפש ונפצו כל־יהודה הנקבצים אליך ואבדה שארית
יהודה: ויאמר גדליהו בן־אחיקם אל־יוחנן בן־קרח 16
אל־תעש את־הדבר הזה כי־שקר אתה דבר אל־ תעשה ק'
ישמעאל: Cap. XLI. Ismaël, occiso per insidias Gedaljâ, multisque aliis, reliquam turbam captivam

מא ויהי בחדש השביעי בא
ישמעאל בן־נתניה בן־אלישמע מזרע המלוכה ורבי
המלך ועשרה אנשים אתו אל־גדליהו בן־אחיקם
המצפתה ויאכלו שם לחם יחדו במצפה: ויקם 2
ישמעאל בן־נתניה ועשרת האנשים אשר־היו אתו

ויכו

וַיִּשָּׂא אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן בַּחֶרֶב וַיְמָת אֹתוֹ
3 אֲשֶׁר־הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאָרֶץ: וְאֵת כָּל־הַיְּהוּדִים
אֲשֶׁר־הָיוּ אִתּוֹ אֶת־גְּדַלְיָהוּ בַּמִּצְפָּה וְאֶת־הַכַּשְׂדִּים אֲשֶׁר
4 נִמְצְאוּ־שָׁם אֶת אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הִכָּה יִשְׁמָעֵאל: וַיְהִי
ה בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי לְהָמִית אֶת־גְּדַלְיָהוּ וְאִישׁ לֹא יָדָע: וַיָּבֹאוּ
אֲנָשִׁים מִשְּׁכֶם מִשִּׁלוֹ וּמִשֹּׁמְרוֹן שְׁמֹנִים אִישׁ מְגֻלְּחֵי זָקָן
וּקְרֵעֵי בְגָדִים וּמִתְגֹּדְדִים וּמִנְחָה וּלְבוֹנָה בְּיָדָם לְהָבִיא
6 בֵּית יְהוָה: וַיֵּצֵא יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה לִקְרָאתָם מִן
הַמִּצְפָּה הֹלֵךְ הָלוֹךְ וּבֹכֶה וַיְהִי כְּפִגְשׁ אֹתָם וַיֹּאמֶר
7 אֲלֵיהֶם בֹּאוּ אֶל־גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם: וַיְהִי כְּבֹאָם אֶל־
תּוֹךְ הָעִיר וַיִּשְׁחָטֵם יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה אֶל־תּוֹךְ הַבּוֹר
8 הוּא וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־אִתּוֹ: וַעֲשָׂרָה אֲנָשִׁים נִמְצְאוּ־בָם
וַיֹּאמְרוּ אֶל־יִשְׁמָעֵאל אַל־תְּמִתֵנוּ כִּי־יֶשׁ־לָנוּ מַטְמֹנִים
בַּשָּׂדֶה חִטִּים וּשְׂעֹרִים וְשֶׁמֶן וּדְבָשׁ וַיֶּחְדַּל וְלֹא הֱמִיתָם
9 בְּתוֹךְ אֲחֵיהֶם: וְהַבּוֹר אֲשֶׁר הִשְׁלִיךְ שָׁם יִשְׁמָעֵאל אֵת
כָּל־פִּגְרֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִכָּה בְיַד־גְּדַלְיָהוּ הוּא אֲשֶׁר
עָשָׂה הַמֶּלֶךְ אָסָא מִפְּנֵי בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֹתוֹ מִלֵּא
י יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָהוּ חֲלָלִים: וַיִּשְׁבְּ יִשְׁמָעֵאל אֶת־כָּל־
שְׁאֵרִית הָעָם אֲשֶׁר בַּמִּצְפָּה אֶת־בְּנוֹת הַמֶּלֶךְ וְאֶת־כָּל־
הָעָם הַנִּשְׁאָרִים בַּמִּצְפָּה אֲשֶׁר הִפְקִיד נְבוּזַרְאֲדָן רַב־
טַבָּחִים אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם וַיִּשְׁבֵם יִשְׁמָעֵאל בֶּן־
11 נְתַנְיָה וַיֵּלֶךְ לַעֲבֹר אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן: וַיִּשְׁמַע יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ
וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר אִתּוֹ אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר עָשָׂה
12 יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה: וַיִּקְחוּ אֶת־כָּל־הָאֲנָשִׁים וַיֵּלְכוּ
לְהִלָּחֵם עִם־יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה וַיִּמְצְאוּ אֹתוֹ אֶל־מַיִם
13 רַבִּים אֲשֶׁר בְּגִבְעוֹן: וַיְהִי כִּרְאוֹת כָּל־הָעָם אֲשֶׁר אֶת־
יִשְׁמָעֵאל אֶת־יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְאֵת כָּל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים
14 אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיִּשְׂמָחוּ: וַיָּסֹבּוּ כָּל־הָעָם אֲשֶׁר שָׁבָה

trahit in Ammonitidem: sed ejus conatus impedit Johanan filius Careah.

יִשְׁמָעֵאל מִן־הַמִּצְפָּה וַיָּשֻׁבוּ וַיֵּלְכוּ אֶל־יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ׃
וְיִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה נִמְלַט בִּשְׁמֹנָה אֲנָשִׁים מִפְּנֵי יוֹחָנָן 15
וַיֵּלֶךְ אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן׃ וַיִּקַּח יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־שָׂרֵי הַחֵילִים
אֲשֶׁר־אִתּוֹ אֵת כָּל־שְׁאֵרִית הָעָם אֲשֶׁר הֵשִׁיב מֵאֵת 16
יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה מִן־הַמִּצְפָּה אַחֲרֵי הַכֹּתוֹ אֶת־גְּדַלְיָה
בֶּן־אֲחִיקָם גִּבֹּרִים אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וְנָשִׁים וְטַף וְסָרִיסִים
אֲשֶׁר הֵשִׁיב מִגִּבְעוֹן׃ וַיֵּלְכוּ וַיֵּשְׁבוּ בְּגֵרוּת כִּמְהָם אֲשֶׁר 17 כמהם קרי
אֵצֶל בֵּית לָחֶם לָלֶכֶת לָבוֹא מִצְרָיִם׃ מִפְּנֵי הַכַּשְׂדִּים כִּי 18
יָרְאוּ מִפְּנֵיהֶם כִּי־הִכָּה יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה אֶת־גְּדַלְיָהוּ
בֶּן־אֲחִיקָם אֲשֶׁר־הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאָרֶץ׃

מב

וַיִּגְּשׁוּ כָּל־שָׂרֵי הַחֵילִים וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְיִזַנְיָה Cap. XLII.
בֶּן־הוֹשַׁעְיָה וְכָל־הָעָם מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל׃ וַיֹּאמְרוּ אֶל־ 2 *Occiso Gedaliâ veriti Judæorum primores, ne mox Chaldæi accurrerent necem illius ulturi, consulunt Jeremiam quid agendum: ille respondet manendum in Judæâ, & parendum Chaldæis, ita ipsos salvos fore.*
יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא תִּפְלְנָא תְחִנָּתֵנוּ לְפָנֶיךָ וְהִתְפַּלֵּל בַּעֲדֵנוּ
אֶל־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּעַד כָּל־הַשְּׁאֵרִית הַזֹּאת כִּי־נִשְׁאַרְנוּ
מְעַט מֵהַרְבֵּה כַּאֲשֶׁר עֵינֶיךָ רֹאוֹת אֹתָנוּ׃ וְיַגֶּד־לָנוּ יְהוָה 3
אֱלֹהֶיךָ אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר נֵלֵךְ־בָּהּ וְאֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר
נַעֲשֶׂה׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא שָׁמַעְתִּי הִנְנִי 4
מִתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כִּדְבָרֵיכֶם וְהָיָה כָּל־הַדָּבָר
אֲשֶׁר־יַעֲנֶה יְהוָה אֶתְכֶם אַגִּיד לָכֶם לֹא־אֶמְנַע מִכֶּם
דָּבָר׃ וְהֵמָּה אָמְרוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ יְהִי יְהוָה בָּנוּ לְעֵד אֱמֶת ה
וְנֶאֱמָן אִם־לֹא כְּכָל־הַדָּבָר אֲשֶׁר יִשְׁלָחֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
אֵלֵינוּ כֵּן נַעֲשֶׂה׃ אִם־טוֹב וְאִם־רָע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ 6
אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ שֹׁלְחִים אֹתְךָ אֵלָיו נִשְׁמַע לְמַעַן אֲשֶׁר־יִיטַב אנחנו קרי
לָנוּ כִּי נִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ וַיְהִי מִקֵּץ 7
עֲשֶׂרֶת יָמִים וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ׃ וַיִּקְרָא אֶל־ 8
יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְאֶל כָּל־שָׂרֵי הַחֵילִים אֲשֶׁר אִתּוֹ וְלִכָל־
הָעָם לְמִקְטַן וְעַד־גָּדוֹל׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר יְהוָה 9
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר שְׁלַחְתֶּם אֹתִי אֵלָיו לְהַפִּיל תְּחִנַּתְכֶם

לפניו

י לְפָנָיו׃ אִם־שׁוֹב תֵּשְׁבוּ בָּאָרֶץ הַזֹּאת וּבָנִיתִי אֶתְכֶם וְלֹא
אֶהֱרֹס וְנָטַעְתִּי אֶתְכֶם וְלֹא אֶתּוֹשׁ כִּי נִחַמְתִּי אֶל־הָרָעָה
11 אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לָכֶם׃ אַל־תִּירְאוּ מִפְּנֵי מֶלֶךְ בָּבֶל אֲשֶׁר־
אַתֶּם יְרֵאִים מִפָּנָיו אַל־תִּירְאוּ מִמֶּנּוּ נְאֻם־יְהוָה כִּי־
12 אִתְּכֶם אָנִי לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם וּלְהַצִּיל אֶתְכֶם מִיָּדוֹ׃ וְאֶתֵּן
לָכֶם רַחֲמִים וְרִחַם אֶתְכֶם וְהֵשִׁיב אֶתְכֶם אֶל־אַדְמַתְכֶם׃
13 וְאִם־אֹמְרִים אַתֶּם לֹא נֵשֵׁב בָּאָרֶץ הַזֹּאת לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ
14 בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ לֵאמֹר לֹא כִּי אֶרֶץ מִצְרַיִם נָבוֹא
אֲשֶׁר לֹא־נִרְאֶה מִלְחָמָה וְקוֹל שׁוֹפָר לֹא נִשְׁמָע וְלַלֶּחֶם
טו לֹא־נִרְעָב וְשָׁם נֵשֵׁב׃ וְעַתָּה לָכֵן שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה
שְׁאֵרִית יְהוּדָה כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
אִם־אַתֶּם שׂוֹם תְּשִׂמוּן פְּנֵיכֶם לָבֹא מִצְרַיִם וּבָאתֶם
16 לָגוּר שָׁם׃ וְהָיְתָה הַחֶרֶב אֲשֶׁר אַתֶּם יְרֵאִים מִמֶּנָּה שָׁם
תַּשִּׂיג אֶתְכֶם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְהָרָעָב אֲשֶׁר־אַתֶּם דֹּאֲגִים
17 מִמֶּנּוּ שָׁם יִדְבַּק אַחֲרֵיכֶם מִצְרַיִם וְשָׁם תָּמֻתוּ׃ וְיִהְיוּ כָל־
הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־שָׂמוּ אֶת־פְּנֵיהֶם לָבוֹא מִצְרַיִם לָגוּר שָׁם
יָמוּתוּ בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדָּבֶר וְלֹא־יִהְיֶה לָהֶם שָׂרִיד וּפָלִיט
18 מִפְּנֵי הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא עֲלֵיהֶם׃ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר נִתַּךְ אַפִּי וַחֲמָתִי עַל־
יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם כֵּן תִּתַּךְ חֲמָתִי עֲלֵיכֶם בְּבֹאֲכֶם מִצְרַיִם
וְהִיִּיתֶם לְאָלָה וּלְשַׁמָּה וּלְקְלָלָה וּלְחֶרְפָּה וְלֹא־תִרְאוּ
19 עוֹד אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ דִּבֶּר יְהוָה עֲלֵיכֶם שְׁאֵרִית יְהוּדָה
כ אַל־תָּבֹאוּ מִצְרַיִם יָדֹעַ תֵּדְעוּ כִּי־הָעִידֹתִי בָכֶם הַיּוֹם׃ כִּי
התעיתם קרי הִתְעֵיתֶם בְּנַפְשׁוֹתֵיכֶם כִּי־אַתֶּם שְׁלַחְתֶּם אֹתִי אֶל־יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם לֵאמֹר הִתְפַּלֵּל בַּעֲדֵנוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וּכְכֹל
21 אֲשֶׁר יֹאמַר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כֵּן הַגֶּד־לָנוּ וְעָשִׂינוּ׃ וָאַגִּד
לָכֶם הַיּוֹם וְלֹא שְׁמַעְתֶּם בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְכֹל
22 אֲשֶׁר־שְׁלָחָנִי אֲלֵיכֶם׃ וְעַתָּה יָדֹעַ תֵּדְעוּ כִּי בַּחֶרֶב

בָּרָעָב וּבַדֶּבֶר תָּמוּתוּ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר חֲפַצְתֶּם לָבוֹא
לָגוּר שָׁם׃ וַיְהִי כְּכַלּוֹת יִרְמְיָהוּ לְדַבֵּר אֶל־ מג א
כָּל־הָעָם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם אֲשֶׁר־שְׁלָחוֹ
יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם אֲלֵיהֶם אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃
2 וַיֹּאמֶר עֲזַרְיָה בֶן־הוֹשַׁעְיָה וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־
הָאֲנָשִׁים הַזֵּדִים אֹמְרִים אֶל־יִרְמְיָהוּ שֶׁקֶר אַתָּה מְדַבֵּר
לֹא שְׁלָחֲךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לֵאמֹר לֹא־תָבֹאוּ מִצְרַיִם לָגוּר
3 שָׁם׃ כִּי בָרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה מַסִּית אֹתְךָ בָּנוּ לְמַעַן תֵּת
אֹתָנוּ בְיַד־הַכַּשְׂדִּים לְהָמִית אֹתָנוּ וּלְהַגְלוֹת אֹתָנוּ
4 בָּבֶל׃ וְלֹא־שָׁמַע יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים וְכָל־
הָעָם בְּקוֹל יְהוָה לָשֶׁבֶת בְּאֶרֶץ יְהוּדָה׃ וַיִּקַּח יוֹחָנָן ה
בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֵת כָּל־שְׁאֵרִית יְהוּדָה
אֲשֶׁר־שָׁבוּ מִכָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר נִדְּחוּ שָׁם לָגוּר בְּאֶרֶץ
6 יְהוּדָה׃ אֶת־הַגְּבָרִים וְאֶת־הַנָּשִׁים וְאֶת־הַטַּף וְאֶת־
בְּנוֹת הַמֶּלֶךְ וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר הִנִּיחַ נְבוּזַרְאֲדָן רַב־
טַבָּחִים אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן וְאֵת יִרְמְיָהוּ
7 הַנָּבִיא וְאֶת־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּהוּ׃ וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ מִצְרַיִם כִּי
לֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה וַיָּבֹאוּ עַד־תַּחְפַּנְחֵס׃
8 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ בְּתַחְפַּנְחֵס
9 לֵאמֹר׃ קַח בְּיָדְךָ אֲבָנִים גְּדֹלוֹת וּטְמַנְתָּם בַּמֶּלֶט
בַּמַּלְבֵּן אֲשֶׁר בְּפֶתַח בֵּית־פַּרְעֹה בְּתַחְפַּנְחֵס לְעֵינֵי
אֲנָשִׁים יְהוּדִים׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת י
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי שֹׁלֵחַ וְלָקַחְתִּי אֶת־נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־
בָּבֶל עַבְדִּי וְשַׂמְתִּי כִסְאוֹ מִמַּעַל לָאֲבָנִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
11 וּבָא ק׳ טָמַנְתִּי וְנָטָה אֶת־שַׁפְרוּרוֹ עֲלֵיהֶם׃ וּבָאָה וְהִכָּה אֶת־אֶרֶץ שפרירו קדי
מִצְרַיִם אֲשֶׁר לַמָּוֶת לַמָּוֶת וַאֲשֶׁר לַשְּׁבִי לַשְּׁבִי וַאֲשֶׁר
12 לַחֶרֶב לַחֶרֶב׃ וְהִצַּתִּי אֵשׁ בְּבָתֵּי אֱלֹהֵי מִצְרַיִם וּשְׂרָפָם
וְשָׁבָם וְעָטָה אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם כַּאֲשֶׁר־יַעְטֶה הָרֹעֶה אֶת־

בגדו

Cap. XLIII. *Illi, contempto Dei responso, reliquias populi in Ægyptum abducunt, interque eos etiam Jeremiam; qui, cum ad Thahpanhes appropinquasset, grave oraculum contra Ægyptum edit.*

13 בגדו ויצא משם בשלום׃ ושבר את־מצבות בית שמש
אשר בארץ מצרים ואת־בתי אלהי־מצרים ישרף באש׃

מד

Cap. XLIV. *Pergit prædicere excidium Ægypti atque Judæorum, qui eo confugerant; quos etiam monet ne sese sacrilegis ritibus profanæ illius gentis polluant.*

הדבר אשר־היה אל־ירמיהו אל כל־היהודים
הישבים בארץ מצרים הישבים במגדל ובתחפנחס
2 ובנף ובארץ פתרוס לאמר׃ כה־אמר יהוה צבאות
אלהי ישראל אתם ראיתם את כל־הרעה אשר הבאתי
על־ירושלם ועל כל־ערי יהודה והנם חרבה היום הזה
3 ואין בהם יושב׃ מפני רעתם אשר עשו להכעיסני
ללכת לקטר לעבד לאלהים אחרים אשר לא ידעום
4 המה אתם ואבתיכם׃ ואשלח אליכם את־כל־עבדי
הנביאים השכם ושלח לאמר אל־נא תעשו את־דבר־
5 התעבה הזאת אשר שנאתי׃ ולא שמעו ולא־הטו את־
אזנם לשוב מרעתם לבלתי קטר לאלהים אחרים׃
6 ותתך חמתי ואפי ותבער בערי יהודה ובחצות
ירושלם ותהיינה לחרבה לשממה כיום הזה׃
7 ועתה כה־אמר יהוה אלהי צבאות אלהי
ישראל למה אתם עשים רעה גדולה אל־נפשתיכם
להכרית לכם איש ואשה עולל ויונק מתוך יהודה
8 לבלתי־התיר לכם שארית׃ להכעיסני במעשי ידיכם
לקטר לאלהים אחרים בארץ מצרים אשר־אתם באים
לגור שם למען הכרית לכם ולמען היותכם לקללה
9 ולחרפה בכל גוי הארץ׃ השכחתם את רעות
אבותיכם ואת־רעות מלכי יהודה ואת רעות נשיו
ואת רעתיכם ואת רעת נשיכם אשר עשו בארץ יהודה
10 ובחצות ירושלם׃ לא דכאו עד היום הזה ולא יראו
ולא־הלכו בתורתי ובחקתי אשר־נתתי לפניכם ולפני
11 אבותיכם׃ לכן כה־אמר יהוה צבאות אלהי
ישראל הנני שם פני בכם לרעה ולהכרית את־כל־

יְהוּדָה׃ וְלָקַחְתִּי אֶת־שְׁאֵרִית יְהוּדָה אֲשֶׁר־שָׂמוּ פְנֵיהֶם 12
לָבוֹא אֶרֶץ־מִצְרַיִם לָגוּר שָׁם וְתַמּוּ כֹל בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
יִפֹּלוּ בַּחֶרֶב בָּרָעָב יִתַּמּוּ מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל בַּחֶרֶב וּבָרָעָב
יָמֻתוּ וְהָיוּ לְאָלָה לְשַׁמָּה וְלִקְלָלָה וּלְחֶרְפָּה׃ וּפָקַדְתִּי 13
עַל־הַיּוֹשְׁבִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם כַּאֲשֶׁר פָּקַדְתִּי עַל־יְרוּשָׁלִַם
בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדָּבֶר׃ וְלֹא יִהְיֶה פָלִיט וְשָׂרִיד לִשְׁאֵרִית 14
יְהוּדָה הַבָּאִים לָגוּר שָׁם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְלָשׁוּב׀ אֶרֶץ
יְהוּדָה אֲשֶׁר־הֵמָּה מְנַשְּׂאִים אֶת־נַפְשָׁם לָשׁוּב לָשֶׁבֶת
שָׁם כִּי לֹא־יָשׁוּבוּ כִּי אִם־פְּלֵטִים׃ וַיַּעֲנוּ אֶת־ טו
יִרְמְיָהוּ כָּל־הָאֲנָשִׁים הַיֹּדְעִים כִּי־מְקַטְּרוֹת נְשֵׁיהֶם
לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וְכָל־הַנָּשִׁים הָעֹמְדוֹת קָהָל גָּדוֹל וְכָל־
הָעָם הַיֹּשְׁבִים בְּאֶרֶץ־מִצְרַיִם בְּפַתְרוֹס לֵאמֹר׃ הַדָּבָר 16
אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ אֵלֵינוּ בְּשֵׁם יְהוָה אֵינֶנּוּ שֹׁמְעִים אֵלֶיךָ׃ כִּי 17
עָשׂוֹ נַעֲשֶׂה אֶת־כָּל־הַדָּבָר׀ אֲשֶׁר־יָצָא מִפִּינוּ לְקַטֵּר
לִמְלֶכֶת הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּךְ־לָהּ נְסָכִים כַּאֲשֶׁר עָשִׂינוּ אֲנַחְנוּ
וַאֲבֹתֵינוּ מְלָכֵינוּ וְשָׂרֵינוּ בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלִַם
וַנִּשְׂבַּע־לֶחֶם וַנִּהְיֶה טוֹבִים וְרָעָה לֹא רָאִינוּ׃ וּמִן־אָז 18
חָדַלְנוּ לְקַטֵּר לִמְלֶכֶת הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּךְ־לָהּ נְסָכִים חָסַרְנוּ
כֹּל וּבַחֶרֶב וּבָרָעָב תַּמְנוּ׃ וְכִי־אֲנַחְנוּ מְקַטְּרִים לִמְלֶכֶת 19
הַשָּׁמַיִם וְלַהַסֵּךְ־לָהּ נְסָכִים הַמִּבַּלְעֲדֵי אֲנָשֵׁינוּ עָשִׂינוּ לָהּ
הה׳ יפה כַּוָּנִים לְהַעְצִבָהּ וְהַסֵּךְ־לָהּ נְסָכִים׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ כ
אֶל־כָּל־הָעָם עַל־הַגְּבָרִים וְעַל־הַנָּשִׁים וְעַל־כָּל־הָעָם
הָעֹנִים אֹתוֹ דָּבָר לֵאמֹר׃ הֲלוֹא אֶת־הַקִּטֹּר אֲשֶׁר קִטַּרְתֶּם 21
בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלִַם אַתֶּם וַאֲבוֹתֵיכֶם מַלְכֵיכֶם
וְשָׂרֵיכֶם וְעַם הָאָרֶץ אֹתָם זָכַר יְהוָה וַתַּעֲלֶה עַל־לִבּוֹ׃
וְלֹא־יוּכַל יְהוָה עוֹד לָשֵׂאת מִפְּנֵי רֹעַ מַעַלְלֵיכֶם מִפְּנֵי 22
הַתּוֹעֵבוֹת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם וַתְּהִי אַרְצְכֶם לְחָרְבָּה וְלִשַּׁמָּה
וְלִקְלָלָה מֵאֵין יוֹשֵׁב כְּהַיּוֹם הַזֶּה׃ מִפְּנֵי אֲשֶׁר קִטַּרְתֶּם 23
ואשר

וַאֲשֶׁר חֲטָאתֶם לַיהוָה וְלֹא שְׁמַעְתֶּם בְּקוֹל יְהוָה
וּבְתוֹרָתוֹ וּבְחֻקֹּתָיו וּבְעֵדוֹתָיו לֹא הֲלַכְתֶּם עַל־כֵּן קָרְאַת
24 אֶתְכֶם הָרָעָה הַזֹּאת כַּיּוֹם הַזֶּה׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ
אֶל־כָּל־הָעָם וְאֶל כָּל־הַנָּשִׁים שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה כָּל־
כה יְהוּדָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אַתֶּם וּנְשֵׁיכֶם וַתְּדַבֵּרְנָה בְּפִיכֶם
וּבִידֵיכֶם מִלֵּאתֶם ׀ לֵאמֹר עָשֹׂה נַעֲשֶׂה אֶת־
נְדָרֵינוּ אֲשֶׁר נָדַרְנוּ לְקַטֵּר לִמְלֶכֶת הַשָּׁמַיִם וּלְהַסֵּךְ
לָהּ נַסְכִּים הָקֵים תָּקִימְנָה אֶת־נִדְרֵיכֶם וְעָשֹׂה
26 תַּעֲשֶׂינָה אֶת־נִדְרֵיכֶם׃ לָכֵן שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה כָּל־
יְהוּדָה הַיֹּשְׁבִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם הִנְנִי נִשְׁבַּעְתִּי בִשְׁמִי
הַגָּדוֹל אָמַר יְהוָה אִם־יֵהָיֶה עוֹד שְׁמִי נִקְרָא בְּפִי כָּל־
אִישׁ יְהוּדָה אֹמֵר חַי־אֲדֹנָי יְהוִה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃
27 הִנְנִי שֹׁקֵד עֲלֵיהֶם לְרָעָה וְלֹא לְטוֹבָה וְתַמּוּ כָל־אִישׁ
יְהוּדָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּחֶרֶב וּבָרָעָב עַד־כַּלּוֹתָם׃
28 וּפְלִיטֵי חֶרֶב יְשֻׁבוֹן מִן־אֶרֶץ מִצְרַיִם אֶרֶץ יְהוּדָה מְתֵי
מִסְפָּר וְיָדְעוּ כָּל־שְׁאֵרִית יְהוּדָה הַבָּאִים לְאֶרֶץ־מִצְרַיִם
29 לָגוּר שָׁם דְּבַר־מִי יָקוּם מִמֶּנִּי וּמֵהֶם׃ וְזֹאת לָכֶם הָאוֹת
נְאֻם־יְהוָה כִּי־פֹקֵד אֲנִי עֲלֵיכֶם בַּמָּקוֹם הַזֶּה לְמַעַן תֵּדְעוּ
ל כִּי קוֹם יָקוּמוּ דְבָרַי עֲלֵיכֶם לְרָעָה׃ כֹּה ׀
אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן אֶת־פַּרְעֹה חָפְרַע מֶלֶךְ־מִצְרַיִם
בְּיַד אֹיְבָיו וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשׁוֹ כַּאֲשֶׁר נָתַתִּי אֶת־צִדְקִיָּהוּ
מֶלֶךְ־יְהוּדָה בְּיַד נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל אֹיְבוֹ וּמְבַקֵּשׁ
נַפְשׁוֹ׃

מה הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה
בְּכָתְבוֹ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה עַל־סֵפֶר מִפִּי יִרְמְיָהוּ
בַּשָּׁנָה הָרְבִעִית לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה
2 לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עָלֶיךָ בָּרוּךְ׃

Cap. XLV. *Jeremias perturbatum Baruchi animum accepto oraculo consolatur,*

3 אָמַרְתָּ אוֹיָה נָא לִי כִּי־יָסַף יְהוָה יָגוֹן עַל־מַכְאֹבִי יָגַעְתִּי
4 בְּאַנְחָתִי וּמְנוּחָה לֹא מָצָאתִי׃ כֹּה תֹאמַר אֵלָיו יְהוָה
אֲמַר יְהוָה הִנֵּה אֲשֶׁר־בָּנִיתִי אֲנִי הֹרֵס וְאֵת אֲשֶׁר־נָטַעְתִּי
אֲנִי נֹתֵשׁ וְאֶת־כָּל־הָאָרֶץ הִיא׃ וְאַתָּה תְבַקֶּשׁ־לְךָ
5 גְּדֹלוֹת אַל־תְּבַקֵּשׁ כִּי הִנְנִי מֵבִיא רָעָה עַל־כָּל־בָּשָׂר
נְאֻם־יְהוָה וְנָתַתִּי לְךָ אֶת־נַפְשְׁךָ לְשָׁלָל עַל כָּל־
הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר תֵּלֵךְ שָׁם׃

מו א אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא עַל־הַגּוֹיִם׃
2 לְמִצְרַיִם עַל־חֵיל פַּרְעֹה נְכוֹ מֶלֶךְ מִצְרַיִם אֲשֶׁר הָיָה עַל־
נְהַר־פְּרָת בְּכַרְכְּמִישׁ אֲשֶׁר הִכָּה נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל
בִּשְׁנַת הָרְבִיעִית לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה׃
4 3 עִרְכוּ מָגֵן וְצִנָּה וּגְשׁוּ לַמִּלְחָמָה׃ אִסְרוּ הַסּוּסִים וְעֲלוּ
הַפָּרָשִׁים וְהִתְיַצְּבוּ בְּכוֹבָעִים מִרְקוּ הָרְמָחִים לִבְשׁוּ
הַסְּרִינוֹת׃ מַדּוּעַ רְאִיתִי הֵמָּה חַתִּים נְסוֹגִים אָחוֹר ה
וְגִבּוֹרֵיהֶם יֻכַּתּוּ וּמָנוֹס נָסוּ וְלֹא הָפְנוּ מָגוֹר מִסָּבִיב נְאֻם־
6 יְהוָה׃ אַל־יָנוּס הַקַּל וְאַל־יִמָּלֵט הַגִּבּוֹר צָפוֹנָה עַל־יַד
7 נְהַר־פְּרָת כָּשְׁלוּ וְנָפָלוּ׃ מִזֶּה כְּיֹאר יַעֲלֶה כַּנְּהָרוֹת יִתְגָּעֲשׁוּ
8 יִתְגָּעֲשׁוּ מֵימָיו׃ מִצְרַיִם כְּיֹאר יַעֲלֶה וְכַנְּהָרוֹת יִתְגָּעֲשׁוּ
מַיִם וַיֹּאמֶר אַעֲלֶה אְכַסֶּה־אֶרֶץ אְבִידָה עִיר וְיֹשְׁבֵי בָהּ׃
9 עֲלוּ הַסּוּסִים וְהִתְהַלְלוּ הָרֶכֶב וְיֵצְאוּ הַגִּבּוֹרִים כּוּשׁ וּפוּט
תֹּפְשֵׂי מָגֵן וְלוּדִים תֹּפְשֵׂי דֹרֵךְ קָשֶׁת׃ וְהַיּוֹם הַהוּא י
לַאדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת יוֹם נְקָמָה לְהִנָּקֵם מִצָּרָיו וְאָכְלָה
חֶרֶב וְשָׂבְעָה וְרִוְתָה מִדָּמָם כִּי זֶבַח לַאדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת
בְּאֶרֶץ צָפוֹן אֶל־נְהַר־פְּרָת׃ עֲלִי גִלְעָד וְקְחִי צֳרִי בְּתוּלַת 11
הרבית קרי בַּת־מִצְרַיִם לַשָּׁוְא הִרְבֵּית רְפוּאוֹת תְּעֲלֶה אֵין לָךְ׃
שָׁמְעוּ גוֹיִם קְלוֹנֵךְ וְצִוְחָתֵךְ מָלְאָה הָאָרֶץ כִּי־גִבּוֹר 12
בְּגִבּוֹר כָּשְׁלוּ יַחְדָּיו נָפְלוּ שְׁנֵיהֶם׃
הפטרת בא אל פרעה הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא לְבוֹא 13
נבוכדראצר

נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל לְהַכּוֹת אֶת־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃
14 הַגִּידוּ בְמִצְרַיִם וְהַשְׁמִיעוּ בְמִגְדּוֹל וְהַשְׁמִיעוּ בְנֹף
וּבְתַחְפַּנְחֵס אִמְרוּ הִתְיַצֵּב וְהָכֵן לָךְ כִּי־אָכְלָה חֶרֶב
טו סְבִיבֶיךָ׃ מַדּוּעַ נִסְחַף אַבִּירֶיךָ לֹא עָמַד כִּי יְהוָה הֲדָפוֹ׃
16 הִרְבָּה כּוֹשֵׁל גַּם־נָפַל אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ וַיֹּאמְרוּ קוּמָה וְנָשׁוּבָה
אֶל־עַמֵּנוּ וְאֶל־אֶרֶץ מוֹלַדְתֵּנוּ מִפְּנֵי חֶרֶב הַיּוֹנָה׃
17 18 קִרְאוּ שָׁם פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם שָׁאוֹן הֶעֱבִיר הַמּוֹעֵד׃ חַי־
אֲנִי נְאֻם־הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ כִּי כְתָבוֹר בָּהָרִים
19 וְכַכַּרְמֶל בַּיָּם יָבוֹא׃ כְּלֵי גוֹלָה עֲשִׂי לָךְ יוֹשֶׁבֶת בַּת־מִצְרָיִם
כִּי־נֹף לְשַׁמָּה תִּהְיֶה וְנִצְּתָה מֵאֵין יוֹשֵׁב׃
21 כ עֶגְלָה יְפֵה־פִיָּה מִצְרַיִם קֶרֶן מִצָּפוֹן בָּא בָא׃ גַּם־שְׂכִירֶיהָ
בְּקִרְבָּהּ כְּעֶגְלֵי מַרְבֵּק כִּי־גַם־הֵמָּה הִפְנוּ נָסוּ יַחְדָּיו לֹא
22 עָמָדוּ כִּי יוֹם אֵידָם בָּא עֲלֵיהֶם עֵת פְּקֻדָּתָם׃ קוֹלָהּ כַּנָּחָשׁ
יֵלֵךְ כִּי־בְחַיִל יֵלֵכוּ וּבְקַרְדֻּמוֹת בָּאוּ לָהּ כְּחֹטְבֵי עֵצִים׃
23 כָּרְתוּ יַעְרָהּ נְאֻם־יְהוָה כִּי לֹא יֵחָקֵר כִּי רַבּוּ מֵאַרְבֶּה
24 וְאֵין לָהֶם מִסְפָּר׃ הֹבִישָׁה בַּת־מִצְרַיִם נִתְּנָה בְּיַד עַם־
כה צָפוֹן׃ אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי פוֹקֵד אֶל־
אָמוֹן מִנֹּא וְעַל־פַּרְעֹה וְעַל־מִצְרַיִם וְעַל־אֱלֹהֶיהָ וְעַל־
26 מְלָכֶיהָ וְעַל־פַּרְעֹה וְעַל הַבֹּטְחִים בּוֹ׃ וּנְתַתִּים בְּיַד
מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם וּבְיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וּבְיַד עֲבָדָיו
27 וְאַחֲרֵי־כֵן תִּשָּׁכֵן כִּימֵי־קֶדֶם נְאֻם־יְהוָה׃ וְאַתָּה
אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב וְאַל־תֵּחַת יִשְׂרָאֵל כִּי הִנְנִי מוֹשִׁיעֲךָ
מלאו׳ מֵרָחוֹק וְאֶת־זַרְעֲךָ מֵאֶרֶץ שִׁבְיָם וְשָׁב יַעֲקֹב וְשָׁקַט וְשַׁאֲנַן
28 וְאֵין מַחֲרִיד׃ אַתָּה אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב נְאֻם־יְהוָה כִּי
אִתְּךָ אֲנִי כִּי־אֶעֱשֶׂה כָלָה בְּכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִדַּחְתִּיךָ
שָׁמָּה וְאֹתְךָ לֹא־אֶעֱשֶׂה כָלָה וְיִסַּרְתִּיךָ לַמִּשְׁפָּט וְנַקֵּה
א מן לֹא אֲנַקֶּךָּ׃ אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־
2 פְּלִשְׁתִּים בְּטֶרֶם יַכֵּה פַּרְעֹה אֶת־עַזָּה׃ כֹּה אָמַר יְהוָה

Cap. XLVII. *Sermo Domini contra Palæstinos.*

הִנֵּה־מַיִם עֹלִים מִצָּפוֹן וְהָיוּ לְנַחַל שׁוֹטֵף וְיִשְׁטְפוּ אֶרֶץ
וּמְלוֹאָהּ עִיר וְיֹשְׁבֵי בָהּ וְזָעֲקוּ הָאָדָם וְהֵילִל כֹּל יוֹשֵׁב
הָאָרֶץ׃ 3 מִקּוֹל שַׁעֲטַת פַּרְסוֹת אַבִּירָיו מֵרַעַשׁ לְרִכְבּוֹ
הֲמוֹן גַּלְגִּלָּיו לֹא־הִפְנוּ אָבוֹת אֶל־בָּנִים מֵרִפְיוֹן יָדָיִם׃
4 עַל־הַיּוֹם הַבָּא לִשְׁדוֹד אֶת־כָּל־פְּלִשְׁתִּים לְהַכְרִית לְצֹר
וּלְצִידוֹן כֹּל שָׂרִיד עֹזֵר כִּי־שֹׁדֵד יְהוָה אֶת־פְּלִשְׁתִּים שְׁאֵרִית
אִי כַפְתּוֹר׃ בָּאָה קָרְחָה אֶל־עַזָּה נִדְמְתָה אַשְׁקְלוֹן שְׁאֵרִית ה
6 עִמְקָם עַד־מָתַי תִּתְגּוֹדָדִי׃ הוֹי חֶרֶב לַיהוָה עַד־אָנָה לֹא
7 תִשְׁקֹטִי הֵאָסְפִי אֶל־תַּעֲרֵךְ הֵרָגְעִי וְדֹמִי׃ אֵיךְ תִּשְׁקֹטִי
וַיהוָה צִוָּה־לָהּ אֶל־אַשְׁקְלוֹן וְאֶל־חוֹף הַיָּם שָׁם יְעָדָהּ׃

מח Cap XLVIII *Oraculum de Moabo.*

לְמוֹאָב כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוֹי אֶל־נְבוֹ
כִּי שֻׁדָּדָה הֹבִישָׁה נִלְכְּדָה קִרְיָתַיִם הֹבִישָׁה הַמִּשְׂגָּב
2 וָחָתָּה׃ אֵין עוֹד תְּהִלַּת מוֹאָב בְּחֶשְׁבּוֹן חָשְׁבוּ עָלֶיהָ רָעָה
לְכוּ וְנַכְרִיתֶנָּה מִגּוֹי גַּם־מַדְמֵן תִּדֹּמִי אַחֲרַיִךְ תֵּלֶךְ חָרֶב׃
3 4 קוֹל צְעָקָה מֵחֹרֹנָיִם שֹׁד וָשֶׁבֶר גָּדוֹל׃ נִשְׁבְּרָה מוֹאָב
הִשְׁמִיעוּ זְעָקָה צְעוּרֶיהָ׃ כִּי מַעֲלֵה הַלְּחוּת בִּבְכִי יַעֲלֶה־בֶּכִי ה הלוחית קרי צעיריה קרי
6 כִּי בְּמוֹרַד חֹרוֹנַיִם צָרֵי צַעֲקַת־שֶׁבֶר שָׁמֵעוּ׃ נְסוּ מַלְּטוּ
7 נַפְשְׁכֶם וְתִהְיֶנָה כַּעֲרוֹעֵר בַּמִּדְבָּר׃ כִּי יַעַן בִּטְחֵךְ בְּמַעֲשַׂיִךְ
וּבְאוֹצְרוֹתַיִךְ גַּם־אַתְּ תִּלָּכֵדִי וְיָצָא כְמִישׁ בַּגּוֹלָה כֹּהֲנָיו כמוש קרי
8 וְשָׂרָיו יַחְדָּו׃ וְיָבֹא שֹׁדֵד אֶל־כָּל־עִיר וְעִיר לֹא תִמָּלֵט יחדו קרי
9 וְאָבַד הָעֵמֶק וְנִשְׁמַד הַמִּישֹׁר אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה׃ תְּנוּ־צִיץ
לְמוֹאָב כִּי נָצֹא תֵּצֵא וְעָרֶיהָ לְשַׁמָּה תִהְיֶינָה מֵאֵין יוֹשֵׁב
בָּהֵן׃ אָרוּר עֹשֶׂה מְלֶאכֶת יְהוָה רְמִיָּה וְאָרוּר מֹנֵעַ חַרְבּוֹ
11 מִדָּם׃ שַׁאֲנַן מוֹאָב מִנְּעוּרָיו וְשֹׁקֵט הוּא אֶל־שְׁמָרָיו וְלֹא־
הוּרַק מִכְּלִי אֶל־כֶּלִי וּבַגּוֹלָה לֹא הָלָךְ עַל־כֵּן עָמַד טַעְמוֹ
12 בּוֹ וְרֵיחוֹ לֹא נָמָר׃ לָכֵן הִנֵּה־יָמִים בָּאִים נְאֻם־
יְהוָה וְשִׁלַּחְתִּי־לוֹ צֹעִים וְצֵעֻהוּ וְכֵלָיו יָרִיקוּ וְנִבְלֵיהֶם
13 יְנַפֵּצוּ׃ וּבֹשׁ מוֹאָב מִכְּמוֹשׁ כַּאֲשֶׁר־בֹּשׁוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל

14 מִבְּנֵי אִישׁ מִבְטָחִם׃ אֵיךְ תֹּאמְרוּ גִּבּוֹרִים אֲנַחְנוּ וְאַנְשֵׁי־
טוּ חַיִל לַמִּלְחָמָה׃ שָׁדַד מוֹאָב וְעָרֶיהָ עָלָה וּמִבְחַר בַּחוּרָיו
16 יָרְדוּ לַטֶּבַח נְאֻם הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ קָרוֹב אֵיד־
17 מוֹאָב לָבוֹא וְרָעָתוֹ מְהֵרָה מְאֹד׃ נֻדוּ לוֹ כָּל־סְבִיבָיו וְכָל
יֹדְעֵי שְׁמוֹ אִמְרוּ אֵיכָה נִשְׁבַּר מַטֵּה־עֹז מַקֵּל תִּפְאָרָה׃
18 רְדִי מִכָּבוֹד וְשִׁבִי בַצָּמָא יוֹשֶׁבֶת בַּת־דִּיבוֹן כִּי־שׁוֹדֵד מוֹאָב ושבי קרי
19 עָלָה בָּךְ מְחִתָּה מִבְצָרָיִךְ׃ אֶל־דֶּרֶךְ עִמְדִי וְצִפִּי יוֹשֶׁבֶת
כ עֲרוֹעֵר שַׁאֲלִי־נָס וּנְמַלָּטָה אִמְרִי מֶה־נֶהְיָתָה׃ הֹבִישׁ
הלילו קרי מוֹאָב כִּי־חַתָּה הֵילִילוּ וְזַעֲקוּ הַגִּידוּ בְאַרְנוֹן כִּי שֻׁדַּד מוֹאָב׃ וזעקו קרי
21 וּמִשְׁפַּט בָּא אֶל־אֶרֶץ הַמִּישֹׁר אֶל־חֹלוֹן וְאֶל־יְהַצָה וְעַל־
22 23 מֵיפעת קרי מוֹפָעַת׃ וְעַל־דִּיבוֹן וְעַל־נְבוֹ וְעַל־בֵּית דִּבְלָתָיִם׃ וְעַל־
24 קִרְיָתַיִם וְעַל־בֵּית גָּמוּל וְעַל־בֵּית מְעוֹן׃ וְעַל־קְרִיּוֹת וְעַל־
בָּצְרָה וְעַל כָּל־עָרֵי אֶרֶץ מוֹאָב הָרְחֹקוֹת וְהַקְּרֹבוֹת׃
26 כה נִגְּדָעָה קֶרֶן מוֹאָב וּזְרֹעוֹ נִשְׁבְּרָה נְאֻם יְהוָה׃ הַשְׁכִּירֻהוּ
כִּי עַל־יְהוָה הִגְדִּיל וְסָפַק מוֹאָב בְּקִיאוֹ וְהָיָה לִשְׂחֹק גַּם־
27 הוּא׃ וְאִם־לוֹא הַשְׂחֹק הָיָה לָךְ יִשְׂרָאֵל אִם־בְּגַנָּבִים
28 נִמְצָאָה כִּי־מִדֵּי דַבֶּרְךָ בּוֹ תִּתְנוֹדָד׃ עִזְבוּ עָרִים נמצא קרי
וְשִׁכְנוּ בַּסֶּלַע יוֹשְׁבֵי מוֹאָב וִהְיוּ כְּיוֹנָה תְּקַנֵּן
29 בְּעֶבְרֵי פִּי־פָחַת׃ שָׁמַעְנוּ גְאוֹן־מוֹאָב גֵּא־מְאֹד גְּבַהּוֹ
ל וְגָאוֹנוֹ וְגַאֲוָתוֹ וְרָם לִבּוֹ׃ אֲנִי יָדַעְתִּי נְאֻם־יְהוָה עֶבְרָתוֹ
31 וְלֹא־כֵן בַּדָּיו לֹא־כֵן עָשׂוּ׃ עַל־כֵּן עַל־מוֹאָב אֵילִיל
32 וְלִמוֹאָב כֻּלֹּה אֲזָעֵק אֶל־אַנְשֵׁי קִיר־חֶרֶשׂ יֹהָגֶה׃ מִבְכִּי
יַעְזֵר אֲבַכֶּה־לָּךְ הַגֶּפֶן שִׂבְמָה נְטִישֹׁתַיִךְ עָבְרוּ יָם עַד יָם
33 יַעְזֵר נָגְעוּ עַל־קֵיצֵךְ וְעַל־בְּצִירֵךְ שֹׁדֵד נָפָל׃ וְנֶאֱסְפָה
שִׂמְחָה וְגִיל מִכַּרְמֶל וּמֵאֶרֶץ מוֹאָב וְיַיִן מִיקְבִים הִשְׁבַּתִּי
34 לֹא־יִדְרֹךְ הֵידָד הֵידָד לֹא הֵידָד׃ מִזַּעֲקַת חֶשְׁבּוֹן עַד־
אֶלְעָלֵה עַד־יָהַץ נָתְנוּ קוֹלָם מִצֹּעַר עַד־חֹרֹנַיִם עֶגְלַת
לה שְׁלִשִׁיָּה כִּי גַם־מֵי נִמְרִים לְמַשָּׁמוֹת יִהְיוּ׃ וְהִשְׁבַּתִּי
למואב

36 לְמוֹאָב נְאֻם־יְהוָה מַעֲלֶה בָמָה וּמַקְטִיר לֵאלֹהָיו׃ עַל־
כֵּן לִבִּי לְמוֹאָב כַּחֲלִלִים יֶהֱמֶה וְלִבִּי אֶל־אַנְשֵׁי קִיר־חָרֶשׂ
37 כַּחֲלִלִים יֶהֱמֶה עַל־כֵּן יִתְרַת עָשָׂה אָבָדוּ׃ כִּי כָל־רֹאשׁ
קָרְחָה וְכָל זָקָן גָּרֻעָה עַל כָּל־יָדַיִם גְּרִדֻת וְעַל־מָתְנַיִם
38 שָׂק׃ עַל כָּל־גַּגוֹת מוֹאָב וּבְרְחֹבֹתֶיהָ כֻּלָּה מִסְפֵּד כִּי־
39 שָׁבַרְתִּי אֶת־מוֹאָב כִּכְלִי אֵין־חֵפֶץ בּוֹ נְאֻם־יְהוָה׃ אֵיךְ
חַתָּה הֵילִילוּ אֵיךְ הֶפְנָה־עֹרֶף מוֹאָב בּוֹשׁ וְהָיָה מוֹאָב
לִשְׂחֹק וְלִמְחִתָּה לְכָל־סְבִיבָיו׃ כִּי־כֹה מ
40 אָמַר יְהוָה הִנֵּה כַנֶּשֶׁר יִדְאֶה וּפֹרֵשׂ כְּנָפָיו אֶל־מוֹאָב׃
41 נִלְכְּדָה הַקְּרִיוֹת וְהַמְּצָדוֹת נִתְפָּשָׂה וְהָיָה לֵב גִּבּוֹרֵי
42 מוֹאָב בַּיּוֹם הַהוּא כְּלֵב אִשָּׁה מְצֵרָה׃ וְנִשְׁמַד מוֹאָב
43 מֵעָם כִּי עַל־יְהוָה הִגְדִּיל׃ פַּחַד וָפַחַת וָפָח עָלֶיךָ יוֹשֵׁב
44 הנס קרי מוֹאָב נְאֻם־יְהוָה׃ הַנָּס מִפְּנֵי הַפַּחַד יִפֹּל אֶל־הַפַּחַת
וְהָעֹלֶה מִן־הַפַּחַת יִלָּכֵד בַּפָּח כִּי־אָבִיא אֵלֶיהָ אֶל־מוֹאָב
שְׁנַת פְּקֻדָּתָם נְאֻם־יְהוָה׃ בְּצֵל חֶשְׁבּוֹן עָמְדוּ מִכֹּחַ נָסִים מה
כִּי־אֵשׁ יָצְאָה מֵחֶשְׁבּוֹן וְלֶהָבָה מִבֵּין סִיחֹן וַתֹּאכַל פְּאַת
46 מוֹאָב וְקָדְקֹד בְּנֵי שָׁאוֹן׃ אוֹי־לְךָ מוֹאָב אָבַד עַם־כְּמוֹשׁ
כִּי־לֻקְחוּ בָנֶיךָ בַּשֶּׁבִי וּבְנֹתֶיךָ בַּשִּׁבְיָה׃ 47 וְשַׁבְתִּי שְׁבוּת־
מוֹאָב בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נְאֻם־יְהוָה עַד־הֵנָּה מִשְׁפַּט
מוֹאָב׃

מט לִבְנֵי עַמּוֹן כֹּה אָמַר יְהוָה הֲבָנִים אֵין לְיִשְׂרָאֵל אִם־יוֹרֵשׁ Cap. XLIX. *Judiciorum Dei seriem prosequitur Propheta, & de Ammonitis, Idumæis, Syris, aliisque populis vaticinatur.*
אֵין לוֹ מַדּוּעַ יָרַשׁ מַלְכָּם אֶת־גָּד וְעַמּוֹ בְּעָרָיו יָשָׁב׃ 2 לָכֵן
הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְהִשְׁמַעְתִּי אֶל־רַבַּת בְּנֵי־
עַמּוֹן תְּרוּעַת מִלְחָמָה וְהָיְתָה לְתֵל שְׁמָמָה וּבְנֹתֶיהָ בָּאֵשׁ
תִּצַּתְנָה וְיָרַשׁ יִשְׂרָאֵל אֶת־יְרָשָׁיו אָמַר יְהוָה׃ 3 פתח באתנח הֵילִילִי
חֶשְׁבּוֹן כִּי שֻׁדְּדָה־עַי צְעַקְנָה בְּנוֹת רַבָּה חִגְרְנָה שַׂקִּים
סִפְדְנָה וְהִתְשׁוֹטַטְנָה בַּגְּדֵרוֹת כִּי מַלְכָּם בַּגּוֹלָה יֵלֵךְ
כֹּהֲנָיו וְשָׂרָיו יַחְדָּיו׃ מַה־תִּתְהַלְלִי בָּעֲמָקִים זָב עֲמָקֵךְ 4
הבת

ה הַבַּת הַשּׁוֹבֵבָה הַמִּטְחָה בְּאֹצְרֹתַיִךְ מִי יָבֹא אֵלָי׃ הִנְנִי
מֵבִיא עָלַיִךְ פַּחַד נְאֻם־אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת מִכָּל־סְבִיבָיִךְ
ו וְנִדַּחְתֶּם אִישׁ לְפָנָיו וְאֵין מְקַבֵּץ לַנּוֹדֵד׃ וְאַחֲרֵי־כֵן אָשִׁיב
אֶת־שְׁבוּת בְּנֵי־עַמּוֹן נְאֻם־יְהוָה׃
ז לֶאֱדוֹם כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הַאֵין עוֹד חָכְמָה בְּתֵימָן
ח אָבְדָה עֵצָה מִבָּנִים נִסְרְחָה חָכְמָתָם׃ נֻסּוּ הִפְנוּ הֶעְמִקוּ
לָשֶׁבֶת יוֹשְׁבֵי דְדָן כִּי אֵיד עֵשָׂו הֵבֵאתִי עָלָיו עֵת פְּקַדְתִּיו׃
ט אִם־בֹּצְרִים בָּאוּ לָךְ לֹא יַשְׁאִירוּ עוֹלְלוֹת אִם־גַּנָּבִים
י בַּלַּיְלָה הִשְׁחִיתוּ דַּיָּם׃ כִּי־אֲנִי חִשַּׂפְתִּי אֶת־עֵשָׂו גִּלֵּיתִי
אֶת־מִסְתָּרָיו וְנֶחְבָּה לֹא יוּכָל שָׁדַד זַרְעוֹ וְאַחָיו וּשְׁכֵנָיו
יא וְאֵינֶנּוּ׃ עָזְבָה יְתֹמֶיךָ אֲנִי אֲחַיֶּה וְאַלְמְנוֹתֶיךָ עָלַי תִּבְטָחוּ׃
יב כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה הִנֵּה אֲשֶׁר־אֵין מִשְׁפָּטָם
לִשְׁתּוֹת הַכּוֹס שָׁתוֹ יִשְׁתּוּ וְאַתָּה הוֹא נָקֹה תִּנָּקֶה לֹא
יג תִנָּקֶה כִּי שָׁתֹה תִּשְׁתֶּה׃ כִּי בִי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם־יְהוָה כִּי־
לְשַׁמָּה לְחָרְפָּה לְחָרֵב וְלִקְלָלָה תִּהְיֶה בָצְרָה וְכָל־עָרֶיהָ
יד תִּהְיֶינָה לְחָרְבוֹת עוֹלָם׃ שְׁמוּעָה שָׁמַעְתִּי מֵאֵת יְהוָה
וְצִיר בַּגּוֹיִם שָׁלוּחַ הִתְקַבְּצוּ וּבֹאוּ עָלֶיהָ וְקוּמוּ לַמִּלְחָמָה׃
טו כִּי־הִנֵּה קָטֹן נְתַתִּיךְ בַּגּוֹיִם בָּזוּי בָּאָדָם׃ תִּפְלַצְתְּךָ הִשִּׁיא
אוֹתָךְ זְדוֹן לִבֶּךָ שֹׁכְנִי בְחַגְוֵי הַסֶּלַע תֹּפְשֵׂי מְרוֹם גִּבְעָה
יז כִּי־תַגְבִּיהַ כַּנֶּשֶׁר קִנֶּךָ מִשָּׁם אוֹרִידְךָ נְאֻם־יְהוָה׃ וְהָיְתָה
אֱדוֹם לְשַׁמָּה כָּל עֹבֵר עָלֶיהָ יִשֹּׁם וְיִשְׁרֹק עַל־כָּל־
יח מַכּוֹתֶהָ׃ כְּמַהְפֵּכַת סְדֹם וַעֲמֹרָה וּשְׁכֵנֶיהָ אָמַר יְהוָה
יט לֹא־יֵשֵׁב שָׁם אִישׁ וְלֹא־יָגוּר בָּהּ בֶּן־אָדָם׃ הִנֵּה כְּאַרְיֵה
יַעֲלֶה מִגְּאוֹן הַיַּרְדֵּן אֶל־נְוֵה אֵיתָן כִּי־אָרִגִּיעָה אָרִיצֵנּוּ
מֵעָלֶיהָ וּמִי בָחוּר אֵלֶיהָ אֶפְקֹד כִּי מִי כָמוֹנִי וּמִי יְעִדָנִי
כ וּמִי־זֶה רֹעֶה אֲשֶׁר יַעֲמֹד לְפָנָי׃ לָכֵן שִׁמְעוּ עֲצַת־יְהוָה
אֲשֶׁר יָעַץ אֶל־אֱדוֹם וּמַחְשְׁבוֹתָיו אֲשֶׁר חָשַׁב אֶל־יוֹשְׁבֵי
תֵימָן אִם־לֹוא יִסְחָבוּם צְעִירֵי הַצֹּאן אִם־לֹא יַשִּׁים עֲלֵיהֶם
נוֹהֶם

נוהם: מקול נפלם רעשה הארץ צעקה בים סוף 21
נשמע קולה: הנה כנשר יעלה וידאה ויפרש כנפיו 22
על בצרה והיה לב גבורי אדום ביום ההוא כלב
אשה מצרה: לדמשק 23
בושה חמת וארפד כי שמעה רעה שמעו
נמגו בים דאגה השקט לא יוכל: רפתה 24
דמשק הפנתה לנוס ורטט החזיקה צרה וחבלים
אחזתה כיולדה: איך לא עזבה עיר תהלה קריית כה תהלת קרי
משושי: לכן יפלו בחוריה ברחבתיה וכל אנשי 26
המלחמה ידמו ביום ההוא נאם יהוה צבאות: והצתי 27
אש בחומת דמשק ואכלה ארמנות בן הדד:
לקדר ולממלכות חצור אשר הכה 28
נבוכדראצר מלך בבל כה אמר יהוה קומו עלו אל יתירו
קדר ושדדו את בני קדם: אהליהם וצאנם יקחו 29
יריעותיהם וכל כליהם וגמליהם ישאו להם וקראו
עליהם מגור מסביב: נסו נדו מאד העמיקו לשבת ישבי ל
חצור נאם יהוה כי יעץ עליכם נבוכדראצר מלך בבל
עצה וחשב עליהם מחשבה: קומו עלו אל גוי שליו 31
יושב לבטח נאם יהוה לא דלתים ולא בריח לו בדד
ישכנו: והיו גמליהם לבז והמון מקניהם לשלל וזרתים 32
לכל רוח קצוצי פאה ומכל עבריו אביא את אידם
נאם יהוה: והיתה חצור למעון תנים שממה עד עולם 33
לא ישב שם איש ולא יגור בה בן אדם: אשר 34
היה דבר יהוה אל ירמיהו הנביא אל עילם בראשית
מלכות צדקיהו מלך יהודה לאמר: כה אמר יהוה לה
צבאות הנני שבר את קשת עילם ראשית גבורתם:
והבאתי אל עילם ארבע רוחות מארבע קצות השמים 36
וזרתים לכל הרוחות האלה ולא יהיה הגוי אשר לא
יבוא

37 יָבוֹא שָׁם נִדְחֵי עֵילָם׃ וְהַחְתַּתִּי אֶת־עֵילָם לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם עילם קרי
וְלִפְנֵי׳ מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם וְהֵבֵאתִי עֲלֵיהֶם׳ רָעָה אֶת־חֲרוֹן
אַפִּי נְאֻם־יְהוָה וְשִׁלַּחְתִּי אַחֲרֵיהֶם אֶת־הַחֶרֶב עַד־כַּלּוֹתִי
38 אוֹתָם׃ וְשַׂמְתִּי כִסְאִי בְּעֵילָם וְהַאֲבַדְתִּי מִשָּׁם מֶלֶךְ וְשָׂרִים
39 נְאֻם־יְהוָה׃ וְהָיָה׳ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים אָשׁוּב אֶת־שְׁבִית אשיב ק׳ שבות קרי
א נ עֵילָם נְאֻם־יְהוָה׃ הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־
2 בָּבֶל אֶל־אֶרֶץ כַּשְׂדִּים בְּיַד יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא׃ הַגִּידוּ בַגּוֹיִם
וְהַשְׁמִיעוּ וּשְׂאוּ־נֵס הַשְׁמִיעוּ אַל־תְּכַחֵדוּ אִמְרוּ נִלְכְּדָה
בָּבֶל הֹבִישׁ בֵּל חַת מְרֹדָךְ הֹבִישׁוּ עֲצַבֶּיהָ חַתּוּ גִּלּוּלֶיהָ׃
3 כִּי עָלָה עָלֶיהָ גּוֹי מִצָּפוֹן הוּא־יָשִׁית אֶת־אַרְצָהּ לְשַׁמָּה
4 וְלֹא־יִהְיֶה יוֹשֵׁב בָּהּ מֵאָדָם וְעַד־בְּהֵמָה נָדוּ הָלָכוּ׃ בַּיָּמִים
הַהֵמָּה וּבָעֵת הַהִיא נְאֻם־יְהוָה יָבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הֵמָּה
וּבְנֵי־יְהוּדָה יַחְדָּו הָלוֹךְ וּבָכוֹ יֵלֵכוּ וְאֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם
ה יְבַקֵּשׁוּ׃ צִיּוֹן יִשְׁאָלוּ דֶרֶךְ הֵנָּה פְנֵיהֶם בָּאוּ וְנִלְווּ אֶל־יְהוָה
6 בְּרִית עוֹלָם לֹא תִשָּׁכֵחַ׃ צֹאן אֹבְדוֹת הָיָה עַמִּי היו קרי
רֹעֵיהֶם הִתְעוּם הָרִים שׁוֹבְבִים מֵהַר אֶל־גִּבְעָה הָלָכוּ שובבום קרי
7 שָׁכְחוּ רִבְצָם׃ כָּל־מֹצְאֵיהֶם אֲכָלוּם וְצָרֵיהֶם אָמְרוּ לֹא
נֶאְשָׁם תַּחַת אֲשֶׁר חָטְאוּ לַיהוָה נְוֵה־צֶדֶק וּמִקְוֵה
8 אֲבוֹתֵיהֶם יְהוָה׃ נָדוּ מִתּוֹךְ בָּבֶל וּמֵאֶרֶץ כַּשְׂדִּים יֹצֵאוּ צאו קרי
9 וִהְיוּ כְּעַתּוּדִים לִפְנֵי־צֹאן׃ כִּי הִנֵּה אָנֹכִי מֵעִיר וּמַעֲלֶה
עַל־בָּבֶל קְהַל־גּוֹיִם גְּדֹלִים מֵאֶרֶץ צָפוֹן וְעָרְכוּ לָהּ מִשָּׁם
י תִּלָּכֵד חִצָּיו כְּגִבּוֹר מַשְׂכִּיל לֹא יָשׁוּב רֵיקָם׃ וְהָיְתָה
11 כַשְׂדִּים לְשָׁלָל כָּל־שֹׁלְלֶיהָ יִשְׂבָּעוּ נְאֻם־יְהוָה׃ כִּי
תשמחו ק׳ תִּשְׂמְחִי כִּי תַעַלְזִי שֹׁסֵי נַחֲלָתִי כִּי תָפוּשִׁי כְּעֶגְלָה דָשָׁא תעלזו קרי
תפושו קרי
12 וְתִצְהֲלִי כָּאַבִּרִים׃ בּוֹשָׁה אִמְּכֶם מְאֹד חָפְרָה יוֹלַדְתְּכֶם ותצהלו קרי
13 הִנֵּה אַחֲרִית גּוֹיִם מִדְבָּר צִיָּה וַעֲרָבָה׃ מִקֶּצֶף יְהוָה לֹא
תֵשֵׁב וְהָיְתָה שְׁמָמָה כֻּלָּהּ כֹּל עֹבֵר עַל־בָּבֶל יִשֹּׁם וְיִשְׁרֹק
14 עַל־כָּל־מַכּוֹתֶיהָ׃ עָרְכוּ עַל־בָּבֶל׳ סָבִיב כָּל־דֹּרְכֵי קֶשֶׁת

Cap. L. *Prophetia de liberatione populi Dei, & casu Babylonis.*

ידו אליה אל־תחמלו אל־חין כי ליהוה חטאה: הריעו טו
עליה סביב נתנה ידה נפלו אשותיה נהרסו חומותיה אשיותיה קרי
כי נקמת יהוה היא הנקמו בה כאשר עשתה עשו־לה:
כרתו זורע מבבל ותפש מגל בעת קציר מפני חרב 16
היונה איש אל־עמו יפנו ואיש לארצו ינוסו: שה 17
פזורה ישראל אריות הדיחו הראשון אכלו מלך אשור
וזה האחרון עצמו נבוכדראצר מלך בבל: לכן 18
כה־אמר יהוה צבאות אלהי ישראל הנני פקד אל־מלך
בבל ואל־ארצו כאשר פקדתי אל־מלך אשור:
ושבבתי את־ישראל אל־נוהו ורעה הכרמל והבשן 19
ובהר אפרים והגלעד תשבע נפשו: בימים ההם ובעת כ
ההיא נאם־יהוה יבקש את־עון ישראל ואיננו ואת־
חטאת יהודה ולא תמצאינה כי אסלח לאשר אשאיר:
על־הארץ מרתים עלה עליה ואל־יושבי פקוד 21
חרב והחרם אחריהם נאם־יהוה ועשה ככל אשר
צויתיך: קול מלחמה בארץ ושבר גדול: איך נגדע 22 23
וישבר פטיש כל־הארץ איך היתה לשמה בבל בגוים:
יקשתי לך וגם־נלכדת בבל ואת לא ידעת נמצאת 24
וגם־נתפשת כי ביהוה התגרית: פתח יהוה את־כה
אוצרו ויוצא את־כלי זעמו כי־מלאכה היא לאדני
יהוה צבאות בארץ כשדים: באו־לה מקץ פתחו 26
מאבסיה סלורה כמו־ערמים והחרימוה אל־תהי־לה
שארית: חרבו כל־פריה ירדו לטבח הוי עליהם כי־בא 27
יומם עת פקדתם: קול נסים ופלטים מארץ בבל 28
להגיד בציון את־נקמת יהוה אלהינו נקמת היכלו:
השמיעו אל־בבל רבים כל־דרכי קשת חנו עליה 29
סביב אל־יהי־ פליטה שלמו־לה כפעלה ככל אשר לה קרי
עשתה עשו־לה כי אל־יהוה זדה אל־קדוש ישראל: ולא כתיב
לכן

ל לָכֵן יִפְּלוּ בַּחוּרֶיהָ בִּרְחֹבֹתֶיהָ וְכָל־אַנְשֵׁי מִלְחַמְתָּהּ יִדְמוּ
31 בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה: הִנְנִי אֵלַיִךְ זָדוֹן
32 נְאֻם־אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת כִּי בָא יוֹמֵךְ עֵת פְּקַדְתִּיךְ: וְכָשַׁל
זָדוֹן וְנָפַל וְאֵין לוֹ מֵקִים וְהִצַּתִּי אֵשׁ בְּעָרָיו וְאָכְלָה כָּל־
33 סְבִיבֹתָיו: כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עֲשׁוּקִים
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי־יְהוּדָה יַחְדָּו וְכָל־שֹׁבֵיהֶם הֶחֱזִיקוּ בָם
34 מֵאֲנוּ שַׁלְּחָם: גֹּאֲלָם חָזָק יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ רִיב יָרִיב
אֶת־רִיבָם לְמַעַן הַרְגִּיעַ אֶת־הָאָרֶץ וְהִרְגִּיז לְיוֹשְׁבֵי בָבֶל:
לה חֶרֶב עַל־כַּשְׂדִּים נְאֻם־יְהוָה וְאֶל־יוֹשְׁבֵי בָבֶל וְאֶל־שָׂרֶיהָ
36 וְאֶל־חֲכָמֶיהָ: חֶרֶב אֶל־הַבַּדִּים וְנֹאָלוּ חֶרֶב אֶל־גִּבּוֹרֶיהָ
37 וְחַתּוּ: חֶרֶב אֶל־סוּסָיו וְאֶל־רִכְבּוֹ וְאֶל־כָּל־הָעֶרֶב אֲשֶׁר
38 בְּתוֹכָהּ וְהָיוּ לַנָּשִׁים חֶרֶב אֶל־אוֹצְרֹתֶיהָ וּבֻזּוּ: חֹרֶב
אֶל־מֵימֶיהָ וְיִבָּשׁוּ כִּי אֶרֶץ פְּסִילִים הִיא וּבַאֵימִים
39 יִתְהֹלָלוּ: לָכֵן יֵשְׁבוּ צִיִּים אֶת־אִיִּים וְיָשְׁבוּ בָהּ בְּנוֹת
יַעֲנָה וְלֹא־תֵשֵׁב עוֹד לָנֶצַח וְלֹא תִשְׁכֹּן עַד־דּוֹר וָדֹר:
מ כִּמְהַפֵּכַת אֱלֹהִים אֶת־סְדֹם וְאֶת־עֲמֹרָה וְאֶת־
שְׁכֵנֶיהָ נְאֻם־יְהוָה לֹא־יֵשֵׁב שָׁם אִישׁ וְלֹא־יָגוּר בָּהּ
41 בֶּן־אָדָם: הִנֵּה עַם בָּא מִצָּפוֹן וְגוֹי גָּדוֹל
42 וּמְלָכִים רַבִּים יֵעֹרוּ מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ: קֶשֶׁת וְכִידֹן יַחֲזִיקוּ
אַכְזָרִי הֵמָּה וְלֹא יְרַחֲמוּ קוֹלָם כַּיָּם יֶהֱמֶה וְעַל־סוּסִים
43 יִרְכָּבוּ עָרוּךְ כְּאִישׁ לַמִּלְחָמָה עָלַיִךְ בַּת־בָּבֶל: שָׁמַע
מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־שִׁמְעָם וְרָפוּ יָדָיו צָרָה הֶחֱזִיקַתְּהוּ חִיל
44 כַּיּוֹלֵדָה: הִנֵּה כַאֲרִיֵה יַעֲלֶה מִגְאוֹן הַיַּרְדֵּן אֶל־נְוֵה
אֵיתָן כִּי־אָרִגְיעָה אָרוּצֵם מֵעָלֶיהָ וּמִי־בָחוּר אֵלֶיהָ אֶפְקֹד אויצם קרי
כִּי מִי כָמוֹנִי וּמִי יוֹעֲדֵנִי וּמִי־זֶה רוֹעֶה אֲשֶׁר יַעֲמֹד לְפָנָי:
מה לָכֵן שִׁמְעוּ עֲצַת־יְהוָה אֲשֶׁר יָעַץ אֶל־בָּבֶל וּמַחְשְׁבוֹתָיו
אֲשֶׁר חָשַׁב אֶל־אֶרֶץ כַּשְׂדִּים אִם־לֹא יִסְחָבוּם צְעִירֵי
46 הַצֹּאן אִם־לֹא יָשִׁים עֲלֵיהֶם נָוֶה: מִקּוֹל נִתְפְּשָׂה בָבֶל

נרעשה

Cap. LI. *Pergit Prophet a in eodem argumento, consiliorum Dei ordinem & seriem continuato filo enarrans.*

א נא כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מֵעִיר עַל־בָּבֶל וְאֶל־יֹשְׁבֵי לֵב קָמִי רוּחַ
2 מַשְׁחִית: וְשִׁלַּחְתִּי לְבָבֶל זָרִים וְזֵרוּהָ וְיִבְקְקוּ אֶת־אַרְצָהּ
3 כתיב ולא קרי כִּי־הָיוּ עָלֶיהָ מִסָּבִיב בְּיוֹם רָעָה: אֶל־יִדְרֹךְ יֹרֶה דֹּרְכוֹ
קַשְׁתּוֹ וְאֶל־יִתְעַל בְּסִרְיֹנוֹ וְאַל־תַּחְמְלוּ אֶל־בְּחוּרֶיהָ
4 הַחֲרִימוּ כָּל־צְבָאָהּ: וְנָפְלוּ חֲלָלִים בְּאֶרֶץ כַּשְׂדִּים
וּמְדֻקָּרִים בְּחוּצוֹתֶיהָ: כִּי לֹא־אַלְמָן יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה
5 מֵאֱלֹהָיו מִיְהוָה צְבָאוֹת כִּי אַרְצָם מָלְאָה אָשָׁם מִקְּדוֹשׁ
6 יִשְׂרָאֵל: נָסוּ מִתּוֹךְ בָּבֶל וּמַלְּטוּ אִישׁ נַפְשׁוֹ אַל־תִּדַּמּוּ
בַּעֲוֹנָהּ כִּי עֵת נְקָמָה הִיא לַיהוָה גְּמוּל הוּא מְשַׁלֵּם לָהּ:
7 כּוֹס־זָהָב בָּבֶל בְּיַד־יְהוָה מְשַׁכֶּרֶת כָּל־הָאָרֶץ מִיֵּינָהּ
8 שָׁתוּ גוֹיִם עַל־כֵּן יִתְהֹלְלוּ גוֹיִם: פִּתְאֹם נָפְלָה בָבֶל
וַתִּשָּׁבֵר הֵילִילוּ עָלֶיהָ קְחוּ צֳרִי לְמַכְאוֹבָהּ אוּלַי תֵּרָפֵא:
9 רְפָאנוּ אֶת־בָּבֶל וְלֹא נִרְפְּתָה עִזְבוּהָ וְנֵלֵךְ אִישׁ לְאַרְצוֹ
כִּי־נָגַע אֶל־הַשָּׁמַיִם מִשְׁפָּטָהּ וְנִשָּׂא עַד־שְׁחָקִים: הוֹצִיא
10 יְהוָה אֶת־צִדְקֹתֵינוּ בֹּאוּ וְנִסַּפְּרָה בְצִיּוֹן אֶת־מַעֲשֵׂה יְהוָה
11 אֱלֹהֵינוּ: הִבְרוּ הַחִצִּים מַלְאוּ הַשְּׁלָטִים הֵעִיר יְהוָה אֶת־
רוּחַ מַלְכֵי מָדַי כִּי־עַל־בָּבֶל מְזִמָּתוֹ לְהַשְׁחִיתָהּ כִּי נִקְמַת
12 יְהוָה הִיא נִקְמַת הֵיכָלוֹ: אֶל־חוֹמַת בָּבֶל שְׂאוּ־נֵס
הַחֲזִיקוּ הַמִּשְׁמָר הָקִימוּ שֹׁמְרִים הָכִינוּ הָאֹרְבִים כִּי גַם־
זָמַם יְהוָה גַּם־עָשָׂה אֵת אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֶל־יֹשְׁבֵי בָבֶל:
13 שׁכנת קרי שֹׁכַנְתִּי עַל־מַיִם רַבִּים רַבַּת אוֹצָרֹת בָּא קִצֵּךְ אַמַּת
14 בִּצָּעֵךְ: נִשְׁבַּע יְהוָה צְבָאוֹת בְּנַפְשׁוֹ כִּי אִם־מִלֵּאתִיךָ אָדָם
כַּיֶּלֶק וְעָנוּ עָלַיִךְ הֵידָד: עֹשֵׂה אֶרֶץ בְּכֹחוֹ מֵכִין טו
תֵּבֵל בְּחָכְמָתוֹ וּבִתְבוּנָתוֹ נָטָה שָׁמָיִם: לְקוֹל תִּתּוֹ הָמוֹן
מַיִם בַּשָּׁמַיִם וַיַּעַל נְשִׂאִים מִקְצֵה־אֶרֶץ בְּרָקִים לַמָּטָר
עָשָׂה וַיּוֹצֵא רוּחַ מֵאֹצְרֹתָיו: נִבְעַר כָּל־אָדָם מִדַּעַת 17
הֹבִישׁ כָּל־צוֹרֵף מִפֶּסֶל כִּי שֶׁקֶר נִסְכּוֹ וְלֹא רוּחַ בָּם:

הבל

19 18 הֶבֶל הֵמָּה מַעֲשֵׂה תַּעְתֻּעִים בְּעֵת פְּקֻדָּתָם יאבֵדוּ׃ לֹא־
כְאֵלֶּה חֵלֶק יַעֲקֹב כִּי־יוֹצֵר הַכֹּל הוּא וְשֵׁבֶט נַחֲלָתוֹ מלא
יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃
כ מַפֵּץ־אַתָּה לִי כְּלֵי מִלְחָמָה וְנִפַּצְתִּי בְךָ גּוֹיִם וְהִשְׁחַתִּי
21 בְךָ מַמְלָכוֹת׃ וְנִפַּצְתִּי בְךָ סוּס וְרֹכְבוֹ וְנִפַּצְתִּי בְךָ רֶכֶב
22 וְרֹכְבוֹ׃ וְנִפַּצְתִּי בְךָ אִישׁ וְאִשָּׁה וְנִפַּצְתִּי בְךָ זָקֵן וְנָעַר
23 וְנִפַּצְתִּי בְךָ בָּחוּר וּבְתוּלָה׃ וְנִפַּצְתִּי בְךָ רֹעֶה וְעֶדְרוֹ
וְנִפַּצְתִּי בְךָ אִכָּר וְצִמְדּוֹ וְנִפַּצְתִּי בְךָ פַּחוֹת וְסִגָנִים׃
24 וְשִׁלַּמְתִּי לְבָבֶל וּלְכֹל יוֹשְׁבֵי כַשְׂדִּים אֵת כָּל־רָעָתָם
אֲשֶׁר עָשׂוּ בְצִיּוֹן לְעֵינֵיכֶם נְאֻם יְהוָה׃
כה הִנְנִי אֵלֶיךָ הַר הַמַּשְׁחִית נְאֻם־יְהוָה הַמַּשְׁחֶתֶת
אֶת־כָּל־הָאָרֶץ וְנָטִיתִי אֶת־יָדִי עָלֶיךָ וְגַלְגַּלְתִּיךָ מִן־
26 הַסְּלָעִים וּנְתַתִּיךָ לְהַר שְׂרֵפָה׃ וְלֹא־יִקְחוּ מִמְּךָ אֶבֶן
לְפִנָּה וְאֶבֶן לְמוֹסָדוֹת כִּי־שִׁמְמוֹת עוֹלָם תִּהְיֶה נְאֻם־
27 יְהוָה׃ שְׂאוּ־נֵס בָּאָרֶץ תִּקְעוּ שׁוֹפָר בַּגּוֹיִם קַדְּשׁוּ עָלֶיהָ
גּוֹיִם הַשְׁמִיעוּ עָלֶיהָ מַמְלְכוֹת אֲרָרָט מִנִּי וְאַשְׁכְּנַז פְּקֻדוּ
28 עָלֶיהָ טִפְסַר הַעֲלוּ סוּס כְּיֶלֶק סָמָר׃ קַדְּשׁוּ עָלֶיהָ גּוֹיִם
אֶת־מַלְכֵי מָדַי אֶת־פַּחוֹתֶיהָ וְאֶת־כָּל־סִגְנֶיהָ וְאֵת כָּל־
29 אֶרֶץ מֶמְשַׁלְתּוֹ׃ וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ וַתָּחֹל כִּי־קָמָה עַל־
בָּבֶל מַחְשְׁבוֹת יְהוָה לָשׂוּם אֶת־אֶרֶץ בָּבֶל לְשַׁמָּה מֵאֵין
ל יוֹשֵׁב׃ חָדְלוּ גִבּוֹרֵי בָבֶל לְהִלָּחֵם יָשְׁבוּ בַּמְּצָדוֹת נָשְׁתָּה
גְבוּרָתָם הָיוּ לְנָשִׁים הִצִּיתוּ מִשְׁכְּנוֹתֶיהָ נִשְׁבְּרוּ בְרִיחֶיהָ׃
31 רָץ לִקְרַאת־רָץ יָרוּץ וּמַגִּיד לִקְרַאת מַגִּיד לְהַגִּיד לְמֶלֶךְ
32 בָּבֶל כִּי נִלְכְּדָה עִירוֹ מִקָּצֶה׃ וְהַמַּעְבָּרוֹת נִתְפָּשׂוּ וְאֶת־
הָאַגַמִּים שָׂרְפוּ בָאֵשׁ וְאַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה נִבְהָלוּ׃
33 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בַּת־
בָּבֶל כְּגֹרֶן עֵת הָרְרִיכָהּ עוֹד מְעַט וּבָאָה עֵת־הַקָּצִיר
אכלני 34 לָהּ׃ אֲכָלָנוּ הַמָּמֵנוּ נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל הִצִּיגָנוּ כְּלִי
קרי הממני קרי הציגני קרי

בלעני קרי דִּיק בִּלְעָנוֹ כַּתַּנִּין מִלֵּא כְרֵשׁוֹ מֵעֲדָנַי הֲרִיחָנוֹ׃ חָמְסִי לָהּ
הריחני ק׳ וּשְׁאֵרִי עַל־בָּבֶל תֹּאמַר יֹשֶׁבֶת צִיּוֹן וְדָמִי אֶל־יֹשְׁבֵי
כַשְׂדִּים תֹּאמַר יְרוּשָׁלִָם׃ לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה 36
הִנְנִי־רָב אֶת־רִיבֵךְ וְנָקַמְתִּי אֶת־נִקְמָתֵךְ וְהֶחֱרַבְתִּי
אֶת־יַמָּהּ וְהוֹבַשְׁתִּי אֶת־מְקוֹרָהּ׃ וְהָיְתָה בָבֶל לְגַלִּים 37
מְעוֹן תַּנִּים שַׁמָּה וּשְׁרֵקָה מֵאֵין יוֹשֵׁב׃ יַחְדָּו כַּכְּפִרִים 38
יִשְׁאֲגוּ נָעֲרוּ כְּגוּרֵי אֲרָיוֹת׃ בְּחַמָּם אָשִׁית אֶת־מִשְׁתֵּיהֶם 39
וְהִשְׁכַּרְתִּים לְמַעַן יַעְלְזוּ וְיָשְׁנוּ שְׁנַת־עוֹלָם וְלֹא יָקִיצוּ נְאֻם
יְהוָה׃ אוֹרִידֵם כְּכָרִים לִטְבוֹחַ כְּאֵילִים עִם־עַתּוּדִים׃ אֵיךְ מ 41
נִלְכְּדָה שֵׁשַׁךְ וַתִּתָּפֵשׂ תְּהִלַּת כָּל־הָאָרֶץ אֵיךְ הָיְתָה
לְשַׁמָּה בָּבֶל בַּגּוֹיִם׃ עָלָה עַל־בָּבֶל הַיָּם בַּהֲמוֹן גַּלָּיו 42
נִכְסָתָה׃ הָיוּ עָרֶיהָ לְשַׁמָּה אֶרֶץ צִיָּה וְעֲרָבָה אֶרֶץ לֹא־ 43
יֵשֵׁב בָּהֵן כָּל־אִישׁ וְלֹא־יַעֲבֹר בָּהֵן בֶּן־אָדָם׃ וּפָקַדְתִּי 44
עַל־בֵּל בְּבָבֶל וְהוֹצֵאתִי אֶת־בָּלְעוֹ מִפִּיו וְלֹא־יִנָּהֲרוּ אֵלָיו
עוֹד גּוֹיִם גַּם־חוֹמַת בָּבֶל נָפָלָה׃ צְאוּ מִתּוֹכָהּ עַמִּי וּמַלְּטוּ מה
אִישׁ אֶת־נַפְשׁוֹ מֵחֲרוֹן אַף־יְהוָה׃ וּפֶן־יֵרַךְ לְבַבְכֶם 46
וְתִירְאוּ בַּשְּׁמוּעָה הַנִּשְׁמַעַת בָּאָרֶץ וּבָא בַשָּׁנָה הַשְּׁמוּעָה
וְאַחֲרֵיו בַּשָּׁנָה הַשְּׁמוּעָה וְחָמָס בָּאָרֶץ מֹשֵׁל עַל־מֹשֵׁל׃
לָכֵן הִנֵּה יָמִים בָּאִים וּפָקַדְתִּי עַל־פְּסִילֵי בָבֶל וְכָל־ 47
אַרְצָהּ תֵּבוֹשׁ וְכָל־חֲלָלֶיהָ יִפְּלוּ בְתוֹכָהּ׃ וְרָנְנוּ עַל־ 48
בָּבֶל שָׁמַיִם וָאָרֶץ וְכֹל אֲשֶׁר בָּהֶם כִּי מִצָּפוֹן יָבוֹא־לָהּ
הַשּׁוֹדְדִים נְאֻם־יְהוָה׃ גַּם־בָּבֶל לִנְפֹּל חַלְלֵי יִשְׂרָאֵל גַּם־ 49
לְבָבֶל נָפְלוּ חַלְלֵי כָל־הָאָרֶץ׃ פְּלֵטִים מֵחָרֶב הֱלִכוּ אַל־ נ
תַּעֲמֹדוּ זִכְרוּ מֵרָחוֹק אֶת־יְהוָה וִירוּשָׁלִַם תַּעֲלֶה עַל־
לְבַבְכֶם׃ בֹּשְׁנוּ כִּי־שָׁמַעְנוּ חֶרְפָּה כִּסְּתָה כְלִמָּה פָּנֵינוּ 51
כִּי בָאוּ זָרִים עַל־מִקְדְּשֵׁי בֵּית־יְהוָה׃
לָכֵן הִנֵּה־יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וּפָקַדְתִּי עַל־ 52
פְּסִילֶיהָ וּבְכָל־אַרְצָהּ יֵאָנַק חָלָל׃ כִּי־תַעֲלֶה בָבֶל 53
השמים

הַשָּׁמַיִם וְכִי תִבְצַר מְרוֹם עֻזָּהּ מֵאִתִּי יָבֹאוּ שׁוֹדְדִים לָהּ׃
54 נְאֻם־יְהוָה׃ קוֹל זְעָקָה מִבָּבֶל וְשֶׁבֶר גָּדוֹל מֵאֶרֶץ כַּשְׂדִּים׃
נה כִּי־שֹׁדֵד יְהוָה אֶת־בָּבֶל וְאִבֵּד מִמֶּנָּה קוֹל גָּדוֹל וְהָמוֹ
56 גַּלֵּיהֶם כְּמַיִם רַבִּים נִתַּן שָׁאוֹן קוֹלָם׃ כִּי־בָא עָלֶיהָ עַל־
בָּבֶל שׁוֹדֵד וְנִלְכְּדוּ גִבּוֹרֶיהָ חַתָּתָה קַשְׁתוֹתָם כִּי אֵל
57 גְּמֻלוֹת יְהוָה שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם׃ וְהִשְׁכַּרְתִּי שָׂרֶיהָ וַחֲכָמֶיהָ
פַּחוֹתֶיהָ וּסְגָנֶיהָ וּגְבֹרֶיהָ וְיָשְׁנוּ שְׁנַת־עוֹלָם וְלֹא יָקִיצוּ
58 נְאֻם־הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ כֹּה־אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת חוֹמֹת בָּבֶל הָרְחָבָה עָרְעֹר תִּתְעָרָר
וּשְׁעָרֶיהָ הַגְּבֹהִים בָּאֵשׁ יִצָּתּוּ וְיָגְעוּ עַמִּים בְּדֵי־רִיק פתח באתנח
וּלְאֻמִּים בְּדֵי־אֵשׁ וְיֵעָפוּ׃
59 הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶת־שְׂרָיָה בֶּן־נֵרִיָּה
בֶּן־מַחְסֵיָה בְּלֶכְתּוֹ אֶת־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בָּבֶל בִּשְׁנַת
ס הָרְבִעִית לְמָלְכּוֹ וּשְׂרָיָה שַׂר־מְנוּחָה׃ וַיִּכְתֹּב יִרְמְיָהוּ
אֶת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר־תָּבוֹא אֶל־בָּבֶל אֶל־סֵפֶר אֶחָד אֵת
61 כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הַכְּתֻבִים אֶל־בָּבֶל׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ
אֶל־שְׂרָיָה כְּבֹאֲךָ בָבֶלָה וְרָאִיתָ וְקָרָאתָ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים
62 הָאֵלֶּה׃ וְאָמַרְתָּ יְהוָה אַתָּה דִּבַּרְתָּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה
לְהַכְרִיתוֹ לְבִלְתִּי הֱיוֹת־בּוֹ יוֹשֵׁב לְמֵאָדָם וְעַד־בְּהֵמָה
63 כִּי־שְׁמָמוֹת עוֹלָם תִּהְיֶה׃ וְהָיָה כְּכַלֹּתְךָ לִקְרֹא אֶת־
הַסֵּפֶר הַזֶּה תְּקַשֵּׁר עָלָיו אָבֶן וְהִשְׁלַכְתּוֹ אֶל־תּוֹךְ פְּרָת׃
64 וְאָמַרְתָּ כָּכָה תִּשְׁקַע בָּבֶל וְלֹא־תָקוּם מִפְּנֵי הָרָעָה
אֲשֶׁר אֲנֹכִי מֵבִיא עָלֶיהָ וְיָעֲפוּ עַד־הֵנָּה דִּבְרֵי יִרְמְיָהוּ׃

נב

Cap. LII. *Obsignatur & claditur hoc capite prophetia Jeremiæ, paulo plenius enarrato,*

חסוטל ק׳ בֶּן־עֶשְׂרִים וְאַחַת שָׁנָה צִדְקִיָּהוּ בְמָלְכּוֹ
וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ חֲמִיטַל
2 בַּת־יִרְמְיָהוּ מִלִּבְנָה׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־
3 עָשָׂה יְהוֹיָקִים׃ כִּי עַל־אַף יְהוָה הָיְתָה בִּירוּשָׁלִַם וִיהוּדָה
עַד־הִשְׁלִיכוֹ אוֹתָם מֵעַל פָּנָיו וַיִּמְרֹד צִדְקִיָּהוּ בְּמֶלֶךְ

בבל׃ quæ sæpe prædixerat, Hierosolymorum excidio, & principum civiumque supplicius ac captivitate.

4 ויהי בשנה התשעית למלכו בחדש
העשירי בעשור לחדש בא נבוכדראצר מלך־בבל
הוא וכל־חילו על־ירושלם ויחנו עליה ויבנו עליה דיק
5 סביב׃ ותבא העיר במצור עד עשתי־עשרה שנה
6 למלך צדקיהו׃ בחדש הרביעי בתשעה לחדש ויחזק
7 הרעב בעיר ולא־היה לחם לעם הארץ׃ ותבקע העיר
וכל־אנשי המלחמה יברחו ויצאו מהעיר לילה דרך
שער בין החמתים אשר על־גן המלך וכשדים על־
8 העיר סביב וילכו דרך הערבה׃ וירדפו חיל־כשדים
אחרי המלך וישיגו את־צדקיהו בערבת ירחו וכל־
9 חילו נפצו מעליו׃ ויתפשו את־המלך ויעלו אתו אל־
מלך בבל רבלתה בארץ חמת וידבר אתו משפטים׃
10 וישחט מלך־בבל את־בני צדקיהו לעיניו וגם את־כל־
11 שרי יהודה שחט ברבלתה׃ ואת־עיני צדקיהו עור
ויאסרהו בנחשתים ויבאהו מלך־בבל בבלה ויתנהו
12 בבית־הפקדת עד־יום מותו׃ ובחדש החמישי בית קוי
בעשור לחדש היא שנת תשע־עשרה שנה למלך
נבוכדראצר מלך־בבל בא נבוזרדן רב־טבחים עמד
13 לפני מלך־בבל בירושלם׃ וישרף את־בית יהוה ואת־
בית המלך ואת כל־בתי ירושלם ואת כל־בית הגדול
14 שרף באש׃ ואת־כל־חומת ירושלם סביב נתצו כל־
15 חיל כשדים אשר את־רב־טבחים׃ ומדלות העם ואת־ טו
יתר העם הנשארים בעיר ואת־הנפלים אשר נפלו
אל־מלך בבל ואת יתר האמון הגלה נבוזרדן רב־
16 טבחים׃ ומדלות הארץ השאיר נבוזרדן רב־טבחים
17 לכרמים וליגבים׃ ואת־עמודי הנחשת אשר לבית־
יהוה ואת־המכנות ואת־ים הנחשת אשר בבית־יהוה
שברו כשדים וישאו את־כל־נחשתם בבלה׃ ואת־
18 הסרות

הַסִּרוֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמְזַמְּרוֹת וְאֶת־הַמְזַרְקֹת
וְאֶת־הַכַּפּוֹת וְאֶת כָּל־כְּלֵי הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ בָהֶם
19 לָקָחוּ: וְאֶת־הַסִּפִּים וְאֶת־הַמַּחְתּוֹת וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת
וְאֶת־הַסִּירוֹת וְאֶת־הַמְּנֹרוֹת וְאֶת־הַכַּפּוֹת וְאֶת־
הַמְנַקִּיּוֹת אֲשֶׁר זָהָב זָהָב וַאֲשֶׁר־כֶּסֶף כֶּסֶף לָקַח רַב
יחידה כ טַבָּחִים: הָעַמּוּדִים שְׁנַיִם הַיָּם הָאֶחָד וְהַבָּקָר שְׁנֵים עָשָׂר
נְחֹשֶׁת אֲשֶׁר־תַּחַת הַמְּכֹנוֹת אֲשֶׁר עָשָׂה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה
לְבֵית יְהוָה לֹא־הָיָה מִשְׁקָל לִנְחֹשֶׁתָם כָּל־הַכֵּלִים
קומת 21 הָאֵלֶּה: וְהָעַמּוּדִים שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה אַמָּה קוֹמַה הָעַמּוּד
קרי
הָאֶחָד וְחוּט שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה אַמָּה יְסֹבְבֶנּוּ וְעָבְיוֹ אַרְבַּע
22 אֶצְבָּעוֹת נָבוּב: וְכֹתֶרֶת עָלָיו נְחֹשֶׁת וְקוֹמַת הַכֹּתֶרֶת
הָאַחַת חָמֵשׁ אַמּוֹת וּשְׂבָכָה וְרִמֹּנִים עַל־הַכֹּתֶרֶת
23 סָבִיב הַכֹּל נְחֹשֶׁת וּכְאֵלֶּה לָעַמּוּד הַשֵּׁנִי וְרִמֹּנִים: וַיִּהְיוּ
הָרִמֹּנִים תִּשְׁעִים וְשִׁשָּׁה רוּחָה כָּל־הָרִמֹּנִים מֵאָה עַל־
24 הַשְּׂבָכָה סָבִיב: וַיִּקַּח רַב־טַבָּחִים אֶת־שְׂרָיָה כֹּהֵן הָרֹאשׁ
כה וְאֶת־צְפַנְיָה כֹּהֵן הַמִּשְׁנֶה וְאֶת־שְׁלֹשֶׁת שֹׁמְרֵי הַסַּף: וּמִן
הָעִיר לָקַח סָרִיס אֶחָד אֲשֶׁר־הָיָה פָקִיד עַל־אַנְשֵׁי
הַמִּלְחָמָה וְשִׁבְעָה אֲנָשִׁים מֵרֹאֵי פְנֵי־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר
נִמְצְאוּ בָעִיר וְאֶת סֹפֵר שַׂר הַצָּבָא הַמַּצְבֵּא אֶת־עַם
הָאָרֶץ וְשִׁשִּׁים אִישׁ מֵעַם הָאָרֶץ הַנִּמְצְאִים בְּתוֹךְ הָעִיר:
26 וַיִּקַּח אוֹתָם נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים וַיֹּלֶךְ אוֹתָם אֶל־מֶלֶךְ
27 בָּבֶל רִבְלָתָה: וַיַּכֵּה אוֹתָם מֶלֶךְ בָּבֶל וַיְמִתֵם בְּרִבְלָה
28 בְּאֶרֶץ חֲמָת וַיִּגֶל יְהוּדָה מֵעַל אַדְמָתוֹ: זֶה הָעָם אֲשֶׁר
הָגְלָה נְבוּכַדְרֶאצַּר בִּשְׁנַת־שֶׁבַע יְהוּדִים שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
29 וְעֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה: בִּשְׁנַת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה לִנְבוּכַדְרֶאצַּר
מִירוּשָׁלַם נֶפֶשׁ שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וּשְׁנָיִם:
ל בִּשְׁנַת שָׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים לִנְבוּכַדְרֶאצַּר הָגְלָה נְבוּזַרְאֲדָן
רַב־טַבָּחִים יְהוּדִים נֶפֶשׁ שִׁבַּע מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה

כָּל־נָפֶשׁ אַרְבַּעַת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ 31 וַיְהִי
בִּשְׁלשִׁים וְשֶׁבַע שָׁנָה לְגָלוּת יְהוֹיָכִין מֶלֶךְ־יְהוּדָה בִּשְׁנֵים
עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּעֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ נָשָׂא אֱוִיל מְרֹדַךְ
מֶלֶךְ בָּבֶל בִּשְׁנַת מַלְכֻתּוֹ אֶת־רֹאשׁ יְהוֹיָכִין מֶלֶךְ־יְהוּדָה
הכלוא קרי וַיֹּצֵא אֹתוֹ מִבֵּית הַכְּלִיא׃ וַיְדַבֵּר אִתּוֹ טֹבוֹת וַיִּתֵּן אֶת־ 32
המלכים קרי כִּסְאוֹ מִמַּעַל לְכִסֵּא מְלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ בְּבָבֶל׃ וְשִׁנָּה 33
חייו קרי אֶת בִּגְדֵי כִלְאוֹ וְאָכַל לֶחֶם לְפָנָיו תָּמִיד כָּל־יְמֵי חַיָּיו׃
וַאֲרֻחָתוֹ אֲרֻחַת תָּמִיד נִתְּנָה־לּוֹ מֵאֵת מֶלֶךְ־בָּבֶל דְּבַר־ 34
יוֹם בְּיוֹמוֹ עַד־יוֹם מוֹתוֹ כֹּל יְמֵי חַיָּיו׃

חזק ונתחזק

סכום הפסוקים של ירמיהו אלף ושלש מאות וששים וחמשה׃ ובל
אנשיה גברים סימן׃ וחציו׃ ויאמר חנניה׃ וסדריו אחד ושלשים׃
לא איש אל ויכוב סימן׃

LIBER EZECHIELIS, HEBRAICE יחזקאל

CAPUT I. א

Prophetæ Ezechielis visio admirabilis & mysterii plena, quâ in munere Prophetico inauguratur & consecratur.

א וַיְהִי בִּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה בָּרְבִיעִי בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ
וַאֲנִי בְתוֹךְ־הַגּוֹלָה עַל־נְהַר כְּבָר נִפְתְּחוּ
2 הַשָּׁמַיִם וָאֶרְאֶה מַרְאוֹת אֱלֹהִים׃ בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ הִיא
3 הַשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית לְגָלוּת הַמֶּלֶךְ יוֹיָכִין׃ הָיֹה הָיָה דְבַר־
יְהוָה אֶל־יְחֶזְקֵאל בֶּן־בּוּזִי הַכֹּהֵן בְּאֶרֶץ כַּשְׂדִּים עַל־
4 נְהַר כְּבָר וַתְּהִי עָלָיו שָׁם יַד־יְהוָה׃ וָאֵרֶא וְהִנֵּה רוּחַ
סְעָרָה בָּאָה מִן־הַצָּפוֹן עָנָן גָּדוֹל וְאֵשׁ מִתְלַקַּחַת וְנֹגַהּ
ה לוֹ סָבִיב וּמִתּוֹכָהּ כְּעֵין הַחַשְׁמַל מִתּוֹךְ הָאֵשׁ׃ וּמִתּוֹכָהּ
דְּמוּת אַרְבַּע חַיּוֹת וְזֶה מַרְאֵיהֶן דְּמוּת אָדָם לָהֵנָּה׃
6 וְאַרְבָּעָה פָנִים לְאֶחָת וְאַרְבַּע כְּנָפַיִם לְאַחַת
7 לָהֶם׃ וְרַגְלֵיהֶם רֶגֶל יְשָׁרָה וְכַף רַגְלֵיהֶם כְּכַף
8 רֶגֶל עֵגֶל וְנֹצְצִים כְּעֵין נְחֹשֶׁת קָלָל׃ וִידֵי אָדָם
מִתַּחַת כַּנְפֵיהֶם עַל אַרְבַּעַת רִבְעֵיהֶם וּפְנֵיהֶם
9 וְכַנְפֵיהֶם לְאַרְבַּעְתָּם׃ חֹבְרֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחוֹתָהּ
כַּנְפֵיהֶם לֹא־יִסַּבּוּ בְלֶכְתָּן אִישׁ אֶל־עֵבֶר פָּנָיו יֵלֵכוּ׃
י וּדְמוּת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם וּפְנֵי אַרְיֵה אֶל־הַיָּמִין
לְאַרְבַּעְתָּם וּפְנֵי־שׁוֹר מֵהַשְּׂמֹאול לְאַרְבַּעְתָּן וּפְנֵי־נֶשֶׁר
11 לְאַרְבַּעְתָּן׃ וּפְנֵיהֶם וְכַנְפֵיהֶם פְּרֻדוֹת מִלְמָעְלָה לְאִישׁ
שְׁתַּיִם חוֹבְרוֹת אִישׁ וּשְׁתַּיִם מְכַסּוֹת אֵת גְּוִיֹּתֵיהֶנָּה׃
12 וְאִישׁ אֶל־עֵבֶר פָּנָיו יֵלֵכוּ אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה־שָּׁמָּה הָרוּחַ
13 לָלֶכֶת יֵלֵכוּ לֹא יִסַּבּוּ בְּלֶכְתָּן׃ וּדְמוּת הַחַיּוֹת מַרְאֵיהֶם
כְּגַחֲלֵי־אֵשׁ בֹּעֲרוֹת כְּמַרְאֵה הַלַּפִּידִם הִיא מִתְהַלֶּכֶת
14 בֵּין־הַחַיּוֹת וְנֹגַהּ לָאֵשׁ וּמִן־הָאֵשׁ יוֹצֵא בָרָק׃ וְהַחַיּוֹת

הפטרה ליום א׳ של שבועו׳

וידי קרי

רָצוֹא וָשׁוֹב כְּמַרְאֵה הַבָּזָק׃ וָאֵרֶא הַחַיּוֹת וְהִנֵּה אוֹפַן טו
אֶחָד בָּאָרֶץ אֵצֶל הַחַיּוֹת לְאַרְבַּעַת פָּנָיו׃ מַרְאֵה 16
הָאוֹפַנִּים וּמַעֲשֵׂיהֶם כְּעֵין תַּרְשִׁישׁ וּדְמוּת אֶחָד
לְאַרְבַּעְתָּן וּמַרְאֵיהֶם וּמַעֲשֵׂיהֶם כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה הָאוֹפָן
בְּתוֹךְ הָאוֹפָן׃ עַל־אַרְבַּעַת רִבְעֵיהֶן בְּלֶכְתָּם יֵלֵכוּ לֹא 17
יִסַּבּוּ בְּלֶכְתָּן׃ וְגַבֵּיהֶן וְגֹבַהּ לָהֶם וְיִרְאָה לָהֶם וְגַבֵּתָם 18
מְלֵאֹת עֵינַיִם סָבִיב לְאַרְבַּעְתָּן׃ וּבְלֶכֶת הַחַיּוֹת יֵלְכוּ 19
הָאוֹפַנִּים אֶצְלָם וּבְהִנָּשֵׂא הַחַיּוֹת מֵעַל הָאָרֶץ יִנָּשְׂאוּ
הָאוֹפַנִּים׃ עַל אֲשֶׁר יִהְיֶה־שָּׁם הָרוּחַ לָלֶכֶת יֵלֵכוּ שָׁמָּה כ
הָרוּחַ לָלֶכֶת וְהָאוֹפַנִּים יִנָּשְׂאוּ לְעֻמָּתָם כִּי רוּחַ הַחַיָּה
בָּאוֹפַנִּים׃ בְּלֶכְתָּם יֵלֵכוּ וּבְעָמְדָם יַעֲמֹדוּ וּבְהִנָּשְׂאָם 21
מֵעַל הָאָרֶץ יִנָּשְׂאוּ הָאוֹפַנִּים לְעֻמָּתָם כִּי רוּחַ הַחַיָּה
בָּאוֹפַנִּים׃ וּדְמוּת עַל־רָאשֵׁי הַחַיָּה רָקִיעַ כְּעֵין הַקֶּרַח 22
הַנּוֹרָא נָטוּי עַל־רָאשֵׁיהֶם מִלְמָעְלָה׃ וְתַחַת הָרָקִיעַ 23
כַּנְפֵיהֶם יְשָׁרוֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחוֹתָהּ לְאִישׁ שְׁתַּיִם מְכַסּוֹת
לָהֵנָּה וּלְאִישׁ שְׁתַּיִם מְכַסּוֹת לָהֵנָּה אֶת גְּוִיֹּתֵיהֶם׃
וָאֶשְׁמַע אֶת־קוֹל כַּנְפֵיהֶם כְּקוֹל מַיִם רַבִּים כְּקוֹל שַׁדַּי 24
בְּלֶכְתָּם קוֹל הֲמֻלָּה כְּקוֹל מַחֲנֶה בְּעָמְדָם תְּרַפֶּינָה
כַּנְפֵיהֶן׃ וַיְהִי־קוֹל מֵעַל לָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל־רָאשָׁם כה
בְּעָמְדָם תְּרַפֶּינָה כַּנְפֵיהֶן׃ וּמִמַּעַל לָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל־ 26
רָאשָׁם כְּמַרְאֵה אֶבֶן סַפִּיר דְּמוּת כִּסֵּא וְעַל דְּמוּת
הַכִּסֵּא דְּמוּת כְּמַרְאֵה אָדָם עָלָיו מִלְמָעְלָה׃ וָאֵרֶא 27
כְּעֵין חַשְׁמַל כְּמַרְאֵה־אֵשׁ בֵּית־לָהּ סָבִיב מִמַּרְאֵה
מָתְנָיו וּלְמָעְלָה וּמִמַּרְאֵה מָתְנָיו וּלְמַטָּה רָאִיתִי כְּמַרְאֵה־
אֵשׁ וְנֹגַהּ לוֹ סָבִיב׃ כְּמַרְאֵה הַקֶּשֶׁת אֲשֶׁר יִהְיֶה בֶּעָנָן 28
בְּיוֹם הַגֶּשֶׁם כֵּן מַרְאֵה הַנֹּגַהּ סָבִיב הוּא מַרְאֵה דְּמוּת
כְּבוֹד־יְהוָה וָאֵרֶא וָאֶפֹּל עַל־פָּנַי וָאֶשְׁמַע קוֹל
מְדַבֵּר׃ Cap. II. *Hoc divina*

וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם עֲמֹד עַל־ ב א
רגליך

vocationis veluti symbolo accepto mittitur ad prophetandum, accipitque à Deo librum lamentis & lugubri carmine plenum.

2 רַגְלֶיךָ וְאֲדַבֵּר אִתָּךְ׃ וַתָּבֹא בִי רוּחַ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָי
וַתַּעֲמִדֵנִי עַל רַגְלַי וָאֶשְׁמַע אֵת מְדַבֵּר אֵלָי׃
3 וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם שׁוֹלֵחַ אֲנִי אוֹתְךָ אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אֶל־גּוֹיִם הַמּוֹרְדִים אֲשֶׁר מָרְדוּ־בִי הֵמָּה וַאֲבוֹתָם
4 פָּשְׁעוּ בִי עַד־עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה׃ וְהַבָּנִים קְשֵׁי פָנִים וְחִזְקֵי־
לֵב אֲנִי שֹׁלֵחַ אוֹתְךָ אֲלֵיהֶם וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר
ה אֲדֹנָי יֱהוִה׃ וְהֵמָּה אִם־יִשְׁמְעוּ וְאִם־יֶחְדָּלוּ כִּי בֵּית מְרִי
הֵמָּה וְיָדְעוּ כִּי נָבִיא הָיָה בְתוֹכָם׃ וְאַתָּה בֶן־אָדָם אַל־
תִּירָא מֵהֶם וּמִדִּבְרֵיהֶם אַל־תִּירָא כִּי סָרָבִים וְסַלּוֹנִים
אוֹתָךְ וְאֶל־עַקְרַבִּים אַתָּה יוֹשֵׁב מִדִּבְרֵיהֶם אַל־תִּירָא
7 וּמִפְּנֵיהֶם אַל־תֵּחַת כִּי בֵּית מְרִי הֵמָּה׃ וְדִבַּרְתָּ אֶת־ קמץ בו׳ ק
דְּבָרַי אֲלֵיהֶם אִם־יִשְׁמְעוּ וְאִם־יֶחְדָּלוּ כִּי מְרִי הֵמָּה׃
8 וְאַתָּה בֶן־אָדָם שְׁמַע אֵת אֲשֶׁר־אֲנִי מְדַבֵּר אֵלֶיךָ
אַל־תְּהִי־מֶרִי כְּבֵית הַמֶּרִי פְּצֵר פִּיךָ וְאֹכֵל אֵת אֲשֶׁר־
9 אֲנִי נֹתֵן אֵלֶיךָ׃ וָאֵרֶא וְהִנֵּה־יָד שְׁלוּחָה אֵלַי וְהִנֵּה־
10 בָהּ מְגִלַּת־סֵפֶר׃ וַיִּפְרֹשׂ אוֹתָהּ לְפָנַי וְהִיא כְתוּבָה
פָּנִים וְאָחוֹר וְכָתוּב אֵלֶיהָ קִינִים וְהֶגֶה וָהִי׃

Cap. III. Prædicare jubetur Judæis Babylone captivis, ac ad officium fideliter & intrepidè obeundum extimulatur; atque iterum divinâ visione confirmatur.

א ג וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם אֵת אֲשֶׁר־תִּמְצָא אֱכוֹל
אֱכוֹל אֶת־הַמְּגִלָּה הַזֹּאת וְלֵךְ דַּבֵּר אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל׃
2 3 וָאֶפְתַּח אֶת־פִּי וַיַּאֲכִלֵנִי אֵת הַמְּגִלָּה הַזֹּאת׃ וַיֹּאמֶר
אֵלַי בֶּן־אָדָם בִּטְנְךָ תַאֲכֵל וּמֵעֶיךָ תְמַלֵּא אֵת הַמְּגִלָּה
הַזֹּאת אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן אֵלֶיךָ וָאֹכְלָה וַתְּהִי בְּפִי כִּדְבַשׁ
לְמָתוֹק׃
4 וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם לֵךְ־בֹּא אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְדִבַּרְתָּ
ה בִּדְבָרַי אֲלֵיהֶם׃ כִּי לֹא אֶל־עַם עִמְקֵי שָׂפָה וְכִבְדֵי
6 לָשׁוֹן אַתָּה שָׁלוּחַ אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ לֹא ׀ אֶל־עַמִּים
רַבִּים עִמְקֵי שָׂפָה וְכִבְדֵי לָשׁוֹן אֲשֶׁר לֹא־תִשְׁמַע
דִּבְרֵיהֶם אִם־לֹא אֲלֵיהֶם שְׁלַחְתִּיךָ הֵמָּה יִשְׁמְעוּ
אֵלֶיךָ

אֵלֶיךָ׃ וּבֵית יִשְׂרָאֵל לֹא יאבו לִשְׁמַע אֵלֶיךָ כִּי־ 7
אֵינָם אבים לִשְׁמַע אֵלַי כִּי כָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל חִזְקֵי־מֵצַח
וְקִשֵׁי־לֵב הֵמָּה׃ הִנֵּה נָתַתִּי אֶת־פָּנֶיךָ חֲזָקִים לְעֻמַּת 8
פְּנֵיהֶם וְאֶת־מִצְחֲךָ חָזָק לְעֻמַּת מִצְחָם׃ כְּשָׁמִיר חָזָק 9
מִצר נָתַתִּי מִצְחֶךָ לֹא־תִירָא אוֹתָם וְלֹא־תֵחַת מִפְּנֵיהֶם
כִּי בֵית מְרִי הֵמָּה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־ 10
אָדָם אֶת־כָּל־דְּבָרַי אֲשֶׁר אֲדַבֵּר אֵלֶיךָ קַח בִּלְבָבְךָ
וּבְאָזְנֶיךָ שְׁמָע׃ וְלֵךְ בֹּא אֶל־הַגּוֹלָה אֶל־בְּנֵי עַמֶּךָ 11
וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
יְהוִה אִם־יִשְׁמְעוּ וְאִם־יֶחְדָּלוּ׃ וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ 12
וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה
מִמְּקוֹמוֹ׃ וְקוֹל ׀ כַּנְפֵי הַחַיּוֹת מַשִּׁקוֹת אִשָּׁה 13
אֶל־אֲחוֹתָהּ וְקוֹל הָאוֹפַנִּים לְעֻמָּתָם וְקוֹל רַעַשׁ
גָּדוֹל׃ וְרוּחַ נְשָׂאַתְנִי וַתִּקָּחֵנִי וָאֵלֵךְ מַר בַּחֲמַת רוּחִי 14
וְיַד־יְהוָה עָלַי חָזָקָה׃ וָאָבוֹא אֶל־הַגּוֹלָה תֵּל אָבִיב טו
הַיֹּשְׁבִים אֶל־נְהַר־כְּבָר וְאֶשֶׁר הֵמָּה יוֹשְׁבִים שָׁם וָאֵשֶׁב ואשב קרי
שָׁם שִׁבְעַת יָמִים מַשְׁמִים בְּתוֹכָם׃ וַיְהִי מִקְצֵה 16
שִׁבְעַת יָמִים ס וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ פסקא באמצע
בֶּן־אָדָם צָפֶה נְתַתִּיךָ לְבֵית יִשְׂרָאֵל וְשָׁמַעְתָּ מִפִּי דָבָר 17 פסוק
וְהִזְהַרְתָּ אוֹתָם מִמֶּנִּי׃ בְּאָמְרִי לָרָשָׁע מוֹת תָּמוּת וְלֹא 18
הִזְהַרְתּוֹ וְלֹא דִבַּרְתָּ לְהַזְהִיר רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ הָרִשְׁעָה
לְחַיֹּתוֹ הוּא רָשָׁע בַּעֲוֹנוֹ יָמוּת וְדָמוֹ מִיָּדְךָ אֲבַקֵּשׁ׃
וְאַתָּה כִּי־הִזְהַרְתָּ רָשָׁע וְלֹא־שָׁב מֵרִשְׁעוֹ וּמִדַּרְכּוֹ 19
הָרִשְׁעָה הוּא בַּעֲוֹנוֹ יָמוּת וְאַתָּה אֶת־נַפְשְׁךָ הִצַּלְתָּ׃
וּבְשׁוּב צַדִּיק מִצִּדְקוֹ וְעָשָׂה עָוֶל וְנָתַתִּי מִכְשׁוֹל כ
לְפָנָיו הוּא יָמוּת כִּי לֹא הִזְהַרְתּוֹ בְּחַטָּאתוֹ יָמוּת וְלֹא
תִזָּכַרְנָה צִדְקֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה וְדָמוֹ מִיָּדְךָ אֲבַקֵּשׁ׃ וְאַתָּה 21 צדקותיו קרי
כִּי הִזְהַרְתּוֹ צַדִּיק לְבִלְתִּי חֲטֹא צַדִּיק וְהוּא לֹא־חָטָא

קמץ בז"ק חָיוֹ יִחְיֶה כִּי נִזְהָר וְאַתָּה אֶת־נַפְשְׁךָ הִצַּלְתָּ׃
22 וַתְּהִי עָלַי שָׁם יַד־יְהוָה וַיֹּאמֶר אֵלַי קוּם צֵא
23 אֶל־הַבִּקְעָה וְשָׁם אֲדַבֵּר אוֹתָךְ׃ וָאָקוּם וָאֵצֵא אֶל־
הַבִּקְעָה וְהִנֵּה־שָׁם כְּבוֹד־יְהוָה עֹמֵד כַּכָּבוֹד אֲשֶׁר
24 רָאִיתִי עַל־נְהַר־כְּבָר וָאֶפֹּל עַל־פָּנָי׃ וַתָּבֹא־בִי רוּחַ
וַתַּעֲמִדֵנִי עַל־רַגְלָי וַיְדַבֵּר אֹתִי וַיֹּאמֶר אֵלַי בֹּא הִסָּגֵר
כה בְּתוֹךְ בֵּיתֶךָ׃ וְאַתָּה בֶן־אָדָם הִנֵּה נָתְנוּ עָלֶיךָ עֲבוֹתִים
26 וַאֲסָרוּךָ בָּהֶם וְלֹא תֵצֵא בְּתוֹכָם׃ וּלְשׁוֹנְךָ אַדְבִּיק אֶל־
חִכֶּךָ וְנֶאֱלַמְתָּ וְלֹא־תִהְיֶה לָהֶם לְאִישׁ מוֹכִיחַ כִּי בֵית
27 מְרִי הֵמָּה׃ וּבְדַבְּרִי אוֹתְךָ אֶפְתַּח אֶת־פִּיךָ וְאָמַרְתָּ
המ' בקמץ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוָה הַשֹּׁמֵעַ יִשְׁמָע וְהֶחָדֵל ׀
קמץ בז"ק יֶחְדָּל כִּי בֵית מְרִי הֵמָּה׃

א ד וְאַתָּה בֶן־אָדָם קַח־לְךָ לְבֵנָה וְנָתַתָּה אֹתָהּ לְפָנֶיךָ
2 וְחַקּוֹתָ עָלֶיהָ עִיר אֶת־יְרוּשָׁלִָם׃ וְנָתַתָּה עָלֶיהָ מָצוֹר
וּבָנִיתָ עָלֶיהָ דָּיֵק וְשָׁפַכְתָּ עָלֶיהָ סֹלְלָה וְנָתַתָּה עָלֶיהָ
3 מַחֲנוֹת וְשִׂים־עָלֶיהָ כָּרִים סָבִיב׃ וְאַתָּה קַח־לְךָ מַחֲבַת
בַּרְזֶל וְנָתַתָּה אוֹתָהּ קִיר בַּרְזֶל בֵּינְךָ וּבֵין הָעִיר וַהֲכִינֹתָהּ
אֶת־פָּנֶיךָ אֵלֶיהָ וְהָיְתָה בַּמָּצוֹר וְצַרְתָּ עָלֶיהָ אוֹת הִיא
4 לְבֵית יִשְׂרָאֵל׃ וְאַתָּה שְׁכַב עַל־צִדְּךָ
הַשְּׂמָאלִי וְשַׂמְתָּ אֶת־עֲוֹן בֵּית־יִשְׂרָאֵל עָלָיו מִסְפַּר
ה הַיָּמִים אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב עָלָיו תִּשָּׂא אֶת־עֲוֹנָם׃ וַאֲנִי נָתַתִּי
לְךָ אֶת־שְׁנֵי עֲוֹנָם לְמִסְפַּר יָמִים שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת וְתִשְׁעִים
6 יוֹם וְנָשָׂאתָ עֲוֹן בֵּית־יִשְׂרָאֵל׃ וְכִלִּיתָ אֶת־אֵלֶּה וְשָׁכַבְתָּ
הימני קרי עַל־צִדְּךָ הַיְמָנִי שֵׁנִית וְנָשָׂאתָ אֶת־עֲוֹן בֵּית־יְהוּדָה
7 אַרְבָּעִים יוֹם יוֹם לַשָּׁנָה יוֹם לַשָּׁנָה נְתַתִּיו לָךְ׃ וְאֶל־
מְצוֹר יְרוּשָׁלִָם תָּכִין פָּנֶיךָ וּזְרֹעֲךָ חֲשׂוּפָה וְנִבֵּאתָ עָלֶיהָ׃
8 וְהִנֵּה נָתַתִּי עָלֶיךָ עֲבוֹתִים וְלֹא־תֵהָפֵךְ מִצִּדְּךָ אֶל־צִדֶּךָ
9 עַד־כַּלּוֹתְךָ יְמֵי מְצוּרֶךָ׃ וְאַתָּה קַח־לְךָ חִטִּין וּשְׂעֹרִים

Cap. IV. *Variis symbolis ad vivum repræsentatur imminens Hierosolymæ obsidium, fames, & angustiæ.*

ופול ועדשים ודחן וכסמים ונתתה אותם בכלי אחד
ועשית אותם לך ללחם מספר הימים אשר אתה
שוכב על צדך שלש מאות ותשעים יום תאכלנו :
ומאכלך אשר תאכלנו במשקול עשרים שקל ליום
מעת עד עת תאכלנו : ומים במשורה תשתה ששית 11
ההין מעת עד עת תשתה : ועגת שערים תאכלנה 12
והיא בגללי צאת האדם תעגנה לעיניהם :
ויאמר יהוה ככה יאכלו בני ישראל את 13
לחמם טמא בגוים אשר אדיחם שם : ואמר אהה 14
אדני יהוה הנה נפשי לא מטמאה ונבלה וטרפה לא
אכלתי מנעורי ועד עתה ולא בא בפי בשר פגול :
ויאמר אלי ראה נתתי לך את צפעי הבקר טו קרי
תחת גללי האדם ועשית את לחמך עליהם :
ויאמר אלי בן אדם הנני שבר מטה לחם 16
בירושלם ואכלו לחם במשקל ובדאגה ומים במשורה
ובשממון ישתו : למען יחסרו לחם ומים ונשמו איש 17
ואחיו ונמקו בעונם : ואתה בן אדם ה א Cap. V.
קח לך חרב חדה תער הגלבים תקחנה לך *Rursus alio symbolo Urbis excidium praemonstratur.*
והעברת על ראשך ועל זקנך ולקחת לך מאזני
משקל וחלקתם : שלשית באור תבעיר בתוך העיר 2
כמלאת ימי המצור ולקחת את השלשית תכה
בחרב סביבותיה והשלשית תזרה לרוח וחרב
אריק אחריהם : ולקחת משם מעט במספר וצרת 3
אותם בכנפיך : ומהם עוד תקח והשלכת אותם אל קמץ בו"ק 4
תוך האש ושרפת אתם באש ממנו תצא־אש אל־כל
בית ישראל : כה אמר אדני יהוה זאת ה
ירושלם בתוך הגוים שמתיה וסביבותיה ארצות :
ותמר את־משפטי לרשעה מן־הגוים ואת־חקותי 6

מן

מִן־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֶיהָ כִּי בְּמִשְׁפָּטַי מָאָסוּ
7 וְחֻקּוֹתַי לֹא־הָלְכוּ בָהֶם׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר
אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן הֲמֹנְכֶם מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיכֶם
בְּחֻקּוֹתַי לֹא הֲלַכְתֶּם וְאֶת־מִשְׁפָּטַי לֹא עֲשִׂיתֶם
וּכְמִשְׁפְּטֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיכֶם לֹא עֲשִׂיתֶם׃
8 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי עָלַיִךְ גַּם־אָנִי
9 וְעָשִׂיתִי בְתוֹכֵךְ מִשְׁפָּטִים לְעֵינֵי הַגּוֹיִם׃ וְעָשִׂיתִי
בָךְ אֵת אֲשֶׁר לֹא־עָשִׂיתִי וְאֵת אֲשֶׁר־לֹא־אֵעָשֶׂה
10 כָּמוֹהוּ עוֹד יַעַן כָּל־תּוֹעֲבֹתָיִךְ׃ לָכֵן אָבוֹת
יֹאכְלוּ בָנִים בְּתוֹכֵךְ וּבָנִים יֹאכְלוּ אֲבוֹתָם וְעָשִׂיתִי בָךְ
11 שְׁפָטִים וְזֵרִיתִי אֶת־כָּל־שְׁאֵרִיתֵךְ לְכָל־רוּחַ׃ לָכֵן חַי־
אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה אִם־לֹא יַעַן אֶת־מִקְדָּשִׁי טִמֵּאת
בְּכָל־שִׁקּוּצַיִךְ וּבְכָל־תּוֹעֲבֹתָיִךְ וְגַם־אֲנִי אֶגְרַע וְלֹא־
12 תָחוֹס עֵינִי וְגַם־אֲנִי לֹא אֶחְמוֹל׃ שְׁלִשִׁתֵּיךְ בַּדֶּבֶר
יָמוּתוּ וּבְרָעָב יִכְלוּ בְתוֹכֵךְ וְהַשְּׁלִשִׁית בַּחֶרֶב יִפְּלוּ
סְבִיבוֹתַיִךְ וְהַשְּׁלִשִׁית לְכָל־רוּחַ אֲזָרֶה וְחֶרֶב אָרִיק
13 אַחֲרֵיהֶם׃ וְכָלְתָה אַפִּי וְהַנַּחְתִּי חֲמָתִי בָּם וְהִנָּחַמְתִּי וְיָדְעוּ
כִּי־אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי בְּקִנְאָתִי בְּכַלּוֹתִי חֲמָתִי בָּם׃
14 וְאֶתֵּנֵךְ לְחָרְבָּה וְלִחְרָפָה בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבוֹתָיִךְ לְעֵינֵי
טו כָּל־עוֹבֵר׃ וְהָיְתָה חֶרְפָּה וּגְדוּפָה מוּסָר וּמְשַׁמָּה לַגּוֹיִם
אֲשֶׁר סְבִיבוֹתַיִךְ בַּעֲשׂוֹתִי בָךְ שְׁפָטִים בְּאַף וּבְחֵמָה
16 וּבְתוֹכְחוֹת חֵמָה אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃ בְּשַׁלְּחִי אֶת־חִצֵּי הָרָעָב
הָרָעִים בָּהֶם אֲשֶׁר־הָיוּ לְמַשְׁחִית אֲשֶׁר־אֶשְׁלַח אוֹתָם
לְשַׁחֶתְכֶם וְרָעָב אוֹסִף עֲלֵיכֶם וְשָׁבַרְתִּי לָכֶם מַטֵּה־לָחֶם׃
17 וְשִׁלַּחְתִּי עֲלֵיכֶם רָעָב וְחַיַּת רָעָה וְשַׁכְּלֶךָּ וְדָבֶר וְדָם
יַעֲבָר־בָּךְ וְחֶרֶב אָבִיא עָלַיִךְ אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃

Cap. VI. *Montibus, lucis, celsis,*

א ן 2 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שִׂים
3 פָּנֶיךָ אֶל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל וְהִנָּבֵא אֲלֵיהֶם׃ וְאָמַרְתָּ הָרֵי
יִשְׂרָאֵל

ישראל שמעו דבר־אדני יהוה כה־אמר אדני יהוה
להרים ולגבעות לאפיקים ולגיאות הנני אני מביא ולגאיות קרי
עליכם חרב ואבדתי במותיכם: ונשמו מזבחותיכם 4
ונשברו חמניכם והפלתי חלליכם לפני גלוליכם:
ונתתי את־פגרי בני ישראל לפני גלוליהם וזרתי את־ה
עצמותיכם סביבות מזבחותיכם: בכל מושבותיכם 6
הערים תחרבנה והבמות תישמנה למען יחרבו
ויאשמו מזבחותיכם ונשברו ונשבתו גלוליכם ונגדעו
חמניכם ונמחו מעשיכם: ונפל חלל בתוככם וידעתם 7
כי־אני יהוה: והותרתי בהיות לכם פליטי חרב 8
בגוים בהזרותיכם בארצות: וזכרו פליטיכם אותי 9
בגוים אשר־נשבו־שם אשר נשברתי את־לבם הזונה
אשר־סר מעלי ואת עיניהם הזנות אחרי גלוליהם
ונקטו בפניהם אל־הרעות אשר עשו לכל תועבתיהם:
וידעו כי־אני יהוה לא אל־חנם דברתי לעשות להם 10
הרעה הזאת: כה־אמר אדני יהוה 11
הכה בכפך ורקע ברגלך ואמר־אח אל כל־תועבות
רעות בית ישראל אשר בחרב ברעב ובדבר יפלו:
הרחוק בדבר ימות והקרוב בחרב יפול והנשאר 12
והנצור ברעב ימות וכליתי חמתי בם: וידעתם כי־אני 13
יהוה בהיות חלליהם בתוך גלוליהם סביבות
מזבחותיהם אל כל־גבעה רמה בכל ראשי ההרים
ותחת כל־עץ רענן ותחת כל־אלה עבתה מקום אשר
נתנו־שם ריח ניחח לכל גלוליהם: ונטיתי את־ידי 14
עליהם ונתתי את־הארץ שממה ומשמה ממדבר
דבלתה בכל מושבותיהם וידעו כי־אני יהוה:

ויהי דבר־יהוה אלי לאמר: ואתה בן־אדם כה־אמר א 2
אמר אדני יהוה לאדמת ישראל קץ בא הקץ על־
ארבעת

atque sacrilegis aris, tandemque universæ Terræ vastitatem & desolationem comminatur.

Cap. VII. *Idem argumentum repetit;*

jamque ipsum judiciorum Dei diem, veluti ex propinquo, & jam jam præsentem ostendit.

3 אַרְבַּעַת כַּנְפוֹת הָאָרֶץ׃ עַתָּה הַקֵּץ עָלַיִךְ וְשִׁלַּחְתִּי אַפִּי אַרבע קרי
בָּךְ וּשְׁפַטְתִּיךְ כְּדְרָכָיִךְ וְנָתַתִּי עָלַיִךְ אֵת כָּל־
4 תּוֹעֲבֹתָיִךְ׃ וְלֹא־תָחוֹס עֵינִי עָלַיִךְ וְלֹא אֶחְמוֹל כִּי
דְרָכַיִךְ עָלַיִךְ אֶתֵּן וְתוֹעֲבוֹתַיִךְ בְּתוֹכֵךְ תִּהְיֶיְנָה וִידַעְתֶּם
ה כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה רָעָה אַחַת
6 רָעָה הִנֵּה בָאָה׃ קֵץ בָּא בָּא הַקֵּץ הֵקִיץ אֵלַיִךְ הִנֵּה
7 בָּאָה׃ בָּאָה הַצְּפִירָה אֵלַיִךְ יוֹשֵׁב הָאָרֶץ בָּאָה הָעֵת קָרוֹב
8 הַיּוֹם מְהוּמָה וְלֹא־הֵדָדִים׃ עַתָּה מְקָרוֹב אֶשְׁפֹּךְ
חֲמָתִי עָלַיִךְ וְכִלִּיתִי אַפִּי בָּךְ וּשְׁפַטְתִּיךְ כְּדְרָכָיִךְ וְנָתַתִּי
9 עָלַיִךְ אֵת כָּל־תּוֹעֲבוֹתָיִךְ׃ וְלֹא־תָחוֹס עֵינִי וְלֹא אֶחְמוֹל
כְּדְרָכַיִךְ עָלַיִךְ אֶתֵּן וְתוֹעֲבֹתַיִךְ בְּתוֹכֵךְ תִּהְיֶיְנָה וִידַעְתֶּם
י כִּי אֲנִי יְהוָה מַכֶּה׃ הִנֵּה הַיּוֹם הִנֵּה בָאָה יָצְאָה הַצְּפִירָה
11 צִץ הַמַּטֶּה פָּרַח הַזָּדוֹן׃ הֶחָמָס קָם לְמַטֵּה רֶשַׁע לֹא־
12 מֵהֶם וְלֹא מֵהֲמוֹנָם וְלֹא מֵהֶמְיָם וְלֹא־נַהּ בָּהֶם׃ בָּא
קמץ בנ״ק הָעֵת הִגִּיעַ הַיּוֹם הַקּוֹנֶה אַל־יִשְׂמַח וְהַמּוֹכֵר אַל־יִתְאַבָּל
13 כִּי חָרוֹן אֶל־כָּל־הֲמוֹנָהּ׃ כִּי הַמּוֹכֵר אֶל־הַמִּמְכָּר לֹא
יָשׁוּב וְעוֹד בְּחַיִּים חַיֹּתָם כִּי־חָזוֹן אֶל־כָּל־הֲמוֹנָהּ לֹא יָשׁוּב
14 וְאִישׁ בַּעֲוֹנוֹ חַיָּתוֹ לֹא־יִתְחַזָּקוּ׃ תָּקְעוּ בַּתְּקוֹעַ וְהָכֵן הַכֹּל
טו וְאֵין הֹלֵךְ לַמִּלְחָמָה כִּי חֲרוֹנִי אֶל־כָּל־הֲמוֹנָהּ׃ הַחֶרֶב
בַּחוּץ וְהַדֶּבֶר וְהָרָעָב מִבַּיִת אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בַּחֶרֶב יָמוּת
16 וַאֲשֶׁר בָּעִיר רָעָב וְדֶבֶר יֹאכְלֻנּוּ׃ וּפָלְטוּ פְלֵיטֵיהֶם וְהָיוּ אֶל־
17 הָהָרִים כְּיוֹנֵי הַגֵּאָיוֹת כֻּלָּם הֹמוֹת אִישׁ בַּעֲוֹנוֹ׃ כָּל־הַיָּדַיִם
18 תִּרְפֶּינָה וְכָל־בִּרְכַּיִם תֵּלַכְנָה מָיִם׃ וְחָגְרוּ שַׂקִּים וְכִסְּתָה
אוֹתָם פַּלָּצוּת וְאֶל כָּל־פָּנִים בּוּשָׁה וּבְכָל־רָאשֵׁיהֶם
19 קָרְחָה׃ כַּסְפָּם בַּחוּצוֹת יַשְׁלִיכוּ וְזְהָבָם לְנִדָּה יִהְיֶה
כַּסְפָּם וְזְהָבָם לֹא־יוּכַל לְהַצִּילָם בְּיוֹם עֶבְרַת יְהוָה נַפְשָׁם
לֹא יְשַׂבֵּעוּ וּמֵעֵיהֶם לֹא יְמַלֵּאוּ כִּי־מִכְשׁוֹל עֲוֹנָם הָיָה׃
כ וּצְבִי עֶדְיוֹ לְגָאוֹן שָׂמָהוּ וְצַלְמֵי תּוֹעֲבוֹתָם שִׁקּוּצֵיהֶם עָשׂוּ

בֹּו עַל־כֵּן נָתַתִּיו לָהֶם לִנְדָּה׃ וּנְתַתִּיו בִּיַד־הַזָּרִים לָבַז 21
וְלִרְשָׁעֵי הָאָרֶץ לְשָׁלָל וְחִלְלוּהָ׃ וְהִסְבֹּרְתִּי פָנַי מֵהֶם 22 וחללוהו קרי
וְחִלְלוּ אֶת־צְפוּנִי וּבָאוּ־בָהּ פָּרִיצִים וְחִלְלוּהָ׃ עֲשֵׂה 23
הָרְתֹוק כִּי הָאָרֶץ מָלְאָה מִשְׁפַּט דָּמִים וְהָעִיר מָלְאָה
חָמָס׃ וְהֵבֵאתִי רָעֵי גוֹיִם וְיָרְשׁוּ אֶת־בָּתֵּיהֶם וְהִשְׁבַּתִּי 24
גְּאוֹן עַזִּים וְנֶחֱלוּ מִקְדָּשֵׁיהֶם׃ קֶפֶדָה בָּא וּבִקְשׁוּ שָׁלוֹם כה
וָאָיִן׃ הַוָּה עַל־הַוָּה תָּבוֹא וּשְׁמוּעָה אֶל־שְׁמוּעָה תִּהְיֶה 26
וּבִקְשׁוּ חָזוֹן מִנָּבִיא וְתוֹרָה תֹּאבַד מִכֹּהֵן וְעֵצָה מִזְּקֵנִים׃
הַמֶּלֶךְ יִתְאַבָּל וְנָשִׂיא יִלְבַּשׁ שְׁמָמָה וִידֵי עַם־הָאָרֶץ 27
תִּבָּהַלְנָה מִדַּרְכָּם אֶעֱשֶׂה אוֹתָם וּבְמִשְׁפָּטֵיהֶם אֶשְׁפְּטֵם

ח א וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַשִּׁשִּׁית בַּשִּׁשִּׁי וידעו כי־אני יהוה׃ Cap. VIII.
בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ אֲנִי יוֹשֵׁב בְּבֵיתִי וְזִקְנֵי יְהוּדָה יֹשְׁבִים *Propheta abreptus*
לְפָנַי וַתִּפֹּל עָלַי שָׁם יַד אֲדֹנָי יְהוִה׃ וָאֵרְאֶה וְהִנֵּה דְמוּת 2 *spiritu videt nefanda atque impia, quæ Judæi in templo Domini committebant.*
כְּמַרְאֵה־אֵשׁ מַרְאֵה מָתְנָיו וּלְמַטָּה אֵשׁ וּמִמָּתְנָיו
וּלְמַעְלָה כְּמַרְאֵה זֹהַר כְּעֵין הַחַשְׁמַלָה׃ וַיִּשְׁלַח תַּבְנִית 3
יָד וַיִּקָּחֵנִי בְּצִיצִת רֹאשִׁי וַתִּשָּׂא אֹתִי רוּחַ בֵּין־הָאָרֶץ וּבֵין
הַשָּׁמַיִם וַתָּבֵא אֹתִי יְרוּשָׁלַמָה בְּמַרְאוֹת אֱלֹהִים אֶל־
פֶּתַח שַׁעַר הַפְּנִימִית הַפּוֹנָה צָפוֹנָה אֲשֶׁר־שָׁם מוֹשַׁב
סֵמֶל הַקִּנְאָה הַמַּקְנֶה׃ וְהִנֵּה־שָׁם כְּבוֹד אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל 4
כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר רָאִיתִי בַּבִּקְעָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם ה
שָׂא־נָא עֵינֶיךָ דֶּרֶךְ צָפוֹנָה וָאֶשָּׂא עֵינַי דֶּרֶךְ צָפוֹנָה וְהִנֵּה
מִצָּפוֹן לְשַׁעַר הַמִּזְבֵּחַ סֵמֶל הַקִּנְאָה הַזֶּה בַּבֹּאָה׃ וַיֹּאמֶר 6
אֵלַי בֶּן־אָדָם הֲרֹאֶה אַתָּה מַה־הֵם עֹשִׂים תֹּועֵבֹת מה הם קרי
גְּדֹלֹות אֲשֶׁר בֵּית־יִשְׂרָאֵל עֹשִׂים פֹּה לְרַחֲקָה מֵעַל
מִקְדָּשִׁי וְעוֹד תָּשׁוּב תִּרְאֶה תֹּועֵבֹות גְּדֹלֹות׃ וַיָּבֵא 7
אֹתִי אֶל־פֶּתַח הֶחָצֵר וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה חֹר־אֶחָד בַּקִּיר׃
וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם חְתָר־נָא בַקִּיר וָאֶחְתֹּר בַּקִּיר וְהִנֵּה 8
פֶּתַח אֶחָד׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֹּא וּרְאֵה אֶת־הַתֹּועֵבֹת 9
הָרָעוֹת

יהֶרְעוֹת אֲשֶׁר הֵם עֹשִׂים פֹּה׃ וָאָבוֹא וָאֵרְאֶה וְהִנֵּה כָל־
תַּבְנִית רֶמֶשׂ וּבְהֵמָה שֶׁקֶץ וְכָל־גִּלּוּלֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל
11 מְחֻקֶּה עַל־הַקִּיר סָבִיב ׀ סָבִיב׃ וְשִׁבְעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי
בֵּית־יִשְׂרָאֵל וְיַאֲזַנְיָהוּ בֶן־שָׁפָן עֹמֵד בְּתוֹכָם עֹמְדִים
לִפְנֵיהֶם וְאִישׁ מִקְטַרְתּוֹ בְיָדוֹ וַעֲתַר עֲנַן־הַקְּטֹרֶת
12 עֹלָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲרָאִית בֶן־אָדָם אֲשֶׁר
זִקְנֵי בֵּית־יִשְׂרָאֵל עֹשִׂים בַּחֹשֶׁךְ אִישׁ בְּחַדְרֵי
מַשְׂכִּיתוֹ כִּי אֹמְרִים אֵין יְהוָה רֹאָה אֹתָנוּ עָזַב
13 יְהוָה אֶת־הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי עוֹד תָּשׁוּב
14 תִּרְאֶה תּוֹעֵבוֹת גְּדֹלוֹת אֲשֶׁר־הֵמָּה עֹשִׂים׃ וַיָּבֵא אֹתִי
אֶל־פֶּתַח שַׁעַר בֵּית־יְהוָה אֲשֶׁר אֶל־הַצָּפוֹנָה וְהִנֵּה שָׁם
טו הַנָּשִׁים יֹשְׁבוֹת מְבַכּוֹת אֶת־הַתַּמּוּז׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי
הֲרָאִית בֶן־אָדָם עוֹד תָּשׁוּב תִּרְאֶה תּוֹעֵבוֹת גְּדֹלוֹת
16 מֵאֵלֶּה׃ וַיָּבֵא אֹתִי אֶל־חֲצַר בֵּית־יְהוָה הַפְּנִימִית וְהִנֵּה־
פֶתַח הֵיכַל יְהוָה בֵּין הָאוּלָם וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ כְּעֶשְׂרִים
וַחֲמִשָּׁה אִישׁ אַחֹרֵיהֶם אֶל־הֵיכַל יְהוָה וּפְנֵיהֶם קֵדְמָה
17 וְהֵמָּה מִשְׁתַּחֲוִיתֶם קֵדְמָה לַשָּׁמֶשׁ׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲרָאִית
בֶן־אָדָם הֲנָקֵל לְבֵית יְהוּדָה מֵעֲשׂוֹת אֶת־הַתּוֹעֵבוֹת
אֲשֶׁר עָשׂוּ־פֹה כִּי־מָלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ חָמָס וַיָּשֻׁבוּ
18 לְהַכְעִיסֵנִי וְהִנָּם שֹׁלְחִים אֶת־הַזְּמוֹרָה אֶל־אַפָּם׃ וְגַם־
אֲנִי אֶעֱשֶׂה בְחֵמָה לֹא־תָחוֹס עֵינִי וְלֹא אֶחְמוֹל וְקָרְאוּ

Cap. IX. *Ostenditur Prophetæ in visione cædes à Chaldæis Hierosolymis patranda, à quâ liberantur pii à Deo signati.*

א ט בְּאָזְנַי קוֹל גָּדוֹל וְלֹא אֶשְׁמַע אוֹתָם׃ וַיִּקְרָא בְאָזְנַי קוֹל
גָּדוֹל לֵאמֹר קָרְבוּ פְּקֻדּוֹת הָעִיר וְאִישׁ כְּלִי מַשְׁחִתּוֹ בְּיָדוֹ׃
2 וְהִנֵּה שִׁשָּׁה אֲנָשִׁים בָּאִים ׀ מִדֶּרֶךְ־שַׁעַר הָעֶלְיוֹן אֲשֶׁר ׀
מִפְנֶה צָפוֹנָה וְאִישׁ כְּלִי מַפָּצוֹ בְּיָדוֹ וְאִישׁ־אֶחָד בְּתוֹכָם
לָבוּשׁ בַּדִּים וְקֶסֶת הַסֹּפֵר בְּמָתְנָיו וַיָּבֹאוּ וַיַּעַמְדוּ אֵצֶל
3 מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת׃ וּכְבוֹד ׀ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל נַעֲלָה מֵעַל
הַכְּרוּב אֲשֶׁר הָיָה עָלָיו אֶל מִפְתַּן הַבָּיִת וַיִּקְרָא אֶל־

הָאִישׁ הַלָּבֻשׁ הַבַּדִּים אֲשֶׁר קֶסֶת הַסֹּפֵר בְּמָתְנָיו׃
4 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָו עֲבֹר בְּתוֹךְ הָעִיר בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלִַם
וְהִתְוִיתָ תָּו עַל־מִצְחוֹת הָאֲנָשִׁים הַנֶּאֱנָחִים וְהַנֶּאֱנָקִים
עַל כָּל־הַתּוֹעֵבוֹת הַנַּעֲשׂוֹת בְּתוֹכָהּ׃ 5 וְלָאֵלֶּה אָמַר ה
אל קרי בְּאָזְנָי עִבְרוּ בָעִיר אַחֲרָיו וְהַכּוּ עַל־תָּחוֹס עֵינֵיכֶם וְאַל־ עינכם ק
תַּחְמֹלוּ׃ 6 זָקֵן בָּחוּר וּבְתוּלָה וְטַף וְנָשִׁים תַּהַרְגוּ
לְמַשְׁחִית וְעַל־כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר עָלָיו הַתָּו אַל־תִּגָּשׁוּ
וּמִמִּקְדָּשִׁי תָּחֵלּוּ וַיָּחֵלּוּ בָּאֲנָשִׁים הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר לִפְנֵי
הַבָּיִת׃ 7 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם טַמְּאוּ אֶת־הַבַּיִת וּמַלְאוּ אֶת־
חַצֵרוֹת חֲלָלִים צֵאוּ וְיָצְאוּ וְהִכּוּ בָּעִיר׃ 8 וַיְהִי כְּהַכּוֹתָם
וְנֶאשְׁאַר אֲנִי וָאֶפֹּלָה עַל־פָּנַי וָאזְעַק וָאֹמַר אֲהָהּ אֲדֹנָי
יְהוָה הַמַשְׁחִית אַתָּה אֶת כָּל־שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל בְּשָׁפְכְּךָ
אֶת־חֲמָתְךָ עַל־יְרוּשָׁלִָם׃ 9 וַיֹּאמֶר אֵלַי עֲוֹן בֵּית־יִשְׂרָאֵל
וִיהוּדָה גָּדוֹל בִּמְאֹד מְאֹד וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ דָּמִים וְהָעִיר
מָלְאָה מֵטֶה כִּי אָמְרוּ עָזַב יְהוָה אֶת־הָאָרֶץ וְאֵין יְהוָה
רֹאֶה׃ 10 וְגַם אֲנִי לֹא־תָחוֹס עֵינִי וְלֹא אֶחְמֹל דַּרְכָּם
בְּרֹאשָׁם נָתָתִי׃ 11 וְהִנֵּה הָאִישׁ לְבוּשׁ הַבַּדִּים אֲשֶׁר הַקֶּסֶת
נכל אשר קרי בְּמָתְנָיו מֵשִׁיב דָּבָר לֵאמֹר עָשִׂיתִי כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָנִי׃
ו א וָאֵרְאֶה וְהִנֵּה אֶל־הָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הַכְּרֻבִים כְּאֶבֶן Cap. X.
2 סַפִּיר כְּמַרְאֵה דְמוּת כִּסֵּא נִרְאָה עֲלֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר אֶל־ *Repræsentatur iterum Vatinostro, per visum, mysticus ille Cherubinorum currus, ex cujus medio vir lineis indutus accipit prunarum acervum, eumque saper urbem dispergit.*
הָאִישׁ לְבֻשׁ הַבַּדִּים וַיֹּאמֶר בֹּא אֶל־בֵּינוֹת לַגַּלְגַּל אֶל־
תַּחַת לַכְּרוּב וּמַלֵּא חָפְנֶיךָ גַּחֲלֵי־אֵשׁ מִבֵּינוֹת לַכְּרֻבִים
וּזְרָק עַל־הָעִיר וַיָּבֹא לְעֵינָי׃ 3 וְהַכְּרֻבִים עֹמְדִים מִימִין
לַבַּיִת בְּבֹאוֹ הָאִישׁ וְהֶעָנָן מָלֵא אֶת־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית׃
4 וַיָּרָם כְּבוֹד־יְהוָה מֵעַל הַכְּרוּב עַל מִפְתַּן הַבָּיִת וַיִּמָּלֵא
הַבַּיִת אֶת־הֶעָנָן וְהֶחָצֵר מָלְאָה אֶת־נֹגַהּ כְּבוֹד יְהוָה׃
וְקוֹל כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים נִשְׁמַע עַד־הֶחָצֵר הַחִיצֹנָה כְּקוֹל ה
אֵל־שַׁדַּי בְּדַבְּרוֹ׃ 6 וַיְהִי בְּצַוֹּתוֹ אֶת־הָאִישׁ לְבֻשׁ הַבַּדִּים

לאמר

bem Hierosolymam effundit.

לֵאמֹר קַח אֵשׁ מִבֵּינוֹת לַגַּלְגַּל מִבֵּינוֹת לַכְּרֻבִים וּבֹא
7 וַיַּעֲמֹד אֵצֶל הָאוֹפָן: וַיִּשְׁלַח הַכְּרוּב אֶת־יָדוֹ מִבֵּינוֹת
לַכְּרוּבִים אֶל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר בֵּינוֹת הַכְּרֻבִים וַיִּשָּׂא וַיִּתֵּן
8 אֶל־חָפְנֵי לְבֻשׁ הַבַּדִּים וַיִּקָּח וַיֵּצֵא: וַיֵּרָא לַכְּרֻבִים
9 תַּבְנִית יַד־אָדָם תַּחַת כַּנְפֵיהֶם: וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה אַרְבָּעָה
אוֹפַנִּים אֵצֶל הַכְּרוּבִים אוֹפַן אֶחָד אֵצֶל הַכְּרוּב אֶחָד
וְאוֹפַן אֶחָד אֵצֶל הַכְּרוּב אֶחָד וּמַרְאֵה הָאוֹפַנִּים כְּעֵין
י אֶבֶן תַּרְשִׁישׁ: וּמַרְאֵיהֶם דְּמוּת אֶחָד לְאַרְבַּעְתָּם
11 כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה הָאוֹפָן בְּתוֹךְ הָאוֹפָן: בְּלֶכְתָּם אֶל־
אַרְבַּעַת רִבְעֵיהֶם יֵלֵכוּ לֹא יִסַּבּוּ בְּלֶכְתָּם כִּי הַמָּקוֹם
12 אֲשֶׁר־יִפְנֶה הָרֹאשׁ אַחֲרָיו יֵלֵכוּ לֹא יִסַּבּוּ בְּלֶכְתָּם: וְכָל־
בְּשָׂרָם וְגַבֵּהֶם וִידֵיהֶם וְכַנְפֵיהֶם וְהָאוֹפַנִּים מְלֵאִים עֵינַיִם
13 סָבִיב לְאַרְבַּעְתָּם אוֹפַנֵּיהֶם: לָאוֹפַנִּים לָהֶם קוֹרָא
14 הַגַּלְגַּל בְּאָזְנָי: וְאַרְבָּעָה פָנִים לְאֶחָד פְּנֵי הָאֶחָד פְּנֵי
הַכְּרוּב וּפְנֵי הַשֵּׁנִי פְּנֵי אָדָם וְהַשְּׁלִישִׁי פְּנֵי אַרְיֵה וְהָרְבִיעִי
טו פְּנֵי־נָשֶׁר: וַיֵּרֻמוּ הַכְּרוּבִים הִיא הַחַיָּה אֲשֶׁר רָאִיתִי
16 בִּנְהַר־כְּבָר: וּבְלֶכֶת הַכְּרוּבִים יֵלְכוּ הָאוֹפַנִּים אֶצְלָם
וּבְשָׂאֵת הַכְּרוּבִים אֶת־כַּנְפֵיהֶם לָרוּם מֵעַל הָאָרֶץ לֹא־
17 יִסַּבּוּ הָאוֹפַנִּים גַּם־הֵם מֵאֶצְלָם: בְּעָמְדָם יַעֲמֹדוּ וּבְרוֹמָם
18 יֵרוֹמּוּ אוֹתָם כִּי רוּחַ הַחַיָּה בָּהֶם: וַיֵּצֵא כְּבוֹד יְהוָה מֵעַל
19 מִפְתַּן הַבַּיִת וַיַּעֲמֹד עַל־הַכְּרוּבִים: וַיִּשְׂאוּ הַכְּרוּבִים אֶת־
כַּנְפֵיהֶם וַיֵּרֹמּוּ מִן־הָאָרֶץ לְעֵינַי בְּצֵאתָם וְהָאוֹפַנִּים
לְעֻמָּתָם וַיַּעֲמֹד פֶּתַח שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הַקַּדְמוֹנִי וּכְבוֹד
כ אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל עֲלֵיהֶם מִלְמָעְלָה: הִיא הַחַיָּה אֲשֶׁר
רָאִיתִי תַּחַת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בִּנְהַר כְּבָר וָאֵדַע כִּי כְרוּבִים
21 הֵמָּה: אַרְבָּעָה אַרְבָּעָה פָנִים לְאֶחָד וְאַרְבַּע כְּנָפִים
22 לְאֶחָד וּדְמוּת יְדֵי אָדָם תַּחַת כַּנְפֵיהֶם: וּדְמוּת פְּנֵיהֶם
הֵמָּה הַפָּנִים אֲשֶׁר רָאִיתִי עַל־נְהַר כְּבָר מַרְאֵיהֶם

Cap. XI. *Judæorum principibus ob impietatem prædicit excidium: piis autem redemtionem ac prospera omnia pollicetur.*

יא ואותם איש אל־עבר פניו ילכו׃ ותשא אתי רוח
ותבא אתי אל־שער בית־יהוה הקדמוני הפונה קדימה
והנה בפתח השער עשרים וחמשה איש ואראה
בתוכם את־יאזניה בן־עזור ואת־פלטיהו בן־בניהו
שרי העם׃
2 ויאמר אלי בן־אדם אלה האנשים החשבים און
3 והיעצים עצת־רע בעיר הזאת׃ האמרים לא בקרוב
4 בנות בתים היא הסיר ואנחנו הבשר׃ לכן הנבא
עליהם הנבא בן־אדם׃ ותפל עלי רוח יהוה ויאמר אלי
ה אמר כה־אמר יהוה כן אמרתם בית ישראל ומעלות
6 רוחכם אני ידעתיה׃ הרביתם חלליכם בעיר הזאת
7 יחזי׳ ומלאתם חוצותיה חלל׃ לכן כה־אמר אדני יהוה
חלליכם אשר שמתם בתוכה המה הבשר והיא הסיר
8 ואתכם הוציא מתוכה׃ חרב יראתם וחרב אביא עליכם
9 נאם אדני יהוה׃ והוצאתי אתכם מתוכה ונתתי אתכם
בידי זרים ועשיתי בכם שפטים׃ בחרב תפלו על־גבול
11 ישראל אשפוט אתכם וידעתם כי־אני יהוה׃ היא
לא־תהיה לכם לסיר ואתם תהיו בתוכה לבשר אל־
12 גבול ישראל אשפט אתכם׃ וידעתם כי־אני יהוה אשר
בחקי לא הלכתם ומשפטי לא עשיתם וכמשפטי הגוים
13 אשר סביבותיכם עשיתם׃ ויהי כהנבאי ופלטיהו
בן־בניה מת ואפל על־פני ואזעק קול־גדול ואמר אהה
אדני יהוה כלה אתה עשה את שארית ישראל׃
14 טו ויהי דבר־יהוה אלי לאמר׃ בן־אדם אחיך אחיך
אנשי גאלתך וכל־בית ישראל כלה אשר אמרו להם
ישבי ירושלם רחקו מעל יהוה לנו היא נתנה הארץ
16 למורשה׃ לכן אמר כה אמר אדני יהוה כי
הרחקתים בגוים וכי הפצותים בארצות ואהי להם
למקדש

17 לְמִקְדָּשׁ מְעַט בָּאֲרָצוֹת אֲשֶׁר־בָּאוּ שָׁם׃ לָכֵן
אֱמֹר כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים
וְאֶסַּפְתִּי אֶתְכֶם מִן־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר נְפֻצוֹתֶם בָּהֶם וְנָתַתִּי
18 לָכֶם אֶת־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל׃ וּבָאוּ שָׁמָּה וְהֵסִירוּ אֶת־כָּל־
19 שִׁקּוּצֶיהָ וְאֶת־כָּל־תּוֹעֲבֹתֶיהָ מִמֶּנָּה׃ וְנָתַתִּי לָהֶם לֵב
אֶחָד וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֶתֵּן בְּקִרְבְּכֶם וְהַסַרְתִּי לֵב הָאֶבֶן
כ מִבְּשָׂרָם וְנָתַתִּי לָהֶם לֵב בָּשָׂר׃ לְמַעַן בְּחֻקֹּתַי יֵלֵכוּ וְאֶת־
מִשְׁפָּטַי יִשְׁמְרוּ וְעָשׂוּ אֹתָם וְהָיוּ־לִי לְעָם וְאָנִי אֶהְיֶה לָהֶם
21 לֵאלֹהִים׃ וְאֶל־לֵב שִׁקּוּצֵיהֶם וְתוֹעֲבֹתֵיהֶם לִבָּם הֹלֵךְ
22 דַּרְכָּם בְּרֹאשָׁם נָתַתִּי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ וַיִּשְׂאוּ הַכְּרוּבִים
אֶת־כַּנְפֵיהֶם וְהָאוֹפַנִּים לְעֻמָּתָם וּכְבוֹד אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
23 עֲלֵיהֶם מִלְמָעְלָה׃ וַיַּעַל כְּבוֹד יְהוָה מֵעַל תּוֹךְ הָעִיר
24 וַיַּעֲמֹד עַל־הָהָר אֲשֶׁר מִקֶּדֶם לָעִיר׃ וְרוּחַ נְשָׂאַתְנִי
וַתְּבִאֵנִי כַשְׂדִּימָה אֶל־הַגּוֹלָה בְּמַרְאֶה בְרוּחַ אֱלֹהִים
כה וַיַּעַל מֵעָלַי הַמַּרְאֶה אֲשֶׁר רָאִיתִי׃ וָאֲדַבֵּר אֶל־הַגּוֹלָה
אֵת כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר הֶרְאָנִי׃

Cap. XII. *Regis ac procerum fuga & calamitates Prophetico aenigmate adumbrantur.*

יב וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם
בְּתוֹךְ בֵּית־הַמֶּרִי אַתָּה יֹשֵׁב אֲשֶׁר עֵינַיִם לָהֶם לִרְאוֹת וְלֹא
רָאוּ אָזְנַיִם לָהֶם לִשְׁמֹעַ וְלֹא שָׁמְעוּ כִּי בֵית מְרִי הֵם׃
3 וְאַתָּה בֶן־אָדָם עֲשֵׂה לְךָ כְּלֵי גוֹלָה וְגֹלֵה
יוֹמָם לְעֵינֵיהֶם וְגָלִית מִמְּקוֹמְךָ אֶל־מָקוֹם אַחֵר לְעֵינֵיהֶם
4 אוּלַי יִרְאוּ כִּי בֵית מְרִי הֵמָּה׃ וְהוֹצֵאתָ כֵלֶיךָ כִּכְלֵי גוֹלָה
יוֹמָם לְעֵינֵיהֶם וְאַתָּה תֵּצֵא בָּעֶרֶב לְעֵינֵיהֶם כְּמוֹצָאֵי
6 גוֹלָה׃ לְעֵינֵיהֶם חֲתֹר־לְךָ בַּקִּיר וְהוֹצֵאתָ בּוֹ׃ לְעֵינֵיהֶם
עַל־כָּתֵף תִּשָּׂא בָּעֲלָטָה תּוֹצִיא פָּנֶיךָ תְּכַסֶּה וְלֹא תִרְאֶה
7 אֶת־הָאָרֶץ כִּי־מוֹפֵת נְתַתִּיךָ לְבֵית יִשְׂרָאֵל׃ וָאֶעֱשֶׂה כֵּן
כַּאֲשֶׁר צֻוֵּיתִי כֵּלַי הוֹצֵאתִי כִּכְלֵי גוֹלָה יוֹמָם וּבָעֶרֶב
חָתַרְתִּי־לִי בַקִּיר בְּיָד בָּעֲלָטָה הוֹצֵאתִי עַל־כָּתֵף נְשָׂאתִי

לעיניהם: ויהי דבר־יהוה אלי בבקר לאמר: 8
בן־אדם הלא אמרו אליך בית ישראל בית המרי מרי 9
את עשה: אמר אליהם כה אמר אדני יהוה הנשיא
המשא הזה בירושלם וכל־בית ישראל אשר־המה
בתוכם: אמר אני מופתכם כאשר עשיתי כן יעשה 11
להם בגולה בשבי ילכו: והנשיא אשר־בתוכם אל־ 12
כתף ישא בעלטה ויצא בקיר יחתרו להוציא בו פניו
הל׳ פתוחה יכסה עין אשר לא־יראה לעין הוא את־הארץ:
ופרשתי את־רשתי עליו ונתפש במצודתי והבאתי 13
אתו בבלה ארץ כשדים ואותה לא־יראה ושם ימות:
עורו קרי וכל אשר סביבתיו עזרה וכל־אגפיו אזרה לכל־רוח 14
וחרב אריק אחריהם: וידעו כי־אני יהוה בהפיצי אותם טו
בגוים וזריתי אותם בארצות: והותרתי מהם אנשי 16
מספר מחרב ממרעב ומדבר למען יספרו את־כל־
תועבותיהם בגוים אשר־באו שם וידעו כי־אני
יהוה:
ויהי דבר־יהוה אלי לאמר: בן־אדם לחמך ברעש 17 18
תאכל ומימיך ברגזה ובדאגה תשתה: ואמרת אל־ 19
עם הארץ כה־אמר אדני יהוה ליושבי ירושלם אל־
אדמת ישראל לחמם בדאגה יאכלו ומימיהם בשממון
ישתו למען תשם ארצה ממלאה מחמס כל־הישבים
בה: והערים הנושבות תחרבנה והארץ שממה כ
תהיה וידעתם כי־אני יהוה:
ויהי דבר־יהוה 21
אלי לאמר: בן־אדם מה־המשל הזה לכם על־אדמת 22
ישראל לאמר יארכו הימים ואבד כל־חזון: לכן אמר 23
אליהם כה־אמר אדני יהוה השבתי את־המשל הזה
ולא־ימשלו אתו עוד בישראל כי אם־דבר אליהם
קרבו הימים ודבר כל־חזון: כי לא יהיה עוד כל־חזון 24

שוא

כה שָׁוְא וּמִקְסַם חָלָק בְּתוֹךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ כִּי אֲנִי יְהוָה
אֲדַבֵּר אֵת אֲשֶׁר אֲדַבֵּר דָּבָר וְיֵעָשֶׂה לֹא תִמָּשֵׁךְ עוֹד כִּי
בִימֵיכֶם בֵּית הַמֶּרִי אֲדַבֵּר דָּבָר וַעֲשִׂיתִיו נְאֻם אֲדֹנָי
26 27 יְהוִה׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־
אָדָם הִנֵּה בֵית־יִשְׂרָאֵל אֹמְרִים הֶחָזוֹן אֲשֶׁר־הוּא חֹזֶה
28 לְיָמִים רַבִּים וּלְעִתִּים רְחוֹקוֹת הוּא נִבָּא׃ לָכֵן אֱמֹר
אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה לֹא־תִמָּשֵׁךְ עוֹד כָּל־דְּבָרָי
אֲשֶׁר אֲדַבֵּר דָּבָר וְיֵעָשֶׂה נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃

Cap. XIII. *Sermo Domini contra vanos & venales istos Vates, qui pacem & prospera quæque populo promittebant.*

2 א יג וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא
אֶל־נְבִיאֵי יִשְׂרָאֵל הַנִּבָּאִים וְאָמַרְתָּ לִנְבִיאֵי מִלִּבָּם
3 שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הוֹי עַל־
הַנְּבִיאִים הַנְּבָלִים אֲשֶׁר הֹלְכִים אַחַר רוּחָם וּלְבִלְתִּי
ה 4 רָאוּ׃ כְּשֻׁעָלִים בָּחֳרָבוֹת נְבִיאֶיךָ יִשְׂרָאֵל הָיוּ׃ לֹא
עֲלִיתֶם בַּפְּרָצוֹת וַתִּגְדְּרוּ גָדֵר עַל־בֵּית יִשְׂרָאֵל לַעֲמֹד
6 בַּמִּלְחָמָה בְּיוֹם יְהוָה׃ חָזוּ שָׁוְא וְקֶסֶם כָּזָב הָאֹמְרִים
7 נְאֻם־יְהוָה וַיהוָה לֹא שְׁלָחָם וְיִחֲלוּ לְקַיֵּם דָּבָר׃ הֲלוֹא
מַחֲזֵה־שָׁוְא חֲזִיתֶם וּמִקְסַם כָּזָב אֲמַרְתֶּם וְאֹמְרִים נְאֻם־
8 יְהוָה וַאֲנִי לֹא דִבַּרְתִּי׃ לָכֵן כֹּה אָמַר
אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן דַּבֶּרְכֶם שָׁוְא וַחֲזִיתֶם כָּזָב לָכֵן הִנְנִי
9 אֲלֵיכֶם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ וְהָיְתָה יָדִי אֶל־הַנְּבִיאִים הַחֹזִים
שָׁוְא וְהַקֹּסְמִים כָּזָב בְּסוֹד עַמִּי לֹא־יִהְיוּ וּבִכְתָב בֵּית־ קמץ כסטוך
יִשְׂרָאֵל לֹא יִכָּתֵבוּ וְאֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל לֹא יָבֹאוּ
י וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי אֲדֹנָי יְהוִה׃ יַעַן וּבְיַעַן הִטְעוּ אֶת־עַמִּי
לֵאמֹר שָׁלוֹם וְאֵין שָׁלוֹם וְהוּא בֹּנֶה חַיִץ וְהִנָּם טָחִים
11 אֹתוֹ תָּפֵל׃ אֱמֹר אֶל־טָחֵי תָפֵל וְיִפֹּל הָיָה׃ גֶּשֶׁם שׁוֹטֵף
וְאַתֵּנָה אַבְנֵי אֶלְגָּבִישׁ תִּפֹּלְנָה וְרוּחַ סְעָרוֹת תְּבַקֵּעַ׃
12 וְהִנֵּה נָפַל הַקִּיר הֲלוֹא יֵאָמֵר אֲלֵיכֶם אַיֵּה הַטִּיחַ אֲשֶׁר
13 טַחְתֶּם׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה

וּבְקַעְתִּי רוּחַ־סְעָרוֹת בַּחֲמָתִי וְגֶשֶׁם שׁוֹטֵף בְּאַפִּי
יִהְיֶה וְאַבְנֵי אֶלְגָּבִישׁ בְּחֵמָה לְכַלָּה׃ וְהָרַסְתִּי אֶת־ 14
הַקִּיר אֲשֶׁר־טַחְתֶּם תָּפֵל וְהִגַּעְתִּיהוּ אֶל־הָאָרֶץ
וְנִגְלָה יִסּוֹדוֹ וְנָפְלָה וְכִלִּיתֶם בְּתוֹכָהּ וִידַעְתֶּם כִּי־
אֲנִי יְהוָה׃ וְכִלֵּיתִי אֶת־חֲמָתִי בַּקִּיר וּבַטָּחִים אֹתוֹ טו
תָּפֵל וְאֹמַר לָכֶם אֵין הַקִּיר וְאֵין הַטָּחִים אֹתוֹ׃ נְבִיאֵי 16
יִשְׂרָאֵל הַנִּבְּאִים אֶל־יְרוּשָׁלַם וְהַחֹזִים לָהּ חֲזוֹן שָׁלוֹם
וְאֵין שָׁלוֹם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ וְאַתָּה 17
בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל־בְּנוֹת עַמְּךָ הַמִּתְנַבְּאוֹת מִלִּבָּן
וְהִנָּבֵא עֲלֵיהֶן׃ וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר׀ אֲדֹנָי יְהוִה הוֹי 18
לַמְתַפְּרוֹת כְּסָתוֹת עַל׀ כָּל־אַצִּלֵי יָדָי וְעֹשׂוֹת
הַמַּסְפָּחוֹת עַל־רֹאשׁ כָּל־קוֹמָה לָצוּד נְפָשׁוֹת הַנְּפָשׁוֹת
תְּצוֹדַדְנָה לְעַמִּי וּנְפָשׁוֹת לָכֶנָּה תְּחַיֶּינָה׃ וַתְּחַלְּלֻנָה 19
אֹתִי אֶל־עַמִּי בְּשַׁעֲלֵי שְׂעוֹרִים וּבְפִתּוֹתֵי לֶחֶם לְהָמִית
נְפָשׁוֹת אֲשֶׁר לֹא־תָמוּתְנָה וְלַחְיוֹת נְפָשׁוֹת אֲשֶׁר לֹא־
תְחַיֶּינָה בְּכָזְבְּכֶם לְעַמִּי שֹׁמְעֵי כָזָב׃ לָכֵן כֹּה־ כ
אָמַר׀ אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי אֶל־כִּסְּתוֹתֵיכֶנָה אֲשֶׁר אַתֶּנָּה
מְצֹדָדוֹת שָׁם אֶת־הַנְּפָשׁוֹת לְפָרִחוֹת וְקָרַעְתִּי אֹתָם
מֵעַל זְרוֹעֹתֵיכֶם וְשִׁלַּחְתִּי אֶת־הַנְּפָשׁוֹת אֲשֶׁר אַתֶּם
מְצֹדָדוֹת אֶת־נְפָשִׁים לְפָרִחוֹת׃ וְקָרַעְתִּי אֶת־ 21
מִסְפָּחֹתֵיכֶם וְהִצַּלְתִּי אֶת־עַמִּי מִיֶּדְכֶן וְלֹא־יִהְיוּ עוֹד בְּיֶדְכֶן
לְמִצֹּדָה וִידַעְתֶּן כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ יַעַן הַכְאוֹת לֵב־צַדִּיק 22
שֶׁקֶר וַאֲנִי לֹא הִכְאַבְתִּיו וְלַחֲזֹק יְדֵי רָשָׁע לְבִלְתִּי־שׁוּב
מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה לְהַחֲיֹתוֹ׃ לָכֵן שָׁוְא לֹא תֶחֱזֶינָה וְקֶסֶם לֹא־ 23
תִקְסֹמְנָה עוֹד וְהִצַּלְתִּי אֶת־עַמִּי מִיֶּדְכֶן וִידַעְתֶּן כִּי־אֲנִי
יְהוָה׃ וַיָּבֹאוּ אֵלַי אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּשְׁבוּ לְפָנָי׃ יד א

Cap. XIV. *Hypocritis, fictâ religionis*

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם 2 3
הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה הֶעֱלוּ גִלּוּלֵיהֶם עַל־לִבָּם וּמִכְשׁוֹל עֲוֹנָם

נָתְנוּ

נָתְנוּ נֹכַח פְּנֵיהֶם הַאִדָּרֵשׁ אִדָּרֵשׁ לָהֶם׃
4 לָכֵן דַּבֶּר־אוֹתָם וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־
אָמַר׳ אֲדֹנָי יְהוִֹה אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יַעֲלֶה
אֶת־גִּלּוּלָיו אֶל־לִבּוֹ וּמִכְשׁוֹל עֲוֹנוֹ יָשִׂים נֹכַח פָּנָיו וּבָא
כא ק׳ ה אֶל־הַנָּבִיא אֲנִי יְהוָֹה נַעֲנֵיתִי לוֹ בָהּ בְּרֹב גִּלּוּלָיו׃ לְמַעַן
תְּפֹשׂ אֶת־בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּלִפָּם אֲשֶׁר נָזֹרוּ מֵעָלַי
6 בְּגִלּוּלֵיהֶם כֻּלָּם׃ לָכֵן אֱמֹר׳ אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִֹה שׁוּבוּ וְהָשִׁיבוּ מֵעַל גִּלּוּלֵיכֶם וּמֵעַל
7 כָּל־תּוֹעֲבֹתֵיכֶם הָשִׁיבוּ פְּנֵיכֶם׃ כִּי אִישׁ אִישׁ מִבֵּית
יִשְׂרָאֵל וּמֵהַגֵּר אֲשֶׁר־יָגוּר בְּיִשְׂרָאֵל וְיִנָּזֵר מֵאַחֲרַי וְיַעַל
גִּלּוּלָיו אֶל־לִבּוֹ וּמִכְשׁוֹל עֲוֹנוֹ יָשִׂים נֹכַח פָּנָיו וּבָא אֶל־
8 הַנָּבִיא לִדְרָשׁ־לוֹ בִּי אֲנִי יְהוָֹה נַעֲנֶה־לּוֹ בִּי׃ וְנָתַתִּי פָנַי
בָּאִישׁ הַהוּא וַהֲשִׁמּוֹתִיהוּ לְאוֹת וְלִמְשָׁלִים וְהִכְרַתִּיו
9 מִתּוֹךְ עַמִּי וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָֹה׃ וְהַנָּבִיא
כִּי־יְפֻתֶּה וְדִבֶּר דָּבָר אֲנִי יְהוָֹה פִּתֵּיתִי אֵת הַנָּבִיא הַהוּא
וְנָטִיתִי אֶת־יָדִי עָלָיו וְהִשְׁמַדְתִּיו מִתּוֹךְ עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃
11 י וְנָשְׂאוּ עֲוֹנָם כַּעֲוֹן הַדֹּרֵשׁ כַּעֲוֹן הַנָּבִיא יִהְיֶה׃ לְמַעַן לֹא־
יִתְעוּ עוֹד בֵּית־יִשְׂרָאֵל מֵאַחֲרַי וְלֹא־יִטַּמְּאוּ עוֹד בְּכָל־
פִּשְׁעֵיהֶם וְהָיוּ־לִי לְעָם וַאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים נְאֻם
12 אֲדֹנָי יְהוִֹה׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָֹה אֵלַי לֵאמֹר׃
13 בֶּן־אָדָם אֶרֶץ כִּי תֶחֱטָא־לִי לִמְעָל־מַעַל וְנָטִיתִי יָדִי עָלֶיהָ
וְשָׁבַרְתִּי לָהּ מַטֵּה־לָחֶם וְהִשְׁלַחְתִּי־בָהּ רָעָב וְהִכְרַתִּי
14 מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה׃ וְהָיוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה
בְּתוֹכָהּ נֹחַ דָּנִאֵל וְאִיּוֹב הֵמָּה בְצִדְקָתָם יְנַצְּלוּ נַפְשָׁם
טו נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִֹה׃ לוּ־חַיָּה רָעָה אַעֲבִיר בָּאָרֶץ וְשִׁכְּלָתָּה
16 וְהָיְתָה שְׁמָמָה מִבְּלִי עוֹבֵר מִפְּנֵי הַחַיָּה׃ שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים
הָאֵלֶּה בְּתוֹכָהּ חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִֹה אִם־בָּנִים וְאִם־
בָּנוֹת יַצִּילוּ הֵמָּה לְבַדָּם יִנָּצֵלוּ וְהָאָרֶץ תִּהְיֶה שְׁמָמָה׃

specie Prophetam de oraculo percunctantibus, grave & verum responsum reddit; iram Dei ipsis incumbere, nec vel sanctissimorum precibus aut intercessione averruncari posse.

16 אוֹ חֶרֶב אָבִיא עַל־הָאָרֶץ הַהִיא וְאָמַרְתִּי חֶרֶב תַּעֲבֹר
בָּאָרֶץ וְהִכְרַתִּי מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה: 17 וְשִׁלְשֶׁת הָאֲנָשִׁים
הָאֵלֶּה בְּתוֹכָהּ חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה לֹא יַצִּילוּ בָנִים
וּבָנוֹת כִּי־הֵם לְבַדָּם יִנָּצֵלוּ: 18 אוֹ דֶבֶר אֲשַׁלַּח אֶל־הָאָרֶץ
הַהִיא וְשָׁפַכְתִּי חֲמָתִי עָלֶיהָ בְּדָם לְהַכְרִית מִמֶּנָּה אָדָם
וּבְהֵמָה: 19 וְנֹחַ דָּנִאֵל וְאִיּוֹב בְּתוֹכָהּ חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי
יְהוִה אִם־בֵּן אִם־בַּת יַצִּילוּ הֵמָּה בִּצְדָקָתָם יַצִּילוּ נַפְשָׁם:
כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אַף כִּי־אַרְבַּעַת שְׁפָטַי כ
הָרָעִים חֶרֶב וְרָעָב וְחַיָּה רָעָה וָדֶבֶר שִׁלַּחְתִּי אֶל־
יְרוּשָׁלַם לְהַכְרִית מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה: 21 וְהִנֵּה נוֹתֶרֶת־
בָּהּ פְּלֵטָה הַמּוֹצָאִים בָּנִים וּבָנוֹת הִנָּם יוֹצְאִים אֲלֵיכֶם
וּרְאִיתֶם אֶת־דַּרְכָּם וְאֶת־עֲלִילוֹתָם וְנִחַמְתֶּם עַל־הָרָעָה
אֲשֶׁר הֵבֵאתִי עַל־יְרוּשָׁלַם אֵת כָּל־אֲשֶׁר הֵבֵאתִי עָלֶיהָ:
וְנִחֲמוּ אֶתְכֶם כִּי־תִרְאוּ אֶת־דַּרְכָּם וְאֶת־עֲלִילוֹתָם 22
וִידַעְתֶּם כִּי לֹא חִנָּם עָשִׂיתִי אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי בָהּ
נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה:

Cap. XV. *Similitudine vitis infrugiferæ ostendit ultimam Hierosolymitanorum calamitatem.*

טו 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: 2 בֶּן־אָדָם מַה־יִּהְיֶה עֵץ־
הַגֶּפֶן מִכָּל־עֵץ הַזְּמוֹרָה אֲשֶׁר הָיָה בְּעֲצֵי הַיָּעַר: 3 הֲיֻקַּח
מִמֶּנּוּ עֵץ לַעֲשׂוֹת לְמְלָאכָה אִם־יִקְחוּ מִמֶּנּוּ יָתֵד
לְתְלוֹת עָלָיו כָּל־כְּלִי: 4 הִנֵּה לָאֵשׁ נִתַּן לְאָכְלָה אֶת
שְׁנֵי קְצוֹתָיו אָכְלָה הָאֵשׁ וְתוֹכוֹ נֶחֱרָ הֲיֻצְלַח לִמְלָאכָה:
הִנֵּה בִּהְיוֹתוֹ תָּמִים לֹא יֵעָשֶׂה לִמְלָאכָה אַף כִּי־אֵשׁ ה
אֲכָלַתְהוּ וְנֶחֱרָ וְנֶעֱשָׂה עוֹד לִמְלָאכָה: קמץ בו׳ק
6 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה כַּאֲשֶׁר עֵץ־
הַגֶּפֶן בְּעֵץ הַיָּעַר אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָאֵשׁ לְאָכְלָה כֵּן נָתַתִּי
אֶת־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם: 7 וְנָתַתִּי אֶת־פָּנַי בָּהֶם מֵהָאֵשׁ יֵצְאוּ
וְהָאֵשׁ תֹּאכְלֵם וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּשׂוּמִי אֶת־פָּנַי
בָּהֶם: 8 וְנָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ שְׁמָמָה יַעַן מָעֲלוּ מַעַל נְאֻם
אדני

אֲדֹנָי יְהוִה׃

Cap. XVI. *Sub imagine mulieris adulteræ describitur Ecclesiæ Judaicæ ortus, educatio, cum Deo veluti conjugium; eademque, postquam idolis sese fœdè coinquinasset, ad pacem & communionem Dei, juxta cum aliis populis, invitatur.*

ג א וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם הוֹדַע אֶת־יְרוּשָׁלִַם
3 אֶת־תּוֹעֲבוֹתֶיהָ׃ וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה לִירוּשָׁלִַם
מְכֹרֹתַיִךְ וּמֹלְדֹתַיִךְ מֵאֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי אָבִיךְ הָאֱמֹרִי
4 וְאִמֵּךְ חִתִּית׃ וּמוֹלְדוֹתַיִךְ בְּיוֹם הִוָּלֶדֶת אוֹתָךְ לֹא־כָרַת
שׁוּרֵךְ וּבַמַּיִם לֹא־רֻחַצְתְּ לְמִשְׁעִי וְהָמְלֵחַ לֹא הָמְלַחַתְּ
ה וְהָחְתֵּל לֹא חֻתָּלְתְּ׃ לֹא־חָסָה עָלַיִךְ עַיִן לַעֲשׂוֹת לָךְ
אַחַת מֵאֵלֶּה לְחָמְלָה עָלַיִךְ וַתֻּשְׁלְכִי אֶל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה
6 בְּגֹעַל נַפְשֵׁךְ בְּיוֹם הֻלֶּדֶת אוֹתָךְ׃ וָאֶעֱבֹר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ
מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמַיִךְ וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ
7 חֲיִי׃ רְבָבָה כְּצֶמַח הַשָּׂדֶה נְתַתִּיךְ וַתִּרְבִּי וַתִּגְדְּלִי וַתָּבֹאִי
בַּעֲדִי עֲדָיִים שָׁדַיִם נָכֹנוּ וּשְׂעָרֵךְ צִמֵּחַ וְאַתְּ עֵרֹם וְעֶרְיָה׃
8 וָאֶעֱבֹר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ וְהִנֵּה עִתֵּךְ עֵת דֹּדִים וָאֶפְרֹשׂ
כְּנָפִי עָלַיִךְ וָאֲכַסֶּה עֶרְוָתֵךְ וָאֶשָּׁבַע לָךְ וָאָבוֹא בִבְרִית
9 אֹתָךְ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה וַתִּהְיִי לִי׃ וָאֶרְחָצֵךְ בַּמַּיִם
י וָאֶשְׁטֹף דָּמַיִךְ מֵעָלָיִךְ וָאָסֹכֵךְ בַּשָּׁמֶן׃ וָאַלְבִּשֵׁךְ
רִקְמָה וָאֲנָעֲלֵךְ תָּחָשׁ וָאֶחְבְּשֵׁךְ בֵּשֶׁשׁ וָאֲכַסֵּךְ מֶשִׁי׃
11 וָאֶעְדֵּךְ עֶדִי וָאֶתְּנָה צְמִידִים עַל־יָדַיִךְ וְרָבִיד עַל־גְּרוֹנֵךְ׃
12 וָאֶתֵּן נֶזֶם עַל־אַפֵּךְ וְעָגִילִים עַל־אָזְנָיִךְ וַעֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת
יחיר׳ 13 בְּרֹאשֵׁךְ׃ וַתְּעֲדִי זָהָב וָכֶסֶף וּמַלְבּוּשֵׁךְ שֵׁשׁ וָמֶשִׁי
יחיר׳ וְרִקְמָה סֹלֶת וּדְבַשׁ וָשֶׁמֶן אֲכָלְתְּ וַתִּיפִי בִּמְאֹד מְאֹד
14 וַתִּצְלְחִי לִמְלוּכָה׃ וַיֵּצֵא לָךְ שֵׁם בַּגּוֹיִם בְּיָפְיֵךְ כִּי כָלִיל
הוּא בַּהֲדָרִי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי עָלַיִךְ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃
טו וַתִּבְטְחִי בְיָפְיֵךְ וַתִּזֹנִי עַל־שְׁמֵךְ וַתִּשְׁפְּכִי אֶת־תַּזְנוּתַיִךְ
16 עַל־כָּל־עוֹבֵר לוֹ־הִי׃ וַתִּקְחִי מִבְּגָדַיִךְ וַתַּעֲשִׂי לָךְ בָּמוֹת
17 טְלֻאוֹת וַתִּזֹנִי עֲלֵיהֶם לֹא בָאוֹת וְלֹא יִהְיֶה׃ וַתִּקְחִי כְּלֵי
תִפְאַרְתֵּךְ מִזְּהָבִי וּמִכַּסְפִּי אֲשֶׁר נָתַתִּי לָךְ וַתַּעֲשִׂי־לָךְ
18 צַלְמֵי זָכָר וַתִּזֹנִי־בָם׃ וַתִּקְחִי אֶת־בִּגְדֵי רִקְמָתֵךְ
וּתְכַסֵּם

יתיר׳ וַתִּכְסִים וְשַׁמְנִי וּקְטֹרְתִּי נָתַתִּי לִפְנֵיהֶם׃ וְלַחְמִי אֲשֶׁר 19
נָתַתִּי לָךְ סֹלֶת וְשֶׁמֶן וּדְבַשׁ הֶאֱכַלְתִּיךְ וְנָתַתִּיהוּ לִפְנֵיהֶם
לְרֵיחַ נִיחֹחַ וַיְהִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ וַתִּקְחִי אֶת־בָּנַיִךְ וְאֶת־ כ
יתיר׳ בְּנוֹתַיִךְ אֲשֶׁר יָלַדְתְּ לִי וַתִּזְבְּחִים לָהֶם לֶאֱכוֹל הֲמִעַט
מתונותיך קרי מִתַּזְנוּתָיִךְ׃ וַתִּשְׁחֲטִי אֶת־בָּנַי וַתִּתְּנִים בְּהַעֲבִיר אוֹתָם 21
יתיר׳ לָהֶם׃ וְאֵת כָּל־תּוֹעֲבֹתַיִךְ וְתַזְנוּתַיִךְ לֹא זָכַרְתְּ אֶת־יְמֵי 22
נְעוּרַיִךְ בִּהְיוֹתֵךְ עֵרֹם וְעֶרְיָה מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמַיִךְ הָיִית׃
וַיְהִי אַחֲרֵי כָּל־רָעָתֵךְ אוֹי אוֹי לָךְ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ וַתִּבְנִי 24 23
לָךְ גֵּב וַתַּעֲשִׂי־לָךְ רָמָה בְּכָל־רְחוֹב׃ אֶל־כָּל־רֹאשׁ דֶּרֶךְ כה
בָּנִית רָמָתֵךְ וַתְּתַעֲבִי אֶת־יָפְיֵךְ וַתְּפַשְּׁקִי אֶת־רַגְלַיִךְ
מתונותיך קרי לְכָל־עוֹבֵר וַתַּרְבִּי אֶת־תַּזְנוּתָיִךְ׃ וַתִּזְנִי אֶל־בְּנֵי־מִצְרַיִם 26
שְׁכֵנַיִךְ גְּדֹלֵי בָשָׂר וַתַּרְבִּי אֶת־תַּזְנוּתַיִךְ לְהַכְעִיסֵנִי׃ וְהִנֵּה 27
נָטִיתִי יָדִי עָלַיִךְ וָאֶגְרַע חֻקֵּךְ וָאֶתֵּנֵךְ בְּנֶפֶשׁ שֹׂנְאוֹתַיִךְ
בְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים הַנִּכְלָמוֹת מִדַּרְכֵּךְ זִמָּה׃ וַתִּזְנִי אֶל־בְּנֵי 28
אַשּׁוּר מִבְּלִתִּי שָׂבְעַתְּ וַתִּזְנִים וְגַם לֹא שָׂבָעַתְּ׃ וַתַּרְבִּי 29
אֶת־תַּזְנוּתֵךְ אֶל־אֶרֶץ כְּנַעַן כַּשְׂדִּימָה וְגַם־בְּזֹאת לֹא
שָׂבָעַתְּ׃ מָה אֲמַלֵּא לִבֵּךְ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה בַּעֲשׂוֹתֵךְ ל
אֶת־כָּל־אֵלֶּה מַעֲשֵׂה אִשָּׁה זוֹנָה שַׁלָּטֶת׃ בְּבָנוֹתַיִךְ 31
יתיר׳ גַּבֵּךְ בְּרֹאשׁ כָּל־דֶּרֶךְ וְרָמָתֵךְ עָשִׂית בְּכָל־רְחוֹב וְלֹא־
יתיר׳ הָיִית כְּזוֹנָה לְקַלֵּס אֶתְנָן׃ הָאִשָּׁה הַמְנָאֶפֶת תַּחַת 32
אִישָׁהּ תִּקַּח אֶת־זָרִים׃ לְכָל־זֹנוֹת יִתְּנוּ־נֶדֶר וְאַתְּ נָתַתְּ 33
אֶת־נְדָנַיִךְ לְכָל־מְאַהֲבַיִךְ וַתְּשַׁחֲדִי אוֹתָם לָבוֹא אֵלַיִךְ
מִסָּבִיב בְּתַזְנוּתָיִךְ׃ וַיְהִי־בָךְ הֵפֶךְ מִן־הַנָּשִׁים בְּתַזְנוּתַיִךְ 34
הנ׳ כרנש וְאַחֲרַיִךְ לֹא זוֹנָה וּבְתִתֵּךְ אֶתְנָן וְאֶתְנָן לֹא נִתַּן לָךְ וַתְּהִי הנ׳ בפתח
לְהֵפֶךְ׃ לָכֵן זוֹנָה שִׁמְעִי דְּבַר־יְהוָה׃ כֹּה־ לה 36
אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן הֻשְׁפַּךְ נְחֻשְׁתֵּךְ וַתִּגָּלֶה עֶרְוָתֵךְ
בְּתַזְנוּתַיִךְ עַל־מְאַהֲבַיִךְ וְעַל כָּל־גִּלּוּלֵי תוֹעֲבוֹתַיִךְ
יתיר׳ וּכְדַם בָּנַיִךְ אֲשֶׁר נָתַתְּ לָהֶם׃ לָכֵן הִנְנִי מְקַבֵּץ אֶת־כָּל־ 37
מאהביך

מְאַהֲבַיִךְ אֲשֶׁר עָרַבְתְּ עֲלֵיהֶם וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר אָהַבְתְּ עַל
כָּל־אֲשֶׁר שָׂנֵאת וְקִבַּצְתִּי אֹתָם עָלַיִךְ מִסָּבִיב וְגִלֵּיתִי
38 עֶרְוָתֵךְ אֲלֵהֶם וְרָאוּ אֶת־כָּל־עֶרְוָתֵךְ: וּשְׁפַטְתִּיךְ מִשְׁפְּטֵי
39 נֹאֲפוֹת וְשֹׁפְכֹת דָּם וְנָתַתִּיךְ דַּם חֵמָה וְקִנְאָה: וְנָתַתִּי
אוֹתָךְ בְּיָדָם וְהָרְסוּ גַּבֵּךְ וְנִתְּצוּ רָמָתַיִךְ וְהִפְשִׁטוּ אוֹתָךְ
בְּגָדַיִךְ וְלָקְחוּ כְּלֵי תִפְאַרְתֵּךְ וְהִנִּיחוּךְ עֵירֹם וְעֶרְיָה:
מ וְהֶעֱלוּ עָלַיִךְ קָהָל וְרָגְמוּ אוֹתָךְ בָּאֶבֶן וּבְתָקוּךְ
41 בְּחַרְבוֹתָם: וְשָׂרְפוּ בָתַּיִךְ בָּאֵשׁ וְעָשׂוּ־בָךְ שְׁפָטִים לְעֵינֵי
נָשִׁים רַבּוֹת וְהִשְׁבַּתִּיךְ מִזּוֹנָה וְגַם־אֶתְנָן לֹא תִתְּנִי־עוֹד: הנ׳ בפתח
42 וְהַנַּחְתִּי חֲמָתִי בָךְ וְסָרָה קִנְאָתִי מִמֵּךְ וְשָׁקַטְתִּי וְלֹא
43 אֶכְעַס עוֹד: יַעַן אֲשֶׁר לֹא־זָכַרְתְּ אֶת־יְמֵי נְעוּרַיִךְ וַתִּרְגְּזִי־ יחזי׳
לִי בְּכָל־אֵלֶּה וְגַם־אֲנִי הִנֵּה דַרְכֵּךְ בְּרֹאשׁ נָתַתִּי נְאֻם אֲדֹנָי
44 יְהוִה וְלֹא עָשִׂית אֶת־הַזִּמָּה עַל כָּל־תּוֹעֲבֹתָיִךְ: הִנֵּה כָּל יחזי׳
מָה הַמֹּשֵׁל עָלַיִךְ יִמְשֹׁל לֵאמֹר כְּאִמָּה בִתָּהּ: בַּת־אִמֵּךְ אַתְּ
גֹּעֶלֶת אִישָׁהּ וּבָנֶיהָ וַאֲחוֹת אַחוֹתֵךְ אַתְּ אֲשֶׁר גָּעֲלוּ
46 אַנְשֵׁיהֶן וּבְנֵיהֶן אִמְּכֶן חִתִּית וַאֲבִיכֶן אֱמֹרִי: וַאֲחוֹתֵךְ
הַגְּדוֹלָה שֹׁמְרוֹן הִיא וּבְנוֹתֶיהָ הַיּוֹשֶׁבֶת עַל־שְׂמֹאוֹלֵךְ
וַאֲחוֹתֵךְ הַקְּטַנָּה מִמֵּךְ הַיּוֹשֶׁבֶת מִימִינֵךְ סְדֹם וּבְנוֹתֶיהָ:
47 וְלֹא בִדְרָכֵיהֶן הָלַכְתְּ וְכִתּוֹעֲבוֹתֵיהֶן עָשִׂית כִּמְעַט קָט יחזי׳
48 וַתַּשְׁחֵתִי מֵהֶן בְּכָל־דְּרָכַיִךְ: חַי־אֲנִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה אִם־
עָשְׂתָה סְדֹם אֲחוֹתֵךְ הִיא וּבְנוֹתֶיהָ כַּאֲשֶׁר עָשִׂית אַתְּ
49 וּבְנוֹתָיִךְ: הִנֵּה־זֶה הָיָה עֲוֹן סְדֹם אֲחוֹתֵךְ גָּאוֹן שִׂבְעַת־
לֶחֶם וְשַׁלְוַת הַשְׁקֵט הָיְתָה לָהּ וְלִבְנוֹתֶיהָ וְיַד־עָנִי וְאֶבְיוֹן
נ לֹא הֶחֱזִיקָה: וַתִּגְבַּהְנָה וַתַּעֲשֶׂינָה תּוֹעֵבָה לְפָנָי וָאָסִר
51 אֹתָהֶן כַּאֲשֶׁר רָאִיתִי: וְשֹׁמְרוֹן חֲצִי חַטֹּאתַיִךְ לֹא
חָטְאָה וַתַּרְבִּי אֶת־תּוֹעֲבֹתַיִךְ מֵהֶנָּה וַתְּצַדְּקִי אֶת־
52 אֲחוֹתַיִךְ בְּכָל־תּוֹעֲבֹתַיִךְ אֲשֶׁר עָשִׂית: גַּם־אַתְּ שְׂאִי יחזי׳
כְלִמָּתֵךְ אֲשֶׁר פִּלַּלְתְּ לַאֲחוֹתֵךְ בְּחַטֹּאתַיִךְ אֲשֶׁר־
התעבת

הִתְעַבְתְּ מֵהֶן תִּצְדַּקְנָה מִמֵּךְ וְגַם־אַתְּ בּוֹשִׁי וּשְׂאִי
כְלִמָּתֵךְ בְּצַדֹּקְתֵּךְ אֲחָיוֹתֵךְ׃ וְשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבִיתָהֶן אֶת־ 53 שבותהן קרי
שְׁבִית סְדֹם וּבְנוֹתֶיהָ וְאֶת־שְׁבִית שֹׁמְרוֹן וּבְנוֹתֶיהָ וְשְׁבִית שבות קרי ושבית קרי
שְׁבִיתַיִךְ בְּתוֹכָהּ׃ לְמַעַן תִּשְׂאִי כְלִמָּתֵךְ וְנִכְלַמְתְּ מִכֹּל 54
אֲשֶׁר עָשִׂית בְּנַחֲמֵךְ אֹתָן׃ וַאֲחוֹתַיִךְ סְדֹם וּבְנוֹתֶיהָ נה
תָּשַׁבְנָה לְקַדְמָתָן וְשֹׁמְרוֹן וּבְנוֹתֶיהָ תָּשַׁבְנָה לְקַדְמָתָן וְאַתְּ
וּבְנוֹתַיִךְ תְּשֻׁבֶינָה לְקַדְמַתְכֶן׃ וְלוּא הָיְתָה סְדֹם אֲחוֹתֵךְ 56
לִשְׁמוּעָה בְּפִיךְ בְּיוֹם גְּאוֹנֵךְ׃ בְּטֶרֶם תִּגָּלֶה רָעָתֵךְ כְּמוֹ 57
עֵת חֶרְפַּת בְּנוֹת־אֲרָם וְכָל־סְבִיבוֹתֶיהָ בְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים
הַשָּׂאטוֹת אוֹתָךְ מִסָּבִיב׃ אֶת־זִמָּתֵךְ וְאֶת־תּוֹעֲבוֹתַיִךְ 58
אַתְּ נְשָׂאתִים נְאֻם יְהוָה׃ כִּי־כֹה אָמַר אֲדֹנָי 59
יְהוִה וְעָשִׂיתִי אוֹתָךְ כַּאֲשֶׁר עָשִׂית אֲשֶׁר־בָּזִית אָלָה ועשיתי קרי
לְהָפֵר בְּרִית׃ וְזָכַרְתִּי אֲנִי אֶת־בְּרִיתִי אוֹתָךְ בִּימֵי נְעוּרָיִךְ ס
וַהֲקִימוֹתִי לָךְ בְּרִית עוֹלָם׃ וְזָכַרְתְּ אֶת־דְּרָכַיִךְ וְנִכְלַמְתְּ 61
בְּקַחְתֵּךְ אֶת־אֲחוֹתַיִךְ הַגְּדֹלוֹת מִמֵּךְ אֶל־הַקְּטַנּוֹת
מִמֵּךְ וְנָתַתִּי אֹתָן לָךְ לִבְנוֹת וְלֹא מִבְּרִיתֵךְ׃
וַהֲקִימֹתִי אֲנִי אֶת־בְּרִיתִי אִתָּךְ וְיָדַעַתְּ כִּי־אֲנִי 62
יְהוָה׃ לְמַעַן תִּזְכְּרִי וּבֹשְׁתְּ וְלֹא יִהְיֶה־לָּךְ עוֹד פִּתְחוֹן 63
פֶּה מִפְּנֵי כְלִמָּתֵךְ בְּכַפְּרִי־לָךְ לְכֹל אֲשֶׁר עָשִׂית נְאֻם
אֲדֹנָי יְהוִה׃

Cap. xvii. *Propheta, proposito aenigmate duplicis aquilae, Zedekiae casum & Babylonici imperii robur & potentiam describit.*

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם חוֹר חִידָה וּמְשֹׁל מָשָׁל 2 יז א
אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה 3
הַנֶּשֶׁר הַגָּדוֹל גְּדוֹל הַכְּנָפַיִם אֹרֶךְ הָאֵבֶר מָלֵא הַנּוֹצָה
אֲשֶׁר־לוֹ הַרְקָמָה בָּא אֶל־הַלְּבָנוֹן וַיִּקַּח אֶת־צַמֶּרֶת
הָאָרֶז׃ אֶת רֹאשׁ יְנִיקוֹתָיו קָטָף וַיְבִיאֵהוּ אֶל־אֶרֶץ 4
כְּנַעַן בְּעִיר רֹכְלִים שָׂמוֹ׃ וַיִּקַּח מִזֶּרַע הָאָרֶץ וַיִּתְּנֵהוּ ה
בִּשְׂרֵה זָרַע קָח עַל־מַיִם רַבִּים צַפְצָפָה שָׂמוֹ׃
וַיִּצְמַח וַיְהִי לְגֶפֶן סָרַחַת שִׁפְלַת קוֹמָה לִפְנוֹת 6
דָּלִיּוֹתָיו

דַּלְיוֹתָיו אֵלָיו וְשָׁרָשָׁיו תַּחְתָּיו יִהְיוּ וְתִהְיֶה לְגֶפֶן וַתַּעַשׂ
7 בַּדִּים וַתְּשַׁלַּח פֹּארֶת׃ וַיְהִי נֶשֶׁר־אֶחָד גָּדוֹל גְּדַל כְּנָפַיִם
וְרַב נוֹצָה וְהִנֵּה הַגֶּפֶן הַזֹּאת כִּפְנָה שָׁרָשֶׁיהָ עָלָיו
וְדַלְיוֹתֶיהָ שִׁלְחָה־לּוֹ לְהַשְׁקוֹת אוֹתָהּ מֵעֲרֻגוֹת מַטָּעָהּ׃
8 אֶל־שָׂדֶה טוֹב אֶל־מַיִם רַבִּים הִיא שְׁתוּלָה לַעֲשׂוֹת עָנָף
9 וְלָשֵׂאת פְּרִי לִהְיוֹת לְגֶפֶן אַדֶּרֶת׃ אֱמֹר כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
יְהוִה תִּצְלָח הֲלוֹא אֶת־שָׁרָשֶׁיהָ יְנַתֵּק וְאֶת־פִּרְיָהּ יְקוֹסֵס
קסין בז"ק וְיָבֵשׁ כָּל־טַרְפֵי צִמְחָהּ תִּיבָשׁ וְלֹא־בִזְרוֹעַ גְּדוֹלָה וּבְעַם
י רָב לְמַשְׂאוֹת אוֹתָהּ מִשָּׁרָשֶׁיהָ׃ וְהִנֵּה שְׁתוּלָה הֲתִצְלָח
הֲלֹא כְגַעַת בָּהּ רוּחַ הַקָּדִים תִּיבַשׁ יָבֵשׁ עַל־עֲרֻגֹת
צִמְחָהּ תִּיבָשׁ׃
יא 11 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ אֱמָר־נָא לְבֵית הַמֶּרִי הֲלֹא
יְדַעְתֶּם מָה־אֵלֶּה אֱמֹר הִנֵּה־בָא מֶלֶךְ־בָּבֶל יְרוּשָׁלַם
וַיִּקַּח אֶת־מַלְכָּהּ וְאֶת־שָׂרֶיהָ וַיָּבֵא אוֹתָם אֵלָיו בָּבֶלָה׃
13 וַיִּקַּח מִזֶּרַע הַמְּלוּכָה וַיִּכְרֹת אִתּוֹ בְּרִית וַיְבִאֵהוּ בְּאָלָה
14 וְאֶת־אֵילֵי הָאָרֶץ לָקָח׃ לִהְיוֹת מַמְלָכָה שְׁפָלָה לְבִלְתִּי
טו הִתְנַשֵּׂא לִשְׁמֹר אֶת־בְּרִיתוֹ לַעֲמֹדָה׃ וַיִּמְרֹד־בּוֹ לִשְׁלַח
מַלְאָכָיו מִצְרַיִם לָתֶת־לוֹ סוּסִים וְעַם־רָב הֲיִצְלָח הֲיִמָּלֵט קסין בלא אם"ף
16 הָעֹשֶׂה אֵלֶּה וְהֵפֵר בְּרִית וְנִמְלָט׃ חַי־אֲנִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה
אִם־לֹא בִּמְקוֹם הַמֶּלֶךְ הַמַּמְלִיךְ אֹתוֹ אֲשֶׁר בָּזָה אָלָתוֹ
וַאֲשֶׁר הֵפֵר אֶת־בְּרִיתוֹ אִתּוֹ בְּתוֹךְ־בָּבֶל יָמוּת׃
17 וְלֹא בְחַיִל גָּדוֹל וּבְקָהָל רָב יַעֲשֶׂה אוֹתוֹ פַּרְעֹה בַּמִּלְחָמָה
בְּשִׁפְךְ סֹלְלָה וּבְבִנוֹת דֵּיק לְהַכְרִית נְפָשׁוֹת רַבּוֹת׃
18 וּבָזָה אָלָה לְהָפֵר בְּרִית וְהִנֵּה נָתַן יָדוֹ וְכָל־אֵלֶּה עָשָׂה
19 לֹא יִמָּלֵט׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה חַי־אֲנִי
אִם־לֹא אָלָתִי אֲשֶׁר בָּזָה וּבְרִיתִי אֲשֶׁר הֵפִיר וְנָתַתִּיו
כ בְּרֹאשׁוֹ׃ וּפָרַשְׂתִּי עָלָיו רִשְׁתִּי וְנִתְפַּשׂ בְּמִצוּדָתִי
וְהֵבֵיאוֹתִיהוּ בָּבֶלָה וְנִשְׁפַּטְתִּי אִתּוֹ שָׁם מַעֲלוֹ אֲשֶׁר מָעַל־

21 בִּי׃ וְאֵת כָּל־מִבְרָחָו בְּכָל־אֲגַפָּיו בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ וְהַנִּשְׁאָרִים מברחיו קדי
לְכָל־רוּחַ יִפָּרֵשׂוּ וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃
22 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה וְלָקַחְתִּי אֲנִי מִצַּמֶּרֶת הָאֶרֶז הפטרת האזינו
הָרָמָה וְנָתַתִּי מֵרֹאשׁ יֹנְקוֹתָיו רַךְ אֶקְטֹף וְשָׁתַלְתִּי אֲנִי
23 עַל הַר־גָּבֹהַּ וְתָלוּל׃ בְּהַר מְרוֹם יִשְׂרָאֵל אֶשְׁתָּלֶנּוּ וְנָשָׂא
עָנָף וְעָשָׂה פֶּרִי וְהָיָה לְאֶרֶז אַדִּיר וְשָׁכְנוּ תַחְתָּיו כֹּל
24 צִפּוֹר כָּל־כָּנָף בְּצֵל דָּלִיּוֹתָיו תִּשְׁכֹּנָה׃ וְיָדְעוּ כָּל־עֲצֵי
הַשָּׂדֶה כִּי אֲנִי יְהוָה הִשְׁפַּלְתִּי עֵץ גָּבֹהַּ הִגְבַּהְתִּי עֵץ
שָׁפָל הוֹבַשְׁתִּי עֵץ לָח וְהִפְרַחְתִּי עֵץ יָבֵשׁ אֲנִי יְהוָה
דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי׃

יח א 2 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ מַה־לָּכֶם אַתֶּם מֹשְׁלִים אֶת־
הַמָּשָׁל הַזֶּה עַל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אָבוֹת יֹאכְלוּ בֹסֶר
3 וְשִׁנֵּי הַבָּנִים תִּקְהֶינָה׃ חַי־אֲנִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה אִם־יִהְיֶה
4 לָכֶם עוֹד מְשֹׁל הַמָּשָׁל הַזֶּה בְּיִשְׂרָאֵל׃ הֵן כָּל־הַנְּפָשׁוֹת
לִי הֵנָּה כְּנֶפֶשׁ הָאָב וּכְנֶפֶשׁ הַבֵּן לִי־הֵנָּה הַנֶּפֶשׁ הַחֹטֵאת
הִיא תָמוּת׃ וְאִישׁ כִּי־יִהְיֶה צַדִּיק וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה׃ ה
6 אֶל־הֶהָרִים לֹא אָכָל וְעֵינָיו לֹא נָשָׂא אֶל־גִּלּוּלֵי בֵּית קמץ בו ק
יִשְׂרָאֵל וְאֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ לֹא טִמֵּא וְאֶל־אִשָּׁה נִדָּה לֹא
7 יִקְרָב׃ וְאִישׁ לֹא יוֹנֶה חֲבֹלָתוֹ חוֹב יָשִׁיב גְּזֵלָה לֹא יִגְזֹל
8 לַחְמוֹ לְרָעֵב יִתֵּן וְעֵירֹם יְכַסֶּה־בָּגֶד׃ בַּנֶּשֶׁךְ לֹא־יִתֵּן
וְתַרְבִּית לֹא יִקָּח מֵעָוֶל יָשִׁיב יָדוֹ מִשְׁפַּט אֱמֶת יַעֲשֶׂה בֵּין קמץ בו׳ק
9 אִישׁ לְאִישׁ׃ בְּחֻקּוֹתַי יְהַלֵּךְ וּמִשְׁפָּטַי שָׁמַר לַעֲשׂוֹת אֱמֶת
י צַדִּיק הוּא חָיֹה יִחְיֶה נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ וְהוֹלִיד בֵּן־פָּרִיץ
11 שֹׁפֵךְ דָּם וְעָשָׂה אָח מֵאַחַד מֵאֵלֶּה׃ וְהוּא אֶת־כָּל־אֵלֶּה
לֹא עָשָׂה כִּי גַם אֶל־הֶהָרִים אָכָל וְאֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ טִמֵּא׃
12 עָנִי וְאֶבְיוֹן הוֹנָה גְּזֵלוֹת גָּזָל חֲבֹל לֹא יָשִׁיב וְאֶל־הַגִּלּוּלִים קמץ בו׳ק
13 נָשָׂא עֵינָיו תּוֹעֵבָה עָשָׂה׃ בַּנֶּשֶׁךְ נָתַן וְתַרְבִּית לָקַח וָחָי
לֹא יִחְיֶה אֵת כָּל־הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה עָשָׂה מוֹת יוּמָת קמץ בו׳ק

Cap. XVIII. *Filios non punire propter scelera parentum: Deum improbos, ubi resipiscunt, in gratiam recipere: in eos autem, qui pervicaciter peccatis sese tradunt, graviter vindicare.*

14 דָּמָיו בּוֹ יִהְיֶה׃ וְהִנֵּה הוֹלִיד בֵּן וַיַּרְא אֶת־כָּל־חַטֹּאת אָבִיו
טו אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּרָא וְלֹא יַעֲשֶׂה כָּהֵן׃ עַל־הֶהָרִים לֹא אָכַל וירא קרי קמץ בו ק
וְעֵינָיו לֹא נָשָׂא אֶל־גִּלּוּלֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל אֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ
16 לֹא טִמֵּא׃ וְאִישׁ לֹא הוֹנָה חֲבֹל לֹא חָבָל וּגְזֵלָה לֹא גָזָל קמץ בו ק
17 לַחְמוֹ לָרָעֵב נָתָן וְעֵרֹם כִּסָּה־בָגֶד׃ מֵעָנִי הֵשִׁיב יָדוֹ נֶשֶׁךְ קמץ בו ק
וְתַרְבִּית לֹא לָקָח מִשְׁפָּטַי עָשָׂה בְּחֻקּוֹתַי יֵלֵךְ הוּא לֹא קמץ בו ק
18 יָמוּת בַּעֲוֹן אָבִיו חָיֹה יִחְיֶה׃ אָבִיו כִּי־עָשַׁק עֹשֶׁק גָּזַל גָּזֵל
אָח וַאֲשֶׁר לֹא־טוֹב עָשָׂה בְּתוֹךְ עַמָּיו וְהִנֵּה־מֵת בַּעֲוֹנוֹ׃
19 וַאֲמַרְתֶּם מַדּוּעַ לֹא־נָשָׂא הַבֵּן בַּעֲוֹן הָאָב וְהַבֵּן מִשְׁפָּט
וּצְדָקָה עָשָׂה אֶת כָּל־חֻקּוֹתַי שָׁמַר וַיַּעֲשֶׂה אֹתָם חָיֹה
כ יִחְיֶה׃ הַנֶּפֶשׁ הַחֹטֵאת הִיא תָמוּת בֵּן לֹא־יִשָּׂא בַּעֲוֹן
הָאָב וְאָב לֹא יִשָּׂא בַּעֲוֹן הַבֵּן צְדָקַת הַצַּדִּיק עָלָיו תִּהְיֶה
21 וּרְשַׁעַת הָרָשָׁע עָלָיו תִּהְיֶה׃ וְהָרָשָׁע כִּי יָשׁוּב הרשע קרי
מִכָּל־חַטֹּאתָו אֲשֶׁר עָשָׂה וְשָׁמַר אֶת־כָּל־חֻקּוֹתַי וְעָשָׂה תשאתיו קרי
22 מִשְׁפָּט וּצְדָקָה חָיֹה יִחְיֶה לֹא יָמוּת׃ כָּל־פְּשָׁעָיו אֲשֶׁר
23 עָשָׂה לֹא יִזָּכְרוּ לוֹ בְּצִדְקָתוֹ אֲשֶׁר־עָשָׂה יִחְיֶה׃ הֲחָפֹץ
אֶחְפֹּץ מוֹת רָשָׁע נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה הֲלוֹא בְּשׁוּבוֹ מִדְּרָכָו מדרכיו קרי
24 וְחָיָה׃ וּבְשׁוּב צַדִּיק מִצִּדְקָתוֹ וְעָשָׂה עָוֶל כְּכֹל
הַתּוֹעֵבוֹת אֲשֶׁר־עָשָׂה הָרָשָׁע יַעֲשֶׂה וְחָי כָּל־צִדְקֹתָו צדקתיו קרי
אֲשֶׁר־עָשָׂה לֹא תִזָּכַרְנָה בְּמַעֲלוֹ אֲשֶׁר־מָעַל וּבְחַטָּאתוֹ
כה אֲשֶׁר־חָטָא בָּהֶם יָמוּת׃ וַאֲמַרְתֶּם לֹא יִתָּכֵן דֶּרֶךְ אֲדֹנָי
שִׁמְעוּ־נָא בֵּית יִשְׂרָאֵל הַדַּרְכִּי לֹא יִתָּכֵן הֲלֹא דַרְכֵיכֶם
26 לֹא יִתָּכֵנוּ׃ בְּשׁוּב־צַדִּיק מִצִּדְקָתוֹ וְעָשָׂה עָוֶל וּמֵת עֲלֵיהֶם
27 בְּעַוְלוֹ אֲשֶׁר־עָשָׂה יָמוּת׃ וּבְשׁוּב רָשָׁע מֵרִשְׁעָתוֹ
אֲשֶׁר עָשָׂה וַיַּעַשׂ מִשְׁפָּט וּצְדָקָה הוּא אֶת־נַפְשׁוֹ יְחַיֶּה׃
28 וַיִּרְאֶה וַיָּשׁוּב מִכָּל־פְּשָׁעָיו אֲשֶׁר עָשָׂה חָיוֹ יִחְיֶה לֹא יָמוּת׃ יחיה׳
29 וְאָמְרוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל לֹא יִתָּכֵן דֶּרֶךְ אֲדֹנָי הַדַּרְכִּי לֹא יִתָּכְנוּ
ל דַּרְכֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל הֲלֹא דַרְכֵיכֶם לֹא יִתָּכֵן׃ לָכֵן אִישׁ כִּדְרָכָיו

אֶשְׁפֹּט אֶתְכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה שׁוּבוּ וְהָשִׁיבוּ
מִכָּל־פִּשְׁעֵיכֶם וְלֹא־יִהְיֶה לָכֶם לְמִכְשׁוֹל עָוֹן׃ הַשְׁלִיכוּ 31
מֵעֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־פִּשְׁעֵיכֶם אֲשֶׁר פְּשַׁעְתֶּם בָּם וַעֲשׂוּ לָכֶם
לֵב חָדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה וְלָמָּה תָמֻתוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ כִּי לֹא 32
אֶחְפֹּץ בְּמוֹת הַמֵּת נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה וְהָשִׁיבוּ וִחְיוּ׃ ער מאן

וְאַתָּה שָׂא קִינָה אֶל־נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְאָמַרְתָּ מָה אִמֶּךָ יט א Cap. XIX. *Duplici parabolâ, leonum & vineæ, describit & plangit cladem Hierosolymæ, & miseram sortem Zedekiæ, cæterorumque principum.*
לְבִיאָ בֵּין אֲרָיוֹת רָבְצָה בְּתוֹךְ כְּפִירִים רִבְּתָה גּוּרֶיהָ׃ 2
וַתַּעַל אֶחָד מִגּוּרֶיהָ כְּפִיר הָיָה וַיִּלְמַד לִטְרֹף־טֶרֶף אָדָם 3
אָכָל׃ וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו גּוֹיִם בְּשַׁחַתָּם נִתְפָּשׂ וַיְבִיאֻהוּ 4 פתח באתנח
בַּחַחִים אֶל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַתֵּרֶא כִּי נוֹחֲלָה אָבְדָה ה
תִּקְוָתָהּ וַתִּקַּח אֶחָד מִגּוּרֶיהָ כְּפִיר שָׂמָתְהוּ׃ וַיִּתְהַלֶּךְ 6
בְּתוֹךְ־אֲרָיוֹת כְּפִיר הָיָה וַיִּלְמַד לִטְרֹף־טֶרֶף אָדָם
אָכָל׃ וַיֵּדַע אַלְמְנוֹתָיו וְעָרֵיהֶם הֶחֱרִיב וַתֵּשַׁם אֶרֶץ 7
וּמְלֹאָהּ מִקּוֹל שַׁאֲגָתוֹ׃ וַיִּתְּנוּ עָלָיו גּוֹיִם סָבִיב מִמְּדִינוֹת 8
וַיִּפְרְשׂוּ עָלָיו רִשְׁתָּם בְּשַׁחְתָּם נִתְפָּשׂ׃ וַיִּתְּנֻהוּ בַסּוּגַר 9
בַּחַחִים וַיְבִאֻהוּ אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל יְבִאֻהוּ בַּמְּצֻדוֹת לְמַעַן
לֹא־יִשָּׁמַע קוֹלוֹ עוֹד אֶל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל׃ אִמֶּךָ י
כַּגֶּפֶן בְּדָמְךָ עַל־מַיִם שְׁתוּלָה פֹּרִיָּה וַעֲנָפָה הָיְתָה מִמַּיִם
רַבִּים׃ וַיִּהְיוּ־לָהּ מַטּוֹת עֹז אֶל־שִׁבְטֵי מֹשְׁלִים וַתִּגְבַּהּ 11
קוֹמָתוֹ עַל־בֵּין עֲבֹתִים וַיֵּרֶא בְּגָבְהּוֹ בְּרֹב דָּלִיּוֹתָיו׃ וַתֻּתַּשׁ 12
בְּחֵמָה לָאָרֶץ הֻשְׁלָכָה וְרוּחַ הַקָּדִים הוֹבִישׁ פִּרְיָהּ
הִתְפָּרְקוּ וַיִּבָּשׁוּ מַטֵּה עֹז אֵשׁ אֲכָלַתְהוּ׃ וְעַתָּה 13
שְׁתוּלָה בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ צִיָּה וְצָמְאָה׃ וַתֵּצֵא אֵשׁ מִמַּטֵּה 14
בַדֶּיהָ פִּרְיָהּ אָכָלָה וְלֹא־הָיָה בָהּ מַטֵּה עֹז שֵׁבֶט לִמְשׁוֹל
קִינָה הִיא וַתְּהִי לְקִינָה׃

וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית בַּחֲמִשִּׁי בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ בָּאוּ כ א Cap. XX. *Prophetæ cum probro Judæis objicit pec-*
אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל לִדְרֹשׁ אֶת־יְהוָה וַיֵּשְׁבוּ לִפָּנָי׃
וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם דַּבֵּר אֶת־ 3 2 הפטרת
זִקְנֵי קרושים

זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הֲלִדְרֹשׁ
אֹתִי אַתֶּם בָּאִים חַי־אָנִי אִם־אִדָּרֵשׁ לָכֶם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃
4 הֲתִשְׁפֹּט אֹתָם הֲתִשְׁפּוֹט בֶּן־אָדָם אֶת־תּוֹעֲבוֹת אֲבוֹתָם
ה הוֹדִיעֵם׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה בְּיוֹם
בְּחֹרִי בְיִשְׂרָאֵל וְאֶשָּׂא יָדִי לְזֶרַע בֵּית יַעֲקֹב וְאִוָּדַע לָהֶם
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְאֶשָּׂא יָדִי לָהֶם לֵאמֹר אֲנִי יְהוָה
6 אֱלֹהֵיכֶם׃ בַּיּוֹם הַהוּא נָשָׂאתִי יָדִי לָהֶם לְהוֹצִיאָם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֶל־אֶרֶץ אֲשֶׁר־תַּרְתִּי לָהֶם
7 זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ צְבִי הִיא לְכֹל הָאֲרָצוֹת׃ וָאֹמַר אֲלֵהֶם
אִישׁ שִׁקּוּצֵי עֵינָיו הַשְׁלִיכוּ וּבְגִלּוּלֵי מִצְרַיִם אַל־תִּטַּמָּאוּ
8 אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ וַיַּמְרוּ בִי וְלֹא אָבוּ לִשְׁמֹעַ אֵלַי אִישׁ
אֶת־שִׁקּוּצֵי עֵינֵיהֶם לֹא הִשְׁלִיכוּ וְאֶת־גִּלּוּלֵי מִצְרַיִם לֹא
עָזָבוּ וָאֹמַר לִשְׁפֹּךְ חֲמָתִי עֲלֵיהֶם לְכַלּוֹת אַפִּי בָּהֶם
9 בְּתוֹךְ אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וָאַעַשׂ לְמַעַן שְׁמִי לְבִלְתִּי הֵחֵל
לְעֵינֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הֵמָּה בְתוֹכָם אֲשֶׁר נוֹדַעְתִּי אֲלֵיהֶם
י לְעֵינֵיהֶם לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וָאוֹצִיאֵם מֵאֶרֶץ
11 מִצְרַיִם וָאֲבִאֵם אֶל־הַמִּדְבָּר׃ וָאֶתֵּן לָהֶם אֶת־חֻקֹּתַי
וְאֶת־מִשְׁפָּטַי הוֹדַעְתִּי אוֹתָם אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אוֹתָם הָאָדָם
12 וָחַי בָּהֶם׃ וְגַם אֶת־שַׁבְּתוֹתַי נָתַתִּי לָהֶם לִהְיוֹת לְאוֹת
13 בֵּינִי וּבֵינֵיהֶם לָדַעַת כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשָׁם׃ וַיַּמְרוּ בִי בֵּית־
יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר בְּחֻקֹּתַי לֹא הָלָכוּ וְאֶת־מִשְׁפָּטַי מָאָסוּ
אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֹתָם הָאָדָם וָחַי בָּהֶם וְאֶת־שַׁבְּתֹתַי חִלְּלוּ
מְאֹד וָאֹמַר לִשְׁפֹּךְ חֲמָתִי עֲלֵיהֶם בַּמִּדְבָּר לְכַלֹּתָם׃
14 וָאֶעֱשֶׂה לְמַעַן שְׁמִי לְבִלְתִּי הֵחֵל לְעֵינֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
טו הוֹצֵאתִים לְעֵינֵיהֶם׃ וְגַם־אֲנִי נָשָׂאתִי יָדִי לָהֶם בַּמִּדְבָּר
לִבְלְתִּי הָבִיא אוֹתָם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתִּי זָבַת חָלָב
16 וּדְבַשׁ צְבִי הִיא לְכֹל הָאֲרָצוֹת׃ יַעַן בְּמִשְׁפָּטַי מָאָסוּ
וְאֶת־חֻקֹּתַי לֹא־הָלְכוּ בָהֶם וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי חִלֵּלוּ כִּי

cata patrum & propria: inde ad ulteriora tempora descendens de reductione Israëlis in Terram, & ad Deum suum, vaticinatur.

אַחֲרֵי גִלּוּלֵיהֶם לִבָּם הֹלֵךְ׃ וַתָּחָס עֵינִי עֲלֵיהֶם מִשַּׁחֲתָם 17
וְלֹא־עָשִׂיתִי אוֹתָם כָּלָה בַּמִּדְבָּר׃ וָאֹמַר אֶל־בְּנֵיהֶם 18
בַּמִּדְבָּר בְּחֻקֵּי אֲבוֹתֵיכֶם אַל־תֵּלֵכוּ וְאֶת־מִשְׁפְּטֵיהֶם
אַל־תִּשְׁמְרוּ וּבְגִלּוּלֵיהֶם אַל־תִּטַּמָּאוּ׃ אֲנִי יְהוָה 19
אֱלֹהֵיכֶם בְּחֻקֹּתַי לֵכוּ וְאֶת־מִשְׁפָּטַי שִׁמְרוּ וַעֲשׂוּ אוֹתָם׃
וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי קַדֵּשׁוּ וְהָיוּ לְאוֹת בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם לָדַעַת כִּי כ
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ וַיַּמְרוּ־בִי הַבָּנִים בְּחֻקֹּתַי לֹא־הָלָכוּ 21
וְאֶת־מִשְׁפָּטַי לֹא־שָׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אוֹתָם אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
אוֹתָם הָאָדָם וָחַי בָּהֶם אֶת־שַׁבְּתוֹתַי חִלֵּלוּ וָאֹמַר לִשְׁפֹּךְ
חֲמָתִי עֲלֵיהֶם לְכַלּוֹת אַפִּי בָּם בַּמִּדְבָּר׃ וָאָשִׁיב אֶת־ 22
יָדִי וָאַעַשׂ לְמַעַן שְׁמִי לְבִלְתִּי הֵחֵל לְעֵינֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־
הוֹצֵאתִי אוֹתָם לְעֵינֵיהֶם׃ גַּם־אֲנִי נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לָהֶם 23
בַּמִּדְבָּר לְהָפִיץ אוֹתָם בַּגּוֹיִם וּלְזָרוֹת אוֹתָם בָּאֲרָצוֹת׃
יַעַן מִשְׁפָּטַי לֹא־עָשׂוּ וְחֻקֹּתַי מָאָסוּ וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי חִלֵּלוּ 24
וְאַחֲרֵי גִלּוּלֵי אֲבוֹתָם הָיוּ עֵינֵיהֶם׃ וְגַם־אֲנִי נָתַתִּי לָהֶם כה
חֻקִּים לֹא טוֹבִים וּמִשְׁפָּטִים לֹא יִחְיוּ בָהֶם׃ וָאֲטַמֵּא אוֹתָם 26
בְּמַתְּנוֹתָם בְּהַעֲבִיר כָּל־פֶּטֶר רָחַם לְמַעַן אֲשִׁמֵּם לְמַעַן
אֲשֶׁר יֵדְעוּ אֲשֶׁר אֲנִי יְהוָה׃ לָכֵן דַּבֵּר אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל 27
בֶּן־אָדָם וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה עוֹד זֹאת
גִּדְּפוּ אוֹתִי אֲבוֹתֵיכֶם בְּמַעֲלָם בִּי מָעַל׃ וָאָבִיא אֹתָם אֶל־ 28
הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לָתֵת אוֹתָהּ לָהֶם וַיִּרְאוּ
כָּל־גִּבְעָה רָמָה וְכָל־עֵץ עָבוֹת וַיִּזְבְּחוּ שָׁם אֶת־זִבְחֵיהֶם
וַיִּתְּנוּ שָׁם כַּעַס קָרְבָּנָם וַיָּשִׂימוּ שָׁם רֵיחַ נִיחֹחֵיהֶם וַיַּסִּיכוּ
שָׁם אֶת־נִסְּכֵיהֶם׃ וָאֹמַר אֲלֵהֶם מָה הַבָּמָה אֲשֶׁר־ 29
אַתֶּם הַבָּאִים שָׁם וַיִּקָּרֵא שְׁמָהּ בָּמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃
לָכֵן אֱמֹר׀ אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר אֲדֹנָי ל
יְהוִה הֲבֶרֶךְ אֲבוֹתֵיכֶם אַתֶּם נִטְמָאִים וְאַחֲרֵי
שִׁקּוּצֵיהֶם אַתֶּם זֹנִים׃ וּבְשָׂאֵת מַתְּנֹתֵיכֶם בְּהַעֲבִיר 31
בניכם

בְּנֵיכֶם בָּאֵשׁ אַתֶּם נִטְמְאִים לְכָל־גִּלּוּלֵיכֶם עַד־הַיּוֹם
וַאֲנִי אִדָּרֵשׁ לָכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל חַי־אֲנִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה
32 אִם־אִדָּרֵשׁ לָכֶם׃ וְהָעֲלָה עַל־רוּחֲכֶם הָיוֹ לֹא
תִהְיֶה אֲשֶׁר׀ אַתֶּם אֹמְרִים נִהְיֶה כַגּוֹיִם כְּמִשְׁפְּחוֹת
33 הָאֲרָצוֹת לְשָׁרֵת עֵץ וָאָבֶן׃ חַי־אֲנִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה
אִם־לֹא בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבְחֵמָה שְׁפוּכָה
34 אֶמְלוֹךְ עֲלֵיכֶם׃ וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים וְקִבַּצְתִּי
אֶתְכֶם מִן־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר נְפוּצוֹתֶם בָּם בְּיָד חֲזָקָה
לה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבְחֵמָה שְׁפוּכָה׃ וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם
אֶל־מִדְבַּר הָעַמִּים וְנִשְׁפַּטְתִּי אִתְּכֶם שָׁם פָּנִים אֶל־פָּנִים׃
36 כַּאֲשֶׁר נִשְׁפַּטְתִּי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם בְּמִדְבַּר אֶרֶץ מִצְרָיִם
37 כֵּן אִשָּׁפֵט אִתְּכֶם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ וְהַעֲבַרְתִּי אֶתְכֶם
38 תַּחַת הַשָּׁבֶט וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם בְּמָסֹרֶת הַבְּרִית׃ וּבֹרוֹתִי
מִכֶּם הַמֹּרְדִים וְהַפּוֹשְׁעִים בִּי מֵאֶרֶץ מְגוּרֵיהֶם אוֹצִיא
אוֹתָם וְאֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל לֹא יָבֹאוּ וִידַעְתֶּם כִּי־
39 אֲנִי יְהוָה׃ וְאַתֶּם בֵּית־יִשְׂרָאֵל כֹּה־אָמַר׀ אֲדֹנָי יְהוִה
אִישׁ גִּלּוּלָיו לְכוּ עִבְדוּ וְאַחַר אִם־אֵינְכֶם שֹׁמְעִים אֵלָי
וְאֶת־שֵׁם קָדְשִׁי לֹא תְחַלְּלוּ־עוֹד בְּמַתְּנוֹתֵיכֶם
מ וּבְגִלּוּלֵיכֶם׃ כִּי בְהַר־קָדְשִׁי בְּהַר׀ מְרוֹם יִשְׂרָאֵל
נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה שָׁם יַעַבְדֻנִי כָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל
כֻּלֹּה בָּאָרֶץ שָׁם אֶרְצֵם וְשָׁם אֶדְרוֹשׁ אֶת־
תְּרוּמוֹתֵיכֶם וְאֶת־רֵאשִׁית מַשְׂאוֹתֵיכֶם בְּכָל־
41 קָדְשֵׁיכֶם׃ בְּרֵיחַ נִיחֹחַ אֶרְצֵם אֶתְכֶם
בְּהוֹצִיאִי אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם
מִן־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר נְפוּצוֹתֶם בָּם וְנִקְדַּשְׁתִּי בָכֶם
42 לְעֵינֵי הַגּוֹיִם׃ וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה בַּהֲבִיאִי אֶתְכֶם
אֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי
43 לָתֵת אֹתָהּ לַאֲבוֹתֵיכֶם׃ וּזְכַרְתֶּם שָׁם אֶת־דַּרְכֵיכֶם

וְאֵת כָּל־עֲלִילוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר נִטְמֵאתֶם בָּם וְנִקֹטְתֶם
בִּפְנֵיכֶם בְּכָל־רָעוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם: וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי 44
יְהוָה בְּעֲשׂוֹתִי אִתְּכֶם לְמַעַן שְׁמִי לֹא כְדַרְכֵּיכֶם הָרָעִים
וְכַעֲלִילוֹתֵיכֶם הַנִּשְׁחָתוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי
יְהוִה:
וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ דֶּרֶךְ תֵּימָנָה וְהַטֵּף אֶל־דָּרוֹם וְהִנָּבֵא אֶל־יַעַר הַשָּׂדֶה נֶגֶב: 46
וְאָמַרְתָּ לְיַעַר הַנֶּגֶב שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי 47
יְהוִה הִנְנִי מַצִּית בָּךְ אֵשׁ וְאָכְלָה בְךָ כָּל־עֵץ לַח וְכָל־
עֵץ יָבֵשׁ לֹא־תִכְבֶּה לַהֶבֶת שַׁלְהֶבֶת וְנִצְרְבוּ בָהּ כָּל־
פָּנִים מִנֶּגֶב צָפוֹנָה: וְרָאוּ כָל־בָּשָׂר כִּי אֲנִי יְהוָה בְּעַרְתִּיהָ 48
לֹא תִכְבֶּה: וָאֹמַר אֲהָהּ אֲדֹנָי יְהוִה הֵמָּה אֹמְרִים לִי 49
הֲלֹא מְמַשֵּׁל מְשָׁלִים הוּא: וַיְהִי דְבַר־ כא
יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל־יְרוּשָׁלַם וְהַטֵּף 2
אֶל־מִקְדָּשִׁים וְהִנָּבֵא אֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל: וְאָמַרְתָּ 3
לְאַדְמַת יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי אֵלַיִךְ וְהוֹצֵאתִי
חַרְבִּי מִתַּעְרָהּ וְהִכְרַתִּי מִמֵּךְ צַדִּיק וְרָשָׁע: יַעַן אֲשֶׁר 4
הִכְרַתִּי מִמֵּךְ צַדִּיק וְרָשָׁע לָכֵן תֵּצֵא חַרְבִּי מִתַּעְרָהּ אֶל־
כָּל־בָּשָׂר מִנֶּגֶב צָפוֹן: וְיָדְעוּ כָל־בָּשָׂר כִּי אֲנִי יְהוָה ה
הוֹצֵאתִי חַרְבִּי מִתַּעְרָהּ לֹא תָשׁוּב עוֹד: וְאַתָּה 6
בֶּן־אָדָם הֵאָנַח בְּשִׁבְרוֹן מָתְנַיִם וּבְמְרִירוּת תֵּאָנַח פתח באתנח
לְעֵינֵיהֶם: וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ עַל־מָה אַתָּה נֶאֱנָח 7
וְאָמַרְתָּ אֶל־שְׁמוּעָה כִּי־בָאָה וְנָמֵס כָּל־לֵב וְרָפוּ כָל־
יָדַיִם וְכָהֲתָה כָל־רוּחַ וְכָל־בִּרְכַּיִם תֵּלַכְנָה מָיִם הִנֵּה
בָאָה וְנִהְיְתָה נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה: וַיְהִי דְבַר־ 8
יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר 9
יְהוָה אֱמֹר חֶרֶב חֶרֶב הוּחַדָּה וְגַם מְרוּטָה: לְמַעַן
טִבְחָה טִבְחָה הוּחַדָּה לְמַעַן הְיוֹת־לָהּ בָּרָק מָרְטָה אוֹ

נשיש

Cap. XXI. *Rursus triste oraculum de Hierosolymis. Regem Babyloniæ, captis auspiciis, primùm contra Judæos moturum, tum contra alias gentes.*

11 נָשִׂישׂ שֵׁבֶט בְּנִי מֹאֶסֶת כָּל־עֵץ׃ וַיִּתֵּן אֹתָהּ לְמָרְטָה
לִתְפֹּשׂ בַּכָּף הִיא הוּחַדָּה חֶרֶב וְהִיא מֹרָטָה לָתֵת
12 אוֹתָהּ בְּיַד־הוֹרֵג׃ זְעַק וְהֵילֵל בֶּן־אָדָם כִּי־הִיא הָיְתָה
בְעַמִּי הִיא בְּכָל־נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל מְגוּרֵי אֶל־חֶרֶב הָיוּ
13 אֶת־עַמִּי לָכֵן סְפֹק אֶל־יָרֵךְ׃ כִּי בֹחַן וּמָה אִם־גַּם־
שֵׁבֶט מֹאֶסֶת לֹא יִהְיֶה נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃
14 וְאַתָּה בֶן־אָדָם הִנָּבֵא וְהַךְ כַּף אֶל־כָּף וְתִכָּפֵל
חֶרֶב שְׁלִישִׁתָה חֶרֶב חֲלָלִים הִיא חֶרֶב חָלָל הַגָּדוֹל
טו הַחֹדֶרֶת לָהֶם׃ לְמַעַן ׀ לָמוּג לֵב וְהַרְבֵּה הַמִּכְשֹׁלִים
עַל כָּל־שַׁעֲרֵיהֶם נָתַתִּי אִבְחַת־חֶרֶב אָח עֲשׂוּיָה לְבָרָק
16 מְעֻטָּה לְטָבַח׃ הִתְאַחֲדִי הֵימִינִי הָשִׂימִי הַשְׂמִילִי אָנָה
17 פָּנַיִךְ מֻעָדוֹת׃ וְגַם־אֲנִי אַכֶּה כַפִּי אֶל־כַּפִּי וַהֲנִחֹתִי
18 חֲמָתִי אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה
19 אֵלַי לֵאמֹר׃ וְאַתָּה בֶן־אָדָם שִׂים־לְךָ ׀ שְׁנַיִם דְּרָכִים
לָבוֹא חֶרֶב מֶלֶךְ־בָּבֶל מֵאֶרֶץ אֶחָד יֵצְאוּ שְׁנֵיהֶם וְיָד
כ בָּרֵא בְּרֹאשׁ־דֶּרֶךְ עִיר בָּרֵא׃ דֶּרֶךְ תָּשִׂים לָבוֹא חֶרֶב
21 אֵת רַבַּת בְּנֵי־עַמּוֹן וְאֶת־יְהוּדָה בִירוּשָׁלַם בְּצוּרָה׃ כִּי־
עָמַד מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶל־אֵם הַדֶּרֶךְ בְּרֹאשׁ שְׁנֵי הַדְּרָכִים
לִקְסָם־קָסֶם קִלְקַל בַּחִצִּים שָׁאַל בַּתְּרָפִים רָאָה בַּכָּבֵד׃
22 בִּימִינוֹ הָיָה ׀ הַקֶּסֶם יְרוּשָׁלַם לָשׂוּם כָּרִים לִפְתֹּחַ פֶּה
בְּרֶצַח לְהָרִים קוֹל בִּתְרוּעָה לָשׂוּם כָּרִים עַל־שְׁעָרִים
23 יתירו׳ לִשְׁפֹּךְ סֹלְלָה לִבְנוֹת דָּיֵק׃ וְהָיָה לָהֶם כִּקְסוֹם־שָׁוְא
בְּעֵינֵיהֶם שְׁבֻעֵי שְׁבֻעוֹת לָהֶם וְהוּא־מַזְכִּיר עָוֹן
24 לְהִתָּפֵשׂ׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן
הַזְכַּרְכֶם עֲוֹנְכֶם בְּהִגָּלוֹת פִּשְׁעֵיכֶם לְהֵרָאוֹת
חַטֹּאותֵיכֶם בְּכֹל עֲלִילוֹתֵיכֶם יַעַן הִזָּכֶרְכֶם בַּכַּף
כה תִּתָּפֵשׂוּ׃ וְאַתָּה חָלָל רָשָׁע נְשִׂיא יִשְׂרָאֵל
26 אֲשֶׁר־בָּא יוֹמוֹ בְּעֵת עֲוֹן קֵץ׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי

יְהוָה הָסִיר הַמִּצְנֶפֶת וְהָרִים הָעֲטָרָה זֹאת לֹא־זֹאת
הַשְׁפָּלָה הַגָּבֹהַּ וְהַגָּבֹהַּ הַשְׁפֵּיל׃ עַוָּה עַוָּה עַוָּה 32
אֲשִׂימֶנָּה גַּם־זֹאת לֹא הָיָה עַד־בֹּא אֲשֶׁר־לוֹ הַמִּשְׁפָּט
וּנְתַתִּיו׃ וְאַתָּה בֶן־אָדָם הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ כֹּה 33
אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן וְאֶל־חֶרְפָּתָם וְאָמַרְתָּ
חֶרֶב חֶרֶב פְּתוּחָה לְטֶבַח מְרוּטָה לְהָכִיל לְמַעַן בָּרָק׃
בְּחֲזוֹת לָךְ שָׁוְא בְּקָסְמ־לָךְ כָּזָב לָתֵת אוֹתְךָ אֶל־צַוְּארֵי 34
חַלְלֵי רְשָׁעִים אֲשֶׁר־בָּא יוֹמָם בְּעֵת עֲוֹן קֵץ׃ הָשֵׁב אֶל־לַה
תַּעְרָהּ בְּמְקוֹם אֲשֶׁר־נִבְרֵאת בְּאֶרֶץ מְכֻרוֹתֶיךָ
אֶשְׁפֹּט אֹתָךְ׃ וְשָׁפַכְתִּי עָלַיִךְ זַעְמִי בְּאֵשׁ עֶבְרָתִי 36
אָפִיחַ עָלַיִךְ וּנְתַתִּיךְ בְּיַד אֲנָשִׁים בְּעָרִים חָרָשֵׁי
מַשְׁחִית׃ לָאֵשׁ תִּהְיֶה לְאָכְלָה דָּמֵךְ יִהְיֶה בְּתוֹךְ 37
הָאָרֶץ לֹא תִזָּכְרִי כִּי אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃

כב וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ וְאַתָּה בֶן־אָדָם 2
הֲתִשְׁפֹּט הֲתִשְׁפֹּט אֶת־עִיר הַדָּמִים וְהוֹדַעְתָּהּ הפטרת אחרי מות
אֶת כָּל־תּוֹעֲבֹתֶיהָ׃ וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי 3
יְהוִה עִיר שֹׁפֶכֶת דָּם בְּתוֹכָהּ לָבוֹא עִתָּהּ וְעָשְׂתָה
גִלּוּלִים עָלֶיהָ לְטָמְאָה׃ בְּדָמֵךְ אֲשֶׁר־שָׁפָכְתְּ אָשַׁמְתְּ 4
וּבְגִלּוּלַיִךְ אֲשֶׁר־עָשִׂית טָמֵאת וַתַּקְרִיבִי יָמַיִךְ וַתָּבוֹא
עַד־שְׁנוֹתָיִךְ עַל־כֵּן נְתַתִּיךְ חֶרְפָּה לַגּוֹיִם וְקָלָסָה לְכָל־
הָאֲרָצוֹת׃ הַקְּרֹבוֹת וְהָרְחֹקוֹת מִמֵּךְ יִתְקַלְסוּ־בָךְ ה
טְמֵאַת הַשֵּׁם רַבַּת הַמְּהוּמָה׃ הִנֵּה נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ 6
לִזְרֹעוֹ הָיוּ־בָךְ לְמַעַן שְׁפֹךְ דָּם׃ אָבִ וָאֵם הֵקַלּוּ בָךְ לַגֵּר 7
עָשׂוּ בְעֹשֶׁק בְּתוֹכֵךְ יָתוֹם וְאַלְמָנָה הוֹנוּ בָךְ׃ קָדָשַׁי בָּזִית 8
וְאֶת־שַׁבְּתֹתַי חִלַּלְתְּ׃ אַנְשֵׁי רָכִיל הָיוּ־בָךְ לְמַעַן שְׁפֹךְ 9
דָּם וְאֶל־הֶהָרִים אָכְלוּ בָךְ זִמָּה עָשׂוּ בְתוֹכֵךְ׃ עֶרְוַת־ י
אָבִ גִּלָּה־בָךְ טְמֵאַת הַנִּדָּה עִנּוּ־בָךְ׃ וְאִישׁ אֶת־אֵשֶׁת 11
רֵעֵהוּ עָשָׂה תּוֹעֵבָה וְאִישׁ אֶת־כַּלָּתוֹ טִמֵּא בִזְמָה וְאִישׁ
אֶת

Cap. XXII. *Velut in catalogo ordine enarrat scelera & nefanda facinora, quæ Hierosolymis patrabantur.*

12 אֶת־אֲחֹתוֹ בַּת־אָבִיו עִנָּה־בָךְ׃ שֹׁחַד לָקְחוּ־בָךְ
לְמַעַן שְׁפָךְ־דָּם נֶשֶׁךְ וְתַרְבִּית לָקַחַתְּ וַתִּבְצָעִי
רֵעַיִךְ בַּעֹשֶׁק וְאֹתִי שָׁכַחַתְּ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃
13 וְהִנֵּה הִכֵּיתִי כַפִּי אֶל־בִּצְעֵךְ אֲשֶׁר עָשִׂית וְעַל דָּמֵךְ
14 אֲשֶׁר הָיוּ בְתוֹכֵךְ׃ הֵיעָמֹד לִבֵּךְ אִם־תֶּחֱזַקְנָה
יָדַיִךְ לַיָּמִים אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה אוֹתָךְ אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי
טו וְעָשִׂיתִי׃ וַהֲפִיצוֹתִי אוֹתָךְ בַּגּוֹיִם וְזֵרִיתִיךְ בָּאֲרָצוֹת
16 וְתַמּוֹתִי טֻמְאָתֵךְ מִמֵּךְ׃ וְנָחַלְתְּ בָּךְ לְעֵינֵי גּוֹיִם
ער כאן וְיָדַעַתְּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃
17 18 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם הָיוּ לִי
לסיג קרי בֵּית־יִשְׂרָאֵל לְסוּג כֻּלָּם נְחשֶׁת וּבְדִיל וּבַרְזֶל וְעוֹפֶרֶת
19 בְּתוֹךְ כּוּר סִגִים כֶּסֶף הָיוּ׃ לָכֵן כֹּה אָמַר
אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן הֱיוֹת כֻּלְּכֶם לְסִגִים לָכֵן הִנְנִי קֹבֵץ אֶתְכֶם
כ אֶל־תּוֹךְ יְרוּשָׁלִָם׃ קְבֻצַת כֶּסֶף וּנְחשֶׁת וּבַרְזֶל וְעוֹפֶרֶת
וּבְדִיל אֶל־תּוֹךְ כּוּר לָפַחַת עָלָיו אֵשׁ לְהַנְתִּיךְ כֵּן אֶקְבֹּץ
21 בְּאַפִּי וּבַחֲמָתִי וְהִנַּחְתִּי וְהִתַּכְתִּי אֶתְכֶם׃ וְכִנַּסְתִּי
אֶתְכֶם וְנָפַחְתִּי עֲלֵיכֶם בְּאֵשׁ עֶבְרָתִי וְנִתַּכְתֶּם בְּתוֹכָהּ׃
22 כְּהִתּוּךְ כֶּסֶף בְּתוֹךְ כּוּר כֵּן תִּתָּכוּ בְתוֹכָהּ וִידַעְתֶּם כִּי־
23 אֲנִי יְהוָה שָׁפַכְתִּי חֲמָתִי עֲלֵיכֶם׃ וַיְהִי דְבַר־
24 יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם אֱמָר־לָהּ אַתְּ אֶרֶץ לֹא
כה מְטֹהָרָה הִיא לֹא נִגְשְׁמָה בְיוֹם זָעַם׃ קֶשֶׁר נְבִיאֶיהָ הש׳ רפה והה׳ במפיק
בְּתוֹכָהּ כַּאֲרִי שׁוֹאֵג טֹרֵף טֶרֶף נֶפֶשׁ אָכָלוּ חֹסֶן וִיקָר
26 יִקָּחוּ אַלְמְנוֹתֶיהָ הִרְבּוּ בְתוֹכָהּ׃ כֹּהֲנֶיהָ חָמְסוּ תוֹרָתִי
וַיְחַלְּלוּ קָדָשַׁי בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹל לֹא הִבְדִּילוּ וּבֵין הַטָּמֵא
27 לְטָהוֹר לֹא הוֹדִיעוּ וּמִשַּׁבְּתוֹתַי הֶעְלִימוּ עֵינֵיהֶם וָאֵחַל
בְּתוֹכָם׃ שָׂרֶיהָ בְקִרְבָּהּ כִּזְאֵבִים טֹרְפֵי טֶרֶף לִשְׁפֹּךְ
28 דָּם לְאַבֵּד נְפָשׁוֹת לְמַעַן בְּצַע־בָּצַע׃ וּנְבִיאֶיהָ טָחוּ לָהֶם
תָּפֵל חֹזִים שָׁוְא וְקֹסְמִים לָהֶם כָּזָב אֹמְרִים כֹּה אָמַר
אדני

אֲדֹנָי יְהוִה וַיהוָה לֹא דִבֶּר׃ עַם הָאָרֶץ עָשְׁקוּ עֹשֶׁק וְגָזְלוּ 29
גָּזֶל וְעָנִי וְאֶבְיוֹן הוֹנוּ וְאֶת־הַגֵּר עָשְׁקוּ בְּלֹא מִשְׁפָּט׃
וְאֶבַקֵּשׁ מֵהֶם אִישׁ גֹּדֵר גָּדֵר וְעֹמֵד בַּפֶּרֶץ לְפָנַי בְּעַד ל
הָאָרֶץ לְבִלְתִּי שַׁחֲתָהּ וְלֹא מָצָאתִי׃ וָאֶשְׁפֹּךְ עֲלֵיהֶם 31
זַעְמִי בְּאֵשׁ עֶבְרָתִי כִּלִּיתִים דַּרְכָּם בְּרֹאשָׁם נָתַתִּי נְאֻם
אֲדֹנָי יְהוִה׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ כג א
בֶּן־אָדָם שְׁתַּיִם נָשִׁים בְּנוֹת אֵם־אַחַת הָיוּ׃ וַתִּזְנֶינָה 3 2
בְּמִצְרַיִם בִּנְעוּרֵיהֶן זָנוּ שָׁמָּה מֹעֲכוּ שְׁדֵיהֶן וְשָׁם עִשּׁוּ דַּדֵּי
בְתוּלֵיהֶן׃ וּשְׁמוֹתָן אָהֳלָה הַגְּדוֹלָה וְאָהֳלִיבָה אֲחוֹתָהּ 4
וַתִּהְיֶינָה לִי וַתֵּלַדְנָה בָּנִים וּבָנוֹת וּשְׁמוֹתָן שֹׁמְרוֹן אָהֳלָה
וִירוּשָׁלַם אָהֳלִיבָה׃ וַתִּזֶן אָהֳלָה תַּחְתָּי וַתַּעֲגֹב עַל־ ה
מְאָהֲבֶיהָ אֶל־אַשּׁוּר קְרוֹבִים׃ לְבֻשֵׁי תְכֵלֶת פַּחוֹת 6
וְסִגְנִים בַּחוּרֵי חֶמֶד כֻּלָּם פָּרָשִׁים רֹכְבֵי סוּסִים׃ וַתִּתֵּן 7
תַּזְנוּתֶיהָ עֲלֵיהֶם מִבְחַר בְּנֵי־אַשּׁוּר כֻּלָּם וּבְכָל אֲשֶׁר־
עָגְבָה בְּכָל־גִּלּוּלֵיהֶם נִטְמָאָה׃ וְאֶת־תַּזְנוּתֶיהָ מִמִּצְרַיִם 8
לֹא עָזָבָה כִּי אֹתָהּ שָׁכְבוּ בִּנְעוּרֶיהָ וְהֵמָּה עִשּׁוּ דַּדֵּי
בְתוּלֵיהֶן וַיִּשְׁפְּכוּ תַזְנוּתָם עָלֶיהָ׃ לָכֵן נְתַתִּיהָ בְיַד־ 9
מְאָהֲבֶיהָ בְּיַד בְּנֵי אַשּׁוּר אֲשֶׁר עָגְבָה עֲלֵיהֶם׃ הֵמָּה גָּלוּ׃
עֶרְוָתָהּ בָּנְיָהּ וּבְנוֹתֶיהָ לָקָחוּ וְאוֹתָהּ בַּחֶרֶב הָרָגוּ וַתְּהִי־
שֵׁם לַנָּשִׁים וּשְׁפוּטִים עָשׂוּ בָהּ׃ וַתֵּרֶא אֲחוֹתָהּ אָהֳלִיבָה 11
וַתַּשְׁחֵת עֲגְבָתָהּ מִמֶּנָּה וְאֶת־תַּזְנוּתֶיהָ מִזְּנוּנֶיהָ אֲחוֹתָהּ׃
אֶל־בְּנֵי אַשּׁוּר עָגְבָה פַּחוֹת וְסִגְנִים קְרֹבִים לְבֻשֵׁי מִכְלוֹל 12
פָּרָשִׁים רֹכְבֵי סוּסִים בַּחוּרֵי חֶמֶד כֻּלָּם׃ וָאֵרֶא כִּי נִטְמָאָה 13
דֶּרֶךְ אֶחָד לִשְׁתֵּיהֶן׃ וַתֹּסֶף אֶל־תַּזְנוּתֶיהָ וַתֵּרֶא אֲנָשִׁי 14
מְחֻקָּה עַל־הַקִּיר צַלְמֵי כַשְׂדִּים חֲקֻקִים בַּשָּׁשַׁר׃ חֲגוּרֵי טו
אֵזוֹר בְּמָתְנֵיהֶם סְרוּחֵי טְבוּלִים בְּרֹאשֵׁיהֶם מַרְאֵה
שָׁלִישִׁים כֻּלָּם דְּמוּת בְּנֵי־בָבֶל כַּשְׂדִּים אֶרֶץ מוֹלַדְתָּם׃
וַתַּעֲגֹב עֲלֵיהֶם לְמַרְאֵה עֵינֶיהָ וַתִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֲלֵיהֶם 16

כשרימה

כ׳שעמים

כ׳שדים קרי

ותעגבה קרי

Cap. xxiii. *Propudiosam Hierosolymorum & Samariæ idololatriam exponit, & obscœnâ comparatione exaggerat; ac pœnas, legibus in adulteras statutas, contra eos pronunciat.*

17 כַּשְׂדִּימָה׃ וַיָּבֹאוּ אֵלֶיהָ בְנֵי־בָבֶל לְמִשְׁכַּב דֹּדִים וַיְטַמְּאוּ
18 אוֹתָהּ בְּתַזְנוּתָם וַתִּטְמָא־בָם וַתֵּקַע נַפְשָׁהּ מֵהֶם׃ וַתְּגַל
תַּזְנוּתֶיהָ וַתְּגַל אֶת־עֶרְוָתָהּ וַתֵּקַע נַפְשִׁי מֵעָלֶיהָ כַּאֲשֶׁר
19 נָקְעָה נַפְשִׁי מֵעַל אֲחוֹתָהּ׃ וַתַּרְבֶּה אֶת־תַּזְנוּתֶיהָ לִזְכֹּר
כ אֶת־יְמֵי נְעוּרֶיהָ אֲשֶׁר זָנְתָה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַתַּעְגַּב עַל
פִּלַגְשֵׁיהֶם אֲשֶׁר בְּשַׂר חֲמוֹרִים בְּשָׂרָם וְזִרְמַת סוּסִים
21 זִרְמָתָם׃ וַתִּפְקְדִי אֶת זִמַּת נְעוּרַיִךְ בְּעָשׂוֹת מִמִּצְרַיִם
22 דַּדַּיִךְ לְמַעַן שְׁדֵי נְעוּרַיִךְ׃ לָכֵן אָהֳלִיבָה כֹּה־
אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי מֵעִיר אֶת־מְאַהֲבַיִךְ עָלַיִךְ אֶת
23 אֲשֶׁר־נָקְעָה נַפְשֵׁךְ מֵהֶם וְהֵבֵאתִים עָלַיִךְ מִסָּבִיב׃ בְּנֵי
בָבֶל וְכָל־כַּשְׂדִּים פְּקוֹד וְשׁוֹעַ וְקוֹעַ כָּל־בְּנֵי אַשּׁוּר אוֹתָם
בַּחוּרֵי חֶמֶד פַּחוֹת וְסַגָנִים כֻּלָּם שָׁלִשִׁים וְקְרוּאִים רֹכְבֵי
24 סוּסִים כֻּלָּם׃ וּבָאוּ עָלַיִךְ הֵצֶן רֶכֶב וְגַלְגַּל וּבְקָהָל עַמִּים
צִנָּה וּמָגֵן וְקוֹבַע יָשִׂימוּ עָלַיִךְ סָבִיב וְנָתַתִּי לִפְנֵיהֶם
כה מִשְׁפָּט וְשָׁפְטוּךְ בְּמִשְׁפְּטֵיהֶם׃ וְנָתַתִּי קִנְאָתִי בָּךְ וְעָשׂוּ
אוֹתָךְ בְּחֵמָה אַפָּם וְאָזְנַיִךְ יָסִירוּ וְאַחֲרִיתֵךְ בַּחֶרֶב תִּפּוֹל
הֵמָּה בָּנַיִךְ וּבְנֹתַיִךְ יִקָּחוּ וְאַחֲרִיתֵךְ תֵּאָכֵל בָּאֵשׁ׃
26 27 וְהִפְשִׁיטוּךְ אֶת־בְּגָדַיִךְ וְלָקְחוּ כְּלֵי תִפְאַרְתֵּךְ׃ וְהִשְׁבַּתִּי
זִמָּתֵךְ מִמֵּךְ וְאֶת־זְנוּתֵךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וְלֹא־תִשְׂאִי עֵינַיִךְ
28 אֲלֵיהֶם וּמִצְרַיִם לֹא תִזְכְּרִי־עוֹד׃ כִּי כֹה אָמַר
אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי נֹתֵנֵךְ בְּיַד אֲשֶׁר שָׂנֵאת בְּיַד אֲשֶׁר־נָקְעָה
29 נַפְשֵׁךְ מֵהֶם׃ וְעָשׂוּ אוֹתָךְ בִּשְׂנְאָה וְלָקְחוּ כָּל־יְגִיעֵךְ
וְעָזְבוּךְ עֵרֹם וְעֶרְיָה וְנִגְלָה עֶרְוַת זְנוּנַיִךְ וְזִמָּתֵךְ וְתַזְנוּתָיִךְ׃
ל עָשׂוֹת אֵלֶּה לָךְ בְּזָנוֹתֵךְ אַחֲרֵי גוֹיִם עַל אֲשֶׁר־נִטְמֵאת
31 בְּגִלּוּלֵיהֶם׃ בְּדֶרֶךְ אֲחוֹתֵךְ הָלָכְתְּ וְנָתַתִּי כוֹסָהּ בְּיָדֵךְ׃
32 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה כּוֹס אֲחוֹתֵךְ תִּשְׁתִּי
הָעֲמֻקָּה וְהָרְחָבָה תִּהְיֶה לִצְחֹק וְלָלַעַג מְרֻבָּה לָהָכִיל׃
33 שִׁכָּרוֹן וְיָגוֹן תִּמָּלְאִי כּוֹס שַׁמָּה וּשְׁמָמָה כּוֹס אֲחוֹתֵךְ
שמרון

שֹׁמְרוֹן׃ וְשָׁתִית אוֹתָהּ וּמָצִית וְאֶת־חַרְשֶׂיהָ תְּגָרְמִי 34
וְשָׁדַיִךְ תְּנַתֵּקִי כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃
לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן שְׁכַחַתְּ אוֹתִי וַתַּשְׁלִיכִי לַה
אוֹתִי אֲחֹרַיְנוֹךְ וְגַם־אַתְּ שְׂאִי זִמָּתֵךְ וְאֶת־תַּזְנוּתַיִךְ׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי בֶּן־אָדָם הֲתִשְׁפּוֹט אֶת־ 36
אָהֳלָה וְאֶת־אָהֳלִיבָה וְהַגֶּד לָהֶן אֶת תּוֹעֲבוֹתֵיהֶן׃ כִּי 37
נָאֲפוּ וְדָם בִּידֵיהֶן וְאֶת־גִּלּוּלֵיהֶן נָאָפוּ וְגַם אֶת־בְּנֵיהֶן
אֲשֶׁר יָלְדוּ־לִי הֶעֱבִירוּ לָהֶם לְאָכְלָה׃ עוֹד זֹאת עָשׂוּ לִי 38
טִמְּאוּ אֶת־מִקְדָּשִׁי בַּיּוֹם הַהוּא וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי חִלֵּלוּ׃
וּבִשְׁחָטָם אֶת־בְּנֵיהֶם לְגִלּוּלֵיהֶם וַיָּבֹאוּ אֶל־מִקְדָּשִׁי 39
בַּיּוֹם הַהוּא לְחַלְּלוֹ וְהִנֵּה־כֹה עָשׂוּ בְּתוֹךְ בֵּיתִי׃ וְאַף כִּי מ
תִּשְׁלַחְנָה לָאֲנָשִׁים בָּאִים מִמֶּרְחָק אֲשֶׁר מַלְאָךְ
שֻׁלַּח אֲלֵיהֶם וְהִנֵּה־בָאוּ לַאֲשֶׁר רָחַצְתְּ כָּחַלְתְּ
עֵינַיִךְ וְעָדִית עָדִי׃ וְיָשַׁבְתְּ עַל־מִטָּה כְּבוּדָּה 41 תש׳ אחר שורק
וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ לְפָנֶיהָ וְקְטָרְתִּי וְשַׁמְנִי שַׂמְתְּ עָלָיהָ׃
וְקוֹל הָמוֹן שַׁלְוָה וְאֶל־אֲנָשִׁים מֵרֹב אָדָם מוּבָאִים 42 הכ׳ רפה
סְבָאִים קרי סֹבְאִים מִמִּדְבָּר וַיִּתְּנוּ צְמִידִים אֶל־יְדֵיהֶן וַעֲטֶרֶת
תִּפְאֶרֶת עַל־רָאשֵׁיהֶן׃ וָאֹמַר לִבְלֵה נֹאָפִים 43
עַתָּה קרי עַתָּה יִזְנוּ [יזנו קרי] תַּזְנוּתֶיהָ וָהִיא׃ וַיָּבוֹא אֵלֶיהָ 44
כְּבוֹא אֶל־אִשָּׁה זוֹנָה כֵּן בָּאוּ אֶל־אָהֳלָה
וְאֶל־אָהֳלִיבָה אִשֶּׁת הַזִּמָּה׃ וְאַנְשִׁים צַדִּיקִים הֵמָּה
יִשְׁפְּטוּ אוֹתָם מִשְׁפַּט נֹאֲפוֹת וּמִשְׁפַּט שֹׁפְכוֹת
דָּם כִּי נֹאֲפֹת הֵנָּה וְדָם בִּידֵיהֶן׃ כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי 46
יְהוִה הַעֲלֵה עֲלֵיהֶם קָהָל וְנָתֹן אֹתָן לְזִעֲוָה וְלָבַז׃
וְרָגְמוּ עֲלֵיהֶן אֶבֶן קָהָל וּבְרָא אוֹתָן בְּחַרְבוֹתָם בְּנֵיהֶם 47
וּבְנֹתֵיהֶם יַהֲרֹגוּ וּבָתֵּיהֶן בָּאֵשׁ יִשְׂרֹפוּ׃ וְהִשְׁבַּתִּי זִמָּה מִן־ 48
הָאָרֶץ וְנוּסְרוּ כָּל־הַנָּשִׁים וְלֹא תַעֲשֶׂינָה כְּזִמָּתְכֶנָה׃
וְנָתְנוּ זִמָּתְכֶנָה עֲלֵיכֶן וְחַטֹּאֵי גִלּוּלֵיכֶן תִּשָּׂאֶינָה וִידַעְתֶּם 49

כי

כִּי אֲנִי אֲדֹנָי יְהוִה׃

Cap. XXIV

כד וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי בַּשָּׁנָה הַתְּשִׁיעִית בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי
כתב ק׳ 2 בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם כְּתֹב־לְךָ אֶת־שֵׁם הַיּוֹם
אֶת־עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה סָמַךְ מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶל־יְרוּשָׁלַם בְּעֶצֶם
3 הַיּוֹם הַזֶּה׃ וּמְשֹׁל אֶל־בֵּית־הַמֶּרִי מָשָׁל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה שְׂפֹת הַסִּיר שְׂפֹת וְגַם־יְצַק בּוֹ מָיִם׃
4 אֱסֹף נְתָחֶיהָ אֵלֶיהָ כָּל־נֶתַח טוֹב יָרֵךְ וְכָתֵף מִבְחַר
ה עֲצָמִים מַלֵּא׃ מִבְחַר הַצֹּאן לָקוֹחַ וְגַם דּוּר הָעֲצָמִים
תַּחְתֶּיהָ רַתַּח רְתָחֶיהָ גַּם־בָּשְׁלוּ עַצְמֶיהָ בְּתוֹכָהּ׃
6 לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אוֹי עִיר הַדָּמִים סִיר
הה׳ רפא אֲשֶׁר חֶלְאָתָהּ* בָּהּ וְחֶלְאָתָהּ לֹא יָצְאָה מִמֶּנָּה לִנְתָחֶיהָ
7 לִנְתָחֶיהָ הוֹצִיאָהּ לֹא־נָפַל עָלֶיהָ גּוֹרָל׃ כִּי דָמָהּ בְּתוֹכָהּ
הָיָה עַל־צְחִיחַ סֶלַע שְׂמָתְהוּ לֹא שְׁפָכַתְהוּ עַל־הָאָרֶץ
8 לְכַסּוֹת עָלָיו עָפָר׃ לְהַעֲלוֹת חֵמָה לִנְקֹם נָקָם נָתַתִּי
9 אֶת־דָּמָהּ עַל־צְחִיחַ סֶלַע לְבִלְתִּי הִכָּסוֹת׃ לָכֵן
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אוֹי עִיר הַדָּמִים גַּם־אֲנִי אַגְדִּיל
י הַמְּדוּרָה׃ הַרְבֵּה הָעֵצִים הַדְלֵק הָאֵשׁ תֻּם הַבָּשָׂר
11 וְהֶרְקַח הַמֻּרְקָחָה וְהָעֲצָמוֹת יֵחָרוּ׃ וְהַעֲמִידָהּ עַל־
גֶּחָלֶיהָ רֵקָה לְמַעַן תֶּחֱם וְחָרָה נְחֹשְׁתָּהּ וְנִתְכָּה בְתוֹכָהּ
12 טֻמְאָתָהּ תִּתֻּךְ חֶלְאָתָהּ׃ תְּאֻנִים הֶלְאָה וְלֹא־תֵצֵא
13 מִמֶּנָּה רַבַּת חֶלְאָתָהּ בְּאֵשׁ חֶלְאָתָהּ׃ בְּטֻמְאָתֵךְ זִמָּה
יַעַן טִהַרְתִּיךְ וְלֹא טָהַרְתְּ מִטֻּמְאָתֵךְ לֹא תִטְהָרִי־עוֹד
14 עַד־הֲנִיחִי אֶת־חֲמָתִי בָּךְ׃ אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי בָּאָה
וְעָשִׂיתִי לֹא־אֶפְרַע וְלֹא־אָחוֹס וְלֹא אֶנָּחֵם כִּדְרָכַיִךְ
טו וְכַעֲלִילוֹתַיִךְ שְׁפָטוּךְ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ וַיְהִי דְבַר־
16 יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם הִנְנִי לֹקֵחַ מִמְּךָ אֶת־מַחְמַד
עֵינֶיךָ בְּמַגֵּפָה וְלֹא תִסְפֹּד וְלֹא תִבְכֶּה וְלוֹא תָבוֹא
17 דִּמְעָתֶךָ׃ הֶאָנֹק דֹּם מֵתִים אֵבֶל לֹא תַעֲשֶׂה פְּאֵרְךָ

חבוש

Sub imagine ollæ ad ignem ferventis Ferosolymæ fatum adumbrat: tum etiam tristi signo, uxoris suæ subitaneâ morte, quam plangi vetat Deus, eandem rem confirmat.

חבוש עליך ונעליך תשים ברגליך ולא תעטה על־
שפם ולחם אנשים לא תאכל׃ ואדבר אל־העם 18
בבקר ותמת אשתי בערב ואעש בבקר כאשר צויתי׃
ויאמרו אלי העם הלא תגיד לנו מה־אלה לנו כי אתה 19
עשה׃ ואמר אליהם דבר־יהוה היה אלי לאמר׃ כ
אמר לבית ישראל כה־אמר אדני יהוה הנני מחלל 21
את־מקדשי גאון עזכם מחמד עיניכם ומחמל נפשכם
ובניכם ובנותיכם אשר עזבתם בחרב יפלו׃ ועשיתם 22
כאשר עשיתי על־שפם לא תעטו ולחם אנשים לא
תאכלו׃ ופארכם על־ראשיכם ונעליכם ברגליכם 23
לא תספדו ולא תבכו ונמקתם בעונתיכם ונהמתם
איש אל־אחיו׃ והיה יחזקאל לכם למופת ככל 24
אשר־עשה תעשו בבואה וידעתם כי אני אדני יהוה׃
ואתה בן־אדם הלוא ביום קחתי מהם את־ כה
מעזם משוש תפארתם את־מחמד עיניהם ואת־משא
נפשם בניהם ובנותיהם׃ ביום ההוא יבוא הפליט 26
אליך להשמעות אזנים׃ ביום ההוא יפתח פיך את־ 27
הפליט ותדבר ולא תאלם עוד והיית להם למופת
וידעו כי־אני יהוה׃

Cap. XXV *Ammonitis vicinisque populis pariter excidium prædicit, quod filiæ Zionis in mediis angustiis insultaverint, non sine acerbo irrisu & probris in ipsum Deum.*

ויהי דבר־יהוה אלי לאמר׃ בן־אדם שים פניך אל־בני כה 2
עמון והנבא עליהם׃ ואמרת לבני עמון שמעו דבר־ 3
אדני יהוה כה־אמר אדני יהוה יען אמרך האח אל־
מקדשי כי־נחל ואל־אדמת ישראל כי נשמה ואל־בית קמץ כלא אס״ף
יהודה כי הלכו בגולה׃ לכן הנני נתנך לבני־קדם 4
למורשה וישכנו טירותיהם בך ונתנו בך משכניהם
המה יאכלו פריך והמה ישתו חלבך׃ ונתתי את־רבה ה
לנוה גמלים ואת־בני עמון למרבץ־צאן וידעתם כי־
אני יהוה׃ כי כה אמר אדני יהוה יען 6

מחאך

מַחְאַךְ יָד וְרַקְּעָךְ בְּרֶגֶל וְתִשְׂמַח בְּכָל־שָׁאָטְךָ בְּנָפֶשׁ
7 אֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל׃ לָכֵן הִנְנִי נָטִיתִי אֶת־יָדִי עָלָיִךְ
לבז קרי וּנְתַתִּיךְ לָבַז לַגּוֹיִם וְהִכְרַתִּיךְ מִן־הָעַמִּים וְהַאֲבַדְתִּיךְ
מִן־הָאֲרָצוֹת אַשְׁמִידְךָ וְיָדַעְתְּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃
8 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן אֲמֹר מוֹאָב וְשֵׂעִיר הִנֵּה
9 כְּכָל־הַגּוֹיִם בֵּית יְהוּדָה׃ לָכֵן הִנְנִי פֹתֵחַ אֶת־כֶּתֶף
מוֹאָב מֵהֶעָרִים מֵעָרָיו מִקְצֵהוּ צִבְיֵ אֶרֶץ בֵּית הַיְשִׁימוֹת
10 בַּעַל מְעוֹן וְקִרְיָתָמָה׃ לִבְנֵי־קֶדֶם עַל־בְּנֵי עַמּוֹן וקריתיטה קרי
וְנָתַתִּיהָ לְמוֹרָשָׁה לְמַעַן לֹא־תִזָּכֵר בְּנֵי־עַמּוֹן בַּגּוֹיִם׃
11 וּבְמוֹאָב אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃
12 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן עֲשׂוֹת אֱדוֹם בִּנְקֹם נָקָם
13 לְבֵית יְהוּדָה וַיֶּאְשְׁמוּ אָשׁוֹם וְנִקְּמוּ בָהֶם׃ לָכֵן כֹּה אָמַר
אֲדֹנָי יְהוִה וְנָטִיתִי יָדִי עַל־אֱדוֹם וְהִכְרַתִּי מִמֶּנָּה אָדָם
וּבְהֵמָה וּנְתַתִּיהָ חָרְבָּה מִתֵּימָן וּדְדָנָה בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ׃
14 וְנָתַתִּי אֶת־נִקְמָתִי בֶּאֱדוֹם בְּיַד עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְעָשׂוּ בֶּאֱדוֹם
כְּאַפִּי וְכַחֲמָתִי וְיָדְעוּ אֶת־נִקְמָתִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃
טו כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן עֲשׂוֹת פְּלִשְׁתִּים בִּנְקָמָה
16 וַיִּנְקְמוּ נָקָם בְּשָׁאט בְּנֶפֶשׁ לְמַשְׁחִית אֵיבַת עוֹלָם׃ לָכֵן
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי נוֹטֶה יָדִי עַל־פְּלִשְׁתִּים
וְהִכְרַתִּי אֶת־כְּרֵתִים וְהַאֲבַדְתִּי אֶת־שְׁאֵרִית חוֹף הַיָּם׃
17 וְעָשִׂיתִי בָם נְקָמוֹת גְּדֹלוֹת בְּתוֹכְחוֹת חֵמָה וְיָדְעוּ
כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּתִתִּי אֶת־נִקְמָתִי בָּם׃
א כו וַיְהִי בְּעַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָיָה Cap. xxvi. *Dehinc ad Tyrum transit Propheta, & contra eam oraculum edit.*
2 דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם יַעַן אֲשֶׁר־אָמְרָה צֹר
עַל־יְרוּשָׁלַם הֶאָח נִשְׁבְּרָה דַלְתוֹת הָעַמִּים נָסַבָּה
3 אֵלָי אִמָּלְאָה הֶחֳרָבָה׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה
הִנְנִי עָלַיִךְ צֹר וְהַעֲלֵיתִי עָלַיִךְ גּוֹיִם רַבִּים כְּהַעֲלוֹת
4 הַיָּם לְגַלָּיו׃ וְשִׁחֲתוּ חוֹמוֹת צֹר וְהָרְסוּ מִגְדָּלֶיהָ

וסחיתי

וְסִחֵיתִי עֲפָרָהּ מִמֶּנָּה וְנָתַתִּי אוֹתָהּ לִצְחִיחַ
סָלַע׃ מִשְׁטַח חֲרָמִים תִּהְיֶה בְּתוֹךְ הַיָּם כִּי אֲנִי ה
דִּבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִֹה וְהָיְתָה לְבַז לַגּוֹיִם׃
6 וּבְנוֹתֶיהָ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בַּחֶרֶב תֵּהָרַגְנָה וְיָדְעוּ כִּי־
אֲנִי יְהוָֹה׃
7 כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִֹה הִנְנִי מֵבִיא אֶל־צֹר
נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל מִצָּפוֹן מֶלֶךְ מְלָכִים בְּסוּס
8 וּבְרֶכֶב וּבְפָרָשִׁים וְקָהָל וְעַם־רָב׃ בְּנוֹתַיִךְ בַּשָּׂדֶה בַּחֶרֶב
יַהֲרֹג וְנָתַן עָלַיִךְ דָּיֵק וְשָׁפַךְ עָלַיִךְ סֹלְלָה וְהֵקִים עָלַיִךְ
9 צִנָּה׃ וּמְחִי קָבְלוֹ יִתֵּן בְּחֹמוֹתָיִךְ וּמִגְדְּלֹתַיִךְ יִתֹּץ
בְּחַרְבוֹתָיו׃ מִשִּׁפְעַת סוּסָיו יְכַסֵּךְ אֲבָקָם מִקּוֹל פָּרַשׁ יהו׳ בפתח
וְגַלְגַּל וָרֶכֶב תִּרְעַשְׁנָה חֹמוֹתַיִךְ בְּבוֹאוֹ בִּשְׁעָרַיִךְ
11 כִּמְבוֹאֵי עִיר מְבֻקָּעָה׃ בְּפַרְסוֹת סוּסָיו יִרְמֹס אֶת־כָּל־
חוּצוֹתַיִךְ עַמֵּךְ בַּחֶרֶב יַהֲרֹג וּמַצְּבוֹת עֻזֵּךְ לָאָרֶץ תֵּרֵד׃
12 וְשָׁלְלוּ חֵילֵךְ וּבָזְזוּ רְכֻלָּתֵךְ וְהָרְסוּ חֹמוֹתַיִךְ וּבָתֵּי
חֶמְדָּתֵךְ יִתְּצוּ וַאֲבָנַיִךְ וְעֵצַיִךְ וַעֲפָרֵךְ בְּתוֹךְ מַיִם יָשִׂימוּ׃
13 וְהִשְׁבַּתִּי הֲמוֹן שִׁירָיִךְ וְקוֹל כִּנּוֹרַיִךְ לֹא יִשָּׁמַע עוֹד׃
14 וּנְתַתִּיךְ לִצְחִיחַ סֶלַע מִשְׁטַח חֲרָמִים תִּהְיֶה לֹא תִבָּנֶה
עוֹד כִּי אֲנִי יְהוָֹה דִּבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִֹה׃
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִֹה לְצוֹר הֲלֹא ׀ מִקּוֹל טו
מַפַּלְתֵּךְ בֶּאֱנֹק חָלָל בֶּהָרֵג הֶרֶג בְּתוֹכֵךְ יִרְעֲשׁוּ הָאִיִּים׃ ב׳ טעמים
16 וְיָרְדוּ מֵעַל כִּסְאוֹתָם כֹּל נְשִׂיאֵי הַיָּם וְהֵסִירוּ אֶת־
מְעִילֵיהֶם וְאֶת־בִּגְדֵי רִקְמָתָם יִפְשֹׁטוּ חֲרָדוֹת ׀ יִלְבָּשׁוּ
17 עַל־הָאָרֶץ יֵשֵׁבוּ וְחָרְדוּ לִרְגָעִים וְשָׁמְמוּ עָלָיִךְ׃ וְנָשְׂאוּ
עָלַיִךְ קִינָה וְאָמְרוּ לָךְ אֵיךְ אָבַדְתְּ נוֹשֶׁבֶת מִיַּמִּים הָעִיר
הַהֻלָּלָה אֲשֶׁר הָיְתָה חֲזָקָה בַיָּם הִיא וְיֹשְׁבֶיהָ אֲשֶׁר־
18 נָתְנוּ חִתִּיתָם לְכָל־יוֹשְׁבֶיהָ׃ עַתָּה יֶחֱרְדוּ הָאִיִּן יוֹם
מַפַּלְתֵּךְ וְנִבְהֲלוּ הָאִיִּים אֲשֶׁר־בַּיָּם מִצֵּאתֵךְ׃

כי

19 כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה בְּתִתִּי
אֹתָךְ עִיר נֶחֱרֶבֶת כֶּעָרִים אֲשֶׁר לֹא־נוֹשְׁבוּ בְּהַעֲלוֹת
כ עָלַיִךְ אֶת־תְּהוֹם וְכִסּוּךְ הַמַּיִם הָרַבִּים: וְהוֹרַדְתִּיךְ אֶת־
יוֹרְדֵי בוֹר אֶל־עַם עוֹלָם וְהוֹשַׁבְתִּיךְ בְּאֶרֶץ תַּחְתִּיּוֹת
בֶּחֳרָבוֹת מֵעוֹלָם אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר לְמַעַן לֹא תֵשֵׁבִי וְנָתַתִּי
21 צְבִי בְּאֶרֶץ חַיִּים: בַּלָּהוֹת אֶתְּנֵךְ וְאֵינֵךְ וְתִבָּקְשִׁי וְלֹא־

א בן תִּמָּצְאִי עוֹד לְעוֹלָם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה: וַיְהִי דְבַר־ Cap. xxvii. *Eodem in argumento versatur, & idololatricæ isti Civitati ac hostium Dei metropoli lugubre carmen occinit.*
2 יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: וְאַתָּה בֶּן־אָדָם שָׂא עַל־צֹר קִינָה:
היושבת 3 וְאָמַרְתָּ לְצוֹר הַיֹּשֶׁבֶתְ עַל־מְבוֹאֹת יָם רֹכֶלֶת הָעַמִּים
קרי אֶל־אִיִּים רַבִּים כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה צוֹר אַתְּ אָמַרְתְּ אֲנִי
ה 4 כְלִילַת יָפְי: בִּלְבַב יַמִּים גְּבוּלַיִךְ בֹּנַיִךְ כָּלְלוּ יָפְיֵךְ: בְּרוֹשִׁים
מִשְׁנִיר בָּנוּ לָךְ אֶת כָּל־לוּחוֹת אֹרֶז מִלְּבָנוֹן לָקְחוּ
6 לַעֲשׂוֹת תֹּרֶן עָלָיִךְ: אַלּוֹנִים מִבָּשָׁן עָשׂוּ מְשׁוֹטָיִךְ קַרְשֵׁךְ
כתיב פ' 7 עָשׂוּ שֵׁן בַּת־אַשּׁוּרִים מְאִיֵּי כִתִּים: שֵׁשׁ בְּרִקְמָה מִמִּצְרַיִם
הָיָה מְפָרְשֵׂךְ לִהְיוֹת לָךְ לְנֵס תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן מֵאִיֵּי
8 אֱלִישָׁה הָיָה מְכַסֵּךְ: יוֹשְׁבֵי צִידוֹן וְאַרְוָד הָיוּ שָׁטִים לָךְ
9 חֲכָמַיִךְ צוֹר הָיוּ בָךְ הֵמָּה חֹבְלָיִךְ: זִקְנֵי גְבַל וַחֲכָמֶיהָ
הָיוּ בָךְ מְחַזְּקֵי בְרָקֵךְ כָּל־אֳנִיּוֹת הַיָּם וּמַלָּחֵיהֶם הָיוּ בָךְ
י לַעֲרֹב מַעַרְבֵךְ: פָּרַס וְלוּד וּפוּט הָיוּ בְחֵילֵךְ אַנְשֵׁי
11 מִלְחַמְתֵּךְ מָגֵן וְכוֹבַע תָּלוּ בָךְ הֵמָּה נָתְנוּ הֲדָרֵךְ: בְּנֵי
אַרְוָד וְחֵילֵךְ עַל־חוֹמוֹתַיִךְ סָבִיב וְגַמָּדִים בְּמִגְדְּלוֹתַיִךְ
הָיוּ שִׁלְטֵיהֶם תָּלוּ עַל־חוֹמוֹתַיִךְ סָבִיב הֵמָּה כָּלְלוּ יָפְיֵךְ:
12 תַּרְשִׁישׁ סֹחֲרְתֵּךְ מֵרֹב כָּל־הוֹן בְּכֶסֶף בַּרְזֶל בְּדִיל
13 וְעוֹפֶרֶת נָתְנוּ עִזְבוֹנֵךְ: יָוָן תּוּבַל וָמֶשֶׁךְ הֵמָּה רֹכְלֵיךְ
14 בְּנֶפֶשׁ אָדָם וּכְלֵי נְחֹשֶׁת נָתְנוּ מַעֲרָבֵךְ: מִבֵּית תּוֹגַרְמָה
טו סוּסִים וּפָרָשִׁים וּפְרִדִים נָתְנוּ עִזְבוֹנֵךְ: בְּנֵי דְדָן רֹכְלֵיךְ
הכנים פ' אִיִּים רַבִּים סְחֹרַת יָדֵךְ קַרְנוֹת שֵׁן וְהוֹבְנִים הֵשִׁיבוּ
16 אָשְׁכָּרֵךְ: אֲרָם סֹחֲרְתֵּךְ מֵרֹב מַעֲשַׂיִךְ בְּנֹפֶךְ אַרְגָּמָן

וְקִקָּמָה וּבוּץ וְרָאמוֹת וְכַדְכֹּד נָתְנוּ בְּעִזְבוֹנַיִךְ׃ יְהוּדָה 17
וְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הֵמָּה רְכָלֵיךְ בְּחִטֵּי מִנִּית וּפַנַּג וּדְבַשׁ
וְשֶׁמֶן וְצֳרִי נָתָנוּ מַעֲרָבֵךְ׃ דַּמֶּשֶׂק סֹחֶרְתֵּךְ בְּרֹב מַעֲשַׂיִךְ 18
רגש אחר שורק מֶרֶב כָּל הוֹן בְּיֵין חֶלְבּוֹן וְצֶמֶר צָחַר׃ וְדָן וָיָן מֵאוּזָל 19
הג' בדגש בְּעִזְבוֹנַיִךְ נָתָנוּ בַּרְזֶל עָשׁוֹת קִדָּה וְקָנֶה בְּמַעֲרָבֵךְ הָיָה׃
דְּדָן רֹכַלְתֵּךְ בִּבְגָדֵי חָפֶשׂ לִרְכֻבָה׃ עֲרַב וְכָל נְשִׂיאֵי כ 21
קֵדָר הֵמָּה סֹחֲרֵי יָדֶיךְ בְּכָרִים וְאֵילִים וְעַתּוּדִים בָּם סֹחֲרָיִךְ׃
רְכֻלֵּי שְׁבָא וְרַעְמָה הֵמָּה רְכָלַיִךְ בְּרֹאשׁ כָּל בֹּשֶׂם וּבְכָל 22
אֶבֶן יְקָרָה וְזָהָב נָתְנוּ עִזְבוֹנָיִךְ׃ חָרָן וְכַנֵּה וָעֶדֶן רֹכְלֵי 23
שְׁבָא אַשּׁוּר כִּלְמַד רְכֻלָּתֵךְ׃ הֵמָּה רְכָלַיִךְ בְּמִכְלֹלִים 24
בִּגְלוֹמֵי תְּכֵלֶת וְרִקְמָה וּבְגַנְזֵי בְרוֹמִים בַּחֲבָלִים חֲבוּשִׁים
וַאֲרָזִים בְּמַרְכֻלְתֵּךְ׃ אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ שָׁרוֹתַיִךְ מַעֲרָבֵךְ כה
וַתִּמָּלְאִי וַתִּכָּבְדִי מְאֹד בְּלֵב יַמִּים׃ בְּמַיִם רַבִּים הֱבִיאוּךְ 26
הַשָּׁטִים אֹתָךְ רוּחַ הַקָּדִים שְׁבָרֵךְ בְּלֵב יַמִּים׃ הוֹנֵךְ 27
וְעִזְבוֹנַיִךְ מַעֲרָבֵךְ מַלָּחַיִךְ וְחֹבְלַיִךְ מַחֲזִיקֵי בַרְקֵךְ וְעֵרְבֵי
מַעֲרָכֵךְ וְכָל אַנְשֵׁי מִלְחַמְתֵּךְ אֲשֶׁר בָּךְ וּבְכָל קְהָלֵךְ
אֲשֶׁר בְּתוֹכֵךְ יִפְלוּ בְּלֵב יַמִּים בְּיוֹם מַפַּלְתֵּךְ׃ לְקוֹל 28
זַעֲקַת חֹבְלַיִךְ יִרְעָשׁוּ מִגְרָשׁוֹת׃ וְיָרְדוּ מֵאֳנִיּוֹתֵיהֶם כָּל 29
תֹּפְשֵׂי מָשׁוֹט מַלָּחִים כָּל חֹבְלֵי יָם אֶל הָאָרֶץ יַעֲמֹדוּ׃
וְהִשְׁמִיעוּ עָלַיִךְ בְּקוֹלָם וְיִזְעֲקוּ מָרָה וְיַעֲלוּ עָפָר עַל ל
א' בנקום ה' רָאשֵׁיהֶם בָּאֵפֶר יִתְפַּלָּשׁוּ׃ וְהִקְרִיחוּ אֵלַיִךְ קָרְחָה וְחָגְרוּ 31
שַׂקִּים וּבָכוּ אֵלַיִךְ בְּמַר נֶפֶשׁ מִסְפֵּד מָר׃ וְנָשְׂאוּ אֵלַיִךְ 32
הג' בחירק בִּנְיהֶם קִינָה וְקוֹנְנוּ עָלַיִךְ מִי כְצוֹר כְּרָמָה בְּתוֹךְ הַיָּם׃
בְּצֵאת עִזְבוֹנַיִךְ מִמֵּי הִשְׂבַּעַת עַמִּים רַבִּים בְּרֹב הוֹנֵךְ 33
וּמַעֲרָבַיִךְ הָעֲשַׁרְתְּ מַלְכֵי אֶרֶץ׃ עֵת נִשְׁבַּרְתְּ מִמֵּי 34
בְּמַעֲמַקֵּי מַיִם מַעֲרָבֵךְ וְכָל קְהָלֵךְ בְּתוֹכֵךְ נָפָלוּ׃ כָּל לה
יֹשְׁבֵי הָאִיִּים שָׁמְמוּ עָלָיִךְ וּמַלְכֵיהֶם שָׂעֲרוּ שָׂעַר רָעָמוּ
פָּנִים׃ סֹחֲרִים בָּעַמִּים שָׁרְקוּ עָלָיִךְ בַּלָּהוֹת הָיִית וְאֵינֵךְ 36

עַד

כח עַד־עוֹלָם׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃

Cap. xxviii. *Pergit Vates in sermone hoc Prophetico, & peculiariter Principem Tyri compellat, cujus sacrilegum fastum graviter castigat, eumque de monte sancto Dei proturbandum, ac foras ejiciendum prædicit. Dehinc ordo prophetiæ ad Zidonem venit. Finitis autem certaminibus & luctu piorum, eos reducendos & omni felicitate beandos dicit.*

2 בֶּן־אָדָם אֱמֹר לִנְגִיד צֹר כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן גָּבַהּ
לִבְּךָ וַתֹּאמֶר אֵל אֲנִי מוֹשַׁב אֱלֹהִים יָשַׁבְתִּי בְּלֵב יַמִּים
3 וְאַתָּה אָדָם וְלֹא־אֵל וַתִּתֵּן לִבְּךָ כְּלֵב אֱלֹהִים׃ חֲנֵךְ
4 חָכָם אַתָּה מִדָּנִאֵל כָּל־סָתוּם לֹא עָמָמוּךָ׃ בְּחָכְמָתְךָ
וּבִתְבוּנָתְךָ עָשִׂיתָ לְךָ חַיִל וַתַּעַשׂ זָהָב וָכֶסֶף
5 בְּאוֹצְרוֹתֶיךָ׃ בְּרֹב חָכְמָתְךָ בְּרְכֻלָּתְךָ הִרְבִּיתָ חֵילֶךָ
6 וַיִּגְבַּהּ לִבְּךָ בְּחֵילֶךָ׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
7 יְהוִה יַעַן תִּתְּךָ אֶת־לִבְּךָ כְּלֵב אֱלֹהִים׃ לָכֵן הִנְנִי מֵבִיא
עָלֶיךָ זָרִים עָרִיצֵי גּוֹיִם וְהֵרִיקוּ חַרְבוֹתָם עַל־יְפִי
8 חָכְמָתֶךָ וְחִלְּלוּ יִפְעָתֶךָ׃ לַשַּׁחַת יוֹרִדוּךָ וָמַתָּה
9 מְמוֹתֵי חֲלָלִים בְּלֵב יַמִּים׃ הֲאָמֹר תֹּאמַר אֱלֹהִים
אֲנִי לִפְנֵי הֹרְגֶךָ וְאַתָּה אָדָם וְלֹא־אֵל בְּיַד מְחַלְלֶךָ׃
10 מוֹתֵי עֲרֵלִים תָּמוּת בְּיַד זָרִים כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי נְאֻם
11 אֲדֹנָי יְהוִה׃ וַיְהִי דְבַר־
12 יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שָׂא קִינָה עַל־מֶלֶךְ
צֹר וְאָמַרְתָּ לּוֹ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אַתָּה חוֹתֵם
13 תָּכְנִית מָלֵא חָכְמָה וְכָלִיל יֹפִי׃ בְּעֵדֶן גַּן־אֱלֹהִים הָיִיתָ
כָּל־אֶבֶן יְקָרָה מְסֻכָתְךָ אֹדֶם פִּטְדָה וְיָהֲלֹם תַּרְשִׁישׁ
שֹׁהַם וְיָשְׁפֵה סַפִּיר נֹפֶךְ וּבָרְקַת וְזָהָב מַלֲאֻכַת תֻּפֶּיךָ
14 וְנִקְבֶּיךָ בְּךָ בְּיוֹם הִבָּרְאֲךָ כּוֹנָנוּ׃ אַתְּ־כְּרוּב מְמֻשָׁח
הַסּוֹכֵךְ וּנְתַתִּיךָ בְּהַר קֹדֶשׁ אֱלֹהִים הָיִיתָ בְּתוֹךְ אַבְנֵי־
טו אֵשׁ הִתְהַלָּכְתָּ׃ תָּמִים אַתָּה בִּדְרָכֶיךָ מִיּוֹם הִבָּרְאֲךָ עַד־
16 נִמְצָא עַוְלָתָה בָּךְ׃ בְּרֹב רְכֻלָּתְךָ מָלְאוּ תוֹכְךָ חָמָס
וַתֶּחֱטָא וָאֲחַלֶּלְךָ מֵהַר אֱלֹהִים וָאַבֶּדְךָ כְּרוּב הַסּוֹכֵךְ
17 מִתּוֹךְ אַבְנֵי־אֵשׁ׃ גָּבַהּ לִבְּךָ בְּיָפְיֶךָ שִׁחַתָּ חָכְמָתְךָ עַל־
יִפְעָתֶךָ עַל־אֶרֶץ הַשְׁלַכְתִּיךָ לִפְנֵי מְלָכִים נְתַתִּיךָ
18 לְרָאוֹת בָּךְ׃ מֵרֹב עֲוֹנֶיךָ בְּעֹוֶל רְכֻלָּתְךָ חִלַּלְתָּ

מִקְדָּשֶׁיךָ וְאוֹצִא־אֵשׁ מִתּוֹכְךָ הִיא אֲכָלַתְךָ וָאֶתְּנְךָ
לְאֵפֶר עַל־הָאָרֶץ לְעֵינֵי כָּל־רֹאֶיךָ׃ כָּל־יוֹדְעֶיךָ בָּעַמִּים 19
שָׁמְמוּ עָלֶיךָ בַּלָּהוֹת הָיִיתָ וְאֵינְךָ עַד־עוֹלָם׃
וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ כ
בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל־צִידוֹן וְהִנָּבֵא עָלֶיהָ׃ וְאָמַרְתָּ כֹּה 21 22
אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי עָלַיִךְ צִידוֹן וְנִכְבַּדְתִּי בְתוֹכֵךְ וְיָדְעוּ
כִּי־אֲנִי יְהוָה בַּעֲשׂוֹתִי בָהּ שְׁפָטִים וְנִקְדַּשְׁתִּי בָהּ׃
וְשִׁלַּחְתִּי־בָהּ דֶּבֶר וְדָם בְּחוּצוֹתֶיהָ וְנִפְלַל חָלָל בְּתוֹכָהּ 23
בְּחֶרֶב עָלֶיהָ מִסָּבִיב וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד 24
לְבֵית יִשְׂרָאֵל סִלּוֹן מַמְאִיר וְקוֹץ מַכְאִב מִכֹּל סְבִיבֹתָם
הַשָּׁאטִים אוֹתָם וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי אֲדֹנָי יְהוִה׃
כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה בְּקַבְּצִי אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל מִן־כָּה הפטרת וארא
הָעַמִּים אֲשֶׁר נָפֹצוּ בָם וְנִקְדַּשְׁתִּי בָם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם וְיָשְׁבוּ
עַל־אַדְמָתָם אֲשֶׁר נָתַתִּי לְעַבְדִּי לְיַעֲקֹב׃ וְיָשְׁבוּ עָלֶיהָ 26
לָבֶטַח וּבָנוּ בָתִּים וְנָטְעוּ כְרָמִים וְיָשְׁבוּ לָבֶטַח בַּעֲשׂוֹתִי
שְׁפָטִים בְּכָל־הַשָּׁאטִים אֹתָם מִסְּבִיבֹתָם וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי
יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃
בַּשָּׁנָה הָעֲשִׂירִית בָּעֲשִׂרִי בִּשְׁנֵים עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־ כט Cap. xxix. *Judicia Dei contra Ægyptum, cunctosque idololatras.*
יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ עַל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ 2
מִצְרַיִם וְהִנָּבֵא עָלָיו וְעַל־מִצְרַיִם כֻּלָּהּ׃ דַּבֵּר וְאָמַרְתָּ 3
כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי עָלֶיךָ פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם
הַתַּנִּים הַגָּדוֹל הָרֹבֵץ בְּתוֹךְ יְאֹרָיו אֲשֶׁר אָמַר לִי יְאֹרִי
וַאֲנִי עָשִׂיתָנִי׃ וְנָתַתִּי חַחִים בִּלְחָיֶיךָ וְהִדְבַּקְתִּי דְגַת־ 4 חחים קי
יְאֹרֶיךָ בְּקַשְׂקְשֹׂתֶיךָ וְהַעֲלִיתִיךָ מִתּוֹךְ יְאֹרֶיךָ וְאֵת כָּל־
דְּגַת יְאֹרֶיךָ בְּקַשְׂקְשֹׂתֶיךָ תִּדְבָּק׃ וּנְטַשְׁתִּיךָ הַמִּדְבָּרָה הּ
אוֹתְךָ וְאֵת כָּל־דְּגַת יְאֹרֶיךָ עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה תִּפּוֹל לֹא
תֵאָסֵף וְלֹא תִקָּבֵץ לְחַיַּת הָאָרֶץ וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם נְתַתִּיךָ
לְאָכְלָה׃ וְיָדְעוּ כָל־יֹשְׁבֵי מִצְרַיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה יַעַן הֱיוֹתָם 6

משענת

בכף ק׳ 7 משענת קנה לבית ישראל: בתפשם בך בכפך תרוץ
ובקעת להם כל־כתף ובהשענם עליך תשבר
8 והעמדת להם כל־מתנים: לכן כה
אמר אדני יהוה הנני מביא עליך חרב והכרתי ממך
9 אדם ובהמה: והיתה ארץ־מצרים לשממה וחרבה
י וידעו כי־אני יהוה יען אמר יאר לי ואני עשיתי: לכן הנני
אליך ואל־יאריך ונתתי את־ארץ מצרים לחרבות
11 חרב שממה ממגדל סונה ועד־גבול כוש: לא תעבר־
בה רגל אדם ורגל בהמה לא תעבר־בה ולא תשב
12 ארבעים שנה: ונתתי את־ארץ מצרים שממה בתוך
ארצות נשמות ועריה בתוך ערים מחרבות תהיין
שממה ארבעים שנה והפצתי את־מצרים בגוים
13 וזריתים בארצות: כי כה אמר אדני יהוה
מקץ ארבעים שנה אקבץ את־מצרים מן־העמים
14 אשר־נפצו שמה: ושבתי את־שבות מצרים והשבתי
אתם ארץ פתרוס על־ארץ מכורתם והיו שם ממלכה
טו שפלה: מן־הממלכות תהיה שפלה ולא־תתנשא
16 עוד על־הגוים והמעטתים לבלתי רדות בגוים: ולא
יהיה־עוד לבית ישראל למבטח מזכיר עון בפנותם
17 אחריהם וידעו כי אני אדני יהוה: ויהי
בעשרים ושבע שנה בראשון באחד לחדש היה דבר־
18 יהוה אלי לאמר: בן־אדם נבוכדראצר מלך־בבל
העביד את־חילו עבדה גדלה אל־צר כל־ראש מקרח
וכל־כתף מרוטה ושכר לא־היה לו ולחילו מצר על־
19 העבדה אשר־עבד עליה: לכן כה אמר
אדני יהוה הנני נתן לנבוכדראצר מלך־בבל את־ארץ
מצרים ונשא המנה ושלל שללה ובזז בזה והיתה שכר
ב לחילו: פעלתו אשר־עבד בה נתתי לו את־ארץ

מצרים אשר עשו לי נאם אדני יהוה: ביום ההוא 21
אצמיח קרן לבית ישראל ולך אתן פתחון פה בתוכם
וידעו כי אני יהוה: עד כאן

ויהי דבר יהוה אלי לאמר: בן אדם הנבא ואמרת כה לא 2 Cap. XXX
אמר אדני יהוה הילילו הה ליום: כי קרוב יום וקרוב 3 *Continuatio praecedentis sermonis.*
יום ליהוה יום ענן עת גוים יהיה: ובאה חרב במצרים 4
והיתה חלחלה בכוש בנפל חלל במצרים ולקחו
המונה ונהרסו יסדותיה: כוש ופוט ולוד וכל הערב ה
וכוב ובני ארץ הברית אתם בחרב יפלו: כה 6
אמר יהוה ונפלו סמכי מצרים וירד גאון עזה ממגדל
סונה בחרב יפלו בה נאם אדני יהוה: ונשמו בתוך 7
ארצות נשמות וערי בתוך ערים נחרבות תהיינה:
וידעו כי אני יהוה בתתי אש במצרים ונשברו כל- 8
עזריה: ביום ההוא יצאו מלאכים מלפני בציים להחריד 9
את כוש בטח והיתה חלחלה בהם כיום מצרים כי
הנה באה: כה אמר אדני יהוה והשבתי 10
את המון מצרים ביד נבוכדראצר מלך בבל: הוא 11
ועמו אתו עריצי גוים מובאים לשחת הארץ והריקו
חרבותם על מצרים ומלאו את הארץ חלל: ונתתי 12
יאורים חרבה ומכרתי את הארץ ביד רעים והשמתי
ארץ ומלאה ביד זרים אני יהוה דברתי: כה 13
אמר אדני יהוה והאבדתי גלולים והשבתי אלילים
מנף ונשיא מארץ מצרים לא יהיה עוד ונתתי יראה
בארץ מצרים: והשמתי את פתרס ונתתי אש בצען 14
ועשיתי שפטים בנא: ושפכתי חמתי על סין מעוז טו
מצרים והכרתי את המון נא: ונתתי אש במצרים חול 16
תחיל סין ונא תהיה להבקעות צרי יומם: בחורי און 17
ופי בסת בחרב יפלו והנה בשבי תלכנה: ובתחפנחס 18

חשך

חָשַׁךְ הַיּוֹם בְּשִׁבְרִי־שָׁם אֶת־מֹטוֹת מִצְרַיִם וְנִשְׁבַּת־בָּהּ
גְּאוֹן עֻזָּהּ הִיא עָנָן יְכַסֶּנָּה וּבְנוֹתֶיהָ בַּשְּׁבִי תֵלַכְנָה׃
19 וְעָשִׂיתִי שְׁפָטִים בְּמִצְרָיִם וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃
ב וַיְהִי בְּאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה בָּרִאשׁוֹן בְּשִׁבְעָה לַחֹדֶשׁ הָיָה
21 דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם אֶת־זְרוֹעַ פַּרְעֹה מֶלֶךְ־
מִצְרַיִם שָׁבָרְתִּי וְהִנֵּה לֹא־חֻבְּשָׁה לָתֵת רְפֻאוֹת לָשׂוּם
22 חִתּוּל לְחָבְשָׁהּ לְחָזְקָהּ לִתְפֹּשׂ בֶּחָרֶב׃ לָכֵן
כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יְהוָה הִנְנִי אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם
וְשָׁבַרְתִּי אֶת־זְרֹעֹתָיו אֶת־הַחֲזָקָה וְאֶת־הַנִּשְׁבָּרֶת
23 וְהִפַּלְתִּי אֶת־הַחֶרֶב מִידָוֹ׃ וַהֲפִיצוֹתִי אֶת־מִצְרַיִם בַּגּוֹיִם
24 וְזֵרִיתִים בָּאֲרָצוֹת׃ וְחִזַּקְתִּי אֶת־זְרֹעוֹת מֶלֶךְ בָּבֶל וְנָתַתִּי
אֶת־חַרְבִּי בְּיָדוֹ וְשָׁבַרְתִּי אֶת־זְרֹעוֹת פַּרְעֹה וְנָאַק נַאֲקוֹת
כה חָלָל לְפָנָיו׃ וְהַחֲזַקְתִּי אֶת־זְרֹעוֹת מֶלֶךְ בָּבֶל וּזְרֹעוֹת
פַּרְעֹה תִּפֹּלְנָה וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּתִתִּי חַרְבִּי בְּיַד
26 מֶלֶךְ־בָּבֶל וְנָטָה אוֹתָהּ אֶל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַהֲפִיצוֹתִי
אֶת־מִצְרַיִם בַּגּוֹיִם וְזֵרִיתִי אוֹתָם בָּאֲרָצוֹת וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי
יְהוָה׃

Cap. XXXI. *Continuatur adhuc prophetiæ series, propositâ parabolâ excelsæ & frondosæ cedri.*

לא וַיְהִי בְּאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה בַּשְּׁלִישִׁי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָיָה
2 דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם אֱמֹר אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־
3 מִצְרַיִם וְאֶל־הֲמוֹנוֹ אֶל־מִי דָּמִיתָ בְּגָדְלֶךָ׃ הִנֵּה אַשּׁוּר
אֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יְפֵה עָנֶף וְחֹרֶשׁ מֵצַל וּגְבַהּ קוֹמָה וּבֵין
4 עֲבֹתִים הָיְתָה צַמַּרְתּוֹ׃ מַיִם גִּדְּלוּהוּ תְּהוֹם רֹמְמָתְהוּ
אֶת־נַהֲרֹתֶיהָ הֹלֵךְ סְבִיבֹת מַטָּעָהּ וְאֶת־תְּעָלֹתֶיהָ
הל׳ רפה ה שִׁלְחָה אֶל כָּל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה׃ עַל־כֵּן גָּבְהָא קֹמָתוֹ מִכֹּל א׳ במקום ה׳
עֲצֵי הַשָּׂדֶה וַתִּרְבֶּינָה סַרְעַפֹּתָו וַתֶּאֱרַכְנָה פֹּארֹתָיו סרעפתיו קרי
6 מִמַּיִם רַבִּים בְּשַׁלְּחוֹ׃ בִּסְעַפֹּתָיו קִנְּנוּ כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם
וְתַחַת פֹּארֹתָיו יָלְדוּ כֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה וּבְצִלּוֹ יֵשְׁבוּ כֹּל
7 גּוֹיִם רַבִּים׃ וַיֵּיף בְּגָדְלוֹ בְּאֹרֶךְ דָּלִיּוֹתָיו כִּי־הָיָה שָׁרְשׁוֹ

אֶל־מַיִם רַבִּים׃ אֲרָזִים לֹא־עֲמָמֻהוּ בְּגַן־אֱלֹהִים בְּרוֹשִׁים 8
לֹא דָמוּ אֶל־סְעַפֹּתָיו וְעַרְמֹנִים לֹא־הָיוּ כְּפֹרֹאתָיו כָּל־
עֵץ בְּגַן־אֱלֹהִים לֹא־דָמָה אֵלָיו בְּיָפְיוֹ׃ יָפֶה עֲשִׂיתִיו בְּרֹב 9
דָּלִיּוֹתָיו וַיְקַנְאֻהוּ כָּל־עֲצֵי־עֵדֶן אֲשֶׁר בְּגַן הָאֱלֹהִים׃
לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִֹה יַעַן אֲשֶׁר גָּבַהְתָּ בְּקוֹמָה 10
וַיִּתֵּן צַמַּרְתּוֹ אֶל־בֵּין עֲבוֹתִים וְרָם לְבָבוֹ בְּגָבְהוֹ׃ וְאֶתְּנֵהוּ 11
בְּיַד אֵל גּוֹיִם עָשׂוֹ יַעֲשֶׂה לוֹ כְּרִשְׁעוֹ גֵּרַשְׁתִּיהוּ׃ וַיִּכְרְתֻהוּ 12
זָרִים עָרִיצֵי גּוֹיִם וַיִּטְּשֻׁהוּ אֶל־הֶהָרִים וּבְכָל־גֵּאָיוֹת נָפְלוּ
דָלִיּוֹתָיו וַתִּשָּׁבַרְנָה פֹּרֹאתָיו בְּכָל־אֲפִיקֵי הָאָרֶץ וַיֵּרְדוּ
מִצִּלּוֹ כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ וַיִּטְּשֻׁהוּ׃ עַל־מַפַּלְתּוֹ יִשְׁכְּנוּ כָּל־ 13
עוֹף הַשָּׁמָיִם וְאֶל־פֹּרֹאתָיו הָיוּ כֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה׃ לְמַעַן 14
אֲשֶׁר לֹא־יִגְבְּהוּ בְקוֹמָתָם כָּל־עֲצֵי־מַיִם וְלֹא־יִתְּנוּ אֶת־
צַמַּרְתָּם אֶל־בֵּין עֲבֹתִים וְלֹא־יַעַמְדוּ אֵלֵיהֶם בְּגָבְהָם כָּל־
שֹׁתֵי מַיִם כִּי כֻלָּם נִתְּנוּ לַמָּוֶת אֶל־אֶרֶץ תַּחְתִּית בְּתוֹךְ
בְּנֵי אָדָם אֶל־יוֹרְדֵי בוֹר׃ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי טו
יְהוִֹה בְּיוֹם רִדְתּוֹ שְׁאֹלָה הֶאֱבַלְתִּי כִּסֵּתִי עָלָיו אֶת־תְּהוֹם
וָאֶמְנַע נַהֲרוֹתֶיהָ וַיִּכָּלְאוּ מַיִם רַבִּים וָאַקְדִּר עָלָיו לְבָנוֹן
וְכָל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה עָלָיו עֻלְפָה׃ מִקּוֹל מַפַּלְתּוֹ הִרְעַשְׁתִּי 16
גּוֹיִם בְּהוֹרִדִי אֹתוֹ שְׁאֹלָה אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר וַיִּנָּחֲמוּ בְּאֶרֶץ
תַּחְתִּית כָּל־עֲצֵי־עֵדֶן מִבְחַר וְטוֹב־לְבָנוֹן כָּל־שֹׁתֵי מַיִם׃
גַּם־הֵם אִתּוֹ יָרְדוּ שְׁאֹלָה אֶל־חַלְלֵי־חָרֶב וּזְרֹעוֹ יָשְׁבוּ 17
בְצִלּוֹ בְּתוֹךְ גּוֹיִם׃ אֶל־מִי דָמִיתָ כָּכָה בְּכָבוֹד וּבְגֹדֶל 18
בַּעֲצֵי־עֵדֶן וְהוּרַדְתָּ אֶת־עֲצֵי־עֵדֶן אֶל־אֶרֶץ תַּחְתִּית בְּתוֹךְ
עֲרֵלִים תִּשְׁכַּב אֶת־חַלְלֵי־חֶרֶב הוּא פַרְעֹה וְכָל־הֲמוֹנֹה
נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִֹה׃ וַיְהִי בִּשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה שָׁנָה לב
בִּשְׁנֵי־עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָֹה אֵלַי
לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שָׂא קִינָה עַל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם 2
וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כְּפִיר גּוֹיִם נִדְמֵיתָ וְאַתָּה כַּתַּנִּים בַּיַּמִּים

Cap. XXXII. *Adhuc consiliorum Dei ordo explicatur contra Ægyptum illam idolo-*

וַתָּנַח בְּנַהֲרֹתַיִךְ וַתִּרְלַח־מַיִם בְּרַגְלַיִךְ וַתִּרְפֹּס נַהֲרֹתָם׃
3 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה וּפָרַשְׂתִּי עָלַיִךְ אֶת־רִשְׁתִּי
4 בִּקְהַל עַמִּים רַבִּים וְהֶעֱלוּךְ בְּחֶרְמִי׃ וּנְטַשְׁתִּיךְ בָּאָרֶץ
עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה אֲטִילֵךְ וְהוֹשַׁבְתִּי עָלַיִךְ כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם
5 וְהִשְׂבַּעְתִּי מִמֵּךְ חַיַּת כָּל־הָאָרֶץ׃ וְנָתַתִּי אֶת־בְּשָׂרֵךְ עַל־
6 הֶהָרִים וּמִלֵּאתִי הַגָּאָיוֹת רָמוּתֵךְ׃ וְהִשְׁקֵיתִי אֶרֶץ צָפְתֵךְ
7 מִדָּמֵךְ אֶל־הֶהָרִים וְאַפִּקִים יִמָּלְאוּן מִמֶּךְ׃ וְכִסֵּיתִי
בְכַבּוֹתֵךְ שָׁמַיִם וְהִקְדַּרְתִּי אֶת־כּוֹכְבֵיהֶם שֶׁמֶשׁ בֶּעָנָן
8 אֲכַסֶּנּוּ וְיָרֵחַ לֹא־יָאִיר אוֹרוֹ׃ כָּל־מְאוֹרֵי אוֹר בַּשָּׁמַיִם
אַקְדִּירֵם עָלָיִךְ וְנָתַתִּי חֹשֶׁךְ עַל־אַרְצֵךְ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃
9 וְהִכְעַסְתִּי לֵב עַמִּים רַבִּים בַּהֲבִיאִי שִׁבְרֵךְ בַּגּוֹיִם עַל־
10 אֲרָצוֹת אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתָּם׃ וְהַשְׁמוֹתִי עָלַיִךְ עַמִּים רַבִּים
וּמַלְכֵיהֶם יִשְׂעֲרוּ עָלַיִךְ שַׂעַר בְּעוֹפְפִי חַרְבִּי עַל־פְּנֵיהֶם
וְחָרְדוּ לִרְגָעִים אִישׁ לְנַפְשׁוֹ בְּיוֹם מַפַּלְתֵּךְ׃
11 כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה חֶרֶב מֶלֶךְ־בָּבֶל תָּבוֹאֵךְ׃
12 בְּחַרְבוֹת גִּבּוֹרִים אַפִּיל הֲמוֹנֵךְ עָרִיצֵי גּוֹיִם כֻּלָּם וְשָׁדְדוּ
13 אֶת־גְּאוֹן מִצְרַיִם וְנִשְׁמַד כָּל־הֲמוֹנָהּ׃ וְהַאֲבַדְתִּי אֶת־
כָּל־בְּהֶמְתָּהּ מֵעַל מַיִם רַבִּים וְלֹא תִדְלָחֵם רֶגֶל־אָדָם
14 עוֹד וּפַרְסוֹת בְּהֵמָה לֹא תִדְלָחֵם׃ אָז אַשְׁקִיעַ מֵימֵיהֶם
15 וְנַהֲרוֹתָם כַּשֶּׁמֶן אוֹלִיךְ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ בְּתִתִּי אֶת־
אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁמָמָה וּנְשַׁמְּמָה אֶרֶץ מְלֹאָהּ בְּהַכּוֹתִי
16 אֶת־כָּל־יוֹשְׁבֵי בָהּ וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ קִינָה הִיא
וְקוֹנְנוּהָ בְּנוֹת הַגּוֹיִם תְּקוֹנְנֶנָּה אוֹתָהּ עַל־מִצְרַיִם
וְעַל־כָּל־הֲמוֹנָהּ תְּקוֹנְנֶנָּה אוֹתָהּ נְאֻם אֲדֹנָי
יְהוִה׃
17 וַיְהִי בִּשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה שָׁנָה בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־
18 יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם נְהִי עַל־הֲמוֹן מִצְרַיִם
וְהוֹרִדֵהוּ אוֹתָהּ וּבְנוֹת גּוֹיִם אַדִּרֵם אֶל־אֶרֶץ תַּחְתִּיּוֹת
את

Intricam & populi Dei persecutricem: jubeturque Propheta ipsam, veluti in funere & ultimo casu, lessu & planctu prosequi.

19 אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר׃ ממי נָעַמְתְּ רְדֵה וְהִשָּׁכְבָה אֶת־עֲרֵלִים׃
בְּתוֹךְ חַלְלֵי־חֶרֶב יִפֹּלוּ חֶרֶב נִתְּנָה מָשְׁכוּ אוֹתָהּ וְכָל־ כ
21 הֲמוֹנָהּ׃ יְדַבְּרוּ־לוֹ אֵלֵי גִבּוֹרִים מִתּוֹךְ שְׁאוֹל אֶת־עֹזְרָיו
22 יָרְדוּ שָׁכְבוּ הָעֲרֵלִים חַלְלֵי חָרֶב׃ שָׁם אַשּׁוּר וְכָל־קְהָלָהּ
23 סְבִיבוֹתָיו קִבְרֹתָיו כֻּלָּם חֲלָלִים הַנֹּפְלִים בֶּחָרֶב׃ אֲשֶׁר
נִתְּנוּ קִבְרֹתָיו בִּירֵכְתֵי בוֹר וַיְהִי קְהָלָהּ סְבִיבוֹת קִבְרָתָהּ
כֻּלָּם חֲלָלִים נֹפְלִים בֶּחָרֶב אֲשֶׁר־נָתְנוּ חִתִּית בְּאֶרֶץ
24 חַיִּים׃ שָׁם עֵילָם וְכָל־הֲמוֹנָהּ סְבִיבוֹת קִבְרָתָהּ כֻּלָּם
חֲלָלִים הַנֹּפְלִים בֶּחָרֶב אֲשֶׁר־יָרְדוּ עֲרֵלִים ׀ אֶל־אֶרֶץ
תַּחְתִּיּוֹת אֲשֶׁר נָתְנוּ חִתִּיתָם בְּאֶרֶץ חַיִּים וַיִּשְׂאוּ כְלִמָּתָם
אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר׃ בְּתוֹךְ חֲלָלִים נָתְנוּ מִשְׁכָּב לָהּ בְּכָל־ כה
הֲמוֹנָהּ סְבִיבוֹתָיו קִבְרֹתֶיהָ כֻּלָּם עֲרֵלִים חַלְלֵי־חָרֶב
כִּי־נָתַן חִתִּיתָם בְּאֶרֶץ חַיִּים וַיִּשְׂאוּ כְלִמָּתָם אֶת־
יוֹרְדֵי בוֹר בְּתוֹךְ חֲלָלִים נִתָּן׃ שָׁם מֶשֶׁךְ תֻּבַל וְכָל־הֲמוֹנָהּ 26
סְבִיבוֹתָיו קִבְרוֹתֶיהָ כֻּלָּם עֲרֵלִים מְחַלְלֵי חָרֶב כִּי־נָתְנוּ
חִתִּיתָם בְּאֶרֶץ חַיִּים׃ וְלֹא יִשְׁכְּבוּ אֶת־גִּבּוֹרִים נֹפְלִים 27
מֵעֲרֵלִים אֲשֶׁר יָרְדוּ־שְׁאוֹל בִּכְלֵי־מִלְחַמְתָּם וַיִּתְּנוּ אֶת־
חַרְבוֹתָם תַּחַת רָאשֵׁיהֶם וַתְּהִי עֲוֹנוֹתָם עַל־עַצְמוֹתָם כִּי־
רב׳ בפתח חִתִּית גִּבּוֹרִים בְּאֶרֶץ חַיִּים׃ וְאַתָּה בְּתוֹךְ עֲרֵלִים תֵּשָׁבֵר 28
וְתִשְׁכַּב אֶת־חַלְלֵי־חָרֶב׃ שָׁמָּה אֱדוֹם מְלָכֶיהָ וְכָל־ 29
נְשִׂיאֶיהָ אֲשֶׁר־נִתְּנוּ בִגְבוּרָתָם אֶת־חַלְלֵי־חָרֶב הֵמָּה
אֶת־עֲרֵלִים יִשְׁכָּבוּ וְאֶת־יֹרְדֵי בוֹר׃ שָׁמָּה נְסִיכֵי צָפוֹן כֻּלָּם וְכָל־צִדֹנִי אֲשֶׁר־יָרְדוּ אֶת־חַלְלִים בְּחִתִּיתָם
הג׳ ריפה מִגְּבוּרָתָם בּוֹשִׁים וַיִּשְׁכְּבוּ עֲרֵלִים אֶת־חַלְלֵי־חָרֶב וַיִּשְׂאוּ
כְלִמָּתָם אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר׃ אוֹתָם יִרְאֶה פַרְעֹה וְנִחַם עַל־ 31
כָּל־הֲמוֹנוֹ חַלְלֵי־חֶרֶב פַּרְעֹה וְכָל־חֵילוֹ נְאֻם אֲדֹנָי
חתימי יְהוִה׃ כִּי־נָתַתִּי אֶת־חִתִּיתוֹ בְּאֶרֶץ חַיִּים וְהִשְׁכַּב בְּתוֹךְ 32
עֲרֵלִים אֶת־חַלְלֵי־חֶרֶב פַּרְעֹה וְכָל־הֲמוֹנֹה נְאֻם
אדני

אֲדֹנָי יְהוִה׃

Cap. xxxiii Propheta pro officio fidelis pastoris populum de instanti clade præmonere jubetur; eumque multis ad pœnitentiam invitat.

לג א וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ ב בֶּן־אָדָם דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי עַמֶּךָ
וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶרֶץ כִּי־אָבִיא עָלֶיהָ חָרֶב וְלָקְחוּ עַם־
הָאָרֶץ אִישׁ אֶחָד מִקְצֵיהֶם וְנָתְנוּ אֹתוֹ לָהֶם לְצָפֶה׃ ג
וְרָאָה אֶת־הַחֶרֶב בָּאָה עַל־הָאָרֶץ וְתָקַע בַּשּׁוֹפָר וְהִזְהִיר
ד אֶת־הָעָם׃ וְשֹׁמֵעַ אֶת־קוֹל הַשּׁוֹפָר וְלֹא נִזְהָר
וַתָּבוֹא חֶרֶב וְתִקָּחֵהוּ דָּמוֹ בְרֹאשׁוֹ יִהְיֶה׃ ה אֶת־קוֹל
הַשּׁוֹפָר שָׁמַע וְלֹא נִזְהָר דָּמוֹ בּוֹ יִהְיֶה וְהוּא נִזְהָר נַפְשׁוֹ
ו מִלֵּט׃ וְהַצָּפֶה כִּי־יִרְאֶה אֶת־הַחֶרֶב בָּאָה וְלֹא־תָקַע
בַּשּׁוֹפָר וְהָעָם לֹא־נִזְהָר וַתָּבוֹא חֶרֶב וְתִקַּח מֵהֶם נָפֶשׁ
קמץ בו׳ ף הִוא בַּעֲוֹנוֹ נִלְקָחָה וְדָמוֹ מִיַּד הַצָּפֶה אֶדְרֹשׁ׃
ז וְאַתָּה בֶן־אָדָם צָפֶה נְתַתִּיךָ לְבֵית יִשְׂרָאֵל
ח וְשָׁמַעְתָּ מִפִּי דָּבָר וְהִזְהַרְתָּ אֹתָם מִמֶּנִּי׃ בְּאָמְרִי לָרָשָׁע
רָשָׁע מוֹת תָּמוּת וְלֹא דִבַּרְתָּ לְהַזְהִיר רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ הוּא
ט רָשָׁע בַּעֲוֹנוֹ יָמוּת וְדָמוֹ מִיָּדְךָ אֲבַקֵּשׁ׃ וְאַתָּה כִּי־הִזְהַרְתָּ
רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ לָשׁוּב מִמֶּנָּה וְלֹא־שָׁב מִדַּרְכּוֹ הוּא בַּעֲוֹנוֹ
י יָמוּת וְאַתָּה נַפְשְׁךָ הִצַּלְתָּ׃ וְאַתָּה בֶן־אָדָם
אֱמֹר אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֵּן אֲמַרְתֶּם לֵאמֹר כִּי־פְשָׁעֵינוּ
יא וְחַטֹּאתֵינוּ עָלֵינוּ וּבָם אֲנַחְנוּ נְמַקִּים וְאֵיךְ נִחְיֶה׃ אֱמֹר
אֲלֵיהֶם חַי־אֲנִי נְאֻם־אֲדֹנָי יְהוִה אִם־אֶחְפַּץ בְּמוֹת
הָרָשָׁע כִּי אִם־בְּשׁוּב רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ וְחָיָה שׁוּבוּ שׁוּבוּ
מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים וְלָמָּה תָמוּתוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל׃
יב וְאַתָּה בֶן־אָדָם אֱמֹר אֶל־בְּנֵי עַמְּךָ צְדָקַת
הַצַּדִּיק לֹא תַצִּילֶנּוּ בְּיוֹם פִּשְׁעוֹ וְרִשְׁעַת הָרָשָׁע לֹא־
יִכָּשֵׁל בָּהּ בְּיוֹם שׁוּבוֹ מֵרִשְׁעוֹ וְצַדִּיק לֹא יוּכַל לִחְיוֹת בָּהּ
יג בְּיוֹם חַטֹּאתוֹ׃ בְּאָמְרִי לַצַּדִּיק חָיֹה יִחְיֶה וְהוּא בָּטַח
צדקיתיו קרי עַל־צִדְקָתוֹ וְעָשָׂה עָוֶל כָּל־צִדְקֹתָיו לֹא תִזָּכַרְנָה וּבְעַוְלָתוֹ
יד אֲשֶׁר־עָשָׂה בָּהֶן יָמוּת׃ וּבְאָמְרִי לָרָשָׁע מוֹת תָּמוּת וְשָׁב

מחטאתו

מֵחַטָּאתוֹ וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה׃ חֲבָל יָשִׁיב רָשָׁע גְּזֵלָה שׁ
יְשַׁלֵּם בְּחֻקּוֹת הַחַיִּים הָלַךְ לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת עָוֹל חָיוֹ יִחְיֶה
לֹא יָמוּת׃ כָּל־חַטֹּאתָו אֲשֶׁר חָטָא לֹא תִזָּכַרְנָה לוֹ 16 חטאתיו קדי
מִשְׁפָּט וּצְדָקָה עָשָׂה חָיוֹ יִחְיֶה׃ וְאָמְרוּ בְּנֵי עַמְּךָ לֹא יִתָּכֵן 17
דֶּרֶךְ אֲדֹנָי וְהֵמָּה דַּרְכָּם לֹא יִתָּכֵן׃ בְּשׁוּב צַדִּיק מִצִּדְקָתוֹ 18
וְעָשָׂה עָוֶל וּמֵת בָּהֶם׃ וּבְשׁוּב רָשָׁע מֵרִשְׁעָתוֹ וְעָשָׂה 19
מִשְׁפָּט וּצְדָקָה עֲלֵיהֶם הוּא יִחְיֶה׃ וַאֲמַרְתֶּם לֹא יִתָּכֵן כ
דֶּרֶךְ אֲדֹנָי אִישׁ כִּדְרָכָיו אֶשְׁפּוֹט אֶתְכֶם בֵּית
יִשְׂרָאֵל׃

וַיְהִי בִּשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה שָׁנָה בַּעֲשִׂרִי בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ 21
לְגָלוּתֵנוּ בָּא־אֵלַי הַפָּלִיט מִירוּשָׁלַם לֵאמֹר הֻכְּתָה
הָעִיר׃ וְיַד־יְהוָה הָיְתָה אֵלַי בָּעֶרֶב לִפְנֵי בוֹא הַפָּלִיט 22
וַיִּפְתַּח אֶת־פִּי עַד־בֹּא אֵלַי בַּבֹּקֶר וַיִּפְתַּח פִּי וְלֹא
נֶאֱלַמְתִּי עוֹד׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 23
בֶּן־אָדָם יֹשְׁבֵי הַחֳרָבוֹת הָאֵלֶּה עַל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל 24
אֹמְרִים לֵאמֹר אֶחָד הָיָה אַבְרָהָם וַיִּירַשׁ אֶת־הָאָרֶץ
וַאֲנַחְנוּ רַבִּים לָנוּ נִתְּנָה הָאָרֶץ לְמוֹרָשָׁה׃ לָכֵן כה
אֱמֹר אֲלֵהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה עַל־הַדָּם תֹּאכֵלוּ
וְעֵינֵיכֶם תִּשָּׂאוּ אֶל־גִּלּוּלֵיכֶם וְדָם תִּשְׁפֹּכוּ וְהָאָרֶץ
תִּירָשׁוּ׃ עֲמַדְתֶּם עַל־חַרְבְּכֶם עֲשִׂיתֶן תּוֹעֵבָה וְאִישׁ אֶת־ 26
אֵשֶׁת רֵעֵהוּ טִמֵּאתֶם וְהָאָרֶץ תִּירָשׁוּ׃ כֹּה־תֹאמַר אֲלֵהֶם 27
כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה חַי־אָנִי אִם־לֹא אֲשֶׁר בֶּחָרְבוֹת
בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ וַאֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה לַחַיָּה נְתַתִּיו לְאָכְלָה
וַאֲשֶׁר בַּמְּצָדוֹת וּבַמְּעָרוֹת בַּדֶּבֶר יָמוּתוּ׃ וְנָתַתִּי אֶת־ 28
הָאָרֶץ שְׁמָמָה וּמְשַׁמָּה וְנִשְׁבַּת גְּאוֹן עֻזָּהּ וְשָׁמְמוּ הָרֵי
יִשְׂרָאֵל מֵאֵין עוֹבֵר׃ וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּתִתִּי אֶת־הָאָרֶץ 29
שְׁמָמָה וּמְשַׁמָּה עַל כָּל־תּוֹעֲבֹתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ׃

וְאַתָּה בֶּן־אָדָם בְּנֵי עַמְּךָ הַמְדַבְּרִים בְּךָ ל
אצל

אֵצֶל הַקִּירוֹת וּבְפִתְחֵי הַבָּתִּים וְדִבֶּר־אֶחָד אֶת־אֶחָד אִישׁ
אֶת־אָחִיו לֵאמֹר בֹּאוּ־נָא וּשְׁמְעוּ מַה הַדָּבָר הַיּוֹצֵא מֵאֵת
31 יְהוָה׃ וּבָאוּ אֵלֶיךָ כְּמִבּוֹא־עָם וְיֵשְׁבוּ לְפָנֶיךָ עַמִּי
וְשָׁמְעוּ אֶת־דְּבָרֶיךָ וְאוֹתָם לֹא יַעֲשׂוּ כִּי־עֲגָבִים בְּפִיהֶם
32 הֵמָּה עֹשִׂים אַחֲרֵי בִּצְעָם לִבָּם הֹלֵךְ׃ וְהִנְּךָ לָהֶם כְּשִׁיר
עֲגָבִים יְפֵה קוֹל וּמֵטִב נָגֵן וְשָׁמְעוּ אֶת־דְּבָרֶיךָ וְעֹשִׂים
33 אֵינָם אוֹתָם׃ וּבְבֹאָהּ הִנֵּה בָאָה וְיָדְעוּ כִּי נָבִיא הָיָה

לד בְּתוֹכָם׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃

Cap. xxxiv. *Arguuntur Sacerdotes ac reliqui, qui populo parum fideliter præerant: spondetque Deus, se, submotis iis pastoribus, qui non gregem sed seipsos pascebant, verum pastorem, Messiam, missurum, qui gregem dissipatum colligat, pascat, salvet.*

2 בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא עַל־רֹעֵי יִשְׂרָאֵל הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם
לָרֹעִים כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הוֹי רֹעֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָיוּ
3 רֹעִים אוֹתָם הֲלוֹא הַצֹּאן יִרְעוּ הָרֹעִים׃ אֶת־הַחֵלֶב
תֹּאכֵלוּ וְאֶת־הַצֶּמֶר תִּלְבָּשׁוּ הַבְּרִיאָה תִּזְבָּחוּ הַצֹּאן לֹא
4 תִרְעוּ׃ אֶת־הַנַּחֲלוֹת לֹא חִזַּקְתֶּם וְאֶת־הַחוֹלָה לֹא־
רְפָאתֶם וְלַנִּשְׁבֶּרֶת לֹא חִבַּשְׁתֶּם וְאֶת־הַנִּדַּחַת לֹא
הֲשֵׁבְתֶּם וְאֶת־הָאֲבֵדֶת לֹא בִקַּשְׁתֶּם וּבְחָזְקָה רְדִיתֶם
5 אֹתָם וּבְפָרֶךְ׃ וַתְּפוּצֶינָה מִבְּלִי רֹעֶה וַתִּהְיֶינָה לְאָכְלָה
6 לְכָל־חַיַּת הַשָּׂדֶה וַתְּפוּצֶינָה׃ יִשְׁגּוּ צֹאנִי בְּכָל־הָהָרִים
וְעַל כָּל־גִּבְעָה רָמָה וְעַל כָּל־פְּנֵי הָאָרֶץ
7 נָפְצוּ צֹאנִי וְאֵין דּוֹרֵשׁ וְאֵין מְבַקֵּשׁ׃ לָכֵן רֹעִים שִׁמְעוּ
8 אֶת־דְּבַר־יְהוָה׃ חַי־אֲנִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה אִם־לֹא יַעַן
הֱיוֹת־צֹאנִי לָבַז וַתִּהְיֶינָה צֹאנִי לְאָכְלָה לְכָל־חַיַּת
הַשָּׂדֶה מֵאֵין רֹעֶה וְלֹא־דָרְשׁוּ רֹעַי אֶת־צֹאנִי וַיִּרְעוּ
9 הָרֹעִים אוֹתָם וְאֶת־צֹאנִי לֹא רָעוּ׃ לָכֵן הָרֹעִים שִׁמְעוּ
10 דְּבַר־יְהוָה׃ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי אֶל־הָרֹעִים
וְדָרַשְׁתִּי אֶת־צֹאנִי מִיָּדָם וְהִשְׁבַּתִּים מִרְעוֹת צֹאן וְלֹא־
יִרְעוּ עוֹד הָרֹעִים אוֹתָם וְהִצַּלְתִּי צֹאנִי מִפִּיהֶם וְלֹא תִהְיֶיןָ
11 לָהֶם לְאָכְלָה׃ כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי
12 אֲנִי וְדָרַשְׁתִּי אֶת־צֹאנִי וּבִקַּרְתִּים׃ כְּבִקֶּרֶת רֹעֶה עֶדְרוֹ

ביום

בְּיוֹם הֱיוֹתָו בְּתוֹךְ־צֹאנוֹ נִפְרָשׁוֹת כֵּן אֲבַקֵּר אֶת־צֹאנִי
וְהִצַּלְתִּי אֹתָם מִכֹּל הַמְּקוֹמֹת אֲשֶׁר־נָפְצוּ שָׁם בְּיוֹם
עָנָן וַעֲרָפֶל׃ וְהוֹצֵאתִים מִן־הָעַמִּים וְקִבַּצְתִּים מִן־ 13
הָאֲרָצוֹת וְהֵבֵיאוֹתִים אֶל־אַדְמָתָם וּרְעִיתִים אֶל־הָרֵי
יִשְׂרָאֵל בְּאֲפִיקִים וּבְכֹל מוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ בְּמִרְעֶה־טוֹב 14
אֶרְעֶה אוֹתָם וּבְהָרֵי מְרוֹם־יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה נָוֵהֶם שָׁם
תִּרְבַּצְנָה בְּנָוֵה טוֹב וּמִרְעֶה שָׁמֵן תִּרְעֶינָה אֶל־הָרֵי
יִשְׂרָאֵל׃ אֲנִי אֶרְעֶה צֹאנִי וַאֲנִי אַרְבִּיצֵם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ טו
אֶת־הָאֹבֶדֶת אְבַקֵּשׁ וְאֶת־הַנִּדַּחַת אָשִׁיב וְלַנִּשְׁבֶּרֶת 16
אֲחַבֵּשׁ וְאֶת־הַחוֹלָה אֲחַזֵּק וְאֶת־הַשְּׁמֵנָה וְאֶת־
הַחֲזָקָה אַשְׁמִיד אֶרְעֶנָּה בְּמִשְׁפָּט׃ וְאַתֶּנָּה צֹאנִי כֹּה אָמַר 17
אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי שֹׁפֵט בֵּין־שֶׂה לְשֶׂה לָאֵילִים וְלָעַתּוּדִים׃
הַמְעַט מִכֶּם הַמִּרְעֶה הַטּוֹב תִּרְעוּ וְיֶתֶר מִרְעֵיכֶם תִּרְמְסוּ 18
בְּרַגְלֵיכֶם וּמִשְׁקַע־מַיִם תִּשְׁתּוּ וְאֶת־הַנּוֹתָרִים בְּרַגְלֵיכֶם
תִּרְפָּשׁוּן׃ וְצֹאנִי מִרְמַס רַגְלֵיכֶם תִּרְעֶינָה וּמִרְפַּשׁ רַגְלֵיכֶם 19
תִּשְׁתֶּינָה׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אֲלֵיהֶם כ
הִנְנִי־אֲנִי וְשָׁפַטְתִּי בֵּין־שֶׂה בְרִיָּה וּבֵין שֶׂה רָזֶה׃ יַעַן בְּצַד 21
וּבְכָתֵף תָּהֹדּוּ וּבְקַרְנֵיכֶם תְּנַגְּחוּ כָּל־הַנַּחֲלוֹת עַד
אֲשֶׁר הֲפִיצוֹתֶם אוֹתָנָה אֶל־הַחוּצָה׃ וְהוֹשַׁעְתִּי לְצֹאנִי 22
וְלֹא־תִהְיֶינָה עוֹד לָבַז וְשָׁפַטְתִּי בֵּין שֶׂה לָשֶׂה׃
וַהֲקִמֹתִי עֲלֵיהֶם רֹעֶה אֶחָד וְרָעָה אֹתָן אֶת־ 23
עַבְדִּי דָּוִד הוּא יִרְעֵה אֹתָם וְהוּא יִהְיֶה לָהֶן לְרֹעֶה׃
וַאֲנִי יְהוָה אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים וְעַבְדִּי דָוִד נָשִׂיא 24
בְּתוֹכָם אֲנִי־יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃ וְכָרַתִּי לָהֶם בְּרִית שָׁלוֹם כה
וְהִשְׁבַּתִּי חַיָּה רָעָה מִן־הָאָרֶץ וְיָשְׁבוּ בַמִּדְבָּר לָבֶטַח
וְיָשְׁנוּ בְיָעָרִים׃ וְנָתַתִּי אוֹתָם וְסְבִיבוֹת גִּבְעָתִי בְּרָכָה 26 ביערים קרי
וְהוֹרַדְתִּי הַגֶּשֶׁם בְּעִתּוֹ גִּשְׁמֵי בְרָכָה יִהְיוּ׃ וְנָתַן עֵץ 27
הַשָּׂדֶה אֶת־פִּרְיוֹ וְהָאָרֶץ תִּתֵּן יְבוּלָהּ וְהָיוּ עַל־אַדְמָתָם

לבטח

לָבֶטַח וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּשִׁבְרִי אֶת־מֹטוֹת עֻלָּם
28 וְהִצַּלְתִּים מִיַּד הָעֲבָרִים בָּהֶם: וְלֹא־יִהְיוּ עוֹד בַּזַּלָּגוֹיִם
וְחַיַּת הָאָרֶץ לֹא תֹאכְלֵם וְיָשְׁבוּ לָבֶטַח וְאֵין מַחֲרִיד:
29 וְהַקְמֹתִי לָהֶם מַטָּע לְשֵׁם וְלֹא־יִהְיוּ עוֹד אֲסֻפִּי רָעָב
ל בָּאָרֶץ וְלֹא־יִשְׂאוּ עוֹד כְּלִמַּת הַגּוֹיִם: וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי
יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם אִתָּם וְהֵמָּה עַמִּי בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי
31 יְהוִה: וְאַתֶּן צֹאנִי צֹאן מַרְעִיתִי אָדָם אַתֶּם אֲנִי אֱלֹהֵיכֶם
נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה: וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי

Cap. xxxv. Contra Idumæos, qui Judæorum populum continuo diveexarint, insultarint, & perpetuis molestiis ac contumeliis afficerint.

לה
2 לֵאמֹר: בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ עַל־הַר שֵׂעִיר וְהִנָּבֵא עָלָיו:
3 וְאָמַרְתָּ לוֹ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי אֵלֶיךָ הַר־שֵׂעִיר
4 וְנָטִיתִי יָדִי עָלֶיךָ וּנְתַתִּיךָ שְׁמָמָה וּמְשַׁמָּה: עָרֶיךָ חָרְבָּה
אֲשִׁים וְאַתָּה שְׁמָמָה תִּהְיֶה וְיָדַעְתָּ כִּי־אֲנִי יְהוָה:
ה יַעַן הֱיוֹת לְךָ אֵיבַת עוֹלָם וַתַּגֵּר אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל עַל־יְדֵי
6 חֶרֶב בְּעֵת אֵידָם בְּעֵת עֲוֹן קֵץ: לָכֵן חַי־אֲנִי נְאֻם אֲדֹנָי
יְהוִה כִּי־לְדָם אֶעֱשֶׂךָּ וְדָם יִרְדְּפֶךָּ אִם־לֹא דָם שָׂנֵאתָ
7 וְדָם יִרְדֶּפֶךָּ: וְנָתַתִּי אֶת־הַר שֵׂעִיר לִשְׁמָמָה וּשְׁמָמָה
8 וְהִכְרַתִּי מִמֶּנּוּ עֹבֵר וָשָׁב: וּמִלֵּאתִי אֶת־הָרָיו חַלָּלָיו
גִּבְעֹתֶיךָ וְגֵיאוֹתֶיךָ וְכָל־אֲפִיקֶיךָ חַלְלֵי־חָרֶב יִפְּלוּ בָהֶם:
9 שְׁמָמוֹת עוֹלָם אֶתְּנֶךָּ וְעָרֶיךָ לֹא תְשֻׁבְנָה וִידַעְתֶּם כִּי־ תשבנה קרי
י אֲנִי יְהוָה: יַעַן אֲמָרְךָ אֶת־שְׁתֵּי הַגּוֹיִם וְאֶת־שְׁתֵּי
11 הָאֲרָצוֹת לִי תִּהְיֶינָה וְיָרַשְׁנוּהָ וַיהוָה שָׁם הָיָה: לָכֵן חַי־אֲנִי
נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה וְעָשִׂיתִי כְאַפְּךָ וְכִקְנְאָתְךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָה
12 מִשִּׂנְאָתְךָ בָּם וְנוֹדַעְתִּי בָם כַּאֲשֶׁר אֶשְׁפָּטֶךָּ: וְיָדַעְתָּ כִּי
אֲנִי יְהוָה שָׁמַעְתִּי אֶת־כָּל־נְאָצוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אָמַרְתָּ עַל־
13 הָרֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר שֻׁמָּמָה לָנוּ נִתְּנוּ לְאָכְלָה: וַתַּגְדִּילוּ שממו קרי
עָלַי בְּפִיכֶם וְהַעְתַּרְתֶּם עָלַי דִּבְרֵיכֶם אֲנִי שָׁמָעְתִּי:
14 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה כְּשִׂמְחַת כָּל־הָאָרֶץ
טו שְׁמָמָה אֶעֱשֶׂה־לָּךְ: כְּשִׂמְחָתֵךְ לְנַחֲלַת בֵּית־יִשְׂרָאֵל
עַל

עַל אֲשֶׁר שְׁמֵמָה כֵּן אֶעֱשֶׂה לָךְ שְׁמָמָה תִּהְיֶה הַר־
שֵׂעִיר וְכָל־אֱדוֹם כְּלָה וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃

Cap. xxxvi. De Israëlis reductione in Terram, ac gratiosâ imprimis salvatione per Deum sanctificatorem suum.

לו א וְאַתָּה בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא אֶל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ הָרֵי יִשְׂרָאֵל שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי 2
יְהוִה יַעַן אֲמֹר הָאוֹיֵב עֲלֵיכֶם הֶאָח וּבְמוֹת עוֹלָם
לְמוֹרָשָׁה הָיְתָה לָנוּ׃ לָכֵן הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי 3
יְהוִה יַעַן בְּיַעַן שַׁמּוֹת וְשַׁאֲפָ אֶתְכֶם מִסָּבִיב לִהְיוֹתְכֶם
מוֹרָשָׁה לִשְׁאֵרִית הַגּוֹיִם וַתַּעֲלוּ עַל־שִׂפַת לָשׁוֹן וְדִבַּת־
עָם׃ לָכֵן הָרֵי יִשְׂרָאֵל שִׁמְעוּ דְבַר־אֲדֹנָי יְהוִה כֹּה־אָמַר 4
אֲדֹנָי יְהוִה לֶהָרִים וְלַגְּבָעוֹת לָאֲפִיקִים וְלַגֵּאָיוֹת וְלֶחֳרָבוֹת
הַשֹּׁמְמוֹת וְלֶעָרִים הַנֶּעֱזָבוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לָבַז וּלְלַעַג
לִשְׁאֵרִית הַגּוֹיִם אֲשֶׁר מִסָּבִיב׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי ה
יְהוִה אִם־לֹא בְּאֵשׁ קִנְאָתִי דִבַּרְתִּי עַל־שְׁאֵרִית הַגּוֹיִם
פצ וְעַל־אֱדוֹם כֻּלָּא אֲשֶׁר נָתְנוּ אֶת־אַרְצִי לָהֶם לְמוֹרָשָׁה
בְּשִׂמְחַת כָּל־לֵבָב בְּשָׁאט נֶפֶשׁ לְמַעַן מִגְרְשָׁהּ לָבַז׃
לָכֵן הִנָּבֵא עַל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ לֶהָרִים וְלַגְּבָעוֹת 6
לָאֲפִיקִים וְלַגֵּאָיוֹת כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי בְקִנְאָתִי
וּבַחֲמָתִי דִבַּרְתִּי יַעַן כְּלִמַּת גּוֹיִם נְשָׂאתֶם׃ לָכֵן 7
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אֲנִי נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי אִם־לֹא הַגּוֹיִם
אֲשֶׁר לָכֶם מִסָּבִיב הֵמָּה כְלִמָּתָם יִשָּׂאוּ׃ וְאַתֶּם הָרֵי 8
יִשְׂרָאֵל עֲנַפְכֶם תִּתֵּנוּ וּפִרְיְכֶם תִּשְׂאוּ לְעַמִּי יִשְׂרָאֵל כִּי
קָרְבוּ לָבוֹא׃ כִּי הִנֵּנִי אֵלֵיכֶם וּפָנִיתִי אֲלֵיכֶם וְנֶעֱבַרְתֶּם 9
וְנִזְרַעְתֶּם׃ וְהִרְבֵּיתִי עֲלֵיכֶם אָדָם כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל
כֻּלָּהּ וְנוֹשְׁבוּ הֶעָרִים וְהַחֳרָבוֹת תִּבָּנֶינָה׃ וְהִרְבֵּיתִי 11
עֲלֵיכֶם אָדָם וּבְהֵמָה וְרָבוּ וּפָרוּ וְהוֹשַׁבְתִּי אֶתְכֶם
כְּקֶדְמוֹתֵיכֶם וְהֵטַבְתִּי מֵרִאשֹׁתֵיכֶם וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי
יְהוָה׃ וְהוֹלַכְתִּי עֲלֵיכֶם אָדָם אֶת־עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְיָרְשׁוּךָ 12
וְהָיִיתָ לָהֶם לְנַחֲלָה וְלֹא־תוֹסִף עוֹד לְשַׁכְּלָם׃

כה

13 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן אֲמָרִים לָכֶם אֹכֶלֶת
14 אָדָם אֹתִי וּמְשַׁכֶּלֶת גּוֹיֵךְ הָיִית׃ לָכֵן אָדָם לֹא־תֹאכְלִי אות ק׳ גויך ק׳
טו עוֹד וְגוֹיֵךְ לֹא תְכַשְּׁלִי־עוֹד נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ וְלֹא־ תשכלי קרי
16 אַשְׁמִיעַ אֵלַיִךְ עוֹד כְּלִמַּת הַגּוֹיִם וְחֶרְפַּת עַמִּים לֹא וגויך קרי
תִשְׂאִי עוֹד וְגוֹיֵךְ לֹא־תְכַשְּׁלִי עוֹד נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃
16 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ הפטרת כרשת פרה
17 בֶּן־אָדָם בֵּית יִשְׂרָאֵל יֹשְׁבִים עַל־אַדְמָתָם וַיְטַמְּאוּ אוֹתָהּ
בְּדַרְכָּם וּבְעֲלִילוֹתָם כְּטֻמְאַת הַנִּדָּה הָיְתָה דַרְכָּם
18 לְפָנָי׃ וָאֶשְׁפֹּךְ חֲמָתִי עֲלֵיהֶם עַל־הַדָּם אֲשֶׁר־שָׁפְכוּ
19 עַל־הָאָרֶץ וּבְגִלּוּלֵיהֶם טִמְּאוּהָ׃ וָאָפִיץ אֹתָם בַּגּוֹיִם
כ וַיָּזָרוּ בָּאֲרָצוֹת כְּדַרְכָּם וְכַעֲלִילוֹתָם שְׁפַטְתִּים׃ וַיָּבוֹא
אֶל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־בָּאוּ שָׁם וַיְחַלְּלוּ אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי בֶּאֱמֹר
21 לָהֶם עַם־יְהוָה אֵלֶּה וּמֵאַרְצוֹ יָצָאוּ׃ וָאֶחְמֹל עַל־שֵׁם
קָדְשִׁי אֲשֶׁר חִלְּלָהוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר־בָּאוּ שָׁמָּה׃
22 לָכֵן אֱמֹר לְבֵית־יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
יְהוִה לֹא לְמַעַנְכֶם אֲנִי עֹשֶׂה בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי־אִם־
לְשֵׁם־קָדְשִׁי אֲשֶׁר חִלַּלְתֶּם בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר־בָּאתֶם שָׁם׃
23 וְקִדַּשְׁתִּי אֶת־שְׁמִי הַגָּדוֹל הַמְחֻלָּל בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר חִלַּלְתֶּם
בְּתוֹכָם וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה
24 בְּהִקָּדְשִׁי בָכֶם לְעֵינֵיהֶם׃ וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם מִן־הַגּוֹיִם
וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִכֹּל הָאֲרָצוֹת וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל־
כה אַדְמַתְכֶם׃ וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מַיִם טְהוֹרִים וּטְהַרְתֶּם מִכֹּל
26 טֻמְאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל־גִּלּוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם׃ וְנָתַתִּי לָכֶם
לֵב חָדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֶתֵּן בְּקִרְבְּכֶם וְהַסַרְתִּי אֶת־לֵב
27 הָאֶבֶן מִבְּשַׂרְכֶם וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב בָּשָׂר׃ וְאֶת־רוּחִי אֶתֵּן
בְּקִרְבְּכֶם וְעָשִׂיתִי אֶת אֲשֶׁר־בְּחֻקַּי תֵּלֵכוּ וְמִשְׁפָּטַי
28 תִּשְׁמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם׃ וִישַׁבְתֶּם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי
לַאֲבֹתֵיכֶם וִהְיִיתֶם לִי לְעָם וְאָנֹכִי אֶהְיֶה לָכֶם לֵאלֹהִים׃

29 וְהוֹשַׁעְתִּי אֶתְכֶם מִכֹּל טֻמְאוֹתֵיכֶם וְקָרָאתִי אֶל־הַדָּגָן
וְהִרְבֵּיתִי אֹתוֹ וְלֹא־אֶתֵּן עֲלֵיכֶם רָעָב׃ וְהִרְבֵּיתִי אֶת־פְּרִי ל
הָעֵץ וּתְנוּבַת הַשָּׂדֶה לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא־תִקְחוּ עוֹד חֶרְפַּת
רָעָב בַּגּוֹיִם׃ וּזְכַרְתֶּם אֶת־דַּרְכֵיכֶם הָרָעִים וּמַעַלְלֵיכֶם 31
אֲשֶׁר לֹא־טוֹבִים וּנְקֻטֹתֶם בְּפְנֵיכֶם עַל עֲוֹנֹתֵיכֶם וְעַל
תּוֹעֲבֹתֵיכֶם׃ לֹא לְמַעַנְכֶם אֲנִי־עֹשֶׂה נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה 32
יִוָּדַע לָכֶם בּוֹשׁוּ וְהִכָּלְמוּ מִדַּרְכֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ כֹּה 33
אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה בְּיוֹם טַהֲרִי אֶתְכֶם מִכֹּל עֲוֹנוֹתֵיכֶם
וְהוֹשַׁבְתִּי אֶת־הֶעָרִים וְנִבְנוּ הַחֳרָבוֹת׃ וְהָאָרֶץ הַנְּשַׁמָּה 34
תֵּעָבֵד תַּחַת אֲשֶׁר הָיְתָה שְׁמָמָה לְעֵינֵי כָּל־עוֹבֵר׃
וְאָמְרוּ הָאָרֶץ הַלָּזוֹ הַנְּשַׁמָּה הָיְתָה כְּגַן־עֵדֶן וְהֶעָרִים לה
הה׳ בצוי הַחֳרֵבוֹת וְהַנְּשַׁמּוֹת וְהַנֶּהֱרָסוֹת בְּצוּרוֹת יָשָׁבוּ׃ וְיָדְעוּ 36
הַגּוֹיִם אֲשֶׁר יִשָּׁאֲרוּ סְבִיבוֹתֵיכֶם כִּי־אֲנִי יְהוָה בָּנִיתִי
ע״כ לספרדים הַנֶּהֱרָסוֹת נָטַעְתִּי הַנִּשַּׁמָּה אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי׃
והשרת לשבת וחול המועד של פסח והספרדים מתחילין היחה עלי
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה עוֹד זֹאת אִדָּרֵשׁ 37
לְבֵית־יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת לָהֶם אַרְבֶּה אֹתָם כַּצֹּאן אָדָם׃
כְּצֹאן קָדָשִׁים כְּצֹאן יְרוּשָׁלַם בְּמוֹעֲדֶיהָ כֵּן תִּהְיֶינָה 38
הֶעָרִים הֶחֳרֵבוֹת מְלֵאוֹת צֹאן אָדָם וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי הה׳ בצוי
ע״כ לאשכנזים יְהוָה׃

Cap. xxxvii. *Argumentum precedentis capitis continuat, eleganti parabolâ adductâ ossium aridorum infuso vitali spiritu revivescentium.*

לן א הָיְתָה עָלַי יַד־יְהוָה וַיּוֹצִיאֵנִי בְרוּחַ יְהוָה וַיַּנִּיחֵנִי בְּתוֹךְ
הַבִּקְעָה וְהִיא מְלֵאָה עֲצָמוֹת׃ וְהֶעֱבִירַנִי עֲלֵיהֶם סָבִיב 2
סָבִיב וְהִנֵּה רַבּוֹת מְאֹד עַל־פְּנֵי הַבִּקְעָה וְהִנֵּה יְבֵשׁוֹת
מְאֹד׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם הֲתִחְיֶינָה הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה 3
וָאֹמַר אֲדֹנָי יְהוִה אַתָּה יָדָעְתָּ׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנָּבֵא עַל־ 4
הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם הָעֲצָמוֹת הַיְבֵשׁוֹת
שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה׃ כֹּה אָמַר
אֲדֹנָי יְהוִה לָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה הִנֵּה אֲנִי מֵבִיא בָכֶם
רוּחַ וִחְיִיתֶם׃ וְנָתַתִּי עֲלֵיכֶם גִּידִים וְהַעֲלֵיתִי עֲלֵיכֶם 6
בשר

בָּשָׂר וְקָרַמְתִּי עֲלֵיכֶם עוֹר וְנָתַתִּי בָכֶם רוּחַ וִחְיִיתֶם
7 וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וְנִבֵּאתִי כַּאֲשֶׁר צֻוֵּיתִי וַיְהִי־קוֹל
כְּהִנָּבְאִי וְהִנֵּה־רַעַשׁ וַתִּקְרְבוּ עֲצָמוֹת עֶצֶם אֶל־
8 עַצְמוֹ׃ וְרָאִיתִי וְהִנֵּה־עֲלֵיהֶם גִּידִים וּבָשָׂר עָלָה
וַיִּקְרַם עֲלֵיהֶם עוֹר מִלְמַעְלָה וְרוּחַ אֵין בָּהֶם׃
9 וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנָּבֵא אֶל־הָרוּחַ הִנָּבֵא בֶּן־אָדָם וְאָמַרְתָּ
אֶל־הָרוּחַ כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יְהוִה מֵאַרְבַּע רוּחוֹת
10 בֹּאִי הָרוּחַ וּפְחִי בַּהֲרוּגִים הָאֵלֶּה וְיִחְיוּ׃ וְהִנַּבֵּאתִי
כַּאֲשֶׁר צִוָּנִי וַתָּבוֹא בָהֶם הָרוּחַ וַיִּחְיוּ וַיַּעַמְדוּ עַל־רַגְלֵיהֶם
11 חַיִל גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם הָעֲצָמוֹת
הָאֵלֶּה כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל הֵמָּה הִנֵּה אֹמְרִים יָבְשׁוּ
12 עַצְמוֹתֵינוּ וְאָבְדָה תִקְוָתֵנוּ נִגְזַרְנוּ לָנוּ׃ לָכֵן הִנָּבֵא
וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּה אֲנִי פֹתֵחַ
אֶת־קִבְרוֹתֵיכֶם וְהַעֲלֵיתִי אֶתְכֶם מִקִּבְרוֹתֵיכֶם עַמִּי
13 וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל׃ וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי
יְהוָה בְּפִתְחִי אֶת־קִבְרוֹתֵיכֶם וּבְהַעֲלוֹתִי אֶתְכֶם
14 מִקִּבְרוֹתֵיכֶם עַמִּי׃ וְנָתַתִּי רוּחִי בָכֶם וִחְיִיתֶם וְהִנַּחְתִּי
אֶתְכֶם עַל־אַדְמַתְכֶם וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי
וְעָשִׂיתִי נְאֻם־יְהוָה׃ עד כאן
15 טז וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ וְאַתָּה בֶּן־אָדָם קַח־לְךָ עֵץ הפטרת וינש
אֶחָד וּכְתֹב עָלָיו לִיהוּדָה וְלִבְנֵי יִשְׂרָאֵל חֲבֵרָו וּלְקַח עֵץ חברו קרי
אֶחָד וּכְתֹב עָלָיו לְיוֹסֵף עֵץ אֶפְרַיִם וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל
17 חֲבֵרָו׃ וְקָרַב אֹתָם אֶחָד אֶל־אֶחָד לְךָ לְעֵץ אֶחָד וְהָיוּ חברו קרי
18 לְאֶחָדִים בְּיָדֶךָ׃ וְכַאֲשֶׁר יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ בְּנֵי עַמְּךָ לֵאמֹר
19 הֲלוֹא־תַגִּיד לָנוּ מָה־אֵלֶּה לָךְ׃ דַּבֵּר אֲלֵהֶם כֹּה־אָמַר
אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּה אֲנִי לֹקֵחַ אֶת־עֵץ יוֹסֵף אֲשֶׁר בְּיַד־אֶפְרַיִם
וְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל חֲבֵרָו וְנָתַתִּי אוֹתָם עָלָיו אֶת־עֵץ יְהוּדָה חברו קרי
ב וְעָשִׂיתָם לְעֵץ אֶחָד וְהָיוּ אֶחָד בְּיָדִי׃ וְהָיוּ הָעֵצִים אֲשֶׁר

תִּכְתֹּב עֲלֵיהֶם בִּידֶךָ לְעֵינֵיהֶם׃ וְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר 21
אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּה אֲנִי לֹקֵחַ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִבֵּין הַגּוֹיִם
אֲשֶׁר הָלְכוּ־שָׁם וְקִבַּצְתִּי אֹתָם מִסָּבִיב וְהֵבֵאתִי אוֹתָם
אֶל־אַדְמָתָם׃ וְעָשִׂיתִי אוֹתָם לְגוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ בֶּהָרֵי 22
יִשְׂרָאֵל וּמֶלֶךְ אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּם לְמֶלֶךְ וְלֹא יִהְיוּ־עוֹד יהיו קרי
לִשְׁנֵי גוֹיִם וְלֹא יֵחָצוּ עוֹד לִשְׁתֵּי מַמְלָכוֹת עוֹד׃ וְלֹא 23
יִטַּמְּאוּ עוֹד בְּגִלּוּלֵיהֶם וּבְשִׁקּוּצֵיהֶם וּבְכֹל פִּשְׁעֵיהֶם
וְהוֹשַׁעְתִּי אוֹתָם מִכֹּל מוֹשְׁבֹתֵיהֶם אֲשֶׁר חָטְאוּ בָהֶם
וְטִהַרְתִּי אוֹתָם וְהָיוּ־לִי לְעָם וְאָנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים׃
וְעַבְדִּי דָוִד מֶלֶךְ עֲלֵיהֶם וְרוֹעֶה אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּם 24
וּבְמִשְׁפָּטַי יֵלֵכוּ וְחֻקֹּתַי יִשְׁמְרוּ וְעָשׂוּ אוֹתָם׃ וְיָשְׁבוּ עַל־כֹּה
הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְעַבְדִּי לְיַעֲקֹב אֲשֶׁר יָשְׁבוּ־בָהּ
אֲבוֹתֵיכֶם וְיָשְׁבוּ עָלֶיהָ הֵמָּה וּבְנֵיהֶם וּבְנֵי בְנֵיהֶם עַד־
עוֹלָם וְדָוִד עַבְדִּי נָשִׂיא לָהֶם לְעוֹלָם׃ וְכָרַתִּי לָהֶם בְּרִית 26
שָׁלוֹם בְּרִית עוֹלָם יִהְיֶה אוֹתָם וּנְתַתִּים וְהִרְבֵּיתִי
אוֹתָם וְנָתַתִּי אֶת־מִקְדָּשִׁי בְּתוֹכָם לְעוֹלָם׃ וְהָיָה מִשְׁכָּנִי 27
עֲלֵיהֶם וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים וְהֵמָּה יִהְיוּ־לִי לְעָם׃
וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדֵּשׁ אֶת־יִשְׂרָאֵל בִּהְיוֹת 28
מִקְדָּשִׁי בְּתוֹכָם לְעוֹלָם׃

עד כאן

Cap. xxxviii. *Horribilis persecutio & certamina populi sancti cum Gogo & Magogo.*

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ לח
אֶל־גּוֹג אֶרֶץ הַמָּגוֹג נְשִׂיא רֹאשׁ מֶשֶׁךְ וְתֻבָל 2
וְהִנָּבֵא עָלָיו׃ וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי אֵלֶיךָ 3
גּוֹג נְשִׂיא רֹאשׁ מֶשֶׁךְ וְתֻבָל׃ וְשׁוֹבַבְתִּיךָ וְנָתַתִּי חַחִים 4
בִּלְחָיֶיךָ וְהוֹצֵאתִי אוֹתְךָ וְאֶת־כָּל־חֵילֶךָ סוּסִים וּפָרָשִׁים
לְבֻשֵׁי מִכְלוֹל כֻּלָּם קָהָל רַב צִנָּה וּמָגֵן תֹּפְשֵׂי חֲרָבוֹת
כֻּלָּם׃ פָּרַס כּוּשׁ וּפוּט אִתָּם כֻּלָּם מָגֵן וְכוֹבָע׃ גֹּמֶר ה 6
וְכָל־אֲגַפֶּיהָ בֵּית תּוֹגַרְמָה יַרְכְּתֵי צָפוֹן וְאֶת־כָּל־אֲגַפָּיו
עַמִּים רַבִּים אִתָּךְ׃ הִכֹּן וְהָכֵן לְךָ אַתָּה וְכָל־קְהָלֶיךָ 7

הנקהלים

8 הַנִּקְהָלִים עָלֶיךָ וְהָיִית לָהֶם לְמִשְׁמָר׃ מִיָּמִים רַבִּים
תִּפָּקֵד בְּאַחֲרִית הַשָּׁנִים תָּבוֹא׀ אֶל־אֶרֶץ מְשׁוֹבֶבֶת
מֵחֶרֶב מְקֻבָּצַת מֵעַמִּים רַבִּים עַל הָרֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־
הָיוּ לְחָרְבָּה תָּמִיד וְהִיא מֵעַמִּים הוּצָאָה וְיָשְׁבוּ לָבֶטַח
9 כֻּלָּם׃ וְעָלִיתָ כַּשּׂוּאָה תָּבוֹא כֶּעָנָן לְכַסּוֹת הָאָרֶץ תִּהְיֶה
אַתָּה וְכָל־אֲגַפֶּיךָ וְעַמִּים רַבִּים אִתָּךְ׃

כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה וְהָיָה׀ בַּיּוֹם הַהוּא יַעֲלוּ
11 דְבָרִים עַל־לְבָבֶךָ וְחָשַׁבְתָּ מַחֲשֶׁבֶת רָעָה׃ וְאָמַרְתָּ
אֶעֱלֶה עַל־אֶרֶץ פְּרָזוֹת אָבוֹא הַשְׁקַטִּים יֹשְׁבֵי לָבֶטַח
כֻּלָּם יֹשְׁבִים בְּאֵין חוֹמָה וּבְרִיחַ וּדְלָתַיִם אֵין לָהֶם׃
12 לִשְׁלֹל שְׁלָל וְלָבֹז בַּז לְהָשִׁיב יָדְךָ עַל־חָרְבוֹת נוֹשָׁבוֹת
וְאֶל־עַם מְאֻסָּף מִגּוֹיִם עֹשֶׂה מִקְנֶה וְקִנְיָן יֹשְׁבֵי עַל־טַבּוּר
13 הָאָרֶץ׃ שְׁבָא וּדְדָן וְסֹחֲרֵי תַרְשִׁישׁ וְכָל־כְּפִירֶיהָ יֹאמְרוּ
לְךָ הֲלִשְׁלֹל שְׁלָל אַתָּה בָּאתָ הֲלָבֹז בַּז הִקְהַלְתָּ קָהָלֶךָ
לָשֵׂאת׀ כֶּסֶף וְזָהָב לָקַחַת מִקְנֶה וְקִנְיָן לִשְׁלֹל שְׁלָל
14 גָּדוֹל׃ לָכֵן הִנָּבֵא בֶן־אָדָם וְאָמַרְתָּ לְגוֹג כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
יְהוִה הֲלוֹא׀ בַּיּוֹם הַהוּא בְּשֶׁבֶת עַמִּי יִשְׂרָאֵל לָבֶטַח
טו תֵּדָע׃ וּבָאתָ מִמְּקוֹמְךָ מִיַּרְכְּתֵי צָפוֹן אַתָּה וְעַמִּים רַבִּים
16 אִתָּךְ רֹכְבֵי סוּסִים כֻּלָּם קָהָל גָּדוֹל וְחַיִל רָב׃ וְעָלִיתָ עַל־
עַמִּי יִשְׂרָאֵל כֶּעָנָן לְכַסּוֹת הָאָרֶץ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים תִּהְיֶה
וְהֵבֵאתִיךָ עַל־אַרְצִי לְמַעַן דַּעַת הַגּוֹיִם אֹתִי בְּהִקָּדְשִׁי
17 בְךָ לְעֵינֵיהֶם גּוֹג׃ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הַאַתָּה־
הוּא אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי בְּיָמִים קַדְמוֹנִים בְּיַד עֲבָדַי נְבִיאֵי
יִשְׂרָאֵל הַנִּבְּאִים בַּיָּמִים הָהֵם שָׁנִים לְהָבִיא אוֹתְךָ
18 עֲלֵיהֶם׃ וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא בְּיוֹם בּוֹא גוֹג עַל אַדְמַת הפטרת שבת וחול המועד של סוכות
יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה תַּעֲלֶה חֲמָתִי בְּאַפִּי׃
19 וּבְקִנְאָתִי בְּאֵשׁ עֶבְרָתִי דִּבַּרְתִּי אִם־לֹא׀ בַּיּוֹם הַהוּא
כ יִהְיֶה רַעַשׁ גָּדוֹל עַל אַדְמַת יִשְׂרָאֵל׃ וְרָעֲשׁוּ מִפָּנַי

דְּגֵי הַיָּם וְעוֹף הַשָּׁמַיִם וְחַיַּת הַשָּׂדֶה וְכָל הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ
עַל הָאֲדָמָה וְכֹל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וְנֶהֶרְסוּ
הֶהָרִים וְנָפְלוּ הַמַּדְרֵגוֹת וְכָל חוֹמָה לָאָרֶץ תִּפּוֹל׃
וְקָרָאתִי עָלָיו לְכָל הָרַי חֶרֶב נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה חֶרֶב אִישׁ 21
בְּאָחִיו תִּהְיֶה׃ וְנִשְׁפַּטְתִּי אִתּוֹ בְּרֶבֶר וּבְדָם וְגֶשֶׁם שׁוֹטֵף 22
וְאַבְנֵי אֶלְגָּבִישׁ אֵשׁ וְגָפְרִית אַמְטִיר עָלָיו וְעַל אֲגַפָּיו
וְעַל עַמִּים רַבִּים אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ וְהִתְגַּדַּלְתִּי וְהִתְקַדַּשְׁתִּי 23
וְנוֹדַעְתִּי לְעֵינֵי גּוֹיִם רַבִּים וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה׃

Cap. xxxix. *De excidio Gogi & Magogi: de nominis divini gloria & celebratione inde oriturâ: deque reductione Israëlis.*

לט וְאַתָּה בֶן אָדָם הִנָּבֵא עַל גּוֹג וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר
אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי אֵלֶיךָ גּוֹג נְשִׂיא רֹאשׁ מֶשֶׁךְ וְתֻבָל׃
וְשִׁבַּבְתִּיךָ וְשִׁשֵּׁאתִיךָ וְהַעֲלִיתִיךָ מִיַּרְכְּתֵי צָפוֹן 2
וְהֵבֵאתִיךָ עַל הָרֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְהִכֵּיתִי קַשְׁתְּךָ מִיַּד 3
שְׂמֹאלֶךָ וְחִצֶּיךָ מִיַּד יְמִינְךָ אַפִּיל׃ עַל הָרֵי יִשְׂרָאֵל תִּפּוֹל 4
אַתָּה וְכָל אֲגַפֶּיךָ וְעַמִּים אֲשֶׁר אִתָּךְ לְעַיִט צִפּוֹר כָּל
כָּנָף וְחַיַּת הַשָּׂדֶה נְתַתִּיךָ לְאָכְלָה׃ עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה תִּפּוֹל ה
כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בְּמָגוֹג 6
וּבִישְׁבֵי הָאִיִּים לָבֶטַח וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה׃ וְאֶת שֵׁם קָדְשִׁי 7
אוֹדִיעַ בְּתוֹךְ עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְלֹא אַחֵל אֶת שֵׁם קָדְשִׁי עוֹד
וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי אֲנִי יְהוָה קָדוֹשׁ בְּיִשְׂרָאֵל׃ הִנֵּה בָאָה 8
וְנִהְיְתָה נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה הוּא הַיּוֹם אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי׃ וְיָצְאוּ 9
יֹשְׁבֵי עָרֵי יִשְׂרָאֵל וּבָעֲרוּ וְהִשִּׂיקוּ בְּנֶשֶׁק וּמָגֵן וְצִנָּה
בְּקֶשֶׁת וּבְחִצִּים וּבְמַקֵּל יָד וּבְרֹמַח וּבָעֲרוּ בָהֶם אֵשׁ שֶׁבַע
שָׁנִים׃ וְלֹא יִשְׂאוּ עֵצִים מִן הַשָּׂדֶה וְלֹא יַחְטְבוּ מִן הַיְעָרִים י
כִּי בַנֶּשֶׁק יִבְעֲרוּ אֵשׁ וְשָׁלְלוּ אֶת שֹׁלְלֵיהֶם וּבָזְזוּ אֶת
בֹּזְזֵיהֶם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא אֶתֵּן 11
לְגוֹג מְקוֹם שָׁם קֶבֶר בְּיִשְׂרָאֵל גֵּי הָעֹבְרִים קִדְמַת הַיָּם
וְחֹסֶמֶת הִיא אֶת הָעֹבְרִים וְקָבְרוּ שָׁם אֶת גּוֹג וְאֶת כָּל
הֲמוֹנָהּ וְקָרְאוּ גֵּיא הֲמוֹן גּוֹג׃ וְקָבְרוּם בֵּית יִשְׂרָאֵל לְמַעַן 12

טהר

13 טַהֵר אֶת־הָאָרֶץ שִׁבְעָה חֳדָשִׁים׃ וְקָבְרוּ כָל־עַם הָאָרֶץ
14 וְהָיָה לָהֶם לְשֵׁם יוֹם הִכָּבְדִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִֹה׃ וְאַנְשֵׁי
תָמִיד יַבְדִּילוּ עֹבְרִים בָּאָרֶץ מְקַבְּרִים אֶת־הָעֹבְרִים אֶת־
הַנּוֹתָרִים עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ לְטַהֲרָהּ מִקְצֵה שִׁבְעָה חֳדָשִׁים
טו יַחְקֹרוּ׃ וְעָבְרוּ הָעֹבְרִים בָּאָרֶץ וְרָאָה עֶצֶם אָדָם וּבָנָה
אֶצְלוֹ צִיּוּן עַד־קָבְרוּ אֹתוֹ הַמְקַבְּרִים אֶל־גֵּיא הֲמוֹן גּוֹג׃
16 17 וְגַם שֶׁם־עִיר הֲמוֹנָה וְטִהֲרוּ הָאָרֶץ׃ וְאַתָּה בֶן־ עד כאן
אָדָם כֹּה־אָמַר׀ אֲדֹנָי יְהוִֹה אֱמֹר לְצִפּוֹר כָּל־כָּנָף
וּלְכֹל׀ חַיַּת הַשָּׂדֶה הִקָּבְצוּ וָבֹאוּ הֵאָסְפוּ מִסָּבִיב עַל־
זִבְחִי אֲשֶׁר אֲנִי זֹבֵחַ לָכֶם זֶבַח גָּדוֹל עַל הָרֵי יִשְׂרָאֵל
18 וַאֲכַלְתֶּם בָּשָׂר וּשְׁתִיתֶם דָּם׃ בְּשַׂר גִּבּוֹרִים תֹּאכֵלוּ וְדַם־
נְשִׂיאֵי הָאָרֶץ תִּשְׁתּוּ אֵילִים כָּרִים וְעַתּוּדִים פָּרִים מְרִיאֵי
19 בָשָׁן כֻּלָּם׃ וַאֲכַלְתֶּם־חֵלֶב לְשָׂבְעָה וּשְׁתִיתֶם דָּם
ב לְשִׁכָּרוֹן מִזִּבְחִי אֲשֶׁר־זָבַחְתִּי לָכֶם׃ וּשְׂבַעְתֶּם עַל־שֻׁלְחָנִי
סוּס וָרֶכֶב גִּבּוֹר וְכָל־אִישׁ מִלְחָמָה נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִֹה׃
21 וְנָתַתִּי אֶת־כְּבוֹדִי בַּגּוֹיִם וְרָאוּ כָל־הַגּוֹיִם אֶת־מִשְׁפָּטִי
22 אֲשֶׁר עָשִׂיתִי וְאֶת־יָדִי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בָהֶם׃ וְיָדְעוּ בֵּית
יִשְׂרָאֵל כִּי אֲנִי יְהוָֹה אֱלֹהֵיהֶם מִן־הַיּוֹם הַהוּא וָהָלְאָה׃
23 וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי בַעֲוֹנָם גָּלוּ בֵית־יִשְׂרָאֵל עַל אֲשֶׁר מָעֲלוּ־
בִי וָאַסְתֵּר פָּנַי מֵהֶם וָאֶתְּנֵם בְּיַד צָרֵיהֶם וַיִּפְּלוּ בַחֶרֶב
24 כֻּלָּם׃ כְּטֻמְאָתָם וּכְפִשְׁעֵיהֶם עָשִׂיתִי אֹתָם וָאַסְתֵּר
כה פָּנַי מֵהֶם׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִֹה עַתָּה אָשִׁיב
אֶת־שְׁבִית יַעֲקֹב וְרִחַמְתִּי כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְקִנֵּאתִי שבות קדי
26 לְשֵׁם קָדְשִׁי׃ וְנָשׂוּ אֶת־כְּלִמָּתָם וְאֶת־כָּל־מַעֲלָם אֲשֶׁר חסר א׳
מָעֲלוּ־בִי בְּשִׁבְתָּם עַל־אַדְמָתָם לָבֶטַח וְאֵין מַחֲרִיד׃
27 בְּשׁוֹבְבִי אוֹתָם מִן־הָעַמִּים וְקִבַּצְתִּי אֹתָם
מֵאַרְצוֹת אֹיְבֵיהֶם וְנִקְדַּשְׁתִּי בָם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם רַבִּים׃
28 וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָֹה אֱלֹהֵיהֶם בְּהַגְלוֹתִי אוֹתָם

אֶל־הַגּוֹיִם וְכִנַּסְתִּים אֶל־אַרְמָתָם וְלֹא־
אוֹתִיר עוֹד מֵהֶם שָׁם׃ וְלֹא־אַסְתִּיר עוֹד פָּנַי 29
מֵהֶם אֲשֶׁר שָׁפַכְתִּי אֶת־רוּחִי עַל־בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם
אֲדֹנָי יְהוִה׃

בְּעֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה לְגָלוּתֵנוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בֶּעָשׂוֹר מ א Cap. XL.
לַחֹדֶשׁ בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה אַחַר אֲשֶׁר הֻכְּתָה הָעִיר *Prophetæ, in visione, idea novi templi ostenditur & depingitur.*
בְּעֶצֶם׀ הַיּוֹם הַזֶּה הָיְתָה עָלַי יַד־יְהוָה וַיָּבֵא אֹתִי שָׁמָּה׃
בְּמַרְאוֹת אֱלֹהִים הֱבִיאַנִי אֶל־אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וַיַּנִּיחֵנִי אֶל־ 2
הַר גָּבֹהַּ מְאֹד וְעָלָיו כְּמִבְנֵה־עִיר מִנֶּגֶב׃ וַיָּבֵא אֹתִי שָׁמָּה 3
וְהִנֵּה־אִישׁ מַרְאֵהוּ כְּמַרְאֵה נְחֹשֶׁת וּפְתִיל פִּשְׁתִּים
בְּיָדוֹ וְקָנֶה הַמִּדָּה וְהוּא עֹמֵד בַּשָּׁעַר׃ וַיְדַבֵּר אֵלַי הָאִישׁ 4
קמץ בלא אס"פ בֶּן־אָדָם רְאֵה בְעֵינֶיךָ וּבְאָזְנֶיךָ שְׁמָעוּשָׁם לִבְּךָ לְכֹל
אֲשֶׁר־אֲנִי מַרְאֶה אֹתָךְ כִּי לְמַעַן הַרְאוֹתְכָרָה הֻבָאתָ
הֵנָּה הַגֶּד אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־אַתָּה רֹאֶה לְבֵית יִשְׂרָאֵל׃
וְהִנֵּה חוֹמָה מִחוּץ לַבַּיִת סָבִיב׀ סָבִיב וּבְיַד־הָאִישׁ קָנֶה ה
הַמִּדָּה שֵׁשׁ־אַמּוֹת בָּאַמָּה וְטֹפַח וַיָּמָד אֶת־רֹחַב הַבִּנְיָן
קָנֶה אֶחָד וְקוֹמַה קָנֶה אֶחָד׃ וַיָּבוֹא אֶל־שַׁעַר אֲשֶׁר 6
פָּנָיו דֶּרֶךְ־הַקָּדִים וַיַּעַל בְּמַעֲלֹתָו וַיָּמָד׀ אֶת־סַף במעלתיו קרי
הַשַּׁעַר קָנֶה אֶחָד רֹחַב וְאֵת סַף אֶחָד קָנֶה אֶחָד רֹחַב׃
וְהַתָּא קָנֶה אֶחָד אֹרֶךְ וְקָנֶה אֶחָד רֹחַב וּבֵין הַתָּאִים 7
חֲמֵשׁ אַמּוֹת וְסַף הַשַּׁעַר מֵאֻלָם הַשַּׁעַר מֵהַבַּיִת
קָנֶה אֶחָד׃ וַיָּמָד אֶת־אֻלָם הַשַּׁעַר מֵהַבַּיִת קָנֶה אֶחָד׃ 8
וַיָּמָד אֶת־אֻלָם הַשַּׁעַר שְׁמֹנֶה אַמּוֹת וְאֵילָו שְׁתַּיִם אַמּוֹת 9 ואיליו קרי
וְאֻלָם הַשַּׁעַר מֵהַבָּיִת׃ וְתָאֵי הַשַּׁעַר דֶּרֶךְ הַקָּדִים
שְׁלֹשָׁה מִפֹּה וּשְׁלֹשָׁה מִפֹּה מִדָּה אַחַת לִשְׁלֹשְׁתָּם וּמִדָּה
אַחַת לָאֵילָם מִפֹּה וּמִפֹּו׃ וַיָּמָד אֶת־רֹחַב פֶּתַח־הַשָּׁעַר 11
עֶשֶׂר אַמּוֹת אֹרֶךְ הַשָּׁעַר שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה אַמּוֹת׃ וּגְבוּל 12
לִפְנֵי הַתָּאוֹת אַמָּה אֶחָת וְאַמָּה־אַחַת גְּבוּל מִפֹּה
והתא

13 וְהַתְּאָ שֵׁשׁ־אַמּוֹת מִפֹּו וְשֵׁשׁ אַמּוֹת מִפֹּו׃ וּמָד אֶת־
הַשַּׁעַר מִגַּג הַתְּאָ לְגַגּוֹ רֹחַב עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ אַמּוֹת פֶּתַח
14 נֶגֶד פָּתַח׃ וַיַּעַשׂ אֶת־אֻלָּמִים שִׁשִּׁים אַמָּה וְאֶל־אֻלָּל
טו הֶחָצֵר הַשַּׁעַר סָבִיב׀ סָבִיב׃ וְעַל פְּנֵי הַשַּׁעַר הֶיְאָתוֹן האיתין קרי
16 עַל־לִפְנֵי אֻלָּם הַשַּׁעַר הַפְּנִימִי חֲמִשִּׁים אַמָּה׃ וְחַלּוֹנוֹת
אֲטֻמוֹת אֶל־הַתְּאִים וְאֶל־אֵלֵיהֶמָּה לִפְנִימָה לַשַּׁעַר
סָבִיב׀ סָבִיב וְכֵן לָאֻלָמוֹת וְחַלּוֹנוֹת סָבִיב׀ סָבִיב
17 לִפְנִימָה וְאֶל־אַיִל תְּמָרִים׃ וַיְבִיאֵנִי אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה
וְהִנֵּה לְשָׁכוֹת וּרְצָפָה עָשׂוּי לֶחָצֵר סָבִיב׀ סָבִיב שְׁלֹשִׁים
18 לְשָׁכוֹת אֶל־הָרִצְפָה׃ וְהָרִצְפָה אֶל־כֶּתֶף הַשְּׁעָרִים
19 לְעֻמַּת אֹרֶךְ הַשְּׁעָרִים הָרִצְפָה הַתַּחְתּוֹנָה׃ וַיָּמָד רֹחַב
מִלְּפְנֵי׀ הַשַּׁעַר הַתַּחְתּוֹנָה לִפְנֵי הֶחָצֵר הַפְּנִימִי מֵחוּץ מלעיל
כ מֵאָה אַמָּה הַקָּדִים וְהַצָּפוֹן׃ וְהַשַּׁעַר אֲשֶׁר פָּנָיו דֶּרֶךְ
21 הַצָּפוֹן לֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה מָדַד אָרְכּוֹ וְרָחְבּוֹ׃ וְתָאָו ותאיו קרי
וְאֻלָּיו קרי שְׁלֹשָׁה מִפֹּו וּשְׁלֹשָׁה מִפֹּו וְאֵילוֹ וְאֻלָּמוֹ הָיָה כְּמִדַּת ואלמיו קרי
הַשַּׁעַר הָרִאשׁוֹן חֲמִשִּׁים אַמָּה אָרְכּוֹ וְרֹחַב חֲמֵשׁ
וחמריו 22 וְעֶשְׂרִים בָּאַמָּה׃ וְחַלּוֹנָו וְאֵילָמוֹ וְתָמְרוֹ כְּמִדַּת הַשַּׁעַר וחלוניו קרי
קרי ואילמיו קרי
אֲשֶׁר פָּנָיו דֶּרֶךְ הַקָּדִים וּבְמַעֲלוֹת שִׁבְעָה יַעֲלוּ־בוֹ וְאֵילָמוֹ ואילמיו קרי
23 לְפָנֵיהֶם׃ וְשַׁעַר לֶחָצֵר הַפְּנִימִי נֹכַח הַשַּׁעַר לַצָּפוֹן וְלַקָּדִים
24 וַיָּמָד מִשַּׁעַר אֶל־שַׁעַר מֵאָה אַמָּה׃ וַיּוֹלִכֵנִי דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם
אליו קרי וְהִנֵּה שַׁעַר דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם וַיָּמָד אֵילוֹ וְאֵילָמוֹ כַּמִּדּוֹת ואילמיו קרי
כה הָאֵלֶּה׃ וְחַלּוֹנִים לוֹ וּלְאֵילָמוֹ סָבִיב׀ סָבִיב כְּהַחַלֹּנוֹת ולאילמיו קרי
הָאֵלֶּה חֲמִשִּׁים אַמָּה אֹרֶךְ וְרֹחַב חֲמֵשׁ וְעֶשְׂרִים אַמָּה׃
26 וּמַעֲלוֹת שִׁבְעָה עֲלוֹתָו וְאֵילָמוֹ לְפָנֵיהֶם וְתָמְרִים לוֹ שולוחיו קרי
ואילמיו קרי
27 אֶחָד מִפֹּו וְאֶחָד מִפֹּו אֶל־אֵילוֹ׃ וְשַׁעַר לֶחָצֵר הַפְּנִימִי אליו קרי
דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם וַיָּמָד מִשַּׁעַר אֶל־הַשַּׁעַר דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם מֵאָה
28 אַמּוֹת׃ וַיְבִיאֵנִי אֶל־חֲצַר הַפְּנִימִי בְּשַׁעַר הַדָּרוֹם וַיָּמָד
29 אֶת־הַשַּׁעַר הַדָּרוֹם כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה׃ וְתָאָו וְאֵלָו וְאֻלָּמוֹ ותאיו קרי ואליו קרי ואלמיו קרי

כמדות

ולאלמיו קרי כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה וְחַלּוֹנוֹת לוֹ וּלְאֵלְמָו סָבִיב ׀ סָבִיב
חֲמִשִּׁים אַמָּה אֹרֶךְ וְרֹחַב עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ אַמּוֹת :
וְאֵלְמוֹת סָבִיב ׀ סָבִיב אֹרֶךְ חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים אַמָּה וְרֹחַב ל
ואילמיו קרי חָמֵשׁ אַמּוֹת : וְאֵילָמוֹ אֶל־חָצֵר הַחִיצוֹנָה וְתִמָּרִים 31
מעליו קרי אֶל־אֵילוֹ וּמַעֲלוֹת שְׁמוֹנָה מַעֲלֵהוּ : וַיָּבִיאֵנִי אֶל־הֶחָצֵר 32 אילו קרי
הַפְּנִימִי דֶּרֶךְ הַקָּדִים וַיָּמָד אֶת־הַשַּׁעַר כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה :
ואליו קרי וְתָאוֹ וְאֵלָו וְאֵלְמוֹ כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה וְחַלּוֹנוֹת לוֹ וּלְאֵלְמָו 33 ותאיו קרי
ואלמיו קרי סָבִיב ׀ סָבִיב אֹרֶךְ חֲמִשִּׁים אַמָּה וְרֹחַב חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים
ואלמיו קרי אַמָּה : וְאֵלָמוֹ לֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה וְתִמָּרִים אֶל־אֵילוֹ מִפֹּה 34 אליו קרי
מעליו קרי וּמִפֹּה וּשְׁמֹנָה מַעֲלוֹת מַעֲלֵהוּ : וַיָּבִיאֵנִי אֶל־שַׁעַר הַצָּפוֹן לה
אליו קרי וַיָּמָד כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה : תָּאוֹ אֵלוֹ וְאֵלְמוֹ וְחַלּוֹנוֹת לוֹ 36 תאיו קרי
ואלמיו קרי סָבִיב ׀ סָבִיב אֹרֶךְ חֲמִשִּׁים אַמָּה וְרֹחַב חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים
ואיליו קרי אַמָּה : וְאֵילוֹ לֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה וְתִמָּרִים אֶל־אֵילוֹ מִפֹּה 37 אילו קרי
מעליו קרי וּמִפֹּה וּשְׁמֹנָה מַעֲלוֹת מַעֲלֵהוּ : וְלִשְׁכָּה וּפִתְחָהּ בְּאֵילִים 38
הַשְּׁעָרִים שָׁם יְרִיחוּ אֶת־הָעֹלָה : וּבְאֻלָּם הַשַּׁעַר שְׁנַיִם 39
שֻׁלְחָנוֹת מִפֹּה וּשְׁנַיִם שֻׁלְחָנוֹת מִפֹּה לִשְׁחֹט עֲלֵיהֶם
הָעֹלָה וְהַחַטָּאת וְהָאָשָׁם : וְאֶל־הַכָּתֵף מְחוּצָה לָעוֹלֶה מ
לְפֶתַח הַשַּׁעַר הַצָּפוֹנָה שְׁנַיִם שֻׁלְחָנוֹת וְאֶל־הַכָּתֵף
הָאַחֶרֶת אֲשֶׁר לְאֻלָם הַשַּׁעַר שְׁנַיִם שֻׁלְחָנוֹת : אַרְבָּעָה 41
שֻׁלְחָנוֹת מִפֹּה וְאַרְבָּעָה שֻׁלְחָנוֹת מִפֹּה לְכֶתֶף הַשָּׁעַר
שְׁמוֹנָה שֻׁלְחָנוֹת עֲלֵיהֶם יִשְׁחָטוּ : וְאַרְבָּעָה שֻׁלְחָנוֹת 42
לָעֹלָה אַבְנֵי גָזִית אֹרֶךְ אַמָּה אַחַת וָחֵצִי וְרֹחַב אַמָּה
אַחַת וָחֵצִי וְגֹבַהּ אַמָּה אֶחָת עֲלֵיהֶם וְיָנִיחוּ אֶת־הַכֵּלִים
אֲשֶׁר יִשְׁחֲטוּ אֶת־הָעֹלָה בְּמוֹ וְהַזָּבַח : וְהַשְּׂפָתַיִם טֶפַח 43
אֶחָד מוּכָנִים בַּבַּיִת סָבִיב ׀ סָבִיב וְאֶל־הַשֻּׁלְחָנוֹת בְּשַׂר
נצ״ל הַקָּרְבָּן : וּמִחוּצָה לַשַּׁעַר הַפְּנִימִי לִשְׁכוֹת שָׁרִים בְּחֵצַר 44
הַפְּנִימִי אֲשֶׁר אֶל־כֶּתֶף שַׁעַר הַצָּפוֹן וּפְנֵיהֶם דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם
אֶחָד אֶל־כֶּתֶף שַׁעַר הַקָּדִים פְּנֵי דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן וַיֹּאמֶר אֵלַי מה
זה

וְזֶה הַלִּשְׁכָּה אֲשֶׁר פָּנֶיהָ דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם לַכֹּהֲנִים שֹׁמְרֵי
46 מִשְׁמֶרֶת הַבָּיִת: וְהַלִּשְׁכָּה אֲשֶׁר פָּנֶיהָ דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן
לַכֹּהֲנִים שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַמִּזְבֵּחַ הֵמָּה בְּנֵי־צָדוֹק
47 הַקְּרֵבִים מִבְּנֵי־לֵוִי אֶל־יְהוָה לְשָׁרְתוֹ: וַיָּמָד אֶת־הֶחָצֵר
אֹרֶךְ מֵאָה אַמָּה וְרֹחַב מֵאָה אַמָּה מְרֻבָּעַת וְהַמִּזְבֵּחַ
48 לִפְנֵי הַבָּיִת: וַיְבִאֵנִי אֶל־אֻלָם הַבַּיִת וַיָּמָד אֶל אֻלָם
חָמֵשׁ אַמּוֹת מִפֹּה וְחָמֵשׁ אַמּוֹת מִפֹּה וְרֹחַב הַשַּׁעַר
49 שָׁלֹשׁ אַמּוֹת מִפֹּו וְשָׁלֹשׁ אַמּוֹת מִפּוֹ: אֹרֶךְ הָאֻלָם עֶשְׂרִים
אַמָּה וְרֹחַב עַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה אַמָּה וּבְמַעֲלוֹת אֲשֶׁר יַעֲלוּ
אֵלָיו וְעַמֻּדִים אֶל־הָאֵילִים אֶחָד מִפֹּה וְאֶחָד מִפֹּה:

Cap. XLI. *Mysteria hac enucleatius describere pergit Propheta, atque hoc capite de porta templi, de altari, aliisque ejus partibus agit.*

מא וַיְבִיאֵנִי אֶל־הַהֵיכָל וַיָּמָד אֶת־הָאֵילִים שֵׁשׁ־אַמּוֹת רֹחַב
2 מִפֹּו וְשֵׁשׁ־אַמּוֹת רֹחַב־מִפּוֹ רֹחַב הָאֹהֶל: וְרֹחַב הַפֶּתַח
עֶשֶׂר אַמּוֹת וְכִתְפוֹת הַפֶּתַח חָמֵשׁ אַמּוֹת מִפֹּו וְחָמֵשׁ
אַמּוֹת מִפּוֹ וַיָּמָד אָרְכּוֹ אַרְבָּעִים אַמָּה וְרֹחַב עֶשְׂרִים
3 אַמָּה: וּבָא לִפְנִימָה וַיָּמָד אֵיל הַפֶּתַח שְׁתַּיִם אַמּוֹת
4 וְהַפֶּתַח שֵׁשׁ אַמּוֹת וְרֹחַב הַפֶּתַח שֶׁבַע אַמּוֹת: וַיָּמָד אֶת־
אָרְכּוֹ עֶשְׂרִים אַמָּה וְרֹחַב עֶשְׂרִים אַמָּה אֶל־פְּנֵי הַהֵיכָל
ה וַיֹּאמֶר אֵלַי זֶה קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים: וַיָּמָד קִיר־הַבַּיִת שֵׁשׁ
אַמּוֹת וְרֹחַב הַצֶּלַע אַרְבַּע אַמּוֹת סָבִיב סָבִיב לַבָּיִת
6 סָבִיב: וְהַצְּלָעוֹת צֶלַע אֶל־צֶלַע שָׁלוֹשׁ וּשְׁלֹשִׁים פְּעָמִים
וּבָאוֹת בַּקִּיר אֲשֶׁר־לַבַּיִת לַצְּלָעוֹת סָבִיב סָבִיב לִהְיוֹת
7 אֲחוּזִים וְלֹא־יִהְיוּ אֲחוּזִים בְּקִיר הַבָּיִת: וְרֹחַבָה וְנִסֶּבָה
לְמַעְלָה לְמַעֲלָה לַצְּלָעוֹת כִּי מוֹסַב־הַבַּיִת לְמַעְלָה
לְמַעְלָה סָבִיב סָבִיב לַבַּיִת עַל־כֵּן רֹחַב־לַבַּיִת לְמַעְלָה
8 וְכֵן הַתַּחְתּוֹנָה יַעֲלֶה עַל־הָעֶלְיוֹנָה לַתִּיכוֹנָה: וְרָאִיתִי
כת"ל לַבַּיִת גֹּבַהּ סָבִיב סָבִיב מִיסְּדוֹת הַצְּלָעוֹת מְלוֹא הַקָּנֶה מוסדות קוי
9 שֵׁשׁ אַמּוֹת אַצִּילָה: רֹחַב הַקִּיר אֲשֶׁר־לַצֶּלַע אֶל־הַחוּץ
חָמֵשׁ אַמּוֹת וְאֲשֶׁר מֻנַּח בֵּית צְלָעוֹת אֲשֶׁר לַבָּיִת: וּבֵין

הלשכות

הַלִּשְׁכוֹת רֹחַב עֶשְׂרִים אַמָּה סָבִיב לַבַּיִת סָבִיב׃ סָבִיב׃
וּפֶתַח הַצֶּלַע לְמִנַּח פֶּתַח אֶחָד דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן וּפֶתַח אֶחָד 11
לַדָּרוֹם וְרֹחַב מְקוֹם הַמִּנַּח חָמֵשׁ אַמּוֹת סָבִיב׃ סָבִיב׃
וְהַבִּנְיָן אֲשֶׁר אֶל־פְּנֵי הַגִּזְרָה פְּאַת דֶּרֶךְ־רוּם רֹחַב 12
שִׁבְעִים אַמָּה וְקִיר הַבִּנְיָן חָמֵשׁ אַמּוֹת רֹחַב סָבִיב׃
סָבִיב וְאָרְכּוֹ תִּשְׁעִים אַמָּה׃ וּמָדַד אֶת־הַבַּיִת אֹרֶךְ 13
מֵאָה אַמָּה וְהַגִּזְרָה וְהַבִּנְיָה וְקִירוֹתֶיהָ אֹרֶךְ מֵאָה אַמָּה׃
וְרֹחַב פְּנֵי הַבַּיִת וְהַגִּזְרָה לַקֳּדִים מֵאָה אַמָּה׃ וּמָדַד 14 טו
אֹרֶךְ־הַבִּנְיָן אֶל־פְּנֵי הַגִּזְרָה אֲשֶׁר עַל־אֲחֹרֶיהָ
וְאֶתּוֹקֶיהָ מִפֹּה וּמִפֹּה מֵאָה אַמָּה וְהַהֵיכָל הַפְּנִימִי (ואתיקיהא קרי)
וְאֻלְמֵי הֶחָצֵר׃ הַסִּפִּים וְהַחַלּוֹנִים הָאֲטֻמוֹת 16
וְהָאֲתִיקִים סָבִיב לִשְׁלֹשְׁתָּם נֶגֶד הַסַּף שְׁחִיף עֵץ סָבִיב׃
סָבִיב וְהָאָרֶץ עַד־הַחַלֹּנוֹת וְהַחַלֹּנוֹת מְכֻסּוֹת׃ עַל־מֵעַל 17
הַפֶּתַח וְעַד־הַבַּיִת הַפְּנִימִי וְלַחוּץ וְאֶל־כָּל־הַקִּיר סָבִיב׃
סָבִיב בִּפְנִימִי וּבַחִיצוֹן מִדּוֹת׃ וְעָשׂוּי כְּרוּבִים וְתִמֹרִים 18
וְתִמֹרָה בֵּין־כְּרוּב לִכְרוּב וּשְׁנֵים פָּנִים לַכְּרוּב׃ וּפְנֵי 19
אָדָם אֶל־הַתִּמֹרָה מִפֹּה וּפְנֵי כְּפִיר אֶל־הַתִּמֹרָה מִפֹּה
עָשׂוּי אֶל־כָּל־הַבַּיִת סָבִיב׃ סָבִיב׃ מֵהָאָרֶץ עַד־מֵעַל כ
נקיר עליו הַפֶּתַח הַכְּרוּבִים וְהַתִּמֹרִים עָשׂוּי וְקִיר הַהֵיכָל׃ הַהֵיכָל 21
מְזוּזַת רְבֻעָה וּפְנֵי הַקֹּדֶשׁ הַמַּרְאֶה כְּמַרְאֶה׃ הַמִּזְבֵּחַ 22
עֵץ שָׁלוֹשׁ אַמּוֹת גָּבְהוֹ וְאָרְכּוֹ שְׁתַּיִם אַמּוֹת וּמִקְצֹעֹתָיו
לוֹ וְאָרְכּוֹ וְקִירֹתָיו עֵץ וַיְדַבֵּר אֵלַי זֶה הַשֻּׁלְחָן אֲשֶׁר לִפְנֵי
יְהוָה׃ וּשְׁתַּיִם דְּלָתוֹת לַהֵיכָל וְלַקֹּדֶשׁ׃ וּשְׁתַּיִם דְּלָתוֹת 23 24
לַדְּלָתוֹת שְׁתַּיִם מְסֻבּוֹת דְּלָתוֹת שְׁתַּיִם לְדֶלֶת אַחַת
וּשְׁתֵּי דְלָתוֹת לָאַחֶרֶת׃ וְעָשׂוּי עֲלֵיהֶן עַל־דַּלְתוֹת כה
הַהֵיכָל כְּרוּבִים וְתִמֹרִים כַּאֲשֶׁר עָשׂוּי לַקִּירוֹת וְעָב עֵץ
עַל־פְּנֵי הָאוּלָם מֵהַחוּץ׃ וְחַלּוֹנִים אֲטֻמוֹת וְתִמֹרִים מִפֹּה 26
וּמִפֹּה אֶל־כִּתְפוֹת הָאוּלָם וְצַלְעוֹת הַבַּיִת וְהָעָבִים׃

ויוציאני

Cap. XLII. *De cœnaculis atque thalamis templi, deque atrii exterioris amplitudine.*

מב וַיּוֹצִיאֵנִי אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה הַדֶּרֶךְ דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן וַיְבִאֵנִי
אֶל־הַלְּשָׁכָה אֲשֶׁר נֶגֶד הַגְּזֵרָה וַאֲשֶׁר־נֶגֶד הַבִּנְיָן אֶל־
2 הַצָּפוֹן: אֶל־פְּנֵי אֹרֶךְ אַמּוֹת הַמֵּאָה פֶּתַח הַצָּפוֹן וְהָרֹחַב
3 חֲמִשִּׁים אַמּוֹת: נֶגֶד הָעֶשְׂרִים אֲשֶׁר לֶחָצֵר הַפְּנִימִי
וְנֶגֶד רִצְפָּה אֲשֶׁר לֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה אַתִּיק אֶל־פְּנֵי־אַתִּיק
4 בַּשְּׁלִשִׁים: וְלִפְנֵי הַלְּשָׁכוֹת מְהַלַּךְ עֶשֶׂר אַמּוֹת רֹחַב
אֶל־הַפְּנִימִית דֶּרֶךְ אַמָּה אֶחָת וּפִתְחֵיהֶם לַצָּפוֹן:
ה וְהַלְּשָׁכוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת קְצָרוֹת כִּי־יוּכְלוּ אַתִּיקִים מֵהֵנָּה
6 מֵהַתַּחְתֹּנוֹת וּמֵהַתִּיכֹנוֹת בִּנְיָן: כִּי מְשֻׁלָּשׁוֹת הֵנָּה
וְאֵין לָהֶן עַמּוּדִים כְּעַמּוּדֵי הַחֲצֵרוֹת עַל־כֵּן נֶאֱצָל
7 מֵהַתַּחְתֹּנוֹת וּמֵהַתִּיכֹנוֹת מֵהָאָרֶץ: וְגֶדֶר אֲשֶׁר לַחוּץ
לְעֻמַּת הַלְּשָׁכוֹת דֶּרֶךְ הֶחָצֵר הַחִצוֹנָה אֶל־פְּנֵי
8 הַלְּשָׁכוֹת אָרְכּוֹ חֲמִשִּׁים אַמָּה: כִּי־אֹרֶךְ הַלְּשָׁכוֹת
אֲשֶׁר לֶחָצֵר הַחִצוֹנָה חֲמִשִּׁים אַמָּה וְהִנֵּה עַל־פְּנֵי הֵהֵיכָל
9 מֵאָה אַמָּה: וּמִתַּחַתָּה לְשָׁכוֹת הָאֵלֶּה הַמָּבוֹא מֵהַקָּדִים ומתחת המביא קרי
י בְּבֹאוֹ לָהֶנָּה מֵהֶחָצֵר הַחִצֹנָה: בְּרֹחַב גֶּדֶר הֶחָצֵר דֶּרֶךְ הַלשכות קרי
11 הַקָּדִים אֶל־פְּנֵי הַגְּזֵרָה וְאֶל־פְּנֵי הַבִּנְיָן לְשָׁכוֹת: וְדֶרֶךְ
לִפְנֵיהֶם כְּמַרְאֵה הַלְּשָׁכוֹת אֲשֶׁר דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן כְּאָרְכָּן
כֵּן רָחְבָּן וְכָל־מוֹצָאֵיהֶן וְכִמְשְׁפְּטֵיהֶן וּכְפִתְחֵיהֶן:
12 וּכְפִתְחֵי הַלְּשָׁכוֹת אֲשֶׁר דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם פֶּתַח בְּרֹאשׁ דֶּרֶךְ
13 דֶּרֶךְ בִּפְנֵי הַגְּדֵרֶת הַגִּינָה דֶּרֶךְ הַקָּדִים בְּבוֹאָן: וַיֹּאמֶר
אֵלַי לִשְׁכוֹת הַצָּפוֹן לִשְׁכוֹת הַדָּרוֹם אֲשֶׁר אֶל־פְּנֵי
הַגְּזֵרָה הֵנָּה לִשְׁכוֹת הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר יֹאכְלוּ־שָׁם הַכֹּהֲנִים
אֲשֶׁר־קְרֹבִים לַיהוָה קָדְשֵׁי הַקָּדָשִׁים שָׁם יַנִּיחוּ קָדְשֵׁי
הַקָּדָשִׁים וְהַמִּנְחָה וְהַחַטָּאת וְהָאָשָׁם כִּי הַמָּקוֹם קָדֹשׁ:
14 בְּבֹאָם הַכֹּהֲנִים וְלֹא־יֵצְאוּ מִהַקֹּדֶשׁ אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה
וְשָׁם יַנִּיחוּ בְגָדֵיהֶם אֲשֶׁר־יְשָׁרְתוּ בָהֶן כִּי־קֹדֶשׁ הֵנָּה
טו יִלְבְּשׁוּ בְּגָדִים אֲחֵרִים וְקָרְבוּ אֶל־אֲשֶׁר לָעָם: וְכִלָּה ולבשו קרי
את

אֶת־מִדּוֹת הַבַּיִת הַפְּנִימִי וְהוֹצִיאַנִי דֶּרֶךְ הַשַּׁעַר אֲשֶׁר
פָּנָיו דֶּרֶךְ הַקָּדִים וּמְדָדוֹ סָבִיב׃ סָבִיב׃ מְדַד רוּחַ 16
הַקָּדִים בְּקָנֵה הַמִּדָּה חֲמֵשׁ־מֵאוֹת קָנִים בְּקָנֵה הַמִּדָּה מאות קני
סָבִיב׃ מְדַד רוּחַ הַצָּפוֹן חֲמֵשׁ־מֵאוֹת קָנִים בְּקָנֶה 17
הַמִּדָּה סָבִיב׃ אֶת רוּחַ הַדָּרוֹם מָדַד חֲמֵשׁ־מֵאוֹת 18
קָנִים בְּקָנֵה הַמִּדָּה׃ סָבַב אֶל־רוּחַ הַיָּם מָדַד חֲמֵשׁ־ 19
מֵאוֹת קָנִים בְּקָנֵה הַמִּדָּה׃ לְאַרְבַּע רוּחוֹת מָדָדוֹ כ
חוֹמָה לוֹ סָבִיב׃ סָבִיב אֹרֶךְ חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְרֹחַב חֲמֵשׁ
מֵאוֹת לְהַבְדִּיל בֵּין הַקֹּדֶשׁ לְחֹל׃ וַיּוֹלִכֵנִי אֶל־הַשַּׁעַר מנא Cap. XLIII.
שַׁעַר אֲשֶׁר פָּנֶה דֶּרֶךְ הַקָּדִים׃ וְהִנֵּה כְּבוֹד אֱלֹהֵי 2 *Majestas hujus edis describitur, atque gloria Dei in ea inhabitatio: itemque de altari, & sacrificiis in eo offerendis.*
יִשְׂרָאֵל בָּא מִדֶּרֶךְ הַקָּדִים וְקוֹלוֹ כְּקוֹל מַיִם רַבִּים
וְהָאָרֶץ הֵאִירָה מִכְּבֹדוֹ׃ וּכְמַרְאֶה הַמַּרְאֶה אֲשֶׁר 3
רָאִיתִי כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר רָאִיתִי בְּבֹאִי לְשַׁחֵת אֶת־הָעִיר
וּמַרְאוֹת כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר רָאִיתִי אֶל־נְהַר כְּבָר וָאֶפֹּל
אֶל־פָּנָי׃ וּכְבוֹד יְהוָה בָּא אֶל־הַבַּיִת דֶּרֶךְ שַׁעַר אֲשֶׁר 4
פָּנָיו דֶּרֶךְ הַקָּדִים׃ וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ וַתְּבִאֵנִי אֶל־הֶחָצֵר ה
הַפְּנִימִי וְהִנֵּה מָלֵא כְּבוֹד־יְהוָה הַבָּיִת׃ וָאֶשְׁמַע מְדַבֵּר 6
אֵלַי מֵהַבַּיִת וְאִישׁ הָיָה עֹמֵד אֵצְלִי׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי 7
בֶּן־אָדָם אֶת־מְקוֹם כִּסְאִי וְאֶת־מְקוֹם כַּפּוֹת רַגְלָי
אֲשֶׁר אֶשְׁכֹּן־שָׁם בְּתוֹךְ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם וְלֹא
יְטַמְּאוּ עוֹד בֵּית־יִשְׂרָאֵל שֵׁם קָדְשִׁי הֵמָּה וּמַלְכֵיהֶם
בִּזְנוּתָם וּבְפִגְרֵי מַלְכֵיהֶם בָּמוֹתָם׃ בְּתִתָּם סִפָּם 8
אֶת־סִפֵּי וּמְזוּזָתָם אֵצֶל מְזוּזָתִי וְהַקִּיר בֵּינִי וּבֵינֵיהֶם
וְטִמְּאוּ׀ אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי בְּתוֹעֲבוֹתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ
וָאֹכַל אוֹתָם בְּאַפִּי׃ עַתָּה יַרְחִקוּ אֶת־זְנוּתָם וּפִגְרֵי 9
מַלְכֵיהֶם מִמֶּנִּי וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹכָם לְעוֹלָם׃
הפטרת תצוה אַתָּה בֶן־אָדָם הַגֶּד אֶת׀
בֵּית־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַבַּיִת וְיִכָּלְמוּ מֵעֲוֹנֹתֵיהֶם וּמָדְדוּ
את

11 אֶת־תָּכְנִית׃ וְאִם־נִכְלְמוּ מִכֹּל אֲשֶׁר־עָשׂוּ צוּרַת
הַבַּיִת וְתַכְוּנָתוֹ וּמוֹצָאָיו וּמוֹבָאָיו וְכָל־צוּרֹתָו וְאֶת כָּל־ צורתיו קרי
צורתיו ק׳ חֻקֹּתָיו וְכָל־צוּרֹתָו וְכָל־תּוֹרֹתָו הוֹדַע אוֹתָם וְכָתַב תורתיו קרי
לְעֵינֵיהֶם וְיִשְׁמְרוּ אֶת־כָּל־צוּרָתוֹ וְאֶת־כָּל־חֻקֹּתָיו
12 וְעָשׂוּ אוֹתָם׃ זֹאת תּוֹרַת הַבַּיִת עַל־רֹאשׁ הָהָר
כָּל־גְּבֻלוֹ סָבִיב סָבִיב קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִנֵּה־זֹאת תּוֹרַת
13 הַבָּיִת׃ וְאֵלֶּה מִדּוֹת הַמִּזְבֵּחַ בָּאַמּוֹת אַמָּה אַמָּה
וְטֹפַח וְחֵיק הָאַמָּה וְאַמָּה־רֹחַב וְגֵבוּלָהּ אֶל־שְׂפָתָהּ
14 סָבִיב זֶרֶת הָאֶחָד וְזֶה גַּב הַמִּזְבֵּחַ׃ וּמֵחֵיק הָאָרֶץ
עַד־הָעַזָּרָה הַתַּחְתּוֹנָה שְׁתַּיִם אַמּוֹת וְרֹחַב אַמָּה
אֶחָת וּמֵהָעַזָּרָה הַקְּטַנָּה עַד־הָעַזָּרָה הַגְּדוֹלָה אַרְבַּע
15 אַמּוֹת וְרֹחַב הָאַמָּה׃ וְהָהָרְאֵל אַרְבַּע אַמּוֹת
16 וּמֵהָרְאֵל וּלְמַעְלָה הַקְּרָנוֹת אַרְבַּע׃ וְהָאֲרִיאֵל ומהאר׳אל קרי והאריאל קרי
שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אֹרֶךְ בִּשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה רֹחַב רָבוּעַ אֶל
17 אַרְבַּעַת רִבְעָיו׃ וְהָעַזָּרָה אַרְבַּע עֶשְׂרֵה אֹרֶךְ בְּאַרְבַּע
עֶשְׂרֵה רֹחַב אֶל אַרְבַּעַת רִבְעֶיהָ וְהַגֵּבוּל סָבִיב אוֹתָהּ
חֲצִי הָאַמָּה וְחֵיקָהּ לָהּ אַמָּה סָבִיב וּמַעֲלֹתֶיהָ פָּנוֹת
18 קָדִים׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אֵלֶּה
חֻקּוֹת הַמִּזְבֵּחַ בְּיוֹם הֵעָשׂוֹתוֹ לְהַעֲלוֹת עָלָיו עוֹלָה וְלִזְרֹק
19 עָלָיו דָּם׃ וְנָתַתָּה אֶל־הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם אֲשֶׁר הֵם מִזֶּרַע
צָדוֹק הַקְּרֵבִים אֵלַי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה לְשָׁרְתֵנִי פַּר בֶּן־
כ בָּקָר לְחַטָּאת׃ וְלָקַחְתָּ מִדָּמוֹ וְנָתַתָּה עַל־אַרְבַּע
קַרְנוֹתָיו וְאֶל־אַרְבַּע פִּנּוֹת הָעַזָּרָה וְאֶל־הַגְּבוּל
21 סָבִיב וְחִטֵּאתָ אוֹתוֹ וְכִפַּרְתָּהוּ׃ וְלָקַחְתָּ אֶת הַפָּר
22 הַחַטָּאת וְשָׂרַף בְּמִפְקַד הַבַּיִת מִחוּץ לַמִּקְדָּשׁ׃ וּבַיּוֹם
הַשֵּׁנִי תַּקְרִיב שָׂעִיר־עִזִּים תָּמִים לְחַטָּאת וְחִטְּאוּ אֶת־
23 הַמִּזְבֵּחַ כַּאֲשֶׁר חִטְּאוּ בְּפָר׃ בְּכַלּוֹתְךָ מְחַטֵּא תַּקְרִיב
24 פַּר בֶּן־בָּקָר תָּמִים וְאַיִל מִן־הַצֹּאן תָּמִים׃ וְהִקְרַבְתָּם
לִפְנֵי

לִפְנֵי יְהוָה וְהִשְׁלִיכוּ הַכֹּהֲנִים עֲלֵיהֶם מֶלַח וְהֶעֱלוּ אוֹתָם
עֹלָה לַיהוָה: שִׁבְעַת יָמִים תַּעֲשֶׂה שָׂעִיר חַטָּאת לַיּוֹם כה
וּפַר בֶּן־בָּקָר וְאַיִל מִן־הַצֹּאן תְּמִימִם יַעֲשׂוּ: שִׁבְעַת 26
יָמִים יְכַפְּרוּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְטִהֲרוּ אֹתוֹ וּמִלְאוּ יָדוֹ: יריו קרי יכפרו קרי
וְיָכְלוּ אֶת־הַיָּמִים וְהָיָה בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי וְהָלְאָה יַעֲשׂוּ 27
הַכֹּהֲנִים עַל־הַמִּזְבֵּחַ אֶת־עוֹלֹתֵיכֶם וְאֶת־שַׁלְמֵיכֶם עד כאן
וְרָצִאתִי אֶתְכֶם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה: וַיָּשָׁב אֹתִי מד א Cap. XLIV.

דֶּרֶךְ שַׁעַר הַמִּקְדָּשׁ הַחִיצוֹן הַפֹּנֶה קָדִים וְהוּא סָגוּר: *De porta templi versus orientem solem.*
וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוָה הַשַּׁעַר הַזֶּה סָגוּר יִהְיֶה לֹא יִפָּתֵחַ וְאִישׁ 2
לֹא־יָבֹא בוֹ כִּי־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בָּא בוֹ וְהָיָה סָגוּר: *De incircumcisis & pollutis.*
אֶת־הַנָּשִׂיא נָשִׂיא הוּא יֵשֵׁב־בּוֹ לֶאֱכֹל־לֶחֶם לִפְנֵי יְהוָה 3 יתירו
מֶדֶרֶךְ אוּלָם הַשַּׁעַר יָבוֹא וּמִדַּרְכּוֹ יֵצֵא: וַיְבִיאֵנִי דֶּרֶךְ 4 *De Levitis, idololatricis sacris seſe polluentibus. Deq; sacerdotum veſtibus.*
שַׁעַר־הַצָּפוֹן אֶל־פְּנֵי הַבַּיִת וָאֵרֶא וְהִנֵּה מָלֵא כְּבוֹד־
יְהוָה אֶת־בֵּית יְהוָה וָאֶפֹּל אֶל־פָּנָי: וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוָה קמץ בלא אס ק
בֶּן־אָדָם שִׂים לִבְּךָ וּרְאֵה בְעֵינֶיךָ וּבְאָזְנֶיךָ שְׁמַע אֵת כָּל־
אֲשֶׁר אֲנִי מְדַבֵּר אִתָּךְ לְכֹל חֻקּוֹת בֵּית־יְהוָה וּלְכָל־
תּוֹרֹתָיו וְשַׂמְתָּ לִבְּךָ לְמִבוֹא הַבַּיִת בְּכָל מוֹצָאֵי הַמִּקְדָּשׁ: חוריחיו קרי
וְאָמַרְתָּ אֶל־מֹרִי אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה 6
רַב־לָכֶם מִכֹּל תּוֹעֲבֹתֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל: בְּהָבִיאֲכֶם 7
בְּנֵי־נֵכָר עֲרֵלֵי־לֵב וַעֲרֵלֵי בָשָׂר לִהְיוֹת בְּמִקְדָּשִׁי לְחַלְּלוֹ
אֶת־בֵּיתִי בְּהַקְרִיבְכֶם אֶת־לַחְמִי חֵלֶב וָדָם וַיָּפֵרוּ אֶת־
בְּרִיתִי אֶל כָּל־תּוֹעֲבֹתֵיכֶם: וְלֹא שְׁמַרְתֶּם מִשְׁמֶרֶת קָדָשַׁי 8
וַתָּשִׂימוּן לְשֹׁמְרֵי מִשְׁמַרְתִּי בְּמִקְדָּשִׁי לָכֶם:
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה כָּל־בֶּן־נֵכָר עֲרֵל לֵב וְעֶרֶל בָּשָׂר 9
בָּשָׂר לֹא יָבוֹא אֶל־מִקְדָּשִׁי לְכָל־בֶּן־נֵכָר אֲשֶׁר בְּתוֹךְ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: כִּי אִם־הַלְוִיִּם אֲשֶׁר רָחֲקוּ מֵעָלַי בִּתְעוֹת
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר תָּעוּ מֵעָלַי אַחֲרֵי גִלּוּלֵיהֶם וְנָשְׂאוּ עֲוֹנָם:
וְהָיוּ בְמִקְדָּשִׁי מְשָׁרְתִים פְּקֻדוֹת אֶל־שַׁעֲרֵי הַבַּיִת 11
ומשרתים

וּמִשְׁרְתִים אֶת־הַבַּיִת הֵמָּה יִשְׁחֲטוּ אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־
12 הַזֶּבַח לָעָם וְהֵמָּה יַעַמְדוּ לִפְנֵיהֶם לְשָׁרְתָם׃ יַעַן אֲשֶׁר
יְשָׁרְתוּ אוֹתָם לִפְנֵי גִלּוּלֵיהֶם וְהָיוּ לְבֵית־יִשְׂרָאֵל לְמִכְשׁוֹל
עָוֹן עַל־כֵּן נָשָׂאתִי יָדִי עֲלֵיהֶם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה וְנָשְׂאוּ
13 עֲוֹנָם׃ וְלֹא־יִגְּשׁוּ אֵלַי לְכַהֵן לִי וְלָגֶשֶׁת עַל־כָּל־קָדָשַׁי
אֶל־קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים וְנָשְׂאוּ כְלִמָּתָם וְתוֹעֲבוֹתָם אֲשֶׁר
14 עָשׂוּ׃ וְנָתַתִּי אוֹתָם שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַבַּיִת לְכָל־עֲבֹדָתוֹ
וּלְכֹל אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה בּוֹ׃

טו וְהַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם בְּנֵי צָדוֹק אֲשֶׁר שָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת הסטרת אמור
מִקְדָּשִׁי בִּתְעוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵעָלַי הֵמָּה יִקְרְבוּ אֵלַי
לְשָׁרְתֵנִי וְעָמְדוּ לְפָנַי לְהַקְרִיב לִי חֵלֶב וָדָם נְאֻם אֲדֹנָי
16 יְהוִה׃ הֵמָּה יָבֹאוּ אֶל־מִקְדָּשִׁי וְהֵמָּה יִקְרְבוּ אֶל־שֻׁלְחָנִי
17 לְשָׁרְתֵנִי וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמַרְתִּי׃ וְהָיָה בְּבוֹאָם אֶל־שַׁעֲרֵי
הֶחָצֵר הַפְּנִימִית בִּגְדֵי פִשְׁתִּים יִלְבָּשׁוּ וְלֹא־יַעֲלֶה עֲלֵיהֶם
18 צֶמֶר בְּשָׁרְתָם בְּשַׁעֲרֵי הֶחָצֵר הַפְּנִימִית וָבָיְתָה׃ פְּאֵרֵי
פִשְׁתִּים יִהְיוּ עַל־רֹאשָׁם וּמִכְנְסֵי פִשְׁתִּים יִהְיוּ עַל־
19 מָתְנֵיהֶם לֹא יַחְגְּרוּ בַּיָּזַע׃ וּבְצֵאתָם אֶל־הֶחָצֵר
הַחִיצוֹנָה אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה אֶל־הָעָם יִפְשְׁטוּ אֶת־
בִּגְדֵיהֶם אֲשֶׁר־הֵמָּה מְשָׁרְתִים בָּם וְהִנִּיחוּ אוֹתָם בְּלִשְׁכֹת
הַקֹּדֶשׁ וְלָבְשׁוּ בְּגָדִים אֲחֵרִים וְלֹא־יְקַדְּשׁוּ אֶת־הָעָם
כ בִּבְגָדֵיהֶם׃ וְרֹאשָׁם לֹא יְגַלֵּחוּ וּפֶרַע לֹא יְשַׁלֵּחוּ כָּסוֹם
21 יְכַסְּמוּ אֶת־רָאשֵׁיהֶם׃ וְיַיִן לֹא־יִשְׁתּוּ כָּל־כֹּהֵן בְּבוֹאָם
22 אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית׃ וְאַלְמָנָה וְגָרוּשָׁה לֹא־יִקְחוּ לָהֶם
לְנָשִׁים כִּי אִם־בְּתוּלֹת מִזֶּרַע בֵּית יִשְׂרָאֵל וְהָאַלְמָנָה
23 אֲשֶׁר־תִּהְיֶה אַלְמָנָה מִכֹּהֵן יִקָּחוּ׃ וְאֶת־עַמִּי יוֹרוּ בֵּין קֹדֶשׁ
24 לְחֹל וּבֵין טָמֵא לְטָהוֹר יוֹדִיעוּם׃ וְעַל־רִיב הֵמָּה יַעַמְדוּ
לְמִשְׁפָּט ל לְשָׁפְטוֹ בְּמִשְׁפָּטַי וְשָׁפְטֻהוּ וְאֶת־תּוֹרֹתַי וְאֶת־חֻקֹּתַי ישפטוהו קדי
כה בְּכָל־מוֹעֲדַי יִשְׁמְרוּ וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי יְקַדֵּשׁוּ׃ וְאֶל־מֵת

אדם לא יבוא לטמאה כי אם לאב ולאם ולבן ולבת
לאח ולאחות אשר לא היתה לאיש יטמאו : ואחרי 26
טהרתו שבעת ימים יספרו לו : וביום באו אל הקדש 27
אל החצר הפנימית לשרת בקדש יקריב חטאתו נאם
אדני יהוה : והיתה להם לנחלה אני נחלתם ואחזה 28
לא תתנו להם בישראל אני אחזתם : המנחה 29
והחטאת והאשם המה יאכלום וכל חרם
בישראל להם יהיה : וראשית כל בכורי כל וכל ל
תרומת כל מכל תרומתיכם לכהנים יהיה
וראשית עריסתיכם תתנו לכהן להניח ברכה אל
ביתך : כל נבלה וטרפה מן העוף ומן הבהמה 31
לא יאכלו הכהנים : ער באן

ובהפילכם את הארץ מה
בנחלה תרימו תרומה ליהוה קדש מן הארץ ארך
חמשה ועשרים אלף ארך ורחב עשרה אלף קדש
הוא בכל גבולה סביב : יהיה מזה אל הקדש חמש 2
מאות במחמש מאות מרבע סביב וחמשים אמה מגרש
לו סביב : ומן המדה הזאת תמוד ארך חמש ועשרים 3 חמשת קרי
אלף ורחב עשרת אלפים וברהיה המקדש קדש
קדשים : קדש מן הארץ הוא לכהנים משרתי המקדש 4
יהיה הקרבים לשרת את יהוה והיה להם מקום
לבתים ומקדש למקדש : וחמשה ועשרים אלף ארך ה
ועשרת אלפים רחב יהיה ללוים משרתי הבית להם והיה קרי
לאחזת עשרים לשכת : ואחזת העיר תתנו חמשת 6
אלפים רחב ואורך חמשה ועשרים אלף לעמת תרומת
הקדש לכל בית ישראל יהיה : ולנשיא מזה ומזה 7
לתרומת הקדש ולאחזת העיר אל פני תרומת
הקדש ואל פני אחזת העיר מפאת ים מה ומפאת
קדמה

Cap. XLV. *In sublimi hoc argumento pergit Prophe-ta, partesque Terræ pro Sanctuario, pro habitationibus Sacerdotum, & pro Principe separari jubet. Subjungit diversas leges de sacrificiorum ritu.*

קֵדְמָה קָדִימָה וְאֹרֶךְ לְעֻמּוֹת אַחַד הַחֲלָקִים מִגְּבוּל יָם
8 אֶל־גְּבוּל קָדִימָה׃ לָאָרֶץ יִהְיֶה־לּוֹ לַאֲחֻזָּה בְּיִשְׂרָאֵל
וְלֹא־יוֹנוּ עוֹד נְשִׂיאַי אֶת־עַמִּי וְהָאָרֶץ יִתְּנוּ לְבֵית־
9 יִשְׂרָאֵל לְשִׁבְטֵיהֶם׃ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִֹה
רַב־לָכֶם נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל חָמָס וָשֹׁד הָסִירוּ וּמִשְׁפָּט
וּצְדָקָה עֲשׂוּ הָרִימוּ גְרֻשֹׁתֵיכֶם מֵעַל עַמִּי נְאֻם אֲדֹנָי
י יְהוִֹה׃ מֹאזְנֵי־צֶדֶק וְאֵיפַת־צֶדֶק וּבַת־צֶדֶק יְהִי לָכֶם׃
11 הָאֵיפָה וְהַבַּת תֹּכֶן אֶחָד יִהְיֶה לָשֵׂאת מַעְשַׂר הַחֹמֶר
הַבָּת וַעֲשִׂירַת הַחֹמֶר הָאֵיפָה אֶל־הַחֹמֶר יִהְיֶה
12 מַתְכֻּנְתּוֹ׃ וְהַשֶּׁקֶל עֶשְׂרִים גֵּרָה עֶשְׂרִים שְׁקָלִים חֲמִשָּׁה
וְעֶשְׂרִים שְׁקָלִים עֲשָׂרָה וַחֲמִשָּׁה שֶׁקֶל הַמָּנֶה יִהְיֶה לָכֶם׃
13 זֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תָּרִימוּ שִׁשִּׁית הָאֵיפָה מֵחֹמֶר
14 הַחִטִּים וְשִׁשִּׁיתֶם הָאֵיפָה מֵחֹמֶר הַשְּׂעֹרִים׃ וְחֹק הַשֶּׁמֶן
הַבַּת הַשֶּׁמֶן מַעְשַׂר הַבַּת מִן־הַכֹּר עֲשֶׂרֶת הַבַּתִּים חֹמֶר
טו כִּי־עֲשֶׂרֶת הַבַּתִּים חֹמֶר׃ וְשֶׂה־אַחַת מִן־הַצֹּאן מִן־
הַמָּאתַיִם מִמַּשְׁקֵה יִשְׂרָאֵל לְמִנְחָה וּלְעוֹלָה וְלִשְׁלָמִים
16 לְכַפֵּר עֲלֵיהֶם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִֹה׃ כֹּל הָעָם הָאָרֶץ
17 יִהְיוּ אֶל־הַתְּרוּמָה הַזֹּאת לַנָּשִׂיא בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְעַל־הַנָּשִׂיא
יִהְיֶה הָעוֹלוֹת וְהַמִּנְחָה וְהַנֶּסֶךְ בַּחַגִּים וּבֶחֳדָשִׁים
וּבַשַּׁבָּתוֹת בְּכָל־מוֹעֲדֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל הוּא־יַעֲשֶׂה אֶת־
הַחַטָּאת וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת־הָעוֹלָה וְאֶת־הַשְּׁלָמִים
לְכַפֵּר בְּעַד בֵּית־יִשְׂרָאֵל׃
18 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִֹה בָּרִאשׁוֹן בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ תִּקַּח פַּר־
19 בֶּן־בָּקָר תָּמִים וְחִטֵּאתָ אֶת־הַמִּקְדָּשׁ׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם
הַחַטָּאת וְנָתַן אֶל־מְזוּזַת הַבַּיִת וְאֶל־אַרְבַּע פִּנּוֹת
כ הָעֲזָרָה לַמִּזְבֵּחַ וְעַל־מְזוּזַת שַׁעַר הֶחָצֵר הַפְּנִימִית׃ וְכֵן
תַּעֲשֶׂה בְּשִׁבְעָה בַחֹדֶשׁ מֵאִישׁ שֹׁגֶה וּמִפֶּתִי וְכִפַּרְתֶּם
21 אֶת־הַבָּיִת׃ בָּרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ יִהְיֶה

הפטרת פרשת החדש והספרדים מתחילין בה אמר יי׳

לָכֶם הַפֶּסַח חַג שִׁבְעֹת יָמִים מַצּוֹת יֵאָכֵל׃ וְעָשָׂה 22
הַנָּשִׂיא בַּיּוֹם הַהוּא בְּעַדּוֹ וּבְעַד כָּל־עַם הָאָרֶץ פַּר
חַטָּאת׃ וְשִׁבְעַת יְמֵי הֶחָג יַעֲשֶׂה עֹלָה לַיהוָה שִׁבְעַת 23
פָּרִים וְשִׁבְעַת אֵילִים תְּמִימִם לַיּוֹם שִׁבְעַת הַיָּמִים
וְחַטָּאת שְׂעִיר עִזִּים לַיּוֹם׃ וּמִנְחָה אֵיפָה לַפָּר וְאֵיפָה 24
לָאַיִל יַעֲשֶׂה וְשֶׁמֶן הִין לָאֵיפָה׃ בַּשְּׁבִיעִי בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר כה
יוֹם לַחֹדֶשׁ בֶּחָג יַעֲשֶׂה כָּאֵלֶּה שִׁבְעַת הַיָּמִים כַּחַטָּאת
כָּעֹלָה וְכַמִּנְחָה וְכַשָּׁמֶן׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה מו א
שַׁעַר הֶחָצֵר הַפְּנִימִית הַפֹּנֶה קָדִים יִהְיֶה סָגוּר שֵׁשֶׁת יְמֵי
הַמַּעֲשֶׂה וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת יִפָּתֵחַ וּבְיוֹם הַחֹדֶשׁ יִפָּתֵחַ׃
וּבָא הַנָּשִׂיא דֶּרֶךְ אוּלָם הַשַּׁעַר מִחוּץ וְעָמַד עַל־מְזוּזַת 2
הַשַּׁעַר וְעָשׂוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־עֹלָתוֹ וְאֶת־שַׁלְמָיו
וְהִשְׁתַּחֲוָה עַל־מִפְתַּן הַשַּׁעַר וְיָצָא וְהַשַּׁעַר לֹא יִסָּגֵר
עַד־הָעָרֶב׃ וְהִשְׁתַּחֲווּ עַם־הָאָרֶץ פֶּתַח הַשַּׁעַר הַהוּא 3
בַּשַּׁבָּתוֹת וּבֶחֳדָשִׁים לִפְנֵי יְהוָה׃ וְהָעֹלָה אֲשֶׁר־יַקְרִב 4
הַנָּשִׂיא לַיהוָה בְּיוֹם הַשַּׁבָּת שִׁשָּׁה כְבָשִׂים תְּמִימִם
וְאַיִל תָּמִים׃ וּמִנְחָה אֵיפָה לָאַיִל וְלַכְּבָשִׂים מִנְחַת מַתַּת ה
יָדוֹ וְשֶׁמֶן הִין לָאֵיפָה׃ וּבְיוֹם הַחֹדֶשׁ פַּר בֶּן־בָּקָר 6
תְּמִימִם וְשִׁשֶּׁת כְּבָשִׂים וְאַיִל תְּמִימִם יִהְיוּ׃ וְאֵיפָה 7
לַפָּר וְאֵיפָה לָאַיִל יַעֲשֶׂה מִנְחָה וְלַכְּבָשִׂים כַּאֲשֶׁר תַּשִּׂיג
יָדוֹ וְשֶׁמֶן הִין לָאֵיפָה׃ וּבְבוֹא הַנָּשִׂיא דֶּרֶךְ אוּלָם 8
הַשַּׁעַר יָבוֹא וּבְדַרְכּוֹ יֵצֵא׃ וּבְבוֹא עַם־הָאָרֶץ לִפְנֵי 9
יְהוָה בַּמּוֹעֲדִים הַבָּא דֶּרֶךְ שַׁעַר צָפוֹן לְהִשְׁתַּחֲוֹת יֵצֵא
דֶּרֶךְ־שַׁעַר נֶגֶב וְהַבָּא דֶּרֶךְ־שַׁעַר נֶגֶב יֵצֵא דֶּרֶךְ־שַׁעַר
צָפוֹנָה לֹא יָשׁוּב דֶּרֶךְ הַשַּׁעַר אֲשֶׁר־בָּא בּוֹ כִּי נֶכַח
יֵצֵאוּ׃ וְהַנָּשִׂיא בְּתוֹכָם בְּבוֹאָם יָבוֹא וּבְצֵאתָם י יצא קרי
יֵצֵאוּ׃ וּבַחַגִּים וּבַמּוֹעֲדִים תִּהְיֶה הַמִּנְחָה אֵיפָה 11
לַפָּר וְאֵיפָה לָאַיִל וְלַכְּבָשִׂים מַתַּת יָדוֹ וְשֶׁמֶן הִין
לָאֵיפָה

Cap. XLVI. *Leges de sacrificiorum apparatu: de donariis principis: denique de loco & culinis victimarum.*

לְאֵיפָה׃ וְכִי־יַעֲשֶׂה הַנָּשִׂיא נְדָבָה עוֹלָה אוֹ־שְׁלָמִים
נְדָבָה לַיהוָה וּפָתַח לוֹ אֶת־הַשַּׁעַר הַפֹּנֶה קָדִים וְעָשָׂה
אֶת־עֹלָתוֹ וְאֶת־שַׁלְמָיו כַּאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה בְּיוֹם הַשַּׁבָּת
וְיָצָא וְסָגַר אֶת־הַשַּׁעַר אַחֲרֵי צֵאתוֹ׃ וְכֶבֶשׂ בֶּן־
שְׁנָתוֹ תְּמִימִם תַּעֲשֶׂה עוֹלָה לַיּוֹם לַיהוָה בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר
תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ׃ וּמִנְחָה תַּעֲשֶׂה עָלָיו בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר
שִׁשִּׁית הָאֵיפָה וְשֶׁמֶן שְׁלִישִׁית הַהִין לָרֹס אֶת־
הַסֹּלֶת מִנְחָה לַיהוָה חֻקּוֹת עוֹלָם תָּמִיד׃ וְעָשׂוּ יעשו קרי
אֶת־הַכֶּבֶשׂ וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת־הַשֶּׁמֶן בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר
עוֹלַת תָּמִיד׃ ע׳כ לספרדים
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה כִּי־יִתֵּן הַנָּשִׂיא מַתָּנָה לְאִישׁ מִבָּנָיו
נַחֲלָתוֹ הִיא לִבְנָיו תִּהְיֶה אֲחֻזָּתָם הִיא בְּנַחֲלָה׃ וְכִי־יִתֵּן
מַתָּנָה מִנַּחֲלָתוֹ לְאַחַד מֵעֲבָדָיו וְהָיְתָה לּוֹ עַד־שְׁנַת
הַדְּרוֹר וְשָׁבַת לַנָּשִׂיא אַךְ נַחֲלָתוֹ בָּנָיו לָהֶם תִּהְיֶה׃ וְלֹא־
יִקַּח הַנָּשִׂיא מִנַּחֲלַת הָעָם לְהוֹנֹתָם מֵאֲחֻזָּתָם מֵאֲחֻזָּתוֹ
יַנְחִיל אֶת־בָּנָיו לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא־יָפֻצוּ עַמִּי אִישׁ מֵאֲחֻזָּתוֹ׃ ע׳כ לאשכנזים
וַיְבִיאֵנִי בַּמָּבוֹא אֲשֶׁר עַל־כֶּתֶף הַשַּׁעַר אֶל־הַלְּשָׁכוֹת
הַקֹּדֶשׁ אֶל־הַכֹּהֲנִים הַפְּנוֹת צָפוֹנָה וְהִנֵּה־שָׁם מָקוֹם
בְּיַרְכָתָם יָמָּה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי זֶה הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יְבַשְּׁלוּ בירכתים קרי
שָׁם הַכֹּהֲנִים אֶת־הָאָשָׁם וְאֶת־הַחַטָּאת אֲשֶׁר
יַאפוּ אֶת־הַמִּנְחָה לִבְלְתִּי הוֹצִיא אֶל־הֶחָצֵר
הַחִיצוֹנָה לְקַדֵּשׁ אֶת־הָעָם׃ וַיּוֹצִיאֵנִי אֶל־הֶחָצֵר
הַחִיצוֹנָה וַיַּעֲבִרֵנִי אֶל־אַרְבַּעַת מִקְצוֹעֵי הֶחָצֵר וְהִנֵּה
חָצֵר בְּמִקְצַע הֶחָצֵר חָצֵר בְּמִקְצַע הֶחָצֵר׃ בְּאַרְבַּעַת
מִקְצֹעוֹת הֶחָצֵר חֲצֵרוֹת קְטֻרוֹת אַרְבָּעִים אֹרֶךְ
וּשְׁלֹשִׁים רֹחַב מִדָּה אַחַת לְאַרְבַּעְתָּם מְהֻקְצָעוֹת׃ וְטוּר נקוד עליו
סָבִיב בָּהֶם סָבִיב לְאַרְבַּעְתָּם וּמְבֻשָּׁלוֹת עָשׂוּי מִתַּחַת
הַטִּירוֹת סָבִיב׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי אֵלֶּה בֵּית הַמְבַשְּׁלִים אֲשֶׁר
יְבַשְּׁלוּ

Cap. XLVII *Aquæ promanant ex Templo, & Terra dividitur per tribus.*

יְבַשְּׁלוּ־שָׁם מְשָׁרְתֵי הַבַּיִת אֶת־זֶבַח הָעָם׃ וַיְשִׁבֵנִי אֶל־ מז א
פֶּתַח הַבַּיִת וְהִנֵּה־מַיִם יֹצְאִים מִתַּחַת מִפְתַּן הַבַּיִת קָדִימָה
כִּי־פְנֵי הַבַּיִת קָדִים וְהַמַּיִם יֹרְדִים מִתַּחַת מִכֶּתֶף הַבַּיִת
2 הַיְמָנִית מִנֶּגֶב לַמִּזְבֵּחַ׃ וַיּוֹצִיאֵנִי דֶּרֶךְ־שַׁעַר צָפוֹנָה
וַיְסִבֵּנִי דֶּרֶךְ חוּץ אֶל־שַׁעַר הַחוּץ דֶּרֶךְ הַפּוֹנֶה קָדִים
3 וְהִנֵּה־מַיִם מְפַכִּים מִן־הַכָּתֵף הַיְמָנִית׃ בְּצֵאת־הָאִישׁ
קָדִים וְקָו בְּיָדוֹ וַיָּמָד אֶלֶף בָּאַמָּה וַיַּעֲבִרֵנִי בַמַּיִם מֵי
4 אַפְסִים׃ וַיָּמָד אֶלֶף וַיַּעֲבִרֵנִי בַמַּיִם מַיִם בִּרְכָּיִם וַיָּמָד אֶלֶף
וַיַּעֲבִרֵנִי מֵי מָתְנָיִם׃ וַיָּמָד אֶלֶף נַחַל אֲשֶׁר לֹא־אוּכַל ה
6 לַעֲבֹר כִּי־גָאוּ הַמַּיִם מֵי שָׂחוּ נַחַל אֲשֶׁר לֹא־יֵעָבֵר׃ וַיֹּאמֶר
אֵלַי הֲרָאִית בֶּן־אָדָם וַיּוֹלִכֵנִי וַיְשִׁבֵנִי עַל־שְׂפַת הַנָּחַל׃
7 בְּשׁוּבֵנִי וְהִנֵּה אֶל־שְׂפַת הַנַּחַל עֵץ רַב מְאֹד מִזֶּה וּמִזֶּה׃
8 וַיֹּאמֶר אֵלַי הַמַּיִם הָאֵלֶּה יוֹצְאִים אֶל־הַגְּלִילָה הַקַּדְמוֹנָה
וְיָרְדוּ עַל־הָעֲרָבָה וּבָאוּ הַיָּמָּה אֶל־הַיָּמָּה הַמּוּצָאִים
וְנִרְפְּאוּ הַמָּיִם׃ וְהָיָה כָל־נֶפֶשׁ חַיָּה ׀ אֲשֶׁר־יִשְׁרֹץ אֶל פהא׳ נחת
כָּל־אֲשֶׁר יָבוֹא שָׁם נַחֲלַיִם יִחְיֶה וְהָיָה הַדָּגָה רַבָּה מְאֹד
כִּי בָאוּ שָׁמָּה הַמַּיִם הָאֵלֶּה וְיֵרָפְאוּ וָחָי כֹּל אֲשֶׁר־יָבוֹא קמץ בו׳ ק
שָׁמָּה הַנָּחַל׃ וְהָיָה יַעַמְדוּ עָלָיו דַּוָּגִים מֵעֵין גֶּדִי וְעַד־עֵין י עמדו ק׳
עֶגְלַיִם מִשְׁטוֹחַ לַחֲרָמִים יִהְיוּ לְמִינָה תִּהְיֶה דְגָתָם
11 כִּדְגַת הַיָּם הַגָּדוֹל רַבָּה מְאֹד׃ בִּצְאָתוֹ וּגְבָאָיו וְלֹא בצאתיו קרי
12 יֵרָפְאוּ לְמֶלַח נִתָּנוּ׃ וְעַל־הַנַּחַל יַעֲלֶה עַל־שְׂפָתוֹ מִזֶּה ׀
וּמִזֶּה ׀ כָּל־עֵץ־מַאֲכָל לֹא־יִבּוֹל עָלֵהוּ וְלֹא־יִתֹּם פִּרְיוֹ
לַחֳדָשָׁיו יְבַכֵּר כִּי מֵימָיו מִן־הַמִּקְדָּשׁ הֵמָּה יוֹצְאִים וְהָיָו והיה קרי
פִּרְיוֹ לְמַאֲכָל וְעָלֵהוּ לִתְרוּפָה׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי 13
יְהוִה גֵּה גְּבוּל אֲשֶׁר תִּתְנַחֲלוּ אֶת־הָאָרֶץ לִשְׁנֵי עָשָׂר
שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל יוֹסֵף חֲבָלִים׃ וּנְחַלְתֶּם אוֹתָהּ אִישׁ כְּאָחִיו 14
אֲשֶׁר נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לְתִתָּהּ לַאֲבֹתֵיכֶם וְנָפְלָה הָאָרֶץ
הַזֹּאת לָכֶם בְּנַחֲלָה׃ וְזֶה גְּבוּל הָאָרֶץ לִפְאַת צָפוֹנָה טו

מן

16 מִן־הַיָּם הַגְּדוֹל הַדֶּרֶךְ חֲתְלֹן לְבוֹא צְדָדָה: חֲמָת׃
בֵּרוֹתָה סִבְרַיִם אֲשֶׁר בֵּין־גְּבוּל דַּמָּשֶׂק וּבֵין גְּבוּל חֲמָת
17 חָצֵר הַתִּיכוֹן אֲשֶׁר אֶל־גְּבוּל חַוְרָן: וְהָיָה גְּבוּל מִן־הַיָּם
חֲצַר עֵינוֹן גְּבוּל דַּמֶּשֶׂק וְצָפוֹן׃ צָפוֹנָה וּגְבוּל חֲמָת וְאֵת
18 פְּאַת צָפוֹן: וּפְאַת קֶדֶם מִבֵּין חַוְרָן וּמִבֵּין דַּמֶּשֶׂק וּמִבֵּין
הַגִּלְעָד וּמִבֵּין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הַיַּרְדֵּן מִגְּבוּל עַל־הַיָּם
19 הַקַּדְמוֹנִי תָּמִדּוּ וְאֵת פְּאַת קָדִימָה: וּפְאַת נֶגֶב תֵּימָנָה
מִתָּמָר עַד־מֵי מְרִיבוֹת קָדֵשׁ נַחֲלָה אֶל־הַיָּם הַגָּדוֹל וְאֵת
כ פְּאַת־תֵּימָנָה נֶגְבָּה: וּפְאַת־יָם הַיָּם הַגָּדוֹל מִגְּבוּל עַד־נֹכַח
21 לְבוֹא חֲמָת זֹאת פְּאַת־יָם: וְחִלַּקְתֶּם אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת
22 לָכֶם לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל: וְהָיָה תַּפִּלוּ אוֹתָהּ בְּנַחֲלָה לָכֶם
וְלַהַגָּרִים הַגָּרִים בְּתוֹכְכֶם אֲשֶׁר הוֹלִדוּ בָנִים בְּתוֹכְכֶם
וְהָיוּ לָכֶם כְּאֶזְרָח בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אִתְּכֶם יִפְּלוּ בְנַחֲלָה
23 בְּתוֹךְ שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל: וְהָיָה בַּשֵּׁבֶט אֲשֶׁר־גֵּר הַגֵּר אִתּוֹ
שָׁם תִּתְּנוּ נַחֲלָתוֹ נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה:

מח

Cap. XLVIII *Iterum de divisione Terræ, deque Sacerdotum & Levitarum possessionibus.*

וְאֵלֶּה שְׁמוֹת הַשְּׁבָטִים מִקְצֵה
צָפוֹנָה אֶל־יַד דֶּרֶךְ חֶתְלֹן לְבוֹא חֲמָת חֲצַר עֵינָן גְּבוּל
דַּמֶּשֶׂק צָפוֹנָה אֶל־יַד חֲמָת וְהָיוּ־לוֹ פְּאַת־קֶדֶם הַיָּם דָּן
2 אֶחָד: וְעַל׀ גְּבוּל דָּן מִפְּאַת קֶדֶם עַד־פְּאַת יָמָּה אָשֵׁר
3 אֶחָד: וְעַל׀ גְּבוּל אָשֵׁר מִפְּאַת קָדִימָה וְעַד־פְּאַת יָמָּה
4 נַפְתָּלִי אֶחָד: וְעַל׀ גְּבוּל נַפְתָּלִי מִפְּאַת קָדְמָה עַד־
ה פְּאַת יָמָּה מְנַשֶּׁה אֶחָד: וְעַל׀ גְּבוּל מְנַשֶּׁה מִפְּאַת קָדְמָה
6 עַד־פְּאַת יָמָּה אֶפְרַיִם אֶחָד: וְעַל׀ גְּבוּל אֶפְרַיִם מִפְּאַת
7 קָדִים וְעַד־פְּאַת־יָמָּה רְאוּבֵן אֶחָד: וְעַל׀ גְּבוּל רְאוּבֵן
8 מִפְּאַת קָדִים עַד־פְּאַת יָמָּה יְהוּדָה אֶחָד: וְעַל־גְּבוּל
יְהוּדָה מִפְּאַת קָדִים עַד־פְּאַת יָמָּה תִּהְיֶה הַתְּרוּמָה
אֲשֶׁר־תָּרִימוּ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף רֹחַב וְאֹרֶךְ כְּאַחַד
הַחֲלָקִים מִפְּאַת קָדִימָה עַד־פְּאַת־יָמָּה וְהָיָה הַמִּקְדָּשׁ

בתוכו קרי בְּתוֹכָהּ׃ הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תָּרִימוּ לַיהוָה אֹרֶךְ חֲמִשָּׁה 9
כ׳ טעמים וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וְרֹחַב עֲשָׂרֶת אֲלָפִים׃ וְלָאֵלֶּה תִּהְיֶה
תְּרוּמַת־הַקֹּדֶשׁ לַכֹּהֲנִים צָפוֹנָה חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף
וְיָמָּה רֹחַב עֲשָׂרֶת אֲלָפִים וְקָדִימָה רֹחַב עֲשָׂרֶת אֲלָפִים
וְנֶגְבָּה אֹרֶךְ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וְהָיָה מִקְדַּשׁ־יְהוָה
בְּתוֹכוֹ׃ לַכֹּהֲנִים הַמְקֻדָּשׁ מִבְּנֵי צָדוֹק אֲשֶׁר שָׁמְרוּ 11
מִשְׁמַרְתִּי אֲשֶׁר לֹא־תָעוּ בְּתָעוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר
תָּעוּ הַלְוִיִּם׃ וְהָיְתָה לָהֶם תְּרוּמִיָּה מִתְּרוּמַת הָאָרֶץ 12
קֹדֶשׁ קָדָשִׁים אֶל־גְּבוּל הַלְוִיִּם׃ וְהַלְוִיִּם לְעֻמַּת גְּבוּל 13
הַכֹּהֲנִים חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אֹרֶךְ וְרֹחַב עֲשָׂרֶת
אֲלָפִים כָּל־אֹרֶךְ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וְרֹחַב עֲשָׂרֶת
יעביר קרי אֲלָפִים׃ וְלֹא־יִמְכְּרוּ מִמֶּנּוּ וְלֹא־יָמֵר וְלֹא יַעֲבֹר 14
רֵאשִׁית הָאָרֶץ כִּי־קֹדֶשׁ לַיהוָה׃ וַחֲמֵשֶׁת אֲלָפִים טו
הַנּוֹתָר בָּרֹחַב עַל־פְּנֵי חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף חֹל הוּא
בתוכו קרי לָעִיר לְמוֹשָׁב וּלְמִגְרָשׁ וְהָיְתָה הָעִיר בְּתוֹכָהּ׃ וְאֵלֶּה 16
מִדּוֹתֶיהָ פְּאַת צָפוֹן חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים
חמש כתיב ולא קרי וּפְאַת־נֶגֶב חֲמֵשׁ חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים וּמִפְאַת
קָדִים חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים וּפְאַת־יָמָּה חֲמֵשׁ
מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים׃ וְהָיָה מִגְרָשׁ לָעִיר צָפוֹנָה 17
חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם וְנֶגְבָּה חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם וְקָדִימָה
חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם וְיָמָּה חֲמִשִּׁים וּמָאתָיִם׃ וְהַנּוֹתָר בָּאֹרֶךְ 18
לְעֻמַּת ׀ תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ עֲשָׂרֶת אֲלָפִים קָדִימָה וַעֲשָׂרֶת
אֲלָפִים יָמָּה וְהָיָה לְעֻמַּת תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וְהָיְתָה
תבואתו קרי תְבוּאָתָהּ לֶלֶחֶם לְעֹבְדֵי הָעִיר׃ וְהָעֹבֵד הָעִיר יַעַבְדוּהוּ 19
מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ כָּל־הַתְּרוּמָה חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים כ
אֶלֶף בַּחֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף רְבִיעִית תָּרִימוּ אֶת־
תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ אֶל־אֲחֻזַּת הָעִיר׃ וְהַנּוֹתָר לַנָּשִׂיא 21
מִזֶּה ׀ וּמִזֶּה ׀ לִתְרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וְלַאֲחֻזַּת הָעִיר אֶל־
פְּנֵי

פְּנֵי חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף ׀ תְּרוּמָה עַד־גְּבוּל קָדִימָה וְיָמָּה
עַל־פְּנֵי חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף עַל־גְּבוּל יָמָּה לְעֻמַּת
חֲלָקִים לַנָּשִׂיא וְהָיְתָה תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וּמִקְדַּשׁ הַבַּיִת
22 בְּתוֹכָה׃ וּמֵאֲחֻזַּת הַלְוִיִּם מֵאֲחֻזַּת הָעִיר בְּתוֹךְ אֲשֶׁר בתוכו קרי
לַנָּשִׂיא יִהְיֶה בֵּין ׀ גְּבוּל יְהוּדָה וּבֵין גְּבוּל
23 בִּנְיָמִן לַנָּשִׂיא יִהְיֶה׃ וְיֶתֶר הַשְּׁבָטִים מִפְּאַת
24 קָדְמָה עַד־פְּאַת־יָמָּה בִּנְיָמִן אֶחָד׃ וְעַל ׀ גְּבוּל
בִּנְיָמִן מִפְּאַת קָדִימָה עַד־פְּאַת־יָמָּה שִׁמְעוֹן אֶחָד׃
כה וְעַל ׀ גְּבוּל שִׁמְעוֹן מִפְּאַת קָדִימָה עַד־פְּאַת־יָמָּה יִשָּׂשכָר
26 אֶחָד׃ וְעַל ׀ גְּבוּל יִשָּׂשכָר מִפְּאַת קָדִימָה עַד־פְּאַת־יָמָּה
27 זְבוּלֻן אֶחָד׃ וְעַל ׀ גְּבוּל זְבוּלֻן מִפְּאַת קָדִימָה עַד־פְּאַת־יָמָּה
28 גָּד אֶחָד׃ וְעַל גְּבוּל גָּד אֶל־פְּאַת נֶגֶב תֵּימָנָה וְהָיָה גְּבוּל
29 מִתָּמָר מֵי מְרִיבַת קָדֵשׁ נַחֲלָה עַל־הַיָּם הַגָּדוֹל׃ זֹאת
הָאָרֶץ אֲשֶׁר־תַּפִּילוּ מִנַּחֲלָה לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וְאֵלֶּה
ל מַחְלְקֹתָם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ וְאֵלֶּה תּוֹצְאֹת
הָעִיר מִפְּאַת צָפוֹן חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים מִדָּה׃
31 וְשַׁעֲרֵי הָעִיר עַל־שְׁמוֹת שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁעָרִים שְׁלוֹשָׁה
צָפוֹנָה שַׁעַר רְאוּבֵן אֶחָד שַׁעַר יְהוּדָה אֶחָד שַׁעַר לֵוִי
32 אֶחָד׃ וְאֶל־פְּאַת קָדִימָה חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים
וּשְׁעָרִים שְׁלֹשָׁה וְשַׁעַר יוֹסֵף אֶחָד שַׁעַר בִּנְיָמִן אֶחָד שַׁעַר
33 דָּן אֶחָד׃ וּפְאַת־נֶגְבָּה חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים
מִדָּה וּשְׁעָרִים שְׁלֹשָׁה שַׁעַר שִׁמְעוֹן אֶחָד שַׁעַר יִשָּׂשכָר
34 אֶחָד שַׁעַר זְבוּלֻן אֶחָד׃ פְּאַת־יָמָּה חֲמֵשׁ מֵאוֹת
וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים שַׁעֲרֵיהֶם שְׁלֹשָׁה שַׁעַר גָּד אֶחָד שַׁעַר
לה אָשֵׁר אֶחָד שַׁעַר נַפְתָּלִי אֶחָד׃ סָבִיב שְׁמֹנָה עָשָׂר אֶלֶף
וְשֵׁם־הָעִיר מִיּוֹם יְהוָה ׀ שָׁמָּה׃ חזק

סכום הפסוקים של יחזקאל אלף ומאתים ושבעים ושלשה · כאיל תערג על אפיקי
מים כן נפשי תערג אליך אלהים סימן · וקניו · ויהי בעשתי עשרה שנה
באחד לחדש · וסדריו · תשעה ועשרים · ותרא אתו כי טוב הוא סימן :
דבר

LIBER HOSEÆ, HEBRAICE הושע

CAPUT I. א

דבר־ יהוה׳ אשר היה אל־הושע בן־בארי בימי עזיה א
יותם אחז יחזקיה מלכי יהודה ובימי ירבעם
בן־יואש מלך ישראל׃ תחלת דבר־יהוה בהושע ויאמר 2
יהוה אל־הושע לך קח־לך אשת זנונים וילדי זנונים כי־
זנה תזנה הארץ מאחרי יהוה׃ וילך ויקח את־גמר בת־ 3
דבלים ותהר ותלד־לו בן׃ ויאמר יהוה אליו קרא שמו 4
יזרעאל כי־עוד מעט ופקדתי את־דמי יזרעאל על־בית
יהוא והשבתי ממלכות בית ישראל׃ והיה ביום ההוא ה
ושברתי את־קשת ישראל בעמק יזרעאל׃ ותהר עוד 6
ותלד בת ויאמר לו קרא שמה לא רחמה כי לא אוסיף
עוד ארחם את־בית ישראל כי־נשא אשא להם׃ ואת־ 7
בית יהודה ארחם והושעתים ביהוה אלהיהם
ולא אושיעם בקשת ובחרב ובמלחמה בסוסים
ובפרשים׃ ותגמל את־לא רחמה ותהר ותלד 8
בן׃ ויאמר קרא שמו לא עמי כי אתם לא עמי ואנכי 9
לא־אהיה לכם׃

Jussu Dei Propheta uxorem ducit fornicationibus deditam, tresque ex eâ liberos tollit, atque iis fatidica nomina imponit: sub quâ imagine idololatriam Israëlis, imminensque ipsis triste repudium & exitium proponit.

ב א והיה מספר בני־ישראל כחול הים אשר לא־ימד
ולא יספר והיה במקום אשר־יאמר להם לא־עמי אתם
יאמר להם בני אל־חי׃ ונקבצו בני־יהודה ובני־ 2
ישראל יחדו ושמו להם ראש אחד ועלו מן־הארץ כי
גדול יום יזרעאל׃ אמרו לאחיכם עמי ולאחותיכם 3
רחמה׃ ריבו באמכם ריבו כי־היא לא אשתי 4
ואנכי לא אישה ותסר זנוניה מפניה ונאפופיה
מבין שדיה׃ פן־אפשיטנה ערמה והצגתיה ה

הפטרת במרבף סיני

Cap. II. *Arguit Deus Israëlem summæ ingratitudinis & perfidiæ, seque eos rejecturum comminatur: tandem autem ad ulteriora tempora*

כיום

descendens, fœdus & connubium æternum sese cum populo suo initurum spondet.

יוֹם הִוָּלְדָהּ וְשָׂמְתִּיהָ כַּמִּדְבָּר וְשַׁתִּיהָ כְּאֶרֶץ צִיָּה
6 וַהֲמִתִּיהָ בַּצָּמָא׃ וְאֶת־בָּנֶיהָ לֹא אֲרַחֵם כִּי־בְנֵי זְנוּנִים
7 הֵמָּה׃ כִּי זָנְתָה אִמָּם הוֹבִישָׁה הוֹרָתָם כִּי אָמְרָה אֵלְכָה
אַחֲרֵי מְאַהֲבַי נֹתְנֵי לַחְמִי וּמֵימַי צַמְרִי וּפִשְׁתִּי שַׁמְנִי
8 וְשִׁקּוּיָי׃ לָכֵן הִנְנִי־שֵׂךְ אֶת־דַּרְכֵּךְ בַּסִּירִים וְגָדַרְתִּי אֶת־
9 גְּדֵרָהּ וּנְתִיבוֹתֶיהָ לֹא תִמְצָא׃ וְרָדְפָה אֶת־מְאַהֲבֶיהָ
וְלֹא־תַשִּׂיג אֹתָם וּבִקְשָׁתַם וְלֹא תִמְצָא וְאָמְרָה אֵלְכָה
10 וְאָשׁוּבָה אֶל־אִישִׁי הָרִאשׁוֹן כִּי טוֹב לִי אָז מֵעָתָּה׃ וְהִיא
לֹא יָדְעָה כִּי אָנֹכִי נָתַתִּי לָהּ הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר
11 וְכֶסֶף הִרְבֵּיתִי לָהּ וְזָהָב עָשׂוּ לַבָּעַל׃ לָכֵן אָשׁוּב וְלָקַחְתִּי
דְגָנִי בְּעִתּוֹ וְתִירוֹשִׁי בְּמוֹעֲדוֹ וְהִצַּלְתִּי צַמְרִי וּפִשְׁתִּי
12 לְכַסּוֹת אֶת־עֶרְוָתָהּ׃ וְעַתָּה אֲגַלֶּה אֶת־נַבְלָתָהּ לְעֵינֵי
13 מְאַהֲבֶיהָ וְאִישׁ לֹא־יַצִּילֶנָּה מִיָּדִי׃ וְהִשְׁבַּתִּי כָּל־מְשׂוֹשָׂהּ
14 חַגָּהּ חָדְשָׁהּ וְשַׁבַּתָּהּ וְכָל מוֹעֲדָהּ׃ וְהַשְׁמַמְתִּי גַּפְנָהּ
וּתְאֵנָתָהּ אֲשֶׁר אָמְרָה אֶתְנָה הֵמָּה לִי אֲשֶׁר נָתְנוּ־לִי
טו מְאַהֲבַי וְשַׂמְתִּים לְיַעַר וַאֲכָלַתְם חַיַּת הַשָּׂדֶה׃ וּפָקַדְתִּי
עָלֶיהָ אֶת־יְמֵי הַבְּעָלִים אֲשֶׁר תְּקַטֵּר לָהֶם וַתַּעַד נִזְמָהּ
וְחֶלְיָתָהּ וַתֵּלֶךְ אַחֲרֵי מְאַהֲבֶיהָ וְאֹתִי שָׁכְחָה נְאֻם־יְהוָה׃
16 לָכֵן הִנֵּה אָנֹכִי מְפַתֶּיהָ וְהֹלַכְתִּיהָ הַמִּדְבָּר וְדִבַּרְתִּי עַל־
17 לִבָּהּ׃ וְנָתַתִּי לָהּ אֶת־כְּרָמֶיהָ מִשָּׁם וְאֶת־עֵמֶק עָכוֹר
לְפֶתַח תִּקְוָה וְעָנְתָה שָׁמָּה כִּימֵי נְעוּרֶיהָ וּכְיוֹם עֲלוֹתָהּ
18 מֵאֶרֶץ־מִצְרָיִם׃ וְהָיָה בַּיּוֹם־הַהוּא נְאֻם־יְהוָה
19 תִּקְרְאִי אִישִׁי וְלֹא־תִקְרְאִי־לִי עוֹד בַּעְלִי׃ וְהַסַרְתִּי אֶת־
כ שְׁמוֹת הַבְּעָלִים מִפִּיהָ וְלֹא־יִזָּכְרוּ עוֹד בִּשְׁמָם׃ וְכָרַתִּי
לָהֶם בְּרִית בַּיּוֹם הַהוּא עִם־חַיַּת הַשָּׂדֶה וְעִם־עוֹף הַשָּׁמַיִם
וְרֶמֶשׂ הָאֲדָמָה וְקֶשֶׁת וְחֶרֶב וּמִלְחָמָה אֶשְׁבּוֹר מִן־
21 הָאָרֶץ וְהִשְׁכַּבְתִּים לָבֶטַח׃ וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי לְעוֹלָם
וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים׃

וארשתיך

עד כאן

23 22 וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי בֶּאֱמוּנָה וְיָדַעַתְּ אֶת־יְהוָה׃ וְהָיָה׃
בַּיּוֹם הַהוּא אֶעֱנֶה נְאֻם־יְהוָה אֶעֱנֶה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְהֵם
24 יַעֲנוּ אֶת־הָאָרֶץ׃ וְהָאָרֶץ תַּעֲנֶה אֶת־הַדָּגָן וְאֶת־הַתִּירוֹשׁ
וְאֶת־הַיִּצְהָר וְהֵם יַעֲנוּ אֶת־יִזְרְעֶאל׃ וּזְרַעְתִּיהָ לִי בָּאָרֶץ כה
וְרִחַמְתִּי אֶת־לֹא רֻחָמָה וְאָמַרְתִּי לְלֹא־עַמִּי עַמִּי־אַתָּה
וְהוּא יֹאמַר אֱלֹהָי׃

א ג וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי עוֹד לֵךְ אֱהַב־אִשָּׁה אֲהֻבַת רֵעַ
וּמְנָאֶפֶת כְּאַהֲבַת יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהֵם פֹּנִים אֶל־
2 אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְאֹהֲבֵי אֲשִׁישֵׁי עֲנָבִים׃ וָאֶכְּרֶהָ לִי
3 בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר כֶּסֶף וְחֹמֶר שְׂעֹרִים וְלֶתֶךְ שְׂעֹרִים׃ וָאֹמַר
אֵלֶיהָ יָמִים רַבִּים תֵּשְׁבִי לִי לֹא תִזְנִי וְלֹא תִהְיִי לְאִישׁ
4 וְגַם־אֲנִי אֵלַיִךְ׃ כִּי׳ יָמִים רַבִּים יֵשְׁבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵין
מֶלֶךְ וְאֵין שָׂר וְאֵין זֶבַח וְאֵין מַצֵּבָה וְאֵין אֵפוֹד וּתְרָפִים׃
אַחַר יָשֻׁבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבִקְשׁוּ אֶת־יְהוָה ה
אֱלֹהֵיהֶם וְאֵת דָּוִיד מַלְכָּם וּפָחֲדוּ אֶל־יְהוָה
וְאֶל־טוּבוֹ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים׃

Cap. III. *Rursus sub emblemate adulteræ domi à conjuge desertæ, tristem populi statum depingit.*

א ד שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי רִיב לַיהוָה עִם־
יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ כִּי אֵין־אֱמֶת וְאֵין־חֶסֶד וְאֵין־דַּעַת אֱלֹהִים
2 בָּאָרֶץ׃ אָלֹה וְכַחֵשׁ וְרָצֹחַ וְגָנֹב וְנָאֹף פָּרָצוּ וְדָמִים
3 בְּדָמִים נָגָעוּ׃ עַל־כֵּן׳ תֶּאֱבַל הָאָרֶץ וְאֻמְלַל כָּל־יוֹשֵׁב
בָּהּ בְּחַיַּת הַשָּׂדֶה וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וְגַם־דְּגֵי הַיָּם יֵאָסֵפוּ׃
4 אַךְ אִישׁ אַל־יָרֵב וְאַל־יוֹכַח אִישׁ וְעַמְּךָ כִּמְרִיבֵי כֹהֵן׃
וְכָשַׁלְתָּ הַיּוֹם וְכָשַׁל גַּם־נָבִיא עִמְּךָ לָיְלָה וְדָמִיתִי אִמֶּךָ׃ ה
6 נִדְמוּ עַמִּי מִבְּלִי הַדָּעַת כִּי אַתָּה הַדַּעַת מָאַסְתָּ
וָאֶמְאָסְאֲךָ מִכַּהֵן לִי וַתִּשְׁכַּח תּוֹרַת אֱלֹהֶיךָ אֶשְׁכַּח
7 בָּנֶיךָ גַּם־אָנִי׃ כְּרֻבָּם כֵּן חָטְאוּ־לִי כְּבוֹדָם בְּקָלוֹן אָמִיר׃
9 8 חַטַּאת עַמִּי יֹאכֵלוּ וְאֶל־עֲוֹנָם יִשְׂאוּ נַפְשׁוֹ׃ וְהָיָה כָעָם
כַּכֹּהֵן וּפָקַדְתִּי עָלָיו דְּרָכָיו וּמַעֲלָלָיו אָשִׁיב לוֹ׃ וְאָכְלוּ י
ולא

Cap. IV. *Causam tam gravis judicii exponit, gravissima populi peccata & scelera, atque neglectum religionis, tam apud sacerdotes, quàm apud plebem.*

וְלֹא יִשְׁבָּעוּ הִזְנוּ וְלֹא יִפְרָצוּ כִּי־אֶת־יְהוָה עָזְבוּ לִשְׁמֹר׃
11 12 זְנוּת וְיַיִן וְתִירוֹשׁ יִקַּח־לֵב׃ עַמִּי בְעֵצוֹ יִשְׁאָל וּמַקְלוֹ יַגִּיד קמץ בו"פ
13 לָמוֹ כִּי רוּחַ זְנוּנִים הִתְעָה וַיִּזְנוּ מִתַּחַת אֱלֹהֵיהֶם׃ עַל־
רָאשֵׁי הֶהָרִים יִזְבָּחוּ וְעַל־הַגְּבָעוֹת יְקַטֵּרוּ תַּחַת אַלּוֹן
וְלִבְנֶה וְאֵלָה כִּי־טוֹב צִלָּהּ עַל־כֵּן תִּזְנֶינָה בְנוֹתֵיכֶם
14 וְכַלּוֹתֵיכֶם תְּנָאַפְנָה׃ לֹא־אֶפְקֹד עַל־בְּנוֹתֵיכֶם כִּי
תִזְנֶינָה וְעַל־כַּלּוֹתֵיכֶם כִּי תְנָאַפְנָה כִּי־הֵם עִם־הַזֹּנוֹת
טו יִפָּרֵדוּ וְעִם־הַקְּדֵשׁוֹת יִזְבָּחוּ וְעַם לֹא־יָבִין יִלָּבֵט׃ אִם־זֹנֶה
אַתָּה יִשְׂרָאֵל אַל־יֶאְשַׁם יְהוּדָה וְאַל־תָּבֹאוּ הַגִּלְגָּל וְאַל־
16 תַּעֲלוּ בֵּית אָוֶן וְאַל־תִּשָּׁבְעוּ חַי־יְהוָה׃ כִּי כְּפָרָה סֹרֵרָה
17 סָרַר יִשְׂרָאֵל עַתָּה יִרְעֵם יְהוָה כְּכֶבֶשׂ בַּמֶּרְחָב׃ חֻבּוּר
18 עֲצַבִּים אֶפְרַיִם הַנַּח־לוֹ׃ סָר סִבְאָם הַזְנֵה הִזְנוּ אָהֲבוּ הָבוּ
19 קָלוֹן מָגִנֶּיהָ׃ צָרַר רוּחַ אוֹתָהּ בְּכַנְפֶּיהָ וְיֵבֹשׁוּ מִזִּבְחֹתָם׃

Cap. V. *Sacerdotes & principes populi imprimis accusat, ac corruptæ religionis aliorumque facinorum reos agit.*

א ה שִׁמְעוּ־זֹאת הַכֹּהֲנִים וְהַקְשִׁיבוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל וּבֵית
הַמֶּלֶךְ הַאֲזִינוּ כִּי לָכֶם הַמִּשְׁפָּט כִּי־פַח הֱיִיתֶם לְמִצְפָּה
2 וְרֶשֶׁת פְּרוּשָׂה עַל־תָּבוֹר׃ וְשַׁחֲטָה שַׁטִּים הֶעְמִיקוּ וַאֲנִי
3 מוּסָר לְכֻלָּם׃ אֲנִי יָדַעְתִּי אֶפְרַיִם וְיִשְׂרָאֵל לֹא־נִכְחַד
4 מִמֶּנִּי כִּי עַתָּה הָזְנִית אֶפְרַיִם נִטְמָא יִשְׂרָאֵל׃ לֹא יִתְּנוּ
מַעַלְלֵיהֶם לָשׁוּב אֶל־אֱלֹהֵיהֶם כִּי רוּחַ זְנוּנִים בְּקִרְבָּם
ה וְאֶת־יְהוָה לֹא יָדָעוּ׃ וְעָנָה גְאוֹן־יִשְׂרָאֵל בְּפָנָיו וְיִשְׂרָאֵל
6 וְאֶפְרַיִם יִכָּשְׁלוּ בַּעֲוֹנָם כָּשַׁל גַּם־יְהוּדָה עִמָּם׃ בְּצֹאנָם
וּבִבְקָרָם יֵלְכוּ לְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה וְלֹא יִמְצָאוּ חָלַץ מֵהֶם׃
7 בַּיהוָה בָּגָדוּ כִּי בָנִים זָרִים יָלָדוּ עַתָּה יֹאכְלֵם חֹדֶשׁ אֶת־
8 חֶלְקֵיהֶם׃ תִּקְעוּ שׁוֹפָר בַּגִּבְעָה חֲצֹצְרָה בָּרָמָה
9 הָרִיעוּ בֵּית אָוֶן אַחֲרֶיךָ בִנְיָמִין׃ אֶפְרַיִם לְשַׁמָּה תִּהְיֶה
י בְּיוֹם תּוֹכֵחָה בְּשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל הוֹדַעְתִּי נֶאֱמָנָה׃ הָיוּ שָׂרֵי
יְהוּדָה כְּמַסִּיגֵי גְבוּל עֲלֵיהֶם אֶשְׁפּוֹךְ כַּמַּיִם עֶבְרָתִי׃
11 עָשׁוּק אֶפְרַיִם רְצוּץ מִשְׁפָּט כִּי הוֹאִיל הָלַךְ אַחֲרֵי־צָו׃

ואני

13 12 וַאֲנִי כָעָשׁ לְאֶפְרַיִם וְכָרָקָב לְבֵית יְהוּדָה׃ וַיַּרְא אֶפְרַיִם
אֶת־חָלְיוֹ וִיהוּדָה אֶת־מְזֹרוֹ וַיֵּלֶךְ אֶפְרַיִם אֶל־אַשּׁוּר
וַיִּשְׁלַח אֶל־מֶלֶךְ יָרֵב וְהוּא לֹא יוּכַל לִרְפֹּא לָכֶם וְלֹא־
14 יָגֶהֶה מִכֶּם מָזוֹר׃ כִּי אָנֹכִי כַשַּׁחַל לְאֶפְרַיִם וְכַכְּפִיר
לְבֵית יְהוּדָה אֲנִי אֲנִי אֶטְרֹף וְאֵלֵךְ אֶשָּׂא וְאֵין מַצִּיל׃
אֵלֵךְ אָשׁוּבָה אֶל־מְקוֹמִי עַד אֲשֶׁר־יֶאְשְׁמוּ וּבִקְשׁוּ פָנָי טו
בַּצַּר לָהֶם יְשַׁחֲרֻנְנִי׃ לְכוּ וְנָשׁוּבָה אֶל־יְהוָה כִּי הוּא טָרָף וא
2 וְיִרְפָּאֵנוּ יַךְ וְיַחְבְּשֵׁנוּ׃ יְחַיֵּינוּ מִיֹּמָיִם בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יְקִמֵּנוּ
3 וְנִחְיֶה לְפָנָיו׃ וְנֵדְעָה נִרְדְּפָה לָדַעַת אֶת־יְהוָה כְּשַׁחַר
4 נָכוֹן מֹצָאוֹ וְיָבוֹא כַגֶּשֶׁם לָנוּ כְּמַלְקוֹשׁ יוֹרֶה אָרֶץ׃ מָה
אֶעֱשֶׂה־לְּךָ אֶפְרַיִם מָה אֶעֱשֶׂה־לְּךָ יְהוּדָה וְחַסְדְּכֶם
כַּעֲנַן בֹּקֶר וְכַטַּל מַשְׁכִּים הֹלֵךְ׃ עַל־כֵּן חָצַבְתִּי בַּנְּבִיאִים ה
6 הֲרַגְתִּים בְּאִמְרֵי־פִי וּמִשְׁפָּטֶיךָ אוֹר יֵצֵא׃ כִּי חֶסֶד
7 חָפַצְתִּי וְלֹא־זָבַח וְדַעַת אֱלֹהִים מֵעֹלוֹת׃ וְהֵמָּה כְּאָדָם
8 עָבְרוּ בְרִית שָׁם בָּגְדוּ בִי׃ גִּלְעָד קִרְיַת פֹּעֲלֵי אָוֶן עֲקֻבָּה
9 מִדָּם׃ וּכְחַכֵּי אִישׁ גְּדוּדִים חֶבֶר כֹּהֲנִים דֶּרֶךְ יְרַצְּחוּ
שֶׁכְמָה כִּי זִמָּה עָשׂוּ׃ בְּבֵית יִשְׂרָאֵל רָאִיתִי שַׁעֲרִירִיָּה י
11 שָׁם זְנוּת לְאֶפְרַיִם נִטְמָא יִשְׂרָאֵל׃ גַּם־יְהוּדָה שָׁת קָצִיר
לָךְ בְּשׁוּבִי שְׁבוּת עַמִּי׃ כְּרָפְאִי לְיִשְׂרָאֵל ן א
וְנִגְלָה עֲוֹן אֶפְרַיִם וְרָעוֹת שֹׁמְרוֹן כִּי פָעֲלוּ שָׁקֶר וְגַנָּב
2 יָבוֹא פָשַׁט גְּדוּד בַּחוּץ׃ וּבַל־יֹאמְרוּ לִלְבָבָם כָּל־רָעָתָם
3 זָכַרְתִּי עַתָּה סְבָבוּם מַעַלְלֵיהֶם נֶגֶד פָּנַי הָיוּ׃ בְּרָעָתָם
4 יְשַׂמְּחוּ־מֶלֶךְ וּבְכַחֲשֵׁיהֶם שָׂרִים׃ כֻּלָּם מְנַאֲפִים כְּמוֹ
תַּנּוּר בֹּעֵרָה מֵאֹפֶה יִשְׁבּוֹת מֵעִיר מִלּוּשׁ בָּצֵק עַד־ מלעיל
חֻמְצָתוֹ׃ יוֹם מַלְכֵּנוּ הֶחֱלוּ שָׂרִים חֲמַת מִיַּיִן מָשַׁךְ יָדוֹ ה
6 אֶת־לֹצְצִים׃ כִּי־קֵרְבוּ כַתַּנּוּר לִבָּם בְּאָרְבָּם כָּל־הַלַּיְלָה
7 יָשֵׁן אֹפֵהֶם בֹּקֶר הוּא בֹּעֵר כְּאֵשׁ לֶהָבָה׃ כֻּלָּם יֵחַמּוּ
כַּתַּנּוּר וְאָכְלוּ אֶת־שֹׁפְטֵיהֶם כָּל־מַלְכֵיהֶם נָפָלוּ אֵין־
קרא

Cap. VI. *Invitat eos ad pœnitentiam, rursusque in refractarios invehitur.*

שערוריה קרי

Cap. VII. *Queritur statum populi adeo exulceratum & deploratum esse, ut omnem medelam respuat.*

8 קָרָא בָהֶם אֵלָי׃ אֶפְרַיִם בָּעַמִּים הוּא יִתְבּוֹלָל אֶפְרַיִם
9 הָיָה עֻגָה בְּלִי הֲפוּכָה׃ אָכְלוּ זָרִים כֹּחוֹ וְהוּא לֹא יָדָע
10 גַּם־שֵׂיבָה זָרְקָה בּוֹ וְהוּא לֹא יָדָע׃ וְעָנָה גְאוֹן־יִשְׂרָאֵל
בְּפָנָיו וְלֹא־שָׁבוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְלֹא בִקְשֻׁהוּ בְּכָל־
11 זֹאת׃ וַיְהִי אֶפְרַיִם כְּיוֹנָה פוֹתָה אֵין לֵב מִצְרַיִם קָרָאוּ
12 אַשּׁוּר הָלָכוּ׃ כַּאֲשֶׁר יֵלֵכוּ אֶפְרוֹשׂ עֲלֵיהֶם רִשְׁתִּי כְּעוֹף
13 הַשָּׁמַיִם אוֹרִידֵם אִיסְרֵם כְּשֵׁמַע לַעֲדָתָם׃ אוֹי לָהֶם כִּי־
נָדְדוּ מִמֶּנִּי שֹׁד לָהֶם כִּי־פָשְׁעוּ בִי וְאָנֹכִי אֶפְדֵּם וְהֵמָּה
14 דִּבְּרוּ עָלַי כְּזָבִים׃ וְלֹא־זָעֲקוּ אֵלַי בִּלְבָבָם כִּי יְיֵלִילוּ עַל־
טו מִשְׁכְּבוֹתָם עַל־דָּגָן וְתִירוֹשׁ יִתְגּוֹרָרוּ יָסוּרוּ בִי׃ וַאֲנִי
16 יִסַּרְתִּי חִזַּקְתִּי זְרוֹעֹתָם וְאֵלַי יַחְשְׁבוּ־רָע׃ יָשׁוּבוּ׀ לֹא
עַל הָיוּ כְּקֶשֶׁת רְמִיָּה יִפְּלוּ בַחֶרֶב שָׂרֵיהֶם מִזַּעַם

Cap. VIII. *Excidium commina-tur delu-bris, ne-fandisque ipsorum aris; ipsisque urbi-bus muni-tissimis, quibus con-fidebant.*

א ח לְשׁוֹנָם זוֹ לַעֲגָם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ אֶל־חִכְּךָ שֹׁפָר כַּנֶּשֶׁר
עַל־בֵּית יְהוָה יַעַן עָבְרוּ בְרִיתִי וְעַל־תּוֹרָתִי פָּשָׁעוּ׃
2 3 לִי יְזַעֲקוּ אֱלֹהַי יְדַעֲנוּךָ יִשְׂרָאֵל׃ זָנַח יִשְׂרָאֵל טוֹב אוֹיֵב
4 יִרְדְּפוֹ׃ הֵם הִמְלִיכוּ וְלֹא מִמֶּנִּי הֵשִׂירוּ וְלֹא יָדָעְתִּי
ה כַּסְפָּם וּזְהָבָם עָשׂוּ לָהֶם עֲצַבִּים לְמַעַן יִכָּרֵת׃ זָנַח
עֶגְלֵךְ שֹׁמְרוֹן חָרָה אַפִּי בָם עַד־מָתַי לֹא יוּכְלוּ נִקָּיֹן׃
6 כִּי מִיִּשְׂרָאֵל וְהוּא חָרָשׁ עָשָׂהוּ וְלֹא אֱלֹהִים הוּא
קמץ 7 כִּי־שְׁבָבִים יִהְיֶה עֶגֶל שֹׁמְרוֹן׃ כִּי רוּחַ יִזְרָעוּ וְסוּפָתָה
בלא אס"פ יִקְצֹרוּ קָמָה אֵין־לוֹ צֶמַח בְּלִי יַעֲשֶׂה־קֶּמַח אוּלַי יַעֲשֶׂה
8 זָרִים יִבְלָעֻהוּ׃ נִבְלַע יִשְׂרָאֵל עַתָּה הָיוּ בַגּוֹיִם
9 כִּכְלִי אֵין־חֵפֶץ בּוֹ׃ כִּי־הֵמָּה עָלוּ אַשּׁוּר פֶּרֶא
י בּוֹדֵד לוֹ אֶפְרַיִם הִתְנוּ אֲהָבִים׃ גַּם כִּי־יִתְּנוּ
קמץ בו"ק בַּגּוֹיִם עַתָּה אֲקַבְּצֵם וַיָּחֵלּוּ מְעָט מִמַּשָּׂא מֶלֶךְ
11 שָׂרִים׃ כִּי־הִרְבָּה אֶפְרַיִם מִזְבְּחוֹת לַחֲטֹא הָיוּ־
יהוד' 12 לוֹ מִזְבְּחוֹת לַחֲטֹא׃ אֶכְתֹּב־לוֹ רֻבֵּי תוֹרָתִי יבי קרי
13 כְּמוֹ־זָר נֶחְשָׁבוּ׃ זִבְחֵי הַבְהָבַי יִזְבְּחוּ בָשָׂר וַיֹּאכֵלוּ
יהוה

יְהוָה לֹא רָצָם עַתָּה יִזְכֹּר עֲוֹנָם וְיִפְקֹד חַטֹּאתָם
הֵמָּה מִצְרַיִם יָשׁוּבוּ: וַיִּשְׁכַּח יִשְׂרָאֵל אֶת־עֹשֵׂהוּ 14
וַיִּבֶן הֵיכָלוֹת וִיהוּדָה הִרְבָּה עָרִים בְּצָרוֹת וְשִׁלַּחְתִּי
אֵשׁ בְּעָרָיו וְאָכְלָה אַרְמְנוֹתֶיהָ:

אַל־תִּשְׂמַח יִשְׂרָאֵל אֶל־גִּיל כָּעַמִּים כִּי זָנִיתָ מֵעַל ט א
אֱלֹהֶיךָ אָהַבְתָּ אֶתְנָן עַל כָּל־גָּרְנוֹת דָּגָן: גֹּרֶן וָיֶקֶב לֹא 2
יִרְעֵם וְתִירוֹשׁ יְכַחֲשׁ בָּהּ: לֹא יֵשְׁבוּ בְּאֶרֶץ יְהוָה וְשָׁב 3
אֶפְרַיִם מִצְרַיִם וּבְאַשּׁוּר טָמֵא יֹאכֵלוּ: לֹא־יִסְכּוּ לַיהוָה יַיִן 4
וְלֹא יְעָרְבוּ־לוֹ זִבְחֵיהֶם כְּלֶחֶם אוֹנִים לָהֶם כָּל־אֹכְלָיו
יִטַּמָּאוּ כִּי־לַחְמָם לְנַפְשָׁם לֹא יָבוֹא בֵּית יְהוָה: מַה־ה
תַּעֲשׂוּ לְיוֹם מוֹעֵד וְלִיוֹם חַג־יְהוָה: כִּי־הִנֵּה הָלְכוּ מִשֹּׁד 6
מִצְרַיִם תְּקַבְּצֵם מֹף תְּקַבְּרֵם מַחְמַד לְכַסְפָּם קִמּוֹשׂ
יִירָשֵׁם חוֹחַ בְּאָהֳלֵיהֶם: בָּאוּ יְמֵי הַפְּקֻדָּה בָּאוּ יְמֵי 7
הַשִּׁלֻּם יֵדְעוּ יִשְׂרָאֵל אֱוִיל הַנָּבִיא מְשֻׁגָּע אִישׁ הָרוּחַ עַל
רֹב עֲוֹנְךָ וְרַבָּה מַשְׂטֵמָה: צוֹפֶה אֶפְרַיִם עִם־אֱלֹהָי 8
נָבִיא פַּח יָקוּשׁ עַל־כָּל־דְּרָכָיו מַשְׂטֵמָה בְּבֵית אֱלֹהָיו:
הֶעְמִיקוּ שִׁחֲתוּ כִּימֵי הַגִּבְעָה יִזְכֹּר עֲוֹנָם יִפְקֹד 9
חַטֹּאתָם: כַּעֲנָבִים בַּמִּדְבָּר מָצָאתִי יִשְׂרָאֵל
כְּבִכּוּרָה בִתְאֵנָה בְּרֵאשִׁיתָהּ רָאִיתִי אֲבוֹתֵיכֶם הֵמָּה
בָּאוּ בַעַל־פְּעוֹר וַיִּנָּזְרוּ לַבֹּשֶׁת וַיִּהְיוּ שִׁקּוּצִים כְּאָהֲבָם:
אֶפְרַיִם כְּעוֹף יִתְעוֹפֵף כְּבוֹדָם מִלֵּדָה וּמִבֶּטֶן וּמֵהֵרָיוֹן: 11
כִּי אִם־יְגַדְּלוּ אֶת־בָּנֵיהֶם וְשִׁכַּלְתִּים מֵאָדָם כִּי־גַם־אוֹי 12
לָהֶם בְּשׂוּרִי מֵהֶם: אֶפְרַיִם כַּאֲשֶׁר רָאִיתִי לְצוֹר שְׁתוּלָה 13
בִּנָּוה וְאֶפְרַיִם לְהוֹצִיא אֶל־הוֹרֵג בָּנָיו: תֵּן־לָהֶם יְהוָה 14
מַה־תִּתֵּן תֵּן לָהֶם רֶחֶם מַשְׁכִּיל וְשָׁדַיִם צֹמְקִים: כָּל־ט
רָעָתָם בַּגִּלְגָּל כִּי־שָׁם שְׂנֵאתִים עַל רֹעַ מַעַלְלֵיהֶם מִבֵּיתִי
אוֹרִשֵׁם לֹא אוֹסִיף אַהֲבָתָם כָּל־שָׂרֵיהֶם סוֹרְרִים: הֻכָּה 16
אֶפְרַיִם שָׁרְשָׁם יָבֵשׁ פְּרִי בַל־יַעֲשׂוּן גַּם כִּי יָלִדוּן וְהֵמַתִּי
מחמדי

Cap. IX. *Cùm profano ritu, ludis festisque religionem contaminassent, egestatem, eadem filiorum, vulvam sterilem, ubera arentia, & tantum non perpetuum repudium ipsis comminatur.*

17 מֵחֲמַדֵּי בִטְנָם׃ יִמְאָסֵם אֱלֹהַי כִּי לֹא שָׁמְעוּ לוֹ וְיִהְיוּ

Cap. X. *Comparat populum viti frondosæ, sed uvis vacuæ, multisque ipsorum ingratitudinem perstringit, suadetque, ut relictis vanis studiis latam verarum virtutum frugem edant.*

א ו נְדָדִים בַּגּוֹיִם׃ גֶּפֶן בּוֹקֵק יִשְׂרָאֵל פְּרִי יְשַׁוֶּה־
לּוֹ כְּרֹב לִפְרִיוֹ הִרְבָּה לַמִּזְבְּחוֹת כַּטּוֹב לְאַרְצוֹ הֵטִיבוּ
2 מַצֵּבוֹת׃ חָלַק לִבָּם עַתָּה יֶאְשְׁמוּ הוּא יְעָרֵף מִזְבְּחוֹתָם
3 יְשֹׁדֵד מַצֵּבוֹתָם׃ כִּי עַתָּה יֹאמְרוּ אֵין מֶלֶךְ לָנוּ כִּי לֹא
4 יָרֵאנוּ אֶת־יְהוָה וְהַמֶּלֶךְ מַה־יַּעֲשֶׂה־לָּנוּ׃ דִּבְּרוּ דְבָרִים
אָלוֹת שָׁוְא כָּרֹת בְּרִית וּפָרַח כָּרֹאשׁ מִשְׁפָּט עַל תַּלְמֵי
ה שָׂדָי׃ לְעָגְלוֹת בֵּית אָוֶן יָגוֹרוּ שֹׁכֵן שֹׁמְרוֹן כִּי־אָבַל עָלָיו
6 עַמּוֹ וּכְמָרָיו עָלָיו יָגִילוּ עַל־כְּבוֹדוֹ כִּי־גָלָה מִמֶּנּוּ׃ גַּם־
קמץ בו׳ק אוֹתוֹ לְאַשּׁוּר יוּבַל מִנְחָה לְמֶלֶךְ יָרֵב בָּשְׁנָה אֶפְרַיִם יִקַּח
קמץ בו׳ק 7 וְיֹבוּשׁ יִשְׂרָאֵל מֵעֲצָתוֹ׃ נִדְמָה שֹׁמְרוֹן מַלְכָּהּ כְּקֶצֶף עַל־
8 פְּנֵי־מָיִם׃ וְנִשְׁמְדוּ בָּמוֹת אָוֶן חַטַּאת יִשְׂרָאֵל קוֹץ
וְדַרְדַּר יַעֲלֶה עַל־מִזְבְּחוֹתָם וְאָמְרוּ לֶהָרִים כַּסּוּנוּ
9 וְלַגְּבָעוֹת נִפְלוּ עָלֵינוּ׃ מִימֵי הַגִּבְעָה
חָטָאת יִשְׂרָאֵל שָׁם עָמָדוּ לֹא־תַשִּׂיגֵם בַּגִּבְעָה מִלְחָמָה
י עַל־בְּנֵי עַוְלָה׃ בְּאַוָּתִי וְאֹסְרֵם וְאֻסְּפוּ עֲלֵיהֶם עַמִּים
עינותם קרי 11 בְּאָסְרָם לִשְׁתֵּי עֵינָתָם׃ וְאֶפְרַיִם עֶגְלָה מְלֻמָּדָה
אָהֲבָתִי לָדוּשׁ וַאֲנִי עָבַרְתִּי עַל־טּוּב צַוָּארָהּ אַרְכִּיב
12 אֶפְרַיִם יֶחֱרוֹשׁ יְהוּדָה יְשֹׁדֵד־לוֹ יַעֲקֹב׃ זִרְעוּ לָכֶם
לִצְדָקָה קִצְרוּ לְפִי־חֶסֶד נִירוּ לָכֶם נִיר וְעֵת לִדְרוֹשׁ אֶת־
13 יְהוָה עַד־יָבוֹא וְיוֹרֶה צֶדֶק לָכֶם׃ חֲרַשְׁתֶּם־רֶשַׁע
עַוְלָתָה קְצַרְתֶּם אֲכַלְתֶּם פְּרִי־כָחֶשׁ כִּי־בָטַחְתָּ בְּרַכְבְּךָ
תגש קמץ בו׳ק 14 בְּרֹב גִּבּוֹרֶיךָ׃ וְקָאַם שָׁאוֹן בְּעַמֶּיךָ וְכָל־מִבְצָרֶיךָ יוּשָׁד
אחר טורס כְּשֹׁד שַׁלְמַן בֵּית אַרְבֵאל בְּיוֹם מִלְחָמָה אֵם עַל־בָּנִים
טו רֻטָּשָׁה׃ כָּכָה עָשָׂה לָכֶם בֵּית־אֵל מִפְּנֵי רָעַת רָעַתְכֶם
אוא בַּשַּׁחַר נִדְמָה נִדְמָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ כִּי נַעַר יִשְׂרָאֵל

Cap. XI. *Beneficiorum suorum veluti catalogum recenset, &*

2 וָאֹהֲבֵהוּ וּמִמִּצְרַיִם קָרָאתִי לִבְנִי׃ קָרְאוּ לָהֶם כֵּן הָלְכוּ
3 מִפְּנֵיהֶם לַבְּעָלִים יְזַבֵּחוּ וְלַפְּסִלִים יְקַטֵּרוּן׃ וְאָנֹכִי

תִּרְגַּלְתִּי לְאֶפְרַיִם קָחָם עַל־זְרוֹעֹתָיו וְלֹא־יָדְעוּ כִּי
4 רְפָאתִים׃ בְּחַבְלֵי אָדָם אֶמְשְׁכֵם בַּעֲבֹתוֹת אַהֲבָה
וָאֶהְיֶה לָהֶם כִּמְרִימֵי עֹל עַל לְחֵיהֶם וְאַט אֵלָיו אוֹכִיל׃
ה לֹא יָשׁוּב אֶל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאַשּׁוּר הוּא מַלְכּוֹ כִּי מֵאֲנוּ
6 לָשׁוּב׃ וְחָלָה חֶרֶב בְּעָרָיו וְכִלְּתָה בַדָּיו וְאָכָלָה
7 מִמּוֹעֲצוֹתֵיהֶם׃ וְעַמִּי תְלוּאִים לִמְשׁוּבָתִי וְאֶל־עַל
8 יִקְרָאֻהוּ יַחַד לֹא יְרוֹמֵם׃ אֵיךְ אֶתֶּנְךָ אֶפְרַיִם אֲמַגֶּנְךָ
יִשְׂרָאֵל אֵיךְ אֶתֶּנְךָ כְּאַדְמָה אֲשִׂימְךָ כִּצְבֹאִים נֶהְפַּךְ
9 עָלַי לִבִּי יַחַד נִכְמְרוּ נִחוּמָי׃ לֹא אֶעֱשֶׂה חֲרוֹן אַפִּי לֹא
אָשׁוּב לְשַׁחֵת אֶפְרָיִם כִּי אֵל אָנֹכִי וְלֹא־אִישׁ בְּקִרְבְּךָ
קָדוֹשׁ וְלֹא אָבוֹא בְּעִיר׃ אַחֲרֵי יְהוָה יֵלְכוּ כְּאַרְיֵה יִשְׁאָג י
11 כִּי־הוּא יִשְׁאָג וְיֶחֶרְדוּ בָנִים מִיָּם׃ יֶחֶרְדוּ כְצִפּוֹר
מִמִּצְרַיִם וּכְיוֹנָה מֵאֶרֶץ אַשּׁוּר וְהוֹשַׁבְתִּים עַל־בָּתֵּיהֶם
יב א נְאֻם־יְהוָה׃ סְבָבְנִי בְכַחַשׁ אֶפְרַיִם
וּבְמִרְמָה בֵּית יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה עֹד רָד עִם־
2 אֵל וְעִם־קְדוֹשִׁים נֶאֱמָן׃ אֶפְרַיִם רֹעֶה רוּחַ
וְרֹדֵף קָדִים כָּל־הַיּוֹם כָּזָב וָשֹׁד יַרְבֶּה וּבְרִית
3 עִם־אַשּׁוּר יִכְרֹתוּ וְשֶׁמֶן לְמִצְרַיִם יוּבָל׃ וְרִיב
לַיהוָה עִם־יְהוּדָה וְלִפְקֹד עַל־יַעֲקֹב כִּדְרָכָיו כְּמַעֲלָלָיו
4 יָשִׁיב לוֹ׃ בַּבֶּטֶן עָקַב אֶת־אָחִיו וּבְאוֹנוֹ שָׂרָה אֶת־
ה אֱלֹהִים׃ וַיָּשַׂר אֶל־מַלְאָךְ וַיֻּכָל בָּכָה וַיִּתְחַנֶּן־לוֹ בֵּית־
6 אֵל יִמְצָאֶנּוּ וְשָׁם יְדַבֵּר עִמָּנוּ׃ וַיהוָה אֱלֹהֵי הַצְּבָאוֹת
7 יְהוָה זִכְרוֹ׃ וְאַתָּה בֵּאלֹהֶיךָ תָשׁוּב חֶסֶד וּמִשְׁפָּט שְׁמֹר
8 וְקַוֵּה אֶל־אֱלֹהֶיךָ תָמִיד׃ כְּנַעַן בְּיָדוֹ מֹאזְנֵי מִרְמָה
9 לַעֲשֹׁק אָהֵב׃ וַיֹּאמֶר אֶפְרַיִם אַךְ עָשַׁרְתִּי מָצָאתִי אוֹן
לִי כָּל־יְגִיעַי לֹא יִמְצְאוּ־לִי עָוֹן אֲשֶׁר־חֵטְא׃ וְאָנֹכִי יְהוָה י
אֱלֹהֶיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם עֹד אוֹשִׁיבְךָ בָאֳהָלִים כִּימֵי
11 מוֹעֵד׃ וְדִבַּרְתִּי עַל־הַנְּבִיאִים וְאָנֹכִי חָזוֹן הִרְבֵּיתִי וּבְיַד

הנביאים

ingratitudinem populi accusat.

הפטרת ויצא יעקב

קמץ בז"ק

Cap. XII.

Eâdem in concione pergit, nec Israëlem solum, sed Judam quoque reum agit; & utrisque excidium ac gravissimas calamitates vaticinatur.

קמץ בז"ק

12 הַנְּבִיאִים אֲדַמֶּה׃ אִם־גִּלְעָד אָוֶן אַךְ־שָׁוְא הָיוּ בַגִּלְגַּל
שֹׁרִים זִבְּחוּ גַּם מִזְבְּחוֹתָם כְּגַלִּים עַל תַּלְמֵי שָׂדָי׃ ✱ כאן
13 וַיִּבְרַח יַעֲקֹב שְׂדֵה אֲרָם וַיַּעֲבֹד יִשְׂרָאֵל בְּאִשָּׁה הפטרת וישלח כמנהג אשכנז
14 וּבְאִשָּׁה שָׁמָר׃ וּבְנָבִיא הֶעֱלָה יְהוָה אֶת־
טו יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וּבְנָבִיא נִשְׁמָר׃ הִכְעִיס אֶפְרַיִם
תַּמְרוּרִים וְדָמָיו עָלָיו יִטּוֹשׁ וְחֶרְפָּתוֹ יָשִׁיב לוֹ
א יז אֲדֹנָיו׃ כְּדַבֵּר אֶפְרַיִם רְתֵת נָשָׂא הוּא Cap. XIII. *Rursus populo corruptum Dei cultum, polluta sacra, multaque alia crimina objicit: pœnitentibus autem veniam, gratiam, & plenam salutem pollicetur.*
2 בְּיִשְׂרָאֵל וַיֶּאְשַׁם בְּבַעַל וַיָּמֹת׃ וְעַתָּה יוֹסִפוּ
לַחֲטֹא וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם מַסֵּכָה מִכַּסְפָּם בִּתְבוּנָם
עֲצַבִּים מַעֲשֵׂה חָרָשִׁים כֻּלָּה לָהֶם הֵם אֹמְרִים
3 זֹבְחֵי אָדָם עֲגָלִים יִשָּׁקוּן׃ לָכֵן יִהְיוּ כַּעֲנַן־בֹּקֶר
וְכַטַּל מַשְׁכִּים הֹלֵךְ כְּמֹץ יִסַּעַר מִגֹּרֶן וּכְעָשָׁן מֵאֲרֻבָּה׃
4 וְאָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם וֵאלֹהִים זוּלָתִי
ה לֹא תֵדָע וּמוֹשִׁיעַ אַיִן בִּלְתִּי׃ אֲנִי יְדַעְתִּיךָ בַּמִּדְבָּר קמץ בו"ק
6 בְּאֶרֶץ תַּלְאוּבוֹת׃ כְּמַרְעִיתָם וַיִּשְׂבְּעוּ שָׂבְעוּ וַיָּרָם לִבָּם
7 עַל־כֵּן שְׁכַחוּנִי׃ וָאֱהִי לָהֶם כְּמוֹ־שָׁחַל כְּנָמֵר עַל־דֶּרֶךְ
8 אָשׁוּר׃ אֶפְגְּשֵׁם כְּדֹב שַׁכּוּל וְאֶקְרַע סְגוֹר לִבָּם וְאֹכְלֵם
9 שָׁם כְּלָבִיא חַיַּת הַשָּׂדֶה תְּבַקְּעֵם׃ שִׁחֶתְךָ יִשְׂרָאֵל כִּי־
י בִי בְעֶזְרֶךָ׃ אֵהִי מַלְכְּךָ אֱפוֹא וְיוֹשִׁיעֲךָ בְּכָל־עָרֶיךָ
11 וְשֹׁפְטֶיךָ אֲשֶׁר אָמַרְתָּ תְּנָה־לִּי מֶלֶךְ וְשָׂרִים׃ אֶתֵּן־לְךָ
12 מֶלֶךְ בְּאַפִּי וָאֶקַּח בְּעֶבְרָתִי׃ צְרוּר עֲוֹן אֶפְרַיִם קמץ בו"ק
13 צְפוּנָה חַטָּאתוֹ׃ חֶבְלֵי יוֹלֵדָה יָבֹאוּ לוֹ הוּא־בֵן לֹא
14 חָכָם כִּי־עֵת לֹא־יַעֲמֹד בְּמִשְׁבַּר בָּנִים׃ מִיַּד שְׁאוֹל אֶפְדֵּם
מִמָּוֶת אֶגְאָלֵם אֱהִי דְבָרֶיךָ מָוֶת אֱהִי קָטָבְךָ שְׁאוֹל נֹחַם
טו יִסָּתֵר מֵעֵינָי׃ כִּי הוּא בֵּין אַחִים יַפְרִיא יָבוֹא קָדִים רוּחַ
יְהוָה מִמִּדְבָּר עֹלֶה וְיֵבוֹשׁ מְקוֹרוֹ וְיֶחֱרַב מַעְיָנוֹ הוּא
א יח יְשֹׁסֶה אוֹצַר כָּל־כְּלִי חֶמְדָּה׃ תֶּאְשַׁם שֹׁמְרוֹן כִּי Cap. XIV. *Hortatur ut convertantur ad*
מָרְתָה בֵאלֹהֶיהָ בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ עֹלְלֵיהֶם יְרֻטָּשׁוּ וְהָרִיּוֹתָיו

יִבְקְעוּ׃ שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי 2 הפטרה וילך ונם
כָשַׁלְתָּ בַּעֲוֹנֶךָ׃ קְחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל־ 3 לפ׳ באב במנחה
יְהוָה אִמְרוּ אֵלָיו כָּל־תִּשָּׂא עָוֹן וְקַח־טוֹב וּנְשַׁלְּמָה
פָרִים שְׂפָתֵינוּ׃ אַשּׁוּר לֹא יוֹשִׁיעֵנוּ עַל־סוּס לֹא נִרְכָּב 4 קמץ בו׳ פ
וְלֹא־נֹאמַר עוֹד אֱלֹהֵינוּ לְמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ אֲשֶׁר־
בְּךָ יְרֻחַם יָתוֹם׃ אֶרְפָּא מְשׁוּבָתָם אֹהֲבֵם נְדָבָה כִּי שָׁב ה
אַפִּי מִמֶּנּוּ׃ אֶהְיֶה כַטַּל לְיִשְׂרָאֵל יִפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה וְיַךְ 6
שָׁרָשָׁיו כַּלְּבָנוֹן׃ יֵלְכוּ יוֹנְקוֹתָיו וִיהִי כַזַּיִת הוֹדוֹ וְרֵיחַ לוֹ 7
כַּלְּבָנוֹן׃ יָשֻׁבוּ יֹשְׁבֵי בְצִלּוֹ יְחַיּוּ דָגָן וְיִפְרְחוּ כַגָּפֶן זִכְרוֹ 8
כְּיֵין לְבָנוֹן׃ אֶפְרַיִם מַה־לִּי עוֹד לָעֲצַבִּים אֲנִי עָנִיתִי 9
וַאֲשׁוּרֶנּוּ אֲנִי כִּבְרוֹשׁ רַעֲנָן מִמֶּנִּי פִרְיְךָ נִמְצָא׃ מִי חָכָם
וְיָבֶן אֵלֶּה נָבוֹן וְיֵדָעֵם כִּי־יְשָׁרִים דַּרְכֵי יְהוָה וְצַדִּקִים
יֵלְכוּ בָם וּפֹשְׁעִים יִכָּשְׁלוּ בָם׃

Dominum & Salvatorem suum, præscriptâ confessionis & deprecationis formulâ.

LIBER JOELIS, HEBRAICE יואל

CAPUT I. א

דְּבַר־ יְהוָה אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יוֹאֵל בֶּן־פְּתוּאֵל׃ א
שִׁמְעוּ־זֹאת הַזְּקֵנִים וְהַאֲזִינוּ כֹּל יוֹשְׁבֵי 2
הָאָרֶץ הֶהָיְתָה זֹאת בִּימֵיכֶם וְאִם בִּימֵי אֲבֹתֵיכֶם׃ עָלֶיהָ 3
לִבְנֵיכֶם סַפֵּרוּ וּבְנֵיכֶם לִבְנֵיהֶם וּבְנֵיהֶם לְדוֹר אַחֵר׃
יֶתֶר הַגָּזָם אָכַל הָאַרְבֶּה וְיֶתֶר הָאַרְבֶּה אָכַל הַיֶּלֶק וְיֶתֶר 4
הַיֶּלֶק אָכַל הֶחָסִיל׃ הָקִיצוּ שִׁכּוֹרִים וּבְכוּ וְהֵילִילוּ כָּל־ ה
שֹׁתֵי יָיִן עַל־עָסִיס כִּי נִכְרַת מִפִּיכֶם׃ כִּי־גוֹי עָלָה עַל 6
אַרְצִי עָצוּם וְאֵין מִסְפָּר שִׁנָּיו שְׁנֵי אַרְיֵה וּמְתַלְעוֹת לָבִיא
לוֹ׃ שָׂם גַּפְנִי לְשַׁמָּה וּתְאֵנָתִי לְקֻצְפָּה חָשֹׂף חֲשָׂפָהּ 7
וְהִשְׁלִיךְ הִלְבִּינוּ שָׂרִיגֶיהָ׃ אֵלִי כִּבְתוּלָה חֲגֹרַת־שָׂק 8
עַל

Ap jejunia & planctus populum vocat, quo Deum offensum placare, præsentemque cladem & excidium avertere queant.

9 עַל־בַּעַל נְעוּרֶיהָ׃ הַכָּרֵת מִנְחָה וָנֶסֶךְ מִבֵּית יְהוָה
10 אָבְלוּ הַכֹּהֲנִים מְשָׁרְתֵי יְהוָה׃ שֻׁדַּד שָׂדֶה אָבְלָה
אֲדָמָה כִּי שָׁדַד דָּגָן הוֹבִישׁ תִּירוֹשׁ אָמְלַל יִצְהָר׃
11 הָבִישׁוּ אִכָּרִים הֵילִילוּ כֹּרְמִים עַל־חִטָּה וְעַל־שְׂעֹרָה
12 כִּי אָבַד קְצִיר שָׂדֶה׃ הַגֶּפֶן הוֹבִישָׁה וְהַתְּאֵנָה אֻמְלָלָה
רִמּוֹן גַּם־תָּמָר וְתַפּוּחַ כָּל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה יָבְשׁוּ כִּי־
הֹבִישׁ שָׂשׂוֹן מִן־בְּנֵי אָדָם׃
13 חִגְרוּ וְסִפְדוּ הַכֹּהֲנִים הֵילִילוּ מְשָׁרְתֵי
מִזְבֵּחַ בֹּאוּ לִינוּ בַשַּׂקִּים מְשָׁרְתֵי אֱלֹהָי כִּי נִמְנַע מִבֵּית
14 אֱלֹהֵיכֶם מִנְחָה וָנֶסֶךְ׃ קַדְּשׁוּ־צוֹם קִרְאוּ עֲצָרָה
אִסְפוּ זְקֵנִים כֹּל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְזַעֲקוּ
טו אֶל־יְהוָה׃ אֲהָהּ לַיּוֹם כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה וּכְשֹׁד מִשַּׁדִּי
16 יָבוֹא׃ הֲלֹא נֶגֶד עֵינֵינוּ אֹכֶל נִכְרַת מִבֵּית אֱלֹהֵינוּ
17 שִׂמְחָה וָגִיל׃ עָבְשׁוּ פְרָדוֹת תַּחַת מִגְרְפֹתֵיהֶם נָשַׁמּוּ
18 אֲצָרוֹת נֶהֱרָסוּ מַמְגֻרוֹת כִּי הֹבִישׁ דָּגָן׃ מָה־נֶּאֶנְחָה
בְהֵמָה נָבְכוּ עֲדָרֵי בָקָר כִּי אֵין מִרְעֶה לָהֶם גַּם־עֶדְרֵי
19 הַצֹּאן נֶאְשָׁמוּ׃ אֵלֶיךָ יְהוָה אֶקְרָא כִּי־אֵשׁ אָכְלָה
כ נְאוֹת מִדְבָּר וְלֶהָבָה לָהֲטָה כָּל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה׃ גַּם־
בְּהֵמוֹת שָׂדֶה תְּעָרֹג אֵלֶיךָ כִּי יָבְשׁוּ אֲפִיקֵי מָיִם וְאֵשׁ
א ב אָכְלָה נְאוֹת הַמִּדְבָּר׃ תִּקְעוּ שׁוֹפָר Cap. II.
בְּצִיּוֹן וְהָרִיעוּ בְּהַר קָדְשִׁי יִרְגְּזוּ כֹּל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ כִּי־בָא
2 יוֹם־יְהוָה כִּי קָרוֹב׃ יוֹם חֹשֶׁךְ וַאֲפֵלָה יוֹם עָנָן וַעֲרָפֶל
כְּשַׁחַר פָּרֻשׂ עַל־הֶהָרִים עַם רַב וְעָצוּם כָּמֹהוּ לֹא נִהְיָה
מִן־הָעוֹלָם וְאַחֲרָיו לֹא יוֹסֵף עַד־שְׁנֵי דוֹר וָדוֹר׃
3 לְפָנָיו אֵכְלָה אֵשׁ וְאַחֲרָיו תְּלַהֵט לֶהָבָה כְּגַן־עֵדֶן
הָאָרֶץ לְפָנָיו וְאַחֲרָיו מִדְבַּר שְׁמָמָה וְגַם־פְּלֵיטָה לֹא־
4 הָיְתָה לּוֹ׃ כְּמַרְאֵה סוּסִים מַרְאֵהוּ וּכְפָרָשִׁים כֵּן
5 יְרוּצוּן׃ כְּקוֹל מַרְכָּבוֹת עַל־רָאשֵׁי הֶהָרִים יְרַקֵּדוּן

Fatalem istium divinæ vindictæ diem graphicè, & tanquam in vivâ imagine, depingit: simul liberationem & salutem polliceri incipit; at-

que Messiæ adventum promittit.

כְּקוֹל לַהַב אֵשׁ אֹכְלָה קַשׁ כְּעַם עָצוּם עֲרוּךְ
מִלְחָמָה׃ מִפָּנָיו יָחִילוּ עַמִּים כָּל־פָּנִים קִבְּצוּ 6
פָּאֳרוֹר׃ כְּגִבּוֹרִים יְרוּצוּן כְּאַנְשֵׁי מִלְחָמָה יַעֲלוּ חוֹמָה 7
וְאִישׁ בִּדְרָכָיו יֵלֵכוּן וְלֹא יְעַבְּטוּן אֹרְחוֹתָם׃ וְאִישׁ 8
אָחִיו לֹא יִדְחָקוּן גֶּבֶר בִּמְסִלָּתוֹ יֵלֵכוּן וּבְעֵד הַשֶּׁלַח
יִפֹּלוּ לֹא יִבְצָעוּ׃ בָּעִיר יָשֹׁקּוּ בַּחוֹמָה יְרֻצוּן בַּבָּתִּים 9
יַעֲלוּ בָּעֲד הַחַלּוֹנִים יָבֹאוּ כַּגַּנָּב׃ לְפָנָיו רָגְזָה אֶרֶץ י
רָעֲשׁוּ שָׁמַיִם שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ קָדָרוּ וְכוֹכָבִים אָסְפוּ נָגְהָם׃
וַיהוָה נָתַן קוֹלוֹ לִפְנֵי חֵילוֹ כִּי רַב מְאֹד מַחֲנֵהוּ כִּי 11
עָצוּם עֹשֵׂה דְבָרוֹ כִּי־גָדוֹל יוֹם־יְהוָה וְנוֹרָא מְאֹד וּמִי
יְכִילֶנּוּ׃ וְגַם־עַתָּה נְאֻם־יְהוָה שׁוּבוּ עָדַי בְּכָל־לְבַבְכֶם 12
וּבְצוֹם וּבְבֶכִי וּבְמִסְפֵּד׃ וְקִרְעוּ לְבַבְכֶם וְאַל־בִּגְדֵיכֶם 13
וְשׁוּבוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כִּי־חַנּוּן וְרַחוּם הוּא אֶרֶךְ
אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְנִחָם עַל־הָרָעָה׃ מִי יוֹדֵעַ יָשׁוּב 14 קרי בלי אס׳ו
וְנִחַם וְהִשְׁאִיר אַחֲרָיו בְּרָכָה מִנְחָה וָנֶסֶךְ לַיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם׃ תִּקְעוּ שׁוֹפָר בְּצִיּוֹן טו
קַדְּשׁוּ־צוֹם קִרְאוּ עֲצָרָה׃ אִסְפוּ־עָם קַדְּשׁוּ קָהָל 16
קִבְּצוּ זְקֵנִים אִסְפוּ עוֹלְלִים וְיֹנְקֵי שָׁדָיִם יֹצֵא חָתָן מֵחֶדְרוֹ
וְכַלָּה מֵחֻפָּתָהּ׃ בֵּין הָאוּלָם וְלַמִּזְבֵּחַ יִבְכּוּ הַכֹּהֲנִים 17
מְשָׁרְתֵי יְהוָה וְיֹאמְרוּ חוּסָה יְהוָה עַל־עַמֶּךָ וְאַל־תִּתֵּן
נַחֲלָתְךָ לְחֶרְפָּה לִמְשָׁל־בָּם גּוֹיִם לָמָּה יֹאמְרוּ בָעַמִּים
אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם׃ וַיְקַנֵּא יְהוָה לְאַרְצוֹ וַיַּחְמֹל עַל־עַמּוֹ׃ וַיַּעַן 18 יט
יְהוָה וַיֹּאמֶר לְעַמּוֹ הִנְנִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֶת־הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ
וְהַיִּצְהָר וּשְׂבַעְתֶּם אֹתוֹ וְלֹא־אֶתֵּן אֶתְכֶם עוֹד חֶרְפָּה
בַּגּוֹיִם׃ וְאֶת־הַצְּפוֹנִי אַרְחִיק מֵעֲלֵיכֶם וְהִדַּחְתִּיו כ
אֶל־אֶרֶץ צִיָּה וּשְׁמָמָה אֶת־פָּנָיו אֶל־הַיָּם הַקַּדְמֹנִי
וְסֹפוֹ אֶל־הַיָּם הָאַחֲרוֹן וְעָלָה בַאְשׁוֹ וְתַעַל
צַחֲנָתוֹ כִּי הִגְדִּיל לַעֲשׂוֹת׃ אַל־תִּירְאִי אֲדָמָה כא
גִּילִי

22 גִּילִי וּשְׂמָחִי כִּי־הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת׃ אַל־תִּירְאוּ
בַּהֲמוֹת שָׂדַי כִּי דָשְׁאוּ נְאוֹת מִדְבָּר כִּי־עֵץ נָשָׂא פִרְיוֹ
23 תְּאֵנָה וָגֶפֶן נָתְנוּ חֵילָם׃ וּבְנֵי צִיּוֹן גִּילוּ וְשִׂמְחוּ בַּיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם כִּי־נָתַן לָכֶם אֶת־הַמּוֹרֶה לִצְדָקָה וַיּוֹרֶד לָכֶם
24 גֶּשֶׁם מוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ בָּרִאשׁוֹן׃ וּמָלְאוּ הַגְּרָנוֹת בָּר
כה וְהֵשִׁיקוּ הַיְקָבִים תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר׃ וְשִׁלַּמְתִּי לָכֶם אֶת־
הַשָּׁנִים אֲשֶׁר אָכַל הָאַרְבֶּה הַיָּלֶק וְהֶחָסִיל וְהַגָּזָם חֵילִי
26 הַגָּדוֹל אֲשֶׁר שִׁלַּחְתִּי בָּכֶם׃ וַאֲכַלְתֶּם אָבוֹל וְשָׂבוֹעַ
וְהִלַּלְתֶּם אֶת־שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־עָשָׂה עִמָּכֶם
27 לְהַפְלִיא וְלֹא־יֵבֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם׃ וִידַעְתֶּם כִּי בְּקֶרֶב
יִשְׂרָאֵל אָנִי וַאֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְאֵין עוֹד וְלֹא־יֵבֹשׁוּ עַמִּי
א ג לְעוֹלָם׃ וְהָיָה אַחֲרֵי־כֵן אֶשְׁפּוֹךְ אֶת־
רוּחִי עַל־כָּל־בָּשָׂר וְנִבְּאוּ בְּנֵיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם זִקְנֵיכֶם
2 חֲלֹמוֹת יַחֲלֹמוּן בַּחוּרֵיכֶם חֶזְיֹנוֹת יִרְאוּ׃ וְגַם עַל־
הָעֲבָדִים וְעַל־הַשְּׁפָחוֹת בַּיָּמִים הָהֵמָּה אֶשְׁפּוֹךְ אֶת־
3 רוּחִי׃ וְנָתַתִּי מוֹפְתִים בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ דָּם וָאֵשׁ וְתִמְרוֹת
4 עָשָׁן׃ הַשֶּׁמֶשׁ יֵהָפֵךְ לְחֹשֶׁךְ וְהַיָּרֵחַ לְדָם לִפְנֵי בּוֹא יוֹם
ה יְהוָה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא׃ וְהָיָה כֹּל אֲשֶׁר־יִקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה
יִמָּלֵט כִּי בְּהַר־צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַם תִּהְיֶה פְלֵיטָה כַּאֲשֶׁר
א ד אָמַר יְהוָה וּבַשְּׂרִידִים אֲשֶׁר יְהוָה קֹרֵא׃ כִּי הִנֵּה
אשיב קרי בַּיָּמִים הָהֵמָּה וּבָעֵת הַהִיא אֲשֶׁר אָשׁוּב אֶת־שְׁבוּת
2 יְהוּדָה וִירוּשָׁלָם׃ וְקִבַּצְתִּי אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם וְהוֹרַדְתִּים
אֶל־עֵמֶק יְהוֹשָׁפָט וְנִשְׁפַּטְתִּי עִמָּם שָׁם עַל־עַמִּי
וְנַחֲלָתִי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר פִּזְּרוּ בַגּוֹיִם וְאֶת־אַרְצִי חִלֵּקוּ׃
3 וְאֶל־עַמִּי יָדוּ גוֹרָל וַיִּתְּנוּ הַיֶּלֶד בַּזּוֹנָה וְהַיַּלְדָּה מָכְרוּ
4 בַּיַּיִן וַיִּשְׁתּוּ׃ וְגַם מָה־אַתֶּם לִי צֹר וְצִידוֹן וְכֹל גְּלִילוֹת
פְּלֶשֶׁת הַגְּמוּל אַתֶּם מְשַׁלְּמִים עָלַי וְאִם־גֹּמְלִים אַתֶּם
ה עָלַי קַל מְהֵרָה אָשִׁיב גְּמֻלְכֶם בְּרֹאשְׁכֶם׃ אֲשֶׁר־כַּסְפִּי

Cap. III. *Ad Messiæ tempora delatus, illorum faciem & statum ulterius ob oculos exponere pergit.*

Cap. IV. *Porro Ecclesiæ fata, post consummatam Zionis liberationem, & salutem, aperit, seriemque temporum ordine enarrat.*

וזהבי לקחתם ומחמדי הטבים הבאתם להיכליכם :
ובני יהודה ובני ירושלם מכרתם לבני היונים למען 6
הרחיקם מעל גבולם : הנני מעירם מן־המקום אשר 7
מכרתם אתם שמה והשבתי גמלכם בראשכם :
ומכרתי את־בניכם ואת־בנתיכם ביד בני יהודה 8
ומכרום לשבאים אל־גוי רחוק כי יהוה דבר :
קראו־זאת בגוים קדשו מלחמה העירו 9
הגבורים יגשו יעלו כל אנשי המלחמה : כתו אתיכם 10
לחרבות ומזמרותיכם לרמחים החלש יאמר גבור
אני : עושו ובאו כל־הגוים מסביב ונקבצו שמה הנחת 11
יהוה גבוריך : יעורו ויעלו הגוים אל־עמק יהושפט כי 12
שם אשב לשפט את־כל־הגוים מסביב : שלחו מגל 13
כי בשל קציר באו רדו כי־מלאה גת השיקו היקבים כי
רבה רעתם : המנים המנים בעמק החרוץ כי קרוב יום 14
יהוה בעמק החרוץ : שמש וירח קדרו וכוכבים אספו טו
נגהם : ויהוה משיון ישאג וממירושלם יתן קולו ורעשו 16
שמים וארץ ויהוה מחסה לעמו ומעוז לבני ישראל :
וידעתם כי אני יהוה אלהיכם שכן בציון הר־קדשי 17
והיתה ירושלם קדש וזרים לא־יעברו־בה עוד :
והיה ביום ההוא ישפו ההרים עסיס 18
והגבעות תלכנה חלב וכל־אפיקי יהודה ילכו מים
ומעין מבית יהוה יצא והשקה את־נחל השטים :
מצרים לשממה תהיה ואדום למדבר שממה תהיה 19
מחמס בני יהודה אשר־שפכו דם־נקיא בארצם :
ויהודה לעולם תשב וירושלם לדור ודור : ונקיתי דמם כ 21
לא־נקיתי ויהוה שכן בציון :

LIBER AMOS, HEBRAICE עמוס

CAPUT I. א

Damasco, Tyro, Ammonitidi, aliisque nationibus excidium prædicit, maximè ob scelera contra Dei populum commissa.

א דִּבְרֵי עָמוֹס אֲשֶׁר־הָיָה בַּנֹּקְדִים מִתְקוֹעַ אֲשֶׁר
חָזָה עַל־יִשְׂרָאֵל בִּימֵי עֻזִּיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה
וּבִימֵי יָרָבְעָם בֶּן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל שְׁנָתַיִם לִפְנֵי הָרַעַשׁ:
קמץ בו"ק 2 וַיֹּאמַר יְהוָה מִצִּיּוֹן יִשְׁאָג וּמִירוּשָׁלַם יִתֵּן קוֹלוֹ וְאָבְלוּ
3 נְאוֹת הָרֹעִים וְיָבֵשׁ רֹאשׁ הַכַּרְמֶל: כֹּה אָמַר
יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי דַמֶּשֶׂק וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא
אֲשִׁיבֶנּוּ עַל־דּוּשָׁם בַּחֲרִצוֹת הַבַּרְזֶל אֶת־הַגִּלְעָד:
4 וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בְּבֵית חֲזָאֵל וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת בֶּן־הֲדַד:
ה וְשָׁבַרְתִּי בְּרִיחַ דַּמֶּשֶׂק וְהִכְרַתִּי יוֹשֵׁב מִבִּקְעַת־אָוֶן
וְתֹמֵךְ שֵׁבֶט מִבֵּית עֵדֶן וְגָלוּ עַם־אֲרָם קִירָה אָמַר
6 יְהוָה: כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה
פִּשְׁעֵי עַזָּה וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ עַל־הַגְלוֹתָם גָּלוּת
7 שְׁלֵמָה לְהַסְגִּיר לֶאֱדוֹם: וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בְּחוֹמַת עַזָּה
8 וְאָכְלָה אַרְמְנוֹתֶיהָ: וְהִכְרַתִּי יוֹשֵׁב מֵאַשְׁדּוֹד וְתֹמֵךְ
מלעיל שֵׁבֶט מֵאַשְׁקְלוֹן וְהֵשִׁיבוֹתִי יָדִי עַל־עֶקְרוֹן וְאָבְדוּ
9 שְׁאֵרִית פְּלִשְׁתִּים אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה: כֹּה
אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי־צֹר וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא
אֲשִׁיבֶנּוּ עַל־הַסְגִּירָם גָּלוּת שְׁלֵמָה לֶאֱדוֹם וְלֹא זָכְרוּ
י בְּרִית אַחִים: וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בְּחוֹמַת צֹר וְאָכְלָה
11 אַרְמְנוֹתֶיהָ: כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי
אֱדוֹם וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ עַל־רָדְפּוֹ בַחֶרֶב אָחִיו
וְשִׁחֵת רַחֲמָיו וַיִּטְרֹף לָעַד אַפּוֹ וְעֶבְרָתוֹ שָׁמְרָה נֶצַח:
12 וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בְּתֵימָן וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת בָּצְרָה:
13 כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי בְנֵי־עַמּוֹן
וְעַל

וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ עַל־בִּקְעַס הָרוֹת הַגִּלְעָד
לְמַעַן הַרְחִיב אֶת־גְּבוּלָם׃ וְהִצַּתִּי אֵשׁ בְּחוֹמַת רַבָּה 14
וְאָכְלָה אַרְמְנוֹתֶיהָ בִּתְרוּעָה בְּיוֹם מִלְחָמָה בְּסַעַר בְּיוֹם
סוּפָה׃ וְהָלַךְ מַלְכָּם בַּגּוֹלָה הוּא וְשָׂרָיו יַחְדָּו אָמַר טו
יְהוָה׃ Cap. II. כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי מוֹאָב וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ עַל־שָׂרְפּוֹ א ב
עַצְמוֹת מֶלֶךְ־אֱדוֹם לַשִּׂיד׃ וְשִׁלַּחְתִּי־אֵשׁ בְּמוֹאָב 2
וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת הַקְּרִיּוֹת וּמֵת בְּשָׁאוֹן מוֹאָב בִּתְרוּעָה
בְּקוֹל שׁוֹפָר׃ וְהִכְרַתִּי שׁוֹפֵט מִקִּרְבָּהּ וְכָל־שָׂרֶיהָ 3
אַהֲרֹג עִמּוֹ אָמַר יְהוָה׃

כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי 4
יְהוּדָה וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ עַל־מְאָסָם אֶת־
תּוֹרַת יְהוָה וְחֻקָּיו לֹא שָׁמָרוּ וַיַּתְעוּם כִּזְבֵיהֶם אֲשֶׁר־
הָלְכוּ אֲבוֹתָם אַחֲרֵיהֶם׃ וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בִּיהוּדָה ה
וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת יְרוּשָׁלִָם׃

כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל 6
וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ עַל־מִכְרָם בַּכֶּסֶף צַדִּיק
וְאֶבְיוֹן בַּעֲבוּר נַעֲלָיִם׃ הַשֹּׁאֲפִים עַל־עֲפַר־אֶרֶץ בְּרֹאשׁ 7
דַּלִּים וְדֶרֶךְ עֲנָוִים יַטּוּ וְאִישׁ וְאָבִיו יֵלְכוּ אֶל־הַנַּעֲרָה
לְמַעַן חַלֵּל אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי׃ וְעַל־בְּגָדִים חֲבֻלִים יַטּוּ 8
אֵצֶל כָּל־מִזְבֵּחַ וְיֵין עֲנוּשִׁים יִשְׁתּוּ בֵּית אֱלֹהֵיהֶם׃ וְאָנֹכִי 9
הִשְׁמַדְתִּי אֶת־הָאֱמֹרִי מִפְּנֵיהֶם אֲשֶׁר כְּגֹבַהּ אֲרָזִים
גָּבְהוֹ וְחָסֹן הוּא כָּאֲלוֹנִים וָאַשְׁמִיד פִּרְיוֹ מִמַּעַל
וְשָׁרְשָׁיו מִתָּחַת׃ וְאָנֹכִי הֶעֱלֵיתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם י
וָאוֹלֵךְ אֶתְכֶם בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה לָרֶשֶׁת אֶת־אֶרֶץ
הָאֱמֹרִי׃ וָאָקִים מִבְּנֵיכֶם לִנְבִיאִים וּמִבַּחוּרֵיכֶם לִנְזִרִים יא
הַאַף אֵין־זֹאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה׃ וַתַּשְׁקוּ אֶת־ יב
הַנְּזִרִים יָיִן וְעַל־הַנְּבִיאִים צִוִּיתֶם לֵאמֹר לֹא תִנָּבְאוּ׃

הנה

Hinc ad Moabitas, iisque Judæos, & Israëlitas pergit, veraſque tam gravium judiciorum Dei cauſas edit.

הפטרת וישב

13 הִנֵּה אָנֹכִי מֵעִיק תַּחְתֵּיכֶם כַּאֲשֶׁר תָּעִיק הָעֲגָלָה
14 הַמְלֵאָה לָהּ עָמִיר: וְאָבַד מָנוֹס מִקָּל וְחָזָק לֹא יְאַמֵּץ
טו כֹּחוֹ וְגִבּוֹר לֹא יְמַלֵּט נַפְשׁוֹ: וְתֹפֵשׂ הַקָּשֶׁת לֹא יַעֲמֹד
וְקַל בְּרַגְלָיו לֹא יְמַלֵּט וְרֹכֵב הַסּוּס לֹא יְמַלֵּט נַפְשׁוֹ:
16 וְאַמִּיץ לִבּוֹ בַּגִּבּוֹרִים עָרוֹם יָנוּס בַּיּוֹם־הַהוּא נְאֻם־יְהוָה:

Cap. III. *Israëlem in prædam exponendum, tamen in media clade, veluti ovem ex rictu & laniatu leonum, eripiendum docet.*

א ג שִׁמְעוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עֲלֵיכֶם
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל כָּל־הַמִּשְׁפָּחָה אֲשֶׁר הֶעֱלֵיתִי מֵאֶרֶץ
2 מִצְרַיִם לֵאמֹר: רַק אֶתְכֶם יָדַעְתִּי מִכֹּל מִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה
3 עַל־כֵּן אֶפְקֹד עֲלֵיכֶם אֶת כָּל־עֲוֹנֹתֵיכֶם: הֵילְכוּ שְׁנַיִם
4 יַחְדָּו בִּלְתִּי אִם־נוֹעָדוּ: הֵישְׁאַג אַרְיֵה בַּיַּעַר וְטֶרֶף אֵין לוֹ
ה הֵיִתֵּן כְּפִיר קוֹלוֹ מִמְּעֹנָתוֹ בִּלְתִּי אִם־לָכָד: הֲתִפֹּל
צִפּוֹר עַל־פַּח הָאָרֶץ וּמוֹקֵשׁ אֵין לָהּ הֲיַעֲלֶה־פַּח מִן־
6 הָאֲדָמָה וְלָכוֹד לֹא יִלְכּוֹד: אִם־יִתָּקַע שׁוֹפָר בְּעִיר וְעָם
7 לֹא יֶחֱרָדוּ אִם־תִּהְיֶה רָעָה בְּעִיר וַיהוָה לֹא עָשָׂה: כִּי
לֹא יַעֲשֶׂה אֲדֹנָי יְהוִה דָּבָר כִּי אִם־גָּלָה סוֹדוֹ אֶל־עֲבָדָיו
8 הַנְּבִיאִים: אַרְיֵה שָׁאָג מִי לֹא יִירָא אֲדֹנָי יְהוִה דִּבֶּר מִי קמץ בלא אס"פ
ער כאן
9 לֹא יִנָּבֵא: הַשְׁמִיעוּ עַל־אַרְמְנוֹת בְּאַשְׁדּוֹד וְעַל־אַרְמְנוֹת
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְאִמְרוּ הֵאָסְפוּ עַל־הָרֵי שֹׁמְרוֹן וּרְאוּ
י מְהוּמֹת רַבּוֹת בְּתוֹכָהּ וְעֲשֻׁקִים בְּקִרְבָּהּ: וְלֹא יָדְעוּ
עֲשׂוֹת־נְכֹחָה נְאֻם־יְהוָה הָאֹצְרִים חָמָס וָשֹׁד
11 בְּאַרְמְנוֹתֵיהֶם: לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה צַר
12 וְסָבִיב הָאָרֶץ וְהוֹרִיד מִמֵּךְ עֻזֵּךְ וְנָבְזּוּ אַרְמְנוֹתָיִךְ: כֹּה
אָמַר יְהוָה כַּאֲשֶׁר יַצִּיל הָרֹעֶה מִפִּי הָאַרְיֵה שְׁתֵּי כְרָעַיִם אוֹ
בְּדַל־אֹזֶן כֵּן יִנָּצְלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל הַיֹּשְׁבִים בְּשֹׁמְרוֹן בְּפִאַת
13 מִטָּה וּבְדַמֶּשֶׂק עָרֶשׂ: שִׁמְעוּ וְהָעִידוּ בְּבֵית יַעֲקֹב נְאֻם־
14 אֲדֹנָי יְהוִה אֱלֹהֵי הַצְּבָאוֹת: כִּי בְיוֹם פָּקְדִי פִּשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל
עָלָיו וּפָקַדְתִּי עַל־מִזְבְּחוֹת בֵּית־אֵל וְנִגְדְּעוּ קַרְנוֹת
טו הַמִּזְבֵּחַ וְנָפְלוּ לָאָרֶץ: וְהִכֵּיתִי בֵּית הַחֹרֶף עַל־בֵּית
הַקַּיִץ

הַקִּין וְאַבְרוֹ בְּתֵי הַשֵּׁן וְסִפּוּ בָּתִּים רַבִּים נְאֻם־יְהוָה׃

Cap. IV. *Exprobrat, quod fame, siccitate, peste, aliisque modis castigati, nihilo tamen meliores effecti sint.*

ד א שִׁמְעוּ הַדָּבָר הַזֶּה פָּרוֹת הַבָּשָׁן אֲשֶׁר
בְּהַר שֹׁמְרוֹן הָעֹשְׁקוֹת דַּלִּים הָרֹצְצוֹת אֶבְיוֹנִים
הָאֹמְרוֹת לַאֲדֹנֵיהֶם הָבִיאָה וְנִשְׁתֶּה׃ 2 נִשְׁבַּע אֲדֹנָי יְהוִה
בְּקָדְשׁוֹ כִּי הִנֵּה יָמִים בָּאִים עֲלֵיכֶם וְנִשָּׂא אֶתְכֶם בְּצִנּוֹת
וְאַחֲרִיתְכֶן בְּסִירוֹת דּוּגָה׃ 3 וּפִרְצִים תֵּצֶאנָה אִשָּׁה
נֶגְדָּהּ וְהִשְׁלַכְתֶּנָה הַהַרְמוֹנָה נְאֻם־יְהוָה׃ 4 בֹּאוּ בֵית־אֵל
וּפִשְׁעוּ הַגִּלְגָּל הַרְבּוּ לְפַשֵּׁעַ וְהָבִיאוּ לַבֹּקֶר זִבְחֵיכֶם
לִשְׁלֹשֶׁת יָמִים מַעְשְׂרֹתֵיכֶם׃ 5 וְקַטֵּר מֻחְמֶץ תּוֹדָה
וְקִרְאוּ נְדָבוֹת הַשְׁמִיעוּ כִּי כֵן אֲהַבְתֶּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נְאֻם
אֲדֹנָי יְהוִה׃ 6 וְגַם אֲנִי נָתַתִּי לָכֶם נְקִיוֹן שִׁנַּיִם בְּכָל־עָרֵיכֶם
וְחֶסֶר לֶחֶם בְּכָל מְקוֹמֹתֵיכֶם וְלֹא־שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־
יְהוָה׃ 7 וְגַם אָנֹכִי מָנַעְתִּי מִכֶּם אֶת־הַגֶּשֶׁם בְּעוֹד שְׁלֹשָׁה
חֳדָשִׁים לַקָּצִיר וְהִמְטַרְתִּי עַל־עִיר אֶחָת וְעַל־עִיר אַחַת
לֹא אַמְטִיר חֶלְקָה אַחַת תִּמָּטֵר וְחֶלְקָה אֲשֶׁר־לֹא
תַמְטִיר עָלֶיהָ תִּיבָשׁ׃ 8 וְנָעוּ שְׁתַּיִם שָׁלֹשׁ עָרִים אֶל־עִיר
אַחַת לִשְׁתּוֹת מַיִם וְלֹא יִשְׂבָּעוּ וְלֹא־שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־
יְהוָה׃ 9 הִכֵּיתִי אֶתְכֶם בַּשִּׁדָּפוֹן וּבִירָקוֹן הַרְבּוֹת
גַּנּוֹתֵיכֶם וְכַרְמֵיכֶם וּתְאֵנֵיכֶם וְזֵיתֵיכֶם יֹאכַל הַגָּזָם וְלֹא־
שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃ 10 שִׁלַּחְתִּי בָכֶם דֶּבֶר בְּדֶרֶךְ
מִצְרַיִם הָרַגְתִּי בַחֶרֶב בַּחוּרֵיכֶם עִם שְׁבִי סוּסֵיכֶם
וָאַעֲלֶה בְּאַשׁ מַחֲנֵיכֶם וּבְאַפְּכֶם וְלֹא־שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־
יְהוָה׃ 11 הָפַכְתִּי בָכֶם כְּמַהְפֵּכַת אֱלֹהִים אֶת־סְדֹם וְאֶת־
עֲמֹרָה וַתִּהְיוּ כְּאוּד מֻצָּל מִשְּׂרֵפָה וְלֹא־שַׁבְתֶּם עָדַי
נְאֻם־יְהוָה׃ 12 לָכֵן כֹּה אֶעֱשֶׂה־
לְךָ יִשְׂרָאֵל עֵקֶב כִּי־זֹאת אֶעֱשֶׂה־לָּךְ הִכּוֹן לִקְרַאת־
אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל׃ 13 כִּי הִנֵּה יוֹצֵר הָרִים וּבֹרֵא
רוּחַ וּמַגִּיד לְאָדָם מַה־שֵּׂחוֹ עֹשֵׂה שַׁחַר עֵיפָה
וְדֹרֵךְ

וְדֶרֶךְ עַל־בָּמֳתֵי אֶרֶץ יְהוָה אֱלֹהֵי־צְבָאוֹת
שְׁמוֹ׃

Cap. V. *Lamentatur casum puellæ Israëlis*

א ה שִׁמְעוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹשֵׂא עֲלֵיכֶם קִינָה
2 בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ נָפְלָה לֹא־תוֹסִיף קוּם בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל
3 נִטְּשָׁה עַל־אַדְמָתָהּ אֵין מְקִימָהּ׃ כִּי כֹה אָמַר
אֲדֹנָי יְהוִה הָעִיר הַיֹּצֵאת אֶלֶף תַּשְׁאִיר מֵאָה וְהַיּוֹצֵאת
4 מֵאָה תַּשְׁאִיר עֲשָׂרָה לְבֵית יִשְׂרָאֵל׃ כִּי
ה כֹה אָמַר יְהוָה לְבֵית יִשְׂרָאֵל דִּרְשׁוּנִי וִחְיוּ׃ וְאַל־תִּדְרְשׁוּ
בֵּית־אֵל וְהַגִּלְגָּל לֹא תַעְבֹרוּ וּבְאֵר שֶׁבַע לֹא תַעֲבֹרוּ כִּי
6 הַגִּלְגָּל גָּלֹה יִגְלֶה וּבֵית אֵל יִהְיֶה לָאָוֶן׃ דִּרְשׁוּ אֶת־
יְהוָה וִחְיוּ פֶּן־יִצְלַח כָּאֵשׁ בֵּית יוֹסֵף וְאָכְלָה וְאֵין
7 מְכַבֶּה לְבֵית־אֵל׃ הַהֹפְכִים לְלַעֲנָה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה
8 לָאָרֶץ הִנִּיחוּ׃ עֹשֵׂה כִימָה וּכְסִיל וְהֹפֵךְ לַבֹּקֶר צַלְמָוֶת
וְיוֹם לַיְלָה הֶחְשִׁיךְ הַקּוֹרֵא לְמֵי־הַיָּם וְיִשְׁפְּכֵם עַל־פְּנֵי
9 הָאָרֶץ יְהוָה שְׁמוֹ׃ הַמַּבְלִיג שֹׁד עַל־עָז וְשֹׁד עַל־מִבְצָר
11 יָבוֹא׃ שָׂנְאוּ בַשַּׁעַר מוֹכִיחַ וְדֹבֵר תָּמִים יְתָעֵבוּ׃ לָכֵן
יַעַן בּוֹשַׁסְכֶם עַל־דָּל וּמַשְׂאַת־בַּר תִּקְחוּ מִמֶּנּוּ בָּתֵּי גָזִית
בְּנִיתֶם וְלֹא־תֵשְׁבוּ בָם כַּרְמֵי־חֶמֶד נְטַעְתֶּם וְלֹא תִשְׁתּוּ
12 אֶת־יֵינָם׃ כִּי יָדַעְתִּי רַבִּים פִּשְׁעֵיכֶם וַעֲצֻמִים חַטֹּאתֵיכֶם
צֹרְרֵי צַדִּיק לֹקְחֵי כֹפֶר וְאֶבְיוֹנִים בַּשַּׁעַר הִטּוּ׃
13 לָכֵן הַמַּשְׂכִּיל בָּעֵת הַהִיא יִדֹּם כִּי עֵת רָעָה
14 הִיא׃ דִּרְשׁוּ טוֹב וְאַל־רָע לְמַעַן תִּחְיוּ וִיהִי־כֵן יְהוָה
טו אֱלֹהֵי־צְבָאוֹת אִתְּכֶם כַּאֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם׃ שִׂנְאוּ־רָע וְאֶהֱבוּ
טוֹב וְהַצִּיגוּ בַשַּׁעַר מִשְׁפָּט אוּלַי יָחֹנֵן יְהוָה אֱלֹהֵי־צְבָאוֹת
16 שְׁאֵרִית יוֹסֵף׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת
אֲדֹנָי בְּכָל־רְחֹבוֹת מִסְפֵּד וּבְכָל־חוּצוֹת יֹאמְרוּ הוֹ־הוֹ
17 וְקָרְאוּ אִכָּר אֶל־אֵבֶל וּמִסְפֵּד אֶל־יוֹדְעֵי נֶהִי׃ וּבְכָל־כְּרָמִים
מִסְפֵּד כִּי־אֶעֱבֹר בְּקִרְבֶּךָ אָמַר יְהוָה׃

הוי

18 הוי המתאוים את יום יהוה למה זה לכם יום יהוה
הוא חשך ולא אור׃ 19 כאשר ינוס איש מפני הארי ופגעו
הדב ובא הבית וסמך ידו על הקיר ונשכו הנחש
׃ 20 הלוא חשך יום יהוה ולא אור ואפל ולא נגה לו
׃ כ 21 שנאתי מאסתי חגיכם ולא אריח בעצרתיכם
׃ 22 כי אם תעלו לי עולות ומנחתיכם לא ארצה ושלם
מריאיכם לא אביט׃ 23 הסר ממני המון שריך וזמרת
נבליך לא אשמע׃ 24 ויגל כמים משפט וצדקה כנחל
איתן׃ 25 הזבחים ומנחה הגשתם לי במדבר ארבעים כה
שנה בית ישראל׃ 26 ונשאתם את סכות מלככם ואת
כיון צלמיכם כוכב אלהיכם אשר עשיתם לכם
׃ 27 והגלתי אתכם מהלאה לדמשק אמר יהוה אלהי־
צבאות שמו׃ Cap. VI. א 6 הוי השאננים בציון והבטחים
בהר שמרון נקבי ראשית הגוים ובאו להם בית
ישראל׃ 2 עברו כלנה וראו ולכו משם חמת רבה ורדו
גת־פלשתים הטובים מן־הממלכות האלה אם־רב
גבולם מגבלכם׃ 3 המנדים ליום רע ותגישון שבת
חמס׃ 4 השכבים על־מטות שן וסרחים על־ערשתם
ואכלים כרים מצאן ועגלים מתוך מרבק׃ 5 הפרטים
על־פי הנבל כדויד חשבו להם כלי שיר׃ 6 השתים
במזרקי־יין וראשית שמנים ימשחו ולא נחלו על־שבר
יוסף׃ 7 לכן עתה יגלו בראש גלים וסר מרזח סרוחים׃
8 נשבע אדני יהוה בנפשו נאם־יהוה
אלהי צבאות מתאב אנכי את־גאון יעקב וארמנתיו
שנאתי והסגרתי עיר ומלאה׃ 9 והיה אם יותרו עשרה
אנשים בבית אחד ומתו׃ 10 ונשאו דודו ומסרפו להוציא
עצמים מן־הבית ואמר לאשר בירכתי הבית העוד עמך
ואמר אפס ואמר לא כי לא להזכיר בשם יהוה׃ קמץ בו׳ק

Invehitur in corruptos mores populi, præsertim Optimatum, eorumque rapinas, luxum, & reipublicæ atque religionis neglectum exagitat.

12 כִּי־הִנֵּה יְהוָה מְצַוֶּה וְהִכָּה הַבַּיִת הַגָּדוֹל
רְסִיסִים וְהַבַּיִת הַקָּטֹן בְּקָעִים: הֲיִרְצוּן בַּסְּלַע סוּסִים
אִם־יַחֲרוֹשׁ בַּבָּקָרִים כִּי־הַפַּכְתֶּם לְרֹאשׁ מִשְׁפָּט וּפְרִי
13 צְדָקָה לַלְעָנָה: הַשְּׂמֵחִים לְלֹא דָבָר הָאֹמְרִים הֲלֹא
14 בְחָזְקֵנוּ לָקַחְנוּ לָנוּ קַרְנָיִם: כִּי הִנְנִי מֵקִים עֲלֵיכֶם בֵּית
יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה אֱלֹהֵי הַצְּבָאוֹת גּוֹי וְלָחֲצוּ אֶתְכֶם

Cap. VII. *Variis visionibus revelantur Prophetæ calamitates Israëli imminentes. Ejus certamen cum Amasia, Ædis apud Bethelem sacerdote.*

א כֹּה מִלְבוֹא חָמֶת עַר־נַחַל הָעֲרָבָה:
הֶרְאַנִי אֲדֹנָי יְהוִה וְהִנֵּה יוֹצֵר גֵּבִי בִּתְחִלַּת עֲלוֹת הַלָּקֶשׁ
2 וְהִנֵּה־לָקֶשׁ אַחַר גִּזֵּי הַמֶּלֶךְ: וְהָיָה אִם־כָּלָה לֶאֱכוֹל
אֶת־עֵשֶׂב הָאָרֶץ וְאָמַר אֲדֹנָי יְהוִה סְלַח־נָא מִי יָקוּם
3 יַעֲקֹב כִּי קָטֹן הוּא: נִחַם יְהוָה עַל־זֹאת לֹא תִהְיֶה אָמַר
4 יְהוָה: כֹּה הֶרְאַנִי אֲדֹנָי יְהוִה וְהִנֵּה קֹרֵא
לָרִב בָּאֵשׁ אֲדֹנָי יְהוִה וַתֹּאכַל אֶת־תְּהוֹם רַבָּה וְאָכְלָה
5 אֶת־הַחֶלֶק: וָאֹמַר אֲדֹנָי יְהוִה חְדַל־נָא מִי יָקוּם יַעֲקֹב
6 כִּי קָטֹן הוּא: נִחַם יְהוָה עַל־זֹאת גַּם־הִיא לֹא תִהְיֶה
7 אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה: כֹּה הֶרְאַנִי וְהִנֵּה
8 אֲדֹנָי נִצָּב עַל־חוֹמַת אֲנָךְ וּבְיָדוֹ אֲנָךְ: וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֵלַי מַה־אַתָּה רֹאֶה עָמוֹס וָאֹמַר אֲנָךְ וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי
הִנְנִי שָׂם אֲנָךְ בְּקֶרֶב עַמִּי יִשְׂרָאֵל לֹא־אוֹסִיף עוֹד עֲבוֹר
9 לוֹ: וְנָשַׁמּוּ בָּמוֹת יִשְׂחָק וּמִקְדְּשֵׁי יִשְׂרָאֵל יֶחֱרָבוּ
וְקַמְתִּי עַל־בֵּית יָרָבְעָם בֶּחָרֶב: וַיִּשְׁלַח
אֲמַצְיָה כֹּהֵן בֵּית־אֵל אֶל־יָרָבְעָם מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
קָשַׁר עָלֶיךָ עָמוֹס בְּקֶרֶב בֵּית יִשְׂרָאֵל לֹא־תוּכַל הָאָרֶץ
11 לְהָכִיל אֶת־כָּל־דְּבָרָיו: כִּי־כֹה אָמַר עָמוֹס בַּחֶרֶב יָמוּת
יָרָבְעָם וְיִשְׂרָאֵל גָּלֹה יִגְלֶה מֵעַל אַדְמָתוֹ:
12 וַיֹּאמֶר אֲמַצְיָה אֶל־עָמוֹס חֹזֶה לֵךְ
בְּרַח־לְךָ אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה וְאָכַל־שָׁם לֶחֶם וְשָׁם תִּנָּבֵא:
13 וּבֵית־אֵל לֹא־תוֹסִיף עוֹד לְהִנָּבֵא כִּי מִקְדַּשׁ־מֶלֶךְ הוּא
ובית

וּבֵית מַמְלָכָה הוּא׃ וַיַּעַן עָמוֹס וַיֹּאמֶר אֶל־אֲמַצְיָה לֹא 14
נָבִיא אָנֹכִי וְלֹא בֶן־נָבִיא אָנֹכִי כִּי־בוֹקֵר אָנֹכִי וּבוֹלֵס
שִׁקְמִים׃ וַיִּקָּחֵנִי יְהוָה מֵאַחֲרֵי הַצֹּאן וַיֹּאמֶר אֵלַי טו
יְהוָה לֵךְ הִנָּבֵא אֶל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וְעַתָּה שְׁמַע דְּבַר־ 16
יְהוָה אַתָּה אֹמֵר לֹא תִנָּבֵא עַל־יִשְׂרָאֵל וְלֹא תַטִּיף עַל־
בֵּית יִשְׂחָק׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אִשְׁתְּךָ בָּעִיר תִּזְנֶה 17
וּבָנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ וְאַדְמָתְךָ בְּחֶבֶל תֵּחָלֵק
וְאַתָּה עַל־אֲדָמָה טְמֵאָה תָּמוּת וְיִשְׂרָאֵל גָּלֹה יִגְלֶה
מֵעַל אַדְמָתוֹ׃ כֹּה הֶרְאַנִי ח א Cap. VIII.
אֲדֹנָי יֱהוִה וְהִנֵּה כְּלוּב קָיִץ׃ וַיֹּאמֶר מָה־אַתָּה רֹאֶה 2 *Aliâ visione Israëlis exilium, & dispersio in terras hostium præsignificatur.*
עָמוֹס וָאֹמַר כְּלוּב קָיִץ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי בָּא הַקֵּץ אֶל־
עַמִּי יִשְׂרָאֵל לֹא־אוֹסִיף עוֹד עֲבוֹר לוֹ׃ וְהֵילִילוּ שִׁירוֹת 3
הֵיכָל בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה רַב הַפֶּגֶר בְּכָל־מָקוֹם
הִשְׁלִיךְ הֶס׃ שִׁמְעוּ־זֹאת הַשֹּׁאֲפִים 4
פני יקי אֶבְיוֹן וְלַשְׁבִּית עֲנִיֵּי־אָרֶץ׃ לֵאמֹר מָתַי יַעֲבֹר הַחֹדֶשׁ ה
וְנַשְׁבִּירָה שֶׁבֶר וְהַשַּׁבָּת וְנִפְתְּחָה־בָּר לְהַקְטִין אֵיפָה
וְלְהַגְדִּיל שֶׁקֶל וְלְעַוֵּת מֹאזְנֵי מִרְמָה׃ לִקְנוֹת בַּכֶּסֶף 6
דַּלִּים וְאֶבְיוֹן בַּעֲבוּר נַעֲלָיִם וּמַפָּל בַּר נַשְׁבִּיר׃ נִשְׁבַּע 7
יְהוָה בִּגְאוֹן יַעֲקֹב אִם־אֶשְׁכַּח לָנֶצַח כָּל־מַעֲשֵׂיהֶם׃
הֲעַל־זֹאת לֹא־תִרְגַּז הָאָרֶץ וְאָבַל כָּל־יוֹשֵׁב בָּהּ וְעָלְתָה 8
ונשקעה קני כְאֹר כֻּלָּהּ וְנִגְרְשָׁה וְנִשְׁקְעָה כִּיאוֹר מִצְרָיִם׃
וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה 9
וְהֵבֵאתִי הַשֶּׁמֶשׁ בַּצָּהֳרָיִם וְהַחְשַׁכְתִּי לָאָרֶץ בְּיוֹם אוֹר׃
וְהָפַכְתִּי חַגֵּיכֶם לְאֵבֶל וְכָל־שִׁירֵיכֶם לְקִינָה וְהַעֲלֵיתִי ׀
עַל־כָּל־מָתְנַיִם שָׂק וְעַל־כָּל־רֹאשׁ קָרְחָה וְשַׂמְתִּיהָ
כְּאֵבֶל יָחִיד וְאַחֲרִיתָהּ כְּיוֹם מָר׃ הִנֵּה יָמִים 11
בָּאִים נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה וְהִשְׁלַחְתִּי רָעָב בָּאָרֶץ לֹא־רָעָב
לַלֶּחֶם וְלֹא־צָמָא לַמַּיִם כִּי אִם־לִשְׁמֹעַ אֶת־דִּבְרֵי יְהוָה׃

ונעו

12 וְנָעוּ מִיָּם עַד־יָם וּמִצָּפוֹן וְעַד־מִזְרָח יְשׁוֹטְטוּ לְבַקֵּשׁ אֶת־
13 דְּבַר־יְהוָה וְלֹא יִמְצָאוּ׃ בַּיּוֹם הַהוּא תִּתְעַלַּפְנָה
14 הַבְּתוּלוֹת הַיָּפוֹת וְהַבַּחוּרִים בַּצָּמָא׃ הַנִּשְׁבָּעִים
בְּאַשְׁמַת שֹׁמְרוֹן וְאָמְרוּ חֵי אֱלֹהֶיךָ דָּן וְחֵי דֶּרֶךְ בְּאֵר־
שָׁבַע וְנָפְלוּ וְלֹא־יָקוּמוּ עוֹד׃

א ט רָאִיתִי אֶת־אֲדֹנָי נִצָּב עַל־
הַמִּזְבֵּחַ וַיֹּאמֶר הַךְ הַכַּפְתּוֹר וְיִרְעֲשׁוּ הַסִּפִּים וּבְצַעַם
בְּרֹאשׁ כֻּלָּם וְאַחֲרִיתָם בַּחֶרֶב אָהֳרֹג לֹא־יָנוּס
2 לָהֶם נָס וְלֹא־יִמָּלֵט לָהֶם פָּלִיט׃ אִם־יַחְתְּרוּ
בִשְׁאוֹל מִשָּׁם יָדִי תִקָּחֵם וְאִם־יַעֲלוּ הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם
3 אוֹרִידֵם׃ וְאִם־יֵחָבְאוּ בְּרֹאשׁ הַכַּרְמֶל מִשָּׁם
אֲחַפֵּשׂ וּלְקַחְתִּים וְאִם־יִסָּתְרוּ מִנֶּגֶד עֵינַי בְּקַרְקַע הַיָּם
4 מִשָּׁם אֲצַוֶּה אֶת־הַנָּחָשׁ וּנְשָׁכָם׃ וְאִם־יֵלְכוּ בַשְּׁבִי לִפְנֵי
אֹיְבֵיהֶם מִשָּׁם אֲצַוֶּה אֶת־הַחֶרֶב וַהֲרָגָתָם וְשַׂמְתִּי עֵינִי
ה עֲלֵיהֶם לְרָעָה וְלֹא לְטוֹבָה׃ וַאדֹנָי יְהוָה הַצְּבָאוֹת
הַנּוֹגֵעַ בָּאָרֶץ וַתָּמוֹג וְאָבְלוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי בָהּ וְעָלְתָה
6 כַיְאֹר כֻּלָּהּ וְשָׁקְעָה כִּיאֹר מִצְרָיִם׃ הַבּוֹנֶה בַשָּׁמַיִם
מַעֲלוֹתָו וַאֲגֻדָּתוֹ עַל־אֶרֶץ יְסָדָהּ הַקֹּרֵא לְמֵי־הַיָּם
7 וַיִּשְׁפְּכֵם עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ יְהוָה שְׁמוֹ׃ הֲלוֹא
כִבְנֵי כֻשִׁיִּים אַתֶּם לִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה הֲלוֹא אֶת־
יִשְׂרָאֵל הֶעֱלֵיתִי מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּפְלִשְׁתִּיִּים מִכַּפְתּוֹר
8 וַאֲרָם מִקִּיר׃ הִנֵּה עֵינֵי אֲדֹנָי יְהוָה בַּמַּמְלָכָה הַחַטָּאָה
וְהִשְׁמַדְתִּי אֹתָהּ מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה אֶפֶס כִּי לֹא הַשְׁמֵיד
9 אַשְׁמִיד אֶת־בֵּית יַעֲקֹב נְאֻם־יְהוָה׃ כִּי־הִנֵּה אָנֹכִי מְצַוֶּה
וַהֲנִעוֹתִי בְכָל־הַגּוֹיִם אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר יִנּוֹעַ
י בַּכְּבָרָה וְלֹא־יִפּוֹל צְרוֹר אָרֶץ׃ בַּחֶרֶב יָמוּתוּ כֹּל חַטָּאֵי
11 עַמִּי הָאֹמְרִים לֹא־תַגִּישׁ וְתַקְדִּים בַּעֲרֵינוּ הָרָעָה׃ בַּיּוֹם
הַהוּא אָקִים אֶת־סֻכַּת דָּוִיד הַנֹּפֶלֶת וְגָדַרְתִּי אֶת־

Cap. IX. *Videt Propheta aram Bethele cœlesti manu everti. Rursus vastationem Terræ prædicit: eam tamen restaurandam, populumque per Deum suum liberandum, & in æternum beandum prædicit.*

מעלותיו קרי

הפטרת קדושים כמנהג האשכנזים

12 פִּרְצֵיהֶן וַהֲרִסֹתָיו אָקִים וּבְנִיתִיהָ כִּימֵי עוֹלָם׃ לְמַעַן
יִירְשׁוּ אֶת־שְׁאֵרִית אֱדוֹם וְכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי
עֲלֵיהֶם נְאֻם־יְהוָה עֹשֶׂה זֹאת׃
13 הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְנִגַּשׁ חוֹרֵשׁ בַּקּוֹצֵר וְדֹרֵךְ
עֲנָבִים בְּמֹשֵׁךְ הַזָּרַע וְהִטִּיפוּ הֶהָרִים עָסִיס וְכָל־הַגְּבָעוֹת
14 תִּתְמוֹגַגְנָה׃ וְשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבוּת עַמִּי יִשְׂרָאֵל וּבָנוּ
עָרִים נְשַׁמּוֹת וְיָשָׁבוּ וְנָטְעוּ כְרָמִים וְשָׁתוּ אֶת־יֵינָם וְעָשׂוּ
גַנּוֹת וְאָכְלוּ אֶת־פְּרִיהֶם׃ וּנְטַעְתִּים עַל־אַדְמָתָם וְלֹא טו
יִנָּתְשׁוּ עוֹד מֵעַל אַדְמָתָם אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָהֶם אָמַר יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ׃ עד כאן

LIBER OBADIÆ, HEBRAICE עובדיה

CAPUT I. א

א רפטרת וישלח חֲזוֹן עֹבַדְיָה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה לֶאֱדוֹם
שְׁמוּעָה שָׁמַעְנוּ מֵאֵת יְהוָה וְצִיר בַּגּוֹיִם
שֻׁלָּח קוּמוּ וְנָקוּמָה עָלֶיהָ לַמִּלְחָמָה׃ הִנֵּה קָטֹן בקמץ בו ק
נְתַתִּיךָ בַּגּוֹיִם בָּזוּי אַתָּה מְאֹד׃ 3 זְדוֹן לִבְּךָ
הִשִּׁיאֶךָ שֹׁכְנִי בְּחַגְוֵי־סֶלַע מְרוֹם שִׁבְתּוֹ אֹמֵר
בְּלִבּוֹ מִי יוֹרִידֵנִי אָרֶץ׃ 4 אִם־תַּגְבִּיהַּ כַּנֶּשֶׁר וְאִם־בֵּין
כּוֹכָבִים שִׂים קִנֶּךָ מִשָּׁם אוֹרִידְךָ נְאֻם־יְהוָה׃ ה אִם־
גַּנָּבִים בָּאוּ־לְךָ אִם־שֹׁדְדֵי לַיְלָה אֵיךְ נִדְמֵיתָה הֲלוֹא
יִגְנְבוּ דַיָּם אִם־בֹּצְרִים בָּאוּ לָךְ הֲלוֹא יַשְׁאִירוּ עֹלֵלוֹת׃
7 6 אֵיךְ נֶחְפְּשׂוּ עֵשָׂו נִבְעוּ מַצְפֻּנָיו׃ עַד־הַגְּבוּל שִׁלְּחוּךָ
כֹּל אַנְשֵׁי בְרִיתֶךָ הִשִּׁיאוּךָ יָכְלוּ לְךָ אַנְשֵׁי שְׁלֹמֶךָ
8 לַחְמְךָ יָשִׂימוּ מָזוֹר תַּחְתֶּיךָ אֵין תְּבוּנָה בּוֹ׃ הֲלוֹא בַּיּוֹם
ההוא

Prophetat contra Edomitas, qui afflictis Israëlitis valde graves & molesti fuerant. Judæorum verò populo, solutâ captivitate, felicia omnia promittit; adeoque in ipsos Idumæos imperium: quo veluti tem

poris charactere regnum Domini insignitur.

הַהוּא נְאֻם־יְהוָה וְהַאֲבַדְתִּי חֲכָמִים מֵאֱדוֹם וּתְבוּנָה
9 מֵהַר עֵשָׂו׃ וְחַתּוּ גִבּוֹרֶיךָ תֵּימָן לְמַעַן יִכָּרֶת־אִישׁ מֵהַר
י עֵשָׂו מִקָּטֶל׃ מֵחֲמַס אָחִיךָ יַעֲקֹב תְּכַסְּךָ בוּשָׁה וְנִכְרַתָּ
11 לְעוֹלָם׃ בְּיוֹם עֲמָדְךָ מִנֶּגֶד בְּיוֹם שְׁבוֹת זָרִים חֵילוֹ
וְנָכְרִים בָּאוּ שְׁעָרָו וְעַל־יְרוּשָׁלַם יָדוּ גוֹרָל גַּם־אַתָּה שעריו קרי
12 כְּאַחַד מֵהֶם׃ וְאַל־תֵּרֶא בְיוֹם־אָחִיךָ בְּיוֹם נָכְרוֹ וְאַל־
תִּשְׂמַח לִבְנֵי־יְהוּדָה בְּיוֹם אָבְדָם וְאַל־תַּגְדֵּל פִּיךָ בְּיוֹם
13 צָרָה׃ אַל־תָּבוֹא בְשַׁעַר־עַמִּי בְּיוֹם אֵידָם אַל־תֵּרֶא
גַּם־אַתָּה בְּרָעָתוֹ בְּיוֹם אֵידוֹ וְאַל־תִּשְׁלַחְנָה בְחֵילוֹ בְּיוֹם
14 אֵידוֹ׃ וְאַל־תַּעֲמֹד עַל־הַפֶּרֶק לְהַכְרִית אֶת־פְּלִיטָיו
טו וְאַל־תַּסְגֵּר שְׂרִידָיו בְּיוֹם צָרָה׃ כִּי־קָרוֹב יוֹם־יְהוָה עַל־
כָּל־הַגּוֹיִם כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ יֵעָשֶׂה לָךְ גְּמֻלְךָ יָשׁוּב
16 בְּרֹאשֶׁךָ׃ כִּי כַּאֲשֶׁר שְׁתִיתֶם עַל־הַר קָדְשִׁי יִשְׁתּוּ כָל־
17 הַגּוֹיִם תָּמִיד וְשָׁתוּ וְלָעוּ וְהָיוּ כְּלוֹא הָיוּ׃ וּבְהַר צִיּוֹן
תִּהְיֶה פְלֵיטָה וְהָיָה קֹדֶשׁ וְיָרְשׁוּ בֵּית יַעֲקֹב אֵת
18 מוֹרָשֵׁיהֶם׃ וְהָיָה בֵית־יַעֲקֹב אֵשׁ וּבֵית יוֹסֵף לֶהָבָה
וּבֵית עֵשָׂו לְקַשׁ וְדָלְקוּ בָהֶם וַאֲכָלוּם וְלֹא־יִהְיֶה שָׂרִיד
19 לְבֵית עֵשָׂו כִּי יְהוָה דִּבֵּר׃ וְיָרְשׁוּ הַנֶּגֶב אֶת־הַר עֵשָׂו
וְהַשְּׁפֵלָה אֶת־פְּלִשְׁתִּים וְיָרְשׁוּ אֶת־שְׂדֵה אֶפְרַיִם וְאֵת
כ שְׂדֵה שֹׁמְרוֹן וּבִנְיָמִן אֶת־הַגִּלְעָד׃ וְגָלֻת הַחֵל־הַזֶּה
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־כְּנַעֲנִים עַד־צָרְפַת וְגָלֻת יְרוּשָׁלַם
21 אֲשֶׁר בִּסְפָרַד יִרְשׁוּ אֵת עָרֵי הַנֶּגֶב׃ וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים
בְּהַר צִיּוֹן לִשְׁפֹּט אֶת־הַר עֵשָׂו וְהָיְתָה לַיהוָה
עד כאן הַמְּלוּכָה׃

LIBER JONÆ, HEBRAICE יונה

CAPUT I. א

Jonas, jussus ad Ninevitas ire, dum legationem detrectat, atque alio se conferre conatur, ortâ tempestate, in mare præceps datur.

2 קוס א
הפטרת י"ס
למנחה

וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יוֹנָה בֶּן־אֲמִתַּי לֵאמֹר׃
לֵךְ אֶל־נִינְוֵה הָעִיר הַגְּדוֹלָה וּקְרָא עָלֶיהָ כִּי־
3 עָלְתָה רָעָתָם לְפָנָי׃ וַיָּקָם יוֹנָה לִבְרֹחַ תַּרְשִׁישָׁה מִלִּפְנֵי
יְהוָה וַיֵּרֶד יָפוֹ וַיִּמְצָא אֳנִיָּה בָּאָה תַרְשִׁישׁ וַיִּתֵּן שְׂכָרָהּ
4 וַיֵּרֶד בָּהּ לָבוֹא עִמָּהֶם תַּרְשִׁישָׁה מִלִּפְנֵי יְהוָה׃ וַיהוָה
הֵטִיל רוּחַ־גְּדוֹלָה אֶל־הַיָּם וַיְהִי סַעַר־גָּדוֹל בַּיָּם וְהָאֳנִיָּה
ה חִשְּׁבָה לְהִשָּׁבֵר׃ וַיִּירְאוּ הַמַּלָּחִים וַיִּזְעֲקוּ אִישׁ אֶל־
אֱלֹהָיו וַיָּטִילוּ אֶת־הַכֵּלִים אֲשֶׁר בָּאֳנִיָּה אֶל־הַיָּם לְהָקֵל
מֵעֲלֵיהֶם וְיוֹנָה יָרַד אֶל־יַרְכְּתֵי הַסְּפִינָה וַיִּשְׁכַּב וַיֵּרָדַם׃
6 וַיִּקְרַב אֵלָיו רַב הַחֹבֵל וַיֹּאמֶר לוֹ מַה־לְּךָ נִרְדָּם קוּם
קְרָא אֶל־אֱלֹהֶיךָ אוּלַי יִתְעַשֵּׁת הָאֱלֹהִים לָנוּ וְלֹא נֹאבֵד׃
7 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ לְכוּ וְנַפִּילָה גּוֹרָלוֹת וְנֵדְעָה
בְּשֶׁלְּמִי הָרָעָה הַזֹּאת לָנוּ וַיַּפִּלוּ גּוֹרָלוֹת וַיִּפֹּל הַגּוֹרָל
8 עַל־יוֹנָה׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הַגִּידָה־נָּא לָנוּ בַּאֲשֶׁר לְמִי־
הָרָעָה הַזֹּאת לָנוּ מַה־מְּלַאכְתְּךָ וּמֵאַיִן תָּבוֹא מָה אַרְצֶךָ
9 וְאֵי־מִזֶּה עַם אָתָּה׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם עִבְרִי אָנֹכִי וְאֶת־
יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם אֲנִי יָרֵא אֲשֶׁר־עָשָׂה אֶת־הַיָּם וְאֶת־
י הַיַּבָּשָׁה׃ וַיִּירְאוּ הָאֲנָשִׁים יִרְאָה גְדוֹלָה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מַה־
זֹּאת עָשִׂיתָ כִּי־יָדְעוּ הָאֲנָשִׁים כִּי־מִלִּפְנֵי יְהוָה הוּא בֹרֵחַ
11 כִּי הִגִּיד לָהֶם׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מַה־נַּעֲשֶׂה לָּךְ וְיִשְׁתֹּק הַיָּם
12 מֵעָלֵינוּ כִּי הַיָּם הוֹלֵךְ וְסֹעֵר׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שָׂאוּנִי
וַהֲטִילֻנִי אֶל־הַיָּם וְיִשְׁתֹּק הַיָּם מֵעֲלֵיכֶם כִּי יוֹדֵעַ אָנִי כִּי
13 בְּשֶׁלִּי הַסַּעַר הַגָּדוֹל הַזֶּה עֲלֵיכֶם׃ וַיַּחְתְּרוּ הָאֲנָשִׁים
לְהָשִׁיב אֶל־הַיַּבָּשָׁה וְלֹא יָכֹלוּ כִּי הַיָּם הוֹלֵךְ וְסֹעֵר
עליהם

14 עֲלֵיהֶם: וַיִּקְרְאוּ אֶל־יְהוָה וַיֹּאמְרוּ אָנָּה יְהוָה אַל־ ב' בעטים
נָא נֹאבְדָה בְנֶפֶשׁ הָאִישׁ הַזֶּה וְאַל־תִּתֵּן עָלֵינוּ דָּם
יתיו א' נָקִי כִּי־אַתָּה יְהוָה כַּאֲשֶׁר חָפַצְתָּ עָשִׂיתָ:
טו וַיִּשְׂאוּ אֶת־יוֹנָה וַיְטִלֻהוּ אֶל־הַיָּם וַיַּעֲמֹד הַיָּם מִזַּעְפּוֹ:
16 וַיִּרְאוּ הָאֲנָשִׁים יִרְאָה גְדוֹלָה אֶת־יְהוָה וַיִּזְבְּחוּ זֶבַח

א ב Cap. II. *A marina bellua absorptus preces ad Deum fundit, & miraculo liberatur, atque in terram à pisce exponitur.*

לַיהוָה וַיִּדְּרוּ נְדָרִים: וַיְמַן יְהוָה דָּג גָּדוֹל לִבְלֹעַ אֶת־
יוֹנָה וַיְהִי יוֹנָה בִּמְעֵי הַדָּג שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לֵילוֹת:
2 3 וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל־יְהוָה אֱלֹהָיו מִמְּעֵי הַדָּגָה: וַיֹּאמֶר
מלעיל קָרָאתִי מִצָּרָה לִי אֶל־יְהוָה וַיַּעֲנֵנִי מִבֶּטֶן שְׁאוֹל שִׁוַּעְתִּי
4 שָׁמַעְתָּ קוֹלִי: וַתַּשְׁלִיכֵנִי מְצוּלָה בִּלְבַב יַמִּים וְנָהָר
ה יְסֹבְבֵנִי כָּל־מִשְׁבָּרֶיךָ וְגַלֶּיךָ עָלַי עָבָרוּ: וַאֲנִי אָמַרְתִּי
נִגְרַשְׁתִּי מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ אַךְ אוֹסִיף לְהַבִּיט אֶל־הֵיכַל
6 קָדְשֶׁךָ: אֲפָפוּנִי מַיִם עַד־נָפֶשׁ תְּהוֹם יְסֹבְבֵנִי סוּף חָבוּשׁ
7 לְרֹאשִׁי: לְקִצְבֵי הָרִים יָרַדְתִּי הָאָרֶץ בְּרִחֶיהָ בַּעֲדִי
8 לְעוֹלָם וַתַּעַל מִשַּׁחַת חַיַּי יְהוָה אֱלֹהָי: בְּהִתְעַטֵּף עָלַי
נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה זָכָרְתִּי וַתָּבוֹא אֵלֶיךָ תְּפִלָּתִי אֶל־הֵיכַל
9 קָדְשֶׁךָ: מְשַׁמְּרִים הַבְלֵי־שָׁוְא חַסְדָּם יַעֲזֹבוּ: וַאֲנִי בְּקוֹל
תוֹדָה אֶזְבְּחָה לָךְ אֲשֶׁר נָדַרְתִּי אֲשַׁלְּמָה יְשׁוּעָתָה
11 לַיהוָה: וַיֹּאמֶר יְהוָה לַדָּג וַיָּקֵא אֶת־יוֹנָה אֶל־הַיַּבָּשָׁה:

ב א Cap. III. *Rursus ad Ninevitas missus, prædicatione defungitur. Illi pœnitentiam agunt.*

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יוֹנָה שֵׁנִית לֵאמֹר: קוּם לֵךְ
אֶל־נִינְוֵה הָעִיר הַגְּדוֹלָה וְקְרָא אֵלֶיהָ אֶת־הַקְּרִיאָה אֲשֶׁר
3 אָנֹכִי דֹבֵר אֵלֶיךָ: וַיָּקָם יוֹנָה וַיֵּלֶךְ אֶל־נִינְוֵה כִּדְבַר
יְהוָה וְנִינְוֵה הָיְתָה עִיר־גְּדוֹלָה לֵאלֹהִים מְהַלַּךְ שְׁלֹשֶׁת
4 יָמִים: וַיָּחֶל יוֹנָה לָבוֹא בָּעִיר מְהַלַּךְ יוֹם אֶחָד וַיִּקְרָא
ה וַיֹּאמַר עוֹד אַרְבָּעִים יוֹם וְנִינְוֵה נֶהְפָּכַת: וַיַּאֲמִינוּ אַנְשֵׁי
נִינְוֵה בֵּאלֹהִים וַיִּקְרְאוּ־צוֹם וַיִּלְבְּשׁוּ שַׂקִּים מִגְּדוֹלָם
6 וְעַד־קְטַנָּם: וַיִּגַּע הַדָּבָר אֶל־מֶלֶךְ נִינְוֵה וַיָּקָם מִכִּסְאוֹ
7 וַיַּעֲבֵר אַדַּרְתּוֹ מֵעָלָיו וַיְכַס שַׂק וַיֵּשֶׁב עַל־הָאֵפֶר: וַיַּזְעֵק

וַיֹּאמֶר בְּנִינְוֵה מִטַּעַם הַמֶּלֶךְ וּגְדֹלָיו לֵאמֹר הָאָדָם
וְהַבְּהֵמָה הַבָּקָר וְהַצֹּאן אַל־יִטְעֲמוּ מְאוּמָה אַל־יִרְעוּ
וּמַיִם אַל־יִשְׁתּוּ׃ וְיִתְכַּסּוּ שַׂקִּים הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה וְיִקְרְאוּ 8
אֶל־אֱלֹהִים בְּחָזְקָה וְיָשֻׁבוּ אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וּמִן־
הֶחָמָס אֲשֶׁר בְּכַפֵּיהֶם׃ מִי־יוֹדֵעַ יָשׁוּב וְנִחַם הָאֱלֹהִים 9
וְשָׁב מֵחֲרוֹן אַפּוֹ וְלֹא נֹאבֵד׃ וַיַּרְא הָאֱלֹהִים אֶת־ י
מַעֲשֵׂיהֶם כִּי־שָׁבוּ מִדַּרְכָּם הָרָעָה וַיִּנָּחֶם הָאֱלֹהִים עַל־
הָרָעָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת־לָהֶם וְלֹא עָשָׂה׃ וַיֵּרַע אֶל־ ך א
יוֹנָה רָעָה גְדוֹלָה וַיִּחַר לוֹ׃ וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר 2
אָנָּה יְהוָה הֲלוֹא־זֶה דְבָרִי עֹדֶנִּי עַל־אַדְמָתִי עַל־ ב׳ טעמים
כֵּן קִדַּמְתִּי לִבְרֹחַ תַּרְשִׁישָׁה כִּי יָדַעְתִּי כִּי אַתָּה אֵל־
חַנּוּן וְרַחוּם אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְנִחָם עַל־הָרָעָה׃

Cap. IV. *Ægrè fert quòd Deus profanæ Civitati parcat: sed à Deo corripitur & castigatur.*

וְעַתָּה יְהוָה קַח־נָא אֶת־נַפְשִׁי מִמֶּנִּי כִּי טוֹב מוֹתִי מֵחַיָּי׃ 3
וַיֹּאמֶר יְהוָה הַהֵיטֵב חָרָה לָךְ׃ וַיֵּצֵא יוֹנָה מִן־הָעִיר 4 ה
וַיֵּשֶׁב מִקֶּדֶם לָעִיר וַיַּעַשׂ לוֹ שָׁם סֻכָּה וַיֵּשֶׁב תַּחְתֶּיהָ בַּצֵּל
עַד אֲשֶׁר יִרְאֶה מַה־יִּהְיֶה בָּעִיר׃ וַיְמַן יְהוָה אֱלֹהִים 6
קִיקָיוֹן וַיַּעַל מֵעַל לְיוֹנָה לִהְיוֹת צֵל עַל־רֹאשׁוֹ לְהַצִּיל לוֹ
מֵרָעָתוֹ וַיִּשְׂמַח יוֹנָה עַל־הַקִּיקָיוֹן שִׂמְחָה גְדוֹלָה׃ וַיְמַן 7
הָאֱלֹהִים תּוֹלַעַת בַּעֲלוֹת הַשַּׁחַר לַמָּחֳרָת וַתַּךְ אֶת־
הַקִּיקָיוֹן וַיִּיבָשׁ׃ וַיְהִי כְּזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ וַיְמַן אֱלֹהִים רוּחַ 8
קָדִים חֲרִישִׁית וַתַּךְ הַשֶּׁמֶשׁ עַל־רֹאשׁ יוֹנָה וַיִּתְעַלָּף
וַיִּשְׁאַל אֶת־נַפְשׁוֹ לָמוּת וַיֹּאמֶר טוֹב מוֹתִי מֵחַיָּי׃ וַיֹּאמֶר 9
אֱלֹהִים אֶל־יוֹנָה הַהֵיטֵב חָרָה־לְךָ עַל־הַקִּיקָיוֹן וַיֹּאמֶר
הֵיטֵב חָרָה־לִי עַד־מָוֶת׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אַתָּה חַסְתָּ עַל־ י
הַקִּיקָיוֹן אֲשֶׁר לֹא־עָמַלְתָּ בּוֹ וְלֹא גִדַּלְתּוֹ שֶׁבִּן־לַיְלָה
הָיָה וּבֶן־לַיְלָה אָבָד׃ וַאֲנִי לֹא אָחוּס עַל־נִינְוֵה הָעִיר 11
הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר יֶשׁ־בָּהּ הַרְבֵּה מִשְּׁתִּים־עֶשְׂרֵה רִבּוֹ אָדָם חס׳ ונת
אֲשֶׁר לֹא־יָדַע בֵּין יְמִינוֹ לִשְׂמֹאלוֹ וּבְהֵמָה רַבָּה׃

LIBER MICHÆ, HEBRAICE מיכה

CAPUT I. א

Concio contra Samariam & Hierosolymam.

א דְּבַר־ יְהוָה ׀ אֲשֶׁר הָיָה אֶל־מִיכָה הַמֹּרַשְׁתִּי
בִּימֵי יוֹתָם אָחָז יְחִזְקִיָּה מַלְכֵי יְהוּדָה
2 אֲשֶׁר־חָזָה עַל־שֹׁמְרוֹן וִירוּשָׁלִָם׃ שִׁמְעוּ עַמִּים כֻּלָּם
הַקְשִׁיבִי אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ וִיהִי אֲדֹנָי יְהוִה בָּכֶם לְעֵד אֲדֹנָי
3 מֵהֵיכַל קָדְשׁוֹ׃ כִּי־הִנֵּה יְהוָה יֹצֵא מִמְּקוֹמוֹ וְיָרַד וְדָרַךְ
יחיד 4 עַל־בָּמֳתֵי־אָרֶץ׃ וְנָמַסּוּ הֶהָרִים תַּחְתָּיו וְהָעֲמָקִים
יִתְבַּקָּעוּ כַּדּוֹנַג מִפְנֵי הָאֵשׁ כְּמַיִם מֻגָּרִים בְּמוֹרָד׃
ה בְּפֶשַׁע יַעֲקֹב כָּל־זֹאת וּבְחַטֹּאות בֵּית יִשְׂרָאֵל מִי־פֶשַׁע
יַעֲקֹב הֲלוֹא שֹׁמְרוֹן וּמִי בָמֹות יְהוּדָה הֲלוֹא יְרוּשָׁלִָם׃
6 וְשַׂמְתִּי שֹׁמְרוֹן לְעִי הַשָּׂדֶה לְמַטָּעֵי כָרֶם וְהִגַּרְתִּי לַגַּי
7 אֲבָנֶיהָ וִיסֹדֶיהָ אֲגַלֶּה׃ וְכָל־פְּסִילֶיהָ יֻכַּתּוּ וְכָל־אֶתְנַנֶּיהָ
יִשָּׂרְפוּ בָאֵשׁ וְכָל־עֲצַבֶּיהָ אָשִׂים שְׁמָמָה כִּי מֵאֶתְנַן זוֹנָה
8 קִבָּצָה וְעַד־אֶתְנַן זוֹנָה יָשׁוּבוּ׃ עַל־זֹאת אֶסְפְּדָה
שולל קרי וְאֵילִילָה אֵילֵכָה שׁוֹלָל וְעָרֹום אֶעֱשֶׂה מִסְפֵּד כַּתַּנִּים
9 וְאֵבֶל כִּבְנוֹת יַעֲנָה׃ כִּי אָנוּשָׁה מַכּוֹתֶיהָ כִּי־בָאָה
י עַד־יְהוּדָה נָגַע עַד־שַׁעַר עַמִּי עַד־יְרוּשָׁלִָם׃ בְּגַת
אַל־תַּגִּידוּ בָכוֹ אַל־תִּבְכּוּ בְּבֵית לְעַפְרָה עָפָר
התפלשתי קרי 11 הִתְפַּלָּשְׁתִּי׃ עִבְרִי לָכֶם יוֹשֶׁבֶת שָׁפִיר עֶרְיָה־בֹשֶׁת
לֹא יָצְאָה יוֹשֶׁבֶת צַאֲנָן מִסְפַּד בֵּית הָאֵצֶל יִקַּח מִכֶּם
12 עָמְדָתוֹ׃ כִּי־חָלָה לְטוֹב יוֹשֶׁבֶת מָרוֹת כִּי־יָרַד רָעָה
13 מֵאֵת יְהוָה לְשַׁעַר יְרוּשָׁלִָם׃ רְתֹם הַמֶּרְכָּבָה לָרֶכֶשׁ
יוֹשֶׁבֶת לָכִישׁ רֵאשִׁית חַטָּאת הִיא לְבַת־צִיֹּון כִּי־בָךְ
14 נִמְצְאוּ פִּשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל׃ לָכֵן תִּתְּנִי שִׁלּוּחִים עַל מוֹרֶשֶׁת
טו גַּת בָּתֵּי אַכְזִיב לְאַכְזָב לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ עֹד הַיֵּרֵשׁ

חסר א׳ אָבִי לָךְ יוֹשֶׁבֶת מָרֵשָׁה עַד־עֲדֻלָּם יָבוֹא כְּבוֹד יִשְׂרָאֵל :
16 קָרְחִי וָגֹזִּי עַל־בְּנֵי תַּעֲנוּגָיִךְ הַרְחִבִי קָרְחָתֵךְ כַּנֶּשֶׁר כִּי־
ב א גָלוּ מִמֵּךְ : הוֹי חֹשְׁבֵי־אָוֶן וּפֹעֲלֵי רָע עַל־
2 מִשְׁכְּבוֹתָם בְּאוֹר הַבֹּקֶר יַעֲשׂוּהָ כִּי יֶשׁ־לְאֵל יָדָם : וְחָמְדוּ
שָׂדוֹת וְגָזָלוּ וּבָתִּים וְנָשָׂאוּ וְעָשְׁקוּ גֶבֶר וּבֵיתוֹ וְאִישׁ
3 וְנַחֲלָתוֹ : לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי
חֹשֵׁב עַל־הַמִּשְׁפָּחָה הַזֹּאת רָעָה אֲשֶׁר לֹא־תָמִישׁוּ
מִשָּׁם צַוְּארֹתֵיכֶם וְלֹא תֵלְכוּ רוֹמָה כִּי עֵת רָעָה הִיא :
4 בַּיּוֹם הַהוּא יִשָּׂא עֲלֵיכֶם מָשָׁל וְנָהָה נְהִי נִהְיָה אָמַר
שָׁדוֹד נְשַׁדְּנוּ חֵלֶק עַמִּי יָמִיר אֵיךְ יָמִישׁ לִי לְשׁוֹבֵב
ה שָׂדֵינוּ יְחַלֵּק : לָכֵן לֹא־יִהְיֶה לְךָ מַשְׁלִיךְ חֶבֶל
6 בְּגוֹרָל בִּקְהַל יְהוָה : אַל־תַּטִּיפוּ יַטִּיפוּן לֹא־יַטִּיפוּ
7 לָאֵלֶּה לֹא יִסַּג כְּלִמּוֹת : הֶאָמוּר בֵּית־יַעֲקֹב
הֲקָצַר רוּחַ יְהוָה אִם־אֵלֶּה מַעֲלָלָיו הֲלוֹא
8 דְּבָרַי יֵיטִיבוּ עִם הַיָּשָׁר הוֹלֵךְ : וְאֶתְמוּל עַמִּי לְאוֹיֵב הם׳ בשורק
יְקוֹמֵם מִמּוּל שַׂלְמָה אֶדֶר תַּפְשִׁטוּן מֵעֹבְרִים בֶּטַח שׁוּבֵי
9 מִלְחָמָה : נְשֵׁי עַמִּי תְּגָרְשׁוּן מִבֵּית תַּעֲנֻגֶיהָ מֵעַל עֹלָלֶיהָ
תִּקְחוּ הֲדָרִי לְעוֹלָם : קוּמוּ וּלְכוּ כִּי לֹא־זֹאת הַמְּנוּחָה י
11 בַּעֲבוּר טָמְאָה תְּחַבֵּל וְחֶבֶל נִמְרָץ : לוּ־אִישׁ הֹלֵךְ רוּחַ
וָשֶׁקֶר כִּזֵּב אַטִּיף לְךָ לַיַּיִן וְלַשֵּׁכָר וְהָיָה מַטִּיף הָעָם הַזֶּה :
12 אָסֹף אֶאֱסֹף יַעֲקֹב כֻּלָּךְ קַבֵּץ אֲקַבֵּץ שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל
יַחַד אֲשִׂימֶנּוּ כְּצֹאן בָּצְרָה כְּעֵדֶר בְּתוֹךְ הַדָּבְרוֹ תְּהִימֶנָּה
13 מֵאָדָם : עָלָה הַפֹּרֵץ לִפְנֵיהֶם פָּרְצוּ וַיַּעֲבֹרוּ שַׁעַר וַיֵּצְאוּ בוֹ
וַיַּעֲבֹר מַלְכָּם לִפְנֵיהֶם וַיהוָה בְּרֹאשָׁם :

ג א וָאֹמַר שִׁמְעוּ־נָא רָאשֵׁי יַעֲקֹב וּקְצִינֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל
2 הֲלוֹא לָכֶם לָדַעַת אֶת־הַמִּשְׁפָּט : שֹׂנְאֵי טוֹב וְאֹהֲבֵי
רָעָה גֹּזְלֵי עוֹרָם מֵעֲלֵיהֶם וּשְׁאֵרָם מֵעַל עַצְמוֹתָם : רע קרי
3 וַאֲשֶׁר אָכְלוּ שְׁאֵר עַמִּי וְעוֹרָם מֵעֲלֵיהֶם הִפְשִׁיטוּ וְאֶת־
עצמתיהם

Cap. II. *Peccata & scelera populi recenset, atque excidium comminari pergit.*

Cap. III. *Ad Principes, Sacerdotes & Prophetas singulatim sermonem convertit.*

עַצְמֹתֶיהֶם פִּצָּחוּ וּפָרְשׂוּ כַּאֲשֶׁר בַּסִּיר וּכְבָשָׂר בְּתוֹךְ
4 קַלָּחַת: אָז יִזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה וְלֹא יַעֲנֶה אוֹתָם וְיַסְתֵּר
פָּנָיו מֵהֶם בָּעֵת הַהִיא כַּאֲשֶׁר הֵרֵעוּ מַעַלְלֵיהֶם:
ה כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־הַנְּבִיאִים הַמַּתְעִים אֶת־עַמִּי
הַנֹּשְׁכִים בְּשִׁנֵּיהֶם וְקָרְאוּ שָׁלוֹם וַאֲשֶׁר לֹא־יִתֵּן עַל־
6 פִּיהֶם וְקִדְּשׁוּ עָלָיו מִלְחָמָה: לָכֵן לַיְלָה לָכֶם מֵחָזוֹן
וְחֹשְׁכָה לָכֶם מִקְּסֹם וּבָאָה הַשֶּׁמֶשׁ עַל־הַנְּבִיאִים וְקָדַר
7 עֲלֵיהֶם הַיּוֹם: וּבֹשׁוּ הַחֹזִים וְחָפְרוּ הַקֹּסְמִים וְעָטוּ עַל־
8 שְׂפָם כֻּלָּם כִּי אֵין מַעֲנֵה אֱלֹהִים: וְאוּלָם אָנֹכִי מָלֵאתִי
כֹחַ אֶת־רוּחַ יְהוָה וּמִשְׁפָּט וּגְבוּרָה לְהַגִּיד לְיַעֲקֹב פִּשְׁעוֹ
וּלְיִשְׂרָאֵל חַטָּאתוֹ:
9 שִׁמְעוּ־נָא זֹאת רָאשֵׁי בֵּית יַעֲקֹב וּקְצִינֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל
י הַמְתַעֲבִים מִשְׁפָּט וְאֶת כָּל־הַיְשָׁרָה יְעַקֵּשׁוּ: בֹּנֶה צִיּוֹן
11 בְּדָמִים וִירוּשָׁלַם בְּעַוְלָה: רָאשֶׁיהָ בְּשֹׁחַד יִשְׁפֹּטוּ
וְכֹהֲנֶיהָ בִּמְחִיר יוֹרוּ וּנְבִיאֶיהָ בְּכֶסֶף יְקַסֵּמוּ וְעַל־יְהוָה
יִשָּׁעֲנוּ לֵאמֹר הֲלֹא יְהוָה בְּקִרְבֵּנוּ לֹא־תָבוֹא עָלֵינוּ
12 רָעָה: לָכֵן בִּגְלַלְכֶם צִיּוֹן שָׂדֶה תֵּחָרֵשׁ וִירוּשָׁלַם עִיִּין
א ך תִּהְיֶה וְהַר הַבַּיִת לְבָמוֹת יָעַר: וְהָיָה
Cap. IV. *De regno Dei in Zione, vocatione gentium, & gloria fidelium.*
בְּאַחֲרִית הַיָּמִים יִהְיֶה הַר בֵּית־יְהוָה נָכוֹן בְּרֹאשׁ הֶהָרִים
2 וְנִשָּׂא הוּא מִגְּבָעוֹת וְנָהֲרוּ עָלָיו עַמִּים: וְהָלְכוּ גּוֹיִם
רַבִּים וְאָמְרוּ לְכוּ וְנַעֲלֶה אֶל־הַר־יְהוָה וְאֶל־בֵּית אֱלֹהֵי
יַעֲקֹב וְיוֹרֵנוּ מִדְּרָכָיו וְנֵלְכָה בְּאֹרְחֹתָיו כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא
3 תוֹרָה וּדְבַר־יְהוָה מִירוּשָׁלָם: וְשָׁפַט בֵּין עַמִּים רַבִּים
וְהוֹכִיחַ לְגוֹיִם עֲצֻמִים עַד־רָחוֹק וְכִתְּתוּ חַרְבֹתֵיהֶם
לְאִתִּים וַחֲנִיתֹתֵיהֶם לְמַזְמֵרוֹת לֹא־יִשָּׂא גּוֹי אֶל־גּוֹי
4 חֶרֶב וְלֹא־יִלְמְדוּן עוֹד מִלְחָמָה: וְיָשְׁבוּ אִישׁ תַּחַת גַּפְנוֹ
וְתַחַת תְּאֵנָתוֹ וְאֵין מַחֲרִיד כִּי־פִי יְהוָה צְבָאוֹת דִּבֵּר:
ה כִּי כָל־הָעַמִּים יֵלְכוּ אִישׁ בְּשֵׁם אֱלֹהָיו וַאֲנַחְנוּ נֵלֵךְ
בְּשֵׁם

בְּשֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד׃ 6 בַּיּוֹם
הַהוּא נְאֻם־יְהוָה אֹסְפָה הַצֹּלֵעָה וְהַנִּדָּחָה אֲקַבֵּצָה
וַאֲשֶׁר הֲרֵעֹתִי׃ וְשַׂמְתִּי אֶת־הַצֹּלֵעָה לִשְׁאֵרִית 7
וְהַנַּהֲלָאָה לְגוֹי עָצוּם וּמָלַךְ יְהוָה עֲלֵיהֶם בְּהַר צִיּוֹן
מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ וְאַתָּה מִגְדַּל־עֵדֶר 8
עֹפֶל בַּת־צִיּוֹן עָדֶיךָ תֵאתֶה וּבָאָה הַמֶּמְשָׁלָה הָרִאשֹׁנָה
מַמְלֶכֶת לְבַת־יְרוּשָׁלָם׃ עַתָּה לָמָּה תָרִיעִי רֵעַ 9
קמץ בז״ק הֲמֶלֶךְ אֵין־בָּךְ אִם־יוֹעֲצֵךְ אָבָד כִּי־הֶחֱזִיקֵךְ חִיל
כַּיּוֹלֵדָה׃ חוּלִי וָגֹחִי בַּת־צִיּוֹן כַּיּוֹלֵדָה כִּי עַתָּה תֵצְאִי
מִקִּרְיָה וְשָׁכַנְתְּ בַּשָּׂדֶה וּבָאת עַד־בָּבֶל שָׁם תִּנָּצֵלִי
שָׁם יִגְאָלֵךְ יְהוָה מִכַּף אֹיְבַיִךְ׃ וְעַתָּה נֶאֶסְפוּ עָלַיִךְ 11
קמץ בז״ק גּוֹיִם רַבִּים הָאֹמְרִים תֶּחֱנָף וְתַחַז בְּצִיּוֹן עֵינֵינוּ׃ וְהֵמָּה 12
לֹא יָדְעוּ מַחְשְׁבוֹת יְהוָה וְלֹא הֵבִינוּ עֲצָתוֹ כִּי קִבְּצָם
כֶּעָמִיר גֹּרְנָה׃ קוּמִי וָדוֹשִׁי בַת־צִיּוֹן כִּי קַרְנֵךְ אָשִׂים 13
בַּרְזֶל וּפַרְסֹתַיִךְ אָשִׂים נְחוּשָׁה וַהֲדִקּוֹת עַמִּים רַבִּים
וְהַחֲרַמְתִּי לַיהוָה בִּצְעָם וְחֵילָם לַאֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ׃
עַתָּה תִּתְגֹּדְדִי בַת־גְּדוּד מָצוֹר שָׂם עָלֵינוּ בַּשֵּׁבֶט יַכּוּ 14
עַל־הַלְּחִי אֵת שֹׁפֵט יִשְׂרָאֵל׃ וְאַתָּה בֵּית־ ה א
לֶחֶם אֶפְרָתָה צָעִיר לִהְיוֹת בְּאַלְפֵי יְהוּדָה מִמְּךָ לִי יֵצֵא
לִהְיוֹת מוֹשֵׁל בְּיִשְׂרָאֵל וּמוֹצָאֹתָיו מִקֶּדֶם מִימֵי עוֹלָם׃
לָכֵן יִתְּנֵם עַד־עֵת יוֹלֵדָה יָלָדָה וְיֶתֶר אֶחָיו יְשׁוּבוּן עַל־ 2
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְעָמַד וְרָעָה בְּעֹז יְהוָה בִּגְאוֹן שֵׁם יְהוָה 3
אֱלֹהָיו וְיָשָׁבוּ כִּי־עַתָּה יִגְדַּל עַד־אַפְסֵי־אָרֶץ׃ וְהָיָה זֶה 4
שָׁלוֹם אַשּׁוּר כִּי־יָבוֹא בְאַרְצֵנוּ וְכִי יִדְרֹךְ בְּאַרְמְנוֹתֵינוּ
וַהֲקֵמֹנוּ עָלָיו שִׁבְעָה רֹעִים וּשְׁמֹנָה נְסִיכֵי אָדָם׃ וְרָעוּ ה
אֶת־אֶרֶץ אַשּׁוּר בַּחֶרֶב וְאֶת־אֶרֶץ נִמְרוֹד בִּפְתָחֶיהָ
וְהִצִּיל מֵאַשּׁוּר כִּי־יָבוֹא בְאַרְצֵנוּ וְכִי־יִדְרֹךְ
בִּגְבוּלֵנוּ׃

Cap. V. *De adventu & regno Messiæ, de abolitione idololatriæ, tandemque de liberatione fidelium ab Assyrio.*

6 והיה שארית יעקב בקרב עמים רבים כטל מאת
יהוה כרביבים עלי עשב אשר לא יקוה לאיש ולא
7 ייחל לבני אדם: והיה שארית יעקב בגוים בקרב
עמים רבים כאריה בבהמות יער ככפיר בעדרי צאן
8 אשר אם עבר ורמס וטרף ואין מציל: תרם ידך
על צריך וכל איביך יכרתו:
9 והיה ביום ההוא נאם יהוה והכרתי סוסיך מקרבך
10 והאבדתי מרכבתיך: והכרתי ערי ארצך והרסתי
11 כל מבצריך: והכרתי כשפים מידך ומעוננים לא יהיו
12 לך: והכרתי פסיליך ומצבותיך מקרבך ולא תשתחוה
13 עוד למעשה ידיך: ונתשתי אשיריך מקרבך והשמדתי
14 עריך: ועשיתי באף ובחמה נקם את הגוים אשר
א לא שמעו: שמעו נא את אשר יהוה
אמר קום ריב את ההרים ותשמענה הגבעות קולך:
2 שמעו הרים את ריב יהוה והאתנים מוסדי ארץ כי
3 ריב ליהוה עם עמו ועם ישראל יתוכח: עמי מה
4 עשיתי לך ומה הלאיתיך ענה בי: כי העליתיך מארץ
מצרים ומבית עבדים פדיתיך ואשלח לפניך את משה
ה אהרן ומרים: עמי זכר נא מה יעץ בלק מלך מואב
ומה ענה אתו בלעם בן בעור מן השטים עד הגלגל
6 למען דעת צדקות יהוה: במה אקדם יהוה אכף
לאלהי מרום האקדמנו בעולות בעגלים בני שנה:
7 הירצה יהוה באלפי אילים ברבבות נחלי שמן האתן
8 בכורי פשעי פרי בטני חטאת נפשי: הגיד לך אדם
מה טוב ומה יהוה דורש ממך כי אם עשות משפט
עו מאן ואהבת חסד והצנע לכת עם אלהיך:
9 קול יהוה לעיר יקרא
ותושיה יראה שמך שמעו מטה ומי יעדה:
עוד

Cap. VI. *Propheta veluti judicii formam effingit inter Deum & Israëlem, & beneficia Dei, ac peccata populi recenset.*

בצ"ל עוֹד הַאֵשׁ בֵּית רָשָׁע אֹצְרוֹת רֶשַׁע וְאֵיפַת רָזוֹן זְעוּמָה׃ י
12 11 הַאֶזְכֶּה בְּמֹאזְנֵי רֶשַׁע וּבְכִיס אַבְנֵי מִרְמָה׃ אֲשֶׁר
עֲשִׁירֶיהָ מָלְאוּ חָמָס וְיֹשְׁבֶיהָ דִּבְּרוּ שָׁקֶר וּלְשׁוֹנָם רְמִיָּה
13 בְּפִיהֶם׃ וְגַם־אֲנִי הֶחֱלֵיתִי הַכּוֹתֶךָ הַשְׁמֵם עַל־
קמץ בז"ק חַטֹּאותֶיךָ׃ אַתָּה תֹאכַל וְלֹא תִשְׂבָּע וְיֶשְׁחֲךָ בְּקִרְבֶּךָ 14
וְתַסֵּג וְלֹא תַפְלִיט וַאֲשֶׁר תְּפַלֵּט לַחֶרֶב אֶתֵּן׃ אַתָּה טו
תִזְרַע וְלֹא תִקְצוֹר אַתָּה תִדְרֹךְ־זַיִת וְלֹא־תָסוּךְ שֶׁמֶן
וְתִירוֹשׁ וְלֹא תִשְׁתֶּה־יָיִן׃ וְיִשְׁתַּמֵּר חֻקּוֹת עָמְרִי וְכֹל 16
מַעֲשֵׂה בֵית־אַחְאָב וַתֵּלְכוּ בְּמַעֲצוֹתָם לְמַעַן תִּתִּי אֹתְךָ
לְשַׁמָּה וְיֹשְׁבֶיהָ לִשְׁרֵקָה וְחֶרְפַּת עַמִּי תִּשָּׂאוּ׃

א אַלְלַי לִי כִּי הָיִיתִי כְּאָסְפֵי־קַיִץ כְּעֹלְלֹת בָּצִיר ן
2 אֵין־אֶשְׁכּוֹל לֶאֱכֹל בִּכּוּרָה אִוְּתָה נַפְשִׁי׃ אָבַד חָסִיד
מִן־הָאָרֶץ וְיָשָׁר בָּאָדָם אָיִן כֻּלָּם לְדָמִים יֶאֱרֹבוּ אִישׁ אֶת־
3 אָחִיהוּ יָצוּדוּ חֵרֶם׃ עַל־הָרַע כַּפַּיִם לְהֵיטִיב הַשַּׂר
שׁוֹאֵל וְהַשֹּׁפֵט בַּשִּׁלּוּם וְהַגָּדוֹל דֹּבֵר הַוַּת נַפְשׁוֹ הוּא
4 וַיְעַבְּתוּהָ׃ טוֹבָם כְּחֵדֶק יָשָׁר מִמְּסוּכָה יוֹם מְצַפֶּיךָ
פְּקֻדָּתְךָ בָּאָה עַתָּה תִהְיֶה מְבוּכָתָם׃ אַל־תַּאֲמִינוּ ה
בְרֵעַ אַל־תִּבְטְחוּ בְּאַלּוּף מִשֹּׁכֶבֶת חֵיקֶךָ שְׁמֹר פִּתְחֵי־
6 פִיךָ׃ כִּי־בֵן מְנַבֵּל אָב בַּת קָמָה בְאִמָּהּ כַּלָּה בַּחֲמֹתָהּ
7 אֹיְבֵי אִישׁ אַנְשֵׁי בֵיתוֹ׃ וַאֲנִי בַּיהוָה אֲצַפֶּה אוֹחִילָה
8 לֵאלֹהֵי יִשְׁעִי יִשְׁמָעֵנִי אֱלֹהָי׃ אַל־תִּשְׂמְחִי אֹיַבְתִּי לִי כִּי
נָפַלְתִּי קָמְתִּי כִּי־אֵשֵׁב בַּחֹשֶׁךְ יְהוָה אוֹר לִי׃
9 זַעַף יְהוָה אֶשָּׂא כִּי חָטָאתִי לוֹ עַד אֲשֶׁר יָרִיב רִיבִי
וְעָשָׂה מִשְׁפָּטִי יוֹצִיאֵנִי לָאוֹר אֶרְאֶה בְּצִדְקָתוֹ׃ וְתֵרֶא י
אֹיַבְתִּי וּתְכַסֶּהָ בוּשָׁה הָאֹמְרָה אֵלַי אַיּוֹ יְהוָה אֱלֹהָיִךְ עֵינַי
הנ' ברגש תִּרְאֶינָּה בָּהּ עַתָּה תִּהְיֶה לְמִרְמַס כְּטִיט חוּצוֹת׃ יוֹם 11
12 לִבְנוֹת גְּדֵרָיִךְ יוֹם הַהוּא יִרְחַק־חֹק׃ יוֹם הוּא וְעָדֶיךָ יָבוֹא
לְמִנִּי אַשּׁוּר וְעָרֵי מָצוֹר וּלְמִנִּי מָצוֹר וְעַד־נָהָר וְיָם מִיָּם
והר.

Cap. VII.
Querela Prophetæ de paucitate piorum: itaque vastationem in propinquo ostendit. Tandem læta omnia, liberationem, pacem, justitiam, & peccatorum remissionem promittit, ac tempora Messiæ depingit.

13 וְהָיְתָה הָאָרֶץ לְשַׁמָּה עַל־יֹשְׁבֶיהָ מִפְּרִי
14 מַעַלְלֵיהֶם: רְעֵה עַמְּךָ בְשִׁבְטֶךָ צֹאן נַחֲלָתֶךָ
שֹׁכְנִי לְבָדָד יַעַר בְּתוֹךְ כַּרְמֶל יִרְעוּ בָשָׁן וְגִלְעָד כִּימֵי
טו עוֹלָם: כִּימֵי צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אַרְאֶנּוּ נִפְלָאוֹת:
16 יִרְאוּ גוֹיִם וְיֵבֹשׁוּ מִכֹּל גְּבוּרָתָם יָשִׂימוּ יָד עַל־פֶּה אָזְנֵיהֶם
17 תֶּחֱרָשְׁנָה: יְלַחֲכוּ עָפָר כַּנָּחָשׁ כְּזֹחֲלֵי אֶרֶץ יִרְגְּזוּ
18 מִמִּסְגְּרֹתֵיהֶם אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִפְחָדוּ וְיִרְאוּ מִמֶּךָּ: מִי
אֵל כָּמוֹךָ נֹשֵׂא עָוֹן וְעֹבֵר עַל־פֶּשַׁע לִשְׁאֵרִית נַחֲלָתוֹ
19 לֹא־הֶחֱזִיק לָעַד אַפּוֹ כִּי־חָפֵץ חֶסֶד הוּא: יָשׁוּב יְרַחֲמֵנוּ
יִכְבֹּשׁ עֲוֹנֹתֵינוּ וְתַשְׁלִיךְ בִּמְצֻלוֹת יָם כָּל־חַטֹּאתָם:
כ תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ
לַאֲבֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם:

LIBER NAHUM, HEBRAICE נחום

CAPUT I. א

Vaticinium contra Assyrios. Prædicat majestatem Dei, ipsumque ad judicium veluti prodeuntem, jamque adventantem, describit.

2 א מַשָּׂא נִינְוֵה סֵפֶר חֲזוֹן נַחוּם הָאֶלְקֹשִׁי: אֵל קַנּוֹא
וְנֹקֵם יְהוָה נוֹקֵם יְהוָה וּבַעַל חֵמָה נוֹקֵם
3 יְהוָה לְצָרָיו וְנוֹטֵר הוּא לְאוֹיְבָיו: יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם
יתיר וּגְדוֹל־כֹּחַ וְנַקֵּה לֹא יְנַקֶּה יְהוָה בְּסוּפָה וּבְשַׂעֲרָה דַּרְכּוֹ
4 וְעָנָן אֲבַק רַגְלָיו: גּוֹעֵר בַּיָּם וַיְבַשֵּׁהוּ וְכָל־הַנְּהָרוֹת
ה הֶחֱרִיב אָמְלַל בָּשָׁן וְכַרְמֶל וּפֶרַח לְבָנוֹן אָמְלָל: הָרִים
רָעֲשׁוּ מִמֶּנּוּ וְהַגְּבָעוֹת הִתְמוֹגָגוּ וַתִּשָּׂא הָאָרֶץ מִפָּנָיו
6 וְתֵבֵל וְכָל־יוֹשְׁבֵי בָהּ: לִפְנֵי זַעְמוֹ מִי יַעֲמֹד וּמִי יָקוּם
בַּחֲרוֹן אַפּוֹ חֲמָתוֹ נִתְּכָה כָאֵשׁ וְהַצֻּרִים נִתְּצוּ מִמֶּנּוּ:
7 8 טוֹב יְהוָה לְמָעוֹז בְּיוֹם צָרָה וְיֹדֵעַ חֹסֵי בוֹ: וּבְשֶׁטֶף עֹבֵר

כלה

כָּלָה יַעֲשֶׂה מְקוֹמָהּ וְאֹיְבָיו יִרְדֹּף חֹשֶׁךְ׃ מַה־תַּחְשְׁבוּן 9
אֶל־יְהוָה כָּלָה הוּא עָשָׂה לֹא־תָקוּם פַּעֲמַיִם צָרָה׃ כִּי׳
עַד־סִירִים סְבֻכִים וְכִסְבָאָם סְבוּאִים אֻכְלוּ כְקַשׁ יָבֵשׁ
מָלֵא׃ מִמֵּךְ יָצָא השֵׁב עַל־יְהוָה רָעָה יֹעֵץ בְּלִיָּעַל׃ 11
כֹּה׃ אָמַר יְהוָה אִם־שְׁלֵמִים וְכֵן רַבִּים וְכֵן נָגֹזוּ 12
וְעָבַר וְעִנִּתִךְ לֹא אֲעַנֶּךָּ עוֹד׃ וְעַתָּה אֶשְׁבֹּר מֹטֵהוּ מֵעָלֶיךָ 13
וּמוֹסְרֹתַיִךְ אֲנַתֵּק׃ וְצִוָּה עָלַיִךְ יְהוָה לֹא־יִזָּרַע מִשְׁמֶךָ 14
עוֹד מִבֵּית אֱלֹהֶיךָ אַכְרִית פֶּסֶל וּמַסֵּכָה אָשִׂים קִבְרֶךָ כִּי
קַלּוֹתָ׃ הִנֵּה עַל־הֶהָרִים רַגְלֵי מְבַשֵּׂר מַשְׁמִיעַ שָׁלוֹם חֹגִי ב א Cap. II.
יְהוּדָה חַגַּיִךְ שַׁלְּמִי נְדָרָיִךְ כִּי לֹא יוֹסִיף עוֹד לַעֲבָר־בָּךְ יחיו׳
כְּלִיָּעַל כֹּלָּה נִכְרַת׃ עֹלֶה מֵפִיץ עַל־פָּנַיִךְ נָצוֹר מְצוּרָה 2
צְפֵה־דָרֶךְ חַזֵּק מָתְנַיִם אַמֵּץ כֹּחַ מְאֹד׃ כִּי שָׁב יְהוָה 3
אֶת־גְּאוֹן יַעֲקֹב כְּגֹאוֹן יִשְׂרָאֵל כִּי בְקָקוּם בְּקָקִים וְזִמְרֵיהֶם
שִׁחֵתוּ׃ מָגֵן גִּבּוֹרָיו מְאָדָם אַנְשֵׁי־חַיִל מִתְלָעִים בְּאֵשׁ 4
פְּלָדֹת הָרֶכֶב בְּיוֹם הֲכִינוֹ וְהַבְּרוֹשִׁים הָרְעָלוּ׃ בַּחוּצוֹת ה
יִתְהוֹלְלוּ הָרֶכֶב יְשֹׁתְקְשׁוּן בָּרְחֹבוֹת מַרְאֵיהֶן כְּלַפִּידִים
כַּבְּרָקִים יְרוּצָצוּ׃ יִזְכֹּר אַדִּירָיו יִכָּשְׁלוּ בְּהֲלִיכוֹתָם יְמַהֲרוּ 6 יחיו׳
חוֹמָתָהּ וְהַכֻּן הַסֹּכֶךְ׃ שַׁעֲרֵי הַנְּהָרוֹת נִפְתָּחוּ וְהֵהֵיכָל 7
נָמוֹג׃ וְהֻצַּב גָּלְתָה הָעֲלָתָה וְאַמְהֹתֶיהָ מְנַהֲגוֹת כְּקוֹל 8
יוֹנִים מִתְפּוֹפְפוֹת עַל־לִבֵּהֶן׃ וְנִינְוֵה כִּבְרֵכַת־מַיִם מֵימֵי 9
הִיא וְהֵמָּה נָסִים עָמְדוּ עָמֹדוּ וְאֵין מַפְנֶה׃ בְּזוּ כֶסֶף בְּזוּ׳
זָהָב וְאֵין קֵצֶה לַתִּכוּנָה כָּבֹד מִכָּל כְּלִי חֶמְדָּה׃ בּוּקָה 11
וּמְבוּקָה וּמְבֻלְקָה וְלֵב נָמֵס וּפִיק בִּרְכַּיִם וְחִלְחָלָה
בְּכָל־מָתְנַיִם וּפְנֵי כֻלָּם קִבְּצוּ פָאַרוּר׃ אַיֵּה מְעוֹן אֲרָיוֹת 12
וּמִרְעֵה הַוּא לַכְּפִרִים אֲשֶׁר הָלַךְ אַרְיֵה לְבִיא שָׁם גּוּר
אַרְיֵה וְאֵין מַחֲרִיד׃ אַרְיֵה טֹרֵף בְּרֵי גְרוֹתָיו וּמַחֲנִק 13
לְלָבְאֹתָיו וַיְמַלֵּא־טֶרֶף חֹרָיו וּמְעוֹנֹתָיו טְרֵפָה׃ הִנְנִי 14
אֵלַיִךְ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וְהִבְעַרְתִּי בָעֲשָׁן רִכְבָּהּ
וּכְפִירַיִךְ

Obsidionem Nineves, regiæ urbis, & Assyriaci imperii finem ac excidium depingit, & veluti in re præsenti, ob oculos ponit.

וּכְפִירֶיךָ תֹּאכַל חֶרֶב וְהִכְרַתִּי מֵאֶרֶץ טַרְפֶּךָ וְלֹא־יִשָּׁמַע
עוֹד קוֹל מַלְאָכֶיהָ׃

Cap. III. *Idem argumentum prosequitur, & luctuosa ista tempora varia verborum atque affectuum imagine adumbrat.*

א ג הוֹי עִיר דָּמִים כֻּלָּהּ כַּחַשׁ פֶּרֶק מָלְאָה לֹא יָמִישׁ טָרֶף׃
2 קוֹל שׁוֹט וְקוֹל רַעַשׁ אוֹפָן וְסוּס דֹּהֵר וּמֶרְכָּבָה מְרַקֶּדָה׃
3 פָּרָשׁ מַעֲלֶה וְלַהַב חֶרֶב וּבְרַק חֲנִית וְרֹב חָלָל וְכֹבֶד
4 פֶּגֶר וְאֵין קֵצֶה לַגְוִיָּה יִכָּשְׁלוּ בְגִוִּיָּתָם׃ מֵרֹב זְנוּנֵי זוֹנָה וכשלו קרי
טוֹבַת חֵן בַּעֲלַת כְּשָׁפִים הַמֹּכֶרֶת גּוֹיִם בְּזִנּוּנֶיהָ
5 וּמִשְׁפָּחוֹת בְּכִשָּׁפֶיהָ׃ הִנְנִי אֵלַיִךְ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת
וְגִלֵּיתִי שׁוּלַיִךְ עַל־פָּנָיִךְ וְהֶרְאֵיתִי גּוֹיִם מְעָרָתֵךְ וּמַמְלָכוֹת
6 קְלוֹנֵךְ׃ וְהִשְׁלַכְתִּי עָלַיִךְ שִׁקֻּצִים וְנִבַּלְתִּיךְ וְשַׂמְתִּיךְ
7 כִּרְאִי׃ וְהָיָה כָּל־רֹאַיִן יָדוּד מִמֵּךְ וְאָמַר שֻׁדְּדָה נִינְוֵה
8 מִי יָנוּד לָהּ מֵאַיִן אֲבַקֶּשׁ מְנַחֲמִים לָךְ׃ הֵיטִבִי מִנָּא
אָמוֹן הַיּשֶׁבֶת בַּיְאֹרִים מַיִם סָבִיב לָהּ אֲשֶׁר־חֵיל יָם
9 מַיִם חוֹמָתָהּ׃ כּוּשׁ עָצְמָהּ וּמִצְרַיִם וְאֵין קֵצֶה פּוּט
10 וְלוּבִים הָיוּ בְּעֶזְרָתֵךְ׃ גַּם־הִיא לַגֹּלָה הָלְכָה
בַּשֶּׁבִי גַּם עֹלָלֶיהָ רֻטְּשׁוּ בְרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת וְעַל־נִכְבַּדֶיהָ
11 יַדּוּ גוֹרָל וְכָל־גְּדוֹלֶיהָ רֻתְּקוּ בַזִּקִּים׃ גַּם־אַתְּ תִּשָּׁכְרִי
12 תִּהְיִי נֶעְלָמָה גַּם־אַתְּ תְּבַקְשִׁי מָעוֹז מֵאוֹיֵב׃ כָּל־
מִבְצָרַיִךְ תְּאֵנִים עִם־בִּכּוּרִים אִם־יִנּוֹעוּ וְנָפְלוּ עַל־פִּי
13 אוֹכֵל׃ הִנֵּה עַמֵּךְ נָשִׁים בְּקִרְבֵּךְ לְאֹיְבַיִךְ פָּתוֹחַ נִפְתְּחוּ
14 שַׁעֲרֵי אַרְצֵךְ אָכְלָה אֵשׁ בְּרִיחָיִךְ׃ מֵי מָצוֹר שְׁאָבִי־לָךְ
חַזְּקִי מִבְצָרָיִךְ בְּאִי בַטִּיט וּרְמְסִי בַחֹמֶר הַחֲזִיקִי מַלְבֵּן׃
15 טָם שָׁם תֹּאכְלֵךְ אֵשׁ תַּכְרִיתֵךְ חֶרֶב תֹּאכְלֵךְ כְּיֶלֶק הִתְכַּבֵּד
16 כַּיֶּלֶק הִתְכַּבְּדִי כָּאַרְבֶּה׃ הִרְבֵּית רְכָלַיִךְ מִכּוֹכְבֵי
17 הַשָּׁמַיִם יֶלֶק פָּשַׁט וַיָּעָף׃ מְנֻזָּרַיִךְ כָּאַרְבֶּה וְטַפְסְרַיִךְ
כְּגוֹב גּוֹבֵי הַחוֹנִים בַּגְּדֵרוֹת בְּיוֹם קָרָה שֶׁמֶשׁ זָרְחָה
18 וְנוֹדַד וְלֹא־נוֹדַע מְקוֹמוֹ אֵיָם׃ נָמוּ רֹעָיִךְ מֶלֶךְ אַשּׁוּר
יָשְׁכְּנוּ אַדִּירֶיךָ נָפְשׁוּ עַמֶּךָ עַל־הֶהָרִים וְאֵין
מְקַבֵּץ

מקבין: אין כהה לשברך נחלה מכתך כל 19
שמעי שמעך תקעו כף עליך כי על־מי לא־עברה
רעתך תמיד:

LIBER HABAKUK, HEBRAICE חבקוק

CAPUT I. א

המשא אשר חזה חבקוק הנביא: עד־אנה א 2
יהוה שועתי ולא תשמע אזעק אליך
חמס ולא תושיע: למה תראני און ועמל תביט ושד 3
וחמס לנגדי ויהי ריב ומדון ישא: על־כן תפוג תורה 4
ולא־יצא לנצח משפט כי רשע מכתיר את־הצדיק על־
כן יצא משפט מעקל: ראו בגוים והביטו והתמהו ה
תמהו כי־פעל פעל בימיכם לא תאמינו כי־יספר: כי 6
הנני מקים את־הכשדים הגוי המר והנמהר ההולך
למרחבי ארץ לרשת משכנות לא־לו: אים ונורא 7
הוא ממנו משפטו ושאתו יצא: וקלו מנמרים סוסיו 8
וחדו מזאבי ערב ופשו פרשיו ופרשיו מרחוק יבאו יעפו
כנשר חש לאכול: כלה לחמס יבוא מגמת פניהם 9 קמץ בו"ק
וקבץ שבי: והוא במלכים יתקלס 10 קמץ בו"ק
ורזנים משחק לו הוא לכל־מבצר ישחק ויצבר עפר
וילכוד: אזחלף רוח ויעבר ואשם זו כחו לאלהו: 11
הלוא אתה מקדם יהוה אלהי קדשי לא נמות יהוה
למשפט שמתו וצור להוכיח יסדתו: טהור עינים 13
מראות רע והביט אל־עמל לא תוכל למה תביט
בוגדים תחריש בבלע רשע צדיק ממנו: ותעשה אדם 14
כדגי הים כרמש לא־משל בו: כלה בחכה העלה טו

יגרהו

Querela Prophetæ de corrupto Ecclesiæ Judaicæ statu: atque oraculum de adventu Chaldæorum.

יגרהו בחרמו ויאספהו במכמרתו על־כן ישמח ויגיל :
16 על־כן יזבח לחרמו ויקטר למכמרתו כי בהמה שמן
17 חלקו ומאכלו בריאה : העל כן יריק חרמו ותמיד

Cap. II. *Post ea tempora, tanquam è speculâ suâ, Messiam adventantem prospicit, simulque hostium interitum prædicit, & mœstam Zionem consolatur.*

א ב להרג גוים לא יחמול : על־משמרתי אעמדה
ואתיצבה על־מצור ואצפה לראות מה־ידבר־בי ומה
2 אשיב על־תוכחתי : ויענני יהוה ויאמר כתב חזון
3 ובאר על־הלחות למען ירוץ קורא בו : כי עוד חזון
למועד ויפח לקץ ולא יכזב אם־יתמהמה חכה־לו כי־
4 בא יבא לא יאחר : הנה עפלה לא־ישרה נפשו בו
ה וצדיק באמונתו יחיה : ואף כי־היין בוגד גבר יהיר
ולא ינוח אשר הרחיב כשאול נפשו והוא כמות ולא
קמץ בו׳ק ישבע ויאסף אליו כל־הגוים ויקבץ אליו כל־העמים :
6 הלוא־אלה כלם עליו משל ישאו ומליצה חידות לו
ויאמר הוי המרבה לא־לו עד־מתי ומכביד עליו
7 עבטים : הלוא פתע יקומו נשכיך ויקצו מזעזעיך והיית
8 למשסות למו : כי־אתה שלות גוים רבים ישלוך כל־
יתר עמים מדמי אדם וחמס־ארץ קריה וכל־ישבי
9 בה : הוי בצע בצע רע לביתו לשום
י במרום קנו להנצל מכף רע : יעצת בשת לביתך
11 קצות־עמים רבים וחוטא נפשך : כי־אבן מקיר תזעק
12 וכפיס מעץ יעננה : הוי בנה עיר
13 בדמים וכונן קריה בעולה : הלוא הנה מאת יהוה
צבאות ויגעו עמים בדי־אש ולאמים בדי־ריק יעפו :
14 כי תמלא הארץ לדעת את־כבוד יהוה כמים יכסו
טו על־ים : הוי משקה רעהו מספח חמתך ואף
16 שכר למען הביט על־מעוריהם : שבעת קלון מכבוד
מלעיל שתה גם־אתה והערל תסוב עליך כוס ימין יהוה
17 וקיקלון על־כבודך : כי־חמס לבנון יכסך ושד בהמות

יְחִיתֶן מִדְמֵי אָדָם וַחֲמַס־אֶרֶץ קִרְיָה וְכָל־יֹשְׁבֵי בָהּ׃
18 מַה־הוֹעִיל פֶּסֶל כִּי פְסָלוֹ יֹצְרוֹ מַסֵּכָה וּמוֹרֶה שָׁקֶר כִּי־
בָטַח יֹצֵר יְצָרוֹ עָלָיו לַעֲשׂוֹת אֱלִילִים אִלְּמִים׃
19 הוֹי אֹמֵר לָעֵץ הָקִיצָה עוּרִי לְאֶבֶן
דּוֹמֵם הוּא יוֹרֶה הִנֵּה־הוּא תָּפוּשׂ זָהָב וְכָל־
רוּחַ אֵין בְּקִרְבּוֹ׃ וַיהוָה בְּהֵיכַל קָדְשׁוֹ הַס מִפָּנָיו כָּל־ פטרה ליום ב של שבועות
הָאָרֶץ׃ Cap. III.
א תְּפִלָּה לַחֲבַקּוּק הַנָּבִיא עַל שְׁגִיֹנוֹת׃ *Illa, accepto hoc responso, in Dei laudes erumpit, & latissimo carmine magnifica ejus opera celebrat, utque promissum Redemtionis opus reipsa præstare & perficere velit; orat.*
2 יְהוָה שָׁמַעְתִּי שִׁמְעֲךָ יָרֵאתִי יְהוָה פָּעָלְךָ
בְּקֶרֶב שָׁנִים חַיֵּהוּ בְּקֶרֶב שָׁנִים תּוֹדִיעַ בְּרֹגֶז רַחֵם
תִּזְכּוֹר׃ אֱלוֹהַּ מִתֵּימָן יָבוֹא וְקָדוֹשׁ מֵהַר־פָּארָן סֶלָה 3
כִּסָּה שָׁמַיִם הוֹדוֹ וּתְהִלָּתוֹ מָלְאָה הָאָרֶץ׃ וְנֹגַהּ 4
כָּאוֹר תִּהְיֶה קְרָנַיִם מִיָּדוֹ לוֹ וְשָׁם חֲבִיוֹן עֻזּוֹ׃ לְפָנָיו ה שוו קו
יֵלֶךְ דָּבֶר וְיֵצֵא רֶשֶׁף לְרַגְלָיו׃ עָמַד וַיְמֹדֵד אָרֶץ רָאָה 6
וַיִּתַּר גּוֹיִם וַיִּתְפֹּצְצוּ הָרְרֵי־עַד שָׁחוּ גִּבְעוֹת עוֹלָם
הֲלִיכוֹת עוֹלָם לוֹ׃ תַּחַת אָוֶן רָאִיתִי אָהֳלֵי כוּשָׁן יִרְגָּזוּן 7
יְרִיעוֹת אֶרֶץ מִדְיָן׃ הֲבִנְהָרִים חָרָה 8
יְהוָה אִם־בַּנְּהָרִים אַפֶּךָ אִם־בַּיָּם עֶבְרָתֶךָ כִּי תִרְכַּב
עַל־סוּסֶיךָ מַרְכְּבֹתֶיךָ יְשׁוּעָה׃ עָרֵיָה תָּעוֹר קַשְׁתֶּךָ 9
שִׁבְעוֹת מַטּוֹת אֹמֶר סֶלָה נְהָרוֹת תְּבַקַּע־אָרֶץ׃ רָאוּךָ י
יָחִילוּ הָרִים זֶרֶם מַיִם עָבָר נָתַן תְּהוֹם קוֹלוֹ רוֹם יָדָיהוּ
נָשָׂא׃ שֶׁמֶשׁ יָרֵחַ עָמַד זְבֻלָה לְאוֹר חִצֶּיךָ יְהַלֵּכוּ לְנֹגַהּ 11
בְּרַק חֲנִיתֶךָ׃ בְּזַעַם תִּצְעַד־אָרֶץ בְּאַף תָּדוֹשׁ גּוֹיִם׃ 12
יָצָאתָ לִישַׁע עַמֶּךָ לִישַׁע אֶת־מְשִׁיחֶךָ מָחַצְתָּ רֹאשׁ 13
מִבֵּית רָשָׁע עָרוֹת יְסוֹד עַד־צַוָּאר סֶלָה׃ נָקַבְתָּ בְמַטָּיו 14
רֹאשׁ פְּרָזָו יִסְעֲרוּ לְהָפִיצֵנִי עֲלִיצָתָם כְּמוֹ־לֶאֱכֹל עָנִי מדוח קו
בַּמִּסְתָּר׃ דָּרַכְתָּ בַיָּם סוּסֶיךָ חֹמֶר מַיִם רַבִּים׃ טו
שָׁמַעְתִּי וַתִּרְגַּז בִּטְנִי לְקוֹל צִלְלוּ שָׂפָתַי יָבוֹא רָקָב 16
בְּעַצְמוֹתַי וְתַחְתַּי אֶרְגָּז אֲשֶׁר אָנוּחַ לְיוֹם צָרָה לַעֲלוֹת
לְעַם

17 לְעַם יְגוּדֵנוּ: כִּי־תְאֵנָה לֹא־תִפְרָח וְאֵין יְבוּל בַּגְּפָנִים קמץ כלי אסת
כִּחֵשׁ מַעֲשֵׂה־זַיִת וּשְׁדֵמוֹת לֹא־עָשָׂה אֹכֶל גָּזַר מִמִּכְלָה
18 צֹאן וְאֵין בָּקָר בָּרְפָתִים: וַאֲנִי בַּיהוָה אֶעֱלוֹזָה אָגִילָה
19 בֵּאלֹהֵי יִשְׁעִי: יְהוִה אֲדֹנָי חֵילִי וַיָּשֶׂם רַגְלַי כָּאַיָּלוֹת
שר נגן וְעַל־בָּמוֹתַי יַדְרִכֵנִי לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹתָי:

LIBER ZEPHANIÆ, HEBRAICE צפניה

CAPUT I. א

Calamitates Judææ imminentes & adventantes recenset, atque tristium istorum temporum velati imaginem exhibet.

א דְּבַר־ יְהוָה ׀ אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־צְפַנְיָה בֶּן־כּוּשִׁי בֶּן־
גְּדַלְיָה בֶּן־אֲמַרְיָה בֶּן־חִזְקִיָּה בִּימֵי יֹאשִׁיָּהוּ בֶן־
2 אָמוֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה: אָסֹף אָסִיף כֹּל מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה
3 נְאֻם־יְהוָה: אָסֵף אָדָם וּבְהֵמָה אָסֵף עוֹף הַשָּׁמַיִם וְדְגֵי
הַיָּם וְהַמִּכְשֹׁלוֹת אֶת־הָרְשָׁעִים וְהִכְרַתִּי אֶת־הָאָדָם
4 מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה נְאֻם־יְהוָה: וְנָטִיתִי יָדִי עַל־יְהוּדָה
וְעַל כֹּל־יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם וְהִכְרַתִּי מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה אֶת־
5 שְׁאֵר הַבַּעַל אֶת־שֵׁם הַכְּמָרִים עִם־הַכֹּהֲנִים: וְאֶת־
הַמִּשְׁתַּחֲוִים עַל־הַגַּגּוֹת לְצְבָא הַשָּׁמָיִם וְאֶת־
הַמִּשְׁתַּחֲוִים הַנִּשְׁבָּעִים לַיהוָה וְהַנִּשְׁבָּעִים בְּמַלְכָּם:
6 וְאֶת־הַנְּסוֹגִים מֵאַחֲרֵי יְהוָה וַאֲשֶׁר לֹא־בִקְשׁוּ אֶת־יְהוָה
7 וְלֹא דְרָשֻׁהוּ: הַס מִפְּנֵי אֲדֹנָי יְהוִה כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה
8 כִּי־הֵכִין יְהוָה זֶבַח הִקְדִּישׁ קְרֻאָיו: וְהָיָה בְּיוֹם
זֶבַח יְהוָה וּפָקַדְתִּי עַל־הַשָּׂרִים וְעַל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְעַל כָּל־
9 הַלְבֻשִׁים מַלְבּוּשׁ נָכְרִי: וּפָקַדְתִּי עַל כָּל־הַדּוֹלֵג עַל־
הַמִּפְתָּן בַּיּוֹם הַהוּא הַמְמַלְאִים בֵּית אֲדֹנֵיהֶם חָמָס
10 וּמִרְמָה: וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה קוֹל
צְעָקָה מִשַּׁעַר הַדָּגִים וִילֵלָה מִן־הַמִּשְׁנֶה וְשֶׁבֶר גָּדוֹל

מהגבעות: הילילו ישבי המכתש כי נדמה כל־עם 11
כנען נכרתו כל־נטילי כסף: והיה בעת 12
ההיא אחפש את־ירושלם בנרות ופקדתי על־האנשים
הקפאים על־שמריהם האמרים בלבבם לא־ייטיב יהוה
ולא ירע: והיה חילם למשסה ובתיהם לשממה ובנו 13
בתים ולא ישבו ונטעו כרמים ולא ישתו את־יינם:
קרוב יום־יהוה הגדול קרוב ומהר מאד קול יום יהוה 14
מר צרח שם גבור: יום עברה היום ההוא יום צרה ט ו
ומצוקה יום שאה ומשואה יום חשך ואפלה יום ענן
וערפל: יום שופר ותרועה על הערים הבצרת ועל 16
הפנות הגבהות: והצרתי לאדם והלכו כעורים כי 17
ליהוה חטאו ושפך דמם כעפר ולחמם כגללים: גם־ 18
כספם גם־זהבם לא־יוכל להצילם ביום עברת יהוה
ובאש קנאתו תאכל כל־הארץ כי כלה אך־נבהלה
יעשה את כל־ישבי הארץ: התקוששו ב א Cap. II.
וקושו הגוי לא נכסף: בטרם לדת חק כמוץ עבר יום 2 *Hortatur populum ad agendam pœnitentiam, utque Deo supplices occurrant, suadet. Simul Philistæis, aliisque populis, ac imprimis Assyriis, rerum Dominis, excidium nunciat à divina ma-*
בטרם לא־יבוא עליכם חרון אף־יהוה בטרם לא־יבוא
עליכם יום אף־יהוה: בקשו את־יהוה כל־ענוי הארץ 3
אשר משפטו פעלו בקשו־צדק בקשו ענוה אולי
תסתרו ביום אף יהוה: כי עזה עזובה תהיה ואשקלון 4
לשממה אשדוד בצהרים יגרשוה ועקרון תעקר:
הוי ישבי חבל הים גוי כרתים דבר־ה
יהוה עליכם כנען ארץ פלשתים והאבדתיך מאין
יושב: והיתה חבל הים נות כרת רעים וגדרות צאן: 6
והיה חבל לשארית בית יהודה עליהם ירעון בבתי 7
אשקלון בערב ירבצון כי יפקדם יהוה אלהיהם ושב
שבותם: שמעתי חרפת מואב וגדפי בני עמון אשר 8 שב׳ח קרי
חרפו את־עמי ויגדילו על־גבולם: לכן חי־אני נאם 9
יהוה

יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כִּי מוֹאָב כְּסְדֹם תִּהְיֶה וּבְנֵי
עַמּוֹן כַּעֲמֹרָה מִמְשַׁק חָרוּל וּמִכְרֵה־מֶלַח וּשְׁמָמָה עַד־
9 עוֹלָם שְׁאֵרִית עַמִּי יְבוֹזֻם וְיֶתֶר גּוֹיִי יִנְחָלוּם: זֹאת לָהֶם
תַּחַת גְּאוֹנָם כִּי חֵרְפוּ וַיַּגְדִּילוּ עַל־עַם יְהוָה צְבָאוֹת:
11 נוֹרָא יְהוָה עֲלֵיהֶם כִּי רָזָה אֶת כָּל־אֱלֹהֵי הָאָרֶץ
12 וְיִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ כֹּל אִיֵּי הַגּוֹיִם: גַּם־אַתֶּם
13 כּוּשִׁים חַלְלֵי חַרְבִּי הֵמָּה: וְיֵט יָדוֹ עַל־צָפוֹן וְיֹאבֵד אֶת־
14 אַשּׁוּר וְיָשֵׂם אֶת־נִינְוֵה לְשַׁמָּה צִיָּה כַּמִּדְבָּר: וְרָבְצוּ
בְתוֹכָהּ עֲדָרִים כָּל־חַיְתוֹ־גוֹי גַּם־קָאַת גַּם־קִפֹּד
בְּכַפְתֳּרֶיהָ יָלִינוּ קוֹל יְשׁוֹרֵר בַּחַלּוֹן חָרֵב בַּסַּף כִּי אַרְזָהּ ה' ופה
טו עֵרֹם: זֹאת הָעִיר הָעַלִּיזָה הַיּוֹשֶׁבֶת לָבֶטַח הָאֹמְרָה ב' כתיבים
בִּלְבָבָהּ אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד אַיִּךְ הָיְתָה לְשַׁמָּה מַרְבֵּץ

Cap. III. *Judicium Hierosolymæ. Ejusdem rursus instauratio, Gentium conversio, atque universa regni Messiæ facies continuâ serie enarrantur.*

א ג לַחַיָּה כָּל עוֹבֵר עָלֶיהָ יִשְׁרֹק יָנִיעַ יָדוֹ: הוֹי
2 מוֹרָאָה וְנִגְאָלָה הָעִיר הַיּוֹנָה: לֹא שָׁמְעָה בְּקוֹל לֹא
לָקְחָה מוּסָר בַּיהוָה לֹא בָטְחָה אֶל־אֱלֹהֶיהָ לֹא קָרֵבָה:
3 שָׂרֶיהָ בְקִרְבָּהּ אֲרָיוֹת שֹׁאֲגִים שֹׁפְטֶיהָ זְאֵבֵי עֶרֶב לֹא
4 גָרְמוּ לַבֹּקֶר: נְבִיאֶיהָ פּוֹחֲזִים אַנְשֵׁי בְגֹדוֹת כֹּהֲנֶיהָ
ה חִלְּלוּ־קֹדֶשׁ חָמְסוּ תוֹרָה: יְהוָה צַדִּיק בְּקִרְבָּהּ לֹא
יַעֲשֶׂה עַוְלָה בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר מִשְׁפָּטוֹ יִתֵּן לָאוֹר לֹא נֶעְדָּר
6 וְלֹא־יוֹדֵעַ עַוֶל בֹּשֶׁת: הִכְרַתִּי גוֹיִם נָשַׁמּוּ פִּנּוֹתָם
חָרַבְתִּי חוּצוֹתָם מִבְּלִי עוֹבֵר נִצְדּוּ עָרֵיהֶם מִבְּלִי־אִישׁ
7 מֵאֵין יוֹשֵׁב: אָמַרְתִּי אַךְ־תִּירְאִי אוֹתִי תִּקְחִי מוּסָר וְלֹא־
8 יִכָּרֵת מְעוֹנָהּ כֹּל אֲשֶׁר־פָּקַדְתִּי עָלֶיהָ אָכֵן הִשְׁכִּימוּ
הִשְׁחִיתוּ כָּל עֲלִילוֹתָם: לָכֵן חַכּוּ־לִי נְאֻם־יְהוָה לְיוֹם
קוּמִי לָעַד כִּי מִשְׁפָּטִי לֶאֱסֹף גּוֹיִם לְקָבְצִי מַמְלָכוֹת
9 לִשְׁפֹּךְ עֲלֵיהֶם זַעְמִי כָּל חֲרוֹן אַפִּי כִּי בְאֵשׁ קִנְאָתִי תֵּאָכֵל
כָּל־הָאָרֶץ: כִּי־אָז אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים שָׂפָה בְרוּרָה
לִקְרֹא כֻלָּם בְּשֵׁם יְהוָה לְעָבְרוֹ שְׁכֶם אֶחָד: מֵעֵבֶר

לְנַהֲרֵי־כוּשׁ עֲתָרַי בַּת־פּוּצַי יוֹבְלוּן מִנְחָתִי׃ בַּיּוֹם הַהוּא 11
לֹא תֵבוֹשִׁי מִכֹּל עֲלִילוֹתַיִךְ אֲשֶׁר פָּשַׁעַתְּ בִּי כִּי־אָז אָסִיר
מִקִּרְבֵּךְ עַלִּיזֵי גַאוָתֵךְ וְלֹא־תוֹסִפִי לִגְבֹּהַּ עוֹד בְּהַר
קָדְשִׁי׃ וְהִשְׁאַרְתִּי בְקִרְבֵּךְ עַם עָנִי וְדָל וְחָסוּ בְּשֵׁם יְהוָה׃ 12
שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל לֹא־יַעֲשׂוּ עַוְלָה וְלֹא־יְדַבְּרוּ כָזָב וְלֹא 13
יִמָּצֵא בְּפִיהֶם לְשׁוֹן תַּרְמִית כִּי־הֵמָּה יִרְעוּ וְרָבְצוּ וְאֵין
מַחֲרִיד׃
רָנִּי בַת־צִיּוֹן הָרִיעוּ יִשְׂרָאֵל שִׂמְחִי וְעָלְזִי בְכָל־לֵב בַּת 14
יְרוּשָׁלִָם׃ הֵסִיר יְהוָה מִשְׁפָּטַיִךְ פִּנָּה אֹיְבֵךְ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל יְ טו
יְהוָה בְּקִרְבֵּךְ לֹא־תִרְאִי רָעָה עוֹד׃ בַּיּוֹם הַהוּא יֵאָמֵר 16
לִירוּשָׁלִַם אַל־תִּירְאִי צִיּוֹן אַל־יִרְפּוּ יָדָיִךְ׃ יְהוָה 17
אֱלֹהַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ גִּבּוֹר יוֹשִׁיעַ יָשִׂישׂ עָלַיִךְ בְּשִׂמְחָה
יַחֲרִישׁ בְּאַהֲבָתוֹ יָגִיל עָלַיִךְ בְּרִנָּה׃ נוּגֵי מִמּוֹעֵד 18
אָסַפְתִּי מִמֵּךְ הָיוּ מַשָּׂאת עָלֶיהָ חֶרְפָּה׃ הִנְנִי 19
עֹשֶׂה אֶת־כָּל־מְעַנַּיִךְ בָּעֵת הַהִיא וְהוֹשַׁעְתִּי
אֶת־הַצֹּלֵעָה וְהַנִּדָּחָה אֲקַבֵּץ וְשַׂמְתִּים לִתְהִלָּה וְלְשֵׁם
בְּכָל־הָאָרֶץ בָּשְׁתָּם׃ בָּעֵת הַהִיא אָבִיא אֶתְכֶם וּבָעֵת כ
קַבְּצִי אֶתְכֶם כִּי־אֶתֵּן אֶתְכֶם לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה בְּכֹל עַמֵּי
הָאָרֶץ בְּשׁוּבִי אֶת־שְׁבוּתֵיכֶם לְעֵינֵיכֶם אָמַר יְהוָה׃

LIBER HAGGAI,
HEBRAICE חגי
CAPUT I. א

בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ הַמֶּלֶךְ בַּחֹדֶשׁ הַשִּׁשִּׁי א
בְּיוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה בְּיַד־
חַגַּי הַנָּבִיא אֶל־זְרֻבָּבֶל בֶּן־שְׁאַלְתִּיאֵל פַּחַת יְהוּדָה וְאֶל־
יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה ב
צְבָאוֹת

Excitat populum ad resumendam curam ædificandæ Ædis Domini.

צְבָאוֹת לֵאמֹר הָעָם הַזֶּה אָמְרוּ לֹא עֵת־בֹּא עֵת־בֵּית
3 יְהוָה לְהִבָּנוֹת׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה בְּיַד־חַגַּי
4 הַנָּבִיא לֵאמֹר׃ הֵעֵת לָכֶם אַתֶּם לָשֶׁבֶת בְּבָתֵּיכֶם
ה סְפוּנִים וְהַבַּיִת הַזֶּה חָרֵב׃ וְעַתָּה כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
6 שִׂימוּ לְבַבְכֶם עַל־דַּרְכֵיכֶם׃ זְרַעְתֶּם הַרְבֵּה וְהָבֵא מְעָט
אָכוֹל וְאֵין לְשָׂבְעָה שְׁתוֹ וְאֵין לְשָׁכְרָה לָבוֹשׁ וְאֵין לְחֹם
לוֹ וְהַמִּשְׁתַּכֵּר מִשְׁתַּכֵּר אֶל־צְרוֹר נָקוּב׃
7 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שִׂימוּ לְבַבְכֶם עַל־
8 דַּרְכֵיכֶם׃ עֲלוּ הָהָר וְהֵבֵאתֶם עֵץ וּבְנוּ הַבַּיִת וְאֶרְצֶה־בּוֹ
9 וְאִכָּבְדָ אָמַר יְהוָה׃ פָּנֹה אֶל־הַרְבֵּה וְהִנֵּה לִמְעָט ואכבדה קרי
וַהֲבֵאתֶם הַבַּיִת וְנָפַחְתִּי בּוֹ יַעַן מֶה־נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת
י יַעַן בֵּיתִי אֲשֶׁר־הוּא חָרֵב וְאַתֶּם רָצִים אִישׁ לְבֵיתוֹ׃ עַל־
כֵּן עֲלֵיכֶם כָּלְאוּ שָׁמַיִם מִטָּל וְהָאָרֶץ כָּלְאָה יְבוּלָהּ׃
11 וָאֶקְרָא חֹרֶב עַל־הָאָרֶץ וְעַל־הֶהָרִים וְעַל־הַדָּגָן וְעַל־
הַתִּירוֹשׁ וְעַל־הַיִּצְהָר וְעַל אֲשֶׁר תּוֹצִיא הָאֲדָמָה וְעַל־
12 הָאָדָם וְעַל־הַבְּהֵמָה וְעַל כָּל־יְגִיעַ כַּפָּיִם׃ וַיִּשְׁמַע
זְרֻבָּבֶל בֶּן־שַׁלְתִּיאֵל וִיהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל
וְכֹל שְׁאֵרִית הָעָם בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְעַל־דִּבְרֵי חַגַּי
הַנָּבִיא כַּאֲשֶׁר שְׁלָחוֹ יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיִּרְאוּ הָעָם מִפְּנֵי
13 יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר חַגַּי מַלְאַךְ יְהוָה בְּמַלְאֲכוּת
14 יְהוָה לָעָם לֵאמֹר אֲנִי אִתְּכֶם נְאֻם־יְהוָה׃ וַיָּעַר יְהוָה
אֶת־רוּחַ זְרֻבָּבֶל בֶּן־שַׁלְתִּיאֵל פַּחַת יְהוּדָה וְאֶת־רוּחַ
יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶת־רוּחַ כָּל שְׁאֵרִית
הָעָם וַיָּבֹאוּ וַיַּעֲשׂוּ מְלָאכָה בְּבֵית־יְהוָה צְבָאוֹת
טו אֱלֹהֵיהֶם׃ בְּיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה
א ב לַחֹדֶשׁ בַּשִּׁשִּׁי בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ הַמֶּלֶךְ׃ בַּשְּׁבִיעִי Cap. II. Gloriam secundæ domûs extollit, multa-
בְּעֶשְׂרִים וְאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה בְּיַד־חַגַּי הַנָּבִיא
2 לֵאמֹר׃ אֱמֹר־נָא אֶל־זְרֻבָּבֶל בֶּן־שַׁלְתִּיאֵל פַּחַת יְהוּדָה

ואל־יהושע בן־יהוצדק הכהן הגדול ואל־שארית העם
לאמר: מי בכם הנשאר אשר ראה את־הבית הזה 3
בכבודו הראשון ומה אתם רואים אתו עתה הלוא
כמהו כאין בעיניכם: ועתה חזק זרבבל נאם־יהוה 4
וחזק יהושע בן־יהוצדק הכהן הגדול וחזק כל־עם
הארץ נאם־יהוה ועשו כי־אני אתכם נאם יהוה
צבאות: את־הדבר אשר כרתי אתכם בצאתכם ה
ממצרים ורוחי עמדת בתוככם אל־תיראו:
כי כה אמר יהוה צבאות עוד אחת מעט היא ואני 6
מרעיש את־השמים ואת־הארץ ואת־הים ואת־
החרבה: והרעשתי את־כל־הגוים ובאו חמדת כל 7
הגוים ומלאתי את־הבית הזה כבוד אמר יהוה
צבאות: לי הכסף ולי הזהב נאם יהוה צבאות: גדול 8 9
יהיה כבוד־הבית הזה האחרון מן־הראשון אמר יהוה
צבאות ובמקום הזה אתן שלום נאם יהוה צבאות:
בעשרים וארבעה לתשיעי בשנת שתים י
לדריוש היה דבר־יהוה ביד־חגי הנביא לאמר: כה 11
אמר יהוה צבאות שאל־נא את־הכהנים תורה לאמר:
הן ישא־איש בשר־קדש בכנף בגדו ונגע בכנפו אל־ 12
הלחם ואל־הנזיד ואל־היין ואל־שמן ואל־כל־מאכל
היקדש ויענו הכהנים ויאמרו לא: ויאמר חגי אם־יגע 13
טמא־נפש בכל־אלה היטמא ויענו הכהנים ויאמרו
יטמא: ויען חגי ויאמר כן העם הזה וכן הגוי הזה לפני 14
נאם־יהוה וכן כל־מעשה ידיהם ואשר יקריבו שם
טמא הוא: ועתה שימו־נא לבבכם מן־היום הזה טו
ומעלה מטרם שום־אבן אל־אבן בהיכל יהוה:
מהיותם בא אל־ערמת עשרים והיתה עשרה בא אל־ 16
היקב לחשף חמשים פורה והיתה עשרים: הכיתי 17

אתכם

que alia imprimis magnifica, ad beata Messiæ tempora pertinentia, promittit.

אֶתְכֶם בַּשְּׁדָפוֹן וּבַיֵּרָקוֹן וּבַבָּרָד אֵת כָּל־מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם
18 וְאֵין־אֶתְכֶם אֵלַי נְאֻם־יְהוָה׃ שִׂימוּ־נָא לְבַבְכֶם מִן־הַיּוֹם
הַזֶּה וָמָעְלָה מִיּוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַתְּשִׁיעִי לְמִן־הַיּוֹם
19 אֲשֶׁר־יֻסַּד הֵיכַל־יְהוָה שִׂימוּ לְבַבְכֶם׃ הַעוֹד הַזֶּרַע
בַּמְּגוּרָה וְעַד־הַגֶּפֶן וְהַתְּאֵנָה וְהָרִמּוֹן וְעֵץ הַזַּיִת לֹא נָשָׂא
כ מִן־הַיּוֹם הַזֶּה אֲבָרֵךְ׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה׀ שֵׁנִית אֶל־
21 חַגַּי בְּעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ לֵאמֹר׃ אֱמֹר אֶל־זְרֻבָּבֶל
פַּחַת־יְהוּדָה לֵאמֹר אֲנִי מַרְעִישׁ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־
22 הָאָרֶץ׃ וְהָפַכְתִּי כִּסֵּא מַמְלָכוֹת וְהִשְׁמַדְתִּי חֹזֶק
מַמְלְכוֹת הַגּוֹיִם וְהָפַכְתִּי מֶרְכָּבָה וְרֹכְבֶיהָ וְיָרְדוּ סוּסִים
23 וְרֹכְבֵיהֶם אִישׁ בְּחֶרֶב אָחִיו׃ בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה
צְבָאוֹת אֶקָּחֲךָ זְרֻבָּבֶל בֶּן־שְׁאַלְתִּיאֵל עַבְדִּי נְאֻם־יְהוָה
וְשַׂמְתִּיךָ כַּחוֹתָם כִּי־בְךָ בָחַרְתִּי נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃

LIBER ZACHARIÆ, HEBRAICE זכריה

CAPUT I. א

Propheta, hortatus populum ad pœnitentiam, primum visum sibi oblatum describit, equitis nempe inter myrtos. Istoque emblemate Angeli intercessoris curam &

א בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ הָיָה דְבַר־
יְהוָה אֶל־זְכַרְיָה בֶּן־בֶּרֶכְיָה בֶּן־עִדּוֹ
3 2 הַנָּבִיא לֵאמֹר׃ קָצַף יְהוָה עַל־אֲבוֹתֵיכֶם קָצֶף׃ וְאָמַרְתָּ
אֲלֵהֶם כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שׁוּבוּ אֵלַי נְאֻם יְהוָה
4 צְבָאוֹת וְאָשׁוּב אֲלֵיכֶם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ אַל־תִּהְיוּ
כַאֲבוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר קָרְאוּ־אֲלֵיהֶם הַנְּבִיאִים הָרִאשֹׁנִים
לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שׁוּבוּ נָא מִדַּרְכֵיכֶם
יהיו י׳ הָרָעִים וּמַעַלְלֵיכֶם הָרָעִים וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא־הִקְשִׁיבוּ
ה אֵלַי נְאֻם־יְהוָה׃ אֲבוֹתֵיכֶם אַיֵּה־הֵם וְהַנְּבִאִים הַלְעוֹלָם
6 יִחְיוּ׃ אַךְ׀ דְּבָרַי וְחֻקַּי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־עֲבָדַי הַנְּבִיאִים
הלוא

הֲלוֹא הִשִּׂיגוּ אֲבֹתֵיכֶם וַיָּשׁוּבוּ וַיֹּאמְרוּ כַּאֲשֶׁר זָמַם יְהוָה
צְבָאוֹת לַעֲשׂוֹת לָנוּ כִּדְרָכֵינוּ וּכְמַעֲלָלֵינוּ כֵּן עָשָׂה
אִתָּנוּ׃

gratiam erga populum suum commendat.

7 בְּיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לְעַשְׁתֵּי־עָשָׂר חֹדֶשׁ הוּא־חֹדֶשׁ
שְׁבָט בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־זְכַרְיָה
8 בֶּן־בֶּרֶכְיָהוּ בֶּן־עִדּוֹא הַנָּבִיא לֵאמֹר׃ רָאִיתִי הַלַּיְלָה
וְהִנֵּה־אִישׁ רֹכֵב עַל־סוּס אָדֹם וְהוּא עֹמֵד בֵּין הַהֲדַסִּים
אֲשֶׁר בַּמְּצֻלָּה וְאַחֲרָיו סוּסִים אֲדֻמִּים שְׂרֻקִּים וּלְבָנִים׃
9 וָאֹמַר מָה־אֵלֶּה אֲדֹנִי וַיֹּאמֶר אֵלַי הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי אֲנִי
אַרְאֶךָּ מָה־הֵמָּה אֵלֶּה׃ וַיַּעַן הָאִישׁ הָעֹמֵד בֵּין־הַהֲדַסִּים
11 וַיֹּאמַר אֵלֶּה אֲשֶׁר שָׁלַח יְהוָה לְהִתְהַלֵּךְ בָּאָרֶץ׃ וַיַּעֲנוּ
אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה הָעֹמֵד בֵּין הַהֲדַסִּים וַיֹּאמְרוּ הִתְהַלַּכְנוּ
12 בָּאָרֶץ וְהִנֵּה כָל־הָאָרֶץ יֹשֶׁבֶת וְשֹׁקֶטֶת׃ וַיַּעַן מַלְאַךְ־
יְהוָה וַיֹּאמַר יְהוָה צְבָאוֹת עַד־מָתַי אַתָּה לֹא־תְרַחֵם
אֶת־יְרוּשָׁלַם וְאֵת עָרֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר זָעַמְתָּה זֶה שִׁבְעִים
13 שָׁנָה׃ וַיַּעַן יְהוָה אֶת־הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי דְּבָרִים טוֹבִים
14 דְּבָרִים נִחֻמִּים׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי קְרָא
לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת קִנֵּאתִי לִירוּשָׁלַם וּלְצִיּוֹן
קִנְאָה גְדוֹלָה׃ וְקֶצֶף גָּדוֹל אֲנִי קֹצֵף עַל־הַגּוֹיִם הַשַּׁאֲנַנִּים טו
אֲשֶׁר אֲנִי קָצַפְתִּי מְעָט וְהֵמָּה עָזְרוּ לְרָעָה׃
16 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה שַׁבְתִּי לִירוּשָׁלַם
בְּרַחֲמִים בֵּיתִי יִבָּנֶה בָּהּ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וְקָוֶה יִנָּטֶה יקו קרי
17 עַל־יְרוּשָׁלַם׃ עוֹד קְרָא לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
עוֹד תְּפוּצֶנָּה עָרַי מִטּוֹב וְנִחַם יְהוָה עוֹד אֶת־צִיּוֹן וּבָחַר
עוֹד בִּירוּשָׁלַם׃ וָאֶשָּׂא אֶת־עֵינַי וָאֶרֶא ב א
2 וְהִנֵּה אַרְבַּע קְרָנוֹת׃ וָאֹמַר אֶל־הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי מָה־
אֵלֶּה וַיֹּאמֶר אֵלַי אֵלֶּה הַקְּרָנוֹת אֲשֶׁר זֵרוּ אֶת־יְהוּדָה
3 אֶת־יִשְׂרָאֵל וִירוּשָׁלַם׃ וַיַּרְאֵנִי יְהוָה אַרְבָּעָה
חרשים

Cap. II. *Emblema cornuum & fabrorum: atque Angelicum funiculo: qui-*

bus coërcitio hostium Israëlis, ejusque dilatatio & gloria ſignificantur.

4 חָרָשִׁים׃ וָאֹמַר מָה אֵלֶּה בָּאִים לַעֲשׂוֹת וַיֹּאמֶר לֵאמֹר
אֵלֶּה הַקְּרָנוֹת אֲשֶׁר זֵרוּ אֶת־יְהוּדָה כְּפִי־אִישׁ לְאַנְשָׂא
רֹאשׁוֹ וַיָּבֹאוּ אֵלֶּה לְהַחֲרִיד אֹתָם לְיַדּוֹת אֶת־קַרְנוֹת
הַגּוֹיִם הַנֹּשְׂאִים קֶרֶן אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה לְזָרוֹתָהּ׃

ה וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֵרֶא וְהִנֵּה־אִישׁ וּבְיָדוֹ חֶבֶל מִדָּה׃

6 וָאֹמַר אָנָה אַתָּה הֹלֵךְ וַיֹּאמֶר אֵלַי לָמֹד אֶת־יְרוּשָׁלִַם
7 לִרְאוֹת כַּמָּה רָחְבָּהּ וְכַמָּה אָרְכָּהּ׃ וְהִנֵּה הַמַּלְאָךְ

8 הַדֹּבֵר בִּי יֹצֵא וּמַלְאָךְ אַחֵר יֹצֵא לִקְרָאתוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אליו קרי
רֻץ דַּבֵּר אֶל־הַנַּעַר הַלָּז לֵאמֹר פְּרָזוֹת תֵּשֵׁב יְרוּשָׁלִַם
9 מֵרֹב אָדָם וּבְהֵמָה בְּתוֹכָהּ׃ וְאֲנִי אֶהְיֶה־לָּהּ נְאֻם־יְהוָה
חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב וְלִכָבוֹד אֶהְיֶה בְּתוֹכָהּ׃ הוֹי
הוֹי וְנֻסוּ מֵאֶרֶץ צָפוֹן נְאֻם־יְהוָה כִּי כְאַרְבַּע רוּחוֹת
11 הַשָּׁמַיִם פֵּרַשְׂתִּי אֶתְכֶם נְאֻם־יְהוָה׃ הוֹי צִיּוֹן הִמָּלְטִי
12 יוֹשֶׁבֶת בַּת־בָּבֶל׃ כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
אַחַר כָּבוֹד שְׁלָחַנִי אֶל־הַגּוֹיִם הַשֹּׁלְלִים אֶתְכֶם כִּי הַנֹּגֵעַ
13 בָּכֶם נֹגֵעַ בְּבָבַת עֵינוֹ׃ כִּי הִנְנִי מֵנִיף אֶת־יָדִי עֲלֵיהֶם וְהָיוּ
שָׁלָל לְעַבְדֵיהֶם וִידַעְתֶּם כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת שְׁלָחָנִי׃

14 רָנִּי וְשִׂמְחִי בַּת־צִיּוֹן כִּי הִנְנִי־בָא וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹכֵךְ נְאֻם־ הפטרת בהעלותך וגם לשבת ותנוכה
טו יְהוָה׃ וְנִלְווּ גוֹיִם רַבִּים אֶל־יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא וְהָיוּ לִי לְעָם
וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹכֵךְ וְיָדַעַתְּ כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת שְׁלָחַנִי אֵלָיִךְ׃
16 וְנָחַל יְהוָה אֶת־יְהוּדָה חֶלְקוֹ עַל אַדְמַת הַקֹּדֶשׁ וּבָחַר
17 עוֹד בִּירוּשָׁלִָם׃ הַס כָּל־בָּשָׂר מִפְּנֵי יְהוָה כִּי נֵעוֹר מִמְּעוֹן

א קָדְשׁוֹ׃ וַיַּרְאֵנִי אֶת־יְהוֹשֻׁעַ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל Cap. III. In perſona Joſuæ, ſummi Pontificis, adumbratur divini cultus & Sacerdotii expurgatio ac reſtitutio,
עֹמֵד לִפְנֵי מַלְאַךְ יְהוָה וְהַשָּׂטָן עֹמֵד עַל־יְמִינוֹ לְשִׂטְנוֹ׃
2 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן יִגְעַר יְהוָה בָּךְ הַשָּׂטָן וְיִגְעַר יְהוָה
3 בָּךְ הַבֹּחֵר בִּירוּשָׁלִַם הֲלוֹא זֶה אוּד מֻצָּל מֵאֵשׁ׃ וִיהוֹשֻׁעַ
4 הָיָה לָבוּשׁ בְּגָדִים צוֹאִים וְעֹמֵד לִפְנֵי הַמַּלְאָךְ׃ וַיַּעַן
וַיֹּאמֶר אֶל־הָעֹמְדִים לְפָנָיו לֵאמֹר הָסִירוּ הַבְּגָדִים הַצֹּאִים
מֵעָלָיו

מֵעָלָיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו רְאֵה הֶעֱבַרְתִּי מֵעָלֶיךָ עֲוֹנֶךָ וְהַלְבֵּשׁ
אֹתְךָ מַחֲלָצוֹת׃ וָאֹמַר יָשִׂימוּ צָנִיף טָהוֹר עַל־רֹאשׁוֹ ה
וַיָּשִׂימוּ הַצָּנִיף הַטָּהוֹר עַל־רֹאשׁוֹ וַיַּלְבִּשֻׁהוּ בְּגָדִים
וּמַלְאַךְ יְהוָה עֹמֵד׃ וַיָּעַד מַלְאַךְ יְהוָה בִּיהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר׃ 6
כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אִם־בִּדְרָכַי תֵּלֵךְ וְאִם אֶת־ 7
מִשְׁמַרְתִּי תִשְׁמֹר וְגַם־אַתָּה תָּדִין אֶת־בֵּיתִי וְגַם תִּשְׁמֹר
אֶת־חֲצֵרָי וְנָתַתִּי לְךָ מַהֲלְכִים בֵּין הָעֹמְדִים הָאֵלֶּה׃
שְׁמַע־נָא יְהוֹשֻׁעַ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל אַתָּה וְרֵעֶיךָ הַיֹּשְׁבִים 8
לְפָנֶיךָ כִּי־אַנְשֵׁי מוֹפֵת הֵמָּה כִּי־הִנְנִי מֵבִיא אֶת־עַבְדִּי
צֶמַח׃ כִּי הִנֵּה הָאֶבֶן אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵי יְהוֹשֻׁעַ עַל־אֶבֶן 9
אַחַת שִׁבְעָה עֵינַיִם הִנְנִי מְפַתֵּחַ פִּתֻּחָהּ נְאֻם יְהוָה
צְבָאוֹת וּמָשְׁתִּי אֶת־עֲוֹן הָאָרֶץ הַהִיא בְּיוֹם אֶחָד׃ בַּיּוֹם י
הַהוּא נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת תִּקְרְאוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ אֶל־

תַּחַת גֶּפֶן וְאֶל־תַּחַת תְּאֵנָה׃ וַיָּשָׁב הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי ד א Cap. IV.
וַיְעִירֵנִי כְּאִישׁ אֲשֶׁר־יֵעוֹר מִשְּׁנָתוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי מָה אַתָּה 2
רֹאֶה וָאֹמַר רָאִיתִי וְהִנֵּה מְנוֹרַת זָהָב כֻּלָּהּ וְגֻלָּהּ עַל־ ואמו קרי
רֹאשָׁהּ וְשִׁבְעָה נֵרֹתֶיהָ עָלֶיהָ שִׁבְעָה וְשִׁבְעָה מוּצָקוֹת
לַנֵּרוֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁהּ׃ וּשְׁנַיִם זֵיתִים עָלֶיהָ אֶחָד מִימִין 3
הַגֻּלָּה וְאֶחָד עַל־שְׂמֹאלָהּ׃ וָאַעַן וָאֹמַר אֶל־הַמַּלְאָךְ 4
הַדֹּבֵר בִּי לֵאמֹר מָה אֵלֶּה אֲדֹנִי׃ וַיַּעַן הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר ה
בִּי וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲלוֹא יָדַעְתָּ מָה־הֵמָּה אֵלֶּה וָאֹמַר לֹא
אֲדֹנִי׃ וַיַּעַן וַיֹּאמֶר אֵלַי לֵאמֹר זֶה דְּבַר־יְהוָה אֶל־זְרֻבָּבֶל 6
לֵאמֹר לֹא בְחַיִל וְלֹא בְכֹחַ כִּי אִם־בְּרוּחִי אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת׃ מִי־אַתָּה הַר־הַגָּדוֹל לִפְנֵי זְרֻבָּבֶל לְמִישׁוֹר 7
וְהוֹצִיא אֶת־הָאֶבֶן הָרֹאשָׁה תְּשֻׁאוֹת חֵן חֵן לָהּ׃ עי כאן

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ יְדֵי זְרֻבָּבֶל יִסְּדוּ 8 9
הַבַּיִת הַזֶּה וְיָדָיו תְּבַצַּעְנָה וְיָדַעְתָּ כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת
שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם׃ כִּי מִי בַז לְיוֹם קְטַנּוֹת וְשָׂמְחוּ וְרָאוּ׃
אֶת

missō, vero Dei Servo, Messia.

Aliud visum. Candelabrum cum duabus oleis. Ejusque per Angelum explicatio, de Spiritu Dei, fideles perpetuò animante & regente, atque Templi ædificationem potenter promovente.

אֶת־הָאֵבֶן הַבְּדִיל בִּיַד זְרֻבָּבֶל שִׁבְעָה־אֵלֶּה עֵינֵי יְהוָה
11 הֵמָּה מְשׁוֹטְטִים בְּכָל־הָאָרֶץ׃ וָאַעַן וָאֹמַר אֵלָיו מַה־שְּׁנֵי
12 הַזֵּיתִים הָאֵלֶּה עַל־יְמִין הַמְּנוֹרָה וְעַל־שְׂמֹאולָהּ׃ וָאַעַן
הש' רפה שֵׁנִית וָאֹמַר אֵלָיו מַה־שְּׁתֵּי שִׁבְּלֵי הַזֵּיתִים אֲשֶׁר בְּיַד שְׁנֵי הכ' בחטף פתח
13 צַנְתְּרוֹת הַזָּהָב הַמְרִיקִים מֵעֲלֵיהֶם הַזָּהָב׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי
14 לֹא־אָמַר הֲלוֹא יָדַעְתָּ מַה־אֵלֶּה וָאֹמַר לֹא אֲדֹנִי׃ וַיֹּאמֶר
אֵלֶּה שְׁנֵי בְנֵי־הַיִּצְהָר הָעֹמְדִים עַל־אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ׃

Cap. V. *Emblema voluminis volantis, atque Ephæ: deque castigatione & pœnis Israëlis ac hypocritarum quorumcunque.*

א ח וָאָשׁוּב וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה מְגִלָּה עָפָה׃
2 וַיֹּאמֶר אֵלַי מָה אַתָּה רֹאֶה וָאֹמַר אֲנִי רֹאֶה מְגִלָּה עָפָה
3 אָרְכָּהּ עֶשְׂרִים בָּאַמָּה וְרָחְבָּהּ עֶשֶׂר בָּאַמָּה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי
זֹאת הָאָלָה הַיּוֹצֵאת עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ כִּי כָל־הַגֹּנֵב
מִזֶּה כַּמּוֹהָ נִקָּה וְכָל־הַנִּשְׁבָּע מִזֶּה כַּמּוֹהָ נִקָּה׃
4 הוֹצֵאתִיהָ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וּבָאָה אֶל־בֵּית הַגַּנָּב
וְאֶל־בֵּית הַנִּשְׁבָּע בִּשְׁמִי לַשָּׁקֶר וְלָנָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ
וְכִלָּתוּ וְאֶת־עֵצָיו וְאֶת־אֲבָנָיו׃ וַיֵּצֵא הַמַּלְאָךְ
הַדֹּבֵר בִּי וַיֹּאמֶר אֵלַי שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה מָה
5 הַיּוֹצֵאת הַזֹּאת׃ וָאֹמַר מַה־הִיא וַיֹּאמֶר זֹאת הָאֵיפָה
6 הַיּוֹצֵאת וַיֹּאמֶר זֹאת עֵינָם בְּכָל־הָאָרֶץ׃ וְהִנֵּה כִכַּר עוֹפֶרֶת
7 נִשֵּׂאת וְזֹאת אִשָּׁה אַחַת יוֹשֶׁבֶת בְּתוֹךְ הָאֵיפָה׃ וַיֹּאמֶר
זֹאת הָרִשְׁעָה וַיַּשְׁלֵךְ אֹתָהּ אֶל־תּוֹךְ הָאֵיפָה וַיַּשְׁלֵךְ
9 אֶת־אֶבֶן הָעוֹפֶרֶת אֶל־פִּיהָ׃ וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה
שְׁתַּיִם נָשִׁים יוֹצְאוֹת וְרוּחַ בְּכַנְפֵיהֶם וְלָהֵנָּה כְנָפַיִם
חסר א' כִּכַנְפֵי הַחֲסִידָה וַתִּשֶּׂנָה אֶת־הָאֵיפָה בֵּין הָאָרֶץ וּבֵין
יהַשָּׁמָיִם׃ וָאֹמַר אֶל־הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי אָנָה הֵמָּה
11 מוֹלִכוֹת אֶת־הָאֵיפָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי לִבְנוֹת־לָהּ בַּיִת הה' רפה

Cap. VI. *Ænigma quadrigarum & coronarum,*

א ט בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר וְהוּכַן וְהִנִּיחָה שָׁם עַל־מְכֻנָתָהּ׃ וָאָשׁוּב
וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה אַרְבַּע מֶרְכָּבוֹת יֹצְאוֹת מִבֵּין
2 שְׁנֵי הֶהָרִים וְהָהָרִים הָרֵי נְחוּשָׁת׃ בַּמֶּרְכָּבָה הָרִאשֹׁנָה

סוסים

סוסים אדמים ובמרכבה השנית סוסים שחרים : quæ ſtatus
וּבַמֶּרְכָּבָה הַשְּׁלִישִׁית סוּסִים לְבָנִים וּבַמֶּרְכָּבָה 3 Eccleſiæ &
הָרְבִיעִית סוּסִים בְּרֻדִּים אֲמֻצִּים : וָאַעַן וָאֹמַר אֶל־ 4 temporum
הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי מָה־אֵלֶּה אֲדֹנִי : וַיַּעַן הַמַּלְאָךְ וַיֹּאמֶר ה ſub ſecundâ
אֵלַי אֵלֶּה אַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמַיִם יוֹצְאוֹת מֵהִתְיַצֵּב עַל־ domo ex-
אֲדֹן כָּל־הָאָרֶץ : אֲשֶׁר־בָּהֶם הַסּוּסִים הַשְּׁחֹרִים יֹצְאִים 6 ponitur.
אֶל־אֶרֶץ צָפוֹן וְהַלְּבָנִים יָצְאוּ אַל־אַחֲרֵיהֶם וְהַבְּרֻדִּים
יָצְאוּ אֶל־אֶרֶץ הַתֵּימָן : וְהָאֲמֻצִּים יָצְאוּ וַיְבַקְשׁוּ לָלֶכֶת 7
לְהִתְהַלֵּךְ בָּאָרֶץ וַיֹּאמֶר לְכוּ הִתְהַלְּכוּ בָאָרֶץ
וַיִּתְהַלְּכוּ בָּאָרֶץ : וַיִּזְעַק אֹתִי וַיְדַבֵּר אֵלַי לֵאמֹר רְאֵה 8
הַיּוֹצְאִים אֶל־אֶרֶץ צָפוֹן הֵנִיחוּ אֶת־רוּחִי בְּאֶרֶץ צָפוֹן :
וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר : לָקוֹחַ מֵאֵת הַגּוֹלָה 9
מֵחֶלְדַּי מֵאֵת טוֹבִיָּהוּ וּמֵאֵת יְדַעְיָה וּבָאתָ אַתָּה בַּיּוֹם הַהוּא
וּבָאתָ בֵּית יאשיה בֶּן־צְפַנְיָה אֲשֶׁר־בָּאוּ מִבָּבֶל : וְלָקַחְתָּ 11
כֶּסֶף־וְזָהָב וְעָשִׂיתָ עֲטָרוֹת וְשַׂמְתָּ בְּרֹאשׁ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־
יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל : וְאָמַרְתָּ אֵלָיו לֵאמֹר כֹּה אָמַר 12
יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר הִנֵּה־אִישׁ צֶמַח שְׁמוֹ וּמִתַּחְתָּיו
יִצְמָח וּבָנָה אֶת־הֵיכַל יְהוָה : וְהוּא יִבְנֶה אֶת־הֵיכַל יְהוָה 13 קסן בוֹ
וְהוּא יִשָּׂא הוֹד וְיָשַׁב וּמָשַׁל עַל־כִּסְאוֹ וְהָיָה כֹהֵן עַל־
כִּסְאוֹ וַעֲצַת שָׁלוֹם תִּהְיֶה בֵּין שְׁנֵיהֶם : וְהָעֲטָרֹת תִּהְיֶה 14
לְחֵלֶם וּלְטוֹבִיָּה וּלְיִדַעְיָה וּלְחֵן בֶּן־צְפַנְיָה לְזִכָּרוֹן בְּהֵיכַל
יְהוָה : וּרְחוֹקִים יָבֹאוּ וּבָנוּ בְּהֵיכַל יְהוָה וִידַעְתֶּם כִּי־יְהוָה טו
צְבָאוֹת שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם וְהָיָה אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמְעוּן בְּקוֹל
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם : Cap. VII.
וַיְהִי בִּשְׁנַת אַרְבַּע לְדָרְיָוֶשׁ א Docet,
הַמֶּלֶךְ הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־זְכַרְיָה בְּאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ quodnam
הַתְּשִׁעִי בְּכִסְלֵו : וַיִּשְׁלַח בֵּית־אֵל שַׂראצר וְרֶגֶם מֶלֶךְ 2 verum ac
וַאֲנָשָׁיו לְחַלּוֹת אֶת־פְּנֵי יְהוָה : לֵאמֹר אֶל־הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר 3 Deo acce-
לְבֵית־יְהוָה צְבָאוֹת וְאֶל־הַנְּבִיאִים לֵאמֹר הַאֶבְכֶּה ptum jeju-
בַּחֹדֶשׁ nium ſit.

בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִשִּׁי הַנָּזִיר בַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי זֶה כַּמָּה שָׁנִים׃ 1

ה 4 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה צְבָאוֹת אֵלַי לֵאמֹר׃ אֱמֹר אֶל־כָּל־
עַם הָאָרֶץ וְאֶל־הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר כִּי צַמְתֶּם וְסָפוֹד
בַּחֲמִישִׁי וּבַשְּׁבִיעִי וְזֶה שִׁבְעִים שָׁנָה הֲצוֹם צַמְתֻנִי אָנִי׃
6 וְכִי תֹאכְלוּ וְכִי תִשְׁתּוּ הֲלֹא אַתֶּם הָאֹכְלִים וְאַתֶּם
7 הַשֹּׁתִים׃ הֲלוֹא אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר קָרָא יְהוָה בְּיַד
הַנְּבִיאִים הָרִאשֹׁנִים בִּהְיוֹת יְרוּשָׁלַם יֹשֶׁבֶת וּשְׁלֵוָה וְעָרֶיהָ
סְבִיבוֹתֶיהָ וְהַנֶּגֶב וְהַשְּׁפֵלָה יֹשֵׁב׃
ט 8 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־זְכַרְיָה לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
לֵאמֹר מִשְׁפַּט אֱמֶת שִׁפְטוּ וְחֶסֶד וְרַחֲמִים עֲשׂוּ אִישׁ אֶת־
10 אָחִיו׃ וְאַלְמָנָה וְיָתוֹם גֵּר וְעָנִי אַל־תַּעֲשֹׁקוּ וְרָעַת אִישׁ
11 אָחִיו אַל־תַּחְשְׁבוּ בִּלְבַבְכֶם׃ וַיְמָאֲנוּ לְהַקְשִׁיב וַיִּתְּנוּ
12 כֶּתֶף סֹרֶרֶת וְאָזְנֵיהֶם הִכְבִּידוּ מִשְּׁמוֹעַ׃ וְלִבָּם שָׂמוּ שָׁמִיר
מִשְּׁמוֹעַ אֶת־הַתּוֹרָה וְאֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁלַח יְהוָה
צְבָאוֹת בְּרוּחוֹ בְּיַד הַנְּבִיאִים הָרִאשֹׁנִים וַיְהִי קֶצֶף גָּדוֹל
13 מֵאֵת יְהוָה צְבָאוֹת׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־קָרָא וְלֹא שָׁמְעוּ כֵּן
14 יִקְרְאוּ וְלֹא אֶשְׁמַע אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְאֶסְעָרֵם עַל קמץ בו׳ פ
כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־יְדָעוּם וְהָאָרֶץ נָשַׁמָּה אַחֲרֵיהֶם
מֵעֹבֵר וּמָשֹׁב וַיָּשִׂימוּ אֶרֶץ־חֶמְדָּה לְשַׁמָּה׃

Cap. VIII. *Promittit Zionem, quæ jubo Dei judicio excisa fuerat, restauratum iri; Dominum in ea inhabitaturum; eam Civitatem Veritatis appellandam*

א ח 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
קִנֵּאתִי לְצִיּוֹן קִנְאָה גְדוֹלָה וְחֵמָה גְדוֹלָה קִנֵּאתִי לָהּ׃
3 כֹּה אָמַר יְהוָה שַׁבְתִּי אֶל־צִיּוֹן וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלִַם
וְנִקְרְאָה יְרוּשָׁלַם עִיר הָאֱמֶת וְהַר־יְהוָה צְבָאוֹת הַר
4 הַקֹּדֶשׁ׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עֹד
יֵשְׁבוּ זְקֵנִים וּזְקֵנוֹת בִּרְחֹבוֹת יְרוּשָׁלִַם וְאִישׁ מִשְׁעַנְתּוֹ
ה בְּיָדוֹ מֵרֹב יָמִים׃ וּרְחֹבוֹת הָעִיר יִמָּלְאוּ יְלָדִים וִילָדוֹת
6 מְשַׂחֲקִים בִּרְחֹבֹתֶיהָ׃ כֹּה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת כִּי יִפָּלֵא בְּעֵינֵי שְׁאֵרִית הָעָם הַזֶּה בַּיָּמִים הָהֵם
גַּם

fore; tandemque gentes populosque omnes eò confluxuros.

7 גַּם־בְּעִינַי יִפָּלֵא נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ פֹּה
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הִנְנִי מוֹשִׁיעַ אֶת־עַמִּי מֵאֶרֶץ מִזְרָח
8 וּמֵאֶרֶץ מְבוֹא הַשָּׁמֶשׁ׃ וְהֵבֵאתִי אֹתָם וְשָׁכְנוּ בְּתוֹךְ
יְרוּשָׁלִַם וְהָיוּ־לִי לְעָם וַאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים בֶּאֱמֶת
וּבִצְדָקָה׃ פֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת 9
תֶּחֱזַקְנָה יְדֵיכֶם הַשֹּׁמְעִים בַּיָּמִים הָאֵלֶּה אֶת הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה מִפִּי הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר בְּיוֹם יֻסַּד בֵּית־יְהוָה צְבָאוֹת
הַהֵיכָל לְהִבָּנוֹת׃ כִּי לִפְנֵי הַיָּמִים הָהֵם שְׂכַר הָאָדָם לֹא׳
נִהְיָה וּשְׂכַר הַבְּהֵמָה אֵינֶנָּה וְלַיּוֹצֵא וְלַבָּא אֵין־שָׁלוֹם
מִן־הַצָּר וְאַשְׁלַח אֶת־כָּל־הָאָדָם אִישׁ בְּרֵעֵהוּ׃ וְעַתָּה 11
לֹא כַיָּמִים הָרִאשֹׁנִים אֲנִי לִשְׁאֵרִית הָעָם הַזֶּה נְאֻם יְהוָה
צְבָאוֹת׃ כִּי־זֶרַע הַשָּׁלוֹם הַגֶּפֶן תִּתֵּן פִּרְיָהּ וְהָאָרֶץ תִּתֵּן 12
אֶת־יְבוּלָהּ וְהַשָּׁמַיִם יִתְּנוּ טַלָּם וְהִנְחַלְתִּי אֶת־שְׁאֵרִית
הָעָם הַזֶּה אֵת־כָּל־אֵלֶּה׃ וְהָיָה כַּאֲשֶׁר הֱיִיתֶם קְלָלָה 13
בַּגּוֹיִם בֵּית יְהוּדָה וּבֵית יִשְׂרָאֵל כֵּן אוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם וִהְיִיתֶם
בְּרָכָה אַל־תִּירָאוּ תֶּחֱזַקְנָה יְדֵיכֶם׃ כִּי 14
כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת כַּאֲשֶׁר זָמַמְתִּי לְהָרַע לָכֶם
בְּהַקְצִיף אֲבֹתֵיכֶם אֹתִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וְלֹא נִחַמְתִּי׃
כֵּן שַׁבְתִּי זָמַמְתִּי בַּיָּמִים הָאֵלֶּה לְהֵיטִיב אֶת־יְרוּשָׁלַם טו
וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה אַל־תִּירָאוּ׃ אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ 16
דַּבְּרוּ אֱמֶת אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ אֱמֶת וּמִשְׁפַּט שָׁלוֹם שִׁפְטוּ
בְּשַׁעֲרֵיכֶם׃ וְאִישׁ אֶת־רָעַת רֵעֵהוּ אַל־תַּחְשְׁבוּ בִּלְבַבְכֶם 17
וּשְׁבֻעַת שֶׁקֶר אַל־תֶּאֱהָבוּ כִּי אֶת־כָּל־אֵלֶּה אֲשֶׁר
שָׂנֵאתִי נְאֻם־יְהוָה׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה 18
צְבָאוֹת אֵלַי לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת צוֹם 19
הָרְבִיעִי וְצוֹם הַחֲמִישִׁי וְצוֹם הַשְּׁבִיעִי וְצוֹם הָעֲשִׂירִי
יִהְיֶה לְבֵית־יְהוּדָה לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה וּלְמוֹעֲדִים טוֹבִים
וְהָאֱמֶת וְהַשָּׁלוֹם אֱהָבוּ׃

כ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עַד אֲשֶׁר־
21 יָבֹאוּ עַמִּים וְיֹשְׁבֵי עָרִים רַבּוֹת׃ וְהָלְכוּ יוֹשְׁבֵי אַחַת
אֶל־אַחַת לֵאמֹר נֵלְכָה הָלוֹךְ לְחַלּוֹת אֶת־פְּנֵי יְהוָה
22 וּלְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה צְבָאוֹת אֵלֵכָה גַּם־אָנִי׃ וּבָאוּ עַמִּים
רַבִּים וְגוֹיִם עֲצוּמִים לְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה צְבָאוֹת בִּירוּשָׁלִָם
23 וּלְחַלּוֹת אֶת־פְּנֵי יְהוָה׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת בַּיָּמִים הָהֵמָּה אֲשֶׁר יַחֲזִיקוּ עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים מִכֹּל
לְשֹׁנוֹת הַגּוֹיִם וְהֶחֱזִיקוּ בִּכְנַף אִישׁ יְהוּדִי לֵאמֹר נֵלְכָה

Cap. IX. *Porro vaticinatur de vocatione Gentium, Zionemque ad occursum Regis sui prodire, atque exultare jubet.*

א ט עִמָּכֶם כִּי שָׁמַעְנוּ אֱלֹהִים עִמָּכֶם׃ מַשָּׂא
דְּבַר־יְהוָה בְּאֶרֶץ חַדְרָךְ וְדַמֶּשֶׂק מְנוּחָתוֹ כִּי לַיהוָה עֵין
2 אָדָם וְכֹל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְגַם־חֲמָת תִּגְבָּל־בָּהּ צֹר
3 וְצִידוֹן כִּי חָכְמָה מְאֹד׃ וַתִּבֶן צֹר מָצוֹר לָהּ וַתִּצְבֹּר־
4 כֶּסֶף כָּעָפָר וְחָרוּץ כְּטִיט חוּצוֹת׃ הִנֵּה אֲדֹנָי יוֹרִשֶׁנָּה
ה וְהִכָּה בַיָּם חֵילָהּ וְהִיא בָּאֵשׁ תֵּאָכֵל׃ תֵּרֶא אַשְׁקְלוֹן
וְתִירָא וְעַזָּה וְתָחֵיל מְאֹד וְעֶקְרוֹן כִּי־הוֹבִישׁ מִבְטָחָהּ
6 וְאָבַד מֶלֶךְ מֵעַזָּה וְאַשְׁקְלוֹן לֹא תֵשֵׁב׃ וְיָשַׁב מַמְזֵר
7 בְּאַשְׁדּוֹד וְהִכְרַתִּי גְּאוֹן פְּלִשְׁתִּים׃ וְהַסְרֹתִי דָמָיו מִפִּיו
וְשִׁקּוּצָיו מִבֵּין שִׁנָּיו וְנִשְׁאַר גַּם־הוּא לֵאלֹהֵינוּ וְהָיָה כְּאֶלֶף
8 בִּיהוּדָה וְעֶקְרוֹן כִּיבוּסִי׃ וְחָנִיתִי לְבֵיתִי מִצָּבָא מֵעֹבֵר ה׳ במקום א
וּמִשָּׁב וְלֹא־יַעֲבֹר עֲלֵיהֶם עוֹד נֹגֵשׂ כִּי־עַתָּה רָאִיתִי
מלוע 9 בְּעֵינִי׃ גִּילִי מְאֹד בַּת־צִיּוֹן הָרִיעִי בַּת־
יְרוּשָׁלִַם הִנֵּה מַלְכֵּךְ יָבוֹא לָךְ צַדִּיק וְנוֹשָׁע הוּא עָנִי
י וְרֹכֵב עַל־חֲמוֹר וְעַל־עַיִר בֶּן־אֲתֹנוֹת׃ וְהִכְרַתִּי רֶכֶב
מֵאֶפְרַיִם וְסוּס מִירוּשָׁלִַם וְנִכְרְתָה קֶשֶׁת מִלְחָמָה וְדִבֶּר
שָׁלוֹם לַגּוֹיִם וּמָשְׁלוֹ מִיָּם עַד־יָם וּמִנָּהָר עַד־אַפְסֵי־אָרֶץ׃
11 גַּם־אַתְּ בְּדַם־בְּרִיתֵךְ שִׁלַּחְתִּי אֲסִירַיִךְ מִבּוֹר אֵין מַיִם בּוֹ׃
12 שׁוּבוּ לְבִצָרוֹן אֲסִירֵי הַתִּקְוָה גַּם־הַיּוֹם מַגִּיד מִשְׁנֶה אָשִׁיב
13 לָךְ׃ כִּי־דָרַכְתִּי לִי יְהוּדָה קָשֶׁת מִלֵּאתִי אֶפְרַיִם וְעוֹרַרְתִּי

14 בָּנַיִךְ צִיּוֹן עַל־בָּנַיִךְ יָוָן וְשַׂמְתִּיךְ כְּחֶרֶב גִּבּוֹר׃ וַיהוָה
עֲלֵיהֶם יֵרָאֶה וְיָצָא כַבָּרָק חִצּוֹ וַאדֹנָי יְהוִה בַּשּׁוֹפָר
יִתְקָע וְהָלַךְ בְּסַעֲרוֹת תֵּימָן׃ יְהוָה צְבָאוֹת יָגֵן עֲלֵיהֶם טו קמץ בו״ק
וְאָכְלוּ וְכָבְשׁוּ אַבְנֵי־קֶלַע וְשָׁתוּ הָמוּ כְּמוֹ־יָיִן וּמָלְאוּ
כַּמִּזְרָק כְּזָוִיֹּת מִזְבֵּחַ׃ וְהוֹשִׁיעָם יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם בַּיּוֹם 16
הַהוּא כְּצֹאן עַמּוֹ כִּי אַבְנֵי־נֵזֶר מִתְנוֹסְסוֹת עַל־אַדְמָתוֹ׃
כִּי מַה־טּוּבוֹ וּמַה־יָּפְיוֹ דָּגָן בַּחוּרִים וְתִירוֹשׁ יְנוֹבֵב 17
בְּתֻלוֹת׃ שַׁאֲלוּ מֵיְהוָה מָטָר בְּעֵת מַלְקוֹשׁ יְהוָה עֹשֶׂה י א
חֲזִיזִים וּמְטַר־גֶּשֶׁם יִתֵּן לָהֶם לְאִישׁ עֵשֶׂב בַּשָּׂדֶה׃ כִּי 2
הַתְּרָפִים דִּבְּרוּ־אָוֶן וְהַקּוֹסְמִים חָזוּ שֶׁקֶר וַחֲלֹמוֹת
הַשָּׁוְא יְדַבֵּרוּ הֶבֶל יְנַחֵמוּן עַל־כֵּן נָסְעוּ כְמוֹ־צֹאן יַעֲנוּ כִּי־
אֵין רֹעֶה׃
עַל־הָרֹעִים חָרָה אַפִּי וְעַל־הָעַתּוּדִים אֶפְקוֹד כִּי־פָקַד 3
יְהוָה צְבָאוֹת אֶת־עֶדְרוֹ אֶת־בֵּית יְהוּדָה וְשָׂם אוֹתָם
כְּסוּס הוֹדוֹ בַּמִּלְחָמָה׃ מִמֶּנּוּ פִּנָּה מִמֶּנּוּ יָתֵד מִמֶּנּוּ קֶשֶׁת 4
מִלְחָמָה מִמֶּנּוּ יֵצֵא כָל־נוֹגֵשׂ יַחְדָּו׃ וְהָיוּ כְגִבֹּרִים בּוֹסִים ה
בְּטִיט חוּצוֹת בַּמִּלְחָמָה וְנִלְחֲמוּ כִּי יְהוָה עִמָּם וְהֹבִישׁוּ
רֹכְבֵי סוּסִים׃ וְגִבַּרְתִּי אֶת־בֵּית יְהוּדָה וְאֶת־בֵּית יוֹסֵף 6
אוֹשִׁיעַ וְהוֹשְׁבוֹתִים כִּי רִחַמְתִּים וְהָיוּ כַּאֲשֶׁר לֹא־זְנַחְתִּים
כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְאֶעֱנֵם׃ וְהָיוּ כְגִבּוֹר אֶפְרַיִם וְשָׂמַח 7
לִבָּם כְּמוֹ־יָיִן וּבְנֵיהֶם יִרְאוּ וְשָׂמֵחוּ יָגֵל לִבָּם בַּיהוָה׃
אֶשְׁרְקָה לָהֶם וַאֲקַבְּצֵם כִּי פְדִיתִים וְרָבוּ כְּמוֹ רָבוּ׃ 8
וְאֶזְרָעֵם בָּעַמִּים וּבַמֶּרְחַקִּים יִזְכְּרוּנִי וְחָיוּ אֶת־בְּנֵיהֶם 9
וָשָׁבוּ׃ וַהֲשִׁבוֹתִים מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּמֵאַשּׁוּר אֲקַבְּצֵם י
וְאֶל־אֶרֶץ גִּלְעָד וּלְבָנוֹן אֲבִיאֵם וְלֹא יִמָּצֵא לָהֶם׃ וְעָבַר 11
בַּיָּם צָרָה וְהִכָּה בַיָּם גַּלִּים וְהֹבִישׁוּ כֹּל מְצוּלוֹת יְאוֹר
וְהוּרַד גְּאוֹן אַשּׁוּר וְשֵׁבֶט מִצְרַיִם יָסוּר׃ וְגִבַּרְתִּים בַּיהוָה 12
וּבִשְׁמוֹ יִתְהַלָּכוּ נְאֻם יְהוָה׃ פְּתַח לְבָנוֹן יא א
דלתיך

Cap. X. *Progressum atque splendorem Regni ipsius, non sine aenigmate & verborum ambagibus, prosequitur, & ad ultima usque tempora descendit.*

Cap. XI. *De judiciis Dei contra*

Regni hujus adversarios; partim in Israële, cujus excidium per Romanos prædicitur, partim aliis in partibus, deque infando scismate, & excitando pastore stulto, vaticinium.

2 דַּלְתֵּיךְ וְתֹאכַל אֵשׁ בַּאַרְזֶיךָ׃ הֵילֵל בְּרוֹשׁ כִּי־נָפַל אֶרֶז
אֲשֶׁר אַדִּירִים שֻׁדָּדוּ הֵילִילוּ אַלּוֹנֵי בָשָׁן כִּי יָרַד יַעַר
3 הַבָּצוֹר׃ קוֹל יִלֲלַת הָרֹעִים כִּי שֻׁדְּדָה אַדַּרְתָּם קוֹל הבציר קרי
4 שַׁאֲנַת כְּפִירִים כִּי שֻׁדַּד גְּאוֹן הַיַּרְדֵּן׃ כֹּה אָמַר
ה יְהוָה אֱלֹהָי רְעֵה אֶת־צֹאן הַהֲרֵגָה׃ אֲשֶׁר קוֹנֵיהֶן יַהַרְגֵן
וְלֹא יֶאְשְׁמוּ וּמֹכְרֵיהֶן יֹאמַר בָּרוּךְ יְהוָה וְאֶעְשַׁר וְרֹעֵיהֶם
6 לֹא יַחְמֹל עֲלֵיהֶן׃ כִּי לֹא אֶחְמֹל עוֹד עַל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
נְאֻם־יְהוָה וְהִנֵּה אָנֹכִי מַמְצִיא אֶת־הָאָדָם אִישׁ בְּיַד־
רֵעֵהוּ וּבְיַד מַלְכּוֹ וְכִתְּתוּ אֶת־הָאָרֶץ וְלֹא אַצִּיל מִיָּדָם׃
7 וָאִרְעֶה אֶת־צֹאן הַהֲרֵגָה לָכֵן עֲנִיֵּי הַצֹּאן וָאֶקַּח־לִי שְׁנֵי
מַקְלוֹת לְאַחַד קָרָאתִי נֹעַם וּלְאַחַד קָרָאתִי חֹבְלִים
8 וָאִרְעֶה אֶת־הַצֹּאן׃ וָאַכְחֵד אֶת־שְׁלֹשֶׁת הָרֹעִים בְּיֶרַח
9 אֶחָד וַתִּקְצַר נַפְשִׁי בָּהֶם וְגַם־נַפְשָׁם בָּחֲלָה בִי׃ וָאֹמַר
לֹא אֶרְעֶה אֶתְכֶם הַמֵּתָה תָּמוּת וְהַנִּכְחֶדֶת תִּכָּחֵד
10 וְהַנִּשְׁאָרוֹת תֹּאכַלְנָה אִשָּׁה אֶת־בְּשַׂר רְעוּתָהּ׃ וָאֶקַּח
אֶת־מַקְלִי אֶת־נֹעַם וָאֲגַדֵּעַ אֹתוֹ לְהָפֵר אֶת־בְּרִיתִי
11 אֲשֶׁר כָּרַתִּי אֶת־כָּל־הָעַמִּים׃ וַתֻּפַר בַּיּוֹם הַהוּא וְיָדְעוּ
12 כֵּן עֲנִיֵּי הַצֹּאן הַשֹּׁמְרִים אֹתִי כִּי דְבַר־יְהוָה הוּא׃ וָאֹמַר
אֲלֵיהֶם אִם־טוֹב בְּעֵינֵיכֶם הָבוּ שְׂכָרִי וְאִם־לֹא חֲדָלוּ
13 וַיִּשְׁקְלוּ אֶת־שְׂכָרִי שְׁלֹשִׁים כָּסֶף׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי
הַשְׁלִיכֵהוּ אֶל־הַיּוֹצֵר אֶדֶר הַיְקָר אֲשֶׁר יָקַרְתִּי מֵעֲלֵיהֶם
וָאֶקַּח שְׁלֹשִׁים הַכֶּסֶף וָאַשְׁלִךְ אֹתוֹ בֵּית יְהוָה אֶל־
14 הַיּוֹצֵר׃ וָאֲגַדֵּעַ אֶת־מַקְלִי הַשֵּׁנִי אֶת־הַחֹבְלִים לְהָפֵר
טו אֶת־הָאַחֲוָה בֵּין יְהוּדָה וּבֵין יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר
16 יְהוָה אֵלַי עוֹד קַח־לְךָ כְּלִי רֹעֶה אִוֶּלִי׃ כִּי הִנֵּה־אָנֹכִי
מֵקִים רֹעֶה בָּאָרֶץ הַנִּכְחָדוֹת לֹא יִפְקֹד הַנַּעַר לֹא־
יְבַקֵּשׁ וְהַנִּשְׁבֶּרֶת לֹא יִרְפָּא הַנִּצָּבָה לֹא יְכַלְכֵּל וּבְשַׂר
17 הַבְּרִיאָה יֹאכֵל וּפַרְסֵיהֶן יִפְרֹק׃ הוֹי רֹעִי הָאֱלִיל עֹזְבִי

הַצֹּאן חֶרֶב עַל־זְרוֹעוֹ וְעַל־עֵין יְמִינוֹ זְרֹעוֹ יָבוֹשׁ תִּיבָשׁ
וְעֵין יְמִינוֹ כָּהֹה תִכְהֶה׃ מַשָּׂא דְבַר יְהוָה עַל־ יבא
יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה נֹטֶה שָׁמַיִם וְיֹסֵד אָרֶץ וְיֹצֵר רוּחַ־אָדָם
2 בְּקִרְבּוֹ׃ הִנֵּה אָנֹכִי שָׂם אֶת־יְרוּשָׁלַם סַף־רַעַל לְכָל־
הָעַמִּים סָבִיב וְגַם־עַל־יְהוּדָה יִהְיֶה בַמָּצוֹר עַל־יְרוּשָׁלָם׃
3 וְהָיָה בַיּוֹם־הַהוּא אָשִׂים אֶת־יְרוּשָׁלַם אֶבֶן מַעֲמָסָה לְכָל־
הָעַמִּים כָּל־עֹמְסֶיהָ שָׂרוֹט יִשָּׂרֵטוּ וְנֶאֶסְפוּ עָלֶיהָ כֹּל גּוֹיֵי
4 הָאָרֶץ׃ בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה אַכֶּה כָל־סוּס בַּתִּמָּהוֹן
וְרֹכְבוֹ בַּשִּׁגָּעוֹן וְעַל־בֵּית יְהוּדָה אֶפְקַח אֶת־עֵינַי וְכֹל
סוּס הָעַמִּים אַכֶּה בַּעִוָּרוֹן׃ וְאָמְרוּ אַלְפֵי יְהוּדָה בְּלִבָּם ה
אַמְצָה לִי יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם בַּיהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵיהֶם׃
6 בַּיּוֹם הַהוּא אָשִׂים אֶת־אַלְפֵי יְהוּדָה כְּכִיּוֹר אֵשׁ בְּעֵצִים
וּכְלַפִּיד אֵשׁ בְּעָמִיר וְאָכְלוּ עַל־יָמִין וְעַל־
שְׂמֹאול אֶת־כָּל־הָעַמִּים סָבִיב וְיָשְׁבָה יְרוּשָׁלַם
7 עוֹד תַּחְתֶּיהָ בִּירוּשָׁלָם׃ וְהוֹשִׁיעַ יְהוָה אֶת־אָהֳלֵי יְהוּדָה
בָּרִאשֹׁנָה לְמַעַן לֹא־תִגְדַּל תִּפְאֶרֶת בֵּית־דָּוִיד וְתִפְאֶרֶת
8 יֹשֵׁב יְרוּשָׁלַם עַל־יְהוּדָה׃ בַּיּוֹם הַהוּא יָגֵן יְהוָה בְּעַד
יוֹשֵׁב יְרוּשָׁלַם וְהָיָה הַנִּכְשָׁל בָּהֶם בַּיּוֹם הַהוּא כְּדָוִיד
9 וּבֵית דָּוִיד כֵּאלֹהִים כְּמַלְאַךְ יְהוָה לִפְנֵיהֶם׃ וְהָיָה בַּיּוֹם
הַהוּא אֲבַקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם הַבָּאִים עַל־
י יְרוּשָׁלָם׃ וְשָׁפַכְתִּי עַל־בֵּית דָּוִיד וְעַל יוֹשֵׁב יְרוּשָׁלַם
רוּחַ חֵן וְתַחֲנוּנִים וְהִבִּיטוּ אֵלַי אֵת אֲשֶׁר־דָּקָרוּ וְסָפְדוּ
עָלָיו כְּמִסְפֵּד עַל־הַיָּחִיד וְהָמֵר עָלָיו כְּהָמֵר עַל־הַבְּכוֹר׃
11 בַּיּוֹם הַהוּא יִגְדַּל הַמִּסְפֵּד בִּירוּשָׁלַם כְּמִסְפַּד הֲדַדְרִמּוֹן
12 בְּבִקְעַת מְגִדּוֹן׃ וְסָפְדָה הָאָרֶץ מִשְׁפָּחוֹת מִשְׁפָּחוֹת
לְבָד מִשְׁפַּחַת בֵּית־דָּוִיד לְבָד וּנְשֵׁיהֶם לְבָד מִשְׁפַּחַת
13 בֵּית־נָתָן לְבָד וּנְשֵׁיהֶם לְבָד׃ מִשְׁפַּחַת בֵּית־לֵוִי לְבָד
14 וּנְשֵׁיהֶם לְבָד מִשְׁפַּחַת הַשִּׁמְעִי לְבָד וּנְשֵׁיהֶם לְבָד׃ כֹּל

המשפחות

קמץ בז"ק

Cap. XII. *Præcedentium vaticiniorum atque universæ prophetiæ quasi summam Propheta exhibere incipit. De Zionis ac Hierosolymæ statu beatissimo; Deo ipsos contra inimicorum certamina perpetuò protegente, tandemque Regnum suum inter eos erigente.*

הַמִּשְׁפָּחוֹת הַנִּשְׁאָרוֹת מִשְׁפָּחֹת מִשְׁפָּחֹת לְבָד

Cap. XIII. *Quæ Regni hujus erectionem consecutura sint. De abolitione idololatriæ per universam Terram, & removendis scandalis.*

א יג וּנְשֵׁיהֶם לְבָד׃ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה מָקוֹר
נִפְתָּח לְבֵית דָּוִיד וּלְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם לְחַטָּאת וּלְנִדָּה׃
2 וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת אַכְרִית אֶת־שְׁמוֹת
הָעֲצַבִּים מִן־הָאָרֶץ וְלֹא יִזָּכְרוּ עוֹד וְגַם אֶת־הַנְּבִיאִים
3 וְאֶת־רוּחַ הַטֻּמְאָה אַעֲבִיר מִן־הָאָרֶץ׃ וְהָיָה כִּי־יִנָּבֵא
אִישׁ עוֹד וְאָמְרוּ אֵלָיו אָבִיו וְאִמּוֹ יֹלְדָיו לֹא תִחְיֶה כִּי
שֶׁקֶר דִּבַּרְתָּ בְּשֵׁם יְהוָה וּדְקָרֻהוּ אָבִיהוּ וְאִמּוֹ יֹלְדָיו
4 בְּהִנָּבְאוֹ׃ וְהָיָה׳ בַּיּוֹם הַהוּא יֵבֹשׁוּ הַנְּבִיאִים אִישׁ מֵחֶזְיֹנוֹ
הַבְּהִנָּבְאֹתוֹ וְלֹא יִלְבְּשׁוּ אַדֶּרֶת שֵׂעָר לְמַעַן כַּחֵשׁ׃ וְאָמַר
לֹא נָבִיא אָנֹכִי אִישׁ עֹבֵד אֲדָמָה אָנֹכִי כִּי־אָדָם הִקְנַנִי
6 מִנְּעוּרָי׃ וְאָמַר אֵלָיו מָה הַמַּכּוֹת הָאֵלֶּה בֵּין יָדֶיךָ
7 וְאָמַר אֲשֶׁר הֻכֵּיתִי בֵּית מְאַהֲבָי׃ חֶרֶב עוּרִי עַל־
רֹעִי וְעַל־גֶּבֶר עֲמִיתִי נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת הַךְ אֶת־הָרֹעֶה
8 וּתְפוּצֶיךָ הַצֹּאן וַהֲשִׁבֹתִי יָדִי עַל־הַצֹּעֲרִים׃ וְהָיָה בְּכָל־
הָאָרֶץ נְאֻם־יְהוָה פִּי־שְׁנַיִם בָּהּ יִכָּרְתוּ יִגְוָעוּ וְהַשְּׁלִישִׁית
9 יִוָּתֶר בָּהּ׃ וְהֵבֵאתִי אֶת־הַשְּׁלִישִׁית בָּאֵשׁ וּצְרַפְתִּים כִּצְרֹף
אֶת־הַכֶּסֶף וּבְחַנְתִּים כִּבְחֹן אֶת־הַזָּהָב הוּא יִקְרָא בִשְׁמִי
וַאֲנִי אֶעֱנֶה אֹתוֹ אָמַרְתִּי עַמִּי הוּא וְהוּא יֹאמַר יְהוָה

Cap. XIV. *Rursus certamina & bella cum Regno adversario; Judicia Dei in persecutores; tandemque pax & conversio universi mundi; deque statu ultimorum temporum.*

א יד אֱלֹהָי׃ הִנֵּה יוֹם־בָּא לַיהוָה וְחֻלַּק שְׁלָלֵךְ
2 בְּקִרְבֵּךְ׃ וְאָסַפְתִּי אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם׳ אֶל־יְרוּשָׁלִָם
לַמִּלְחָמָה וְנִלְכְּדָה הָעִיר וְנָשַׁסּוּ הַבָּתִּים וְהַנָּשִׁים
תִּשָּׁגַלְנָה וְיָצָא חֲצִי הָעִיר בַּגּוֹלָה וְיֶתֶר הָעָם לֹא יִכָּרֵת
3 מִן־הָעִיר׃ וְיָצָא יְהוָה וְנִלְחַם בַּגּוֹיִם הָהֵם כְּיוֹם הִלָּחֲמוֹ
4 בְּיוֹם קְרָב׃ וְעָמְדוּ רַגְלָיו בַּיּוֹם־הַהוּא עַל־הַר הַזֵּיתִים
אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי יְרוּשָׁלִָם מִקֶּדֶם וְנִבְקַע הַר הַזֵּיתִים מֵחֶצְיוֹ
מִזְרָחָה וָיָמָּה גֵּיא גְּדוֹלָה מְאֹד וּמָשׁ חֲצִי הָהָר צָפוֹנָה
הוֶחֱצִיו נֶגְבָּה׃ וְנַסְתֶּם גֵּיא־הָרַי כִּי־יַגִּיעַ גֵּי־הָרִים אֶל־

הפטרת יום א׳ של סכות

תשכבנה ק

אֲצַל וְנַסְתֶּם כַּאֲשֶׁר נַסְתֶּם מִפְּנֵי הָרַעַשׁ בִּימֵי עֻזִּיָּה מֶלֶךְ
יְהוּדָה וּבָא יְהוָה אֱלֹהַי כָּל־קְדֹשִׁים עִמָּךְ׃ 6 וְהָיָה
ויקפאון קרי בַּיּוֹם הַהוּא לֹא־יִהְיֶה אוֹר יְקָרוֹת יִקָּפָאוֹן׃ 7 וְהָיָה יוֹם־אֶחָד
הוּא יִוָּדַע לַיהוָה לֹא־יוֹם וְלֹא־לָיְלָה וְהָיָה לְעֵת־עֶרֶב
יִהְיֶה־אוֹר׃ 8 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יֵצְאוּ מַיִם־חַיִּים מִירוּשָׁלַם
חֲצְיָם אֶל־הַיָּם הַקַּדְמוֹנִי וַחֲצְיָם אֶל־הַיָּם הָאַחֲרוֹן בַּקַּיִץ
וּבַחֹרֶף יִהְיֶה׃ 9 וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם
הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד׃ 10 יִסּוֹב כָּל־הָאָרֶץ
כָּעֲרָבָה מִגֶּבַע לְרִמּוֹן נֶגֶב יְרוּשָׁלִַם וְרָאֲמָה וְיָשְׁבָה
תַחְתֶּיהָ לְמִשַּׁעַר בִּנְיָמִן עַד־מְקוֹם שַׁעַר הָרִאשׁוֹן עַד־שַׁעַר
הַפִּנּוֹת וּמִגְדַּל חֲנַנְאֵל עַד יִקְבֵי הַמֶּלֶךְ׃ 11 וְיָשְׁבוּ בָהּ וְחֵרֶם
לֹא יִהְיֶה־עוֹד וְיָשְׁבָה יְרוּשָׁלִַם לָבֶטַח׃ 12 וְזֹאת
תִּהְיֶה הַמַּגֵּפָה אֲשֶׁר יִגֹּף יְהוָה אֶת־כָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר
צָבְאוּ עַל־יְרוּשָׁלִַם הָמַק בְּשָׂרוֹ וְהוּא עֹמֵד עַל־רַגְלָיו
וְעֵינָיו תִּמַּקְנָה בְּחֹרֵיהֶן וּלְשׁוֹנוֹ תִּמַּק בְּפִיהֶם׃ 13 וְהָיָה בַּיּוֹם
הַהוּא תִּהְיֶה מְהוּמַת־יְהוָה רַבָּה בָּהֶם וְהֶחֱזִיקוּ אִישׁ יַד
רֵעֵהוּ וְעָלְתָה יָדוֹ עַל־יַד רֵעֵהוּ׃ 14 וְגַם־יְהוּדָה תִּלָּחֶם
בִּירוּשָׁלִַם וְאָסַף חֵיל כָּל־הַגּוֹיִם סָבִיב זָהָב וְכֶסֶף וּבְגָדִים
לָרֹב מְאֹד׃ 15 וְכֵן תִּהְיֶה מַגֵּפַת הַסּוּס הַפֶּרֶד הַגָּמָל וְטוֹ
וְהַחֲמוֹר וְכָל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּמַּחֲנוֹת הָהֵמָּה
כַּמַּגֵּפָה הַזֹּאת׃ 16 וְהָיָה כָּל־הַנּוֹתָר מִכָּל־הַגּוֹיִם
הַבָּאִים עַל־יְרוּשָׁלִַם וְעָלוּ מִדֵּי שָׁנָה בְשָׁנָה לְהִשְׁתַּחֲוֹת
לְמֶלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת וְלָחֹג אֶת־חַג הַסֻּכּוֹת׃ 17 וְהָיָה אֲשֶׁר
לֹא־יַעֲלֶה מֵאֶת מִשְׁפְּחוֹת הָאָרֶץ אֶל־יְרוּשָׁלִַם
לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְמֶלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת וְלֹא עֲלֵיהֶם יִהְיֶה
הַגָּשֶׁם׃ 18 וְאִם־מִשְׁפַּחַת מִצְרַיִם לֹא־תַעֲלֶה וְלֹא בָאָה
וְלֹא עֲלֵיהֶם תִּהְיֶה הַמַּגֵּפָה אֲשֶׁר יִגֹּף יְהוָה אֶת־הַגּוֹיִם
אֲשֶׁר לֹא יַעֲלוּ לָחֹג אֶת־חַג הַסֻּכּוֹת׃ 19 זֹאת תִּהְיֶה חַטַּאת

מִצְרַיִם וְחַטַּאת כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יַעֲלוּ לָחֹג אֶת־חַג
כ הַסֻּכּוֹת: בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה עַל־מְצִלּוֹת הַסּוּס קֹדֶשׁ
לַיהוָה וְהָיָה הַסִּירוֹת בְּבֵית יְהוָה כַּמִּזְרָקִים לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ:
כא וְהָיָה כָל־סִיר בִּירוּשָׁלַם וּבִיהוּדָה קֹדֶשׁ לַיהוָה צְבָאוֹת
וּבָאוּ כָּל־הַזֹּבְחִים וְלָקְחוּ מֵהֶם וּבִשְּׁלוּ בָהֶם וְלֹא־יִהְיֶה
עי לאן כְנַעֲנִי עוֹד בְּבֵית־יְהוָה צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא:

LIBER MALACHIÆ, HEBRAICE מלאכי

CAPUT I. א

Arguit Sacerdotes ac Levitas, quòd profano ritu religionem commaculassent: ostenditque quam purum sanctumque Deo munus per universam terram offeratur.

ג א הפטרה חולרות יצחק
א מַשָּׂא דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל בְּיַד מַלְאָכִי: אֲהַבְתִּי
אֶתְכֶם אָמַר יְהוָה וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה אֲהַבְתָּנוּ
הֲלוֹא־אָח עֵשָׂו לְיַעֲקֹב נְאֻם־יְהוָה וָאֹהַב אֶת־יַעֲקֹב:
3 וְאֶת־עֵשָׂו שָׂנֵאתִי וָאָשִׂים אֶת־הָרָיו שְׁמָמָה וְאֶת־נַחֲלָתוֹ
4 לְתַנּוֹת מִדְבָּר: כִּי־תֹאמַר אֱדוֹם רֻשַּׁנּוּ וְנָשׁוּב וְנִבְנֶה
חֳרָבוֹת כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הֵמָּה יִבְנוּ וַאֲנִי אֶהֱרוֹס
וְקָרְאוּ לָהֶם גְּבוּל רִשְׁעָה וְהָעָם אֲשֶׁר־זָעַם יְהוָה עַד־
ה עוֹלָם: וְעֵינֵיכֶם תִּרְאֶינָה וְאַתֶּם תֹּאמְרוּ יִגְדַּל יְהוָה מֵעַל
6 לִגְבוּל יִשְׂרָאֵל: בֵּן יְכַבֵּד אָב וְעֶבֶד אֲדֹנָיו וְאִם־אָב אָנִי
אַיֵּה כְבוֹדִי וְאִם־אֲדֹנִים אָנִי אַיֵּה מוֹרָאִי אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת לָכֶם הַכֹּהֲנִים בּוֹזֵי שְׁמִי וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה בָזִינוּ
7 אֶת־שְׁמֶךָ: מַגִּישִׁים עַל־מִזְבְּחִי לֶחֶם מְגֹאָל וַאֲמַרְתֶּם
8 בַּמֶּה גְּאַלְנוּךָ בֶּאֱמָרְכֶם שֻׁלְחַן יְהוָה נִבְזֶה הוּא: וְכִי
תַגִּישׁוּן עִוֵּר לִזְבֹּחַ אֵין רָע וְכִי תַגִּישׁוּ פִּסֵּחַ וְחֹלֶה אֵין
רָע הַקְרִיבֵהוּ נָא לְפֶחָתֶךָ הֲיִרְצְךָ אוֹ הֲיִשָּׂא פָנֶיךָ אָמַר
9 יְהוָה צְבָאוֹת: וְעַתָּה חַלּוּ־נָא פְנֵי־אֵל וִיחָנֵּנוּ מִיֶּדְכֶם
הָיְתָה זֹאת הֲיִשָּׂא מִכֶּם פָּנִים אָמַר יְהוָה

צְבָאוֹת׃ מִי גַם־בָּכֶם וְיִסְגֹּר דְּלָתַיִם וְלֹא־ י
תָאִירוּ מִזְבְּחִי חִנָּם אֵין־לִי חֵפֶץ בָּכֶם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
וּמִנְחָה לֹא־אֶרְצֶה מִיֶּדְכֶם׃ כִּי מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ 11
וְעַד־מְבוֹאוֹ גָּדוֹל שְׁמִי בַּגּוֹיִם וּבְכָל־מָקוֹם מֻקְטָר
מֻגָּשׁ לִשְׁמִי וּמִנְחָה טְהוֹרָה כִּי־גָדוֹל שְׁמִי בַּגּוֹיִם
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְאַתֶּם מְחַלְּלִים אֹתוֹ בְּאָמַרְכֶם 12
שֻׁלְחַן יְהוָה מְגֹאָל הוּא וְנִיבוֹ נִבְזֶה אָכְלוֹ׃ וַאֲמַרְתֶּם הִנֵּה 13
מַתְּלָאָה וְהִפַּחְתֶּם אוֹתוֹ אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וְהֲבֵאתֶם
גָּזוּל וְאֶת־הַפִּסֵּחַ וְאֶת־הַחוֹלָה וְהֲבֵאתֶם אֶת־הַמִּנְחָה
הַאֶרְצֶה אוֹתָהּ מִיֶּדְכֶם אָמַר יְהוָה׃ וְאָרוּר נוֹכֵל וְיֵשׁ 14
בְּעֶדְרוֹ זָכָר וְנֹדֵר וְזֹבֵחַ מְשַׁחֵת לַאדֹנָי כִּי מֶלֶךְ גָּדוֹל אָנִי

ב א אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וְשִׁמִּי נוֹרָא בַּגּוֹיִם׃ וְעַתָּה אֲלֵיכֶם Cap. II. *Rursus in Sacerdotum scelera & perfidiam invehitur.*
הַמִּצְוָה הַזֹּאת הַכֹּהֲנִים׃ אִם־לֹא תִשְׁמָעוּ וְאִם־לֹא 2
תָּשִׂימוּ עַל־לֵב לָתֵת כָּבוֹד לִשְׁמִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
וְשִׁלַּחְתִּי בָכֶם אֶת־הַמְּאֵרָה וְאֵרוֹתִי אֶת־בִּרְכוֹתֵיכֶם
וְגַם אֲרוֹתִיהָ כִּי אֵינְכֶם שָׂמִים עַל־לֵב׃ הִנְנִי גֹעֵר לָכֶם 3
אֶת־הַזֶּרַע וְזֵרֵיתִי פֶרֶשׁ עַל־פְּנֵיכֶם פֶּרֶשׁ חַגֵּיכֶם וְנָשָׂא
אֶתְכֶם אֵלָיו׃ וִידַעְתֶּם כִּי שִׁלַּחְתִּי אֲלֵיכֶם אֶת־הַמִּצְוָה 4
הַזֹּאת לִהְיוֹת בְּרִיתִי אֶת־לֵוִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃
בְּרִיתִי הָיְתָה אִתּוֹ הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם וָאֶתְּנֵם־לוֹ מוֹרָא ה
וַיִּרָאֵנִי וּמִפְּנֵי שְׁמִי נִחַת הוּא׃ תּוֹרַת אֱמֶת הָיְתָה בְּפִיהוּ 6
וְעַוְלָה לֹא־נִמְצָא בְשִׂפְתָיו בְּשָׁלוֹם וּבְמִישׁוֹר הָלַךְ אִתִּי
וְרַבִּים הֵשִׁיב מֵעָוֹן׃ כִּי־שִׂפְתֵי כֹהֵן יִשְׁמְרוּ־דַעַת וְתוֹרָה 7
יְבַקְשׁוּ מִפִּיהוּ כִּי מַלְאַךְ יְהוָה־צְבָאוֹת הוּא׃ וְאַתֶּם 8 עי כאן
סַרְתֶּם מִן־הַדֶּרֶךְ הִכְשַׁלְתֶּם רַבִּים בַּתּוֹרָה שִׁחַתֶּם בְּרִית
הַלֵּוִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְגַם־אֲנִי נָתַתִּי אֶתְכֶם נִבְזִים 9
וּשְׁפָלִים לְכָל־הָעָם כְּפִי אֲשֶׁר אֵינְכֶם שֹׁמְרִים אֶת־דְּרָכָי
וְנֹשְׂאִים פָּנִים בַּתּוֹרָה׃ הֲלוֹא אָב אֶחָד לְכֻלָּנוּ הֲלוֹא אֵי

אל

אֶל אָחִיו בָּרָאנוּ מְדוֹעַ נִבְגַּד אִישׁ בְּאָחִיו לְחַלֵּל בְּרִית
11 אֲבֹתֵינוּ: בָּגְדָה יְהוּדָה וְתוֹעֵבָה נֶעֶשְׂתָה בְּיִשְׂרָאֵל
וּבִירוּשָׁלִָם כִּי חִלֵּל יְהוּדָה קֹדֶשׁ יְהוָה אֲשֶׁר אָהֵב וּבָעַל
12 בַּת־אֵל נֵכָר: יַכְרֵת יְהוָה לָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂנָּה עֵר
13 וְעֹנֶה מֵאָהֳלֵי יַעֲקֹב וּמַגִּישׁ מִנְחָה לַיהוָה צְבָאוֹת: וְזֹאת
שֵׁנִית תַּעֲשׂוּ כַּסּוֹת דִּמְעָה אֶת־מִזְבַּח יְהוָה בְּכִי וַאֲנָקָה
14 מֵאֵין עוֹד פְּנוֹת אֶל־הַמִּנְחָה וְלָקַחַת רָצוֹן מִיֶּדְכֶם:
וַאֲמַרְתֶּם עַל־מָה עַל כִּי־יְהוָה הֵעִיד בֵּינְךָ וּבֵין אֵשֶׁת
נְעוּרֶיךָ אֲשֶׁר אַתָּה בָּגַדְתָּה בָּהּ וְהִיא חֲבֶרְתְּךָ וְאֵשֶׁת
טו בְּרִיתֶךָ: וְלֹא־אֶחָד עָשָׂה וּשְׁאָר רוּחַ לוֹ וּמָה הָאֶחָד
מְבַקֵּשׁ זֶרַע אֱלֹהִים וְנִשְׁמַרְתֶּם בְּרוּחֲכֶם וּבְאֵשֶׁת נְעוּרֶיךָ
16 אַל־יִבְגֹּד: כִּי־שָׂנֵא שַׁלַּח אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
וְכִסָּה חָמָס עַל־לְבוּשׁוֹ אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וְנִשְׁמַרְתֶּם
17 בְּרוּחֲכֶם וְלֹא תִבְגֹּדוּ: הוֹגַעְתֶּם יְהוָה
בְּדִבְרֵיכֶם וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה הוֹגָעְנוּ בְּאָמַרְכֶם כָּל־עֹשֵׂה
רָע טוֹב בְּעֵינֵי יְהוָה וּבָהֶם הוּא חָפֵץ אוֹ אַיֵּה אֱלֹהֵי

Cap. III. *Dominum ad sacrum templum venturum, qui instar aurificis conflaturus & purgaturus sit filios Levi: jamque diem istum adesse præ foribus; tremendum improbis ac prævaricanti populo, letum autem piis & timentibus nomen ejus.*

א ג הַמִּשְׁפָּט: הִנְנִי שֹׁלֵחַ מַלְאָכִי וּפִנָּה־דֶרֶךְ לְפָנָי וּפִתְאֹם
יָבוֹא אֶל־הֵיכָלוֹ הָאָדוֹן אֲשֶׁר־אַתֶּם מְבַקְשִׁים וּמַלְאַךְ
הַבְּרִית אֲשֶׁר אַתֶּם חֲפֵצִים הִנֵּה־בָא אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת:
2 וּמִי מְכַלְכֵּל אֶת־יוֹם בּוֹאוֹ וּמִי הָעֹמֵד בְּהֵרָאוֹתוֹ כִּי־הוּא
3 כְּאֵשׁ מְצָרֵף וּכְבֹרִית מְכַבְּסִים: וְיָשַׁב מְצָרֵף וּמְטַהֵר
כֶּסֶף וְטִהַר אֶת־בְּנֵי־לֵוִי וְזִקַּק אֹתָם כַּזָּהָב וְכַכֶּסֶף וְהָיוּ
הפטרת שבת תנחול 4 לַיהוָה מַגִּישֵׁי מִנְחָה בִּצְדָקָה: וְעָרְבָה לַיהוָה מִנְחַת
ה יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת: וְקָרַבְתִּי
אֲלֵיכֶם לַמִּשְׁפָּט וְהָיִיתִי עֵד מְמַהֵר בַּמְכַשְּׁפִים
וּבַמְנָאֲפִים וּבַנִּשְׁבָּעִים לַשָּׁקֶר וּבְעֹשְׁקֵי שְׂכַר־שָׂכִיר
אַלְמָנָה וְיָתוֹם וּמַטֵּי־גֵר וְלֹא יָרֵאוּנִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת:
6 כִּי אֲנִי יְהוָה לֹא שָׁנִיתִי וְאַתֶּם בְּנֵי־יַעֲקֹב לֹא כְלִיתֶם:

למימי

לְמִימֵי אֲבֹתֵיכֶם סַרְתֶּם מֵחֻקַּי וְלֹא שְׁמַרְתֶּם שׁוּבוּ אֵלַי 7
וְאָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה
נָשׁוּב: הֲיִקְבַּע אָדָם אֱלֹהִים כִּי אַתֶּם קְבָעִים אֹתִי 8
וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה קְבַעֲנוּךָ הַמַּעֲשֵׂר וְהַתְּרוּמָה: בַּמְאֵרָה 9
אַתֶּם נֶאֱרָרִים וְאֹתִי אַתֶּם קְבָעִים הַגּוֹי כֻּלּוֹ: הָבִיאוּ אֶת־
כָּל־הַמַּעֲשֵׂר אֶל־בֵּית הָאוֹצָר וִיהִי טֶרֶף בְּבֵיתִי וּבְחָנוּנִי
נָא בְּזֹאת אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אִם־לֹא אֶפְתַּח לָכֶם אֶת
אֲרֻבּוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָרִיקֹתִי לָכֶם בְּרָכָה עַד־בְּלִי דָי:
וְגָעַרְתִּי לָכֶם בָּאֹכֵל וְלֹא־יַשְׁחֵת לָכֶם אֶת־פְּרִי הָאֲדָמָה 11
וְלֹא־תְשַׁכֵּל לָכֶם הַגֶּפֶן בַּשָּׂדֶה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת:
וְאִשְּׁרוּ אֶתְכֶם כָּל־הַגּוֹיִם כִּי־תִהְיוּ אַתֶּם אֶרֶץ חֵפֶץ אָמַר 12
יְהוָה צְבָאוֹת: חָזְקוּ עָלַי דִּבְרֵיכֶם אָמַר יְהוָה 13
וַאֲמַרְתֶּם מַה־נִּדְבַּרְנוּ עָלֶיךָ: אֲמַרְתֶּם שָׁוְא עֲבֹד אֱלֹהִים 14
וּמַה־בָּצַע כִּי שָׁמַרְנוּ מִשְׁמַרְתּוֹ וְכִי הָלַכְנוּ קְדֹרָנִית מִפְּנֵי
יְהוָה צְבָאוֹת: וְעַתָּה אֲנַחְנוּ מְאַשְּׁרִים זֵדִים גַּם־נִבְנוּ עֹשֵׂי טו
רִשְׁעָה גַּם בָּחֲנוּ אֱלֹהִים וּמָלֵטוּ: אָז נִדְבְּרוּ יִרְאֵי יְהוָה 16
אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ וַיַּקְשֵׁב יְהוָה וַיִּשְׁמָע וַיִּכָּתֵב סֵפֶר זִכָּרוֹן קמץ בו׳ פ
לְפָנָיו לִירֵאֵי יְהוָה וּלְחֹשְׁבֵי שְׁמוֹ: וְהָיוּ לִי אָמַר יְהוָה 17
צְבָאוֹת לַיּוֹם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה סְגֻלָּה וְחָמַלְתִּי עֲלֵיהֶם
כַּאֲשֶׁר יַחְמֹל אִישׁ עַל־בְּנוֹ הָעֹבֵד אֹתוֹ: וְשַׁבְתֶּם וּרְאִיתֶם 18
בֵּין צַדִּיק לָרָשָׁע בֵּין עֹבֵד אֱלֹהִים לַאֲשֶׁר לֹא עֲבָדוֹ: כִּי 19
הִנֵּה הַיּוֹם בָּא בֹּעֵר כַּתַּנּוּר וְהָיוּ כָל־זֵדִים וְכָל־עֹשֵׂה
רִשְׁעָה קַשׁ וְלִהַט אֹתָם הַיּוֹם הַבָּא אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
אֲשֶׁר לֹא־יַעֲזֹב לָהֶם שֹׁרֶשׁ וְעָנָף: וְזָרְחָה לָכֶם יִרְאֵי שְׁמִי כ
שֶׁמֶשׁ צְדָקָה וּמַרְפֵּא בִּכְנָפֶיהָ וִיצָאתֶם וּפִשְׁתֶּם כְּעֶגְלֵי
מַרְבֵּק: וְעַסּוֹתֶם רְשָׁעִים כִּי־יִהְיוּ אֵפֶר תַּחַת כַּפּוֹת 21
רַגְלֵיכֶם בְּיוֹם אֲשֶׁר־אֲנִי עֹשֶׂה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: זִכְרוּ 22 ג׳ ביהי
תּוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדִּי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֹתוֹ בְחֹרֵב עַל־כָּל־
ישראל

23 יִשְׂרָאֵל חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים׃ הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֶת
אֵלִיָּה הַנָּבִיא לִפְנֵי בּוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא׃
24 וְהֵשִׁיב לֵב־אָבוֹת עַל־בָּנִים וְלֵב בָּנִים עַל־אֲבוֹתָם פֶּן
אָבוֹא וְהִכֵּיתִי אֶת־הָאָרֶץ חֵרֶם׃ יתקק סימן

הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום
יהוה הגדול והנורא׃

סכום פסוקי תרי עשר

הושע	מאה ותשעים ושבעה׃ ונגלן לא	בצקה	סימן׃
יואל	שבעים ושלשה׃ שלחו	מגל	סימן׃
עמוס	מאה וארבעים ושמה׃	קמו	בניה סימן׃
עובדיה	עשרים ואחד׃	אך	טוב לישראל סימן׃
יונה	ארבעים ושמונה׃ וישראל עושה	חיל	סימן׃
מיכה	מאה וחמשה׃	עלה	אלהים בחוצה סימן׃
נחום	ארבעים ושבעה׃	יזל	מים סימן׃
חבקוק	חמשים ושמה׃	ולך	תהיה צדקה סימן׃
צפניה	חמשים ושלשה׃	גן	נעול סימן׃
חגי	שלשים ושמונה׃ כי אם	גלה	סורו סימן׃
זכריה	מאתים ואחד עשר׃ אשרי כל	ירא	יי סימן׃
מלאכי	חמשים וחמשה׃ ויעקב	הלך	לדרכו סימן׃

סכום הפסוקים של כל שנים עשר נביאים אלף וחמשים כי שרית עם אלהים
סימן׃ וחציו׃ לכן כגללכם ציון כרה תחרש׃ וסדריו עשרים ואחד׃ ולכבוד
אהיה בתוכה סימן׃

ב״ה
כתובים
Hagiographa
Ecclesiastes קהלת
Esther אסתר
Daniel דניאל
Ezra עזרא
Nehemia נחמיה
Chro. דברי הימים
Psalmi תהלים
Proverbia משלי
Job איוב
Ca.Can שיר.השי
Ruth רות
Threni איכה
AMSTELODAMI,
בבית יוסף עטיאש ובמצותו
Anno ab Orbe creato, 5426.

LIBER PSALMORUM, HEBRAICE תהלים

PSALMUS I. א

סֵפֶר רִאשׁוֹן

Psalmus agens de verâ beatitudine, deque modo ejus assequendæ.

א אַשְׁרֵי הָאִישׁ אֲשֶׁר׀ לֹא הָלַךְ בַּעֲצַת רְשָׁעִים וּבְדֶרֶךְ
חַטָּאִים לֹא עָמָד וּבְמוֹשַׁב לֵצִים לֹא יָשָׁב׃
2 כִּי אִם בְּתוֹרַת יְהוָה חֶפְצוֹ וּבְתוֹרָתוֹ יֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה׃
3 וְהָיָה כְּעֵץ שָׁתוּל עַל־פַּלְגֵי־מָיִם אֲשֶׁר פִּרְיוֹ יִתֵּן בְּעִתּוֹ
4 וְעָלֵהוּ לֹא־יִבּוֹל וְכֹל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה יַצְלִיחַ׃ לֹא־כֵן
ה הָרְשָׁעִים כִּי אִם־כַּמֹּץ אֲשֶׁר־תִּדְּפֶנּוּ רוּחַ׃ עַל־כֵּן לֹא־
6 יָקֻמוּ רְשָׁעִים בַּמִּשְׁפָּט וְחַטָּאִים בַּעֲדַת צַדִּיקִים׃ כִּי־
יוֹדֵעַ יְהוָה דֶּרֶךְ צַדִּיקִים וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים תֹּאבֵד׃

Psalm. II. Inauguratio Messiæ, in Zione Regnum suum capessentis, invito mundo.

ב א לָמָּה רָגְשׁוּ גוֹיִם וּלְאֻמִּים יֶהְגּוּ־רִיק׃ יִתְיַצְּבוּ
מַלְכֵי־אֶרֶץ וְרוֹזְנִים נוֹסְדוּ־יָחַד עַל־יְהוָה וְעַל־מְשִׁיחוֹ׃
3 4 נְנַתְּקָה אֶת־מוֹסְרוֹתֵימוֹ וְנַשְׁלִיכָה מִמֶּנּוּ עֲבֹתֵימוֹ׃ יוֹשֵׁב
ה בַּשָּׁמַיִם יִשְׂחָק אֲדֹנָי יִלְעַג־לָמוֹ׃ אָז יְדַבֵּר אֵלֵימוֹ בְאַפּוֹ
6 וּבַחֲרוֹנוֹ יְבַהֲלֵמוֹ׃ וַאֲנִי נָסַכְתִּי מַלְכִּי עַל־צִיּוֹן הַר־
7 קָדְשִׁי׃ אֲסַפְּרָה אֶל־חֹק יְהוָה אָמַר אֵלַי בְּנִי אַתָּה אֲנִי פתח באתנח
8 הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ׃ שְׁאַל מִמֶּנִּי וְאֶתְּנָה גוֹיִם נַחֲלָתֶךָ וַאֲחֻזָּתְךָ
9 אַפְסֵי־אָרֶץ׃ תְּרֹעֵם בְּשֵׁבֶט בַּרְזֶל כִּכְלִי יוֹצֵר תְּנַפְּצֵם׃
11 י וְעַתָּה מְלָכִים הַשְׂכִּילוּ הִוָּסְרוּ שֹׁפְטֵי אָרֶץ׃ עִבְדוּ אֶת־
12 יְהוָה בְּיִרְאָה וְגִילוּ בִּרְעָדָה׃ נַשְּׁקוּ־בַר פֶּן־יֶאֱנַף׃
וְתֹאבְדוּ דֶּרֶךְ כִּי־יִבְעַר כִּמְעַט אַפּוֹ אַשְׁרֵי כָל־חוֹסֵי בוֹ׃

Psal. III. Oratio Davidis, cùm Absolomum fugeret, atque urbe

ג א מִזְמוֹר לְדָוִד בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי אַבְשָׁלוֹם בְּנוֹ׃
3 2 יְהוָה מָה־רַבּוּ צָרָי רַבִּים קָמִים עָלָי׃ רַבִּים אֹמְרִים
4 לְנַפְשִׁי אֵין יְשׁוּעָתָה לוֹ בֵּאלֹהִים סֶלָה׃ וְאַתָּה יְהוָה מָגֵן
ה בַּעֲדִי כְּבוֹדִי וּמֵרִים רֹאשִׁי׃ קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶקְרָא וַיַּעֲנֵנִי

מֵהַר

regiâ excedere cogeretur.

6 מֵהַר קָדְשׁוֹ סֶלָה׃ אֲנִי שָׁכַבְתִּי וָאִישָׁנָה הֱקִיצוֹתִי כִּי
7 יְהוָה יִסְמְכֵנִי׃ לֹא־אִירָא מֵרִבְבוֹת עָם אֲשֶׁר סָבִיב שָׁתוּ
8 עָלָי׃ קוּמָה יְהוָה׀ הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהַי כִּי־הִכִּית אֶת־כָּל־
9 אֹיְבַי לֶחִי שִׁנֵּי רְשָׁעִים שִׁבַּרְתָּ׃ לַיהוָה הַיְשׁוּעָה עַל־

Pſal. IV. Cauſam Regni ſui agit, atque aſſerit contra inimicos ſuos.

עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶלָה׃ ד לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת מִזְמוֹר א
2 לְדָוִד׃ בְּקָרְאִי עֲנֵנִי׀ אֱלֹהֵי צִדְקִי בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִי חָנֵנִי
3 וּשְׁמַע תְּפִלָּתִי׃ בְּנֵי־אִישׁ עַד־מָה כְּבוֹדִי לִכְלִמָּה
4 תְּאֹהֲבוּן רִיק תְּבַקְשׁוּ כָזָב סֶלָה׃ וּדְעוּ כִּי־הִפְלָה יְהוָה
5 חָסִיד לוֹ יְהוָה יִשְׁמַע בְּקָרְאִי אֵלָיו׃ רִגְזוּ וְאַל־תֶּחֱטָאוּ ה
6 אִמְרוּ בִלְבַבְכֶם עַל־מִשְׁכַּבְכֶם וְדֹמּוּ סֶלָה׃ זִבְחוּ זִבְחֵי־
7 צֶדֶק וּבִטְחוּ אֶל־יְהוָה׃ רַבִּים אֹמְרִים מִי־יַרְאֵנוּ טוֹב
8 נְסֵה־עָלֵינוּ אוֹר פָּנֶיךָ יְהוָה׃ נָתַתָּה שִׂמְחָה בְלִבִּי מֵעֵת
9 דְּגָנָם וְתִירוֹשָׁם רָבּוּ׃ בְּשָׁלוֹם יַחְדָּו אֶשְׁכְּבָה וְאִישָׁן כִּי־

Pſal. V. Precatio ad Deum, ut vim & furorem improborum coërceat, & res piorum afflictas, & propè perditas, recreët atque ſuſtentet.

אַתָּה יְהוָה לְבָדָד לָבֶטַח תּוֹשִׁיבֵנִי׃ ה לַמְנַצֵּחַ א
2 אֶל־הַנְּחִילוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד׃ אֲמָרַי הַאֲזִינָה יְהוָה בִּינָה
3 הֲגִיגִי׃ הַקְשִׁיבָה לְקוֹל שַׁוְּעִי מַלְכִּי וֵאלֹהָי כִּי־אֵלֶיךָ
4 אֶתְפַּלָּל׃ יְהוָה בֹּקֶר תִּשְׁמַע קוֹלִי בֹּקֶר אֶעֱרָךְ־לָךְ
5 וַאֲצַפֶּה׃ כִּי׀ לֹא־אֵל חָפֵץ רֶשַׁע אַתָּה לֹא־יְגָרְךָ רָע׃ ה פתח באחנח
6 לֹא־יִתְיַצְּבוּ הוֹלְלִים לְנֶגֶד עֵינֶיךָ שָׂנֵאתָ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃
7 תְּאַבֵּד דֹּבְרֵי כָזָב אִישׁ דָּמִים וּמִרְמָה יְתָעֵב׀ יְהוָה׃
8 וַאֲנִי בְּרֹב חַסְדְּךָ אָבוֹא בֵיתֶךָ אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל־הֵיכַל־
9 קָדְשְׁךָ בְּיִרְאָתֶךָ׃ יְהוָה׀ נְחֵנִי בְצִדְקָתֶךָ לְמַעַן שׁוֹרְרָי
10 הַיְשֶׁר לְפָנַי דַּרְכֶּךָ׃ כִּי אֵין בְּפִיהוּ נְכוֹנָה קִרְבָּם הַוּוֹת׀ הישר ק׳
11 קֶבֶר־פָּתוּחַ גְּרוֹנָם לְשׁוֹנָם יַחֲלִיקוּן׃ הַאֲשִׁימֵם׀ אֱלֹהִים
יִפְּלוּ מִמֹּעֲצוֹתֵיהֶם בְּרֹב פִּשְׁעֵיהֶם הַדִּיחֵמוֹ כִּי־מָרוּ בָךְ׃
12 וְיִשְׂמְחוּ כָל־חוֹסֵי בָךְ לְעוֹלָם יְרַנֵּנוּ וְתָסֵךְ עֲלֵימוֹ וְיַעֲלְזוּ
13 בְךָ אֹהֲבֵי שְׁמֶךָ׃ כִּי־אַתָּה תְּבָרֵךְ צַדִּיק יְהוָה כַּצִּנָּה

Pſal. VI. Exhibet hic pſalmus

רְצוֹן תַּעְטְרֶנּוּ׃ ו לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת עַל־ א
השמינית

2 הַשְּׁמִינִית מִזְמוֹר לְדָוִד׃ יְהוָה אַל־בְּאַפְּךָ תוֹכִיחֵנִי וְאַל־
3 בַּחֲמָתְךָ תְיַסְּרֵנִי׃ חָנֵּנִי יְהוָה כִּי אֻמְלַל אָנִי רְפָאֵנִי
ואתה ק׳ 4 יְהוָה כִּי נִבְהֲלוּ עֲצָמָי׃ וְנַפְשִׁי נִבְהֲלָה מְאֹד וְאַתָּה יְהוָה
ה עַד־מָתָי׃ שׁוּבָה יְהוָה חַלְּצָה נַפְשִׁי הוֹשִׁיעֵנִי לְמַעַן
7 6 חַסְדֶּךָ׃ כִּי אֵין בַּמָּוֶת זִכְרֶךָ בִּשְׁאוֹל מִי יוֹדֶה לָּךְ׃ יָגַעְתִּי
בְּאַנְחָתִי אַשְׂחֶה בְכָל־לַיְלָה מִטָּתִי בְּדִמְעָתִי עַרְשִׂי
9 8 אַמְסֶה׃ עָשְׁשָׁה מִכַּעַס עֵינִי עָתְקָה בְּכָל־צוֹרְרָי׃ סוּרוּ
מִמֶּנִּי כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן כִּי־שָׁמַע יְהוָה קוֹל בִּכְיִי׃ שָׁמַע
11 יְהוָה תְּחִנָּתִי יְהוָה תְּפִלָּתִי יִקָּח׃ יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ מְאֹד
א כָּל־אֹיְבָי יָשֻׁבוּ יֵבֹשׁוּ רָגַע׃ ז שִׁגָּיוֹן לְדָוִד

Pſal. VII. *Querelæ & lamenta Davidis, cùm à Saule graviſſimâ perſecutione & perpetuis exiliis divexatus ac fatigatus, ardentiſſimè erumnarum finem à Deo expoſceret.*

2 אֲשֶׁר־שָׁר לַיהוָה עַל־דִּבְרֵי כוּשׁ בֶּן־יְמִינִי׃ יְהוָה אֱלֹהַי
3 בְּךָ חָסִיתִי הוֹשִׁיעֵנִי מִכָּל־רֹדְפַי וְהַצִּילֵנִי׃ פֶּן־יִטְרֹף
4 כָּאַרְיֵה נַפְשִׁי פֹּרֵק וְאֵין מַצִּיל׃ יְהוָה אֱלֹהַי אִם־עָשִׂיתִי
ה זֹאת אִם־יֶשׁ־עָוֶל בְּכַפָּי׃ אִם־גָּמַלְתִּי שַׁלְמִי רָע וְאֶחֱלְצָה
6 צוֹרְרִי רֵיקָם׃ יִרְדֹּף אוֹיֵב נַפְשִׁי וְיַשֵּׂג וְיִרְמֹס לָאָרֶץ חַיָּי
7 וּכְבוֹדִי לֶעָפָר יַשְׁכֵּן סֶלָה׃ קוּמָה יְהוָה בְּאַפֶּךָ
הִנָּשֵׂא בְּעַבְרוֹת צוֹרְרָי וְעוּרָה אֵלַי מִשְׁפָּט צִוִּיתָ׃
9 8 וַעֲדַת לְאֻמִּים תְּסוֹבְבֶךָ וְעָלֶיהָ לַמָּרוֹם שׁוּבָה׃ יְהוָה יָדִין
י עַמִּים שָׁפְטֵנִי יְהוָה כְּצִדְקִי וְכָתְמִי עָלָי׃ יִגְמָר־נָא רַע
רְשָׁעִים וְתָכוֹנֵן צַדִּיק וּבֹחֵן לִבּוֹת וְכִלְיוֹת אֱלֹהִים צַדִּיק׃
12 11 מָגִנִּי עַל־אֱלֹהִים מוֹשִׁיעַ יִשְׁרֵי־לֵב׃ אֱלֹהִים שׁוֹפֵט צַדִּיק
13 וְאֵל זֹעֵם בְּכָל־יוֹם׃ אִם־לֹא יָשׁוּב חַרְבּוֹ יִלְטוֹשׁ קַשְׁתּוֹ
14 דָּרַךְ וַיְכוֹנְנָהּ׃ וְלוֹ הֵכִין כְּלֵי־מָוֶת חִצָּיו לְדַלְקִים יִפְעָל׃
16 טו הִנֵּה יְחַבֵּל־אָוֶן וְהָרָה עָמָל וְיָלַד שָׁקֶר׃ בּוֹר כָּרָה
17 וַיְחַפְּרֵהוּ וַיִּפֹּל בְּשַׁחַת יִפְעָל׃ יָשׁוּב עֲמָלוֹ בְרֹאשׁוֹ וְעַל
18 קָדְקָדוֹ חֲמָסוֹ יֵרֵד׃ אוֹדֶה יְהוָה כְּצִדְקוֹ וַאֲזַמְּרָה שֵׁם־

Pſal. VIII. *Hymnus de vero &*

א יְהוָה עֶלְיוֹן׃ ח לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית
2 מִזְמוֹר לְדָוִד׃ יְהוָה אֲדֹנֵינוּ מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ

animam anxiam & luctantem cum ſenſu iræ Dei, & terrore mortis, ac tandem fidei triumphum ex iſtâ luctâ.

3 אֲשֶׁר תְּנָה הוֹדְךָ עַל־הַשָּׁמָיִם׃ מִפִּי עוֹלְלִים ׀ וְיֹנְקִים
4 יִסַּדְתָּ עֹז לְמַעַן צוֹרְרֶיךָ לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם׃ כִּי־
אֶרְאֶה שָׁמֶיךָ מַעֲשֵׂה אֶצְבְּעֹתֶיךָ יָרֵחַ וְכוֹכָבִים אֲשֶׁר
כּוֹנָנְתָּה׃ מָה־אֱנוֹשׁ כִּי־תִזְכְּרֶנּוּ וּבֶן־אָדָם כִּי תִפְקְדֶנּוּ׃ ה
6 וַתְּחַסְּרֵהוּ מְעַט מֵאֱלֹהִים וְכָבוֹד וְהָדָר תְּעַטְּרֵהוּ׃
8 7 תַּמְשִׁילֵהוּ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ כֹּל שַׁתָּה תַחַת־רַגְלָיו׃ צֹנֶה
9 וַאֲלָפִים כֻּלָּם וְגַם בַּהֲמוֹת שָׂדָי׃ צִפּוֹר שָׁמַיִם וּדְגֵי הַיָּם
עֹבֵר אָרְחוֹת יַמִּים׃ יְהוָה אֲדֹנֵינוּ מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־י
הָאָרֶץ׃ ט לַמְנַצֵּחַ עַל־מוּת לַבֵּן מִזְמוֹר א
2 לְדָוִד׃ אוֹדֶה יְהוָה בְּכָל־לִבִּי אֲסַפְּרָה כָּל־נִפְלְאוֹתֶיךָ׃
4 3 אֶשְׂמְחָה וְאֶעֶלְצָה בָךְ אֲזַמְּרָה שִׁמְךָ עֶלְיוֹן׃ בְּשׁוּב־אוֹיְבַי
אָחוֹר יִכָּשְׁלוּ וְיֹאבְדוּ מִפָּנֶיךָ׃ כִּי־עָשִׂיתָ מִשְׁפָּטִי וְדִינִי ה
6 יָשַׁבְתָּ לְכִסֵּא שׁוֹפֵט צֶדֶק׃ גָּעַרְתָּ גוֹיִם אִבַּדְתָּ רָשָׁע שְׁמָם
7 מָחִיתָ לְעוֹלָם וָעֶד׃ הָאוֹיֵב ׀ תַּמּוּ חֳרָבוֹת לָנֶצַח וְעָרִים
8 נָתַשְׁתָּ אָבַד זִכְרָם הֵמָּה׃ וַיהוָה לְעוֹלָם יֵשֵׁב כּוֹנֵן
9 לַמִּשְׁפָּט כִּסְאוֹ׃ וְהוּא יִשְׁפֹּט תֵּבֵל בְּצֶדֶק יָדִין לְאֻמִּים
בְּמֵישָׁרִים׃ וִיהִי יְהוָה מִשְׂגָּב לַדָּךְ מִשְׂגָּב לְעִתּוֹת י
11 בַּצָּרָה׃ וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ כִּי לֹא־עָזַבְתָּ דֹרְשֶׁיךָ
12 יְהוָה׃ זַמְּרוּ לַיהוָה יֹשֵׁב צִיּוֹן הַגִּדוּ בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו׃
13 ענוים קרי כִּי־דֹרֵשׁ דָּמִים אוֹתָם זָכָר לֹא שָׁכַח צַעֲקַת עֲנָיִים׃
14 חָנֵּנִי יְהוָה רְאֵה עָנְיִי מִשֹּׂנְאַי מְרוֹמְמִי מִשַּׁעֲרֵי־מָוֶת׃
לְמַעַן אֲסַפְּרָה כָּל־תְּהִלָּתֶיךָ בְּשַׁעֲרֵי בַת־צִיּוֹן אָגִילָה טו
16 בִּישׁוּעָתֶךָ׃ טָבְעוּ גוֹיִם בְּשַׁחַת עָשׂוּ בְּרֶשֶׁת־זוּ טָמָנוּ
17 נִלְכְּדָה רַגְלָם׃ נוֹדַע ׀ יְהוָה מִשְׁפָּט עָשָׂה בְּפֹעַל כַּפָּיו
18 נוֹקֵשׁ רָשָׁע הִגָּיוֹן סֶלָה׃ יָשׁוּבוּ רְשָׁעִים לִשְׁאוֹלָה כָּל־
19 גּוֹיִם שְׁכֵחֵי אֱלֹהִים׃ כִּי לֹא לָנֶצַח יִשָּׁכַח אֶבְיוֹן תִּקְוַת
ענוים קרי כ עֲנוּיִם תֹּאבַד לָעַד׃ קוּמָה יְהוָה אַל־יָעֹז אֱנוֹשׁ יִשָּׁפְטוּ
21 ה׳ במקום א׳ גּוֹיִם עַל־פָּנֶיךָ׃ שִׁיתָה יְהוָה ׀ מוֹרָה לָהֶם יֵדְעוּ גוֹיִם
אנוש

puro Dei cultu per universum terrarum orbem propagato.

Psal. IX. *Propheta hoc psalmo, in Spiritu, canit, ac celebrat victorias Dei, de inimicis Regni sui.*

Psal. X. *Exprimit affectus fidelium luctantium, jamque emergentium è dominatu improborum.*

א אֲנוֹשׁ הֵמָּה סֶּלָה׃ י לָמָּה יְהוָה תַּעֲמֹד
2 בְּרָחוֹק תַּעְלִים לְעִתּוֹת בַּצָּרָה׃ בְּגַאֲוַת רָשָׁע יִדְלַק
3 עָנִי יִתָּפְשׂוּ בִמְזִמּוֹת זוּ חָשָׁבוּ׃ כִּי־הִלֵּל רָשָׁע עַל־תַּאֲוַת
4 נַפְשׁוֹ וּבֹצֵעַ בֵּרֵךְ נִאֵץ יְהוָה׃ רָשָׁע כְּגֹבַהּ אַפּוֹ בַּל־
ה יִדְרֹשׁ אֵין אֱלֹהִים כָּל־מְזִמּוֹתָיו׃ יָחִילוּ דְרָכָו בְּכָל־ דרכיו קרי
6 עֵת מָרוֹם מִשְׁפָּטֶיךָ מִנֶּגְדּוֹ כָּל־צוֹרְרָיו יָפִיחַ בָּהֶם׃ אָמַר
7 בְּלִבּוֹ בַּל־אֶמּוֹט לְדֹר וָדֹר אֲשֶׁר לֹא בְרָע׃ אָלָה פִּיהוּ
8 מָלֵא וּמִרְמוֹת וָתֹךְ תַּחַת לְשׁוֹנוֹ עָמָל וָאָוֶן׃ יֵשֵׁב
בְּמַאֲרַב חֲצֵרִים בַּמִּסְתָּרִים יַהֲרֹג נָקִי עֵינָיו לְחֵלְכָה
9 יִצְפֹּנוּ׃ יֶאֱרֹב בַּמִּסְתָּר כְּאַרְיֵה בְסֻכֹּה יֶאֱרֹב לַחְטוֹף עָנִי
י יַחְטֹף עָנִי בְּמָשְׁכוֹ בְרִשְׁתּוֹ׃ וְדִכָּה יָשֹׁחַ וְנָפַל בַּעֲצוּמָיו ידכה קרי
11 חֵלְכָאִים׃ אָמַר בְּלִבּוֹ שָׁכַח אֵל הִסְתִּיר פָּנָיו בַּל־רָאָה חל כאים קרי
12 לָנֶצַח׃ קוּמָה יְהוָה אֵל נְשָׂא יָדֶךָ אַל־תִּשְׁכַּח עֲנָיִים׃ ענוים קרי
13 עַל־מֶה נִאֵץ רָשָׁע אֱלֹהִים אָמַר בְּלִבּוֹ לֹא תִדְרֹשׁ׃
14 רָאִתָה כִּי־אַתָּה עָמָל וָכַעַס תַּבִּיט לָתֵת בְּיָדֶךָ עָלֶיךָ
טו יַעֲזֹב חֵלְכָה יָתוֹם אַתָּה הָיִיתָ עוֹזֵר׃ שְׁבֹר זְרוֹעַ רָשָׁע
16 וָרָע תִּדְרוֹשׁ־רִשְׁעוֹ בַּל־תִּמְצָא׃ יְהוָה מֶלֶךְ עוֹלָם וָעֶד
17 אָבְדוּ גוֹיִם מֵאַרְצוֹ׃ תַּאֲוַת עֲנָוִים שָׁמַעְתָּ יְהוָה תָּכִין לִבָּם
18 תַּקְשִׁיב אָזְנֶךָ׃ לִשְׁפֹּט יָתוֹם וָדָךְ בַּל־יוֹסִיף עוֹד לַעֲרֹץ

Psal. XI. *Providentiam & curam Dei, in mediis afflictionibus, hocce carmine celebrat.*

א אֲנוֹשׁ מִן־הָאָרֶץ׃ יא לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד בַּיהוָה
חָסִיתִי אֵיךְ תֹּאמְרוּ לְנַפְשִׁי נוּדוּ הַרְכֶם צִפּוֹר׃ כִּי הִנֵּה נודי קרי 2
הָרְשָׁעִים יִדְרְכוּן קֶשֶׁת כּוֹנְנוּ חִצָּם עַל־יֶתֶר לִירוֹת בְּמוֹ־
3 אֹפֶל לְיִשְׁרֵי־לֵב׃ כִּי הַשָּׁתוֹת יֵהָרֵסוּן צַדִּיק מַה־פָּעָל׃
4 יְהוָה בְּהֵיכַל קָדְשׁוֹ יְהוָה בַּשָּׁמַיִם כִּסְאוֹ עֵינָיו יֶחֱזוּ
ה עַפְעַפָּיו יִבְחֲנוּ בְּנֵי אָדָם׃ יְהוָה צַדִּיק יִבְחָן וְרָשָׁע וְאֹהֵב
6 חָמָס שָׂנְאָה נַפְשׁוֹ׃ יַמְטֵר עַל־רְשָׁעִים פַּחִים אֵשׁ וְגָפְרִית
7 וְרוּחַ זִלְעָפוֹת מְנָת כּוֹסָם׃ כִּי־צַדִּיק יְהוָה צְדָקוֹת אָהֵב

Psal. XII. *Conqueritur de*

א יָשָׁר יֶחֱזוּ פָנֵימוֹ׃ יב לַמְנַצֵּחַ עַל־הַשְּׁמִינִית

מִזְמוֹר לְדָוִד: הוֹשִׁיעָה יְהוָה כִּי־גָמַר חָסִיד כִּי־פַסּוּ 2 communi corruptione, & de hypocritarum fœnnis, ac sacrilego fastu contra Deum, ejusque Legem.
אֱמוּנִים מִבְּנֵי אָדָם: שָׁוְא יְדַבְּרוּ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ שִׂפַת 3 4
חֲלָקוֹת בְּלֵב וָלֵב יְדַבֵּרוּ: יַכְרֵת יְהוָה כָּל־שִׂפְתֵי ה
חֲלָקוֹת לָשׁוֹן מְדַבֶּרֶת גְּדֹלוֹת: אֲשֶׁר אָמְרוּ לִלְשֹׁנֵנוּ 6
נַגְבִּיר שְׂפָתֵינוּ אִתָּנוּ מִי אָדוֹן לָנוּ: מִשֹּׁד עֲנִיִּים מֵאַנְקַת 7
אֶבְיוֹנִים עַתָּה אָקוּם יֹאמַר יְהוָה אָשִׁית בְּיֶשַׁע יָפִיחַ לוֹ:
אִמְרוֹת יְהוָה אֲמָרוֹת טְהֹרוֹת כֶּסֶף צָרוּף בַּעֲלִיל לָאָרֶץ 8
מְזֻקָּק שִׁבְעָתָיִם: אַתָּה־יְהוָה תִּשְׁמְרֵם תִּצְּרֶנּוּ מִן־הַדּוֹר 9
זוּ לְעוֹלָם: סָבִיב רְשָׁעִים יִתְהַלָּכוּן כְּרֹם זְלוּת לִבְנֵי
אָדָם: יג לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: עַד־אָ 2 Pſal. XIII. In perſona ſua piorum quorumcunque calamitates depingit, eorumque vicem miſeratur, atque opem Dei querebundus implorat.
אָנָה יְהוָה תִּשְׁכָּחֵנִי נֶצַח עַד־אָנָה תַסְתִּיר אֶת־פָּנֶיךָ
מִמֶּנִּי: עַד־אָנָה אָשִׁית עֵצוֹת בְּנַפְשִׁי יָגוֹן בִּלְבָבִי יוֹמָם 3
עַד־אָנָה יָרוּם אֹיְבִי עָלָי: הַבִּיטָה עֲנֵנִי יְהוָה אֱלֹהָי 4
הָאִירָה עֵינַי פֶּן־אִישַׁן הַמָּוֶת: פֶּן־יֹאמַר אֹיְבִי יְכָלְתִּיו צָרַי ה
יָגִילוּ כִּי אֶמּוֹט: וַאֲנִי בְחַסְדְּךָ בָטָחְתִּי יָגֵל לִבִּי 6
בִּישׁוּעָתֶךָ אָשִׁירָה לַיהוָה כִּי גָמַל עָלָי: יד
לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד אָמַר נָבָל בְּלִבּוֹ אֵין אֱלֹהִים הִשְׁחִיתוּ א
הִתְעִיבוּ עֲלִילָה אֵין עֹשֵׂה־טוֹב: יְהוָה מִשָּׁמַיִם הִשְׁקִיף 2 Pſal XIV. Univerſum mundum ſtultitiæ ac diræ corruptionis reum agit: atque ex Zione ſalutem & liberationem Iſraëlis prodituram pollicetur.
עַל־בְּנֵי־אָדָם לִרְאוֹת הֲיֵשׁ מַשְׂכִּיל דֹּרֵשׁ אֶת־אֱלֹהִים:
הַכֹּל סָר יַחְדָּו נֶאֱלָחוּ אֵין עֹשֵׂה־טוֹב אֵין גַּם־אֶחָד: 3
הֲלֹא יָדְעוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן אֹכְלֵי עַמִּי אָכְלוּ לֶחֶם יְהוָה 4
לֹא קָרָאוּ: שָׁם פָּחֲדוּ פָחַד כִּי־אֱלֹהִים בְּדוֹר צַדִּיק: ה
עֲצַת־עָנִי תָּבִישׁוּ כִּי יְהוָה מַחְסֵהוּ: מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן 6 7
יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב יְהוָה שְׁבוּת עַמּוֹ יָגֵל יַעֲקֹב
יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל: טו מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה מִי־ א Pſal. XV. Quinam ad Civitatem Dei
יָגוּר בְּאָהֳלֶךָ מִי־יִשְׁכֹּן בְּהַר קָדְשֶׁךָ: הוֹלֵךְ תָּמִים וּפֹעֵל 2
צֶדֶק וְדֹבֵר אֱמֶת בִּלְבָבוֹ: לֹא־רָגַל עַל־לְשֹׁנוֹ לֹא עָשָׂה 3
לְרֵעֵהוּ רָעָה וְחֶרְפָּה לֹא נָשָׂא עַל־קְרֹבוֹ: נִבְזֶה בְּעֵינָיו 4

נמאס

pertineant, ejusque cives ac populus haberi queant.

נִמְאָס וְאֹרַח יִרְאֵי יְהוָה יְכַבֵּד נִשְׁבַּע לְהָרַע וְלֹא יָמִיר׃
ה כַּסְפּוֹ לֹא־נָתַן בְּנֶשֶׁךְ וְשֹׁחַד עַל־נָקִי לֹא לָקָח עֹשֵׂה־
א אֵלֶּה לֹא יִמּוֹט לְעוֹלָם׃ יז מִכְתָּם לְדָוִד

Psal. XVI. David de SANCTO illo Dei SERVO eximia & gloriosa praedicit.

2 שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי־חָסִיתִי בָךְ׃ אָמַרְתְּ לַיהוָה אֲדֹנָי אָתָּה
3 טוֹבָתִי בַּל־עָלֶיךָ׃ לִקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ הֵמָּה וְאַדִּירֵי
4 כָּל־חֶפְצִי־בָם׃ יִרְבּוּ עַצְּבוֹתָם אַחֵר מָהֲרוּ בַּל־אַסִּיךְ
ה נִסְכֵּיהֶם מִדָּם וּבַל־אֶשָּׂא אֶת־שְׁמוֹתָם עַל־שְׂפָתָי׃ יְהוָה
6 מְנָת־חֶלְקִי וְכוֹסִי אַתָּה תּוֹמִיךְ גּוֹרָלִי׃ חֲבָלִים נָפְלוּ־לִי
7 בַּנְּעִימִים אַף־נַחֲלַת שָׁפְרָה עָלָי׃ אֲבָרֵךְ אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר

Psal. XVII. David piorum omnium, atque fidelium habitum ac affectus veluti induit, eorumque gemitus & preces, in media afflictione, exprimit.

8 יְעָצָנִי אַף־לֵילוֹת יִסְּרוּנִי כִלְיוֹתָי׃ שִׁוִּיתִי יְהוָה לְנֶגְדִּי תָמִיד
9 כִּי מִימִינִי בַּל־אֶמּוֹט׃ לָכֵן שָׂמַח לִבִּי וַיָּגֶל כְּבוֹדִי אַף־
י בְּשָׂרִי יִשְׁכֹּן לָבֶטַח׃ כִּי לֹא־תַעֲזֹב נַפְשִׁי לִשְׁאוֹל לֹא־
11 תִתֵּן חֲסִידְךָ לִרְאוֹת שָׁחַת׃ תּוֹדִיעֵנִי אֹרַח חַיִּים שֹׂבַע
שְׂמָחוֹת אֶת־פָּנֶיךָ נְעִמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח׃ יז
א תְּפִלָּה לְדָוִד שִׁמְעָה יְהוָה צֶדֶק הַקְשִׁיבָה רִנָּתִי הַאֲזִינָה
2 תְּפִלָּתִי בְּלֹא שִׂפְתֵי מִרְמָה׃ מִלְּפָנֶיךָ מִשְׁפָּטִי יֵצֵא עֵינֶיךָ
3 תֶּחֱזֶינָה מֵישָׁרִים׃ בָּחַנְתָּ לִבִּי פָּקַדְתָּ לַיְלָה צְרַפְתַּנִי בַּל־
מלרע 4 תִּמְצָא זַמֹּתִי בַּל־יַעֲבָר־פִּי׃ לִפְעֻלוֹת אָדָם בִּדְבַר שְׂפָתֶיךָ
ה אֲנִי שָׁמַרְתִּי אָרְחוֹת פָּרִיץ׃ תָּמַךְ אֲשֻׁרַי בְּמַעְגְּלוֹתֶיךָ בַּל־
6 נָמוֹטוּ פְּעָמָי׃ אֲנִי־קְרָאתִיךָ כִּי־תַעֲנֵנִי אֵל הַט־אָזְנְךָ לִי
7 שְׁמַע אִמְרָתִי׃ הַפְלֵה חֲסָדֶיךָ מוֹשִׁיעַ חוֹסִים
8 מִמִּתְקוֹמְמִים בִּימִינֶךָ׃ שָׁמְרֵנִי כְּאִישׁוֹן בַּת־עָיִן בְּצֵל
9 כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנִי׃ מִפְּנֵי רְשָׁעִים זָּווּנִי אֹיְבַי בְּנֶפֶשׁ יַקִּיפוּ
י עָלָי׃ חֶלְבָּמוֹ סָגָרוּ פִּימוֹ דִּבְּרוּ בְגַאֲוָה׃ אֲשֻׁרֵינוּ עַתָּה

סבבונו קרי

12 סְבָבוּנִי עֵינֵיהֶם יַשִּׁיטוּ לִנְטוֹת בָּאָרֶץ׃ דִּמְיוֹנוֹ כְּאַרְיֵה
13 יִכְסוֹף לִטְרֹף וְכִכְפִיר יֹשֵׁב בְּמִסְתָּרִים׃ קוּמָה יְהוָה
קַדְּמָה פָנָיו הַכְרִיעֵהוּ פַּלְטָה נַפְשִׁי מֵרָשָׁע חַרְבֶּךָ׃
14 מִמְתִים יָדְךָ יְהוָה מִמְתִים מֵחֶלֶד חֶלְקָם בַּחַיִּים וּצְפוּנְךָ

וצפונך קרי

תִּמְלָא בְטַנָם יִשְׂבְּעוּ בָנִים וְהִנִּיחוּ יִתְרָם לְעוֹלְלֵיהֶם: אֲנִי טו
בְּצֶדֶק אֶחֱזֶה פָנֶיךָ אֶשְׂבְּעָה בְהָקִיץ תְּמוּנָתֶךָ:

יח Psa.xviii.

לַמְנַצֵּחַ לְעֶבֶד יְהוָה לְדָוִד אֲשֶׁר דִּבֶּר | א
לַיהוָה אֶת־דִּבְרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת בְּיוֹם הִצִּיל יְהוָה אוֹתוֹ
מִכַּף כָּל־אֹיְבָיו וּמִיַּד שָׁאוּל: וַיֹּאמַר אֶרְחָמְךָ יְהוָה חִזְקִי: 2
יְהוָה סַלְעִי וּמְצוּדָתִי וּמְפַלְטִי אֵלִי צוּרִי אֶחֱסֶה־בּוֹ מָגִנִּי 3
וְקֶרֶן יִשְׁעִי מִשְׂגַּבִּי: מְהֻלָּל אֶקְרָא יְהוָה וּמִן־אֹיְבַי 4
אִוָּשֵׁעַ: אֲפָפוּנִי חֶבְלֵי־מָוֶת וְנַחֲלֵי בְלִיָּעַל יבעתוני: ה
חֶבְלֵי שְׁאוֹל סַבָּבוּנִי קִדְּמוּנִי מֹקְשֵׁי מָוֶת: בַּצַּר־לִי 6 ז
אֶקְרָא יְהוָה וְאֶל־אֱלֹהַי אֲשַׁוֵּעַ יִשְׁמַע מֵהֵיכָלוֹ קוֹלִי
וְשַׁוְעָתִי לְפָנָיו תָּבֹא בְאָזְנָיו: וַתִּגְעַשׁ וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ 8
וּמוֹסְדֵי הָרִים יִרְגָּזוּ וַיִּתְגָּעֲשׁוּ כִּי־חָרָה לוֹ: עָלָה עָשָׁן 9
בְּאַפּוֹ וְאֵשׁ־מִפִּיו תֹּאכֵל גֶּחָלִים בָּעֲרוּ מִמֶּנּוּ: וַיֵּט שָׁמַיִם י
וַיֵּרַד וַעֲרָפֶל תַּחַת רַגְלָיו: וַיִּרְכַּב עַל־כְּרוּב וַיָּעָף וַיֵּרָא 11
עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ: יָשֶׁת חֹשֶׁךְ סִתְרוֹ סְבִיבוֹתָיו סֻכָּתוֹ 12
חֶשְׁכַת־מַיִם עָבֵי שְׁחָקִים: מִנֹּגַהּ נֶגְדּוֹ עָבָיו עָבְרוּ בָּרָד 13
וְגַחֲלֵי־אֵשׁ: וַיַּרְעֶם בַּשָּׁמַיִם יְהוָה וְעֶלְיוֹן יִתֵּן קֹלוֹ בָּרָד 14
וְגַחֲלֵי־אֵשׁ: וַיִּשְׁלַח חִצָּיו וַיְפִיצֵם וּבְרָקִים רָב וַיְהֻמֵּם: טו
וַיֵּרָאוּ אֲפִיקֵי מַיִם וַיִּגָּלוּ מוֹסְדוֹת תֵּבֵל מִגַּעֲרָתְךָ יְהוָה 16
מִנִּשְׁמַת רוּחַ אַפֶּךָ: יִשְׁלַח מִמָּרוֹם יִקָּחֵנִי יַמְשֵׁנִי 17
מִמַּיִם רַבִּים: יַצִּילֵנִי מֵאֹיְבִי עָז וּמִשֹּׂנְאַי כִּי־אָמְצוּ מִמֶּנִּי: 18
יְקַדְּמוּנִי בְיוֹם־אֵידִי וַיְהִי־יְהוָה לְמִשְׁעָן לִי: וַיּוֹצִיאֵנִי 19 ב
לַמֶּרְחָב יְחַלְּצֵנִי כִּי חָפֵץ בִּי: יִגְמְלֵנִי יְהוָה כְּצִדְקִי כְּבֹר 21
יָדַי יָשִׁיב לִי: כִּי־שָׁמַרְתִּי דַרְכֵי יְהוָה וְלֹא־רָשַׁעְתִּי 22
מֵאֱלֹהָי: כִּי כָל־מִשְׁפָּטָיו לְנֶגְדִּי וְחֻקֹּתָיו לֹא־אָסִיר מֶנִּי: 23
וְאֶהְיֶה תָמִים עִמּוֹ וְאֶשְׁתַּמֵּר מֵעֲוֹנִי: וַיָּשֶׁב־יְהוָה לִי כְצִדְקִי 24 כה
כְּבֹר יָדַי לְנֶגֶד עֵינָיו: עִם־חָסִיד תִּתְחַסָּד עִם־גִּבֹּר 26
תָּמִים תִּתַּמָּם: עִם־נָבָר תִּתְבָּרָר וְעִם־עִקֵּשׁ תִּתְפַּתָּל: 27

Hymnus Davidis, sublimioris argumenti, verborum sententiarumque pondere ac mysterio insignis, quo Deum celebrat ob erectionem Regni sui, ejusque perpetuam conservationem inter medios hostes.

19 28 כִּי־אַתָּה עַם־עָנִי תוֹשִׁיעַ וְעֵינַיִם רָמוֹת תַּשְׁפִּיל׃ כִּי־
29 אַתָּה תָּאִיר נֵרִי יְהוָה אֱלֹהַי יַגִּיהַּ חָשְׁכִּי׃ כִּי בְךָ אָרֻץ
31 גְּדוּד וּבֵאלֹהַי אֲדַלֶּג־שׁוּר׃ הָאֵל תָּמִים דַּרְכּוֹ אִמְרַת־
32 יְהוָה צְרוּפָה מָגֵן הוּא לְכֹל׀ הַחוֹסִים בּוֹ׃ כִּי מִי אֱלוֹהַּ
33 מִבַּלְעֲדֵי יְהוָה וּמִי צוּר זוּלָתִי אֱלֹהֵינוּ׃ הָאֵל הַמְאַזְּרֵנִי
34 חָיִל וַיִּתֵּן תָּמִים דַּרְכִּי׃ מְשַׁוֶּה רַגְלַי כָּאַיָּלוֹת וְעַל בָּמוֹתַי
לה יַעֲמִידֵנִי׃ מְלַמֵּד יָדַי לַמִּלְחָמָה וְנִחֲתָה קֶשֶׁת־נְחוּשָׁה
36 זְרוֹעֹתָי׃ וַתִּתֶּן־לִי מָגֵן יִשְׁעֶךָ וִימִינְךָ תִסְעָדֵנִי וְעַנְוָתְךָ
37 תַּרְבֵּנִי׃ תַּרְחִיב צַעֲדִי תַחְתָּי וְלֹא מָעֲדוּ קַרְסֻלָּי׃
38 39 אֶרְדְּפָה אוֹיְבַי וְאַשִּׂיגֵם וְלֹא אָשׁוּב עַד כַּלּוֹתָם׃ אֶמְחָצֵם
מ וְלֹא יְכֹלוּ קוּם יִפְּלוּ תַּחַת רַגְלָי׃ וַתְּאַזְּרֵנִי חַיִל
41 לַמִּלְחָמָה תַּכְרִיעַ קָמַי תַּחְתָּי׃ וְאוֹיְבַי נָתַתָּה לִּי עֹרֶף
42 וּמְשַׂנְאַי אַצְמִיתֵם׃ יְשַׁוְּעוּ וְאֵין מוֹשִׁיעַ עַל־יְהוָה וְלֹא
43 עָנָם׃ וְאֶשְׁחָקֵם כְּעָפָר עַל־פְּנֵי־רוּחַ כְּטִיט חוּצוֹת
44 אֲרִיקֵם׃ תְּפַלְּטֵנִי מֵרִיבֵי עָם תְּשִׂימֵנִי לְרֹאשׁ גּוֹיִם עַם
מה לֹא־יָדַעְתִּי יַעַבְדוּנִי׃ לִשְׁמַע אֹזֶן יִשְׁמְעוּ לִי בְּנֵי נֵכָר
46 יְכַחֲשׁוּ־לִי׃ בְּנֵי־נֵכָר יִבֹּלוּ וְיַחְרְגוּ מִמִּסְגְּרוֹתֵיהֶם׃
47 48 חַי־יְהוָה וּבָרוּךְ צוּרִי וְיָרוֹם אֱלוֹהֵי יִשְׁעִי׃ הָאֵל הַנּוֹתֵן
49 נְקָמוֹת לִי וַיַּדְבֵּר עַמִּים תַּחְתָּי׃ מְפַלְּטִי מֵאֹיְבָי אַף מִן־
נ קָמַי תְּרוֹמְמֵנִי מֵאִישׁ חָמָס תַּצִּילֵנִי׃ עַל־כֵּן אוֹדְךָ בַגּוֹיִם
51 יְהוָה וּלְשִׁמְךָ אְזַמֵּרָה׃ מַגְדִּיל יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ וְעֹשֶׂה חֶסֶד
א לִמְשִׁיחוֹ לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד־עוֹלָם׃ יט לַמְנַצֵּחַ

Psal. XIX. *Hymnus celebrans verum Domini cognitionem & cultum.*

2 מִזְמוֹר לְדָוִד׃ הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד־אֵל וּמַעֲשֵׂה יָדָיו
3 מַגִּיד הָרָקִיעַ׃ יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אֹמֶר וְלַיְלָה לְלַיְלָה יְחַוֶּה־
ה 4 דָּעַת׃ אֵין־אֹמֶר וְאֵין דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁמָע קוֹלָם׃ בְּכָל־
הָאָרֶץ יָצָא קַוָּם וּבִקְצֵה תֵבֵל מִלֵּיהֶם לַשֶּׁמֶשׁ שָׂם־אֹהֶל
6 בָּהֶם׃ וְהוּא כֶּחָתָן יֹצֵא מֵחֻפָּתוֹ יָשִׂישׂ כְּגִבּוֹר לָרוּץ אֹרַח׃
7 מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם מוֹצָאוֹ וּתְקוּפָתוֹ עַל־קְצוֹתָם וְאֵין נִסְתָּר

מחמתו: תורת יהוה תמימה משיבת נפש עדות יהוה 8
נאמנה מחכימת פתי: פקודי יהוה ישרים משמחי לב 9
מצות יהוה ברה מאירת עינים: יראת יהוה טהורה 10
עומדת לעד משפטי יהוה אמת צדקו יחדו: הנחמדים 11
מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ונפת צופים: גם עבדך 12
נזהר בהם בשמרם עקב רב: שגיאות מי יבין מנסתרות 13
נקני: גם מזדים חשך עבדך אל ימשלו בי אז איתם 14
ונקיתי מפשע רב: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך 15

Pſal. xx. *Vota & oratio fidelium pro Rege ſuo, ejuſque Regno.*

יהוה צורי וגואלי:
כ למנצח מזמור לדוד: א
יענך יהוה ביום צרה ישגבך שם אלהי יעקב: ישלח 2 3
עזרך מקדש ומציון יסעדך: יזכר כל מנחתך ועולתך 4
ידשנה סלה: יתן לך כלבבך וכל עצתך ימלא: ה
נרננה בישועתך ובשם אלהינו נדגל ימלא יהוה כל 6
משאלותיך: עתה ידעתי כי הושיע יהוה משיחו יענהו 7
משמי קדשו בגבורות ישע ימינו: אלה ברכב ואלה 8
בסוסים ואנחנו בשם יהוה אלהינו נזכיר: המה כרעו 9
ונפלו ואנחנו קמנו ונתעודד: יהוה הושיעה המלך 10

Pſal. xxi. *Pſal xx itidem propheticus, quo Regnum Meſſiæ, ejuſque amplitudo & æternitas celebratur.*

יענינו ביום קראנו:
כא למנצח מזמור לדוד: א
יהוה בעזך ישמח מלך ובישועתך מה יגיל מאד: תאות 2 נמליל ויחיד
לבו נתת לו וארשת שפתיו בל מנעת סלה: כי 4
תקדמנו ברכות טוב תשית לראשו עטרת פז: חיים 5
שאל ממך נתתה לו ארך ימים עולם ועד: גדול כבודו 6
בישועתך הוד והדר תשוה עליו: כי תשיתהו ברכות 7
לעד תחדהו בשמחה את פניך: כי המלך בטח ביהוה 8
ובחסד עליון בל ימוט: תמצא ידך לכל איביך ימינך 9
תמצא שנאיך: תשיתמו כתנור אש לעת פניך יהוה 10
באפו יבלעם ותאכלם אש: פרימו מארץ תאבד וזרעם 11
מבני אדם: כי נטו עליך רעה חשבו מזמה בל יוכלו: 12

כי

13 14 כִּי תְשִׁיתֵמוֹ שֶׁכֶם בְּמֵיתָרֶיךָ תְּכוֹנֵן עַל־פְּנֵיהֶם׃ רוּמָה
יְהוָה בְּעֻזֶּךָ נָשִׁירָה וּנְזַמְּרָה גְבוּרָתֶךָ׃ כב

Psal. xxii. *David dolores & sequentem gloriam ejus, de quo vaticinatur, exprimit.*

2 א לַמְנַצֵּחַ עַל־אַיֶּלֶת הַשַּׁחַר מִזְמוֹר לְדָוִד׃ אֵלִי אֵלִי לָמָה
3 עֲזַבְתָּנִי רָחוֹק מִישׁוּעָתִי דִּבְרֵי שַׁאֲגָתִי׃ אֱלֹהַי אֶקְרָא יוֹמָם
4 וְלֹא תַעֲנֶה וְלַיְלָה וְלֹא דוּמִיָּה לִי׃ וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב
ה תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל׃ בְּךָ בָּטְחוּ אֲבֹתֵינוּ בָּטְחוּ וַתְּפַלְּטֵמוֹ׃
6 7 אֵלֶיךָ זָעֲקוּ וְנִמְלָטוּ בְּךָ בָּטְחוּ וְלֹא בוֹשׁוּ׃ וְאָנֹכִי תוֹלַעַת
8 וְלֹא־אִישׁ חֶרְפַּת אָדָם וּבְזוּי עָם׃ כָּל־רֹאַי יַלְעִגוּ לִי
9 יַפְטִירוּ בְשָׂפָה יָנִיעוּ רֹאשׁ׃ גֹּל אֶל־יְהוָה יְפַלְּטֵהוּ יַצִּילֵהוּ
כִּי חָפֵץ בּוֹ׃ כִּי־אַתָּה גֹחִי מִבֶּטֶן מַבְטִיחִי עַל־שְׁדֵי אִמִּי׃
11 12 עָלֶיךָ הָשְׁלַכְתִּי מֵרָחֶם מִבֶּטֶן אִמִּי אֵלִי אָתָּה׃ אַל־תִּרְחַק
13 מֶמֶּנִּי כִּי־צָרָה קְרוֹבָה כִּי־אֵין עוֹזֵר׃ סְבָבוּנִי פָּרִים רַבִּים
14 אַבִּירֵי בָשָׁן כִּתְּרוּנִי׃ פָּצוּ עָלַי פִּיהֶם אַרְיֵה טֹרֵף וְשֹׁאֵג׃
טו כַּמַּיִם נִשְׁפַּכְתִּי וְהִתְפָּרְדוּ כָּל־עַצְמוֹתָי הָיָה לִבִּי כַּדּוֹנָג
16 נָמֵס בְּתוֹךְ מֵעָי׃ יָבֵשׁ כַּחֶרֶשׂ כֹּחִי וּלְשׁוֹנִי מְדֻבָּק מַלְקוֹחָי
17 וְלַעֲפַר־מָוֶת תִּשְׁפְּתֵנִי׃ כִּי סְבָבוּנִי כְלָבִים עֲדַת מְרֵעִים
18 הִקִּיפוּנִי כָּאֲרִי יָדַי וְרַגְלָי׃ אֲסַפֵּר כָּל־עַצְמוֹתָי הֵמָּה
19 יַבִּיטוּ יִרְאוּ־בִי׃ יְחַלְּקוּ בְגָדַי לָהֶם וְעַל־לְבוּשִׁי יַפִּילוּ
כ גוֹרָל׃ וְאַתָּה יְהוָה אַל־תִּרְחַק אֱיָלוּתִי לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה׃
21 22 הַצִּילָה מֵחֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד כֶּלֶב יְחִידָתִי׃ הוֹשִׁיעֵנִי מִפִּי
23 אַרְיֵה וּמִקַּרְנֵי רֵמִים עֲנִיתָנִי׃ אֲסַפְּרָה שִׁמְךָ לְאַחַי בְּתוֹךְ
24 קָהָל אֲהַלְלֶךָּ׃ יִרְאֵי יְהוָה הַלְלוּהוּ כָּל־זֶרַע יַעֲקֹב
כה כַּבְּדוּהוּ וְגוּרוּ מִמֶּנּוּ כָּל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל׃ כִּי לֹא בָזָה וְלֹא
שִׁקַּץ עֱנוּת עָנִי וְלֹא־הִסְתִּיר פָּנָיו מִמֶּנּוּ וּבְשַׁוְּעוֹ אֵלָיו
26 שָׁמֵעַ׃ מֵאִתְּךָ תְהִלָּתִי בְּקָהָל רָב נְדָרַי אֲשַׁלֵּם נֶגֶד יְרֵאָיו׃
27 יֹאכְלוּ עֲנָוִים וְיִשְׂבָּעוּ יְהַלְלוּ יְהוָה דֹּרְשָׁיו יְחִי לְבַבְכֶם
28 לָעַד׃ יִזְכְּרוּ וְיָשֻׁבוּ אֶל־יְהוָה כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ וְיִשְׁתַּחֲווּ
29 לְפָנֶיךָ כָּל־מִשְׁפְּחוֹת גּוֹיִם׃ כִּי לַיהוָה הַמְּלוּכָה

ומושל

וּמוֹשֵׁל בַּגּוֹיִם : אָכְלוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ כָּל־דִּשְׁנֵי־
אֶרֶץ לְפָנָיו יִכְרְעוּ כָּל־יוֹרְדֵי עָפָר וְנַפְשׁוֹ לֹא חִיָּה :
זֶרַע יַעַבְדֶנּוּ יְסֻפַּר לָאדֹנָי לַדּוֹר : יָבֹאוּ וְיַגִּידוּ 31 32
צִדְקָתוֹ לְעַם נוֹלָד כִּי עָשָׂה : כג

Pſal. xxiii. *Celebrat gaudium & conſolationem piorum: Deum paſtorem, ſequeque ovem facit; atque hac in imagine continuò pergit.*

מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה רֹעִי לֹא אֶחְסָר : בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא יַרְבִּיצֵנִי א 2
עַל־מֵי מְנוּחוֹת יְנַהֲלֵנִי : נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב יַנְחֵנִי בְמַעְגְּלֵי־צֶדֶק 3
לְמַעַן שְׁמוֹ : גַּם כִּי־אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא־אִירָא רָע כִּי 4
אַתָּה עִמָּדִי שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי : תַּעֲרֹךְ ה
לְפָנַי שֻׁלְחָן נֶגֶד צֹרְרָי דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי כּוֹסִי רְוָיָה :
אַךְ טוֹב וָחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל־יְמֵי חַיָּי וְשַׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָה 6
לְאֹרֶךְ יָמִים : כד לְדָוִד מִזְמוֹר לַיהוָה הָאָרֶץ א

Pſal. xxiv. *Regnum Dei celebrat, quique ad illud pertineant, docet.*

וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ : כִּי־הוּא עַל־יַמִּים יְסָדָהּ וְעַל־ 2
נְהָרוֹת יְכוֹנְנָהָ : מִי־יַעֲלֶה בְהַר־יְהוָה וּמִי־יָקוּם בִּמְקוֹם 3
קָדְשׁוֹ : נְקִי כַפַּיִם וּבַר־לֵבָב אֲשֶׁר לֹא־נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי 4 נפשׁי׳
וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה : יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְהוָה וּצְדָקָה ה
מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ : זֶה דּוֹר דֹּרְשׁוֹ מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה : 6 דורשיו קרי
שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ 7
הַכָּבוֹד : מִי־זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה עִזּוּז וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר 8
מִלְחָמָה : שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וְשָׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם 9
וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד : מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת י
הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה : כה לְדָוִד אֵלֶיךָ יְהוָה א

Pſal. xxv. *Oratio Davidis, pro impetranda gratia & juſtitia, ſingulis petitionibus fere in terjunctas divini ſpiritus reſponſiones habens.*

נַפְשִׁי אֶשָּׂא : אֱלֹהַי בְּךָ בָטַחְתִּי אַל־אֵבוֹשָׁה אַל־ 2
יַעַלְצוּ אוֹיְבַי לִי : גַּם כָּל־קוֹיֶךָ לֹא יֵבֹשׁוּ יֵבֹשׁוּ הַבּוֹגְדִים 3
רֵיקָם : דְּרָכֶיךָ יְהוָה הוֹדִיעֵנִי אָרְחוֹתֶיךָ לַמְּדֵנִי : הַדְרִיכֵנִי 4 ה
בַאֲמִתֶּךָ וְלַמְּדֵנִי כִּי־אַתָּה אֱלֹהֵי יִשְׁעִי אוֹתְךָ קִוִּיתִי כָּל־
הַיּוֹם : זְכֹר־רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה : 6
חַטֹּאות נְעוּרַי וּפְשָׁעַי אַל־תִּזְכֹּר כְּחַסְדְּךָ זְכָר־לִי אַתָּה 7
לְמַעַן טוּבְךָ יְהוָה : טוֹב וְיָשָׁר יְהוָה עַל־כֵּן יוֹרֶה חַטָּאִים 8

ברך

9 בַּדָּרֶךְ׃ יַדְרֵךְ עֲנָוִים בַּמִּשְׁפָּט וִילַמֵּד עֲנָוִים דַּרְכּוֹ׃ כָּל־
11 אָרְחוֹת יְהוָה חֶסֶד וֶאֱמֶת לְנֹצְרֵי בְרִיתוֹ וְעֵדֹתָיו׃ לְמַעַן
12 שִׁמְךָ יְהוָה וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנִי כִּי רַב־הוּא׃ מִי־זֶה הָאִישׁ יְרֵא
13 יְהוָה יוֹרֶנּוּ בְּדֶרֶךְ יִבְחָר׃ נַפְשׁוֹ בְּטוֹב תָּלִין וְזַרְעוֹ יִירַשׁ
טו 14 אָרֶץ׃ סוֹד יְהוָה לִירֵאָיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעָם׃ עֵינַי תָּמִיד
16 אֶל־יְהוָה כִּי הוּא־יוֹצִיא מֵרֶשֶׁת רַגְלָי׃ פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי
17 כִּי־יָחִיד וְעָנִי אָנִי׃ צָרוֹת לְבָבִי הִרְחִיבוּ מְמִצוּקוֹתַי
18 הוֹצִיאֵנִי׃ רְאֵה עָנְיִי וַעֲמָלִי וְשָׂא לְכָל־חַטֹּאתָי׃ רְאֵה
19 כ אוֹיְבַי כִּי־רַבּוּ וְשִׂנְאַת חָמָס שְׂנֵאוּנִי׃ שָׁמְרָה נַפְשִׁי
21 וְהַצִּילֵנִי אַל־אֵבוֹשׁ כִּי־חָסִיתִי בָךְ׃ תֹּם וְיֹשֶׁר יִצְּרוּנִי כִּי
22 קִוִּיתִיךָ׃ פְּדֵה אֱלֹהִים אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכֹּל צָרוֹתָיו׃

Psal. xxvi. *Exprimit David libertatem & fiduciam bonæ conscientiæ, ejusque pondus apud Deum.*

פתח א כו לְדָוִד׀ שָׁפְטֵנִי יְהוָה כִּי־אֲנִי בְתֻמִּי הָלָכְתִּי
באתנח יתיר 2 וּבַיהוָה בָּטַחְתִּי לֹא אֶמְעָד׃ בְּחָנֵנִי יְהוָה וְנַסֵּנִי צָרְפָה
3 כִלְיוֹתַי וְלִבִּי׃ כִּי חַסְדְּךָ לְנֶגֶד עֵינָי וְהִתְהַלַּכְתִּי בַּאֲמִתֶּךָ׃
4 לֹא יָשַׁבְתִּי עִם־מְתֵי שָׁוְא וְעִם־נַעֲלָמִים לֹא אָבוֹא׃
ה 5 שָׂנֵאתִי קְהַל מְרֵעִים וְעִם־רְשָׁעִים לֹא אֵשֵׁב׃ אֶרְחַץ
7 בְּנָקִיּוֹן כַּפָּי וַאֲסֹבְבָה אֶת־מִזְבַּחֲךָ יְהוָה׃ לַשְׁמִעַ בְּקוֹל
8 תּוֹדָה וּלְסַפֵּר כָּל־נִפְלְאוֹתֶיךָ׃ יְהוָה אָהַבְתִּי מְעוֹן בֵּיתֶךָ
9 וּמְקוֹם מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ׃ אַל־תֹּאסֵף עִם־חַטָּאִים נַפְשִׁי וְעִם־
י אַנְשֵׁי דָמִים חַיָּי׃ אֲשֶׁר־בִּידֵיהֶם זִמָּה וִימִינָם מָלְאָה
11 12 שֹׁחַד׃ וַאֲנִי בְתֻמִּי אֵלֵךְ פְּדֵנִי וְחָנֵּנִי׃ רַגְלִי עָמְדָה בְמִישׁוֹר

Psal. xxvii. *Quàm pulchrum beatumque sit in domo Domini continuò versari, eoque præsente & propitio frui.*

א כז לְדָוִד׀ יְהוָה׀ אוֹרִי וְיִשְׁעִי מִמִּי אִירָא יְהוָה מָעוֹז־חַיַּי מִמִּי אֶפְחָד׃ בְּקָרֹב
2 עָלַי מְרֵעִים לֶאֱכֹל אֶת־בְּשָׂרִי צָרַי וְאֹיְבַי לִי הֵמָּה כָּשְׁלוּ
3 וְנָפָלוּ׃ אִם־תַּחֲנֶה עָלַי מַחֲנֶה לֹא־יִירָא לִבִּי אִם־
4 תָּקוּם עָלַי מִלְחָמָה בְּזֹאת אֲנִי בוֹטֵחַ׃ אַחַת׀ שָׁאַלְתִּי
פתח מֵאֵת־יְהוָה אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ שִׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָה כָּל־יְמֵי חַיַּי
באתנח ה לַחֲזוֹת בְּנֹעַם־יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהֵיכָלוֹ׃ כִּי יִצְפְּנֵנִי׀

בסכה

בְּסֹכָּה בְּיוֹם רָעָה יַסְתִּירֵנִי בְּסֵתֶר אָהֳלוֹ בְּצוּר יְרוֹמְמֵנִי : בסכו קרי
וְעַתָּה יָרוּם רֹאשִׁי עַל אֹיְבַי סְבִיבוֹתַי וְאֶזְבְּחָה בְאָהֳלוֹ 6
זִבְחֵי תְרוּעָה אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה לַיהוָה : שְׁמַע־יְהוָה קוֹלִי 7
אֶקְרָא וְחָנֵּנִי וַעֲנֵנִי : לְךָ אָמַר לִבִּי בַּקְּשׁוּ פָנַי אֶת־פָּנֶיךָ 8
יְהוָה אֲבַקֵּשׁ : אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי אַל־תַּט בְּאַף 9
עַבְדֶּךָ עֶזְרָתִי הָיִיתָ אַל־תִּטְּשֵׁנִי וְאַל־תַּעַזְבֵנִי אֱלֹהֵי
יִשְׁעִי : כִּי־אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי וַיהוָה יַאַסְפֵנִי : הוֹרֵנִי יְהוָה 10
דַּרְכֶּךָ וּנְחֵנִי בְּאֹרַח מִישׁוֹר לְמַעַן שׁוֹרְרָי : אַל־תִּתְּנֵנִי 12
בְּנֶפֶשׁ צָרָי כִּי קָמוּ־בִי עֵדֵי־שֶׁקֶר וְיִפַּח חָמָס : לוּלֵא 13 נקוד עליו
הֶאֱמַנְתִּי לִרְאוֹת בְּטוּב יְהוָה בְּאֶרֶץ חַיִּים : קַוֵּה אֶל־ 14
יְהוָה חֲזַק וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ וְקַוֵּה אֶל־יְהוָה : כח
לְדָוִד אֵלֶיךָ יְהוָה אֶקְרָא צוּרִי אַל־תֶּחֱרַשׁ מִמֶּנִּי פֶּן־ א Pſ. XXVIII.
תֶּחְשַׁר מִמֶּנִּי וְנִמְשַׁלְתִּי עִם־יוֹרְדֵי בוֹר : שְׁמַע קוֹל 2 *Precatio, quâ ab improborum violentia & injuriis liberari petit; & gratiarum actio pro exauditione.*
תַּחֲנוּנַי בְּשַׁוְּעִי אֵלֶיךָ בְּנַשְּׂאִי יָדַי אֶל־דְּבִיר קָדְשֶׁךָ : אַל 3
תִּמְשְׁכֵנִי עִם־רְשָׁעִים וְעִם־פֹּעֲלֵי אָוֶן דֹּבְרֵי שָׁלוֹם עִם־
רֵעֵיהֶם וְרָעָה בִּלְבָבָם : תֵּן־לָהֶם כְּפָעֳלָם וְכִרְעַ מַעַלְלֵיהֶם 4
כְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם תֵּן לָהֶם הָשֵׁב גְּמוּלָם לָהֶם : כִּי־לֹא יָבִינוּ 5
אֶל־פְּעֻלַּת יְהוָה וְאֶל־מַעֲשֵׂה יָדָיו יַהֲרְסֵם וְלֹא יִבְנֵם : בָּרוּךְ 6
יְהוָה כִּי שָׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנָי : יְהוָה עֻזִּי וּמָגִנִּי בּוֹ בָטַח לִבִּי 7
וְנֶעְזַרְתִּי וַיַּעַל לִבִּי וּמִשִּׁירִי אֲהוֹדֶנּוּ : יְהוָה עֹז־לָמוֹ וּמָעוֹז 8
יְשׁוּעוֹת מְשִׁיחוֹ הוּא : הוֹשִׁיעָה אֶת־עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת־ 9
נַחֲלָתֶךָ וְרָעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד־הָעוֹלָם : כט מִזְמוֹר א Pſal. XXIX.
לְדָוִד הָבוּ לַיהוָה בְּנֵי אֵלִים הָבוּ לַיהוָה כָּבוֹד וָעֹז : הָבוּ 2 *Regnum Dei, cum potentiâ adventans, concelebrat: cumctisque suadet, ut seſe ei subjiciant.*
לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ : קוֹל 3
יְהוָה עַל־הַמָּיִם אֵל־הַכָּבוֹד הִרְעִים יְהוָה עַל־מַיִם רַבִּים :
קוֹל־יְהוָה בַּכֹּחַ קוֹל יְהוָה בֶּהָדָר : קוֹל יְהוָה שֹׁבֵר אֲרָזִים 4 ה
וַיְשַׁבֵּר יְהוָה אֶת־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן : וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ עֵגֶל 6
לְבָנוֹן וְשִׂרְיֹן כְּמוֹ בֶן־רְאֵמִים : קוֹל־יְהוָה חֹצֵב לַהֲבוֹת 7

9 8 אֵשׁ׃ קוֹל יְהוָה יָחִיל מִדְבָּר יָחִיל יְהוָה מִדְבַּר קָדֵשׁ׃ קוֹל
יְהוָה ׀ יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת וּבְהֵיכָלוֹ כֻּלּוֹ אֹמֵר
11 י כָּבוֹד׃ יְהוָה לַמַּבּוּל יָשָׁב וַיֵּשֶׁב יְהוָה מֶלֶךְ לְעוֹלָם׃ יְהוָה
עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה ׀ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַּשָּׁלוֹם׃ ל

Psal. xxx. *Ab exilio reversus, Deo gratias agit, quòd facultatem sibi rursus dedisset, dedicandæ, atque habitandæ domus suæ.*

2 א מִזְמוֹר שִׁיר־חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד׃ אֲרוֹמִמְךָ יְהוָה
3 כִּי דִלִּיתָנִי וְלֹא־שִׂמַּחְתָּ אֹיְבַי לִי׃ יְהוָה אֱלֹהַי שִׁוַּעְתִּי אֵלֶיךָ
4 שיררי ק׳ וַתִּרְפָּאֵנִי׃ יְהוָה הֶעֱלִיתָ מִן־שְׁאוֹל נַפְשִׁי חִיִּיתָנִי מִיָּרְדִי־
6 ה בוֹר׃ זַמְּרוּ לַיהוָה חֲסִידָיו וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ׃ כִּי רֶגַע ׀
7 בְּאַפּוֹ חַיִּים בִּרְצוֹנוֹ בָּעֶרֶב יָלִין בֶּכִי וְלַבֹּקֶר רִנָּה׃ וַאֲנִי
8 אָמַרְתִּי בְשַׁלְוִי בַּל־אֶמּוֹט לְעוֹלָם׃ יְהוָה בִּרְצוֹנְךָ
9 הֶעֱמַדְתָּה לְהַרְרִי עֹז הִסְתַּרְתָּ פָנֶיךָ הָיִיתִי נִבְהָל׃ אֵלֶיךָ
י יְהוָה אֶקְרָא וְאֶל־יְהוָה אֶתְחַנָּן׃ מַה־בֶּצַע בְּדָמִי בְּרִדְתִּי
11 אֶל־שַׁחַת הֲיוֹדְךָ עָפָר הֲיַגִּיד אֲמִתֶּךָ׃ שְׁמַע־יְהוָה וְחָנֵּנִי
12 יְהוָה הֱיֵה־עֹזֵר לִי׃ הָפַכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי
13 פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה׃ לְמַעַן ׀ יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד
וְלֹא יִדֹּם יְהוָה אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ׃

Psal. xxxi. *In persona sua, perpetuum fidelium statum & luctam inter improbos, in hoc seculo, exprimit.*

א לא לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃
2 בְּךָ־יְהוָה חָסִיתִי אַל־אֵבוֹשָׁה לְעוֹלָם בְּצִדְקָתְךָ פַּלְּטֵנִי׃
3 הַטֵּה אֵלַי אָזְנְךָ מְהֵרָה הַצִּילֵנִי הֱיֵה לִי לְצוּר מָעוֹז לְבֵית
4 מְצוּדוֹת לְהוֹשִׁיעֵנִי׃ כִּי־סַלְעִי וּמְצוּדָתִי אָתָּה וּלְמַעַן
ה שִׁמְךָ תַּנְחֵנִי וּתְנַהֲלֵנִי׃ תּוֹצִיאֵנִי מֵרֶשֶׁת זוּ טָמְנוּ לִי כִּי
6 אַתָּה מָעֻזִּי׃ בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי פָּדִיתָה אוֹתִי יְהוָה
7 אֵל אֱמֶת׃ שָׂנֵאתִי הַשֹּׁמְרִים הַבְלֵי־שָׁוְא וַאֲנִי אֶל־יְהוָה
8 בָּטָחְתִּי׃ אָגִילָה וְאֶשְׂמְחָה בְּחַסְדֶּךָ אֲשֶׁר רָאִיתָ אֶת־עָנְיִי
9 יָדַעְתָּ בְּצָרוֹת נַפְשִׁי׃ וְלֹא הִסְגַּרְתַּנִי בְּיַד אוֹיֵב הֶעֱמַדְתָּ
י בַּמֶּרְחָב רַגְלִי׃ חָנֵּנִי יְהוָה כִּי צַר־לִי עָשְׁשָׁה בְכַעַס עֵינִי
11 נַפְשִׁי וּבִטְנִי׃ כִּי כָלוּ בְיָגוֹן חַיָּי וּשְׁנוֹתַי בָּאֲנָחָה כָּשַׁל
12 בַּעֲוֹנִי כֹחִי וַעֲצָמַי עָשֵׁשׁוּ׃ מִכָּל־צוֹרְרַי הָיִיתִי חֶרְפָּה
ולשכני

וְלִשְׁכֵנָיו מְאֹד וּפַחַד לְמֹדְעַי רָאַי בַּחוּץ נָדְדוּ מִמֶּנִּי׃
נִשְׁכַּחְתִּי כְּמֵת מִלֵּב הָיִיתִי כִּכְלִי אֹבֵד׃ כִּי שָׁמַעְתִּי דִבַּת 13 14
רַבִּים מָגוֹר מִסָּבִיב בְּהִוָּסְדָם יַחַד עָלַי לָקַחַת נַפְשִׁי זָמָמוּ׃
וַאֲנִי עָלֶיךָ בָטַחְתִּי יְהוָה אָמַרְתִּי אֱלֹהַי אָתָּה׃ בְּיָדֶךָ טו 16
עִתֹּתָי חַיְּלֵנִי מִיַּד־אוֹיְבַי וּמֵרֹדְפָי׃ הָאִירָה פָנֶיךָ עַל־ 17
עַבְדֶּךָ הוֹשִׁיעֵנִי בְחַסְדֶּךָ׃ יְהוָה אַל־אֵבוֹשָׁה כִּי קְרָאתִיךָ 18
יֵבֹשׁוּ רְשָׁעִים יִדְמוּ לִשְׁאוֹל׃ תֵּאָלַמְנָה שִׂפְתֵי־שָׁקֶר 19
הַדֹּבְרוֹת עַל־צַדִּיק עָתָק בְּגַאֲוָה וָבוּז׃ מָה־רַב טוּבְךָ כ
אֲשֶׁר־צָפַנְתָּ לִירֵאֶיךָ פָּעַלְתָּ לַחוֹסִים בָּךְ נֶגֶד בְּנֵי אָדָם׃
תַּסְתִּירֵם בְּסֵתֶר פָּנֶיךָ מֵרְכְסֵי אִישׁ תִּצְפְּנֵם בְּסֻכָּה מֵרִיב 21
לְשֹׁנוֹת׃ בָּרוּךְ יְהוָה כִּי־הִפְלִיא חַסְדּוֹ לִי בְּעִיר מָצוֹר׃ 22
וַאֲנִי אָמַרְתִּי בְחָפְזִי נִגְרַזְתִּי מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ אָכֵן שָׁמַעְתָּ קוֹל 23
תַּחֲנוּנַי בְּשַׁוְּעִי אֵלֶיךָ׃ אֶהֱבוּ אֶת־יְהוָה כָּל־חֲסִידָיו אֱמוּנִים 24
נֹצֵר יְהוָה וּמְשַׁלֵּם עַל־יֶתֶר עֹשֵׂה גֵאוָה׃ חִזְקוּ וְיַאֲמֵץ כָּה
לְבַבְכֶם כָּל־הַמְיַחֲלִים לַיהוָה׃ לב לְדָוִד א Pſal. xxxii.
מַשְׂכִּיל אַשְׁרֵי נְשׁוּי־פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה׃ אַשְׁרֵי־אָדָם לֹא 2 A. *Pſalmus docens quæ in re peccatoris juſtificatio & ſalus conſiſtat.*
יַחְשֹׁב יְהוָה לוֹ עָוֹן וְאֵין בְּרוּחוֹ רְמִיָּה׃ כִּי הֶחֱרַשְׁתִּי בָלוּ 3
עַצְמַי בְּשַׁאֲגָתִי כָּל־הַיּוֹם׃ כִּי יוֹמָם וָלַיְלָה תִּכְבַּד עָלַי 4 B.
יָדֶךָ נֶהְפַּךְ לְשַׁדִּי בְּחַרְבֹנֵי קַיִץ סֶלָה׃ חַטָּאתִי אוֹדִיעֲךָ ה
וְעֲוֹנִי לֹא־כִסִּיתִי אָמַרְתִּי אוֹדֶה עַלַי פְּשָׁעַי לַיהוָה
וְאַתָּה נָשָׂאתָ עֲוֹן חַטָּאתִי סֶלָה׃ עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל 6 (a.)
כָּל־חָסִיד אֵלֶיךָ לְעֵת מְצֹא רַק לְשֶׁטֶף מַיִם רַבִּים
אֵלָיו לֹא יַגִּיעוּ׃ אַתָּה סֵתֶר לִי מִצַּר תִּצְּרֵנִי רָנֵּי פַלֵּט 7 (b.)
תְּסוֹבְבֵנִי סֶלָה׃ אַשְׂכִּילְךָ וְאוֹרְךָ בְּדֶרֶךְ זוּ תֵלֵךְ אִיעָצָה 8
עָלֶיךָ עֵינִי׃ אַל־תִּהְיוּ כְּסוּס כְּפֶרֶד אֵין הָבִין בְּמֶתֶג 9 C.
וָרֶסֶן עֶדְיָו לִבְלוֹם בַּל קְרוֹב אֵלֶיךָ׃ רַבִּים מַכְאוֹבִים י
לָרָשָׁע וְהַבּוֹטֵחַ בַּיהוָה חֶסֶד יְסוֹבְבֶנּוּ׃ שִׂמְחוּ בַיהוָה יא (a.)
וְגִילוּ צַדִּיקִים וְהָרְנִינוּ כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב׃ לג רַנְּנוּ א Pſ. xxxiii.
Hymnus, potentiam
צַדִּיקִים

sapientiam, & misericordiam Dei celebrans.

8 צַדִּיקִים בַּיהוָה לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה׃ הוֹדוּ לַיהוָה
3 בְּכִנּוֹר בְּנֵבֶל עָשׂוֹר זַמְּרוּ לוֹ׃ שִׁירוּ לוֹ שִׁיר חָדָשׁ הֵיטִיבוּ
4 נַגֵּן בִּתְרוּעָה׃ כִּי־יָשָׁר דְּבַר־יְהוָה וְכָל־מַעֲשֵׂהוּ בֶּאֱמוּנָה׃
ה 6 אֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט חֶסֶד יְהוָה מָלְאָה הָאָרֶץ׃ בִּדְבַר
7 יְהוָה שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּיו כָּל־צְבָאָם׃ כֹּנֵס כַּנֵּד מֵי
8 הַיָּם נֹתֵן בְּאוֹצָרוֹת תְּהוֹמוֹת׃ יִירְאוּ מֵיהוָה כָּל־הָאָרֶץ
9 מִמֶּנּוּ יָגוּרוּ כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֵל׃ כִּי־הוּא אָמַר וַיֶּהִי הוּא
י צִוָּה וַיַּעֲמֹד׃ יְהוָה הֵפִיר עֲצַת־גּוֹיִם הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת
11 עַמִּים׃ עֲצַת יְהוָה לְעוֹלָם תַּעֲמֹד מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר
12 וָדֹר׃ אַשְׁרֵי הַגּוֹי אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהָיו הָעָם בָּחַר לְנַחֲלָה
13 לוֹ׃ מִשָּׁמַיִם הִבִּיט יְהוָה רָאָה אֶת־כָּל־בְּנֵי הָאָדָם׃
שו 14 מִמְּכוֹן־שִׁבְתּוֹ הִשְׁגִּיחַ אֶל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ הַיֹּצֵר יַחַד
16 לִבָּם הַמֵּבִין אֶל־כָּל־מַעֲשֵׂיהֶם׃ אֵין הַמֶּלֶךְ נוֹשָׁע בְּרָב־
17 חָיִל גִּבּוֹר לֹא־יִנָּצֵל בְּרָב־כֹּחַ׃ שֶׁקֶר הַסּוּס לִתְשׁוּעָה
18 וּבְרֹב חֵילוֹ לֹא יְמַלֵּט׃ הִנֵּה עֵין יְהוָה אֶל־יְרֵאָיו לַמְיַחֲלִים
ב 19 לְחַסְדּוֹ׃ לְהַצִּיל מִמָּוֶת נַפְשָׁם וּלְחַיּוֹתָם בָּרָעָב׃ נַפְשֵׁנוּ
21 חִכְּתָה לַיהוָה עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא׃ כִּי־בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ
22 כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ׃ יְהִי־חַסְדְּךָ יְהוָה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר
א יִחַלְנוּ לָךְ׃ לד לְדָוִד בְּשַׁנּוֹתוֹ אֶת־טַעְמוֹ לִפְנֵי

Psa. xxxiv. *David in proprio exemplo extollit providentiam & curam Dei erga eos, qui ad ipsum confugiunt.*

2 אֲבִימֶלֶךְ וַיְגָרְשֵׁהוּ וַיֵּלַךְ׃ אֲבָרְכָה אֶת־יְהוָה בְּכָל־עֵת
3 תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי׃ בַּיהוָה תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי יִשְׁמְעוּ עֲנָוִים
ה 4 וְיִשְׂמָחוּ׃ גַּדְּלוּ לַיהוָה אִתִּי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו׃ דָּרַשְׁתִּי
6 אֶת־יְהוָה וְעָנָנִי וּמִכָּל־מְגוּרוֹתַי הִצִּילָנִי׃ הִבִּיטוּ אֵלָיו
7 וְנָהָרוּ וּפְנֵיהֶם אַל־יֶחְפָּרוּ׃ זֶה עָנִי קָרָא וַיהוָה שָׁמֵעַ
8 וּמִכָּל־צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעוֹ׃ חֹנֶה מַלְאַךְ־יְהוָה סָבִיב לִירֵאָיו
9 וַיְחַלְּצֵם׃ טַעֲמוּ וּרְאוּ כִּי־טוֹב יְהוָה אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר יֶחֱסֶה־
י בּוֹ׃ יְרָאוּ אֶת־יְהוָה קְדֹשָׁיו כִּי־אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו׃
11 כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ וְדֹרְשֵׁי יְהוָה לֹא־יַחְסְרוּ כָל־טוֹב׃

לכו

13 12 לְכוּ־בָנִים שִׁמְעוּ־לִי יִרְאַת יְהוָה אֲלַמֶּדְכֶם׃ מִי־הָאִישׁ
14 הֶחָפֵץ חַיִּים אֹהֵב יָמִים לִרְאוֹת טוֹב׃ נְצֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרָע
טו וּשְׂפָתֶיךָ מִדַּבֵּר מִרְמָה׃ סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה־טוֹב בַּקֵּשׁ
16 שָׁלוֹם וְרָדְפֵהוּ׃ עֵינֵי יְהוָה אֶל־צַדִּיקִים וְאָזְנָיו אֶל־
17 שַׁוְעָתָם׃ פְּנֵי יְהוָה בְּעֹשֵׂי רָע לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זִכְרָם׃
19 18 צָעֲקוּ וַיהוָה שָׁמֵעַ וּמִכָּל־צָרוֹתָם הִצִּילָם׃ קָרוֹב יְהוָה
כ לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב וְאֶת־דַּכְּאֵי־רוּחַ יוֹשִׁיעַ׃ רַבּוֹת רָעוֹת צַדִּיק
21 וּמִכֻּלָּם יַצִּילֶנּוּ יְהוָה׃ שֹׁמֵר כָּל־עַצְמוֹתָיו אַחַת מֵהֵנָּה
22 לֹא נִשְׁבָּרָה׃ תְּמוֹתֵת רָשָׁע רָעָה וְשֹׂנְאֵי צַדִּיק יֶאְשָׁמוּ׃
23 פּוֹדֶה יְהוָה נֶפֶשׁ עֲבָדָיו וְלֹא יֶאְשְׁמוּ כָּל־הַחוֹסִים בּוֹ׃

א לה לְדָוִד׀ רִיבָה יְהוָה אֶת־יְרִיבַי לְחַם אֶת־
2 לֹחֲמָי׃ הַחֲזֵק מָגֵן וְצִנָּה וְקוּמָה בְּעֶזְרָתִי׃ וְהָרֵק חֲנִית
3 וְסָגֹר לִקְרַאת רדפי [רֹדְפָי] אֱמֹר לְנַפְשִׁי יְשׁוּעָתֵךְ אָנִי׃ יֵבֹשׁוּ
4 וְיִכָּלְמוּ מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי יִסֹּגוּ אָחוֹר וְיֵחָפְרוּ חֹשְׁבֵי רָעָתִי׃
6 יִהְיוּ כְמֹץ לִפְנֵי־רוּחַ וּמַלְאַךְ יְהוָה דֹּחֶה׃ יְהִי־דַרְכָּם ה
7 חֹשֶׁךְ וַחֲלַקְלַקֹּת וּמַלְאַךְ יְהוָה רֹדְפָם׃ כִּי־חִנָּם טָמְנוּ
8 לִי שַׁחַת רִשְׁתָּם חִנָּם חָפְרוּ לְנַפְשִׁי׃ תְּבוֹאֵהוּ שׁוֹאָה לֹא
9 יֵדָע וְרִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר־טָמַן תִּלְכְּדוֹ בְּשׁוֹאָה יִפָּל־בָּהּ׃ וְנַפְשִׁי
קמץ רחב תָּגִיל בַּיהוָה תָּשִׂישׂ בִּישׁוּעָתוֹ׃ כָּל־עַצְמוֹתַי תֹּאמַרְנָה׳
יְהוָה מִי כָמוֹךָ מַצִּיל עָנִי מֵחָזָק מִמֶּנּוּ וְעָנִי וְאֶבְיוֹן מִגֹּזְלוֹ׃
11 12 יְקוּמוּן עֵדֵי חָמָס אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתִּי יִשְׁאָלוּנִי׃ וַיְשַׁלְּמוּנִי
13 רָעָה תַּחַת טוֹבָה שְׁכוֹל לְנַפְשִׁי׃ וַאֲנִי בְּחֲלוֹתָם לְבוּשִׁי
14 שָׂק עִנֵּיתִי בַצּוֹם נַפְשִׁי וּתְפִלָּתִי עַל־חֵיקִי תָּשׁוּב׃ כְּרֵעַ
כְּאָח לִי הִתְהַלָּכְתִּי כַּאֲבֶל־אֵם קֹדֵר שַׁחוֹתִי׃ וּבְצַלְעִי טו
שָׂמְחוּ וְנֵאָסְפוּ נֵאָסְפוּ עָלַי נְכִים וְלֹא יָדַעְתִּי קָרְעוּ וְלֹא־
17 16 דָמּוּ׃ בְּחַנְפֵי לַעֲגֵי מָעוֹג חָרֹק עָלַי שִׁנֵּימוֹ׃ אֲדֹנָי כַּמָּה
18 תִּרְאֶה הָשִׁיבָה נַפְשִׁי מִשֹּׁאֵיהֶם מִכְּפִירִים יְחִידָתִי׃ אוֹדְךָ
19 בְּקָהָל רָב בְּעַם עָצוּם אֲהַלְלֶךָּ׃ אַל־יִשְׂמְחוּ־לִי אֹיְבַי
שֶׁקֶר

Pſal. xxxv. *Orat, ut Deus cauſam ſuam tueatur adverſus hoſtes ſuos.*

כ שֶׁקֶר שִׂנְאוּנִי חִנָּם יִקְרְצוּ־עָיִן׃ כִּי לֹא שָׁלוֹם יְדַבֵּרוּ וְעַל־ סגל באתנח
21 רְגְעֵי־אֶרֶץ דִּבְרֵי מִרְמוֹת יַחְשֹׁבוּן׃ וַיַּרְחִיבוּ עָלַי פִּיהֶם סגול באתנח
22 אָמְרוּ הֶאָח׀ הֶאָח רָאֲתָה עֵינֵנוּ׃ רָאִיתָה יְהוָה אַל־
23 תֶּחֱרַשׁ אֲדֹנָי אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי׃ הָעִירָה וְהָקִיצָה פתח באתנח
24 לְמִשְׁפָּטִי אֱלֹהַי וַאדֹנָי לְרִיבִי׃ שָׁפְטֵנִי כְצִדְקְךָ יְהוָה
כה אֱלֹהָי וְאַל־יִשְׂמְחוּ־לִי׃ אַל־יֹאמְרוּ בִלְבָבָם הֶאָח נַפְשֵׁנוּ קמץ בלי אם ו׳
26 אַל־יֹאמְרוּ בִּלַּעְנוּהוּ׃ יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ יַחְדָּו שְׂמֵחֵי רָעָתִי
27 יִלְבְּשׁוּ־בֹשֶׁת וּכְלִמָּה הַמַּגְדִּילִים עָלָי׃ יָרֹנּוּ וְיִשְׂמְחוּ
חֲפֵצֵי צִדְקִי וְיֹאמְרוּ תָמִיד יִגְדַּל יְהוָה הֶחָפֵץ שְׁלוֹם
28 עַבְדּוֹ׃ וּלְשׁוֹנִי תֶּהְגֶּה צִדְקֶךָ כָּל־הַיּוֹם תְּהִלָּתֶךָ׃

Pſal.xxxvi. *Deſcribit cogitationes & malitiam improborum: atque gratiam Dei erga ſuos celebrat, ejuſque continuationem & augmentum petit.*

ב א לו לַמְנַצֵּחַ לְעֶבֶד־יְהוָה לְדָוִד׃ נְאֻם־פֶּשַׁע
3 לָרָשָׁע בְּקֶרֶב לִבִּי אֵין פַּחַד אֱלֹהִים לְנֶגֶד עֵינָיו׃ כִּי־
4 הֶחֱלִיק אֵלָיו בְּעֵינָיו לִמְצֹא עֲוֹנוֹ לִשְׂנֹא׃ דִּבְרֵי־פִיו אָוֶן
ה וּמִרְמָה חָדַל לְהַשְׂכִּיל לְהֵיטִיב׃ אָוֶן׀ יַחְשֹׁב עַל־מִשְׁכָּבוֹ
6 יִתְיַצֵּב עַל־דֶּרֶךְ לֹא־טוֹב רָע לֹא יִמְאָס׃ יְהוָה בַּהַשָּׁמַיִם
7 חַסְדֶּךָ אֱמוּנָתְךָ עַד־שְׁחָקִים׃ צִדְקָתְךָ׀ כְּהַרְרֵי־אֵל
8 מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוֹם רַבָּה אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ יְהוָה׃ מַה־
9 יָקָר חַסְדְּךָ אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל כְּנָפֶיךָ יֶחֱסָיוּן׃ יִרְוְיֻן
י מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַשְׁקֵם׃ כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים
11 בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה־אוֹר׃ מְשֹׁךְ חַסְדְּךָ לְיֹדְעֶיךָ וְצִדְקָתְךָ
12 לְיִשְׁרֵי־לֵב׃ אַל־תְּבוֹאֵנִי רֶגֶל גַּאֲוָה וְיַד רְשָׁעִים אַל־
13 תְּנִדֵנִי׃ שָׁם נָפְלוּ פֹּעֲלֵי אָוֶן דֹּחוּ וְלֹא יָכְלוּ קוּם׃

Pſa.xxxvii. *Hortatur pios, ne gravius commoveantur rebus ſecundis improborum: ipſiſque beatum*

א לז לְדָוִד׀ אַל־תִּתְחַר בַּמְרֵעִים אַל־תְּקַנֵּא
2 בְּעֹשֵׂי עַוְלָה׃ כִּי כֶחָצִיר מְהֵרָה יִמָּלוּ וְכִירֹק דֶּשֶׁא יִבֹּלוּן׃
3 בְּטַח בַּיהוָה וַעֲשֵׂה־טוֹב שְׁכֹן־אֶרֶץ וּרְעֵה אֱמוּנָה׃
ה 4 וְהִתְעַנַּג עַל־יְהוָה וְיִתֶּן־לְךָ מִשְׁאֲלוֹת לִבֶּךָ׃ גּוֹל עַל־
6 יְהוָה דַּרְכֶּךָ וּבְטַח עָלָיו וְהוּא יַעֲשֶׂה׃ וְהוֹצִיא כָאוֹר
7 צִדְקֶךָ וּמִשְׁפָּטְךָ כַּצָּהֳרָיִם׃ דֹּם׀ לַיהוָה וְהִתְחוֹלֵל לוֹ

אַל־תִּתְחַר בְּמַצְלִיחַ דַּרְכּוֹ בְּאִישׁ עֹשֶׂה מְזִמּוֹת: 8 הֶרֶף
מֵאַף וְעֲזֹב חֵמָה אַל־תִּתְחַר אַךְ לְהָרַע: 9 כִּי מְרֵעִים
יִכָּרֵתוּן וְקוֵי יְהוָה הֵמָּה יִירְשׁוּ־אָרֶץ: וְעוֹד מְעַט וְאֵין׳
רָשָׁע וְהִתְבּוֹנַנְתָּ עַל־מְקוֹמוֹ וְאֵינֶנּוּ: 11 וְעֲנָוִים יִירְשׁוּ־אָרֶץ
וְהִתְעַנְּגוּ עַל־רֹב שָׁלוֹם: 12 זֹמֵם רָשָׁע לַצַּדִּיק וְחֹרֵק
עָלָיו שִׁנָּיו: 13 אֲדֹנָי יִשְׂחַק־לוֹ כִּי־רָאָה כִּי־יָבֹא יוֹמוֹ:
חֶרֶב׳ פָּתְחוּ רְשָׁעִים וְדָרְכוּ קַשְׁתָּם לְהַפִּיל עָנִי וְאֶבְיוֹן 14
לִטְבֹּוחַ יִשְׁרֵי־דָרֶךְ: חַרְבָּם תָּבוֹא בְלִבָּם וְקַשְׁתוֹתָם תִּשָּׁבַרְנָה: 16
טוֹב מְעַט לַצַּדִּיק מֵהֲמוֹן רְשָׁעִים רַבִּים: 17
כִּי׳ זְרוֹעוֹת רְשָׁעִים תִּשָּׁבַרְנָה וְסוֹמֵךְ צַדִּיקִים יְהוָה:
יוֹדֵעַ יְהוָה יְמֵי תְמִימִים וְנַחֲלָתָם לְעוֹלָם תִּהְיֶה: 18 לֹא יֵבֹשׁוּ 19
בְּעֵת רָעָה וּבִימֵי רְעָבוֹן יִשְׂבָּעוּ: כִּי רְשָׁעִים׳ יֹאבֵדוּ כ
וְאוֹיְבֵי יְהוָה כִּיקַר כָּרִים כָּלוּ בֶּעָשָׁן כָּלוּ: 21 לוֶה רָשָׁע וְלֹא
יְשַׁלֵּם וְצַדִּיק חוֹנֵן וְנוֹתֵן: כִּי מְבֹרָכָיו יִירְשׁוּ אָרֶץ 22
וּמְקֻלָּלָיו יִכָּרֵתוּ: 23 מֵיְהוָה מִצְעֲדֵי־גֶבֶר כּוֹנָנוּ וְדַרְכּוֹ
יֶחְפָּץ: כִּי־יִפֹּל לֹא יוּטָל כִּי־יְהוָה סוֹמֵךְ יָדוֹ: 24 נַעַר הָיִיתִי כה
גַּם־זָקַנְתִּי וְלֹא־רָאִיתִי צַדִּיק נֶעֱזָב וְזַרְעוֹ מְבַקֶּשׁ לָחֶם:
כָּל־הַיּוֹם חוֹנֵן וּמַלְוֶה וְזַרְעוֹ לִבְרָכָה: 27 סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה־ 26
טוֹב וּשְׁכֹן לָעַד: 28 כִּי יְהוָה אֹהֵב מִשְׁפָּט וְלֹא־יַעֲזֹב
אֶת־חֲסִידָיו לְעוֹלָם נִשְׁמָרוּ וְזֶרַע רְשָׁעִים נִכְרָת: 29
יִירְשׁוּ־אָרֶץ וְיִשְׁכְּנוּ לָעַד עָלֶיהָ: פִּי־צַדִּיק יֶהְגֶּה חָכְמָה ל
וּלְשׁוֹנוֹ תְּדַבֵּר מִשְׁפָּט: 31 תּוֹרַת אֱלֹהָיו בְּלִבּוֹ לֹא תִמְעַד
אֲשֻׁרָיו: 33 32 צוֹפֶה רָשָׁע לַצַּדִּיק וּמְבַקֵּשׁ לַהֲמִיתוֹ: יְהוָה לֹא
יַעַזְבֶנּוּ בְיָדוֹ וְלֹא יַרְשִׁיעֶנּוּ בְּהִשָּׁפְטוֹ: 34 קַוֵּה אֶל־יְהוָה׳
וּשְׁמֹר דַּרְכּוֹ וִירוֹמִמְךָ לָרֶשֶׁת אָרֶץ בְּהִכָּרֵת רְשָׁעִים
תִּרְאֶה: רָאִיתִי רָשָׁע עָרִיץ וּמִתְעָרֶה כַּאֲזָרַח רַעֲנָן: לה
וַיַּעֲבֹר וְהִנֵּה אֵינֶנּוּ וָאֲבַקְשֵׁהוּ וְלֹא נִמְצָא: 37 36 שְׁמֹר תָּם
וּרְאֵה יָשָׁר כִּי־אַחֲרִית לְאִישׁ שָׁלוֹם: 38 וּפֹשְׁעִים נִשְׁמְדוּ

יחדו

suum statum, & felicem prosperumque tentationum istarum exitum, ob oculos ponit.

חש׳ בדגש

39 יחדו אחרית רשעים נכרתה: ותשועת צדיקים מיהוה
מ מעוזם בעת צרה: ויעזרם יהוה ויפלטם יפלטם רגש אחד שורק
א מרשעים ויושיעם כי־חסו בו: לח מזמור
Psa.xxxviii Deplorat peccata sua, & calamitates, in quas ob illa inciderat: & gratiam Dei exposcit.
2 לדוד להזכיר: יהוה אל־בקצפך תוכיחני ובחמתך
3 4 תיסרני: כי־חציך נחתו בי ותנחת עלי ידך: אין־מתם
ה בבשרי מפני זעמך אין־שלום בעצמי מפני חטאתי: כי
6 עונתי עברו ראשי כמשא כבד יכבדו ממני: הבאישו
7 נמקו חבורתי מפני אולתי: נעויתי שחותי עד־מאד
8 כל־היום קודר הלכתי: כי־כסלי מלאו נקלה ואין מתם
9 בבשרי: נפוגתי ונדכיתי עד־מאד שאגתי מנהמת
י לבי: אדני נגדך כל־תאותי ואנחתי ממך לא־נסתרה:
11 לבי סחרחר עזבני כחי ואור־עיני גם־הם אין אתי:
12 אהבי ורעי מנגד נגעי יעמדו וקרובי מרחק עמדו:
13 וינקשו מבקשי נפשי ודרשי רעתי דברו הוות ומרמות
14 כל־היום יהגו: ואני כחרש לא אשמע וכאלם לא
טו יפתח־פיו: ואהי כאיש אשר לא־שמע ואין בפיו
16 תוכחות: כי־לך יהוה הוחלתי אתה תענה אדני אלהי:
17 18 כי־אמרתי פן־ישמחו־לי במוט רגלי עלי הגדילו: כי־
19 אני לצלע נכון ומכאובי נגדי תמיד: כי־עוני אגיד
כ אדאג מחטאתי: ואיבי חיים עצמו ורבו שנאי שקר:
21 ומשלמי רעה תחת טובה ישטנוני תחת רדפי טוב: רדפי קרי
22 23 אל־תעזבני יהוה אלהי אל־תרחק ממני: חושה
Psal.xxxix. Deplorat rursus, atque oratione flebili, miserias piorum, & incommoda vitæ hujus lamentatur.
לדיתון א לעזרתי אדני תשועתי: לט למנצח לידיתון
קרי
2 מזמור לדוד: אמרתי אשמרה דרכי מחטוא בלשוני
3 אשמרה לפי מחסום בעוד רשע לנגדי: נאלמתי דומיה
4 החשיתי מטוב וכאבי נעכר: חם־לבי בקרבי בהגיגי
ה תבער־אש דברתי בלשוני: הודיעני יהוה קצי ומדת
6 ימי מה־היא אדעה מה־חדל אני: הנה טפחות נתתה

יָמַי וְחֶלְדִּי כְאַיִן נֶגְדֶּךָ אַךְ כָּל־הֶבֶל כָּל־אָדָם נִצָּב סֶלָה׃
אַךְ בְּצֶלֶם יִתְהַלֶּךְ־אִישׁ אַךְ־הֶבֶל יֶהֱמָיוּן יִצְבֹּר וְלֹא־ 7
יֵדַע מִי־אָסְפָם׃ וְעַתָּה מַה־קִּוִּיתִי אֲדֹנָי תּוֹחַלְתִּי לְךָ 8
הִיא׃ מִכָּל־פְּשָׁעַי הַצִּילֵנִי חֶרְפַּת נָבָל אַל־תְּשִׂימֵנִי׃ 9
נֶאֱלַמְתִּי לֹא אֶפְתַּח־פִּי כִּי אַתָּה עָשִׂיתָ׃ הָסֵר מֵעָלַי׃ 11
נִגְעֶךָ מִתִּגְרַת יָדְךָ אֲנִי כָלִיתִי׃ בְּתוֹכָחוֹת עַל־עָוֹן יִסַּרְתָּ 12
אִישׁ וַתָּמֵס כָּעָשׁ חֲמוּדוֹ אַךְ הֶבֶל כָּל־אָדָם סֶלָה׃
שִׁמְעָה תְפִלָּתִי יְהוָה וְשַׁוְעָתִי הַאֲזִינָה אֶל־דִּמְעָתִי אַל־ 13
תֶּחֱרַשׁ כִּי גֵר אָנֹכִי עִמָּךְ תּוֹשָׁב כְּכָל־אֲבוֹתָי׃ הָשַׁע 14
מִמֶּנִּי וְאַבְלִיגָה בְּטֶרֶם אֵלֵךְ וְאֵינֶנִּי׃ מ לַמְנַצֵּחַ א

Pſal. XL. *Introducitur Meſſias, pro populo ſuo apud Deum intercedens: atque pro partâ liberatione & juſtitiâ gratias agens.*

לְדָוִד מִזְמוֹר׃ קַוֹּה קִוִּיתִי יְהוָה וַיֵּט אֵלַי וַיִּשְׁמַע שַׁוְעָתִי׃ 2
וַיַּעֲלֵנִי מִבּוֹר שָׁאוֹן מִטִּיט הַיָּוֵן וַיָּקֶם עַל־סֶלַע רַגְלַי כּוֹנֵן 3
אֲשֻׁרָי׃ וַיִּתֵּן בְּפִי שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּה לֵאלֹהֵינוּ 4
יִרְאוּ רַבִּים וְיִירָאוּ וְיִבְטְחוּ בַּיהוָה׃ אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר־ה
שָׂם יְהוָה מִבְטַחוֹ וְלֹא־פָנָה אֶל־רְהָבִים וְשָׂטֵי כָזָב׃
רַבּוֹת עָשִׂיתָ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהַי נִפְלְאֹתֶיךָ וּמַחְשְׁבֹתֶיךָ 6
אֵלֵינוּ אֵין עֲרֹךְ אֵלֶיךָ אַגִּידָה וַאֲדַבְּרָה עָצְמוּ מִסַּפֵּר׃
זֶבַח וּמִנְחָה לֹא חָפַצְתָּ אָזְנַיִם כָּרִיתָ לִי עוֹלָה וְחַטָּאָה 7
לֹא שָׁאָלְתָּ׃ אָז אָמַרְתִּי הִנֵּה־בָאתִי בִּמְגִלַּת־סֵפֶר כָּתוּב 8
עָלָי׃ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ אֱלֹהַי חָפָצְתִּי וְתוֹרָתְךָ בְּתוֹךְ מֵעָי׃ 9
בִּשַּׂרְתִּי צֶדֶק בְּקָהָל רָב הִנֵּה שְׂפָתַי לֹא אֶכְלָא יְהוָה׃
אַתָּה יָדָעְתָּ׃ צִדְקָתְךָ לֹא־כִסִּיתִי בְּתוֹךְ לִבִּי אֱמוּנָתְךָ 11
וּתְשׁוּעָתְךָ אָמָרְתִּי לֹא־כִחַדְתִּי חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ לְקָהָל
רָב׃ אַתָּה יְהוָה לֹא־תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ 12
תָּמִיד יִצְּרוּנִי׃ כִּי אָפְפוּ־עָלַי רָעוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר 13
הִשִּׂיגוּנִי עֲוֹנֹתַי וְלֹא־יָכֹלְתִּי לִרְאוֹת עָצְמוּ מִשַּׂעֲרוֹת
רֹאשִׁי וְלִבִּי עֲזָבָנִי׃ רְצֵה יְהוָה לְהַצִּילֵנִי יְהוָה לְעֶזְרָתִי 14
חוּשָׁה׃ יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ יַחַד מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי לְסִפּוֹתָהּ טו

16 יִסָּגוּ אָחוֹר וְיִכָּלְמוּ חֹפְצֵי רָעָתִי׃ יָשֹׁמּוּ עַל־עֵקֶב בָּשְׁתָּם
17 הָאֹמְרִים לִי הֶאָח׀ הֶאָח׃ יָשִׂישׂוּ וְיִשְׂמְחוּ בְךָ כָּל־
מְבַקְשֶׁיךָ יֹאמְרוּ תָמִיד יִגְדַּל יְהוָה אֹהֲבֵי תְשׁוּעָתֶךָ׃
18 וַאֲנִי עָנִי וְאֶבְיוֹן אֲדֹנָי יַחְשֹׁב־לִי עֶזְרָתִי וּמְפַלְטִי אַתָּה פתח באתנח
א אֱלֹהַי אַל־תְּאַחַר׃ מא לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ Pſal. XLI.
2 3 אַשְׁרֵי מַשְׂכִּיל אֶל־דָּל בְּיוֹם רָעָה יְמַלְּטֵהוּ יְהוָה׃ *Prædicat beatos eos, qui afflictos & calamitoſos miſerantur: deque inimicorum ſuorum contumeliis, in mediis arumnis, conqueritur.*
ואשר קרי יְשֻׁמְרֵהוּ וִיחַיֵּהוּ יְאֻשַּׁר בָּאָרֶץ וְאַל־תִּתְּנֵהוּ בְּנֶפֶשׁ אֹיְבָיו׃
4 יְהוָה יִסְעָדֶנּוּ עַל־עֶרֶשׂ דְּוַי כָּל־מִשְׁכָּבוֹ הָפַכְתָּ בְחָלְיוֹ׃
מלרע ה אֲנִי אָמַרְתִּי יְהוָה חָנֵּנִי רְפָאָה נַפְשִׁי כִּי־חָטָאתִי לָךְ׃
6 7 אוֹיְבַי יֹאמְרוּ רַע לִי מָתַי יָמוּת וְאָבַד שְׁמוֹ׃ וְאִם־בָּא
לִרְאוֹת שָׁוְא יְדַבֵּר לִבּוֹ יִקְבָּץ־אָוֶן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר׃
8 יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל־שֹׂנְאָי עָלַי יַחְשְׁבוּ רָעָה לִי׃ דְּבַר־
בְּלִיַּעַל יָצוּק בּוֹ וַאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא־יוֹסִיף לָקוּם׃ גַּם־אִישׁ
שְׁלוֹמִי אֲשֶׁר־בָּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכֵל לַחְמִי הִגְדִּיל עָלַי עָקֵב׃
11 12 וְאַתָּה יְהוָה חָנֵּנִי וְהָקִימֵנִי וַאֲשַׁלְּמָה לָהֶם׃ בְּזֹאת יָדַעְתִּי
13 כִּי־חָפַצְתָּ בִּי כִּי לֹא־יָרִיעַ אֹיְבִי עָלָי׃ וַאֲנִי בְּתֻמִּי תָּמַכְתָּ
14 בִּי וַתַּצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם׃ בָּרוּךְ יְהוָה׀ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
מֵהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אָמֵן׀ וְאָמֵן׃ ספר שני
2 א מב לַמְנַצֵּחַ מַשְׂכִּיל לִבְנֵי־קֹרַח׃ כְּאַיָּל תַּעֲרֹג Pſal. XLII.
3 עַל־אֲפִיקֵי־מַיִם כֵּן נַפְשִׁי תַעֲרֹג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים׃ צָמְאָה *Indicatur ſummum deſiderium conjunctionis cum Domino: & animus adverſus triſtitiam & impatientiam confirmatur.*
נַפְשִׁי׀ לֵאלֹהִים לְאֵל חָי מָתַי אָבוֹא וְאֵרָאֶה פְּנֵי אֱלֹהִים׃
4 הָיְתָה־לִּי דִמְעָתִי לֶחֶם יוֹמָם וָלָיְלָה בֵּאָמְרָם אֵלַי כָּל־
הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ׃ אֵלֶּה אֶזְכְּרָה׀ וְאֶשְׁפְּכָה עָלַי נַפְשִׁי
כִּי אֶעֱבֹר בַּסָּךְ אֶדַּדֵּם עַד־בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל־רִנָּה
6 וְתוֹדָה הָמוֹן חוֹגֵג׃ מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי נַפְשִׁי וַתֶּהֱמִי
7 עָלָי הוֹחִלִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעוֹת פָּנָיו׃ אֱלֹהַי
עָלַי נַפְשִׁי תִשְׁתּוֹחָח עַל־כֵּן אֶזְכָּרְךָ מֵאֶרֶץ יַרְדֵּן
8 וְחֶרְמוֹנִים מֵהַר מִצְעָר׃ תְּהוֹם־אֶל־תְּהוֹם קוֹרֵא לְקוֹל

צְנוּרֶיךָ כָּל־מִשְׁבָּרֶיךָ וְגַלֶּיךָ עָלַי עָבָרוּ׃ יוֹמָם ׀ יְצַוֶּה יְהוָה ׀ 9
חַסְדּוֹ וּבַלַּיְלָה שִׁירָה עִמִּי תְּפִלָּה לְאֵל חַיָּי׃ אוֹמְרָה ׀ לְאֵל ׀
סַלְעִי לָמָּה שְׁכַחְתָּנִי לָמָּה־קֹדֵר אֵלֵךְ בְּלַחַץ אוֹיֵב׃
בְּרֶצַח ׀ בְּעַצְמוֹתַי חֵרְפוּנִי צוֹרְרָי בְּאָמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם 11
אַיֵּה אֱלֹהָיִךְ׃ מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי ׀ נַפְשִׁי וּמַה־תֶּהֱמִי עָלָי 12
הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעוֹת פָּנַי וֵאלֹהָי׃

Pſa. XLIII. *Hic pſalmus ſimilis argumenti, eſt cum ſuperiore.*

מג שָׁפְטֵנִי אֱלֹהִים ׀ וְרִיבָה רִיבִי מִגּוֹי לֹא־חָסִיד מֵאִישׁ א
מִרְמָה וְעַוְלָה תְּפַלְּטֵנִי׃ כִּי־אַתָּה ׀ אֱלֹהֵי מָעוּזִּי לָמָּה 2
זְנַחְתָּנִי לָמָּה־קֹדֵר אֶתְהַלֵּךְ בְּלַחַץ אוֹיֵב׃ שְׁלַח־אוֹרְךָ 3
וַאֲמִתֶּךָ הֵמָּה יַנְחוּנִי יְבִיאוּנִי אֶל־הַר־קָדְשְׁךָ וְאֶל־
מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ׃ וְאָבוֹאָה אֶל־מִזְבַּח אֱלֹהִים אֶל־אֵל שִׂמְחַת 4
גִּילִי וְאוֹדְךָ בְכִנּוֹר אֱלֹהִים אֱלֹהָי׃ מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי נַפְשִׁי ה
וּמַה־תֶּהֱמִי עָלָי הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעוֹת
פָּנַי וֵאלֹהָי׃

Pſa. XLIV. *Oratio populi Dei, crudeliſſimam perſecutionem patientis.*

מד לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מַשְׂכִּיל׃ אֱלֹהִים ׀ א 2
בְּאָזְנֵינוּ שָׁמַעְנוּ אֲבוֹתֵינוּ סִפְּרוּ־לָנוּ פֹּעַל פָּעַלְתָּ בִּימֵיהֶם 3
בִּימֵי קֶדֶם׃ אַתָּה יָדְךָ ׀ גּוֹיִם הוֹרַשְׁתָּ וַתִּטָּעֵם תָּרַע לְאֻמִּים
וַתְּשַׁלְּחֵם׃ כִּי ׀ לֹא בְחַרְבָּם יָרְשׁוּ־אָרֶץ וּזְרוֹעָם לֹא־ 4
הוֹשִׁיעָה לָמוֹ כִּי־יְמִינְךָ וּזְרוֹעֲךָ וְאוֹר פָּנֶיךָ כִּי רְצִיתָם׃
אַתָּה־הוּא מַלְכִּי אֱלֹהִים צַוֵּה יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב׃ בְּךָ צָרֵינוּ נְנַגֵּחַ 6
בְּשִׁמְךָ נָבוּס קָמֵינוּ׃ כִּי לֹא בְקַשְׁתִּי אֶבְטָח וְחַרְבִּי 7
לֹא תוֹשִׁיעֵנִי׃ כִּי הוֹשַׁעְתָּנוּ מִצָּרֵינוּ וּמְשַׁנְאֵינוּ הֱבִישׁוֹתָ׃ 8
בֵּאלֹהִים הִלַּלְנוּ כָל־הַיּוֹם ׀ וְשִׁמְךָ לְעוֹלָם נוֹדֶה סֶלָה׃ אַךְ־ 9 ׀
זָנַחְתָּ וַתַּכְלִימֵנוּ וְלֹא־תֵצֵא בְּצִבְאוֹתֵינוּ׃ תָּשִׁיבֵנוּ אָחוֹר 11
מִנִּי־צָר וּמְשַׂנְאֵינוּ שָׁסּוּ לָמוֹ׃ תִּתְּנֵנוּ כְּצֹאן מַאֲכָל וּבַגּוֹיִם 12
זֵרִיתָנוּ׃ תִּמְכֹּר־עַמְּךָ בְלֹא־הוֹן וְלֹא־רִבִּית בִּמְחִירֵיהֶם׃ 13
תְּשִׂימֵנוּ חֶרְפָּה לִשְׁכֵנֵינוּ לַעַג וָקֶלֶס לִסְבִיבוֹתֵינוּ׃ 14
תְּשִׂימֵנוּ מָשָׁל בַּגּוֹיִם מְנוֹד רֹאשׁ בַּלְאֻמִּים׃ כָּל־הַיּוֹם טו 16
כְּלִמָּתִי נֶגְדִּי וּבֹשֶׁת פָּנַי כִּסָּתְנִי׃ מִקּוֹל מְחָרֵף וּמְגַדֵּף 17

מפני

18 מִפְּנֵי אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם׃ כָּל־זֹאת בָּאַתְנוּ וְלֹא שְׁכַחְנוּךָ
19 וְלֹא־שִׁקַּרְנוּ בִּבְרִיתֶךָ׃ לֹא־נָסוֹג אָחוֹר לִבֵּנוּ וַתֵּט אֲשֻׁרֵנוּ
כ מִנִּי אָרְחֶךָ׃ כִּי דִכִּיתָנוּ בִּמְקוֹם תַּנִּים וַתְּכַס עָלֵינוּ
21 בְּצַלְמָוֶת׃ אִם־שָׁכַחְנוּ שֵׁם אֱלֹהֵינוּ וַנִּפְרֹשׂ כַּפֵּינוּ לְאֵל זָר׃
22 23 הֲלֹא אֱלֹהִים יַחְקָר־זֹאת כִּי־הוּא יֹדֵעַ תַּעֲלֻמוֹת לֵב׃ כִּי־
24 עָלֶיךָ הוֹרַגְנוּ כָל־הַיּוֹם נֶחְשַׁבְנוּ כְּצֹאן טִבְחָה׃ עוּרָה׀
כה לָמָּה תִישַׁן אֲדֹנָי הָקִיצָה אַל־תִּזְנַח לָנֶצַח׃ לָמָּה־פָנֶיךָ
26 תַסְתִּיר תִּשְׁכַּח עָנְיֵנוּ וְלַחֲצֵנוּ׃ כִּי שָׁחָה לֶעָפָר נַפְשֵׁנוּ
27 דָּבְקָה לָאָרֶץ בִּטְנֵנוּ׃ קוּמָה עֶזְרָתָה לָּנוּ וּפְדֵנוּ לְמַעַן

Pſal. XLV. *Pſaltes Meſſiæ laudes celebrat, ipſumque Regem prædicat ac ſponſum.*

א חַסְדֶּךָ׃ מה לַמְנַצֵּחַ עַל־שֹׁשַׁנִּים לִבְנֵי־קֹרַח מַשְׂכִּיל
2 שִׁיר יְדִידֹת׃ רָחַשׁ לִבִּי דָבָר טוֹב אֹמֵר אֲנִי מַעֲשַׂי לְמֶלֶךְ
3 לְשׁוֹנִי עֵט׀ סוֹפֵר מָהִיר׃ יָפְיְפִיתָ מִבְּנֵי אָדָם הוּצַק חֵן
4 בְּשִׂפְתוֹתֶיךָ עַל־כֵּן בֵּרַכְךָ אֱלֹהִים לְעוֹלָם׃ חֲגֹר חַרְבְּךָ
ה עַל־יָרֵךְ גִּבּוֹר הוֹדְךָ וְהַדָּרְתֶּךָ׃ וְהַדְרֶךָ׀ צְלַח רְכַב עַל־
6 דְּבַר־אֱמֶת וַעֲנָוָה־צֶדֶק וְתוֹרְךָ נוֹרָאוֹת יְמִינֶךָ׃ חִצֶּיךָ
שוא באתנח 7 שְׁנוּנִים עַמִּים תַּחְתֶּיךָ יִפְּלוּ בְּלֵב אוֹיְבֵי הַמֶּלֶךְ׃ כִּסְאֲךָ
8 אֱלֹהִים עוֹלָם וָעֶד שֵׁבֶט מִישׁוֹר שֵׁבֶט מַלְכוּתֶךָ׃ אָהַבְתָּ
צֶדֶק וַתִּשְׂנָא רֶשַׁע עַל־כֵּן׀ מָשַׁחֲךָ אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ שֶׁמֶן
9 שָׂשׂוֹן מֵחֲבֵרֶיךָ׃ מֹר־וַאֲהָלוֹת קְצִיעוֹת כָּל־בִּגְדֹתֶיךָ מִן־
תק׳ דנושת י הֵיכְלֵי־שֵׁן מִנִּי שִׂמְּחוּךָ׃ בְּנוֹת מְלָכִים בִּיקָרוֹתֶיךָ נִצְּבָה
11 שֵׁגָל לִימִינְךָ בְּכֶתֶם אוֹפִיר׃ שִׁמְעִי־בַת וּרְאִי וְהַטִּי אָזְנֵךְ
12 וְשִׁכְחִי עַמֵּךְ וּבֵית אָבִיךְ׃ וְיִתְאָו הַמֶּלֶךְ יָפְיֵךְ כִּי־הוּא
13 אֲדֹנַיִךְ וְהִשְׁתַּחֲוִי־לוֹ׃ וּבַת־צֹר׀ בְּמִנְחָה פָּנַיִךְ יְחַלּוּ
דגש אחר שורק 14 עַשִׁירֵי עָם׃ כָּל־כְּבוּדָּה בַת־מֶלֶךְ פְּנִימָה מִמִּשְׁבְּצוֹת
טו זָהָב לְבוּשָׁהּ׃ לִרְקָמוֹת תּוּבַל לַמֶּלֶךְ בְּתוּלוֹת
16 אֲחֲרֶיהָ רֵעוֹתֶיהָ מוּבָאוֹת לָךְ׃ תּוּבַלְנָה
17 בְּשִׂמְחַת וְגִיל תּוּבָאנָה בְּהֵיכַל מֶלֶךְ׃ תַּחַת אֲבֹתֶיךָ יִהְיוּ
18 בָּנֶיךָ תְּשִׁיתֵמוֹ לְשָׂרִים בְּכָל־הָאָרֶץ׃ אַזְכִּירָה שִׁמְךָ

בְּכָל־דֹּר וָדֹר עַל־כֵּן נַעֲמִים יְהוֹדוּךָ לְעֹלָם וָעֶד׃ מו

Pſal. XLVI. *Magnificâ oratione fortitudo, fiducia, & ſecuritas piorum, in graviſſimis rerum motibus, exponitur.*

לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח עַל־עֲלָמוֹת שִׁיר׃ אֱלֹהִים לָנוּ א 2
מַחֲסֶה וָעֹז עֶזְרָה בְצָרוֹת נִמְצָא מְאֹד׃ עַל־כֵּן לֹא־נִירָא 3
בְּהָמִיר אֶרֶץ וּבְמוֹט הָרִים בְּלֵב יַמִּים׃ יֶהֱמוּ יָחְמְרוּ מֵימָיו 4
יִרְעֲשׁוּ־הָרִים בְּגַאֲוָתוֹ סֶלָה׃ נָהָר פְּלָגָיו יְשַׂמְּחוּ עִיר־ ה
אֱלֹהִים קָדֹשׁ מִשְׁכְּנֵי עֶלְיוֹן׃ אֱלֹהִים בְּקִרְבָּהּ בַּל־תִּמּוֹט 6
יַעְזְרֶהָ אֱלֹהִים לִפְנוֹת בֹּקֶר׃ הָמוּ גוֹיִם מָטוּ מַמְלָכוֹת 7
נָתַן בְּקוֹלוֹ תָּמוּג אָרֶץ׃ יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ 8
אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה׃ לְכוּ חֲזוּ מִפְעֲלוֹת יְהוָה אֲשֶׁר־שָׂם 9
שַׁמּוֹת בָּאָרֶץ׃ מַשְׁבִּית מִלְחָמוֹת עַד־קְצֵה הָאָרֶץ ׳
קֶשֶׁת יְשַׁבֵּר וְקִצֵּץ חֲנִית עֲגָלוֹת יִשְׂרֹף בָּאֵשׁ׃ הַרְפּוּ וּדְעוּ 11
כִּי־אָנֹכִי אֱלֹהִים אָרוּם בַּגּוֹיִם אָרוּם בָּאָרֶץ׃ יְהוָה 12
צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה׃ מז

Pſal. XLVII. *Poſt tumultus & bella, præcedenti pſalmo narrata, hic fideles inducuntur lætitiâ exultantes, ob victoriam adeptam, & verum Dei cultum toto orbe propagatum.*

לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃ כָּל־הָעַמִּים תִּקְעוּ־כָף א 2
הָרִיעוּ לֵאלֹהִים בְּקוֹל רִנָּה׃ כִּי־יְהוָה עֶלְיוֹן נוֹרָא מֶלֶךְ 3
גָּדוֹל עַל־כָּל־הָאָרֶץ׃ יַדְבֵּר עַמִּים תַּחְתֵּינוּ וּלְאֻמִּים 4
תַּחַת רַגְלֵינוּ׃ יִבְחַר־לָנוּ אֶת־נַחֲלָתֵנוּ אֶת גְּאוֹן יַעֲקֹב ה סנול בלי מקף
אֲשֶׁר־אָהֵב סֶלָה׃ עָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה יְהוָה בְּקוֹל 6
שׁוֹפָר׃ זַמְּרוּ אֱלֹהִים זַמֵּרוּ זַמְּרוּ לְמַלְכֵּנוּ זַמֵּרוּ׃ כִּי מֶלֶךְ 7 8
כָּל־הָאָרֶץ אֱלֹהִים זַמְּרוּ מַשְׂכִּיל׃ מָלַךְ אֱלֹהִים עַל־גּוֹיִם 9
אֱלֹהִים יָשַׁב ׀ עַל־כִּסֵּא קָדְשׁוֹ׃ נְדִיבֵי עַמִּים ׀ נֶאֱסָפוּ עַם ׳
אֱלֹהֵי אַבְרָהָם כִּי לֵאלֹהִים מָגִנֵּי־אָרֶץ מְאֹד נַעֲלָה׃

Pſal. XLVIII. *Zion Deum ſuum celebrat, deque perpetuâ Dei ope & conſervatione gloriatur.*

מח שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי־קֹרַח׃ גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל א 2
מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר־קָדְשׁוֹ׃ יְפֵה נוֹף מְשׂוֹשׂ כָּל־ 3
הָאָרֶץ הַר־צִיּוֹן יַרְכְּתֵי צָפוֹן קִרְיַת מֶלֶךְ רָב׃ אֱלֹהִים 4
בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע לְמִשְׂגָּב׃ כִּי־הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעֲדוּ ה ח׳ה באתנח
עָבְרוּ יַחְדָּו׃ הֵמָּה רָאוּ כֵּן תָּמָהוּ נִבְהֲלוּ נָחְפָּזוּ׃ רְעָדָה 7 6
אֲחָזַתַם שָׁם חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃ בְּרוּחַ קָדִים תְּשַׁבֵּר אֳנִיּוֹת 8

תרשיש

9 תַּרְשִׁישׁ: כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ כֵּן רָאִינוּ בְּעִיר־יְהוָה צְבָאוֹת
10 בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהִים יְכוֹנְנֶהָ עַד־עוֹלָם סֶלָה: דָּמִינוּ
11 אֱלֹהִים חַסְדֶּךָ בְּקֶרֶב הֵיכָלֶךָ: כִּשִׁמְךָ אֱלֹהִים כֵּן
12 תְּהִלָּתְךָ עַל־קַצְוֵי אֶרֶץ צֶדֶק מָלְאָה יְמִינֶךָ: יִשְׂמַח הַר־ סנול באתנח
13 צִיּוֹן תָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ: סֹבּוּ צִיּוֹן
14 וְהַקִּיפוּהָ סִפְרוּ מִגְדָּלֶיהָ: שִׁיתוּ לִבְּכֶם לְחֵילָהּ פַּסְגוּ
טו אַרְמְנוֹתֶיהָ לְמַעַן תְּסַפְּרוּ לְדוֹר אַחֲרוֹן: כִּי זֶה אֱלֹהִים
אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וָעֶד הוּא יְנַהֲגֵנוּ עַל־מוּת: מט

Psal. xlix. *Stultos & miseros esse, qui rebus terrenis serviunt: piis contrà neque in vitâ, neque in morte quicquam timendum esse.*

2 א לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר: שִׁמְעוּ־זֹאת כָּל־הָעַמִּים
3 הַאֲזִינוּ כָּל־יֹשְׁבֵי חָלֶד: גַּם־בְּנֵי אָדָם גַּם־בְּנֵי־אִישׁ יַחַד
4 עָשִׁיר וְאֶבְיוֹן: פִּי יְדַבֵּר חָכְמוֹת וְהָגוּת לִבִּי תְבוּנוֹת:
6 ה אַטֶּה לְמָשָׁל אָזְנִי אֶפְתַּח בְּכִנּוֹר חִידָתִי: לָמָּה אִירָא
7 בִּימֵי רָע עֲוֹן עְקֵבַי יְסֹבְבֵנִי: הַבֹּטְחִים עַל־חֵילָם וּבְרֹב
8 עָשְׁרָם יִתְהַלָּלוּ: אָח לֹא־פָדֹה יִפְדֶּה אִישׁ לֹא־יִתֵּן
9 לֵאלֹהִים כָּפְרוֹ: וְיֵקֶר פִּדְיוֹן נַפְשָׁם וְחָדַל לְעוֹלָם: וְיִחִי־
11 עוֹד לָנֶצַח לֹא יִרְאֶה הַשָּׁחַת: כִּי יִרְאֶה חֲכָמִים יָמוּתוּ
12 יַחַד כְּסִיל וָבַעַר יֹאבֵדוּ וְעָזְבוּ לַאֲחֵרִים חֵילָם: קִרְבָּם
בָּתֵּימוֹ לְעוֹלָם מִשְׁכְּנֹתָם לְדוֹר וָדֹר קָרְאוּ בִשְׁמוֹתָם
13 עֲלֵי אֲדָמוֹת: וְאָדָם בִּיקָר בַּל־יָלִין נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ:
14 זֶה דַּרְכָּם כֶּסֶל לָמוֹ וְאַחֲרֵיהֶם בְּפִיהֶם יִרְצוּ סֶלָה:
טו כַּצֹּאן לִשְׁאוֹל שַׁתּוּ מָוֶת יִרְעֵם וְיִרְדּוּ בָם יְשָׁרִים לַבֹּקֶר
וצורם 16 וְצוּרָם לְבַלּוֹת שְׁאוֹל מִזְּבֻל לוֹ: אַךְ־אֱלֹהִים יִפְדֶּה נַפְשִׁי
מיד 17 מִיַּד שְׁאוֹל כִּי יִקָּחֵנִי סֶלָה: אַל־תִּירָא כִּי־יַעְשִׁר אִישׁ כִּי
18 יִרְבֶּה כְּבוֹד בֵּיתוֹ: כִּי לֹא בְמוֹתוֹ יִקַּח הַכֹּל לֹא־יֵרֵד אַחֲרָיו
כ 19 כְּבוֹדוֹ: כִּי־נַפְשׁוֹ בְּחַיָּיו יְבָרֵךְ וְיוֹדֶךָ כִּי־תֵיטִיב לָךְ: תָּבוֹא
21 עַד־דּוֹר אֲבוֹתָיו עַד־נֶצַח לֹא יִרְאוּ־אוֹר: אָדָם בִּיקָר וְלֹא

Psal. L. *Deus ipse in judicium*

א יָבִין נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ: נ מִזְמוֹר לְאָסָף אֵל
אֱלֹהִים יְהוָה דִּבֶּר וַיִּקְרָא־אֶרֶץ מִמִּזְרַח שֶׁמֶשׁ עַד־

מבאו

בְּכָל־דֹּר וָדֹר עַל־כֵּן נַעֲמִים יְהוֹדוּךָ לְעֹלָם וָעֶד׃ מו

Pſal. XLVI. *Magnificâ oratione fortitudo, fiducia, & ſecuritas piorum, in graviſſimis rerum motibus, exponitur.*

לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח עַל־עֲלָמוֹת שִׁיר׃ אֱלֹהִים לָנוּ א 2
מַחֲסֶה וָעֹז עֶזְרָה בְצָרוֹת נִמְצָא מְאֹד׃ עַל־כֵּן לֹא־נִירָא 3
בְּהָמִיר אֶרֶץ וּבְמוֹט הָרִים בְּלֵב יַמִּים׃ יֶהֱמוּ יָחְמְרוּ מֵימָיו 4
יִרְעֲשׁוּ־הָרִים בְּגַאֲוָתוֹ סֶלָה׃ נָהָר פְּלָגָיו יְשַׂמְּחוּ עִיר־ ה
אֱלֹהִים קָדֹשׁ מִשְׁכְּנֵי עֶלְיוֹן׃ אֱלֹהִים בְּקִרְבָּהּ בַּל־תִּמּוֹט 6
יַעְזְרֶהָ אֱלֹהִים לִפְנוֹת בֹּקֶר׃ הָמוּ גוֹיִם מָטוּ מַמְלָכוֹת 7
נָתַן בְּקוֹלוֹ תָּמוּג אָרֶץ׃ יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ 8
אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה׃ לְכוּ חֲזוּ מִפְעֲלוֹת יְהוָה אֲשֶׁר־שָׂם 9
שַׁמּוֹת בָּאָרֶץ׃ מַשְׁבִּית מִלְחָמוֹת עַד־קְצֵה הָאָרֶץ ׳
קֶשֶׁת יְשַׁבֵּר וְקִצֵּץ חֲנִית עֲגָלוֹת יִשְׂרֹף בָּאֵשׁ׃ הַרְפּוּ וּדְעוּ 11
כִּי־אָנֹכִי אֱלֹהִים אָרוּם בַּגּוֹיִם אָרוּם בָּאָרֶץ׃ יְהוָה 12
צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה׃ מז

Pſal. XLVII. *Poſt tumultus & bella, præcedenti pſalmo narrata, hic fideles inducuntur lætitiâ exultantes, ob victoriam adeptam, & verum Dei cultum toto orbe propagatum.*

לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃ כָּל־הָעַמִּים תִּקְעוּ־כָף א 2
הָרִיעוּ לֵאלֹהִים בְּקוֹל רִנָּה׃ כִּי־יְהוָה עֶלְיוֹן נוֹרָא מֶלֶךְ 3
גָּדוֹל עַל־כָּל־הָאָרֶץ׃ יַדְבֵּר עַמִּים תַּחְתֵּינוּ וּלְאֻמִּים 4
תַּחַת רַגְלֵינוּ׃ יִבְחַר־לָנוּ אֶת־נַחֲלָתֵנוּ אֶת גְּאוֹן יַעֲקֹב ה סנול בלי מקף
אֲשֶׁר־אָהֵב סֶלָה׃ עָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה יְהוָה בְּקוֹל 6
שׁוֹפָר׃ זַמְּרוּ אֱלֹהִים זַמֵּרוּ זַמְּרוּ לְמַלְכֵּנוּ זַמֵּרוּ׃ כִּי מֶלֶךְ 7 8
כָּל־הָאָרֶץ אֱלֹהִים זַמְּרוּ מַשְׂכִּיל׃ מָלַךְ אֱלֹהִים עַל־גּוֹיִם 9
אֱלֹהִים יָשַׁב ׀ עַל־כִּסֵּא קָדְשׁוֹ׃ נְדִיבֵי עַמִּים ׀ נֶאֱסָפוּ עַם ׳
אֱלֹהֵי אַבְרָהָם כִּי לֵאלֹהִים מָגִנֵּי־אָרֶץ מְאֹד נַעֲלָה׃

Pſal. XLVIII. *Zion Deum ſuum celebrat, deque perpetuâ Dei ope & conſervatione gloriatur.*

מח שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי־קֹרַח׃ גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל א 2
מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר־קָדְשׁוֹ׃ יְפֵה נוֹף מְשׂוֹשׂ כָּל־ 3
הָאָרֶץ הַר־צִיּוֹן יַרְכְּתֵי צָפוֹן קִרְיַת מֶלֶךְ רָב׃ אֱלֹהִים 4
בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע לְמִשְׂגָּב׃ כִּי־הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעֲדוּ ה ח׳ה באתנח
עָבְרוּ יַחְדָּו׃ הֵמָּה רָאוּ כֵּן תָּמָהוּ נִבְהֲלוּ נָחְפָּזוּ׃ רְעָדָה 7 6
אֲחָזַתַם שָׁם חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃ בְּרוּחַ קָדִים תְּשַׁבֵּר אֳנִיּוֹת 8

תרשיש

descendit cum Israële, & quo potissimum cultu ac sacrificio delectetur, exponit.

מבאו׃ מציון מכלל־יפי אלהים הופיע׃ יבא אלהינו 3 2
ואל־יחרש אש לפניו תאכל וסביביו נשערה מאד׃
יקרא אל־השמים מעל ואל־הארץ לדין עמו׃ אספו־לי ה 4
חסידי כרתי בריתי עלי־זבח׃ ויגידו שמים צדקו כי־ 6
אלהים שפט הוא סלה׃ שמעה עמי ואדברה ישראל 7
ואעידה בך אלהים אלהיך אנכי׃ לא על־זבחיך 8
אוכיחך ועולתיך לנגדי תמיד׃ לא־אקח מביתך פר 9
ממכלאתיך עתודים׃ כי־לי כל־חיתו־יער בהמות׳
בהרי־אלף׃ ידעתי כל־עוף הרים וזיז שדי עמדי׃ אם־ 12 11
ארעב לא־אמר לך כי־לי תבל ומלאה׃ האוכל בשר 13
אבירים ודם עתודים אשתה׃ זבח לאלהים תודה ושלם 14
לעליון נדריך׃ וקראני ביום צרה אחלצך ותכבדני׃ טו
ולרשע׳ אמר אלהים מה־לך לספר חקי ותשא בריתי 16
עלי־פיך׃ ואתה שנאת מוסר ותשלך דברי אחריך׃ 17
אם־ראית גנב ותרץ עמו ועם מנאפים חלקך׃ פיך 19 18
שלחת ברעה ולשונך תצמיד מרמה׃ תשב באחיך כ
תדבר בבן־אמך תתן דפי׃ אלה עשית והחרשתי 21
דמית היות אהיה כמוך אוכיחך ואערכה לעיניך׃ בינו־ 22
נא זאת שכחי אלוה פן־אטרף ואין מציל׃ זבח תודה 23
יכבדנני ושם דרך אראנו בישע אלהים׃ נא למנצח א Pſal. LI.
מזמור לדוד׃ בבוא־אליו נתן הנביא כאשר־בא אל־בת־ 2 Precatio & gemitus Davidis, poſtquam ſtuprum Berſabeæ, & marito ipſius mortem obtuliſſet: atque eâ de cauſâ graviſſimè à Prophetâ Nathane
שבע׃ חנני אלהים כחסדך כרב רחמיך מחה פשעי׃ 3
הרבה כבסני מעוני ומחטאתי טהרני׃ כי־פשעי אני 4 ה הוב קרי
אדע וחטאתי נגדי תמיד׃ לך לבדך חטאתי והרע 6
בעיניך עשיתי למען תצדק בדברך תזכה בשפטך׃ הן־ 7
בעון חוללתי ובחטא יחמתני אמי׃ הן־אמת חפצת 8
בטחות ובסתם חכמה תודיעני׃ תחטאני באזוב ואטהר 9
תכבסני ומשלג אלבין׃ תשמיעני ששון ושמחה תגלנה
עצמות

9 תַּרְשִׁישׁ: כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ כֵּן רָאִינוּ בְּעִיר־יְהוָה צְבָאוֹת
10 בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהִים יְכוֹנְנֶהָ עַד־עוֹלָם סֶלָה: דָּמִינוּ
11 אֱלֹהִים חַסְדֶּךָ בְּקֶרֶב הֵיכָלֶךָ: כִּשִׁמְךָ אֱלֹהִים כֵּן
12 תְּהִלָּתְךָ עַל־קַצְוֵי אֶרֶץ צֶדֶק מָלְאָה יְמִינֶךָ: יִשְׂמַח הַר־ סנול באתנח
13 צִיּוֹן תָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ: סֹבּוּ צִיּוֹן
14 וְהַקִּיפוּהָ סִפְרוּ מִגְדָּלֶיהָ: שִׁיתוּ לִבְּכֶם לְחֵילָהּ פַּסְגוּ
טו אַרְמְנוֹתֶיהָ לְמַעַן תְּסַפְּרוּ לְדוֹר אַחֲרוֹן: כִּי זֶה אֱלֹהִים
אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וָעֶד הוּא יְנַהֲגֵנוּ עַל־מוּת: מט

Psal. xlix. *Stultos & miseros esse, qui rebus terrenis serviunt: piis contrà neque in vitâ, neque in morte quicquam timendum esse.*

2 א לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר: שִׁמְעוּ־זֹאת כָּל־הָעַמִּים
3 הַאֲזִינוּ כָּל־יֹשְׁבֵי חָלֶד: גַּם־בְּנֵי אָדָם גַּם־בְּנֵי־אִישׁ יַחַד
4 עָשִׁיר וְאֶבְיוֹן: פִּי יְדַבֵּר חָכְמוֹת וְהָגוּת לִבִּי תְבוּנוֹת:
6 ה אַטֶּה לְמָשָׁל אָזְנִי אֶפְתַּח בְּכִנּוֹר חִידָתִי: לָמָּה אִירָא
7 בִּימֵי רָע עֲוֹן עְקֵבַי יְסֹבְבֵנִי: הַבֹּטְחִים עַל־חֵילָם וּבְרֹב
8 עָשְׁרָם יִתְהַלָּלוּ: אָח לֹא־פָדֹה יִפְדֶּה אִישׁ לֹא־יִתֵּן
9 לֵאלֹהִים כָּפְרוֹ: וְיֵקֶר פִּדְיוֹן נַפְשָׁם וְחָדַל לְעוֹלָם: וְיִחִי־
11 עוֹד לָנֶצַח לֹא יִרְאֶה הַשָּׁחַת: כִּי יִרְאֶה חֲכָמִים יָמוּתוּ
12 יַחַד כְּסִיל וָבַעַר יֹאבֵדוּ וְעָזְבוּ לַאֲחֵרִים חֵילָם: קִרְבָּם
בָּתֵּימוֹ לְעוֹלָם מִשְׁכְּנֹתָם לְדוֹר וָדֹר קָרְאוּ בִשְׁמוֹתָם
13 עֲלֵי אֲדָמוֹת: וְאָדָם בִּיקָר בַּל־יָלִין נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ:
14 זֶה דַּרְכָּם כֶּסֶל לָמוֹ וְאַחֲרֵיהֶם בְּפִיהֶם יִרְצוּ סֶלָה:
טו כַּצֹּאן לִשְׁאוֹל שַׁתּוּ מָוֶת יִרְעֵם וְיִרְדּוּ בָם יְשָׁרִים לַבֹּקֶר
וצורם 16 וְצוּרָם לְבַלּוֹת שְׁאוֹל מִזְּבֻל לוֹ: אַךְ־אֱלֹהִים יִפְדֶּה נַפְשִׁי
מיד 17 מִיַּד שְׁאוֹל כִּי יִקָּחֵנִי סֶלָה: אַל־תִּירָא כִּי־יַעְשִׁר אִישׁ כִּי
18 יִרְבֶּה כְּבוֹד בֵּיתוֹ: כִּי לֹא בְמוֹתוֹ יִקַּח הַכֹּל לֹא־יֵרֵד אַחֲרָיו
כ 19 כְּבוֹדוֹ: כִּי־נַפְשׁוֹ בְּחַיָּיו יְבָרֵךְ וְיוֹדֶךָ כִּי־תֵיטִיב לָךְ: תָּבוֹא
21 עַד־דּוֹר אֲבוֹתָיו עַד־נֶצַח לֹא יִרְאוּ־אוֹר: אָדָם בִּיקָר וְלֹא

Psal. L. *Deus ipse in judicium*

א יָבִין נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ: נ מִזְמוֹר לְאָסָף אֵל
אֱלֹהִים יְהוָה דִּבֶּר וַיִּקְרָא־אֶרֶץ מִמִּזְרַח שֶׁמֶשׁ עַד־

מבאו

descendit cum Israële, & quo potissimum cultu ac sacrificio delectetur, exponit.

מבאו׃ מציון מכלל־יפי אלהים הופיע׃ יבא אלהינו 3 2
ואל־יחרש אש לפניו תאכל וסביביו נשערה מאד׃
יקרא אל־השמים מעל ואל־הארץ לדין עמו׃ אספו־לי ה 4
חסידי כרתי בריתי עלי־זבח׃ ויגידו שמים צדקו כי־ 6
אלהים שפט הוא סלה׃ שמעה עמי ואדברה ישראל 7
ואעידה בך אלהים אלהיך אנכי׃ לא על־זבחיך 8
אוכיחך ועולתיך לנגדי תמיד׃ לא־אקח מביתך פר 9
ממכלאתיך עתודים׃ כי־לי כל־חיתו־יער בהמות׳
בהרי־אלף׃ ידעתי כל־עוף הרים וזיז שדי עמדי׃ אם־ 12 11
ארעב לא־אמר לך כי־לי תבל ומלאה׃ האוכל בשר 13
אבירים ודם עתודים אשתה׃ זבח לאלהים תודה ושלם 14
לעליון נדריך׃ וקראני ביום צרה אחלצך ותכבדני׃ טו
ולרשע׳ אמר אלהים מה־לך לספר חקי ותשא בריתי 16
עלי־פיך׃ ואתה שנאת מוסר ותשלך דברי אחריך׃ 17
אם־ראית גנב ותרץ עמו ועם מנאפים חלקך׃ פיך 19 18
שלחת ברעה ולשונך תצמיד מרמה׃ תשב באחיך כ
תדבר בבן־אמך תתן דפי׃ אלה עשית והחרשתי 21
דמית היות אהיה כמוך אוכיחך ואערכה לעיניך׃ בינו־ 22
נא זאת שכחי אלוה פן־אטרף ואין מציל׃ זבח תודה 23
יכבדנני ושם דרך אראנו בישע אלהים׃ נא למנצח א Pſal. LI.
מזמור לדוד׃ בבוא־אליו נתן הנביא כאשר־בא אל־בת־ 2 Precatio & gemitus Davidis, poſtquam ſtuprum Berſabeæ, & marito ipſius mortem obtuliſſet: atque eâ de cauſâ graviſſimè à Prophetâ Nathane
שבע׃ חנני אלהים כחסדך כרב רחמיך מחה פשעי׃ 3
הרבה כבסני מעוני ומחטאתי טהרני׃ כי־פשעי אני 4 ה הוב קרי
אדע וחטאתי נגדי תמיד׃ לך לבדך חטאתי והרע 6
בעיניך עשיתי למען תצדק בדברך תזכה בשפטך׃ הן־ 7
בעון חוללתי ובחטא יחמתני אמי׃ הן־אמת חפצת 8
בטחות ובסתם חכמה תודיעני׃ תחטאני באזוב ואטהר 9
תכבסני ומשלג אלבין׃ תשמיעני ששון ושמחה תגלנה
עצמות

nomine Dei castigatus & correptus fuisset.

11 עֲצָמוֹת דִּכִּית׃ הַסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵחַטָּאָי וְכָל־עֲוֹנֹתַי מְחֵה׃ לֵב 12
13 טָהוֹר בְּרָא־לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ נָכוֹן חַדֵּשׁ בְּקִרְבִּי׃ אַל־
14 תַּשְׁלִיכֵנִי מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קָדְשְׁךָ אַל־תִּקַּח מִמֶּנִּי׃ הָשִׁיבָה
טו לִי שְׂשׂוֹן יִשְׁעֶךָ וְרוּחַ נְדִיבָה תִסְמְכֵנִי׃ אֲלַמְּדָה פֹשְׁעִים
16 דְּרָכֶיךָ וְחַטָּאִים אֵלֶיךָ יָשׁוּבוּ׃ הַצִּילֵנִי מִדָּמִים׳ אֱלֹהִים
17 אֱלֹהֵי תְשׁוּעָתִי תְּרַנֵּן לְשׁוֹנִי צִדְקָתֶךָ׃ אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח
18 וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ׃ כִּי׳ לֹא־תַחְפֹּץ זֶבַח וְאֶתֵּנָה עוֹלָה לֹא
19 תִרְצֶה׃ זִבְחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה לֵב־נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה
ב אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה׃ הֵיטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת־צִיּוֹן תִּבְנֶה
21 חוֹמוֹת יְרוּשָׁלָם׃ אָז תַּחְפֹּץ זִבְחֵי־צֶדֶק עוֹלָה וְכָלִיל

Psal. LII. Invehitur in Doëgum: atque fiduciam suam in Deo declarat.

א אָז יַעֲלוּ עַל־מִזְבַּחֲךָ פָּרִים׃ נב לַמְנַצֵּחַ מַשְׂכִּיל
2 לְדָוִד׃ בְּבוֹא׳ דוֹאֵג הָאֲדֹמִי וַיַּגֵּד לְשָׁאוּל וַיֹּאמֶר לוֹ בָּא
3 דָוִד אֶל־בֵּית אֲחִימֶלֶךְ׃ מַה־תִּתְהַלֵּל בְּרָעָה הַגִּבּוֹר
4 חֶסֶד אֵל כָּל־הַיּוֹם׃ הַוּוֹת תַּחְשֹׁב לְשׁוֹנֶךָ כְּתַעַר מְלֻטָּשׁ
ה עֹשֶׂה רְמִיָּה׃ אָהַבְתָּ רָע מִטּוֹב שֶׁקֶר׳ מִדַּבֵּר צֶדֶק סֶלָה׃
6 אָהַבְתָּ כָל־דִּבְרֵי־בָלַע לְשׁוֹן מִרְמָה׃ גַּם־אֵל יִתָּצְךָ 7
לָנֶצַח יַחְתְּךָ וְיִסָּחֲךָ מֵאֹהֶל וְשֵׁרֶשְׁךָ מֵאֶרֶץ חַיִּים סֶלָה׃
8 וְיִרְאוּ צַדִּיקִים וְיִירָאוּ וְעָלָיו יִשְׂחָקוּ׃ הִנֵּה הַגֶּבֶר לֹא יָשִׂים 9
י אֱלֹהִים מָעוּזּוֹ וַיִּבְטַח בְּרֹב עָשְׁרוֹ יָעֹז בְּהַוָּתוֹ׃ וַאֲנִי׳ כְּזַיִת דגש אחר שורק
רַעֲנָן בְּבֵית אֱלֹהִים בָּטַחְתִּי בְחֶסֶד־אֱלֹהִים עוֹלָם וָעֶד׃
11 אוֹדְךָ לְעוֹלָם כִּי עָשִׂית וַאֲקַוֶּה שִׁמְךָ כִּי־טוֹב נֶגֶד

Psal. LIII. Rursus universos homines, post quamcunque Dei de cœlo prospectantis manifestationem, corruptissimos esse docet.

א חֲסִידֶיךָ׃ נג לַמְנַצֵּחַ עַל־מַחֲלַת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃
2 אָמַר נָבָל בְּלִבּוֹ אֵין אֱלֹהִים הִשְׁחִיתוּ וְהִתְעִיבוּ עָוֶל אֵין
3 עֹשֵׂה־טוֹב׃ אֱלֹהִים מִשָּׁמַיִם הִשְׁקִיף עַל־בְּנֵי־אָדָם לִרְאוֹת
4 הֲיֵשׁ מַשְׂכִּיל דֹּרֵשׁ אֶת־אֱלֹהִים׃ כֻּלּוֹ סָג יַחְדָּו נֶאֱלָחוּ
ה אֵין עֹשֵׂה־טוֹב אֵין גַּם־אֶחָד׃ הֲלֹא־יָדְעוּ פֹּעֲלֵי אָוֶן אֹכְלֵי
6 עַמִּי אָכְלוּ לֶחֶם אֱלֹהִים לֹא קָרָאוּ׃ שָׁם פָּחֲדוּ־פַחַד לֹא־
7 הָיָה פָּחַד כִּי־אֱלֹהִים פִּזַּר עַצְמוֹת חֹנֶךְ הֲבִישֹׁתָה כִּי־
אלהים

אֱלֹהִים מְאָסָם׃ מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשֻׁעוֹת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב 7
אֱלֹהִים שְׁבוּת עַמּוֹ יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל׃ נד
לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ בְּבוֹא הַזִּיפִים וַיֹּאמְרוּ א 2
לְשָׁאוּל הֲלֹא דָוִד מִסְתַּתֵּר עִמָּנוּ׃ אֱלֹהִים בְּשִׁמְךָ 3
הוֹשִׁיעֵנִי וּבִגְבוּרָתְךָ תְּדִינֵנִי׃ אֱלֹהִים שְׁמַע תְּפִלָּתִי 4
הַאֲזִינָה לְאִמְרֵי־פִי׃ כִּי זָרִים ׀ קָמוּ־עָלַי וְעָרִיצִים בִּקְשׁוּ ה
נַפְשִׁי לֹא שָׂמוּ אֱלֹהִים לְנֶגְדָּם סֶלָה׃ הִנֵּה אֱלֹהִים עֹזֵר לִי 6
אֲדֹנָי בְּסֹמְכֵי נַפְשִׁי׃ יָשׁוּב הָרַע לְשֹׁרְרַי בַּאֲמִתְּךָ הַצְמִיתֵם׃ 7 ישיב ק׳
בִּנְדָבָה אֶזְבְּחָה־לָּךְ אוֹדֶה שִׁמְךָ יְהוָה כִּי־טוֹב׃ כִּי מִכָּל־ 8 9
צָרָה הִצִּילָנִי וּבְאֹיְבַי רָאֲתָה עֵינִי׃ נה לַמְנַצֵּחַ א
בִּנְגִינוֹת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ הַאֲזִינָה אֱלֹהִים תְּפִלָּתִי וְאַל־ 2
תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתִי׃ הַקְשִׁיבָה לִּי וַעֲנֵנִי אָרִיד בְּשִׂיחִי 3
וְאָהִימָה׃ מִקּוֹל אוֹיֵב מִפְּנֵי עָקַת רָשָׁע כִּי־יָמִיטוּ עָלַי אָוֶן 4
וּבְאַף יִשְׂטְמוּנִי׃ לִבִּי יָחִיל בְּקִרְבִּי וְאֵימוֹת מָוֶת נָפְלוּ עָלָי׃ ה
יִרְאָה וָרַעַד יָבֹא בִי וַתְּכַסֵּנִי פַּלָּצוּת׃ וָאֹמַר מִי־יִתֶּן־לִי אֵבֶר 6 7
כַּיּוֹנָה אָעוּפָה וְאֶשְׁכְּנָה׃ הִנֵּה אַרְחִיק נְדֹד אָלִין בַּמִּדְבָּר 8
סֶלָה׃ אָחִישָׁה מִפְלָט לִי מֵרוּחַ סֹעָה מִסָּעַר׃ בַּלַּע אֲדֹנָי 9 י
פַּלַּג לְשׁוֹנָם כִּי־רָאִיתִי חָמָס וְרִיב בָּעִיר׃ יוֹמָם וָלַיְלָה 11
יְסוֹבְבֻהָ עַל־חוֹמֹתֶיהָ וְאָוֶן וְעָמָל בְּקִרְבָּהּ׃ הַוּוֹת בְּקִרְבָּהּ 12
וְלֹא־יָמִישׁ מֵרְחֹבָהּ תֹּךְ וּמִרְמָה׃ כִּי לֹא־אוֹיֵב יְחָרְפֵנִי 13
וְאֶשָּׂא לֹא־מְשַׂנְאִי עָלַי הִגְדִּיל וְאֶסָּתֵר מִמֶּנּוּ׃ וְאַתָּה 14
אֱנוֹשׁ כְּעֶרְכִּי אַלּוּפִי וּמְיֻדָּעִי׃ אֲשֶׁר יַחְדָּו נַמְתִּיק סוֹד בְּבֵית טו
אֱלֹהִים נְהַלֵּךְ בְּרָגֶשׁ׃ יַשִּׁימָוֶת ׀ עָלֵימוֹ יֵרְדוּ שְׁאוֹל חַיִּים כִּי־ 16 ישיא מות קרי
רָעוֹת בִּמְגוּרָם בְּקִרְבָּם׃ אֲנִי אֶל־אֱלֹהִים אֶקְרָא וַיהוָה 17
יוֹשִׁיעֵנִי׃ עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרַיִם אָשִׂיחָה וְאֶהֱמֶה וַיִּשְׁמַע קוֹלִי׃ 18
פָּדָה בְשָׁלוֹם נַפְשִׁי מִקְּרָב־לִי כִּי־בְרַבִּים הָיוּ עִמָּדִי׃ יִשְׁמַע ׀ 19 כ
אֵל ׀ וַיַּעֲנֵם וְיֹשֵׁב קֶדֶם סֶלָה ׀ אֲשֶׁר אֵין חֲלִיפוֹת לָמוֹ וְלֹא
יָרְאוּ אֱלֹהִים׃ שָׁלַח יָדָיו בִּשְׁלֹמָיו חִלֵּל בְּרִיתוֹ׃ חָלְקוּ ׀ 21 22 22
מחמאת

Psal. LIV. *Ziphæorum scelus insectatur: & salutem suam Deo unicè commendat.*

Psal. LV. *Queritur se undique ab hostibus obsideri: & liberationem ab illis petit, imprimis ab hoste domestico.*

מחמאת פיו וקרב לבו רככו דבריו משמנו והמה פתחות:
23 השלך על־יהוה יהבך והוא יכלכלך לא־יתן לעולם
24 מוט לצדיק: ואתה אלהים תורדם לבאר שחת אנשי
דמים ומרמה לא־יחצו ימיהם ואני אבטח־בך:

נו

א למנצח על־יונת אלם רחקים לדוד מכתם באחז אותו
Psal. LVI. *In maximo periculo constitutus auxilium Dei implorat: seque istâ spe & fiduciâ consolatur.*
2 פלשתים בגת: חנני אלהים כי־שאפני אנוש כל־היום
3 לחם ילחצני: שאפו שוררי כל־היום כי־רבים לחמים
ה 4 לי מרום: יום אירא אני אליך אבטח: באלהים אהלל
דברו באלהים בטחתי לא אירא מה־יעשה בשר לי:
6 7 כל־היום דברי יעצבו עלי כל־מחשבתם לרע: יגורו
צפונוך 8 יצפינו המה עקבי ישמרו כאשר קוו נפשי: על־און
9 פלט־למו באף עמים הורד אלהים: נדי ספרתה אתה
שימה דמעתי בנאדך הלא בספרתך: אז־ישובו אויבי
11 אחור ביום אקרא זה־ידעתי כי־אלהים לי: באלהים
12 אהלל דבר ביהוה אהלל דבר: באלהים בטחתי לא
13 אירא מה־יעשה אדם לי: עלי אלהים נדריך אשלם
14 תודות לך: כי־הצלת נפשי ממות הלא רגלי מדחי
להתהלך לפני אלהים באור החיים:

נז

א למנצח אל־תשחת לדוד מכתם בברחו מפני שאול
Psal. LVII. *Agit hic psalmus de causa Davidis & Saulis: reddit autem ille Deo gratias, cujus misericordiâ è maximo periculo evaserat.*
2 במערה: חנני אלהים חנני כי־בך חסיה נפשי ובצל־
3 כנפיך אחסה עד־יעבר הוות: אקרא לאלהים עליון
4 לאל גמר עלי: ישלח משמים ויושיעני חרף שאפי סלה
ה ישלח אלהים חסדו ואמתו: נפשי בתוך לבאם
אשכבה להטים בני־אדם שניהם חנית וחצים ולשונם
6 חרב חדה: רומה על־השמים אלהים על כל־הארץ
7 כבודך: רשת הכינו לפעמי כפף נפשי כרו לפני שיחה
8 נפלו בתוכה סלה: נכון לבי אלהים נכון לבי אשירה
9 ואזמרה: עורה כבודי עורה הנבל וכנור אעירה שחר:

אודך

11 אוֹדְךָ בָעַמִּים׀ אֲדֹנָי אֲזַמֶּרְךָ בַּלְאֻמִּים׃ כִּי־גָדֹל עַד־שָׁמַיִם׀
12 חַסְדֶּךָ וְעַד־שְׁחָקִים אֲמִתֶּךָ׃ רוּמָה עַל־שָׁמַיִם אֱלֹהִים
עַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ׃ נח לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד א
2 מִכְתָּם׃ הַאֻמְנָם אֵלֶם צֶדֶק תְּדַבֵּרוּן מֵישָׁרִים תִּשְׁפְּטוּ בְּנֵי
3 אָדָם׃ אַף־בְּלֵב עוֹלֹת תִּפְעָלוּן בָּאָרֶץ חֲמַס יְדֵיכֶם
4 ה תְּפַלֵּסוּן׃ זֹרוּ רְשָׁעִים מֵרָחֶם תָּעוּ מִבֶּטֶן דֹּבְרֵי כָזָב׃ חֲמַת־
לָמוֹ כִּדְמוּת חֲמַת־נָחָשׁ כְּמוֹ־פֶתֶן חֵרֵשׁ יַאְטֵם אָזְנוֹ׃
6 אֲשֶׁר לֹא־יִשְׁמַע לְקוֹל מְלַחֲשִׁים חוֹבֵר חֲבָרִים מְחֻכָּם׃
7 אֱלֹהִים הֲרָס־שִׁנֵּימוֹ בְּפִימוֹ מַלְתְּעוֹת כְּפִירִים נְתוֹץ׀
8 חציו ק׳ יְהוָה׃ יִמָּאֲסוּ כְמוֹ־מַיִם יִתְהַלְּכוּ־לָמוֹ יִדְרֹךְ חִצּוֹ כְּמוֹ
9 יִתְמֹלָלוּ׃ כְּמוֹ שַׁבְּלוּל תֶּמֶס יַהֲלֹךְ נֵפֶל אֵשֶׁת בַּל־חָזוּ
שָׁמֶשׁ׃ בְּטֶרֶם יָבִינוּ סִירֹתֵיכֶם אָטָד כְּמוֹ־חַי כְּמוֹ־חָרוֹן׀
11 יִשְׂעָרֶנּוּ׃ יִשְׂמַח צַדִּיק כִּי־חָזָה נָקָם פְּעָמָיו יִרְחַץ בְּדַם
12 הָרָשָׁע׃ וְיֹאמַר אָדָם אַךְ־פְּרִי לַצַּדִּיק אַךְ יֶשׁ־אֱלֹהִים
שֹׁפְטִים בָּאָרֶץ׃ נט לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד א
מִכְתָּם בִּשְׁלֹחַ שָׁאוּל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לַהֲמִיתוֹ׃
3 2 הַצִּילֵנִי מֵאֹיְבַי׀ אֱלֹהָי מִמִּתְקוֹמְמַי תְּשַׂגְּבֵנִי׃ הַצִּילֵנִי
4 מִפֹּעֲלֵי אָוֶן וּמֵאַנְשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי׃ כִּי הִנֵּה אָרְבוּ
לְנַפְשִׁי יָגוּרוּ עָלַי עַזִּים לֹא־פִשְׁעִי וְלֹא־חַטָּאתִי יְהוָה׃
6 בְּלִי־עָוֹן יְרֻצוּן וְיִכּוֹנָנוּ עוּרָה לִקְרָאתִי וּרְאֵה׃ וְאַתָּה יְהוָה־ה
אֱלֹהִים צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הָקִיצָה לִפְקֹד כָּל־הַגּוֹיִם
7 אַל־תָּחֹן כָּל־בֹּגְדֵי אָוֶן סֶלָה׃ יָשׁוּבוּ לָעֶרֶב יֶהֱמוּ
8 קמץ כלא אס״ף כַּכֶּלֶב וִיסוֹבְבוּ עִיר׃ הִנֵּה׀ יַבִּיעוּן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת
9 בְּשִׂפְתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שֹׁמֵעַ׃ וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׂחַק־לָמוֹ
תִּלְעַג לְכָל־גּוֹיִם׃ עֻזּוֹ אֵלֶיךָ אֶשְׁמֹרָה כִּי־אֱלֹהִים מִשְׂגַּבִּי׃
11 12 חסדי קרי אֱלֹהֵי חַסְדִּי יְקַדְּמֵנִי אֱלֹהִים יַרְאֵנִי בְשׁוֹרְרָי׃ אַל־תַּהַרְגֵם׀
פֶּן־יִשְׁכְּחוּ עַמִּי הֲנִיעֵמוֹ בְחֵילְךָ וְהוֹרִידֵמוֹ מָגִנֵּנוּ אֲדֹנָי׃
13 חַטַּאת־פִּימוֹ דְּבַר־שְׂפָתֵימוֹ וְיִלָּכְדוּ בִגְאוֹנָם וּמֵאָלָה
ומכחש

Psa. LVII. *David hostes & persecutores suos, ac piorum, accusat & damnat: seque & pios omnes consolatur Dei judicio.*

Psal. LIX. *Memorat summum discrimen in quo fuerat, cùm domi suæ à satellitibus Saulis circumsideretur: & pro liberatione ex eo gratias agit.*

14 וּמִכַּחַשׁ יְסַפֵּרוּ׃ כַּלֵּה בְחֵמָה כַּלֵּה וְאֵינֵמוֹ וְיֵדְעוּ כִּי־
טו אֱלֹהִים מֹשֵׁל בְּיַעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֶלָה׃ וְיָשֻׁבוּ לָעֶרֶב
16 יֶהֱמוּ כַכָּלֶב וִיסוֹבְבוּ עִיר׃ הֵמָּה יְנוֹעוּן לֶאֱכֹל אִם־לֹא יגיעון קרי קמץ בלא
17 יִשְׂבְּעוּ וַיָּלִינוּ׃ וַאֲנִי אָשִׁיר עֻזֶּךָ וַאֲרַנֵּן לַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ כִּי־
18 הָיִיתָ מִשְׂגָּב לִי וּמָנוֹס בְּיוֹם צַר־לִי׃ עֻזִּי אֵלֶיךָ אֲזַמֵּרָה כִּי־
א אֱלֹהִים מִשְׂגַּבִּי אֱלֹהֵי חַסְדִּי׃ ס לַמְנַצֵּחַ

Psal. LX. *Hymnus, Deo laudes & gratias dicens, ob victoriam & triumphos, quos populo suo de variis hostibus indulserat.*

2 עַל־שׁוּשַׁן עֵדוּת מִכְתָּם לְדָוִד לְלַמֵּד׃ בְּהַצּוֹתוֹ אֶת אֲרַם סגול בלי מקף
נַהֲרַיִם וְאֶת־אֲרַם צוֹבָה וַיָּשָׁב יוֹאָב וַיַּךְ אֶת־אֱדוֹם בְּגֵיא־
3 מֶלַח שְׁנֵים עָשָׂר אָלֶף׃ אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ פְרַצְתָּנוּ אָנַפְתָּ
4 תְּשׁוֹבֵב לָנוּ׃ הִרְעַשְׁתָּה אֶרֶץ פְּצַמְתָּהּ רְפָה שְׁבָרֶיהָ כִּי־
ה מָטָה׃ הִרְאִיתָ עַמְּךָ קָשָׁה הִשְׁקִיתָנוּ יַיִן תַּרְעֵלָה׃
7 6 נָתַתָּה לִירֵאֶיךָ נֵס לְהִתְנוֹסֵס מִפְּנֵי קֶשֶׁט סֶלָה׃ לְמַעַן
8 יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנוּ׃ אֱלֹהִים דִּבֶּר בְּקָדְשׁוֹ ועננו ק
9 אֶעֱלֹזָה אֲחַלְּקָה שְׁכֶם וְעֵמֶק סֻכּוֹת אֲמַדֵּד׃ לִי גִלְעָד וְלִי
י מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם מָעוֹז רֹאשִׁי יְהוּדָה מְחֹקְקִי׃ מוֹאָב סִיר
11 רַחְצִי עַל־אֱדוֹם אַשְׁלִיךְ נַעֲלִי עָלַי פְּלֶשֶׁת הִתְרוֹעָעִי׃ מִי
12 יוֹבִלֵנִי עִיר מָצוֹר מִי נָחַנִי עַד־אֱדוֹם׃ הֲלֹא־אַתָּה אֱלֹהִים
13 זְנַחְתָּנוּ וְלֹא־תֵצֵא אֱלֹהִים בְּצִבְאוֹתֵינוּ׃ הָבָה־לָּנוּ עֶזְרָת
14 מִצָּר וְשָׁוְא תְּשׁוּעַת אָדָם׃ בֵּאלֹהִים נַעֲשֶׂה־חָיִל וְהוּא
א יָבוּס צָרֵינוּ׃ סא לַמְנַצֵּחַ עַל־נְגִינַת לְדָוִד׃

Psal. LXI. *Opem & auxilium Dei, in tempore difficili, implorat: atque divinis responsis ac promissis sese consolatur.*

3 2 שִׁמְעָה אֱלֹהִים רִנָּתִי הַקְשִׁיבָה תְּפִלָּתִי׃ מִקְצֵה הָאָרֶץ
4 אֵלֶיךָ אֶקְרָא בַּעֲטֹף לִבִּי בְּצוּר־יָרוּם מִמֶּנִּי תַנְחֵנִי׃ כִּי־
ה הָיִיתָ מַחְסֶה לִי מִגְדַּל־עֹז מִפְּנֵי אוֹיֵב׃ אָגוּרָה בְאָהָלְךָ
6 עוֹלָמִים אֶחֱסֶה בְסֵתֶר כְּנָפֶיךָ סֶלָה׃ כִּי־אַתָּה אֱלֹהִים
7 שָׁמַעְתָּ לִנְדָרָי נָתַתָּ יְרֻשַּׁת יִרְאֵי שְׁמֶךָ׃ יָמִים עַל־יְמֵי־מֶלֶךְ
8 תּוֹסִיף שְׁנוֹתָיו כְּמוֹ־דֹר וָדוֹר׃ יֵשֵׁב עוֹלָם לִפְנֵי אֱלֹהִים
9 חֶסֶד וֶאֱמֶת מַן יִנְצְרֻהוּ׃ כֵּן אֲזַמְּרָה שִׁמְךָ לָעַד לְשַׁלְּמִי
א נְדָרַי יוֹם יוֹם׃ סב לַמְנַצֵּחַ עַל־יְדוּתוּן מִזְמוֹר

Psal. LXII. *Psalmus*

לדוד

3 2 לְדָוִד׃ אַךְ אֶל־אֱלֹהִים דּוּמִיָּה נַפְשִׁי מִמֶּנּוּ יְשׁוּעָתִי׃ אַךְ־
4 הוּא צוּרִי וִישׁוּעָתִי מִשְׂגַּבִּי לֹא־אֶמּוֹט רַבָּה׃ עַד־אָנָה׀
תְּהוֹתְתוּ עַל־אִישׁ תְּרָצְחוּ כֻלְּכֶם כְּקִיר נָטוּי גָּדֵר
הַדְּחוּיָה׃ אַךְ מִשְׂאֵתוֹ יָעֲצוּ לְהַדִּיחַ יִרְצוּ כָזָב בְּפִיו יְבָרֵכוּ ה
6 וּבְקִרְבָּם יְקַלְּלוּ־סֶלָה׃ אַךְ לֵאלֹהִים דּוֹמִי נַפְשִׁי כִּי־מִמֶּנּוּ
8 7 תִּקְוָתִי׃ אַךְ־הוּא צוּרִי וִישׁוּעָתִי מִשְׂגַּבִּי לֹא אֶמּוֹט׃ עַל־
9 אֱלֹהִים יִשְׁעִי וּכְבוֹדִי צוּר־עֻזִּי מַחְסִי בֵּאלֹהִים׃ בִּטְחוּ בוֹ
בְכָל־עֵת׀ עָם שִׁפְכוּ־לְפָנָיו לְבַבְכֶם אֱלֹהִים מַחֲסֶה־לָּנוּ
סֶלָה׃ אַךְ׀ הֶבֶל בְּנֵי־אָדָם כָּזָב בְּנֵי־אִישׁ בְּמֹאזְנַיִם לַעֲלוֹת׀
11 הֵמָּה מֵהֶבֶל יָחַד׃ אַל־תִּבְטְחוּ בְעֹשֶׁק וּבְגָזֵל אַל־תֶּהְבָּלוּ
12 חַיִל כִּי־יָנוּב אַל־תָּשִׁיתוּ לֵב׃ אַחַת׀ דִּבֶּר אֱלֹהִים שְׁתַּיִם־
13 זוּ שָׁמָעְתִּי כִּי עֹז לֵאלֹהִים׃ וּלְךָ־אֲדֹנָי חָסֶד כִּי־אַתָּה׀
תְּשַׁלֵּם לְאִישׁ כְּמַעֲשֵׂהוּ׃ סג מִזְמוֹר לְדָוִד א
2 בִּהְיוֹתוֹ בְּמִדְבַּר יְהוּדָה׃ אֱלֹהִים׀ אֵלִי אַתָּה אֲשַׁחֲרֶךָּ
צָמְאָה לְךָ׀ נַפְשִׁי כָּמַהּ לְךָ בְשָׂרִי בְּאֶרֶץ־צִיָּה וְעָיֵף בְּלִי־
4 3 מָיִם׃ כֵּן בַּקֹּדֶשׁ חֲזִיתִךָ לִרְאוֹת עֻזְּךָ וּכְבוֹדֶךָ׃ כִּי־טוֹב
חַסְדְּךָ מֵחַיִּים שְׂפָתַי יְשַׁבְּחוּנְךָ׃ כֵּן אֲבָרֶכְךָ בְחַיָּי בְּשִׁמְךָ ה
6 אֶשָּׂא כַפָּי׃ כְּמוֹ חֵלֶב וָדֶשֶׁן תִּשְׂבַּע נַפְשִׁי וְשִׂפְתֵי רְנָנוֹת
7 יְהַלֶּל־פִּי׃ אִם־זְכַרְתִּיךָ עַל־יְצוּעָי בְּאַשְׁמֻרוֹת אֶהְגֶּה־בָּךְ׃
9 8 כִּי־הָיִיתָ עֶזְרָתָה לִּי וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ אֲרַנֵּן׃ דָּבְקָה נַפְשִׁי
אַחֲרֶיךָ בִּי תָמְכָה יְמִינֶךָ׃ וְהֵמָּה לְשׁוֹאָה יְבַקְשׁוּ נַפְשִׁי׀
11 יָבֹאוּ בְּתַחְתִּיּוֹת הָאָרֶץ׃ יַגִּירֻהוּ עַל־יְדֵי־חָרֶב מְנָת
12 שְׁעָלִים יִהְיוּ׃ וְהַמֶּלֶךְ יִשְׂמַח בֵּאלֹהִים יִתְהַלֵּל כָּל־
הַנִּשְׁבָּע בּוֹ כִּי יִסָּכֵר פִּי דוֹבְרֵי־שָׁקֶר׃ סד
2 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ שְׁמַע־אֱלֹהִים קוֹלִי בְשִׂיחִי מִפַּחַד א
3 אוֹיֵב תִּצֹּר חַיָּי׃ תַּסְתִּירֵנִי מִסּוֹד מְרֵעִים מֵרִגְשַׁת פֹּעֲלֵי
4 אָוֶן׃ אֲשֶׁר שָׁנְנוּ כַחֶרֶב לְשׁוֹנָם דָּרְכוּ חִצָּם דָּבָר מָר׃
6 לִירוֹת בַּמִּסְתָּרִים תָּם פִּתְאֹם יֹרֻהוּ וְלֹא יִירָאוּ׃ יְחַזְּקוּ־ ה

hominis fidelis, animo tranquilli, placidi, sereni, atque in sinu Dei veluti considentis.

Psal. LXIII. *In deserto Judæ jactatus, desiderium incredibile fruendi Dei sui declarat; & consideratione præteritorum beneficiorum spem suam testatur, seque ipsum consolatur.*

Psal. LXIV. *Oratio fidelium pro conservatione ab insidiis & conspiratione ho-*

stium suorum.

לָמוֹ דָּבָר רָעָ֑ יְסַפְּרוּ לִטְמֹן מוֹקְשִׁים אָמְרוּ מִי יִרְאֶה־
7 לָּמוֹ׃ יַחְפְּשׂוּ־עוֹלֹת תַּמְנוּ חֵפֶשׂ מְחֻפָּשׂ וְקֶרֶב אִישׁ וְלֵב
9 8 עָמֹק׃ וַיֹּרֵם אֱלֹהִים חֵץ פִּתְאֹם הָיוּ מַכּוֹתָם׃ וַיַּכְשִׁילֻהוּ
י עָלֵימוֹ לְשׁוֹנָם יִתְנוֹדְדוּ כָּל־רֹאֵה בָם׃ וַיִּירָאוּ כָּל־אָדָם
11 וַיַּגִּידוּ פֹּעַל אֱלֹהִים וּמַעֲשֵׂהוּ הִשְׂכִּילוּ׃ יִשְׂמַח צַדִּיק

Psal. LXV. *Hymnus Deo dictus ob nomen & cultum suum toto orbe propagatum, multiplicemque gratiam & beneficentiam suam, in omnibus mundi partibus, ostensam.*

א בַּיהוָה וְחָסָה בוֹ וְיִתְהַלָּלוּ כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב׃ סה לַמְנַצֵּחַ
2 מִזְמוֹר לְדָוִד שִׁיר׃ לְךָ דוּמִיָּה תְהִלָּה׀ אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן וּלְךָ
4 3 יְשֻׁלַּם־נֶדֶר׃ שֹׁמֵעַ תְּפִלָּה עָדֶיךָ כָּל־בָּשָׂר יָבֹאוּ׃ דִּבְרֵי
ה עֲוֹנֹת גָּבְרוּ מֶנִּי פְשָׁעֵינוּ אַתָּה תְכַפְּרֵם׃ אַשְׁרֵי׀ תִּבְחַר
וּתְקָרֵב יִשְׁכֹּן חֲצֵרֶיךָ נִשְׂבְּעָה בְּטוּב בֵּיתֶךָ קְדֹשׁ הֵיכָלֶךָ׃
6 נוֹרָאוֹת בְּצֶדֶק תַּעֲנֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ מִבְטָח כָּל־קַצְוֵי־אֶרֶץ
7 3 וְיָם רְחֹקִים׃ מֵכִין הָרִים בְּכֹחֲנָ אָזַר בִּגְבוּרָה׃ מַשְׁבִּיחַ
9 שְׁאוֹן יַמִּים שְׁאוֹן גַּלֵּיהֶם וַהֲמוֹן לְאֻמִּים׃ וַיִּירְאוּ יֹשְׁבֵי קְצָוֹת
י מֵאוֹתֹתֶיךָ מוֹצָאֵי בֹקֶר וָעֶרֶב תַּרְנִין׃ פָּקַדְתָּ הָאָרֶץ
וַתְּשֹׁקְקֶהָ רַבַּת תַּעְשְׁרֶנָּה פֶּלֶג אֱלֹהִים מָלֵא־מַיִם תָּכִין
11 דְּגָנָם כִּי־כֵן תְּכִינֶהָ׃ תְּלָמֶיהָ רַוֵּה נַחֵת גְּדוּדֶיהָ בִּרְבִיבִים
12 תְּמוֹגְגֶנָּה צִמְחָהּ תְּבָרֵךְ׃ עִטַּרְתָּ שְׁנַת טוּבֶתֶךָ וּמַעְגָּלֶיךָ
13 יִרְעֲפוּן דָּשֶׁן׃ יִרְעֲפוּ נְאוֹת מִדְבָּר וְגִיל גְּבָעוֹת תַּחְגֹּרְנָה׃
14 לָבְשׁוּ כָרִים הַצֹּאן וַעֲמָקִים יַעְטְפוּ־בָר יָתְרוֹעֲעוּ אַף־יָשִׁירוּ׃

Psal. LXVI. *Universa terra Deum adorare & venerari jubetur, propter magnifica opera tum gratiæ, tum potentiæ, in eâ edita.*

2 א סו לַמְנַצֵּחַ שִׁיר מִזְמוֹר הָרִיעוּ לֵאלֹהִים כָּל־הָאָרֶץ׃ זַמְּרוּ
3 כְּבוֹד־שְׁמוֹ שִׂימוּ כָבוֹד תְּהִלָּתוֹ׃ אִמְרוּ לֵאלֹהִים מַה־
4 נּוֹרָא מַעֲשֶׂיךָ בְּרֹב עֻזְּךָ יְכַחֲשׁוּ לְךָ אֹיְבֶיךָ׃ כָּל־הָאָרֶץ׃
ה יִשְׁתַּחֲווּ לְךָ וְיזַמְּרוּ־לָךְ יְזַמְּרוּ שְׁמֶךָ סֶלָה׃ לְכוּ וּרְאוּ
6 מִפְעֲלוֹת אֱלֹהִים נוֹרָא עֲלִילָה עַל־בְּנֵי אָדָם׃ הָפַךְ׃
7 לְיַבָּשָׁה בַּנָּהָר יַעֲבְרוּ בָרֶגֶל שָׁם נִשְׂמְחָה בוֹ׃ מֹשֵׁל
יחומו קרי בִּגְבוּרָתוֹ עוֹלָם עֵינָיו בַּגּוֹיִם תִּצְפֶּינָה הַסּוֹרְרִים׀ אַל־יָרִימוּ
8 לָמוֹ סֶלָה׃ בָּרְכוּ עַמִּים׀ אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁמִיעוּ קוֹל תְּהִלָּתוֹ׃
9 הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ בַחַיִּים וְלֹא־נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ׃ כִּי־בָחַנְתָּנוּ

אֱלֹהִים צָרַפְתָּנוּ כִּצְרֹף כָּסָף׃ הֲבֵאתָנוּ בַמְּצוּדָה שַׂמְתָּ 11
מוּעָקָה בְמָתְנֵינוּ׃ הִרְכַּבְתָּ אֱנוֹשׁ לְרֹאשֵׁנוּ בָּאנוּ בָאֵשׁ 12
וּבַמָּיִם וַתּוֹצִיאֵנוּ לָרְוָיָה׃ אָבוֹא בֵיתְךָ בְּעוֹלוֹת אֲשַׁלֶּם לְךָ 13
נְדָרָי׃ אֲשֶׁר־פָּצוּ שְׂפָתָי וְדִבֶּר־פִּי בַּצָּר־לִי׃ עֹלוֹת טו 14
מֵחַיִם אַעֲלֶה־לְּךָ עִם־קְטֹרֶת אֵילִים אֶעֱשֶׂה בָקָר עִם־
עַתּוּדִים סֶלָה׃ לְכוּ שִׁמְעוּ וַאֲסַפְּרָה כָּל־יִרְאֵי אֱלֹהִים 16
אֲשֶׁר עָשָׂה לְנַפְשִׁי׃ אֵלָיו פִּי קָרָאתִי וְרוֹמַם תַּחַת 17
לְשׁוֹנִי׃ אָוֶן אִם־רָאִיתִי בְלִבִּי לֹא יִשְׁמַע אֲדֹנָי׃ אָכֵן 19 81
שָׁמַע אֱלֹהִים הִקְשִׁיב בְּקוֹל תְּפִלָּתִי׃ בָּרוּךְ אֱלֹהִים כ
אֲשֶׁר לֹא־הֵסִיר תְּפִלָּתִי וְחַסְדּוֹ מֵאִתִּי׃ סז

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר שִׁיר׃ אֱלֹהִים יְחָנְנֵנוּ א 2
וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה׃ לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ 3
בְּכָל־גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ׃ יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים 4
כֻּלָּם׃ יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים כִּי־תִשְׁפֹּט עַמִּים מִישׁוֹר ה
וּלְאֻמִּים בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה׃ יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים 6
יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם׃ אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים 7
אֱלֹהֵינוּ׃ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ׃ 8

סח

לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר שִׁיר׃ יָקוּם א 2
אֱלֹהִים יָפוּצוּ אוֹיְבָיו וְיָנוּסוּ מְשַׂנְאָיו מִפָּנָיו׃ כְּהִנְדַּף 3
עָשָׁן תְּנַדֵּף כְּהִמֵּס דוֹנַג מִפְּנֵי־אֵשׁ יֹאבְדוּ רְשָׁעִים מִפְּנֵי
אֱלֹהִים׃ וְצַדִּיקִים יִשְׂמְחוּ יַעֲלְצוּ לִפְנֵי אֱלֹהִים וְיָשִׂישׂוּ 4
בְּשִׂמְחָה׃ שִׁירוּ לֵאלֹהִים זַמְּרוּ שְׁמוֹ סֹלּוּ לָרֹכֵב ה
בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו׃ אֲבִי יְתוֹמִים וְדַיָּן 6
אַלְמָנוֹת אֱלֹהִים בִּמְעוֹן קָדְשׁוֹ׃ אֱלֹהִים מוֹשִׁיב יְחִידִים 7
בֵּיתָה מוֹצִיא אֲסִירִים בַּכּוֹשָׁרוֹת אַךְ־סוֹרְרִים שָׁכְנוּ
צְחִיחָה׃ אֱלֹהִים בְּצֵאתְךָ לִפְנֵי עַמֶּךָ בְּצַעְדְּךָ בִּישִׁימוֹן 8
סֶלָה׃ אֶרֶץ רָעָשָׁה אַף־שָׁמַיִם נָטְפוּ מִפְּנֵי אֱלֹהִים זֶה 9
סִינַי מִפְּנֵי אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ גֶּשֶׁם נְדָבוֹת תָּנִיף י
אֱלֹהִים

Pſal. LXVII. *Orat Deum, ut cæteris etiam gentibus ſalutem & cognitionem ſui impertiatur, idque illum effecturum eſſe prædicit.*

Pſa. LXVIII *Inducuntur fideles, verbis magnificentiſſimis, prædicantes potentiam & benignitatem Dei, tum olim exhibitam in populo ſuo, tum imprimis in erectione Regni ſui inter*

11 אֱלֹהִים נַחֲלָתְךָ וְנִלְאָה אַתָּה כוֹנַנְתָּהּ׃ חַיָּתְךָ יָשְׁבוּ־בָהּ
12 תָּכִין בְּטוּבְךָ לֶעָנִי אֱלֹהִים׃ אֲדֹנָי יִתֵּן אֹמֶר הַמְבַשְּׂרוֹת
13 צָבָא רָב׃ מַלְכֵי צְבָאוֹת יִדֹּדוּן יִדֹּדוּן וְנוֵת בַּיִת תְּחַלֵּק
14 שָׁלָל׃ אִם־תִּשְׁכְּבוּן בֵּין שְׁפָתָיִם כַּנְפֵי יוֹנָה נֶחְפָּה
15 בַּכֶּסֶף וְאֶבְרוֹתֶיהָ בִּירַקְרַק חָרוּץ׃ בְּפָרֵשׂ שַׁדַּי מְלָכִים סגול באתנח
16 בָּהּ תַּשְׁלֵג בְּצַלְמוֹן׃ הַר־אֱלֹהִים הַר־בָּשָׁן הַר גַּבְנֻנִּים
17 הַר־בָּשָׁן׃ לָמָּה תְּרַצְּדוּן הָרִים גַּבְנֻנִּים הָהָר חָמַד
18 אֱלֹהִים לְשִׁבְתּוֹ אַף־יְהוָה יִשְׁכֹּן לָנֶצַח׃ רֶכֶב אֱלֹהִים
19 רִבֹּתַיִם אַלְפֵי שִׁנְאָן אֲדֹנָי בָּם סִינַי בַּקֹּדֶשׁ׃ עָלִיתָ רפה אחר מפיק
לַמָּרוֹם שָׁבִיתָ שֶּׁבִי לָקַחְתָּ מַתָּנוֹת בָּאָדָם וְאַף סוֹרְרִים
20 לִשְׁכֹּן יָהּ אֱלֹהִים׃ בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם יַעֲמָס־לָנוּ הָאֵל
21 יְשׁוּעָתֵנוּ סֶלָה׃ הָאֵל לָנוּ אֵל לְמוֹשָׁעוֹת וְלַיהוִה אֲדֹנָי
22 לַמָּוֶת תּוֹצָאוֹת׃ אַךְ־אֱלֹהִים יִמְחַץ רֹאשׁ אֹיְבָיו קָדְקֹד
23 שֵׂעָר מִתְהַלֵּךְ בְּאַשְׁמָיו׃ אָמַר אֲדֹנָי מִבָּשָׁן אָשִׁיב אָשִׁיב
24 מִמְּצֹלוֹת יָם׃ לְמַעַן תִּמְחַץ רַגְלְךָ בְּדָם לְשׁוֹן כְּלָבֶיךָ
25 מֵאֹיְבִים מִנֶּהוּ׃ רָאוּ הֲלִיכוֹתֶיךָ אֱלֹהִים הֲלִיכוֹת אֵלִי
26 מַלְכִּי בַקֹּדֶשׁ׃ קִדְּמוּ שָׁרִים אַחַר נֹגְנִים בְּתוֹךְ עֲלָמוֹת
27 תֻּפֵּפוֹת׃ בְּמַקְהֲלוֹת בָּרְכוּ אֱלֹהִים אֲדֹנָי מִמְּקוֹר
28 יִשְׂרָאֵל׃ שָׁם בִּנְיָמִן צָעִיר רֹדֵם שָׂרֵי יְהוּדָה רִגְמָתָם שָׂרֵי
29 זְבֻלוֹן שָׂרֵי נַפְתָּלִי׃ צַוֵּה אֱלֹהֶיךָ עֻזֶּךָ עוּזָּה אֱלֹהִים זֶה דגש אחר שורק
30 פָּעַלְתָּ לָנוּ׃ מֵהֵיכָלְךָ עַל־יְרוּשָׁלַם לְךָ יוֹבִילוּ מְלָכִים שֵׁי׃
31 גְּעַר חַיַּת קָנֶה עֲדַת אַבִּירִים בְּעֶגְלֵי עַמִּים מִתְרַפֵּס
32 בְּרַצֵּי־כֶסֶף בַּזֹּר עַמִּים קְרָבוֹת יֶחְפָּצוּ׃ יֹאתוּ חַשְׁמַנִּים
33 מִנֵּי מִצְרַיִם כּוּשׁ תָּרִיץ יָדָיו לֵאלֹהִים׃ מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ
34 שִׁירוּ לֵאלֹהִים זַמְּרוּ אֲדֹנָי סֶלָה׃ לָרֹכֵב בִּשְׁמֵי שְׁמֵי־קֶדֶם
לה הֵן יִתֵּן בְּקוֹלוֹ קוֹל עֹז׃ תְּנוּ עֹז לֵאלֹהִים עַל יִשְׂרָאֵל
36 גַּאֲוָתוֹ וְעֻזּוֹ בַּשְּׁחָקִים׃ נוֹרָא אֱלֹהִים מִמִּקְדָּשֶׁיךָ אֵל
יִשְׂרָאֵל הוּא נֹתֵן עֹז וְתַעֲצֻמוֹת לָעָם בָּרוּךְ אֱלֹהִים׃

medios hostes, eorumque profligatione.

סט לַמְנַצֵּחַ עַל־שֹׁשַׁנִּים לְדָוִד: הוֹשִׁיעֵנִי אֱ 2

Psal. LXIX
Propheta magnum illum Dei SERVUM iterum introducit, ejusque dolores & passiones enarrat; tandem liberationem atque superatâ Mundi potentiâ Zionis restitutionem vaticinatur.

אֱלֹהִים כִּי בָאוּ מַיִם עַד־נָפֶשׁ: טָבַעְתִּי בִּיוֵן מְצוּלָה 3
וְאֵין מָעֳמָד בָּאתִי בְמַעֲמַקֵּי־מַיִם וְשִׁבֹּלֶת שְׁטָפַתְנִי:
יָגַעְתִּי בְקָרְאִי נָחַר גְּרוֹנִי כָּלוּ עֵינַי מְיַחֵל לֵאלֹהָי: רַבּוּ 4 ה
מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשִׁי שֹׂנְאַי חִנָּם עָצְמוּ מַצְמִיתַי אֹיְבַי שָׁקֶר סגול באתנח
אֲשֶׁר לֹא־גָזַלְתִּי אָז אָשִׁיב: אֱלֹהִים אַתָּה יָדַעְתָּ לְאִוַּלְתִּי 6
וְאַשְׁמוֹתַי מִמְּךָ לֹא־נִכְחָדוּ: אַל־יֵבֹשׁוּ בִי קַוֶּיךָ אֲדֹנָי 7
יְהוִה צְבָאוֹת אַל־יִכָּלְמוּ בִי מְבַקְשֶׁיךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:
כִּי־עָלֶיךָ נָשָׂאתִי חֶרְפָּה כִּסְּתָה כְלִמָּה פָנָי: מוּזָר הָיִיתִי 8 9
לְאֶחָי וְנָכְרִי לִבְנֵי אִמִּי: כִּי־קִנְאַת בֵּיתְךָ אֲכָלָתְנִי
וְחֶרְפּוֹת חוֹרְפֶיךָ נָפְלוּ עָלָי: וָאֲבַכֶּה בַצּוֹם נַפְשִׁי וַתְּהִי 11
לַחֲרָפוֹת לִי: וָאֶתְנָה לְבוּשִׁי שָׂק וָאֱהִי לָהֶם לְמָשָׁל: 12
יָשִׂיחוּ בִי יֹשְׁבֵי שָׁעַר וְנִגְנוֹת שׁוֹתֵי שֵׁכָר: וַאֲנִי תְפִלָּתִי־ 13 14
לְךָ יְהוָה עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרָב־חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת
יִשְׁעֶךָ: הַצִּילֵנִי מִטִּיט וְאַל־אֶטְבָּעָה אִנָּצְלָה מִשֹּׂנְאַי וּ
וּמִמַּעֲמַקֵּי־מָיִם: אַל־תִּשְׁטְפֵנִי שִׁבֹּלֶת מַיִם וְאַל־ 16
תִּבְלָעֵנִי מְצוּלָה וְאַל־תָּאְטַר־עָלַי בְּאֵר פִּיהָ: עֲנֵנִי יְהוָה 17
כִּי־טוֹב חַסְדֶּךָ כִּרְב רַחֲמֶיךָ פְּנֵה אֵלָי: וְאַל־תַּסְתֵּר 18
פָּנֶיךָ מֵעַבְדֶּךָ כִּי־צַר־לִי מַהֵר עֲנֵנִי: קָרְבָה אֶל־נַפְשִׁי 19
גְּאָלָהּ לְמַעַן אֹיְבַי פְּדֵנִי: אַתָּה יָדַעְתָּ חֶרְפָּתִי וּבָשְׁתִּי כ
וְכִלְמָתִי נֶגְדְּךָ כָּל־צוֹרְרָי: חֶרְפָּה שָׁבְרָה לִבִּי וָאָנוּשָׁה 21
וָאֲקַוֶּה לָנוּד וָאַיִן וְלִמְנַחֲמִים וְלֹא מָצָאתִי: וַיִּתְּנוּ בְּבְרוֹתִי 22
רֹאשׁ וְלִצְמָאִי יַשְׁקוּנִי חֹמֶץ: יְהִי־שֻׁלְחָנָם לִפְנֵיהֶם לְפָח 23
וְלִשְׁלוֹמִים לְמוֹקֵשׁ: תֶּחְשַׁכְנָה עֵינֵיהֶם מֵרְאוֹת 24
וּמָתְנֵיהֶם תָּמִיד הַמְעֵד: שְׁפָךְ־עֲלֵיהֶם זַעְמֶךָ וַחֲרוֹן אַפְּךָ כה
יַשִּׂיגֵם: תְּהִי־טִירָתָם נְשַׁמָּה בְּאָהֳלֵיהֶם אַל־יְהִי יוֹשֵׁב: 26
כִּי־אַתָּה אֲשֶׁר־הִכִּיתָ רָדָפוּ וְאֶל־מַכְאוֹב חֲלָלֶיךָ יְסַפֵּרוּ: 27
תְּנָה־עָוֹן עַל־עֲוֹנָם וְאַל־יָבֹאוּ בִּצְדָקָתֶךָ: יִמָּחוּ מִסֵּפֶר 28 כט

חיים

ל חַיִּים וְעִם צַדִּיקִים אַל־יִכָּתֵבוּ: וַאֲנִי עָנִי וְכוֹאֵב יְשׁוּעָתְךָ
31 אֱלֹהִים תְּשַׂגְּבֵנִי: אֲהַלְלָה שֵׁם־אֱלֹהִים בְּשִׁיר וַאֲגַדְּלֶנּוּ
32 בְּתוֹדָה: וְתִיטַב לַיהוָה מִשּׁוֹר פָּר מַקְרִן מַפְרִיס:
34 33 רָאוּ עֲנָוִים יִשְׂמָחוּ דֹרְשֵׁי אֱלֹהִים וִיחִי לְבַבְכֶם: כִּי־
שֹׁמֵעַ אֶל־אֶבְיוֹנִים יְהוָה וְאֶת־אֲסִירָיו לֹא בָזָה:
לה 36 יְהַלְלוּהוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ יַמִּים וְכָל־רֹמֵשׂ בָּם: כִּי
אֱלֹהִים יוֹשִׁיעַ צִיּוֹן וְיִבְנֶה עָרֵי יְהוּדָה וְיָשְׁבוּ שָׁם וִירֵשׁוּהָ:
37 וְזֶרַע עֲבָדָיו יְנַחֲלוּהָ וְאֹהֲבֵי שְׁמוֹ יִשְׁכְּנוּ־בָהּ:

Pſa. LXX. *Oratio Davidis ac fidelium quorumcunque, opem Dei exposcentium.*

2 א ע לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד לְהַזְכִּיר: אֱלֹהִים
3 לְהַצִּילֵנִי יְהוָה לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה: יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ מְבַקְשֵׁי
4 נַפְשִׁי יִסֹּגוּ אָחוֹר וְיִכָּלְמוּ חֹפְצֵי רָעָתִי: יָשׁוּבוּ עַל־
ה עֵקֶב בָּשְׁתָּם הָאֹמְרִים הֶאָח הֶאָח: יָשִׂישׂוּ
וְיִשְׂמְחוּ בְךָ כָּל־מְבַקְשֶׁיךָ וְיֹאמְרוּ תָמִיד יִגְדַּל
6 אֱלֹהִים אֹהֲבֵי יְשׁוּעָתֶךָ: וַאֲנִי עָנִי וְאֶבְיוֹן אֱלֹהִים חוּשָׁה־
לִּי עֶזְרִי וּמְפַלְטִי אָתָּה יְהוָה אַל־תְּאַחַר: עא

Pſa LXXI. *David orat, ut Deus sibi ope & gratiâ suâ adsit in senectute: ejusque misericordiam erga sese praedicat.*

2 א בְּךָ־יְהוָה חָסִיתִי אַל־אֵבוֹשָׁה לְעוֹלָם: בְּצִדְקָתְךָ
3 תַּצִּילֵנִי וּתְפַלְּטֵנִי הַטֵּה־אֵלַי אָזְנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנִי: הֱיֵה לִי
לְצוּר מָעוֹן לָבוֹא תָּמִיד צִוִּיתָ לְהוֹשִׁיעֵנִי כִּי־סַלְעִי
4 וּמְצוּדָתִי אָתָּה: אֱלֹהַי פַּלְּטֵנִי מִיַּד רָשָׁע מִכַּף מְעַוֵּל
ה וְחוֹמֵץ: כִּי־אַתָּה תִקְוָתִי אֲדֹנָי יְהוִה מִבְטַחִי מִנְּעוּרָי:
6 עָלֶיךָ נִסְמַכְתִּי מִבֶּטֶן מִמְּעֵי אִמִּי אַתָּה גוֹזִי בְךָ תְהִלָּתִי
8 7 תָּמִיד: כַּמּוֹפֵת הָיִיתִי לָרַבִּים וְאַתָּה מַחְסִי עָז: יִמָּלֵא
9 פִּי תְהִלָּתֶךָ כָּל־הַיּוֹם תִּפְאַרְתֶּךָ: אַל־תַּשְׁלִיכֵנִי לְעֵת
י זִקְנָה כִּכְלוֹת כֹּחִי אַל־תַּעַזְבֵנִי: כִּי־אָמְרוּ אוֹיְבַי לִי
11 וְשֹׁמְרֵי נַפְשִׁי נוֹעֲצוּ יַחְדָּו: לֵאמֹר אֱלֹהִים עֲזָבוֹ רִדְפוּ
12 וְתִפְשׂוּהוּ כִּי־אֵין מַצִּיל: אֱלֹהִים אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי אֱלֹהַי
13 לְעֶזְרָתִי חִישָׁה: יֵבֹשׁוּ כְלוּ שָׂטְנֵי נַפְשִׁי יַעְטוּ חֶרְפָּה וּמְבֻשָּׁה קְנִי
14 וּכְלִמָּה מְבַקְשֵׁי רָעָתִי: וַאֲנִי תָּמִיד אְיַחֵל וְהוֹסַפְתִּי עַל־

כָּל־תְּהִלָּתֶךָ׃ פִּי יְסַפֵּר צִדְקָתֶךָ כָּל־הַיּוֹם תְּשׁוּעָתֶךָ טו
כִּי לֹא יָדַעְתִּי סְפֹרוֹת׃ אָבוֹא בִּגְבֻרוֹת אֲדֹנָי יְהוָה אַזְכִּיר 16
צִדְקָתְךָ לְבַדֶּךָ׃ אֱלֹהִים לִמַּדְתַּנִי מִנְּעוּרָי וְעַד־הֵנָּה אַגִּיד 17
נִפְלְאוֹתֶיךָ׃ וְגַם עַד־זִקְנָה וְשֵׂיבָה אֱלֹהִים אַל־תַּעַזְבֵנִי 18
עַד־אַגִּיד זְרוֹעֲךָ לְדוֹר לְכָל־יָבוֹא גְּבוּרָתֶךָ׃ וְצִדְקָתְךָ 19
אֱלֹהִים עַד־מָרוֹם אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ גְדֹלוֹת אֱלֹהִים מִי כָמוֹךָ׃
אֲשֶׁר הִרְאִיתַנוּ צָרוֹת רַבּוֹת וְרָעוֹת תָּשׁוּב תְּחַיֵּינוּ כ תחיינו קרי הראיתני קרי
וּמִתְּהוֹמוֹת הָאָרֶץ תָּשׁוּב תַּעֲלֵנוּ׃ תֶּרֶב גְּדֻלָּתִי וְתִסֹּב 21 תעלני קרי
תְּנַחֲמֵנִי׃ גַּם־אֲנִי אוֹדְךָ בִּכְלִי־נֶבֶל אֲמִתְּךָ אֱלֹהָי 22 סמץ בלא אס ף
אֲזַמְּרָה לְךָ בְּכִנּוֹר קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ תְּרַנֵּנָה שְׂפָתַי כִּי 23
אֲזַמְּרָה־לָּךְ וְנַפְשִׁי אֲשֶׁר פָּדִיתָ׃ גַּם־לְשׁוֹנִי כָּל־הַיּוֹם 24
תֶּהְגֶּה צִדְקָתֶךָ כִּי־בֹשׁוּ כִּי־חָפְרוּ מְבַקְשֵׁי רָעָתִי׃

עב לִשְׁלֹמֹה אֱלֹהִים מִשְׁפָּטֶיךָ לְמֶלֶךְ תֵּן א
וְצִדְקָתְךָ לְבֶן־מֶלֶךְ׃ יָדִין עַמְּךָ בְּצֶדֶק וַעֲנִיֶּיךָ בְּמִשְׁפָּט׃ 2
יִשְׂאוּ הָרִים שָׁלוֹם לָעָם וּגְבָעוֹת בִּצְדָקָה׃ יִשְׁפֹּט עֲנִיֵּי־עָם 3 4
יוֹשִׁיעַ לִבְנֵי אֶבְיוֹן וִידַכֵּא עוֹשֵׁק׃ יִירָאוּךָ עִם־שָׁמֶשׁ וְלִפְנֵי ה
יָרֵחַ דּוֹר דּוֹרִים׃ יֵרֵד כְּמָטָר עַל־גֵּז כִּרְבִיבִים זַרְזִיף 6
אָרֶץ׃ יִפְרַח־בְּיָמָיו צַדִּיק וְרֹב שָׁלוֹם עַד־בְּלִי יָרֵחַ׃ וְיֵרְדְּ 7 8
מִיָּם עַד־יָם וּמִנָּהָר עַד־אַפְסֵי־אָרֶץ׃ לְפָנָיו יִכְרְעוּ צִיִּים 9
וְאֹיְבָיו עָפָר יְלַחֵכוּ׃ מַלְכֵי תַרְשִׁישׁ וְאִיִּים מִנְחָה יָשִׁיבוּ
מַלְכֵי שְׁבָא וּסְבָא אֶשְׁכָּר יַקְרִיבוּ׃ וְיִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ כָּל־ 11
מְלָכִים כָּל־גּוֹיִם יַעַבְדוּהוּ׃ כִּי־יַצִּיל אֶבְיוֹן מְשַׁוֵּעַ וְעָנִי 12
וְאֵין־עֹזֵר לוֹ׃ יָחֹס עַל־דַּל וְאֶבְיוֹן וְנַפְשׁוֹת אֶבְיוֹנִים 13
יוֹשִׁיעַ׃ מִתּוֹךְ וּמֵחָמָס יִגְאַל נַפְשָׁם וְיֵיקַר דָּמָם בְּעֵינָיו׃ 14
וִיחִי וְיִתֶּן־לוֹ מִזְהַב שְׁבָא וְיִתְפַּלֵּל בַּעֲדוֹ תָמִיד כָּל־הַיּוֹם טו
יְבָרְכֶנְהוּ׃ יְהִי פִסַּת־בַּר בָּאָרֶץ בְּרֹאשׁ הָרִים יִרְעַשׁ 16
כַּלְּבָנוֹן פִּרְיוֹ וְיָצִיצוּ מֵעִיר כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ׃ יְהִי שְׁמוֹ 17
לְעוֹלָם לִפְנֵי־שֶׁמֶשׁ יִנֹּן שְׁמוֹ וְיִתְבָּרְכוּ־בוֹ כָּל־גּוֹיִם ינון קרי

יאשרהו

Psal. LXXII. *Describit magnitudinem, justitiam, & felicitatem Regni Messiæ, veri Salomonis: ejusque adventum & prosperos successus intimis desideriis expetit.*

18 יְאַשְּׁרֻהוּ׃ בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹשֵׂה
19 נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ׃ וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ
כ אֶת־כָּל הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן׃ כָּלוּ תְפִלּוֹת דָּוִד בֶּן־יִשָׁי׃
א ספר שלישי עג מִזְמוֹר לְאָסָף אַךְ
נטיו ק׳ 2 טוֹב לְיִשְׂרָאֵל אֱלֹהִים לְבָרֵי לֵבָב׃ וַאֲנִי כִּמְעַט נָטָוּ
שפכו ק׳ 3 רַגְלָי כְּאַיִן שָׁפְכָה אֲשֻׁרָי׃ כִּי קִנֵּאתִי בַּהוֹלְלִים שְׁלוֹם
4 רְשָׁעִים אֶרְאֶה׃ כִּי אֵין חַרְצֻבּוֹת לְמוֹתָם וּבָרִיא אוּלָם׃
6 ה בַּעֲמַל אֱנוֹשׁ אֵינֵימוֹ וְעִם־אָדָם לֹא יְנֻגָּעוּ׃ לָכֵן עֲנָקַתְמוֹ
7 גַּאֲוָה יַעֲטָף־שִׁית חָמָס לָמוֹ׃ יָצָא מֵחֵלֶב עֵינֵמוֹ עָבְרוּ
8 מַשְׂכִּיּוֹת לֵבָב׃ יָמִיקוּ וִידַבְּרוּ בְרָע עֹשֶׁק מִמָּרוֹם
9 יְדַבֵּרוּ׃ שַׁתּוּ בַשָּׁמַיִם פִּיהֶם וּלְשׁוֹנָם תִּהֲלַךְ בָּאָרֶץ׃
ישוב קרי 11 י לָכֵן יָשִׁיב עַמּוֹ הֲלֹם וּמֵי מָלֵא יִמָּצוּ לָמוֹ׃ וְאָמְרוּ אֵיכָה
12 יָדַע־אֵל וְיֵשׁ דֵּעָה בְּעֶלְיוֹן׃ הִנֵּה־אֵלֶּה רְשָׁעִים וְשַׁלְוֵי
13 עוֹלָם הִשְׂגּוּ־חָיִל׃ אַךְ־רִיק זִכִּיתִי לְבָבִי וָאֶרְחַץ בְּנִקָּיוֹן
טו 14 כַּפָּי׃ וָאֱהִי נָגוּעַ כָּל־הַיּוֹם וְתוֹכַחְתִּי לַבְּקָרִים׃ אִם־
16 אָמַרְתִּי אֲסַפְּרָה כְּמוֹ הִנֵּה דוֹר בָּנֶיךָ בָּגַדְתִּי׃ וָאֲחַשְּׁבָה
הוא ק׳ 17 לָדַעַת זֹאת עָמָל הִיא בְעֵינָי׃ עַד־אָבוֹא אֶל־מִקְדְּשֵׁי־
18 אֵל אָבִינָה לְאַחֲרִיתָם׃ אַךְ בַּחֲלָקוֹת תָּשִׁית לָמוֹ
19 הִפַּלְתָּם לְמַשּׁוּאוֹת׃ אֵיךְ הָיוּ לְשַׁמָּה כְרָגַע סָפוּ תַּמּוּ
כ מִן־בַּלָּהוֹת׃ כַּחֲלוֹם מֵהָקִיץ אֲדֹנָי בָּעִיר צַלְמָם תִּבְזֶה׃
22 21 כִּי יִתְחַמֵּץ לְבָבִי וְכִלְיוֹתַי אֶשְׁתּוֹנָן׃ וַאֲנִי־בַעַר וְלֹא אֵדָע
23 בְּהֵמוֹת הָיִיתִי עִמָּךְ׃ וַאֲנִי תָּמִיד עִמָּךְ אָחַזְתָּ בְּיַד יְמִינִי׃
כה 24 בַּעֲצָתְךָ תַנְחֵנִי וְאַחַר כָּבוֹד תִּקָּחֵנִי׃ מִי־לִי בַשָּׁמַיִם
26 וְעִמְּךָ לֹא־חָפַצְתִּי בָאָרֶץ׃ כָּלָה שְׁאֵרִי וּלְבָבִי צוּר־
27 לְבָבִי וְחֶלְקִי אֱלֹהִים לְעוֹלָם׃ כִּי־הִנֵּה רְחֵקֶיךָ יֹאבֵדוּ
28 הִצְמַתָּה כָּל־זוֹנֶה מִמֶּךָּ׃ וַאֲנִי קִרְבַת אֱלֹהִים לִי־טוֹב
שַׁתִּי בַאדֹנָי יְהוָה מַחֲסִי לְסַפֵּר כָּל־מַלְאֲכוֹתֶיךָ׃
א עד מַשְׂכִּיל לְאָסָף לָמָּה אֱלֹהִים

Psa. LXXIII *Confirmantur fideles contra scandalum ac tentationes à prospero & florente impiorum statu in hac vita: atque beatitudo illorum, qui Deo indivulso nexu adhærent, asseritur.*

Psal. LXXIV. *Gemit &*

deplorat Vates hoc lugubri carmine incendium Templi. vastationem Urbis Sanctæ, divini cultus corruptionem, & de non unâ calamitate, non uno tempore, conqueritur.

1 למה אלהים זנחת לנצח יעשן אפך בצאן מרעיתך: 2 זכר עדתך קנית קדם גאלת שבט נחלתך הר־ציון זה שכנת בו: 3 הרימה פעמיך למשאות נצח כל־ הרע אויב בקדש: 4 שאגו צורריך בקרב מועדך שמו אותתם אתות: 5 יודע כמביא למעלה בסבך עץ קרדמות: 6 ועתה פתוחיה יחד בכשיל וכילפות ירהלמון: 7 שלחו באש מקדשך לארץ חללו משכן שמך: 8 אמרו בלבם נינם יחד שרפו כל־מועדי־אל בארץ: 9 אתותינו לא־ראינו אין עוד נביא ולא אתנו יודע עד־מתי: 10 עד־מתי אלהים יחרף צר ינאץ אויב שמך לנצח: 11 למה תשיב ידך וימינך מקרב חוקך כלה: 12 ואלהים מלכי מקדם פעל ישועות בקרב הארץ: 13 אתה פוררת בעזך ים שברת ראשי תנינים 14 על־המים: אתה רצצת ראשי לויתן תתננו מאכל לעם לציים: 15 אתה בקעת מעין ונחל אתה הובשת נהרות איתן: 16 לך יום אף־לך לילה אתה הכינות מאור ושמש: 17 אתה הצבת כל־גבולות ארץ קיץ וחרף אתה יצרתם: 18 זכר־זאת אויב חרף יהוה ועם־ נבל נאצו שמך: 19 אל־תתן לחית נפש תורך חית עניך אל־תשכח לנצח: 20 הבט לברית כי־מלאו כ מחשכי־ארץ נאות חמס: 21 אל־ישב דך נכלם עני ואביון יהללו שמך: 22 קומה אלהים ריבה ריבך זכר חרפתך מני־נבל כל־היום: 23 אל־ תשכח קול צוריך שאון קמיך עולה תמיד:

Psal. LXXV. Celebrant fideles æternum Dei Regnum, ejusque erectionem.

עה למנצח אל־תשחת מזמור א לאסף שיר: 2 הודינו לך אלהים הודינו וקרוב שמך ספרו נפלאותיך: 3 כי אקח מועד אני מישרים אשפט: 4 נמגים ארץ וכל־ישביה אנכי תכנתי עמודיה סלה

18 יְאַשְּׁרֻהוּ׃ בָּרוּךְ׀ יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹשֵׂה
19 נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ׃ וּבָרוּךְ׀ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ
כ אֶת־כָּל הָאָרֶץ אָמֵן׀ וְאָמֵן׃ כָּלוּ תְפִלּוֹת דָּוִד בֶּן־יִשָׁי׃

Psa. LXXIII *Confirmantur fideles contra scandalum ac tentationes à prospero & florente impiorum statu in hac vita: atque beatitudo illorum, qui Deo indivulso nexu adhærent, asseritur.*

א ספר שלישי עג מִזְמוֹר לְאָסָף אַךְ
נטיו ק׳ 2 טוֹב לְיִשְׂרָאֵל אֱלֹהִים לְבָרֵי לֵבָב׃ וַאֲנִי כִּמְעַט נָטָוּ
שפכו ק׳ 3 רַגְלָי כְּאַיִן שָׁפְכָה אֲשֻׁרָי׃ כִּי קִנֵּאתִי בַּהוֹלְלִים שְׁלוֹם
4 רְשָׁעִים אֶרְאֶה׃ כִּי אֵין חַרְצֻבּוֹת לְמוֹתָם וּבָרִיא אוּלָם׃
6 ה בַּעֲמַל אֱנוֹשׁ אֵינֵימוֹ וְעִם־אָדָם לֹא יְנֻגָּעוּ׃ לָכֵן עֲנָקַתְמוֹ
7 גַּאֲוָה יַעֲטָף־שִׁית חָמָס לָמוֹ׃ יָצָא מֵחֵלֶב עֵינֵמוֹ עָבְרוּ
8 מַשְׂכִּיּוֹת לֵבָב׃ יָמִיקוּ׀ וִידַבְּרוּ בְרָע עֹשֶׁק מִמָּרוֹם
9 יְדַבֵּרוּ׃ שַׁתּוּ בַשָּׁמַיִם פִּיהֶם וּלְשׁוֹנָם תִּהֲלַךְ בָּאָרֶץ׃
ישוב קרי 11 י לָכֵן׀ יָשִׁיב עַמּוֹ הֲלֹם וּמֵי מָלֵא יִמָּצוּ לָמוֹ׃ וְאָמְרוּ אֵיכָה
12 יָדַע־אֵל וְיֵשׁ דֵּעָה בְּעֶלְיוֹן׃ הִנֵּה־אֵלֶּה רְשָׁעִים וְשַׁלְוֵי
13 עוֹלָם הִשְׂגּוּ־חָיִל׃ אַךְ־רִיק זִכִּיתִי לְבָבִי וָאֶרְחַץ בְּנִקָּיוֹן
טו 14 כַּפָּי׃ וָאֱהִי נָגוּעַ כָּל־הַיּוֹם וְתוֹכַחְתִּי לַבְּקָרִים׃ אִם־
16 אָמַרְתִּי אֲסַפְּרָה כְּמוֹ הִנֵּה דוֹר בָּנֶיךָ בָּגָדְתִּי׃ וָאֲחַשְּׁבָה
הוא ק׳ 17 לָדַעַת זֹאת עָמָל הִיא בְעֵינָי׃ עַד־אָבוֹא אֶל־מִקְדְּשֵׁי־
18 אֵל אָבִינָה לְאַחֲרִיתָם׃ אַךְ בַּחֲלָקוֹת תָּשִׁית לָמוֹ
19 הִפַּלְתָּם לְמַשּׁוּאוֹת׃ אֵיךְ הָיוּ לְשַׁמָּה כְרָגַע סָפוּ תַּמּוּ
כ מִן־בַּלָּהוֹת׃ כַּחֲלוֹם מֵהָקִיץ אֲדֹנָי בָּעִיר׀ צַלְמָם תִּבְזֶה׃
22 21 כִּי יִתְחַמֵּץ לְבָבִי וְכִלְיוֹתַי אֶשְׁתּוֹנָן׃ וַאֲנִי־בַעַר וְלֹא אֵדָע
23 בְּהֵמוֹת הָיִיתִי עִמָּךְ׃ וַאֲנִי תָמִיד עִמָּךְ אָחַזְתָּ בְּיַד יְמִינִי׃
כה 24 בַּעֲצָתְךָ תַנְחֵנִי וְאַחַר כָּבוֹד תִּקָּחֵנִי׃ מִי־לִי בַשָּׁמַיִם
26 וְעִמְּךָ לֹא־חָפַצְתִּי בָאָרֶץ׃ כָּלָה שְׁאֵרִי וּלְבָבִי צוּר־
27 לְבָבִי וְחֶלְקִי אֱלֹהִים לְעוֹלָם׃ כִּי־הִנֵּה רְחֵקֶיךָ יֹאבֵדוּ
28 הִצְמַתָּה כָּל־זוֹנֶה מִמֶּךָּ׃ וַאֲנִי׀ קִרְבַת אֱלֹהִים לִי־טוֹב
שַׁתִּי׀ בַּאדֹנָי יְהוָה מַחֲסִי לְסַפֵּר כָּל־מַלְאֲכוֹתֶיךָ׃

Psal. LXXIV. *Gemit &*

א עד מַשְׂכִּיל לְאָסָף לָמָּה אֱלֹהִים

deplorat Vates hoc lugubri carmine incendium Templi. vastationem Urbis Sanctæ, divini cultus corruptionem, & de non unâ calamitate, non uno tempore, conqueritur.

1 למה אלהים זנחת לנצח יעשן אפך בצאן מרעיתך: 2 זכר עדתך קנית קדם גאלת שבט נחלתך הר־ציון זה שכנת בו: 3 הרימה פעמיך למשאות נצח כל־ הרע אויב בקדש: 4 שאגו צורריך בקרב מועדך שמו אותתם אתות: 5 יודע כמביא למעלה בסבך עץ קרדמות: 6 ועתה פתוחיה יחד בכשיל וכילפות ירהלמון: 7 שלחו באש מקדשך לארץ חללו משכן שמך: 8 אמרו בלבם נינם יחד שרפו כל־מועדי־אל בארץ: 9 אתותינו לא־ראינו אין עוד נביא ולא אתנו יודע עד־מתי: 10 עד־מתי אלהים יחרף צר ינאץ אויב שמך לנצח: 11 למה תשיב ידך וימינך מקרב חוקך כלה: 12 ואלהים מלכי מקדם פעל ישועות בקרב הארץ: 13 אתה פוררת בעזך ים שברת ראשי תנינים 14 על־המים: אתה רצצת ראשי לויתן תתננו מאכל לעם לציים: 15 אתה בקעת מעין ונחל אתה הובשת נהרות איתן: 16 לך יום אף־לך לילה אתה הכינות מאור ושמש: 17 אתה הצבת כל־גבולות ארץ קיץ וחרף אתה יצרתם: 18 זכר־זאת אויב חרף יהוה ועם־ נבל נאצו שמך: 19 אל־תתן לחית נפש תורך חית עניך אל־תשכח לנצח: 20 הבט לברית כי־מלאו כ מחשכי־ארץ נאות חמס: 21 אל־ישב דך נכלם עני ואביון יהללו שמך: 22 קומה אלהים ריבה ריבך זכר חרפתך מני־נבל כל־היום: 23 אל־ תשכח קול צוריך שאון קמיך עולה תמיד:

Psal. LXXV. Celebrant fideles æternum Dei Regnum, ejusque erectionem.

עה למנצח אל־תשחת מזמור א לאסף שיר: 2 הודינו לך אלהים הודינו וקרוב שמך ספרו נפלאותיך: 3 כי אקח מועד אני מישרים אשפט: 4 נמגים ארץ וכל־ישביה אנכי תכנתי עמודיה סלה

religiosè deprædicant; deinde ad superbos impiosque in terra homines sermonem convertunt.

ה סֶלָה: אָמַרְתִּי לַהוֹלְלִים אַל־תָּהֹלּוּ וְלָרְשָׁעִים אַל־תָּרִימוּ
6 קָרֶן: אַל־תָּרִימוּ לַמָּרוֹם קַרְנְכֶם תְּדַבְּרוּ בְצַוָּאר עָתָק:
7 8 כִּי לֹא מִמּוֹצָא וּמִמַּעֲרָב וְלֹא מִמִּדְבַּר הָרִים: כִּי־אֱלֹהִים
9 שֹׁפֵט זֶה יַשְׁפִּיל וְזֶה יָרִים: כִּי כוֹס בְּיַד־יְהוָה וְיַיִן חָמַר
מָלֵא מֶסֶךְ וַיַּגֵּר מִזֶּה אַךְ שְׁמָרֶיהָ יִמְצוּ יִשְׁתּוּ כֹּל
יִרְשָׁעֵי־אָרֶץ: וַאֲנִי אַגִּיד לְעוֹלָם אֲזַמְּרָה לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב:
11 וְכָל־קַרְנֵי רְשָׁעִים אֲגַדֵּעַ תְּרוֹמַמְנָה קַרְנוֹת צַדִּיק:

Psa. Lxxvi. Majestas Dei & præsens auxilium erga suos celebratur, ac extollitur.

א עו לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר לְאָסָף שִׁיר:
1 3 נוֹדָע בִּיהוּדָה אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל גָּדוֹל שְׁמוֹ: וַיְהִי בְשָׁלֵם
ה׳ רפה 4 סֻכּוֹ וּמְעוֹנָתוֹ בְצִיּוֹן: שָׁמָּה שָׁבַר רִשְׁפֵּי־קֶשֶׁת מָגֵן
ה וְחֶרֶב וּמִלְחָמָה סֶלָה: נָאוֹר אַתָּה אַדִּיר מֵהַרְרֵי־טָרֶף:
פלוץ 6 אֶשְׁתּוֹלְלוּ אַבִּירֵי לֵב נָמוּ שְׁנָתָם וְלֹא־מָצְאוּ כָל־אַנְשֵׁי־
7 חַיִל יְדֵיהֶם: מִגַּעֲרָתְךָ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב נִרְדָּם וְרֶכֶב וָסוּס:
8 9 אַתָּה נוֹרָא אַתָּה וּמִי־יַעֲמֹד לְפָנֶיךָ מֵאָז אָפֶךָ: מִשָּׁמַיִם
י הִשְׁמַעְתָּ דִּין אֶרֶץ יָרְאָה וְשָׁקְטָה: בְּקוּם לַמִּשְׁפָּט
11 אֱלֹהִים לְהוֹשִׁיעַ כָּל־עַנְוֵי־אָרֶץ סֶלָה: כִּי־חֲמַת אָדָם
12 תּוֹדְךָ שְׁאֵרִית חֵמוֹת תַּחְגֹּר: נִדְרוּ וְשַׁלְּמוּ לַיהוָה
13 אֱלֹהֵיכֶם כָּל־סְבִיבָיו יוֹבִילוּ שֹׁי לַמּוֹרָא: יִבְצֹר רוּחַ
נְגִידִים נוֹרָא לְמַלְכֵי־אָרֶץ: עז

Psl. Lxxvii. Gratiarum actio ob liberationem ex maximis angustiis.

2 א לַמְנַצֵּחַ עַל־יְדִיתוּן לְאָסָף מִזְמוֹר: קוֹלִי אֶל־
יחתון ק׳
3 אֱלֹהִים וְאֶצְעָקָה קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים וְהַאֲזִין אֵלָי: בְּיוֹם
צָרָתִי אֲדֹנָי דָּרָשְׁתִּי יָדִי לַיְלָה נגרה [נִגְּרָה] וְלֹא תָפוּג מֵאֲנָה
4 הִנָּחֵם נַפְשִׁי: אֶזְכְּרָה אֱלֹהִים וְאֶהֱמְיָה אָשִׂיחָה
ה וְתִתְעַטֵּף רוּחִי סֶלָה: אָחַזְתָּ שְׁמֻרוֹת עֵינָי נְפָעַמְתִּי וְלֹא
6 7 אֲדַבֵּר: חִשַּׁבְתִּי יָמִים מִקֶּדֶם שְׁנוֹת עוֹלָמִים: אֶזְכְּרָה
נְגִינָתִי בַּלַּיְלָה עִם־לְבָבִי אָשִׂיחָה וַיְחַפֵּשׂ רוּחִי:
8 9 הַלְעוֹלָמִים יִזְנַח אֲדֹנָי וְלֹא־יֹסִיף לְרָצוֹת עוֹד: הָאָפֵס
לָנֶצַח חַסְדּוֹ גָּמַר אֹמֶר לְדֹר וָדֹר: הֲשָׁכַח חַנּוֹת אִם־

אם

11 אִם־קָפַץ בְּאַף רַחֲמָיו סֶלָה׃ וָאֹמַר חַלּוֹתִי הִיא שְׁנוֹת
12 אזכור קרי יְמִין עֶלְיוֹן׃ אֶזְכֹּיר מַעַלְלֵי־יָהּ כִּי־אֶזְכְּרָה מִקֶּדֶם
13 פִּלְאֶךָ׃ וְהָגִיתִי בְכָל־פָּעֳלֶךָ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה׃
טו 14 אֱלֹהִים בַּקֹּדֶשׁ דַּרְכֶּךָ מִי־אֵל גָּדוֹל כֵּאלֹהִים׃ אַתָּה
16 הָאֵל עֹשֵׂה פֶלֶא הוֹדַעְתָּ בָעַמִּים עֻזֶּךָ׃ גָּאַלְתָּ בִזְרוֹעַ
17 עַמֶּךָ בְּנֵי־יַעֲקֹב וְיוֹסֵף סֶלָה׃ רָאוּךָ מַיִם אֱלֹהִים רָאוּךָ
18 מַיִם יָחִילוּ אַף יִרְגְּזוּ תְהֹמוֹת׃ זָרְמוּ מַיִם עָבוֹת קוֹל
19 נָתְנוּ שְׁחָקִים אַף־חֲצָצֶיךָ יִתְהַלָּכוּ׃ קוֹל רַעַמְךָ בַּגַּלְגַּל
כ הֵאִירוּ בְרָקִים תֵּבֵל רָגְזָה וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ׃ בַּיָּם דַּרְכֶּךָ
21 יחיד ו׳ וּשְׁבִילְךָ בְּמַיִם רַבִּים וְעִקְּבוֹתֶיךָ לֹא נוֹדָעוּ׃ נָחִיתָ כַצֹּאן
א עַמֶּךָ בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן׃ עח מַשְׂכִּיל לְאָסָף
2 הַאֲזִינָה עַמִּי תּוֹרָתִי הַטּוּ אָזְנְכֶם לְאִמְרֵי־פִי׃ אֶפְתְּחָה
3 בְמָשָׁל פִּי אַבִּיעָה חִידוֹת מִנִּי־קֶדֶם׃ אֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ
4 וַנֵּדָעֵם וַאֲבֹתֵינוּ סִפְּרוּ־לָנוּ׃ לֹא נְכַחֵד מִבְּנֵיהֶם לְדוֹר
אַחֲרוֹן מְסַפְּרִים תְּהִלּוֹת יְהוָה וְעֶזּוּזוֹ וְנִפְלְאֹתָיו אֲשֶׁר
ה עָשָׂה׃ וַיָּקֶם עֵדוּת בְּיַעֲקֹב וְתוֹרָה שָׂם בְּיִשְׂרָאֵל
6 אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדִיעָם לִבְנֵיהֶם׃ לְמַעַן יֵדְעוּ
7 דּוֹר אַחֲרוֹן בָּנִים יִוָּלֵדוּ יָקֻמוּ וִיסַפְּרוּ לִבְנֵיהֶם׃ וְיָשִׂימוּ
בֵאלֹהִים כִּסְלָם וְלֹא יִשְׁכְּחוּ מַעַלְלֵי־אֵל וּמִצְוֹתָיו יִנְצֹרוּ׃
8 וְלֹא יִהְיוּ כַּאֲבוֹתָם דּוֹר סוֹרֵר וּמֹרֶה דּוֹר לֹא־הֵכִין לִבּוֹ
9 וְלֹא נֶאֱמְנָה אֶת־אֵל רוּחוֹ׃ בְּנֵי־אֶפְרַיִם נוֹשְׁקֵי רוֹמֵי־
קָשֶׁת הָפְכוּ בְּיוֹם קְרָב׃ לֹא שָׁמְרוּ בְּרִית אֱלֹהִים
11 וּבְתוֹרָתוֹ מֵאֲנוּ לָלֶכֶת׃ וַיִּשְׁכְּחוּ עֲלִילוֹתָיו וְנִפְלְאֹתָיו
12 אֲשֶׁר הֶרְאָם׃ נֶגֶד אֲבוֹתָם עָשָׂה פֶלֶא בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
14 13 שְׂדֵה־צֹעַן׃ בָּקַע יָם וַיַּעֲבִירֵם וַיַּצֶּב־מַיִם כְּמוֹ־נֵד׃ וַיַּנְחֵם
טו בֶּעָנָן יוֹמָם וְכָל־הַלַּיְלָה בְּאוֹר אֵשׁ׃ יְבַקַּע צֻרִים בַּמִּדְבָּר
16 וַיַּשְׁקְ כִּתְהֹמוֹת רַבָּה׃ וַיּוֹצֵא נוֹזְלִים מִסֶּלַע וַיּוֹרֶד
17 כַּנְהָרוֹת מָיִם׃ וַיּוֹסִיפוּ עוֹד לַחֲטֹא־לוֹ לַמְרוֹת עֶלְיוֹן

Psa. Lxxviij. *Multiplicia Dei beneficia erga gentem Hebræam enarrantur, monenturque ut Deo Salvatori suo obediant, eumque loquentem audiant, nec incredulitate, aliisque peccatis suis ipsum offendant, & pereant sicut patres ipsorum.*

18 בַּצִּיָּה: וַיְנַסּוּ־אֵל בִּלְבָבָם לִשְׁאָל־אֹכֶל לְנַפְשָׁם:
19 וַיְדַבְּרוּ בֵּאלֹהִים אָמְרוּ הֲיוּכַל אֵל לַעֲרֹךְ שֻׁלְחָן
כ בַּמִּדְבָּר: הֵן הִכָּה־צוּר וַיָּזוּבוּ מַיִם וְנְחָלִים יִשְׁטָפוּ
21 הֲגַם־לֶחֶם יוּכַל תֵּת אִם־יָכִין שְׁאֵר לְעַמּוֹ: לָכֵן שָׁמַע
יְהוָה וַיִּתְעַבָּר וְאֵשׁ נִשְּׁקָה בְיַעֲקֹב וְגַם־אַף עָלָה
22 בְּיִשְׂרָאֵל: כִּי לֹא הֶאֱמִינוּ בֵּאלֹהִים וְלֹא בָטְחוּ בִּישׁוּעָתוֹ:
24 23 וַיְצַו שְׁחָקִים מִמָּעַל וְדַלְתֵי שָׁמַיִם פָּתָח: וַיַּמְטֵר עֲלֵיהֶם
כה מָן לֶאֱכֹל וְדְגַן־שָׁמַיִם נָתַן לָמוֹ: לֶחֶם אַבִּירִים אָכַל אִישׁ
26 צֵידָה שָׁלַח לָהֶם לָשְׂבַע: יַסַּע קָדִים בַּשָּׁמָיִם וַיְנַהֵג בְּעֻזּוֹ
27 תֵּימָן: וַיַּמְטֵר עֲלֵיהֶם כֶּעָפָר שְׁאֵר וְכְחוֹל יַמִּים עוֹף
29 28 כָּנָף: וַיִּפֹּל בְּקֶרֶב מַחֲנֵהוּ סָבִיב לְמִשְׁכְּנוֹתָיו: וַיֹּאכְלוּ
ל וַיִּשְׂבְּעוּ מְאֹד וְתַאֲוָתָם יָבָא לָהֶם: לֹא־זָרוּ מִתַּאֲוָתָם
31 עוֹד אָכְלָם בְּפִיהֶם: וְאַף אֱלֹהִים עָלָה בָּהֶם
32 וַיַּהֲרֹג בְּמִשְׁמַנֵּיהֶם וּבַחוּרֵי יִשְׂרָאֵל הִכְרִיעַ: בְּכָל־
33 זֹאת חָטְאוּ־עוֹד וְלֹא הֶאֱמִינוּ בְּנִפְלְאֹתָיו: וַיִּכַל בַּהֶבֶל
34 יְמֵיהֶם וּשְׁנוֹתָם בַּבֶּהָלָה: אִם־הָרָגָם וּדְרָשׁוּהוּ
לה וְשָׁבוּ וְשִׁחֲרוּ־אֵל: וַיִּזְכְּרוּ כִּי־אֱלֹהִים צוּרָם וְאֵל עֶלְיוֹן
36 גְּאָלָם: * וַיְפַתּוּהוּ בְּפִיהֶם וּבִלְשׁוֹנָם יְכַזְּבוּ־לוֹ: חצי הטפר
37 38 וְלִבָּם לֹא־נָכוֹן עִמּוֹ וְלֹא נֶאֶמְנוּ בִּבְרִיתוֹ: וְהוּא
רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא־יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ
39 וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ: וַיִּזְכֹּר כִּי־בָשָׂר הֵמָּה רוּחַ הוֹלֵךְ
מ וְלֹא יָשׁוּב: כַּמָּה יַמְרוּהוּ בַּמִּדְבָּר יַעֲצִיבוּהוּ בִּישִׁימוֹן:
42 41 וַיָּשׁוּבוּ וַיְנַסּוּ־אֵל וְקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל הִתְוּוּ: לֹא־זָכְרוּ אֶת־
43 יָדוֹ יוֹם אֲשֶׁר־פָּדָם מִנִּי־צָר: אֲשֶׁר־שָׂם בְּמִצְרַיִם
44 אֹתוֹתָיו וּמוֹפְתָיו בִּשְׂדֵה צֹעַן: וַיַּהֲפֹךְ לְדָם יְאֹרֵיהֶם
מה וְנוֹזְלֵיהֶם בַּל־יִשְׁתְּיוּן: יְשַׁלַּח בָּהֶם עָרֹב וַיֹּאכְלֵם
46 וּצְפַרְדֵּעַ וַתַּשְׁחִיתֵם: וַיִּתֵּן לֶחָסִיל יְבוּלָם וִיגִיעָם
48 47 לָאַרְבֶּה: יַהֲרֹג בַּבָּרָד גַּפְנָם וְשִׁקְמוֹתָם בַּחֲנָמַל: וַיַּסְגֵּר
לברד

49 לַבֶּרֶד בְּעִירָם וּמִקְנֵיהֶם לָרְשָׁפִים׃ יִשַׁלַּח־בָּם חֲרוֹן
אַפּוֹ עֶבְרָה וָזַעַם וְצָרָה מִשְׁלַחַת מַלְאֲכֵי רָעִים׃ יְפַלֵּס נָ
נָתִיב לְאַפּוֹ לֹא־חָשַׂךְ מִמָּוֶת נַפְשָׁם וְחַיָּתָם לַדֶּבֶר
הִסְגִּיר׃ וַיַּךְ כָּל־בְּכוֹר בְּמִצְרָיִם רֵאשִׁית אוֹנִים בְּאָהֳלֵי
51 חָם׃ וַיַּסַּע כַּצֹּאן עַמּוֹ וַיְנַהֲגֵם כָּעֵדֶר בַּמִּדְבָּר׃ וַיַּנְחֵם 52 53
לָבֶטַח וְלֹא פָחָדוּ וְאֶת־אוֹיְבֵיהֶם כִּסָּה הַיָּם׃ וַיְבִיאֵם 54
אֶל־גְּבוּל קָדְשׁוֹ הַר־זֶה קָנְתָה יְמִינוֹ׃ וַיְגָרֶשׁ נה
מִפְּנֵיהֶם ׀ גּוֹיִם וַיַּפִּילֵם בְּחֶבֶל נַחֲלָה וַיַּשְׁכֵּן בְּאָהֳלֵיהֶם
שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְנַסּוּ וַיַּמְרוּ אֶת־אֱלֹהִים עֶלְיוֹן 56
וְעֵדוֹתָיו לֹא שָׁמָרוּ׃ וַיִּסֹּגוּ וַיִּבְגְּדוּ כְּאֲבוֹתָם 57
נֶהְפְּכוּ כְּקֶשֶׁת רְמִיָּה׃ וַיַּכְעִיסוּהוּ בְּבָמוֹתָם 58
וּבִפְסִילֵיהֶם יַקְנִיאוּהוּ׃ שָׁמַע אֱלֹהִים וַיִּתְעַבָּר 59
וַיִּמְאַס מְאֹד בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיִּטֹּשׁ מִשְׁכַּן שִׁלוֹ אֹהֶל שָׁכַן ס
בָּאָדָם׃ וַיִּתֵּן לַשִּׁבְיָ עֻזּוֹ וְתִפְאַרְתּוֹ בְּיַד־צָר׃ וַיִּסְגֹּר 61 62
לַחֶרֶב עַמּוֹ וּבְנַחֲלָתוֹ הִתְעַבָּר׃ בַּחוּרָיו אָכְלָה־אֵשׁ 63
וּבְתוּלֹתָיו לֹא הוֹלָלוּ׃ כֹּהֲנָיו בַּחֶרֶב נָפָלוּ וְאַלְמְנֹתָיו 64 ונש אחר שוק
לֹא תִבְכֶּינָה׃ וַיִּקַץ כְּיָשֵׁן ׀ אֲדֹנָי כְּגִבּוֹר מִתְרוֹנֵן מִיָּיִן׃ סה
וַיַּךְ־צָרָיו אָחוֹר חֶרְפַּת עוֹלָם נָתַן לָמוֹ׃ וַיִּמְאַס בְּאֹהֶל 66 67
יוֹסֵף וּבְשֵׁבֶט אֶפְרַיִם לֹא בָחָר׃ וַיִּבְחַר אֶת־שֵׁבֶט יְהוּדָה 68
אֶת־הַר צִיּוֹן אֲשֶׁר אָהֵב׃ וַיִּבֶן כְּמוֹ־רָמִים מִקְדָּשׁוֹ כָּאָרֶץ 69
יְסָדָהּ לְעוֹלָם׃ וַיִּבְחַר בְּדָוִד עַבְדּוֹ וַיִּקָּחֵהוּ מִמִּכְלְאֹת ע
צֹאן׃ מֵאַחַר עָלוֹת הֲבִיאוֹ לִרְעוֹת בְּיַעֲקֹב עַמּוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל 71
נַחֲלָתוֹ׃ וַיִּרְעֵם כְּתֹם לְבָבוֹ וּבִתְבוּנוֹת כַּפָּיו יַנְחֵם׃ 72

Pſ. Lxxix. *Pſalmus propheticus, agens de excidio Hieroſolymorum & Templi, deque fide-*

עט מִזְמוֹר לְאָסָף אֱלֹהִים בָּאוּ גוֹיִם ׀ בְּנַחֲלָתֶךָ א
טִמְּאוּ אֶת־הֵיכַל קָדְשֶׁךָ שָׂמוּ אֶת־יְרוּשָׁלַם לְעִיִּים׃ נָתְנוּ 2
אֶת־נִבְלַת עֲבָדֶיךָ מַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם בְּשַׂר חֲסִידֶיךָ
לְחַיְתוֹ־אָרֶץ׃ שָׁפְכוּ דָמָם ׀ כַּמַּיִם סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלַם 3
וְאֵין קוֹבֵר׃ הָיִינוּ חֶרְפָּה לִשְׁכֵנֵינוּ לַעַג וָקֶלֶס 4
לסביבותינו

lium gloriatione in salute & liberatione Domini.

ה לִשְׁכֵנוֹתֵינוּ: עַד־מָה יְהוָה תֶּאֱנַף לָנֶצַח תִּבְעַר כְּמוֹ־
6 אֵשׁ קִנְאָתֶךָ: שְׁפֹךְ חֲמָתְךָ אֶל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־
7 יָדָעוּךָ וְעַל־מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרָאוּ: כִּי אָכַל
8 אֶת־יַעֲקֹב וְאֶת־נָוֵהוּ הֵשַׁמּוּ: אַל תִּזְכָּר־לָנוּ עֲוֹנֹת
9 רִאשֹׁנִים מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד: עָזְרֵנוּ
אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל־דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל־
י חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ: לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה
פ' גויים אֱלֹהֵיהֶם יִוָּדַע בַּגּוֹיִם לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דַּם־עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ:
11 תָּבוֹא לְפָנֶיךָ אֲנָקַת אָסִיר כְּגֹדֶל זְרוֹעֲךָ הוֹתֵר בְּנֵי
12 תְמוּתָה: וְהָשֵׁב לִשְׁכֵנֵינוּ שִׁבְעָתַיִם אֶל־חֵיקָם חֶרְפָּתָם
13 אֲשֶׁר חֵרְפוּךָ אֲדֹנָי: וַאֲנַחְנוּ עַמְּךָ וְצֹאן מַרְעִיתֶךָ נוֹדֶה
לְךָ לְעוֹלָם לְדוֹר וָדֹר נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ: פ

Psal. LXXX. Eleganti verborum imagine depingitur tum prosper & felix, tum adversus populi Dei status, & utrobique ipsorum desiderium erga Regnum Dei, ejusque gratiam deinceps manifestandam, exprimitur.

א לַמְנַצֵּחַ אֶל־שֹׁשַׁנִּים עֵדוּת לְאָסָף מִזְמוֹר: רֹעֵה
2 יִשְׂרָאֵל הַאֲזִינָה נֹהֵג כַּצֹּאן יוֹסֵף יֹשֵׁב הַכְּרוּבִים
3 הוֹפִיעָה: לִפְנֵי אֶפְרַיִם וּבִנְיָמִן וּמְנַשֶּׁה עוֹרְרָה אֶת־
4 גְּבוּרָתֶךָ וּלְכָה לִישֻׁעָתָה לָנוּ: אֱלֹהִים הֲשִׁיבֵנוּ וְהָאֵר
ה פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה: יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת עַד־מָתַי עָשַׁנְתָּ
6 בִּתְפִלַּת עַמֶּךָ: הַאֲכַלְתָּם לֶחֶם דִּמְעָה וַתַּשְׁקֵמוֹ
7 בִּדְמָעוֹת שָׁלִישׁ: תְּשִׂימֵנוּ מָדוֹן לִשְׁכֵנֵינוּ וְאֹיְבֵינוּ יִלְעֲגוּ־
8 לָמוֹ: אֱלֹהִים צְבָאוֹת הֲשִׁיבֵנוּ וְהָאֵר פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה:
9 י גֶּפֶן מִמִּצְרַיִם תַּסִּיעַ תְּגָרֵשׁ גּוֹיִם וַתִּטָּעֶהָ: פִּנִּיתָ לְפָנֶיהָ
11 וַתַּשְׁרֵשׁ שָׁרָשֶׁיהָ וַתְּמַלֵּא אָרֶץ: כִּסּוּ הָרִים צִלָּהּ וַעֲנָפֶיהָ
12 אַרְזֵי־אֵל: תְּשַׁלַּח קְצִירָהּ עַד־יָם וְאֶל־נָהָר יְנִקוֹתֶיהָ:
13 14 לָמָּה פָרַצְתָּ גְדֵרֶיהָ וְאָרוּהָ כָּל־עֹבְרֵי דָרֶךְ: יְכַרְסְמֶנָּה
טו חֲזִיר מִיָּעַר וְזִיז שָׂדַי יִרְעֶנָּה: אֱלֹהִים צְבָאוֹת שׁוּב נָא
עין תלויה כ' רבתי
16 הַבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה וּפְקֹד גֶּפֶן זֹאת: וְכָנָה אֲשֶׁר־
17 נָטְעָה יְמִינֶךָ וְעַל־בֵּן אִמַּצְתָּה לָךְ: שְׂרֻפָה בָאֵשׁ
18 כְּסוּחָה מִגַּעֲרַת פָּנֶיךָ יֹאבֵדוּ: תְּהִי־יָדְךָ עַל־אִישׁ יְמִינֶךָ
עַל

19 עַל־בֶּן־אָדָם אִמַּצְתָּ לָךְ׃ וְלֹא־נָסוֹג מִמֶּךָּ תְּחַיֵּינוּ וּבְשִׁמְךָ
כ נִקְרָא׃ יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת הֲשִׁיבֵנוּ הָאֵר פָּנֶיךָ
א וְנִוָּשֵׁעָה׃ פא לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית לְאָסָף׃
2 3 רגש אחד שורק הָרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃ שְׂאוּ־זִמְרָה
4 וּתְנוּ־תֹף כִּנּוֹר נָעִים עִם־נָבֶל׃ תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר
ה בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ׃ כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי
6 יַעֲקֹב׃ עֵדוּת ׀ בִּיהוֹסֵף שָׂמוֹ בְּצֵאתוֹ עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם
7 שְׂפַת לֹא־יָדַעְתִּי אֶשְׁמָע׃ הֲסִירוֹתִי מִסֵּבֶל שִׁכְמוֹ כַּפָּיו
8 מִדּוּד תַּעֲבֹרְנָה׃ בַּצָּרָה קָרָאתָ וָאֲחַלְּצֶךָּ אֶעֶנְךָ
9 בְּסֵתֶר רָעַם אֶבְחָנְךָ עַל־מֵי מְרִיבָה סֶלָה׃ שְׁמַע עַמִּי
י וְאָעִידָה בָּךְ יִשְׂרָאֵל אִם־תִּשְׁמַע־לִי׃ לֹא־יִהְיֶה בְךָ אֵל
11 זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֵכָר׃ אָנֹכִי ׀ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
12 הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הַרְחֶב־פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ׃ וְלֹא־
13 שָׁמַע עַמִּי לְקוֹלִי וְיִשְׂרָאֵל לֹא־אָבָה לִי׃ וָאֲשַׁלְּחֵהוּ
14 בִּשְׁרִירוּת לִבָּם יֵלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם׃ לוּ עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי
טו יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ׃ כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ וְעַל־
16 צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי׃ מְשַׂנְאֵי יְהוָה יְכַחֲשׁוּ־לוֹ וִיהִי עִתָּם
17 לְעוֹלָם׃ וַיַּאֲכִילֵהוּ מֵחֵלֶב חִטָּה וּמִצּוּר דְּבַשׁ אַשְׂבִּיעֶךָּ׃
א פב מִזְמוֹר לְאָסָף אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת־אֵל
2 בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט׃ עַד־מָתַי תִּשְׁפְּטוּ־עָוֶל וּפְנֵי
3 רְשָׁעִים תִּשְׂאוּ־סֶלָה׃ שִׁפְטוּ־דָל וְיָתוֹם עָנִי וָרָשׁ הַצְדִּיקוּ׃
ה 4 פַּלְּטוּ־דָל וְאֶבְיוֹן מִיַּד רְשָׁעִים הַצִּילוּ׃ לֹא יָדְעוּ ׀ וְלֹא־
6 יָבִינוּ בַּחֲשֵׁכָה יִתְהַלָּכוּ יִמּוֹטוּ כָּל־מוֹסְדֵי אָרֶץ׃ אֲנִי
7 אָמַרְתִּי אֱלֹהִים אַתֶּם וּבְנֵי עֶלְיוֹן כֻּלְּכֶם׃ אָכֵן כְּאָדָם
8 תְּמוּתוּן וּכְאַחַד הַשָּׂרִים תִּפֹּלוּ׃ קוּמָה אֱלֹהִים שָׁפְטָה
א הָאָרֶץ כִּי־אַתָּה תִנְחַל בְּכָל־הַגּוֹיִם׃ פג שִׁיר
2 מִזְמוֹר לְאָסָף׃ אֱלֹהִים אַל־דָּמִי־לָךְ אַל־תֶּחֱרַשׁ וְאַל־
3 תִּשְׁקֹט אֵל׃ כִּי־הִנֵּה אוֹיְבֶיךָ יֶהֱמָיוּן וּמְשַׂנְאֶיךָ נָשְׂאוּ

ראש

Psal. LXXXI *Memorat insignia Dei in populum Israëliticum beneficia; eumque ingratitudinis & duri cordis accusat.*

Psal. lxxxii *Inducit Deum Judices Principesque populi sui acriter castigantem, eosque abrogandos, atque de medio amovendos vaticinatur.*

Psal. LXXXIII *Populus orat auxi-*

ה 4 רֹאשׁ׃ עַל־עַמְּךָ יַעֲרִימוּ סוֹד וְיִתְיָעֲצוּ עַל־צְפוּנֶיךָ׃ אָמְרוּ
6 לְכוּ וְנַכְחִידֵם מִגּוֹי וְלֹא יִזָּכֵר שֵׁם־יִשְׂרָאֵל עוֹד׃ כִּי נוֹעֲצוּ
7 לֵב יָחְדָּו עָלֶיךָ בְּרִית יִכְרֹתוּ׃ אָהֳלֵי אֱדוֹם וְיִשְׁמְעֵאלִים
8 מוֹאָב וְהַגְרִים׃ גְּבָל וְעַמּוֹן וְעֲמָלֵק פְּלֶשֶׁת עִם־יֹשְׁבֵי
9 צוֹר׃ גַּם־אַשּׁוּר נִלְוָה עִמָּם הָיוּ זְרוֹעַ לִבְנֵי־לוֹט סֶלָה׃
11 י עֲשֵׂה־לָהֶם כְּמִדְיָן כְּסִיסְרָא כְיָבִין בְּנַחַל קִישׁוֹן׃ נִשְׁמְדוּ
12 בְּעֵין־דֹּאר הָיוּ דֹמֶן לָאֲדָמָה׃ שִׁיתֵמוֹ נְדִיבֵמוֹ כְּעֹרֵב
13 וְכִזְאֵב וְכִזְבַח וְכִצַלְמֻנָּע כָּל־נְסִיכֵמוֹ׃ אֲשֶׁר אָמְרוּ
14 נִירְשָׁה־לָּנוּ אֶת נְאוֹת אֱלֹהִים׃ אֱלֹהַי שִׁיתֵמוֹ כַגַּלְגַּל
15 כְּקַשׁ לִפְנֵי־רוּחַ׃ כְּאֵשׁ תִּבְעַר־יָעַר וְכִלֶּהָבָה תְּלַהֵט
16 17 הָרִים׃ כֵּן תִּרְדְּפֵם בְּסַעֲרָתֶךָ וּבְסוּפָתְךָ תְּבַהֲלֵם׃ מַלֵּא
18 פְנֵיהֶם קָלוֹן וְיְבַקְשׁוּ שִׁמְךָ יְהוָה׃ יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ עֲדֵי־
19 עַד וְיַחְפְּרוּ וְיֹאבֵדוּ׃ וְיֵדְעוּ כִּי־אַתָּה שִׁמְךָ יְהוָה לְבַדֶּךָ
א עֶלְיוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ׃ פר לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית
2 לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃ מַה־יְּדִידוֹת מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ יְהוָה
3 צְבָאוֹת׃ נִכְסְפָה וְגַם־כָּלְתָה נַפְשִׁי לְחַצְרוֹת יְהוָה
4 לִבִּי וּבְשָׂרִי יְרַנְּנוּ אֶל־אֵל חָי׃ גַּם־צִפּוֹר מָצְאָה בַיִת
וּדְרוֹר קֵן לָהּ אֲשֶׁר־שָׁתָה אֶפְרֹחֶיהָ אֵת־מִזְבְּחוֹתֶיךָ
6 יְהוָה צְבָאוֹת מַלְכִּי וֵאלֹהָי׃ אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד
7 יְהַלְלוּךָ סֶלָה׃ אַשְׁרֵי אָדָם עוֹז־לוֹ בָךְ מְסִלּוֹת בִּלְבָבָם׃
8 עֹבְרֵי בְּעֵמֶק הַבָּכָא מַעְיָן יְשִׁיתוּהוּ גַּם־בְּרָכוֹת יַעְטֶה
9 מוֹרֶה׃ יֵלְכוּ מֵחַיִל אֶל־חָיִל יֵרָאֶה אֶל־אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן׃
10 יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת שִׁמְעָה תְפִלָּתִי הַאֲזִינָה אֱלֹהֵי
יַעֲקֹב סֶלָה׃ מָגִנֵּנוּ רְאֵה אֱלֹהִים וְהַבֵּט פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ׃
11 כִּי טוֹב־יוֹם בַּחֲצֵרֶיךָ מֵאָלָף בָּחַרְתִּי הִסְתּוֹפֵף בְּבֵית
12 אֱלֹהַי מִדּוֹר בְּאָהֳלֵי רֶשַׁע׃ כִּי שֶׁמֶשׁ וּמָגֵן יְהוָה אֱלֹהִים פתח באתנח
חֵן וְכָבוֹד יִתֵּן יְהוָה לֹא יִמְנַע־טוֹב לַהֹלְכִים בְּתָמִים׃
13 יְהוָה צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ׃

פה למנצח

lium Dei contra gentes finitimas, qua facta conspiratione ad bellum sese accingebant.

Psal. LXXXIV. Prædicat quàm jucundum sit in templo & atrio Domini conversari, suumque desiderium sacrosancta illa limina adeundi declarat.

Psal. Lxxxv. Hymnus Israelitarum post restitutionem & conversionem ex diuturna rejectione; atque preces, ut quæ Deus jam instituerat facere, ea perficere maturet.

פה לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר: רָצִיתָ יְהוָה אַרְצֶךָ א 1
שַׁבְתָּ שְׁבוּת יַעֲקֹב: נָשָׂאתָ עֲוֹן עַמֶּךָ כִּסִּיתָ כָּל־חַטָּאתָם 3 שביתיך
סֶלָה: אָסַפְתָּ כָל־עֶבְרָתֶךָ הֵשַׁבְתָּ מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ: 4
שׁוֹבֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ וְהָפֵר כַּעַסְךָ עִמָּנוּ: הַלְעוֹלָם ה 6
תֶּאֱנַף־בָּנוּ תִּמְשֹׁךְ אַפְּךָ לְדֹר וָדֹר: הֲלֹא אַתָּה תָּשׁוּב 7
תְּחַיֵּינוּ וְעַמְּךָ יִשְׂמְחוּ־בָךְ: הַרְאֵנוּ יְהוָה חַסְדֶּךָ וְיֶשְׁעֲךָ 8
תִּתֶּן־לָנוּ: אֶשְׁמְעָה מַה־יְדַבֵּר הָאֵל יְהוָה כִּי יְדַבֵּר 9
שָׁלוֹם אֶל־עַמּוֹ וְאֶל־חֲסִידָיו וְאַל־יָשׁוּבוּ לְכִסְלָה: אַךְ
קָרוֹב לִירֵאָיו יְשׁוּעָתוֹ לִשְׁכֹּן כָּבוֹד בְּאַרְצֵנוּ: חֶסֶד־וֶאֱמֶת 11
נִפְגָּשׁוּ צֶדֶק וְשָׁלוֹם נָשָׁקוּ: אֱמֶת מֵאֶרֶץ תִּצְמָח 12
וְצֶדֶק מִשָּׁמַיִם נִשְׁקָף: גַּם־יְהוָה יִתֵּן הַטּוּב וְאַרְצֵנוּ תִּתֵּן 13
יְבוּלָהּ: צֶדֶק לְפָנָיו יְהַלֵּךְ וְיָשֵׂם לְדֶרֶךְ פְּעָמָיו: פו 14

Psal. Lxxxvi. Oratio Davidis & quorumcunque fidelium, ad Deum, ut sese ab injuriis & insidiis improborum, quibuscum in hoc mundo semper colluctantur, tueri & servare velit.

תְּפִלָּה לְדָוִד הַטֵּה־יְהוָה אָזְנְךָ עֲנֵנִי כִּי־עָנִי א
וְאֶבְיוֹן אָנִי: שָׁמְרָה נַפְשִׁי כִּי־חָסִיד אָנִי הוֹשַׁע עַבְדְּךָ 2
אַתָּה אֱלֹהַי הַבְטֵחַ אֵלֶיךָ: חָנֵּנִי אֲדֹנָי כִּי־אֵלֶיךָ אֶקְרָא 3 פתח באתנח
כָּל־הַיּוֹם: שַׂמֵּחַ נֶפֶשׁ עַבְדֶּךָ כִּי אֵלֶיךָ אֲדֹנָי נַפְשִׁי 4
אֶשָּׂא: כִּי־אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב־חֶסֶד לְכָל־ ה
קֹרְאֶיךָ: הַאֲזִינָה יְהוָה תְּפִלָּתִי וְהַקְשִׁיבָה בְּקוֹל 6
תַּחֲנוּנוֹתָי: בְּיוֹם צָרָתִי אֶקְרָאֶךָּ כִּי תַעֲנֵנִי: אֵין כָּמוֹךָ 7 8
בָאֲלֹהִים אֲדֹנָי וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ: כָּל־גּוֹיִם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ 9
יָבוֹאוּ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ אֲדֹנָי וְיכַבְּדוּ לִשְׁמֶךָ: כִּי־גָדוֹל
אַתָּה וְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדֶּךָ: הוֹרֵנִי יְהוָה 11
דַּרְכֶּךָ אֶהֱלַךְ בַּאֲמִתֶּךָ יַחֵד לְבָבִי לְיִרְאָה שְׁמֶךָ: אוֹדְךָ 12
אֲדֹנָי אֱלֹהַי בְּכָל־לְבָבִי וַאֲכַבְּדָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם: כִּי־ 13
חַסְדְּךָ גָדוֹל עָלָי וְהִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִשְּׁאוֹל תַּחְתִּיָּה:
אֱלֹהִים זֵדִים קָמוּ עָלַי וַעֲדַת עָרִיצִים בִּקְשׁוּ נַפְשִׁי וְלֹא 14
שָׂמוּךָ לְנֶגְדָּם: וְאַתָּה אֲדֹנָי אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ טו
אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת: פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי תְּנָה־עֻזְּךָ 16
לְעַבְדֶּךָ

17 לְעַבְדֶּךָ וְהוֹשִׁיעָה לְבֶן־אֲמָתֶךָ׃ עֲשֵׂה־עִמִּי אוֹת לְטוֹבָה
וְיִרְאוּ שֹׂנְאַי וְיֵבֹשׁוּ כִּי־אַתָּה יְהוָה עֲזַרְתַּנִי וְנִחַמְתָּנִי׃

Psal. Lxxxvii. Celebrat Hierosolymam & Zionem, ad cujus societatem etiam peregrinæ gentes adducendæ sint.

א פז לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר שִׁיר יְסוֹדָתוֹ בְּהָרְרֵי־
2 קֹדֶשׁ׃ אֹהֵב יְהוָה שַׁעֲרֵי צִיּוֹן מִכֹּל מִשְׁכְּנוֹת יַעֲקֹב׃
3 4 נִכְבָּדוֹת מְדֻבָּר בָּךְ עִיר הָאֱלֹהִים סֶלָה׃ אַזְכִּיר רַהַב
וּבָבֶל לְיֹדְעַי הִנֵּה פְלֶשֶׁת וְצוֹר עִם־כּוּשׁ זֶה יֻלַּד־שָׁם׃
ה וּלְצִיּוֹן יֵאָמַר אִישׁ וְאִישׁ יֻלַּד־בָּהּ וְהוּא יְכוֹנְנֶהָ עֶלְיוֹן׃
6 7 יְהוָה יִסְפֹּר בִּכְתוֹב עַמִּים זֶה יֻלַּד־שָׁם סֶלָה׃ וְשָׁרִים

Psal. Lxxxviii. Usurpat Propheta verba pii hominis, in summis angustiis constituti, atque oratione, affectibus & querelis plenâ, ejus dolores atque calamitates exprimit.

א כְּחֹלְלִים כָּל מַעְיָנַי בָּךְ׃ פח שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי־
קֹרַח לַמְנַצֵּחַ עַל־מָחֲלַת לְעַנּוֹת מַשְׂכִּיל לְהֵימָן
2 הָאֶזְרָחִי׃ יְהוָה אֱלֹהֵי יְשׁוּעָתִי יוֹם־צָעַקְתִּי בַלַּיְלָה נֶגְדֶּךָ׃
3 4 תָּבוֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתִי הַטֵּה אָזְנְךָ לְרִנָּתִי׃ כִּי־שָׂבְעָה
ה בְרָעוֹת נַפְשִׁי וְחַיַּי לִשְׁאוֹל הִגִּיעוּ׃ נֶחְשַׁבְתִּי עִם־יוֹרְדֵי
6 בוֹר הָיִיתִי כְּגֶבֶר אֵין־אֵיל׃ בַּמֵּתִים חָפְשִׁי כְּמוֹ חֲלָלִים
שֹׁכְבֵי קֶבֶר אֲשֶׁר לֹא־זְכַרְתָּם עוֹד וְהֵמָּה מִיָּדְךָ נִגְזָרוּ׃
7 8 שַׁתַּנִי בְּבוֹר תַּחְתִּיּוֹת בְּמַחֲשַׁכִּים בִּמְצֹלוֹת׃ עָלַי סָמְכָה
9 חֲמָתֶךָ וְכָל־מִשְׁבָּרֶיךָ עִנִּיתָ סֶלָה׃ הִרְחַקְתָּ מְיֻדָּעַי מִמֶּנִּי
י שַׁתַּנִי תוֹעֵבוֹת לָמוֹ כָּלוֹא וְלֹא אֵצֵא׃ עֵינִי דָאֲבָה מֹנִי־עֹנִי
11 קְרָאתִיךָ יְהוָה בְּכָל־יוֹם שִׁטַּחְתִּי אֵלֶיךָ כַּפָּי׃ הֲלַמֵּתִים
12 תַּעֲשֶׂה־פֶלֶא אִם־רְפָאִים יָקוּמוּ יוֹדוּךָ סֶלָה׃ הֲיְסֻפַּר
13 בַּקֶּבֶר חַסְדֶּךָ אֱמוּנָתְךָ בָּאֲבַדּוֹן׃ הֲיִוָּדַע בַּחֹשֶׁךְ פִּלְאֶךָ
פתח כאתנח 14 וְצִדְקָתְךָ בְּאֶרֶץ נִשְׁיָה׃ וַאֲנִי אֵלֶיךָ יְהוָה שִׁוַּעְתִּי וּבַבֹּקֶר
טו תְּפִלָּתִי תְקַדְּמֶךָ׃ לָמָּה יְהוָה תִּזְנַח נַפְשִׁי תַּסְתִּיר
16 פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי׃ עָנִי אֲנִי וְגוֹעַ מִנֹּעַר נָשָׂאתִי אֵמֶיךָ
17 18 אָפוּנָה׃ עָלַי עָבְרוּ חֲרוֹנֶיךָ בִּעוּתֶיךָ צִמְּתוּנִי׃ סַבּוּנִי
19 כַמַּיִם כָּל־הַיּוֹם הִקִּיפוּ עָלַי יָחַד׃ הִרְחַקְתָּ מֻמִּנִּי אֹהֵב

Psal. Lxxxix. Prædicat hic psalmus ma-

א וְרֵעַ מְיֻדָּעַי מַחְשָׁךְ׃ פט מַשְׂכִּיל לְאֵיתָן
2 הָאֶזְרָחִי׃ חַסְדֵּי יְהוָה עוֹלָם אָשִׁירָה לְדֹר וָדֹר אוֹדִיעַ

אֱמוּנָתְךָ בַּפִּי׃ כִּי־אָמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבָּנֶה שָׁמַיִם ׀ 3
תָּכִן אֱמוּנָתְךָ בָהֶם׃ כָּרַתִּי בְרִית לִבְחִירִי נִשְׁבַּעְתִּי 4
לְדָוִד עַבְדִּי׃ עַד־עוֹלָם אָכִין זַרְעֶךָ וּבָנִיתִי לְדֹר־וָדוֹר ה
כִּסְאֶךָ סֶלָה׃ וְיוֹדוּ שָׁמַיִם פִּלְאֶךָ יְהוָה אַף־אֱמוּנָתְךָ 6
בִּקְהַל קְדֹשִׁים׃ כִּי מִי בַשַּׁחַק יַעֲרֹךְ לַיהוָה יִדְמֶה לַיהוָה 7
בִּבְנֵי אֵלִים׃ אֵל נַעֲרָץ בְּסוֹד־קְדֹשִׁים רַבָּה וְנוֹרָא עַל־ 8
כָּל־סְבִיבָיו׃ יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי צְבָאוֹת מִי כָמוֹךְ חָסִין יָהּ 9
וֶאֱמוּנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ׃ אַתָּה מוֹשֵׁל בְּגֵאוּת הַיָּם בְּשׂוֹא ׀ 10
גַלָּיו אַתָּה תְשַׁבְּחֵם׃ אַתָּה דִכִּאתָ כֶחָלָל רָהַב בִּזְרוֹעַ 11
עֻזֶּךָ פִּזַּרְתָּ אוֹיְבֶיךָ׃ לְךָ שָׁמַיִם אַף־לְךָ אֶרֶץ תֵּבֵל 12
וּמְלֹאָהּ אַתָּה יְסַדְתָּם׃ צָפוֹן וְיָמִין אַתָּה בְרָאתָם תָּבוֹר 13
וְחֶרְמוֹן בְּשִׁמְךָ יְרַנֵּנוּ׃ לְךָ זְרוֹעַ עִם־גְּבוּרָה תָּעֹז יָדְךָ 14
תָּרוּם יְמִינֶךָ׃ צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאֶךָ חֶסֶד וֶאֱמֶת יְ 15
קַדְּמוּ פָנֶיךָ׃ אַשְׁרֵי הָעָם יֹדְעֵי תְרוּעָה יְהוָה בְּאוֹר־ 16
פָּנֶיךָ יְהַלֵּכוּן׃ בְּשִׁמְךָ יָגִילוּן כָּל־הַיּוֹם וּבְצִדְקָתְךָ יָרוּמוּ׃ 17
כִּי־תִפְאֶרֶת עֻזָּמוֹ אָתָּה וּבְרְצוֹנְךָ תָּרִים קַרְנֵנוּ׃ כִּי 19 18
לַיהוָה מָגִנֵּנוּ וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מַלְכֵּנוּ׃ אָז דִּבַּרְתָּ בְחָזוֹן כ
לַחֲסִידֶךָ וַתֹּאמֶר שִׁוִּיתִי עֵזֶר עַל־גִּבּוֹר הֲרִימוֹתִי בָחוּר
מֵעָם׃ מָצָאתִי דָוִד עַבְדִּי בְּשֶׁמֶן קָדְשִׁי מְשַׁחְתִּיו׃ אֲשֶׁר 22 21
יָדִי תִכּוֹן עִמּוֹ אַף־זְרוֹעִי תְאַמְּצֶנּוּ׃ לֹא־יִשָּׁא אוֹיֵב בּוֹ 23
וּבֶן־עַוְלָה לֹא יְעַנֶּנּוּ׃ וְכַתּוֹתִי מִפָּנָיו צָרָיו וּמְשַׂנְאָיו 24
אָגּוֹף׃ וֶאֱמוּנָתִי וְחַסְדִּי עִמּוֹ וּבְשְׁמִי תָּרוּם קַרְנוֹ׃ כה
וְשַׂמְתִּי בַיָּם יָדוֹ וּבַנְּהָרוֹת יְמִינוֹ׃ הוּא יִקְרָאֵנִי אָבִי 27 26
אָתָּה אֵלִי וְצוּר יְשׁוּעָתִי׃ אַף־אֲנִי בְּכוֹר אֶתְּנֵהוּ עֶלְיוֹן 28
לִמְלָכֵי־אָרֶץ׃ לְעוֹלָם אֶשְׁמֹר־לוֹ חַסְדִּי וּבְרִיתִי נֶאֱמֶנֶת 29
לוֹ׃ וְשַׂמְתִּי לָעַד זַרְעוֹ וְכִסְאוֹ כִּימֵי שָׁמָיִם׃ אִם־יַעֲזְבוּ ל 31
בָנָיו תּוֹרָתִי וּבְמִשְׁפָּטַי לֹא יֵלֵכוּן׃ אִם־חֻקֹּתַי 32
יְחַלֵּלוּ וּמִצְוֹתַי לֹא יִשְׁמֹרוּ׃ וּפָקַדְתִּי בְשֵׁבֶט פִּשְׁעָם 33
וּבִנְגָעִים

gnifica Dei opera, & imprimis præclara illa promissa Davidi facta commemorat: tandem publicas populi Dei calamitates, everso Templo & Regno, deplorat.

תרום קרי

34 וּבִנְגָעִים עֲוֹנָם׃ וְחַסְדִּי לֹא־אָפִיר מֵעִמּוֹ וְלֹא אֲשַׁקֵּר
לה בֶּאֱמוּנָתִי׃ לֹא־אֲחַלֵּל בְּרִיתִי וּמוֹצָא שְׂפָתַי לֹא
37 36 אֲשַׁנֶּה׃ אַחַת נִשְׁבַּעְתִּי בְקָדְשִׁי אִם־לְדָוִד אֲכַזֵּב׃ זַרְעוֹ
38 לְעוֹלָם יִהְיֶה וְכִסְאוֹ כַּשֶּׁמֶשׁ נֶגְדִּי׃ כְּיָרֵחַ יִכּוֹן עוֹלָם וְעֵד
39 בַּשַּׁחַק נֶאֱמָן סֶלָה׃ וְאַתָּה זָנַחְתָּ וַתִּמְאָס הִתְעַבַּרְתָּ
מ עִם־מְשִׁיחֶךָ׃ נֵאַרְתָּה בְּרִית עַבְדֶּךָ חִלַּלְתָּ לָאָרֶץ נִזְרוֹ׃
42 41 פָּרַצְתָּ כָל־גְּדֵרֹתָיו שַׂמְתָּ מִבְצָרָיו מְחִתָּה׃ שִׁסֻּהוּ כָּל־
43 עֹבְרֵי דָרֶךְ הָיָה חֶרְפָּה לִשְׁכֵנָיו׃ הֲרִימוֹתָ יְמִין צָרָיו
44 הִשְׂמַחְתָּ כָּל־אוֹיְבָיו׃ אַף־תָּשִׁיב צוּר חַרְבּוֹ וְלֹא הֲקֵמֹתוֹ
מה בַּמִּלְחָמָה׃ הִשְׁבַּתָּ מִטְהָרוֹ וְכִסְאוֹ לָאָרֶץ מִגַּרְתָּה׃ פתח בס״ף
47 46 הִקְצַרְתָּ יְמֵי עֲלוּמָיו הֶעֱטִיתָ עָלָיו בּוּשָׁה סֶלָה׃ עַד־מָה
48 יְהוָה תִּסָּתֵר לָנֶצַח תִּבְעַר כְּמוֹ־אֵשׁ חֲמָתֶךָ׃ זְכָר־אֲנִי
49 מֶה־חָלֶד עַל־מַה־שָּׁוְא בָּרָאתָ כָל־בְּנֵי־אָדָם׃ מִי גֶבֶר
יִחְיֶה וְלֹא יִרְאֶה־מָוֶת יְמַלֵּט נַפְשׁוֹ מִיַּד־שְׁאוֹל סֶלָה׃
נ אַיֵּה׀ חֲסָדֶיךָ הָרִאשֹׁנִים׀ אֲדֹנָי נִשְׁבַּעְתָּ לְדָוִד בֶּאֱמוּנָתֶךָ׃
51 זְכֹר אֲדֹנָי חֶרְפַּת עֲבָדֶיךָ שְׂאֵתִי בְחֵיקִי כָּל־רַבִּים עַמִּים׃
52 אֲשֶׁר חֵרְפוּ אוֹיְבֶיךָ׀ יְהוָה אֲשֶׁר חֵרְפוּ עִקְּבוֹת מְשִׁיחֶךָ׃
53 בָּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן׀ וְאָמֵן׃ ספר רביעי

Psal. XC. *Psalmus Mosis servi Dei, divinum auxilium & gratiam in hujus vitæ miseriis implorantis; utque populo suo, multiplici certamine & afflictionibus exercito, pacem*

א צ תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדֹנָי מָעוֹן
2 אַתָּה הָיִיתָ לָּנוּ בְּדֹר וָדֹר׃ בְּטֶרֶם׀ הָרִים יֻלָּדוּ
וַתְּחוֹלֵל אֶרֶץ וְתֵבֵל וּמֵעוֹלָם עַד־עוֹלָם אַתָּה אֵל׃
4 3 תָּשֵׁב אֱנוֹשׁ עַד־דַּכָּא וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם׃ כִּי אֶלֶף
שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר וְאַשְׁמוּרָה
6 ה בַלָּיְלָה׃ זְרַמְתָּם שֵׁנָה יִהְיוּ בַּבֹּקֶר כֶּחָצִיר יַחֲלֹף׃ בַּבֹּקֶר
7 יָצִיץ וְחָלָף לָעֶרֶב יְמוֹלֵל וְיָבֵשׁ׃ כִּי־כָלִינוּ בְאַפֶּךָ
8 וּבַחֲמָתְךָ נִבְהָלְנוּ׃ שַׁתָּ עֲוֹנֹתֵינוּ לְנֶגְדֶּךָ עֲלֻמֵּנוּ לִמְאוֹר שתה ק׳
9 פָּנֶיךָ׃ כִּי כָל־יָמֵינוּ פָּנוּ בְעֶבְרָתֶךָ כִּלִּינוּ שָׁנֵינוּ כְּמוֹ־
יְהֶגֶה׃ יְמֵי־שְׁנוֹתֵינוּ׀ בָּהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם

& quieta tempora largiri dignetur orantis.

בִּגְבוּרֹת׃ שִׁמּוֹנִים שָׁנָה וְרָהְבָם עָמָל וָאָוֶן כִּי־גָז חִישׁ
וַנָּעֻפָה׃ מִי־יוֹדֵעַ עוֹ אַפֶּךָ וּכְיִרְאָתְךָ עֶבְרָתֶךָ׃ לִמְנוֹת 11 12
יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע וְנָבִא לְבַב חָכְמָה׃ שׁוּבָה יְהוָה 13 פתח באתנח
עַד־מָתָי וְהִנָּחֵם עַל־עֲבָדֶיךָ׃ שַׂבְּעֵנוּ בַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ 14
וּנְרַנְּנָה וְנִשְׂמְחָה בְכָל־יָמֵינוּ׃ שַׂמְּחֵנוּ כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ טו
שְׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה׃ יֵרָאֶה אֶל־עֲבָדֶיךָ פָּעֳלֶךָ וְהַדְרְךָ 16
עַל־בְּנֵיהֶם׃ וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה 17
יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ׃

Pſal. XCI. Depradicat piorum felicitatem, ſanctamque ſecuritatem in Deo.

צא יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן׃ א
אֹמַר לַיהוָה מַחְסִי וּמְצוּדָתִי אֱלֹהַי אֶבְטַח־בּוֹ׃ כִּי 2 3
הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ מִדֶּבֶר הַוּוֹת׃ בְּאֶבְרָתוֹ יָסֶךְ 4
לָךְ וְתַחַת־כְּנָפָיו תֶּחְסֶה צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ׃ לֹא
תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם׃ מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל 6
יַהֲלֹךְ מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם׃ יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶלֶף וּרְבָבָה 7
מִימִינֶךָ אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ׃ רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט וְשִׁלֻּמַת 8
רְשָׁעִים תִּרְאֶה׃ כִּי־אַתָּה יְהוָה מַחְסִי עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ 9
מְעוֹנֶךָ׃ לֹא־תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה וְנֶגַע לֹא־יִקְרַב
בְּאָהֳלֶךָ׃ כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה־לָּךְ לִשְׁמָרְךָ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ׃ 11
עַל־כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ פֶּן־תִּגּוֹף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ׃ עַל־שַׁחַל 12 13
וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין׃ כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ 14
אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי־יָדַע שְׁמִי׃ יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֵהוּ עִמּוֹ־אָנֹכִי
בְצָרָה אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ׃ אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ 16
וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי׃

Pſal. XCII. Eam laudatiſſimam religionem & cultum Dei eſſe, quæ in conſideratione conſiliorum atque operum Dei conſiſtat.

צב מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם א
הַשַּׁבָּת׃ טוֹב לְהֹדוֹת לַיהוָה וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן׃ 2
לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת׃ עֲלֵי־עָשׂוֹר 3 4
וַעֲלֵי־נָבֶל עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר׃ כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְהוָה בְּפָעֳלֶךָ ה
בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן׃ מַה־גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה 6
מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ׃ אִישׁ־בַּעַר לֹא יֵדָע וּכְסִיל 7

לא

8 לֹא־יָבִין אֶת־זֹאת׃ בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים ׀ כְּמוֹ עֵשֶׂב וַיָּצִיצוּ
9 כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי־עַד׃ וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם
י יְהוָה׃ כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ ׀ יְהוָה כִּי־הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ
11 יִתְפָּרְדוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן
12 רַעֲנָן׃ וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה
13 אָזְנָי׃ צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה׃
טו 14 שְׁתוּלִים בְּבֵית יְהוָה בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ׃ עוֹד
16 יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ׃ לְהַגִּיד כִּי־יָשָׁר
עולתה ק יְהוָה צוּרִי וְלֹא־עַלְתָה בּוֹ׃ צג

Psal. XCIII *Agit de Regni Dei manifestatione.*

כולו קמץ א יְהוָה מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְהוָה עֹז הִתְאַזָּר
2 אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט׃ נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז מֵעוֹלָם
3 אָתָּה׃ נָשְׂאוּ נְהָרוֹת ׀ יְהוָה נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם
4 יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם׃ מִקֹּלוֹת ׀ מַיִם רַבִּים אַדִּירִים
ה מִשְׁבְּרֵי־יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְהוָה׃ עֵדֹתֶיךָ ׀ נֶאֶמְנוּ מְאֹד
לְבֵיתְךָ נַאֲוָה־קֹדֶשׁ יְהוָה לְאֹרֶךְ יָמִים׃ צד

Psa. XCIV. *Agit de judicio improborum, qui regno isti adversantur.*

2 א אֵל־נְקָמוֹת יְהוָה אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ׃ הִנָּשֵׂא
3 שֹׁפֵט הָאָרֶץ הָשֵׁב גְּמוּל עַל־גֵּאִים׃ עַד־מָתַי רְשָׁעִים ׀
4 יְהוָה עַד־מָתַי רְשָׁעִים יַעֲלֹזוּ׃ יַבִּיעוּ יְדַבְּרוּ עָתָק יִתְאַמְּרוּ
ה כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ עַמְּךָ יְהוָה יְדַכְּאוּ וְנַחֲלָתְךָ יְעַנּוּ׃
7 6 אַלְמָנָה וְגֵר יַהֲרֹגוּ וִיתוֹמִים יְרַצֵּחוּ׃ וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה־
8 יָהּ וְלֹא יָבִין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב׃ בִּינוּ בֹעֲרִים בָּעָם וּכְסִילִים
9 מָתַי תַּשְׂכִּילוּ׃ הֲנֹטַע אֹזֶן הֲלֹא יִשְׁמָע אִם־יֹצֵר עַיִן
י הֲלֹא יַבִּיט׃ הֲיֹסֵר גּוֹיִם הֲלֹא יוֹכִיחַ הַמְלַמֵּד אָדָם דָּעַת׃
12 11 יְהוָה יֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת אָדָם כִּי־הֵמָּה הָבֶל׃ אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר
13 אֲשֶׁר־תְּיַסְּרֶנּוּ יָהּ וּמִתּוֹרָתְךָ תְּלַמְּדֶנּוּ׃ לְהַשְׁקִיט לוֹ מִימֵי
14 רָע עַד יִכָּרֶה לָרָשָׁע שָׁחַת׃ כִּי ׀ לֹא־יִטֹּשׁ יְהוָה עַמּוֹ
טו וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב׃ כִּי־עַד־צֶדֶק יָשׁוּב מִשְׁפָּט וְאַחֲרָיו כָּל־
16 יִשְׁרֵי־לֵב׃ מִי־יָקוּם לִי עִם־מְרֵעִים מִי־יִתְיַצֵּב לִי עִם־פֹּעֲלֵי

אוֹן׃ לוּלֵי יְהוָה עֶזְרָתָה לִּי כִּמְעַט שָׁכְנָה דוּמָה 17
נַפְשִׁי׃ אִם־אָמַרְתִּי מָטָה רַגְלִי חַסְדְּךָ יְהוָה יִסְעָדֵנִי׃ 18
בְּרֹב שַׂרְעַפַּי בְּקִרְבִּי תַּנְחוּמֶיךָ יְשַׁעֲשְׁעוּ נַפְשִׁי׃ 19
הֲיִחְבָּרְךָ כִּסֵּא הַוּוֹת יֹצֵר עָמָל עָלֵי־חֹק׃ יָגוֹדּוּ עַל־כֵּן 21
נֶפֶשׁ צַדִּיק וְדָם נָקִי יַרְשִׁיעוּ׃ וַיְהִי יְהוָה לִי לְמִשְׂגָּב וֵאלֹהַי 22
לְצוּר מַחְסִי׃ וַיָּשֶׁב עֲלֵיהֶם אֶת־אוֹנָם וּבְרָעָתָם 23
יַצְמִיתֵם יַצְמִיתֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ צה

Pſal. XCV. *Invitat Iſraëlem, ut Regno Dei ſeſe ſubjiciat: atque exemplo majorum, qui in ſolitudine interierunt, ipſos ab impietate & infidelitate deterret.*

לְכוּ נְרַנְּנָה לַיהוָה נָרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ׃ א
נְקַדְּמָה פָנָיו בְּתוֹדָה בִּזְמִרוֹת נָרִיעַ לוֹ׃ כִּי אֵל גָּדוֹל 2 3
יְהוָה וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃ אֲשֶׁר בְּיָדוֹ 4
מֶחְקְרֵי־אָרֶץ וְתוֹעֲפוֹת הָרִים לוֹ׃ אֲשֶׁר־לוֹ הַיָּם וְהוּא ה
עָשָׂהוּ וְיַבֶּשֶׁת יָדָיו יָצָרוּ׃ בֹּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה 6
נִבְרְכָה לִפְנֵי־יְהוָה עֹשֵׂנוּ׃ כִּי הוּא אֱלֹהֵינוּ 7
וַאֲנַחְנוּ עַם מַרְעִיתוֹ וְצֹאן יָדוֹ הַיּוֹם אִם־בְּקֹלוֹ תִשְׁמָעוּ׃
אַל־תַּקְשׁוּ לְבַבְכֶם כִּמְרִיבָה כְּיוֹם מַסָּה בַּמִּדְבָּר׃ אֲשֶׁר 8 9
נִסּוּנִי אֲבוֹתֵיכֶם בְּחָנוּנִי גַּם רָאוּ פָעֳלִי׃ אַרְבָּעִים שָׁנָה 10
אָקוּט בְּדוֹר וָאֹמַר עַם תֹּעֵי לֵבָב הֵם וְהֵם לֹא־יָדְעוּ
דְרָכָי׃ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי בְאַפִּי אִם־יְבֹאוּן אֶל־מְנוּחָתִי׃ 11

Pſal. XCVI. *Carmen, quo adventus hujus Regni narratur & promulgatur.*

צו שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ שִׁירוּ לַיהוָה א
כָּל־הָאָרֶץ׃ שִׁירוּ לַיהוָה בָּרְכוּ שְׁמוֹ בַּשְּׂרוּ 2
מִיּוֹם־לְיוֹם יְשׁוּעָתוֹ׃ סַפְּרוּ בַגּוֹיִם כְּבוֹדוֹ בְּכָל־הָעַמִּים 3
נִפְלְאוֹתָיו׃ כִּי־גָדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד נוֹרָא הוּא 4
עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃ כִּי כָּל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים ה
וַיהוָה שָׁמַיִם עָשָׂה׃ הוֹד־וְהָדָר לְפָנָיו עֹז וְתִפְאֶרֶת 6
בְּמִקְדָּשׁוֹ׃ הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים הָבוּ לַיהוָה 7
כָּבוֹד וָעֹז׃ הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ־מִנְחָה וּבֹאוּ 8
לְחַצְרוֹתָיו׃ הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ חִילוּ מִפָּנָיו 9
כָּל־הָאָרֶץ׃ אִמְרוּ בַגּוֹיִם יְהוָה מָלָךְ אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בל קמץ
בל

11 כָּל־תִּמּוֹט יְרֵין עַמִּים בְּמֵישָׁרִים׃ יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל
12 הָאָרֶץ יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ׃ יַעֲלֹז שָׂדַי וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ אָז
13 יְרַנְּנוּ כָּל־עֲצֵי־יָעַר׃ לִפְנֵי יְהוָה׀ כִּי בָא כִּי בָא לִשְׁפֹּט
הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים בֶּאֱמוּנָתוֹ׃

Psal. xcvii. *Etiam hoc psalmo in eodem argumento pergit, deque amplitudine & majestate hujus Regni vaticinatur, deque idolorum abolitione.*

בולו קמץ א צז יְהוָה מָלָךְ תָּגֵל הָאָרֶץ יִשְׂמְחוּ אִיִּים
2 רַבִּים׃ עָנָן וַעֲרָפֶל סְבִיבָיו צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאוֹ׃
3 4 אֵשׁ לְפָנָיו תֵּלֵךְ וּתְלַהֵט סָבִיב צָרָיו׃ הֵאִירוּ בְרָקָיו
ה תֵּבֵל רָאֲתָה וַתָּחֶל הָאָרֶץ׃ הָרִים כַּדּוֹנַג נָמַסּוּ מִלִּפְנֵי
6 יְהוָה מִלִּפְנֵי אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ׃ הִגִּידוּ הַשָּׁמַיִם צִדְקוֹ וְרָאוּ
7 כָל־הָעַמִּים כְּבוֹדוֹ׃ יֵבֹשׁוּ כָּל־עֹבְדֵי פֶסֶל הַמִּתְהַלְלִים
8 בָּאֱלִילִים הִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ כָּל־אֱלֹהִים׃ שָׁמְעָה וַתִּשְׂמַח׀
9 צִיּוֹן וַתָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה׀ לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ יְהוָה׃ כִּי־
אַתָּה׀ יְהוָה עֶלְיוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ מְאֹד נַעֲלֵיתָ עַל־
י כָּל־אֱלֹהִים׃ אֹהֲבֵי יְהוָה שִׂנְאוּ־רָע שֹׁמֵר נַפְשׁוֹת חֲסִידָיו
11 מִיַּד רְשָׁעִים יַצִּילֵם׃ אוֹר זָרֻעַ לַצַּדִּיק וּלְיִשְׁרֵי־לֵב
12 שִׂמְחָה׃ שִׂמְחוּ צַדִּיקִים בַּיהוָה׀ וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ׃

Psal. xcviii. *Ejusdem argumenti & mysterii. Est autem hic cohortatio ad omnigenam latitiam, Deo Regnum capessente, & ad terram judicandam prodeunte.*

א צח מִזְמוֹר שִׁירוּ לַיהוָה׀ שִׁיר חָדָשׁ כִּי־
נִפְלָאוֹת עָשָׂה הוֹשִׁיעָה־לּוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ׃ הוֹדִיעַ
3 יְהוָה יְשׁוּעָתוֹ לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גִּלָּה צִדְקָתוֹ׃ זָכַר חַסְדּוֹ׀
וֶאֱמוּנָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל רָאוּ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ אֵת יְשׁוּעַת
4 אֱלֹהֵינוּ׃ הָרִיעוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ פִּצְחוּ וְרַנְּנוּ וְזַמֵּרוּ׃
ה זַמְּרוּ לַיהוָה בְּכִנּוֹר בְּכִנּוֹר וְקוֹל זִמְרָה׃ בַּחֲצֹצְרוֹת
7 וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְהוָה׃ יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ
8 תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ׃ נְהָרוֹת יִמְחֲאוּ־כָף יַחַד הָרִים יְרַנֵּנוּ׃
9 לִפְנֵי יְהוָה׀ כִּי־בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק

Psal. xcix. *De potentia, justitia & sanctitate Regis*

בולו קמץ וְעַמִּים בְּמֵישָׁרִים׃ צט יְהוָה מָלָךְ יִרְגְּזוּ
2 עַמִּים יֹשֵׁב כְּרוּבִים תָּנוּט הָאָרֶץ׃ יְהוָה בְּצִיּוֹן גָּדוֹל וְרָם
3 הוּא עַל־כָּל־הָעַמִּים׃ יוֹדוּ שִׁמְךָ גָּדוֹל וְנוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא

הוּא: וְעֹז מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אָהֵב אַתָּה כּוֹנַנְתָּ מֵישָׁרִים 4 *in Regno hoc administrando, demonstratâ.*
מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בְּיַעֲקֹב אַתָּה עָשִׂיתָ: רוֹמְמוּ יְהוָה 5
אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא: מֹשֶׁה 6
וְאַהֲרֹן בְּכֹהֲנָיו וּשְׁמוּאֵל בְּקֹרְאֵי שְׁמוֹ קֹרְאִים אֶל יְהוָה הוא׳ נתה
וְהוּא יַעֲנֵם: בְּעַמּוּד עָנָן יְדַבֵּר אֲלֵיהֶם שָׁמְרוּ עֵדֹתָיו 7
וְחֹק נָתַן לָמוֹ: יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אַתָּה עָנִיתָם אֵל נֹשֵׂא 8
הָיִיתָ לָהֶם וְנֹקֵם עַל עֲלִילוֹתָם: רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ 9
וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ:

ק מִזְמוֹר לְתוֹדָה הָרִיעוּ לַיהוָה כָּל הָאָרֶץ: א Pſal. C. *Docet nunquam intermittendas eſſe gratiarum actiones, inque eo Dei cultum conſiſtere.*
עִבְדוּ אֶת יְהוָה בְּשִׂמְחָה בֹּאוּ לְפָנָיו בִּרְנָנָה: דְּעוּ כִּי 2 3
יְהוָה הוּא אֱלֹהִים הוּא עָשָׂנוּ וְלֹא אֲנַחְנוּ עַמּוֹ וְצֹאן ולו קרי
מַרְעִיתוֹ: בֹּאוּ שְׁעָרָיו בְּתוֹדָה חֲצֵרֹתָיו בִּתְהִלָּה הוֹדוּ 4
לוֹ בָּרְכוּ שְׁמוֹ: כִּי טוֹב יְהוָה לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְעַד דֹּר 5
וָדֹר אֱמוּנָתוֹ: קא לְדָוִד מִזְמוֹר חֶסֶד א Pſal. CI. *Deſcribit, in perſâ ſuâ, officia pii & optimi principis.*
וּמִשְׁפָּט אָשִׁירָה לְךָ יְהוָה אֲזַמֵּרָה: אַשְׂכִּילָה בְּדֶרֶךְ תָּמִים 2
מָתַי תָּבוֹא אֵלַי אֶתְהַלֵּךְ בְּתָם לְבָבִי בְּקֶרֶב בֵּיתִי: לֹא 3
אָשִׁית נֶגֶד עֵינַי דְּבַר בְּלִיַּעַל עֹשֵׂה סֵטִים שָׂנֵאתִי לֹא
יִדְבַּק בִּי: לֵבָב עִקֵּשׁ יָסוּר מִמֶּנִּי רָע לֹא אֵדָע: מלושני 4 ה
יתיד ו׳
בַּסֵּתֶר רֵעֵהוּ אוֹתוֹ אַצְמִית גְּבַהּ עֵינַיִם וּרְחַב לֵבָב אֹתוֹ
לֹא אוּכָל: עֵינַי בְּנֶאֱמְנֵי אֶרֶץ לָשֶׁבֶת עִמָּדִי הֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ 6
תָּמִים הוּא יְשָׁרְתֵנִי: לֹא יֵשֵׁב בְּקֶרֶב בֵּיתִי עֹשֵׂה רְמִיָּה 7
דֹּבֵר שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לְנֶגֶד עֵינָי: לַבְּקָרִים אַצְמִית כָּל 8
רִשְׁעֵי אָרֶץ לְהַכְרִית מֵעִיר יְהוָה כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן:

קב תְּפִלָּה לְעָנִי כִּי יַעְטֹף וְלִפְנֵי יְהוָה א Pſal. CII. *Eſt hæc oratio populi Dei, in magnâ calamitate conſtituti, apud Deum*
יִשְׁפֹּךְ שִׂיחוֹ: יְהוָה שִׁמְעָה תְפִלָּתִי וְשַׁוְעָתִי אֵלֶיךָ תָּבוֹא: 2
אַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי בְּיוֹם צַר לִי הַטֵּה אֵלַי אָזְנֶךָ 3
בְּיוֹם אֶקְרָא מַהֵר עֲנֵנִי: כִּי כָלוּ בָעָשָׁן יָמָי וְעַצְמוֹתַי 4
כְּמוֹקֵד נָחָרוּ: רְוּפָה כָעֵשֶׂב וַיָּבֵשׁ לִבִּי כִּי שָׁכַחְתִּי ה רגש
אחר שורק
מֵאֲכֹל

lamentantis & querulantis, ut Zionis recordetur.

6 מְאַכַּל לַחְמִי: מִקּוֹל אַנְחָתִי דָּבְקָה עַצְמִי לִבְשָׂרִי:
7 8 דָּמִיתִי לְקָאַת מִדְבָּר הָיִיתִי כְּכוֹס חֳרָבוֹת: שָׁקַדְתִּי
9 וָאֱהִיֶה כְּצִפּוֹר בּוֹדֵד עַל־גָּג: כָּל־הַיּוֹם חֵרְפוּנִי אוֹיְבָי
10 מְהוֹלְלַי בִּי נִשְׁבָּעוּ: כִּי־אֵפֶר כַּלֶּחֶם אָכָלְתִּי וְשִׁקֻּוַי
11 בְּבָכִי מָסָכְתִּי: מִפְּנֵי־זַעְמְךָ וְקִצְפֶּךָ כִּי נִשָּׂאתַנִי
12 13 וַתַּשְׁלִיכֵנִי: יָמַי כְּצֵל נָטוּי וַאֲנִי כָּעֵשֶׂב אִיבָשׁ: וְאַתָּה

14 יְהוָה לְעוֹלָם תֵּשֵׁב וְזִכְרְךָ לְדֹר וָדֹר: אַתָּה תָקוּם
15 תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי־עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי־בָא מוֹעֵד: כִּי־רָצוּ עֲבָדֶיךָ
16 אֶת־אֲבָנֶיהָ וְאֶת־עֲפָרָהּ יְחֹנֵנוּ: וְיִרְאוּ גוֹיִם אֶת־שֵׁם
17 יְהוָה וְכָל־מַלְכֵי הָאָרֶץ אֶת־כְּבוֹדֶךָ: כִּי־בָנָה יְהוָה
18 צִיּוֹן נִרְאָה בִּכְבוֹדוֹ: פָּנָה אֶל־תְּפִלַּת הָעַרְעָר וְלֹא בָזָה
19 אֶת־תְּפִלָּתָם: תִּכָּתֵב זֹאת לְדוֹר אַחֲרוֹן וְעַם נִבְרָא
20 יְהַלֶּל־יָהּ: כִּי־הִשְׁקִיף מִמְּרוֹם קָדְשׁוֹ יְהוָה מִשָּׁמַיִם
21 אֶל־אֶרֶץ הִבִּיט: לִשְׁמֹעַ אֶנְקַת אָסִיר לְפַתֵּחַ בְּנֵי
22 תְמוּתָה: לְסַפֵּר בְּצִיּוֹן שֵׁם יְהוָה וּתְהִלָּתוֹ בִּירוּשָׁלִָם:
23 בְּהִקָּבֵץ עַמִּים יַחְדָּו וּמַמְלָכוֹת לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה:

כחי קרי מכח באתנח

בה 24 עִנָּה בַדֶּרֶךְ כֹּחִי קִצַּר יָמָי: אֹמַר אֵלִי אַל־תַּעֲלֵנִי
26 בַּחֲצִי יָמָי בְּדוֹר דּוֹרִים שְׁנוֹתֶיךָ: לְפָנִים הָאָרֶץ יָסַדְתָּ
27 וּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ שָׁמָיִם: הֵמָּה יֹאבֵדוּ וְאַתָּה תַעֲמֹד
28 וְכֻלָּם כַּבֶּגֶד יִבְלוּ כַּלְבוּשׁ תַּחֲלִיפֵם וְיַחֲלֹפוּ: וְאַתָּה
29 הוּא וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתַּמּוּ: בְּנֵי עֲבָדֶיךָ יִשְׁכֹּנוּ וְזַרְעָם

Psal. CIII. Celebrat hoc suavissimo hymno misericordiam & bonitatem Dei, ejusque paternam plane curam & animum in

א לְפָנֶיךָ יִכּוֹן: קג לְדָוִד בָּרְכִי נַפְשִׁי
2 אֶת־יְהוָה וְכָל־קְרָבַי אֶת־שֵׁם קָדְשׁוֹ: בָּרְכִי נַפְשִׁי
3 אֶת־יְהוָה וְאַל־תִּשְׁכְּחִי כָּל־גְּמוּלָיו: הַסֹּלֵחַ
4 לְכָל־עֲוֹנֵכִי הָרֹפֵא לְכָל־תַּחֲלוּאָיְכִי: הַגּוֹאֵל
ה מִשַּׁחַת חַיַּיְכִי הַמְעַטְּרֵכִי חֶסֶד וְרַחֲמִים: הַמַּשְׂבִּיעַ
6 בַּטּוֹב עֶדְיֵךְ תִּתְחַדֵּשׁ כַּנְּשֶׁר נְעוּרָיְכִי: עֹשֵׂה צְדָקוֹת
7 יְהוָה וּמִשְׁפָּטִים לְכָל־עֲשׁוּקִים: יוֹדִיעַ דְּרָכָיו לְמֹשֶׁה

לבני

לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲלִילוֹתָיו׃ רַחוּם וְחַנּוּן יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם 8 *suos extollit.*
וְרַב־חָסֶד׃ לֹא לָנֶצַח יָרִיב וְלֹא לְעוֹלָם יִטּוֹר׃ לֹא 9
כַּחֲטָאֵינוּ עָשָׂה לָנוּ וְלֹא כַעֲוֹנֹתֵינוּ גָּמַל עָלֵינוּ׃ כִּי כְגֹבַהּ 11
שָׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ גָּבַר חַסְדּוֹ עַל־יְרֵאָיו׃ כִּרְחֹק מִזְרָח 12
מִמַּעֲרָב הִרְחִיק מִמֶּנּוּ אֶת־פִּשְׁעֵינוּ׃ כְּרַחֵם אָב עַל־ 13
בָּנִים רִחַם יְהוָה עַל־יְרֵאָיו׃ כִּי הוּא יָדַע יִצְרֵנוּ זָכוֹר 14
כִּי־עָפָר אֲנָחְנוּ׃ אֱנוֹשׁ כֶּחָצִיר יָמָיו כְּצִיץ הַשָּׂדֶה כֵּן טו
יָצִיץ׃ כִּי רוּחַ עָבְרָה־בּוֹ וְאֵינֶנּוּ וְלֹא־יַכִּירֶנּוּ עוֹד 16
מְקוֹמוֹ׃ וְחֶסֶד יְהוָה׀ מֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם עַל־יְרֵאָיו 17
וְצִדְקָתוֹ לִבְנֵי בָנִים׃ לְשֹׁמְרֵי בְרִיתוֹ וּלְזֹכְרֵי פִקֻּדָיו 18
לַעֲשׂוֹתָם׃ יְהוָה בַּשָּׁמַיִם הֵכִין כִּסְאוֹ וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל 19
מָשָׁלָה׃ בָּרְכוּ יְהוָה׀ מַלְאָכָיו גִּבֹּרֵי כֹחַ עֹשֵׂי דְבָרוֹ כ
לִשְׁמֹעַ בְּקוֹל דְּבָרוֹ׃ בָּרְכוּ יְהוָה כָּל־צְבָאָיו מְשָׁרְתָיו 21
עֹשֵׂי רְצוֹנוֹ׃ בָּרְכוּ יְהוָה כָּל־מַעֲשָׂיו בְּכָל־מְקוֹמוֹת 22
מֶמְשַׁלְתּוֹ בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה׃ קד

בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה יְהוָה אֱלֹהַי גָּדַלְתָּ מְאֹד הוֹד וְהָדָר א Pſal. CIV.
לָבָשְׁתָּ׃ עֹטֶה אוֹר כַּשַּׂלְמָה נוֹטֶה שָׁמַיִם כַּיְרִיעָה׃ 2 *Argumenta Deum celebrandi porro persequitur: atque hic elegantiſsimè deſcribit pulchritudinem rerum à Deo conditarum, atque uniuerſæ naturæ veluti theatrum aperit.*
הַמְקָרֶה בַמַּיִם עֲלִיּוֹתָיו הַשָּׂם עָבִים רְכוּבוֹ הַמְהַלֵּךְ 3
עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ׃ עֹשֶׂה מַלְאָכָיו רוּחוֹת מְשָׁרְתָיו אֵשׁ 4
לֹהֵט׃ יָסַד־אֶרֶץ עַל־מְכוֹנֶיהָ בַּל־תִּמּוֹט עוֹלָם וָעֶד׃ ה
תְּהוֹם כַּלְבוּשׁ כִּסִּיתוֹ עַל־הָרִים יַעַמְדוּ־מָיִם׃ מִן־ 6 7
גַּעֲרָתְךָ יְנוּסוּן מִן־קוֹל רַעַמְךָ יֵחָפֵזוּן׃ יַעֲלוּ הָרִים יֵרְדוּ 8
בִּקְעוֹת אֶל־מְקוֹם זֶה יָסַדְתָּ לָהֶם׃ גְּבוּל שַׂמְתָּ בַּל־ 9
יַעֲבֹרוּן בַּל־יְשֻׁבוּן לְכַסּוֹת הָאָרֶץ׃ הַמְשַׁלֵּחַ מַעְיָנִים י
בַּנְּחָלִים בֵּין הָרִים יְהַלֵּכוּן׃ יַשְׁקוּ כָּל־חַיְתוֹ שָׂדָי יִשְׁבְּרוּ 11
פְרָאִים צְמָאָם׃ עֲלֵיהֶם עוֹף־הַשָּׁמַיִם יִשְׁכּוֹן מִבֵּין עֳפָאִים 12
יִתְּנוּ־קוֹל׃ מַשְׁקֶה הָרִים מֵעֲלִיּוֹתָיו מִפְּרִי מַעֲשֶׂיךָ 13
תִּשְׂבַּע הָאָרֶץ׃ מַצְמִיחַ חָצִיר לַבְּהֵמָה וְעֵשֶׂב לַעֲבֹדַת 14
האדם

טו הָאָדָם לְהוֹצִיא לֶחֶם מִן־הָאָרֶץ: וְיַיִן יְשַׂמַּח לְבַב־אֱנוֹשׁ
16 לְהַצְהִיל פָּנִים מִשָּׁמֶן וְלֶחֶם לְבַב־אֱנוֹשׁ יִסְעָד: יִשְׂבְּעוּ
17 עֲצֵי יְהוָה אַרְזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטָע: אֲשֶׁר־שָׁם צִפֳּרִים יְקַנֵּנוּ
18 חֲסִידָה בְּרוֹשִׁים בֵּיתָהּ: הָרִים הַגְּבֹהִים לַיְעֵלִים סְלָעִים
19 מַחְסֶה לַשְּׁפַנִּים: עָשָׂה יָרֵחַ לְמוֹעֲדִים שֶׁמֶשׁ יָדַע הש"ן רפה
כ מְבוֹאוֹ: תָּשֶׁת־חֹשֶׁךְ וְיְהִי לָיְלָה בּוֹ תִרְמֹשׂ כָּל־חַיְתוֹ־
21 יָעַר: הַכְּפִירִים שֹׁאֲגִים לַטָּרֶף וּלְבַקֵּשׁ מֵאֵל אָכְלָם:
22 23 תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ יֵאָסֵפוּן וְאֶל־מְעוֹנֹתָם יִרְבָּצוּן: יֵצֵא אָדָם
24 לְפָעֳלוֹ וְלַעֲבֹדָתוֹ עַד־עָרֶב: מָה־רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה
כה כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ: זֶה־הַיָּם
גָּדוֹל וּרְחַב יָדָיִם שָׁם־רֶמֶשׂ וְאֵין מִסְפָּר חַיּוֹת קְטַנּוֹת
26 עִם־גְּדֹלוֹת: שָׁם אֳנִיּוֹת יְהַלֵּכוּן לִוְיָתָן זֶה יָצַרְתָּ לְשַׂחֲק־
27 28 בּוֹ: כֻּלָּם אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּן לָתֵת אָכְלָם בְּעִתּוֹ: תִּתֵּן לָהֶם
29 יִלְקֹטוּן תִּפְתַּח יָדְךָ יִשְׂבְּעוּן טוֹב: תַּסְתִּיר פָּנֶיךָ יִבָּהֵלוּן
ל תֹּסֵף רוּחָם יִגְוָעוּן וְאֶל־עֲפָרָם יְשׁוּבוּן: תְּשַׁלַּח רוּחֲךָ
31 יִבָּרֵאוּן וּתְחַדֵּשׁ פְּנֵי אֲדָמָה: יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם
32 יִשְׂמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו: הַמַּבִּיט לָאָרֶץ וַתִּרְעָד יִגַּע
33 בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ: אָשִׁירָה לַיהוָה בְּחַיָּי אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי
לה 34 בְּעוֹדִי: יֶעֱרַב עָלָיו שִׂיחִי אָנֹכִי אֶשְׂמַח בַּיהוָה: יִתַּמּוּ
חַטָּאִים מִן־הָאָרֶץ וּרְשָׁעִים עוֹד אֵינָם בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־

Pſal. CV. *Judæos imprimis, recordatione divinorum beneficiorum, ad Dei laudes excitat, & hiſtoriam Gentis ab ipſa origine, inde uſque ab Abrahamo, repetit.*

א יְהוָה הַלְלוּיָהּ: קה הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ
2 בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו: שִׁירוּ־לוֹ זַמְּרוּ־לוֹ
3 שִׂיחוּ בְּכָל־נִפְלְאוֹתָיו: הִתְהַלְלוּ בְשֵׁם קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח
4 לֵב מְבַקְשֵׁי יְהוָה: דִּרְשׁוּ יְהוָה וְעֻזּוֹ בַּקְּשׁוּ פָנָיו תָּמִיד:
ה 6 זִכְרוּ נִפְלְאֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי־פִיהוּ: זֶרַע
7 אַבְרָהָם עַבְדּוֹ בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו: הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
8 בְּכָל־הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו: זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה
9 לְאֶלֶף דּוֹר: אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׂחָק:

ויעמידה

וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם׃ לֵאמֹר לְךָ׀ 11
אֶתֵּן אֶת־אֶרֶץ כְּנַעַן חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם׃ בִּהְיוֹתָם מְתֵי 12
מִסְפָּר כִּמְעַט וְגָרִים בָּהּ׃ וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי מִמַּמְלָכָה 13
אֶל־עַם אַחֵר׃ לֹא־הִנִּיחַ אָדָם לְעָשְׁקָם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם 14
מְלָכִים׃ אַל־תִּגְּעוּ בִּמְשִׁיחָי וְלִנְבִיאַי אַל־תָּרֵעוּ׃ וַיִּקְרָא טו 16
רָעָב עַל־הָאָרֶץ כָּל־מַטֵּה־לֶחֶם שָׁבָר׃ שָׁלַח לִפְנֵיהֶם 17
וגלו קרי אִישׁ לְעֶבֶד נִמְכַּר יוֹסֵף׃ עִנּוּ בַכֶּבֶל רַגְלָיו בַּרְזֶל בָּאָה 18
נַפְשׁוֹ׃ עַד־עֵת בֹּא־דְבָרוֹ אִמְרַת יְהוָה צְרָפָתְהוּ׃ שָׁלַח 19 כ
מֶלֶךְ וַיַּתִּירֵהוּ מֹשֵׁל עַמִּים וַיְפַתְּחֵהוּ׃ שָׂמוֹ אָדוֹן לְבֵיתוֹ 21
וּמֹשֵׁל בְּכָל־קִנְיָנוֹ׃ לֶאְסֹר שָׂרָיו בְּנַפְשׁוֹ וְזִקְנָיו יְחַכֵּם׃ 22
וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם וְיַעֲקֹב גָּר בְּאֶרֶץ־חָם׃ וַיְפֶר אֶת־ 24 23
עַמּוֹ מְאֹד וַיַּעֲצִמֵהוּ מִצָּרָיו׃ הָפַךְ לִבָּם לִשְׂנֹא עַמּוֹ כה
לְהִתְנַכֵּל בַּעֲבָדָיו׃ שָׁלַח מֹשֶׁה עַבְדּוֹ אַהֲרֹן אֲשֶׁר בָּחָר 26
בּוֹ׃ שָׂמוּ־בָם דִּבְרֵי אֹתוֹתָיו וּמוֹפְתִים בְּאֶרֶץ חָם׃ שָׁלַח 38 27
וצרו קרי חָשָׁךְ וַיַּחְשִׁךְ וְלֹא מָרוּ אֶת־דְּבָרָיו׃ הָפַךְ אֶת־מֵימֵיהֶם 29
לְדָם וַיָּמֶת אֶת־דְּגָתָם׃ שָׁרַץ אַרְצָם צְפַרְדְּעִים בְּחַדְרֵי ל
מַלְכֵיהֶם׃ אָמַר וַיָּבֹא עָרֹב כִּנִּים בְּכָל־גְּבוּלָם׃ נָתַן 32 31
גִּשְׁמֵיהֶם בָּרָד אֵשׁ לֶהָבוֹת בְּאַרְצָם׃ וַיַּךְ גַּפְנָם 33
וּתְאֵנָתָם וַיְשַׁבֵּר עֵץ גְּבוּלָם׃ אָמַר וַיָּבֹא אַרְבֶּה וְיֶלֶק 34
וְאֵין מִסְפָּר׃ וַיֹּאכַל כָּל־עֵשֶׂב בְּאַרְצָם וַיֹּאכַל פְּרִי לה
אַדְמָתָם׃ וַיַּךְ כָּל־בְּכוֹר בְּאַרְצָם רֵאשִׁית לְכָל־אוֹנָם׃ 36
וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וְאֵין בְּשִׁבְטֵיהֶם כּוֹשֵׁל׃ שָׂמַח מִצְרַיִם 38 37
בְּצֵאתָם כִּי־נָפַל פַּחְדָּם עֲלֵיהֶם׃ פָּרַשׂ עָנָן לְמָסָךְ וְאֵשׁ 39
לְהָאִיר לָיְלָה׃ שָׁאַל וַיָּבֵא שְׂלָו וְלֶחֶם שָׁמַיִם יַשְׂבִּיעֵם׃ משליך 40
פָּתַח צוּר וַיָּזוּבוּ מַיִם הָלְכוּ בַּצִּיּוֹת נָהָר׃ כִּי־זָכַר אֶת־ 42 41
דְּבַר קָדְשׁוֹ אֶת־אַבְרָהָם עַבְדּוֹ׃ וַיּוֹצֵא עַמּוֹ בְשָׂשׂוֹן 43
בְּרִנָּה אֶת־בְּחִירָיו׃ וַיִּתֶּן לָהֶם אַרְצוֹת גּוֹיִם וַעֲמַל 44
לְאֻמִּים יָרָשׁוּ׃ בַּעֲבוּר׀ יִשְׁמְרוּ חֻקָּיו וְתוֹרֹתָיו יִנְצֹרוּ מה
הללויה

Psal. CVI. *Adumbrantur hic Israëlis, inter gentes sparsi, pœnitentia, conversio, & ferventes preces, atque gemitus ad Deum fusi.*

א הַלְלוּ־יָהּ׃ קו הַלְלוּ יְהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ מִי יְמַלֵּל גְּבוּרוֹת יְהוָה יַשְׁמִיעַ
ב כָּל־תְּהִלָּתוֹ׃ אַשְׁרֵי שֹׁמְרֵי מִשְׁפָּט עֹשֵׂה צְדָקָה בְכָל־
ג עֵת׃ זָכְרֵנִי יְהוָה בְּרָצוֹן עַמֶּךָ פָּקְדֵנִי בִּישׁוּעָתֶךָ׃
ד לִרְאוֹת בְּטוּבַת בְּחִירֶיךָ לִשְׂמֹחַ בְּשִׂמְחַת גּוֹיֶךָ
ו לְהִתְהַלֵּל עִם־נַחֲלָתֶךָ׃ חָטָאנוּ עִם־אֲבוֹתֵינוּ הֶעֱוִינוּ
ז הִרְשָׁעְנוּ׃ אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם לֹא־הִשְׂכִּילוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ
לֹא זָכְרוּ אֶת־רֹב חֲסָדֶיךָ וַיַּמְרוּ עַל־יָם בְּיַם־
ח סוּף׃ וַיּוֹשִׁיעֵם לְמַעַן שְׁמוֹ לְהוֹדִיעַ אֶת־גְּבוּרָתוֹ׃
ט וַיִּגְעַר בְּיַם־סוּף וַיֶּחֱרָב וַיּוֹלִיכֵם בַּתְּהוֹמוֹת כַּמִּדְבָּר׃
י וַיּוֹשִׁיעֵם מִיַּד שׂוֹנֵא וַיִּגְאָלֵם מִיַּד אוֹיֵב׃
יא וַיְכַסּוּ־מַיִם צָרֵיהֶם אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר׃
יב יג וַיַּאֲמִינוּ בִּדְבָרָיו יָשִׁירוּ תְהִלָּתוֹ׃ מִהֲרוּ שָׁכְחוּ
יד מַעֲשָׂיו לֹא־חִכּוּ לַעֲצָתוֹ׃ וַיִּתְאַוּוּ תַאֲוָה בַּמִּדְבָּר
טו וַיְנַסּוּ־אֵל בִּישִׁימוֹן׃ וַיִּתֵּן לָהֶם שֶׁאֱלָתָם וַיְשַׁלַּח רָזוֹן
טז בְּנַפְשָׁם׃ וַיְקַנְאוּ לְמֹשֶׁה בַּמַּחֲנֶה לְאַהֲרֹן קְדוֹשׁ
יז יְהוָה׃ תִּפְתַּח־אֶרֶץ וַתִּבְלַע דָּתָן וַתְּכַס עַל־עֲדַת
יח אֲבִירָם׃ וַתִּבְעַר־אֵשׁ בַּעֲדָתָם לֶהָבָה תְּלַהֵט רְשָׁעִים׃
כ יט יַעֲשׂוּ־עֵגֶל בְּחֹרֵב וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְמַסֵּכָה׃ וַיָּמִירוּ אֶת־
כא כְּבוֹדָם בְּתַבְנִית שׁוֹר אֹכֵל עֵשֶׂב׃ שָׁכְחוּ אֵל מוֹשִׁיעָם
כב עֹשֶׂה גְדֹלוֹת בְּמִצְרָיִם׃ נִפְלָאוֹת בְּאֶרֶץ חָם נוֹרָאוֹת
כג עַל־יַם־סוּף׃ וַיֹּאמֶר לְהַשְׁמִידָם לוּלֵי מֹשֶׁה בְחִירוֹ
כד עָמַד בַּפֶּרֶץ לְפָנָיו לְהָשִׁיב חֲמָתוֹ מֵהַשְׁחִית׃ וַיִּמְאֲסוּ
כה בְּאֶרֶץ חֶמְדָּה לֹא־הֶאֱמִינוּ לִדְבָרוֹ׃ וַיֵּרָנְנוּ בְאָהֳלֵיהֶם
כו לֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה׃ וַיִּשָּׂא יָדוֹ לָהֶם לְהַפִּיל אוֹתָם
כז בַּמִּדְבָּר׃ וּלְהַפִּיל זַרְעָם בַּגּוֹיִם וּלְזָרוֹתָם בָּאֲרָצוֹת׃
כח כט וַיִּצָּמְדוּ לְבַעַל פְּעוֹר וַיֹּאכְלוּ זִבְחֵי מֵתִים׃ וַיַּכְעִיסוּ
ל בְּמַעַלְלֵיהֶם וַתִּפְרָץ־בָּם מַגֵּפָה׃ וַיַּעֲמֹד פִּינְחָס וַיְפַלֵּל

31 וַתֵּעָצַר הַמַּגֵּפָה׃ וַתֵּחָשֶׁב לוֹ לִצְדָקָה לְדֹר וָדֹר עַד־
32 עוֹלָם׃ וַיַּקְצִיפוּ עַל־מֵי מְרִיבָה וַיֵּרַע לְמֹשֶׁה בַּעֲבוּרָם׃
33 34 כִּי־הִמְרוּ אֶת־רוּחוֹ וַיְבַטֵּא בִּשְׂפָתָיו׃ לֹא־הִשְׁמִידוּ אֶת־
לה הָעַמִּים אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה לָהֶם׃ וַיִּתְעָרְבוּ בַגּוֹיִם וַיִּלְמְדוּ
36 מַעֲשֵׂיהֶם׃ וַיַּעַבְדוּ אֶת־עֲצַבֵּיהֶם וַיִּהְיוּ לָהֶם לְמוֹקֵשׁ׃
37 38 וַיִּזְבְּחוּ אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶם לַשֵּׁדִים׃ וַיִּשְׁפְּכוּ דָם
נָקִי דַּם־בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר זִבְּחוּ לַעֲצַבֵּי כְנָעַן
39 וַתֶּחֱנַף הָאָרֶץ בַּדָּמִים׃ וַיִּטְמְאוּ בְמַעֲשֵׂיהֶם וַיִּזְנוּ
מ בְּמַעַלְלֵיהֶם׃ וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּעַמּוֹ וַיְתָעֵב אֶת־נַחֲלָתוֹ׃
41 42 וַיִּתְּנֵם בְּיַד־גּוֹיִם וַיִּמְשְׁלוּ בָהֶם שֹׂנְאֵיהֶם׃ וַיִּלְחָצוּם
43 אוֹיְבֵיהֶם וַיִּכָּנְעוּ תַּחַת יָדָם׃ פְּעָמִים רַבּוֹת יַצִּילֵם וְהֵמָּה
44 יַמְרוּ בַעֲצָתָם וַיָּמֹכּוּ בַּעֲוֹנָם׃ וַיַּרְא בַּצַּר לָהֶם בְּשָׁמְעוֹ
46 מה אֶת־רִנָּתָם׃ וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ וַיִּנָּחֵם כְּרֹב חֲסָדָו׃ וַיִּתֵּן
47 אוֹתָם לְרַחֲמִים לִפְנֵי כָּל־שׁוֹבֵיהֶם׃ הוֹשִׁיעֵנוּ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ
48 לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ׃ בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־
הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן הַלְלוּ־יָהּ׃

תהדיו קרי

ספר חמישי קז הֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם א
2 חַסְדּוֹ׃ יֹאמְרוּ גְּאוּלֵי יְהוָה אֲשֶׁר גְּאָלָם מִיַּד־צָר׃
3 4 וּמֵאֲרָצוֹת קִבְּצָם מִמִּזְרָח וּמִמַּעֲרָב מִצָּפוֹן וּמִיָּם׃ תָּעוּ
ה בַמִּדְבָּר בִּישִׁימוֹן דֶּרֶךְ עִיר מוֹשָׁב לֹא מָצָאוּ׃ רְעֵבִים
6 גַּם־צְמֵאִים נַפְשָׁם בָּהֶם תִּתְעַטָּף׃ וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה
7 בַּצַּר לָהֶם מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם יַצִּילֵם׃ וַיַּדְרִיכֵם בְּדֶרֶךְ יְשָׁרָה
8 לָלֶכֶת אֶל־עִיר מוֹשָׁב׃ יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו
9 לִבְנֵי אָדָם׃ כִּי־הִשְׂבִּיעַ נֶפֶשׁ שֹׁקֵקָה וְנֶפֶשׁ רְעֵבָה מִלֵּא־
11 טוֹב׃ יֹשְׁבֵי חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת אֲסִירֵי עֳנִי וּבַרְזֶל׃ כִּי־הִמְרוּ
12 אִמְרֵי־אֵל וַעֲצַת עֶלְיוֹן נָאָצוּ׃ וַיַּכְנַע בָּעָמָל לִבָּם כָּשְׁלוּ
13 וְאֵין עֹזֵר׃ וַיִּזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם
יושיעם

Psal. CVII. *Hymnus pulcherrimus, quo bonitas & misericordia Dei erga universos homines, cum afflictione oppressi ad ipsum clamant, prædicatur; tum præsertim divina ipsius in populum suum bene-*

ficia celebrantur, quem promittit sese congregaturum ex omnibus locis dispersionis suæ, post multas angustias.

14 יוֹשִׁיעֵם׃ יוֹצִיאֵם מֵחֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם יְנַתֵּק׃
16 טו יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃ כִּי־שִׁבַּר
17 דַּלְתוֹת נְחֹשֶׁת וּבְרִיחֵי בַרְזֶל גִּדֵּעַ׃ אִוֱלִים מִדֶּרֶךְ פִּשְׁעָם
18 וּמֵעֲוֹנֹתֵיהֶם יִתְעַנּוּ׃ כָּל־אֹכֶל תְּתַעֵב נַפְשָׁם וַיַּגִּיעוּ עַד־
19 שַׁעֲרֵי־מָוֶת׃ וַיִּזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם
כ יוֹשִׁיעֵם׃ יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וִירַפְאֵם וִימַלֵּט מִשְּׁחִיתוֹתָם׃
21 22 יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃ וְיִזְבְּחוּ זִבְחֵי
23 תוֹדָה וִיסַפְּרוּ מַעֲשָׂיו בְּרִנָּה׃ יוֹרְדֵי הַיָּם בָּאֳנִיּוֹת עֹשֵׂי
24 מְלָאכָה בְּמַיִם רַבִּים׃ הֵמָּה רָאוּ מַעֲשֵׂי יְהוָה וְנִפְלְאוֹתָיו
26 כה בִּמְצוּלָה׃ וַיֹּאמֶר וַיַּעֲמֵד רוּחַ סְעָרָה וַתְּרוֹמֵם גַּלָּיו׃ יַעֲלוּ
27 שָׁמַיִם יֵרְדוּ תְהוֹמוֹת נַפְשָׁם בְּרָעָה תִתְמוֹגָג׃ יָחוֹגּוּ רגש אחר חולם
28 וְינוּעוּ כַּשִּׁכּוֹר וְכָל־חָכְמָתָם תִּתְבַּלָּע׃ וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה
29 בַּצַּר לָהֶם וּמִמְּצוּקוֹתֵיהֶם יוֹצִיאֵם׃ יָקֵם סְעָרָה לִדְמָמָה
ל וַיֶּחֱשׁוּ גַּלֵּיהֶם׃ וַיִּשְׂמְחוּ כִּי־יִשְׁתְּקוּ וַיַּנְחֵם אֶל־מְחוֹז
31 חֶפְצָם׃ יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃
33 32 וִירוֹמְמוּהוּ בִּקְהַל עָם וּבְמוֹשַׁב זְקֵנִים יְהַלְלוּהוּ׃ יָשֶׂם
34 נְהָרוֹת לְמִדְבָּר וּמֹצָאֵי מַיִם לְצִמָּאוֹן׃ אֶרֶץ פְּרִי לִמְלֵחָה
לה מֵרָעַת יוֹשְׁבֵי בָהּ׃ יָשֶׂם מִדְבָּר לַאֲגַם־מַיִם וְאֶרֶץ צִיָּה פתח באחנח
36 לְמֹצָאֵי מָיִם׃ וַיּוֹשֶׁב שָׁם רְעֵבִים וַיְכוֹנְנוּ עִיר מוֹשָׁב׃
38 37 וַיִּזְרְעוּ שָׂדוֹת וַיִּטְּעוּ כְרָמִים וַיַּעֲשׂוּ פְרִי תְבוּאָה׃ וַיְבָרְכֵם
39 וַיִּרְבּוּ מְאֹד וּבְהֶמְתָּם לֹא יַמְעִיט׃ וַיִּמְעֲטוּ וַיָּשֹׁחוּ מֵעֹצֶר
מ רָעָה וְיָגוֹן׃ שֹׁפֵךְ בּוּז עַל־נְדִיבִים וַיַּתְעֵם בְּתֹהוּ לֹא דָרֶךְ׃
42 41 וַיְשַׂגֵּב אֶבְיוֹן מֵעֹנִי וַיָּשֶׂם כַּצֹּאן מִשְׁפָּחוֹת׃ יִרְאוּ יְשָׁרִים
43 וְיִשְׂמָחוּ וְכָל־עַוְלָה קָפְצָה פִיהָ׃ מִי־חָכָם וְיִשְׁמָר־אֵלֶּה

Psal. cviii. Ostendunt fideles promtum alacremque animum suum, ad

וְיִתְבּוֹנְנוּ חַסְדֵי יְהוָה׃ קח שִׁיר מִזְמוֹר
א לְדָוִד׃ נָכוֹן לִבִּי אֱלֹהִים אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה אַף־כְּבוֹדִי׃
2 3 4 עוּרָה הַנֵּבֶל וְכִנּוֹר אָעִירָה שָׁחַר׃ אוֹדְךָ בָעַמִּים יְהוָה
ה וַאֲזַמֶּרְךָ בַּלְאֻמִּים׃ כִּי־גָדוֹל מֵעַל־שָׁמַיִם חַסְדֶּךָ וְעַד־

שחקים

שחקים אמתך: רומה על־שמים אלהים ועל כל־הארץ 6 *Deum celebrandum; ejusque triumphos & victorias narrant; atque in eo sese confidere & gloriari demonstrant.*
כבודך: למען יחלצון ידידיך הושיעה ימינך וענני׳ 7 וענני׳ק
אלהים דבר בקדשו אעלזה אחלקה שכם ועמק סכות 8
אמדד: לי גלעד ולי מנשה ואפרים מעוז ראשי יהודה 9
מחקקי: מואב סיר רחצי על־אדום אשליך נעלי עלי 10
פלשת אתרועע: מי יבלני עיר מבצר מי נחני עד־אדום: 11
הלא־אלהים זנחתנו ולא־תצא אלהים בצבאתינו: 12
הבה־לנו עזרת מצר ושוא תשועת אדם: באלהים 13 14
נעשה־חיל והוא יבוס צרינו: קט למנצח א Psal. CIX.
לדוד מזמור אלהי תהלתי אל־תחרש: כי פי־רשע ופי־ 2 *Continet hic psalmus gravissimus in improbos homines, & Regni Dei adversarios, sententias.*
מרמה עלי פתחו דברו אתי לשון שקר: ודברי שנאה 3
סבבוני וילחמוני חנם: תחת־אהבתי ישטנוני ואני 4
תפלה: וישימו עלי רעה תחת טובה ושנאה תחת ה
אהבתי: הפקד עליו רשע ושטן יעמד על־ימינו: 6
בהשפטו יצא רשעו ותפלתו תהיה לחטאה: יהיו־ימיו 7 8
מעטים פקדתו יקח אחר: יהיו בניו יתומים ואשתו 9
אלמנה: ונוע ינועו בניו ושאלו ורשו מחרבותיהם: י
ינקש נושה לכל־אשר־לו ויבזו זרים יגיעו: אל־יהי־ 11 12
לו משך חסד ואל־יהי חונן ליתומיו: יהי־אחריתו 13
להכרית בדור אחר ימח שמם: יזכר׳ עון אבתיו 14
אל־יהוה וחטאת אמו אל־תמח: יהיו נגד־יהוה טו
תמיד ויכרת מארץ זכרם: יען אשר׳ לא־ 16
זכר עשות חסד וירדף איש־עני ואביון ונכאה
לבב למותת: ויאהב קללה ותבואהו ולא־ 17
חפץ בברכה ירחק ממנו: וילבש קללה 18
כמדו ותבא כמים בקרבו וכשמן בעצמותיו: תהי־ 19
לו כבגד יעטה ולמזח תמיד יחגרה: זאת׳ פעלת כ
שטני מאת יהוה והדברים רע על־נפשי: ואתה׳ 21
יהוה

יְהוָה אֲדֹנָי עֲשֵׂה־אִתִּי לְמַעַן שְׁמֶךָ כִּי־טוֹב חַסְדְּךָ
22 23 הַצִּילֵנִי: כִּי־עָנִי וְאֶבְיוֹן אָנֹכִי וְלִבִּי חָלַל בְּקִרְבִּי: כְּצֵל
24 כְּנָטוּתוֹ נֶהֱלָכְתִּי נִנְעַרְתִּי כָּאַרְבֶּה: בָּרְכַי כָּשְׁלוּ מִצּוֹם
כה וּבְשָׂרִי כָּחַשׁ מִשֶּׁמֶן: וַאֲנִי הָיִיתִי חֶרְפָּה לָהֶם יִרְאוּנִי
26 יְנִיעוּן רֹאשָׁם: עָזְרֵנִי יְהוָה אֱלֹהָי הוֹשִׁיעֵנִי כְּחַסְדֶּךָ:
27 28 וְיֵדְעוּ כִּי־יָדְךָ זֹאת אַתָּה יְהוָה עָשִׂיתָהּ: יְקַלְלוּ־הֵמָּה
29 וְאַתָּה תְּבָרֵךְ קָמוּ וַיֵּבֹשׁוּ וְעַבְדְּךָ יִשְׂמָח: יִלְבְּשׁוּ שׂוֹטְנַי
ל כְּלִמָּה וְיַעְטוּ כַמְעִיל בָּשְׁתָּם: אוֹדֶה יְהוָה מְאֹד בְּפִי
31 וּבְתוֹךְ רַבִּים אֲהַלְלֶנּוּ: כִּי־יַעֲמֹד לִימִין אֶבְיוֹן לְהוֹשִׁיעַ

Pſal. CX. *Rurſus introducit* REGEM *in Zione, ipſumque Sacerdotem ſolemnibus verbis pronunciat.*

א מִשֹּׁפְטֵי נַפְשׁוֹ: קי לְדָוִד מִזְמוֹר נְאֻם יְהוָה לַ
2 אדֹנִי שֵׁב לִימִינִי עַד־אָשִׁית אֹיְבֶיךָ הֲדֹם לְרַגְלֶיךָ: מַטֵּה
3 עֻזְּךָ יִשְׁלַח יְהוָה מִצִּיּוֹן רְדֵה בְּקֶרֶב אֹיְבֶיךָ: עַמְּךָ נְדָבֹת
בְּיוֹם חֵילֶךָ בְּהַדְרֵי־קֹדֶשׁ מֵרֶחֶם מִשְׁחָר לְךָ טַל יַלְדֻתֶיךָ:
4 נִשְׁבַּע יְהוָה וְלֹא יִנָּחֵם אַתָּה־כֹהֵן לְעוֹלָם עַל־דִּבְרָתִי
ה מַלְכִּי־צֶדֶק: אֲדֹנָי עַל־יְמִינְךָ מָחַץ בְּיוֹם־אַפּוֹ מְלָכִים:
6 7 יָדִין בַּגּוֹיִם מָלֵא גְוִיּוֹת מָחַץ רֹאשׁ עַל־אֶרֶץ רַבָּה: מִנַּחַל
בַּדֶּרֶךְ יִשְׁתֶּה עַל־כֵּן יָרִים רֹאשׁ: קיא

Pſal. CXI. *Dei opera & virtutes celebrat.*

א הַלְלוּיָהּ אוֹדֶה יְהוָה בְּכָל־לֵבָב בְּסוֹד יְשָׁרִים וְעֵדָה:
2 3 גְּדֹלִים מַעֲשֵׂי יְהוָה דְּרוּשִׁים לְכָל־חֲפָצֵיהֶם: הוֹד־וְהָדָר
4 פָּעֳלוֹ וְצִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד: זֵכֶר עָשָׂה לְנִפְלְאֹתָיו חַנּוּן
ה וְרַחוּם יְהוָה: טֶרֶף נָתַן לִירֵאָיו יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ:
6 7 כֹּחַ מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ לָתֵת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם: מַעֲשֵׂי
8 יָדָיו אֱמֶת וּמִשְׁפָּט נֶאֱמָנִים כָּל־פִּקּוּדָיו: סְמוּכִים לָעַד
9 לְעוֹלָם עֲשׂוּיִם בֶּאֱמֶת וְיָשָׁר: פְּדוּת שָׁלַח לְעַמּוֹ צִוָּה
י לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ קָדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ: רֵאשִׁית חָכְמָה יִרְאַת
יְהוָה שֵׂכֶל טוֹב לְכָל־עֹשֵׂיהֶם תְּהִלָּתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד:

Pſal. CXII. *Beatitudinem ac felicitatem*

א קיב הַלְלוּיָהּ אַשְׁרֵי־אִישׁ יָרֵא אֶת־יְהוָה
2 בְּמִצְוֹתָיו חָפֵץ מְאֹד: גִּבּוֹר בָּאָרֶץ יִהְיֶה זַרְעוֹ דּוֹר יְשָׁרִים

4 3 יְבֹרָךְ׃ הוֹן־וָעֹשֶׁר בְּבֵיתוֹ וְצִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד׃ זָרַח
בַּחֹשֶׁךְ אוֹר לַיְשָׁרִים חַנּוּן וְרַחוּם וְצַדִּיק׃ טוֹב־אִישׁ חוֹנֵן ה
6 וּמַלְוֶה יְכַלְכֵּל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט׃ כִּי־לְעוֹלָם לֹא־יִמּוֹט
7 לְזֵכֶר עוֹלָם יִהְיֶה צַדִּיק׃ מִשְּׁמוּעָה רָעָה לֹא יִירָא נָכוֹן
8 לִבּוֹ בָּטֻחַ בַּיהוָה׃ סָמוּךְ לִבּוֹ לֹא יִירָא עַד אֲשֶׁר־יִרְאֶה
9 בְצָרָיו׃ פִּזַּר׳ נָתַן לָאֶבְיוֹנִים צִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד קַרְנוֹ
תָּרוּם בְּכָבוֹד׃ רָשָׁע יִרְאֶה׳ וְכָעַס שִׁנָּיו יַחֲרֹק וְנָמָס י
תַּאֲוַת רְשָׁעִים תֹּאבֵד׃ קיג הַלְלוּ יָהּ׳ א
2 הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה׃ יְהִי שֵׁם יְהוָה
3 מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ
4 מְהֻלָּל שֵׁם יְהוָה׃ רָם עַל־כָּל־גּוֹיִם יְהוָה עַל הַשָּׁמַיִם
6 כְּבוֹדוֹ׃ מִי כַּיהוָה אֱלֹהֵינוּ הַמַּגְבִּיהִי לָשָׁבֶת׃ הַמַּשְׁפִּילִי ה
7 לִרְאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ׃ מְקִימִי מֵעָפָר דָּל מֵאַשְׁפֹּת
8 יָרִים אֶבְיוֹן׃ לְהוֹשִׁיבִי עִם־נְדִיבִים עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ׃
9 מוֹשִׁיבִי׳ עֲקֶרֶת הַבַּיִת אֵם־הַבָּנִים שְׂמֵחָה הַלְלוּ־יָהּ׃
קיד בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בֵּית א
2 יַעֲקֹב מֵעַם לֹעֵז׃ הָיְתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל
3 מַמְשְׁלוֹתָיו׃ הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס הַיַּרְדֵּן יִסֹּב לְאָחוֹר׃
ה 4 הֶהָרִים רָקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן׃ מַה־לְּךָ הַיָּם
6 כִּי תָנוּס הַיַּרְדֵּן תִּסֹּב לְאָחוֹר׃ הֶהָרִים תִּרְקְדוּ כְאֵילִים
7 גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן׃ מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי אָרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ
8 יַעֲקֹב׃ הַהֹפְכִי הַצּוּר אֲגַם־מַיִם חַלָּמִישׁ לְמַעְיְנוֹ־מָיִם׃
קטו לֹא לָנוּ יְהוָה לֹא־לָנוּ כִּי־לְשִׁמְךָ א
2 תֵּן כָּבוֹד עַל־חַסְדְּךָ עַל־אֲמִתֶּךָ׃ לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם
3 אַיֵּה־נָא אֱלֹהֵיהֶם׃ וֵאלֹהֵינוּ בַשָּׁמַיִם כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ
ה 4 עָשָׂה׃ עֲצַבֵּיהֶם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם׃ פֶּה־לָהֶם
6 וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ׃ אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ
7 אַף לָהֶם וְלֹא יְרִיחוּן׃ יְדֵיהֶם׳ וְלֹא יְמִישׁוּן רַגְלֵיהֶם וְלֹא
יהלכו

piorum exponit.

Psal. CXIII. *Hortatur ad celebrationem nominis divini, per totum mundum patefacti.*

Psal. CXIV. *Hoc hymno celebrat prodigia, quæ Deus edidit, cum Israëlem ab Ægypto traduceret in regna Chananæorum; similemque rursus Domini adventum, eumque majori cum gloria, vaticinatur.*

Psal. CXV. *Vanitatem falsarum*

religionum irridet, & Deo confidere, omnigenamque benedictionem ab ipso exspectare, jubet.

8 יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר בֹּטֵחַ בָּהֶם׃
9 יִשְׂרָאֵל בְּטַח בַּיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא׃
10 בֵּית אַהֲרֹן בִּטְחוּ בַיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא׃
11 יִרְאֵי יְהוָה בִּטְחוּ בַיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא׃
12 יְהוָה זְכָרָנוּ יְבָרֵךְ יְבָרֵךְ
13 אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית אַהֲרֹן׃ יְבָרֵךְ יִרְאֵי יְהוָה
14 הַקְּטַנִּים עִם־הַגְּדֹלִים׃ יֹסֵף יְהוָה עֲלֵיכֶם עֲלֵיכֶם וְעַל־
15 בְּנֵיכֶם׃ בְּרוּכִים אַתֶּם לַיהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃
16 17 הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לַיהוָה וְהָאָרֶץ נָתַן לִבְנֵי־אָדָם׃ לֹא
18 הַמֵּתִים יְהַלְלוּ־יָהּ וְלֹא כָּל־יֹרְדֵי דוּמָה׃ וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ
יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּ־יָהּ׃ קיו

Psal. Cxvi. Psalmus, quo fideles, ex maximis & multiplicibus periculis ac angustiis liberati, Deo gratias agunt.

א אָהַבְתִּי כִּי־יִשְׁמַע יְהוָה אֶת־קוֹלִי תַּחֲנוּנָי׃
2 3 כִּי־הִטָּה אָזְנוֹ לִי וּבְיָמַי אֶקְרָא׃ אֲפָפוּנִי חֶבְלֵי־מָוֶת
4 וּמְצָרֵי שְׁאוֹל מְצָאוּנִי צָרָה וְיָגוֹן אֶמְצָא׃ וּבְשֵׁם־יְהוָה
ה אֶקְרָא אָנָּה יְהוָה מַלְּטָה נַפְשִׁי׃ חַנּוּן יְהוָה
6 וְצַדִּיק וֵאלֹהֵינוּ מְרַחֵם׃ שֹׁמֵר פְּתָאיִם יְהוָה
7 דַּלּוֹתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ׃ שׁוּבִי נַפְשִׁי לְמְנוּחָיְכִי כִּי־יְהוָה
8 גָּמַל עָלָיְכִי׃ כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת אֶת־עֵינִי מִן־
9 דִּמְעָה אֶת־רַגְלִי מִדֶּחִי׃ אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי־יְהוָה בְּאַרְצוֹת
11 10 הַחַיִּים׃ הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר אֲנִי עָנִיתִי מְאֹד׃ אֲנִי
12 אָמַרְתִּי בְחָפְזִי כָּל־הָאָדָם כֹּזֵב׃ מָה־אָשִׁיב לַיהוָה
13 כָּל־תַּגְמוּלוֹהִי עָלָי׃ כּוֹס־יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא וּבְשֵׁם יְהוָה
14 אֶקְרָא׃ נְדָרַי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם נֶגְדָּה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ׃
16 טו יָקָר בְּעֵינֵי יְהוָה הַמָּוְתָה לַחֲסִידָיו׃ אָנָּה יְהוָה כִּי־
17 אֲנִי עַבְדֶּךָ אֲנִי עַבְדְּךָ בֶּן־אֲמָתֶךָ פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי׃ לְךָ
18 אֶזְבַּח זֶבַח תּוֹדָה וּבְשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא׃ נְדָרַי לַיהוָה
19 אֲשַׁלֵּם נֶגְדָּה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ׃ בְּחַצְרוֹת בֵּית יְהוָה
קמץ בלא אס"ף בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלִַם הַלְלוּ־יָהּ׃ קיז

Psal. Cxvii. Gentes ob

א הַלְלוּ אֶת־יְהוָה כָּל־גּוֹיִם שַׁבְּחוּהוּ כָּל־הָאֻמִּים׃

כִּי גָבַר עָלֵינוּ חַסְדּוֹ וֶאֱמֶת יְהוָה לְעוֹלָם הַלְלוּיָהּ׃ 2 *gratiam, veritatem, aliaque beneficia ipsis praestita, Deo laudes dicunt.*

קיח

הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם א
חַסְדּוֹ׃ יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ יֹאמְרוּ 2 3
נָא בֵּית־אַהֲרֹן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ יֹאמְרוּ־נָא יִרְאֵי 4
יְהוָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ מִן־הַמֵּצַר קָרָאתִי יָהּ ה
עָנָנִי בַמֶּרְחָב יָהּ׃ יְהוָה לִי לֹא אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה 6 Pſal. cxviii
לִי אָדָם׃ יְהוָה לִי בְּעֹזְרָי וַאֲנִי אֶרְאֶה בְשֹׂנְאָי׃ 7 *Excitatio ad laudes & gratiarum actiones ob multiplicem liberationem, & erectionem Regni Dei.*
טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה מִבְטֹחַ בָּאָדָם׃ טוֹב 9 8
לַחֲסוֹת בַּיהוָה מִבְטֹחַ בִּנְדִיבִים׃ כָּל־י
גּוֹיִם סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילַם׃ סַבּוּנִי גַם־ 11
סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילַם׃ סַבּוּנִי כִדְבֹרִים דְּעֲכוּ 12
כְּאֵשׁ קוֹצִים בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילַם׃ דָּחֹה דְחִיתַנִי 13
לִנְפֹּל וַיהוָה עֲזָרָנִי׃ עֻזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה׃ קוֹל 14 טו
רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאָהֳלֵי צַדִּיקִים יְמִין יְהוָה עֹשָׂה חָיִל׃ יְמִין 16
יְהוָה רוֹמֵמָה יְמִין יְהוָה עֹשָׂה חָיִל׃ לֹא־אָמוּת כִּי־אֶחְיֶה 17
וַאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי יָהּ׃ יַסֹּר יִסְּרַנִּי יָהּ וְלַמָּוֶת לֹא נְתָנָנִי׃ 18
פִּתְחוּ־לִי שַׁעֲרֵי־צֶדֶק אָבֹא־בָם אוֹדֶה יָהּ׃ זֶה הַשַּׁעַר 19 כ
לַיהוָה צַדִּיקִים יָבֹאוּ בוֹ׃ אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי וַתְּהִי־לִי 21
לִישׁוּעָה׃ אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה׃ מֵאֵת 23 22
יְהוָה הָיְתָה זֹּאת הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ׃ זֶה־הַיּוֹם עָשָׂה 24
יְהוָה נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ׃ אָנָּא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא אָנָּא הַצְלִיחָה נָּא׃ 26 מלוי
בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה בֵּרַכְנוּכֶם 27
מִבֵּית יְהוָה׃ אֵל יְהוָה וַיָּאֶר לָנוּ אִסְרוּ־חַג בַּעֲבֹתִים עַד־ 28
קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ׃ אֵלִי אַתָּה וְאוֹדֶךָּ אֱלֹהַי אֲרוֹמְמֶךָּ׃ 29
הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ קיט

אַשְׁרֵי תְמִימֵי־דֶרֶךְ הַהֹלְכִים בְּתוֹרַת יְהוָה׃ א Pſal. cxix.
אַשְׁרֵי נֹצְרֵי עֵדֹתָיו בְּכָל־לֵב יִדְרְשׁוּהוּ׃ אַף לֹא־פָעֲלוּ 3 2 *Legis atque Verbi Dei efficacia per totum hunc*
עַוְלָה בִּדְרָכָיו הָלָכוּ׃ אַתָּה צִוִּיתָה פִקֻּדֶיךָ לִשְׁמֹר מְאֹד׃ 4

אחלי

psalmum celebratur; jubenturque fideles omni tentationum tempore ad illud respicere, & ex eo consolationem suavissimasque promissiones haurire; & ad victoriam mundi, atque fidei tiumphum contendere.

קמץ 6 ה אֲחָלַי יִכֹּנוּ דְרָכַי לִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ׃ אָז לֹא־אֵבוֹשׁ בְּהַבִּיטִי
בלא אס״ף 7 אֶל־כָּל־מִצְוֹתֶיךָ׃ אוֹדְךָ בְּיֹשֶׁר לֵבָב בְּלָמְדִי מִשְׁפְּטֵי
8 צִדְקֶךָ׃ אֶת־חֻקֶּיךָ אֶשְׁמֹר אַל־תַּעַזְבֵנִי עַד־מְאֹד׃
י 9 בַּמֶּה יְזַכֶּה־נַּעַר אֶת־אָרְחוֹ לִשְׁמֹר כִּדְבָרֶךָ׃ בְּכָל־
11 לִבִּי דְרַשְׁתִּיךָ אַל־תַּשְׁגֵּנִי מִמִּצְוֹתֶיךָ׃ בְּלִבִּי צָפַנְתִּי
12 אִמְרָתֶךָ לְמַעַן לֹא אֶחֱטָא־לָךְ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה לַמְּדֵנִי
פתח 14 13 חֻקֶּיךָ׃ בִּשְׂפָתַי סִפַּרְתִּי כֹּל מִשְׁפְּטֵי־פִיךָ׃ בְּדֶרֶךְ
באתנח טו עֵדְוֹתֶיךָ שָׂשְׂתִּי כְּעַל כָּל־הוֹן׃ בְּפִקּוּדֶיךָ אָשִׂיחָה
16 וְאַבִּיטָה אֹרְחֹתֶיךָ׃ בְּחֻקֹּתֶיךָ אֶשְׁתַּעֲשָׁע לֹא אֶשְׁכַּח
17 דְּבָרֶךָ׃ גְּמֹל עַל־עַבְדְּךָ אֶחְיֶה וְאֶשְׁמְרָה דְבָרֶךָ׃
19 18 גַּל־עֵינַי וְאַבִּיטָה נִפְלָאוֹת מִתּוֹרָתֶךָ׃ גֵּר אָנֹכִי בָאָרֶץ
כ אַל־תַּסְתֵּר מִמֶּנִּי מִצְוֹתֶיךָ׃ גָּרְסָה נַפְשִׁי לְתַאֲבָה אֶל־
21 מִשְׁפָּטֶיךָ בְּכָל־עֵת׃ גָּעַרְתָּ זֵדִים אֲרוּרִים הַשֹּׁגִים
22 מִמִּצְוֹתֶיךָ׃ גַּל מֵעָלַי חֶרְפָּה וָבוּז כִּי עֵדֹתֶיךָ נָצָרְתִּי׃
24 23 גַּם יָשְׁבוּ שָׂרִים בִּי נִדְבָּרוּ עַבְדְּךָ יָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ׃ גַּם־
כה עֵדֹתֶיךָ שַׁעֲשֻׁעַי אַנְשֵׁי עֲצָתִי׃ דָּבְקָה לֶעָפָר
26 נַפְשִׁי חַיֵּנִי כִּדְבָרֶךָ׃ דְּרָכַי סִפַּרְתִּי וַתַּעֲנֵנִי לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃
28 27 דֶּרֶךְ־פִּקּוּדֶיךָ הֲבִינֵנִי וְאָשִׂיחָה בְּנִפְלְאוֹתֶיךָ׃ דָּלְפָה
29 נַפְשִׁי מִתּוּגָה קַיְמֵנִי כִּדְבָרֶךָ׃ דֶּרֶךְ־שֶׁקֶר הָסֵר מִמֶּנִּי
ל וְתוֹרָתְךָ חָנֵּנִי׃ דֶּרֶךְ אֱמוּנָה בָּחָרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ שִׁוִּיתִי׃
32 31 דָּבַקְתִּי בְעֵדְוֹתֶיךָ יְהוָה אַל־תְּבִישֵׁנִי׃ דֶּרֶךְ־מִצְוֹתֶיךָ
33 אָרוּץ כִּי תַרְחִיב לִבִּי׃ הוֹרֵנִי יְהוָה דֶּרֶךְ חֻקֶּיךָ
הצ׳ בת״ק 34 וְאֶצְּרֶנָּה עֵקֶב׃ הֲבִינֵנִי וְאֶצְּרָה תוֹרָתֶךָ וְאֶשְׁמְרֶנָּה
לה בְכָל־לֵב׃ הַדְרִיכֵנִי בִּנְתִיב מִצְוֹתֶיךָ כִּי־בוֹ חָפָצְתִּי׃
37 36 הַט־לִבִּי אֶל־עֵדְוֹתֶיךָ וְאַל אֶל־בָּצַע׃ הַעֲבֵר עֵינַי מֵרְאוֹת
38 שָׁוְא בִּדְרָכֶךָ חַיֵּנִי׃ הָקֵם לְעַבְדְּךָ אִמְרָתֶךָ אֲשֶׁר
39 לְיִרְאָתֶךָ׃ הַעֲבֵר חֶרְפָּתִי אֲשֶׁר יָגֹרְתִּי כִּי מִשְׁפָּטֶיךָ
מ טוֹבִים׃ הִנֵּה תָאַבְתִּי לְפִקּוּדֶיךָ בְּצִדְקָתְךָ חַיֵּנִי׃

42 41 וִיבֹאֻנִי חַסְדֶּךָ יְהוָה תְּשׁוּעָתְךָ כְּאִמְרָתֶךָ: וְאֶעֱנֶה
43 חֹרְפִי דָבָר כִּי־בָטַחְתִּי בִּדְבָרֶךָ: וְאַל־תַּצֵּל מִפִּי דְבַר־
44 אֱמֶת עַד־מְאֹד כִּי לְמִשְׁפָּטְךָ יִחָלְתִּי: וְאֶשְׁמְרָה תוֹרָתְךָ
תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וְאֶתְהַלְּכָה בָרְחָבָה כִּי פִקֻּדֶיךָ דָרָשְׁתִּי:
46 וַאֲדַבְּרָה בְעֵדְוֹתֶיךָ נֶגֶד מְלָכִים וְלֹא
48 אֵבוֹשׁ: וְאֶשְׁתַּעֲשַׁע בְּמִצְוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אָהָבְתִּי: וְאֶשָּׂא
כַפַּי אֶל־מִצְוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אָהָבְתִּי וְאָשִׂיחָה בְחֻקֶּיךָ:
49 נ זְכֹר־דָּבָר לְעַבְדֶּךָ עַל אֲשֶׁר יִחַלְתָּנִי: זֹאת
51 נֶחָמָתִי בְעָנְיִי כִּי אִמְרָתְךָ חִיָּתְנִי: זֵדִים הֱלִיצֻנִי עַד־
52 מְאֹד מִתּוֹרָתְךָ לֹא נָטִיתִי: זָכַרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ מֵעוֹלָם
יְהוָה וָאֶתְנָחָם: זַלְעָפָה אֲחָזַתְנִי מֵרְשָׁעִים עֹזְבֵי
53 תוֹרָתֶךָ: זְמִרוֹת הָיוּ־לִי חֻקֶּיךָ בְּבֵית מְגוּרָי: זָכַרְתִּי
54 נה בַלַּיְלָה שִׁמְךָ יְהוָה וָאֶשְׁמְרָה תּוֹרָתֶךָ: זֹאת הָיְתָה־לִּי
56 כִּי פִקֻּדֶיךָ נָצָרְתִּי: חֶלְקִי יְהוָה אָמַרְתִּי
57 לִשְׁמֹר דְּבָרֶיךָ: חִלִּיתִי פָנֶיךָ בְכָל־לֵב חָנֵּנִי כְּאִמְרָתֶךָ:
58 חִשַּׁבְתִּי דְרָכָי וָאָשִׁיבָה רַגְלַי אֶל־עֵדְוֹתֶיךָ: חַשְׁתִּי וְלֹא
59 ס הִתְמַהְמָהְתִּי לִשְׁמֹר מִצְוֹתֶיךָ: חֶבְלֵי רְשָׁעִים עִוְּדֻנִי
61 תּוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי: חֲצוֹת־לַיְלָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ
62 עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ: חָבֵר אֲנִי לְכָל־אֲשֶׁר יְרֵאוּךָ וּלְשֹׁמְרֵי
63 פִקּוּדֶיךָ: חַסְדְּךָ יְהוָה מָלְאָה הָאָרֶץ חֻקֶּיךָ לַמְּדֵנִי:
64 טוֹב עָשִׂיתָ עִם־עַבְדְּךָ יְהוָה כִּדְבָרֶךָ: טוּבַ טַעַם סה
שוא באתנח
66 וָדַעַת לַמְּדֵנִי כִּי בְמִצְוֹתֶיךָ הֶאֱמָנְתִּי: טֶרֶם אֶעֱנֶה אֲנִי
67 שֹׁגֵג וְעַתָּה אִמְרָתְךָ שָׁמָרְתִּי: טוֹב־אַתָּה וּמֵטִיב לַמְּדֵנִי
68 חֻקֶּיךָ: טָפְלוּ עָלַי שֶׁקֶר זֵדִים אֲנִי בְכָל־לֵב אֶצֹּר
69 פִּקּוּדֶיךָ: טָפַשׁ כַּחֵלֶב לִבָּם אֲנִי תוֹרָתְךָ שִׁעֲשָׁעְתִּי ע
71 טוֹב־לִי כִּי־עֻנֵּיתִי לְמַעַן אֶלְמַד חֻקֶּיךָ: טוֹב־לִי תוֹרַת־
72 פִּיךָ מֵאַלְפֵי זָהָב וָכָסֶף: יָדֶיךָ עָשׂוּנִי
73 וַיְכוֹנְנוּנִי הֲבִינֵנִי וְאֶלְמְדָה מִצְוֹתֶיךָ: יְרֵאֶיךָ יִרְאוּנִי
74
וישמחו

עה וישמחו כי לדברך יחלתי: ידעתי יהוה כי־צדק
76 משפטיך ואמונה עניתני: יהי־נא חסדך לנחמני
77 כאמרתך לעבדך: יבאוני רחמיך ואחיה כי תורתך
78 שעשעי: יבשו זדים כי־שקר עותוני אני אשיח
פ 79 בפקדיך: ישובו לי יראיך וידעו עדותיך: יהי־לבי יידעי קוי
81 תמים בחקיך למען לא אבוש: כלתה
82 לתשועתך נפשי לדברך יחלתי: כלו עיני לאמרתך
83 לאמר מתי תנחמני: כי־הייתי כנאד בקיטור חקיך
84 לא שכחתי: כמה־ימי עבדך מתי תעשה ברדפי
פה משפט: כרו לי זדים שיחות אשר לא כתורתך:
86 87 כל־מצותיך אמונה שקר רדפוני עזרני: כמעט כלוני
88 בארץ ואני לא־עזבתי פקדיך: כחסדך חיני
89 ואשמרה עדות פיך: לעולם יהוה דברך
צ נצב בשמים: לדר ודר אמונתך כוננת ארץ
91 ותעמד: למשפטיך עמדו היום כי־הכל עבדיך:
93 92 לולי תורתך שעשעי אז אבדתי בעניי: לעולם לא־
94 אשכח פקדיך כי־בם חייתני: לך־אני הושיעני
צה כי פקודיך דרשתי: ליקוו רשעים לאבדני עדתיך
96 אתבונן: לכל־תכלה ראיתי קץ רחבה מצותך
97 מאד: מה־אהבתי תורתך כל־
98 היום היא שיחתי: מאיבי תחכמני מצותיך כי לעולם
99 היא־לי: מכל מלמדי השכלתי כי עדותיך שיחה מתח באתנח
ק 101 לי: מזקנים אתבונן כי פקדיך נצרתי: מכל
ארח רע כלאתי רגלי למען אשמר דברך:
103 102 ממשפטיך לא־סרתי כי־אתה הורתני: מה־נמלצו
104 לחכי אמרתך מדבש לפי: מפקודיך אתבונן על־כן
קה שנאתי כל־ארח שקר: נר לרגלי דברך
106 ואור לנתיבתי: נשבעתי ואקימה לשמר משפטי

צִדְקֶךָ׃ נַעֲנֵיתִי עַד־מְאֹד יְהוָה חַיֵּנִי כִּדְבָרֶךָ׃ נִדְבוֹת פִּי 106 107
רְצֵה־נָא יְהוָה וּמִשְׁפָּטֶיךָ לַמְּדֵנִי׃ נַפְשִׁי בְכַפִּי תָמִיד 109
וְתוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃ נָתְנוּ רְשָׁעִים פַּח לִי וּמִפִּקּוּדֶיךָ קי
לֹא תָעִיתִי׃ נָחַלְתִּי עֵדוֹתֶיךָ לְעוֹלָם כִּי־שְׂשׂוֹן לִבִּי הֵמָּה׃ 111
נָטִיתִי לִבִּי לַעֲשׂוֹת חֻקֶּיךָ לְעוֹלָם עֵקֶב׃ סֵעֲפִים 113 112
שָׂנֵאתִי וְתוֹרָתְךָ אָהָבְתִּי׃ סִתְרִי וּמָגִנִּי אָתָּה לִדְבָרְךָ 114
יְחַלְתִּי׃ סוּרוּ מִמֶּנִּי מְרֵעִים וְאֶצְּרָה מִצְוֹת אֱלֹהָי׃ סָמְכֵנִי קטז
כְּאִמְרָתֶךָ וְאֶחְיֶה וְאַל־תְּבִישֵׁנִי מִשִּׂבְרִי׃ סְעָדֵנִי וְאִוָּשֵׁעָה 117
וְאֶשְׁעָה בְחֻקֶּיךָ תָמִיד׃ סָלִיתָ כָּל־שׁוֹגִים מֵחֻקֶּיךָ כִּי 118
שֶׁקֶר תַּרְמִיתָם׃ סִיגִים הִשְׁבַּתָּ כָל־רִשְׁעֵי־אָרֶץ לָכֵן קיט
אָהַבְתִּי עֵדְוֹתֶיךָ׃ סָמַר מִפַּחְדְּךָ בְשָׂרִי וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ קכ
יָרֵאתִי׃ עָשִׂיתִי מִשְׁפָּט וָצֶדֶק בַּל־תַּנִּיחֵנִי 121
לְעֹשְׁקָי׃ עֲרָב עַבְדְּךָ לְטוֹב אַל־יַעַשְׁקֻנִי זֵדִים׃ עֵינַי כָּלוּ 123 122
לִישׁוּעָתֶךָ וּלְאִמְרַת צִדְקֶךָ׃ עֲשֵׂה עִם־עַבְדְּךָ כְחַסְדֶּךָ 124
וְחֻקֶּיךָ לַמְּדֵנִי׃ עַבְדְּךָ־אָנִי הֲבִינֵנִי וְאֵדְעָה עֵדֹתֶיךָ׃ עֵת קכה 126
לַעֲשׂוֹת לַיהוָה הֵפֵרוּ תוֹרָתֶךָ׃ עַל־כֵּן אָהַבְתִּי מִצְוֹתֶיךָ 127
מִזָּהָב וּמִפָּז׃ עַל־כֵּן כָּל־פִּקּוּדֵי כֹל יִשָּׁרְתִּי כָּל־אֹרַח 128
שֶׁקֶר שָׂנֵאתִי׃ פְּלָאוֹת עֵדְוֹתֶיךָ עַל־כֵּן נְצָרָתַם 129
נַפְשִׁי׃ פֵּתַח דְּבָרֶיךָ יָאִיר מֵבִין פְּתָיִים׃ פִּי פָעַרְתִּי קל 131
וְאֶשְׁאָפָה כִּי לְמִצְוֹתֶיךָ יָאָבְתִּי׃ פְּנֵה־אֵלַי וְחָנֵּנִי 132
כְּמִשְׁפָּט לְאֹהֲבֵי שְׁמֶךָ׃ פְּעָמַי הָכֵן בְּאִמְרָתֶךָ וְאַל־ 133
תַּשְׁלֶט־בִּי כָּל־אָוֶן׃ פְּדֵנִי מֵעֹשֶׁק אָדָם וְאֶשְׁמְרָה 134
פִקּוּדֶיךָ׃ פָּנֶיךָ הָאֵר בְּעַבְדֶּךָ וְלַמְּדֵנִי אֶת־חֻקֶּיךָ׃ קלה
פַּלְגֵי־מַיִם יָרְדוּ עֵינָי עַל לֹא־שָׁמְרוּ תוֹרָתֶךָ׃ 136
צַדִּיק אַתָּה יְהוָה וְיָשָׁר מִשְׁפָּטֶיךָ׃ צִוִּיתָ צֶדֶק 138 137
עֵדְוֹתֶיךָ וֶאֱמוּנָה מְאֹד׃ צִמַּתְתְּנִי קִנְאָתִי כִּי־שָׁכְחוּ 139
דְבָרֶיךָ צָרָי׃ צְרוּפָה אִמְרָתְךָ מְאֹד וְעַבְדְּךָ אֲהֵבָהּ׃ קמ
צָעִיר אָנֹכִי וְנִבְזֶה פִּקֻּדֶיךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃ צִדְקָתְךָ 142 141

צדק

143 צַר־וּמָצוֹק מְצָאוּנִי מִצְוֹתֶיךָ שַׁעֲשֻׁעָי: צֶדֶק עֵדְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם הֲבִינֵנִי וְאֶחְיֶה:
144 קָרָאתִי בְכָל־לֵב עֲנֵנִי יְהוָה חֻקֶּיךָ אֶצְּרָה:
קמה קְרָאתִיךָ הוֹשִׁיעֵנִי וְאֶשְׁמְרָה עֵדְוֹתֶיךָ: קִדַּמְתִּי בַנֶּשֶׁף
147 146 וָאֲשַׁוְּעָה לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי: קִדְּמוּ עֵינַי אַשְׁמֻרוֹת לָשִׂיחַ יחיו׳
148 בְּאִמְרָתֶךָ: קוֹלִי שִׁמְעָה כְחַסְדֶּךָ יְהוָה כְּמִשְׁפָּטֶךָ
149 קְנ חַיֵּנִי: קָרְבוּ רֹדְפֵי זִמָּה מִתּוֹרָתְךָ רָחָקוּ: קָרוֹב אַתָּה
151 יְהוָה וְכָל־מִצְוֹתֶיךָ אֱמֶת: קֶדֶם יָדַעְתִּי מֵעֵדְוֹתֶיךָ כִּי
152 לְעוֹלָם יְסַדְתָּם: רְאֵה עָנְיִי וְחַלְּצֵנִי כִּי־תוֹרָתְךָ
153 קנה לֹא שָׁכָחְתִּי: רִיבָה רִיבִי וּגְאָלֵנִי לְאִמְרָתְךָ חַיֵּנִי: רָחוֹק
154 מֵרְשָׁעִים יְשׁוּעָה כִּי חֻקֶּיךָ לֹא דָרָשׁוּ: רַחֲמֶיךָ רַבִּים יחיו׳
156 יְהוָה כְּמִשְׁפָּטֶיךָ חַיֵּנִי: רַבִּים רֹדְפַי וְצָרָי מֵעֵדְוֹתֶיךָ לֹא
157 נָטִיתִי: רָאִיתִי בֹגְדִים וָאֶתְקוֹטְטָה אֲשֶׁר אִמְרָתְךָ לֹא
158 שָׁמָרוּ: רְאֵה כִּי־פִקּוּדֶיךָ אָהָבְתִּי יְהוָה כְּחַסְדְּךָ חַיֵּנִי:
159 קס רֹאשׁ דְּבָרְךָ אֱמֶת וּלְעוֹלָם כָּל־מִשְׁפַּט צִדְקֶךָ:
161 שָׂרִים רְדָפוּנִי חִנָּם וּמִדְּבָרֶיךָ פָּחַד לִבִּי: יחיו׳
162 163 שָׂשׂ אָנֹכִי עַל־אִמְרָתֶךָ כְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב: שֶׁקֶר שָׂנֵאתִי
164 וָאֲתַעֵבָה תּוֹרָתְךָ אָהָבְתִּי: שֶׁבַע בַּיּוֹם הִלַּלְתִּיךָ עַל
קסה מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ: שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין לָמוֹ
166 מִכְשׁוֹל: שִׂבַּרְתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה וּמִצְוֹתֶיךָ עָשִׂיתִי:
167 168 שָׁמְרָה נַפְשִׁי עֵדְוֹתֶיךָ וָאֹהֲבֵם מְאֹד: שָׁמַרְתִּי פִקּוּדֶיךָ
169 וְעֵדְוֹתֶיךָ כִּי כָל־דְּרָכַי נֶגְדֶּךָ: תִּקְרַב רִנָּתִי
קע לְפָנֶיךָ יְהוָה כִּדְבָרְךָ הֲבִינֵנִי: תָּבוֹא תְחִנָּתִי לְפָנֶיךָ
171 כְּאִמְרָתֶךָ הַצִּילֵנִי: תַּבַּעְנָה שְׂפָתַי תְּהִלָּה כִּי תְלַמְּדֵנִי
172 חֻקֶּיךָ: תַּעַן לְשׁוֹנִי אִמְרָתֶךָ כִּי כָל־מִצְוֹתֶיךָ צֶדֶק:
173 174 תְּהִי יָדְךָ לְעָזְרֵנִי כִּי פִקּוּדֶיךָ בָחָרְתִּי: תָּאַבְתִּי
קעה לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה וְתוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי: תְּחִי־נַפְשִׁי
176 וּתְהַלְלֶךָּ וּמִשְׁפָּטְךָ יַעְזְרֵנִי: תָּעִיתִי כְשֶׂה אֹבֵד בַּקֵּשׁ
עַבְדֶּךָ

עַבְדֶּךָ כִּי מִצְוֹתֶיךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃ קכ

Pſal. CXX. *Querun-tur fideles ſe non unâ calamitate exerceri.*

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֶל־יְהוָה בַּצַּר־לִי קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי׃ א 1
יְהוָה הַצִּילָה נַפְשִׁי מִשְּׂפַת־שֶׁקֶר מִלְּשׁוֹן רְמִיָּה׃ 2
מַה־יִּתֶּן לְךָ וּמַה־יֹּסִף לָךְ לְשׁוֹן רְמִיָּה׃ 3 4
חִצֵּי גִבּוֹר שְׁנוּנִים עִם גַּחֲלֵי רְתָמִים׃
אוֹיָה־לִּי כִּי־גַרְתִּי מֶשֶׁךְ ה
שָׁכַנְתִּי עִם־אָהֳלֵי קֵדָר׃ 6
רַבַּת שָׁכְנָה־לָּהּ נַפְשִׁי עִם שׂוֹנֵא שָׁלוֹם׃ 7
אֲנִי־שָׁלוֹם וְכִי אֲדַבֵּר הֵמָּה לַמִּלְחָמָה׃

Pſal. CXXI. *Præſens Dei auxi-lium, ac nunquam irritam piorum in ipſo ſpem, commen-dat.*

קכא שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא א
עֵינַי אֶל־הֶהָרִים מֵאַיִן יָבוֹא עֶזְרִי׃ 2
עֶזְרִי מֵעִם יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ 3
אַל־יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ אַל־יָנוּם שֹׁמְרֶךָ׃ 4
הִנֵּה לֹא־יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל׃
יְהוָה שֹׁמְרֶךָ יְהוָה צִלְּךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ׃ 6
יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא־ה
יַכֶּכָּה וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה׃ 7
יְהוָה יִשְׁמָרְךָ מִכָּל־רָע יִשְׁמֹר אֶת־ 8
נַפְשֶׁךָ׃ יְהוָה יִשְׁמָר־צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃

Pſal. CXXII. *Inducit ho-mines pios, qui, ad ſa-cros con-ventus, Hieroſoly-mam aſcen-debant, mutuo ſibi gratulan-tes, ſanc-tamque urbem lau-dibus pro-vehentes, illique bona omnia com-precantes.*

קכב שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד שָׂמַחְתִּי בְאֹמְרִים לִי א
בֵּית יְהוָה נֵלֵךְ׃ 2
עֹמְדוֹת הָיוּ רַגְלֵינוּ בִּשְׁעָרַיִךְ יְרוּשָׁלִָם׃
יְרוּשָׁלִַם הַבְּנוּיָה כְּעִיר שֶׁחֻבְּרָה־לָּהּ יַחְדָּו׃ 3 4
שֶׁשָּׁם עָלוּ שְׁבָטִים שִׁבְטֵי־יָהּ עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל לְהוֹדוֹת לְשֵׁם יְהוָה׃
כִּי שָׁמָּה יָשְׁבוּ כִסְאוֹת לְמִשְׁפָּט כִּסְאוֹת לְבֵית דָּוִד׃ ה
שַׁאֲלוּ שְׁלוֹם יְרוּשָׁלִַם יִשְׁלָיוּ אֹהֲבָיִךְ׃ 6 7
יְהִי־שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ׃ 8
לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם בָּךְ׃
לְמַעַן בֵּית־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ׃ 9

Pſal. CXXIII. *Oratio, af-fectu plena, hominis gratiam Dei implo-rantis & præſtolan-tis.*

קכג שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת־עֵינַי א
הַיֹּשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם׃ 2
הִנֵּה כְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל־יַד אֲדוֹנֵיהֶם
כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל־יַד גְּבִרְתָּהּ כֵּן עֵינֵינוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
עַד שֶׁיְּחָנֵנוּ׃ חָנֵּנוּ יְהוָה חָנֵּנוּ כִּי־רַב שָׂבַעְנוּ בוּז׃ 3 4
רַבַּת שָׂבְעָה־לָּהּ נַפְשֵׁנוּ הַלְעֲג הַשַּׁאֲנַנִּים הַבּוּז לִגְאֵיוֹנִים׃ לגאיונים קרי

Pſal. CXXIV. *Gratiarum*

קכד שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ א
יאמר

actio pro divinâ ope in præsenti periculo.

2 יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל׃ לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ בְּקוּם עָלֵינוּ
3 4 אָדָם׃ אֲזַי חַיִּים בְּלָעוּנוּ בַּחֳרוֹת אַפָּם בָּנוּ׃ אֲזַי הַמַּיִם
ה שְׁטָפוּנוּ נַחְלָה עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ׃ אֲזַי עָבַר עַל־
6 נַפְשֵׁנוּ הַמַּיִם הַזֵּידוֹנִים׃ בָּרוּךְ יְהוָה שֶׁלֹּא נְתָנָנוּ
7 טֶרֶף לְשִׁנֵּיהֶם׃ נַפְשֵׁנוּ כְּצִפּוֹר נִמְלְטָה מִפַּח
8 יוֹקְשִׁים הַפַּח נִשְׁבָּר וַאֲנַחְנוּ נִמְלָטְנוּ׃ עֶזְרֵנוּ
בְּשֵׁם יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ קכה

Pſal. cxxv. *Firmitatem atque decus fidelium commendat, eoſque cum monte Zione comparat.*

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הַבֹּטְחִים בַּיהוָה כְּהַר־צִיּוֹן לֹא־
2 יִמּוֹט לְעוֹלָם יֵשֵׁב׃ יְרוּשָׁלַם הָרִים סָבִיב לָהּ וַיהוָה
3 סָבִיב לְעַמּוֹ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ כִּי לֹא יָנוּחַ שֵׁבֶט
הָרֶשַׁע עַל גּוֹרָל הַצַּדִּיקִים לְמַעַן לֹא־יִשְׁלְחוּ הַצַּדִּיקִים
4 בְּעַוְלָתָה יְדֵיהֶם׃ הֵיטִיבָה יְהוָה לַטּוֹבִים וְלִישָׁרִים
ה בְּלִבּוֹתָם׃ וְהַמַּטִּים עֲקַלְקַלּוֹתָם יוֹלִיכֵם יְהוָה אֶת־
א פֹּעֲלֵי הָאָוֶן שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל׃ קכו שִׁיר

Pſal. cxxvi. *Lætitiam fidelium deſcribit, poſt aſſertam & ex captivitate reſtitutam Zionem.*

הַמַּעֲלוֹת בְּשׁוּב יְהוָה אֶת־שִׁיבַת צִיּוֹן הָיִינוּ כְּחֹלְמִים׃
2 אָז יִמָּלֵא שְׂחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה אָז יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם
3 הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִם־אֵלֶּה׃ הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת
שביתנו 4 עִמָּנוּ הָיִינוּ שְׂמֵחִים׃ שׁוּבָה יְהוָה אֶת־שבותנו
קרי ה כַּאֲפִיקִים בַּנֶּגֶב׃ הַזֹּרְעִים בְּדִמְעָה בְּרִנָּה יִקְצֹרוּ׃ הָלוֹךְ
קמץ בלא אם ף יֵלֵךְ׳ וּבָכֹה נֹשֵׂא מְשֶׁךְ־הַזָּרַע בֹּא־יָבֹא בְרִנָּה נֹשֵׂא
א אֲלֻמֹּתָיו׃ קכז שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לִשְׁלֹמֹה

Pſal. cxxvii. *Salomon domûs, familiæ, Civitatis ſalutem, ac imprimis Domûs Dei ædificationem ac cuſtodiam, ab unius Dei providentiâ pendere docet.*

אִם־יְהוָה לֹא־יִבְנֶה בַּיִת שָׁוְא עָמְלוּ בוֹנָיו בּוֹ אִם־יְהוָה
2 לֹא־יִשְׁמָר־עִיר שָׁוְא שָׁקַד שׁוֹמֵר׃ שָׁוְא לָכֶם מַשְׁכִּימֵי קוּם
א נמקום מְאַחֲרֵי־שֶׁבֶת אֹכְלֵי לֶחֶם הָעֲצֵבִים כֵּן יִתֵּן לִידִידוֹ שֵׁנָא׃
ה 4 3 הִנֵּה נַחֲלַת יְהוָה בָּנִים שָׂכָר פְּרִי הַבָּטֶן׃ כְּחִצִּים בְּיַד־
ה גִּבּוֹר כֵּן בְּנֵי הַנְּעוּרִים׃ אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר מִלֵּא אֶת־
אַשְׁפָּתוֹ מֵהֶם לֹא־יֵבֹשׁוּ כִּי־יְדַבְּרוּ אֶת־אוֹיְבִים בַּשָּׁעַר׃
א קכח שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אַשְׁרֵי כָל־יְרֵא יְהוָה הַהֹלֵךְ

Beatum

בדרכיו: יגיע כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך: 2
אשתך כגפן פריה בירכתי ביתך בניך כשתלי זיתים 3
סביב לשלחנך: הנה כי־כן יברך גבר ירא יהוה: 4 קמץ כלא אס״ף
יברכך יהוה מציון וראה בטוב ירושלם כל ימי ה
חייך: וראה־בנים לבניך שלום על־ישראל: 6

קכט שיר המעלות רבת צררוני מנעורי יאמר־א
נא ישראל: רבת צררוני מנעורי גם לא־יכלו לי: על־ 2 3
גבי חרשו חרשים האריכו למענותם: יהוה 4 למעניתם קרי
צדיק קצץ עבות רשעים: יבשו ויסגו אחור כל שנאי ה
ציון: יהיו כחציר גגות שקדמת שלף יבש: שלא מלא 6 7
כפו קוצר וחצנו מעמר: ולא אמרו העברים ברכת־ 8
יהוה אליכם ברכנו אתכם בשם יהוה: קל

שיר המעלות ממעמקים קראתיך יהוה: אדני א 2
שמעה בקולי תהיינה אזניך קשבות לקול תחנוני:
אם־עונות תשמר־יה אדני מי יעמד: כי־עמך 3 4
הסליחה למען תורא: קויתי יהוה קותה נפשי ה
ולדברו הוחלתי: נפשי לאדני משמרים לבקר שמרים 6
לבקר: יחל ישראל אל־יהוה כי־עם־יהוה החסד 7 סגול באחנח
והרבה עמו פדות: והוא יפדה את־ישראל מכל 8
עונותיו: קלא שיר המעלות לדוד יהוה א
לא־גבה לבי ולא־רמו עיני ולא־הלכתי בגדלות
ובנפלאות ממני: אם־לא שויתי ודוממתי נפשי 2
כגמל עלי אמו כגמל עלי נפשי: יחל ישראל אל־יהוה 3
מעתה ועד־עולם: קלב שיר המעלות זכור־א
יהוה לדוד את כל־ענותו: אשר נשבע ליהוה נדר 2
לאביר יעקב: אם־אבא באהל ביתי אם־אעלה על־ 3
ערש יצועי: אם־אתן שנת לעיני לעפעפי תנומה: 4
עד־אמצא מקום ליהוה משכנות לאביר יעקב: ה

הנה

statum illorum, qui Deum timent, deprædicat.

Psal. Cxxix. *Infelices conatus hostium Dei depinguntur: atque Israël in Deo suo confidere jubetur.*

Psal. Cxxx. *Precatio hominis conscientiâ peccatorum gravissimè cruciati, seque divinæ gratiæ fiduciâ consolantis.*

Psal. Cxxxi. *Protestatur de humilitate & simplicitate cordis sui.*

Psal. Cxxxii. *Describitur studium Davidis in restituendo sacro cultu: promissionesque*

ipsi facta, de regia dignitate in familia ipsius permansura, deque Regno Messiæ, enarrantur.

6 7 הִנֵּה שְׁמַעֲנוּהָ בְאֶפְרָתָה מְצָאנוּהָ בִּשְׂדֵי־יָעַר׃ נָבוֹאָה
8 לְמִשְׁכְּנוֹתָיו נִשְׁתַּחֲוֶה לַהֲדֹם רַגְלָיו׃ קוּמָה יְהוָה
9 לְמְנוּחָתֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ׃ כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־צֶדֶק
10 וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ׃ בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ אַל־תָּשֵׁב פְּנֵי
11 מְשִׁיחֶךָ׃ נִשְׁבַּע־יְהוָה׀ לְדָוִד אֱמֶת לֹא־יָשׁוּב מִמֶּנָּה
12 מִפְּרִי בִטְנְךָ אָשִׁית לְכִסֵּא־לָךְ׃ אִם־יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ׀
בְּרִיתִי וְעֵדָתִי זוֹ אֲלַמְּדֵם גַּם־בְּנֵיהֶם עֲדֵי־עַד יֵשְׁבוּ
13 14 לְכִסֵּא־לָךְ׃ כִּי־בָחַר יְהוָה בְּצִיּוֹן אִוָּה לְמוֹשָׁב לוֹ׃ זֹאת־
טו מְנוּחָתִי עֲדֵי־עַד פֹּה אֵשֵׁב כִּי אִוִּיתִיהָ׃ צֵידָהּ בָּרֵךְ
16 אֲבָרֵךְ אֶבְיוֹנֶיהָ אַשְׂבִּיעַ לָחֶם׃ וְכֹהֲנֶיהָ אַלְבִּישׁ יֶשַׁע
17 וַחֲסִידֶיהָ רַנֵּן יְרַנֵּנוּ׃ שָׁם׀ אַצְמִיחַ קֶרֶן לְדָוִד עָרַכְתִּי

Ps. cxxxiii. Commendat cœtum fidelium, in mutua pace & charitate conjunctorum, ad audiendum verbum Dei ac Domini sui.

18 נֵר לִמְשִׁיחִי׃ אוֹיְבָיו אַלְבִּישׁ בֹּשֶׁת וְעָלָיו יָצִיץ נִזְרוֹ׃
א קלג שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד הִנֵּה מַה־טּוֹב וּמַה־נָּעִים שֶׁבֶת
2 אַחִים גַּם־יָחַד׃ כַּשֶּׁמֶן הַטּוֹב׀ עַל־
הָרֹאשׁ יֹרֵד עַל־הַזָּקָן זְקַן־אַהֲרֹן שֶׁיֹּרֵד עַל־פִּי מִדּוֹתָיו׃
3 כְּטַל חֶרְמוֹן שֶׁיֹּרֵד עַל־הָרְרֵי צִיּוֹן כִּי שָׁם׀ צִוָּה
יְהוָה אֶת־הַבְּרָכָה חַיִּים עַד־הָעוֹלָם׃ קלד
א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הִנֵּה׀ בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה כָּל־עַבְדֵי

Pſa. cxxxiv. Hortatur Levitas, qui noctu vigilias agebant in templo, ut laudibus Deum celebrent; eosque propinqui numinis auxilio atque benedictione consolatur.

2 יְהוָה הָעֹמְדִים בְּבֵית־יְהוָה בַּלֵּילוֹת׃ שְׂאוּ־יְדֵכֶם
3 קֹדֶשׁ וּבָרְכוּ אֶת־יְהוָה׃ יְבָרֶכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן עֹשֵׂה שָׁמַיִם
4 וָאָרֶץ׃ קלה הַלְלוּ־יָהּ׀ הַלְלוּ אֶת־שֵׁם
יְהוָה הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה׃ שֶׁעֹמְדִים בְּבֵית יְהוָה בְּחַצְרוֹת
3 בֵּית אֱלֹהֵינוּ׃ הַלְלוּ־יָהּ כִּי־טוֹב יְהוָה זַמְּרוּ לְשְׁמוֹ
4 כִּי נָעִים׃ כִּי־יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ יִשְׂרָאֵל לִסְגֻלָּתוֹ׃
6 ה כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי־גָדוֹל יְהוָה וַאֲדֹנֵינוּ מִכָּל־אֱלֹהִים׃ כֹּל
אנשה אֲשֶׁר חָפֵץ יְהוָה עָשָׂה בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ בַּיַּמִּים וְכָל־
7 תְּהֹמוֹת׃ מַעֲלֶה נְשִׂאִים מִקְצֵה הָאָרֶץ בְּרָקִים
8 לַמָּטָר עֹשֶׂה מוֹצֵא רוּחַ מֵאוֹצְרוֹתָיו׃ שֶׁהִכָּה בְּכוֹרֵי

Hoc hymno

מצרים

prædicat potentiam Dei, ejusque gratiam erga Israëlem: atque ad laudes ejus celebrandas pios cohortatur.

מִצְרַיִם מְאָדָם עַד־בְּהֵמָה׃ שָׁלַח ט אֹתוֹת וּמוֹפְתִים 9
בְּתוֹכֵכִי מִצְרַיִם בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו׃ שָׁהַכָּה גּוֹיִם י
רַבִּים וְהָרַג מְלָכִים עֲצוּמִים׃ לְסִיחוֹן יא מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי
וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן וּלְכֹל מַמְלְכוֹת כְּנָעַן׃ וְנָתַן אַרְצָם 12
נַחֲלָה נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ׃ יְהוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְהוָה 13
זִכְרְךָ לְדֹר־וָדֹר׃ כִּי־יָדִין יְהוָה עַמּוֹ וְעַל־עֲבָדָיו יִתְנֶחָם׃ 14
עֲצַבֵּי הַגּוֹיִם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם׃ פֶּה לָהֶם טז
וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ׃ אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא 17
יַאֲזִינוּ אַף אֵין־יֶשׁ־רוּחַ בְּפִיהֶם׃ כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם 18
כֹּל אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ בָּהֶם׃ בֵּית יִשְׂרָאֵל בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה 19
בֵּית אַהֲרֹן בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה׃ בֵּית הַלֵּוִי בָּרְכוּ אֶת־כ
יְהוָה יִרְאֵי יְהוָה בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה׃ בָּרוּךְ יְהוָה כא
מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלִַם הַלְלוּיָהּ׃

קמץ בלא אס"פ

קלו

Psl. cxxxvi. Ad celebrandum Dominum hortatur, ejusque elogia & opera recenset.

הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ הוֹדוּ ב א
לֵאלֹהֵי הָאֱלֹהִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ הוֹדוּ לַאֲדֹנֵי ג א' נשׂ
הָאֲדֹנִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת ד
גְּדֹלוֹת לְבַדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְעֹשֵׂה הַשָּׁמַיִם ה
בִּתְבוּנָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְרוֹקַע הָאָרֶץ ו
עַל־הַמָּיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְעֹשֵׂה אוֹרִים ז
גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ ח
לְמֶמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ אֶת־הַיָּרֵחַ וְכוֹכָבִים ט
לְמֶמְשְׁלוֹת בַּלָּיְלָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְמַכֵּה מִצְרַיִם י
בִּבְכוֹרֵיהֶם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם יא
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה כִּי לְעוֹלָם יב
חַסְדּוֹ׃ לְגֹזֵר יַם־סוּף לִגְזָרִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ וְהֶעֱבִיר יג יד
יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ וְנִעֵר פַּרְעֹה וְחֵילוֹ טו
בְּיַם־סוּף כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר כִּי טז
לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְמַכֵּה מְלָכִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ יז

19 18 וַיַּהֲרֹג מְלָכִים אַדִּירִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: לְסִיחוֹן מֶלֶךְ
כ הָאֱמֹרִי כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן כִּי לְעוֹלָם
22 21 חַסְדּוֹ: וְנָתַן אַרְצָם לְנַחֲלָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: נַחֲלָה
23 לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ זָכַר לָנוּ
24 כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: וַיִּפְרְקֵנוּ מִצָּרֵינוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
26 כה נֹתֵן לֶחֶם לְכָל בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: הוֹדוּ לְאֵל
הַשָּׁמָיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: קלז

Psal. Cxxxvii. *Israëlite, in Babyloniam adducti, commemorant hoc dulcissimo carmine luctum & mœrorem suum: & judicia Dei in filiam Babelis enunciant.*

א עַל־נַהֲרוֹת׀ בָּבֶל שָׁם יָשַׁבְנוּ גַּם־בָּכִינוּ בְּזָכְרֵנוּ
3 2 אֶת־צִיּוֹן: עַל־עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ תָּלִינוּ כִּנֹּרוֹתֵינוּ: כִּי
שָׁם׀ שְׁאֵלוּנוּ שׁוֹבֵינוּ דִּבְרֵי־שִׁיר וְתוֹלָלֵינוּ שִׂמְחָה שִׁירוּ
4 לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן: אֵיךְ נָשִׁיר אֶת־שִׁיר־יְהוָה עַל אַדְמַת
קמץ ה נֵכָר: אִם־אֶשְׁכָּחֵךְ יְרוּשָׁלִַם תִּשְׁכַּח יְמִינִי: תִּדְבַּק
בלא אס"ך לְשׁוֹנִי׀ לְחִכִּי אִם־לֹא אֶזְכְּרֵכִי אִם־לֹא אַעֲלֶה אֶת־
פתח 7 יְרוּשָׁלִַם עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתִי: זְכֹר יְהוָה׀ לִבְנֵי אֱדוֹם
באתנח קמץ בלא אס"ך אֵת יוֹם יְרוּשָׁלִַם הָאֹמְרִים עָרוּ׀ עָרוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ:
8 בַּת־בָּבֶל הַשְּׁדוּדָה אַשְׁרֵי שֶׁיְּשַׁלֶּם־לָךְ אֶת־גְּמוּלֵךְ
9 שֶׁגָּמַלְתְּ לָנוּ: אַשְׁרֵי׀ שֶׁיֹּאחֵז׀ וְנִפֵּץ אֶת־עֹלָלַיִךְ אֶל־

Psal. Cxxxviii. *Benignitatem Dei erga sese prædicat, eamque semper sese commemoraturum profitetur.*

א הַסָּלַע: קלח לְדָוִד׀ אוֹדְךָ בְכָל־לִבִּי נֶגֶד
2 אֱלֹהִים אֲזַמְּרֶךָּ: אֶשְׁתַּחֲוֶה׀ אֶל־הֵיכַל קָדְשְׁךָ וְאוֹדֶה
אֶת־שִׁמְךָ עַל־חַסְדְּךָ וְעַל־אֲמִתֶּךָ כִּי־הִגְדַּלְתָּ עַל־כָּל־
3 שִׁמְךָ אִמְרָתֶךָ: בְּיוֹם קָרָאתִי וַתַּעֲנֵנִי תַּרְהִבֵנִי בְנַפְשִׁי
4 עֹז: יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַלְכֵי־אֶרֶץ כִּי־שָׁמְעוּ אִמְרֵי־פִיךָ:
6 ה וְיָשִׁירוּ בִּדְרָכֵי יְהוָה כִּי־גְדוֹל כְּבוֹד יְהוָה: כִּי־רָם יְהוָה
7 וְשָׁפָל יִרְאֶה וְגָבֹהַּ מִמֶּרְחָק יְיֵדָע: אִם־אֵלֵךְ׀ בְּקֶרֶב
צָרָה תְחַיֵּנִי עַל אַף אֹיְבַי תִּשְׁלַח יָדֶךָ וְתוֹשִׁיעֵנִי יְמִינֶךָ:
8 יְהוָה יִגְמֹר בַּעֲדִי יְהוָה חַסְדְּךָ לְעוֹלָם מַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אַל־

Psal. Cxxxix. *Prædicat, eleganti psalmo,*

א תִּרֶף: קלט לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר יְהוָה
2 חְקַרְתַּנִי וַתֵּדָע: אַתָּה יָדַעְתָּ שִׁבְתִּי וְקוּמִי בַּנְתָּה לְרֵעִי

מֵרָחוֹק: אָרְחִי וְרִבְעִי זֵרִיתָ וְכָל־דְּרָכַי הִסְכַּנְתָּה: כִּי 3 4 פתח בס פ
אֵין מִלָּה בִּלְשׁוֹנִי הֵן יְהוָה יָדַעְתָּ כֻלָּהּ: אָחוֹר וָקֶדֶם צַרְתָּנִי וַתָּשֶׁת עָלַי כַּפֶּכָה: פְּלִאָיָה דַּעַת מִמֶּנִּי נִשְׂגְּבָה 6 פלאה קרי
לֹא־אוּכַל לָהּ: אָנָה אֵלֵךְ מֵרוּחֶךָ וְאָנָה מִפָּנֶיךָ אֶבְרָח: 7
אִם־אֶסַּק שָׁמַיִם שָׁם אָתָּה וַאַצִּיעָה שְׁאוֹל הִנָּךְ: אֶשָּׂא 8 9
כַנְפֵי־שָׁחַר אֶשְׁכְּנָה בְּאַחֲרִית יָם: גַּם־שָׁם יָדְךָ תַּנְחֵנִי
וְתֹאחֲזֵנִי יְמִינֶךָ: וָאֹמַר אַךְ־חֹשֶׁךְ יְשׁוּפֵנִי וְלַיְלָה אוֹר 11
בַּעֲדֵנִי: גַּם־חֹשֶׁךְ לֹא־יַחְשִׁיךְ מִמֶּךָּ וְלַיְלָה כַּיּוֹם יָאִיר 12
כַּחֲשֵׁיכָה כָּאוֹרָהּ: כִּי־אַתָּה קָנִיתָ כִלְיֹתָי תְּסָכֵנִי בְּבֶטֶן 13
אִמִּי: אוֹדְךָ עַל כִּי נוֹרָאוֹת נִפְלֵיתִי נִפְלָאִים מַעֲשֶׂיךָ 14
וְנַפְשִׁי יֹדַעַת מְאֹד: לֹא־נִכְחַד עָצְמִי מִמְּךָ אֲשֶׁר־טו
עֻשֵּׂיתִי בַסֵּתֶר רֻקַּמְתִּי בְּתַחְתִּיּוֹת אָרֶץ: גָּלְמִי רָאוּ 16
עֵינֶיךָ וְעַל־סִפְרְךָ כֻּלָּם יִכָּתֵבוּ יָמִים יֻצָּרוּ וְלֹא אֶחָד ולו ק׳
בָּהֶם: וְלִי מַה־יָּקְרוּ רֵעֶיךָ אֵל מָה עָצְמוּ רָאשֵׁיהֶם: 17
אֶסְפְּרֵם מֵחוֹל יִרְבּוּן הֲקִיצֹתִי וְעוֹדִי עִמָּךְ: אִם־תִּקְטֹל 18 19
אֱלוֹהַּ רָשָׁע וְאַנְשֵׁי דָמִים סוּרוּ מֶנִּי: אֲשֶׁר יֹמְרוּךָ ב
לְמִזְמָה נָשׂוּא לַשָּׁוְא עָרֶיךָ: הֲלוֹא־מְשַׂנְאֶיךָ יְהוָה א 21
אֶשְׂנָא וּבְתָקוֹמְמֶיךָ אֶתְקוֹטָט: תַּכְלִית שִׂנְאָה שְׂנֵאתִים 22
לְאוֹיְבִים הָיוּ לִי: חָקְרֵנִי אֵל וְדַע לְבָבִי בְּחָנֵנִי וְדַע 23
שַׂרְעַפָּי: וּרְאֵה אִם־דֶּרֶךְ עֹצֶב־בִּי וּנְחֵנִי בְּדֶרֶךְ עוֹלָם: 24

קמ לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: חַלְּצֵנִי יְהוָה א 2
מֵאָדָם רָע מֵאִישׁ חֲמָסִים תִּנְצְרֵנִי: אֲשֶׁר חָשְׁבוּ רָעוֹת 3
כָּל־יוֹם יָגוּרוּ מִלְחָמוֹת: שָׁנְנוּ לְשׁוֹנָם כְּמוֹ־נָחָשׁ 4
חֲמַת עַכְשׁוּב תַּחַת שִׂפְתֵימוֹ סֶלָה: שָׁמְרֵנִי יְהוָה׀ ה
מִידֵי רָשָׁע מֵאִישׁ חֲמָסִים תִּנְצְרֵנִי אֲשֶׁר חָשְׁבוּ לִדְחוֹת
פְּעָמָי: טָמְנוּ גֵאִים׀ פַּח לִי וַחֲבָלִים פָּרְשׂוּ רֶשֶׁת לְיַד־ 6
מַעְגָּל מוֹקְשִׁים שָׁתוּ־לִי סֶלָה: אָמַרְתִּי לַיהוָה אֵלִי אָתָּה 7
הַאֲזִינָה יְהוָה קוֹל תַּחֲנוּנָי: יְהוִה אֲדֹנָי עֹז יְשׁוּעָתִי 8

סכותה

Dei providentiam, utque ipsi cuncta hominum, & dicta, & facta, & cogitata, sint notissima.

Psal. CXL.
Fideles perpetuam sibi Dei curam & auxilium, contra continuos improborum insultus & insidias, adesse expetunt.

9 סַכּוֹתָה לְרֹאשִׁי בְּיוֹם נָשֶׁק׃ אַל־תִּתֵּן יְהוָה מַאֲוַיֵּי רָשָׁע
יְזַמְּמוֹ אַל־תָּפֵק יָרוּמוּ סֶלָה׃ רֹאשׁ מְסִבָּי עֲמַל שְׂפָתֵימוֹ
11 יְכַסֵּומוֹ׃ יִמּוֹטוּ עֲלֵיהֶם גֶּחָלִים בָּאֵשׁ יַפִּלֵּם בְּמַהֲמֹרוֹת ימוטו קרי יכסימו קרי
12 בַּל־יָקוּמוּ׃ אִישׁ לָשׁוֹן בַּל־יִכּוֹן בָּאָרֶץ אִישׁ־חָמָס רָע
13 יְצוּדֶנּוּ לְמַרְחֵפֹת׃ יָדַעְתִּ כִּי־יַעֲשֶׂה יְהוָה דִּין עָנִי ידעתי קרי
14 מִשְׁפַּט אֶבְיֹנִים׃ אַךְ צַדִּיקִים יוֹדוּ לִשְׁמֶךָ יֵשְׁבוּ
א יְשָׁרִים אֶת־פָּנֶיךָ׃ קמא מִזְמוֹר לְדָוִד Psal. CXLI.
יְהוָה קְרָאתִיךָ חוּשָׁה לִּי הַאֲזִינָה קוֹלִי בְּקָרְאִי־לָךְ׃ *Continentur & hoc psalmo vota & gemitus piorum, in vario rerum statu.*
2 תִּכּוֹן תְּפִלָּתִי קְטֹרֶת לְפָנֶיךָ מַשְׂאַת כַּפַּי מִנְחַת־עָרֶב׃
3 שִׁיתָה יְהוָה שָׁמְרָה לְפִי נִצְּרָה עַל־דַּל שְׂפָתָי׃
4 אַל־תַּט לִבִּי׀ לְדָבָר רָע לְהִתְעוֹלֵל עֲלִלוֹת׀
בְּרֶשַׁע אֶת־אִישִׁים פֹּעֲלֵי־אָוֶן וּבַל־אֶלְחַם בְּמַנְעַמֵּיהֶם׃
ה יֶהֱלְמֵנִי צַדִּיק׀ חֶסֶד וְיוֹכִיחֵנִי שֶׁמֶן רֹאשׁ אַל־יָנִי רֹאשִׁי
6 כִּי־עוֹד וּתְפִלָּתִי בְּרָעוֹתֵיהֶם׃ נִשְׁמְטוּ בִידֵי־סֶלַע
7 שֹׁפְטֵיהֶם וְשָׁמְעוּ אֲמָרַי כִּי נָעֵמוּ׃ כְּמוֹ פֹלֵחַ וּבֹקֵעַ
8 בָּאָרֶץ נִפְזְרוּ עֲצָמֵינוּ לְפִי שְׁאוֹל׃ כִּי אֵלֶיךָ׀ יְהוָה
9 אֲדֹנָי עֵינָי בְּכָה חָסִיתִי אַל־תְּעַר נַפְשִׁי׃ שָׁמְרֵנִי מִידֵי
י פַח יָקְשׁוּ לִי וּמֹקְשׁוֹת פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ יִפְּלוּ בְמַכְמֹרָיו
א רְשָׁעִים יַחַד אָנֹכִי עַד־אֶעֱבוֹר׃ קמב מַשְׂכִּיל Psal. CLXII.
2 לְדָוִד בִּהְיוֹתוֹ בַמְּעָרָה תְּפִלָּה׃ קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶזְעָק *Oratio Davidis, eum in specum sese abdidisset, fugiens Saulem.*
3 קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶתְחַנָּן׃ אֶשְׁפֹּךְ לְפָנָיו שִׂיחִי צָרָתִי
4 לְפָנָיו אַגִּיד׃ בְּהִתְעַטֵּף׀ עָלַי׀ רוּחִי וְאַתָּה יָדַעְתָּ
ה נְתִיבָתִי בְּאֹרַח־זוּ אֲהַלֵּךְ טָמְנוּ פַח לִי׃ הַבֵּיט יָמִין׀ וּרְאֵה
וְאֵין־לִי מַכִּיר אָבַד מָנוֹס מִמֶּנִּי אֵין דּוֹרֵשׁ לְנַפְשִׁי׃
6 זָעַקְתִּי אֵלֶיךָ יְהוָה אָמַרְתִּי אַתָּה מַחְסִי חֶלְקִי בְּאֶרֶץ
7 הַחַיִּים׃ הַקְשִׁיבָה׀ אֶל־רִנָּתִי כִּי־דַלּוֹתִי מְאֹד
8 הַצִּילֵנִי מֵרֹדְפָי כִּי אָמְצוּ מִמֶּנִּי׃ הוֹצִיאָה מִמַּסְגֵּר׀
נַפְשִׁי לְהוֹדוֹת אֶת־שְׁמֶךָ בִּי יַכְתִּרוּ צַדִּיקִים כִּי

תִּגְמֹל עָלַי׃ קמג מִזְמוֹר לְדָוִד א
יְהוָה׀ שְׁמַע תְּפִלָּתִי הַאֲזִינָה אֶל־תַּחֲנוּנַי בֶּאֱמֻנָתְךָ
2 עֲנֵנִי בְּצִדְקָתֶךָ׃ וְאַל־תָּבוֹא בְמִשְׁפָּט אֶת־עַבְדֶּךָ כִּי לֹא־
3 יִצְדַּק לְפָנֶיךָ כָל־חָי׃ כִּי־רָדַף אוֹיֵב׀ נַפְשִׁי דִּכָּא
לָאָרֶץ חַיָּתִי הוֹשִׁיבַנִי בְמַחֲשַׁכִּים כְּמֵתֵי עוֹלָם׃
ה 4 וַתִּתְעַטֵּף עָלַי רוּחִי בְּתוֹכִי יִשְׁתּוֹמֵם לִבִּי׃ זָכַרְתִּי יָמִים׀
מִקֶּדֶם הָגִיתִי בְכָל־פָּעָלֶךָ בְּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ אֲשׂוֹחֵחַ׃
7 6 פֵּרַשְׂתִּי יָדַי אֵלֶיךָ נַפְשִׁי׀ כְּאֶרֶץ־עֲיֵפָה לְךָ סֶלָה׃ מַהֵר
עֲנֵנִי׀ יְהוָה כָּלְתָה רוּחִי אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי
8 וְנִמְשַׁלְתִּי עִם־יֹרְדֵי בוֹר׃ הַשְׁמִיעֵנִי בַבֹּקֶר׀ חַסְדֶּךָ כִּי־
בְךָ בָּטָחְתִּי הוֹדִיעֵנִי דֶרֶךְ־זוּ אֵלֵךְ כִּי־אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי קמץ בלא אס״ף
י 9 נַפְשִׁי׃ הַצִּילֵנִי מֵאֹיְבַי׀ יְהוָה אֵלֶיךָ כִסִּיתִי׃ לַמֵּדֵנִי׀
לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ כִּי־אַתָּה אֱלוֹהַי רוּחֲךָ טוֹבָה תַּנְחֵנִי קמץ בלא אס״ף
11 בְּאֶרֶץ מִישׁוֹר׃ לְמַעַן־שִׁמְךָ יְהוָה תְּחַיֵּנִי בְּצִדְקָתְךָ׀
12 תּוֹצִיא מִצָּרָה נַפְשִׁי׃ וּבְחַסְדְּךָ תַּצְמִית אֹיְבַי וְהַאֲבַדְתָּ קמץ בלא אס״ף
כָּל־צֹרְרֵי נַפְשִׁי כִּי אֲנִי עַבְדֶּךָ׃ קמד לְדָוִד׀ א
בָּרוּךְ יְהוָה׀ צוּרִי הַמְלַמֵּד יָדַי לַקְרָב אֶצְבְּעוֹתַי
2 לַמִּלְחָמָה׃ חַסְדִּי וּמְצוּדָתִי מִשְׂגַּבִּי וּמְפַלְטִי־לִי מָגִנִּי
3 וּבוֹ חָסִיתִי הָרֹדֵד עַמִּי תַחְתָּי׃ יְהוָה מָה־אָדָם וַתֵּדָעֵהוּ
4 בֶּן־אֱנוֹשׁ וַתְּחַשְּׁבֵהוּ׃ אָדָם לַהֶבֶל דָּמָה יָמָיו כְּצֵל עוֹבֵר׃
6 יְהוָה הַט־שָׁמֶיךָ וְתֵרֵד גַּע בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ׃ בְּרוֹק בָּרָק ה
7 וּתְפִיצֵם שְׁלַח חִצֶּיךָ וּתְהֻמֵּם׃ שְׁלַח יָדֶיךָ מִמָּרוֹם פְּצֵנִי
8 וְהַצִּילֵנִי מִמַּיִם רַבִּים מִיַּד בְּנֵי נֵכָר׃ אֲשֶׁר פִּיהֶם דִּבֶּר־שָׁוְא
9 וִימִינָם יְמִין שָׁקֶר׃ אֱלֹהִים שִׁיר חָדָשׁ אָשִׁירָה לָךְ בְּנֵבֶל
י עָשׂוֹר אֲזַמְּרָה־לָּךְ׃ הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה לַמְּלָכִים הַפּוֹצֶה
11 אֶת־דָּוִד עַבְדּוֹ מֵחֶרֶב רָעָה׃ פְּצֵנִי וְהַצִּילֵנִי מִיַּד בְּנֵי־נֵכָר
12 אֲשֶׁר פִּיהֶם דִּבֶּר־שָׁוְא וִימִינָם יְמִין שָׁקֶר׃ אֲשֶׁר בָּנֵינוּ׀
כִּנְטִעִים מְגַדְּלִים בִּנְעוּרֵיהֶם בְּנוֹתֵינוּ כְּזָוִיֹּת מְחֻטָּבוֹת
תבנית

Psal. CXLIII. *Oratio, exprimens affectum & luctam animi, expectatione gratiæ Dei pœnè fatiscentis, ejusque opem contra improborum persecutionem efflagitantis.*

Psal CXLIV. *Gratias agit Deo, cujus auxilio hostes bello superaverit: ejusque curæ ac providentiæ, & sese, & populum suum, commendat.*

13 תַּבְנִית הֵיכָל : מְזָוֵינוּ מְלֵאִים מְפִיקִים מִזַּן אֶל־זַן צֹאנֵנוּ
14 מְאֻלָּפוֹת מְרֻבָּבוֹת בְּחוּצוֹתֵינוּ: אַלּוּפֵינוּ מְסֻבָּלִים אֵין
טו פֶּרֶץ וְאֵין יוֹצֵאת וְאֵין צְוָחָה בִּרְחֹבֹתֵינוּ: אַשְׁרֵי הָעָם
שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְּהוָה אֱלֹהָיו : קמה

Psal. CXLV. Gloria & Regnum Dei per universam terram, jam sese diffundens, celebratur: ejusque misericordia & gratia multis exponitur.

א תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה
2 שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה
3 שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד : גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ
4 אֵין חֵקֶר : דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ :
ה הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה : וְעֶזּוּז
ונורותיך 7 נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה : זֵכֶר רַב־טוּבְךָ
קרי
8 יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ : חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם
יתיר ו' 9 וּגְדָל־חָסֶד : טוֹב־יְהוָה לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו :
11 יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה : כְּבוֹד
12 מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ : לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם
13 גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ : מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־
14 עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר : סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־
טו הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים : עֵינֵי־כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ
16 וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ : פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ
17 וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן: צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד
18 בְּכָל־מַעֲשָׂיו : קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר
19 יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת : רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע
כ וְיוֹשִׁיעֵם : שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־
21 הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד : תְּהִלַּת יְהוָה יְדַבֶּר־פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־
בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: קמו

Psal. CLXVI. Prædicat justitiam & misericordiam Dei, ejusque regnum cum

2 א הַלְלוּיָהּ הַלְלִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה: אֲהַלְלָה יְהוָה בְּחַיָּי
3 אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי: אַל־תִּבְטְחוּ בִנְדִיבִים בְּבֶן־אָדָם
4 שֶׁאֵין לוֹ תְּשׁוּעָה: תֵּצֵא רוּחוֹ יָשֹׁב לְאַדְמָתוֹ בַּיּוֹם הַהוּא
ה אָבְדוּ עֶשְׁתֹּנֹתָיו : אַשְׁרֵי שֶׁאֵל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ שִׂבְרוֹ עַל־

6 יְהוָה אֱלֹהָיו׃ עֹשֶׂה׀ שָׁמַיִם וָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־
7 אֲשֶׁר־בָּם הַשֹּׁמֵר אֱמֶת לְעוֹלָם׃ עֹשֶׂה מִשְׁפָּט׀
8 לַעֲשׁוּקִים נֹתֵן לֶחֶם לָרְעֵבִים יְהוָה מַתִּיר אֲסוּרִים׃ יְהוָה׀
פֹּקֵחַ עִוְרִים יְהוָה זֹקֵף כְּפוּפִים יְהוָה אֹהֵב צַדִּיקִים׃
9 יְהוָה׀ שֹׁמֵר אֶת־גֵּרִים יָתוֹם וְאַלְמָנָה יְעוֹדֵד וְדֶרֶךְ
רְשָׁעִים יְעַוֵּת׃ יִמְלֹךְ יְהוָה׀ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר׀
הַלְלוּ־יָהּ׃ קמז הַלְלוּ־יָהּ׀ כִּי־טוֹב זַמְּרָה אֱלֹהֵינוּ כִּי־ א
2 נָעִים נָאוָה תְהִלָּה׃ בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם יְהוָה נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל
4 3 יְכַנֵּס׃ הָרוֹפֵא לִשְׁבוּרֵי לֵב וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְּבוֹתָם׃ מוֹנֶה
מִסְפָּר לַכּוֹכָבִים לְכֻלָּם שֵׁמוֹת יִקְרָא׃ גָּדוֹל אֲדֹנֵינוּ וְרַב־ ה
6 כֹּחַ לִתְבוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר׃ מְעוֹדֵד עֲנָוִים יְהוָה מַשְׁפִּיל
7 רְשָׁעִים עֲדֵי־אָרֶץ׃ עֲנוּ לַיהוָה בְּתוֹדָה זַמְּרוּ לֵאלֹהֵינוּ
8 בְּכִנּוֹר׃ הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם׀ בְּעָבִים הַמֵּכִין לָאָרֶץ מָטָר
9 הַמַּצְמִיחַ הָרִים חָצִיר׃ נוֹתֵן לִבְהֵמָה לַחְמָהּ לִבְנֵי עֹרֵב
אֲשֶׁר יִקְרָאוּ׃ לֹא בִגְבוּרַת הַסּוּס יֶחְפָּץ לֹא בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ׀
11 יִרְצֶה׃ רוֹצֶה יְהוָה אֶת־יְרֵאָיו אֶת־הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ׃
13 12 שַׁבְּחִי יְרוּשָׁלַם אֶת־יְהוָה הַלְלִי אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן׃ כִּי־חִזַּק
14 בְּרִיחֵי שְׁעָרָיִךְ בֵּרַךְ בָּנַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ׃ הַשָּׂם־גְּבוּלֵךְ שָׁלוֹם
חֵלֶב חִטִּים יַשְׂבִּיעֵךְ׃ הַשֹּׁלֵחַ אִמְרָתוֹ אָרֶץ עַד־מְהֵרָה טו
17 16 יָרוּץ דְּבָרוֹ׃ הַנֹּתֵן שֶׁלֶג כַּצָּמֶר כְּפוֹר כָּאֵפֶר יְפַזֵּר׃ מַשְׁלִיךְ
18 קַרְחוֹ כְּפִתִּים לִפְנֵי קָרָתוֹ מִי יַעֲמֹד׃ יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיַמְסֵם
19 יַשֵּׁב רוּחוֹ יִזְלוּ־מָיִם׃ מַגִּיד דְּבָרָו לְיַעֲקֹב חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו דבריו קרי
לְיִשְׂרָאֵל׃ לֹא־עָשָׂה כֵן׀ לְכָל־גּוֹי וּמִשְׁפָּטִים בַּל־יְדָעוּם כ
הַלְלוּ־יָהּ׃ קמח הַלְלוּ־יָהּ׀ הַלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־ א
2 הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים׃ הַלְלוּהוּ כָּל־מַלְאָכָיו פתח באתנח
3 הַלְלוּהוּ כָּל־צְבָאָו׃ הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ הַלְלוּהוּ כָּל־ צבאיו קרי
4 כּוֹכְבֵי אוֹר׃ הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְהַמַּיִם אֲשֶׁר׀ מֵעַל
הַשָּׁמָיִם׃ יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ׃ ה

ויעמידם

principatu hominum componit.

Psal. CXLVII. *Ad laudes Dei fideles excitantur: ejusque rei argumenta proponuntur, reductio Israëlis in fines patrios, ejus benignitas singularis erga hanc gentem, atque alia providentiæ opera.*

Psal. CXLVIII. *Omnes creaturas, summas, imas, ipsasque res inanimes, ad prædicandas Dei laudes, exhortatur.*

6 7 וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם חָק־נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר: הַלְלוּ אֶת־
8 יְהוָה מִן־הָאָרֶץ תַּנִּינִים וְכָל־תְּהֹמוֹת: אֵשׁ וּבָרָד שֶׁלֶג
9 וְקִיטוֹר רוּחַ סְעָרָה עֹשָׂה דְבָרוֹ: הֶהָרִים וְכָל־גְּבָעוֹת עֵץ
10 פְּרִי וְכָל־אֲרָזִים: הַחַיָּה וְכָל־בְּהֵמָה רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף:
11 מַלְכֵי־אֶרֶץ וְכָל־לְאֻמִּים שָׂרִים וְכָל־שֹׁפְטֵי אָרֶץ:
12 13 בַּחוּרִים וְגַם־בְּתוּלוֹת זְקֵנִים עִם־נְעָרִים: יְהַלְלוּ אֶת־
14 שֵׁם יְהוָה כִּי־נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ הוֹדוֹ עַל־אֶרֶץ וְשָׁמָיִם:
וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל־חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם

Psal. CXLIX. *Zion latari & exultare jubetur in Deo Rege ac Liberatore suo.*

א קְרֹבוֹ הַלְלוּיָהּ: קמט הַלְלוּיָהּ שִׁירוּ
2 לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל חֲסִידִים: יִשְׂמַח
3 יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו בְּנֵי־צִיּוֹן יָגִילוּ בְמַלְכָּם: יְהַלְלוּ שְׁמוֹ
4 בְמָחוֹל בְּתֹף וְכִנּוֹר יְזַמְּרוּ־לוֹ: כִּי־רוֹצֶה יְהוָה
ה בְּעַמּוֹ יְפָאֵר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה: יַעְלְזוּ חֲסִידִים
6 בְּכָבוֹד יְרַנְּנוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם: רוֹמְמוֹת אֵל
7 בִּגְרוֹנָם וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם: לַעֲשׂוֹת נְקָמָה בַּגּוֹיִם
8 תּוֹכֵחוֹת בַּלְאֻמִּים: לֶאְסֹר מַלְכֵיהֶם בְּזִקִּים
9 וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בָרְזֶל: לַעֲשׂוֹת בָּהֶם מִשְׁפָּט כָּתוּב
הָדָר הוּא לְכָל־חֲסִידָיו הַלְלוּיָהּ: קנ

Psal. CL. *Hoc hymno Psalmorum liber claditur, singulisque propemodum verbis omnes ad laudes Dei dicendas excitantur.*

א הַלְלוּ יָהּ הַלְלוּ־אֵל בְּקָדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ
2 3 עֻזּוֹ: הַלְלוּהוּ בִּגְבוּרֹתָיו הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ: הַלְלוּהוּ
4 בְּתֵקַע שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר: הַלְלוּהוּ בְּתֹף
ה וּמָחוֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעֻגָב: הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי־שָׁמַע
6 הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ
הַלְלוּיָהּ:

חוק

סכום פסוקי דספר תהלים אלפים וחמש מאות ועשרים ושבעה: וסימנו יי׳ אהבתי
משון ביתך ומקום משכן כבודך: וחציו ויפתוהו בפיהם:
ומדויו חשעה עשר: וסימנו המשגיח בטוב עדיך:

LIBER PROVERBIORUM, HEBRAICE משלי

CAPUT I. א

Hortatur Salomo, ut studio sapientiæ vacemus; & quomodo cavenda sint scelerosorum commercia, docet.

מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה בֶּן־דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ לָדַעַת א 2
חָכְמָה וּמוּסָר לְהָבִין אִמְרֵי בִינָה׃ מ רבתי
לָקַחַת מוּסַר הַשְׂכֵּל צֶדֶק וּמִשְׁפָּט וּמֵשָׁרִים׃ לָתֵת 3 4
לִפְתָאִים עָרְמָה לְנַעַר דַּעַת וּמְזִמָּה׃ יִשְׁמַע חָכָם וְיוֹסֶף ה
לֶקַח וְנָבוֹן תַּחְבֻּלוֹת יִקְנֶה׃ לְהָבִין מָשָׁל וּמְלִיצָה דִּבְרֵי 6
חֲכָמִים וְחִידֹתָם׃ יִרְאַת יְהוָה רֵאשִׁית דָּעַת חָכְמָה 7
וּמוּסָר אֱוִילִים בָּזוּ׃ שְׁמַע בְּנִי מוּסַר אָבִיךָ 8
וְאַל־תִּטֹּשׁ תּוֹרַת אִמֶּךָ׃ כִּי לִוְיַת חֵן הֵם לְרֹאשֶׁךָ 9
וַעֲנָקִים לְגַרְגְּרֹתֶיךָ׃ בְּנִי אִם־יְפַתּוּךָ חַטָּאִים אַל־תֹּבֵא׃ י
אִם־יֹאמְרוּ לְכָה אִתָּנוּ נֶאֶרְבָה לְדָם נִצְפְּנָה לְנָקִי חִנָּם׃ 11
נִבְלָעֵם כִּשְׁאוֹל חַיִּים וּתְמִימִים כְּיוֹרְדֵי בוֹר׃ כָּל־הוֹן 12 13
יָקָר נִמְצָא נְמַלֵּא בָתֵּינוּ שָׁלָל׃ גּוֹרָלְךָ תַּפִּיל בְּתוֹכֵנוּ 14
כִּיס אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּנוּ׃ בְּנִי אַל־תֵּלֵךְ בְּדֶרֶךְ אִתָּם טו
מְנַע רַגְלְךָ מִנְּתִיבָתָם׃ כִּי רַגְלֵיהֶם לָרַע יָרוּצוּ וִימַהֲרוּ 16
לִשְׁפֹּךְ־דָּם׃ כִּי־חִנָּם מְזוֹרָה הָרֶשֶׁת בְּעֵינֵי כָּל־בַּעַל 17
כָּנָף׃ וְהֵם לְדָמָם יֶאֱרֹבוּ יִצְפְּנוּ לְנַפְשֹׁתָם׃ כֵּן אָרְחוֹת 18 19
כָּל־בֹּצֵעַ בָּצַע אֶת־נֶפֶשׁ בְּעָלָיו יִקָּח׃ חָכְמוֹת בַּחוּץ כ
תָּרֹנָּה בָּרְחֹבוֹת תִּתֵּן קוֹלָהּ׃ בְּרֹאשׁ הֹמִיּוֹת תִּקְרָא 21
בְּפִתְחֵי שְׁעָרִים בָּעִיר אֲמָרֶיהָ תֹאמֵר׃ עַד־מָתַי פְּתָיִם 22
תְּאֵהֲבוּ פֶתִי וְלֵצִים לָצוֹן חָמְדוּ לָהֶם וּכְסִילִים יִשְׂנְאוּ־
דָעַת׃ תָּשֻׁבוּ לְתוֹכַחְתִּי הִנֵּה אַבִּיעָה לָכֶם רוּחִי אוֹדִיעָה 23
דְּבָרַי אֶתְכֶם׃ יַעַן קָרָאתִי וַתְּמָאֵנוּ נָטִיתִי יָדִי וְאֵין 24
מַקְשִׁיב׃ וַתִּפְרְעוּ כָל־עֲצָתִי וְתוֹכַחְתִּי לֹא אֲבִיתֶם׃ כה

גם

26 17 גַּם־אֲנִי בְּאֵידְכֶם אֶשְׂחָק אֶלְעַג בְּבֹא פַחְדְּכֶם׃ בְּבֹא
כְשׁאוֹה פַּחְדְּכֶם וְאֵידְכֶם כְּסוּפָה יֵאָתֶה בְּבֹא עֲלֵיכֶם יתירו׳
28 צָרָה וְצוּקָה׃ אָז יִקְרָאֻנְנִי וְלֹא אֶעֱנֶה יְשַׁחֲרֻנְנִי וְלֹא
29 יִמְצָאֻנְנִי׃ תַּחַת כִּי־שָׂנְאוּ דָעַת וְיִרְאַת יְהוָה לֹא בָחָרוּ׃
31 ל לֹא אָבוּ לַעֲצָתִי נָאֲצוּ כָּל־תּוֹכַחְתִּי׃ וְיֹאכְלוּ מִפְּרִי
32 דַרְכָּם וּמִמֹּעֲצֹתֵיהֶם יִשְׂבָּעוּ׃ כִּי מְשׁוּבַת פְּתָיִם תַּהַרְגֵם
33 וְשַׁלְוַת כְּסִילִים תְּאַבְּדֵם׃ וְשֹׁמֵעַ לִי יִשְׁכָּן־בֶּטַח וְשַׁאֲנַן
א ב מִפַּחַד רָעָה׃ Cap. II. בְּנִי אִם־תִּקַּח אִמְרָי וּמִצְוֹתַי
2 תִּצְפֹּן אִתָּךְ׃ *Elogium & usus verae sapientiae.* לְהַקְשִׁיב לַחָכְמָה אָזְנֶךָ תַּטֶּה לִבֶּךָ
3 לַתְּבוּנָה׃ כִּי אִם לַבִּינָה תִקְרָא לַתְּבוּנָה תִּתֵּן קוֹלֶךָ׃
ה 4 אִם־תְּבַקְשֶׁנָּה כַּכֶּסֶף וְכַמְּטֻמָנִים תַּחְפְּשֶׂנָּה׃ אָז תָּבִין
6 יִרְאַת יְהוָה וְדַעַת אֱלֹהִים תִּמְצָא׃ כִּי־יְהוָה יִתֵּן חָכְמָה
7 מִפִּיו דַּעַת וּתְבוּנָה׃ וְצָפַן לַיְשָׁרִים תּוּשִׁיָּה מָגֵן לְהֹלְכֵי יצפון קרי
9 8 תֹם׃ לִנְצֹר אָרְחוֹת מִשְׁפָּט וְדֶרֶךְ חֲסִידָו יִשְׁמֹר׃ אָז חסידיו קרי
י תָּבִין צֶדֶק וּמִשְׁפָּט וּמֵישָׁרִים כָּל־מַעְגַּל־טוֹב׃ כִּי־תָבוֹא
11 חָכְמָה בְלִבֶּךָ וְדַעַת לְנַפְשְׁךָ יִנְעָם׃ מְזִמָּה תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ
12 תְּבוּנָה תִּנְצְרֶכָּה׃ לְהַצִּילְךָ מִדֶּרֶךְ רָע מֵאִישׁ מְדַבֵּר
13 תַּהְפֻּכוֹת׃ הָעֹזְבִים אָרְחוֹת יֹשֶׁר לָלֶכֶת בִּדְרָכֵי־חֹשֶׁךְ׃
טו 14 הַשְּׂמֵחִים לַעֲשׂוֹת רָע יָגִילוּ בְּתַהְפֻּכוֹת רָע׃ אֲשֶׁר
16 אָרְחֹתֵיהֶם עִקְּשִׁים וְנִלְוָזִים בְּמַעְגְּלוֹתָם׃ לְהַצִּילְךָ
17 מֵאִשָּׁה זָרָה מִנָּכְרִיָּה אִמְרֶיהָ הֶחֱלִיקָה׃ הָעֹזֶבֶת אַלּוּף
18 נְעוּרֶיהָ וְאֶת־בְּרִית אֱלֹהֶיהָ שָׁכֵחָה׃ כִּי שָׁחָה אֶל־מָוֶת
19 בֵּיתָהּ וְאֶל־רְפָאִים מַעְגְּלֹתֶיהָ׃ כָּל־בָּאֶיהָ לֹא יְשׁוּבוּן
כ וְלֹא יַשִּׂיגוּ אָרְחוֹת חַיִּים׃ לְמַעַן תֵּלֵךְ בְּדֶרֶךְ טוֹבִים
21 וְאָרְחוֹת צַדִּיקִים תִּשְׁמֹר׃ כִּי־יְשָׁרִים יִשְׁכְּנוּ־אָרֶץ
22 וּתְמִימִים יִוָּתְרוּ בָהּ׃ וּרְשָׁעִים מֵאֶרֶץ יִכָּרֵתוּ וּבוֹגְדִים
א ג יִסָּחוּ מִמֶּנָּה׃ Cap. III. בְּנִי תּוֹרָתִי אַל־תִּשְׁכָּח
2 וּמִצְוֹתַי יִצֹּר לִבֶּךָ׃ *Diversa sapientiae praecepta.* כִּי אֹרֶךְ יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים וְשָׁלוֹם

יוסיפו לך: חסד ואמת אל־יעזבך קשרם על־גרגרתיך 3
כתבם על־לוח לבך: ומצא־חן ושכל טוב בעיני אלהים 4
ואדם: בטח אל־יהוה בכל־לבך ואל־בינתך אל־ה
תשען: בכל־דרכיך דעהו והוא ישר ארחתיך: אל־ 6 7
תהי חכם בעיניך ירא את־יהוה וסור מרע: רפאות 8
תהי לשרך ושקוי לעצמותיך: כבד את־יהוה מהונך 9
ומראשית כל־תבואתך: וימלאו אסמיך שבע
ותירוש יקביך יפרצו: מוסר יהוה בני אל־תמאס ואל־ 11
תקץ בתוכחתו: כי את אשר יאהב יהוה יוכיח וכאב 12
את־בן ירצה: אשרי אדם מצא חכמה ואדם 13
יפיק תבונה: כי טוב סחרה מסחר־כסף ומחרוץ 14
תבואתה: יקרה היא מפנינים וכל־חפציך לא טו
ישוו־בה: ארך ימים בימינה בשמאולה עשר 16
וכבוד: דרכיה דרכי־נעם וכל־נתיבותיה 17
שלום: עץ־חיים היא למחזיקים בה ותמכיה 18
מאשר: יהוה בחכמה יסד ארץ כונן 19
שמים בתבונה: ברעתו תהומות נבקעו ושחקים כ
ירעפו־טל: בני אל־ילוו מעיניך נצר תושיה ומזמה: 21
ויהיו חיים לנפשך וחן לגרגרתיך: אז תלך לבטח 22 23
דרכך ורגלך לא תגוף: אם־תשכב לא תפחד 24
ושכבת וערבה שנתך: אל־תירא מפחד פתאם כה
ומשאת רשעים כי תבא: כי־יהוה יהיה בכסלך ושמר 26
רגלך מלכד: אל־תמנע־טוב מבעליו בהיות לאל 27
ידיך לעשות: אל־תאמר לרעיך לך ושוב ומחר 28
אתן ויש אתך: אל־תחרש על־רעך רעה והוא יושב 29
לבטח אתך: אל־תרוב עם־אדם חנם אם־לא גמלך ל
רעה: אל־תקנא באיש חמס ואל־תבחר בכל־דרכיו: 31
כי תועבת יהוה נלוז ואת־ישרים סודו: מארת יהוה 32 33

בבית

34 בְּבֵית רְשָׁעִים מְנוּחָה צַדִּיקִים יִבְרָךְ׃ אִם־לַלֵּצִים הוּא יָלִיץ
לה וְלַעֲנָיִים יִתֶּן־חֵן׃ כָּבוֹד חֲכָמִים יְנַחֲלוּ וְכְסִילִים מֵרִים ולענוים קרי

Cap. IV. *De quærendâ eâ, atque omni conatu assectandâ, deque fugiendo malo consortio.*

א ד שִׁמְעוּ בָנִים מוּסַר אָב וְהַקְשִׁיבוּ
2 לָדַעַת בִּינָה׃ כִּי־לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אַל־
3 4 תַּעֲזֹבוּ׃ כִּי־בֵן הָיִיתִי לְאָבִי רַךְ וְיָחִיד לִפְנֵי אִמִּי׃ וַיֹּרֵנִי
ה וַיֹּאמֶר לִי יִתְמָךְ דְּבָרַי לִבֶּךָ שְׁמֹר מִצְוֹתַי וְחְיֵה׃ קְנֵה
חָכְמָה קְנֵה בִינָה אַל־תִּשְׁכַּח וְאַל־תֵּט מֵאִמְרֵי־פִי׃
7 6 אַל־תַּעֲזְבֶהָ וְתִשְׁמְרֶךָ אֱהָבֶהָ וְתִצְּרֶךָּ׃ רֵאשִׁית חָכְמָה
8 קְנֵה חָכְמָה וּבְכָל־קִנְיָנְךָ קְנֵה בִינָה׃ סַלְסְלֶהָ וּתְרוֹמְמֶךָּ
9 תְּכַבְּדֶךָּ כִּי תְחַבְּקֶנָּה׃ תִּתֶּן לְרֹאשְׁךָ לִוְיַת־חֵן עֲטֶרֶת
י תְּפָאֶרֶת תְּמַגְּנֶךָּ׃ שְׁמַע בְּנִי וְקַח אִמָרָי וְיִרְבּוּ לְךָ שְׁנוֹת
11 חַיִּים׃ בְּדֶרֶךְ חָכְמָה הוֹרְתִיךָ הִדְרַכְתִּיךָ בְּמַעְגְּלֵי־יֹשֶׁר׃
12 13 בְּלֶכְתְּךָ לֹא־יֵצַר צַעֲדֶךָ וְאִם־תָּרוּץ לֹא תִכָּשֵׁל׃ הַחֲזֵק
14 בַּמּוּסָר אַל־תֶּרֶף נְצְרָהּ כִּי־הִיא חַיֶּיךָ׃ בְּאֹרַח רְשָׁעִים
טו אַל־תָּבֹא וְאַל־תְּאַשֵּׁר בְּדֶרֶךְ רָעִים׃ פְּרָעֵהוּ אַל־תַּעֲבָר־
16 בּוֹ שְׁטֵה מֵעָלָיו וַעֲבֹר׃ כִּי לֹא יִשְׁנוּ אִם־לֹא יָרֵעוּ וְנִגְזְלָה
17 שְׁנָתָם אִם־לֹא יַכְשִׁילוּ׃ כִּי לָחֲמוּ לֶחֶם רִשְׁעָה וְיֵין חֲמָסִים יכשילו קרי
18 יִשְׁתּוּ׃ וְאֹרַח צַדִּיקִים כְּאוֹר נֹגַהּ הוֹלֵךְ וְאוֹר עַד־נָכוֹן
19 הַיּוֹם׃ דֶּרֶךְ רְשָׁעִים כַּאֲפֵלָה לֹא יָדְעוּ בַּמֶּה יִכָּשֵׁלוּ׃
21 כ בְּנִי לִדְבָרַי הַקְשִׁיבָה לְאִמְרַי הַט אָזְנֶךָ׃ אַל־
22 יַלִּיזוּ מֵעֵינֶיךָ שָׁמְרֵם בְּתוֹךְ לִבֶּךָ׃ כִּי־חַיִּים הֵם לְמֹצְאֵיהֶם
23 וּלְכָל־בְּשָׂרוֹ מַרְפֵּא׃ מִכָּל־מִשְׁמָר נְצֹר לִבֶּךָ כִּי מִמֶּנּוּ
24 תּוֹצְאוֹת חַיִּים׃ הָסֵר מִמְּךָ עִקְּשׁוּת פֶּה וְלִזּוּת שְׂפָתַיִם
כה הַרְחֵק מִמֶּךָּ׃ עֵינֶיךָ לְנֹכַח יַבִּיטוּ וְעַפְעַפֶּיךָ יְיַשְּׁרוּ נֶגְדֶּךָ׃
27 26 פַּלֵּס מַעְגַּל רַגְלֶךָ וְכָל־דְּרָכֶיךָ יִכֹּנוּ׃ אַל־תֵּט יָמִין

Cap. V. *De vitandâ scortatione & adulterio: deque sanctâ*

א ה וּשְׁמֹאול הָסֵר רַגְלֶךָ מֵרָע׃ בְּנִי לְחָכְמָתִי הַקְשִׁיבָה
2 לִתְבוּנָתִי הַט אָזְנֶךָ׃ לִשְׁמֹר מְזִמּוֹת וְדַעַת שְׂפָתֶיךָ
3 יִנְצֹרוּ׃ כִּי נֹפֶת תִּטֹּפְנָה שִׂפְתֵי זָרָה וְחָלָק מִשֶּׁמֶן חִכָּהּ׃
ואחריתה

ואחריתה מרה כלענה חדה כחרב פיות׃ רגליה 4 ה
ירדות מות שאול צעדיה יתמכו׃ ארח חיים פן תפלס 6
נעו מעגלתיה לא תדע׃ ועתה בנים שמעו 7
לי ואל תסורו מאמרי פי׃ הרחק מעליה דרכך ואל 8
תקרב אל פתח ביתה׃ פן תתן לאחרים הודך ושנתך 9
לאכזרי׃ פן ישבעו זרים כחך ועצביך בבית נכרי׃ 10
ונהמת באחריתך בכלות בשרך ושארך׃ ואמרת איך 11 12
שנאתי מוסר ותוכחת נאץ לבי׃ ולא שמעתי בקול 13
מורי ולמלמדי לא הטיתי אזני׃ כמעט הייתי בכל רע 14
בתוך קהל ועדה׃ שתה מים מבורך ונוזלים מתוך טו
בארך׃ יפוצו מעינתיך חוצה ברחבות פלגי מים׃ יהיו 16 17
לך לבדך ואין לזרים אתך׃ יהי מקורך ברוך ושמח 18
מאשת נעוריך׃ אילת אהבים ויעלת חן דדיה ירוך 19
בכל עת באהבתה תשגה תמיד׃ ולמה תשגה בני כ
בזרה ותחבק חק נכריה׃ כי נכחי עיני יהוה דרכי איש 21
וכל מעגלתיו מפלס׃ עונותיו ילכדנו את הרשע 22
ובחבלי חטאתו יתמך׃ הוא ימות באין מוסר וברב 23
אולתו ישגה׃ בני אם ערבת לרעך תקעת לזר כפיך׃ ו א Cap. VI.
נוקשת באמרי פיך נלכדת באמרי פיך׃ עשה זאת 3 2
אפוא בני והנצל כי באת בכף רעך לך התרפס
ורהב רעך׃ אל תתן שנה לעיניך ותנומה לעפעפיך׃ 4
הנצל כצבי מיד וכצפור מיד יקוש׃ לך אל ה 6
נמלה עצל ראה דרכיה וחכם׃ אשר אין לה קצין שטר 7
ומשל׃ תכין בקיץ לחמה אגרה בקציר מאכלה׃ עד 8 9
מתי עצל תשכב מתי תקום משנתך׃ מעט שנות מעט י
תנומות מעט יחבק ידים לשכב׃ ובא כמהלך רושך 11
ומחסרך כאיש מגן׃ אדם בליעל איש און הולך עקשות 12
בעיניו קרי פה׃ קורץ בעינו מולל ברגלו מרה באצבעתיו׃ 13 ברגליו קרי
תהפכות

His conjugum amoribus.

Monet ne temerè pro alio spondeamus.

Ab ignavia abstervet, exemplo formicæ. Rursus de amore impuro & adultero devitando.

טו 14 תַּהְפֻּכוֹת׀ בְּלִבּוֹ חֹרֵשׁ רָע בְּכָל־עֵת מִדָּנִים יְשַׁלֵּחַ׃ עַל־ מדינים קדי
16 כֵּן פִּתְאֹם יָבוֹא אֵידוֹ פֶּתַע יִשָּׁבֵר וְאֵין מַרְפֵּא׃ שֶׁשׁ־הֵנָּה
17 שָׂנֵא יְהוָה וְשֶׁבַע תּוֹעֲבוֹת נַפְשׁוֹ׃ עֵינַיִם רָמוֹת לְשׁוֹן יתיר ג׳
18 שָׁקֶר וְיָדַיִם שֹׁפְכוֹת דָּם־נָקִי׃ לֵב חֹרֵשׁ מַחְשְׁבוֹת אָוֶן
19 רַגְלַיִם מְמַהֲרוֹת לָרוּץ לָרָעָה׃ יָפִיחַ כְּזָבִים עֵד שָׁקֶר
כ וּמְשַׁלֵּחַ מְדָנִים בֵּין אַחִים׃ נְצֹר בְּנִי מִצְוַת
21 אָבִיךָ וְאַל־תִּטֹּשׁ תּוֹרַת אִמֶּךָ׃ קָשְׁרֵם עַל־לִבְּךָ תָמִיד
22 עָנְדֵם עַל־גַּרְגְּרֹתֶיךָ׃ בְּהִתְהַלֶּכְךָ׀ תַּנְחֶה אֹתָךְ בְּשָׁכְבְּךָ
23 תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ וַהֲקִיצוֹתָ הִיא תְשִׂיחֶךָ׃ כִּי נֵר מִצְוָה וְתוֹרָה
24 אוֹר וְדֶרֶךְ חַיִּים תּוֹכְחוֹת מוּסָר׃ לִשְׁמָרְךָ מֵאֵשֶׁת רָע
כה מֵחֶלְקַת לָשׁוֹן נָכְרִיָּה׃ אַל־תַּחְמֹד יָפְיָהּ בִּלְבָבֶךָ וְאַל־
26 תִּקָּחֲךָ בְּעַפְעַפֶּיהָ׃ כִּי בְעַד־אִשָּׁה זוֹנָה עַד־כִּכַּר־לָחֶם קסץ בלא אס״ף
27 וְאֵשֶׁת אִישׁ נֶפֶשׁ יְקָרָה תָצוּד׃ הֲיַחְתֶּה אִישׁ׀ אֵשׁ בְּחֵיקוֹ
28 וּבְגָדָיו לֹא תִשָּׂרַפְנָה׃ אִם־יְהַלֵּךְ אִישׁ עַל־הַגֶּחָלִים
29 וְרַגְלָיו לֹא תִכָּוֶינָה׃ כֵּן הַבָּא אֶל־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ לֹא יִנָּקֶה
ל כָּל־הַנֹּגֵעַ בָּהּ׃ לֹא־יָבוּזוּ לַגַּנָּב כִּי יִגְנוֹב לְמַלֵּא נַפְשׁוֹ
31 כִּי יִרְעָב׃ וְנִמְצָא יְשַׁלֵּם שִׁבְעָתַיִם אֶת־כָּל־הוֹן בֵּיתוֹ
32 יִתֵּן׃ נֹאֵף אִשָּׁה חֲסַר־לֵב מַשְׁחִית נַפְשׁוֹ הוּא יַעֲשֶׂנָּה׃
34 33 נֶגַע־וְקָלוֹן יִמְצָא וְחֶרְפָּתוֹ לֹא תִמָּחֶה׃ כִּי־קִנְאָה
לה חֲמַת־גָּבֶר וְלֹא יַחְמוֹל בְּיוֹם נָקָם׃ לֹא־יִשָּׂא פְּנֵי כָל־
א ן כֹּפֶר וְלֹא־יֹאבֶה כִּי תַרְבֶּה־שֹׁחַד׃ בְּנִי שְׁמֹר
2 אֲמָרַי וּמִצְוֹתַי תִּצְפֹּן אִתָּךְ׃ שְׁמֹר מִצְוֹתַי וֶחְיֶה וְתוֹרָתִי
3 כְּאִישׁוֹן עֵינֶיךָ׃ קָשְׁרֵם עַל־אֶצְבְּעֹתֶיךָ כָּתְבֵם עַל־לוּחַ
4 לִבֶּךָ׃ אֱמֹר לַחָכְמָה אֲחֹתִי אָתְּ וּמֹדָע לַבִּינָה
ה תִקְרָא׃ לִשְׁמָרְךָ מֵאִשָּׁה זָרָה מִנָּכְרִיָּה אֲמָרֶיהָ
6 הֶחֱלִיקָה׃ כִּי בְּחַלּוֹן בֵּיתִי בְּעַד אֶשְׁנַבִּי נִשְׁקָפְתִּי׃
7 וָאֵרֶא בַּפְּתָאִים׀ אָבִינָה בַּבָּנִים נַעַר חֲסַר־לֵב׃
8 עֹבֵר בַּשּׁוּק אֵצֶל פִּנָּה וְדֶרֶךְ בֵּיתָהּ יִצְעָד׃

Cap. VII. *Ad veræ Sapientiæ amplexus invitat, & à falsâ perversâque cavere jubet, eamque meretricio ornatu & cultu in scenam producit.*

בנשף

9 בְּנֶשֶׁף־בְּעֶרֶב־יוֹם בְּאִישׁוֹן לַיְלָה וַאֲפֵלָה׃
11 וְהִנֵּה אִשָּׁה לִקְרָאתוֹ שִׁית זוֹנָה וּנְצֻרַת לֵב׃ הֹמִיָּה הִיא י
12 וְסֹרֶרֶת בְּבֵיתָהּ לֹא־יִשְׁכְּנוּ רַגְלֶיהָ׃ פַּעַם׳ בַּחוּץ פַּעַם
13 בָּרְחֹבֹת וְאֵצֶל כָּל־פִּנָּה תֶאֱרֹב׃ וְהֶחֱזִיקָה בּוֹ וְנָשְׁקָה
14 לּוֹ הֵעֵזָה פָּנֶיהָ וַתֹּאמַר לוֹ׃ זִבְחֵי שְׁלָמִים עָלַי הַיּוֹם
שִׁלַּמְתִּי נְדָרָי׃ עַל־כֵּן יָצָאתִי לִקְרָאתֶךָ לְשַׁחֵר פָּנֶיךָ טו
16 וָאֶמְצָאֶךָּ׃ מַרְבַדִּים רָבַדְתִּי עַרְשִׂי חֲטֻבוֹת אֵטוּן מִצְרָיִם׃
18 17 נַפְתִּי מִשְׁכָּבִי מֹר אֲהָלִים וְקִנָּמוֹן׃ לְכָה נִרְוֶה דֹדִים עַד־
19 הַבֹּקֶר נִתְעַלְּסָה בָּאֲהָבִים׃ כִּי אֵין הָאִישׁ בְּבֵיתוֹ הָלַךְ
בְּדֶרֶךְ מֵרָחוֹק׃ צְרוֹר הַכֶּסֶף לָקַח בְּיָדוֹ לְיוֹם הַכֶּסֶא יָבֹא כ
21 בֵיתוֹ׃ הִטַּתּוּ בְּרֹב לִקְחָהּ בְּחֵלֶק שְׂפָתֶיהָ תַּדִּיחֶנּוּ׃
22 הוֹלֵךְ אַחֲרֶיהָ פִּתְאֹם כְּשׁוֹר אֶל־טֶבַח יָבֹא וּכְעֶכֶס
23 אֶל־מוּסַר אֱוִיל׃ עַד יְפַלַּח חֵץ כְּבֵדוֹ כְּמַהֵר צִפּוֹר אֶל־
24 פָּח וְלֹא יָדַע כִּי־בְנַפְשׁוֹ הוּא׃ וְעַתָּה בָנִים שִׁמְעוּ־
לִי וְהַקְשִׁיבוּ לְאִמְרֵי פִי׃ אַל־יֵשְׂטְ אֶל־דְּרָכֶיהָ לִבֶּךָ אַל־ כה
26 תֵּתַע בִּנְתִיבֹתֶיהָ׃ כִּי־רַבִּים חֲלָלִים הִפִּילָה וַעֲצֻמִים
27 כָּל־הֲרוּגֶיהָ׃ דַּרְכֵי שְׁאוֹל בֵּיתָהּ יוֹרְדוֹת אֶל־חַדְרֵי־מָוֶת׃
2 הֲלֹא־חָכְמָה תִקְרָא וּתְבוּנָה תִּתֵּן קוֹלָהּ׃ בְּרֹאשׁ־ חא
3 מְרֹמִים עֲלֵי־דָרֶךְ בֵּית נְתִיבוֹת נִצָּבָה׃ לְיַד־שְׁעָרִים לְפִי־
4 קֶרֶת מְבוֹא פְתָחִים תָּרֹנָּה׃ אֲלֵיכֶם אִישִׁים אֶקְרָא וְקוֹלִי
אֶל־בְּנֵי אָדָם׃ הָבִינוּ פְתָאִים עָרְמָה וּכְסִילִים הָבִינוּ ה
6 לֵב׃ שִׁמְעוּ כִּי־נְגִידִים אֲדַבֵּר וּמִפְתַּח שְׂפָתַי מֵישָׁרִים׃
8 7 כִּי־אֱמֶת יֶהְגֶּה חִכִּי וְתוֹעֲבַת שְׂפָתַי רֶשַׁע׃ בְּצֶדֶק כָּל־
9 אִמְרֵי־פִי אֵין בָּהֶם נִפְתָּל וְעִקֵּשׁ׃ כֻּלָּם נְכֹחִים לַמֵּבִין
וְיִשָּׁרִים לְמֹצְאֵי דָעַת׃ קְחוּ־מוּסָרִי וְאַל־כֶּסֶף וְדַעַת י
11 מֵחָרוּץ נִבְחָר׃ כִּי־טוֹבָה חָכְמָה מִפְּנִינִים וְכָל־חֲפָצִים
12 לֹא יִשְׁווּ־בָהּ׃ אֲנִי חָכְמָה שָׁכַנְתִּי עָרְמָה וְדַעַת מְזִמּוֹת
13 אֶמְצָא׃ יִרְאַת יְהוָה שְׂנֹאת רָע גֵּאָה וְגָאוֹן וְדֶרֶךְ רָע וּפִי

ejusque illecebras ac blandi-tias expo-nit.

Cap. VIII. *Hic ipsa Sapientia introduci-tur, seque æternam Dei prolem fatetur, atque ante ipsa mun-di incuna-bula sese extitisse docet; de-nique ad castos sui amplexus universos invitat.*

14 תַּהְפֻּכוֹת שִׁנֵּאתִי׃ לִי־עֵצָה וְתוּשִׁיָּה אֲנִי בִינָה לִי גְבוּרָה׃
16 טו בִּי מְלָכִים יִמְלֹכוּ וְרוֹזְנִים יְחֹקְקוּ צֶדֶק׃ בִּי שָׂרִים יָשֹׂרוּ
17 וְנְדִיבִים כָּל־שֹׁפְטֵי אָרֶץ׃ אֲנִי אֲהֵבַי אֵהֵב וּמְשַׁחֲרַי אוהבי קרי
19 18 יִמְצָאֻנִנִי׃ עֹשֶׁר וְכָבוֹד אִתִּי הוֹן עָתֵק וּצְדָקָה׃ טוֹב פִּרְיִי
כ מֵחָרוּץ וּמִפָּז וּתְבוּאָתִי מִכֶּסֶף נִבְחָר׃ בְּאֹרַח צְדָקָה
21 אְהַלֵּךְ בְּתוֹךְ נְתִיבוֹת מִשְׁפָּט׃ לְהַנְחִיל אֹהֲבַי יֵשׁ
22 וְאֹצְרֹתֵיהֶם אֲמַלֵּא׃ יְהוָה קָנָנִי רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ
23 קֶדֶם מִפְעָלָיו מֵאָז׃ מֵעוֹלָם נְסַכְתִּי מֵרֹאשׁ מִקַּדְמֵי־אָרֶץ׃
כה 24 בְּאֵין־תְּהֹמוֹת חוֹלָלְתִּי בְּאֵין מַעְיָנוֹת נִכְבְּדֵי־מָיִם׃ בְּטֶרֶם רגש אחר קמץ
26 הָרִים הָטְבָּעוּ לִפְנֵי גְבָעוֹת חוֹלָלְתִּי׃ עַד־לֹא עָשָׂה אֶרֶץ
27 וְחוּצוֹת וְרֹאשׁ עַפְרוֹת תֵּבֵל׃ בַּהֲכִינוֹ שָׁמַיִם שָׁם אָנִי
28 בְּחֻקּוֹ חוּג עַל־פְּנֵי תְהוֹם׃ בְּאַמְצוֹ שְׁחָקִים מִמָּעַל בַּעֲזוֹז
29 עֵינוֹת תְּהוֹם׃ בְּשׂוּמוֹ לַיָּם חֻקּוֹ וּמַיִם לֹא יַעַבְרוּ־פִיו
לְבַחוּקוֹ מוֹסְדֵי אָרֶץ׃ וְאָהְיֶה אֶצְלוֹ אָמוֹן וְאָהְיֶה שַׁעֲשׁוּעִים
31 יוֹם יוֹם מְשַׂחֶקֶת לְפָנָיו בְּכָל־עֵת׃ מְשַׂחֶקֶת בְּתֵבֵל אַרְצוֹ
32 וְשַׁעֲשֻׁעַי אֶת־בְּנֵי אָדָם׃ וְעַתָּה בָנִים שִׁמְעוּ־לִי
33 וְאַשְׁרֵי דְּרָכַי יִשְׁמֹרוּ׃ שִׁמְעוּ מוּסָר וַחֲכָמוּ וְאַל־תִּפְרָעוּ׃
34 אַשְׁרֵי אָדָם שֹׁמֵעַ לִי לִשְׁקֹד עַל־דַּלְתֹתַי יוֹם יוֹם לִשְׁמֹר
יחיו לה מְזוּזוֹת פִּתְחִי׃ כִּי מֹצְאִי מָצְאֵי חַיִּים וַיָּפֶק רָצוֹן מֵיְהוָה׃
36 וְחֹטְאִי חֹמֵס נַפְשׁוֹ כָּל־מְשַׂנְאַי אָהֲבוּ מָוֶת׃

Cap. IX. *Ad templa & adyta Sapientiæ invitantur omnes: Stultitia autem habitu meretricis depingitur.*

א ט חָכְמוֹת בָּנְתָה בֵיתָהּ חָצְבָה עַמּוּדֶיהָ שִׁבְעָה׃
3 2 טָבְחָה טִבְחָהּ מָסְכָה יֵינָהּ אַף עָרְכָה שֻׁלְחָנָהּ׃ שָׁלְחָה
4 נַעֲרֹתֶיהָ תִּקְרָא עַל־נַפְגֵי מְרוֹמֵי קָרֶת׃ מִי־פֶתִי יָסֻר הֵנָּה
ה חֲסַר־לֵב אָמְרָה לּוֹ׃ לְכוּ לַחֲמוּ בְלַחֲמִי וְשִׁתוּ בַיַּיִן
7 6 מָסָכְתִּי׃ עִזְבוּ פְתָאִים וְחִיוּ וְאִשְׁרוּ בְּדֶרֶךְ בִּינָה׃ יִסַּר
8 לֵץ לֹקֵחַ לוֹ קָלוֹן וּמוֹכִיחַ לְרָשָׁע מוּמוֹ׃ אַל־תּוֹכַח לֵץ
פֶּן־יִשְׂנָאֶךָּ הוֹכַח לְחָכָם וְיֶאֱהָבֶךָּ׃ תֵּן לְחָכָם וְיֶחְכַּם עוֹד
יְהוֹדַע לְצַדִּיק וְיוֹסֶף לֶקַח׃ תְּחִלַּת חָכְמָה יִרְאַת יְהוָה
ודעת

וְרַעַת קְדֹשִׁים בִּינָה׃ כִּי־בִי יִרְבּוּ יָמֶיךָ וְיוֹסִיפוּ לְךָ שְׁנוֹת 11
חַיִּים׃ אִם־חָכַמְתָּ חָכַמְתָּ לָךְ וְלֵצְתָּ לְבַדֶּךָ תִּשָּׂא׃ אֵשֶׁת 12 13
כְּסִילוֹת הוֹמִיָּה פְּתָיוּת וּבַל־יָדְעָה מָּה׃ וישבה לְפֶתַח 14
בֵּיתָהּ עַל־כִּסֵּא מְרֹמֵי קָרֶת׃ לִקְרֹא לְעֹבְרֵי־דֶרֶךְ טו
הַמְיַשְּׁרִים אׇרְחוֹתָם׃ מִי־פֶתִי יָסֻר הֵנָּה וְחָסַר־לֵב 16
וְאֶמְרָה לּוֹ׃ מַיִם־גְּנוּבִים יִמְתָּקוּ וְלֶחֶם סְתָרִים יִנְעָם׃ 17
וְלֹא יָדַע כִּי־רְפָאִים שָׁם בְּעֻמְקֵי שְׁאוֹל קְרֻאֶיהָ׃ 18

Cap. X. *Sapientiæ atque stultitiæ characteres.*

מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה בֵּן חָכָם יְשַׂמַּח־אָב וּבֶן כְּסִיל תּוּגַת אִמּוֹ׃ א
לֹא־יוֹעִילוּ אוֹצְרוֹת רֶשַׁע וּצְדָקָה 2
תַּצִּיל מִמָּוֶת׃ לֹא־יַרְעִיב יְהוָה נֶפֶשׁ צַדִּיק וְהַוַּת 3
רְשָׁעִים יֶהְדֹּף׃ רָאשׁ עָשָׂה כַּף־רְמִיָּה וְיַד חָרוּצִים 4
תַּעֲשִׁיר׃ אֹגֵר בַּקַּיִץ בֵּן מַשְׂכִּיל נִרְדָּם בַּקָּצִיר בֵּן ה
מֵבִישׁ׃ בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צַדִּיק וּפִי רְשָׁעִים יְכַסֶּה 6
חָמָס׃ זֵכֶר צַדִּיק לִבְרָכָה וְשֵׁם רְשָׁעִים יִרְקָב׃ 7
חֲכַם־לֵב יִקַּח מִצוֹת וְאֱוִיל שִׂפְתַיִם יִלָּבֵט׃ הוֹלֵךְ 8 9
בְּתֹם יֵלֵךְ בֶּטַח וּמְעַקֵּשׁ דְּרָכָיו יִוָּדֵעַ׃ קֹרֵץ עַיִן יִתֵּן י
עַצֶּבֶת וֶאֱוִיל שִׂפְתַיִם יִלָּבֵט׃ מְקוֹר חַיִּים פִּי יא
צַדִּיק וּפִי רְשָׁעִים יְכַסֶּה חָמָס׃ שִׂנְאָה תְּעוֹרֵר מְדָנִים יב
וְעַל כָּל־פְּשָׁעִים תְּכַסֶּה אַהֲבָה׃ בִּשְׂפָתֵי נָבוֹן תִּמָּצֵא יג
חׇכְמָה וְשֵׁבֶט לְגֵו חֲסַר־לֵב׃ חֲכָמִים יִצְפְּנוּ דָעַת וּפִי יד
אֱוִיל מְחִתָּה קְרֹבָה׃ הוֹן עָשִׁיר קִרְיַת עֻזּוֹ מְחִתַּת טו
דַּלִּים רִישָׁם׃ פְּעֻלַּת־צַדִּיק לְחַיִּים תְּבוּאַת רָשָׁע טז
לְחַטָּאת׃ אׇרַח לְחַיִּים שׁוֹמֵר מוּסָר וְעֹזֵב תּוֹכַחַת יז
מַתְעֶה׃ מְכַסֶּה שִׂנְאָה שִׂפְתֵי־שֶׁקֶר וּמוֹצִיא דִבָּה יח
הוּא כְסִיל׃ בְּרֹב דְּבָרִים לֹא יֶחְדַּל־פָּשַׁע יט
וְחוֹשֵׂךְ שְׂפָתָיו מַשְׂכִּיל׃ כֶּסֶף נִבְחָר לְשׁוֹן צַדִּיק לֵב כ
רְשָׁעִים כִּמְעָט׃ שִׂפְתֵי צַדִּיק יִרְעוּ רַבִּים וֶאֱוִילִים כא
בַּחֲסַר־לֵב יָמוּתוּ׃ בִּרְכַּת יְהוָה הִיא תַעֲשִׁיר וְלֹא כב

23 יוֹסִף עֶצֶב עִמָּהּ׃ כִּשְׂחוֹק לִכְסִיל עֲשׂוֹת זִמָּה
24 וְחָכְמָה לְאִישׁ תְּבוּנָה׃ מְגוֹרַת רָשָׁע הִיא
כה תְבוֹאֶנּוּ וְתַאֲוַת צַדִּיקִים יִתֵּן׃ כַּעֲבוֹר סוּפָה וְאֵין
26 רָשָׁע וְצַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם׃ כַּחֹמֶץ ׀ לַשִּׁנַּיִם וְכֶעָשָׁן
27 לָעֵינַיִם כֵּן הָעָצֵל לְשֹׁלְחָיו׃ יִרְאַת יְהוָה תּוֹסִיף
28 יָמִים וּשְׁנוֹת רְשָׁעִים תִּקְצֹרְנָה׃ תּוֹחֶלֶת צַדִּיקִים
29 שִׂמְחָה וְתִקְוַת רְשָׁעִים תֹּאבֵד׃ מָעֹז לַתֹּם דֶּרֶךְ
ל יְהוָה וּמְחִתָּה לְפֹעֲלֵי אָוֶן׃ צַדִּיק לְעוֹלָם בַּל־
31 יִמּוֹט וּרְשָׁעִים לֹא יִשְׁכְּנוּ־אָרֶץ׃ פִּי־צַדִּיק יִנּוּב חָכְמָה
32 וּלְשׁוֹן תַּהְפֻּכוֹת תִּכָּרֵת׃ שִׂפְתֵי צַדִּיק יֵדְעוּן רָצוֹן וּפִי
א יא רְשָׁעִים תַּהְפֻּכוֹת׃ מֹאזְנֵי מִרְמָה תּוֹעֲבַת יְהוָה
2 וְאֶבֶן שְׁלֵמָה רְצוֹנוֹ׃ בָּא זָדוֹן וַיָּבֹא קָלוֹן וְאֶת־צְנוּעִים
3 חָכְמָה׃ תֻּמַּת יְשָׁרִים תַּנְחֵם וְסֶלֶף בֹּגְדִים וְשָׁדֵם׃ ישרם ק׳
4 ה לֹא־יוֹעִיל הוֹן בְּיוֹם עֶבְרָה וּצְדָקָה תַּצִּיל מִמָּוֶת׃ צִדְקַת
6 תָּמִים תְּיַשֵּׁר דַּרְכּוֹ וּבְרִשְׁעָתוֹ יִפֹּל רָשָׁע׃ צִדְקַת יְשָׁרִים
7 תַּצִּילֵם וּבְהַוַּת בֹּגְדִים יִלָּכֵדוּ׃ בְּמוֹת אָדָם רָשָׁע תֹּאבַד
8 תִּקְוָה וְתוֹחֶלֶת אוֹנִים אָבָדָה׃ צַדִּיק מִצָּרָה נֶחֱלָץ וַיָּבֹא
9 רָשָׁע תַּחְתָּיו׃ בְּפֶה חָנֵף יַשְׁחִת רֵעֵהוּ וּבְדַעַת צַדִּיקִים
יֵחָלֵצוּ׃ בְּטוּב צַדִּיקִים תַּעֲלֹץ קִרְיָה וּבַאֲבֹד רְשָׁעִים
11 רִנָּה׃ בְּבִרְכַּת יְשָׁרִים תָּרוּם קָרֶת וּבְפִי רְשָׁעִים תֵּהָרֵס׃
13 12 בָּז לְרֵעֵהוּ חֲסַר־לֵב וְאִישׁ תְּבוּנוֹת יַחֲרִישׁ׃ הוֹלֵךְ רָכִיל
14 מְגַלֶּה־סּוֹד וְנֶאֱמַן־רוּחַ מְכַסֶּה דָבָר׃ בְּאֵין תַּחְבֻּלוֹת יִפָּל־
טוּעָם וּתְשׁוּעָה בְּרֹב יוֹעֵץ׃ רַע יֵרוֹעַ כִּי־עָרַב זָר וְשׂוֹנֵא
16 תוֹקְעִים בּוֹטֵחַ׃ אֵשֶׁת חֵן תִּתְמֹךְ כָּבוֹד וְעָרִיצִים יִתְמְכוּ־
18 17 עֹשֶׁר׃ גֹּמֵל נַפְשׁוֹ אִישׁ חָסֶד וְעֹכֵר שְׁאֵרוֹ אַכְזָרִי׃ רָשָׁע
19 עֹשֶׂה פְעֻלַּת־שָׁקֶר וְזֹרֵעַ צְדָקָה שֶׂכֶר אֱמֶת׃ כֵּן־צְדָקָה
כ לְחַיִּים וּמְרַדֵּף רָעָה לְמוֹתוֹ׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה עִקְשֵׁי־לֵב
21 וּרְצוֹנוֹ תְּמִימֵי דָרֶךְ׃ יָד לְיָד לֹא־יִנָּקֶה רָע וְזֶרַע צַדִּיקִים
גמלט

Cap. XI. *Utriusque commoda atque incommoda.*

22 נֶמְלָט׃ נֶזֶם זָהָב בְּאַף חֲזִיר אִשָּׁה יָפָה וְסָרַת טָעַם׃
23 24 תַּאֲוַת צַדִּיקִים אַךְ־טוֹב תִּקְוַת רְשָׁעִים עֶבְרָה׃ יֵשׁ
מְפַזֵּר וְנוֹסָף עוֹד וְחֹשֵׂךְ מִישֶׁר אַךְ־לְמַחְסוֹר׃ נֶפֶשׁ־כה
26 בְּרָכָה תְדֻשָּׁן וּמַרְוֶה גַּם־הוּא יוֹרֶא׃ מֹנֵעַ בָּר
27 יִקְּבֻהוּ לְאוֹם וּבְרָכָה לְרֹאשׁ מַשְׁבִּיר׃ שֹׁחֵר טוֹב
28 יְבַקֵּשׁ רָצוֹן וְדֹרֵשׁ רָעָה תְבוֹאֶנּוּ׃ בּוֹטֵחַ בְּעָשְׁרוֹ
29 הוּא יִפֹּל וְכֶעָלֶה צַדִּיקִים יִפְרָחוּ׃ עֹכֵר בֵּיתוֹ
יִנְחַל־רוּחַ וְעֶבֶד אֱוִיל לַחֲכַם־לֵב׃ פְּרִי צַדִּיק עֵץ חַיִּים ל
31 וְלֹקֵחַ נְפָשׁוֹת חָכָם׃ הֵן צַדִּיק בָּאָרֶץ יְשֻׁלָּם אַף
יב א כִּי־רָשָׁע וְחוֹטֵא׃ אֹהֵב מוּסָר אֹהֵב דָּעַת וְשׂוֹנֵא
2 תּוֹכַחַת בָּעַר׃ טוֹב יָפִיק רָצוֹן מֵיְהוָה וְאִישׁ מְזִמּוֹת
3 יַרְשִׁיעַ׃ לֹא־יִכּוֹן אָדָם בְּרֶשַׁע וְשֹׁרֶשׁ צַדִּיקִים בַּל־יִמּוֹט׃
4 אֵשֶׁת חַיִל עֲטֶרֶת בַּעְלָהּ וּכְרָקָב בְּעַצְמוֹתָיו מְבִישָׁה׃
ה מַחְשְׁבוֹת צַדִּיקִים מִשְׁפָּט תַּחְבֻּלוֹת רְשָׁעִים מִרְמָה׃
6 7 דִּבְרֵי רְשָׁעִים אֶרֶב־דָּם וּפִי יְשָׁרִים יַצִּילֵם׃ הָפוֹךְ רְשָׁעִים
8 וְאֵינָם וּבֵית צַדִּיקִים יַעֲמֹד׃ לְפִי שִׂכְלוֹ יְהֻלַּל־אִישׁ
9 וְנַעֲוֵה־לֵב יִהְיֶה לָבוּז׃ טוֹב נִקְלֶה וְעֶבֶד לוֹ מִמִּתְכַּבֵּד
י וַחֲסַר־לָחֶם׃ יוֹדֵעַ צַדִּיק נֶפֶשׁ בְּהֶמְתּוֹ וְרַחֲמֵי רְשָׁעִים
11 אַכְזָרִי׃ עֹבֵד אַדְמָתוֹ יִשְׂבַּע־לָחֶם וּמְרַדֵּף רֵיקִים חֲסַר־
13 12 לֵב׃ חָמַד רָשָׁע מְצוֹד רָעִים וְשֹׁרֶשׁ צַדִּיקִים יִתֵּן׃ בְּפֶשַׁע
14 שְׂפָתַיִם מוֹקֵשׁ רָע וַיֵּצֵא מִצָּרָה צַדִּיק׃ מִפְּרִי פִי־אִישׁ
ישיב קרי טו יִשְׂבַּע־טוֹב וּגְמוּל יְדֵי־אָדָם יָשׁוּב לוֹ׃ דֶּרֶךְ אֱוִיל יָשָׁר
16 בְּעֵינָיו וְשֹׁמֵעַ לְעֵצָה חָכָם׃ אֱוִיל בַּיּוֹם יִוָּדַע כַּעְסוֹ וְכֹסֶה
17 קָלוֹן עָרוּם׃ יָפִיחַ אֱמוּנָה יַגִּיד צֶדֶק וְעֵד שְׁקָרִים מִרְמָה׃
18 יֵשׁ בּוֹטֶה כְּמַדְקְרוֹת חָרֶב וּלְשׁוֹן חֲכָמִים מַרְפֵּא׃
19 שְׂפַת־אֱמֶת תִּכּוֹן לָעַד וְעַד־אַרְגִּיעָה לְשׁוֹן שָׁקֶר׃
21 מִרְמָה בְּלֶב־חֹרְשֵׁי־רָע וּלְיוֹעֲצֵי שָׁלוֹם שִׂמְחָה׃ לֹא־כ
22 יְאֻנֶּה לַצַּדִּיק כָּל־אָוֶן וּרְשָׁעִים מָלְאוּ רָע׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה
שִׂפְתֵי

Cap. XII. *Fructus utriusque atque effectus.*

23 שִׂפְתֵי־שָׁקֶר וְעֹשֵׂי אֱמוּנָה רְצוֹנוֹ׃ אָדָם עָרוּם כֹּסֶה
24 דָּעַת וְלֵב כְּסִילִים יִקְרָא אִוֶּלֶת׃ יַד־חָרוּצִים תִּמְשׁוֹל
כה וּרְמִיָּה תִּהְיֶה לָמַס׃ דְּאָגָה בְלֶב־אִישׁ יַשְׁחֶנָּה וְדָבָר
26 טוֹב יְשַׂמְּחֶנָּה׃ יָתֵר מֵרֵעֵהוּ צַדִּיק וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים תַּתְעֵם׃
28 27 לֹא־יַחֲרֹךְ רְמִיָּה צֵידוֹ וְהוֹן־אָדָם יָקָר חָרוּץ׃ בְּאֹרַח־
הה׳ רפה צְדָקָה חַיִּים וְדֶרֶךְ נְתִיבָה אַל־מָוֶת׃

Cap. XIII. *Gnomæ, diversæque breves sententiæ.*

א יג בֵּן חָכָם מוּסַר אָב וְלֵץ לֹא־שָׁמַע גְּעָרָה׃
3 2 מִפְּרִי פִּי־אִישׁ יֹאכַל טוֹב וְנֶפֶשׁ בֹּגְדִים חָמָס׃ נֹצֵר פִּיו
4 שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ פֹּשֵׂק שְׂפָתָיו מְחִתָּה־לּוֹ׃ מִתְאַוָּה וָאַיִן
ה נַפְשׁוֹ עָצֵל וְנֶפֶשׁ חָרֻצִים תְּדֻשָּׁן׃ דְּבַר־שֶׁקֶר יִשְׂנָא
6 צַדִּיק וְרָשָׁע יַבְאִישׁ וְיַחְפִּיר׃ צְדָקָה תִּצֹּר תָּם־דָּרֶךְ
7 וְרִשְׁעָה תְּסַלֵּף חַטָּאת׃ יֵשׁ מִתְעַשֵּׁר וְאֵין כֹּל מִתְרוֹשֵׁשׁ
8 וְהוֹן רָב׃ כֹּפֶר נֶפֶשׁ־אִישׁ עָשְׁרוֹ וְרָשׁ לֹא־שָׁמַע
י 9 גְּעָרָה׃ אוֹר־צַדִּיקִים יִשְׂמָח וְנֵר רְשָׁעִים יִדְעָךְ׃ רַק־
11 בְּזָדוֹן יִתֵּן מַצָּה וְאֶת־נוֹעָצִים חָכְמָה׃ הוֹן מֵהֶבֶל יִמְעָט
12 וְקֹבֵץ עַל־יָד יַרְבֶּה׃ תּוֹחֶלֶת מְמֻשָּׁכָה מַחֲלָה לֵב וְעֵץ
13 חַיִּים תַּאֲוָה בָאָה׃ כָּז לְדָבָר יֵחָבֶל לוֹ וִירֵא מִצְוָה
14 הוּא יְשֻׁלָּם׃ תּוֹרַת חָכָם מְקוֹר חַיִּים לָסוּר מִמֹּקְשֵׁי
טו מָוֶת׃ שֵׂכֶל־טוֹב יִתֶּן־חֵן וְדֶרֶךְ בֹּגְדִים אֵיתָן׃
17 16 כָּל־עָרוּם יַעֲשֶׂה בְדָעַת וּכְסִיל יִפְרֹשׂ אִוֶּלֶת׃ מַלְאָךְ
18 רָשָׁע יִפֹּל בְּרָע וְצִיר אֱמוּנִים מַרְפֵּא׃ רֵישׁ וְקָלוֹן
19 פּוֹרֵעַ מוּסָר וְשֹׁמֵר תּוֹכַחַת יְכֻבָּד׃ תַּאֲוָה נִהְיָה תֶּעֱרַב
כ לְנֶפֶשׁ וְתוֹעֲבַת כְּסִילִים סוּר מֵרָע׃ הֹלֵךְ אֶת־ הולך קרי
21 חֲכָמִים וֶחְכָּם וְרֹעֶה כְסִילִים יֵרוֹעַ׃ חַטָּאִים יחכם קרי
22 תְּרַדֵּף רָעָה וְאֶת־צַדִּיקִים יְשַׁלֶּם־טוֹב׃ טוֹב יַנְחִיל
23 בְּנֵי־בָנִים וְצָפוּן לַצַּדִּיק חֵיל חוֹטֵא׃ רָב־אֹכֶל
24 נִיר רָאשִׁים וְיֵשׁ נִסְפֶּה בְּלֹא מִשְׁפָּט׃ חוֹשֵׂךְ שִׁבְטוֹ
כה שׂוֹנֵא בְנוֹ וְאֹהֲבוֹ שִׁחֲרוֹ מוּסָר׃ צַדִּיק אֹכֵל לְשֹׂבַע

Cap XIV. *Sapientes stultosque rursus inter se contendit, quid alteri alteris praestent.*

נַפְשׁוֹ וּבֹטֵן רְשָׁעִים תֶּחְסָר׃ חַכְמוֹת נָשִׁים בָּנְתָה בֵיתָהּ וְאִוֶּלֶת בְּיָדֶיהָ תֶּהֱרָסֶנּוּ׃ הוֹלֵךְ בְּיָשְׁרוֹ יְרֵא יְהוָה וְנִלְוֶז דְּרָכָיו בּוֹזֵהוּ׃ בְּפִי אֱוִיל חֹטֶר גַּאֲוָה וְשִׂפְתֵי חֲכָמִים תִּשְׁמוֹרֵם׃ בְּאֵין אֲלָפִים אֵבוּס בָּר וְרַב תְּבוּאוֹת בְּכֹחַ שׁוֹר׃ עֵד אֱמוּנִים לֹא יְכַזֵּב וְיָפִיחַ כְּזָבִים עֵד שָׁקֶר׃ בִּקֶּשׁ־לֵץ חָכְמָה וְאֵין וְדָעַת לִנְבוֹן נָקֵל׃ לֵךְ מִנֶּגֶד לְאִישׁ כְּסִיל וּבַל־יָדַעְתָּ שִׂפְתֵי דָעַת׃ חָכְמַת עָרְמִם הָבִין דַּרְכּוֹ וְאִוֶּלֶת כְּסִילִים מִרְמָה׃ אֱוִילִים יַלְעִיג אָשָׁם וּבֵין יְשָׁרִים רָצוֹן׃ לֵב

הו׳ דגושה יוֹדֵעַ מָרַת נַפְשׁוֹ וּבְשִׂמְחָתוֹ לֹא־יִתְעָרַב זָר׃ בֵּית רְשָׁעִים יִשַּׁמֵּד וְאֹהֶל יְשָׁרִים יִפְרָח׃ יֵשׁ דֶּרֶךְ יָשָׁר לִפְנֵי־אִישׁ וְאַחֲרִיתָהּ דַּרְכֵי־מָוֶת׃ גַּם־בִּשְׂחוֹק יִכְאַב־לֵב וְאַחֲרִיתָהּ שִׂמְחָה תוּגָה׃ מִדְּרָכָיו יִשְׂבַּע סוֹג לֵב וּמֵעָלָיו אִישׁ טוֹב׃ פֶּתִי יַאֲמִין לְכָל־דָּבָר וְעָרוֹם יָבִין לְאַשֻּׁרוֹ׃ חָכָם יָרֵא וְסָר מֵרָע וְכִסִיל מִתְעַבֵּר וּבוֹטֵחַ׃ קְצַר־אַפַּיִם יַעֲשֶׂה אִוֶּלֶת וְאִישׁ מְזִמּוֹת יְשֻׂנָא׃ נָחֲלוּ פְתָאִים אִוֶּלֶת וְעָרוּמִים יַכְתִּירוּ דָעַת׃ שָׁחוּ רָעִים לִפְנֵי טוֹבִים וּרְשָׁעִים עַל־שַׁעֲרֵי צַדִּיק׃ גַּם־לְרֵעֵהוּ יִשְׂנָא רָשׁ וְאֹהֲבֵי כ עשירים קרי עֲשִׁיר רַבִּים׃ בָּז לְרֵעֵהוּ חוֹטֵא וּמְחוֹנֵן עֲנִיִּים אַשְׁרָיו׃ הֲלוֹא יִתְעוּ חֹרְשֵׁי רָע וְחֶסֶד וֶאֱמֶת חֹרְשֵׁי טוֹב׃ בְּכָל־ עֶצֶב יִהְיֶה מוֹתָר וּדְבַר שְׂפָתַיִם אַךְ לְמַחְסוֹר׃ עֲטֶרֶת חֲכָמִים עָשְׁרָם אִוֶּלֶת כְּסִילִים אִוֶּלֶת׃ מַצִּיל נְפָשׁוֹת עֵד אֱמֶת וְיָפִיחַ כְּזָבִים מִרְמָה׃ כה בְּיִרְאַת יְהוָה מִבְטַח־עֹז וְלִבָּנָיו יִהְיֶה מַחְסֶה׃ יִרְאַת יְהוָה מְקוֹר חַיִּים לָסוּר מִמּוֹקְשֵׁי מָוֶת׃ בְּרֹב־עָם הַדְרַת־מֶלֶךְ וּבְאֶפֶס לְאֹם מְחִתַּת רָזוֹן׃ אֶרֶךְ אַפַּיִם רַב־תְּבוּנָה וְקִצַּר־רוּחַ מֵרִים אִוֶּלֶת׃ חַיֵּי בְשָׂרִים לֵב ל

מרפא

31 מַרְפֵּא וְרַקַּב עֲצָמוֹת קִנְאָה׃ עֹשֵׁק דָּל חֵרֵף עֹשֵׂהוּ
32 וּמְכַבְּדוֹ חֹנֵן אֶבְיוֹן׃ בְּרָעָתוֹ יִדְּחֶה רָשָׁע וְחֹסֶה בְּמוֹתוֹ
33 צַדִּיק׃ בְּלֵב נָבוֹן תָּנוּחַ חָכְמָה וּבְקֶרֶב כְּסִילִים תִּוָּדַע׃
לה 34 צְדָקָה תְּרוֹמֵם גּוֹי וְחֶסֶד לְאֻמִּים חַטָּאת׃ רְצוֹן־מֶלֶךְ

Cap. XV. *Multa sapienter & breviter à divino Scriptore dicta.*

א טן לְעֶבֶד מַשְׂכִּיל וְעֶבְרָתוֹ תִּהְיֶה מֵבִישׁ׃ מַעֲנֶה־רַךְ יָשִׁיב
2 חֵמָה וּדְבַר־עֶצֶב יַעֲלֶה־אָף׃ לְשׁוֹן חֲכָמִים תֵּיטִיב דָּעַת
3 וּפִי כְסִילִים יַבִּיעַ אִוֶּלֶת׃ בְּכָל־מָקוֹם עֵינֵי יְהוָה צוֹפוֹת
4 רָעִים וְטוֹבִים׃ מַרְפֵּא לָשׁוֹן עֵץ חַיִּים וְסֶלֶף בָּהּ שֶׁבֶר
ה רוּחַ׃ אֱוִיל יִנְאַץ מוּסַר אָבִיו וְשֹׁמֵר תּוֹכַחַת יַעְרִם׃
6 7 בֵּית צַדִּיק חֹסֶן רָב וּבִתְבוּאַת רָשָׁע נֶעְכָּרֶת׃ שִׂפְתֵי
8 חֲכָמִים יְזָרוּדָעַת וְלֵב כְּסִילִים לֹא־כֵן׃ זֶבַח רְשָׁעִים
9 תּוֹעֲבַת יְהוָה וּתְפִלַּת יְשָׁרִים רְצוֹנוֹ׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה דֶּרֶךְ
י רָשָׁע וּמְרַדֵּף צְדָקָה יֶאֱהָב׃ מוּסָר רָע לְעֹזֵב אֹרַח
11 שׂוֹנֵא תּוֹכַחַת יָמוּת׃ שְׁאוֹל וַאֲבַדּוֹן נֶגֶד יְהוָה אַף כִּי־
12 לִבּוֹת בְּנֵי־אָדָם׃ לֹא־יֶאֱהַב לֵץ הוֹכֵחַ לוֹ אֶל־חֲכָמִים
13 לֹא יֵלֵךְ׃ לֵב שָׂמֵחַ יֵיטִיב פָּנִים וּבְעַצְבַּת־לֵב רוּחַ
וי ק 14 נְכֵאָה׃ לֵב נָבוֹן יְבַקֶּשׁ־דָּעַת וּפְנֵי כְסִילִים יִרְעֶה
טו אִוֶּלֶת׃ כָּל־יְמֵי עָנִי רָעִים וְטוֹב־לֵב מִשְׁתֶּה תָּמִיד׃
16 17 טוֹב־מְעַט בְּיִרְאַת יְהוָה מֵאוֹצָר רַב וּמְהוּמָה בּוֹ׃ טוֹב
אֲרֻחַת יָרָק וְאַהֲבָה־שָׁם מִשּׁוֹר אָבוּס וְשִׂנְאָה־בּוֹ׃
18 19 אִישׁ חֵמָה יְגָרֶה מָדוֹן וְאֶרֶךְ אַפַּיִם יַשְׁקִיט רִיב׃ דֶּרֶךְ
כ עָצֵל כִּמְשֻׂכַת חָדֶק וְאֹרַח יְשָׁרִים סְלֻלָה׃ בֵּן חָכָם
21 יְשַׂמַּח־אָב וּכְסִיל אָדָם בּוֹזֶה אִמּוֹ׃ אִוֶּלֶת שִׂמְחָה
22 לַחֲסַר־לֵב וְאִישׁ תְּבוּנָה יְיַשֶּׁר־לָכֶת׃ הָפֵר מַחְשָׁבוֹת
23 בְּאֵין סוֹד וּבְרֹב יוֹעֲצִים תָּקוּם׃ שִׂמְחָה לְאִישׁ בְּמַעֲנֵה־
24 פִיו וְדָבָר בְּעִתּוֹ מַה־טּוֹב׃ אֹרַח חַיִּים לְמַעְלָה לְמַשְׂכִּיל
כה לְמַעַן סוּר מִשְּׁאוֹל מָטָּה׃ בֵּית גֵּאִים יִסַּח יְהוָה וְיַצֵּב
26 גְּבוּל אַלְמָנָה׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה מַחְשְׁבוֹת רָע וְטְהֹרִים

אמרי־נעם׃ עכר ביתו בוצע בצע ושונא מתנת 27
יחיה׃ לב צדיק יהגה לענות ופי רשעים יביע רעות׃ 28
רחוק יהוה מרשעים ותפלת צדיקים ישמע׃ מאור 29 ל
עינים ישמח־לב שמועה טובה תדשן־עצם׃ אזן 31
שמעת תוכחת חיים בקרב חכמים תלין׃ פורע 32
מוסר מואס נפשו ושמע תוכחת קונה לב׃ יראת 33
יהוה מוסר חכמה ולפני כבוד ענוה׃ לאדם מערכי־לב ומיהוה מענה לשון׃ כל־דרכי־איש זך בעיניו 2 א
ותכן רוחות יהוה׃ גל אל־יהוה מעשיך ויכנו 3
מחשבתיך׃ כל פעל יהוה למענהו וגם־רשע ליום 4
רעה׃ תועבת יהוה כל־גבה לב יד ליד לא ינקה׃ ה
בחסד ואמת יכפר עון וביראת יהוה סור מרע׃ 6
ברצות יהוה דרכי־איש גם־אויביו ישלם אתו׃ טוב 7 8
מעט בצדקה מרב תבואות בלא משפט׃ לב אדם 9
יחשב דרכו ויהוה יכין צעדו׃ קסם׃ על־שפתי־מלך 10
במשפט לא ימעל־פיו׃ פלס׃ ומאזני משפט ליהוה 11
מעשהו כל־אבני־כיס׃ תועבת מלכים עשות רשע 12
כי בצדקה יכון כסא׃ רצון מלכים שפתי־צדק ודבר 13
ישרים יאהב׃ חמת־מלך מלאכי־מות ואיש חכם 14
יכפרנה׃ באור־פני־מלך חיים ורצונו כענב מלקוש׃ טו
קנה־חכמה מה־טוב מחרוץ וקנות בינה נבחר 16
מכסף׃ מסלת ישרים סור מרע שומר נפשו נצר 17
דרכו׃ לפני־שבר גאון ולפני כשלון גבה רוח׃ טוב 18 19
שפל־רוח את־עניים מחלק שלל את־גאים׃ משכיל ב קנוים קרי
על־דבר ימצא־טוב ובוטח ביהוה אשריו׃ לחכם־לב 21
יקרא נבון ומתק שפתים יסיף לקח׃ מקור חיים שכל 22
בעליו ומוסר אולים אולת׃ לב חכם ישכיל פיהו ועל־ 23
שפתיו יסיף לקח׃ צוף דבש אמרי־נעם מתוק לנפש 24

ומרפא

Cap. XVI. *Providentia divina via, supremumque in cuncta dominium,*

כה וּמַרְפֵּא לָעָצֶם׃ יֵשׁ דֶּרֶךְ יָשָׁר לִפְנֵי־אִישׁ וְאַחֲרִיתָהּ
26 דַּרְכֵי־מָוֶת׃ נֶפֶשׁ עָמֵל עָמְלָה לּוֹ כִּי־אָכַף עָלָיו פִּיהוּ׃
28 27 אִישׁ בְּלִיַּעַל כֹּרֶה רָעָה וְעַל־שְׂפָתָיו כְּאֵשׁ צָרָבֶת׃ אִישׁ שפתו קרי
29 תַּהְפֻּכוֹת יְשַׁלַּח מָדוֹן וְנִרְגָּן מַפְרִיד אַלּוּף׃ אִישׁ חָמָס נון זעירא
ל יְפַתֶּה רֵעֵהוּ וְהוֹלִיכוֹ בְּדֶרֶךְ לֹא־טוֹב׃ עֹצֶה עֵינָיו
31 לַחְשֹׁב תַּהְפֻּכוֹת קֹרֵץ שְׂפָתָיו כִּלָּה רָעָה׃ עֲטֶרֶת
32 תִּפְאֶרֶת שֵׂיבָה בְּדֶרֶךְ צְדָקָה תִּמָּצֵא׃ טוֹב אֶרֶךְ אַפַּיִם
33 מִגִּבּוֹר וּמֹשֵׁל בְּרוּחוֹ מִלֹּכֵד עִיר׃ בַּחֵיק יוּטַל אֶת־
א ין הַגּוֹרָל וּמֵיהוָה כָּל־מִשְׁפָּטוֹ׃ טוֹב פַּת חֲרֵבָה וְשַׁלְוָה־ Cap. XVII. *Sapientum genius, indoles, & vera imago; quibuscum ex adverso vani perversique componuntur.*
2 בָּהּ מִבַּיִת מָלֵא זִבְחֵי־רִיב׃ עֶבֶד מַשְׂכִּיל יִמְשֹׁל בְּבֶן־
3 מֵבִישׁ וּבְתוֹךְ אַחִים יַחֲלֹק נַחֲלָה׃ מַצְרֵף לַכֶּסֶף
4 וְכוּר לַזָּהָב וּבֹחֵן לִבּוֹת יְהוָה׃ מֵרַע מַקְשִׁיב עַל־
ה שְׂפַת־אָוֶן שֶׁקֶר מֵזִין עַל־לְשׁוֹן הַוֹּת׃ לֹעֵג לָרָשׁ חֵרֵף
6 עֹשֵׂהוּ שָׂמֵחַ לְאֵיד לֹא יִנָּקֶה׃ עֲטֶרֶת זְקֵנִים בְּנֵי בָנִים
7 וְתִפְאֶרֶת בָּנִים אֲבוֹתָם׃ לֹא־נָאוָה לְנָבָל שְׂפַת
8 יָתֶר אַף כִּי־לְנָדִיב שְׂפַת־שָׁקֶר׃ אֶבֶן־חֵן הַשֹּׁחַד
9 בְּעֵינֵי בְעָלָיו אֶל־כָּל־אֲשֶׁר יִפְנֶה יַשְׂכִּיל׃ מְכַסֶּה־פֶשַׁע
י מְבַקֵּשׁ אַהֲבָה וְשֹׁנֶה בְדָבָר מַפְרִיד אַלּוּף׃ תֵּחַת מלעיל
11 גְּעָרָה בְמֵבִין מֵהַכּוֹת כְּסִיל מֵאָה׃ אַךְ מְרִי יְבַקֶּשׁ־רָע
12 וּמַלְאָךְ אַכְזָרִי יִשְׁלַח־בּוֹ׃ פָּגוֹשׁ דֹּב שַׁכּוּל בְּאִישׁ
13 וְאַל־כְּסִיל בְּאִוַּלְתּוֹ׃ מֵשִׁיב רָעָה תַּחַת טוֹבָה לֹא־
14 תָמִישׁ רָעָה מִבֵּיתוֹ׃ פּוֹטֵר מַיִם רֵאשִׁית מָדוֹן וְלִפְנֵי תמוש קרי
טו הִתְגַּלַּע הָרִיב נְטוֹשׁ׃ מַצְדִּיק רָשָׁע וּמַרְשִׁיעַ צַדִּיק
16 תּוֹעֲבַת יְהוָה גַּם־שְׁנֵיהֶם׃ לָמָּה־זֶּה מְחִיר בְּיַד־
17 כְּסִיל לִקְנוֹת חָכְמָה וְלֶב־אָיִן׃ בְּכָל־עֵת אֹהֵב
18 הָרֵעַ וְאָח לְצָרָה יִוָּלֵד׃ אָדָם חֲסַר־לֵב־תֹּקֵעַ כָּף
19 עֹרֵב עֲרֻבָּה לִפְנֵי רֵעֵהוּ׃ אֹהֵב פֶּשַׁע אֹהֵב מַצֵּה
כ מַגְבִּיהַּ פִּתְחוֹ מְבַקֶּשׁ־שָׁבֶר׃ עִקֶּשׁ־לֵב לֹא יִמְצָא־

טוב ונהפך בלשונו יפול ברעה: ילד כסיל לתוגה 21
לו ולא ישמח אבינבל: לב שמח ייטב גהה 22
ורוח נכאה תיבש גרם: שחד מחק רשע 23
יקח להטות ארחות משפט: את־פני 24
מבין חכמה ועיני כסיל בקצה־ארץ: כעס כה
לאביו בן כסיל ומר ליולדתו: גם ענוש 26
לצדיק לא־טוב להכות נדיבים על־ישר: חושך 27
יקר קרי אמריו יודע דעת וקר־רוח איש תבונה: גם 28
אויל מחריש חכם יחשב אטם שפתיו נבון:

Cap. XVIII. *De colendâ amicitiâ, juſtitiâ aliiſque virtutibus.*

לתאוה יבקש נפרד בכל־תושיה יתגלע: לא־יחפץ יח א
כסיל בתבונה כי אם בהתגלות לבו: בבוא רשע בא 3
גם־בוז ועם־קלון חרפה: ומים עמקים דברי פי־איש 4
נחל נבע מקור חכמה: שאת פני־רשע לא־טוב ה
להטות צדיק במשפט: שפתי כסיל יבאו בריב ופיו 6
למהלמות יקרא: פי כסיל מחתה־לו ושפתיו מוקש 7
נפשו: דברי נרגן כמתלהמים והם ירדו חדרי־בטן: 8
גם מתרפה במלאכתו אח הוא לבעל משחית: 9
מגדל־עז שם יהוה בו־ירוץ צדיק ונשגב: הון י 11
עשיר קריית עזו וכחומה נשגבה במשכתו: לפני־ 12
שבר יגבה לב־איש ולפני כבוד ענוה: משיב דבר 13
בטרם ישמע אולת היא־לו וכלמה: רוח איש יכלכל 14
מחלהו ורוח נכאה מי ישאנה: לב נבון יקנה־דעת טו
ואזן חכמים תבקש דעת: מתן אדם ירחיב לו ולפני 16
יבא קרי גדולים ינחנו: צדיק הראשון בריבו יבא ורעהו וחקרו: 17
מדינים ישבית הגורל ובין עצומים יפריד: אח נפשע 18 19
ומרונים קרי מקרית־עז ומרונים כבריח ארמון: מפרי פי־איש כ
תשבע בטנו תבואת שפתיו ישבע: מות וחיים ביד־ 21
לשון ואהביה יאכל פריה: מצא אשה מצא טוב ויפק 22

רצון

23 24 רָצוֹן מֵיְהוָה׃ תַּחֲנוּנִים יְדַבֶּר־רָשׁ וְעָשִׁיר יַעֲנֶה עַזּוֹת׃ אִישׁ

Cap. XIX. *Laus simplicitatis, mansuetudinis, misericordia.*

א טוֹב רָשׁ הוֹלֵךְ בְּתֻמּוֹ מֵעִקֵּשׁ שְׂפָתָיו וְהוּא כְסִיל׃ גַּם בְּלֹא־דַעַת
2 3 נֶפֶשׁ לֹא־טוֹב וְאָץ בְּרַגְלַיִם חוֹטֵא׃ אִוֶּלֶת אָדָם
4 תְּסַלֵּף דַּרְכּוֹ וְעַל־יְהוָה יִזְעַף לִבּוֹ׃ הוֹן יֹסִיף רֵעִים
5 הַרַבִּים וְדַל מֵרֵעֵהוּ יִפָּרֵד׃ עֵד שְׁקָרִים לֹא יִנָּקֶה וְיָפִיחַ
6 כְּזָבִים לֹא יִמָּלֵט׃ רַבִּים יְחַלּוּ פְנֵי־נָדִיב וְכָל־הָרֵעַ
7 לְאִישׁ מַתָּן׃ כָּל אֲחֵי־רָשׁ שְׂנֵאֻהוּ אַף כִּי מְרֵעֵהוּ
8 רָחֲקוּ מִמֶּנּוּ מְרַדֵּף אֲמָרִים לֹא־הֵמָּה׃ קֹנֶה־לֵב אֹהֵב לו קרי
9 נַפְשׁוֹ שֹׁמֵר תְּבוּנָה לִמְצֹא־טוֹב׃ עֵד שְׁקָרִים לֹא
יִנָּקֶה וְיָפִיחַ כְּזָבִים יֹאבֵד׃ לֹא־נָאוֶה לִכְסִיל תַּעֲנוּג אַף
11 כִּי־לְעֶבֶד מָשְׁל בְּשָׂרִים׃ שֵׂכֶל אָדָם הַאֲרִיךְ אַפּוֹ
12 וְתִפְאַרְתּוֹ עֲבֹר עַל־פָּשַׁע׃ נַהַם כִּכְפִיר זַעַף מֶלֶךְ
13 וּכְטַל עַל־עֵשֶׂב רְצוֹנוֹ׃ הַוַּת לְאָבִיו בֵּן כְּסִיל וְדֶלֶף
14 טְרֵד מְרִינֵי אִשָּׁה׃ בַּיִת וְהוֹן נַחֲלַת אָבוֹת וּמֵיְהוָה אִשָּׁה
טו מַשְׂכֶּלֶת׃ עַצְלָה תַּפִּיל תַּרְדֵּמָה וְנֶפֶשׁ רְמִיָּה תִּרְעָב׃
17 16 שֹׁמֵר מִצְוָה שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ בּוֹזֵה דְרָכָיו יוּמָת׃ מָלוֹה ימות קרי
18 יְהוָה חוֹנֵן דָּל וּגְמֻלוֹ יְשַׁלֶּם־לוֹ׃ יַסֵּר בִּנְךָ כִּי־יֵשׁ תִּקְוָה
19 וְאֶל־הֲמִיתוֹ אַל־תִּשָּׂא נַפְשֶׁךָ׃ גְּרַל־חֵמָה נֶשֹׂא עָנֶשׁ גדל קרי
כ כִּי אִם־תַּצִּיל וְעוֹד תּוֹסֵף׃ שְׁמַע עֵצָה וְקַבֵּל מוּסָר
21 לְמַעַן תֶּחְכַּם בְּאַחֲרִיתֶךָ׃ רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֶב־אִישׁ
22 וְעֲצַת יְהוָה הִיא תָקוּם׃ תַּאֲוַת אָדָם חַסְדּוֹ וְטוֹב רָשׁ
23 מֵאִישׁ כָּזָב׃ יִרְאַת יְהוָה לְחַיִּים וְשָׂבֵעַ יָלִין בַּל־יִפָּקֵד
24 רָע׃ טָמַן עָצֵל יָדוֹ בַּצַּלָּחַת גַּם־אֶל־פִּיהוּ לֹא יְשִׁיבֶנָּה׃
26 כה לֵץ תַּכֶּה וּפֹתִי יַעְרִם וְהוֹכִיחַ לְנָבוֹן יָבִין דָּעַת׃ מְשַׁדֵּד־
27 אָב יַבְרִיחַ אֵם בֵּן מֵבִישׁ וּמַחְפִּיר׃ חֲדַל־בְּנִי לִשְׁמֹעַ
28 מוּסָר לְשָׁגוֹת מֵאִמְרֵי־דָעַת׃ עֵד בְּלִיַּעַל יָלִיץ מִשְׁפָּט
29 וּפִי רְשָׁעִים יְבַלַּע־אָוֶן׃ נָכוֹנוּ לַלֵּצִים שְׁפָטִים

וּמַהֲלֻמוֹת לְגֵו כְּסִילִים׃ לֵץ הַיַּיִן הֹמֶה שֵׁכָר וְכָל־שֹׁגֶה כ א
בּוֹ לֹא יֶחְכָּם׃ נַהַם כַּכְּפִיר אֵימַת מֶלֶךְ מִתְעַבְּרוֹ חוֹטֵא 2
נַפְשׁוֹ׃ כָּבוֹד לָאִישׁ שֶׁבֶת מֵרִיב וְכָל־אֱוִיל יִתְגַּלָּע׃ 3
מֵחֹרֶף עָצֵל לֹא יַחֲרֹשׁ יִשְׁאַל בַּקָּצִיר וָאָיִן׃ מַיִם עֲמֻקִּים 4 הישאל קרי
עֵצָה בְלֶב־אִישׁ וְאִישׁ תְּבוּנָה יִדְלֶנָּה׃ רַב־אָדָם יִקְרָא 6
אִישׁ חַסְדּוֹ וְאִישׁ אֱמוּנִים מִי יִמְצָא׃ מִתְהַלֵּךְ בְּתֻמּוֹ 7
צַדִּיק אַשְׁרֵי בָנָיו אַחֲרָיו׃ מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא־דִין מְזָרֶה 8
בְעֵינָיו כָּל־רָע׃ מִי־יֹאמַר זִכִּיתִי לִבִּי טָהַרְתִּי מֵחַטָּאתִי׃ 9
אֶבֶן וָאֶבֶן אֵיפָה וְאֵיפָה תּוֹעֲבַת יְהוָה גַּם־שְׁנֵיהֶם׃ גַּם י 11
בְּמַעֲלָלָיו יִתְנַכֶּר־נָעַר אִם־זַךְ וְאִם־יָשָׁר פָּעָלוֹ׃ אֹזֶן 12
שֹׁמַעַת וְעַיִן רֹאָה יְהוָה עָשָׂה גַּם־שְׁנֵיהֶם׃ אַל־תֶּאֱהַב 13
שֵׁנָה פֶּן־תִּוָּרֵשׁ פְּקַח עֵינֶיךָ שְׂבַע־לָחֶם׃ רַע רַע יֹאמַר 14
הַקּוֹנֶה וְאֹזֵל לוֹ אָז יִתְהַלָּל׃ יֵשׁ זָהָב וְרָב־פְּנִינִים וּכְלִי טו
יְקָר שִׂפְתֵי־דָעַת׃ לְקַח־בִּגְדוֹ כִּי־עָרַב זָר וּבְעַד נָכְרִיָּם 16 נכריה קרי
חַבְלֵהוּ׃ עָרֵב לָאִישׁ לֶחֶם שָׁקֶר וְאַחַר יִמָּלֵא־פִיהוּ חָצָץ׃ 17
מַחֲשָׁבוֹת בְּעֵצָה תִּכּוֹן וּבְתַחְבֻּלוֹת עֲשֵׂה מִלְחָמָה׃ 18
גּוֹלֶה־סּוֹד הוֹלֵךְ רָכִיל וּלְפֹתֶה שְׂפָתָיו לֹא תִתְעָרָב׃ 19
מְקַלֵּל אָבִיו וְאִמּוֹ יִדְעַךְ נֵרוֹ בְּאֶישׁוּן חֹשֶׁךְ׃ נַחֲלָה כ 21 יחיד י
מְבֹחֶלֶת בָּרִאשׁוֹנָה וְאַחֲרִיתָהּ לֹא תְבֹרָךְ׃ אַל־תֹּאמַר 22 מבהלת קרי
אֲשַׁלְּמָה־רָע קַוֵּה לַיהוָה וְיֹשַׁע לָךְ׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה אֶבֶן 23
וָאָבֶן וּמֹאזְנֵי מִרְמָה לֹא־טוֹב׃ מֵיְהוָה מִצְעֲדֵי־גָבֶר 24
וְאָדָם מַה־יָּבִין דַּרְכּוֹ׃ מוֹקֵשׁ אָדָם יָלַע קֹדֶשׁ וְאַחַר כה
נְדָרִים לְבַקֵּר׃ מְזָרֶה רְשָׁעִים מֶלֶךְ חָכָם וַיָּשֶׁב עֲלֵיהֶם 26
אוֹפָן׃ נֵר יְהוָה נִשְׁמַת אָדָם חֹפֵשׂ כָּל־חַדְרֵי־בָטֶן׃ 27
חֶסֶד וֶאֱמֶת יִצְרוּ־מֶלֶךְ וְסָעַד בַּחֶסֶד כִּסְאוֹ׃ תִּפְאֶרֶת 28 29
בַּחוּרִים כֹּחָם וַהֲדַר זְקֵנִים שֵׂיבָה׃ חַבֻּרוֹת פֶּצַע תַּמְרִיק ל תמרוק קרי
בְּרָע וּמַכּוֹת חַדְרֵי־בָטֶן׃ פַּלְגֵי־מַיִם לֶב־מֶלֶךְ בְּיַד־יְהוָה כא
עַל־כָּל־אֲשֶׁר יַחְפֹּץ יַטֶּנּוּ׃ כָּל־דֶּרֶךְ אִישׁ יָשָׁר בְּעֵינָיו 2

Cap. XX. *Varia sapientiæ præcepta, ad vitam rectè instituendam spectantia.*

Cap. XX. *Multa pulchrè & prudenter*

ותכן

à sacro Scriptore dicta, ad mores & communem vitæ usum pertinentia.

3 וְתִכֵּן לִבְּוֹת יְהוָה׃ עֲשֹׂה צְדָקָה וּמִשְׁפָּט נִבְחָר לַיהוָה
4 מִזָּבַח׃ רוּם עֵינַיִם וּרְחַב־לֵב נֵר רְשָׁעִים חַטָּאת׃
5 מַחְשְׁבוֹת חָרוּץ אַךְ־לְמוֹתָר וְכָל־אָץ אַךְ־לְמַחְסוֹר׃
6 פֹּעַל אֹצָרוֹת בִּלְשׁוֹן שֶׁקֶר הֶבֶל נִדָּף מְבַקְשֵׁי־מָוֶת׃
7 8 שֹׁד רְשָׁעִים יְגוֹרֵם כִּי מָאֲנוּ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט׃ הַפַּכְפַּךְ
9 דֶּרֶךְ אִישׁ וְזָר וְזַךְ יָשָׁר פָּעֳלוֹ׃ טוֹב לָשֶׁבֶת עַל־פִּנַּת־
מרינים י גַּג מֵאֵשֶׁת מְדוֹנִים וּבֵית חָבֵר׃ נֶפֶשׁ רָשָׁע אִוְּתָה
קרי
11 רָע לֹא־יֵחֹן בְּעֵינָיו רֵעֵהוּ׃ בַּעֲנָשׁ־לֵץ יֶחְכַּם־פֶּתִי
12 וּבְהַשְׂכִּיל לְחָכָם יִקַּח דָּעַת׃ מַשְׂכִּיל צַדִּיק
13 לְבֵית רָשָׁע מְסַלֵּף רְשָׁעִים לָרָע׃ אֹטֵם אָזְנוֹ
14 מִזְּעַקַת־דָּל גַּם־הוּא יִקְרָא וְלֹא יֵעָנֶה׃ מַתָּן
בַּסֵּתֶר יִכְפֶּה־אָף וְשֹׁחַד בַּחֵק חֵמָה עַזָּה׃
טו שִׂמְחָה לַצַּדִּיק עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וּמְחִתָּה לְפֹעֲלֵי
16 אָוֶן׃ אָדָם תּוֹעֶה מִדֶּרֶךְ הַשְׂכֵּל בִּקְהַל רְפָאִים יָנוּחַ׃
17 אִישׁ מַחְסוֹר אֹהֵב שִׂמְחָה אֹהֵב יַיִן וָשֶׁמֶן לֹא יַעֲשִׁיר׃
19 18 כֹּפֶר לַצַּדִּיק רָשָׁע וְתַחַת יְשָׁרִים בּוֹגֵד׃ טוֹב
מרינים כ שֶׁבֶת בְּאֶרֶץ מִדְבָּר מֵאֵשֶׁת מְדוֹנִים וָכָעַס׃
כא אוֹצָר נֶחְמָד וָשֶׁמֶן בִּנְוֵה חָכָם וּכְסִיל אָדָם
21 יְבַלְּעֶנּוּ׃ רֹדֵף צְדָקָה וָחֶסֶד יִמְצָא חַיִּים צְדָקָה
22 וְכָבוֹד׃ עִיר גִּבֹּרִים עָלָה חָכָם וַיֹּרֶד עֹז
23 מִבְטָחָהּ׃ שֹׁמֵר פִּיו וּלְשׁוֹנוֹ שֹׁמֵר מִצָּרוֹת נַפְשׁוֹ׃ הה׳ רפה
כה 24 זֵד יָהִיר לֵץ שְׁמוֹ עֹשֶׂה בְּעֶבְרַת זָדוֹן׃ תַּאֲוַת עָצֵל
26 תְּמִיתֶנּוּ כִּי־מָאֲנוּ יָדָיו לַעֲשׂוֹת׃ כָּל־הַיּוֹם הִתְאַוֶּה תַּאֲוָה
27 וְצַדִּיק יִתֵּן וְלֹא יַחְשֹׂךְ׃ זֶבַח רְשָׁעִים תּוֹעֵבָה אַף כִּי
28 בְזִמָּה יְבִיאֶנּוּ׃ עֵד כְּזָבִים יֹאבֵד וְאִישׁ שֹׁמֵעַ לָנֶצַח יְדַבֵּר׃
יבול 29 הֵעֵז אִישׁ רָשָׁע בְּפָנָיו וְיָשָׁר הוּא יָכִין דַּרְכּוֹ׃ אֵין חָכְמָה ודכו קרי
קרי
31 וְאֵין תְּבוּנָה וְאֵין עֵצָה לְנֶגֶד יְהוָה׃ סוּס מוּכָן לְיוֹם

Cap. XXII. *De curâ boni nomi-*

כב מִלְחָמָה וְלַיהוָה הַתְּשׁוּעָה׃ נִבְחָר שֵׁם מֵעֹשֶׁר רָב
מכסף

מכסף ומזהב חן טוב׃ עשיר ורש נפגשו עשה כלם 2 nis, misericordiâ, &
יהוה׃ ערום ראה רעה ויסתר ופתיים עברו ונענשו׃ 3 ונסחו fiduciâ in
עקב ענוה יראת יהוה עשר וכבוד וחיים׃ צנים 4 ה Deo: aliaque monita.
פחים בדרך עקש שומר נפשו ירחק מהם׃ חנך 6
לנער על־פי דרכו גם כי־יזקין לא־יסור ממנה׃ עשיר 7
ברשים ימשול ועבד לוה לאיש מלוה׃ זורע עולה 8
יקצור־און ושבט עברתו יכלה׃ טוב־עין הוא יברך 9 יחיו
כי־נתן מלחמו לדל׃ גרש לץ ויצא מדון וישבת דין 10
ואלון׃ אהב טהור־לב חן שפתיו רעהו מלך׃ עיני 11 12 יחיו
יהוה נצרו דעת ויסלף דברי בגד׃ אמר עצל ארי 13
בחוץ בתוך רחבות ארצח׃ שוחה עמקה פי זרות 14
זעום יהוה יפול־שם׃ אולת קשורה בלב־נער שבט טו יחיו
מוסר ירחיקנה ממנו׃ עשק דל להרבות לו נתן 16
לעשיר אך למחסור׃ הט אזנך ושמע דברי חכמים 17
ולבך תשית לדעתי׃ כי־נעים כי־תשמרם בבטנך 18
יכנו יחדו על־שפתיך׃ להיות ביהוה מבטחך 19
הודעתיך היום אף־אתה׃ הלא כתבתי לך שלשום כ שלישים קרי
במעצות ודעת׃ להודיעך קשט אמרי אמת להשיב 21
אמרים אמת לשלחיך׃ אל־תגזל־דל 22
כי־דל הוא ואל־תדכא עני בשער׃ כי־יהוה יריב ריבם 23
וקבע את־קבעיהם נפש׃ אל־תתרע את־בעל אף 24
ואת־איש חמות לא תבוא׃ פן־תאלף ארחתו כה ארחותיו קרי
ולקחת מוקש לנפשך׃ אל־תהי בתקעי־כף בערבים 26
משאות׃ אם־אין לך לשלם למה־יקח משכבך 27
מתחתיך׃ אל־תסג גבול עולם אשר עשו אבותיך׃ 28
חזית איש מהיר במלאכתו לפני־מלכים יתיצב בל־ 29
יתיצב לפני חשכים׃ כי־תשב ללחום את־משל בין כנא Cap. xxxiij. Contra luxum & ebrietatem.
תבין את־אשר לפניך׃ ושמת שכין בלעך אם־בעל 2
נפש

3 נַפְשׁ אַתָּה׃ אַל־תִּתְאַו לְמַטְעַמּוֹתָיו וְרוּא לֶחֶם
4 כְּזָבִים׃ אַל־תִּיגַע לְהַעֲשִׁיר מִבִּינָתְךָ חֲדָל׃
ה הֲתָעוֹף עֵינֶיךָ בּוֹ וְאֵינֶנּוּ כִּי עָשֹׂה יַעֲשֶׂה־לּוֹ כְּנָפִים התעיף קרי
6 כְּנֶשֶׁר וָעָף הַשָּׁמָיִם׃ אַל־תִּלְחַם אֶת־לֶחֶם יעוף קרי
7 רַע עַיִן וְאַל־תִּתְאַו לְמַטְעַמּוֹתָיו׃ כִּי כְמוֹ־שָׁעַר
בְּנַפְשׁוֹ כֵּן־הוּא אֱכוֹל וּשְׁתֵה יֹאמַר לָךְ וְלִבּוֹ בַל־עִמָּךְ׃
8 פִּתְּךָ־אָכַלְתָּ תָּקִיאֶנָּה וְשִׁחַתָּ דְּבָרֶיךָ הַנְּעִימִים׃
9 בְּאָזְנֵי כְסִיל אַל־תְּדַבֵּר כִּי־יָבוּז לְשֵׂכֶל מִלֶּיךָ׃ אַל־
11 תַּסֵּג גְּבוּל עוֹלָם וּבִשְׂדֵי יְתוֹמִים אַל־תָּבֹא׃ כִּי גֹאֲלָם
12 חָזָק הוּא יָרִיב אֶת־רִיבָם אִתָּךְ׃ הָבִיאָה לַמּוּסָר לִבֶּךָ
13 וְאָזְנֶיךָ לְאִמְרֵי־דָעַת׃ אַל־תִּמְנַע מִנַּעַר מוּסָר כִּי־
14 תַכֶּנּוּ בַשֵּׁבֶט לֹא יָמוּת׃ אַתָּה בַשֵּׁבֶט תַּכֶּנּוּ וְנַפְשׁוֹ
טו מִשְּׁאוֹל תַּצִּיל׃ בְּנִי אִם־חָכַם לִבֶּךָ יִשְׂמַח לִבִּי
16 גַּם־אָנִי׃ וְתַעְלֻזְנָה כִלְיוֹתַי בְּדַבֵּר שְׂפָתֶיךָ מֵישָׁרִים׃
17 אַל־יְקַנֵּא לִבְּךָ בַּחַטָּאִים כִּי אִם־בְּיִרְאַת יְהוָה כָּל־הַיּוֹם׃
18 19 כִּי אִם־יֵשׁ אַחֲרִית וְתִקְוָתְךָ לֹא תִכָּרֵת׃ שְׁמַע־אַתָּה
כ בְנִי וְחָכָם וְאַשֵּׁר בַּדֶּרֶךְ לִבֶּךָ׃ אַל־תְּהִי בְסֹבְאֵי־יָיִן
21 בְּזֹלְלֵי בָשָׂר לָמוֹ׃ כִּי־סֹבֵא וְזוֹלֵל יִוָּרֵשׁ וּקְרָעִים
22 תַּלְבִּישׁ נוּמָה׃ שְׁמַע לְאָבִיךָ זֶה יְלָדֶךָ וְאַל־תָּבוּז כִּי־
23 זָקְנָה אִמֶּךָ׃ אֱמֶת קְנֵה וְאַל־תִּמְכֹּר חָכְמָה וּמוּסָר
24 וּבִינָה׃ גּוֹל יָגוֹל אֲבִי צַדִּיק יוֹלֵד חָכָם וְיִשְׂמַח בּוֹ׃ יגיל ק' ויולד ק' ישמח קרי
26 כה יִשְׂמַח־אָבִיךָ וְאִמֶּךָ וְתָגֵל יוֹלַדְתֶּךָ׃ תְּנָה־בְנִי לִבְּךָ לִי
27 וְעֵינֶיךָ דְּרָכַי תִּרְצֶנָה׃ כִּי־שׁוּחָה עֲמֻקָּה זוֹנָה וּבְאֵר תצרנה קרי
28 צָרָה נָכְרִיָּה׃ אַף־הִיא כְּחָתֶף תֶּאֱרֹב וּבוֹגְדִים בְּאָדָם
29 תּוֹסִיף׃ לְמִי אוֹי לְמִי אֲבוֹי לְמִי מְדוֹנִים לְמִי־שִׂיחַ פריונים קרי
ל לְמִי פְצָעִים חִנָּם לְמִי חַכְלִלוּת עֵינָיִם׃ לְמְאַחֲרִים עַל־
31 הַיָּיִן לַבָּאִים לַחְקֹר מָמְסָךְ׃ אַל־תֵּרֶא יַיִן כִּי יִתְאַדָּם
32 כִּי־יִתֵּן בַּכּוֹס עֵינוֹ יִתְהַלֵּךְ בְּמֵישָׁרִים׃ אַחֲרִיתוֹ כְּנָחָשׁ נכוס קרי

ישך

33 יִשָּׁךְ וּכְצִפְעֹנִי יַפְרִשׁ׃ עֵינֶיךָ יִרְאוּ זָרוֹת וְלִבְּךָ יְדַבֵּר
34 תַּהְפֻּכוֹת׃ וְהָיִיתָ כְּשֹׁכֵב בְּלֶב־יָם וּכְשֹׁכֵב בְּרֹאשׁ חִבֵּל׃
הִכּוּנִי בַל־חָלִיתִי הֲלָמוּנִי בַל־יָדָעְתִּי מָתַי אָקִיץ אוֹסִיף לה
אֲבַקְשֶׁנּוּ עוֹד׃ אַל־תְּקַנֵּא בְּאַנְשֵׁי רָעָה וְאַל־תִּתְאָו כד
2 לִהְיוֹת אִתָּם׃ כִּי־שֹׁד יֶהְגֶּה לִבָּם וְעָמָל שִׂפְתֵיהֶם
3 תְּדַבֵּרְנָה׃ בְּחָכְמָה יִבָּנֶה בַּיִת וּבִתְבוּנָה יִתְכּוֹנָן׃
4 ה וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמָּלְאוּ כָּל־הוֹן יָקָר וְנָעִים׃ גֶּבֶר־חָכָם
6 בָּעוֹז וְאִישׁ דַּעַת מְאַמֶּץ־כֹּחַ׃ כִּי בְתַחְבֻּלוֹת תַּעֲשֶׂה־לְּךָ
7 מִלְחָמָה וּתְשׁוּעָה בְּרֹב יוֹעֵץ׃ רָאמוֹת לֶאֱוִיל חָכְמוֹת
8 בַּשַּׁעַר לֹא יִפְתַּח־פִּיהוּ׃ מְחַשֵּׁב לְהָרֵעַ לוֹ בַּעַל מְזִמּוֹת
9 יִקְרָאוּ׃ זִמַּת אִוֶּלֶת חַטָּאת וְתוֹעֲבַת לְאָדָם לֵץ׃
11 הִתְרַפִּיתָ בְּיוֹם צָרָה צַר כֹּחֶכָה׃ הַצֵּל לְקֻחִים לַמָּוֶת׃
12 וּמָטִים לַהֶרֶג אִם־תַּחְשׂוֹךְ׃ כִּי־תֹאמַר הֵן לֹא־יָדַעְנוּ
זֶה הֲלֹא־תֹכֵן לִבּוֹת׃ הוּא־יָבִין וְנֹצֵר נַפְשְׁךָ הוּא יֵדָע
13 וְהֵשִׁיב לְאָדָם כְּפָעֳלוֹ׃ אֱכָל־בְּנִי דְבַשׁ כִּי טוֹב וְנֹפֶת
14 מָתוֹק עַל־חִכֶּךָ׃ כֵּן׃ דְּעֵה חָכְמָה לְנַפְשֶׁךָ אִם־מָצָאתָ
וְיֵשׁ אַחֲרִית וְתִקְוָתְךָ לֹא תִכָּרֵת׃ אַל־תֶּאֱרֹב רָשָׁע לִנְוֵה טו
16 צַדִּיק אַל־תְּשַׁדֵּד רִבְצוֹ׃ כִּי שֶׁבַע׃ יִפּוֹל צַדִּיק וָקָם
17 יחיר׃ וּרְשָׁעִים יִכָּשְׁלוּ בְרָעָה׃ בִּנְפֹל אוֹיִבְךָ אַל־תִּשְׂמָח
18 וּבִכָּשְׁלוֹ אַל־יָגֵל לִבֶּךָ׃ פֶּן־יִרְאֶה יְהוָה וְרַע בְּעֵינָיו וְהֵשִׁיב
19 מֵעָלָיו אַפּוֹ׃ אַל־תִּתְחַר בַּמְּרֵעִים אַל־תְּקַנֵּא בָּרְשָׁעִים׃
21 כִּי׃ לֹא־תִהְיֶה אַחֲרִית לָרָע נֵר רְשָׁעִים יִדְעָךְ׃ יְרָא אֶת־כ
22 יְהוָה בְּנִי וָמֶלֶךְ עִם־שׁוֹנִים אַל־תִּתְעָרָב׃ כִּי־פִתְאֹם יָקוּם
23 אֵידָם וּפִיד שְׁנֵיהֶם מִי יוֹדֵעַ׃ גַּם־אֵלֶּה לַחֲכָמִים הַכֶּר־
24 פָּנִים בְּמִשְׁפָּט בַּל־טוֹב׃ אֹמֵר׃ לְרָשָׁע צַדִּיק אָתָּה יִקְּבֻהוּ
עַמִּים יִזְעָמוּהוּ לְאֻמִּים׃ וְלַמּוֹכִיחִים יִנְעָם וַעֲלֵיהֶם תָּבוֹא כה
27 26 בִּרְכַּת־טוֹב׃ שְׂפָתַיִם יִשָּׁק מֵשִׁיב דְּבָרִים נְכֹחִים׃ הָכֵן
בַּחוּץ׃ מְלַאכְתֶּךָ וְעַתְּדָהּ בַּשָּׂדֶה לָךְ אַחַר וּבָנִיתָ בֵיתֶךָ׃
אל

Cap. XXIV. *Sapientiæ incumbendum: deque virtute & honestate colendâ, varia præcepta.*

28 אַל־תְּהִי עֵד־חִנָּם בְּרֵעֶךָ וְהַפִּתִּית בִּשְׂפָתֶיךָ׃ אַל־תֹּאמַר
29 כַּאֲשֶׁר עָשָׂה־לִי כֵּן אֶעֱשֶׂה־לּוֹ אָשִׁיב לָאִישׁ כְּפָעֳלוֹ׃
ל עַל־שְׂדֵה אִישׁ־עָצֵל עָבַרְתִּי וְעַל־כֶּרֶם אָדָם חֲסַר־לֵב׃ פתח באתנח
31 וְהִנֵּה עָלָה כֻלּוֹ קִמְשֹׁנִים כָּסּוּ פָנָיו חָרְלִים וְגֶדֶר אֲבָנָיו
32 נֶהֱרָסָה׃ וְאֶחְזֶה אֲנִי אָשִׁית לִבִּי רָאִיתִי לָקַחְתִּי מוּסָר׃
33 מְעַט שֵׁנוֹת מְעַט תְּנוּמוֹת מְעַט חִבֻּק יָדַיִם לִשְׁכָּב׃
34 וּבָא מִתְהַלֶּכְךָ רִישֶׁךָ וּמַחְסֵרֶיךָ כְּאִישׁ מָגֵן׃

כה גַּם־אֵלֶּה מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר הֶעְתִּיקוּ אַנְשֵׁי חִזְקִיָּה
2 מֶלֶךְ־יְהוּדָה׃ כְּבוֹד אֱלֹהִים הַסְתֵּר דָּבָר וּכְבוֹד מְלָכִים
3 חֲקֹר דָּבָר׃ שָׁמַיִם לָרוּם וָאָרֶץ לָעֹמֶק וְלֵב מְלָכִים
ה 4 אֵין חֵקֶר׃ הָגוֹ סִיגִים מִכֶּסֶף וְיֵצֵא לַצֹּרֵף כֶּלִי׃ הָגוֹ
6 רָשָׁע לִפְנֵי־מֶלֶךְ וְיִכּוֹן בְּצֶדֶק כִּסְאוֹ׃ אַל־תִּתְהַדַּר
7 לִפְנֵי־מֶלֶךְ וּבִמְקוֹם גְּדֹלִים אַל־תַּעֲמֹד׃ כִּי טוֹב אֲמֹר־
לְךָ עֲלֵה הֵנָּה מֵהַשְׁפִּילְךָ לִפְנֵי נָדִיב אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ׃
8 אַל־תֵּצֵא לָרִב מַהֵר פֶּן מַה־תַּעֲשֶׂה בְּאַחֲרִיתָהּ
9 בְּהַכְלִים אֹתְךָ רֵעֶךָ׃ רִיבְךָ רִיב אֶת־רֵעֶךָ וְסוֹד אַחֵר
י אַל־תְּגַל׃ פֶּן־יֶחֱסָרְךָ שֹׁמֵעַ וְדִבָּתְךָ לֹא תָשׁוּב׃
11 תַּפּוּחֵי זָהָב בְּמַשְׂכִּיּוֹת כֶּסֶף דָּבָר דָּבוּר עַל־אָפְנָיו׃
12 נֶזֶם זָהָב וַחֲלִי־כָתֶם מוֹכִיחַ חָכָם עַל־אֹזֶן שֹׁמַעַת׃
13 כְּצִנַּת־שֶׁלֶג בְּיוֹם קָצִיר צִיר נֶאֱמָן לְשֹׁלְחָיו וְנֶפֶשׁ אֲדֹנָיו
14 יְשִׁיב׃ נְשִׂיאִים וְרוּחַ וְגֶשֶׁם אֵין אִישׁ מִתְהַלֵּל בְּמַתַּת־
טו שָׁקֶר׃ בְּאֹרֶךְ אַפַּיִם יְפֻתֶּה קָצִין וְלָשׁוֹן רַכָּה תִּשְׁבָּר־
16 גָּרֶם׃ דְּבַשׁ מָצָאתָ אֱכֹל דֵּיֶּךָ פֶּן־תִּשְׂבָּעֶנּוּ וְהַקְאתוֹ׃
18 17 הַקַּר רַגְלְךָ מִבֵּית רֵעֶךָ פֶּן־יִשְׂבָּעֲךָ וְשָׂנֵאֲךָ׃ מַפִּיץ
19 וְחֶרֶב וְחֵץ שָׁנוּן אִישׁ־עָנֶה בְרֵעֵהוּ עֵד שָׁקֶר׃ שֵׁן רָעָה
כ וְרֶגֶל מוּעָדֶת מִבְטָח בּוֹגֵד בְּיוֹם צָרָה׃ מַעֲרֵה־בֶגֶד
בְּיוֹם קָרָה חֹמֶץ עַל־נָתֶר וְשֶׁר בְּשִׁירִים עַל לֵב־רָע׃
21 אִם רָעֵב שֹׂנַאֲךָ הַאֲכִילֵהוּ לָחֶם וְאִם צָמֵא הַשְׁקֵהוּ מָיִם׃

Cap. xxv. *Præcepta de virtute, verborum figuris & parabolis adumbrata.*

22 כִּי גֶחָלִים אַתָּה חֹתֶה עַל־רֹאשׁוֹ וַיהוָה יְשַׁלֶּם־לָךְ׃
24 23 רוּחַ צָפוֹן תְּחוֹלֵל גָּשֶׁם וּפָנִים נִזְעָמִים לְשׁוֹן סָתֶר׃ טוֹב
מדינים קרי שֶׁבֶת עַל־פִּנַּת־גָּג מֵאֵשֶׁת מִדְוָנִים וּבֵית חָבֶר׃ מַיִם כה
קָרִים עַל־נֶפֶשׁ עֲיֵפָה וּשְׁמוּעָה טוֹבָה מֵאֶרֶץ מֶרְחָק׃
27 26 מַעְיָן נִרְפָּשׂ וּמָקוֹר מָשְׁחָת צַדִּיק מָט לִפְנֵי רָשָׁע׃ אָכֹל
28 דְּבַשׁ הַרְבּוֹת לֹא־טוֹב וְחֵקֶר כְּבֹדָם כָּבוֹד׃ עִיר פְּרוּצָה
Cap. XXVI. *Paræmiæ ejusdem generis: & gnomæ verbis insignes, ac similitudinibus illustres.* אֵין חוֹמָה אִישׁ אֲשֶׁר אֵין מַעְצָר לְרוּחוֹ׃ כַּשֶּׁלֶג בַּקַּיִץ כו א
2 וְכַמָּטָר בַּקָּצִיר כֵּן לֹא־נָאוָה לִכְסִיל כָּבוֹד׃ כַּצִּפּוֹר
לו ק׳ 3 לָנוּד כַּדְּרוֹר לָעוּף כֵּן קִלְלַת חִנָּם לֹא תָבֹא׃ שׁוֹט
4 לַסּוּס מֶתֶג לַחֲמוֹר וְשֵׁבֶט לְגֵו כְּסִילִים׃ אַל־תַּעַן כְּסִיל
כְּאִוַּלְתּוֹ פֶּן־תִּשְׁוֶה־לּוֹ גַּם־אָתָּה׃ עֲנֵה כְסִיל כְּאִוַּלְתּוֹ ה
6 פֶּן־יִהְיֶה חָכָם בְּעֵינָיו׃ מְקַצֶּה רַגְלַיִם חָמָס שֹׁתֶה שֹׁלֵחַ
7 דְּבָרִים בְּיַד־כְּסִיל׃ דַּלְיוּ שֹׁקַיִם מִפִּסֵּחַ וּמָשָׁל בְּפִי
8 כְּסִילִים׃ כִּצְרוֹר אֶבֶן בְּמַרְגֵּמָה כֵּן־נוֹתֵן לִכְסִיל כָּבוֹד׃
9 י חוֹחַ עָלָה בְיַד־שִׁכּוֹר וּמָשָׁל בְּפִי כְסִילִים׃ רַב מְחוֹלֵל־
11 כֹּל וְשֹׂכֵר כְּסִיל וְשֹׂכֵר עֹבְרִים׃ כְּכֶלֶב שָׁב עַל־קֵאוֹ
12 כְּסִיל שׁוֹנֶה בְּאִוַּלְתּוֹ׃ רָאִיתָ אִישׁ חָכָם בְּעֵינָיו תִּקְוָה
13 לִכְסִיל מִמֶּנּוּ׃ אָמַר עָצֵל שַׁחַל בַּדֶּרֶךְ אֲרִי בֵּין
14 הָרְחֹבוֹת׃ הַדֶּלֶת תִּסּוֹב עַל־צִירָהּ וְעָצֵל עַל־מִטָּתוֹ׃
16 טָמַן עָצֵל יָדוֹ בַּצַּלָּחַת נִלְאָה לַהֲשִׁיבָהּ אֶל־פִּיו׃ חָכָם טו
17 עָצֵל בְּעֵינָיו מִשִּׁבְעָה מְשִׁיבֵי טָעַם׃ מַחֲזִיק בְּאָזְנֵי־כָלֶב
18 עֹבֵר מִתְעַבֵּר עַל רִיב לֹא־לוֹ׃ כְּמִתְלַהְלֵהַּ הַיֹּרֶה זִקִּים
19 חִצִּים וָמָוֶת׃ כֵּן־אִישׁ רִמָּה אֶת־רֵעֵהוּ וְאָמַר הֲלֹא־
כ מְשַׂחֵק אָנִי׃ בְּאֶפֶס עֵצִים תִּכְבֶּה־אֵשׁ וּבְאֵין נִרְגָּן יִשְׁתֹּק
מדינים קרי 21 מָדוֹן׃ פֶּחָם לְגֶחָלִים וְעֵצִים לְאֵשׁ וְאִישׁ מִדְוָנִים לְחַרְחַר־
22 רִיב׃ דִּבְרֵי נִרְגָּן כְּמִתְלַהֲמִים וְהֵם יָרְדוּ חַדְרֵי־בָטֶן׃
23 כֶּסֶף סִיגִים מְצֻפֶּה עַל־חָרֶשׂ שְׂפָתַיִם דֹּלְקִים וְלֶב־רָע׃
בשפתיו קרי 24 כה בִּשְׂפָתָו יְנָכֵר שׂוֹנֵא וּבְקִרְבּוֹ יָשִׁית מִרְמָה׃ כִּי־יְחַנֵּן
קולו

26 קוֹלוֹ אַל־תַּאֲמֵן־בּוֹ כִּי שֶׁבַע תּוֹעֵבוֹת בִּלְבּוֹ׃ תִּכָּסֶה
27 שִׂנְאָה בְמִשְׁאוֹן תִּגָּלֶה רָעָתוֹ בַּקָּהָל׃ כֹּרֶה שַׁחַת בָּהּ
28 יִפֹּל וְגוֹלֵל אֶבֶן אֵלָיו תָּשׁוּב׃ לְשׁוֹן־שֶׁקֶר יִשְׂנָא דַכָּיו וּפֶה

Cap. xxvii. *Pulchra monita, ad vitam moresque sancte efformandos, & ad veram sapientiam acquirendam pertinentia.*

א בַּל תְּהַלֵּל בְּיוֹם מָחָר כִּי לֹא־ 1
2 תֵּדַע מַה־יֵּלֵד יוֹם׃ יְהַלֶּלְךָ זָר וְלֹא־פִיךָ נָכְרִי וְאַל־ 2
3 שְׂפָתֶיךָ׃ כֹּבֶד אֶבֶן וְנֵטֶל הַחוֹל וְכַעַס אֱוִיל כְּבֵד 3
4 מִשְּׁנֵיהֶם׃ אַכְזְרִיּוּת חֵמָה וְשִׁטֶּף אָף וּמִי יַעֲמֹד לִפְנֵי 4
ה קִנְאָה׃ טוֹבָה תּוֹכַחַת מְגֻלָּה מֵאַהֲבָה מְסֻתָּרֶת׃ 5
6 7 נֶאֱמָנִים פִּצְעֵי אוֹהֵב וְנַעְתָּרוֹת נְשִׁיקוֹת שׂוֹנֵא׃ נֶפֶשׁ
שְׂבֵעָה תָּבוּס נֹפֶת וְנֶפֶשׁ רְעֵבָה כָּל־מַר מָתוֹק׃
8 9 כְּצִפּוֹר נוֹדֶדֶת מִן־קִנָּהּ כֵּן אִישׁ נוֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ׃ שֶׁמֶן
י וּקְטֹרֶת יְשַׂמַּח־לֵב וּמֶתֶק רֵעֵהוּ מֵעֲצַת־נָפֶשׁ׃ רֵעֲךָ־
יתידה וְרֵעַ אָבִיךָ אַל־תַּעֲזֹב וּבֵית אָחִיךָ אַל־תָּבוֹא בְּיוֹם אֵידֶךָ
11 טוֹב שָׁכֵן קָרוֹב מֵאָח רָחוֹק׃ חֲכַם בְּנִי וְשַׂמַּח לִבִּי
12 וְאָשִׁיבָה חֹרְפִי דָּבָר׃ עָרוּם רָאָה רָעָה נִסְתָּר פְּתָאִים
13 עָבְרוּ נֶעֱנָשׁוּ׃ קַח־בִּגְדוֹ כִּי־עָרַב זָר וּבְעַד נָכְרִיָּה
14 חַבְלֵהוּ׃ מְבָרֵךְ רֵעֵהוּ בְּקוֹל גָּדוֹל בַּבֹּקֶר הַשְׁכֵּים
טו קְלָלָה תֵּחָשֵׁב לוֹ׃ דֶּלֶף טוֹרֵד בְּיוֹם סַגְרִיר וְאֵשֶׁת
16 מְדוֹנִים נְשִׁתְוָה׃ צָפְנֶיהָ צָפַן־רוּחַ וְשֶׁמֶן יְמִינוֹ מדינים קרי
17 יִקְרָא׃ בַּרְזֶל בְּבַרְזֶל יָחַד וְאִישׁ יַחַד פְּנֵי־רֵעֵהוּ׃
18 19 נֹצֵר תְּאֵנָה יֹאכַל פִּרְיָהּ וְשֹׁמֵר אֲדֹנָיו יְכֻבָּד׃ כַּמַּיִם
כ הַפָּנִים לַפָּנִים כֵּן לֵב הָאָדָם לָאָדָם׃ שְׁאוֹל וַאֲבַדּוֹן לֹא ואבדון קרי
21 תִשְׂבַּעְנָה וְעֵינֵי הָאָדָם־לֹא תִשְׂבַּעְנָה׃ מַצְרֵף לַכֶּסֶף
22 וְכוּר לַזָּהָב וְאִישׁ לְפִי מַהֲלָלוֹ׃ אִם־תְּכַתֵּשׁ אֶת־הָאֱוִיל
בַּמכתש בְּתוֹךְ הָרִיפוֹת בְּעֵלִי לֹא־תָסוּר מֶנֶּנּוּ אִוַּלְתּוֹ׃
23 24 יָדֹעַ תֵּדַע פְּנֵי צֹאנֶךָ שִׁית לִבְּךָ לַעֲדָרִים׃ כִּי לֹא לְעוֹלָם
כה חֹסֶן וְאִם־נֵזֶר לְדוֹר דּוֹר׃ גָּלָה חָצִיר וְנִרְאָה־דֶשֶׁא ודור קרי
26 וְנֶאֶסְפוּ עִשְׂבוֹת הָרִים׃ כְּבָשִׂים לִלְבוּשֶׁךָ וּמְחִיר שָׂדֶה הס׳ הגושה
עתודים

27 עַתּוּדִים׃ וְדֵי חֲלֵב עִזִּים לְלַחְמְךָ לְלֶחֶם בֵּיתֶךָ וְחַיִּים
כח לְנַעֲרוֹתֶיךָ׃ נָסוּ וְאֵין־רֹדֵף רָשָׁע וְצַדִּיקִים כִּכְפִיר
2 יִבְטָח׃ בְּפֶשַׁע אֶרֶץ רַבִּים שָׂרֶיהָ וּבְאָדָם מֵבִין יֹדֵעַ כֵּן
3 יַאֲרִיךְ׃ גֶּבֶר רָשׁ וְעֹשֵׁק דַּלִּים מָטָר סֹחֵף וְאֵין לָחֶם׃
4 עֹזְבֵי תוֹרָה יְהַלְלוּ רָשָׁע וְשֹׁמְרֵי תוֹרָה יִתְגָּרוּ בָם׃
ה אַנְשֵׁי־רָע לֹא־יָבִינוּ מִשְׁפָּט וּמְבַקְשֵׁי יְהוָה יָבִינוּ כֹּל׃
6 7 טוֹב־רָשׁ הוֹלֵךְ בְּתֻמּוֹ מֵעִקֵּשׁ דְּרָכַיִם וְהוּא עָשִׁיר׃ נוֹצֵר
8 תּוֹרָה בֵּן מֵבִין וְרֹעֶה זוֹלְלִים יַכְלִים אָבִיו׃ מַרְבֶּה הוֹנוֹ
9 יחיד ב׳ בְּנֶשֶׁךְ וְבִתַּרְבִּית לְחוֹנֵן דַּלִּים יְקַבְּצֶנּוּ׃ מֵסִיר אָזְנוֹ מִשְׁמֹעַ
י תּוֹרָה גַּם־תְּפִלָּתוֹ תּוֹעֵבָה׃ מַשְׁגֶּה יְשָׁרִים בְּדֶרֶךְ רָע
11 בִּשְׁחוּתוֹ הוּא־יִפּוֹל וּתְמִימִים יִנְחֲלוּ־טוֹב׃ חָכָם בְּעֵינָיו
12 אִישׁ עָשִׁיר וְדַל מֵבִין יַחְקְרֶנּוּ׃ בַּעֲלֹץ צַדִּיקִים
רַבָּה תִפְאָרֶת וּבְקוּם רְשָׁעִים יְחֻפַּשׂ אָדָם׃
13 מְכַסֶּה פְשָׁעָיו לֹא יַצְלִיחַ וּמוֹדֶה וְעֹזֵב יְרֻחָם׃
14 אַשְׁרֵי אָדָם מְפַחֵד תָּמִיד וּמַקְשֶׁה לִבּוֹ יִפּוֹל
בְּרָעָה׃ אֲרִי־נֹהֵם וְדֹב שׁוֹקֵק מוֹשֵׁל רָשָׁע טו
16 עַל עַם־דָּל׃ נָגִיד חֲסַר תְּבוּנוֹת וְרַב
17 יחיד י׳ ר׳ זעירא מַעֲשַׁקּוֹת שֹׂנֵא בֶצַע יַאֲרִיךְ יָמִים׃ אָדָם
18 עָשֻׁק בְּדַם־נָפֶשׁ עַד־בּוֹר יָנוּס אַל־יִתְמְכוּ־בוֹ׃ הוֹלֵךְ
19 תָּמִים יִוָּשֵׁעַ וְנֶעְקַשׁ דְּרָכַיִם יִפּוֹל בְּאֶחָת׃ עֹבֵד אַדְמָתוֹ
יִשְׂבַּע־לָחֶם וּמְרַדֵּף רֵיקִים יִשְׂבַּע־רִישׁ׃ אִישׁ אֱמוּנוֹת כ
21 רַב־בְּרָכוֹת וְאָץ לְהַעֲשִׁיר לֹא יִנָּקֶה׃ הַכֶּר־פָּנִים לֹא־
22 טוֹב וְעַל־פַּת־לֶחֶם יִפְשַׁע־גָּבֶר׃ נִבְהָל לַהוֹן אִישׁ רַע
23 עַיִן וְלֹא־יֵדַע כִּי־חֶסֶר יְבֹאֶנּוּ׃ מוֹכִיחַ אָדָם אַחֲרֵי חֵן
24 יִמְצָא מִמַּחֲלִיק לָשׁוֹן׃ גּוֹזֵל אָבִיו וְאִמּוֹ וְאֹמֵר אֵין־
פָּשַׁע חָבֵר הוּא לְאִישׁ מַשְׁחִית׃ רְחַב־נֶפֶשׁ יְגָרֶה מָדוֹן כה
26 וּבֹטֵחַ עַל־יְהוָה יְדֻשָּׁן׃ בּוֹטֵחַ בְּלִבּוֹ הוּא כְסִיל וְהוֹלֵךְ
27 בְּחָכְמָה הוּא יִמָּלֵט׃ נוֹתֵן לָרָשׁ אֵין מַחְסוֹר וּמַעְלִים

עֵינָיו

Cap. XXIX. *De monitore ferendo, justitiâ colendâ: de adulatione, paupertate, furto.*

28 עֵינָיו רַב־מְאֵרוֹת׃ בְּקוּם רְשָׁעִים יִסָּתֵר אָדָם וּבְאָבְדָם

כט רַבּוּ צַדִּיקִים׃ אִישׁ תּוֹכָחוֹת מַקְשֶׁה עֹרֶף פֶּתַע יִשָּׁבֵר

Cap. xxix. *De monitore ferendo, justitiâ colendâ: de adulatione, paupertate, furto.*

2 וְאֵין מַרְפֵּא׃ בְּרִבּוֹת צַדִּיקִים יִשְׂמַח הָעָם וּבְמֹשֵׁל רָשָׁע

3 יֵאָנַח עָם׃ אִישׁ־אֹהֵב חָכְמָה יְשַׂמַּח אָבִיו וְרֹעֵה זוֹנוֹת

4 יְאַבֵּד־הוֹן׃ מֶלֶךְ בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד אָרֶץ וְאִישׁ תְּרוּמוֹת

5 יַהֲרְסֶנָּה׃ גֶּבֶר מַחֲלִיק עַל־רֵעֵהוּ רֶשֶׁת פּוֹרֵשׂ עַל־

6 7 פְּעָמָיו׃ בְּפֶשַׁע אִישׁ רָע מוֹקֵשׁ וְצַדִּיק יָרֹן וְשָׂמֵחַ׃ יָדַע

8 צַדִּיק דִּין דַּלִּים רָשָׁע לֹא־יָבִין דָּעַת׃ אַנְשֵׁי לָצוֹן יָפִיחוּ

9 קִרְיָה וַחֲכָמִים יָשִׁיבוּ אָף׃ אִישׁ־חָכָם נִשְׁפָּט אֶת־אִישׁ

י אֱוִיל וְרָגַז וְשָׂחַק וְאֵין נָחַת׃ אַנְשֵׁי דָמִים יִשְׂנְאוּ־תָם

11 וְיְשָׁרִים יְבַקְשׁוּ נַפְשׁוֹ׃ כָּל־רוּחוֹ יוֹצִיא כְסִיל וְחָכָם

12 בְּאָחוֹר יְשַׁכֵּחֶנָּה׃ מֹשֵׁל מַקְשִׁיב עַל־דְּבַר־שֶׁקֶר כָּל־

13 מְשָׁרְתָיו רְשָׁעִים׃ רָשׁ וְאִישׁ תַּכְכִים נְפָגְשׁוּ מֵאִיר

14 עֵינֵי שְׁנֵיהֶם יְהוָה׃ מֶלֶךְ שׁוֹפֵט בֶּאֱמֶת דַּלִּים כִּסְאוֹ

טו לָעַד יִכּוֹן׃ שֵׁבֶט וְתוֹכַחַת יִתֵּן חָכְמָה וְנַעַר מְשֻׁלָּח

16 מֵבִישׁ אִמּוֹ׃ בִּרְבוֹת רְשָׁעִים יִרְבֶּה־פָּשַׁע וְצַדִּיקִים

17 בְּמַפַּלְתָּם יִרְאוּ׃ יַסֵּר בִּנְךָ וְיָנַח לָךְ וְיִתֵּן מַעֲדַנִּים לְנַפְשֶׁךָ׃

18 19 בְּאֵין חָזוֹן יִפָּרַע עָם וְשֹׁמֵר תּוֹרָה אַשְׁרֵהוּ׃ בִּדְבָרִים לֹא־

כ יִוָּסֵר עֶבֶד כִּי־יָבִין וְאֵין מַעֲנֶה׃ חָזִית אִישׁ אָץ בִּדְבָרָיו

21 תִּקְוָה לִכְסִיל מִמֶּנּוּ׃ מְפַנֵּק מִנֹּעַר עַבְדּוֹ וְאַחֲרִיתוֹ יִהְיֶה

22 23 מָנוֹן׃ אִישׁ־אַף יְגָרֶה מָדוֹן וּבַעַל חֵמָה רַב־פָּשַׁע׃ גַּאוַת

24 אָדָם תַּשְׁפִּילֶנּוּ וּשְׁפַל־רוּחַ יִתְמָךְ כָּבוֹד׃ חוֹלֵק עִם־גַּנָּב

כה שׂוֹנֵא נַפְשׁוֹ אָלָה יִשְׁמַע וְלֹא יַגִּיד׃ חֶרְדַּת אָדָם יִתֵּן

26 מוֹקֵשׁ וּבוֹטֵחַ בַּיהוָה יְשֻׂגָּב׃ רַבִּים מְבַקְשִׁים פְּנֵי־מוֹשֵׁל

27 וּמֵיהוָה מִשְׁפַּט־אִישׁ׃ תּוֹעֲבַת צַדִּיקִים אִישׁ עָוֶל

Cap. xxx. *Continentur hoc capite sententiæ quædam obscuriores*

א לְ וְתוֹעֲבַת רָשָׁע יְשַׁר־דָּרֶךְ׃ דִּבְרֵי אָגוּר בֶּן־

יָקֶה הַמַּשָּׂא נְאֻם הַגֶּבֶר לְאִיתִיאֵל לְאִיתִיאֵל וְאֻכָל׃

5 כִּי בַעַר אָנֹכִי מֵאִישׁ וְלֹא־בִינַת אָדָם לִי׃ וְלֹא־לָמַדְתִּי

& arcani sensus, per anigmata & gryphos adumbrata.

4 חָכְמָה וְרַעַת קְדֹשִׁים אֵדָע׃ מִי עָלָה־שָׁמַיִם וַיֵּרַד מִי
אָסַף־רוּחַ ׀ בְּחָפְנָיו מִי צָרַר־מַיִם ׀ בַּשִּׂמְלָה מִי הֵקִים
כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ מַה־שְּׁמוֹ וּמַה־שֵּׁם בְּנוֹ כִּי תֵדָע׃ כָּל־ה
6 אִמְרַת אֱלוֹהַּ צְרוּפָה מָגֵן הוּא לַחֹסִים בּוֹ׃ אַל־תּוֹסֵף
עַל־דְּבָרָיו פֶּן־יוֹכַח בָּךְ וְנִכְזָבְתָּ׃ שְׁתַּיִם
7 שָׁאֲלְתִּי מֵאִתָּךְ אַל־תִּמְנַע מִמֶּנִּי בְּטֶרֶם אָמוּת׃ שָׁוְא ׀
8 וּדְבַר־כָּזָב הַרְחֵק מִמֶּנִּי רֵאשׁ וְעשֶׁר אַל־תִּתֶּן־לִי
הַטְרִיפֵנִי לֶחֶם חֻקִּי׃ פֶּן־אֶשְׂבַּע ׀ וְכִחַשְׁתִּי וְאָמַרְתִּי מִי
9 יְהוָה וּפֶן־אִוָּרֵשׁ וְגָנַבְתִּי וְתָפַשְׂתִּי שֵׁם אֱלֹהָי׃

פתח באתנח

אַל־תַּלְשֵׁן עֶבֶד אֶל־אֲדֹנָיו פֶּן־יְקַלֶּלְךָ ׀

מרונין קרי

10 וְאָשַׁמְתָּ׃ דּוֹר אָבִיו יְקַלֵּל וְאֶת־אִמּוֹ לֹא יְבָרֵךְ׃ דּוֹר 11 12
טָהוֹר בְּעֵינָיו וּמִצֹּאָתוֹ לֹא רָחָץ׃ דּוֹר מָה־רָמוּ עֵינָיו 13
וְעַפְעַפָּיו יִנָּשֵׂאוּ׃ דּוֹר ׀ חַרְבוֹת שִׁנָּיו וּמַאֲכָלוֹת 14

פנול באתנח

מְתַלְּעֹתָיו לֶאֱכֹל עֲנִיִּים מֵאֶרֶץ וְאֶבְיוֹנִים מֵאָדָם׃

ב׳ זקיפא

לַעֲלוּקָה ׀ שְׁתֵּי בָנוֹת הַב הַב שָׁלוֹשׁ הֵנָּה טו

פתח באתנח

לֹא תִשְׂבַּעְנָה אַרְבַּע לֹא אָמְרוּ הוֹן׃ שְׁאוֹל וְעֹצֶר רָחֶם 16
אֶרֶץ לֹא־שָׂבְעָה מַיִם וְאֵשׁ לֹא־אָמְרָה הוֹן׃ עַיִן ׀ תִּלְעַג 17
לְאָב וְתָבֻז לִקְהַת־אֵם יִקְּרוּהָ עוֹרְבֵי־נַחַל וְיֹאכְלוּהָ בְּנֵי־
נָשֶׁר׃ שָׁלְשָׁה הֵמָּה נִפְלְאוּ מִמֶּנִּי 18

וארבעה קרי

וְאַרְבַּע לֹא יְדַעְתִּים׃ דֶּרֶךְ הַנָּשֶׁר ׀ בַּשָּׁמָיִם דֶּרֶךְ נָחָשׁ 19
עֲלֵי־צוּר דֶּרֶךְ־אֳנִיָּה בְלֶב־יָם וְדֶרֶךְ גֶּבֶר בְּעַלְמָה׃ כֵּן 20
דֶּרֶךְ אִשָּׁה מְנָאָפֶת אָכְלָה וּמָחֲתָה פִּיהָ וְאָמְרָה לֹא־
פָעַלְתִּי אָוֶן׃

כגול באתנח

תַּחַת שָׁלוֹשׁ רָגְזָה אָרֶץ וְתַחַת 21
אַרְבַּע לֹא־תוּכַל שְׂאֵת׃ תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלֹךְ וְנָבָל 22
כִּי יִשְׂבַּע־לָחֶם׃ תַּחַת שְׂנוּאָה כִּי תִבָּעֵל וְשִׁפְחָה כִּי־ 23
תִירַשׁ גְּבִרְתָּהּ׃ אַרְבָּעָה הֵם קְטַנֵּי־אֶרֶץ 24
וְהֵמָּה חַכְמִים מְחַכָּמִים׃ הַנְּמָלִים עַם לֹא־עָזֻּ וַיָּכִינוּ כה
בַּקַּיִץ לַחְמָם׃ שְׁפַנִּים עַם לֹא־עָצוּם וַיָּשִׂימוּ בַּסֶּלַע 26

ביתם

28 27 בִּיתָם: מֶלֶךְ אֵין לָאַרְבֶּה וַיֵּצֵא חֲצֵין כֻּלּוֹ: שְׁמְמִית
בְּיָדַיִם תִּתָּפֵשׂ וְהִיא בְּהֵיכְלֵי מֶלֶךְ:
29 שְׁלֹשָׁה הֵמָּה מֵיטִיבֵי צָעַד וְאַרְבָּעָה מֵטִבֵּי
31 לָכֶת: לַיִשׁ גִּבּוֹר בַּבְּהֵמָה וְלֹא יָשׁוּב מִפְּנֵי כֹל: זַרְזִיר
32 מָתְנַיִם אוֹ־תַיִשׁ וּמֶלֶךְ אַלְקוֹם עִמּוֹ: אִם־נָבַלְתָּ
33 בְּהִתְנַשֵּׂא וְאִם־זַמּוֹתָ יָד לְפֶה: כִּי מֵיץ חָלָב יוֹצִיא
חֶמְאָה וּמֵיץ־אַף יוֹצִיא דָּם וּמֵיץ אַפַּיִם יוֹצִיא־רִיב:

לא

Cap. xxxi. *Ex ore matris quædam monet: tandemque mulieris optimæ effigiem omnibus numeris absolutam exhibet.*

דִּבְרֵי לְמוּאֵל מֶלֶךְ מַשָּׂא אֲשֶׁר־יִסְרַתּוּ
3 2 אִמּוֹ: מַה־בְּרִי וּמַה־בַּר־בִּטְנִי וּמָה בַּר־נְדָרָי: אַל־
4 תִּתֵּן לַנָּשִׁים חֵילֶךָ וְדַרְכֶּיךָ לְמַחוֹת מְלָכִין: אַל לַמְּלָכִים
א׳ קרי ה לְמוּאֵל אַל לַמְּלָכִים שְׁתוֹ־יַיִן וְלִרוֹזְנִים אֵי שֵׁכָר: פֶּן־
6 יִשְׁתֶּה וְיִשְׁכַּח מֻחָקָּק וְיַשַּׁנֶּה דִּין כָּל־בְּנֵי עֹנִי: תְּנוּ־שֵׁכָר
7 לְאוֹבֵד וְיַיִן לְמָרֵי נָפֶשׁ: יִשְׁתֶּה וְיִשְׁכַּח רִישׁוֹ וַעֲמָלוֹ לֹא
8 יִזְכָּר־עוֹד: פְּתַח־פִּיךָ לְאִלֵּם אֶל־דִּין כָּל־בְּנֵי חֲלוֹף:
9 פְּתַח־פִּיךָ שְׁפֹט־צֶדֶק וְדִין עָנִי וְאֶבְיוֹן:
11 יֶאֱשֶׁת־חַיִל מִי יִמְצָא וְרָחֹק מִפְּנִינִים מִכְרָהּ: בָּטַח
12 בָּהּ לֵב בַּעְלָהּ וְשָׁלָל לֹא יֶחְסָר: גְּמָלַתְהוּ טוֹב וְלֹא־רָע
13 כֹּל יְמֵי חַיֶּיהָ: דָּרְשָׁה צֶמֶר וּפִשְׁתִּים וַתַּעַשׂ בְּחֵפֶץ
14 כַּפֶּיהָ: הָיְתָה כַּאֳנִיוֹת סוֹחֵר מִמֶּרְחָק תָּבִיא לַחְמָהּ:
טו וַתָּקָם ׀ בְּעוֹד לַיְלָה וַתִּתֵּן־טֶרֶף לְבֵיתָהּ וְחֹק
16 לְנַעֲרֹתֶיהָ: זָמְמָה שָׂדֶה וַתִּקָּחֵהוּ מִפְּרִי כַפֶּיהָ
נטעה קרי 17 נָטְעָה כָּרֶם: חָגְרָה בְעוֹז מָתְנֶיהָ וַתְּאַמֵּץ
18 זְרוֹעֹתֶיהָ: טָעֲמָה כִּי־טוֹב סַחְרָהּ לֹא־יִכְבֶּה
בלילה קרי 19 בַלַּיְלָה נֵרָהּ: יָדֶיהָ שִׁלְּחָה בַכִּישׁוֹר וְכַפֶּיהָ
כ תָּמְכוּ פָלֶךְ: כַּפָּהּ פָּרְשָׂה לֶעָנִי וְיָדֶיהָ שִׁלְּחָה
21 לָאֶבְיוֹן: לֹא־תִירָא לְבֵיתָהּ מִשָּׁלֶג כִּי כָל־בֵּיתָהּ
22 לָבֻשׁ שָׁנִים: מַרְבַדִּים עָשְׂתָה־לָּהּ שֵׁשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁהּ:
2 23 נוֹדָע בַּשְּׁעָרִים בַּעְלָהּ בְּשִׁבְתּוֹ עִם־זִקְנֵי־אָרֶץ: סָדִין

עָשְׂתָה וַתִּמְכֹּר וְחֲגוֹר נָתְנָה לַכְּנַעֲנִי׃ עֹז־וְהָדָר לְבוּשָׁהּ וַתִּשְׂחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן׃ 26 פִּיהָ פָּתְחָה בְחָכְמָה
וְתוֹרַת־חֶסֶד עַל־לְשׁוֹנָהּ׃ 27 צוֹפִיָּה הֲלִיכוֹת בֵּיתָהּ וְלֶחֶם הליכות קרי
עַצְלוּת לֹא תֹאכֵל׃ 28 קָמוּ בָנֶיהָ וַיְאַשְּׁרוּהָ בַּעְלָהּ
וַיְהַלְלָהּ׃ 29 רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חָיִל וְאַתְּ עָלִית עַל־כֻּלָּנָה׃
שֶׁקֶר הַחֵן וְהֶבֶל הַיֹּפִי אִשָּׁה יִרְאַת־יְהוָה הִיא תִתְהַלָּל׃ 30
תְּנוּ־לָהּ מִפְּרִי יָדֶיהָ וִיהַלְלוּהָ בַשְּׁעָרִים מַעֲשֶׂיהָ׃ 31

חזק

סכום פסוקים של ספר משלי׳ תשע מאות וחמשה עשר׳ ותשר דניה
סימן׳ וסרויו שמונה׳ אין חלך לבטח דרכך מים׃

LIBER JOBI,
HEBRAICE איוב

CAPUT I. א

Jobi descriptio: ejusque prima tentatio, amissis facultatibus, & liberis.

א אִישׁ הָיָה בְּאֶרֶץ עוּץ אִיּוֹב שְׁמוֹ וְהָיָה הָאִישׁ
הַהוּא תָּם וְיָשָׁר וְיָרֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע :
2 3 וַיִּוָּלְדוּ לוֹ שִׁבְעָה בָנִים וּשְׁלֹשׁ בָּנוֹת : וַיְהִי מִקְנֵהוּ שִׁבְעַת
אַלְפֵי צֹאן וּשְׁלֹשֶׁת אַלְפֵי גְמַלִּים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת צֶמֶד־
בָּקָר וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת אֲתֹנוֹת וַעֲבֻדָּה רַבָּה מְאֹד וַיְהִי
4 הָאִישׁ הַהוּא גָּדוֹל מִכֹּל בְּנֵי־קֶדֶם : וְהָלְכוּ בָנָיו וְעָשׂוּ
מִשְׁתֶּה בֵּית אִישׁ יוֹמוֹ וְשָׁלְחוּ וְקָרְאוּ לִשְׁלֹשֶׁת אַחְיוֹתֵיהֶם
ה לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת עִמָּהֶם : וַיְהִי כִּי הִקִּיפוּ יְמֵי הַמִּשְׁתֶּה
וַיִּשְׁלַח אִיּוֹב וַיְקַדְּשֵׁם וְהִשְׁכִּים בַּבֹּקֶר וְהֶעֱלָה עֹלוֹת
מִסְפַּר כֻּלָּם כִּי אָמַר אִיּוֹב אוּלַי חָטְאוּ בָנַי וּבֵרְכוּ אֱלֹהִים
6 בִּלְבָבָם כֹּה יַעֲשֶׂה אִיּוֹב כָּל־הַיָּמִים : וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ
בְּנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל־יְהוָה וַיָּבֹא גַם־הַשָּׂטָן
7 בְּתוֹכָם : וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן מֵאַיִן תָּבֹא וַיַּעַן הַשָּׂטָן
8 אֶת־יְהוָה וַיֹּאמֶר מִשּׁוּט בָּאָרֶץ וּמֵהִתְהַלֵּךְ בָּהּ : וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הֲשַׂמְתָּ לִבְּךָ עַל־עַבְדִּי אִיּוֹב כִּי אֵין
כָּמֹהוּ בָּאָרֶץ אִישׁ תָּם וְיָשָׁר יְרֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע :
9 וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמֶר הֲחִנָּם יָרֵא אִיּוֹב אֱלֹהִים :
אתה קרי י הֲלֹא־אַתָּה שַׂכְתָּ בַעֲדוֹ וּבְעַד־בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ
11 מִסָּבִיב מַעֲשֵׂה יָדָיו בֵּרַכְתָּ וּמִקְנֵהוּ פָּרַץ בָּאָרֶץ : וְאוּלָם
שְׁלַח־נָא יָדְךָ וְגַע בְּכָל־אֲשֶׁר־לוֹ אִם־לֹא עַל־פָּנֶיךָ
12 יְבָרְכֶךָּ : וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הִנֵּה כָל־אֲשֶׁר־לוֹ בְּיָדֶךָ
רַק אֵלָיו אַל־תִּשְׁלַח יָדֶךָ וַיֵּצֵא הַשָּׂטָן מֵעִם פְּנֵי יְהוָה :
13 וַיְהִי הַיּוֹם וּבָנָיו וּבְנֹתָיו אֹכְלִים וְשֹׁתִים יַיִן בְּבֵית אֲחִיהֶם

14 הַבָּקָר׃ וּמַלְאָךְ בָּא אֶל־אִיּוֹב וַיֹּאמַר הַבָּקָר הָיוּ חֹרְשׁוֹת
וְהָאֲתֹנוֹת רֹעוֹת עַל־יְדֵיהֶם׃ וַתִּפֹּל שְׁבָא וַתִּקָּחֵם וְאֶת־
15 הַנְּעָרִים הִכּוּ לְפִי־חָרֶב וְאִמָּלְטָה רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד
16 לָךְ׃ עוֹדֶנּוּ זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמַר אֵשׁ אֱלֹהִים נָפְלָה
מִן־הַשָּׁמַיִם וַתִּבְעַר בַּצֹּאן וּבַנְּעָרִים וַתְּאכְלֵם וְאִמָּלְטָה
17 רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ׃ עוֹדֶנּוּ זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמַר
כַּשְׂדִּים שָׂמוּ שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים וַיִּפְשְׁטוּ עַל־הַגְּמַלִּים
וַיִּקָּחוּם וְאֶת־הַנְּעָרִים הִכּוּ לְפִי־חָרֶב וְאִמָּלְטָה רַק־אֲנִי
18 לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ׃ עוֹדֶנּוּ זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמֶר בָּנֶיךָ
וּבְנוֹתֶיךָ אֹכְלִים וּשְׁתִים יַיִן בְּבֵית אֲחִיהֶם הַבְּכוֹר׃
19 וְהִנֵּה רוּחַ גְּדוֹלָה בָּאָה מֵעֵבֶר הַמִּדְבָּר וַיִּגַּע בְּאַרְבַּע
פִּנּוֹת הַבַּיִת וַיִּפֹּל עַל־הַנְּעָרִים וַיָּמוּתוּ וְאִמָּלְטָה רַק־
אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ׃ וַיָּקָם אִיּוֹב וַיִּקְרַע אֶת־מְעִלוֹ וַיָּגָז כ
פסוק א׳ אֶת־רֹאשׁוֹ וַיִּפֹּל אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ׃ וַיֹּאמֶר עָרֹם יָצָתִי מִבֶּטֶן 21
אִמִּי וְעָרֹם אָשׁוּב שָׁמָּה יְהוָה נָתַן וַיהוָה לָקָח יְהִי שֵׁם
22 יְהוָה מְבֹרָךְ׃ בְּכָל־זֹאת לֹא־חָטָא אִיּוֹב וְלֹא־נָתַן
תִּפְלָה לֵאלֹהִים׃ Cap. II. ב א וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְנֵי
Ejusdem altera tentatio, in proprio corpore: cui accedit impia uxoris suggestio.
הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל־יְהוָה וַיָּבֹא גַם־הַשָּׂטָן בְּתוֹכָם
2 לְהִתְיַצֵּב עַל־יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן אֵי מִזֶּה
תָּבֹא וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר מִשּׁט בָּאָרֶץ
3 וּמֵהִתְהַלֵּךְ בָּהּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הֲשַׂמְתָּ לִבְּךָ
אֶל־עַבְדִּי אִיּוֹב כִּי־אֵין כָּמֹהוּ בָאָרֶץ אִישׁ תָּם וְיָשָׁר יְרֵא
אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע וְעֹדֶנּוּ מַחֲזִיק בְּתֻמָּתוֹ וַתְּסִיתֵנִי בּוֹ
לְבַלְּעוֹ חִנָּם׃ וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר עוֹר בְּעַד 4
עוֹר וְכֹל אֲשֶׁר לָאִישׁ יִתֵּן בְּעַד נַפְשׁוֹ׃ אוּלָם שְׁלַח־נָא ה
יָדְךָ וְנֹגַע אֶל־עַצְמוֹ וְאֶל־בְּשָׂרוֹ אִם־לֹא אֶל־פָּנֶיךָ יְבָרְכֶךָּ׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הִנּוֹ בְיָדֶךָ אַךְ אֶת־נַפְשׁוֹ שְׁמֹר׃ 6
וַיֵּצֵא הַשָּׂטָן מֵאֵת פְּנֵי יְהוָה וַיַּךְ אֶת־אִיּוֹב בִּשְׁחִין רָע 7

מכף

8 מִכַּף רַגְלוֹ עַד קָדְקֳדוֹ׃ וַיִּקַּח־לוֹ חֶרֶשׁ לְהִתְגָּרֵד בּוֹ וישב קרי
9 וְהוּא יֹשֵׁב בְּתוֹךְ־הָאֵפֶר׃ וַתֹּאמֶר לוֹ אִשְׁתּוֹ עֲדֶךָּ
10 מַחֲזִיק בְּתֻמָּתֶךָ בָּרֵךְ אֱלֹהִים וָמֻת׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ כְּדַבֵּר
אַחַת הַנְּבָלוֹת תְּדַבֵּרִי גַּם אֶת־הַטּוֹב נְקַבֵּל מֵאֵת
הָאֱלֹהִים וְאֶת־הָרָע לֹא נְקַבֵּל בְּכָל־זֹאת לֹא־חָטָא אִיּוֹב
בִּשְׂפָתָיו׃
11 וַיִּשְׁמְעוּ שְׁלֹשֶׁת׀ רֵעֵי אִיּוֹב אֵת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת הַבָּאָה
עָלָיו וַיָּבֹאוּ אִישׁ מִמְּקֹמוֹ אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וּבִלְדַּד הַשּׁוּחִי
וְצוֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיִּוָּעֲדוּ יַחְדָּו לָבוֹא לָנוּד לוֹ וְלִנַחֲמוֹ׃
12 וַיִּשְׂאוּ אֶת־עֵינֵיהֶם מֵרָחוֹק וְלֹא הִכִּירֻהוּ וַיִּשְׂאוּ קוֹלָם
וַיִּבְכּוּ וַיִּקְרְעוּ אִישׁ מְעִלוֹ וַיִּזְרְקוּ עָפָר עַל־רָאשֵׁיהֶם
13 הַשָּׁמָיְמָה׃ וַיֵּשְׁבוּ אִתּוֹ לָאָרֶץ שִׁבְעַת יָמִים
וְשִׁבְעַת לֵילוֹת וְאֵין־דֹּבֵר אֵלָיו דָּבָר כִּי רָאוּ כִּי־

Cap. III. *Job detestatur diem nativitatis suæ, laudat mortem ut bonam, nec vitam hanc hominum per seipsam magnopere expetendam aut amandam esse docet.*

א ג גָּדַל הַכְּאֵב מְאֹד׃ אַחֲרֵי־כֵן פָּתַח אִיּוֹב אֶת־פִּיהוּ
וַיְקַלֵּל אֶת־יוֹמוֹ׃
2 3 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ יֹאבַד יוֹם אִוָּלֶד בּוֹ וְהַלַּיְלָה אָמַר
4 הֹרָה גָבֶר׃ הַיּוֹם הַהוּא יְהִי חֹשֶׁךְ אַל־יִדְרְשֵׁהוּ
ה אֱלוֹהַּ מִמַּעַל וְאַל־תּוּפַע עָלָיו נְהָרָה׃ יִגְאָלֻהוּ חֹשֶׁךְ
וְצַלְמָוֶת תִּשְׁכֹּן־עָלָיו עֲנָנָה יַבְעֲתֻהוּ כְּמְרִירֵי יוֹם׃
6 הַלַּיְלָה הַהוּא יִקָּחֵהוּ אֹפֶל אַל־יֵחַד בִּימֵי שָׁנָה בְּמִסְפַּר
7 יְרָחִים אַל־יָבֹא׃ הִנֵּה הַלַּיְלָה הַהוּא יְהִי גַלְמוּד אַל־תָּבוֹא
8 רִנָּנָה בּוֹ׃ יְקָבֻהוּ אֹרְרֵי־יוֹם הָעֲתִידִים עֹרֵר לִוְיָתָן׃
9 יֶחְשְׁכוּ כוֹכְבֵי נִשְׁפּוֹ יְקַו־לָאוֹר וָאַיִן וְאַל־יִרְאֶה בְּעַפְעַפֵּי־
י שָׁחַר׃ כִּי לֹא סָגַר דַּלְתֵי בִטְנִי וַיַּסְתֵּר עָמָל מֵעֵינָי׃
11 12 לָמָּה לֹא מֵרֶחֶם אָמוּת מִבֶּטֶן יָצָאתִי וְאֶגְוָע׃ מַדּוּעַ
13 קִדְּמוּנִי בִרְכָּיִם וּמַה־שָּׁדַיִם כִּי אִינָק׃ כִּי־עַתָּה שָׁכַבְתִּי
14 וְאֶשְׁקוֹט יָשַׁנְתִּי אָז יָנוּחַ לִי׃ עִם־מְלָכִים וְיֹעֲצֵי אָרֶץ
טו הַבֹּנִים חָרְבוֹת לָמוֹ׃ אוֹ עִם־שָׂרִים זָהָב לָהֶם הַמְמַלְאִים

בְּתֵיהֶם כָּסֶף׃ 16 אוֹ כְּנֶפֶל טָמוּן לֹא אֶהְיֶה כְּעֹלָלִים לֹא
רָאוּ אוֹר׃ 17 שָׁם רְשָׁעִים חָדְלוּ רֹגֶז וְשָׁם יָנוּחוּ יְגִיעֵי כֹחַ׃
יַחַד אֲסִירִים שַׁאֲנָנוּ לֹא שָׁמְעוּ קוֹל נוֹגֵשׂ׃ 18 קָטֹן וְגָדוֹל
שָׁם הוּא וְעֶבֶד חָפְשִׁי מֵאֲדֹנָיו׃ 19 לָמָּה יִתֵּן לְעָמֵל אוֹר כ
וְחַיִּים לְמָרֵי נָפֶשׁ׃ 20 הַמְחַכִּים לַמָּוֶת וְאֵינֶנּוּ וַיַּחְפְּרֻהוּ
מִמַּטְמוֹנִים׃ 21 הַשְּׂמֵחִים אֶל־גִּיל יָשִׂישׂוּ כִּי יִמְצְאוּ־קָבֶר׃
לַגֶּבֶר אֲשֶׁר דַּרְכּוֹ נִסְתָּרָה וַיָּסֶךְ אֱלוֹהַּ בַּעֲדוֹ׃ 23 כִּי־לִפְנֵי 24
לַחְמִי אַנְחָתִי תָּבוֹא וַיִּתְּכוּ כַמַּיִם שַׁאֲגָתִי׃ כִּי פַחַד כה
פָּחַדְתִּי וַיֶּאֱתָיֵנִי וַאֲשֶׁר יָגֹרְתִּי יָבֹא לִי׃ 26 לֹא שָׁלַוְתִּי
וְלֹא־שָׁקַטְתִּי וְלֹא־נָחְתִּי וַיָּבֹא רֹגֶז׃

Cap. IV. *Amicorum disceptationibus & suspicionibus exercetur. Eliphaz primùm insit. Docet Deum fiduciam esse eorum, qui timent ipsum; atque cum eo contendere per impatientiam, nefas esse.*

וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וַיֹּאמַר׃ 2 הֲנִסֶּה דָבָר אֵלֶיךָ תִּלְאֶה וְעֹצֵר בְּמִלִּין מִי יוּכָל׃ 3 הִנֵּה יִסַּרְתָּ רַבִּים
וְיָדַיִם רָפּוֹת תְּחַזֵּק׃ 4 כּוֹשֵׁל יְקִימוּן מִלֶּיךָ וּבִרְכַּיִם
כֹּרְעוֹת תְּאַמֵּץ׃ 5 כִּי עַתָּה יָתֹבוֹא אֵלֶיךָ וַתִּלְאֶה תִּגַּע עָלֶיךָ ה
וַתִּבָּהֵל׃ 6 הֲלֹא יִרְאָתְךָ כִּסְלָתֶךָ תִּקְוָתֶךָ וְתֹם דְּרָכֶיךָ׃ 7 זְכָר־נָא מִי הוֹאנָקִי אָבַד וְאֵיפֹה יְשָׁרִים נִכְחָדוּ׃ 8 כַּאֲשֶׁר
רָאִיתִי חֹרְשֵׁי אָוֶן וְזֹרְעֵי עָמָל יְקַצְרֻהוּ׃ 9 מִנִּשְׁמַת אֱלוֹהַּ
יֹאבֵדוּ וּמֵרוּחַ אַפּוֹ יִכָּלוּ׃ 10 שְׁאֲגַת אַרְיֵה וְקוֹל שָׁחַל וְשִׁנֵּי י
כְפִירִים נִתָּעוּ׃ 11 לַיִשׁ אֹבֵד מִבְּלִי־טָרֶף וּבְנֵי לָבִיא
יִתְפָּרָדוּ׃ 12 וְאֵלַי דָּבָר יָגְנֵב וַתִּקַּח אָזְנִי שְׁמִץ מִנֶּהוּ׃
בְּשִׂעִפִּים מֵחֶזְיוֹנוֹת לָיְלָה בִּנְפֹל תַּרְדֵּמָה עַל־אֲנָשִׁים׃ 13
פַּחַד קָרָאַנִי וּרְעָדָה וְרֹב עַצְמוֹתַי הִפְחִיד׃ 14 וְרוּחַ עַל־פָּנַי טן
יַחֲלֹף תְּסַמֵּר שַׂעֲרַת בְּשָׂרִי׃ 16 יָעֳמֹד וְלֹא־אַכִּיר מַרְאֵהוּ
תְּמוּנָה לְנֶגֶד עֵינַי דְּמָמָה וְקוֹל אֶשְׁמָע׃ 17 הַאֱנוֹשׁ מֵאֱלוֹהַּ
יִצְדָּק אִם־מֵעֹשֵׂהוּ יִטְהַר גָּבֶר׃ 18 הֵן בְּעֲבָדָיו לֹא יַאֲמִין
וּבְמַלְאָכָיו יָשִׂים תְּהִלָּה׃ 19 אַף שֹׁכְנֵי בָתֵּי־חֹמֶר אֲשֶׁר
בֶּעָפָר יְסוֹדָם יְדֻכְּאוּם לִפְנֵי־עָשׁ׃ 20 מִבֹּקֶר לְעֶרֶב יֻכַּתּוּ כ
מִבְּלִי מָשִׂים לָנֶצַח יֹאבֵדוּ׃ 21 הֲלֹא־נָסַע יִתְרָם בָּם יָמוּתוּ

ולא

Cap. V. *Variis argumentis suadet patientiam & fidem.*

א ה וְלֹא בַחֲכָמָה׃ קְרָא־נָא הֲיֵשׁ עֹנֶךָ וְאֶל־מִי מִקְּדֹשִׁים
2 תִּפְנֶה׃ כִּי לָאֱוִיל יַהֲרֹג־כָּעַשׂ וּפֶתִי תָּמִית קִנְאָה׃
3 4 אֲנִי רָאִיתִי אֱוִיל מַשְׁרִישׁ וָאֶקֹּב נָוֵהוּ פִּתְאֹם׃ יִרְחַקּוּ
ה בָנָיו מִיֵּשַׁע וְיִדְכְּאוּ בַשַּׁעַר וְאֵין מַצִּיל׃ אֲשֶׁר קְצִירוֹ
רָעֵב יֹאכֵל וְאֶל־מִצְנִים יִקָּחֵהוּ וְשָׁאֵף צְמִים חַיִל
6 כִּי לֹא־יֵצֵא מֵעָפָר אָוֶן וּמֵאֲדָמָה לֹא־יִצְמַח עָמָל׃
8 7 כִּי אָדָם לְעָמָל יוּלָד וּבְנֵי רֶשֶׁף גֹּבַהּ עוּף׃ אוּלָם רגש אחר טורק
אֲנִי אֲדָרֹשׁ אֶל־אֵל וְאֶל־אֱלֹהִים אָשִׂים
9 דְּבָרָתִי׃ עֹשֶׂה גְדֹלוֹת וְאֵין חֵקֶר נִפְלָאוֹת עַד־אֵין
י מִסְפָּר׃ הַנֹּתֵן מָטָר עַל־פְּנֵי אָרֶץ וְשֹׁלֵחַ מַיִם עַל־פְּנֵי
11 חוּצוֹת׃ לָשׂוּם שְׁפָלִים לְמָרוֹם וְקֹדְרִים שָׂגְבוּ יֶשַׁע׃
12 מֵפֵר מַחְשְׁבוֹת עֲרוּמִּים וְלֹא־תַעֲשֶׂנָה יְדֵיהֶם תּוּשִׁיָּה׃
13 14 לֹכֵד חֲכָמִים בְּעָרְמָם וַעֲצַת נִפְתָּלִים נִמְהָרָה׃ יוֹמָם
טו יְפַגְּשׁוּ־חֹשֶׁךְ וּכְלַיְלָה יְמַשְּׁשׁוּ בַצָּהֳרָיִם׃ וַיֹּשַׁע מֵחֶרֶב
16 מִפִּיהֶם וּמִיַּד חָזָק אֶבְיוֹן׃ וַתְּהִי לַדַּל תִּקְוָה וְעַוְלָתָה
17 קָפְצָה פִיהָ׃ הִנֵּה אַשְׁרֵי אֱנוֹשׁ יוֹכִיחֶנּוּ אֱלוֹהַּ וּמוּסַר
18 שַׁדַּי אַל־תִּמְאָס׃ כִּי הוּא יַכְאִיב וְיַחֲבֹשׁ יְמָחַץ וְיָדָיו קני
19 תִּרְפֶּינָה׃ בְּשֵׁשׁ צָרוֹת יַצִּילֶךָּ וּבְשֶׁבַע לֹא־יִגַּע בְּךָ
21 כ רָע׃ בְּרָעָב פָּדְךָ מִמָּוֶת וּבְמִלְחָמָה מִיַּד חָרֶב׃ בְּשׁוֹט
22 לָשׁוֹן תֶּחְבָּא וְלֹא־תִירָא מְשֹׁד כִּי יָבוֹא׃ לְשֹׁד וְלָכָפָן
23 תִּשְׂחָק וּמֵחַיַּת הָאָרֶץ אַל־תִּירָא׃ כִּי עִם־אַבְנֵי הַשָּׂדֶה
24 בְּרִיתֶךָ וְחַיַּת הַשָּׂדֶה הָשְׁלְמָה לָךְ׃ וְיָדַעְתָּ כִּי־שָׁלוֹם
כה אָהֳלֶךָ וּפָקַדְתָּ נָוְךָ וְלֹא תֶחֱטָא׃ וְיָדַעְתָּ כִּי־רַב זַרְעֶךָ
26 וְצֶאֱצָאֶיךָ כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ׃ תָּבוֹא בְכֹלַח אֶל־קֶבֶר
27 כַּעֲלוֹת גָּדִישׁ בְּעִתּוֹ׃ הִנֵּה־זֹאת חֲקַרְנוּהָ כֵּן הִיא
שִׁמְעֶנָּה וְאַתָּה דַּע־לָךְ׃

Cap. VI. *Iobus de impatientia admonitus,*

ו ויען איוב ויאמר׃ לוּ שָׁקוֹל יִשָּׁקֵל כַּעְשִׂוֹתַי הֲיִתִּי
2 ק 3 בְּמֹאזְנַיִם יִשָּׂאוּ־יָחַד׃ כִּי עַתָּה מֵחוֹל יַמִּים יִכְבָּד

עַל־כֵּן דִּבַּרְתִּי לֹעַ׃ כִּי חִצֵּי שַׁדַּי עִמָּדִי אֲשֶׁר חֲמָתָם 4 *admonitus, purgat sese ab isto crimine, neque enim se fastidire divinam disciplinam, aut præ mollitie animo desicere, sed terrores, & angustias, & luctam fidei pati: atque in hoc animi æstu ad Deum suspirat, ac libertatem filiorum anhelat.*

שֹׁתָה רוּחִי בְּעוּתַי אֱלוֹהַּ יַעַרְכוּנִי׃ הֲיִנְהַק פֶּרֶא ה
עַלִּי־דֶשֶׁא אִם יִגְעָה־שׁוֹר עַל־בֶּלִילוֹ׃ הֲיֵאָכֵל 6
תָּפֵל מִבְּלִי־מֶלַח אִם־יֶשׁ־טַעַם בְּרִיר חַלָּמוּת׃
מַאֲנָה לִנְגֹּעַ נַפְשִׁי הֵמָּה כְּדֵוִי לַחְמִי׃ מִי־יִתֵּן תָּבוֹא 7 ח
שְׁאֵלָתִי וְתִקְוָתִי יִתֵּן אֱלוֹהַּ׃ וְיֹאֶל אֱלוֹהַּ וִידַכְּאֵנִי 9
יַתֵּר יָדוֹ וִיבַצְּעֵנִי׃ וּתְהִי־עוֹד נֶחָמָתִי וְאַסְלְדָה בְּחִילָה י
לֹא־יַחְמֹל כִּי־לֹא כִחַדְתִּי אִמְרֵי קָדוֹשׁ׃ מַה־כֹּחִי 11
כִּי אֲיַחֵל וּמַה־קִּצִי כִּי־אַאֲרִיךְ נַפְשִׁי׃ אִם־כֹּחַ 12
אֲבָנִים כֹּחִי אִם־בְּשָׂרִי נְחוּשִׁי׃ הֲאִם אֵין עֶזְרָתִי 13
בִּי וְתוּשִׁיָּה נִדְּחָה מִמֶּנִּי׃ לַמָּס מֵרֵעֵהוּ חֶסֶד וְיִרְאַת 14
שַׁדַּי יַעֲזֹב׃ אַחַי בָּגְדוּ כְמוֹ־נַחַל כְּאֲפִיק נְחָלִים טו
יַעֲבֹרוּ׃ הַקֹּדְרִים מִנִּי־קָרַח עָלֵימוֹ יִתְעַלַּם־שָׁלֶג׃ 16
בְּעֵת יִזָּרְבוּ נִצְמָתוּ בְּחַמּוֹ נִדְעֲכוּ מִמְּקוֹמָם׃ יִלְפְּתוּ 18 17
אָרְחוֹת דַּרְכָּם יַעֲלוּ בַתֹּהוּ וְיֹאבֵדוּ׃ הַבִּיטוּ 19
אָרְחוֹת תֵּמָא הֲלִיכוֹת שְׁבָא קִוּוּ־לָמוֹ׃ בֹּשׁוּ כ
כִּי־בָטַח בָּאוּ עָדֶיהָ וַיֶּחְפָּרוּ׃ כִּי־עַתָּה הֱיִיתֶם לֹא 21 לוק
תִּרְאוּ חַתַּת וַתִּירָאוּ׃ הֲכִי אָמַרְתִּי הָבוּ לִי וּמִכֹּחֲכֶם 22
שְׁחַדוּ בַעֲדִי׃ וּמִלְּטוּנִי מִיַּד צָר וּמִיַּד עָרִיצִים תִּפְדּוּנִי׃ 23
הוֹרוּנִי וַאֲנִי אַחֲרִישׁ וּמָה־שָּׁגִיתִי הָבִינוּ לִי׃ מַה־נִּמְרְצוּ 24 כה
אִמְרֵי־יֹשֶׁר וּמַה־יּוֹכִיחַ הוֹכֵחַ מִכֶּם׃ הַלְהוֹכֵחַ מִלִּים 26
תַּחְשְׁבוּ וְלָרוּחַ אִמְרֵי נוֹאָשׁ׃ אַף עַל־יָתוֹם תַּפִּילוּ 27
וְתִכְרוּ עַל־רֵעֲכֶם׃ וְעַתָּה הוֹאִילוּ פְנוּ־בִי וְעַל־פְּנֵיכֶם 28
אִם־אֲכַזָּב׃ שֻׁבוּנָא אַל־תְּהִי עַוְלָה וְשֻׁבִי עוֹד צִדְקִי־ 29 ושבו קרי
בָהּ׃ הֵישׁ־בִּלְשׁוֹנִי עַוְלָה אִם־חִכִּי לֹא־יָבִין הַוּוֹת׃ ל
הֲלֹא־צָבָא לֶאֱנוֹשׁ עַל־אָרֶץ וְכִימֵי שָׂכִיר יָמָיו׃ ז 1 א על קרי Cap. VII. *Ad Deum directâ oratione, defendit at-*
כְּעֶבֶד יִשְׁאַף־צֵל וְכִשְׂכִיר יְקַוֶּה פָּעֳלוֹ׃ כֵּן 2 3
הִנְחַלְתִּי לִי יַרְחֵי־שָׁוְא וְלֵילוֹת עָמָל מִנּוּ־לִי׃ אִם־ 4

שכבתי

שָׁכַבְתִּי וְאָמַרְתִּי מָתַי אָקוּם וּמִדַּד־עָרֶב וְשָׂבַעְתִּי
ה נְדֻדִים עֲדֵי־נָשֶׁף׃ לָבַשׁ בְּשָׂרִי רִמָּה וְגִישׁ עָפָר עוֹרִי רָגַע ונוש ק׳ ג׳ זעירא
6 וַיִּמָּאֵס׃ יָמַי קַלּוּ מִנִּי־אָרֶג וַיִּכְלוּ בְּאֶפֶס תִּקְוָה׃ זְכֹר כִּי־ 7
8 רוּחַ חַיָּי לֹא־תָשׁוּב עֵינִי לִרְאוֹת טוֹב׃ לֹא־תְשׁוּרֵנִי עֵין
9 רֹאִי עֵינֶיךָ בִּי וְאֵינֶנִּי׃ כָּלָה עָנָן וַיֵּלַךְ כֵּן יוֹרֵד שְׁאוֹל לֹא
י יַעֲלֶה׃ לֹא־יָשׁוּב עוֹד לְבֵיתוֹ וְלֹא יַכִּירֶנּוּ עוֹד מְקוֹמוֹ׃
11 גַּם־אֲנִי לֹא אֶחֱשָׂךְ־פִּי אֲדַבְּרָה בְּצַר רוּחִי אָשִׂיחָה בְּמַר
12 נַפְשִׁי׃ הֲיָם־אָנִי אִם־תַּנִּין כִּי־תָשִׂים עָלַי מִשְׁמָר׃ כִּי־ 13
14 אָמַרְתִּי תְּנַחֲמֵנִי עַרְשִׂי יִשָּׂא בְּשִׂיחִי מִשְׁכָּבִי׃ וְחִתַּתַּנִי
טו בַּחֲלֹמוֹת וּמֵחֶזְיֹנוֹת תְּבַעֲתַנִּי׃ וַתִּבְחַר מַחֲנַק נַפְשִׁי
16 מָוֶת מֵעַצְמוֹתָי׃ מָאַסְתִּי לֹא־לְעֹלָם אֶחְיֶה חֲדַל מִמֶּנִּי
17 כִּי־הֶבֶל יָמָי׃ מָה־אֱנוֹשׁ כִּי תְגַדְּלֶנּוּ וְכִי־תָשִׁית אֵלָיו
18 לִבֶּךָ׃ וַתִּפְקְדֶנּוּ לִבְקָרִים לִרְגָעִים תִּבְחָנֶנּוּ׃ כַּמָּה לֹא־ 19
כ תִשְׁעֶה מִמֶּנִּי לֹא תַרְפֵּנִי עַד־בִּלְעִי רֻקִּי׃ חָטָאתִי מָה
אֶפְעַל לָךְ נֹצֵר הָאָדָם לָמָּה שַׂמְתַּנִי לְמִפְגָּע לָךְ רפה ומלעיל
21 וָאֶהְיֶה עָלַי לְמַשָּׂא׃ וּמָה לֹא־תִשָּׂא פִשְׁעִי וְתַעֲבִיר
אֶת־עֲוֹנִי כִּי־עַתָּה לָעָפָר אֶשְׁכָּב וְשִׁחַרְתַּנִי וְאֵינֶנִּי׃

Cap. VIII. Bildad Jobi in dicendo libertatem increpat: atque justitiam Dei in his ipsis castigationibus ostendit, & testimoniis ac exemplis probat: cunctamque disputationem Jobo applicat.

2 אח וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשּׁוּחִי וַיֹּאמַר׃ עַד־אָן
3 תְּמַלֶּל־אֵלֶּה וְרוּחַ כַּבִּיר אִמְרֵי־פִיךָ׃ הַאֵל יְעַוֵּת
4 מִשְׁפָּט וְאִם־שַׁדַּי יְעַוֶּת־צֶדֶק׃ אִם־בָּנֶיךָ חָטְאוּ־לוֹ
ה וַיְשַׁלְּחֵם בְּיַד־פִּשְׁעָם׃ אִם־אַתָּה תְּשַׁחֵר אֶל־אֵל וְאֶל־
6 שַׁדַּי תִּתְחַנָּן׃ אִם־זַךְ וְיָשָׁר אָתָּה כִּי־עַתָּה יָעִיר עָלֶיךָ
7 וְשִׁלַּם נְוַת צִדְקֶךָ׃ וְהָיָה רֵאשִׁיתְךָ מִצְעָר וְאַחֲרִיתְךָ
8 יִשְׂגֶּה מְאֹד׃ כִּי־שְׁאַל־נָא לְדוֹר רִישׁוֹן וְכוֹנֵן לְחֵקֶר ראשון קרי
אֲבוֹתָם׃ כִּי־תְמוֹל אֲנַחְנוּ וְלֹא נֵדָע כִּי צֵל יָמֵינוּ
י עֲלֵי־אָרֶץ׃ הֲלֹא־הֵם יוֹרוּךָ יֹאמְרוּ לָךְ וּמִלִּבָּם יוֹצִיאוּ
11 מִלִּים׃ הֲיִגְאֶה־גֹּמֶא בְּלֹא בִצָּה יִשְׂגֶּא־אָחוּ בְלִי־מָיִם׃
12 עֹדֶנּוּ בְאִבּוֹ לֹא יִקָּטֵף וְלִפְנֵי כָל־חָצִיר יִיבָשׁ׃ כֵּן 13

ארחות

14 אָרְחוֹת כָּל־שֹׁכְחֵי אֵל וְתִקְוַת חָנֵף תֹּאבֵד׃ אֲשֶׁר־
יָקוֹט כִּסְלוֹ וּבֵית עַכָּבִישׁ מִבְטָחוֹ׃ יִשָּׁעֵן עַל־בֵּיתוֹ וְלֹא טו
16 יַעֲמֹד יַחֲזִיק בּוֹ וְלֹא יָקוּם׃ רָטוֹב הוּא לִפְנֵי־שָׁמֶשׁ
17 וְעַל־גַּנָּתוֹ יוֹנַקְתּוֹ תֵּצֵא׃ עַל־גַּל שָׁרָשָׁיו יְסֻבָּכוּ בֵּית
18 אֲבָנִים יֶחֱזֶה׃ אִם־יְבַלְּעֶנּוּ מִמְּקוֹמוֹ וְכִחֶשׁ בּוֹ לֹא
19 רְאִיתִיךָ׃ הֶן־הוּא מְשׂוֹשׂ דַּרְכּוֹ וּמֵעָפָר אַחֵר יִצְמָחוּ׃
21 הֶן־אֵל לֹא יִמְאַס־תָּם וְלֹא יַחֲזִיק בְּיַד־מְרֵעִים׃ עַד־כ
22 ה׳ במקום א׳ יְמַלֵּה שְׂחוֹק פִּיךָ וּשְׂפָתֶיךָ תְּרוּעָה׃ שֹׂנְאֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־
בֹשֶׁת וְאֹהֶל רְשָׁעִים אֵינֶנּוּ׃ וַיַּעַן אִיּוֹב ט א
2 וַיֹּאמַר׃ אָמְנָם יָדַעְתִּי כִּי־כֵן וּמַה־יִּצְדַּק אֱנוֹשׁ עִם־אֵל׃
4 3 אִם־יַחְפֹּץ לָרִיב עִמּוֹ לֹא יַעֲנֶנּוּ אַחַת מִנִּי־אָלֶף׃ חֲכַם
לֵבָב וְאַמִּיץ כֹּחַ מִי־הִקְשָׁה אֵלָיו וַיִּשְׁלָם׃ הַמַּעְתִּיק ה
6 הָרִים וְלֹא יָדָעוּ אֲשֶׁר הֲפָכָם בְּאַפּוֹ׃ הַמַּרְגִּיז אֶרֶץ
7 מִמְּקוֹמָהּ וְעַמּוּדֶיהָ יִתְפַּלָּצוּן׃ הָאֹמֵר לַחֶרֶס וְלֹא יִזְרָח
8 וּבְעַד כּוֹכָבִים יַחְתֹּם׃ נֹטֶה שָׁמַיִם לְבַדּוֹ וְדוֹרֵךְ עַל־
9 בָּמְתֵי־יָם׃ עֹשֶׂה עָשׁ כְּסִיל וְכִימָה וְחַדְרֵי תֵמָן׃
עֹשֶׂה גְדֹלוֹת עַד־אֵין חֵקֶר וְנִפְלָאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר׃ י
11 הֵן יַעֲבֹר עָלַי וְלֹא אֶרְאֶה וְיַחֲלֹף וְלֹא־אָבִין לוֹ׃
12 הֵן יַחְתֹּף מִי יְשִׁיבֶנּוּ מִי־יֹאמַר אֵלָיו מַה־תַּעֲשֶׂה׃
14 13 אֱלוֹהַּ לֹא־יָשִׁיב אַפּוֹ תַּחְתָּו שָׁחֲחוּ עֹזְרֵי רָהַב׃ אַף תחתיו קרי
כִּי־אָנֹכִי אֶעֱנֶנּוּ אֶבְחֲרָה דְבָרַי עִמּוֹ׃ אֲשֶׁר אִם־ טו
16 צָדַקְתִּי לֹא אֶעֱנֶה לִמְשֹׁפְטִי אֶתְחַנָּן׃ אִם־קָרָאתִי
17 וַיַּעֲנֵנִי לֹא אַאֲמִין כִּי־יַאֲזִין קוֹלִי׃ אֲשֶׁר־בִּשְׂעָרָה יְשׁוּפֵנִי
18 וְהִרְבָּה פְצָעַי חִנָּם׃ לֹא־יִתְּנֵנִי הָשֵׁב רוּחִי כִּי
19 יַשְׂבִּעֵנִי מַמְרֹרִים׃ אִם־לְכֹחַ אַמִּיץ הִנֵּה וְאִם־
לְמִשְׁפָּט מִי יוֹעִידֵנִי׃ אִם־אֶצְדָּק פִּי יַרְשִׁיעֵנִי תָּם־אָנִי כ
22 21 וַיַּעְקְשֵׁנִי׃ תָּם אָנִי לֹא אֵדַע נַפְשִׁי אֶמְאַס חַיָּי׃ אַחַת־
23 הִיא עַל־כֵּן אָמַרְתִּי תָּם וְרָשָׁע הוּא מְכַלֶּה׃ אִם־

Cap. IX. *Job Bildado respondens, primùm justitiam Dei in judiciis concedit, eam ulterius astruit, neque sese Deo responsare velle ostendit.*

24 שׁוֹט יָמִית פִּתְאֹם לְמַסַּת נְקִיִּם יִלְעָג׃ אֶרֶץ ׀ נִתְּנָה
בְיַד־רָשָׁע פְּנֵי שֹׁפְטֶיהָ יְכַסֶּה אִם־לֹא אֵפוֹ מִי־הוּא׃
26 כה וְיָמַי קַלּוּ מִנִּי־רָץ בָּרְחוּ לֹא־רָאוּ טוֹבָה׃ חָלְפוּ
27 עִם־אֳנִיּוֹת אֵבֶה כְּנֶשֶׁר יָטוּשׂ עֲלֵי־אֹכֶל׃ אִם־
28 אָמְרִי אֶשְׁכְּחָה שִׂיחִי אֶעֱזָבָה פָנַי וְאַבְלִיגָה׃ יָגֹרְתִּי
29 כָּל־עַצְּבֹתָי יָדַעְתִּי כִּי־לֹא תְנַקֵּנִי׃ אָנֹכִי אֶרְשָׁע
ל לָמָּה־זֶּה הֶבֶל אִיגָע׃ אִם־הִתְרַחַצְתִּי בְמֵו־שָׁלֶג במי קרי
31 וַהֲזִכּוֹתִי בְּבוֹר כַּפָּי׃ אָז בַּשַּׁחַת תִּטְבְּלֵנִי וְתִעֲבוֹנִי
32 שַׂלְמוֹתָי׃ כִּי־לֹא־אִישׁ כָּמוֹנִי אֶעֱנֶנּוּ נָבוֹא יַחְדָּו
33 בַּמִּשְׁפָּט׃ לֹא יֵשׁ־בֵּינֵינוּ מוֹכִיחַ יָשֵׁת יָדוֹ עַל־שְׁנֵינוּ׃
לה 34 יָסֵר מֵעָלַי שִׁבְטוֹ וְאֵמָתוֹ אַל־תְּבַעֲתַנִּי׃ אֲדַבְּרָה וְלֹא ט׳ רבתי
א ו אִירָאֶנּוּ כִּי־לֹא־כֵן אָנֹכִי עִמָּדִי׃ נָקְטָה נַפְשִׁי בְּחַיָּי
2 אֶעֱזָבָה עָלַי שִׂיחִי אֲדַבְּרָה בְּמַר נַפְשִׁי׃ אֹמַר אֶל־
3 אֱלוֹהַּ אַל־תַּרְשִׁיעֵנִי הוֹדִיעֵנִי עַל־מַה־תְּרִיבֵנִי׃ הֲטוֹב
לְךָ ׀ כִּי־תַעֲשֹׁק כִּי תִמְאַס יְגִיעַ כַּפֶּיךָ וְעַל־עֲצַת
4 רְשָׁעִים הוֹפָעְתָּ׃ הֲעֵינֵי בָשָׂר לָךְ אִם־כִּרְאוֹת אֱנוֹשׁ
6 ה תִּרְאֶה׃ הֲכִימֵי אֱנוֹשׁ יָמֶיךָ אִם־שְׁנוֹתֶיךָ כִּימֵי גָבֶר׃ כִּי־
7 תְבַקֵּשׁ לַעֲוֹנִי וּלְחַטָּאתִי תִּדְרוֹשׁ׃ עַל־דַּעְתְּךָ כִּי־לֹא
8 אֶרְשָׁע וְאֵין מִיָּדְךָ מַצִּיל׃ יָדֶיךָ עִצְּבוּנִי וַיַּעֲשׂוּנִי יַחַד סָבִיב
9 וַתְּבַלְּעֵנִי׃ זְכָר־נָא כִּי־כַחֹמֶר עֲשִׂיתָנִי וְאֶל־עָפָר
11 י תְּשִׁיבֵנִי׃ הֲלֹא כֶחָלָב תַּתִּיכֵנִי וְכַגְּבִנָּה תַּקְפִּיאֵנִי׃ עוֹר
12 וּבָשָׂר תַּלְבִּישֵׁנִי וּבַעֲצָמוֹת וְגִידִים תְּשֹׂכְכֵנִי׃ חַיִּים וָחֶסֶד
13 עָשִׂיתָ עִמָּדִי וּפְקֻדָּתְךָ שָׁמְרָה רוּחִי׃ וְאֵלֶּה צָפַנְתָּ
14 בִּלְבָבֶךָ יָדַעְתִּי כִּי־זֹאת עִמָּךְ׃ אִם־חָטָאתִי וּשְׁמַרְתָּנִי
טו וּמֵעֲוֹנִי לֹא תְנַקֵּנִי׃ אִם־רָשַׁעְתִּי ׀ אַלְלַי לִי וְצָדַקְתִּי
16 לֹא־אֶשָּׂא רֹאשִׁי שְׂבַע קָלוֹן וּרְאֵה עָנְיִי׃ וְיִגְאֶה כַּשַּׁחַל
17 תְּצוּדֵנִי וְתָשֹׁב תִּתְפַּלָּא בִי׃ תְּחַדֵּשׁ עֵדֶיךָ ׀ נֶגְדִּי וְתֶרֶב
18 כַּעַשְׂךָ עִמָּדִי חֲלִיפוֹת וְצָבָא עִמִּי׃ וְלָמָּה מֵרֶחֶם
הצאתני׃

Cap. X. *Deinde cum gratiosius tribunal, & benigniorem judicem implorasset, ad Deum convertit sermonem ejus gratiam & beneficia extollit, ac deprædicat; atque eâ fiduciâ causam suam coram eo agere sese velle demonstrat.*

הוֹצִאתָנִי אָגוֹץ וְעַיִן לֹא־תִרָאֵנִי׃ כַּאֲשֶׁר לֹא־הָיִיתִי 19
אֶהְיֶה מִבֶּטֶן לַקֶּבֶר אוּבָל׃ הֲלֹא־מְעַט יָמַי יֶחְדָּל כ ונחל קרי
יָשִׁית מִמֶּנִּי וְאַבְלִיגָה מְעָט׃ בְּטֶרֶם אֵלֵךְ וְלֹא אָשׁוּב 21 ושית קרי
אֶל־אֶרֶץ חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת׃ אֶרֶץ עֲפָתָה כְּמוֹ־אֹפֶל 22
צַלְמָוֶת וְלֹא־סְדָרִים וַתִּפַע כְּמוֹ־אֹפֶל׃

Cap. XI. וַיַּעַן צוֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיֹּאמַר׃ הֲרֹב דְּבָרִים לֹא יֵאָנֶה וְאִם־אִישׁ שְׂפָתַיִם יִצְדָּק׃ בַּדֶּיךָ מְתִים 3
יַחֲרִישׁוּ וַתִּלְעַג וְאֵין מַכְלִם׃ וַתֹּאמֶר זַךְ לִקְחִי וּבַר 4
הָיִיתִי בְעֵינֶיךָ׃ וְאוּלָם מִי־יִתֵּן אֱלוֹהַּ דַּבֵּר וְיִפְתַּח ה
שְׂפָתָיו עִמָּךְ׃ וְיַגֶּד־לְךָ ׀ תַּעֲלֻמוֹת חָכְמָה כִּי־ 6
כִפְלַיִם לְתוּשִׁיָּה וְדַע׀ כִּי־יַשֶּׁה לְךָ אֱלוֹהַּ מֵעֲוֹנֶךָ׃
הַחֵקֶר אֱלוֹהַּ תִּמְצָא אִם עַד־תַּכְלִית שַׁדַּי תִּמְצָא׃ 7
גָּבְהֵי שָׁמַיִם מַה־תִּפְעָל עֲמֻקָּה מִשְּׁאוֹל מַה־תֵּדָע׃ 8
אֲרֻכָּה מֵאֶרֶץ מִדָּהּ וּרְחָבָה מִנִּיהֶם׃ אִם־יַחֲלֹף וְיַסְגִּיר 9
וְיַקְהִיל וּמִי יְשִׁיבֶנּוּ׃ כִּי־הוּא יָדַע מְתֵי־שָׁוְא וַיַּרְא־אָוֶן 11
וְלֹא יִתְבּוֹנָן׃ וְאִישׁ נָבוּב יִלָּבֵב וְעַיִר פֶּרֶא אָדָם יִוָּלֵד׃ 12
אִם־אַתָּה הֲכִינוֹתָ לִבֶּךָ וּפָרַשְׂתָּ אֵלָיו כַּפֶּיךָ׃ אִם־אָוֶן 13 14
בְּיָדְךָ הַרְחִיקֵהוּ וְאַל־תַּשְׁכֵּן בְּאָהָלֶיךָ עַוְלָה׃ כִּי־אָז טו
תִּשָּׂא פָנֶיךָ מִמּוּם וְהָיִיתָ מָצָק וְלֹא תִירָא׃ כִּי־אָמְלָל 16
עָמָל תִּשְׁכַּח כַּמַּיִם עָבְרוּ תִּזְכֹּר׃ וּמִצָּהֳרַיִם יָקוּם חָלֶד 17
תַּעְפֶּה כַבֹּקֶר תִּהְיֶה׃ וּבָטַחְתָּ כִּי־יֵשׁ תִּקְוָה וְחָפַרְתָּ 18
לָבֶטַח תִּשְׁכָּב׃ וְרָבַצְתָּ וְאֵין מַחֲרִיד וְחִלּוּ פָנֶיךָ רַבִּים׃ 19
וְעֵינֵי רְשָׁעִים תִּכְלֶינָה וּמָנוֹס אָבַד מִנֶּהֶם וְתִקְוָתָם מַפַּח כ
נָפֶשׁ׃

Cap. XII. וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ אָמְנָם כִּי אַתֶּם־עָם 2 יב
וְעִמָּכֶם תָּמוּת חָכְמָה׃ גַּם־לִי לֵב כְּמוֹכֶם 3
לֹא־נָפַל אָנֹכִי מִכֶּם וְאֶת־מִי־אֵין כָּמוֹ־אֵלֶּה׃ שְׂחֹק 4
לְרֵעֵהוּ ׀ אֶהְיֶה קֹרֵא לֵאלוֹהַּ וַיַּעֲנֵהוּ שְׂחוֹק צַדִּיק
תָּמִים׃ לְפִיד בּוּז לְעִשְׁתּוֹרוֹת שַׁאֲנַן נָכוֹן לְמוֹעֲדֵי ה

Cap. XI. *Succedit Zophar, qui castigatâ Jobi, in perorandâ causâ suâ, fiducia ac libertate, ipsum officii admonet, & ad preces ac pœnitentiam hortatur: afflictionem enim ex peccato solum oriri; & Deum colentibus secunda ac prospera evenire omnia.*

Cap. XII. *Job, initio defensionis suæ, amicos objurgat, quod tantam opinionem sapientiæ ha-*

רגל

6 רָגֶל׃ יִשְׁלָיוּ אֹהָלִים׃ לְשֹׁדְדִים וּבַטְּחוֹת לְמַרְגִּיזֵי אֵל
7 לַאֲשֶׁר הֵבִיא אֱלוֹהַּ בְּיָדוֹ׃ וְאוּלָם שְׁאַל־נָא בְהֵמוֹת
8 וְתֹרֶךְ וְעוֹף הַשָּׁמַיִם וְיַגֶּד־לָךְ׃ אוֹ שִׂיחַ לָאָרֶץ וְתֹרֶךְ
9 וִיסַפְּרוּ לְךָ דְּגֵי הַיָּם׃ מִי לֹא־יָדַע בְּכָל־אֵלֶּה כִּי יַד־יְהוָה
י עָשְׂתָה זֹאת׃ אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נֶפֶשׁ כָּל־חָי וְרוּחַ כָּל־
11 בְּשַׂר־אִישׁ׃ הֲלֹא־אֹזֶן מִלִּין תִּבְחָן וְחֵךְ אֹכֶל יִטְעַם־
13 12 לוֹ׃ בִּישִׁישִׁים חָכְמָה וְאֹרֶךְ יָמִים תְּבוּנָה׃ עִמּוֹ חָכְמָה
14 וּגְבוּרָה לוֹ עֵצָה וּתְבוּנָה׃ הֵן יַהֲרוֹס וְלֹא יִבָּנֶה יִסְגֹּר
טו עַל־אִישׁ וְלֹא יִפָּתֵחַ׃ הֵן יַעְצֹר בַּמַּיִם וְיִבָּשׁוּ וִישַׁלְּחֵם
16 וְיַהַפְכוּ־אָרֶץ׃ עִמּוֹ עֹז וְתוּשִׁיָּה לוֹ שֹׁגֵג וּמַשְׁגֶּה׃
18 17 מוֹלִיךְ יוֹעֲצִים שׁוֹלָל וְשֹׁפְטִים יְהוֹלֵל׃ מוּסַר מְלָכִים
19 פִּתֵּחַ וַיֶּאְסֹר אֵזוֹר בְּמָתְנֵיהֶם׃ מוֹלִיךְ כֹּהֲנִים שׁוֹלָל
כ וְאֵיתָנִים יְסַלֵּף׃ מֵסִיר שָׂפָה לְנֶאֱמָנִים וְטַעַם זְקֵנִים
22 21 יִקָּח׃ שׁוֹפֵךְ בּוּז עַל־נְדִיבִים וּמְזִיחַ אֲפִיקִים רִפָּה׃ מְגַלֶּה
23 עֲמֻקוֹת מִנִּי־חֹשֶׁךְ וַיֹּצֵא לָאוֹר צַלְמָוֶת׃ מַשְׂגִּיא לַגּוֹיִם
24 וַיְאַבְּדֵם שֹׁטֵחַ לַגּוֹיִם וַיַּנְחֵם׃ מֵסִיר לֵב רָאשֵׁי עַם־הָאָרֶץ
כה וַיַּתְעֵם בְּתֹהוּ לֹא־דָרֶךְ׃ יְמַשְׁשׁוּ־חֹשֶׁךְ וְלֹא־אוֹר וַיַּתְעֵם
א יג כַּשִּׁכּוֹר׃ הֶן־כֹּל רָאֲתָה עֵינִי שָׁמְעָה אָזְנִי וַתָּבֶן לָהּ׃
3 2 כְּדַעְתְּכֶם יָדַעְתִּי גַּם־אָנִי לֹא־נֹפֵל אָנֹכִי מִכֶּם׃ אוּלָם
4 אֲנִי אֶל־שַׁדַּי אֲדַבֵּר וְהוֹכֵחַ אֶל־אֵל אֶחְפָּץ׃ וְאוּלָם
ה אַתֶּם טֹפְלֵי־שָׁקֶר רֹפְאֵי אֱלִל כֻּלְּכֶם׃ מִי־יִתֵּן הַחֲרֵשׁ
6 תַּחֲרִישׁוּן וּתְהִי לָכֶם לְחָכְמָה׃ שִׁמְעוּ־נָא תוֹכַחְתִּי
7 וְרִבּוֹת שְׂפָתַי הַקְשִׁיבוּ׃ הַלְאֵל תְּדַבְּרוּ עַוְלָה וְלוֹ
9 8 תְּדַבְּרוּ רְמִיָּה׃ הֲפָנָיו תִּשָּׂאוּן אִם־לָאֵל תְּרִיבוּן׃ הֲטוֹב
רגש אחרי ת׳נ כִּי־יַחְקֹר אֶתְכֶם אִם־כְּהָתֵל בֶּאֱנוֹשׁ תְּהָתֵלּוּ בוֹ׃ הוֹכֵחַ
11 יוֹכִיחַ אֶתְכֶם אִם־בַּסֵּתֶר פָּנִים תִּשָּׂאוּן׃ הֲלֹא שְׂאֵתוֹ
12 תְּבַעֵת אֶתְכֶם וּפַחְדּוֹ יִפֹּל עֲלֵיכֶם׃ זִכְרֹנֵיכֶם מִשְׁלֵי־
13 אֵפֶר לְגַבֵּי־חֹמֶר גַּבֵּיכֶם׃ הַחֲרִישׁוּ מִמֶּנִּי וַאֲדַבְּרָה־אָנִי

ויעבר

beant, & fiduciam ac spem Sanctorum irrideant: se verò tantundem de Deo intelligere, atque familiare sibi ejus esse mysterium ostendit: idque re ipsa docet, ac magnifica de Deo deprædicat.

Cap. XIII. *Itaque rursum ad disceptationem causæ descendit: sibique fas esse ostendit, Deum, in fide, in judicio adire, & ad tribunal gratiæ cum eo veluti contendere, & libertate uti, ac innocen-*

14 וְיַעֲבֹר עָלַי מָה׃ עַל־מָה׀ אֶשָּׂא בְשָׂרִי בְשִׁנָּי וְנַפְשִׁי
אָשִׂים בְּכַפִּי׃ הֵן־יִקְטְלֵנִי לֹא אֲיַחֵל אַךְ־דְּרָכַי אֶל־ טו לו ק׳
16 פָּנָיו אוֹכִיחַ׃ גַּם־הוּא־לִי לִישׁוּעָה כִּי־לֹא לְפָנָיו חָנֵף
18 17 יָבוֹא׃ שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ מִלָּתִי וְאַחְוָתִי בְּאָזְנֵיכֶם׃ הִנֵּה־
19 נָא עָרַכְתִּי מִשְׁפָּט יָדַעְתִּי כִּי־אֲנִי אֶצְדָּק׃ מִי־הוּא
יָרִיב עִמָּדִי כִּי־עַתָּה אַחֲרִישׁ וְאֶגְוָע׃ אַךְ־שְׁתַּיִם אַל־כ
21 תַּעַשׂ עִמָּדִי אָז מִפָּנֶיךָ לֹא אֶסָּתֵר׃ כַּפְּךָ מֵעָלַי הַרְחַק
22 וְאֵימָתְךָ אַל־תְּבַעֲתַנִּי׃ וְקְרָא וְאָנֹכִי אֶעֱנֶה אוֹ אֲדַבֵּר
23 וַהֲשִׁיבֵנִי׃ כַּמָּה לִי עֲוֹנוֹת וְחַטָּאוֹת פִּשְׁעִי וְחַטָּאתִי
24 הֹדִיעֵנִי׃ לָמָּה־פָנֶיךָ תַסְתִּיר וְתַחְשְׁבֵנִי לְאוֹיֵב לָךְ׃
26 הֶעָלֶה נִדָּף תַּעֲרוֹץ וְאֶת־קַשׁ יָבֵשׁ תִּרְדֹּף׃ כִּי־תִכְתֹּב כה
27 עָלַי מְרֹרוֹת וְתוֹרִישֵׁנִי עֲוֹנוֹת נְעוּרָי׃ וְתָשֵׂם בַּסַּד׀
28 רַגְלַי וְתִשְׁמוֹר כָּל־אָרְחֹתָי עַל־שָׁרְשֵׁי רַגְלַי תִּתְחַקֶּה׃
וְהוּא כְּרָקָב יִבְלֶה כְּבֶגֶד אֲכָלוֹ עָשׁ׃ אָדָם יְלוּד אִשָּׁה יד א
2 קְצַר יָמִים וּשְׂבַע־רֹגֶז׃ כְּצִיץ יָצָא וַיִּמָּל וַיִּבְרַח כַּצֵּל וְלֹא
3 יַעֲמוֹד׃ אַף־עַל־זֶה פָּקַחְתָּ עֵינֶיךָ וְאֹתִי תָבִיא
4 ה בְמִשְׁפָּט עִמָּךְ׃ מִי־יִתֵּן טָהוֹר מִטָּמֵא לֹא אֶחָד׃ אִם־
חֲרוּצִים׀ יָמָיו מִסְפַּר־חֳדָשָׁיו אִתָּךְ חֻקָּו עָשִׂיתָ וְלֹא חקיו קרי
7 6 יַעֲבֹר׃ שְׁעֵה מֵעָלָיו וְיֶחְדָּל עַד־יִרְצֶה כְּשָׂכִיר יוֹמוֹ׃ כִּי יֵשׁ
לָעֵץ תִּקְוָה אִם־יִכָּרֵת וְעוֹד יַחֲלִיף וְיוֹנַקְתּוֹ לֹא תֶחְדָּל׃
9 8 אִם־יַזְקִין בָּאָרֶץ שָׁרְשׁוֹ וּבֶעָפָר יָמוּת גִּזְעוֹ׃ מֵרֵיחַ מַיִם
יַפְרִחַ וְעָשָׂה קָצִיר כְּמוֹ־נָטַע׃ וְגֶבֶר יָמוּת וַיֶּחֱלָשׁ וַיִּגְוַע׀
12 11 אָדָם וְאַיּוֹ׃ אָזְלוּ־מַיִם מִנִּי־יָם וְנָהָר יֶחְרַב וְיָבֵשׁ׃ וְאִישׁ
שָׁכַב וְלֹא־יָקוּם עַד־בִּלְתִּי שָׁמַיִם לֹא יָקִיצוּ וְלֹא יֵעֹרוּ
13 מִשְׁנָתָם׃ מִי יִתֵּן׀ בִּשְׁאוֹל תַּצְפִּנֵנִי תַּסְתִּירֵנִי עַד־
14 שׁוּב אַפֶּךָ תָּשִׁית לִי חֹק וְתִזְכְּרֵנִי׃ אִם־יָמוּת גֶּבֶר
הֲיִחְיֶה כָּל־יְמֵי צְבָאִי אֲיַחֵל עַד־בּוֹא חֲלִיפָתִי׃
16 15 תִּקְרָא וְאָנֹכִי אֶעֱנֶךָ לְמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ תִכְסֹף׃ כִּי־עַתָּה
צעדי

tiam testari, atque spem suam fateri, nec erubescere, denique Judicem ipsum exorare.

Cap. XIV. *De plagis ac cruciatibus suis cum, fine præcedentis capitis, dicere cœpisset, casque non ex occulto aliquo scelere, vel peccatis vindicandis sibi immitti, testatus esset; hic in eodem argumento pergit, atque variè cum gravitate afflictionum colluctatur.*

animi æstus atque anxietates patitur, nec liquidò in istis tenebris earum naturam sese capere fatetur, speciemque iræ Dei in iis reformidat: tandem severitatem Dei deprecatur, & ad gratiam ac misericordiam ejus anhelat. Cap. XV. Secunda actio Eliphazi, quâ Jobum arguit, tanquam indigna loquutum: atque turbatum ipsius animum tranquillare conatur, utque Deo minorem sese præbeat, istosque æstus componat, hortatur: ostensis gravibus Dei judiciis in improbos & hypocritas.

17 צְעָרַי תִּסְפּוֹר לָא תִשְׁמֹר עַל־חַטָּאתָי: חָתַם
18 בִּצְרוֹר פִּשְׁעַי וַתִּטְפֹּל עַל־עֲוֹנִי: וְאוּלָם הַר־נוֹפֵל
19 יָבוֹל וְצוּר יֶעְתַּק מִמְּקוֹמוֹ: אֲבָנִים שָׁחֲקוּ מַיִם תְּשִׁטֵּף
כ סְפִיחֶיהָ עֲפַר־אֶרֶץ וְתִקְוַת אֱנוֹשׁ הֶאֱבַדְתָּ: תְּתְקְפֵהוּ
21 לָנֶצַח וַיַּהֲלֹךְ מְשַׁנֶּה פָּנָיו וַתְּשַׁלְּחֵהוּ: יִכְבְּדוּ בָנָיו וְלֹא
22 יֵדָע וְיִצְעֲרוּ וְלֹא־יָבִין לָמוֹ: אַךְ בְּשָׂרוֹ עָלָיו יִכְאָב וְנַפְשׁוֹ
א טז עָלָיו תֶּאֱבָל: וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי
2 וַיֹּאמַר: הֲחָכָם יַעֲנֶה דַעַת־רוּחַ וִימַלֵּא קָדִים בִּטְנוֹ:
3 4 הוֹכֵחַ בִּדְבָר לֹא יִסְכֹּן וּמִלִּים לֹא־יוֹעִיל בָּם: אַף־
ח אַתָּה תָּפֵר יִרְאָה וְתִגְרַע שִׂיחָה לִפְנֵי־אֵל: כִּי־
6 יְאַלֵּף עֲוֹנְךָ פִּיךָ וְתִבְחַר לְשׁוֹן עֲרוּמִים: יַרְשִׁיעֲךָ
יחיד 7 פִּיךָ וְלֹא־אָנִי וּשְׂפָתֶיךָ יַעֲנוּ־בָךְ: הָרִאשׁוֹן אָדָם
8 תִּוָּלֵד וְלִפְנֵי גְבָעוֹת חוֹלָלְתָּ: הַבְסוֹד אֱלוֹהַּ תִּשְׁמָע
9 וְתִגְרַע אֵלֶיךָ חָכְמָה: מַה־יָּדַעְתָּ וְלֹא נֵדָע תָּבִין וְלֹא־
י עִמָּנוּ הוּא: גַּם־שֵׂב גַּם־יָשִׁישׁ בָּנוּ כַּפִּיר מֵאָבִיךָ
11 יָמִים: הֲמְעַט מִמְּךָ תַּנְחוּמוֹת אֵל וְדָבָר לָאַט עִמָּךְ:
12 מַה־יְּקָחֲךָ לִבֶּךָ וּמָה־יִּרְזְמוּן עֵינֶיךָ: כִּי־תָשִׁיב אֶל־
13 14 אֵל רוּחֶךָ וְהוֹצֵאתָ מִפִּיךָ מִלִּין: מָה־אֱנוֹשׁ כִּי־יִזְכֶּה
טו וְכִי יִצְדַּק יְלוּד אִשָּׁה: הֵן בִּקְדֹשָׁו לֹא־יַאֲמִין וְשָׁמַיִם
בקדשיו ק׳ 16 לֹא־זַכּוּ בְעֵינָיו: אַף כִּי־נִתְעָב וְנֶאְלָח אִישׁ־שֹׁתֶה
17 כַּמַּיִם עַוְלָה: אֲחַוְךָ שְׁמַע־לִי וְאֶחֱזֶה־חָזִיתִי
18 וַאֲסַפֵּרָה: אֲשֶׁר־חֲכָמִים יַגִּידוּ וְלֹא כִחֲדוּ
19 מֵאֲבוֹתָם: לָהֶם לְבַדָּם נִתְּנָה הָאָרֶץ וְלֹא־עָבַר
ב זָר בְּתוֹכָם: כָּל־יְמֵי רָשָׁע הוּא מִתְחוֹלֵל וּמִסְפַּר שָׁנִים
24 נִצְפָּנוּ לָעָרִיץ: קוֹל־פְּחָדִים בְּאָזְנָיו בַּשָּׁלוֹם שׁוֹדֵד
22 יָבוֹאֶנּוּ: לֹא־יַאֲמִין שׁוּב מִנִּי־חֹשֶׁךְ וְצָפוּי הוּא אֵלָי
23 חָרֶב: נֹדֵד הוּא לַלֶּחֶם אַיֵּה יָדַע כִּי־נָכוֹן בְּיָדוֹ יוֹם
24 חֹשֶׁךְ: יְבַעֲתֻהוּ צַר וּמְצוּקָה תְּתְקְפֵהוּ כְּמֶלֶךְ עָתִיד

לַכִּידוֹר׃ כִּי־נָטָה אֶל־אֵל יָדוֹ וְאֶל־שַׁדַּי יִתְגַּבָּר׃ יָרוּץ כה 26
אֵלָיו בְּצַוָּאר בַּעֲבִי גַּבֵּי מָגִנָּיו׃ כִּי־כִסָּה פָנָיו בְּחֶלְבּוֹ 27
וַיַּעַשׂ פִּימָה עֲלֵי־כָסֶל׃ וַיִּשְׁכּוֹן עָרִים נִכְחָדוֹת בָּתִּים 28
לֹא־יֵשְׁבוּ לָמוֹ אֲשֶׁר הִתְעַתְּדוּ לְגַלִּים׃ לֹא־יֶעְשַׁר וְלֹא־ 29
יָקוּם חֵילוֹ וְלֹא־יִטֶּה לָאָרֶץ מִנְלָם׃ לֹא־יָסוּר מִנִּי־חֹשֶׁךְ ל
יוֹנַקְתּוֹ תְּיַבֵּשׁ שַׁלְהָבֶת וְיָסוּר בְּרוּחַ פִּיו׃ אַל־יַאֲמֵן בַּשָּׁוְ 31 חסר א׳
נִתְעָה כִּי־שָׁוְא תִּהְיֶה תְמוּרָתוֹ׃ בְּלֹא־יוֹמוֹ תִּמָּלֵא 32
וְכִפָּתוֹ לֹא רַעֲנָנָה׃ יַחְמֹס כַּגֶּפֶן בִּסְרוֹ וְיַשְׁלֵךְ כַּזַּיִת 33
נִצָּתוֹ׃ כִּי־עֲדַת חָנֵף גַּלְמוּד וְאֵשׁ אָכְלָה אָהֳלֵי־שֹׁחַד׃ 34
הָרָה עָמָל וְיָלֹד אָוֶן וּבִטְנָם תָּכִין מִרְמָה׃ לה

וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ שָׁמַעְתִּי כְאֵלֶּה רַבּוֹת יו א 2
מְנַחֲמֵי עָמָל כֻּלְּכֶם׃ הֲקֵץ לְדִבְרֵי־רוּחַ אוֹ מַה־יַּמְרִיצְךָ 3
כִּי תַעֲנֶה׃ גַּם אָנֹכִי כָּכֶם אֲדַבֵּרָה לוּ יֵשׁ נַפְשְׁכֶם תַּחַת 4
נַפְשִׁי אַחְבִּירָה עֲלֵיכֶם בְּמִלִּים וְאָנִיעָה עֲלֵיכֶם בְּמוֹ
רֹאשִׁי׃ אֲאַמִּצְכֶם בְּמוֹ־פִי וְנִיד שְׂפָתַי יַחְשֹׂךְ׃ אִם־ה 6
אֲדַבְּרָה לֹא־יֵחָשֵׂךְ כְּאֵבִי וְאַחְדְּלָה מַה־מִּנִּי יַהֲלֹךְ׃
אַךְ־עַתָּה הֶלְאָנִי הֲשִׁמּוֹתָ כָּל־עֲדָתִי׃ וַתִּקְמְטֵנִי לְעֵד 7 8
הָיָה וַיָּקָם בִּי כַּחְשִׁי בְּפָנַי יַעֲנֶה׃ אַפּוֹ טָרַף וַיִּשְׂטְמֵנִי 9
חָרַק עָלַי בְּשִׁנָּיו צָרִי יִלְטוֹשׁ עֵינָיו לִי׃ פָּעֲרוּ עָלַי י
בְּפִיהֶם בְּחֶרְפָּה הִכּוּ לְחָיַי יַחַד עָלַי יִתְמַלָּאוּן׃ יַסְגִּירֵנִי אֵל 11
אֶל עַוִּיל וְעַל־יְדֵי רְשָׁעִים יִרְטֵנִי׃ שָׁלֵו הָיִיתִי וַיְפַרְפְּרֵנִי 12
וְאָחֵז בְּעָרְפִּי וַיְפַצְפְּצֵנִי וַיְקִימֵנִי לוֹ לְמַטָּרָה׃ יָסֹבּוּ עָלַי 13
רַבָּיו פַּלַּח כִּלְיוֹתַי וְלֹא יַחְמֹל יִשְׁפֹּךְ לָאָרֶץ מְרֵרָתִי׃
יִפְרְצֵנִי פֶרֶץ עַל־פְּנֵי־פָרֶץ יָרֶץ עָלַי כְּגִבּוֹר׃ שַׂק תָּפַרְתִּי 14 טו
עֲלֵי גִלְדִּי וְעֹלַלְתִּי בֶעָפָר קַרְנִי׃ פָּנַי חֲמַרְמְרָה מִנִּי־ 16 חמרמרו קו
בֶכִי וְעַל עַפְעַפַּי צַלְמָוֶת׃ עַל לֹא־חָמָס בְּכַפָּי וּתְפִלָּתִי 17
זַכָּה׃ אֶרֶץ אַל־תְּכַסִּי דָמִי וְאַל־יְהִי מָקוֹם לְזַעֲקָתִי׃ 18
גַּם־עַתָּה הִנֵּה בַשָּׁמַיִם עֵדִי וְשָׂהֲדִי בַּמְּרוֹמִים׃ מְלִיצַי 19 כ

רעי

Cap. XVI. *Ostendit Jobus, quàm indignè ab amicis exagitetur, suamque parrhesiam magnis argumentis tuetur, seque fidem ac spem justorum, tam dirâ in afflictione & luctâ, nullâ parte abjicere posse testatur.*

21 רֵעָי אֶל־אֱלוֹהַּ דָּלְפָה עֵינִי׃ וְיוֹכַח לְגֶבֶר עִם־אֱלוֹהַּ וּבֶן־
22 אָדָם לְרֵעֵהוּ׃ כִּי־שְׁנוֹת מִסְפָּר יֶאֱתָיוּ וְאֹרַח לֹא־
א ון אָשׁוּב אֶהֱלֹךְ׃ רוּחִי חֻבָּלָה יָמַי נִזְעָכוּ קְבָרִים לִי׃
2 אִם־לֹא הֲתֻלִּים עִמָּדִי וּבְהַמְּרוֹתָם תָּלַן עֵינִי׃ שִׂימָה
4 נָּא עָרְבֵנִי עִמָּךְ מִי־הוּא לְיָדִי יִתְקַע׃ כִּי־לִבָּם צָפַנְתָּ
ה מִשָּׂכֶל עַל־כֵּן לֹא תְרוֹמֵם׃ לְחֵלֶק יַגִּיד רֵעִים וְעֵינֵי
6 בָנָיו תִּכְלֶנָה׃ וְהִצִּיגַנִי לִמְשֹׁל עַמִּים וְתֹפֶת לְפָנִים
7 אֶהְיֶה׃ וַתֵּכַהּ מִכַּעַשׂ עֵינִי וִיצֻרַי כַּצֵּל כֻּלָּם׃ יָשֹׁמּוּ
9 יְשָׁרִים עַל־זֹאת וְנָקִי עַל־חָנֵף יִתְעֹרָר׃ וְיֹאחֵז צַדִּיק
י דַּרְכּוֹ וּטְהַר־יָדַיִם יֹסִיף אֹמֶץ׃ וְאֻלָּם כֻּלָּם תָּשׁוּבוּ וּבֹאוּ
11 נָא וְלֹא־אֶמְצָא בָכֶם חָכָם׃ יָמַי עָבְרוּ זִמּוֹתַי נִתְּקוּ
12 מוֹרָשֵׁי לְבָבִי׃ לַיְלָה לְיוֹם יָשִׂימוּ אוֹר קָרוֹב מִפְּנֵי־
13 חֹשֶׁךְ׃ אִם־אֲקַוֶּה שְׁאוֹל בֵּיתִי בַּחֹשֶׁךְ רִפַּדְתִּי יְצוּעָי׃
14 לַשַּׁחַת קָרָאתִי אָבִי אָתָּה אִמִּי וַאֲחֹתִי לָרִמָּה׃
16 טו וְאַיֵּה אֵפוֹ תִקְוָתִי וְתִקְוָתִי מִי יְשׁוּרֶנָּה׃ בַּדֵּי שְׁאֹל
תֵּרַדְנָה אִם־יַחַד עַל־עָפָר נָחַת׃
2 אוח וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשֻּׁחִי וַיֹּאמַר׃ עַד־אָנָה 1
3 תְּשִׂימוּן קִנְצֵי לְמִלִּין תָּבִינוּ וְאַחַר נְדַבֵּר׃ מַדּוּעַ נֶחְשַׁבְנוּ
4 כַבְּהֵמָה נִטְמִינוּ בְּעֵינֵיכֶם׃ טֹרֵף נַפְשׁוֹ בְּאַפּוֹ הַלְמַעַנְךָ
ה תֵּעָזַב אָרֶץ וְיֶעְתַּק צוּר מִמְּקוֹמוֹ׃ גַּם אוֹר רְשָׁעִים יִדְעָךְ
6 וְלֹא־יִגַּהּ שְׁבִיב אִשּׁוֹ׃ אוֹר חָשַׁךְ בְּאָהֳלוֹ וְנֵרוֹ עָלָיו
7 יִדְעָךְ׃ יֵצְרוּ צַעֲדֵי אוֹנוֹ וְתַשְׁלִיכֵהוּ עֲצָתוֹ׃ כִּי־שֻׁלַּח
9 בְּרֶשֶׁת בְּרַגְלָיו וְעַל־שְׁבָכָה יִתְהַלָּךְ׃ יֹאחֵז בְּעָקֵב פָּח
י יַחֲזֵק עָלָיו צַמִּים׃ טָמוּן בָּאָרֶץ חַבְלוֹ וּמַלְכֻּדְתּוֹ עָלָי
11 נָתִיב׃ סָבִיב בִּעֲתֻהוּ בַלָּהוֹת וְהֶפְצֻהוּ לְרַגְלָיו׃ יִהְי־
13 רָעֵב אֹנוֹ וְאֵיד נָכוֹן לְצַלְעוֹ׃ יֹאכַל בַּדֵּי עוֹרוֹ יֹאכַל בַּדָּיו
14 בְּכוֹר מָוֶת׃ יִנָּתֵק מֵאָהֳלוֹ מִבְטַחוֹ וְתַצְעִידֵהוּ לְמֶלֶךְ
טו בַּלָּהוֹת׃ תִּשְׁכּוֹן בְּאָהֳלוֹ מִבְּלִי־לוֹ יְזֹרֶה עַל־נָוֵהוּ

Cap. XVII. *Cum amicis Iudicio contendere exoptat, queritur ipsos offendi cruce & afflictionibus suis, quasi eæ manifestum iræ divinæ signum forent, & vindictæ solum servirent: fidem piorum implorat: tandem in hac vita nihil jucundi sese sperare, sed mortem, ut calamitatum & luctæ finem, expectare, profitetur.*

Cap. XVIII. *Succedit rursus Bildad, atque consolando Jobo, ut ipsius minueret opinionem, sese hostis loco puniri, magnum & manifestum esse discrimen osten-*

גְּפָרִית׃ מִתַּחַת שָׁרָשָׁיו יִבָּשׁוּ וּמִמַּעַל יִמַּל קְצִירוֹ׃ 16
זִכְרוֹ אָבַד מִנִּי־אָרֶץ וְלֹא־שֵׁם לוֹ עַל־פְּנֵי־חוּץ׃ 17
יֶהְדְּפֻהוּ מֵאוֹר אֶל־חֹשֶׁךְ וּמִתֵּבֶל יְנֻדֻּהוּ׃ 18
לֹא־נִין לוֹ וְלֹא־נֶכֶד בְּעַמּוֹ וְאֵין שָׂרִיד בִּמְגוּרָיו׃ 19
עַל־יוֹמוֹ נָשַׁמּוּ כ
אַחֲרֹנִים וְקַדְמֹנִים אָחֲזוּ שָׁעַר׃ 20
אַךְ־אֵלֶּה מִשְׁכְּנוֹת 21
עַוָּל וְזֶה מְקוֹם לֹא־יָדַע אֵל׃
וַיַּעַן אִיּוֹב וט א
וַיֹּאמַר׃ עַד־אָנָה תְּגֹיְנוּן נַפְשִׁי וּתְדַכְּאוּנַנִי בְמִלִּים׃ 2
זֶה׀ עֶשֶׂר פְּעָמִים תַּכְלִימוּנִי לֹא־תֵבֹשׁוּ תַּהְכְּרוּ־לִי׃ 3
וְאַף־אָמְנָם שָׁגִיתִי אִתִּי תָּלִין מִשְׁוָגָתִי׃ אִם־אָמְנָם עָלַי 4 ה
תַּגְדִּילוּ וְתוֹכִיחוּ עָלַי חֶרְפָּתִי׃ דְּעוּ־אָפוֹ כִּי־אֱלוֹהַּ 6
עִוָּתָנִי וּמְצוֹדוֹ עָלַי הִקִּיף׃ הֵן אֶצְעַק חָמָס וְלֹא אֵעָנֶה 7
אֲשַׁוַּע וְאֵין מִשְׁפָּט׃ אָרְחִי גָדַר וְלֹא אֶעֱבוֹר וְעַל־ 8
נְתִיבוֹתַי חֹשֶׁךְ יָשִׂים׃ כְּבוֹדִי מֵעָלַי הִפְשִׁיט וַיָּסַר 9
עֲטֶרֶת רֹאשִׁי׃ יִתְּצֵנִי סָבִיב וְאֵלֵךְ וַיִּסַּע כָּעֵץ תִּקְוָתִי׃ י
וַיַּחַר עָלַי אַפּוֹ וַיַּחְשְׁבֵנִי לוֹ כְּצָרָיו׃ יַחַד׀ בָּאוּ גְדוּדָיו 11 12
וַיָּסֹלּוּ עָלַי דַּרְכָּם וַיַּחֲנוּ סָבִיב לְאָהֳלִי׃ אַחַי מֵעָלַי 13
הִרְחִיק וְיֹדְעַי אַךְ־זָרוּ מִמֶּנִּי׃ חָדְלוּ קְרוֹבַי וּמְיֻדָּעַי 14
שְׁכֵחוּנִי׃ גָּרֵי בֵיתִי וְאַמְהֹתַי לְזָר תַּחְשְׁבֵנִי נָכְרִיָּה הָיִיתִי טו
בְּעֵינֵיהֶם׃ לְעַבְדִּי קָרָאתִי וְלֹא יַעֲנֶה בְּפִי אֶתְחַנַּן־ 16
לוֹ׃ רוּחִי זָרָה לְאִשְׁתִּי וְחַנּוֹתִי לִבְנֵי בִטְנִי׃ גַּם־עֲוִילִים 17 18
מָאֲסוּ בִי אָקוּמָה וַיְדַבְּרוּ־בִי׃ תִּעֲבוּנִי כָּל־מְתֵי סוֹדִי 19
וְזֶה־אָהַבְתִּי נֶהְפְּכוּ־בִי׃ בְּעוֹרִי וּבִבְשָׂרִי דָּבְקָה עַצְמִי כ
וָאֶתְמַלְּטָה בְּעוֹר שִׁנָּי׃ חָנֻּנִי חָנֻּנִי אַתֶּם רֵעָי כִּי יַד־ 21
אֱלוֹהַּ נָגְעָה בִי׃ לָמָּה תִרְדְּפֻנִי כֵּאלוֹהַּ וּמִבְּשָׂרִי לֹא 22
תִשְׂבָּעוּ׃ מִי־יִתֵּן אֲפוּ וְיֻכְתְּבוּן מִלָּי מִי־יִתֵּן בַּסֵּפֶר 23
וְיֻחָקוּ׃ בְּעֵט־בַּרְזֶל וְעֹפֶרֶת לָעַד בַּצּוּר יֶחָצְבוּן׃ וַאֲנִי 24 כה
יָדַעְתִּי גֹּאֲלִי חָי וְאַחֲרוֹן עַל־עָפָר יָקוּם׃ וְאַחַר עוֹרִי 26
נִקְפוּ־זֹאת וּמִבְּשָׂרִי אֶחֱזֶה אֱלוֹהַּ׃ אֲשֶׁר אֲנִי אֶחֱזֶה־לִי 27
ועיני

dit inter mala improborum & piorum; ac multis infelicem impiorum statum depingit. Cap. xix. Refuta: Iob Bildadi dicta, ex eo quod similia & graviora sibi eveniant: itaque falsò eos urgere, probos in hac vita meliori sorte esse, quàm improbos, atque ista spe ipsum demulcere: concludit sibi unicam consolationem in resurrectione justorum esse, & quantâ potest parrhesiâ ac libertate fidem suam testatur.

28 וְעֵינַי רָאוּ וְלֹא־זָר כָּלוּ כִלְיָתִי בְחֵקִי׃ כִּי תֹאמְרוּ מַה־
29 נִּרְדָּף־לוֹ וְשֹׁרֶשׁ דָּבָר נִמְצָא־בִי׃ גְּוּרוּ לָכֶם מִפְּנֵי־
חרב קרי חָרֶב כִּי־חֵמָה עֲוֹנוֹת חָרֶב לְמַעַן תֵּדְעוּן שַׁדִּין׃

Cap. XX. *Zophar, repetitâ ex ultimis verbis Iobi disputatione, quàm miseri sint improbi & hypocritæ, etiam in summa felicitate, ulteriùs explicare atque firmare aggreditur.*

א כ וַיַּעַן צוֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיֹּאמַר׃
3 2 לָכֵן שְׂעָפַי יְשִׁיבֻנִי וּבַעֲבוּר חוּשִׁי בִי׃ מוּסַר כְּלִמָּתִי
4 אֶשְׁמָע וְרוּחַ מִבִּינָתִי יַעֲנֵנִי׃ הֲזֹאת יָדַעְתָּ מִנִּי־
פתח באתנח׃ אָז מִנִּי שִׂים אָדָם עַל־אָרֶץ׃ כִּי רִנַּת רְשָׁעִים
6 מִקָּרוֹב וְשִׂמְחַת חָנֵף עֲדִי־רָגַע׃ אִם־יַעֲלֶה
7 לַשָּׁמַיִם שְׁאוֹ וְרֹאשׁוֹ לֶעָב יִגְיָע׃ כְּגַלְלוֹ לָנֶצַח
8 יֹאבֵד רֹאָיו יֹאמְרוּ אָיּוֹ׃ כַּחֲלוֹם יָעוּף וְלֹא יִמָּצֵאהוּ וְיִדַּד
9 כְּחֶזְיוֹן לָיְלָה׃ עַיִן שָׁזְפָתוּ וְלֹא תוֹסִיף וְלֹא־עוֹד
10 תְּשׁוּרֶנּוּ מְקוֹמוֹ׃ בָּנָיו יִרְצוּ דַלִּים וְיָדָיו תְּשֵׁבֶנָה אוֹנוֹ׃
עלומיו 11 עַצְמוֹתָיו מָלְאוּ עֲלוּמוֹ וְעִמּוֹ עַל־עָפָר תִּשְׁכָּב׃
ף 13 12 אִם־תַּמְתִּיק בְּפִיו רָעָה יְכַחֲדֶנָּה תַּחַת לְשׁוֹנוֹ׃ יַחְמֹל
14 עָלֶיהָ וְלֹא יַעַזְבֶנָּה וְיִמְנָעֶנָּה בְּתוֹךְ חִכּוֹ׃ לַחְמוֹ בְמֵעָיו
טו נֶהְפָּךְ מְרוֹרַת פְּתָנִים בְּקִרְבּוֹ׃ חַיִל בָּלַע וְיָקִיאֶנּוּ
16 מִבִּטְנוֹ יֹרִשֶׁנּוּ אֵל׃ רֹאשׁ־פְּתָנִים יִינָק תַּהַרְגֵּהוּ לְשׁוֹן
17 אֶפְעֶה׃ אַל־יֶרֶא בְּפַלְגּוֹת נַהֲרֵי נַחֲלֵי דְּבַשׁ וְחֶמְאָה׃
19 18 מֵשִׁיב יְגִיעַ וְלֹא יִבְלַע כְּחַיִל תְּמוּרָתוֹ וְלֹא יָעֲלֹס׃ כִּי
כ רָצַץ עָזַב דַּלִּים בַּיִת גָּזַל וְלֹא יִבְנֵהוּ׃ כִּי לֹא־יָדַע
21 שַׁלְוָ בְּבִטְנוֹ בַּחֲמוּדוֹ לֹא יְמַלֵּט׃ אֵין־שָׁרִיד לְאָכְלוֹ
יחידו 22 עַל־כֵּן לֹא־יָחִיל טוּבוֹ׃ בְּמִלְאוֹת סְפֵקוֹ יֵצַר לוֹ כָּל־יָד
23 עָמֵל תְּבֹאֵנוּ׃ יְהִי לְמַלֵּא בִטְנוֹ יְשַׁלַּח־בּוֹ חֲרוֹן אַפּוֹ
24 וְיַמְטֵר עָלָיו בְּלַחוּמוֹ׃ יִבְרַח מִנֶּשֶׁק בַּרְזֶל תַּחְלְפֵהוּ
כה קֶשֶׁת נְחוּשָׁה׃ שָׁלַף וְיֹצֵא מִגּוֹה וּבָרָק מִמְּרֹרָתוֹ יְהַלֶּךְ
26 עָלָיו אֵמִים׃ כָּל־חֹשֶׁךְ טָמוּן לִצְפוּנָיו תְּאָכְלֵהוּ אֵשׁ לֹא
27 נָפַח יֵרַע שָׂרִיד בְּאָהֳלוֹ׃ יִגְלוּ שָׁמַיִם עֲוֹנוֹ וְאֶרֶץ מלעיל
28 מִתְקוֹמֵמָה לוֹ׃ יָגֶל יְבוּל בֵּיתוֹ נִגָּרוֹת בְּיוֹם אַפּוֹ׃

29 זֶה׳ חֵלֶק־אָדָם רָשָׁע מֵאֱלֹהִים וְנַחֲלַת אִמְרוֹ מֵאֵל׃
כא וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ מִלָּתִי וּתְהִי־
3 2 זֹאת תַּנְחוּמֹתֵיכֶם׃ שָׂאוּנִי וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר וְאַחַר דַּבְּרִי
4 תַלְעִיג׃ הֶאָנֹכִי לְאָדָם שִׂיחִי וְאִם־מַדּוּעַ לֹא־תִקְצַר
6 רוּחִי׃ פְּנוּ־אֵלַי וְהָשַׁמּוּ וְשִׂימוּ יָד עַל־פֶּה׃ וְאִם־זָכַרְתִּי ה
7 וְנִבְהָלְתִּי וְאָחַז בְּשָׂרִי פַּלָּצוּת׃ מַדּוּעַ רְשָׁעִים יִחְיוּ עָתְקוּ
8 גַּם־גָּבְרוּ חָיִל׃ זַרְעָם נָכוֹן לִפְנֵיהֶם עִמָּם וְצֶאֱצָאֵיהֶם
9 לְעֵינֵיהֶם׃ בָּתֵּיהֶם שָׁלוֹם מִפָּחַד וְלֹא שֵׁבֶט אֱלוֹהַּ
עֲלֵיהֶם׃ שׁוֹרוֹ עִבַּר וְלֹא יַגְעִל תְּפַלֵּט פָּרָתוֹ וְלֹא׳
11 תְּשַׁכֵּל׃ יְשַׁלְּחוּ כַצֹּאן עֲוִילֵיהֶם וְיַלְדֵיהֶם יְרַקֵּדוּן׃
13 12 יִשְׂאוּ בְּתֹף וְכִנּוֹר וְיִשְׂמְחוּ לְקוֹל עוּגָב׃ יְבַלּוּ בַטּוֹב
14 יְמֵיהֶם וּבְרֶגַע שְׁאוֹל יֵחַתּוּ׃ וַיֹּאמְרוּ לָאֵל סוּר מִמֶּנּוּ
וְדַעַת דְּרָכֶיךָ לֹא חָפָצְנוּ׃ מַה־שַּׁדַּי כִּי־נַעַבְדֶנּוּ וּמַה־ טו
16 מץ בלא אס״ף נוֹעִיל כִּי נִפְגַּע־בּוֹ׃ הֵן לֹא בְיָדָם טוּבָם עֲצַת רְשָׁעִים
17 רָחֲקָה מֶנִּי׃ כַּמָּה׳ נֵר־רְשָׁעִים יִדְעָךְ וְיָבֹא עָלֵימוֹ אֵידָם
18 חֲבָלִים יְחַלֵּק בְּאַפּוֹ׃ יִהְיוּ כְּתֶבֶן לִפְנֵי רוּחַ וּכְמֹץ
19 גְּנָבַתּוּ סוּפָה׃ אֱלוֹהַּ יִצְפֹּן־לְבָנָיו אוֹנוֹ יְשַׁלֵּם אֵלָיו
עיניו קרי וְיֵדָע׃ יִרְאוּ עֵינָו כִּידוֹ וּמֵחֲמַת שַׁדַּי יִשְׁתֶּה׃ כ
21 כִּי מַה־חֶפְצוֹ בְּבֵיתוֹ אַחֲרָיו וּמִסְפַּר חֳדָשָׁיו חֻצָּצוּ׃
23 22 הֲלְאֵל יְלַמֶּד־דָּעַת וְהוּא רָמִים יִשְׁפּוֹט׃ זֶה יָמוּת בְּעֶצֶם
24 תְּמוֹ כֻּלּוֹ שַׁלְאֲנָן וְשָׁלֵיו׃ עֲטִינָיו מָלְאוּ חָלָב וּמֹחַ
כה עַצְמוֹתָיו יְשֻׁקֶּה׃ וְזֶה יָמוּת בְּנֶפֶשׁ מָרָה וְלֹא אָכַל
26 בַּטּוֹבָה׃ יַחַד עַל־עָפָר יִשְׁכָּבוּ וְרִמָּה תְּכַסֶּה עֲלֵיהֶם׃
28 27 הֵן יָדַעְתִּי מַחְשְׁבוֹתֵיכֶם וּמְזִמּוֹת עָלַי תַּחְמֹסוּ׃ כִּי
תֹאמְרוּ אַיֵּה בֵית־נָדִיב וְאַיֵּה אֹהֶל׳ מִשְׁכְּנוֹת רְשָׁעִים׃
ל 29 הֲלֹא שְׁאֶלְתֶּם עוֹבְרֵי דָרֶךְ וְאֹתֹתָם לֹא תְנַכֵּרוּ׃ כִּי
31 לְיוֹם אֵיד יֵחָשֶׂךְ רָע לְיוֹם עֲבָרוֹת יוּבָלוּ׃ מִי־יַגִּיד עַל־
32 פָּנָיו דַּרְכּוֹ וְהוּא־עָשָׂה מִי יְשַׁלֶּם־לוֹ׃ וְהוּא לִקְבָרוֹת
יובל

Cap XXI. *Jobus contrà felicitatem impiorum in hac vita multis prædicat, atque exemplis & testimoniis confirmat: quàmque vana ista sit consolandi ratio, non affligi pios ut impios. atque habere ipsos, quod in hac vita expectent, ostendit.*

33 יובל ועל־גרש ישקוד׃ ממתקו־לו ורגבי נחל ואחריו
34 כל־אדם ימשוך ולפניו אין מספר׃ ואיך תנחמוני הבל
כב ותשובתיכם נשאר־מעל׃ וַיַּעַן אֱלִיפַז
Cap. XXII. Eliphaz, tertiâ actione, Jobum revocat à nimia ista libertate, à postulando judicio, & testanda innocentia: atque diversa argumenta in eam rem adfert: rursusque multa salubriter monet, & hortatur, atque Dei favorem & opem expectare jubet.
2 התימני ויאמר׃ הלאל יסכן־גבר כי־יסכן עלימו
3 משכיל׃ החפץ לשדי כי תצדק ואם־בצע כי־תתם
4 דרכיך׃ המיראתך יכיחך יבוא עמך במשפט׃
6 ה הלא רעתך רבה ואין־קץ לעונותיך׃ כי־תחבל אחיך
דגש אחר שורק 7 חנם ובגדי ערומים תפשיט׃ לא־מים עיף תשקה
8 ומרעב תמנע־לחם׃ ואיש זרוע לו הארץ ונשוא
9 פנים ישב בה׃ אלמנות שלחת ריקם וזרעות יתמים
יידכא׃ על־כן סביבותיך פחים ויבהלך פחד פתאום׃
11 12 או־חשך לא תראה ושפעת־מים תכסך׃ הלא־אלוה
13 גבה שמים וראה ראש כוכבים כי־רמו׃ ואמרת מה־
14 ידע אל הבעד ערפל ישפוט׃ עבים סתר־לו ולא
טו יראה וחוג שמים יתהלך׃ הארח עולם תשמור
16 אשר דרכו מתי־און׃ אשר־קמטו ולא־עת נהר יוצק
17 יסודם׃ האמרים לאל סור ממנו ומה־יפעל שדי למו׃
18 והוא מלא בתיהם טוב ועצת רשעים רחקה מני׃
כ 19 יראו צדיקים וישמחו ונקי ילעג למו׃ אם־לא נכחד
21 קימנו ויתרם אכלה אש׃ הסכן־נא עמו ושלם בהם
22 תבואתך טובה׃ קח־נא מפי תורה ושים אמריו
23 בלבבך׃ אם־תשוב עד־שדי תבנה תרחיק עולה
24 מאהליך׃ ושית־על־עפר בצר ובצור נחלים אופיר׃
26 כהוה שדי בצרך וכסף תועפות לך׃ כי־אז על־שדי
27 תתענג ותשא אל־אלוה פניך׃ תעתיר אליו וישמעך
28 ונדריך תשלם׃ ותגזר־אמר ויקם לך ועל־דרכיך נגה
29 אור׃ כי־השפילו ותאמר גוה ושח עינים יושע׃
לימלט אי־נקי ונמלט בבר כפיך׃

2 כג וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ גַּם־הַיּוֹם מְרִי שִׂחִי יָדִי
3 כָּבְדָה עַל־אַנְחָתִי׃ מִי־יִתֵּן יָדַעְתִּי וְאֶמְצָאֵהוּ אָבוֹא עַד־
4 תְּכוּנָתוֹ׃ אֶעֶרְכָה לְפָנָיו מִשְׁפָּט וּפִי אֲמַלֵּא תוֹכָחוֹת׃
6 אֵדְעָה מִלִּים יַעֲנֵנִי וְאָבִינָה מַה־יֹּאמַר לִי׃ הַבְּרָב־כֹּחַ ה
7 יָרִיב עִמָּדִי לֹא אַךְ־הוּא יָשִׂם בִּי׃ שָׁם יָשָׁר נוֹכַח עִמּוֹ
8 וְאַפַּלְטָה לָנֶצַח מִשְׁפְּטִי׃ הֵן קֶדֶם אֶהֱלֹךְ וְאֵינֶנּוּ וְאָחוֹר
9 מלעיל וְלֹא־אָבִין לוֹ׃ שְׂמֹאול בַּעֲשֹׂתוֹ וְלֹא־אֶחֱז יַעְטֹף יָמִין וְלֹא
11 אֶרְאֶה׃ כִּי־יָדַע דֶּרֶךְ עִמָּדִי בְּחָנַנִי כַּזָּהָב אֵצֵא׃ בַּאֲשֻׁרוֹ י
12 אָחֲזָה רַגְלִי דַּרְכּוֹ שָׁמַרְתִּי וְלֹא־אָט׃ מִצְוַת שְׂפָתָיו וְלֹא
13 אָמִישׁ מֵחֻקִּי צָפַנְתִּי אִמְרֵי־פִיו׃ וְהוּא בְאֶחָד וּמִי יְשִׁיבֶנּוּ
14 וְנַפְשׁוֹ אִוְּתָה וַיַּעַשׂ׃ כִּי יַשְׁלִים חֻקִּי וְכָהֵנָּה רַבּוֹת עִמּוֹ׃
16 טו עַל־כֵּן מִפָּנָיו אֶבָּהֵל אֶתְבּוֹנֵן וְאֶפְחַד מִמֶּנּוּ׃ וְאֵל הֵרַךְ
17 לִבִּי וְשַׁדַּי הִבְהִילָנִי׃ כִּי־לֹא נִצְמַתִּי מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ וּמִפָּנַי
כד כִּסָּה־אֹפֶל׃ מַדּוּעַ מִשַּׁדַּי לֹא־נִצְפְּנוּ עִתִּים וְיֹדְעָו לֹא־
2 3 ויידעיו קרי חָזוּ יָמָיו׃ גְּבוּלֹת יַשִּׂיגוּ עֵדֶר גָּזְלוּ וַיִּרְעוּ׃ חֲמוֹר
4 יְתוֹמִים יִנְהָגוּ יַחְבֹּלוּ שׁוֹר אַלְמָנָה׃ יַטּוּ אֶבְיֹנִים
ה עניי ק׳ מִדָּרֶךְ יַחַד חָבְאוּ עֲנוּיֵי־אָרֶץ׃ הֵן פְּרָאִים׳ בַּמִּדְבָּר
יָצְאוּ בְפָעֳלָם מְשַׁחֲרֵי לַטָּרֶף עֲרָבָה לוֹ לֶחֶם
6 יקצורו ק׳ לַנְּעָרִים׃ בַּשָּׂדֶה בְּלִילוֹ יִקְצִירוּ וְכֶרֶם רָשָׁע
7 יְלַקֵּשׁוּ׃ עָרוֹם יָלִינוּ מִבְּלִי לְבוּשׁ וְאֵין
8 כְּסוּת בַּקָּרָה׃ מִזֶּרֶם הָרִים יִרְטָבוּ וּמִבְּלִי
9 מַחְסֶה חִבְּקוּ־צוּר׃ יִגְזְלוּ מִשֹּׁד יָתוֹם וְעַל־עָנִי יַחְבֹּלוּ׃
11 י עָרוֹם הָלְכוּ בְּלִי לְבוּשׁ וּרְעֵבִים נָשְׂאוּ עֹמֶר׃ בֵּין שׁוּרֹתָם
12 יַצְהִירוּ יְקָבִים דָּרְכוּ וַיִּצְמָאוּ׃ מֵעִיר מְתִים׳ יִנְאָקוּ
13 וְנֶפֶשׁ־חֲלָלִים תְּשַׁוֵּעַ וֶאֱלוֹהַּ לֹא־יָשִׂים תִּפְלָה׃ הֵמָּה׳
הָיוּ בְּמֹרְדֵי־אוֹר לֹא־הִכִּירוּ דְרָכָיו וְלֹא יָשְׁבוּ
14 בִּנְתִיבֹתָיו׃ לָאוֹר יָקוּם רוֹצֵחַ יִקְטָל־עָנִי וְאֶבְיוֹן וּבַלַּיְלָה
יְהִי כַגַּנָּב׃ וְעֵין נֹאֵף׳ שָׁמְרָה נֶשֶׁף לֵאמֹר לֹא־תְשׁוּרֵנִי טו

עין

Cap. XXIII. *Iobus defendit votum & provocationem suam ad Dei judicium, docetque id cum nulla parte pietatis pugnare, sibi verò necessarium esse, partim propter tenebras & caliginem, quibus Deus sese velabat, ita ut non explicatè constaret, quid de afflictionibus esset sentiendum: partim propter luctam & terrores, quos patiebatur, cum tamen suæ integritatis sibi conscius foret.*

Cap. XXIV. *Opponit Eliphazo obscuritatem judiciorum Dei erga improbos.*

16 עַיִן וְסֵתֶר פָּנִים יָשִׂים׃ חָתַר בַּחֹשֶׁךְ בָּתִּים יוֹמָם חָתָמוּ־
17 לָמוֹ לֹא־יָדְעוּ אוֹר׃ כִּי־יַחְדָּו בֹּקֶר לְמוֹ צַלְמָוֶת כִּי
18 יַכִּיר בַּלְהוֹת צַלְמָוֶת׃ קַל־הוּא עַל־פְּנֵי־מָיִם
תְּקֻלַּל חֶלְקָתָם בָּאָרֶץ לֹא־יִפְנֶה דֶּרֶךְ כְּרָמִים׃
19 צִיָּה גַם־חֹם יִגְזְלוּ מֵימֵי־שֶׁלֶג שְׁאוֹל חָטְאוּ׃
כ יְשַׁכְּחֻהוּ רָחֶם׀ מְתָקוֹ רִמָּה עוֹד לֹא־יִזָּכֵר וְתִשָּׁבֵר
21 כְּעֵץ עַוְלָה׃ רֹעֶה עֲקָרָה לֹא תֵלֵד וְאַלְמָנָה לֹא
22 תֵיטִיב׃ וּמָשַׁךְ אַבִּירִים בְּכֹחוֹ יָקוּם וְלֹא־יַאֲמִין בַּחַיִּין׃
23 24 יִתֶּן־לוֹ לָבֶטַח וְיִשָּׁעֵן וְעֵינֵיהוּ עַל־דַּרְכֵיהֶם׃ רָמוּ מְעַט׀
כה וְאֵינֶנּוּ וְהָמְכוּ כַּכֹּל יִקָּפְצוּן וְכָרֹאשׁ שִׁבֳּלֶת יִמָּלוּ׃ וְאִם־
כה לֹא אֵפוֹ מִי יְכַזִּבֵנִי וְיָשֵׂם לְאַל מִלָּתִי׃ וַיַּעַן
2 בִּלְדַּד הַשּׁוּחִי וַיֹּאמַר׃ הַמְשָׁל וּפַחַד עִמּוֹ עֹשֶׂה שָׁלוֹם
3 בִּמְרוֹמָיו׃ הֲיֵשׁ מִסְפָּר לִגְדוּדָיו וְעַל־מִי לֹא־יָקוּם אוֹרָהוּ׃
ה 4 וּמַה־יִּצְדַּק אֱנוֹשׁ עִם־אֵל וּמַה־יִּזְכֶּה יְלוּד אִשָּׁה׃ הֵן עַד־
6 יָרֵחַ וְלֹא יָאִהִיל וְכוֹכָבִים לֹא־זַכּוּ בְעֵינָיו׃ אַף כִּי־
א כן אֱנוֹשׁ רִמָּה וּבֶן־אָדָם תּוֹלָעָה׃ וַיַּעַן אִיּוֹב
2 וַיֹּאמַר׃ מָה־עָזַרְתָּ לְלֹא־כֹחַ הוֹשַׁעְתָּ זְרוֹעַ לֹא־עֹז׃
3 4 מַה־יָּעַצְתָּ לְלֹא חָכְמָה וְתוּשִׁיָּה לָרֹב הוֹדָעְתָּ׃ אֶת־מִי
ה הִגַּדְתָּ מִלִּין וְנִשְׁמַת־מִי יָצְאָה מִמֶּךָּ׃ הָרְפָאִים יְחוֹלָלוּ
6 מִתַּחַת מַיִם וְשׁכְנֵיהֶם׃ עָרוֹם שְׁאוֹל נֶגְדּוֹ וְאֵין כְּסוּת
7 לַאֲבַדּוֹן׃ נֹטֶה צָפוֹן עַל־תֹּהוּ תֹּלֶה אֶרֶץ עַל־בְּלִימָה׃
9 8 צֹרֵר־מַיִם בְּעָבָיו וְלֹא־נִבְקַע עָנָן תַּחְתָּם׃ מְאַחֵז פְּנֵי־
ה'במקוס כִּסֵּה פָּרִשׁ עָלָיו עֲנָנוֹ׃ חָק חָג עַל־פְּנֵי־מָיִם עַד־תַּכְלִית
א 11 אוֹר עִם־חֹשֶׁךְ׃ עַמּוּדֵי שָׁמַיִם יְרוֹפָפוּ וְיִתְמְהוּ מִגַּעֲרָתוֹ׃
וכתכונתו
ק' 12 13 בְּכֹחוֹ רָגַע הַיָּם וּבִתוּבֻנָתוֹ מָחַץ רָהַב׃ בְּרוּחוֹ שָׁמַיִם
דויכיו 14 שִׁפְרָה חֹלְלָה יָדוֹ נָחָשׁ בָּרִחַ׃ הֵן־אֵלֶּה קְצוֹת דַּרְכּוֹ
קרי
בבורתיו וּמַה־שֶּׁמֶץ דָּבָר נִשְׁמַע־בּוֹ וְרַעַם גְּבוּרָתוֹ מִי יִתְבּוֹנָן׃
קרי
2 א כן וַיֹסֶף אִיּוֹב שְׂאֵת מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר׃ חַי־אֵל הַסִיר
משפטי

Cap. xxv. *Etiam Bildad Jobum temeritatis arguit, quod Dei tribunal adire postulet: atque istud terribili quâdam majestate circumseptum esse; & nec hominem quidem ipsum satis justum esse docet.*

Cap. xxvi. *Job Bildadi sermones castigat, ut parum scopo, atque ægri animi solatio servientes. Ipse autem majestatem illam Dei agnoscit, eamque pulchrè describit atque exornat.*

Cap. xxvii: *Causam*

3 מִשְׁפָּטִי וְשַׁדַּי הֵמַר נַפְשִׁי׃ כִּי־כָל־עוֹד נִשְׁמָתִי בִּי וְרוּחַ
4 אֱלוֹהַּ בְּאַפִּי׃ אִם־תְּדַבֵּרְנָה שְׂפָתַי עַוְלָה וּלְשׁוֹנִי אִם־
יֶהְגֶּה רְמִיָּה׃ חָלִילָה לִּי אִם־אַצְדִּיק אֶתְכֶם עַד־אֶגְוָע ה
6 לֹא־אָסִיר תֻּמָּתִי מִמֶּנִּי׃ בְּצִדְקָתִי הֶחֱזַקְתִּי וְלֹא אַרְפֶּה
7 לֹא־יֶחְרַף לְבָבִי מִיָּמָי׃ יְהִי כְרָשָׁע אֹיְבִי וּמִתְקוֹמְמִי
8 כְעַוָּל׃ כִּי מַה־תִּקְוַת חָנֵף כִּי יִבְצָע כִּי יֵשֶׁל אֱלוֹהַּ נַפְשׁוֹ׃
9 הֲצַעֲקָתוֹ יִשְׁמַע אֵל כִּי־תָבוֹא עָלָיו צָרָה׃ אִם־עַל־שַׁדַּי י
11 יִתְעַנָּג יִקְרָא אֱלוֹהַּ בְּכָל־עֵת׃ אוֹרֶה אֶתְכֶם בְּיַד־אֵל
12 אֲשֶׁר עִם־שַׁדַּי לֹא אֲכַחֵד׃ הֵן־אַתֶּם כֻּלְּכֶם חֲזִיתֶם
13 וְלָמָּה־זֶּה הֶבֶל תֶּהְבָּלוּ׃ זֶה חֵלֶק־אָדָם רָשָׁע עִם־אֵל
14 וְנַחֲלַת עָרִיצִים מִשַּׁדַּי יִקָּחוּ׃ אִם־יִרְבּוּ בָנָיו לְמוֹ־חָרֶב
וְצֶאֱצָאָיו לֹא יִשְׂבְּעוּ־לָחֶם׃ שְׂרִידָיו בַּמָּוֶת יִקָּבֵרוּ טו
16 וְאַלְמְנֹתָיו לֹא תִבְכֶּנָה׃ אִם־יִצְבֹּר כֶּעָפָר כָּסֶף
17 וְכַחֹמֶר יָכִין מַלְבּוּשׁ׃ יָכִין וְצַדִּיק יִלְבָּשׁ וְכֶסֶף נָקִי
18 יַחֲלֹק׃ בָּנָה כָעָשׁ בֵּיתוֹ וּכְסֻכָּה עָשָׂה נֹצֵר׃ עָשִׁיר 19
יִשְׁכַּב וְלֹא יֵאָסֵף עֵינָיו פָּקַח וְאֵינֶנּוּ׃ תַּשִּׂיגֵהוּ כַמַּיִם כ
21 בַּלָּהוֹת לַיְלָה גְּנָבַתּוּ סוּפָה׃ יִשָּׂאֵהוּ קָדִים וְיֵלֵךְ
22 וִישַׂעֲרֵהוּ מִמְּקוֹמוֹ׃ וְיַשְׁלֵךְ עָלָיו וְלֹא יַחְמוֹל מִיָּדוֹ בָּרוֹחַ 23
יִבְרָח׃ יִשְׂפֹּק עָלֵימוֹ כַּפֵּימוֹ וְיִשְׁרֹק עָלָיו מִמְּקוֹמוֹ׃ כִּי כח
2 יֵשׁ לַכֶּסֶף מוֹצָא וּמָקוֹם לַזָּהָב יָזֹקּוּ׃ בַּרְזֶל מֵעָפָר יֻקָּח
3 וְאֶבֶן יָצוּק נְחוּשָׁה׃ קֵץ שָׂם לַחֹשֶׁךְ וּלְכָל־תַּכְלִית הוּא
4 חוֹקֵר אֶבֶן אֹפֶל וְצַלְמָוֶת׃ פָּרַץ נַחַל מֵעִם־גָּר
הַנִּשְׁכָּחִים מִנִּי־רָגֶל דַּלּוּ מֵאֱנוֹשׁ נָעוּ׃ אֶרֶץ מִמֶּנָּה ה
6 יֵצֵא־לָחֶם וְתַחְתֶּיהָ נֶהְפַּךְ כְּמוֹ־אֵשׁ׃ מְקוֹם־סַפִּיר
7 אֲבָנֶיהָ וְעַפְרֹת זָהָב לוֹ׃ נָתִיב לֹא־יְדָעוֹ עָיִט וְלֹא
8 שְׁזָפַתּוּ עֵין אַיָּה׃ לֹא־הִדְרִיכֻהוּ בְנֵי־שָׁחַץ לֹא־עָדָה
9 עָלָיו שָׁחַל׃ בַּחַלָּמִישׁ שָׁלַח יָדוֹ הָפַךְ מִשֹּׁרֶשׁ הָרִים׃
11 בַּצּוּרוֹת יְאֹרִים בָּקַע וְכָל־יְקָר רָאֲתָה עֵינוֹ׃ מִבְּכִי י

נהרות

perorare incipit: atque cur amicorum sermonibus atque rationibus accedere vereatur exponit: hypocriseos hoc fore crimen, atque judiciis Dei ab eo sese absterreri ostendit.

Cap. XXVIII. Sapientiam Dei hominibus esse impervestigabilem, atque Deo soli ab aeterno eam constare & præsentem esse.

נְהָרוֹת חִבֵּשׁ וְתַעֲלֻמָה יֹצִא אוֹר׃
וְהַחָכְמָה מֵאַיִן תִּמָּצֵא וְאֵי זֶה מְקוֹם 12
בִּינָה׃ לֹא יָדַע אֱנוֹשׁ עֶרְכָּהּ וְלֹא תִמָּצֵא בְּאֶרֶץ הַחַיִּים׃ 13
תְּהוֹם אָמַר לֹא בִי הִיא וְיָם אָמַר אֵין עִמָּדִי׃ לֹא יִתַּן 14 טו
סְגוֹר תַּחְתָּיָהּ וְלֹא יִשָּׁקֵל כֶּסֶף מְחִירָהּ׃ לֹא תִסָּלֶה 16
בְּכֶתֶם אוֹפִיר בְּשֹׁהַם יָקָר וְסַפִּיר׃ לֹא יַעַרְכֻנָּהּ זָהָב 17
וּזְכוּכִית וּתְמוּרָתָהּ כְּלִי פָז׃ רָאמוֹת וְגָבִישׁ לֹא יִזָּכֵר 18
וּמְשֹׁךְ חָכְמָה מִפְּנִינִים׃ לֹא יַעַרְכֶנָּהּ פִּטְדַת כּוּשׁ 19
כ בְּכֶתֶם טָהוֹר לֹא תִסָּלֶה׃ וְהַחָכְמָה מֵאַיִן
וְנֶעְלָמָה מֵעֵינֵי כָל חָי וּמֵעוֹף 21
הַשָּׁמַיִם נִסְתָּרָה׃ אֲבַדּוֹן וָמָוֶת אָמְרוּ בְאָזְנֵינוּ שָׁמַעְנוּ 22
שִׁמְעָהּ׃ אֱלֹהִים הֵבִין דַּרְכָּהּ וְהוּא יָדַע אֶת מְקוֹמָהּ׃ 23
כִּי הוּא לִקְצוֹת הָאָרֶץ יַבִּיט תַּחַת כָּל הַשָּׁמַיִם יִרְאֶה׃ 24
כה לַעֲשׂוֹת לָרוּחַ מִשְׁקָל וּמַיִם תִּכֵּן בְּמִדָּה׃ בַּעֲשׂתּוֹ לַמָּטָר 26
חֹק וְדֶרֶךְ לַחֲזִיז קוֹלוֹת׃ אָז רָאָהּ וַיְסַפְּרָהּ הֱכִינָהּ 27
וְגַם חֲקָרָהּ׃ וַיֹּאמֶר לָאָדָם הֵן יִרְאַת אֲדֹנָי הִיא חָכְמָה 28

Cap. xxix. *De se & causâ suâ propius dicere incipit: hoc autem capite narrat pristinam suam felicitatem, testem integritatis suæ atque divinæ benevolentiæ.*

כט וְסוּר מֵרַע בִּינָה׃ וַיֹּסֶף אִיּוֹב שְׂאֵת מְשָׁלוֹ 2
וַיֹּאמַר׃ מִי יִתֶּנֵנִי כִּירְחֵי קֶדֶם כִּימֵי אֱלוֹהַּ יִשְׁמְרֵנִי׃ 3 4
בְּהִלּוֹ נֵרוֹ עָלַי רֹאשִׁי לְאוֹרוֹ אֵלֶךְ חֹשֶׁךְ׃ כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי 5
בִּימֵי חָרְפִּי בְּסוֹד אֱלוֹהַּ עָלַי אָהֳלִי׃ בְּעוֹד שַׁדַּי עִמָּדִי 6
סְבִיבוֹתַי נְעָרָי׃ בְּרָחֵץ הֲלִיכַי בְּחֶמְאָה וְצוּר יָצוּק עִמָּדִי 7
פַּלְגֵי שָׁמֶן׃ בְּצֵאתִי שַׁעַר עַל קָרֶת בָּרְחוֹב אָכִין 8
מוֹשָׁבִי׃ רָאוּנִי נְעָרִים וְנֶחְבָּאוּ וְיָשִׁישִׁים קָמוּ עָמָדוּ׃ 9
שָׂרִים עָצְרוּ בְמִלִּים וְכַף יָשִׂימוּ לְפִיהֶם׃ קוֹל נְגִידִים 11
נֶחְבָּאוּ וּלְשׁוֹנָם לְחִכָּם דָּבְקָה׃ כִּי אֹזֶן שָׁמְעָה 12
וַתְּאַשְּׁרֵנִי וְעַיִן רָאָתָה וַתְּעִידֵנִי׃ כִּי אֲמַלֵּט עָנִי 13
מְשַׁוֵּעַ וְיָתוֹם וְלֹא עֹזֵר לוֹ׃ בִּרְכַּת אוֹבֵד עָלַי תָּבֹא 14
וְלֵב אַלְמָנָה אַרְנֵן׃ צֶדֶק לָבַשְׁתִּי וַיִּלְבָּשֵׁנִי כְּמְעִיל
וְצָנִיף

וְצַנִּיף מִשְׁפָּטִי׃ עֵינַיִם הָיִיתִי לְעִוֵּר וְרַגְלַיִם לַפִּסֵּחַ אָנִי׃ טו
אֲב אָנֹכִי לָאֶבְיוֹנִים וְרִב לֹא־יָדַעְתִּי אֶחְקְרֵהוּ׃ 16
וְאֲשַׁבְּרָה מְתַלְּעוֹת עַוָּל וּמִשִּׁנָּיו אַשְׁלִיךְ טָרֶף׃ 17
וָאֹמַר עִם־קִנִּי אֶגְוָע וְכַחוֹל אַרְבֶּה יָמִים׃ 18
שָׁרְשִׁי פָּרוּחַ אֵלֵי־מָיִם וְטַל יָלִין בְּקְצִירִי׃ 19
כְּבוֹדִי חָדָשׁ עִמָּדִי וְקַשְׁתִּי בְיָדִי תַּחֲלִיף׃ לִי־שָׁמְעוּ וַיִּחֲלוּ כ 21
וַיִּדְּמוּ לְמוֹ עֲצָתִי׃ אַחֲרֵי דְבָרִי לֹא יִשְׁנוּ וְעָלֵימוֹ תִּטֹּף 22
מֹלָתִי׃ וְיִחֲלוּ כַּמָּטָר לִי וּפִיהֶם פָּעֲרוּ לְמַלְקוֹשׁ׃ אֶשְׂחַק 23 24
אֲלֵיהֶם לֹא יַאֲמִינוּ וְאוֹר פָּנַי לֹא יַפִּילוּן׃ אֶבְחַר דַּרְכָּם כה
וְאֵשֵׁב רֹאשׁ וְאֶשְׁכּוֹן כְּמֶלֶךְ בַּגְּדוּד כַּאֲשֶׁר אֲבֵלִים

יְנַחֵם׃ וְעַתָּה׀ שָׂחֲקוּ עָלַי צְעִירִים מִמֶּנִּי לְיָמִים אֲשֶׁר־ל א Cap. xxx. *Comparat statum suum præsentem, priori per omnia contrarium.*
מָאַסְתִּי אֲבוֹתָם לָשִׁית עִם־כַּלְבֵי צֹאנִי׃ גַּם־כֹּחַ יְדֵיהֶם 2
לָמָּה לִי עָלֵימוֹ אָבַד כֶּלַח׃ בְּחָסֶר וּבְכָפֶן גַּלְמוּד 3
הָעֹרְקִים צִיָּה אֶמֶשׁ שׁוֹאָה וּמְשֹׁאָה׃ הַקֹּטְפִים מַלּוֹחַ 4
עֲלֵי־שִׂיחַ וְשֹׁרֶשׁ רְתָמִים לַחְמָם׃ מִן־גֵּו יְגֹרָשׁוּ יָרִיעוּ ה
עָלֵימוֹ כַּגַּנָּב׃ בַּעֲרוֹץ נְחָלִים לִשְׁכֹּן חֹרֵי עָפָר וְכֵפִים׃ 6
בֵּין שִׂיחִים יִנְהָקוּ תַּחַת חָרוּל יִסָּפָחוּ׃ בְּנֵי נָבָל גַּם־בְּנֵי 8 7
בְלִי־שֵׁם נִכְאוּ מִן־הָאָרֶץ׃ וְעַתָּה נְגִינָתָם הָיִיתִי וְאֶהְיֶ 9
לָהֶם לְמִלָּה׃ תִּעֲבוּנִי רָחֲקוּ מֶנִּי וּמִפָּנַי לֹא־חָשְׂכוּ רֹק׃ י
כִּי־יִתְרוֹ פִתַּח וַיְעַנֵּנִי וְרֶסֶן מִפָּנַי שִׁלֵּחוּ׃ עַל־יָמִין פִּרְחָח 12 11 יתרו קרי
יָקוּמוּ רַגְלַי שִׁלֵּחוּ וַיְסֹלּוּ עָלַי אָרְחוֹת אֵידָם׃ נָתְסוּ 13
נָתִיבָתִי לְהַיְתִּי יְעִילוּ לֹא עֹזֵר לָמוֹ׃ כְּפֶרֶץ רָחָב יְאֵתָיוּ 14 להוי קרי
תַּחַת שֹׁאָה הִתְגַּלְגָּלוּ׃ הָהְפַּךְ עָלַי בַּלָּהוֹת תִּרְדֹּף טו
כָּרוּחַ נְדִבָתִי וּכְעָב עָבְרָה יְשׁוּעָתִי׃ וְעַתָּה׀ עָלַי 16
תִּשְׁתַּפֵּךְ נַפְשִׁי יֹאחֲזוּנִי יְמֵי־עֹנִי׃ לַיְלָה עֲצָמַי נִקַּר 17
מַעָלָי וְעֹרְקַי לֹא יִשְׁכָּבוּן׃ בְּרֹב־כֹּחַ יִתְחַפֵּשׂ לְבוּשִׁי 18
כְּפִי כָּתְנְתִּי יַאְזְרֵנִי׃ הֹרָנִי לַחֹמֶר וָאֶתְמַשֵּׁל כֶּעָפָר 19
וָאֵפֶר׃ אֲשַׁוַּע אֵלֶיךָ וְלֹא תַעֲנֵנִי עָמַדְתִּי וַתִּתְבֹּנֵן בִּי׃ כ

תהפך

21 22 תֶּהְפַּךְ לְאַכְזָר לִי בְּעֹצֶם יָדְךָ תִּשְׂטְמֵנִי׃ תִּשָּׂאֵנִי אֶל־
23 רוּחַ תַּרְכִּיבֵנִי וּתְמוֹגְגֵנִי תֻּשִׁיָּה׃ כִּי־יָדַעְתִּי מָוֶת תְּשִׁיבֵנִי חסיה קרי
24 וּבֵית מוֹעֵד לְכָל־חָי׃ אַךְ לֹא־בְעִי יְשַׁלַּח־יָד אִם־בְּפִידוֹ
כה לָהֶן שׁוּעַ׃ אִם־לֹא בָכִיתִי לְקֹשֵׁה יוֹם עָגְמָה נַפְשִׁי
26 לָאֶבְיוֹן׃ כִּי טוֹב קִוִּיתִי וַיָּבֹא רָע וְאִיחַלְתִּי לְאוֹר וַיָּבֹא
27 28 אֹפֶל׃ מֵעַי רֻתְּחוּ וְלֹא דָמּוּ קִדְּמוּנִי יְמֵי־עֹנִי׃ קֹדֵר הָלַכְתִּי
29 בְּלֹא חַמָּה קַמְתִּי בַקָּהָל אַשַּׁוֵּעַ׃ אָח הָיִיתִי לְתַנִּים וְרֵעַ
ל לִבְנוֹת יַעֲנָה׃ עוֹרִי שָׁחַר מֵעָלַי וְעַצְמִי חָרָה מִנִּי־חֹרֶב׃
לא וַיְהִי לְאֵבֶל כִּנֹּרִי וְעֻגָבִי לְקוֹל בֹּכִים׃ בְּרִית כָּרַתִּי לְעֵינָי Cap. xxxi. Amolitur injustam suspicionem de causa afflictionum suarum, perque varia peccatorum genera transit; atque studium suum in colendâ humanitate, pietate, officiisque omnibus in Deum & homines profitetur: tandem magnâ fiduciâ ad Deum judicem provocat.
1 וּמָה אֶתְבּוֹנֵן עַל־בְּתוּלָה׃ וּמָה־ חֵלֶק אֱלוֹהַּ מִמָּעַל
3 וְנַחֲלַת שַׁדַּי מִמְּרוֹמִים׃ הֲלֹא־אֵיד לְעַוֶּל וְנֵכָר לְפֹעֲלֵי
ה 4 אָוֶן׃ הֲלֹא־הוּא יִרְאֶה דְרָכָי וְכָל־צְעָדַי יְסַפֵּר׃ אִם־
6 הָלַכְתִּי עִם־שָׁוְא וַתְּחַשׁ עַל־מִרְמָה רַגְלִי׃ יִשְׁקְלֵנִי
7 בְמֹאזְנֵי־צֶדֶק וְיֵדַע אֱלוֹהַּ תֻּמָּתִי׃ אִם־תִּטֶּה אֲשֻׁרַי
מִנִּי הַדֶּרֶךְ וְאַחַר עֵינַי הָלַךְ לִבִּי וּבְכַפַּי דָּבַק מאום׃
9 8 אֶזְרָעָה וְאַחֵר יֹאכֵל וְצֶאֱצָאַי יְשֹׁרָשׁוּ׃ אִם־נִפְתָּה לִבִּי
עַל־אִשָּׁה וְעַל־פֶּתַח רֵעִי אָרָבְתִּי׃ תִּטְחַן לְאַחֵר אִשְׁתִּי היא ק' ותואק
11 וְעָלֶיהָ יִכְרְעוּן אֲחֵרִין׃ כִּי־הוּא זִמָּה וְהִיא עָוֹן פְּלִילִים׃
12 כִּי אֵשׁ הִיא עַד־אֲבַדּוֹן תֹּאכֵל וּבְכָל־תְּבוּאָתִי תְּשָׁרֵשׁ׃
14 13 אִם־אֶמְאַס מִשְׁפַּט עַבְדִּי וַאֲמָתִי בְּרִבָם עִמָּדִי׃ וּמַה
טו אֶעֱשֶׂה כִּי־יָקוּם אֵל וְכִי־יִפְקֹד מָה אֲשִׁיבֶנּוּ׃ הֲלֹא־בַבֶּטֶן
16 עֲשָׂנִי עָשָׂהוּ וַיְכוֹנְנֵנוּ בָּרֶחֶם אֶחָד׃ אִם־אֶמְנַע מֵחֶפְצֵן
17 דַּלִּים וְעֵינֵי אַלְמָנָה אֲכַלֶּה׃ וְאֹכַל פִּתִּי לְבַדִּי וְלֹא
18 אָכַל יָתוֹם מִמֶּנָּה׃ כִּי מִנְּעוּרַי גְּדָלַנִי כְּאָב וּמִבֶּטֶן
19 אִמִּי אַנְחֶנָּה׃ אִם־אֶרְאֶה אוֹבֵד מִבְלִי לְבוּשׁ וְאֵין
כ כְּסוּת לָאֶבְיוֹן׃ אִם־לֹא בֵרְכוּנִי חָלָצָו וּמִגֵּז כְּבָשַׂי חלציו קרי
21 יִתְחַמָּם׃ אִם־הֵנַפְתִּי עַל־יָתוֹם יָדִי כִּי־אֶרְאֶה בַּשָּׁעַר
22 עֶזְרָתִי׃ כֵּתֵף מִשִּׁכְמָהּ תִּפּוֹל וְאֶזְרֹעִי מִקָּנֶה תִּשָּׁבֵר׃

כי

24 23 כִּי־פַחַד אֵלַי אֵיד אֵל וּמִשְׂאֵתוֹ לֹא אוּכָל׃ אִם־שַׂמְתִּי
זָהָב כִּסְלִי וְלַכֶּתֶם אָמַרְתִּי מִבְטַחִי׃ אִם־אֶשְׂמַח כִּי־כה
26 רַב חֵילִי וְכִי־כַבִּיר מָצְאָה יָדִי׃ אִם־אֶרְאֶה אוֹר כִּי יָהֵל
27 וְיָרֵחַ יָקָר הֹלֵךְ׃ וַיִּפְתְּ בַּסֵּתֶר לִבִּי וַתִּשַּׁק יָדִי לְפִי׃
29 28 גַּם־הוּא עָוֹן פְּלִילִי כִּי־כִחַשְׁתִּי לָאֵל מִמָּעַל׃ אִם־
אֶשְׂמַח בְּפִיד מְשַׂנְאִי וְהִתְעֹרַרְתִּי כִּי־מְצָאוֹ רָע׃
31 וְלֹא־נָתַתִּי לַחֲטֹא חִכִּי לִשְׁאֹל בְּאָלָה נַפְשׁוֹ׃ אִם־לֹא
32 אָמְרוּ מְתֵי אָהֳלִי מִי־יִתֵּן מִבְּשָׂרוֹ לֹא נִשְׂבָּע׃ בַּחוּץ
33 לֹא־יָלִין גֵּר דְּלָתַי לָאֹרַח אֶפְתָּח׃ אִם־כִּסִּיתִי כְאָדָם
34 פְּשָׁעַי לִטְמוֹן בְּחֻבִּי עֲוֹנִי׃ כִּי אֶעֱרוֹץ הָמוֹן רַבָּה וּבוּז־
מִשְׁפָּחוֹת יְחִתֵּנִי וָאֶדֹּם לֹא־אֵצֵא פָתַח׃ מִי יִתֶּן־לִי לה
36 שֹׁמֵעַ לִי הֶן תָּוִי שַׁדַּי יַעֲנֵנִי וְסֵפֶר כָּתַב אִישׁ רִיבִי׃ אִם־
37 לֹא עַל־שִׁכְמִי אֶשָּׂאֶנּוּ אֶעֶנְדֶנּוּ עֲטָרוֹת לִי׃ מִסְפַּר
38 צְעָדַי אַגִּידֶנּוּ כְּמוֹ נָגִיד אֲקָרְבֶנּוּ׃ אִם־עָלַי אַדְמָתִי
39 תִּזְעָק וְיַחַד תְּלָמֶיהָ יִבְכָּיוּן׃ אִם־כֹּחָהּ אָכַלְתִּי בְלִי־
כָסֶף וְנֶפֶשׁ בְּעָלֶיהָ הִפָּחְתִּי׃ תַּחַת חִטָּה יֵצֵא חוֹחַ מ
וְתַחַת־שְׂעֹרָה בָּאֲשָׁה תַּמּוּ דִּבְרֵי אִיּוֹב׃

לב וַיִּשְׁבְּתוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה מֵעֲנוֹת אֶת־אִיּוֹב כִּי
2 הוּא צַדִּיק בְּעֵינָיו׃ וַיִּחַר אַף אֱלִיהוּא
בֶן־בַּרַכְאֵל הַבּוּזִי מִמִּשְׁפַּחַת רָם בְּאִיּוֹב חָרָה אַפּוֹ
3 עַל־צַדְּקוֹ נַפְשׁוֹ מֵאֱלֹהִים׃ וּבִשְׁלֹשֶׁת רֵעָיו חָרָה אַפּוֹ
4 עַל אֲשֶׁר לֹא־מָצְאוּ מַעֲנֶה וַיַּרְשִׁיעוּ אֶת־אִיּוֹב׃ וֶאֱלִיהוּ
חִכָּה אֶת־אִיּוֹב בִּדְבָרִים כִּי זְקֵנִים הֵמָּה מִמֶּנּוּ לְיָמִים׃
וַיַּרְא אֱלִיהוּא כִּי אֵין מַעֲנֶה בְּפִי שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים וַיִּחַר ה
6 אַפּוֹ׃ וַיַּעַן אֱלִיהוּא בֶן־בַּרַכְאֵל
הַבּוּזִי וַיֹּאמַר צָעִיר אֲנִי לְיָמִים וְאַתֶּם יְשִׁישִׁים עַל־כֵּן
7 זָחַלְתִּי וָאִירָא מֵחַוֹּת דֵּעִי אֶתְכֶם׃ אָמַרְתִּי יָמִים יְדַבֵּרוּ
8 וְרֹב שָׁנִים יֹדִיעוּ חָכְמָה׃ אָכֵן רוּחַ־הִיא בָאֱנוֹשׁ וְנִשְׁמַת

Cap. XXXII. *Interponit sese tandem Elihu, qui totam controversiam absolvit: igitur, præmissâ defensione facti sui, se sine affectu de tota causa acturum profitetur.*

שדי

9 שַׁדַּי תְּבִינֵם׃ לֹא־רַבִּים יֶחְכָּמוּ וּזְקֵנִים יָבִינוּ מִשְׁפָּט׃
10 11 לָכֵן אָמַרְתִּי שִׁמְעָה־לִּי אַחֲוֶה דֵּעִי אַף־אָנִי׃ הֵן
הוֹחַלְתִּי לִדְבָרֵיכֶם אֶאֱזִין עַד־תְּבוּנוֹתֵיכֶם עַד־תַּחְקְרוּן
12 מִלִּין׃ וְעָדֵיכֶם אֶתְבּוֹנָן וְהִנֵּה אֵין לְאִיּוֹב מוֹכִיחַ עוֹנָה
13 אִמְרֵיו מִכֶּם׃ פֶּן־תֹּאמְרוּ מָצָאנוּ חָכְמָה אֵל
14 יִדְּפֶנּוּ לֹא־אִישׁ׃ וְלֹא־עָרַךְ אֵלַי מִלִּין וּבְאִמְרֵיכֶם
טו לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ׃ חַתּוּ לֹא־עָנוּ עוֹד הֶעְתִּיקוּ מֵהֶם
16 מִלִּים׃ וְהוֹחַלְתִּי כִּי־לֹא יְדַבֵּרוּ כִּי עָמְדוּ לֹא־עָנוּ
17 עוֹד׃ אֶעֱנֶה אַף־אֲנִי חֶלְקִי אַחֲוֶה דֵּעִי אַף־אָנִי׃
18 19 כִּי מָלֵתִי מִלִּים הֵצִיקַתְנִי רוּחַ בִּטְנִי׃ הִנֵּה בִטְנִי כיין לא נפתח כאבות חדשים יבקע׃ אֵדַבְּרָה
כ 21 וְיִרְוַח־לִי אֶפְתַּח שְׂפָתַי וְאֶעֱנֶה׃ אַל־נָא אֶשָּׂא
22 פְנֵי־אִישׁ וְאֶל־אָדָם לֹא אֲכַנֶּה׃ כִּי לֹא יָדַעְתִּי

Cap. xxxiii. *De natura afflictionum disserit, ac imprimis quærit, An piis conveniat dicere sese propter eas à Deo pro hostibus haberi? qui scrupulus Jobum maximè torserat, multisque in contrarium disputat, atque alios afflictionis usus exponit.*

אלה אֲכַנֶּה כְּמַעַט יִשָּׂאֵנִי עֹשִׂי׃ וְאוּלָם שִׁמְעָה־נָּא
2 אִיּוֹב מִלָּי וְכָל־דְּבָרַי הַאֲזִינָה׃ הִנֵּה־נָא
3 פָּתַחְתִּי פִּי דִּבְּרָה לְשׁוֹנִי בְּחִכִּי׃ יְשָׁר־לִבִּי
4 אִמְרֵי וְרַעַת שְׂפָתַי בָּרוּר מִלֵּלוּ׃ רוּחַ־אֵל
ה עָשָׂתְנִי וְנִשְׁמַת שַׁדַּי תְּחַיֵּנִי׃ אִם־תּוּכַל הֲשִׁיבֵנִי
6 עֲרֹךְ לְפָנַי הִתְיַצָּבָה׃ הֵן־אֲנִי כְפִיךָ לָאֵל מֵחֹמֶר
7 קָרַצְתִּי גַּם־אָנִי׃ הִנֵּה אֵימָתִי לֹא תְבַעֶתְךָ וְאַכְפִּי עָלֶיךָ
9 8 לֹא־יִכְבָּד׃ אַךְ אָמַרְתָּ בְאָזְנָי וְקוֹל מִלִּין אֶשְׁמָע׃ זַךְ
ח׳ועירא׳ אֲנִי בְלִי־פָשַׁע חָף אָנֹכִי וְלֹא עָוֹן לִי׃ הֵן תְּנוּאוֹת עָלַי
מלרע 11 יִמְצָא יַחְשְׁבֵנִי לְאוֹיֵב לוֹ׃ יָשִׂם בַּסַּד רַגְלַי יִשְׁמֹר כָּל־
12 אָרְחֹתָי׃ הֵן־זֹאת לֹא־צָדַקְתָּ אֶעֱנְךָ כִּי־רַבָּה אֱלוֹהַּ
13 מֵאֱנוֹשׁ׃ מַדּוּעַ אֵלָיו רִיבוֹתָ כִּי כָל־דְּבָרָיו לֹא יַעֲנֶה׃
טו 14 כִּי־בְאַחַת יְדַבֵּר־אֵל וּבִשְׁתַּיִם לֹא יְשׁוּרֶנָּה׃ בַּחֲלוֹם ו
חֲזִיוֹן לַיְלָה בִּנְפֹל תַּרְדֵּמָה עַל־אֲנָשִׁים בִּרְנוֹמוֹת עַל־
16 מִשְׁכָּב׃ אָז יְגַלֶּה אֹזֶן אֲנָשִׁים וּבְמוּסָרָם יַחְתֹּם׃

להסיר

לְהָסִיר אָדָם מֵעֲשֵׂהוּ וּגְוֶה מִגֶּבֶר יְכַסֶּה׃ 17 יַחְשֹׂךְ נַפְשׁוֹ 18
מִנִּי־שָׁחַת וְחַיָּתוֹ מֵעֲבֹר בְּשֶׁלַח׃ 19 וְהוּכַח בְּמַכְאוֹב עַל־
משכבו קרי מִשְׁכָּבוֹ וְרִיב עֲצָמָיו אֵתָן׃ 20 וְזָהֲמַתּוּ חַיָּתוֹ לֶחֶם וְנַפְשׁוֹ כ
ושפו קרי מַאֲכַל תַּאֲוָה׃ 21 יִכְלוּ בְשָׂרוֹ מֵרְאוֹ וְשִׁפּוּ עֲצָמָיו לֹא
הוא ברגש רָאוּ׃ 22 וַתִּקְרַב לַשַּׁחַת נַפְשׁוֹ וְחַיָּתוֹ לַמְמִתִים׃ 23 אִם־
יֵשׁ עָלָיו מַלְאָךְ מֵלִיץ אֶחָד מִנִּי־אָלֶף לְהַגִּיד לְאָדָם
יָשָׁרוֹ׃ 24 וַיְחֻנֶּנּוּ וַיֹּאמֶר פְּדֵהוּ מֵרְדֶת שָׁחַת מָצָאתִי
כֹּפֶר׃ 25 רָטְפָשׂ בְּשָׂרוֹ מִנֹּעַר יָשׁוּב לִימֵי עֲלוּמָיו׃ 26 יְעָתֵר כֹּה
אֶל־אֱלוֹהַּ וַיִּרְצֵהוּ וַיִּרְאֶה פָנָיו בִּתְרוּעָה וַיָּשֶׁב לֶאֱנוֹשׁ
צִדְקָתוֹ׃ 27 יָשַׁר׀ עַל־אֲנָשִׁים וְיֹאמַר חָטָאתִי וְיָשָׁר
וחיחו קרי הָעִוֵּיתִי וְלֹא־שָׁוָה לִי׃ 28 פָּדָה נַפְשִׁי מֵעֲבֹר בַּשַּׁחַת וְחַיָּתִי נפשו קרי
בָּאוֹר תִּרְאֶה׃ 29 הֶן־כָּל־אֵלֶּה יִפְעַל־אֵל פְּעָמִים שָׁלֹשׁ
עִם־גָּבֶר׃ 30 לְהָשִׁיב נַפְשׁוֹ מִנִּי־שָׁחַת לֵאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים׃ 31 לְ
הַקְשֵׁב אִיּוֹב שְׁמַע־לִי הַחֲרֵשׁ וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר׃ 32 אִם־יֵשׁ־
מִלִּין הָשִׁיבֵנִי דַּבֵּר כִּי־חָפַצְתִּי צַדְּקֶךָּ׃ 33 אִם־אַיִן אַתָּה
שְׁמַע־לִי הַחֲרֵשׁ וַאֲלַפְךָ חָכְמָה׃ Cap. xxxiv וַיַּעַן לד
אֱלִיהוּא וַיֹּאמַר׃ 2 שִׁמְעוּ חֲכָמִים מִלָּי וְיֹדְעִים הַאֲזִינוּ לִי׃ 3
כִּי־אֹזֶן מִלִּין תִּבְחָן וְחֵךְ יִטְעַם לֶאֱכֹל׃ 4 מִשְׁפָּט נִבְחֲרָה־
לָּנוּ נֵדְעָה בֵינֵינוּ מַה־טּוֹב׃ 5 כִּי־אָמַר אִיּוֹב צָדַקְתִּי וְאֵל ה פתח באתנח
הֵסִיר מִשְׁפָּטִי׃ 6 עַל־מִשְׁפָּטִי אֲכַזֵּב אָנוּשׁ חִצִּי בְלִי־
פָשַׁע׃ 7 מִי־גֶבֶר כְּאִיּוֹב יִשְׁתֶּה־לַּעַג כַּמָּיִם׃ 8 וְאָרַח
לַחֲבָרָה עִם־פֹּעֲלֵי אָוֶן וְלָלֶכֶת עִם־אַנְשֵׁי־רָשַׁע׃ 9 כִּי־
אָמַר לֹא יִסְכָּן־גֶּבֶר בִּרְצֹתוֹ עִם־אֱלֹהִים׃ 10 לָכֵן אַנְשֵׁי
לֵבָב שִׁמְעוּ לִי חָלִלָה לָאֵל מֵרִשְׁעָה וְשַׁדַּי מֵעָוֶל׃ 11 כִּי פֹעַל
אָדָם יְשַׁלֶּם־לוֹ וְכְאֹרַח אִישׁ יִמְצָאֶנּוּ׃ 12 אַף־אָמְנָם אֵל
לֹא־יַרְשִׁיעַ וְשַׁדַּי לֹא־יְעַוֵּת מִשְׁפָּט׃ 13 מִי־פָקַד עָלָיו אָרְצָה
וּמִי שָׂם תֵּבֵל כֻּלָּהּ׃ 14 אִם־יָשִׂים אֵלָיו לִבּוֹ רוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ
אֵלָיו יֶאֱסֹף׃ 15 יִגְוַע כָּל־בָּשָׂר יָחַד וְאָדָם עַל־עָפָר יָשׁוּב׃ 16 טו
ואם

Cum Iobus sapius ad judicium Dei provocasset, & tantum non quæstus esset sibi ejus copiam non dari; Elihu hæc Iobi verba acriter castigat ob scandalum, quàmque alienus sit Deus ab omni injustitia multis explicat.

16 17 וְאִם־בִּינָה שִׁמְעָה־זֹּאת הַאֲזִינָה לְקוֹל מִלָּי: הַאַף שׂוֹנֵא
18 מִשְׁפָּט יַחֲבוֹשׁ וְאִם־צַדִּיק כַּבִּיר תַּרְשִׁיעַ: הַאֹמֶר לְמֶלֶךְ
19 בְּלִיָּעַל רָשָׁע אֶל־נְדִיבִים: אֲשֶׁר לֹא־נָשָׂא פְנֵי שָׂרִים
כ וְלֹא נָכַר־שׁוּעַ לִפְנֵי־דָל כִּי־מַעֲשֵׂה יָדָיו כֻּלָּם: רֶגַע יְ
מֻתוּ וַחֲצוֹת לַיְלָה יִגְעָשׁוּ עַם וְיַעֲבְרוּ וְיָסִירוּ אַבִּיר לֹא
21 22 בְיָד: כִּי עֵינָיו עַל־דַּרְכֵי־אִישׁ וְכָל־צְעָדָיו יִרְאֶה: אֵין־
23 חֹשֶׁךְ וְאֵין צַלְמָוֶת לְהִסָּתֵר שָׁם פֹּעֲלֵי אָוֶן: כִּי לֹא עַל־
24 אִישׁ יָשִׂים עוֹד לַהֲלֹךְ אֶל־אֵל בַּמִּשְׁפָּט: יָרֵעַ כַּבִּירִים
כה לֹא־חֵקֶר וַיַּעֲמֵד אֲחֵרִים תַּחְתָּם: לָכֵן יַכִּיר מַעַבְדֵיהֶם
26 וְהָפַךְ לַיְלָה וְיִדַּכְּאוּ: תַּחַת־רְשָׁעִים סְפָקָם בִּמְקוֹם
27 רֹאִים: אֲשֶׁר עַל־כֵּן סָרוּ מֵאַחֲרָיו וְכָל־דְּרָכָיו לֹא
28 הִשְׂכִּילוּ: לְהָבִיא עָלָיו צַעֲקַת־דָּל וְצַעֲקַת עֲנִיִּים
29 יִשְׁמָע: וְהוּא יַשְׁקֵט וּמִי יַרְשִׁיעַ וְיַסְתֵּר פָּנִים וּמִי יְשׁוּרֶנּוּ
ל וְעַל־גּוֹי וְעַל־אָדָם יָחַד: מִמְלֹךְ אָדָם חָנֵף מִמֹּקְשֵׁי עָם:
31 32 כִּי אֶל־אֵל הֶאָמַר נָשָׂאתִי לֹא אֶחְבֹּל: בִּלְעָדַי אֶחֱזֶה
33 אַתָּה הֹרֵנִי אִם־עָוֶל פָּעַלְתִּי לֹא אֹסִיף: הֵמֵעִמְּךָ
יְשֻׁלַּמְנָה כִּי־מָאַסְתָּ כִּי־אַתָּה תִבְחַר וְלֹא־אָנִי וּמַה־
34 יָּדַעְתָּ דַבֵּר: אַנְשֵׁי לֵבָב יֹאמְרוּ לִי וְגֶבֶר חָכָם שֹׁמֵעַ לִי:
36 לה אִיּוֹב לֹא־בְרַעַת יְדַבֵּר וּדְבָרָיו לֹא בְהַשְׂכֵּיל: אָבִי
37 יִבָּחֵן אִיּוֹב עַד־נֶצַח עַל־תְּשֻׁבֹתָיו בָּאֲנָשֵׁי־אָוֶן: כִּי יֹסִיף עַל־
חַטָּאתוֹ פֶּשַׁע בֵּינֵינוּ יִסְפֹּק וְיָרֵב אֲמָרָיו לָאֵל:

Cap. xxxv. *Porro de afflictionibus agit, atque scrupulo respondet, castigationem tam acerbam & quotidianam*

לה וַיַּעַן אֱלִיהוּ וַיֹּאמַר: הַזֹּאת
2 3 חָשַׁבְתָּ לְמִשְׁפָּט אָמַרְתָּ צִדְקִי מֵאֵל: כִּי־תֹאמַר מַה־
4 יִּסְכָּן־לָךְ מֶה אוֹעִיל מֵחַטָּאתִי: אֲנִי אָשִׁיבְךָ מִלִּין וְאֶת־
ה רֵעֶיךָ עִמָּךְ: הַבֵּט שָׁמַיִם וּרְאֵה וְשׁוּר שְׁחָקִים גְּבֹהּוּ
6 מִמֶּךָּ: אִם־חָטָאתָ מַה־תִּפְעַל־בּוֹ וְרַבּוּ פְשָׁעֶיךָ מַה־
7 תַּעֲשֶׂה־לּוֹ: אִם־צָדַקְתָּ מַה־תִּתֶּן־לוֹ אוֹ מַה־מִּיָּדְךָ
9 8 יִקָּח: לְאִישׁ כָּמוֹךָ רִשְׁעֶךָ וּלְבֶן־אָדָם צִדְקָתֶךָ: מְרוֹב

עֲשׁוּקִים יַזְעִיקוּ יְשַׁוְּעוּ מִזְּרוֹעַ רַבִּים׃ וְלֹא־אָמַר אַיֵּה׃ 10
אֱלוֹהַּ עֹשָׂי נֹתֵן זְמִרוֹת בַּלָּיְלָה׃ מַלְּפָנוּ מִבְּהֵמוֹת 11
אֶרֶץ וּמֵעוֹף הַשָּׁמַיִם יְחַכְּמָנוּ׃ שָׁם יִצְעָקוּ וְלֹא יַעֲנֶה 12
מִפְּנֵי גְּאוֹן רָעִים׃ אַךְ־שָׁוְא לֹא־יִשְׁמַע אֵל וְשַׁדַּי לֹא 13
יְשׁוּרֶנָּה׃ אַף כִּי־תֹאמַר לֹא תְשׁוּרֶנּוּ דִּין לְפָנָיו וְתוֹחַל לוֹ׃ 14
וְעַתָּה כִּי־אַיִן פָּקַד אַפּוֹ וְלֹא־יָדַע בַּפַּשׁ מְאֹד׃ טו
וְאִיּוֹב הֶבֶל יְפַצֶּה־פִּיהוּ בְּבִלְתִּי דַעַת מְלִין יַכְבִּיר׃ 16
וַיֹּסֶף אֱלִיהוּא וַיֹּאמַר׃ כַּתֶּר־לִי זְעֵיר לן 2
וְאַחֲוֶךָּ כִּי־עוֹד לֵאלוֹהַּ מִלִּים׃ אֶשָּׂא דֵעִי לְמַרְחוֹק 3
וּלְפֹעֲלִי אֶתֵּן־צֶדֶק׃ כִּי־אָמְנָם לֹא־שֶׁקֶר מִלָּי תְּמִים 4
דֵּעוֹת עִמָּךְ׃ הֵן־אֵל כַּבִּיר וְלֹא יִמְאַס כַּבִּיר כֹּחַ לֵב׃ ה
לֹא־יְחַיֶּה רָשָׁע וּמִשְׁפַּט עֲנִיִּים יִתֵּן׃ לֹא־יִגְרַע מִצַּדִּיק 6 7
עֵינָיו וְאֶת־מְלָכִים לַכִּסֵּא וְיוֹשִׁבֵם לָנֶצַח וַיִּגְבָּהוּ׃ וְאִם־ 8
אֲסוּרִים בַּזִּקִּים יִלָּכְדוּן בְּחַבְלֵי־עֹנִי׃ וַיַּגֶּד לָהֶם פָּעֳלָם 9
וּפִשְׁעֵיהֶם כִּי יִתְגַּבָּרוּ׃ וַיְגַל אָזְנָם לַמּוּסָר וַיֹּאמֶר כִּי־ י
יָשׁוּבוּן מֵאוֹן׃ אִם־יִשְׁמְעוּ וְיַעֲבֹדוּ יְכַלּוּ יְמֵיהֶם בַּטּוֹב 11
וּשְׁנֵיהֶם בְּנָעִימִים׃ וְאִם־לֹא יִשְׁמְעוּ בְּשֶׁלַח יַעֲבֹרוּ וְיִגְוְעוּ 12
בְּבִלְתִּי דָעַת׃ וְחַנְפֵי־לֵב יָשִׂימוּ אַף לֹא יְשַׁוְּעוּם כִּי אָסַרם׃ 13
תָּמֹת בְּנֹעַר נַפְשָׁם וְחַיָּתָם בְּקֵדֵשִׁים׃ יַחֵלֵץ עָנִי בְעָנְיוֹ טו 14
וַיְגַל בְּלַחַץ אָזְנָם׃ וְאַף הֵסִיתְךָ מִפִּי־צָר רַחַב לֹא־ 16
מוּצָק תַּחְתֶּיהָ וְנַחַת שֻׁלְחָנְךָ מָלֵא דָשֶׁן׃ וְדִין רָשָׁע 17
מָלֵאתָ דִּין וּמִשְׁפָּט יִתְמֹכוּ׃ כִּי־חֵמָה פֶּן־יְסִיתְךָ בְשֹׁפֶק 18
וְרֹב־כֹּפֶר אַל־יַטֶּךָּ׃ הֲיַעֲרֹךְ שׁוּעֲךָ לֹא בְצַר וְכֹל 19
מַאֲמַצֵּי־כֹחַ׃ אַל־תִּשְׁאַף הַלַּיְלָה לַעֲלוֹת עַמִּים כ
תַּחְתָּם׃ הִשָּׁמֶר אַל־תִּפֶן אֶל־אָוֶן כִּי עַל־זֶה בָּחַרְתָּ 21
מֵעֹנִי׃ הֵן־אֵל יְשַׂגֵּיב בְּכֹחוֹ מִי כָמֹהוּ מוֹרֶה׃ מִי־ 22 23
פָקַד עָלָיו דַּרְכּוֹ וּמִי־אָמַר פָּעַלְתָּ עַוְלָה׃ זְכֹר כִּי־תַשְׂגִּיא 24
פָּעֳלוֹ אֲשֶׁר שֹׁרְרוּ אֲנָשִׁים׃ כָּל־אָדָם חָזוּ בוֹ אֱנוֹשׁ כה

Deo non prodesse, nec verò ipsum eâ delectari posse: deinde causam dicit, cur pii sæpè longo tempore in calamitatibus relinquantur, atque preces ipsorum veluti negligantur.

Cap. xxxvi. Jobo fructum pietatis in hâc vitâ penitus abnegânti, misericordiam Dei erga pios, etiam in hâc vitâ, proponit: votumque mortis redarguit ut crudele, & Dei bonitati injurium: contrà ejus providentiam & curam, quâ universum mundum complectitur, variis in partibus ostendit.

יביט

26 יִבְיט מֶרָחוֹק : הֵן־אֵל שַׁגִּיא וְלֹא נֵדַע מִסְפַּר
27 שְׁנָיו וְלֹא־חֵקֶר : כִּי יְגָרַע נִטְפֵי־מָיִם יְזַקּוּ מָטָר לְאֵדוֹ :
28 29 אֲשֶׁר־יִזְלוּ שְׁחָקִים יִרְעֲפוּ עָלֵי־אָדָם רָב : אַף אִם־יָבִין
ל מִפְרְשֵׂי־עָב תְּשָׁאוֹת סֻכָּתוֹ : הֵן־פָּרַשׂ עָלָיו אוֹרוֹ וְשָׁרְשֵׁי
31 32 הַיָּם כִּסָּה : כִּי־בָם יָדִין עַמִּים יִתֵּן־אֹכֶל לְמַכְבִּיר : עַל־
33 כַּפַּיִם כִּסָּה־אוֹר וַיְצַו עָלֶיהָ בְּמַפְגִּיעַ : יַגִּיד עָלָיו רֵעֹו

Cap. XXXVII. *Providentiæ atque potentiæ Dei opera exponere pergit, vetatque Jobum cum Deo contendere, eùm quotidianis Dei operibus comprehendendis impar sit.*

א לן מְקֹנֶה אַף עַל־עוֹלָה : אַף לְזֹאת יֶחֱרַד לִבִּי וְיִתַּר
2 מִמְּקוֹמוֹ : שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ בְּרַגְזַ קֹלוֹ וְהֶגֶה מִפִּיו יֵצֵא :
3 תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם יְשָׁרֵהוּ וְאוֹרוֹ עַל־כַּנְפוֹת הָאָרֶץ :
4 אַחֲרָיו יִשְׁאַג־קוֹל יַרְעֵם בְּקוֹל גְּאוֹנוֹ וְלֹא יַעְקְבֵם כִּי־
ה יִשָּׁמַע קוֹלוֹ : יַרְעֵם אֵל בְּקוֹלוֹ נִפְלָאוֹת עֹשֶׂה גְּדֹלוֹת
קמוכלאס אם ל׳ 6 וְלֹא נֵדָע : כִּי לַשֶּׁלֶג יֹאמַר הֱוֵא־אָרְצָה וְגֶשֶׁם מָטָר וְגֶשֶׁם
7 מִטְרוֹת עֻזּוֹ : בְּיַד־כָּל־אָדָם יַחְתּוֹם לְדַעַת כָּל־אֲנָשִׁי
8 מַעֲשֵׂהוּ : וַתָּבוֹא חַיָּה בְּמוֹ־אָרֵב וּבִמְעוֹנֹתֶיהָ תִּשְׁכֹּן :
9 מִן־הַחֶדֶר תָּבוֹא סוּפָה וּמִמְּזָרִים קָרָה : מִנִּשְׁמַת־אֵל
11 יִתֵּן־קָרַח וְרֹחַב מַיִם בְּמוּצָק : אַף־בְּרִי יַטְרִיחַ עָב יְפִיץ
12 עֲנַן אוֹרוֹ : וְהוּא מְסִבּוֹת מִתְהַפֵּךְ בְּתַחְבֻּלֹתָו לְפָעֳלָם
13 כֹּל אֲשֶׁר־יְצַוֵּם עַל־פְּנֵי תֵבֵל אַרְצָה : אִם־לְשֵׁבֶט אִם־
14 לְאַרְצוֹ אִם־לְחֶסֶד יַמְצִאֵהוּ : הַאֲזִינָה זֹאת אִיּוֹב עֲמֹד
טו וְהִתְבּוֹנֵן נִפְלְאוֹת אֵל : הֲתֵדַע בְּשׂוּם־אֱלוֹהַּ עֲלֵיהֶם
16 וְהוֹפִיעַ אוֹר עֲנָנוֹ : הֲתֵדַע עַל־מִפְלְשֵׂי־עָב מִפְלְאוֹת
17 תְּמִים דֵּעִים : אֲשֶׁר־בְּגָדֶיךָ חַמִּים בְּהַשְׁקֹט אֶרֶץ
18 מִדָּרוֹם : תָּרְקַע עִמּוֹ לִשְׁחָקִים חָזָקִים כְּרְאִי מוּצָק :
ב 19 הוֹדִיעֵנוּ מַה־נֹּאמַר לוֹ לֹא נַעֲרֹךְ מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ : הֲיְסֻפַּר־
21 לוֹ כִּי אֲדַבֵּר אִם־אָמַר אִישׁ כִּי יְבֻלָּע : וְעַתָּה לֹא־רָאוּ
אוֹר בָּהִיר הוּא בַּשְּׁחָקִים וְרוּחַ עָבְרָה וַתְּטַהֲרֵם :
22 23 מִצָּפוֹן זָהָב יֵאָתֶה עַל־אֱלוֹהַּ נוֹרָא הוֹד : שַׁדַּי לֹא־
24 מְצָאנֻהוּ שַׂגִּיא כֹחַ וּמִשְׁפָּט וְרֹב־צְדָקָה לֹא יְעַנֶּה : לָכֵן

יְרֵאוּהוּ אֲנָשִׁים לֹא יִרְאֶה כָּל־חַכְמֵי־לֵב׃

לח

וַיַּעַן־יְהוָה אֶת־אִיּוֹב מִנְּ הַסְּעָרָה
מן קרי
3 2 וַיֹּאמַר׃ מִי זֶה׀ מַחְשִׁיךְ עֵצָה בְּמִלִּין בְּלִי־דָעַת׃ אֲזָר־
4 נָא כְגֶבֶר חֲלָצֶיךָ וְאֶשְׁאָלְךָ וְהוֹדִיעֵנִי׃ אֵיפֹה הָיִיתָ
בְּיָסְרִי־אָרֶץ הַגֵּד אִם־יָדַעְתָּ בִינָה׃ מִי־שָׂם מְמַדֶּיהָ כִּי ה
6 תֵדָע אוֹ מִי־נָטָה עָלֶיהָ קָו׃ עַל־מָה אֲדָנֶיהָ הָטְבָּעוּ אוֹ
7 מִי־יָרָה אֶבֶן פִּנָּתָהּ׃ בְּרָן־יַחַד כּוֹכְבֵי בֹקֶר וַיָּרִיעוּ כָּל־
8 בְּנֵי אֱלֹהִים׃ וַיָּסֶךְ בִּדְלָתַיִם יָם בְּגִיחוֹ מֵרֶחֶם יֵצֵא׃
י 9 בְּשׂוּמִי עָנָן לְבֻשׁוֹ וַעֲרָפֶל חֲתֻלָּתוֹ׃ וָאֶשְׁבֹּר עָלָיו חֻקִּי
11 וָאָשִׂים בְּרִיחַ וּדְלָתָיִם׃ וָאֹמַר עַד־פֹּה תָבוֹא וְלֹא תֹסִיף
12 א׳ וּפֹא יָשִׁית בִּגְאוֹן גַּלֶּיךָ׃ הֲמִימֶיךָ צִוִּיתָ בֹּקֶר
במקום ה׳
13 ידעת יִדַּעְתָּהּ שַׁחַר מְקוֹמוֹ׃ לֶאֱחוֹז בְּכַנְפוֹת הָאָרֶץ וְיִנָּעֲרוּ
השחר ק׳
14 ע׳ תלויה רְשָׁעִים מִמֶּנָּה׃ תִּתְהַפֵּךְ כְּחֹמֶר חוֹתָם וְיִתְיַצְּבוּ כְּמוֹ
טו ע׳ תלויה לְבוּשׁ׃ וְיִמָּנַע מֵרְשָׁעִים אוֹרָם וּזְרוֹעַ רָמָה תִּשָּׁבֵר׃
17 16 הֲבָאתָ עַד־נִבְכֵי־יָם וּבְחֵקֶר תְּהוֹם הִתְהַלָּכְתָּ׃ הֲנִגְלוּ
18 לְךָ שַׁעֲרֵי־מָוֶת וְשַׁעֲרֵי צַלְמָוֶת תִּרְאֶה׃ הִתְבֹּנַנְתָּ עַד־
19 רַחֲבֵי־אָרֶץ הַגֵּד אִם־יָדַעְתָּ כֻלָּהּ׃ אֵיזֶה הַדֶּרֶךְ יִשְׁכָּן־
אוֹר וְחֹשֶׁךְ אֵיזֶה מְקוֹמוֹ׃ כִּי תִקָּחֶנּוּ אֶל־גְּבוּלוֹ וְכִי כ
21 תָבִין נְתִיבוֹת בֵּיתוֹ׃ יָדַעְתָּ כִּי־אָז תִּוָּלֵד וּמִסְפַּר יָמֶיךָ
22 רַבִּים׃ הֲבָאתָ אֶל־אֹצְרוֹת שָׁלֶג וְאוֹצְרוֹת בָּרָד
23 תִּרְאֶה׃ אֲשֶׁר חָשַׂכְתִּי לְעֵת צָר לְיוֹם קְרָב וּמִלְחָמָה׃
כה 24 אֵיזֶה הַדֶּרֶךְ יֵחָלֶק אוֹר יָפֵץ קָדִים עֲלֵי־אָרֶץ׃ מִי־פִלַּג
26 לַשֶּׁטֶף תְּעָלָה וְדֶרֶךְ לַחֲזִיז קֹלוֹת׃ לְהַמְטִיר עַל־אֶרֶץ
27 לֹא־אִישׁ מִדְבָּר לֹא־אָדָם בּוֹ׃ לְהַשְׂבִּיעַ שֹׁאָה וּמְשׁוֹאָה
28 וּלְהַצְמִיחַ מֹצָא דֶשֶׁא׃ הֲיֵשׁ לַמָּטָר אָב אוֹ מִי־הוֹלִיד
29 אֶגְלֵי־טָל׃ מִבֶּטֶן מִי יָצָא הַקָּרַח וּכְפֹר שָׁמַיִם מִי יְלָדוֹ׃
31 כָּאֶבֶן מַיִם יִתְחַבָּאוּ וּפְנֵי תְהוֹם יִתְלַכָּדוּ׃ הַתְקַשֵּׁר ל
32 מַעֲדַנּוֹת כִּימָה אוֹ־מוֹשְׁכוֹת כְּסִיל תְּפַתֵּחַ׃ הֲתֹצִיא

מזרות

Cap. xxxviii. *Institutioni humana divina succedit; jamque ipse Deus ad vota, ad preces, atque ad sermones Jobi respondet, utque fatigatum ipsius spiritum, veluti in sinu suo, componeret, suam providentiam ac curam erga suos, multis argumentis ex operibus suis desumtis, astruit.*

33 מַזָּרוֹת בְּעִתּוֹ וְעַיִשׁ עַל־בָּנֶיהָ תַנְחֵם׃ הֲיָדַעְתָּ חֻקּוֹת
34 שָׁמָיִם אִם־תָּשִׂים מִשְׁטָרוֹ בָאָרֶץ׃ הֲתָרִים לָעָב קוֹלֶךָ
לה וְשִׁפְעַת־מַיִם תְּכַסֶּךָּ׃ הַתְשַׁלַּח בְּרָקִים וְיֵלֵכוּ וְיֹאמְרוּ
36 לְךָ הִנֵּנוּ׃ מִי־שָׁת בַּטְּחוֹת חָכְמָה אוֹ מִי־נָתַן לַשֶּׂכְוִי
37 בִינָה׃ מִי־יְסַפֵּר שְׁחָקִים בְּחָכְמָה וְנִבְלֵי שָׁמַיִם מִי
38 39 יַשְׁכִּיב׃ בְּצֶקֶת עָפָר לַמּוּצָק וּרְגָבִים יְדֻבָּקוּ׃ הֲתָצוּד
מ לְלָבִיא טָרֶף וְחַיַּת כְּפִירִים תְּמַלֵּא׃ כִּי־יָשֹׁחוּ בַמְּעוֹנוֹת
41 יֵשְׁבוּ בַסֻּכָּה לְמוֹ־אָרֶב׃ מִי יָכִין לָעֹרֵב צֵידוֹ כִּי יְלָדָו ילדיו קרי

לט אֶל־אֵל יְשַׁוֵּעוּ יִתְעוּ לִבְלִי־אֹכֶל׃ הֲיָדַעְתָּ עֵת לֶדֶת
2 יַעֲלֵי־סָלַע חֹלֵל אַיָּלוֹת תִּשְׁמֹר׃ תִּסְפּוֹר יְרָחִים
3 תְּמַלֶּאנָה וְיָדַעְתָּ עֵת לִדְתָּנָה׃ תִּכְרַעְנָה יַלְדֵיהֶן
4 תְּפַלַּחְנָה חֶבְלֵיהֶם תְּשַׁלַּחְנָה׃ יַחְלְמוּ בְנֵיהֶם יִרְבּוּ
ה בַבָּר יָצְאוּ וְלֹא־שָׁבוּ לָמוֹ׃ מִי־שִׁלַּח פֶּרֶא חָפְשִׁי
6 וּמֹסְרוֹת עָרוֹד מִי פִתֵּחַ׃ אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי עֲרָבָה בֵיתוֹ
7 וּמִשְׁכְּנוֹתָיו מְלֵחָה׃ יִשְׂחַק לַהֲמוֹן קִרְיָה תְּשֻׁאוֹת נוֹגֵשׂ
8 לֹא יִשְׁמָע׃ יְתוּר הָרִים מִרְעֵהוּ וְאַחַר כָּל־יָרוֹק יִדְרוֹשׁ׃
9 י הֲיֹאבֶה רֵים עָבְדֶךָ אִם־יָלִין עַל־אֲבוּסֶךָ׃ הֲתִקְשָׁר־רֵים
11 בְּתֶלֶם עֲבֹתוֹ אִם־יְשַׂדֵּד עֲמָקִים אַחֲרֶיךָ׃ הֲתִבְטַח־בּוֹ
12 ישיב קרי כִּי־רַב כֹּחוֹ וְתַעֲזֹב אֵלָיו יְגִיעֶךָ׃ הֲתַאֲמִין בּוֹ כִּי־יָשׁוּב
13 זַרְעֶךָ וְגָרְנְךָ יֶאֱסֹף׃ כְּנַף־רְנָנִים נֶעֱלָסָה אִם־אֶבְרָה
14 חֲסִידָה וְנֹצָה׃ כִּי־תַעֲזֹב לָאָרֶץ בֵּיצֶיהָ וְעַל־עָפָר
טו תְּחַמֵּם׃ וַתִּשְׁכַּח כִּי־רֶגֶל תְּזוּרֶהָ וְחַיַּת הַשָּׂדֶה תְדוּשֶׁהָ׃
16 17 הִקְשִׁיחַ בָּנֶיהָ לְלֹא־לָהּ לְרִיק יְגִיעָהּ בְּלִי־פָחַד׃ כִּי־הִשָּׁה
18 אֱלוֹהַּ חָכְמָה וְלֹא־חָלַק לָהּ בַּבִּינָה׃ כָּעֵת בַּמָּרוֹם
19 תַּמְרִיא תִּשְׂחַק לַסּוּס וּלְרֹכְבוֹ׃ הֲתִתֵּן לַסּוּס גְּבוּרָה
כ הֲתַלְבִּישׁ צַוָּארוֹ רַעְמָה׃ הֲתַרְעִישֶׁנּוּ כָּאַרְבֶּה הוֹד
21 נַחְרוֹ אֵימָה׃ יַחְפְּרוּ בָעֵמֶק וְיָשִׂישׂ בְּכֹחַ יֵצֵא לִקְרַאת־
22 נָשֶׁק׃ יִשְׂחַק לְפַחַד וְלֹא יֵחָת וְלֹא יָשׁוּב מִפְּנֵי־חָרֶב׃

Cap. XXXIX. *Magnifica providentiæ ac potentiæ suæ opera recensere pergit, in onagro, monocerote, equo, aliisque: Jobus verò respondet tribuendo sibi vilitatem, ac Deo gloriam.*

24 23 עָלָיו תִּרְנֶה אַשְׁפָּה לַהַב חֲנִית וְכִידוֹן׃ בְּרַעַשׁ וְרֹגֶז
יְגַמֶּא־אָרֶץ וְלֹא יַאֲמִין כִּי־קוֹל שׁוֹפָר׃ בְּדֵי שֹׁפָר׃ כה
יֹאמַר הֶאָח וּמֵרָחוֹק יָרִיחַ מִלְחָמָה רַעַם שָׂרִים
26 וּתְרוּעָה׃ הֲמִבִּינָתְךָ יַאֲבֶר־נֵץ יִפְרֹשׂ כְּנָפָו לְתֵימָן׃ כנפיו קרי
28 27 אִם־עַל־פִּיךָ יַגְבִּיהַּ נָשֶׁר וְכִי יָרִים קִנּוֹ׃ סֶלַע יִשְׁכֹּן
29 וְיִתְלֹנָן עַל־שֶׁן־סֶלַע וּמְצוּדָה׃ מִשָּׁם חָפַר אֹכֶל
לְמֵרָחוֹק עֵינָיו יַבִּיטוּ׃ וְאֶפְרֹחָו יְעַלְעוּ־דָם וּבַאֲשֶׁר ל ואפרחיו קרי
מ א חֲלָלִים שָׁם הוּא׃ וַיַּעַן יְהוָה אֶת־אִיּוֹב
2 וַיֹּאמַר׃ הֲרֹב עִם־שַׁדַּי יִסּוֹר מוֹכִיחַ אֱלוֹהַּ יַעֲנֶנָּה׃
3 וַיַּעַן אִיּוֹב אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר׃
ה 4 הֵן קַלֹּתִי מָה אֲשִׁיבֶךָּ יָדִי שַׂמְתִּי לְמוֹ־פִי׃ אַחַת
6 דִּבַּרְתִּי וְלֹא אֶעֱנֶה וּשְׁתַּיִם וְלֹא אוֹסִיף׃ וַיַּעַן
7 מן קרי יְהוָה אֶת־אִיּוֹב מִנּ׳ סְעָרָה וַיֹּאמַר׃ אֱזָר־נָא כְגֶבֶר
8 חֲלָצֶיךָ אֶשְׁאָלְךָ וְהוֹדִיעֵנִי׃ הַאַף תָּפֵר מִשְׁפָּטִי
9 תַּרְשִׁיעֵנִי לְמַעַן תִּצְדָּק׃ וְאִם־זְרוֹעַ כָּאֵל לָךְ וּבְקוֹל כָּמֹהוּ
11 תַרְעֵם׃ עֲדֵה־נָא גָאוֹן וָגֹבַהּ וְהוֹד וְהָדָר תִּלְבָּשׁ׃ הָפֵץ י
12 עֶבְרוֹת אַפֶּךָ וּרְאֵה כָל־גֵּאֶה וְהַשְׁפִּילֵהוּ׃ רְאֵה כָל־
13 גֵּאֶה הַכְנִיעֵהוּ וַהֲדֹךְ רְשָׁעִים תַּחְתָּם׃ טָמְנֵם בֶּעָפָר
14 יָחַד פְּנֵיהֶם חֲבוֹשׁ בַּטָּמוּן׃ וְגַם־אֲנִי אוֹדֶךָּ כִּי־תוֹשִׁיעַ
לְךָ יְמִינֶךָ׃ הִנֵּה־נָא בְהֵמוֹת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי עִמָּךְ חָצִיר טו
16 כַּבָּקָר יֹאכֵל׃ הִנֵּה־נָא כֹחוֹ בְמָתְנָיו וְאוֹנוֹ בִּשְׁרִירֵי
18 17 בִּטְנוֹ׃ יַחְפֹּץ זְנָבוֹ כְּמוֹ־אָרֶז גִּידֵי פַחֲדָו יְשֹׂרָנוּ׃ עֲצָמָיו מחדיו קרי
19 אֲפִיקֵי נְחוּשָׁה גְּרָמָיו כִּמְטִיל בַּרְזֶל׃ הוּא רֵאשִׁית דַּרְכֵי־
אֵל הָעֹשׂוֹ יַגֵּשׁ חַרְבּוֹ׃ כִּי־בוּל הָרִים יִשְׂאוּ־לוֹ וְכָל־חַיַּת כ
21 הַשָּׂדֶה יְשַׂחֲקוּ־שָׁם׃ תַּחַת־צֶאֱלִים יִשְׁכָּב בְּסַתֶּר קָנֶה
23 22 וּבִצָּה׃ יְסֻכֻּהוּ צֶאֱלִים צִלְלוֹ יְסֻבֻּהוּ עַרְבֵי־נָחַל׃ הֵן
יַעֲשֹׂק נָהָר לֹא יַחְפּוֹז יִבְטַח׳ כִּי־יָנִיחַ יַרְדֵּן אֶל־פִּיהוּ׃
24 כה בְּעֵינָיו יִקָּחֶנּוּ בְּמוֹקְשִׁים יִנְקָב־אָף׃ תִּמְשֹׁךְ לִוְיָתָן בְּחַכָּה
ובחבל

Cap. XL. *Sermo Domini ad Iobum secundus, quo judicium & justitiam suam, in regendo homine, asserit, atque exemplis illustrissimis, in coërcendis ac frenandis immanissimis belluis, explicat & exornat.*

26 וּבְחֻבֶּל תַּשְׁקִיעַ לְשׁוֹנוֹ׃ הֲתָשִׂים אֲגָמֹן בְּאַפּוֹ וּבְחוֹחַ
27 תִּקֹּב לֶחְיוֹ׃ הֲיִרְבֶּה אֵלֶיךָ תַּחֲנוּנִים אִם־יְדַבֵּר אֵלֶיךָ
28 רַכּוֹת׃ הֲיִכְרֹת בְּרִית עִמָּךְ תִּקָּחֶנּוּ לְעֶבֶד עוֹלָם׃
ל 29 הֲתְשַׂחֵק־בּוֹ כַּצִּפּוֹר וְתִקְשְׁרֶנּוּ לִנְעָרוֹתֶיךָ׃ יִכְרוּ עָלָיו
31 חַבָּרִים יְחִצּוּהוּ בֵּין כְּנַעֲנִים׃ הֲתִמְלָא בְשֻׂפּוֹת עוֹרוֹ
32 וּבְצִלְצַל דָּגִים רֹאשׁוֹ׃ שִׂים־עָלָיו כַּפֶּךָ זְכֹר מִלְחָמָה
Cap. XLI. *Justam providentiam suam, atque ordinem, in regendo mundo, in exemplo balenæ ostendere pergit, cujus immanitatem certis limitibus ac veluti repagulis coërcet.*
מא אַל־תּוֹסֶף׃ הֵן־תּוֹחַלְתּוֹ נִכְזָבָה הֲגַם אֶל־מַרְאָיו יָטַל׃
ישׁוּנוק 2 לֹא־אַכְזָר כִּי יְעִירֶנּוּ וּמִי הוּא לְפָנַיי יִתְיַצָּב׃ מִי הִקְדִּימַנִי
3
לו קרי 4 וַאֲשַׁלֵּם תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם לִי־הוּא׃ לֹא־אַחֲרִישׁ בַּדָּיו
ה וּדְבַר גְּבוּרוֹת וְחִין עֶרְכּוֹ׃ מִי־גָלָה פְּנֵי לְבוּשׁוֹ בְּכֶפֶל
6 רִסְנוֹ מִי יָבוֹא׃ דַּלְתֵי פָנָיו מִי פָתָח סְבִיבוֹת שִׁנָּיו
8 7 אֵימָה׃ גֵּאוֹת אַפִּיקֵי מָגֵנִּים סָגוּר חוֹתָם צָר׃ אֶחָד
9 בְּאַחֲרִינָּשׁוּ וְרוּחַ לֹא־יָבֹא בֵינֵיהֶם׃ אִישׁ־בְּאָחִיהוּ יִדְבָּקוּ
י יִתְלַכָּדוּ וְלֹא יִתְפָּרָדוּ׃ עָטִישׁוֹתָיו תָּהֵל אוֹר וְעֵינָיו
11 כְּעַפְעַפֵּי־שָׁחַר׃ מִפִּיו לַפִּידִים יְהַלֵּכוּ כִּידוֹדֵי אֵשׁ
13 12 יִתְמַלָּטוּ׃ מִנְּחִירָיו יֵצֵא עָשָׁן כְּדוּד נָפוּחַ וְאֻגְמֹן׃ נַפְשׁוֹ
14 גֶּחָלִים תְּלַהֵט וְלַהַב מִפִּיו יֵצֵא׃ בְּצַוָּארוֹ יָלִין עֹז וְלִפָנָיו
טו תָּרוּץ דְּאָבָה׃ מַפְלֵי בְשָׂרוֹ דָּבְקוּ יָצוּק עָלָיו בַּל־יִמּוֹט׃
17 16 לִבּוֹ יָצוּק כְּמוֹ־אָבֶן וְיָצוּק כְּפֶלַח תַּחְתִּית׃ מְשֻׁתּוֹ
18 יָגוּרוּ אֵילִים מִשְׁבָּרִים יִתְחַטָּאוּ׃ מַשִּׂיגֵהוּ חֶרֶב בַּל־
19 תָּקוּם חֲנִית מַפָּעַ וְשִׁרְיָה׃ יַחְשֹׁב לְתֶבֶן בַּרְזֶל לְעֵץ
כ רִקָּבוֹן נְחוּשָׁה׃ לֹא־יַבְרִיחֶנּוּ בֶּן־קֶשֶׁת לְקַשׁ נֶהְפְּכוּ־
21 לוֹ אַבְנֵי־קָלַע׃ כְּקַשׁ נֶחְשְׁבוּ תּוֹתָח וַיִּשְׂחַק לְרַעַשׁ
22 כִּידוֹן׃ תַּחְתָּיו חַדּוּדֵי חָרֶשׂ יִרְפַּד חָרוּץ עַל־טִיט׃
24 23 יַדְתִּיחַ כַּסִּיר מְצוּלָה יָם יָשִׂים כַּמֶּרְקָחָה׃ אַחֲרָיו יָאִיר
כה נָתִיב יַחְשֹׁב תְּהוֹם לְשֵׂיבָה׃ אֵין־עַל־עָפָר מָשְׁלוֹ הָעָשׂוּי
26 לְבִלִּי־חָת׃ אֵת כָּל־גָּבֹהַּ יִרְאֶה הוּא מֶלֶךְ עַל כָּל־בְּנֵי־
Cap. XLII. *Jobus glo-*
מב שָׁחַץ׃ וַיַּעַן אִיּוֹב אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר׃

riam Deo tribuit. Deus Jobum justificat præ amicis; ipsiusque calamitates beneficiis, ac omni benedictionum genere pensat; atque duplum ipsi reddit.

ידעתי 3.2 קרי
1 יָדַעְתָּ כִּי־כֹל תּוּכָל וְלֹא־יִבָּצֵר מִמְּךָ מְזִמָּה׃ מִי זֶה
מַעְלִים עֵצָה בְּלִי־דָעַת לָכֵן הִגַּדְתִּי וְלֹא אָבִין נִפְלָאוֹת
4 מִמֶּנִּי וְלֹא אֵדָע׃ שְׁמַע־נָא וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר אֶשְׁאָלְךָ
6 וְהוֹדִיעֵנִי׃ לְשֵׁמַע אֹזֶן שְׁמַעְתִּיךָ וְעַתָּה עֵינִי רָאָתְךָ׃ עַל־ה
פתח באחנח
כֵּן אֶמְאַס וְנִחַמְתִּי עַל־עָפָר וָאֵפֶר׃
7 וַיְהִי אַחַר דִּבֶּר יְהוָה אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־אִיּוֹב
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי חָרָה אַפִּי בְךָ וּבִשְׁנֵי
8 רֵעֶיךָ כִּי לֹא דִבַּרְתֶּם אֵלַי נְכוֹנָה כְּעַבְדִּי אִיּוֹב׃ וְעַתָּה
קְחוּ־לָכֶם שִׁבְעָה־פָרִים וְשִׁבְעָה אֵילִים וּלְכוּ׳ אֶל־עַבְדִּי
אִיּוֹב וְהַעֲלִיתֶם עוֹלָה בַּעַדְכֶם וְאִיּוֹב עַבְדִּי יִתְפַּלֵּל
עֲלֵיכֶם כִּי׳ אִם־פָּנָיו אֶשָּׂא לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת עִמָּכֶם נְבָלָה
כִּי לֹא דִבַּרְתֶּם אֵלַי נְכוֹנָה כְּעַבְדִּי אִיּוֹב׃ 9 וַיֵּלְכוּ אֱלִיפַז
הַתֵּימָנִי וּבִלְדַּד הַשּׁוּחִי צֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר
דִּבֶּר אֲלֵיהֶם יְהוָה וַיִּשָּׂא יְהוָה אֶת־פְּנֵי אִיּוֹב׃ וַיהוָה שָׁב׳
שבוח קרי
אֶת־שְׁבִית אִיּוֹב בְּהִתְפַּלְלוֹ בְּעַד רֵעֵהוּ וַיֹּסֶף יְהוָה אֶת־
11 כָּל־אֲשֶׁר לְאִיּוֹב לְמִשְׁנֶה׃ וַיָּבֹאוּ אֵלָיו כָּל־אֲחֵיהוּ וְכָל־
אַחְיֹתָיו וְכָל־יְדָעָיו לְפָנִים וַיֹּאכְלוּ עִמּוֹ לֶחֶם בְּבֵיתוֹ
וַיָּנֻדוּ לוֹ וַינַחֲמוּ אֹתוֹ עַל־כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר הֵבִיא יְהוָה
עָלָיו וַיִּתְּנוּ־לוֹ אִישׁ קְשִׂיטָה אַחַת וְאִישׁ נֶזֶם זָהָב אֶחָד׃
12 וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת־אַחֲרִית אִיּוֹב מֵרֵאשִׁתוֹ וַיְהִי־לוֹ
אַרְבָּעָה עָשָׂר אֶלֶף צֹאן וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים גְּמַלִּים וְאֶלֶף
13 צֶמֶד בָּקָר וְאֶלֶף אֲתוֹנוֹת׃ וַיְהִי־לוֹ שִׁבְעָה בָנִים
14 וְשָׁלוֹשׁ בָּנוֹת׃ וַיִּקְרָא שֵׁם־הָאַחַת יְמִימָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית
קְצִיעָה וְשֵׁם הַשְּׁלִישִׁית קֶרֶן הַפּוּךְ׃ וְלֹא נִמְצְאָה נָשִׁים טו
יָפוֹת כִּבְנוֹת אִיּוֹב בְּכָל־הָאָרֶץ וַיִּתֵּן לָהֶם אֲבִיהֶם נַחֲלָה
16 בְּתוֹךְ אֶחֵיהֶם׃ וַיְחִי אִיּוֹב אַחֲרֵי־זֹאת מֵאָה וְאַרְבָּעִים
וירא ק׳
שָׁנָה וַיִּרְא אֶת־בָּנָיו וְאֶת־בְּנֵי בָנָיו אַרְבָּעָה דֹרוֹת׃
17 וַיָּמָת אִיּוֹב זָקֵן וְשָׂבֵעַ יָמִים׃ חזק

בכום פסוקי איוב אלף ושבעים וסימנו וגליתי להם עתרת שלום ואמת וחציו אשר
קומנו ולא עת · וסרוניו שמונה · וסימנו אהב ה׳ שערי ציון׃ שיר

שיר השירים HEBRAICE

CAPUT I. א

Carmen propheticum ac mysterii plenum, quo amores atque omnis affectus fidelium erga Sponsum ac Regem suum, in diverso temporum ac rerum statu, adumbratur; ejusque vicissim erga suos cura ac multiplex providentia veluti in scenâ, diversis colloquiorum vicibus, ac summo verborum ornatu, exponitur; atque universa Regni Dei facies ad ultima usque tempora evolvitur.

א ש' ב רבתי
1 שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לִשְׁלֹמֹה׃ יִשָּׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ
3 כִּי־טוֹבִים דֹּדֶיךָ מִיָּיִן׃ לְרֵיחַ שְׁמָנֶיךָ טוֹבִים שֶׁמֶן תּוּרַק
4 שִׁמְךָ עַל־כֵּן עֲלָמוֹת אֲהֵבוּךָ׃ מָשְׁכֵנִי אַחֲרֶיךָ נָרוּצָה
הֲבִיאַנִי הַמֶּלֶךְ חֲדָרָיו נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בָּךְ נַזְכִּירָה דֹדֶיךָ ה
מֵישָׁרִים אֲהֵבוּךָ׃ שְׁחוֹרָה אֲנִי וְנָאוָה בְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם
6 כְּאָהֳלֵי קֵדָר כִּירִיעוֹת שְׁלֹמֹה׃ אַל־תִּרְאוּנִי שֶׁאֲנִי
שְׁחַרְחֹרֶת שֶׁשְּׁזָפַתְנִי הַשָּׁמֶשׁ בְּנֵי אִמִּי נִחֲרוּ־בִי שָׂמֻנִי
7 נֹטֵרָה אֶת־הַכְּרָמִים כַּרְמִי שֶׁלִּי לֹא נָטָרְתִּי׃ הַגִּידָה לִי
שֶׁאֲהֵבָה נַפְשִׁי אֵיכָה תִרְעֶה אֵיכָה תַרְבִּיץ בַּצָּהֳרָיִם
8 שֶׁלָּמָּה אֶהְיֶה כְּעֹטִיָּה עַל עֶדְרֵי חֲבֵרֶיךָ׃ אִם־לֹא תֵדְעִי
לָךְ הַיָּפָה בַּנָּשִׁים צְאִי־לָךְ בְּעִקְבֵי הַצֹּאן וּרְעִי אֶת־
9 גְּדִיֹתַיִךְ עַל מִשְׁכְּנוֹת הָרֹעִים׃ לְסֻסָתִי בִּרְכְבֵי פַרְעֹה
דִּמִּיתִיךְ רַעְיָתִי׃ נָאווּ לְחָיַיִךְ בַּתּוֹרִים צַוָּארֵךְ בַּחֲרוּזִים׃ 11 12
תּוֹרֵי זָהָב נַעֲשֶׂה־לָּךְ עִם נְקֻדּוֹת הַכָּסֶף׃ עַד־שֶׁהַמֶּלֶךְ
13 בְּמְסִבּוֹ נִרְדִּי נָתַן רֵיחוֹ׃ צְרוֹר הַמֹּר דּוֹדִי לִי בֵּין שָׁדַי
טז 14 יָלִין׃ אֶשְׁכֹּל הַכֹּפֶר דּוֹדִי לִי בְּכַרְמֵי עֵין גֶּדִי׃ הִנָּךְ יָפָה
16 רַעְיָתִי הִנָּךְ יָפָה עֵינַיִךְ יוֹנִים׃ הִנְּךָ יָפֶה דּוֹדִי אַף נָעִים
17 אַף־עַרְשֵׂנוּ רַעֲנָנָה׃ קֹרוֹת בָּתֵּינוּ אֲרָזִים רַהִיטֵנוּ
קרי א ב בְּרוֹתִים׃ אֲנִי חֲבַצֶּלֶת הַשָּׁרוֹן שׁוֹשַׁנַּת הָעֲמָקִים׃ 3
2 כְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחוֹחִים כֵּן רַעְיָתִי בֵּין הַבָּנוֹת׃ כְּתַפּוּחַ
בְּעֲצֵי הַיַּעַר כֵּן דוֹדִי בֵּין הַבָּנִים בְּצִלּוֹ חִמַּדְתִּי וְיָשַׁבְתִּי
קסץ בס"ק 4 וּפִרְיוֹ מָתוֹק לְחִכִּי׃ הֱבִיאַנִי אֶל־בֵּית הַיָּיִן וְדִגְלוֹ עָלַי
ה אַהֲבָה׃ סַמְּכוּנִי בָּאֲשִׁישׁוֹת רַפְּדוּנִי בַּתַּפּוּחִים כִּי־חוֹלַת
אהבה

Sponsa, atque Adventum Sponsi sui expetit, ejusque suavitates & gratias commemorat. Cap. II. *Amores*

castosque ejus amplexus deprædicat, seque in locum frugis ac lætitiæ, veluti in nuptialem thalamum deductam gloriatur: rursusque Sponsus omnia jam in universo mundo florere, & formosissimum gratiæ annum sese aperire, ac latissimam fidelium messem promittere, gratulabundus narrat.

6 אַהֲבָה אָנִי׃ שְׂמֹאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי וִימִינוֹ תְּחַבְּקָנִי׃
7 הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלִַם בִּצְבָאוֹת אוֹ בְּאַיְלוֹת
הַשָּׂדֶה אִם־תָּעִירוּ וְאִם־תְּעוֹרְרוּ אֶת־הָאַהֲבָה עַד
שֶׁתֶּחְפָּץ׃ קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה־זֶה בָּא מְדַלֵּג עַל־הֶהָרִים
8 מְקַפֵּץ עַל־הַגְּבָעוֹת׃ דּוֹמֶה דוֹדִי לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים
9 הִנֵּה־זֶה עוֹמֵד אַחַר כָּתְלֵנוּ מַשְׁגִּיחַ מִן־הַחַלֹּנוֹת מֵצִיץ
מִן־הַחֲרַכִּים׃ עָנָה דוֹדִי וְאָמַר לִי קוּמִי לָךְ רַעְיָתִי יָפָתִי
10 וּלְכִי־לָךְ׃ כִּי־הִנֵּה הַסְּתָו עָבָר הַגֶּשֶׁם חָלַף הָלַךְ לוֹ׃ 11 הסתיו קל׳
12 הַנְּצָנִים נִרְאוּ בָאָרֶץ עֵת הַזָּמִיר הִגִּיעַ וְקוֹל הַתּוֹר
13 נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ׃ הַתְּאֵנָה חָנְטָה פַגֶּיהָ וְהַגְּפָנִים סְמָדַר
14 נָתְנוּ רֵיחַ קוּמִי לְכִי רַעְיָתִי יָפָתִי וּלְכִי־לָךְ׃ יוֹנָתִי בְּחַגְוֵי 14 לו ק׳
הַסֶּלַע בְּסֵתֶר הַמַּדְרֵגָה הַרְאִינִי אֶת־מַרְאַיִךְ הַשְׁמִיעֵנִי
אֶת־קוֹלֵךְ כִּי־קוֹלֵךְ עָרֵב וּמַרְאֵיךְ נָאוֶה׃ אֶחֱזוּ־לָנוּ טו יחיו
שֻׁעָלִים שֻׁעָלִים קְטַנִּים מְחַבְּלִים כְּרָמִים וּכְרָמֵינוּ סְמָדַר׃
16 17 דּוֹדִי לִי וַאֲנִי לוֹ הָרֹעֶה בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃ עַד שָׁיָפוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ
הַצְּלָלִים סֹב דְּמֵה־לְךָ דוֹדִי לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים
עַל־הָרֵי בָתֶר׃

Cap. III. Somnus ac securitas Sponsæ, veluti jam data pace sese paululum ad quietem componentis: unde exsurgens ac spei falsa, quaquaversum Sponsum rursus quærere

ג א עַל־מִשְׁכָּבִי בַּלֵּילוֹת בִּקַּשְׁתִּי
2 אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי בִּקַּשְׁתִּיו וְלֹא מְצָאתִיו׃ אָקוּמָה נָּא
וַאֲסוֹבְבָה בָעִיר בַּשְּׁוָקִים וּבָרְחֹבוֹת אֲבַקְשָׁה אֵת
3 שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי בִּקַּשְׁתִּיו וְלֹא מְצָאתִיו׃ מְצָאוּנִי
הַשֹּׁמְרִים הַסֹּבְבִים בָּעִיר אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי רְאִיתֶם׃
4 כִּמְעַט שֶׁעָבַרְתִּי מֵהֶם עַד שֶׁמָּצָאתִי אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי
אֲחַזְתִּיו וְלֹא אַרְפֶּנּוּ עַד־שֶׁהֲבֵיאתִיו אֶל־בֵּית אִמִּי וְאֶל־
חֶדֶר הוֹרָתִי׃ הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלִַם בִּצְבָאוֹת ה
אוֹ בְּאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה אִם־תָּעִירוּ וְאִם־תְּעוֹרְרוּ אֶת־
6 הָאַהֲבָה עַד שֶׁתֶּחְפָּץ׃ מִי זֹאת עֹלָה מִן־הַמִּדְבָּר
כְּתִימְרוֹת עָשָׁן מְקֻטֶּרֶת מֹר וּלְבוֹנָה מִכֹּל אַבְקַת רוֹכֵל׃
7 הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה שִׁשִּׁים גִּבֹּרִים סָבִיב לָהּ מִגִּבֹּרֵי
ישראל

incipit; ille autem sub imagine Salomonis, jam jam ad capessendum regnum, per multa certamina, proditurus fidelibus ostenditur.

8 ישראל: כֻּלָּם אֹחֲזֵי חָרֶב מְלֻמְּדֵי מִלְחָמָה אִישׁ חַרְבּוֹ
9 עַל־יְרֵכוֹ מִפַּחַד בַּלֵּילוֹת: אַפִּרְיוֹן עָשָׂה לוֹ הַמֶּלֶךְ
10 שְׁלֹמֹה מֵעֲצֵי הַלְּבָנוֹן: עַמּוּדָיו עָשָׂה כֶסֶף רְפִידָתוֹ זָהָב
מֶרְכָּבוֹ אַרְגָּמָן תּוֹכוֹ רָצוּף אַהֲבָה מִבְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם:
11 צְאֶינָה וְרֶאֶינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בָּעֲטָרָה
א ך שֶׁעִטְּרָה־לּוֹ אִמּוֹ בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ וּבְיוֹם שִׂמְחַת לִבּוֹ: הִנָּךְ
יָפָה רַעְיָתִי הִנָּךְ יָפָה עֵינַיִךְ יוֹנִים מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ שַׂעְרֵךְ
2 כְּעֵדֶר הָעִזִּים שֶׁגָּלְשׁוּ מֵהַר גִּלְעָד: שִׁנַּיִךְ כְּעֵדֶר
הַקְּצוּבוֹת שֶׁעָלוּ מִן־הָרַחְצָה שֶׁכֻּלָּם מַתְאִימוֹת וְשַׁכְלָה
3 אֵין בָּהֶם: כְּחוּט הַשָּׁנִי שִׂפְתוֹתַיִךְ וּמִדְבָּרֵךְ נָאוֶה כְּפֶלַח
4 הָרִמּוֹן רַקָּתֵךְ מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ: כְּמִגְדַּל דָּוִיד צַוָּארֵךְ
בָּנוּי לְתַלְפִּיּוֹת אֶלֶף הַמָּגֵן תָּלוּי עָלָיו כָּל שִׁלְטֵי הַגִּבּוֹרִים:
ה שְׁנֵי שָׁדַיִךְ כִּשְׁנֵי עֳפָרִים תְּאוֹמֵי צְבִיָּה הָרֹעִים בַּשּׁוֹשַׁנִּים:
6 עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים אֵלֵךְ לִי אֶל־הַר הַמּוֹר
7 וְאֶל־גִּבְעַת הַלְּבוֹנָה: כֻּלָּךְ יָפָה רַעְיָתִי וּמוּם אֵין בָּךְ:
8 אִתִּי מִלְּבָנוֹן כַּלָּה אִתִּי מִלְּבָנוֹן תָּבוֹאִי תָּשׁוּרִי מֵרֹאשׁ
אֲמָנָה מֵרֹאשׁ שְׂנִיר וְחֶרְמוֹן מִמְּעֹנוֹת אֲרָיוֹת
9 מֵהַרְרֵי נְמֵרִים: לִבַּבְתִּנִי אֲחֹתִי כַּלָּה לִבַּבְתִּנִי
באחת קרי י בְּאַחַד מֵעֵינַיִךְ בְּאַחַד עָנָק מִצַּוְּרֹנַיִךְ: מַה־יָּפוּ דֹדַיִךְ
אֲחֹתִי כַּלָּה מַה־טֹּבוּ דֹדַיִךְ מִיַּיִן וְרֵיחַ שְׁמָנַיִךְ מִכָּל־
11 בְּשָׂמִים: נְפֶת תִּטֹּפְנָה שִׂפְתוֹתַיִךְ כַּלָּה דְּבַשׁ וְחָלָב
12 תַּחַת לְשׁוֹנֵךְ וְרֵיחַ שַׂלְמֹתַיִךְ כְּרֵיחַ לְבָנוֹן: גַּן נָעוּל

Elogia Sponsæ, præcipuè ob fidem & constantem amorem Sponso suo testatum & publicè exhibitum, cum promissione pacis & Regni.

13 אֲחֹתִי כַּלָּה גַּל נָעוּל מַעְיָן חָתוּם: שְׁלָחַיִךְ פַּרְדֵּס
14 רִמּוֹנִים עִם פְּרִי מְגָדִים כְּפָרִים עִם־נְרָדִים: נֵרְדְּ וְכַרְכֹּם
קָנֶה וְקִנָּמוֹן עִם כָּל־עֲצֵי לְבוֹנָה מֹר וַאֲהָלוֹת עִם כָּל־
טו רָאשֵׁי בְשָׂמִים: מַעְיַן גַּנִּים בְּאֵר מַיִם חַיִּים וְנֹזְלִים מִן
16 לְבָנוֹן: עוּרִי צָפוֹן וּבוֹאִי תֵימָן הָפִיחִי גָנִּי יִזְלוּ בְשָׂמָיו

Cap. V. Exultatio

א ך בָּא דוֹדִי לְגַנּוֹ וְיֹאכַל פְּרִי מִגָּדָיו: בָּאתִי לְגַנִּי אֲחֹתִי
כַּלָּה

כַּלָּה אָרִיתִי מוֹרִי עִם־בְּשָׂמִי אָכַלְתִּי יַעְרִי עִם־דִּבְשִׁי
שָׁתִיתִי יֵינִי עִם־חֲלָבִי אִכְלוּ רֵעִים שְׁתוּ וְשִׁכְרוּ דּוֹדִים :
2 אֲנִי יְשֵׁנָה וְלִבִּי עֵר קוֹל ׀ דּוֹדִי דוֹפֵק פִּתְחִי־לִי אֲחֹתִי
רַעְיָתִי יוֹנָתִי תַּמָּתִי שֶׁרֹּאשִׁי נִמְלָא־טָל קְוֻצּוֹתַי רְסִיסֵי הו׳ ברגש
3 לָיְלָה : פָּשַׁטְתִּי אֶת־כֻּתָּנְתִּי אֵיכָכָה אֶלְבָּשֶׁנָּה רָחַצְתִּי
4 אֶת־רַגְלַי אֵיכָכָה אֲטַנְּפֵם : דּוֹדִי שָׁלַח יָדוֹ מִן־הַחוֹר
וּמֵעַי הָמוּ עָלָיו : קַמְתִּי אֲנִי לִפְתֹּחַ לְדוֹדִי וְיָדַי נָטְפוּ־מוֹר ה
6 וְאֶצְבְּעֹתַי מוֹר עֹבֵר עַל כַּפּוֹת הַמַּנְעוּל : פָּתַחְתִּי אֲנִי
לְדוֹדִי וְדוֹדִי חָמַק עָבָר נַפְשִׁי יָצְאָה בְדַבְּרוֹ בִּקַּשְׁתִּיהוּ
7 וְלֹא מְצָאתִיהוּ קְרָאתִיו וְלֹא עָנָנִי : מְצָאֻנִי הַשֹּׁמְרִים
הַסֹּבְבִים בָּעִיר הִכּוּנִי פְצָעוּנִי נָשְׂאוּ אֶת־רְדִידִי מֵעָלַי
8 שֹׁמְרֵי הַחֹמוֹת : הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם אִם־
תִּמְצְאוּ אֶת־דּוֹדִי מַה־תַּגִּידוּ לוֹ שֶׁחוֹלַת אַהֲבָה אָנִי :
9 מַה־דּוֹדֵךְ מִדּוֹד הַיָּפָה בַּנָּשִׁים מַה־דּוֹדֵךְ מִדּוֹד שֶׁכָּכָה
11 הִשְׁבַּעְתָּנוּ : דּוֹדִי צַח וְאָדוֹם דָּגוּל מֵרְבָבָה : רֹאשׁוֹ
12 כֶּתֶם פָּז קְוֻצּוֹתָיו תַּלְתַּלִּים שְׁחֹרוֹת כָּעוֹרֵב : עֵינָיו
כְּיוֹנִים עַל־אֲפִיקֵי מָיִם רֹחֲצוֹת בֶּחָלָב יֹשְׁבוֹת עַל־
13 מִלֵּאת : לְחָיָו כַּעֲרוּגַת הַבֹּשֶׂם מִגְדְּלוֹת מֶרְקָחִים
14 שִׂפְתוֹתָיו שׁוֹשַׁנִּים נֹטְפוֹת מוֹר עֹבֵר : יָדָיו גְּלִילֵי זָהָב
מְמֻלָּאִים בַּתַּרְשִׁישׁ מֵעָיו עֶשֶׁת שֵׁן מְעֻלֶּפֶת סַפִּירִים :
שׁוֹקָיו עַמּוּדֵי שֵׁשׁ מְיֻסָּדִים עַל־אַדְנֵי־פָז מַרְאֵהוּ כַּלְּבָנוֹן טו
16 בָּחוּר כָּאֲרָזִים : חִכּוֹ מַמְתַּקִּים וְכֻלּוֹ מַחֲמַדִּים זֶה דּוֹדִי
וְזֶה רֵעִי בְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם : אָנָה הָלַךְ דּוֹדֵךְ הַיָּפָה ו א
2 בַּנָּשִׁים אָנָה פָּנָה דּוֹדֵךְ וּנְבַקְשֶׁנּוּ עִמָּךְ : דּוֹדִי יָרַד לְגַנּוֹ
3 לַעֲרוּגוֹת הַבֹּשֶׂם לִרְעוֹת בַּגַּנִּים וְלִלְקֹט שׁוֹשַׁנִּים : אֲנִי
4 לְדוֹדִי וְדוֹדִי לִי הָרוֹעֶה בַּשּׁוֹשַׁנִּים : יָפָה אַתְּ רַעְיָתִי
כְּתִרְצָה נָאוָה כִּירוּשָׁלִָם אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת : הָסֵבִּי עֵינַיִךְ ה
מִנֶּגְדִּי שֶׁהֵם הִרְהִיבֻנִי שַׂעֲרֵךְ כְּעֵדֶר הָעִזִּים שֶׁגָּלְשׁוּ מִן־
הגלעד

Sponsi, in hortis suis suavissimè recubantis, atque ad epulum fideles invitantis. Vnde Sponsa, transactum jam omne certamen rata, securius quieti indulget: sed à Sponso excitata rursus ad eum quærendum accingitur, atque coram iis, quæ sese puellas Hierosolymitanas, ferebant, pulcherrimam de eo confessionem edit.

Cap. VI. *Sponsus rursus in hortis, unde discessum meditari videbatur, comparet, Sponsamque suam*

deprædicat, atque numeroso Reginarum & pellicum gregi, sub quarum dominatu agebat, longè præfert.

6 הַגִּלְעָד׃ שִׁנַּיִךְ כְּעֵדֶר הָרְחֵלִים שֶׁעָלוּ מִן־הָרַחְצָה
7 שֶׁכֻּלָּם מַתְאִימוֹת וְשַׁכְלָה אֵין בָּהֶם׃ כְּפֶלַח הָרִמּוֹן
8 רַקָּתֵךְ מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ׃ שִׁשִּׁים הֵמָּה מְלָכוֹת וּשְׁמֹנִים
9 פִּילַגְשִׁים וַעֲלָמוֹת אֵין מִסְפָּר׃ אַחַת הִיא יוֹנָתִי תַמָּתִי
אַחַת הִיא לְאִמָּהּ בָּרָה הִיא לְיוֹלַדְתָּהּ רָאוּהָ בָנוֹת
יוַאֲשְׁרוּהָ מְלָכוֹת וּפִילַגְשִׁים וַיְהַלְלוּהָ׃ מִי־זֹאת
הַנִּשְׁקָפָה כְּמוֹ־שָׁחַר יָפָה כַלְּבָנָה בָּרָה כַּחַמָּה אֲיֻמָּה
11 כַּנִּדְגָּלוֹת׃ אֶל־גִּנַּת אֱגוֹז יָרַדְתִּי לִרְאוֹת בְּאִבֵּי הַנָּחַל
12 לִרְאוֹת הֲפָרְחָה הַגֶּפֶן הֵנֵצוּ הָרִמֹּנִים׃ לֹא יָדַעְתִּי נַפְשִׁי

Cap. VII. Novæ Sponsæ encomia, ex quibus ejus integritas, & constans divini nominis professio elucet: illa autem contumeliarum pertæsa Sponsum invitat, ut relictâ Vrbe secum exeat in agros, ad visendas novellas vineas.

א ן שׁוּבִי שׁוּבִי הַשּׁוּלַמִּית שׁוּבִי שׁוּבִי וְנֶחֱזֶה־בָּךְ מַה־תֶּחֱזוּ בַשּׁוּלַמִּית כִּמְחֹלַת
2 הַמַּחֲנָיִם׃ מַה־יָּפוּ פְעָמַיִךְ בַּנְּעָלִים בַּת־נָדִיב חַמּוּקֵי
3 יְרֵכַיִךְ כְּמוֹ חֲלָאִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אָמָן׃ שָׁרְרֵךְ אַגַּן הַסַּהַר
אַל־יֶחְסַר הַמָּזֶג בִּטְנֵךְ עֲרֵמַת חִטִּים סוּגָה בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃
ה 4 שְׁנֵי שָׁדַיִךְ כִּשְׁנֵי עֳפָרִים תְּאֹמֵי צְבִיָּה׃ צַוָּארֵךְ כְּמִגְדַּל
הַשֵּׁן עֵינַיִךְ בְּרֵכוֹת בְּחֶשְׁבּוֹן עַל־שַׁעַר בַּת־רַבִּים אַפֵּךְ
6 כְּמִגְדַּל הַלְּבָנוֹן צוֹפֶה פְּנֵי דַמָּשֶׂק׃ רֹאשֵׁךְ עָלַיִךְ
כַּכַּרְמֶל וְדַלַּת רֹאשֵׁךְ כָּאַרְגָּמָן מֶלֶךְ אָסוּר בָּרְהָטִים׃
8 7 מַה־יָּפִית וּמַה־נָּעַמְתְּ אַהֲבָה בַּתַּעֲנוּגִים׃ זֹאת קוֹמָתֵךְ
9 דָּמְתָה לְתָמָר וְשָׁדַיִךְ לְאַשְׁכֹּלוֹת׃ אָמַרְתִּי אֶעֱלֶה
בְתָמָר אֹחֲזָה בְּסַנְסִנָּיו וְיִהְיוּ־נָא שָׁדַיִךְ כְּאֶשְׁכְּלוֹת הַגֶּפֶן
י וְרֵיחַ אַפֵּךְ כַּתַּפּוּחִים׃ וְחִכֵּךְ כְּיֵין הַטּוֹב הוֹלֵךְ לְדוֹדִי
11 לְמֵישָׁרִים דּוֹבֵב שִׂפְתֵי יְשֵׁנִים׃ אֲנִי לְדוֹדִי וְעָלַי תְּשׁוּקָתוֹ׃
13 12 לְכָה דוֹדִי נֵצֵא הַשָּׂדֶה נָלִינָה בַּכְּפָרִים׃ נַשְׁכִּימָה
לַכְּרָמִים נִרְאֶה אִם־פָּרְחָה הַגֶּפֶן פִּתַּח הַסְּמָדַר הֵנֵצוּ
14 הָרִמּוֹנִים שָׁם אֶתֵּן אֶת־דֹּדַי לָךְ׃ הַדּוּדָאִים נָתְנוּ־רֵיחַ
וְעַל־פְּתָחֵינוּ כָּל־מְגָדִים חֲדָשִׁים גַּם־יְשָׁנִים דּוֹדִי צָפַנְתִּי

Cap. VIII. Prosequi-

א ח לָךְ׃ מִי־יִתֶּנְךָ כְּאָח לִי יוֹנֵק שְׁדֵי אִמִּי אֶמְצָאֲךָ בַחוּץ
אֶשָּׁקֵךְ

אֶשָּׁקְךָ גַּם לֹא־יָבוּזוּ לִי׃ אֲנַהֲגְךָ אֲבִיאֲךָ אֶל־בֵּית אִמִּי 2
תְּלַמְּדֵנִי אֲשַׁקְךָ מִיַּיִן הָרֶקַח מֵעֲסִיס רִמֹּנִי׃ שְׂמֹאלוֹ 3
תַּחַת רֹאשִׁי וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי׃ הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת 4
יְרוּשָׁלִַם מַה־תָּעִירוּ וּמַה־תְּעֹרְרוּ אֶת־הָאַהֲבָה
עַד־שֶׁתֶּחְפָּץ׃ מִי זֹאת עֹלָה מִן־הַמִּדְבָּר מִתְרַפֶּקֶת ה
עַל־דּוֹדָהּ תַּחַת הַתַּפּוּחַ עוֹרַרְתִּיךָ שָׁמָּה חִבְּלָתְךָ אִמֶּךָ
שָׁמָּה חִבְּלָה יְלָדָתְךָ׃ שִׂימֵנִי כַחוֹתָם עַל־לִבֶּךָ 6
כַּחוֹתָם עַל־זְרוֹעֶךָ כִּי־עַזָּה כַמָּוֶת אַהֲבָה קָשָׁה כִשְׁאוֹל
קִנְאָה רְשָׁפֶיהָ רִשְׁפֵּי אֵשׁ שַׁלְהֶבֶתְיָהּ׃ מַיִם רַבִּים 7
לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת־הָאַהֲבָה וּנְהָרוֹת לֹא יִשְׁטְפוּהָ
אִם־יִתֵּן אִישׁ אֶת־כָּל־הוֹן בֵּיתוֹ בָּאַהֲבָה בּוֹז יָבוּזוּ לוֹ׃
אָחוֹת לָנוּ קְטַנָּה וְשָׁדַיִם אֵין לָהּ מַה־נַּעֲשֶׂה לַאֲחוֹתֵנוּ 8
בַּיּוֹם שֶׁיְּדֻבַּר־בָּהּ׃ אִם־חוֹמָה הִיא נִבְנֶה עָלֶיהָ טִירַת 9
כָּסֶף וְאִם־דֶּלֶת הִיא נָצוּר עָלֶיהָ לוּחַ אָרֶז׃ אֲנִי
חוֹמָה וְשָׁדַי כְּמִגְדָּלוֹת אָז הָיִיתִי בְעֵינָיו כְּמוֹצְאַת
שָׁלוֹם׃ כֶּרֶם הָיָה לִשְׁלֹמֹה בְּבַעַל הָמוֹן נָתַן אֶת־הַכֶּרֶם 11
לַנֹּטְרִים אִישׁ יָבִא בִּפְרִיוֹ אֶלֶף כָּסֶף׃ כַּרְמִי שֶׁלִּי לְפָנָי 12
הָאֶלֶף לְךָ שְׁלֹמֹה וּמָאתַיִם לְנֹטְרִים אֶת־פִּרְיוֹ׃ הַיּוֹשֶׁבֶת 13
בַּגַּנִּים חֲבֵרִים מַקְשִׁיבִים לְקוֹלֵךְ הַשְׁמִיעֵנִי׃ בְּרַח דּוֹדִי 14
וּדְמֵה־לְךָ לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים עַל הָרֵי בְשָׂמִים׃

סכום פסוקי דשיר השירים מאה ושבעה עשר ׃ וסימנו אשר דבר טוב על המלך
וחציו נדר וברכום׃

tur sermonem suum
Sponsa, utque Sponsus sibi amores suos præbeat, enixè petit, varièque luctatur: tandem ad plenam Regni Dei manifestationem fideles aspirant, atque ardenti voto hoc carmen claudunt.

LIBER RUTH, HEBRAICE רות

CAPUT I. א

וַיְהִי בִּימֵי שְׁפֹט הַשֹּׁפְטִים וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ וַיֵּלֶךְ א
אִישׁ מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה לָגוּר בִּשְׂדֵי מוֹאָב
הוּא

Ruth Moabitis

relictâ patriâ, socrum Nahomi, in terram Israëlis revertentem comitatur.

2 הוּא וְאִשְׁתּוֹ וּשְׁנֵי בָנָיו׃ וְשֵׁם הָאִישׁ אֱלִימֶלֶךְ
וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ נָעֳמִי וְשֵׁם שְׁנֵי־בָנָיו מַחְלוֹן וְכִלְיוֹן
אֶפְרָתִים מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה וַיָּבֹאוּ שְׂדֵי־מוֹאָב וַיִּהְיוּ־
3 שָׁם׃ וַיָּמָת אֱלִימֶלֶךְ אִישׁ נָעֳמִי וַתִּשָּׁאֶר הִיא וּשְׁנֵי בָנֶיהָ׃
4 וַיִּשְׂאוּ לָהֶם נָשִׁים מֹאֲבִיּוֹת שֵׁם הָאַחַת עָרְפָּה וְשֵׁם
ה הַשֵּׁנִית רוּת וַיֵּשְׁבוּ שָׁם כְּעֶשֶׂר שָׁנִים׃ וַיָּמֻתוּ גַּם־שְׁנֵיהֶם
מַחְלוֹן וְכִלְיוֹן וַתִּשָּׁאֵר הָאִשָּׁה מִשְּׁנֵי יְלָדֶיהָ וּמֵאִישָׁהּ׃
6 וַתָּקָם הִיא וְכַלֹּתֶיהָ וַתָּשָׁב מִשְּׂדֵי מוֹאָב כִּי שָׁמְעָה
בִּשְׂדֵה מוֹאָב כִּי־פָקַד יְהוָה אֶת־עַמּוֹ לָתֵת לָהֶם לָחֶם׃
7 וַתֵּצֵא מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הָיְתָה־שָּׁמָּה וּשְׁתֵּי כַלֹּתֶיהָ
8 עִמָּהּ וַתֵּלַכְנָה בַּדֶּרֶךְ לָשׁוּב אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה׃ וַתֹּאמֶר
נָעֳמִי לִשְׁתֵּי כַלֹּתֶיהָ לֵכְנָה שֹּׁבְנָה אִשָּׁה לְבֵית אִמָּהּ
יחיד ה יַעַשׂ יְהוָה עִמָּכֶם חֶסֶד כַּאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם עִם־הַמֵּתִים
9 וְעִמָּדִי׃ יִתֵּן יְהוָה לָכֶם וּמְצֶאןָ מְנוּחָה אִשָּׁה בֵּית אִישָׁהּ
וַתִּשַּׁק לָהֶן וַתִּשֶּׂאנָה קוֹלָן וַתִּבְכֶּינָה׃ וַתֹּאמַרְנָה לָהּ
11 כִּי־אִתָּךְ נָשׁוּב לְעַמֵּךְ׃ וַתֹּאמֶר נָעֳמִי שֹׁבְנָה בְנֹתַי לָמָּה
תֵלַכְנָה עִמִּי הַעוֹד־לִי בָנִים בְּמֵעַי וְהָיוּ לָכֶם לַאֲנָשִׁים׃
12 שֹׁבְנָה בְנֹתַי לֵכֶן כִּי זָקַנְתִּי מִהְיוֹת לְאִישׁ כִּי אָמַרְתִּי יֶשׁ־
לִי תִקְוָה גַּם הָיִיתִי הַלַּיְלָה לְאִישׁ וְגַם יָלַדְתִּי בָנִים׃
13 הֲלָהֵן תְּשַׂבֵּרְנָה עַד אֲשֶׁר יִגְדָּלוּ הֲלָהֵן תֵּעָגֵנָה לְבִלְתִּי
הֱיוֹת לְאִישׁ אַל בְּנֹתַי כִּי־מַר־לִי מְאֹד מִכֶּם כִּי־יָצְאָה
אסו א 14 בִי יַד־יְהוָה׃ וַתִּשֶּׂנָּה קוֹלָן וַתִּבְכֶּינָה עוֹד וַתִּשַּׁק עָרְפָּה
טו לַחֲמוֹתָהּ וְרוּת דָּבְקָה בָּהּ׃ וַתֹּאמֶר הִנֵּה שָׁבָה יְבִמְתֵּךְ
16 אֶל־עַמָּהּ וְאֶל־אֱלֹהֶיהָ שׁוּבִי אַחֲרֵי יְבִמְתֵּךְ׃ וַתֹּאמֶר
רוּת אַל־תִּפְגְּעִי־בִי לְעָזְבֵךְ לָשׁוּב מֵאַחֲרָיִךְ כִּי אֶל־
אֲשֶׁר תֵּלְכִי אֵלֵךְ וּבַאֲשֶׁר תָּלִינִי אָלִין עַמֵּךְ עַמִּי וֵאלֹהַיִךְ
17 אֱלֹהָי׃ בַּאֲשֶׁר תָּמוּתִי אָמוּת וְשָׁם אֶקָּבֵר כֹּה יַעֲשֶׂה
יְהוָה לִי וְכֹה יֹסִיף כִּי הַמָּוֶת יַפְרִיד בֵּינִי וּבֵינֵךְ׃ וַתֵּרֶא

כי

כִּי־מְתַאֲמֶצֶת הִיא לָלֶכֶת אִתָּהּ וַתֶּחְדַּל לְדַבֵּר אֵלֶיהָ׃
וַתֵּלַכְנָה שְׁתֵּיהֶם עַד־בּוֹאָנָה בֵּית לָחֶם וַיְהִי כְּבֹאָנָה 19
בֵּית לָחֶם וַתֵּהֹם כָּל־הָעִיר עֲלֵיהֶן וַתֹּאמַרְנָה הֲזֹאת
נָעֳמִי׃ וַתֹּאמֶר אֲלֵיהֶן אַל־תִּקְרֶאנָה לִי נָעֳמִי קְרֶאןָ לִי ב
מָרָא כִּי־הֵמַר שַׁדַּי לִי מְאֹד׃ אֲנִי מְלֵאָה הָלַכְתִּי וְרֵיקָם 21 א׳ במקום ה׳
הֱשִׁיבַנִי יְהוָה לָמָּה תִקְרֶאנָה לִי נָעֳמִי וַיהוָה עָנָה בִי וְשַׁדַּי
הֵרַע־לִי׃ וַתָּשָׁב נָעֳמִי וְרוּת הַמּוֹאֲבִיָּה כַלָּתָהּ עִמָּהּ 22
הַשָּׁבָה מִשְׂדֵי מוֹאָב וְהֵמָּה בָּאוּ בֵּית לָחֶם בִּתְחִלַּת

ב א סודע קרי

קְצִיר שְׂעֹרִים׃ וְלִנָעֳמִי מֹדָע לְאִישָׁהּ אִישׁ גִּבּוֹר חַיִל Cap. II.
מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ וּשְׁמוֹ בֹּעַז׃ וַתֹּאמֶר רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה 2 *Dum spicas in agro legit, à Boazo agnoscitur, ac humanissimis verbis accipitur.*
אֶל־נָעֳמִי אֵלְכָה־נָּא הַשָּׂדֶה וַאֲלַקְּטָה בַשִּׁבֳּלִים אַחַר
אֲשֶׁר אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינָיו וַתֹּאמֶר לָהּ לְכִי בִתִּי׃ וַתֵּלֶךְ 3
וַתָּבוֹא וַתְּלַקֵּט בַּשָּׂדֶה אַחֲרֵי הַקֹּצְרִים וַיִּקֶר מִקְרֶהָ
חֶלְקַת הַשָּׂדֶה לְבֹעַז אֲשֶׁר מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ׃ וְהִנֵּה 4
בֹעַז בָּא מִבֵּית לָחֶם וַיֹּאמֶר לַקֹּצְרִים יְהוָה עִמָּכֶם וַיֹּאמְרוּ
לוֹ יְבָרֶכְךָ יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר בֹּעַז לְנַעֲרוֹ הַנִּצָּב עַל־הַקֹּצְרִים ה
לְמִי הַנַּעֲרָה הַזֹּאת׃ וַיַּעַן הַנַּעַר הַנִּצָּב עַל־הַקֹּצְרִים 6
וַיֹּאמַר נַעֲרָה מוֹאֲבִיָּה הִיא הַשָּׁבָה עִם־נָעֳמִי מִשְּׂדֵי
מוֹאָב׃ וַתֹּאמֶר אֲלַקֳּטָה־נָּא וְאָסַפְתִּי בָעֳמָרִים אַחֲרֵי 7
הַקֹּצְרִים וַתָּבוֹא וַתַּעֲמֹד מֵאָז הַבֹּקֶר וְעַד־עַתָּה זֶה
שִׁבְתָּהּ הַבַּיִת מְעָט׃ וַיֹּאמֶר בֹּעַז אֶל־רוּת הֲלוֹא שָׁמַעַתְּ 8
בִּתִּי אַל־תֵּלְכִי לְלַקֵּט בְּשָׂדֶה אַחֵר וְגַם לֹא תַעֲבוֹרִי מִזֶּה
וְכֹה תִדְבָּקִין עִם־נַעֲרֹתָי׃ עֵינַיִךְ בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר־יִקְצֹרוּן 9
וְהָלַכְתְּ אַחֲרֵיהֶן הֲלוֹא צִוִּיתִי אֶת־הַנְּעָרִים לְבִלְתִּי נָגְעֵךְ
וְצָמִת וְהָלַכְתְּ אֶל־הַכֵּלִים וְשָׁתִית מֵאֲשֶׁר יִשְׁאֲבוּן
הַנְּעָרִים׃ וַתִּפֹּל עַל־פָּנֶיהָ וַתִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה וַתֹּאמֶר אֵלָיו י
מַדּוּעַ מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ לְהַכִּירֵנִי וְאָנֹכִי נָכְרִיָּה׃ וַיַּעַן 11
בֹּעַז וַיֹּאמֶר לָהּ הֻגֹּד הֻגַּד לִי כֹּל אֲשֶׁר עָשִׂית אֶת־

חמותך

חֲמוֹתֵךְ אַחֲרֵי מוֹת אִישֵׁךְ וַתַּעַזְבִי אָבִיךְ וְאִמֵּךְ וְאֶרֶץ
מוֹלַדְתֵּךְ וַתֵּלְכִי אֶל־עַם אֲשֶׁר לֹא־יָדַעַתְּ תְּמוֹל שִׁלְשֹׁם׃
12 יְשַׁלֵּם יְהוָה פָּעֳלֵךְ וּתְהִי מַשְׂכֻּרְתֵּךְ שְׁלֵמָה מֵעִם יְהוָה
13 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בָּאת לַחֲסוֹת תַּחַת־כְּנָפָיו׃ וַתֹּאמֶר
אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינַיִךְ אֲדֹנִי כִּי נִחַמְתָּנִי וְכִי דִבַּרְתָּ עַל־לֵב
14 שִׁפְחָתֶךָ וְאָנֹכִי לֹא אֶהְיֶה כְּאַחַת שִׁפְחֹתֶיךָ׃ וַיֹּאמֶר
לָהּ בֹּעַז לְעֵת הָאֹכֶל גְּשִׁי הֲלֹם וְאָכַלְתְּ מִן־הַלֶּחֶם ב׳ טעמים
וְטָבַלְתְּ פִּתֵּךְ בַּחֹמֶץ וַתֵּשֶׁב מִצַּד הַקֹּצְרִים וַיִּצְבָּט־לָהּ
טו קָלִי וַתֹּאכַל וַתִּשְׂבַּע וַתֹּתַר׃ וַתָּקָם לְלַקֵּט וַיְצַו בֹּעַז
אֶת־נְעָרָיו לֵאמֹר גַּם בֵּין הָעֳמָרִים תְּלַקֵּט וְלֹא
16 תַכְלִימוּהָ׃ וְגַם שֹׁל־תָּשְׁלוּ לָהּ מִן־הַצְּבָתִים וַעֲזַבְתֶּם
17 וְלִקְּטָה וְלֹא תִגְעֲרוּ־בָהּ׃ וַתְּלַקֵּט בַּשָּׂדֶה עַד־הָעָרֶב
18 וַתַּחְבֹּט אֵת אֲשֶׁר־לִקָּטָה וַיְהִי כְּאֵיפָה שְׂעֹרִים׃ וַתִּשָּׂא
וַתָּבוֹא הָעִירָה וַתֵּרֶא חֲמוֹתָהּ אֵת אֲשֶׁר־לִקָּטָה וַתּוֹצֵא
19 וַתִּתֶּן־לָהּ אֵת אֲשֶׁר הוֹתְרָה מִשָּׂבְעָהּ׃ וַתֹּאמֶר לָהּ
חֲמוֹתָהּ אֵיפֹה לָקַטְתְּ הַיּוֹם וְאָנָה עָשִׂית יְהִי מַכִּירֵךְ
בָּרוּךְ וַתַּגֶּד לַחֲמוֹתָהּ אֵת אֲשֶׁר־עָשְׂתָה עִמּוֹ וַתֹּאמֶר
כ שֵׁם הָאִישׁ אֲשֶׁר עָשִׂיתִי עִמּוֹ הַיּוֹם בֹּעַז׃ וַתֹּאמֶר נָעֳמִי
לְכַלָּתָהּ בָּרוּךְ הוּא לַיהוָה אֲשֶׁר לֹא־עָזַב חַסְדּוֹ אֶת־
הַחַיִּים וְאֶת־הַמֵּתִים וַתֹּאמֶר לָהּ נָעֳמִי קָרוֹב לָנוּ הָאִישׁ
21 מִגֹּאֲלֵנוּ הוּא׃ וַתֹּאמֶר רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה גַּם כִּי־אָמַר
אֵלַי עִם־הַנְּעָרִים אֲשֶׁר־לִי תִּדְבָּקִין עַד אִם־כִּלּוּ אֵת כָּל־
22 הַקָּצִיר אֲשֶׁר־לִי׃ וַתֹּאמֶר נָעֳמִי אֶל־רוּת כַּלָּתָהּ טוֹב בִּתִּי Cap. III.
כִּי תֵצְאִי עִם־נַעֲרוֹתָיו וְלֹא יִפְגְּעוּ־בָךְ בְּשָׂדֶה אַחֵר׃ *A socru instructa, Boazum verecundè de jure propinquitatis submonet, deque connubio interpellat.*
23 וַתִּדְבַּק בִּנְעָרוֹת בֹּעַז לְלַקֵּט עַד־כְּלוֹת קְצִיר הַשְּׂעֹרִים
א ג וּקְצִיר הַחִטִּים וַתֵּשֶׁב אֵת חֲמוֹתָהּ׃ וַתֹּאמֶר לָהּ נָעֳמִי
חֲמוֹתָהּ בִּתִּי הֲלֹא אֲבַקֶּשׁ־לָךְ מָנוֹחַ אֲשֶׁר יִיטַב־לָךְ׃
2 וְעַתָּה הֲלֹא בֹעַז מֹדַעְתָּנוּ אֲשֶׁר הָיִית אֶת־נַעֲרוֹתָיו הִנֵּה־

הוּא זֹרֶה אֶת־גֹּרֶן הַשְּׂעֹרִים הַלָּיְלָה׃ וְרָחַצְתְּ֙ וָסַכְתְּ 3
וְשַׂמְתְּ שִׂמְלֹתַיִךְ עָלַיִךְ וְיָרַדְתְּ הַגֹּרֶן אַל־תִּוָּדְעִי לָאִישׁ וירדת קרי
עַד כַּלֹּתוֹ לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת׃ וְהָיָה בְּשָׁכְבוֹ וְיָדַעַתְּ אֶת־ 4
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁכַּב־שָׁם וּבָאת וְגָלִית מַרְגְּלֹתָיו וְשָׁכָבְתִּי ושכבת ק׳
וְהוּא יַגִּיד לָךְ אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשִׂין׃ וַתֹּאמֶר אֵלֶיהָ כֹּל ה
אלי קרי ולא כתיב אֲשֶׁר־תֹּאמְרִי אֶעֱשֶׂה׃ וַתֵּרֶד הַגֹּרֶן וַתַּעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר־ 6
צִוַּתָּה חֲמוֹתָהּ׃ וַיֹּאכַל בֹּעַז וַיֵּשְׁתְּ וַיִּיטַב לִבּוֹ וַיָּבֹא לִשְׁכַּב 7
בִּקְצֵה הָעֲרֵמָה וַתָּבֹא בַלָּט וַתְּגַל מַרְגְּלֹתָיו וַתִּשְׁכָּב׃
וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיֶּחֱרַד הָאִישׁ וַיִּלָּפֵת וְהִנֵּה אִשָּׁה 8
שֹׁכֶבֶת מַרְגְּלֹתָיו׃ וַיֹּאמֶר מִי־אַתְּ וַתֹּאמֶר אָנֹכִי רוּת 9
אֲמָתֶךָ וּפָרַשְׂתָּ כְנָפֶךָ עַל־אֲמָתְךָ כִּי גֹאֵל אָתָּה׃ וַיֹּאמֶר י
בְּרוּכָה אַתְּ לַיהוָה בִּתִּי הֵיטַבְתְּ חַסְדֵּךְ הָאַחֲרוֹן
מִן־הָרִאשׁוֹן לְבִלְתִּי־לֶכֶת אַחֲרֵי הַבַּחוּרִים אִם־
דַּל וְאִם־עָשִׁיר׃ וְעַתָּה בִּתִּי אַל־תִּירְאִי כֹּל אֲשֶׁר 11
תֹּאמְרִי אֶעֱשֶׂה־לָּךְ כִּי יוֹדֵעַ כָּל־שַׁעַר עַמִּי כִּי אֵשֶׁת חַיִל
כתיב ולא קרי אָתְּ׃ וְעַתָּה כִּי אָמְנָם כִּי אִם גֹּאֵל אָנֹכִי וְגַם יֶשׁ גֹּאֵל קָרוֹב 12
ל׳ רבתי ממני׃ לִינִי הַלַּיְלָה וְהָיָה בַּבֹּקֶר אִם־יִגְאָלֵךְ טוֹב יִגְאָל 13
קמץ בו׳ק וְאִם־לֹא יַחְפֹּץ לְגָאֳלֵךְ וּגְאַלְתִּיךְ אָנֹכִי חַי־יְהוָה שִׁכְבִי
מרגלותיו קרי עַד־הַבֹּקֶר׃ וַתִּשְׁכַּב מַרְגְּלוֹתָיו עַד־הַבֹּקֶר וַתָּקָם בְּטֶרֶם 14 יחיו׳
יַכִּיר אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וַיֹּאמֶר אַל־יִוָּדַע כִּי־בָאָה הָאִשָּׁה
הַגֹּרֶן׃ וַיֹּאמֶר הָבִי הַמִּטְפַּחַת אֲשֶׁר עָלַיִךְ וְאֶחְזִי־בָהּ טו
וַתֹּאחֶז בָּהּ וַיָּמָד שֵׁשׁ־שְׂעֹרִים וַיָּשֶׁת עָלֶיהָ וַיָּבֹא הָעִיר׃
וַתָּבוֹא אֶל־חֲמוֹתָהּ וַתֹּאמֶר מִי־אַתְּ בִּתִּי וַתַּגֶּד־לָהּ אֵת 16
כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה־לָּהּ הָאִישׁ׃ וַתֹּאמֶר שֵׁשׁ־הַשְּׂעֹרִים 17
אלי קרי ולא כתיב הָאֵלֶּה נָתַן לִי כִּי אָמַר אַל־תָּבוֹאִי רֵיקָם אֶל־חֲמוֹתֵךְ׃
וַתֹּאמֶר שְׁבִי בִתִּי עַד אֲשֶׁר תֵּדְעִין אֵיךְ יִפֹּל דָּבָר כִּי לֹא 18
יִשְׁקֹט הָאִישׁ כִּי־אִם־כִּלָּה הַדָּבָר הַיּוֹם׃ Cap. IV. ובעז ד א
Qui Moabitidem re עָלָה הַשַּׁעַר וַיֵּשֶׁב שָׁם וְהִנֵּה הַגּוֹאֵל עֹבֵר אֲשֶׁר דִּבֶּר־בֹּעַז

legitimè n judicio actâ, solemnibus verbis in uxorem accipit, atque ex ea Obedum, Davidis avum, gignit.

2 מלרע וַיִּקַּח עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי הָעִיר וַיֹּאמֶר שְׁבוּ־פֹה וַיֵּשְׁבוּ׃
3 וַיֹּאמֶר לַגֹּאֵל חֶלְקַת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר לְאָחִינוּ לֶאֱלִימֶלֶךְ
4 מָכְרָה נָעֳמִי הַשָּׁבָה מִשְּׂדֵה מוֹאָב׃ וַאֲנִי אָמַרְתִּי אֶגְלָה
אָזְנְךָ לֵאמֹר קְנֵה נֶגֶד הַיֹּשְׁבִים וְנֶגֶד זִקְנֵי עַמִּי אִם־תִּגְאַל
וארעה ק׳ קמץ בו ק׳ גְּאַל וְאִם־לֹא יִגְאַל הַגִּידָה לִּי וְאֵדְעָ כִּי אֵין זוּלָתְךָ
ה לִגְאוֹל וְאָנֹכִי אַחֲרֶיךָ וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֶגְאָל׃ וַיֹּאמֶר בֹּעַז
בְּיוֹם־קְנוֹתְךָ הַשָּׂדֶה מִיַּד נָעֳמִי וּמֵאֵת רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה
קנות קרי אֵשֶׁת־הַמֵּת קָנִיתִי לְהָקִים שֵׁם־הַמֵּת עַל־נַחֲלָתוֹ׃
יחיו 6 וַיֹּאמֶר הַגֹּאֵל לֹא אוּכַל לִגְאָל־לִי פֶּן־אַשְׁחִית אֶת־
נַחֲלָתִי גְּאַל־לְךָ אַתָּה אֶת־גְּאֻלָּתִי כִּי לֹא־אוּכַל לִגְאוֹל׃
7 וְזֹאת לְפָנִים בְּיִשְׂרָאֵל עַל־הַגְּאֻלָּה וְעַל־הַתְּמוּרָה לְקַיֵּם
כָּל־דָּבָר שָׁלַף אִישׁ נַעֲלוֹ וְנָתַן לְרֵעֵהוּ וְזֹאת הַתְּעוּדָה
8 בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר הַגֹּאֵל לְבֹעַז קְנֵה־לָךְ וַיִּשְׁלֹף נַעֲלוֹ׃
9 וַיֹּאמֶר בֹּעַז לַזְּקֵנִים וְכָל־הָעָם עֵדִים אַתֶּם הַיּוֹם כִּי קָנִיתִי
אֶת־כָּל־אֲשֶׁר לֶאֱלִימֶלֶךְ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר לְכִלְיוֹן וּמַחְלוֹן
י מִיַּד נָעֳמִי׃ וְגַם אֶת־רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה אֵשֶׁת מַחְלוֹן קָנִיתִי
לִי לְאִשָּׁה לְהָקִים שֵׁם־הַמֵּת עַל־נַחֲלָתוֹ וְלֹא־יִכָּרֵת
שֵׁם־הַמֵּת מֵעִם אֶחָיו וּמִשַּׁעַר מְקוֹמוֹ עֵדִים אַתֶּם הַיּוֹם׃
11 וַיֹּאמְרוּ כָּל־הָעָם אֲשֶׁר־בַּשַּׁעַר וְהַזְּקֵנִים עֵדִים יִתֵּן יְהוָה
אֶת־הָאִשָּׁה הַבָּאָה אֶל־בֵּיתֶךָ כְּרָחֵל וּכְלֵאָה אֲשֶׁר בָּנוּ
שְׁתֵּיהֶם אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל וַעֲשֵׂה־חַיִל בְּאֶפְרָתָה וְקְרָא־
12 שֵׁם בְּבֵית לָחֶם׃ וִיהִי בֵיתְךָ כְּבֵית פֶּרֶץ אֲשֶׁר־יָלְדָה
תָּמָר לִיהוּדָה מִן־הַזֶּרַע אֲשֶׁר יִתֶּן יְהוָה לְךָ מִן־הַנַּעֲרָה
13 הַזֹּאת׃ וַיִּקַּח בֹּעַז אֶת־רוּת וַתְּהִי־לוֹ לְאִשָּׁה וַיָּבֹא אֵלֶיהָ
14 וַיִּתֵּן יְהוָה לָהּ הֵרָיוֹן וַתֵּלֶד בֵּן׃ וַתֹּאמַרְנָה הַנָּשִׁים אֶל־
נָעֳמִי בָּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר לֹא הִשְׁבִּית לָךְ גֹּאֵל הַיּוֹם
טו וְיִקָּרֵא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְיִהְיֶה לָךְ לְמֵשִׁיב נֶפֶשׁ וּלְכַלְכֵּל

אֶת־שִׁבְתֵּךְ כִּי כִלֹּתֵךְ אֲשֶׁר־אֲהֵבְתֵךְ יִלַּדְתּוֹ אֲשֶׁר־הָיְתָה
טוֹבָה לָךְ מִשְׁבְּעָה בָּנִים : וַתִּקַּח נַעֲמִי אֶת־הַיֶּלֶד 16
וַתְּשִׁתֵהוּ בְחֵיקָהּ וַתְּהִי־לוֹ לְאֹמֶנֶת : וַתִּקְרֶאנָה לוֹ 17
הַשְּׁכֵנוֹת שֵׁם לֵאמֹר יֶלֶד־בֵּן לְנָעֳמִי וַתִּקְרֶאנָה שְׁמוֹ
עוֹבֵד הוּא אֲבִי־יִשַׁי אֲבִי דָוִד : וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת פֶּרֶץ פֶּרֶץ 18
הוֹלִיד אֶת־חֶצְרוֹן : וְחֶצְרוֹן הוֹלִיד אֶת־רָם וְרָם הוֹלִיד 19
אֶת־עַמִּינָדָב : וְעַמִּינָדָב הוֹלִיד אֶת־נַחְשׁוֹן וְנַחְשׁוֹן הוֹלִיד 20
אֶת־שַׂלְמָה : וְשַׂלְמוֹן הוֹלִיד אֶת־בֹּעַז וּבֹעַז הוֹלִיד אֶת־ 21
עוֹבֵד : וְעוֹבֵד הוֹלִיד אֶת־יִשַׁי וְיִשַׁי הוֹלִיד אֶת־דָּוִד : 22

סכום פסוקי דספר רות שמונים וחמשה : וסימנו סורה שבה פה פלגי אלמני : וחציו
ותאמר רות המואביה גם כי אמר אלי :

LIBER THRENORUM, HEBRAICE איכה

CAPUT I. א

Deplorat vastitatem & desolationem Hierosolymæ, oratione imprimis pathetica & affectibus plena.

אֵיכָה יָשְׁבָה בָדָד הָעִיר רַבָּתִי עָם הָיְתָה א
כְּאַלְמָנָה רַבָּתִי בַגּוֹיִם שָׂרָתִי בַּמְּדִינוֹת
הָיְתָה לָמַס : בָּכוֹ תִבְכֶּה בַּלַּיְלָה וְדִמְעָתָהּ עַל לֶחֱיָהּ 2
אֵין־לָהּ מְנַחֵם מִכָּל־אֹהֲבֶיהָ כָּל־רֵעֶיהָ בָּגְדוּ בָהּ הָיוּ לָהּ
לְאֹיְבִים : גָּלְתָה יְהוּדָה מֵעֹנִי וּמֵרֹב עֲבֹדָה הִיא יָשְׁבָה 3
בַגּוֹיִם לֹא מָצְאָה מָנוֹחַ כָּל־רדפיה [רֹדְפֶיהָ] הִשִּׂיגוּהָ בֵּין
הַמְּצָרִים : דַּרְכֵי צִיּוֹן אֲבֵלוֹת מִבְּלִי בָאֵי מוֹעֵד כָּל־ 4
שְׁעָרֶיהָ שׁוֹמֵמִין כֹּהֲנֶיהָ נֶאֱנָחִים בְּתוּלֹתֶיהָ נוּגוֹת וְהִיא
מָר־לָהּ : הָיוּ צָרֶיהָ לְרֹאשׁ אֹיְבֶיהָ שָׁלוּ כִּי־יְהוָה הוֹגָהּ עַל־
רֹב־פְּשָׁעֶיהָ עוֹלָלֶיהָ הָלְכוּ שְׁבִי לִפְנֵי צָר : וַיֵּצֵא מִן־בַּת 6 מבת ק׳
צִיּוֹן כָּל־הֲדָרָהּ הָיוּ שָׂרֶיהָ כְּאַיָּלִים לֹא־מָצְאוּ מִרְעֶה
וַיֵּלְכוּ בְלֹא־כֹחַ לִפְנֵי רוֹדֵף : זָכְרָה יְרוּשָׁלַם יְמֵי עָנְיָהּ 7
וּמְרוּדֶיהָ כֹּל מַחֲמֻדֶיהָ אֲשֶׁר הָיוּ מִימֵי קֶדֶם בִּנְפֹל עַמָּהּ

בְּיַד־צָר וְאֵין עוֹזֵר לָהּ רָאוּהָ צָרִים שָׂחֲקוּ עַל־מִשְׁבַּתֶּהָ׃
8 חֵטְא חָטְאָה יְרוּשָׁלַם עַל־כֵּן לְנִידָה הָיָתָה כָּל־מְכַבְּדֶיהָ
הִזִּילוּהָ כִּי־רָאוּ עֶרְוָתָהּ גַּם־הִיא נֶאֱנְחָה וַתָּשָׁב אָחוֹר׃
9 טֻמְאָתָהּ בְּשׁוּלֶיהָ לֹא זָכְרָה אַחֲרִיתָהּ וַתֵּרֶד פְּלָאִים אֵין
מְנַחֵם לָהּ רְאֵה יְהוָה אֶת־עָנְיִי כִּי הִגְדִּיל אוֹיֵב׃ יָדוֹ פָּרַשׂ
צָר עַל כָּל־מַחֲמַדֶּיהָ כִּי־רָאֲתָה גוֹיִם בָּאוּ מִקְדָּשָׁהּ אֲשֶׁר
11 צִוִּיתָה לֹא־יָבֹאוּ בַקָּהָל לָךְ׃ כָּל־עַמָּהּ נֶאֱנָחִים
מְבַקְשִׁים לֶחֶם נָתְנוּ מַחֲמוּדֵיהֶם בְּאֹכֶל לְהָשִׁיב נָפֶשׁ יחיר ו׳
12 רְאֵה יְהוָה וְהַבִּיטָה כִּי הָיִיתִי זוֹלֵלָה׃ לוֹא אֲלֵיכֶם ל׳ ועירא
כָּל־עֹבְרֵי דָרֶךְ הַבִּיטוּ וּרְאוּ אִם־יֵשׁ מַכְאוֹב כְּמַכְאֹבִי
13 אֲשֶׁר עוֹלַל לִי אֲשֶׁר הוֹגָה יְהוָה בְּיוֹם חֲרוֹן אַפּוֹ׃ מִמָּרוֹם
שָׁלַח־אֵשׁ בְּעַצְמֹתַי וַיִּרְדְּנָהּ פָּרַשׂ רֶשֶׁת לְרַגְלַי הֱשִׁיבַנִי
14 אָחוֹר נְתָנַנִי שׁוֹמֵמָה כָּל־הַיּוֹם דָּוֶה׃ נִשְׂקַד עֹל פְּשָׁעַי
בְּיָדוֹ יִשְׂתָּרְגוּ עָלוּ עַל־צַוָּארִי הִכְשִׁיל כֹּחִי נְתָנַנִי אֲדֹנָי
טו בִּידֵי לֹא־אוּכַל קוּם׃ סִלָּה כָּל־אַבִּירַי אֲדֹנָי בְּקִרְבִּי
קָרָא עָלַי מוֹעֵד לְשַׁבֵּר בַּחוּרָי גַּת דָּרַךְ אֲדֹנָי לִבְתוּלַת
16 בַּת־יְהוּדָה׃ עַל־אֵלֶּה׀ אֲנִי בוֹכִיָּה עֵינִי עֵינִי יָרְדָה מַיִם
כִּי־רָחַק מִמֶּנִּי מְנַחֵם מֵשִׁיב נַפְשִׁי הָיוּ בָנַי שוֹמֵמִים כִּי
17 גָבַר אוֹיֵב׃ פָּרְשָׂה צִיּוֹן בְּיָדֶיהָ אֵין מְנַחֵם לָהּ צִוָּה יְהוָה
לְיַעֲקֹב סְבִיבָיו צָרָיו הָיְתָה יְרוּשָׁלַם לְנִדָּה בֵּינֵיהֶם׃
18 צַדִּיק הוּא יְהוָה כִּי־פִיהוּ מָרִיתִי שִׁמְעוּ־נָא כָל־עַמִּים העמים קרי
19 וּרְאוּ מַכְאֹבִי בְּתוּלֹתַי וּבַחוּרָי הָלְכוּ בַשֶּׁבִי׃ קָרָאתִי
לְמְאַהֲבַי הֵמָּה רִמּוּנִי כֹּהֲנַי וּזְקֵנַי בָּעִיר גָּוָעוּ כִּי־בִקְשׁוּ
כ אֹכֶל לָמוֹ וְיָשִׁיבוּ אֶת־נַפְשָׁם׃ רְאֵה יְהוָה כִּי־צַר־לִי
מֵעַי חֳמַרְמָרוּ נֶהְפַּךְ לִבִּי בְקִרְבִּי כִּי מָרוֹ מָרִיתִי מִחוּץ
21 שִׁכְּלָה־חֶרֶב בַּבַּיִת כַּמָּוֶת׃ שָׁמְעוּ כִּי נֶאֱנָחָה אָנִי אֵין
מְנַחֵם לִי כָּל־אֹיְבַי שָׁמְעוּ רָעָתִי שָׂשׂוּ כִּי אַתָּה
22 עָשִׂיתָ הֵבֵאתָ יוֹם־קָרָאתָ וְיִהְיוּ כָמֹנִי׃ תָּבֹא כָל־

רָעָתָם לְפָנֶיךָ וְעוֹלֵל לָמוֹ כַּאֲשֶׁר עוֹלַלְתָּ לִי עַל כָּל־
פִּשְׁעָי כִּי־רַבּוֹת אַנְחֹתַי וְלִבִּי דָוֵי׃

Cap. II. *Altero alphabeto planctum suum persequitur, & præsentem casum comparatione pristini status exaggerat.*

ב א איכה יָעִיב בְּאַפּוֹ׀ אֲדֹנָי אֶת־בַּת־צִיּוֹן הִשְׁלִיךְ
מִשָּׁמַיִם אֶרֶץ תִּפְאֶרֶת יִשְׂרָאֵל וְלֹא־זָכַר
ב ולא ק׳ הֲדֹם־רַגְלָיו בְּיוֹם אַפּוֹ׃ בִּלַּע אֲדֹנָי׀ לֹא חָמָל
אֵת כָּל־נְאוֹת יַעֲקֹב הָרָס בְּעֶבְרָתוֹ מִבְצְרֵי בַת־יְהוּדָה
ג הִגִּיעַ לָאָרֶץ חִלֵּל מַמְלָכָה וְשָׂרֶיהָ׃ גָּדַע בְּחָרִי־אַף כָּל
קֶרֶן יִשְׂרָאֵל הֵשִׁיב אָחוֹר יְמִינוֹ מִפְּנֵי אוֹיֵב וַיִּבְעַר בְּיַעֲקֹב
ד כְּאֵשׁ לֶהָבָה אָכְלָה סָבִיב׃ דָּרַךְ קַשְׁתּוֹ כְּאוֹיֵב נִצָּב
יְמִינוֹ כְּצָר וַיַּהַרֹג כֹּל מַחֲמַדֵּי־עָיִן בְּאֹהֶל בַּת־צִיּוֹן שָׁפַךְ
כָּאֵשׁ חֲמָתוֹ׃ הָיָה אֲדֹנָי׀ כְּאוֹיֵב בִּלַּע יִשְׂרָאֵל בִּלַּע כָּל־ה
אַרְמְנוֹתֶיהָ שִׁחֵת מִבְצָרָיו וַיֶּרֶב בְּבַת־יְהוּדָה תַּאֲנִיָּה
ו וַאֲנִיָּה׃ וַיַּחְמֹס כַּגָּן שֻׂכּוֹ שִׁחֵת מֹעֲדוֹ שָׁכַח יְהוָה׀
ז בְּצִיּוֹן מוֹעֵד וְשַׁבָּת וַיִּנְאַץ בְּזַעַם־אַפּוֹ מֶלֶךְ וְכֹהֵן׃ זָנַח
אֲדֹנָי מִזְבְּחוֹ נִאֵר מִקְדָּשׁוֹ הִסְגִּיר בְּיַד־אוֹיֵב חוֹמֹת
אַרְמְנוֹתֶיהָ קוֹל נָתְנוּ בְּבֵית־יְהוָה כְּיוֹם מוֹעֵד׃ חָשַׁב
ח יְהוָה׀ לְהַשְׁחִית חוֹמַת בַּת־צִיּוֹן נָטָה קָו לֹא־הֵשִׁיב יָדוֹ
ט מ׳ זעיר א מְבַלַּע וַיֹּאבֶל־חֵל וְחוֹמָה יַחְדָּו אֻמְלָלוּ׃ טָבְעוּ בָאָרֶץ
שְׁעָרֶיהָ אִבַּד וְשִׁבַּר בְּרִיחֶיהָ מַלְכָּהּ וְשָׂרֶיהָ בַגּוֹיִם אֵין
תּוֹרָה גַּם־נְבִיאֶיהָ לֹא־מָצְאוּ חָזוֹן מֵיְהוָה׃ יֵשְׁבוּ לָאָרֶץ׀
יא יִדְמּוּ זִקְנֵי בַת־צִיּוֹן הֶעֱלוּ עָפָר עַל־רֹאשָׁם חָגְרוּ שַׂקִּים
הוֹרִידוּ לָאָרֶץ רָאשָׁן בְּתוּלֹת יְרוּשָׁלִָם׃ כָּלוּ בַדְּמָעוֹת
יב עֵינַי חָמַרְמְרוּ מֵעַי נִשְׁפַּךְ לָאָרֶץ כְּבֵדִי עַל־שֶׁבֶר בַּת־
עַמִּי בְּעָטֵף עוֹלֵל וְיוֹנֵק בִּרְחֹבוֹת קִרְיָה׃ לְאִמּוֹתָם יֹאמְרוּ
יג אַיֵּה דָגָן וָיָיִן בְּהִתְעַטְּפָם כֶּחָלֶל בִּרְחֹבוֹת עִיר בְּהִשְׁתַּפֵּךְ
מ׳ זעיר קו׳ נַפְשָׁם אֶל־חֵיק אִמּוֹתָם׃ מָה־אָעִידֵךְ מָה אֲדַמֶּה־לָּךְ
יד הַבַּת יְרוּשָׁלִַם מָה אַשְׁוֶה־לָּךְ וַאֲנַחֲמֵךְ בְּתוּלַת בַּת־
צִיּוֹן כִּי־גָדוֹל כַּיָּם שִׁבְרֵךְ מִי יִרְפָּא־לָךְ׃ נְבִיאַיִךְ חָזוּ לָךְ

שבוחך ק' שׁוּא וְתָפֵל וְלֹא גָלוּ עַל־עֲוֹנֵךְ לְהָשִׁיב שְׁבִיתֵךְ וַיֶּחֱזוּ
טו לָךְ מַשָּׂאוֹת שָׁוְא וּמַדּוּחִים: סָפְקוּ עָלַיִךְ כַּפַּיִם כָּל־
עֹבְרֵי דָּרֶךְ שָׁרְקוּ וַיָּנִעוּ רֹאשָׁם עַל־בַּת יְרוּשָׁלִַם הֲזֹאת
16 הָעִיר שֶׁיֹּאמְרוּ כְּלִילַת יֹפִי מָשׂוֹשׂ לְכָל־הָאָרֶץ: פָּצוּ
עָלַיִךְ פִּיהֶם כָּל־אֹיְבַיִךְ שָׁרְקוּ וַיַּחֲרְקוּ שֵׁן אָמְרוּ בָלַעְנוּ
17 אַךְ זֶה הַיּוֹם שֶׁקִּוִּינֻהוּ מָצָאנוּ רָאִינוּ: עָשָׂה יְהוָה אֲשֶׁר
כולי קמץ זָמַם בִּצַּע אִמְרָתוֹ אֲשֶׁר צִוָּה מִימֵי־קֶדֶם הָרַס וְלֹא חָמָל הא' בפנול
18 וַיְשַׂמֵּח עָלַיִךְ אוֹיֵב הֵרִים קֶרֶן צָרָיִךְ: צְעַק לִבָּם אֶל־
אֲדֹנָי חוֹמַת בַּת־צִיּוֹן הוֹרִידִי כַנַּחַל דִּמְעָה יוֹמָם וָלָיְלָה
19 אַל־תִּתְּנִי פּוּגַת לָךְ אַל־תִּדֹּם בַּת־עֵינֵךְ: קוּמִי רֹנִּי
בלילה קרי בַלַּיְלָה לְרֹאשׁ אַשְׁמֻרוֹת שִׁפְכִי כַמַּיִם לִבֵּךְ נֹכַח פְּנֵי
אֲדֹנָי שְׂאִי אֵלָיו כַּפַּיִךְ עַל־נֶפֶשׁ עוֹלָלַיִךְ הָעֲטוּפִים
כ בְּרָעָב בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת: רְאֵה יְהוָה וְהַבִּיטָה לְמִי
עוֹלַלְתָּ כֹּה אִם־תֹּאכַלְנָה נָשִׁים פִּרְיָם עֹלְלֵי טִפָּחִים
21 אִם־יֵהָרֵג בְּמִקְדַּשׁ אֲדֹנָי כֹּהֵן וְנָבִיא: שָׁכְבוּ לָאָרֶץ
חוּצוֹת נַעַר וְזָקֵן בְּתוּלֹתַי וּבַחוּרַי נָפְלוּ בֶחָרֶב הָרַגְתָּ
22 בְּיוֹם אַפֶּךָ טָבַחְתָּ לֹא חָמָלְתָּ: תִּקְרָא כְיוֹם מוֹעֵד מְגוּרַי
מִסָּבִיב וְלֹא הָיָה בְּיוֹם אַף־יְהוָה פָּלִיט וְשָׂרִיד אֲשֶׁר־
טִפַּחְתִּי וְרִבִּיתִי אֹיְבִי כִלָּם:

Cap. III. *Vrbis Templique excidium lugere pergit, atque opportuna solandis ac confirmandis fidelium animis interspergit.*

2 אֲנִי הַגֶּבֶר רָאָה עֳנִי בְּשֵׁבֶט עֶבְרָתוֹ: אוֹתִי נָהַג
3 וַיֹּלַךְ חֹשֶׁךְ וְלֹא־אוֹר: אַךְ בִּי־יָשֹׁב יַהֲפֹךְ יָדוֹ
ה 4 כָּל־הַיּוֹם: בִּלָּה בְשָׂרִי וְעוֹרִי שִׁבַּר עַצְמוֹתָי: בָּנָה
6 עָלַי וַיַּקַּף רֹאשׁ וּתְלָאָה: בְּמַחֲשַׁכִּים הוֹשִׁיבַנִי כְּמֵתֵי
8 7 עוֹלָם: גָּדַר בַּעֲדִי וְלֹא אֵצֵא הִכְבִּיד נְחָשְׁתִּי: גַּם כִּי
9 אֶזְעַק וְאֲשַׁוֵּעַ שָׁתַם תְּפִלָּתִי: גָּדַר דְּרָכַי בְּגָזִית נְתִיבֹתַי
יתיר 11 י עִוָּה: דֹּב אָרֵב הוּא לִי אֲרִיֵה בְּמִסְתָּרִים: דְּרָכַי סוֹרֵר
ה 12 וַיְפַשְּׁחֵנִי שָׂמֵנִי שֹׁמֵם: דָּרַךְ קַשְׁתּוֹ וַיַּצִּבֵנִי כַּמַּטָּרָא
14 13 לַחֵץ: הֵבִיא בְכִלְיָתָי בְּנֵי אַשְׁפָּתוֹ: הָיִיתִי שְׂחֹק לְכָל־

עַמִּי נְגִינָתָם כָּל־הַיּוֹם׃ הִשְׂבִּיעַנִי בַּמְרוֹרִים הִרְוַנִי לַעֲנָה׃ טו
וַיַּגְרֵס בֶּחָצָץ שִׁנָּי הִכְפִּישַׁנִי בָּאֵפֶר׃ וַתִּזְנַח מִשָּׁלוֹם נַפְשִׁי 16 17
נָשִׁיתִי טוֹבָה׃ וָאֹמַר אָבַד נִצְחִי וְתוֹחַלְתִּי מֵיְהוָה׃ זָכְרָ 18 19
ותשוח קרי עָנְיִי וּמְרוּדִי לַעֲנָה וָרֹאשׁ׃ זָכוֹר תִּזְכּוֹר וְתָשִׂיחַ עָלַי כ
נַפְשִׁי׃ זֹאת אָשִׁיב אֶל־לִבִּי עַל־כֵּן אוֹחִיל׃ חַסְדֵי יְהוָה 21 22
קמץ בו׳ק כִּי לֹא־תָמְנוּ כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמָו׃ חֲדָשִׁים לַבְּקָרִים רַבָּה 23
אֱמוּנָתֶךָ׃ חֶלְקִי יְהוָה אָמְרָה נַפְשִׁי עַל־כֵּן אוֹחִיל לוֹ׃ 24
טוֹב יְהוָה לְקַוּו לְנֶפֶשׁ תִּדְרְשֶׁנּוּ׃ טוֹב וְיָחִיל וְדוֹמָם כה 26
לִתְשׁוּעַת יְהוָה׃ טוֹב לַגֶּבֶר כִּי־יִשָּׂא עֹל בְּנְעוּרָיו׃ יֵשֵׁב 27 28
בָּדָד וְיִדֹּם כִּי נָטַל עָלָיו׃ יִתֵּן בֶּעָפָר פִּיהוּ אוּלַי יֵשׁ תִּקְוָה׃ 29
יִתֵּן לַמַּכֵּהוּ לֶחִי יִשְׂבַּע בְּחֶרְפָּה׃ כִּי לֹא יִזְנַח לְעוֹלָם ל 31
תפדריו קרי אֲדֹנָי׃ כִּי אִם־הוֹגָה וְרִחַם כְּרֹב חֲסָדָו׃ כִּי לֹא עִנָּה 32 33
מִלִּבּוֹ וַיְגֶּה בְּנֵי־אִישׁ׃ לְדַכֵּא תַּחַת רַגְלָיו כֹּל אֲסִירֵי 34
אָרֶץ׃ לְהַטּוֹת מִשְׁפַּט־גָּבֶר נֶגֶד פְּנֵי עֶלְיוֹן׃ לְעַוֵּת אָדָם לה 36
בְּרִיבוֹ אֲדֹנָי לֹא רָאָה׃ מִי זֶה אָמַר וַתְּהִי אֲדֹנָי לֹא צִוָּה׃ 37
מִפִּי עֶלְיוֹן לֹא תֵצֵא הָרָעוֹת וְהַטּוֹב׃ מַה־יִּתְאוֹנֵן אָדָם 38 39
משאיו קרי חַי גָּבֶר עַל־חַטָּאוֹ׃ נַחְפְּשָׂה דְרָכֵינוּ וְנַחְקֹרָה וְנָשׁוּבָה מ
קמץ בו׳ק עַד־יְהוָה׃ נִשָּׂא לְבָבֵנוּ אֶל־כַּפָּיִם אֶל־אֵל בַּשָּׁמָיִם׃ נָחְנוּ 41 42
פָּשַׁעְנוּ וּמָרִינוּ אַתָּה לֹא סָלָחְתָּ׃ סַכְתָּה בָאַף וַתִּרְדְּפֵנוּ 43
הָרַגְתָּ לֹא חָמָלְתָּ׃ סַכֹּתָה בֶּעָנָן לָךְ מֵעֲבוֹר תְּפִלָּה׃ 44
סְחִי וּמָאוֹס תְּשִׂימֵנוּ בְּקֶרֶב הָעַמִּים׃ פָּצוּ עָלֵינוּ פִּיהֶם מה 46
כָּל־אֹיְבֵינוּ׃ פַּחַד וָפַחַת הָיָה לָנוּ הַשֵּׁאת וְהַשָּׁבֶר׃ 47
פַּלְגֵי־מַיִם תֵּרַד עֵינִי עַל־שֶׁבֶר בַּת־עַמִּי׃ עֵינִי נִגְּרָה וְלֹא 48 49
תִדְמֶה מֵאֵין הֲפֻגוֹת׃ עַד־יַשְׁקִיף וְיִרְאֶה יְהוָה מִשָּׁמָיִם׃ נ
עֵינִי עוֹלְלָה לְנַפְשִׁי מִכֹּל בְּנוֹת עִירִי׃ צוֹד צָדוּנִי כַּצִּפּוֹר נא 51 52
אֵיבַי חִנָּם׃ צָמְתוּ בַבּוֹר חַיָּי וַיַּדּוּ אֶבֶן בִּי׃ צָפוּ־מַיִם עַל־ נג 53 54
רֹאשִׁי אָמַרְתִּי נִגְזָרְתִּי׃ קָרָאתִי שִׁמְךָ יְהוָה מִבּוֹר נה
תַּחְתִּיּוֹת׃ קוֹלִי שָׁמָעְתָּ אַל־תַּעְלֵם אָזְנְךָ לְרִוָחָתִי 56
לשועתי

57 58 לִשְׁוָעָתִי: קָרַבְתָּ בְיוֹם אֶקְרָאֶךָּ אָמַרְתָּ אַל־תִּירָא: רַבְתָּ
59 אֲדֹנָי רִיבֵי נַפְשִׁי גָּאַלְתָּ חַיָּי: רָאִיתָה יְהוָה עַוָּתָתִי שָׁפְטָה
ס מִשְׁפָּטִי: רָאִיתָ כָּל־נִקְמָתָם כָּל־מַחְשְׁבֹתָם לִי:
61 62 שָׁמַעְתָּ חֶרְפָּתָם יְהוָה כָּל־מַחְשְׁבֹתָם עָלָי: שִׂפְתֵי קָמַי
63 וְהֶגְיוֹנָם עָלַי כָּל־הַיּוֹם: שִׁבְתָּם וְקִימָתָם הַבִּיטָה אֲנִי
64 מַנְגִּינָתָם: תָּשִׁיב לָהֶם גְּמוּל יְהוָה כְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם:
66 סה תִּתֵּן לָהֶם מְגִנַּת־לֵב תַּאֲלָתְךָ לָהֶם: תִּרְדֹּף בְּאַף
וְתַשְׁמִידֵם מִתַּחַת שְׁמֵי יְהוָה:

Cap. IV. *Calamitates populi singulatim enarrat, atque triſtem temporum eſtorum faciem veluti ob oculos exponit: denique Zionem conſolatur.*

א ד אֵיכָה יוּעַם זָהָב יִשְׁנָא הֻכְתָּם הַטּוֹב תִּשְׁתַּפַּכְנָה
2 אַבְנֵי־קֹדֶשׁ בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת: בְּנֵי צִיּוֹן
הַיְקָרִים הַמְסֻלָּאִים בַּפָּז אֵיכָה נֶחְשְׁבוּ לְנִבְלֵי־חֶרֶשׂ
חנים ק' 3 מַעֲשֵׂה יְדֵי יוֹצֵר: גַּם־תַּנִּין חָלְצוּ שַׁד הֵנִיקוּ
כיענים ק' גּוּרֵיהֶן בַּת־עַמִּי לְאַכְזָר כְּיַעֲנִים בַּמִּדְבָּר:
4 דָּבַק לְשׁוֹן יוֹנֵק אֶל־חִכּוֹ בַּצָּמָא עוֹלָלִים שָׁאֲלוּ
ה לֶחֶם פֹּרֵשׂ אֵין לָהֶם: הָאֹכְלִים לְמַעֲדַנִּים
נָשַׁמּוּ בַּחוּצוֹת הָאֻמְנִים עַל־תּוֹלַע חִבְּקוּ אַשְׁפָּתוֹת:
6 וַיִּגְדַּל עֲוֹן בַּת־עַמִּי מֵחַטַּאת סְדֹם הַהֲפוּכָה כְּמוֹ־רָגַע
7 וְלֹא־חָלוּ בָהּ יָדָיִם: זַכּוּ נְזִירֶיהָ מִשָּׁלֶג צָחוּ מֵחָלָב אַדְמוּ
8 עֶצֶם מִפְנִינִים סַפִּיר גִּזְרָתָם: חָשַׁךְ מִשְׁחוֹר תֹּאָרָם לֹא
נִכָּרוּ בַּחוּצוֹת צָפַד עוֹרָם עַל־עַצְמָם יָבֵשׁ הָיָה כָּעֵץ:
ט טעמים 9 טוֹבִים הָיוּ חַלְלֵי־חֶרֶב מֵחַלְלֵי רָעָב שֶׁהֵם יָזְבוּ מְדֻקָּרִים
י מִתְּנוּבוֹת שָׂדָי: יְדֵי נָשִׁים רַחֲמָנִיּוֹת בִּשְּׁלוּ יַלְדֵיהֶן הָיוּ
11 לְבָרוֹת לָמוֹ בְּשֶׁבֶר בַּת־עַמִּי: כִּלָּה יְהוָה אֶת־חֲמָתוֹ
12 שָׁפַךְ חֲרוֹן אַפּוֹ וַיַּצֶּת־אֵשׁ בְּצִיּוֹן וַתֹּאכַל יְסֹדֹתֶיהָ:
כל קרי לֹא הֶאֱמִינוּ מַלְכֵי־אֶרֶץ וְכֹל יֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי יָבֹא צַר וְאוֹיֵב
13 בְּשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִָם: מֵחַטֹּאת נְבִיאֶיהָ עֲוֹנוֹת כֹּהֲנֶיהָ
14 הַשֹּׁפְכִים בְּקִרְבָּהּ דַּם צַדִּיקִים: נָעוּ עִוְרִים בַּחוּצוֹת
טו נְגֹאֲלוּ בַדָּם בְּלֹא יוּכְלוּ יִגְּעוּ בִלְבָשֵׁיהֶם: סוּרוּ טָמֵא
קָרְאוּ

קָרְאוּ לָמוֹ סוּרוּ סוּרוּ אַל־תִּגָּעוּ כִּי נָצוּ גַּם־נָעוּ אָמְרוּ
בַּגּוֹיִם לֹא יוֹסִיפוּ לָגוּר: פְּנֵי יְהוָה חִלְּקָם לֹא יוֹסִיף 16
לְהַבִּיטָם פְּנֵי כֹהֲנִים לֹא נָשָׂאוּ זְקֵנִים לֹא חָנָנוּ: עוֹדֵינָה 17 ועוד׳ קרי וזקנים קרי
תִּכְלֶינָה עֵינֵינוּ אֶל־עֶזְרָתֵנוּ הֶבֶל בְּצִפִּיָּתֵנוּ צָפִינוּ אֶל־
גּוֹי לֹא יוֹשִׁיעַ: צָדוּ צְעָדֵינוּ מִלֶּכֶת בְּרְחֹבֹתֵינוּ קָרַב 18
קִצֵּנוּ מָלְאוּ יָמֵינוּ כִּי־בָא קִצֵּנוּ: קַלִּים הָיוּ רֹדְפֵינוּ 19
מִנִּשְׁרֵי שָׁמַיִם עַל־הֶהָרִים דְּלָקֻנוּ בַּמִּדְבָּר אָרְבוּ לָנוּ:
רוּחַ אַפֵּינוּ מְשִׁיחַ יְהוָה נִלְכַּד בְּשִׁחִיתוֹתָם אֲשֶׁר אָמַרְנוּ כ
בְּצִלּוֹ נִחְיֶה בַגּוֹיִם: שִׂישִׂי וְשִׂמְחִי בַּת־אֱדוֹם יוֹשֶׁבֶת 21 ותיבי׳
בְּאֶרֶץ עוּץ גַּם־עָלַיִךְ תַּעֲבָר־כּוֹס תִּשְׁכְּרִי וְתִתְעָרִי: תַּם־ 22
עֲוֹנֵךְ בַּת־צִיּוֹן לֹא יוֹסִיף לְהַגְלוֹתֵךְ פָּקֵד עֲוֹנֵךְ בַּת־אֱדוֹם
גִּלָּה עַל־חַטֹּאתָיִךְ: זְכֹר יְהוָה מֶה־הָיָה לָנוּ הַבִּיטָה וּרְאֵה אֶת־חֶרְפָּתֵנוּ: נַחֲלָתֵנוּ 2 והביטה ק׳ Cap. V. *Oratio Ieremiæ, qua in tam gravi casu apud Deum conqueritur, gemit, instat, urget, & omni modo liberationem petit ac extorquet.*
נֶהְפְּכָה לְזָרִים בָּתֵּינוּ לְנָכְרִים: יְתוֹמִים הָיִינוּ אֵין אָב 3 ואין קרי
אִמֹּתֵינוּ כְּאַלְמָנוֹת: מֵימֵינוּ בְכֶסֶף שָׁתִינוּ עֵצֵינוּ בְּמִחִיר 4
יָבֹאוּ: עַל צַוָּארֵנוּ נִרְדָּפְנוּ יָגַעְנוּ לֹא הוּנַח לָנוּ: מִצְרַיִם 6 קמץ בו׳ ק ולאק
נָתַנּוּ יָד אַשּׁוּר לִשְׂבֹּעַ לָחֶם: אֲבֹתֵינוּ חָטְאוּ אֵינָם 7 ואינם ק׳
אֲנַחְנוּ עֲוֹנֹתֵיהֶם סָבָלְנוּ: עֲבָדִים מָשְׁלוּ בָּנוּ פֹּרֵק אֵין 8 ואנחנו ק׳
מִיָּדָם: בְּנַפְשֵׁנוּ נָבִיא לַחְמֵנוּ מִפְּנֵי חֶרֶב הַמִּדְבָּר: 9
עוֹרֵנוּ כְּתַנּוּר נִכְמָרוּ מִפְּנֵי זַלְעֲפוֹת רָעָב: נָשִׁים בְּצִיּוֹן 11
עִנּוּ בְתֻלוֹת בְּעָרֵי יְהוּדָה: שָׂרִים בְּיָדָם נִתְלוּ פְּנֵי זְקֵנִים 12
לֹא נֶהְדָּרוּ: בַּחוּרִים טְחוֹן נָשָׂאוּ וּנְעָרִים בָּעֵץ כָּשָׁלוּ: 13
זְקֵנִים מִשַּׁעַר שָׁבָתוּ בַּחוּרִים מִנְּגִינָתָם: שָׁבַת מְשׂוֹשׂ 14 טו
לִבֵּנוּ נֶהְפַּךְ לְאֵבֶל מְחוֹלֵנוּ: נָפְלָה עֲטֶרֶת רֹאשֵׁנוּ אוֹי־ 16
נָא לָנוּ כִּי חָטָאנוּ: עַל־זֶה הָיָה דָוֶה לִבֵּנוּ עַל־אֵלֶּה 17
חָשְׁכוּ עֵינֵינוּ: עַל הַר־צִיּוֹן שֶׁשָּׁמֵם שׁוּעָלִים הָלְכוּ־בוֹ: 18
אַתָּה יְהוָה לְעוֹלָם תֵּשֵׁב כִּסְאֲךָ לְדוֹר וָדוֹר: לָמָּה 19 כ
לָנֶצַח תִּשְׁכָּחֵנוּ תַּעַזְבֵנוּ לְאֹרֶךְ יָמִים: הֲשִׁיבֵנוּ יְהוָה 21
אֵלֶיךָ

22 אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָ חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם: כִּי אִם־מָאֹס מְאַסְתָּנוּ ונשובה קרי
קָצַפְתָּ עָלֵינוּ עַד־מְאֹד:

השיבנו יהוה אליך ונשובה חדש ימינו כקדם: סימן ית׳קק:
סכום פסוקי איכה מאה וחמשים ואובעה: וסימנו יסע קרים בשמים
וחציו לזכא תחת רגליו:

LIBER ECCLESIASTÆ, HEBRAICE קהלת

CAPUT I. א

Omnium rerum vanitas deploratur.

2 א דִּבְרֵי קֹהֶלֶת בֶּן־דָּוִד מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלָם: הֲבֵל
הֲבָלִים אָמַר קֹהֶלֶת הֲבֵל הֲבָלִים הַכֹּל
3 הֲבָל: מַה־יִּתְרוֹן לָאָדָם בְּכָל־עֲמָלוֹ שֶׁיַּעֲמֹל תַּחַת
4 הַשָּׁמֶשׁ: דּוֹר הֹלֵךְ וְדוֹר בָּא וְהָאָרֶץ לְעוֹלָם עֹמֶדֶת:
ה וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶל־מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף זוֹרֵחַ הוּא
6 שָׁם: הוֹלֵךְ אֶל־דָּרוֹם וְסוֹבֵב אֶל־צָפוֹן סוֹבֵב ׀ סֹבֵב
7 הוֹלֵךְ הָרוּחַ וְעַל־סְבִיבֹתָיו שָׁב הָרוּחַ: כָּל־הַנְּחָלִים
הֹלְכִים אֶל־הַיָּם וְהַיָּם אֵינֶנּוּ מָלֵא אֶל־מְקוֹם שֶׁהַנְּחָלִים
8 הֹלְכִים שָׁם הֵם שָׁבִים לָלָכֶת: כָּל־הַדְּבָרִים יְגֵעִים לֹא
יוּכַל אִישׁ לְדַבֵּר לֹא־תִשְׂבַּע עַיִן לִרְאוֹת וְלֹא־תִמָּלֵא
9 אֹזֶן מִשְּׁמֹעַ: מַה־שֶּׁהָיָה הוּא שֶׁיִּהְיֶה וּמַה־שֶּׁנַּעֲשָׂה הוּא
י שֶׁיֵּעָשֶׂה וְאֵין כָּל־חָדָשׁ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: יֵשׁ דָּבָר שֶׁיֹּאמַר
רְאֵה־זֶה חָדָשׁ הוּא כְּבָר הָיָה לְעֹלָמִים אֲשֶׁר הָיָה
11 מִלְּפָנֵינוּ: אֵין זִכְרוֹן לָרִאשֹׁנִים וְגַם לָאַחֲרֹנִים שֶׁיִּהְיוּ לֹא־
12 יִהְיֶה לָהֶם זִכָּרוֹן עִם שֶׁיִּהְיוּ לָאַחֲרֹנָה: אֲנִי קֹהֶלֶת הָיִיתִי
13 מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלָם: וְנָתַתִּי אֶת־לִבִּי לִדְרוֹשׁ
וְלָתוּר בַּחָכְמָה עַל כָּל־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמַיִם הוּא ׀
14 עִנְיַן רָע נָתַן אֱלֹהִים לִבְנֵי הָאָדָם לַעֲנוֹת בּוֹ: רָאִיתִי אֶת־
כָּל־הַמַּעֲשִׂים שֶׁנַּעֲשׂוּ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְהִנֵּה הַכֹּל הֶבֶל
ורעות

וְרַעְיוֹן רוּחַ׃ מְעֻוָּת לֹא־יוּכַל לְתִקֵּן וְחֶסְרוֹן לֹא־יוּכַל טו
לְהִמָּנוֹת׃ דִּבַּרְתִּי אֲנִי עִם־לִבִּי לֵאמֹר אֲנִי הִנֵּה הִגְדַּלְתִּי 16
וְהוֹסַפְתִּי חָכְמָה עַל כָּל־אֲשֶׁר הָיָה לְפָנַי עַל־יְרוּשָׁלִָם
וְלִבִּי רָאָה הַרְבֵּה חָכְמָה וְדָעַת׃ וָאֶתְּנָה לִבִּי לָדַעַת 17
חָכְמָה וְדַעַת הוֹלֵלוֹת וְשִׂכְלוּת יָדַעְתִּי שָׁגַם־זֶה הוּא
רַעְיוֹן רוּחַ׃ כִּי בְרֹב חָכְמָה רָב־כָּעַס וְיוֹסִיף דַּעַת יוֹסִיף 18
מַכְאוֹב׃ אָמַרְתִּי אֲנִי בְלִבִּי לְכָה־נָּא אֲנַסְּכָה בְשִׂמְחָה ב א Cap. II.
וּרְאֵה בְטוֹב וְהִנֵּה גַם־הוּא הָבֶל׃ לִשְׂחוֹק אָמַרְתִּי 2
מְהוֹלָל וּלְשִׂמְחָה מַה־זֹּה עֹשָׂה׃ תַּרְתִּי בִלִבִּי לִמְשׁוֹךְ 3
בַּיַּיִן אֶת־בְּשָׂרִי וְלִבִּי נֹהֵג בֶּחָכְמָה וְלֶאֱחֹז בְּסִכְלוּת עַד
אֲשֶׁר אֶרְאֶה אֵי־זֶה טוֹב לִבְנֵי הָאָדָם אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ תַּחַת
הַשָּׁמַיִם מִסְפַּר יְמֵי חַיֵּיהֶם׃ הִגְדַּלְתִּי מַעֲשַׂי בָּנִיתִי לִי 4
בָּתִּים נָטַעְתִּי לִי כְּרָמִים׃ עָשִׂיתִי לִי גַּנּוֹת וּפַרְדֵּסִים ה
וְנָטַעְתִּי בָהֶם עֵץ כָּל־פֶּרִי׃ עָשִׂיתִי לִי בְּרֵכוֹת מָיִם 6
לְהַשְׁקוֹת מֵהֶם יַעַר צוֹמֵחַ עֵצִים׃ קָנִיתִי עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת 7
וּבְנֵי־בַיִת הָיָה לִי גַּם מִקְנֶה בָקָר וָצֹאן הַרְבֵּה הָיָה לִי
מִכֹּל שֶׁהָיוּ לְפָנַי בִּירוּשָׁלִָם׃ כָּנַסְתִּי לִי גַּם־כֶּסֶף וְזָהָב 8
וְסְגֻלַּת מְלָכִים וְהַמְּדִינוֹת עָשִׂיתִי לִי שָׁרִים וְשָׁרוֹת
וְתַעֲנוּגוֹת בְּנֵי הָאָדָם שִׁדָּה וְשִׁדּוֹת׃ וְגָדַלְתִּי וְהוֹסַפְתִּי 9
מִכֹּל שֶׁהָיָה לְפָנַי בִּירוּשָׁלִַם אַף חָכְמָתִי עָמְדָה לִי׃ וְכֹל
אֲשֶׁר שָׁאֲלוּ עֵינַי לֹא אֲצַלְתִּי מֵהֶם לֹא־מָנַעְתִּי אֶת־לִבִּי
מִכָּל־שִׂמְחָה כִּי־לִבִּי שָׂמֵחַ מִכָּל־עֲמָלִי וְזֶה הָיָה חֶלְקִי
מִכָּל־עֲמָלִי׃ וּפָנִיתִי אֲנִי בְּכָל־מַעֲשַׂי שֶׁעָשׂוּ יָדַי וּבֶעָמָל 11
שֶׁעָמַלְתִּי לַעֲשׂוֹת וְהִנֵּה הַכֹּל הָבֶל וּרְעוּת רוּחַ וְאֵין
יִתְרוֹן תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ וּפָנִיתִי אֲנִי לִרְאוֹת חָכְמָה 12
וְהוֹלֵלוֹת וְסִכְלוּת כִּי מַה הָאָדָם שֶׁיָּבוֹא אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ
אֵת אֲשֶׁר־כְּבָר עֲשׂוּהוּ׃ וְרָאִיתִי אֲנִי שֶׁיֶּשׁ יִתְרוֹן לַחָכְמָה 13
מִן־הַסִּכְלוּת כְּיִתְרוֹן הָאוֹר מִן־הַחֹשֶׁךְ׃ הֶחָכָם עֵינָיו 14

Cunctorum hominis studiorum in hac vita vanitas, molestia, labor.

בראשו

בְּרֹאשׁוֹ וְהַכְּסִיל בַּחֹשֶׁךְ הוֹלֵךְ וְיָדַעְתִּי גַּם־אֲנִי שֶׁמִּקְרֶה
טו אֶחָד יִקְרֶה אֶת־כֻּלָּם: וְאָמַרְתִּי אֲנִי בְלִבִּי כְּמִקְרֵה
הַכְּסִיל גַּם־אֲנִי יִקְרַנִי וְלָמָּה חָכַמְתִּי אֲנִי אָז יֹתֵר
16 וְדִבַּרְתִּי בְלִבִּי שֶׁגַּם־זֶה הָבֶל: כִּי אֵין זִכָּרוֹן לֶחָכָם עִם־
הַכְּסִיל לְעוֹלָם בְּשֶׁכְּבָר הַיָּמִים הַבָּאִים הַכֹּל נִשְׁכָּח קמץ בו׳ ק
17 וְאֵיךְ יָמוּת הֶחָכָם עִם־הַכְּסִיל: וְשָׂנֵאתִי אֶת־הַחַיִּים כִּי
רַע עָלַי הַמַּעֲשֶׂה שֶׁנַּעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ כִּי־הַכֹּל הֶבֶל
18 וּרְעוּת רוּחַ: וְשָׂנֵאתִי אֲנִי אֶת־כָּל־עֲמָלִי שֶׁאֲנִי עָמֵל תַּחַת
19 הַשֶּׁמֶשׁ שֶׁאַנִּיחֶנּוּ לָאָדָם שֶׁיִּהְיֶה אַחֲרָי: וּמִי יוֹדֵעַ הֶחָכָם
יִהְיֶה אוֹ סָכָל וְיִשְׁלַט בְּכָל־עֲמָלִי שֶׁעָמַלְתִּי וְשֶׁחָכַמְתִּי
כ תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ גַּם־זֶה הָבֶל: וְסַבּוֹתִי אֲנִי לְיַאֵשׁ אֶת־לִבִּי
21 עַל כָּל־הֶעָמָל שֶׁעָמַלְתִּי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: כִּי־יֵשׁ אָדָם
שֶׁעֲמָלוֹ בְּחָכְמָה וּבְדַעַת וּבְכִשָּׁרוֹן וּלְאָדָם שֶׁלֹּא עָמַל־
22 בּוֹ יִתְּנֶנּוּ חֶלְקוֹ גַּם־זֶה הֶבֶל וְרָעָה רַבָּה: כִּי מַה־הָוָה
לָאָדָם בְּכָל־עֲמָלוֹ וּבְרַעְיוֹן לִבּוֹ שֶׁהוּא עָמֵל תַּחַת
23 הַשָּׁמֶשׁ: כִּי כָל־יָמָיו מַכְאֹבִים וְכַעַס עִנְיָנוֹ גַּם־בַּלַּיְלָה
24 לֹא־שָׁכַב לִבּוֹ גַּם־זֶה הֶבֶל הוּא: אֵין־טוֹב בָּאָדָם
שֶׁיֹּאכַל וְשָׁתָה וְהֶרְאָה אֶת־נַפְשׁוֹ טוֹב בַּעֲמָלוֹ גַּם־זֹה
כה רָאִיתִי אֲנִי כִּי מִיַּד הָאֱלֹהִים הִיא: כִּי מִי יֹאכַל וּמִי יָחוּשׁ
26 חוּץ מִמֶּנִּי: כִּי לָאָדָם שֶׁטּוֹב לְפָנָיו נָתַן חָכְמָה וְדַעַת
וְשִׂמְחָה וְלַחוֹטֶא נָתַן עִנְיַן לֶאֱסֹף וְלִכְנוֹס לָתֵת לְטוֹב
לִפְנֵי הָאֱלֹהִים גַּם־זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ:

Cap. III. *Cuncta oriri & occidere definito tempore: Deum autem exercere laboribus hominem: atque in ejus*

א ג לַכֹּל זְמָן וְעֵת לְכָל־חֵפֶץ תַּחַת הַשָּׁמָיִם:
2 עֵת לָלֶדֶת וְעֵת לָמוּת
עֵת לָטַעַת וְעֵת לַעֲקוֹר נָטוּעַ:
3 עֵת לַהֲרוֹג וְעֵת לִרְפּוֹא
עֵת לִפְרוֹץ וְעֵת לִבְנוֹת:
4 עֵת לִבְכּוֹת

עת

עֵת סְפוֹד וְעֵת רְקוֹד :
עֵת לְהַשְׁלִיךְ אֲבָנִים וְעֵת כְּנוֹס אֲבָנִים ה
עֵת לַחֲבוֹק וְעֵת לִרְחֹק מֵחַבֵּק :
עֵת לְבַקֵּשׁ וְעֵת לְאַבֵּד 6
עֵת לִשְׁמוֹר וְעֵת לְהַשְׁלִיךְ :
עֵת לִקְרוֹעַ וְעֵת לִתְפּוֹר 7
עֵת לַחֲשׁוֹת וְעֵת לְדַבֵּר :
עֵת לְאֶהֱב 8
עֵת מִלְחָמָה וְעֵת שָׁלוֹם :

nem: atque in ejus providentiam recumbere, & letari homines oportere.

מַה־יִּתְרוֹן הָעוֹשֶׂה בַּאֲשֶׁר הוּא עָמֵל : רָאִיתִי אֶת־הָעִנְיָן 9 י
אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים לִבְנֵי הָאָדָם לַעֲנוֹת בּוֹ : אֶת־הַכֹּל 11
עָשָׂה יָפֶה בְעִתּוֹ גַּם אֶת־הָעֹלָם נָתַן בְּלִבָּם מִבְּלִי אֲשֶׁר
לֹא־יִמְצָא הָאָדָם אֶת־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר־עָשָׂה הָאֱלֹהִים
מֵרֹאשׁ וְעַד־סוֹף : יָדַעְתִּי כִּי אֵין טוֹב בָּם כִּי אִם־לִשְׂמוֹחַ 12
וְלַעֲשׂוֹת טוֹב בְּחַיָּיו : וְגַם כָּל־הָאָדָם שֶׁיֹּאכַל וְשָׁתָה 13
וְרָאָה טוֹב בְּכָל־עֲמָלוֹ מַתַּת אֱלֹהִים הִיא : יָדַעְתִּי כִּי כָּל־ 14
אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם עָלָיו אֵין לְהוֹסִיף
וּמִמֶּנּוּ אֵין לִגְרוֹעַ וְהָאֱלֹהִים עָשָׂה שֶׁיִּרְאוּ מִלְּפָנָיו : מַה־טִּ
שֶׁהָיָה כְּבָר הוּא וַאֲשֶׁר לִהְיוֹת כְּבָר הָיָה וְהָאֱלֹהִים
יְבַקֵּשׁ אֶת־נִרְדָּף : וְעוֹד רָאִיתִי תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ מְקוֹם 16
הַמִּשְׁפָּט שָׁמָּה הָרֶשַׁע וּמְקוֹם הַצֶּדֶק שָׁמָּה הָרֶשַׁע :
אָמַרְתִּי אֲנִי בְלִבִּי אֶת־הַצַּדִּיק וְאֶת־הָרָשָׁע יִשְׁפֹּט 17
הָאֱלֹהִים כִּי־עֵת לְכָל־חֵפֶץ וְעַל כָּל־הַמַּעֲשֶׂה שָׁם :
אָמַרְתִּי אֲנִי בְלִבִּי עַל־דִּבְרַת בְּנֵי הָאָדָם לְבָרָם הָאֱלֹהִים 18
וְלִרְאוֹת שֶׁהֵם־בְּהֵמָה הֵמָּה לָהֶם : כִּי מִקְרֶה בְנֵי־הָאָדָם 19
וּמִקְרֶה הַבְּהֵמָה וּמִקְרֶה אֶחָד לָהֶם כְּמוֹת זֶה כֵּן מוֹת זֶה
וְרוּחַ אֶחָד לַכֹּל וּמוֹתַר הָאָדָם מִן־הַבְּהֵמָה אָיִן כִּי הַכֹּל
הֶבֶל : הַכֹּל הוֹלֵךְ אֶל־מָקוֹם אֶחָד הַכֹּל הָיָה מִן־הֶעָפָר כ

והכל

21 וְהַכֹּל שֹׁבֵא אֶל־הָעָפָר׃ מִי יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הָעֹלָה הִיא
לְמָעְלָה וְרוּחַ הַבְּהֵמָה הַיֹּרֶדֶת הִיא לְמַטָּה לָאָרֶץ׃
22 וְרָאִיתִי כִּי אֵין טוֹב מֵאֲשֶׁר יִשְׂמַח הָאָדָם בְּמַעֲשָׂיו כִּי־
הם' בסגול הוּא חֶלְקוֹ כִּי מִי יְבִיאֶנּוּ לִרְאוֹת בְּמֶה שֶׁיִּהְיֶה אַחֲרָיו׃

Cap. IV. *Convertit se ad alia, rerum humanarum quasi censum agens, multaque in singulis offendit, quæ tranquillitatem animi turbare possint.*

א ד וְשַׁבְתִּי אֲנִי וְאֶרְאֶה אֶת־כָּל־הָעֲשֻׁקִים אֲשֶׁר נַעֲשִׂים
תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְהִנֵּה דִמְעַת הָעֲשֻׁקִים וְאֵין לָהֶם מְנַחֵם
2 וּמִיַּד עֹשְׁקֵיהֶם כֹּחַ וְאֵין לָהֶם מְנַחֵם׃ וְשַׁבַּחְתִּי אֲנִי אֶת־
הַמֵּתִים שֶׁכְּבָר מֵתוּ מִן־הַחַיִּים אֲשֶׁר הֵמָּה חַיִּים עֲדֶנָה׃
3 וְטוֹב מִשְּׁנֵיהֶם אֶת אֲשֶׁר־עֲדֶן לֹא הָיָה אֲשֶׁר לֹא־רָאָה
4 אֶת־הַמַּעֲשֶׂה הָרָע אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ וְרָאִיתִי
אֲנִי אֶת־כָּל־עָמָל וְאֶת כָּל־כִּשְׁרוֹן הַמַּעֲשֶׂה כִּי הִיא
ה קִנְאַת־אִישׁ מֵרֵעֵהוּ גַּם־זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ׃ הַכְּסִיל
6 חֹבֵק אֶת־יָדָיו וְאֹכֵל אֶת־בְּשָׂרוֹ׃ טוֹב מְלֹא כַף נָחַת
7 מִמְלֹא חָפְנַיִם עָמָל וּרְעוּת רוּחַ׃ וְשַׁבְתִּי אֲנִי וְאֶרְאֶה
8 הֶבֶל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ יֵשׁ אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי גַּם־בֵּן וְאָח אֵין
עינו קרי לוֹ וְאֵין קֵץ לְכָל־עֲמָלוֹ גַּם־עֵינָיו לֹא־תִשְׂבַּע עֹשֶׁר וְלִמִי׳
אֲנִי עָמֵל וּמְחַסֵּר אֶת־נַפְשִׁי מִטּוֹבָה גַּם־זֶה הֶבֶל וְעִנְיַן
9 רָע הוּא׃ טוֹבִים הַשְּׁנַיִם מִן־הָאֶחָד אֲשֶׁר יֶשׁ־לָהֶם שָׂכָר
י טוֹב בַּעֲמָלָם׃ כִּי אִם־יִפְּלוּ הָאֶחָד יָקִים אֶת־חֲבֵרוֹ
11 וְאִילוּ הָאֶחָד שֶׁיִּפֹּל וְאֵין שֵׁנִי לְהָקִימוֹ׃ גַּם אִם־יִשְׁכְּבוּ
12 שְׁנַיִם וְחַם לָהֶם וּלְאֶחָד אֵיךְ יֵחָם׃ וְאִם־יִתְקְפוֹ הָאֶחָד
הַשְּׁנַיִם יַעַמְדוּ נֶגְדּוֹ וְהַחוּט הַמְשֻׁלָּשׁ לֹא בִמְהֵרָה יִנָּתֵק׃
13 טוֹב יֶלֶד מִסְכֵּן וְחָכָם מִמֶּלֶךְ זָקֵן וּכְסִיל אֲשֶׁר לֹא־יָדַע
14 לְהִזָּהֵר עוֹד׃ כִּי־מִבֵּית הַסּוּרִים יָצָא לְמָלְךָ כִּי גַם
טו בְּמַלְכוּתוֹ נוֹלַד רָשׁ׃ רָאִיתִי אֶת־כָּל־הַחַיִּים הַמְהַלְּכִים
תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ עִם הַיֶּלֶד הַשֵּׁנִי אֲשֶׁר יַעֲמֹד תַּחְתָּיו׃
16 אֵין־קֵץ לְכָל־הָעָם לְכֹל אֲשֶׁר־הָיָה לִפְנֵיהֶם גַּם
הָאַחֲרוֹנִים לֹא יִשְׂמְחוּ־בוֹ כִּי־גַם־זֶה הֶבֶל וְרַעְיוֹן רוּחַ׃

שמר

17 שְׁמֹר רַגְלֶיךָ כַּאֲשֶׁר תֵּלֵךְ אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים וְקָרוֹב
לִשְׁמֹעַ מִתֵּת הַכְּסִילִים זֶבַח כִּי־אֵינָם יוֹדְעִים לַעֲשׂוֹת
רָע׃ אַל־תְּבַהֵל עַל־פִּיךָ וְלִבְּךָ אַל־יְמַהֵר לְהוֹצִיא דָבָר ה א
לִפְנֵי הָאֱלֹהִים כִּי הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם וְאַתָּה עַל־הָאָרֶץ
עַל־כֵּן יִהְיוּ דְבָרֶיךָ מְעַטִּים׃ כִּי בָא הַחֲלוֹם בְּרֹב עִנְיָן 2
וְקוֹל כְּסִיל בְּרֹב דְּבָרִים׃ כַּאֲשֶׁר תִּדֹּר נֶדֶר לֵאלֹהִים אַל־ 3
תְּאַחֵר לְשַׁלְּמוֹ כִּי־אֵין חֵפֶץ בַּכְּסִילִים אֵת אֲשֶׁר־תִּדֹּר
שַׁלֵּם׃ טוֹב אֲשֶׁר לֹא־תִדֹּר מִשֶּׁתִּדֹּר וְלֹא תְשַׁלֵּם׃ אַל־ 4 ה
תִּתֵּן אֶת־פִּיךָ לַחֲטִיא אֶת־בְּשָׂרֶךָ וְאַל־תֹּאמַר לִפְנֵי
הַמַּלְאָךְ כִּי שְׁגָגָה הִיא לָמָּה יִקְצֹף הָאֱלֹהִים עַל־קוֹלֶךָ
וְחִבֵּל אֶת־מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ׃ כִּי בְרֹב חֲלֹמוֹת וַהֲבָלִים 6
וּדְבָרִים הַרְבֵּה כִּי אֶת־הָאֱלֹהִים יְרָא׃ אִם־עֹשֶׁק רָשׁ 7
וְגֵזֶל מִשְׁפָּט וָצֶדֶק תִּרְאֶה בַּמְּדִינָה אַל־תִּתְמַהּ עַל־
הַחֵפֶץ כִּי גָבֹהַּ מֵעַל גָּבֹהַּ שֹׁמֵר וּגְבֹהִים עֲלֵיהֶם׃ וְיִתְרוֹן 8
אֶרֶץ בַּכֹּל הוּא מֶלֶךְ לְשָׂדֶה נֶעֱבָד׃ אֹהֵב כֶּסֶף לֹא־ 9 ט א
יִשְׂבַּע כֶּסֶף וּמִי־אֹהֵב בָּהָמוֹן לֹא תְבוּאָה גַּם־זֶה הָבֶל׃
בִּרְבוֹת הַטּוּבָה רַבּוּ אוֹכְלֶיהָ וּמַה־כִּשְׁרוֹן לִבְעָלֶיהָ כִּי׳
אִם־רְאִית עֵינָיו׃ מְתוּקָה שְׁנַת הָעוֹבֵד אִם־מְעַט וְאִם־ 11 ראות קרי
הַרְבֵּה יֹאכֵל וְהַשָּׂבָע לָעָשִׁיר אֵינֶנּוּ מַנִּיחַ לוֹ לִישֹׁן׃ יֵשׁ 12
רָעָה חוֹלָה רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ עֹשֶׁר שָׁמוּר לִבְעָלָיו
לְרָעָתוֹ׃ וְאָבַד הָעֹשֶׁר הַהוּא בְּעִנְיַן רָעָה וְהוֹלִיד בֵּן וְאֵין בְּיָדוֹ 13
מְאוּמָה׃ כַּאֲשֶׁר יָצָא מִבֶּטֶן אִמּוֹ עָרוֹם יָשׁוּב לָלֶכֶת כְּשֶׁבָּא 14
וּמֵאוּמָה לֹא־יִשָּׂא בַּעֲמָלוֹ שֶׁיּוֹלֵךְ בְּיָדוֹ׃ וְגַם־זֶה רָעָה טו
חוֹלָה כָּל־עֶמֶת שֶׁבָּא כֵן יֵלֵךְ וּמַה־יִּתְרוֹן לוֹ שֶׁיַּעֲמֹל
לָרוּחַ׃ גַּם כָּל־יָמָיו בַּחֹשֶׁךְ יֹאכֵל וְכָעַס הַרְבֵּה וְחָלְיוֹ 16
וָקֶצֶף׃ הִנֵּה אֲשֶׁר־רָאִיתִי אֲנִי טוֹב אֲשֶׁר־יָפֶה לֶאֱכוֹל 17
וְלִשְׁתּוֹת וְלִרְאוֹת טוֹבָה בְּכָל־עֲמָלוֹ שֶׁיַּעֲמֹל תַּחַת־
הַשֶּׁמֶשׁ מִסְפַּר יְמֵי־חַיָּיו אֲשֶׁר־נָתַן־לוֹ הָאֱלֹהִים כִּי־הוּא
חלקו

Cap. V.
1 *Damnat vota temerè suscepta: providentiam Dei submissè colere præcipit; tandem ei initi, & grato jucundoque animo ipsius benedictionibus frui, ac gaudere jubet.*

18 חֶלְקוֹ׃ גַּם כָּל־הָאָדָם אֲשֶׁר נָתַן־לוֹ הָאֱלֹהִים עֹשֶׁר
וּנְכָסִים וְהִשְׁלִיטוֹ לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ וְלָשֵׂאת אֶת־חֶלְקוֹ
19 וְלִשְׂמֹחַ בַּעֲמָלוֹ זֶה מַתַּת אֱלֹהִים הִיא׃ כִּי לֹא הַרְבֵּה
יִזְכֹּר אֶת־יְמֵי חַיָּיו כִּי הָאֱלֹהִים מַעֲנֶה בְּשִׂמְחַת לִבּוֹ׃

Cap. VI. *Miserrimam avari divitis conditionem depingit.*

א 1 יֵשׁ רָעָה אֲשֶׁר רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְרַבָּה הִיא עַל־
2 הָאָדָם׃ אִישׁ אֲשֶׁר יִתֶּן־לוֹ הָאֱלֹהִים עֹשֶׁר וּנְכָסִים וְכָבוֹד
וְאֵינֶנּוּ חָסֵר לְנַפְשׁוֹ מִכֹּל אֲשֶׁר יִתְאַוֶּה וְלֹא־יַשְׁלִיטֶנּוּ
הָאֱלֹהִים לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ כִּי אִישׁ נָכְרִי יֹאכְלֶנּוּ זֶה הֶבֶל
3 וְחֹלִי רָעָה הוּא׃ אִם־יוֹלִיד אִישׁ מֵאָה וְשָׁנִים רַבּוֹת יִחְיֶה
וְרַב יִהְיוּ יְמֵי שָׁנָיו וְנַפְשׁוֹ לֹא תִשְׂבַּע מִן־הַטּוֹבָה
וְגַם־קְבוּרָה לֹא־הָיְתָה לוֹ אָמַרְתִּי טוֹב מִמֶּנּוּ הַנָּפֶל׃
ה 4 כִּי־בַהֶבֶל בָּא וּבַחֹשֶׁךְ יֵלֵךְ וּבַחֹשֶׁךְ שְׁמוֹ יְכֻסֶּה׃ גַּם־
6 שֶׁמֶשׁ לֹא רָאָה וְלֹא יָדָע נַחַת לָזֶה מִזֶּה׃ וְאִלּוּ חָיָה אֶלֶף
שָׁנִים פְּעָמַיִם וְטוֹבָה לֹא רָאָה הֲלֹא אֶל־מָקוֹם אֶחָד
7 הַכֹּל הוֹלֵךְ׃ כָּל־עֲמַל הָאָדָם לְפִיהוּ וְגַם־הַנֶּפֶשׁ לֹא
8 תִמָּלֵא׃ כִּי מַה־יּוֹתֵר לַחָכָם מִן־הַכְּסִיל מַה־לֶּעָנִי יוֹדֵעַ
9 לַהֲלֹךְ נֶגֶד הַחַיִּים׃ טוֹב מַרְאֵה עֵינַיִם מֵהֲלַךְ־נָפֶשׁ גַּם־
זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ׃ מַה־שֶּׁהָיָה כְּבָר נִקְרָא שְׁמוֹ וְנוֹדָע
יחיה׳ 11 אֲשֶׁר־הוּא אָדָם וְלֹא־יוּכַל לָדִין עִם שֶׁהַתַּקִּיף מִמֶּנּוּ׃ כִּי
12 יֶשׁ־דְּבָרִים הַרְבֵּה מַרְבִּים הֶבֶל מַה־יּוֹתֵר לָאָדָם׃ כִּי מִי
יוֹדֵעַ מַה־טּוֹב לָאָדָם בַּחַיִּים מִסְפַּר יְמֵי חַיֵּי הֶבְלוֹ וְיַעֲשֵׂם
כַּצֵּל אֲשֶׁר מִי־יַגִּיד לָאָדָם מַה־יִּהְיֶה אַחֲרָיו תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃

Cap. VII. *Brevitatem vitæ humanæ ob oculos ponit, & veræ sapientiæ studium commendat.*

ז 2 טוֹב שֵׁם מִשֶּׁמֶן טוֹב וְיוֹם הַמָּוֶת מִיּוֹם הִוָּלְדוֹ׃ טוֹב
ש׳ רבתי לָלֶכֶת אֶל־בֵּית־אֵבֶל מִלֶּכֶת אֶל־בֵּית מִשְׁתֶּה בַּאֲשֶׁר
3 הוּא סוֹף כָּל־הָאָדָם וְהַחַי יִתֵּן אֶל־לִבּוֹ׃ טוֹב כַּעַס
4 מִשְּׂחוֹק כִּי־בְרַע פָּנִים יִיטַב לֵב׃ לֵב חֲכָמִים בְּבֵית אֵבֶל
ה וְלֵב כְּסִילִים בְּבֵית שִׂמְחָה׃ טוֹב לִשְׁמֹעַ גְּעָרַת חָכָם
6 מֵאִישׁ שֹׁמֵעַ שִׁיר כְּסִילִים׃ כִּי כְקוֹל הַסִּירִים תַּחַת הַסִּיר

כֵּן שְׂחֹק הַכְּסִיל נַם־זֶה הָבֶל׃ כִּי הָעֹשֶׁק יְהוֹלֵל חָכָם 7
וְיאַבֵּד אֶת־לֵב מַתָּנָה׃ טוֹב אַחֲרִית דָּבָר מֵרֵאשִׁיתוֹ 8
טוֹב אֶרֶךְ־רוּחַ מִגְּבַהּ רוּחַ׃ אַל־תְּבַהֵל בְּרוּחֲךָ לִכְעוֹס 9
כִּי כַעַס בְּחֵיק כְּסִילִים יָנוּחַ׃ אַל־תֹּאמַר מֶה הָיָה ׳
שֶׁהַיָּמִים הָרִאשֹׁנִים הָיוּ טוֹבִים מֵאֵלֶּה כִּי לֹא מֵחָכְמָה
שְׁאֵלְתָּ עַל־זֶה׃ טוֹבָה חָכְמָה עִם־נַחֲלָה וְיֹתֶר לְרֹאֵי 11
הַשָּׁמֶשׁ׃ כִּי בְצֵל הַחָכְמָה בְּצֵל הַכָּסֶף וְיִתְרוֹן דַּעַת 12
הַחָכְמָה תְּחַיֶּה בְּעָלֶיהָ׃ רְאֵה אֶת־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים כִּי 13
מִי יוּכַל לְתַקֵּן אֵת אֲשֶׁר עִוְּתוֹ׃ בְּיוֹם טוֹבָה הֱיֵה בְטוֹב 14
וּבְיוֹם רָעָה רְאֵה גַּם אֶת־זֶה לְעֻמַּת־זֶה עָשָׂה הָאֱלֹהִים
עַל־דִּבְרַת שֶׁלֹּא יִמְצָא הָאָדָם אַחֲרָיו מְאוּמָה׃ אֶת־הַכֹּל טז
רָאִיתִי בִּימֵי הֶבְלִי יֵשׁ צַדִּיק אֹבֵד בְּצִדְקוֹ וְיֵשׁ רָשָׁע
מַאֲרִיךְ בְּרָעָתוֹ׃ אַל־תְּהִי צַדִּיק הַרְבֵּה וְאַל־תִּתְחַכַּם 16
יוֹתֵר לָמָּה תִּשּׁוֹמֵם׃ אַל־תַּרְשַׁע הַרְבֵּה וְאַל־תְּהִי סָכָל 17
לָמָּה תָמוּת בְּלֹא עִתֶּךָ׃ טוֹב אֲשֶׁר תֹּאחֹז בָּזֶה וְגַם־מִזֶּה 18
אַל־תַּנַּח אֶת־יָדֶךָ כִּי־יְרֵא אֱלֹהִים יֵצֵא אֶת־כֻּלָּם׃
הַחָכְמָה תָּעֹז לֶחָכָם מֵעֲשָׂרָה שַׁלִּיטִים אֲשֶׁר הָיוּ בָּעִיר׃ 19
כִּי אָדָם אֵין צַדִּיק בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה־טּוֹב וְלֹא יֶחֱטָא׃ כ
גַּם לְכָל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יְדֻבֵּרוּ אַל־תִּתֵּן לִבֶּךָ אֲשֶׁר לֹא־ 21
תִשְׁמַע אֶת־עַבְדְּךָ מְקַלְלֶךָּ׃ כִּי גַּם־פְּעָמִים רַבּוֹת יָדַע 22
לבך קרי לִבֶּךָ אֲשֶׁר גַּם־אַתָּה קִלַּלְתָּ אֲחֵרִים׃ כָּל־זֶה נִסִּיתִי 23
בַּחָכְמָה אָמַרְתִּי אֶחְכָּמָה וְהִיא רְחוֹקָה מִמֶּנִּי׃ רָחוֹק מַה־ 24
שֶּׁהָיָה וְעָמֹק עָמֹק מִי יִמְצָאֶנּוּ׃ סַבּוֹתִי אֲנִי וְלִבִּי לָדַעַת וְכָה
וְלָתוּר וּבַקֵּשׁ חָכְמָה וְחֶשְׁבּוֹן וְלָדַעַת רֶשַׁע כְּסָל
וְהַסִּכְלוּת הוֹלֵלוֹת׃ וּמוֹצֵא אֲנִי מַר מִמָּוֶת אֶת־הָאִשָּׁה 26
אֲשֶׁר־הִיא מְצוֹדִים וְחֶרְמִים לִבָּהּ אֲסוּרִים יָדֶיהָ טוֹב לִפְנֵי
הָאֱלֹהִים יִמָּלֵט מִמֶּנָּה וְחוֹטֵא יִלָּכֵד בָּהּ׃ רְאֵה זֶה מָצָאתִי 27
אָמְרָה קֹהֶלֶת אַחַת לְאַחַת לִמְצֹא חֶשְׁבּוֹן׃ אֲשֶׁר עוֹד־ 28
בקשה

בִּקְשָׁה נַפְשִׁי וְלֹא מָצָאתִי אָדָם אֶחָד מֵאֶלֶף מָצָאתִי
29 וְאִשָּׁה בְּכָל־אֵלֶּה לֹא מָצָאתִי: לְבַד רְאֵה־זֶה מָצָאתִי
אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם יָשָׁר וְהֵמָּה בִּקְשׁוּ

א ח חִשְׁבֹּנוֹת רַבִּים: מִי כְהֶחָכָם וּמִי יוֹדֵעַ פֶּשֶׁר דָּבָר חָכְמַת
א׳ במקום ב ה אָדָם תָּאִיר פָּנָיו וְעֹז פָּנָיו יְשֻׁנֶּא: אֲנִי פִי־מֶלֶךְ שְׁמֹר וְעַל
3 דִּבְרַת שְׁבוּעַת אֱלֹהִים: אַל־תִּבָּהֵל מִפָּנָיו תֵּלֵךְ אַל־
4 תַּעֲמֹד בְּדָבָר רָע כִּי כָל־אֲשֶׁר יַחְפֹּץ יַעֲשֶׂה: בַּאֲשֶׁר
ה דְּבַר־מֶלֶךְ שִׁלְטוֹן וּמִי יֹאמַר־לוֹ מַה־תַּעֲשֶׂה: שׁוֹמֵר
מִצְוָה לֹא־יֵדַע דָּבָר רָע וְעֵת וּמִשְׁפָּט יֵדַע לֵב חָכָם:
6 כִּי לְכָל־חֵפֶץ יֵשׁ עֵת וּמִשְׁפָּט כִּי־רָעַת הָאָדָם
7 רַבָּה עָלָיו: כִּי־אֵינֶנּוּ יֹדֵעַ מַה־שֶּׁיִּהְיֶה כִּי כַאֲשֶׁר יִהְיֶה מִי
8 יַגִּיד לוֹ: אֵין אָדָם שַׁלִּיט בָּרוּחַ לִכְלוֹא אֶת־הָרוּחַ וְאֵין
שִׁלְטוֹן בְּיוֹם הַמָּוֶת וְאֵין מְשִׁלַּחַת בַּמִּלְחָמָה וְלֹא־יְמַלֵּט
9 רֶשַׁע אֶת־בְּעָלָיו: אֶת־כָּל־זֶה רָאִיתִי וְנָתוֹן אֶת־לִבִּי לְכָל־
מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ עֵת אֲשֶׁר שָׁלַט הָאָדָם
י בְּאָדָם לְרַע לוֹ: וּבְכֵן רָאִיתִי רְשָׁעִים קְבֻרִים וָבָאוּ
וּמִמְּקוֹם קָדוֹשׁ יְהַלְּכוּ וְיִשְׁתַּכְּחוּ בָּעִיר אֲשֶׁר כֵּן־עָשׂוּ גַּם־
11 זֶה הָבֶל: אֲשֶׁר אֵין־נַעֲשָׂה פִתְגָם מַעֲשֶׂה הָרָעָה מְהֵרָה
12 עַל־כֵּן מָלֵא לֵב בְּנֵי־הָאָדָם בָּהֶם לַעֲשׂוֹת רָע: אֲשֶׁר חֹטֶא
עֹשֶׂה רָעָ מְאַת וּמַאֲרִיךְ לוֹ כִּי גַם־יוֹדֵעַ אֲנִי אֲשֶׁר יִהְיֶה־
13 טוֹב לִירֵאֵי הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יָרְאוּ מִלְּפָנָיו: וְטוֹב לֹא־יִהְיֶה
לָרָשָׁע וְלֹא־יַאֲרִיךְ יָמִים כַּצֵּל אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ יָרֵא מִלִּפְנֵי
14 אֱלֹהִים: יֶשׁ־הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵשׁ
צַדִּיקִים אֲשֶׁר מַגִּיעַ אֲלֵהֶם כְּמַעֲשֵׂה הָרְשָׁעִים וְיֵשׁ רְשָׁעִים
שֶׁמַּגִּיעַ אֲלֵהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַצַּדִּיקִים אָמַרְתִּי שֶׁגַּם־זֶה
טו הָבֶל: וְשִׁבַּחְתִּי אֲנִי אֶת־הַשִּׂמְחָה אֲשֶׁר אֵין־טוֹב לָאָדָם
תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ כִּי אִם־לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׂמוֹחַ וְהוּא
יְלַוֶּנּוּ בַּעֲמָלוֹ יְמֵי חַיָּיו אֲשֶׁר־נָתַן־לוֹ הָאֱלֹהִים תַּחַת

Cap. VIII. *Insignia quædam sapientiæ præcepta tradit.*

16 הַשָּׁמֶשׁ׃ כַּאֲשֶׁר נָתַתִּי אֶת־לִבִּי לָדַעַת חָכְמָה וְלִרְאוֹת
אֶת־הָעִנְיָן אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל־הָאָרֶץ כִּי גַם בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה
17 שֵׁנָה בְּעֵינָיו אֵינֶנּוּ רֹאֶה׃ וְרָאִיתִי אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂה
הָאֱלֹהִים כִּי לֹא יוּכַל הָאָדָם לִמְצוֹא אֶת־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר
נַעֲשָׂה תַּחַת־הַשָּׁמֶשׁ בְּשֶׁל אֲשֶׁר יַעֲמֹל הָאָדָם לְבַקֵּשׁ
וְלֹא יִמְצָא וְגַם אִם־יֹאמַר הֶחָכָם לָדַעַת לֹא יוּכַל לִמְצֹא׃

ט א Cap. IX. *Incertos esse rerum humanarum casus: nec quicquam tutius, quàm lato, ac divinæ sapientiæ præceptis firmato animo, suaviter vivere, & in sinu Dei recumbere.*

כִּי אֶת־כָּל־זֶה נָתַתִּי אֶל־לִבִּי וְלָבוֹר אֶת־כָּל־זֶה אֲשֶׁר
הַצַּדִּיקִים וְהַחֲכָמִים וַעֲבָדֵיהֶם בְּיַד הָאֱלֹהִים גַּם־אַהֲבָה
2 גַּם־שִׂנְאָה אֵין יוֹדֵעַ הָאָדָם הַכֹּל לְפָנֵיהֶם׃ הַכֹּל כַּאֲשֶׁר
לַכֹּל מִקְרֶה אֶחָד לַצַּדִּיק וְלָרָשָׁע לַטּוֹב וְלַטָּהוֹר וְלַטָּמֵא
וְלַזֹּבֵחַ וְלַאֲשֶׁר אֵינֶנּוּ זֹבֵחַ כַּטּוֹב כַּחַטָּא הַנִּשְׁבָּע כַּאֲשֶׁר
שָׁבוּעָה יָרֵא׃ זֶה רָע בְּכָל אֲשֶׁר־נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ 3
כִּי־מִקְרֶה אֶחָד לַכֹּל וְגַם לֵב בְּנֵי־הָאָדָם מָלֵא רָע
וְהוֹלֵלוֹת בִּלְבָבָם בְּחַיֵּיהֶם וְאַחֲרָיו אֶל־הַמֵּתִים׃ כִּי־מִי 4
יחבר קרי אֲשֶׁר יְחֻבַּר אֶל כָּל־הַחַיִּים יֵשׁ בִּטָּחוֹן כִּי לַכֶּלֶב חַי הוּא
טוֹב מִן־הָאַרְיֵה הַמֵּת׃ כִּי הַחַיִּים יוֹדְעִים שֶׁיָּמֻתוּ ה
וְהַמֵּתִים אֵינָם יוֹדְעִים מְאוּמָה וְאֵין עוֹד לָהֶם שָׂכָר כִּי
נִשְׁכַּח זִכְרָם׃ גַּם אַהֲבָתָם גַּם שִׂנְאָתָם גַּם קִנְאָתָם 6
כְּבָר אָבָדָה וְחֵלֶק אֵין לָהֶם עוֹד לְעוֹלָם בְּכָל אֲשֶׁר־
נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ לֵךְ אֱכֹל בְּשִׂמְחָה לַחְמֶךָ וּשְׁתֵה 7
בְּלֵב־טוֹב יֵינֶךָ כִּי כְבָר רָצָה הָאֱלֹהִים אֶת־מַעֲשֶׂיךָ׃
בְּכָל־עֵת יִהְיוּ בְגָדֶיךָ לְבָנִים וְשֶׁמֶן עַל־רֹאשְׁךָ אַל־יֶחְסָר׃ 8
רְאֵה חַיִּים עִם־אִשָּׁה אֲשֶׁר־אָהַבְתָּ כָּל־יְמֵי חַיֵּי הֲבָלֶךָ 9
אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ כָּל יְמֵי הֲבָלֶךָ כִּי הוּא חֶלְקְךָ
בַּחַיִּים וּבַעֲמָלְךָ אֲשֶׁר־אַתָּה עָמֵל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ כָּל י
אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ לַעֲשׂוֹת בְּכֹחֲךָ עֲשֵׂה כִּי אֵין מַעֲשֶׂה
וְחֶשְׁבּוֹן וְדַעַת וְחָכְמָה בִּשְׁאוֹל אֲשֶׁר אַתָּה הֹלֵךְ שָׁמָּה׃
שַׁבְתִּי וְרָאָה תַּחַת־הַשֶּׁמֶשׁ כִּי לֹא לַקַּלִּים הַמֵּרוֹץ וְלֹא 11
לגבורים

לַגִּבּוֹרִים הַמִּלְחָמָה וְגַם לֹא לַחֲכָמִים לֶחֶם וְגַם לֹא
לַנְּבֹנִים עֹשֶׁר וְגַם לֹא לַיֹּדְעִים חֵן כִּי־עֵת וָפֶגַע יִקְרֶה
12 אֶת־כֻּלָּם׃ כִּי גַם לֹא־יֵדַע הָאָדָם אֶת־עִתּוֹ כַּדָּגִים
שֶׁנֶּאֱחָזִים בִּמְצוֹדָה רָעָה וְכַצִּפֳּרִים הָאֲחֻזוֹת בַּפָּח כָּהֵם
יוּקָשִׁים בְּנֵי הָאָדָם לְעֵת רָעָה כְּשֶׁתִּפּוֹל עֲלֵיהֶם פִּתְאֹם׃
13 גַּם־זֶה רָאִיתִי חָכְמָה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וּגְדוֹלָה הִיא אֵלָי׃
14 עִיר קְטַנָּה וַאֲנָשִׁים בָּהּ מְעָט וּבָא־אֵלֶיהָ מֶלֶךְ גָּדוֹל
טו וְסָבַב אֹתָהּ וּבָנָה עָלֶיהָ מְצוֹדִים גְּדוֹלִים׃ וּמָצָא בָהּ
אִישׁ מִסְכֵּן חָכָם וּמִלֵּט־הוּא אֶת־הָעִיר בְּחָכְמָתוֹ וְאָדָם
16 לֹא זָכַר אֶת־הָאִישׁ הַמִּסְכֵּן הַהוּא׃ וְאָמַרְתִּי אָנִי טוֹבָה
חָכְמָה מִגְּבוּרָה וְחָכְמַת הַמִּסְכֵּן בְּזוּיָה וּדְבָרָיו אֵינָם
17 נִשְׁמָעִים׃ דִּבְרֵי חֲכָמִים בְּנַחַת נִשְׁמָעִים מִזַּעֲקַת מוֹשֵׁל
18 בַּכְּסִילִים׃ טוֹבָה חָכְמָה מִכְּלֵי קְרָב וְחוֹטֵא אֶחָד יְאַבֵּד
א י טוֹבָה הַרְבֵּה׃ זְבוּבֵי מָוֶת יַבְאִישׁ יַבִּיעַ שֶׁמֶן רוֹקֵחַ יָקָר
2 מֵחָכְמָה מִכָּבוֹד סִכְלוּת מְעָט׃ לֵב חָכָם לִימִינוֹ וְלֵב
יתיר ה׳ 3 כְּסִיל לִשְׂמֹאלוֹ׃ וְגַם־בַּדֶּרֶךְ כְּשֶׁהַסָּכָל הֹלֵךְ לִבּוֹ חָסֵר
4 וְאָמַר לַכֹּל סָכָל הוּא׃ אִם־רוּחַ הַמּוֹשֵׁל תַּעֲלֶה עָלֶיךָ
ה מְקוֹמְךָ אַל־תַּנַּח כִּי מַרְפֵּא יַנִּיחַ חֲטָאִים גְּדוֹלִים׃ יֵשׁ
רָעָה רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ כִּשְׁגָגָה שֶׁיֹּצֵא מִלִּפְנֵי
6 הַשַּׁלִּיט׃ נִתַּן הַסֶּכֶל בַּמְּרוֹמִים רַבִּים וַעֲשִׁירִים בַּשֵּׁפֶל
7 יֵשֵׁבוּ׃ רָאִיתִי עֲבָדִים עַל־סוּסִים וְשָׂרִים הֹלְכִים כַּעֲבָדִים
8 עַל־הָאָרֶץ׃ חֹפֵר גּוּמָּץ בּוֹ יִפֹּל וּפֹרֵץ גָּדֵר יִשְׁכֶּנּוּ נָחָשׁ׃ דגש אחר שורק
י 9 מַסִּיעַ אֲבָנִים יֵעָצֵב בָּהֶם בּוֹקֵעַ עֵצִים יִסָּכֶן בָּם׃ אִם־
קֵהָה הַבַּרְזֶל וְהוּא לֹא־פָנִים קִלְקַל וַחֲיָלִים יְגַבֵּר
11 וְיִתְרוֹן הַכְשֵׁיר חָכְמָה׃ אִם־יִשֹּׁךְ הַנָּחָשׁ בְּלוֹא־לָחַשׁ
12 וְאֵין יִתְרוֹן לְבַעַל הַלָּשׁוֹן׃ דִּבְרֵי פִי־חָכָם חֵן וְשִׂפְתוֹת
13 כְּסִיל תְּבַלְּעֶנּוּ׃ תְּחִלַּת דִּבְרֵי־פִיהוּ סִכְלוּת וְאַחֲרִית
14 פִּיהוּ הוֹלֵלוּת רָעָה׃ וְהַסָּכָל יַרְבֶּה דְבָרִים לֹא־יֵדַע הָאָדָם

Cap. X. *Varia monita ad vitam rectè instituendam pertinentia.*

מַה־שֶּׁיִּהְיֶה וַאֲשֶׁר יִהְיֶה מֵאַחֲרָיו מִי יַגִּיד לוֹ׃ עֲמַל טו
הַכְּסִילִים תְּיַגְּעֶנּוּ אֲשֶׁר לֹא־יָדַע לָלֶכֶת אֶל־עִיר׃ אִי־לָךְ 16
אֶרֶץ שֶׁמַּלְכֵּךְ נָעַר וְשָׂרַיִךְ בַּבֹּקֶר יֹאכֵלוּ׃ אַשְׁרֵיךְ אֶרֶץ 17
שֶׁמַּלְכֵּךְ בֶּן־חוֹרִים וְשָׂרַיִךְ בָּעֵת יֹאכֵלוּ בִּגְבוּרָה וְלֹא
בַשְּׁתִי׃ בַּעֲצַלְתַּיִם יִמַּךְ הַמְּקָרָה וּבְשִׁפְלוּת יָדַיִם יִדְלֹף 18
הַבָּיִת׃ לִשְׂחוֹק עֹשִׂים לֶחֶם וַיַּיִן יְשַׂמַּח חַיִּים וְהַכֶּסֶף יַעֲנֶה 19
אֶת־הַכֹּל׃ גַּם בְּמַדָּעֲךָ מֶלֶךְ אַל־תְּקַלֵּל וּבְחַדְרֵי מִשְׁכָּבְךָ כ
אַל־תְּקַלֵּל עָשִׁיר כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת־הַקּוֹל
וּבַעַל הַכְּנָפַיִם יַגִּיד דָּבָר׃ שַׁלַּח לַחְמְךָ עַל־פְּנֵי הַמָּיִם יחיר ה׳ יא
כִּי־בְרֹב הַיָּמִים תִּמְצָאֶנּוּ׃ תֶּן־חֵלֶק לְשִׁבְעָה וְגַם 2
לִשְׁמוֹנָה כִּי לֹא תֵדַע מַה־יִּהְיֶה רָעָה עַל־הָאָרֶץ׃ אִם־ 3
יִמָּלְאוּ הֶעָבִים גֶּשֶׁם עַל־הָאָרֶץ יָרִיקוּ וְאִם־יִפּוֹל עֵץ
בַּדָּרוֹם וְאִם בַּצָּפוֹן מְקוֹם שֶׁיִּפּוֹל הָעֵץ שָׁם יְהוּא׃ שֹׁמֵר 4
רוּחַ לֹא יִזְרָע וְרֹאֶה בֶעָבִים לֹא יִקְצוֹר׃ כַּאֲשֶׁר אֵינְךָ ה
יוֹדֵעַ מַה־דֶּרֶךְ הָרוּחַ כַּעֲצָמִים בְּבֶטֶן הַמְּלֵאָה כֹּכָה לֹא
תֵדַע אֶת־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת־הַכֹּל׃
בַּבֹּקֶר זְרַע אֶת־זַרְעֶךָ וְלָעֶרֶב אַל־תַּנַּח יָדֶךָ כִּי אֵינְךָ 6
יוֹדֵעַ אֵי זֶה יִכְשַׁר הֲזֶה אוֹ־זֶה וְאִם־שְׁנֵיהֶם כְּאֶחָד
טוֹבִים׃ וּמָתוֹק הָאוֹר וְטוֹב לָעֵינַיִם לִרְאוֹת אֶת־ 7
הַשָּׁמֶשׁ׃ כִּי אִם־שָׁנִים הַרְבֵּה יִחְיֶה הָאָדָם בְּכֻלָּם 8
יִשְׂמָח וְיִזְכֹּר אֶת־יְמֵי הַחֹשֶׁךְ כִּי הַרְבֵּה יִהְיוּ כָּל־שֶׁבָּא
הָבֶל׃ שְׂמַח בָּחוּר בְּיַלְדוּתֶךָ וִיטִיבְךָ לִבְּךָ בִּימֵי 9
בְּחוּרוֹתֶיךָ וְהַלֵּךְ בְּדַרְכֵי לִבְּךָ וּבְמַרְאֵי עֵינֶיךָ וְדָע כִּי קמץ בלא אס״ף
עַל־כָּל־אֵלֶּה יְבִיאֲךָ הָאֱלֹהִים בַּמִּשְׁפָּט׃ וְהָסֵר כַּעַס י
מִלִּבֶּךָ וְהַעֲבֵר רָעָה מִבְּשָׂרֶךָ כִּי־הַיַּלְדוּת וְהַשַּׁחֲרוּת
הָבֶל׃ וּזְכֹר אֶת־בּוֹרְאֶיךָ בִּימֵי בְּחֻרוֹתֶיךָ עַד אֲשֶׁר לֹא־ יב א
יָבֹאוּ יְמֵי הָרָעָה וְהִגִּיעוּ שָׁנִים אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵין־לִי בָהֶם
חֵפֶץ׃ עַד אֲשֶׁר לֹא־תֶחְשַׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ וְהָאוֹר וְהַיָּרֵחַ 2

Cap. XI. *De benignitate ac beneficentia colenda: deque vitæ præsentis vanitate, & mortis perpetuâ meditatione.*

Cap. XII. *Nihil usquam firmum ac stabile esse, præter*

Deum, ejusque cultum & timorem.

3 וְהַכּוֹכָבִים וְשָׁבוּ הָעָבִים אַחַר הַגָּשֶׁם׃ בַּיּוֹם שֶׁיָּזְעוּ שֹׁמְרֵי
הַבַּיִת וְהִתְעַוְּתוּ אַנְשֵׁי הֶחָיִל וּבָטְלוּ הַטַּחֲנוֹת כִּי מִעֵטוּ
4 וְחָשְׁכוּ הָרֹאוֹת בָּאֲרֻבּוֹת׃ וְסֻגְּרוּ דְלָתַיִם בַּשּׁוּק בִּשְׁפַל
קוֹל הַטַּחֲנָה וְיָקוּם לְקוֹל הַצִּפּוֹר וְיִשַּׁחוּ כָּל־בְּנוֹת
ה הַשִּׁיר׃ גַּם מִגָּבֹהַּ יִירָאוּ וְחַתְחַתִּים בַּדֶּרֶךְ וְיָנֵאץ הַשָּׁקֵד
וְיִסְתַּבֵּל הֶחָגָב וְתָפֵר הָאֲבִיּוֹנָה כִּי־הֹלֵךְ הָאָדָם אֶל־בֵּית
6 עֹלָמוֹ וְסָבְבוּ בַשּׁוּק הַסּוֹפְדִים׃ עַד אֲשֶׁר לֹא־יֵרָחֵק ירחק קרי
חֶבֶל הַכֶּסֶף וְתָרֵץ גֻּלַּת הַזָּהָב וְתִשָּׁבֶר כַּד עַל־הַמַּבּוּעַ
7 וְנָרֹץ הַגַּלְגַּל אֶל־הַבּוֹר׃ וְיָשֹׁב הֶעָפָר עַל־הָאָרֶץ כְּשֶׁהָיָה
8 וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נְתָנָהּ׃ הֲבֵל הֲבָלִים
9 אָמַר הַקּוֹהֶלֶת הַכֹּל הָבֶל׃ וְיֹתֵר שֶׁהָיָה קֹהֶלֶת חָכָם
עוֹד לִמַּד־דַּעַת אֶת־הָעָם וְאִזֵּן וְחִקֵּר תִּקֵּן מְשָׁלִים
י הַרְבֵּה׃ בִּקֵּשׁ קֹהֶלֶת לִמְצֹא דִּבְרֵי־חֵפֶץ וְכָתוּב יֹשֶׁר
11 דִּבְרֵי אֱמֶת׃ דִּבְרֵי חֲכָמִים כַּדָּרְבֹנוֹת וּכְמַשְׂמְרוֹת
12 נְטוּעִים בַּעֲלֵי אֲסֻפּוֹת נִתְּנוּ מֵרֹעֶה אֶחָד׃ וְיֹתֵר
מֵהֵמָּה בְּנִי הִזָּהֵר עֲשׂוֹת סְפָרִים הַרְבֵּה אֵין קֵץ
13 וְלַהַג הַרְבֵּה יְגִעַת בָּשָׂר׃ סוֹף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע אֶת־ ס׳ רבה
14 הָאֱלֹהִים יְרָא וְאֶת־מִצְוֹתָיו שְׁמוֹר כִּי־זֶה כָּל־הָאָדָם׃ כִּי
אֶת־כָּל־מַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים יָבִא בְמִשְׁפָּט עַל כָּל־נֶעְלָם
אִם־טוֹב וְאִם־רָע׃

סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא ואת מצותיו שמור כי זה כל האדם׃
סימן ית׳קק׃

סכום פסוקי דספר קהלת מאתים ועשרים ושנים י׳ וסימנו מה שהיה כבר
נקרא שמו׳ ונם אמו מה שהיה כבר נקרא שמו׳ וסדריו ארבעה׳ וסימנו
אבא בם אודה יה׃

VOLUMEN ESTHERÆ, HEBRAICE אסתר

CAPUT I. א

Assuerus Rex Persarum, die quodam solemni, cum regale epulum instrueret,

א וַיְהִי בִּימֵי אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הוּא אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הַמֹּלֵךְ
מֵהֹדּוּ וְעַד־כּוּשׁ שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה׃
2 בַּיָּמִים הָהֵם כְּשֶׁבֶת׀ הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ עַל כִּסֵּא
3 מַלְכוּתוֹ אֲשֶׁר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה׃ בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמָלְכוֹ
עָשָׂה מִשְׁתֶּה לְכָל־שָׂרָיו וַעֲבָדָיו חֵיל׀ פָּרַס וּמָדַי
הַפַּרְתְּמִים וְשָׂרֵי הַמְּדִינוֹת לְפָנָיו׃ בְּהַרְאֹתוֹ אֶת־עֹשֶׁר
4 כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ וְאֶת־יְקַר תִּפְאֶרֶת גְּדֻלָּתוֹ יָמִים רַבִּים
שְׁמוֹנִים וּמְאַת יוֹם׃ וּבְמָלְאוֹת׀ הַיָּמִים הָאֵלֶּה עָשָׂה ה
הַמֶּלֶךְ לְכָל־הָעָם הַנִּמְצְאִים בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה לְמִגָּדוֹל
וְעַד־קָטֹן מִשְׁתֶּה שִׁבְעַת יָמִים בְּחַצְרַר גִּנַּת בִּיתַן הַמֶּלֶךְ׃

וּבמלאות קרי

ו חוּר׀ כַּרְפַּס וּתְכֵלֶת אָחוּז בְּחַבְלֵי־בוּץ וְאַרְגָּמָן עַל־ 6
גְּלִילֵי כֶסֶף וְעַמּוּדֵי שֵׁשׁ מִטּוֹת׀ זָהָב וָכֶסֶף עַל רִצְפַת
בַּהַט וְשֵׁשׁ וְדַר וְסֹחָרֶת׃ וְהַשְׁקוֹת בִּכְלֵי זָהָב וְכֵלִים 7
מִכֵּלִים שׁוֹנִים וְיֵין מַלְכוּת רָב כְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ וְהַשְׁתִיָה כַּדָּת 8
אֵין אֹנֶס כִּי־כֵן׀ יִסַּר הַמֶּלֶךְ עַל כָּל־רַב בֵּיתוֹ לַעֲשׂוֹת
כִּרְצוֹן אִישׁ וָאִישׁ׃ גַּם וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה 9
עָשְׂתָה מִשְׁתֵּה נָשִׁים בֵּית הַמַּלְכוּת אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ
אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי כְּטוֹב לֵב־הַמֶּלֶךְ בַּיָּיִן אָמַר׀

Adesse, Reginam Vashti, suaque pulchritudinis spectaculum præbere jubet:

לִמְהוּמָן בִּזְתָא חַרְבוֹנָא בִּגְתָא וַאֲבַגְתָא זֵתַר וְכַרְכַּס
שִׁבְעַת הַסָּרִיסִים הַמְשָׁרְתִים אֶת־פְּנֵי הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃
11 לְהָבִיא אֶת־וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ בְּכֶתֶר מַלְכוּת
לְהַרְאוֹת הָעַמִּים וְהַשָּׂרִים אֶת־יָפְיָהּ כִּי־טוֹבַת מַרְאֶה

Atque abnuentem matrimonio ac

12 הִיא׃ וַתְּמָאֵן הַמַּלְכָּה וַשְׁתִּי לָבוֹא בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר
בְּיַד הַסָּרִיסִים וַיִּקְצֹף הַמֶּלֶךְ מְאֹד וַחֲמָתוֹ בָּעֲרָה בּוֹ׃
וַיֹּאמֶר

regno depellit;

13 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לַחֲכָמִים יוֹדְעֵי הָעִתִּים
14 כִּי־כֵן דְּבַר הַמֶּלֶךְ לִפְנֵי כָּל־יוֹדְעֵי דָת וְדִין: וְהַקָּרֵב אֵלָיו
כַּרְשְׁנָא שֵׁתָר אַדְמָתָא תַּרְשִׁישׁ מֶרֶס מַרְסְנָא מְמוּכָן
שִׁבְעַת שָׂרֵי פָּרַס וּמָדַי רֹאֵי פְנֵי הַמֶּלֶךְ הַיֹּשְׁבִים
טו רִאשׁנָה בַּמַּלְכוּת: כְּדָת מַה־לַּעֲשׂוֹת בַּמַּלְכָּה וַשְׁתִּי
עַל אֲשֶׁר לֹא־עָשְׂתָה אֶת־מַאֲמַר הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ בְּיַד
ממולקוי 16 הַסָּרִיסִים: וַיֹּאמֶר מְומֻכָן לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים
לֹא עַל־הַמֶּלֶךְ לְבַדּוֹ עָוְתָה וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה כִּי עַל־כָּל־
הַשָּׂרִים וְעַל־כָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ
17 אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ: כִּי־יֵצֵא דְבַר־הַמַּלְכָּה עַל־כָּל־הַנָּשִׁים
לְהַבְזוֹת בַּעְלֵיהֶן בְּעֵינֵיהֶן בְּאָמְרָם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ
אָמַר לְהָבִיא אֶת־וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה לְפָנָיו וְלֹא־בָאָה:
18 וְהַיּוֹם הַזֶּה תֹּאמַרְנָה שָׂרוֹת פָּרַס־וּמָדַי אֲשֶׁר שָׁמְעוּ
אֶת־דְּבַר הַמַּלְכָּה לְכֹל שָׂרֵי הַמֶּלֶךְ וּכְדֵי בִזָּיוֹן וָקָצֶף:
Promulgatâ lege in exemplum. 19 אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יֵצֵא דְבַר־מַלְכוּת מִלְּפָנָיו וְיִכָּתֵב
בְּדָתֵי פָרַס־וּמָדַי וְלֹא יַעֲבוֹר אֲשֶׁר לֹא־תָבֹא וַשְׁתִּי לִפְנֵי
הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וּמַלְכוּתָהּ יִתֵּן הַמֶּלֶךְ לְרֵעוּתָהּ
ב הַטּוֹבָה מִמֶּנָּה: וְנִשְׁמַע פִּתְגָם הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה בְּכָל־
מַלְכוּתוֹ כִּי רַבָּה הִיא וְכָל־הַנָּשִׁים יִתְּנוּ יְקָר לְבַעְלֵיהֶן
21 לְמִגָּדוֹל וְעַד־קָטָן: וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים
22 וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ כִּדְבַר מְומֻכָן: וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־כָּל־
מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֶל־מְדִינָה וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ וְאֶל־עַם וָעָם
כִּלְשׁוֹנוֹ לִהְיוֹת כָּל־אִישׁ שֹׂרֵר בְּבֵיתוֹ וּמְדַבֵּר כִּלְשׁוֹן

Cap. II. Cum in locum ejus alia Regi, quaereretur uxor.

א ב עַמּוֹ: אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כְּשֹׁךְ חֲמַת
הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ זָכַר אֶת־וַשְׁתִּי וְאֵת אֲשֶׁר־עָשְׂתָה וְאֵת
2 אֲשֶׁר־נִגְזַר עָלֶיהָ: וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי־הַמֶּלֶךְ מְשָׁרְתָיו יְבַקְשׁוּ
3 לַמֶּלֶךְ נְעָרוֹת בְּתוּלוֹת טוֹבוֹת מַרְאֶה: וְיַפְקֵד הַמֶּלֶךְ
פְּקִידִים בְּכָל־מְדִינוֹת מַלְכוּתוֹ וְיִקְבְּצוּ אֶת־כָּל־נַעֲרָה
בְּתוּלָה

בְּתוּלָה טוֹבַת מַרְאֶה אֶל־שׁוּשַׁן הַבִּירָה אֶל־בֵּית הַנָּשִׁים
אֶל־יַד הֵגֵא סְרִיס הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַנָּשִׁים וְנָתוֹן תַּמְרוּקֵיהֶן׃
וְהַנַּעֲרָה אֲשֶׁר תִּיטַב בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ תִּמְלֹךְ תַּחַת וַשְׁתִּי 4
וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וַיַּעַשׂ כֵּן׃ אִישׁ ה
יְהוּדִי הָיָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה וּשְׁמוֹ מָרְדֳּכַי בֶּן־יָאִיר בֶּן־שִׁמְעִי סגול בלא מקף
בֶּן־קִישׁ אִישׁ יְמִינִי׃ אֲשֶׁר הָגְלָה מִירוּשָׁלַיִם עִם־הַגּוֹלָה 6
אֲשֶׁר הָגְלְתָה עִם יְכָנְיָה מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֲשֶׁר הָגְלָה
נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל׃ וַיְהִי אֹמֵן אֶת־הֲדַסָּה הִיא אֶסְתֵּר 7 *Adducitur inter cæteras puellas Esthera, captiva,*
בַּת־דֹּדוֹ כִּי אֵין לָהּ אָב וְאֵם וְהַנַּעֲרָה יְפַת־תֹּאַר וְטוֹבַת
מַרְאֶה וּבְמוֹת אָבִיהָ וְאִמָּהּ לְקָחָהּ מָרְדֳּכַי לוֹ לְבַת׃ וַיְהִי 8
בְּהִשָּׁמַע דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ וּבְהִקָּבֵץ נְעָרוֹת רַבּוֹת אֶל־
שׁוּשַׁן הַבִּירָה אֶל־יַד הֵגַי וַתִּלָּקַח אֶסְתֵּר אֶל־בֵּית הַמֶּלֶךְ
אֶל־יַד הֵגַי שֹׁמֵר הַנָּשִׁים׃ וַתִּיטַב הַנַּעֲרָה בְּעֵינָיו וַתִּשָּׂא 9
חֶסֶד לְפָנָיו וַיְבַהֵל אֶת־תַּמְרוּקֶיהָ וְאֶת־מָנוֹתֶהָ לָתֶת
לָהּ וְאֶת שֶׁבַע הַנְּעָרוֹת הָרְאוּיוֹת לָתֶת־לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ
וַיְשַׁנֶּהָ וְאֶת־נַעֲרוֹתֶיהָ לְטוֹב בֵּית הַנָּשִׁים׃ לֹא־הִגִּידָה י
אֶסְתֵּר אֶת־עַמָּהּ וְאֶת־מוֹלַדְתָּהּ כִּי מָרְדֳּכַי צִוָּה עָלֶיהָ
אֲשֶׁר לֹא־תַגִּיד׃ וּבְכָל־יוֹם וָיוֹם מָרְדֳּכַי מִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יא
חֲצַר בֵּית־הַנָּשִׁים לָדַעַת אֶת־שְׁלוֹם אֶסְתֵּר וּמַה־יֵּעָשֶׂה
בָּהּ׃ וּבְהַגִּיעַ תֹּר נַעֲרָה וְנַעֲרָה לָבוֹא׀ אֶל־הַמֶּלֶךְ יב
אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ מִקֵּץ הֱיוֹת לָהּ כְּדַת הַנָּשִׁים שְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ
כִּי כֵן יִמְלְאוּ יְמֵי מְרוּקֵיהֶן שִׁשָּׁה חֳדָשִׁים בְּשֶׁמֶן הַמֹּר
וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים בַּבְּשָׂמִים וּבְתַמְרוּקֵי הַנָּשִׁים׃ וּבְזֶה יג
הַנַּעֲרָה בָּאָה אֶל־הַמֶּלֶךְ אֵת כָּל־אֲשֶׁר תֹּאמַר יִנָּתֵן לָהּ
לָבוֹא עִמָּהּ מִבֵּית הַנָּשִׁים עַד־בֵּית הַמֶּלֶךְ׃ בָּעֶרֶב׀ הִיא יד
בָאָה וּבַבֹּקֶר הִיא שָׁבָה אֶל־בֵּית הַנָּשִׁים שֵׁנִי אֶל־יַד
שַׁעַשְׁגַּז סְרִיס הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַפִּילַגְשִׁים לֹא־תָבוֹא עוֹד
הר׳ בח׳ק אֶל־הַמֶּלֶךְ כִּי אִם־חָפֵץ בָּהּ הַמֶּלֶךְ וְנִקְרְאָה בְשֵׁם׃

טו וּבְהַגִּיעַ תֹּר־אֶסְתֵּר בַּת־אֲבִיחַיִל ׀ דֹּד מָרְדֳּכַי אֲשֶׁר
לָקַח־לוֹ לְבַת לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ לֹא בִקְּשָׁה דָבָר כִּי אִם
אֶת־אֲשֶׁר יֹאמַר הֵגַי סְרִיס־הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַנָּשִׁים וַתְּהִי
16 אֶסְתֵּר נֹשֵׂאת חֵן בְּעֵינֵי כָּל־רֹאֶיהָ: וַתִּלָּקַח אֶסְתֵּר אֶל־
הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אֶל־בֵּית מַלְכוּתוֹ בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי
17 הוּא־חֹדֶשׁ טֵבֵת בִּשְׁנַת־שְׁבַע לְמַלְכוּתוֹ: וַיֶּאֱהַב הַמֶּלֶךְ
Que, regio insigni decorata, in Regis thalamum succedit.
אֶת־אֶסְתֵּר מִכָּל־הַנָּשִׁים וַתִּשָּׂא־חֵן וָחֶסֶד לְפָנָיו מִכָּל־
הַבְּתוּלוֹת וַיָּשֶׂם כֶּתֶר־מַלְכוּת בְּרֹאשָׁהּ וַיַּמְלִיכֶהָ תַּחַת
18 וַשְׁתִּי: וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ מִשְׁתֶּה גָּדוֹל לְכָל־שָׂרָיו וַעֲבָדָיו אֶת
מִשְׁתֵּה אֶסְתֵּר וְהַנָּחָה לַמְּדִינוֹת עָשָׂה וַיִּתֵּן מַשְׂאֵת כְּיַד
19 הַמֶּלֶךְ: וּבְהִקָּבֵץ בְּתוּלוֹת שֵׁנִית וּמָרְדֳּכַי יֹשֵׁב בְּשַׁעַר־
ב הַמֶּלֶךְ: אֵין אֶסְתֵּר מַגֶּדֶת מוֹלַדְתָּהּ וְאֶת־עַמָּהּ כַּאֲשֶׁר
צִוָּה עָלֶיהָ מָרְדֳּכַי וְאֶת־מֵאֲמַר מָרְדֳּכַי אֶסְתֵּר עֹשָׂה
21 כַּאֲשֶׁר הָיְתָה בְאָמְנָה אִתּוֹ: בַּיָּמִים
Mardochæus compositas Regi insidias per Estheram aperit.
הָהֵם וּמָרְדֳּכַי יֹשֵׁב בְּשַׁעַר־הַמֶּלֶךְ קָצַף בִּגְתָן וָתֶרֶשׁ
שְׁנֵי־סָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ מִשֹּׁמְרֵי הַסַּף וַיְבַקְשׁוּ לִשְׁלֹחַ יָד בַּמֶּלֶךְ
22 אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ: וַיִּוָּדַע הַדָּבָר לְמָרְדֳּכַי וַיַּגֶּד לְאֶסְתֵּר
23 הַמַּלְכָּה וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לַמֶּלֶךְ בְּשֵׁם מָרְדֳּכָי: וַיְבֻקַּשׁ
הַדָּבָר וַיִּמָּצֵא וַיִּתָּלוּ שְׁנֵיהֶם עַל־עֵץ וַיִּכָּתֵב בְּסֵפֶר דִּבְרֵי
א ג הַיָּמִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: אַחַר ׀ הַדְּבָרִים
Cap. III. *Is verò cum Hamanem, eo tempore Purpuratorum principem, adorare, more Persarum, fastidiret,*
הָאֵלֶּה גִּדַּל הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אֶת־הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא
הָאֲגָגִי וַיְנַשְּׂאֵהוּ וַיָּשֶׂם אֶת־כִּסְאוֹ מֵעַל כָּל־הַשָּׂרִים אֲשֶׁר
2 אִתּוֹ: וְכָל־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־בְּשַׁעַר־הַמֶּלֶךְ כֹּרְעִים
וּמִשְׁתַּחֲוִים לְהָמָן כִּי־כֵן צִוָּה־לוֹ הַמֶּלֶךְ וּמָרְדֳּכַי לֹא
3 יִכְרַע וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה: וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־בְּשַׁעַר־
הַמֶּלֶךְ לְמָרְדֳּכַי מַדּוּעַ אַתָּה עוֹבֵר אֶת־מִצְוַת הַמֶּלֶךְ:
4 וַיְהִי כְּאָמְרָם אֵלָיו יוֹם וָיוֹם וְלֹא שָׁמַע אֲלֵיהֶם וַיַּגִּידוּ כאמום קי
לְהָמָן לִרְאוֹת הֲיַעַמְדוּ דִּבְרֵי מָרְדֳּכַי כִּי־הִגִּיד לָהֶם

אשר

אֲשֶׁר־הוּא יְהוּדִי׃ וַיַּרְא הָמָן כִּי־אֵין מָרְדְּכַי כֹּרֵעַ ח
6 וּמִשְׁתַּחֲוֶה לוֹ וַיִּמָּלֵא הָמָן חֵמָה׃ וַיִּבֶז בְּעֵינָיו לִשְׁלֹחַ יָד
בְּמָרְדְּכַי לְבַדּוֹ כִּי־הִגִּידוּ לוֹ אֶת־עַם מָרְדְּכָי וַיְבַקֵּשׁ
הָמָן לְהַשְׁמִיד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מַלְכוּת
7 אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ עַם מָרְדְּכָי׃ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן הוּא־חֹדֶשׁ
נִיסָן בִּשְׁנַת שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הִפִּיל פּוּר
הוּא הַגּוֹרָל לִפְנֵי הָמָן מִיּוֹם׳ לְיוֹם וּמֵחֹדֶשׁ לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־
8 עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר׃ וַיֹּאמֶר הָמָן לַמֶּלֶךְ
אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ יֶשְׁנוֹ עַם־אֶחָד מְפֻזָּר וּמְפֹרָד בֵּין הָעַמִּים
בְּכֹל מְדִינוֹת מַלְכוּתֶךָ וְדָתֵיהֶם שֹׁנוֹת מִכָּל־עָם וְאֶת־
דָּתֵי הַמֶּלֶךְ אֵינָם עֹשִׂים וְלַמֶּלֶךְ אֵין־שֹׁוֶה לְהַנִּיחָם׃
9 אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יִכָּתֵב לְאַבְּדָם וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים
כִּכַּר־כֶּסֶף אֶשְׁקוֹל עַל־יְדֵי עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה לְהָבִיא
אֶל־גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיָּסַר הַמֶּלֶךְ אֶת־טַבַּעְתּוֹ מֵעַל יָדוֹ י
11 וַיִּתְּנָהּ לְהָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי צֹרֵר הַיְּהוּדִים׃ וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ לְהָמָן הַכֶּסֶף נָתוּן לָךְ וְהָעָם לַעֲשׂוֹת בּוֹ כַּטּוֹב
12 בְּעֵינֶיךָ׃ וַיִּקָּרְאוּ סֹפְרֵי הַמֶּלֶךְ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן
בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר יוֹם בּוֹ וַיִּכָּתֵב כְּכָל־אֲשֶׁר־צִוָּה הָמָן
אֶל אֲחַשְׁדַּרְפְּנֵי־הַמֶּלֶךְ וְאֶל־הַפַּחוֹת אֲשֶׁר׳ עַל־מְדִינָה
וּמְדִינָה וְאֶל־שָׂרֵי עַם וָעָם מְדִינָה וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ וְעַם
וָעָם כִּלְשׁוֹנוֹ בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרֹשׁ נִכְתָּב וְנֶחְתָּם קמץ בו"ס
13 בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ׃ וְנִשְׁלוֹחַ סְפָרִים בְּיַד הָרָצִים אֶל־כָּל־
מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־
הַיְּהוּדִים מִנַּעַר וְעַד־זָקֵן טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד בִּשְׁלוֹשָׁה
עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר וּשְׁלָלָם
14 לָבוֹז׃ פַּתְשֶׁגֶן הַכְּתָב לְהִנָּתֶן דָּת בְּכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה
גָּלוּי לְכָל־הָעַמִּים לִהְיוֹת עֲתִידִים לַיּוֹם הַזֶּה׃ הָרָצִים טו
יָצְאוּ דְחוּפִים בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ וְהַדָּת נִתְּנָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה
והמלך

Hoc facto barbarum graviter accendit.

Impetrat enim ille à Rege Edictum, de necandis Judæis, delendâque universâ gente.

וְהַמֶּלֶךְ וְהָמָן יֵשְׁבוּ לִשְׁתּוֹת וְהָעִיר שׁוּשַׁן נָבוֹכָה׃

Cap. IV. *Id ubi Mardochæo compertum, lugubri cultu ad Reginam pergit:*

א ד וּמָרְדֳּכַי יָדַע אֶת־כָּל־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה וַיְקָרַע
מָרְדֳּכַי אֶת־בְּגָדָיו וַיִּלְבַּשׁ שַׂק וָאֵפֶר וַיֵּצֵא בְּתוֹךְ הָעִיר
2 וַיִּזְעַק זְעָקָה גְדוֹלָה וּמָרָה׃ וַיָּבוֹא עַד לִפְנֵי שַׁעַר־הַמֶּלֶךְ
3 כִּי אֵין לָבוֹא אֶל־שַׁעַר הַמֶּלֶךְ בִּלְבוּשׁ שָׂק׃ וּבְכָל־
מְדִינָה וּמְדִינָה מְקוֹם אֲשֶׁר דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מַגִּיעַ
אֵבֶל גָּדוֹל לַיְהוּדִים וְצוֹם וּבְכִי וּמִסְפֵּד שַׂק וָאֵפֶר יֻצַּע
יהיר׳ 4 לָרַבִּים׃ וַתָּבוֹאנָה נַעֲרוֹת אֶסְתֵּר וְסָרִיסֶיהָ וַיַּגִּידוּ לָהּ
וַתִּתְחַלְחַל הַמַּלְכָּה מְאֹד וַתִּשְׁלַח בְּגָדִים לְהַלְבִּישׁ
5 אֶת־מָרְדֳּכַי וּלְהָסִיר שַׂקּוֹ מֵעָלָיו וְלֹא קִבֵּל׃ וַתִּקְרָא
אֶסְתֵּר לַהֲתָךְ מִסָּרִיסֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר הֶעֱמִיד לְפָנֶיהָ
6 וַתְּצַוֵּהוּ עַל־מָרְדֳּכַי לָדַעַת מַה־זֶּה וְעַל־מַה־זֶּה׃ וַיֵּצֵא
הֲתָךְ אֶל־מָרְדֳּכַי אֶל־רְחוֹב הָעִיר אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר־
7 הַמֶּלֶךְ׃ וַיַּגֶּד־לוֹ מָרְדֳּכַי אֵת כָּל־אֲשֶׁר קָרָהוּ וְאֵת
פָּרָשַׁת הַכֶּסֶף אֲשֶׁר אָמַר הָמָן לִשְׁקוֹל עַל־גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ
יהיר׳ 8 בִּיהוּדִים לְאַבְּדָם׃ וְאֶת־פַּתְשֶׁגֶן כְּתָב־הַדָּת אֲשֶׁר־
נִתַּן בְּשׁוּשַׁן לְהַשְׁמִידָם נָתַן לוֹ לְהַרְאוֹת אֶת־אֶסְתֵּר
וּלְהַגִּיד לָהּ וּלְצַוּוֹת עָלֶיהָ לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ לְהִתְחַנֵּן
9 לוֹ וּלְבַקֵּשׁ מִלְּפָנָיו עַל־עַמָּהּ׃ וַיָּבֹא הֲתָךְ וַיַּגֶּד לְאֶסְתֵּר
10 אֶת דִּבְרֵי מָרְדֳּכָי׃ וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לַהֲתָךְ וַתְּצַוֵּהוּ אֶל־
11 מָרְדֳּכָי׃ כָּל־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ וְעַם מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ יוֹדְעִים
אֲשֶׁר כָּל־אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר־יָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֶל־
הֶחָצֵר הַפְּנִימִית אֲשֶׁר לֹא־יִקָּרֵא אַחַת דָּתוֹ לְהָמִית
לְבַד מֵאֲשֶׁר יוֹשִׁיט־לוֹ הַמֶּלֶךְ אֶת־שַׁרְבִיט הַזָּהָב וְחָיָה
וַאֲנִי לֹא נִקְרֵאתִי לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ זֶה שְׁלֹשִׁים יוֹם׃
קמץ בו׳ק 13 12 וַיַּגִּידוּ לְמָרְדֳּכַי אֶת דִּבְרֵי אֶסְתֵּר׃ וַיֹּאמֶר מָרְדֳּכַי
לְהָשִׁיב אֶל־אֶסְתֵּר אַל־תְּדַמִּי בְנַפְשֵׁךְ לְהִמָּלֵט בֵּית־
14 הַמֶּלֶךְ מִכָּל־הַיְּהוּדִים׃ כִּי אִם־הַחֲרֵשׁ תַּחֲרִישִׁי

בעת

בָּעֵת הַזֹּאת רֶוַח וְהַצָּלָה יַעֲמוֹד לַיְהוּדִים מִמָּקוֹם אַחֵר
וְאַתְּ וּבֵית־אָבִיךְ תֹּאבֵדוּ וּמִי יוֹדֵעַ אִם־לְעֵת כָּזֹאת
הִגַּעַתְּ לַמַּלְכוּת׃ וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לְהָשִׁיב אֶל־מָרְדְּכָי׃ טו
לֵךְ כְּנוֹס אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים הַנִּמְצְאִים בְּשׁוּשָׁן וְצוֹמוּ 16
עָלַי וְאַל־תֹּאכְלוּ וְאַל־תִּשְׁתּוּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים לַיְלָה וְיוֹם
גַּם־אֲנִי וְנַעֲרֹתַי אָצוֹם כֵּן וּבְכֵן אָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר
לֹא־כַדָּת וְכַאֲשֶׁר אָבַדְתִּי אָבָדְתִּי׃ וַיַּעֲבֹר מָרְדְּכָי 17
וַיַּעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוְּתָה עָלָיו אֶסְתֵּר׃ וַיְהִי בַּיּוֹם ד א
הַשְּׁלִישִׁי וַתִּלְבֹּשׁ אֶסְתֵּר מַלְכוּת וַתַּעֲמֹד בַּחְצַר בֵּית־
הַמֶּלֶךְ הַפְּנִימִית נֹכַח בֵּית הַמֶּלֶךְ וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא
מַלְכוּתוֹ בְּבֵית הַמַּלְכוּת נֹכַח פֶּתַח הַבָּיִת׃ וַיְהִי כִּרְאוֹת 2
הַמֶּלֶךְ אֶת־אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה עֹמֶדֶת בֶּחָצֵר נָשְׂאָה חֵן
בְּעֵינָיו וַיּוֹשֶׁט הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר אֶת־שַׁרְבִיט הַזָּהָב אֲשֶׁר
בְּיָדוֹ וַתִּקְרַב אֶסְתֵּר וַתִּגַּע בְּרֹאשׁ הַשַּׁרְבִיט׃ וַיֹּאמֶר לָהּ 3
הַמֶּלֶךְ מַה־לָּךְ אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־חֲצִי
הַמַּלְכוּת וְיִנָּתֶן לָךְ׃ וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב 4
יָבוֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן הַיּוֹם אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי לוֹ׃
וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַהֲרוּ אֶת־הָמָן לַעֲשׂוֹת אֶת־דְּבַר אֶסְתֵּר ה
וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה אֶסְתֵּר׃
וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר בְּמִשְׁתֵּה הַיַּיִן מַה־שְּׁאֵלָתֵךְ וְיִנָּתֶן 6
לָךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־חֲצִי הַמַּלְכוּת וְתֵעָשׂ׃ וַתַּעַן אֶסְתֵּר 7
וַתֹּאמַר שְׁאֵלָתִי וּבַקָּשָׁתִי׃ אִם־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ 8
וְאִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב לָתֵת אֶת־שְׁאֵלָתִי וְלַעֲשׂוֹת אֶת־
בַּקָּשָׁתִי יָבוֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה
לָהֶם וּמָחָר אֶעֱשֶׂה כִּדְבַר הַמֶּלֶךְ׃ וְיָצָא הָמָן בַּיּוֹם 9
הַהוּא שָׂמֵחַ וְטוֹב לֵב וּכְרֹאוֹת הָמָן אֶת־מָרְדְּכַי בְּשַׁעַר
הַמֶּלֶךְ וְלֹא־קָם וְלֹא־זָע מִמֶּנּוּ וַיִּמָּלֵא הָמָן עַל־מָרְדְּכַי
חֵמָה׃ וַיִּתְאַפַּק הָמָן וַיָּבוֹא אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּשְׁלַח וַיָּבֵא אֶת־י

Illa anceps consilii, quia Regem adeundi, nisi accersita, potestas non erat, ad arduum hoc negotium precibus & jejunio sese comparat.

Cap. V. Deinde aulam Regis ingreditur, pro gente sua deprecatura, Regemque paulatim delinitum ad epulas vocat, una cum Haman.

11 אֹהֲבָיו וְאֵת זֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ׃ וַיְסַפֵּר לָהֶם הָמָן אֶת־כְּבוֹד
עָשְׁרוֹ וְרֹב בָּנָיו וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר גִּדְּלוֹ הַמֶּלֶךְ וְאֵת אֲשֶׁר
12 נִשָּׂאוֹ עַל־הַשָּׂרִים וְעַבְדֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר הָמָן אַף לֹא־
הֵבִיאָה אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־
עָשְׂתָה כִּי אִם־אוֹתִי וְגַם־לְמָחָר אֲנִי קָרוּא לָהּ עִם־
13 הַמֶּלֶךְ׃ וְכָל־זֶה אֵינֶנּוּ שׁוֶה לִי בְּכָל־עֵת אֲשֶׁר אֲנִי רֹאֶה
14 אֶת־מָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ׃ וַתֹּאמֶר לוֹ
זֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ וְכָל־אֹהֲבָיו יַעֲשׂוּ־עֵץ גָּבֹהַּ חֲמִשִּׁים אַמָּה
וּבַבֹּקֶר ׀ אֱמֹר לַמֶּלֶךְ וְיִתְלוּ אֶת־מָרְדֳּכַי עָלָיו וּבֹא עִם־
הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמִּשְׁתֶּה שָׂמֵחַ וַיִּיטַב הַדָּבָר לִפְנֵי הָמָן וַיַּעַשׂ
א ן הָעֵץ׃ בַּלַּיְלָה הַהוּא נָדְדָה שְׁנַת הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר
לְהָבִיא אֶת־סֵפֶר הַזִּכְרֹנוֹת דִּבְרֵי הַיָּמִים וַיִּהְיוּ נִקְרָאִים
2 לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּמָּצֵא כָּתוּב אֲשֶׁר הִגִּיד מָרְדֳּכַי עַל־
בִּגְתָנָא וָתֶרֶשׁ שְׁנֵי סָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ מִשֹּׁמְרֵי הַסַּף אֲשֶׁר
3 בִּקְשׁוּ לִשְׁלֹחַ יָד בַּמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
מַה־נַּעֲשָׂה יְקָר וּגְדוּלָה לְמָרְדֳּכַי עַל־זֶה וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי
4 הַמֶּלֶךְ מְשָׁרְתָיו לֹא־נֵעָשָׂה עִמּוֹ דָּבָר׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
מִי בֶחָצֵר וְהָמָן בָּא לַחֲצַר בֵּית־הַמֶּלֶךְ הַחִיצוֹנָה
לֵאמֹר לַמֶּלֶךְ לִתְלוֹת אֶת־מָרְדֳּכַי עַל־הָעֵץ אֲשֶׁר־
5 הֵכִין לוֹ׃ וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי הַמֶּלֶךְ אֵלָיו הִנֵּה הָמָן עֹמֵד
6 בֶּחָצֵר וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ יָבוֹא׃ וַיָּבֹא הָמָן וַיֹּאמֶר לוֹ
הַמֶּלֶךְ מַה־לַּעֲשׂוֹת בָּאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ
וַיֹּאמֶר הָמָן בְּלִבּוֹ לְמִי יַחְפֹּץ הַמֶּלֶךְ לַעֲשׂוֹת יְקָר יוֹתֵר
7 מִמֶּנִּי׃ וַיֹּאמֶר הָמָן אֶל־הַמֶּלֶךְ אִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ
8 בִּיקָרוֹ׃ יָבִיאוּ לְבוּשׁ מַלְכוּת אֲשֶׁר לָבַשׁ־בּוֹ הַמֶּלֶךְ וְסוּס
אֲשֶׁר רָכַב עָלָיו הַמֶּלֶךְ וַאֲשֶׁר נִתַּן כֶּתֶר מַלְכוּת בְּרֹאשׁוֹ׃
9 וְנָתוֹן הַלְּבוּשׁ וְהַסּוּס עַל־יַד־אִישׁ מִשָּׂרֵי הַמֶּלֶךְ
הַפַּרְתְּמִים וְהִלְבִּשׁוּ אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ
ביקרו

Qui isto honore elatus, nec Mardochæum amplius ferens, ipse crucem parat.

Cap. VI. *Assuerus noctem fortè insomnem ducens, cum imperii sui annales evolveret, 2 fidemque Mardochai erga sese, insigni experimento, testatam, recognosceret, 6. ab Hamane, dissimulato nomine, exquirit, quo honore atque cultu fidissimum rerum suarum Ministrum augeret:*

7. *Ille, sese designari existimans, magnifica & summa quaque respondet:*

בִּיקָרוֹ וְהַרְכִּיבֵהוּ עַל־הַסּוּס בִּרְחוֹב הָעִיר וְקָרְאוּ לְפָנָיו
כָּכָה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ׃ וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ לְהָמָן מַהֵר קַח אֶת־הַלְּבוּשׁ וְאֶת־הַסּוּס כַּאֲשֶׁר
דִּבַּרְתָּ וְעֲשֵׂה־כֵן לְמָרְדְּכַי הַיְּהוּדִי הַיֹּשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ
אַל־תַּפֵּל דָּבָר מִכֹּל אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ וַיִּקַּח הָמָן אֶת־ 11
הַלְּבוּשׁ וְאֶת־הַסּוּס וַיַּלְבֵּשׁ אֶת־מָרְדְּכַי וַיַּרְכִּיבֵהוּ
בִּרְחוֹב הָעִיר וַיִּקְרָא לְפָנָיו כָּכָה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר
הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ׃ וַיָּשָׁב מָרְדְּכַי אֶל־שַׁעַר הַמֶּלֶךְ 12
וְהָמָן נִדְחַף אֶל־בֵּיתוֹ אָבֵל וַחֲפוּי רֹאשׁ׃ וַיְסַפֵּר הָמָן 13
לְזֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ וּלְכָל־אֹהֲבָיו אֵת כָּל־אֲשֶׁר קָרָהוּ וַיֹּאמְרוּ
לוֹ חֲכָמָיו וְזֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ אִם מִזֶּרַע הַיְּהוּדִים מָרְדְּכַי
אֲשֶׁר הַחִלוֹתָ לִנְפֹּל לְפָנָיו לֹא־תוּכַל לוֹ כִּי־נָפוֹל תִּפּוֹל
לְפָנָיו׃ עוֹדָם מְדַבְּרִים עִמּוֹ וְסָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ הִגִּיעוּ 14
וַיַּבְהִלוּ לְהָבִיא אֶת־הָמָן אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה

אסתר׃ וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן לִשְׁתּוֹת עִם־אֶסְתֵּר ז א
הַמַּלְכָּה׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר גַּם בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי 2
בְּמִשְׁתֵּה הַיַּיִן מַה־שְּׁאֵלָתֵךְ אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וְתִנָּתֵן לָךְ
וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־חֲצִי הַמַּלְכוּת וְתֵעָשׂ׃ וַתַּעַן אֶסְתֵּר 3
הַמַּלְכָּה וַתֹּאמַר אִם־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ הַמֶּלֶךְ וְאִם־
עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב תִּנָּתֶן לִי נַפְשִׁי בִּשְׁאֵלָתִי וְעַמִּי בְּבַקָּשָׁתִי׃
כִּי נִמְכַּרְנוּ אֲנִי וְעַמִּי לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד וְאִלּוּ 4
לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת נִמְכַּרְנוּ הֶחֱרַשְׁתִּי כִּי אֵין הַצָּר שׁוֶה
בְּנֶזֶק הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ ה
וַיֹּאמֶר לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה מִי הוּא זֶה וְאֵי־זֶה הוּא אֲשֶׁר־
מְלָאוֹ לִבּוֹ לַעֲשׂוֹת כֵּן׃ וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִישׁ צַר וְאוֹיֵב 6
הָמָן הָרָע הַזֶּה וְהָמָן נִבְעַת מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַמַּלְכָּה׃
וְהַמֶּלֶךְ קָם בַּחֲמָתוֹ מִמִּשְׁתֵּה הַיַּיִן אֶל־גִּנַּת הַבִּיתָן וְהָמָן 7
עָמַד לְבַקֵּשׁ עַל־נַפְשׁוֹ מֵאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה כִּי רָאָה כִּי־
כָלְתָה

Atque ita imprudens inimici sibi hominis honori suffragatur.

Cap. VII. *Esthera Regem convivio acceptum pro incolumitate Gentis suæ rogat,*

Cujus perniciem atque exitium ab Hamane, per summum scelus intendi conqueritur.

1 Rex paululum secedens,

cum Hamanem Reginæ lectulo advolutum cerneret, succensus iræ, & appetitam Reginam clamitans, tolli ipsum extemplò jubet.

8 כַּלֹּתָה אֵלָיו הַדָּבָר מִאֵת הַמֶּלֶךְ׃ וְהַמֶּלֶךְ שָׁב מִגִּנַּת
הַבִּיתָן אֶל־בֵּית מִשְׁתֵּה הַיָּיִן וְהָמָן נֹפֵל עַל־הַמִּטָּה אֲשֶׁר
אֶסְתֵּר עָלֶיהָ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הַגַּם לִכְבֹּושׁ אֶת־הַמַּלְכָּה
9 עִמִּי בַּבָּיִת הַדָּבָר יָצָא מִפִּי הַמֶּלֶךְ וּפְנֵי הָמָן חָפוּ׃ וַיֹּאמֶר
חַרְבונָה אֶחָד מִן־הַסָּרִיסִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ גַּם הִנֵּה הָעֵץ
אֲשֶׁר־עָשָׂה הָמָן לְמָרְדֳּכַי אֲשֶׁר דִּבֶּר־טֹוב עַל־הַמֶּלֶךְ
עֹמֵד בְּבֵית הָמָן גָּבֹהַּ חֲמִשִּׁים אַמָּה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ תְּלֻהוּ
י עָלָיו׃ וַיִּתְלוּ אֶת־הָמָן עַל־הָעֵץ אֲשֶׁר־הֵכִין לְמָרְדֳּכָי

Cap. VIII. Assuerus Mardochæum honoribus auget,

א ח בַּיֹּום הַהוּא נָתַן וְחֵמֶת הַמֶּלֶךְ שָׁכְכָה׃
הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה אֶת־בֵּית הָמָן
יחיי צֹרֵר הַיְּהוּדִים וּמָרְדֳּכַי בָּא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ כִּי־הִגִּידָה
2 אֶסְתֵּר מַה הוּא־לָהּ׃ וַיָּסַר הַמֶּלֶךְ אֶת־טַבַּעְתֹּו אֲשֶׁר
הֶעֱבִיר מֵהָמָן וַיִּתְּנָהּ לְמָרְדֳּכָי וַתָּשֶׂם אֶסְתֵּר אֶת־מָרְדֳּכָי
3 עַל־בֵּית הָמָן׃ וַתֹּוסֶף אֶסְתֵּר וַתְּדַבֵּר לִפְנֵי
הַמֶּלֶךְ וַתִּפֹּל לִפְנֵי רַגְלָיו וַתֵּבְךְּ וַתִּתְחַנַּן־לֹו לְהַעֲבִיר
אֶת־רָעַת הָמָן הָאֲגָגִי וְאֶת־מַחְשַׁבְתֹּו אֲשֶׁר חָשַׁב עַל־
4 הַיְּהוּדִים׃ וַיֹּושֶׁט הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר אֶת שַׁרְבִט הַזָּהָב
ה וַתָּקָם אֶסְתֵּר וַתַּעֲמֹד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַתֹּאמֶר אִם־עַל־
הַמֶּלֶךְ טֹוב וְאִם־מָצְאָתִי חֵן לְפָנָיו וְכָשֵׁר הַדָּבָר לִפְנֵי
הַמֶּלֶךְ וְטֹובָה אֲנִי בְּעֵינָיו יִכָּתֵב לְהָשִׁיב אֶת־הַסְּפָרִים
מַחְשֶׁבֶת הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי אֲשֶׁר כָּתַב לְאַבֵּד
6 אֶת־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינֹות הַמֶּלֶךְ׃ כִּי אֵיכָכָה מלרע
אוּכַל וְרָאִיתִי בָרָעָה אֲשֶׁר־יִמְצָא אֶת־עַמִּי וְאֵיכָכָה מלרע
7 אוּכַל וְרָאִיתִי בְּאֹבְדַן מֹולַדְתִּי׃ וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וּלְמָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי
הִנֵּה בֵּית־הָמָן נָתַתִּי לְאֶסְתֵּר וְאֹתֹו תָּלוּ עַל־הָעֵץ
8 עַל אֲשֶׁר־שָׁלַח יָדֹו בַּיְּהוּדִים׃ וְאַתֶּם כִּתְבוּ עַל־ יחיי
הַיְּהוּדִים כַּטֹּוב בְּעֵינֵיכֶם בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ וְחִתְמוּ בְּטַבַּעַת

הַמֶּלֶךְ כִּי כְתָב אֲשֶׁר נִכְתַּב בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ וְנֶחְתָּם
בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ אֵין לְהָשִׁיב׃ וַיִּקָּרְאוּ סֹפְרֵי 9
הַמֶּלֶךְ בָּעֵת הַהִיא בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי הוּא־חֹדֶשׁ
סִיוָן בִּשְׁלוֹשָׁה וְעֶשְׂרִים בּוֹ וַיִּכָּתֵב כְּכָל־אֲשֶׁר
צִוָּה מָרְדֳּכַי אֶל־הַיְּהוּדִים וְאֶל הָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִים
וְהַפַּחוֹת וְשָׂרֵי הַמְּדִינוֹת אֲשֶׁר מֵהֹדּוּ וְעַד־כּוּשׁ
שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה מְדִינָה וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ
וְעַם וָעַם כִּלְשׁוֹנוֹ וְאֶל־הַיְּהוּדִים כִּכְתָבָם
וְכִלְשׁוֹנָם׃ וַיִּכְתֹּב בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וַיַּחְתֹּם ו *Judæisque potestatem dat, adversus eadem & injurias inimicorum vi armatâ sese tuendi.*
בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח סְפָרִים בְּיַד הָרָצִים בַּסּוּסִים
רֹכְבֵי הָרֶכֶשׁ הָאֲחַשְׁתְּרָנִים בְּנֵי הָרַמָּכִים׃ אֲשֶׁר נָתַן 11
הַמֶּלֶךְ לַיְּהוּדִים ׀ אֲשֶׁר בְּכָל־עִיר וָעִיר לְהִקָּהֵל וְלַעֲמֹד
עַל־נַפְשָׁם לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־חֵיל עַם
וּמְדִינָה הַצָּרִים אֹתָם טַף וְנָשִׁים וּשְׁלָלָם לָבוֹז׃ בְּיוֹם 12
אֶחָד בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר
לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר׃ פַּתְשֶׁגֶן הַכְּתָב 13
לְהִנָּתֵן דָּת בְּכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה גָּלוּי לְכָל־הָעַמִּים
וְלִהְיוֹת הַיְּהוּדִים עֲתִידִים לַיּוֹם הַזֶּה לְהִנָּקֵם מֵאֹיְבֵיהֶם׃ יחיד עתידים ק׳
הָרָצִים רֹכְבֵי הָרֶכֶשׁ הָאֲחַשְׁתְּרָנִים יָצְאוּ מְבֹהָלִים 14
וְרָחוּפִים בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ וְהַדָּת נִתְּנָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה׃
וּמָרְדֳּכַי יָצָא ׀ מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ בִּלְבוּשׁ מַלְכוּת תְּכֵלֶת
וְחוּר וַעֲטֶרֶת זָהָב גְּדוֹלָה וְתַכְרִיךְ בּוּץ וְאַרְגָּמָן
וְהָעִיר שׁוּשָׁן צָהֲלָה וְשָׂמֵחָה׃ לַיְּהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה 16 קמץ בלא אס״פ
וְשִׂמְחָה וְשָׂשׂוֹן וִיקָר׃ וּבְכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה וּבְכָל־עִיר 17
וָעִיר מְקוֹם אֲשֶׁר דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מַגִּיעַ שִׂמְחָה וְשָׂשׂוֹן
לַיְּהוּדִים מִשְׁתֶּה וְיוֹם טוֹב וְרַבִּים מֵעַמֵּי הָאָרֶץ מִתְיַהֲדִים
כִּי־נָפַל פַּחַד־הַיְּהוּדִים עֲלֵיהֶם׃ Cap. IX. ט א
וּבִשְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר יוֹם בּוֹ אֲשֶׁר הִגִּיעַ דְּבַר־ *Die constituto, in quem lata-*

niena universa Gentis decreta erat, Iudei ad ultionem sese comparant, hostesque perdunt.

הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ לְהֵעָשׂוֹת בְּיוֹם אֲשֶׁר שִׂבְּרוּ אֹיְבֵי הַיְהוּדִים
לִשְׁלוֹט בָּהֶם וְנַהֲפוֹךְ הוּא אֲשֶׁר יִשְׁלְטוּ הַיְהוּדִים
2 הֵמָּה בְּשֹׂנְאֵיהֶם : נִקָּהֲלוּ הַיְהוּדִים בְּעָרֵיהֶם בְּכָל־
מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ לִשְׁלֹחַ יָד בִּמְבַקְשֵׁי רָעָתָם
וְאִישׁ לֹא־עָמַד בִּפְנֵיהֶם כִּי־נָפַל פַּחְדָּם עַל־כָּל־הָעַמִּים :
3 וְכָל־שָׂרֵי הַמְּדִינוֹת וְהָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִים וְהַפַּחוֹת וְעֹשֵׂי
הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ מְנַשְּׂאִים אֶת־הַיְהוּדִים כִּי־נָפַל
4 פַּחַד־מָרְדְּכַי עֲלֵיהֶם : כִּי־גָדוֹל מָרְדְּכַי בְּבֵית הַמֶּלֶךְ
וְשָׁמְעוֹ הוֹלֵךְ בְּכָל־הַמְּדִינוֹת כִּי־הָאִישׁ מָרְדְּכַי
ה הוֹלֵךְ וְגָדוֹל : וַיַּכּוּ הַיְהוּדִים בְּכָל־אֹיְבֵיהֶם מַכַּת־
חֶרֶב וְהֶרֶג וְאֲבֵדָן וַיַּעֲשׂוּ בְשֹׂנְאֵיהֶם כִּרְצוֹנָם :
6 וּבְשׁוּשַׁן הַבִּירָה הָרְגוּ הַיְהוּדִים וְאַבֵּד חֲמֵשׁ מֵאוֹת
7 אִישׁ : וְאֵת ׀
ח׳ זעיר פַּרְשַׁנְדָּתָא וְאֵת ׀
דַּלְפוֹן וְאֵת ׀
8 אַסְפָּתָא : וְאֵת ׀
פּוֹרָתָא וְאֵת ׀
אֲדַלְיָא וְאֵת ׀
9 אֲרִידָתָא : וְאֵת ׀
ט׳ זעיר פַּרְמַשְׁתָּא וְאֵת ׀
אֲרִיסַי וְאֵת ׀
אֲרִידַי וְאֵת ׀
י׳ רבתי וַיְזָתָא : עֲשֶׂרֶת ׀ זעיר
בְּנֵי הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא צֹרֵר הַיְהוּדִים הָרָגוּ וּבַבִּזָּה לֹא
11 שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם : בַּיּוֹם הַהוּא בָּא מִסְפַּר הַהֲרוּגִים
12 בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ : וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר
הַמַּלְכָּה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה הָרְגוּ הַיְהוּדִים וְאַבֵּד חֲמֵשׁ
מֵאוֹת אִישׁ וְאֵת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי הָמָן בִּשְׁאָר מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ

מַה עָשׂוּ וּמַה־שְּׁאֵלָתֵךְ וְיִנָּתֵן לָךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עוֹד
וְתֵעָשׂ׃ וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יִנָּתֵן גַּם־ 13
מָחָר לַיְהוּדִים אֲשֶׁר בְּשׁוּשַׁן לַעֲשׂוֹת כְּדָת הַיּוֹם וְאֶת
עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמָן יִתְלוּ עַל־הָעֵץ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהֵעָשׂוֹת 14
כֵּן וַתִּנָּתֵן דָּת בְּשׁוּשָׁן וְאֶת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי הָמָן תָּלוּ׃ וַיְקַהֲלוּ טו
הַיְהוּדִים אֲשֶׁר־בְּשׁוּשָׁן גַּם בְּיוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ יחיי
אֲדָר וַיַּהַרְגוּ בְשׁוּשָׁן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אִישׁ וּבַבִּזָּה לֹא שָׁלְחוּ
אֶת־יָדָם׃ וּשְׁאָר הַיְהוּדִים אֲשֶׁר בִּמְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ 16
נִקְהֲלוּ וְעָמַד עַל־נַפְשָׁם וְנוֹחַ מֵאֹיְבֵיהֶם וְהָרוֹג
בְּשֹׂנְאֵיהֶם חֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים אָלֶף וּבַבִּזָּה לֹא שָׁלְחוּ
אֶת־יָדָם׃ בְּיוֹם שְׁלוֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר וְנוֹחַ 17
בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹ וְעָשָׂה אֹתוֹ יוֹם מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה׃
וְהַיְהוּדִים אֲשֶׁר־בְּשׁוּשָׁן נִקְהֲלוּ בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר בּוֹ 18 יחיי
וּבְאַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹ וְנוֹחַ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ וְעָשָׂה אֹתוֹ
יוֹם מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה׃ עַל־כֵּן הַיְהוּדִים הַפְּרָזִים הַיֹּשְׁבִים 19 יחיי
בְּעָרֵי הַפְּרָזוֹת עֹשִׂים אֶת־יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר
שִׂמְחָה וּמִשְׁתֶּה וְיוֹם טוֹב וּמִשְׁלֹחַ מָנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ׃
וַיִּכְתֹּב מָרְדֳּכַי אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־כ
כָּל־הַיְהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ
הַקְּרוֹבִים וְהָרְחוֹקִים׃ לְקַיֵּם עֲלֵיהֶם לִהְיוֹת עֹשִׂים אֶת 21 *In cujus rei memoriam annuum tempus publicæ lætitiæ Deique laudibus sacrant.*
יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר וְאֶת־יוֹם חֲמִשָּׁה עָשָׂר
בּוֹ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה׃ כַּיָּמִים אֲשֶׁר־נָחוּ בָהֶם הַיְהוּדִים 22
מֵאֹיְבֵיהֶם וְהַחֹדֶשׁ אֲשֶׁר נֶהְפַּךְ לָהֶם מִיָּגוֹן לְשִׂמְחָה
וּמֵאֵבֶל לְיוֹם טוֹב לַעֲשׂוֹת אוֹתָם יְמֵי מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה
וּמִשְׁלוֹחַ מָנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ וּמַתָּנוֹת לָאֶבְיוֹנִים׃ וְקִבֵּל 23
הַיְהוּדִים אֵת אֲשֶׁר־הֵחֵלּוּ לַעֲשׂוֹת וְאֵת אֲשֶׁר־כָּתַב
מָרְדֳּכַי אֲלֵיהֶם׃ כִּי הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי צֹרֵר כָּל־ 24
הַיְהוּדִים חָשַׁב עַל־הַיְהוּדִים לְאַבְּדָם וְהִפִּל פּוּר הוּא
הַגּוֹרָל

כה הַגּוֹרָל לְהֻמָּם וּלְאַבְּדָם׃ וּבְבֹאָהּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ אָמַר
עִם־הַסֵּפֶר יָשׁוּב מַחֲשַׁבְתּוֹ הָרָעָה אֲשֶׁר־חָשַׁב עַל־
הַיְּהוּדִים עַל־רֹאשׁוֹ וְתָלוּ אֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו עַל־הָעֵץ׃
26 עַל־כֵּן קָרְאוּ לַיָּמִים הָאֵלֶּה פּוּרִים עַל־שֵׁם הַפּוּר עַל־כֵּן
עַל־כָּל־דִּבְרֵי הָאִגֶּרֶת הַזֹּאת וּמָה־רָאוּ עַל־כָּכָה וּמָה
27 הִגִּיעַ אֲלֵיהֶם׃ קִיְּמוּ וְקִבְּלֵ הַיְּהוּדִים עֲלֵיהֶם וְעַל־זַרְעָם וקבלו קרי
וְעַל כָּל־הַנִּלְוִים עֲלֵיהֶם וְלֹא יַעֲבוֹר לִהְיוֹת עֹשִׂים אֶת־
שְׁנֵי הַיָּמִים הָאֵלֶּה כִּכְתָבָם וּכִזְמַנָּם בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה׃
28 וְהַיָּמִים הָאֵלֶּה נִזְכָּרִים וְנַעֲשִׂים בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר מִשְׁפָּחָה
וּמִשְׁפָּחָה מְדִינָה וּמְדִינָה וְעִיר וָעִיר וִימֵי הַפּוּרִים הָאֵלֶּה
לֹא יַעַבְרוּ מִתּוֹךְ הַיְּהוּדִים וְזִכְרָם לֹא־יָסוּף מִזַּרְעָם׃
29 וַתִּכְתֹּב אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה בַּת־אֲבִיחַיִל ת׳ רבתי
וּמָרְדְּכַי הַיְּהוּדִי אֶת־כָּל־תֹּקֶף לְקַיֵּם אֶת־אִגֶּרֶת הַפְּרִים
ל הַזֹּאת הַשֵּׁנִית׃ וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־כָּל־הַיְּהוּדִים אֶל־
שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה מַלְכוּת אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ דִּבְרֵי
31 שָׁלוֹם וֶאֱמֶת׃ לְקַיֵּם אֶת־יְמֵי הַפְּרִים הָאֵלֶּה בִּזְמַנֵּיהֶם
כַּאֲשֶׁר קִיַּם עֲלֵיהֶם מָרְדְּכַי הַיְּהוּדִי וְאֶסְתֵּר
הַמַּלְכָּה וְכַאֲשֶׁר קִיְּמוּ עַל־נַפְשָׁם וְעַל־זַרְעָם דִּבְרֵי
32 הַצּוֹמוֹת וְזַעֲקָתָם׃ וּמַאֲמַר אֶסְתֵּר קִיַּם דִּבְרֵי הַפְּרִים
א ו הָאֵלֶּה וְנִכְתָּב בַּסֵּפֶר׃ וַיָּשֶׂם הַמֶּלֶךְ
אֲחַשְׁרֵשׁ מַס עַל־הָאָרֶץ וְאִיֵּי הַיָּם׃ וְכָל־מַעֲשֵׂה תָקְפּוֹ אחשורוש 2 קרי
וּגְבוּרָתוֹ וּפָרָשַׁת גְּדֻלַּת מָרְדְּכַי אֲשֶׁר גִּדְלוֹ הַמֶּלֶךְ
הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי מָדַי
3 וּפָרָס׃ כִּי מָרְדְּכַי הַיְּהוּדִי מִשְׁנֶה לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ
וְגָדוֹל לַיְּהוּדִים וְרָצוּי לְרוֹב אֶחָיו דֹּרֵשׁ טוֹב לְעַמּוֹ וְדֹבֵר
שָׁלוֹם לְכָל־זַרְעוֹ׃

Cap. X. *Mardochæus secundus à Rege numeratur.*

סכים פסוקי דמגלת אסתר ·/ מאה וששים וטבעה · וחציו ותען אסתר ותאמר ·
וסימנו כבדיו נא נגד זקני עמו · וסדריו חמשה · וסימנו וזה גב המזבח ·

LIBER DANIELIS, HEBRAICE דניאל

CAPUT I. א

Daniel eum reliquâ nobilitate Babylonem abductus, inter pueros regios adlegitur,

א בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמַלְכוּת יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה
בָּא נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל יְרוּשָׁלִַם
ב וַיָּצַר עָלֶיהָ: וַיִּתֵּן אֲדֹנָי בְּיָדוֹ אֶת־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־
יְהוּדָה וּמִקְצָת כְּלֵי בֵית־הָאֱלֹהִים וַיְבִיאֵם אֶרֶץ שִׁנְעָר
בֵּית אֱלֹהָיו וְאֶת־הַכֵּלִים הֵבִיא בֵּית אוֹצַר אֱלֹהָיו:
ג וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאַשְׁפְּנַז רַב סָרִיסָיו לְהָבִיא מִבְּנֵי
ד יִשְׂרָאֵל וּמִזֶּרַע הַמְּלוּכָה וּמִן־הַפַּרְתְּמִים: יְלָדִים אֲשֶׁר
יחיו א׳ אֵין־בָּהֶם כָּל־מאוּם וְטוֹבֵי מַרְאֶה וּמַשְׂכִּלִים בְּכָל־
חָכְמָה וְיֹדְעֵי דַעַת וּמְבִינֵי מַדָּע וַאֲשֶׁר כֹּחַ בָּהֶם לַעֲמֹד
בְּהֵיכַל הַמֶּלֶךְ וּלְלַמֵּד סֵפֶר וּלְשׁוֹן כַּשְׂדִּים: וַיְמַן לָהֶם ה
הַמֶּלֶךְ דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ מִפַּתְבַּג הַמֶּלֶךְ וּמִיֵּין מִשְׁתָּיו
וּלְגַדְּלָם שָׁנִים שָׁלוֹשׁ וּמִקְצָתָם יַעַמְדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: וַיְהִי ו
בָהֶם מִבְּנֵי יְהוּדָה דָּנִיֵּאל חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה: וַיָּשֶׂם ז
לָהֶם שַׂר הַסָּרִיסִים שֵׁמוֹת וַיָּשֶׂם לְדָנִיֵּאל בֶּלְטְשַׁאצַּר
וְלַחֲנַנְיָה שַׁדְרַךְ וּלְמִישָׁאֵל מֵישַׁךְ וְלַעֲזַרְיָה עֲבֵד נְגוֹ:

Cum autem è mensâ regis delicatiores cibi quotidie præberentur, ille, patriæ legis memor, gentilium epulis abstinet.

ח וַיָּשֶׂם דָּנִיֵּאל עַל־לִבּוֹ אֲשֶׁר לֹא יִתְגָּאַל בְּפַתְבַּג הַמֶּלֶךְ
וּבְיֵין מִשְׁתָּיו וַיְבַקֵּשׁ מִשַּׂר הַסָּרִיסִים אֲשֶׁר לֹא יִתְגָּאָל:
ט וַיִּתֵּן הָאֱלֹהִים אֶת־דָּנִיֵּאל לְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים
י לִפְנֵי שַׂר הַסָּרִיסִים: וַיֹּאמֶר שַׂר הַסָּרִיסִים
לְדָנִיֵּאל יָרֵא אֲנִי אֶת־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר
מִנָּה אֶת־מַאֲכַלְכֶם וְאֶת־מִשְׁתֵּיכֶם אֲשֶׁר לָמָּה יִרְאֶה
אֶת־פְּנֵיכֶם זְעֻפִּים מִן־הַיְלָדִים אֲשֶׁר כְּגִילְכֶם וְחַיַּבְתֶּם
יא אֶת־רֹאשִׁי לַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר דָּנִיֵּאל אֶל־הַמֶּלְצַר אֲשֶׁר

9 Atque à Præfecto impetrat, ut sibi, atque sociis adolescentibus, solis leguminibus vesci liceret.

מִנָּה שַׂר הַסָּרִיסִים עַל־דָּנִיֵּאל חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה׃
12 נַסֶּנָּא אֶת־עַבָדֶיךָ יָמִים עֲשָׂרָה וְיִתְּנוּ־לָנוּ מִן־הַזֵּרְעִים
13 וְנֹאכְלָה וּמַיִם וְנִשְׁתֶּה׃ וְיֵרָאוּ לְפָנֶיךָ מַרְאֵינוּ וּמַרְאֵה
הַיְלָדִים הָאֹכְלִים אֶת פַּתְבַּג הַמֶּלֶךְ וְכַאֲשֶׁר תִּרְאֶה הא' בציוי
14 עֲשֵׂה עִם־עֲבָדֶיךָ׃ וַיִּשְׁמַע לָהֶם לַדָּבָר הַזֶּה וַיְנַסֵּם יָמִים
טו עֲשָׂרָה׃ וּמִקְצָת יָמִים עֲשָׂרָה נִרְאָה מַרְאֵיהֶם טוֹב
וּבְרִיאֵי בָשָׂר מִן־כָּל־הַיְלָדִים הָאֹכְלִים אֶת פַּתְבַּג
16 הַמֶּלֶךְ׃ וַיְהִי הַמַּלְצַר נֹשֵׂא אֶת־פַּתְבָּגָם וְיֵין מִשְׁתֵּיהֶם
17 וְנֹתֵן לָהֶם זֵרְעֹנִים׃ וְהַיְלָדִים הָאֵלֶּה אַרְבַּעְתָּם נָתַן
לָהֶם הָאֱלֹהִים מַדָּע וְהַשְׂכֵּל בְּכָל־סֵפֶר וְחָכְמָה וְדָנִיֵּאל
18 הֵבִין בְּכָל־חָזוֹן וְחֲלֹמוֹת׃ וּלְמִקְצַת הַיָּמִים אֲשֶׁר־אָמַר
הַמֶּלֶךְ לְהָבִיאָם וַיְבִיאֵם שַׂר הַסָּרִיסִים לִפְנֵי נְבוּכַדְנֶצַּר׃
19 וַיְדַבֵּר אִתָּם הַמֶּלֶךְ וְלֹא נִמְצָא מִכֻּלָּם כִּדְנִיֵּאל חֲנַנְיָה
כ מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וְכָל דְּבַר חָכְמַת
בִּינָה אֲשֶׁר־בִּקֵּשׁ מֵהֶם הַמֶּלֶךְ וַיִּמְצָאֵם עֲשֶׂר יָדוֹת עַל־
21 כָּל־הַחַרְטֻמִּים הָאַשָּׁפִים אֲשֶׁר בְּכָל־מַלְכוּתוֹ׃ וַיְהִי
דָּנִיֵּאל עַד־שְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ הַמֶּלֶךְ׃

Unde hi quatuor, singulari Numinis providentia, & forma externoque decore, & disciplina ac sapientia, nobilibus adolescentibus reliquis, qui curatius habiti erant, longè præcelluerunt.

Cap. II.

Videt Nebucadnezar somnium, mysterio rerum mirabile.

א ב וּבִשְׁנַת שְׁתַּיִם לְמַלְכוּת נְבוּכַדְנֶצַּר חָלַם נְבוּכַדְנֶצַּר חֲלֹמוֹת
2 וַתִּתְפָּעֶם רוּחוֹ וּשְׁנָתוֹ נִהְיְתָה עָלָיו׃ וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ לִקְרֹא לַחַרְטֻמִּים וְלָאַשָּׁפִים וְלַמְכַשְּׁפִים
וְלַכַּשְׂדִּים לְהַגִּיד לַמֶּלֶךְ חֲלֹמוֹתָיו וַיָּבֹאוּ וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי
3 הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם הַמֶּלֶךְ חָלוֹם חָלַמְתִּי וַתִּפָּעֶם
4 רוּחִי לָדַעַת אֶת־הַחֲלוֹם׃ וַיְדַבְּרוּ הַכַּשְׂדִּים לַמֶּלֶךְ

2 Ascitisque Chaldæis, visa terribilia sibi explicari jubet;

יחיו׳ אֲרַמִּית מַלְכָּא לְעָלְמִין חֵי אֱמַר חֶלְמָא לְעַבְדָּךְ
ה וּפִשְׁרָא נְחַוֵּא׃ עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר לְכַשְׂדָּיֵא מִלְּתָה
לכשראי׳ מִנִּי אַזְדָּא הֵן לָא תְהוֹדְעוּנַנִי חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ הַדְמִין
6 תִּתְעַבְּדוּן וּבָתֵּיכוֹן נְוָלִי יִתְּשָׂמוּן׃ וְהֵן חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ
תְּהַחֲוֹן מַתְּנָן וּנְבִזְבָּה וִיקָר שַׂגִּיא תְּקַבְּלוּן מִן־קֳדָמַי לָהֵן

5 Celato tamen somnio, quo vanissimæ artis periculum caperet.

חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ הַחֲוֹנִי׃ עֲנוֹ תִנְיָנוּת וְאָמְרִין מַלְכָּא 7
חֶלְמָא יֵאמַר לְעַבְדּוֹהִי וּפִשְׁרֵהּ נְהַחֲוֵה׃ עָנֵה מַלְכָּא 8
וְאָמַר מִן־יַצִּיב יַדַּע אֲנָא דִּי עִדָּנָא אַנְתּוּן זָבְנִין כָּל־קֳבֵל
דִּי חֲזַיְתּוּן דִּי־אַזְדָּא מִנִּי מִלְּתָא׃ דִּי הֵן חֶלְמָא לָא 9
תְהוֹדְעֻנַנִּי חֲדָה־הִיא דַתְכוֹן וּמִלָּה כִדְבָה וּשְׁחִיתָה
הִזְמַנְתּוּן לְמֵאמַר קָדָמַי עַד דִּי עִדָּנָא יִשְׁתַּנֵּא לָהֵן הודמנחון קרי
חֶלְמָא אֲמַרוּ לִי וְאֶנְדַּע דִּי פִשְׁרֵהּ תְּהַחְוֻנַנִּי׃ עֲנוֹ 10 *Abnuentes, nec hoc humanæ esse opis contendentes, gravi edicto percellit, ac perdere parat.*
כַשְׂדָאֵי קָדָם־מַלְכָּא וְאָמְרִין לָא־אִיתַי אֱנָשׁ עַל־יַבֶּשְׁתָּא
דִּי מִלַּת מַלְכָּא יוּכַל לְהַחֲוָיָה כָּל־קֳבֵל דִּי כָל־מֶלֶךְ רַב
וְשַׁלִּיט מִלָּה כְדְנָה לָא שְׁאֵל לְכָל־חַרְטֹם וְאָשַׁף
וְכַשְׂדִּי׃ וּמִלְּתָא דִּי־מַלְכָּא שָׁאֵל יַקִּירָה וְאָחֳרָן לָא 11
אִיתַי דִּי יְחַוֵּיהָ קֳדָם מַלְכָּא לָהֵן אֱלָהִין דִּי מְדָרְהוֹן עִם־
בִּשְׂרָא לָא אִיתוֹהִי׃ כָּל־קֳבֵל דְּנָה מַלְכָּא בְנַס וּקְצַף 12 *Quod ubi Danieli compertum, sese somnium Regis editurum atque explicaturum pollicetur.*
שַׂגִּיא וְאָמַר לְהוֹבָדָה לְכָל חַכִּימֵי בָבֶל׃ וְדָתָא נְפַקַת 13
וְחַכִּימַיָּא מִתְקַטְלִין וּבָעוֹ דָּנִיֵּאל וְחַבְרוֹהִי לְהִתְקַטָלָה׃
בֵּאדַיִן דָּנִיֵּאל הֲתִיב עֵטָא וּטְעֵם לְאַרְיוֹךְ 14
רַב־טַבָּחַיָּא דִּי מַלְכָּא דִּי נְפַק לְקַטָלָה לְחַכִּימֵי בָבֶל׃
עָנֵה וְאָמַר לְאַרְיוֹךְ שַׁלִּיטָא דִּי־מַלְכָּא עַל־מָה דָתָא טו
מְהַחְצְפָה מִן־קֳדָם מַלְכָּא אֱדַיִן מִלְּתָא הוֹדַע אַרְיוֹךְ
לְדָנִיֵּאל׃ וְדָנִיֵּאל עַל וּבְעָא מִן־מַלְכָּא דִּי זִמְנִין יִתֶּן־ 16
לֵהּ וּפִשְׁרָא לְהַחֲוָיָה לְמַלְכָּא׃ אֱדַיִן דָּנִיֵּאל 17
לְבַיְתֵהּ אֲזַל וְלַחֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה חַבְרוֹהִי מִלְּתָא פתח באתנח
הוֹדַע׃ וְרַחֲמִין לְמִבְעֵא מִן־קֳדָם אֱלָהּ שְׁמַיָּא עַל־ 18 *Invocatâ Dei ope, jamque arcanæ visionis conscius,*
רָזָא דְנָה דִּי לָא יְהוֹבְדוּן דָּנִיֵּאל וְחַבְרוֹהִי עִם־שְׁאָר
חַכִּימֵי בָבֶל׃ אֱדַיִן לְדָנִיֵּאל בְּחֶזְוָא דִּי־לֵילְיָא רָזָא גְלִי 19
אֱדַיִן דָּנִיֵּאל בָּרַךְ לֵאלָהּ שְׁמַיָּא׃ עָנֵה דָנִיֵּאל וְאָמַר כ
לֶהֱוֵא שְׁמֵהּ דִּי־אֱלָהָא מְבָרַךְ מִן־עָלְמָא וְעַד־עָלְמָא
דִּי חָכְמְתָא וּגְבוּרְתָא דִּי־לֵהּ הִיא׃ וְהוּא מְהַשְׁנֵא 21

עדניא

עִדַּנַיָּא וְזִמְנַיָּא מְהַעְדֵּה מַלְכִין וּמְהָקִים מַלְכִין יְהֵב
22 חָכְמְתָא לְחַכִּימִין וּמַנְדְּעָא לְיָדְעֵי בִינָה: הוּא גָלֵא
ונהוא ק׳ עֲמִיקָתָא וּמְסַתְּרָתָא יָדַע מָה בַּחֲשׁוֹכָא וּנְהִירָא עִמֵּה
23 שְׁרָא: לָךְ׀ אֱלָהּ אֲבָהָתַי מְהוֹדֵא וּמְשַׁבַּח אֲנָה דִּי
חָכְמְתָא וּגְבוּרְתָא יְהַבְתְּ לִי וּכְעָן הוֹדַעְתַּנִי דִּי־בְעֵינָא
24 מִנָּךְ דִּי־מִלַּת מַלְכָּא הוֹדַעְתָּנָא: כָּל־קֳבֵל דְּנָה דָּנִיֵּאל
עַל עַל־אַרְיוֹךְ דִּי־מִנִּי מַלְכָּא לְהוֹבָדָא לְחַכִּימֵי בָבֶל
אֲזַל וְכֵן אֲמַר־לֵהּ לְחַכִּימֵי בָבֶל אַל־תְּהוֹבֵד הַעֲלֵנִי
קֳדָם מַלְכָּא וּפִשְׁרָא לְמַלְכָּא אַחֲוֵא:

Ad Regem perducitur.

כה אֱדַיִן אַרְיוֹךְ בְּהִתְבְּהָלָה הַנְעֵל לְדָנִיֵּאל קֳדָם
מַלְכָּא וְכֵן אֲמַר־לֵהּ דִּי הַשְׁכַּחַת גְּבַר מִן־בְּנֵי
גָלוּתָא דִּי יְהוּד דִּי פִשְׁרָא לְמַלְכָּא יְהוֹדַע:
26 עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר לְדָנִיֵּאל דִּי שְׁמֵהּ בֵּלְטְשַׁאצַּר
יהוד׳ הַאִיתָיךְ כָּהֵל לְהוֹדָעֻתַנִי חֶלְמָא דִּי־חֲזֵית וּפִשְׁרֵהּ:
27 עָנֵה דָנִיֵּאל קֳדָם מַלְכָּא וְאָמַר רָזָא דִּי־מַלְכָּא שְׁאֵל
לָא חַכִּימִין אָשְׁפִּין חַרְטֻמִּין גָּזְרִין יְכִלִין לְהַחְוָיָה
28 לְמַלְכָּא: בְּרַם אִיתַי אֱלָהּ בִּשְׁמַיָּא גָּלֵה רָזִין וְהוֹדַע
לְמַלְכָּא נְבוּכַדְנֶצַּר מָה דִּי לֶהֱוֵא בְּאַחֲרִית יוֹמַיָּא
חֶלְמָךְ וְחָזְוֵי רֵאשָׁךְ עַל־מִשְׁכְּבָךְ דְּנָה הוּא:
יהיד׳ 29 אַנְתְּ׀ מַלְכָּא רַעְיוֹנָךְ עַל־מִשְׁכָּבָךְ יהיד׳
סְלִקוּ מָה דִּי לֶהֱוֵא אַחֲרֵי דְנָה וְגָלֵא רָזַיָּא הוֹדָעֲךְ מָה־
ל דִּי לֶהֱוֵא: וַאֲנָה לָא בְחָכְמָה דִּי־אִיתַי בִּי מִן־כָּל־
חַיָּיא רָזָא דְנָה גְּלִי לִי לְהֵן עַל־דִּבְרַת דִּי פִשְׁרָא
לְמַלְכָּא יְהוֹדְעוּן וּרְעִיוֹנֵי לִבְבָךְ תִּנְדַּע:

Visum ipsi a Deo per soporem oblatum edit,

יהיד׳ 31 אַנְתְּ׀ מַלְכָּא חֲזֵה הֲוֵית וַאֲלוּ צֶלֶם
חַד שַׂגִּיא צַלְמָא דְּכֵן רַב וְזִיוֵהּ יַתִּיר קָאֵם לְקָבְלָךְ וְרֵוֵהּ
32 דְּחִיל: הוּא צַלְמָא רֵאשֵׁהּ דִּי־דְהַב טָב חֲדוֹהִי וּדְרָעוֹהִי
33 דִּי כֶסֶף מְעוֹהִי וְיַרְכָתֵהּ דִּי נְחָשׁ: שָׁקוֹהִי דִּי פַרְזֶל
רגלוהי

יחיד ו׳ רַגְלוֹהִי מִנְהוֹן דִּי פַרְזֶל וּמִנְהוֹן דִּי חַסְף׃ חָזֵה הֲוַיְתָ 34 יחיד ו׳
עַד דִּי הִתְגְּזֶרֶת אֶבֶן דִּי־לָא בִידַיִן וּמְחָת לְצַלְמָא עַל־
רַגְלוֹהִי דִּי פַרְזְלָא וְחַסְפָּא וְהַדְּקַת הִמּוֹן׃ בֵּאדַיִן דַּקּוּ לָהּ
כַּחֲדָה פַּרְזְלָא חַסְפָּא נְחָשָׁא כַּסְפָּא וְרַהֲבָא וַהֲווֹ
כְּעוֹר מִן־אִדְרֵי־קַיִט וּנְשָׂא הִמּוֹן רוּחָא וְכָל־
אֲתַר לָא הִשְׁתְּכַח לְהוֹן וְאַבְנָא דִּי מְחָת לְצַלְמָא
חוֹת לְטוּר רַב וּמְלֵאת כָּל־אַרְעָא׃ דְּנָה חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ 36 Atque interpretatur;
נֵאמַר קֳדָם־מַלְכָּא׃ אַנְתְּ מַלְכָּא מֶלֶךְ מַלְכַיָּא 37 יחיד ה׳
דִּי אֱלָהּ שְׁמַיָּא מַלְכוּתָא חָסְנָא וְתַקְפָּא וְיִקְרָא יְהַב־
לָךְ׃ וּבְכָל־דִּי דָאְרִין בְּנֵי־אֲנָשָׁא חֵיוַת בְּרָא וְעוֹף־ 38 דיורין קרי
שְׁמַיָּא יְהַב בִּידָךְ וְהַשְׁלְטָךְ בְּכֻלְּהוֹן אַנְתְּ הוּא רֵאשָׁהּ יחיד ה׳
דִּי דַהֲבָא׃ וּבָתְרָךְ תְּקוּם מַלְכוּ אָחֳרִי אַרְעָא מִנָּךְ 39 יחיד א׳
וּמַלְכוּ תְלִיתָאָר אָחֳרִי דִּי נְחָשָׁא דִּי תִשְׁלַט בְּכָל־
אַרְעָא׃ וּמַלְכוּ רְבִיעָיָא תֶּהֱוֵא תַקִּיפָה כְּפַרְזְלָא כָּל־ דניאה קרי
קֳבֵל דִּי פַרְזְלָא מְהַדֵּק וְחָשֵׁל כֹּלָּא וְכְפַרְזְלָא דִּי
מָרֵעַ כָּל־אִלֵּין תַּדֵּק וְתֵרֹעַ׃ וְדִי חֲזַיְתָ רַגְלַיָּא 41
וְאֶצְבְּעָתָא מִנְהוֹן חַסְף דִּי־פֶחָר וּמִנְהוֹן פַּרְזֶל מַלְכוּ יחיד ו׳
פְלִיגָה תֶּהֱוֵה וּמִן־נְצַבְתָּא דִּי־פַרְזְלָא לֶהֱוֵא־בַהּ כָּל־
קֳבֵל דִּי חֲזַיְתָה פַּרְזְלָא מְעָרַב בְּחַסְפָּא טִינָא׃ וְאֶצְבְּעָת 42
רַגְלַיָּא מִנְהוֹן פַּרְזֶל וּמִנְהוֹן חַסְף מִן־קְצָת מַלְכוּתָא יחיד ו׳
תֶּהֱוֵה תַקִּיפָא וּמִנַּהּ תֶּהֱוֵא תְבִירָה׃ דִּי חֲזַיְתָ 43 וי׳ ק׳ פתח באס״ף
פַּרְזְלָא מְעָרַב בְּחַסְפָּא טִינָא מִתְעָרְבִין לֶהֱוֵן בְּזַרְעָא אֲנָשָׁא
וְלָא־לֶהֱוֵן דְּבָקִין דְּנָה עִם־דְּנָה הֵא כְּדִי פַרְזְלָא לָא
מִתְעָרַב עִם־חַסְפָּא׃ וּבְיוֹמֵיהוֹן דִּי מַלְכַיָּא אִנּוּן יְקִים 44 Deque Regno Dei manifestando illustrem in modum vaticinatur.
אֱלָהּ שְׁמַיָּא מַלְכוּ דִּי לְעָלְמִין לָא תִתְחַבַּל וּמַלְכוּתָהּ
לְעַם אָחֳרָן לָא תִשְׁתְּבֵק תַּדֵּק וְתָסֵף כָּל־אִלֵּין מַלְכֻוָתָא
וְהִיא תְקוּם לְעָלְמִיא׃ כָּל־קֳבֵל דִּי־חֲזַיְתָ דִּי מִטּוּרָא מָה
אִתְגְּזַרַת אֶבֶן דִּי־לָא בִידַיִן וְהַדְּקַת פַּרְזְלָא נְחָשָׁא
חַסְפָּא

חַסְפָּא כַּסְפָּא וְדַהֲבָא אֱלָהּ רַב הוֹרַע לְמַלְכָּא מָה דִּי
לֶהֱוֵא אַחֲרֵי דְנָה וְיַצִּיב חֶלְמָא וּמְהֵימַן פִּשְׁרֵהּ׃
46 בֵּאדַיִן מַלְכָּא נְבוּכַדְנֶצַּר נְפַל עַל־אַנְפּוֹהִי
47 וְלָדָנִיֵּאל סְגַד וּמִנְחָה וְנִיחֹחִין אֲמַר לְנַסָּכָה לֵהּ׃ עָנֵהּ
מַלְכָּא לְדָנִיֵּאל וְאָמַר מִן־קְשֹׁט דִּי אֱלָהֲכוֹן הוּא אֱלָהּ
אֱלָהִין וּמָרֵא מַלְכִין וְגַלָּהּ רָזִין דִּי יְכֵלְתְּ לְמִגְלָא רָזָא
48 דְנָה׃ אֱדַיִן מַלְכָּא לְדָנִיֵּאל רַבִּי וּמַתְּנָן וּרְבִרְבָן שַׂגִּיאָן
יְהַב־לֵהּ וְהַשְׁלְטֵהּ עַל כָּל־מְדִינַת בָּבֶל וְרַב־סַגְנִין עַל
49 כָּל־חַכִּימֵי בָבֶל׃ וְדָנִיֵּאל בְּעָא מִן־מַלְכָּא וּמִנִּי עַל
עֲבִידְתָא דִּי מְדִינַת בָּבֶל לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ
וְדָנִיֵּאל בְּתָרַע מַלְכָּא׃

Cap. III. *Nebucadnezar in honorem Deorum suorum imaginem auream consecrat.*

א ג נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא עֲבַד צְלֵם דִּי־דְהַב רוּמֵהּ אַמִּין שִׁתִּין
פְּתִיהּ אַמִּין שֵׁת אֲקִימֵהּ בְּבִקְעַת דּוּרָא בִּמְדִינַת בָּבֶל׃
2 וּנְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא שְׁלַח לְמִכְנַשׁ לְאָחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא
סְגָנַיָּא וּפַחֲוָתָא אַדְרְגָזְרַיָּא גְּדָבְרַיָּא דְּתַבְרַיָּא תִּפְתָּיֵא
וְכָל שִׁלְטֹנֵי מְדִינְתָּא לְמֵתָא לַחֲנֻכַּת צַלְמָא דִּי הֲקִים
3 נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא׃ בֵּאדַיִן מִתְכַּנְשִׁין אָחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא
סְגָנַיָּא וּפַחֲוָתָא אַדְרְגָזְרַיָּא גְּדָבְרַיָּא דְּתַבְרַיָּא תִּפְתָּיֵא
וְכָל שִׁלְטוֹנֵי מְדִינְתָּא לַחֲנֻכַּת צַלְמָא דִּי הֲקִים
וקיימין ק׳ נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא וְקָאְמִין לְקֳבֶל צַלְמָא דִּי הֲקִים
4 נְבוּכַדְנֶצַּר׃ וְכָרוֹזָא קָרָא בְּחַיִל לְכוֹן אָמְרִין עַמְמַיָּא
ה אֻמַּיָּא וְלִשָׁנַיָּא׃ בְּעִדָּנָא דִּי־תִשְׁמְעוּן קָל קַרְנָא
יחיד ׳ מַשְׁרוֹקִיתָא קִיתָרוֹס סַבְּכָא פְּסַנְתֵּרִין סוּמְפֹנְיָה וְכָל זְנֵי
זַמָּרָא תִּפְלוֹן וְתִסְגְּדוּן לְצַלְמָא דְּהַבָּא דִּי הֲקִים נְבוּכַדְנֶצַּר
6 מַלְכָּא׃ וּמַן־דִּי־לָא יִפֹּל וְיִסְגֻד בַּהּ־שָׁעְתָּא יִתְרְמֵא
7 לְגוֹא־אַתּוּן נוּרָא יְקִדְתָּא׃ כָּל־קֳבֵל דְּנָה בַּהּ זִמְנָא
יחיד ׳ כְּדִי שְׁמָעִין כָּל־עַמְמַיָּא קָל קַרְנָא מַשְׁרוֹקִיתָא קִיתָרוֹס
סַבְּכָא פְּסַנְתֵּרִין וְכָל זְנֵי זַמָּרָא נְפִלִין כָּל־עַמְמַיָּא אֻמַּיָּא
וְלִשָׁנַיָּא

ולשניא סגדין לצלם דהבא די הקים נבוכדנצר מלכא׃
8 כל־קבל דנה בה־זמנא קרבו גברין כשדאין ואכלו
Tres ex Judæorum nobilissimis, qui profano cultu sese polluere nolebant, apud Regem accusantur.
קרציהון די יהודיא׃ 9 ענו ואמרין לנבוכדנצר מלכא
מלכא לעלמין חיי׃ 10 אנתה מלכא שמת טעם די־כל־ יחיד ה
אנש די ישמע קל קרנא משרוקיתא קיתרס שבכא יחיד ו
פסנתרין וסיפניא וכל זני זמרא יפל ויסגד לצלם וסוספוניא קרי
דהבא׃ 11 ומן־די־לא־יפל ויסגד יתרמא לגוא־אתון
נורא יקידתא׃ 12 איתי גברין יהודאין די־מנית ירתהון
על־עבידת מדינת בבל שדרך מישך ועבד נגו גבריא
אלך לא־שמו עליך מלכא טעם לאלהיך לא פלחין יחיד ו
ולצלם דהבא די הקימת לא סגדין׃
13 באדין נבוכדנצר ברגז וחמא אמר להיתיה
לשדרך מישך ועבד נגו באדין גבריא אלך היתיו
Contemptarumque Religionum postulantur.
קדם מלכא׃ 14 ענה נבוכדנצר ואמר להון הצדא שדרך
מישך ועבד נגו לאלהי לא איתיכון ולצלם דהבא
די הקימת לא סגדין׃ כען הן איתיכון עתידין די טו
בעדנא די־תשמעון קל קרנא משרוקיתא קיתרס יחיד ו
שבכא פסנתרין וסומפוניה וכלי זני זמרא תפלון
ותסגדון לצלמא די־עבדת והן לא תסגדון בה־שעתא
תתרמון לגוא־אתון נורא יקדתא ומן־הוא אלה די־
Illi fidem suam in Deum testantur.
ישיזבנכון מן־ידי׃ 16 ענו שדרך מישך ועבד נגו ואמרין
למלכא נבוכדנצר לא־חשחין אנחנא על־דנה פתגם
להתבותך׃ 17 הן אית אלהנא די־אנחנא פלחין יכל
לשיזבותנא מן־אתון נורא יקדתא ומן־ידך מלכא
יחיד ו ישזיב׃ 18 והן לא ידיעלהוא־לך מלכא די לאלהיך לא־
אית־נא פלחין ולצלם דהבא די הקימת לא נסגד׃
19 באדין נבוכדנצר התמלי חמא ויצלם אנפוהי
אשתני קרי אשתנו על־שדרך מישך ועבד נגו ענה ואמר למזא
לאתונא

כ לְאַתּוּנָא חַד־שְׁבְעָה עַל דִּי חֵזֵה לְמֵזֵהּ: וּלְגִבְרִין גִּבָּרֵי־
חַיִל דִּי בְחַיְלֵהּ אֲמַר לְכַפָּתָה לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ
כא לְמַרְמָא לְאַתּוּן נוּרָא יָקִדְתָּא: בֵּאדַיִן גִּבָּרַיָּא אִלֵּךְ
יתיר כְּפִתוּ בְּסַרְבָּלֵיהוֹן פַּטְּשֵׁיהוֹן וְכִרְבְּלָתְהוֹן וּלְבוּשֵׁיהוֹן
כב וּרְמִין לְגוֹא־אַתּוּן נוּרָא יָקִדְתָּא: כָּל־קֳבֵל דְּנָה מִן־
דְּי מִלַּת מַלְכָּא מְחַצְּפָה וְאַתּוּנָא אֲזֵהּ יַתִּירָה גִּבְרַיָּא
אִלֵּךְ דִּי הַסְּקוּ לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ קַטֵּל רְמוֹן
כג שְׁבִיבָא דִּי נוּרָא: וְגִבְרַיָּא אִלֵּךְ תְּלָתְהוֹן שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ
וַעֲבֵד נְגוֹ נְפָלוּ לְגוֹא־אַתּוּן־נוּרָא יָקִדְתָּא מְכַפְּתִין:
כד אֱדַיִן נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא תְּוֵה וְקָם בְּהִתְבְּהָלָה
עָנֵה וְאָמַר לְהַדְבְּרוֹהִי הֲלָא גִבְרִין תְּלָתָה רְמֵינָא לְגוֹא־
נוּרָא מְכַפְּתִין עָנִין וְאָמְרִין לְמַלְכָּא יַצִּיבָא מַלְכָּא:
כה עָנֵה וְאָמַר הָא־אֲנָה חָזֵה גִּבְרִין אַרְבְּעָה שְׁרִין מְהַלְכִין
ויכיאה ק בְּגוֹא־נוּרָא וְחַבָּל לָא־אִיתַי בְּהוֹן וְרֵוֵהּ דִּי רְבִיעָאָה דָּמֵה
כו לִבַר־אֱלָהִין: בֵּאדַיִן קְרֵב נְבוּכַדְנֶצַּר
לִתְרַע אַתּוּן נוּרָא יָקִדְתָּא עָנֵה וְאָמַר שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ
שלאה קרי וַעֲבֵד־נְגוֹ עַבְדּוֹהִי דִּי־אֱלָהָא עִלָּיָא פּוּקוּ וְאֵתָיוּ
בֵּאדַיִן נְפָקִין שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ מִן־גּוֹא
כז נוּרָא: וּמִתְכַּנְשִׁין אֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא סְגָנַיָּא וּפַחֲוָתָא
וְהַדְּבָרֵי מַלְכָּא חָזַיִן לְגִבְרַיָּא אִלֵּךְ דִּי לָא־שְׁלַט
נוּרָא בְּגֶשְׁמְהוֹן וּשְׂעַר רֵאשְׁהוֹן לָא הִתְחָרַךְ
כח וְסַרְבָּלֵיהוֹן לָא שְׁנוֹ וְרֵיחַ נוּר לָא עָדַת בְּהוֹן: עָנֵה
נְבוּכַדְנֶצַּר וְאָמַר בְּרִיךְ אֱלָהֲהוֹן דִּי־שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ
וַעֲבֵד נְגוֹ דִּי־שְׁלַח מַלְאֲכֵהּ וְשֵׁזִב לְעַבְדּוֹהִי דִּי הִתְרְחִצוּ
יתיר עֲלוֹהִי וּמִלַּת מַלְכָּא שַׁנִּיו וְיָהֲבוּ גֶשְׁמֵיהוֹן דִּי לָא־יִפְלְחוּן
כט וְלָא־יִסְגְּדוּן לְכָל־אֱלָהּ לָהֵן לֶאֱלָהֲהוֹן: וּמִנִּי שִׂים טְעֵם
שלו קרי דִּי כָל־עַם אֻמָּה וְלִשָּׁן דִּי־יֵאמַר שְׁלָהּ עַל־אֱלָהֲהוֹן דִּי־
שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ הַדְמִין יִתְעֲבֵד וּבַיְתֵהּ נְוָלִי
ישתוה

Atque in ardentem fornacem conjecti,

E medijs flammis prodeunt incolumes.

Quo miraculo permotus Rex, Deum Israëlis

ישתוה כל־קבל די לא איתי אלה אחרן די־יכל *publico edicto celebrat.*
להצלה כדנה: באדין מלכא הצלח לשדרך מישך ל
31 ועבד נגו במדינת בבל: נבוכדנצר מלכא
לכל־עממיא אמיא ולשניא די־דארין בכל־ארעא דיידין ק׳
32 שלמכון ישגא: אתיא ותמהיא די עבד עמי אלהא
33 עליא שפר קדמי להחויה: אתוהי כמה רברבין עלאה קרי
ותמהוהי כמה תקיפין מלכותה מלכות עלם ושלטנה
עם־דר ודר: אנה נבוכדנצר שלה ד א Cap. IV.
2 הוית בביתי ורענן בהיכלי: חלם חזית וידחלנני *Somnium terribile Regi Nebucadnezari oblatum.*
3 והרהרין על־משכבי וחזוי ראשי יבהלנני: ומני שים
טעם להנעלה קדמי לכל חכימי בבל די־פשר חלמא
4 יהודענני: באדין עללין חרטמיא אשפיא כשדיא יתיר ל׳ כשראי קרי
וגזריא וחלמא אמר אנה קדמיהון ופשרה לא־
מהודעין לי: ועד אחרין על קדמי דניאל די־ה יתיר י׳
שמה בלטשאצר כשם אלהי ודי רוח־אלהין קדישין
6 בה וחלמא קדמוהי אמרת: בלטשאצר רב חרטמיא
די אנה ידעת די רוח אלהין קדישין בך וכל־רז לא־
7 אנס לך חזוי חלמי די־חזית ופשרה אמר: וחזוי ראשי
על־משכבי חזה הוית ואלו אילן בגוא ארעא ורומה
8 שגיא: רבה אילנא ותקף ורומה ימטא לשמיא
9 וחזותה לסוף כל־ארעא: עפיה שפיר ואנבה שגיא
ומזון לכלא־בה תחתוהי תטלל חיות ברא ובענפוהי
יתיר ו׳ ידרון צפרי שמיא ומנה יתזין כל־בשרא: חזה הוית י
בחזוי ראשי על־משכבי ואלו עיר וקדיש מן־שמיא
11 נחת: קרא בחיל וכן אמר גדו אילנא וקצצו ענפוהי
אתרו עפיה ובדרו אנבה תנד חיותא מן־תחתוהי
12 וצפריא מן־ענפוהי: ברם עקר שרשוהי בארעא
שבקו ובאסור די־פרזל ונחש בדתאה די ברא ובטל
שמיא

שְׁמַיָּא יִצְטַבַּע וְעִם־חֵיוָתָא חֲלָקֵהּ בַּעֲשֵׂב אַרְעָא׃
13 לִבְבֵהּ מִן־אֲנָשָׁא יְשַׁנּוֹן וּלְבַב חֵיוָא יִתְיְהֵב לֵהּ וְשִׁבְעָה יתיר ו׳
14 עִדָּנִין יַחְלְפוּן עֲלוֹהִי׃ בִּגְזֵרַת עִירִין פִּתְגָמָא וּמֵאמַר
קַדִּישִׁין שְׁאֵלְתָּא עַד־דִּבְרַת דִּי־יִנְדְּעוּן חַיָּיָא דִּי־שַׁלִּיט
עלאה קדי עִלָּיָא בְּמַלְכוּת אֲנָשָׁא וּלְמַן־דִּי יִצְבֵּא יִתְּנִנַּהּ וּשְׁפַל יתיר ו׳
יתיר ה טו אֲנָשִׁים יְקִים עֲלַיָּהּ׃ דְּנָה חֶלְמָא חֲזֵית אֲנָה מַלְכָּא
יתיר ה׳ נְבוּכַדְנֶצַּר וְאַנְתְּהּ בֵּלְטְשַׁאצַּר פִּשְׁרָא ׀ אֱמַר כָּל־קְבֵל
דִּי ׀ כָּל־חַכִּימֵי מַלְכוּתִי לָא־יָכְלִין פִּשְׁרָא לְהוֹדָעוּתַנִי
16 וְאַנְתְּהּ כָּהֵל דִּי רוּחַ־אֱלָהִין קַדִּישִׁין בָּךְ׃ אֱדַיִן יתיר ה׳
דָּנִיֵּאל דִּי־שְׁמֵהּ בֵּלְטְשַׁאצַּר אֶשְׁתּוֹמַם כְּשָׁעָה חֲדָא
וְרַעְיֹנֹהִי יְבַהֲלֻנֵּהּ עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר בֵּלְטְשַׁאצַּר חֶלְמָא
א׳ במקום ה׳ וּפִשְׁרֵא אַל־יְבַהֲלָךְ עָנֵה בֵּלְטְשַׁאצַּר וְאָמַר מָרְאִי יתיר א׳
יתיר י׳ 17 חֶלְמָא לְשַׂנְאָיךְ וּפִשְׁרֵהּ לְעָרָיךְ׃ אִילָנָא דִּי חֲזַיְתָ דִּי יתיר י׳
רְבָה וּתְקֵף וְרוּמֵהּ יִמְטֵא לִשְׁמַיָּא וַחֲזוֹתֵהּ לְכָל־
18 אַרְעָא׃ וְעָפְיֵהּ שַׁפִּיר וְאִנְבֵּהּ שַׂגִּיא וּמָזוֹן לְכֹלָּא בֵּהּ
תְּחֹתוֹהִי תְּדוּר חֵיוַת בָּרָא וּבְעַנְפּוֹהִי יִשְׁכְּנָן צִפְרֵי
יתיר ה׳ 19 שְׁמַיָּא׃ אַנְתְּהּ־הוּא מַלְכָּא דִּי רְבַיְת וּתְקֵפְתְּ וּרְבוּתָךְ יתיר י׳
כ רְבָת וּמְטַת לִשְׁמַיָּא וְשָׁלְטָנָךְ לְסוֹף אַרְעָא׃ וְדִי חֲזָא
מַלְכָּא עִיר וְקַדִּישׁ נָחֵת ׀ מִן־שְׁמַיָּא וְאָמַר גֹּדוּ אִילָנָא
וְחַבְּלוּהִי בְּרַם עִקַּר שָׁרְשׁוֹהִי בְּאַרְעָא שְׁבֻקוּ וּבֶאֱסוּר
דִּי־פַרְזֶל וּנְחָשׁ בְּדִתְאָה דִּי בָרָא וּבְטַל שְׁמַיָּא יִצְטַבַּע
וְעִם־חֵיוַת בָּרָא חֲלָקֵהּ עַד דִּי־שִׁבְעָה עִדָּנִין יַחְלְפוּן
עלאה קרי 21 עֲלוֹהִי׃ דְּנָה פִּשְׁרָא מַלְכָּא וּגְזֵרַת עִלָּיָא הִיא דִּי
יתיר א׳ 22 מְטַת עַל־מָרְאִי מַלְכָּא׃ וְלָךְ טָרְדִין מִן־אֲנָשָׁא וְעִם־
חֵיוַת בָּרָא לֶהֱוֵה מְדֹרָךְ וְעִשְׂבָּא כְתוֹרִין ׀ לָךְ יְטַעֲמוּן
יתיר י׳ וּמִטַּל שְׁמַיָּא לָךְ מְצַבְּעִין וְשִׁבְעָה עִדָּנִין יַחְלְפוּן עֲלָיךְ
עלאה קרי עַד ׀ דִּי תִנְדַּע דִּי־שַׁלִּיט עִלָּיָא בְּמַלְכוּת אֲנָשָׁא וּלְמַן־
23 דִּי יִצְבֵּא יִתְּנִנַּהּ׃ וְדִי אֲמַרוּ לְמִשְׁבַּק עִקַּר שָׁרְשׁוֹהִי דִּי
אילנא

Ejus interpretatio per Danielem.

אילנא מלכותך לך קימא מן־די תנדע די שליטן
שמיא: להן מלכא מלכי ישפר עליך וחטיך בצדקה 24 יחידי
פרק ועויתך במחן עניין הן תהוה ארכא לשלותך:
כלא מטא על־נבוכדנצר מלכא: כה
לקצת ירחין תרי עשר על־היכל מלכותא 26
די בבל מהלך הוה: ענה מלכא ואמר הלא דא־ 27
היא בבל רבתא די־אנה בניתה לבית מלכו בתקף
חסני וליקר הדרי: עוד מלתא בפם מלכא קל מן 28 Eventus
שמיא נפל לך אמרין נבוכדנצר מלכא מלכותא פתח באחנת atque implementum.
עדת מנך: ומן־אנשא לך טרדין ועם־חיות ברא 29
מדרך עשבא כתורין לך יטעמון ושבעה עדנין
יחלפון עליך עד די תנדע די־שליט עליא במלכות יחיד עלאה קדי
אנשא ולמן די־יצבא יתננה: בה שעתא מלתא על
ספת על־נבוכדנצר ומן־אנשא טריד ועשבא כתורין
יאכל ומטל שמיא גשמה יצטבע עד די שערה כנשרין
רבה וטפרוהי כציפרין: ולקצת יומיא אנה 31
נבוכדנצר עיני לשמיא נטלת ומנדעי עלי יתוב
ולעליא ברכת ולחי עלמא שבחת והדרת די ועלאה ק׳
שלטנה שלטן עלם ומלכותה עם־דר ודר: וכל־ 32
ה׳ במקום א׳ דארי ארעא כלה חשיבין וכמצביה עבד בחיל שמיא ריידי קרי
ודארי ארעא ולא איתי די־ימחא בידה ויאמר לה מה ריידי קרי
עבדת: בה־זמנא מנדעי יתוב עלי וליקר מלכותי 33
הדרי וזיוי יתוב עלי ולי הדברי ורברבני יבעון ועל־
מלכותי התקנת ורבו יתירה הוספת־לי:
כען אנה נבכדנצר משבח ומרומם ומהדר למלך 34
שמיא די כל־מעבדוהי קשוט וארחתה דין ודי מהלכין
בגוה יכל להשפלה:
בלשאצר מלכא עבד לחם רב לרברבנוהי אלף ה א Cap. V. Regis Bel-
ולקבל

zazaris luxus & impietas.

2 וְלָקֳבֵל אַלְפָא חַמְרָא שָׁתֵה׃ בֵּלְשַׁאצַּר אֲמַר ׀
בִּטְעֵם חַמְרָא לְהַיְתָיָה לְמָאנֵי דַהֲבָא וְכַסְפָּא דִּי
הַנְפֵּק נְבוּכַדְנֶצַּר אֲבוּהִי מִן־הֵיכְלָא דִּי בִירוּשְׁלֶם
וְיִשְׁתּוֹן בְּהוֹן מַלְכָּא וְרַבְרְבָנוֹהִי שֵׁגְלָתֵהּ וּלְחֵנָתֵהּ׃
3 בֵּאדַיִן הַיְתִיו מָאנֵי דַהֲבָא דִּי הַנְפִּקוּ מִן־הֵיכְלָא דִּי־בֵית
אֱלָהָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וְאִשְׁתִּיו בְּהוֹן מַלְכָּא וְרַבְרְבָנוֹהִי
4 שֵׁגְלָתֵהּ וּלְחֵנָתֵהּ׃ אִשְׁתִּיו חַמְרָא וְשַׁבַּחוּ לֵאלָהֵי דַהֲבָא
ה וְכַסְפָּא נְחָשָׁא פַּרְזְלָא אָעָא וְאַבְנָא׃ בַּהּ־שַׁעֲתָא

Ad parietem divina in ipsum sententia describitur.

נפקה ק נִפְקוֹ אֶצְבְּעָן דִּי יַד־אֱנָשׁ וְכָתְבָן לָקֳבֵל נֶבְרַשְׁתָּא עַל־
גִּירָא דִּי־כְתַל הֵיכְלָא דִּי מַלְכָּא וּמַלְכָּא חָזֵה פַּס יְדָא דִּי
6 כָתְבָא׃ אֱדַיִן מַלְכָּא זִיוֹהִי שְׁנוֹהִי וְרַעְיֹנֹהִי יְבַהֲלוּנֵהּ
וְקִטְרֵי חַרְצֵהּ מִשְׁתָּרַיִן וְאַרְכְּבָתֵהּ דָּא לְדָא נָקְשָׁן׃
7 קָרֵא מַלְכָּא בְּחַיִל לְהֶעָלָה לְאָשְׁפַיָּא כַּשְׂדָיֵא וְגָזְרַיָּא כשדאי קרי
עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר ׀ לְחַכִּימֵי בָבֶל דִּי כָל־אֱנָשׁ דִּי־יִקְרֵה
כְּתָבָה דְנָה וּפִשְׁרֵהּ יְחַוִּנַּנִי אַרְגְּוָנָא יִלְבַּשׁ וְהַמְנוּכָא דִּי־ והמניכא קרי
8 דַהֲבָא עַל־צַוְּארֵהּ וְתַלְתִּי בְמַלְכוּתָא יִשְׁלָט׃ אֱדַיִן
עָלְלִין כֹּל חַכִּימֵי מַלְכָּא וְלָא־כָהֲלִין כְּתָבָא לְמִקְרֵא יתיר ל׳
9 וּפִשְׁרֵא לְהוֹדָעָה לְמַלְכָּא׃ אֱדַיִן מַלְכָּא בֵּלְשַׁאצַּר
שַׂגִּיא מִתְבַּהַל וְזִיוֹהִי שָׁנַיִן עֲלוֹהִי וְרַבְרְבָנוֹהִי מִשְׁתַּבְּשִׁין׃
י מַלְכְּתָא לָקֳבֵל מִלֵּי מַלְכָּא וְרַבְרְבָנוֹהִי לְבֵית מִשְׁתְּיָא
עַלַּלַת עֲנָת מַלְכְּתָא וַאֲמֶרֶת מַלְכָּא לְעָלְמִין חֱיִי אַל־ יתיר ל׳
11 יְבַהֲלוּךְ רַעְיוֹנָךְ וְזִיוָיךְ אַל־יִשְׁתַּנּוֹ׃ אִיתַי גְּבַר בְּמַלְכוּתָךְ יתיר י׳
דִּי רוּחַ אֱלָהִין קַדִּישִׁין בֵּהּ וּבְיוֹמֵי אֲבוּךְ נַהִירוּ וְשָׂכְלְתָנוּ
וְחָכְמָה כְּחָכְמַת־אֱלָהִין הִשְׁתְּכַחַת בֵּהּ וּמַלְכָּא הכ׳ בדגש בתר יהוא
נְבוּכַדְנֶצַּר אֲבוּךְ רַב חַרְטְמִין אָשְׁפִין כַּשְׂדָאִין גָּזְרִין
12 הֱקִימֵהּ אֲבוּךְ מַלְכָּא׃ כָּל־קֳבֵל דִּי רוּחַ ׀ יַתִּירָא וּמַנְדַּע
וְשָׂכְלְתָנוּ מְפַשַּׁר חֶלְמִין וְאַחֲוָיַת אֲחִידָן וּמְשָׁרֵא
קִטְרִין הִשְׁתְּכַחַת בֵּהּ בְּדָנִיֵּאל דִּי־מַלְכָּא שָׂם־

שמה בלטשאצר כשם דניאל יתקרי ופשרה
יהחוה: באדין דניאל העל קדם מלכא 13
ענה מלכא ואמר לדניאל אנתה הוא דניאל די מן־בני יחיר ה'
גלותא די יהוד די הית מלכא אבי מן־יהוד: ושמעת 14 מלעיל
עלך די רוח אלהין בך ונהירו ושכלתנו וחכמה יתירה יחיר '
השתכחת בך: וכען העלו קדמי חכימיא אשפיא די טו
כתבה דנה יקרון ופשרה להודעתני ולא כהלין פשר־
מלתא להחויה: ואנה שמעת עלך די תוכל פשרין 16 יחיר ' תכול קרי
למפשר וקטרין למשרא כען הן תוכל כתבא למקרא תכול קרי
ופשרה להודעותני ארגונא תלבש והמנוכא די־דהבא והמניכא קרי
על־צוארך ותלתא במלכותא תשלט:
בארין ענה דניאל ואמר קדם מלכא מתנתך 17 *Daniel eam legit & explicat, divinumque judicium contra Regem pronunciat,*
לך להוין ונבזבידיתך לאחרן הב כרם כתבא אקרא
למלכא ופשרא אהודענה: אנתה מלכא אלהא 18 יחיר ה'
עליא מלכותא ורבותא ויקרא והדרא יהב עלאה קרי
לנבכדנצר אבוך: ומן־רבותא די יהב־לה כל 19
עממיא אמיא ולשניא הוו זאעין ורחלין מן־קדמוהי זיעין קרי
די־הוא צבא הוה קטל ודי־הוה צבא הוה מחא ודי־
הוה צבא הוה מרים ודי־הוא צבא הוא משפל:
וכדי רם לבבה ורוחה תקפת להזדה הנחת מן־כרסא כ
מלכותה ויקרא העדיו מנה: ומן־בני אנשא טריד 21
ולבבה עם־חיותא שוי ועם־ערדיא מדורה עשבא
כתורין יטעמונה ומטל שמיא גשמה יצטבע עד די־
ידע די־שליט אלהא עליא במלכות אנשא ולמן־די עלאה קרי
יחיר ' יצבא יהקים עליה: ואנתה ברה בלשאצר לא 22 יחיר
ה'
השפלת לבבך כל־קבל די כל־דנה ידעת: ועל־ 23
מרא שמיא התרוממת ולמאניא די־ביתה היתיו
קדמיך ואנתה ורברבניך שגלתך ולחנתך חמרא יחיר ' ויחיר ה'
שתין

שתין בחון ולאלהי כספא ודהבא נחשא פרזלא
אעא ואבנא די לא־חזין ולא־שמעין ולא ידעין שבחת
ולאלהא די־נשמתך בידה וכל־ארחתך לה לא
24 הדרת׃ באדין מן־קדמוהי שליח פסא די־ידא וכתבא
כה דנה רשים׃ ודנה כתבא די רשים מנא מנא תקל
26 ופרסין׃ דנה פשר מלתא מנא מנה־אלהא מלכותך
27 והשלמה׃ תקל תקלתא במאזניא והשתכחת
28 חסיר׃ פרס פריסת מלכותך ויהיבת למדי ופרס׃
29 באדין ׀ אמר בלשאצר והלבשו לדניאל ארגונא
והמניכא קרי ל והמנוכא די־דהבא על־צוארה והכרזו עלוהי די־להוא
שליט תלתא במלכותא׃ בה בליליא קטיל בלשאצר
כשדאה ק׳ מלכא כשדיא׃
א ו ודריוש מדיא קבל מלכותא כבר שנין שתין
מדאה ק
2 ותרתין׃ שפר קדם דריוש והקים על־מלכותא
לאחשדרפניא מאה ועשרין די להון בכל־
3 מלכותא׃ ועלא מנהון סרכין תלתה די דניאל
חד מנהון די להון אחשדרפניא אלין יהבין להון
4 טעמא ומלכא לא־להוא נזק׃ אדין דניאל דנה
הוה מתנצח על־סרכיא ואחשדרפניא כל־
קבל די־רוח יתירא בה ומלכא עשית להקמותה
ה על־כל־מלכותא׃ אדין סרכיא ואחשדרפניא
הוו בעין עלה להשכחה לדניאל מצד מלכותא וכל־
עלה ושחיתה לא־יכלין להשכחה כל־קבל די־
מהימן הוא וכל־שלו ושחיתה לא השתכחת
6 עלוהי׃ אדין גבריא אלך אמרין די לא נהשכח
לדניאל דנה כל־עלה להן השכחנא עלוהי בדת
7 אלהה׃ אדין סרכיא ואחשדרפניא אלן הרגשו
על־מלכא וכן אמרין לה דריוש מלכא לעלמין

30 Quod eventu confirmatur, eâdem illâ nocte cæso Rege.

Cap. VI. *Darius Medus regnum accipit.*

Danielem dignitatibus auget.

Æmuli ipsum evertere student.

8 חֵיי׃ אִתְיָעַטוּ כֹּל׳ סָרְכֵי מַלְכוּתָא סִגְנַיָּא
וַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא הַדָּבְרַיָּא וּפַחֲוָתָא לְקַיָּמָה קְיָם
מַלְכָּא וּלְתַקָּפָה אֱסָר דִּי כָל־דִּי־יִבְעֵא בָעוּ מִן־
כָּל־אֱלָהּ וֶאֱנָשׁ עַד־יוֹמִין תְּלָתִין לָהֵן מִנָּךְ מַלְכָּא
9 יִתְרְמֵא לְגֹב אַרְיָוָתָא׃ כְּעַן מַלְכָּא תְּקִים אֱסָרָא
וְתִרְשֻׁם כְּתָבָא דִּי לָא לְהַשְׁנָיָה כְּדָת־מָדַי וּפָרַס דִּי־לָא
תֶעְדֵּא׃ כָּל־קְבֵל דְּנָה מַלְכָּא דָּרְיָוֶשׁ רְשַׁם כְּתָבָא י
11 וֶאֱסָרָא׃ וְדָנִיֵּאל כְּדִי יְדַע דִּי־רְשִׁים כְּתָבָא עַל לְבַיְתֵהּ
וְכַוִּין פְּתִיחָן לֵהּ בְּעִלִּיתֵהּ נֶגֶד יְרוּשְׁלֵם וְזִמְנִין תְּלָתָה
בְיוֹמָא הוּא׳ בָּרֵךְ עַל־בִּרְכוֹהִי וּמְצַלֵּא וּמוֹדֵא קָדָם
12 אֱלָהֵהּ כָּל־קְבֵל דִּי־הֲוָא עָבֵד מִן־קַדְמַת דְּנָה׃ אֱדַיִן
גְּבְרַיָּא אִלֵּךְ הַרְגִּשׁוּ וְהַשְׁכַּחוּ לְדָנִיֵּאל בָּעֵה וּמִתְחַנֵּן
13 קָדָם אֱלָהֵהּ׃ בֵּאדַיִן קְרִבוּ וְאָמְרִין קָדָם־מַלְכָּא
עַל־אֱסַר מַלְכָּא הֲלָא אֱסָר רְשַׁמְתָּ דִּי כָל־אֱנָשׁ
דִּי־יִבְעֵא מִן־כָּל־אֱלָהּ וֶאֱנָשׁ עַד־יוֹמִין תְּלָתִין לָהֵן
מִנָּךְ מַלְכָּא יִתְרְמֵא לְגֹב אַרְיָוָתָא עָנֵה מַלְכָּא
וְאָמַר יַצִּיבָא מִלְּתָא כְּדָת־מָדַי וּפָרַס דִּי־לָא
14 תֶעְדֵּא׃ בֵּאדַיִן עֲנוֹ וְאָמְרִין קָדָם מַלְכָּא דִּי דָנִיֵּאל דִּי
מִן־בְּנֵי גָלוּתָא דִּי יְהוּד לָא־שָׂם עֲלָיךְ מַלְכָּא טְעֵם וְעַל־ יחיד י׳
אֱסָרָא דִּי רְשַׁמְתָּ וְזִמְנִין תְּלָתָה בְיוֹמָא בָּעֵא בָּעוּתֵהּ׃
אֱדַיִן מַלְכָּא כְּדִי מִלְּתָא שְׁמַע שַׂגִּיא בְּאֵשׁ עֲלוֹהִי וְעַל טו
דָּנִיֵּאל שָׂם בָּל לְשֵׁיזָבוּתֵהּ וְעַד מֵעָלֵי שִׁמְשָׁא הֲוָה
16 מִשְׁתַּדַּר לְהַצָּלוּתֵהּ׃ בֵּאדַיִן גְּבְרַיָּא אִלֵּךְ הַרְגִּשׁוּ עַל־
מַלְכָּא וְאָמְרִין לְמַלְכָּא דַּע מַלְכָּא דִּי־דָת לְמָדַי וּפָרַס
דִּי־כָל־אֱסָר וּקְיָם דִּי־מַלְכָּא יְהָקִים לָא לְהַשְׁנָיָה׃
17 בֵּאדַיִן מַלְכָּא אֲמַר וְהַיְתִיו לְדָנִיֵּאל וּרְמוֹ לְגֻבָּא דִּי
אַרְיָוָתָא עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר לְדָנִיֵּאל אֱלָהָךְ דִּי אַנְתְּה יחיד ה׳
18 פָּלַח־לֵהּ בְּתְדִירָא הוּא יְשֵׁיזְבִנָּךְ׃ וְהֵיתָיִת אֶבֶן חֲדָה

ושמת

Comminiscuntur edictum, ut per dies triginta nemini nisi soli Regi supplicare liceat.

Daniel violatæ legis coram Rege postulatur.

Leonibus objicitur.

וְשֹׂמַת עַל־פֶּם גֻּבָּא וְחַתְמָהּ מַלְכָּא בְּעִזְקְתֵהּ וּבְעִזְקַת
19 רַבְרְבָנוֹהִי דִּי לָא־תִשְׁנֵא צְבוּ בְּדָנִיֵּאל׃ אֱדַיִן אֲזַל
מַלְכָּא לְהֵיכְלֵהּ וּבָת טְוָת וְדַחֲוָן לָא־הַנְעֵל קָדָמוֹהִי
ס׳ זעידא כ וְשִׁנְתֵּהּ נַדַּת עֲלוֹהִי׃ בֵּאדַיִן מַלְכָּא בִּשְׁפַּרְפָּרָא יְקוּם ס׳ רבאו
בְּנָגְהָא וּבְהִתְבְּהָלָה לְגֻבָּא דִּי־אַרְיָוָתָא אֲזַל׃
21 וּכְמִקְרְבֵהּ לְגֻבָּא לְדָנִיֵּאל בְּקָל עֲצִיב זְעֵק עָנֵה מַלְכָּא
וְאָמַר לְדָנִיֵּאל דָּנִיֵּאל עֲבֵד אֱלָהָא חַיָּא אֱלָהָךְ דִּי
יחיד ה׳ אַנְתְּה פָּלַח־לֵהּ בְּתְדִירָא הַיְכִל לְשֵׁיזָבוּתָךְ מִן־
22 אַרְיָוָתָא׃ אֱדַיִן דָּנִיֵּאל עִם־מַלְכָּא מַלֵּל מַלְכָּא
23 לְעָלְמִין חֱיִי׃ אֱלָהִי שְׁלַח מַלְאֲכֵהּ וּסְגַר פֶּם אַרְיָוָתָא
וְלָא חַבְּלוּנִי כָּל־קְבֵל דִּי קָדָמוֹהִי זָכוּ הִשְׁתְּכַחַת לִי
יחיד י׳ 24 וְאַף קָדָמָיךְ מַלְכָּא חֲבוּלָה לָא עַבְדֵת׃ בֵּאדַיִן מַלְכָּא
שַׂגִּיא טְאֵב עֲלוֹהִי וּלְדָנִיֵּאל אֲמַר לְהַנְסָקָה מִן־גֻּבָּא
וְהֻסַּק דָּנִיֵּאל מִן־גֻּבָּא וְכָל־חֲבָל לָא־הִשְׁתְּכַח בֵּהּ דִּי
כָה הֵימִן בֵּאלָהֵהּ׃ וַאֲמַר מַלְכָּא וְהַיְתִיו גְּבָרַיָּא אִלֵּךְ דִּי־
אֲכַלוּ קַרְצוֹהִי דִּי דָנִיֵּאל וּלְגֹב אַרְיָוָתָא רְמוֹ אִנּוּן בְּנֵיהוֹן
וּנְשֵׁיהוֹן וְלָא־מְטוֹ לְאַרְעִית גֻּבָּא עַד דִּי־שְׁלִטוּ בְהוֹן
26 אַרְיָוָתָא וְכָל־גַּרְמֵיהוֹן הַדִּקוּ׃ בֵּאדַיִן דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא
דיידין קרי כְּתַב לְכָל־עַמְמַיָּא אֻמַּיָּא וְלִשָּׁנַיָּא דִּי־דָאְרִין בְּכָל־אַרְעָא
27 שְׁלָמְכוֹן יִשְׂגֵּא׃ מִן־קָדָמַי שִׂים טְעֵם דִּי בְּכָל־שָׁלְטָן
וייעין קרי מַלְכוּתִי לֶהֱוֹן זָאֲעִין וְדָחֲלִין מִן־קֳדָם אֱלָהֵהּ דִּי־דָנִיֵּאל
דִּי־הוּא אֱלָהָא חַיָּא וְקַיָּם לְעָלְמִין וּמַלְכוּתֵהּ דִּי־לָא
28 תִתְחַבַּל וְשָׁלְטָנֵהּ עַד־סוֹפָא׃ מְשֵׁיזֵב וּמַצִּל וְעָבֵד אָתִין
וְתִמְהִין בִּשְׁמַיָּא וּבְאַרְעָא דִּי שֵׁזִיב לְדָנִיֵּאל מִן־יַד
29 אַרְיָוָתָא׃ וְדָנִיֵּאל דְּנָה הַצְלַח בְּמַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ וּבְמַלְכוּת
פרסאה קרי ן כּוֹרֶשׁ פַּרְסָיָא׃ בִּשְׁנַת חֲדָה לְבֵלְאשַׁצַּר
מֶלֶךְ בָּבֶל דָּנִיֵּאל חֵלֶם חֲזָה וְחֶזְוֵי רֵאשֵׁהּ עַל־מִשְׁכְּבֵהּ
2 בֵּאדַיִן חֶלְמָא כְתַב רֵאשׁ מִלִּין אֲמַר׃ עָנֵה דָנִיֵּאל וְאָמַר

Servatur à Deo, atque incolumis è specu educitur.

Darius publicâ lege veri Dei nomen & cultum celebrat.

Cap. VII. *Sub imagine quatuor animalium describun-*

חזה הוית בחזוי עם־ליליא וארו ארבע רוחי שמיא tur quatuor regna, Regnum Dei ac Messiæ in universâ terrâ antecessura: atque inprimis rerum ac temporum status sub quarto regno clarius exponitur.
מגיחן לימא רבא׃ 3 וארבע חיון רברבן סלקן מן־ימא
שנין דא מן־דא׃ 4 קדמיתא כאריה ונפין די־נשר לה
חזה הוית עד די־מריטו גפיה ונטילת מן־ארעא ועל־ יחיד׳
רגלין כאנש הקימת ולבב אנש יהיב לה׃ 5 וארו חיוה ה
אחרי תנינה דמיה לדב ולשטר־חד הקימת ותלת יחיד׳
עלעין בפמה בין שניה וכן אמרין לה קומי אכלי יחיד׳
בשר שגיא׃ 6 באתר דנה חזה הוית ואתרו אחרי
כנמר ולה גפין ארבע די־עוף על־גביה וארבעה יחיד׳
ראשין לחיותא ושלטן יהיב לה׃ 7 באתר דנה חזה
הוית בחזוי ליליא וארו חיוה רביעיא דחילה ואמתני רביעאה קרי
ותקיפא יתירה ושנין די־פרזל לה רברבן אכלה
ומדקה ושארא ברגליה רפסה והיא משניה מן־כל־ יחיד׳
חיותא די־קדמיה וקרנין עשר לה׃ 8 משתכל הוית
בקרניא ואלו־קרן אחרי זעירה סלקת ביניהון ותלת יחיד׳
מן־קרניא קדמיתא אתעקרו מן־קדמיה ואלו עינין יחיד׳ אתעקרה קרי
כעיני אנשא בקרנא־דא ופם ממלל רברבן׃ 9 חזה
הוית עד די כרסון רמיו ועתיק יומין יתב לבושה
כתלג חור ושער ראשה כעמר נקא כרסיה שביבין די־
נור גלגלוהי נור דלק׃ 10 נהר די־נור נגד ונפק מן־
קדמוהי אלף אלפים ישמשונה ורבו רבון קדמוהי יחיד׳ רבבן קרי אלפין קרי
יקומון דינא יתב וספרין פתיחו׃ 11 חזה הוית באדין
מן־קל מלייא רברבתא די קרנא ממללא חזה הוית
עד די קטילת חיותא והובד גשמה ויהיבת ליקדת
אשא׃ 12 ושאר חיותא העדיו שלטנהון וארכה בחיין
יהיבת להון עד־זמן ועדן׃ 13 חזה הוית בחזוי ליליא
וארו עם־ענני שמיא כבר אנש אתה הוא ועד־עתיק
יומיא מטה וקדמוהי הקרבוהי׃ 14 ולה יהב שלטן ויקר

ומלכו

קַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין מַלְכוּתֵהּ מַלְכוּת עָלַם וְכֹל שָׁלְטָנַיָּא
לֵהּ יִפְלְחוּן וְיִשְׁתַּמְּעוּן׃ עַד־כְּדֶה סוֹפָא דִּי־מִלְּתָא אֲנָה 28 ב
דָּנִיֵּאל שַׂגִּיא יַרְעוּנִי יְבַהֲלֻנַנִי וְזִיוִי יְשְׁתַּנּוֹן עֲלַי וּמִלְּתָא
בְּלִבִּי נְטַרֶת׃

Cap. VIII. *Regni Persici ac Macedonici facies, atque calamitates sub Antiocho Epiphane Populo Dei obventura prophetică visione adumbrantur.*

ח א בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמַלְכוּת בֵּלְשַׁאצַּר הַמֶּלֶךְ חָזוֹן נִרְאָה
אֵלַי אֲנִי דָנִיֵּאל אַחֲרֵי הַנִּרְאָה אֵלַי בַּתְּחִלָּה׃ 2 וָאֵרֶא
בֶּחָזוֹן וַיְהִי בִּרְאֹתִי וַאֲנִי בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה אֲשֶׁר בְּעֵילָם
הַמְּדִינָה וָאֵרֶא בֶּחָזוֹן וַאֲנִי הָיִיתִי עַל־אוּבַל אוּלָי׃
3 וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֵרֶא וְהִנֵּה אַיִל אֶחָד עֹמֵד לִפְנֵי הָאֻבָל
וְלוֹ קְרָנָיִם וְהַקְּרָנַיִם גְּבֹהוֹת וְהָאַחַת גְּבֹהָה מִן־הַשֵּׁנִית
וְהַגְּבֹהָה עֹלָה בָּאַחֲרֹנָה׃ 4 רָאִיתִי אֶת־הָאַיִל מְנַגֵּחַ
יָמָּה וְצָפוֹנָה וְנֶגְבָּה וְכָל־חַיּוֹת לֹא־יַעַמְדוּ לְפָנָיו וְאֵין
מַצִּיל מִיָּדוֹ וְעָשָׂה כִרְצֹנוֹ וְהִגְדִּיל׃ ה וַאֲנִי הָיִיתִי מֵבִין
וְהִנֵּה צְפִיר־הָעִזִּים בָּא מִן־הַמַּעֲרָב עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ
וְאֵין נוֹגֵעַ בָּאָרֶץ וְהַצָּפִיר קֶרֶן חָזוּת בֵּין עֵינָיו׃ 6 וַיָּבֹא
עַד־הָאַיִל בַּעַל הַקְּרָנַיִם אֲשֶׁר רָאִיתִי עֹמֵד לִפְנֵי הָאֻבָל
וַיָּרָץ אֵלָיו בְּחֵמַת כֹּחוֹ׃ 7 וּרְאִיתִיו מַגִּיעַ אֵצֶל הָאַיִל
וַיִּתְמַרְמַר אֵלָיו וַיַּךְ אֶת־הָאַיִל וַיְשַׁבֵּר אֶת־שְׁתֵּי
קְרָנָיו וְלֹא־הָיָה כֹחַ בָּאַיִל לַעֲמֹד לִפְנָיו וַיַּשְׁלִיכֵהוּ
אַרְצָה וַיִּרְמְסֵהוּ וְלֹא־הָיָה מַצִּיל לָאַיִל מִיָּדוֹ׃
8 וְצְפִיר הָעִזִּים הִגְדִּיל עַד־מְאֹד וּכְעָצְמוֹ נִשְׁבְּרָה
הַקֶּרֶן הַגְּדֹלָה וַתַּעֲלֶינָה חָזוּת אַרְבַּע תַּחְתֶּיהָ
לְאַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמָיִם׃ 9 וּמִן־הָאַחַת מֵהֶם
יָצָא קֶרֶן־אַחַת מִצְּעִירָה וַתִּגְדַּל־יֶתֶר אֶל־הַנֶּגֶב
וְאֶל־הַמִּזְרָח וְאֶל־הַצֶּבִי׃ 10 וַתִּגְדַּל עַד־צְבָא
הַשָּׁמָיִם וַתַּפֵּל אַרְצָה מִן־הַצָּבָא וּמִן־הַכּוֹכָבִים
וַתִּרְמְסֵם׃ 11 וְעַד שַׂר־הַצָּבָא הִגְדִּיל וּמִמֶּנּוּ הֵרִים
הַתָּמִיד וְהֻשְׁלַךְ מְכוֹן מִקְדָּשׁוֹ׃ 12 וְצָבָא תִּנָּתֵן עַל־
הַתָּמִיד

וּמַלְכוּ וְכֹל עַמְמַיָּא אֻמַיָּא וְלִשָּׁנַיָּא לֵהּ יִפְלְחוּן שָׁלְטָנֵהּ
שָׁלְטַן עָלַם דִּי־לָא יֶעְדֵּה וּמַלְכוּתֵהּ דִּי־לָא תִתְחַבַּל׃
טו אֶתְכְּרִית רוּחִי אֲנָה דָנִיֵּאל בְּגוֹ נִדְנֶה
16 וְחֶזְוֵי רֵאשִׁי יְבַהֲלֻנַּנִי׃ קִרְבֵּת עַל־חַד מִן־
קָאֲמַיָּא וְיַצִּיבָא אֶבְעֵא מִנֵּהּ עַל־כָּל־דְּנָה וַאֲמַר־
17 לִי וּפְשַׁר מִלַּיָּא יְהוֹדְעִנַּנִי׃ אִלֵּין חֵיוָתָא רַבְרְבָתָא דִּי
אִנִּין אַרְבַּע אַרְבְּעָה מַלְכִין יְקוּמוּן מִן־אַרְעָא׃
18 וִיקַבְּלוּן מַלְכוּתָא קַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין וְיַחְסְנוּן מַלְכוּתָא
19 עַד־עָלְמָא וְעַד עָלַם עָלְמַיָּא׃ אֱדַיִן צְבִית לְיַצִּבָא
עַל־חֵיוָתָא רְבִיעָיְתָא דִּי־הֲוָת שָׁנְיָה מִן־כָּלְהֵון דְּחִילָה יתיר י׳
יתיר י׳ יַתִּירָה שִׁנַּיהּ דִּי־פַרְזֶל וְטִפְרַיהּ דִּי־נְחָשׁ אָכְלָה יתיר י׳
כ מַדְּקָה וּשְׁאָרָא בְּרַגְלָיהּ רָפְסָה׃ וְעַל־קַרְנַיָּא עֲשַׂר יתיר י׳
ונפלה ק׳ דִּי בְרֵאשָׁהּ וְאָחֳרִי דִּי סִלְקַת וּנְפַלוּ מִן־קָדָמַיהּ תְּלָת יתיר י׳
וְקַרְנָא דִכֵּן וְעַיְנִין לָהּ וּפֻם מְמַלֵּל רַבְרְבָן וְחֶזְוָהּ
21 רַב מִן־חַבְרָתָהּ׃ חָזֵה הֲוֵית וְקַרְנָא דִכֵּן עָבְדָא
22 קְרָב עִם־קַדִּישִׁין וְיָכְלָה לְהֹן׃ עַד דִּי־אֲתָה עַתִּיק
יוֹמַיָּא וְדִינָא יְהִב לְקַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין וְזִמְנָא מְטָה
23 וּמַלְכוּתָא הֶחֱסִנוּ קַדִּישִׁין׃ כֵּן אֲמַר חֵיוָתָא רְבִיעָיְתָא
מַלְכוּ רְבִיעָיָא תֶּהֱוֵא בְּאַרְעָא דִּי תִשְׁנֵא מִן־כָּל־ רביעאה קדי
מַלְכוָתָא וְתֵאכֻל כָּל־אַרְעָא וּתְדוּשִׁנָּהּ וְתַדְּקִנָּהּ׃
24 וְקַרְנַיָּא עֲשַׂר מִנָּהּ מַלְכוּתָה עַשְׂרָה מַלְכִין יְקֻמוּן
וְאָחֳרָן יְקוּם אַחֲרֵיהֹן וְהוּא יִשְׁנֵא מִן־קַדְמָיֵא
כה וּתְלָתָה מַלְכִין יְהַשְׁפֵּל׃ וּמִלִּין לְצַד עִלָּיָא עלאה קדי
יְמַלֵּל וּלְקַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין יְבַלֵּא וְיִסְבַּר לְהַשְׁנָיָה זִמְנִין
וְדָת וְיִתְיַהֲבוּן בִּידֵהּ עַד־עִדָּן וְעִדָּנִין וּפְלַג עִדָּן׃
26 וְדִינָא יְתִב וְשָׁלְטָנֵהּ יְהַעְדּוּן לְהַשְׁמָדָה וּלְהוֹבָדָה
27 עַד־סוֹפָא׃ וּמַלְכוּתָא וְשָׁלְטָנָא וּרְבוּתָא דִּי
מַלְכוָת תְּחוֹת כָּל־שְׁמַיָּא יְהִיבַת לְעַם

הַתָּמִיד בְּפֶשַׁע וְתִשְׁלֶךְ אֱמֶת אַרְצָה וְעָשְׂתָה
13 וְהִצְלִיחָה: וָאֶשְׁמְעָה אֶחָד־קָדוֹשׁ מְדַבֵּר וַיֹּאמֶר תס' נח"ק
אֶחָד קָדוֹשׁ לַפַּלְמוֹנִי הַמְדַבֵּר עַד־מָתַי הֶחָזוֹן הַתָּמִיד
14 וְהַפֶּשַׁע שֹׁמֵם תֵּת וְקֹדֶשׁ וְצָבָא מִרְמָס: וַיֹּאמֶר אֵלַי
עַד עֶרֶב בֹּקֶר אַלְפַּיִם וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְנִצְדַּק קֹדֶשׁ:
טו וַיְהִי בִּרְאוֹתִי אֲנִי דָנִיֵּאל אֶת־הֶחָזוֹן וַאֲבַקְשָׁה בִינָה
16 וְהִנֵּה עָמַד לְנֶגְדִּי כְּמַרְאֵה גָבֶר: וָאֶשְׁמַע קוֹל־אָדָם
בֵּין אוּלָי וַיִּקְרָא וַיֹּאמַר גַּבְרִיאֵל הָבֵן לְהַלָּז אֶת־
17 הַמַּרְאֶה: וַיָּבֹא אֵצֶל עָמְדִי וּבְבֹאוֹ נִבְעַתִּי וָאֶפְלָה
עַל־פָּנַי וַיֹּאמֶר אֵלַי הָבֵן בֶּן־אָדָם כִּי לְעֶת־קֵץ הֶחָזוֹן:
18 וּבְדַבְּרוֹ עִמִּי נִרְדַּמְתִּי עַל־פָּנַי אָרְצָה וַיִּגַּע־בִּי וַיַּעֲמִדֵנִי
19 עַל־עָמְדִי: וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי מוֹדִיעֲךָ אֵת אֲשֶׁר־יִהְיֶה
כ בְּאַחֲרִית הָזַעַם כִּי לְמוֹעֵד קֵץ: הָאַיִל אֲשֶׁר־רָאִיתָ
21 בַּעַל הַקְּרָנַיִם מַלְכֵי מָדַי וּפָרָס: וְהַצָּפִיר הַשָּׂעִיר מֶלֶךְ
יָוָן וְהַקֶּרֶן הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר־בֵּין־עֵינָיו הוּא הַמֶּלֶךְ
22 הָרִאשׁוֹן: וְהַנִּשְׁבֶּרֶת וַתַּעֲמֹדְנָה אַרְבַּע תַּחְתֶּיהָ
23 אַרְבַּע מַלְכֻיּוֹת מִגּוֹי יַעֲמֹדְנָה וְלֹא בְכֹחוֹ: וּבְאַחֲרִית
מַלְכוּתָם כְּהֹתֵם הַפֹּשְׁעִים יַעֲמֹד מֶלֶךְ עַז־פָּנִים
24 וּמֵבִין חִידוֹת: וְעָצַם כֹּחוֹ וְלֹא בְכֹחוֹ וְנִפְלָאוֹת
יַשְׁחִית וְהִצְלִיחַ וְעָשָׂה וְהִשְׁחִית עֲצוּמִים וְעַם־
כה קְדֹשִׁים: וְעַל־שִׂכְלוֹ וְהִצְלִיחַ מִרְמָה בְּיָדוֹ
וּבִלְבָבוֹ יַגְדִּיל וּבְשַׁלְוָה יַשְׁחִית רַבִּים וְעַל שַׂר־שָׂרִים
26 יַעֲמֹד וּבְאֶפֶס יָד יִשָּׁבֵר: וּמַרְאֵה הָעֶרֶב וְהַבֹּקֶר אֲשֶׁר
נֶאֱמַר אֱמֶת הוּא וְאַתָּה סְתֹם הֶחָזוֹן כִּי לְיָמִים רַבִּים:
27 וַאֲנִי דָנִיֵּאל נֶהְיֵיתִי וָאֶחֱלֶה יָמִים וָאָקוּם וָאֶעֱשֶׂה אֶת־
מְלֶאכֶת הַמֶּלֶךְ וָאֶשְׁתּוֹמֵם עַל־הַמַּרְאֶה וְאֵין מֵבִין:

א ט בִּשְׁנַת אַחַת לְדָרְיָוֶשׁ בֶּן־ Cap. IX. *Daniel, dum precibus apud*
אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ מִזֶּרַע מָדַי אֲשֶׁר הָמְלַךְ עַל מַלְכוּת
כשרים

כשדים: 2 בשנת אחת למלכו אני דניאל בינתי
בספרים מספר השנים אשר היה דבר־יהוה אל־ *Deum instat pro restituendo Israële.*
ירמיה הנביא למלאות לחרבות ירושלם שבעים
שנה: 3 ואתנה את־פני אל־אדני האלהים לבקש
תפלה ותחנונים בצום ושק ואפר: 4 ואתפללה
ליהוה אלהי ואתודה ואמרה אנא אדני האל הגדול
והנורא שמר הברית והחסד לאהביו ולשמרי
יחיד׳ מצותיו: 5 חטאנו ועוינו והרשענו ומרדנו וסור ה
ממצותיך וממשפטיך: 6 ולא שמענו אל־עבדיך
הנביאים אשר דברו בשמך אל־מלכינו שרינו
ואבתינו ואל כל־עם הארץ: 7 לך אדני הצדקה
ולנו בשת הפנים כיום הזה לאיש יהודה ולישבי
ירושלם ולכל־ישראל הקרבים והרחקים בכל־
הארצות אשר הדחתם שם במעלם אשר מעלו־
בך: 8 אדני לנו בשת הפנים למלכינו לשרינו
ולאבתינו אשר חטאנו לך: 9 לאדני אלהינו
הרחמים והסלחות כי מרדנו בו: 10 ולא שמענו
בקול יהוה אלהינו ללכת בתורתיו אשר־נתן לפנינו
ביד עבדיו הנביאים: 11 וכל־ישראל עברו את־
תורתך וסור לבלתי שמע בקלך ותתך עלינו האלה
והשבעה אשר כתובה בתורת משה עבד־האלהים
כי חטאנו לו: 12 יחיד׳ ויקם את־דבריו אשר־דבר עלינו
ועל־שפטינו אשר שפטונו להביא עלינו רעה גדלה
אשר לא־נעשתה תחת כל־השמים כאשר נעשתה
בירושלם: 13 כאשר כתוב בתורת משה את כל־
הרעה הזאת באה עלינו ולא־חלינו את־פני יהוה
אלהינו לשוב מעוונינו ולהשכיל באמתך: 14 וישקד
יהוה על־הרעה ויביאה עלינו כי־צדיק יהוה אלהינו
על

עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו אֲשֶׁר עָשָׂה וְלֹא שָׁמַעְנוּ בְקֹלוֹ׃
טו וְעַתָּה ׀ אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ אֶת־עַמְּךָ מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם כַּיּוֹם הַזֶּה חָטָאנוּ
16 רָשָׁעְנוּ׃ אֲדֹנָי כְּכָל־צִדְקֹתֶיךָ יָשָׁב־נָא אַפְּךָ וַחֲמָתְךָ
מֵעִירְךָ יְרוּשָׁלַם הַר־קָדְשֶׁךָ כִּי בְחַטֹּאתֵינוּ וּבַעֲוֹנוֹת
אֲבֹתֵינוּ יְרוּשָׁלַם וְעַמְּךָ לְחֶרְפָּה לְכָל־סְבִיבֹתֵינוּ׃
17 וְעַתָּה ׀ שְׁמַע אֱלֹהֵינוּ אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־
תַּחֲנוּנָיו וְהָאֵר פָּנֶיךָ עַל־מִקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמֵם לְמַעַן אֲדֹנָי׃
יתיד ה' 18 הַטֵּה אֱלֹהַי ׀ אָזְנְךָ וְשִׁמְעָ פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה
שֹׁמְמֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר־נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ כִּי ׀
לֹא עַל־צִדְקֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ
19 לְפָנֶיךָ כִּי עַל־רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים׃ אֲדֹנָי ׀ שְׁמָעָה אֲדֹנָי ׀
סְלָחָה אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל־תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי
כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא עַל־עִירְךָ וְעַל־עַמֶּךָ׃ וְעוֹד אֲנִי מְדַבֵּר
וּמִתְפַּלֵּל וּמִתְוַדֶּה חַטָּאתִי וְחַטַּאת עַמִּי יִשְׂרָאֵל וּמַפִּיל
Edocetur de Lxx septimanis, deque populi liberatione, & præclaris beneficiis; de Uncti nece; ac porro de excidio Urbis & Sanctuarii.
21 תְּחִנָּתִי לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהָי עַל הַר־קֹדֶשׁ אֱלֹהָי׃ וְעוֹד
אֲנִי מְדַבֵּר בַּתְּפִלָּה וְהָאִישׁ גַּבְרִיאֵל אֲשֶׁר רָאִיתִי בֶּחָזוֹן
22 בַּתְּחִלָּה מֻעָף בִּיעָף נֹגֵעַ אֵלַי כְּעֵת מִנְחַת־עָרֶב׃ וַיָּבֶן
וַיְדַבֵּר עִמִּי וַיֹּאמַר דָּנִיֵּאל עַתָּה יָצָאתִי לְהַשְׂכִּילְךָ
23 בִּינָה׃ בְּתְחִלַּת תַּחֲנוּנֶיךָ יָצָא דָבָר וַאֲנִי בָּאתִי לְהַגִּיד
24 כִּי־חֲמוּדוֹת אָתָּה וּבִין בַּדָּבָר וְהָבֵן בַּמַּרְאָה׃ שָׁבֻעִים
שִׁבְעִים נֶחְתַּךְ עַל־עַמְּךָ וְעַל־עִיר קָדְשֶׁךָ לְכַלֵּא הַפֶּשַׁע
ולהחם ק' וּלְחַתֵּם חַטָּאוֹת וּלְכַפֵּר עָוֹן וּלְהָבִיא צֶדֶק עֹלָמִים
כה וְלַחְתֵּם חָזוֹן וְנָבִיא וְלִמְשֹׁחַ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים׃ וְתֵדַע וְתַשְׂכֵּל
מִן־מֹצָא דָבָר לְהָשִׁיב וְלִבְנוֹת יְרוּשָׁלַם עַד־מָשִׁיחַ נָגִיד
שָׁבֻעִים שִׁבְעָה וְשִׁבְעִים שִׁשִּׁים וּשְׁנַיִם תָּשׁוּב וְנִבְנְתָה
26 רְחוֹב וְחָרוּץ וּבְצוֹק הָעִתִּים׃ וְאַחֲרֵי הַשָּׁבֻעִים שִׁשִּׁים
וּשְׁנַיִם יִכָּרֵת מָשִׁיחַ וְאֵין לוֹ וְהָעִיר וְהַקֹּדֶשׁ יַשְׁחִית עִם

נגיד

נָגִיד הַבָּא וְקִצּוֹ בַשֶּׁטֶף וְעַד קֵץ מִלְחָמָה נֶחֱרֶצֶת
שֹׁמֵמוֹת׃ 27 וְהִגְבִּיר בְּרִית לָרַבִּים שָׁבוּעַ אֶחָד וַחֲצִי
הַשָּׁבוּעַ יַשְׁבִּית זֶבַח וּמִנְחָה וְעַל כְּנַף שִׁקּוּצִים
מְשֹׁמֵם וְעַד כָּלָה וְנֶחֱרָצָה תִּתַּךְ עַל־
שׁוֹמֵם׃

Cap. X. *Daniel calamitates Reip. Judaicæ & fidelium lugens, novâ visione illustratur, cujus apparatum atque initia describit.*

א י בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס דָּבָר נִגְלָה לְדָנִיֵּאל
אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמוֹ בַלְטְשַׁאצַּר וְאֱמֶת הַדָּבָר וְצָבָא גָּדוֹל
וּבִין אֶת־הַדָּבָר וּבִינָה לוֹ בַּמַּרְאָה׃ 2 בַּיָּמִים הָהֵם אֲנִי
דָנִיֵּאל הָיִיתִי מִתְאַבֵּל שְׁלֹשָׁה שָׁבֻעִים יָמִים׃ 3 לֶחֶם
חֲמֻדּוֹת לֹא אָכַלְתִּי וּבָשָׂר וְיַיִן לֹא־בָא אֶל־פִּי וְסוֹךְ לֹא
סָכְתִּי עַד־מְלֹאת שְׁלֹשֶׁת שָׁבֻעִים יָמִים׃

וּבְיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן 4
וַאֲנִי הָיִיתִי עַל־יַד הַנָּהָר הַגָּדוֹל הוּא חִדֶּקֶל׃ וָאֶשָּׂא
אֶת־עֵינַי וָאֵרֶא וְהִנֵּה אִישׁ־אֶחָד לָבוּשׁ בַּדִּים וּמָתְנָיו
חֲגוּרִים בְּכֶתֶם אוּפָז׃ 6 וְגוִיתוֹ כְּתַרְשִׁישׁ וּפָנָיו כְּמַרְאֵה
בָרָק וְעֵינָיו כְּלַפִּידֵי אֵשׁ וּזְרֹעֹתָיו וּמַרְגְּלֹתָיו כְּעֵין נְחֹשֶׁת
קָלָל וְקוֹל דְּבָרָיו כְּקוֹל הָמוֹן׃ 7 וְרָאִיתִי אֲנִי דָנִיֵּאל לְבַדִּי
אֶת־הַמַּרְאֶה וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־הָיוּ עִמִּי לֹא רָאוּ אֶת־
הַמַּרְאֶה אֲבָל חֲרָדָה גְדֹלָה נָפְלָה עֲלֵיהֶם וַיִּבְרְחוּ
בְּהֶחָבֵא׃ 8 וַאֲנִי נִשְׁאַרְתִּי לְבַדִּי וְאֶרְאֶה אֶת־הַמַּרְאָה
הַגְּדֹלָה הַזֹּאת וְלֹא־נִשְׁאַר בִּי כֹּחַ וְהוֹדִי נֶהְפַּךְ עָלַי
לְמַשְׁחִית וְלֹא עָצַרְתִּי כֹחַ׃ 9 וָאֶשְׁמַע אֶת־קוֹל דְּבָרָיו
וְכִשְׁמְעִי אֶת־קוֹל דְּבָרָיו וַאֲנִי הָיִיתִי נִרְדָּם עַל־פָּנַי וּפָנַי
אַרְצָה׃ 10 וְהִנֵּה יָד נָגְעָה בִּי וַתְּנִיעֵנִי עַל־בִּרְכַּי וְכַפּוֹת
יָדָי׃ 11 וַיֹּאמֶר אֵלַי דָּנִיֵּאל אִישׁ חֲמֻדוֹת הָבֵן בַּדְּבָרִים
אֲשֶׁר אֲנִכִי דֹבֵר אֵלֶיךָ וְעֲמֹד עַל־עָמְדֶךָ כִּי עַתָּה
שֻׁלַּחְתִּי אֵלֶיךָ וּבְדַבְּרוֹ עִמִּי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה עָמַדְתִּי
מַרְעִיד׃ 12 וַיֹּאמֶר אֵלַי אַל־תִּירָא דָּנִיֵּאל כִּי מִן־הַיּוֹם

הראשון

הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר נָתַתָּ אֶת־לִבְּךָ לְהָבִין וּלְהִתְעַנּוֹת לִפְנֵי
13 אֱלֹהֶיךָ נִשְׁמַע דְּבָרֶיךָ וַאֲנִי בָּאתִי בִּדְבָרֶיךָ׃ וְשַׂר
מַלְכוּת פָּרַס עָמַד לְנֶגְדִּי עֶשְׂרִים וְאֶחָד יוֹם וְהִנֵּה מִיכָאֵל
אַחַד הַשָּׂרִים הָרִאשֹׁנִים בָּא לְעָזְרֵנִי וַאֲנִי נוֹתַרְתִּי שָׁם
14 אֵצֶל מַלְכֵי פָּרַס׃ וּבָאתִי לְהַבִּינְךָ אֶת אֲשֶׁר־יִקְרֶה לְעַמְּךָ הר' בקמץ
טו בְּאַחֲרִית הַיָּמִים כִּי־עוֹד חָזוֹן לַיָּמִים׃ וּבְדַבְּרוֹ עִמִּי
16 כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה נָתַתִּי פָנַי אַרְצָה וָאֶלְמָה׃ וְהִנֵּה
כִּדְמוּת בְּנֵי אָדָם נֹגֵעַ עַל־שְׂפָתָי וָאֶפְתַּח־פִּי וָאֲדַבְּרָה
וָאֹמְרָה אֶל־הָעֹמֵד לְנֶגְדִּי אֲדֹנִי בַּמַּרְאָה נֶהְפְּכוּ צִירַי
17 עָלַי וְלֹא עָצַרְתִּי כֹחַ׃ וְהֵיךְ יוּכַל עֶבֶד אֲדֹנִי זֶה לְדַבֵּר
עִם־אֲדֹנִי זֶה וַאֲנִי מֵעַתָּה לֹא־יַעֲמֹד־בִּי כֹחַ וְנְשָׁמָה לֹא
18 נִשְׁאֲרָה־בִּי׃ וַיֹּסֶף וַיִּגַּע בִּי כְּמַרְאֵה אָדָם וַיְחַזְּקֵנִי׃
19 וַיֹּאמֶר אַל־תִּירָא אִישׁ חֲמֻדוֹת שָׁלוֹם לָךְ חֲזַק וַחֲזָק
וּבְדַבְּרוֹ עִמִּי וָאֶתְחַזָּקָה וָאֹמְרָה יְדַבֵּר אֲדֹנִי כִּי
כְחִזַּקְתָּנִי׃ וַיֹּאמֶר הֲיָדַעְתָּ לָמָּה בָּאתִי אֵלֶיךָ וְעַתָּה אָשׁוּב
לְהִלָּחֵם עִם־שַׂר פָּרַס וַאֲנִי יוֹצֵא וְהִנֵּה שַׂר־יָוָן בָּא׃
21 אֲבָל אַגִּיד לְךָ אֶת הָרָשׁוּם בְּכְתָב אֱמֶת וְאֵין אֶחָד
מִתְחַזֵּק עִמִּי עַל־אֵלֶּה כִּי אִם־מִיכָאֵל שַׂרְכֶם׃

יא

Cap. XI. *Præcedentis visionis filum persequitur, atque de Persarum, Græcorum, Romanorumque rebus longo ordine agit, atque fidelium inter illa statum describit.*

וַאֲנִי בִּשְׁנַת אַחַת לְדָרְיָוֶשׁ הַמָּדִי עָמְדִי
2 לְמַחֲזִיק וּלְמָעוֹז לוֹ׃ וְעַתָּה אֱמֶת אַגִּיד לָךְ הִנֵּה־עוֹד
שְׁלֹשָׁה מְלָכִים עֹמְדִים לְפָרַס וְהָרְבִיעִי יַעֲשִׁיר עֹשֶׁר־
גָּדוֹל מִכֹּל וּכְחָזְקָתוֹ בְּעָשְׁרוֹ יָעִיר הַכֹּל אֶת מַלְכוּת יָוָן׃
3 וְעָמַד מֶלֶךְ גִּבּוֹר וּמָשַׁל מֶמְשָׁל רָב וְעָשָׂה כִרְצוֹנוֹ׃
4 וּכְעָמְדוֹ תִּשָּׁבֵר מַלְכוּתוֹ וְתֵחָץ לְאַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמָיִם
קמץ בז"ק וְלֹא לְאַחֲרִיתוֹ וְלֹא כְמִשְׁלוֹ אֲשֶׁר מָשָׁל כִּי תִנָּתֵשׁ
הַמְּלוּכָתוֹ וְלַאֲחֵרִים מִלְּבַד־אֵלֶּה׃ וְיֶחֱזַק מֶלֶךְ־הַנֶּגֶב וּמִן
קמץ בז"ק 6 שָׂרָיו וְיֶחֱזַק עָלָיו וּמָשַׁל מֶמְשָׁל רָב מֶמְשַׁלְתּוֹ׃ וּלְקֵץ
שָׁנִים יִתְחַבָּרוּ וּבַת־מֶלֶךְ הַנֶּגֶב תָּבוֹא אֶל־מֶלֶךְ הַצָּפוֹן
לַעֲשׂוֹת

לַעֲשׂוֹת מֵישָׁרִים וְלֹא־תַעְצֹר כֹּחַ הַזְּרוֹעַ וְלֹא יַעֲמֹד מלא ו׳
וּזְרֹעוֹ וְתִנָּתֵן הֵיא וּמְבִיאֶיהָ וְהַיִּלְדָּהּ וּמְחַזְּקָהּ בָּעִתִּים׃
וְעָמַד מִנֵּצֶר שָׁרְשֶׁיהָ כַּנּוֹ וְיָבֹא אֶל־הַחַיִל וְיָבֹא בְּמָעוֹז 7
מֶלֶךְ הַצָּפוֹן וְעָשָׂה בָהֶם וְהֶחֱזִיק׃ וְגַם אֱלֹהֵיהֶם עִם־ 8
נְסִכֵיהֶם עִם־כְּלֵי חֶמְדָּתָם כֶּסֶף וְזָהָב בַּשִּׁבְיָ יָבִיא
מִצְרַיִם וְהוּא שָׁנִים יַעֲמֹד מִמֶּלֶךְ הַצָּפוֹן׃ וּבָא בְּמַלְכוּת 9
מֶלֶךְ הַנֶּגֶב וְשָׁב אֶל־אַדְמָתוֹ׃ וּבָנָו יִתְגָּרוּ וְאָסְפוּ הֲמוֹן וכנוי ק׳
חֲיָלִים רַבִּים וּבָא בוֹא וְשָׁטֹף וְעָבַר וְיָשׁוֹב וְיִתְגָּרוּ עַד־ ויתגרה ק׳
מָעֻזּוֹ׃ וְיִתְמַרְמַר מֶלֶךְ־הַנֶּגֶב וְיָצָא וְנִלְחַם עִמּוֹ עִם־ 11 מעוז קרי
מֶלֶךְ הַצָּפוֹן וְהֶעֱמִיד הָמוֹן רָב וְנִתַּן הֶהָמוֹן בְּיָדוֹ׃ וְנִשָּׂא 12
הֶהָמוֹן יָרוֹם לִבָּבוֹ וְהִפִּיל רִבֹּאוֹת וְלֹא יָעוֹז׃ וְשָׁב מֶלֶךְ 13 ורם ק׳
הַצָּפוֹן וְהֶעֱמִיד הָמוֹן רַב מִן־הָרִאשׁוֹן וְלִקֵּץ הָעִתִּים
שָׁנִים יָבוֹא בוֹא בְּחַיִל גָּדוֹל וּבִרְכוּשׁ רָב׃ וּבָעִתִּים הָהֵם 14
רַבִּים יַעֲמְדוּ עַל־מֶלֶךְ הַנֶּגֶב וּבְנֵי ׀ פָּרִיצֵי עַמְּךָ יִנָּשְׂאוּ
לְהַעֲמִיד חָזוֹן וְנִכְשָׁלוּ׃ וְיָבֹא מֶלֶךְ הַצָּפוֹן וְיִשְׁפֹּךְ סוֹלְלָה טו
וְלָכַד עִיר מִבְצָרוֹת וּזְרֹעוֹת הַנֶּגֶב לֹא יַעַמְדוּ וְעַם
מִבְחָרָיו וְאֵין כֹּחַ לַעֲמֹד׃ וְיַעַשׂ הַבָּא אֵלָיו כִּרְצוֹנוֹ 16
וְאֵין עוֹמֵד לְפָנָיו וְיַעֲמֹד בְּאֶרֶץ הַצְּבִי וְכָלָה בְיָדוֹ׃
וְיָשֵׂם ׀ פָּנָיו לָבוֹא בְּתֹקֶף כָּל־מַלְכוּתוֹ וִישָׁרִים עִמּוֹ 17
וְעָשָׂה וּבַת הַנָּשִׁים יִתֶּן־לוֹ לְהַשְׁחִיתָהּ וְלֹא
תַעֲמֹד וְלֹא־לוֹ תִהְיֶה׃ וְיָשֶׁב פָּנָיו לָאִיִּים 18 וישם קרי
וְלָכַד רַבִּים וְהִשְׁבִּית קָצִין חָרְפָּתוֹ לוֹ בִּלְתִּי
חָרְפָּתוֹ יָשִׁיב לוֹ׃ וְיָשֶׁב פָּנָיו לְמָעוּזֵּי אַרְצוֹ 19
וְנִכְשַׁל וְנָפַל וְלֹא יִמָּצֵא׃ וְעָמַד עַל־כַּנּוֹ כ
מַעֲבִיר נוֹגֵשׂ הָדָר מַלְכוּת וּבְיָמִים אֲחָדִים
יִשָּׁבֵר וְלֹא בְאַפַּיִם וְלֹא בְמִלְחָמָה׃ וְעָמַד עַל־ 21
כַּנּוֹ נִבְזֶה וְלֹא־נָתְנוּ עָלָיו הוֹד מַלְכוּת וּבָא בְשַׁלְוָה
וְהֶחֱזִיק מַלְכוּת בַּחֲלַקְלַקּוֹת׃ וּזְרֹעוֹת הַשֶּׁטֶף יִשָּׁטְפוּ 22

מלפניו

23 מִלְּפָנָיו וְיִשְׁבֹּר וְגַם נָגִיד בְּרִית׃ וּמִן־הִתְחַבְּרוּת אֵלָיו
24 יַעֲשֶׂה מִרְמָה וְעָלָה וְעָצַם בִּמְעַט־גּוֹי׃ בְּשַׁלְוָה וּבְמִשְׁמַנֵּי
מְדִינָה יָבוֹא וְעָשָׂה אֲשֶׁר לֹא־עָשׂוּ אֲבֹתָיו וַאֲבוֹת
אֲבֹתָיו בִּזָּה וְשָׁלָל וּרְכוּשׁ לָהֶם יִבְזוֹר וְעַל מִבְצָרִים
כה יְחַשֵּׁב מַחְשְׁבֹתָיו וְעַד־עֵת׃ וְיָעֵר כֹּחוֹ וּלְבָבוֹ עַל־מֶלֶךְ
הַנֶּגֶב בְּחַיִל גָּדוֹל וּמֶלֶךְ הַנֶּגֶב יִתְגָּרֶה לַמִּלְחָמָה בְּחַיִל־
גָּדוֹל וְעָצוּם עַד־מְאֹד וְלֹא יַעֲמֹד כִּי־יַחְשְׁבוּ עָלָיו
26 מַחְשָׁבוֹת׃ וְאֹכְלֵי פַּתְבָּגוֹ יְשַׁבְּרוּהוּ וְחֵילוֹ יִשְׁטוֹף וְנָפְלוּ
27 חֲלָלִים רַבִּים׃ וּשְׁנֵיהֶם הַמְּלָכִים לִבָּם לְמֵרָע וְעַל־
קמץ בי"ת שֻׁלְחָן אֶחָד כָּזָב יְדַבְּרוּ וְלֹא תִצְלָח כִּי־עוֹד קֵץ לַמּוֹעֵד׃
28 וְיָשָׁב אַרְצוֹ בִּרְכוּשׁ גָּדוֹל וְלִבּוֹ עַל־בְּרִית קֹדֶשׁ וְעָשָׂה
29 וְשָׁב לְאַרְצוֹ׃ לַמּוֹעֵד יָשׁוּב וּבָא בַנֶּגֶב וְלֹא־תִהְיֶה
ל כָּרִאשֹׁנָה וְכָאַחֲרוֹנָה׃ וּבָאוּ בוֹ צִיִּים כִּתִּים וְנִכְאָה
וְשָׁב וְזָעַם עַל־בְּרִית־קֹדֶשׁ וְעָשָׂה וְשָׁב וְיָבִן עַל־עֹזְבֵי
31 בְּרִית קֹדֶשׁ׃ וּזְרֹעִים מִמֶּנּוּ יַעֲמֹדוּ וְחִלְּלוּ הַמִּקְדַּשׁ
הַמָּעוֹז וְהֵסִירוּ הַתָּמִיד וְנָתְנוּ הַשִּׁקּוּץ מְשֹׁמֵם׃
32 וּמַרְשִׁיעֵי בְרִית יַחֲנִיף בַּחֲלַקּוֹת וְעַם יֹדְעֵי אֱלֹהָיו
33 יַחֲזִקוּ וְעָשׂוּ׃ וּמַשְׂכִּילֵי עָם יָבִינוּ לָרַבִּים וְנִכְשְׁלוּ
34 בְּחֶרֶב וּבְלֶהָבָה בִּשְׁבִי וּבְבִזָּה יָמִים׃ וּבְהִכָּשְׁלָם
יֵעָזְרוּ עֵזֶר מְעָט וְנִלְווּ עֲלֵיהֶם רַבִּים בַּחֲלַקְלַקּוֹת׃
לה וּמִן־הַמַּשְׂכִּילִים יִכָּשְׁלוּ לִצְרוֹף בָּהֶם וּלְבָרֵר וּלְלַבֵּן
36 עַד־עֵת קֵץ כִּי־עוֹד לַמּוֹעֵד׃ וְעָשָׂה כִרְצֹנוֹ הַמֶּלֶךְ
וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְגַּדֵּל עַל־כָּל־אֵל וְעַל אֵל אֵלִים יְדַבֵּר
נִפְלָאוֹת וְהִצְלִיחַ עַד־כָּלָה זַעַם כִּי־נֶחֱרָצָה נֶעֱשְׂתָה׃
37 וְעַל־אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו לֹא יָבִין וְעַל־חֶמְדַּת נָשִׁים וְעַל־כָּל־
38 אֱלוֹהַּ לֹא יָבִין כִּי עַל־כֹּל יִתְגַּדֵּל׃ וְלֵאלֹהַּ מָעוֹז עַל־
כַּנּוֹ יְכַבֵּד וְלֵאלֹהַּ אֲשֶׁר לֹא־יְדָעוּהוּ אֲבֹתָיו יְכַבֵּד בְּזָהָב
39 וּבְכֶסֶף וּבְאֶבֶן יְקָרָה וּבַחֲמֻדוֹת׃ וְעָשָׂה לְמִבְצְרֵי מָעוֹז
עִם

עִם־אֱלֹהֵי נֵכָר אֲשֶׁר הַכִּיר יַרְבֶּה כָּבוֹד וְהִמְשִׁילָם בָּרַבִּים יכיר קרי
וַאֲדָמָה יְחַלֵּק בִּמְחִיר׃ וּבְעֵת קֵץ יִתְנַגַּח עִמּוֹ מֶלֶךְ הַנֶּגֶב מ
וְיִשְׁתָּעֵר עָלָיו מֶלֶךְ הַצָּפוֹן בְּרֶכֶב וּבְפָרָשִׁים וּבָאֳנִיוֹת
רַבּוֹת וּבָא בָאָרְצוֹת וְשָׁטַף וְעָבָר׃ וּבָא בְּאֶרֶץ הַצְּבִי 41 הג׳ בפתח
וְרַבּוֹת יִכָּשֵׁלוּ וְאֵלֶּה יִמָּלְטוּ מִיָּדוֹ אֱדוֹם וּמוֹאָב וְרֵאשִׁית
בְּנֵי עַמּוֹן׃ וְיִשְׁלַח יָדוֹ בָּאֲרָצוֹת וְאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא תִהְיֶה 42 הב׳ בפתח
לִפְלֵיטָה׃ וּמָשַׁל בְּמִכְמַנֵּי הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף וּבְכֹל חֲמֻדוֹת 43
מִצְרַיִם וְלוּבִים וְכֻשִׁים בְּמִצְעָדָיו׃ וְשִׁמְעוֹת יְבַהֲלֻהוּ 44
מִמִּזְרָח וּמִצָּפוֹן וְיָצָא בְּחֵמָא גְדוֹלָה לְהַשְׁמִיד וּלְהַחֲרִים א׳ בפקום ה׳
רַבִּים׃ וְיִטַּע אָהֳלֵי אַפַּדְנוֹ בֵּין יַמִּים לְהַר צְבִי־קֹדֶשׁ מה
וּבָא עַד־קִצּוֹ וְאֵין עוֹזֵר לוֹ׃ וּבָעֵת הַהִיא יַעֲמֹד מִיכָאֵל יב א
הַשַּׂר הַגָּדוֹל הָעֹמֵד עַל־בְּנֵי עַמֶּךָ וְהָיְתָה עֵת צָרָה אֲשֶׁר הש׳ בפתח
לֹא־נִהְיְתָה מִהְיוֹת גּוֹי עַד הָעֵת הַהִיא וּבָעֵת הַהִיא
יִמָּלֵט עַמֶּךָ כָּל־הַנִּמְצָא כָּתוּב בַּסֵּפֶר׃ וְרַבִּים מִיְּשֵׁנֵי 2
אַדְמַת־עָפָר יָקִיצוּ אֵלֶּה לְחַיֵּי עוֹלָם וְאֵלֶּה לַחֲרָפוֹת
לְדִרְאוֹן עוֹלָם׃ וְהַמַּשְׂכִּילִים יַזְהִירוּ כְּזֹהַר הָרָקִיעַ 3
וּמַצְדִּיקֵי הָרַבִּים כַּכּוֹכָבִים לְעוֹלָם וָעֶד׃
וְאַתָּה דָנִיֵּאל סְתֹם הַדְּבָרִים וְחֹתֹם הַסֵּפֶר 4
עַד־עֵת קֵץ יִשְׁטְטוּ רַבִּים וְתִרְבֶּה הַדָּעַת׃ וְרָאִיתִי אֲנִי ה
דָנִיֵּאל וְהִנֵּה שְׁנַיִם אֲחֵרִים עֹמְדִים אֶחָד הֵנָּה לִשְׂפַת
הַיְאֹר וְאֶחָד הֵנָּה לִשְׂפַת הַיְאֹר׃ וַיֹּאמֶר לָאִישׁ לְבוּשׁ 6
הַבַּדִּים אֲשֶׁר מִמַּעַל לְמֵימֵי הַיְאֹר עַד־מָתַי קֵץ הַפְּלָאוֹת׃
וָאֶשְׁמַע אֶת־הָאִישׁ ׀ לְבוּשׁ הַבַּדִּים אֲשֶׁר מִמַּעַל לְמֵימֵי 7
הַיְאֹר וַיָּרֶם יְמִינוֹ וּשְׂמֹאלוֹ אֶל־הַשָּׁמַיִם וַיִּשָּׁבַע בְּחֵי
הָעוֹלָם כִּי לְמוֹעֵד מוֹעֲדִים וָחֵצִי וּכְכַלּוֹת נַפֵּץ יַד־עַם־
קֹדֶשׁ תִּכְלֶינָה כָּל־אֵלֶּה׃ וַאֲנִי שָׁמַעְתִּי וְלֹא אָבִין 8
וָאֹמַר אֲדֹנִי מָה אַחֲרִית אֵלֶּה׃ וַיֹּאמֶר לֵךְ דָּנִיֵּאל 9
כִּי־סְתֻמִים וַחֲתֻמִים הַדְּבָרִים עַד־עֵת קֵץ׃ יִתְבָּרְרוּ
ויתלבנו

Cap. XII. *Tandem ad ultima usque mundi tempora descendit, atque visionem obsignat.*

וְיִתְלַבְּנוּ וְיִצָּרְפוּ רַבִּים וְהִרְשִׁיעוּ רְשָׁעִים וְלֹא יָבִינוּ כָּל־
11 רְשָׁעִים וְהַמַּשְׂכִּילִים יָבִינוּ׃ וּמֵעֵת הוּסַר הַתָּמִיד וְלָתֵת
12 שִׁקּוּץ שֹׁמֵם יָמִים אֶלֶף מָאתַיִם וְתִשְׁעִים׃ אַשְׁרֵי
הַמְחַכֶּה וְיַגִּיעַ לְיָמִים אֶלֶף שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים
13 וַחֲמִשָּׁה׃ וְאַתָּה לֵךְ לַקֵּץ וְתָנוּחַ וְתַעֲמֹד לְגֹרָלְךָ
לְקֵץ הַיָּמִין׃

חזק

סכום פסוקי דספר דניאל שלש מאות וחמשים ושבעה׃ וסימנו כי רוח ש׳
נשבה בו׃ וחציו בה בליליא קטיל בלשאצר׃ וסדריו שבעה
וסימנו ועיני רשעים תכלינה ומנוס אבד מנהם
ותקותם מפח נפש׃

LIBER EZRÆ, HEBRAICE. עזרא

CAPUT I. א

Cyrus Judæis reditum in patriam aperit.

ובשנת אחת לכורש מלך פרס לכלות דבר־א
יהוה מפי ירמיה העיר יהוה את־רוח
כרש מלך־פרס ויעבר־קול בכל־מלכותו וגם־
2 במכתב לאמר: כה אמר כרש מלך פרס כל ממלכות
הארץ נתן לי יהוה אלהי השמים והוא־פקד עלי
3 לבנות־לו בית בירושלם אשר ביהודה: מי־בכם מכל־
עמו יהי אלהיו עמו ויעל לירושלם אשר ביהודה ויבן
את־בית יהוה אלהי ישראל הוא האלהים אשר
4 בירושלם: וכל־הנשאר מכל־המקמות אשר־הוא
גר־שם ינשאוהו אנשי מקמו בכסף ובזהב וברכוש
ובבהמה עם־הנדבה לבית האלהים אשר בירושלם:
ויקומו ראשי האבות ליהודה ובנימן והכהנים והלוים ה
לכל העיר האלהים את־רוחו לעלות לבנות את־בית
6 יהוה אשר בירושלם: וכל־סביבתיהם חזקו בידיהם
בכלי־כסף בזהב ברכוש ובבהמה ובמגדנות לבד על־
כל־התנדב:

Vasa sacra, omnemque Sanctuarii supellectilem restituit.

7 והמלך כורש הוציא את־כלי בית־יהוה אשר הוציא
8 נבוכדנצר מירושלם ויתנם בבית אלהיו: ויוציאם
כורש מלך פרס על־יד מתרדת הגזבר ויספרם
9 לששבצר הנשיא ליהודה: ואלה מספרם אגרטלי
קמץ בז ק זהב שלשים אגרטלי־כסף אלף מחלפים תשעה
ועשרים: כפורי זהב שלשים כפורי כסף משנים ארבע י
11 מאות ועשרה כלים אחרים אלף: כל־כלים לזהב
ולכסף חמשת אלפים וארבע מאות הכל העלה
ששבצר

שֵׁשְׁבַּצַּר עִם הָעֲלוֹת הַגּוֹלָה מִבָּבֶל לִירוּשָׁלִָם׃

Cap. II. *Numerus & nomina Iudæorum Babiloyne in fines patrios cum Zorobabele revertentium.*

א ב וְאֵלֶּה׀ בְּנֵי הַמְּדִינָה הָעֹלִים מִשִּׁבְיֵ הַגּוֹלָה אֲשֶׁר הָגְלָה
יחיד 1 נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל לְבָבֶל וַיָּשׁוּבוּ לִירוּשָׁלִַם וְיהוּדָה
2 אִישׁ לְעִירוֹ׃ אֲשֶׁר־בָּאוּ עִם־זְרֻבָּבֶל יֵשׁוּעַ נְחֶמְיָה שְׂרָיָה
רְעֶלָיָה מָרְדְּכַי בִּלְשָׁן מִסְפֶּר בִּגְוַי רְחוּם בַּעֲנָה מִסְפַּר
3 אַנְשֵׁי עַם־יִשְׂרָאֵל׃ בְּנֵי פַרְעֹשׁ אַלְפַּיִם מֵאָה שִׁבְעִים
ה 4 וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי שְׁפַטְיָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי
6 אָרַח שֶׁבַע מֵאוֹת חֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים׃ בְּנֵי־פַחַת מוֹאָב
לִבְנֵי יֵשׁוּעַ יוֹאָב אַלְפַּיִם שְׁמֹנֶה מֵאוֹת וּשְׁנֵים עָשָׂר׃
8 7 בְּנֵי עֵילָם אֶלֶף מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃ בְּנֵי זַתּוּא
9 תְּשַׁע מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי זַכָּי שֶׁבַע מֵאוֹת
11 יְוְשִׁשִּׁים׃ בְּנֵי בָנִי שֵׁשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי בֵבָי
12 שֵׁשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי עַזְגָּד אֶלֶף מָאתַיִם
13 עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי אֲדֹנִיקָם שֵׁשׁ מֵאוֹת שִׁשִּׁים
טו 14 וְשִׁשָּׁה׃ בְּנֵי בִגְוַי אַלְפַּיִם חֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה׃ בְּנֵי עָדִין
16 אַרְבַּע מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃ בְּנֵי־אָטֵר לִיחִזְקִיָּה
17 תִּשְׁעִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי בֵצַי שְׁלֹשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים
19 18 וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי יוֹרָה מֵאָה וּשְׁנַיִם עָשָׂר׃ בְּנֵי חָשֻׁם מָאתַיִם
כ 21 עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי גִבָּר תִּשְׁעִים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי
22 בֵּית לֶחֶם מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃ אַנְשֵׁי נְטֹפָה קמין בו׳ק
23 חֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה׃ אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃
כה 24 בְּנֵי עַזְמָוֶת אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי קִרְיַת עָרִים כְּפִירָה
26 וּבְאֵרוֹת שֶׁבַע מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי הָרָמָה
27 וְגָבַע שֵׁשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וְאֶחָד׃ אַנְשֵׁי מִכְמָס מֵאָה
28 עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם׃ אַנְשֵׁי בֵית־אֵל וְהָעַי מָאתַיִם עֶשְׂרִים
ל 29 וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי נְבוֹ חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי מַגְבִּישׁ מֵאָה
31 חֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה׃ בְּנֵי עֵילָם אַחֵר אֶלֶף מָאתַיִם חֲמִשִּׁים
33 32 וְאַרְבָּעָה׃ בְּנֵי חָרִם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים׃ בְּנֵי־לֹד

חָרִיד וְאוֹנוֹ שִׁבְעַ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי יְרֵחוֹ 34
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי סְנָאָה שְׁלֹשֶׁת לה
אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים׃ הַכֹּהֲנִים בְּנֵי יְדַעְיָה 36
לְבֵית יֵשׁוּעַ תְּשַׁע מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי אִמֵּר 37
אֶלֶף חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי פַּשְׁחוּר אֶלֶף מָאתַיִם אַרְבָּעִים 38
וְשִׁבְעָה׃ בְּנֵי חָרִם אֶלֶף וְשִׁבְעָה עָשָׂר׃ הַלְוִיִּם בְּנֵי 39 מ
יֵשׁוּעַ וְקַדְמִיאֵל לִבְנֵי הוֹדַוְיָה שִׁבְעִים וְאַרְבָּעָה׃
הַמְשֹׁרְרִים בְּנֵי אָסָף מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי 41 42
הַשֹּׁעֲרִים בְּנֵי שַׁלּוּם בְּנֵי אָטֵר בְּנֵי טַלְמֹן בְּנֵי עַקּוּב בְּנֵי
חֲטִיטָא בְּנֵי שֹׁבַי הַכֹּל מֵאָה שְׁלֹשִׁים וְתִשְׁעָה׃ הַנְּתִינִים 43
בְּנֵי צִיחָא בְּנֵי חֲשׂוּפָא בְּנֵי טַבָּעוֹת׃ בְּנֵי קֵרֹס בְּנֵי 44
סִיעֲהָא בְּנֵי פָדוֹן׃ בְּנֵי לְבָנָה בְּנֵי חֲגָבָה בְּנֵי עַקּוּב׃ מה
שלמי קרי בְּנֵי חָגָב בְּנֵי שַׁמְלַי בְּנֵי חָנָן׃ בְּנֵי גִדֵּל בְּנֵי גַחַר בְּנֵי 46 47
רְאָיָה׃ בְּנֵי רְצִין בְּנֵי נְקוֹדָא בְּנֵי גַזָּם׃ בְּנֵי עֻזָּא בְּנֵי 48 49
נפוסים קרי פָּסֵחַ בְּנֵי בֵסַי׃ בְּנֵי אַסְנָה בְּנֵי מְעוּנִים בְּנֵי נְפִיסִים׃ נ
בְּנֵי בַקְבּוּק בְּנֵי חֲקוּפָא בְּנֵי חַרְחוּר׃ בְּנֵי בַצְלוּת בְּנֵי 51 52
מְחִידָא בְּנֵי חַרְשָׁא׃ בְּנֵי בַרְקוֹס בְּנֵי סִיסְרָא בְּנֵי תָמַח׃ 53
בְּנֵי נְצִיחַ בְּנֵי חֲטִיפָא׃ בְּנֵי עַבְדֵי שְׁלֹמֹה בְּנֵי סֹטַי בְּנֵי 54 נה
הַסֹּפֶרֶת בְּנֵי פְרוּדָא׃ בְּנֵי יַעֲלָה בְּנֵי דַרְקוֹן בְּנֵי גִדֵּל׃ בְּנֵי 56 57
שְׁפַטְיָה בְּנֵי חַטִּיל בְּנֵי פֹכֶרֶת הַצְּבָיִם בְּנֵי אָמִי׃ כָּל 58
הַנְּתִינִים וּבְנֵי עַבְדֵי שְׁלֹמֹה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת תִּשְׁעִים וּשְׁנָיִם׃
וְאֵלֶּה הָעוֹלִים מִתֵּל מֶלַח תֵּל חַרְשָׁא כְּרוּב 59
אַדָּן אִמֵּר וְלֹא יָכְלוּ לְהַגִּיד בֵּית אֲבֹתָם וְזַרְעָם אִם
מִיִּשְׂרָאֵל הֵם׃ בְּנֵי דְלָיָה בְּנֵי טוֹבִיָּה בְּנֵי נְקוֹדָא שֵׁשׁ ס
מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ וּמִבְּנֵי הַכֹּהֲנִים בְּנֵי חֲבָיָה בְּנֵי 61
הַקּוֹץ בְּנֵי בַרְזִלַּי אֲשֶׁר לָקַח מִבְּנוֹת בַּרְזִלַּי הַגִּלְעָדִי
אִשָּׁה וַיִּקָּרֵא עַל שְׁמָם׃ אֵלֶּה בִּקְשׁוּ כִתְבָם הַמִּתְיַחְשִׂים 62
וְלֹא נִמְצָאוּ וַיְגֹאֲלוּ מִן הַכְּהֻנָּה׃ וַיֹּאמֶר הַתִּרְשָׁתָא 63
להם

לָהֶם אֲשֶׁר לֹא־יֹאכְלוּ מִקֹּדֶשׁ הַקָּדָשִׁים עַד עֲמֹד כֹּהֵן
64 לְאוּרִים וּלְתֻמִּים : כָּל־הַקָּהָל כְּאֶחָד אַרְבַּע רִבּוֹא
סה אַלְפַיִם שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת שִׁשִּׁים : מִלְּבַד עַבְדֵיהֶם
וְאַמְהֹתֵיהֶם אֵלֶּה שִׁבְעַת אֲלָפִים שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שִׁלְשִׁים
66 וְשִׁבְעָה וְלָהֶם מְשֹׁרְרִים וּמְשֹׁרְרוֹת מָאתָיִם : סוּסֵיהֶם
שִׁבַּע מֵאוֹת שִׁלְשִׁים וְשִׁשָּׁה פִּרְדֵיהֶם מָאתַיִם אַרְבָּעִים
67 וַחֲמִשָּׁה : גְּמַלֵּיהֶם אַרְבַּע מֵאוֹת שִׁלְשִׁים וַחֲמֹשֶׁת
חֲמֹרִים שֵׁשֶׁת אֲלָפִים שִׁבַּע מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים :

Munera ac donaria ad instauratione Templi oblata.

68 וּמֵרָאשֵׁי הָאָבוֹת בְּבוֹאָם לְבֵית יְהוָה
אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם הִתְנַדְּבוּ לְבֵית הָאֱלֹהִים לְהַעֲמִידוֹ עַל־
69 מְכוֹנוֹ : כְּכֹחָם נָתְנוּ לְאוֹצַר הַמְּלָאכָה זָהָב
דַּרְכְּמוֹנִים שֵׁשׁ־רִבְאוֹת וָאֶלֶף וְכֶסֶף מָנִים חֲמֵשֶׁת
ע אֲלָפִים וְכָתֹנֶת כֹּהֲנִים מֵאָה : וַיֵּשְׁבוּ הַכֹּהֲנִים
וְהַלְוִיִּם וּמִן־הָעָם וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַשּׁוֹעֲרִים וְהַנְּתִינִים

Cap. III. *Extruitur altare, adolendis victimis.*

א ג בְּעָרֵיהֶם וְכָל־יִשְׂרָאֵל בְּעָרֵיהֶם : וַיֵּאָסֵף הָעָם כְּאִישׁ אֶחָד אֶל־
וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בֶּעָרִים וַיֵּאָסְפוּ הָעָם כְּאִישׁ אֶחָד אֶל־
2 יְרוּשָׁלִַם : וַיָּקָם יֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וְאָחָיו הַכֹּהֲנִים
וּזְרֻבָּבֶל בֶּן־שַׁאַלְתִּיאֵל וְאֶחָיו וַיִּבְנוּ אֶת־מִזְבַּח אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל לְהַעֲלוֹת עָלָיו עֹלוֹת כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ־
3 הָאֱלֹהִים : וַיָּכִינוּ הַמִּזְבֵּחַ עַל־מְכוֹנָתוֹ כִּי בְאֵימָה עֲלֵיהֶם מכונותיו קרי
מֵעַמֵּי הָאֲרָצוֹת וַיַּעֲל עָלָיו עֹלוֹת לַיהוָה עֹלוֹת לַבֹּקֶר ויעלו קרי
4 וְלָעָרֶב : וַיַּעֲשׂוּ אֶת־חַג הַסֻּכּוֹת כַּכָּתוּב וְעֹלַת יוֹם בְּיוֹם
ה בְּמִסְפָּר כְּמִשְׁפָּט דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ : וְאַחֲרֵי־כֵן עֹלַת
תָּמִיד וְלֶחֳדָשִׁים וְלְכָל־מוֹעֲדֵי יְהוָה הַמְקֻדָּשִׁים וּלְכָל
6 מִתְנַדֵּב נְדָבָה לַיהוָה : מִיּוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי
הֵחֵלּוּ לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת לַיהוָה וְהֵיכַל יְהוָה לֹא יֻסָּד :
7 וַיִּתְּנוּ־כֶסֶף לַחֹצְבִים וְלֶחָרָשִׁים וּמַאֲכָל וּמִשְׁתֶּה וָשֶׁמֶן
לַצִּדֹנִים וְלַצֹּרִים לְהָבִיא עֲצֵי אֲרָזִים מִן־הַלְּבָנוֹן אֶל

יָם יָפוֹא כְּרִשְׁיוֹן כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס עֲלֵיהֶם׃

8 וּבַשָּׁנָה הַשֵּׁנִית לְבוֹאָם אֶל־ *Fundamenta ipsius Ædis sacræ jaciuntur.*
בֵּית הָאֱלֹהִים לִירוּשָׁלַם בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי הֵחֵלּוּ זְרֻבָּבֶל
בֶּן־שְׁאַלְתִּיאֵל וְיֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וּשְׁאָר אֲחֵיהֶם׀ הַכֹּהֲנִים
וְהַלְוִיִּם וְכָל־הַבָּאִים מֵהַשְּׁבִי יְרוּשָׁלַם וַיַּעֲמִידוּ אֶת־
הַלְוִיִּם מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה לְנַצֵּחַ עַל־
מְלֶאכֶת בֵּית־יְהוָה׃ 9 וַיַּעֲמֹד יֵשׁוּעַ בָּנָיו וְאֶחָיו
קַדְמִיאֵל וּבָנָיו בְּנֵי־יְהוּדָה כְּאֶחָד לְנַצֵּחַ עַל־עֹשֵׂה
הַמְּלָאכָה בְּבֵית הָאֱלֹהִים בְּנֵי חֵנָדָד בְּנֵיהֶם וַאֲחֵיהֶם
הַלְוִיִּם׃ י וְיִסְּדוּ הַבֹּנִים אֶת־הֵיכַל יְהוָה וַיַּעֲמִידוּ
הַכֹּהֲנִים מְלֻבָּשִׁים בַּחֲצֹצְרוֹת וְהַלְוִיִּם בְּנֵי־אָסָף
בַּמְצִלְתַּיִם לְהַלֵּל אֶת־יְהוָה עַל־יְדֵי דָּוִיד מֶלֶךְ־
יִשְׂרָאֵל׃ 11 וַיַּעֲנוּ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדֹת לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי־
לְעוֹלָם חַסְדּוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל וְכָל־הָעָם הֵרִיעוּ תְרוּעָה
גְדוֹלָה בְהַלֵּל לַיהוָה עַל הוּסַד בֵּית־יְהוָה׃ 12 וְרַבִּים
מֵהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר רָאוּ
אֶת־הַבַּיִת הָרִאשׁוֹן בְּיָסְדוֹ זֶה הַבַּיִת בְּעֵינֵיהֶם בֹּכִים
בְּקוֹל גָּדוֹל וְרַבִּים בִּתְרוּעָה בְשִׂמְחָה לְהָרִים קוֹל׃ 13 וְאֵין
הָעָם מַכִּירִים קוֹל תְּרוּעַת הַשִּׂמְחָה לְקוֹל בְּכִי הָעָם כִּי
הָעָם מְרִיעִים תְּרוּעָה גְדוֹלָה וְהַקּוֹל נִשְׁמַע עַד־
לְמֵרָחוֹק׃

ד א וַיִּשְׁמְעוּ צָרֵי יְהוּדָה וּבִנְיָמִן כִּי־בְנֵי הַגּוֹלָה בּוֹנִים הֵיכָל *Cap. IV. Samaritani ædificationem Templi,*
2 לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּגְּשׁוּ אֶל־זְרֻבָּבֶל וְאֶל־רָאשֵׁי
הָאָבוֹת וַיֹּאמְרוּ לָהֶם נִבְנֶה עִמָּכֶם כִּי כָכֶם נִדְרוֹשׁ
לֵאלֹהֵיכֶם וְלֹא׀ אֲנַחְנוּ זֹבְחִים מִימֵי אֵסַר חַדּוֹן מֶלֶךְ ולו קרי
3 אַשּׁוּר הַמַּעֲלֶה אֹתָנוּ פֹּה׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם זְרֻבָּבֶל וְיֵשׁוּעַ
וּשְׁאָר רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל לֹא־לָכֶם וָלָנוּ לִבְנוֹת
בַּיִת לֵאלֹהֵינוּ כִּי אֲנַחְנוּ יַחַד נִבְנֶה לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל

4 כְּאֲשֶׁר צִוּנוּ הַמֶּלֶךְ כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס׃ וַיְהִי עַם הָאָרֶץ
ומבהלים קרי מְרַפִּים יְדֵי עַם־יְהוּדָה וּמְבַלְּהִים אוֹתָם לִבְנוֹת׃
5 וְסֹכְרִים עֲלֵיהֶם יוֹעֲצִים לְהָפֵר עֲצָתָם כָּל־יְמֵי כּוֹרֶשׁ
מֶלֶךְ פָּרַס וְעַד־מַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס׃
6 וּבְמַלְכוּת אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ בִּתְחִלַּת מַלְכוּתוֹ כָּתְבוּ
7 שִׂטְנָה עַל־יֹשְׁבֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלָם׃ וּבִימֵי
כצ"ל אַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא כָּתַב בִּשְׁלָם מִתְרְדָת טָבְאֵל וּשְׁאָר
כנותיו ק' כְּנָוָתוֹ עַל־אַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מֶלֶךְ פָּרַס וְכִתְבַ הַנִּשְׁתְּוָן
8 כְּתוּב אֲרָמִית וּמְתֻרְגָּם אֲרָמִית׃ רְחוּם בְּעֵל־
טְעֵם וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא כָּתְבוּ אִגְּרָא חַדָּא עַל־יְרוּשְׁלֵם
9 לְאַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מַלְכָּא כְּנֵמָא׃ אֱדַיִן רְחוּם בְּעֵל־טְעֵם
וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא וּשְׁאָר כְּנָוָתְהוֹן דִּינָיֵא וַאֲפַרְסַתְכָיֵא
ארכוויא ק' טַרְפְּלָיֵא אֲפָרְסָיֵא אַרְכְוָיֵא בָּבְלָיֵא שׁוּשַׁנְכָיֵא דֶּהָוָא דהויא קרי
י עֵלָמָיֵא׃ וּשְׁאָר אָמְמַיָּא דִּי הַגְלִי אָסְנַפַּר רַבָּא וְיַקִּירָא
וְהוֹתֵב הִמּוֹ בְּקִרְיָה דִּי שֹׁמְרִין וּשְׁאָר עֵבֶר־נַהֲרָה
11 וּכְעֶנֶת׃ דְּנָה פַּרְשֶׁגֶן אִגַּרְתָּא דִּי שְׁלַחוּ עֲלוֹהִי
Ipsiusque Urbis turbant et impediunt, per Præfectos regios.
יחיד' עַל־אַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מַלְכָּא עַבְדָּךְ אֱנָשׁ עֵבֶר־נַהֲרָה
12 וּכְעֶנֶת׃ יְדִיעַ לֶהֱוֵא לְמַלְכָּא דִּי יְהוּדָיֵא
דִּי סְלִקוּ מִן־לְוָתָךְ עֲלִינָא אֲתוֹ לִירוּשְׁלֵם קִרְיְתָא
ושוריא שכללו קרי מָרְדְּתָא וּבֹאוּשְׁתָא בְּנַיִן וְשׁוּרַי אֲשַׁכְּללוּ וְאֻשְׁיָא יְחִיטוּ׃
13 כְּעַן יְדִיעַ לֶהֱוֵא לְמַלְכָּא דִּי הֵן קִרְיְתָא דָךְ תִּתְבְּנֵא
וְשׁוּרַיָא יִשְׁתַּכְלְלוּן מִנְדָּה בְלוֹ וְהַלָךְ לָא יִנְתְּנוּן וַאֲפִתָם
14 מַלְכִים תְּהַנְזֵק׃ כְּעַן כָּל־קֳבֵל דִּי־מֶלַח הֵיכְלָא
מְלַחְנָא וַעֲרַוַת מַלְכָּא לָא־אֲרִיךְ לָנָא לְמֶחֱזֵא עַל־דְּנָה
טו שְׁלַחְנָא וְהוֹדַעְנָא לְמַלְכָּא׃ דִּי יְבַקַּר בְּסִפְרָ דְכַרְנַיָא
דִּי אֲבָהָתָךְ וְתַהֲשַׁכַּח בְּסִפְרָ דְכַרְנַיָא וְתִנְדַּע דִּי קִרְיְתָא
דָךְ קִרְיָא מָרְדָא וּמְהַנְזֵקַת מַלְכִין וּמְדִינָן וְאָשְׁתַּדּוּר
עֲבִדִין בְּגַוָהּ מִן־יוֹמָת עָלְמָא עַל־דְּנָה קִרְיְתָא דָךְ

הַחַרְבַת׃ מְהוֹדְעִין אֲנַחְנָה לְמַלְכָּא דִּי הֵן קִרְיְתָא דָךְ 16
תִּתְבְּנֵא וְשׁוּרַיָּה יִשְׁתַּכְלְלוּן לָקְבֵל דְּנָה חֲלָק בַּעֲבַר
נַהֲרָא לָא אִיתַי לָךְ׃ פִּתְגָמָא שְׁלַח מַלְכָּא עַל־ 17
רְחוּם בְּעֵל־טְעֵם וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא וּשְׁאָר כְּנָוָתְהוֹן דִּי יָתְבִין
בְּשָׁמְרַיִן וּשְׁאָר עֲבַר־נַהֲרָה שְׁלָם וּכְעֶת׃ נִשְׁתְּוָנָא 18
דִּי־שְׁלַחְתּוּן עֲלֶינָא מְפָרַשׁ קֳרִי קָדָמַי׃ וּמִנִּי שִׂים טְעֵם 19
וּבַקָּרוּ וְהַשְׁכַּחוּ דִּי קִרְיְתָא דָךְ מִן־יוֹמָת עָלְמָא עַל־
מַלְכִין מִתְנַשְּׂאָה וּמְרַד וְאֶשְׁתַּדּוּר מִתְעֲבֶד־בָּהּ׃ וּמַלְכִין כ
תַּקִּיפִין הֲווֹ עַל־יְרוּשְׁלֵם וְשַׁלִּיטִין בְּכֹל עֲבַר נַהֲרָה וּמִדָּה
בְלוֹ וַהֲלָךְ מִתְיְהֵב לְהוֹן׃ כְּעַן שִׂימוּ טְעֵם לְבַטָּלָא גְּבְרַיָּא 21
אִלֵּךְ וְקִרְיְתָא דָךְ לָא תִתְבְּנֵא עַד־מִנִּי טַעֲמָא יִתְשָׂם׃
וְזְהִירִין הֲווֹ שָׁלוּ לְמֶעְבַּד עַל־דְּנָה לְמָה יִשְׂגֵּא חֲבָלָא 22
לְהַנְזָקַת מַלְכִין׃ אֱדַיִן מִן־דִּי פַּרְשֶׁגֶן נִשְׁתְּוָנָא דִּי 23
אַרְתַּחְשַׁשְׁתָּא מַלְכָּא קֳרִי קָדָם־רְחוּם וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא
וּכְנָוָתְהוֹן אֲזַלוּ בִבְהִילוּ לִירוּשְׁלֵם עַל־יְהוּדָיֵא וּבַטְלוּ
הִמּוֹ בְּאֶדְרָע וְחָיִל׃ בֵּאדַיִן בְּטֵלַת עֲבִידַת בֵּית־אֱלָהָא דִּי 24
בִּירוּשְׁלֵם וַהֲוָת בָּטְלָא עַד שְׁנַת תַּרְתֵּין לְמַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ
מֶלֶךְ־פָּרָס׃ וְהִתְנַבִּי חַגַּי נְבִיָּאה וּזְכַרְיָה בַר־עִדּוֹא ה א
נְבִיָּאיָא עַל־יְהוּדָיֵא דִּי בִיהוּד וּבִירוּשְׁלֵם בְּשֵׁם אֱלָהּ
יִשְׂרָאֵל עֲלֵיהוֹן׃ בֵּאדַיִן קָמוּ זְרֻבָּבֶל בַּר־שְׁאַלְתִּיאֵל וְיֵשׁוּעַ 2
בַּר־יוֹצָדָק וְשָׁרִיו לְמִבְנֵא בֵּית אֱלָהָא דִּי בִירוּשְׁלֵם
וְעִמְּהוֹן נְבִיָּאיָה דִּי־אֱלָהָא מְסַעֲדִין לְהוֹן׃ בֵּהּ־זִמְנָא אֲתָה 3
עֲלֵיהוֹן תַּתְּנַי פַּחַת עֲבַר־נַהֲרָה וּשְׁתַר בּוֹזְנַי וּכְנָוָתְהוֹן
וְכֵן אָמְרִין לְהֹם מַן־שָׂם לְכֹם טְעֵם בַּיְתָא דְנָה לִבְנֵא
וְאֻשַּׁרְנָא דְנָה לְשַׁכְלָלָה׃ אֱדַיִן כְּנֵמָא אֲמַרְנָא לְהֹם מַן־ 4
אִנּוּן שְׁמָהַת גְּבְרַיָּא דִּי־דְנָה בִנְיָנָא בָּנַיִן׃ וְעֵין אֱלָהֲהֹם ה
הֲוָת עַל־שָׂבֵי יְהוּדָיֵא וְלָא־בַטְלוּ הִמּוֹ עַד־טַעְמָא לְדָרְיָוֶשׁ
יְהָךְ וָאֱדַיִן יְתִיבוּן נִשְׁתְּוָנָא עַל־דְּנָה׃ פַּרְשֶׁגֶן אִגַּרְתָּא 6

Cap. V. *Hortatu Prophetarum Judiæ operi iterum incumbunt, multumque promovent,*

3 *Quamvis renitentibus Præfectis,*

Quni ad Regem Da-

די־שלח תתני׳ פחת עבר־נהרה ושתר בוזני וכנותה
7 אפרסכיא די בעבר נהרה על־דריוש מלכא: פתגמא
שלחו עלוהי וכרנה כתיב בגוה לדריוש מלכא שלמא
8 כלא: ידיע להוא למלכא די־אזלנא ליהוד
מדינתא לבית אלהא רבא והוא מתבנא אבן גלל ואע
מתשם בכתליא ועבידתא דך אספרנא מתעבדא
9 ומצלח בידהם: אדין שאלנא לשביא אלך כנמא
אמרנא להם מן־שם לכם טעם בית דנה למבניה
10 ואשרנא דנה לשכללה: ואף שמהתהם שאלנא להם
להודעותך די נכתב שם גברי׳ די ברא שהם:
11 וכנמא פתגמא התיבונא לממר אנחנא המו
עבדוהי די־אלה שמי׳ וארעא ובנין בית׳א די־הוא בנה
מקדמת דנה שנין שגיאן ומלך לישראל רב בנה
12 ושכללה: להן מן־די הרגזו אבהתנא לאלה שמי׳ יהב
כשראה ק׳ המו ביד נבוכדנצר מלך־בבל כסדי׳א ובית׳ה דנה
13 סתרה ועמה הגלי לבבל: ברם בשנת חדה לכורש
מלכא די בבל כורש מלכא שם טעם בית־אלהא דנה
14 לבנא: ואף מאני׳א די־בית־אלהא די דהבה וכספא די
נבוכדנצר הנפק מן־היכלא די בירושלם והיבל המו
להיכלא די בבל הנפק המו כורש מלכא מן־היכלא די
טו בבל ויהיבו לששבצר שמה די פחה שמה: ואמר־להי
יתיר ה׳ אלה מאני׳א שא אזל־אחת המו בהיכלא די בירושלם
16 ובית אלהא יתבנא על־אתרה: אדין ששבצר
דך אתא יהב אשי׳א די־בית אלהא די בירושלם ומן־
17 אדין ועד־כען מתבנא ולא שלים: וכען הן על־מלכא
טב יתבקר בבית גנזי׳א די־מלכא תמה די בבבל הן
איתי די־מן־כורש מלכא שים טעם למבנא בית־אלהא
דך בירושלם ורעות מלכא על־דנה ישלח עלינא:

באדין

rium super eâ re refe-rendum du-cunt.

Cap. VI. *Respondet Darius perbenignè, Judaisque sumptus, et commeatum persiciendo operi praeberi jubet.*

ו א בֵּאדַיִן דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא שָׂם טְעֵם וּבַקְּרוּ בְּבֵית
2 סִפְרַיָּא דִּי גִנְזַיָּא מְהַחֲתִין תַּמָּה בְּבָבֶל׃ וְהִשְׁתְּכַח
בְּאַחְמְתָא בְּבִירְתָא דִּי בְּמָדַי מְדִינְתָּא מְגִלָּה חֲדָה וְכֵן־
3 כְּתִיב בְּגַוָּהּ דִּכְרוֹנָה׃ בִּשְׁנַת חֲדָה לְכוֹרֶשׁ
מַלְכָּא כּוֹרֶשׁ מַלְכָּא שָׂם טְעֵם בֵּית־אֱלָהָא בִירוּשְׁלֶם
בַּיְתָא יִתְבְּנֵא אֲתַר דִּי־דָבְחִין דִּבְחִין וְאֻשּׁוֹהִי מְסוֹבְלִין
4 רוּמֵהּ אַמִּין שִׁתִּין פְּתָיֵהּ אַמִּין שִׁתִּין׃ נִדְבָּכִין דִּי־אֶבֶן
גְּלָל תְּלָתָא וְנִדְבָּךְ דִּי־אָע חֲדָת וְנִפְקְתָא מִן־בֵּית מַלְכָּא
תִּתְיְהַב׃ וְאַף מָאנֵי בֵית־אֱלָהָא דִּי דַהֲבָה וְכַסְפָּא דִּי ה
נְבוּכַדְנֶצַּר הַנְפֵּק מִן־הֵיכְלָא דִּי־בִירוּשְׁלֶם וְהֵיבֵל לְבָבֶל
יַהֲתִיבוּן וִיהַךְ לְהֵיכְלָא דִּי־בִירוּשְׁלֶם לְאַתְרֵהּ וְתַחֵת
6 בְּבֵית אֱלָהָא׃ כְּעַן תַּתְּנַי פַּחַת עֲבַר־נַהֲרָה שְׁתַר
בּוֹזְנַי וּכְנָוָתְהוֹן אֲפַרְסְכָיֵא דִּי בַּעֲבַר נַהֲרָה רַחִיקִין הֲווֹ
7 מִן־תַּמָּה׃ שְׁבֻקוּ לַעֲבִידַת בֵּית־אֱלָהָא דֵךְ פַּחַת יְהוּדָיֵא
8 וּלְשָׂבֵי יְהוּדָיֵא בֵּית־אֱלָהָא דֵךְ יִבְנוֹן עַל־אַתְרֵהּ׃ וּמִנִּי
שִׂים טְעֵם לְמָא דִּי־תַעַבְדוּן עִם־שָׂבֵי יְהוּדָיֵא אִלֵּךְ
לְמִבְנֵא בֵּית־אֱלָהָא דֵךְ וּמִנִּכְסֵי מַלְכָּא דִּי מִדַּת עֲבַר
נַהֲרָה אָסְפַּרְנָא נִפְקְתָא תֶּהֱוֵא מִתְיַהֲבָא לְגֻבְרַיָּא אִלֵּךְ
9 דִּי־לָא לְבַטָּלָא׃ וּמָה חַשְׁחָן וּבְנֵי תוֹרִין וְדִכְרִין וְאִמְּרִין
לַעֲלָוִן לֶאֱלָהּ שְׁמַיָּא חִנְטִין מְלַח חֲמַר וּמְשַׁח כְּמֵאמַר
כָּהֲנַיָּא דִּי־בִירוּשְׁלֶם לֶהֱוֵא מִתְיְהַב לְהֹם יוֹם בְּיוֹם דִּי־
לָא שָׁלוּ׃ דִּי־לֶהֱוֹן מְהַקְרְבִין נִיחוֹחִין לֶאֱלָהּ שְׁמַיָּא י
11 וּמְצַלַּיִן לְחַיֵּי מַלְכָּא וּבְנוֹהִי׃ וּמִנִּי שִׂים טְעֵם דִּי כָל־
אֱנָשׁ דִּי יְהַשְׁנֵא פִּתְגָמָא דְנָה יִתְנְסַח אָע מִן־בַּיְתֵהּ וּזְקִיף
12 יִתְמְחֵא עֲלֹהִי וּבַיְתֵהּ נְוָלוּ יִתְעֲבֵד עַל־דְּנָה׃ וֵאלָהָא דִּי־
שַׁכֵּן שְׁמֵהּ תַּמָּה יְמַגַּר כָּל־מֶלֶךְ וְעַם דִּי יִשְׁלַח יְדֵהּ
לְהַשְׁנַיָּא לְחַבָּלָה בֵּית־אֱלָהָא דֵךְ דִּי־בִירוּשְׁלֶם אֲנָא
דָרְיָוֶשׁ שָׂמֶת טְעֵם אָסְפַּרְנָא יִתְעֲבֵד׃

אדין

13 אֱדַיִן תַּתְּנַי פַּחַת עֲבַר־נַהֲרָה שְׁתַר בּוֹזְנַי וּכְנָוָתְהוֹן לְקָבֵל
14 דִּי־שְׁלַח דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא כְּנֵמָא אִסְפַּרְנָא עֲבָדוּ׃ וְשָׁבֵי
יְהוּדָיֵא בָּנַיִן וּמַצְלְחִין בִּנְבוּאַת חַגַּי נְבִיָּאה וּזְכַרְיָה בַּר־
עִדּוֹ וּבְנוֹ וְשַׁכְלִלוּ מִן־טַעַם אֱלָהּ יִשְׂרָאֵל וּמִטְעֵם
15 כּוֹרֶשׁ וְדָרְיָוֶשׁ וְאַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מַלְכָּא פָּרְס׃ וְשֵׁיצִיא יחיד א
בַּיְתָה דְנָה עַד יוֹם תְּלָתָה לְיַרְחַ אֲדָר דִּי־הִיא שְׁנַת־שֵׁת
Tandem, absoluto opere, Templum dedicatur,
16 לְמַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא׃ וַעֲבַדוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל כָּהֲנַיָּא
וְלֵוָיֵא וּשְׁאָר בְּנֵי־גָלוּתָא חֲנֻכַּת בֵּית־אֱלָהָא דְנָה בְּחֶדְוָה׃
17 וְהַקְרִיבוּ לַחֲנֻכַּת בֵּית־אֱלָהָא דְנָה תּוֹרִין מְאָה דִּכְרִין לחטאה קדי
מָאתַיִן אִמְּרִין אַרְבַּע מְאָה וּצְפִירֵי עִזִּין לְחַטָּיָא עַל־כָּל־
18 יִשְׂרָאֵל תְּרֵי־עֲשַׂר לְמִנְיַן שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְהַקִימוּ כָּהֲנַיָּא
בְּפֻלְגָתְהוֹן וְלֵוָיֵא בְּמַחְלְקָתְהוֹן עַל־עֲבִידַת אֱלָהָא דִּי
Ac Pascha celebratur.
19 בִירוּשְׁלֶם כִּכְתַב סִפְרָ מֹשֶׁה׃ וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־הַגּוֹלָה
כ אֶת־הַפֶּסַח בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן׃ כִּי הִטַּהֲרוּ
הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם כְּאֶחָד כֻּלָּם טְהוֹרִים וְשָׁחֲטוּ הַפֶּסַח
21 לְכָל־בְּנֵי הַגּוֹלָה וְלַאֲחֵיהֶם הַכֹּהֲנִים וְלָהֶם׃ וַיֹּאכְלוּ בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל הַשָּׁבִים מֵהַגּוֹלָה וְכָל־הַנִּבְדָּל מִטְּמְאַת גּוֹיֵי
22 הָאָרֶץ אֲלֵיהֶם לִדְרשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעֲשׂוּ חַג־
מַצּוֹת שִׁבְעַת יָמִים בְּשִׂמְחָה כִּי־שִׂמְּחָם יְהוָה וְהֵסֵב לֵב
מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עֲלֵיהֶם לְחַזֵּק יְדֵיהֶם בִּמְלֶאכֶת בֵּית הָאֱלֹהִים
Cap. VII. Ezras Babylone Hierosolymam ascendit, captivorum turbam secum ducens,
א ן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְאַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּמַלְכוּת
אַרְתַּחְשַׁסְתְּא מֶלֶךְ־פָּרַס עֶזְרָא בֶּן־שְׂרָיָה בֶּן־עֲזַרְיָה בֶּן־
3 2 חִלְקִיָּה׃ בֶּן שַׁלּוּם בֶּן־צָדוֹק בֶּן־אֲחִיטוּב׃ בֶּן־אֲמַרְיָה בֶּן־
ה 4 עֲזַרְיָה בֶּן־מְרָיוֹת׃ בֶּן־זַרְחְיָה בֶּן־עֻזִּי בֶּן־בֻּקִּי׃ בֶּן־אֲבִישׁוּעַ
6 בֶּן־פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן הָרֹאשׁ׃ הוּא עֶזְרָא
עֹלֶה מִבָּבֶל וְהוּא־סוֹפֵר מָהִיר בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אֲשֶׁר־נָתַן
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתֶּן־לוֹ הַמֶּלֶךְ כְּיַד־יְהוָה אֱלֹהָיו
Summâ cum pote-
7 עָלָיו כָּל בַּקָּשָׁתוֹ׃ וַיַּעֲלוּ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִן הַכֹּהֲנִים
והלוים

וְהַלְוִיִּם וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַשֹּׁעֲרִים וְהַנְּתִינִים אֶל־יְרוּשָׁלִָם
בִּשְׁנַת־שֶׁבַע לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ׃ 8 וַיָּבֹא יְרוּשָׁלִָם
בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי הִיא שְׁנַת הַשְּׁבִיעִית לַמֶּלֶךְ׃ 9 כִּי בְּאֶחָד
לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן הוּא יְסֹד הַמַּעֲלָה מִבָּבֶל וּבְאֶחָד לַחֹדֶשׁ כצ"ל
הַחֲמִישִׁי בָּא אֶל־יְרוּשָׁלִָם כְּיַד־אֱלֹהָיו הַטּוֹבָה עָלָיו׃ כִּי
עֶזְרָא הֵכִין לְבָבוֹ לִדְרֹשׁ אֶת־תּוֹרַת יְהוָה וְלַעֲשׂוֹת
וּלְלַמֵּד בְּיִשְׂרָאֵל חֹק וּמִשְׁפָּט׃
וְזֶה ׀ פַּרְשֶׁגֶן הַנִּשְׁתְּוָן אֲשֶׁר נָתַן הַמֶּלֶךְ אַרְתַּחְשַׁסְתְּא 11
לְעֶזְרָא הַכֹּהֵן הַסֹּפֵר סֹפֵר דִּבְרֵי מִצְוֹת־יְהוָה וְחֻקָּיו עַל־
יִשְׂרָאֵל׃ אַרְתַּחְשַׁסְתְּא מֶלֶךְ מַלְכַיָּא לְעֶזְרָא 12
כַּהֲנָא סָפַר דָּתָא דִּי־אֱלָהּ שְׁמַיָּא גְּמִיר וּכְעֶנֶת׃ מִנִּי 13
שִׂים טְעֵם דִּי כָל־מִתְנַדַּב בְּמַלְכוּתִי מִן־עַמָּא יִשְׂרָאֵל
וְכַהֲנוֹהִי וְלֵוָיֵא לִמְהָךְ לִירוּשְׁלֵם עִמָּךְ יְהָךְ׃ כָּל־קְבֵל דִּי 14
מִן־קָדָם מַלְכָּא וְשִׁבְעַת יַעֲטֹהִי שְׁלִיחַ לְבַקָּרָה עַל־יְהוּד
וְלִירוּשְׁלֵם בְּדַת אֱלָהָךְ דִּי בִידָךְ׃ וּלְהֵיבָלָה כְּסַף וּדְהָב טו
דִּי־מַלְכָּא וְיַעֲטֹהִי הִתְנַדַּבוּ לֶאֱלָהּ יִשְׂרָאֵל דִּי בִירוּשְׁלֵם
מִשְׁכְּנֵהּ׃ וְכֹל כְּסַף וּדְהַב דִּי תְהַשְׁכַּח בְּכֹל מְדִינַת בָּבֶל 16
עִם הִתְנַדָּבוּת עַמָּא וְכַהֲנַיָּא מִתְנַדְּבִין לְבֵית אֱלָהֲהֹם דִּי
בִירוּשְׁלֵם׃ כָּל־קְבֵל דְּנָה אָסְפַּרְנָא תִקְנֵא בְּכַסְפָּא 17
דְּנָה תּוֹרִין דִּכְרִין אִמְּרִין וּמִנְחָתְהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן וּתְקָרֵב
הִמּוֹ עַל־מַדְבְּחָא דִּי בֵּית אֱלָהֲכֹם דִּי בִירוּשְׁלֵם׃ נִמָּה דִּי 18
עֲלָיךְ וְעַל־אֶחָיךְ יֵיטַב בִּשְׁאַר כַּסְפָּא וְדַהֲבָה לְמֶעְבַּד יתיר י׳
כִּרְעוּת אֱלָהֲכֹם תַּעַבְדוּן׃ וּמָאנַיָּא דִּי־מִתְיַהֲבִין לָךְ 19
לְפָלְחַן בֵּית אֱלָהָךְ הַשְׁלֵם קָדָם אֱלָהּ יְרוּשָׁלִָם׃ וּשְׁאַר כ
חַשְׁחוּת בֵּית אֱלָהָךְ דִּי יִפֶּל־לָךְ לְמִנְתַּן תִּנְתֵּן מִן־בֵּית
גִּנְזֵי מַלְכָּא׃ וּמִנִּי אֲנָה אַרְתַּחְשַׁסְתְּא מַלְכָּא שִׂים טְעֵם 21
לְכֹל גִּזַּבְרַיָּא דִּי בַּעֲבַר נַהֲרָה דִּי כָל־דִּי יִשְׁאֲלֶנְכוֹן עֶזְרָא
כַּהֲנָא סָפַר דָּתָא דִּי־אֱלָהּ שְׁמַיָּא אָסְפַּרְנָא יִתְעֲבֵד׃ עַד־ 22

כסף

state ab Artaxerxe missus, atque amplissimis mandatis instructus,

כְּסַף כִּכְּרִין מְאָה וְעַד־חִנְטִין כּוֹרִין מְאָה וְעַד־חֲמַר בַּתִּין
23 מְאָה וְעַר־בַּתִּין מִשַּׁח מְאָה וּמִלַּח דִּי־לָא כְתָב: כָּל־
דִּי מִן־טַעַם אֱלָהּ שְׁמַיָּא יִתְעֲבַד אַדַּרְזְדָא לְבֵית אֱלָהּ
שְׁמַיָּא דִּי־לְמָה לֶהֱוֵא קְצָף עַל־מַלְכוּת מַלְכָּא
24 וּבְנוֹהִי: וְלָכֻם מְהוֹדְעִין דִּי כָל־כָּהֲנַיָּא וְלֵוָיֵא זַמָּרַיָּא
תָּרְעָא נְתִינַיָּא וּפֶלְחֵי בֵּית אֱלָהָא דְנָה מִנְדָּה בְלוֹ וְהַלָּךְ
כה לָא שַׁלִּיט לְמַרְמֵא עֲלֵיהֹם: וְאַנְתְּ עֶזְרָא כְּחָכְמַת אֱלָהָךְ
דיינין קדי דִּי־בִידָךְ מַנִּי שַׁפְּטִין וְדַיָּנִין דִּי־לְהֵון כָּל־עַמָּא דִּי
בְּעֲבַר נַהֲרָה לְכָל־יְדְעֵי דָתֵי אֱלָהָךְ וְדָתָא דִּי־לָא יְדַע תְּהוֹדְעוּן:
26 וְכָל־דִּי־לָא לֶהֱוֵא עָבֵד דָּתָא דִּי־אֱלָהָךְ וְדָתָא דִּי־מַלְכָּא
אָסְפַּרְנָא דִּינָא לְחָוֵא מִתְעֲבַד מִנֵּהּ הֵן לְמוֹת הֵן
לטרשי קרי לְשָׁרְשׁוֹ הֵן לַעֲנָשׁ נִכְסִין וְלַאֲסוּרִין:
27 בְּרִיךְ יְהוָה אֱלָהֵי אֲבָתֵינוּ אֲשֶׁר נָתַן כְּזֹאת בִּלֵּב הַמֶּלֶךְ
28 לְפָאֵר אֶת־בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָם: וְעָלַי הִטָּה חֶסֶד
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְיוֹעָצָיו וּלְכָל־שָׂרֵי הַמֶּלֶךְ הַגִּבֹּרִים וַאֲנִי
הִתְחַזַּקְתִּי כְּיַד־יְהוָה אֱלֹהַי עָלַי וָאֶקְבְּצָה מִיִּשְׂרָאֵל
רָאשִׁים לַעֲלוֹת עִמִּי:

Cap. VIII. *Catalogus eorum, qui cum Ezra Hierosolymam petebant.*

א ח וְאֵלֶּה רָאשֵׁי אֲבֹתֵיהֶם וְהִתְיַחֵשׂ הָעֹלִים עִמִּי בְּמַלְכוּת
2 אַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ מִבָּבֶל: מִבְּנֵי פִינְחָס גֵּרְשֹׁם מִבְּנֵי
3 אִיתָמָר דָּנִיֵּאל מִבְּנֵי דָוִיד חַטּוּשׁ: מִבְּנֵי שְׁכַנְיָה מִבְּנֵי
פַרְעֹשׁ זְכַרְיָה וְעִמּוֹ הִתְיַחֵשׂ לִזְכָרִים מְאָה וַחֲמִשִּׁים:
4 מִבְּנֵי פַחַת מוֹאָב אֱלִיהוֹעֵינַי בֶּן־זַרְחִיָה וְעִמּוֹ מָאתַיִם
ה הַזְּכָרִים: מִבְּנֵי שְׁכַנְיָה בֶּן־יַחֲזִיאֵל וְעִמּוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
6 הַזְּכָרִים: וּמִבְּנֵי עָדִין עֶבֶד בֶּן־יוֹנָתָן וְעִמּוֹ חֲמִשִּׁים
7 הַזְּכָרִים: וּמִבְּנֵי עֵילָם יְשַׁעְיָה בֶּן־עֲתַלְיָה וְעִמּוֹ שִׁבְעִים
8 הַזְּכָרִים: וּמִבְּנֵי שְׁפַטְיָה זְבַדְיָה בֶּן־מִיכָאֵל וְעִמּוֹ שְׁמֹנִים
9 הַזְּכָרִים: מִבְּנֵי יוֹאָב עֹבַדְיָה בֶּן־יְחִיאֵל וְעִמּוֹ מָאתַיִם
י וּשְׁמֹנָה עָשָׂר הַזְּכָרִים: וּמִבְּנֵי שְׁלוֹמִית בֶּן־
יוֹסִפְיָה

יוֹסִפְיָה וְעִמּוֹ מֵאָה וְשִׁשִּׁים הַזְּכָרִים׃ 11 וּמִבְּנֵי בֵבַי זְכַרְיָה
בֶּן־בֵּבַי וְעִמּוֹ עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה הַזְּכָרִים׃ 12 וּמִבְּנֵי עַזְגָּד יוֹחָנָן
בֶּן־הַקָּטָן וְעִמּוֹ מֵאָה וַעֲשָׂרָה הַזְּכָרִים׃ 13 וּמִבְּנֵי אֲדֹנִיקָם
אַחֲרֹנִים וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם אֱלִיפֶלֶט יְעוּאֵל וּשְׁמַעְיָה וְעִמָּהֶם ישיאל קרי
שִׁשִּׁים הַזְּכָרִים׃ 14 וּמִבְּנֵי בִגְוַי עוּתַי וְזַבּוּד וְעִמָּהֶם שִׁבְעִים וזכור קרי
הַזְּכָרִים׃ וָאֲקַבְּצֵם אֶל־הַנָּהָר הַבָּא אֶל־ טו *Ille, ordinato ad flumen Ahavam exulum agmine, celebratoque jeunio, iter capessit.*
אַהֲוָא וַנַּחֲנֹה שָׁם יָמִים שְׁלֹשָׁה וָאֶבִינָה בָּעָם וּבַכֹּהֲנִים
וּמִבְּנֵי לֵוִי לֹא־מָצָאתִי שָׁם׃ 16 וָאֶשְׁלַח לְאֶלִיעֶזֶר לַאֲרִיאֵל
לִשְׁמַעְיָה וּלְאֶלְנָתָן וְיָרִיב וּלְאֶלְנָתָן וּלְנָתָן וּלְזַכַרְיָה
וְלִמְשֻׁלָּם רָאשִׁים וְלִיוֹיָרִיב וּלְאֶלְנָתָן מְבִינִים׃ 17 וָאֲצַוֶּה ואצוה קרי
אוֹתָם עַל־אֲדֵי הָרֹאשׁ בְּכַסְפְיָא הַמָּקוֹם וָאָשִׂימָה
בְּפִיהֶם דְּבָרִים לְדַבֵּר אֶל־אֲדֵי אָחִיו הַנְּתוּנִים בְּכַסְפְיָא הנתינים קרי
א' דגושה הַמָּקוֹם לְהָבִיא־לָנוּ מְשָׁרְתִים לְבֵית אֱלֹהֵינוּ׃ 18 וַיָּבִיאוּ
לָנוּ כְּיַד־אֱלֹהֵינוּ הַטּוֹבָה עָלֵינוּ אִישׁ שֵׂכֶל מִבְּנֵי מַחְלִי
בֶּן־לֵוִי בֶּן־יִשְׂרָאֵל וְשֵׁרֵבְיָה וּבָנָיו וְאֶחָיו שְׁמֹנֶה עָשָׂר׃
וְאֶת־חֲשַׁבְיָה וְאִתּוֹ יְשַׁעְיָה מִבְּנֵי מְרָרִי אֶחָיו וּבְנֵיהֶם 19
עֶשְׂרִים׃ וּמִן־הַנְּתִינִים אֲשֶׁר נָתַן דָּוִיד כ
וְהַשָּׂרִים לַעֲבֹדַת הַלְוִיִּם נְתִינִים מָאתַיִם וְעֶשְׂרִים כֹּלָּם
נִקְּבוּ בְשֵׁמוֹת׃ וָאֶקְרָא שָׁם צוֹם עַל־הַנָּהָר אַהֲוָא 21
לְהִתְעַנּוֹת לִפְנֵי אֱלֹהֵינוּ לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ דֶּרֶךְ יְשָׁרָה לָנוּ
וּלְטַפֵּנוּ וּלְכָל־רְכוּשֵׁנוּ׃ כִּי בַשְׁתִּי לִשְׁאוֹל מִן־הַמֶּלֶךְ 22
חַיִל וּפָרָשִׁים לְעָזְרֵנוּ מֵאוֹיֵב בַּדֶּרֶךְ כִּי־אָמַרְנוּ לַמֶּלֶךְ
לֵאמֹר יַד־אֱלֹהֵינוּ עַל־כָּל־מְבַקְשָׁיו לְטוֹבָה וְעֻזּוֹ וְאַפּוֹ עַל
כָּל־עֹזְבָיו׃ וַנָּצוֹמָה וַנְּבַקְשָׁה מֵאֱלֹהֵינוּ עַל־זֹאת וַיֵּעָתֶר 23
לָנוּ׃ וָאַבְדִּילָה מִשָּׂרֵי הַכֹּהֲנִים שְׁנֵים עָשָׂר לְשֵׁרֵבְיָה 24
יחיו' חֲשַׁבְיָה וְעִמָּהֶם מֵאֲחֵיהֶם עֲשָׂרָה׃ וָאֶשְׁקוֹלָה לָהֶם אֶת־כה
הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַכֵּלִים תְּרוּמַת בֵּית־אֱלֹהֵינוּ
הֶהֱרִימוּ הַמֶּלֶךְ וְיֹעֲצָיו וְשָׂרָיו וְכָל־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצָאִים׃
ואשקלה

26 וָאֶשְׁקְלָה עַל־יָדָם כֶּסֶף כִּכָּרִים שֵׁשׁ־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים
27 וּכְלֵי־כֶסֶף מֵאָה לְכִכָּרִים זָהָב מֵאָה כִכָּר׃ וּכְפוֹרֵי זָהָב
עֶשְׂרִים לַאֲדַרְכֹנִים אָלֶף וּכְלֵי נְחֹשֶׁת מְצֻהָב טוֹבָה
28 שְׁנַיִם חֲמוּדוֹת כַּזָּהָב׃ וָאֹמְרָה אֲלֵהֶם אַתֶּם קֹדֶשׁ
לַיהוָה וְהַכֵּלִים קֹדֶשׁ וְהַכֶּסֶף וְהַזָּהָב נְדָבָה לַיהוָה אֱלֹהֵי
29 אֲבֹתֵיכֶם׃ שִׁקְדוּ וְשִׁמְרוּ עַד־תִּשְׁקְלוּ לִפְנֵי שָׂרֵי הַכֹּהֲנִים
וְהַלְוִיִּם וְשָׂרֵי־הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלִַם הַלִּשְׁכוֹת בֵּית
ל יְהוָה׃ וְקִבְּלוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם מִשְׁקַל הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב
וְהַכֵּלִים לְהָבִיא לִירוּשָׁלִַם לְבֵית אֱלֹהֵינוּ׃
31 וַנִּסְּעָה מִנְּהַר אַהֲוָא בִּשְׁנֵים עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן ס׳ דגושה
לָלֶכֶת יְרוּשָׁלִַם וְיַד אֱלֹהֵינוּ הָיְתָה עָלֵינוּ וַיַּצִּילֵנוּ מִכַּף
32 אוֹיֵב וְאוֹרֵב עַל־הַדָּרֶךְ׃ וַנָּבֹא יְרוּשָׁלִַם וַנֵּשֶׁב שָׁם יָמִים
33 שְׁלֹשָׁה׃ וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי נִשְׁקַל הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב וְהַכֵּלִים
בְּבֵית אֱלֹהֵינוּ עַל יַד־מְרֵמוֹת בֶּן־אוּרִיָּה הַכֹּהֵן וְעִמּוֹ
אֶלְעָזָר בֶּן־פִּינְחָס וְעִמָּהֶם יוֹזָבָד בֶּן־יֵשׁוּעַ וְנוֹעַדְיָה בֶן־בִּנּוּי
34 הַלְוִיִּם׃ בְּמִסְפָּר בְּמִשְׁקָל לַכֹּל וַיִּכָּתֵב כָּל־הַמִּשְׁקָל בָּעֵת
לה הַהִיא׃ הַבָּאִים מֵהַשְּׁבִי בְּנֵי־הַגּוֹלָה הִקְרִיבוּ
עֹלוֹת׀ לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל פָּרִים שְׁנֵים־עָשָׂר עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל
אֵילִים׀ תִּשְׁעִים וְשִׁשָּׁה כְּבָשִׂים שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה צְפִירֵי
36 חַטָּאת שְׁנֵים עָשָׂר הַכֹּל עוֹלָה לַיהוָה׃ וַיִּתְּנוּ׀ אֶת־דָּתֵי
הַמֶּלֶךְ לַאֲחַשְׁדַּרְפְּנֵי הַמֶּלֶךְ וּפַחֲווֹת עֵבֶר הַנָּהָר וְנִשְׂאוּ
א ט אֶת־הָעָם וְאֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים׃ וּכְכַלּוֹת אֵלֶּה
נִגְּשׁוּ אֵלַי הַשָּׂרִים לֵאמֹר לֹא־נִבְדְּלוּ הָעָם יִשְׂרָאֵל
וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם מֵעַמֵּי הָאֲרָצוֹת כְּתֹעֲבֹתֵיהֶם לַכְּנַעֲנִי
הַחִתִּי הַפְּרִזִּי הַיְבוּסִי הָעַמֹּנִי הַמֹּאָבִי הַמִּצְרִי וְהָאֱמֹרִי׃
2 כִּי־נָשְׂאוּ מִבְּנֹתֵיהֶם לָהֶם וְלִבְנֵיהֶם וְהִתְעָרְבוּ זֶרַע
הַקֹּדֶשׁ בְּעַמֵּי הָאֲרָצוֹת וְיַד הַשָּׂרִים וְהַסְּגָנִים הָיְתָה בַּמַּעַל
3 הַזֶּה רִאשׁוֹנָה׃ וּכְשָׁמְעִי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה קָרַעְתִּי אֶת־
בגדי

Hierosolymam redux, Deum muneribus ac victimis colit.

Cap. IX. *Ezras, intellecto populum exterorum connubiis sese polluisse,*

בִּגְדִי וּמְעִילִי וָאֲמָרְטָה מִשֵּׂעָר רֹאשִׁי וְזָקְנִי וָאֵשְׁבָה
מְשׁוֹמֵם: וְאֵלַי יֵאָסְפוּ כֹּל חָרֵד בִּדְבְרֵי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל 4 *Dilaceratis vestibus, vulsisque crinibus, luctum suum testatur.*
מַעַל הַגּוֹלָה וְאֲנִי יָשֵׁב מְשׁוֹמֵם עַד לְמִנְחַת הָעָרֶב:
וּבְמִנְחַת הָעָרֶב קַמְתִּי מִתַּעֲנִיתִי וּבְקָרְעִי בִגְדִי וּמְעִילִי
וָאֶכְרְעָה עַל בִּרְכַּי וָאֶפְרְשָׂה כַפַּי אֶל יְהוָה אֱלֹהָי:
וָאֹמְרָה אֱלֹהַי בֹּשְׁתִּי וְנִכְלַמְתִּי לְהָרִים אֱלֹהַי פָּנַי אֵלֶיךָ כִּי 6 *Atque ardentissimè Deum deprecatur.*
עֲוֹנֹתֵינוּ רָבוּ לְמַעְלָה רֹאשׁ וְאַשְׁמָתֵנוּ גָדְלָה עַד לַשָּׁמָיִם:
מִימֵי אֲבֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ בְּאַשְׁמָה גְדֹלָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה 7
וּבַעֲוֹנֹתֵינוּ נִתַּנּוּ אֲנַחְנוּ מְלָכֵינוּ כֹהֲנֵינוּ בְּיַד מַלְכֵי
הָאֲרָצוֹת בַּחֶרֶב בַּשֶּׁבִי וּבַבִּזָּה וּבְבֹשֶׁת פָּנִים כְּהַיּוֹם הַזֶּה:
וְעַתָּה כִּמְעַט רֶגַע הָיְתָה תְחִנָּה מֵאֵת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ 8
לְהַשְׁאִיר לָנוּ פְלֵיטָה וְלָתֵת לָנוּ יָתֵד בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ
לְהָאִיר עֵינֵינוּ אֱלֹהֵינוּ וְלָתֵת לָנוּ מִחְיָה מְעַט בַּעֲבְדָתֵנוּ: כִּי 9
עֲבָדִים אֲנַחְנוּ וּבְעַבְדֻתֵנוּ לֹא עֲזָבָנוּ אֱלֹהֵינוּ וַיַּט עָלֵינוּ חס׳ בפתח
חֶסֶד לִפְנֵי מַלְכֵי פָרַס לָתֶת לָנוּ מִחְיָה לְרוֹמֵם אֶת בֵּית
אֱלֹהֵינוּ וְלְהַעֲמִיד אֶת חָרְבָתָיו וְלָתֶת לָנוּ גָדֵר בִּיהוּדָה
וּבִירוּשָׁלִָם: וְעַתָּה מַה נֹּאמַר אֱלֹהֵינוּ אַחֲרֵי זֹאת כִּי 10
עָזַבְנוּ מִצְוֹתֶיךָ: אֲשֶׁר צִוִּיתָ בְיַד עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים לֵאמֹר 11
הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם בָּאִים לְרִשְׁתָּהּ אֶרֶץ נִדָּה הִיא
בְּנִדַּת עַמֵּי הָאֲרָצוֹת בְּתוֹעֲבֹתֵיהֶם אֲשֶׁר מִלְאוּהָ מִפֶּה
אֶל פֶּה בְּטֻמְאָתָם: וְעַתָּה בְּנוֹתֵיכֶם אַל תִּתְּנוּ לִבְנֵיהֶם 12
וּבְנֹתֵיהֶם אַל תִּשְׂאוּ לִבְנֵיכֶם וְלֹא תִדְרְשׁוּ שְׁלֹמָם
וְטוֹבָתָם עַד עוֹלָם לְמַעַן תֶּחֶזְקוּ וַאֲכַלְתֶּם אֶת טוּב
הָאָרֶץ וְהוֹרַשְׁתֶּם לִבְנֵיכֶם עַד עוֹלָם: וְאַחֲרֵי כָּל הַבָּא 13
עָלֵינוּ בְּמַעֲשֵׂינוּ הָרָעִים וּבְאַשְׁמָתֵנוּ הַגְּדֹלָה כִּי אַתָּה
אֱלֹהֵינוּ חָשַׂכְתָּ מִמַּטָּה מֵעֹונֵנוּ וְנָתַתָּה לָנוּ פְלֵיטָה
כָּזֹאת: הֲנָשׁוּב לְהָפֵר מִצְוֹתֶיךָ וְלְהִתְחַתֵּן בְּעַמֵּי הַתֹּעֵבוֹת 14
הָאֵלֶּה הֲלוֹא תֶאֱנַף בָּנוּ עַד כַּלָּה לְאֵין שְׁאֵרִית
ופליטה

טו וּפְלֵיטָה: יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל צַדִּיק אַתָּה כִּי־
נִשְׁאַרְנוּ פְלֵיטָה כְּהַיּוֹם הַזֶּה הִנֵּנוּ לְפָנֶיךָ בְּאַשְׁמָתֵינוּ כִּי
אֵין לַעֲמוֹד לְפָנֶיךָ עַל־זֹאת:

Cap. X. *Precibus ac gemitu propitiato Numine, expiari culpam, atque dimitti exteras fœminas præcipit:*

א וּכְהִתְפַּלֵּל עֶזְרָא וּכְהִתְוַדֹּתוֹ בֹּכֶה וּמִתְנַפֵּל לִפְנֵי בֵּית
הָאֱלֹהִים נִקְבְּצוּ אֵלָיו מִיִּשְׂרָאֵל קָהָל רַב־מְאֹד אֲנָשִׁים
וְנָשִׁים וְיְלָדִים כִּי־בָכוּ הָעָם הַרְבֵּה בֶּכִי:

עילם ק'2 וַיַּעַן שְׁכַנְיָה בֶן־יְחִיאֵל מִבְּנֵי עֵילָם וַיֹּאמֶר
לְעֶזְרָא אֲנַחְנוּ מָעַלְנוּ בֵּאלֹהֵינוּ וַנֹּשֶׁב נָשִׁים נָכְרִיּוֹת
3 מֵעַמֵּי הָאָרֶץ וְעַתָּה יֶשׁ־מִקְוֶה לְיִשְׂרָאֵל עַל־זֹאת: וְעַתָּה
נִכְרֹת־בְּרִית לֵאלֹהֵינוּ לְהוֹצִיא כָל־נָשִׁים וְהַנּוֹלָד מֵהֶם
בַּעֲצַת אֲדֹנָי וְהַחֲרְדִים בְּמִצְוַת אֱלֹהֵינוּ וְכַתּוֹרָה יֵעָשֶׂה:
4 קוּם כִּי עָלֶיךָ הַדָּבָר וַאֲנַחְנוּ עִמָּךְ חֲזַק וַעֲשֵׂה:
ה וַיָּקָם עֶזְרָא וַיַּשְׁבַּע אֶת־שָׂרֵי הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם
6 וְכָל־יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת כַּדָּבָר הַזֶּה וַיִּשָּׁבֵעוּ: וַיָּקָם עֶזְרָא
מִלִּפְנֵי בֵּית הָאֱלֹהִים וַיֵּלֶךְ אֶל־לִשְׁכַּת יְהוֹחָנָן בֶּן־
אֶלְיָשִׁיב וַיֵּלֶךְ שָׁם לֶחֶם לֹא־אָכַל וּמַיִם לֹא־שָׁתָה כִּי
7 מִתְאַבֵּל עַל־מַעַל הַגּוֹלָה: וַיַּעֲבִירוּ קוֹל בִּיהוּדָה וִירוּשָׁלִַם
8 לְכָל־בְּנֵי הַגּוֹלָה לְהִקָּבֵץ יְרוּשָׁלִָם: וְכֹל אֲשֶׁר לֹא־יָבוֹא
לִשְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים כַּעֲצַת הַשָּׂרִים וְהַזְּקֵנִים יֻחְרַם כָּל־
9 רְכוּשׁוֹ וְהוּא יִבָּדֵל מִקְּהַל הַגּוֹלָה: וַיִּקָּבְצוּ כָל־
אַנְשֵׁי־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן יְרוּשָׁלִַם לִשְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים הוּא חֹדֶשׁ
הַתְּשִׁעִי בְּעֶשְׂרִים בַּחֹדֶשׁ וַיֵּשְׁבוּ כָל־הָעָם בִּרְחוֹב בֵּית
י הָאֱלֹהִים מְרַעִידִים עַל־הַדָּבָר וּמֵהַגְּשָׁמִים: וַיָּקָם עֶזְרָא
הַכֹּהֵן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַתֶּם מְעַלְתֶּם וַתֹּשִׁבוּ נָשִׁים נָכְרִיּוֹת
11 לְהוֹסִיף עַל־אַשְׁמַת יִשְׂרָאֵל: וְעַתָּה תְּנוּ תוֹדָה לַיהוָה
אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם וַעֲשׂוּ רְצוֹנוֹ וְהִבָּדְלוּ מֵעַמֵּי הָאָרֶץ וּמִן־
12 הַנָּשִׁים הַנָּכְרִיּוֹת: וַיַּעֲנוּ כָל־הַקָּהָל וַיֹּאמְרוּ קוֹל גָּדוֹל כֵּן
13 כִּדְבָרְךָ עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת: אֲבָל הָעָם רַב וְהָעֵת גְּשָׁמִים יחיד ו'

וְאֵין כֹּחַ לַעֲמוֹד בַּחוּץ וְהַמְּלָאכָה לֹא־לְיוֹם אֶחָד וְלֹא
14 לִשְׁנַיִם כִּי־הִרְבִּינוּ לִפְשֹׁעַ בַּדָּבָר הַזֶּה׃ יַעַמְדוּ־נָא שָׂרֵינוּ
לְכָל־הַקָּהָל וְכֹל׳ אֲשֶׁר בְּעָרֵינוּ הַהֹשִׁיב נָשִׁים נָכְרִיּוֹת
יָבֹא לְעִתִּים מְזֻמָּנִים וְעִמָּהֶם זִקְנֵי־עִיר וָעִיר וְשֹׁפְטֶיהָ עַד
לְהָשִׁיב חֲרוֹן אַף־אֱלֹהֵינוּ מִמֶּנּוּ עַד לַדָּבָר הַזֶּה׃ אַךְ טו
יוֹנָתָן בֶּן־עֲשָׂהאֵל וְיַחְזְיָה בֶן־תִּקְוָה עָמְדוּ עַל־זֹאת וּמְשֻׁלָּם
16 וְשַׁבְּתַי הַלֵּוִי עֲזָרֻם׃ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי הַגּוֹלָה וַיִּבָּדְלוּ עֶזְרָא
הַכֹּהֵן אֲנָשִׁים רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְבֵית אֲבֹתָם וְכֻלָּם בְּשֵׁמוֹת
17 וַיֵּשְׁבוּ בְּיוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי לְדָרְיוֹשׁ הַדָּבָר׃ וַיְכַלּוּ
בַכֹּל אֲנָשִׁים הַהֹשִׁיבוּ נָשִׁים נָכְרִיּוֹת עַד יוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ
18 הָרִאשׁוֹן׃ וַיִּמָּצֵא מִבְּנֵי הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר הֹשִׁיבוּ
נָשִׁים נָכְרִיּוֹת מִבְּנֵי יֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וְאֶחָיו מַעֲשֵׂיָה
19 וֶאֱלִיעֶזֶר וְיָרִיב וּגְדַלְיָה׃ וַיִּתְּנוּ יָדָם לְהוֹצִיא נְשֵׁיהֶם
וַאֲשֵׁמִים אֵיל־צֹאן עַל־אַשְׁמָתָם׃ וּמִבְּנֵי אִמֵּר חֲנָנִי כ
21 וּזְבַדְיָה׃ וּמִבְּנֵי חָרִם מַעֲשֵׂיָה וְאֵלִיָּה וּשְׁמַעְיָה וִיחִיאֵל
22 וְעֻזִּיָּה׃ וּמִבְּנֵי פַשְׁחוּר אֶלְיוֹעֵינַי מַעֲשֵׂיָה יִשְׁמָעֵאל נְתַנְאֵל
23 יוֹזָבָד וְאֶלְעָשָׂה׃ וּמִן־הַלְוִיִּם יוֹזָבָד וְשִׁמְעִי וְקֵלָיָה הוּא
24 קְלִיטָא פְּתַחְיָה יְהוּדָה וֶאֱלִיעֶזֶר׃ וּמִן־הַמְשֹׁרְרִים אֶלְיָשִׁיב
וּמִן־הַשֹּׁעֲרִים שַׁלֻּם וָטֶלֶם וְאוּרִי׃ וּמִיִּשְׂרָאֵל מִבְּנֵי פַרְעֹשׁ כה
26 רַמְיָה וְיִזִּיָּה וּמַלְכִּיָּה וּמִיָּמִן וְאֶלְעָזָר וּמַלְכִּיָּה וּבְנָיָה׃ וּמִבְּנֵי
27 עֵילָם מַתַּנְיָה זְכַרְיָה וִיחִיאֵל וְעַבְדִּי וִירֵמוֹת וְאֵלִיָּה׃ וּמִבְּנֵי
זַתּוּא אֶלְיוֹעֵנַי אֶלְיָשִׁיב מַתַּנְיָה וִירֵמוֹת וְזָבָד וַעֲזִיזָא׃
28 29 וּמִבְּנֵי בֵּבַי יְהוֹחָנָן חֲנַנְיָה זַבַּי עַתְלָי׃ וּמִבְּנֵי בָּנִי מְשֻׁלָּם
מַלּוּךְ וַעֲדָיָה יָשׁוּב וּשְׁאָל יְרָמוֹת׃ וּמִבְּנֵי פַּחַת מוֹאָב עַדְנָא ל
וּכְלָל בְּנָיָה מַעֲשֵׂיָה מַתַּנְיָה בְצַלְאֵל וּבִנּוּי וּמְנַשֶּׁה׃ וּבְנֵי 31
חָרִם אֶלִיעֶזֶר יִשִּׁיָּה מַלְכִּיָּה שְׁמַעְיָה שִׁמְעוֹן׃ בִּנְיָמִן מַלּוּךְ 32
שְׁמַרְיָה׃ מִבְּנֵי חָשֻׁם מַתְּנַי מַתַּתָּה זָבָד אֱלִיפֶלֶט יְרֵמַי 33
מְנַשֶּׁה שִׁמְעִי׃ מִבְּנֵי בָנִי מַעֲדַי עַמְרָם וְאוּאֵל׃ בְּנָיָה בֵדְיָה לה 34
כלוהי

Operique exequendo Curatores constituit.

Recensentur qui isti culpæ affines fuerant.

וּרמות קרי

38 37 36 כְּלוּהוּ׃ וַנְיָה מְרֵמוֹת אֶלְיָשִׁיב׃ מַתַּנְיָה מַתְּנַי וְיַעֲשָׂו׃ וּבָנִי כלוהו קרי ויעשי קרי
ם 39 וּבִנּוּי שִׁמְעִי׃ וְשֶׁלֶמְיָה וְנָתָן וַעֲדָיָה׃ מַכְנַדְבַּי שָׁשַׁי שָׁרָי׃
43 42 41 עֲזַרְאֵל וְשֶׁלֶמְיָהוּ שְׁמַרְיָה׃ שַׁלּוּם אֲמַרְיָה יוֹסֵף׃ מִבְּנֵי
44 נְבוֹ יְעִיאֵל מַתִּתְיָה זָבָד זְבִינָא יַדַּו וְיוֹאֵל בְּנָיָה׃ כָּל־אֵלֶּה ידי קרי
נשאו קרי נָשְׂאוּ נָשִׁים נָכְרִיּוֹת וְיֵשׁ מֵהֶם נָשִׁים וַיָּשִׂימוּ בָּנִים׃

LIBER NEHEMIÆ, HEBRAICE נחמיה

CAPUT I. א

Nehemias, intellecto calamitoso popularium statu, multis precibus apud Deum instat, sortemque populi deflet.

א דִּבְרֵי נְחֶמְיָה בֶּן־חֲכַלְיָה וַיְהִי בְּחֹדֶשׁ־כִּסְלֵו
2 שְׁנַת עֶשְׂרִים וַאֲנִי הָיִיתִי בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה׃ וַיָּבֹא חֲנָנִי אֶחָד
מֵאַחַי הוּא וַאֲנָשִׁים מִיהוּדָה וָאֶשְׁאָלֵם עַל־הַיְּהוּדִים
3 הַפְּלֵיטָה אֲשֶׁר־נִשְׁאֲרוּ מִן־הַשֶּׁבִי וְעַל־יְרוּשָׁלִָם׃ וַיֹּאמְרוּ
לִי הַנִּשְׁאָרִים אֲשֶׁר נִשְׁאֲרוּ מִן־הַשֶּׁבִי שָׁם בַּמְּדִינָה
קמץ בז"ק בְּרָעָה גְדֹלָה וּבְחֶרְפָּה וְחוֹמַת יְרוּשָׁלִָם מְפֹרָצֶת וּשְׁעָרֶיהָ
4 נִצְּתוּ בָאֵשׁ׃ וַיְהִי כְּשָׁמְעִי אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה יָשַׁבְתִּי
וָאֶבְכֶּה וָאֶתְאַבְּלָה יָמִים וָאֶהִי צָם וּמִתְפַּלֵּל לִפְנֵי אֱלֹהֵי
ה הַשָּׁמָיִם׃ וָאֹמַר אָנָּא יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם הָאֵל הַגָּדוֹל
וְהַנּוֹרָא שֹׁמֵר הַבְּרִית וָחֶסֶד לְאֹהֲבָיו וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָיו׃
6 תְּהִי־נָא אָזְנְךָ קַשֶּׁבֶת וְעֵינֶיךָ פְּתוּחוֹת לִשְׁמֹעַ אֶל־תְּפִלַּת
עַבְדְּךָ אֲשֶׁר אָנֹכִי מִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ הַיּוֹם יוֹמָם וָלַיְלָה
עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ וּמִתְוַדֶּה עַל־חַטָּאוֹת בְּנֵי־
7 יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר חָטָאנוּ לָךְ וַאֲנִי וּבֵית־אָבִי חָטָאנוּ׃ חֲבֹל
חָבַלְנוּ לָךְ וְלֹא־שָׁמַרְנוּ אֶת־הַמִּצְוֹת וְאֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־
8 הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוִּיתָ אֶת־מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ׃ זְכָר־נָא אֶת־
הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוִּיתָ אֶת־מֹשֶׁה עַבְדְּךָ לֵאמֹר אַתֶּם
9 תִּמְעָלוּ אֲנִי אָפִיץ אֶתְכֶם בָּעַמִּים׃ וְשַׁבְתֶּם אֵלַי

וּשְׁמַרְתֶּם מִצְוֹתַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אִם־יִהְיֶה נִדַּחֲכֶם
והכיאותים קי בִּקְצֵה הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם אֲקַבְּצֵם וְהֵבֵאתִים אֶל־הַמָּקוֹם
אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי לְשַׁכֵּן אֶת־שְׁמִי שָׁם׃ וְהֵם עֲבָדֶיךָ יי
וְעַמֶּךָ אֲשֶׁר פָּדִיתָ בְכֹחֲךָ הַגָּדוֹל וּבְיָדְךָ הַחֲזָקָה׃ אֲנָא 11
אֲדֹנָי תְּהִי נָא אָזְנְךָ קַשֶּׁבֶת אֶל־תְּפִלַּת עַבְדֶּךָ וְאֶל־
תְּפִלַּת עֲבָדֶיךָ הַחֲפֵצִים לְיִרְאָה אֶת־שְׁמֶךָ וְהַצְלִיחָה־נָא
לְעַבְדְּךָ הַיּוֹם וּתְנֵהוּ לְרַחֲמִים לִפְנֵי הָאִישׁ הַזֶּה וְאָנֹכִי הָיִיתִי

Cap. II. *Impetrat à Rege facultatem adeundi Hierosolymam.*

ב א מַשְׁקֶה לַמֶּלֶךְ׃ וַיְהִי בְּחֹדֶשׁ נִיסָן שְׁנַת עֶשְׂרִים
לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ יַיִן לְפָנָיו וְאֶשָּׂא אֶת־הַיַּיִן וְאֶתְּנָה
לַמֶּלֶךְ וְלֹא־הָיִיתִי רַע לְפָנָיו׃ וַיֹּאמֶר לִי הַמֶּלֶךְ מַדּוּעַ 2
פָּנֶיךָ רָעִים וְאַתָּה אֵינְךָ חוֹלֶה אֵין זֶה כִּי־אִם רַע לֵב
וָאִירָא הַרְבֵּה מְאֹד׃ וָאֹמַר לַמֶּלֶךְ הַמֶּלֶךְ לְעוֹלָם יִחְיֶה 3
מַדּוּעַ לֹא־יֵרַע פָּנַי אֲשֶׁר הָעִיר בֵּית־קִבְרוֹת אֲבֹתַי
חֳרֵבָה וּשְׁעָרֶיהָ אֻכְּלוּ בָאֵשׁ׃ וַיֹּאמֶר לִי הַמֶּלֶךְ עַל־מָה 4
זֶּה אַתָּה מְבַקֵּשׁ וָאֶתְפַּלֵּל אֶל־אֱלֹהֵי הַשָּׁמָיִם׃ וָאֹמַר ה
לַמֶּלֶךְ אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב וְאִם־יִיטַב עַבְדְּךָ לְפָנֶיךָ
אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵנִי אֶל־יְהוּדָה אֶל־עִיר קִבְרוֹת אֲבֹתַי
וְאֶבְנֶנָּה׃ וַיֹּאמֶר לִי הַמֶּלֶךְ וְהַשֵּׁגַל יוֹשֶׁבֶת אֶצְלוֹ עַד־ 6
מָתַי יִהְיֶה מַהֲלָכֶךָ וּמָתַי תָּשׁוּב וַיִּיטַב לִפְנֵי־הַמֶּלֶךְ
וַיִּשְׁלָחֵנִי וָאֹתְנָה לוֹ זְמָן׃ וָאֹמַר לַמֶּלֶךְ אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ 7
טוֹב אִגְּרוֹת יִתְּנוּ־לִי עַל־פַּחֲווֹת עֵבֶר הַנָּהָר אֲשֶׁר

Urbisque mœnia instaurandi.

יַעֲבִירוּנִי עַד אֲשֶׁר־אָבוֹא אֶל־יְהוּדָה׃ וְאִגֶּרֶת אֶל־ 8
אָסָף שֹׁמֵר הַפַּרְדֵּס אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר יִתֶּן־לִי עֵצִים
לְקָרוֹת אֶת־שַׁעֲרֵי הַבִּירָה אֲשֶׁר לַבַּיִת וְלַחוֹמַת הָעִיר
וְלַבַּיִת אֲשֶׁר־אָבוֹא אֵלָיו וַיִּתֶּן־לִי הַמֶּלֶךְ כְּיַד־אֱלֹהַי
הַטּוֹבָה עָלָי׃ וָאָבוֹא אֶל־פַּחֲווֹת עֵבֶר הַנָּהָר וָאֶתְּנָה 9
לָהֶם אֶת־אִגְּרוֹת הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח עִמִּי הַמֶּלֶךְ שָׂרֵי חַיִל
וּפָרָשִׁים׃ וַיִּשְׁמַע סַנְבַלַּט הַחֹרֹנִי וְטוֹבִיָּה הָעֶבֶד

העמני

הָעַמֹּנִי וַיֵּרַע לָהֶם רָעָה גְדֹלָה אֲשֶׁר־בָּא אָדָם לְבַקֵּשׁ טוֹבָה
11 לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וָאָבוֹא אֶל־יְרוּשָׁלִָם וָאֱהִי שָׁם יָמִים שְׁלֹשָׁה׃
12 וָאָקוּם ׀ לַיְלָה אֲנִי וַאֲנָשִׁים ׀ מְעַט עִמִּי וְלֹא־הִגַּדְתִּי
לְאָדָם מָה אֱלֹהַי נֹתֵן אֶל־לִבִּי לַעֲשׂוֹת לִירוּשָׁלִָם וּבְהֵמָה
13 אֵין עִמִּי כִּי אִם־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אֲנִי רֹכֵב בָּהּ׃ וָאֵצְאָה
בְשַׁעַר־הַגַּיְא לַיְלָה וְאֶל־פְּנֵי עֵין הַתַּנִּין וְאֶל־שַׁעַר
הָאַשְׁפֹּת וָאֱהִי שֹׁבֵר בְּחוֹמֹת יְרוּשָׁלִָם אֲשֶׁר־הֵמִּי פְרוּצִים
14 וּשְׁעָרֶיהָ אֻכְּלוּ בָאֵשׁ׃ וָאֶעֱבֹר אֶל־שַׁעַר הָעַיִן וְאֶל־בְּרֵכַת
טו הַמֶּלֶךְ וְאֵין־מָקוֹם לַבְּהֵמָה לַעֲבֹר תַּחְתָּי׃ וָאֱהִי עֹלֶה
בַנַּחַל לַיְלָה וָאֱהִי שֹׁבֵר בַּחוֹמָה וָאָשׁוּב וָאָבוֹא בְּשַׁעַר
16 הַגַּיְא וָאָשׁוּב׃ וְהַסְּגָנִים לֹא יָדְעוּ אָנָה הָלַכְתִּי וּמָה אֲנִי
עֹשֶׂה וְלַיְהוּדִים וְלַכֹּהֲנִים וְלַחֹרִים וְלַסְּגָנִים וְלַיֶּתֶר עֹשֵׂה
17 הַמְּלָאכָה עַד־כֵּן לֹא הִגַּדְתִּי׃ וָאוֹמַר אֲלֵהֶם אַתֶּם רֹאִים
הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ בָהּ אֲשֶׁר יְרוּשָׁלִָם חֲרֵבָה וּשְׁעָרֶיהָ
נִצְּתוּ בָאֵשׁ לְכוּ וְנִבְנֶה אֶת־חוֹמַת יְרוּשָׁלִָם וְלֹא־נִהְיֶה
18 עוֹד חֶרְפָּה׃ וָאַגִּיד לָהֶם אֶת־יַד אֱלֹהַי אֲשֶׁר־הִיא טוֹבָה
עָלַי וְאַף־דִּבְרֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר אָמַר־לִי וַיֹּאמְרוּ נָקוּם וּבָנִינוּ
19 וַיְחַזְּקוּ יְדֵיהֶם לַטּוֹבָה׃ וַיִּשְׁמַע סַנְבַלַּט הַחֹרֹנִי
וְטֹבִיָּה ׀ הָעֶבֶד הָעַמּוֹנִי וְגֶשֶׁם הָעַרְבִי וַיַּלְעִגוּ לָנוּ וַיִּבְזוּ
עָלֵינוּ וַיֹּאמְרוּ מָה־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר־אַתֶּם עֹשִׂים הַעַל
כ הַמֶּלֶךְ אַתֶּם מֹרְדִים׃ וָאָשִׁיב אֹתָם דָּבָר וָאוֹמַר לָהֶם
אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם הוּא יַצְלִיחַ לָנוּ וַאֲנַחְנוּ עֲבָדָיו נָקוּם וּבָנִינוּ
וְלָכֶם אֵין־חֵלֶק וּצְדָקָה וְזִכָּרוֹן בִּירוּשָׁלִָם׃

Cap. III. *Seriem atque ordinem operis describit, et quam quisque sibi partem ædificandæ*

א ג וַיָּקָם אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶחָיו הַכֹּהֲנִים וַיִּבְנוּ אֶת־
שַׁעַר הַצֹּאן הֵמָּה קִדְּשׁוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ דַלְתֹתָיו וְעַד־מִגְדַּל
2 הַמֵּאָה קִדְּשׁוּהוּ עַד מִגְדַּל חֲנַנְאֵל׃ וְעַל־יָדוֹ בָּנוּ אַנְשֵׁי
3 יְרֵחוֹ וְעַל־יָדוֹ בָּנָה זַכּוּר בֶּן־אִמְרִי׃ וְאֵת שַׁעַר הַדָּגִים
בָּנוּ בְּנֵי הַסְּנָאָה הֵמָּה קֵרוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ דַלְתֹתָיו מַנְעוּלָיו

מ׳ פתוחה בסוף תנכה

פתח בס״ף

Quod summâ cum curâ ac diligentiâ exequitur.

Nequidquam frementibus Judæorum hostibus ac æmulis.

וּבְרִיחָיו׃ וְעַל־יָדָם הֶחָזִיק מְרֵמוֹת בֶּן־אוּרִיָּה בֶּן־הַקּוֹץ 4 *Hieroſolyma ſumpſerit, enarrat.*
וְעַל־יָדָם הֶחָזִיק מְשֻׁלָּם בֶּן־בֶּרֶכְיָה בֶּן־מְשֵׁיזַבְאֵל וְעַל־
יָדָם הֶחָזִיק צָדוֹק בֶּן־בַּעֲנָא׃ וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיקוּ הַתְּקוֹעִים 5
וְאַדִּירֵיהֶם לֹא־הֵבִיאוּ צַוָּארָם בַּעֲבֹדַת אֲדֹנֵיהֶם׃ וְאֶת 6 חסר א׳
שַׁעַר הַיְשָׁנָה הֶחֱזִיקוּ יוֹיָדָע בֶּן־פַּסֵּחַ וּמְשֻׁלָּם בֶּן־בְּסוֹדְיָה
הֵמָּה קֵרוּהוּ וַיְעַמִּידוּ דַּלְתֹתָיו וּמְנָעָלָיו וּבְרִיחָיו׃ וְעַל 7
יָדָם הֶחָזִיק מְלַטְיָה הַגִּבְעֹנִי וְיָדוֹן הַמֵּרֹנֹתִי אַנְשֵׁי גִבְעוֹן
וְהַמִּצְפָּה לְכִסֵּא פַּחַת עֵבֶר הַנָּהָר׃ עַל־יָדוֹ הֶחֱזִיק 8
עֻזִּיאֵל בֶּן־חַרְהַיָּה צוֹרְפִים וְעַל־יָדוֹ הֶחֱזִיק חֲנַנְיָה בֶּן־
הָרַקָּחִים וַיַּעַזְבוּ יְרוּשָׁלַם עַד הַחוֹמָה הָרְחָבָה׃ וְעַל 9
יָדָם הֶחֱזִיק רְפָיָה בֶּן־חוּר שַׂר חֲצִי פֶלֶךְ יְרוּשָׁלָם׃ וְעַל־י
יָדָם הֶחֱזִיק יְדָיָה בֶּן־חֲרוּמָף וְנֶגֶד בֵּיתוֹ וְעַל־יָדוֹ הֶחֱזִיק
חַטּוּשׁ בֶּן־חֲשַׁבְנְיָה׃ מִדָּה שֵׁנִית הֶחֱזִיק מַלְכִּיָּה בֶן־חָרִם 11
וְחַשּׁוּב בֶּן־פַּחַת מוֹאָב וְאֶת מִגְדַּל הַתַּנּוּרִים׃ וְעַל־יָדוֹ 12
הֶחֱזִיק שַׁלּוּם בֶּן־הַלּוֹחֵשׁ שַׂר חֲצִי פֶלֶךְ יְרוּשָׁלַם הוּא
וּבְנוֹתָיו׃ אֶת שַׁעַר הַגַּיְא הֶחֱזִיק חָנוּן וְיוֹשְׁבֵי זָנוֹחַ הֵמָּה 13
בָּנוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ דַּלְתֹתָיו מְנָעָלָיו וּבְרִיחָיו וְאֶלֶף אַמָּה
בַּחוֹמָה עַד שַׁעַר הַשְׁפּוֹת׃ וְאֶת־שַׁעַר הָאַשְׁפּוֹת הֶחֱזִיק 14
מַלְכִּיָּה בֶן־רֵכָב שַׂר פֶּלֶךְ בֵּית־הַכֶּרֶם הוּא יִבְנֶנּוּ וַיַּעֲמִיד
דַּלְתֹתָיו מְנָעָלָיו וּבְרִיחָיו׃ וְאֶת־שַׁעַר הָעַיִן הֶחֱזִיק שַׁלּוּן טו
בֶּן־כָּל־חֹזֶה שַׂר פֶּלֶךְ הַמִּצְפָּה הוּא יִבְנֶנּוּ וְסִכָּלֶנּוּ
וַיַּעֲמִידוּ דַּלְתֹתָיו מְנָעָלָיו וּבְרִיחָיו וְאֶת־חוֹמַת בְּרֵכַת יחיד ו׳
הַשֶּׁלַח לְגַן־הַמֶּלֶךְ וְעַד־הַמַּעֲלוֹת הַיֹּרְדוֹת מֵעִיר
דָּוִיד׃ אַחֲרָיו הֶחֱזִיק נְחֶמְיָה בֶּן־עַזְבּוּק שַׂר חֲצִי פֶלֶךְ בֵּית־ 16
צוּר עַד־נֶגֶד קִבְרֵי דָוִיד וְעַד הַבְּרֵכָה הַעֲשׂוּיָה וְעַד בֵּית
הַגִּבֹּרִים׃ אַחֲרָיו הֶחֱזִיקוּ הַלְוִיִּם רְחוּם בֶּן־בָּנִי עַל־יָדוֹ 17
הֶחֱזִיק חֲשַׁבְיָה שַׂר־חֲצִי־פֶלֶךְ קְעִילָה לְפִלְגּוֹ׃ אַחֲרָיו 18
הֶחֱזִיקוּ אֲחֵיהֶם בַּוַּי בֶּן־חֲנָדָד שַׂר חֲצִי פֶלֶךְ קְעִילָה׃

ויחזק

19 וְיַחֲזֵק עַל־יָדוֹ עֶזֶר בֶּן־יֵשׁוּעַ שַׂר הַמִּצְפָּה מִדָּה שֵׁנִית
כ מִנֶּגֶד עֲלוֹת הַנֶּשֶׁק הַמִּקְצֹעַ: אַחֲרָיו בָּרוּךְ
וכי קרי בֶּן־זַבַּי מִדָּה שֵׁנִית מִן־הַמִּקְצֹעַ עַד־פֶּתַח בֵּית אֶלְיָשִׁיב
21 הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל: אַחֲרָיו מְרֵמוֹת בֶּן־אוּרִיָּה בֶּן
הַקּוֹץ מִדָּה שֵׁנִית מִפֶּתַח בֵּית אֶלְיָשִׁיב וְעַד־תַּכְלִית בֵּית
22 אֶלְיָשִׁיב: וְאַחֲרָיו הֶחֱזִיקוּ הַכֹּהֲנִים אַנְשֵׁי הַכִּכָּר:
23 אַחֲרָיו הֶחֱזִיק בִּנְיָמִן וְחַשּׁוּב נֶגֶד בֵּיתָם אַחֲרָיו הֶחֱזִיק
24 עֲזַרְיָה בֶּן־מַעַשְׂיָה בֶּן־עֲנַנְיָה אֵצֶל בֵּיתוֹ: אַחֲרָיו
הֶחֱזִיק בִּנּוּי בֶּן־חֵנָדָד מִדָּה שֵׁנִית מִבֵּית עֲזַרְיָה עַד־
כה הַמִּקְצוֹעַ וְעַד־הַפִּנָּה: פְּלָל בֶּן־אוּזַי מִנֶּגֶד הַמִּקְצוֹעַ
וְהַמִּגְדָּל הַיּוֹצֵא מִבֵּית הַמֶּלֶךְ הָעֶלְיוֹן אֲשֶׁר לַחֲצַר
26 הַמַּטָּרָה אַחֲרָיו פְּדָיָה בֶּן־פַּרְעֹשׁ: וְהַנְּתִינִים הַיּוֹשְׁבִים
בָּעֹפֶל עַד נֶגֶד שַׁעַר הַמַּיִם לַמִּזְרָח וְהַמִּגְדָּל הַיּוֹצֵא:
27 אַחֲרָיו הֶחֱזִיקוּ הַתְּקוֹעִים מִדָּה שֵׁנִית מִנֶּגֶד הַמִּגְדָּל
28 הַגָּדוֹל הַיּוֹצֵא וְעַד חוֹמַת הָעֹפֶל: מֵעַל׀ שַׁעַר הַסּוּסִים
29 הֶחֱזִיקוּ הַכֹּהֲנִים אִישׁ לְנֶגֶד בֵּיתוֹ: אַחֲרָיו הֶחֱזִיק צָדוֹק
בֶּן־אִמֵּר נֶגֶד בֵּיתוֹ וְאַחֲרָיו הֶחֱזִיק שְׁמַעְיָה בֶּן־שְׁכַנְיָה
ל שֹׁמֵר שַׁעַר הַמִּזְרָח: אַחֲרֵי הֶחֱזִיק חֲנַנְיָה בֶּן־שֶׁלֶמְיָה אחריו קרי
וְחָנוּן בֶּן־צָלָף הַשִּׁשִּׁי מִדָּה שֵׁנִי אַחֲרָיו הֶחֱזִיק מְשֻׁלָּם בֶּן
31 בֶּרֶכְיָה נֶגֶד נְשִׁפָתוֹ: אַחֲרֵי הֶחֱזִיק מַלְכִּיָּה בֶּן־הַצֹּרְפִי עַד־ אחריו קרי
בֵּית הַנְּתִינִים וְהָרֹכְלִים נֶגֶד שַׁעַר הַמִּפְקָד וְעַד עֲלִיַּת
32 הַפִּנָּה: וּבֵין עֲלִיַּת הַפִּנָּה לְשַׁעַר הַצֹּאן הֶחֱזִיקוּ הַצֹּרְפִים
33 וְהָרֹכְלִים: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמַע סַנְבַלַּט כִּי־אֲנַחְנוּ
בוֹנִים אֶת־הַחוֹמָה וַיִּחַר לוֹ וַיִּכְעַס הַרְבֵּה וַיָּלַעֵג עַל־
34 הַיְהוּדִים: וַיֹּאמֶר לִפְנֵי אֶחָיו וְחֵיל שֹׁמְרוֹן וַיֹּאמֶר מַה
הַיְהוּדִים הָאֻמְלָלִים עֹשִׂים הֲיַעֲזְבוּ לָהֶם הֲיִזְבְּחוּ הֲיְכַלּוּ
בַּיּוֹם הֲיְחַיּוּ אֶת־הָאֲבָנִים מֵעָרְמוֹת הֶעָפָר וְהֵמָּה
לה שְׂרוּפוֹת: וְטוֹבִיָּה הָעַמֹּנִי אֶצְלוֹ וַיֹּאמֶר גַּם אֲשֶׁר הֵם

בונים אם־יעלה שועל ופרץ חומת אבניהם: 36 שמעה
אלהינו כי־היינו בוזה והשב חרפתם אל־ראשם ותנם
לבזה בארץ שביה: 37 ואל־תכס על־עונם וחטאתם
מלפניך אל־תמחה כי הכעיסו לנגד הבונים: 38 ונבנה
את־החומה ותקשר כל־החומה עד־חציה ויהי לב
לעם לעשות: Cap. IV. ד א ויהי כאשר שמע סנבלט וטוביה
והערבים והעמנים והאשדודים כי־עלתה ארוכה
לחמות ירושלם כי־החלו הפרצים להסתם ויחר להם
מאד: 2 ויקשרו כלם יחדו לבוא להלחם בירושלם
ולעשות לו תועה: 3 ונתפלל אל־אלהינו ונעמיד משמר
עליהם יומם ולילה מפניהם: 4 ויאמר יהודה כשל כח
הסבל והעפר הרבה ואנחנו לא נוכל לבנות בחומה:
5 ויאמרו צרינו לא ידעו ולא יראו עד אשר־נבוא אל־ה
תוכם והרגנום והשבתנו את־המלאכה: 6 ויהי כאשר־
באו היהודים הישבים אצלם ויאמרו לנו עשר פעמים
מכל־המקמות אשר תשובו עלינו: 7 ואעמיד מתחתיות
למקום מאחרי החומה בצחיחים ואעמיד את־העם יחיו׳
למשפחות עם־חרבתיהם רמחיהם וקשתותיהם:
8 וארא ואקום ואמר אל־החרים ואל־הסגנים ואל־יתר
העם אל־תיראו מפניהם את־אדני הגדול והנורא
זכרו והלחמו על־אחיכם בניכם ובנתיכם נשיכם
ובתיכם: 9 ויהי כאשר שמעו אויבינו כי־נודע
לנו ויפר האלהים את־עצתם ונשוב כלנו אל־החומה יחיו׳
איש אל־מלאכתו: 10 ויהי מן־היום ההוא חצי נערי עשים׳
במלאכה וחצים מחזיקים והרמחים המגנים והקשתות
והשרינים והשרים אחרי כל־בית יהודה: 11 הבונים
בחומה והנשאים בסבל עמשים באחת ידו עשה
במלאכה ואחת מחזקת השלח: 12 והבונים איש חרבו
אסורים

Cap. IV. Opponunt sese veteres Judæorum hostes, non sine acerbo irrisu et contumeliis.

Tandem armis ac apertâ vi progressum operis turbare student.

Sed Nehemias, dispo-

sitis adversus incursantes præsidiis, cœpta perficit.

13 אֲסוּרִים עַל־מָתְנָיו וּבוֹנִים וְהַתּוֹקֵעַ בַּשּׁוֹפָר אֶצְלִי׃ וָאֹמַר
אֶל־הַחֹרִים וְאֶל־הַסְּגָנִים וְאֶל־יֶתֶר הָעָם הַמְלָאכָה
הָרַבָּה וּרְחָבָה וַאֲנַחְנוּ נִפְרָדִים עַל־הַחוֹמָה רְחוֹקִים
14 אִישׁ מֵאָחִיו׃ בִּמְקוֹם אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ אֶת־קוֹל הַשּׁוֹפָר
טו שָׁמָּה תִּקָּבְצוּ אֵלֵינוּ אֱלֹהֵינוּ יִלָּחֶם לָנוּ׃ וַאֲנַחְנוּ עֹשִׂים
בַּמְּלָאכָה וְחֲצְיָם מַחֲזִיקִים בָּרְמָחִים מֵעֲלוֹת הַשַּׁחַר עַד
16 צֵאת הַכּוֹכָבִים׃ גַּם בָּעֵת הַהִיא אָמַרְתִּי לָעָם אִישׁ
וְנַעֲרוֹ יָלִינוּ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלִַם וְהָיוּ־לָנוּ הַלַּיְלָה מִשְׁמָר וְהַיּוֹם
17 מְלָאכָה׃ וְאֵין אֲנִי וְאַחַי וְנַעֲרַי וְאַנְשֵׁי הַמִּשְׁמָר אֲשֶׁר
אַחֲרַי אֵין־אֲנַחְנוּ פֹשְׁטִים בְּגָדֵינוּ אִישׁ שִׁלְחוֹ הַמָּיִם׃

Cap. V. Cum intelligeret Nehemias ditiores quosque populum depradari, gravissimasque usuras exercere,

א ה וַתְּהִי צְעָקַת הָעָם וּנְשֵׁיהֶם גְּדוֹלָה אֶל־אֲחֵיהֶם
2 הַיְּהוּדִים׃ וְיֵשׁ אֲשֶׁר אֹמְרִים בָּנֵינוּ וּבְנֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ רַבִּים
3 וְנִקְחָה דָגָן וְנֹאכְלָה וְנִחְיֶה׃ וְיֵשׁ אֲשֶׁר אֹמְרִים שָׂדוֹתֵינוּ
4 וּכְרָמֵינוּ וּבָתֵּינוּ אֲנַחְנוּ עֹרְבִים וְנִקְחָה דָגָן בָּרָעָב׃ וְיֵשׁ
אֲשֶׁר אֹמְרִים לָוִינוּ כֶּסֶף לְמִדַּת הַמֶּלֶךְ שָׂדוֹתֵינוּ וּכְרָמֵינוּ׃
הוֹעַרְתָּה כִּבְשַׂר אַחֵינוּ בְּשָׂרֵנוּ כִּבְנֵיהֶם בָּנֵינוּ וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ
כֹּבְשִׁים אֶת־בָּנֵינוּ וְאֶת־בְּנֹתֵינוּ לַעֲבָדִים וְיֵשׁ מִבְּנֹתֵינוּ
נִכְבָּשׁוֹת וְאֵין לְאֵל יָדֵנוּ וְשָׂדוֹתֵינוּ וּכְרָמֵינוּ לַאֲחֵרִים׃

Acerrime cum iis expostulat, quod egenos fratres opprimerent;

6 וַיִּחַר לִי מְאֹד כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי אֶת־זַעֲקָתָם וְאֵת הַדְּבָרִים
7 הָאֵלֶּה׃ וַיִּמְלֹךְ לִבִּי עָלַי וָאָרִיבָה אֶת־הַחֹרִים וְאֶת־
יחיר א׳ הַסְּגָנִים וָאֹמְרָה לָהֶם מַשָּׂא אִישׁ־בְּאָחִיו אַתֶּם נֹשְׂאִים
8 וָאֶתֵּן עֲלֵיהֶם קְהִלָּה גְדוֹלָה׃ וָאֹמְרָה לָהֶם אֲנַחְנוּ קָנִינוּ
אֶת־אַחֵינוּ הַיְּהוּדִים הַנִּמְכָּרִים לַגּוֹיִם כְּדֵי בְנוּ וְגַם־אַתֶּם
תִּמְכְּרוּ אֶת־אֲחֵיכֶם וְנִמְכְּרוּ־לָנוּ וַיֶּחֱרְשׁוּ וְלֹא מָצְאוּ
יחיר׳ 9 דָּבָר׃ וָאֹמַר לֹא־טוֹב הַדָּבָר אֲשֶׁר־אַתֶּם עֹשִׂים הֲלוֹא

Inque eos, veluti per fas ac leges, sævire non erubescerent:

בְּיִרְאַת אֱלֹהֵינוּ תֵּלֵכוּ מֵחֶרְפַּת הַגּוֹיִם אוֹיְבֵינוּ׃ וְגַם־
אֲנִי אַחַי וּנְעָרַי נֶשִׁים בָּהֶם כֶּסֶף וְדָגָן נַעֲזֹבָה־נָּא אֶת־
11 הַמַּשָּׂא הַזֶּה׃ הָשִׁיבוּ נָא לָהֶם כְּהַיּוֹם שָׂדוֹתֵיהֶם
כַּרְמֵיהֶם

כַּרְמֵיהֶם זֵיתֵיהֶם וּבָתֵּיהֶם וּמְאַת הַכֶּסֶף וְהָרָגָן הַתִּירוֹשׁ
וְהַיִּצְהָר אֲשֶׁר אַתֶּם נֹשִׁים בָּהֶם׃ וַיֹּאמְרוּ נָשִׁיב וּמֵהֶם 12
לֹא נְבַקֵּשׁ כֵּן נַעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר אַתָּה אוֹמֵר וָאֶקְרָא אֶת־
הַכֹּהֲנִים וָאַשְׁבִּיעֵם לַעֲשׂוֹת כַּדָּבָר הַזֶּה׃ גַּם־חָצְנִי 13
נָעַרְתִּי וָאֹמְרָה כֹּכָה יְנַעֵר הָאֱלֹהִים אֶת־כָּל־הָאִישׁ
אֲשֶׁר לֹא־יָקִים אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה מִבֵּיתוֹ וּמִיגִיעוֹ וְכָכָה
יְהִיֶה נָעוֹר וְרֵק וַיֹּאמְרוּ כָּל־הַקָּהָל אָמֵן וַיְהַלְלוּ אֶת־
יְהוָה וַיַּעַשׂ הָעָם כַּדָּבָר הַזֶּה׃ גַּם מִיּוֹם אֲשֶׁר־צִוָּה 14
אוֹתִי לִהְיוֹת פֶּחָה בְּאֶרֶץ יְהוּדָה מִשְׁנַת עֶשְׂרִים וְעַד
שְׁנַת שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ שְׁנֵים
עֶשְׂרֵה שָׁנִים אֲנִי וְאַחַי לֶחֶם הַפֶּחָה לֹא אָכָלְתִּי׃ פחה נם ס
וְהַפָּחוֹת הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר־לְפָנַי הִכְבִּידוּ עַל־הָעָם טו
וַיִּקְחוּ מֵהֶם לֶחֶם וְיַיִן אַחַר כֶּסֶף־שְׁקָלִים אַרְבָּעִים
גַּם נְעָרֵיהֶם שָׁלְטוּ עַל־הָעָם וְאָנֹכִי לֹא עָשִׂיתִי כֵן מִפְּנֵי
יִרְאַת אֱלֹהִים׃ וְגַם בְּמְלֶאכֶת הַחוֹמָה הַזֹּאת הֶחֱזַקְתִּי 16
וְשָׂדֶה לֹא קָנִינוּ וְכָל־נְעָרַי קְבוּצִים שָׁם עַל־הַמְּלָאכָה׃
וְהַיְּהוּדִים וְהַסְּגָנִים מֵאָה וַחֲמִשִּׁים אִישׁ וְהַבָּאִים אֵלֵינוּ 17
מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־סְבִיבֹתֵינוּ עַל־שֻׁלְחָנִי׃ וְאֲשֶׁר הָיָה 18
נַעֲשָׂה לְיוֹם אֶחָד שׁוֹר אֶחָד צֹאן שֵׁשׁ־בְּרוּרוֹת וְצִפֳּרִים
נַעֲשׂוּ־לִי וּבְיַן עֲשֶׂרֶת יָמִים בְּכָל־יַיִן לְהַרְבֵּה וְעִם־זֶה
לֶחֶם הַפֶּחָה לֹא בִקַּשְׁתִּי כִּי־כֹבֶדֶת הָעֲבֹדָה עַל־הָעָם
הַזֶּה׃ זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי לְטוֹבָה כֹּל אֲשֶׁר עָשִׂיתִי עַל־הָעָם 19
הַזֶּה׃

Cap. VI.

וַיְהִי כַּאֲשֶׁר נִשְׁמַע לְסַנְבַלַּט וְ א
וְטוֹבִיָּה וְלִגְשֶׁם הָעַרְבִי וּלְיֶתֶר אֹיְבֵינוּ כִּי בָנִיתִי אֶת־
הַחוֹמָה וְלֹא־נוֹתַר בָּהּ פָּרֶץ גַּם עַד־הֵעֶת
הַהִיא דְּלָתוֹת לֹא־הֶעֱמַדְתִּי בַּשְּׁעָרִים׃ וַיִּשְׁלַח 2
סַנְבַלַּט וְגֶשֶׁם אֵלַי לֵאמֹר לְכָה וְנִוָּעֲדָה יַחְדָּו
בַּכְּפָרִים בְּבִקְעַת אוֹנוֹ וְהֵמָּה חֹשְׁבִים לַעֲשׂוֹת לִי רָעָה׃
ואשלחה

Suoque exemplo etiam concessis abstinendum, et publicæ egestati subveniendum docet.

Impedimenta Nehemiæ in ædificandâ Urbe oblata à Præfectis Regiis:

3 וָאֶשְׁלְחָה עֲלֵיהֶם מַלְאָכִים לֵאמֹר מְלָאכָה גְדוֹלָה אֲנִי
עֹשֶׂה וְלֹא אוּכַל לָרֶדֶת לָמָּה תִשְׁבֹּת הַמְּלָאכָה כַּאֲשֶׁר
4 אַרְפֶּה וְיָרַדְתִּי אֲלֵיכֶם: וַיִּשְׁלְחוּ אֵלַי כַּדָּבָר הַזֶּה אַרְבַּע
ה פְּעָמִים וָאָשִׁיב אוֹתָם כַּדָּבָר הַזֶּה: וַיִּשְׁלַח אֵלַי סַנְבַלַּט
כַּדָּבָר הַזֶּה פַּעַם חֲמִישִׁית אֶת־נַעֲרוֹ וְאִגֶּרֶת פְּתוּחָה
6 בְּיָדוֹ: כָּתוּב בָּהּ בַּגּוֹיִם נִשְׁמַע וְגַשְׁמוּ אֹמֵר אַתָּה
וְהַיְהוּדִים חֹשְׁבִים לִמְרוֹד עַל־כֵּן אַתָּה בוֹנֶה הַחוֹמָה
7 וְאַתָּה הֹוֶה לָהֶם לְמֶלֶךְ כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה: וְגַם־נְבִיאִים
הָעֲמַדְתָּ לִקְרֹא עָלֶיךָ בִּירוּשָׁלַם לֵאמֹר מֶלֶךְ בִּיהוּדָה
וְעַתָּה יִשָּׁמַע לַמֶּלֶךְ כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְעַתָּה לְכָה וְנוֹעָצָה
8 יָחַדְוּ: וָאֶשְׁלְחָה אֵלָיו לֵאמֹר לֹא נִהְיָה כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה
9 אֲשֶׁר אַתָּה אוֹמֵר כִּי מִלִּבְּךָ אַתָּה בוֹרֵאם: כִּי כֻלָּם הא'נתה
מְיָרְאִים אוֹתָנוּ לֵאמֹר יָרְפוּ יְדֵיהֶם מִן־הַמְּלָאכָה וְלֹא
תֵעָשֶׂה וְעַתָּה חַזֵּק אֶת־יָדָי: וַאֲנִי בָּאתִי בֵּית שְׁמַעְיָה בֶן־
דְּלָיָה בֶּן־מְהֵיטַבְאֵל וְהוּא עָצוּר וַיֹּאמֶר נוֹעֲדָה אֶל־בֵּית
הָאֱלֹהִים אֶל־תּוֹךְ הַהֵיכָל וְנִסְגְּרָה דַלְתוֹת הַהֵיכָל כִּי
11 בָּאִים לַהַרְגֶךָ וְלַיְלָה בָּאִים לַהַרְגֶךָ: וָאֹמַר הָאִישׁ
קמץ בו"ק כָּמוֹנִי יִבְרַח וּמִי כָמוֹנִי אֲשֶׁר יָבֹא אֶל־הַהֵיכָל וָחָי לֹא
12 אָבוֹא: וַאֲבִינָה וְהִנֵּה לֹא־אֱלֹהִים שְׁלָחוֹ כִּי הַנְּבוּאָה
A pseudo-prophetis, mercede conductis: 13 דִּבֶּר עָלַי וְטוֹבִיָּה וְסַנְבַלַּט שְׂכָרוֹ: לְמַעַן שָׂכוּר הוּא
לְמַעַן־אִירָא וְאֶעֱשֶׂה־כֵּן וְחָטָאתִי וְהָיָה לָהֶם לְשֵׁם
14 רָע לְמַעַן יְחָרְפוּנִי: זָכְרָה אֱלֹהַי לְטוֹבִיָּה
וּלְסַנְבַלַּט כְּמַעֲשָׂיו אֵלֶּה וְגַם לְנוֹעַדְיָה הַנְּבִיאָה
טו וּלְיֶתֶר הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר הָיוּ מְיָרְאִים אוֹתִי: וַתִּשְׁלַם
הַחוֹמָה בְּעֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה לֶאֱלוּל לַחֲמִשִּׁים וּשְׁנֵים יוֹם:
16 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמְעוּ כָּל־אוֹיְבֵינוּ וַיִּרְאוּ כָּל־הַגּוֹיִם
אֲשֶׁר סְבִבוֹתֵינוּ וַיִּפְלוּ מְאֹד בְּעֵינֵיהֶם וַיֵּדְעוּ כִּי מֵאֵת
A quibusdam Judæis: 17 אֱלֹהֵינוּ נֶעֶשְׂתָה הַמְּלָאכָה הַזֹּאת: גַּם יְמֵי הֵם
מרבים

rum primoribus.

מַרְבִּים חֹרֵי יְהוּדָה אִגַּרְתֵּיהֶם הוֹלְכוֹת עַל־טוֹבִיָּה
וְאֲשֶׁר לְטוֹבִיָּה בָּאוֹת אֲלֵיהֶם: כִּי־רַבִּים בִּיהוּדָה בַּעֲלֵי 18
שְׁבוּעָה לוֹ כִּי־חֹתֵן הוּא לְשְׁכַנְיָה בֶּן־אָרַח וִיהוֹחָנָן בְּנוֹ
לָקַח אֶת־בַּת־מְשֻׁלָּם בֶּן־בֶּרֶכְיָה: גַּם טוֹבְתָיו הָיוּ 19 סגול בלא מקף
אֹמְרִים לְפָנַי וּדְבָרַי הָיוּ מוֹצִיאִים לוֹ אִגְּרוֹת שָׁלַח
טוֹבִיָּה לְיָרְאֵנִי:

Cap. VII. Cinctâ jam Urbe mœnibus, custodes ac præfecti imponuntur.

וַיְהִי כַּאֲשֶׁר נִבְנְתָה הַחוֹמָה וַאֲעֲמִיד הַדְּלָתוֹת וַיִּפָּקְדוּ א
הַשּׁוֹעֲרִים וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַלְוִיִּם: וָאֲצַוֶּה אֶת־חֲנָנִי אָחִי 2
וְאֶת־חֲנַנְיָה שַׂר הַבִּירָה עַל־יְרוּשָׁלִַם כִּי־הוּא כְּאִישׁ אֱמֶת
וְיָרֵא אֶת־הָאֱלֹהִים מֵרַבִּים: וָאֹמַר לָהֶם לֹא יִפָּתְחוּ 3 יחיו
שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִַם עַד־חֹם הַשֶּׁמֶשׁ וְעַד־הֵם עֹמְדִים יִגֹּפוּ
הַדְּלָתוֹת וְאֻחָזוּ וְהַעֲמֵד מִשְׁמֶרוֹת יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם אִישׁ
כְּמִשְׁמַרְתּוֹ וְאִישׁ נֶגֶד בֵּיתוֹ: וְהָעִיר רְחָבַת יָדַיִם וּגְדֹלָה 4

Judæorum ex Babylone reducum census instituitur.

וְהָעָם מְעַט בְּתוֹכָהּ וְאֵין בָּתִּים בְּנוּיִם: וַיִּתֵּן אֱלֹהַי עַל־ה
לִבִּי וְאֶקְבְּצָה אֶת־הַחֹרִים וְאֶת־הַסְּגָנִים וְאֶת־הָעָם
לְהִתְיַחֵשׂ וָאֶמְצָא סֵפֶר הַיִּחֻשׂ הָעֹלִים בָּרִאשֹׁנָה
וָאֶמְצָא כָתוּב בּוֹ: אֵלֶּה בְּנֵי־הַמְּדִינָה הָעֹלִים 6
מִשִּׁבְיֵ הַגּוֹלָה אֲשֶׁר הָגְלָה נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל וַיָּשׁוּבוּ
לִירוּשָׁלִַם וְלִיהוּדָה אִישׁ לְעִירוֹ: הַבָּאִים עִם־זְרֻבָּבֶל 7
יֵשׁוּעַ נְחֶמְיָה עֲזַרְיָה רַעַמְיָה נַחֲמָנִי מָרְדֳּכַי בִּלְשָׁן מִסְפֶּרֶת
בִּגְוַי נְחוּם בַּעֲנָה מִסְפַּר אַנְשֵׁי עַם־יִשְׂרָאֵל: בְּנֵי פַרְעֹשׁ 8
אַלְפַּיִם מֵאָה וְשִׁבְעִים וּשְׁנָיִם: בְּנֵי שְׁפַטְיָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת 9
שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם: בְּנֵי אֶרַח שֵׁשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם: י
בְּנֵי־פַחַת מוֹאָב לִבְנֵי יֵשׁוּעַ וְיוֹאָב אַלְפַּיִם וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת יא
שְׁמֹנָה עָשָׂר: בְּנֵי עֵילָם אֶלֶף מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה: יב
בְּנֵי זַתּוּא שְׁמֹנֶה מֵאוֹת אַרְבָּעִים וְחָמִשָּׁה: בְּנֵי זַכַּי שְׁבַע יג 14
מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים: בְּנֵי בָנוּי שֵׁשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנָה: טו
בְּנֵי בֵבַי שֵׁשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה: בְּנֵי עַזְגָּד אַלְפַּיִם טז 17

שלש

18 שִׁלְשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם: בְּנֵי אֲדֹנִיקָם שֵׁשׁ מֵאוֹת
כ 19 שִׁשִּׁים וְשִׁבְעָה: בְּנֵי בִגְוַי אַלְפַּיִם שִׁשִּׁים וְשִׁבְעָה: בְּנֵי
21 עָדִין שֵׁשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וַחֲמִשָּׁה: בְּנֵי אָטֵר לִחִזְקִיָּה
22 תִּשְׁעִים וּשְׁמֹנָה: בְּנֵי חָשֻׁם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה:
23 24 בְּנֵי בֵצַי שְׁלֹשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה: בְּנֵי חָרִיף מֵאָה
כה 26 שְׁנִים עָשָׂר: בְּנֵי גִבְעוֹן תִּשְׁעִים וַחֲמִשָּׁה: אַנְשֵׁי בֵית־
27 לָחֶם וּנְטֹפָה מֵאָה שְׁמֹנִים וּשְׁמֹנָה: אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת מֵאָה
28 עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה: אַנְשֵׁי בֵית־עַזְמָוֶת אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם:
29 אַנְשֵׁי קִרְיַת יְעָרִים כְּפִירָה וּבְאֵרוֹת שֶׁבַע מֵאוֹת אַרְבָּעִים
ל וּשְׁלֹשָׁה: אַנְשֵׁי הָרָמָה וָגָבַע שֵׁשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וְאֶחָד:
31 32 אַנְשֵׁי מִכְמָס מֵאָה וְעֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם: אַנְשֵׁי בֵית־אֵל וְהָעַי
33 מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה: אַנְשֵׁי נְבוֹ אַחֵר חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם:
לה 34 בְּנֵי עֵילָם אַחֵר אֶלֶף מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה: בְּנֵי חָרִם
36 שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים: בְּנֵי יְרֵחוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים
37 וַחֲמִשָּׁה: בְּנֵי לֹד חָדִיד וְאוֹנוֹ שֶׁבַע מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים
38 וְאֶחָד: בְּנֵי סְנָאָה שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים תְּשַׁע מֵאוֹת
39 וּשְׁלֹשִׁים: הַכֹּהֲנִים בְּנֵי יְדַעְיָה לְבֵית יֵשׁוּעַ תְּשַׁע
מ מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁלֹשָׁה: בְּנֵי אִמֵּר אֶלֶף חֲמִשִּׁים
41 42 וּשְׁנָיִם: בְּנֵי פַּשְׁחוּר אֶלֶף מָאתַיִם אַרְבָּעִים וְשִׁבְעָה: בְּנֵי
43 חָרִם אֶלֶף שִׁבְעָה עָשָׂר: הַלְוִיִּם בְּנֵי־יֵשׁוּעַ לְקַדְמִיאֵל
44 לִבְנֵי לְהוֹדֻוָה שִׁבְעִים וְאַרְבָּעָה: הַמְשֹׁרְרִים בְּנֵי אָסָף להוריה קרי
מח מֵאָה אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנָה: הַשֹּׁעֲרִים בְּנֵי־שַׁלֻּם בְּנֵי־אָטֵר
בְּנֵי־טַלְמֹן בְּנֵי־עַקּוּב בְּנֵי חֲטִיטָא בְּנֵי שֹׁבַי מֵאָה שְׁלֹשִׁים
46 וּשְׁמֹנָה: הַנְּתִינִים בְּנֵי־צִיחָא בְּנֵי־חֲשֻׁפָא בְּנֵי טַבָּעוֹת:
47 48 בְּנֵי־קֵרֹס בְּנֵי־סִיעָא בְּנֵי פָדוֹן: בְּנֵי־לְבָנָה בְּנֵי־חֲגָבָא
נ 49 בְּנֵי שַׁלְמַי: בְּנֵי־חָנָן בְּנֵי־גִדֵּל בְּנֵי־גַחַר: בְּנֵי־רָאָיָה בְּנֵי־
51 52 רְצִין בְּנֵי נְקוֹדָא: בְּנֵי־גַזָּם בְּנֵי־עֻזָּא בְּנֵי פָסֵחַ: בְּנֵי־
53 בֶסַי בְּנֵי־מְעוּנִים בְּנֵי נְפוּשְׁסִים: בְּנֵי־בַקְבּוּק בְּנֵי־ נפישסים קרי

חקופא

חקופא בני חרחור: 54 בני בצלית בני מחידא בני
חרשא: 56 בני ברקוס בני סיסרא בני תמח: בני נציח נה
בני חטיפא: 57 בני עבדי שלמה בני סוטי בני ספרת
בני פרידא: 58 בני יעלא בני דרקון בני גדל: 59 בני
שפטיה בני חטיל בני פכרת הצבים בני אמון:
כל הנתינים ובני עבדי שלמה שלש מאות תשעים ס
ושנים:
ואלה העולים מתל מלח תל חרשא כרוב אדון ואמר 61
ולא יכלו להגיד בית אבתם וזרעם אם מישראל הם:
בני דליה בני טוביה בני נקודא ששׁ מאות ארבעים 62
ושנים: ומן הכהנים בני חביה בני הקוץ בני ברזלי אשר
לקח מבנות ברזלי הגלעדי אשה ויקרא על שמם:
אלה בקשו כתבם המתיחשים ולא נמצאו ויגאלו מן 64
הכהנה: ויאמר התרשתא להם אשר לא יאכלו סה
מקדש הקדשים עד עמד הכהן לאורים ותמים: כל 66
הקהל כאחד ארבע רבוא אלפים שלש מאות וששים:
מלבד עבדיהם ואמהתיהם אלה שבעת אלפים שלש 67
מאות שלשים ושבעה ולהם משררים ומשררות
מאתים וארבעים וחמשה: סוסיהם שבע מאות 68
שלשים וששה פרדיהם מאתים וארבעים וחמשה:
גמלים ארבע מאות שלשים וחמשה החמרים ששת 69
אלפים שבע מאות ועשרים: ומקצת ראשי האבות ע *Sumptus ex dona à populo publicè collata.*
נתנו למלאכה התרשתא נתן לאוצר זהב דרכמנים
אלף מזרקות חמשים כתנות כהנים שלשים וחמש
מאות: 71 ומראשי האבות נתנו לאוצר
המלאכה זהב דרכמנים שתי רבות וכסף מנים אלפים
ומאתים: 72 ואשר נתנו שארית העם זהב דרכמנים
שתי רבוא וכסף מנים אלפים וכתנות כהנים ששים
ושבעה

73 ושבעה: וישבו הכהנים והלוים והשוערים והמשררים
ומן־העם והנתינים וכל־ישראל בעריהם ויגע החדש
Cap. VIII. *In solenni populi conventu, Ezras Legis divinæ Codicem depromit ac prælegit:*
א ח השביעי ובני־ישראל בעריהם: ויאספו כל־העם כאיש
אחד אל־הרחוב אשר לפני שער־המים ויאמרו
לעזרא הספר להביא את־ספר תורת משה אשר־
2 צוה יהוה את־ישראל: ויביא עזרא הכהן את־
התורה לפני הקהל מאישה ועד־אשה וכל מבין לשמע
3 ביום אחד לחדש השביעי: ויקרא־בו לפני הרחוב
אשר׳ לפני שער־המים מן־האור עד־מחצית היום נגד
האנשים והנשים והמבינים ואזני כל־העם אל־ספר
4 התורה: ויעמד עזרא הספר על־מגדל־עץ אשר־עשו
לדבר ויעמד אצלו מתתיה ושמע ועניה ואוריה
וחלקיה ומעשיה על־ימינו ומשמאלו פדיה ומישאל
ה ומלכיה וחשם וחשבדנה זכריה משלם: ויפתח עזרא
הספר לעיני כל־העם כי־מעל כל־העם היה וכפתחו
6 עמדו כל־העם: ויברך עזרא את־יהוה האלהים
הגדול ויענו כל־העם אמן׳ אמן במעל ידיהם ויקדו
7 וישתחוו ליהוה אפים ארצה: וישוע ובני ושרביהי
ימין עקוב שבתי׳ הודיה מעשיה קליטא עזריה יוזבד
חנן פלאיה והלוים מבינים את־העם לתורה והעם על־
8 עמדם: ויקראו בספר בתורת האלהים מפרש ושם
9 שכל ויבינו במקרא: ויאמר נחמיה הוא
התרשתא ועזרא הכהן הספר והלוים המבינים
את־העם לכל־העם היום קדש הוא ליהוה אלהיכם
אל־תתאבלו ואל־תבכו כי בוכים כל־העם כשמעם
יאת־דברי התורה: ויאמר להם לכו אכלו משמנים
ושתו ממתקים ושלחו מנות לאין נכון לו כי־קדוש
11 נעה היום לאדנינו ואל־תעצבו כי־חדות יהוה היא מעוזכם:
והלוים

וְהַלְוִיִּם מַחְשִׁים לְכָל־הָעָם לֵאמֹר הַסּוּ כִּי־הַיּוֹם קָדֹשׁ 11
וְאַל־תֵּעָצֵבוּ׃ וַיֵּלְכוּ כָל־הָעָם לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׁלַח 12
מָנוֹת וְלַעֲשׂוֹת שִׂמְחָה גְּדוֹלָה כִּי הֵבִינוּ בַּדְּבָרִים אֲשֶׁר
הוֹדִיעוּ לָהֶם׃ וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי נֶאֶסְפוּ רָאשֵׁי הָאָבוֹת 13
לְכָל־הָעָם הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם אֶל־עֶזְרָא הַסֹּפֵר וּלְהַשְׂכִּיל
אֶל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה׃ וַיִּמְצְאוּ כָתוּב בַּתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה 14 *Cultumque Dei ac ceremonias instaurat, celebrato tabernaculorum sacro.*
יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה אֲשֶׁר יֵשְׁבוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּסֻּכּוֹת בֶּחָג
בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי׃ וְאֲשֶׁר יַשְׁמִיעוּ וְיַעֲבִירוּ קוֹל בְּכָל־ט
עָרֵיהֶם וּבִירוּשָׁלִַם לֵאמֹר צְאוּ הָהָר וְהָבִיאוּ עֲלֵי־זַיִת
וַעֲלֵי־עֵץ שֶׁמֶן וַעֲלֵי הֲדַס וַעֲלֵי תְמָרִים וַעֲלֵי עֵץ עָבֹת
לַעֲשֹׂת סֻכֹּת כַּכָּתוּב׃ וַיֵּצְאוּ הָעָם וַיָּבִיאוּ וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם 16
סֻכּוֹת אִישׁ עַל־גַּגּוֹ וּבַחצְרֹתֵיהֶם וּבְחַצְרוֹת בֵּית
הָאֱלֹהִים וּבִרְחוֹב שַׁעַר הַמַּיִם וּבִרְחוֹב שַׁעַר אֶפְרָיִם׃
וַיַּעֲשׂוּ כָל־הַקָּהָל הַשָּׁבִים מִן־הַשְּׁבִי סֻכּוֹת וַיֵּשְׁבוּ 17
בַּסֻּכּוֹת כִּי לֹא־עָשׂוּ מִימֵי יֵשׁוּעַ בִּן־נוּן כֵּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַד
הַיּוֹם הַהוּא וַתְּהִי שִׂמְחָה גְּדוֹלָה מְאֹד׃ וַיִּקְרָא בְּסֵפֶר 18
תּוֹרַת הָאֱלֹהִים יוֹם׀ בְּיוֹם מִן־הַיּוֹם הָרִאשׁוֹן עַד הַיּוֹם
הָאַחֲרוֹן וַיַּעֲשׂוּ־חַג שִׁבְעַת יָמִים וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת
כַּמִּשְׁפָּט׃

Cap. IX. *Indicto publicè justitio, atque expiato populo,*

ט א וּבְיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ הַזֶּה נֶאֶסְפוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
בְּצוֹם וּבְשַׂקִּים וַאֲדָמָה עֲלֵיהֶם׃ וַיִּבָּדְלוּ זֶרַע יִשְׂרָאֵל מִכָּל 2
בְּנֵי־נֵכָר וַיַּעַמְדוּ וַיִּתְוַדּוּ עַל־חַטֹּאתֵיהֶם וַעֲוֹנוֹת אֲבֹתֵיהֶם׃
וַיָּקוּמוּ עַל־עָמְדָם וַיִּקְרְאוּ בְּסֵפֶר תּוֹרַת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם 3
רְבִיעִית הַיּוֹם וְרְבִיעִית מִתְוַדִּים וּמִשְׁתַּחֲוִים לַיהוָה
אֱלֹהֵיהֶם׃ וַיָּקָם עַל־מַעֲלֵה הַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ 4
וּבְנִי קַדְמִיאֵל שְׁבַנְיָה בְּנִי שֵׁרֵבְיָה בְּנִי כְנָנִי וַיִּזְעֲקוּ בְּקוֹל
גָּדוֹל אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃ וַיֹּאמְרוּ הַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ וְקַדְמִיאֵל ה
בְּנִי חֲשַׁבְנְיָה שֵׁרֵבְיָה הוֹדִיָּה שְׁבַנְיָה פְּתַחְיָה קוּמוּ בָּרְכוּ

את

אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִן־הָעוֹלָם עַד־הָעוֹלָם וִיבָרְכוּ שֵׁם
כג ל 6 כְּבוֹדֶךָ וּמְרוֹמַם עַל־כָּל־בְּרָכָה וּתְהִלָּה: אַתָּה־הוּא
אתה קוי יְהוָה לְבַדֶּךָ אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל־
צְבָאָם הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר עָלֶיהָ הַיַּמִּים וְכָל־אֲשֶׁר בָּהֶם
וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת־כֻּלָּם וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים:
7 אַתָּה הוּא יְהוָה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם וְהוֹצֵאתוֹ
8 מֵאוּר כַּשְׂדִּים וְשַׂמְתָּ שְׁמוֹ אַבְרָהָם: וּמָצָאתָ אֶת־
לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ וְכָרוֹת עִמּוֹ הַבְּרִית לָתֵת אֶת־אֶרֶץ
הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוּסִי וְהַגִּרְגָּשִׁי לָתֵת
9 לְזַרְעוֹ וַתָּקֶם אֶת־דְּבָרֶיךָ כִּי צַדִּיק אָתָּה: וַתַּרְא אֶת־
עֳנִי אֲבֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם וְאֶת־זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ עַל־יַם־סוּף:
י וַתִּתֵּן אֹתֹת וּמֹפְתִים בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו וּבְכָל־עַם
אַרְצוֹ כִּי יָדַעְתָּ כִּי הֵזִידוּ עֲלֵיהֶם וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם כְּהַיּוֹם
יא הַזֶּה: וְהַיָּם בָּקַעְתָּ לִפְנֵיהֶם וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ־הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה
וְאֶת־רֹדְפֵיהֶם הִשְׁלַכְתָּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ־אֶבֶן בְּמַיִם
יב עַזִּים: וּבְעַמּוּד עָנָן הַנְחִיתָם יוֹמָם וּבְעַמּוּד אֵשׁ לַיְלָה
יג לְהָאִיר לָהֶם אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ: וְעַל הַר־סִינַי
יָרַדְתָּ וַתְּדַבֵּר עִמָּהֶם מִשָּׁמַיִם וַתִּתֵּן לָהֶם מִשְׁפָּטִים
יְשָׁרִים וְתוֹרוֹת אֱמֶת חֻקִּים וּמִצְוֹת טוֹבִים:
יד וְאֶת־שַׁבַּת קָדְשְׁךָ הוֹדַעְתָּ לָהֶם וּמִצְוֹת וְחֻקִּים
טו וְתוֹרָה צִוִּיתָ לָהֶם בְּיַד מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ: וְלֶחֶם
מִשָּׁמַיִם נָתַתָּה לָהֶם לִרְעָבָם וּמַיִם מִסֶּלַע הוֹצֵאתָ
לָהֶם לִצְמָאָם וַתֹּאמֶר לָהֶם לָבוֹא לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ
טז אֲשֶׁר נָשָׂאתָ אֶת־יָדְךָ לָתֵת לָהֶם: וְהֵם וַאֲבֹתֵינוּ הֵזִידוּ
יז וַיְקַשּׁוּ אֶת־עָרְפָּם וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתֶיךָ: וַיְמָאֲנוּ
לִשְׁמֹעַ וְלֹא־זָכְרוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּהֶם וַיְקַשּׁוּ
אֶת־עָרְפָּם וַיִּתְּנוּ רֹאשׁ לָשׁוּב לַעֲבְדָתָם בְּמִרְיָם וְאַתָּה
יהוה אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת חַנּוּן וְרַחוּם אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְלֹא

Conceptis solemnibus precibus, universa Gens in publicum fœdus cum Deo coit.

עזבתם׃ אף כי־עשו להם עגל מסכה ויאמרו זה 18
אלהיך אשר העלך ממצרים ויעשו נאצות גדלות׃
ואתה ברחמיך הרבים לא עזבתם במדבר את־עמוד 19
הענן לא־סר מעליהם ביומם להנחתם בדרך ואת־
עמוד האש בלילה להאיר להם ואת־הדרך אשר ילכו
בה׃ ורוחך הטובה נתת להשכילם ומנך לא־מנעת כ
מפיהם ומים נתתה להם לצמאם׃ וארבעים שנה 21
כלכלתם במדבר לא חסרו שלמותיהם לא בלו
ורגליהם לא בצקו׃ ותתן להם ממלכות ועמים 22
ותחלקם לפאה ויירשו את־ארץ סיחון ואת־ארץ מלך
חשבון ואת־ארץ עוג מלך־הבשן׃ ובניהם הרבית 23
ככוכבי השמים ותביאם אל־הארץ אשר־אמרת
לאבותיהם לבוא לרשת׃ ויבאו הבנים וירשו את־ 24
הארץ ותכנע לפניהם את־ישבי הארץ הכנענים
ותתנם בידם ואת־מלכיהם ואת־עמי הארץ לעשות
בהם כרצונם׃ וילכדו ערים בצורות ואדמה שמנה כה
וירשו בתים מלאים כל־טוב ברות חצובים כרמים
וזיתים ועץ מאכל לרב ויאכלו וישבעו וישמינו ויתעדנו
בטובך הגדול׃ וימרו וימרדו בך וישלכו את־תורתך 26
אחרי גום ואת־נביאיך הרגו אשר־העידו בם להשיבם קמץ כו׳ק
אליך ויעשו נאצות גדולת׃ ותתנם ביד צריהם ויצרו 27
להם ובעת צרתם יצעקו אליך ואתה משמים תשמע קמץ כו׳ק
וכרחמיך הרבים תתן להם מושיעים ויושיעום מיד
צריהם׃ וכנוח להם ישובו לעשות רע לפניך ותעזבם 28
ביד אויביהם וירדו בהם וישובו ויזעקו ואתה משמים
תשמעות כעתים כרחמיך רבות עתים׃ ותעד בהם 29
להשיבם אל־תורתך והמה הזידו ולא שמעו למצותיך
ובמשפטיך חטאו בם אשר־יעשה אדם וחי בהם

ויתנ

לוַיִּתְּנוּ כָתֵף סוֹרֶרֶת וְעָרְפָּם הִקְשׁוּ וְלֹא שָׁמְעוּ: וַתִּמְשֹׁךְ
עֲלֵיהֶם שָׁנִים רַבּוֹת וַתָּעַר בָּם בְּרוּחֲךָ בְּיַד נְבִיאֶיךָ וְלֹא
31 הֶאֱזִינוּ וַתִּתְּנֵם בְּיַד עַמֵּי הָאֲרָצוֹת: וּבְרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים
לֹא עָשִׂיתָם כָּלָה וְלֹא עֲזַבְתָּם כִּי אֵל חַנּוּן וְרַחוּם
32 אָתָּה: וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא
שׁוֹמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד אַל יִמְעַט לְפָנֶיךָ אֶת כָּל
הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מְצָאַתְנוּ לְמַלְכֵּינוּ לְשָׂרֵינוּ וּלְכֹהֲנֵינוּ
וְלִנְבִיאֵינוּ וְלַאֲבֹתֵינוּ וּלְכָל עַמֶּךָ מִימֵי מַלְכֵי אַשּׁוּר עַד
33 הַיּוֹם הַזֶּה: וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ כִּי אֱמֶת
34 עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ: וְאֶת מְלָכֵינוּ שָׂרֵינוּ כֹּהֲנֵינוּ
וַאֲבֹתֵינוּ לֹא עָשׂוּ תּוֹרָתֶךָ וְלֹא הִקְשִׁיבוּ אֶל מִצְוֹתֶיךָ
לח וְעֵדְוֹתֶיךָ אֲשֶׁר הֵעַדְתָּ בָּהֶם: וְהֵם בְּמַלְכוּתָם
וּבְטוּבְךָ רַבּ אֲשֶׁר נָתַתָּ לָהֶם וּבָאָרֶץ הָרְחָבָה
וְהַשְּׁמֵנָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לִפְנֵיהֶם לֹא עָבְרוּךָ וְלֹא שָׁבוּ
36 מִמַּעַלְלֵיהֶם הָרָעִים: הִנֵּה אֲנַחְנוּ הַיּוֹם עֲבָדִים וְהָאָרֶץ
אֲשֶׁר נָתַתָּ לַאֲבֹתֵינוּ לֶאֱכֹל אֶת פִּרְיָהּ וְאֶת טוּבָהּ הִנֵּה
37 אֲנַחְנוּ עֲבָדִים עָלֶיהָ: וּתְבוּאָתָהּ מַרְבָּה לַמְּלָכִים אֲשֶׁר
נָתַתָּה עָלֵינוּ בְּחַטֹּאתֵינוּ וְעַל גְּוִיָּתֵנוּ מֹשְׁלִים וּבִבְהֶמְתֵּנוּ

Cap. X. *Recensentur qui fœderis tabulas obsignaverunt.*

א וּ כְּרֹתִים וּבִצְרָה גְּדֹלָה אֲנַחְנוּ וּבְכָל זֹאת אֲנַחְנוּ כֹּרְתִים
2 אֲמָנָה וְכֹתְבִים וְעַל חֲתוּמִים שָׂרֵינוּ לְוִיֵּנוּ כֹּהֲנֵינוּ: וְעַל
3 הַחֲתוּמִים נְחֶמְיָה הַתִּרְשָׁתָא בֶּן חֲכַלְיָה וְצִדְקִיָּה: שְׂרָיָה
ה 4 עֲזַרְיָה יִרְמְיָה: פַּשְׁחוּר אֲמַרְיָה מַלְכִּיָּה: חַטּוּשׁ שְׁבַנְיָה
6 7 מַלּוּךְ: חָרִם מְרֵמוֹת עֹבַדְיָה: דָּנִיֵּאל גִּנְּתוֹן בָּרוּךְ:
8 9 מְשֻׁלָּם אֲבִיָּה מִיָּמִן: מַעַזְיָה בִּלְגַּי שְׁמַעְיָה אֵלֶּה הַכֹּהֲנִים:
י וְהַלְוִיִּם וִישׁוּעַ בֶּן אֲזַנְיָה בְּנוּי מִבְּנֵי חֵנָדָד קַדְמִיאֵל:
12 11 וְאֲחֵיהֶם שְׁבַנְיָה הוֹדִיָּה קְלִיטָא פְּלָאיָה חָנָן: מִיכָא רְחוֹב
טו 13.14. חֲשַׁבְיָה: זַכּוּר שֵׁרֵבְיָה שְׁבַנְיָה: הוֹדִיָּה בָּנִי בָנִינוּ רָאשֵׁי
16 הָעָם פַּרְעֹשׁ פַּחַת מוֹאָב עֵילָם זַתּוּא בָּנִי בָּנִי עַזְגָּד בֵּבָי:

אַדְנִיָּה בִּנְיָו עָדִין: אָטֵר חִזְקִיָּה עַזּוּר: הוֹדִיָּה חָשֻׁם בְּצַי: 19 18 17
חָרִיף עֲנָתוֹת נֵובָי: מַגְפִּיעָשׁ מְשֻׁלָּם חֵזִיר: מְשֵׁזַבְאֵל צָדוֹק יַדּוּעַ: פְּלַטְיָה חָנָן עֲנָיָה: הוֹשֵׁעַ חֲנַנְיָה חַשּׁוּב: 24 23 22.21 גיבי קרי
הַלּוֹחֵשׁ פִּלְחָא שׁוּבֵק: רְחוּם חֲשַׁבְנָה מַעֲשֵׂיָה: וְאָחִיָּה כָּל 27.26
חָנָן עָנָן: מַלּוּךְ חָרִם בַּעֲנָה: וּשְׁאָר הָעָם הַכֹּהֲנִים 29 28
הַלְוִיִּם הַשּׁוֹעֲרִים הַמְשֹׁרְרִים הַנְּתִינִים וְכָל הַנִּבְדָּל
מֵעַמֵּי הָאֲרָצוֹת אֶל תּוֹרַת הָאֱלֹהִים נְשֵׁיהֶם בְּנֵיהֶם
וּבְנֹתֵיהֶם כָּל יוֹדֵעַ מֵבִין: מַחֲזִיקִים עַל אֲחֵיהֶם אַדִּירֵיהֶם ל *Fœderis lages enarrantur.*
וּבָאִים בְּאָלָה וּבִשְׁבוּעָה לָלֶכֶת בְּתוֹרַת הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר
נִתְּנָה בְּיַד מֹשֶׁה עֶבֶד הָאֱלֹהִים וְלִשְׁמוֹר וְלַעֲשׂוֹת אֶת־
כָּל מִצְוֹת יְהוָה אֲדֹנֵינוּ וּמִשְׁפָּטָיו וְחֻקָּיו: וְאֲשֶׁר לֹא נִתֵּן 31
בְּנֹתֵינוּ לְעַמֵּי הָאָרֶץ וְאֶת בְּנֹתֵיהֶם לֹא נִקַּח לִבְנֵינוּ:
וְעַמֵּי הָאָרֶץ הַמְבִיאִים אֶת הַמֶּקַחוֹת וְכָל שֶׁבֶר בְּיוֹם 32
הַשַּׁבָּת לִמְכֹּר לֹא נִקַּח מֵהֶם בַּשַּׁבָּת וּבְיוֹם קֹדֶשׁ וְנִטֹּשׁ
אֶת הַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית וּמַשָּׂא כָּל יָד: וְהַעֲמַדְנוּ עָלֵינוּ 33
מִצְוֹת לָתֵת עָלֵינוּ שְׁלִישִׁית הַשֶּׁקֶל בַּשָּׁנָה לַעֲבֹדַת בֵּית
אֱלֹהֵינוּ: לְלֶחֶם הַמַּעֲרֶכֶת וּמִנְחַת הַתָּמִיד וְלָעוֹלַת 34
הַתָּמִיד הַשַּׁבָּתוֹת הֶחֳדָשִׁים לַמּוֹעֲדִים וְלַקֳּדָשִׁים
וְלַחַטָּאוֹת לְכַפֵּר עַל יִשְׂרָאֵל וְכָל מְלֶאכֶת בֵּית־
אֱלֹהֵינוּ: וְהַגֹּרָלוֹת הִפַּלְנוּ עַל קׇרְבַּן הָעֵצִים הַכֹּהֲנִים לח מ״ל
הַלְוִיִּם וְהָעָם לְהָבִיא לְבֵית אֱלֹהֵינוּ לְבֵית אָבֹתֵינוּ לְעִתִּים
מְזֻמָּנִים שָׁנָה בְּשָׁנָה לְבַעֵר עַל מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
כַּכָּתוּב בַּתּוֹרָה: וּלְהָבִיא אֶת בִּכּוּרֵי אַדְמָתֵנוּ וּבְכוֹרֵי 36
כָּל פְּרִי כָל עֵץ שָׁנָה בְּשָׁנָה לְבֵית יְהוָה: וְאֶת בְּכוֹרוֹת 37
בָּנֵינוּ וּבְהֶמְתֵּנוּ כַּכָּתוּב בַּתּוֹרָה וְאֶת בְּכוֹרֵי בְקָרֵינוּ
וְצֹאנֵינוּ לְהָבִיא לְבֵית אֱלֹהֵינוּ לַכֹּהֲנִים הַמְשָׁרְתִים בְּבֵית
אֱלֹהֵינוּ: וְאֵת רֵאשִׁית עֲרִסֹתֵינוּ וּתְרוּמֹתֵינוּ וּפְרִי כָל 38
עֵץ תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר נָבִיא לַכֹּהֲנִים אֶל לִשְׁכוֹת בֵּית־
אֱלֹהֵינוּ

אֱלֹהֵינוּ וּמַעְשַׂר אַדְמָתֵנוּ לַלְוִיִּם וְהֵם הַלְוִיִּם הַמְעַשְּׂרִים
39 בְּכָל עָרֵי עֲבֹדָתֵנוּ׃ וְהָיָה הַכֹּהֵן בֶּן־אַהֲרֹן עִם־הַלְוִיִּם
בְּעַשֵּׂר הַלְוִיִּם וְהַלְוִיִּם יַעֲלוּ אֶת־מַעְשַׂר הַמַּעְשֵׂר לְבֵית
מ אֱלֹהֵינוּ אֶל־הַלְּשָׁכוֹת לְבֵית הָאוֹצָר׃ כִּי אֶל־הַלְּשָׁכוֹת
יָבִיאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי הַלֵּוִי אֶת־תְּרוּמַת הַדָּגָן הַתִּירוֹשׁ
וְהַיִּצְהָר וְשָׁם כְּלֵי הַמִּקְדָּשׁ וְהַכֹּהֲנִים הַמְשָׁרְתִים
וְהַשּׁוֹעֲרִים וְהַמְשֹׁרְרִים וְלֹא נַעֲזֹב אֶת־בֵּית אֱלֹהֵינוּ׃

Cap. XI. *Quanam Judæorum familia Urbem Sanctam, postquam rursus extructa erat, primò habitare cœperint: quique in reliquis Civitatibus sedes posuerint.*

אוּא וַיֵּשְׁבוּ שָׂרֵי־הָעָם בִּירוּשָׁלִָם וּשְׁאָר הָעָם הִפִּילוּ גֹרָלוֹת
לְהָבִיא אֶחָד מִן־הָעֲשָׂרָה לָשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלִַם עִיר הַקֹּדֶשׁ
2 וְתֵשַׁע הַיָּדוֹת בֶּעָרִים׃ וַיְבָרְכוּ הָעָם לְכָל־הָאֲנָשִׁים
3 הַמִּתְנַדְּבִים לָשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלִָם׃ וְאֵלֶּה רָאשֵׁי
הַמְּדִינָה אֲשֶׁר יָשְׁבוּ בִּירוּשָׁלִַם וּבְעָרֵי יְהוּדָה יָשְׁבוּ אִישׁ
בַּאֲחֻזָּתוֹ בְּעָרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְהַנְתִינִים
4 וּבְנֵי עַבְדֵי שְׁלֹמֹה׃ וּבִירוּשָׁלִַם יָשְׁבוּ מִבְּנֵי יְהוּדָה וּמִבְּנֵי
בִנְיָמִן מִבְּנֵי יְהוּדָה עָתָיָה בֶּן־עֻזִּיָּה בֶּן־זְכַרְיָה בֶּן־אֲמַרְיָה
ה בֶּן־שְׁפַטְיָה בֶּן־מַהֲלַלְאֵל מִבְּנֵי פָרֶץ׃ וּמַעֲשֵׂיָה בֶּן־בָּרוּךְ
בֶּן־כָּל־חֹזֶה בֶּן־חֲזָיָה בֶּן־עֲדָיָה בֶּן־יוֹיָרִיב בֶּן־זְכַרְיָה בֶּן
6 הַשִּׁלֹנִי׃ כָּל־בְּנֵי־פָרֶץ הַיֹּשְׁבִים בִּירוּשָׁלִַם אַרְבַּע
7 מֵאוֹת שִׁשִּׁים וּשְׁמֹנָה אַנְשֵׁי־חָיִל׃ וְאֵלֶּה בְּנֵי
בִנְיָמִן סַלֻּא בֶן־מְשֻׁלָּם בֶּן־יוֹעֵד בֶּן־פְּדָיָה בֶּן־קוֹלָיָה בֶּן
8 מַעֲשֵׂיָה בֶּן־אִיתִיאֵל בֶּן־יְשַׁעְיָה׃ וְאַחֲרָיו גַּבַּי סַלַּי תֹּשַׁע
9 מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ וְיוֹאֵל בֶּן־זִכְרִי פָּקִיד עֲלֵיהֶם
י וִיהוּדָה בֶן־הַסְנוּאָה עַל־הָעִיר מִשְׁנֶה׃ מִן־
11 הַכֹּהֲנִים יְדָעְיָה בֶּן־יוֹיָרִיב יָכִין׃ שְׂרָיָה בֶן־חִלְקִיָּה
בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־צָדוֹק בֶּן־מְרָיוֹת בֶּן־אֲחִיטוּב נְגִיד בֵּית
12 הָאֱלֹהִים׃ וַאֲחֵיהֶם עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה לַבָּיִת שְׁמֹנֶה מֵאוֹת
עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם וַעֲדָיָה בֶּן־יְרֹחָם בֶּן־פְּלַלְיָה בֶּן־אַמְצִי בֶּן
13 זַכַּרְיָה בֶּן־פַּשְׁחוּר בֶּן־מַלְכִּיָּה׃ וְאֲחִיו רָאשֵׁי לְאָבוֹת

מאתים ארבעים ושנים ועמשסי בן־עזראל בן־אחזי בן־
14 משלמות בן־אמר: ואחיהם גברי חיל מאה עשרים
ושמנה ופקיד עליהם זבדיאל בן־הגדולים: ומן־ טו
הלוים שמעיה בן־חשוב בן־עזריקם בן־חשביה בן־בוני: רגש אחר שורק
16 ושבתי ויוזבד על־המלאכה החיצנה לבית האלהים
17 מראשי הלוים: ומתניה בן־מיכא בן־זבדי בן־אסף ראש
התחלה יהודה לתפלה ובקבקיה משנה מאחיו
18 ועבדא בן־שמוע בן־גלל בן־ידיתון: כל־הלוים בעיר ידותון קרי
19 הקדש מאתים שמנים וארבעה: והשוערים עקוב
טלמון ואחיהם השמרים בשערים מאה שבעים ושנים:
ושאר ישראל הכהנים הלוים בכל־עריהודה איש כ
21 בנחלתו: והנתינים ישבים בעפל וציחא וגשפא על־
22 הנתינים: ופקיד הלוים בירושלם עזי בן־בני בן־חשביה
בן־מתניה בן־מיכא מבני אסף המשררים לנגד מלאכת
23 בית־האלהים: כי־מצות המלך עליהם ואמנה על־
24 המשררים דבר־יום ביומו: ופתחיה בן־משיזבאל מבני־
זרח בן־יהודה ליד המלך לכל־דבר לעם: ואל־ כה
החצרים בשדתם מבני יהודה ישבו בקרית הארבע
26 ובנתיה ובדיבן ובנתיה וביקבצאל וחצריה: ובישוע
27 ובמלדה ובבית־פלט: ובחצר שועל ובבאר שבע
28 29 ובנתיה: ובצקלג ובמכנה ובבנתיה: ובעין רמון ובצרעה
ובירמות: זנח עדלם וחצריהם לכיש ושדתיה עזקה ל
31 ובנתיה ויחנו מבאר־שבע עד־גיא הנם: ובני בנימן
32 מגבע מכמש ועיא ובית־אל ובנתיה: ענתות נב ענניה:
31.33 לח חצור רמה גתים: חדיד צבעים נבלט: לד ואונו גי
36 החרשים: ומן־הלוים מחלקות יהודה לבנימין:

Cap. XII. *Sacerdotum ac Levitarum familiæ.*

יב א ואלה הכהנים והלוים אשר עלו עם־זרבבל בן־
2 שאלתיאל וישוע שריה ירמיה עזרא: אמריה מלוך

חטוש

ה 4 חַטּוּשׁ: שְׁכַנְיָה רְחוּם מְרֵמוֹת: עִדּוֹא גִּנְּתוֹי אֲבִיָּה: מִיָּמִין
6 7 מַעַדְיָה בִּלְגָּה: שְׁמַעְיָה וְיוֹיָרִיב יְדַעְיָה: סַלּוּ עָמוֹק חִלְקִיָּה
יְדַעְיָה אֵלֶּה רָאשֵׁי הַכֹּהֲנִים וַאֲחֵיהֶם בִּימֵי יֵשׁוּעַ:
8 וְהַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ בִּנּוּי קַדְמִיאֵל שֵׁרֵבְיָה יְהוּדָה מַתַּנְיָה עַל־
ושניק 9 הַתּוֹדוֹת הוּא וַאֲחָיו: וּבַקְבֻקְיָה וְעַנּוֹ אֲחֵיהֶם לְנֶגְדָּם
י לְמִשְׁמְרוֹת: וְיֵשׁוּעַ הוֹלִיד אֶת־יוֹיָקִים וְיוֹיָקִים הוֹלִיד אֶת־
11 אֶלְיָשִׁיב וְאֶלְיָשִׁיב הוֹלִיד אֶת־יוֹיָדָע: וְיוֹיָדָע הוֹלִיד אֶת־
12 יוֹנָתָן וְיוֹנָתָן הוֹלִיד אֶת־יַדּוּעַ: וּבִימֵי יוֹיָקִים הַיּוּכֹהֲנִים
13 רָאשֵׁי הָאָבוֹת לִשְׂרָיָה מְרָיָה לִירְמְיָה חֲנַנְיָה: לְעֶזְרָא
14 מְשֻׁלָּם לַאֲמַרְיָה יְהוֹחָנָן: לְמֶלִיכוּ יוֹנָתָן לִשְׁבַנְיָה יוֹסֵף: לְמַלִּיכוּ קרי
16 טו לְחָרִם עַדְנָא לִמְרָיוֹת חֶלְקַי: לְעִדְּיָא זְכַרְיָה לְגִנְּתוֹן לְעִדּוֹא קרי
18 17 מִשְׁלָם: לַאֲבִיָּה זִכְרִי לְמִנְיָמִין לְמוֹעַדְיָה פִּלְטַי: לְבִלְגָּה
19 שַׁמּוּעַ לְשֶׁמַעְיָה יְהוֹנָתָן: וְלִיוֹיָרִיב מַתְנַי לִידַעְיָה עֻזִּי:
21 כ לְסַלַּי קַלַּי לְעָמוֹק עֶבֶר: לְחִלְקִיָּה חֲשַׁבְיָה לִידַעְיָה
22 נְתַנְאֵל: הַלְוִיִּם בִּימֵי אֶלְיָשִׁיב יוֹיָדָע וְיוֹחָנָן וְיַדּוּעַ כְּתוּבִים
רָאשֵׁי אָבוֹת וְהַכֹּהֲנִים עַל־מַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ הַפָּרְסִי:
23 בְּנֵי לֵוִי רָאשֵׁי הָאָבוֹת כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים
24 עַד־יְמֵי יוֹחָנָן בֶּן־אֶלְיָשִׁיב: וְרָאשֵׁי הַלְוִיִּם חֲשַׁבְיָה שֵׁרֵבְיָה
וְיֵשׁוּעַ בֶּן־קַדְמִיאֵל וַאֲחֵיהֶם לְנֶגְדָּם לְהַלֵּל לְהוֹדוֹת
כְּמִצְוַת דָּוִיד אִישׁ־הָאֱלֹהִים מִשְׁמָר לְעֻמַּת מִשְׁמָר:
כה מַתַּנְיָה וּבַקְבֻקְיָה עֹבַדְיָה מְשֻׁלָּם טַלְמוֹן עַקּוּב שֹׁמְרִים
26 שׁוֹעֲרִים מִשְׁמֶרֶת בְּאַסְפֵי הַשְּׁעָרִים: אֵלֶּה בִּימֵי יוֹיָקִים בֶּן
יֵשׁוּעַ בֶּן יוֹצָדָק וּבִימֵי נְחֶמְיָה הַפֶּחָה וְעֶזְרָא הַכֹּהֵן הַסּוֹפֵר:
Hierosolymorum dedicatio peragitur.
27 וּבַחֲנֻכַּת חוֹמַת יְרוּשָׁלִַם בִּקְשׁוּ אֶת־הַלְוִיִּם מִכָּל־
מְקוֹמֹתָם לְהָבִיא אֶתְכֶם לִירוּשָׁלִַם לַעֲשׂוֹת חֲנֻכָּה וְשִׂמְחָה
28 וּבְתוֹדוֹת וּבְשִׁיר מְצִלְתַּיִם נְבָלִים וּבְכִנֹּרוֹת: וַיֵּאָסְפוּ בְּנֵי
הַמְשֹׁרְרִים וּמִן־הַכִּכָּר סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלִַם וּמִן־חַצְרֵי
29 נְטֹפָתִי: וּמִבֵּית הַגִּלְגָּל וּמִשְׂדוֹת גֶּבַע וַעֲזְמָוֶת כִּי חַצְרִים

בְּנוּ לָהֶם הַמְשֹׁרְרִים סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלִָם: וַיִּטַּהֲרוּ הַכֹּהֲנִים ל
וְהַלְוִיִּם וַיְטַהֲרוּ אֶת־הָעָם וְאֶת־הַשְּׁעָרִים וְאֶת־הַחוֹמָה:
וְאַעֲלֶה אֶת־שָׂרֵי יְהוּדָה מֵעַל לַחוֹמָה וְאַעֲמִידָה שְׁתֵּי 31
תּוֹדוֹת גְּדוֹלוֹת וְתַהֲלֻכוֹת לְיָמִין מֵעַל לַחוֹמָה לְשַׁעַר
הָאַשְׁפֹּת: וְאַחֲרֵיהֶם הוֹשַׁעְיָה וַחֲצִי שָׂרֵי יְהוּדָה: 32
וְעַזַרְיָה עֶזְרָא וּמְשֻׁלָּם: יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וְשֶׁמַעְיָה וְיִרְמְיָה: 33 34
וּמִבְּנֵי הַכֹּהֲנִים בַּחֲצֹצְרוֹת זְכַרְיָה בֶן־יוֹנָתָן בֶּן־
שְׁמַעְיָה בֶן־מַתַּנְיָה בֶּן־מִיכָיָה בֶּן־זַכּוּר בֶּן־אָסָף: וְאֶחָיו 36
שְׁמַעְיָה וְעֲזַרְאֵל מִלַּלַי גִּלַּלַי מַעַי נְתַנְאֵל וִיהוּדָה חֲנָנִי
בִּכְלֵי־שִׁיר דָּוִיד אִישׁ הָאֱלֹהִים וְעֶזְרָא הַסּוֹפֵר לִפְנֵיהֶם:
וְעַל שַׁעַר הָעַיִן וְנֶגְדָּם עָלוּ עַל־מַעֲלוֹת עִיר דָּוִיד בְּמַעֲלֵה 37
לַחוֹמָה מֵעַל לְבֵית דָּוִיד וְעַד שַׁעַר הַמָּיִם מִזְרָח: וְהַתּוֹדָה 38
הַשֵּׁנִית הַהוֹלֶכֶת לְמוּאָל וַאֲנִי אַחֲרֵיהָ וַחֲצִי הָעָם מֵעַל יחיו א׳
לַחוֹמָה מֵעַל לְמִגְדַּל הַתַּנּוּרִים וְעַד הַחוֹמָה הָרְחָבָה:
וּמֵעַל לְשַׁעַר־אֶפְרַיִם וְעַל־שַׁעַר הַיְשָׁנָה וְעַל שַׁעַר הַדָּגִים 39
וּמִגְדַּל חֲנַנְאֵל וּמִגְדַּל הַמֵּאָה וְעַד שַׁעַר הַצֹּאן וְעָמְדוּ
בְּשַׁעַר הַמַּטָּרָה: וַתַּעֲמֹדְנָה שְׁתֵּי הַתּוֹדוֹת בְּבֵית מ
הָאֱלֹהִים וַאֲנִי וְחֲצִי הַסְּגָנִים עִמִּי: וְהַכֹּהֲנִים אֶלְיָקִים 41
מַעֲשֵׂיָה מִנְיָמִין מִיכָיָה אֶלְיוֹעֵינַי זְכַרְיָה חֲנַנְיָה בַּחֲצֹצְרוֹת:
וּמַעֲשֵׂיָה וּשְׁמַעְיָה וְאֶלְעָזָר וְעֻזִּי וִיהוֹחָנָן וּמַלְכִּיָּה וְעֵילָם 42
וְעֶזֶר וַיַּשְׁמִיעוּ הַמְשֹׁרְרִים וְיִזְרַחְיָה הַפָּקִיד: וַיִּזְבְּחוּ 43
בַיּוֹם הַהוּא זְבָחִים גְּדוֹלִים וַיִּשְׂמְחוּ כִּי הָאֱלֹהִים שִׂמְּחָם
שִׂמְחָה גְדוֹלָה וְגַם הַנָּשִׁים וְהַיְלָדִים שָׂמְחוּ וַתִּשָּׁמַע
שִׂמְחַת יְרוּשָׁלִָם עַד־מֵרָחוֹק: וַיִּפָּקְדוּ בַיּוֹם הַהוּא אֲנָשִׁים 44
ב׳ טעמים עַל הַנְּשָׂכוֹת לָאוֹצָרוֹת לַתְּרוּמוֹת לָרֵאשִׁית וְלַמַּעַשְׂרוֹת
לִכְנוֹס בָּהֶם לִשְׂדֵי הֶעָרִים מְנָאוֹת הַתּוֹרָה לַכֹּהֲנִים
וְלַלְוִיִּם כִּי שִׂמְחַת יְהוּדָה עַל־הַכֹּהֲנִים וְעַל־הַלְוִיִּם
הָעֹמְדִים: וְיִשְׁמְרוּ מִשְׁמֶרֶת אֱלֹהֵיהֶם וּמִשְׁמֶרֶת הַטָּהֳרָה מה

46 וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַשֹּׁעֲרִים כְּמִצְוַת דָּוִיד שְׁלֹמֹה בְּנוֹ: כִּי־בִימֵי
ראשי דָוִיד וְאָסָף מִקֶּדֶם רָאשֵׁי הַמְשֹׁרְרִים וְשִׁיר־תְּהִלָּה וְהוֹדוֹת
47 לֵאלֹהִים: וְכָל־יִשְׂרָאֵל בִּימֵי זְרֻבָּבֶל וּבִימֵי נְחֶמְיָה נֹתְנִים
מְנָיוֹת הַמְשֹׁרְרִים וְהַשֹּׁעֲרִים דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ וּמַקְדִּשִׁים

Cap. XIII. *Lustratur iterum populus, atque à profanis gentibus separatur.*

א יג לַלְוִיִּם וְהַלְוִיִּם מַקְדִּישִׁים לִבְנֵי אַהֲרֹן: בַּיּוֹם הַהוּא
נִקְרָא בְּסֵפֶר מֹשֶׁה בְּאָזְנֵי הָעָם וְנִמְצָא כָּתוּב בּוֹ אֲשֶׁר
2 לֹא־יָבוֹא עַמּוֹנִי וּמוֹאָבִי בִּקְהַל הָאֱלֹהִים עַד־עוֹלָם: כִּי
לֹא קִדְּמוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּלֶּחֶם וּבַמָּיִם וַיִּשְׂכֹּר עָלָיו
אֶת־בִּלְעָם לְקַלְלוֹ וַיַּהֲפֹךְ אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַקְּלָלָה לִבְרָכָה:
3 וַיְהִי כְּשָׁמְעָם אֶת־הַתּוֹרָה וַיַּבְדִּילוּ כָּל־עֵרֶב מִיִּשְׂרָאֵל:
4 וְלִפְנֵי מִזֶּה אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן נָתוּן לִשְׁכַת בֵּית־אֱלֹהֵינוּ
ה קָרוֹב לְטוֹבִיָּה: וַיַּעַשׂ לוֹ לִשְׁכָּה גְּדוֹלָה וְשָׁם הָיוּ לְפָנִים
נֹתְנִים אֶת־הַמִּנְחָה הַלְּבוֹנָה וְהַכֵּלִים וּמַעְשַׂר הַדָּגָן
הַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר מִצְוַת הַלְוִיִּם וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַשּׁוֹעֲרִים
6 וּתְרוּמַת הַכֹּהֲנִים: וּבְכָל־זֶה לֹא הָיִיתִי בִּירוּשָׁלִַם כִּי
בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאתִי
7 אֶל־הַמֶּלֶךְ וּלְקֵץ יָמִים נִשְׁאַלְתִּי מִן־הַמֶּלֶךְ: וָאָבוֹא
לִירוּשָׁלִַם וָאָבִינָה בָּרָעָה אֲשֶׁר עָשָׂה אֶלְיָשִׁיב לְטוֹבִיָּה
8 לַעֲשׂוֹת לוֹ לִשְׁכָּה בְּחַצְרֵי בֵּית הָאֱלֹהִים: וַיֵּרַע לִי מְאֹד
וָאַשְׁלִיכָה אֶת־כָּל־כְּלֵי בֵית־טוֹבִיָּה הַחוּץ מִן־הַלִּשְׁכָּה:
9 וָאֹמְרָה וַיְטַהֲרוּ הַלְּשָׁכוֹת וָאָשִׁיבָה שָׁם כְּלֵי בֵית

Levitis decima restituuntur.

הָאֱלֹהִים אֶת־הַמִּנְחָה וְהַלְּבוֹנָה: וָאֵרַע כִּי־מְנוֹת
הַלְוִיִּם לֹא נִתְּנָה וַיִּבְרְחוּ אִישׁ לִשָּׂדֵהוּ הַלְוִיִּם וְהַמְשֹׁרְרִים
11 עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה: וָאָרִיבָה אֶת־הַסְּגָנִים וָאֹמְרָה מַדּוּעַ
12 נֶעֱזַב בֵּית־הָאֱלֹהִים וָאֲקַבְּצֵם וָאַעֲמִדֵם עַל־עָמְדָם: וְכָל־
יְהוּדָה הֵבִיאוּ מַעְשַׂר הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר לָאוֹצָרוֹת:
13 וָאוֹצְרָה עַל־הָאוֹצָרוֹת שְׁלֶמְיָה הַכֹּהֵן וְצָדוֹק הַסּוֹפֵר וּפְדָיָה
מִן־הַלְוִיִּם וְעַל־יָדָם חָנָן בֶּן־זַכּוּר בֶּן־מַתַּנְיָה כִּי נֶאֱמָנִים
נחשבו

14 נֶחְשָׁבוּ וַעֲלֵיהֶם לַחֲלֹק לַאֲחֵיהֶם׃ זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי
עַל־זֹאת וְאַל־תֶּמַח חֲסָדַי אֲשֶׁר עָשִׂיתִי בְּבֵית אֱלֹהַי
וּבְמִשְׁמָרָיו׃ בַּיָּמִים הָהֵמָּה רָאִיתִי בִיהוּדָה דֹּרְכִים גִּתּוֹת טו
בַּשַּׁבָּת וּמְבִיאִים הָעֲרֵמוֹת וְעֹמְסִים עַל־הַחֲמֹרִים וְאַף־יַיִן
עֲנָבִים וּתְאֵנִים וְכָל־מַשָּׂא וּמְבִיאִים יְרוּשָׁלַם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת
16 וָאָעִיד בְּיוֹם מִכְרָם צָיִד׃ וְהַצֹּרִים יָשְׁבוּ בָהּ מְבִיאִים דָּאג יחיד א׳
וְכָל־מֶכֶר וּמוֹכְרִים בַּשַּׁבָּת לִבְנֵי יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלָם׃
17 וָאָרִיבָה אֵת חֹרֵי יְהוּדָה וָאֹמְרָה לָהֶם מָה־הַדָּבָר הָרָע
18 הַזֶּה אֲשֶׁר־אַתֶּם עֹשִׂים וּמְחַלְּלִים אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת׃ הֲלוֹא
כֹה עָשׂוּ אֲבֹתֵיכֶם וַיָּבֵא אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ אֵת כָּל־הָרָעָה
הַזֹּאת וְעַל הָעִיר הַזֹּאת וְאַתֶּם מוֹסִיפִים חָרוֹן עַל־יִשְׂרָאֵל
19 לְחַלֵּל אֶת־הַשַּׁבָּת׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר צָלְלוּ שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַם
לִפְנֵי הַשַּׁבָּת וָאֹמְרָה וַיִּסָּגְרוּ הַדְּלָתוֹת וָאֹמְרָה אֲשֶׁר לֹא
יִפְתָּחוּם עַד אַחַר הַשַּׁבָּת וּמִנְּעָרַי הֶעֱמַדְתִּי עַל־הַשְּׁעָרִים
לֹא־יָבוֹא מַשָּׂא בְּיוֹם הַשַּׁבָּת׃ וַיָּלִינוּ הָרֹכְלִים וּמֹכְרֵי כָל־ כ
21 מִמְכָּר מִחוּץ לִירוּשָׁלַם פַּעַם וּשְׁתָּיִם׃ וָאָעִידָה בָהֶם קמץ בלא אס׳ ף
וָאֹמְרָה אֲלֵיהֶם מַדּוּעַ אַתֶּם לֵנִים נֶגֶד הַחוֹמָה אִם־תִּשְׁנוּ הל׳ בצרי
יָד אֶשְׁלַח בָּכֶם מִן־הָעֵת הַהִיא לֹא בָאוּ בַּשַּׁבָּת׃
22 וָאֹמְרָה לַלְוִיִּם אֲשֶׁר יִהְיוּ מִטַּהֲרִים וּבָאִים שֹׁמְרִים
הַשְּׁעָרִים לְקַדֵּשׁ אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת גַּם־זֹאת זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי
23 וְחוּסָה עָלַי כְּרֹב חַסְדֶּךָ׃ גַּם בַּיָּמִים הָהֵם רָאִיתִי אֶת־ *Exterorum matrimonia prohibentur.*
הַיְהוּדִים הֵשִׁיבוּ נָשִׁים אַשְׁדֹּדִיּוֹת עַמֹּנִיּוֹת מוֹאֲבִיּוֹת׃ יחיד ו׳ יחיד ו׳
24 וּבְנֵיהֶם חֲצִי מְדַבֵּר אַשְׁדּוֹדִית וְאֵינָם מַכִּירִים לְדַבֵּר
יְהוּדִית וְכִלְשׁוֹן עַם וָעָם׃ וָאָרִיב עִמָּם וָאֲקַלְלֵם וָאַכֶּה כה
מֵהֶם אֲנָשִׁים וָאֶמְרְטֵם וָאַשְׁבִּיעֵם בֵּאלֹהִים אִם־תִּתְּנוּ
בְּנֹתֵיכֶם לִבְנֵיהֶם וְאִם־תִּשְׂאוּ מִבְּנֹתֵיהֶם לִבְנֵיכֶם וְלָכֶם׃
26 הֲלוֹא עַל־אֵלֶּה חָטָא־שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וּבַגּוֹיִם
הָרַבִּים לֹא־הָיָה מֶלֶךְ כָּמֹהוּ וְאָהוּב לֵאלֹהָיו הָיָה
ויתנהו

Sabbathi religio publicâ lege sancitur.

וַיִּתְּנֵהוּ אֱלֹהִים מֶלֶךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל גַּם־אוֹתוֹ הֶחֱטִיאוּ
27 הַנָּשִׁים הַנָּכְרִיּוֹת׃ וְלָכֶם הֲנִשְׁמַע לַעֲשֹׂת אֵת כָּל־
הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת לִמְעֹל בֵּאלֹהֵינוּ לְהֹשִׁיב נָשִׁים
28 נָכְרִיּוֹת׃ וּמִבְּנֵי יוֹיָדָע בֶּן־אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל חָתָן
29 לְסַנְבַלַּט הַחֹרֹנִי וָאַבְרִיחֵהוּ מֵעָלָי׃ זָכְרָה לָהֶם אֱלֹהַי
ל עַל גָּאֳלֵי הַכְּהֻנָּה וּבְרִית הַכְּהֻנָּה וְהַלְוִיִּם׃ וְטִהַרְתִּים
מִכָּל־נֵכָר וָאַעֲמִידָה מִשְׁמָרוֹת לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם אִישׁ
31 בִּמְלַאכְתּוֹ׃ וּלְקָרְבַּן הָעֵצִים בְּעִתִּים מְזֻמָּנוֹת כצ״ל
וְלַבִּכּוּרִים זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי לְטוֹבָה׃

חזק

סכום פסוקי דעזרא ונחמיה שש מאות ושמונים ושמונה · וסימנו וכור יי׳ חרפת
עבדיך · וחציו ובין עלית הפנה · וסדריו עשרה · וסימנו על הר גבה עלי לך
מבשרת ציון:

PRIMUS LIBER CHRONICORUM, HEBRAICE דברי הימים

CAPUT. I. א

Tabula genealogica ab Adamo usque ad Abrahamum deducta: cujus posteri, præsertim Edomæi, eorumque Duces ac Reges recensentur.

1 אָדָם שֵׁת אֱנוֹשׁ: 2 קֵינָן מַהֲלַלְאֵל יָרֶד: חֲנוֹךְ א' רבתי
3 מְתוּשֶׁלַח לֶמֶךְ: 4 נֹחַ שֵׁם חָם וָיֶפֶת: בְּנֵי ה
5 יֶפֶת גֹּמֶר וּמָגוֹג וּמָדַי וְיָוָן וְתוּבַל וּמֶשֶׁךְ וְתִירָס: 6 וּבְנֵי
7 גֹּמֶר אַשְׁכְּנַז וְדִיפַת וְתוֹגַרְמָה: וּבְנֵי יָוָן אֱלִישָׁה
8 וְתַרְשִׁישָׁה כִּתִּים וְרוֹדָנִים: בְּנֵי חָם כּוּשׁ וּמִצְרַיִם פּוּט
9 וּכְנָעַן: וּבְנֵי כוּשׁ סְבָא וְחַוִילָה וְסַבְתָּא וְרַעְמָא וְסַבְתְּכָא
10 וּבְנֵי רַעְמָה שְׁבָא וּדְדָן: וְכוּשׁ יָלַד אֶת־נִמְרֹד הוּא הֵחֵל
11 לִהְיוֹת גִּבֹּר בָּאָרֶץ: וּמִצְרַיִם יָלַד אֶת־לוּדִיִּם וְאֶת־ יחיד
12 עֲנָמִים וְאֶת־לְהָבִים וְאֶת־נַפְתֻּחִים: וְאֶת־פַּתְרֻסִים
וְאֶת־כַּסְלֻחִים אֲשֶׁר יָצְאוּ מִשָּׁם פְּלִשְׁתִּים וְאֶת־
כַּפְתֹרִים:
13 וּכְנַעַן יָלַד אֶת־צִידוֹן בְּכֹרוֹ וְאֶת־חֵת: 14 וְאֶת־הַיְבוּסִי
וְאֶת־הָאֱמֹרִי וְאֶת־הַגִּרְגָּשִׁי: וְאֶת־הַחִוִּי וְאֶת־הָעַרְקִי טו
וְאֶת־הַסִּינִי: 16 וְאֶת־הָאַרְוָדִי וְאֶת־הַצְּמָרִי וְאֶת־
חֲמָתִי:
17 בְּנֵי שֵׁם עֵילָם וְאַשּׁוּר פגול בם'ף
וְאַרְפַּכְשַׁד וְלוּד וְאֲרָם וְעוּץ וְחוּל וְגֶתֶר וָמֶשֶׁךְ:
18 וְאַרְפַּכְשַׁד יָלַד אֶת־שֶׁלַח וְשֶׁלַח
יָלַד אֶת־עֵבֶר: 19 וּלְעֵבֶר יֻלַּד שְׁנֵי בָנִים שֵׁם הָאֶחָד פֶּלֶג
כִּי בְיָמָיו נִפְלְגָה הָאָרֶץ וְשֵׁם אָחִיו יָקְטָן: 20 וְיָקְטָן יָלַד אֶת־ כ
אַלְמוֹדָד וְאֶת־שֶׁלֶף וְאֶת־חֲצַרְמָוֶת וְאֶת־יָרַח:
21 וְאֶת־הֲדוֹרָם וְאֶת־אוּזָל וְאֶת־דִּקְלָה: 22 וְאֶת־עֵיבָל וְאֶת־
אֲבִימָאֵל וְאֶת־שְׁבָא: 23 וְאֶת־אוֹפִיר וְאֶת־חֲוִילָה וְאֶת־
יוֹבָב כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי יָקְטָן:
24 שֵׁם אַרְפַּכְשַׁד
שֶׁלַח: עֵבֶר פֶּלֶג רְעוּ: 27 שְׂרוּג נָחוֹר תֶּרַח: אַבְרָם כה 26
הוּא

28 הוּא אַבְרָהָם׃ בְּנֵי אַבְרָהָם יִצְחָק
29 וְיִשְׁמָעֵאל׃ אֵלֶּה תּוֹלְדֹתָם בְּכוֹר יִשְׁמָעֵאל
ל נְבָיוֹת וְקֵדָר וְאַדְבְּאֵל וּמִבְשָׂם׃ מִשְׁמָע וְדוּמָה מַשָּׂא
31 חֲדַד וְתֵימָא׃ יְטוּר נָפִישׁ וְקַדְמָה אֵלֶּה הֵם בְּנֵי
32 יִשְׁמָעֵאל׃ וּבְנֵי קְטוּרָה פִּילֶגֶשׁ אַבְרָהָם
יָלְדָה אֶת־זִמְרָן וְיָקְשָׁן וּמְדָן וּמִדְיָן וְיִשְׁבָּק וְשׁוּחַ וּבְנֵי
33 יָקְשָׁן שְׁבָא וּדְדָן׃ וּבְנֵי מִדְיָן עֵיפָה וָעֵפֶר וַחֲנוֹךְ וַאֲבִידָע
34 וְאֶלְדָּעָה כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי קְטוּרָה׃ וַיּוֹלֶד אַבְרָהָם
לה אֶת־יִצְחָק בְּנֵי יִצְחָק עֵשָׂו וְיִשְׂרָאֵל׃ בְּנֵי עֵשָׂו
36 אֱלִיפַז רְעוּאֵל וְיעוּשׁ וְיַעְלָם וְקֹרַח׃ בְּנֵי אֱלִיפַז
תֵּימָן וְאוֹמָר צְפִי וְגַעְתָּם קְנַז וְתִמְנַע וְעַמָּלֵק׃
37 38 בְּנֵי רְעוּאֵל נַחַת זֶרַח שַׁמָּה וּמִזָּה׃ וּבְנֵי שֵׂעִיר
לוֹטָן וְשׁוֹבָל וְצִבְעוֹן וַעֲנָה וְדִישׁוֹן וְאֵצֶר וְדִישָׁן׃
39 וּבְנֵי לוֹטָן חוֹרִי וְהוֹמָם וַאֲחוֹת לוֹטָן תִּמְנַע׃
מ בְּנֵי שׁוֹבָל עַלְיָן וּמָנַחַת וְעֵיבָל שְׁפִי וְאוֹנָם וּבְנֵי
41 צִבְעוֹן אַיָּה וַעֲנָה׃ בְּנֵי עֲנָה דִישׁוֹן וּבְנֵי דִישׁוֹן
42 חַמְרָן וְאֶשְׁבָּן וְיִתְרָן וּכְרָן׃ בְּנֵי־אֵצֶר בִּלְהָן
43 וְזָעָוָן יַעֲקָן בְּנֵי דִישָׁן עוּץ וַאֲרָן׃ וְאֵלֶּה הַמְּלָכִים
אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אֱדוֹם לִפְנֵי מְלֹךְ־מֶלֶךְ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
44 בָּלַע בֶּן־בְּעוֹר וְשֵׁם עִירוֹ דִּנְהָבָה׃ וַיָּמָת בָּלַע וַיִּמְלֹךְ
מה תַּחְתָּיו יוֹבָב בֶּן זֶרַח מִבָּצְרָה׃ וַיָּמָת יוֹבָב וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו
46 חוּשָׁם מֵאֶרֶץ הַתֵּימָנִי׃ וַיָּמָת חוּשָׁם וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדַד
עיין קרי בֶּן־בְּדַד הַמַּכֶּה אֶת־מִדְיָן בִּשְׂדֵה מוֹאָב וְשֵׁם עִירוֹ עֲוִית׃
48 47 וַיָּמָת הֲדַד וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שַׁמְלָה מִמַּשְׂרֵקָה׃ וַיָּמָת
49 שַׁמְלָה וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שָׁאוּל מֵרְחֹבוֹת הַנָּהָר׃ וַיָּמָת
נ שָׁאוּל וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו בַּעַל חָנָן בֶּן־עַכְבּוֹר׃ וַיָּמָת בַּעַל
חָנָן וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדַד וְשֵׁם עִירוֹ פָּעִי וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ
51 מְהֵיטַבְאֵל בַּת־מַטְרֵד בַּת מֵי זָהָב׃ וַיָּמָת הֲדַד וַיִּהְיוּ
אלופי

אַלּוּפֵי אֲדוֹם אַלּוּף תִּמְנָע אַלּוּף עַלְיָה אַלּוּף יְתֵת׃ 54 אלוה קרי
אַלּוּף אָהֳלִיבָמָה אַלּוּף אֵלָה אַלּוּף פִּינֹן׃ 53 אַלּוּף קְנַז׃ 52
אַלּוּף תֵּימָן אַלּוּף מִבְצָר׃ אַלּוּף מַגְדִּיאֵל אַלּוּף עִירָם׃ 54
אֵלֶּה אַלּוּפֵי אֱדוֹם׃ אֵלֶּה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ ב א Cap. II.

Tabella genealogica tribus Fudæ, usque ad Davidis tempora.

רְאוּבֵן שִׁמְעוֹן לֵוִי וִיהוּדָה יִשָּׂשכָר וּזְבוּלֻן׃ 2 דָּן יוֹסֵף
וּבִנְיָמִן נַפְתָּלִי גָּד וְאָשֵׁר׃ בְּנֵי יְהוּדָה 3
עֵר וְאוֹנָן וְשֵׁלָה שְׁלוּשָׁה נוֹלַד לוֹ מִבַּת־שׁוּעַ הַכְּנַעֲנִית
וַיְהִי עֵר בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְמִיתֵהוּ׃ 4 וְתָמָר
כַּלָּתוֹ יָלְדָה לוֹ אֶת־פֶּרֶץ וְאֶת־זֶרַח כָּל־בְּנֵי יְהוּדָה
חֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי פֶרֶץ חֶצְרוֹן וְחָמוּל׃ 6 וּבְנֵי זֶ
זֶרַח זִמְרִי וְאֵיתָן וְהֵימָן וְכַלְכֹּל וְדָרַע כֻּלָּם חֲמִשָּׁה׃ 7 וּבְנֵי
כַּרְמִי עָכָר עוֹכֵר יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מָעַל בַּחֵרֶם׃ 8 וּבְנֵי אֵיתָן
עֲזַרְיָה׃ 9 וּבְנֵי חֶצְרוֹן אֲשֶׁר נוֹלַד־לוֹ אֶת־יְרַחְמְאֵל וְאֶת־רָם
וְאֶת־כְּלוּבָי׃ וְרָם הוֹלִיד אֶת־עַמִּינָדָב וְעַמִּינָדָב הוֹלִיד
אֶת־נַחְשׁוֹן נְשִׂיא בְּנֵי יְהוּדָה׃ 11 וְנַחְשׁוֹן הוֹלִיד אֶת־שַׂלְמָא
וְשַׂלְמָא הוֹלִיד אֶת־בֹּעַז׃ 12 וּבֹעַז הוֹלִיד אֶת־עוֹבֵד
כג ל וְעוֹבֵד הוֹלִיד אֶת־יִשָׁי׃ 13 וְאִישַׁי הוֹלִיד אֶת־בְּכֹרוֹ אֶת־
אֱלִיאָב וַאֲבִינָדָב הַשֵּׁנִי וְשִׁמְעָא הַשְּׁלִישִׁי׃ נְתַנְאֵל 14
הָרְבִיעִי רַדַּי הַחֲמִישִׁי׃ אֹצֶם הַשִּׁשִּׁי דָּוִיד הַשְּׁבִיעִי׃ טו
וְאֲחִיתֵהֶם צְרוּיָה וַאֲבִיגָיִל וּבְנֵי צְרוּיָה אַבְשַׁי וְיוֹאָב 16
וְעָשָׂהאֵל שְׁלֹשָׁה׃ וַאֲבִיגַיִל יָלְדָה אֶת־עֲמָשָׂא וְאֲבִי 17
עֲמָשָׂא יֶתֶר הַיִּשְׁמְעֵאלִי׃ וְכָלֵב בֶּן־חֶצְרוֹן הוֹלִיד 18
אֶת־עֲזוּבָה אִשָּׁה וְאֶת־יְרִיעוֹת וְאֵלֶּה בָּנֶיהָ יֶשֶׁר וְשׁוֹבָב
וְאַרְדּוֹן׃ וַתָּמָת עֲזוּבָה וַיִּקַּח־לוֹ כָּלֵב אֶת־אֶפְרַת וַתֹּלֶד 19
לוֹ אֶת־חוּר׃ וְחוּר הוֹלִיד אֶת־אוּרִי וְאוּרִי הוֹלִיד אֶת־ כ
בְּצַלְאֵל׃ וְאַחַר בָּא חֶצְרוֹן אֶל־בַּת־מָכִיר אֲבִי גִלְעָד וְהוּא 21
לָקְחָהּ וְהוּא בֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנָה וַתֹּלֶד לוֹ אֶת־שְׂגוּב׃ וּשְׂגוּב 22
הוֹלִיד אֶת־יָאִיר וַיְהִי־לוֹ עֶשְׂרִים וְשָׁלוֹשׁ עָרִים בְּאֶרֶץ
הַגִּלְעָד

23 הַגִּלְעָד׃ וַיִּקַּח גְּשׁוּר וַאֲרָם אֶת־חַוֹּת יָאִיר מֵאִתָּם אֶת־
קְנָת וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ שִׁשִּׁים עִיר כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי מָכִיר אֲבִי
24 גִלְעָד׃ וְאַחַר מוֹת־חֶצְרוֹן בְּכָלֵב אֶפְרָתָה וַאֲשֶׁת חֶצְרוֹן
כה אֲבִיָּה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־אַשְׁחוּר אֲבִי תְקוֹעַ׃ וַיִּהְיוּ בְּנֵי
יְרַחְמְאֵל בְּכוֹר חֶצְרוֹן הַבְּכוֹר׀ רָם וּבוּנָה וְאֹרֶן וָאֹצֶם
26 אֲחִיָּה׃ וַתְּהִי אִשָּׁה אַחֶרֶת לִירַחְמְאֵל וּשְׁמָהּ עָטָרָה הִיא
27 אֵם אוֹנָם׃ וַיִּהְיוּ בְּנֵי־רָם בְּכוֹר יְרַחְמְאֵל מַעַז וְיָמִין וָעֵקֶר׃
28 29 וַיִּהְיוּ בְּנֵי־אוֹנָם שַׁמַּי וְיָדָע וּבְנֵי שַׁמַּי נָדָב וַאֲבִישׁוּר׃ וְשֵׁם
אֵשֶׁת אֲבִישׁוּר אֲבִיחַיִל וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־אַחְבָּן וְאֶת־מוֹלִיד׃
31 ל וּבְנֵי נָדָב סֶלֶד וְאַפַּיִם וַיָּמָת סֶלֶד לֹא בָנִים׃ וּבְנֵי אַפַּיִם
32 יִשְׁעִי וּבְנֵי יִשְׁעִי שֵׁשָׁן וּבְנֵי שֵׁשָׁן אַחְלָי׃ וּבְנֵי יָדָע אֲחִי שַׁמַּי
33 יֶתֶר וְיוֹנָתָן וַיָּמָת יֶתֶר לֹא בָנִים׃ וּבְנֵי יוֹנָתָן פֶּלֶת וְזָזָא אֵלֶּה
34 הָיוּ בְּנֵי־יְרַחְמְאֵל׃ וְלֹא־הָיָה לְשֵׁשָׁן בָּנִים כִּי אִם־בָּנוֹת
לה וְלִשֵּׁשָׁן עֶבֶד מִצְרִי וּשְׁמוֹ יָרְחָע׃ וַיִּתֵּן שֵׁשָׁן אֶת־בִּתּוֹ
36 לְיָרְחָע עַבְדּוֹ לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־עַתַּי׃ וְעַתַּי הוֹלִיד אֶת־
37 נָתָן וְנָתָן הוֹלִיד אֶת־זָבָד׃ וְזָבָד הוֹלִיד אֶת־אֶפְלָל
38 וְאֶפְלָל הוֹלִיד אֶת־עוֹבֵד׃ וְעוֹבֵד הוֹלִיד אֶת־יֵהוּא וְיֵהוּא
39 הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה׃ וַעֲזַרְיָה הוֹלִיד אֶת־חֶלֶץ וְחֶלֶץ הוֹלִיד קמץ בומ
מ אֶת־אֶלְעָשָׂה׃ וְאֶלְעָשָׂה הוֹלִיד אֶת־סִסְמַי וְסִסְמַי הוֹלִיד
41 אֶת־שַׁלּוּם׃ וְשַׁלּוּם הוֹלִיד אֶת־יְקַמְיָה וְיָקַמְיָה הוֹלִיד אֶת־
42 אֱלִישָׁמָע׃ וּבְנֵי כָלֵב אֲחִי יְרַחְמְאֵל מֵישָׁע בְּכֹרוֹ הוּא אֲבִי־
43 זִיף וּבְנֵי מָרֵשָׁה אֲבִי חֶבְרוֹן׃ וּבְנֵי חֶבְרוֹן קֹרַח וְתַפּוּחַ וְרֶקֶם
44 וְשָׁמָע׃ וְשֶׁמַע הוֹלִיד אֶת־רַחַם אֲבִי יָרְקְעָם וְרֶקֶם הוֹלִיד
46 מה אֶת־שַׁמָּי׃ וּבֶן־שַׁמַּי מָעוֹן וּמָעוֹן אֲבִי בֵית־צוּר׃ וְעֵיפָה
פִּילֶגֶשׁ כָּלֵב יָלְדָה אֶת־חָרָן וְאֶת־מוֹצָא וְאֶת־גָּזֵז וְחָרָן
47 הוֹלִיד אֶת־גָּזֵז׃ וּבְנֵי יַהְדַּי רֶגֶם וְיוֹתָם וְגֵישָׁן וָפֶלֶט וְעֵיפָה
48 וְשָׁעָף׃ פִּילֶגֶשׁ כָּלֵב מַעֲכָה יָלְדָה שֶׁבֶר וְאֶת־תִּרְחָנָה׃ וַתֵּלֶד
49 שַׁעַף אֲבִי מַדְמַנָּה אֶת־שׁוְא אֲבִי מַכְבֵּנָא וַאֲבִי גִבְעָא וּבַת־
כלב

כָּלֵב עַכְסָה: אֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי כָלֵב בֶּן חוּר בְּכוֹר אֶפְרָתָה 3
קמץ בו"ק שׁוֹבָל אֲבִי קִרְיַת יְעָרִים: שַׁלְמָא אֲבִי בֵית לָחֶם חָרֹף 51
אֲבִי בֵית גָּדֵר: וַיִּהְיוּ בָנִים לְשׁוֹבָל אֲבִי קִרְיַת יְעָרִים 52
הָרֹאֶה חֲצִי הַמְּנֻחוֹת: וּמִשְׁפְּחוֹת קִרְיַת יְעָרִים הַיִּתְרִי 53
וְהַפּוּתִי וְהַשֻּׁמָתִי וְהַמִּשְׂרָעִי מֵאֵלֶּה יָצְאוּ הַצָּרְעָתִי
וְהָאֶשְׁתָּאֻלִי: בְּנֵי שַׁלְמָא בֵּית לָחֶם וּנְטוֹפָתִי עַטְרוֹת 54
בֵּית יוֹאָב וְחֲצִי הַמְּנֻחָתִי הַצָּרְעִי: וּמִשְׁפְּחוֹת סוֹפְרִים נה
יֹשְׁבֵי יַעְבֵּץ תִּרְעָתִים שִׁמְעָתִים שׁוּכָתִים הֵמָּה הַקֵּנִים ישבי קרי
הַבָּאִים מֵחֲמַת אֲבִי בֵית רֵכָב:

Cap. III. *Posterorum Davidis, Regumque Jude catalogus.*

א וְאֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי דָוִיד אֲשֶׁר נוֹלַד לוֹ בְּחֶבְרוֹן הַבְּכוֹר אַמְנֹן ג
לַאֲחִינֹעַם הַיִּזְרְעֵאלִית שֵׁנִי דָּנִיֵּאל לַאֲבִיגַיִל הַכַּרְמְלִית:
2 הַשְּׁלִשִׁי לְאַבְשָׁלוֹם בֶּן מַעֲכָה בַּת תַּלְמַי מֶלֶךְ גְּשׁוּר
3 הָרְבִיעִי אֲדֹנִיָּה בֶן חַגִּית: הַחֲמִישִׁי שְׁפַטְיָה לַאֲבִיטָל
4 הַשִּׁשִּׁי יִתְרְעָם לְעָגְלָה אִשְׁתּוֹ: שִׁשָּׁה נוֹלַד לוֹ בְּחֶבְרוֹן
וַיִּמְלֹךְ שָׁם שֶׁבַע שָׁנִים וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים וּשְׁלֹשִׁים וְשָׁלוֹשׁ
נגש אחרשוך שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם: וְאֵלֶּה נוֹלְדוּ לוֹ ה
בִּירוּשָׁלִַם שִׁמְעָא וְשׁוֹבָב וְנָתָן וּשְׁלֹמֹה אַרְבָּעָה לְבַת
7 6 שׁוּעַ בַּת עַמִּיאֵל: וְיִבְחָר וֶאֱלִישָׁמָע וֶאֱלִיפָלֶט: וְנֹגַהּ
9 8 וְנֶפֶג וְיָפִיעַ: וֶאֱלִישָׁמָע וֶאֱלְיָדָע וֶאֱלִיפֶלֶט תִּשְׁעָה: כֹּל
בְּנֵי דָוִיד מִלְּבַד בְּנֵי פִילַגְשִׁים וְתָמָר אֲחוֹתָם:
וּבֶן שְׁלֹמֹה רְחַבְעָם אֲבִיָּה בְנוֹ אָסָא בְנוֹ י
יְהוֹשָׁפָט בְּנוֹ: יוֹרָם בְּנוֹ אֲחַזְיָהוּ בְנוֹ יוֹאָשׁ בְּנוֹ: אֲמַצְיָהוּ יא 12
בְּנוֹ עֲזַרְיָה בְנוֹ יוֹתָם בְּנוֹ: אָחָז בְּנוֹ חִזְקִיָּהוּ בְנוֹ מְנַשֶּׁה 13
בְּנוֹ: אָמוֹן בְּנוֹ יֹאשִׁיָּהוּ בְנוֹ: וּבְנֵי יֹאשִׁיָּהוּ הַבְּכוֹר יוֹחָנָן 14 טו
הַשֵּׁנִי יְהוֹיָקִים הַשְּׁלִישִׁי צִדְקִיָּהוּ הָרְבִיעִי שַׁלּוּם: וּבְנֵי 16
יְהוֹיָקִים יְכָנְיָה בְנוֹ צִדְקִיָּה בְנוֹ: וּבְנֵי יְכָנְיָה אַסִּר 17
שְׁאַלְתִּיאֵל בְּנוֹ: וּמַלְכִּירָם וּפְדָיָה וְשִׁנְאַצַּר יְקַמְיָה 18
הוֹשָׁמַע וּנְדַבְיָה: וּבְנֵי פְדָיָה זְרֻבָּבֶל וְשִׁמְעִי וּבֶן זְרֻבָּבֶל 19

משלם

כ מְשֻׁלָּם וְחִזְקִיָּה וְשַׁלּוּם אֲחוֹתָם׃ וְחַשֻּׁבָה וְאֹהֵל
21 וּבֶרֶכְיָה וְחָסַדְיָה יוּשַׁב חֶסֶד חֲמִשׁ׃ וּבְנֵי חֲנַנְיָה פְּלַטְיָה
וְיֶשַׁעְיָה בְּנֵי רְפָיָה בְּנֵי אַרְנָן בְּנֵי עֹבַדְיָה בְּנֵי שְׁכַנְיָה׃
22 וּבְנֵי שְׁכַנְיָה שְׁמַעְיָה וּבְנֵי שְׁמַעְיָה חַטּוּשׁ וְיִגְאָל וּבָרִיחַ
23 וְנְעַרְיָה וְשָׁפָט שִׁשָּׁה׃ וּבְנֵי נְעַרְיָה אֶלְיוֹעֵינַי וְחִזְקִיָּה
24 וְעַזְרִיקָם שְׁלֹשָׁה׃ וּבְנֵי אֶלְיוֹעֵינַי הוֹדַוְיָהוּ וְאֶלְיָשִׁיב וּפְלָיָה הוויהו קרי

א ד Cap. IV. *Judæ ac Simeonis Patriarcharum posteritas ac soboles.*

וְעָקוּב וִיהוֹחָנָן וְדֶלָיָה וְעָנָנִי שִׁבְעָה׃ בְּנֵי יְהוּדָה
2 פֶּרֶץ חֶצְרוֹן וְכַרְמִי וְחוּר וְשׁוֹבָל׃ וְרָאיָה בֶּן־שׁוֹבָל הוֹלִיד
אֶת־יַחַת וְיַחַת הוֹלִיד אֶת־אֲחוּמַי וְאֶת־לָהַד אֵלֶּה
3 מִשְׁפְּחוֹת הַצָּרְעָתִי׃ וְאֵלֶּה אֲבִי עֵטָם יִזְרְעֶאל
4 וְיִשְׁמָא וְיִדְבָּשׁ וְשֵׁם אֲחוֹתָם הַצְּלֶלְפּוֹנִי׃ וּפְנוּאֵל אֲבִי גְדוֹר
וְעֶזֶר אֲבִי חוּשָׁה אֵלֶּה בְּנֵי־חוּר בְּכוֹר אֶפְרָתָה אֲבִי בֵּית
ה לָחֶם׃ וְלַאֲשְׁחוּר אֲבִי תְקוֹעַ הָיוּ שְׁתֵּי נָשִׁים חֶלְאָה
6 וְנַעֲרָה׃ וַתֵּלֶד לוֹ נַעֲרָה אֶת־אָחֻזָּם וְאֶת־חֵפֶר וְאֶת־
7 תֵּימְנִי וְאֶת־הָאַחַשְׁתָּרִי אֵלֶּה בְּנֵי נַעֲרָה׃ וּבְנֵי חֶלְאָה
8 צֶרֶת יִצְחָר וְאִתְנָן׃ וְקוֹץ הוֹלִיד אֶת־עָנוּב וְאֶת־ וצחר קרי
9 הַצֹּבֵבָה וּמִשְׁפְּחֹת אֲחַרְחֵל בֶּן־הָרֻם׃ וַיְהִי יַעְבֵּץ נִכְבָּד
מֵאֶחָיו וְאִמּוֹ קָרְאָה שְׁמוֹ יַעְבֵּץ לֵאמֹר כִּי יְלַדְתִּי בְּעֹצֶב׃
י וַיִּקְרָא יַעְבֵּץ לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִם־בָּרֵךְ תְּבָרְכֵנִי
וְהִרְבִּיתָ אֶת־גְּבוּלִי וְהָיְתָה יָדְךָ עִמָּדִי וְעָשִׂיתָ מֵרָעָה
11 לְבִלְתִּי עָצְבִּי וַיָּבֵא אֱלֹהִים אֵת־אֲשֶׁר שָׁאָל׃ וּכְלוּב
12 אֲחִי־שׁוּחָה הוֹלִיד אֶת־מְחִיר הוּא אֲבִי אֶשְׁתּוֹן׃ וְאֶשְׁתּוֹן
הוֹלִיד אֶת־בֵּית רָפָא וְאֶת־פַּסֵּחַ וְאֶת־תְּחִנָּה אֲבִי עִיר־
13 נָחָשׁ אֵלֶּה אַנְשֵׁי רֵכָה׃ וּבְנֵי קְנַז עָתְנִיאֵל וּשְׂרָיָה וּבְנֵי
14 עָתְנִיאֵל חֲתָת׃ וּמְעוֹנָתַי הוֹלִיד אֶת־עָפְרָה וּשְׂרָיָה
טו הוֹלִיד אֶת־יוֹאָב אֲבִי גֵּיא חֲרָשִׁים כִּי חָרָשִׁים הָיוּ׃ וּבְנֵי
16 כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה עִירוּ אֵלָה וְנַעַם וּבְנֵי אֵלָה וְקְנַז׃ וּבְנֵי פתח בס׳ ף
17 יְהַלֶּלְאֵל זִיף וְזִיפָה תִּירְיָא וְאַשַׂרְאֵל׃ וּבְנֵי עֶזְרָה יֶתֶר

וּמֶרֶד וְעֵפֶר וְיָלוֹן וַתַּהַר אֶת־מִרְיָם וְאֶת־שַׁמַּי וְאֶת־
יִשְׁבַּח אֲבִי אֶשְׁתְּמֹעַ׃ וְאִשְׁתּוֹ הַיְהוּדִיָּה יָלְדָה אֶת־יֶרֶד 18
אֲבִי גְדוֹר וְאֶת־חֶבֶר אֲבִי שׂוֹכוֹ וְאֶת־יְקוּתִיאֵל אֲבִי זָנוֹחַ
וְאֵלֶּה בְּנֵי בִתְיָה בַת־פַּרְעֹה אֲשֶׁר לָקַח מָרֶד׃ וּבְנֵי אֵשֶׁת 19
הוֹדִיָּה אֲחוֹת נַחַם אֲבִי קְעִילָה הַגַּרְמִי וְאֶשְׁתְּמֹעַ
הַמַּעֲכָתִי׃ וּבְנֵי שִׁמוֹן אַמְנוֹן וְרִנָּה בֶּן־חָנָן וְתִלוֹן וּבְנֵי כ (חילון קרי)
יִשְׁעִי זוֹחֵת וּבֶן־זוֹחֵת׃ בְּנֵי שֵׁלָה בֶן־יְהוּדָה עֵר אֲבִי לֵכָה 21
וְלַעְדָה אֲבִי מָרֵשָׁה וּמִשְׁפְּחוֹת בֵּית־עֲבֹדַת הַבּוּץ לְבֵית
אַשְׁבֵּעַ׃ וְיוֹקִים וְאַנְשֵׁי כֹזֵבָא וְיוֹאָשׁ וְשָׂרָף אֲשֶׁר־בָּעֲלוּ 22
לְמוֹאָב וְיָשֻׁבִי לָחֶם וְהַדְּבָרִים עַתִּיקִים׃ הֵמָּה הַיּוֹצְרִים 23
וְיֹשְׁבֵי נְטָעִים וּגְדֵרָה עִם־הַמֶּלֶךְ בִּמְלַאכְתּוֹ יָשְׁבוּ
שָׁם׃
בְּנֵי שִׁמְעוֹן נְמוּאֵל וְיָמִין יָרִיב זֶרַח שָׁאוּל׃ שַׁלֻּם בְּנוֹ 24 כה
מִבְשָׂם בְּנוֹ מִשְׁמָע בְּנוֹ׃ וּבְנֵי מִשְׁמָע חַמּוּאֵל בְּנוֹ זַכּוּר 26
בְּנוֹ שִׁמְעִי בְּנוֹ׃ וְלִשְׁמְעִי בָּנִים שִׁשָּׁה עָשָׂר וּבָנוֹת שֵׁשׁ 27
וְלַאֲחָיו אֵין בָּנִים רַבִּים וְכֹל מִשְׁפַּחְתָּם לֹא הִרְבּוּ עַד־בְּנֵי
יְהוּדָה׃ וַיֵּשְׁבוּ בִּבְאֵר־שָׁבַע וּמוֹלָדָה וְחַצַר שׁוּעָל׃ 28
וּבְבִלְהָה וּבְעָצֶם וּבְתוֹלָד׃ וּבְבֵתוּאֵל וּבְחָרְמָה 29 ל
וּבְצִקְלַג׃ וּבְבֵית מַרְכָּבוֹת וּבְחַצַר סוּסִים וּבְבֵית בִּרְאִי 31
וּבְשַׁעֲרַיִם אֵלֶּה עָרֵיהֶם עַד־מֶלֶךְ דָּוִיד׃ וְחַצֵרֵיהֶם עֵיטָם 32
וַעֲיִן רִמּוֹן וְתֹכֶן וְעַשָׁן עָרִים חָמֵשׁ׃ וְכָל־חַצֵרֵיהֶם אֲשֶׁר 33
סָבִיבוֹת הֶעָרִים הָאֵלֶּה עַד־בַּעַל זֹאת מוֹשְׁבָתָם
וְהַתִּיחֻשָׂם לָהֶם׃ וּמְשׁוֹבָב וְיַמְלֵךְ וְיוֹשָׁה בֶּן־אֲמַצְיָה׃ 34
וְיוֹאֵל וְיֵהוּא בֶּן־יוֹשִׁבְיָה בֶּן־שְׂרָיָה בֶּן־עֲשִׂיאֵל׃ וְאֶלְיוֹעֵינַי לָה 36
וְיַעֲקֹבָה וְיְשׁוֹחָיָה וַעֲשָׂיָה וַעֲדִיאֵל וְיִשִׂימִאֵל וּבְנָיָה׃ וְזִיזָא 37
בֶּן־שִׁפְעִי בֶּן־אַלּוֹן בֶּן־יְדָיָה בֶּן־שִׁמְרִי בֶּן־שְׁמַעְיָה׃ אֵלֶּה 38
הַבָּאִים בְּשֵׁמוֹת נְשִׂיאִים בְּמִשְׁפְּחוֹתָם וּבֵית אֲבוֹתֵיהֶם
פָּרְצוּ לָרֹב׃ וַיֵּלְכוּ לְמִבוֹא גְדוֹר עַד לְמִזְרַח הַגַּיְא לְבַקֵּשׁ 39
מִרְעֶה

מ מִרְעֶה לְצֹאנָם: וַיִּמְצְאוּ מִרְעֶה שָׁמֵן וְטוֹב וְהָאָרֶץ רְחַבַת
יָדַיִם וְשֹׁקֶטֶת וְשַׁלְוָה כִּי מִן־חָם הַיֹּשְׁבִים שָׁם לְפָנִים:
41 וַיָּבֹאוּ אֵלֶּה הַכְּתוּבִים בְּשֵׁמוֹת בִּימֵי יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ
יְהוּדָה וַיַּכּוּ אֶת־אָהֳלֵיהֶם וְאֶת־הַמְעוֹנִים אֲשֶׁר נִמְצְאוּ המעונים קרי
שָׁמָּה וַיַּחֲרִימֵם עַד־הַיּוֹם הַזֶּה וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתֵּיהֶם כִּי־מִרְעֶה
42 לְצֹאנָם שָׁם: וּמֵהֶם מִן־בְּנֵי שִׁמְעוֹן הָלְכוּ לְהַר שֵׂעִיר
אֲנָשִׁים חֲמֵשׁ מֵאוֹת וּפְלַטְיָה וּנְעַרְיָה וְרָפָיָה וְעֻזִּיאֵל בְּנֵי
43 יִשְׁעִי בְּרֹאשָׁם: וַיַּכּוּ אֶת־שְׁאֵרִית הַפְּלֵטָה לָעֲמָלֵק וַיֵּשְׁבוּ

א ן שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה: Cap. V. *Rubenitarum, Gaditarum, ac tribus Manasse catalogus:* וּבְנֵי רְאוּבֵן
בְּכוֹר־יִשְׂרָאֵל כִּי־הוּא הַבְּכוֹר וּבְחַלְלוֹ יְצוּעֵי אָבִיו
נִתְּנָה בְּכֹרָתוֹ לִבְנֵי יוֹסֵף בֶּן־יִשְׂרָאֵל וְלֹא
2 לְהִתְיַחֵשׂ לַבְּכֹרָה: כִּי יְהוּדָה גָּבַר בְּאֶחָיו
וְלִנָּגִיד מִמֶּנּוּ וְהַבְּכֹרָה לִיוֹסֵף:
3 בְּנֵי רְאוּבֵן בְּכוֹר יִשְׂרָאֵל חֲנוֹךְ
4 וּפַלּוּא חֶצְרוֹן וְכַרְמִי: בְּנֵי יוֹאֵל שְׁמַעְיָה בְּנוֹ
ה גּוֹג בְּנוֹ שִׁמְעִי בְּנוֹ: מִיכָה בְּנוֹ רָאָיָה בְּנוֹ בַּעַל
6 בְּנוֹ: בְּאֵרָה בְּנוֹ אֲשֶׁר הָגְלָה תִּלְגַּת פִּלְנֶאסֶר
7 מֶלֶךְ אַשּׁוּר הוּא נָשִׂיא לָרְאוּבֵנִי: וְאַחָיו לְמִשְׁפְּחֹתָיו
8 בְּהִתְיַחֵשׂ לְתֹלְדוֹתָם הָרֹאשׁ יְעִיאֵל וּזְכַרְיָהוּ: וּבֶלַע
בֶּן־עָזָז בֶּן־שֶׁמַע בֶּן־יוֹאֵל הוּא יוֹשֵׁב בַּעֲרֹעֵר וְעַד־
9 נְבוֹ וּבַעַל מְעוֹן: וְלַמִּזְרָח יָשַׁב עַד־לְבוֹא מִדְבָּרָה
י לְמִן־הַנָּהָר פְּרָת כִּי מִקְנֵיהֶם רָבוּ בְּאֶרֶץ גִּלְעָד: וּבִימֵי
שָׁאוּל עָשׂוּ מִלְחָמָה עִם־הַהַגְרָאִים וַיִּפְלוּ בְיָדָם וַיֵּשְׁבוּ
בְּאָהֳלֵיהֶם עַל־כָּל־פְּנֵי מִזְרַח לַגִּלְעָד:
11 וּבְנֵי־גָד לְנֶגְדָּם יָשְׁבוּ בְּאֶרֶץ הַבָּשָׁן עַד־סַלְכָה:
12 יוֹאֵל הָרֹאשׁ וְשָׁפָם הַמִּשְׁנֶה וְיָעָנַי וְשָׁפָט בַּבָּשָׁן: וְאַחֵיהֶם
לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם מִיכָאֵל וּמְשֻׁלָּם וְשֶׁבַע וְיוֹרַי וְיַעְכָּן וְזִיעַ
14 וְעֶבֶר שִׁבְעָה: אֵלֶּה בְּנֵי אֲבִיחַיִל בֶּן

חוּרִי בֶּן־רוֹחַ בֶּן־גִּלְעָד בֶּן־מִיכָאֵל בֶּן־יִשִׁישַׁי בֶּן־יַחְדּוֹ
בֶּן־יַחְדּוֹ׃ אֲחִי בֶן־עַבְדִיאֵל בֶּן־גּוּנִי רֹאשׁ לְבֵית אֲבוֹתָם׃ טו
וַיֵּשְׁבוּ בַּגִּלְעָד בַּבָּשָׁן וּבִבְנוֹתֶיהָ וּבְכָל־מִגְרְשֵׁי שָׁרוֹן עַל־ 16
תּוֹצְאוֹתָם׃ כֻּלָּם הִתְיַחְשׂוּ בִּימֵי יוֹתָם מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּבִימֵי 17
יָרָבְעָם מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל׃ בְּנֵי־רְאוּבֵן וְגָדִי 18
וַחֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה מִן־בְּנֵי־חַיִל אֲנָשִׁים נֹשְׂאֵי מָגֵן וְחָרֶב
וְדֹרְכֵי קֶשֶׁת וּלְמוּדֵי מִלְחָמָה אַרְבָּעִים וְאַרְבָּעָה אֶלֶף
וְשִׁבְעִים מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים יֹצְאֵי צָבָא׃ וַיַּעֲשׂוּ מִלְחָמָה עִם־ 19 *Eorum res gesta:*
הַהַגְרִיאִים וְיִטּוּר וְנָפִישׁ וְנוֹדָב׃ וַיֵּעָזְרוּ עֲלֵיהֶם וְיִנָּתְנוּ כ
בְיָדָם הַהַגְרִיאִים וְכָל שֶׁעִמָּהֶם כִּי לֵאלֹהִים זָעֲקוּ
בַּמִּלְחָמָה וַיֵּעָתֵר לָהֶם כִּי בְטָחוּ בוֹ׃ וַיִּשְׁבּוּ מִקְנֵיהֶם 21
גְּמַלֵּיהֶם חֲמִשִּׁים אֶלֶף וְצֹאן מָאתַיִם וַחֲמִשִּׁים אָלֶף
וַחֲמוֹרִים אַלְפַּיִם וְנֶפֶשׁ אָדָם מֵאָה אָלֶף׃ כִּי־חֲלָלִים 22
רַבִּים נָפְלוּ כִּי מֵהָאֱלֹהִים הַמִּלְחָמָה וַיִּשְׁבוּ תַחְתֵּיהֶם
עַד־הַגָּלָה׃ וּבְנֵי חֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה יָשְׁבוּ 23
בָּאָרֶץ מִבָּשָׁן עַד־בַּעַל חֶרְמוֹן וְשְׂנִיר וְהַר־חָרְמוֹן הֵמָּה
רָבּוּ׃ וְאֵלֶּה רָאשֵׁי בֵּית־אֲבוֹתָם וְעֵפֶר וְיִשְׁעִי וְאֲלִיאֵל 24
וְעַזְרִיאֵל וְיִרְמְיָה וְהוֹדַוְיָה וְיַחְדִּיאֵל אַנְשִׁים גִּבּוֹרֵי חַיִל
אַנְשֵׁי שֵׁמוֹת רָאשִׁים לְבֵית אֲבוֹתָם׃ וַיִּמְעֲלוּ כה
בֵּאלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וַיִּזְנוּ אַחֲרֵי אֱלֹהֵי עַמֵּי הָאָרֶץ אֲשֶׁר־
הִשְׁמִיד אֱלֹהִים מִפְּנֵיהֶם׃ וַיָּעַר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־רוּחַ 26 *Ac captivitas.*
פּוּל מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וְאֶת־רוּחַ תִּלְגַּת פִּלְנֶסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר
וַיַּגְלֵם לָרְאוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה וַיְבִיאֵם לַחְלַח
וְחָבוֹר וְהָרָא וְנַהַר גּוֹזָן עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ בְּנֵי לֵוִי 27 *Familiæ Levitarum ac Sacerdotum recensentur.*
גֵּרְשׁוֹן קְהָת וּמְרָרִי׃ וּבְנֵי קְהָת עַמְרָם יִצְהָר 28
וְחֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל׃ וּבְנֵי עַמְרָם אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה 29
וּמִרְיָם וּבְנֵי אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר׃
אֶלְעָזָר הוֹלִיד אֶת־פִּינְחָס פִּינְחָס הוֹלִיד אֶת־אֲבִישׁוּעַ׃ ל
ואבישוע

31 32 וַאֲבִישׁוּעַ הוֹלִיד אֶת־בֻּקִּי וּבֻקִּי הוֹלִיד אֶת־עֻזִּי : וְעֻזִּי
33 הוֹלִיד אֶת־זְרַחְיָה וְזַרְחְיָה הוֹלִיד אֶת־מְרָיוֹת : מְרָיוֹת
הוֹלִיד אֶת־אֲמַרְיָה וַאֲמַרְיָה הוֹלִיד אֶת־אֲחִיטוּב :
34 וַאֲחִיטוּב הוֹלִיד אֶת־צָדוֹק וְצָדוֹק הוֹלִיד אֶת־אֲחִימַעַץ :
לה וַאֲחִימַעַץ הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה וַעֲזַרְיָה הוֹלִיד אֶת־יוֹחָנָן :
36 וְיוֹחָנָן הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה הוּא אֲשֶׁר כִּהֵן בַּבַּיִת אֲשֶׁר־
37 בָּנָה שְׁלֹמֹה בִּירוּשָׁלִָם : וַיּוֹלֶד עֲזַרְיָה אֶת־אֲמַרְיָה
38 וַאֲמַרְיָה הוֹלִיד אֶת־אֲחִיטוּב : וַאֲחִיטוּב הוֹלִיד אֶת־
39 צָדוֹק וְצָדוֹק הוֹלִיד אֶת־שַׁלּוּם : וְשַׁלּוּם הוֹלִיד אֶת־
מ חִלְקִיָּה וְחִלְקִיָּה הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה : וַעֲזַרְיָה הוֹלִיד אֶת־
41 שְׂרָיָה וּשְׂרָיָה הוֹלִיד אֶת־יְהוֹצָדָק : וְיְהוֹצָדָק הָלַךְ
בְּהַגְלוֹת יְהוָה אֶת־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם בְּיַד נְבֻכַדְנֶאצַּר :

Cap. VI. *Pergit in eodem catalogo sacer Scriptor.*

2 א ך בְּנֵי לֵוִי גֵּרְשֹׁם קְהָת וּמְרָרִי : וְאֵלֶּה שְׁמוֹת
3 בְּנֵי־גֵרְשׁוֹם לִבְנִי וְשִׁמְעִי : וּבְנֵי קְהָת עַמְרָם וְיִצְהָר
4 וְחֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל : בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי וְאֵלֶּה מִשְׁפְּחוֹת
ה הַלֵּוִי לְאֲבֹתֵיהֶם : לְגֵרְשׁוֹם לִבְנִי בְנוֹ יַחַת בְּנוֹ זִמָּה
6 7 בְּנוֹ : יוֹאָח בְּנוֹ עִדּוֹ בְנוֹ זֶרַח בְּנוֹ יְאַתְרַי בְּנוֹ : בְּנֵי קְהָת
8 עַמִּינָדָב בְּנוֹ קֹרַח בְּנוֹ אַסִּיר בְּנוֹ : אֶלְקָנָה בְנוֹ וְאֶבְיָסָף
9 בְּנוֹ וְאַסִּיר בְּנוֹ : תַּחַת בְּנוֹ אוּרִיאֵל בְּנוֹ עֻזִּיָּה בְנוֹ וְשָׁאוּל
11 י בְּנוֹ : וּבְנֵי אֶלְקָנָה עֲמָשַׂי וַאֲחִימוֹת : אֶלְקָנָה בְּנוֹ בני קרי
12 אֶלְקָנָה צוֹפַי בְּנוֹ וְנַחַת בְּנוֹ : אֶלִיאָב בְּנוֹ יְרֹחָם בְּנוֹ
13 14 אֶלְקָנָה בְנוֹ : וּבְנֵי שְׁמוּאֵל הַבְּכֹר וְשֵׁנִי וַאֲבִיָּה : בְּנֵי
טו מְרָרִי מַחְלִי לִבְנִי בְנוֹ שִׁמְעִי בְנוֹ עֻזָּה בְנוֹ : שִׁמְעָא בְנוֹ
חַגִּיָּה בְנוֹ עַשָׁיָה בְנוֹ :
16 וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הֶעֱמִיד דָּוִיד עַל־יְדֵי־שִׁיר בֵּית יְהוָה מִמָּנוּחַ
17 הָאָרוֹן : וַיִּהְיוּ מְשָׁרְתִים לִפְנֵי מִשְׁכַּן אֹהֶל־מוֹעֵד בַּשִּׁיר
עַד־בְּנוֹת שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּית יְהוָה בִּירוּשָׁלִַם וַיַּעַמְדוּ
18 כְּמִשְׁפָּטָם עַל־עֲבוֹדָתָם : וְאֵלֶּה הָעֹמְדִים וּבְנֵיהֶם מִבְּנֵי
הַקְּהָתִי

הַקְהָתִי הֵימָן הַמְשׁוֹרֵר בֶּן־יוֹאֵל בֶּן־שְׁמוּאֵל׃ 19 בֶּן־אֶלְקָנָה
צוף קרי בֶּן־יְרֹחָם בֶּן־אֱלִיאֵל בֶּן־תּוֹחַ׃ בֶּן־צוּף בֶּן־אֶלְקָנָה בֶּן־ כ
מַחַת בֶּן־עֲמָשַׂי׃ בֶּן־אֶלְקָנָה בֶּן־יוֹאֵל בֶּן־עֲזַרְיָה בֶּן־ 21
צְפַנְיָה׃ בֶּן־תַּחַת בֶּן־אַסִּיר בֶּן־אֶבְיָסָף בֶּן־קֹרַח׃ בֶּן־ 23 22
יִצְהָר בֶּן־קְהָת בֶּן־לֵוִי בֶּן־יִשְׂרָאֵל׃ וְאָחִיו 24
אָסָף הָעֹמֵד עַל־יְמִינוֹ אָסָף בֶּן־בֶּרֶכְיָהוּ בֶּן־שִׁמְעָא׃
בֶּן־מִיכָאֵל בֶּן־בַּעֲשֵׂיָהוּ בֶּן־מַלְכִּיָּה׃ בֶּן־אֶתְנִי בֶּן־זֶרַח כה 26
בֶּן־עֲדָיָה׃ בֶּן־אֵיתָן בֶּן־זִמָּה בֶּן־שִׁמְעִי׃ בֶּן־יַחַת בֶּן־ 28 27
גֵּרְשֹׁם בֶּן־לֵוִי׃ וּבְנֵי מְרָרִי אֲחִיהֶם עַל־ 29
הַמִּשְׁכָּן אֵיתָן בֶּן־קִישִׁי בֶּן־עַבְדִּי בֶּן־מַלּוּךְ׃ בֶּן־חֲשַׁבְיָה ל
בֶּן־אֲמַצְיָה בֶּן־חִלְקִיָּה׃ בֶּן־אַמְצִי בֶּן־בָּנִי בֶּן־שָׁמֶר׃ בֶּן־ 32 31
מַחְלִי בֶּן־מוּשִׁי בֶּן־מְרָרִי בֶּן־לֵוִי׃ וַאֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם 33
נְתוּנִים לְכָל־עֲבֹדַת מִשְׁכַּן בֵּית הָאֱלֹהִים׃ וְאַהֲרֹן 34
וּבָנָיו מַקְטִירִים עַל־מִזְבַּח הָעֹלָה וְעַל־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת
לְכֹל מְלֶאכֶת קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים וּלְכַפֵּר עַל־יִשְׂרָאֵל
כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד הָאֱלֹהִים׃
וְאֵלֶּה בְּנֵי אַהֲרֹן אֶלְעָזָר בְּנוֹ פִּינְחָס בְּנוֹ לה
אֲבִישׁוּעַ בְּנוֹ׃ בֻּקִּי בְּנוֹ עֻזִּי בְּנוֹ זְרַחְיָה בְּנוֹ׃ מְרָיוֹת בְּנוֹ 37 36
אֲמַרְיָה בְּנוֹ אֲחִיטוּב בְּנוֹ׃ צָדוֹק בְּנוֹ אֲחִימַעַץ בְּנוֹ׃ 38
וְאֵלֶּה מוֹשְׁבוֹתָם לְטִירוֹתָם בִּגְבוּלָם 39
לִבְנֵי אַהֲרֹן לְמִשְׁפַּחַת הַקְּהָתִי כִּי לָהֶם הָיָה הַגּוֹרָל׃ *Urbes ac agri ipsis attributi.*
וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת־חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ מ
סְבִיבֹתֶיהָ׃ וְאֶת־שְׂדֵה הָעִיר וְאֶת־חַצֵרֶיהָ נָתְנוּ 41
לְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה׃ וְלִבְנֵי אַהֲרֹן 42
נָתְנוּ אֶת־עָרֵי הַמִּקְלָט אֶת־חֶבְרוֹן וְאֶת־לִבְנָה
וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־יַתִּר וְאֶת־אֶשְׁתְּמֹעַ וְאֶת־
מִגְרְשֶׁיהָ׃ וְאֶת־חִילֶן וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ אֶת־ 43
דְּבִיר וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃ וְאֶת־עָשָׁן וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ 44

ואת

וְאֶת־בֵּית שֶׁמֶשׁ וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃
מה וּמִמַּטֵּה בִנְיָמִן אֶת־גֶּבַע וְאֶת־
מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־עַלְמֶת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־עֲנָתוֹת
וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ כָּל־עָרֵיהֶם שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה עִיר
46 בְּמִשְׁפְּחוֹתֵיהֶם׃ וְלִבְנֵי קְהָת הַנּוֹתָרִים
מִמִּשְׁפַּחַת הַמַּטֶּה מֻמַּחֲצִית מַטֵּה חֲצִי מְנַשֶּׁה בְּגוֹרָל
47 עָרִים עֶשֶׂר׃ וְלִבְנֵי גֵרְשׁוֹם לְמִשְׁפְּחוֹתָם
מִמַּטֵּה יִשָּׂשכָר וּמִמַּטֵּה אָשֵׁר וּמִמַּטֵּה נַפְתָּלִי וּמִמַּטֵּה
48 מְנַשֶּׁה בַּבָּשָׁן עָרִים שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה׃ לִבְנֵי מְרָרִי
לְמִשְׁפְּחוֹתָם מִמַּטֵּה רְאוּבֵן וּמִמַּטֵּה גָּד וּמִמַּטֵּה זְבוּלֻן
49 בְּגוֹרָל עָרִים שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה׃ וַיִּתְּנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לַלְוִיִּם
נ אֶת־הֶעָרִים וְאֶת־מִגְרְשֵׁיהֶם׃ וַיִּתְּנוּ בְגוֹרָל מִמַּטֵּה בְנֵי־
יְהוּדָה וּמִמַּטֵּה בְנֵי־שִׁמְעוֹן וּמִמַּטֵּה בְנֵי בִנְיָמִן אֵת
הֶעָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר־יִקְרְאוּ אֹתָם בְּשֵׁמוֹת׃
51 וּמִמִּשְׁפְּחוֹת בְּנֵי קְהָת וַיִּהְיוּ עָרֵי גְבוּלָם מִמַּטֵּה
52 אֶפְרָיִם׃ וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת־עָרֵי הַמִּקְלָט אֶת־שְׁכֶם וְאֶת־
53 מִגְרְשֶׁיהָ בְּהַר אֶפְרַיִם וְאֶת־גֶּזֶר וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃ וְאֶת־
יָקְמְעָם וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־בֵּית חוֹרוֹן וְאֶת־
54 מִגְרְשֶׁיהָ׃ וְאֶת־אַיָּלוֹן וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־גַּת־רִמּוֹן
נא וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃ וּמֵחֲצִית מַטֵּה מְנַשֶּׁה אֶת־עָנֵר
וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־בִּלְעָם וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ לְמִשְׁפַּחַת
56 לִבְנֵי־קְהָת הַנּוֹתָרִים׃ לִבְנֵי גֵרְשׁוֹם
מִמִּשְׁפַּחַת חֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה אֶת־גּוֹלָן בַּבָּשָׁן וְאֶת־
מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־עַשְׁתָּרוֹת וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃
57 וּמִמַּטֵּה יִשָּׂשכָר אֶת־קֶדֶשׁ וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ
58 אֶת־דָּבְרַת וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃ וְאֶת־רָאמוֹת וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ
59 וְאֶת־עֵנֶם וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃ וּמִמַּטֵּה אָשֵׁר אֶת־
מַשָּׁל וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־עַבְדּוֹן וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃

וְאֶת־חוּקֹק וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־רְחֹב וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ ס
61 וּמִמַּטֵּה נַפְתָּלִי אֶת־קֶדֶשׁ בַּגָּלִיל וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ
וְאֶת־חַמּוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־קִרְיָתַיִם וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃
62 לִבְנֵי מְרָרִי הַנּוֹתָרִים מִמַּטֵּה זְבֻלוּן אֶת־רִמּוֹנוֹ
63 וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ אֶת־תָּבוֹר וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וּמֵעֵבֶר לְיַרְדֵּן
יְרֵחוֹ לְמִזְרַח הַיַּרְדֵּן מִמַּטֵּה רְאוּבֵן אֶת־בֶּצֶר בַּמִּדְבָּר
64 וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־יַהְצָה וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וְאֶת־קְדֵמוֹת
וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־מֵיפַעַת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃
סה וּמִמַּטֵּה־גָד אֶת־רָאמוֹת בַּגִּלְעָד וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ
66 וְאֶת־מַחֲנַיִם וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וְאֶת־חֶשְׁבּוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ
ז א וְאֶת־יַעֲזֵיר וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וְלִבְנֵי יִשָּׂשכָר תּוֹלָע Cap. VII. *Posteri*
2 ישוב ק׳ וּפוּאָה יָשִׁיב וְשִׁמְרוֹן אַרְבָּעָה׃ וּבְנֵי תוֹלָע עֻזִּי וּרְפָיָה *Issaschar.*
וִירִיאֵל וְיַחְמַי וְיִבְשָׂם וּשְׁמוּאֵל רָאשִׁים לְבֵית־אֲבוֹתָם
לְתוֹלָע גִּבּוֹרֵי חַיִל לְתֹלְדוֹתָם מִסְפָּרָם בִּימֵי דָוִיד
3 עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם־אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וּבְנֵי עֻזִּי
יִזְרַחְיָה וּבְנֵי יִזְרַחְיָה מִיכָאֵל וְעֹבַדְיָה וְיוֹאֵל יִשִּׁיָּה חֲמִשָּׁה
4 רָאשִׁים כֻּלָּם׃ וַעֲלֵיהֶם לְתֹלְדוֹתָם לְבֵית אֲבוֹתָם גְּדוּדֵי
צְבָא מִלְחָמָה שְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה אֶלֶף כִּי־הִרְבּוּ נָשִׁים
וּבָנִים׃ וַאֲחֵיהֶם לְכֹל מִשְׁפְּחוֹת יִשָּׂשכָר גִּבּוֹרֵי חֲיָלִים ה
6 שְׁמוֹנִים וְשִׁבְעָה אֶלֶף הִתְיַחְשָׂם לַכֹּל׃ בִּנְיָמִן *Benjamin.*
7 בֶּלַע וָבֶכֶר וִידִיעֲאֵל שְׁלֹשָׁה׃ וּבְנֵי בֶלַע אֶצְבּוֹן וְעֻזִּי
וְעֻזִּיאֵל וִירִימוֹת וְעִירִי חֲמִשָּׁה רָאשֵׁי בֵּית אָבוֹת גִּבּוֹרֵי
חֲיָלִים וְהִתְיַחְשָׂם עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף וּשְׁלֹשִׁים
8 וְאַרְבָּעָה׃ וּבְנֵי בֶכֶר זְמִירָה וְיוֹעָשׁ וֶאֱלִיעֶזֶר
וְאֶלְיוֹעֵינַי וְעָמְרִי וִירֵימוֹת וַאֲבִיָּה וַעֲנָתוֹת וְעָלֶמֶת כָּל־
9 אֵלֶּה בְּנֵי בָכֶר׃ וְהִתְיַחְשָׂם לְתֹלְדוֹתָם רָאשֵׁי בֵּית
אֲבוֹתָם גִּבּוֹרֵי חַיִל עֶשְׂרִים אֶלֶף וּמָאתָיִם׃ וּבְנֵי י
יְדִיעֲאֵל בִּלְהָן וּבְנֵי בִלְהָן יְעִישׁ וּבִנְיָמִן וְאֵהוּד וּכְנַעֲנָה יעוש קרי

וזיתן

11 וַיִּתָּן וְתַרְשִׁישׁ וְאַחִישָׁחַר: כֹּל־אֵלֶּה בְּנֵי־יִדְעְאֵל לְרָאשֵׁי
הָאָבוֹת גִּבּוֹרֵי חַיִל שִׁבְעָה עָשָׂר אֶלֶף וּמָאתַיִם יֹצְאֵי
12 צָבָא לַמִּלְחָמָה: וְשֻׁפִּם וְחֻפִּם בְּנֵי עִיר חֻשִׁם בְּנֵי אָחֵר:
13 בְּנֵי נַפְתָּלִי יַחְצִיאֵל וְגוּנִי וְיֵצֶר וְשַׁלּוּם בְּנֵי בִלְהָה: *Naphtali.*
14 בְּנֵי מְנַשֶּׁה אַשְׂרִיאֵל אֲשֶׁר יָלְדָה פִּילַגְשׁוֹ הָאֲרַמִּיָּה יָלְדָה *Manasse.*
טו אֶת מָכִיר אֲבִי גִלְעָד: וּמָכִיר לָקַח אִשָּׁה לְחֻפִּים וּלְשֻׁפִּים
וְשֵׁם אֲחֹתוֹ מַעֲכָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִי צְלָפְחָד וַתְּהִינָה לִצְלָפְחָד
16 בָּנוֹת: וַתֵּלֶד מַעֲכָה אֵשֶׁת־מָכִיר בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ פֶּרֶשׁ
17 וְשֵׁם אָחִיו שֶׁרֶשׁ וּבְנָיו אוּלָם וְרֶקֶם: וּבְנֵי אוּלָם בְּדָן אֵלֶּה
18 בְּנֵי גִלְעָד בֶּן־מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה: וַאֲחֹתוֹ הַמֶּלֶכֶת יָלְדָה סגול באתנח
19 אֶת־אִישְׁהוֹד וְאֶת־אֲבִיעֶזֶר וְאֶת־מָחְלָה: וַיִּהְיוּ בְּנֵי
כ שְׁמִידָע אַחְיָן וְשֶׁכֶם וְלִקְחִי וַאֲנִיעָם: וּבְנֵי אֶפְרַיִם *Ephraim.*
שׁוּתֶלַח וּבֶרֶד בְּנוֹ וְתַחַת בְּנוֹ וְאֶלְעָדָה בְּנוֹ וְתַחַת
21 בְּנוֹ: וְזָבָד בְּנוֹ וְשׁוּתֶלַח בְּנוֹ וְעֶזֶר וְאֶלְעָד וְהָרֻגּוֹם
אַנְשֵׁי־גַת הַנּוֹלָדִים בָּאָרֶץ כִּי יָרְדוּ לְקַחַת אֶת־
22 מִקְנֵיהֶם: וַיִּתְאַבֵּל אֶפְרַיִם אֲבִיהֶם יָמִים רַבִּים וַיָּבֹאוּ
23 אֶחָיו לְנַחֲמוֹ: וַיָּבֹא אֶל־אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן וַיִּקְרָא
24 אֶת־שְׁמוֹ בְּרִיעָה כִּי בְרָעָה הָיְתָה בְּבֵיתוֹ: וּבִתּוֹ
שְׁאֵרָה וַתִּבֶן אֶת־בֵּית־חוֹרוֹן הַתַּחְתּוֹן וְאֶת־הָעֶלְיוֹן
כה וְאֶת אֻזֶּן שְׁאֵרָה: וְרָפַח בְּנוֹ וְרֶשֶׁף וְתֶלַח בְּנוֹ וְתַחַן
26 27 בְּנוֹ: לַעְדָּן בְּנוֹ עַמִּיהוּד בְּנוֹ אֱלִישָׁמָע בְּנוֹ: נוּן בְּנוֹ
28 יְהוֹשֻׁעַ בְּנוֹ: וַאֲחֻזָּתָם וּמוֹשְׁבוֹתָם בֵּית אֵל וּבְנֹתֶיהָ
וְלַמִּזְרָח נַעֲרָן וְלַמַּעֲרָב גֶּזֶר וּבְנֹתֶיהָ וְשֶׁכֶם וּבְנֹתֶיהָ עַד־
29 עַזָּה וּבְנֹתֶיהָ: וְעַל־יְדֵי בְנֵי־מְנַשֶּׁה בֵּית־שְׁאָן וּבְנֹתֶיהָ
תַּעְנַךְ וּבְנֹתֶיהָ מְגִדּוֹ וּבְנוֹתֶיהָ דּוֹר וּבְנוֹתֶיהָ בְּאֵלֶּה יָשְׁבוּ
ל בְּנֵי יוֹסֵף בֶּן־יִשְׂרָאֵל: בְּנֵי אָשֵׁר יִמְנָה *Aser.*
31 וְיִשְׁוָה וְיִשְׁוִי וּבְרִיעָה וְשֶׂרַח אֲחוֹתָם: וּבְנֵי בְרִיעָה חֶבֶר
32 וּמַלְכִּיאֵל הוּא אֲבִי בִרְזָוִת: וְחֶבֶר הוֹלִיד אֶת־יַפְלֵט נרויח קרי

וְאֶת־שׁוֹמֵר וְאֶת־חוֹתָם וְאֵת שׁוּעָא אֲחוֹתָם׃ וּבְנֵי יַפְלֵט 33
פָּסַךְ וּבִמְהָל וְעַשְׁוָת אֵלֶּה בְּנֵי יַפְלֵט׃ וּבְנֵי שָׁמֶר אֲחִי 34
וְרוֹהֲגָה יְחֻבָּה וַאֲרָם׃ וּבֶן־הֵלֶם אָחִיו צוֹפַח וְיִמְנָע לה וחבה קרי מלא ו׳
וְשֵׁלֶשׁ וְעָמָל׃ בְּנֵי צוֹפַח סוּחַ וְחַרְנֶפֶר וְשׁוּעָל וּבֵרִי 36
וְיִמְרָה׃ בֶּצֶר וָהוֹד וְשַׁמָּא וְשִׁלְשָׁה וְיִתְרָן וּבְאֵרָא׃ 37
וּבְנֵי יֶתֶר יְפֻנֶּה וּפִסְפָּה וַאֲרָא׃ וּבְנֵי עֻלָּא אָרַח 38 39
וְחַנִּיאֵל וְרִצְיָא׃ כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי־אָשֵׁר רָאשֵׁי בֵית־ מ
הָאָבוֹת בְּרוּרִים גִּבּוֹרֵי חֲיָלִים רָאשֵׁי הַנְּשִׂיאִים
וְהִתְיַחְשָׂם בַּצָּבָא בַּמִּלְחָמָה מִסְפָּרָם אֲנָשִׁים עֶשְׂרִים
וְשִׁשָּׁה אָלֶף׃

ח א וּבִנְיָמִן הוֹלִיד אֶת־בֶּלַע בְּכֹרוֹ אַשְׁבֵּל הַשֵּׁנִי וְאַחְרַח
הַשְּׁלִישִׁי׃ נוֹחָה הָרְבִיעִי וְרָפָא הַחֲמִישִׁי׃ וַיִּהְיוּ בָנִים 2 3
לְבֶלַע אַדָּר וְגֵרָא וַאֲבִיהוּד׃ וַאֲבִישׁוּעַ וְנַעֲמָן 4
וַאֲחוֹחַ׃ וְגֵרָא וּשְׁפוּפָן וְחוּרָם׃ וְאֵלֶּה בְּנֵי אֵחוּד ה 6
אֵלֶּה הֵם רָאשֵׁי אָבוֹת לְיוֹשְׁבֵי גֶבַע וַיַּגְלוּם אֶל־
מָנַחַת׃ וְנַעֲמָן וַאֲחִיָּה וְגֵרָא הוּא הָגְלָם וְהוֹלִיד אֶת־ 7
עֻזָּא וְאֶת־אֲחִיחֻד׃ וְשַׁחֲרַיִם הוֹלִיד בִּשְׂדֵה מוֹאָב מִן־ 8
שִׁלְחוֹ אֹתָם חוּשִׁים וְאֶת־בַּעֲרָא נָשָׁיו׃ וַיּוֹלֶד מִן־חֹדֶשׁ 9
אִשְׁתּוֹ אֶת־יוֹבָב וְאֶת־צִבְיָא וְאֶת־מֵישָׁא וְאֶת־מַלְכָּם׃
וְאֶת־יְעוּץ וְאֶת־שָׁבְיָה וְאֶת־מִרְמָה אֵלֶּה בָנָיו רָאשֵׁי י
אָבוֹת׃ וּמֵחֻשִׁים הוֹלִיד אֶת־אֲבִיטוּב וְאֶת־אֶלְפָּעַל׃ 11
וּבְנֵי אֶלְפַּעַל עֵבֶר וּמִשְׁעָם וָשָׁמֶר הוּא בָּנָה אֶת־אוֹנוֹ 12
וְאֶת־לֹד וּבְנֹתֶיהָ׃ וּבְרִעָה וָשֶׁמַע הֵמָּה רָאשֵׁי 13
הָאָבוֹת לְיוֹשְׁבֵי אַיָּלוֹן הֵמָּה הִבְרִיחוּ אֶת־יוֹשְׁבֵי גַת׃
וְאַחְיוֹ שַׁשַּׁק וִירֵמוֹת׃ וּזְבַדְיָה וַעֲרָד וָעָדֶר׃ וּמִיכָאֵל 14 טו 16
וְיִשְׁפָּה וְיוֹחָא בְּנֵי בְרִיעָה׃ וּזְבַדְיָה וּמְשֻׁלָּם וְחִזְקִי 17
וָחָבֶר׃ וְיִשְׁמְרַי וְיִזְלִיאָה וְיוֹבָב בְּנֵי אֶלְפָּעַל׃ וְיָקִים 18 19
וְזִכְרִי וְזַבְדִּי׃ וְאֶלְיְעֵינַי וְצִלְּתַי וְאֶלִיאֵל׃ וַעֲדָיָה וּבְרָאיָה כ 21
ושמרת

Cap. VIII. *Rursus Benjamitarum familiæ, ac primi Judæorum Regis Saulis genus recensetur.*

23 22 וְשִׁמְרָת בְּנֵי שִׁמְעִי׃ וְיִשְׁפָּן וָעֵבֶר וֶאֱלִיאֵל׃ וְעַבְדּוֹן
כה 24 וְזִכְרִי וְחָנָן׃ וַחֲנַנְיָה וְעֵילָם וְעַנְתֹּתִיָּה׃ וְיִפְדְּיָה וּפְנוּאֵל ופנואל קדי
27 26 בְּנֵי שָׁשָׁק׃ וְשַׁמְשְׁרַי וּשְׁחַרְיָה וַעֲתַלְיָה׃ וְיַעֲרֶשְׁיָה
28 וְאֵלִיָּה וְזִכְרִי בְּנֵי יְרֹחָם׃ אֵלֶּה רָאשֵׁי אָבוֹת לְתֹלְדוֹתָם
29 רָאשִׁים אֵלֶּה יָשְׁבוּ בִּירוּשָׁלָם׃ וּבְגִבְעוֹן
ל יָשְׁבוּ אֲבִי גִבְעוֹן וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מַעֲכָה׃ וּבְנוֹ הַבְּכוֹר
31 עַבְדּוֹן וְצוּר וְקִישׁ וּבַעַל וְנָדָב׃ וּגְדוֹר וְאַחְיוֹ וָזָכֶר׃
32 וּמִקְלוֹת הוֹלִיד אֶת־שִׁמְאָה וְאַף הֵמָּה נֶגֶד אֲחֵיהֶם יָשְׁבוּ
33 בִּירוּשָׁלַם עִם־אֲחֵיהֶם׃ וְנֵר הוֹלִיד אֶת־קִישׁ
וְקִישׁ הוֹלִיד אֶת־שָׁאוּל וְשָׁאוּל הוֹלִיד אֶת־יְהוֹנָתָן וְאֶת־
34 מַלְכִּי־שׁוּעַ וְאֶת־אֲבִינָדָב וְאֶת־אֶשְׁבַּעַל׃ וּבֶן־יְהוֹנָתָן
לה מְרִיב בַּעַל וּמְרִיב בַּעַל הוֹלִיד אֶת־מִיכָה׃ וּבְנֵי מִיכָה
36 פִּיתוֹן וָמֶלֶךְ וְתַאְרֵעַ וְאָחָז׃ וְאָחָז הוֹלִיד אֶת־יְהוֹעַדָּה
וִיהוֹעַדָּה הוֹלִיד אֶת־עָלֶמֶת וְאֶת־עַזְמָוֶת וְאֶת־זִמְרִי
37 וְזִמְרִי הוֹלִיד אֶת־מוֹצָא׃ וּמוֹצָא הוֹלִיד אֶת־בִּנְעָה
38 רָפָה בְנוֹ אֶלְעָשָׂה בְנוֹ אָצֵל בְּנוֹ׃ וּלְאָצֵל שִׁשָּׁה בָנִים
וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם עַזְרִיקָם ׀ בֹּכְרוּ וְיִשְׁמָעֵאל וּשְׁעַרְיָה
39 וְעֹבַדְיָה וְחָנָן כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי אָצֵל׃ וּבְנֵי עֵשֶׁק אָחִיו
מ אוּלָם בְּכוֹרוֹ יְעוּשׁ הַשֵּׁנִי וֶאֱלִיפֶלֶט הַשְּׁלִישִׁי׃ וַיִּהְיוּ
בְנֵי־אוּלָם אֲנָשִׁים גִּבּוֹרֵי־חַיִל דֹּרְכֵי קֶשֶׁת וּמַרְבִּים בָּנִים
וּבְנֵי בָנִים מֵאָה וַחֲמִשִּׁים כָּל־אֵלֶּה מִבְּנֵי בִנְיָמִן׃

Cap. IX. *Judæorum ex Babylone reducum familiæ.*

א ט וְכָל־יִשְׂרָאֵל הִתְיַחְשׂוּ וְהִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר
2 מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה הָגְלוּ לְבָבֶל בְּמַעֲלָם׃ וְהַיּוֹשְׁבִים
הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר בַּאֲחֻזָּתָם בְּעָרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל הַכֹּהֲנִים
3 הַלְוִיִּם וְהַנְּתִינִים׃ וּבִירוּשָׁלַם יָשְׁבוּ מִן־בְּנֵי יְהוּדָה וּמִן־
4 בְּנֵי בִנְיָמִן וּמִן־בְּנֵי אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה׃ עוּתַי בֶּן־עַמִּיהוּד
בני מן ק׳ בֶּן־עָמְרִי בֶּן־אִמְרִי בֶּן־בָּנִימִן־בְּנֵי פֶרֶץ בֶּן־יְהוּדָה׃
6 ה וּמִן־הַשִּׁילֹנִי עֲשָׂיָה הַבְּכוֹר וּבָנָיו׃ וּמִן־בְּנֵי זֶרַח יְעוּאֵל
ואחיהם

ואחיהם ששׁ־מאות ותשׁעים: ומן־בני בנימן סלוא 7
בן־משׁלם בן־הודויה בן־הסנאה: ויבניה בן־ירחם 8
ואלה בן־עזי בן־מכרי ומשׁלם בן־שׁפטיה בן־רעואל
בן־יבניה: ואחיהם לתלדותם תשׁע מאות וחמשׁים 9
וששׁה כל־אלה אנשׁים ראשׁי אבות לבית אבתיהם:

ומן־הכהנים ידעיה ויהויריב ויכין: ועזריה בן־י 11
חלקיה בן־משׁלם בן־צדוק בן־מריות בן־אחיטוב
נגיד בית האלהים: ועדיה בן־ירחם בן־פשׁחור 12
בן־מלכיה ומעשׁי בן־עדיאל בן־יחזרה בן־משׁלם בן
משׁלמית בן־אמר: ואחיהם ראשׁים לבית אבותם 13
אלף ושׁבע מאות וששׁים גבורי חיל מלאכת עבודת
בית האלהים: ומן־הלוים שׁמעיה בן־חשׁוב 14
בן־עזריקם בן־חשׁביה מן־בני מררי: ובקבקר חרשׁ טו
ועלל ומתניה בן־מיכא בן־זכרי בן־אסף: ועבדיה בן־ 16
שׁמעיה בן־גלל בן־ידותון וברכיה בן־אסא בן־אלקנה
היושׁב בחצרי נטופתי: והשׁערים שׁלום ועקוב וטלמון 17 *Levitarum & Sacerdotum munia.*
ואחימן ואחיהם שׁלום הראשׁ: ועד־הנה בשׁער 18
המלך מזרחה המה השׁערים למחנות בני־לוי: ושׁלום 19
בן־־קורא בן־אביסף בן־קרח ואחיו לבית־אביו
הקרחים על מלאכת העבדה שׁמרי הספים לאהל
ואבתיהם על־מחנה יהוה שׁמרי המבוא: ופינחס כ
בן־אלעזר נגיד היה עליהם לפנים יהוה עמו: זכריה 21
בן משׁלמיה שׁער פתח לאהל מועד: כלם הברורים 22
לשׁערים בספים מאתים ושׁנים עשׂר המה בחצריהם
התיחשׁם המה יסד דויד ושׁמואל הראה באמונתם:
והם ובניהם על־השׁערים לבית־יהוה לבית האהל 23
למשׁמרות: לארבע רוחות יהיו השׁערים מזרח ימה 24
צפונה ונגבה: ואחיהם בחצריהם לבוא לשׁבעת כה
הימים

26 הַיָּמִים מֵעֵת אֶל־עֵת עִם־אֱלֹהִים׃ כִּי בֶאֱמוּנָה הֵמָּה
אַרְבַּעַת גִּבֹּרֵי הַשְּׁעָרִים הֵם הַלְוִיִּם וְהֵיוּ עַל־הַלְשָׁכוֹת
27 וְעַל הָאוֹצָרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים׃ וְסָבִיבוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים
יָלִינוּ כִּי עֲלֵיהֶם מִשְׁמֶרֶת וְהֵם עַל־הַמַּפְתֵּחַ וְלַבֹּקֶר
28 לַבֹּקֶר׃ וּמֵהֶם עַל־כְּלֵי הָעֲבֹדָה כִּי בְמִסְפָּר יְבִיאוּם
29 וּבְמִסְפָּר יוֹצִיאוּם׃ וּמֵהֶם מְמֻנִּים עַל־הַכֵּלִים וְעַל כָּל־
כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ וְעַל־הַסֹּלֶת וְהַיַּיִן וְהַשֶּׁמֶן וְהַלְּבוֹנָה
ל וְהַבְּשָׂמִים׃ וּמִן־בְּנֵי הַכֹּהֲנִים רֹקְחֵי הַמִּרְקַחַת לַבְּשָׂמִים׃
31 וּמַתִּתְיָה מִן־הַלְוִיִּם הוּא הַבְּכוֹר לְשַׁלֻּם הַקָּרְחִי בֶּאֱמוּנָה
32 עַל מַעֲשֵׂה הַחֲבִתִּים׃ וּמִן־בְּנֵי הַקְּהָתִי מִן־אֲחֵיהֶם עַל־
33 לֶחֶם הַמַּעֲרֶכֶת לְהָכִין שַׁבָּת שַׁבָּת׃ וְאֵלֶּה הב׳ בפתח
הַמְשֹׁרְרִים רָאשֵׁי אָבוֹת לַלְוִיִּם בַּלְּשָׁכוֹת פְּטוּרִים כִּי פשורים קרי
34 יוֹמָם וָלַיְלָה עֲלֵיהֶם בַּמְּלָאכָה׃ אֵלֶּה רָאשֵׁי הָאָבוֹת
לַלְוִיִּם לְתֹלְדוֹתָם רָאשִׁים אֵלֶּה יָשְׁבוּ בִירוּשָׁלִָם׃
לה וּבְגִבְעוֹן יָשְׁבוּ אֲבִי־גִבְעוֹן יְעוּאֵל וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מַעֲכָה׃ יעיאל קרי
36 37 וּבְנוֹ הַבְּכוֹר עַבְדּוֹן וְצוּר וְקִישׁ וּבַעַל וְנֵר וְנָדָב׃ וּגְדוֹר
38 וְאַחְיוֹ וּזְכַרְיָה וּמִקְלוֹת׃ וּמִקְלוֹת הוֹלִיד אֶת־שִׁמְאָם
וְאַף־הֵם נֶגֶד אֲחֵיהֶם יָשְׁבוּ בִירוּשָׁלִַם עִם־אֲחֵיהֶם׃
Ad Regis Saulis genus ac sobolem redi-tur.
39 וְנֵר הוֹלִיד אֶת־קִישׁ וְקִישׁ הוֹלִיד אֶת־שָׁאוּל וְשָׁאוּל
הוֹלִיד אֶת־יְהוֹנָתָן וְאֶת־מַלְכִּי־שׁוּעַ וְאֶת־אֲבִינָדָב וְאֶת־
מ אֶשְׁבָּעַל׃ וּבֶן־יְהוֹנָתָן מְרִיב בַּעַל וּמְרִי־בַעַל הוֹלִיד אֶת־
41 42 מִיכָה׃ וּבְנֵי מִיכָה פִּיתוֹן וָמֶלֶךְ וְתַחְרֵעַ׃ וְאָחָז הוֹלִיד
אֶת־יַעְרָה וְיַעְרָה הוֹלִיד אֶת־עָלֶמֶת וְאֶת־עַזְמָוֶת וְאֶת־
43 זִמְרִי וְזִמְרִי הוֹלִיד אֶת־מוֹצָא׃ וּמוֹצָא הוֹלִיד אֶת־בִּנְעָא
44 וּרְפָיָה בְנוֹ אֶלְעָשָׂה בְנוֹ אָצֵל בְּנוֹ׃ וְלְאָצֵל שִׁשָּׁה בָנִים
וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם עַזְרִיקָם בְּכְרוּ וְיִשְׁמָעֵאל וּשְׁעַרְיָה
וְעֹבַדְיָה וְחָנָן אֵלֶּה בְּנֵי אָצֵל׃
Cp. X. *Saul contra*
א ו וּפְלִשְׁתִּים נִלְחֲמוּ בְיִשְׂרָאֵל וַיָּנָס אִישׁ־יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי
פְּלִשְׁתִּים

פְּלִשְׁתִּים וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים בְּהַר גִּלְבֹּעַ׃ 2 וַיַּדְבְּקוּ פְלִשְׁתִּים
אַחֲרֵי שָׁאוּל וְאַחֲרֵי בָנָיו וַיַּכּוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־יוֹנָתָן וְאֶת־
אֲבִינָדָב וְאֶת־מַלְכִּי־שׁוּעַ בְּנֵי שָׁאוּל׃ 3 וַתִּכְבַּד הַמִּלְחָמָה
עַל־שָׁאוּל וַיִּמְצָאֻהוּ הַמּוֹרִים בַּקֶּשֶׁת וַיָּחֶל מִן־הַיּוֹרִים׃
4 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־נֹשֵׂא כֵלָיו שְׁלֹף חַרְבְּךָ׀ וְדָקְרֵנִי בָהּ
פֶּן־יָבֹאוּ הָעֲרֵלִים הָאֵלֶּה וְהִתְעַלְּלוּ־בִי וְלֹא אָבָה נֹשֵׂא
כֵלָיו כִּי יָרֵא מְאֹד וַיִּקַּח שָׁאוּל אֶת־הַחֶרֶב וַיִּפֹּל עָלֶיהָ׃
וַיַּרְא נֹשֵׂא־כֵלָיו כִּי־מֵת שָׁאוּל וַיִּפֹּל גַּם־הוּא עַל־הַחֶרֶב ה
וַיָּמֹת׃ 6 וַיָּמָת שָׁאוּל וּשְׁלֹשֶׁת בָּנָיו וְכָל־בֵּיתוֹ יַחְדָּו
מֵתוּ׃ 7 וַיִּרְאוּ כָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בָּעֵמֶק כִּי נָסוּ וְכִי־
מֵתוּ שָׁאוּל וּבָנָיו וַיַּעַזְבוּ עָרֵיהֶם וַיָּנֻסוּ וַיָּבֹאוּ פְלִשְׁתִּים
וַיֵּשְׁבוּ בָהֶם׃ 8 וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיָּבֹאוּ פְלִשְׁתִּים
לְפַשֵּׁט אֶת־הַחֲלָלִים וַיִּמְצְאוּ אֶת־שָׁאוּל וְאֶת־בָּנָיו
נֹפְלִים בְּהַר גִּלְבֹּעַ׃ 9 וַיַּפְשִׁיטֻהוּ וַיִּשְׂאוּ אֶת־רֹאשׁוֹ וְאֶת־
כֵּלָיו וַיְשַׁלְּחוּ בְאֶרֶץ־פְּלִשְׁתִּים סָבִיב לְבַשֵּׂר אֶת־עֲצַבֵּיהֶם
וְאֶת־הָעָם׃ וַיָּשִׂימוּ אֶת־כֵּלָיו בֵּית אֱלֹהֵיהֶם וְאֶת־י
גֻּלְגָּלְתּוֹ תָּקְעוּ בֵּית דָּגוֹן׃ 11 וַיִּשְׁמְעוּ כֹּל יָבֵשׁ
גִּלְעָד אֵת כָּל־אֲשֶׁר־עָשׂוּ פְלִשְׁתִּים לְשָׁאוּל׃ 12 וַיָּקוּמוּ
כָל־אִישׁ חַיִל וַיִּשְׂאוּ אֶת־גּוּפַת שָׁאוּל וְאֵת גּוּפַת בָּנָיו
וַיְבִיאוּם יָבֵישָׁה וַיִּקְבְּרוּ אֶת־עַצְמוֹתֵיהֶם תַּחַת הָאֵלָה
בְּיָבֵשׁ וַיָּצוּמוּ שִׁבְעַת יָמִים׃ 13 וַיָּמָת שָׁאוּל בְּמַעֲלוֹ אֲשֶׁר־
מָעַל בַּיהוָה עַל־דְּבַר יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־שָׁמָר וְגַם־לִשְׁאוֹל
בָּאוֹב לִדְרוֹשׁ׃ 14 וְלֹא־דָרַשׁ בַּיהוָה וַיְמִיתֵהוּ וַיַּסֵּב אֶת־
הַמְּלוּכָה לְדָוִיד בֶּן־יִשָׁי׃ יא א וַיִּקָּבְצוּ כָל־יִשְׂרָאֵל
אֶל־דָּוִיד חֶבְרוֹנָה לֵאמֹר הִנֵּה עַצְמְךָ וּבְשָׂרְךָ אֲנָחְנוּ׃ 2 גַּם־
תְּמוֹל גַּם־שִׁלְשׁוֹם גַּם בִּהְיוֹת שָׁאוּל מֶלֶךְ אַתָּה הַמּוֹצִיא
וְהַמֵּבִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ אַתָּה
תִּרְעֶה אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאַתָּה תִּהְיֶה נָגִיד עַל עַמִּי
ישראל

Philistæos pugnans, cum fundi suos undique videret,

Propriâ manu cadit.

Mortui corpori illuditur.

A Jabesitis hostium ludibrio eripitur, & terræ mandatur.

Cap. XI. David Hebrone, in solemni populi conventu regnum accipit.

3 ישראל: ויבאו כל־זקני ישראל אל־המלך חברונה
ויכרת להם דויד ברית בחברון לפני יהוה וימשחו
את־דויד למלך על־ישראל כדבר יהוה ביד
שמואל:

Febusum occupat.

4 וילך דויד וכל־ישראל ירושלם היא יבוס ושם היבוסי
5 ישבי הארץ: ויאמרו ישבי יבוס לדויד לא תבוא הנה
6 וילכד דויד את־מצדת ציון היא עיר דויד: ויאמר
דויד כל־מכה יבוסי בראשונה יהיה לראש ולשר
7 ויעל בראשונה יואב בן־צרויה ויהי לראש: וישב דויד
8 במצד על־כן קראו־לו עיר דויד: ויבן העיר מסביב מן־
9 המלוא ועד־הסביב ויואב יחיה את־שאר העיר: וילך
י דויד הלוך וגדול ויהוה צבאות עמו: ואלה
ראשי הגבורים אשר לדויד המתחזקים עמו במלכותו
עם־כל־ישראל להמליכו כדבר יהוה על־ישראל:

Catalogus præcipuorum Ducum Davidis, eorumque res fortiter gestæ.

11 ואלה מספר הגבורים אשר לדויד ישבעם בן־חכמוני
השלישים ראש השלושים הוא עורר את־חניתו על־שלש־מאות
קרי
12 חלל בפעם אחת: ואחריו אלעזר בן־דודו האחוחי
13 הוא בשלושה הגבורים: הוא־היה עם־דויד בפס־דמים
והפלשתים נאספו־שם למלחמה ותהי חלקת השדה
14 מלאה שעורים והעם נסו מפני פלשתים: ויתיצבו
בתוך־החלקה ויצילוה ויכו את־פלשתים ויושע יהוה
טו תשועה גדולה: וירדו שלושה מן־השלושים ראש על־
הצר אל־דויד אל־מערת עדלם ומחנה פלשתים חנה
16 בעמק רפאים: ודויד אז במצודה ונציב פלשתים אז
17 בבית לחם: ויתאו דויד ויאמר מי ישקני מים מבור
18 בית־לחם אשר בשער: ויבקעו השלשה במחנה
פלשתים וישאבו־מים מבור בית־לחם אשר בשער
וישאו ויבאו אל־דויד ולא־אבה דויד לשתותם ויסך
אתם

אתם ליהוה: ויאמר חלילה לי מאלהי מעשות 19
זאת הרם האנשים האזלי את בנפשותם כי
בנפשותם הביאום ולא אבה לשתותם אלה עשו
שלשת הגבורים: ואבשי אחי יואב הוא היה ראש כ
השלושה והוא עורר את חניתו על שלש מאות חלל
ולא שם בשלשה: מן השלושה בשנים נכבד ויהי 21 ולו ק'
להם לשר ועד השלשה לא בא: בניה בן יהוידע 22
בן איש חיל רב פעלים מן קבצאל הוא הכה את
שני אריאל מואב והוא ירד והכה את האריה בתוך
הבור ביום השלג: והוא הכה את האיש המצרי 23
איש מדה חמש באמה וביד המצרי חנית כמנור
ארגים וירד אליו בשבט וינזל את החנית מיד המצרי
ויהרגהו בחניתו: אלה עשה בניהו בן יהוידע 24
ולו שם בשלושה הגבורים: מן השלושים הנכבד
נכבד הוא ואל השלשה לא בא וישימהו דויד
על משמעתו: וגבורי החילים עשהאל אחי 26
יואב אלחנן בן דודו מבית לחם: שמות ההרורי 27
חלץ הפלוני: עירא בן עקש התקועי אביעזר 28
הענתותי: סבכי החשתי עילי האחוחי: מהרי 29 ל
הנטופתי חלד בן בענה הנטופתי: איתי בן ריבי 31
מגבעת בני בנימן בניה הפרעתני: חורי מנחלי 32
נעש אביאל הערבתי: עזמות הבחרומי אליחבא 33
השעלבני: בני חשם הגזוניי יונתן בן שגא ההררי: 34
אחיאם בן שכר ההררי אליפל בן אור: חפר לה 36
המכרתי אחיה הפלוני: חצרו הכרמלי נערי בן 37
אזבי: יואל אחי נתן מבחר בן הגרי: צלק 38 39
העמוני נחרי הברתי נשא כלי יואב בן צרויה:
עירא היתרי גרב היתרי: אוריה החתי זבד בן מ 41
אחלי

42 אַחְלַי׃ עֲדִינָא בֶן־שִׁיזָא הָרְאוּבֵנִי רֹאשׁ לָרְאוּבֵנִי
43 וְעִלָּיו שִׁלְשִׁים׃ חָנָן בֶּן־מַעֲכָה וְיוֹשָׁפָט הַמִּתְנִי׃
44 עֻזִּיָא הָעַשְׁתְּרָתִי שָׁמָע וִיעוּאֵל בְּנֵי חוֹתָם ויעיאל קרי
מְן הָעֲרֹעֵרִי׃ יְרִיעַאל בֶּן־שִׁמְרִי וְיוֹחָא אֲחִיו הַתִּיצִי׃
46 אֱלִיאֵל הַמַּחֲוִים וְיָרִיבַי וְיוֹשַׁוְיָה בְּנֵי אֶלְנַעַם
47 וְיִתְמָה הַמּוֹאָבִי׃ אֱלִיאֵל וְעוֹבֵד וְיַעֲשִׂיאֵל
הַמְּצֹבָיָה׃

Cap. XII. *Principum virorum, aliorumque virorum fortium catalogus, qui Davidem exulem sequebantur.*

א יב וְאֵלֶּה הַבָּאִים אֶל־דָּוִיד לְצִיקְלַג עוֹד עָצוּר מִפְּנֵי שָׁאוּל
2 בֶּן־קִישׁ וְהֵמָּה בַּגִּבּוֹרִים עֹזְרֵי הַמִּלְחָמָה׃ נֹשְׁקֵי קֶשֶׁת
מֵימִינִים וּמַשְׂמְאִלִים בְּאֲבָנִים וּבְחִצִּים בַּקֶּשֶׁת מֵאֲחֵי
3 שָׁאוּל מִבִּנְיָמִן׃ הָרֹאשׁ אֲחִיעֶזֶר וְיוֹאָשׁ בְּנֵי הַשְּׁמָעָה
ויואל קרי הַגִּבְעָתִי וְיִזִּיאֵל וּפֶלֶט בְּנֵי עַזְמָוֶת וּבְרָכָה וְיֵהוּא הָעֲנָתֹתִי׃
4 וְיִשְׁמַעְיָה הַגִּבְעוֹנִי גִּבּוֹר בַּשְּׁלֹשִׁים וְעַל־הַשְּׁלֹשִׁים
ה וְיִרְמְיָה וְיַחֲזִיאֵל וְיוֹחָנָן וְיוֹזָבָד הַגְּדֵרָתִי׃ אֶלְעוּזַי וְיִרְמוֹת
6 וּבְעַלְיָה וּשְׁמַרְיָהוּ וּשְׁפַטְיָהוּ הַחֲרֻפִי׃ אֶלְקָנָה התריפי קרי
7 וְיִשִּׁיָהוּ וְעַזַרְאֵל וְיוֹעֶזֶר וְיָשָׁבְעָם הַקָּרְחִים׃ וְיוֹאֵלָה
8 וּזְבַדְיָה בְּנֵי יְרֹחָם מִן־הַגְּדוֹר׃ וּמִן־הַגָּדִי נִבְדְּלוּ אֶל־דָּוִיד
לַמְצָד מִדְבָּרָה גִּבֹּרֵי הַחַיִל אַנְשֵׁי צָבָא לַמִּלְחָמָה עֶרְכֵי
צִנָּה וְרֹמַח וּפְנֵי אֲרָיֵה פְּנֵיהֶם וּכְצְבָאִים עַל־הֶהָרִים
9 לְמַהַר׃ עֹזֵר הָרֹאשׁ עֹבַדְיָה הַשֵּׁנִי אֱלִיאָב הַשְּׁלִישִׁי׃
11 מַשְׁמַנָּה הָרְבִיעִי יִרְמְיָה הַחֲמִשִּׁי׃ עַתַּי הַשִּׁשִּׁי אֱלִיאֵל
12 13 הַשְּׁבִעִי׃ יוֹחָנָן הַשְּׁמִינִי אֶלְזָבָד הַתְּשִׁיעִי׃ יִרְמְיָהוּ
14 הָעֲשִׂירִי מַכְבַּנַּי עַשְׁתִּי עָשָׂר׃ אֶלְהָ מִבְּנֵי־גָד
טו רָאשֵׁי הַצָּבָא אֶחָד לְמֵאָה הַקָּטֹן וְהַגָּדוֹל לְאֶלֶף׃ אֵלֶּה
הֵם אֲשֶׁר עָבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן וְהוּא
מָמֵלֵא עַל־כָּל־גְּדוֹתָיו וַיְבְרִיחוּ אֶת־כָּל־הָעֲמָקִים גדותיו קרי
16 לַמִּזְרָח וְלַמַּעֲרָב׃ וַיָּבֹאוּ מִן־בְּנֵי בִנְיָמִן וִיהוּדָה עַד
17 לַמָּצוֹר לְדָוִיד׃ וַיֵּצֵא דָוִיד לִפְנֵיהֶם וַיַּעַן וַיֹּאמֶר לָהֶם

אִם־לְשָׁלוֹם בָּאתֶם אֵלַי לְעָזְרֵנִי יְהִיֶה־לִי עֲלֵיכֶם לֵבָב
לְיִחֻד וְאִם־לְרַמּוֹתֵנִי לְצָרַי בְּלֹא חָמָס בְּכַפַּי יִרְאֶה אֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ וְיוֹכַח׃ וְרוּחַ לָבְשָׁה אֶת־עֲמָשַׂי רֹאשׁ 18
השלישים קר׳ הַשָּׁלִשִׁים לְךָ דָוִיד וְעִמְּךָ בֶּן־יִשַׁי שָׁלוֹם׀ שָׁלוֹם לָךְ
וְשָׁלוֹם לְעֹזְרֶיךָ כִּי עֹזְרֶךָ אֱלֹהֶיךָ וַיְקַבְּלֵם דָּוִיד וַיִּתְּנֵם
בְּרָאשֵׁי הַגְּדוּד׃ וּמִמְּנַשֶּׁה נָפְלוּ עַל־דָּוִיד בְּבֹאוֹ 19
עִם־פְּלִשְׁתִּים עַל־שָׁאוּל לַמִּלְחָמָה וְלֹא עָזָרָם כִּי בְעֵצָה
שִׁלְּחוּהוּ סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים לֵאמֹר בְּרֹאשֵׁנוּ יִפֹּל אֶל־אֲדֹנָיו
שָׁאוּל׃ בְּלֶכְתּוֹ אֶל־צִיקְלַג נָפְלוּ עָלָיו מִמְּנַשֶּׁה עַדְנַח כ
וְיוֹזָבָד וִידִיעַאֵל וּמִיכָאֵל וְיוֹזָבָד וֶאֱלִיהוּא וְצִלְּתַי רָאשֵׁי
הָאֲלָפִים אֲשֶׁר לִמְנַשֶּׁה׃ וְהֵמָּה עָזְרוּ עִם־דָּוִיד עַל־ 21
הַגְּדוּד כִּי־גִבּוֹרֵי חַיִל כֻּלָּם וַיִּתְּנוּ שָׂרִים בַּצָּבָא׃ כִּי לָעֵת 22
יוֹם בְּיוֹם יָבֹאוּ עַל־דָּוִיד לְעָזְרוֹ עַד־לְמַחֲנֶה גָּדוֹל כְּמַחֲנֵה
אֱלֹהִים׃ וְאֵלֶּה מִסִּפְרֵי רָאשֵׁי הַחֲלוּצִים לַצָּבָא 23
בָּאוּ עַל־דָּוִיד חֶבְרוֹנָה לְהָסֵב מַלְכוּת שָׁאוּל אֵלָיו כְּפִי
יְהוָה׃ בְּנֵי־יְהוּדָה נֹשְׂאֵי צִנָּה וָרֹמַח שֵׁשֶׁת אֲלָפִים 24
וּשְׁמֹנָה מֵאוֹת חֲלוּצֵי צָבָא׃ מִן־בְּנֵי שִׁמְעוֹן גִּבּוֹרֵי כֹה
חַיִל לַצָּבָא שִׁבְעַת אֲלָפִים וּמֵאָה׃
מִן־בְּנֵי הֲלֵוִי אַרְבַּעַת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ 26
וִיהוֹיָדָע הַנָּגִיד לְאַהֲרֹן וְעִמּוֹ שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֶׁבַע 27
מֵאוֹת׃ וְצָדוֹק נַעַר גִּבּוֹר חַיִל וּבֵית־אָבִיו שָׂרִים 28
עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם׃ וּמִן־בְּנֵי בִנְיָמִן אֲחֵי שָׁאוּל 29
שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְעַד־הֵנָּה מִרְבִּיתָם שֹׁמְרִים מִשְׁמֶרֶת
בֵּית שָׁאוּל׃ וּמִן־בְּנֵי אֶפְרַיִם עֶשְׂרִים אֶלֶף לְ
וּשְׁמֹנָה מֵאוֹת גִּבּוֹרֵי חַיִל אַנְשֵׁי שֵׁמוֹת לְבֵית אֲבוֹתָם׃
וּמֵחֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה שְׁמֹנָה עָשָׂר אֶלֶף אֲשֶׁר 31
נִקְּבוּ בְשֵׁמוֹת לָבוֹא לְהַמְלִיךְ אֶת־דָּוִיד׃
וּמִבְּנֵי יִשָּׂשכָר יוֹדְעֵי בִינָה לָעִתִּים לָדַעַת מַה־ 32

יִשְׂרָה

Ille Hebrone ab universo porro Israële salutatur, & consecratur Rex.

יַעֲשָׂרָה יִשְׂרָאֵל רָאשֵׁיהֶם מְאַתַּיִם וְכָל־אֲחֵיהֶם עַל־
33 פִּיהֶם: מִזְּבֻלוֹן יוֹצְאֵי צָבָא עֹרְכֵי מִלְחָמָה
בְּכָל־כְּלֵי מִלְחָמָה חֲמִשִּׁים אֶלֶף וְלַעֲרֹךְ בְּלֹא־לֵב
34 וָלֵב: וּמִנַּפְתָּלִי שָׂרִים אָלֶף וְעִמָּהֶם בְּצִנָּה
לה וְחֲנִית שְׁלֹשִׁים וְשִׁבְעָה אֶלֶף: וּמִן־הַדָּנִי
עֹרְכֵי מִלְחָמָה עֶשְׂרִים־וּשְׁמֹנָה אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת:
36 וּמֵאָשֵׁר יוֹצְאֵי צָבָא לַעֲרֹךְ מִלְחָמָה אַרְבָּעִים
37 אָלֶף: וּמֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן מִן־הָרְאוּבֵנִי וְהַגָּדִי
וְחֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה בְּכָל כְּלֵי צָבָא מִלְחָמָה מֵאָה
38 וְעֶשְׂרִים אָלֶף: כָּל־אֵלֶּה אַנְשֵׁי מִלְחָמָה עֹרְכֵי מַעֲרָכָה
בְּלֵבָב שָׁלֵם בָּאוּ חֶבְרוֹנָה לְהַמְלִיךְ אֶת־דָּוִיד עַל־כָּל־
כל״ל יִשְׂרָאֵל וְגַם כָּל־שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל לֵב אֶחָד לְהַמְלִיךְ אֶת־
39 דָּוִיד: וַיִּהְיוּ־שָׁם עִם־דָּוִיד יָמִים שְׁלוֹשָׁה אֹכְלִים
מ וְשׁוֹתִים כִּי־הֵכִינוּ לָהֶם אֲחֵיהֶם: וְגַם־הַקְּרוֹבִים אֲלֵיהֶם
עַד־יִשָּׂשכָר וּזְבֻלוֹן וְנַפְתָּלִי מְבִיאִים לֶחֶם בַּחֲמוֹרִים
וּבַגְּמַלִּים וּבַפְּרָדִים וּבַבָּקָר מַאֲכַל־קֶמַח דְּבֵלִים
וְצִמֻּקִים וְיַיִן וְשֶׁמֶן וּבָקָר וְצֹאן לָרֹב כִּי שִׂמְחָה בְּיִשְׂרָאֵל:

Cap. XIII. *Ex consilio Primorum, arcam Dei ex oppido Kirjat-Fearim Zionem deducere statuit.*

א יג וַיִּוָּעַץ דָּוִיד עִם־שָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת
2 לְכָל־נָגִיד: וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְכָל־קְהַל יִשְׂרָאֵל אִם־עֲלֵיכֶם
טוֹב וּמֵאֵת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נִפְרְצָה נִשְׁלְחָה עַל־אֲחֵינוּ
הַנִּשְׁאָרִים בְּכָל אַרְצוֹת יִשְׂרָאֵל וְעִמָּהֶם הַכֹּהֲנִים
3 וְהַלְוִיִּם בְּעָרֵי מִגְרְשֵׁיהֶם וְיִקָּבְצוּ אֵלֵינוּ: וְנָסֵבָּה אֶת־
אֲרוֹן אֱלֹהֵינוּ אֵלֵינוּ כִּי־לֹא דְרַשְׁנֻהוּ בִּימֵי שָׁאוּל:
4 וַיֹּאמְרוּ כָל־הַקָּהָל לַעֲשׂוֹת כֵּן כִּי־יָשָׁר הַדָּבָר בְּעֵינֵי
ה כָּל־הָעָם: וַיַּקְהֵל דָּוִיד אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל מִן־שִׁיחוֹר
מִצְרַיִם וְעַד־לְבוֹא חֲמָת לְהָבִיא אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים
6 מִקִּרְיַת יְעָרִים: וַיַּעַל דָּוִד וְכָל־יִשְׂרָאֵל בַּעֲלָתָה אֶל־
קִרְיַת יְעָרִים אֲשֶׁר לִיהוּדָה לְהַעֲלוֹת מִשָּׁם אֶת־אֲרוֹן

הָאֱלֹהִים יְהוָה יוֹשֵׁב הַכְּרֻבִים אֲשֶׁר־נִקְרָא שֵׁם׃
וַיַּרְכִּבוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים עַל־עֲגָלָה חֲדָשָׁה מִבֵּית 7
אֲבִינָדָב וְעֻזָּא וְאַחְיוֹ נֹהֲגִים בָּעֲגָלָה׃ וְדָוִיד וְכָל־יִשְׂרָאֵל 8
מְשַׂחֲקִים לִפְנֵי הָאֱלֹהִים בְּכָל־עֹז וּבְשִׁירִים וּבְכִנֹּרוֹת
וּבִנְבָלִים וּבְתֻפִּים וּבִמְצִלְתַּיִם וּבַחֲצֹצְרוֹת׃ וַיָּבֹאוּ עַד־ 9
גֹּרֶן כִּידֹן וַיִּשְׁלַח עֻזָּא אֶת־יָדוֹ לְאָחֹז אֶת־הָאָרוֹן כִּי
שָׁמְטוּ הַבָּקָר׃ וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּעֻזָּא וַיַּכֵּהוּ עַל אֲשֶׁר־ 10
שָׁלַח יָדוֹ עַל־הָאָרוֹן וַיָּמָת שָׁם לִפְנֵי הָאֱלֹהִים׃ וַיִּחַר לְדָוִיד 11
כִּי־פָרֹץ יְהוָה פֶּרֶץ בְּעֻזָּא וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם הַהוּא פֶּרֶץ עֻזָּא
עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיִּרָא דָוִיד אֶת־הָאֱלֹהִים בַּיּוֹם הַהוּא 12
לֵאמֹר אֵיךְ אָבִיא אֵלַי אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים׃ וְלֹא־הֵסִיר 13
דָּוִיד אֶת־הָאָרוֹן אֵלָיו אֶל־עִיר דָּוִיד וַיַּטֵּהוּ אֶל־בֵּית־
עֹבֵד אֱדֹם הַגִּתִּי׃ וַיֵּשֶׁב אֲרוֹן הָאֱלֹהִים עִם־בֵּית 14
עֹבֵד־אֱדֹם בְּבֵיתוֹ שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֶת־בֵּית
עֹבֵד־אֱדֹם וְאֵת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ׃

Sed divinitus peremto in itinere Uza,

Religione tactus, apud Obed-Edomum eam deponi jubet.

וַיִּשְׁלַח חִירָם מֶלֶךְ־צֹר מַלְאָכִים אֶל־דָּוִיד וַעֲצֵי אֲרָזִים וְחָרָשֵׁי קִיר וְחָרָשֵׁי עֵצִים לִבְנוֹת לוֹ בָּיִת׃ וַיֵּדַע 2 חרוס ק׳
דָּוִיד כִּי־הֲכִינוֹ יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל כִּי־נִשָּׂא
לְמַעְלָה מַלְכוּתוֹ בַּעֲבוּר עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃

Cap. XIV. *Tyriorum Rex muneribus Davidem colit.*

וַיִּקַּח דָּוִיד עוֹד נָשִׁים בִּירוּשָׁלִַם וַיּוֹלֶד דָּוִיד עוֹד בָּנִים 3
וּבָנוֹת׃ וְאֵלֶּה שְׁמוֹת הַיִּלּוֹדִים אֲשֶׁר הָיוּ־לוֹ בִּירוּשָׁלִָם 4
שַׁמּוּעַ וְשׁוֹבָב נָתָן וּשְׁלֹמֹה׃ וְיִבְחָר וְאֱלִישׁוּעַ וְאֶלְפָּלֶט׃ ה
וְנֹגַהּ וְנֶפֶג וְיָפִיעַ׃ וֶאֱלִישָׁמָע וּבְעַלְיָדָע וֶאֱלִיפֶלֶט׃ 6 ז
וַיִּשְׁמְעוּ פְלִשְׁתִּים כִּי־נִמְשַׁח דָּוִיד לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־ 8
יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ כָל־פְּלִשְׁתִּים לְבַקֵּשׁ אֶת־דָּוִיד וַיִּשְׁמַע
דָּוִיד וַיֵּצֵא לִפְנֵיהֶם׃ וּפְלִשְׁתִּים בָּאוּ וַיִּפְשְׁטוּ בָּעֵמֶק 9
רְפָאִים׃ וַיִּשְׁאַל דָּוִיד בֵּאלֹהִים לֵאמֹר הַאֶעֱלֶה עַל־
פְּלִשְׁתִּים וְנָתַתָּם בְּיָדִי וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה עֲלֵה וְנָתַתִּים חזיר ׳
בְּיָדֶךָ

Philisthæos iterato prælio fundit.

Numerosa sobole beatur.

יד טו

11 בְּיָדֶךָ: וַיַּעֲלוּ בְּבַעַל־פְּרָצִים וַיַּכֵּם שָׁם דָּוִד וַיֹּאמֶר
דָּוִיד פָּרַץ הָאֱלֹהִים אֶת־אוֹיְבַי בְּיָדִי כְּפֶרֶץ מָיִם עַל־כֵּן
12 קָרְאוּ שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא בַּעַל פְּרָצִים: וַיַּעַזְבוּ־שָׁם אֶת־
אֱלֹהֵיהֶם וַיֹּאמֶר דָּוִיד וַיִּשָּׂרְפוּ בָאֵשׁ:
13 14 וַיֹּסִפוּ עוֹד פְּלִשְׁתִּים וַיִּפְשְׁטוּ בָּעֵמֶק: וַיִּשְׁאַל עוֹד דָּוִיד
בֵּאלֹהִים וַיֹּאמֶר לוֹ הָאֱלֹהִים לֹא תַעֲלֶה אַחֲרֵיהֶם הַסֵּב
טו מֵעֲלֵיהֶם וּבָאתָ לָהֶם מִמּוּל הַבְּכָאִים: וְהָיָה
כְּשָׁמְעֲךָ אֶת־קוֹל הַצְּעָדָה בְּרָאשֵׁי הַבְּכָאִים אָז תֵּצֵא
בַּמִּלְחָמָה כִּי־יָצָא הָאֱלֹהִים לְפָנֶיךָ לְהַכּוֹת אֶת־מַחֲנֵה
16 פְּלִשְׁתִּים: וַיַּעַשׂ דָּוִיד כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ הָאֱלֹהִים וַיַּכּוּ אֶת־
17 מַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים מִגִּבְעוֹן וְעַד־גָּזֵרָה: וַיֵּצֵא שֵׁם־דָּוִיד
בְּכָל־הָאֲרָצוֹת וַיהוָה נָתַן אֶת־פַּחְדּוֹ עַל־כָּל־הַגּוֹיִם:

Cap. XV. *Arcam per Levitas, ex religionis præscripto, ex domo Obed-edomi in urbem regiam deducit,*

א טז וַיַּעַשׂ־לוֹ בָתִּים בְּעִיר דָּוִיד וַיָּכֶן מָקוֹם לַאֲרוֹן הָאֱלֹהִים
2 וַיֵּט־לוֹ אֹהֶל: אָז אָמַר דָּוִיד לֹא לָשֵׂאת אֶת־
אֲרוֹן הָאֱלֹהִים כִּי אִם־הַלְוִיִּם כִּי בָם בָּחַר יְהוָה לָשֵׂאת
אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וּלְשָׁרְתוֹ עַד־עוֹלָם:
3 וַיַּקְהֵל דָּוִיד אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְרוּשָׁלִַם
לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן יְהוָה אֶל־מְקוֹמוֹ אֲשֶׁר־הֵכִין לוֹ:
4 וַיַּאֲסֹף דָּוִיד אֶת־בְּנֵי אַהֲרֹן וְאֶת־הַלְוִיִּם:
ה לִבְנֵי קְהָת אוּרִיאֵל הַשַּׂר וְאֶחָיו מֵאָה וְעֶשְׂרִים:
6 לִבְנֵי מְרָרִי עֲשָׂיָה הַשַּׂר וְאֶחָיו מָאתַיִם
7 וְעֶשְׂרִים: לִבְנֵי גֵּרְשֹׁם יוֹאֵל הַשַּׂר וְאֶחָיו מֵאָה
8 וּשְׁלֹשִׁים: לִבְנֵי אֱלִיצָפָן שְׁמַעְיָה הַשַּׂר וְאֶחָיו
9 מָאתַיִם: לִבְנֵי חֶבְרוֹן אֱלִיאֵל הַשַּׂר וְאֶחָיו
י שְׁמוֹנִים: לִבְנֵי עֻזִּיאֵל עַמִּינָדָב הַשַּׂר וְאֶחָיו
מֵאָה וּשְׁנֵים עָשָׂר:
11 וַיִּקְרָא דָוִיד לְצָדוֹק וּלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם לְאוּרִיאֵל
12 עֲשָׂיָה וְיוֹאֵל שְׁמַעְיָה וֶאֱלִיאֵל וְעַמִּינָדָב: וַיֹּאמֶר לָהֶם

אַתֶּם רָאשֵׁי הָאָבוֹת לַלְוִיִּם הִתְקַדְּשׁוּ אַתֶּם וְאֲחֵיכֶם
וְהַעֲלִיתֶם אֵת אֲרוֹן יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶל הַכִּינוֹתִי לוֹ׃
כִּי לַמַּבְרֵאשׁוֹנָה לֹא אַתֶּם פָּרֶץ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בָּנוּ כִּי לֹא 13
דְרַשְׁנֻהוּ כַּמִּשְׁפָּט׃ וַיִּתְקַדְּשׁוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְהַעֲלוֹת 14
אֶת אֲרוֹן יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׂאוּ בְנֵי הַלְוִיִּם אֵת טז
אֲרוֹן הָאֱלֹהִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה כִּדְבַר יְהוָה בְּכָתְפָם
בַּמּוֹטוֹת עֲלֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְשָׂרֵי הַלְוִיִּם 16
לְהַעֲמִיד אֶת אֲחֵיהֶם הַמְשֹׁרְרִים בִּכְלֵי שִׁיר נְבָלִים
וְכִנֹּרוֹת וּמְצִלְתַּיִם מַשְׁמִיעִים לְהָרִים בְּקוֹל לְשִׂמְחָה׃
וַיַּעֲמִידוּ הַלְוִיִּם אֶת הֵימָן בֶּן יוֹאֵל וּמִן 17
אֶחָיו אָסָף בֶּן בֶּרֶכְיָהוּ וּמִן בְּנֵי מְרָרִי אֲחֵיהֶם אֵיתָן בֶּן
קוּשָׁיָהוּ׃ וְעִמָּהֶם אֲחֵיהֶם הַמִּשְׁנִים זְכַרְיָהוּ בֶּן וְיַעֲזִיאֵל 18
וּשְׁמִירָמוֹת וִיחִיאֵל וְעַנִּי אֱלִיאָב וּבְנָיָהוּ וּמַעֲשֵׂיָהוּ
וּמַתִּתְיָהוּ וֶאֱלִיפְלֵהוּ וּמִקְנֵיָהוּ וְעֹבֵד אֱדֹם וִיעִיאֵל
הַשּׁוֹעֲרִים׃ וְהַמְשֹׁרְרִים הֵימָן אָסָף וְאֵיתָן בִּמְצִלְתַּיִם 19
נְחֹשֶׁת לְהַשְׁמִיעַ׃ וּזְכַרְיָה וַעֲזִיאֵל וּשְׁמִירָמוֹת וִיחִיאֵל כ
וְעַנִּי וֶאֱלִיאָב וּמַעֲשֵׂיָהוּ וּבְנָיָהוּ בִּנְבָלִים עַל עַלָּמוֹת׃
וּמַתִּתְיָהוּ וֶאֱלִיפְלֵהוּ וּמִקְנֵיָהוּ וְעֹבֵד אֱדֹם וִיעִיאֵל וַעֲזַזְיָהוּ 21
בְּכִנֹּרוֹת עַל הַשְּׁמִינִית לְנַצֵּחַ׃ וּכְנַנְיָהוּ שַׂר הַלְוִיִּם 22
בַּמַּשָּׂא יָסָר בַּמַּשָּׂא כִּי מֵבִין הוּא׃ וּבֶרֶכְיָה וְאֶלְקָנָה 23
שֹׁעֲרִים לָאָרוֹן׃ וְשֶׁבַנְיָהוּ וְיוֹשָׁפָט וּנְתַנְאֵל וַעֲמָשַׂי 24
וְזַכַרְיָהוּ וּבְנָיָהוּ וֶאֱלִיעֶזֶר הַכֹּהֲנִים מַחְצְרִים בַּחֲצֹצְרוֹת יחיז׳
לִפְנֵי אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וְעֹבֵד אֱדֹם וִיחִיָּה שֹׁעֲרִים לָאָרוֹן׃
וַיְהִי דָּוִיד וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים כה *Prosequentibus festo comitatu Israëlitarum Principibus.*
הַהֹלְכִים לְהַעֲלוֹת אֶת אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה מִן בֵּית עֹבֵד
אֱדֹם בְּשִׂמְחָה׃ וַיְהִי בְּעֶזְרַת הָאֱלֹהִים אֶת 26
הַלְוִיִּם נֹשְׂאֵי אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה וַיִּזְבְּחוּ שִׁבְעָה פָרִים
וְשִׁבְעָה אֵילִים׃ וְדָוִיד מְכֻרְבָּל בְּמְעִיל בּוּץ וְכָל הַלְוִיִּם 27
הנשאים

הַנְּשָׂאִים אֶת־אֲרוֹן וְהַמְשֹׁרְרִים וּכְנַנְיָה הַשָּׂר הַמַּשָּׂא ה׳ בפתח
28 הַמְשֹׁרְרִים וְעַל דָּוִיד אֲפוּד בָּד׃ וְכָל־יִשְׂרָאֵל מַעֲלִים
אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה בִּתְרוּעָה וּבְקוֹל שׁוֹפָר
וּבַחֲצֹצְרוֹת וּבִמְצִלְתַּיִם מַשְׁמִעִים בִּנְבָלִים וּכְנֹרוֹת׃
29 וַיְהִי אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה בָּא עַד־עִיר דָּוִיד וּמִיכַל בַּת־שָׁאוּל
נִשְׁקְפָה ׀ בְּעַד הַחַלּוֹן וַתֵּרֶא אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּוִיד מְרַקֵּד

Cap. XVI. *Introductâ arcâ in Sacrarium, victimas magno numero cædit.*

א יו וּמְשַׂחֵק וַתִּבֶז לוֹ בְלִבָּהּ׃ וַיָּבִיאוּ אֶת־
אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיַּצִּיגוּ אֹתוֹ בְּתוֹךְ הָאֹהֶל אֲשֶׁר נָטָה־לוֹ
2 דָּוִיד וַיַּקְרִיבוּ עֹלוֹת וּשְׁלָמִים לִפְנֵי הָאֱלֹהִים׃ וַיְכַל
דָּוִיד מֵהַעֲלוֹת הָעֹלָה וְהַשְּׁלָמִים וַיְבָרֶךְ אֶת־הָעָם בְּשֵׁם
3 יְהוָה׃ וַיְחַלֵּק לְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה
לְאִישׁ כִּכַּר־לָחֶם וְאֶשְׁפָּר וְאַשִּׁישָׁה׃
4 וַיִּתֵּן לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה מִן־הַלְוִיִּם
מְשָׁרְתִים וּלְהַזְכִּיר וּלְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לַיהוָה אֱלֹהֵי
ה יִשְׂרָאֵל׃ אָסָף הָרֹאשׁ וּמִשְׁנֵהוּ זְכַרְיָה יְעִיאֵל
וּשְׁמִרָמוֹת וִיחִיאֵל וּמַתִּתְיָה וֶאֱלִיאָב וּבְנָיָהוּ וְעֹבֵד
אֱדֹם וְיְעִיאֵל בִּכְלֵי נְבָלִים וּבְכִנֹּרוֹת וְאָסָף בִּמְצִלְתַּיִם
6 מַשְׁמִיעַ׃ וּבְנָיָהוּ וְיַחֲזִיאֵל הַכֹּהֲנִים בַּחֲצֹצְרוֹת תָּמִיד

Sacroque cantu Deum à Levitis celebrari jubet, præscripto hymno.

7 לִפְנֵי אֲרוֹן בְּרִית־הָאֱלֹהִים׃ בַּיּוֹם הַהוּא אָז
נָתַן דָּוִיד בָּרֹאשׁ לְהוֹדוֹת לַיהוָה בְּיַד־אָסָף
וַאֲחָיו׃
8 הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילֹתָיו׃
9 שִׁירוּ לוֹ זַמְּרוּ־לוֹ שִׂיחוּ בְּכָל־נִפְלְאֹתָיו׃ הִתְהַלְלוּ
11 בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב מְבַקְשֵׁי יְהוָה׃ דִּרְשׁוּ יְהוָה
12 וְעֻזּוֹ בַּקְּשׁוּ פָנָיו תָּמִיד׃ זִכְרוּ נִפְלְאֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה
13 מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי־פִיהוּ׃ זֶרַע יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ בְּנֵי
14 יַעֲקֹב בְּחִירָיו׃ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־הָאָרֶץ
טו מִשְׁפָּטָיו׃ זִכְרוּ לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה

לְאֶלֶף דּוֹר: אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ 16
לְיִצְחָק: וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית 17
עוֹלָם: לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶרֶץ־כְּנָעַן חֶבֶל 18
נַחֲלַתְכֶם: בִּהְיוֹתְכֶם מְתֵי מִסְפָּר כִּמְעָט וְגָרִים 19
בָּהּ: וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי וּמִמַּמְלָכָה אֶל־כ
עַם אַחֵר: לֹא־הִנִּיחַ לְאִישׁ לְעָשְׁקָם וַיּוֹכַח 21
עֲלֵיהֶם מְלָכִים: אַל־תִּגְּעוּ בִּמְשִׁיחָי וּבִנְבִיאַי 22
אַל־תָּרֵעוּ: שִׁירוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ בַּשְּׂרוּ 23
מִיּוֹם־אֶל־יוֹם יְשׁוּעָתוֹ: סַפְּרוּ בַגּוֹיִם אֶת־ 24
כְּבוֹדוֹ בְּכָל־הָעַמִּים נִפְלְאֹתָיו: כִּי גָדוֹל יְהוָה כה
וּמְהֻלָּל מְאֹד וְנוֹרָא הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים: כִּי כָּל־אֱלֹהֵי 26
הָעַמִּים אֱלִילִים וַיהוָה שָׁמַיִם עָשָׂה: הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו 27
עֹז וְחֶדְוָה בִּמְקֹמוֹ: הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים הָבוּ 28
לַיהוָה כָּבוֹד וָעֹז: הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ מִנְחָה 29
וּבֹאוּ לְפָנָיו הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ: חִילוּ ל
מִלְּפָנָיו כָּל־הָאָרֶץ אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט: יִשְׂמְחוּ 31
הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם יְהוָה מָלָךְ: יִרְעַם 32
הַיָּם וּמְלוֹאוֹ יַעֲלֹץ הַשָּׂדֶה וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ: אָז יְרַנְּנוּ עֲצֵי 33
הַיָּעַר מִלִּפְנֵי יְהוָה כִּי־בָא לִשְׁפּוֹט אֶת־הָאָרֶץ: הוֹדוּ 34
לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: וְאִמְרוּ הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי לה
יִשְׁעֵנוּ וְקַבְּצֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ
לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־ 36
הָעוֹלָם וְעַד־הָעוֹלָם וַיֹּאמְרוּ כָּל־הָעָם אָמֵן וְהִלֵּל
לַיהוָה: *Sacerdotibus ac Levitis sua munia distribuit.*
וַיַּעֲזֹב־שָׁם לִפְנֵי אֲרוֹן 37
בְּרִית־יְהוָה לְאָסָף וּלְאָחָיו לְשָׁרֵת לִפְנֵי הָאָרוֹן תָּמִיד
לִדְבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ: וְעֹבֵד אֱדֹם וְאַחֵיהֶם שִׁשִּׁים וּשְׁמוֹנָה 38
וְעֹבֵד אֱדֹם בֶּן־יְדִיתוּן וְחֹסָה לְשֹׁעֲרִים: וְאֶת־צָדוֹק 39
הַכֹּהֵן וְאָחָיו הַכֹּהֲנִים לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה בַּבָּמָה אֲשֶׁר

בגבעון

מ בְּגִבְעוֹן: לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת לַיהוָה עַל־מִזְבַּח הָעֹלָה תָּמִיד
לַבֹּקֶר וְלָעֶרֶב וּלְכָל־הַכָּתוּב בְּתוֹרַת יְהוָה אֲשֶׁר צִוָּה
41 עַל־יִשְׂרָאֵל: וְעִמָּהֶם הֵימָן וִידוּתוּן וּשְׁאָר הַבְּרוּרִים
אֲשֶׁר נִקְּבוּ בְשֵׁמוֹת לְהוֹדוֹת לַיהוָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
42 וְעִמָּהֶם הֵימָן וִידוּתוּן חֲצֹצְרוֹת וּמְצִלְתַּיִם לַמְשַׁמְּעִים
43 וּכְלֵי שִׁיר הָאֱלֹהִים וּבְנֵי יְדוּתוּן לַשָּׁעַר: וַיֵּלְכוּ כָל־
הָעָם אִישׁ לְבֵיתוֹ וַיָּסָב דָּוִיד לְבָרֵךְ אֶת־בֵּיתוֹ:

Cap. XVII. *Cum Templum edificare animo agitaret,*

א יז וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָשַׁב דָּוִיד בְּבֵיתוֹ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־
נָתָן הַנָּבִיא הִנֵּה אָנֹכִי יוֹשֵׁב בְּבֵית הָאֲרָזִים וַאֲרוֹן בְּרִית־
2 יְהוָה תַּחַת יְרִיעוֹת: וַיֹּאמֶר נָתָן אֶל־דָּוִיד כֹּל אֲשֶׁר
3 בִּלְבָבְךָ עֲשֵׂה כִּי הָאֱלֹהִים עִמָּךְ: וַיְהִי

Per Nathanem monetur, filio ipsius id servari: multaque alia augustissimo hoc oraculo edocetur.

4 בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיְהִי דְּבַר אֱלֹהִים אֶל־נָתָן לֵאמֹר: לֵךְ
וְאָמַרְתָּ אֶל־דָּוִיד עַבְדִּי כֹּה אָמַר יְהוָה לֹא־אַתָּה תִּבְנֶה־
5 לִּי הַבַּיִת לָשָׁבֶת: כִּי לֹא יָשַׁבְתִּי בְבַיִת מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר
הַעֲלֵיתִי אֶת־יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם הַזֶּה וָאֶהְיֶה מִתְהַלֵּךְ אֹהֶל וּ
6 אֹהֶל וּמִמִּשְׁכָּן: בְּכֹל אֲשֶׁר־הִתְהַלַּכְתִּי בְכָל־
יִשְׂרָאֵל הֲדָבָר דִּבַּרְתִּי אֶת־אַחַד שִׁפְטֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
צִוִּיתִי לִרְעוֹת אֶת־עַמִּי לֵאמֹר לָמָּה לֹא־בְנִיתֶם לִי בֵּית
7 אֲרָזִים: וְעַתָּה כֹּה תֹאמַר לְעַבְדִּי לְדָוִיד כֹּה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת אֲנִי לְקַחְתִּיךָ מִן־הַנָּוֶה מֵאַחֲרֵי הַצֹּאן לִהְיוֹת
8 נָגִיד עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל: וָאֶהְיֶה עִמְּךָ בְּכֹל אֲשֶׁר הָלַכְתָּ
וְאַכְרִית אֶת־כָּל־אוֹיְבֶיךָ מִפָּנֶיךָ וְעָשִׂיתִי לְךָ שֵׁם כְּשֵׁם
9 הַגְּדוֹלִים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ: וְשַׂמְתִּי מָקוֹם לְעַמִּי יִשְׂרָאֵל
וּנְטַעְתִּיהוּ וְשָׁכַן תַּחְתָּיו וְלֹא יִרְגַּז עוֹד וְלֹא־יוֹסִיפוּ בְנֵי־
י עַוְלָה לְבַלֹּתוֹ כַּאֲשֶׁר בָּרִאשׁוֹנָה: וּלְמִימֵים אֲשֶׁר צִוִּיתִי
שֹׁפְטִים עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְהִכְנַעְתִּי אֶת־כָּל־אוֹיְבֶיךָ
11 וְאַגֶּד לְךָ וּבַיִת יִבְנֶה־לְּךָ יְהוָה: וְהָיָה כִּי־מָלְאוּ יָמֶיךָ
לָלֶכֶת עִם־אֲבֹתֶיךָ וַהֲקִימוֹתִי אֶת־זַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֲשֶׁר
יִהְיֶה

יְהִיֶה מִבָּנֶיךָ וַהֲכִינוֹתִי אֶת־מַלְכוּתוֹ: הוּא יִבְנֶה־לִּי בָּיִת 12
וְכוֹנַנְתִּי אֶת־כִּסְאוֹ עַד־עוֹלָם: אֲנִי אֶהְיֶה־לּוֹ לְאָב וְהוּא 13
יִהְיֶה־לִּי לְבֵן וְחַסְדִּי לֹא־אָסִיר מֵעִמּוֹ כַּאֲשֶׁר הֲסִירוֹתִי
מֵאֲשֶׁר הָיָה לְפָנֶיךָ: וְהַעֲמַדְתִּיהוּ בְּבֵיתִי וּבְמַלְכוּתִי עַד־ 14
הָעוֹלָם וְכִסְאוֹ יִהְיֶה נָכוֹן עַד־עוֹלָמִים: כְּכֹל הַטּ
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וּכְכֹל הֶחָזוֹן הַזֶּה כֵּן דִּבֶּר נָתָן אֶל־
דָּוִיד:

וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ דָּוִיד וַיֵּשֶׁב לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר מִי־אֲנִי יְהוָה 16 *Unde intimo corde*
אֱלֹהִים וּמִי בֵיתִי כִּי הֲבִיאֹתָנִי עַד־הֲלֹם: וַתִּקְטַן זֹאת 17 *& spiritu commotus, Deo laudes ac gratias dicit.*
בְּעֵינֶיךָ אֱלֹהִים וַתְּדַבֵּר עַל־בֵּית־עַבְדְּךָ לְמֵרָחוֹק
וּרְאִיתַנִי כְּתוֹר הָאָדָם הַמַּעֲלֶה יְהוָה אֱלֹהִים: מַה־יּוֹסִיף 18
עוֹד דָּוִיד אֵלֶיךָ לְכָבוֹד אֶת־עַבְדֶּךָ וְאַתָּה אֶת־עַבְדְּךָ
יָדָעְתָּ: יְהוָה בַּעֲבוּר עַבְדְּךָ וּכְלִבְּךָ עָשִׂיתָ אֵת כָּל־ 19
הַגְּדוּלָּה הַזֹּאת לְהוֹדִיעַ אֶת־כָּל־הַגְּדֻלּוֹת: יְהוָה אֵין כ
כָּמוֹךָ וְאֵין אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ כְּכֹל אֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ בְאָזְנֵינוּ:
וּמִי כְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ אֲשֶׁר הָלַךְ הָאֱלֹהִים 21
לִפְדּוֹת לוֹ עָם לָשׂוּם לְךָ שֵׁם גְּדֻלּוֹת וְנוֹרָאוֹת לְגָרֶשׁ
מִפְּנֵי עַמְּךָ אֲשֶׁר־פָּדִית מִמִּצְרַיִם גּוֹיִם: וַתִּתֵּן אֶת־עַמְּךָ 22
יִשְׂרָאֵל לְךָ לְעָם עַד־עוֹלָם וְאַתָּה יְהוָה הָיִיתָ לָהֶם
לֵאלֹהִים: וְעַתָּה יְהוָה הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ עַל־עַבְדְּךָ 23
פתח בם׳׳פ וְעַל־בֵּיתוֹ יֵאָמֵן עַד־עוֹלָם וַעֲשֵׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: וְיֵאָמֵן 24
וְיִגְדַּל שִׁמְךָ עַד־עוֹלָם לֵאמֹר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל וּבֵית דָּוִיד עַבְדּוֹ נָכוֹן לְפָנֶיךָ: כִּי־אַתָּה כה
אֱלֹהַי גָּלִיתָ אֶת־אֹזֶן עַבְדְּךָ לִבְנוֹת לוֹ בָּיִת עַל־כֵּן מָצָא
עַבְדְּךָ לְהִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ: וְעַתָּה יְהוָה אַתָּה־הוּא 26
הָאֱלֹהִים וַתְּדַבֵּר עַל־עַבְדְּךָ הַטּוֹבָה הַזֹּאת: וְעַתָּה 27
הוֹאַלְתָּ לְבָרֵךְ אֶת־בֵּית עַבְדְּךָ לִהְיוֹת לְעוֹלָם לְפָנֶיךָ כִּי־
אַתָּה יְהוָה בֵּרַכְתָּ וּמְבֹרָךְ לְעוֹלָם: Cap. XVIII *Prospera*

Davidis bella cùm finitimis,

כֵּן וַיַּךְ דָּוִיד אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיַּכְנִיעֵם וַיִּקַּח אֶת־גַּת וּבְנֹתֶיהָ
2 מִיַּד פְּלִשְׁתִּים׃ וַיַּךְ אֶת־מוֹאָב וַיִּהְיוּ מוֹאָב עֲבָדִים לְדָוִיד
3 נֹשְׂאֵי מִנְחָה׃ וַיַּךְ דָּוִיד אֶת־הֲדַרְעֶזֶר מֶלֶךְ־צוֹבָה חֲמָתָה
4 בְּלֶכְתּוֹ לְהַצִּיב יָדוֹ בִּנְהַר פְּרָת׃ וַיִּלְכֹּד דָּוִיד מִמֶּנּוּ אֶלֶף
רֶכֶב וְשִׁבְעַת אֲלָפִים פָּרָשִׁים וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי
וַיְעַקֵּר דָּוִיד אֶת־כָּל־הָרֶכֶב וַיּוֹתֵר מִמֶּנּוּ מֵאָה רָכֶב׃
ה וַיָּבֹא אֲרַם דַּרְמֶשֶׂק לַעֲזוֹר לַהֲדַרְעֶזֶר מֶלֶךְ צוֹבָה וַיַּךְ
6 דָּוִיד בַּאֲרָם עֶשְׂרִים־וּשְׁנַיִם אֶלֶף אִישׁ׃ וַיָּשֶׂם דָּוִיד
בַּאֲרַם דַּרְמֶשֶׂק וַיְהִי אֲרָם לְדָוִיד עֲבָדִים נֹשְׂאֵי מִנְחָה
7 וַיּוֹשַׁע יְהוָה לְדָוִיד בְּכֹל אֲשֶׁר הָלָךְ׃ וַיִּקַּח דָּוִיד אֵת
שִׁלְטֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר הָיוּ עַל־עַבְדֵי הֲדַרְעֶזֶר וַיְבִיאֵם
8 יְרוּשָׁלִָם׃ וּמִטִּבְחַת וּמִכּוּן עָרֵי הֲדַרְעֶזֶר לָקַח דָּוִיד
נְחֹשֶׁת רַבָּה מְאֹד בָּהּ׃ עָשָׂה שְׁלֹמֹה אֶת־יָם הַנְּחֹשֶׁת
9 וְאֶת־הָעַמּוּדִים וְאֵת כְּלֵי הַנְּחֹשֶׁת׃ וַיִּשְׁמַע תֹּעוּ
מֶלֶךְ חֲמָת כִּי הִכָּה דָוִיד אֶת־כָּל־חֵיל הֲדַרְעֶזֶר מֶלֶךְ־
יתידו׳ י צוֹבָה׃ וַיִּשְׁלַח אֶת־הֲדוֹרָם־בְּנוֹ אֶל־הַמֶּלֶךְ דָּוִיד לִשְׁאוֹל־
לוֹ לְשָׁלוֹם וּלְבָרְכוֹ עַל אֲשֶׁר נִלְחַם בַּהֲדַרְעֶזֶר וַיַּכֵּהוּ כִּי־
אִישׁ מִלְחֲמוֹת תֹּעוּ הָיָה הֲדַרְעֶזֶר וְכֹל כְּלֵי זָהָב וָכֶסֶף
11 וּנְחֹשֶׁת׃ גַּם־אֹתָם הִקְדִּישׁ הַמֶּלֶךְ דָּוִיד לַיהוָה עִם־הַכֶּסֶף
וְהַזָּהָב אֲשֶׁר נָשָׂא מִכָּל־הַגּוֹיִם מֵאֲדוֹם וּמִמּוֹאָב וּמִבְּנֵי
Præcipuè cum Edomæis.
12 עַמּוֹן וּמִפְּלִשְׁתִּים וּמֵעֲמָלֵק׃ וְאַבְשַׁי בֶּן־צְרוּיָה הִכָּה אֶת־
13 אֲדוֹם בְּגֵיא הַמֶּלַח שְׁמוֹנָה עָשָׂר אָלֶף׃ וַיָּשֶׂם בֶּאֱדוֹם
נְצִיבִים וַיִּהְיוּ כָל־אֲדוֹם עֲבָדִים לְדָוִיד וַיּוֹשַׁע יְהוָה אֶת־דָּוִיד
14 בְּכֹל אֲשֶׁר הָלָךְ׃ וַיִּמְלֹךְ דָּוִיד עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיְהִי עֹשֶׂה
טו מִשְׁפָּט וּצְדָקָה לְכָל־עַמּוֹ׃ וְיוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה עַל־הַצָּבָא
16 וִיהוֹשָׁפָט בֶּן־אֲחִילוּד מַזְכִּיר׃ וְצָדוֹק בֶּן־אֲחִיטוּב
17 וַאֲבִימֶלֶךְ בֶּן־אֶבְיָתָר כֹּהֲנִים וְשַׁוְשָׁא סֹפֵר׃ וּבְנָיָהוּ בֶּן־
יְהוֹיָדָע עַל־הַכְּרֵתִי וְהַפְּלֵתִי וּבְנֵי־דָוִיד הָרִאשֹׁנִים לְיַד
המלך

Cap. XIX.

Mittit ad Ammonitarum Regem legatos, honoris ac officii causa.

Filii contumelioſe habentur.

David legatorum injuriam ulciſcitur.

Ac duce Joabo, feliciter pugnat.

אָחִיו וַיָּבֹאוּ הָעִירָה וַיָּבֹא יוֹאָב יְרוּשָׁלִָם׃

16 וַיַּרְא אֲרָם כִּי נִגְּפוּ לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיִּשְׁלְחוּ מַלְאָכִים וַיּוֹצִיאוּ אֶת־אֲרָם אֲשֶׁר מֵעֵבֶר הַנָּהָר
17 וְשׁוֹפַךְ שַׂר־צְבָא הֲדַרְעֶזֶר לִפְנֵיהֶם׃ וַיֻּגַּד לְדָוִיד
וַיֶּאֱסֹף אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבֹר הַיַּרְדֵּן וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם
וַיַּעֲרֹךְ אֲלֵיהֶם וַיַּעֲרֹךְ דָּוִיד לִקְרַאת אֲרָם מִלְחָמָה
18 וַיִּלָּחֲמוּ עִמּוֹ׃ וַיָּנָס אֲרָם מִלִּפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּהֲרֹג דָּוִיד
מֵאֲרָם שִׁבְעַת אֲלָפִים רֶכֶב וְאַרְבָּעִים אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי
19 וְאֶת שׁוֹפַךְ שַׂר־הַצָּבָא הֵמִית׃ וַיִּרְאוּ עַבְדֵי הֲדַרְעֶזֶר כִּי
נִגְּפוּ לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְשַׁלְּמוּ עִם־דָּוִיד וַיַּעַבְדוּהוּ וְלֹא־אָבָה
א כ אֲרָם לְהוֹשִׁיעַ אֶת־בְּנֵי־עַמּוֹן עוֹד׃ וַיְהִי לָעֵת
תְּשׁוּבַת הַשָּׁנָה לְעֵת צֵאת הַמְּלָכִים וַיַּנְהֵג יוֹאָב אֶת־
חֵיל הַצָּבָא וַיְשַׁחֵת אֶת־אֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹן וַיָּבֹא וַיָּצַר אֶת־
רַבָּה וְדָוִיד יֹשֵׁב בִּירוּשָׁלִַם וְיוֹאָב אֶת־רַבָּה וַיְהָרְסָהּ׃
2 וַיִּקַּח דָּוִיד אֶת־עֲטֶרֶת־מַלְכָּם מֵעַל רֹאשׁוֹ וַיִּמְצָאֶהָ
מִשְׁקַל כִּכַּר־זָהָב וּבָהּ אֶבֶן יְקָרָת וַתְּהִי עַל־רֹאשׁ דָּוִיד
3 וּשְׁלַל הָעִיר הוֹצִיא הַרְבֵּה מְאֹד׃ וְאֶת־הָעָם אֲשֶׁר־בָּהּ
הוֹצִיא וַיָּשֵׂר בַּמְּגֵרָה וּבַחֲרִיצֵי הַבַּרְזֶל וּבַמְּגֵרוֹת וְכֵן
יַעֲשֶׂה דָּוִיד לְכָל עָרֵי בְנֵי־עַמּוֹן וַיָּשָׁב דָּוִיד וְכָל־הָעָם
4 יְרוּשָׁלִָם׃ וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַתַּעֲמֹד
מִלְחָמָה בְּגֶזֶר עִם־פְּלִשְׁתִּים אָז הִכָּה סִבְּכַי הַחֻשָׁתִי
ה אֶת־סִפַּי מִילִדֵי הָרְפָאִי וַיִּכָּנְעוּ׃ וַתְּהִי
עוֹד מִלְחָמָה אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיַּךְ אֶלְחָנָן בֶּן־יָעִיר אֶת־
לַחְמִי אֲחִי גָלְיָת הַגִּתִּי וְעֵץ חֲנִיתוֹ כִּמְנוֹר אֹרְגִים׃
6 וַתְּהִי־עוֹד מִלְחָמָה בְּגַת וַיְהִי אִישׁ
מָדוֹן וְאֶצְבְּעֹתָיו שֵׁשׁ וָשֵׁשׁ עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע וְגַם־הוּא
7 נוֹלַד לְהָרְפָא׃ וַיֶּחֱרַף אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיַּכֵּהוּ יְהוֹנָתָן בֶּן־
8 שִׁמְעָא אֲחִי דָוִיד׃ אֵלֶּה נוֹלְדוּ לְהָרְפָא בְּגַת וַיִּפְּלוּ בְּיַד

דויד

Eosdemque etiam altero prælio vincit.

Cap. XX. *Rabba expugnatur.*

Et in victos graviter animadvertitur.

Secunda cum Philisthæis prælia, cæsis gigantibus.

יעיר קוי

רגש אחר שורק

Cap. XXI. *David, vanâ gloriâ motus, populi censum instituit.*

כא וַיַּעֲמֹד שָׂטָן עַל־ 1 דָּוִיד וַיֵּסֶת אֶת־דָּוִיד לִמְנוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל׃
2 וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־יוֹאָב וְאֶל־שָׂרֵי הָעָם לְכוּ סִפְרוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל
מִבְּאֵר שֶׁבַע וְעַד־דָּן וְהָבִיאוּ אֵלַי וְאֵדְעָה אֶת־מִסְפָּרָם׃
3 וַיֹּאמֶר יוֹאָב יוֹסֵף יְהוָה עַל־עַמּוֹ כָּהֵם מֵאָה פְעָמִים
הֲלֹא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ כֻּלָּם לַאדֹנִי לַעֲבָדִים לָמָּה יְבַקֵּשׁ
זֹאת אֲדֹנִי לָמָּה יִהְיֶה לְאַשְׁמָה לְיִשְׂרָאֵל׃ 4 וּדְבַר־הַמֶּלֶךְ
חָזַק עַל־יוֹאָב וַיֵּצֵא יוֹאָב וַיִּתְהַלֵּךְ בְּכָל־יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹא
יְרוּשָׁלִָם׃ 5 וַיִּתֵּן יוֹאָב אֶת־מִסְפַּר הַ
מִפְקָד הָעָם אֶל־דָּוִיד וַיְהִי כָל־יִשְׂרָאֵל אֶלֶף אֲלָפִים
וּמֵאָה אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חָרֶב וִיהוּדָה אַרְבַּע מֵאוֹת
וְשִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חָרֶב׃ 6 וְלֵוִי וּבִנְיָמִן לֹא פָקַד
בְּתוֹכָם כִּי־נִתְעָב דְּבַר־הַמֶּלֶךְ אֶת־יוֹאָב׃ 7 וַיֵּרַע בְּעֵינֵי
הָאֱלֹהִים עַל־הַדָּבָר הַזֶּה וַיַּךְ אֶת־יִשְׂרָאֵל׃
8 וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־הָאֱלֹהִים חָטָאתִי מְאֹד
אֲשֶׁר עָשִׂיתִי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְעַתָּה הַעֲבֶר־נָא אֶת־
עֲוֹן עַבְדְּךָ כִּי נִסְכַּלְתִּי מְאֹד׃ 9 וַיְדַבֵּר יְהוָה
אֶל־גָּד חֹזֵה דָוִיד לֵאמֹר׃ 10 לֵךְ וְדִבַּרְתָּ אֶל־דָּוִיד לֵאמֹר
כֹּה אָמַר יְהוָה שָׁלוֹשׁ אֲנִי נֹטֶה עָלֶיךָ בְּחַר־לְךָ אַחַת
מֵהֶנָּה וְאֶעֱשֶׂה־לָּךְ׃ 11 וַיָּבֹא גָד אֶל־דָּוִיד וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה
אָמַר יְהוָה קַבֵּל־לָךְ׃ 12 אִם־שָׁלוֹשׁ שָׁנִים רָעָב וְאִם־שָׁלֹשָׁה
חֳדָשִׁים נִסְפֶּה מִפְנֵי־צָרֶיךָ וְחֶרֶב אוֹיְבֶיךָ לְמַשֶּׂגֶת וְאִם־
שְׁלֹשֶׁת יָמִים חֶרֶב יְהוָה וְדֶבֶר בָּאָרֶץ וּמַלְאַךְ יְהוָה
מַשְׁחִית בְּכָל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה רְאֵה מָה־אָשִׁיב אֶת־
שֹׁלְחִי דָּבָר׃ 13 וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־גָּד צַר־
לִי מְאֹד אֶפְלְתָה־נָּא בְיַד־יְהוָה כִּי־רַבִּים רַחֲמָיו
מְאֹד וּבְיַד־אָדָם אַל־אֶפֹּלָה׃ 14 וַיִּתֵּן יְהוָה דֶּבֶר
בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּפֹּל מִיִּשְׂרָאֵל שִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ׃

Unde, irato Numine, missus ad eum Vates, qui, variis pœnis expositis, Regi potestatem faceret, quam vellet eligendi:

Ille triduanam pestem eligit:

וישלח

טו וַיִּשְׁלַח הָאֱלֹהִים מַלְאָךְ לִירוּשָׁלַ͏ִם לְהַשְׁחִיתָהּ
וּכְהַשְׁחִית רָאָה יְהוָה וַיִּנָּחֶם עַל־הָרָעָה
וַיֹּאמֶר לַמַּלְאָךְ הַמַּשְׁחִית רַב עַתָּה הָרֶף יָדֶךָ
וּמַלְאַךְ יְהוָה עֹמֵד עִם־גֹּרֶן אָרְנָן הַיְבוּסִי׃

Eâ autem sæviente, immensâ populi strage attonitus, apud Deum multis cum lachrymis intercedit;

טז וַיִּשָּׂא דָוִיד אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה
עֹמֵד בֵּין הָאָרֶץ וּבֵין הַשָּׁמַיִם וְחַרְבּוֹ שְׁלוּפָה בְיָדוֹ נְטוּיָה
עַל־יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיִּפֹּל דָּוִיד וְהַזְּקֵנִים מְכֻסִּים בְּשַׂקִּים עַל־
יז פְּנֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־הָאֱלֹהִים הֲלֹא אֲנִי אָמַרְתִּי
לִמְנוֹת בָּעָם וְאֲנִי־הוּא אֲשֶׁר־חָטָאתִי וְהָרֵעוֹתִי
הָרָעָה וְאֵלֶּה הַצֹּאן מֶה עָשׂוּ יְהוָה אֱלֹהַי תְּהִי־נָא יָדְךָ בִּי וּבְבֵית

Ipsumque precibus & sacrificiis placat.

יח אָבִי וּבְעַמְּךָ לֹא לְמַגֵּפָה׃ וּמַלְאַךְ יְהוָה
אָמַר אֶל־גָּד לֵאמֹר לְדָוִיד כִּי יַעֲלֶה דָוִיד לְהָקִים
יט מִזְבֵּחַ לַיהוָה בְּגֹרֶן אָרְנָן הַיְבוּסִי׃ וַיַּעַל דָּוִיד כִּדְבַר־גָּד
כ אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּשֵׁם יְהוָה׃ וַיָּשָׁב אָרְנָן וַיַּרְא אֶת־הַמַּלְאָךְ
כא וְאַרְבַּעַת בָּנָיו עִמּוֹ מִתְחַבְּאִים וְאָרְנָן דָּשׁ חִטִּים׃ וַיָּבֹא
דָּוִיד עַד־אָרְנָן וַיַּבֵּט אָרְנָן וַיַּרְא אֶת־דָּוִיד וַיֵּצֵא מִן־הַגֹּרֶן
כב וַיִּשְׁתַּחוּ לְדָוִיד אַפַּיִם אָרְצָה׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־אָרְנָן תְּנָה
לִי מְקוֹם הַגֹּרֶן וְאִבְנֶה־בּוֹ מִזְבֵּחַ לַיהוָה בְּכֶסֶף מָלֵא
כג תִּתְּנֶהָ לִי וְתֵעָצַר הַמַּגֵּפָה מֵעַל הָעָם׃ וַיֹּאמֶר אָרְנָן אֶל־
דָּוִיד קַח־לְךָ וְיַעַשׂ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב בְּעֵינָיו רְאֵה נָתַתִּי
הַבָּקָר לָעֹלוֹת וְהַמֹּרִגִים לָעֵצִים וְהַחִטִּים לַמִּנְחָה
כד הַכֹּל נָתָתִי׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ דָּוִיד לְאָרְנָן לֹא כִּי־קָנֹה
אֶקְנֶה בְכֶסֶף מָלֵא כִּי לֹא אֶשָּׂא אֲשֶׁר־לְךָ לַיהוָה
כה וְהַעֲלוֹת עוֹלָה חִנָּם׃ וַיִּתֵּן דָּוִיד לְאָרְנָן בַּמָּקוֹם שֶׁקֶל
כו זָהָב מִשְׁקַל שֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וַיִּבֶן שָׁם דָּוִיד מִזְבֵּחַ לַיהוָה
וַיַּעַל עֹלוֹת וּשְׁלָמִים וַיִּקְרָא אֶל־יְהוָה וַיַּעֲנֵהוּ בָאֵשׁ
כז מִן־הַשָּׁמַיִם עַל מִזְבַּח הָעֹלָה׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה לַמַּלְאָךְ וַיָּשֶׁב חַרְבּוֹ אֶל־נִדְנָהּ׃

בָּעֵת הַהִיא בִּרְאוֹת דָּוִיד כִּי־עָנָהוּ יְהוָה בְּגֹרֶן אָרְנָן 28
הַיְבוּסִי וַיִּזְבַּח שָׁם: וּמִשְׁכַּן יְהוָה אֲשֶׁר־עָשָׂה מֹשֶׁה 29
בַּמִּדְבָּר וּמִזְבַּח הָעֹלָה בָּעֵת הַהִיא בַּבָּמָה בְּגִבְעוֹן:
וְלֹא־יָכֹל דָּוִיד לָלֶכֶת לְפָנָיו לִדְרֹשׁ אֱלֹהִים כִּי נִבְעַת ל
מִפְּנֵי חֶרֶב מַלְאַךְ יְהוָה:

כב Cap. XXII. וַיֹּאמֶר דָּוִיד זֶה הוּא בֵּית יְהוָה הָאֱלֹהִים וְזֶה־מִזְבַּח
לְעֹלָה לְיִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְכַנּוֹס אֶת־ 2
הַגֵּרִים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וַיְעַמֵּר חֹצְבִים לַחְצוֹב אַבְנֵי
גָזִית לִבְנוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים: וּבַרְזֶל הֵכִין דָּוִיד לָרֹב לַמִּסְמְרִים 3
לְדַלְתוֹת הַשְּׁעָרִים וְלַמְחַבְּרוֹת הֵכִין דָּוִיד וּנְחֹשֶׁת לָרֹב
אֵין מִשְׁקָל: וַעֲצֵי אֲרָזִים לְאֵין מִסְפָּר כִּי הֵבִיאוּ הַצִּידֹנִים 4
וְהַצֹּרִים עֲצֵי אֲרָזִים לָרֹב לְדָוִיד: וַיֹּאמֶר ה
דָּוִיד שְׁלֹמֹה בְנִי נַעַר וְרַךְ וְהַבַּיִת לִבְנוֹת לַיהוָה לְהַגְדִּיל
לְמַעְלָה לְשֵׁם וּלְתִפְאֶרֶת לְכָל־הָאֲרָצוֹת אֶכִינָה נָּא לוֹ
וַיָּכֶן דָּוִיד לָרֹב לִפְנֵי מוֹתוֹ: וַיִּקְרָא לִשְׁלֹמֹה בְנוֹ וַיְצַוֵּהוּ 6
לִבְנוֹת־בַּיִת לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

וַיֹּאמֶר דָּוִיד לִשְׁלֹמֹה בְּנוֹ אֲנִי הָיָה עִם־לְבָבִי 7 כתי קרי
לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָי: וַיְהִי עָלַי דְּבַר־יְהוָה 8
לֵאמֹר דָּם לָרֹב שָׁפַכְתָּ וּמִלְחָמוֹת גְּדֹלוֹת עָשִׂיתָ לֹא־
תִבְנֶה בַיִת לִשְׁמִי כִּי דָמִים רַבִּים שָׁפַכְתָּ אַרְצָה לְפָנָי:
הִנֵּה־בֵן נוֹלַד לָךְ הוּא יִהְיֶה אִישׁ מְנוּחָה וְהַנִיחוֹתִי לוֹ 9
מִכָּל־אוֹיְבָיו מִסָּבִיב כִּי שְׁלֹמֹה יִהְיֶה שְׁמוֹ וְשָׁלוֹם וְשַׁקֵּט
אֶתֵּן עַל־יִשְׂרָאֵל בְּיָמָיו: הוּא־יִבְנֶה בַיִת לִשְׁמִי וְהוּא יִהְיֶה־ י
לִי לְבֵן וַאֲנִי־לוֹ לְאָב וְהֵכַנְתִּי אֶת־כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ עַל־
יִשְׂרָאֵל עַד־עוֹלָם: עַתָּה בְנִי יְהִי יְהוָה עִמָּךְ וְהַצְלַחְתָּ 11
וּבָנִיתָ בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר עָלֶיךָ: אַךְ יִתֶּן 12
לְךָ יְהוָה שֵׂכֶל וּבִינָה וְיִצֶוְךָ עַל־יִשְׂרָאֵל וְלִשְׁמֹר אֶת־
תּוֹרַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: אָז תַּצְלִיחַ אִם־תִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת 13

את

Materiam ac sumptus ædificando Templo comparat.

Filium Salomonem instruit de divino oraculo, de ædificandâ Æde Domini.

11 אֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה
14 עַל־יִשְׂרָאֵל חֲזַק וֶאֱמָץ אַל־תִּירָא וְאַל־תֵּחָת׃ וְהִנֵּה קמץ בו׳ ף
בְעָנְיִי הֲכִינוֹתִי לְבֵית־יְהוָה זָהָב כִּכָּרִים מֵאָה־אֶלֶף
וְכֶסֶף אֶלֶף אֲלָפִים כִּכָּרִים וְלַנְּחֹשֶׁת וְלַבַּרְזֶל אֵין
מִשְׁקָל כִּי לָרֹב הָיָה וְעֵצִים וְאֲבָנִים הֲכִינוֹתִי וְעֲלֵיהֶם
טו תּוֹסִיף׃ וְעִמְּךָ לָרֹב עֹשֵׂי מְלָאכָה חֹצְבִים וְחֹרְשֵׁי אֶבֶן
16 וְעֵץ וְכָל־חָכָם בְּכָל־מְלָאכָה׃ לַזָּהָב לַכֶּסֶף וְלַנְּחֹשֶׁת
17 וְלַבַּרְזֶל אֵין מִסְפָּר קוּם וַעֲשֵׂה וִיהִי יְהוָה עִמָּךְ׃ וַיְצַו
Ac populi primoribus eadem commendat.
18 דָּוִיד לְכָל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל לַעְזֹר לִשְׁלֹמֹה בְּנוֹ׃ הֲלֹא יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם עִמָּכֶם וְהֵנִיחַ לָכֶם מִסָּבִיב כִּי נָתַן בְּיָדִי אֶת־
יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָה וְלִפְנֵי עַמּוֹ׃
19 עַתָּה תְּנוּ לְבַבְכֶם וְנַפְשְׁכֶם לִדְרוֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם
וְקוּמוּ וּבְנוּ אֶת־מִקְדַּשׁ יְהוָה הָאֱלֹהִים לְהָבִיא אֶת־
אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה וּכְלֵי קֹדֶשׁ הָאֱלֹהִים לַבַּיִת הַנִּבְנָה

אבג לְשֵׁם יְהוָה׃ Cap. XXIII
Levitarum recensio ac distributio per familias, ad ministerium Sanctuarii.
וְדָוִיד זָקֵן וְשָׂבֵעַ יָמִים
2 וַיַּמְלֵךְ אֶת־שְׁלֹמֹה בְנוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֶּאֱסֹף אֶת־כָּל־
3 שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם׃ וַיִּסָּפְרוּ הַלְוִיִּם
מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּמַעְלָה וַיְהִי מִסְפָּרָם לְגֻלְגְּלֹתָם
4 לִגְבָרִים שְׁלֹשִׁים וּשְׁמֹנָה אָלֶף׃ מֵאֵלֶּה לְנַצֵּחַ עַל־
מְלֶאכֶת בֵּית־יְהוָה עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אֶלֶף וְשֹׁטְרִים
ה וְשֹׁפְטִים שֵׁשֶׁת אֲלָפִים׃ וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים שְׁעָרִים
וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים מְהַלְלִים לַיהוָה בַּכֵּלִים אֲשֶׁר עָשִׂיתִי
6 לְהַלֵּל׃ וַיְחַלְּקֵם דָּוִיד מַחְלְקוֹת לִבְנֵי לֵוִי
7 לְגֵרְשׁוֹן קְהָת וּמְרָרִי׃ לַגֵּרְשֻׁנִּי לַעְדָּן
8 וְשִׁמְעִי׃ בְּנֵי לַעְדָּן הָרֹאשׁ יְחִיאֵל וְזֵתָם
9 וְיוֹאֵל שְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי שִׁמְעִי שְׁלֹמוֹת וְחָזִיאֵל וְהָרָן שלמית קרי
שְׁלֹשָׁה אֵלֶּה רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְלַעְדָּן׃
וּבְנֵי שִׁמְעִי יַחַת זִינָא וְיעוּשׁ וּבְרִיעָה אֵלֶּה בְּנֵי

שמעי ארבעה : 11 ויהי יחת הראש וזיזה השני ויעוש
ובריעה לא הרבו בנים ויהיו לבית אב לפקדה אחת :
בני קהת עמרם יצהר חברון ועזיאל 12
ארבעה : 13 בני עמרם אהרן ומשה ויבדל
אהרן להקדישו קדש קדשים הוא ובניו עד־עולם
להקטיר לפני יהוה לשרתו ולברך בשמו עד־עולם :
ומשה איש האלהים בניו יקראו על שבט הלוי : 14
בני משה גרשום ואליעזר : 16 בני טו
גרשום שבואל הראש : 17 ויהיו בני־אליעזר רחביה
הראש ולא היה לאליעזר בנים אחרים ובני רחביה
רבו למעלה מאד : 18 בני יצהר שלמית
הראש : 19 בני חברון יריהו הראש
אמריה השני יחזיאל השלישי ויקמעם הרביעי :
בני עזיאל מיכה הראש וישיה השני : כ
בני מררי מחלי ומושי בני מחלי אלעזר 21
וקיש : 22 וימת אלעזר ולא היו לו בנים כי אם־בנות
וישאום בני־קיש אחיהם : 23 בני־מושי מחלי ועדר וירמות
שלושה : 24 אלה בני־לוי לבית אבותיהם ראשי האבות
לפקודיהם במספר שמות לגלגלתם עשה־המלאכה
לעבדת בית יהוה מבן עשרים שנה ומעלה : 25 כי אמר כה
דויד הניח יהוה אלהי־ישראל לעמו וישכן בירושלם
עד־לעולם : 26 וגם ללוים אין לשאת את־המשכן ואת־
כל־כליו לעבדתו : 27 כי בדברי דויד האחרונים המה
מספר בני־לוי מבן עשרים שנה ולמעלה : 28 כי מעמדם
ליד בני־אהרן לעבדת בית יהוה על־החצרות ועל־
הלשכות ועל־טהרת לכל־קדש ומעשה עבדת בית
האלהים : 29 ולחם המערכת ולסלת למנחה ולרקיקי
המצות ולמחבת ולמרבכת ולכל־משורה ומדה :

ולעמד

ל וְלַעֲמֹד בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר לְהֹדוֹת וּלְהַלֵּל לַיהוָה וְכֵן לָעָרֶב׃
31 וּלְכֹל הַעֲלוֹת עֹלוֹת לַיהוָה לַשַּׁבָּתוֹת לֶחֳדָשִׁים
וְלַמּוֹעֲדִים בְּמִסְפָּר כְּמִשְׁפָּט עֲלֵיהֶם תָּמִיד לִפְנֵי יְהוָה׃
32 וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת אֹהֶל־מוֹעֵד וְאֵת מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ
וּמִשְׁמֶרֶת בְּנֵי אַהֲרֹן אֲחֵיהֶם לַעֲבֹדַת בֵּית יְהוָה׃

כד

Cap. XXIV *Sacerdotum Classes ac Ordines recensentur.*

וְלִבְנֵי אַהֲרֹן מַחְלְקוֹתָם בְּנֵי
2 אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר׃ וַיָּמָת
נָדָב וַאֲבִיהוּא לִפְנֵי אֲבִיהֶם וּבָנִים לֹא־הָיוּ
3 לָהֶם וַיְכַהֲנוּ אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר׃ וַיְחַלְּקֵם דָּוִיד
וְצָדוֹק מִן־בְּנֵי אֶלְעָזָר וַאֲחִימֶלֶךְ מִן־בְּנֵי אִיתָמָר
4 לִפְקֻדָּתָם בַּעֲבֹדָתָם׃ וַיִּמָּצְאוּ בְנֵי־אֶלְעָזָר
רַבִּים לְרָאשֵׁי הַגְּבָרִים מִן־בְּנֵי אִיתָמָר וַיְחַלְּקוּם
לִבְנֵי אֶלְעָזָר רָאשִׁים לְבֵית־אֲבוֹת שִׁשָּׁה עָשָׂר
ה וְלִבְנֵי אִיתָמָר לְבֵית אֲבוֹתָם שְׁמוֹנָה׃ וַיַּחְלְקוּם
בְּגוֹרָלוֹת אֵלֶּה עִם־אֵלֶּה כִּי־הָיוּ שָׂרֵי־קֹדֶשׁ וְשָׂרֵי
הָאֱלֹהִים מִבְּנֵי אֶלְעָזָר וּבִבְנֵי אִיתָמָר׃
6 וַיִּכְתְּבֵם שְׁמַעְיָה בֶּן־נְתַנְאֵל הַסּוֹפֵר מִן־הַלְוִי לִפְנֵי
הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים וְצָדוֹק הַכֹּהֵן וַאֲחִימֶלֶךְ בֶּן־אֶבְיָתָר
וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם בֵּית־אָב אֶחָד אֶחָז
7 לְאֶלְעָזָר וְאֶחָז׃ אֶחָז לְאִיתָמָר׃ וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל
8 הָרִאשׁוֹן לִיהוֹיָרִיב לִידַעְיָה הַשֵּׁנִי׃ לְחָרִם הַשְּׁלִישִׁי
9 לִשְׂעֹרִים הָרְבִיעִי׃ לְמַלְכִּיָּה הַחֲמִישִׁי לְמִיָּמִן הַשִּׁשִּׁי׃
11 י לְהַקּוֹץ הַשְּׁבִעִי לַאֲבִיָּה הַשְּׁמִינִי׃ לִישׁוּעַ הַתְּשִׁעִי
12 לִשְׁכַנְיָהוּ הָעֲשִׂרִי׃ לְאֶלְיָשִׁיב עַשְׁתֵּי עָשָׂר לְיָקִים שְׁנֵים
13 עָשָׂר׃ לְחֻפָּה שְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְיֵשְׁבְאָב אַרְבָּעָה עָשָׂר׃
טו 14 לְבִלְגָּה חֲמִשָּׁה עָשָׂר לְאִמֵּר שִׁשָּׁה עָשָׂר׃ לְחֵזִיר שְׁבָעָה
16 עָשָׂר לְהַפְצֵץ שְׁמֹנָה עָשָׂר׃ לִפְתַחְיָה תְּשִׁעָה עָשָׂר
17 לִיחֶזְקֵאל הָעֲשִׂרִים׃ לְיָכִין אֶחָד וְעֶשְׂרִים לְגָמוּל שְׁנֵים

18 וְעֶשְׂרִים׃ לִדְלָיָהוּ שְׁלֹשָׁה וְעֶשְׂרִים לְמַעַזְיָהוּ אַרְבָּעָה
19 וְעֶשְׂרִים׃ אֵלֶּה פְקֻדָּתָם לַעֲבֹדָתָם לָבוֹא
לְבֵית־יְהוָה כְּמִשְׁפָּטָם בְּיַד אַהֲרֹן אֲבִיהֶם כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְלִבְנֵי לֵוִי הַנּוֹתָרִים לִבְנֵי עַמְרָם כ
21 שׁוּבָאֵל לִבְנֵי שׁוּבָאֵל יֶחְדְּיָהוּ׃ לִרְחַבְיָהוּ לִבְנֵי רְחַבְיָהוּ
23 22 הָרֹאשׁ יִשִּׁיָּה׃ לַיִּצְהָרִי שְׁלֹמוֹת לִבְנֵי שְׁלֹמוֹת יָחַת׃ וּבְנֵי
יְרִיָּהוּ אֲמַרְיָהוּ הַשֵּׁנִי יַחֲזִיאֵל הַשְּׁלִישִׁי יְקַמְעָם הָרְבִיעִי׃
24 כה שמיר קרי בְּנֵי עֻזִּיאֵל מִיכָה לִבְנֵי מִיכָה שָׁמִוּר׃ אֲחִי מִיכָה יִשִּׁיָּה
26 לִבְנֵי יִשִּׁיָּה זְכַרְיָהוּ׃ בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי בְּנֵי יַעֲזִיָּהוּ בְּנוֹ׃
28 27 בְּנֵי מְרָרִי לְיַעֲזִיָּהוּ בְּנוֹ וְשֹׁהַם וְזַכּוּר וְעִבְרִי׃ לְמַחְלִי
29 אֶלְעָזָר וְלֹא־הָיָה לוֹ בָּנִים׃ לְקִישׁ בְּנֵי־קִישׁ יְרַחְמְאֵל׃
וּבְנֵי מוּשִׁי מַחְלִי וְעֵדֶר וִירִימוֹת אֵלֶּה בְּנֵי הַלְוִיִּם לְבֵית ל
31 אֲבֹתֵיהֶם׃ וַיַּפִּילוּ גַּם־הֵם גּוֹרָלוֹת לְעֻמַּת אֲחֵיהֶם
בְּנֵי־אַהֲרֹן לִפְנֵי דָוִיד הַמֶּלֶךְ וְצָדוֹק וַאֲחִימֶלֶךְ וְרָאשֵׁי
הָאָבוֹת לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם אָבוֹת הָרֹאשׁ לְעֻמַּת אָחִיו
כה הַקָּטָן׃ וַיַּבְדֵּל דָּוִיד וְשָׂרֵי הַצָּבָא לַעֲבֹדָה
יחיד י׳ לִבְנֵי אָסָף וְהֵימָן וִידוּתוּן הַנִּבְּיאִים בְּכִנֹּרוֹת בִּנְבָלִים
וּבִמְצִלְתַּיִם וַיְהִי מִסְפָּרָם אַנְשֵׁי מְלָאכָה לַעֲבֹדָתָם׃
2 לִבְנֵי אָסָף זַכּוּר וְיוֹסֵף וּנְתַנְיָה וַאֲשַׁרְאֵלָה בְּנֵי אָסָף עַל
3 יַד־אָסָף הַנִּבָּא עַל־יְדֵי הַמֶּלֶךְ׃ לִידוּתוּן בְּנֵי יְדוּתוּן
גְּדַלְיָהוּ וּצְרִי וִישַׁעְיָהוּ חֲשַׁבְיָהוּ וּמַתִּתְיָהוּ שִׁשָּׁה עַל יְדֵי
אֲבִיהֶם יְדוּתוּן בַּכִּנּוֹר הַנִּבָּא עַל־הוֹדוֹת וְהַלֵּל לַיהוָה׃
4 לְהֵימָן בְּנֵי הֵימָן בְּקִיָּהוּ מַתַּנְיָהוּ עֻזִּיאֵל שְׁבוּאֵל וִירִימוֹת
חֲנַנְיָה חֲנָנִי אֱלִיאָתָה גִּדַּלְתִּי וְרֹמַמְתִּי עֶזֶר יָשְׁבְּקָשָׁה
מַלּוֹתִי הוֹתִיר מַחֲזִיאוֹת׃ כָּל־אֵלֶּה בָנִים לְהֵימָן חֹזֵה ה
הַמֶּלֶךְ בְּדִבְרֵי הָאֱלֹהִים לְהָרִים קָרֶן וַיִּתֵּן הָאֱלֹהִים
6 לְהֵימָן בָּנִים אַרְבָּעָה עָשָׂר וּבָנוֹת שָׁלוֹשׁ׃ כָּל־אֵלֶּה עַל־
יְדֵי אֲבִיהֶם בַּשִּׁיר בֵּית יְהוָה בִּמְצִלְתַּיִם נְבָלִים וְכִנֹּרוֹת
לעבדת

Cap. XXV. *Cantores Templi similiter in suos Ordines digeruntur.*

לַעֲבֹדַת בֵּית הָאֱלֹהִים עַל יְדֵי הַמֶּלֶךְ אָסָף וִידוּתוּן וְהֵימָן׃
2 וַיְהִי מִסְפָּרָם עִם אֲחֵיהֶם מְלַמְּדֵי שִׁיר לַיהוָה כָּל הַמֵּבִין
8 מָאתַיִם שְׁמוֹנִים וּשְׁמֹנָה׃ וַיַּפִּילוּ גוֹרָלוֹת מִשְׁמֶרֶת
לְעֻמַּת קָטָן כְּגָדוֹל מֵבִין עִם תַּלְמִיד׃
9 וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל הָרִאשׁוֹן לְאָסָף לְיוֹסֵף גְּדַלְיָהוּ
י הַשֵּׁנִי הוּא וְאֶחָיו וּבָנָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ הַשְּׁלִשִׁי
11 זַכּוּר בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ הָרְבִיעִי
לְיִצְרִי בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
12 הַחֲמִישִׁי נְתַנְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
13 הַשִּׁשִּׁי בֻּקִּיָּהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
14 הַשְּׁבִעִי יִשַּׂרְאֵלָה בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
טו הַשְּׁמִינִי יְשַׁעְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
16 הַתְּשִׁיעִי מַתַּנְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
17 הָעֲשִׂירִי שִׁמְעִי בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים
18 עָשָׂר׃ עַשְׁתֵּי עָשָׂר עֲזַרְאֵל בָּנָיו וְאֶחָיו
19 שְׁנֵים עָשָׂר׃ הַשְּׁנֵים עָשָׂר לַחֲשַׁבְיָהוּ
כ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ לִשְׁלֹשָׁה
עָשָׂר שׁוּבָאֵל בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
21 לְאַרְבָּעָה עָשָׂר מַתִּתְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו
22 שְׁנֵים עָשָׂר׃ לַחֲמִשָּׁה עָשָׂר לִירֵמוֹת
23 בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ לְשִׁשָּׁה
עָשָׂר לַחֲנַנְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
24 לְשִׁבְעָה עָשָׂר לְיִשְׁבְּקָשָׁה בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
כה לְשִׁמוֹנָה עָשָׂר לַחֲנָנִי בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
26 לְתִשְׁעָה עָשָׂר לְמַלּוֹתִי בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
27 לְעֶשְׂרִים לְאֶלְיָתָה בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
28 לְאֶחָד וְעֶשְׂרִים לְהוֹתִיר בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
29 לִשְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים לְגִדַּלְתִּי בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃

לִשְׁלֹשָׁה וְעֶשְׂרִים לְמַחֲזִיאוֹת בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנַיִם לְ
קמץ בו׳ק עָשָׂר׃ לְאַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים לִרוֹמַמְתִּי עֶזֶר בָּנָיו וְאֶחָיו 31
שְׁנֵים עָשָׂר׃ לְמַחְלְקוֹת לְשֹׁעֲרִים לַקְּרָחִים כו א
Cap. xxvi. *Fanitores Templi, aliæque sacræ Ædis functiones ac munia recenſentur.*
מְשֶׁלֶמְיָהוּ בֶן־קֹרֵא מִן־בְּנֵי אָסָף׃ וּלְמְשֶׁלֶמְיָהוּ בָּנִים 2
זְכַרְיָהוּ הַבְּכוֹר יְדִיעֲאֵל הַשֵּׁנִי זְבַדְיָהוּ הַשְּׁלִישִׁי יַתְנִיאֵל
הָרְבִיעִי׃ עֵילָם הַחֲמִישִׁי יְהוֹחָנָן הַשִּׁשִּׁי אֶלְיְהוֹעֵינַי 3
הַשְּׁבִיעִי׃ וְעַבֶּר אֱדֹם בָּנִים שְׁמַעְיָה הַבְּכוֹר יְהוֹזָבָד 4
הַשֵּׁנִי יוֹאָח הַשְּׁלִישִׁי וְשָׂכָר הָרְבִיעִי וְנְתַנְאֵל הַחֲמִישִׁי׃
עַמִּיאֵל הַשִּׁשִּׁי יִשָּׂשכָר הַשְּׁבִיעִי פְּעֻלְּתַי הַשְּׁמִינִי כִּי ה
בֵרְכוֹ אֱלֹהִים׃ וְלִשְׁמַעְיָה בְנוֹ נוֹלְדוּ בָּנִים הַמֹּשְׁלִים 6
לְבֵית אֲבִיהֶם כִּי־גִבּוֹרֵי חַיִל הֵמָּה׃ בְּנֵי שְׁמַעְיָה עָתְנִי 7
וּרְפָאֵל וְעוֹבֵד אֶלְזָבָד אֶחָיו בְּנֵי־חַיִל אֱלִיהוּ וְסַמַכְיָהוּ׃
כָּל־אֵלֶּה מִבְּנֵי עֹבֵד אֱדֹם הֵמָּה וּבְנֵיהֶם וְאֶחֵיהֶם 8
אִישׁ־חַיִל בְּכֹחַ לַעֲבֹדָה שִׁשִּׁים וּשְׁנַיִם לְעֹבֵד אֱדֹם׃
קמץ בלא אס״ף וּלְמְשֶׁלֶמְיָהוּ בָּנִים וְאַחִים בְּנֵי־חַיִל שְׁמוֹנָה עָשָׂר׃ וּלְחֹסָה 9
מִן־בְּנֵי־מְרָרִי בָּנִים שִׁמְרִי הָרֹאשׁ כִּי לֹא־הָיָה בְכוֹר
וַיְשִׂימֵהוּ אָבִיהוּ לְרֹאשׁ׃ חִלְקִיָּהוּ הַשֵּׁנִי טְבַלְיָהוּ 11
הַשְּׁלִישִׁי זְכַרְיָהוּ הָרְבִיעִי כָּל־בָּנִים וְאַחִים לְחֹסָה שְׁלֹשָׁה
עָשָׂר׃ לְאֵלֶּה מַחְלְקוֹת הַשֹּׁעֲרִים לְרָאשֵׁי הַגְּבָרִים 12
מִשְׁמָרוֹת לְעֻמַּת אֲחֵיהֶם לְשָׁרֵת בְּבֵית יְהוָה׃ וַיַּפִּילוּ 13
גוֹרָלוֹת כַּקָּטֹן כַּגָּדוֹל לְבֵית אֲבוֹתָם לַשַּׁעַר וָשָׁעַר׃
וַיִּפֹּל הַגּוֹרָל מִזְרָחָה לְשֶׁלֶמְיָהוּ וְזַכַרְיָהוּ בְנוֹ יוֹעֵץ בְּשֵׂכֶל 14
הִפִּילוּ גוֹרָלוֹת וַיֵּצֵא גוֹרָלוֹ צָפוֹנָה׃ לְעֹבֵד אֱדֹם נֶגְבָּה טו
וּלְבָנָיו בֵּית הָאֲסִפִּים׃ לְשֻׁפִּים וּלְחֹסָה לַמַּעֲרָב עִם שַׁעַר 16
שַׁלֶּכֶת בְּמִסְלָה הָעוֹלָה מִשְׁמָר לְעֻמַּת מִשְׁמָר׃ לַמִּזְרָח 17
הַלְוִיִּם שִׁשָּׁה לַצָּפוֹנָה לַיּוֹם אַרְבָּעָה לַנֶּגְבָּה לַיּוֹם אַרְבָּעָה
וְלָאֲסִפִּים שְׁנַיִם שְׁנַיִם׃ לַפַּרְבָּר לַמַּעֲרָב אַרְבָּעָה 18
לַמִּסְלָה שְׁנַיִם לַפַּרְבָּר׃ אֵלֶּה מַחְלְקוֹת הַשֹּׁעֲרִים 19

לבני

כ לִבְנֵי הַקָּרְחִי וְלִבְנֵי מְרָרִי׃ וְהַלְוִיִּם אֲחִיָּה עַל־אוֹצְרוֹת
21 בֵּית הָאֱלֹהִים וּלְאֹצְרוֹת הַקָּדָשִׁים׃ בְּנֵי לַעְדָּן בְּנֵי
הַגֵּרְשֻׁנִּי לְלַעְדָּן רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְלַעְדָּן הַגֵּרְשֻׁנִּי יְחִיאֵלִי׃
22 בְּנֵי יְחִיאֵלִי זֵתָם וְיוֹאֵל אָחִיו עַל־אֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה׃
23 24 לָעַמְרָמִי לַיִּצְהָרִי לַחֶבְרוֹנִי לָעֻזִּיאֵלִי׃ וּשְׁבֻאֵל בֶּן־
כה גֵּרְשׁוֹם בֶּן־מֹשֶׁה נָגִיד עַל־הָאֹצָרוֹת׃ וְאָחָיו לֶאֱלִיעֶזֶר
רְחַבְיָהוּ בְנוֹ וִישַׁעְיָהוּ בְנוֹ וְיֹרָם בְּנוֹ וְזִכְרִי בְנוֹ וּשְׁלֹמוֹת ושלומית קרי
26 בְּנוֹ׃ הוּא ׀ שְׁלֹמוֹת וְאָחָיו עַל כָּל־אֹצְרוֹת
הַקָּדָשִׁים אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ דָּוִיד הַמֶּלֶךְ וְרָאשֵׁי
הָאָבוֹת לְשָׂרֵי־הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת וְשָׂרֵי הַצָּבָא׃
27 מִן־הַמִּלְחָמוֹת וּמִן־הַשָּׁלָל הִקְדִּישׁוּ לְחַזֵּק
28 לְבֵית יְהוָה׃ וְכֹל הַהִקְדִּישׁ שְׁמוּאֵל הָרֹאֶה וְשָׁאוּל
בֶּן־קִישׁ וְאַבְנֵר בֶּן־נֵר וְיוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה כֹּל הַמַּקְדִּישׁ עַל
29 יַד־שְׁלֹמִית וְאָחָיו׃ לַיִּצְהָרִי כְּנַנְיָהוּ וּבָנָיו לַמְּלָאכָה
ל הַחִיצוֹנָה עַל־יִשְׂרָאֵל לְשֹׁטְרִים וּלְשֹׁפְטִים׃ לַחֶבְרוֹנִי
חֲשַׁבְיָהוּ וְאָחָיו בְּנֵי־חַיִל אֶלֶף וּשְׁבַע־מֵאוֹת עַל פְּקֻדַּת
יִשְׂרָאֵל מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן מַעֲרָבָה לְכֹל מְלֶאכֶת יְהוָה
31 וְלַעֲבֹדַת הַמֶּלֶךְ׃ לַחֶבְרוֹנִי יְרִיָּה הָרֹאשׁ לַחֶבְרוֹנִי
לְתֹלְדֹתָיו לְאָבוֹת בִּשְׁנַת הָאַרְבָּעִים לְמַלְכוּת דָּוִיד
32 נִדְרָשׁוּ וַיִּמָּצֵא בָהֶם גִּבּוֹרֵי חַיִל בְּיַעְזֵיר גִּלְעָד׃ וְאָחָיו כצ"ל
בְּנֵי־חַיִל אַלְפַיִם וּשְׁבַע מֵאוֹת רָאשֵׁי הָאָבוֹת וַיַּפְקִידֵם
דָּוִיד הַמֶּלֶךְ עַל־הָרְאוּבֵנִי וְהַגָּדִי וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשִּׁי
אכז לְכָל־דְּבַר הָאֱלֹהִים וּדְבַר הַמֶּלֶךְ׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל ׀
לְמִסְפָּרָם רָאשֵׁי הָאָבוֹת ׀ וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים ׀ וְהַמֵּאוֹת
וְשֹׁטְרֵיהֶם הַמְשָׁרְתִים אֶת־הַמֶּלֶךְ לְכֹל ׀ דְּבַר
הַמַּחְלְקוֹת הַבָּאָה וְהַיֹּצֵאת חֹדֶשׁ בְּחֹדֶשׁ לְכֹל חָדְשֵׁי
כצ"ל הַשָּׁנָה הַמַּחֲלֹקֶת הָאַחַת עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃
2 עַל הַמַּחֲלֹקֶת הָרִאשׁוֹנָה לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן

Cap. XXVII. *Ordinarius miles cum Ducibus & Tribunis: cæterique domus Regiæ præfecti ac ministri.*

יָשָׁבְעָם בֶּן־זַבְדִּיאֵל וְעַל מַחְלַקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה
אָלֶף: מִן־בְּנֵי פֶּרֶץ הָרֹאשׁ לְכָל־שָׂרֵי הַצָּבָאוֹת לַחֹדֶשׁ 3
הָרִאשׁוֹן: וְעַל מַחְלֶקֶת הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי דּוֹדַי 4
הָאֲחוֹחִי וּמַחְלַקְתּוֹ וּמִקְלוֹת הַנָּגִיד וְעַל מַחְלַקְתּוֹ עֶשְׂרִים
וְאַרְבָּעָה אָלֶף: שַׂר הַצָּבָא הַשְּׁלִישִׁי לַחֹדֶשׁ ה
הַשְּׁלִישִׁי בְּנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן רֹאשׁ וְעַל מַחְלַקְתּוֹ
עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף: הוּא בְנָיָהוּ גִּבּוֹר הַשְּׁלֹשִׁים 6
וְעַל־הַשְּׁלֹשִׁים וּמַחְלַקְתּוֹ עַמִּיזָבָד בְּנוֹ: הָרְבִיעִי 7
לַחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי עֲשָׂהאֵל אֲחִי יוֹאָב וּזְבַדְיָה בְּנוֹ אַחֲרָיו
וְעַל מַחְלַקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף: הַחֲמִישִׁי 8
ה׳ בפתח לַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי הַשַּׂר שַׁמְהוּת הַיִּזְרָחִ וְעַל מַחְלַקְתּוֹ
עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף: הַשִּׁשִּׁי לַחֹדֶשׁ הַשִּׁשִּׁי 9
עִירָא בֶן־עִקֵּשׁ הַתְּקוֹעִי וְעַל מַחְלַקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה
אָלֶף: הַשְּׁבִיעִי לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי חֶלֶץ י
הַפְּלוֹנִי מִן־בְּנֵי אֶפְרַיִם וְעַל מַחְלַקְתּוֹ עֶשְׂרִים
וְאַרְבָּעָה אָלֶף: הַשְּׁמִינִי לַחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי סִבְכַּי 11
הַחֻשָׁתִי לַזַּרְחִי וְעַל מַחְלַקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף:
הַתְּשִׁיעִי לַחֹדֶשׁ הַתְּשִׁיעִי אֲבִיעֶזֶר הָעַנְּתוֹתִי 12
לַבְּנִימִינִי וְעַל מַחְלַקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף: לבן ימיני
הָעֲשִׂירִי לַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי מַהְרַי הַנְּטוֹפָתִי 13 קרי
לַזַּרְחִי וְעַל מַחְלַקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף:
עַשְׁתֵּי עָשָׂר לַעֲשָׁתֵי עָשָׂר הַחֹדֶשׁ בְּנָיָה 14
הַפִּרְעָתוֹנִי מִן־בְּנֵי אֶפְרַיִם וְעַל מַחְלַקְתּוֹ עֶשְׂרִים
וְאַרְבָּעָה אָלֶף: הַשְּׁנֵים עָשָׂר לִשְׁנֵים טו
עָשָׂר הַחֹדֶשׁ חֶלְדַּי הַנְּטוֹפָתִי לְעָתְנִיאֵל וְעַל מַחְלַקְתּוֹ
עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף:
וְעַל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לָרְאוּבֵנִי נָגִיד אֱלִיעֶזֶר בֶּן־זִכְרִי 16
לְשִׁמְעוֹנִי שְׁפַטְיָהוּ בֶן־מַעֲכָה: לְלֵוִי חֲשַׁבְיָה בֶן־ 17

קְמוּאֵל

18 קְמוּאֵל לְאַהֲרֹן צָדוֹק׃ לִיהוּדָה אֱלִיהוּ מֵאֲחֵי דָוִיד
19 לִישִׁשכָר עָמְרִי בֶּן־מִיכָאֵל׃ לִזְבוּלֻן יִשְׁמַעְיָהוּ בֶּן־
כ עֹבַדְיָהוּ לְנַפְתָּלִי יְרִימוֹת בֶּן־עַזְרִיאֵל׃ לִבְנֵי אֶפְרַיִם
הוֹשֵׁעַ בֶּן־עַזַזְיָהוּ לַחֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה יוֹאֵל בֶּן־פְּדָיָהוּ׃
21 לַחֲצִי הַמְנַשֶּׁה גִּלְעָד יִדּוֹ בֶּן־זְכַרְיָהוּ לִבְנְיָמִן יַעֲשִׂיאֵל
22 בֶּן־אַבְנֵר׃ לְדָן עַזַרְאֵל בֶּן־יְרֹחָם אֵלֶּה שָׂרֵי שִׁבְטֵי
23 יִשְׂרָאֵל׃ וְלֹא־נָשָׂא דָוִיד מִסְפָּרָם לְמִבֶּן עֶשְׂרִים
שָׁנָה וּלְמַטָּה כִּי אָמַר יְהוָה לְהַרְבּוֹת אֶת־
24 יִשְׂרָאֵל כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם׃ יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה
הֵחֵל לִמְנוֹת וְלֹא כִלָּה וַיְהִי בָזֹאת קֶצֶף עַל־יִשְׂרָאֵל וְלֹא
עָלָה הַמִּסְפָּר בְּמִסְפַּר דִּבְרֵי הַיָּמִים לַמֶּלֶךְ דָּוִיד׃
כח וְעַל אֹצְרוֹת הַמֶּלֶךְ עַזְמָוֶת בֶּן־עֲדִיאֵל וְעַל־
הָאֹצָרוֹת בַּשָּׂדֶה בֶּעָרִים וּבַכְּפָרִים וּבַמִּגְדָּלוֹת יְהוֹנָתָן
26 בֶּן־עֻזִּיָּהוּ׃ וְעַל עֹשֵׂי מְלֶאכֶת הַשָּׂדֶה לַעֲבֹדַת
27 הָאֲדָמָה עֶזְרִי בֶּן־כְּלוּב׃ וְעַל־הַכְּרָמִים שִׁמְעִי
הָרָמָתִי וְעַל שְׁבִיאֵי הַכְּרָמִים לְאֹצְרוֹת הַיָּיִן זַבְדִּי הַשִּׁפְמִי׃
28 וְעַל־הַזֵּיתִים וְהַשִּׁקְמִים אֲשֶׁר בַּשְּׁפֵלָה בַּעַל חָנָן
29 הַגְּדֵרִי וְעַל־אֹצְרוֹת הַשָּׁמֶן יוֹאָשׁ׃ וְעַל־הַבָּקָר
הָרֹעִים בַּשָּׁרוֹן שִׁטְרַי הַשָּׁרוֹנִי וְעַל־הַבָּקָר בָּעֲמָקִים שרוי קרי
ל שָׁפָט בֶּן־עַדְלָי׃ וְעַל־הַגְּמַלִּים אוֹבִיל הַיִּשְׁמְעֵלִי
31 וְעַל־הָאֲתֹנוֹת יְחְדְיָהוּ הַמְּרֹנָתִי׃ וְעַל־הַצֹּאן יָזִיז
הַהָגְרִי כָּל־אֵלֶּה שָׂרֵי הָרְכוּשׁ אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ דָּוִיד׃
32 וִיהוֹנָתָן דּוֹד־דָּוִיד יוֹעֵץ אִישׁ־מֵבִין וְסוֹפֵר הוּא
33 וִיחִיאֵל בֶּן־חַכְמוֹנִי עִם־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַאֲחִיתֹפֶל יוֹעֵץ
34 לַמֶּלֶךְ וְחוּשַׁי הָאַרְכִּי רֵעַ הַמֶּלֶךְ׃ וְאַחֲרֵי אֲחִיתֹפֶל
יְהוֹיָדָע בֶּן־בְּנָיָהוּ וְאֶבְיָתָר וְשַׂר־צְבָא לַמֶּלֶךְ יוֹאָב׃

Cap. XXVIII. *David, in solemni ordinum conventu,*

כח וַיַּקְהֵל דָּוִיד אֶת־כָּל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל שָׂרֵי הַשְּׁבָטִים
וְשָׂרֵי הַמַּחְלְקוֹת הַמְשָׁרְתִים אֶת־הַמֶּלֶךְ וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים
ושרי

וְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת וְשָׂרֵי כָל־רְכוּשׁ־וּמִקְנֶה לַמֶּלֶךְ וּלְבָנָיו
עִם־הַסָּרִיסִים וְהַגִּבּוֹרִים וּלְכָל־גִּבּוֹר חַיִל אֶל־יְרוּשָׁלִָם׃
וַיָּקָם דָּוִיד הַמֶּלֶךְ עַל־רַגְלָיו וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּנִי אַחַי וְעַמִּי 2
אֲנִי עִם־לְבָבִי לִבְנוֹת בֵּית מְנוּחָה לַאֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה
וְלַהֲדֹם רַגְלֵי אֱלֹהֵינוּ וַהֲכִינוֹתִי לִבְנוֹת׃ וְהָאֱלֹהִים 3
אָמַר לִי לֹא־תִבְנֶה בַיִת לִשְׁמִי כִּי אִישׁ מִלְחָמוֹת אַתָּה
וְדָמִים שָׁפָכְתָּ׃ וַיִּבְחַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בִּי מִכָּל 4
בֵּית־אָבִי לִהְיוֹת לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם כִּי בִיהוּדָה
בָּחַר לְנָגִיד וּבְבֵית יְהוּדָה בֵּית אָבִי וּבִבְנֵי אָבִי בִּי רָצָה
לְהַמְלִיךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ וּמִכָּל־בָּנַי כִּי־רַבִּים בָּנִים ה *Salomonem regni successorem declarat,*
נָתַן לִי יְהוָה וַיִּבְחַר בִּשְׁלֹמֹה בְנִי לָשֶׁבֶת עַל־כִּסֵּא
מַלְכוּת יְהוָה עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר לִי שְׁלֹמֹה בִּנְךָ הוּא־ 6
יִבְנֶה בֵיתִי וְחַצֵרוֹתָי כִּי־בָחַרְתִּי בוֹ לִי לְבֵן וְאָנִי אֶהְיֶה
לוֹ לְאָב׃ וַהֲכִינוֹתִי אֶת־מַלְכוּתוֹ עַד־לְעוֹלָם אִם־יֶחֱזַק 7
לַעֲשׂוֹת מִצְוֹתַי וּמִשְׁפָּטַי כַּיּוֹם הַזֶּה׃ וְעַתָּה לְעֵינֵי כָל־ 8 *Cunctosque ad cultum Dei, & Templi aedificationem adhortatur.*
יִשְׂרָאֵל קְהַל־יְהוָה וּבְאָזְנֵי אֱלֹהֵינוּ שִׁמְרוּ וְדִרְשׁוּ כָּל־
מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְמַעַן תִּירְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה
וְהִנְחַלְתֶּם לִבְנֵיכֶם אַחֲרֵיכֶם עַד־עוֹלָם׃ וְאַתָּה שְׁלֹמֹה 9
בְנִי דַּע אֶת־אֱלֹהֵי אָבִיךָ וְעָבְדֵהוּ בְּלֵב שָׁלֵם וּבְנֶפֶשׁ
חֲפֵצָה כִּי כָל־לְבָבוֹת דּוֹרֵשׁ יְהוָה וְכָל־יֵצֶר מַחְשְׁבוֹת
מֵבִין אִם־תִּדְרְשֶׁנּוּ יִמָּצֵא לָךְ וְאִם־תַּעַזְבֶנּוּ יַזְנִיחֲךָ לָעַד׃
רְאֵה עַתָּה כִּי־יְהוָה בָּחַר בְּךָ לִבְנוֹת־בַּיִת לַמִּקְדָּשׁ
חֲזַק וַעֲשֵׂה׃ וַיִּתֵּן דָּוִיד לִשְׁלֹמֹה בְּנוֹ 11 *Operis formam Salomoni tradit.*
אֶת־תַּבְנִית הָאוּלָם וְאֶת־בָּתָּיו וְגִנְזֵכָיו וְעֲלִיֹּתָיו וְחֲדָרָיו
הַפְּנִימִים וּבֵית הַכַּפֹּרֶת׃ וְתַבְנִית כָּל אֲשֶׁר הָיָה בָרוּחַ 12
עִמּוֹ לְחַצְרוֹת בֵּית־יְהוָה וּלְכָל־הַלְּשָׁכוֹת סָבִיב לְאֹצְרוֹת
בֵּית הָאֱלֹהִים וּלְאֹצְרוֹת הַקֳּדָשִׁים׃ וְלַמַּחְלְקוֹת 13
הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וּלְכָל־מְלֶאכֶת עֲבֹדַת בֵּית־יְהוָה
ולכל

14 וּלְכָל־כְּלֵי עֲבֹדַת בֵּית־יְהוָה: לַזָּהָב בַּמִּשְׁקָל לַזָּהָב
לְכָל־כְּלֵי עֲבֹדָה וַעֲבֹדָה לְכָל כְּלֵי הַכֶּסֶף בְּמִשְׁקָל
15 לְכָל־כְּלֵי עֲבֹדָה וַעֲבֹדָה: וּמִשְׁקָל לִמְנֹרֹת הַזָּהָב
וְנֵרֹתֵיהֶם זָהָב בְּמִשְׁקַל־מְנוֹרָה וּמְנוֹרָה וְנֵרֹתֶיהָ
וְלִמְנֹרוֹת הַכֶּסֶף בְּמִשְׁקָל לִמְנוֹרָה וְנֵרֹתֶיהָ כַּעֲבֹדַת
16 מְנוֹרָה וּמְנוֹרָה: וְאֶת־הַזָּהָב מִשְׁקָל לְשֻׁלְחָנוֹת
הַמַּעֲרֶכֶת לְשֻׁלְחָן וְשֻׁלְחָן וְכֶסֶף לְשֻׁלְחָנוֹת הַכָּסֶף:
17 וְהַמִּזְלָגוֹת וְהַמִּזְרָקוֹת וְהַקְּשָׂרוֹת זָהָב טָהוֹר וְלִכְפוֹרֵי
הַזָּהָב בְּמִשְׁקָל לִכְפוֹר וְכִפּוֹר וְלִכְפוֹרֵי הַכֶּסֶף בְּמִשְׁקָל
18 לִכְפוֹר וְכִפּוֹר: וְלִמִזְבַּח הַקְּטֹרֶת זָהָב מְזֻקָּק בַּמִּשְׁקָל
וְלִתְבְנִית הַמֶּרְכָּבָה הַכְּרוּבִים זָהָב לְפֹרְשִׂים וְסֹכְכִים
19 עַל־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה: הַכֹּל בִּכְתָב מִיַּד יְהוָה עָלַי
כ הִשְׂכִּיל כָּל מַלְאֲכוֹת הַתַּבְנִית: וַיֹּאמֶר דָּוִיד
לִשְׁלֹמֹה בְּנוֹ חֲזַק וֶאֱמָץ וְעָשֵׂה אַל־תִּירָא וְאַל־תֵּחָת כִּי
יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהַי עִמָּךְ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַעַזְבֶךָּ עַד־
21 לְכָלוֹת כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדַת בֵּית־יְהוָה: וְהִנֵּה
מַחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְכָל־עֲבֹדַת בֵּית הָאֱלֹהִים
וְעִמְּךָ בְכָל־מְלָאכָה לְכָל־נָדִיב בְּחָכְמָה לְכָל־עֲבֹדָה

כט וְהַשָּׂרִים וְכָל־הָעָם לְכָל־דְּבָרֶיךָ: וַיֹּאמֶר דָּוִיד
Cap. xxix. *Iterum & verbis & exemplo universos cohortatur, ut in fabricam Templi dona ac munera conferant.*
הַמֶּלֶךְ לְכָל־הַקָּהָל שְׁלֹמֹה בְנִי אֶחָד בָּחַר־בּוֹ אֱלֹהִים
נַעַר וְרַךְ וְהַמְּלָאכָה גְּדוֹלָה כִּי לֹא לְאָדָם הַבִּירָה כִּי
2 לַיהוָה אֱלֹהִים: וּבְכָל־כֹּחִי הֲכִינוֹתִי לְבֵית אֱלֹהַי הַזָּהָב
לַזָּהָב וְהַכֶּסֶף לַכֶּסֶף וְהַנְּחֹשֶׁת לַנְּחֹשֶׁת הַבַּרְזֶל לַבַּרְזֶל
וְהָעֵצִים לָעֵצִים אַבְנֵי־שֹׁהַם וּמִלּוּאִים אַבְנֵי־פוּךְ וְרִקְמָה
3 וְכֹל אֶבֶן יְקָרָה וְאַבְנֵי־שַׁיִשׁ לָרֹב: וְעוֹד בִּרְצוֹתִי בְּבֵית
אֱלֹהַי יֶשׁ־לִי סְגֻלָּה זָהָב וָכֶסֶף נָתַתִּי לְבֵית־אֱלֹהָי
4 לְמַעְלָה מִכֹּל הֲכִינוֹתִי לְבֵית הַקֳּדָשׁ: שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
כִּכְּרֵי זָהָב מִזְהַב אוֹפִיר וְשִׁבְעַת אֲלָפִים כִּכְּרֵי־כֶסֶף

מְזֻקָּק לָטוּחַ קִירוֹת הַבָּתִּים׃ לַזָּהָב לַזָּהָב וְלַכֶּסֶף ה
לַכֶּסֶף וּלְכָל־מְלֶאכֶת בְּיַד חָרָשִׁים וּמִי מִתְנַדֵּב לְמַלֹּאת יחיו ו
יָדוֹ הַיּוֹם לַיהוָה׃ וַיִּתְנַדְּבוּ שָׂרֵי הָאָבוֹת וְשָׂרֵי 6 שִׁבְטֵי
יִשְׂרָאֵל וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת וְשָׂרֵי מְלֶאכֶת הַמֶּלֶךְ׃ *Quod liberaliter ab omnibus præstatur.*
וַיִּתְּנוּ לַעֲבוֹדַת בֵּית הָאֱלֹהִים זָהָב כִּכָּרִים חֲמֵשֶׁת־ 7
אֲלָפִים וְאַדַּרְכֹנִים רִבּוֹ וְכֶסֶף כִּכָּרִים עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים
וּנְחֹשֶׁת רִבּוֹ וּשְׁמוֹנַת אֲלָפִים כִּכָּרִים וּבַרְזֶל מֵאָה־אֶלֶף
כִּכָּרִים׃ וְהַנִּמְצָא אִתּוֹ אֲבָנִים נָתְנוּ לְאוֹצַר בֵּית־יְהוָה 8
עַל־יַד־יְחִיאֵל הַגֵּרְשֻׁנִּי׃ וַיִּשְׂמְחוּ הָעָם עַל־הִתְנַדְּבָם 9
כִּי בְלֵב שָׁלֵם הִתְנַדְּבוּ לַיהוָה וְגַם דָּוִד הַמֶּלֶךְ שָׂמַח
שִׂמְחָה גְדוֹלָה׃ *Unde David Deum publicè celebrat:* וַיְבָרֶךְ דָּוִד אֶת־יְהוָה לְעֵינֵי
כָּל־הַקָּהָל וַיֹּאמֶר דָּוִד בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
אָבִינוּ מֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם׃ לְךָ יְהוָה הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה 11
וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי־כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ
יְהוָה הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל׀ לְרֹאשׁ׃ וְהָעֹשֶׁר 12
וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ וְאַתָּה מוֹשֵׁל בַּכֹּל וּבְיָדְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה
וּבְיָדְךָ לְגַדֵּל וּלְחַזֵּק לַכֹּל׃ וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים אֲנַחְנוּ 13
לָךְ וּמְהַלְלִים לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ׃ וְכִי מִי אֲנִי וּמִי עַמִּי כִּי־ 14
נַעְצֹר כֹּחַ לְהִתְנַדֵּב כָּזֹאת כִּי־מִמְּךָ הַכֹּל וּמִיָּדְךָ נָתַנּוּ
לָךְ׃ כִּי־גֵרִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ וְתוֹשָׁבִים כְּכָל־ טו
אֲבוֹתֵינוּ כַּצֵּל יָמֵינוּ עַל־הָאָרֶץ וְאֵין מִקְוֶה׃ יְהוָה 16
אֱלֹהֵינוּ כֹּל הֲמוֹן הַזֶּה אֲשֶׁר הֲכִינֹונוּ לִבְנוֹת־לְךָ בֵּית
לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ מִיָּדְךָ הִיא וְלָךְ הַכֹּל׃ וְיָדַעְתִּי אֱלֹהַי כִּי 17 הוא קרי
אַתָּה בֹחֵן לֵבָב וּמֵישָׁרִים תִּרְצֶה אֲנִי בְיֹשֶׁר לְבָבִי
הִתְנַדַּבְתִּי כָל־אֵלֶּה וְעַתָּה עַמְּךָ הַנִּמְצָאוּ־פֹה רָאִיתִי
בְשִׂמְחָה לְהִתְנַדֵּב־לָךְ׃ יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק 18
וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ שָׁמְרָה זֹּאת לְעוֹלָם לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת
לְבַב עַמֶּךָ וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ׃ וְלִשְׁלֹמֹה בְנִי תֵּן לֵבָב 19
שלם

שָׁלֵם לִשְׁמֹר מִצְוֹתֶיךָ עֵדוֹתֶיךָ וְחֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת הַכֹּל
וְלִבְנוֹת הַבִּירָה אֲשֶׁר הֲכִינוֹתִי: וַיֹּאמֶר
דָּוִיד לְכָל הַקָּהָל בָּרְכוּ נָא אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וַיְבָרְכוּ
כָל הַקָּהָל לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה
Et apparato ingenti sacrificio Salomonem in Regem consecrat.
21 וְלַמֶּלֶךְ: וַיִּזְבְּחוּ לַיהוָה זְבָחִים וַיַּעֲלוּ עֹלוֹת לַיהוָה
לְמָחֳרַת הַיּוֹם הַהוּא פָּרִים אֶלֶף אֵילִים אֶלֶף כְּבָשִׂים
22 אֶלֶף וְנִסְכֵּיהֶם וּזְבָחִים לָרֹב לְכָל יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאכְלוּ
וַיִּשְׁתּוּ לִפְנֵי יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה וַיַּמְלִיכוּ
שֵׁנִית לִשְׁלֹמֹה בֶּן דָּוִיד וַיִּמְשְׁחוּ לַיהוָה לְנָגִיד וּלְצָדוֹק
23 לְכֹהֵן: וַיֵּשֶׁב שְׁלֹמֹה עַל כִּסֵּא יְהוָה לְמֶלֶךְ תַּחַת
24 דָּוִיד אָבִיו וַיִּצְלַח וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו כָּל יִשְׂרָאֵל: וְכָל פתח באתנח
הַשָּׂרִים וְהַגִּבֹּרִים וְגַם כָּל בְּנֵי הַמֶּלֶךְ דָּוִיד נָתְנוּ יָד
כה תַּחַת שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ: וַיְגַדֵּל יְהוָה אֶת שְׁלֹמֹה
לְמַעְלָה לְעֵינֵי כָל יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן עָלָיו הוֹד מַלְכוּת אֲשֶׁר
לֹא הָיְתָה עַל כָּל מֶלֶךְ לְפָנָיו עַל יִשְׂרָאֵל:
26 27 וְדָוִיד בֶּן יִשַׁי מָלַךְ עַל כָּל יִשְׂרָאֵל: וְהַיָּמִים קמץ בז"ק
אֲשֶׁר מָלַךְ עַל יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּחֶבְרוֹן מָלַךְ
Moritur David.
28 שֶׁבַע שָׁנִים וּבִירוּשָׁלַם מָלַךְ שְׁלֹשִׁים וְשָׁלוֹשׁ: וַיָּמָת
בְּשֵׂיבָה טוֹבָה שָׂבַע יָמִים עֹשֶׁר וְכָבוֹד וַיִּמְלֹךְ שְׁלֹמֹה
29 בְּנוֹ תַּחְתָּיו: וּדְבְרֵי דָוִיד הַמֶּלֶךְ הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרֹנִים
הִנָּם כְּתוּבִים עַל דִּבְרֵי שְׁמוּאֵל הָרֹאֶה וְעַל דִּבְרֵי נָתָן
ל הַנָּבִיא וְעַל דִּבְרֵי גָד הַחֹזֶה: עִם כָּל מַלְכוּתוֹ וּגְבוּרָתוֹ
וְהָעִתִּים אֲשֶׁר עָבְרוּ עָלָיו וְעַל יִשְׂרָאֵל וְעַל כָּל
מַמְלְכוֹת הָאֲרָצוֹת:

ויתחזק

SECUNDUS LIBER CHRONICORUM, HEBRAICE דברי הימים ב

CAPUT. I. א

א וַיִּתְחַזֵּק שְׁלֹמֹה בֶּן־דָּוִיד עַל־ *Salomo Deum Gibeone sumtuoso sacrificio colit.*
2 מַלְכוּתוֹ וַיהוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ וַיְגַדְּלֵהוּ לְמַעְלָה: וַיֹּאמֶר
שְׁלֹמֹה לְכָל־יִשְׂרָאֵל לְשָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת
וְלַשֹּׁפְטִים וּלְכֹל נָשִׂיא לְכֹל יִשְׂרָאֵל רָאשֵׁי הָאָבוֹת:
3 וַיֵּלְכוּ שְׁלֹמֹה וְכָל־הַקָּהָל עִמּוֹ לַבָּמָה אֲשֶׁר בְּגִבְעוֹן כִּי־
שָׁם הָיָה אֹהֶל מוֹעֵד הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה עֶבֶד־
4 יְהוָה בַּמִּדְבָּר: אֲבָל אֲרוֹן הָאֱלֹהִים הֶעֱלָה דָוִיד מִקִּרְיַת
יְעָרִים בְּהֵכִין לוֹ דָּוִיד כִּי נָטָה־לוֹ אֹהֶל בִּירוּשָׁלִָם:
5 וּמִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר עָשָׂה בְצַלְאֵל בֶּן־אוּרִי בֶן־חוּר
שָׂם לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה וַיִּדְרְשֵׁהוּ שְׁלֹמֹה וְהַקָּהָל: וַיַּעַל
6 שְׁלֹמֹה שָׁם עַל־מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר לְאֹהֶל
מוֹעֵד וַיַּעַל עָלָיו עֹלוֹת אָלֶף: *Divinâ visione illustratur.*
7 בַּלַּיְלָה הַהוּא נִרְאָה אֱלֹהִים לִשְׁלֹמֹה וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁאַל מָה אֶתֵּן לָךְ:
8 וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לֵאלֹהִים אַתָּה עָשִׂיתָ עִם־דָּוִיד אָבִי חֶסֶד
גָּדוֹל וְהִמְלַכְתַּנִי תַּחְתָּיו: עַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים יֵאָמֵן
9 דְּבָרְךָ עִם דָּוִיד אָבִי כִּי אַתָּה הִמְלַכְתַּנִי עַל־עַם רַב
כֶּעָפָר הָאָרֶץ: עַתָּה חָכְמָה וּמַדָּע תֶּן־לִי וְאֵצֵאָה לִפְנֵי
הָעָם־הַזֶּה וְאָבוֹאָה כִּי־מִי יִשְׁפֹּט אֶת־עַמְּךָ הַזֶּה הַגָּדוֹל:
11 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לִשְׁלֹמֹה יַעַן אֲשֶׁר הָיְתָה זֹּאת
עִם־לִבֶּךָ וְלֹא שָׁאַלְתָּ עֹשֶׁר נְכָסִים וְכָבוֹד וְאֶת נֶפֶשׁ
שֹׂנְאֶיךָ וְגַם יָמִים רַבִּים לֹא שָׁאָלְתָּ וַתִּשְׁאַל־לְךָ חָכְמָה
וּמַדָּע אֲשֶׁר תִּשְׁפּוֹט אֶת־עַמִּי אֲשֶׁר הִמְלַכְתִּיךָ עָלָיו:
12 *Atque insigni sapientiâ divinitùs ornatur.*
חָכְמָה וּמַדָּע נָתוּן לָךְ וְעֹשֶׁר וּנְכָסִים וְכָבוֹד אֶתֵּן לָךְ
אֲשֶׁר לֹא־הָיָה כֵן לַמְּלָכִים אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ וְאַחֲרֶיךָ לֹא
יִהְיֶה

13 יְהִיָּה־כֵּן׃ וַיָּבֹא שְׁלֹמֹה לַבָּמָה אֲשֶׁר־בְּגִבְעוֹן
יְרוּשָׁלַם מִלִּפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וַיִּמְלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃
14 וַיֶּאֱסֹף שְׁלֹמֹה רֶכֶב וּפָרָשִׁים וַיְהִי־לוֹ אֶלֶף
וְאַרְבַּע־מֵאוֹת רֶכֶב וּשְׁנֵים עָשָׂר אֶלֶף פָּרָשִׁים וַיַּנִּיחֵם
טו בְּעָרֵי הָרֶכֶב וְעִם־הַמֶּלֶךְ בִּירוּשָׁלָם׃ וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ אֶת־
הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב בִּירוּשָׁלַם כָּאֲבָנִים וְאֶת־הָאֲרָזִים
16 נָתַן כַּשִּׁקְמִים אֲשֶׁר־בַּשְּׁפֵלָה לָרֹב׃ וּמוֹצָא הַסּוּסִים
א׳ במקום ה׳ אֲשֶׁר לִשְׁלֹמֹה מִמִּצְרָיִם וּמִקְוֵא סֹחֲרֵי הַמֶּלֶךְ מִקְוֵא א׳ במקום ה׳
17 יִקְחוּ בִּמְחִיר׃ וַיַּעֲלוּ וַיֹּצִיאוּ מִמִּצְרַיִם מֶרְכָּבָה בְּשֵׁשׁ
מֵאוֹת כֶּסֶף וְסוּס בַּחֲמִשִּׁים וּמֵאָה וְכֵן לְכָל־מַלְכֵי
18 הַחִתִּים וּמַלְכֵי אֲרָם בְּיָדָם יוֹצִיאוּ׃ וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה
א ב לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה וּבַיִת לְמַלְכוּתוֹ׃ וַיִּסְפֹּר שְׁלֹמֹה
שִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ סַבָּל וּשְׁמֹנִים אֶלֶף אִישׁ חֹצֵב בָּהָר
וּמְנַצְּחִים עֲלֵיהֶם שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃
2 וַיִּשְׁלַח שְׁלֹמֹה אֶל־חוּרָם מֶלֶךְ־צֹר לֵאמֹר כַּאֲשֶׁר
עָשִׂיתָ עִם־דָּוִיד אָבִי וַתִּשְׁלַח־לוֹ אֲרָזִים לִבְנוֹת
3 לוֹ בַּיִת לָשֶׁבֶת בּוֹ׃ הִנֵּה אֲנִי בוֹנֶה בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה
קמץ בלא אס״ף אֱלֹהָי לְהַקְדִּישׁ לוֹ לְהַקְטִיר לְפָנָיו קְטֹרֶת־סַמִּים
וּמַעֲרֶכֶת תָּמִיד וְעֹלוֹת לַבֹּקֶר וְלָעֶרֶב לַשַּׁבָּתוֹת
וְלֶחֳדָשִׁים וּלְמוֹעֲדֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְעוֹלָם זֹאת עַל־
4 יִשְׂרָאֵל׃ וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־אֲנִי בוֹנֶה גָּדוֹל כִּי־גָדוֹל אֱלֹהֵינוּ
ה מִכָּל־הָאֱלֹהִים׃ וּמִי יַעְצָר־כֹּחַ לִבְנוֹת־לוֹ בַּיִת כִּי הַשָּׁמַיִם
וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם לֹא יְכַלְכְּלֻהוּ וּמִי אֲנִי אֲשֶׁר אֶבְנֶה־לּוֹ בַּיִת
6 כִּי אִם־לְהַקְטִיר לְפָנָיו׃ וְעַתָּה שְׁלַח־לִי אִישׁ־חָכָם
לַעֲשׂוֹת בַּזָּהָב וּבַכֶּסֶף וּבַנְּחֹשֶׁת וּבַבַּרְזֶל וּבָאַרְגָּוָן
וְכַרְמִיל וּתְכֵלֶת וְיֹדֵעַ לְפַתֵּחַ פִּתּוּחִים עִם־הַחֲכָמִים
אֲשֶׁר עִמִּי בִּיהוּדָה וּבִירוּשָׁלַם אֲשֶׁר הֵכִין דָּוִיד אָבִי׃
7 וְשְׁלַח־לִי עֲצֵי אֲרָזִים בְּרוֹשִׁים וְאַלְגּוּמִּים מֵהַלְּבָנוֹן כִּי רגש אחר שורק
אני

Florentes, ipso regnante, Israëlitarum res.

Cap. II. Salomo Templum admirandi operis excitaturus, cum Hiramo Tyri Rege certis conditionibus paciscitur, de materiâ ex Libano monte subvehendâ.

אֲנִי יָדַעְתִּי אֲשֶׁר עֲבָדֶיךָ יוֹדְעִים לִכְרוֹת עֲצֵי לְבָנוֹן וְהִנֵּה
עֲבָדַי עִם־עֲבָדֶיךָ׃ 8 וְלֶהָכִין לִי עֵצִים לָרֹב כִּי הַבַּיִת
אֲשֶׁר־אֲנִי בּוֹנֶה גָּדוֹל וְהַפְלֵא׃ 9 וְהִנֵּה לַחֹטְבִים לְכֹרְתֵי
הָעֵצִים נָתַתִּי חִטִּים מַכּוֹת לַעֲבָדֶיךָ כֹּרִים עֶשְׂרִים אֶלֶף
וּשְׂעֹרִים כֹּרִים עֶשְׂרִים אֶלֶף וְיַיִן בַּתִּים עֶשְׂרִים אֶלֶף וְשֶׁמֶן
בַּתִּים עֶשְׂרִים אֶלֶף׃ 10 וַיֹּאמֶר חוּרָם מֶלֶךְ־צֹר
בִּכְתָב וַיִּשְׁלַח אֶל־שְׁלֹמֹה בְּאַהֲבַת יְהוָה אֶת־עַמּוֹ נְתָנְךָ
עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ׃ 11 וַיֹּאמֶר חוּרָם בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן לְדָוִיד
הַמֶּלֶךְ בֵּן חָכָם יוֹדֵעַ שֵׂכֶל וּבִינָה אֲשֶׁר יִבְנֶה בַּיִת לַיהוָה
וּבַיִת לְמַלְכוּתוֹ׃ 12 וְעַתָּה שָׁלַחְתִּי אִישׁ חָכָם יוֹדֵעַ בִּינָה
לְחוּרָם אָבִי׃ 13 בֶּן־אִשָּׁה מִן־בְּנוֹת דָּן וְאָבִיו אִישׁ־צֹרִי יוֹדֵעַ
לַעֲשׂוֹת בַּזָּהָב וּבַכֶּסֶף בַּנְּחֹשֶׁת בַּבַּרְזֶל בָּאֲבָנִים וּבָעֵצִים
בָּאַרְגָּמָן בַּתְּכֵלֶת וּבַבּוּץ וּבַכַּרְמִיל וּלְפַתֵּחַ כָּל־פִּתּוּחַ
וְלַחְשֹׁב כָּל־מַחֲשֶׁבֶת אֲשֶׁר יִנָּתֶן־לוֹ עִם־חֲכָמֶיךָ וְחַכְמֵי
אֲדֹנִי דָוִיד אָבִיךָ׃ 14 וְעַתָּה הַחִטִּים וְהַשְּׂעֹרִים הַשֶּׁמֶן וְהַיַּיִן
אֲשֶׁר־אָמַר אֲדֹנִי יִשְׁלַח לַעֲבָדָיו׃ וַאֲנַחְנוּ נִכְרֹת עֵצִים מִן־טו
הַלְּבָנוֹן כְּכָל־צָרְכֶּךָ וּנְבִיאֵם לְךָ רַפְסֹדוֹת עַל־יָם יָפוֹ
וְאַתָּה תַּעֲלֶה אֹתָם יְרוּשָׁלִָם׃ 16 וַיִּסְפֹּר שְׁלֹמֹה כָּל־
הָאֲנָשִׁים הַגֵּרִים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי הַסְּפֹר
אֲשֶׁר סְפָרָם דָּוִיד אָבִיו וַיִּמָּצְאוּ מֵאָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף
וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ 17 וַיַּעַשׂ מֵהֶם שִׁבְעִים אֶלֶף
סַבָּל וּשְׁמֹנִים אֶלֶף חֹצֵב בָּהָר וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ
מֵאוֹת מְנַצְּחִים לְהַעֲבִיד אֶת־הָעָם׃ ג א וַיָּחֶל שְׁלֹמֹה
לִבְנוֹת אֶת־בֵּית־יְהוָה בִּירוּשָׁלִָם בְּהַר הַמּוֹרִיָּה אֲשֶׁר
נִרְאָה לְדָוִיד אָבִיהוּ אֲשֶׁר הֵכִין בִּמְקוֹם דָּוִיד בְּגֹרֶן אָרְנָן
הַיְבוּסִי׃ 2 וַיָּחֶל לִבְנוֹת בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בַּשֵּׁנִי בִּשְׁנַת אַרְבַּע
לְמַלְכוּתוֹ׃ 3 וְאֵלֶּה הוּסַד שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת־בֵּית
האלהים

Ille humaniter & prolixè operam suam offert.

Cap. III. *Templi situs, magnitudo, partes & ornatus describuntur.*

הָאֱלֹהִים הָאָרֶךְ אַמּוֹת בְּמִדַּת הָרִאשׁוֹנָה אַמּוֹת שִׁשִּׁים
4 וְרֹחַב אַמּוֹת עֶשְׂרִים׃ וְהָאוּלָם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאָרֶךְ
עַל־פְּנֵי רֹחַב־הַבַּיִת אַמּוֹת עֶשְׂרִים וְהַגָּבַהּ מֵאָה וְעֶשְׂרִים
ה וַיְצַפֵּהוּ מִפְּנִימָה זָהָב טָהוֹר׃ וְאֶת־הַבַּיִת הַגָּדוֹל חִפָּה
עֲצֵי בְרוֹשִׁים וַיְחַפֵּהוּ זָהָב טוֹב וַיַּעַל עָלָיו תְּמָרִים
6 וְשַׁרְשְׁרֹת׃ וַיְצַף אֶת־הַבַּיִת אֶבֶן יְקָרָה לְתִפְאָרֶת
7 וְהַזָּהָב זָהָב פַּרְוִים׃ וַיְחַף אֶת־הַבַּיִת הַקֹּרוֹת הַסִּפִּים
וּקְירוֹתָיו וְדַלְתוֹתָיו זָהָב וּפִתַּח כְּרוּבִים עַל־הַקִּירוֹת׃
8 וַיַּעַשׂ אֶת־בֵּית־קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים אָרְכּוֹ עַל־פְּנֵי
רֹחַב־הַבַּיִת אַמּוֹת עֶשְׂרִים וְרָחְבּוֹ אַמּוֹת עֶשְׂרִים
9 וַיְחַפֵּהוּ זָהָב טוֹב לְכִכָּרִים שֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וּמִשְׁקַל
לְמִסְמְרוֹת לְשְׁקָלִים חֲמִשִּׁים זָהָב וְהָעֲלִיּוֹת חִפָּה זָהָב׃
י וַיַּעַשׂ בְּבֵית־קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים כְּרוּבִים שְׁנַיִם
11 מַעֲשֵׂה צַיָּצִים וַיְצַפּוּ אֹתָם זָהָב׃ וְכַנְפֵי הַכְּרוּבִים
אָרְכָּם אַמּוֹת עֶשְׂרִים כְּנַף הָאֶחָד לָאַמּוֹת חָמֵשׁ מַגַּעַת
לְקִיר הַבַּיִת וְהַכָּנָף הַאֲחֶרֶת אַמּוֹת חָמֵשׁ מַגִּיעַ לִכְנַף
12 הַכְּרוּב הָאַחֵר׃ וּכְנַף הַכְּרוּב הָאֶחָד אַמּוֹת חָמֵשׁ מַגִּיעַ
לְקִיר הַבַּיִת וְהַכָּנָף הָאַחֶרֶת אַמּוֹת חָמֵשׁ דְּבֵקָה לִכְנַף
13 הַכְּרוּב הָאַחֵר׃ כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים הָאֵלֶּה פֹּרְשִׂים אַמּוֹת
עֶשְׂרִים וְהֵם עֹמְדִים עַל־רַגְלֵיהֶם וּפְנֵיהֶם לַבָּיִת׃
14 וַיַּעַשׂ אֶת־הַפָּרֹכֶת תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְכַרְמִיל
טו וּבוּץ וַיַּעַל עָלָיו כְּרוּבִים׃ וַיַּעַשׂ לִפְנֵי הַבַּיִת
עַמּוּדִים שְׁנַיִם אַמּוֹת שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ אֹרֶךְ וְהַצֶּפֶת
16 אֲשֶׁר־עַל־רֹאשׁוֹ אַמּוֹת חָמֵשׁ׃ וַיַּעַשׂ
שַׁרְשְׁרוֹת בַּדְּבִיר וַיִּתֵּן עַל־רֹאשׁ הָעַמֻּדִים וַיַּעַשׂ רִמּוֹנִים
17 מֵאָה וַיִּתֵּן בַּשַּׁרְשְׁרוֹת׃ וַיָּקֶם אֶת־הָעַמּוּדִים עַל־פְּנֵי
יחיד הַהֵיכָל אֶחָד מִימִין וְאֶחָד מֵהַשְּׂמֹאול וַיִּקְרָא שֵׁם הַיְמִינִי
א ך יָכִין וְשֵׁם הַשְּׂמָאלִי בֹּעַז׃ וַיַּעַשׂ מִזְבַּח נְחֹשֶׁת עֶשְׂרִים

Cap. IV. *Altaris, labrorum*

אַמָּה אָרְכּוֹ וְעֶשְׂרִים אַמָּה רָחְבּוֹ וְעֶשֶׂר אַמּוֹת קוֹמָתוֹ׃ aneorum, columnarum, reliquaque Sanctuarii supellectilis fabrica.
2 וַיַּעַשׂ אֶת־הַיָּם מוּצָק עֶשֶׂר בָּאַמָּה מִשְּׂפָתוֹ
אֶל־שְׂפָתוֹ עָגֻל׀ סָבִיב וְחָמֵשׁ בָּאַמָּה קוֹמָתוֹ וְקָו
3 שְׁלֹשִׁים בָּאַמָּה יָסֹב אֹתוֹ סָבִיב׃ וּדְמוּת בְּקָרִים תַּחַת
לוֹ סָבִיב׀ סָבִיב סוֹבְבִים אֹתוֹ עֶשֶׂר בָּאַמָּה מַקִּיפִים אֶת־
4 הַיָּם סָבִיב שְׁנַיִם טוּרִים הַבָּקָר יְצוּקִים בְּמִצַּקְתּוֹ׃ עֹמֵד
עַל־שְׁנֵים עָשָׂר בָּקָר שְׁלֹשָׁה פָנִים׀ צָפוֹנָה וּשְׁלֹשָׁה
פָנִים יָמָּה וּשְׁלֹשָׁה׀ פָּנִים נֶגְבָּה וּשְׁלֹשָׁה פָּנִים מִזְרָחָה
וְהַיָּם עֲלֵיהֶם מִלְמָעְלָה וְכָל־אֲחֹרֵיהֶם בָּיְתָה׃ וְעָבְיוֹ ה
טֶפַח וּשְׂפָתוֹ כְּמַעֲשֵׂה שְׂפַת־כּוֹס פֶּרַח שׁוֹשַׁנָּה מַחֲזִיק
בַּתִּים שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים יָכִיל׃ וַיַּעַשׂ כִּיֹּרִים 6
עֲשָׂרָה וַיִּתֵּן חֲמִשָּׁה מִיָּמִין וַחֲמִשָּׁה מֵהַשְּׂמֹאול לְרָחְצָה
בָּהֶם אֶת־מַעֲשֵׂה הָעוֹלָה יְרַיְחוּ בָם וְהַיָּם לְרָחְצָה
לַכֹּהֲנִים בּוֹ׃ וַיַּעַשׂ אֶת־מְנֹרוֹת הַזָּהָב עֶשֶׂר 7
כְּמִשְׁפָּטָם וַיִּתֵּן בַּהֵיכָל חָמֵשׁ מִיָּמִין וְחָמֵשׁ מִשְּׂמֹאול׃
וַיַּעַשׂ שֻׁלְחָנוֹת עֲשָׂרָה וַיִּנַּח בַּהֵיכָל חֲמִשָּׁה 8
מִיָּמִין וְחֲמִשָּׁה מִשְּׂמֹאול וַיַּעַשׂ מִזְרְקֵי זָהָב מֵאָה׃
וַיַּעַשׂ חֲצַר הַכֹּהֲנִים וְהָעֲזָרָה הַגְּדוֹלָה 9
וּדְלָתוֹת לָעֲזָרָה וְדַלְתוֹתֵיהֶם צִפָּה נְחֹשֶׁת׃ וְאֶת־הַיָּם׀
נָתַן מִכֶּתֶף הַיְמָנִית קֵדְמָה מִמּוּל נֶגְבָּה׃
וַיַּעַשׂ חוּרָם אֶת־הַסִּירוֹת וְאֶת־הַיָּעִים 11
וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת וַיְכַל חִירָם לַעֲשׂוֹת אֶת־הַמְּלָאכָה תורם קרי
אֲשֶׁר עָשָׂה לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בְּבֵית הָאֱלֹהִים׃ עַמּוּדִים 12
שְׁנַיִם וְהַגְּלֹוֹת וְהַכְּתָרוֹת עַל־רֹאשׁ הָעַמֻּדִים שְׁתַּיִם
וְהַשְּׂבָכוֹת שְׁתַּיִם לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי גְּלוֹת הַכְּתָרוֹת
אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים׃ וְאֶת־הָרִמּוֹנִים אַרְבַּע 13
מֵאוֹת לִשְׁתֵּי הַשְּׂבָכוֹת שְׁנֵים טוּרִים רִמּוֹנִים לַשְּׂבָכָה
הָאֶחָת לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי גְּלוֹת הַכְּתָרוֹת אֲשֶׁר עַל־

פְּנֵי

14 פְּנֵי הָעֲמוּדִים: וְאֶת־הַמְּכֹנוֹת עָשָׂה וְאֶת־הַכִּיֹּרוֹת
טו עָשָׂה עַל־הַמְּכֹנוֹת: אֶת־הַיָּם אֶחָד וְאֶת־הַבָּקָר
16 שְׁנֵים־עָשָׂר תַּחְתָּיו: וְאֶת־הַסִּירוֹת וְאֶת־הַיָּעִים
וְאֶת־הַמִּזְלָגוֹת וְאֶת־כָּל־כֵּלֵיהֶם עָשָׂה חוּרָם אָבִיו
17 לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה נְחֹשֶׁת מָרוּק: בְּכִכַּר
הַיַּרְדֵּן יְצָקָם הַמֶּלֶךְ בַּעֲבִי הָאֲדָמָה בֵּין סֻכּוֹת וּבֵין
18 צְרֵדָתָה: וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה כָּל־הַכֵּלִים
הָאֵלֶּה לָרֹב מְאֹד כִּי לֹא נֶחְקַר מִשְׁקַל הַנְּחֹשֶׁת:
19 וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה אֶת כָּל־הַכֵּלִים אֲשֶׁר בֵּית הָאֱלֹהִים
וְאֶת מִזְבַּח הַזָּהָב וְאֶת־הַשֻּׁלְחָנוֹת וְעֲלֵיהֶם לֶחֶם
כ הַפָּנִים: וְאֶת־הַמְּנֹרוֹת וְנֵרֹתֵיהֶם לְבָעֲרָם כַּמִּשְׁפָּט
21 לִפְנֵי הַדְּבִיר זָהָב סָגוּר: וְהַפֶּרַח וְהַנֵּרוֹת וְהַמֶּלְקָחַיִם
22 זָהָב הוּא מִכְלוֹת זָהָב: וְהַמִּזְמְרוֹת וְהַמִּזְרָקוֹת וְהַכַּפּוֹת
וְהַמַּחְתּוֹת זָהָב סָגוּר וּפֶתַח הַבַּיִת דַּלְתוֹתָיו הַפְּנִימִיוֹת
לְקֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים וְדַלְתֵי הַבַּיִת לַהֵיכָל זָהָב:

א ה וַתִּשְׁלַם כָּל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר־
עָשָׂה שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה וַיָּבֵא שְׁלֹמֹה אֶת־קָדְשֵׁי
1 דָוִיד אָבִיו וְאֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־כָּל־הַכֵּלִים
2 נָתַן בְּאֹצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים: אָז יַקְהֵיל שְׁלֹמֹה
אֶת־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־כָּל־רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת נְשִׂיאֵי
הָאָבוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־יְרוּשָׁלַם לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן
3 בְּרִית־יְהוָה מֵעִיר דָּוִיד הִיא צִיּוֹן: וַיִּקָּהֲלוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ
4 כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל בָּחַג הוּא הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי: וַיָּבֹאוּ כָּל
ה זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׂאוּ הַלְוִיִּם אֶת־הָאָרוֹן: וַיַּעֲלוּ אֶת־
הָאָרוֹן וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר
6 בָּאֹהֶל הֶעֱלוּ אֹתָם הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם: וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְכָל־
עֲדַת יִשְׂרָאֵל הַנּוֹעָדִים עָלָיו לִפְנֵי הָאָרוֹן מְזַבְּחִים צֹאן
7 וּבָקָר אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפְרוּ וְלֹא יִמָּנוּ מֵרֹב: וַיָּבִיאוּ הַכֹּהֲנִים

Cap. V. *Salomo, festo Sacerdotum ac Principum comitatu,*

Arcam foederis in Templi adytum inducit.

אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה אֶל־מְקוֹמוֹ אֶל־דְּבִיר הַבַּיִת אֶל־
קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים אֶל־תַּחַת כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים: וַיִּהְיוּ הַכְּרוּבִים 8
פֹּרְשִׂים כְּנָפַיִם עַל־מְקוֹם הָאָרוֹן וַיְכַסּוּ הַכְּרוּבִים עַל־
הָאָרוֹן וְעַל־בַּדָּיו מִלְמָעְלָה: וַיַּאֲרִיכוּ הַבַּדִּים וַיֵּרָאוּ 9
רָאשֵׁי הַבַּדִּים מִן־הָאָרוֹן עַל־פְּנֵי הַדְּבִיר וְלֹא יֵרָאוּ
הַחוּצָה וַיְהִי־שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה: אֵין בָּאָרוֹן רַק שְׁנֵי
הַלֻּחוֹת אֲשֶׁר־נָתַן מֹשֶׁה בְּחֹרֵב אֲשֶׁר כָּרַת יְהוָה עִם־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם: וַיְהִי בְּצֵאת 11 *Dumque sacro concentu Dominum celebrat,*
הַכֹּהֲנִים מִן־הַקֹּדֶשׁ כִּי כָּל־הַכֹּהֲנִים הַנִּמְצָאִים
הִתְקַדָּשׁוּ אֵין לִשְׁמוֹר לַמַּחְלְקוֹת: וְהַלְוִיִּם הַמְשֹׁרְרִים 12
לְכֻלָּם לְאָסָף לְהֵימָן לִידוּתוּן וְלִבְנֵיהֶם וְלַאֲחֵיהֶם
מִלְבָּשִׁים בּוּץ בִּמְצִלְתַּיִם וּבִנְבָלִים וְכִנֹּרוֹת עֹמְדִים
מִזְרַח לַמִּזְבֵּחַ וְעִמָּהֶם כֹּהֲנִים לְמֵאָה וְעֶשְׂרִים
מַחְצְרִים בַּחֲצֹצְרוֹת: וַיְהִי כְּאֶחָד לַמְחַצְּרִים 13 ז יחיד ו׳ יחיד צ׳
וְלַמְשֹׁרְרִים לְהַשְׁמִיעַ קוֹל אֶחָד לְהַלֵּל וּלְהוֹדוֹת לַיהוָה
וּכְהָרִים קוֹל בַּחֲצֹצְרוֹת וּבִמְצִלְתַּיִם וּבִכְלֵי הַשִּׁיר
וּבְהַלֵּל לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְהַבַּיִת מָלֵא עָנָן
בֵּית יְהוָה: וְלֹא־יָכְלוּ הַכֹּהֲנִים לַעֲמוֹד לְשָׁרֵת מִפְּנֵי 14
הֶעָנָן כִּי־מָלֵא כְּבוֹד־יְהוָה אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים:

Cap. VI. *Salomo solemnibus precibus Ædem consecrat.*

אָז אָמַר שְׁלֹמֹה יְהוָה אָמַר לִשְׁכֹּן בָּעֲרָפֶל: ן א
וַאֲנִי בָּנִיתִי בֵית־זְבֻל לָךְ וּמָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ עוֹלָמִים: וַיִּסֹּב 2 3
הַמֶּלֶךְ אֶת־פָּנָיו וַיְבָרֶךְ אֵת כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וְכָל־קְהַל
יִשְׂרָאֵל עוֹמֵד: וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר 4
דִּבֶּר בְּפִיו אֶת דָּוִיד אָבִי וּבְיָדָיו מִלֵּא לֵאמֹר: מִן־הַיּוֹם ה
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶת־עַמִּי מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא־בָחַרְתִּי בְּעִיר
מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לִבְנוֹת בַּיִת לִהְיוֹת שְׁמִי שָׁם וְלֹא־
בָחַרְתִּי בְּאִישׁ לִהְיוֹת נָגִיד עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל: וָאֶבְחַר 6
בִּירוּשָׁלַם לִהְיוֹת שְׁמִי שָׁם וָאֶבְחַר בְּדָוִיד לִהְיוֹת עַל־

עַמִּי

7 עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי עִם־לְבַב דָּוִיד אָבִי לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם
8 יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־דָּוִיד אָבִי יַעַן
אֲשֶׁר הָיָה עִם־לְבָבְךָ לִבְנוֹת בַּיִת לִשְׁמִי הֱטִיבוֹתָ כִּי
9 הָיָה עִם־לְבָבֶךָ׃ רַק אַתָּה לֹא תִבְנֶה הַבַּיִת כִּי בִנְךָ
י הַיֹּצֵא מֵחֲלָצֶיךָ הוּא־יִבְנֶה הַבַּיִת לִשְׁמִי׃ וַיָּקֶם יְהוָה אֶת־
דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר וָאָקוּם תַּחַת דָּוִיד אָבִי וָאֵשֵׁב עַל־
כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה וָאֶבְנֶה הַבַּיִת לְשֵׁם
11 יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וָאָשִׂים שָׁם אֶת־הָאָרוֹן אֲשֶׁר שָׁם
12 בְּרִית יְהוָה אֲשֶׁר כָּרַת עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעֲמֹד לִפְנֵי
13 מִזְבַּח יְהוָה נֶגֶד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו׃ כִּי־
עָשָׂה שְׁלֹמֹה כִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וַיִּתְּנֵהוּ בְּתוֹךְ הָעֲזָרָה חָמֵשׁ
אַמּוֹת אָרְכּוֹ וְחָמֵשׁ אַמּוֹת רָחְבּוֹ וְאַמּוֹת שָׁלוֹשׁ קוֹמָתוֹ
וַיַּעֲמֹד עָלָיו וַיִּבְרַךְ עַל־בִּרְכָּיו נֶגֶד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל
14 וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו הַשָּׁמָיְמָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֵין־
כָּמוֹךָ אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ שֹׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד
טו לַעֲבָדֶיךָ הַהֹלְכִים לְפָנֶיךָ בְּכָל־לִבָּם׃ אֲשֶׁר שָׁמַרְתָּ
לְעַבְדְּךָ דָּוִיד אָבִי אֵת אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לוֹ וַתְּדַבֵּר בְּפִיךָ
16 וּבְיָדְךָ מִלֵּאתָ כַּיּוֹם הַזֶּה׃ וְעַתָּה יְהוָה׀ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
שְׁמֹר לְעַבְדְּךָ דָּוִיד אָבִי אֵת אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לוֹ לֵאמֹר לֹא־
יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מִלְּפָנַי יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל רַק אִם־
יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ אֶת־דַּרְכָּם לָלֶכֶת בְּתוֹרָתִי כַּאֲשֶׁר הָלַכְתָּ
17 לְפָנָי׃ וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יֵאָמֵן דְּבָרְךָ אֲשֶׁר
18 דִּבַּרְתָּ לְעַבְדְּךָ לְדָוִיד׃ כִּי הַאֻמְנָם יֵשֵׁב אֱלֹהִים אֶת־
הָאָדָם עַל־הָאָרֶץ הִנֵּה שָׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם לֹא
19 יְכַלְכְּלוּךָ אַף כִּי־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי׃ וּפָנִיתָ אֶל־
תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תְּחִנָּתוֹ יְהוָה אֱלֹהָי לִשְׁמֹעַ אֶל־
הָרִנָּה וְאֶל־הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר עַבְדְּךָ מִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ׃
כ לִהְיוֹת עֵינֶיךָ פְּתוּחוֹת אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה יוֹמָם וָלַיְלָה אֶל־

הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַרְתָּ לָשׂוּם שְׁמְךָ שָׁם לִשְׁמוֹעַ אֶל־
הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר יִתְפַּלֵּל עַבְדְּךָ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃
וְשָׁמַעְתָּ אֶל־תַּחֲנוּנֵי עַבְדְּךָ וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִתְפַּלְלוּ 21
אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִמְּקוֹם שִׁבְתְּךָ מִן־
הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַעְתָּ וְסָלָחְתָּ׃ אִם־יֶחֱטָא אִישׁ לְרֵעֵהוּ וְנָשָׂא־ 22
בוֹ אָלָה לְהַאֲלֹתוֹ וּבָא אָלָה לִפְנֵי מִזְבַּחֲךָ בַּבַּיִת הַזֶּה׃
וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם וְעָשִׂיתָ וְשָׁפַטְתָּ אֶת־עֲבָדֶיךָ 23
לְהָשִׁיב לָרָשָׁע לָתֵת דַּרְכּוֹ בְּרֹאשׁוֹ וּלְהַצְדִּיק צַדִּיק לָתֵת
לוֹ כְּצִדְקָתוֹ׃ וְאִם־יִנָּגֵף עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל 24
לִפְנֵי אוֹיֵב כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ וְשָׁבוּ וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ
וְהִתְפַּלְלוּ וְהִתְחַנְּנוּ לְפָנֶיךָ בַּבַּיִת הַזֶּה׃ וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן
הַשָּׁמַיִם וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְהֵשִׁיבוֹתָם
אֶל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתָּה לָהֶם וְלַאֲבוֹתֵיהֶם׃
בְּהֵעָצֵר הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר כִּי יֶחֶטְאוּ־ 26
לָךְ וְהִתְפַּלְלוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ
מֵחַטָּאתָם יָשׁוּבוּן כִּי תְעַנֵּם׃ וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם 27
וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת עֲבָדֶיךָ וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל כִּי תוֹרֵם אֶל־
הַדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ וְנָתַתָּה מָטָר עַל־אַרְצְךָ
אֲשֶׁר־נָתַתָּה לְעַמְּךָ לְנַחֲלָה׃ רָעָב כִּי־ 28
יִהְיֶה בָּאָרֶץ דֶּבֶר כִּי־יִהְיֶה שַׁדָּפוֹן וְיֵרָקוֹן אַרְבֶּה וְחָסִיל
כִּי־יִהְיֶה כִּי יָצַר־לוֹ אֹיְבָיו בְּאֶרֶץ שְׁעָרָיו כָּל־נֶגַע וְכָל־
מַחֲלָה׃ כָּל־תְּפִלָּה כָל־תְּחִנָּה אֲשֶׁר יִהְיֶה לְכָל־הָאָדָם 29
וּלְכָל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יֵדְעוּ אִישׁ נֶגַע וּמַכְאֹבוֹ וּפָרַשׂ
כַּפָּיו אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה׃ וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם מְכוֹן ל
שִׁבְתְּךָ וְסָלַחְתָּ וְנָתַתָּה לְאִישׁ כְּכָל־דְּרָכָיו אֲשֶׁר תֵּדַע
אֶת־לְבָבוֹ כִּי־אַתָּה לְבַדְּךָ יָדַעְתָּ אֶת־לְבַב בְּנֵי הָאָדָם׃
לְמַעַן יִרָאוּךָ לָלֶכֶת בִּדְרָכֶיךָ כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר־הֵם 31
חַיִּים עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לַאֲבוֹתֵינוּ׃

וגם

וְגַם אֶל־הַנָּכְרִי אֲשֶׁר לֹא־מֵעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל הוּא 32
וּבָא׳ מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְיָדְךָ הַחֲזָקָה
וּזְרוֹעֲךָ הַנְּטוּיָה וּבָאוּ וְהִתְפַּלְלוּ אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה׃ וְאַתָּה 33
תִּשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם מִמְכוֹן שִׁבְתְּךָ וְעָשִׂיתָ כְּכֹל אֲשֶׁר־
יִקְרָא אֵלֶיךָ הַנָּכְרִי לְמַעַן יֵדְעוּ כָל־עַמֵּי הָאָרֶץ אֶת־
שִׁמְךָ וְלִירְאֹה אוֹתְךָ כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלָדַעַת כִּי־שִׁמְךָ
נִקְרָא עַל־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי׃ כִּי 34
יֵצֵא עַמְּךָ לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבָיו בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵם
וְהִתְפַּלְלוּ אֵלֶיךָ דֶּרֶךְ הָעִיר הַזֹּאת אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בָּהּ
לה וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנִיתִי לִשְׁמֶךָ׃ וְשָׁמַעְתָּ מִן־הַשָּׁמַיִם אֶת־
תְּפִלָּתָם וְאֶת־תְּחִנָּתָם וְעָשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם׃ כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ 36
כִּי־אֵין אָדָם אֲשֶׁר לֹא־יֶחֱטָא וְאָנַפְתָּ בָּם וְנָתַתָּם לִפְנֵי
אוֹיֵב וְשָׁבוּם שׁוֹבֵיהֶם אֶל־אֶרֶץ רְחוֹקָה אוֹ קְרוֹבָה׃ 37
וְהֵשִׁיבוּ אֶל־לְבָבָם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבּוּ־שָׁם וְשָׁבוּ׳
וְהִתְחַנְּנוּ אֵלֶיךָ בְּאֶרֶץ שׁבְיָם לֵאמֹר חָטָאנוּ הֶעֱוִינוּ
38 וְרָשָׁעְנוּ׃ וְשָׁבוּ אֵלֶיךָ בְּכָל־לִבָּם וּבְכָל־נַפְשָׁם בְּאֶרֶץ
שִׁבְיָם אֲשֶׁר־שָׁבוּ אֹתָם וְהִתְפַּלְלוּ דֶּרֶךְ אַרְצָם אֲשֶׁר־
נָתַתָּה לַאֲבוֹתָם וְהָעִיר אֲשֶׁר בָּחָרְתָּ וְלַבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנִיתִי
39 לִשְׁמֶךָ׃ וְשָׁמַעְתָּ מִן־הַשָּׁמַיִם מִמְכוֹן שִׁבְתְּךָ אֶת־
תְּפִלָּתָם וְאֶת־תְּחִנֹּתֵיהֶם וְעָשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם וְסָלַחְתָּ
מ לְעַמְּךָ אֲשֶׁר חָטְאוּ־לָךְ׃ עַתָּה אֱלֹהַי יִהְיוּ־נָא עֵינֶיךָ
41 פְּתֻחוֹת וְאָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת לִתְפִלַּת הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ וְעַתָּה
מלוי קוּמָה יְהוָה אֱלֹהִים לִנְוָחֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ כֹּהֲנֶיךָ יְהוָה
42 אֱלֹהִים יִלְבְּשׁוּ תְשׁוּעָה וְחַסִידֶיךָ יִשְׂמְחוּ בַטּוֹב׃ יְהוָה
אֱלֹהִים אַל־תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ זָכְרָה לְחַסְדֵי דָוִיד
עַבְדֶּךָ׃

Cap. VII. *Ad Regis supplicationem*

א וְכִכְלוֹת שְׁלֹמֹה לְהִתְפַּלֵּל וְהָאֵשׁ יָרְדָה מִן־הַשָּׁמַיִם
וַתֹּאכַל הָעֹלָה וְהַזְּבָחִים וּכְבוֹד יְהוָה מָלֵא אֶת־הַבָּיִת׃

וְלֹא יָכְלוּ הַכֹּהֲנִים לָבוֹא אֶל־בֵּית יְהוָה כִּי־מָלְא כְבוֹד־ 2
יְהוָה אֶת־בֵּית יְהוָה: וְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רֹאִים בְּרֶדֶת 3
הָאֵשׁ וּכְבוֹד יְהוָה עַל־הַבָּיִת וַיִּכְרְעוּ אַפַּיִם אַרְצָה עַל־
הָרִצְפָּה וַיִּשְׁתַּחֲווּ וְהוֹדוֹת לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם
חַסְדּוֹ: וְהַמֶּלֶךְ וְכָל־הָעָם זֹבְחִים זֶבַח לִפְנֵי יְהוָה: 4
וַיִּזְבַּח הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה אֶת־זֶבַח הַבָּקָר עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם ה
אֶלֶף וְצֹאן מֵאָה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וַיַּחְנְכוּ אֶת־בֵּית
הָאֱלֹהִים הַמֶּלֶךְ וְכָל־הָעָם: וְהַכֹּהֲנִים עַל־מִשְׁמְרוֹתָם 6
עֹמְדִים וְהַלְוִיִּם בִּכְלֵי־שִׁיר־יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה דָוִיד הַמֶּלֶךְ
לְהֹדוֹת לַיהוָה כִּי־לְעוֹלָם חַסְדּוֹ בְּהַלֵּל דָּוִיד בְּיָדָם
וְהַכֹּהֲנִים מַחְצְרִים נֶגְדָּם וְכָל־יִשְׂרָאֵל עֹמְדִים: יחזי ע'

וַיְקַדֵּשׁ שְׁלֹמֹה אֶת־תּוֹךְ הֶחָצֵר אֲשֶׁר לִפְנֵי 7
בֵּית־יְהוָה כִּי־עָשָׂה שָׁם הָעֹלוֹת וְאֶת־חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים
כִּי־מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־עָשָׂה שְׁלֹמֹה לֹא יָכוֹל לְהָכִיל
אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת־הַחֲלָבִים: וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה 8
אֶת־הֶחָג בָּעֵת הַהִיא שִׁבְעַת יָמִים וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ
קָהָל גָּדוֹל מְאֹד מִלְּבוֹא חֲמָת עַד־נַחַל מִצְרַיִם: וַיַּעֲשׂוּ 9
בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת כִּי חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ עָשׂוּ שִׁבְעַת
יָמִים וְהֶחָג שִׁבְעַת יָמִים: וּבְיוֹם עֶשְׂרִים י
וּשְׁלֹשָׁה לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי שִׁלַּח אֶת־הָעָם לְאָהֳלֵיהֶם
שְׂמֵחִים וְטוֹבֵי לֵב עַל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְדָוִיד
וְלִשְׁלֹמֹה וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ: וַיְכַל שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּית יְהוָה 11
וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת כָּל־הַבָּא עַל־לֵב שְׁלֹמֹה לַעֲשׂוֹת
בְּבֵית־יְהוָה וּבְבֵיתוֹ הִצְלִיחַ: וַיֵּרָא יְהוָה 12
אֶל־שְׁלֹמֹה בַּלָּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ שָׁמַעְתִּי אֶת־תְּפִלָּתֶךָ
וּבָחַרְתִּי בַמָּקוֹם הַזֶּה לִי לְבֵית זָבַח: הֵן אֶעְצֹר הַשָּׁמַיִם 13
וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהֵן־אֲצַוֶּה עַל־הָחָגָב לֶאֱכֹל הָאָרֶץ וְאִם־
אֲשַׁלַּח דֶּבֶר בְּעַמִּי: וְיִכָּנְעוּ עַמִּי אֲשֶׁר נִקְרָא־שְׁמִי 14
עליהם

descendit ignis sacer.

Solemne sacrum instruitur, & festi dies celebrantur.

Salome iterum divinâ visione beatur.

עֲלֵיהֶם וְיִתְפַּלְלוּ וִיבַקְשׁוּ פָנַי וְיָשֻׁבוּ מִדַּרְכֵיהֶם הָרָעִים
וַאֲנִי אֶשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם וְאֶסְלַח לְחַטָּאתָם וְאֶרְפָּא אֶת־
טו אַרְצָם: עַתָּה עֵינַי יִהְיוּ פְתֻחוֹת וְאָזְנַי קַשֻּׁבוֹת לִתְפִלַּת
16 הַמָּקוֹם הַזֶּה: וְעַתָּה בָּחַרְתִּי וְהִקְדַּשְׁתִּי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה
לִהְיוֹת שְׁמִי שָׁם עַד־עוֹלָם וְהָיוּ עֵינַי וְלִבִּי שָׁם כָּל־הַיָּמִים:
17 וְאַתָּה אִם־תֵּלֵךְ לְפָנַי כַּאֲשֶׁר הָלַךְ דָּוִיד אָבִיךָ וְלַעֲשׂוֹת
18 כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ וְחֻקַּי וּמִשְׁפָּטַי תִּשְׁמֹר: וַהֲקִימוֹתִי
אֶת כִּסֵּא מַלְכוּתֶךָ כַּאֲשֶׁר כָּרַתִּי לְדָוִיד אָבִיךָ לֵאמֹר
19 לֹא־יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מוֹשֵׁל בְּיִשְׂרָאֵל: וְאִם־תָּשׁוּבוּן אַתֶּם
וַעֲזַבְתֶּם חֻקּוֹתַי וּמִצְוֹתַי אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם וְהָלַכְתֶּם
כ וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְנָתַשְׁתִּים
21 מֵעַל אַדְמָתִי אֲשֶׁר נָתַתִּי לָהֶם וְאֶת־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר־
הִקְדַּשְׁתִּי לִשְׁמִי אַשְׁלִיךְ מֵעַל פָּנָי וְאֶתְּנֶנּוּ לְמָשָׁל
21 וְלִשְׁנִינָה בְּכָל־הָעַמִּים: וְהַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר־רָם עֶלְיוֹן
לְכָל־עֹבֵר עָלָיו יִשֹּׁם וְאָמַר בַּמֶּה עָשָׂה יְהוָה כָּכָה
22 לָאָרֶץ הַזֹּאת וְלַבַּיִת הַזֶּה: וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־
יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר הוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
וַיַּחֲזִיקוּ בֵּאלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם וַיַּעַבְדוּם עַל־כֵּן
הֵבִיא עֲלֵיהֶם אֶת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת:

Cap. VIII. *Salomo oppida ac munimenta quædam condit.*

א ח וַיְהִי מִקֵּץ עֶשְׂרִים שָׁנָה אֲשֶׁר בָּנָה
2 שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּיתוֹ: וְהֶעָרִים אֲשֶׁר נָתַן
חוּרָם לִשְׁלֹמֹה בָּנָה שְׁלֹמֹה אוֹתָם וַיּוֹשֶׁב שָׁם אֶת־בְּנֵי
3 4 יִשְׂרָאֵל: וַיֵּלֶךְ שְׁלֹמֹה חֲמַת צוֹבָה וַיֶּחֱזַק עָלֶיהָ: וַיִּבֶן
אֶת־תַּדְמֹר בַּמִּדְבָּר וְאֵת כָּל־עָרֵי הַמִּסְכְּנוֹת אֲשֶׁר בָּנָה
ה בְּחֲמָת: וַיִּבֶן אֶת־בֵּית חוֹרוֹן הָעֶלְיוֹן וְאֶת־בֵּית חוֹרוֹן
6 הַתַּחְתּוֹן עָרֵי מָצוֹר חוֹמוֹת דְּלָתַיִם וּבְרִיחַ: וְאֶת־
בַּעֲלַת וְאֶת כָּל־עָרֵי הַמִּסְכְּנוֹת אֲשֶׁר־הָיוּ לִשְׁלֹמֹה וְאֵת
כָּל־עָרֵי הָרֶכֶב וְאֵת עָרֵי הַפָּרָשִׁים וְאֵת כָּל־חֵשֶׁק שְׁלֹמֹה

אשר

אֲשֶׁר הָשַׁק לִבְנוֹת בִּירוּשָׁלַם וּבַלְּבָנוֹן וּבְכֹל אֶרֶץ
7 מֶמְשַׁלְתּוֹ׃ כָּל־הָעָם הַנּוֹתָר מִן־הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי
8 וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר לֹא מִיִּשְׂרָאֵל הֵמָּה׃ מִן־בְּנֵיהֶם אֲשֶׁר
נוֹתְרוּ אַחֲרֵיהֶם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־כִלּוּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
9 וַיַּעֲלֵם שְׁלֹמֹה לְמַס עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וּמִן־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
לֹא־נָתַן שְׁלֹמֹה לַעֲבָדִים לִמְלַאכְתּוֹ כִּי־הֵמָּה אַנְשֵׁי
מִלְחָמָה וְשָׂרֵי שָׁלִישָׁיו וְשָׂרֵי רִכְבּוֹ וּפָרָשָׁיו׃ וְאֵלֶּה שָׂרֵי
הַנִּצָּבִים אֲשֶׁר־לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם הָרֹדִים יתיר ו׳
11 בָּעָם׃ וְאֶת־בַּת־פַּרְעֹה הֶעֱלָה שְׁלֹמֹה מֵעִיר דָּוִיד לַבַּיִת
אֲשֶׁר בָּנָה־לָהּ כִּי אָמַר לֹא־תֵשֵׁב אִשָּׁה לִי בְּבֵית דָּוִיד
מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל כִּי־קֹדֶשׁ הֵמָּה אֲשֶׁר־בָּאָה אֲלֵיהֶם אֲרוֹן
12 יְהוָה׃ אָז הֶעֱלָה שְׁלֹמֹה עֹלוֹת לַיהוָה
13 עַל מִזְבַּח יְהוָה אֲשֶׁר בָּנָה לִפְנֵי הָאוּלָם׃ וּבִדְבַר־יוֹם
בְּיוֹם לְהַעֲלוֹת כְּמִצְוַת מֹשֶׁה לַשַּׁבָּתוֹת וְלֶחֳדָשִׁים
וְלַמּוֹעֲדוֹת שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה בְּחַג הַמַּצּוֹת וּבְחַג
14 הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת׃ וַיַּעֲמֵד כְּמִשְׁפַּט דָּוִיד־אָבִיו
אֶת־מַחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים עַל־עֲבֹדָתָם וְהַלְוִיִּם עַל־
מִשְׁמְרוֹתָם לְהַלֵּל וּלְשָׁרֵת נֶגֶד הַכֹּהֲנִים לִדְבַר־
יוֹם בְּיוֹמוֹ וְהַשֹּׁעֲרִים בְּמַחְלְקוֹתָם לְשַׁעַר וָשָׁעַר
כִּי כֵן מִצְוַת דָּוִיד אִישׁ־הָאֱלֹהִים׃ וְלֹא סָרוּ מִצְוַת טו
הַמֶּלֶךְ עַל־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְכָל־דָּבָר וְלָאֹצָרוֹת׃
16 וַתִּכֹּן כָּל־מְלֶאכֶת שְׁלֹמֹה עַד־הַיּוֹם מוּסַד בֵּית־
יְהוָה וְעַד־כְּלֹתוֹ שָׁלֵם בֵּית יְהוָה׃
17 אָז הָלַךְ שְׁלֹמֹה לְעֶצְיוֹן־גֶּבֶר וְאֶל־
18 אֵילוֹת עַל־שְׂפַת הַיָּם בְּאֶרֶץ אֱדוֹם׃ וַיִּשְׁלַח־לוֹ חוּרָם
בְּיַד־עֲבָדָיו אֳנִיּוֹת וַעֲבָדִים יוֹדְעֵי יָם וַיָּבֹאוּ עִם־עַבְדֵי יתיר ו׳
שְׁלֹמֹה אוֹפִירָה וַיִּקְחוּ מִשָּׁם אַרְבַּע־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים
כִּכַּר זָהָב וַיָּבִיאוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃ וּמַלְכַּת־ ט א
שבא

Emoræos, aliosque externi generis populo intermixtos, delectu habito, servire jubet.

Cultum Dei ac Religionem curat.

17 Classem, cum Hiramo, instruit, atque ad mercandum Ophirum versus navigare jubet.

Cap. IX. Regina Se-

bæ, Salomonis visendi causa, Ierusalemum contendit.

שְׁבָא שָׁמְעָה אֶת־שֵׁמַע שְׁלֹמֹה וַתָּבוֹא לְנַסּוֹת אֶת־
שְׁלֹמֹה בְּחִידוֹת בִּירוּשָׁלַם בְּחַיִל כָּבֵד מְאֹד וּגְמַלִּים
נְשְׂאִים בְּשָׂמִים וְזָהָב לָרֹב וְאֶבֶן יְקָרָה וַתָּבוֹא אֶל־
שְׁלֹמֹה וַתְּדַבֵּר עִמּוֹ אֵת כָּל־אֲשֶׁר הָיָה עִם־לִבָּהּ׃
2 וַיַּגֶּד־לָהּ שְׁלֹמֹה אֶת־כָּל־דְּבָרֶיהָ וְלֹא־נֶעְלַם דָּבָר
3 מִשְּׁלֹמֹה אֲשֶׁר לֹא הִגִּיד לָהּ׃ וַתֵּרֶא מַלְכַּת־שְׁבָא אֶת
4 חָכְמַת שְׁלֹמֹה וְהַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה׃ וּמַאֲכַל שֻׁלְחָנוֹ
וּמוֹשַׁב עֲבָדָיו וּמַעֲמַד מְשָׁרְתָיו וּמַלְבּוּשֵׁיהֶם וּמַשְׁקָיו
וּמַלְבּוּשֵׁיהֶם וַעֲלִיָּתוֹ אֲשֶׁר יַעֲלֶה בֵּית יְהוָה וְלֹא־הָיָה
ה עוֹד בָּהּ רוּחַ׃ וַתֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ אֱמֶת הַדָּבָר אֲשֶׁר
6 שָׁמַעְתִּי בְּאַרְצִי עַל־דְּבָרֶיךָ וְעַל־חָכְמָתֶךָ׃ וְלֹא־
הֶאֱמַנְתִּי לִדְבָרִים עַד אֲשֶׁר־בָּאתִי וַתִּרְאֶינָה עֵינַי וְהִנֵּה
לֹא הֻגַּד־לִי חֲצִי מְרֻבִּית חָכְמָתֶךָ יָסַפְתָּ עַל־הַשְּׁמוּעָה
7 אֲשֶׁר שָׁמָעְתִּי׃ אַשְׁרֵי אֲנָשֶׁיךָ וְאַשְׁרֵי עֲבָדֶיךָ אֵלֶּה
8 הָעֹמְדִים לְפָנֶיךָ תָּמִיד וְשֹׁמְעִים אֶת־חָכְמָתֶךָ׃ יְהִי
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּרוּךְ אֲשֶׁר חָפֵץ בְּךָ לְתִתְּךָ עַל־כִּסְאוֹ
לְמֶלֶךְ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּאֲהַבַת אֱלֹהֶיךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל
לְהַעֲמִידוֹ לְעוֹלָם וַיִּתֶּנְךָ עֲלֵיהֶם לְמֶלֶךְ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט
9 וּצְדָקָה׃ וַתִּתֵּן לַמֶּלֶךְ מֵאָה וְעֶשְׂרִים כִּכַּר זָהָב וּבְשָׂמִים
לָרֹב מְאֹד וְאֶבֶן יְקָרָה וְלֹא הָיָה כַּבֹּשֶׂם הַהוּא אֲשֶׁר נָתְנָה
י מַלְכַּת־שְׁבָא לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃ וְגַם עַבְדֵי חוּרָם וַעֲבְדֵי
שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר־הֵבִיאוּ זָהָב מֵאוֹפִיר הֵבִיאוּ עֲצֵי אַלְגּוּמִּים דגש אחר שורק
11 וְאֶבֶן יְקָרָה׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ אֶת־עֲצֵי הָאַלְגּוּמִּים מְסִלּוֹת תגש אחר שורק
לְבֵית־יְהוָה וּלְבֵית הַמֶּלֶךְ וְכִנֹּרוֹת וּנְבָלִים לַשָּׁרִים וְלֹא־
12 נִרְאוּ כָהֵם לְפָנִים בְּאֶרֶץ יְהוּדָה׃ וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה נָתַן
לְמַלְכַּת־שְׁבָא אֶת־כָּל־חֶפְצָהּ אֲשֶׁר שָׁאֲלָה מִלְּבַד
אֲשֶׁר־הֵבִיאָה אֶל־הַמֶּלֶךְ וַתֵּלֶךְ לְאַרְצָהּ הִיא
13 וַעֲבָדֶיהָ׃

Opes Salomonis: at-

וַיְהִי מִשְׁקַל הַזָּהָב אֲשֶׁר־בָּא
לִשְׁלֹמֹה

לִשְׁלֹמֹה בְּשָׁנָה אַחַת שֵׁשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וְשֵׁשׁ כִּכָּרֵי
זָהָב: לְבַד מֵאַנְשֵׁי הַתָּרִים וְהַסֹּחֲרִים מְבִיאִים וְכֹל מַלְכֵי 14
עֲרַב וּפַחוֹת הָאָרֶץ מְבִיאִים זָהָב וָכֶסֶף לִשְׁלֹמֹה: וַיַּעַשׂ טו
הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מָאתַיִם צִנָּה זָהָב שָׁחוּט שֵׁשׁ מֵאוֹת זָהָב
שָׁחוּט יַעֲלֶה עַל הַצִּנָּה הָאֶחָת: וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת מָגִנִּים זָהָב 16
שָׁחוּט שְׁלֹשׁ מֵאוֹת זָהָב יַעֲלֶה עַל הַמָּגֵן הָאֶחָת וַיִּתְּנֵם
הַמֶּלֶךְ בֵּית יַעַר הַלְּבָנוֹן: וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ כִּסֵּא שֵׁן גָּדוֹל 17
וַיְצַפֵּהוּ זָהָב טָהוֹר: וְשֵׁשׁ מַעֲלוֹת לַכִּסֵּא וְכֶבֶשׁ בָּזָהָב 18
לַכִּסֵּא מְאֻחָזִים וִידוֹת מִזֶּה וּמִזֶּה עַל מְקוֹם הַשֶּׁבֶת וּשְׁנַיִם
אֲרָיוֹת עֹמְדִים אֵצֶל הַיָּדוֹת: וּשְׁנֵים עָשָׂר אֲרָיוֹת עֹמְדִים 19
שָׁם עַל שֵׁשׁ הַמַּעֲלוֹת מִזֶּה וּמִזֶּה לֹא נַעֲשָׂה כֵן לְכָל
מַמְלָכָה: וְכֹל כְּלֵי מַשְׁקֵה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה זָהָב וְכֹל כְּלֵי כ
בֵּית יַעַר הַלְּבָנוֹן זָהָב סָגוֹר אֵין כֶּסֶף נֶחְשָׁב בִּימֵי שְׁלֹמֹה
לְמְאוּמָה: כִּי אֳנִיּוֹת לַמֶּלֶךְ הֹלְכוֹת תַּרְשִׁישׁ עִם עַבְדֵי 21
חוּרָם אַחַת לְשָׁלוֹשׁ שָׁנִים תָּבוֹאנָה אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ
נְשֻׂאוֹת זָהָב וָכֶסֶף שֶׁנְהַבִּים וְקוֹפִים וְתוּכִיִּים: וַיִּגְדַּל 22 דגש אחר שורק
הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מִכֹּל מַלְכֵי הָאָרֶץ לְעֹשֶׁר וְחָכְמָה: וְכֹל 23
מַלְכֵי הָאָרֶץ מְבַקְּשִׁים אֶת פְּנֵי שְׁלֹמֹה לִשְׁמֹעַ אֶת
חָכְמָתוֹ אֲשֶׁר נָתַן הָאֱלֹהִים בִּלְבּוֹ: וְהֵם מְבִיאִים אִישׁ 24
מִנְחָתוֹ כְּלֵי כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב וּשְׂלָמוֹת נֶשֶׁק וּבְשָׂמִים
סוּסִים וּפְרִדִים דְּבַר שָׁנָה בְּשָׁנָה: וַיְהִי כה
לִשְׁלֹמֹה אַרְבַּעַת אֲלָפִים אֻרְוֹת סוּסִים וּמַרְכָּבוֹת
וּשְׁנֵים עָשָׂר אֶלֶף פָּרָשִׁים וַיַּנִּיחֵם בְּעָרֵי הָרֶכֶב וְעִם
הַמֶּלֶךְ בִּירוּשָׁלִַם: וַיְהִי מוֹשֵׁל בְּכָל הַמְּלָכִים מִן הַנָּהָר 26
וְעַד אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וְעַד גְּבוּל מִצְרָיִם: וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ אֶת 27
הַכֶּסֶף בִּירוּשָׁלִַם כָּאֲבָנִים וְאֶת הָאֲרָזִים נָתַן כַּשִּׁקְמִים
אֲשֶׁר בַּשְּׁפֵלָה לָרֹב: וּמוֹצִיאִים סוּסִים מִמִּצְרַיִם 28
לִשְׁלֹמֹה וּמִכָּל הָאֲרָצוֹת: וְשְׁאָר דִּבְרֵי שְׁלֹמֹה הָרִאשֹׁנִים 29
וְהָאַחֲרוֹנִים

gustus Regiæ appa-patus: re-rumque omnium copia ac ubertas.

והאחרונים הלא־המה כתובים על־דברי נתן הנביא
יעדו קיו ועל־נבואת אחיה השילוני ובחזות יעדי החזה על
ל ירבעם בן־נבט : וימלך שלמה בירושלם על־כל־
31 ישראל ארבעים שנה : וישכב שלמה עם־אבתיו Moritur.
ויקברהו בעיר דויד אביו וימלך רחבעם בנו תחתיו :
א י Cap. X. וילך רחבעם שכמה כי שכם באו כל־
2 ישראל להמליך אתו : ויהי כשמע ירבעם בן־נבט Rehabeam parenti in regno succedit.
והוא במצרים אשר ברח מפני שלמה המלך וישב
3 ירבעם ממצרים : וישלחו ויקראו־לו ויבא ירבעם
4 וכל־ישראל וידברו אל־רחבעם לאמר : אביך
הקשה את־עלנו ועתה הקל מעבדת אביך הקשה
ומעלו הכבד אשר־נתן עלינו ונעבדך : ויאמר אלהם
6 עוד שלשת ימים ושובו אלי וילך העם : ויועץ המלך
רחבעם את־הזקנים אשר־היו עמדים לפני שלמה
אביו בהיתו חי לאמר איך אתם נועצים להשיב לעם־
7 הזה דבר : וידברו אליו לאמר אם־תהיה לטוב להעם
הזה ורציתם ודברת אלהם דברים טובים והיו לך
8 עבדים כל־הימים : ויעזב את־עצת הזקנים אשר
יעצהו ויועץ את־הילדים אשר גדלו אתו העמדים
9 לפניו : ויאמר אלהם מה אתם נועצים ונשיב דבר
את־העם הזה אשר דברו אלי לאמר הקל מן־העל
י אשר־נתן אביך עלינו : וידברו אתו הילדים אשר
גדלו אתו לאמר כה תאמר לעם אשר־דברו אליך
לאמר אביך הכביד את־עלנו ואתה הקל מעלינו כה
11 תאמר אלהם קטני עבה ממתני אבי : ועתה אבי Superba ipsius imperia.
העמים עליכם על כבד ואני אסיף על־עלכם אבי יסר
12 אתכם בשוטים ואני בעקרבים : ויבא ירבעם וכל־
העם אל־רחבעם ביום השלשי כאשר דבר המלך
לאמר

לֵאמֹר שׁוּבוּ אֵלַי בְּיוֹם הַשְּׁלִשִׁי׃ וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ קָשָׁה 13
וַיַּעֲזֹב הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם אֵת עֲצַת הַזְּקֵנִים׃
וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם כְּעֲצַת הַיְלָדִים לֵאמֹר אָבִי הִכְבִּיד 14
אֶת עֻלְּכֶם וַאֲנִי אוֹסִיף עַל עֻלְּכֶם אָבִי יִסַּר אֶתְכֶם
בַּשּׁוֹטִים וַאֲנִי בָּעַקְרַבִּים׃ וְלֹא שָׁמַע הַמֶּלֶךְ טו
אֶל הָעָם כִּי הָיְתָה נְסִבָּה מֵעִם הָאֱלֹהִים
לְמַעַן הָקִים יְהוָה אֶת דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד אֲחִיָּהוּ
הַשִּׁלוֹנִי אֶל יָרָבְעָם בֶּן נְבָט׃ וְכָל יִשְׂרָאֵל רָאוּ כִּי 16 *Plerarumque tribuum defectio.*
לֹא שָׁמַע הַמֶּלֶךְ לָהֶם וַיָּשִׁבוּ הָעָם אֶת הַמֶּלֶךְ
לֵאמֹר מַה לָּנוּ חֵלֶק בְּדָוִד וְלֹא נַחֲלָה בְּבֶן יִשַׁי אִישׁ
לְאֹהָלֶיךָ יִשְׂרָאֵל עַתָּה רְאֵה בֵיתְךָ דָּוִד וַיֵּלֶךְ כָּל
יִשְׂרָאֵל לְאֹהָלָיו׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי יְהוּדָה 17
וַיִּמְלֹךְ עֲלֵיהֶם רְחַבְעָם׃
וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם אֶת הֲדוֹרָם אֲשֶׁר עַל הַמַּס 18
וַיִּרְגְּמוּ בוֹ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶבֶן וַיָּמֹת וְהַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם
הִתְאַמֵּץ לַעֲלוֹת בַּמֶּרְכָּבָה לָנוּס יְרוּשָׁלָם׃
וַיִּפְשְׁעוּ יִשְׂרָאֵל בְּבֵית דָּוִד עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 19
וַיָּבֹא רְחַבְעָם יְרוּשָׁלַם וַיְקַהֵל אֶת בֵּית יְהוּדָה וּבִנְיָמִן יא Cap. XI.
מֵאָה וּשְׁמוֹנִים אֶלֶף בָּחוּר עֹשֵׂה מִלְחָמָה *Bellum contra eus molitur.*
לְהִלָּחֵם עִם יִשְׂרָאֵל לְהָשִׁיב אֶת הַמַּמְלָכָה
לִרְחַבְעָם׃
וַיְהִי דְבַר יְהוָה אֶל שְׁמַעְיָהוּ אִישׁ הָאֱלֹהִים לֵאמֹר׃ 2
אֱמֹר אֶל רְחַבְעָם בֶּן שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ יְהוּדָה וְאֶל כָּל 3 *A Vate monitus, ab incepto desistit.*
יִשְׂרָאֵל בִּיהוּדָה וּבִנְיָמִן לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה לֹא 4
תַעֲלוּ וְלֹא תִלָּחֲמוּ עִם אֲחֵיכֶם שׁוּבוּ אִישׁ לְבֵיתוֹ כִּי
מֵאִתִּי נִהְיָה הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּשְׁמְעוּ אֶת דִּבְרֵי יְהוָה וַיָּשֻׁבוּ
מִלֶּכֶת אֶל יָרָבְעָם׃ *Confirmando regno munitionca*
וַיֵּשֶׁב רְחַבְעָם ה
בִּירוּשָׁלַם וַיִּבֶן עָרִים לְמָצוֹר בִּיהוּדָה׃ וַיִּבֶן אֶת בֵּית 6
לחם

variis locis excitat.

7 לָחֶם וְאֶת־עֵיטָם וְאֶת־תְּקוֹעַ׃ וְאֶת־בֵּית־צוּר
8 וְאֶת־שׂוֹכוֹ וְאֶת־עֲדֻלָּם׃ וְאֶת־גַּת וְאֶת־
9 מָרֵשָׁה וְאֶת־זִיף׃ וְאֶת־אֲדוֹרַיִם וְאֶת־לָכִישׁ וְאֶת־
10 עֲזֵקָה׃ וְאֶת־צָרְעָה וְאֶת־אַיָּלוֹן וְאֶת־חֶבְרוֹן אֲשֶׁר
11 בִּיהוּדָה וּבְבִנְיָמִן עָרֵי מְצוּרוֹת׃ וַיְחַזֵּק אֶת־הַמְּצוּרוֹת
12 וַיִּתֵּן בָּהֶם נְגִידִים וְאֹצְרוֹת מַאֲכָל וְשֶׁמֶן וְיָיִן׃ וּבְכָל־עִיר
וָעִיר צִנּוֹת וּרְמָחִים וַיְחַזְּקֵם לְהַרְבֵּה מְאֹד וַיְהִי־לוֹ יְהוּדָה
13 וּבִנְיָמִן׃ וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם אֲשֶׁר בְּכָל־

Levitas profugos recipit ac fovet.

14 יִשְׂרָאֵל הִתְיַצְּבוּ עָלָיו מִכָּל־גְּבוּלָם׃ כִּי־עָזְבוּ הַלְוִיִּם
אֶת־מִגְרְשֵׁיהֶם וַאֲחֻזָּתָם וַיֵּלְכוּ לִיהוּדָה וְלִירוּשָׁלִַם כִּי־
טו הִזְנִיחָם יָרָבְעָם וּבָנָיו מִכַּהֵן לַיהוָה׃ וַיַּעֲמֶד־לוֹ כֹּהֲנִים
16 לַבָּמוֹת וְלַשְּׂעִירִים וְלָעֲגָלִים אֲשֶׁר עָשָׂה׃ וְאַחֲרֵיהֶם
מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל הַנֹּתְנִים אֶת־לְבָבָם לִדְרֹשׁ אֶת־
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בָּאוּ יְרוּשָׁלַם לִזְבֹּחַ לַיהוָה אֱלֹהֵי
17 אֲבוֹתֵיהֶם׃ וַיְחַזְּקוּ אֶת־מַלְכוּת יְהוּדָה וַיְאַמְּצוּ אֶת־
רְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה לְשָׁנִים שָׁלוֹשׁ כִּי הָלְכוּ בְּדֶרֶךְ
18 דָּוִיד וּשְׁלֹמֹה לְשָׁנִים שָׁלוֹשׁ׃

Regia uxores ac soboles.

וַיִּקַּח־לוֹ
כת קרי רְחַבְעָם אִשָּׁה אֶת־מָחֲלַת בַּן־יְרִימוֹת בֶּן־דָּוִיד אֲבִיחַיִל
19 בַּת־אֱלִיאָב בֶּן־יִשָׁי׃ וַתֵּלֶד לוֹ בָנִים אֶת־יְעוּשׁ וְאֶת־
כ שְׁמַרְיָה וְאֶת־זָהַם׃ וְאַחֲרֶיהָ לָקַח אֶת־מַעֲכָה בַּת־
אַבְשָׁלוֹם וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־אֲבִיָּה וְאֶת־עַתַּי וְאֶת־זִיזָא וְאֶת־
21 שְׁלֹמִית׃ וַיֶּאֱהַב רְחַבְעָם אֶת־מַעֲכָה בַּת־אַבְשָׁלוֹם
מִכָּל־נָשָׁיו וּפִילַגְשָׁיו כִּי נָשִׁים שְׁמוֹנֶה־עֶשְׂרֵה נָשָׂא
וּפִילַגְשִׁים שִׁשִּׁים וַיּוֹלֶד עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנָה בָּנִים וְשִׁשִּׁים
22 בָּנוֹת׃ וַיַּעֲמֶד רְחַבְעָם אֶת־אֲבִיָּה בֶן־מַעֲכָה
23 לְנָגִיד בְּאֶחָיו כִּי לַהַמְלִיכוֹ׃ וַיָּבֶן וַיִּפְרֹץ מִכָּל־בָּנָיו
לְכָל־אַרְצוֹת יְהוּדָה וּבִנְיָמִן לְכֹל עָרֵי הַמִּבְצָרוֹת וַיִּתֵּן
יב לָהֶם הַמָּזוֹן לָרֹב וַיִּשְׁאַל הֲמוֹן נָשִׁים׃ וַיְהִי כְּהָכִין

Cap. XII. Rehabeam,

מלכות

מַלְכוּת רְחַבְעָם וּכְחָזְקָתוֹ עָזַב אֶת־תּוֹרַת יְהוָה וְכָל־
יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ׃ 2 וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית לַמֶּלֶךְ
רְחַבְעָם עָלָה שִׁישַׁק מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עַל־יְרוּשָׁלִַם כִּי מָעֲלוּ
בַּיהוָה׃ 3 בְּאֶלֶף וּמָאתַיִם רֶכֶב וּבְשִׁשִּׁים אֶלֶף פָּרָשִׁים
וְאֵין מִסְפָּר לָעָם אֲשֶׁר־בָּאוּ עִמּוֹ מִמִּצְרַיִם לוּבִים סֻכִּיִּים
וְכוּשִׁים׃ 4 וַיִּלְכֹּד אֶת־עָרֵי הַמְּצֻרוֹת אֲשֶׁר לִיהוּדָה וַיָּבֹא
עַד־יְרוּשָׁלִַם׃ 5 וּשְׁמַעְיָה הַנָּבִיא בָּא אֶל־רְחַבְעָם
וְשָׂרֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר נֶאֶסְפוּ אֶל־יְרוּשָׁלִַם מִפְּנֵי
שִׁישַׁק וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אַתֶּם עֲזַבְתֶּם אֹתִי
וְאַף־אֲנִי עָזַבְתִּי אֶתְכֶם בְּיַד־שִׁישָׁק׃ 6 וַיִּכָּנְעוּ שָׂרֵי־
יִשְׂרָאֵל וְהַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ צַדִּיק יְהוָה׃ 7 וּכְרְאוֹת יְהוָה כִּי
נִכָּנְעוּ הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־שְׁמַעְיָה לֵאמֹר נִכָּנְעוּ לֹא
אַשְׁחִיתֵם וְנָתַתִּי לָהֶם כִּמְעַט לִפְלֵיטָה וְלֹא־תִתַּךְ חֲמָתִי
בִּירוּשָׁלִַם בְּיַד־שִׁישָׁק׃ 8 כִּי יִהְיוּ־לוֹ לַעֲבָדִים וְיֵדְעוּ
עֲבֹדָתִי וַעֲבֹדַת מַמְלְכוֹת הָאֲרָצוֹת׃ 9 וַיַּעַל
שִׁישַׁק מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עַל־יְרוּשָׁלִַם וַיִּקַּח אֶת־אֹצְרוֹת
בֵּית־יְהוָה וְאֶת־אֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ אֶת־הַכֹּל לָקָח
וַיִּקַּח אֶת־מָגִנֵּי הַזָּהָב אֲשֶׁר עָשָׂה שְׁלֹמֹה׃ 10 וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ
רְחַבְעָם תַּחְתֵּיהֶם מָגִנֵּי נְחֹשֶׁת וְהִפְקִיד עַל־יַד שָׂרֵי
הָרָצִים הַשֹּׁמְרִים פֶּתַח בֵּית הַמֶּלֶךְ׃ 11 וְהָיָה מְדֵי־בוֹא
הַמֶּלֶךְ בֵּית יְהוָה בָּאוּ הָרָצִים וְנָשְׂאוּם וְהֵשִׁבוּם אֶל־תָּא
הָרָצִים׃ 12 וּבְהַכָּנְעוֹ שָׁב מִמֶּנּוּ אַף־יְהוָה וְלֹא לְהַשְׁחִית
לְכָלָה וְגַם בִּיהוּדָה הָיָה דְּבָרִים טוֹבִים׃
13 וַיִּתְחַזֵּק הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם בִּירוּשָׁלִַם וַיִּמְלֹךְ כִּי־בֶן
אַרְבָּעִים וְאַחַת שָׁנָה רְחַבְעָם בְּמָלְכוֹ וּשְׁבַע עֶשְׂרֵה
שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם הָעִיר אֲשֶׁר־בָּחַר יְהוָה לָשׂוּם
אֶת־שְׁמוֹ שָׁם מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וְשֵׁם אִמּוֹ נַעֲמָה
הָעַמֹּנִית׃ 14 וַיַּעַשׂ הָרַע כִּי לֹא הֵכִין לִבּוֹ לִדְרוֹשׁ אֶת־
יְהוָה

cum Dei cultum negligeret, per Sisacum, Ægypti Regem gravissimè afflictur.

Pœnitentiam agens, divinâ ope erigitur ac liberatur.

טו יְהוָה׃ וְדִבְרֵי רְחַבְעָם הָרִאשֹׁנִים
וְהָאַחֲרוֹנִים הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים בְּדִבְרֵי שְׁמַעְיָה הַנָּבִיא
וְעִדּוֹ הַחֹזֶה לְהִתְיַחֵשׂ וּמִלְחֲמוֹת רְחַבְעָם וְיָרָבְעָם כָּל־
Mors ipsius. 16 הַיָּמִים׃ וַיִּשְׁכַּב רְחַבְעָם עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר בְּעִיר דָּוִיד

Cap. XIII. א יג וַיִּמְלֹךְ אֲבִיָּה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ בִּשְׁנַת שְׁמוֹנֶה
Succedit Abia, qui arma contra Feroboamum capit, 2 עֶשְׂרֵה לַמֶּלֶךְ יָרָבְעָם וַיִּמְלֹךְ אֲבִיָּה עַל־יְהוּדָה׃ שָׁלֹשׁ
שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ מִיכָיְהוּ בַּת־אוּרִיאֵל
מִן־גִּבְעָה וּמִלְחָמָה הָיְתָה בֵּין אֲבִיָּה וּבֵין יָרָבְעָם׃
3 וַיֶּאְסֹר אֲבִיָּה אֶת־הַמִּלְחָמָה בְּחַיִל גִּבּוֹרֵי מִלְחָמָה
אַרְבַּע־מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ בָּחוּר וְיָרָבְעָם עָרַךְ עִמּוֹ
מִלְחָמָה בִּשְׁמוֹנֶה מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ בָּחוּר גִּבּוֹר חָיִל׃
4 וַיָּקָם אֲבִיָּה מֵעַל לְהַר צְמָרַיִם אֲשֶׁר בְּהַר
ה אֶפְרַיִם וַיֹּאמֶר שְׁמָעוּנִי יָרָבְעָם וְכָל־יִשְׂרָאֵל׃ הֲלֹא
לָכֶם לָדַעַת כִּי יְהוָה׀ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל נָתַן מַמְלָכָה
לְדָוִיד עַל־יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם לוֹ וּלְבָנָיו בְּרִית מֶלַח׃
6 וַיָּקָם יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט עֶבֶד שְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִיד וַיִּמְרֹד עַל־
7 אֲדֹנָיו׃ וַיִּקָּבְצוּ עָלָיו אֲנָשִׁים
רֵקִים בְּנֵי בְלִיַּעַל וַיִּתְאַמְּצוּ עַל־רְחַבְעָם בֶּן־
שְׁלֹמֹה וּרְחַבְעָם הָיָה נַעַר וְרַךְ־לֵבָב וְלֹא הִתְחַזַּק
8 לִפְנֵיהֶם׃ וְעַתָּה׀ אַתֶּם אֹמְרִים לְהִתְחַזֵּק לִפְנֵי
מַמְלֶכֶת יְהוָה בְּיַד בְּנֵי דָוִיד וְאַתֶּם הָמוֹן רָב
וְעִמָּכֶם עִגְלֵי זָהָב אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם יָרָבְעָם לֵאלֹהִים׃
9 הֲלֹא הִדַּחְתֶּם אֶת־כֹּהֲנֵי יְהוָה אֶת־בְּנֵי אַהֲרֹן וְהַלְוִיִּם
וַתַּעֲשׂוּ לָכֶם כְּהֲנִים כְּעַמֵּי הָאֲרָצוֹת כָּל־הַבָּא לְמַלֵּא
יָדוֹ בְּפַר בֶּן־בָּקָר וְאֵילִם שִׁבְעָה וְהָיָה כֹהֵן לְלֹא אֱלֹהִים׃
10 וְאֲנַחְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא עֲזַבְנֻהוּ וְכֹהֲנִים מְשָׁרְתִים
11 לַיהוָה בְּנֵי אַהֲרֹן וְהַלְוִיִּם בִּמְלָאכֶת׃ וּמַקְטִרִים לַיהוָה
עֹלוֹת בַּבֹּקֶר־בַּבֹּקֶר וּבָעֶרֶב בָּעֶרֶב וְקִטֹּרֶת־סַמִּים

וּמַעֲרֶכֶת לֶחֶם עַל־הַשֻּׁלְחָן הַטָּהוֹר וּמְנוֹרַת הַזָּהָב
וְנֵרֹתֶיהָ לְבָע�ֵר בָּעֶרֶב כִּי־שֹׁמְרִים אֲנַחְנוּ אֶת־
משמרת יהוה אלהינו ואתם עזבתם אתו׃ 12 *Atque cœlesti ope confisus.*
וְהִנֵּה עִמָּנוּ בָרֹאשׁ הָאֱלֹהִים וְכֹהֲנָיו וְחַצְצְרוֹת הַתְּרוּעָה
לְהָרִיעַ עֲלֵיכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אַל־תִּלָּחֲמוּ עִם־יְהוָה אֱלֹהֵי־
אֲבֹתֵיכֶם כִּי־לֹא תַצְלִיחוּ׃ 13 וְיָרְבְעָם הֵסֵב אֶת־הַמַּאְרָב
לָבוֹא מֵאֲחֲרֵיהֶם וַיִּהְיוּ לִפְנֵי יְהוּדָה וְהַמַּאְרָב מֵאֲחֲרֵיהֶם׃
וַיִּפֶן יְהוּדָה וְהִנֵּה לָהֶם הַמִּלְחָמָה פָּנִים וְאָחוֹר 14
וַיִּצְעֲקוּ לַיהוָה וְהַכֹּהֲנִים מַחְצְצְרִים בַּחֲצֹצְרוֹת׃ וַיָּרִיעוּ טו
אִישׁ יְהוּדָה וַיְהִי בְּהָרִיעַ אִישׁ יְהוּדָה וְהָאֱלֹהִים נָגַף אֶת־
יָרָבְעָם וְכָל־יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי אֲבִיָּה וִיהוּדָה׃ 16 וַיָּנוּסוּ בְנֵי־
ישראל מפני יהודה ויתנם אלהים בידם׃ 17 *Feliciter pugnat.*
וַיַּכּוּ בָהֶם אֲבִיָּהוּ וְעַמּוֹ מַכָּה רַבָּה וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים מִיִּשְׂרָאֵל חֲמֵשׁ־
מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ בָּחוּר׃ 18 וַיִּכָּנְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בָּעֵת
הַהִיא וַיֶּאֶמְצוּ בְּנֵי יְהוּדָה כִּי נִשְׁעֲנוּ עַל־יְהוָה אֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵיהֶם׃ 19 וַיִּרְדֹּף אֲבִיָּה אַחֲרֵי יָרָבְעָם וַיִּלְכֹּד מִמֶּנּוּ
עָרִים אֶת־בֵּית־אֵל וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־יְשָׁנָה וְאֶת־
עפרון וי בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־עֶפְרוֹן וּבְנוֹתֶיהָ׃ 20 וְלֹא־עָצַר כֹּחַ יָרָבְעָם עוֹד כ
בִּימֵי אֲבִיָּהוּ וַיִּגְּפֵהוּ יְהוָה וַיָּמֹת׃
וַיִּתְחַזֵּק אֲבִיָּהוּ וַיִּשָּׂא־לוֹ נָשִׁים אַרְבַּע עֶשְׂרֵה 21
וַיּוֹלֶד עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם בָּנִים וְשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה בָּנוֹת׃ 22 וְיֶתֶר
דִּבְרֵי אֲבִיָּה וּדְרָכָיו וּדְבָרָיו כְּתוּבִים בְּמִדְרַשׁ הַנָּבִיא
עִדּוֹ׃ 23 *Mortuo Abia, succedit Asa filius.*
וַיִּשְׁכַּב אֲבִיָּה עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּעִיר דָּוִיד
וַיִּמְלֹךְ אָסָא בְנוֹ תַּחְתָּיו בְּיָמָיו שָׁקְטָה הָאָרֶץ עֶשֶׂר
שָׁנִים׃ Cap. XIV.
וַיַּעַשׂ אָסָא הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהָיו׃ יד א
וַיָּסַר אֶת־מִזְבְּחוֹת הַנֵּכָר וְהַבָּמוֹת 2 *Rex laudatur a pietatis.*
וַיְשַׁבֵּר אֶת־הַמַּצֵּבוֹת וַיְגַדַּע אֶת־הָאֲשֵׁרִים׃ וַיֹּאמֶר 3
לִיהוּדָה לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וְלַעֲשׂוֹת
התורה

4 הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה׃ וַיָּסַר מִכָּל־עָרֵי יְהוּדָה אֶת־הַבָּמוֹת
ה וְאֶת־הַחַמָּנִים וַתִּשְׁקֹט הַמַּמְלָכָה לְפָנָיו׃ וַיִּבֶן עָרֵי
Summâ in pace feliciter imperat. מְצוּרָה בִּיהוּדָה כִּי שָׁקְטָה הָאָרֶץ וְאֵין־עִמּוֹ מִלְחָמָה
6 בַּשָּׁנִים הָאֵלֶּה כִּי־הֵנִיחַ יְהוָה לוֹ׃ וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה
נִבְנֶה׀ אֶת־הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְנָסֵב חוֹמָה וּמִגְדָּלִים דְּלָתַיִם
וּבְרִיחִים עוֹדֶנּוּ הָאָרֶץ לְפָנֵינוּ כִּי דָרַשְׁנוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
דָּרַשְׁנוּ וַיָּנַח לָנוּ מִסָּבִיב וַיִּבְנוּ וַיַּצְלִיחוּ׃
7 וַיְהִי לְאָסָא חַיִל נֹשְׂא צִנָּה וְרֹמַח מִיהוּדָה
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֶלֶף וּמִבִּנְיָמִן נֹשְׂא מָגֵן וְדֹרְכֵי קָשֶׁת
8 מָאתַיִם וּשְׁמוֹנִים אֶלֶף כָּל־אֵלֶּה גִּבּוֹרֵי חָיִל׃ וַיֵּצֵא
Æthiopum Regi, immensas copias trahenti, אֲלֵיהֶם זֶרַח הַכּוּשִׁי בְּחַיִל אֶלֶף אֲלָפִים וּמַרְכָּבוֹת
9 שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַיָּבֹא עַד־מָרֵשָׁה׃ וַיֵּצֵא אָסָא לְפָנָיו
Invocato Dei numine, obviam ducit: וַיַּעַרְכוּ מִלְחָמָה בְּגֵיא צְפָתָה לְמָרֵשָׁה׃ וַיִּקְרָא אָסָא
אֶל־יְהוָה אֱלֹהָיו וַיֹּאמַר יְהוָה אֵין עִמְּךָ לַעְזֹר בֵּין רַב לָאַיִן
כֹּחַ עָזְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כִּי־עָלֶיךָ נִשְׁעָנוּ וּבְשִׁמְךָ בָּאנוּ
עַל־הֶהָמוֹן הַזֶּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אַתָּה אַל־יֶעְצַר עִמָּךְ
Hostemque fundit, ac late cædit. אֱנוֹשׁ׃ וַיִּגֹּף יְהוָה אֶת־הַכּוּשִׁים לִפְנֵי אָסָא וְלִפְנֵי
12 יְהוּדָה וַיָּנֻסוּ הַכּוּשִׁים׃ וַיִּרְדְּפֵם אָסָא וְהָעָם אֲשֶׁר־
עִמּוֹ עַד־לִגְרָר וַיִּפֹּל מִכּוּשִׁים לְאֵין לָהֶם מִחְיָה כִּי־
נִשְׁבְּרוּ לִפְנֵי־יְהוָה וְלִפְנֵי מַחֲנֵהוּ וַיִּשְׂאוּ שָׁלָל הַרְבֵּה
13 מְאֹד׃ וַיַּכּוּ אֵת כָּל־הֶעָרִים סְבִיבוֹת גְּרָר כִּי־הָיָה פַחַד־
יְהוָה עֲלֵיהֶם וַיָּבֹזּוּ אֶת־כָּל־הֶעָרִים כִּי־בִזָּה רַבָּה הָיְתָה
14 בָהֶם׃ וְגַם־אָהֳלֵי מִקְנֶה הִכּוּ וַיִּשְׁבּוּ צֹאן לָרֹב וּגְמַלִּים

א טו וַיִּשְׁבּוּ יְרוּשָׁלִָם׃ וַעֲזַרְיָהוּ בֶן־עוֹדֵד הָיְתָה עָלָיו רוּחַ
Cap. XV. *A Prophetâ monitus, inceptam Regni ac divini cultus reformationem persequitur.* 2 אֱלֹהִים׃ וַיֵּצֵא לִפְנֵי אָסָא וַיֹּאמֶר לוֹ שִׁמְעוּנִי אָסָא וְכָל־
יְהוּדָה וּבִנְיָמִן יְהוָה עִמָּכֶם בִּהְיוֹתְכֶם עִמּוֹ וְאִם־תִּדְרְשֻׁהוּ
3 יִמָּצֵא לָכֶם וְאִם־תַּעַזְבֻהוּ יַעֲזֹב אֶתְכֶם׃ וְיָמִים
רַבִּים לְיִשְׂרָאֵל לְלֹא אֱלֹהֵי אֱמֶת וְלֹא כֹהֵן מוֹרֶה

וְלֹא תוֹרָה׃ וְיָשָׁב בְּצַר־לוֹ עַל־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל 4
וַיְבַקְשֻׁהוּ וַיִּמָּצֵא לָהֶם׃ וּבָעִתִּים הָהֵם אֵין שָׁלוֹם לַיּוֹצֵא וְ 5
וְלַבָּא כִּי מְהוּמוֹת רַבּוֹת עַל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאֲרָצוֹת׃ וְכִתְּתוּ 6
גוֹי־בְּגוֹי וְעִיר בְּעִיר כִּי־אֱלֹהִים הֲמָמָם בְּכָל־צָרָה׃ וְאַתֶּם 7
חִזְקוּ וְאַל־יֵרָפוּ יְדֵיכֶם כִּי יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלָּתְכֶם׃

וּכְשָׁמְעַ אָסָא הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהַנְּבוּאָה עֹדֵד 8
הַנָּבִיא הִתְחַזַּק וַיַּעֲבֵר הַשִּׁקּוּצִים מִכָּל־אֶרֶץ יְהוּדָה
וּבִנְיָמִן וּמִן־הֶעָרִים אֲשֶׁר לָכַד מֵהַר אֶפְרָיִם וַיְחַדֵּשׁ אֶת־
מִזְבַּח יְהוָה אֲשֶׁר לִפְנֵי אוּלָם יְהוָה׃ וַיִּקְבֹּץ אֶת־כָּל־ 9
יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וְהַגֵּרִים עִמָּהֶם מֵאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וּמִשִּׁמְעוֹן
כִּי־נָפְלוּ עָלָיו מִיִּשְׂרָאֵל לָרֹב בִּרְאֹתָם כִּי־יְהוָה אֱלֹהָיו
עִמּוֹ׃

וַיִּקָּבְצוּ יְרוּשָׁלַם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִשִׁי לִשְׁנַת חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה י *Populus Deo publicè de novo fœderatur, adhibitâ horribili execratione.*
לְמַלְכוּת אָסָא׃ וַיִּזְבְּחוּ לַיהוָה בַּיּוֹם הַהוּא מִן־הַשָּׁלָל יא
הֵבִיאוּ בָּקָר שִׁבְעִ מֵאוֹת וְצֹאן שִׁבְעַת אֲלָפִים׃ וַיָּבֹאוּ יב
בִּבְרִית לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם בְּכָל־לְבָבָם
וּבְכָל־נַפְשָׁם׃ וְכֹל אֲשֶׁר לֹא־יִדְרֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵי־ יג
יִשְׂרָאֵל יוּמַת לְמִן־קָטֹן וְעַד־גָּדוֹל לְמֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה׃
וַיִּשָּׁבְעוּ לַיהוָה בְּקוֹל גָּדוֹל וּבִתְרוּעָה וּבַחֲצֹצְרוֹת יד
וּבְשֹׁפָרוֹת׃ וַיִּשְׂמְחוּ כָל־יְהוּדָה עַל־הַשְּׁבוּעָה כִּי טו
בְכָל־לְבָבָם נִשְׁבָּעוּ וּבְכָל־רְצוֹנָם בִּקְשֻׁהוּ וַיִּמָּצֵא לָהֶם
וַיָּנַח יְהוָה לָהֶם מִסָּבִיב׃ וְגַם־מַעֲכָה אֵם אָסָא הַמֶּלֶךְ טז
הִסִּירָהּ מִגְּבִירָה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה לְאֲשֵׁרָה מִפְלֶצֶת וַיְכָרֹת
אָסָא אֶת־מִפְלַצְתָּהּ וַיָּדֶק וַיִּשְׂרֹף בְּנַחַל קִדְרוֹן׃
וְהַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ מִיִּשְׂרָאֵל רַק לְבַב־אָסָא הָיָה שָׁלֵם יז
כָּל־יָמָיו׃ וַיָּבֵא אֶת־קָדְשֵׁי אָבִיו וְקָדְשָׁיו בֵּית הָאֱלֹהִים יח
כֶּסֶף וְזָהָב וְכֵלִים׃ וּמִלְחָמָה לֹא הָיְתָה עַד שְׁנַת־ יט
שְׁלֹשִׁים וַחֲמֵשׁ לְמַלְכוּת אָסָא׃

בשנת

Cap. XVI. *Benhadadum Syriæ Regem, magnâ mercede, contra Baësam Israëlis Regem ad bellum instigat.*

בִּשְׁנַת שֵׁשׁ וּשְׁלֹשִׁים לְמַלְכוּת אָסָא עָלָה
בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל עַל־יְהוּדָה וַיִּבֶן אֶת־הָרָמָה לְבִלְתִּי
2 תֵּת יוֹצֵא וָבָא לְאָסָא מֶלֶךְ־יְהוּדָה: וַיֹּצֵא אָסָא כֶּסֶף
וְזָהָב מֵאֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה וּבֵית הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח אֶל־בֶּן־
3 הֲדַד מֶלֶךְ אֲרָם הַיּוֹשֵׁב בְּדַרְמֶשֶׂק לֵאמֹר: בְּרִית בֵּינִי
וּבֵינֶךָ וּבֵין אָבִי וּבֵין אָבִיךָ הִנֵּה שָׁלַחְתִּי לְךָ כֶּסֶף וְזָהָב
לֵךְ הָפֵר בְּרִיתְךָ אֶת־בַּעְשָׁא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְיַעֲלֶה מֵעָלָי:
4 וַיִּשְׁמַע בֶּן־הֲדַד אֶל־הַמֶּלֶךְ אָסָא וַיִּשְׁלַח אֶת־שָׂרֵי
הַחֲיָלִים אֲשֶׁר־לוֹ אֶל־עָרֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּכּוּ אֶת־עִיּוֹן וְאֶת־דָּן
5 וְאֶת אָבֵל מַיִם וְאֵת כָּל־מִסְכְּנוֹת עָרֵי נַפְתָּלִי: וַיְהִי
כִּשְׁמֹעַ בַּעְשָׁא וַיֶּחְדַּל מִבְּנוֹת אֶת־הָרָמָה וַיִּשְׁבֹּת אֶת־
6 מְלַאכְתּוֹ: וְאָסָא הַמֶּלֶךְ לָקַח אֶת־כָּל־
יְהוּדָה וַיִּשְׂאוּ אֶת־אַבְנֵי הָרָמָה וְאֶת־עֵצֶיהָ אֲשֶׁר בָּנָה
בַּעְשָׁא וַיִּבֶן בָּהֶם אֶת־גֶּבַע וְאֶת־הַמִּצְפָּה:

Quâ de causâ nomine Dei increpitus,

7 וּבָעֵת הַהִיא בָּא חֲנָנִי הָרֹאֶה אֶל־אָסָא מֶלֶךְ
יְהוּדָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו בְּהִשָּׁעֲנְךָ עַל־מֶלֶךְ אֲרָם וְלֹא
נִשְׁעַנְתָּ עַל־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל־כֵּן נִמְלַט חֵיל מֶלֶךְ־אֲרָם
8 מִיָּדֶךָ: הֲלֹא הַכּוּשִׁים וְהַלּוּבִים הָיוּ לְחַיִל לָרֹב
לָרֶכֶב וְלַפָּרָשִׁים לְהַרְבֵּה מְאֹד וּבְהִשָּׁעֲנְךָ עַל־יְהוָה
9 נְתָנָם בְּיָדֶךָ: כִּי יְהוָה עֵינָיו מְשׁטְטוֹת בְּכָל־הָאָרֶץ
לְהִתְחַזֵּק עִם־לְבָבָם שָׁלֵם אֵלָיו נִסְכַּלְתָּ עַל־זֹאת כִּי

Vatem in carcerem detrudit.

מֵעַתָּה יֵשׁ עִמְּךָ מִלְחָמוֹת: וַיִּכְעַס אָסָא אֶל־הָרֹאֶה
וַיִּתְּנֵהוּ בֵּית הַמַּהְפֶּכֶת כִּי־בְזַעַף עִמּוֹ עַל־זֹאת וַיְרַצֵּץ
11 אָסָא מִן־הָעָם בָּעֵת הַהִיא: וְהִנֵּה דִּבְרֵי אָסָא
הָרִאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר הַמְּלָכִים

Ex morbo decumbens, medentium ope nimium confisus, moritur.

12 לִיהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל: וַיֶּחֱלֶא אָסָא בִּשְׁנַת
שְׁלוֹשִׁים וְתֵשַׁע לְמַלְכוּתוֹ בְּרַגְלָיו עַד־לְמַעְלָה חָלְיוֹ וְגַם־
13 בְּחָלְיוֹ לֹא דָרַשׁ אֶת־יְהוָה כִּי בָרְפָאִים: וַיִּשְׁכַּב אָסָא

עִם־אֲבֹתָיו וַיָּמָת בִּשְׁנַת אַרְבָּעִים וְאַחַת לְמָלְכוֹ׃
וַיִּקְבְּרֻהוּ בִקְבֻרֹתָיו אֲשֶׁר כָּרָה־לוֹ בְּעִיר דָּוִיד וַיַּשְׁכִּיבֻהוּ 14
בַּמִּשְׁכָּב אֲשֶׁר מִלְא בְשָׂמִים וּזְנִים מְרֻקָּחִים בְּמִרְקַחַת
מַעֲשֶׂה וַיִּשְׂרְפוּ־לוֹ שְׂרֵפָה גְדוֹלָה עַד־לִמְאֹד׃

Cap. XVII. *In patris solium succedit Josaphat,*

וַיִּמְלֹךְ יְהוֹשָׁפָט בְּנוֹ תַּחְתָּיו וַיִּתְחַזֵּק עַל־יִשְׂרָאֵל׃ יז א
וַיִּתֵּן חַיִל בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת וַיִּתֵּן נְצִיבִים בְּאֶרֶץ 2
יְהוּדָה וּבְעָרֵי אֶפְרַיִם אֲשֶׁר לָכַד אָסָא אָבִיו׃ וַיְהִי יְהוָה 3
עִם־יְהוֹשָׁפָט כִּי הָלַךְ בְּדַרְכֵי דָוִיד אָבִיו הָרִאשֹׁנִים

Paternæ pietatis amulus,

וְלֹא דָרַשׁ לַבְּעָלִים׃ כִּי לֵאלֹהֵי אָבִיו דָּרָשׁ וּבְמִצְוֹתָיו 4 קמץ בו׳ פ
הָלָךְ וְלֹא כְּמַעֲשֵׂה יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּכֶן יְהוָה אֶת־הַמַּמְלָכָה ה
בְּיָדוֹ וַיִּתְּנוּ כָל־יְהוּדָה מִנְחָה לִיהוֹשָׁפָט וַיְהִי־לוֹ עֹשֶׁר
וְכָבוֹד לָרֹב׃ וַיִּגְבַּהּ לִבּוֹ בְּדַרְכֵי יְהוָה וְעוֹד הֵסִיר אֶת־ 6
הַבָּמוֹת וְאֶת־הָאֲשֵׁרִים מִיהוּדָה׃

Religionem summo studio procurat.

וּבִשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמָלְכוֹ שָׁלַח לְשָׂרָיו לְבֶן־חַיִל וּלְעֹבַדְיָה 7
וּלְזַכַרְיָה וְלִנְתַנְאֵל וּלְמִיכָיְהוּ לְלַמֵּד בְּעָרֵי יְהוּדָה׃
וְעִמָּהֶם הַלְוִיִּם שְׁמַעְיָהוּ וּנְתַנְיָהוּ וּזְבַדְיָהוּ וַעֲשָׂהאֵל 8
וּשְׁמִירָמוֹת וִיהוֹנָתָן וַאֲדֹנִיָּהוּ וְטוֹבִיָּהוּ וְטוֹב אֲדוֹנִיָּה קרי ושמירמות
הַלְוִיִּם וְעִמָּהֶם אֱלִישָׁמָע וִיהוֹרָם הַכֹּהֲנִים׃ וַיְלַמְּדוּ 9
בִּיהוּדָה וְעִמָּהֶם סֵפֶר תּוֹרַת יְהוָה וַיָּסֹבּוּ בְּכָל־עָרֵי
יְהוּדָה וַיְלַמְּדוּ בָעָם׃ וַיְהִי פַּחַד יְהוָה עַל כָּל־מַמְלְכוֹת י
הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר סְבִיבוֹת יְהוּדָה וְלֹא נִלְחֲמוּ עִם־

Muneribus à vicinis colitur.

יְהוֹשָׁפָט׃ וּמִן־פְּלִשְׁתִּים מְבִיאִים לִיהוֹשָׁפָט מִנְחָה 11
וְכֶסֶף מַשָּׂא גַּם הָעַרְבִיִּים מְבִיאִים לוֹ צֹאן אֵילִים שִׁבְעַת
אֲלָפִים וְשִׁבְעַ מֵאוֹת וּתְיָשִׁים שִׁבְעַת אֲלָפִים וְשִׁבְעַ
מֵאוֹת׃ וַיְהִי יְהוֹשָׁפָט הֹלֵךְ וְגָדֵל עַד־לְמַעְלָה 12

Copiæ ac Duces ipsius.

וּבֶן בִּיהוּדָה בִּירָנִיּוֹת וְעָרֵי מִסְכְּנוֹת׃ וּמְלָאכָה רַבָּה 13
הָיָה לוֹ בְּעָרֵי יְהוּדָה וְאַנְשֵׁי מִלְחָמָה גִּבּוֹרֵי חָיִל
בִּירוּשָׁלִָם׃ וְאֵלֶּה פְקֻדָתָם לְבֵית 14
אֲבוֹתֵיהֶם

אֲבוֹתֵיהֶם לִיהוּדָה שָׂרֵי אַלְפִים עַרְנָה הַשָּׂר וְעִמּוֹ גִּבּוֹרֵי
טו חַיִל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אָלֶף׃ וְעַל־יָדוֹ יְהוֹחָנָן
16 הַשָּׂר וְעִמּוֹ מָאתַיִם וּשְׁמוֹנִים אָלֶף׃ וְעַל־יָדוֹ עֲמַסְיָה בֶן־
זִכְרִי הַמִּתְנַדֵּב לַיהוָה וְעִמּוֹ מָאתַיִם אֶלֶף גִּבּוֹר חָיִל׃
17 וּמִן־בִּנְיָמִן גִּבּוֹר חַיִל אֶלְיָדָע וְעִמּוֹ נֹשְׁקֵי־קֶשֶׁת וּמָגֵן
18 מָאתַיִם אֶלֶף׃ וְעַל־יָדוֹ יְהוֹזָבָד וְעִמּוֹ מֵאָה־וּשְׁמוֹנִים
19 אֶלֶף חֲלוּצֵי צָבָא׃ אֵלֶּה הַמְשָׁרְתִים
אֶת־הַמֶּלֶךְ מִלְבַּד אֲשֶׁר־נָתַן הַמֶּלֶךְ בְּעָרֵי הַמִּבְצָר
Cap. XVIII. Socium sese adjungit Achabo, in bello contra Syros; וַיְהִי לִיהוֹשָׁפָט עֹשֶׁר
אי יח בְּכָל־יְהוּדָה׃
1 וְכָבוֹד לָרֹב וַיִּתְחַתֵּן לְאַחְאָב׃ וַיֵּרֶד לְקֵץ שָׁנִים אֶל־
אַחְאָב לְשֹׁמְרוֹן וַיִּזְבַּח־לוֹ אַחְאָב צֹאן וּבָקָר לָרֹב
וְלָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ וַיְסִיתֵהוּ לַעֲלוֹת אֶל־רָמֹת גִּלְעָד׃
3 וַיֹּאמֶר אַחְאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יְהוּדָה
הֲתֵלֵךְ עִמִּי רָמֹת גִּלְעָד וַיֹּאמֶר לוֹ כָּמוֹנִי כָמוֹךָ וְכַעֲמֶךָ
Ante tamen numen consuli petit. 5 Prophetæ Achabi lauste a renunciant. 4 עַמִּי וְעַמְּךָ בַּמִּלְחָמָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אֶל־מֶלֶךְ
ה יִשְׂרָאֵל דְּרָשׁ־נָא כַיּוֹם אֶת־דְּבַר יְהוָה׃ וַיִּקְבֹּץ
מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַנְּבִיאִים אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיֹּאמֶר
אֲלֵהֶם הֲנֵלֵךְ אֶל־רָמֹת גִּלְעָד לַמִּלְחָמָה אִם־
אֶחְדָּל וַיֹּאמְרוּ עֲלֵה וְיִתֵּן הָאֱלֹהִים בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃
6 וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט הַאֵין פֹּה נָבִיא לַיהוָה עוֹד וְנִדְרְשָׁה
7 מֵאֹתוֹ׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט עוֹד
אִישׁ־אֶחָד לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה מֵאֹתוֹ וַאֲנִי שְׂנֵאתִיהוּ כִּי
אֵינֶנּוּ מִתְנַבֵּא עָלַי לְטוֹבָה כִּי כָל־יָמָיו לְרָעָה הוּא
מִיכָיְהוּ בֶן־יִמְלָא וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אַל־יֹאמַר הַמֶּלֶךְ
8 כֵּן׃ וַיִּקְרָא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־סָרִיס אֶחָד וַיֹּאמֶר
מיכיהו קרי 9 מַהֵר מִיכָיְהוּ בֶן־יִמְלָא׃ וּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט
מֶלֶךְ־יְהוּדָה יֹשְׁבִים אִישׁ עַל־כִּסְאוֹ מְלֻבָּשִׁים
בְּגָדִים וְיֹשְׁבִים בְּגֹרֶן פֶּתַח שַׁעַר שֹׁמְרוֹן וְכָל־הַנְּבִיאִים

מִתְנַבְּאִים לִפְנֵיהֶם׃ וַיַּעַשׂ לוֹ צִדְקִיָּהוּ בֶן־כְּנַעֲנָה י
קַרְנֵי בַרְזֶל וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר יְהוָה בְּאֵלֶּה תְנַגַּח אֶת־
אֲרָם עַד־כַּלּוֹתָם׃ וְכָל־הַנְּבִיאִים נִבְּאִים כֵּן יא
לֵאמֹר עֲלֵה רָמֹת גִּלְעָד וְהַצְלַח וְנָתַן יְהוָה בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃
וְהַמַּלְאָךְ אֲשֶׁר־הָלַךְ לִקְרֹא לְמִיכָיְהוּ דִּבֶּר אֵלָיו לֵאמֹר יב
הִנֵּה דִבְרֵי הַנְּבִיאִים פֶּה־אֶחָד טוֹב אֶל־הַמֶּלֶךְ וִיהִי־נָא
דְבָרְךָ כְּאַחַד מֵהֶם וְדִבַּרְתָּ טוֹב׃ וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ חַי־ יג
יְהוָה כִּי אֶת־אֲשֶׁר־יֹאמַר אֱלֹהַי אֹתוֹ אֲדַבֵּר׃ וַיָּבֹא אֶל־ יד
הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֵלָיו מִיכָה הֲנֵלֵךְ אֶל־רָמֹת גִּלְעָד
לַמִּלְחָמָה אִם־אֶחְדָּל וַיֹּאמֶר עֲלוּ וְהַצְלִיחוּ וְיִנָּתְנוּ
בְּיֶדְכֶם׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַמֶּלֶךְ עַד־כַּמָּה פְּעָמִים אֲנִי טו
מַשְׁבִּיעֶךָ אֲשֶׁר לֹא־תְדַבֵּר אֵלַי רַק אֱמֶת בְּשֵׁם יְהוָה׃
וַיֹּאמֶר רָאִיתִי אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל נְפוֹצִים עַל־הֶהָרִים כַּצֹּאן טז
אֲשֶׁר אֵין לָהֶן רֹעֶה וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא אֲדֹנִים לָאֵלֶּה יָשׁוּבוּ
אִישׁ לְבֵיתוֹ בְּשָׁלוֹם׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט יז
הֲלֹא אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ לֹא־יִתְנַבֵּא עָלַי טוֹב כִּי אִם־לָרָע׃

וַיֹּאמֶר לָכֵן שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה יח
רָאִיתִי אֶת־יְהוָה יוֹשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ וְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם
עֹמְדִים עַל־יְמִינוֹ וּשְׂמֹאלוֹ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה מִי יְפַתֶּה אֶת־ יט
אַחְאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וְיַעַל וְיִפֹּל בְּרָמֹת גִּלְעָד וַיֹּאמֶר זֶה
אֹמֵר כָּכָה וְזֶה אֹמֵר כָּכָה׃ וַיֵּצֵא הָרוּחַ וַיַּעֲמֹד לִפְנֵי כ
יְהוָה וַיֹּאמֶר אֲנִי אֲפַתֶּנּוּ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו בַּמָּה׃ וַיֹּאמֶר כא
אֵצֵא וְהָיִיתִי רוּחַ שֶׁקֶר בְּפִי כָּל־נְבִיאָיו וַיֹּאמֶר תְּפַתֶּה
גַּם־תּוּכָל צֵא וַעֲשֵׂה־כֵן׃ וְעַתָּה הִנֵּה נָתַן יְהוָה רוּחַ כב קמץ בס"ק
שֶׁקֶר בְּפִי נְבִיאֶיךָ אֵלֶּה וַיהוָה דִּבֶּר עָלֶיךָ רָעָה׃ וַיִּגַּשׁ כג
צִדְקִיָּהוּ בֶן־כְּנַעֲנָה וַיַּךְ אֶת־מִיכָיְהוּ עַל־הַלֶּחִי וַיֹּאמֶר אֵי
זֶה הַדֶּרֶךְ עָבַר רוּחַ־יְהוָה מֵאִתִּי לְדַבֵּר אוֹתָךְ׃ וַיֹּאמֶר כד
מִיכָיְהוּ הִנְּךָ רֹאֶה בַּיּוֹם הַהוּא אֲשֶׁר תָּבוֹא חָדֵר בְּחָדֵר

Solus Michas improsperam fore pugnam edicit.

כה לְהֵחָבֵא׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל קְחוּ אֶת־מִיכָיְהוּ
וַהֲשִׁיבֻהוּ אֶל־אָמוֹן שַׂר־הָעִיר וְאֶל־יוֹאָשׁ בֶּן־הַמֶּלֶךְ׃
26 וַאֲמַרְתֶּם כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ שִׂימוּ זֶה בֵּית הַכֶּלֶא
וְהַאֲכִילֻהוּ לֶחֶם לַחַץ וּמַיִם לַחַץ עַד שׁוּבִי בְשָׁלוֹם׃
27 וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ אִם־שׁוֹב תָּשׁוּב בְּשָׁלוֹם לֹא־דִבֶּר יְהוָה
28 בִּי וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ עַמִּים כֻּלָּם׃ וַיַּעַל מֶלֶךְ־
29 יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶל־רָמֹת גִּלְעָד׃ וַיֹּאמֶר
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט הִתְחַפֵּשׂ וָבוֹא בַּמִּלְחָמָה
וְאַתָּה לְבַשׁ בְּגָדֶיךָ וַיִּתְחַפֵּשׂ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ
ל בַּמִּלְחָמָה׃ וּמֶלֶךְ אֲרָם צִוָּה אֶת־שָׂרֵי הָרֶכֶב אֲשֶׁר־
לוֹ לֵאמֹר לֹא תִלָּחֲמוּ אֶת־הַקָּטֹן וְאֶת־הַגָּדוֹל כִּי אִם־
31 אֶת־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְבַדּוֹ׃ וַיְהִי כִּרְאוֹת שָׂרֵי
הָרֶכֶב אֶת־יְהוֹשָׁפָט וְהֵמָּה אָמְרוּ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
הוּא וַיָּסֹבּוּ עָלָיו לְהִלָּחֵם וַיִּזְעַק יְהוֹשָׁפָט וַיהוָה עֲזָרוֹ
32 וַיְסִיתֵם אֱלֹהִים מִמֶּנּוּ׃ וַיְהִי כִּרְאוֹת שָׂרֵי הָרֶכֶב כִּי
33 לֹא־הָיָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיָּשׁוּבוּ מֵאַחֲרָיו׃ וְאִישׁ מָשַׁךְ
בַּקֶּשֶׁת לְתֻמּוֹ וַיַּךְ אֶת־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל בֵּין הַדְּבָקִים
ויתיר י׳ וּבֵין הַשִּׁרְיָן וַיֹּאמֶר לָרַכָּב הֲפֹךְ יָדְיךָ וְהוֹצֵאתַנִי מִן־
34 הַמַּחֲנֶה כִּי הָחֳלֵיתִי׃ וַתַּעַל הַמִּלְחָמָה בַּיּוֹם הַהוּא
וּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הָיָה מַעֲמִיד בַּמֶּרְכָּבָה נֹכַח אֲרָם עַד־
איט הָעָרֶב וַיָּמָת לְעֵת בּוֹא הַשָּׁמֶשׁ׃ וַיָּשָׁב
יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶל־בֵּיתוֹ בְּשָׁלוֹם לִירוּשָׁלִָם׃
2 וַיֵּצֵא אֶל־פָּנָיו יֵהוּא בֶן־חֲנָנִי הַחֹזֶה וַיֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ
יְהוֹשָׁפָט הֲלָרָשָׁע לַעְזֹר וּלְשֹׂנְאֵי יְהוָה תֶּאְהָב וּבְזֹאת
3 עָלֶיךָ קֶצֶף מִלִּפְנֵי יְהוָה׃ אֲבָל דְּבָרִים טוֹבִים נִמְצְאוּ
עִמָּךְ כִּי־בִעַרְתָּ הָאֲשֵׁרוֹת מִן־הָאָרֶץ וַהֲכִינוֹת
4 לְבָבְךָ לִדְרֹשׁ הָאֱלֹהִים׃ וַיֵּשֶׁב יְהוֹשָׁפָט
בִּירוּשָׁלִָם וַיָּשָׁב וַיֵּצֵא בָעָם מִבְּאֵר שֶׁבַע עַד־הַר אֶפְרַיִם
וישיבם

Achabus, spreto vaticinio, ac Vate in vincula conjecto,

Prælium nihilominus ingreditur, sed mutato habitu.

Infeliciter pugnans, ex vulnere occumbit.

Cap XIX. Josaphat, propter initam cum Achabo societatem, à Propheta graviter incusatur.

Reipublicæ

וְיִשְׁבֵּם אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃ וַיַּעֲמֹד שֹׁפְטִים ה
בָּאָרֶץ בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת לְעִיר וָעִיר׃ וַיֹּאמֶר 6
אֶל־הַשֹּׁפְטִים רְאוּ מָה־אַתֶּם עֹשִׂים כִּי לֹא לְאָדָם
תִּשְׁפְּטוּ כִּי לַיהוָה וְעִמָּכֶם בְּדִבַר מִשְׁפָּט׃ וְעַתָּה יְהִי 7
פַּחַד־יְהוָה עֲלֵיכֶם שִׁמְרוּ וַעֲשׂוּ כִּי־אֵין עִם־יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ עַוְלָה וּמַשָּׂא פָנִים וּמִקַּח־שֹׁחַד׃ וְגַם 8

Atque Ecclesiæ statum ordinat ac componit.

בִּירוּשָׁלַם הֶעֱמִיד יְהוֹשָׁפָט מִן־הַלְוִיִּם וְהַכֹּהֲנִים וּמֵרָאשֵׁי
הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפַּט יְהוָה וְלָרִיב וַיָּשֻׁבוּ
יְרוּשָׁלָם׃ וַיְצַו עֲלֵיהֶם לֵאמֹר כֹּה תַעֲשׂוּן בְּיִרְאַת 9
יְהוָה בֶּאֱמוּנָה וּבְלֵבָב שָׁלֵם׃ וְכָל־רִיב אֲשֶׁר־יָבוֹא י
עֲלֵיכֶם מֵאֲחֵיכֶם ׀ הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵיהֶם בֵּין־דָּם ׀ לְדָם
בֵּין־תּוֹרָה לְמִצְוָה לְחֻקִּים וּלְמִשְׁפָּטִים וְהִזְהַרְתֶּם אֹתָם
וְלֹא יֶאְשְׁמוּ לַיהוָה וְהָיָה־קֶצֶף עֲלֵיכֶם וְעַל־אֲחֵיכֶם כֹּה
תַּעֲשׂוּן וְלֹא תֶאְשָׁמוּ׃ וְהִנֵּה אֲמַרְיָהוּ כֹהֵן הָרֹאשׁ עֲלֵיכֶם 11
לְכֹל ׀ דְּבַר־יְהוָה וּזְבַדְיָהוּ בֶן־יִשְׁמָעֵאל הַנָּגִיד לְבֵית־
יְהוּדָה לְכָל דִּבְרֵי הַמֶּלֶךְ וְשֹׁטְרִים הַלְוִיִּם לִפְנֵיכֶם חִזְקוּ
וַעֲשׂוּ וִיהִי יְהוָה עִם־הַטּוֹב׃

Cap. XX.

Cœlestem opem contra Moabitas aliosque hostes jejunio & precibus exambit.

וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן בָּאוּ בְנֵי־מוֹאָב וּבְנֵי עַמּוֹן כ א
וְעִמָּהֶם ׀ מֵהָעַמּוֹנִים עַל־יְהוֹשָׁפָט לַמִּלְחָמָה׃ וַיָּבֹאוּ 2
וַיַּגִּידוּ לִיהוֹשָׁפָט לֵאמֹר בָּא עָלֶיךָ הֲמוֹן רָב מֵעֵבֶר לַיָּם
מֵאֲרָם וְהִנָּם בְּחַצְצוֹן תָּמָר הִיא עֵין גֶּדִי׃ וַיִּרָא 3 חסר ו׳
וַיִּתֵּן יְהוֹשָׁפָט אֶת־פָּנָיו לִדְרוֹשׁ לַיהוָה וַיִּקְרָא־צוֹם
עַל־כָּל־יְהוּדָה׃ וַיִּקָּבְצוּ יְהוּדָה לְבַקֵּשׁ מֵיְהוָה גַּם 4
מִכָּל־עָרֵי יְהוּדָה בָּאוּ לְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה׃ וַיַּעֲמֹד ה
יְהוֹשָׁפָט בִּקְהַל יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם בְּבֵית יְהוָה לִפְנֵי
הֶחָצֵר הַחֲדָשָׁה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ הֲלֹא 6
אַתָּה־הוּא אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם וְאַתָּה מוֹשֵׁל בְּכָל
מַמְלְכוֹת הַגּוֹיִם וּבְיָדְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה וְאֵין עִמְּךָ לְהִתְיַצֵּב׃

הֲלֹא

7 הֲלֹא אַתָּה אֱלֹהֵינוּ הוֹרַשְׁתָּ אֶת־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַזֹּאת
מִלִּפְנֵי עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וַתִּתְּנָהּ לְזֶרַע אַבְרָהָם אֹהַבְךָ
8 לְעוֹלָם: וַיֵּשְׁבוּ בָהּ וַיִּבְנוּ לְךָ בָּהּ מִקְדָּשׁ לְשִׁמְךָ
9 לֵאמֹר: אִם־תָּבוֹא עָלֵינוּ רָעָה חֶרֶב שְׁפוֹט וְדֶבֶר
וְרָעָב נַעֲמְדָה לִפְנֵי הַבַּיִת הַזֶּה וְלְפָנֶיךָ כִּי שִׁמְךָ בַּבַּיִת
י הַזֶּה וְנִזְעַק אֵלֶיךָ מִצָּרָתֵנוּ וְתִשְׁמַע וְתוֹשִׁיעַ: וְעַתָּה
הִנֵּה בְנֵי־עַמּוֹן וּמוֹאָב וְהַר־שֵׂעִיר אֲשֶׁר לֹא־נָתַתָּה
לְיִשְׂרָאֵל לָבוֹא בָהֶם בְּבוֹאָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כִּי סָרוּ
11 מֵעֲלֵיהֶם וְלֹא הִשְׁמִידוֹם: וְהִנֵּה־הֵם גֹּמְלִים עָלֵינוּ
12 לָבוֹא לְגָרְשֵׁנוּ מִירֻשָּׁתְךָ אֲשֶׁר הוֹרַשְׁתָּנוּ: אֱלֹהֵינוּ
הֲלֹא תִשְׁפֹּט־בָּם כִּי אֵין בָּנוּ כֹחַ לִפְנֵי הֶהָמוֹן הָרַב הַזֶּה
הַבָּא עָלֵינוּ וְאֲנַחְנוּ לֹא נֵדַע מַה־נַּעֲשֶׂה כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ:
13 וְכָל־יְהוּדָה עֹמְדִים לִפְנֵי יְהוָה גַּם־טַפָּם נְשֵׁיהֶם
וּבְנֵיהֶם:
14 וַיְחִזִּיאֵל בֶּן־זְכַרְיָהוּ בֶן־בְּנָיָה בֶן־יְעִיאֵל בֶּן־מַתַּנְיָה הַלֵּוִי
טו מִן־בְּנֵי אָסָף הָיְתָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה בְּתוֹךְ הַקָּהָל: וַיֹּאמֶר
Divino responso confirmatur.
הַקְשִׁיבוּ כָל־יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם וְהַמֶּלֶךְ יְהוֹשָׁפָט
כֹּה־אָמַר יְהוָה לָכֶם אַתֶּם אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תֵּחַתּוּ מִפְּנֵי
הֶהָמוֹן הָרַב הַזֶּה כִּי לֹא לָכֶם הַמִּלְחָמָה כִּי לֵאלֹהִים:
16 מָחָר רְדוּ עֲלֵיהֶם הִנָּם עֹלִים בְּמַעֲלֵה הַצִּיץ וּמְצָאתֶם
17 אֹתָם בִּסּוֹף הַנַּחַל פְּנֵי מִדְבַּר יְרוּאֵל: לֹא לָכֶם לְהִלָּחֵם
בְּזֹאת הֵתְיַצְּבוּ עִמְדוּ וּרְאוּ אֶת־יְשׁוּעַת יְהוָה עִמָּכֶם
יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תֵּחַתּוּ מָחָר צְאוּ
18 לִפְנֵיהֶם וַיהוָה עִמָּכֶם: וַיִּקֹּד יְהוֹשָׁפָט אַפַּיִם אָרְצָה וְכָל־
יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם נָפְלוּ לִפְנֵי יְהוָה לְהִשְׁתַּחֲוֹת לַיהוָה:
19 וַיָּקֻמוּ הַלְוִיִּם מִן־בְּנֵי הַקָּהָתִים וּמִן־בְּנֵי הַקָּרְחִים לְהַלֵּל
כ לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּקוֹל גָּדוֹל לְמָעְלָה: וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר
וַיֵּצְאוּ לְמִדְבַּר תְּקוֹעַ וּבְצֵאתָם עָמַד יְהוֹשָׁפָט וַיֹּאמֶר
שִׁמְעוּנִי

שִׁמְעוּנִי יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם הַאֲמִינוּ בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם
וְתֵאָמֵנוּ הַאֲמִינוּ בִּנְבִיאָיו וְהַצְלִיחוּ: וַיִּוָּעַץ אֶל־הָעָם 21
וַיַּעֲמֵד מְשֹׁרְרִים לַיהוָה וּמְהַלְלִים לְהַדְרַת־קֹדֶשׁ בְּצֵאת
לִפְנֵי הֶחָלוּץ וְאֹמְרִים הוֹדוּ לַיהוָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וּבְעֵת הֵחֵלּוּ בְרִנָּה וּתְהִלָּה נָתַן יְהוָה מְאָרְבִים עַל־בְּנֵי 22
עַמּוֹן מוֹאָב וְהַר־שֵׂעִיר הַבָּאִים לִיהוּדָה וַיִּנָּגֵפוּ:
וַיַּעַמְדוּ בְּנֵי־עַמּוֹן וּמוֹאָב עַל־יֹשְׁבֵי הַר־שֵׂעִיר לְהַחֲרִים 23
וּלְהַשְׁמִיד וּכְכַלּוֹתָם בְּיוֹשְׁבֵי שֵׂעִיר עָזְרוּ אִישׁ בְּרֵעֵהוּ
לְמַשְׁחִית: וִיהוּדָה בָּא עַל־הַמִּצְפֶּה לַמִּדְבָּר וַיִּפְנוּ 24
אֶל־הֶהָמוֹן וְהִנָּם פְּגָרִים נֹפְלִים אָרְצָה וְאֵין פְּלֵיטָה:
וַיָּבֹא יְהוֹשָׁפָט וְעַמּוֹ לָבֹז אֶת־שְׁלָלָם וַיִּמְצְאוּ בָהֶם כֹּה
לָרֹב וּרְכוּשׁ וּפְגָרִים וּכְלֵי חֶמְדּוֹת וַיַּצְלוּ לָהֶם לְאֵין
מַשָּׂא וַיִּהְיוּ יָמִים שְׁלוֹשָׁה בֹּזְזִים אֶת־הַשָּׁלָל כִּי רַב־
הוּא: וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי נִקְהֲלוּ לְעֵמֶק בְּרָכָה כִּי שָׁם בֵּרְכוּ 26
אֶת־יְהוָה עַל־כֵּן קָרְאוּ אֶת־שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא
עֵמֶק בְּרָכָה עַד־הַיּוֹם: וַיָּשׁוּבוּ כָל־אִישׁ יְהוּדָה 27
וִירוּשָׁלַם וִיהוֹשָׁפָט בְּרֹאשָׁם לָשׁוּב אֶל־יְרוּשָׁלַם
בְּשִׂמְחָה כִּי־שִׂמְּחָם יְהוָה מֵאוֹיְבֵיהֶם: וַיָּבֹאוּ 28
יְרוּשָׁלַם בִּנְבָלִים וּבְכִנֹּרוֹת וּבַחֲצֹצְרוֹת אֶל־בֵּית
יְהוָה: וַיְהִי פַּחַד אֱלֹהִים עַל כָּל־מַמְלְכוֹת הָאֲרָצוֹת 29
בְּשָׁמְעָם כִּי־נִלְחַם יְהוָה עִם אוֹיְבֵי יִשְׂרָאֵל: וַתִּשְׁקֹט ל
מַלְכוּת יְהוֹשָׁפָט וַיָּנַח לוֹ אֱלֹהָיו מִסָּבִיב:
וַיִּמְלֹךְ יְהוֹשָׁפָט עַל־יְהוּדָה בֶּן־שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ 31
שָׁנָה בְּמָלְכוֹ וְעֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם
אִמּוֹ עֲזוּבָה בַּת־שִׁלְחִי: וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ אָבִיו אָסָא 32
וְלֹא סָר מִמֶּנָּה לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה: אַךְ הַבָּמוֹת 33
לֹא סָרוּ וְעוֹד הָעָם לֹא־הֵכִינוּ לְבָבָם לֵאלֹהֵי אֲבֹתֵיהֶם:
וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְהוֹשָׁפָט הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים 34
בְּדִבְרֵי

Insigni ac miraculosâ victoriâ potitur.

בְּדִבְרֵי יֵהוּא בֶן־חֲנָנִי אֲשֶׁר הֹעֲלָה עַל־סֵפֶר מַלְכֵי
לה יִשְׂרָאֵל׃ וְאַחֲרֵי־כֵן אִתְחַבֵּר יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה עִם
Infausto iterum fœderi cum Israëlitarum Rege implicitus, classem amittit.
36 אֲחַזְיָה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל הוּא הִרְשִׁיעַ לַעֲשׂוֹת׃ וַיִּחְבְּרֵהוּ
עִמּוֹ לַעֲשׂוֹת אֳנִיּוֹת לָלֶכֶת תַּרְשִׁישׁ וַיַּעֲשׂוּ אֳנִיּוֹת בְּעֶצְיוֹן
37 גָּבֶר׃ וַיִּתְנַבֵּא אֱלִיעֶזֶר בֶּן־דֹּדָוָהוּ מִמָּרֵשָׁה עַל־יְהוֹשָׁפָט
לֵאמֹר בְּהִתְחַבֶּרְךָ עִם־אֲחַזְיָהוּ פָּרַץ יְהוָה אֶת־מַעֲשֶׂיךָ
כא וַיִּשָּׁבְרוּ אֳנִיּוֹת וְלֹא עָצְרוּ לָלֶכֶת אֶל־תַּרְשִׁישׁ׃ וַיִּשְׁכַּב
Moritur, relicto Regni hærede Foramo:
יְהוֹשָׁפָט עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד וַיִּמְלֹךְ
2 יְהוֹרָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ וְלוֹ אַחִים בְּנֵי יְהוֹשָׁפָט עֲזַרְיָה
וִיחִיאֵל וּזְכַרְיָהוּ וַעֲזַרְיָהוּ וּמִיכָאֵל וּשְׁפַטְיָהוּ כָּל־אֵלֶּה
3 בְּנֵי יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּתֵּן לָהֶם אֲבִיהֶם מַתָּנוֹת
רַבּוֹת לְכֶסֶף וּלְזָהָב וּלְמִגְדָּנוֹת עִם־עָרֵי מְצֻרוֹת בִּיהוּדָה
וְאֶת־הַמַּמְלָכָה נָתַן לִיהוֹרָם כִּי־הוּא הַבְּכוֹר׃
2 Ille, accepto imperio, fraterno sanguine Principatum imbuit.
4 וַיָּקָם יְהוֹרָם עַל־מַמְלֶכֶת אָבִיו וַיִּתְחַזַּק
וַיַּהֲרֹג אֶת־כָּל־אֶחָיו בֶּחָרֶב וְגַם מִשָּׂרֵי יִשְׂרָאֵל׃ בֶּן־
שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה יְהוֹרָם בְּמָלְכוֹ וּשְׁמוֹנֶה שָׁנִים מָלַךְ
A paterna pietate ac religione multùm degenerat.
6 בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ
בֵּית אַחְאָב כִּי בַּת־אַחְאָב הָיְתָה לוֹ לְאִשָּׁה וַיַּעַשׂ הָרַע
7 בְּעֵינֵי יְהוָה׃ וְלֹא־אָבָה יְהוָה לְהַשְׁחִית אֶת־בֵּית דָּוִד
לְמַעַן הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת לְדָוִד וְכַאֲשֶׁר אָמַר לָתֵת לוֹ
Domesticis, externisque bellis exercetur.
8 נִיר וְלִבְנָיו כָּל־הַיָּמִים׃ בְּיָמָיו פָּשַׁע אֱדוֹם מִתַּחַת יַד־
9 יְהוּדָה וַיַּמְלִיכוּ עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ׃ וַיַּעֲבֹר יְהוֹרָם עִם־שָׂרָיו
וְכָל־הָרֶכֶב עִמּוֹ וַיְהִי קָם לַיְלָה וַיַּךְ אֶת־אֱדוֹם הַסּוֹבֵב
10 אֵלָיו וְאֵת שָׂרֵי הָרָכֶב׃ וַיִּפְשַׁע אֱדוֹם מִתַּחַת יַד־יְהוּדָה
עַד הַיּוֹם הַזֶּה אָז תִּפְשַׁע לִבְנָה בְּעֵת הַהִיא מִתַּחַת יָדוֹ
11 כִּי עָזַב אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו׃ גַּם־הוּא עָשָׂה בָּמוֹת
בְּהָרֵי יְהוּדָה וַיַּזֶן אֶת־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם וַיַּדַּח אֶת־יְהוּדָה׃
12 וַיָּבֹא אֵלָיו מִכְתָּב מֵאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא לֵאמֹר

כה יאמר יהוה אלהי דויד אביך תחת אשר לא־הלכת
בדרכי יהושפט אביך ובדרכי אסא מלך יהודה׃
ותלך בדרך מלכי ישראל ותזנה את־יהודה ואת־ישבי 13
ירושלם כהזנות בית אחאב וגם את־אחיך בית־אביך
הטובים ממך הרגת׃ הנה יהוה נגף מגפה גדולה 14
בעמך ובבניך ובנשיך ובכל־רכושך׃ ואתה בחליים טו
רבים במחלה מעיך עד־יצאו מעיך מן־החלי ימים על־
ימים׃ ויער יהוה על־יהורם את־רוח הפלשתים 16
והערבים אשר על־יד כושים׃ ויעלו ביהודה ויבקעוה 17
וישבו את כל־הרכוש הנמצא לבית־המלך וגם־בניו
ונשיו ולא נשאר־לו בן כי אם־יהואחז קטן בניו׃
ואחרי כל־זאת נגפו יהוה במעיו לחלי לאין מרפא׃ 18 *Tandem ex fœdo morbo moritur.*
ויהי לימים מימים ובעת צאת הקץ לימים שנים יצאו 19
מעיו עם־חליו ויָמת בתחלאים רעים ולא־עשו לו עמו
שרפה כשרפת אבתיו׃ בן־שלשים ושתים היה כ
במלכו ושמונה שנים מלך בירושלם וילך בלא חמדה
ויקברהו בעיר דויד ולא בקברות המלכים׃ וימליכו כב Cap. XXII. *Paterno sceptro potitur Achazia.*
ישבי ירושלם את־אחזיהו בנו הקטן תחתיו כי כל־
הראשנים הרג הגדוד הבא בערבים למחנה וימלך
אחזיהו בן־יהורם מלך יהודה׃
בן־ארבעים ושתים שנה אחזיהו 2
במלכו ושנה אחת מלך בירושלם ושם אמו עתליהו
בת־עמרי׃ גם־הוא הלך בדרכי בית אחאב כי 3 *Rex pariter impius.*
אמו היתה יועצתו להרשיע׃ ויעש הרע בעיני יהוה 4
כבית אחאב כי המה היו־לו יועצים אחרי מות אביו
למשחית לו׃ גם בעצתם הלך וילך את־יהורם בן־ה *Arma sociat cum Joramo Israëlis Rege contra Syros.*
אחאב מלך ישראל למלחמה על־חזאל מלך ארם
ברמות גלעד ויכו הרמים את־יורם׃ וישב 6
להתרפא

Quum inviseret Foramum, qui, ex vulnere, in prælio accepto, decumbebat,

לְהִתְרַפֵּא בְיִזְרְעֶאל כִּי הַמַּכִּים אֲשֶׁר הִכֻּהוּ בָּרָמָה
בְּהִלָּחֲמוֹ אֶת חֲזָאֵל מֶלֶךְ אֲרָם וַעֲזַרְיָהוּ בֶן יְהוֹרָם
מֶלֶךְ יְהוּדָה יָרַד לִרְאוֹת אֶת יְהוֹרָם בֶּן אַחְאָב בְּיִזְרְעֶאל
7 כִּי חֹלֶה הוּא: וּמֵאֱלֹהִים הָיְתָה תְּבוּסַת אֲחַזְיָהוּ לָבוֹא
אֶל יוֹרָם וּבְבֹאוֹ יָצָא עִם יְהוֹרָם אֶל יֵהוּא בֶּן נִמְשִׁי אֲשֶׁר
8 מְשָׁחוֹ יְהוָה לְהַכְרִית אֶת בֵּית אַחְאָב: וַיְהִי בְהִשָּׁפֵט
יֵהוּא עִם בֵּית אַחְאָב וַיִּמְצָא אֶת שָׂרֵי יְהוּדָה וּבְנֵי אֲחֵי
9 אֲחַזְיָהוּ מְשָׁרְתִים לַאֲחַזְיָהוּ וַיַּהַרְגֵם: וַיְבַקֵּשׁ אֶת
אֲחַזְיָהוּ וַיִּלְכְּדֵהוּ וְהוּא מִתְחַבֵּא בְשֹׁמְרוֹן וַיְבִאֻהוּ אֶל
יֵהוּא וַיְמִיתֻהוּ וַיְקַבְּרֻהוּ כִּי אָמְרוּ בֶן יְהוֹשָׁפָט הוּא
אֲשֶׁר דָּרַשׁ אֶת יְהוָה בְּכָל לְבָבוֹ וְאֵין לְבֵית אֲחַזְיָהוּ
10 לַעֲצֹר כֹּחַ לַמְּמְלָכָה: וַעֲתַלְיָהוּ אֵם
אֲחַזְיָהוּ רָאֲתָה כִּי מֵת בְּנָהּ וַתָּקָם וַתְּדַבֵּר
אֶת כָּל זֶרַע הַמַּמְלָכָה לְבֵית יְהוּדָה:
11 וַתִּקַּח יְהוֹשַׁבְעַת בַּת הַמֶּלֶךְ אֶת יוֹאָשׁ

Unà cum Foramo à Jehu interficitur.

בֶּן אֲחַזְיָהוּ וַתִּגְנֹב אֹתוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי הַמֶּלֶךְ הַמּוּמָתִים
וַתִּתֵּן אֹתוֹ וְאֶת מֵינִקְתּוֹ בַּחֲדֶר הַמִּטּוֹת וַתַּסְתִּירֵהוּ
יְהוֹשַׁבְעַת בַּת הַמֶּלֶךְ יְהוֹרָם אֵשֶׁת יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן כִּי הִיא
הָיְתָה אֲחוֹת אֲחַזְיָהוּ מִפְּנֵי עֲתַלְיָהוּ וְלֹא הֻמָּתָתְהוּ:

Quâ occasione Athalia, exstinctâ stirpe regiâ, regnum invadit.

12 וַיְהִי אִתָּם בְּבֵית הָאֱלֹהִים מִתְחַבֵּא שֵׁשׁ שָׁנִים וַעֲתַלְיָה
אב מֹלֶכֶת עַל הָאָרֶץ: וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית

Cap. XXIII. Cæterum septimo anno Jojada Pontifex Joam, Achaziæ filium, à cæde servatum,

הִתְחַזֵּק יְהוֹיָדָע וַיִּקַּח אֶת שָׂרֵי הַמֵּאוֹת לַעֲזַרְיָהוּ בֶן
יְרֹחָם וְלִישְׁמָעֵאל בֶּן יְהוֹחָנָן וְלַעֲזַרְיָהוּ בֶן עוֹבֵד וְאֶת
מַעֲשֵׂיָהוּ בֶן עֲדָיָהוּ וְאֶת אֱלִישָׁפָט בֶּן זִכְרִי עִמּוֹ בַּבְּרִית:
2 וַיָּסֹבּוּ בִיהוּדָה וַיְקַבְּצוּ אֶת הַלְוִיִּם מִכֹּל עָרֵי יְהוּדָה
3 וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ אֶל יְרוּשָׁלִָם: וַיִּכְרֹת
כָּל הַקָּהָל בְּרִית בְּבֵית הָאֱלֹהִים עִם הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר
לָהֶם הִנֵּה בֶן הַמֶּלֶךְ יִמְלֹךְ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עַל בְּנֵי

דויד

דָּוִיד: זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ הַשְּׁלִשִׁית מִכֶּם בָּאֵי 4
הַשַּׁבָּת לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם לְשֹׁעֲרֵי הַסִּפִּים: וְהַשְּׁלִשִׁית ה
בְּבֵית הַמֶּלֶךְ וְהַשְּׁלִשִׁית בְּשַׁעַר הַיְסוֹד וְכָל־הָעָם
בְּחַצְרוֹת בֵּית יְהוָה: וְאַל־יָבוֹא בֵּית יְהוָה כִּי אִם־ 6
הַכֹּהֲנִים וְהַמְשָׁרְתִים לַלְוִיִּם הֵמָּה יָבֹאוּ כִּי־קֹדֶשׁ הֵמָּה
וְכָל־הָעָם יִשְׁמְרוּ מִשְׁמֶרֶת יְהוָה: וְהִקִּיפוּ הַלְוִיִּם אֶת־ 7
הַמֶּלֶךְ סָבִיב אִישׁ וְכֵלָיו בְּיָדוֹ וְהַבָּא אֶל־הַבַּיִת יוּמָת וִהְיוּ
אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּבֹאוֹ וּבְצֵאתוֹ: וַיַּעֲשׂוּ הַלְוִיִּם וְכָל־יְהוּדָה 8
כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיִּקְחוּ אִישׁ אֶת־אֲנָשָׁיו
בָּאֵי הַשַּׁבָּת עִם יוֹצְאֵי הַשַּׁבָּת כִּי לֹא־פָטַר יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן
אֶת־הַמַּחְלְקוֹת: וַיִּתֵּן יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן 9
לְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת אֶת־הַחֲנִיתִים וְאֶת־הַמָּגִנּוֹת וְאֶת־
הַשְּׁלָטִים אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ דָּוִיד אֲשֶׁר בְּבֵית הָאֱלֹהִים: וַיַּעֲמֵד י
אֶת־כָּל־הָעָם וְאִישׁ שִׁלְחוֹ בְיָדוֹ מִכֶּתֶף הַבַּיִת הַיְמָנִית
עַד־כֶּתֶף הַבַּיִת הַשְּׂמָאלִית לַמִּזְבֵּחַ וְלַבַּיִת עַל־הַמֶּלֶךְ
סָבִיב: וַיּוֹצִיאוּ אֶת־בֶּן־הַמֶּלֶךְ וַיִּתְּנוּ עָלָיו אֶת־הַנֵּזֶר יא
וְאֶת־הָעֵדוּת וַיַּמְלִיכוּ אֹתוֹ וַיִּמְשָׁחֵהוּ יְהוֹיָדָע וּבָנָיו
וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ: וַתִּשְׁמַע עַתַלְיָהוּ יב
אֶת־קוֹל הָעָם הָרָצִים וְהַמְהַלְלִים אֶת־הַמֶּלֶךְ וַתָּבוֹא
אֶל־הָעָם בֵּית יְהוָה: וַתַּרְא וְהִנֵּה הַמֶּלֶךְ עֹמֵד עַל־ יג
עֲמוּדוֹ בַּמָּבוֹא וְהַשָּׂרִים וְהַחֲצֹצְרוֹת עַל־הַמֶּלֶךְ וְכָל־
עַם הָאָרֶץ שָׂמֵחַ וְתוֹקֵעַ בַּחֲצֹצְרוֹת וְהַמְשֹׁרְרִים בִּכְלֵי
הַשִּׁיר וּמוֹרִים לְהַלֵּל וַתִּקְרַע עַתַלְיָהוּ אֶת־בְּגָדֶיהָ
וַתֹּאמֶר קֶשֶׁר קֶשֶׁר: וַיּוֹצֵא יְהוֹיָדָע יד
הַכֹּהֵן אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת פְּקוּדֵי הַחַיִל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
הוֹצִיאוּהָ אֶל־מִבֵּית הַשְּׂרֻרוֹת וְהַבָּא אַחֲרֶיהָ יוּמָת
בֶּחָרֶב כִּי אָמַר הַכֹּהֵן לֹא תְמִיתוּהָ בֵּית יְהוָה: וַיָּשִׂימוּ טו
לָהּ יָדִים וַתָּבוֹא אֶל־מְבוֹא שַׁעַר־הַסּוּסִים בֵּית הַמֶּלֶךְ
וַיְמִיתוּהָ

In conspectum populi producit, ac imposito diademate, Regem appellat.

Athaliam intervenientem abripi necarique jubet.

16 וַיִּמְּתוּהָ שָׁם׃ וַיִּכְרֹת יְהוֹיָדָע בְּרִית
בֵּינוֹ וּבֵין כָּל־הָעָם וּבֵין הַמֶּלֶךְ לִהְיוֹת לְעָם לַיהוָה׃
Profanas aras evertit, ac cultum Dei restituit.
17 וַיָּבֹאוּ כָל־הָעָם בֵּית־הַבַּעַל וַיִּתְּצֻהוּ וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו
וְאֶת־צְלָמָיו שִׁבְּרוּ וְאֶת מַתַּן כֹּהֵן הַבַּעַל הָרְגוּ לִפְנֵי
18 הַמִּזְבְּחוֹת׃ וַיָּשֶׂם יְהוֹיָדָע פְּקֻדֹּת בֵּית יְהוָה בְּיַד הַכֹּהֲנִים
הַלְוִיִּם אֲשֶׁר חִלַּק דָּוִיד עַל־בֵּית יְהוָה לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת
יְהוָה כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה בְּשִׂמְחָה וּבְשִׁיר עַל יְדֵי
19 דָּוִיד׃ וַיַּעֲמֵד הַשֹּׁעֲרִים עַל־שַׁעֲרֵי בֵּית יְהוָה וְלֹא־יָבוֹא
כ טָמֵא לְכָל־דָּבָר׃ וַיִּקַּח אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת וְאֶת־הָאַדִּירִים
וְאֶת־הַמֹּשְׁלִים בָּעָם וְאֶת כָּל־עַם הָאָרֶץ וַיּוֹרֶד אֶת־
הַמֶּלֶךְ מִבֵּית יְהוָה וַיָּבֹאוּ בְתוֹךְ־שַׁעַר הָעֶלְיוֹן בֵּית
21 הַמֶּלֶךְ וַיּוֹשִׁיבוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ עַל כִּסֵּא הַמַּמְלָכָה׃ וַיִּשְׂמְחוּ
כָּל־עַם־הָאָרֶץ וְהָעִיר שָׁקְטָה וְאֶת־עֲתַלְיָהוּ הֵמִיתוּ
Cap. xxiv. Joa primordia egregia ac sancta.
כד בְּחָרֶב׃ בֶּן־שֶׁבַע שָׁנִים יוֹאָשׁ בְּמָלְכוֹ
וְאַרְבָּעִים שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ צִבְיָה מִבְּאֵר
2 שָׁבַע׃ וַיַּעַשׂ יוֹאָשׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כָּל־יְמֵי יְהוֹיָדָע
3 הַכֹּהֵן׃ וַיִּשָּׂא־לוֹ יְהוֹיָדָע נָשִׁים שְׁתַּיִם
Templum instaurat, & ornat.
4 וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן הָיָה עִם־לֵב יוֹאָשׁ
ה לְחַדֵּשׁ אֶת־בֵּית יְהוָה׃ וַיְקַבֵּץ אֶת־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם
וַיֹּאמֶר לָהֶם צְאוּ לְעָרֵי יְהוּדָה וְקִבְצוּ מִכָּל־יִשְׂרָאֵל
כֶּסֶף לְחַזֵּק אֶת־בֵּית אֱלֹהֵיכֶם מִדֵּי שָׁנָה בְּשָׁנָה וְאַתֶּם
תְּמַהֲרוּ לַדָּבָר וְלֹא מִהֲרוּ הַלְוִיִּם׃
6 וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ לִיהוֹיָדָע הָרֹאשׁ וַיֹּאמֶר
לוֹ מַדּוּעַ לֹא דָרַשְׁתָּ עַל־הַלְוִיִּם לְהָבִיא מִיהוּדָה
וּמִירוּשָׁלַם אֶת־מַשְׂאַת מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה וּקְהַל
7 לְיִשְׂרָאֵל לְאֹהֶל הָעֵדוּת׃ כִּי עֲתַלְיָהוּ הַמְרַשַּׁעַת
בָּנֶיהָ פָּרְצוּ אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים וְגַם כָּל־קָדְשֵׁי בֵּית יְהוָה
8 עָשׂוּ לַבְּעָלִים׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲשׂוּ אָרוֹן אֶחָד וַיִּתְּנֻהוּ

בְּשַׁעַר בֵּית־יְהוָה חוּצָה׃ 9 וַיִּתְּנוּ־קוֹל בִּיהוּדָה
וּבִירוּשָׁלַם לְהָבִיא לַיהוָה מַשְׂאַת מֹשֶׁה עֶבֶד־הָאֱלֹהִים
עַל־יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר׃ 10 וַיִּשְׂמְחוּ כָל־הַשָּׂרִים וְכָל־הָעָם
וַיָּבִיאוּ וַיַּשְׁלִיכוּ לָאָרוֹן עַד־לְכַלֵּה׃ 11 וַיְהִי בְּעֵת יָבִיא
אֶת־הָאָרוֹן אֶל־פְּקֻדַּת הַמֶּלֶךְ בְּיַד הַלְוִיִּם וְכִרְאוֹתָם
כִּי־רַב הַכֶּסֶף וּבָא סוֹפֵר הַמֶּלֶךְ וּפְקִיד כֹּהֵן הָרֹאשׁ
וַיָּרִיקוּ אֶת־הָאָרוֹן וַיִּשְׂאֻהוּ וַיְשִׁיבֻהוּ אֶל־מְקוֹמוֹ כָּהּ עָשׂוּ
לְיוֹם בְּיוֹם וַיֶּאֱסְפוּ כֶסֶף לָרֹב׃ 12 וַיִּתְּנֻהוּ הַמֶּלֶךְ וְיְהוֹיָדָע
אֶל־עֹשֵׂה מְלָאכֶת עֲבוֹדַת בֵּית־יְהוָה וַיְהִיוּ שֹׂכְרִים
חֹצְבִים וְחָרָשִׁים לְחַדֵּשׁ בֵּית יְהוָה וְגַם לְחָרְשֵׁי בַרְזֶל
וּנְחֹשֶׁת לְחַזֵּק אֶת־בֵּית יְהוָה׃ 13 וַיַּעֲשׂוּ עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה
וַתַּעַל אֲרוּכָה לַמְּלָאכָה בְּיָדָם וַיַּעֲמִידוּ אֶת־בֵּית
הָאֱלֹהִים עַל־מַתְכֻּנְתּוֹ וַיְאַמְּצֻהוּ׃ 14 וּכְכַלּוֹתָם
הֵבִיאוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְיְהוֹיָדָע אֶת־שְׁאָר הַכֶּסֶף
וַיֵּעָשֵׂהוּ כֵלִים לְבֵית־יְהוָה כְּלֵי שָׁרֵת וְהָעֹלוֹת
וְכַפּוֹת וּכְלֵי זָהָב וָכֶסֶף וַיִּהְיוּ מַעֲלִים עֹלוֹת בְּבֵית־
יְהוָה תָּמִיד כָּל יְמֵי יְהוֹיָדָע׃

15 וַיִּזְקַן יְהוֹיָדָע וַיִּשְׂבַּע יָמִים וַיָּמָת בֶּן־
מֵאָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה בְּמוֹתוֹ׃ 16 וַיִּקְבְּרֻהוּ בָּעִיר־
דָּוִיד עִם־הַמְּלָכִים כִּי־עָשָׂה טוֹבָה בְיִשְׂרָאֵל
וְעִם־הָאֱלֹהִים וּבֵיתוֹ׃ 17 וְאַחֲרֵי מוֹת יְהוֹיָדָע *Mortuo Jojadâ, à pulcherrimis initiis degenerat, ac cultum Dei sacrilegio polluit.*
בָּאוּ שָׂרֵי יְהוּדָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ לַמֶּלֶךְ אָז שָׁמַע הַמֶּלֶךְ
אֲלֵיהֶם׃ 18 וַיַּעַזְבוּ אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וַיַּעַבְדוּ
אֶת־הָאֲשֵׁרִים וְאֶת־הָעֲצַבִּים וַיְהִי קֶצֶף עַל־יְהוּדָה
וִירוּשָׁלַם בְּאַשְׁמָתָם זֹאת׃ 19 וַיְשַׁלַּח בָּהֶם נְבִיאִים לְהָשִׁיבֵם
אֶל־יְהוָה וַיָּעִידוּ בָם וְלֹא הֶאֱזִינוּ׃ 20 וְרוּחַ אֱלֹהִים לָבְשָׁה
אֶת־זְכַרְיָה בֶן־יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיַּעֲמֹד מֵעַל לָעָם וַיֹּאמֶר
לָהֶם כֹּה׀ אָמַר הָאֱלֹהִים לָמָּה אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־מִצְוֹת
יְהוָה *Fojadæ Pontificis filium, divino numine actum, Regemque*

יְהוָה וְלֹא תַצְלִיחוּ כִּי־עֲזַבְתֶּם אֶת־יְהוָה וַיַּעֲזֹב אֶתְכֶם׃ *ob scelera graviter increpantem, necari jubet.*
21 וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו וַיְרַגְּמֵהוּ אֶבֶן בְּמִצְוַת הַמֶּלֶךְ בְּחָצַר בֵּית
22 יְהוָה׃ וְלֹא־זָכַר יוֹאָשׁ הַמֶּלֶךְ הַחֶסֶד אֲשֶׁר עָשָׂה
יְהוֹיָדָע אָבִיו עִמּוֹ וַיַּהַרֹג אֶת־בְּנוֹ וּכְמוֹתוֹ אָמַר יֵרֶא
יְהוָה וְיִדְרֹשׁ׃
23 וַיְהִי׀ לִתְקוּפַת הַשָּׁנָה עָלָה עָלָיו חֵיל אֲרָם וַיָּבֹאוּ אֶל־ *Deus ipsi hostes Syros immittit.*
יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם וַיַּשְׁחִיתוּ אֶת־כָּל־שָׂרֵי הָעָם מֵעָם וְכָל־
24 שְׁלָלָם שָׁלְחוּ לְמֶלֶךְ דַּרְמֶשֶׂק׃ כִּי בְמִצְעַר אַנְשֵׁי
בָּאוּ׀ חֵיל אֲרָם וַיהוָה נָתַן בְּיָדָם חַיִל לָרָב מְאֹד כִּי עָזְבוּ
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וְאֶת־יוֹאָשׁ עָשׂוּ שְׁפָטִים׃
כה וּבְלֶכְתָּם מִמָּנוּ כִּי־עָזְבוּ אֹתוֹ בְּמַחֲלִיִּים רַבִּים הִתְקַשְּׁרוּ *Tandem domesticorum scelere cadit.*
עָלָיו עַבְדָיו בְּדְמֵי בְנֵי יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיַּהַרְגֻהוּ עַל־מִטָּתוֹ
וַיָּמָת וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּעִיר דָּוִיד וְלֹא קְבָרֻהוּ בְּקִבְרוֹת
26 הַמְּלָכִים׃ וְאֵלֶּה הַמִּתְקַשְּׁרִים עָלָיו זָבָד בֶּן־שִׁמְעָת
יוב קרי
27 הָעַמּוֹנִית וִיהוֹזָבָד בֶּן־שִׁמְרִית הַמּוֹאֲבִית׃ וּבָנָיו וְרֹב
הַמַּשָּׂא עָלָיו וְיִסּוֹד בֵּית הָאֱלֹהִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־
מִדְרַשׁ סֵפֶר הַמְּלָכִים וַיִּמְלֹךְ אֲמַצְיָהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃

Cap XXV.

כה בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה מָלַךְ אֲמַצְיָהוּ *Amazia in principatum succedit, pius in Deum juxta, ac parentem.*
וְעֶשְׂרִים וְתֵשַׁע שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ יְהוֹעַדָּן
2 מִירוּשָׁלִָם׃ וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה רַק לֹא בְלֵבָב
3 שָׁלֵם׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר חָזְקָה הַמַּמְלָכָה עָלָיו וַיַּהַרֹג אֶת־
4 עֲבָדָיו הַמַּכִּים אֶת־הַמֶּלֶךְ אָבִיו׃ וְאֶת־בָּנָיהֶם לֹא הֵמִית
כְּכָתוּב בְּתוֹרַת בְּסֵפֶר מֹשֶׁה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר
לֹא־יָמוּתוּ אָבוֹת עַל־בָּנִים וּבָנִים לֹא־יָמוּתוּ עַל־אָבוֹת
ה כִּי אִישׁ בְּחֶטְאוֹ יָמוּתוּ׃ וַיִּקְבֹּץ אֲמַצְיָהוּ
אֶת־יְהוּדָה וַיַּעֲמִידֵם לְבֵית־אָבוֹת לְשָׂרֵי הָאֲלָפִים וְלִשְׂרֵי
הַמֵּאוֹת לְכָל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וַיִּפְקְדֵם לְמִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה
וָמַעְלָה וַיִּמְצָאֵם שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף בָּחוּר יוֹצֵא צָבָא

אחז רמח וצנה: וישכר מישראל מאה אלף גבור חיל 6
במאה ככר כסף: ואיש האלהים בא אליו לאמר 7
המלך אל יבוא עמך צבא ישראל כי אין יהוה עם
ישראל כל בני אפרים: כי אם בא אתה עשה חזק 8
למלחמה יכשילך האלהים לפני אויב כי יש בכח
באלהים לעזור ולהכשיל: ויאמר אמציהו לאיש 9
האלהים ומה לעשות למאות הככר אשר נתתי יחיו׳
לגדוד ישראל ויאמר איש האלהים יש ליהוה לתת לך
הרבה מזה: ויבדיל אמציהו לחגדוד אשר בא אליו
מאפרים ללכת למקומם ויחר אפם מאד ביהודה
וישובו למקומם בחרי אף: ואמציהו 11 *Insignem contra Edomæos victoriam consecutus,*
התחזק וינהג את עמו וילך גיא המלח ויך את בני
שעיר עשרת אלפים: ועשרת אלפים חיים שבו בני 12
יהודה ויביאום לראש הסלע וישליכום מראש הסלע
וכלם נבקעו: ובני הגדוד אשר השיב אמציהו מלכת 13
עמו למלחמה ויפשטו בערי יהודה משמרון ועד בית
חורון ויכו מהם שלשת אלפים ויבזו בזה רבה:
ויהי אחרי בוא אמציהו מהכות את אדומים 14 *Ad fœdam idololatriam delabitur, victaque gentis Deos colit.*
ויבא את אלהי בני שעיר ויעמידם לו לאלהים
ולפניהם ישתחוה ולהם יקטר: ויחר אף יהוה בו 15
באמציהו וישלח אליו נביא ויאמר אליו למה דרשת
את אלהי העם אשר לא הצילו את עמם מידך: ויהי 16
בדברו אליו ויאמר לו הליועץ למלך נתנוך חדל לך
למה יכוך ויחדל הנביא ויאמר ידעתי כי יעץ אלהים
להשחיתך כי עשית זאת ולא שמעת לעצתי:
ויועץ אמציהו מלך יהודה וישלח אל יואש 17 *Ioam Samariæ Regem temerè bello lacessit;*
בן יהואחז בן יהוא מלך ישראל לאמר לך נתראה
פנים: וישלח יואש מלך ישראל אל אמציהו מלך 18
יהודה

יְהוּדָה לֵאמֹר הַחוֹחַ אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן שָׁלַח אֶל־הָאֶרֶז אֲשֶׁר
בַּלְּבָנוֹן לֵאמֹר תְּנָה אֶת־בִּתְּךָ לִבְנִי לְאִשָּׁה וַתַּעֲבֹר חַיַּת
19 הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן וַתִּרְמֹס אֶת־הַחוֹחַ׃ אָמַרְתָּ הִנֵּה
הִכִּיתָ אֶת־אֱדוֹם וְנִשָּׂאֲךָ לִבְּךָ לְהַכְבִּיד עַתָּה שְׁבָה
בְּבֵיתֶךָ לָמָּה תִתְגָּרֶה בְרָעָה וְנָפַלְתָּ אַתָּה וִיהוּדָה
כ עִמָּךְ׃ וְלֹא־שָׁמַע אֲמַצְיָהוּ כִּי מֵהָאֱלֹהִים הָיָא לְמַעַן
21 תִּתָּם בְּיָד כִּי דָרְשׁוּ אֶת אֱלֹהֵי אֱדוֹם׃ וַיַּעַל יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־
יִשְׂרָאֵל וַיִּתְרָאוּ פָנִים הוּא וַאֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בְּבֵית
22 שֶׁמֶשׁ אֲשֶׁר לִיהוּדָה׃ וַיִּנָּגֵף יְהוּדָה לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּנֻסוּ
23 אִישׁ לְאָהֳלָיו׃ וְאֶת־אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בֶּן־יוֹאָשׁ בֶּן־
יְהוֹאָחָז תָּפַשׂ יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל בְּבֵית שֶׁמֶשׁ וַיְבִיאֻהוּ
יְרוּשָׁלַם וַיִּפְרֹץ בְּחוֹמַת יְרוּשָׁלַם מִשַּׁעַר אֶפְרַיִם עַד
24 שַׁעַר הַפִּנָּה אַרְבַּע מֵאוֹת אַמָּה׃ וְכָל־הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף
וְאֶת כָּל־הַכֵּלִים הַנִּמְצָאִים בְּבֵית־הָאֱלֹהִים עִם־עֹבֵד
אֱדוֹם וְאֶת־אֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֶת בְּנֵי הַתֵּעָרֻבוֹת
כה וַיָּשָׁב שֹׁמְרוֹן׃ וַיְחִי אֲמַצְיָהוּ בֶן־יוֹאָשׁ
מֶלֶךְ יְהוּדָה אַחֲרֵי מוֹת יוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
26 חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי אֲמַצְיָהוּ הָרִאשֹׁנִים
וְהָאַחֲרוֹנִים הֲלֹא הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי־יְהוּדָה
27 וְיִשְׂרָאֵל׃ וּמֵעֵת אֲשֶׁר־סָר אֲמַצְיָהוּ מֵאַחֲרֵי־יְהוָה
וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו קֶשֶׁר בִּירוּשָׁלַם וַיָּנָס לָכִישָׁה וַיִּשְׁלְחוּ אַחֲרָיו
28 לָכִישָׁה וַיְמִיתֻהוּ שָׁם׃ וַיִּשְׂאֻהוּ עַל־הַסּוּסִים וַיִּקָּבְרוּ

א כו אֹתוֹ עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר יְהוּדָה׃ וַיִּקְחוּ כָל־עַם יְהוּדָה
אֶת־עֻזִּיָּהוּ וְהוּא בֶּן־שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיַּמְלִיכוּ אֹתוֹ תַּחַת
2 אָבִיו אֲמַצְיָהוּ׃ הוּא בָּנָה אֶת־אֵילוֹת וַיְשִׁיבָהּ לִיהוּדָה
אַחֲרֵי שְׁכַב־הַמֶּלֶךְ עִם־אֲבֹתָיו׃
3 בֶּן־שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה עֻזִּיָּהוּ בְּמָלְכוֹ וַחֲמִשִּׁים
יחיד ושתים שנה מלך בירושלם ושם אמו יכליה מן

vincitur,

capitur:

Ingentem vim auri argentique, atque obsides dare cogitur:

Suorum scelere cadit.

Cap. XXVI. *Uzzia, regno adepto,*

4 יְרוּשָׁלָם׃ וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה Sanctè,
אֲמַצְיָהוּ אָבִיו׃ וַיְהִי לִדְרוֹשׁ אֱלֹהִים בִּימֵי זְכַרְיָהוּ ה
הַמֵּבִין בִּרְאֹת הָאֱלֹהִים וּבִימֵי דָרְשׁוֹ אֶת־יְהוָה
6 הִצְלִיחוֹ הָאֱלֹהִים׃ וַיֵּצֵא וַיִּלָּחֶם בַּפְּלִשְׁתִּים וַיִּפְרֹץ Ac feliciter
אֶת־חוֹמַת גַּת וְאֵת חוֹמַת יַבְנֶה וְאֵת חוֹמַת אַשְׁדּוֹד imperium admini-
וַיִּבְנֶה עָרִים בְּאַשְׁדּוֹד וּבַפְּלִשְׁתִּים׃ 7 וַיַּעְזְרֵהוּ strat.
הָאֱלֹהִים עַל־פְּלִשְׁתִּים וְעַל־הָעַרְבִיִּים הַיּוֹשְׁבִים בְּגוּר־ יתיד ׳
בַּעַל וְהַמְּעוּנִים׃ 8 וַיִּתְּנוּ הָעַמּוֹנִים מִנְחָה לְעֻזִּיָּהוּ וַיֵּלֶךְ
שְׁמוֹ עַד־לְבוֹא מִצְרַיִם כִּי הֶחֱזִיק עַד־לְמַעְלָה׃ 9 וַיִּבֶן
עֻזִּיָּהוּ מִגְדָּלִים בִּירוּשָׁלַם עַל־שַׁעַר הַפִּנָּה וְעַל־שַׁעַר
הַגַּיְא וְעַל־הַמִּקְצוֹעַ וַיְחַזְּקֵם׃ וַיִּבֶן מִגְדָּלִים בַּמִּדְבָּר י
וַיַּחְצֹב בֹּרוֹת רַבִּים כִּי מִקְנֶה־רַב הָיָה לוֹ וּבַשְּׁפֵלָה
וּבַמִּישׁוֹר אִכָּרִים וְכֹרְמִים בֶּהָרִים וּבַכַּרְמֶל כִּי־אֹהֵב
אֲדָמָה הָיָה׃ 11 וַיְהִי לְעֻזִּיָּהוּ חַיִל עֹשֶׂה
מִלְחָמָה יוֹצְאֵי צָבָא לִגְדוּד בְּמִסְפַּר פְּקֻדָּתָם בְּיַד יְעִיאֵל יעיאל קדי
הַסּוֹפֵר וּמַעֲשֵׂיָהוּ הַשּׁוֹטֵר עַל יַד־חֲנַנְיָהוּ מִשָּׂרֵי הַמֶּלֶךְ׃
12 כֹּל מִסְפַּר רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְגִבּוֹרֵי חָיִל אַלְפַּיִם וְשֵׁשׁ קמץ בז״ק
מֵאוֹת׃ 13 וְעַל־יָדָם חֵיל צָבָא שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֶלֶף וְשִׁבְעַת
אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת עוֹשֵׂי מִלְחָמָה בְּכֹחַ חָיִל לַעְזֹר
לַמֶּלֶךְ עַל־הָאוֹיֵב׃ 14 וַיָּכֶן לָהֶם עֻזִּיָּהוּ לְכָל־הַצָּבָא מָגִנִּים
וּרְמָחִים וְכוֹבָעִים וְשִׁרְיֹנוֹת וּקְשָׁתוֹת וּלְאַבְנֵי קְלָעִים׃
וַיַּעַשׂ ׀ בִּירוּשָׁלַם חִשְּׁבֹנוֹת מַחֲשֶׁבֶת חוֹשֵׁב לִהְיוֹת עַל־טו הש׳ בדגש
הַמִּגְדָּלִים וְעַל־הַפִּנּוֹת לִירוֹא בַּחִצִּים וּבָאֲבָנִים גְּדֹלוֹת
וַיֵּצֵא שְׁמוֹ עַד־לְמֵרָחוֹק כִּי־הִפְלִיא לְהֵעָזֵר עַד כִּי־חָזָק׃
16 וּכְחֶזְקָתוֹ גָּבַהּ לִבּוֹ עַד־לְהַשְׁחִית וַיִּמְעַל בַּיהוָה אֱלֹהָיו Cum, contra leges,
וַיָּבֹא אֶל־הֵיכַל יְהוָה לְהַקְטִיר עַל־מִזְבַּח הַקְטֹרֶת׃ Sacerdotum munia
17 וַיָּבֹא אַחֲרָיו עֲזַרְיָהוּ הַכֹּהֵן וְעִמּוֹ כֹּהֲנִים ׀ לַיהוָה שְׁמוֹנִים capesseret.
18 בְּנֵי־חָיִל׃ וַיַּעַמְדוּ עַל־עֻזִּיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא־לְךָ Ob pollutas

עזיהו

religiones, templo expellitur.

עזיהו להקטיר ליהוה כי לכהנים בני־אהרן המקדשים
להקטיר צא מן־המקדש כי מעלת ולא־לך לכבוד
19 מיהוה אלהים: ויזעף עזיהו ובידו מקטרת להקטיר
ובזעפו עם־הכהנים והצרעת זרחה במצחו לפני
20 הכהנים בבית יהוה מעל למזבח הקטרת: ויפן אליו
עזריהו כהן הראש וכל־הכהנים והנה־הוא מצרע
במצחו ויבהילוהו משם וגם־הוא נדחף לצאת כי נגעו
Ac lepra percutitur.
21 יהוה: ויהי עזיהו המלך מצרע עד־יום מותו וישב
בית החפשית מצרע כי נגזר מבית יהוה ויותם בנו
22 על־בית המלך שופט את־עם הארץ: ויתר דברי
עזיהו הראשנים והאחרנים כתב ישעיהו בן־אמוץ
Moritur.
23 הנביא: וישכב עזיהו עם־אבתיו ויקברו אתו עם־
אבתיו בשדה הקבורה אשר למלכים כי אמרו מצרע
Cap. XXVII. *Sequitur in regno Fotham, paterna pietatis hæres.*
א בן הוא ויותם מלך בנו תחתיו: בן־
עשרים וחמש שנה יותם במלכו ושש עשרה שנה
2 מלך בירושלם ושם אמו ירושה בת־צדוק: ויעש
הישר בעיני יהוה ככל אשר־עשה עזיהו אביו רק לא־
3 בא אל־היכל יהוה ועוד העם משחיתים: הוא בנה
את־שער בית־יהוה העליון ובחומת העפל בנה לרב:
4 וערים בנה בהר יהודה ובחרשים בנה בירניות
Florentes ipsius res.
5 ומגדלים: והוא נלחם עם־מלך בני־עמון ויחזק עליהם
ויתנו־לו בני־עמון בשנה ההיא מאה ככר־כסף
ועשרת אלפים כרים חטים ושעורים עשרת אלפים
זאת השיבו לו בני עמון ובשנה השנית והשלשית:
6 ויתחזק יותם כי הכין דרכיו לפני יהוה אלהיו:
7 ויתר דברי יותם וכל־מלחמתיו ודרכיו הנם כתובים
8 על־ספר מלכי ישראל ויהודה: בן
עשרים וחמש שנה היה במלכו ושש־עשרה שנה מלך

בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיִּשְׁכַּב יוֹתָם עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּעִיר 9 *Decedit, relicto filio Achaz.*
דָּוִיד וַיִּמְלֹךְ אָחָז בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃

כח

בֶּן־עֶשְׂרִים שָׁנָה אָחָז בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם Cap XXVIII
וְלֹא־עָשָׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּדָוִיד אָבִיו׃ וַיֵּלֶךְ בְּדַרְכֵי 2 *Qui patri dissimillimus, à vero numinis cultu desciscit.*
מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וְגַם מַסֵּכוֹת עָשָׂה לַבְּעָלִים׃ וְהוּא הִקְטִיר 3
בְּגֵיא בֶן־הִנֹּם וַיְבַעֵר אֶת־בָּנָיו בָּאֵשׁ כְּתֹעֲבוֹת הַגּוֹיִם
אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּזְבַּח וַיְקַטֵּר 4
בַּבָּמוֹת וְעַל־הַגְּבָעוֹת וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן׃ וַיִּתְּנֵהוּ *A Regibus Syriæ & Samariæ ingenti clade afficitur.*
יְהוָה אֱלֹהָיו בְּיַד מֶלֶךְ אֲרָם וַיַּכּוּ־בוֹ וַיִּשְׁבּוּ מִמֶּנּוּ שְׁבִי
גְדוֹלָה וַיְבִיאוּ דַרְמֶשֶׂק וְגַם בְּיַד־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל נִתַּן וַיַּךְ־ קמץ בז"ק
בּוֹ מַכָּה גְדוֹלָה׃ וַיַּהַרֹג פֶּקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ בִּיהוּדָה 6
מֵאָה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף בְּיוֹם אֶחָד הַכֹּל בְּנֵי־חַיִל בַּעֲזָבָם
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתָם׃ וַיַּהַרֹג 7
זִכְרִי גִּבּוֹר אֶפְרַיִם אֶת־מַעֲשֵׂיָהוּ בֶּן־הַמֶּלֶךְ וְאֶת־
עַזְרִיקָם נְגִיד הַבַּיִת וְאֶת־אֶלְקָנָה מִשְׁנֵה הַמֶּלֶךְ׃
וַיִּשְׁבּוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֲחֵיהֶם מָאתַיִם אֶלֶף נָשִׁים בָּנִים 8
וּבָנוֹת וְגַם־שָׁלָל רַב בָּזְזוּ מֵהֶם וַיָּבִיאוּ אֶת־הַשָּׁלָל
לְשֹׁמְרוֹן׃ וְשָׁם הָיָה נָבִיא לַיהוָה עֹדֵד שְׁמוֹ וַיֵּצֵא לִפְנֵי 9 *Israëlitæ in captivos Judæos rarum pietatis exemplum edunt.*
הַצָּבָא הַבָּא לִשְׁמֹרוֹן וַיֹּאמֶר לָהֶם הִנֵּה בַּחֲמַת יְהוָה
אֱלֹהֵי־אֲבוֹתֵיכֶם עַל־יְהוּדָה נְתָנָם בְּיֶדְכֶם וַתַּהַרְגוּ־בָם
בְּזַעַף עַד לַשָּׁמַיִם הִגִּיעַ׃ וְעַתָּה בְּנֵי־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם 10
אַתֶּם אֹמְרִים לִכְבֹּשׁ לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת לָכֶם
הֲלֹא רַק־אַתֶּם עִמָּכֶם אַשְׁמוֹת לַיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם׃ וְעַתָּה שִׁמְעוּנִי וְהָשִׁיבוּ הַשִּׁבְיָה 11
אֲשֶׁר שְׁבִיתֶם מֵאֲחֵיכֶם כִּי חֲרוֹן אַף־יְהוָה
עֲלֵיכֶם׃
וַיָּקֻמוּ אֲנָשִׁים מֵרָאשֵׁי בְנֵי־אֶפְרַיִם עֲזַרְיָהוּ בֶן־יְהוֹחָנָן 12
בֶּרֶכְיָהוּ בֶן־מְשִׁלֵּמוֹת וִיחִזְקִיָּהוּ בֶן־שַׁלֻּם וַעֲמָשָׂא בֶן־
חדלי

13 חֲרוֹן עַל־הַבָּאִים מִן־הַצָּבָא׃ וַיֹּאמְרוּ לָהֶם לֹא־תָבִיאוּ
אֶת־הַשִּׁבְיָה הֵנָּה כִּי לְאַשְׁמַת יְהוָה עָלֵינוּ אַתֶּם אֹמְרִים
לְהוֹסִיף עַל־חַטֹּאתֵנוּ וְעַל־אַשְׁמָתֵנוּ כִּי־רַבָּה אַשְׁמָה
14 לָנוּ וְחָרוֹן אַף עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעַזְבוּ הֶחָלוּץ אֶת־ קמץ בלא אם ף
טו הַשִּׁבְיָה וְאֶת־הַבִּזָּה לִפְנֵי הַשָּׂרִים וְכָל־הַקָּהָל׃ וַיָּקָמוּ
הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־נִקְּבוּ בְשֵׁמוֹת וַיַּחֲזִיקוּ בַּשִּׁבְיָה וְכָל־
מַעֲרֻמֵיהֶם הִלְבִּישׁוּ מִן־הַשָּׁלָל וַיַּלְבִּשׁוּם וַיַּנְעִלוּם
וַיַּאֲכִלוּם וַיַּשְׁקוּם וַיְסָכוּם וַיְנַהֲלוּם בַּחֲמֹרִים לְכָל־
כּוֹשֵׁל וַיְבִיאוּם יְרֵחוֹ עִיר־הַתְּמָרִים אֶצֶל אֲחֵיהֶם
וַיָּשׁוּבוּ שֹׁמְרוֹן׃
16 בָּעֵת הַהִיא שָׁלַח הַמֶּלֶךְ אָחָז עַל־מַלְכֵי אַשּׁוּר לַעְזֹר
Deinde Edomæi & Philistæi Achazi regnum depopulantur.
17 לוֹ׃ וְעוֹד אֲדוֹמִים בָּאוּ וַיַּכּוּ בִיהוּדָה וַיִּשְׁבּוּ שֶׁבִי׃
18 וּפְלִשְׁתִּים פָּשְׁטוּ בְּעָרֵי הַשְּׁפֵלָה וְהַנֶּגֶב לִיהוּדָה
וַיִּלְכְּדוּ אֶת־בֵּית־שֶׁמֶשׁ וְאֶת־אַיָּלוֹן וְאֶת־הַגְּדֵרוֹת
וְאֶת־שׂוֹכוֹ וּבְנוֹתֶיהָ וְאֶת־תִּמְנָה וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ
19 וְאֶת־גִּמְזוֹ וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וַיֵּשְׁבוּ שָׁם׃ כִּי־הִכְנִיעַ
יְהוָה אֶת־יְהוּדָה בַּעֲבוּר אָחָז מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל כִּי הִפְרִיעַ
כ בִּיהוּדָה וּמָעוֹל מַעַל בַּיהוָה׃ וַיָּבֹא עָלָיו תִּלְגַּת
פִּלְנֶאסֶר מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וַיָּצַר לוֹ וְלֹא חִזְּקוֹ׃
21 כִּי־חִלַּק אָחָז אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים
22 וַיִּתֵּן לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר וְלֹא לְעֶזְרָה לוֹ׃ וּבְעֵת הָצַר לוֹ יוֹסֵף
Ille infractus ac contumax infandum in modum sacratissimam Templi religionem contaminat, atque in gentiles ritus transit.
23 לִמְעוֹל בַּיהוָה הוּא הַמֶּלֶךְ אָחָז׃ וַיִּזְבַּח לֵאלֹהֵי דַּרְמֶשֶׂק
הַמַּכִּים בּוֹ וַיֹּאמֶר כִּי אֱלֹהֵי מַלְכֵי־אֲרָם הֵם מְעֹרְרִים
אֹתָם לָהֶם אֶזְבַּח וְיַעְזְרוּנִי וְהֵם הָיוּ־לוֹ לְהַכְשִׁילוֹ וּלְכָל־
24 יִשְׂרָאֵל׃ וַיֶּאֱסֹף אָחָז אֶת־כְּלֵי בֵית־הָאֱלֹהִים וַיְקַצֵּץ
אֶת־כְּלֵי בֵית־הָאֱלֹהִים וַיְסַגֵּר אֶת־דַּלְתוֹת בֵּית־יְהוָה
כה וַיַּעַשׂ לוֹ מִזְבְּחוֹת בְּכָל־פִּנַּה בִּירוּשָׁלִַם׃ וּבְכָל־עִיר
וָעִיר לִיהוּדָה עָשָׂה בָמוֹת לְקַטֵּר לֵאלֹהִים אֲחֵרִים

וַיַּכְעֵס אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵיו וְכָל־דְּרָכָיו 26
הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרוֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי
יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב אָחָז עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרֻהוּ בָּעִיר 27
בִּירוּשָׁלַם כִּי לֹא הֱבִיאוּהוּ לְקִבְרֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּמְלֹךְ
יְחִזְקִיָּהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ Cap. xxix. *Regnum deinde obtinet Hiskias, Rex pietate celebris.*

כט

עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה וְעֶשְׂרִים וְתֵשַׁע שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם 1
וְשֵׁם אִמּוֹ אֲבִיָּה בַּת־זְכַרְיָהוּ׃ וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה 2
כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה דָּוִיד אָבִיו׃ הוּא בַּשָּׁנָה הָרִאשׁוֹנָה 3
לְמָלְכוֹ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן פָּתַח אֶת־דַּלְתוֹת בֵּית־יְהוָה
וַיְחַזְּקֵם׃ וַיָּבֵא אֶת־הַכֹּהֲנִים וְאֶת־הַלְוִיִּם וַיַּאַסְפֵם 4
לִרְחוֹב הַמִּזְרָח׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם שִׁמְעוּנִי הַלְוִיִּם הִ 5
עַתָּה הִתְקַדְּשׁוּ וְקַדְּשׁוּ אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵיכֶם וְהוֹצִיאוּ אֶת־הַנִּדָּה מִן־הַקֹּדֶשׁ׃ כִּי־מָעֲלוּ 6
אֲבֹתֵינוּ וַיַּעֲשׂוּ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה־אֱלֹהֵינוּ וַיַּעַזְבֻהוּ וַיָּסֵבּוּ
פְּנֵיהֶם מִמִּשְׁכַּן יְהוָה וַיִּתְּנוּ עֹרֶף׃ גַּם סָגְרוּ דַּלְתוֹת 7
הָאוּלָם וַיְכַבּוּ אֶת־הַנֵּרוֹת וּקְטֹרֶת לֹא הִקְטִירוּ וְעֹלָה
לֹא־הֶעֱלוּ בַּקֹּדֶשׁ לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי קֶצֶף יְהוָה עַל־ 8
לשון קרי יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם וַיִּתְּנֵם לְזוָעָה לְשַׁמָּה וְלִשְׁרֵקָה כַּאֲשֶׁר
אַתֶּם רֹאִים בְּעֵינֵיכֶם׃ וְהִנֵּה נָפְלוּ אֲבוֹתֵינוּ בֶּחָרֶב 9
וּבָנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְנָשֵׁינוּ בַּשְּׁבִי עַל־זֹאת׃ עַתָּה עִם־לִבִּי
לִכְרוֹת בְּרִית לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְיָשֹׁב מִמֶּנּוּ חֲרוֹן
מלרע אַפּוֹ׃ בָּנַי עַתָּה אַל־תִּשָּׁלוּ כִּי־בָכֶם בָּחַר יְהוָה 11
לַעֲמֹד לְפָנָיו לְשָׁרְתוֹ וְלִהְיוֹת לוֹ מְשָׁרְתִים וּמַקְטִרִים׃
וַיָּקֻמוּ הַלְוִיִּם מַחַת בֶּן־עֲמָשַׂי וְיוֹאֵל בֶּן־עֲזַרְיָהוּ מִן־בְּנֵי 12
הַקְּהָתִי וּמִן־בְּנֵי מְרָרִי קִישׁ בֶּן־עַבְדִּי וַעֲזַרְיָהוּ בֶּן־
יְהַלֶּלְאֵל וּמִן־הַגֵּרְשֻׁנִּי יוֹאָח בֶּן־זִמָּה וְעֵדֶן בֶּן־יוֹאָח׃
וּמִן־בְּנֵי אֱלִיצָפָן שִׁמְרִי וְיֵעוּאֵל וּמִן־בְּנֵי אָסָף זְכַרְיָהוּ 13
יחיאל קרי וּמַתַּנְיָהוּ׃ וּמִן־בְּנֵי הֵימָן יְחוּאֵל וְשִׁמְעִי 14

וּמִן

טו ומן־בני ידותון שמעיה ועזיאל: ויאספו את־אחיהם
ויתקדשו ויבאו כמצות המלך בדברי יהוה לטהר בית
Templum paternis superstitionibus purgat.
16 יהוה: ויבאו הכהנים לפנימה בית־יהוה לטהר
ויוציאו את כל־הטמאה אשר מצאו בהיכל יהוה
לחצר בית יהוה ויקבלו הלוים להוציא לנחל־קדרון
17 חוצה: ויחלו באחד לחדש הראשון לקדש וביום
שמונה לחדש באו לאולם יהוה ויקדשו את־בית־
יהוה לימים שמונה וביום ששה עשר לחדש הראשון
18 כלו: ויבאו פנימה אל־חזקיהו המלך
ויאמרו טהרנו את־כל־בית יהוה ואת־מזבח העולה
ואת־כל־כליו ואת שלחן המערכת ואת־כל־כליו:
19 ואת כל־הכלים אשר הזניח המלך אחז במלכותו
במעלו הכנו והקדשנו והנם לפני מזבח יהוה:
Multisque sacrificiis divinum numen propitiat.
כ וישכם יחזקיהו המלך ויאסף את שרי
21 העיר ויעל בית יהוה: ויביאו פרים־שבעה ואילים
שבעה וכבשים שבעה וצפירי עזים שבעה לחטאת
על־הממלכה ועל־המקדש ועל־יהודה ויאמר לבני
22 אהרן הכהנים להעלות על־מזבח יהוה: וישחטו
הבקר ויקבלו הכהנים את־הדם ויזרקו המזבחה
וישחטו האלים ויזרקו הדם המזבחה וישחטו הכבשים
23 ויזרקו הדם המזבחה: ויגישו את־שעירי החטאת
24 לפני המלך והקהל ויסמכו ידיהם עליהם: וישחטום
הכהנים ויחטאו את־דמם המזבחה לכפר על־כל־
ישראל כי לכל־ישראל אמר המלך העולה והחטאת:
כה ויעמד את־הלוים בית יהוה במצלתים בנבלים
ובכנורות במצות דויד וגד חוזה־המלך ונתן הנביא
26 כי ביד־יהוה המצוה ביד נביאיו: ויעמדו
27 הלוים בכלי דויד והכהנים בחצצרות: ויאמר חזקיהו
להעלות

לְהַעֲלוֹת הָעֹלָה לְהַמִּזְבֵּחַ וּבְעֵת הֵחֵל הָעוֹלָה הֵחֵל
שִׁיר־יְהוָה וְהַחֲצֹצְרוֹת וְעַל־יְדֵי כְּלֵי דָוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃
28 וְכָל־הַקָּהָל מִשְׁתַּחֲוִים וְהַשִּׁיר מְשׁוֹרֵר וְהַחֲצֹצְרוֹת
יחיו צ׳ 29 מְחַצְצְרִים הַכֹּל עַד לְכִלּוֹת הָעֹלָה׃ וּכְכַלּוֹת
לְהַעֲלוֹת כָּרְעוּ הַמֶּלֶךְ וְכָל־הַנִּמְצָאִים אִתּוֹ וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃
וַיֹּאמֶר יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים לַלְוִיִּם לְהַלֵּל לַיהוָה ל
בְּדִבְרֵי דָוִיד וְאָסָף הַחוֹזֶה וַיְהַלְלוּ עַד־לְשִׂמְחָה וַיִּקְרְדוּ
וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃ 31 וַיַּעַן יְחִזְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר
עַתָּה מִלֵּאתֶם יֶדְכֶם לַיהוָה גְּשׁוּ וְהָבִיאוּ זְבָחִים
וְתוֹדוֹת לְבֵית יְהוָה וַיָּבִיאוּ הַקָּהָל זְבָחִים וְתוֹדוֹת וְכָל־
נְדִיב לֵב עֹלוֹת׃ 32 וַיְהִי מִסְפַּר הָעֹלָה אֲשֶׁר־הֵבִיאוּ
הַקָּהָל בָּקָר שִׁבְעִים אֵילִים מֵאָה כְּבָשִׂים מָאתַיִם
לְעֹלָה לַיהוָה כָּל־אֵלֶּה׃ 33 וְהַקֳּדָשִׁים בָּקָר שֵׁשׁ
קמץ בו׳פ 34 מֵאוֹת וְצֹאן שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים׃ רַק הַכֹּהֲנִים הָיוּ לְמִעַט
וְלֹא יָכְלוּ לְהַפְשִׁיט אֶת־כָּל־הָעֹלוֹת וַיְחַזְּקוּם אֲחֵיהֶם
הַלְוִיִּם עַד־כְּלוֹת הַמְּלָאכָה וְעַד־יִתְקַדְּשׁוּ הַכֹּהֲנִים כִּי
הַלְוִיִּם יְשָׁרֵי לֵבָב לְהִתְקַדֵּשׁ מֵהַכֹּהֲנִים׃ וְגַם־עוֹלָה לה
לָרֹב בְּחֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים וּבְנִסְכִּים לְעֹלָה וַתִּכּוֹן עֲבוֹדַת
בֵּית־יְהוָה׃ 36 וַיִּשְׂמַח יְחִזְקִיָּהוּ וְכָל־הָעָם עַל הַהֵכִין
ל א Cap. xxx. הָאֱלֹהִים לָעָם כִּי בְּפִתְאֹם הָיָה הַדָּבָר׃ וַיִּשְׁלַח
Sancto ritu Pascha celebraturus, universum Israëlem per literas Hierosolymam convocat: יְחִזְקִיָּהוּ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְיְהוּדָה וְגַם־אִגְּרוֹת כָּתַב
עַל־אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה לָבוֹא לְבֵית־יְהוָה בִּירוּשָׁלִַם
לַעֲשׂוֹת פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ 2 וַיִּוָּעַץ הַמֶּלֶךְ
וְשָׂרָיו וְכָל־הַקָּהָל בִּירוּשָׁלִַם לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח בַּחֹדֶשׁ
הַשֵּׁנִי׃ 3 כִּי לֹא יָכְלוּ לַעֲשׂתוֹ בָּעֵת הַהִיא כִּי
הַכֹּהֲנִים לֹא־הִתְקַדָּשׁוּ לְמַדַּי וְהָעָם לֹא־
נֶאֶסְפוּ לִירוּשָׁלִָם׃ 4 וַיִּישַׁר הַדָּבָר בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ
וּבְעֵינֵי כָּל־הַקָּהָל׃ וַיַּעֲמִידוּ דָבָר לְהַעֲבִיר ה
קול

קוֹל בְּכָל־יִשְׂרָאֵל מִבְּאֵר־שֶׁבַע וְעַד־דָּן
לָבוֹא לַעֲשׂוֹת פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל
6 בִּירוּשָׁלִַם כִּי לֹא לָרֹב עָשׂוּ כַּכָּתוּב׃ וַיֵּלְכוּ
הָרָצִים בָּאִגְּרוֹת מִיַּד הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו בְּכָל־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה
וְכִמְצוַת הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שׁוּבוּ אֶל־יְהוָה
אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל וְיָשָׁב אֶל־הַפְּלֵיטָה
7 הַנִּשְׁאֶרֶת לָכֶם מִכַּף מַלְכֵי אַשּׁוּר׃ וְאַל־תִּהְיוּ
כַּאֲבוֹתֵיכֶם וְכַאֲחֵיכֶם אֲשֶׁר מָעֲלוּ בַּיהוָה אֱלֹהֵי
8 אֲבוֹתֵיהֶם וַיִּתְּנֵם לְשַׁמָּה כַּאֲשֶׁר אַתֶּם רֹאִים׃ עַתָּה
אַל־תַּקְשׁוּ עָרְפְּכֶם כַּאֲבוֹתֵיכֶם תְּנוּ־יָד לַיהוָה וּבֹאוּ
לְמִקְדָּשׁוֹ אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ לְעוֹלָם וְעִבְדוּ אֶת־יְהוָה
9 אֱלֹהֵיכֶם וְיָשֹׁב מִכֶּם חֲרוֹן אַפּוֹ׃ כִּי בְשׁוּבְכֶם עַל־יְהוָה
אֲחֵיכֶם וּבְנֵיכֶם לְרַחֲמִים לִפְנֵי שׁוֹבֵיהֶם וְלָשׁוּב לָאָרֶץ
הַזֹּאת כִּי־חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלֹא־יָסִיר פָּנִים
י מִכֶּם אִם־תָּשׁוּבוּ אֵלָיו׃ וַיִּהְיוּ הָרָצִים
עֹבְרִים מֵעִיר לָעִיר בְּאֶרֶץ־אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְעַד־זְבֻלוּן
11 וַיִּהְיוּ מַשְׂחִיקִים עֲלֵיהֶם וּמַלְעִגִים בָּם׃ אַךְ אֲנָשִׁים
12 מֵאָשֵׁר וּמְנַשֶּׁה וּמִזְּבֻלוּן נִכְנְעוּ וַיָּבֹאוּ לִירוּשָׁלִָם׃ גַּם
בִּיהוּדָה הָיְתָה יַד הָאֱלֹהִים לָתֵת לָהֶם לֵב אֶחָד לַעֲשׂוֹת
13 מִצְוַת הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים בִּדְבַר יְהוָה׃ וַיֵּאָסְפוּ יְרוּשָׁלִַם
עַם־רָב לַעֲשׂוֹת אֶת־חַג הַמַּצּוֹת בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי קָהָל
14 לָרֹב מְאֹד׃ וַיָּקוּמוּ וַיָּסִירוּ אֶת־הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלִַם
וְאֵת כָּל־הַמַּקְטְרוֹת הֵסִירוּ וַיַּשְׁלִיכוּ לְנַחַל קִדְרוֹן׃
טו וַיִּשְׁחֲטוּ הַפֶּסַח בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי וְהַכֹּהֲנִים
וְהַלְוִיִּם נִכְלְמוּ וַיִּתְקַדְּשׁוּ וַיָּבִיאוּ עֹלוֹת בֵּית יְהוָה׃
16 וַיַּעַמְדוּ עַל־עָמְדָם כְּמִשְׁפָּטָם כְּתוֹרַת מֹשֶׁה
אִישׁ־הָאֱלֹהִים הַכֹּהֲנִים זֹרְקִים אֶת־הַדָּם מִיַּד הַלְוִיִּם׃
17 כִּי־רַבַּת בַּקָּהָל אֲשֶׁר לֹא הִתְקַדְּשׁוּ וְהַלְוִיִּם עַל־שְׁחִיטַת
הַפְּסָחִים

Pars irrisu ac ludibrio Regis nuncios excipiunt: pars, religioso obsequio, ad solenne sacrum sese comparant,

הַמִּפְסָחִים לְכֹל לֹא טָהוֹר לְהַקְדִּישׁ לַיהוָה׃ כִּי 18
מַרְבִּית הָעָם רַבַּת מֵאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה יִשָּׂשכָר וּזְבֻלוּן לֹא
הִטַּהָרוּ כִּי־אָכְלוּ אֶת־הַפֶּסַח בְּלֹא כַכָּתוּב כִּי הִתְפַּלֵּל
יְחִזְקִיָּהוּ עֲלֵיהֶם לֵאמֹר יְהוָה הַטּוֹב יְכַפֵּר בְּעַד׃ כָּל־ 19
לְבָבוֹ הֵכִין לִדְרוֹשׁ הָאֱלֹהִים יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתָיו וְלֹא
כְּטָהֳרַת הַקֹּדֶשׁ׃ וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶל־יְחִזְקִיָּהוּ וַיִּרְפָּא כ
אֶת־הָעָם׃

וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצְאִים בִּירוּשָׁלַם אֶת־חַג הַמַּצּוֹת 21 *Ac latantes exultantesque festum celebrant.*
שִׁבְעַת יָמִים בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה וּמְהַלְלִים לַיהוָה יוֹם ׀
בְּיוֹם הַלְוִיִּם וְהַכֹּהֲנִים בִּכְלֵי עֹז לַיהוָה׃ וַיְדַבֵּר יְחִזְקִיָּהוּ 22
עַל־לֵב כָּל־הַלְוִיִּם הַמַּשְׂכִּילִים שֵׂכֶל־טוֹב לַיהוָה
וַיֹּאכְלוּ אֶת־הַמּוֹעֵד שִׁבְעַת הַיָּמִים מְזַבְּחִים זִבְחֵי
שְׁלָמִים וּמִתְוַדִּים לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃ וַיִּוָּעֲצוּ כָּל־ 23
הַקָּהָל לַעֲשׂוֹת שִׁבְעַת יָמִים אֲחֵרִים וַיַּעֲשׂוּ שִׁבְעַת יָמִים
שִׂמְחָה׃ כִּי חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה הֵרִים לַקָּהָל אֶלֶף 24
פָּרִים וְשִׁבְעַת אֲלָפִים צֹאן וְהַשָּׂרִים הֵרִימוּ לַקָּהָל
פָּרִים אֶלֶף וְצֹאן עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים וְיִתְקַדְּשׁוּ כֹהֲנִים לָרֹב׃
וַיִּשְׂמְחוּ כָּל־קְהַל יְהוּדָה וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְכָל־הַקָּהָל כה
הַבָּאִים מִיִּשְׂרָאֵל וְהַגֵּרִים הַבָּאִים מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
וְהַיּוֹשְׁבִים בִּיהוּדָה׃ וַתְּהִי שִׂמְחָה גְדוֹלָה בִּירוּשָׁלִָם כִּי 26
מִימֵי שְׁלֹמֹה בֶּן־דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֹא כָזֹאת בִּירוּשָׁלִָם׃
וַיָּקֻמוּ הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וַיְבָרְכוּ אֶת־הָעָם 27
וַיִּשָּׁמַע בְּקוֹלָם וַתָּבוֹא תְפִלָּתָם לִמְעוֹן קָדְשׁוֹ לַשָּׁמָיִם׃

Cap. XXXI. *Deorum Ara ac imagines passim evertuntur.*

וּכְכַלּוֹת כָּל־זֹאת יָצְאוּ כָל־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצְאִים לְעָרֵי לא
יְהוּדָה וַיְשַׁבְּרוּ הַמַּצֵּבוֹת וַיְגַדְּעוּ הָאֲשֵׁרִים וַיְנַתְּצוּ אֶת־
הַבָּמוֹת וְאֶת־הַמִּזְבְּחוֹת מִכָּל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וּבְאֶפְרַיִם
וּמְנַשֶּׁה עַד לְכַלֵּה וַיָּשׁוּבוּ כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ לַאֲחֻזָּתוֹ
לְעָרֵיהֶם׃ *Hiskias religionem*

וַיַּעֲמֵד יְחִזְקִיָּהוּ אֶת־מַחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים ב
וְהַלְוִיִּם

וְהַלְוִיִּם עַל־מַחְלְקוֹתָם אִישׁ כְּפִי עֲבֹדָתוֹ לַכֹּהֲנִים
וְלַלְוִיִּם לְעֹלָה וְלִשְׁלָמִים לְשָׁרֵת וּלְהֹדוֹת וּלְהַלֵּל
3 בְּשַׁעֲרֵי מַחֲנוֹת יְהוָה׃ וּמְנָת הַמֶּלֶךְ מִן־רְכוּשׁוֹ לָעֹלוֹת
לָעֹלוֹת הַבֹּקֶר וְהָעֶרֶב וְהָעֹלוֹת לַשַּׁבָּתוֹת וְלֶחֳדָשִׁים
4 וְלַמּוֹעֲדִים כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר לָעָם לְיוֹשְׁבֵי
יְרוּשָׁלַם לָתֵת מְנָת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְמַעַן יֶחֶזְקוּ
5 בְּתוֹרַת יְהוָה׃ וְכִפְרִין הַדָּבָר הִרְבּוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
רֵאשִׁית דָּגָן תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר וּדְבַשׁ וְכֹל תְּבוּאַת שָׂדֶה
6 וּמַעְשַׂר הַכֹּל לָרֹב הֵבִיאוּ׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה
הַיּוֹשְׁבִים בְּעָרֵי יְהוּדָה גַּם־הֵם מַעְשַׂר בָּקָר וְצֹאן וּמַעְשַׂר
קָדָשִׁים הַמְקֻדָּשִׁים לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם הֵבִיאוּ וַיִּתְּנוּ
7 עֲרֵמוֹת עֲרֵמוֹת׃ בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִשִׁי
8 הֵחֵלּוּ הָעֲרֵמוֹת לְיִסּוֹד וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי כִּלּוּ׃ וַיָּבֹאוּ הס׳ ברנש
יְחִזְקִיָּהוּ וְהַשָּׂרִים וַיִּרְאוּ אֶת־הָעֲרֵמוֹת וַיְבָרְכוּ אֶת־יְהוָה
9 וְאֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּדְרֹשׁ יְחִזְקִיָּהוּ
י עַל־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם עַל־הָעֲרֵמוֹת׃ וַיֹּאמֶר
אֵלָיו עֲזַרְיָהוּ הַכֹּהֵן הָרֹאשׁ לְבֵית צָדוֹק וַיֹּאמֶר מֵהָחֵל
הַתְּרוּמָה לָבִיא בֵּית־יְהוָה אָכוֹל וְשָׂבוֹעַ וְהוֹתֵר עַד־
לָרֹב כִּי יְהוָה בֵּרַךְ אֶת־עַמּוֹ וְהַנּוֹתָר אֶת־הֲמוֹן הַזֶּה׃
11 וַיֹּאמֶר יְחִזְקִיָּהוּ לְהָכִין לְשָׁכוֹת בְּבֵית
12 יְהוָה וַיָּכִינוּ׃ וַיָּבִיאוּ אֶת־הַתְּרוּמָה וְהַמַּעְשֵׂר וְהַקָּדָשִׁים
יחידו בֶּאֱמוּנָה וְעֲלֵיהֶם נָגִיד כָּוַנְיָהוּ הַלֵּוִי וְשִׁמְעִי אָחִיהוּ
13 מִשְׁנֶה׃ וִיחִיאֵל וַעֲזַזְיָהוּ וְנַחַת וַעֲשָׂהאֵל וִירִימוֹת
וְיוֹזָבָד וֶאֱלִיאֵל וְיִסְמַכְיָהוּ וּמַחַת וּבְנָיָהוּ פְּקִידִים מִיַּד
יחידו כָּוַנְיָהוּ וְשִׁמְעִי אָחִיו בְּמִפְקַד יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַעֲזַרְיָהוּ
14 נְגִיד בֵּית־הָאֱלֹהִים׃ וְקוֹרֵא בֶן־יִמְנָה הַלֵּוִי הַשּׁוֹעֵר
לְמִזְרָחָה עַל נִדְבוֹת הָאֱלֹהִים לָתֵת תְּרוּמַת יְהוָה
טו וְקָדְשֵׁי הַקָּדָשִׁים׃ וְעַל־יָדוֹ עֵדֶן וּמִנְיָמִן וְיֵשׁוּעַ וּשְׁמַעְיָהוּ

אמריד

summâ cum curâ ordinat, Levitas fovet,

Revocatâ primitiarum ac decimarum lege.

אֲמַרְיָהוּ וּשְׁכַנְיָהוּ בְּעָרֵי הַכֹּהֲנִים בֶּאֱמוּנָה לָתֵת
לַאֲחֵיהֶם בְּמַחְלְקוֹת כַּגָּדוֹל כַּקָּטָן: מִלְבַד הִתְיַחְשָׁם 16
לִזְכָרִים מִבֶּן שָׁלוֹשׁ שָׁנִים וּלְמַעְלָה לְכָל הַבָּא לְבֵית־
יְהוָה לִדְבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ לַעֲבֹדָתָם בְּמִשְׁמְרוֹתָם
כְּמַחְלְקוֹתֵיהֶם: וְאֶת הִתְיַחֵשׂ הַכֹּהֲנִים לְבֵית 17
אֲבוֹתֵיהֶם וְהַלְוִיִּם מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּלְמַעְלָה
בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בְּמַחְלְקוֹתֵיהֶם: וְלְהִתְיַחֵשׂ בְּכָל־ 18
טַפָּם נְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם לְכָל־קָהָל כִּי
בֶאֱמוּנָתָם יִתְקַדְּשׁוּ־קֹדֶשׁ: וְלִבְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים בִּשְׂדֵי 19
מִגְרַשׁ עָרֵיהֶם בְּכָל־עִיר וָעִיר אֲנָשִׁים אֲשֶׁר נִקְּבוּ בְּשֵׁמוֹת
לָתֵת מָנוֹת לְכָל־זָכָר בַּכֹּהֲנִים וּלְכָל־הִתְיַחֵשׂ בַּלְוִיִּם:
וַיַּעַשׂ כָּזֹאת יְחִזְקִיָּהוּ בְּכָל־יְהוּדָה וַיַּעַשׂ הַטּוֹב כ
וְהַיָּשָׁר וְהָאֱמֶת לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו: וּבְכָל־ 21
מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר־הֵחֵל בַּעֲבֹדַת בֵּית־הָאֱלֹהִים
וּבַתּוֹרָה וּבַמִּצְוָה לִדְרֹשׁ לֵאלֹהָיו בְּכָל־לְבָבוֹ
עָשָׂה וְהִצְלִיחַ:

לב אַחֲרֵי הַדְּבָרִים וְהָאֱמֶת הָאֵלֶּה בָּא סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר Cap. XXXII. *Assyriorum Rex Judaeam depopulatur, ac per legatos Hierosolymam tentat.*
וַיָּבֹא בִיהוּדָה וַיַּחַן עַל־הֶעָרִים הַבְּצֻרוֹת וַיֹּאמֶר לְבָקְעָם
אֵלָיו: וַיַּרְא יְחִזְקִיָּהוּ כִּי־בָא סַנְחֵרִיב וּפָנָיו לַמִּלְחָמָה 2
עַל־יְרוּשָׁלִַם: וַיִּוָּעַץ עִם־שָׂרָיו וְגִבֹּרָיו לְסָתֹם אֶת־ 3
מֵימֵי הָעֲיָנוֹת אֲשֶׁר מִחוּץ לָעִיר וַיַּעְזָרֻהוּ: וַיֵּאָסְפוּ עַם־ 4
רָב וַיִּסְתְּמוּ אֶת־כָּל־הַמַּעְיָנוֹת וְאֶת־הַנַּחַל הַשֹּׁטֵף
בְּתוֹךְ הָאָרֶץ לֵאמֹר לָמָּה יָבוֹאוּ מַלְכֵי אַשּׁוּר וּמָצְאוּ
מַיִם רַבִּים: וַיִּתְחַזַּק וַיִּבֶן אֶת־כָּל־הַחוֹמָה הַפְרוּצָה וַיַּעַל ה
עַל־הַמִּגְדָּלוֹת וְלַחוּצָה הַחוֹמָה אַחֶרֶת וַיְחַזֵּק אֶת־
הַמְלוֹא עִיר דָּוִיד וַיַּעַשׂ שְׁלָחִים לָרֹב וּמָגִנִּים: וַיִּתֵּן שָׂרֵי 6
מִלְחָמוֹת עַל־הָעָם וַיְקַבְּצֵם אֵלָיו אֶל־רְחוֹב שַׁעַר
הָעִיר וַיְדַבֵּר עַל־לִבָּם לֵאמֹר: חִזְקוּ וֶאֱמָצוּ אַל־ 7

תִּרְאוּ

תִּירְאוּ וְאַל־תֵּחַתּוּ מִפְּנֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר וּמִלִּפְנֵי כָּל־הֶהָמוֹן
8 אֲשֶׁר־עִמּוֹ כִּי־עִמָּנוּ רַב מֵעִמּוֹ׃ עִמּוֹ זְרוֹעַ בָּשָׂר וְעִמָּנוּ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְעָזְרֵנוּ וּלְהִלָּחֶם מִלְחֲמֹתֵינוּ וַיִּסָּמְכוּ
הָעָם עַל־דִּבְרֵי יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה׃
9 אַחַר זֶה שָׁלַח סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עֲבָדָיו
יְרוּשָׁלַיִם וְהוּא עַל־לָכִישׁ וְכָל־מֶמְשַׁלְתּוֹ עִמּוֹ עַל־
יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וְעַל־כָּל־יְהוּדָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלִַם
לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ אַשּׁוּר עַל־מָה
11 אַתֶּם בֹּטְחִים וְיֹשְׁבִים בְּמָצוֹר בִּירוּשָׁלִַם׃ הֲלֹא יְחִזְקִיָּהוּ
מַסִּית אֶתְכֶם לָתֵת אֶתְכֶם לָמוּת בָּרָעָב וּבַצָּמָא לֵאמֹר
12 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יַצִּילֵנוּ מִכַּף מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ הֲלֹא־הוּא
יְחִזְקִיָּהוּ הֵסִיר אֶת־בָּמוֹתָיו וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו וַיֹּאמֶר
לִיהוּדָה וְלִירוּשָׁלִַם לֵאמֹר לִפְנֵי מִזְבֵּחַ אֶחָד תִּשְׁתַּחֲווּ
13 וְעָלָיו תְּקַטֵּרוּ׃ הֲלֹא תֵדְעוּ מָה עָשִׂיתִי אֲנִי וַאֲבוֹתָי
לְכָל עַמֵּי הָאֲרָצוֹת הֲיָכוֹל יָכְלוּ אֱלֹהֵי גּוֹיֵי הָאֲרָצוֹת
14 לְהַצִּיל אֶת־אַרְצָם מִיָּדִי׃ מִי בְּכָל־אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה
אֲשֶׁר הֶחֱרִימוּ אֲבוֹתַי אֲשֶׁר יָכוֹל לְהַצִּיל אֶת־עַמּוֹ
טו מִיָּדִי כִּי יוּכַל אֱלֹהֵיכֶם לְהַצִּיל אֶתְכֶם מִיָּדִי׃ וְעַתָּה
אַל־יַשִּׁיא אֶתְכֶם חִזְקִיָּהוּ וְאַל־יַסֵּת אֶתְכֶם כָּזֹאת וְאַל־
תַּאֲמִינוּ לוֹ כִּי־לֹא יוּכַל כָּל־אֱלוֹהַּ כָּל־גּוֹי וּמַמְלָכָה
לְהַצִּיל עַמּוֹ מִיָּדִי וּמִיַּד אֲבוֹתָי אַף כִּי אֱלֹהֵיכֶם לֹא־יַצִּילוּ
16 אֶתְכֶם מִיָּדִי׃ וְעוֹד דִּבְּרוּ עֲבָדָיו עַל־יְהוָה הָאֱלֹהִים
17 וְעַל יְחִזְקִיָּהוּ עַבְדּוֹ׃ וְסֵפָרִים כָּתַב לְחָרֵף לַיהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְלֵאמֹר עָלָיו לֵאמֹר כֵּאלֹהֵי גּוֹיֵי הָאֲרָצוֹת
אֲשֶׁר לֹא־הִצִּילוּ עַמָּם מִיָּדָם כֵּן לֹא־יַצִּיל אֱלֹהֵי יְחִזְקִיָּהוּ
18 עַמּוֹ מִיָּדִי׃ וַיִּקְרְאוּ בְקוֹל גָּדוֹל יְהוּדִית עַל־עַם יְרוּשָׁלִַם
אֲשֶׁר עַל־הַחוֹמָה לְיִרְאָם וּלְבַהֲלָם לְמַעַן יִלְכְּדוּ אֶת־
19 הָעִיר׃ וַיְדַבְּרוּ אֶל־אֱלֹהֵי יְרוּשָׁלִַם כְּעַל אֱלֹהֵי עַמֵּי

הָאָרֶץ מַעֲשֵׂה יְדֵי הָאָדָם׃ וַיִּתְפַּלֵּל כ *Hiskia pietate ac*
חִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וְיֶשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא עַל־זֹאת *precibus*
וַיִּזְעֲקוּ הַשָּׁמָיִם׃ וַיְשַׁלַּח יְהוָה מַלְאָךְ וַיַּכְחֵד 21 *hostes pel-*
כָּל־גִּבּוֹר חַיִל וְנָגִיד וְשָׂר בְּמַחֲנֵה מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיָּשָׁב *luntur, in-*
בְּבֹשֶׁת פָּנִים לְאַרְצוֹ וַיָּבֹא בֵּית אֱלֹהָיו וּמִיצִיאֵי מֵעָיו *genti strage*
שָׁם הִפִּילֻהוּ בֶּחָרֶב׃ וַיּוֹשַׁע יְהוָה אֶת־יְחִזְקִיָּהוּ וְאֵת 22 קרי *divinitus*
יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם מִיַּד סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וּמִיַּד כֹּל וַיְנַהֲלֵם *immissa.*
מִסָּבִיב׃ וְרַבִּים מְבִיאִים מִנְחָה לַיהוָה לִירוּשָׁלַם 23
וּמִגְדָּנוֹת לִיחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּנָּשֵׂא לְעֵינֵי כָל־הַגּוֹיִם
מֵאַחֲרֵי־כֵן׃ בַּיָּמִים הָהֵם חָלָה יְחִזְקִיָּהוּ 24 *Periculoso*
עַד־לָמוּת וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה וַיֹּאמֶר לוֹ וּמוֹפֵת נָתַן לוֹ׃ *morbo la-*
וְלֹא־כִגְמוּל עָלָיו הֵשִׁיב יְחִזְקִיָּהוּ כִּי גָבַהּ לִבּוֹ וַיְהִי עָלָיו כֹּה *borans, di-*
קֶצֶף וְעַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם׃ וַיִּכָּנַע יְחִזְקִיָּהוּ בְּגֹבַהּ לִבּוֹ 25 *vinâ ope*
הוּא וְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם וְלֹא־בָא עֲלֵיהֶם קֶצֶף יְהוָה בִּימֵי *revalescit:*
יְחִזְקִיָּהוּ׃ וַיְהִי לִיחִזְקִיָּהוּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד הַרְבֵּה מְאֹד 27 25 *Quo*
וְאוֹצָרוֹת עָשָׂה־לּוֹ לְכֶסֶף וּלְזָהָב וּלְאֶבֶן יְקָרָה וְלִבְשָׂמִים *beneficio*
וְלִמָּגִנִּים וּלְכֹל כְּלֵי חֶמְדָּה׃ וּמִסְפְּנוֹת לְתִבוּאַת דָּגָן 28 *auctus,*
וְתִירוֹשׁ וְיִצְהָר וְאֻרוֹת לְכָל־בְּהֵמָה וּבְהֵמָה וַעֲדָרִים *Deum per*
לָאֻרוֹת׃ וְעָרִים עָשָׂה לּוֹ וּמִקְנֵה־צֹאן וּבָקָר לָרֹב כִּי 29 *animi su-*
נָתַן־לוֹ אֱלֹהִים רְכוּשׁ רָב מְאֹד׃ וְהוּא יְחִזְקִיָּהוּ סָתַם לְ *perbiam*
אֶת־מוֹצָא מֵימֵי גִיחוֹן הָעֶלְיוֹן וַיְיַשְּׁרֵם לְמַטָּה־מַעֲרָבָה חש׳ הגושה *offendit.*
לְעִיר דָּוִיד וַיַּצְלַח יְחִזְקִיָּהוּ בְּכָל־מַעֲשֵׂהוּ׃ וְכֵן בִּמְלִיצֵי 31 1 26 *Iterumque pœnitentiâ ductus, ad*
שָׂרֵי בָבֶל הַמְשֻׁלָּחִים עָלָיו לִדְרֹשׁ הַמּוֹפֵת אֲשֶׁר הָיָה *tempus*
בָּאָרֶץ עֲזָבוֹ הָאֱלֹהִים לְנַסּוֹתוֹ לָדַעַת כָּל־בִּלְבָבוֹ׃ *cœlestes*
וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְחִזְקִיָּהוּ וְחַסְדָּיו הִנָּם כְּתוּבִים בְּחִזָּיוֹן 32 *iras aver-*
יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא עַל־סֵפֶר מַלְכֵי־יְהוּדָה *tit.*
וְיִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב יְחִזְקִיָּהוּ עִם־אֲבֹתָיו וַיְקַבְּרֻהוּ בְּמַעֲלֵה 33
קִבְרֵי בְנֵי־דָוִיד וְכָבוֹד עָשׂוּ לוֹ בְּמוֹתוֹ כָּל־יְהוּדָה וְיוֹשְׁבֵי
יְרוּשָׁלִַם

ירושלם וימלך מנשה בנו תחתיו׃

Cap. XXXIII *Hiskiâ mortuo, succedit Menasse, Rex impius, idolorum cultor,*

אלג בן־שתים עשרה שנה מנשה במלכו וחמשים
2 וחמש שנה מלך בירושלם׃ ויעש הרע בעיני יהוה
כתועבות הגוים אשר הוריש יהוה מפני בני ישראל׃
3 וישב ויבן את־הבמות אשר נתץ יחזקיהו אביו ויקם
מזבחות לבעלים ויעש אשרות וישתחו לכל־צבא
4 השמים ויעבד אתם׃ ובנה מזבחות בבית יהוה אשר
ה אמר יהוה בירושלם יהיה־שמי לעולם׃ ויבן
מזבחות לכל־צבא השמים בשתי חצרות בית־
6 יהוה׃ והוא העביר את־בניו באש בגי בן־הנם ועונן
ונחש וכשף ועשה אוב וידעני הרבה לעשות הרע
7 בעיני יהוה להכעיסו׃ וישם את־פסל הסמל אשר
עשה בבית האלהים אשר אמר אלהים אל־דויד ואל־
שלמה בנו בבית הזה ובירושלם אשר בחרתי מכל
שבטי ישראל אשים את־שמי לעילום׃
8 ולא אוסיף להסיר את־רגל ישראל מעל האדמה
אשר העמדתי לאבתיכם רק׀ אם־ישמרו לעשות את
כל־אשר צויתים לכל־התורה והחקים והמשפטים
9 ביד־משה׃ ויתע מנשה את־יהודה וישבי ירושלם
לעשות רע מן־הגוים אשר השמיד יהוה מפני בני
י ישראל׃ וידבר יהוה אל־מנשה ואל־עמו
11 ולא הקשיבו׃ ויבא יהוה עליהם את־שרי הצבא
אשר למלך אשור וילכדו את־מנשה בחוחים
12 ויאסרהו בנחשתים ויוליכהו בבלה׃ וכהצר לו
חלה את־פני יהוה אלהיו ויכנע מאד מלפני אלהי
13 אבתיו׃ ויתפלל אליו ויעתר לו וישמע תחנתו
וישיבהו ירושלם למלכותו וידע מנשה כי יהוה הוא
14 האלהים׃ ואחרי־כן בנה חומה חיצונה׀ לעיר־דויד

Scelerosisque sacris mancipatus,

Babylonio carcere paulatim victus, atque resipiscens, in regnum reducitur:

מְעָרָה לְגִיחוֹן בַּנַּחַל וְלָבוֹא בְשַׁעַר הַדָּגִים וְסָבַב
לָעֹפֶל וַיְגַבִּיהֵהוּ מְאֹד וַיָּשֶׂם שָׂרֵי־חַיִל בְּכָל־הֶעָרִים
הַבְּצֻרוֹת בִּיהוּדָה׃ וַיָּסַר אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר וְאֶת־הַפֶּסֶל טו
מִבֵּית יְהוָה וְכָל־הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר בָּנָה בְּהַר בֵּית־יְהוָה
וּבִירוּשָׁלִַם וַיַּשְׁלֵךְ חוּצָה לָעִיר׃ וַיִּבֶן אֶת־מִזְבַּח יְהוָה טז
וַיִּזְבַּח עָלָיו זִבְחֵי שְׁלָמִים וְתוֹדָה וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה
לַעֲבוֹד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ אֲבָל עוֹד הָעָם זֹבְחִים יז
בַּבָּמוֹת רַק לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי מְנַשֶּׁה יח
וּתְפִלָּתוֹ אֶל־אֱלֹהָיו וְדִבְרֵי הַחוֹזִים הַמְדַבְּרִים אֵלָיו
בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנָּם עַל־דִּבְרֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃
וּתְפִלָּתוֹ וְהֵעָתֵר־לוֹ וְכָל־חַטָּאתוֹ וּמַעְלוֹ וְהַמְּקֹמוֹת יט
אֲשֶׁר בָּנָה בָהֶם בָּמוֹת וְהָעֲמִיד הָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים
לִפְנֵי הִכָּנְעוֹ הִנָּם כְּתוּבִים עַל דִּבְרֵי חוֹזָי׃ וַיִּשְׁכַּב כ
מְנַשֶּׁה עִם־אֲבֹתָיו וַיְקַבְּרֵהוּ בְּבֵיתוֹ וַיִּמְלֹךְ אָמוֹן בְּנוֹ
תַּחְתָּיו׃ בֶּן־עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה כא
אָמוֹן בְּמָלְכוֹ וּשְׁתַּיִם שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיַּעַשׂ כב
הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה אָבִיו וּלְכָל־
הַפְּסִלִים אֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה אָבִיו זָבַח אָמוֹן
וַיַּעַבְדֵם׃ וְלֹא נִכְנַע מִלִּפְנֵי יְהוָה כְּהִכָּנַע מְנַשֶּׁה אָבִיו כג
כִּי הוּא אָמוֹן הִרְבָּה אַשְׁמָה׃ וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו עֲבָדָיו כד
וַיְמִיתֻהוּ בְּבֵיתוֹ׃ וַיַּכּוּ עַם הָאָרֶץ אֶת כָּל־הַקֹּשְׁרִים כה
עַל־הַמֶּלֶךְ אָמוֹן וַיַּמְלִיכוּ עַם־הָאָרֶץ אֶת־יֹאשִׁיָּהוּ בְּנוֹ
תַּחְתָּיו׃ בֶּן־שְׁמֹנֶה שָׁנִים יֹאשִׁיָּהוּ לך
בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשִׁים וְאַחַת שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיַּעַשׂ ב
הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ בִּדְרָכֵי דָוִיד אָבִיו וְלֹא־סָר יָמִין
וּשְׂמֹאוֹל׃
וּבִשְׁמֹנֶה שָׁנִים לְמָלְכוֹ וְהוּא עוֹדֶנּוּ נַעַר הֵחֵל לִדְרוֹשׁ ג
לֵאלֹהֵי דָוִיד אָבִיו וּבִשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה הֵחֵל לְטַהֵר

את

atque Deum patrium veneratur, cultumque restituit.

Morienti succedit Amon, filius:

Huic autem Fosia.

Cap. xxxiv. Qui ab ipsis imperii primordiis, Davidis proavi pietatem emulatus,

את־יהודה וירושלם מן־הבמות והאשרים והפסילים
4 והמסכות׃ וינתצו לפניו את מזבחות הבעלים
והחמנים אשר־למעלה מעליהם גדע והאשרים
והפסילים והמסכות שבר והדק ויזרק על־פני
ה הקברים הזבחים להם׃ ועצמות כהנים שרף על־
מזבחותים ויטהר את־יהודה ואת־ירושלם׃ יתיר י׳
6 ובערי מנשה ואפרים ושמעון ועד־נפתלי בחר בתיהם בחרבתיהם קרי
7 סביב׃ וינתץ את־המזבחות ואת־האשרים והפסילים
כתת להדק וכל־החמנים גדע בכל־ארץ ישראל
8 וישב לירושלם׃ ובשנת שמנה עשרה
למלכו לטהר את־הארץ והבית שלח את־שפן בן־
אצליהו ואת־מעשיהו שר־העיר ואת יואח בן־יואחז
9 המזכיר לחזק את־בית יהוה אלהיו׃ ויבאו אל־
חלקיהו׳ הכהן הגדול ויתנו את־הכסף המובא
בית־אלהים אשר אספו־הלוים שמרי הסף מיד
מנשה ואפרים ומכל שארית ישראל ומכל־יהודה
י ובנימן וישבי ירושלם׃ ויתנו על־יד עשה המלאכה ויטובו קרי
המפקדים בבית יהוה ויתנו אתו עושי המלאכה אשר
11 עשים בבית יהוה לבדוק ולחזק הבית׃ ויתנו
לחרשים ולבנים לקנות אבני מחצב ועצים
למחברות ולקרות את־הבתים אשר השחיתו מלכי
12 יהודה׃ והאנשים עשים באמונה במלאכה
ועליהם׳ מפקדים יחת ועבדיהו הלוים מן־בני
מררי וזכריה ומשלם מן־בני הקהתים לנצח והלוים
13 כל־מבין בכלי־שיר׃ ועל הסבלים ומנצחים לכל
עשה מלאכה לעבודה ועבודה ומהלוים סופרים
14 ושטרים ושוערים׃ ובהוציאם את־הכסף המובא
בית יהוה מצא חלקיהו הכהן את־ספר תורת־

Magnâ cum curâ religionem ab idolorum sordibus expurgat:

Ædemque Domini instaurat, ac multiplici opere exornat.

Volumen Legis, in Templo repertum,

יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃ וַיַּעַן חִלְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר אֶל־טו
שָׁפָן הַסּוֹפֵר סֵפֶר הַתּוֹרָה מָצָאתִי בְּבֵית יְהוָה וַיִּתֵּן
חִלְקִיָּהוּ אֶת־הַסֵּפֶר אֶל־שָׁפָן׃ וַיָּבֵא שָׁפָן אֶת־16
הַסֵּפֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיָּשֶׁב עוֹד אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר לֵאמֹר
כֹּל אֲשֶׁר־נִתַּן בְּיַד־עֲבָדֶיךָ הֵם עֹשִׂים׃ וַיִּתִּיכוּ אֶת־17
הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בְּבֵית־יְהוָה וַיִּתְּנוּהוּ עַל־יַד הַמְפֻקָּדִים
וְעַל־יַד עוֹשֵׂי הַמְּלָאכָה׃ וַיַּגֶּד שָׁפָן הַסּוֹפֵר לַמֶּלֶךְ 18
לֵאמֹר סֵפֶר נָתַן לִי חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן וַיִּקְרָא־בוֹ שָׁפָן
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ אֶת־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה 19
וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו׃ וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־חִלְקִיָּהוּ וְאֶת־כ
אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן וְאֶת־עַבְדּוֹן בֶּן־מִיכָה וְאֶת־שָׁפָן הַסּוֹפֵר
וְאֶת עֲשָׂיָה עֶבֶד־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר׃ לְכוּ דִרְשׁוּ אֶת־יְהוָה 21
בַּעֲדִי וּבְעַד הַנִּשְׁאָר בְּיִשְׂרָאֵל וּבִיהוּדָה עַל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר
אֲשֶׁר נִמְצָא כִּי־גְדוֹלָה חֲמַת־יְהוָה אֲשֶׁר נִתְּכָה בָּנוּ עַל
אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְרוּ אֲבוֹתֵינוּ אֶת־דְּבַר יְהוָה לַעֲשׂוֹת
כְּכָל־הַכָּתוּב עַל־הַסֵּפֶר הַזֶּה׃ וַיֵּלֶךְ חִלְקִיָּהוּ 22
וַאֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ אָל־חֻלְדָּה הַנְּבִיאָה אֵשֶׁת׀ שַׁלֻּם בֶּן־
תִּוקַּת בֶּן־חַסְרָה שׁוֹמֵר הַבְּגָדִים וְהִיא יוֹשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלַם יחידו׳
בַּמִּשְׁנֶה וַיְדַבְּרוּ אֵלֶיהָ כָּזֹאת׃ וַתֹּאמֶר לָהֶם כֹּה־אָמַר 23
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אִמְרוּ לָאִישׁ אֲשֶׁר־שָׁלַח אֶתְכֶם אֵלָי׃
כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מֵבִיא רָעָה עַל־הַמָּקוֹם 24
הַזֶּה וְעַל־יוֹשְׁבָיו אֵת כָּל־הָאָלוֹת הַכְּתוּבוֹת עַל־הַסֵּפֶר
אֲשֶׁר קָרְאוּ לִפְנֵי מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ תַּחַת׀ אֲשֶׁר עֲזָבוּנִי כה
וַיְקַטְּרוּ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים לְמַעַן הַכְעִיסֵנִי בְּכֹל מַעֲשֵׂי יחידו׳
יְדֵיהֶם וְתִתַּךְ חֲמָתִי בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְלֹא תִכְבֶּה׃ וְאֶל־מֶלֶךְ 26
יְהוּדָה הַשֹּׁלֵחַ אֶתְכֶם לִדְרוֹשׁ בַּיהוָה כֹּה תֹאמְרוּ אֵלָיו
כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמָעְתָּ׃
יַעַן רַךְ־לְבָבְךָ וַתִּכָּנַע מִלִּפְנֵי אֱלֹהִים בְּשָׁמְעֲךָ אֶת־דְּבָרָיו 27

Sibi pralegi jubet: graviterque animo perculsus ob tristes gravesque sententias.

Huldam Prophetissam consuli jubet.

עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־יֹשְׁבֶיהָ וְתִכָּנַע לִפְנֵי וַתִּקְרַע אֶת־
28 בְּגָדֶיךָ וַתֵּבְךְ לְפָנַי וְגַם־אֲנִי שָׁמַעְתִּי נְאֻם יְהוָה: הִנְנִי
אֹסִפְךָ אֶל־אֲבֹתֶיךָ וְנֶאֱסַפְתָּ אֶל־קִבְרוֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם וְלֹא־
תִרְאֶינָה עֵינֶיךָ בְּכָל הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא עַל־הַמָּקוֹם
הַזֶּה וְעַל יֹשְׁבֶיהָ וַיָּשִׁיבוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר:

Solenne fœdus cum Deo renovat, universumque Israëlem in eadem verba obstringit.

29 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וַיֶּאֱסֹף אֶת־כָּל־זִקְנֵי יְהוּדָה
ל וִירוּשָׁלִָם: וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ בֵּית־יְהוָה וְכָל־אִישׁ יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי
יְרוּשָׁלִַם וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְכָל־הָעָם מִגָּדוֹל וְעַד־קָטֹן
וַיִּקְרָא בְאָזְנֵיהֶם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי סֵפֶר הַבְּרִית הַנִּמְצָא
31 בֵּית יְהוָה: וַיַּעֲמֹד הַמֶּלֶךְ עַל־עָמְדּוֹ וַיִּכְרֹת אֶת־הַבְּרִית
לִפְנֵי יְהוָה לָלֶכֶת אַחֲרֵי יְהוָה וְלִשְׁמֹר אֶת־מִצְוֹתָיו
וְעֵדְוֹתָיו וְחֻקָּיו בְּכָל־לְבָבוֹ וּבְכָל־נַפְשׁוֹ לַעֲשׂוֹת אֶת־
32 דִּבְרֵי הַבְּרִית הַכְּתוּבִים עַל־הַסֵּפֶר הַזֶּה: וַיַּעֲמֵד אֶת כָּל־
הַנִּמְצָא בִּירוּשָׁלִַם וּבִנְיָמִן וַיַּעֲשׂוּ יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם כִּבְרִית
33 אֱלֹהִים אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם: וַיָּסַר יֹאשִׁיָּהוּ אֶת־כָּל־
הַתּוֹעֵבוֹת מִכָּל־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבֵד אֶת־
כָּל־הַנִּמְצָא בְּיִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם כָּל־
יָמָיו לֹא־סָרוּ מֵאַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם:

לה

Cap. xxxv. Hierosolymis Pascha sanctissimè celebrat.

וַיַּעַשׂ יֹאשִׁיָּהוּ בִירוּשָׁלִַם פֶּסַח לַיהוָה וַיִּשְׁחֲטוּ
2 הַפֶּסַח בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן: וַיַּעֲמֵד הַכֹּהֲנִים
3 עַל־מִשְׁמְרוֹתָם וַיְחַזְּקֵם לַעֲבוֹדַת בֵּית יְהוָה: וַיֹּאמֶר
הַמְבִינִים לַלְוִיִּם הַמְבוֹנִים לְכָל־יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשִׁים לַיהוָה תְּנוּ אֶת־
קרי אֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ בַּבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִיד מֶלֶךְ
יִשְׂרָאֵל אֵין לָכֶם מַשָּׂא בַכָּתֵף עַתָּה עִבְדוּ אֶת־יְהוָה
והכינוקדי 4 אֱלֹהֵיכֶם וְאֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל: וְהָכִינוּ לְבֵית־אֲבֹתֵיכֶם
כְּמַחְלְקוֹתֵיכֶם בִּכְתָב דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וּבְמִכְתַּב
ה שְׁלֹמֹה בְּנוֹ: וְעִמְדוּ בַקֹּדֶשׁ לִפְלֻגוֹת בֵּית הָאָבוֹת
6 לְאֲחֵיכֶם בְּנֵי הָעָם וְחֵלֶק בֵּית־אָב לַלְוִיִּם: וְשַׁחֲטוּ

הפסח

הַפֶּסַח וְהִתְקַדְּשׁוּ וְהָכִינוּ לַאֲחֵיכֶם לַעֲשׂוֹת כִּדְבַר־יְהוָה
בְּיַד־מֹשֶׁה: וַיָּרֶם יֹאשִׁיָּהוּ לִבְנֵי הָעָם צֹאן 7
כְּבָשִׂים וּבְנֵי־עִזִּים הַכֹּל לַפְּסָחִים לְכֹל הַנִּמְצָא לְמִסְפַּר
שְׁלֹשִׁים אֶלֶף וּבָקָר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אֵלֶּה מִרְכוּשׁ
הַמֶּלֶךְ: וְשָׂרָיו לִנְדָבָה לָעָם לַכֹּהֲנִים 8
וְלַלְוִיִּם הֵרִימוּ חִלְקִיָּה וּזְכַרְיָהוּ וִיחִיאֵל נְגִידֵי בֵּית
הָאֱלֹהִים לַכֹּהֲנִים נָתְנוּ לַפְּסָחִים אַלְפַּיִם וְשֵׁשׁ מֵאוֹת
וּבָקָר שְׁלֹשׁ מֵאוֹת: וְכָנַנְיָהוּ וּשְׁמַעְיָהוּ וּנְתַנְאֵל אֶחָיו 9 יחיד ו׳
וַחֲשַׁבְיָהוּ וְיעִיאֵל וְיוֹזָבָד שָׂרֵי הַלְוִיִּם הֵרִימוּ לַלְוִיִּם
לַפְּסָחִים חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים וּבָקָר חֲמֵשׁ מֵאוֹת:
וַתִּכּוֹן הָעֲבוֹדָה וַיַּעַמְדוּ הַכֹּהֲנִים עַל־ 10
עָמְדָם וְהַלְוִיִּם עַל־מַחְלְקוֹתָם כְּמִצְוַת הַמֶּלֶךְ: וַיִּשְׁחֲטוּ 11
הַפֶּסַח וַיִּזְרְקוּ הַכֹּהֲנִים מִיָּדָם וְהַלְוִיִּם מַפְשִׁיטִים: וַיָּסִירוּ 12
הָעֹלָה לִתְתָּם לְמִפְלַגּוֹת לְבֵית־אָבוֹת לִבְנֵי הָעָם
לְהַקְרִיב לַיהוָה כַּכָּתוּב בְּסֵפֶר מֹשֶׁה וְכֵן לַבָּקָר:
וַיְבַשְּׁלוּ הַפֶּסַח בָּאֵשׁ כַּמִּשְׁפָּט וְהַקָּדָשִׁים בִּשְּׁלוּ בַּפָּרוֹת 13
וּבַדּוּדִים וּבַצֵּלָחוֹת וַיָּרִיצוּ לְכָל־בְּנֵי הָעָם: וְאַחַר הֵכִינוּ 14
לָהֶם וְלַכֹּהֲנִים כִּי הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן בְּהַעֲלוֹת הָעוֹלָה
וְהַחֲלָבִים עַד־לָיְלָה וְהַלְוִיִּם הֵכִינוּ לָהֶם וְלַכֹּהֲנִים בְּנֵי
אַהֲרֹן: וְהַמְשֹׁרְרִים בְּנֵי־אָסָף עַל־מַעֲמָדָם כְּמִצְוַת דָּוִיד טו
וְאָסָף וְהֵימָן וִידִיתוּן חוֹזֵה הַמֶּלֶךְ וְהַשֹּׁעֲרִים לְשַׁעַר וָשָׁעַר
אֵין לָהֶם לָסוּר מֵעַל עֲבֹדָתָם כִּי־אֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם הֵכִינוּ
לָהֶם: וַתִּכּוֹן כָּל־עֲבוֹדַת יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא לַעֲשׂוֹת 16
הַפֶּסַח וְהַעֲלוֹת עֹלוֹת עַל מִזְבַּח יְהוָה כְּמִצְוַת הַמֶּלֶךְ
יֹאשִׁיָּהוּ: וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצְאִים אֶת־הַפֶּסַח בָּעֵת 17
הַהִיא וְאֶת־חַג הַמַּצּוֹת שִׁבְעַת יָמִים: וְלֹא־נַעֲשָׂה פֶסַח 18
כָּמֹהוּ בְּיִשְׂרָאֵל מִימֵי שְׁמוּאֵל הַנָּבִיא וְכָל־מַלְכֵי
יִשְׂרָאֵל לֹא־עָשׂוּ כַּפֶּסַח אֲשֶׁר עָשָׂה יֹאשִׁיָּהוּ וְהַכֹּהֲנִים
והלוים

וְהַלְוִיִּם וְכָל־יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל הַנִּמְצָא וְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם׃
19 בִּשְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְמַלְכוּת יֹאשִׁיָּהוּ
כ נַעֲשָׂה הַפֶּסַח הַזֶּה׃ אַחֲרֵי כָּל־זֹאת אֲשֶׁר הֵכִין יֹאשִׁיָּהוּ
אֶת־הַבַּיִת עָלָה נְכוֹ מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לְהִלָּחֵם בִּכַרְכְּמִישׁ
21 עַל־פְּרָת וַיֵּצֵא יֹאשִׁיָּהוּ לִקְרָאתוֹ׃ וַיִּשְׁלַח אֵלָיו
מַלְאָכִים לֵאמֹר מַה־לִּי וָלָךְ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֹא עָלֶיךָ אַתָּה
הַיּוֹם כִּי אֶל־בֵּית מִלְחַמְתִּי וֵאלֹהִים אָמַר לְבַהֲלֵנִי חֲדַל־
22 לְךָ מֵאֱלֹהִים אֲשֶׁר־עִמִּי וְאַל־יַשְׁחִיתֶךָ׃ וְלֹא־הֵסֵב
יֹאשִׁיָּהוּ פָּנָיו מִמֶּנּוּ כִּי לְהִלָּחֵם־בּוֹ הִתְחַפֵּשׂ וְלֹא שָׁמַע
אֶל־דִּבְרֵי נְכוֹ מִפִּי אֱלֹהִים וַיָּבֹא לְהִלָּחֵם בְּבִקְעַת מְגִדּוֹ׃
23 וַיֹּרוּ הַיֹּרִים לַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לַעֲבָדָיו
24 הַעֲבִירוּנִי כִּי הֻחֳלֵיתִי מְאֹד׃ וַיַּעֲבִירֻהוּ עֲבָדָיו מִן־
הַמֶּרְכָּבָה וַיַּרְכִּבֻהוּ עַל רֶכֶב הַמִּשְׁנֶה אֲשֶׁר־לוֹ
וַיּוֹלִיכֻהוּ יְרוּשָׁלִַם וַיָּמָת וַיִּקָּבֵר בְּקִבְרוֹת אֲבֹתָיו וְכָל־
יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם מִתְאַבְּלִים עַל־יֹאשִׁיָּהוּ׃
כה וַיְקוֹנֵן יִרְמְיָהוּ עַל־יֹאשִׁיָּהוּ וַיֹּאמְרוּ כָל־הַשָּׁרִים
וְהַשָּׁרוֹת בְּקִינוֹתֵיהֶם עַל־יֹאשִׁיָּהוּ עַד־הַיּוֹם וַיִּתְּנוּם לְחֹק
26 עַל־יִשְׂרָאֵל וְהִנָּם כְּתוּבִים עַל־הַקִּינוֹת׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי
27 יֹאשִׁיָּהוּ וְחַסְדָּיו כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת יְהוָה׃ וּדְבָרָיו
הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי־
יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה׃

Cap. XXXVI. Regnum adipiscitur Jehoachaz,

א לו וַיִּקְחוּ עַם־הָאָרֶץ אֶת־יְהוֹאָחָז בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ וַיַּמְלִיכֻהוּ
2 תַּחַת־אָבִיו בִּירוּשָׁלִָם׃ בֶּן־שָׁלוֹשׁ וְעֶשְׂרִים שָׁנָה יְוֹאָחָז
3 בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיְסִירֵהוּ מֶלֶךְ־
מִצְרַיִם בִּירוּשָׁלִַם וַיְעַנֵּשׁ אֶת־הָאָרֶץ מֵאָה כִכַּר־כֶּסֶף
Deinde Jehojakim,
4 וְכִכַּר זָהָב׃ וַיַּמְלֵךְ מֶלֶךְ־מִצְרַיִם אֶת־אֶלְיָקִים אָחִיו עַל־
יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם וַיַּסֵּב אֶת־שְׁמוֹ יְהוֹיָקִים וְאֶת־יְוֹאָחָז אָחִיו
ה לָקַח נְכוֹ וַיְבִיאֵהוּ מִצְרַיְמָה׃ בֶּן־עֶשְׂרִים
וחמש

וְחָמֵשׁ שָׁנָה יְהוֹיָקִים בְּמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ
בִּירוּשָׁלִַם וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהָיו׃ עָלָיו עָלָה 6
נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל וַיַּאַסְרֵהוּ בַּנְחֻשְׁתַּיִם לְהוֹלִיכוֹ
בָּבֶלָה׃ וּמִכְלֵי בֵית יְהוָה הֵבִיא נְבוּכַדְנֶאצַּר לְבָבֶל 7
וַיִּתְּנֵם בְּהֵיכָלוֹ בְּבָבֶל׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְהוֹיָקִים וְתוֹעֲבֹתָיו 8 *Post hunc Jojachin.*
אֲשֶׁר־עָשָׂה וְהִנֵּמָצֵא עָלָיו הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי
יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה וַיִּמְלֹךְ יְהוֹיָכִין בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃
בֶּן־שְׁמוֹנֶה שָׁנִים יְהוֹיָכִין בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשָׁה 9
חֳדָשִׁים וַעֲשֶׂרֶת יָמִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי
יְהוָה׃ וְלִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה שָׁלַח הַמֶּלֶךְ נְבוּכַדְנֶאצַּר 10 *Tandem Zedekia: omnes infelici exitu.*
וַיְבִאֵהוּ בָבֶלָה עִם־כְּלֵי חֶמְדַּת בֵּית־יְהוָה וַיַּמְלֵךְ אֶת־
צִדְקִיָּהוּ אָחִיו עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃ בֶּן־ 11
עֶשְׂרִים וְאַחַת שָׁנָה צִדְקִיָּהוּ בְּמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה
מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהָיו לֹא נִכְנַע 12
מִלִּפְנֵי יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא מִפִּי יְהוָה׃ וְגַם בַּמֶּלֶךְ נְבוּכַדְנֶאצַּר 13
מָרַד אֲשֶׁר הִשְׁבִּיעוֹ בֵּאלֹהִים וַיְקַשׁ אֶת־עָרְפּוֹ וַיְאַמֵּץ קמץ בס"ף
אֶת־לְבָבוֹ מִשּׁוּב אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ גַּם כָּל־שָׂרֵי 14
הַכֹּהֲנִים וְהָעָם הִרְבּוּ לִמְעוֹל־מַעַל כְּכֹל תּוֹעֲבוֹת הַגּוֹיִם יחיד
וַיְטַמְּאוּ אֶת־בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיְשַׁלַּח טו
יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם עֲלֵיהֶם בְּיַד־מַלְאָכָיו הַשְׁכֵּם
וְשָׁלוֹחַ כִּי־חָמַל עַל־עַמּוֹ וְעַל־מְעוֹנוֹ׃ וַיִּהְיוּ מַלְעִבִים 16
בְּמַלְאֲכֵי הָאֱלֹהִים וּבוֹזִים דְּבָרָיו וּמִתְעַתְּעִים בִּנְבִיאָיו
עַד עֲלוֹת חֲמַת־יְהוָה בְּעַמּוֹ עַד־לֹאֵין מַרְפֵּא׃ וַיַּעַל 17 *Corruptissimo tandem rerum statu, cum nihil prisci sanctique moris superesset, Deus genti ac Templo per Chal-*
עֲלֵיהֶם אֶת־מֶלֶךְ כַּשְׂדִּיִּים וַיַּהֲרֹג בַּחוּרֵיהֶם בַּחֶרֶב בְּבֵית יחיד
מִקְדָּשָׁם וְלֹא חָמַל עַל־בָּחוּר וּבְתוּלָה זָקֵן וְיָשִׁישׁ הַכֹּל
נָתַן בְּיָדוֹ׃ וְכֹל כְּלֵי בֵית הָאֱלֹהִים הַגְּדֹלִים 18
וְהַקְּטַנִּים וְאֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה וְאֹצְרוֹת הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו
הַכֹּל הֵבִיא בָבֶל׃ וַיִּשְׂרְפוּ אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים וַיְנַתְּצוּ אֵת 19

חומת

deos excidium attulit.

חוֹמַת יְרוּשָׁלִַם וְכָל־אַרְמְנוֹתֶיהָ שָׂרְפוּ בָאֵשׁ וְכָל־כְּלֵי
כ מַחֲמַדֶּיהָ לְהַשְׁחִית: וַיֶּגֶל הַשְּׁאֵרִית מִן־הַחֶרֶב אֶל־בָּבֶל
וַיִּהְיוּ־לוֹ וּלְבָנָיו לַעֲבָדִים עַד־מְלֹךְ מַלְכוּת פָּרָס:
21 לְמַלֹּאות דְּבַר־יְהוָה בְּפִי יִרְמְיָהוּ עַד־רָצְתָה הָאָרֶץ אֶת־
שַׁבְּתוֹתֶיהָ כָּל־יְמֵי הָשַׁמָּה שָׁבָתָה לְמַלֹּאות שִׁבְעִים

Illa per annos LXX captiva, sub initia Cyri Regis demum in fines patrios reducitur.

22 שָׁנָה: וּבִשְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס
לִכְלוֹת דְּבַר־יְהוָה בְּפִי יִרְמְיָהוּ הֵעִיר יְהוָה אֶת־רוּחַ
כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס וַיַּעֲבֶר־קוֹל בְּכָל־מַלְכוּתוֹ וְגַם־
23 בְּמִכְתָּב לֵאמֹר: כֹּה־אָמַר כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס כָּל־
מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ נָתַן לִי יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְהוּא־פָקַד
עָלַי לִבְנוֹת־לוֹ בַיִת בִּירוּשָׁלִַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה מִי־בָכֶם
מִכָּל־עַמּוֹ יְהוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ וְיָעַל:

חזק ונתחזק המחוקק לא יוזק

סמוס הפסוקים על כל דברי הימים חלף ושם מלות ומספרים ושמה * וירשו את הארץ וישבו לרשות סימן * ומצינו ועל תגדות המלך עזמות בן עדיאל * ומדרים ומספר ועשרים * עד לשר עד כה נרכני ס׳ סימן:

לוח הפטרות כל השנה כפי מנהגי כל הקהלות

הפטרת בראשית		ישעיה מב	כה אמר האל ה'
אלה תולדות נח		ישעיה נד	רני עקרה
לך לך		ישעיה מ	למה תאמר
וירא אליו		במלכים ב ד	ואשה אחת
חיי שרה		במלכים א א	והמלך דוד זקן
תלדות יצחק		במלאכי א	משא דבר ה'
כמנהג הספרדים	ויצא יעקב	בהושע יא	ועמי תלואים
כמנהג האשכנזים	ויצא יעקב	בהושע יב	ויברח יעקב
וישלח יעקב		בעובדיה א	חזון עובדיה
וישב יעקב		בעמוס ב	כה אמר ה'
ויהי מקץ		במלכים א ג	ויקץ שלמה
ויגש אליו		ביחזקאל לז	ויהי דבר ה' אלי
ויחי יעקב		במלכים א ב	ויקרבו ימי דוד
כמנהג הספרדים	ואלה שמות	בירמיה א	דברי ירמיהו
כמנהג האשכנזים	ואלה שמות	בישעיה כז	הבאים ישרש
וארא אל אברהם		ביחזקאל כח	כה אמר ה' בקבצי
בא אל פרעה		בירמיה מו	הדבר אשר דבר
ויהי בשלח		בשופטים ד	ודבורה אשה
וישמע יתרו		בישעיה ו	בשנת מות
ואלה המשפטים		בירמיה לד	הדבר אשר היה
ויקחו לי תרומה		במלכים א ה	וה' נתן חכמה
ואתה תצוה		ביחזקאל מג	אתה בן אדם
כמנהג הספרדים	כי תשא	במלכים א יח	וישלח אחאב
כמנהג האשכנזים	כי תשא	במלכים א יח	ויהי ימים רבים
כמנהג הספרדים	ויקהל	במלכים א ז	וישלח המלך

ויקהל

סימני ההפטרות

ויקהל	במלכים א ז	ויעש חירום	כמנהג האשכנזים
אלה פקודי	במלכים א ז	ויעש חירום	כמנהג הספרדים
אלה פקודי	במלכים א ז	ותשלם כל	במנהג האשכנזים
ויקרא	בישעיה מג	עם זו יצרתי לי	
צו את אהרן	בירמיה ז	כה אמר ה׳	
ביום השמיני	בשמואל ב ו	ויוסף עוד דוד	
כי תזריע	במלכים ב ד	ואישה אבעל	
מצורע	במלכים ב ז	וארבעה אנשים	
אחרי מות	ביחזקאל כב	ויהי דבר ה׳ אלי התשפוט	
קדושים תהיו	ביחזקאל כ	ויהי דבר ה׳ אלי	כמנהג הספרדים
קדושים תהיו	בעמוס ט	הלא כבני כושיים	כמנהג האשכנזים
אמור אל הכהנים	ביחזקאל מד	והכהנים הלוים	
בהר סיני	בירמיה לב	ויאמר ירמיהו	
אם בחקותי	בירמיה יו	ה׳ עזי ומעוזי	
במדבר סיני	בהושע ב	והיה מספר	
נשא את ראש	בשופטים יג	ויהי איש אחד	
בהעלותך וחנוכה	בזכריה ב	רני ושמחי	
שלח לך אנשים	ביהושע ב	וישלח יהושע	
ויקח קרח	בשמואל א יא	ויאמר שמואל	
חקת התורה	בשופטים יא	ויפתח הגלעדי	
וירא בלק	במיכה ה	והיה שארית	
פנחס	במלכים א יח	ויד ה׳ היתה	
ראשי המטות	בירמיה א	דברי ירמיהו	
מסעי	בירמיה ב	שמעו דבר ה׳	
אלה הדברים	בישעיה א	חזון ישעיהו	
ואתחנן	בישעיה מ	נחמו נחמו עמי	
עקב	בישעיה מט	ותאמר ציון	
ראה	בישעיה נד	עניה סוערה	

שפטים

סימני ההפטרות

	שופטים	בישעיה נא	אנכי אנכי הוא
	כי תצא	בישעיה נד	רני עקרה
	כי תבא	בישעיה ס	קומי אורי
	אתם נצבים	בישעיה סא	שוש אשיש
כמנהג הספרדים	וילך	בהושע יד	שובה ישראל
כמנהג האשכנזים	וילך	בישעיה נה	דרשוה בהמצאו
כמנהג הספרדים	האזינו	בשמואל ב כב	וידבר דוד לה'
כמנהג האשכנזים	האזינו	בהושעיד שובה וביואל ב	תקעו שופר
	לשבת וראש החדש	בישעיה סו	כה אמר ה' השמים
	למחר חדש	בשמואל א כ	ויאמר לו יהונתן
	לפרשת שקלים	במלכים ב יא	ויכרות יהוידע
כמנהג הספרדים	לפרשת זכור	בשמואל א טו	ויאמר שמואל
כמנהג האשכנזים	לפרשת זכור	בשמואל טו	כה אמר ה' צבאות
	לפרשת פרה	ביחזקאל לו	ויהי דבר ה'
כמנהג קצת קהלות	לפרשת החדש	ביחזקאל מה	כל העם הארץ
כמנהג אחרים	לפרשת החדש	ביחזקאל מה	כה אמר ה' בראשון
	לחנוכה	בזכריה ב	רני ושמחי
	לחנוכה בשבת ב'	במלכים א ז	ויעש חירום
	לשבת הגדול	במלאכי ג	וערבה לה'
כמנהג הספרדים	ליום א' של פסח	ביהושע ה	בעת ההיא אמר
כמנהג האשכנזים	ליום א' של פסח	ביהושע ג	ויאמר יהושע אל
	ליום שני של פסח	במלכים ב כג	וישלח המלך
כמנהג קצת קהלות	לשבת וחול המועד	ביחזקאל לו	כה אמר ה'
כמנהג אחרים	לשבת וחול המועד	ביחזקאל לז	היתה עלי יד ה'
	ליום שביעי של פסח	בשמואל ב כב	וידבר דוד לה'
	ליום ח' של פסח	בישעיה י	עוד היום
	ליום א' של שבועות	ביחזקאל א	ויהי בשלשים שנה
	ליום ב' של שבועות	בחבקוק ב	וה' בהיכל קדשו

לתשעה

סימני ההפטרות

לתשעה באב	בירמיה ח	אסוף אסיפם
ליום א' של ר"ה	בשמואל א א	ויהי איש אחד
ליום ב' של ר"ה	בירמיה לא	כה אמר ה' מצא
לשחרית יום כפור	בישעיה נז	ואמר סולו סולו
למנחת יום כפור	ביונה א	ויהי דבר ה' אל
ליום א' של סכות	בזכריה יד	הנה יום בא לה'
ליום שני של סוכות	במלכים א ז	ותשלם כל
לשבת וחול המועד	ביחזקאל לח	והיה ביום ההוא
ליום שמיני עצרת	במלכים א ח	ויהי ככלות
לשמחת תורה	ביהושע א	ויהי אחרי מות

תם ונשלם שבח לאל בורא עולם

AMSTELODAMI,

Typis JOSEPHI ATHIAS, in vico *S. Antonii*, vulgò *S. Antonis Breestraet*.
1667.

Inches
1
2
1
2
3
4
5
6
Centimetres

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

